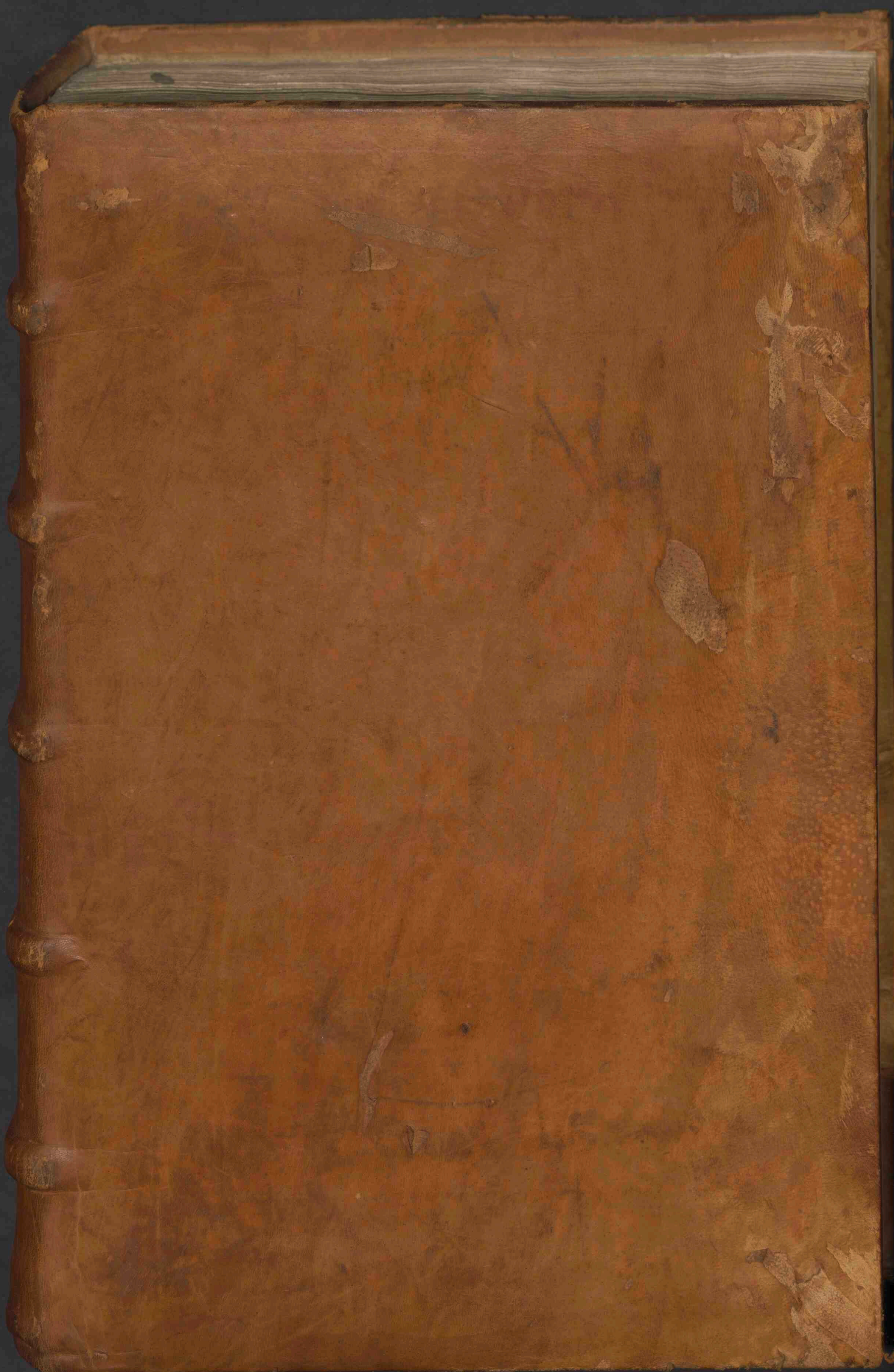

Legu[m] Doctoris excelle[n]tissimi D[omi]ni Bartoli de Saxoferrato Pri[m]a pars lecture sup[er] Inforciato

<https://hdl.handle.net/1874/461171>

Dit boek is gescand in het kader van het Incunabelen project.

Een incunabel of wiegendruk is een boek of geschrift dat gedrukt is vóór 1 januari 1501. Gezien de bijzondere aard van deze vroege gedrukte werken is besloten deze uitgebreid te beschrijven en te digitaliseren.

Meer informatie over de collectie is beschikbaar op:
<https://repertorium.library.uu.nl/collectie/incunabelen/>

Bij deze boeken wordt ook de volledige buitenkant gescand en een scan gemaakt van het geopende boek. De hierna volgende scans zijn (in volgorde waarop ze getoond worden):

- het midden van het geopende boek*
 - de rug van het boek
 - de kopsnede
 - de frontsnede
 - de staartsnede
 - het achterplat

*Een deel van de banden in deze collectie bevatten meerdere titels, het is dus mogelijk dat de pagina's in deze overzichtsscan horen bij een andere titel.

This book has been digitized as part of the Incunabula project.

An incunable or incunabulum is a book, pamphlet, or broadside that was printed before January 1st 1501. Due to their special nature a project has been started to better describe and then digitize these early printed works in our collection.

More information on this collection is available here:
<https://repertorium.library.uu.nl/collectie/incunabelen/>

The digitized version of these books includes scans of the outside of the book and a scan of the open book. The scans after this notice are (in the order in which they are shown):

- the open book (opened approximately in the middle)*
 - the spine
 - the head edge
 - the fore edge
 - the bottom edge
 - the back board

*Some of the bindings in this collection contain multiple titles, therefore it is possible that this scan shows pages which belong to a different title.

ex testō eius qui filiū facit heredem.

Non amplius. Illud videt q̄s habere q̄s re
d. Opp. glo. j. ad. l. fal. l. ad veterant. s. i. Et soluit et
bene. qua. fo. no. 118. q̄ heres nō cōpetat sibi in falcidiā nisi
q̄ habet iure hereditario. q̄s plene examinavi in. l. in quar
tam. j. ad. l. falci.

Si certū. Glo. signat ar. s. nō soluit. Dicit glo. s. de pen.¶ Sed dic q. b. i. p. p. d. d. d. n. u. l. i. j. de cū dā infecto. Vel dic q. legatarij patiat dānū cū recta via ē cū dñij trā sit. r. sic pōit qd est suū. Vel dic q. tex. nō dicit q. patiat dānū nisi sit deterior cōditio eius: qd est etiā p. dendo lucrum. qd paret. q. ob hoc minor restituit. l. i. j. s. n. q. minor. i. cum seq. s. de mino.

[illegible]

ostat qd in hereditate nullū ē es alienū tūc pōt vendicare pō-
sitionē certā in q̄libet re siq̄a sibi est relicta. Si in hereditate
esset es alienū ppter qd dubitat quorā parte deat habere
q̄libet re tūc possit vendicare cū adiectione p̄t incere. v. l. q̄
de tota. s. l. de reiven. Is tūc vendicatio p̄mittat heredi: fupst
tū facultas soluedi res vel estimationē sūm fōmā bui. l. i. c. d.
vñ aliter. s. f. ij. de usufructu. ¶ Glo. inducta b. ncl. ad q̄nē
gūi falcidia possit deduci in vna re. De quo in l. ij. c. d. l.
fal. dīca in l. i. q̄rta. e. n. Scdo qd. inducti in ar. ad. de co. l.
bz domū cōm cū malefactorum domū debeat deservire. De
quo in l. i. l. arbz. e. n. s. f. de aqua plu. ubi dicitur qd. l. arbz. debet

[illegible][illegible]

latioe pecunie sed debetur ut spēs. vt b. z. l. plane. s. sed
hoc. z. led si certos. ¶ **P** p. ti. i. l. quibus. l. o. dicit ibi
ut finas; pec. pecias. qd nō plac. qz ibi appellatio pecūie
est lata sicut appellatio sume. vt. l. nā qd. s. si. ad. ter. **S**
q. sed o ibi fuerit verba futuri temp. vt. l. nā qd. s. si. ad. ter. **S**
q. ut p̄teriti tradit ad futuri vt bac. l. s. si. cū. l. le. **D**ic q
ibi tractat de legato ampliādo qd est fauorabile. b. de restit
gendo qd nō est fauorabile nec tñ odiosum. qz fit fm volūta
te defuncti. ¶ **P** p. sed o q appellatio pecunie largi lūm
vt. l. pecunie. i. de n. sig. **S**o. gl. fateor q qñqz lūm i
gus; b. nō qz facile erat ei dicere q legauit q legauit pecu
nias. ¶ **M**o. et bac. glo. qz fit testator: dicit q legauit nō ad i
cēdo pecunias pōnit ad corpora. qd placet. vt. l. si mibi
z. ibi. s. i. eo. **A**ctet hoc verū fit tamen. l. nō. mō multi pla
cent sēp pōnt qd nō in aliq dīspōitōe p̄terit nō buz
nō apponeret. ¶ **I**tem si dicas sic in aliq dīspōitōe p̄terit nō buz
p̄terit z dubitat qd cōpēdit. ¶ **D**ic aut pedit aliq dīspō
ad quā referit tñ limitat fm illā pcedente vt cōtinet alia si
cū pcedente z tñebat. vt. l. si filipulmar. de ver. ob. z. l. si
diti in p̄m. de p̄ca. cōiuncta. l. h. s. p̄uenit. s. l. si vendi
tor. de her. vel ac. ven. aut nō pedit aliq dīspōitōe
aut ut verbi p̄cedente p̄terit in casu mer fauorabile z omia
cōpēdit. vt. l. nā qd. s. si. ad. treb. l. p̄modi. z. l. pecunie.
la prima. z. l. pecūie. la sēda. de n. sig. **S**o. fit in casu mer odio
for tñ accipit p̄terit p pecunia numerata. vt. l. i. cōiuncta.
s. i. iulian. ¶ **I**tem si quis nō pedit aliq dīspōitōe
qd obligando z fut volūtatē qz de iure cōi nō tene. vt. l. si
quo. s. si. i. media. ¶ **A**ut loqur in casu nō fauorabile nō odioso
tunc eliqz mediāria cōpēdat ea tñ q cōstituit in pōdere
numero vel mēsurā. vt b. c. q quānc tractat de aliquo obli
gi. C. de cōst. pecu. vt b. c. q quānc tractat de aliquo obli
gi. C. de cōst. pecu. ¶ **M**o. b. si dīcas qz ibi oī cōpēdit. qz ibi
illud est ex erectione. ut ibi d. in ter. nō ex p̄p̄ia significatioe
¶ **P**redicta h. de iure sunt veratū fōsan fm cōm nīm vsū nī
admitteret qz appellatio pecunie t̄terit q̄ accipiat. ¶ **I**tem dī
et gl. sc̄as esse de vsu cōi qd p̄ualer oī cōstitutiō. vt. l. libor
bauct. ad. testator. legauit mibi centi q erat apud cāpōre
z n̄ ea nō p̄tator voluit q beres deberet mibi p̄tator vna vī
alia centi vna p̄tator q erat apud cāpōre expēdat z volebat dare
vīa centi vna p̄tator. ¶ **E**lides q sic. vt. l. quid. i. de. v. dīc q
legata p̄tore spēs p̄ alia p̄tore solui nō pōt. ad. l. dē. l. plane. s.
legata in genere lū q̄ntitate ponit? qz ibi. vt b. vībidebitis.

[illegible]

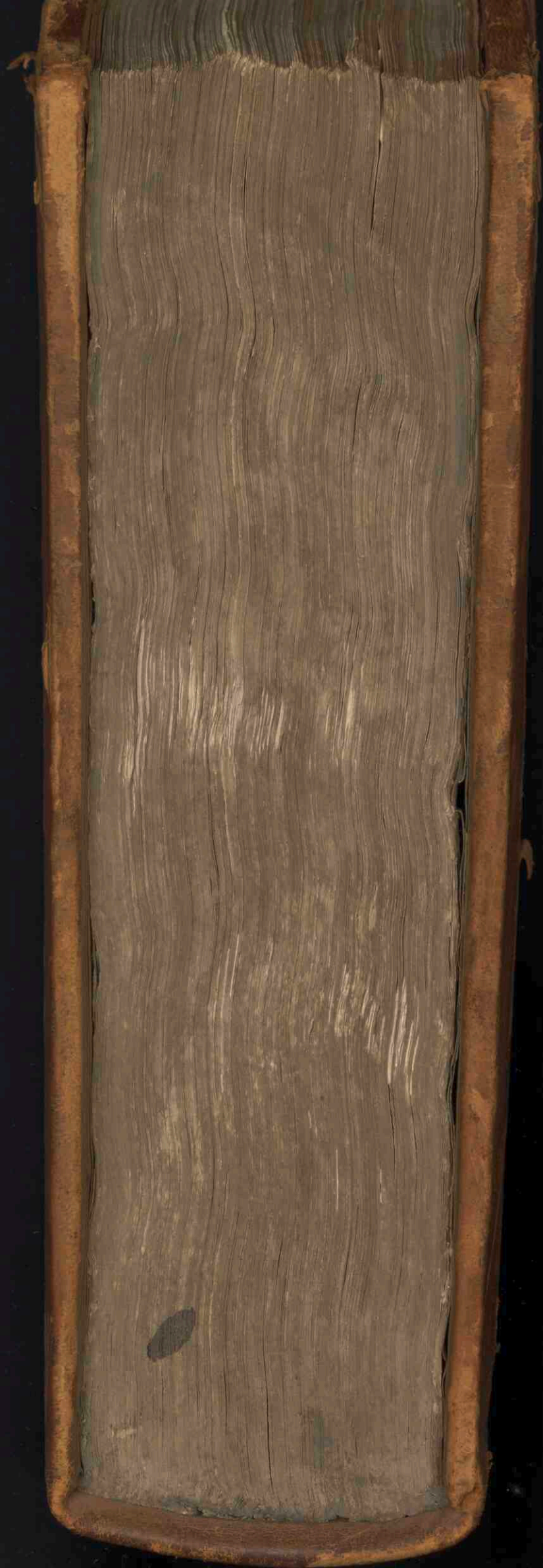
tire glo. vide eā. ¶ **E**s ad istud op. ex glo. et pñio eoz q tacite insunt nihil opatur. vt. l. iij. §. c. sed pñi die tacite intelligit. §. c. Gl. ubi qñtur in bñs q tacite insunt ex necessitate. b in bñs q tacite insunt ex voluntate pñiata: q si expriam cessat voluntas pñumpta. qz habem? verū. ¶ **D**p. p. i. l. titia. §. o. ibi dñt quas pecunias legauit beres meus dato annua bñ na trita die. nec ibi adiecit quib? dies adiectus non est. vñ de refertur ad omnia.

[illegible]

L. fo.
807^A

RARIORA

Cm

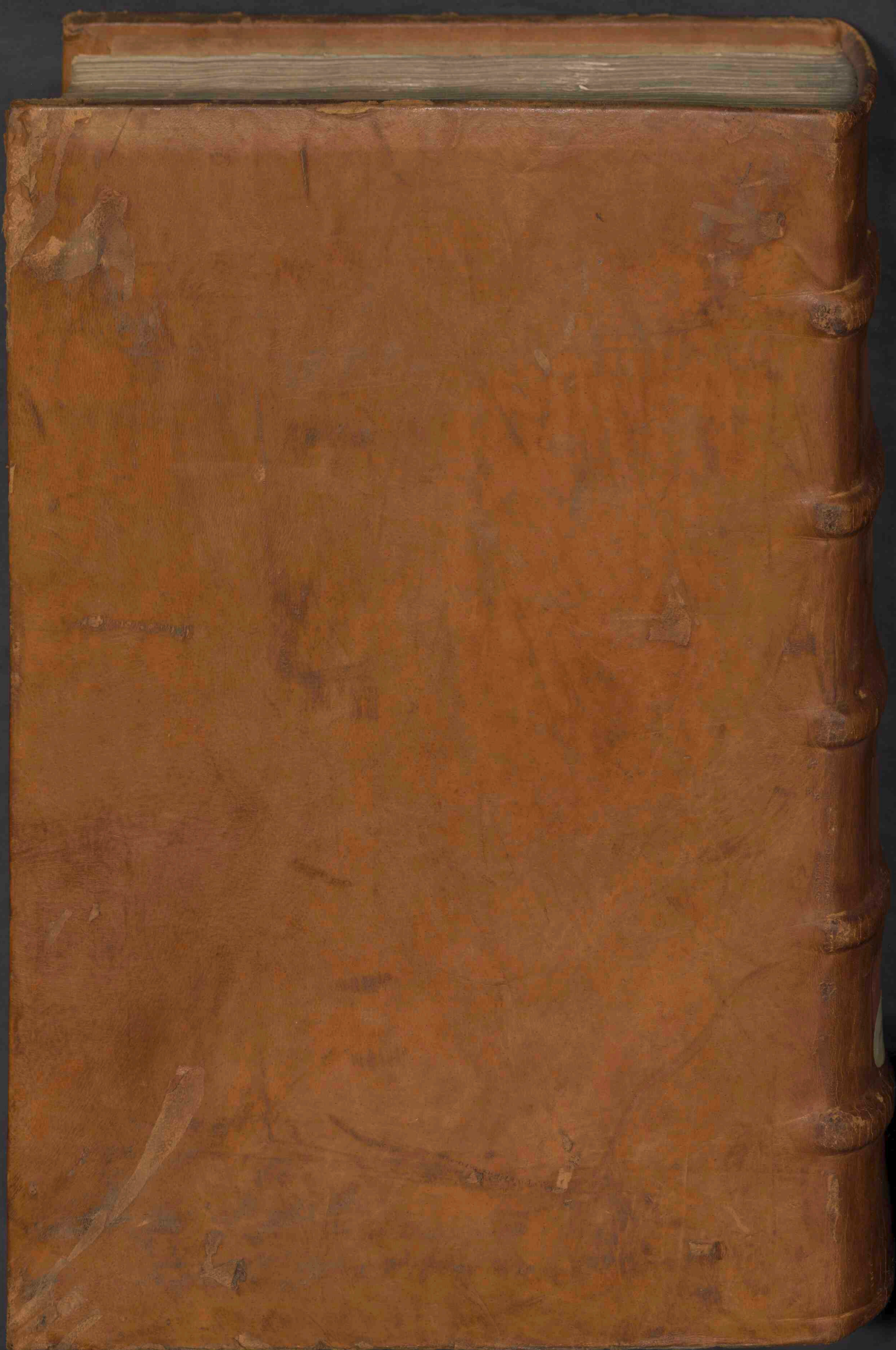

Cm

Cm

181

L. fo.
807^A

108. **Bartolus de Saxoferrato**, *Lectura super I et II parte Infortiati cum additionibus Alexandri de Imola*. [Lyon, Joh. Syber] z. j. 2 dln. (1 bd.) 2o. L. 2o. 8071, 2

Typen 4, 8. — Rubr. δ (bij type 8). — Peddie I p. 88. — Pell. 1938 (1).

Samengeb. met nr. 104. — Dl. I, zie beschrijving bij Pellechet. Dl. II 186 bl. Sig. aaa⁸bbb⁶ccc, ddd⁸eee¹⁰fff, ggg⁸hhh¹⁰iii—lll⁸mmm¹⁰nnn—yyy⁸zzz⁶. Bl. 1 □. Bl. 2a α (m. sign. aaa en bladtitel: De legatis p²imo); ¶ De legatis p²imo. Rubrica. / [p¹²] Er omnia exequata / Dicit... Bl. 183b β r. 21 v. d. tekst: ¶ Explic^o lectura eximij doctor^{is} dñi Bartoli de saxoferrato sup²a p²te info²rtiati vna cū addi. do. Ale²xandri de imola. Bl. 184—186 □.

— Tweede exemplaar.

L. 2o. 807a

Aan dl. II ontbreken bl. 177—186. Op het schutbl.: „Venerabilis et Egregius dominus et magister Stephanus petri de haerlem Canonista

108 Canonicus Traiectensis legavit ecclesie traiectensi omnia opera bartoli in quinque voluminibus quorum hoc presens vnum est". Waarschijnlijk slaat deze aantekening op de nummers 104, 106, 107 en 108.

Bartolus super Infortiati.

Bartolus, super I, II Infortiati
10 ff. disunt p. II.

Venerabilis et Egregius dñs et m̃gr
Stephanus petri de haerlem
canonista Canonicus Traiectes.
legavit ecclesie traiectesi oīa
opa bartoli in quinq; volu
minib⁹ quorū hoc pñs vñū est.

Micno est caput lib. bñ considerata diuisione legislatoris. vt. j. dicā. id omitto q̄ in alioz libroz pñcipijs dici cōsueuerūt. scz qd sit subiectū legalis sciēz: et similia. **C**ū tamē q̄ ad rubricā descendā: q̄ro q̄re hoc volumē infortiatuz appellatur. Quinqz sūt rñsiones in glo. Prima cū studiū esset antiq̄tus destructū rome istud volumē fuit amissū: postea studiūz i cepit bononiē eē sic adhuc hodie ē: et istud volumē fuit recuperatū rauēne. propter qd multa iuri nro fuerūt addita q̄ ante deerāt. Cū ius nrm est factū magis forte: vñ dicūt infortiatū. i. valde forciatū: sicut j. de liber. et posthu. l. gall. s. ille casus. sic in syndone qd hz plus de syrico dicūt syndon infortiatū. Hoc puto falsū: naz hoc volumē nunq̄ fuit amissū: semp em̄ fuit totū volumē pādectariū pñs. et adhuc ē. Preterea si hoc eēt verū iste liber diceret infortias nō infortiatū. Scda rō ē: quia hic sūt fortes leges. sed certe et in. ff. veteri. vt dicūt glo. hic. puto tamē q̄ hic sūt ter. magis difficles. s. in titu. de libe. et posthu. et in ti. ad. l. fal. de acq. here. et in ti. de bo. poss. q̄ sūt in aliq̄ pte iuris. quare hec pōt tolerari. Tertia q̄ dicūt ab inuētoze qd nō placet. qz nec iustinianus nec aliq̄s de cōpilatozibz qui ponūt. C. d. vete. iure enu. in. l. ij. fuit hoc noīe vocat. Quarta: qz hec sūt noīa magistralia. et de his nō ē curādū: qz pñs cibz relinquit. vt dicūt glo. ar. C. de cōsti. pecu. l. ij. ad mu. l. si. s. pe. ista em̄ noīa mutant et imponūt ad libitū. C. d. mu. no. l. i. l. et j. ad tre. l. facta. s. si in dāda. et id de his nō curat. vt. j. de le. i. s. q̄s in fñdī vocabulo. certe hec rō satis placet: et ē ar. ad. q. Quidā habēs repñsalias d̄ ciues pusinos: siue homines de pusio inuenit aliq̄e q̄ vocabat pusin: an hoc pbat ipm eē de pusio. vt q̄ sic qz idē ē dicere pusin: qd de pusio: vt ex d̄ spon. c. i. facit extra de pñs. c. significatē: et ad muni. l. assumptio. in pñm. dixi in. l. puñciales. j. de xbo. sig. In cōtrariū ē veritas p hoc casus. in allegata. l. fin. s. pe. j. ad muni. Et qd istis noībz pñs nō est curādū vt dixi nō ob. cōtrariā: qz loquūt qñ hoc nomen pusinus ponit vt nomē appellatiuū. secus si vt pñm vt dixi. Ex quo hēs q̄ ar. ab etymologia vocabuli nō hz locū in noībz pñs. Si aliq̄s vocef pusin nō p hoc pbat ipm d̄ pusio eē. Quia qd d̄ ab infortiatū qd ē dispositio: qz he vltie dispositōnes hic sūt. et hāc t̄. qz qd satis placet. Collige ergo q̄ istd nomē ē magistralis ipositū ad placitū. Rō autē q̄ mouit i ponētē potuit eē q̄ cōtinet in scda et vltia rōne. Scdo q̄ ro q̄lī diuidat iste liber. glo. videt dicere q̄ in tres ptes: qz de tribz tractat. Tu dic q̄ in qñqz. Pño complet tractatū mñmonij vsqz ad titulū d̄ tutelis. Scdo materiā tutelaram vsqz ad ti. de testa. Tercio d̄ testis et d̄ his q̄ cōtinent in eis vsqz ad titu. d̄ bo. poss. Quarto d̄ mō et ordie succedēdi d̄ iure pñorio vsqz ad ti. de suis et legi. Quito et vltio tractat materiā succedēdi ab intestato: de iure ciuili vsqz ad finē lib. ii. et ista pōt eē quedā magistralis diuisiō: s. i. perator diuiserit aliter. in. l. ij. C. de veteri iure enu. Sed tu dices fin hoc quare magis denotat ab vltis volūtatibz q̄ ab alijs materijs q̄ hic tractat. rñ. qz illa ē maior et potētiōz ps. ar. s. d̄ sta. ho. l. querit. Hoc pmissio qd ē gñale ad totū libz descendā ad rubricā cōtinuādā et exānio p cōtraria. et q. glo. cōtinuat duobz modis. Prima ē multuz a remotis. Scda pōt sustineri. tu posses sic dicere. Pño dixit de mñmonio. et in ti. d̄ spō. et in ti. de ritu nup. Itē qz in eo interuenit dos: id posuit de iure doti. et de pac. do. et de fñ. do. Itē qz cōstante mñmonio sūt donatiōes inf coniuges q̄ reprobant. id de his tractat hic. Itē qz mñmonij qñqz ē necesse dissolui. vt in. s. nup. ptas. in au. d̄ nup. id posuit de diuortijs. Et qz soluto mñmonio dos peti. id posuit istā rubricā. C. op. pño sic iste liber tradit ad instruēdū alios: et sic d̄ edi seu tradit a capite vt. l. argētari. s. edi. s. de edē. sed hic non ē caput libz. vt in

glo. dicūt. g. rē. So. sicut fund⁹ diuidit gratia vberioris culture. vt. j. de le. ij. l. gai. s. tici. et gñā cōmodioris diuisionis iuder adiudicat d̄ pte vni⁹ alteri: vt insti. de offi. iudi. s. q̄ si cōmode. Ita dicūt doc. q̄ iuriscōsult: ista tria volumia diuiserūt gñā cōmodioris lecture: als vn⁹ liber eēt nimis magnus. et ali⁹ nimis paru⁹. Aduerte qz recte pōt dici q̄ hic ē caput libz accipiēdo libz p volumē. s. accipiēdo libz p istis libz partionalibz: vt sūt qñquaginta libz digestozū: tñc nō est caput libz. vt pbat. j. de le. ij. l. librozū. s. sicut. fm doc. Scdo op. hic dicūt soluto mñmonio. Tōtra qz etiā cōstāte mñmonio repetit dos. vt. j. e. l. si cōstante. et sic ista rubrica nō ē congrua ad nigrū. So. imo ē gñālis ad oēs leges de q̄bus tractare itēdit pñcipalit: qñ regula ē q̄ soluto matrimonio repetit dos. s. qñqz fallat. vt no. j. e. l. ij. in pñm. Jō l. si cōstāte ponit sub hoc ti. vt denotet illā specialitatē. Tercio op. q̄ etiā qñ nullū pcessit mñmonij tractat de dotis repetitōe. vt. j. e. l. si cū dotē. s. si. So. vt hic ti. sit pfect⁹: tractat et d̄ mñmonio putatiō: q̄ tñ si ē pprie dos: nec actōe d̄ dote repetit. s. cōditōe ob cāz. vt. l. i. d̄ cōd. ob cau. et. s. d̄ pñt. sine cā. l. auunculo. dic vt ibi. et. C. de ince. nu. l. q̄ cōtra. et. j. d̄ adul. l. si adulterū cū ince. Quarto op. d̄ hic petat rē. Tōtra qz cū semel data fuit dos. vt. C. de do. cau. l. i. d̄ d̄ d̄ res petat. vt. s. de positi. l. i. s. elegat. et. j. d̄ le. ij. l. cū pñ. s. fidei tue et. C. de cōditio. ob cām. l. si repetēdi. et. s. de cōdi. inde. l. repetitio. So. hui⁹ timore dicūt glo. expone petat. i. repetat rē. sic. s. si cer. pe. iu rubrica. Vel dic fm dy. q̄ hec. l. pōt stare p prie aliquo cāu quādo dos eēt data ab alio vel a nemie: sed a marito constituta. sed certe tñc videt ipi mulieri donata. sic ipa dedisse videt. vt. s. si cer. pe. l. singularia. s. d̄ iure do. l. h. s. i. et sic expositio ista nō ē necessaria sicut pria. Itē an iste maritus possit dotē cōstituere ē dubiū. qd dic. vt. l. i. C. de dona. ante nup. et. l. si volūtate. C. d̄ do. pñm. vñ glo. be ne exponit. s. an hec expositio sit ex ppria significatōe: an ex interpretatōe. Glo. in. l. xbi reddendi. j. d̄ xbo. sig. dicūt ex interpretatōe. tu dic etiā q̄ peti pōt assumi: vt genus p qñlibz petitiōe seu repetitiōe in iudicio vel extra. vt. l. amplī rem ra. habe. et. l. si decē cū petiero. j. d̄ xbo. ob. et tñc repetit ē ei⁹ species: et cōtinet sub suo gñe ex ppria significatōe. vt. j. d̄ reg. iur. l. sp̄ in gñalibz. et si intelligas ita cōpositū hic ista expositio nō esset necessaria: nisi cā dubitatōis tollēde. Itē pōt assumi vt species sepata: et tñc pcedit qd dicūt q̄ ex interpretatione rē. Idē dic de xbo reddendi. nā pōt accipi xbi reddi p gñe. s. p quolibet actu trāslatōis dñij: sicut xbi dari. vt i. sti. de acti. s. sic itaqz. et. ff. d̄ xbo. obli. l. vbi aut. in fi. et tñc xbi reddendi cōtinet xbi dari pprie. Alio modo potest accipi put est species distincta et sepata. vt. d̄ s. elegat. et. s. si dei tue. et tñc ex interpretatōe. et istud ē vtile scire ppter statuta. sic etiā xbi dari pōt sumi duobz modis. vno mō put est gen⁹. i. q̄ ois actus p quē dñij trāssert est gen⁹. l. vbi aut. in fi. de xbo. ob. Scdo sumit tāq̄ spēs. mō si tu accipis dari tāq̄ gen⁹: tñc cōtinet reddi ex ppria significatōe. vt. l. ij. de xbo. sig. Sed si accipit dari p specie. et sit sepata a reddendō: tñc ex interpretatōe cōtinet reddi. et ita in xbo petat. quia pōt accipi large vt gen⁹. Itē put species. et si accipit peti tāq̄ genus: tñc nō est necessaria expositio petat. i. repetat: qz ex ppria significatōe cōtinet. sed si accipis peti p specie: tñc ē necessaria expositio. i. repetat qz ex interpretatōe cōtinetur. Quero pño d̄ hic so. ma. an hic ti. habeat locū quocūqz mō soluat. Dicit glo. q̄ sic. facit. j. e. l. s. stipulet. Scdo q̄ro q̄lī accipiat hec dictio quēadmodū. Rñ. hic accipit interrogatiue. Querit em̄ p quos et a quibz et in qñqz tñ qñ dos petat. et dic vt in glo. sic. s. quēadmo. ser. amut. i. rubrica. et. j. quēadmo. testa. aperi. et de pac. do. l. si pñ. s. i. qñqz ponit similitudinarie directe vel p cōtrariū. vt. j. d̄ adi. le. l. ij. s. si duobz. et ibi glo. de acq̄rē. poss. l. quēadmodū. C. d̄ a gri. et cens. l. quēadmodū. Tercio q̄ro hic dicūt dos. qd ē dos. Dicit Azo in sūma. C. d̄ in. do. dos est q̄ a muliere vel eius pñ marito vel ei⁹ pñi ppter onera mñmonij dat: vt ppetuo sit penes eū. et ibi eā pbat. hec diffinitio nō videt vera. qz etiā si nūq̄l dat vel tradit a muliere cōstituit dos. vt i

A A A ij

debitore liberato cā cōstitūde dotis. vt. s. de in. do. l. pmit-
tendo. s. i. z. l. i. in prin. Sed pōt rīderi qd vī a muliere da-
ta. vt pālegata. l. i. s. Preterea si mulier nō eēt dñā z dat fū
dñ alienū in dotē. tñ tradēdo dñ fundū dotālē facere. vt. s.
de fun. do. l. dotale. s. i. z. ibi no. Sed excusādo dñ qd intelle-
xit datū p traditū. sic. s. de pos. l. i. in prin. z qd ibi no. z. j. d
re. iur. l. nō videt data. Preterea qd diffinitio dñ. nō sit ve-
ra pbat sic. dñ dicit qd illud qd dat est dos. hoc est falsū
qd dos ē qd dam ius incorpale; sicut hereditas pīmonius
peculiū zc. vt. j. de ipē. l. qd dñ. z ibi ter. z gl. Preterea qd sit
ius vniuersale seu incorpale. p qd fructū z accessiōes nō au-
gēt res singulares; sed bñ augēt vniuersalē. s. hereditatē. vt
litē veniūt. s. fructū. s. d. petiūt. here. ad qd facit. j. d. xbo. sig.
l. hereditatis appellatōe. z. l. pecunie. s. i. z. s. d. pecu. l. pecu-
lū nascit. sed accessiōes dotis augēt dotez z veniūt ex na-
tura eiusdē actōis. ut. j. e. l. si marito. s. fi. C. d. iure do. l. etiā. g.
p qd est qd vniuersale. Preterea in vniuersalib⁹ pñ succē-
dit loco rei. sec⁹ in pñcularib⁹. vt. l. si z rē z pñ. s. de petiūt.
here. z ibi no. z in. l. ipator. in fi. j. de le. ij. z p. doc. C. d. rei vē.
l. mater. s. in dote pñ succēdit loco rei. vt no. j. de xbo. sig.
l. labeo. z. l. sabinus. s. itē si dñs. g. dos est aliqd vīe. hoc aut
qd pñ succēdit loco rei. intelligo fm. l. ita cōstante. z. l. res
q ex dotālī. s. d. iure doti. ¶ Ex his cōcludo diffinitōz azo.
eē falsā. Dic ergo sic. dos est qd dñ ius in se cōtinēs id qd
a muliere vel ei⁹ pte marito vel ei⁹ pñ tradit vel p tradito
habet. ppter onera matrimonij sustinēda. Et pñdicta sē mul-
tū vīlia ad pñctā; quare dñco qd admittet libell⁹. vniuers-
salis seu gñalis. sicut in petiūtōe hereditatis z fruct⁹ interis
pcepti veniūt eadē actōe nō ex officio iudicis p ea q. s. dñi
z qd no. s. de edē. l. i. in prin. magne gl. s. hoc videt s. l. fi.
C. d. sen. q sine cer. qñti. pfer. Sol. snia q fert in iudicio vni-
uersali dñ cōtinere certū respectu vniuersi. s. incertitudo q ē
respectu rerū pñculariū que cōtinēt sub vniuerso nō vītiat.
vt. d. l. i. in glo. mag. s. d. eden. Sed in. d. l. fi. fuit snia incerta
respectu vniuersi. nō em declarauit ibi iudex dotē esse datā
nec qñtitatē dotis. sed si declarasset dotē datā l. nō qñtitatē
tē valeret. vt ex pñdictis p. hoc etiā pbat in. d. l. fi. vbi libel-
lus admittit in quo dos petiūt. l. qñtitas dotis nō expñat
Itē pñdicta determinatio videt cōtra. l. si peculiū. in prin. j. de
pecu. le. vbi dicit ipa corpālīa vēdicāda. Quare dñc qd que
dā est vniuersitas corporū. vt grex. z vniuersalit ista pōt vī-
dicari z pñsonali actōne peti. vt. l. i. in fi. z. l. se. s. dereiuen.
Quedā est vniuersitas corporū z iurū. vt peculiū hereditatē
dos z similia; z tñc si actōe pñsonali vī mixta agat pñ vniuers-
alit peti vt dixi. aut agat mere reali. z tñc sūt corpa designā-
da vt pālegata. l. si peculiū. rō qd ista iura pñsonalia nō pñt
vēdicari. vt. l. si ager. s. d. rei vē. z. l. pe. C. et. i. j. quoz bo.
l. fi. ¶ Quarto qñ an dos siue cōtractus dotis sit de iure
gentiū vel ciuili. Dico de iure gentiū vt ē expñsum. s. de cas-
pi. d. l. i. eas. facit qd nō est de casibus exceptuatis q ponūt
in. l. ex hoc iure. s. d. iusti. z iure. Ultio qñ an guarneri vī-
derit hñc libellū. quidā dñc qd nō. qd nō placet; qd hic po-
sunt opī. suas. vt p. in. l. i. j. s. fi.

Dotis causa. Cā dotis est priuilegiata ppter
ris pcreādīs. z diuide vt in glo. ¶ Casus in termi-
nis. Reperiūt duo instrumēta cōfecta in eadē die; z in quo
libet cōtinēt obligatio pñsonalis p se. z hypothecaria vñ ē
dotis z aliud ē mutui; qñt qd pferat z pñsumat pñ factū
z rñdet iuriscōsult⁹ do tibi talē regulā dotis cā zc. Et ponit
rōnē regule. z rōnē rōnis. notabilia collige p teipz zc. Pri-
mo op. certū est qd mīmoniu ē cā dotis. vt. l. i. j. cū similibus
s. d. iure do. male g. hic dicit dñ dicit dotis cā. qd fm hoc tra-
ctat de mīmonio cū deberet tractare de dote. vt p. ex ru-
brica. ¶ Qui timore glo. que est hic dat sex expositiōes. vt in
ea videtis. Sed qdā dñāt oēs istas expositiōes. ¶ Primas
qñqz reprobant ista rōe; qd si priuilegiū dare īpī actiōi vel
doti vel ei⁹ nature; siue cōtractui trāsiret ad oēm ad quez
trāsiret actiō siue ipa dos. ut. l. in oibus. z. l. priuilegia. j. de

re. iur. z de aqua quoti. z est. l. i. s. pñmittit. sed hoc nō ē vez
in dote. l. i. C. d. priu. do. g. zc. Ultima reprehēdit Di. dicēs
qd hoc nō reperiat lege cautū. z qd hic eēt poti⁹ odiū qd fauor
vt. C. vt infra certūz tps. l. i. vñ alij. vt. ¶ Doff. exponit dotis
cā. i. mulier in actōe de dote. z hoc videt pbar. j. de priuile-
cre. l. dabim⁹. in prin. vbi dicit ipī mulieri zc. Et ad idē. C. d.
priu. do. l. i. sed istud videt s. ter. C. d. rei vr. ac. l. i. s. z vt ple-
nius. vbi dicit de ipa actōe dotis zc. Et sic p. qd priuilegiū
dat actiōi z nō pñone. ¶ Unde dy. dicit dari priuilegiū actiōi
z nō pñone. tñ datur fauore pñone mulieris. z iō nō trāsīt ad
heredes. ¶ Idēz Ly. in dicto. s. z vt plenius. Tu dic quālī
bet expositiōes p se eē verā diuersis respectib⁹. naz dos ha-
bet multa priuilegia. vt. j. videbitis. ¶ Qdā priuilegiū ē ta-
cite hypothecē. z illud dat ipī actiōi de dote; vt pñallegato
s. z vt plen⁹. ¶ Et fateor qd hoc trāsīt ad quecūqz trāsīt actiō
de dote. vt pbat in. l. i. de acti. s. fuerat. in fi. vbi ponitur ad
uersatiua dictiō asit. que inuit qd hypotheca trāsīt ad omēs
z ad idē facit dictus. s. z vt plen⁹. qd etiā ex pte vñ ē tacita
hypotheca. z sic nō cōpetit alteri qd mulieri. sed illud priu-
legiū qd illa hypotheca sit pñilegiata. vt pferat alijs hypo-
thecis hoc nō trāsīt in alijs. z hoc t. s. p. vt no. ¶ Ci. C. d. pri-
uile. do. l. i. z. ¶ Idēz are. z notat ipē ¶ Ci. in. l. assiduis. in vlt. q.
C. q. po. in p. i. tñc bñ pcedit illa expositiō dotis cā. i. actiō
doti. z sic cā causata. vt. C. p. qd pñsonas no. acq. l. i. quoddā
est priuilegiū qd dat ipī doti. hoc ē rei in dote date qd glo.
dixerūt eē dotē. vt dixi. s. in rubrica. vt ē priuilegiū ne fūdū
dotalis possit alienari. z istud similis trāsīt ad omē ad que
trāsīt dos ipa; qd heres possit als vendicare sicut ipa mu-
lier. nisi ipē vir esset heres. vt. l. fundū doti. s. de fun. do. z. j.
de vīca. l. cū vir. Et pone exēplū de illo priuilegio qd ha-
bet dos. vt in dubio pñsumat p ea. z fiat interpretatio fm qd
posul casū in hac. l. illud em dat ipī doti. qd ter. dicit in am-
biguis p dotibus. zc. vt. l. in ambiguis. s. de iure do. z. l. in
ambiguis. de re. iur. z istud trāsīt ad oēm ad que z dos. non
em dat ipī mulieri tñ. sed etiā ex pte viri. vt p. in. d. l. in am-
biguis. z tñc bene pcedit expositiō sequens dotis cā. i. ipa
dos. ¶ Idē dico d. tertia z qñta expositiōes; qd ad idē tendunt
quoddā est priuilegiū qd datur ipī cōtractui. vt de tacta sti-
pulatione. vt. C. d. rei vr. ac. l. i. in prin. Itē qd sit cōtract⁹ bo-
ne fidei. vt in. l. i. de ac. s. fuerat. z ista similis trāsiret ad here-
des. z tñc pcedit qñta expositiō dotis cā. i. tituli⁹ seu cōtract-
tus. quoddā est priuilegiū qd dat cāe seu instantie iudicij.
vt qd ista cā ē fauorabilis. iō iudex pōt abbreviare dilatiōē;
vt cā citius finiat. ar. j. de re. iur. l. i. j. z extra de iudi. c. dispen-
diōā in cle. z hoc mō pcedit sexta expositiō glo. ¶ Idē ob. qd
dicit Di. vīz qd nō reperit. l. cautū zc. qd imo reperit. vt dixi.
¶ Nec ob. l. i. j. C. vt infra certū tps; quia fateor qd instātia ip-
sius cāe nō perit tpe biennij. qd hoc est odiū. s. iudex dabit
dilationes breuiores in fauore mulieris. sicut in cā alimen-
torū. z hoc tetigit. j. e. l. si cōstāte. in. iij. q. pñcipali. z in. vi. z
illud priuilegiū trāsibit ad heredes vniuersales fm qñtitatē
heredis. vt pālegata. l. i. j. de re. iur. quoddā est priuilegiū qd
dicit pñsonale vt pferat alijs. z illud dat mulieri z ad heredes
nō trāsīt. vt alle. l. dabim⁹. in prin. j. de priu. cre. z. C. d. priu.
do. l. i. z tñc pcedit expositiō ¶ Doff. dotis cā. i. mulier in acti-
one de dote. quoddā est priuilegiū qd dat mere actioni fa-
uore mulieri. vt qd illa tacita hypotheca sit priuilegiata. Et
tñc nō trāsīt nisi ad suū heredē. vt pālegato. s. fuerat. z. l. as-
siduis. z tñc pcedit expositiō ¶ Di. z. Ci. qd eum seqt. z tñc vī-
des qd quilibet expositiō est bona. Et iō iuriscōsult⁹ dixit
dotis cā zc. ¶ Volens ponere xbo gñale aptū referri ad om-
nia priuilegia. possētis dicere hoc ē falsū. nā ter. qui sequit
loquitur solū de priuilegijs que cōpetūt mulierib⁹. dñ em
nā reipublice interest dotes mulierib⁹ zc. vñ de necessitate
dz exponi dotis cā. i. mulier in actione de dote. ¶ Rñdeo cui
cūqz cōcedit. siue actiōi siue cōtractui. siue ipī doti siue ipī
mulieri sp interest mulieris. ¶ Interest em nra habere bonas
z priuilegiatas actiōes. z iō ter. iste nō cōcludit qd sp mulie-
ri cōcedatur priuilegiū. ¶ Ex pñdictis apparet solutio. q. quā

ponit **D**i. j. e. l. post dotē. an mortua filia p̄r habeat priuilegiū. dic vt ibi dicā z dabo regulas. **E**cdo oppo. ad hoc q̄ dicitur hic semp. **S**. j. e. l. maritū. **H**ui⁹ cōtrarij timore dicit gl. q̄ ē veritas q̄ illa ē regula q̄ dos est priuilegiata oī tpe z omni casu eorundē tēporē. s. ante m̄rimoniū. z eo cōstante z eo soluto z de hoc ponit exēpla. fallit in cāu dicte. l. maritū. ideo glo. subaudit fere. **A**duertatis circa istaz glo. oī nos videre vtrū bñ dicat in eo q̄ dicit oī tpe est priuilegiata. **S**cdo an bona exēpla ponat. **T**ertio an bñ cōtraria soluat. **A**d primū oppo. z videt q̄ dos nō pōt eē priuilegiata ante m̄rimoniū cui nō possit eē sine matrimonio. vt. l. iij. s. de iure do. **R**ūdeo q̄ dos post secutū m̄rimoniū assumit priuilegiū in eo qd factū fuit aī matrimonio. **Q**uē dic q̄ etiā si m̄rimoniū nō seq̄r. habet tñ sponsa in aliqb⁹ priuilegiū. vt. j. de p̄ui. cre. l. ij. in fi. z. s. de iure do. l. si sponsa. **A**d scdm venio. s. ad exēpla. **E**t ad primū exēplū. scz q̄ dos constituit nudo pacto op. qz sp̄ fingit stipulatio. vt. C. de rei vx. acf. l. i. s. i. **S**o. illa glo. loq̄r fm̄ illa tpa. vt no. in. l. ad exactō nē. C. de dotis. p̄mis. **E**t cōtra q̄ istud exēplū ē ex p̄te vi ri. sed. l. n̄ra loquū de priuilegio ex p̄te mulieris. **R**ū. q̄ enī am mulieris interest dotē nudo pacto cōstitui z stipulatōez p̄sumit qz statim q̄ritur mulieri. **A**liud priuilegiū ē qz de bonis p̄ris p̄missa credit. vt. l. fi. C. de do. p̄mis. rō qz paternū officiū ē qd intellige de p̄re legitimo z naturali. scz de naturali tñ. vt. j. de le. iij. l. vxorē. s. p̄r n̄ralis. dic vt ibi. **Q**uē ro qd in auo. glo. male loq̄r in p̄allegata. l. fi. sed dic idē in auo paterno. vt. j. de col. bo. l. dedit dotez. qd de matre. dic vt. l. mater. C. de iure do. **S**z qd in fratre. dic vt in. l. cū ples s. p̄. j. de admī. tu. l. nō omī. C. de admī. tu. **A**liud priuilegiū est de tacita stipulatōe. z de tacita hypotheca. z hoc ē v̄ez de iure hodierno nō fm̄ ista tpa. **S**z qd si mut⁹ accepit dos tē qd pōt. vt. l. mut⁹. in p̄m. s. de iure do. videt q̄ nō possit fingi stipulatō. vt. j. de xbo. ob. l. i. in p̄m. cōiuncta. l. q̄ ad certū. s. loca. s. puto fingi stipulatōez interpositā eo mō q̄ potest. s. p̄seruū vt p̄allegata. l. i. in p̄m. s. xbo. obli. **A**liud priuilegiū ē q̄ dos pōt in arbitriū p̄ris cōferri z eo d̄tracto remanet p̄missio incerta z valet. vt. l. cū post. s. gener. d̄ iur re do. qd intellige in p̄missiōe facta p̄ stipulatōez. vt ibi no. **Q**uidā moderni dicūt q̄ hoc nō ē speciale in dote. qz dicūt idē in alijs cōtractib⁹. vt incertitudo possit admitti ratōne adiuncti certificati. vt in legato ad refectionē vie. in tutelis z in alimētis zc. vt. l. qdā testō. j. de le. ij. z de annu. lega. l. si cui annuū. ita dicit **E**i. C. de do. p̄mis. l. i. **E**go credo glo. bene dicere al̄s nulla incertitudo vitaret. nā in veditōe p̄ciuz intelligeret fm̄ rei qualitatē. **I**dē in locatōe. z idē in legato nā intelligit fm̄ merita. vt. l. nec adiecit. s. p̄ socio. qd est falsū. vt. d. s. gener. z. j. de xbo. obli. l. si ita stipulat⁹. in p̄m. z ibi scripsi. **E**st ḡ sp̄ale in dote vt in alimētis. vt in p̄allegata. l. si cui annuū. z in legato ad refectionē vie. vt. d. l. quidaz in testamēto. qz est cā fauorabilis. vt. l. ad instructionē. C. de sacrosan. eccle. **A**liud xbo priuilegiū speciale est. in. l. fi. C. ad velle. dic vt ibi. **A**liud. C. cōia dele. auē. res q̄ dicem⁹ in. l. a filia. in p̄m. j. ad treb. z ista sūt iura noua. **A**liud in. l. qd aūt s. de iure do. sed ibi nullū ē speciale. qz ibi tacite agebat. vt ibi notat glo. ḡ zc. vt. l. qz itē. s. d̄ pac. **A**liud in. l. q̄ liberos. de ritu nup. qz p̄r cogit dotare filiā. vt ibi. **Q**uē hic si pater ē absens vel haberi nō pōt qd fiet. **C**erte iudex cōstituet eā. **C**asus ē notabilis. in. l. p̄fecticia. circa p̄ncipuz. s. de iure dot. **E**xposita sūt exēpla p̄mī t̄pis. **A**liud priuilegiū est in scdo tpe. quia nō pōt alienari. vt isti. q̄ alie. l. i. p̄r. ita dicit glo. z sic videt tenere q̄ indistincte res dotalis nō pōt alienari. siue mobilis siue immobilis. **I**dē no. j. de re. iur. l. libertas. z. C. de rei vx. acf. l. vnica. s. z cū lex. l. i. ibi se nō firmet. **I**ncōtrariū scz q̄ res mobilis dotalis possit alienari. tenet insti. q̄ alie. l. i. in p̄m. z. **A**so in sūma de fun. do. circa fi nē. **D**off. tenet istā glo. z similes. qz. ll. que loquū de fun. do dotali ponit ḡra exēplū. s. hoc videt s. l. res in dotē data. s. de iure do. **I**a. de are. tenet opi. cōtrariā in. d. s. z cum lex. **P**e. xbo diffinguit. l. i. ubi enī alit̄ r̄citet. **A**ut res dotāl cōstitit in pōdē nūero l̄mēsurā. z p̄t alienari. vt. d. l. res i do

tē. **A**ut cōstitit in alijs reb⁹. z tñ si p̄t suari nō p̄t alie nari. vt hac glo. cū si. fallit fauore libertatis. vt. j. e. l. dotales in p̄m. **A**ut nō p̄t seruari. z tñ possit alienari. ar. l. lex que tutores. C. de admī. tuto. hoc nō placet qz nō ē eadē rō i muliere z in mīore. vt. l. sicut. C. d̄ p̄scrip. xxx. anno. **A**lij vt **I**a. de are. dicit q̄ interim v̄r pōt alienare qz nō ē p̄hibitiū. sed so. ma. dotis dñi reuertit ad mulierē vñ ip̄a poterit v̄dica re. ar. s. de in diē adiec. l. iij. s. sed z marcell⁹. sicut in reb⁹ que subiacent restitutiōi. vt in auē. res que. C. cōia de leg. **E**t hō puto verū de iure antiquo. tamē de iure auctēticoz dico in nouatū in reb⁹ q̄ seruari possūt vt nō possint alienari sine solēnitatē quā ponit auctē. siue a me. C. ad velle. z ibi notat glo. in fi. **I**dē tenet in corp̄vñ sumit h̄c autē. s. pen. col. v. qd eē verū p̄r qz illa cōstitutio dñi loq̄tur de donatōe ex p̄mat de imobilib⁹. tñ cū loq̄r de dote dicit ḡnalit̄ si qd dotis cā zc. qd est notādū. **A**liud priuilegiū ē q̄ cōstante matrimonio possit repeti ea cā. vt hic dicit glo. dicā in. l. si cōstā te. j. e. in p̄m. **A**liud priuilegiū ē in tertio tpe qz p̄ferit in per sonalib⁹ z in hypothecaria. vt. l. assiduis. C. q̄ po. in p̄i. h̄a. d̄ quo dic vt ibi. **A**liud ē priuilegiū q̄ nō opponit cōpensatō vt in. s. taceat. C. d̄ rei vxor. actio. **C**ōtrariū ibi no. vñ dic vt dicā. j. e. l. diuortio. s. ob donatōes. z. l. rei iudicate. apparet ergo qualis oīa quasi exēpla p̄cedūt. **E**t n̄c venio ad solutionē cōtrarij de. l. maritū. dicit glo. subaudit fere. dicit dy. imo nō subaudias. s. dic sic. q̄ in. l. maritū. est illud id qz inf conjugēs actōes turpes z turpia cōtinētes nō dātur. vt. j. e. ti. l. alia. z. j. rerū amo. l. i. z. j. **E**t ista actio haberet turpē effe ctū si condēnaret ad id qd honeste facere nō pōt. vt. l. filius j. de cōdi. insti. id nō dēmnat insolūtū fm̄ enī. s. n̄hilomin⁹ regula illi⁹ legis falsificat. qz hic ē fauor p̄sone mariti z excludit actōes de dote cōtra regulā cōem aliarū actionū. vñ subaudit fere. vt glo. dicit. z p̄p hoc. l. ista cum glo. iducit in argumentū ad qd nē. testis dixit q̄ vidit ticiuz possidē p. xxx. annos sp̄. deinde p̄bat ticiū aliquo tpe fuisse absente. an ex hoc testis reddat falsus. z videt q̄ sic qz dictio sp̄ denotat continuationē seu p̄petuitatē. vt. l. gaio. s. i. p̄ator. j. de ali. et ci. le. facit. j. de fluminib⁹. l. i. s. itē. **E**t qz oratio sumit ex vn̄ uerso. vt. l. si is q̄ ducenta. s. vtrū. de reb⁹ dubi. **I**n cōtrariū facit h̄c. l. que dicit sp̄. z tamē in aliquo ē falsum. vt in auct. vt determini. sit nu. de. s. cū xbo. col. i. dicit **D**y. enī nō eē p̄m̄ endū quia potuit saltē aio possidere. vt. l. l. s. d̄ acq̄rē. poss. **I**stud nō placet. qz dictū testis nō debet intelligi d̄ possessi one q̄ consistit in aio. sed d̄ ea que est facti vt. l. stipulatio ista s. is quoqz. j. d̄ xbo. oblig. z ibi glo. **T**u sustine dictū testis qz pōt eē q̄ testis vidit q̄ ille sp̄ potuit vtr̄ re si volebat. l. ḡ q̄qz nō v̄at. tñ semp vtr̄ videt. vt. l. i. s. ergo. j. d̄ aqua quo. z est. **Q**uē dic q̄ pōt eē q̄ vidit oīū anno sibi r̄ideri s̄ fructib⁹ a colono. qd satis videt ad p̄bandū continuā possessio nē. vt dicit tex. notabilis. C. d̄ agri. z censu. l. litib⁹. l. i. xi. z. j. de p̄di. z demō. l. siqz ita legauerit. z hoc quātū ad excusandū testē. al̄s autē qualis p̄bet otinua possessio. nota. p̄cy. C. de p̄scrip. lon. tēp. l. pe. z. l. cellus. z ibi vide. j. d̄ vsucap. **E**t **T**er tio op. dicit hic q̄ vbiqz est p̄cipua. sed d̄ quia solū in fūdis italicis fm̄ ista tpa. C. d̄ rei vxor. acf. l. vnica. s. z vt plenius. **S**o. si exponis vbiqz. i. omī cāu eorundē tēporē. vel. i. cū stipu la. vel sine. nō ob. contrariū. **S**i exponis. i. in omī loco. qd videt veri⁹ cū sit adverbū loci. tñ r̄ideo q̄ ibi nō dicit tex. q̄ secus est in fundis italicis q̄ in alijs. s. ponit quorūdam variā opinionē z dubiā. dic ergo q̄ h̄z locū in omī p̄te m̄m̄ di. siue agat in rem siue in p̄sonā siue cōtra maritū siue con tra aliū. z sic sp̄ et vbiqz. **Q**uarto opp. ad scdm p̄t h̄ d̄ q̄ reipublice interest. cōtra. imo reipublica p̄mit dotes. vt l. satis notū. C. in qui. cau. pig. taci. s. h̄a. **S**ol. ibi ex vna p̄te est vtilitas publica p̄ncipalit̄. ex alia dos q̄ est p̄ncipalit̄ p̄uata. secundario publica. hic ex vna p̄te est dos ex alia vti litas p̄uata. **D**ec so. videt cōtra casū. l. iij. C. de p̄ui. fil. vbi dos z fiscus cōcurrūt. dic ergo q̄ in illa. l. satis ē sp̄ale. p̄p officiū p̄ncipalit̄. sic z aliud sp̄ale est in. l. fin. C. de p̄uile. do. **T**u xbo p̄ intellectu hui⁹ materie dic q̄ publica z p̄uata vtilitas p̄t sumi quatuor modis. **P**ria est qdam vtilitas

publica que suā utilitatē affert in cōi et in quolibet particulari que consistit in sacris sacerdotibus et magistratibus: nā sicut vnus potest intrare ecclesiam et orare ita et alii: sicut vnus defendit a magistratu et. ut. s. d. iustit. et iure. l. i. s. huius studij. Secunda est utilitas publica que suā affert utilitatē in cōi et nō in particulari. ut id quod habet camera fiscalis. ut. l. utilitas. C. de priuilegiis. l. i. r. Tercia est quedā utilitas priuata principaliter. tū dicitur publica secundario. quia respectu vniuersi: utilis est. quia affert utilitatem respectu vniuersi. Et est apta asserre in quolibet actu particulari. ut quod mulieres sint dotate. Nam si nuberet ditioni viro pareretur filios qui forte essent magistratus sacerdos papa vel impator: et sic est apta nata asserre suā utilitatē in quolibet re particulari. et ita loquitur hic. Quarto modo assumitur utilitas publica illa que principaliter est priuata. sed id dicitur publica quia affert utilitatē suā respectu vniuersi. s. in particulari affert suā utilitates cuiuslibet separatim per se ita quod vnus et nō alter: nec est apta asserre in quolibet particulari vniuersaliter. Exemplum quod homines sint diuites simpliciter loquendo sine adiectione alicuius cāe. quia hoc reipublice interest. ut isti. de his qui sunt sui vel alie. iuris. s. pen. et in aut. ut iudi. sine quoquo suffra. s. cogitatio. et d. pcura. l. seruus quoque. s. publice. et ista est proprie priuata utilitas. Cū enim quis vtriusque publica utilitas proferat priuata. vel etiā vna publica alteri publice utilitati. Dic autem queris de priuata et illa proferat omnibus alijs. ut. C. de sacrosanctis ecclesie. l. sancimur. et in. c. bone memorie. et d. postulat. pla. et. s. de reli. et sup. fu. l. ipse. quod est notandum ad multa et illa proferat dotibus. Aut quis de secunda et tunc distingue. aut queris an proferat tertie. ut in cau. l. nre. Dic quod nō: quia paribus passibus ambulat. ut. l. i. d. priuilegiis. fallit in cau. l. satis notus. C. in qui. cau. p. ta. d. ha. Aut quis an proferat quarte hoc est utilitate priuata: et tunc aut loqueris in iure ita quesito proferens do. et publica proferat. ut. C. de priuilegiis. credi. l. pe. Aut quis d. iure d. nouo per principem concedendo. et tunc quis princeps proferat utilitatē priuata: ne videatur auar. ut. C. de secū. nup. l. i. et de cadu. tol. l. i. in fi. Si vero quis de tertia. et tunc ista proferat utilitati priuata. ut hic. et auar. res. q. C. cōtra d. le. Quinto op. dicitur hic quod reipublice interest propter liberam personam. s. liber corpus nō recipit estimatōes. ut. l. liber hō. s. ad. l. aq. l. i. s. sed cū hō. s. d. his qui deie. vel effu. et sic nō est interesse quod est estimatio dāni. huius timore glo. dicit quod hic loquitur de interesse se i. estimabili. et ponit quadā diuisionē interesse quod non. p. se. quor. sed dicit. ut. l. i. C. d. sen. q. p. eo quod interest. Sexto op. ad tertiā pte. l. hic dicitur quod interest reipublice mulieres esse dotatas et ciuitates impleri liberis hominibus. Sed d. nā mulieres possunt nubere sine dote. ut in aut. q. mo. nat. effi. sui. s. legitimi. col. vii. Itē ciuitates possunt regi per spurios. ut. l. g. n. aliter s. spurios. d. decurio. Huius timore sunt hic tres gloselle. So. exponere necessarium. i. utile. ut exponit priā glosella. In quo autem consistit utilitas. dicitur alie gloselle. vna incipit ad nubendum: alia incipit legitimis. Geniam ad quoniam. Et primo quod d. qua dote hic loquitur. Dicitur glo. tū de pfecticia quod de aduenticia. ut. l. pfecticia. s. d. iure do. Alia glo. dicit quod hic loquitur de vtraque. quā dicitur quod ista nō est bona: quia per hoc hec. l. restringit ad filiosfam. tū. ut. l. fina. C. d. in off. testa. Tu dicit quod h. nōmē peculij tā pfecticij quod aduenticij solū cadit in filiosfam. ut ibi. tū dos pfecticia et aduenticia d. et in ea quod est sui iuris nō solū respectu patris qui emancipat. ut. l. pfecticia. in fin. s. d. iure dot. sed etiā in quolibet alia femina sui iuris. ut. l. i. s. et vt pleni. C. d. rei vxor. acc. et in aut. ut exac. instan. dot. s. illud. et ibi est bonus textus. Secundo quod d. qua ciuitate loquitur hic dicitur vt in glo. Tercio quod d. si mulier ita secundo viro nupta est antequam dote a primo repetat. an habebit hoc priuilegium. videtur quod nō: quia cessat rō huius. l. Ja. de are. t. contrariū p. l. nupta in prin. j. eo. et ibi dicitur. Quarto quod d. in muliere sterili. an habeat ista priuilegia. Videtur quod nō: quia cessat rō huius. l. i. pp. qd. qdam. ut Ja. d. are. intrat hic materiam. an ex rōne. l. debeat fieri restrictio: quod dicitur alibi. ego dico et ita expresse t. C. in addi. p. l. nupta. j. eo. t. fm. Quidam quod h. priuilegia. et hoc oēs tenet. pbo si sunt plures rōnes finales et vna cessat tamē propter aliam remanet dispositio. ut in istis. de nup. s. affinitas.

tatis. nō. j. de priuilegiis. credi. l. si vtriusque. s. in bonis. et d. exceptis. rei iudi. l. si quis ad exhibendum. nō. s. de his qui nō. infra. l. libero: n. s. i. et in aut. d. nup. s. si nō altera. col. iij. facit. j. d. here. instit. l. si nō lex. sed in dote sunt plures rōnes que ponunt in. l. assiduus. is. l. s. cessat vna remanet tū alie. p. hoc videtur casus. j. de liber. et posthu. l. si quis posthumos. in prin. Preterea casus est hic dū dicitur maxie quasi dicat interest reipublice etiā si liberi nō nascuntur p. hoc videtur casus. s. de iure do. l. i. vbi ponit quod fauoris est solū quod possit nubere: ne forte alius meretricare turqueret semper adest. sed si solā illā rōnem attenderes. ista esset utilitas priuata nō apta asserre in quolibet particulari. et sic cessant ista priuilegia. ut dicitur. s. in quarta op. quare dicas quod rō est illa que ponit etiā in mulieribus sterilibus: quia d. attē dī natura mulierum nō ipse viciū speciale sterilitatis. ut in p. allegata. l. si quis posthumos. Ultio inducit glo. ista. l. in argumētū ad que. nō. C. d. studiis liberalibus vrbis rome. l. i. in fi. l. i. quia scholares vlt. doc. possent repellere fabrum qui stat iuxta scholas. vel compellere ne malleat propter publicā utilitatē vt reipublica peritis hominibus repleat. sicut hic et nō. in. d. l. i. in fi. Contra quod nō. quia priuilegium scholarium debet intelligi sine iniuria cuiusque. ut. l. impuberi. j. d. adm. tuto. et j. ne quid in loco publici. l. i. s. merito. et. s. si quis a principe. et. C. d. eman. lib. l. i. nec auus. sed hic fieret iniuria fabro qui rō. Preterea patrum nō potest impedire libertatem suam vt arte sua. ergo multo minus scholaris fabri. ut. j. d. iurepa. l. qro. et de obser. l. i. l. fi. Preterea faber nihil mittit in alieno. q. rō. ut. l. sicuti. s. aristot. s. si ser. ven. Jaco. de are. distinguit. Aut doctor puenit fabrum et doctor proferat. ut. j. ne quid in loco publici. l. i. s. si quis neminem. Aut faber puenit doctorem. et tunc aut doctor nō potest in alio loco commodē stare et proferat doctor: quia propter necessitatem frangit diuinā reuerentia. ut. C. de feriis. l. oēs. Aut potest alibi scholaris commodē facere. et tunc secus quia puentus. ut. l. si pluribus. d. le. i. cū similibus. Si vero simul concurrunt proferat doctor. quia maior proferat minor. ut. s. de iudi. l. p. minor. C. de ordi. iudi. l. fina. et melius proferat bono. ut. l. exigendi. C. de pecu. et. s. de offi. p. d. l. obseruare. s. p. fici. alij hoc reprehendunt. quia cū scholares sint priuilegiati sicut mulier. argumētum. huius. l. p. proferat etiā ei qui prior est tpe. quia priuilegia nō considerat ex tpe. ut. l. qd. qd. et. l. priuilegia. j. de priuilegiis. credi. et. C. q. po. in pig. habet. l. assiduus. Et per hoc rōdetur ad oīa contraria. et sic dicitur doctor et scholaris rem indistincte proferri ei. s. fabro. Ego puto quod ista lex nihil faciat: quia hic loquitur quā iura diuersorum concurrunt circa idem questio nra loquitur quādo quilibet opat in suo separatim alter ab altero. dico igitur in hac quōne quod hoc totū pendet ex officio iudicis considerata locorum dispositio et aptitudine et antitque consuetudine contrahere: quia forte est ibi consuetudo semper legi: et ex alijs circumstantijs iudex proferat doctorem vlt. fabrum. Idē in duabus scholis ita p. priuilegiis quod inuicē se impediāt. ut allegata. l. i. C. de studiis liberalibus vrbis rome. l. i. vbi est casus quod hoc fiet vel iudicis officio vlt. conditio ex illa. l. et in ambiguis proferat doctor fabro. arg. huius. l. multo magis. quia in doctor re satur publica utilitas in cōmuni. et in quolibet particulari quia quilibet potest adire doctorem et addiscere fm ea quod dicitur. s. in quarta op. Idē dico si faber stat iuxta domum vni scholaris vel doctoris. ut. l. legatis seruus. s. ornaticibus. j. d. le. iij. et hoc proprie facit. l. nostra. quia hic versat utilitas respectu vniuersi et apta asserre utilitatē in quolibet particulari: quia p. p. sciam efficere doctor et leget vel erit magistratus vlt. papavlt cardinalis ut tota die videmus. et sic ex dicta gl. et ex ista sume ar. quod debuit cā studiij et debuit cā dotis. concurrunt cū sint paria. ut. d. l. assiduus. s. excep. C. q. po. in pig. ha. qd. emulsi notandū. Bartolus.

Solutio matrimonii. Utque ad. l. de diuisione. one tractat vna materiam et vsq. ibi diuidit in duas ptes. Primo loquitur de femina sui iuris. Secundo de ea quod est in patris potestate. scilicet cūda ibi quod si in patris. Itē priā subdiuidit in duas. quia primo loquitur de solutione. secundo de pmissioe. scdō ibi. nec cogitur. et breuiter hoc dicit. Solutio matrimonii debet dos red di mulieri et ab initio debet. p. mitti ipsi mulieri. et non alij si

marito noceret, hoc dicit in terminis. **I**n p[ri]ma particula tria fuerunt q[ue]stio[n]es, p[ri]mo an dos data d[eb]et restitu[i]t[ur], sc[ilicet] q[uo]d t[er]cio cui **A**d q[uo]d r[ati]o[n]at[ur] t[er]t[er] p[er] ordines q[uo]d dos d[eb]et restitu[i]t[ur] et qu[an]do, sc[ilicet] soluto m[atrimonio] et cui sc[ilicet] mulieri, h[ab]et. **E**t sicut s[un]t tria dicta ita tres oppositio[n]es p[er] ordinem formant[ur] in glo. ad q[uo]dlib[et] dictu[m] unde diuide glo. in p[ar]tes tres, sc[ilicet] ibi, it[em] fallit si extraneus, t[er]tia ibi it[em] q[uo]d dicit[ur]. **O**ppo. ad p[ri]mu[m] v[er]b[um] q[uo]d dos n[on] d[eb]et restitu[i]t[ur], vt. j. e. l. luti. **S**o. dicit glo. hoc p[ri]mu[m] fallit si culpa mulieris m[atrimoniu]m e[st] solutu[m], vt. j. e. l. luti. **2.** C. d. diuor. l. c[on]sensu. nisi i[st]e i[st]e marit[us] delinqueret, vt. j. e. l. c[on]suet. mulier. **S**ec[un]do fallit si fuit pactu[m] appositu[m] d[ot]e lucrada, vt in au[th]e. d. sanc. ep[iscop]i. s. si n[on] constanter et hoc nisi marit[us] delinquit, vt. l. si ab ho[st]e. s. i. j. e. nisi m[atrimoniu]m sit solutu[m] morte viri quo cau[sa] p[ar]t[is] non op[er]at[ur], q[uo]d dicit vt. l. i. j. s. de pac. do. et in l. i. j. de do. p[re]le. **I**te fallit regula hui[us] l. si aliq[ui]d p[ot]est obijci mulieri, vt res conciliatio m[atrimonij] vel mora, j. e. l. si mulier. et l. semel. Ita dicit glo. v[bi] n[un]c habes p[ri]ma p[ar]tem glo. **S**ec[un]do oppo. ad sc[un]dam p[ar]te[m] h[ic] dicit q[uo]d mulieri dos solui debet. **C**ontra q[uo]d n[on] debeat reddi mulieri, vt. C. de rei v[er]o. act. s. accedit. **U**bi reddit[ur] extraneo. **S**olu. q[uo]d h[ic] dicit q[uo]d mulieri d[eb]et dos reddi fallit in duob[us] casib[us]. s. si extraneus dedit, et si mulier e[st] i[n] p[ar]te testate, vt in glo. **T**ertio oppo. ad t[er]tiu[m] q[uo]d debet reddi soluto m[atrimonio]. **C**ontra q[uo]d imo eo c[on]stare, vt. j. e. l. si c[on]stare. in p[ri]m[is]. **G**lo. dicit q[uo]d h[ic] d[eb]et q[uo]d soluto m[atrimonio] redditur, fallit in quatuor casib[us] vt h[ic] habes i[n] glo. **P**rim[us] casus est verus, tam[en] n[on] e[st] p[ro]p[ri]e restitutio cu[m] adhuc dos deserviat o[mn]ib[us] m[atrimonij], vt. C. d. iure do. l. vbi. dicit in p[ar]te l. si c[on]stare. **A**duerte q[uo]d sec[un]dus casus n[on] facit ad p[ro]positu[m] quia l. que admodu[m] loquit[ur] de repetitio[n]e q[uo]d sit p[ro] conditio[n]e ob cam vel sine ea, h[ic] de ea q[uo]d sit p[er] act. de dote. **I**te aduerte q[uo]d t[er]t[us] et quartus possu[n]t dici id[em] cu[m] p[ri]mo, n[am] p[ri]mus casus est q[uo]d marit[us] vergit ad inopia[m], sed si marit[us] deportat[ur] v[el] d[omi]n[us] in metallu[m] p[er]dit bona o[mn]ia et hodie tam[en] o[mn]ia veniebant ad fiscu[m], vt. l. de portato[r]e. C. de penis. et l. fin. C. d. bo. d[omi]n[us] h[ic] d[omi]n[us] datur certis p[er]sonis, vt in au[th]e. bona damnato[r]e. C. d. bo. d[omi]n[us]. **M**erito g[er] dos repetit[ur] q[uo]d ad summa inopia[m] deducit, et hoc nota, facit ad q[uo]d n[on] si marit[us] e[st] exbannit[us] q[uo]d sit loc[us] repetitio[n]is dotis vt h[ic] co[n]iuncta glo. q[uo]d est i[n]st[itu]t[us] q[uo]d mo. ius pa. po. sol. s. relegati. et ita t[er]t[us] **S**pe. in ti. de dona. i[n]f. vi. et v[er]o. s. fin. **N**isi, q[uo]d si vir, de quo dixi plene, j. eo. l. si c[on]stare. in p[ri]ma q[uo]dne p[ri]ncipali. **A**n aut[em] exbannit[us] equiparet[ur] deportatis disp[er]t[ur] t[er]t[us] et t[er]tiu[m] q[uo]d n[on] e[st] **L**i. d[icit] C. d. here. i[n]st[itu]t[us] l. i. tam[en] finaliter dico q[uo]d eo ipso q[uo]d i[st]e e[st] exbannit[us] facit loc[us] repetitio[n]is dotis, vt in au[th]e. de col. et in corpe v[er]u[m] sumit[ur] q[uo]d eo ipso q[uo]d i[st]e incipit male v[er]u[m] substantia sua p[ot]est dos repeti q[uo]d facit eo ipso q[uo]d incipit exulare, n[am] exulare e[st] p[ri]ncipiu[m] q[uo]d i[st]e efficiat[ur] paup[er], vt in au[th]e. vt o[mn]es obe. iudi. p[er]t[ur] s. s. considerantes. et in au[th]e. de exbi. et intro. re. in p[ri]ncipio. **Q**uinto q[uo]d an marit[us] extra hos cas[us] possit sua sponte soluere dote[m] v[er]o c[on]stante m[atrimonio], gl. dicit q[uo]d sic in casib[us] q[uo]d s[un]t, j. e. l. q[uo]uis. et l. sequ[en]t[ur]. j. e. et de iur. do. l. mutus. s. manere. in alijs n[on] valet solutio nec libera[re] marit[us] soluendo, nisi quaten[us] i[st]a mulier e[st] locupletior facta, vt C. si c[on]stare m[atrimonio] dos soluta fuerit, l. i. et ita dicit glo. in dicta l. i. **I**sta e[st] no. glo. firmat e[ss]e vna[m] op[er]atione[m] co[n]trariam. **I**a. de are. q[uo]d dicit q[uo]d marit[us] etia[m] soluendo extra illas causas c[on]stante m[atrimonio] libera[re]t. **C**irca q[uo]d arguo p[er] et co[n]tra, vt dicit **C**i. C. si dos c[on]stare m[atrimonio], l. p[ri]ma. finalit[er] tene q[uo]d h[ic] dicit glo. q[uo]d marit[us] n[on] libera[re]t nisi mulier sit locupletior, et tunc liberatio co[n]tingit magis iure co[m]p[er]atio[n]is et exceptio[n]is doli q[uo]d iure solutio[n]is, vt. l. apud celsu[m]. s. si quis pupillo. d. doli ex cep. et p[er] hac p[ar]te est exp[re]ssum in au[th]e. de nup. s. dotes. et e[st] cas[us] s. allega. C. de iure do. l. si. **N**ec ob. s. ad velle. l. vir v[er]o. s. l. quia ibi intelligo q[uo]d soluere[re] in cau[sa] p[ri]ncipali. **P**redicta v[er]o ra q[uo]d vir solu[n]t mulieri vt habeat sibi, secus si soluere[re] co[n]suetudo se vergere ad inopia[m], s. forte co[n]fessio n[on] e[st] vera quod dicit vt. j. e. l. si c[on]stare. in. iij. q[uo]dne p[ri]ncipali. **U**ltio q[uo]d h[ic] dicit q[uo]d dos h[ab]et reddi soluto m[atrimonio], q[uo]d an statim, gl. h[ic] in p[ri]ncipio dicit q[uo]d olim anna bina trina die hodie et in n[un]t g[er] q[uo]d tam in mobilib[us] q[uo]d in imobilib[us] habebat olim vir ista dilato[r]e, et exp[re]sse dicit, j. e. l. diuortio. s. interd[u]m, q[uo]d e[st] fallu[m]

vt ibi dicit. **N**unc veniamus ad h[ic]i. nec cogit. in hoc h[ic]i. sunt due glo. in p[ri]ma ponit[ur] lecture diuerse, in sc[un]da ponit[ur] p[ri]ma et q[uo]dnes. **C**o[n]tinua sic. **P**ictu[m] est supra q[uo]d solui d[eb]et dos mulieri, sed querit[ur] an marit[us] cogit[ur] p[er]mittere alteri, vt sic aliter reddat. **E**t r[ati]o[n]at[ur] vt in l[et]ra. et legi[st]ur duob[us] modis. **P**ri[us] in dote p[er]mittenda ab initio, sc[ilicet] inchoato m[atrimonio], et hoc p[er] p[er] h[ic]i ab initio q[uo]d est in l[et]ra. **E**t fm hoc loq[ui]t[ur] de nuda p[er]missione sine fideiusso[r]e. **S**ec[un]do mo legi[st]ur de p[er]missione facta ab initio, sc[ilicet] soluto m[atrimonio], et fm hoc loq[ui]t[ur] de p[er]missione facta cu[m] fideiusso[r]e, vt. l. si c[on]stare. s. quoties, j. e. **A**d h[ic] sc[un]d[um] lec. n[on] inducit co[n]tinuatio l[et]re vt p[er]sequat[ur] h[ic] eade[m] materia[m] sicut in p[ri]m[is], l. solu. ma. **I**te quolib[et] istaru[m] lec. subdiuidit[ur] in duas, n[am] fm p[ri]ma p[ot]est intelligi q[uo]d i[st]a mulier dat dote[m] et ista vera. **I**te qu[an]do extraneus dat p[er] muliere[m] et ista est falsa, n[am] tunc maritus cogit[ur] p[er]mittere extraneo, vt. l. i. s. accedit. C. de rei v[er]o. act. nisi sustineres ista[m] pone[n]do q[uo]d extranei p[er]missio p[re]cesserat simpliciter, postea qu[an]do dabat dote[m] volebat stipulari sibi tunc ei o[mn]i[n]i cogit[ur] marit[us] quia ius q[ue]situ[m] erat mulieri, vt. C. de pac. co[n]u[er]s. l. ex morte. in fi. et no. in p[ar]te l. s. accedit. vt. j. dicit[ur]. **I**te sc[un]da lec. p[ot]est intelligi, qu[an]do mulier ab initio dedit dote[m] et hec bona. **I**te qu[an]do extrane[us] dedit p[er] ea tunc extraneo n[on] p[ot]est talis cautio, r[ati]o q[uo]d actio ei co[m]petens est stricti iuris, et sic ei n[on] cauet[ur], vt. l. dedit. in p[ri]m[is]. de co. ob cau. ita dicit glo. no. **E**t qua glo. nota p[ri]o q[uo]d actio d[ot]e co[m]petens extraneo ad repetendu[m] dote[m] est stricti iuris, q[uo]d in dubio e[st] veru[m], vt dicit[ur], j. e. l. diuisione. **S**ec[un]do nota q[uo]d q[uo]d extraneus stipulat[ur] e[st] dote[m] sibi reddi habet locu[m] dilatio[n]is, q[uo]d in l. i. s. exactio. C. de rei v[er]o. act. q[uo]d p[er] q[uo]d h[ic] q[ue]rit[ur] an i[n]terim debeat p[re]stari cautio, de qua loq[ui]t[ur], j. e. l. si c[on]stante. s. q[ue]tiens. si. n. illa dilatio[n]e n[on] haberet n[on] q[ue]reret de ista cautio[n]e. **T**ertio nota ex ista glo. mirabile[m] op[er]atione[m], n[am] l[et]ra sit dubiu[m] v[er]u[m] l[et]ra in o[mn]ib[us], s. de iudi. habeat locu[m] in actio[n]e stricti iuris, de quo glo. ibi dubitat et se n[on] firmat, tam[en] firmat se, s. d[icit] co[n]tra, ob cam. l. si pecunia. s. si quis dederit. et l. in possessione. j. ex qui. cau. in poss. ea. et vide[re]t[ur] t[er]t[er] in l. si creditores. j. de p[re]i. credi. et C. d. p[re]i. i[m]pa. offe. l. vniuersa. tam[en] illa glo. et h[ic] t[er]t[us] determinat o[mn]ia ista iura vt ita demu[m] debitor cogat[ur] i[n] actionib[us] stricti iuris si n[on] est ei laboriosu[m] inuenire fideiusso[r]es, in actionib[us] aut[em] bonae fidei illa distinctio sit laboriosu[m] vel ne n[on] attendit[ur] q[uo]d multu[m] nota, tam[en] p[ri]ma lec. multu[m] ap[er]t[ur] plaudet l[et]re. **I**stis lec. sic applicatis et extricatis p[ri]o op[er]e q[uo]d ab initio q[uo]d n[on] cogit[ur] p[er]mittere, vt. C. de act. et obli. l. si. **S**o. glo. dicit q[uo]d q[uo]d h[ic] e[st] speciale, vel dic[itur] q[uo]d occasione dotis p[er] ambule incidit in hac necessitate et hanc tenet **D**y. p. l. si quis seruus. s. de act. empti. **E**t aduerte ad ista solutio[n]e[m] quia fm hoc oportet te ponere q[uo]d h[ic] p[re]cessit co[n]uentio de dote vel etia[m] traditio nulla facta p[er]missione mulieri d[ot]e reddenda, et hoc e[st] veru[m]. **N**ota g[er] q[uo]d marit[us] cogit[ur] mulieri p[er]mittere n[on] aut[em] alteri si sibi noceret, vt h[ic], sed si poneret q[uo]d nulla co[n]uentio de dote p[re]cessisset mulier n[on] cogere[re] se dotare nec ipe vir p[er]mitteret, vt in au[th]e. de nup. s. sic itaq[ue], h[ic]i. si q[uo]d em. et in au. q[uo]d mo. nat. effi. legi. s. et quonia[m], et hoc mo p[er] sustineri p[ri]ma lec. etia[m] extraneo dote[m] q[uo]d p[re]cessit p[er]missio[m] simplex, et sic vide[re]t[ur] mulieri donatu[m], vt. l. post morte[m]. C. d. pac. co[n]uen. **S**ec[un]do oppo. gl. q[uo]d n[on] cogit[ur] alij p[er]mittere, vt. C. d. no. ua. l. i. dicit glo. **S**o. vt ibi, sed certe magis obstat, l. nec cre[di]tores. eo. ti. glo. ibi dicit q[uo]d h[ic] e[st] sp[eci]ale. **P**er. dicit q[uo]d illa glo. dicit v[er]u[m] de rigore, sed si intuemur veritate[m] et equitate[m] etia[m] in quolibet alio id[em] q[uo]d cogat[ur] alteri p[er]mittere si ei nil nocet, vt in l. in creditore. s. d. euic. sed certe satis vide[re]t[ur] ei nocere ex eo q[uo]d sit co[n]tra voluntate[m] sua[m], vt. s. de vsu et ha. l. si. i[n]st[itu]t[us]. de act. s. p[re]terea. teneas g[er] q[uo]d hoc e[st] sp[eci]ale in dote. **A**d hui[us] aut[em] declarato[r]e[m] sic distingue. qu[an]do aliq[ui]s petit a me q[uo]d sibi p[re]dest et mihi n[on] nocet. **A**ut p[re]cedit co[n]tract[us] de cui[us] natura e[st] vt facia[m] et cogor, vt dicta. l. in creditore. **A**ut n[on] p[re]cedit, et tunc aut ille petit q[uo]d facia[m] quia ex hoc aliq[ui]d lucrat vel aliq[ui]d co[m]modi sentit, aut vt o[mn]i[n]i euiter. **P**ri[us] casu n[on] possum cogi, vt p[ar]te l. nec creditores. et de vsu et ha. l. fina. et in fi. de act. s. p[re]terea. **F**allit, j. ad trebel. l. q[uo]d poterat, fauore v[er]o time volu[n]tat[is]. **I**te fallit fauore religio[n]is, vt. l. si q[uo]s sepulch[er]e

de religio. Item fallit fauore dotis ut h. **¶** Secundo casu aut ille petit a me ut possit reformari quod ahi erat et cogor. ut l. cyrographis. cum glo. sua. de admi. tuto. et in. l. ij. s. ite var? de aq. plu. arcen. Aut vult quod aliquid de nouo faciat. et si cogor utputa vult quod vendat sibi via ad fundum cum aliunde ire non posset. ut patet. s. de ser. v. ba. p. di. l. binas. Fallit fauore religionis. ut l. si quis sepulchrum. s. de reli. Et predicta sunt arg. ad quoniam. an va. fallus ad petitionem dñi cogat fidelitatem. pmittere alteri. de quo hic p. Ja. de are. quida ut Ci. habet in. l. i. C. de noua. dic. ut ibi. **¶** Tertio oppo. quod hec cautio videtur supuacua cum habeat mulier actus. ex stipulatu p. ti. C. de rei vxo. act. Solutio. di. cit glo. quod imo est utilis. quia habebit instrumentum et habebit probationes. idem petit ut caueat. Et vide glo. illam ibi. s. ad quod cauet et quod dicat illa glo. non habet mulier tacitam actionem ex stipulatu s. in ista tpa. ut no. gl. C. de do. pmiss. l. ad exactos. hodie sic. ut. j. dicat. Et facit hec glo. ad quoniam an possem compellere debitorem meum ad faciendum mihi instrumentum. Dixi in. l. si pupillus. de noua. et ibi p. glos. et l. cyrographis. j. de admi. tu. et cu. et facit. l. sicut data. C. de li. cau. et l. plures apo. C. de s. de istru. et in S. pecu. s. instru. edi. s. post. q. in xxi. qd si solui et p. glo. extra s. testi. c. significauit. de quo plene dixi in. l. si nita. s. eleganter. de da. infec. qd tñ glo. dixit quod s. in ista tpa haberet actionem ex stipulatu non est verum. ut statim dicat. **¶** Quarto ad quoniam et quod p. declaratione lise quod potest maritus suspicari se habere incommodum. Glo. dat quatuor rationes. Prima quod forte ille qui vult quod maritus pmittat est rixosus hodie. Secundo si est potestior quod no. et iste due pte s. multum no. Tercium incommodum est dicit gl. si mulier stipulati donat in cau. soluti in funonij. quia mulier ageret in quantum facere potest. ut. j. e. l. maritum. et l. nensenn. j. de re iudi. sed extraneus in solidum. Istud non videtur verum quia actio ex stipulatu s. in antiqua tpa habet exactos in solidum etiam si mulier stipularet. C. de rei vxo. act. s. cum aut. vñ in hoc non videtur diuersitas: siue mulieri siue extraneo pmittat. glo. ista ut dixi in precedenti dñio ibi dñi dicit ad quid cauet. videtur tenere quod s. in ista tpa mulier habet actionem tacitam ex stipulatu. Idem in. l. si filio. j. e. dico quod hoc non est verum quia s. in ista tpa mulier non habebat actionem tacitam ex stipulatu. ut no. in glo. in. l. ad exactionem. C. de do. pmiss. dico quod actio de qua fit mentio in. s. cum aut. erat quedam actio ex stipulatu que fuit ante antiquam tpa digestorum in antiqua iuris prouidentia non post. cum non habeamus alibi mentionem quod ibi. alibi sequere tur quod totum iste titulus esset destructus. Ja. de ra. ponit in palle. s. cum aut. et sic teneo quod s. in ista tpa vir tenet ipsi mulieri in actione de dote in quantum facere potest. ut. l. ij. s. constituto. pecu. et l. rei iudi. j. e. l. alia actio agat quod actio de dote ex stipulatu. vel alia. ut no. j. e. l. maritus. Sed pone quod extraneus stipulatur dotem sibi reddi an agat in solidum contra maritum. Hic glo. videtur quod sic. tu dic inspicendum qualiter habet stipulatio fuerunt concepta. ut no. in. l. si prior. j. e. **¶** Nota tñ s. in ista glo. quod actio competens extraneo p. dote competet in solidum. **¶** Sed contra hoc oppo. quia s. in hoc expectat maritus quod ipse efficiatur pauper et propter hoc denegat extraneo pmittere quod non debet fieri. quia casus et aduersa fortuna expectare non debet. ut l. inter stipulatus. s. sacra. j. de xbo. ob. Sol. dicit glo. quod vir non erat soluendo vel expectabat effici in breui si soluendo: quia res eius erant in loco periculoso. quod declaro utputa si res erat in motibus: et sic propter aquam deluebatur: vel si res erat iuxta flumen. Ad predicta facit. l. verum. s. si quis locupletis. s. de mino. Et nota ista exempla quod faciunt ad limitandum. l. sciendum quod satisfada. cog. Ponit enim glo. exempla de iusto timore qui subiacebat usuris vel erat implicatus mercantijs periculosus in mari vel per frax. Ista omnia iustum ingerunt metum ne efficiatur non soluendo. dat glo. aliud exemplum. quia vir non vult alij pmittere quia retinet iustum modum ex eo. quia mulier postea non posset de dote testari et sibi relinquere. sed hoc videtur falsum: quia vir possit semper reculare. pmittere alteri quod est contra mentem huius. l. **¶** Preterea istud non continet incommodum. sed timet amittere lucrum non est par eademque ratio. l. si in. in fi. C. de codicillis. **¶** Quero ergo quo iure petat cauere. Glo. dicit quod si dos non est data p. retentionem. vel si est data p. officium iudicis quod placet p. istum textum qui

dicat cogit: quod iudicis officium importat. ut dixi de conditio. ex. l. l. pua. et de alimē. lega. l. iij. et nota. in. l. sicut data. C. de liber. ca. et l. plures. s. fide instrumē. **¶** Extra glo. quod qualiter for mabitur pmissio fienda p. virum de dote restituenda. Dicendum iure comuni taliter quod vir non teneat ad aliud: nisi ad quod teneat stipulatio non facta. ut. l. si quis sic stipulet. j. eo. ti. et l. cum querebatur. j. de xbo. sig. als si aliquid novum pmitteret pateret in eodem modum s. l. ista. Item debet cauere de dolo et lata culpa et leui ut. j. e. l. si filio. s. p. rō. Sed cum hodie in quibusdam locis fiant instrumenta dotis reddende cum his xbis. viz. quod maritus sub hac conditioe pmittit reddere et restituere dotem si infirmitas solutus fuerit morte mulieris sine liberis vel cum liberis decessentibus in pupillari etate: an pmitteret cum illis xbis. Certe si nisi consuetudo fuerit. ut. l. qd si nolit. s. quia assidua. s. de edi. edic. et l. si tertius. s. p. rō. s. de aqua plu. arcēda. **¶** Sed quid si esset consuetudo quod haberet aliam consuetudinem contrariam. tunc res dimus ad ius commune. ut. l. nemo. s. tpales. j. de regu. iur. Ex quo nota quod si in ciuitate consuevit instrumenta diuersimode p. pter tales coniecturas. et diuersitates redim? ad ius commune. ut dicta. l. nemo. s. tpales. j. de regu. iur. **¶** Quero quid si vir petit sibi cauere a muliere de euic. an teneat mulier sibi cauere. Dic ut text. et glo. in. l. non solui. s. de iure dot. **¶** Ultio b. l. inducit ad quoniam. an quis cogat cauere inimico suo de non offendendo. Sui. ponit in. l. lallicitas. s. i. s. de offi. pre.

Ista est secunda pars principalis huius. l. et **¶** Quid si in patris. vsq. ad. s. voluntate tractat vna materia. et hoc dicit. Actio de dote pfecticia est communis patris et filie. nec alter in alterius preiudicium petere vel delegare pro hoc dicit. primo ponit dictum in gñe. secundo infert alios ibi lationes. tertio ponit quod si fuerit contra factum. secunda ibi deniq. tertia ibi ceterum. **¶** Opponi. quod quid acquirat filius acquirat patri. etiam hodie in pfecticijs. ut. l. cum oportet. post princ. C. de bonis que liber. So. speciale est hic in dote quod filia hoc iure non querit patri. **¶** Secundo oppo. dicitur hic quod dos est cois. Contra imo est mariti. ut. l. dot. C. de rei ven. So. hic dos. i. dotis actio. **¶** Tertio oppo. de. l. si ut pponis. C. de nup. Glo. dicit quod ibi fallit: quia filia nupit contra voluntatem patris et ideo quia filia non potest se nubere contra voluntatem patris quod de iure canonico est hodie correctum. ut. s. de statu hominu. l. paul? et institut. de nuptijs. s. i. et ibi no. et sic cum cessat ratio cessat et lex. **¶** Oppo. ultio. j. e. l. quoties. So. ibi paf fuit incotinēti stipulatus sibi reddi. hic no. **¶** Quero hic loquitur in dote pfecticia. quid in aduenticia. Rñdeo potest filia ea agere sine consensu patris. ut in autē. qd locū. C. de codicill. s. in glo. et bene **¶** Quero hic loquitur in filia in pte. qd si est emancipata. Suar. dixit idē. alij dicunt idē qd Suar. iure antiquo. sed hodie dicunt corrigi p. s. extraneum. C. de rei vxo. act. s. veritas est quod dicit Jo. in fi. quod si filia esset emancipata tota actio remanet sua. Rñ quia p emancipationem actio que est communis cum pte solidatur in filia. ut in. s. videam? de rei vxo. ac. multo magis efficitur p. filia a principio. ut ar. l. acceptam. l. si p te. C. de vsu. et hoc tenet Dy. hic et idē Ci. in. l. auia. C. de iure do. **¶** Ad ob. l. pfecticia. s. de in. do. q. fateor quod est pfecticia ut ibi. si tamē est cois p. ris et filie. s. sol? filie Item no. ob. l. si lie. j. e. quia rñdeo quod ibi paf fuit stipulatus. Non ob. l. si ab ho sib? j. eo. quia ibi filia erat in pte iuris ficti. **¶** Quero quod fuit rō que mouit legislatorē ad inducendam istam comunione. Glo. ponit vna ex pte p. ris. scz ne si filia haberet actionem integram et ea peteret et pderet dotem paf cogat iterum eam dotare. alia rō est ex pte filie ne paf accipiens dotem eam consumeret et filia remaneret indotata. ut. l. si cum dote. s. eo aut tpe. j. eodē. **¶** Genio ad xxi. Ceterum si p. **¶** Nota hic quod factum patris non nocet filie postquam fuerit emancipata. et sic videtur quod interim noceat. **¶** Oppo. j. e. l. si paf. et l. si cum dote. s. si p. Sol. gl. intellige hac s. in illas. scz quod non nocet filie. nisi paf postea sibi tantundem dederit vel reliquerit. **¶** Quero vtrum paf interim possit agere. Glo. qd est hic dicit quod no: quia non potest venire contra factum suum. et vide eam que incipit morte vel emancipatione etc. Et dicit verum glo. si paf vult agere p iure suo et p actione sibi competenti. sed si vellet agere tamē legitimus ad

ministratoz filie posset, vt nota, in glo. l. cum dos. s. de pac. dota. z hoc. s. a contrario sensu. Et p consequens possit et filia agere p se nolente, p quo facit. j. p. r. n. s. o. z qd ibi dicitur p cedendo vter? **Sed** qro vtrū p se vno z durate patria pte possit filia agere sine p. s. voluntate z eo inuito. glo. dicit q sic si p. s. est inops. al. s. n. o. Et ad hoc adducit. l. fina. s. de eo p que factū ē, quia sicut inopia eximētis rescindit liberationem exēptūta inopia p. s. rescindit spem liberationis quā habebat vir, p hoc facit lex plane. s. l. s. de lega. i. z. l. p. s. in fi. j. de do. p. l. e. Inducit etiā glo. l. impator. j. ad trebel. n. a. s. sicut ibi suspicio de p. s. facit trāsire fideicomissū in filiū. ita hic suspicio patris ppter paupertatē facit trāsire act. d. dote i filiā fm **Di.** p hoc. j. e. l. si cū dote. s. eo aut tpe. nota hāc gl. **Formo** tibi vnā aliā qd nē. pone q vxor alicui decessit remanētibz filiis hereditibz dos remāsit apud patrē q dissūpat oīa bona. filij volūt agere d. patrē vt dos non cōsumēt an possūt. Et videt q nō. vt de bo. ma. l. i. z in autē. d. nupt. s. est quoq. dico q filij possūt agere. sicut ipa mī posset. p p istā glo. que eqparat paupertatē p. s. emācipatōi serui. pro hoc videt casus de sen. p. s. l. i. fi. z. s. vt lega. no. ca. l. i. in p. r. vbi glo. tāgit. istā qd nē posuit in. l. i. cōstante in p. r. i. j. e. **Cle** nio ad hūc.

Item si voluntate. **Nota** q factū filij nō nocet pa pore patrie potestatis nocet sibi facte sui iuris. vt. l. z. heres. di. s. penul. d. pac. z vide qd ibi nō. **Na**z d. intelligi hic q il la remissio fiat aū matrimonii vel eo soluto. al. s. eo constāte nō valeat p. b. b. t. v. i. r. o. p. t. i. de dona. inf. v. i. z. v. r. **P.** p. q. p. m. i. s. s. i. o. siue voluntas sol? filie p. i. u. d. i. c. i. z. p. r. i. vt. l. i. s. r. e. s. s. i. d. u. o. j. de noua. z. l. i. s. i. d. u. o. s. d. a. r. **Qui** d. r. i. j. t. i. m. o. r. e. g. l. d. i. c. i. t. q. p. r. i. z. filia in actōe de dote nō sūt socij sicut duo rei credēdi. z sic nō ob stāt d. r. i. a. qd pbat gl. l. i. q. h. o. i. e. z. s. i. g. e. n. e. r. j. d. s. o. l. qd appet qz vn? socior agit suo noie tū. h. x. o. agit noie suo z alit? p bat etiā **Di.** q nō sūt socij. nā hic sperat cōsolidatio in p. s. o. nā vn? p morte alterius. vt hic. z. c. d. rei vxo. actio. s. v. i. d. e. r. a. m. u. s. i. d. nō est idē qd in duob? socijs reis credēdi. qd p. z. q. z. duo rei trāsunt ad heredem. vt. j. ad. l. f. a. l. l. i. n. l. f. a. l. c. i. hoc obseruandū. z. l. i. de noua. z. d. u. o. r. e. i. s. l. i. s. i. r. e. u. s. z. v. i. d. e. g. l. que incipit. l. filia. **U**ter? hic dicit q p. s. p. t. agere adiūcta psona filie. **O**ppo. de. l. cum dos. s. si nō. de pac. do. **C**ōtrariū ē forte. **G**lo. sol. q p. t. agere vt hic. sed exceptio repellit vt ibi. sed hoc nō esset in effectu. vel ibi in pactor. h. in delegatōe. hāc reprehendit dy. qz maioris auctoritatis est delegatō q pactū. vt. l. i. s. i. r. e. m. s. i. d. u. o. j. de dona. z. l. i. s. i. v. n. i. in p. r. i. n. s. d. pac. solue ergo alio mō vt ibi dicit glo. z illaz t. z. **Di.** sed mibi videt q sit cōtra tex. ibi. l. z. al. s. s. i. m. s. o. l. u. t. i. s. illaz firmare. **Q**uid dicemus. dicit q si vis intelligere sufficient or portet te intelligere hoc dictū q p. s. agit vt adiūcta p. s. o. a. filie vel nō adiūcta. z glo. dicit noie suo vel filie. z qn sol? scz noie suo declarē? hoc. **Q**uāq. p. s. sol? p. t. agere nō adiūcta psona vt si filia nullā hz cām cōtradiciēdi. vt. j. e. l. i. s. i. cū d. t. e. s. i. **I**te qnq. p. t. agere filia p. s. p. m. i. t. t. e. r. e. vel si dos esset magna p. s. nō p. m. i. t. t. e. r. e. vt. c. de colla. autē. qd locū. z eo ex istente inope. vt dixi. s. p. r. i. e. **E**t ex hoc quidā sequit q am be p. s. one possūt agere quilibet p. r. i. n. c. i. p. a. l. i. s. sicut qlibz duoz reoz credēdi. vt. l. i. i. j. in fi. j. de duo. reis. **I**te qnq. p. t. agere p. s. adiūcta psona filie. z hoc duob? modis. **P**riū vt agat noie suo z noie filie hoc ē ad vtilitatē tā ipi? patris q filie. quia ista xba noie suo z filie tū importāt quātū si p. s. age ret p medietate p se z p medietate p filia. **E**t isto p. r. i. o. mō nō posset agere p. s. in cāu isto cū filia sibi p. i. u. d. i. c. a. u. e. r. i. t. z si a geret isto mō repellēt ex psona filie. z sic loquit. l. cōtraria. **S**cdo mō p. t. agere p. s. adiūcta psona filie idest de voluntate z pmissione filie nō tamē ad ei? vtilitatē. z hoc mō p. t. a gere ē in cāu isto vt hic. z pbat exp. s. i. e. in. l. i. s. i. l. i. s. s. a. m. i. s. s. i. s. z et filia. s. d. p. c. u. z ita videt sentire hic **J**aco. de are. **E**t fm h. o. quedā glo. parna sup xbo adiūcta que dicit. i. noie suo z filie. nō bñ dicit. sed d. intelligi adiūcta psona filie idest filia cōsentiente p dictū. s. sed et filia. z ita intelligit glo. magna b circa p. r. i. n. z in fine. vt. j. d. i. c. a. in p. r. i. o. cōtrario. **P**rocedo

vter? et oppo. dixi q filia nō p. t. agere p se. s. neq. poterit p alii. vt. l. neq. p. s. e. r. u. i. C. de heredi. insti. **B**reuis glo. bñ dicit q nō agit p se neq. p alii. sed alij p. m. i. t. t. i. t. q. agat. z vide glo. que ē in fine ibi. **E**t hoc habes q. l. i. t. e. r. d. e. b. e. a. t. p. r. a. c. t. i. c. a. r. i. q. p. s. agat adiūcta psona filie vel nō adiūcta. **Q**uādo ergo q. s. p. t. alij p. m. i. t. t. e. r. e. qd ipe facere nō p. t. **E**x. sol. in. l. i. s. i. f. i. d. u. i. s. i. s. de pigno. **S**ed cōtra p. d. i. c. t. a. o. p. p. o. i. d. e. z ē aliqd facere voluntate alteri? z mādato alteri? vt. l. post dote. fm i tellectū **Di.** j. eo. vnde si p. s. agat voluntate filie d. z repellit. quia videt agere vt ei? pcurator. **S**oluā in. l. s. t. r. a. r. i. a. **Q**ue ro vtrū actio que cōpetit filie z patri sit vna uel plures. **E**t dicit vt hic p. g. l. que plenē hoc disputat. **I**o. tenet q sit vna sola quā p. s. intētat qnq. sol? quādoq. sola filia quādoq. si lia et p. s. vt dictū ē. **S**ed d. hoc facit ista l. r. a. q. d. i. c. i. t. e. a. a. c. t. i. o. n. e. r. e. quia copulatiua inclusa in dicta negatiua nec. o. n. i. d. i. t. d. i. u. e. r. s. i. t. a. t. e. a. c. t. i. o. n. i. s. z sic sūt plures. **Di.** dicit q significat pluralitatē circa modū agendi nō circa substantiā actionis. **S**cdo cōtra hoc facit quia ex eadē iniuria facta filie na scunt plures actōes. vt. l. p. r. i. j. de iniurijs. **G**lo. dicit aliud i actōe iniuriarū. **Di.** dicit id aliud. quia ex pluralitate psona rū inducitur pluralitas iniuriarū z cōsequēter pluralitas acti onū. vt. l. i. s. i. s. f. i. n. a. d. i. n. i. u. r. z. l. e. s. i. q. s. p. e. n. u. l. e. o. t. i. sed hic p. p. t. pluralitatē psonarū non inducitur pluralitas dotiū. z id nec pluralitas actionū. **T**ertio d. **I**o. facit. nam sicut in duo bus reis sunt due actōes vt. l. reus. j. de duo. reis eadē rōne z hic. **R**ūdet dy. ibi ē pluralitas obligationū merito sequit pluralitas actionū. sed hic vna tū est obligatio. vt. l. q. h. o. m. i. n. e. s. i. g. e. n. e. r. j. de solu. **Q**uarto d. hoc inducitur qz quā do p. s. agit cauet d. rato. vt. j. e. l. i. s. i. z. l. nō solū. s. si d. dote. s. d. p. c. u. r. a. sed si agit noie proprio nō caueret. **R**ūdeo quan do q. s. agit noie p. p. r. i. o. z alteri? cōsensus nō requirit. z tūc d. z caueret de rato. sed hic requirit alteri? consensus vt. j. p. r. s. **Q**ualis autē hec cōmunio dicat inter patrem z filiā. dicit j. l. p. r. i. m. a.

Filia sane mentis dicit velle si p. s. ens **Voluntatem.** sit z nō contradicit. **I**de si est furiosa. secus si est absens. hoc dicit. z hz tres p. t. e. s. vt p. z. ex l. r. a. **I**ste x. s. i. s. a. d. q. d. nē. factū ē diuortii culpa filie an p. i. u. d. i. c. e. t. p. a. t. r. i. g. l. mouet in. l. s. e. n. s. u. C. d. rep. u. z in. l. i. s. i. d. o. t. e. C. de iure do. zibi **Li.** t. z idē qd dy. b. q. p. r. i. s. i. p. i. u. d. i. c. a. t. s. i. p. i. u. d. i. c. a. t. s. i. b. i. filie p. r. e. m. o. r. t. u. o. p. h. i. c. s. z i. a. u. c. d. e. n. u. p. s. h. o. q. s. p. o. s. i. t. a. C. d. d. i. s. u. o. r. a. u. t. s. i. f. i. l. i. j. **S**cdo facit filia p. s. e. n. t. i. t. m. a. r. i. t. o. a. l. i. e. n. a. t. i. b. o. n. a. f. i. m. f. o. r. m. a. l. i. u. b. e. m. u. s. z. l. e. t. i. a. C. ad velle. an p. i. u. d. i. c. e. t. p. a. t. r. i. **C**erte nō. sed p. i. u. d. i. c. a. t. s. i. b. i. filie patre mortuo vt hic fm dy. facit. l. z. h. e. r. e. d. i. s. p. e. s. de pac. z hoc tenet **S**pe. in ti. de do. na. inter vi. z vxo. x. q. si filia. **O**ppo. q. tacet nō videtur p. s. e. n. t. i. r. e. vt. l. q. v. a. s. s. v. e. t. a. r. e. j. d. f. u. r. g. l. s. o. l. r. e. m. i. t. t. e. d. o. a. d. n. o. in. l. i. s. i. l. i. s. s. a. m. i. s. s. i. s. i. n. u. i. t. u. s. s. d. p. c. u. **E**t in. l. i. n. u. i. t. C. d. p. c. u. r. a. **Di.** in ca. is q. tacet. de reg. iur. l. i. v. i. **E**go examino. j. e. l. que dotis. **O**ppo. j. e. l. t. i. c. i. a. **S**ol. vt in glo. **O**ppo. ad se cundū dictū de. l. q. u. i. a. d. c. e. r. t. u. s. s. l. o. c. a. t. i. **S**o. furiosus nō v. i. d. e. t. cōsēntire quādo requirit cōsensus ver? tacitus vel exp. s. i. s. u. s. vt. l. c. o. n. t. r. a. r. i. a. sed hic nullus cōsensus requirit. sed non p. d. i. c. e. r. e. p. v. o. l. u. n. t. a. t. e. h. a. b. e. t. facit ad hoc qd nō. in. l. n. e. g. o. c. i. s. d. e. r. e. i. u. r. **O**ppo. ad tertiu dictū. nā furiosus equiparat absentū. vt. l. i. j. s. f. u. r. i. o. s. u. s. s. d. e. p. c. u. r. a. z. j. de iure codi. l. i. j. s. f. u. r. i. o. s. u. s. g. i. d. e. d. e. b. e. t. e. ē. i. n. a. b. s. e. n. t. e. qd. s. d. i. c. i. t. i. n. f. u. r. i. o. s. o. g. l. o. i. n. u. o. l. u. i. t. s. e. **D**y. dicit optime qnq. sufficit absentia nec requiritur cōsensus absentis z tūc furiosus habet p. a. b. s. e. n. t. e. vt. l. i. s. e. d. z. s. i. v. i. u. s. s. f. i. l. i. o. j. de inu. quādoq. requirit cōsensus ab sentis z tūc furiosus nō habet p. a. b. s. e. n. t. e. vt. l. i. j. s. f. i. s. d. p. c. u. r. a. quādoq. requirit p. s. e. n. t. i. a. z cōsensus exp. s. i. s. u. s. z tūc h. a. b. e. t. p. a. b. s. e. n. t. e. vt. l. i. j. s. f. u. r. i. o. s. u. s. j. de iure codicil. quādoq. requirit consensus nec curat vtrū sit p. s. e. n. s. v. e. l. a. b. s. e. n. s. z tūc a. u. t. s. a. n. e. m. e. t. i. s. cōt. r. a. d. i. c. e. r. e. p. o. t. z tūc h. a. b. e. t. l. o. c. o. d. i. s. s. e. n. t. i. e. r. i. vt. l. q. a. d. c. e. r. t. u. s. s. l. o. c. a. a. u. t. n. p. o. s. s. z. p. d. i. c. e. z. h. i. p. o. s. e. t. i. e. r. e. v. t. b. v. e. r. i. t. a. m. e. i. s. t. u. d. nō ē p. p. r. i. e. cōsēntire. s. z m. a. g. i. n. i. d. i. s. s. e. n. t. i. r. e. vt. s. d. i. c. i. t. **C**lenio ad glo. z op. dicit hic q p. s. t. e. n. e. t. s. a. t. i. s. d. a. r. e. p. f. i. l. i. a. **C**o. n. t. r. a. s. d. e. p. c. u. r. a. l. nō solū. s. si p. r. **S**ol. d. i. c. i. t. g. l. o. i. b. i. p. a. t. e. r. a. g. e. b. a. t. a. c. t. o. e. i. n. i. u. r. i. a. r. i. q. u. e. e. r. a. t. s. u. a. p. p. r. i. a. b.

agebat actōne de dote que ē cōmunis z vna tñ. vt. s. dicit
Ep. ad idē. pater est legitimus administrator. vt. l. i. C.
 de bo. ma. g̃ non cogit satisfacere. vt. l. fi. s. defensionē. C. d. ad
 mi. tu. **G**l. format istud dubiū. C. d. bo. que l. i. cū nō solū. s.
 vbi aūt. z. l. filiūssa. s. q̃ satis. co. **D**i. in. c. rati. de reg. iur. lib.
 vi. dicit. **A**ut pater agit tāq̃ legitimus administrator filie et
 non cogit cauere vt in dñio. **A**ut agit noīe filie tāq̃ quilibz
 administrator extraneus z cogit cauere. **E**st z tertiu mēbñ
Aut pater agit noīe suo z requirit consensus filie z similiter
 debet cauere vt hic. ita dicit **L**i. in. d. s. vbi aūt. **Q**uerit
 glo. qd si omīssa sit cautio d̃ rato. dic vt. j. e. l. si cū dorem. s. si
 pater. **S**cdo querit qd si filia morit̃. dic vt in gl. **Q**ue
 rit glo. quō hic practicabimus vt doceamur de filie volun
 tate. **R**ñdeo si de filie scia nō cōstat debet ei denūciari. s. si
 sciret nō eēt opus denūciatōe. vt. l. herenni. s. d. euic. z. l. i. i
 fi. de ac. emp. **M**o. hāc glo. z leges q̃s glo. allegat q̃ vidē
 tur firmare q̃ vbi venditor scit litē morā emptori non dz ei
 d̃ enūciare. idē tenet in. l. emptor. C. d. euic. z ibi cy. rdy. in ca.
 eum q̃ certus. d̃ re. iur. li. vi. **C**ōtrariū semp tenui. **N**ā quan
 doq̃ denūciatio fit ad certificandū aliqūē. z tūc verificatur
 regula q̃ q̃ certus ē certificari non dz. sed qñ denūciatio fit
 ad aliud tūc etiā scienti debet fieri denūciatio. vt. l. denūci
 asse. in prin. j. de adul. **S**ed denūciatio q̃ fit venditori nō fit
 tñ vt certificet eū. sed ad citandū eū q̃ veniat ad defenden
 dū. vt. l. i. C. d. pericu. z cōmo. rei ven. z in. l. si rē. in fi. de euic.
 dixi in dicta. l. denūciasse. in prin. z in. l. nō solū. s. fin. d. ope.
 no. nū. z in materia p̃testationū.

Non solum. *De dote cuius actio est cōis solū*
tio facta vni nō p̄iudicat alteri nī
si pecunia in ei⁹ cōmodo sit cōuersa. b. d. cū. l. seqn.
Elos habetis hīc q̄ q̄ nō pōt petere nō pōt solutionez
recipe. **P**p. j. de vbo. ob. l. enī quī. §. q̄ sibi. z d. solu. l. si sū
pulator. **S**o. gl. q̄ aliud in adiecto. vt ibi. qd̄ declara vt sta
tīm dicā. **P**ppo. j. d. solu. l. hoc iure. vbi q̄s pōt petere nī
tamē solutionez recipe. **D**icit glo. **A**liud in pcuratore litis
tu dic p declaratōe istorum iurū vtrū petere z solutōnem
recipe. pcedant ex iisdē regulis. dic aut q̄s nō pōt petere sī
nevolūtate alterius q̄ alieno noīe petit. z tūc illa pcedūt ijs
dē regulis. vel nō fm volūtate eius cui⁹ noīe petit. nā si mā
dat vtrūq̄ scz q̄ petat z solutionē recipiat vtrūq̄ pōt face
re. si mādat alterū tūc illud solū facere poterit z nō aliud. exē
plū in adiecto cui tūc solui pōt. q̄ hoc videt mādatū. vt. l. ve
ro. pcurator. s. de solu. petere aut nō pōt. q̄ hoc nō ē man
datū idē in pcuratore litis q̄ pōt petere cū sibi mādatū sit nī
autē solutionē recipe. quia hoc nō ē sibi mādatū. vt. l. hoc iu
re. j. de solu. **Q**uādoq̄ q̄s vult petere noīe suo et ad suā vtrū
litate. tūc aut nō potest petere ppter defectū iuris qd̄ habz
z nō pōt solutionē recipere. hīc ē casus hīc. quia illa ratō re
spicit vniformit̄ petitionē z solutionē. nā ppter cōmuniōez
que est inter p̄fem z filiā nō p̄t p̄t solus petere. eodē mō
nec solutionē recipere. **Q**uādoq̄ q̄s phibet petere ppter de
fectū qualitatis p̄sonē. quia nō pōt stare in iudicio. et tunc
qūq̄ talis defect⁹ est ita potēs q̄ eodē mō quo ipedit petōz
impedit z solutionē. sicut in pupillo z furioso. z sic q̄ non p̄t
petere non pōt solutionē recipe. vt. l. nō oēs. §. fina. s. si cer
peta. **Q**uādoq̄ talis defectus respicit petitionē tūc ppter
solennitatē iudiciorū nō solutionē. **E**xēplū in filiosa. z suo.
z tūc qui nō pōt petere poterit solutionē recipe. vt. l. si vnus
in prin. s. de pac. z. l. q̄ seruus. s. d. positi. **E**t p hoc pōt defi
minari qd̄. vtrū in casib⁹ in quib⁹ patri p filiū nī q̄rīt vsufri
ctus possit solui filio. **E**t videt q̄ nō. q̄ filius nō pōt agere
vt. l. cū nō solū. §. necessitatē. C. d. bo. que libe. ergo nec solu
tionē recipe vt hīc. **I**ncōtrariū dicit dy. q̄ filius pōt aliena
re z phibitio alienationis facta est solū in his in quib⁹ pa
tri acquirīt vsufructus. vt. l. fina. §. fili⁹ autē. C. de bo. q̄ lib.
ibi dūtaxat. sed recipe solutionē est alienatio vt. j. de solu. l. q̄
hoīem. §. q̄ ticiū ḡ zc. **P**reterea pbat ex distinctōe pcedētī.
quia rō que ipedit filiū agere nō ipedit eū solutionē recipe.
Pppo. hīc dicit q̄ dos ē cōis patris z filie. **C**ōtra imo
est viri. vt. l. doce. C. d. rei vendi. **S**ol. vt in glo. breuif dicas

q̄ debet exponi hic que. i. cuius actio. simile. s. l. p̄ria. s. qd̄ si in p̄ris. ¶ P̄ppo. de. l. si filia. s. de iure do. So. ibi iō qz filia se dotauit de peculio. z iō p̄af p̄mittēdo q̄ se doter de peculio videt̄ p̄mittere q̄ sibi soluat. ¶ P̄ppo. de. l. si cū do tē. s. i. j. eo. Solu. ibi solutū fuit filie ex iustis causis. Quero circa istud p̄ncipiū. qualis actio de dote ē cōis patris z filie. Glo. dicit sicut duob⁹ heredib⁹. vt. l. ea que. C. famil. her. tamē pater habet exercitiū p̄tis sue z p̄tis filie. Lerte ex hō seq̄t q̄ nō ē bona similitudo. nā vnus ex heredib⁹ nō p̄t h̄re exercitiū nisi p̄ pte sua. vt. l. sepe. d̄ re iu. z. l. p̄ h̄ditarij. C. d̄ her. act. ¶ Un̄ gl. r̄idet aliē q̄ est cōmunis sicut in duob⁹ reis quia quilibet h̄z actioūē insolidū. z fm̄ hoc plus habet p̄a quia habet exercitiū volente filia. Sed p̄tra hoc facit. quia etiā filia habet exercitiū volente p̄re. vt in autē. qd̄ locū. C. d̄ colla. Sed r̄n. in filia requirit̄ q̄ habeat exp̄ssum consensū patris. in patre sufficit q̄ filia nō cōtradicat nec cām d̄ dicen di habeat. vt. s. l. p̄rio. s. voluntatē. facit. l. filiūssa. s. sed z filia. s. d̄ p̄cura. Sed di. dicit q̄ exēplū de duob⁹ reis nō est bonū. nā in duobus reis sunt plures actiones z plures obligationes. vt de fideiuss. l. ḡn̄aliter. z. l. si reus. sed hic ē vna t̄m. vt. s. l. p̄rima. s. itē si voluntate. hoc etiā dicit gl. in. l. qui hominē. s. si gener. j. de sol. Qualis est ergo ista cōmunio. Dicit op. q̄ cōmunio est sicut in pluribus heredibus eius q̄ stipulatus est indiuiduū. vt. l. i. j. s. ex h̄is. j. de h̄bo. ob. hoc tamē est hic plus q̄ nō potest alter agere sine altero. ratio ē p̄pter spem consolidatōis que est vt altero moriente cōsolidetur in alterū. z ita intelligit glo. in p̄allegato. s. gener. ¶ Quero qualiter fit ista consolidatio. Lerte ex predictis apparet. nō em̄ trāsit actio de vno in aliū. quia vna est t̄m actio vt dictū ē. sed obstaculū tollit̄. nā patre mortuo tollitur obstaculū qd̄ obstabat filie. z contra mortua filia tollitur obstaculū qd̄ obstabat patri. ita dicit glo. ¶ Quero si hō est verū qd̄ vtrūq̄ cōpetit actio insolidū. vnde est vt alter caueat d̄ rato p̄ altero insolidū. vt. s. l. p̄ri. in fi. qd̄ videt̄ contra. l. nō solū. s. si pater. s. de p̄cura. Glo. r̄idet z bene. quia cōsensus alterius requiritur. sed in duobus reis secus esset ¶ Ex ista glo. nota p̄rio istud tertiu mēbrū additū ad disti cionē glo. z Dy. z dixi. s. l. p̄ria. in fi. ¶ Scdo no. q̄ vn⁹ ex reis credendi pōt agere sine consensu alteri⁹ nec tenet̄ ca nere. p̄ eo. ¶ Li allegat glo. istā. C. d̄ duob⁹ reis. autē. hoc ita. sed ego dico q̄ l̄z non teneat̄ cauere de rato fm̄ istā glo. te netur tamen cauere de defendēdo eū si ab alio cōueniatur vt ē tex. nota. in. l. fidei cōmissa. s. plerūq̄. in fi. j. d̄ le. iij. ¶ Tex. iste inducit in arg. ad. q̄. vtrū coniuncte persone possit solui ¶ Et hic ē casus q̄ nō. nam nulla est magis cōiuncta p̄sona q̄ pater z filius. dic d̄ hoc vt plene dixi de filia z tamē ei nō pōt solui vt hic. z. l. i. j. vt le. no. ca. et. j. e. l. filie. z. j. d̄ sol. q̄ ho minē. s. si gener. z no. in. l. hō p̄curatori. d̄ so. ¶ Itē inducitur ad aliā qd̄nē. vtrū in casibus in quib⁹ patri p̄ filiū nō q̄ ritur vsufructus possit solui filiosa. ¶ Et videt̄ q̄ nō. qz filius nō pōt agere sine cōsensu patris. vt. l. nō solū. s. necessitates C. d̄ bo. que libe. z sic non pōt sibi solui vt hic. ¶ In p̄riu arg. Dy. q̄ filius pōt alienare z p̄hibitu est sibi solui in illis ca sibus in quibus patri querit̄ vsufructus. vt. l. querit̄. s. fin. C. d̄ bo. que libe. sed recipe solutōnē ē alienatio. vt. l. si homi nem. s. q̄ titium. j. d̄ solu. z. l. q̄ si forte. C. d̄ p̄cura ¶ Ad hanc l̄m̄deo hic est eadē rō in solutione sicut in petitōe. vt. s. dixi in p̄m. l. ¶ Itē inducit̄ ad aliā qd̄nē. vtrū p̄curatori dato ad exigendū possit solui. ¶ Hic videt̄ q̄ nō cōiuncto tex. cū glo. p̄ria hui⁹. l. ibi vbi dixī erigit̄ p̄curator litis nō tamē ei sol uitur zc. ¶ Breuif̄ dico aut mādātū d̄ exigēdo fit seruo z in telligit̄ q̄ erigat extra iudiciū. quia in iudicio eē nō potest vt. l. seruo. j. d̄ solu. ¶ Si hō mandatū d̄ exigēdo fiat libere p̄ sone. tunc importat q̄ possit solutionez recipe fm̄ Iaco. de are. vt. C. d̄ noua. l. nō ab̄solut. z. C. d̄ solu. l. inductū. dixi in. l. hoc iure. j. de solu. ¶ Non ob. hic glo. quia exponit̄ erigit id ē pagit vsq̄ ad sententiam proueniendo. ¶ Venio ad h̄siculū sed si pecunia.

Sed si pecunia. Sic habes q si pecunia soluta per
vnum perueniat ad aliū qui nō cō

sentit solutio q̄ cōtingit liberatō. h. d. **Op.** q̄ puenit ad patrem illud qd soluit filio: q̄ qd acq̄rit fili? acq̄rit patri. ergo statim liberat. vt. l. i. si a pa. q̄s fu. ma. **So.** dicit dy. itel lige q̄ ad patrem puenit realit̄ et cū effectu: simile. j. de le. i. l. si seruus. s. i. **Op.** hic dicit q̄ tollit actio ip̄o iure. et j. l. pti. dicit q̄ tollit ope exceptiois. **Sol.** hic loquit̄ quādo pecunia directo ad alterū puenit. j. e. l. pti. loquit̄ quādo ad aliū puenit p obliquū. sed glo. hic posita sup̄ xbo puenit n̄ patit istā solutionē. dicit q̄ in. l. pti. dicit de doli exceptioe. s. facti vel intētiois. **Et** cōtra hoc oppo. q̄ soluit creatori creditoris nō cōtingit liberatio ip̄o iure. s. ope exceptiois sic. vt. l. si liber hō. s. de neg. ge. et s. doli excepti. l. si opa. **So.** ibi quādo soluit creditori q̄ nullo mō ē p̄iceps obligat. hic q̄ soluit illi q̄ erat p̄iceps obligat. facit. s. de p̄. ac. l. soluti. s. soluti. et hoc mō intelligit̄ istud qd glo. hic notat q̄ liberor soluedo alij dūmodo pecunia ad creditorem per uenerit.

De diuisione. Supra tractauit iuriscōsultus materiā cōmunionis in actioe dote inter filiā et patrē. hic incipit tractare q̄lit fructus vltimi anni quo m̄monij sepat̄ diuidit̄ inf̄ virū et vxorē seu heredes eorū. et hāc psequit̄ vsq̄ ad. l. si ab hostib? et breuif hoc dicit. **Ultim?** ann? a die traditiois rei dotalis cōnumerat̄ si nuptie p̄cesserūt. h. d. **Glo.** p̄rio ponit duas lect. una q̄ m̄monij durauit plurib? annis. alia q̄ durauit t̄m vno anno vel minus et in alio nō differūt. **Mo.** p̄rio q̄ p̄dū nō dicit̄ dotale. nisi possessioe tradita. sic. s. d. fū. do. l. dotale. s. i. **Op.** hic innuit q̄ fruct? medij tēpis viri lucrat̄. **Cōtra.** j. e. l. insulā. s. v̄suras. et de doli excep. l. fin. circa p̄m. **So.** hic vir sustinuit onera m̄monij. id fruct? medij tēpis lucrat̄. ibi secus. ita dicit glo. i. **Op.** q̄ inspicit̄ tēpus traditiois vt hic. si nō p̄cesserūt inspicit̄ tēpus nuptiarū vt in cōtrario. ita dicit glo. vltia. in p̄m. **Op.** p̄ declaratioe eiusdē glo. q̄ marito debeant fruct? a tpe more. vt. l. vi deam? in p̄m. s. d. v̄suris. **So.** intelligo hoc cū mora n̄ p̄cessit. alit̄ fateor q̄ vir deberet habere eos a tpe more cum actō ista sit bonafidei. ita dicit glo. i. putet em̄ sibi marit? si mulierē nō interpellauit. habes q̄ mulier nō cōstituit̄ i mora sine interpellatioe. **Sed** habes hic q̄ hec actio q̄ cōpetit viro est bonafidei. **Ad** p̄mū op. q̄ cū iste dicit̄ sit vltro citroq̄ obligator? statim cū vir implet cōtractū ex pte sua sustinēdo onera m̄monij vxor dicit̄ eē in mora reip̄a. vt. s. de actio. emp. l. iul. s. offerri. et s. ex v̄dito. et c. d. ac. emp. l. curabit. **So.** dicit glo. intelligo mulierē nō p̄cepisse fructus als oppositi. pcederet. **Glo.** dicit glo. dicit mulierē obtulisse et maritus fuit negligēs recipe. et sic nō fuit in mora. **Fac.** de are. dānat istā glo. p. l. si. s. i. C. de iure do. vbi n̄ cōtrahēbatur mora nisi p̄ interpellatōes vel p̄ cursū biennij. **Ad** s̄mū signatū in glo. r̄idebat an. de p̄is q̄ hic marit? nō impleuit cōtractū ex pte sua p̄fecte. q̄ adhuc d̄s mulierē alimētare p̄ totū tēpus m̄monij. **Itē** q̄ p̄t eā repudiare. hec re sp̄sio nō placet. quia eodē mō p̄t cōtrahētes si volūt a d̄ctu v̄ditiois discedere. **P̄terea** in cōtractu locatōis si aliq̄s locasset ad plures annos p̄t in fine vni? anni petere mercedē p̄ illo anno: nō impleuerit p̄ toto tpe. ita et marit? p̄ tpe q̄ sustinuit onera m̄monij p̄ illo d̄s lucrari fruct? vnde dicit **De.** q̄ vir videt̄ donare fruct? vxori nō petēdo eos. sed nō placet. q̄ eadē rōne posset dicit̄ q̄ emptor videt̄ res donare venditori. imo fortī? cū sit p̄hibita donatio inf̄ virū et vx. vñ teneo op. glo. **Nō** ob. l. si. s. i. C. de iure do. s. alle. q̄ hic loquit̄ quādo mulier seip̄am dotaui. vñ cū ei impleat̄ cōtractus p̄ virū re ip̄a mulier ē in mora. sed lex d̄ria loquit̄ quādo dos fuit p̄missa ab extraneo et ita ibi exponit̄ i glo. parua. dū ter. dicit̄ si q̄s r̄e. dicit glo. s. extraneus. qd etiā patet ex p̄mūatioe illi? **Sed** ad p̄cedentia. l. z em̄ marit? p̄t vxori alimēta quātū ad extraneū nullū cōtractū implet quia quo ad eū ē donatio. id extraneū nō est in mora: nisi p̄ interpellationē vel cursū biennij. et ista ē vera. **Sed** q̄ se dotat mulier est idē qd in v̄ditioe. vt. l. oēs. et l. sequē. j. de ac. et ob.

et l. apud cellū. s. s. cū legitia. j. de doli excep. **Reassume** ergo breuif aut traditio p̄cessit nuptias et tunc inspicit̄ tēpus nuptiarū. vt. j. l. pti. aut nuptie p̄cesserūt et secuta ē traditio. et tūc aut dotaui mulierē extraneā. **Aut** ip̄a seip̄am dotaui. **P̄rio** casu annus cōputabit̄ a tpe traditiois nisi mora p̄cesserit p̄ interpellatōes vel cursū biennij. vt palle. l. si. C. de iure do. tūc em̄ incipit a tpe more. **Sed** cū q̄ mulier dotaui seip̄am: et tūc aut vir nō sustinuit onera m̄monij post nuptias et ab illo tpe annus nō cōnumerat̄. ar. l. insulā. s. v̄suras. j. e. et l. si. in p̄m. de do. excep. **Aut** sustinuit onera matrimonij: et tūc aut p̄ eū stetit quominus fundū reciperet cum fuerit interpellat? ab vxore. et cōnumerat̄ annus a tpe traditionis: vt hic fm̄ vñā solutionē glo. **Aut** p̄ eū nō stetit et tūc aut mulier fruct? nō p̄cepit et idē vt hic fm̄ aliā solutionē glo. **Aut** mulier p̄cepit fruct? et cōnumerat̄ annus a tpe quo incipit maritus onera m̄monij sustinere. q̄ mulier ē in mora reip̄a a simili sicut in emptore et v̄ditore dictū ē. **Ad** secundū qd dicit glo. op. q̄ actio ista ex stipulatu sit stricti iuris. vt no. s. e. l. i. j. in. iij. glo. **Fac.** de are. fateor q̄ glo. nō dicat verū cū solū actio ex stipulatu que cōpetit mulieri sit bonafidei fm̄ eū. vt in. s. fuerat. insti. de actio. **De.** et **Li.** tenet d̄m C. de rei vxor. ac. l. i. s. sed nō ignoram? vñ teneas istā glo. nō em̄ puto q̄ reperiat̄ q̄ ex vno contractu actio ex vna pte sit bonafidei et ex alia sit stricti iuris. d̄s ergo intelligi p̄allega. s. fuerat. fm̄ p̄allega. s. sed nō ignoram? **Nō** ob. glo. l. i. j. in p̄m. s. e. q̄ fateor q̄ actio ex stipulatu q̄ cōpetit extraneo ē stricti iuris. q̄ illa nō reperit̄ inter actiones bonafidei. **Est** em̄ quedā actio quā extraneā sibi acq̄rit ex propria stipulatione. vt in. s. accedit. C. de rei vxor. ac. et l. auiā. C. de iur. do. **Actio** nō ex stipulatu que p̄petit vxori et etiā viro ē bonafidei. vt hac glo. et palle. s. fuerat. et d. s. sed non ignoramus. **Oppo.** de fun. do. l. iij. **Sol.** aut traditio nō p̄cessit et nō est dotalis. p̄prie. sed quasi dotalis vt in glo. **Ultio** hāc l. inducit dy. in ar. ad. q. de ambasiatore q̄ reuerfus ē in f̄t̄is an debeat habere solaria p̄ die integra. an nō p̄ pte. **Hec** lex facit q̄ debet habere p̄ pte. vt. s. d. mino. l. iij. s. minores. **In** cōtrariū facit q̄a dies cepta habet̄ p̄ cōpleta. vt. j. d. testa. l. qua etate. et in. l. i. v̄sucapionib? j. de d̄uer. et tēp. p̄scr. et j. de manum. l. i. ille. l. faciunt modicū. s. p̄ pte ista videt̄ casus. j. de v̄. sig. l. iij. et tene hāc p̄tē.

Si traditio p̄cesserit dies ante nuptias. nuptiarum inspicitur. et fructus annū nuptias p̄cepti augent dotē. h. d. **Op.** ad fi. s. de iure do. l. doti fruct? et j. e. l. diuortio. s. itē si mēs ses. **So.** istud quasi ē exp̄ssū v̄tatis. simile. C. d. legi. tuto. l. iij. et. l. i. s. d. trāfac. et j. de eo q̄ p̄ tutore. l. i. s. cum eo. et j. ad trebell. l. mulier. s. fi. et j. d. m̄ur. l. sed et fin? s. p̄terea. **Q̄** hāc dictio quasi ē diminutōis nota. vt. l. posthumoz. j. d. in inf. et r̄. test. et j. e. l. diuortio. s. si fund? fm̄ q̄ ibi intelligit dy. et s. d. v̄suffruct. ea. re. q̄ v̄su consu. l. iij. et j. e. l. si cū dotē. s. fina. fm̄ **Ja.** de are. **Querit** glo. qd si aliq̄s duxit vñā puellā minorē. xij. an. cū qua nō p̄t eē m̄monij de iure et sustinuit onera ei? vtrū interim lucrat̄ fruct? **Dic** glo. q̄ nō p̄ istā. l. et p̄cedentē: q̄ debet inspicit̄ tēpus nuptiarū que nuptie non fuerūt et hoc de rigore. sed **Alzo** dicit q̄ de equitate lucratur quia ē eadē rō in isto q̄ in viro: quia subiit onera m̄monij. et ita dicit q̄ seruaf̄ bononīe p̄ legē municipalē. l. z glo. illam equitatē nō firmat. hic tamē firmat eā in. l. dotis fructus. in p̄m. s. de iure do. **Ista** opi. etiā ponit **Spe.** in ti. de donat. inter vi. et vxor. s. s. s. sed qd si mulier. et **Posti.** in sūma. d. dōna. inter virū et vxor. dy. dicit q̄ cōtra opi. **Alzo.** facit. j. e. l. in sulā. s. i. que. l. bene facit. **Ideo** distinguit dy. aut vir credebat m̄monij tenere et lucrat̄ fruct? aut nō. tūc secus vt palle. l. insulam. s. i. nisi cōtrariū fuerit pactū. vt. d. l. dotis fructus s. de iure dotiū. **Ista.** q. videt̄ tāgere glo. C. de do. p̄missi. l. si p̄ ea. et ibi cy. dicit idē qd **Dy.** hic eo addito: q̄ videt̄ fruct? ex p̄sumptōe dare si tradit dotē. facit. l. dotis fructus. s. de iure do. quia b̄nfaciēti b̄nfacere debem? **Ista** opi. **Alzonis** habuit originē ex dictis suis in sūma. C. de iure do. circa fin. sed et hic m̄bi videt̄ q̄ oēs isti docto. male dicūt. nā pupilla

etiam si expresse vellet donare cum decreto non posset et non potest dotem constituere, ut l. siue generalis, C. de iure dot., l. se, r. C. de admitt. tu. l. lex qui tutores, et de p. di. mi. l. p. dia. vñ dicitur quod infueneriat pactum de lucrandis fructibus ut dicitur Dy. vel quod tradendo videatur donare fructus, ut dicitur Li. quod non pcedit quod si expresse vellet donare non posset ut dicitur e. r. p. hoc ut vir non lucratur est casus, j. quod sal. tu. auc. l. penul. s. iul. et hoc verum in pupilla, sed si poneret sponsam esse maiorem, tunc pcederet quod dicitur doc. et ita pcedit glo. in l. si pro ea, C. de do. promissis, l. i. in l. i. lam. s. v. furas, j. e. ti.

Fructus intelliguntur mariti et mulieris deductis expensis, h. d. **P**rimo ponitur quoniam matrimonium duravit uno anno vel minus. Secundo quoniam plus, secunda ibi, ita est. **P**rima subdividitur: quoniam primo ponitur dictum, secundo declaratio dicti, tertio exemplum, secunda ibi quod scenolo, tertia ibi, nam si mulier. **Q**uod p. j. l. p. dia. s. iterum ibi. **S**ecundo ibi matrimonium duravit pluribus annis integris, sed quoniam est unus annus non completus recurrimus ad distinctionem huius, l. i. **I**tem, oppo. j. l. p. dia. s. ob donatōes. **S**ecundo ibi in viro quod non ducit, hic in muliere secundum quosdam, tu dic quod ibi matrimonium duravit integro tempore, hic autem fuit unum annum non completus. **Q**uero de quibus expensis loquitur hic, dicitur glo. et bene quod loquitur de impensis quod sunt fructuum querendorum causa. **Q**uero circa si, huius, l. cum matrimonium duravit pluribus annis de quibus fructibus deducantur ipense facte a muliere, de primis non: quoniam sunt consumpti, sed ultimis non: quoniam in eis a muliere non est impensum. **G**los. dicit quod de ultimis: quoniam ultimi succedunt loco priorum, ar. l. i. perator, s. fi. r. l. se, j. de le. ij. p. hac glo. primo est tex. huius, l. q. hoc pbat expresse. **S**ecunda ratio: dos enim est quod universale, ut dicitur, s. co. sup. rubrica, sed in universali una res succedit loco alteri, ut p. alle. l. i. perator in fi. r. no. in l. si rem et pecuniam, s. d. peti. here. et hoc facit ad quoniam quod dicitur in l. si servus, s. q. quoniam, j. d. leg. i. **Q**uero extra glo. quod si ultio anno nulli fructus sunt percepti. **D**icitur Ja. de are. quod tunc nulla sit deductio ab aliqua pretium: sicut enim fructus ultimis anni succedunt loco fructuum primi anni si sunt veriores, ita si sunt minores vel nulli etc. **P**rimo h. d. al. le. j. l. p. dia. s. si fundum, in fi. **C**ontra hoc videtur casus, s. de peti. here. l. q. si sumptus. **R**ñ. ibi loquitur de possessore hereditatis bonefidei quod non debet pati commodum vel incommodum, quoniam restituit quatenus est locupletior, hic loquitur in viro et uxore qui patiuntur commodum vel incommodum secundum quod casus occurrit. **T**ertio quoniam locat quod fundum colono ad dimidiam partem fructuum, colonus vult ante omnia deducere expensas postea dividere fructus per medietatem, ar. huius, l. an possit. **J**ac. de are. dicit quod non: quoniam operas suas et expensas videtur ponere per illam medietatem fructuum quas lucratur, ar. l. cum duobus, s. si in coeunda, s. p. socio, r. hic s. de communis usus et consuetudo quod est servanda, ar. l. cum de lanio, s. a. si nā. j. de fun. instru. r. l. auunculus, de x. si. **N**ec ob. hec. l. ut dicitur Ja. quia hec dictio fructus pferat a lege, s. in q. p. dicta pferat ab homine. **P**rimo declaratur huius, q. dicitur autem huius fructus pferat a lege, et intelligitur deductis expensis, ut h. Fallit in de cimis, ut extra de deci. c. tua nobis, r. no. de peti. here. l. si a pre vel a domino, s. fin. **S**i vero pferat ab homine: tunc aut ista dictio fructus pferatur ad fructus extantes in fundo seu pendentes et intelligitur de fructibus integris deductio non facta, ut l. si pendentes, in prin. d. usufructu, r. l. quoti. s. si colono, e. ti. r. l. pendentes de ac. emp. r. j. de his qui in frau. credi. l. si. s. pen. l. j. glo. videatur ibi aliter dicere: ut l. i. iulianus, s. si fructus, s. d. ac. emp. r. d. iure fil. l. si. in fi. **S**i vero refertur ad fructus futuros colligendos intelligitur deductis impensis, ut l. fundi trebatiani, j. de usufructu, le. r. glo. in l. si quis argentum, s. i. C. de dona. r. hoc nisi aliud sit actum tacite vel expresse ut in colono dictum est in Ja. de are. **E**t hoc verum quando nomen fructus indeterminate pferat, sed si pferat determinate, ut x. corbe frumeti ex illo fundo: et tunc si huius lo cum ista distinctio, s. si statutus dicit quod de corbe frumeti re collecti solvantur tantum nomine gabelle non deducuntur impenses: si deduceret de fructibus, ut l. si debitor, s. x. simile, s. de contrah. emp. dicitur plene in l. inf. stipulatur, s. sacra, j. de x. bo. ob. **Q**uero utrum ista, l. habeat locum in fundo estimato dato in dotem, rñ. no. ut l. i. s. sed et nouissimi, C. de rei vx. ac. r. d. quoniam estimatio facit

emtionem, et ideo fundus videtur carior estimatus propter fructus ut l. si id quod ex pampbila, j. d. le. ij. r. l. si. s. pe. j. de his qui in frau. de cre. **E**stio est hic quidam glo. super verbo diuertit, r. c. qui intelligit quod mor dicitur fieri quod infra mensem fit, et ideo videtur in ditione postea. **E**t hoc inducit Dy. ad q. testes dixerunt quod testator instituit heredem tunc, postea sempronium. **Q**uero utrum ultimus tunc erit heres, **R**ñ. ibi videtur quod sic, quoniam hec dictio mor et postea denotat intervallum ut hic, et in l. nā et postea, s. d. in iur. et l. si post diem, s. de l. commissoria, r. l. p. intervallum, s. d. in di. r. j. e. l. post dotem. **I**n contrarium quod dictio mor et dictio postea possunt accipi incontinenti post, ut l. i. s. i. j. d. x. bo. obli. et p. hoc extra de elec. c. q. propter. **E**cludit ergo dy. quod x. bo. mor et postea sunt ambigua, quia in dubio ambo intelliguntur heredes p. hoc, j. de vul. r. pu. l. si p. captus, r. in auc. d. incest. nup. s. l. col. ij. ar. l. quotiens, j. de re. dubi.

Divorcio. Si fundus plenus fructibus datus in dotem tempore locatōis inspiciatur ut sciamus quid p. cipit de p. cipit, i. p. quanto tempore p. cipit pensio, tempus vero matrimonij inspiciatur ut sciamus quod p. quota parte anni d. pensio ne vir lucratur: sed si fundus vacuus datus in dotem tempore locatōis nis p. nullo inspiciatur, h. d. vsq. ad, s. ob donatōes, primo possit dictum in gñe, secundo exemplificat quando plenus fundus datus in dotem. **T**ertio exemplificat quando fundus vacuus datus in dotem secunda ibi neque enim, tertia ibi, et econtrario. **P**rima pars est clara et glo. prima ponit casum in hoc principio. **S**ecunda pars subdividitur quoniam primo remouet quorundam op. falsa, secundo illud pbat re ducendo ad inconueniens, tertio concludit et exemplificat, secunda ibi et alioquin, tertia ibi, itaq. **I**tem tertia pars subdividitur, quoniam primo loquitur quando fundus fuit datus vacuus et ex eo maritus nullus fructus pcepit, secundo quoniam maritus pcepit aliquos fructus sed non integros, **T**ertio ex p. dictis ponitur una illatione, secunda ibi, si messes, tertia ibi, apparet igitur. **A**d primam partem oppo. quod tempus locatōis inspiciatur, ut p. in secunda parte huius, l. i. **S**o. tempus locatōis inspiciatur ut sciamus quid p. cipit ut ab illo incipiat annus ut p. ex sumario, ut j. dicitur et glo. ponit in secunda glo. ma. **Q**ueritur glo. quod si matrimonium soluit morte, **R**ñ. deo idem ut, s. fi. r. s. sed et nouissimi, C. d. rei vx. ac. **S**ecundo queritur quid si mulier est alenda infra annum ab heredibus viri. **E**t glo. dicitur quod tunc heredes lucrantur fructus per illo anno. **E**t quo nota duo **P**rimo quod si mulier non habet aliud infra annum d. alimentari ab heredibus viri. **I**ta p. supponit hic glo. nra et hoc firmat i. s. exactio, C. d. rei vx. acti. r. in l. pe. j. ut in poss. le. r. i. Spe. in ti. q. si. sint le. s. i. s. sed nunc dicamus. **S**ecundo non quod illo anno heredes viri debent lucrari fructus per regulam iuris secundum naturam, cum enim sustineant onus habeant lucrum secundum d. l. ut est de reg. iur. c. qui sentit, li. vi. **E**xtra glo. quero infra illi annum ubi mulier d. opari, **R**ñ. deo ibi ubi d. alimentari, ut l. i. sicut, in pri. j. de ope. lib. r. ibi no. quod intelligo verum quoniam debent alimentari ex dispositioe iuris siue legis, ut in quone pposita, s. si ex dispositioe testatoris tunc illud cessaret, ut j. de ali. r. c. le. l. libertis quos, s. i. **Q**uero quod si mulier non vult stare i. domo cum heredibus viri, **S**pe. in ti. q. si. sint le. distinguit, aut ibi potest bonefide stare aut non, sed tex. in l. libertis palle, s. fi. videatur dicere quod non imponatur necessitas standi cum heredibus, sed quod debet alibi alimentari, sed tunc quid fiet de operis mulieris, **R**ñ. deo quidam sunt mulieres quarum nulle sunt opere in domo ut iste domus magne quod suis manibus nihil operantur: et tunc d. suis opis nulla est ratio, ut l. fi. s. de ope. libe. si vero est dñia que operaretur tunc de alimentis debet deduci quantum interest heredis ipsam in domo opari, ut j. e. l. si constare, s. quotiens. **Q**uero quod si heredes in alimentis mulieris expendant minus quam sint fructus dotis, **R**ñ. hic format ista quone, et non def. minatur, credo quod heredes isto casu tenent vices defuncti, mulier enim illo tempore videtur stare in primo matrimonio, ut l. si. C. de bo. ma. nam sicut si fructus dotis non sufficerent sibi de suo deberent supplere, ita si supabundat debet lucrari. **E**t **C**lenio ad secundam partem, ad x. neque enim.

Necque enim. Et intro glo. magna que est ita difficilis sicut aliqua alia que sit in isto libro. **O**ppo. hic dicitur quod quarta portio mercedis miscetur cum fructibus

bus pceptis. **C**ontra imo tertia: qz tertia pte anni durat
ut matrimoniu. **R**ndet glo. q illa portio non dz computari
anteqz debeat: sed no debet nisi p trib' mēib': z sic p quar
ta pte anni: ergo illa tñ computat: sed si pri' locasset p maio
ri tpe computaret. fruct' em pcepti cōtribuit hic. vñ sicut de
fructib' naturalib' nō fit cōtributio: nisi de pceptis: ita de
fructib' ciuilibus vt de pēsonib' nō fit cōtributio: nisi qter
nus sit pcepti. vide glo. que hoc dicit. **A**d hoc oppo. qz
fm hoc tps locatōis inspicit qd ab initio negauit. **R**ndet
glo. tps locatōis inspicit vt sciam' qd pcepti: tps mīmonij
inspicit vt sciam' p quora pte ani fruct' vir lucret: et sic si bñ
cōputes de trib' aureis p quatuor mēib' vir habebit vñ
z si dicis quare p pzo mēse bz aliqd de pēsiōe. **R**ndet glo.
z bñ qz p illo mēse subijt onera mīmonij. ergo zc. vt in re
iur. fm naturā. **E**t q hoc sit verū apparet ex tex. q vult hñ
virū tertiā pte qre. sz si aliud diceret haberet solū qrtā qre
Op. z vide qz tota pēsiō venit in cōtributōe sicut totus
fruct'. **R**ñ. hic tractat de diuisione fructuū pceptorū tñ: sed
tot' fruct' ē pceptus nō tota pēsiō: id tota in cōtributōe nō
venit: ita dicit gl. **C**ōtra hoc op. imo tota pēsiō ē pcepta
vt. j. de re. iur. l. q acti. bz imo plus q fruct': qz p viri sollicitu
dinē habet pēsiō sz fruct' sol' nō. vt. l. si nauis. s. de re. vñ.
Glo. **R**ndet trib' modis. **P**rio q non p pte dicit haberi id
ad qd qz habet actionē. vt. l. minus. j. de re. iur. **I**sta sol. de
fruct' p tertiā rñsiōe quā statz dicā. **S**ecō mō soluit q bñ
est id. qz mulier grauā in vno. qz tenet stare colono. vt. l. si fi
lio. s. si. j. eo. ti. z. l. in veditōe. de bo. auē. iudi. poss. id cū tras
actio fiat in muliere de necessitate. id releuat in alio vt si cō
tribuat pēsiōe totā. id ex hac glo. distingue. aut res trans
fert ad aliqū ex necessitate z cogit stare colono. aut ex volū
tate: et tñ sec'. dicit plene in. d. l. si filio. s. si. j. e. vbi vide glo.
z no. **T**ertio mō soluit pēsiō z de iure peti nō pōt. nisi in fi
ne anni. vt no. in. l. iij. C. locati. z id merito tota nō cōtribuit:
certe fm istā so. nec p trib' mēib' cōtribueret: qz nō pōt pe
ti. vñ isto timore **I**o. legit alit istā. l. vñ qz tota pēsiō tribu
atur tripliciter. remōie z spe. **E**t fm hoc oz te ponere q loca
tio esset facta p. xij. aureis ita q quolibet mēse vñ aureus
solueret. **S**ed qualis ista cōputatio fiat. gl. ponit hic ita ob
scure q docto. z scholares cōter nō capiūt. **D**ubiu ē. qz xij
debent p vno anno a die locatōis z vir non debet habere:
nisi p vno anno a die cōti mīmonij q annus nō capit. nisi
xi. mēses de tpe locatōis. **I**o computatio fiet trib' modis.
Prio mō vt vñ mēsis detrahatur: vt sic tria cōtribuant re z
octo spe. qd em **I**o. dixit nouē detracto vno mēse. id ē dice
re qd octo. **N**ota ex hac dispositōe glo. q vbiqz tem
pus locatōis excedit annū a die mīmonij de illo qd exce
dit vir nō habere dz. **N**ec ob. j. e. l. s. dñrio. z. s. itē si mēses
vt in quolibet eoz dicā. **A**lij alit cōputat vñ qz tota nouē
cōtribuant in spe. z ne incidat in illud absurdū q fiat com
putatio p. xij. mēib' pēsiō vltimū mēsis attribuat mēsi bus
pcedentib'. z sic p singulis quatuor mēib' debeat qtuor
aurei cū dimidio. et sic in. viij. mēib' debebunt nouē. **C**on
tra istā pputatōez oppo. qz nō ē in ptate nostra facere q il
lud qd qz debet in mēse sequēti debeat in pcedenti. qz ante
diē male agit. vt. l. i. quādo di. vsufru. le. ce. **S**o. ad istud eni
randū dicebat **I**o. hac cōputationē faciendā ē finitō ano
a tpe locatōis vt sic debitoris in nullo iterit: tñ em fiet cō
putatio pñde ac si p pcedentib' mēib' ille vltim' aureus
eēt debitor. **T**ertio mō sustinēdo hac opī. **I**oh. pōt fieri illa
cōputatio. vt. j. dicit in glo. vñ qz videat pceptū q tñ istud
nomē debitoris debentis mercedē posset vēdi vt ibi. alij q
caueat zc. **S**i ista opī. **I**o. in aliquo esset qz deberet itellū
gi fm primā cōputatōez. in vitate tñ nō est qz. qz ē istam
lram. **T**eneo ergo primā lec. l. q tria tñ cōtribuat. **A**d
rōnē in oppositū dñ dicit q oia cōtribuat. qz oia vident p
cepta vt in regula iuris q actionē. **R**ndeo. hic tractat solū
de diuidentis fructib' a viro pceptis. dico ergo q ab initio
colon' debet totā pēsiōe. vt. l. si a colono. j. de fideius. sed
videndū ē cui debeat. **R**ndeo p illa pte anni p q fund' ad
virū ptineat ipe vir iplet cōtractū. qz patit colonū frui. **I**do

ipī viro videat acqstū merito in cōtributōe venit. z p alia p
te anni q fund' ptinuit ad mulierē ipī mulieri videat debita
pēsiō in effectu. ipa em mulier cōtractū iplet z patit frui. g
merito sibi debet. vt. l. seruus cōis meuij. s. si. j. de stip. ser. et
ibi dicit. **Q**uare aut hoc casu nō contribuāt illud quod
a muliere percipitur. **S**ed solum quod percipitur a viro.
dicā statim in sequēti pte. **O**p. quācūqz opini. teneas
reperit q vir habz p isto vltio anno pte fructuū duoz anno
rñ. **G**lo. hic in fi. **R**ndet q non dicit nisi vnus ann' tñ: tñ ille
annus ē fertilior. ita dicit glo. in fi. **C**ontra hoc op. extra
glo. si fund' iste nō esset locat' de fructib' sequentis ani vir
nil debet habere. vt. s. l. pxi. g eadē rōne nec hic. **R**ñ. nō est
eadē rō. nā si fundus nō esset locat' in fructib' pceptiēdis vir
nihil iuris videat habere. et id nō pōt dici q veniat in cōtri
butōe tāq pcepti. secus si locauit vt dictū ē. **E**t p hoc dico
si ista locatio esset facta p certa quantitate fructuū q pcepti
unt ex isto fundo q nihil veniret in cōtributōe. nā illa pmi
sio dicit cōditioalis. vt. l. i. j. de cōdi. et de. **E**t id merito viro
nihil est quesitū. sed si locatio eēt facta p certa quantitate i
gñe soluēdo quolibet mēse vel in fine ani nō curo ps venit
in cōtributōe fm formā hui' legis. qz lz hec obligatio sit in
diem. tamē dies cedit z viro debet. vt. l. cedere diē. j. de x. sig.
Circa istā pte querit glo. quādo fund' reuertit ad mulie
rē. an mulier possit agere sine cessiōe cōtra colonū. **G**l. de
minat q nō. sed vir cogit cedere. vt in glo. **S**i tamē vir non
esset vel nō repiret p quē cogi posset. tñ haberet actiōz vñ
lem sine cessiōe. vt. l. i. s. de acti. z obli. z. s. d. insti. l. i. **G**enio
ad tertiā pte. s. ad x. si. econtrario.

Econtrario **O**p. qz lra videat sibi cōtradicare. di
cit em eccontrario quoqz idē. z sic dicit q
est hic cōtrariū et est idē. **R**ndeo nō cōtradicit. qz ista xba
referunt ad diuersa. **E**st em eccontra ad pcedentia. qz supra
mulier dedit fundū plenū fructib': hic vacuū. sed ē idē: qz cir
ca diuisionē fructuū habet rō mercedis vel fructuū nō a die
locationis. sed contracti mīmonij vt hic et ibi fm glo. z bñ.
Ad hoc op. qz supra dixi tñ illā pte pēsiōis diuidi cui
tps fluxit durate mīmonio. hic xba totā pēsiōe dicit diui
dit sic nō ē idē. **R**ndeo q est idē sed nō p oia. vtrobz em
pēsiō cōputat. sed ibi ps. hic tota. z rō ē quia ibi dat' fuit
fund' plenus hic vacuus fm glo. z bñ declarādo. vt. j. dicit
Alij soluit dicēdo q hic est p oia idē z magis ponit qdam
facti accidentia q iuris ministeriū. id nō placet glo. **T**ertij
vt **I**o. dicit se nō intelligere istū. s. **Q**uarti vt **I**o. q in p
cedenti. s. tenet q oia cōtribuat. dicit q ē p oia idē. sed illi
opi. supra reprobaui. tene ergo primā so. glo. **A**d huius
declarationē scias q quādo vir fruct' pcepit nihil sibi debe
tur a muliere de eo qd pceptū ē. sed qñ marit' nō pcepit
fructus tñ debet sibi a muliere de eo qd pceptū ē ab ea
de pēsiōe. vt. j. e. l. s. infidū. **G**l. merito in pcedenti marito
nil debet de pēsiōe pceptū. hic sic. **B**te aduerte qz itel
ligo istū. s. q mulier locauit fundū p. xij. habito respectu ad
fructus q pceptū infra annū a die mīmonij. merito vir de
illis debet habere pte. **E**t q hoc sit verū apparet ex lra. licz
em vinea locet de mense martij p vno anno p. xij. aureis.
Hoc sit respectu vni' vindemie q pceptū de mēse octobris.
z sic infra annū a die mīmonij. **S**i em locasset p maioz p
te forte p. xxiij. aureis in duob' annis vel in. xx. mēsi bus. z
sic respectu fructuū duoz annoz vir nō deberet habere nisi
de pēsiōe q respicit fructus illi' anni quo mīmonij dura
uit. nec em p vltiori tpe dz habere. vt p3 ex pcedēti pte. fal
lit in xñ. ut si mēses. j. e. fm scdm lec. vt ibi dicā. **E**t eadem
rōne dico si vir locasset p multis annis z pēsiōe ab initio
recepisset q solū dz vir pēsiōe habere q respicit fructus
quos ipe debebat habere illo anno. z residuū dz restituere
mulieri. **O**p. j. de iure fil. l. si. **G**lo. parua q incipit p toz
ta locatōe zc. dicit alit distinguī i pñdio vendito alij locato q
hic. p hoc assigno rōnē. qz venditio fit ex volūtate. illa resti
tutio fit ex necessitate. vt no. s. in glo. magna. **O**ppo. s.
de vsufru. le. l. defuncta. dicit gl. aliū i fructuario aliū i viro. alij
gnat rōnē. qz vir pceptit fructus respectu oneris matrimonij

vt. l. pro oneribus. C. de iure do. vnde p ea parte anni qua onera sustinuit lucret fructus. sed fructuarii pcepti fructus propter ius qd habet nō respectu alicuius oneris. vñ eo ipso qd pcepti fructus facit eos suos irrevocabiles. et si decedit alicui pcepti pcepti ius pcepti totaliter. vnde forte esset idē dicendum de canonico qd decedit qd in viro vt fructus pceptos et pcepti endos trāsmittat ad successores p rata anni quo stetit in canonicatu. nō em̄ pcepti fructus tāq̄ simplex fructuarii sed ppter onera ecclesie que sustinet. Canoniste tamē alii dicunt quibz in hoc ē standū. Querit dy. hic qd si ipa mulier locavit. an dz ipe vir habere aliqd. qdam qd nō qd vir nil pcepti cū habeat mulier actionē. Contrariū tū dicit dy. et appareret ex prin. huius. l. vbi gñalit loquit. Tu dic aut mulier locavit cōstante m̄monio et tūc idē ē ac si locasset vir. qd ex bonis viri q̄sūt mulier. et sic ē viri. vt. l. qnt. de dona. inf viri et vxo. aut locavit aū m̄monio. et tūc dic. vt. j. in. pri. xxi. fm scdm lec. et ibi dicā. Venio ad xxi. itē si menses.

Item si menses. Iste xxi. legit tribus modis. primo fm primā lec. et est clara et bona lec. Secdo mō fm scdm lec. et ē notabilis lec. lz nō ita clara. tertio fm tertiā lec. et ista nō est notabilis neqz clara. p̄ia lec. ē plana. iō vide p te. C. Veniam? ad scdm lec. ex qua no. qd si mulier aū m̄monio locavit fundū et recepit p̄sionē et postea nupsit. et ante qd alij pcepterent diuertit tūc in recōp̄sationē vir dz habere de fructibz sequētis anni. et sic ē casus i quo ad maritū p̄tinēt tā fructus vltioris anni q̄ vltimi. qd no. diliget. sed si mulier p̄sionē nō pceptisset. tūc viro debet p̄s p̄sionis vt p̄z in hoc xxi. fm primā lec. tertiā lec. vid p te. C. Op. si fructus est pceptus tota p̄sio in cōtributōe nō venit. vt. s. e. l. x. itaqz. So. illud verū si fructus est pceptus totus p cultura totius anni et ita ibi. hic xxi fuit pceptus pro pte tūc qua seruaturus ē. et iō in cōtributōe venit p̄sio vñ demie. C. Ultio ponit dy. vñā distinctōz de fructibz quas Cy. refert. C. de rei vxo. acf. s. sed nouissimū. q̄ tamē eget multa suppletōe. vt ex p̄cedentibz p̄z. vide p te.

Ob donationes. C. Op. p̄tra p̄titionē dotis nō ob sed nec ob ip̄ensas. et s. sed nec ob res amotas. So. dicit gl. qd isti fructus nō sūt dos lz actōe de dote petant. qd nō est verū. qd dos est qd vñuersale. vt. j. ti. l. i. qd dicit. et dixi. s. eo. ti. sup rubrica. vñ nec ipa res data in dotē nec fructus p̄prie sunt dos lz sint dotis. Ad cōtrariū dic vt dicā. j. e. l. rei iudicate. s. i. C. Op. hic fit cōpensatio de specie ad quātitatē vñ d specie ad speciem. Cōtra de. l. si cōuenerit de pig. ac. Glo. sol. qd hic res amotez donate deserūt extare. et sic vir tenebat ad quātitatē. vñ fructus deserūt extare et sic vir tenebat ad quātitatē. vide glo. et no. qd notabilis ē. innit ergo ista gl. qd quātitatis debite in pecunia ad quātitatē fructuū non fiat cōpensatio. Cōtrariū nota. C. de cōpensa. l. neqz. Jac. d. are. dicit. tene vltimā opi. posita in glo. in. l. cōtraria. et sic ista res manebit firma. qui em̄ cōpensat soluit. vt. l. i. debitor. C. qui po. in p. ha. sed aliud p alio iusto creditore solui nō pōt. vt. l. i. j. s. i. s. si cer. pe. ergo nec cōp̄sari fm Ja. de are. idē Jnn. extra de iure iuran. c. ad n̄fam. C. Op. ad istud. j. de auro et ar. le. l. i. z. l. tūc amite. s. si. Rūdeo vñū genus pōt solui p alio si sunt eiusdē materie. vt si debeo tibi librā auri possum tibi soluere in pecunia aurea et cōtra. lz si sūt diuerse materie. vt si ab vno debet pecunia ab altero fructuū nō fiet cōpensatio vt hic. p̄dicta xxi nisi ex cōsuetudine sit ad aliud in ductū. videmus em̄ qd p florenō soluit pecunia numerata argētea vñ cōtra qd ex cōsuetudine p̄cedit. vt. C. d. dona. l. si qd argentū. circa prin. et ibi no. s. d. cōtrahē. emp. l. ipatores dixi in. l. paul. j. de solu. C. Op. ad idē fructus pcepti ex pignore extenuat debitiū. vt. l. i. z. j. C. de pig. acf. et sic fructus cū p̄sio cōp̄sant. So. illud verū si fructus sūt cōsūpti. lz si extat tūc sūt pignori p debito. nec tollit debitiū. vt. C. in q. cau. pig. ta. cōtra. l. i. ita itelligit C. in. l. i. z. j. C. de pigno. actō. Ex p̄dictis xxi nota diligēt qd quādo pceptio fructus ex re tua licite. vt marit? creditor tutor et pcurator et filius p̄sor ne cōsumptis fructibz nō teneor ad fructus sed ad estimati

onē sic. vt hic cū sua glo. qd est vñle. qd de cetero nō pōt crescere vel decrescere estimatio. qd nota.

Quod in anno. In anno dz intelligit de vna cultura siue sit maioris t̄pis siue minoris. hoc dicit et ē notabilis. s. C. Op. qd solus annus dz inspicit vt. d. l. pri. s. si. al. s. est sub hac. l. Rūdeo hic bis tota terra colit. ibi semel tūc in anno. Querit glo. qd si fructus vñus semestris t̄pis sūt maiores q̄ alteri? qd p̄io fuit fructum postea m̄lū. Glo. dicit idē. quia si vñ annus ē fertilior alitero hoc nō inspicit. vt no. s. e. l. in scda glo. mag. in fi. hoc intelligit verū quādo vñus annus ē fertilior alio anno ex casu. lz si ex necessitate. vtp̄ta qd iō seminatū ē m̄lū qd sequenti anno possit facere fructuū qd al. s. nō faceret. tūc puto qd dicitur totius t̄pis vna cultura. et fructus totius t̄pis cōfundunt et p rata diuidunt. sicut dicim? in messe et vindemia. vt. s. e. l. xxi. itē si menses. et sicut dicimus in lana et fetu qd p̄cipiunt ex animalibz. vt dicā in pri. s. Et ideo in possessiōibz istaz partū in qbus vno anno seminat fructuū in alio anno nō h̄l. vel seges minoris valoris puto totū biennii cōputari p vna cultura. et inspicit p quāta pte biennij durauit m̄monio. qd nota et.

Non solum. In alium fructu et p̄dictorū vñborū fit diuisio sicut i fructibus rusticorū. h. d. C. Op. res mobiles nō restituūt statim mulieri. vt. C. de rei vxo. acf. s. exactio. vñ de vir debet sibi lucrari istos fructus. vt. l. i. p̄stante. s. quotiens. j. e. difficile contrariū ē dicā in palle. s. quotiens

Si fundum. Arbores cedue cōputant in fructibz. sed cus in arboribus fructiferis et thesauris. hoc dicit. C. Op. dz hic quasi in alieno inuēti. Cōtra. C. de iure do. l. in rebz. Qui timore dicit glo. qd h̄c dictio q̄st ip̄prietatē d̄notat. Si. dicit qd denotat similitudinē. quia nullū simile idē. vt. l. q. nerna. s. d̄po. C. Cōtra hoc op. d. s. thesauros. insti. de re. diui. So. fateor qd sit viri vt ibi. lz irreuocabilit vt hic. quia dz restituere. Querit qd si vir incidit arbores fructiferas qua actōe tenet. dicit glo. qd actōne de dote. et in hoc bñ. vel actōe. l. aq̄. et hoc nō placet quia maritus ē dñs fundi dotalis. ergo nō tenet. l. aq̄. sed sibi datur. vt. l. itē mella. s. legis. ad. l. aq̄. l. i. h̄c ob. s. ad. l. aq̄. l. i. seruus seruū. s. si maritus in gl. alle. quia ibi vxor dedit dñū in rebus mariti. et sic in rebz alienis. hic maritus in rebz dotilibz. et sic in rebz p̄p̄is. Querit dy. aliqz accepit fundū in emphiteosim an possit arbores fructiferas incidere. videt qd sic. qd h̄z vñle dñū. vt. l. i. s. si ag. vec. pe. sed in re p̄p̄ia qlibet est moderator et arbiter. vt. l. in re mādada. C. man. z. l. si mādamus. s. mādā. z. l. si qz prior. de peti. hered. In cōtrariū dicit dy. qd sit idē qd hic dicit in marito. vt in. l. in fraudē. s. cōductor. j. de iure fit. z. j. d. cessi. l. forma. s. si vñes de vsu et ha. l. si ita. s. si. idē in vasallo seu feudatario. eadem ratione.

Vir in fundo. Lapis qd nō renascit nō ē in fructu. sec? si renascit. idē aurifodinis et argētifodinis cretufodinis. hoc dicit. Op. si marit? fecit fundū precio siorē debet sibi imp̄se restituī. vt. l. i. s. d. s. f. do. et d. in. do. l. si ex lapidicinijs. sed hic in xxi. et ip̄ensa. dicit d̄rim. Qui timore dicit glo. qd hic mutat casū iurifconsultus quādo maritus fecit fundū deteriorē. C. Op. hic dicit qd si marmor est in fructu ip̄ensa debet restituī. Contra. j. e. l. s. ip̄endia. So. imp̄ense qd fieret ad p̄petuaz rei vñlitate vt in inq̄redis lapidicinijs debet restituī vt hic. sed postq̄ lapidicinie sunt inuēte. exp̄ense que sūt in fodiēdis lapidibz dicit fieri causa querendorū fructuū et nō veniūt in restitutōe vt in d̄rio. Querit glo. qd si mulier nō p̄mittit vñū accipe marmor qd cesum ē. Dicit glo. qd mulier tenet ad exhibēdū vñ si ip̄sa est facta et marmor nō est exēptū tenet de dolo. vt. l. si cur mibi. s. de dolo. hoc scdm reprobat p Ja. de are. qd cū maritus sit dñs res dotalis et habeat actionē ad exhibēdum et iniuriarū cessat actio de dolo. vt. l. qd pendente. de acti. emp̄. et hoc verū. cōstante m̄monio. sed etiā soluto haberet maritus actionē mādati vel nego. gest. vt. l. i. s. sed nec ob i

pensam. C. d. rei vxo. ac. g. cessat actio de dolo. **U**ltio per istu. s. rudi ad qonem. **M**arit' qui fuerat notari' legauit usufructu oim bonoz suoz mlieri: qro nnd istud qd pcpit ex exēplatoe. procolli orū ptineat ad mulierē. **P**ri' qd nō illd em qd semel tū pcpit z nō renascit nō dicit eē in fructu. vt hic. sed redditus procolli est hmoi. g. rē. qz postq semel est redditus nunq ampli' restituet: cū nō sit verisimile q reac- cipiens pdat. facit. l. si ex lapidicinijs. s. de iure dotum.

Interdu. **S**i fundus restituit pēdētib' fructib' mu- lier viro cauet. sed eis pceptis z mfmōio: soluto post annū marit' nūq restituit. si ista annū fuerit dis- solutu restituit p rata: qd etiā ad socerū z ei' heredes exten- dit. b. d. **E**t iste. s. ponit practica eoz q dicta sunt supra. **P** p. q fm tpa ista dos debeat remanere penes virū et restitutio d' fieri annua bina trina die. vt in. s. exacto. C. de rei vxo. ac. ergo nō ē necesse q mulier caueat marito. **S**ol. glo. q hic loquit de quiquēnali fructu: vel q hic fiat mētio noui iuris fm qd restitutio sit statim. vt p allegato. s. z sic t'z ista glo. q olim imobilis nō restituebat statim. s. restituebat annua bina trina die. qd dy. z oēs rēphendūt. **P**ri' p pāle legatū. s. exactio. ibi qd cōmune fuerat rē. z p ter. in. l. cū in fundo. s. si fund'. s. de iure do. qd t'z glo. j. de do. p. l. i. s. si. z ex hoc apparet q nō ob. cōtrariū: qz mobilia etiā olim res- tituebant statim. **S**ed qro q est rō q imobilis statim re- stituit: mobilia nō post tps debēt restitui hodie. **D**icit Ja. de are. q quilibet potest statim restituere mobilia: idō si vir esset diues z haberet pecuniā p manib' cogere statim resti- tuere. idē t'z **L**y. in palle. s. exactio. z **R**oss. in libellis suis su- per titulo de ac. ex stipu. p dote. **D**ist' videat q hoc sit d' p- alle. s. exactio. vbi dicit q res se mouētes z iura debēt resti- tui post annū: et tū cōstat q erat facilis restitutio: nō ē g alia ratio nisi q sic principi placuit: qz aūt dixi iura restituenda post annū intelligit fm determinatōz. l. i. s. si. s. de iure do. **Q**uero circa principiu: an hec cautio q pstat a muliere debeat eē cū fideiussoze vel sine. gl. v' dicere q sine: l. i. s. ar. cōtra. j. e. l. si cōstante. s. quotiēs. idē t'z glo. C. d. rei vxo. ac. s. cū aūt. z **L**i. ibi ad similitudinē socioz. vt. l. v'z. ver. ceterū. s. p socio. uir em z vxor sūt socij diuine z humane dom'. **P**e. videat dicere **D**riū: qz nūbz cautio qn pferit a lege siue ciuili siue ptozia debet intelligi cū fideiussoze. vt. j. de pto. stip. l. p- torie. z. s. d. iudi. l. in oib'. z in. d. l. si creditores. d. priu. cre. vt refert **L**i. C. d. x. s. l. sancimus. z. C. d. p. cu. l. i. **S**ed possum' dicere hic q illud facit rōne societatis pdicte. **Q**uero ex contra vtrū vir caueat mulierē. gl. dicit q sic. j. e. l. si filio. s. si. **Q**uero qd si soluto mfmōio fruct' sūt recolligēdi d' p- ximo. glo. dicit q tūc nō deberēt restitui nec cauere: qz cū de p- xio sunt recolligēdi habent tāq recollecti. idō vir t'z donec pcpit. ar. l. si is a quo. j. vt in poss. le. **Q**uero qd si mulier vult interim relinqre fundū viro z nō cauere. an possit. **S**ol. r'ndet q sic. p. l. hac edictali. s. mobiliū. C. de secūdis nuptijs. **D**i. d' p dictū. s. mobiliū. z p. l. si cōstare. s. quof. j. e. puto gl. meli' dicere: nā i p- tate ei' ē caue' vel restituē ei apd quē res d'z eē. vñ in reb' q dnt eē apud virū annua bina trina die cū cautōe ē in p- tate viri an retineat restituat vel caueat. vt p- alle. l. hac edictali. z in his q debēt eē apud vxorē incōtinenti cū cautōe debet eē in p- tate vxoris an dimittat vel recipiat z caueat eadē rōe. z ita intelligit ista glo. **Q**uero d' quo cauebit vxor. dicit vt in glo. z bñ. **U**ltio nota q que dicit in viro habēt locū in socero z heredib' eius. qd videat d' ter. in. l. si x. s. d. viro. j. e. z ibi dicā.

Impendia. **I**mpendia facta gfa qrendoz fructus de fructib' dducti. cetera necessaria z vtilia repetunt. b. d. **P** p. q ipensa facta in seruo curādo repu- tat tāq necessaria. j. ti. l. i. s. **S**ol. fm Ja. de are. ibi qn ipen- sa ē magna. hic quādo parua q nō ppetit. qd nō. si em accō- modo tibi equū z tu expēdis in eo curādo. siquidē ipensa fu- it modica nō repetit sicut nec cibaria. vt. l. in reb'. s. pnt. s. cōmo. secus si eēt magna. vt in p- alle. l. i. j. de ipen. **P** p. d' l. ptoz. s. his xbis de bo. au. iudi. poss. **S**ol. sol. illud idō. quia creditor fructus nō lucrat. **P** p. q cōstructio noue ville

non sit ipensa necessaria. vt. l. ipensa. j. d. xbo. sig. **S**ol. expo- nit necessaria. idēst vtilis. vel dicit q pōt stare. p- p- e eo qz fū- dus sine illa domo pibat vel laborare nō poterat. **Q**ue- ro qd si p vno āno p cultura plus expēdit q pcepit an pos- sit deducere de fructib' sequētis anni. **S**ol. arguit p z con- tra. **E**t p- io allegat q sic. vt. s. e. l. fructus. vbi ipense primi anni deducit de fructib' vltimi anni. **A**d idē expse. s. d' peti. hered. l. q si sūptus. allego p hoc. l. si vno. s. loca. vbi vbertas vni' anni cōpensat cū sterilitate alteri'. vt. l. si mer- ces. s. vis maior. s. loca. **I**n contrariū allegat glo. j. ti. l. i. s. quā dy. sic inducit. ipensa facta gfa querēdoz fructū si de- bet deduci de dote. vt. j. ti. l. i. s. z hoc. s. sed fruct' vltimi an- ni sūt dotis. vt. l. si marito. in fi. j. e. ergo de ipis nō deducit. **I**ta p- teneatis. p- io p hūc ter. qz d'z deduci de fructibus eiusdē anni. j. l. p- xia. s. si. **N**ec ob. l. fruct'. in fi. s. e. qz fructus vltimi anni bñ cōputant loco fructū primi anni: qz oēs ad virū nō ptinebāt vt ibi. sed fruct' vltimi anni nō debēt com- putari loco fructū pcedentū annoz in qb' integz mfmō- niū durauit. cū illoz annoz cōmodū vel incōmodū d'z eē vi- ri. **N**ec ob. l. q si sumpt'. s. d' petiti. here. qz ibi in bonafidei possessore q nō debet habere dānū cū nec ab eo extorque- lucrū. hic in marito ad quē interim ptinet cōmodū vel incō- modū. **I**tē nō ob. l. si vno. s. loca. eadē rōne. qm a colono ex- igere' maior merces si vbertas nimius excederet. eodē mō- fit sibi remissio. ppter sterilitatē. vnde cōmodū et incōmodū simpliciter nō est sūū. vt. d. s. vis maior. s. alle. vnde si vir in il- lo anno post sterilitatē pcepisset fruct' multū vberes totuz sibi lucraret. vñ si sterilitas eēt dānuz pateret. **Q**uero q actione repetent iste impense necessarie z vtilis. dicit vt i gl. z bene.

Si fundus in re dotali ptinet ad maritū. nisi ali- ud actū sit. hoc dicit. **P** p. s. l. p- xia. s. si vir in fun- do. **S**ol. qn lapidiciniē inquirūt ab initio h'z locuz ista. l. qn xpo postea sūt inuēte h'z locū distinctio ibi posita. s. an lapis renascit vel nō. vt ibi.

Quod in semetē. **I**mpensa facta in certis fructibus deducit ex alijs fructib' eiusdē an- ni z eiusdē fundi. b. d. qd intelligit glo. z **D**y. qn ex eodē ter- reno fruct' vterq pcpit. als sec'. qd em facit diuersitas an- noz multo magis faceret diuersitas rerū. **U**ltio iste. s. p- bat q ipensa facta vno anno nō deducit de fructib' alteri- us anni. vt dixi. s. l. p- xia. s. si.

Mora mulieris in nō recipiēdo fun- dum. **M**ora. dum dotalē facit maritū teneri de do- lo dūtaxat z de fructib' quos pcpit. b. d. **P** p. **D**i- mo ponit dictū d' re. scdō rōne. tertio ponit aliud dictū d' fru- ctib'. scdā ibi. ne facto. tertia ibi. fructib' tamē rē. **P** p. q mora mulieris in nullo releuet maritū. nā als marit' nō te- net: nisi de dolo tū. vt. j. l. si filio. s. marito. z. l. si cōstante. s. si marit'. **H**ui' timore **A**so subaudiebat hic maxie vt tāgic' hic in glo. iij. sed nō placet qz fm hoc hec. l. frustra eēt pos- ta. **A**d d' r'ndet q imo releuat qz mulier nō est i mora marit' tenet de dolo z lata culpa z leui. vt. j. e. l. etiā. s. i. C. d' iur. do. l. in rebus. hic alle. z. s. d' pac. do. l. pōpo. z ita d'z sup- pleri in. l. alle. in cōtrariū. **E**x hoc seq' q marit' p- p- moraz mulieris excusat a culpa leui. z hic inducit p hāc. l. **S**e- cūdo op. ad scdā p- ticulā. dicit hic ne facto mulieris. **C**on- tra mulier nō facit sed cessat recipe. **S**o. glo. iij. dicit q non factū vocat factū. vt. l. q nō facit. j. d' re. iur. **A**d idē op. eē glo. q marit' vel ali' quicumqz debitor nō teneat de negli- gentia adhibita in nō recipiēdo fruct' etiā ante morā credi- toris. vt. l. vēditor. s. d' here. vel ac. ven. **S**ol. ibi loqitur in re nobis debita q nunq nra fuit. hic in re debita nobis q fuit nra. **C**irca qd dicit vt dixi pleni' in. l. si seruus. s. i. j. d' xbo. ob- li. **P** p. ad vltimā p- tē et videat q marit' lucret fruct' p- p- ptos negligētia mulieris nō petētis. vt. j. ad tre. l. mulier. s. si heres. **S**ol. dicit **J**ac. de are. hic erat res. p- p- tia mulieris debentis recipe: qz res dotalis ē mulieris soluto mfmōio. vt. l. in rebus. C. de iure do. ibi erat res alij debita. **I**nnuit

ergo ista solu. q. fm ista iura so. mfi. dñi rei dotalis trāsit i mulierē: qd nō ē verū. vt. j. de acq. re. do. l. qdā. s. d. fū. do. l. i. in fi. C. d. iure do. l. si dotis. z. no. j. eo. l. si filio. in glo. sup. xbo nfas; quare solue vt pcedēs dñi. qd ibi loq̃t in re debita q̃ nūq̃ fuit nfa. hic in re nobis debita q̃ iā fuit nfa vel alteri? q̃ p nobis dedit ar. l. videamus. s. ac. s. d. vsuris. ¶ **Q**uero quō fuit hic mulier in mora. ¶ **P**icit glo. i. qz res oblata fuit it. vt. C. de vsuris. l. si p te. si dico consignata quia forte res erat talis q̃ nō poterat consignari. vt equi. ita dicit gl. quaz vide. Certe glo. nō debuit dicere forte: qz tex. clare loq̃t in a gro q̃ nō pōt consignari: qz est res immobilis. vt. C. qñ z a q. qñ ta ps de. l. ij. obligatio em cadit solū i reb? mobilib?. vt. C. de do. an nup. auē. dos data. ista tñ gl. puto notāda q̃ tenet qz in istis aialib? nō cadit consignatio. sed sufficit sola obligatio. cui cōcor. glo. in l. accepta. C. de vsuris. in. i. glo. ¶ **Q**uero qd in pecunia nuerata. ¶ **G**l. obscurē dicit idē quo ad qd. s. qz sufficit sola obligatio. nec requirit consignatio. sed quo ad qd sec? nā in spēb? obligatio facit quē nō teneri nisi de dolo vt b in quātitatib? nō tenet d dolo z culpa etiā post oblatōz. vt l. q. r. in prin. de so. ita dicit glo. quā vide. z hoc ē veruz. rō qz in spēbus in cōtractib? de qb? loq̃mur ante morā creditor debitor tenet d dolo lata culpa z leui. obligatio ergo liberat debitorez a leui z remanet obligatio de dolo z lata culpa tñ. vt hic. sed in quātitatib? debitor tenet de dolo lata culpa et leui z de casu fortuito. vt incēditi z c. vt. l. incēditi. C. si cer. pe. l. an rōne. s. diligenti. j. ad. l. fal. obligatō ergo debitoris liberat eū a cau fortuito z remanet obligatō de dolo z lata culpa z leui. ita intellige glo. hic bñ. ¶ **Q**uero re oblata z postea pempta. an liberet debitor ipso iure an ope exceptōis. ¶ **G**lo. remittit ad notata in palleata glo. l. q. r. j. de solu. dic vt ibi ¶ **Q**uero vtrū id qd hic dicit de oblatōe sit verū in debito ex alia cā q̃ ex cā dotis. ¶ **G**lo. videt dicere qz hoc sit verū in debito in diē post elapsū diē tacite vel exp̃sse. z sic post morā debitoris als secus. ¶ **E**t hoc intelligas scias qz qd ad quedā quis tenet ex natura cōtract? etiam nulla pcedēte mora. et tñ vt ab his q̃s liberet ante oēm morāz posset q̃s offerre cōgruo loco z tpe. z ita loquit ista. l. non em ponit qz viri mora pcessit. sed quo ad qdaz q̃s nō tenet: nisi pcedēte mora: et tñ fateor qd glo. dicit qz nō ē necessaria oblatō. ni si mora pcedat ¶ **S**ed tñ qz si mora pcessit vt hic intelligit gl. debitor tenebat d cau fortuito. q obligatio nō facit eū tene ri de dolo dñtarat. sed remanet obligatō de leui culpa. vt. s. dñi de debitorē quātitatib?. vt. l. q. r. de so. ¶ **R**ñ. qz imo tenet de dolo dñtarat fm intellectū glo. vt hic. et est casus in. l. se mel. j. e. ¶ **N**ō ob. dñi. qz illud est qñ q̃s tenet de cau fortuito ex natura cōtractus seu rei debite. secus si de cau tenet propter morā. quia illo cau obligatio opaf duplicē effectū. ¶ **P**ri mo qz purgat morā debitoris z p cōsequēs nō tenet de casu. vt. l. parui. s. d. cōd. fur. fm effectū opaf: qz creditor i mo ra recipiendi cōstituit ex quo liberat de leui. vt hic z palle. l. semel. j. e. ¶ **Q**uero nūqd marit? teneat de lata culpa p oblationē. glo. dicit qz sic qz dolo eq̃parat. ¶ **F**allit in casib? quos glo. ponit hic. z clari. in. l. actiōib?. s. d. in litē iurā. dic vt ibi dñi plen?. in. l. qd nerua. s. depositi. ¶ **Q**uero qd si marit? fuit in culpa leuissima in faciendo. glo. dicit qz tenet ar. l. in. l. aquil. z. l. i. ad. l. aq̃l. ¶ **P**e. dicit hoc verum si maritus fuit in mora. als nō tenet de leuissima. ¶ **T**u dicas indubitāt glo. dicere verū fm iura hodierna fm q̃ dñi rei dotalis est mulieris so. matri. zc. vt. l. in reb?. C. de iure do. z iō marit? te net de culpa leuissima acq̃. l. aq̃l. vt palle. l. in lege aquil. sic i tellige glo. nō dico qz leuissima culpa veniat in actiōe d do te vt dictū est. culpa nō leuissima in nō faciēdo nō venit i actiōe de dote: nec in actiōe. l. aquil. vt. s. de vsufru. l. si cui? s. deniqz. z sic culpa in faciēdo pponderat culpe in nō faciēdo s; si loqueremur fm tpa hui?. l. fm que dñi rei dotalis non trāssert in mulierē ipso iure vt dictū est tñ glo. si pcederet: qz nec actiōe de dote ageret d maritū. nō actiōe. l. aq̃l. qz nō est dñā. vt. l. itez mella. s. i. ad. l. aq̃l. ¶ **Q**uero d vna qōne quā ponit hic dy. quidā pmissit custodire castrū vsqz ad annū: si nito anno dñō obtulit: z dñs eū nō accepit. postea inimici ca

strū inuaserūt z destruxerūt eū sine dolo custodis. an custof teneat. z videt qz nō vt hic. sed nūlomin? pōt salariū petere. ¶ **I**n cōtrariū facit. l. itē querit. s. q̃ ipleto. s. loca. qz remanendo in castro videt remanere in eadē custodia z eiusdē q̃l tatis quā pñō pstiterat. vt. d. s. q̃ ipleto. ¶ **S**z pñō tenebat d culpa que psumit adesse. vt. l. carceri. z. l. si. d. custo. reo. z no. in. l. si q̃s ex argētarijs. s. pe. s. d. edē. g. z tñc. sed illud bz loz cū vbi nō obtulisset dñō. ita dicit dy. sed certe qz custos res manēdo in castro videt eodē mō locare opas suas si teneo idistice. plene vt dñi in. d. l. itē querit. s. q̃ ipleto. s. loca. dic vt ibi dñi.

Si ab hostibus. ¶ **I**de iuris est si filia decedat in pote state. siue vere siue ficte. h. d. ¶ **O**p po. quia videt decedere post tpa captiuitatis etiā si sit i po testate. vt. l. lex cornelia. j. d. vul. z pu. sub. ¶ **S**ol. illud ficte sed nō vere ut hic. ¶ **O**ppo. in auē. de nup. s. si captiui. ¶ **S**olu. olim soluebat mñmonitū p captiuitatē. hodie nō. ¶ **O**ppo. ad hoc vt patri dos restituat oportet qz dos sit pfecticia z filia sit in potestate. vt. l. ij. s. qz si in patris. s. eo. sed hic non erat in potestate g. zc. ¶ **S**o. quidā dicit qz pñ fuit pactus si bi reddi. qd est diuinare. alij dicit qz pñ repetit iure successio. z sic inuit ista gl. qz fm ista tpa filius. habeat heredes in dote. qd an sit verū dicā. j. e. l. post dotē. ¶ **T**ertia so. est z ista est nā qz hic p fictionē. l. cor. filia psumit decedere in pote state patris.

Si vir vxorem. ¶ **Q**ui occidit vxorē nō dz aliqd ex do rio. legif duob? modis. pñō fm gl. z bñ in muliere q̃ stipula ta est lucrari donationē. ppter nuptias. scdo legif fm quos dā qz si mulier occidit virū nō possit repetere dotē qñ culpa eius sit dissolutū mñmonitū. vt. l. consensu. C. d. repu. qd licz sit verū in se. tamē quo ad istā. l. ista lec. nō placet dy. quia ibi loquit quādo vir priuat lucro. hic mulieri inferit dñum z sic non est bona similitudo. ¶ **O**ppo. et glo. z videt qz dos dz applicari fisco. vñ oppo. de. l. ei q̃ mortē. j. de his q̃. vt in dig. z. j. de iure fil. l. cū mortis. ¶ **J**a. de are. sol. qz hic vir inffe cit vxorē. ppter qd pñt lucrū. ibi al? interfecit. sed iō ibi pñt vir: qz nō vindicauit mortē vxoris. vnde aliq? tpe lucra tus est. sed ab eo tāqz ab indigno auferit z applicat fisco. b nullo tpe ē lucratus: iō vadit ad heredes mulieris. ¶ **C**ōtra hoc facit. l. cū rō. i. si. j. d. bo. dā. z. j. si q̃s ali. tef. ph. l. i. s. si do minus. z. l. ij. s. si fratris. ¶ **S**o. possum? dicere qz sit speciale i istis lucris nuptialib?. vt. l. i. C. de secūdis nup. vel alit. vt dñi in palle. l. ei q̃ mortē. j. de his q̃. vt indig. ¶ **Q**uerit gl. qd si maritus nō inffecit eā sed vxor erat infirma. z marit? noluit ducere medicū vel duxit talē q̃ nūl sciebat. Certe dic gl. qz pñde est indign? ac si eaz occidisset. qd no. ad fundandā tñ itentōz tuā z ad repellēdū virū nō sufficit. pbare qz medicū nō adhibuit. sed debes pbare qz medicū potuit adhibere cū in isto loco essent medicī. als sibi nō iputare. vt. l. idēz qz post prin. s. p socio. in ciuitatib? tamē z locis insignibus psumptio ē ipso iure qz habeat copīa pitorz. vt. j. d. execu. tu. l. si duas. s. est aut. et extra de rescrip. c. statutu. li. vi. qd not. p oib? casib? in q̃b? vis alicui qd iputari qd nō fecit p aliu vt habeas necesse pbare vere vel psumptiue qz als inueni ebat p quē d facili facere poterat. ¶ **Q**uero qd si maritus interfecit vxorē repertā in adulterio. ppter qd ipa debebat pdere dotē. an vir pdat istud lucrum. ¶ **D**icit glo. qz sic. quia nō licebat sibi interficere. ¶ **E**t p hoc dico qz si licuisset inter ficere ex cōsuetudine vel statuto nō pderet dotē. vt. l. q̃ fuz d xbo. ob. z de. l. i. l. qd ergo. s. si heres. ¶ **E**ltio no. p istā l. cū p totā italiā sūt statuta vt muliere pcedente vir lucra tur certā pte dotis. vt eā nō lucrē si mulierē occidat. vt hic. z facit qz si facto substituti decedat institut? qz nō vocat nec venit substitut? ad hereditatem.

Si alienam. ¶ **M**ulierē repetēti dotē nō obijcit exceptio qz nō sit dñā. h. d. ¶ **N**o ta qz si mulier agit ad repetitionē nō pōt obijci ex ceptio. s. d. diuoz. l. i. ¶ **O**ppo. de. l. ita vt si fur. s. commo. ¶ **R**ñdeo hic agit actiōe psonali ex cōtractu mñmonij. vnde

exceptio dñi nō pñit ius agentis in cōtrario agebat acti
one in rem. vñ exceptio dñi ius agentis pñit. ita tñ glo. b.
z in palle. l. ita vt si fur. z pbat in l. si. C. de rei ven. **Dic g.** p
hui? declaratōe. vñ ille qd hz cām a me possit mibi referre
qōnē dñi. Sic distingue aut ipe cōuenit actōe in re. aut a
ctōe psonali. pñio cām pōt referre qōnē dñi. vt palle. l. si. C. d
rei vñ. z qd nō. in l. ita si fur. Fallit in possessore violēto. vt. l.
si qd emptōis. s. idē dñi. s. si qd. C. d pscip. xxx. an. Itē fal
lit in auct. item si possessor. C. qd po. in pig. ha. si nō cōuenit a
ctōe psonali. tñc aut cōuenit actōe psonali qd descendit ex cō
tractu directo. aut ex ea qd descendit ex quodā qñ ptractu ce
lebrato extra id qd agit. vt p di. inde. vel cōdi. ob cām. vel si
mili. **Pñio** cām subdistingue. qz qñqz ad substantiā illi? d
ctus ex quo agit requir? q agēs fuerit dñs. vt in dñu mutui
z tñc referri pōt exceptio dñi. rō qz talis exceptio pñit ius
agentis. vt dixi. s. in rei vendi. z nō p doc. C. si cer. pet. l. ij.
p Buil. in l. si a furioso. si cer. pet. z ibi ego dixi q l. talis
exceptio possit obijci. tñ ille q obijci dñz pbat tradentē nō
fuisse dñm cū b pñat vt nō. p glo. in fili in l. i. s. d re. pmuta.
Nec ob. pdictis. C. de nō nu. pecu. l. i. z. C. d pi. ac. l. nec cre
ditores. qd ad pducēdū pig. ac. nō requir? q ille q dat rē pñ
gnori sit dñs. l. requir? qñqz ad cōstituēdū ius in re. qñqz
nō requir? q actor pstrahens fuerit dñs. sed requir? q cō
uentus sit dñs. vt in deposito locato comodato z ceteris si
milibz. pōt em qd mibi viderē rē alienā nō meā pñā. tunc
aut qd obijci exceptionē dñi alieni z nō audir. vt. l. i. s. si p
do. s. de positi. z. s. cōmo. l. ita vt si fur. cū si. rō qz p talē exce
ptionē nō pñit ius agentis. z ita est casus hic. **Pñio** quis
obijci actori suo exceptionē pñi dñi. z tñc pōt. vt. l. si res
s. de positi. z. l. ei a quo. j. d vlyca. z. s. de cōtrahē. emp. l. sue
rei. rō qz tñc p hac exceptionē pñit ius agentis. l. cōtract?
qd intellige fm distinctōz positi. j. d acq. poss. l. si rē aliquaz
Pñio ad substantiā cōtract? nō ē necesse q agēs sit dñs
nec q ille qui recipit sit nō dñs. vt in casibz in qbus valeret
emptio z locatio z ceteri cōtractus sup re pñia. vt i palle.
l. si rem aliquā. z tñc nullo mō pōt exceptio dñi pñi vt ali
en obijci vt ibi pñ. rō qz p hoc ius agentis nō iñfringit. pñ
cta nā cū res pñia venit restituēda. qz extat z in ea pōt fie
ri executio. sinat nō extaret vel alis ad executionē fiendam
ad estimatōez veniret. tñc sp pōt obijci exceptio dñi vt per
hoc estimet possessio z nō res. vt. s. qd me. cau. l. si mulier. s.
q possessionē. **Pñio** cām pñi pñi qñ agit actōe psona
li descendente extra id qd agit. tñc nō pōt obijci exceptio
dñi. vt si agit cōditōne ex lege ad possessionē. vt. l. si qd pdu
ctōis. C. loca. vel si agit cōditōne triticaria vel similibz. vt. l.
l. in si. z. l. ij. s. de cōdi. triti. z. l. indebiti. s. sed si nūmi. s. d cō
di. inde. z p hoc dicebā alis d facto si ecclesia vedit rē aliquā
nō obseruata solēnitare pōt eā repetere ab emptore cōd. ex
auc. q res iam dictas. C. de sa. san. ec. z in corpe vñ sumitur.
nec pōt ei obijci de dñio. z eodē mō si minor vedit rem ali
quā nō seruata solēnitare. qz tradidit possessionē illi? rei in
debitē poterit possessionē repetere. vt palle. l. indebiti. s. s. si
nūmi. s. de cōdi. inde. ita intelligo. j. d re. coz. l. magis puto. s.
l. vbi est casus. **Pñio** pñi loquū qñ ipemet cōuen
tus obijci exceptio. dñi. sed qd si extrane? venit dicēs. ego
sū dñs nō restituas huic agenti act. psonali. **Blo.** dicit q re
rus dñs pñt agēti. vt. l. bona fides. s. de positi. Tu dic qñ
q extraneus veniēs dicit restitutionē fieri agēdo. z tñc im
pedit restitutionē fieri. vt. l. bona fides. s. de positi. nisi ille qui
agebat pñio habebat tale ius q pñerebat nō dñio vtputa
pignoris. vt. l. i. s. itē pōpo. s. nau. cau. sta. Itē hoc verū ē si
extraneus agens venit ante latā sñiam pñio. si em eēt la
ta sñia p pñio z veniret ad impediēdā executionē. dic vt dix
ri in l. si is ad quē. s. d rei vñ. z. l. pe. s. d peti. here. dixi. j. ad
trebel. l. ita tñ. s. quotiens. z. j. de re iudi. l. a diuo pio. s. si sup
rebus. facit qd dicā. j. e. l. ticia. **Pñio** extraneus venit nō a
gēdo sed pñtado ne restituat. z tñc an ipediat. dic vt. l. pe.
C. de positi. z. auē. z ibi posita.

Maritim **B**u pñcedentibz iuriscōsultus pñio tra
ctauit materiā cui cōpetat actio de do

te vsqz ad legem de diuisione. **Posta** tractauit de diuisi
one fructuum vltimi anni quo finitum est matrimonium
vsqz ad hac. l. excepta. l. si ab hostibus. hic tractat de qdant
exceptōne que cōpetit marito ne cōueniat in plus qd facere
pōt vsqz ad. l. si mulier. j. e. z breuif. b. d. **Maritus** hz pñi
legiū ne cōdemnet nisi inquātū facere pōt. nec porrigit ad
heredes l. z porrigat ad defēsozē. b. d. vsqz ad. l. alia. s. elegā
ter. j. e. **Mo.** qd dixi in sumario. **Op.** q cōdemnet in
solidū. vt. l. si rerū. j. de re iudi. **So.** hic actōe d dote cōuenit
ibi ex delicto. **Op.** de. l. nēfem? s. fund? j. d re iudi. **Sol.**
hic loquit qñ maritus cōuenit actōe psonali. ibi quādo cō
uenit actōe in rem. et sicut qlibet possessor nō vt vir. meri
to nō hz bñficiū. vt. j. e. l. si cum dotē. s. si. s. de pecu. l. d po
fui. z. l. ex facto. s. si. tangit dy. in l. filiusfa. in. ij. q. j. e. qd tenet
Buil. s. d cōdi. inde. l. qd nomie. **Et** p declaratōe h? ma
terie distinguit **Dy.** inst. de act. s. pterea. nō tñ plene. **Et** iō
dicat aut marit? cōuenit actōe in rem. z nō hz locū bñficiū
vt dictū est. aut cōuenit actōe psonali. z tñc aut descendit ex
maleficio. z nō hz locū bñficiū. vt. l. si rerū. j. d re iudi. aut
descendit ex cōtractu vel quasi. z tñc aut ex cōtractu dotis. et
tñc habet bñficiū. vt bi c. z insti. d act. s. itez si de dote. mī
illud bñficiū pñiderit. vt. l. etiā. s. licet. j. e. aut cōuenit alia a
ctione. et tñc siquidē succedit in loco actōis de dote. aut suc
cedit ppter negligentia seu culpā viri z pñit bñficiū. vt. l. dī
uortio. s. de ne. ge. si nō sine culpa sua z nō pñit bñficiū. vt
s. d cōsti. pec. l. iij. **Sio** cōuenit alia actōe pñius sepa
ta ab actōne de dote. tunc glo. sunt dñe. nā hic distinguit. aut
cōuenit cōstante mīmonio. aut post idē nō. in l. nō tātū. j. d
re iudi. **Alibi** glo. nō curat de hoc quādo cōueniat. s. quan
do fuerit celebrat? dñus. s. aut cōstante mīmonio. aut post.
ita nō. in l. diuortio. s. de ne. ges. z ita tñ dy. insti. d ac. s. pter
rea. z est verū. **Nec** ob. l. hoc ita. quā glo. allegat hic. qz alio
cām loqz. vt videbitis. j. e. t. l. ex diuerso. **Quero** qd ē dñ
cū inquātū facere potest. **Dicit** glo. deducto ne egeat. vt. l.
in cōdenatōe. j. d re iudi. **Quero** quādo ago d maritum
an debeo in libello ponere peto est cōdenari inquātū facere
pōt. an sufficit me simpliciter petere. **Rñ.** q sufficit me simpli
ter petere. vt. l. pe. qd cū eo. pbat in l. ex diuerso. s. si. j. eo. z. l.
nēfemius. s. si. j. d re iudi. **Quero** qd si maritus nō ē solue
do z mulier est pauprima. **Ja.** d are. format istā. q. j. e. l. si ma
ritus z dicit mulierē pñerendā. quia ordinata charitas icipit
a seipo. vt. l. pñes. C. d ser. z aqua. **Pterea** in pari cā muli
er pñerit. vt. l. assiduis. s. exceptōe. C. q po. in pig. ha. facit. l. si
qz a liberis. s. d alimentis. j. d libe. agno. facit. l. verū. s. si. s.
d mī. vbi in pari cā pñerit ille q tractat d dāno vitādo. ita hic
cū neuter habeat vnde viuat. equus est mulier ē pñerit q repe
tit suū q virū lucrari. d hac qōne plenius vide p **Ja.** d are.
in l. si maritus. j. eo. **Quero** dñ hic q tale bñficiū nō dat
heredi extraneo. an det heredi suo. **Blo.** dicit q sic. vt. l. etiā
am. j. eo. z. l. assiduis. C. q po. in pig. ha. hoc autē qd dñ suo
intelligit q sit suus fili? nec est necesse q sit in pñre.

Nota q bñficiū psonale nō transi
Quia tale. ad heredē. qd gl. tractat. C. d execu.
mi. l. sordidoz. l. i. x. **Dy.** in c. pñilegiū psonale. ē
d regu. iur. l. vi. **Pe.** hic et in l. i. s. d cōsti. pñi. in si. z dic sic.
Aut pñilegiū psonale cōcedit a pñcipez nō trāsit ad he
redē. vt p allegata. l. i. in si. s. de cōsti. pñi. z. j. d aq. quoti. z e
sti. l. i. s. pñitit. **Sio** cōcedit a legētiue **Pe.** dicit idē qd
dy. **Pñio** psona est. pñia cā pñilegiū z nō trāsit ad here
dem vt hic. **Pñio** psona nō ē. pñia cā pñilegiū s. lēssio vel
alia naturalis eqtas. vt in muliere q iuuat velle. z tñc trāsit
ad heredes. vt. l. nō solū. s. d in iteg. resti. z. l. ad heredes. C.
ad velle. z hoc ē verū si in pñilegio nō ē facta mētio d her
edibus. si em fieret mētio. tunc dic vt ista dicā. **Alibi** vt ad
liter distinguēdū. **Aut** qñs nūqd pñilegiū trāseat ad here
des sup his rebus. z in casibz in quibz defuncto nō incipit
cōpetere. z ad heredes nō trāsit. vt. l. i. s. d cōsti. pñi. z hoc ē
generale siue cōcedat a pñcipe siue a lege. nō em ē dubiū
q heres minoris vel mulieris in cōtractibz celebratis a se
nō hz bñficiū minoris vel mulieris cui? est heres. **Aut** qñs
B B B

nūq̄d trāseat ad heredes sup̄ his q̄ incipiūt defuncto. **¶** ppetere. ⁊ tūc aut illud priuilegiū introduxit exceptionē seu defensionē. aut it̄roduxit cōcessionem alicui⁹ iuris rei vel act⁹. **¶** **C**ōdo cōtinebat exceptionē pemptoriā ⁊ trāsit ad heredē postq̄ cepit ppetere defuncto. vt. l. iij. §. qd̄ aut̄. §. qd̄ q̄sq̄ iuris. ⁊ sic intelligit̄ qd̄ dicat̄ de muliere ⁊ minore q̄ trāsmittūt ad heredes. vt̄ dictū ē. aut dilatoria in tps̄ vel īfra tps̄ vite ei⁹ cui cōcedit̄. ⁊ ad heredes nō trāsit vt̄ hic. nā istud bñficiū q̄ marit⁹ nō cōueniat nisi in quātū facere pōt cēdit̄ marito ad tps̄ vsq̄ quo puenit ad pinguiorē fortunā vel quoad vixerit. vt̄ dicā. j. e. l. ex diuerso. in fī. merito ad heredes nō trāsit. **¶** **C**ōdo cāu qm̄ p̄tinet cōcessionē. tūc q̄ten⁹ facta est executio viuo eo cui cēdit̄ trāsit ad heredes ⁊ nō in plus. **¶** **E**xēplū in vsufructu. nā fruct⁹ pcepti viuo vsufructuario trāseūt ad heredes ⁊ nō vltra. vt. l. defuncta. §. d̄ vsu fructu. sic intelligit̄. l. i. §. p̄mittit̄. j. de aq̄ quoti. ⁊ est. **¶** **I**stud aut̄ qd̄ in hac. l. dicit̄ priuilegiū nō trāsire ad heredes intelligit̄ quidā nisi ad suū. vt. l. sordidoz. C. de excu. mul. l. x. ⁊. l. dabit̄ mus. §. i. j. d̄ priuile. credi. ⁊ ibi hoc idē no. p glo. ⁊. l. ex pluribus. de admi. tu. qd̄ **¶** **I**a. de are. rep̄hēdit. vt̄ dixi in. d. l. dabit̄ mus. ⁊ dicā i. d. l. ex pluribus. ⁊ hoc p. l. nō solū. §. si puelle. §. d̄ ritu nup. solū em̄ est sp̄ale in hoc bñificio. dat̄ em̄ pp̄ liberos ⁊ ppter m̄rimoniū qd̄ principalis sit ppter liberos. merito trāsit ad heredes illi⁹ m̄rimonij tm̄. vt. l. etiā. in p̄m. j. e. ⁊ ibi dicā. **¶** **Q**uero qd̄ si in priuilegio ē dictū cōcedo tibi ⁊ tuis heredib⁹. an trāseat ad heredes ⁊ ad quos. **¶** **R**e. dicit̄ quādoq̄ in priuilegio ē dictū cōcedo tibi et tuis posteris vt̄ tibi ⁊ tuo generi. et tūc trāsit ad heredes descēdentes ex sexu masculino. vt. l. ij. j. d̄ iure iūu. **¶** **N**ūq̄ dicit̄ tibi ⁊ tuis heredib⁹. et tūc trāsit ad oēs heredes. vt. l. sciendū. d̄ n̄bo. sign. **¶** **F**allit in casibus ibi notatis. aut d̄ relinquo tibi ⁊ tuo heredi ⁊ tūc ad primū tuū heredē porrigit̄ tm̄. vt. l. antiq̄tas. C. de vsufruc. mihi ista n̄ba nō placēt. sed dic̄ plene vt̄ dicā in l. gallus. §. nūc de lege. n̄. ⁊ bñ n̄ba se hñt. j. d̄ libe. ⁊ posth. ⁊ tāḡit̄ p **¶** **A**i. in. l. in annalib⁹. C. de lega. **¶** **Q**uero nūq̄d i dubio cōcessio priuilegij intelligat̄ facta in p̄sona vel in re. h̄o plene examinaui. j. de ser. le. l. p̄e. dicit̄ tibi.

Alia causa. sit ad defensorē nō ad heredē vel fideiussozē. glo. assignat tres rōnes. vna ponit in. l. si cū procuratore. j. de re iudi. vicz qz defensor hz regressū cōtra dominū sed nō heres. ista nō ē vera qz etiā fideiussoz hz regressū cōtra dñm: z tñ ad eū nō trāsīt. vt in palle. l. si cū p. curatore. Itē posset eē talis defensor q nō hz regressū p̄ dominū z tñ indistincte trāsīt ad eū bñficiū. vñ glo. assignat h̄ duas alias rōnes. **P**ria qz defensor cōuenit noīe mariti et eius psonā in iudicio rēp̄sentat: heres nō et fideiussoz cōueniunt tāq̄ p̄ncipales obligati. ista est bona rō. **C**ōtra hoc etiā op. d. l. furti. §. siq̄s alieno. s. d̄ his q̄ no. infra. vbi ēt heres dicit cōueniri alieno noīe. **S**o. hoc dictū quē alieno noīe pueniri potest intelligi vno mō large: qñqz origo obligatōis fuit i psona alteri. z hoc mō heres z etiā fideiussoz alieno noīe pueniunt: vt in d̄rio. **N**ūqz accipim⁹ stricte. et tūc dicimus illū alieno noīe cōueniri in quo nullo mō refidet obligatio. sed tātmō ex psona alteri cōuenit. et h̄ mō accipit̄ hic. **Q**uid ergo dices de defensore qz suscipit i se iudiciū animo nouādi vel donādi et sic cōuenit vtili. **R**ñ. d̄ bemus aduertere n̄ba obligatōis. aut p̄misit quātū maritus debet. z tūc nō cōuenit nisi inquārū marit⁹ o3 in effectu aut p̄misit certā quātitatē exp̄sse: z ad illā tenebit. ar. l. si pos sessoz. z qd̄ ibi no. j. e. **A**ssignat glo. aliā rōnē: qz hoc ē. p̄p̄ regulā. nō em̄ pōt in plus grauari defensor: q̄ dñs p̄terq̄ i satisfidando. ita etiā no. in. l. vez. §. i. s̄. p. socio. **B**artolus.

Eleganter. re potest nō valet: qz d̄ bonos mores. h. d. et est nō. s. **¶** **Oppo.** C. de pac. l. si q̄ in d̄scribēdo. dicit gl. q̄ fallit hec rō. qz d̄ bonos mores. idē ḡ in quolibet simili vt C. de pac. l. pacta q̄ cōtra. **¶** **O p. j.** d̄ re iudi. l. si conuenerit. So. vt dicit gl. z bñ. qñqz q̄s h̄z hoc bñficiū. pp̄f reuerētio am debitā p̄sone vt in cāu nfo: et tñc hūic nō pōt renūciari.

quia eēt d̄ bonos mores. vt hic. **¶** Nūq̄ q̄s h̄s istud bñficiū
ex natura contractus vt in d̄ctu societatis. ⁊ tūc bñ pōt re
nunciari vt in cōtrarijs. quia nō ē d̄ bonos mores. et possu
mus facere d̄tractū put nobis placet. **¶** Quero qd̄ econ
uerso an q̄ tenet insolidū possit pascisci vt cōueniat solū in
quantū facere pōt. **¶** Dicit glo. q̄ sic. vt. l. si q̄s crediderit. s. d̄
pactis. **¶** Quero an huic bñificio possit p̄ pactū renunciari
solutio m̄fimonio. Glo. dicit q̄ nec tūc valet **¶** Roff. ar. s.
de reli. l. q̄ si nulla. hoc tenet **¶** Dy. p̄p̄ reliq̄s reuerētie p̄ces
dentis m̄fimonij q̄ durāt soluto m̄fimonio. vt. l. i. ⁊. ij. j. rerū
amo. ⁊. l. vii. s. seruo. j. d̄ q̄nōib⁹. **¶** Itē p̄bat q̄ si pactū sit cō
stante m̄fimonio ⁊ cōfer̄ in tēpus soluti m̄fimonij. tū si va
let. vt hic. ergo nec si fiat soluto m̄fimonio: q̄ paria sūt ergo
⁊c. vt. l. in tēpus. j. de here. insti. ⁊. l. qd̄ sp̄ d̄te. s. d̄ do. inf̄ viz
⁊ vxro. **¶** Guil. d̄ cu. l. l. diuortio. s. d̄ neg. ge. tenet p̄tra. ⁊ dicit
q̄ est casus in p̄alle. l. diuortio. vbi actio de dote trāsfer̄ in
aliā actionē solu. m̄ri. absq̄ isto bñificio. qd̄ nō fieret si eēt cō
tra bonos mores. p̄ hoc. s. de pac. do. l. l. ⁊. l. seq. q̄ hic alle
gant in glo. quod puto verū. **¶** Nō ob. rō **¶** Dy. nā relique re
uerētie durāt in negotio añ gesto. nō in eo qd̄ postea fit.

Non obstat quod dicitur paria sunt aliquid fieri certo tempore vel fieri alio et conferri in illud, quia hoc est verum: nisi tpe quo sit certa habilitas: requiratur. vt. l. si post seruū. §. in extraneis. j. de here. instit. z. l. si minor. §. si ser. ex poz. ita hic requiritur quod tpe quo sit nulla sit debita reuerētia.

¶ Queritur quid sit super hoc pacto iure. Item dicitur glo. quod propter hoc non confirmatur de bonis de iure civilis et etiam de iure canonico: quia regula est quod non est obligatorius contra bonos mores pro fitu iuramentum. ut in. c. non est obligatorius. extra de re. iur. li. vi.

Contra pactum factum quod incit trecentis capite
bitore valeat. Et determinat dy. q. nō p. istū. s. z. ar. l. nō ē sin-
gulis. j. de re. iur. **C**ontra hoc op. de. l. ticius. ē. de ser. ex-
poz. et. l. iij. C. de pig. **S**o. ibi fuit pactū d. capiēdis reb? vel
plonis seruozū que sūt loco rerū. qd nostra est de capiēdo li-
bero homine. qd non valet. dico etiā q siqs irret ad occupā-
dum possessione ex pacto et ibi inueniret resistentē q n̄ pos-
set eū repellere. nā pactū nō pōt porrigi ad id qd est cā ma-
ioris tumultus. vt. l. nō ē singulis. i. de re. iur. diri lati? in re-

petitione. l. iij. C. de pig. ¶ **I**tem op. cōtra l. y. de l. aut p̄tor.
s. si debitor ē. j. d. his q̄ in frau. cre. vbi p. l. potest concedi q̄
debitor capiat. ergo p̄ pactū. vt. l. nō ip̄sibile. s. de pac. s.
dic q̄ ista positio nō est v̄a simpliciter. multa em̄ possunt fieri
p. l. que nō p̄ pactum. vt. l. neq. pignus. s. p̄uatori. r. l.
ad ex p̄torio. j. d. re. iur. ¶ **E**ltio dy. inducit h̄ic. s. in arg.
nec q̄nē al. valeat pactum. v̄. licet debitori cedere hōia.

Ad quod facit. l. nemo carcerē. C. d. erac. tribu. li. r. **E**y. po-
nit istā qōnē in. l. in fi. C. qui bo. ce. poss. r. ibi recitat vnum
consilium. **J**acob⁹ d. are. dicebat q. aut istud pactū fuit ve-
stitum appositum iuxta contractū et est validū. al's sec⁹ p.
l. fi. in fi. C. qui bo. ce. po. **A**d istū. s. rīdet sty. q. istud pactū
non ē contra bonos mores q. debitor stet in carcerib⁹ do-
nec soluat debitum. quod p3. q3. lex hoc qñq. pmitit. vt p.
alle. l. fi. C. qui bo. ce. poss. **A**d istud quod solet dici q. stare ī
carceribus est species seruitutis. vt. l. ticio centū. s. ticio ge-
nero. j. de cōdi. r. de. r. C. de ac. et obli. l. ob es. **R**espondeo
q. licz stet in carcerib⁹ non tamē est seruus creditoris sui.

Rich. malū. tenet q pactum non valet. p hoc allegat glo.
q̄ est in auct. imo. C. de ac. 2 ob. 2 istud puto cēverē. **Do** dū
as limitatōes: q: hoc fallit si iste q̄ vult cedere bonis dīssī
pauit oīa bona in fraudē creditoris. vt. l. fi. i. fi. j. de his q̄ in
frau. cre. quod t3 dy. institu. de ac. s. itē si q̄s in fraudē. **Fab**
lit etiā si debitor tpe quo contraxit sciebat se non soluendo
vt. s. de iure do. l. penul. quia istis duobus casibus val3 ta
le pactum.

Re iudicate. **C** Oppo. q. inspicitur tempus
litis prestare. vt. l. litis. s. de ne.
gest. **G**los. subaudit etiam quasi diceret vtrumq;
tempus spectatur. quod **D**u. non placet. non tamē respon
det ad contra. vnde glo. communis tenetur. **E**go nō teneo
me cum **D**u. **A**d contrarius respondeo quando q; quē

et locupletior est ea dandevl denegade act. et tunc inspicit te pus lit. ore. quo tpe act. i. iudicium ducit. vñ tunc dñz videri an ac. habeat. vt. l. in pupillo. j. d. excep. et d. solu. l. i. pupillo. j. d. dona. inf. vi. et vro. l. qd aut. et l. l. i. s. d. neg. ges. **¶** Nñq ali que eē locupletior eē ea moderade cōdenatōis: et tunc tps rei iudicate inspicit. Ita loquitur hic. et l. verū. s. tps. s. p. so. et s. de pe. here. l. si a pte. s. quo tpe.

¶ Heredi mariti. Heres mariti pōt obijcere cōpensa tionē ob res donatas et amotas non ob mores. h. d. **¶** Op. C. d. rei vro. ac. s. taceat. Dicit glo. ibi erat spēs debita ab altera pte tñ. hic vtraqz qñtitas. vñ hec corrigi p illā. vel hic in hereditibz. ibi in viro. **¶** Glo. tenet hic primā so. s. e. in. l. i. glo. mag. et qz hic corrigat. et sic in ac tione d. dote nō obijciat ppenfatō privilegio ei. sed veritas est qd ponit hic. s. qz vtriqz debeat qualitas. merito ppenfa tio fit. vt p. ex ter. q. dicit cōpensatio q. ē ad pecuniariā cām et. **¶** Idē no. in palle. s. taceat. C. d. cōpēs. l. neqz. et s. e. l. diuor tio. s. ob donatōes. et j. e. l. sed si iō. s. fi. et l. si cū dotē. s. si paf et l. si cōstante. et l. si vro. et l. in his. s. i. j. e. ti. in. l. d. o. d. r. a. p. h. i. be. retentio nō cōpensatio. qd nota.

¶ Morum. Glo. ponit hic casum sed nō clare. tu pone sic. **¶** Mulier cōmīst adulteriū p. p. qd vir pōt eā expellere et dotez lucrari et nō fecit. qñ an heres possit hoc opponere et dotez retinere. Et rñdeo qd nō si ipe marit' non accusat. h. d. ita legit dy. **¶** Op. C. d. diuor. l. cōsensu. **¶** Sol. vir pōt opponere. sed si ipe nō opposuit vñ remittere et hñs eius nō poterit cōqñ. vt. l. si. C. d. reuo. do. **¶** Op. p. q. vir possit retinere dote ob mores mulieris. vt. C. de rei vro. act. s. taceat. **¶** Glo. dicit qz iste hñs. hodie corrigi. **¶** Ita glo. dicit verum si intelligimus in moribz pudorē matrimonij nō les deribz quia tñc d. iure antiquo licebat viro eā expellere. hodie nō. sed si loqmur de moribz pudorē mñimonij ledentibz vt adulteriū. fm casu dy. tñc nō corrigi hoc. Ita sentit glo. in palle. s. taceat. et l. i. ibidē. et habes tria dicta qz p. p. mo res nō ledentes pudorē mñimonij nec vir nec heres pōt re tinere dote hodie. sed si ledit pudorē mñimonij pōt retinere vir nō aut heres. casus ē nota. hic. l. s. Spe. de hoc dubitat i ti. de dona. inf. vi. et vro. s. i. j. sed qd si mulier. et in ti. de exce. s. dicto. hñ. itē querit. **¶** Quero an mortua muliere possit obijcere vir heredi eius de adulterio. ter. est d. hoc in. l. si. C. d. adulterijs. **¶** Bartolus.

¶ Socero ex vtraz pte et etiā ipi mñier daf hñ bñficiū. h. d. cū. l. seq. **¶** Op. dicit hic qz pa rentis locū obtinet. **¶** Cōtra nurus nō ē in pñte soceri. sed pa tris sui. vt. C. d. cōdi. infer. l. si vro. et j. d. iniurijs. l. i. in fi. et l. ij. **¶** So. dicit glo. in potestate soceri videt eē. qñ dicat qdam fictione in pñte tamē patris sui et viri est. hñ. qdā hñt in gl. **¶** In sui patris et viri ē pñte et sic recitauit. **¶** Alij habēt in sui pa tris et vere est in potestate. quilibet pōt eē bona. nā in pñte sui patris est vere vt dictū ē. i. potestate pñs et mariti ē. nā in potestate pñs est quo ad reuerētiā tñ. vt hic. in pñte mariti et est quo ad opas et debitū carnis. vt no. glo. in fi. ad tre. s. ij. et l. si vro. C. de cōdi. infer.

¶ Ex diuerso. **¶** Op. de. l. sicut. in fi. j. de re iu te mñimonio. **¶** Glo. soluit hic cū agitur constā vt. s. de iure do. l. pe. **¶** Cōtra. so. ma. d. dos reddi a viro. vñ p virū nō pōt peti a socero. **¶** So. glo. qz forte pōt peti ex pa cto de lucrādo vel ex l. fm statuta italie. **¶** Venio ad hñ.

¶ Item si. **¶** Op. aut mulier cōuenit cōstāte mñimonio. et nō hñ bñficiū. cūz em deat alia viro nō pōt pe ti nisi deducat ne egeat. vt. l. si cū dotē. s. finat in seuissimo. j. e. aut so. ma. et tñc pōt cōueniri ex pacto de lucrādo: qz nō ha beret locū ea supueniēte. vt. l. ij. de pac. do. **¶** Sol. pōt itelligi mñimonio cōstāte et qd mulier volebat dare qdqd habebat sed quia illud nō sufficiebat vir volebat eā incarcerare p. p. dote vel eā repellere. certe hñ bñficiū ne cōueniat nisi in qñ tñ facere pōt. **¶** Itē pōt itelligi mñimonio soluto viro agēte ex pacto de lucrādo: quod potest habere locū matrimonio soluto. secus si morte. vt dicta. l. ij. de pac. do. ita loquitur. l.

i. j. de do. ple.

¶ Si in iudicio. **¶** Exceptio qñ ipugnat sniam pōt oppo ni post sniam. h. d. **¶** Op. C. sen. rescā. nō poss. l. pemptorias. glo. dicit hoc spāle. **¶** Nñtas ē q nulla est specialitas. nā ille pemptorie opponi nō pñt post sniam que si opponit ipugnat sniam. sed ista nō ē hñmōi. fateor. n. me condemnati et bñ. sed peto executionē fieri in quātū fieri pōt. j. de re iudi. l. nēseni. in fi. et l. fideiussores. s. idē rñdit. j. de fideius. p. **¶** Li. C. de iur. et fac. ig. l. i. et p hoc dicebat mar. syl. qz exceptio cōpetēs heredi ex cōfectōe iūctarij ne pueni atur vltra vires hereditarias pōt opponi post sniam. arg. ad. l. nenseni. in fi. j. de re iudi. qd no. **¶** Op. C. qñ. puo. nō est ne. l. ij. **¶** So. dicit glo. hic nō fuit expñsus error in snia als snia eēt nulla. **¶** Ex hoc habes q nō est necesse poni in li bello peto virū cōdemnari in quātū facere pōt. si em hoc es set positū nō posset iudex pñendere errorē. **¶** Op. s. d. cō pen. l. qd in diē. s. si rōnē. et de ne. gest. l. finat. s. fi. **¶** Dicit di. hoc dñ intelligi quādo exceptio nō fuerit opposita in iudī cio. als secus. vt. l. si. C. d. fide instrui. et bñ. hoc etiā dicit glo. in. l. nēseni. j. d. re iudi. et pbat p rōnē q si opponeret post sniaz ipugnet sniam q emanauit cognitio sup illa excepti one. **¶** Et ex hoc etiā apparet q nō est necesse q de hoc in li bello fiat mētio. pbat in. l. pe. s. qd cū eo. dixi in. l. marito. s. e. puto tñ q etiā hoc cū quādo opponeret post sniam dñ opponi q nō cōueniat vltra q facere pōt tēpe snie. vt. l. rei iudicate. s. e. ti. in prin. **¶** Quero qd si tut' hac exceptiōne soluit totū an repetere possit. **¶** Glo. distinguit hic. aut an sen tentiā et pōt repetere. aut post et tñc secus: qz est tut' excep tiōne doli que ē odiosa. vt hic. **¶** Cōtra hoc facit qz ista excep tiō est dubia forte. qz maritus puenit ad pinguiorē fortu nā et forte nō. g. interim pōt repetere. vt. l. sufficit. s. de cōdi. indebi. **¶** In cōtrariū videt casus in. l. nā et si marit'. s. d. cōdi. inde. dy. dicit q quedā ē exceptiō dubia q tollit naturalem obligatiōē vt exceptiō pacti. et tñc quocunqz errore soluat repetit. vt palle. l. sufficit. **¶** Quedā ē exceptiō dubia q nō tol lit naturālē obligatōz. vt hic et pbat in. l. vbiqz. j. d. fideiū. et pbat. s. pri. s. **¶** Et tunc si soluit errore facti repetit. vt hac glo. secus si errore iuris. vt. l. cum qz. s. d. iur. et fac. igno. **¶** Ita dicit dy. **¶** Certe illud qd dicit glo. q ista exceptiō post sniaz est odiosa nō dicit verū. **¶** Est em illa eadē q ppetebat an. vt l. nēseni. in fi. j. de re iudi. **¶** Et qd hic dicit q ē exceptiō doli. intellige de illa que cōpetit loco cuiuslibet exceptiōis q dicit tur odiosa: nec ipedit repetitiōez. vt no. in. l. q excep. d. cōdis. inde. et l. qui se debere. d. cōdi. ob cau. **¶** Itē illud qd dicit dy. q ista exceptiō ē dubia nō dicit verū: imo ē tpalis. qz lex pñ mit quē venire ad pinguiorē fortunā. vt. l. cura. s. deficiētuz j. d. mune. et bono. et l. si defunctus. C. arbi. tute. et hoc tñ. **¶** Op. in. l. cū qz. C. d. iur. et fac. igno. **¶** Guil. et Ja. bu. in. l. nā et si ma ritus. s. d. p. di. inde. vñ soluēs indistincte non repetit. et hoc placet. **¶** Cōstat em q ē tpalis etiā alio respectu. qz finitur i vita viri et ad heredem nō trāsit. vt. l. maritū. et l. sequē. s. eo. titu. **¶** Bartolus.

¶ Etiam filios. **¶** Exceptio ista ne cōueniat. nisi filios eiusdē mñimonij. h. d. **¶** Op. s. e. l. maritum **¶** So. dicit glo. spāle est hic in filijs: et idēz in re ecclie data in dote et in emphiteosi data in feudū q nō trāsit ad heredes extraneos nisi sit actū: vt in glo. **¶** Sed qd si vir relinquat vrozi dote nūqd filij habebūt privilegiū. videt q nō. in fi. d. le. s. si vro. et qd ibi no. incōtrariū facit. l. in cōdenatiōe. et qd ibi no. in glo. j. de re iudi. cogitabitur. **¶** Quero qd d. si lijs mariti alteri mñimonij. an ad eos trāsit hoc bñficiū. **¶** Glo. dicit q sicquā vide. **¶** Cōtrariū no. in. l. si cū pcurator. et l. si endū. j. d. re iudi. et inst. de ac. s. item si de dote. s. p. so. et l. verū. circa prin. in glo. sup. hñbo ceteroz. et ille sūt verio res. pbat p ter. C. q po. in pig. ha. l. assiduis. s. excep. et b tenet. **¶** Li. ibi. **¶** Bartolus.

¶ Licet. **¶** Volus a marito cōmissus in rebus pñijs pden **¶** Licet. dis eum facit pdere bñficiū si contra mulierem cōmittat in rebus dotalibus aduersus quoscūqz. h. d. **¶** Et **¶** B. B. B. ij

p̄rio ponit vñū dictū. q̄lis dolus ⁊ culpa obliget. **P**̄cdo po-
 nit aliud dictū qualis dolus ⁊ culpa faciūt hoc bñficiū pdi-
 scda ibi. dñ. tñ. **I**re scda subdiuidit. qz p̄rio loq̄r in dolo cō-
 misso in reb⁹ p̄p̄ijs ip̄i⁹ viri. **P**̄cdo in dolo cōmisso in reb⁹
 dotalib⁹. scda ibi. offili⁹. **I**re q̄libet istarū diuidit in dictum
 ⁊ limitatōes dicti vt patz ex l̄sa. ⁊ ex isto cāu collige p te pul-
 chra distinctōez. **C**Op. qz etiā in re p̄pria possit cōmī-
 ti culpa. vt. l. ediles. §. pedi⁹. ⁊. l. cū aūt. §. fi. §. d. edi. edic. glo.
 nō sol. **D**y. dicit qz ibi res subiacebāt restitutōi. ⁊ sic p̄nt dī-
 ci aliene spe. ⁊ bñ hoc p̄bať hic. nā in reb⁹ dotalib⁹ licz sint
 viri p̄stante m̄rimonio; tñ pōt cōmitti culpa p̄p̄ spem resti-
 tutionis; in reb⁹ nō p̄p̄ijs viri est secus. **C**Op. d. l. i. in fi.
 §. d. hīs q̄ sūt sui vel alic. iuris. **G**lo. nō soluit. **D**y. soluit qz
 ibi ex qualitate facti p̄sumebat dolose agere; qd nō l̄z; maxi-
 me in re inaiata ⁊ in seruo. facit. l. i. j. ad. l. cor. d. sic. C. d. iniur.
 l. si nō dñitj. ⁊. l. i. de doli excep. **C**Op. p. j. q̄ in frau. cre. l.
 ait p̄tor. §. illud. glo. nō soluit. **D**y. dicit qz ibi loquit̄ d dolo
 debitoris q̄ est minus culpabilis; qz de euitādīs munerib⁹
 tractat argu. l. fulcīn⁹. §. sed illud. j. qui. ex cau. in poss. ea. h.
 nō de dolo et⁹ in quē est facta alienatio q̄ d acq̄sitōe cū al-
 terius iniuria cōtēdit. ar. l. fi. §. lnia. C. de iure delibe. **Q**ue-
 ro qd de alijs q̄ habēt bñficiū ne cōueniāť; nisi in quātū face-
 re possūt. **R**ñ. idē. vt. l. verū. §. tēpus. §. p so. **Q**uero qd
 si maritus pdit bona sua p̄pter culpā suā. an pdat bñficiuz
 hec glo. qz sic in p̄allega. l. vez. §. tēpus. **C**ontrariū no. C. d.
 rei vxo. act. §. cū aūt. ⁊ ista ē n̄a. p̄bať p istū tex. de culpa em̄
 teneť nō tñ p̄pterea pdit bñficiū. **Q**uero qd de dolo cō-
 misso tpe quo mulier dotē petit; puta si maritus negat posi-
 tiōes mulieris. **R**ñ. quādo marit⁹ negat illud qd est cā bñfi-
 cij. vt si negat m̄rimoniū ⁊ puto qz pdat bñficiū sicut socius
 q̄ negat societate bñficiū pdit. vt. l. fi vn⁹. §. fi. §. s. p so. d re iū.
 l. sed hoc ita in fi. ⁊. l. sed si dubitet. post prin. d. de fideiuss. si lē
 ⁊ in liberto q̄ ipetrauit ius anulozuz aureoz. nā pdit illud si
 negat se libertū. vt. C. d. iure aur. anul. l. fi. facit qd nota. C.
 de legi. l. qd fauore. ⁊. §. d. legi. l. nulla. sed si nō negat matrī
 moniū. sed negat dotē datā vel cōtractū celebratū; tñc non
 pdit bñficiū. vt. l. pe. cū sua glo. j. q̄ bo. ced. poss. diti in. l. fi
 dubitet. j. d. fideiuss. **C**Ultio hec. l. facit ad. q. q̄ magis p̄v-
 net ad theologos q̄ ad nos; v̄surarius dissipauit oīa bōa
 sua an teneat ad restitutōez in foro cōscientie. hic ē argumē-
 tū qz sic. standū est tamē in hoc theologis.

S mulier. Et pendente iudicio deficiat id qd
um. h. d. Supra pti. vidistis de vna exceptoe qd co
petit marito. l. ne coueniat ultra qd facere pot. hic de alta q
sibi copetit si mrimoniū fuit reintegratū. i. ista. l. e. d. 3. p. q
dicebat qd exceptio supueniens pendente iudicio nō pdest reo
Ad idem. j. e. l. si cū dotē. s. eo aut tpe. i. dixi plene in. l. i. i. fra
d. exce. ¶ Op. C. d. nup. l. si vt pponis. So. vt in gl. Op. d.
l. pleriq. s. d. ritu nup. So. vt in glo.

Quamuis. ipe marit' ex iustis cas' soluat vel
genus actio dotis tollit, h. d. cñ. l. se. z sūt singulares
ll. z. s. dictū ē de duab' exceptōib' cōpetētib' marito. h po
nit vnā exceptōēz. s. solutiōis facte pstante mīmonio. Nota
p̄rio q mulieri pōt solui dos vt es alienū soluat. vt. l. fi. s. d
iure do. ¶ Secōdo no. q mulieri pōt solui vt p̄dia emat h
est regulare. quādo cñ qz ex solutiōe que fit mulieri cā dotis
mulieris cōditō fit melior z maritus inde nō efficiat paup̄r
or. quia pōt marit' soluere vxori cōstante mīmonio. vt. l. ita
pstante. s. d iure do. ¶ Tertiō no. q pōt solui mulieri vt re
dimat suos cōsanguineos ab hostib' v' vt eos egētes alat
Ex quo no. q mulieri soluit pecunia vt impleat votū factū a
se vel vt vadat in aliquā pegrinatōz p aīa sua vel alterius
sibi cōiuncti qd iuste soluit. z dotē minuit. Si em̄ hoc pmit
tit' ad liberādū corpa multo magis ad liberandū aīas. vt
l. sancimus. C. de sac. san. ecclē. z no. in. l. i. s. d pac. ¶ Opp.
C. si dos pstante mīmonio. l. i. So. spāle in casib' h positi.
¶ Opp. de. l. se. ad istā. nā hic dicit' q tollit ipō iure. ibi ope
excep. So. hic soluit ipi mulieri. j. l. pxi. alteri soluit. Opp.

Dy. actio d dote nō nascit̃. nisi dstante m̃mōnio vt. l. sed si alia. d bo. dā. z. l. ij. in p̃i. j. d dote pl. z dicā. j. e. l. si p̃tate. s. l. g̃ nō pōt tolli. **S**o. dy. nō tollit actio sed spes actōis. **A**d idem. l. iij. s. desinere. s. vsufu. quēadmo. ca. ¶ **S**ed ad hoc op. de. l. si seruus. s. bone. s. d cōdi. fur. z. l. grege. s. si. s. d p̃i. **S**o. ius futurū nō pōt tolli p sententiā. qz nō pōt in iudiciū deduci vt ibi. sed pp̃t pactū vel aliū actū sic vt hic. ¶ **P**p̃. dicit̃ hic in fine maxime si ex volūtate filie zc. z sic innuit idē si filia nō consentit. **S**ed d quia spēs furti ē d alieno largiri vt. l. fili? s. i. d dona. z d fur. l. pignori. **S**olu. timore hui? d rj dicit̃ quidā q hic abundat maxie. **A**lij dicit̃ q mulier habuit ratū. **A**lij q mulier ṽt habere ratū tāq̃ vtilis gestū. vt. l. pōponi? scribit̃. s. d nego. gest. ego dico q maxie nō su pabundat. sed debemus distinguere tres casus. **A**ut maritus expēdit d volūtatē mulieris z hz exceptiōem. **A**ut absqz volūtate. nō tamē cōtra volūtates. z idē vt hic colligit̃ ex dictiōe maxie. **A**ut d voluntatē z nō habet locuz hec. l. vt. l. si. C. d nego. gest. cū si. ¶ **E**t si dicis quō mulier cogit̃ habē ratū cū istud negociū nō sit suū nec re ipsa. nec ipō gestu. nec cura z sollicitudinē. **R**ñ. possumus dicere q negociū sit suū re ipsa si ille redempt? erat talis cui ipsa succedebat. nā hoc si facto pdebat ius successionis. vt in auct. si captiui. C. d epis. z de. facir. l. si pupilli. s. item q̃rit̃. z. s. si ticij seruū. d nego. gestis. sed si erat talis cui mulier nō succederet. tunc optet nos dicere q istud est quartū genus negociōz. i. q est nostrū naturalī rōe. z sic cogit̃ q̃s habere ratū sicut si eēt suū re ipsa. di xi in. l. si pupilli. s. item q̃rit̃. s. de ne. gest. ¶ **Q**uero an actō de dote sit bonēfidei. hic ē casus q sic ex pte mulieris. **I**dē ex pte viri vt habuistis no. in. l. d diuisiōe. s. eo. sec? si cōpeteret extraneo. vt habuist̃ not. in. l. ij. circa prin. s. e.

S cum dotem. alij renūciare videt. h. d. fm vnā lec. **C**lel. alit fm aliā. Casus omisus remanet i dispositōe iuris cōmunis. z in hac. l. incipit iuriscōsultus reassumere materiā cōdōis q̄ est inter patrē z filiā in actōe d dote z eā psequit vsq̄ ad. s. trāsgrediamur. z est no. princ. **C**ppo. hic tex. innuit patrē dantē dotē appropriare sibi actj. p pactū: dum dicit pepigit. cōtra. C. d iure do. l. auita z. j. e. l. quotiens. **C**ui? timore legi? hec. l. duobus modis. p̄io mō q̄ licet in narratōe cōiungat patrē z extraneū in r̄sione loq̄tur tm̄ d extraneo. q̄si diceret pactū patris n̄ h̄il opat. **H**ec lec. ponit in p̄ia glo. quā vide. **A**lij dicit q̄ x̄bū pepigit. put referē ad p̄sem intelligit p stipulationem z cessat cōtrariū. put referē ad extraneū intelligit siue p pactum siue p stipulatōz. z hec lec. ponit in p̄in. glo. mag. quā vide z hoc satis placet. vel dic tertio q̄ licet pater pact? sit p pactū nudum qd nō valet ad acquirendā sibi solidā actō nē valet tamē q̄ tū ad inducēdā p̄sumptionē. vt in cāu omis so videat dare velle filie. ar. de le. i. l. plane in p̄in. z sic d̄ pacto nudo pōt intelligi in p̄sona vtriusq̄. **C**ppo. s. de di uoz. l. si filia. **G**lo. solu. in cāu omisso remanet actio filie: nisi fraudem cōmittat: vt ibi. z. C. d diuoz. auct. cōtra si filij. z. j. e. l. filie. **C**p. z. v̄ q̄ q̄ sibi. puidet in vnū casū videat sibi puidere in aliū. vt. s. d̄ p̄di. ob cām. l. si extraneus. glo. dicit q̄ videt puidere in aliū. l. sibi similē vt ibi. non dissimilē vt qd glo. rep̄hendit z bñ. dic ergo q̄ ibi loq̄ de cōdi. ob cām. nō de actōe de dote. ita tenet vt. h̄ic z **I**a. bu. in. l. cōtraria z etiā guil. qd est ipa veritas. vt. j. dicā statum. **C**p. C. de posth. bere. insti. l. si. glo. nō soluit h̄ic. in cōtrario ponit plus resso. vna est q̄ ibi sunt x̄ba ambigua apta referri ad vtrū q̄ casū. h̄ic secus. **E**cce hoc dic vt dicā in. l. cōmodissime. j. de l. b. z posthū. **C**p. casus omisus remanet in dispositiōe iuris cōmunis. vt. l. si x̄o. s. de viro. j. eo. z. l. si extraneus. j. de cōdi. ob cām. ergo in cāu omisso actio erat cōmūis patris. et filie nō solū filie. ut. l. ij. s. quod si in patris. s. eodē. **Q**uius timore variat lec. huius. l. quidam enīm fatent cōtrarium. z ita intelligitur h̄ic quod non placet. nam quādo vna determinatio refertur ad duo debet intelligi vt ea vni formis determinet. vt. l. iam hoc iure. in p̄in. z. l. lurtius. j. de vulg. z pupil. sed hec x̄ba cōmunem esse mulieri zē. referūt

ad patrē et extraneū dotārē, sed in extraneo nō ē dubium qd mulieris est tota dos, vt in. s. accedit. C. d. rei vxo. act. sic ergo d. intelligi in pte. et ista lec. reprobata ponit hic in fi. gl. Reperit tamē in quibusdā additiōib⁹ qd dy. tenuit eā. et in additiōib⁹ suis reperit qd tenet aliā. et sic in hoc videt sibi cōtradixisse. et tū ista nō ē vera. vñ alij legūt vt glo. dicit qd b filia erat emācipata: qd nō placet: qd est diuinare. **C** Itē quia fm hoc inf patrē et extraneū nulla eēt differentia cū qli bet diceret extraneus. vt. C. de rei vxo. act. s. extraneū. **P**u cendū ē ergo qd in cāu omisso ē actio filie integra. et hoc p rationē: quia eligēdo vñ casū videt renūciare alteri. vt. C. de pecu. l. maritus. ita dicit glo. p hoc facit quia pūfio hoīs tollit pūfionē legālē. vt. l. et h. s. cum q. s. j. d. p. ca. et. C. d. pa. ouen. l. fi. **I**ta rō nō placet. nā pūfio hoīs tollit pūfionē legālē exordiarīa: ita loquūt iura pallega. nō aut pūfionē ordinariā. **I**ta nō. in. l. ij. C. d. iure emphi. sed qd actio patris et filie sit cōmunis est ordinarīa pūfio legis. g. r. c. **P**reterea p pūfionē hoīs recedit a pūfione legis circa idē qd ē pro uisum. vt in. l. s. allegata. nō aut reperit qd pūfionē factā in vno cāu recedat a pūfione facta in alio cāu. vñ ista rō b nō cōcludit. **T**eneo tamē qd. s. dixi qd actio sit ppria filie. et qd pat eligēdo vñ casum vñ alteri renūciare: et hoc p rōnez vt istos duos casus vniformit dēfinit. et p casū. l. inf socer. s. cū inter. s. de pac. do. qd t. dy. in ca. qd ob g. am. extra de reg. i. l. i. vi. et. **C** i. in. l. qd fauore. C. de le. **A**d tria rōdeo et marie ad. l. si extraneus. s. d. condi. ob cām. qd qū dos dat p muliere. et mīmoniu sequitur lex multū fauet mulieri et pūfuit donatōez et stipulatōez mulieris. vt in. s. accedit. C. d. rei vxo. act. sed quādo mīmoniu nō sequit lex nūq fingit donatōnē in muliere. vt. l. si ego. in prin. s. de iure do. **C** Uñ ad pūm casus omisus remanet in dispositōe iuris cōis. verum ē si ille casus respicit illū euentū cū mīmoniu nō cōtra hit. vt palle. l. si extraneus. sed si respicit euentū quo mīmoniu nūq pūfuit donatio in muliere fauore mīmonij ita loquūt hic palle. l. inf socerū. s. cū inter. **C** P. extra glo. et videt qd in cāu omisso vir lucret dotē nec qrat mulier. ri. vt. l. si fili. s. de diuor. et palle. l. inf socerū. s. cū inter. s. de pa. do. qd ē uile scire: quoniam cōiter in oibus dētib⁹ patet vel extraneus stipulat dotē si mīmoniu soluat morte mulieris sine liberis. si ergo moriat cū liberis ē dubiū vtruz remanet apud maritū qū vir eā lucret ex tacito pacto: an remaneat apud eū tāq p filiis heredib⁹ mulieris: et sic mulier videat qūta in cāu omisso. dy. in palle. c. qd ob g. am. et cy. in palle. l. qd fauore. C. de legi. inuunt qd querit marito ex tacito pacto p tex. in palle. s. cū inter. in cōtrariū ē hec. l. que dicit queri mulieri. **I**a. de bel. disputauit et dēfinauit qd i cāu omisso qū mulieri p hāc. l. et p. l. beblus. s. de pac. do. vbi dicit eē casum p hoc qd tacita psumptio donatōis ē in ipaz muliere. vt in palle. s. accedit. facit. j. d. le. l. seruo legato. s. si testator. **A**d. l. si filia. s. d. diuor. rōdeo in eo qd tex. dicit qd diuertit vt virū lucro afficiat. intelligeqd fuit expse actū qd viro quereret muliere diuertēte. vt. l. inter socerū. in prin. et. l. si pat. in prin. s. de pac. do. **C** Ad. l. inf socerū. s. cū int. de pac. do. **R**ñ. qd dos retinebat p marituz p filiis ei⁹ qui sunt heredes matris eoz nō qd vir iste lucret. Et ista opinio placet. p hoc induco. j. de here. insti. l. luti⁹. cū glo. sua. vbi si pat grauat filiū si decesserit sine liberis in cāu quo habetz liberos nō videt nec intelligit p hoc ipis liberis puidere s. solū filio suo qd faciat quicqd vult. ita in pposito videt pūdere filiis nō liberis. p hoc quia psumptio ē qd pat diligit plus filiā quā tūc h. s. qd filios ex ea nascituros in quos nulla cadebat affectio. vt no. in. l. qd filiabus. j. de leg. i. in prin. **A**d idē. j. de cōdi. et de. l. publi⁹. s. fi. **E**t p hoc si filia erat sui iuris poterit de illa dote testari et facere qd vult. **C**ontra dices tu quōd fm ista tpa poterit maritus retinere dotē p liberis tāq p heredib⁹ mulieris cū filiū. isto iure nō habebat heredes. **P**icā in. l. post dotē. j. e. **C** Querit glo. qd si filia i grediat monasteriū. **R**ñ. dicit glo. qd tūc cōmittit stipulatio qd tollit in cāu mortis. ut. l. deo nobis. C. d. epis. et de. secus si deponet. vt. l. ex ea pte. s. insulā. j. de xbo. ob. **C** In cōtra

rium facit. s. p socio. l. actōe. s. publicatōe. et. j. de stab. l. i. in fi. glo. non soluit. dicit qd in illis factū ciuilitatē representat eūde effectū qd factū naturalit fm dy. et. **P**e. in palle. l. deo nobis Et plene examiabo in. l. gallus. s. et quid si tantum. j. de lib. et posthu.

Si post solutum. Per solutionē factā filie pū actō non tollit nisi ex iustis causis soluat filie nō pditurē. b. d. **C** P. qd sp pat videt velle si nō contradicat. vt. l. ij. s. voluntatē. s. eo. **G**lo. sol. no. istud verū in filia. sed in pte requirit expsus cōsensus. vt. l. filiū. s. in uitus. s. de pecu. dixi in. l. nō solū. s. e. **C** P. qd sine pte nō pōt erigi. vt. l. ij. s. qd si in pīs. s. e. **S**o. hic erigit a sponte. soluēte. dicit in gl. **P**p. s. e. l. iij. in fi. **D**icit glo. qd hic nō cōsumpsit in rem patris et bñ dicit. **C** Quero an pat possit agere adiuncta psona filie. **G**lo. dicit qd sic. vt. l. ij. s. sed vtruz s. eo. alij contra p. l. cū dos. s. si xbo. s. de pac. do. **N**ec ob. s. sed vtrū. quia ibi in pūfione. hic in solutōne. et hoc tenebat **I**a. de are. **T**u dicit qd patrē agere adiuncta psona filie pōt i telligi duobus modis. vno mō potest. alio mō nō. vt dixi in palle. s. sed vtrū. **C** Quero qd si filia cōsumpsit dotē an ite rum pū teneat eam dotare. **G**lo. dicit qd sic. C. d. do. pū. l. fi. l. z quidā s. **I**n qbusdā additiōib⁹ reperit dy. tenuisse dū pū p. l. fidei cōmissa. s. si qd decē. j. de le. iij. p hoc adduco qd ex psum casū in. l. si soci⁹. s. filiū. s. p socio. puto sic dicendum qd si filia pdit dotē sine culpa et dolo pat tenet eā iterū dotare. alias secus. vt. l. etiā. s. l. s. eo. p hoc est casus. C. d. colla. auct. qd locū. ibi. nisi filie possit iputari rē. **A**d. l. si soci⁹. s. filiū. s. p socio. rñ. qd socius nō tenet iterum dotare. vt ibi. s. pater sic. vt hic. **C** Quero quid si solutū fuit filie ex iusta cā zipa amittat vel amiserat nunqd maritus liberabit. glo. respondet qd nō. quia nec tunc videt solutū. quia pditurē ē solutū. allegat glo. l. iij. s. sed si mutuā. s. de in rem xbo. et b exi git ter. qd iusta cā sit solutū et nō pditurē. et tū pdidit. glo. arguit p et contra. quia ex quo pdidit videt solutū filie pditurē re qd puto verum quādo soluit ex iustis cāis voluntariis q ponunt. s. l. pxi. et. l. qūis. sed si soluit ex causis necessariis tūc distingue. aut mulier pdidit istā pecuniā data opa. et si mulier pcedit ista glo. vt. l. iij. s. sed si sic acceperit. s. d. in rē xbo. nisi pater in pdendo doli cōmiserit. vt. l. p pte. s. verum. eo. ti. **A**ut fuit p dita casu. et tūc pater non pōt agere. vt. l. seru uum. in prin. de in rem xbo. et. l. iij. s. si mutuatus. eo. ti. **Q**ue ro qd debet pbare an maritus qd mulier in iustis causis expendit: an pat qd in causis nō iustis. **E**t videt qd pater. vt. l. penul. s. de exer. et. l. si pūm. C. d. pū. mi. **C** In cōtrariū videt. l. iij. s. si mutuatur. s. de in rē xbo. **N**ō ob. contrarium quia sibi soluebat auctoritate iudicis vel mādaturū pcessit **C** Ultimo not. qd id qd supra dixi qd filia que pdit dotem sua culpa non debet iterū dotari a suo pte. facit qd si p dāt filio legitimam p soluenda condemnatōne ex forma statuti qd pū nō tenet ampli⁹ legare vel relinqre legitimā. **A**d idē. j. de pecu. le. l. si norali. et auct. qd locum. C. de colla. **B**arto.

Si mulier. Delegatio paupis debitoris ignorate muliere dotis actionē non pūnit fm glo. **P**p. po. s. man. l. inf cās. s. abesse. **S**o. dicit glo. speciale est b fa uore dotis. **T**u dicit qd ibi recepit scienter hic ignoranter. vt ibi no. que solutio est xba. vt. l. si ita stipulatus sum. s. fi. de xbo. obliga. l. z glo. alit dicit in. l. qui satisfidare. j. de fideiuss. et ibi dixi. **C** Ppo. nouatio tollit pcedentē obligationē ipso iure et etiā delegatio. vt. l. i. et. l. si rem. in fi. j. de noua. vnde cum hic sit facta delegatio non pōt agi actōe d. dote. sed d. agi de dolo vt. C. d. trasac. l. sub ptextu. gl. ponit plures solutiones. vna qd hic restituitur vel a lege vel a iudice qd ē cōtra hunc tex. qui dicit qd actio dotis ei manebit. dicit ergo vt glo. dicit qd est speciale fauore dotis. simile in. l. si mulier. s. si dos. s. quod me. cau. **C** Querit glo. quid si delegatio est facta constante matrimonio. dicit vt in glo. **C** Quero econtra quid si maritus accipit pro dote a muliere debitorem si locupletem. **R**ñ. deo aut accipit ignorans et non imputatur sibi. vt. l. pmittendo. s. si debitor. s. de iure do. **A**ut accipit sciēter et non valet ipso iure. qd vñ donare. vt. l. cū vir. d. iu. do. **B B B** iij

Si pater. Legatū relictū videt relictū aīo cōpensandi in debitiū necessariū. h. d. z. ē no. s. **Nota** ex qua psona q̄s lucrū sentit factū ei? nō dīz īprobare. vt in regula iuris ex q̄ psona. **Secūdo** no. q̄ legatū in dubio vī relictū aīo cōpensandi cū debito: qd̄ intellige vt. j. dicā. **¶** p po. j. ad. l. fal. l. pī filiū. in prin. **¶** Glo. dicit z. sol. q̄ hic filia habebat vltra fal. tū qd̄ sufficiebat sibi ad dotē. qd̄ placet eo casu quo filia fuit instituta a p̄e. sed vbi fuit ei legatū tū: tūc nō est curādū de falcidia. **¶** **¶** Op. C. de rei vro. act. s. sciendū **¶** So. hic p̄f exp̄sit q̄ eēt p̄tenta altero tū qd̄ ē diuinare. vī dic ibi in vīro relinquerē. hic in p̄e. et ista est h̄a rō. qz vīr ē debitor vxoris spontaneus q̄ in dubio nō videt aīo cōpensandi relinquerē. vt palle. s. sciendū. z. l. creditorē. j. de le. ij. s. h̄ p̄f erat debitor ex necessitate: qz cogit filia dotare. vt. l. q̄ liberos de ritu nup. z. C. d. do. pmiss. l. fi. **¶** In quo debito necessario legatū in dubio cōputat vt hic. z. j. d. bo. li. etiā. s. si d̄ bita. C. d. inoffi. te. l. qm̄ nouella. vbi legatū cōputat in legitimi. **¶** Ad idē. C. vīr z. vxor. auē. p̄teia fm̄ **¶** Ja. d. are. z. bñ z. p hoc pluries dixi q̄ legatū factū ab vxore vīro cōputat in portione quā dīz lucrari vīr ex forma statuti d̄ dote. vt p alleg. auē. p̄teia. qd̄ multum no. **¶** Sed d̄ hoc facit. j. ad. l. fal. l. in quartā. z. l. id aut. z. l. qd̄ aut. **¶** Sol. testator instituent do videt voluntarie incidere in illā obligatōz. vel veri? cuz fal. debet habere iure hereditario relinquerē iure legatū vī de h̄abuisse animum qd̄ in fal. nō cōputet nisi hoc exp̄tatur. secus in alijs q̄rtis in q̄bus nō est necesse q̄ iure legatū habeant vt in tre. vt palle. l. in q̄rtā. **¶** **¶** Oppo. de. l. h̄mōi. s. q̄ seruū. de le. i. **¶** Glo. dat duas sol. **¶** Dy. tenet vltimā q̄ ibi cepit eē debitiū post mortē d̄ quo nō potuit cogitare. **¶** **¶** Op. q̄ non sit lucrū: qz si mulier esset rogata de restituēdo alteri sibi nō īputaret. vt. l. mulier. s. cū pponeretur. j. ad tre. **¶** Sol. dicas hic īproprie ponit vt in glo. no.

Si patri. Prop̄ p̄ris absentia necessaria pōt solui mulieri cauēti p̄rem ratū habiturū. h. d. **¶** Quero que et quot sūt cāe p̄pter q̄s rome habitare nō licet. **¶** Dicit in glo. **¶** Quero qd̄ si p̄ existens absens cōtradicit filie p nunciū vel epistolā q̄ nō soluat. **¶** In glo. sunt op̄ini. **¶** Tu dic aut p̄f h̄z legitimā cām cōtradiciēdi z. p̄cedit p̄ia op̄i. aut nō z. p̄cedit scōa. vt p̄ba. j. p̄i.

Eo autem tempore. Ante lit. contes. pōt filia mutare voluntatem. **¶** Itē ex causa quādoqz dat actio filie z. p̄i denegat vel ecōtra. hoc dic. **¶** **¶** Oppo. de. l. h̄mōi. s. si stichū. j. d. leg. i. z. d̄ opt. leg. l. apud aufidum. **¶** Glo. soluit duobz modis z. bñ quas so. no. **¶** **¶** Op. p absentia nō videt p̄f d̄dicere. vt. l. ij. in fi. s. e. ti. **¶** Sic q̄ h̄ erat absens z. exp̄sse d̄dicebat. **¶** Quero qualif filie p̄sulit **¶** Dicunt quidā q̄ dat cura p̄i vel q̄ filia ager. **¶** Ista ē h̄a q̄ istis casibus filia agit. vt. l. fili. s. sed z. filia. s. de. p̄cura. fac auē. qd̄ locum. C. d. colla. **¶** Quero practica hui? materie **¶** R̄ideo aut p̄f agit z. sufficit p̄bare filia scire. vt. l. ij. in fi. s. eo. aut nihil p̄bat z. admittit cuz cautione de rato vt ibi dicit glo. sed si filia d̄dicat exp̄sse d̄z examinari cā d̄dictōis. et si iustam cām allegat p̄f nō audiet vt hic al̄s secus. vt. j. e. l. dotē. dico etiā q̄ si iudici liqueret p̄rem esse vīlem psonā pōt iudex ex suo officio non admittere eū vt hic. et p hoc dicebam in quibusdā ciuitatibz est statutū q̄ mulier non possit d̄bere vel testari sine p̄sensu p̄sanguineoz q̄ si p̄sanguinei req̄siti nolunt consentire q̄ ad iudicis officium spectat examinare cām d̄ditionis. z. si quidē est iusta bñ qd̄em. alias iudex p̄mitter mulieri d̄bere aut testari vt hic. **¶** Aut agit sine pat̄i p̄sensu: et tūc si p̄f est p̄ns debet docere d̄ exp̄ssa voluntate p̄ris. vt. s. e. l. s. i. aut p̄f non potest eē p̄ns z. admittet filia cum cautioe de rato. vt. s. s. p̄i. aut pater p̄ns siue absens cōtradicit exp̄sse z. tūc examinā cā d̄ditionis vt hoc s. diclati? practica. aut filia scit z. tacet. aut scit z. d̄dicat. aut scit z. consentit. aut dubitat vtrū sciat vel nō. **¶** P̄rio cāu aut filia ē p̄sens aut absens. si p̄ns aut habet cām d̄dicēdi z. per officium iudicis supplet z. habet p̄ d̄dicēte. vt hoc s. h̄. ne at aut nō h̄z cām d̄dicēdi z. habet p̄ p̄sentiente. vt. d. s. si voluntatē. **¶** Sed si filia ē absens: et tūc aut filia se absentauerit: qz

verecundabat d̄dicere patri in p̄sentia. z. tūc p̄ contradicente habet. **¶** Ideo examinā cā cōtradictōis an sit iusta vel iniusta. vt hoc s. h̄. sicut. s. si latiter. aut iō se non absentauit et habet p̄ consentiente. vt. d. s. si voluntatē. in fi. qd̄ intellige nisi habeat iustam cām cōtradiciēdi. quo cāu si filia taceat z. cā iudici apparet debet iudex filie subuenire. vt hoc s. h̄. si. necnon. qd̄ pōt in absente intelligi si se nō absentauerit ad istum finem. **¶** Secūdo cāu p̄ncipali quādo exp̄sse cōtradicit. z. tunc siue p̄sens siue absens d̄z iudex cām d̄ditionis examinare. vt hic in vltimo rī. **¶** Tercio casu p̄ncipali quando p̄sentit. z. tunc non est dubiū q̄ patri dat actio nisi filia ruo cet ante lit. conte. vt in prin. hui? **¶** **¶** Quarto cāu quādo dubitat an sciat an non. tunc est locus cautioni de rato. ita intelligit. s. iste. vt in. l. ij. in fi. s. eo. **¶** Ex hac distinctioe collige plene que. s. dixi. **¶** Querit glo. hic dicit nō audiendā mulierē q̄ minus vīrum diligit. an hoc sit distinguēdū si vīr meruerit vel nō. **¶** In gl. sunt op̄i. **¶** Dy. videt tenere vltimā. s. qz non curat de meritis mariti. vt. l. iubemus. s. i. C. d. sac. sanct. eccle. **¶** Alij dicunt d̄rium. puto hoc relinquendum arbitrio iudicis. vt hoc s.

Si maritus. Furiosus non potest coniugē repudiare. nec ip̄e pōt ex hac cā repudiari nisi furor sit intolerabilis. h. d. **¶** **¶** Op. s. d̄ dona. inf. vi. et vro. l. res **¶** Glo. nō soluit. dic q̄ hoc nō est delictū. sed infortunū. vnde allegat q̄ cōiunx d̄z eē particeps pene infortunij nō pene delicti fm̄ dy. **¶** **¶** Ultio no. ter. q̄ dicit. nulla spes sanitatis sup̄sit q̄ si semel q̄s est excusatus a muneribus p̄p̄ morbi cuius sanitatis nulla est spes q̄ hoc p̄dest semp vt h̄. facit j. de vaca. mul. l. pe. in prin. secus si sit excusatus p̄p̄ morbi simplici. quia potest eē vno tpe sanus alio tpe morbosus. C. q̄ morbo. l. podagre. li. x. facit. l. padonem. s. q̄ absolutus j. de excu. tur.

Si autem in seuiſſimo. Maritus cogit vxores furiosam alimentare z. si dotem dissipat dos sequit̄rabit. h. d. **¶** **¶** Mo. q̄ ad petitionē p̄sanguineoz cogit maritus alimentare vxorē. ar. j. d. li. ca. l. ij. z. iij. z. de appel. l. nō tū. z. j. q̄ pe. tu. l. ij. **¶** **¶** Nota dotē sequit̄rari si vīr ea abutit̄r. **¶** **¶** Oppo. q̄ vīr d̄z vxorē alere etiā si nulla dos est. vt. l. qd̄ si nulla. s. de reli. **¶** So. glo. subaudit maxie dy. hic an vīr cogat vxorem alere ponit aliqua h̄ba. **¶** Ja. de are. pleni? q̄ **¶** **¶** R̄fert. C. de neg. l. qd̄ in vxorē. dic vt ibi. **¶** **¶** Op. q̄ dos nō d̄z sequestrari. vt. C. de p̄bi. sequit̄r. l. i. **¶** Glo. dicit q̄ istud est sp̄ale. **¶** Sed ad hoc oppo. q̄ marito dissipante nō d̄z dos sequestrari. sed vxori assignari. vt. j. e. l. si constāte. in prin. z. l. vbi. s. d̄ iure do. **¶** Sol. d̄ria loquūt quādo vīr dissipat bona sua. hic aut erat diligēs circa bōa sua. s. dissipabat dotē. dixi plene in. l. i. si p̄stare. j. e. dic vt ibi **¶** Quero dicit hic fm̄ dotis q̄ntitatē quō intelligit. **¶** **¶** Dic Ja. de are. i. fm̄ redditus q̄ p̄cipiunt ex dote vt. j. de ali. z. ci. le. l. cū vn? s. pe. **¶** Quero an vxor diues cogat alere maritum inopem. **¶** Doc. dicit q̄ sic. ar. hui? **¶** l. C. vñd vīr z. vxor auē. p̄teia. qd̄ tenet **¶** Spe. in ti. q̄ si. sint le. s. i. h̄. sed qd̄ si mulier diues. **¶** Quero nunqd̄ bona mariti sint obligata p̄ alimentis. Ja. de are. defininat q̄ sic. vt. C. d. rei vro. act. s. sed vt plenius. nā ex dote debent alimenta. vt hic sicut vī sure quādoqz debent ex pecunia. ad idem. C. d̄ iure dot. l. p̄ oneribus. sed res obligate p̄ sorte sunt p̄ vsuris obligate. vt. s. qui po. in p̄i. h̄a. l. lucius. ergo res obligate p̄ dote sunt obligate p̄ alimentis. facit de ali. z. ci. le. l. lucius. z. d̄ annu. le. l. gatus. cū sua glo. fert tū q̄ guil. de suza. dixit contrariū z. idem determinauit quidā qui vocat **¶** Jo. ruffi. d̄ parma. qd̄ nulla. l. cautū reperit q̄ res sunt obligate p̄ alimentis. **¶** Sed vt vidistis. Ja. d̄ are. dicit q̄ imo reperit obligata sicut pro vsuris. **¶** Quero an domin? teneat facere exp̄sas famulo infirmo. **¶** R̄ideo si expensa ē modica d̄z facere. si magna tunc secus vt colligit. s. e. l. diuortio. s. impedia. z. qd̄ ibi dixi coniuncta. l. i. j. ti. i. z. qd̄ ibi dicā. facit. l. in rebus. s. possunt s. com. z. s. d̄ edi. edic. l. itē si seruus. s. i. et ita determinauit Ja. de are. **¶** **¶** Ultio ex isto. s. no. q̄ illi cui debent alimenta sunt p̄stande medicine. simile. j. de v. sig. l. h̄bo victus. adde

1. sicut ipedi a. s. de usufr. qua nullus allegat.

Item pater. Pater pōt agere p se r p filia furiosa r
pri. **S.** So. ibi in femina sui iuris. hic in ea q̄ est in ptate pa-
tris p qua pōt p̄ mittere libellū repudij. **O**ppo. furio-
so nō pōt solui. vt. l. qd si forte. **S.** pe. r. l. si seruus dare. r. ius-
sus eēt. j. d so. male ḡ dicit hic q̄ pat̄ petit dotē filie sibi red-
di vt furiose. **S.** o. dic filie ve. hoc est sibi noīe filie.

Si soluto. ^{Patre furente eius curator vel filia s̄ dote}
agit. idem in p̄re capto. b. d. ^{Mo. q̄ p̄re non}
valente agere agit filia. vt. l. filiuffa. s̄. sed si filia. s̄. d. p̄cura.

Transgrediamur. ipe dotē recepit p se vel p alium
Frē cōtra socerū si sibi vel ei? noie vel iussu soluta ē. als de
peculio tñi tenebit filius insolidū. h. d. **Primo** loq̄r de viro
sui iuris. Scōdo in eo q̄ est in prīs prāte. scōda ibi sed si filius
Frē iste. s. seipm cōtinuat. **¶ Mo.** q. nō refert an mihi v̄l al
teri de mea volūtate soluat. **Aduerte** hic z op. glo. de sol. l.
fugitiuus. **Dicit** gl. fallit ibi z bñ. rō p̄z ibi in textu. **¶ Ad**
idē op. C. de thesau. l. i. s. in alienis. li. r. **So.** similis fallit ibi
rōnē dic vt ibi. **¶ Frē** op. d. l. cū fund. s. q̄situm. j. de viz v
ar. **Dicit** glo. fallit ibi. tu dic vt ibi. z p **Py.** in. c. pōt q̄s. c. d
reg. iu. li. vi. **¶ Op.** et videt q̄ l̄z p̄ accipiat fili? tamē tene
tur. vt. l. si puplli. s. i. s. de neg. gest. p qd glo. hic distinguit.
an q̄s dederit cōtēplatiōe prīs tñi. an filij tñi. vel vtriusq̄.
Tu tamē clari? distingue sic. **¶ Nūq̄** paf solus recepit noie
suo z sol? tene? vt hic. filius nō nisi sit res prīs vt hic in fine
Nūq̄ p̄ recepit noie filij tñi. hoc acto vt ipe nō teneat. **Et**
tūc solus filius tene? si h̄z ratū sicut si solus recepiisset. vt h.
recipit em̄ p aliu. **Nūq̄** p̄ recipit noie suo z filij ratū h̄a
bentis. et tūc vterq̄ tene?. vt. l. si. C. d. do. cau. **Nūq̄** solus
fil? recipit z sine prīs iussu. et tūc sol? tene? nō paf nisi d̄ pe
culio vel de in rem x̄so vt hic. aut recipit patris iussu. z tunc
distingue vt glo. aut habuit animū obligādī alterū tñi. aut
vtrūq̄. sed si dubitet cui? cōtēplatiōe dederit. intellige q̄ de
derat cōtēplatiōe vtriusq̄. ar. l. in ambiguis. s. de iure do.
fm **Ja.** de are. **¶ Oppo.** s. de pec. le. l. in bonafidei. et. l. de
positi. **Solu.** illud qd dicit patrē teneri de peculio tñi intelli
go nisi res extēt dotaless. tūc em̄ ad illas teneret insolidum.
vt pbat in cōtrario. z etiā. j. pri. s. **¶ Quero** cui incumbit
onus pbādī an creditori q̄ fili? sit heres. an ipi filio q̄ absti
nerat. **Glo.** dicit q̄ creditor d̄z pbare. vt. C. si vt se ab he
re. absti. l. i. de hoc dixi plene in. l. necessarijs. d̄ acqui. hered.
¶ Quero an p̄ cogit p̄sentire filio obligātī se z bona sua
p̄ restitutōe dotis quā fili? accipit. **Vide?** q̄ nō. vt. l. hono
res. in fi. de decur. z. j. ad municip. l. ij. **¶ In** cōtrariū v̄l. l. q̄
liberos. s. de ritu nup. z. C. d. do. pmiss. l. fin. **Py.** defm̄iat q̄
cogit p. l. si. de sus. tu. z. l. si q̄s inf. s. ipator. j. d̄ excu. tu. **Alij**
s̄ quia nō reperim? q̄ cogat se obligare p̄ dote filij. s̄ bñ
cogit filio assignare donatōz ppter nup. vt. l. si. C. de dot. p
miss. sed si ad vtrūq̄ teneret eēt incōueniēs. **Et** hoc puto ve
rum in his trib? in q̄bus sūt donatōes ppter nup. d̄z em̄
eē equalitas vt sit tāta donatio q̄nta dos. vt. C. de do. ante
nup. auē. dos data. z in auē. equalitas. C. d̄ pac. cōuē. sed in
trib? in q̄bus nō ē hec p̄suetudo an p̄ cogat p̄mittere dor
tē videt mihi sic distinguēdū. aut fili? nō accepit sibi psonā
cōgruā. sed vllē q̄ sibi nō cōgruit. et tūc paf nō cogit p̄mitte
re. imo fm ista tpa erat iusta cā exheredatōis. vt. l. nō tātus
s. si emancipat. j. de d̄tab. sed si filius acciperet honestā p
sonā. tūc cogit paf p̄mittere dotē ne m̄imoniu ipediā. ar.
l. q̄ liberos. d̄ ritu nup. z. l. si. de suspec. tu. i. fi. z. l. si q̄s inf tres
s. ipator. j. de excu. tu. maxie si p̄ consensisset m̄imodio. arg.
l. honores. in fi. d̄ decurionib? z. l. ij. j. ad muni. **¶ Sed** q̄ro
an sufficiat q̄ paf p̄sentiat filio recipienti dotē. **Vide?** q̄ n̄
quia p̄ simplici consensu paf nō obligat nisi d̄ peculio vt. l.
lutius ticius. s. gaio. j. de adm̄. tut. z. l. i. s. i. s. qd iussu. **Rñ.**
z dico q̄ sufficiat q̄ p̄ simplici p̄sentiat. z p hoc obligat ipe
z eius bona p hoc do regulā q̄ vbiq̄q̄ cogit paf cōsent
re z se obligare simplici p̄sentiedo se obligat. vt. l. si fili? j. d̄
tute. z palle. l. si q̄s inf tres. s. impator. j. de excu. tu dic ergo

sonali. sed dñs pferet oib⁹ habentib⁹ priuilegiū psonale. vt
hic. z. s. de pecu. l. si ex facto. in prin. **R**epletio.

S constante. sum breuif. hoc dicit. Si bona
mariti nō sufficiūt ad dotē cōstare mūmonio dotis exactio
p̄petit mulieri. h. d. **P**uide in duas ptes. **P**rio qrit. **S**cdo
rūdet. scda ibi. z. pstat rē. **C**assū in termis pone. p̄ te notabi
lia collige. **C**op. z. videt p̄rio q mulier nō d̄z tantū expe
ctare. s. possit agere z. vir pōt sibi satisfaccere plene. vt. C. de
iu. dot. l. vbi. **S**ol. glo. q. hic facultas mariti nō sufficiebat
creditoribus z. mulieri: sed mulieri bñ pōt satisfieri. vt hic z
ibi no. **E**t q. h⁹ sit verū. pbat p̄ rōnē. q. al's mlieri nullū eēt
legis p̄siliū cū inanis est actio. rē. vt. s. d. dolo. l. nā his. et
extra d. resti. spo. c. olim. **E**t hic placet q. hec. l. sic intelligat
quia al's eēt inane p̄siliū. tamen nō credo q. l. vbi. debeat
restringi ad hāc inopiā. vt. j. dicā. **E**scdo oppo. q. facul
tates hoīm debēt intelligi nulla facta deductōe eris alieni
vt. s. d. iure po. l. siue gñalis. z. ibi no. z. j. d. admī. tu. l. cū pōt.
s. i. **E**t iste tex. requit facultates nō sufficere. **E**t sic videt q.
requit q. bona nō sufficiāt etiāz nō deducto ere alieno. z. sic
p̄dicta so. nō est vera. **C**ui⁹ timore gl. erponit facultates
i. bona. z. sic intelligant bona ere alieno deducto. vt. j. de n.
fig. l. subsignatū. s. bona. z. sic est bona solutio. **C**ū aut in
telligit bona ere alieno deducto vel nō. dic vt. j. d. nbo. si. l.
princeps bona. dicā. j. de bo. poss. l. i. **C**ertio op. z. videt
q. mulier nō expectat inopiā. imo agat statim cū vir icipiat
male vti substantia sua. vt in auē. de equa. do. s. illud. col. vij.
Slo. hic. z. C. d. iure do. l. vbi. dicit q. hec iura corrigāp illā
auē. sed in. d. s. illud. videt dicere q. hic intelligat fm illā. et
hāc sequit. **D**i. l. 3. Ja. de are. sequat primā. vt refert **C**p. in. l.
vbi. in p̄ia op. **C**ui⁹ aut videt q. circa hoc sūt tria iura. scz
ius digestorū. z. hoc puidet mulieri plene. ius codicis. z. hoc
puidet pleni⁹. **E**t ius auctētorū. z. hoc puidet plenissime. z.
nullū alteri derogat. imo diuersi casib⁹ loquūt. nā fm h iura
digestorū mulier tūc poterat agere cū vir erat in illa extrema
miseria z. bona sua nō sufficiebāt ad exactōz dotis deducto
ere alieno: nec ante poterat agere: z. istud ē solū in dote. **S**z
p ius codicis puiū est pleni⁹. q. l. 3. bona mariti sufficiāt ad
exactionē: dotis tñ si maritus laborat inopiā. puta q. sit no
bilis hō z. hz in bonis parū. tñ hz in bonis tāti q. sufficere
dōtoribus z. doti: tamē quia o3 eū viuere honozifice oīa ex
pendit z. mulier pateret necessitatē. fm ista tpa mulier non
poterat agere. sed hodie pōt p. d. l. vbi. z. l. in reb⁹. s. oēs. eo.
ti. **E**t q. de hac inopia debeat intelligi dicā. j. in qōnib⁹. itē
p ius auē. est puiū plenissime. **E**cce vir hz tñ q. sufficere
dōtoribus z. doti: z. est diues z. hz tāti q. pōt bñ viuere. tñ
est dubiū q. agat ad inopiā q. male vti substantia sua. z. fm
ista iura mulier nō poterat agere. sed hodie ē sibi puiū ple
nius vt etiā tūc possit agere. vñ ergo ius nō corrigit aliud
sed addit alteri iuri pleni⁹ puidēdo. **C**uarto op. ē gl. z.
videt q. mulier nō possit agere ad dotē vt hic dicā. sed pete
re dotē seq̄strari. vt. s. e. l. si cū dotē. s. si nō dotē. **S**o. dicunt
qdam fateor q. hz vtrūq. remediū z. illud z. istud. **E**go dico
alif aut vir dissipauit z. dissipat bona sua: p̄p qd dubitat
de exacti. dotis. et tūc pcedit istud principū. aut dissipat et
p̄sumit dotē z. res dotales. z. tunc loquit lex p̄ria. nec potes
dicere q. idem sit iuris siue dissipat res suas siue res dota
les: q. est s. l. etiā. s. l. 3. s. e. qd credo verū. **P**ossit etiā aliter
intelligi. q. ibi loquit quādo mulier est furiosa. vel ē talis
p̄ditōis q. ipa dissiparet: tūc eū officiū iudicis in hac actō
ne de dote q. est bonafidei d. eq̄rate non facit dotem restitui
mulieri. sed facit ipam seq̄strari apud tertii. vt sic viroz vxor
ri p̄sulat. **C**uinto op. z. videt q. h. l. sit supflua. q. poter
rat mulieri eē consultū p remediū. l. in oibus. s. d. iudi. sed in
iure nō nūq. debet eē supflua. vt in p̄ia p̄sti. C. s. q̄b⁹. g. rē.
So. dicit **C**p. in. l. vbi. **C** de iu. do. in scda op. melius est ha
bere res q. cau. vt. l. q. ita. s. l. j. ad treb. z. insti. d. obli. q. ex de
lic. s. furti. **C**onsitet tñ ip̄e remediū. l. in oib⁹. posse h̄re locū
si mulier vellet intentare. hoc nō puto verū. nā. d. l. in oibus
loq̄t de cautōe cū fideiussoze. q̄cquid dicat ibi glo. vt ip̄e idē

Cl. no. l. sancimus. C. de nbo. sig. z. bñ pbat p. l. si creditor
j. d. p̄uul. cre. aut ergo dices q. dabit fideiussozes d. dote cō
seruāda. et hoc est falsū p̄ tñ. ne fideius. do. den. l. i. aut fideius
sozes de dote restituēda. z. hoc possz pcedere fm opm. **D**y.
positā. j. e. l. quotiēs. quā idē c̄p. seq̄t in. d. l. i. sed glo. ibi s. et
idem sequit **I**nno. extra d. dona. inf. vi. r̄vxo. c. p. vestras. q.
etiā r̄z. d. **R**ai. **E**t hoc etiā puto verū z. latissime dicā. j. eo. l.
s. quotiēs. **C**ū ḡ nullo cāu fideiusso valeat. p̄z q. remediū
illius. l. non pōt habere locū. **C**exto opp. z. videt q. dos
pōt tñ peti solu. ma. vt. s. e. l. j. in prin. **S**ol. speciale est h. s.
alif casus spāles quos dic vt ibi. **C**eniamus ad materi
am. l. nē examinandā p. q. z. vt etiā facilius habeat p. doc
trina hoc ordine pcedam. p̄rio q̄ram circa psonā eius a qd
dos repetit p̄pter inopiā. scdo circa psonam eius q. repetit
tertio circa modū repetēdi. quarto d. repetitōis effectu. **C**ir
ca p̄mū quero qualif pbatif viri facultates ad dotis ex
actionē non sufficere. **D**y. dicit q. pbatif fm vulgi op̄i. sicut
no. in. d. l. vbi. z. in. d. s. illud. d. equa. do. **C**ista x̄b̄a vident
inimere idē esse bona ad dotis quantitatē nō sufficere. z. vir
rum esse inopē z. male vti substantia sua. cū eodē mō vt p̄o
bari. sed ego p̄dicta posui. s. vt diuersa. id singularif exami
nemus. **E**t primo discutiamus qualif viri facultates ad do
tis q̄ntitatē non sufficiunt. **P**o. pbat p. vulgi op̄i. imo pba
tur hoc mō pbando plene p instrumenta z. p testes virū ha
bere tot debita. z. asserendo habere virū tot bona q. ad de
bita nō sufficiūt. tñ si marit⁹ vult pbare esse plura bona p̄o
test hoc facere. vt. s. d. pba. l. cū de lege. z. ibi no. **I**sta em cū
sit negatiua alif pbari nō pōt. **S**o. sustinēdo glo. **D**y. dico
q. qdam sūt cāe in qbus snia lata facit magnū p̄iudiciū. z. in
illis requirit plena cognitio z. plena p̄batio vt. C. d. iudi. l. iur
dices z. in illis si deberet pbare q. bona ad debita nō suffi
cerent. pbatif eodē mō quo dicat in. d. l. cū de lege. nā pba
bif plene tot eē debita. z. asserit tot esse bona. **E**t p hoc op̄i
time facit ex de p̄sump. c. si. **Q**uedā sūt cāe in qbus snia la
ta facit modicū p̄iudiciū. z. in illis sufficit semiplena p̄batio
vt. j. d. car. edic. l. iij. s. cāe. z. s. ad exbi. l. iij. s. sciendū. z. qd no.
j. de li. ag. l. si q. a liberis. s. si vel parens. **C**ū ergo ex hac sē
tentia q. fert in hoc iudicio ip̄i marito fiat modicū p̄iudiciū.
Ideo dotē eē tāta mulier pbat plene. quia si de hoc dubi
tare fieret plenū p̄iudiciū alijs creditoribus. sed nō eē tot
bona que sufficiāt eis p̄putatis ad exactionē dotis. pbat p
vulgi op̄i. quia sumaria z. semiplena p̄batio p famā vt ha
beri. vt no. s. de testi. l. iij. s. eiusdē quoq. p̄cipis. nāz h snia
parū p̄iudicat viroz: cū fruct⁹ deseruiat onerib⁹ mūmonij. vt
d. l. vbi. z. j. dicam. qd puto verū qñ agit d. ipm virū. sed si a
gere contra extraneū tūc credo q. deberet pbare plene fm
glo. d. l. cū de lege. z. j. dicā. z. ad p̄dicta facit qd habemus in
Spe. d. iudi. s. si. d. v. z. vi. **C**Ex p̄dictis no. q. in oibus ca
sibus in quib⁹ idē d̄z pbari sufficeret asserere tot eē bona. q.
vult dicere esse plura pbat. sed si debita vel credita esset tot
in causis in qbus parat plenū p̄iudiciū d̄z pbari. in alijs p
vulgi op̄i. vt hic est. **C**Ed d. p̄dicta instat de lra ista ibi. n.
euidētissime rē. vbi videt q. requit id eē notoriū qd est pl⁹
q. plena p̄batio. nā x̄b̄ū euidētissime notoriū denotat. vt. s.
q. satisfda. cog. l. si nō. s. q. p rei q̄litate. z. ibi no. **S**o. aduerbi
um euidētissime. qñq. ponit p eo qd affirmatiue asseritur.
vt aliquē eē diuītē z. sic eum habere tot. z. tunc bñ sumit pro
notorio. vt in p̄rio. **I**sta em possit transire in notoriū. vt. l.
ea qdem. C. d. accu. z. l. emptorē in prin. d. act. emp. z. ibi not.
Spec. d. noto. cri. s. seq̄tur de manifesto. n. i. z. s. iam de no
torio p totum **Q**ūq. ponit iuxta id qd negatiue asserit: nec
certo tpe v̄l loco coarctat. vt in cāu nō. z. tunc cū non cadat
in plenā p̄bationē. vt. l. actor. in fi. C. d. pba. multo magis
cadit i notoriū. **A**ssumimus ḡ euidētissime fm materiā sub
iectā. vt in. l. si vno. ff. loca. z. in his in qbus sit plenū p̄iudici
um p plena p̄batōe. al's semiplena z. vulgi p̄p. vt h. **E**xpo
ne ergo euidētissime fm vulgi op̄i. **C**scdo q̄ro iuxta pre
dicta quō pbatur paup̄tas seu inopia alicuius. glo. in. d. l.
vbi. dicit eodē mō p vulgi op̄i. **I**stud dy. z. cy. tenent **I**ulus
dicit **J**a. de are. indistincte eē verum in quolibet cāu. vt no.

p'p'm in l. paup'tas. j. de exclu. tu. **C**ontra hoc op. nos habemus q' paup' dicit q' non h'z in bonis q'nq' ginta aureos. vt. j. d. accu. l. nō nulli. **A**libi videt' paup' q' nō habet cētū aureos in bonis. vt. l. i. d. succel. l. i. sed n'ra. z in hoc residet gl. in auc. d. exhi. z introdu. re. s. fi. in gl. q's d'z paup. coll. vi. alio mō v' accipi paup. vt. insti. de exclu. tu. s. sed z si ppter paup'tatē. q'd dicemus. dicit q' q'nq' in aliqb' casib'. l. limitat q'liter debeat intelligi paup' et tūc stabo dispositō. l. vt. d. l. nō nulli. z. d. s. sed n'ra. q'nq'z ler nō limitat: z tūc in casib' in qb' ex paup'tate parat' parū p'udiciū stabo glo. l. vbi. vt. sufficiat pbari p' vulgi opi. p' iā dicta. in casib' nō in qb' parat' magnū p'udiciū: tūc relinquēdū ē arbitrio iudicis. gl. hoc tenet C. vñ vir z vx. auc. p'erea. arbitrat' aut' hoc iudex diuersimode fm diuersitatē psonaz z factor. vñ vn' miles vel nobilis hō habēs mille in bonis ē paup': vn' rustic' hīs min' est diues. ar. j. de xbo. fig. l. nepos. pculo. z q'd nō. de re. iur. l. in dēnatiōe. d. iudi. l. sed z si suscepit. s. i. **T**ē ex q'itate factor. d'iderat' em onus iniunctū. z vñ sit ille sufficiēs vl' nō. z fm hoc dicit diues vel paup. vt. d. l. paup. z nō. in. d. s. si ppter paup'tatē. **C**ircūstantijs g' pbat' remanebit in iudicis arbitrio. **I**sta scire p'sunt ad multa vbi expedit scire de paup'tate z diuitijs z in testib' z alijs. **E**x p'dictis g' dicit q' si mulier vult agere in casu inopie cōtra extraneū pig' nō p' possessorē hypothecaria q'd pōt. vt. d. l. vbi. q' tūc fieri ibi ē neo magnū p'udiciū. q' iopia debeat pbari plene eo mō quo pōt: vt arbitriū iudicis ad hoc moueat. z in hoc nō puto glo. istā bñ dicere. **T**ertio q'ro quō p'bab' vtrū in choare male vti substantia sua. **I**n palle. auc. de equa. do. s. illud. videt' dicere idē vīz q' p'bet p' vulgi opi. vel loquēdi p'suetudinē. alibi videt' nō. q' debeat pbari p' actus extrinsecos q'z vēdidit z dilapidauit zc. nō. j. d. tu. z cu. da. ab hīs. l. is q. s. fi. z v' probari. j. de cu. fur. l. i. dico idē q'd. s. q' cū agit p' maritū vbi sit parū p'udiciū sufficit vulgi opi. in alijs casibus vbi sit magnū p'udiciū. vt in casib'. l. is qui. s. fin. j. de tut. et cura. da. ab hīs. z. l. i. de cur. fur. z in cāu n'ro cōtra extraneū dico ex gestis z ex alijs causis extrinsecis d'z pbari. **Q**uarto q'ro pone q' marit' est diues hō incipit facere mercantiā z ire p' mare. fm q' etiā ali' in arte illa piti faciunt incipit nimis p'dere z depauperari ita q' vulgi op. est q' vergat ad inopiā: an mulier poterit dotē petere. et videt' q' nō. nā. l. ista nō h'z locū quia eius bona adhuc doti z creditoribus sufficiūt. **I**tē nec. l. vbi. h'z locū. q' oib' consideratis zc. fm vulgi opi. adhuc est diues: l'z tēdat ad inopiā. **I**tem nec ius auctē. nā illud requirit virū male vti substantia sua: s'z hic non inchoauit male. vti cū vtilit' cepit: l'z negociū malū exitū habuit. vt. s. de neg. gest. l. sed an vltro. s. fi. z. l. successor. l. i. **R**ūdeo q'nq' dicit res male geri respectu initi. vt. d. l. quādoq' respectu finis. vt. j. de ipen. l. an in totū. **I**n pposito ergo fauore dotis ne mulier possit p'dere dotes si vir puerit ad pfectā paup'tatē vtroq' mō intelligā. vt siue vir male inchoaret respectu initi: siue malū exitū habeat cōsule' mulier. ar. s. e. l. i. de re. iur. l. i. ambiguis. z hoc videt' hic sētre gl. in. d. s. illud. et in auc. de equa. do. in glo. in. q. qua q'rit quid si marit' z socer teneant. **Q**uinto q'ro pone q' marit' est bānitus ppter maleficiū de ciuitate sua. vtrū tūc mulier poterit petere dotē. ar. istoz iurū. quidā dicit q' sic. q'z bānitus equiparat' deportato. vt. insti. q. mo. ius pa. po. sol. s. relegari. z. x. col. in ti. hic finit. l. pradi. circa prin. sed in deportatis ē locus repetitōi. vt. C. de repu. l. i. z nō. s. e. l. i. in prin. g' z in bānito. **I**sta q'd an bānitus equiparet' deportato est multū magna z vulgata satis. quā tāgit C. de her. insti. l. i. et spe. in ti. de instru. edi. s. cōpendiose. x. q'ro q'd de bānito. hoc hic nō examino. tamē q'tū ad p'sens spectat. aut iste bānitus p'dit oīa bona sua. q'z publicat'. et tūc nō ē dubiū q' h'z remediū hui'. l. q' tūc est ip'fecta inopia. **I**dē credo de p'te bonoz publicata. vt. s. e. l. si marito. in prin. **S**i nō nīl de bonis publicatis est sed solū exulare iussus ē: tūc est dubiūz finalit' credo idē p' remediū. d. auc. de equa. do. vbi viro inchoante male vti substantia sua h'z locū repetitō. sed ille quē oportet pegrinari male vti. quia pegrinatio p'ducit euz ad

paup'tatē z ad mortē vt in auc. de exhi. re. in prin. z in auc. vt oēs obe. iudi. pui. s. hoc d'iderātes. in fi. s. et idē videt' tenere spe. in ti. de do. inf. vi. z vx. s. fi. x. q'd si vir. plus etiam ibi dicit q' marit' absenti debet mitti alimēta. q'd tene mēti **A**d q'd facit. s. de iure do. l. mur'. s. manente. in auc. de ince. nup. s. si nō cōtingerit. col. ij. **S**exto q'ro iuxta p'dicta q'd si quādo ab initio quādo mulier dedit dotē marit' i inopia cōstitut' erat. vel in aliquo ex p'dictis casib' q' faciūt locū repetitōi dotis cōstante m'rimonio. an poterit vti bñficio ista rī legi. **D**y. dicit q' nō p. l. si is a quo. s. fi. z. j. vt i po. le. do. **C**y. in. d. l. vbi. in q'ra. q. distiguit aut mulier scitit z p'udicat. aut n' z tūc nō p'udicat. vt. d. l. si is a quo. s. fi. et. C. d. spō. l. si. s. is quoq'. **E**go credo q' semp mulier h'z tale bñficiū **P**rimo q' ante d'ctas nuptias mulier nō pōt aliqd pactus facere exp'sse p' q'd lōgiori die repetat' dos ne cōditio fiat d'terior. vt. s. d. pac. l. de die. z. l. se. z. l. attilianū. **A**ultomagis nō pōt sibi p'udicare p' tacitū pactum. q'd videt' resultare ex eo q' dat dotē viro iopi. **P**eterea snia p'dicta eēt nuptijs ipedimēto. nā paup' z q' male facit facta sua nō inueniret vxorem cū dote eo q' mulieres viderēt se auxilio istarū legū destitutas. **I**sta aut' nostra snia nuptijs ē fauorabilis. z idē est tenēda z admittēda. vt. j. d. cōdi. z de. l. hoc mō. z d. iur. pat. l. adigere. s. si patronus. p' hoc videt' casus. et de do. inf. vi. et vx. ca. p' vestras. **S**eptio q'ro q'd in focero si ipe recepit dotē z vergat ad inopiā. vl' male vti substantia sua. **V**idet' q' cōtra eū nō possit agi. nā regula est exactōz de dote si da rī nisi soluto matr. vt. C. d. p'scrip. xxx. an. l. cū notissimū. s. illud z. C. de iure do. l. in reb'. s. oēs. d. do. ple. l. ij. in prin. **E**t hec regula fallit in viro vergēte ad inopiā. vt hic cū si. d. focero nō habemus exp'ssum. ergo stabimus regule. z leges q' loquūt' in viro nō extēdunt ad focerū. vt. j. e. l. si nō. s. d. viro z ita possum' arguere. glo. tamē hic z in. l. vbi. defmīat d'isti q' eadē ratio est eq'tatis in focero q' est in viro. g' zc. vt. l. fin. C. ad. l. fal. cū si. **P**eterea dy. hoc pbat' alia rōne. licitum est arguere de re ad tps. vt. j. de re mili. l. ita. s. z q' diximus. sed in re seu in q'ntitate ita dat' cōtra focerū sicut d' viruz. vt s. e. l. rei. s. si ergo. z ita in tpe. dy. inducit p' glo. s. e. l. diuortio. s. interdū. in fi. q' facit ad rōnē factā in cōtrariū. **E**t ad. s. de viro. q' videt' casus i cōtrariū nō rīdet. **S**ed ex hīs gl. hic z ibi poteritis colligere talē so. hic extēdit ad focerū. q' est eadem ratō. **E**t ibi non extēditur ad foceruz. quia non est eadē rō. **A**duerte q' hoc videt' falsuz. nā in. l. si nō in prin. no. q' maritus de volūtate vxoris manumittens tenet mādātū vel ne. ge. ad id q'd ad eū puenit. eadē rōne in focero nā. l. vult q'd quodcūq' ad aliū puenit ex mādato meo d'z mi hī restituere. vt. s. mā. l. ex mādato. in prin. **I**sta rō est cōis ad virū z ad focerū. g' ista so. nō est bona. **Q**uid dicem'. dicit co q' glo. l. si nō. in prin. que dicit dari actj. mā. vel ne. gest. nō est nā. nā ille qui est patronus de volūtate alteri' nō videt' ex eo esse locupletior: nec ppter id aliqua actōe tenebit' regularit'. vt. s. de p'scrip. x. l. naturalis. s. fi. z ibi no. z. j. d. le. ij. l. plane. s. fi. j. d. re iur. l. nemo pōt. s. i. sed. l. iul. de ma. or. statuit cōtra virū dari hoc cāu specialē actōz. hoc ē cōdi. ex. l. il la. cū de noīe actōis non constet in. d. l. si nō. s. dabit. z. j. ad l. cor. de. fal. l. filius. s. maritus. z d' focero nīl dicit. g' remanet in dispositōe iuris cōmunis. vt in cōtrario. quo cāu. no. n'ram. l. ad casū nō specificatū extēdi. vt ibi. sed hic loq't' d' viro z de focero nīl dicit. remanet g' sub dispositōe iuris cōmunis que est vt eodē mō def' actio d' dote in re z tpe in focerū que dat' in virū. vt. s. e. l. rei iudicate. s. fi. z. l. diuortio. s. interdū. nō ergo sumus nos q' hac. l. extēdim'. sed alie leges eam extēdit. l. leges pcedētes. simile videt' in iudicijs q' l. si q's seruo. C. de fur. q' in seruo loq't' in cāu specialī z odiofo p' l'antiquā extēdit ad filiū. l. p. l. tū. s. fi. s. de ser. corrup. h' nō tabillit' dicit glo. in. l. q'd nō. s. d. legi. lex ergo legem extēdit. **I**tē extēdit quādoq' p' rōnē suā. vt dicā. j. pri. in. ix. q. facit etiā p' hac opi. d. l. vbi adhuc. nā ibi dat' istud bñficiū nī tū p' maritū sed etiam cōtra extraneos possessores. g' multo magis contra focerū. **O**ctauo q'ro q'd si focer z maritus teneant z alter tū n'gat ad inopiā. an locū habeat ista

remedia. dicit glo. q. non fm ista tpa. sed hodie poterit agi. q. negari pōt cepisse male agi res p dote astrictas. do. l. i. l. vbi. in. ij. q. videt dicere q. tpe harū legū poterat agere: q. mulieris interest plures res habere. vt. l. ij. de libe. le. hoc qd dicit cy. nō credo bñ dictū. nā tale ireressē nō daret mulier acti. cū. l. requirat bona mariti euidentissime ad dotē nō sufficere. arg. p glo. j. de xbo. ob. l. si q. stipulat? sit stichum s. fi. cū si. **I**stud dictū glo. videt mibi dubiū. nā aut tu intel ligis vtrū ptra eū possit agi q. vergit ad inopiā: z tūc de hoc non ē dubiū. Aut cōtra aliū ppter inopiā alteri? z tūc si gl. habuit hūc respectū videt dubiū. nā factū vni? correoū nō nocet alteri nisi sint socij. vt. s. de vsuris. l. mora. s. fi. z no. p. **D**y. in ca. mora. eē d. re. iur. li. vi. in fi. **A**duertere aut vtr et focer sē obligati tāq. duo rei: puta si hō ē actū tacite vel exps se. vt. j. de duo. re. l. ij. i. rñso. z l. reos. s. cū in tabul. z tūc si sūt socij tūc videt dubiū q. ppter paupertatē vni? pōt agi cōtra aliū. ar. j. de duo. re. l. pe. si nō sūt socij dico idē q. tū ad hunc casū. nā l. regularis factū vni? nō nocet alteri. tamē fallit ad ppetuādā actōez. vt. l. fi. **C**d duo. re. z in auc. hoc ita. eo. tif. **I**tē paupertas vni? nocet alteri. quia aufert sibi bñficiū diuisionis. vt. d. l. fi. de duob? re. z auc. hoc ita. **C**d duo. re. ita i pposito paupertas vni? nocet alteri. **P**reterea nō est dubiū q. cas? mort? ptingēs alii in psona viri facit dari acti. s. focer rñ. quare nō ē idē in cāu paupertatis in psona alteri? iminēte **P**reterea hoc videt in plurib? heredib? vni? debitoris facti q. pditionalis pmissit penā. vbi factū vni? nocet alteri: z facit actionē dari s. alios. vt. j. de xbo. ob. l. ij. s. fi in facto. cū. l. sequē. **E**t hoc mō sustineo glo. **A**ut sūt obligati ambo non tāq. duo rei vt i casu nro. z s. e. l. fi cū dotē. s. trāsgredia mur. puta q. mulier dedit vni dotē cōtēplatōe vtriusq. nisi vbi obligati sūt ambo. nō tū tanq. duo rei. q. vni? si cogita uit d. obligatōe alteri? z sic nō ē actū tacite vel exps se q. sint duo rei. et tūc nō credo q. ppter inopiā alteri? possit agi cōtra aliū. quia ē s. oia iura. nā factū cuiq. sūi zc. vt in re. iur. fi. dz q. s. alteri? odio pgrauari. vt in ca. nō dz. extra d. re. iur. lib. vi. **R**ō diuersitatis est q. sūt duo rei. z q. nō sūt. q. pūo ca su debet iputari sibi q. alteri? obligatōez participauit. vnd eius inopia sibi noceat. **S**cdo cāu nīl pōt sibi iputari: vnde alteri? inopia nīl dz nocere sibi. vt no. dy. in. c. mora. eē d. re. iur. li. vi. **A**duertere tamē q. dixi duos reos posse pstitui in dote. intelligo pēm z filiū vel plures fratres patruos vel nepotes forte simul habitantes quoz pmissio nō ē cā gene rāde pfidie in viro seu mīmonio. z sic itelligo. l. fi. **C**d de do. cau. si aut ponerēs in eēneis pzoisus. z tūc in quātū ad inui cem videt fideiubere fm cōem opi. **A**zo no. in. l. vir vroz. s. fi. ad vel. **E**t posset dubitari vtrū teneat p ti. **C**d ne fide iuss. do. dē. qd relinquo sub dubio. **N**ono qro qd si eēne? recepit dotē z se obligauit qd fieri pōt. vt. d. l. fin. **C**d de dote cauta. an eo x gente ad inopiā habeat locū remediū haruz legū. **S**l. hic in fi. dicit q. sic. q. eadē est ratō. g. zc. **A**duertere quia glo. dicit q. extraneus recepit dotē zc. z sic nō videt fū deiubere. **S**i aut nō recepitset z obligaret correns: tūc essz dubiū. tenet g. ista glo. q. lex plata in vno cāu extēdat ad a lūi casum habentē eandē rōnē. **I**tē z Dy. j. d. re. iur. l. que p pter necessitatē. **C**ontrariū videt. **C**d pa. qui fili. distra. l. ij. **D**i. in. c. mora. z in ca. in argumētū. extra d. re. iur. li. vi. tenet istam glo. quādo lex simpliciter loquit. sed si in. l. eēt x bñ tara tium. sicut in. l. ij. q. dicit hoc tātūm cāu vel vbi p aliā. l. p. hibetur extēdi. z tunc non extēditur istud dictū **D**y. in v troq. casu non videtur bonum. **I**n primo videt s. aucten. q. s. act. z qd ibi no. **C**d sac. san. ec. vbi lex simpliciter loquens nō extēdit ad casus eandē rōnē habentes vel maiorē. vt ad ciuitates. **R**ūdeo si tenes opi. **P**la. ibi no. quā tenet **P**ef. nō obstat. imo pcorat. sed si tenes opiū. **S**o. q. ibi no. q. cō munis tenet tūc obstat. dicendū est g. q. ibi tractat d. correcti one. l. z iō nō extēdit. q. hoc nō mutat zc. vt. l. pcpimus. in fi. **C**d appe. **I**n cāu nō si tractamus d. correctiōe. sed d. de claratiōe seu distinctiōe. nā. l. q. simpliciter loq. que dicit actō nē nō dari cōstare mīmonio intelligit nisi ppter inopiā vi ri. vt hic. vel extranei q. dotē accepit p eādē rōnē. z ius faci

lius distinguit q. tollat in totū. vt dicimus d. iure diuino q. distinguat nō aut tollat p humanū. vt. s. d. p. in. l. i. in fi. z. **C**d si cō. ius vel vtrū. pu. z ibi no. **C**d cōtra scdm mēbrū dy. op. q. etiā vbi eēt dictio tū. vel dūtaxat fiat extēsiō ad casus habentē eandē rōnē. vt. **C**d de p. d. m. l. ob es. z qd ibi no. z. j. d. vsuca. l. serui noie. z. j. d. re. iur. l. cōtractus. in princ. **R**ñ. di ctio taratiua impedit. l. extēdi p hōiem. ita loq. dy. sed p ali am. l. bñ potest extēdi. nō obstante dictōe taratiua. ita loquit tur p. r. a. **C**d cōtra hoc iterū instat z videt q. p hominē pōt ex tendi. nō ob. dictōne taratiua. **C**d sac. san. ec. l. illud. z qd ibi no. **S**o. aliqū dictō taratiua ponit i. l. que pmittit aliqd fauo rabile z p. i. et tūc pōt extēdi ad casus similes. **E**t dictio ta ratiua solū casus dissimilē rōnē habentes videt excludere. ita loquit. l. illud cū sua glo. quādoq. ponit in. l. q. pmittit ali qd odiosum. tamē p. p. aliqūā necessitatē tolerat. vt. d. l. ij. **C**d de pa. q. si. distra. z tūc nō extēdit ad similes casus. ar. q. odiosa restringunt zc. **E**t his g. apparet dictū dy. nō eē p. fe ctū. distigue ergo cū querit vtrū lex extēdat ad casū similem rōnē habentē. aut lex est plata simpliciter. aut in ea sūt xba ta tatiua. **P**rio casu aut p extēsiōne induceret correctio. z non pōt. vt. d. auc. q. s. actōes. z. **C**d de appel. l. pcpimus. ad fi. aut legū declaratio siue distinctio. z tūc p. fieri vt b. z in regula q. p. p. necessitatē. vt ibi no. **A**ut in ea sūt xba taratiua. e. tūc aut p aliā. l. apparet de extēsiōne extēdimus vt. l. ob es. z. l. serui noie. z. l. d. ctus. palle. aut p aliā. l. nō apparet. z tūc aut lex ē plata in cāu fauorabili et extēdit. vt. l. illud. **C**d sac. sa. ecclē. aut in cāu odioso. z tūc secus. vt. l. ij. **C**d de pa. q. si. distra. z qd no. dy. in. c. in argumentis. **E**t p. dictis ergo p. glo. bene dicere in. q. pposita: quia ista. l. loq. simpliciter nec ē di ctio taratiua. z si eēt loquit in cāu fauorabili z pio. ergo ex tendit fm predicta. vel possumus dicere si volumus laque os p. dictos effugere. q. idē sit in eēneo qd i viro. nā hō fit ex extēsiōne hois ppter idētatē rōnis. sed in extēsiōne. l. q. vult acti. ex stipulatu p dote parit z eodē modo dari. siue vir siue ali? dotē recepit. vt. **C**d rei vro. act. s. z vt plenius. hoc etiā videt exps s. i. d. l. vbi. nā d. eēneos possessores ibi dat h. p. thecaria. **D**ecimo z ultio circa hāc pte qro qd si maritus vel focer vult dare mulieri agentī fideiussores: **A**n euitabit actionē. **G**lo. in. l. vbi. dicit q. nō. z idē t. z. in. ij. q. z bñ dicit vt ibi. **C**d Geniam? ad scdm scz ad psonā ei? qui recepit dotē ppter inopiā. vel qui male vtrū substantia sua. **E**t primo qro circa hoc quid in cāu vbi ē cōmunis dos p. ris z filie: an filia possit agere p. re iusto. z de hoc ē casus in d. s. illud. in auc. d. equa. do. posita. **C**d col. auc. qd locū. que in dote pfecticia distinguit. aut dos est parua aut magna. dicit vt ibi. **A**dde aliū casū q. etiā dos vbi est parua z p. vro ris est ita paup q. si dotē pderet nō posset eā de nouo dota re. tūc filie eo inuito pmittit agere vt in gl. l. ij. s. ceterū. s. e. **I**ntelligas q. in illis casib? in quib? filia pōt agere ex for ma illi? auc. nō requirit p. sensus patris. d. quo loquit lex. cū nō solū. s. necessitatē. z ibi no. in glo. magna. **S**cdo qro tu dicis q. q. dos est magna z pfecticia filia pōt agere in uito p. re. quō intelligat magna vel parua. **R**ūdeo fm qua litatē psonarū. vt. s. de iure do. l. qro. z. l. siue gñalis. ita no. in. d. s. illud. z. d. auc. qd locū. **T**ertio qro qd si p. est ab sens eo cāu q. filia nō pōt agere sine cōsensu suo. **R**ñ. q. tūc filia poterit agere. vt. s. de iudi. l. i. l. gñus. s. i. z. j. d. iure iurā. l. sed si vnus. s. filio. z. s. se. quod tenet **P**e. in. d. auc. qd locū qd intelligo cū cautōe rem ra. ha. vt. s. ea. l. in fi. **Q**uarto qro quid si filia nō vult agere sed p. eius. vtrum possit. **G**lo. dicit hic q. sic. quia ad patrē p. tinet piculū vt teneat d. nouo dotare eam. vt. **C**d rei vro. act. auc. s. q. uis. **A**duer te hoc dictū intelligo si filia sibi cōsensit. vel causam d. dicen di nō habet. vt. s. e. l. si cum dotē. s. eo autē tpe. z. j. e. l. dotes tunc em poterit pater agere. nā cū vna sit actio numero zc que cōpetit patri z filie. et ita determinatū est. j. e. l. ij. s. si vol untate. **I**tē si mulieri cōmittit actio. vt hic. ergo z p. i. bec tamen intelligo q. dos exacta nō pueniat ad manus patris sed oneribus matrimonij deseruiat. **I**tem licet alias p acti onem patris filia amittebat ius consolidationis in ea p. re

re patre mortuo vel emancipata. vt ar. j. e. l. si marito. s. si vo-
luntate. r. no. j. e. l. insula. in prin. tamē hoc cāu filia tale ius nō
amittit. imo in eā solidat' r. fratrib' p'fert. hoc satis inuitur
in. d. l. s. illd. r. d. l. auc. quod locū. **¶** Quinto qro qd si mlier
dedit dotē r. stipulata sit sibi reddi qñcūq' soluto m'rimōio.
an adueniēte die poterit agere. **¶** Glo. hoc nō tāgit. vñ q' non
q' huic casui quādo agit cōstāte m'rimōio videt' renūciasse
vt. s. e. l. si cū dotē. in prin. r. C. de pac. duen. l. si. cū si. **¶** Cōtra
rū videt'. s. de eo qd cer. lo. l. i. r. s. p. soc. l. si q' a socio. **¶** Py.
dimittit hāc. q. insolutā. **¶** Ja. de are. dicit vxorē admitti p' iur
ra palle. **¶** Cy. in. l. vbi. in. v. q. tenet dñū sēz q' mulier admitta
tur marie hac rōe. q' nō ē vā responsio cū adhuc deseruiat or
neribus m'rimōij. teneo me cū **¶** Cyno. q' si mulier ab initio
voluit exp'sse huic portioni renūciare nō potuisset vt iā dixi
g' nec tacite. **¶** Preterea leges in cōtrariū allegatē nō vrgēt.
nā. l. si cū dotē. fm vñ opī. que est vera r. q' filia absente tē
pore quo p' stipulat' d' intelligi q' casus omīssus remanet i
dispositōe iuris cōmunis. vt. l. si cōneus. s. de cōdi. ob cau.
r. ita dotis actio ē ibi in cāu omīssio cōis p' r. filie. aut itell'g
git q' p' in cāu omīssio videat' filie solidā actōez p'cessisse qd
pōt pcedere si poneret eā p'sentē. ar. s. de pac. do. l. inf. s.
cū inter. r. tūc est specialis fauore dotis talis p'scriptō. hoc ar
esset d' dotē. **¶** Dō huic intellectui feci dñam inf' p'sentē r. absē
tem. q' ea p'sente pōt cadere in pactū qd pōt porrigi ad fut
tura. ea abūte caderet in simplicē renūciationē q' ad futura
nō porrigit' vt no. C. de pac. l. i. **¶** Itē nō ob. l. pe. C. de pac. duē.
q' fateor q' p'uisio hōis tollit p'uisiōē legis de iure spālī.
qd est verū in eodē cāu. vt ibi. sed in diuerso cāu secus. s. iūte
casus inopie cōstāte m'rimōio fuit in stipulatōe omīssus.
ergo rē. **¶** Nū aut' p'uisio hōis tollit p'uisiōē legis. dic plene
p' **¶** Cy. C. d. iū. emp. l. i. in. vi. q. **¶** Sexto qro qd si extrane
dedit dotē p' muliere. r. pact' est sibi reddi dotē. an in hūc
casū inopie agere poterit. **¶** Dīc hīc glo. r. bñ q' nō. q' in cāu
soluti m'rimōij videt' stipulat' hīc. ergo casus inopie reman
et in iure cōi. et sic mulier agit. **¶** Preterea hīc fit restitū
tio improprie. s. vt mulier se suosq' alar' qd nō pōt fieri si ex
neo restitueret. vt glo. dicit r. bñ. **¶** Sed circa hoc insurgit
dubīū q'liter cōsulit' cōneo. nunqd habebit remediū. l. in oī
bus. s. d. iudī. **¶** Glo. in. l. i. j. r. iū. s. eo. videt' tenere q' nō. q'z
actio ppetēs cōneo est stricti iuris. quo casu nō hz locū cau
tio. d. l. in oīb'. ar. s. de condi. ob cau. l. dedit. illā gl. ibi i quo
libet reprobanī rē. **¶** **¶** Nū in eo q' dicit actōez cōpetētem
cōneo eē stricti iuris nō bene dicit. imo est bonafidei. vt p'z
C. d. rei vro. ac. l. i. s. vt plen'. vbi dat actionē ex stipulatu si
ue ipa mulier dedit dotē siue cōneus p' ea. postea in eadē. l.
sed nō ignoramus. dicit' dicit' actōez ex stipulatu d' qua lex
dixerat eē bonafidei. qd ibi videt' tenere **¶** Def. p'dicta viden
tur p'bari insti. d' act'. s. fuerat. vbi dicit actionē ex stipulatu
eē bonafidei. qd intelligo qñcūq' r. apud quēcūq' sit. **¶** Nec
obstat qd in eodē. s. sequit'. p'ferri aut' rē. imo facit p' nā ad
uersatiua autē videt' innuere dñum eē in p'cedentib'. vt. j. de
dā. infec. l. hoc amplī. s. de hīs aut. in. i. j. glo. r. ibi not. q' qd
ergo. in. d. s. dixerat est cōe oīb'. qd nō postea sequit'. p'ferri
autē rē. illud cōpetit mulieri tñ. hīc videt' alia glō. s. e. l. de
diuīsiōe. p' hoc facit qd nō. docet. C. de priuī. dot. l. i. r. C. qui
po. in pi. ba. l. assiduis. in vlti. q. **¶** **¶** Sed in eo q' dicit q' in
actionib' stricti iuris nō ē loc' cautioni. vt. d. l. in oīb'. ibi gl.
nō firmat. sed in. l. dedit. d' cōd. ob cau. dicit q' hz locū in acti
one stricti iuris. idem t. j. ex q' cau. in poss. ea. l. in possēsiōe.
r. bñ. p' hoc. j. de priuī. credi. l. si creditores. vbi ē casus. r. hō
tenet oēs doc. **¶** Cōclude g' q' extraneo succurrit p' remediū
d. l. in oībus. facit ad hoc de p'ci. impa. offe. l. vniuersa. r. qd
ibi no. p' cy. r. p' eundē. C. vt in poss. lega. l. i. **¶** **¶** Septio qro
qd si p' est stipulatus dotes sibi reddi soluto m'rimōio. dico
q' fm opī. glo. posite in. l. si cū dotē. in prin. in cāu nō exp'sso
videt' paf renūciare. iō hoc cāu filia sola ageret. sed illā glo.
s. p'ri. in. v. q. ego tenui si ponis filia fuisse p'sentē. al's casus
omīssus remaneret dispositōi iuris cōis. r. sic ē cōis actio pa
tris r. filie. r. erit idem qd dicit' ē supra l. iij. q. **¶** **¶** Et p'dicta
vera intelligo si paf stipulatus sit dotē sibi reddi in oēm cas

sum restituēde dotis. cū casus inopie nō sit casus dotis resti
tuende. nisi in vxore. vel in eo q' cū ea habet actōz cōem. vt
ex p'dictis p'z. qd est notādū r. quotidie accidit. **¶** **¶** Octauo
qro p' viri vel extraneus dotē recepit r. hgit ad inopiā. cer
tum est q' vxor pōt agere. vt supra dictū ē. sed nunqd ip'e vir
suo noie pōt agere cōtra extraneus vel cōtra p'em si ponas
mus eū emancipatū. **¶** Videt' q' sic. nā p're mortuo exhereda
tus hz actōez vtilē fa. her. vt. j. d. do. p. l. i. j. s. si tamē. r. not. j.
p'ri. s. in glo. **¶** Preterea videt' casus. j. d. dñi. r. demō. l. ticio
centū. s. ticio. **¶** Preterea hoc videt' sibi p'mittere regula gñas
lis que ē. q' vbi est onus m'rimōij ibi debeat eē dos. vt. s. d.
iure do. l. si is. s. i. **¶** **¶** In cōtrariū videt' q' cū ista actio sit in
ducta contra virū. vt hic cū si. iō nō videt' ei cōpetere. vt. j. d.
le. i. l. legata inutilit'. **¶** Breuif' dico q' actio p'sonalis p' dote
que ppetit hoc cāu vel hypothecaria cōpetit ip'i mulieri. vt
hac lege. r. l. vbi. nō ergo poterit eā intētare vir suo noie. p'
hoc videt' casus. j. de leg. iij. l. fideicōmissa. s. interdū. r. d' le.
i. l. seruo legato. s. si testator. **¶** Nec ob. s. ticio. q' illud d' equi
tate. quia p'sona viri fuit noīata in legādo. als sec' vt. l. cum
p'f. s. d' iure do. fateor tamē q' ex regula posita in. d. l. si is. s.
i. C. d' iure do. resultat qdam additio ex. l. vel officiū iudic' qd
cōpetit ip'i filio qui sustinet onera m'rimōij vt dos debeat
esse apud eū quā poterit intētare. quādoq' etiā eē casū in
opie nisi aliqd impedimētū obstat. p' isto dicto do glo. no. j.
de do. p'le. l. i. j. s. si tamē. in glo. sup' hō iudicio. **¶** **¶** Nono q'
roxor decessit extantibus liberis dos remāsit apud p'ez. p'
nunc solu. matrī. hgit ad inopiā. vtrū filij poterit agere cō
tra p'ez ad dotē p' remediū harū legū. **¶** Et videt' q' sic. q' p'ri
uilegiū dotis trāsit ad filios eiusdē m'rimōij. vt. l. assiduis.
s. exceptis. r. s. e. l. etiā. in prin. **¶** **¶** In cōtrariū videt'. s. d' iur
di. l. his nulla. r. de hīs reb' pōt paf facere quicqd vult. vt. C.
de bo. ma. l. i. **¶** **¶** Ad hoc dico q' remedia istarū legū nō ha
bent locū que tñ succurrūt mulieri cōstāte m'rimōio. s. ea
mortua est solutū. sed si pater male vti substantia sua siqdē
est talis abusus q' cadit i p'digalitatē cōstituat' ei curator. et
de hoc non ē dubiū. aut nō cadit in p'digalitatē. r. tūc aut
male vti dote. forte q' fructū dotale vendidit. r. tūc filij non
possūt aliqd dicere. sed patre mortuo poterit vēdicare vt. d.
l. i. C. d' bo. ma. r. in auc. de nup. s. r. ita. col. iij. erubescit enim
rē. vt ibi. sed si dotē alio mō dissipat r. subuertit. vt cuz dos
sit in quātitate r. p'rimoniū suū talit' destruit q' dos filijs nō
sit salua. puto eis eē cōsultendū p' officiū iudicis vt suū saluū
habeant vt. j. ad trebel. l. ipator. r. C. d' sen. pas. l. si. s. q' b'. vbi
casus ē. hoc etiā optie p'bat. j. vt le. no. ca. l. si. circa p'inci. r.
ibi videt' casus. **¶** **¶** Decimo r. vltio qro circa hoc vxor hīs
dotē r. filios r. maritū vergentē ad inopiā est excōicata vel
exbānita ita q' ppter suū delictū nō pōt agere qñ exceptōe
repellat'. filij sui volūt agere tā p'ez ista actōe q' hypothe
caria d' extraneos possessores bonoz cū ista actio sit fauore
matris r. filioz vt ex dote sustentet'. qro vtrū possint noie eo
rū vel noie m'ris vel aliquo alio iure. **¶** Non insisto in allega
tionib' p' r. s. multe possent fieri. q' qd est dubitabilis. **¶** **¶** Ere
do q' filij possent agere cōtra quosq'q' tāq' coniuncte p'se
noie matris. nec repellent' exceptione ex p'sona sua cū agūt
ad eorū vtilitatē. hoc p'z p'io. q' hz alias diuncta p'sona non
posset agere d' voluntatē diuncte. vt. l. pōpo. in si. j. d. p'ca. ta
mē vbi cōiuncta p'sona p'sequit' p'p'riū interesse. r. agit p' cō
iuncta r. nō repellit'. vt ibi. r. l. i. r. i. j. d. l. cau. facit de ap.
l. nō tñ. **¶** **¶** Preterea ego video q' p' agit actōe d' dore no
mine suo r. noie filie. quia agit ad luā vtilitatē. r. nō obstat si
bi exceptio ex p'sona filie. vt. s. e. l. i. j. s. itē si voluntate. etiā si
exceptio pcedat ex delicto filie. vt ibi no. **¶** **¶** Py. r. p'bat in auc.
d' nup. s. est quoq'. **¶** **¶** Preterea pcuratori in rē suā ex p'so
a actor' a q' nō hz cāz lucratuā si oppōit exceptō doli excōi
catōis l' bāni. vt. j. d' doli excep. r. l. doli exceptō. r. l. apd cel
sū. s. d' auctore. cū si. r. no. p' **¶** **¶** Py. in ca. si q's in ius. in pe. q. ex
d' re. iū. l. vi. **¶** **¶** Et hz cōiuncta p'sona nō dicat' p'prie pcur. vt. j.
iudī. sol. l. iij. s. i. in si. iproprie tamē dicit'. vt. j. d' pcur. l. s. hēc
in prin. l. r. ibi no. cū ergo hic agūt ad suū cōmodū r. sūt quā
si pcuratores in rē suam. vt. s. ipropria. j. qñ ap. sit. **¶** **¶** Item

nō habet cām lucrativā. quia titū? dotis ex pte viri et filio
rū nō ē lucrativū. vt. j. d. act. et ob. l. ex pmissioe. cū si. ergo eis
non ob. exceptio. **C**ōcludē g q ei? noie possūt agere nec
exceptioe repellūt. Cōsulo tñ q in libello dicāt se agere ad
eorū utilitatē. Itē dico q possūt agere suo pprio noie saltē
utilibus actiōib? que mulieri cōpetebāt directo et hoc pbo
video em q qñ ius dat alicui actionē ad meā utilitatē illo i
pedito agere: mihi cōpetit actio utilis. vt. l. i. et j. d. in sti. sed
hic cū actio def. mulieri ad utilitatē filioz. ergo rē. **P**re-
terea video q si testator legat alteri ad meā utilitatem mihi
cōpetit actio. vt. j. de le. l. i. seruo legato. s. si testator. et d. leg.
iij. l. fideicommissa. s. inter dñ. et de libe. lega. l. nō solū. s. i. cū si.
sit ergo in iure q pvideret vxori p se et filijs vxore ipedita
saltē filij agent. **P**reterea p hoc bñ facit. s. d. iud. l. si lō-
gius. s. i. cū sua materia. id delictū pemptū non nocet filijs i
his q p ipos filios nō acquirit. vt. l. diui fratres. j. d. iū. pa.
et s. d. senato. l. et emancipati. et p. **P**y. in. c. nō dñ alijs. et de
reg. iū. l. i. vi. sic in pposito cū filij agāt ad eoz ppriā sustenta-
tionē et nō mñs. possēt etiā isti filij habere tertium remediū. s.
q p officiū iudicis peterēt dotē sequestrari. ar. s. e. l. si cū do-
tē. s. si nūc in seculum. cōiuncto. s. si nō dotē. **S**i oppōis
mihi quō poterit agere p ptem: cū non sit de casib? q ponū-
tur i. l. i. nulla. d. iud. et sic nō possūt agere p ptem. g nec cō-
tra alios et neos possessores cū debeat fieri discussio bono-
rū patris. vt. i. fra. d. i. cā. **R**ñ. imo ē de casib? cū hic casus pti-
neat ad alimēta p qbus pōt eē lis. et sic seruus etiā p relicto
in cā alimentoz pōt agere p dñm suū qd alis nō posset. vt. j.
de le. l. i. seruo alieno. cū si. **P**redicta nā si filij sūt maiores.
si nō essent minores cōstitueretur curator liti. vt. not. in. d. l.
si longi. s. i. et pdicta tene mēti. **E**xpositus d. scdo venio ad
tertium. s. ad modū ppetēdi. **P**rio ergo qro q actiōeaget mu-
lier ad illaz dotē. **R**ñ. aut mulier dedit in dotē res q pōde-
re numero vel mēsurā cōtinent: et tñ mulier poterit agere
actiōe psonali d. dote. vt. hic: ibi dotis act. et d. manu. l. seruū
dotalē. de do. p. l. pactū. et ibi nō. **I**tem poterit agere hypo-
thecaria. vt. C. e. l. vbi. et hoc dicit scda glo. hui? l. pbat p rō-
nem. eo tpe defer f hypothecaria quo psonalis vt. s. d. dist.
pig. l. cū soluēde. et q. mo. p. i. vel hy. sol. l. soluit. s. si paciscat.
sed hic defer psonalis g rē. **I**te si ponis res euictas ex do-
tali pecunia vel dotē eē datā in reb? estimatis tali estimati-
one q facit emptionē eo cāu quo vir nō eēt soluēdo sat pū-
to mulierē hēre vtilē in rem q sibi cōpetit soluto mñmonio. p-
bat in. l. vbi. et l. in rebus. in prin. s. si. facit. s. d. do. in vix et
vxorē. l. vxor marito. **S**i vero mñr dedit marito in dotez res
estimatas: tñ siquidē vir ipas res dotalēs dissipat bz locū
remediū seqstratōis. vt. s. e. l. si cū dotē. **S**i nō substantia sua
male vñt tñ credo q poterit vēdicare ab etneo possessore
et a viro sicut posset ab extraneo possessore. vt. d. l. vbi. et l. in
rebus. l. glo. in hoc dubitauerit. C. d. rei vē. l. doce. **Q**uidaz
tamē dixerūt q sola hypothecaria sibi cōpetit qd est falsū.
vt. no. cy. in. d. l. vbi. in. it. q. **S**cdo qro vtrū cū vult agere
actiōe hypothecaria contra etneos debeat prius pcedere
discussio in bonis viri. **G**lo. in. l. vbi. dicit q sic. **I**de cy. ibi i
xi. q. **I**de **P**pe. in. ti. d. do. in. v. et vxor. s. si. vñ. l. s. quo iure.
qd credo vey. l. qdam d. **T**ertio qro ad quas res pote-
rit mulier agere hypothecaria. **R**ñ. deo: aut qñ d reb? imo-
bilib? q sunt pprie viri. et tñ nō est dubiū q poterit agere
p virū et contra etneos. vt. d. l. vbi. aut nō erāt pprie viri s
emphytheoticarie vel feudatarie. et tunc idē donec ius viri
durat. als sec? vt. C. d. pig. act. l. lex vectigalis. **S**i nō qñ
de rebus mobilib? tñ aut sūt merces aut res cā mercandi
habite. et tñ aut habet eas marit? et pōt agere. aut iā s vē-
dite et nō pōt agere vt. s. d. pig. l. cū tabernā. in prin. sed si nō
sunt merces. tñ poterit agere p. d. l. vbi. cū nō repenat pro-
hibitum. **Q**uarto qro pone q minor accepit vxorem et
dotē. nūqd erunt bona eius tacite obligata. ita q vxor pos-
sit causa inopie mariti agere hypothecaria. videt q nō: qz
phibēt res minor obligari. vt. l. i. d. re. e. et C. d. adm. tu. l. lex
q tutores. cū si. **C**ontra videt q sic. qz lex pmittit eis fa-
cere mñmonia. vt. in sti. d. nup. in prin. et ergo et accessoria. scz

dotē recipe. ar. l. mutus. in prin. s. d. iure do. **I**sta qō forma-
tur in glo. C. d. legi. tu. l. si. et ibi se non firmat. **P**o. cy. ibi te-
net q obliget. quia ē obligatio legalis. et hoc p rōnem pdi-
ctā. et p. l. iij. et iij. j. d. re. eoz. vbi glo. in simili qōne. scz vtrū in-
uecta et illata p minore sūt tacite obligata dicit q nō. vt. no.
s. d. pac. l. itē quia. qd sequit dy. in sti. d. act. s. item seruiana.
Quil. d. cu. in. d. l. itē quia. dicit sic. aut lex inducit obligatōz
aut hypothecā rez pcedentiū d. tu nullo alio subsecuro. **E**t
tunc bona minoris pñt tacite obligari. vt. d. l. si. de legi. tu.
et l. iij. et iij. j. d. re. eoz. **A**ut requit q subsequē aliud factū. et tñ se-
cus. ita loq tur glo. in. d. l. itē quia. nā ex solo d. tu bona tacite
nō obligant: nisi sequat inductio. vt. l. i. s. si nō inducta. et
C. in q. cau. p. i. ta. d. que nba recitant p cy. C. loca. l. certi iurij
in. v. q. **I**n cāu ergo nō erāt tacite bona obligata cū aliud
factū non requit. l. ista nba sūt pulchra et subtilia tamē nō
vident nā. nā statim cū vir recepit dotē ipō iure videt dona-
tio ppter nuptias constituta. vt. C. d. do. ante nup. auc. dos
data fm opi. **A**so. ibi notatā quā sequitur **E**y. et Ja. d. are.
Ecce ergo si minor accepit dotē erit ne statim facta dona-
tio ppter nuptias eqilis. **C**erte nō nisi interueniēte tutore
et decreto. vt. l. lex q tutores. in prin. et d. pdi. m. l. p. dia. **P**re-
terea qd plura sicut ex pte viri strahit tacite hypotheca p
dote restitueda. ita ex pte vxoris p dote dāda. vt. l. i. s. et vt
pleni? C. d. rei vx. act. **S**ed pone q vxor minori. pmittit
dotē. erit ne bona eius tacite obligata. **C**erte nō sine decre-
to. vt. s. d. iure do. l. ticia. et ibi nō. et C. si aduersus do. l. i. **A**p-
parent ergo nba guil. nō eē vera. tamen fateor q si minori
tradant res estimate in dotē vel ex dote pparate q tñ res
cum sua obligatōe trāfret. vt. d. l. iij. et iij. j. d. re. eoz. nō autē
res q prio minori essent qñte. **A**d. l. mutus. dicas q pōt re-
cipere. dñ tamē recipiat mō legitimo. **P**reterea hoc alia rō-
ne pbat. mulier coipo q nubat videt dare oia bona sua in
dotē tacite. l. nū dicit. vt. no. s. d. iure do. l. mulier. s. bona.
Ita et Ja. de are. indistincte. sed **M**ar. d. sano et cū distinc-
tione. s. put dignitates et facultates viri patiunt. vt. l. qro. s. d.
iure do. **I**ta ergo tacita dotis datio q nullū factū requit p
minore in reb? immobilib? pōt capi sine decreto. **C**erte nō p
iura pallegata. **C**ōsulo g q ille q dat dotē minori obligati-
onē bonoz expiam recipiat cū iuramento p auc. sacra pube-
rū. **Q**uinto qro qd in fructib? anni eius quo dos repe-
tit vtrū diuiderent fm formā. l. de diuisione. s. eo. **E**t videt
q sic. in. d. l. vbi. non dat actio sicut mñmonio soluto. **E**re-
do q oēs fructus extātes q debēt cōverti in onera mñmonij
debēt reddi mulieri nō cōsumpti nec dñ fieri pdicta diu-
sio. hoc pbo ex idēitate rōnis q insurgit ex simili effectu re-
petitōis. nam sicut repetit dos vt sit penes vxorē vt ea vta-
tur vt dñs re sua. sic sibi fiet restitutio fructuz q spectāt ad
eam qbus pōt vti in re sua. sicut ex diuisione pdicto mō scā
Ita in cāu nō cum dos restituat vt mulier in cā mñmonij
expēdat. dico oēs fructus q in cā mñmonij sūt expēdēdi de-
bere restitui mulieri eadē rōne. **S**exto qro vtrū in hō iū-
dicio requit libellus lit. cōte. et plenaria cognitio sicut i alijs
Videt q sic. vt in auc. offerat. et l. iudices. C. d. iud. **E**n-
drium qz cūz hic nbat quasi cā alimentoz adhibeat summa-
ria cognitio. vt. j. d. libe. ag. l. si qz a liberis. s. si vel parēs. p
hoc in cle. d. iudic. c. dispendiosa. vbi in mñmonijs et ea quo
quo mō tāgētib? pcedit sumarie et sine strepitu et figura iū-
dicij qd ē sine libello et alijs in cle. sepe. de nbo. sig. et hoc vi-
det sensisse **R**of. glossator antiquus. s. e. l. i. sup nbo cā. in fi.
Sed dy. hoc ibi reprobatur. qd dicemus. **P**ic fm qd dixi
supra quādo illa cā agit cōtra extraneos et facit plenū pñ-
diciū. quādo cōtra virū in eo q querit vtrū dos sit data: et
quāta facit plenū pñdiciū in alio. et vtrū si nbat ad inopiā
vel male vñt substantia sua facit semiplene pñdiciū vt dixi
quādo g aliqd nbat plenū pñdiciū dicat semp libellū et lit
conte. requiri. fm autē. offerat. et hoc tenet **P**pe. in dicto ti.
d. do. inter vi. et vxorē. s. si. vñ. sed quo iure. et ibi vide libellū
pbatō autē in his que plene pñdicant requiritur plena. i
alijs non. vt iam supra dictum est. accedit ad hoc quod no.
Ppe. d. offi. iū. s. fin. vñ. quinto dicamus. et vñ. seq. **E**redo

tamē q̄ iudex in hac cā: q̄ fauorabilis poterit dilatoēs ab
breuiare et erit fauor ip̄i cāe. vt ar. l. ij. j. de re iudi. et sic vo
luit intelligere Rog. s. e. l. i. et bñ. Ad c. dispendiosas. rñdet
vt ibi not. **S**eptio q̄ro quas exceptiōes admittit iudex
in hoc iudicio. Ad qd̄ dico q̄ oēs exceptiōes iuridicas s̄ lis
belli et contra p̄sonas vt q̄ mior vel q̄ agit sine p̄sensu pa
tris eo casu quo ius sibi p̄mittit poterit opponi. vt in auc.
qd̄ locū. nec video rōnes repugnātes sibi. Itē si sibi oppo
nat q̄ etiā ip̄a male vti substantia sua qd̄ tūc iudex habeat
facere: p̄ ex notatis in hac. l. in. iij. oppo. Si nō q̄rit de ex
ceptiōib⁹ rāgentib⁹ negociū principale. Ad hoc do tales re
gulas. **P**rima regula ē oīs exceptiō que cōstante m̄rimonio
ip̄o iure minuit dotē: hoc cāu poterit opponi. et hoc p̄bat. s.
e. l. q̄uis. et l. se. vbi videt casus ad hoc. j. tit. l. i. qd̄ d̄. et s. de
in. do. l. si is. s. qd̄ dicit. **S**ecunda regula est q̄ oīs exceptiō
qua omīssa marito soluto m̄rimonio nō ēēt p̄sultus illa pōt
opponi. hoc p̄ in exceptiōe ne q̄s cōueniat nisi in q̄ntū face
re pōt. et hoc declarat in tractatu de effectu repetitōis. in. q.
viii. **T**ertia regula negatiua est talis. nulla exceptiō p̄ce
dens ex cā que dotē p̄stante m̄rimonio nō minuit et que nō
opposita marito soluto m̄rimonio poterit ēē cōsultū: pōt in
hoc iudicio opponi. hoc p̄bat in. l. vbi. i. fi. **Q**uero. pone
maritū ēē pactū de dote lucrāda soluto m̄rimonio p̄ diuorti
um liberis extātib⁹ qd̄ pactū valet. vt. s. d̄ pac. do. l. ij. si mu
lier nō repetit dotē p̄inde ac si m̄rimoniū ēēt solutū. vt. d. l.
vbi. poterit ne vir opponere exceptiōes ex illo pacto. **C**erte
nō. quia talis cā p̄stante m̄rimonio dotē ip̄o iure nō minuit
et viro soluto m̄rimonio pōt ēē cōsultū vt ibi. hoc etiā iducit
rō hui⁹. l. et si. sunt em̄ inducte vt mulieri cōsulat et viro si no
ceat. vt p̄ ex. l. vbi. sed si mulieri possent opponi exceptiōes
q̄ als ip̄o iure dotē minuit exceptiō mulieri noceret. Itē si
vir nō posset opponere exceptiōes q̄b⁹ nō oppositis soluto
m̄rimonio sibi nō ēēt p̄sultū viro noceret. qd̄ esset. s. l. p̄pos
ita qd̄ ēē nō d̄. vt. l. scire. s. sufficit. j. d̄ ex. tu. facit. j. d̄ le. i.
l. legata inutilit. et d̄ cōdi. et de. l. cū tale. s. falsum. **E**x his
ḡrñdet ad. q. mulier in casu inopie repetit dotē p̄sistentē in
q̄ntitate. vir vult opponere exceptiōes p̄pensatōis alterius
q̄ntitatis sibi debite. an poterit. et certe l̄ posset indistincte si
ageret soluto m̄rimonio. vt nō. **C**d̄ rei vxo. ac. l. i. s. taceat. et
s. e. l. diuortio. s. ob donatōes. et l. rei iudicate. s. i. s. e. tamē
in cāu p̄posito p̄pensatio nō poterit opponi: q̄ cōstāte ma
trimonio dotē nō minuit et eo soluto et etiā cōstāte pōt viro
alio mō ēē p̄sultū. ad qd̄ fac cū hoc cāu dos repetit q̄si i cau
sa alimētorū. ḡ nō est opponēda cōpēsatio vt. **C**d̄ open. l. in
ea. hoc p̄bat als ius offerēdi qd̄ cōpetit secundis creditori
bus s̄ p̄ios agētes hypothecaria cōpetit etiā s̄ mulieres
solu. matri. vt. C. q̄ po. in pig. ha. l. cū tibi. sed eo cāu quo agit
p̄stante m̄rimonio p̄p̄ inopia s̄ ea talis exceptiō nō opat
vt nō. cy. in. l. cū tibi. pal. **I**sta em̄ repetiō nō ē simplex s̄ est l̄
mitata fm̄ suū effectū. et iō cū oīs exceptiō vti sua eq̄tate.
vt. j. d̄ doli excep. l. q̄ etate. **C**ōtra istā nō opponit oēs exce
ptiōes q̄ opponit sol. ma. q̄ eq̄tas h⁹ nō dicitur. **O**ctauo
q̄ro. m̄l nūqd̄ sibi possit p̄sulere p̄ viā retentiōis. certe sic tā
p̄tra ēēneōs hypothecaria agētes. vt. d. l. vbi. q̄ etiā s̄ ip̄m
virū si sibi dotē nō soluit et petit vir q̄ n̄git ad inopiā. vt. l. c.
p̄ tuas. et de dona. in. vi. et vxo. **P**rimo q̄ro qd̄ si vir ē cō
tumar vtrū p̄cedat ad diffinitiuā s̄ eum. **C**erte nō s̄ mittit
mulier in possessiōis sicut regulā fit. vt. l. cū. p̄ponas. C. d̄
bo. auc. iudi. poss. de quo in **S**pe. in. ti. de dona. in. vi. et vxo.
s. fi. s. qd̄ si vir vocat. **D**ecio et vltio q̄ri posset circa h⁹
vtrū vir sp̄otanea volūtate possit p̄p̄ inopiā restituere mu
lieri. q̄ qd̄ l̄ hic caderet. tamē q̄ nō posset bñ hic tractari nisi
viderem⁹ repetitōis effectū. iō reseruo eam tractādā. j. p̄ri.
Expositus de tertio veniam⁹ ad quartū. s. ad repetitōis
effectū. **C**irca qd̄ p̄rio q̄ro qd̄ sit repetitōis effect⁹. **R**ñ. ma
gnus. nā mulier nō poterit amodo p̄dere dotes suas p̄ vi
ri dilapidatōez. Itē vxo nō poterit alienare. Itē viri p̄dis
tio ex hoc nō fit deterior. quia simul ex ea alimentant. Itē
p̄dia dotalia remanēt sibi salua in cāu soluti m̄ri. vt. d. l. vbi.
et s. e. l. si cū dotē. s. si nō dotē et h⁹ ē clarū. **S**ecundo q̄ro an mu

lier hoc cāu sequat⁹ dñm rerū assignat⁹ p̄ dote. **Q**uidā q̄
sic quādo agit p̄sonali. nā tūc res dant in solutū et mulier cō
sequit⁹ dñm. Ita videt dicere glo. in. d. l. vbi. in glo. parua
que incipit. idē dicas et. **A**lij vt **U**ber. de bobio tenet dñm
qd̄ p̄bat ex. d. l. vbi. nā ibi p̄hibet alienari. dicit ip̄e. ḡ non
dat sibi in solutū nec trāssert⁹ dñm. Ita nō. in **S**pe. in. tit.
s̄ do. inter vi. et vxo. s. fi. s. sed nūqd̄ poterit. **C**redo glo. be
ne dicere et videt casus in. d. auctē. s̄ equa. do. s. illud. ibi sic
em̄ habitura erat in collatōe p̄p̄ias res et. **T**amen vt ista
materia clari⁹ liqueat distingue. aut mulier agit hypothe
caria et tūc certū est qd̄ nō cōsequat⁹ dñm sed pignus tñ.
vt. d. l. vbi. **A**ut actōe in rem et tūc dñm nō p̄sequit⁹ p̄ tradit
ionē. sed sūi ēē ex. l. rōne declarat⁹ vt. d. l. in reb⁹. C. d̄ in. do.
Aut agit p̄sonali et dat sibi res in solutū et p̄sequit⁹ dñm vt
dictū est. aut dubitat⁹: vbi gratia. mulier petit d̄ reb⁹ viri si
bi assignari vsq̄ ad dotis q̄ntitatē et iudex in snia assignat
uit. mō istud x̄bum assignare est dubiū. pōt em̄ intelligi per
trāslatiōē dñi sicut. s. de rei v̄. l. itē si x̄beratū. s. p̄terea. et
s̄ euic. l. luti⁹. ad hoc. j. d̄ assign. l. i. p̄ totū. Itē poterit se habere
re loco pignoris vel loco custodiē. vt. j. de ven. in poss. mit. l.
i. s. anpe. et de le. iij. l. in legato. s. interest. p̄rio cāu dicit **B**uil.
de cu. s. d̄ pecu. l. si nō obtulit. s. i. q̄ bona vident⁹ data cā cu
stodie. et sic loco pignoris nō dñi cā. vt. C. ne p̄ do. muli. bo.
ma. adijci. l. i. et d̄ iure do. impe. l. i. in fi. **I**n hoc nō sto cū gui.
imo dico q̄ videt trāslatiōē dñm in dubio cū p̄cedat causa
habilis. casus videt. s. d̄ iure do. l. dotis fructus. s. fi. et l. se.
et j. p̄ dote. l. i. circa mediū. **N**on obstat iura allegata in d̄ri
um: quia loquūt⁹ de quadā adiectiōe que fit mortuo viro et q̄
habet loco vniuersalis successiōis q̄ ibi nō pōt fieri sed fit i
casu speciali fauore libertatis. vt instit. d̄ eo cui liber. ca. bo.
adi. p̄ totū. et j. d̄ fideicōmiss. l. i. cū vero. s. subuentū. Itē fa
cit p̄ guil. l. cum p̄. s. p̄ plurib⁹. j. de le. ij. vbi videt dicere
q̄ in dubio traditōi scā cā custodie. vt ibi nō. glo. **S**ol. ibi
non p̄cedebat aliqua cā. vñ in dubio nō p̄sumit cā donatō
nis sed cā custodie. hic secus. **T**ertio q̄ro aliq̄ agētes hy
pothecaria p̄sequit⁹ oia bona sibi obligata vt pignori icū
bant. vt nō. de bo. auc. iudi. poss. auc. ei q̄ nūqd̄ ḡ hypothec
caria intētanda p̄ mulierē erit h̄mōi effectus. **R**ñ. nō credo
nā mulier agit p̄stāte m̄rimonio vt ex speciali iure et agit res
spectu certe cāe vt se suosq̄ alat ex dote. ḡ p̄ q̄ntitate dotis
agat hypothecaria. vt. C. cōia dele. l. i. in fi. **I**dē nō. **C**i. in. d.
l. vbi. in. xij. q. **Q**uarto q̄ro pōe q̄ vir cōstāte m̄rimonio ēē
iudiciū vxori restituit certa bona p̄ sua dote et confessus ē se
x̄gere ad inopiā vel iurauit corā iudice. et sic d̄ plano p̄fess⁹
est vir. vtrū valeat ista restitutio sic q̄ p̄iudicet viro et etiā a
lijs creditoribus ne possint hoc reuocare. hec qd̄ est dubia.
De p̄. ea tangit et cy. recitat in. l. vbi. in. xij. qd̄ne et videt tene
re q̄ nō valeat talis d̄ctus q̄ donatōis ē instar vt ip̄e ibi
ponit. **E**go arbitror istā. q̄ requirere altiorē indagatōē. dico
ergo sic. aut erat verū qd̄ p̄fessio cōtinet. s. q̄ x̄gebat ad in
opiā. et hoc p̄stat. et tūc nō est dubiū talē restitutōis valere. q̄
cogit bonā fidē agnoscere. vt. l. quotiēs. s. sicut. j. d̄ adm. tu.
et maxie si hoc est manifestū qd̄ quasi habet p̄ snia. vt. l. em
ptorē. s. d̄ ac. emp. et illo cāu ip̄e nō poterit reuocare: nisi q̄te
nus dedisset res maioris p̄ci q̄ caderēt in donatōes. **C**redis
tores nō nō poterit dicere d̄: nisi vt possent facta restitutō
ne p̄ iudiciū cōrētiolum. aut est falsum. q̄ vir nō x̄git ad in
opiā et hoc nō p̄stat. vel nō pōt p̄bari ip̄m x̄gere ad inopi
am. tūc scias q̄ ista falsa cā adiecta a sciente nō vitiat d̄ctus
vt. j. d̄ x̄bo. ob. l. si diuortio. **E**videndū ē ḡ vtrū p̄traci⁹ ille
valeat et ad hoc examinādū do. talē regulā. oīs d̄ctus ex q̄
dotis cōditio fit melior et vir nō efficit paupior est licit⁹ int
virū et vxorē. et hoc p̄bat. s. d̄ in. do. l. ita p̄stāte. clari⁹. j. eo.
ti. l. si. **I**n proposito ergo si vir assignauit dotē vxori vt ha
beat loco pignoris: tūc dotis p̄ditio fit melior et securior ēē
videt ex eo q̄ res est pignozata et vir nō efficit paupior cū
de iure ēēt tacite obligata. sed tñ min⁹ h̄z ip̄e marit⁹ q̄ an
istas res administrabat ip̄e mō nō administrat sed mulier
vtrū p̄p̄ hoc videat p̄ditio viri facta deterior ita q̄ possit
reuocare. dico q̄ vsq̄ ad q̄ntitatē dotis ista donatio vel ad

ministratio istorum fructuum facta mulieri ultra dotis quantitatem poterit reuocari. Casus est. s. d. do. inf. vi. z vro. l. ex annuo. cre-
ditores q. id qd est ultra dotis quantitatem poterit reuocare;
qd est infra non poterit: nisi vt possent restituere facta ex vera
ca in contentioso iudicio. Si aut vir assignauit volens in eam
trāsferre dñum. tñc dubiū. nā videt q. nō possit fieri p. ter.
C. si dos pstan. matrimonio. l. i. z in aucten. de nup. s. dotis.
z. s. de religio. et sumptu. fune. l. sed si pro rata. **C**ontra
rñ dico q. valeat z in vxore trāseat dñum: q. ista restitutio
nō fit ad aliud: nisi vt vxor se suosq. alat. vt. d. l. vbi. s. in hac
ca dos pōt restitui. vt. l. mut. s. manente. s. d. iu. do. g. z. hoc
mō intelligo dotē fuisse restitutā. vt. s. ad velle. l. vir vxori. s.
i. **P**reterea regula pcedet hz locū qñ cā dotis sit melior
z vir nō efficit paupior. q. fructus deseruiūt onerib. mñimo
nij ne q. res poterit alienari. **N**ō ob. C. si dos psta. ma. cu. z
similib. q. illud vez quādo talis restitutio cadit in donatō
nēputa quia restituit simpliciter vt mulier habeat sibi fruct?
nec puerat in onerib. mñimonij. vñ in fructibus est donat
tio. hic nō. vel etiaz ibi restituit vir q. ex pacto dotē debebat
lucrari. hoc casu in hac restitutōe agit etiaz tacite vt pacta
dotalia in suo statu pmaneat. g. vir nō efficit paupior z do
tis pditio sit melior. ergo valet. nō g. reuocauit vir: nisi res
ultra valeret ita q. caderet in donatōez: nec creditores pote
rūt reuocare. nisi sicut possent restituere facta ex vā cā z in
cōtentioso iudicio. **A**duerte tamē q. inf. illā restitutōem
q. fit ab eo q. ad iopā agit est dñia in piculo deterioratōnis
rerū. vt dicā. j. p. r. q. **I**te aduerte q. in oibus pdictis cas
sibus requirit q. appareat infirm dotis cōfectū. an dñum
mñimonij. nā si constante mñimōio psteret se dotē recepiss
se z p illa dote cōfessata restitueret sua bona siqdē dos fuis
set in rebus mobilib. psumptio est iuris z etiaz de iure q.
fuit frans z nullo mō p iudicat creditoribus. vt. C. de do. an
nup. auct. s. etia. z vide ibi p. cy. **A**n aut ipe vir possit reuoca
re. vid. plene p. cy. C. d. do. cau. l. qd d. suo. **Q**uito q. si tales
res mulieri restitute fieret deteriores ad quē incōmodū pti
net. **R**ideo aut fuerit restitute in pignus z hypothe. z p
culū est viri. vt. C. d. pig. act. l. pignus. aut fuerit ei restitute
vt dñum. z tñc siqdē est vā causa vt inopie. z tñc piculuz
erit mulieris: q. illi res pñt cuius ē. vt. d. l. pignus. z erit cō
modū z incōmodū sicut in alijs reb. dotalibus. vt. s. d. iure
do. l. iij. z de vtroq. pbat. s. d. iure do. l. plerunq. in prin. et
hoc videt sequi guil. de cu. in. d. l. si norali. s. i. **S**i vō fuerit
res restitute ex falsa cā inopie tñc dicit q. piculū semp ē viri
nam ad dictā restitutōez lex duo requirit. scām iustam z vt se
suosq. alat. hoc videt innuere. vt. s. p. r. dixi. **I**te vt soluat
mulieri nō p diture. vt p. in. d. l. mutus. s. manente. s. post q.
p dicit mulier: q. deficiat ē dos mulieri p diture. data g. re
stitutio nō videt tenuisse in ipi mulieris p iudiciū. hoc vide
tur tenere glo. in simili. s. e. l. si cū dotē. in glo. sup. xbo iust?
pmodum vō pñet ad mulierē. tamē si res efficit melior nō
est p diture mulier. **E**t sic erit casus in quo fallit regula iur
fm naturā. nec mñi. quia nō est q. non ē par rō lucri z dñi.
vt no. dy. in. c. q. sentit. extra d. regu. in. lib. vi. **S**exto q. ro
qd si fructus dotis restitute nō sufficiūt vxori ad alimēta. vñ
trū vir teneat dare ultra. **C**erte sic si hz vñ det quia etiā nul
la dote pstituta tenet eam alere. vt. l. q. si nulla. s. de reli. et
sump. fu. z nota. s. e. l. si cum dotē. s. finat. in fi. plene p. cy.
de ne. ges. l. qd in vxore. z in Spe. q. si sint legit. s. i. x. nūc di
camus d. vxoris alimentis. **S**eptio q. ro qd si fruct. sunt
tot quot supsunt p oibus oneribus mñimonij. **R**ideo viro
restituunt. nā dotis fructus debent eē viri. vt. s. d. iure do. l.
dotis fructus. si g. lucraret vxor viri p dītō fieret defior qd
noluerūt bec lura vt dictū est. **P**reterea eēt donatio q. ē p
hibita inf. vi. z vro. facit ad hoc optie. C. d. epif. z de. l. scda.
Octauo quero vtruz illa petitio quā vxor facit habeat
effectū solide exactionis. an solū inquantū vir facere pōt. gl.
ultima hui. prin. ibi z cū certi temperamēto zc. tenet q. vir
exigat inquantū facere pōt. sed in. l. vbi. tenet p trariū q. ex
gat in solidū. assignat rōnē. quia nō pōt egere cū alaf a mu
liere. cy. tenet ibi illā glo. idē **R**ai. hic intelligo g. vltimā gl.

hic bñ diceret diuersis casibus loq. **A**d cui. declaratōz
pmitte q. quādo agit actōe in rem d. viri vel aliū q. habeat
bñficiū ne pueniat: nisi inquantū facere pōt illud bñficiū
non hz locū. quia tñc agit d. eum tāq. quēlibet possessorem.
casus ē. j. d. re iudi. l. nensenti. s. fundū. ita tenet **G**uil. de cu.
s. d. cōdi. inde. l. qd nomie. **N**ec ob. j. e. l. si filio. la. ij. z qd ibi
no. p. dy. qd intelligo ibi quādo agit psonali. z ita intellige
bat **R**ay. **N**ūc ergo dico q. quādo mulier agit hypothe
caria sicut loq. lex vbi. tñc vir debet cōdemnari in solidū:
quia d. eum agit reali tāq. d. quēlibet possessore. **I**te nō p
agere. vt dicit glo. **I**te nullū parat sibi p iudiciū soluto mñi.
nam offerēdo vxori qd sibi d. z cum effectu habita rōne ne e
geat recuperabit hypothechariā suā. z iō notabilis dicit gl.
ibi hoc cau. zc. quasi dicat quādo agit hypothecharia. sed in
casu legis nñe agit psonali tanq. d. viri merito habebit bñ
ficiū. **N**ec ob. si dicas q. nō pōt agere cū alaf a viro. quia
dico q. si istud sū bñficiū nō admitteret nec posset oppo
nere exceptionē istam fieret sibi p iudiciū in futurū soluto
mñimonio. nā cum mulier aget psonali si daret sibi res in so
lutū z sic transfret in eum dñm soluto mñimonio ageret rei
ven. p. que iura vir excuteret insolutū. vt dixi. poterit g. ista
exceptio opponi in illo iudicio qua omīssa soluto mñimonio
viro nō esset consultū. vt dixi in pcedenti articulo. in. vij. q.
z hoc credo vez. **N**ono q. ro si vir post restitutōem effec
tus est diues. nunqd dos sibi restituetur. **G**lo. in. l. vbi. tenz
q. non. sed remanet penes vxorē. quā glo. ibi approbat **A**y.
potissime p. fi. illi. l. **I**bi siqd forte qñerit zc. vbi videt text.
aliū sūt in dñia opi. qd vt tenere **S**pe. in. d. s. si. s. qd si in fi.
Et hanc vidē tenere quosdam modernos doc. allegātes p
casu. l. dicentes q. illud qd sit p p iopā est tpale donec su
perueniat diuitie. vt. s. d. mu. z hono. l. cura. s. deficientium.
z d. vaca. mul. l. his onerib. s. qd aut. de in. imu. l. semp. s. q.
negociatio **E**go sustineo glo. hic z sic pbo. qñcunq. casus
supueniens q. ab initio ipeditet actū geri tendit ad eundē eff
fectuz cū actu gesto ex supuenienti casu nō tollit qd est gestū
vt. j. ad. l. fal. l. xbis. z insti. d. le. s. ex dñio. dy. in ca. factū legi
time. in fi. ex d. re. in. li. vi. sed bec restitutio scā est ad securita
tem mulieris. z diuitie supuenientes tēdūt ad eundē effectuz
scz ad securitatē mulieris. g. non tollit restitutio iā facta. pro
hoc videt casus. s. q. satisfda. cog. l. sciendū. s. fi. vbi cautio i
terposita p securitate a paupe vel a nō possidente immobi
lia non tollit supueniente possessiōe vel diuitijs. **R**ō. quia
quicqd supuenit tēdūt ad eundē effectū. scz securitatē. z per
hoc patet responsio ad dñum. l. ad. s. deficientiū. cū similib.
quia ibi diuitie que supueniūt tendūt ad dñū effectū cū ac
tū iā celebrato. **D**ecio z vltio q. ro nunqd ex istis bonis
mulier tenebit alere nō solū virū. sed etiaz socerū z filios viri
ex alio mñimonio. **C**redo q. sic si sūt bona oib. sufficiētia.
alias scus. d. quo dic vt no. p. cy. in. d. l. vbi. in. x. q. **E**t bec d
ista repetitione sufficiat.

Sic hereditato. **I**te. s. legif. quatuor modis. duob.
modis in glo. ista. alijs duob. modis
in glo. l. si par. in prin. d. do. ple. **E**t breuif. hoc intēdit fm lec.
quā tenebo. **I**nopia cōtingēs p exheredatōz incipit eē cui
dens a die adite hereditatis. h. d. **O**p. actio de dote na
scit solū. matr. vt. l. in rebus. s. ois. C. de iure do. z. l. cū notis
fimi. s. illud. C. d. pscip. xxx. anno. sed hic durabat mñimōiū
g. actio de dote non est nata. **H**ui. timore glo. legit pñ
mō mō quia post mortē soceri solutū ē mñimonij. morte vel
diuortio. q. lec. vā est in se. sed nō pgruit littere que dicit ex
die adite hereditatis. tñc eñ incipiet actio d. dote a die so
luti mñimonij nec aditionē hereditatis debem. inspicere.
Scdō mō legit fm **R**o. q. mñimonij durabat sed vir
agebat ad inopiā. z sic actio nascit constante mñi. vt. s. pro
xi. hanc repñhendit glo. p rōnē in ea positā. s. mñi videt hāc
lec. eē bonam. vt infra dicā. **T**ertio modo legit in. l. par.
in prin. d. do. p. q. dos petat actōe ex testamento nō act. de
dote. qd nō placet q. illud est d. istū tex. qui dicit mulier agit
de dote. **P**reterea sum. in materia actōis de dote nō i ma
teria actōis ex testamēto. vnde in dubio de actione de dote

intelligitur, vt. l. imperatores, de in di. adiec. **¶** Unde alij legunt quarto mo qd hic mrimoniuz stabat et actio d dote nascit constante mrimonio qm socrer mortu? est, et hoc tenebat Jo. in l. p. in p. i. d. do. ple. hoc etia tenebat Jac. d. are. qd mibi no placet, vt statim dica. **¶** Pro h? glo. declaratoe q ro qm nascit actio d dote, Glo. dicit qd hic no dicit s? dicit i l. v. in fi. d. bo. da. Certe circa hoc gl. variat, na gl. s. d. pac. l. iuregentiu. s. qmimo. n. v. puta post dinortiu. et n. idē cel. sus. s. de pac. tenet q actio de dote nascit ostante mrimonio p quo videt casus, C. de in. do. l. auia. et j. eo. l. quoties. et l. v. in fi. d. bo. da. pbat p rone. qd dicitio que e oino extitura no suspendit natiuitate actois. vt. l. si pupillus. s. sub coditi. one. j. d. noua. sed actio d dote pedit ex ista d dote si mrimo niu soluat, sed certu e mrimoniū debere solui, vt in au. d. nu. ptijs. s. nuptie. g. rē. **¶** Alia e op Jo. in. d. l. paf. quā tenet Jac. d. are. q actio d dote nascit ostante mrimonio d heres dem socrer no d maritu: nisi ca inopie. et hoc pbo pto p ista l. sedo p. d. l. paf. in p. i. d. do. ple. tertio qd respectu socrer mor. tui solutu e mrimoniū, vt. l. cū hic status. s. si socrer. s. d. don. int. vi. et vro. g. contra heredes socrer opetit actio. **¶** Pretea v? casus in l. sed et p dote. s. i. d. le. pstan. **¶** Tertia e opi. no? stroz gl. q indistincte dicit q actio no nascit ostante mrimo? nio. vt. l. cū notissimū. s. illud. C. d. pscip. xxx. an. et ibi gl. et l. in reb? s. oēs. C. d. iure do. et ibi ter. et gl. idē tenet gl. in l. auia. eo. ti. et s. d. pig. ac. l. si rē. s. oēs. s. e. l. si cū dotē. s. et si mulier. et j. d. bo. da. l. v. et videt ter. in l. cū tale. j. d. manumiss. et hoc t? glo. et dy. Ego dico hoc eē verissimū: qd etia d heredes so. ceri mortui no nascit actio costante mrimonio. ter. est in l. iij. in prin. j. d. do. ple. **¶** Ad triū rīdeo ad l. auia. C. d. in. doti. dic vt ibi. Ad l. i. quoties. j. e. dic vt ibi. Ad l. v. j. d. bo. da. dic vt ibi in gl. **¶** Ad rōne q d dicitio e oino extitura. dic fm dy. in l. p. i. d. do. ple. qd pot eē q soluet mrimoniū culpa muli. eris. et sic no nascit actio d dote. et sic no e oino extitura. **¶** Poie d dicitio extitura oino ipedit natiuitate actois. verū ē si e cer. tū an et qm existat. et ipe dy. dicit in l. si pupill? j. d. noua. s. h. no ē certū an et qm. g. rē. **¶** Ex his pcludit q glo. allegat in l. iuregentiu. s. d. pac. no sūt xē. **¶** Ad rōes Jo. et Jac. d. are. m. Et pto ad istū ter. qd hic teneo opin. Rog. supra possi. tā q vir accepit dotē et est exheredat? a pte. Certe ppe hāc exheredatōez incepit eē no soluēdo. vñ mulier actio d dote incepit cōpetere. sed qd no ē certū exheredatōez nocitura nisi adita hereditate tūc sumat effectū. vt. l. filiū. s. si cū exhe. redatio. j. d. stab. et j. d. le. pstan. l. i. et l. si qd filiū. C. d. ioffic. te. Jo tps aditōis inspicit: qd tūc euidentissime apparebit mar. ti facultates ad dotis exactionē no sufficere vt requir? in p. i. bui? l. **¶** Ad l. paf. j. de do. ple. dico qd ibi eregit d facto. **¶** Ad rōne cū dicit qd quo ad socrerū ē solutu mrimoniuz dico qd no sufficit. vt in l. iij. in prin. d. do. p. **¶** Ad l. sed et si p do. te. dico qd ille casus no ē s. dicit em ille ter. ibi sed cū constan. te mrimonio aduersus heredes socrer et. expone s? cū. l. qm. qd ē viro vergēte ad inopiā post mortē socrer. vt in cāu bui? s. **¶** Quero an marit? ipe possit dotē repetere. glo. dic qd sic et bñ. **¶** Querit dy. qd si heres institut? p maliciā differt adire hereditatē. Rñ. qd statuet certū tps ad adeundū vel dabit curator bonis. vt. l. si qd instituat. j. d. here. insti. et l. i. in prin. de suc. e. dic. et s. d. cu. bo. da. l. i.

¶ Quotiens. Si p maritu no satisfat. cū possit. statim info. nuriū deducet. ne mulier possit volūtate suā mutare. h. dic? In glo. legit duob? modis. primā Rog. reprobat. vñ pone casum fm scōam lec. **¶** Et no. qd marit? d? satisfare d dote soluēda annua bina trina die. dic vt in l. in oib? de iudi. et l. vniuersa. C. d. p. i. p. era. offe. **¶** Op. qd no d? satisfare s? ca. uere. vt. l. diuortio. s. interdiū. s. e. So. ibi in muliere. hic i vi ro fm dy. qd dic vt in drio. **¶** Opp. C. ne fideiuss. do. d. l. i. So. glo. qd ibi phibet satisfari ostante mrimonio. hic pmit tit eo soluto. In drio recitat qdā opinio s? quā soluit qd ibi phibet satisfatio d dote reseruāda. no aut d dote restituē da. de qua loq? hic. et illā opinionē t? dy. et ita dicit se consue. luisse. **¶** Que g illarū opinionū sit verior videam? Et p dy.

facit. qd in dote possit cōstitui duo rei. vt. l. si. C. d. do. cau. s? duo rei vident ad inuicē fideiubere. vt. l. vir vxori in fi. s. ad vell. **¶** Pretea paria sūt aliqd fieri vno tpe vel fieri alio et cōferri in illud et. vt. l. in tēpus. j. de here. insti. et. l. quod sponse. C. d. dona. ante nup. s? mrimonio soluto pot satisfda ri de dote restituēda. g. eodē mō eo cōstante cū cōferat in tē pus soluti mrimoni. **¶** Pretea pbat p. l. cū o? s. no aut. diuncto. s. si. eiusdē. l. fm so. quā facit ibi glo. C. d. bo. q libe. **¶** Pretea pignora possunt pstitui p dote restituēda. vt l. qm. alias incipit calipodius. j. d. so. fm dy. **¶** Pretea pater videt fideiussor filij. vt. l. cū filius. in prin. et l. si seruum in prin. d. xbo. ob. et s. pe. sed p pot obligari p dote filij. vt l. si cū dotē. s. transgrediamur. s. e. et j. l. prima. in prin. g. rē. **¶** Pretea videt ter. in l. sed et si fideiussor. in prin. j. d. re iudi. et l. alia. in prin. s. e. et qd ibi no. In drio ē opi. Jo. in d. l. i. C. ne fideiuss. do. den. et hoc tenet Inno. in. c. p. vestras extra de do. inf. vi. et vro. qd mibi no placet. pto p. l. i. et j. C. ne fideiuss. do. den. q. l. p. i. a. phibet fideiussorē dari p do? te cōseruanda. l. iij. dicit qd ampliat. l. i. g. phibet oēm satisfda tionē cōstante mrimonio. als nulla ampliatio eēt. **¶** Pre te rea vide ter. ibi dū dicit nullā ampliatōez fieri et sic vti? signovniuersali. qd de sui natura requir? plura. vt no. in l. i. re mandata. C. mada. phibet ergo no solū satisfdatōez d re cō seruāda. sed etia de restituēda. **¶** Pretea rō q ponit i. d. l. si est ne vlla cā pfidei oriat inf. vi. et vro. sed illa rō h? locuz siue de fideiussor de dote pseruāda siue de dote restituē da vniuersim. semp em pot marit? dicere mulieri q eēt ppe da aduersus eū cū ab eo fideiussorē exigit. ppe qd ipe ma ritus ē fideiussorib? obligat? et est qm seruus eoz: qd debet tor dicit quodamō seruus creditoris. vt. l. fideiussor. s. si rem. j. de le. iij. et C. d. noua. l. iij. **¶** Pretea d dy. est qd fū de iussio d dote cōseruāda et d dote restituēda ē idē. no. n. p? restitui si no cōseruet. vt patet in deposito qd dat ad cōseru uādū p qd ille obligat ad restituēdū. vt. l. i. s. depo. **¶** Sic ergo phibet dari cautio de dote restituēda. ita et d ea cōseruā da cōstante mrimonio: sed eo soluto pot inponi vt hic. **¶** Ad rōne dy. dū dicit qd in dote possit cōstitui duo rei. dico qd in d. l. fin. no dicit hoc. sed d? qd duo rei possit recipere dotē nec adicit insolidū. sed si sic intelligeres qd essent psonae inuicēz diuncte vt paf et filius. vel duo fies et sic ex hoc non orit cā pfidie ostante mrimonio. vt ifra dica. **¶** Ad aliud qd dic glo. p. l. si in tēpus. i. rīdeo per. l. cū minor. s. d. ser. expo. qd he. cl. re sistit in initio. **¶** Ad l. cū o? s. cū aut. rīdeo qd ibi loq? in pigno ribus in qbus no ē eadē rō que in fideiussore. vt ifra dicaz. sed si obligaret bona alij? fateor qd eēt idē. **¶** Ad aliud qd dy cit d pignori bus si vir obligat bona sua no ē eadē rō. et no valeret. **¶** Ad id qd dicit de pfer filio recipientib? dotē. rīdo qd sunt cōiuncte psonae. ita qd ppe hoc no pot oriri cā pfidie **¶** Ad l. et si fideiussor. j. d. re iudi. cū si. rīdeo qd loq? in fideiuss ore dato a marito so. matri. als ille leges no pcederet. hoc autem qd dixi fideiussorē no posse dari ostante mrimonio. in telligo nisi in casu inopie: quia tūc secus. vt in. c. p. vfas. et d dona. inf. vi. et vro. **¶** Op. qd nullū sit interuiriū medij tē poris. vt. C. de rei vr. ac. l. i. s. exactio. vbi videt qd vir oēs fru ctus d? restituere mulieri Istud est forte drio. et cy. tagit in l. dria et nescit qd dicat. **¶** Dico qd oēs fructus qd papiunt ex re vel ppter rem mulieris debent ei restitui post annū. vt. d. s. exactio. et s. se. et s. e. l. diuortio. s. no solū. Istō cāu cōmodū mediorū tēporē qd illo medio tpe h? cōmoditatē istoz fru ctū. facit. l. iij. s. de pac. dota. **¶** Si no fruct? papiunt ex do? te no tamē ex re mulieris. vt puta si dos erat in pecunia. et sic erat debitu in gñe. tūc noie vsurariū post annū marit? no d? aliqd restituere. merito cōmodū medij tps estimat. ita lo qtur hic. facit. l. si nanis. s. de rei vē. **¶** Ctenio ad glo. fin. et op. et videt qd ipa mulier inuita ipa no patiat hāc deductio nē. vt. l. si tibi madauero. in prin. et s. i. s. mā. So. glo. h. speci ale in dote. vt soluet in drio. **¶** Quero qd si vir vult solue re ab initio deducto cōmodo medij tps. et mulier cōtradit an debeat audiri vir. **¶** Quidā dicit qd sic et ita ponit casum hic in. vñ sed nec. et hec est vna lec. **¶** Ista no ē vā lec. qd hoc sit

nō tñ gfa mulieris, sed etiā viri, que lec. pōt eē nā si intelli-
gas virū satisfāre nō posse: r q mulier in principio satisfā-
tionē petisset, al's sec? nō em hoc d3 fieri ad petitiōem viri.
ar. d. l. si tibi mādauero. s. l. s. mā. Alij dicūt q loq̄t hīc quā
do iā ē lata sūa d3 maritū: r facta est deductio d3 mulieris: qz
tūc nō posset mutare voluntatē. q̄si dicat si deductio nō esset
facta nō posset vir in muliere pseq̄ vt fiat deductio. ar. l. si in
der circūuentus. s. d. minori. r. l. ut illud. in fi. s. d. edil. edict.
Sed puto q eoipō q mulier petijt a viro sibi p̄stari satisfā-
tionē marito deferret p. l. hec facultas. vel q satisfādet. vel si nō
pōt soluat deductio in iusfurio mediij t̄p̄is: nec mulier pōt mu-
tare voluntatē vt hīc d3. **Nō** ob. leges allegatē in d̄riss: qz lo-
quūt in bñficio qd dat alicui d3 iure specialit: qd facili? tollit
vt. l. in onerarijs. s. si. s. si recissa. d. ac. r. obli. **Sed** d3 p̄di-
cta videt q siue mulier velit siue nolit maritus possit solue-
re aū diē. j. d. so. l. qd in diē. s. i. **Rñdeo** si marit? veller statim
insolidū nulla facta deductio posset. vt. l. d̄ria. sed si vult de-
ducere nō p̄t nisi prius mulier ab eo petat p̄p qd ei d̄fer-
tur p̄ditio. **Reob.** s. e. l. diuortio. s. interdū. r qd ibi not. et
qd ibi dicit. **Quero** quo iure petat hec satisfāctio. **Rñdo**
officio iudicis vt hīc. r. l. in oib? s. d. iudi. **Quero** q̄līe for-
mabit hīc libellus. **Rñdeo** pōt mulier petere sibi satisfāre
r adiicē q si p cōmāciā recusauerit statim p̄dēnet insolidū. ar.
C. vñ vir r vxor. l. si ob rē. r. l. cōditōes. C. locatī. **Puto** etiā
q si simpliciter petat si bi satisfādari succedit offi. iudicis ad illd
faciendū fm formā illi? s. **Ultimo** glo. assignat ar. d. de
l. fi. C. q bo. ce. poss. **Dicit** dy. sol. vt ibi. vel sol. vt colligit. s. e.
glo. ibi vel dic veri?

Siue autem **Quero** qñ est piculū mariti. **Rñdeo**
regularit eē piculum mulieris qz res pe-
rijt ei cuius est. vt. l. pignus. C. d. pig. acf. Fallit in casibus b
notatis in glo.

Si vir vxori **Vir** tenet restituere q̄qd habet vel h̄re
sperat a liberto dotali. nisi animo donā-
di vel p̄pensandī sibi p̄missum fuerit manumittere. b. dicit.
Op. q ista cōditio nō valeat cū sit pactū d3 futura succes-
sione. vt. l. si. C. d. pac. qd glo. soluit notabilif. qd dic vt p̄le-
ne scripsi in. l. stipulatio. hoc mō p̄cepta. j. d. xbo. ob.

Si maritus **In** bono sufficit maritū eē talē in rebus
dotalibus q̄lē in suis ē. secus in malo. b.
dicit notabilif. **Nota** q in reb? p̄p̄ijs culpa nō punit.
sic. s. e. l. etiā. s. l. r. de peti. here. l. si qd possessor. s. sicut. r. C.
man. l. in re mādāta. **Oppo.** s. d. his q sūt suū vel alie. in
l. i. j. s. i. **Sol.** ibi ex qualitate facti apparebat dolus. **Opp.**
q res dotalis non sunt aliene sed p̄p̄ie. vt. l. dote. C. de rei
ven. **So.** intellige aliena s3 spe tam in faciēdo q in negligē-
do. **Quero** vtrū maritus teneat in reb? dotalib? de le-
ui culpa. **Quidā** distigunt. finalif glo. tenet q teneat de le-
ui culpa. qd est verū siue in faciēdo siue in omittēdo. qd di-
xi in. l. si mora. s. e. **Bartolus.**

Si vxor **Qui** p̄p̄ dolū tenet restituere rē nō cōsequitur
dilatōes ad eā p̄quirendam. al's secus. b. dicit.
Opp. C. de rei vx. ac. s. taceat. r. s. sed nec ob ipensas. qui
dam dicūt q hīc corrigif. sed x̄itas est ista q sit cōpensatio
qñ quātitas debet vtriqz. dicit in. l. rei iudi. s. i. s. e. **Dicit**
hīc q op̄ensabit q̄ro qd. **In** gl. sūt op. nam glo. tenet q mu-
lier teneat ad duplū vel ad q̄ruplū. qz furtū p̄misi. **Qu.** q
ad simplū tñ. r hāc tenet dy. nā p̄stante m̄fimonio nō nasci-
tur actō penalīs. q nō nascit eo soluto nisi de nouo d̄ctet. s3
hīc nō cōtractant. q̄ rē. vt. l. iij. j. re. amo. **Quero** qd t̄p̄s
est istd qd dat mulieri. **In** glo. sūt op̄i. tene q erit in arbitrio
iudicis. ar. l. i. in fi. j. d. iure delib. **Quero** an eoipō q vir
nō p̄hibuit videat p̄mittere. **Glo.** videt dicere q sic. qd in-
telligo si vir scit r nō p̄hibuit al's secus. vt. l. q vas. s. ve-
tare. j. d. furtis. **Idē** si res erat quā verisimilif m̄lr credebatur
virū p̄missurū cōmodare. ar. in. l. inf oēs. s. recte. j. d. fur. r. ist.
d. ob. q ex delict. nas. s. placuit. r ibi no. vlti not. q in obligā-
tiōe rem restituī sicut deuenit ad estimatōes rē nō extrāte. vt
l. in re furtiua. cu3 similib? d. cōdi. fur. ita rē nō apparēte. vt
hīc in tex. exp̄ssius. in. l. cū res. s. itē si res. j. d. leg. i. **Quero**

rit glo. de quo cauebit. **Pic** vt in glo. q̄ incipit vt inuentat si
possit teneat. sed illud qd dicitur vel actionē cedat. nō ē verū qz
nō liberat cedendo actionē. quia nō tenet eo q habeat acti-
onē. sed ex sua culpa tenet.

Si bona. **Si** iudiciū tenz p pte sufficit p pte ferri sūa.
Op. q iudiciū exp̄ret. sed instantia trāseat ad fiscū. vt. l. si
eum hoies. j. d. fideiuss. r. l. si seruus. s. d. his q no. infra. r. l. i. C.
si pen. ap. mors interu. r. l. si petitor. s. d. iudi. **So.** dicit **Ja.**
de are. q d̄ria loquūt in herede. sed fiscus nō ē heres vt hīc
r pbat in. l. inf eos fideiussores. s. si. j. d. fideiuss. r. l. quoties
j. de noua. hec so. nō placet. sufficit em q in aliquē trāseat bo-
na vniuersalit. vt patet in p̄fe q occupat bona filij iure pecu-
lij r in eū trāsit r transferit instantia. vt. l. tā ex cōtractib? s.
de iudi. r. l. sed si vnus. s. si filio. j. de inur. **Pic** q speciale
est in fisco. vt in eū instantia nō trāseat: quia suos iudices h̄s
Opp. q nō sufficiat iudicē cōdemnare pro pte. cū debeat
at sententia sup toto. vt. l. in hoc iudicio. s. fa. her. l. i. C. si
aduer. rem iudi. r ibi per **Pe.** **So.** quādo iudiciū sup toto te-
net sup toto d3 p̄nunciari vt in d̄riss. sed qñ tenet p pte tñ.
sufficit p pte p̄nunciari. vt hīc. **Per** hoc dicebā in qōne de
facto petitor petijt rem. in fine apparz p̄uentū nō possidere
nisi p pte. iudex p illa pte eū p̄demnauit: d alia nihil dixit.
puto sūaz ualere. qz p pte quā nō possidebat nō valz iudiciū
vt. l. si. d. rei ven. r ibi cy. r. C. d. ali. iudi. mu. cā fac. l. i. **Quid** er-
go dices si ille q habebat actionē ad q̄nquaginta petijt cē-
tum. an sufficit iudicē p̄nunciare d3 q̄nquaginta. **Rñ.** nō vt
dicā in. l. i. C. si aduer. rem iudi. qz in totū tenet iudiciū. l3 nō
totū debeat. tex. ē in ca. abbate sane. extra d rei iudi. l. i. vi. r. l.
cū putat. s. sam. her. **Quero** dicit hīc q dos fuit publi-
cata p pte. q̄ro exēpū. **Glo.** dicit in. l. iulia. d vi priua. **Ex**
hoc no. q dos fuit publicata so. ma. q̄a. l. iul. de vi priua. nō
est in illis casibus in quib? pōt fieri publicatio dotis p̄stā-
te matrimonio q ponūt i. l. iij. C. de bo. dā. **Quero** q le-
ge fuerit publicata oīa bona. dicit glo. in q̄nq casib? q por-
nunt in. l. v. C. de bo. dam. **Glo.** nō habz necesse se restringe-
re ad illos casus. qz illa lex loquūt constante m̄fimonio. ista
autē de publicatōe que fit solu. ma. quo casu habet locū om-
nes leges que loquunt de publicatione bonorum. quod est
notandum.

Si filiofamilias. **In** peculio filij videtur esse
illud mulier poterit p̄pensare. b. d. **Adde** ad tex. ibi
vxori debet. q. d. impense res donate r amote nō valebant
tantū q̄tū erat dos. r sic pat haberet totū p cōpensationē.
r residuū adhuc debebit fm **Ja.** de are. **Opp.** C. de rei
vro. acf. l. i. s. sed nec ob ipensas. **Dicit** glo. q ista lex corrī-
gif hodie: qz p̄hibita ē cōpensatio in actōe de dote. **Idē** no-
ta. s. e. l. i. in glo. mag. s. q cōpensatio hodie sit p̄hibita. **Stri-**
tum no. in multis locis. r veri? vt dixi. s. e. l. rei iudi. s. i. qz et
am in actōne de dote obijcit p̄pensatio. sed quicqd sit posi-
to q cōpensatio eēt p̄hibita ista lex nō corrigif. nā cōpensā-
tio ē p̄hibita opponi cōtra mulierē agentē actione de dote
hic nō p̄mittit mulierē p̄uento de dote ob res donatas amo-
tas vel ipensas vt cōpensatōz opponat. **Cū** g sit in fauorē
mulieris nō d3 intelligi correctū p. s. sed nec ob ipensas. s.
alle. cū sit in fauorē mulieris. r hoc verū si res donate vel a
mote sunt p̄sumpte a viro ita q vtriqz debetur q̄ntitas. s3 si
res extarent adhuc mulier haberet retentiōē illarū rez pro-
dote p hāc. l. q̄ indistincte loq̄t. r eēt speciale fauorē mulieris
cōtra regulā positā in. l. sub p̄textu. C. cōmo. **Nota** g ex
hac. l. q mulier cōtra virū retinet r cōpensat. r in hoc nulla
hodie facta ē cōpensationis mutatio. r hoc tenet hīc **Ja.** d.
are. **Quero** an pat cedendo actionē libereat. **Rñ.** q non
quia haberet cedere eādē cōtra seipm: qd cū nō posset fieri
de necessitate sit cōpensatio fm dy. **Opp.** q ille q habz ac-
tionē de peculio nō pōt de ea op̄ensatōes opponere. vt. l.
cum fundus. s. seruū. s. si cer. pe. **So.** illud est verū quando
pat vel domin? ageret actione p̄pria. secus si de peculiatē
vt b. vel dic q b p̄stabat peculū eē soluēdo.

Maritum. Maritus q̄ dotē restituit tenet cauere de dolo et culpa et contra nō restituit iurā i l. rē. b. d. Quidā dicit p̄ istū. s. actōez de dote eē arbitrariā. s. non ē verū. iō em̄ in ea iurā in l. rē. q̄ ē bonafidei. vt hic d. i. gl. **Quero** de qua culpa teneat marit⁹. **Glo.** ponit opī. veritas ē q̄ tenet de dolo lata culpa et leni. vt dixi plene in l. si mora. s. e. **Quero** exēplū in quo vir potuit cōmittere culpā cōstante m̄rimōio. **glo.** dicit si forte cessauit vti seruutib⁹. et sic sunt amisse. **Hoc** nō placet. **Ja.** d. are. q̄ vir si pōt alienare seruutates fūdo dotali debitas. vt. l. lex iulia. s. de fun. do. sed pōt sustineri **glo.** q̄ nō pōt alienare patiēdo. vt ibi. sed nō vtēdo sic. vt hac **glo.** not. z. l. si marit⁹. s. d. fun. do. ar. j. d. diuer. z. tēp. p̄scrip. l. lōge. z. qd̄ ibi nō. **Ultio** h̄ videt̄ tex. q̄ fm̄ iura s̄oz. soluto ma. res dotalis sūt mulieris ibi dū tex. dicit res n̄as rē. sed exponit **glo.** res n̄as. scz spe nō re. z. sic definit **gl.** q̄ etiā sol. ma. nō sūt res dotalis mulieris vere. **Ja.** de are. s. per. l. in reb⁹. **C.** d. iure do. sed illud ē verū tpe illarū legū. hodie se? vt dixi in. l. si mora. s. e.

Si post diuortium. Post moraz piculū resū dotaliū spectat ad virū. b. d. **Que** rit **glo.** an debeat adhiberi distinctio. an res dotalis essent eodē mō p̄ture penes vxorē vel nō. **Et** iste tex. facit q̄ non ibi dū dicit oimodā rē. **In** actiōib⁹ realib⁹ dic vt plene nō. in. l. itē si xberatū. s. fin. de rei ven. in p̄sonali dic vt nō. in. l. quod re. s. si cer. pe. dixi in. l. nemo rem suam. s. p̄mo. j. de xbo. obliga.

Si qui dotalium Vir tenet p̄seq̄ seruos fugitiuos sui culpā suis exp̄ss. b. d.

Si vir vxor tenet stare colono. z. pensōes sequētium annoz spectat ad eā. p̄cedenti ad virū. b. d. **Ad** de ad tex. ibi marit⁹ condemnat⁹ sit de colono. eo q̄ mulier colonū expulit. **Ja.** de are. **Op.** C. loca. l. emptorē. z. l. n̄ h̄l̄ interest. s. i. de le. i. **So.** hic in successore ad quē q̄s cogit̄ ex necessitate trāsserēt in dñis x̄o trāsserebat ex voluntate **Hanc** so. ponit **glo.** in. l. diuortio. in **glo.** mag. **Contra** istā so. op. s. loca. l. si q̄s domū. s. i. **So.** ibi fructuari⁹ non habet bat plenā administratōez respectu iuris dñij. h̄ic marit⁹ plenā administratōez habebat. **Circa** hāc materiā **Ja.** de are. ponit h̄ic vnā distinctōez. z. cy. aliā in. l. emptorē. C. locati. z. neuter eoz plene dicit. **Dic** **g** lati⁹ z. sic. cū q̄rit an successor cogat stare colono. aut loq̄t in successore vn̄uersali. z. tūc nō est dubiū q̄ tenet z. cogit̄ sicut defunct⁹. vt. l. heres. s. nō de beo. z. l. heredē. j. de re in. **Aut** de successore singulari. z. tūc aut cōductori ē cōstitutū ius in re. z. quilibet successor cogit̄ stare colono. vt. l. i. s. i. j. d. sup̄. z. l. i. z. i. j. s. si ager vec. vt em̄ p̄bi. pe. **Aut** ei nō ē cōstitutū ius in re. z. tūc aut successor nō succedit in plenū ius. vt missus in poss. cau. rei ser. z. cogitur stare colono. vt. l. in venditōe. s. i. de bo. auc. iudi. possi. **Aut** succedit in ius plenū z. tūc aut ex voluntate. z. non cogit̄ stare colono vt. l. emptorē. C. loca. l. z. n̄ h̄l̄. s. i. j. d. le. i. **Fallit** fauore fisci. vt. l. i. s. i. j. d. iure fisci. **Aut** successor fuit ex necessitate. z. tūc aut ille q̄ locauit nō habebat plenā administratōez. vt fructuari⁹ respectu iuris dñij. z. successor nō tenet stare colono. vt. l. i. s. i. j. d. domū. s. i. s. locati. **Aut** habebat plenā administratōez respectu ei⁹ eius cui restituit postea. z. successor tenet stare colono. vt. l. si tutele. j. d. admi. tu. **Aut** habebat plenā administratōez noīe suo. z. tūc similis successor in quē trāsserēt ex necessitate tenet stare colono. vt h̄ic inuit̄ iste. s. q̄ mulier habet necesse stare colono viri. qd̄ sane intelligo scz q̄ ex necessitate quadā q̄scant marito d̄ idēitate. z. p̄ seq̄ns de patiētia p̄standa colono dat̄ exceptio vel retētio. **Nam** hoc nō ē iure cautū. nec ista lex dicit hoc si inspicias eā i mil le annis. **Ultio** ex p̄dictis habetis notare q̄ q̄n aliq̄s locat domū vel fundū. z. p̄ obseruatōe obligat oīa bona sua. q̄ colonus vel iūq̄linus pōt dicere se remanere in re cōdu ducta. s. vigore pignoris. z. sic successor nō poterit eū expellere. quia habet ius in re fm̄ distinctōez p̄dictā. idē nō. j. de sup̄. l. i. s. qd̄ autē.

Emel mora. Oblatio sequēs purgat morā p̄cedentē z. eius effectū tollit. b.

dicit. **Op.** z. videt̄ q̄ nō sit mora ibi postq̄ vir obtulit et mulier accipere voluit. vt. l. mora. s. d. vltur. **Rūdeo** q̄ ab initio fuit mora. sed postea p̄ oblatōez sequētē purgat. **Quero** vtrū liberet marit⁹ interitu ei⁹ rei infuiente culpa sua. **Glo.** videt̄ dicere q̄ nō. z. intelligit h̄ic seruūz decessisse sine dolo et culpa mariti. qd̄ intelligit de lata culpa. de leni enim nō tenet post oblatōez. vt. l. si mora. s. e. z. ibi dixi. **Quero** vtrū alijs modis mora purget̄. **Dic** vt in **glo.**

Post diuortium Licet p̄sona actoris mutet̄. non tū mutat̄ q̄litas actōis. s. respectu cōuenti. b. d. **Op.** s. eo. l. si maritus. **So.** si mutat̄ p̄sona ex pte rei. mutat̄ etiā cōditō actōis ex pte actoris. vt ibi. sed si mutat̄ persona ex parte actoris nō cōtingit mutatio ex pte rei vt h̄ic. sed bñ cōtingeret mutatio ex pte ip̄i actoris. q̄ heres extrane⁹ agēs nō habet eadē p̄uilegia q̄ mulier. vt. C. d. p̄uile. do. l. i. z. l. assiduū s. excepti. C. q̄ po. in pig. ha.

Acere Quod vir ab ei⁹ vxore pōt exigere ei⁹ bonis nō cōputat̄. z. illud dicit̄ posse facere qd̄ dicit̄ h̄ic i. tex. ibi posse facere. z. iō in hoc cōpensatio nulla obijciat mulieri. b. d. **Quero** vtrū indistincte maritus dicat̄ posse facere totū id ad qd̄ h̄z actionē. **gl.** dicit q̄ sic si debitor est soluēdo. vñ requirit̄ q̄ vir possit facere d̄ iure z. de facto. nā alias ē inanis actio quā inopia debitoris excludit. vt. l. nā is. s. de dolo. sed dy. dicit q̄ q̄tum ad casū hui⁹. l. eo cau quo d̄ virū habet actōez sufficit q̄ vir sibi p̄p̄i semp̄ ē soluēdo. vt. l. nenseni⁹. s. fi. de re. iu. z. l. cū q̄re batur. j. ad. l. falcī. **Querit** **glo.** qd̄ si marit⁹ est obligatus p̄ vxore pure an anteq̄ soluat poterit mulieri cōp̄sare. **gl.** dicit q̄ sic in. l. si q̄s mādato. d. neg. gest. **In** dñiū facit. q̄ si deiusor nō repetit anteq̄ soluat. vt. l. luci⁹. s. mā. **Sed** ratō diuersitatis patet in. l. indebitū. s. d. cōdi. inde. z. no. in. d. l. si q̄s mādato. **Ultimo** **Ja.** d. are. inducit h̄ic si in argu. q̄ fideiusor d̄ euictōe anteq̄ res euincat̄. etiā si stetit p̄ magnū tēpus nō pōt agere vt liberet̄. quia adhuc obligatus non est. vt h̄ic in fine huius legis. et quod tenet **Ly.** in. l. si pro ea. C. man.

Notiens. Pater appropriat sibi actionē de dote si ante m̄rimoniū stipulet̄ vel post tēpe traditōis. alias secus nisi filia ei⁹ consensit. hoc dicit. **Op.** q̄ actio de dote nō ē nata an m̄rimoniū solutū. vt. l. in rebus. s. i. s. d̄ iure do. dū i in. l. si p̄stante. s. i. s. e. si nō est. ḡ nō pōt stipulādo in se trāsserre dotē. dico q̄ trāssert̄ in se stipulādo. scz spem actōis de dote. **Op.** C. d̄ iure do. l. auia. **So.** pat̄ stipulādo appropriat sibi actōnem de dote vt h̄ic. secus si paciscēdo q̄q̄ incontinenti. vt rō ibi patet. l. in extraneo sit secus. **Quero** h̄ic dicit̄ patrem debere stipulari incōtinētī. qualiter debz̄ intelligi. **Bre** uiter aut dat̄ dotē p̄ aut extraneus. p̄mo cau aut ante m̄rimoniū d̄ctum. z. tunc semp̄ dicit̄ incōtinētī siue p̄cesserit p̄missio de dote dāda siue nō. vt h̄ic in x̄. plane. **Si** post m̄rimoniū d̄ctum. z. tūc aut nulla p̄missio p̄cessit d̄ dote dāda. z. tūc dicit̄ incōtinētī tpe traditōis. vt hac. l. in p̄m. **Aut** p̄cessit de dote dāda. z. tūc dz̄ intelligi incōtinētī tpe p̄missiōis. alias aut̄ q̄rere ius filio. vt. C. d̄ rei vx. act. s. accedit. z. C. de pac. cōuen. l. ex morte. fm̄ dy. qd̄ intellige vez si p̄missio fuit facta tpe m̄rimoniū vel post. nā si an totū tps an m̄rimoniū dicit̄ incōtinētī. vt. s. dixi. **Si** x̄o dotat extrane⁹ si nulla p̄cessit p̄missio dicit̄ incōtinētī tpe traditōis. vt. C. de rei vx. act. s. accedit. si x̄o p̄cesserit p̄missio dicit̄ incontinenti tēpore p̄missiōis. siue fuerit facta ante m̄rimoniū vel post. vt lex morte. C. de pac. cōuen. z. no. in. d. s. accedit. **Idē** dico si tpe p̄missiōis apponat̄ pactū de p̄uisione sibi faciēda de dote restituēda. ar. l. modestinus. j. de so. **Quero** q̄ est rō q̄ pat̄ ante m̄rimoniū pōt quādocūq̄ stipulari l. p̄miserit ante. extraneus x̄o nō. **Glo.** dicit. q̄ ante m̄rimoniū filia nullum ius h̄z in dote. vt h̄ic in vltima **glo.** sed certe illa eadem rō videt̄ in extraneo. vt. l. si extraneus. s. d. cōdi. ob cau. **Sz** rō est. quia p̄ ante m̄rimoniū d̄ctum pōt sp̄salia a muliere contracta dissoluere. quod fieri pōt. vt. l. i. C. d̄ spon. et

hic est in eius potestate ne matrimonium contrahat. merito est in eius potestate stipulari dotem. sed in potestate extranei non est dirimere sponsalia eodem modo nec stipulari dotem. sed post contrarium matrimonium in neutrius potestate est illud dissolvere inuita muliere. C. de repu. l. dissidentis. c. l. se. Et hac ratione ponit text. in l. adoptiu. s. l. s. d. iure do. Et per hoc dico quod si de iure canonico per non potest dirimere sponsalia quod nec etiam potest dotem stipulari inuita filia sua. C. de p. j. e. l. post dotem. So. illud contrarium est quod illa l. reddit diffinitum. dicit ut ibi. C. ultio scias quod hic non cadit illa expositio quam quidam faciunt quod incontinenti dicit fieri quicquid sit constare matrimonium. ut gl. dicit. quod plene examinaui in l. iuris. ver. vtruta si per mortuum. s. d. pac.

Si quis. si maritus non liberat. h. d.

Nupta. C. de diuor. l. sensu. So. intelligi quod hic diuertit sine culpa sua. **Quero** an ista mulier habeat privilegium actionis de dote. Ita dicitur. dicit simpliciter quod sic. In contrarium facit. s. e. l. i. nam postquam est nupta cessat ratio concedendorum privilegiorum mulieri. cedebant enim propter eam maritandam. Ita dicitur. dicit etiam quod dos non solum est necessaria ad maritandam mulierem. sed etiam ad sustinenda onera matrimonii. per hoc est casus in l. assiduus. s. ex cep. C. de po. in pig. hab. z. l. etiam. ubi filii primi matrimonii habent privilegium. multo magis ipsa mulier. quod non.

Quotiens. re. sed satis est debitorum liberare. h. d. **Quero** utrum maritus possit soluto matrimonio dotem exigere ut lux cret. infusurum medij temporis quod olim tenebat restituere annua bina trina die. hodie post annum. Ita dicitur. j. e. l. si. focer. s. lucius.

Marito. tur. per ea parte ad dotem fiscus tenetur. b. dicit. C. de p. ille ad quem bonapuerunt non tenetur creditoribus. ut l. mulier bona. s. d. iure do. z. C. de here. vel ac. ven. l. i. z. ij. So. hic bona mulieris puerunt ad fiscum iure cuiusdam successiois. in d. i. puerunt ex dicto fin. de p. ut l. i. s. c. ex ca. d. iure fil. Vel dicit quod hic bona puerunt ad aliquem ex dispositione legis. in d. i. s. aut ex dispositione bonis. facit. l. i. de bo. poss. z. l. princeps bona. j. d. xbo. sig. C. de p. d. l. si debitor. C. de sen. pass. Soluti ibi fuit publicata certa res. b. quarta pars bonorum. vel melius ibi fuit restituta ad certas res. hic in quarta parte bonorum fuit facta publicatio. **Quero** an vir sit ipso iure liberatus per ea parte quod puenit ad fiscum. Xitas est quod sic. ut l. si debitor de p. i. j. d. fideiuss. l. qdam glo. dicat d. i. i. qd examinaui plene in l. vbi cunq. j. d. fideiuss. ubi dicit quod si tenetur civiliter sed remanet naturalis. sed in l. si. j. d. duo. reis. dubitat.

Si pater. dotem sibi pacto remissam per non exigit soluto matrimonio. h. d. C. de p. quod solutio eius quod debet tollit omnis obligatio. ut j. e. l. si. si vir. z. s. d. iure do. l. vir. ab eo. So. hic dos fuit remissa pacto. ibi acceptilatio que vice solutionis obtinet fin. de p. z. Ita dicitur. q. solutio an xia sit dicat in l. si. si vir. j. e. C. de p. pactum factum vni transit ad heredem eius. ut l. pactum d. pba. So. hic pactum fuit personale. dicit enim ne a se tamen petere. C. de p. quod soluto matrimonio vir non potest petere dotem. ut s. l. pri. in fi. So. intellige quod hic matrimonium constabat mortuo socero. vel si erat solutum fuit inpositum. pactum de dote lucranda fin. glo. sed illa solutio vltima non congruit l. se que dicit ista quoque pecunia in dote erit. c. non possit esse dos sine matrimonio. nisi sustinendo dicas sine matrimonio sed instanti vel preterito. sic habes quod si post matrimonium soluitur viro quod dotem lucrari de illa pecunia dotis fieri. z. ut de eam lucrari.

Si voluntate. Actio iudicati post mortem patris soluitur. dicitur in persona filie. sicut actio de dote. b. dicit. C. de p. quod per suam actio efficitur transitoria ad heredes. ut l. q. libertinus. s. sed si iam. j. de op. lib. So. aliud in opibus libertorum ut ibi. aliud in dote ut hic. de p. assignat rationem. quod ibi uiuere non preest actio filie optebat. z. sic per suam nihil sibi auferet b. viuo preest actio quod filie optebat de dote erat cōs cū filia.

z. sic nec ipsa suia. nec actio. nec litis contestatio impedit filiam solidari pre mortuo. C. de p. ad hoc. j. d. duo. reis. l. ex duobus. Soluti. materia duorum reorum nihil habet cōe cū ista nam per z. filia non habent ut duo rei. ut l. ij. s. ite si voluntate. s. e. z. l. non solum. C. de p. de l. sicut. s. si debitor. s. q. mo. pi. vel hyp. sol. ubi qui consentit debitori videtur consentire heredi eius. g. hic filia que consentit patri videtur consentire heredi patri. Glo. non sol. dy. dicit quod in eodem statu est ibi a quocumque res venditur. z. ex persona heredis non variatur hic secus. quod pater tenetur filiam dotare non heres eius. ita dicit dy. Tenetur g. dy. quod heres patris non cogitur dotare filiam. quod non. Contrarium non. ipse idem in l. in insula. in prin. j. e. qd est verum. ut dicit. j. e. l. post dotem. Contrarium g. solue quod qd videtur alteri consentire ex voluntate videtur consentire heredi eius. ut in d. i. o. secus si consentit ex necessitate quod tunc non videtur consentire heredi. sic cessat ratio inferende necessitatis in heredem. que tamen erat in defuncto ut hic. **Quero** an nec per contestationem. nec per suam primam filie ius solidari. an saltem primam per exactionem a pre factam. dy. tangit in d. l. in insula. z. nil allegat. Ex. est in d. l. ij. C. de bo. q. libe. z. l. si. C. de i. vtriusq. iudi. z. dicit ut ibi per cy. C. ultio scias quod est quidam glo. j. ad l. fal. l. per filiam. in prin. q. videtur huic text. d. d. cetera. sed dicit ut ibi dicam.

Quatenus solutum est mulieri eatenus vir **Cum pater.** a coheredibus suis non repetit. h. d. C. de p. j. d. here. in fi. l. suos quoque. So. intelligas istam finem distinctionem illam. C. de p. de l. si maritus. s. fa. her. Soluti. intelligas quod hic matrimonium erat solutum. ibi non. C. ultio iste. s. fac ad. q. no. in l. ij. s. si per heredi. pe. vitz an pendente aditoe vni us ex institutis per pre alij possint in finem insoludum agere vel conueniri. z. hic videtur casus quod non nisi per pre per qua institutus est pure. quod dicit in l. plane. s. si iuncti. j. de le. i. Sed quod tenetur hoc qualiter consuleat viro ad dotem pendente aditoe. dy. tangit in l. si pstante. s. eo. s. l. q. faciet dari curatore bonis. p. l. si diu. j. q. ex cau. in poss. ea. z. l. i. d. cur. bo. d. a. z. l. si qd instituitur. d. heredi. instit.

Si fundum. Fructus augent dotem. z. id quod iuris est in dote te erit z. in fructibus. b. dicit. Et per istum. s. d. i. s. eo. sup. rubrica quod dos est quod vniuersale. quod augent fructibus sicut hereditas ut hic pbat in l. qd dicit. j. tit. pri. C. de p. po. C. de po. l. iij. Sol. ibi quod fructus debent peti officio iudicis. hic autem principaliter petuntur actione de dote. l. fructus si sunt dos. ita dicit glo. quod intelligo sicut res hereditarie non sunt hereditas. ut l. ij. s. d. re. diu. ita fructus non sunt dos. nec aliqua res dotalis est dos. cū dos sit quod vniuersale. ut s. d. i. sed fructus sunt dotis seu dotalis. C. de p. j. d. xbo. ob. l. i. i. lianus. s. l. i. dicit glo. tu dicit ut ibi. sed illa nil habet facere cum ista. quod ibi loquitur quando dos est soluta perfecte. s. in re deficiente aliquid quod ius. hic quando dos si est perfecte soluta. et de ista materia habes in l. non solum. s. elegans. s. d. dolo. z. per cy. C. de exhi. re. l. exhibitois. **Quero** nunquid legata facta seruis dotalibus debeat mulieri. Glo. z. dy. dicit quod debet inspicere curatore platione sit relicta z. b. sed quod in dubio dicit ut dixi in l. additio. d. acq. heredi. fin. dy. qd nota.

Si prior maritus. Qui promittit quod dos intelligitur g. d. debito cum effectu. h. d. C. de p. j. de re iudi. l. nensenus. z. d. excep. do. l. pure. s. si cum. Glo. soluit mirabiliter aut maritus promittit simpliciter quod debet. z. intelligitur cum effectu deducto ne egeat ut b. Aut promittit centum que dos. z. sic quantitate expressam. z. tunc conuenit insoludum ut in contrario. ar. l. eū qui. s. si mulier. s. de iure iura. idem non. in d. l. nensenus. Idem d. i. in summa so. ma. z. videtur text. in l. meuius. s. a me. j. d. le. ij. **Quero** gl. qd si post hac promissionem vir efficiatur non soluendo. Ita deo periculum est mariti finem distinctionis que ponitur in l. si extraneus. s. de i. do.

De dotis. Ista est pulchra. l. z. habet materiam quotidianam z. subtilis z. pessime examinata. z. hoc dicit finem lec. quā teneo. Adhibet ad stipulandum in parte dotis donandū videtur adhibere. z. si maritus mulieri est heres ei tenebit etiam si hereditas soluendo non fuerit hoc dicit. Ita ponit thema. scdo rñdet ad. q. etio rñdet cui.

dam tacite obiectiōi. sed a ibi. nihilominus. tertia ibi. nec ad
re p̄tinere. In ter. ibi. p̄pensasse. i. actōz cōfudisse. ¶ **P**.
isti adhibiti vidēt adhibiti vt. p̄curatores. vt. l. mulier. §. si.
§. d. iure do. g. nō possūt illū herede p̄uenire. qz si eēt exactū
ei restitueret. vt. l. idēqz. §. si cui. §. mā. d. g. heres tueri se ex
ceptiōe dolo facis. ¶ **G**lo. r̄ndet qz aīo donādī facit p̄stat. alī
p̄sumeret vt. p̄curator. cū auarissimū sit gen⁹ mulieruz. et ita
dicit glo. quā vide et incipit animo donādī r̄. vsqz ibi nisi. et
ibi dimitte. Et assume ibi. et ibi haberet locū r̄. et illa cōfite
net. §. diuinare ē qd mibi displicet. qz nō est vā lec. dic g. qz b
isti fuerūt ad stipulādū p̄te dotis adhibiti. iō vident donat
re in d̄rio vō ad totā dotē stipulādā fuerūt adhibiti. iō non
p̄sumit donatio. sed pōt etiā eē alia p̄sumptio. mō qm muli
er vult aliū adhiberi ad totā dotē stipulādā. tūc ē p̄p̄ hōne
statē. qz mulier nō vult ascribi in instrumēto. vt. l. si pupillus
§. pupill⁹. d. auct. tuto. et l. optimā. C. d. d̄ben. et cōmit. stip. §. 3
qm p̄te stipulat et ad p̄tes alias adhibet alios cessat illa p̄sum
ptio honestatis. cū voluerit stipulari. qz sicut p̄te stipulat in
sua p̄sona. ita et in totū potuisset reiecta cā honestatis. Idē
dico si p̄tem nō stipulat sed aliū adhibet ad partē stipulan
dā. ¶ **P**reterea. put potuit sine stipulatōe in p̄te stare ita
et in toto. et hoc pbat. l. ij. C. d. iure do. et l. cū pponas. C. si qz
alteri vel sibi. ¶ **P**. d. l. cū marit⁹. §. si. §. d. pa. do. gl. dic qz
ibi animo donādī cōstabat d̄rio. Istud ē diuinare. et mibi di
splicet. Sed r̄ndeo qz ibi fuerūt adhibiti ad stipulādū dotē i
vno cāu. in alio nō. iō p̄sumit donatio vt ibi. sec⁹ si fuisset ad
hibiti ad stipulādū in oēm casū. vt. l. mulier. §. si. §. d. iur. do.
et l. cū qz decedēs. §. nuptura. j. d. lega. ij. ¶ **E**ne g. si cōstat qz
animo donādī eēt adhibiti. istam⁹ certo. si nō apparet. tunc
aut ē adhibiti⁹ ad stipulādū p̄te dotis. aut totū vt vidistis et
rōnē assignauit. ¶ **A**lteri⁹ op. posito qz adhibiti⁹ videatur
aīo donādī tū mulier pōt donatōz ipam reuocare. vt. l.
seia. in fi. d. dote p̄le. ¶ **H**ui⁹ d̄rij timore glo. dicit qz pōt intel
ligi ista. l. qz fuit adhibiti⁹ cā mortis. qd in dubio p̄sumit. nō
ob. l. seia. qz fateor qz pōt reuocare exp̄se. vt ibi fuit. hic nō
exp̄se reuocauit. et sic glo. dicit hic exp̄si⁹. ¶ **G**lo. ponit istam
opī. que fuit Azo. in. l. marit⁹. in fi. §. d. pact. do. ¶ **D**icit ne bñ
ista glo. Et certe nec ad istā. l. nec ad. l. d̄riā bñ dicit. qz dona
tio cā mortis defalcā. vt. l. in donatōe. C. ad. l. fal. et l. i. §. 3 et
mortis. j. quoz leg. Si defalcā. g. apparet qz heres nō ter
net vltra vires hereditarias. sed hic tex. dicit qz vltra vires
hereditarias. g. ista lec. nō ē bona q̄tū ad hāc. l. qz p̄sumat
donatio cā mortis. Ad. l. seia. d. do. p̄le. r̄n. qz fuit facta men
tio mortis. iō p̄sumit cā mortis. ¶ **S**ed istud op. et ē diffici
le d̄riū de. l. cū marit⁹. in fi. §. d. pac. do. vbi fuit facta mentio
mortis. et tūc est inf̄ viuos. nescio qd dicā. dic qz ibi fuit actū
vel ibi p̄sumit. p̄p̄ duos act⁹. vnus ē. qz fuit pacta mulier
fratri suo. deinde ali⁹ fuit stipulat⁹. secus si vno actu. vt. d.
l. seia. de do. p̄le. Sed istud dubitādo. dico naz habes qz si
apparet aīo donādī istam⁹ certo. si cā mortis vel inf̄ viuos
etiā istam⁹ certo. Aut dubitā. et tūc si est facta mētio mor
tis p̄sumit qz cā mortis vt hic. nisi duo act⁹ interueniant vt
dicit. Aut nō ē facta mētio mortis. et tūc p̄sumit inf̄ viuos. vt
l. §. alle. ¶ **P**. de. l. p̄cula. §. d. p̄ba. ¶ **G**lo. dicit qz ē verum
nisi rō t̄pis aliud iducat. et vide glo. ibi. nisi aliud r̄. et sic gl.
tenet qz sola rō t̄pis facit p̄sumi donatōez. dicit ne bñ. ¶ **C**er
te nō. qz nō sufficit solus cursus t̄pis. et illud ē iō quādoqz qz
allegat titulū et cursum t̄pis ad illud. an sufficit. dic vt dixi in
l. si certis annis. C. d. pac. et l. cū d̄ in rem x̄fo. §. d̄v̄sur. vbi te
tigi d̄ dote et in qdōne quā disputauit illa qz fuit ad marituz
cū magna dote. Aliquādo allegat cursum t̄pis tūc et tūc si ef
fet tantus cursus qz sufficeret ad p̄scriptōz. tūc nō ē dubiū. Si
nō ē sufficiēs. tūc solus cursus t̄pis nō iducit p̄sumptōez ly
beratōis. vt. l. libertis. la. ij. §. i. j. d. alimē. le. Fallit in debito
odioso lucrī. vt. l. cū post. in p̄m. §. d. iure do. et l. cū qdā. §. i. §.
d. v̄sur. et C. d. v̄sur. l. v̄suras. Et ita debes itelligere illā expo
sitōz. Et aduerte qz si cadit ad. l. §. ad r̄gulā ḡnālī formatā
qz i dubio nō p̄sumit aīo donādī. ¶ **P**. d. l. si fu⁹ cōf. §. l. d. do.
inf̄ vi. et v̄r. So. illud ē verū. nisi rō sāguinis aliud iducat
et vide glo. ibi sāguinis. Similē glo. habes in. l. v̄trū. j. de

do. inf̄ vi. et v̄ro. dicit ne bñ ista glo. ¶ **C**erte nō. qz. l. si seruus
cōis. §. i. nō dicit qz rō sāguinis facit p̄sumi donatōz. §. d̄i
cit qz facit p̄sumi cōsensū qz inducit donatōz. et hoc dicit gl.
in. l. qz patif. §. mā. sed in cāu legis d̄rie ille cōsensu in quoz
cunqz extraneo facit p̄sumi donatōez. vt. l. in edib⁹. in fi. j. d.
dona. vñ ibi fecit rō sāguinis p̄sumi cōsensū istū. et illa glo.
q̄tū ad. l. illā nō bñ dicit sed ad. l. istā p̄e⁹ dicit. l. qz rōne sā
guinis p̄sumat donatio. vt. l. mulier. in fi. §. d. iure do. ¶ **I**tez
in p̄re nō p̄sumit. vt. l. post dotē. fm lec. dy. ¶ **I**tez in fratre nō
p̄sumit. vt. l. cū qz. §. nuptura. j. d. le. ij. etiā fm opī. glo. et est
casus d̄ illā glo. in. l. cū maritus. in fi. §. de pac. do. fm qz gl.
intelligit et sic glo. male dicit in vno tū reperio qz bñ dicit qz
ascendens adhibet aliquē ex descendētib⁹. vt inf̄ filiū et fili
am. vt mat̄ filiā et pat̄ filiū. et p̄ hoc. l. donatōes. §. sp̄es. j. de
dona. et l. si. e. ti. ¶ **P**. d. l. si vō nō remunerandī. §. idē
papi. §. mā. ¶ **G**lo. soluit p̄ rōnē qz vicissim p̄sumit donatio.
dicit ne bñ ista glo. Et dico qz bñ dicit i duob⁹ casib⁹ eē ius
legis. quia in dote est speciale. vt si mibi mulieri donasti et te
adhibeo vt stipuleris. vt. l. idēqz. §. si cui. §. mā. et qz hoc fit ve
rum est casus in. l. post dotē. j. e. fm lec. dy. ¶ **S**ed illā pōt re
sponderi qz p̄ nō videt donare. sed ad. l. idēqz. §. si cui. nō vi
det dare r̄sum. ¶ **P**. de. l. rem in p̄senti. §. accedit. C. de
rei v̄ro. act. So. ibi fauore dotis ē. qz illa cā respicit pietatē
vt. l. cū his. §. p̄e. §. d. cōdī. inde. ¶ **P**. de. l. oimodo. j. tit. i.
So. illud ē verū in modicis. et iō do vñā regulā quā dat iur
riscōsultus in. l. v̄trū. §. d. dona. inf̄ vi. et v̄ro. qz in dubio nō p̄
sumit donatio nisi ex mō vel ḡne aliud inducat vel p̄sumat
declaro ex mō intelligo. i. ex cursu t̄pis et ex gestu negocij. vt
l. p̄cula. §. d. p̄ba. et hac. l. cū si. fm lectu. quā teneo in. l. falsus
§. si factum. j. d. fur. et qd nō. in. l. qua rōne. §. si. d. acq. re. do. et
qd nō. in. l. i. an fin. §. ad. l. r̄bo. de iac. ¶ **S**equit vel ex ḡe
nere. pōt duob⁹ mōis itelligi ex ḡne scz rei vt modica vel
parua. vt. l. oimō. et l. qd d̄. j. tit. i. ¶ **I**tez ex ḡne scz cāe p̄p̄ quā
dat l̄mittit. vt si cā ē qz respiciat pietatē l̄ respiciat lucz odio
sum vel in alijs causis in glo. specificatis. vt. l. si ego. in fin.
§. ad velle. et sic pōt itelligi oīs casus qz ponit in. d. l. si vō nō
remunerandī. §. idēz papi. §. mā. ¶ **C**lenio ad alias glo. dicit
tur hic qz adeundo videt p̄sentire. d̄ aditio nō habet p̄ solu
ti. in damni heredis. vt. l. v̄ranni⁹. j. d̄ fideiuss. et qd nō. in. l. si
socer. in p̄m. j. e. ¶ **R**ū. qz hic ista successio nō h̄z vim solutio
nis. sed actio habet p̄ p̄fusa. et iō heres tenet istis stipulatō
onib⁹ sicut q̄libz extrane⁹. et p̄pter hoc do meliorē expositō
nē fm Ja. d̄ are. in ter. qd glo. tenet p̄. ll. quas allegat videt
dicere qz habeat vim solutiois qd nō ē verū. ¶ **S**icut b̄ qz
tenet insolidū creditorib⁹. d̄ de. l. i. §. is qz. j. ad trebel. et l. i. rō
ne. §. qd vulgo. j. ad. l. fal. So. glo. qz vsqz ad vires heredita
rias tenet legatarijs et creditorib⁹ insolidū fm ista tēpora.
hodie distinguū aut fecit inuentariū vel nō. qz tūc hodie ter
net legatarijs insolidū p̄ auct. sed cū testator. ¶ **Q**uero an
maritus habeat bñficiū ne p̄ueniat nisi in quātū facere pōt
¶ **G**lo. dicit qz sic. dicit ne bñ glo. ¶ **C**erte sic itelligēdo qz fue
rint adhibiti ad stipulādū p̄te dotis simpliciter. sec⁹ si ad cer
tam p̄tem specificatā vt nō. glo. in x̄bo suspectū. §. e. l. et. §. i. l.
p̄m. in glo. ista. l. dicit. quādoqz aliqz fuit adhibiti⁹ ad stipu
lādū. pone qz stipulor dari sibi et nō adhibeo qz stipulet an
p̄sumet aīo donandī vel nō. quādoqz stipulor dari tertō qd
non ē meū nec est mibi debitū. tūc talis cōuentio non valet
nec mibi nec sibi acq̄rit. vt. §. alteri. insti. d̄ inuti. stipu. et l. istū
p̄latio ista. §. alteri. j. d̄ x̄bo. ob. nec pōt itelligi qz stipulet
vt negociorū gestor. qz nō ē meū negociū nec tāqz p̄curator.
¶ **Q**uādoqz stipulor alteri qd ē meū vel mibi debitū. et tūc in
extraneis nūqz p̄sumit donatio sed tāqz p̄curatori adiectio
vt. l. iulianus. §. i. d̄ x̄bo. ob. et §. si qz alij. insti. de inuti. stipu.
et hoc apparet in. l. donationū. §. penul. de dona. cū gl. Fal
lit rōne sāguinis itelligēdo put dixi. qm vnus ex ascenden
tibus stipulat descendenti in casu in quo pōt sibi q̄ri. vt. l.
publia. in p̄m. §. d̄po. et qd nō. in. l. donatōes. §. i. j. d̄ dona.
¶ **E**t nō ē multū t̄ps qz ego allegauit in quadā pulchra et ma
gna qdōne d̄ qdam stipulatōne. ¶ **Q**uero vltēius pone qz
ego stipulor emo vel d̄po tamē noīe tertij an in dubio vide

or donare ipi tertio. **Q**uidete dñi iste ē pulcher punct? qz in extraneo nō psumit donatio. vt. l. ij. s. de ne. gel. z p totū tñ. nisi esset cā pietatis illud est dubiū. vt. s. dixi inf ascēdentes z descēdentes. z glo. in. l. filie. C. fa. her. dicit qz donatio psumit in pfe qui hz filiū in pte ex solo cōtractu nō psumitur animus donādi sed pcedēdi in peculū sic. vt. l. ij. C. d. castre. pe. z. j. d. pec. leg. l. fi. sed si noie filij emeret z pateret sibi traditū psumit donatio. vt. l. ij. z. ij. C. si qz alteri vbi ita dñ intelligi. l. filie. C. fa. her. nec ob. l. i. C. d. castre. pecu. **I**n mfe nō q talē filiū nō hz in potestate aduerse. si qdē est talis cōtractus qui gerit ex quo posset qri actio: statim psumit pfecta donatio: alias secus. vt. l. fi. j. d. dona. nos habuim? in. l. fundū p fideicōmissū. j. d. leg. i. an psumus sit animo donādi vel nō. **E**t pone ego psumio q obliges rem meā z bñ an inducat pignus psumus sed qro an aīo donādi vel nō videt adhibitus. **R**espondeo nō sed potero agere vt luas. vt. l. fi. vt certo. s. q. sine. s. cōmoda. z dñ plene in. l. finali. C. com. moda. z. l. lutiū. s. manda. **P**rocedo vltē? psumi tibi videri rem meā an videor psumere animo donādi p illa q dñ xi in. l. fi fundū p fideicōmissū. j. d. leg. i. **R**eassumo vñā distinctionē z videbis. ll. qz allegabo. qñqz consentio venditōi rei mee z a te mibi donare. qñqz de alio si de re mibi donata a te psumit donatio. vt. l. fi nō. s. idē papi. s. mada. si nō nō fuit a te mibi donata nec ab auctore tuo vel ab eo cui est heres vel alio ei? pcepto. z tñc ille q vendebat erat patronus meus vel heres patroni z psumit donatio. nisi aliud appareat. vt. l. codicillis. s. i. de le. ij. aut nō erat patronus nec heres psoni. z tñc aut res ipa erat mea res. z tñc nō psumit animo donādi. vt. l. fi fundū p fideicōmissū. s. i. d. lega. i. **S**i nō erat in ea spe. z tunc aut ille actus cui psumio erat talis actus ex quo res ad me puenire debeat z mibi ē i puidicio. vt. l. cū pat. s. libertus. j. d. lega. ij. z. l. nūp. s. i. j. d. le. i. z. l. q. tiens. **C**d fideicō. aut ille act? nō erat talis actus: qz erat i re mea mibi legata sub aliq dñtōe. isto cāu psumiō nō vñ deor remittere fideicōmissū. vt. l. fi fundū. j. ad. l. fal. z no. per dy. in. l. q. rome. s. duo fratres. j. d. nō. obl. z habuistis glo. in. l. fi a substituto. in pñci. j. d. lega. pñmo. **S**i nō non erat donata nec a te nec ab auctore tuo tunc idistice consensus non inducit donatōez. vt. l. cū a mfe. C. d. rei vendi. z qd dixi in. l. fi fundū p fideicōmissū. j. de le. i. **T**ertio pone q cōsentō tibi donāti rem meā videor donare. vt. l. fi seru? s. i. s. d. do na. inf vi. z vro. z. l. ij. C. si aduer. do. z. l. in edit? in. l. fi. d. do na. **Q**uid si cōsentio alienāti rem meā. **D**ic vt dixi in. l. fi fundū p fideicōmissū palle. **Q**uid si psumio alienatōi rei mibi obligate. psumit remissio pignoris. nō tamē de debito psumit donatio. vt. l. fi pbaueris. C. d. remis. pig. z. l. sicut. s. qui. mo. pig. vel hy. sol. **H**abem? videre qñ qz dicat psumi re z in isto habem? videre de pñte d absente z d tacente. itē de subscribente z sigillate. **E**t pño qro an absens z ignorat videt psumi. **E**t breuif nō in hōie sane mentis loquor. de furioso dixi. s. e. l. ij. s. voluntate. z q nō videat cōsentire absens z ignorat. nō in. l. qd meo. s. fi. s. d. ritu nup. cū. l. seq. z. l. ij. in. l. fi. s. e. z. l. fi dñtorē. C. d. pig. z. l. q. vas. s. vetare. j. d. fur. **Q**uero qd de sciēte nō tñ pñte. **R**ñ. absens in cāu in quo cogit psumi psumit psumi. vt. l. ij. s. voluntate. s. eo. als psumus nō psumit. vt. l. in delictis. in pñm. s. d. noralib? **Q**uero qd d pñte sciēte z intelligente cū in ignorat tē nō cadit cōsensus. vt. l. labeo. j. de aqua plu. ar. an in pñte z sciēte qz in tacente. **E**t breuif hic sum? in materia. c. is q tacet. ex de re. iur. lib. vi. z ibi p dy. in glo. in. l. gal? s. d. pig. ac. z. l. qdam. de euic. z. l. inuitus. C. d. pcur. z glo. l. ticia. s. l. ucia. j. d. leg. ij. **E**t vere loquēdo tacere ē qd dam mediū inf cōsentire z dissentire: qz q tacuit nō vere psumit nec nē negat vt in. c. is q tacet. extra d re. iur. li. vi. **S**i si sum? in tali casu i quo non requirit nec scia nec ignorantia z nulli applicabit vt. l. i. s. sciaz. s. d. tribu. **S**i nō ē necesse q applicet alicui ex tremoz. z tñc qñqz qz tacet p cōtumaciaz z tñc psumit psumi vel negare in damni sui. vt. l. de etate. s. q tacuit. s. d. inf ro. act. quādoqz tacet nō p cōtumacia: et tñc qñqz act? q gerit ē aliqz act? vniformis vt dñtus vel qñ. z tñc si qdem ille

actus q gerit respicit meū fauorē z videor psumi: qñqz respicit meū puidiciū circa ius reale. quādoqz respicit meū puidiciū circa actionē psonalē: qñqz respicit puidiciū tertij cuius bona ad me pñte z tacente pñet cura z sollicitudine. **I**n pño cāu psumit cōsentire. vt. l. fi nō nō remunerādi. s. si passus. z. l. q. patif. s. mā. **S**cdo cāu quādo respicit meū puidiciū circa ius reale: z tñc aut circa ius meū qd habeo in re tertij. vt qz vendit res mibi obligata vel aliqz dñt sup re obligata. z tunc dñc vt dixi plene in. l. vlti. C. d. remis. pigno. si circa ius meū dñij vel vsufructus. z tñc glo. distinguit. aut erat talis actus quē nō poterat impedire dñcēdo z nō psumit psumus. vt. l. gaius. s. d. pi. ac. z. l. ticia. s. l. ucia. j. d. le. ij. z. l. sepe. j. d. re iudi. fallit rōne cōiunctiōis: qz tñc psumit cōsentire. vt. l. fi seruus. d. dona. inf vi. z vro. z. l. hec glo. fallit etiaz in. l. q. patif. s. mā. **E**t istud qd fallit rōne cōiunctiōis: intelligi genitū sit talis psumio que habeat in se reuerentiā quia tñc faceret psumi dissensum. vt. l. i. s. que onerāde. j. qñ re. act. fi da. z. l. penul. j. d. fur. si nō dñcēdo poterat impedire tñc taceo presumit psumi. ita dicit glo. z allegat. l. fideiusor. s. pat. s. d. pig. z ibi glo. et. d. l. sepe. j. d. re iudi. sed an requirat ipse taceat dolo vel nō. et vnus tex. videt requirere qz taceat dolo. vt. l. ij. C. si ali. res pñ da sit. z facit. l. z si sine. C. ad vell. dñs. **J**a. bu. dicit dñus z istud tenui marie p rōne. l. sepe. z. l. si sine. ad vellei. quā glo. inducit p se z ē dñcēdo qz. l. si sine. requirit qz mulier dolo taceat vt excludat a vellei. als in obligatiōe rerū nō excludit sed habet vellei. nisi habeat doli. qz tunc a vellei. excludit. **I**n tertio cāu quādo respicit meū puidiciū circa ius psonale. z tñc in dubio taces nō videt psumi. vt. l. filius. s. inuitus. s. d. pcura. **F**allit fauore pupillo. rñ. vt. l. filius. j. d. tute. z. l. ij. j. ad muni. **I**n qro cāu qñ respicit puidiciū tertij cui? bona te respiciūt cura z sollicitudine. et tñc nō psumit psumi. vt. l. ij. j. de au. tu. z ibi tex. z glo. **Q**uero qd si sum psumi z taces in cāu diffōmi z cū itat in possessionē meā vel accipis de rebus meis z taceo z isto casu si qdem pcessit dñtus ex cuius natura tenebor illud pati z psumo psumi. vt. l. ij. z ibi no. C. d. acqre. poss. si talis dñtus nō pcessit. z tñc si quides tractat de magno puidicio et tñc videor dissentire. vt. l. pe. j. d. fur. z no. in. l. ij. C. d. acq. poss. **S**i nō d modico puidicio psumo psumi. vt. l. q. tuberōis. s. sunt qdam. s. d. pecu. z. l. sabinus. s. cōi dñi. z. l. labeo. cum sua glo. j. de aqua plu. ar. z. l. q. bona. s. si qz iussus. j. d. dā. in fec. pñdicta nā in scia que ē tēpore negocij gesti. s. si supuent at scia ex postfacto. dñc vt dixi anno in. l. quo em. s. ij. j. rem ra. ha. tangit in. l. si absente. C. si cer. pe. z ibi dixi tetigi hoc i. l. i. s. pena. j. de lib. agno. **Q**uero qd de subscribente z si se subscribat vt testis nō dñc psumi. als videt psumi subscribendo nisi erraret. vt. l. fideiusor. s. si tibi. s. d. pig. z. l. sicut. s. nō videt. s. q. mo. pig. vel hypo. so. z. l. vlti. C. pl? va le. qd agit. z. l. sticho. s. stichus seruus. j. d. sta. li. z. l. i. s. inter filium. j. d. fal. z. l. gaius. s. d. pig. act. **Q**uero qd de sigillante an videat psumi. **E**t videt qz sic. vt. l. ij. C. d. re. ali. nō ali. z. d. l. fideiusor. s. i. fm vñā lec. s. d. pig. sed in quibusdaz casibus si gillare hz vim ademptionis possessionis. vt. l. si ne qz. s. d. pi. z com. rei ven. qd dñc vt ibi. fallit in vno cāu. vt. l. i. s. si doli. et. i.

Exceptio opposita in tertia psona cui? int? **I**stia. est obstat z venit examināda in iudicio z i pedit pcessū. h. d. **E**t nō. z plus subtilis lex q cre dat. **G**lo. legit hac. l. q. pat iplozauit pñmo officium iudicis dñ filiam petens pñnunciari eam in sua potestate esse. **S**cdo intentauerat actionem de dote dñ maritum. sed ista lec. nō cōgruit benefice. nā ordinata cā illa pñcipali sequentes cāe debent filerī cū sit pñdicialis. vt. C. de lib. cau. l. lite ordinata. z isti. de actio. s. pñdiciales. vnde sup actōe de dote nō pcederet sed eēt officium iudicis pñnunciare donec pendet cā pñcipalis sup alia nō esse pcedendū. z iō posui casum q pat dictauerat libellum dñ maritū z in eo dicebat filiā i sua potestate eē. z dote sibi reddi debere. in quo iudicio cōparat it filia dicens se sui iuris esse z se velle agere cū actio sibi cōpetit. certe ista exceptio examinabit cū ipius filie opponet

infirmitas facit. l. si suspecta. in prin. §. de inoffi. testa. z. C. d. litig. aut. nunc si heres. facit. j. d. re iudi. l. sepe. z. j. ad trebel. l. ita tñ §. quoties. z. ibi dixi. z. l. si is a quo. d. rei vendi. de pe. here. l. pe. z. in qlibet earū dixi. ¶ **Op.** q. filie icūbat on? pbandi se sui iuris eē. vt. l. certū. §. d. pba. Sol. bicerat in qñ posses sione existentie sui iuris fm glo. ¶ **Quero** de q dote loqē hecler. **Rñ.** de dote pfecticia fm iura allegata z fm veraz opi. nā aduenticia nō pōt petere pñ. etiā si filia eēt in prāte. vt. C. d. colla. autē. qd locū. ¶ **Quero** quō pñ pbabit se ha bere filiā in prāte. **Rñdet** glo. notabilē eo ipso q pbat filiū am eē legitimā. vt. l. nā z ciuili. de his q sūt sui vel alieni iur is. z. insti. de pa. prāte. in prin. ¶ **Sz** tñ qro quō pbabit hoc q sit legitima. **Rñ.** pbando q si t nata ex legitimo mñ monio. vt. d. l. nā z ciuili. z. l. si vicinis. eo. ti. **Sz** dubitat tñ vtrū iste articulus possit pbari corā alio nisi corā epō qd vide tur. nā qd est spūalis. g. dz definiri corā epō. vt. C. d. sacro sanc. ec. l. omni nouatioe. z. extra q si. sint legi. c. cām. z. d. ord. cogni. c. tuā. **In** pñariū qz qdlibet iudens dz examinari et definiri corā iudice cāe pñcipalis. vt. C. d. iudi. l. quoties. **Rñ.** qñqz est dubiū vtrū inf patrē z matrē fuit mñmonium z istud dz examinari corā iudice ecclesiastico: qz est cā spūal. vt dictis. ll. sed forte hoc nō ē verū in cāu pñdicto: qz de mñs monio nō est qd inf pñuges. sed inf alios vel inf pñgē z ali um. vnde qd mñmonij nō tractat ad illū finē. vt inf tales p sonas qdqd iudicē decideret cām mñmonij vel aliqd face ret ad eē vel nō eē mñmonij. vñ cū essentia mñmonij in ali quo p hoc nō ledat nō pōt dici qd de re spūali. als si sec? di ceremus sequeret q iudex secularis nō possz cognoscere d exceptioe excoicationis. **Itē** q nō posset punire sacrilegū vl hereticū qñ incidēt de re spūali qñf. tñ qñqz de mñmonio nō dubitat sed dubitat an ille fili? fuerit nat? ex illo mñmo nio z istud nō ē spūale. sed poterit examinari corā iudice secu lari vt hic. z. d. l. quoties. **Et** ita tenēt decretiste. in. c. cā m. p allegato. z. eodē mō si ē qd sup contractu q dicat vsurarius pōt hoc eē duob? modis. vno mō qz ptes pñitent factuz: ta men dubitat an dñctus descendēs ex tali facto pñessato sit v surari? an nō. tñc q illud ē spūale examinabit corā epō. qz tñcest qd inf pñbitū z pñcessum. sed si de facto dubitat. qz vnus dicit factū pñcessisse pñnū modū z alē p alterū. puta qz creditor dicit se numerasse totam summā in instrumēto com pñensa. debitor dicit se nō recepisse nisi dimidiā z aliā dñni diā eē adiectā in fraude vsurariū. **Itē** dicit vēditōr q dñctus fuit excogitatus in fraude vsurariū q emptor negat tñc istis casibus ē pñetio de facto nō de vsura siue aliquo spūali ne gocio. quia qlibet pñfite q vsura eēt si sic eēt: et tñc dz exa minari corā iudice laico: z ita videt mihi q ponat dñs pñau lus de līaza. in ca. vlti. extra d vsu. in cle. ¶ **Ultio** videt in cāu qz tertia psona admittat in iudicio ad pbandū. l. z nō p sequat pñziū interesse. vt. l. ij. in fi. C. d. nego. ge. ¶ **Quero** quō pbabit pñ filiā sibi consentire. **Rñ.** eo ipso q nō hz cām dñdicendi. vt. l. dotē. j. e. examinaui latius in. l. si cū dotē. §. e. aut tpe. §. eo.

Liberta q̄ legitime recedit a patrono
ab eo pōt petere dotē. h. d.

Smaritus. Etiam si fiscus succedat vxorino
cit cum. l. sequē. perdit priuilegium mariti. hoc di

Otem. Non videtur filia dīdicere q̄ iusta cām dī
dicēte cā prius examinabit. vt. l. si cū dotē. §. eo autē tpe. §. e.
¶ **O**p. j. de no. op. nū. l. i. in prin. **G**lo. nō soluit. **S**o. eo ipso
q̄ q̄s dīdicit h̄z iustam cām dīdicendi iuris pmissiōe. ¶ **S**e
cundo op. C. d. pac. cōue. l. hac lege. **G**l. nō soluit. dic q̄ ibi
m̄l'r suū defēdit. z i. re p̄pria ē p̄ rōne volūtas. hīc m̄lier vo
lebat patrē grauare in iure p̄prio ip̄i p̄ris. vel dic q̄ nō est
p̄ rōne volūtas in reb' cōsibus vl' in his q̄ aliū ledūt. ¶ **O**p.
j. ad trebel. l. quia poterat. **S**o. q̄ ibi heres repudiādo se ex
onerat z iuri suo renūciat. hīc mulier aliū grauare volebat
¶ **Q**uilio glo. inducit hāc. l. in ar. d. eos q̄ dīdicit electionib'
bus. de quo. j. de decur. l. i. p̄rator. §. si. d. mu. z ho. l. re. §. i. z

p dy. in ca. qd̄ semel. ex de re. iur. li. vi. ibi itē potest poni ex
emplum.

Licet. ius petendi dotē vel retinendi filio ppe
tes dpa mlieri. b. d. **P**p. q. coipo q. fili? n. dicitur psetire
sponsalib. vt. l. ea q. z. l. filio. s. d. spō. **S**ol. glo. ibi in filia q
videt tacite cōsentire sed in filio secus. vt hic in l. dria. glo
hoc nō approbat. z. idēz **P**e. z. **J**a. d. are. z. **J**a. d. rauen. dic
g. q. hic loquit in filio q. ignorauit spōsalia dcta. **C** **P**pp.
extra glo. q. pat pōt remittere iniuriā filij. vt. l. sed si vnus
s. si filio. j. d. in iu. potes dicere q. hoc iō qz spōsalia nō dura
uerūt qd nō placet. qz iniuriā semel remissa nō resuscitat. vt
l. si vnus. s. pactus ne peteret. s. d. pac. nec potes dicere q.
mulieri iputaf si dissoluit spōsalia qz hoc l3. C. d. spon. l. i. et
ter. hic expse dicit q. mulieri iputaf culpa in dissoluēdo pri
mo mīmonio. **D**ic g. q. hic pat erat turpis psona q. iniuriā
am filij nō pōt remittere. vt. d. s. si filio. vel dic q. speciale est
in istis iniurijs q. tāq. a diuncta psona inferunt. sicut ē vxor
vt a pfe remitti nō possit vt hic. simile ī iniuriā pteritōis vel
etheredatōis facte a mfe. vt. l. papi. in prin. s. d. in offi. testa.
C **P**p. qz eo q. filius ē heres pñs cogit habere ratū factū
p pñm. vt. l. lex qua psona. j. d. reg. iu. z. C. d. rei v. l. cū a mfe.
Glo. soluit notabilif q. tñc heres cogit habere ratū factuz
defuncti qñ illud factū est obligatoriu ex quo p defunctum
cōpeteret actio vel exceptio. s3 hic nō erat hmoi. g. zc. **P**stō
examinatū plene in l. cum vir. j. d. vsur. z. l. cum rē alienā. s. d.
pig. ac. vel alif soluit glo. factū defuncti cogit qs habere ra
tū sicut si ipē fecisset. sed si ipemer filius pñsisset non pñdi
caret sibi qz sponsalia tñ fuerūt dcta nō mīmoniu. g. zc. b.
vltimū nō placet **P**e. qz eadē ē rō in spōsalib? q. in mīmo
nio. nam pñēdo spōsalia videt approbare mores suos sic
pñēdo mīmoniu. **T**ene g. pcedentē solutionē. **C** **P**p. s.
c. l. rei iudicate. s. heredi. ver. moz. **S**o. heres mariti nō pōt
opponere. d. mozib? vxoris si marit? nō opposuit vt in drio
sed heres soceri idemqz marit? bene pōt opponere. vt hic.
C **G**lilio no. q. l3 qs oueniat vt heres pōt vti defensionib?
bus ppetētib? sibi etiā nō vt heredi. vt hic in fi.

Utro atq; vxore. pensatōe tollunt. h. v. **G**lo.
ponit casū q; vxor repetebat dotē vir excipiebat d
adulterio. mulier replicabat de lenocinio vel ecōuerso. marit
tus repetebat donatōz. ppter nuptias. mulier excipiebat d
lenocinio. maritus replicabat de adulterio vxoris. ¶ **S**ec
tunc op. exceptio lenocinij nō tollit cām adulteriij. vt. l. ij. s. si
publice. j. de adul. **S**o. nō tollit cām criminalē vt ibi. sed eis
uilem sic vt hic. ¶ **Q**uod. s. exceptōem doli nō dat replicatō
doli. vt. l. apud celsum. s. marcellus. j. d. doli excep. **S**o. quā
do aliq; agit t̄petit qd dederat z sic certat d damno vitā
do s. exceptōem doli dat replicatio doli vt hic. sed qñ ille q
agit certat d lucro captādo vt si petat qd sibi pmissum ē p
dolum. s. exceptōez doli nō dat replicatio doli. vt in dñijs.
Ista ē n̄a solutio. **I**nno. tamē aliē soluit extra d re. eccle. nō
alie. c. si q; s. z d adulte. c. intelleximus. ¶ **Q**uod. p. fm hūc casuz
hic fuit p̄nunciati sup incidenti qd fieri nō d; zc. vt. l. i. C. d
or. iudi. **S**o. fateor q nō erat necesse p̄nunciare. tñ si fit p̄nū
ciatio valet. vt. l. intra vtile. s. d mino. **Q**uod. i. tñ videt q ista
lex veri? p̄p̄ius posset legi q vir principalit agebat con
tra mulierē petēs p̄nunciare sua culpa diuortium eē factum
z eam pdere dotē. z econuerso vxor d maritū dicens eū de
bē pdere donatōz. p̄p̄ nuptias. z sic recouneriebat eū. iudez
g ex natura quentiōis z recouētōis vna snia p̄nunciavit cau
sam repudij dedisse vtrūq; dubitat an snia valet. qz nō vir
des p̄nunciatus sup eo qd principalit petis. scz an vxor pdat
dotē vel nō. z idem in viro. ¶ **A**d qd rādet iuriconsultus
q valet snia z idem ip̄ortat sicut si iudez p̄nunciaret absol
uendo vtrūq; cū nullus debeat iuuari ea lege quā ip̄e cau
tēp̄sit. cñ paria delicta zc. ¶ **I**nno. q sicut in criminalib; suf
ficit p̄nunciari sup facto. vt. l. i. s. i. j. ad turpil. ita cñ agis de
crimine ciuili vt hic. ita etiā quādoq; sufficit in actōe descē
dente ex d̄ctu. vt. l. qd tamē. s. i. s. d arbi. z. l. si p̄tor. in p̄m. s.

de iudi. ¶ **Q**uero qñ de crimie agiñ civilis an debeat inseri locus ⁊ tēpus fm̄ formā. l. libelloꝝ. 78ñ. sic. vt. l. idē exigit s̄. d. dolo. ⁊. l. p̄toꝝ edixit. in prin. j. d. iniur. tex. ē in cau. l. nfe. et ē d. p̄cura. c. tue. ⁊ idē si opponat exceptio criminis. qd̄ dicitur dixi in. l. i. j. d. excep. ¶ **Q**uerit gl. nūqđ hoc sit verū. q̄ paria delicta mutua p̄pensatōne tollit siue circa idē factū x̄se tur turpitudine vtriusq; siue circa diuerſa. Glo. dicit idē vbi q; qd̄ est verū in terminis. l. nfe. q; vtrūq; tēdit ad eundē finē. scz ad dissoluēdū m̄rimoniū. vt in. c. intellexim⁹. extra d. ad ul. ⁊. j. de adulte. l. vtoꝝ. s̄. index. an aūt hoc alis p̄cedat tā gis in. l. cū mulier. j. e. ¶ **Q**uero nunqđ exbānit⁹ pōt oppo nere exbannito ipm̄ audiendū nō ēē q; exbānit⁹. Et tex. fac q̄ nō q; paria delicta ⁊c. dicā in. l. cū mulier. j. e. ¶ **U**ltimo dy. ponit hic vnā distinctōēz quādo dolo? cuz dolo ⁊ culpa cum culpa p̄pensat. quā posuit in ca. in pari. ē. d. re. iur. lib. vi. iō hic nō recto. Barto.

Dicitur dotē. dicitur ibi ponit ratio binēbris. et ppter diuerſitatē lectruraz nō recepit agruū ſumma rīū. Et iō pono in nube ſm q̄ litera ſonat caſuz in terminis. **O**p. et videt q̄ qū paſ ſtipulaſ filie volūtatē poſſit agere etiā inuita filia ſicut ſi ab initio ſtipulatus fuiſſet. vt. ſ. e. l. quotiēs. ſ. ceterū. **H**uius ſrij timore ſūt in glo. q̄nq̄ lec. extra glo. ſūt tres. **P**ria q̄ hic in ſtipulatōne fuit adiecta duꝑler dicitio. vt in prin. gl. **C**ontra iſtā opi. videt q̄ ſm hoc viua filia nō poſſet agere ipſo iure. q̄ ſtipulatio nō ē cōmiſſa cū ſolū vna cōditio extiterit. vt. l. ſiq̄s ſtipuleſ. j. d. xbo. obli. **S**olu. intellige verum viua filia. q̄ hic pater volebat agere actione de dote primeua non ex ſtipulatione. ſecunda. **E**t ideo repellitur exceptione. niſi filia conſentiat vel caueat eam ratam habiturā in cā cognita rē. vt glo. dicit. **E**x quo apparet q̄ hoc d̄z intelligi qū agit actōe primeua: q̄ ſi ageret ex ſtipulatōe ſcda etiā cū cautōe nō admitteret: q̄ ſtipulatio nō ē cōmiſſa. **E**t op. quia nō videt poſſe agi donec pendet dicitio ſequētis ſtipulatio. nouantis et pimentis primam. vt. l. pecuniā. ſ. ſi cer. pe. **S**o. illud verū qū nō pōt agi niſi cōſentiente illo cui debet q̄ri in euentu dicitōis. et ita loq̄tur hic qd̄ eſt notādū: q̄ eſt notabilis limitatio. rō p̄z q̄ debitori ſoluēti ē plene cōſultum. ar. p hoc. l. pure. in princ. j. de doli excep. et qd̄ no. in. d. l. pecuniā. in ſolutōe ſrij ad. d. l. pure. **S**ed d̄ p̄dicta facit qd̄ no. de d̄i. inde. l. iulianus. in glo. in fine. in xfi. illd̄ q̄ro. vbi dicit q̄ qū idem ē ſtipulat⁹ ſub ſrij d̄ditionibus nō pōt ſtatim agere. ḡ rē. **S**o. qdam glo. illā non tenet. ſed poſito q̄ eēt xba ibi nūq̄ p̄ceſſit ſtipulatio pura: ſed vtraq̄ fuit d̄ditionalis et neutri⁹ extiterat d̄ditio: hic xpo iam prima obligatio eſt cōmiſſa facto diuortio. **E**ſt ergo vera hec lec. in ſe. ſed quātū ad hāc legē hec lec. nō placet. q̄ hic nō fuit niſi vna d̄ditio ſez diuortij: qd̄ apparet ex tex. q̄ dicit ſi cōditio rē. et ſic loq̄t in ſingulari nūero. **I**tē de eo qd̄ dicit ſi deceſſerit ſine liberis ſit mētio in r̄ſiōne nō in themate. **S**cdo mō legiſ hec. l. q̄ tū fuit vna d̄ditio. ſez diuortij. vt hic in ſi. et ſi d̄ patrē excipiaſ tū ip̄e replicat. et ſic nō ob. x. ceterū. **E**t aduerſe q̄ iſta glo. ē corrupta. dicit em̄ primo. et ſcdo cāu replicat. **C**erte in p̄io cāu nō ē dubiū q̄ nō ob. exceptio nec eſt opus replicatōe. ḡ vult dicere gl. q̄ iſto cāu et cetera. ſed certe hec lec. nō placet. q̄ hic in ſi. dicit ſubmouendus erit. ſed ſi replicatōe iuuaret nō ſubmoueret. **P**reterea ſtipulatio patris facta filie volūtatē debet tollere om̄ne obſtaculū ipſo iure. l. pactū tollit ope replis catōis. vt in. ſ. pactus ne peteret. **T**ertio mō legi� q̄ p̄z fuit ſtipulat⁹ ſimpliciter nō exprimendo ſibi vel ali. vñ videt ſtipulatus ſibi et filie. ſed in. l. ſria fuit ſtipulatus ſimpliciter ſibi. **C**ontra hoc op. de. l. ſi ita ſtipulatus. ſ. grifogouus. j. d. xbo. ob. **S**lo. nō ſoluit. vñ qdam p̄ illā. l. d̄nant iſtā lec. **T**u ſolue q̄ ibi nō intelligiſ p̄ſona extrinſecus: in q̄ xba ſtipulatōis d̄ferant: ſed p̄ſona cui⁹ noīe ſtipulatio facta intelligi� bñ pōt ſubintelligi vt hic. et etiā ibi p̄baſ. qd̄ p̄z. quia libertus tenet cedere ſicut p̄cur. alieno noīe ſtipulatus. et l. tenet dy. vel dicit q̄ ibi loq̄t quādo null⁹ p̄ceſſit d̄tract⁹ d̄ cuius natura debet alteri. hic ſecus. et iō hic limitat ſtipulatio ſimplex ſm naturā d̄ctus p̄cedentis. ar. ſ. de viur. l. ſi ſtipu

pulatus. z. j. de lega. i. l. si legatus servi noie. z. j. d. xbo. obli. l. inf stipulatus. in prin. z qd ibi no. dic g q ista lectu. est in se xia z notabilis z meti tenenda: cu respectu hui? .l. no plac: qz tex. expse dicit q fuit stipulatus sibi dari no simplicif. z fm di ctas tres lec. illa xba filie volutate: defmiant picipium sti pulatus. ¶ Quarto mo legit q pas stipulatus e sine filie volutate dotē dari sibi scz facto diuortio voluntate filie. et sic illa xba filie volutate defmiant picipius facto. z no ob. x. ceteru. quia hic filia no p̄sensit p̄ri stipulanti. Istam lec. t3 glo. s. d. mīo. l. iij. s. sed vtrū. in penul. glo. z ē xba in se ista lec. si ille p̄misit p̄ errore credens se teneri. z ista ē exceptio q̄ p̄peteret marito suento ex tali stipulatōe. scz qz p̄ errore p̄misit. sed si sciēter p̄misisset tūc ip̄e teneret nec habet ex ceptōm. vt. l. sed z si q̄s. s. si. s. si q̄s. cau. z d. ddi. ide. l. i. auz si. tamē hoc mulieri nō p̄iudicaret. vt hic. z. s. e. l. quoties. z. l. ij. s. quod si in p̄ris. s. e. ¶ Aduerte tamē quia iā vidī quos dam qui nesciuerūt opponere istam exceptiōem. z p̄ hoc op̄p̄ diderūt cām. tamē hec lec. nō placet. qz nō p̄tinet dubitatio nem. d. l. qd labeo. j. d. carbo. edi. ¶ Quinto mo legit q p̄ stipulatus est dotē facto diuortio sibi dari filie volutate z b̄ est qz filia tūc voluerit. z ista xba filie volutate defmiant xbum dari. istam lecturā tenet etiā glo. in. d. l. iij. s. sed vtrū. de mīno. hāc etiā tenet 3be. ¶ Cōtra hoc op. qz filia mor tua ante q̄ declarēt euāescit stipulatio. z. j. d. xbo. obli. l. si q̄s stipulat? .z. l. centesimis. s. si. z. C. d. dhen. emp. l. si. sed b̄ dicit qz pōt agi ex stipulatōe. So. speciale ē in dotē: qz mor riendo videt velle sicut in vltimis volutatib? . vt. j. de legat. iij. l. fidei cōmissa. s. sic fidei. z. l. vxorē. s. penul. ar. p̄ hac spe cialitate. C. d. do. p̄mi. l. i. z d iure do. l. cum post. s. gener. z sic ille casus est notabil? z singularis. nec pōt dici qz hic agit a ctiōe p̄ma nō lex stipulatōne quia hoc ē d. tex. ¶ Itē op. qz fm hoc filia viua ip̄o iure nō pōt agere p̄ ea inuita: qz non ertat p̄ditio stipulatōis. sed hic dicit qz remouet exceptiōe. So. dic qz in vltimo x̄si. hic pas agebat actiōe p̄ma. vel dic qz loq̄t de exceptiōe facti vel itētiōis. Istā lec. l3 in se potest sustineri. tamen huic. l. nō p̄gruit. qz fm hoc fuerāt due p̄dis tiones. z tex. dicit d. vna. ¶ Preterea l̄ra violent trāsponitur ex quibus videt qz glo. tua remaneat cōfusa dicens qz sine istis violentijs ista lec. non videt posse p̄cedere. ¶ Sexto mo legit fm Py. vt l̄ra sonat. qz p̄ primo dedit dotē: de m̄ de ex interuallo post d̄ctas nuptias filia voluit qz p̄ sti pularet dotē sibi reddi facto diuortio hoc est thema. ¶ Rūsiō ē vt iacet l̄ra. ¶ Hec ob. x. ceteru: qz pas ibi stipulat? ē nomine suo. hic p̄curatorio noie filie. hoc facere videt in dubio sti pulado simplicif. vt. l. que dotis. s. eo. z qd dicit filie volun tate. dic id ē mādante. z hāc tenet Ly. C. d. rei vxor. acf. l. rem in p̄nti. s. videamus. Et p̄ hac lec. do tibi casum notabiles. s. mā. l. idemqz. s. si cui mādauero. ista est notabilis lec. ex qz habes duo. ¶ P̄rio qz idem ē facere ex volutate alicui? z de mandato alicui? scdo qz p̄curator videt facere p̄curatorio nomine domini: l3 nō exprimat z hoc simplicif stipulado vtrū Py. dicit. z fm hoc lec. Py. p̄cordat cū tertia in hoc qz sti pulatio fuit simplicif p̄cepta. sed in alio discordat. qz hic ac ctiō est tota filie cum p̄ p̄curatorio nomine stipulatus vi deat. ibi x̄o cōmunis quia cōi noie videt stipulat? . z sic lec. iste videt p̄rie. sed. j. apparebit solu. ¶ Oppo. z v̄ qz vol untas nō sit idem cū mādato. vt. s. d. exerci. l. i. s. si is qz na uem. d. tribu. l. i. s. sciam. z d. admī. tuto. l. lucius. s. gaio seio. So. dic aut negociū spectat p̄ncipalis ad eū cui? voluntate gerit. aut p̄ncipalis ad gerentē. aut pōt ad vtrūqz pariter p̄tinere. ¶ P̄rimo cāu illa voluntas inducit mādātū. vt. l. qui patitur. z qd ibi nota. s. man. et insti. de inuti. stipu. s. si quis alij z ibi nota. quod intellige si interueniat alia necessaria cā ad inducendū mādātū scz qz p̄tes sint p̄ntes. vel nun cius vel epistola interueniat. vt no. in. l. p̄sensu. j. de actio. et ob. z ita dicunt dicta iura. ¶ Scdo cāu voluntas nō inducit mandatū. vt. l. ij. s. mā. l3 qñqz p̄iudiciū generaret. vt dicit. s. e. l. ij. s. voluntate. ¶ Tercio cāu distingue aut voluntas ē cau sa negocij. vt qz p̄cedit voluntas mea p̄p̄ quā tu aliqd fa cis. aut econtra negociū est cā voluntatis vt te faciente ali qd ex tuo motu ego volui z p̄senti. ¶ P̄rimo cāu voluntas ē

ducit mādātū, vt. s. mā. l. i. ibi cū dicit sine dolo. z hāc. l. vide
fm istā lec. z ita verisimile ē dy. intellexisse qd pz ex hīs su
is. nā ponēdo casū dicit deinde voluit q p stipulare: immo
it q volūtas pcessit. Scdō cāu talis voluntas nō ducit
mādātū. vt. l. aliud ē viderē. j. d. re. iū. z sic loq̄ tertia lec. b?
l. z autē nō ducat mādātū. parat tū aliud pūdiciū fm ea q
s. dixi in. l. ij. s. volūtas. s. e. Inducit etiā ratihabitoz si ei?
nomie gereret. dices tu p totā istā distinctōz nō rīdet ad. l.
pecuniā. s. si cer. pe. z ad. l. i. s. si is q nauē. z ad alias. ll. q al
legant in drium. nā ibi pcedebat volūtas. z tū nō ducit mā
dātū. Scdō ibi pcedit volūtas. scz limitata q filius dicit i pe
culio qd sibi sepatim pcesserat. z iō solū tributōia obligat.
Fallit in mercede nauali vbi obligat insolūdū. vt. d. s. si is q
nauē. z de tribu. l. i. in prin. z. s. sciam. fuit g limitata volūtas
respectu peculij. sed nō fuit definita respectu dētus: nō. n.
retulit se ad certū dētū faciendū cū ticio vel sempromio. sed si
hoc poneret q volūtas pīs pcedens fuit cā certi z definiti
nati dētus tūc bñ duceret mādātū p dicta iura. vt. s. qd ius
su. l. i. d. l. l. l. i. d. adm. tu. iam ē rīsum. qz ibi volūtas non
fuit cā illi? tutele sed ecōtra. illo em cāu quo p viderē mādā
re an ipe obliget volēdo z pcedēdo dixi. s. e. l. si cū dotem
s. trāsgrediamur. z ista tene mētū: qz iam vidi examari i qd
ne de facto z null? scuit allegare aliqd boni. Ecce accuso tū
cū de publico crimie z dico me hoc facere de volūtas sem
pronij ibidē pntis z volētis. an videor accusare pcurator
rio noie. z fuit definitū q nō. qz fm hoc apparet accusatō
nē nō pcedere. iō zc. vt. l. quoties. d. re. du. z definitō fuit in
se bona z apparet ex dicta doctia: qz negotiū pōt ad vtrū
qz eqli pntine. **I**te opp. ad scdm z videt i dubio suo no
mine stipulari. vt. d. s. grifogonus. z de in rēso. l. i. fil. i. z. j.
man. l. pap. z de sol. l. z magis. cū si. Scdō. vt dixi. s. in fūa lec.
z ita sentit dy. videte hoc intelligi si in stipulatōe dotali vo
luntatis vel mādātū fuit habita mētio. vt. s. d. insti. l. i. z. j. d.
admi. tu. l. cū post. s. i. Et sic intelligit qd no. in. l. post mortē
j. quādo ex facto tu. sed si nil fuisset dictū tūc secus. vt. j. iud.
sol. l. iij. s. sed qd de tutore. d. sed z si qdem. **I**te op. z nūc
reintro dicta dy. nā filia erat i pātē. z tūc p stipulādō filie
videt stipulari sibi p. vt. l. dñs seruo. j. d. hbo. ob. z. l. eū qui
ita. s. sibi. e. ti. aut erat emancipata: z tūc p ptem non potuit
queri filie. vt. C. d. iur. do. l. i. si gener. **S**olu. si ponis in pātē:
tūc dico q hoc cāu ipi filie pōt qri. vt. l. pōpo. philadelph?
s. fa. her. z qd no. C. de iōso. do. l. iij. si ponis i emancipata idē
dico: qz qrit filie vtilis in casu isto sine dubio. vt. j. e. l. gatus
In alijs casib? qd iuris sit. j. dicā. plus dico q etiā filie emā
cipate nil qrit: tū quia p tene sibi cedere. iō nō posset age
re inuita filia etiā ante cessionē. vt. l. apud cellum. s. mādātū.
j. de doli excep. in glo. ibi vel dic q feci pactū. zc. vt. s. d. pac.
l. cū em. s. si. Expressius vide. s. d. pcul. si pcurator me? qd
tene mētū. **I**llio op. de. l. dos a pte. C. e. vbi videt q ad
ptem indistincte reuertat. **S**olu. intellige in dote aduēcticia
aut si tu intelligas istā. l. in dote pfecticia. et tūc qd hic dī si
ne liberis subaudi marie. vel dic q ibi loq̄ qñ filia nō ē sti
pulata sibi p se vel p pcuratorē. vt ibi. vel illud qñ mulier p
decessit in mīmonio vel aū. si aūt postea repetit vt heres fi
lie. vt hic. Et ista sūt hba dy. multū dubia hic vel alibi ma
le examiata. ego examiabo in. iij. q. **T**u aduerte q ista
lectu. nō videt hba. qz d iure isto filiūssa. nō habebat heredē
vt. l. i. z. ij. d. castrē. pecu. ppē qd qdam recedūt ab ista lec.
Septimo isti legūt q tota hec. l. loq̄ in filia emācipata
z sic pōt habere heredē. In alijs tenētes opi. dy. isti restrin
gunt nimis istā. l. z est qdam diuinatō. z lec. dy. qñ posset su
stineri. j. dicam. **O**ctauo pōt legi lex ista vt ponam? ca
sum simpliciter fm q lra iacet. z glo. tagit in glo. mag. in fine.
Ad hñ. ceterū. rīdet q talis pñsus pūdicer filie post
mortē eius nō in vita. ar. s. d. pac. do. l. ij. qd nō placet. qz p?
mortē filie pā posset agere sine stipulatōe. sed illa stipula
tio nūp oparet: dicit ergo q etiā vna filia p pōt agere. vt
in hñ. ceterū. z hoc est verū nisi filia dīcat z habeat iustaz
cām dīcendī. z ita dī intelligi. s. e. l. dotē. z. l. si cū dotē. s. eo
aūt tpe. z sic qdam tenet istā lec. qd mīpī satis placet. **Q**uid

em si filia facto diuortio vult nubere z p dīcat qz forte est
psona vilis. Certe ipe coget p iudicē filiā dotare. vt. l. q libe
ros. s. de ritu nup. Eadē eqtate impediret repetere ne eam
psumeret. l. j. g p stipulatōez actio sit integra pīs. tamē filia
habet ius ipediendi ex cāv hic. pūdicat g sibi filia pñtē
do patri stipulanti in hoc q actio q erat pñō cōis nūc est p
pñā patris z p hoc pūdicat sibi: qz p dīdit ius pñsolidatōis.
vt. j. e. l. in his. s. filia. z. j. dicam. **I**te in alio qz qñ actio ē
cōis optet ptem pbare filiā scire vel de rato cauere. vt. l. ij.
in fi. s. e. sed hoc nō ē necesse. nā admitteret etiā filia ignozā
te. nisi dīcat iusta cā. vt hic qd est satis notabile. z hoc pce
dit hodie sine dubio cū ius filie sit fortificatū etiā pte stipu
lante. vt. C. d. rei vro. ac. s. sed qñis. z ibi dicā. **E**xpediū
lectu. veniamus ad qñes. z p qro pone q pñtē in instrum
mento q vir fuit pñsus se habuisse z recepisse mille in do
tem p mīmonio dōto a tali pte vxoris: q pñsit sibi redde
re p stipulatōez zc. nunc dicit filia soluto mī. actio est mea.
quia vir fuit pñsus se habuisse z recepisse. ista sūt hba pte
riti tps. z sic numeratio pcessit stipulatōz. vñ dicit sibi non
esse pñdicatū. **P**at autē vel patris heredes dicunt q solu
tō z numeratō fuit tpe stipulatōis facta: qñ qd iuris. **E**n
dubio intelligo istaz qñē: q ptes nō negāt pecuniā nume
ratā eē: qz nolunt vel qz nō possūt. **J**a. bu. pñluit in simili q
stione z dicit q hba pñtē tps apposita in instrū circa id
qd possibile fuit inuenisse tpe confecti instrū illo tūc pñsumi
tur actū. allegabat. C. d. fide instrū. z iur. hāste. fi. l. i. l. i. x. z qd
ibi nota. in glo. p hoc facit qd cōis sit. nam notari? scribit i
instrū ticius dedit vendidit. z tradidit. oia ista sūt pñtē tem
poris z tamē pñtat q intelligunt de illo tpe quo instrumē
tum fuit pñctū. z sic dī intelligi pñtē in modica pñtē
ne. ita q in pñtē nō ex intervallo dicat gestū. **E**go hoc
credo verū z pbat. C. de apoc. publi. l. fi. vbi subscribit pec
uniā solutam eē. z sic p hba pñtē tps. z tamē de eodē tē
pore loq̄. vt. l. pen. C. d. col. fun. ad idē qd no. in. l. si ex cautio
ne. C. de nō nu. pe. vbi notari? scribit q accepit z intelligi
tur in pñtē. p hoc expñsus. d. hbo. ob. l. si ita stipulatus. s.
grifogonus. vbi qz scribit se accepisse z p stipulatōez pñtē
tit. et intelligit stipulatio incōtinēti subsecuta. vt ex illo tex.
intelligit clare colligi si bñ aduertat. z glo. ibi ita intelligit. et
est expñsum. s. si cer. pe. l. lecta. in prin. ad idem q in instrū
pñtē testimoniū rei geste. **N**ota q dicit geste tps pñtē
Ite scdō qro. pone q pat stipulat? est incōtinēti vtrū
ex hoc filia pdat ius pñsolidatōis mortuo pte vel ipa emāci
pata. **I**sta qd est multū dīficilis z in ea variāt glo. z doc.
antiq z moderni. **M**os aut examiābim? eā triplīci modo.
Pñō qd iuris sit d iure antiq aū iustinianū. scdō qd iur? sit
d iure. C. post iustinianū. tertio qd iuris sit d iure autēticoz.
Et circa primū tps dicit qdam q filia nō p dīt ill d ius qz
officiū paternū est dotare filiā. vt. l. q liberos. s. d. ritu nu.
Aū g faciat ex necessitate videt q nō possit auferre bñficiū
cōionis. vt. l. vñ ex familia. in prin. d. leg. ij. z d. here. insti. l.
si seruo. **P**reterea leges dicūt gñalit mortuo pte vel fi
lia emācipata actionē sibi filie ppetere. vt. s. e. l. ij. d. q si in
pñs. z. j. e. l. socer. in prin. g zc. z. l. i. s. z gñalit. d. lega. pñtan.
Preterea p nouatōez q sit pñmā nō tollitur filie tale
ius. vt. l. marito. s. si voluntate. s. e. **E**t etiā p nouatōz que
sit p stipulatōz nō tollit. **P**reterea videt casus in. l. vro
rē. s. testamēto. j. d. lega. ij. videt etiā casus in hac. l. in fi. vbi
l. p stipulatus sit filie volūtas nō tū pōt agere ea inuita
z sic durat ius cōionis. facit. j. e. l. gatus. **N**ec ob. j. e. l. pe. s.
filia. quia ibi interuenit factū filie q pñtē delegatōi vñ no
uationi. iō debet sibi pñdicari. qd nra loq̄ qñ est stipulat?
pat ab initō sine volūtas filie. ar. j. ad trebellia. l. qdam. s. b
ampli? de re. in. l. factū cuiqz suū. z in hac opi. fuit **J**a. d. bel.
Alij sūt in dña opi. nā pñ nō dī esse deterioris pñtē q
extraneus. amo melioris: quia nulla facta stipulatione actio
est cōis. vt. s. e. l. ij. s. qd si in pñs. sed stipulatē extraneo ipi?
soli? est actio: vt in. s. accedit. z. s. d. pñ. ob cau. l. si extrane?
z. C. d. pac. cōuē. l. i. g zc. **P**reterea illud qd ē acqrendū
duob? pōt p pñmissionē agētis vñ tū acqrit. vt. l. si fu? cōis.

de stipula. ser. z. C. p. q. s. p. no. acq. l. fina. ita in pposito.
 Preterea rō cōionis facit filie ppetere illud ius solidatō
 nis. vt. l. ij. s. qd si in pīs. s. e. sed pfe stipulante cessat cōio.
 vt. s. e. l. quoties. ergo z cetera. ¶ Preterea casus est exps
 sus in. d. l. qtiēs. z. C. d. iure do. l. auia. z. l. cū a socero. que lo
 quūt etiā vbi nullū factū filie infuenerit. z sic nō ē bona rñs
 fio pdicta ad. l. pe. s. filia. j. e. vbi etiā est casus z ista opi. est
 ipa xitas quā tenet glo. in. l. ij. s. qd si in patris. s. e. in glos.
 sup. xbo filie. z. s. e. l. si cū dotē. in prin. z. C. d. iur. do. l. si do
 tē. z. Azō in sūma. C. d. rei vro. act. s. i. z. Rof. in titu. d. actō.
 z stipu. p. do. s. p. dote. Ja. d. bel. dy. z. Cy. in. d. s. videam?
 z oēs. Ego do casum expsū in. l. i. s. iij. d. col. do. ibi si xō alij
 zē. tūc em nō cogit pferre quia ad eā nō pūnet. Et nō ob. q.
 officiū paternū ē dotare filiā: qz nō cogit actionē dotis cōi
 care. imo ius pūntit sibi eam appropriare vt dictis. ll. Nō
 ob. secundum quia ille. ll. debent def. minari p alias. Nec
 ob. tertiū quia aliū ē effectus nouatiōis q sit p sūam. vt. l.
 fi. C. d. vfu. rei iudi. z. l. i. C. d. iudi. z. ibi no. Nec ob. l. vxorem.
 s. testamēto. qz ibi p fuit stipulat? sibi aut filie. z hoc casu fa
 uore dotis filia videt adiecta ad obligatiōem. vt. l. gayus.
 j. e. nec ob. hec lex. quia fm diuersas lec. diuersa ē rñsio. Cir
 ca scdm qd iuris sit fm iura. C. post iustinianū. videt q filie
 ppetat illud illi? solidatōis: lz paf fuit stipulat? vt. l. rez in
 pñti. s. videamus. vbi loq̄ de actōe ex stipulatu. pterea i
 e. l. i. s. illo pculdubio videt eē idem in actōe ex stipulatu ta
 cita vel expsa intelligat. z ter. videt exprimere. e. l. s. z hoc
 ex rei. z hoc t3 glo. in. d. s. videam? z hoc t3 Jaco. de ra. Et
 sic pfuluit dñs Baldinus d. malauolitis: doctor z aduoca
 tus bonos. vt refert Cy. in. s. videam? . Tertio ille rñes
 vrgent tamē hoc nō teneo p illas. ll. qz actio ex stipulatu an
 tiq̄ de qua fit mēto in illa. l. rem in pñti. nō ē illa q descē
 dit ex stipulatōe expsa de qua hic loquit. sed ē qdam que
 erat in antiq̄ iuris prudentia. vt dixi. s. e. l. ij. z Cy. notat in
 dicta. l. i. s. cū aut. Preterea qñ cessat rō cōionis p stipulas
 tionē cessabit ius solidatōis vt dictū ē. ¶ Preterea ego
 video fm iura noua z nouissima q emancipatio nō impedit
 pñm actionē q̄rere p stipulatōz. vt. s. extraneū. z autē. sed
 qñs z in corpe vñ sumit ibi expsio zē. multo magis actō
 nē sibi qñtā nō extinguit. si g illū. s. intelligis in stipulatōe
 expsa dic q fuit stipulat? simplicif. vt hic fm vnā lec. vel
 sibi z filiez sic ē idē qd de iure cōi. z hoc tenet ibi Cy. z sic t3
 q sit idē d iure ffoz. z. C. ¶ Ego aut dico hoc ēē vñm i i
 duob? casib? s3 si p habeat alios filios p qbus dederat
 dotē vel donatōez p p nuptias nec fuerit stipulat? z illi ex
 aliquo cau nō tenet pferre tūc ne emergat ineqlitas ista fi
 lia haberet ius solidatōis vsq̄ ad pcurrētē qñtitatē. Se
 cundus casus ē si extranei sūt a pfe heredes instituti. casus
 est in. l. fi. C. cōiaytriusq̄ iudi. nā si dos exacta a pfe filie red
 dit. multo magis habita retinetur. z lz glo. in extraneo ibi
 videtur aliter intelligere. tñ hec est veritas vt textus ibi so
 nat z ita intelligit Azō in sūma d rei vro. acti. circa fin. pme
 col. z glo. ibi sup autē. sed qñs. qd tene mēti. ¶ Circa ter
 tiū s3 qd iuris sit de iure autēticoz. Dicūt qdā q hodie nō
 obstante stipulatōe ius solidatōis ē apud filiā p autē. sed
 qñs. C. d. rei vro. act. z in corpe vñ sumit. nā ibi dicūt q p
 tenet pferre etiā scdo nubenti. sed quō pferrent si esset
 heredes pñs et hoc tenebat Ry. mal. p illā autēti. Alij dī
 cunt q illa autē. nil facit. nā dos transibit ad heredes pñs
 cum onere suo vt ipi cogant dotare. z ita ibi sentit Cy. in. i.
 qōne sup illa autē. Alij vt dñs Rai. d. for. dicūt q pñs dat
 actio heredib? illis cessantib? dare filie actio cā euitandī
 circuitū. arg. l. dñs testamēto. d. pñi. inde. ¶ Nos qd dice
 mus. certe videt q ista op. pendet ex hoc an trāseat ad he
 redes pñs etiā ēne os dos cum onere suo. Ri. q nō. cy. d
 vt vidistis. dy. breuif in hoc variat. nam. s. e. l. si marit? s. vo
 luntate. tenet q nō. lz. j. e. l. insulā. in prin. dicūt dñm. vt hī in
 suis additionib? z mīroz d opi. tātoz. nā ad quēcūq̄ dos re
 uertat vadit cū suo onere. vt ex ea iterū dotez filia. vt. l. si so
 ci? p filia. s. p socio. vbi ē casus rotund? z mīroz q null? al
 legauit. vidēdū ē qd addit autē. s3 qñs. dico q p dictā. l.

si soci? dos reuertebat ad pñm cū onere suo. vt eam dōtē.
 scdo viro dare posset. ¶ Nota q dicit possit. nō em iponit
 necessitatē. sed si eam cū mīroz dote poterat cōmode nubere
 paf poterat minuire dotē. hodie xō redactū ē ad necessitatē
 tem. vt cogat dare tātm put pñs viro dedit. nec possit dñm
 nūē. Et idē dico q quādo pñs dat dotē pñs viro pōt eaz sibi
 stipulari. z in hoc nil ē innouatū p autē. sed si pñs dotes
 semel dataz pñs viro simplicif. postea dote ad patrē reuer
 sa ipē daret eaz scdo viro z sibi expse stipulare sine filie vo
 luntate hoc sibi nō p iudicaret. imo haberet ius solidatōis
 sicut p. sicut em exiuerat patris bona ab initio ita z nunc
 d3 esse. vt dicit tex. in corpe vñ sumit. ¶ Preterea p hac sti
 pulatōez minueret dos filie vel saltem cā qd esse nō d3 z b
 sentit gl. in dicta autē. sed qñs. si bñ inspiciat. z in b solū ē i
 nouatū p autē. Ex pñtis g collige aut pñs ē stipulat? simplr
 aut sibi z filie: aut sibi aut filiez tūc de iure antiq̄ filia habz
 ius solidatōis. vt hac. l. fm vnā lec. z. l. vxorē. s. testamēto
 de leg. iij. aut fuit sibi stipulat? expsio tñ pñs nomie. et
 tūc si qdem hoc fuit in primo mīmonio filia pñs ius cōi
 solidatōis: nisi in duob? casibus. vt. l. fi. C. cōiaytriusq̄ iudi.
 Aut fuit dos secūdi mīmonij: z tūc aut pñs in pñs mīmon
 io fuit stipulatus eodē mō quo in scdo z idem qd. s. pñs.
 aut pñs fuit data dos simplicif. z tūc p stipulatōez pñs ip
 sa nō pñt ius solidatōis. vt in autē. sed qñs. z in corpe
 vñ sumit. ¶ Tertio qro d dote aduenticia. Et in hoc nō ē
 dubiū q ipi filie ea viua pñt actio etiā pñe inuito. vt. l. ij.
 s. qd si in pñs. s. e. z ibi no. z. C. d. col. aut. qd locū. lz glo. in
 nūit dñm. s. e. l. ticia. z male. sed ea filia mortua tūc ē dubi
 um. nā glo. hui? l. videt dicere q trāseat ad filios tāq̄ ad he
 redem in eo q dicit q requirit volūtas eoz. z ita etiā videt b
 sentire dy. Sed tūc videt ob stare q fm ista tpa filiūssam.
 nō habebat heredē ab intestato etiā i castrensib? vt. l. i. z. ij.
 cū similibus. j. d. castre. pecu. z hoc videt sentire glo. s. eo. l.
 nupta. s. i. ¶ Quid dicem? fm ius autēticoz illa qd non
 bz dubiū: qz filie sūt heredes p autētica. d. here. ab inte. s. l.
 C. d. suis z legi. aut. successiōe. Pre similitē d iure. C. dico q i
 aduenticijs filii habz heredē. vt. C. d. bo. q lib. l. q satis. vbi
 no. tex. de hoc. z. l. quēcūq̄. e. t. lz glo. ibi male intelligat. vt
 C. cōiaytriusq̄ iudi. z ad trebel. l. fi. Pre de iure ffoz. dico idē
 hoc cāu tñ q filia in dote aduenticia habet heredē. vt hac
 l. fm glo. z dy. z ē expsum in. l. auus. in prin. d iur. do. si bñ i
 spiciat. Nec ob. qd dicit in castre. pecu. qz filiūssa. non pōt
 descēdentes habere heredes legitimof q nō sūt in pñte pa
 tris vel ab ipō patre emancipati. Et sic ipē paf ipis descē
 dentibus pñt. vt. j. si qz a pa. su. ma. l. i. s. nepos. s3 filia po
 test habere posterioritātē que nō est neqz fuit in pñte patrī
 ipius filie. vt isti. de pa. po. in fi. Nec ob. qd no. s. e. l. nup. s.
 i. quia illud refert ad. l. put loq̄ d dote pfecticia. secus i ad
 uenticia. vt dixi. als male diceret. ¶ Quarto qro qd d do
 te pfecticia quādo ipa filia ē stipulata ipō pñe volente vel
 paf eius noie. vt in cāu huius. l. fm dy. vel alio mō paf do
 nauit ipi filie integrā actōez d dote cui? erit actio soluto ma
 trimonio. Ri. viua filia non ē dubiū q est ipius filie. vt hic
 fm dy. z. s. e. l. si cū dotem. in prin. z. s. fa. be. l. pompo. phi
 ladelphus. z no. C. d. inoffi. do. l. ij. sed filia mortua videtur
 q trāseat ad filios filie tāq̄ ad heredes. vt hic fm lec. dy.
 z expse ipē dy. dicit rñdendo ad. l. dos a patre pfecta. vt. s.
 vidistis. In dñm videt q paf occupat ius filie. vt no. s. e.
 l. nupta. s. i. etiā fm iura hodierna. vt no. in autē. d here. que
 ab intesta. s. i. Et azo dicit expse in sūma solu. ma. circa fin.
 xitas est q filia transmittit ad filios tanq̄ ad heredes vt b
 fm hac lec. z. s. d pac. do. l. mē socerū. s. cū iter. vbi est casus
 no. nam ibi in cāu omisso paf videt donare filie. z ipi? soli?
 ē actio. vt. s. e. l. si cum dotē. in prin. z idē ibi fñmet. p p filios
 tanq̄ heredes filie. z ita intelligit illum. s. d. d. z Jaco. de
 bel. in quadā disputatōe. vt dixi. s. e. l. si cū dotē. in prin. De
 iure xō autēticoz hoc ē expeditū quia tex. dicit oia que per
 filiū patrī non qñrunt transeunt ad eius heredes descēden
 tes vt in. d. s. i. in autē. de heredi. q ab intesta. fm doct. Sed
 dos ex donatōe tacita vel expsa acqrit ipi filie. ita q paf

in ea nil habet facere, ut dictum est, ergo transit ad filios ut heredes. Non ob. qd no. in l. nupta. 2 p. **A**zo. in summa. qz illd quando pat nō donauit filie tacite vel expse. in qōne nra est secus. Non obstat qd notat in s. i. d. here. q ab intesta. qz verum ē q etiā fili? hodie nō hz herede i pfecticijs. s. p. culijs que ipi filio nō qrunf. sed ipoz dñi in bonis pñis remanet vt. C. fami. her. l. certū. **Q**uinto qro qd in dote pfecticia vbi nulla stipulatio interuenit fm ius cōe 7 filia in potestate mortua ē in mñimonio superstitibus liberis. an dos debe at ad pñem reuerti. **I**sta qd ē antiq 7 difficilis 7 fuit opi. olī 7 hodie liberis nō extātib? nā **M**art. antiqu? glo. dicebat dotē nō remanere apud pñez pñio p casu. l. illā. C. d. col. scdo p rōnē. qz in successiōe pñia cā ē filioz. 7 sic filij pñerunt pñi. 7 istā rōnē ponit. C. e. l. dos a pñe. **I**te p eo videt casus. s. d. pac. do. l. i. 7 l. inf soez. in prin. 7 s. cū inf. j. d. leg. iij. 7 l. vxoz rem. s. testamēto 7 s. d. mio. l. iij. s. h. vñ. vbi d. q dos ē p pñiū pñimoniū ipi filie. g. trāsmittit ad filios. vt. s. e. l. si ab hostib? **E**t in hac l. videt casus a pñio sensu. 7 ista iura idus cū hīc p glo. p **M**art. **I**te p se inducit casu. vt le. no. ca. l. si. s. i. 7 ibi glo. hoc tangit. **P**e. d. bel. 7 qdam alij moderni tenēt istam opi. 7 d. iure addit rōnē dos dat pñf onera ma trimonij. vt. l. p onerib? C. d. iure do. 7 mñimoniū ē fauorabile pñf liberoz pcreatiōez. vt. s. e. l. i. s. on? liberoz remanet apud pñem. g. rē. vt. l. si marit? fa. her. 7 s. d. iure do. l. si s. s. i. **A**lij vt **B**ul. **P**o. 7 **A**zo. sūt in dñia opi. q indistincte reuertat ad pñem. nūi sit factū pactū in dñia. vt. l. dos a pñe. C. e. 7 C. d. pac. do. l. si pñi. in prin. C. d. bo. q. l. i. j. 7 l. rem. ra. h. a. l. si. 7 j. d. solu. l. pñ. s. e. l. si ab hostib? C. d. neg. ge. l. si q in vxozē. 7 s. ad mace. l. filius. cū similib? notatis. l. dos a pñe **S**ed ad oēs istas. l. rñdet **M**ar. q d3 distingui fm pñic tas leges. sed illa nō ē bona rñsio. vt. j. patebit. **I**te hoc pñ baf p rōnē sic ē cñeo. vt no. i. d. l. dos a pñe. **I**te palia rōnē qten? duo pñcipat circa idē illd d3 suari dñioz qd d3 suari d altero vt. l. si d meis. s. d. arbi. 7 l. si. C. d. duo. re. 7 C. d. fru. 7 l. expen. l. si. cū si. sed mortuo pñe pñolidat actio in filiaz si ne distinctiōe. g. idem mortua filia. 7 hāc rōnē ponit etiā glo. in. d. l. dos a pñe. p quā rōnē d3. tenuit illā opi. de iure. **S**ed q tenent dñum rñdet q hoc verū qñ in vtroqz est eadē rō. b. secus. **I**te inducit glo. C. de rei vxoz. ac. l. vna. s. sileant. vbi dicat expse. **S**ed marti. rñdet q ibi fuit mñimoniū solutum diuortio rē. 7 sic innuit tex. ibi dñi seqt d vxozē. rē. 7 sic innuit vxozē supuere. **P**reterea istud pñuilegiū ne iste retētiō nes fiant nō trāsfret ad alios heredes. nec ad pñem. vt. j. d. cam. **I**te inducit. j. e. l. si dotali. sed dic vt ibi. **I**te facit. j. de do. ple. l. i. in prin. sed rñde eodē mō. **I**te facit d marti. quia fm ista tpa filius nō habebat herede. vt. l. i. j. d. castrē. pñ. g. nō trāsmittit ad filios tāq ad heredes. istā rōnē facit azo in summa fo. ma. circa si. sed pñt rñderi q imo hz in dote. vt. s. dixi. **I**tem d mar. inducit **I**aco. d. ra. filius nō pñt pñ iuris trāsserre in heredes q habeat. vt d re. i. l. nemo plus iuris 7 l. nō hīs. s. nō debeo. 7 l. herede. e. ti. sed ipa filia erat hui? dñiōis q soluto mñimonio dos reuertebat ad pñem. g. idē in filijs ipi? pñf quā rōnē **I**a. de ra. 7 **E**y. tenēt sequēdo eū istam opi. in. l. dos a pñe. sed certe hec rō nō pcludit. qz filia habebit hoc ius q nō existente in patria pñate dos erit in tegra sua. vt in. s. videam? 7 j. eo. l. si socer. ita g in pposito cū filij ipi? mulieris nō sint in pñate pñis materni. s. aui eo rum consolidet totū ius dotis in eos sicut fieret in mñe eoz. **Q**uid g dicem? certe multū ē dubia. q in tātū q **R**of. in ti. d ac. 7 sti. p dote voluit eligere veriorē. 7 nñi glosatores quā do volūt ponere exēplū de. l. de cui? intellectu dubitē pñ nunt exēplū d hac l. vt no. in. l. nō possūt. s. d. leg. finalit tām teneo cōem opi. nñoz maior q d iure debeat ad pñez reuer ti simplicif siue existant liberi siue nō p. l. alle. p nños gl. qui dicunt simplicif ad pñem reuerti. q p nullā aliā. l. distinguē. deberet g intelligi q nullo cāu dos remaneat apud maritū vt. j. d. xbo. sig. l. cū qrebat. **S**cdo p. s. sileant. 7 p rōnem ibi positā qz naturalī rōe pñ tenet alere filios nō pñf dotē. 7 p hoc pñ rñsio ad rōnē **P**e. **T**ertio p. l. inf socerū. s. cū inf. nā ex vigore tacite renūciatōis dos sibi retinet. als ista. l. esset

facta frustra 7 in cāu nō dubio d. l. q. labeo. ad carbo. **Q**uar to qñ filia paciscit in dote nocet sibi ita demū ac si fuisset sui iuris effecta. vt. j. e. l. i. j. s. itē si voluntate. sed si opi. **M**art. esset nā noceret sibi in alio cāu. scilicet si filia decederet cū filijs. 7 sic iuriscon. insufficiens rñdisset. qd nō ē dicendū. **M**o ob. l. illā. C. d. col. qz loqē ibi in filia sui iuris. qd pñ qz ibi cōiungit pñem 7 mñem quā cōstat nō habere in pñate. nec ob. q in successiōe ē prima cā filioz rē. quia in hac dote pñe cticia que ē cōis sibi 7 pñi ipse nō hz herede. hoc ē qd voluit dicere. l. i. j. de bo. q libe. scz vt ea q dicunt de aduenticijs a lijs nō habent locū in dote a pñe data. nō ob. l. inf socerum in prin. 7 s. cū inf. imo facit p. vt dixi. **N**ec ob. l. vxozē. s. te stamēto. d. le. iij. qz ibi pater decesserat. in. q. nostra viuebat. nec ob. l. iij. s. sed vñ. quia nō ē nē pñi. sed qñ rōne cōio nis. nec ob. l. si ab hostib? qz facit p. **N**ec ob. j. vt le. no. ca. l. si. s. i. 7 ibi no. **C**cludo g de iure dotē reuerti ad pñem l3 de cōsuetudine obseruet opinio mar. 7 ista disputatio an d ius re an d cōsuetudine dos reuertat est vtilis ppter multa. pñ mo ecce filia familias hñs filios ex pñ matrimonio nupit se cundo viro. 7 hz dotē pfecticiam 7 morit in scdo matrimo nio sine filijs. **C**erte si de iure est nā opinio mar. succederet in dotē filij pñiū matrimonij. qz pñia cā est liberoz. si de ius re nō est nā tunc secus. nā cū cōsuetudo dicet q dos rema neat apud virum ppter filios eiusdem matrimonij nō exten dat ad alium casum. vt. l. si nō. s. d. viro. j. e. 7 l. qd nō. j. d. le. **E**t hoc tenuit **I**a. bu. in. l. fina. C. cōia vñusqz iudi. 7 ibi re perit in reportationib? suis: 7 hoc puto verū quia de eodē oportet filios cōsistere. casus est in. l. si intervñ. s. d. pac. cō uent. 7 j. d. d. d. l. cū vir. **I**te facit ad aliud. pone q marit? decessit pñ? ea decessit vxoz extātib? liberis. an pñ possit ppete re dotē ab illis filijs. d3. hīc videt dicere q nō quasi filij ha beant vt heredes filie ibi dum dicit rñdendo ad. l. dos a pa tre. vel illud quādo mulier decessit in matrimonio. **S**i autē post repetit vt heres filie vt hīc. **E**t ista sūt nā sua vt vidē tis. qñ dicat si filij extāt ipi sunt heredes als pñ. **E**l forte fuit motus d3. ad hoc dicendū quia an matrimonij nō est nata actio. 7 sic filia nō hz quid trāsmittit. 7 id tota actio est patris. secus solu. ma. istā reputo falsā d iure. nam ius pño lidatōis inf patrē 7 filia eodem mō hz locū soluto matrimo nio ante dotis exactōz sicut eo pñtante. vt. s. e. l. si marito. s. si voluntate. 7 j. e. l. infulam. in prin. 7 sic matrimonij esse sol utū nō facit illud ius magis esse transmissibile ad heredes q p vñ hoc nō est vez d iure. nec etiā puto verū de cōsuetu dine. quia ista cōsuetudo hz locū in muliere decedente i ma trimonio. vt. l. dos a patre. 7 sic nō porrigit ad casuz quo vir pcedit 7 mulier supuuit. ar. d. l. si nō. s. de viro. 7 qd no. j. e. l. si dotalis. 7 de do. ple. l. i. in prin. 7 C. de pac. cōue. l. i. j. **E**t cum eraz bononie eam audiui sic definita fuisse bñ per viij. docto. tamen de dicto d3. hīc nullā fecerūt mētiōē. cre do hoc eē verū d iure. 7 videt casus. s. de pac. do. l. beblius **P**redicta nā nisi pñaret de cōsuetudine idem eē etiam si mulier decederet in viduitate existentibus liberis. 7 hoc fm opi. quā tenemus. sed si opi. mar esset nā de iure. tñc isti filij succederent matri. vt heredes. **I**te ad aliud an filij filie com putent sibi dotē matris eoz in supplementū legitime eis d bite in bonis aui an non. nā si nā esset opi. **M**art. de iure ipi habent vt heredes matris. 7 sic nō pputant in legitimā cū tractaret de successiōe aui. vt. l. scimus. s. repletionez. **S**i nō alia opi. eēt verior isti filij nō habēt hoc a matre eoz. s3 a patre matris a q cōsuetudo aufert. 7 sic videt dñum. hoc non examino mō: qz vtilis 7 subtilis passus ē. **S**exto q ro vñ cum pat agit de dote sit pñuilegiatus sicut filia. **E**t dicit d3. q videt q sic. qz patri pñet actio ex stipulatōe ta cita. vt. s. extraneū. 7 s. sequē. C. d. rei vxoz. ac. **P**reterea vi det casus. j. e. l. infulam. s. vñ. **I**n dñum quādo pñona facit locū pñuilegio cessante pñona cessat pñuilegiū. vt. l. in oibus. 7 l. pñuilegium. j. d. re. iur. sed pñuilegiū pcedit muli eri. g. rē. vnde ipse distinguit. aut pat agit filia viuere. 7 e ac tio pñuilegiata. qz agit ad vtilitatē filie. aut agit filia mori tua. et tunc est secus. non ob. l. infulā. s. vñ. j. e. qz ibi pat

fuit stipulat^r vsuras, id est eas non quod sit actio bonafidei i pa-
tre, accessiones autem naturales bene haberet etiam sine stipulatio-
ne, ut si maritus in si. s. e. ita dicitur intelligi quod non in si. ite si d. do-
te, alio in si. fuerat in si. d. act. Et quod tunc ad secundum credo quod sit ve-
rum quod dicitur, dicitur quod actio quod transit ad preem non sit bonafidei.
Ego credo quod si ad dyabolum infernale transiret haberet
privilegium dotis, quod omne privilegium datus doti meretur executionis
a lege vel ab homine viua muliere transit ad quemcumque vadit
dos, ut dixi in l. si maritus, s. e. nam usufructus est personalis, et in
eo quod est facta executio transit ad heredem, et eo quod non est facta ex-
ecutio non transit, modo actio de dote in continenti quod est dos est privile-
giata, et sic est facta executio. Item privilegium hypothecae sta-
tim cum dos est facta est executio ad quemcumque transit, sicut tamen quodam
privilegia quod non merentur executionem, nec a lege nec ab homine
ut privilegium personale quod non habet nisi venerit ad personam, et
quod est privilegium, tex. dicit, C. de bo. ce. poss. l. si. si. circa si. ubi
dicitur quod est quoddam officium iudicis quod resultat ex illo privile-
gio, quod non est privilegiatus per ius, sed iudex ex officio suo pre-
fert, id est non transit ad alios mortua muliere secundum hanc glossam, quod quid
dixi tibi in l. i. s. e. Privilegium ergo bonafidei transit ad quemcumque
quod, ut si extraneum, et si se, C. de re iur. ac. sed in isto privilegio quod
non meretur executionem in muliere non transit ad preem viua filia.
Donec ergo in simili quod mulier cedit actionem de dote alteri, transit
bit ne in cessionariam viua muliere cum privilegio suis, Def. et
Cy. in l. i. C. de pule. do. dicitur quod sic, quia pertinet ad utilitatem
mulieris, et alle. l. vi. d. priu. fil. et eodem modo transit ad preem, do-
mini ego cogitavi quod anno tenui op. De. ibi ubi ponit, s. re-
perit vna. l. q. turbavit spiritum meum in hoc in auct. ut exac. inst. a.
do. circa prin. col. vij. Nescio quid dicat finaliter sic dicendum,
quodammodo cessio quod fit ex necessitate ex utraque parte, quia ille qui ce-
dit cogitur cedere, et ille qui emit cogitur emere, isto casu transit cum
onere suo, ut l. si. C. de priu. fil. et si nescires extrahere, tunc ve-
nias ad me, Quodammodo cessio quod fit ex voluntate, et isto casu non
transit privilegium, ut in auct. ut exac. inst. a. do. circa prin. sed
quod quid dixi in l. unica, C. de priu. do. quod transit privilegium in cessi-
onarium, intelligo si agit iure directo nomine cedentis, ut glo. p-
bat. in si. fuerat in si. d. act. secus si ageret nomine suo utili quo
ad preem, per potest agere suo nomine tamquam administrator filie, ut l.
cum dos, s. d. pac. do. dixi in l. si cum dote, s. ite cum p. s. eo. Et l.
ij. s. ite si voluntate, s. e. Et isto casu si agit dico quod habet privile-
gium, sed si ageret nomine suo et ad suam utilitatem, s. veniat per ob-
liquum ad filiam, tunc non habet privilegium, et sic sumus expediti, s.
quod pro p. dedit dote filie et stipulat^r est per filiam, et est mortua si-
ne liberis, succedit ne pater solus qui dedit dote vel pater mat-
rum cum fratribus et sororibus, Et sui nup. interrogat^r de hoc, et
casus est in l. qd scitis, secundo raso, C. de bo. que li. dixi quod pater so-
lus et est ibi casus singularis ita quod non est alibi.

Si pater, petat hoc dicit, C. de p. q. agit conditi-
one indebiti, ut l. si quis fundum, s. i. s. loca. Glo. dicit
solu. ut ibi De. dicit quod hic est speciale favore dotis, ro. quod actio
de dote est conditio pateris et filie, sed conditio indebiti est propria pateris so-
lius solventis indebitum, Et ex quo non, quod actio de dote etiam
solu. ma. efficitur propria pateris et filie, vel dicit aliter secundum Ja. de are.
nam si in matrimonio sit solutus, tamen dos adhuc est debita viro,
et l. si focer, s. ludi. j. e. et l. ticio, s. ticio, d. p. di. et de, et id etiam si
soluat soluto matrimonio in dote convertit, facit quod dixi, s. e. l.
si marito, s. i. et quod non in glo. ibi. Bartolus.

In insulam. de dote filio esse per solidum, hoc dicit,
C. de p. s. e. l. si marito, s. si voluntate, glo. subaudit
hic maxime vel dicit quod non petierat cum effectu, id est non exegerat,
nam tunc secus, quasi dicat per actionem impediri solidationem si
erit in filia non per petitionem vel in iam, ut in l. s. r. a. et verum dicit,
C. de iura vtriusque iudic. l. si. et C. de bo. q. lib. l. ij. Addit dicitur, rationem
quod si pater esset soluta actio de dote esset extincta, et bona transiret
ad fiscum cum onere suo, ar. l. si marito, in prin. s. e. et l. maritus,
et ad l. falci. l. cum fisco, et ad trebell. l. marcellus, ita dicit dicitur, te-
net ergo quod onus dotandi filiam transit ad heredem extraneum, s. r.
um dixi in l. si marito, s. si voluntate, s. e. et dixi in l. si dote,

supra eodem,

Fructus. Vir non lucratur fructus dotis putative, re-
nus necessario vel utiliter impendit, b. d. C. de p. dicitur hic autem
causas liberales, s. quod pendente causa liberali vir dicitur etiam alere ip-
sam uxorem, ut l. si. C. de ordi. iu. So. exponit hic autem causam libe-
ralem, s. s. finit, et cessant dria, quandoque exponit econtra, ut j.
d. s. r. iudic. tu. l. ij. s. pe. Et hoc inducit Jaco. de are. ad. q. d.
testibus quorum unus dicit aliquid fuisse ante guerram, alius di-
cit fuisse post guerram, non enim contradicunt sibi, dicit enim intel-
ligi ante guerram, s. s. finit, et post guerram s. s. inchoata;
et sic ad idem tempus se referunt, de quibus habes tex. et d. testi. c. cum tu.
fa. s. si cer. pe. l. ij. s. pe. i. eo quod exponit autem nuptias et per nuptias
et ibi plene hunc articulum examinaui, C. de p. s. e. l. d. iudic. s.
impendia, So. ibi in causa dote, hic in putativa, et secundum hanc
videtur tex. extra glo. et dicitur in eo quod non, s. e. l. si autem nuptias, ut
in matrimonio putativo quis tenetur restituere fructus; nisi quod
nus consumpsit in muliere vel in rebus eius, C. de p. s. e. l. d. iudic. C.
de rei ven. l. certum, So. ibi loquitur in bonafidei possessore qui
putabat se dominum et sui contemplatione tamen fructus recipie-
bat nullo alio respectu, hic vero percipiebat fructus ratione one-
ris matrimonij, C. de reo quo iure maritus illos fructus
sibi compensat, vel iure compensationis, vel iure exceptionis do-
li, Quidam dicunt quod iure compensationis, Nec ob. s. sed nec ob
impensas, C. de rei vxo. act. quia ibi non prohibetur compensatio, ut
ibi dixi in l. rei iudicate, s. i. s. eo, et posito quod prohibetur non
habet locum in matrimonio putativo, sed in vero, ut l. si cum dote,
s. si. cum l. sequens, s. eo.

Vsuras. Debitum hinc inde ex causa usuraria compensat,
rem. b. d. C. de reo an in actione de dote currant usure ex
mora, Certe sic quia est actio bonafidei, ut habes in glossa,
habet ergo quod actio de dote est privilegiata etiam mortua filia,
C. de reo quod de iure canonico an ista usura debeatur, R. in
deo marito post mortem in dando sibi dote debent usure, ma-
gis enim petit tamquam proprium interesse, quia sustinuit onera ma-
rimonij quod ut usura propria, ut in c. salubrit. et de usuris, sed
mulieri pater mortem in dote restituenda sibi soluto matrimonio
usure non debent, quia tunc proprie essent usure secundum Innocentium, et
Jo. an. in d. c. salubrit. s. Cy. aliter dicat in l. i. s. ex actio, C. de
rei vxo. act. facit quod tunc in summa de usuris quod omnes usuri-
re etiam legales sunt hodie prohibite et correcte de iure canonico

Ad virum. Reintegrato matrimonio iudicium de dote
dicit, Bartolus.

Si maritus dotis actionem de dote cedere si ali-
ud adiunctum sufficiens sibi non remanet, b. d. Glo.
bicit notabiliter nisi persona mariti sit talis quod ex sua opera pos-
sit sibi quere victum quod tene meti, oes glo. tendit ad exposi-
tionem lre, C. de reo hic Ja. de are. qd si etiam mulier non ha-
bet unde viuat, Certe ipsa preferat viro, Dixi in l. maritus, s. e.
Cy. inducit ad quod non, teneor tibi ad certum volo soluere nomi-
ne debitorum, an cogaris recipere, Quidem quod sic, ut hac l. et l. cum
quidam, j. de adm. tu. In drium cessio videtur emptio ut l. si dubi-
tetur, s. i. et l. cum is qui, s. d. fideiussor, sed nemo inuitus cogitur e-
mere, ergo tunc, Cy. dicit quod non cogitur recipere, ut l. aduersus, C. si
cer. peta. et l. nam et seruus, s. de neg. gest. mihi videtur quod hec
questio non fuit necessaria, nam ut quis tenetur, id quia habet
actionem et ea cedendo liberaat, ut l. qd debet, s. de pecul. aut
tenetur alio; et tunc non cogitur recipere actionem nisi cum debitor
aliud non haberet, ut l. ei qui, et auct. ibi posita, C. de solu.

Socer perimit filie ius consolidationis, b. d.
cit, C. de p. s. e. l. si marito, s. si voluntate, glo. subaudit
fideiussor, l. si debitori, ergo perimit filie ius consolidationis, ut no-
in l. in insulam, in prin. s. eo. So. successio habet vim solutionis, ut j. d.
respectu succedentis tantum non alterius secundum Azo, hoc non est ve-
rum per l. si ei, s. i. s. de eue. unde glo. dicit quod habet vim solutionis
quatenus ad succedere, et fideiussores et ad ceteras accessorias

Solutio matrimonio.

obligatōes: quasi dicat nō quātū ad filiā que quo ad p̄m
nō ē accessoria, imo eque principalit̄ debet sibi sicut p̄i. **Et**
hoc dicit glo. ij. q̄ eq̄paret p̄m et filiaz duob⁹ reis: l3 nō sit
p̄p̄ia eq̄paratio. vt. l. nō solū. s. e. et ibi dixi. **Py.** nō dicit q̄
successio h3 vim solutiōis quātū ad oēs q̄bus pōt solui: sed
p̄i nō pōt solui inuita filia. vt. l. q̄ boiem. s. si gener. d. solu. id
eius successio nō h3 vim solutiōis: qd nō placet. qd em̄ si filia
nō haberet cām dīcēdi. certe tūc successio p̄is haberet vīs
solutiōis s3 em̄ qd ē dīctū ter. dico q̄ successio h3 vim soluti
onis ex q̄daz fictiōe: que tūc demū inducit qn̄ ille q̄ succedit
vult ex hoc evitare dānū. vt. d. l. si ei. j. de enic. et l. si debitori
de fideiuss. sec⁹ si ex hoc velle lucrū p̄seq. vt. l. heres a debi
tore. s. si. j. d. fideiuss. et ita hic nō habet p̄ solu. vt p̄ hoc p̄ p̄
uet filiā iure solidatiōis. et de h̄ dixi in. l. si is q̄ p̄ emptore. j.
de vsuca. in illa. q. qua q̄ro q̄ sit cā inducēde fictiōis. dixi etiā
in. l. vñius. j. de fideiuss.

Lucius. Qui petit illud qd restituitur? ē alteri q̄ ei a q̄
petit dolo facere nō videt. b. d. **Primo** ponit the
ma et q̄nē. scdō mīsiōne. tertio rīdet cū dā obiectiō in d̄rius
quarto pbat illud p̄ reductionē ad incōueniēs. q̄nto iuxta p̄
dicta formā vnā q̄nē. scdā ibi. rīdet. tertia ibi. nec vlla. q̄r
ta ibi. alioq̄n. q̄nta ibi. sed et si ex pte. **Mo.** q̄ solu. ma. mo
tuo p̄e actiō d̄ dote solidat̄ in filiā. simile. s. e. l. si marito. s.
si volūate. **Mo.** scdō q̄ etiā solu. matrī. dicit̄ dos deberi
marito. dixi. s. e. l. si p̄. **Itē** no. q̄ regula dolo facit. h3 lo
cū qn̄ illud petit qd q̄s restituitur? ē eīdē a quo petit. secus si
aliq̄. **Oppo.** genero nō pōt iputari cur p̄ez nō dūenit. vt
l. si eīneus. s. d̄ iure do. ḡ videt q̄ a filia non possit dūeniri.
So. glo. q̄ hic p̄ exheredauit filiā p̄tēplatiōe dotis. et iō si
lie legare videt. et sic p̄p̄ voluntates p̄is iputat̄ marito qd
als nō iputaret. **Ex** hac glo. no. q̄ n̄ba enūciatiua p̄ modū
causē plata inducit dispositiōes etiā quo ad actiōes. **S3**
hoc videt. l. emptor. s. si ancilla allegata in glo. et. j. de doli
excep. l. si. in p̄m. **Rñ.** q̄ nō inducit dispositiōes quo ad actiō
nem realē. vt in d̄rijs. rō q̄ nō ē legatū exp̄ssū. sed tacitū. ar. l.
seruū filij. in fine. j. d̄ lega. l. sed quo ad actiōes p̄sonales iudic
dispositiōes. vt. l. pe. j. d̄ col. bo. et hac gl. l3 tamē hec in se sint
n̄a. tamē in p̄posito ista solu. nō placet. q̄ p̄ illam cām testa
tor videt voluisse filie puidere et nō marito. vt. l. seruo legato
s. si testator. j. d̄ lega. l. si ḡ nō puidit marito in aliq̄ nō potu
it eū grauare testator. vt faceret eū teneri vbi als nō tenere
tur. vt. l. ab eo. C. d̄ fideiō. et l. plane. la. ij. s. l. j. d̄ leg. i. vñ glo.
soluit aliq̄ marito nō iputaret cur p̄m nō dūenit vt in d̄
rio. sed cur nō dūenit heredes p̄is q̄s dūenire pōt. vt hic.
Opp. et gl. hic habetis duo. p̄io q̄ regula dolo facit. h3
locū in eo q̄ d̄z restituere. scdō q̄ nō h3 locū in eo q̄ d̄z restitu
ere aliq̄ incōtinenti. **Ad** p̄mū opp. j. vt le. no. ca. l. si. s. l.
Rñ. q̄ regula d̄z intelligi qn̄ restituitur? ē eīdē incōtinenti. se
cus ex interuallo vt in d̄rio. **Opp.** ad istud de. l. si ita. in fi.
nam mulieri d̄z dos restitui ex interuallo. tñ p̄ p̄e sua nō de
bet cōueniri. simile. s. d̄ adi. ob cau. l. si donatur? in fin. **Rñ.**
qn̄q̄ ps habet dilatiōes q̄ miseratōis cā indulget solutiōi. et
ista dilatio nō ipedit qn̄ habeat locū regula vt in d̄rijs. qn̄q̄
q̄s h3 dilatiōes q̄ respicit ip̄az obligatōes: et tūc ipedit locū h̄re
regulā. vt. d. l. si. s. l. in fi. vt le. no. ca. pbat̄ hec solu. in. l. si cuz
mulier. in. fi. s. d̄ open. **Opp.** q̄ dos possit interim peti p̄
pter cōmodū interusurij mediij t̄pis. nec ob. petēti regula do
lo facit. vt. l. i. C. si dos p̄stante ma. et. j. re. amota. l. si mulier. s.
rerū. **So.** ea q̄ dixi habet locū in petitiōe nō in repetitiōe. rō
q̄ ille q̄ repetit ex aliqua iusta cā videt qd ammō dicere. vt
tanq̄ spoliatus restituat. vt. l. interdū. et qd ibi no. in glo. de
adi. idē. et in regula iur. q̄ dicit q̄ fauendū ē magis repetitiō
ni q̄ aduenticio lucro. vñ cū. l. i. C. si p̄stan. ma. dos so. fu. et. l.
si mulier. j. rerū amo. loquā in repetitiōe fauet ei p̄p̄ infusu
riū mediij t̄pis. l3 haberet dilatiōes miseratōis cā. qd nō fieret
si p̄cipalit̄ peteret. vt hac. l. in fi. et. d. l. si donatur? **Opp.**
ad regulā de. l. i. s. redigūt. j. quozū le. **So.** qdā dicit ibi pos
sessorē. hic in petitore. Tu dic q̄ hic nō erat liquidū: an de
beret restitui. et iō nō haberet locū regula. ar. l. si. C. d̄ open.
et no. d̄ doli excep. l. dolo. et. l. dolo. d̄ reg. iur. **Opp.** ad scdāz

regulā q̄ qn̄ ē restituitur? alteri habeat locū regula dolo facit
vt. l. si donatur? in fi. de condi. ob cau. **So.** aut ille q̄ petit re
stituitur? est alteri q̄ restituitur? ē ei a quo petit. et h3 lo cū regu
la. vt in d̄rijs. aut ille ali? nō ē restituitur? ei a q̄ petit et h3 lo
cū regula vt hic. **Ex** p̄dictis distīgue breuiter aut oppo
nit exceptio dolo facis q̄ petit qd restituitur? es eīdem. aut
qd restituitur? es aliq̄. **Primo** cāu aut nō ē liquidū. aut ē liquidū
si nō ē liquidū: aut ē restituitur? eīdē incōtinenti. aut ex infual
lo. aut erat dilatio que respicit obligatōes. aut illa q̄ miserat
tiōis cā indulget solutiōi. et hoc scdō cāu. aut lo q̄ in petēte
aut repetēte. vt ex p̄dictis p̄s. **Scdō** cāu p̄cipalit̄ qn̄ resti
tutus ē aliq̄. et tūc aut ille ali? est restituitur? sibi a quo peti
tur aut nō: vt dixi in p̄cedentib⁹. **P̄dicta** n̄a in petitorijs
sed in possessorijs dicunt no. p̄ dy. in. c. dolo. et in. c. qui ad agē
dū. extra de re. iur. li. vi. et. l. ij. C. d̄ edic. di. hadri. tol. dixi plene
in. l. naturalit̄. s. nihil cōmune. de acq̄. poss.

Galius actio q̄rit mulieri. b. d. **Mo.** q̄ p̄ ascēde
tes ex linea materna nō pōt nobis q̄ri actio regula
rit. simil. eīn. l. debitor. in fi. ad tre. **Scdō** not. q̄ siue q̄s
stipulet sibi aut extraneo. siue extraneo aut sibi. sēp stipula
tor videt̄ adiectus ad obligatōes. extraneus ad solutiōes. vt h̄
et in d̄rijs. sed dicendū pbat̄ in. l. i. s. seruus fructuari? j. d̄ stip.
ser. **Tertio** no. q̄ fauore nuptiarū p̄ liberā p̄sonā eīneaz
q̄rit actio mulieri vtilis ex stipulatōe. vt hic in fi. **Et** ad
uerte diligēt ad tex. q̄ dicit maxime p̄p̄ affectiōes p̄sonarū
quasi dicat solus fauor nuptiarū sufficit. etiā si affectio p̄so
narū nō esset. **Ultio** no. q̄ fauore dotis si aliq̄s stipulet
sibi aut mulieri. et sic alternativē mulieris ē integra actio. vt
hic. facit. l. vxorē. s. testamēto. j. d̄ le. ij. **Opp.** ad p̄mū. s.
deposi. l. publicā. in p̄m. vbi p̄ pactū matrīs q̄rit filie. **Solu.**
ibi nō iō q̄rit filie. quia mas ei cessit. sed q̄ pactū fuit inf̄pos
sitū sup̄ re p̄p̄ia. et sic querit̄ cūlibet extraneo. vt. l. pe. C. ad
exh̄. dixi. in. l. stipulatio ista. s. si quis inf̄sulā. j. d̄ n̄bo. obliga.
Opp. ad idē de. l. si genero. C. d̄ iure do. **Solu.** hic dicit glo.
q̄ ibi p̄ ascendētē ex linea paterna q̄rit vtilis ascendenti etiā
si nō sit in p̄tate. simile in. l. iureiuran. s. si liber. j. d̄ oper. libe.
dixi plene in. l. qd dicit. j. d̄ n̄bo. ob. **Ad** scdōm nō op. p̄m
mo q̄ stipulanti nō q̄rit actio. q̄ si p̄mittit p̄sonā eīneā p̄so
na sua videt̄ adijci ad solutiōes. ḡ ei nō q̄rit actio. vt. l. ei q̄ ita.
s. q̄ sibi. j. d̄ n̄bo. ob. **So.** illud qn̄ ei q̄ p̄mo adijci stipula
tio possz q̄ri. sed hic filie q̄ri nō poterat d̄ rigore: merito quia
ipse stipulator videbat̄ adiect? ad obligatōes mulier ad solu
tiōē. et iō q̄ d̄ equitate mulieri queri pōt. vt in fi. l. ibi eadē
equitate mulier videbat̄ adiecta ad obligatiōem stipulator
ad solutiōes. **Opp.** ad tertiū no. de. l. debitor. in fi. ad tre.
So. glo. q̄ p̄ extraneū stipulantē pōt q̄ri nobis actio eo cāu
quo nobis q̄reret stipulatōe nō interposita. sed hic si auus
dedisset dotē nulla stipulatōe inf̄posita q̄reret actio mulieri
vt in. s. accedit. C. d̄ rei vxor. act. ḡ etiā stipulatōe interposita.
et. no. h̄ac so. **Contra** hoc videt̄ casus. in. l. si ita stipulat?
s. grifogonus. j. d̄ n̄bo. ob. vbi l3 ex numeratione pōt nobis
q̄ri actio p̄ aliū nulla inf̄posita stipulatōe. tñ si stipulatio inf̄
ponit nobis nō q̄rit. **Itē** hoc videt̄ d̄ tex. hui⁹. l. q̄ dicit hoc
esse fauore nuptiarū. et iō fm̄ illa iura nō videt̄ verū dictum
glo. hodie aut̄ hoc videt̄ determinatū p. l. ij. C. p̄ q̄s p̄so. no.
acq̄. **Ad** vltimū no. op. alternativā posita inf̄ p̄sonas q̄b?
acq̄rit̄ resoluit̄ in cōiunctā etiā in d̄ctibus. vt. l. cū qdā. C. d̄ n̄.
sign. **Tū** ergo auus stipulet sibi. aut filie d̄z intelligi. i. filie et
sibi. **So.** fm̄ illa iura nō p̄cedit d̄rijs. vt. l. p̄inde. in fi. cū. l. se.
de stip. ser. hodie p̄cedit. sed rñde hoc speciale fauore nuptia
rum. simile in. d. l. vxorē. s. testamēto. j. d̄ le. ij. **Et** p̄ hoc dice
bam semel in. q. de facto extrane? dedit dotē. et stipulat? est
eā sibi reddidit cui d̄ iure debebit. **Certe** ex hac stipulatiōe
integra ē actio mulieris. q̄ p̄inde est actiō dicat sibi aut mulie
ri: q̄ mulier est illa cui d̄ iure d̄z reddi. vt in. s. accedit. **S3**
qd si eīne? eēt stipulat? sibi et mulieri. **Rñ.** crederet̄ tūc actio
nē q̄ri p̄ pte sibi et p̄ pte mulieri. vt. l. si mibi et ticio. j. d̄ n̄bo.
ob. **Quero** qd si extraneus stipulat? ē dotē reddi. et non
dicat sibi vel mulieri. **Videt̄** q̄ sit stipulat? sibi. vt. l. stipulatō

§. si quis. §. d. hbo. obli. **I**n dñi facit qz fauore dotis intelli-
git stipulatus dotē reddi cui d iure debuit. casus ē. s. e. l. p.
dotē. fm tertia lec. glo. z sic ipi mulieri qñt. dic g aut cñneus
dedit do tē z nō stipulat. vel paciscit aliqd d reitutōne. aut
sup ea paciscit. z hoc scdo cau. aut paciscit simpliciter reddi sibi
bi. aut simpliciter mulieri. aut sibi z mulieri copulatiue. aut sibi
bi aut mulieri alternative. ut ex pñctis ptz. z hoc in cñneo. i
patre dixi plene in. l. post dotē. s. e.

Quero ex-
emplū quōd vroz cape nō poterit. **G**lo. ponit qñ lez
gaut mat ea q sūt affixa edib. vt. l. certa. j. d. le. i. qd nō pla-
cet. qz tñc saltē estimatio debet. vt. e. l. §. si duob. vñ pone ex-
emplum p. l. apud sul. §. si. j. d. le. i.

Stotali. **A**ppellatōe liberos pñtē nepotes.
hoc dicit. inult q si pactū nō fuisset inf
positū nō potuisset retineri ppter liberos. **E**t sic fa-
cit ad. q. no. in. l. dos a pñe. C. eo. examinari plene. i. l. p. dos
tem. s. e. **I**te nō. q appellatōe liberos cōtinent nepotes
qd aut appellatōe filioz. dixi plene in. l. liberos. d. hbo. sig.
Ite nō. glo. q dicit q hoc pactū valeat si mulier pcedat.
fecit si pcedet vir. **E**t p hoc videt q opī. **A**a. sit hā d cō
suetudine nō de iure. l. q filia mortua in mñm omo cū liberis
dos retineat. q si ptingat virū pño decedere postea vrozē
vidua cū filiis relictis. q pñ filie vidue pñt ab illis liberis
dotē repetere. qz pñtudo loqz muliere decedente pñtante
matrimonio. si ergo decedit eo soluto remanet dispositio iu-
ris cōis. qd plene examinari. s. e. l. post dotē.

Quam mulier. **S**ive marit? excipiat de adulter
accusat lenocinij exceptiōe repellit. h. d. **N**ota
ex fi. q. rō. l. et mens. l. e. idē. vt nō. p dy. extra d re. iur. c. filib.
vi. **O**p. j. d. adulte. l. ij. §. si publico. **S**o. p nomē rei recep-
tū inf eos nō repellit vir exceptiōe lenocinij vt ibi. an sicut b
Op. replicatio turpitudinis nō tollit exceptiōez turpitu-
dinis. vt. l. ij. C. de pñ. ob cau. ubi in pari turpitudis cā meli-
or ē cōditio possidentis. **S**o. ibi agēs illa pñtōe in ipso libel-
lo obijcit reo turpitudinē. reus excipit d pari cā turpitudis.
nec audiat. actor replicat d pari cā turpitudis: qz sic replica-
ret illud idē qd posuit in actōe. sed hic mulier fundauit intē-
tionem suam ex pñctu dotis. nō ex turpi cā. vir excipiebat
de turpitudine mulieris. mulier replicabat de turpitudine
virū. de quo in actōe nihil erat dictum. **O**ppni. de doli
except. l. apud cellum. §. marcell. **S**o. qñ ille qui excipit cer-
tat de lucro. tñc exceptiō doli tollit p replicatōz doli. vt hic
z. l. viro. s. e. secus si de dāno certaret vel vterqz esset in pari
cā. vt in dñio fm **A**a. de are. z alios doctores. **C**ōtra hoc vñ
C. si mī. se ma. dñ. l. fi. in pñ. vbi minor petit restitui se. qd po-
test eē etiā pñt lucz si ei obijciat q se asseruit maiorē. z si do-
lo fecit pñt replicari p eñ: qz ad hoc fuit induct? dolo aduer-
sarij. **R**ñdeo d exceptiōez doli nō obijciat replicatio doli. s.
oñdit doli nō fuisse: si em dolo me induxisti. vt me maiorem
dicerē aduersus te null? doli est cōmissus. et pñctia inducun-
tur ad. q. exbānitus offendit exbānitū: offensus accusat. accu-
satus excipit q nō dz audiri: qz est exbānit? vñ nō pñt h op-
ponere. an admittat hec replicatio. **A**a. d are. dicit q nō: qz
exbānitō dat defēnsio. nō aut alteri? impugnatio. vt. l. seru?
de accu. **P**ro quo videt casus ē d except. c. dilecti. vbi dicit
tex. magis pprie. **S**ed p euidētiōi intellectu h? qñis. op.
sic d **A**a. d are. exbānitū q possit impune offendi pñt omia
iura ciuitatis sue. vt. l. amissioe. s. de capi. di. z no. p **A**a. de
are. in. l. ex facto. §. ex facto. j. ad trebel. z sic cñ qlibet eēt ex-
bānitus statuta ciuitatis sue nō vendicabūt sibi locū in eis.
Rñdeo qz istud statutū q possit ipune offendi nō ē in bñfi-
ciū offendentis. s. fauore reipublice in odiū exbānitū. vt. l. i.
C. qñ lice. sine iudi. vin. merito exbānit? n vñt aliquo bñficio
ex forma statuti. sed dicit q talis act? in talē cōmissus nō est
delictū. **O**p. ad idē fort? nōne defēnsio **A**a. de are. ē
p solutiōne quā mō dedi. q qñ ille q excipit certat de lucro
exceptiō doli tollit replicatōe doli vt hic. sed exbānit? excipi-

ens excipit: vt ipse nō teneat. z sic vt lucrē ipunitatē delicti.
z sic p replicatōz doli dz repellit. **P**one clari? in ciuili exbā-
nitō q agit excipit q nō pñt: qz ē exbānit? z sic excipiet certat
d lucro an poterit replicari q ipse ē exbānit? **P**uto q non
z sic credo verū eē dictū **A**a. de are. nā illud qd dicit q excep-
ptio doli qñ certat d lucro repellit doli replicatōe ē verum
ad merita cāe qñ opponit exceptiō doli. vt post lñ. dte. tunc
tolleret replicatōe ista exceptiō. vt in. c. iij. ē d excep. z p hāc
l. z. l. viro. s. e. sed qñ circa pñonā certat. tñc nō est qñdū d lu-
cro. **P**reterea qñ opponit ad pñonā nō pñt replicari. rō
est qz qñ cito te vt reū statim facio te habile reū quācito ad
iudiciū veneris p te vel p aliū. sed tu nō approbas me vt ac-
torē. z ista sūt hāc **I**nno. in. c. cñ inf. ē d excep. pñctia hā nī
si actor eēt familiaris vel domestic? rei. vt ē d accu. c. nulli. z
ibi p glo. z **I**m. **Q**uero d vna qñne quā disputauit do-
min? **A**a. bu. pone q statuto cauet q exbānit? nō audiat.
nec in agēdo nec in defendendo. **E**xbānit? agit d exbānitū:
dicit ille tu si potes agere. dico ego nec tu potes excipe qd e-
rit dicendū. **A**a. bu. in sua disputatōe determinauit finaliter
q nō pñt excipe veritate statuto. z iudex de facto nō pñt sup-
plere. z sic iudiciū pcedit. **S**ed videndū ē an dictū statutum
valeat. s. q nō audiat: nec in agēdo nec in defendēdo **C**erte nī
quia leges debēt eē iuste. vt. l. iij. s. d legi. z defēnsio ē iuris
naturalis qd nō pñt tolli. vt. l. i. vt vñ. s. d iusti. z iur. z not. s.
d pac. l. pactū. in glo. ma. z ē tex. in. ca. pastoralis. d re iudi. in
de. nec pñt facere vt iudex te iniuste cōdenet. iō dic q qdam
est defēnsio voluntaria. vt qñ sit pñlama siqs vult talē defen-
dere vel suscipere iudiciū in se. z tñc ista pñt tolli p statutū
sed defēnsio necessaria p statutū nō videt posse tolli. et b tñ
Inno. in. d. c. cñ inf. **Q**uod ad pñpositū exbānit? excipies cō-
tra exbānitū pñt facere cū sit necessaria defēnsio: z sic pcedit
iudiciū. sed dic qz forte hoc nō videt verū. sicut em reo dene-
gatū ē excipe. ita denegatū est actori replicare. vñ sicut vide-
tur denegatū reo ne excludat actionē. ita videt denegatum
actori ne excludat exceptionē. q qua rōne tu dicis q pcedit
actio. qz deficit exceptiō. eadē rōne dicas q pcedit exceptiō
qz replicatio deficit. **R**ñdeo q nō deficit replicatio: qz non
venit ad excludēdū: sed ad detegēdū. qz exceptiō ē nulla seu
excipiens ē inhabilis. s. certe idē dicit reus. nā exceptiō ver-
nit ad declarandā inhabilitatē actoris. vñ videt q iudex si
mul reperiat q nec reus pñt excipe nec actor agere. cñ nī de-
beat plus cōcedere actori q reo. z sic nō pcedit iudiciū.
Quero de vna. q. quā disputauit **A**a. bu. statutū ē q sol-
uat certa gabella d quolibet dñu. al's ipso iure non valeat d
ctus: em vñ fundū p centū tu vendidisti: nō fuit soluta ga-
bella ab aliq partiz. tu vendicabas a me dicens q ego nō
solui gabellam et ego contra te excipio. quia tu non soluisti
potest ne hoc fieri. **B**reuitē ille doctor defēnsio q excep-
tio doli nō solū tollit replicatōe doli qñ qlibet ē in pari cau-
sa. vt hic z in. §. marcellus. sed qñ excipies certat d lucro re-
plicās de dāno tñc secus. vt hic. z vt. s. dictū ē. **E**t ex hoc
sequit si repeto a te fundū quē possides ego certo d lucro. et
tu excipiens d gabella nō soluta certas de damno vitando.
z sic nō possit replicare. quia nec tu soluisti. **S**z videt i dñ-
rium casus. in. l. i. circa pñm. C. d litig. sed tenebā op. quā ter-
nuir ille. **N**ec ob. l. vlt. C. d litig. quia ibi iō est: qz ille q agit nī
agit ad dñm suū. sed ad cōmodū alteri? s. illi? in cui? frau-
dem res ē alienata. pñctia sunt hā qñ obijciat inf actorem z
reū. **Q**uero qd si obijciat inf pñm z testē. an exceptiō in
famie d testē pñt tollit replicatōe. vt si dico tu q excipis
es similis infamis. **E**t glo. dicit in. l. iij. §. lege iul. s. d testi. qz
sic. sed forte dñrium ē verū. nā infamis nō pñt obijcere infami
am alteri infami etiā in his q inuicē habēt facere. vt. l. in har-
renā. C. d inoffi. testa. sed testis nō facit aliqd pñcipalit partē
sed adhibet vt faciat fidē iudici. sed iudex pñt infamiam partē
nō habet maiorē fidem teste vñ z infami. z ita dicit **I**nno.
in simili in. c. intelleximus. ē de adul. **S**ed d hoc facit. C. de
hereti. l. qñ. s. rñdeo iudei z heretici sñ nobis inimici z odiosi
rōne secte qd odiū cessat inf eos. sed infames d qbus hic lo-
qur sunt tales q eis nō dz adhiberi fides rōne proprii deq.

liciti. et ppe malicie que ita respicit alium infamem etiā eius
dem infamie. sicut non infamem. ideo eis non debet adhibe
ri fides.

Bartolus

Euia. bi culpa iputari nō pōt. h. d. **Opp.** j. d.
le. ij. l. gatus. **Solu.** fm **Pe.** h. tradidit infra singu
larit et expile. als in gñali cōcessioe nō venient infra vbi
Opp. d. l. si nomē. s. de here. vñ. **So.** intelligas qd hic no
men fuit datū simpliciter in dotē. sec⁹ si ē estimatū: qz tūc face
ret emptionē et pculū eē viri. vt. l. dñia. **Opp.** de. l. pmitte
do. s. si a debitore. **De iur.** do. so. aut nomē dat in dotē. et ha
bet locū distinctio pcedens. s. aut dat estimatū aut dat sim
pliciter. Si nō nomē nō dat in dotē sed delegat viro. et tunc
aut loq̄ de pculo subsistit iopie tpe delegatōis. et distiguit
vtrū vir fuerit sciēs vñ ignorās. vt in. d. s. si a debitore. aut lo
q̄ de pculo subsequēris inopie. et pculū ē viri simpliciter. vt
l. pupilli. s. ij. j. d. solutōib⁹.

Sundus Si pculū estimatū in dotē datū sine culpa eui
ca nō debet estimatio mulieri. h. d. et subtilis
s. est. **Opp.** qd dol⁹ pñs nō noceat filie. vt. l. apud celsum.
s. de auctore. d. doli excep. **So.** gl. qd hoc iō: qz hz eam lucra
tiua: filia nō. Et nō. hic. nā lz titul⁹ dotis dicat ex cā onero
sa. vt. j. de ac. tob. l. ex pmissioe. tamē illud intelligit ex pte vi
ri. sed ex pte mulieris p qua dos dat. et sic dotes lucra dicat
titul⁹ lucrativ⁹. vt. l. si. s. ij. de his q in frau. cre. et ita intelligi
tur ista glo. **Opp.** d. iure do. l. auiā. et s. d. pac. l. rescriptū
s. si pacū. et s. de euic. l. vendicātē. **Glo.** dicit intelligo istam
fm illas. s. qd sit in electōe viri vel agere d euictōe d heredes
loceri vel excipe d mulierē vt hic. qd nō placet nñs doc. nāz
pstante mñmonio possit agere vir d euictōe. sed eo soluto
nō: ageret enī ad amodū mulieris. sed ipa nō posset agere
cū eam lucrativā habeat. vt dictū ē. g nō pōt queri vt. l. ari
sto. de dona. nec ali⁹ p ea. facit. s. d. p d. ob cau. l. si donatari⁹
in fi. et sic tenebat **Ja.** d. are. et sic subauditio glo. nō ē bona.
Opp. dol⁹ pñs nō dz nocere filie. vt. j. d. car. edic. l. ij. s. ij.
So. vt nō. in. l. dñi fies. j. de iure patro. et p **Op.** in. c. nō dz
aliq̄s. eē d re. in. l. i. vñ. sed qm ad ppositū hic dol⁹ pñs nocet
filie sicut dol⁹ cuiuslibet eñei a quo qz eam lucrativā habe
ret. vt. l. apud celsū. s. de auctore. de doli excepti. **Querit**
dy. qd si pstante ma. vir egit d euictōe et obtinuit. an teneat re
stituere mulieri. Et dicit qd sic. vt. s. d. iure do. l. nō solū. et l. q
tiens. distinxit plenē in. l. pñs. s. l. d. bo. auc. iudi. poss. **Al**
tino **Ja.** de are. nō. istū tex. qd dicit ait em ppterea se nō tene
ri et exponit glo. l. d. euictōe. vel dic. l. nō repellit exceptiōe. et
sic nō. qd ille q exceptiōe repellit dicit teneri ad nō petēdum.
et facit. l. si vn⁹. s. pactus ne peteret. s. d. pac. et l. vbi pactū. C.
d. trasac. Et p hoc ipe iducit ad. q. mulier pōt renūciare fm
iura sroz. et. C. iuri hypothecariū. vt. l. iubeamus. et l. etiā. C. ad
velle. s. fm iura autē. mñ nō p obligari p viro i auc. si mñ. C.
ad velle. sed si renūciat obligat ad nō petendū p viro. g vñ
qd hoc nō valet. et hoc pcedit **Ja.** d. are. qd qñ vir nō hz bōa
q talis renūciatio sibi nō p iudicet. qz p hoc ipedit petere. se
cus si illa bona haberet. qd tene mēti. **Idē** t3 dy. in. l. si pig
nus. j. d. bis q in frau. cre. et **Ja.** d. bel. in auc. vt imobilis ante
nup. s. si. als pmo. et hec sufficiat in isto. s.

Estimatis rebus. Fund⁹ estimat⁹ tali esti
mē pōt alienari muliere volēte. h. d. **Opp.** bec. l. vi
det etiā loq̄ in reb⁹ mobilib⁹. qd apparet dñ dñ q nō nō ex
tarent. nā imobilis nō possit d facili nō extare. s. mobilis in
difficte poterat alienari isto cāu. vt. s. e. l. i. **So.** fateor qd po
terit alienari. sed solu. mal. pñt p mulierē reuocari. vt. l. in rez
bus. C. d. iure do. **Opp.** hic inuit qd res dotales pñt alienari
volēte muliere. nā talis estimatio nō facit desinere re eē dor
talē. vt. l. q si fund⁹. s. d. fun. do. et l. si inf. et l. dotale. C. d. iure
do. et sic ē d. C. de rei vx. ac. l. i. s. sed cū lex. et inst. q. alie. nō licet
in pñ. **So.** qdam ex tex. qd hic dicit neg volentis et subaudi
unt maxie. et ista t3 dy. **Alj** dicit q ista estimatio lz nō facit
emptōez. facit tñ vt possit alienari volēte muliere. vt. l. si. s. d.
pac. do. et ista t3 **Pe.** qd est notādū. **Opp.** in auc. vt im

mob. an nup. do. s. i. posita. C. ad velle. auc. siue a me. **Glo.**
dicit qd ibi dos eqparat donatōi pñt nuptias quo ad cesa.
nō aut quo ad pmitte dū alienatōez. nō em hodie pmittitur
plusq̄ olim. **Quero** dixim⁹ supra an vir possit alienare
volente muliere. qro an mulier possit alienare fundū dotale
volente viro. **Ja.** d. are. dicit qd sic p. l. pñt. C. d. iure do. a d
rio sensu. et ibi p cy. ideo qz ipe t3 qd dos pōt solui mulieri cō
stante mñmo. vt dixi in. l. ij. in pñ. s. e. vñ coipo qd vir pmittit
mulieri qd vendat videat sibi solutū. Sed cete illā opi. repre
hēdi in. l. ij. s. e. **Ad.** l. si pñt. mñdeo qd ibi nō dz sumi ar. a d
rio sensu. quia resularet prauus intellectus.

Estimatē mñmonii res estimatē in dotez date
deteriorēnt cui⁹ pculo deteriorant. **Rñ.** vt. l. si ple
rūqz. s. si an. s. d. iure do. **Bartolus.**

Maritus. Dos indebite reddita cōcedit. h. d. p
seque hac. l. vt in glo. qd bñ dicit. **Barto**

Silio. **Primo** ponit vnū dictū cōit in pñe et fi
lio. **Secdo** in filijs tñ tollit tres dubitati
ones. **Tertio** in pñe tñ tollit vnū dubiū. **Quarro** i
filio tñ tollit aliud dubiū. scda ibi. nec interest. tertia ibi. **At**
qn. qrtā ibi. ac si cñ filio. **Ex pma** parte nō. qd filius recipiēs
dotē teneat insolidū. pñ nō de peculio. vt. l. si cñ dotē. s. trans
grediamur. s. e. **Opp.** de hac eadē. l. vbi fili⁹ nō exigit in
solidū. **So.** teneat insolidū respectu substantie obligatiōis. vt
hic in pñ. sed pñsiderata efficatia exactōis nō exigit. nisi qte
nus facere pōt. vt in sequē. rñso. **Clenio** ad sedam partē.
Ex qua nota pño qd nō infest siue res extet siue nō. **Cōtra.**
s. d. pecul. l. in bonafidei. et cōmo. l. iij. s. si filio. **So.** quādo cō
uenit fili⁹ nō infest vt hic. secus qñ cōuenit pñ vt in dñio. p
bañ in. l. si cñ dotē. s. si. s. e. **Et istd** facit in ar. ad. q. marit⁹ ha
buit in dotē domū. qñ an solu. ma. dz eam restituere. si nū a
liud habeat. vel debeat cōdemnari qtenus facere pōt. **Dy.**
dicit qd hic videt casus qd debeat cōdemnari qtenus facere
pōt dñ dicit siue res extet siue nō. qd ē verū siue dubio si ma
ritus pueniret actōe psonali. sed si actōe in rē: tñc ē dubiū p
l. nensenti. s. pe. d. re iud. et **Buil.** t3 qd quādo vir puenit reali
nō habeat bñficiū vt nō exigañ nisi quatenus facere pōt. qz
cōuenit vt qlibet extraneus possessor p illam. l. nensenti. s.
pe. **Ita** notat ipe in. l. q noie. s. d. cōdi. inde. dixi in. l. maritū.
s. eo. p hoc videt casus in. l. etiā. s. l. ver. fili⁹. s. e. vbi si do
lo mariti res dotalis interiit teneat insolidū. sed paria sñ quez
possidere vel dolo desisse possidere g rē. **Quid** dicem⁹
Rñdeo qd si loquimur d alia re vxoris: qd ad viruz puenit si
conueniat vir rei vendicātōe pcedit op. **Buil.** siue dubio. si
nō loq̄mur in re dotali. tñc fm ista tpa mulier nō poterat vñ
dicare. qz in eā nō trasibat dominū. vt. l. si cñ dotē. C. d. iur.
do. dixi in. l. si moza. s. eo. glo. tenet in. l. si a filia. s. eo. in. l. si.
Hodie nō mulier pōt vendicare p. l. in rebus. C. de iur. do.
Sed aduertēdū ē qd tñc optet agere. vt vxor d necessitate lz
habeat in iudiciū deducere qd vxor fuerit. et sic nō agit vt qñ
bet extrane⁹. et sic sustinēdo dy. hoc cāu posset vir habere bñ
ficiū ne exigañ vltra qd facere possit. p quo est hec lex. **Non**
ob. l. etiā. s. l. qz ibi pñt doli graui⁹ pñt qd si possideret.
Nota etiā ex hac scda pte qd filiūssa. teneat in quātm facere pñ
d peculio. **Opp.** s. d. pecu. l. si qz cñ filio. **Solu.** ibi pueniet
bañ alia actōne qd d dote fm glo. **Clenio** ad tertiam et
qrtā ptem simul. **Ex qbus** nō. qd qñ pat cōuenit de peculio
deducit es alienū. et qd sibi et suis debet. sed qñ ipe fili⁹ con
uenit nil deducit. **Contra** hoc op. qz hoc nulli⁹ effect⁹ ē.
nā pñ statim cñ videbit filiū cōdemnari adimet sibi peculūz
et sic mulier nil dsequit. vt. l. q tuberōis. s. si. cñ. l. se. s. d. pe
cu. **Rñdet** glo. qd imo pficiet ad tria. **Prmo** qz potest pñ cō
ueniri actōe in factū qd prius nō poterat. **Secdo** qz fili⁹ fac
tus sui iuris poterit ex hac snia pueniri. nec exigent alie. p
batōes qd nō. qz snia cōtra filiūssa. habet executionē para
tam cōtra eundē factū sui iuris. **Tertio** pdest dicit glo. quia
currit vsure centesime post quadrimestre tps. et hoc verum
si pñ adimatur. si aut nō adimeret. tñc fierz executio in peculio
vt hic dicit glo. **Ex hoc** vltio habes qd filius cōdemnatur.

Item q. executio sit et sit in peculio. **C**ontra hoc op. q. fili? cōdemnet et exigat in solidū. vt. l. si dubitet. §. fili? .j. de fidei iuss. **S**o. specialis casus ē hic q. fili? nō tenet ultra vires peculij. simile. in. l. si fili? .d. iudi. **C**op. q. executio differri dicitur i tps existentie sui iuris. vt. l. si minor. §. si seru? .z. l. iij. §. sed vtr ibi ē qdam rē. z. ibi nō. §. d. mīo. **S**o. dico sustinēdo glo. q. executio nō sit in psonā filij durāte patria pte ut ibi. sed i peculij sic vt hic. veritas ē q. etiā in psona filij sit executio. qd apparet. q. pōt cedere bonis. vt. l. pe. C. q. bo. ce. poss. nō em̄ est necessaria filio cessio bonorū: nisi possit capi in psonā. vñ palle gate glo. nō sūt xē. z. eas rep̄hēdit **R**i. mal. pōt g fieri executio durāte patria pte z i psonā z in peculij. vt dic tū ē. **C**op. q. p. q. tenet de peculio tenet vt fideiuss. **S**ctus vt. l. cum filius. in. pñ. j. d. xbo. ob. sed in fideiussore p̄t non sit executio. vt plene dixi in. l. i. iudi. sol. g. in p̄em nō poterit fieri executio qd fieri pōt capiendo peculij. qre **P**e. dicit q. nō fiet p modū executōis. sed agēdo d. p̄em d. peculio qd ē d. istū tex. nā tūc p̄ dederet qd sibi z suis debet. **P**ico g. q. p. nō ē solū fideiussor. **S**ctus. imo ē vt fideiussor iudicij. vt. l. iij. §. idē scribit. d. peculio. **S**o. poterit in eū fieri executio. vt. d. l. i. in. sol. **P**eterea p. z. fili? tenent eadē actōe. vt. l. iij. §. cui cōgruit. §. d. pecul. **I**tem op. ad glo. q. p. nō possit adimere peculij. vt. l. sūma cū rōne. §. d. pecul. **S**ol. intellige q. h. bona fide ademit. z. ita sērit **P**a. d. are. **A**d p̄dicta d. executi one fienda in peculio facit. §. d. nora. l. z. si cōdemnat. q. lex habet glo. nō. q. l. in peculio aduēctio fiet executio d. patrē. **C**lūio dy. inducit ad qd nē marit? habuit in dotē vnam domū. z. sol. ma. nihil habebat. an debeat restituere domū vel sit cōdemnat? in quātū facere pōt. **D**e q. q. dic vt. §. dixi i eadē. l. z. cetera.

Maritus. In exactōe in quātū q. s. facere pōt non sit deductio eris alieni nisi in donatore **C**lūio restituere dotē d. a mulie re caueri d. idē nate. h. d.

Quam mulier. re caueri d. idē nate. h. d. **S**tipulatio gñalis referat ad oēm casum soluti ma. h. d. **C**op. in auct. de nup. §. sed z capti nitatis. **S**o. bodie p. captiuitatē nuptie nō dissoluit. **C**op. q. mors ciuilis nō eq̄paret naturali. vt. l. ex ea pte. §. in infir lam. j. d. xbo. ob. **S**o. vt p. dy. in. l. si cū dotē. in. pñ. §. e. dixi in. l. gallus. §. z. qd si tñ. d. libe. z. posthu. **C**uero aliq. ē stipulat? sibi dotē reddi in oēm casū restituēde dotis. **I**sta stipulatio ē gñalis: q. illa de qua hic dicitur. q. pōt etiā euenire casus restitutōis dotis pstante ma. vt p̄p̄ inopia. an tūc poterit repetere. **P**uto q. nō. q. p̄p̄ inopia nō d. dos vere restitui cū remanet: vt d. seruāt onerib? in fūmōij. vt. l. vbi. C. de iure do. sed si ēt ali? casus restituēde dotis vere. vt si vxor d. beret separari a viro p̄p̄ fornicatōz viri fm q. dicit iura canonica. tūc forte illi stipulatori cōpetet actio ex stipulatu.

Vsufructus. **C**usufructus in dotē dat? in re p. tūc facto diuortio. in re xbo mariti sibi dūtaxat. i. aliena xbo pmoditas p̄cipiendū fruct? sibi z heredi d. restitui hoc dicit. **D**ividit in ptes qnq. **P**riō ponit vñ dicit in q. simpliciter dicit usufructū mulieri z heredi ei? debere restitui vsq. ibi. qd an sit vez. **I**bi scda in q. qd ē dicit de heredere uocat in dubiū vsq. ibi. si cū herede. **I**bi tertia: in qua declarat quādo mulier dedit in dotē usufructū fundi q. erat mariti vsq. ibi. q. si fundi. **I**bi q̄ta in qua ponit aliud dictū q. mulier dedit in dotē usufructum fundi q. erat mulieris. z. durat ei? neq. alienauit vsq. ibi. si xbo alienata. **I**bi q̄ta: in q. p. seq̄ duo cōf. scz quādo dedit in dotē usufructū fundi mulieris q. nō durauit ei? sed alienauit. vel si dedit in dotē usufructū fundi alieni vsq. ad finē. **E**t ista vltia ps diuidit i duas. q. pmo loq̄t d. restitutōe que sit mulieri. **S**cdō d. restitutōe q. sit heredi eius. scda ibi nam z. finge: z. dubietas hui? l. est specialis in hac vltia pte: q. usufructus nō pōt cedi. z. si cedat finit. vt. l. si usufruct? .§. d. usufruc. z. institū. d. usufruc. §. finit. **E**t ex hac diuisiōe habet casū in terminis clarū. **S**i. p. ma fuit additio z. ponit casū. z. in qbusdā nō bñ dicit. vt. j. di

cam. recito g. primo allā glo. **C**op. ego dixi diuidēdo q. pmo ponit vñ dicit simpliciter. **C**ōtra imo loq̄t limitatiue in fundo q. nō erat viri neq. vxoris. **S**o. glo. q. nō apparet casus erat fundus tpe datōis in dotē. z. iō illud diuidit postea in quatuor casus. **S**cdā ps nō hz dria. **C**uero ad tertiā pte z op. ei q. est dñs nō pōt cedi usufructus cū res sua nō mini seruiat. vt. l. vti frui. in. pñ. §. si usufru. pe. **R**i. apud mulierē erat usufructus formalis. cū pcedit viro domino p̄p̄tatis d. cē causalis. z. cū restituit mulieri inapit d. nouo cē usufructus formalis. z. vide glo. q. incipit si formalis z. c. q. bñ dicit q. statim qñ ē apud mulierē mutat d. formalis in calem. **E**t hoc facit ad qd nē si habēs actōez directā psequatur vtilē. an possit illā vtilē intētare. **E**t dicit q. nō. ar. hui? .l. z. qd dixi in. l. ij. de acti. z. obli. **C**uero ad q̄ta pte. z. op. si mulier est dñs sibi nō pōt restitui usufructus. vt palle. l. vti frui. **R**ūdeo q. in eam nō trāffert formalis sed incipit cē causal. **C**uero ad q̄ntam pte z op. videt q. usufructus nō possit cedi. vt in fū. d. usufru. §. finit. **S**o. dicit q. hic nō cedit usufructus. sed comoditas vtēdi z. fruēdi. ad qd facit. l. necessario. §. si. d. peri. z. com. rei ven. z. hoc hēs. §. d. pa. l. si tibi. §. pactū. **C**op. q. sit ali? mod? restituēdi. scz q. locet vltēdat mulier i vno nūmo. vt. l. si usufruc. §. d. iure do. **S**o. fateor q. illd re medij qd hic deficit supplet p. illā. l. **C**op. ad si. q. nō debeat restitui heredi. q. usufructus morte finit. vt. l. corruptō nem. C. d. usufruc. **S**o. si mulier fuisset usufructuaria fateor q. ad heredē nō trāffert. sed hic maritus erat usufructuarius tamē quia hoc erat p̄tēplatiōe mulieris comodū qd p̄cipit debet restitui mulieri z. heredi eius. **C**uero qd si mulier dedit i dotē usufructus fundi q. erat viri. §. ei? nō durauit q. alienauit. glo. i. magna dicit istū casū ēē in tex. et ēē idē sicut quādo mulier dedit in dotē usufructū fundi sui quem alienauit qd non placet. **I**ste em̄ casus nec in tex. est nec ēē xba de cūso: q. si mulier dedit in dotē usufructū fundi q. erat viri. et ipa mulier erat usufructuaria nō fecit fructuariū viri. vñ ad heredē mulieris nihil trāffert. vt hic in tertia pte. l. **C**uero an valeat venditio vel locatio vno nūmo. **E**y. ponit in. l. maritus. C. d. p̄cu. z. **P**e. hic. glo. tagit in. l. si q. ante. j. d. acqui. poss. z. ibi plene dixi. **C**lūio ex hac. l. collige distinctōez pte. **C**uero ex glo. res emphiteotice fuerūt date viro i dotē z. et reformate p. dñm q̄to q̄lū restituant. so. ma. cū nō possit fieri alienario nisi p̄sentiente dñō. **R**ūdeo p. remedia h. l. patiet vti frui re illa. **I**dē forte in reb? occasiōe dotis mariti p̄cessis in feudum.

Seruus dotalis. In rebus que in alienū com modū gerunt cōsiliū ē illius voluntatē exquirere. vt gestor se a p̄culo gestōis exoneret. h. d. **C**op. q. istud remediū nō sit necessariū cū p̄pter hereditatē maritus nō teneat vxorē. vt. l. hic q̄rīt. §. p̄p̄ test. §. d. pecul. **S**o. intelligas hic quādo fuit p̄secutus cōtēplatiōe vxoris. z. colligit ex qualitate p̄sone relinquētis. vt. l. sed z. si plures. §. in arrogato. d. vul. z. pupil. sub. z. C. d. iure deli. l. cū aliq. vbi ex xbis colligit. **I**tem in dubio p̄sumitur fm no. in. l. aditio. d. acq. here. **C**op. extra glo. dos nō pōt restitui pstante ma. vt. C. si p̄stan. ma. l. i. **S**o. hic casus ē specialis. q. p. hoc p̄ditio mulieris efficit melior. z. mariti efficit deterior. vt. l. si constante. §. d. iure do. dixi in. l. quāuis. §. eo. **C**op. extra glo. de. l. q. sic. j. d. sol. **S**o. vbi q. sic soluit vt statim recipet nō trāffert dñm si comodū aliq. apd recipientē nō remanet. secus si apud recipientē remanet p̄modum. vt hic. **C**uero qd si mulier interrogata tacet. **R**ūdeo maritus nō cogit adire. vt. l. si p̄curator. §. si h. §. mā. q. rati. turnitas sp. in p̄p̄tā d. tacentē. vt. l. d. etate. §. q. tacuit. §. de inter. acti. **C**uero qd si mulier est absens adeo q. nō pōt test sibi denunciari. **R**ūdeo vñ q. p̄inde est ac si denunciatiū esset. vt. l. si ancillā. j. p. suo. z. l. si fideiussor. §. i. §. mā. verius ē q. nō videt denunciatiū. nā dicta iura loquūt q. habeat p. de nunciato q. tum ad exonerandū se ne incidat in obligatiōē aliquā p̄p̄tē denunciatiōez factā. sed nō habet p. denunciato. vt liberet ab obligatiōe que iam incipit. vt. l. si tibi mādaue. ro. §. i. §. man. **I**ta in p̄posito maritus iam erat p̄strictus vti

liter gerere negotia dotalia. vt. l. pe. in prin. z. l. si. j. e. z. l. si co
stante. s. si marit. s. e. z. ita absenti no pndicabit. idem in so
cietate.

Filie. d. Repudiū fraudulentū pñ nō pndicat. b.
dedit dotē p filia emancipata. z stipulat^r est in cas
su mortis tñ. **C**o. p. q. pñ nullo mō cōpetat actio cū filia
est emancipata. vt. C. d. rei vro. act. s. cñ nē. **S**ol. h. stipulat^r
est in vnū casum. s. mortis. **C**o. p. s. d. iure dot. l. pfecticia.
s. o. intelligas eodē mō q. hic pñ in vnū casum tñ stipulat^r
erat. vñ in alio ppetebat actio filie. z heredit^r ei^r. vt. l. si cum
dotē. in pñ. s. e. facit. s. e. l. ij. s. sed q. in pñ. **C**o. p. dol^r ter
tij. l. viri nō d. pndicare mulierē vel eius hereditibus. vt. l. ele
gant. in pñ. s. d. dolo. cuius cōtrariū h. dicit. **S**ol. potes dir
cere q. hic mulier participauit doli. sed diuinare ē. videt. n.
q. de iure cōi actio def. heredi mulieris. tamē q. viri dolo fa
ctū est pñ s. eum pōt habere regressū p. vt. l. actōez. z. si vir n
eēt solūdo pñ ageret s. h. des mulieris ad quos puenit i sub
fidit. vt. l. plane. la. ij. s. q. rogat. de le. i. z. l. si. d. eo p. quē fac. ē
Querit glo. qd si filia eēt in pñ. tñ glo. dicit sec^r. q. si
lia nō haberet hereditē in pñ. s. e. l. nupta. s. i.
z. p. **S**o. in sūma d. iure do. **C**ōtrariū videt tenere glo. in. l.
si cū dotē. in pñ. s. e. q. in dote filiafa. poterat h. hereditē fin
ista tēpa qñ actio esset sua tota. z ibi examinaui. **Q**uero
quō pbat q. vir ad hoc misisset repudiū. vt pñm fraudaret
Rñ. eo ipso q. infirmā repudiāuit. nā hic videt missū repudi
um vt pñ fraudet. ter. ē. ex de renū. c. si. li. vi. z. hoc videt etiaz
de mēte h. l. **C**ultimo ista. l. inducit in ar. ad. q. q. s. qñui. s.
e. l. ij. s. itē si volūrate.

S filia ra dilatoe legali. h. d. **N**o. g. q. mulier de
bet sepeliri de dote. **C**ōcordatē sūt in glo.

Dotalem am d. seruo dotali manumisso vsq. ad
l. in his. z. pño loq^r qñ vir manumisit vxore d. dicit^r
te. vt. h. ac. l. dotalē. **S**ed qñ vir manumisit vxore volēte aio
donandi. vt. l. qd si vir. z. l. se. **T**ertio qñ vir manumisit vxore
volente nō aio donandi. vt. l. si nō negociū. vsq. ad fi. z. bre
uif. hoc intendit. **S**i vir manumittit vxore d. dicitente restituit
oia. h. d. **C**o. p. q. vir pōt manumittere seruū dotalē inuita
muliere. vt. h. c. z. l. seruū. j. d. manumiss. **C**o. p. seruus dota
lis subiacet restitutōi. g. nō valet manumissio. vt. l. seruū sub
adi. j. d. māumiss. z. C. oia d. le. l. si. s. pe. **S**o. **J**a. de are. q. dñ
um loquit quādo subiacet restitutōi. ita q. ipso iure trāsserat
dñus. qd hic nō ē ista ē bona so. fm ista tpa. vt. dñi in. l. si mo
ra. s. e. hodie nō pcederet p. l. in reb^r. C. de iure do. nisi dices
res. vt. j. dñi. **C**el alif fm **J**a. de are. q. dñia loquit qñ res
subiacet restitutōi. ita q. aduēte dñitōe retro actū fingat
qd hic nō est qd nō placet. q. in legatis cōditionalib^r nō fin
git retro. vt. l. i. s. i. ad s. l. z. l. si mat. s. candē. j. d. except. rei iur.
Tene g. pñmā. nec ob. hodie. l. in rebus. nā cū dos def. eo p.
posito vt ppetuo sit penes virū. vt. l. ij. s. d. in. do. fauor liber
tatis facit q. valeat pñde ac si maritus eēt dñs irrenocabili
ter. **C**o. p. res dotalis alienate possūt renocari in dote. vt.
l. si estimatis. s. e. **S**o. speciale ē hic in libertate q. renocari si
pōt. **C**o. p. C. de his qui a nō do. ma. l. i. **S**o. hic maritus
erat dñs. ibi manumittēs nō erat dñs. **C**o. p. q. etiā qñ a
nō dñs manumittit debeat restitui. vt. l. in sūma. s. pe. d. con.
inde. **S**o. ibi dñum fuit trāslatū ignorat. hic sciens. **C**o. p. d.
hoc videt q. plus d. fm hoc grauari vir q. sciebat se tene
ri q. ille q. ignorabat. **S**o. vt. dñi. s. hoc facit duo. s. fauor li
bertatis. z. votū dotis qd ē vt ppetuo sit penes virū. **Q**ue
ro qua actōe ista mulier repetit. glo. dicit dñitōe sine cā. vel
ex cautōe si pñita ē. **J**a. de are. dicit z. meli^r. q. istud in spat.
succedit in locū seruū dotalis. vt. l. talē. in fi. j. d. here. insti. **E**t
iō sicut seruū tenebat restituere actione de dote. ita illud qd
dñus ex iure patronat^r. **I**llud nō q. pñe q. nō vt patron^r
restituēt officio iudicis deferuēt actōi q. descēdit ex illa equi
tate. quia si seruus nō fuisset manumissus totū acq. rerē mu
lieri. z. exponit sic istū tex. restituere d. mero iure p. actōez de

dote. cū istud in patronatus succedat in locū dñi sui seruī. z.
qd sequit alterā nō portionē dotis iudicio. exponit. i. ppter
eqtate iudicij dotis qd ē bonafidei. qd satis placet. **C**o. p. q. pñ
rūs possum^r dicere q. ista mulier agit cōditōe ex. l. iulia. de
maritādo ordi. de qua sit mētio. j. e. l. si nō. s. dabit. z. in. l. si fi
lius emancipatus. s. fin. j. ad. l. cor. de fal. z. isto modo potest
etiam intelligi

Quod si vir Si vir voluntate mulieris donā
tis seruos dotalis manumittit d
impositis opibus nil restituit. h. d. **C**o. p. j. quarū
re. ac. non da. l. i. s. q. onerande. **S**ol. intelligas q. nō fuerunt
ope iposite cā onerāde libertatis. **C**o. p. q. seruus dotalis
est viri. vt. s. e. l. seruus dotalis. g. nō pōt ei donari. vt. l. pñ
as. C. de leg. **S**o. potes dicere q. pñst dñatio rei mee q. ē fu
tura nō mea. vt. l. si rem meā. d. nō. ob. z. de le. i. l. cetera. s. i.
sed hoc nō placet. q. ibi pñst in tps quo ē futura nō mea. h.
aūt donat cū mea ē. **E**t iō iuriscōsul^r volēs tollere hoc dñ
rium dicit q. nō est pñst donatio. sed quodāmo videt dor
nare in hoc q. pñst manumitti. hec em dñtio quodāmo. i.
proprietatē denotat. vt. l. si me in vacuā. j. d. acq. poss. z. l. ij. j.
re. amo. z. j. d. l. z. posthu. l. in suis.

S vero Si maritus manumittit vxore volente
eo aio vt eius negociū geratur. restituit
oia que vt patron^r pñst mulieri z. ei^r heredi. secus
in eo qd pñst vt q. libet. h. dñ vsq. ad. s. de viro. **Q**uerit
gl. qd si marit^r manumittit vxore ignorate. z. dicit q. vxor vñ
d. dicere. **J**a. de are. dicit q. pñst cōiunctōez pñonarū pñmif
pñstire vt in. l. si seruus. de dona. inf. vi. z. vro. sed certe illa
loqūt in pñstente z. sciēte. sed ignoras videt d. dicere etiaz si
sit cōiuncta pñona. vt. l. ij. s. si. s. e. z. l. in eo. s. de inde. s. d. ritu
nup. sed si esset pñst z. tacens. an pñst pñiunctōē pñonarū
inducat pñstus. **D**ixi plenē in. l. q. dotis. s. e. **Q**uerit gl.
qua actōe repetet vxor illud a marito. **R**ñdet q. act. mādā
ti vel nego. gest. **J**dē no. in. l. pñ. z. sic pñstēunt doc. mibi b
dñplicit. q. si hoc eēt vez dñtū iuriscōsul. j. e. l. s. de viro. n
pcederet. vt. ibi dñi. **P**refea si manumitto seruū tua volūta
te ex eo q. sim patron^r nō teneor tibi ad aliqd nec ex eo vide
or locupletior. vt. l. naturalis. s. si. d. pñstip. x. z. ibi no. z. l. pla
ne. la. ij. s. i. j. de le. i. q. g. marit^r nō tenebat mādāti vel neg.
ge. de iure cōi. iō pñdebat. l. iulia. de ma. or. q. marit^r teneat
tur. vt. j. e. l. s. dabit aūt. cōpetit ergo d. virum dñtio ex illa. l.
ful. vt. d. s. dabit. z. l. si fili^r in fi. j. d. fal. pbat in. l. si postulaue
rit. s. fin. j. de adul. posses dicere q. istud ē d. l. dotalē. s. e. vbi
ad hoc ppetit actio de dote. **R**ñdeo ibi manumissit vxore d.
dicente. iō de iure cōi teneat restituere q. quid conseq^r. vt. l. si
cūs. cū. l. seque. s. d. act. emp. z. no. in. d. l. naturalis. s. fin. de
pñstip. ver.

Item quicquid Si manū cū pñcedēti. **N**ot. ar. d. tāq
z. inducit in ar. p. glo. ad. q. de ambas
fiatorib^r mediolanē. qbus fuit factū encenū ab ipatore. vtz
debeant restituere cōi. z. vide glo. hic z. s. d. pñ. l. q. pñio. s.
pñ. vt in ceteris. z. l. si plures. s. i. interrogato. de vul. z. pu. z. p.
Cy. in. l. manifestissimū. C. d. fur. z. p. **S**uil. d. cu. in. d. s. pñura.
vt in cete. z. ibi dñi q. ambasfiatores nullo mō debēt restitu
ere cōi. nisi expñse id fuerit eis datū vt cōi redderēt. z. pbat
quia donatōes q. fiunt ab ipatore. evident fieri pñstplatōe ei^r
cui dan^r. vt in. l. cū multa. C. d. bo. que li. ego. p. hoc iduco. l.
diuus. j. de bo. dā. vbi pñ q. tales ambasfiatores pñstuerūt
remūerari. **A**d idē. C. vt pu. le. l. i. li. xij. **E**t p. hoc ē casus si bñ
ispiciat. s. p. socio. l. locū q. in eo. in fi.

Dabit autem Si manū cū pñcedēti. **N**o. ex hoc. s. q.
ad petēda ista q. maritus cōseque vt pa
tronus iuducta ē. pñstio. l. iul. z. sic cōpetit dñtio ex ista. l. nō
actō mādāti vel neg. ge. vt. s. dñi z. bñ.

De viro lex exprimit. l. eadē sit rō. h. d. **C**o. p. q. de vi
ro d. extēdi. ad socerū. vt. l. diuortio. s. inter dñ. s. e. cū eadem
sit rō. g. idem ius. **H**ui^r timore hic sunt due lec. in glo. fm pñ
mā ob. dñum. sed rñdet q. nō est eadē eqtas in socero q. ē in
viro. sed quare nō ē eadē hic nō dñi. vñ alij legūt q. hic def
D D D ij

Mancipia. Si ad maritū spectat piculū ancillaz ad eū
spectat par' eaz. h. d. fac ad. q. dedisti mihi
cētū librās florenis b. pacto vt tibi reddā i flo. sub eadē estia
tione. ¶ Quero qd importat illud pactū. Et ista. l. est i arg.
q. importat q. si florenus est factus deterior q. debeam tibi
supplere. sed hic loq̃tur in mancipijs que possūt crescere ⁊ d̃
crescere in bonitate intrinseca. plus enim valet seruus iuue
nis q. antiquus. ⁊ sanus q. infirmus. qd in florenis non ca
dit. nam eiusdem bonitatis intrinsece est semper. l. eozus et
stimatio variatur. ⁊ ideo importat vt semper floreni sic estit.

ment put estimati sunt tempore traditionis. vt dixi in l. paulus. j. de solutio.

Si marit' p errore pmissit plus debita **Mulier.** to nō pōt exigi vltra debitū. b. d. **Op.** de l. si diuortio. j. d. x. ob. **So.** ibi maritus pmissit sci enter: hic ignorat. **Quero** qd si duceta pmissa essent in dotem: an post pmissione teneret insoluidū: an inquātū facere pōt. qd videt in l. iij. s. de consti. pec. **In dñū** qd insoluidū. vt. l. eñ. q. s. si mulier. s. de iure iur. glo. nō soluit. tu dic considerāda eē xba pmissio nis. vt no. in l. si prior. s. e.

Dos pmi mīmonij videt in sequenti mīmo **Monio** repetita: l. mīmonij tertij in meo dō interuenerit. b. d. **Facit** ad. q. quā disputauit de muliere habēte magnū pīmonij q̄ assumpsit virum et passā eē possidere illa bona nulla facta p̄stituta. dotis: an videant oīa bona in dotē data. **Et** hic facit ar. q. sic. qd dic vt in illa qōne q̄ incipit. mulier ddit. **Tertio** facit ad qōne quā disputauit **R. mal.** vīz q̄ p mīmonij vltio dñū cū cōcubina filij ante nati legitimant: l. mīmonij alteri medio tpe inter uenerit. qd tangit **Ja. de are. in l. eñ. mībi. r. s. ij. j. de solu. r. ibi** dixi de hoc nota bñ istū. s.

Si vir. **Dos** acceptilata pōt p̄peti. sicut dos data. b. d. **Oppo.** s. e. l. si marit' s. i. r. s. de pac. dota. l. si in fi. **So.** ibi in pacto. hic in acceptilatoe q̄ vim solutiois habet. **Et** hoc ē vtile ad qōnes occurrentes sepe de facto. **Maritus** fuit p̄fessus se habuisse dotē integrā quā pmissit restituere. et statim non obstante dicta p̄fessione p̄ vl extrane? dās dotē pmissit tñ marito illā dotē soluere. q̄rit an soluto mīmonio heredes viri debeāt restituere dotē: an li berent cedēdo actōz d̄ heredes soceri vel alteri? p̄ mittentis. qd videt. vt. l. si socer. s. l. uci. s. e. **In dñū** q̄ postq̄ fuit cōfessus se habuisse videt sibi solutus vt hic. r. s. d̄ iure do. l. vir ab eo. r. l. dotē. qd sine dubio verū esset in extraneo pmittere. sed in p̄re ē dubium p̄p̄ glo. que ē in l. dotē. s. de iure do. q̄ in p̄re hoc nō tenet. nā illa xba q̄b? cōfessus ē se habuisse et recepisse vident emanare spe future numeratiois. vt patet ex sequenti pmissioe. vñ illa xba ab initio nō inducūt obligatōz efficacē vel possum? dicere q̄ nō fuit facta prima pmissio spe future numeratiois. sed spe future pmissionis. p̄ illa em̄ futura pmissioe fuit iste cōfessus se habuisse dotē. vñ illd nomē tātum estimasse videt. facit. C. de rescin. ven. l. p̄ci. cā. videt em̄ in solutū accepisse illud nomē. et sic p̄culū ē ipius viri. vt dixi in l. meua. in prin. s. eo. **Et** hoc videt tenere **Jacobus d̄ are.**

Si quis. **Pro** qua parte mulier tenet soluere p ea pte ad virū non spectat p̄culum. hoc dicit. **Bartolus.**

Vir tenet d̄ dolo et culpa **in partem.** in querēdor p̄seruādo p̄culū et fructus peculij spectāt ad virū. b. d. **Quero** mulier dedit in dotē vñ castri cū iurisdicōe durate mīmonio. cōtingit q̄ sūt cōmissa delicta p̄ subditos ex q̄bus bona sunt publicata. et alie p̄demnatōes et mulcte iposite. q̄rit an iste debeāt restituī mulieri. **Glides** q̄ sic. vt. l. iij. r. l. cū in fūdo. s. de in. do. r. s. e. l. diuortio. s. si vir. vbi ea q̄ nō renascunt debent restituī. **In dñū** videt. l. ista. qz quādo aliqd vniuersale dat in dotē vt peculū. fruct? illi? p̄tinent ad maritū. quidā dicūt q̄ pecūia et res mobiles p̄cepte ex cōdemnatōe sūt mariti. imobilis restituitur uxori. **Alij** dicūt q̄ oīa debent eē mariti tan q̄ fructus illius iurisdicōis. et hoc verū puto p̄ hāc. l. et l. itē si fundi. s. ij. r. s. aucupioz. s. d̄ usufru. r. l. usufru. s. e. oīa em̄ sūt fructus iurisdicōis. vt. r. coll. q̄ sint re galia. ca. i. C. d̄ modo mulcta. l. mulctarij. et ibi p̄ **Ly.**

Ad dñā rñdes q̄ illud qd accrescit d̄ vxori restitui si tamē nō ē in fructu vt b. **Non** ob. qd d̄ ea q̄ nō renascūt nō sūt in fructu: qz nunq̄ ex aliena re illud idem nūero qd semel nascit postea renascit. sed aliqd eiusdē gñis. ita in iurisdicōe sepe et sepius p̄tingit cōmitti delicta p̄p̄ que cōdemnatōes mulcte et bonorum publicatōes dicunt renasci. l. nō eorundē bonorum numero. **Quero** ponit q̄ dat in dotē grex ouium: qd p̄tinebit ad virū. **Dico** q̄ oīa q̄ nascunt. sed ex renatis d̄ in loco mortuorū ponere et gregez supplere. vt. l. vetus fuit q̄stio. cū. l. sequē. s. d̄ usufr. facit. l. diuortio. s. nō solū. s. eo. **Ultio** no. tex. qui dicit q̄ vir tenet acq̄rere. qd intelligo. i. lucra obuenientia nō repudiare fm formā. l. seruus dotalis. s. eo. als sequeretur q̄ vir teneret ad vtilis ip̄elas qd nō ē verū. vt dicā. j. tñ. l. i. circa prin.

De impensis in rebus dotalib? factis. **Rubri.**

In isto titulo sic **Impensarum.** p̄cedit iurisdicōis: quia p̄rio ponit vñ diuisionē generalē ipensarū vsqz ibi. necesse. vbi tractat de necessarijs vsqz ad. l. qd dicit. s. vtilis. vbi incipit tractare de vtilibus vsqz ad. l. voluntarie. vbi de voluntarijs vsqz ad. l. vtiliū. vbi incipit tractare cōf̄ et p̄mittit de oibus vsqz ad. l. Regā totū simul ponēdo casū vsqz ad. l. qd dicit. **Assume** s. necesse.

Nota hic. et in l. totum. in prin. **Necessarie.** q̄ necesse ipense sūt quas maritus habet necesse facere als teneret. **Contra** maritus tenet facere impensas vtilis. vt. j. e. l. p̄. r. s. titu. l. i. si. q̄ vtilis sunt necessarie. **Qui?** timore glo. b. posite se inuoluit. **Dicit** em̄ p̄ia glo. q̄ debet intelligi hic de necessitate ex pte rei. quia alias si non fieret res p̄iet. vt. l. impense. j. eo. **Sed** hoc est d̄ textus in l. et in totum. vbi inspicit necessitas ex parte p̄f̄e. **Est** em̄ necessitas ex parte rei. vt quādo domus periret oportet q̄ reficiat. **Est** etiā necessitas ex parte p̄sone. vt q̄n. l. imponit p̄sone necessitatē q̄ faciat. et d̄ qua necessitate loquit. glo. inuicem variāt hic. et in l. et in totum. **Et** vide glo. que incipit scilicet a. l. iposita r̄. **Pro** cuius declaratōne quero an vir teneat facere vtilis ipensas ex necessitate contractus quia nō venit in actione mādātū vel negoci. gesto. sed in actōe ex eo p̄tractu. vt. l. heredes. s. sed si vnus s. famili. heres. r. l. si cōmunes. de nego. gest. **Sed** impense vtilis repetunt a viro p̄ actōz mādātū vt actio. nego. gest. vt. l. i. s. s. nec ob impensas. C. d̄ rei vxor. actio. ergo non debet vir eas facere ex necessitate contractus. et hoc est verum. **Non** ob. l. penult. j. eo. quia ibi dicit q̄ debeat res tueri. non q̄ d̄beat augeri. **Non** ob. s. titu. l. i. final. quia intelligit q̄ debet acquirere nō faciendo expensas de nouo. sed lucra sibi obuenientia agnoscere et non repudiare fm formā. l. seruus dotalis. s. titu. l. i. r. l. si omnes. s. de nego. gest. nunc ad p̄positū dico q̄ impense necessarie dicunt que habet necessitatē ex pte rei et ex parte p̄sone simul. nunq̄ enim est necessitas p̄sone mariti nisi subsistat necessitas rei. et ita sentit **Hugo.** in l. et in totum. in prin. quod est verissimū. **Ad** dicta vera cum tractatur de impensis in rebus dotalibus factis. sed in petitione hereditatis vel in rei vendicatione in quibus bonafidei possessor non tenetur ad aliqd solum inspicit necessitas ex parte rei vt dicant impense necessarie. vt dicit gl. in l. et in totum. et bene. **Una** obiectio restat de curatore qui repetit actio. nego. gesto. et istud teneo et semp tenui nec vnq̄ reperi contrariū. **Oppo.** j. e. l. impense.

De impens
sis in rebus
dotalib? fa
ctis. **Rub.**
Open
sarius. qro
mulier. vide
bal. in. l. ij. C.
d. acf. z obli.
z. l. i. p. dnuer?
sal. in. v. q. C.
mād. b. al. i. l.
ij. C. d. fal. cā
dicit hāc gl.
pcedere i ex
pēsis puis d
quo not. per
bar. in. l. q. se
debere. i. vlt.
q. s. d. cō. ob.
cau. z ad istā
glo. vid glo.
in. l. mētia. §
fi. s. t. i. z not.
p. bald. in. l. i
C. d. bo. maf

So, vt in glo. Venio ad h. in necessarijs. ¶ **Q**ues-
ro mulier dedit in dotē nomina debitorū: maritus
fecit expensas in exigēdis debitorib⁹: an ille expēse
cōputent mulieri. **G**lo. hō hīc dicit q nō. qz illd nō
est ipensū in rem mulieris. z ita dicit casu eē hīc. **E**t
vide glo. q incipit res dotales. ibi cōuenire videt⁹.
vel signa eā z no. qz singularis ē. **S**pe. tractat hāc
qōnē in ti. dō. inf. vi. z vxo. s. fin. h. illud qrit. z ibi
recitat opi. antiquorū. s. Jo. z **G**uarnieri. q **G**uar.
fuit in dria opi. ¶ **E**t p ista glo. facit. C. d bo. ma. l.
i. z d bo. q lib. l. fi. s. vbi aūt. vbi videt⁹ casus in dñiū
quia si ipense fiant gza rerū deducti de fructib⁹. vt
l. si a dña. s. fi. s. d pe. here. z. s. titu. i. l. fructus. z l. di
uortio. s. ipendia. ¶ **P**reterea iste ipense in exigē-
dis vel cōueniēdis debitoribus videt⁹ necessarie. qz
eis si faci⁹ marit⁹ tene⁹ z suū eēt piculū. vt dixi. s. ti.
i. l. menia. in pñ. z in hac opi. ē **G**uar. **N**ō ob. l. i. de
bo. ma. z d bo. q libe. l. fi. s. vbi aūt. qz ibi p pcepit
fructus ppter patriā prātē nō ppter aliqd onus qd
īpe sustineat. quia etiā si nullū onus sustineret z īpe
pcepit merito d illis fructib⁹ d3 facere ipensas. sed
hīc vir pcepit fruct⁹ ppter onera infimōij. si g de ill d3
facere impensas in pueniēdo debiores tā in dupli-
cem casum pputarent⁹ d. l. qd sepe. s. d cōpen. quid
dicem⁹. mō dico sic. quib⁹ dat⁹ i dotē nomē estimatū
z sic piculū ē mariti. tūc sine dubio nō repetet ipen-
sas. vt. l. si nomē. s. d here. vel act. ven. dixi in l. me-
uia. in prin. s. ti. i. ¶ **Q**uādoqz vir accepit nomē debi-
toris in dotē simpliciter. z tūc dico q oēs impense le-
gitime facte in exigendis noib⁹ debitorū debēt de-
duci d dote. p hoc do glos. q hoc dicit in simili. C.
man. l. p diuersas. i glo. ma. vbi dicit q quādo nomē
dat⁹ tantū videt⁹ dari quātū pōt pseq deducta ipēsa.
¶ **V**enio ad h. pinde. z in eo q dicit q pñt ex sti-
pulatione damni infecti infesse. itellige si vxori erat
vtilē magis pñtare q domū p derelicto relinqre. vt
l. si qd putās. cōmuni diuī.

Teli valitudine uortō. s. ipēdia. So.
hic ī impensa magna. ibi ī parua. qđ facit
ad qōnē quā ibi dixi.

Nos autem. ppetuā rei vtilitatē. aut ad vtili-
tatē illi⁹ anni. ¶ Sed circa hoc qrit glo. qd si sit ex-
pensa ad vtilitatē. r. annoz. Et rñdet q dicif expen-
sa necessaria ⁊ venit deducēda qd no. hoc intellige
verum si post impēsas factas matrimōnium statim
est solutum. Sed si matrimōnium non eēt solutum
tūc p totū decēniū pderet expēsas cū fructib⁹. arg. l.
diuortio. §. qd in anno. §. t. l. i. Itē si mīmonū du-
rauit p mediā prem tps medietas tū q respiciat vti-
litatem futuri tps veniet repetenda. argu. dicto. §.
quod in anno.

Ex p^{ri}m. sume regulam
In totum. que impense dicant^{ur} ne-
 cessarie. q^{uo}d declarauit. s. eo. l. i. in p^{ri}. **E**x
 fine no. q^{uo}d sufficit ab initio inesse. l. 3. ex postfacto des-
 fuerit. q^{uo}d tractat dy. hic et plenius p^{er} **L**y. in. l. ad op^{er}a
 rādas. C. mā. dixi. in. l. q^{uo}d aut. s. i. s. siq^{ue}s caus.

Quod dicitur. *Expēse necessarie i do-
tē facte minūit dotem
z quātitatē in dote p̄tēam nō corpa dota-
lia; secus si extra dotē sint facte. Itē muliere soluen-
te eas dos crescit. h. d. Et est subtilis z difficilis mē-
tū. z diuidit in q̄tuor ptes vsq; ad .s. si dos. p̄mo d-
clarat regulā de dote minūēda p̄p̄ impēsas s̄i por-
rigi ad corpa. z hoc pbat p̄ absurdū z marito p̄sultit.
Secūdo declarat regulā p̄tinere ad q̄ntitates. Tercio
declarat regulā nō p̄tinere ad expēsas factas eē do-
tē. Quarto determinat vnā q̄onē circa p̄dicta vsq;*

ad. s. si dos. scda ibi. igit. tertia ibi. de his. qnta ibi. sed si impensis. ¶ **¶** p. hic dicit q. corpa nō minuunt. p. p. impensas. Contra de. l. si is. s. qd dicit. s. de iure doti. **¶** **¶** timore sunt h in glo. mag. quoz op. p. q. nō minuit corpus. p. p. impensas. scz ab initio vt hic. sed si mulier cessat soluere p. annu. tūc minuit. vt in d. r. o. vide glos. q. incipit vniuersitas. ibi s. si postea mulier. z ibi sed si marit. ¶ **¶** ista op. nō placet glo. nec doc. quia ibi videt. tex. q. ab initio minuit. vnde alij dicit q. statim minuit corp. s. muliere soluente i. fra. annu. fingit nō eē minutū. q. op. nō ē vera. nā in d. r. o. sc. uola dicit aut ipense equialēt toti fundo. z tot. fund. definit esse dotalis. vt ibi s. q. n. do equialēt parti nūl dicit. vñ alij dicit q. equalēt toti fundo. z tūc totus fundus definit eē dotalis vt ibi. Aut equalēt parti fundi z p. pte non minuit corpus. vt hic. ¶ **¶** ista so. est cōtra text. hui. l. vbi reputat absurdū diminutionē fieri in totū vel in partem. ibi ceterū. hec res zc. ¶ **¶** inde alij dicit q. ibi ponit op. sc. uole. hic **¶** Culpianū q. eū manifestissime rep. hēdit z ista est vera. Et vide glo. ibi vel illud qd dicit zc. ¶ **¶** Et g. hec examinemus. arguo p. r. o. p. sc. uola. p. quo facit q. debemus leges legib. p. cordare. vt. l. i. C. d. in offi. d. o. Scdo qz ibi in tex. dicit definit. ¶ **¶** Itē ibi in tex. dicit reuertat. g. definit eē. ¶ **¶** Itē dicit q. ē rō quia p. s. finudi definit eē dotalis ne inducat cōio. q. rō cessat quādo ipense equalēt toti fundo. z ista rō nē ponit Jo. in d. r. o. Et hāc op. Sc. uole vt dist. in quam. an expense equalent toti fundo vel parti t. z glo. C. d. rei v. r. o. ac. s. sed nec ob impensas. vt ibi tenet Ja. d. r. a. z Ly. z glo. in. f. d. d. ac. s. si. z etiam Dy. ¶ **¶** In cōtrariū s. Sc. uola. p. b. a. t. quia in. l. cōtraria dicit manifesta iniquitas. zc. ¶ **¶** Itē quia ibi dicit impleatur. Tercio p. rōnē. nō debet eē deterior cōditō mulieris q. alterius imo melior. vt. l. i. s. ti. i. Sed si alius expendit in rē meam necessario plusq. valeat nō definit res eē mea. vt. l. i. si seruus. s. d. pign. ac. s. g. zc. ¶ **¶** Preterea videt. tex. pone si seruus dare dberet domino plusq. habeat i. peculio. an corpa desinant eē pecuniaria. Casus est q. nō in. l. peculii. s. si ere. s. de pecu. ¶ **¶** Preterea s. Sc. uola ē tex. in x. i. ceterū. q. iniquū est minui in totū vel in ptē. Sed ad hoc videt. re sponderi hoc mō exponēdo sic x. i. ceterz. hec res fac. definere eē fūdūz dotalē. subaudi. s. totū. eo cāu quo impēsa equalēt toti fūdō. qd est verum. Seq. vel eius parti. subaudi. s. eo casu quo equalz parti fundi qd est absurdū. sed hec expositio est. manifeste s. tex. qui dicit vtrūq. absurdū. ¶ **¶** Itē s. tex. quia ratio tex. ē quare nō sit diminutō. quia nō sit p. pensatio speciei ad quātitatē vt p. z in x. i. igit. teneo g. op. Culpianū reprobata op. sc. uole. ¶ **¶** Ad d. r. ium rñ. z dic q. nos debem. leges legib. p. cordare si possum. s. h. nō possum. qz directē s. dicit. ¶ **¶** Non ob. qd ibi dicit definit. qz ibi loquit. fm. op. Sc. uole reprobata p. Culpianū. ¶ **¶** Non ob. qd dicit reuertat. qz est impropria locutio. sicut x. b. u. z reddere ponit p. dare. vt. l. cū qdam. de leg. ij. z. l. x. b. u. m. reddendi. s. x. fig. non ob. rō Jo. qz nō ē illa rō ne inducat cōio. sed illa qz speciei ad quātitatē nō sit p. pensatio. vt hic. ¶ **¶** ¶ **¶** p. dicit hic q. diminutio fit p. p. impensas necessaria. quādo pecunia est in dote. Contra in pecunia non pōt fieri ipensa necessaria. So. gl. itelligit q. i. dote erat corp. z pecunia sec. si z pecunia tñ. z vid. gl. q. dicit qñ corpus inestimatiū zc. Et sic habes q. quādoq. est pecunia seu quātitas tñ in dote. z nō sit dotis dñ. minutio p. p. ipensas neq. rei in dotē cōp. hēse. qñ doq. est corpus tñ in dote. z tūc fit diminutio dotis z iuris. quādoq. ē corpus z quātitas seu pecunia in dote. z tūc ppter impensas necessaria. diminuit. pecunia. ¶ **¶** ¶ **¶** p. hic dicit q. vir remanet in detēratōe

rerū. Contra, C. de rei vxo. act. §. sed nec ob ipēsas
 So. qdam dicit qd hic vir remanebit rē. corrigitur.
 dic veri? q. §. sed nec ob ipēsas. loq̄ de ipēsis v
 tilib? vel volūtariis. sed p necessariis cōpetit retē
 tio vt hic. iō nō corrigi. ¶ Quero dicit hic. nec. n.
 ipo iure corporis: sed dotis sit diminutio. qd vult di
 cere. Blo. mirabilis declarat qd dos ē qdā nomē iu
 ris sicut hereditas peculū et similia qd nō. et decla
 ram. §. ti. i. in rubrica. ¶ Quero qd ē dicere nomen
 iuris. Rūdeo. i. nomē ei? qd ē ius. vel dic id ē nomē
 a iure inductū. primū plus placet. Ista aut noia iur
 ris qdam sūt particularia. vt obligatio seruit? et simi
 lia. et de istis loq̄t insti. d. re. cor. et incor. et l. i. §. si. §. de
 re. diui. Quedā sūt noia iuris vniuersalia: et ista q
 dam p̄tinet vniuersitatē psonarū. vt popul? collegi
 um et similia. vt l. p̄ponebat. §. de iud. et l. mortuo. j.
 de fideiussio. Quedā sūt noia iuris vniuersitatē rerū
 tū. vt grex. Quedā sūt noia vniuersitatē iurū et rez
 vt hereditas peculū dos p̄monitū et similia. et d. b.
 non multū curo. ¶ Quero qd si vir vult poti? repe
 tere impensas q̄ habere fundū. glo. magna hic dīc
 qd p̄t. ibi. sed si marit? et c. Vbi videt qd ista qd sit
 fundata sup illa opi. quā supra reprobaui. sed tenen
 do qd p̄p ipēsas equalētes toti fundo fund? desi
 nit ēē dotalis: tūc em ē qd. qro qd si vir velit restituē
 re fundū et repetere expensas. sed vt dixi nūq fund?
 desinit ēē dotalis nec vir p̄t retinere muliere nolē
 te soluere fm opini. Alpiāni. d. §. sic formari q̄stio.
 ¶ Quid si vxo vult apud virū dimittere fundum
 et impēsas nō soluere: an vir possit dīcere: et tūc bñ
 pcedit leges allegare in glo. p quo videt casus. j.
 pri. §. In d̄rium ar. p dy. j. de aqua plu. ar. l. i. §. cu
 quo. et j. d. dam. ifec. l. p̄tor. §. hoc edictū. et l. et si forte
 §. et. §. si ser. ven. et l. cū vsufructuari? §. d. vsufr. dy.
 determinat qd sit in electione viri p. l. i. C. de his q̄ ve
 eta. impe. ne vir legis auctoritate decipiat. vt. l. omi
 modo. j. e. et ibi dīcā. ¶ Quero vtz aliquo cāu dos
 videat de nouo dari p̄p ipēsas. Breuē fm opi
 nionē istoz videt qd si sol? fundus ēēt dat? in do
 tē et impense equalerēt toti fundo. et sic dos ēēt exti
 cta. Soluēdo g impēsas videt de nouo dari. §. fm
 opi. quā teneo nō p̄t videri dos de nouo p̄stitui. §.
 p̄stituta auget. aut em sola q̄ntitas ē in dote et ipen
 se necessarie nō possūt p̄stitui. aut ē in dote q̄ntitas
 et corpus: et tūc dos nō p̄t extingui i p̄p ipēsas vt dī
 xi. nisi forte poneret qd illud corpus naturalit p̄ime
 ret. augetet g dos qm ipense reddunt. ¶ Venio ad
 vniū dubiū. dos crescit qm ipense reddunt. an tūc ha
 beat locū auct. sed tā necesse. C. d. dona. an nup. qd de
 beat reddi in rebus imobilib? fm formā dicte auct.
 cogitabitis. ¶ Ultio q̄rit dy. qd d impēsis vtilib?
 Videt idē qd vir habeat necesse eas facere. vt not.
 §. e. l. i. in prin. sed illud ibi reprobat in expēsis vtili
 bus. tene qd dixi in l. vtiliū. j. e. ¶ Decler inducit
 ad qdōnē de feudo. Et p̄mitte qd plures fratres ha
 bentes feudū autū vno decedēte trāsit ad alios fra
 tres: secus si erat feudū ipi fratri decedenti p̄cessum.
 et p̄bat. et col. de suc. feu. c. i. Done g qd vnus fratrū
 cōmisit felloniā et amisit feudū dñs remisit sibi fello
 niā. an videat de nouo dari: vt sic nō sit autū. an vī
 deat esse illud feudū qd primo erat. Et hoc ē in ar.
 qd antiquū feudū durat sicut antiq dos dī durare. et
 crescere. et hoc p̄bat. et col. de vasallo decrepite etat
 §. i. no. de p̄hi. feu. alie. p. fe. l. impiales. §. insup. et ibi
 glo. defīnat qd ibi videt autū. ¶ Ultio lex nostra
 defīnat opi. qd fuit in glosatores n̄ros. an p̄pensa
 tio fiat ipo iure vel sit necesse qd opponat ab homie
 de quo. §. de p̄pen. l. si qd a fideiussore. et l. si constat
 C. de p̄pen. et insti. de act. §. in bonafidei. sed hic hēs
 casum in h. hoc de his et c. Nā speciale ē in impēsis

necessariis in dotē factis vt fiat p̄pensatio ipo iure
 si in dote ē q̄ntitas. Sed qd d impēsis factis ēē do
 tem. Certe ipo iure nō p̄p̄saret: nisi opponeret ab
 hoie. et p hoc ē casus. j. primo. §.

Si dos. ruz necessariarū indebitū p̄ditōe cōdicat
 hoc dīcit. ¶ Op. de l. si in area. §. d. p̄di. inde. Sol.
 glo. dīcit sol. vt. §. d. p̄di. inde. l. q̄ excep. §. si pars. q̄si
 dicat in l. si in area. restituēbatur. res que erat illius
 cui restituēbatur. Et sic nullum negociū inter eos
 gerebatur vt ibi. sed hic trāstert dominium a resti
 tuente in eū cui restituī. et sic int eos negociū gerit.
 et sic p̄t oriri p̄ditio indebitū. vt. d. §. si ps. ¶ Sed
 d. hoc videt qd dos que restituī ē debita. et p impen
 sis vir habet actionē de dote. vt. l. oimodo. j. e. g vir
 nō hz p̄ditionē indebitū. vt. §. d. cōdi. ide. l. q̄ inuicē
 et j. ti. i. l. si cum dos. in prin. q̄ allegat in glo. p p̄cor.
 et tamē sūt p̄trarie. sed dīa loquūt quādo p̄pensatō
 non sit ipo iure. sed hic sit ipo iure in necessariis ipē
 sis merito tāq̄ indebitū repetit. vt no. d. l. q̄ inuicem
 ¶ Sed tertio instat q̄re de hoc fuit qd int iuriscō
 sultos. si em ē ipo iure indebitū sine dubio cōditio i
 debiti p̄petit de rigore. Rūdeo in dote sūt p̄siderā
 da duo. primo ipm ius dotis. put ē nomē iuris et cu
 iusdā vniuersitatis. et istud ipo iure minuit p̄p ipē
 pensas. vt in prin. hui? l. Itē sunt corpa dotalia et il
 la nō diminuit. vt. §. dīci. sed q̄ntitas sic. Aut g sol
 nit plus debito q̄ntitas: et tūc repetit p conditōez
 indebitū fm oēs Aut soluit plus debito ipm corpus
 quod solū erat i dote: et tūc si ipz corpus inspiciat si
 haberet locū cōditio indebitū: qd debebat. sed dī vir
 repetere p actiōz d dote. vt. l. oimodo. j. e. et d. l. q̄. et l.
 si cū dos. aut p̄sideram? ipm ius dotis qd erat dī
 minutū. et illo respectu videt solū plus debito. et sic
 habet locū p̄ditio indebitū. quia debebat. sed dī vir
 repetere. et ita loq̄t hic. et sic in libello dīcam totā do
 tē solui indebite. vel agit alit p̄di. inde. fm quod dī
 citur in l. qui excep. §. si quis. §. de conditio. indebitū.
 tamē primū plus mibi placet.

Itum. §. cum. l. sequē. p̄sequere. vt in
 vtilis. glo.

Volūtarie. ¶ Op. qd pictura sit vtilis
 impensa. vt. j. eo. l. qd si hec.
 So. verū est in re quā qd venalem habz qd
 melius vendit. secus in re quā qd haberet ad vsum
 suū. quia eodē mō vtit sine pictura. sicut cum pictu
 ra. ¶ Quero qd actiōe iste ipense vtilis repetant.
 dīc vt in glo.

Vtilium. Juriscōsultus hic cīpit tra
 ctare de oib? impensis cōit
 vsq̄ ad fi. Mulier tenet ad ipēsas vtilis
 si eius volūtate facte sunt vel aliunde soluere p̄t.
 al's secus. hoc dīcit. ¶ Op. C. d. rei vxo. acti. l. i. §. sz
 nec ob impensas. Soluit qdaz qd hodie indistincte
 cogit mulier istas ipēsas restituere. et in hoc ista iu
 ra antiqua vident corrigi p noua. vel dīc qd illa itel
 ligat fm istam. aut sunt facte ipense volūtate mulie
 ris et tenet. aut sine: et tunc aut potest aliunde solue
 re et idem vt in d̄rio. aut nō p̄t aliunde soluere et nō
 tenet vt hic. nō em tūc vident vtilis cū nō expediet
 bar mulieri. et hāc t3 dy.

Pro volūtariis. Mulier debet p̄
 volūtarie impedit si ablatū viri cōmodo ce
 dat. al's secus. et si nō patit debet soluere. hoc dīcit.
 Blo. signat argumēta dīa. §. d. iure do. l. cū in fun
 do. §. diuortio. in fi. sed ibi ex detractiōe vsufructus
 p̄t vtilitas p̄cipi. vt. §. ti. i. l. vsufructu. hic ex detracti
 one impēsarū volūtariarū n fm dy. Itē petit ibi qd
 suum ē. iō sibi restituī.

DDD iiii

¶ Quid de
 Et p̄mitte
 te. adde glo.
 in l. pecul. §.
 si ere. de pe.

Omnimodo casu huiusmodi. Et id dicitur bal. q. hic in glo. tradit doctrina q. nō ē alibi q. directa et contraria nō hnt locū nisi in casib? a iure exp̄ssis. ita dicit ip̄e in. c. i. in fi. qd de p̄ce. inuesti. et etiā i. l. edita. in. xxviii. col. de edē. et allegat ang. et imol. in. l. i. s. ti. i. in. vij. col. et cū ista opi. bal. v. cōcordare ang. in. l. diuortio. s. si vir. in fi. s. ti. i. et pau. de cast. i. s. in p̄dia. in ea. l.

Sicut in alijs. Et col. liget etiaz ex doctrina tradita p. bart. i. l. curatoris d. neg. gest. dñ loq̄ de p̄ctu pignoris et neg. gest.

Eq̄ stipē dñi. collectas soluere. Et idem no. glo. barto. et doc. in. l. i. c. de mulie. et i. quo loco li. x. et bar. in. l. l. u. tius. s. idē rñ dñi si p̄tate. ff. ad muni. c. i. et spec. in. ti. d. cēsi. s. nūc di cēsi. s. fi. ille em̄ q. fruct? p̄cipit et pos fider ad talia

munera vocat. l. hactenus. et l. si pendentes. s. si qd cloacarij. ff. de usu fru. et l. i. c. de anno. et tri. li. x. l. sine herede. s. luti. s. d. admi. tu. l. fructus. C. d. act. emp. l. in sūma. C. d. pig. sed maritus est de talib? l. p. onerib? C. de iure do. l. dotis fructus. s. si res. s. d. iure do. et l. pomponi. s. in dotem. ff. d. acq. poss. et l. vnica. C. d. usu. p. do. g. rñ in tātū q. si eēnt munerā nō tātū realia. Realia em̄ sunt de quibus dixi in. l. voluntarie. C. de excu. tuf. sed etiā p̄sonalia de quibus p̄sonalib? munerib? pueniri possit mlti d. pueniri vbi vir el? icolatū h. d. l. i. c. d. mu. et i. q. loco. l. fi. C. d. icol. li. x. l. fi. s. Jē rescripserit mulieres. ff. ad muni. C. d. consuetudo em̄ in talibus attēdi d. vt ē casus in. l. sine herede. s. luti. s. d. admi. tu. cū simi. ibi allegatis vbi habet q. valet cōsuetudo etiā cōtra ius cōe in talibus oneribus et in tātū qd dicit bal. in. l. oēs populi. in pe. col. in. s. pōe statuto cauet q. mulier rē. de iust. et iur. q. etiā si statutu vel p̄suetudo loquēs in talibus onerib? dīcēdo q. nullus ciuis originarius teneat ad talia onera. extēdet etiā ad eū q. est ciuis ex pri uilegio vt ip̄e etiā nō teneat. vide no. barto. in. l. si marit? sit in magi stratu. s. i. j. de adul. et in p̄si. incipi. punctus talis ē qdam rē. vbi dicit q. cōsuetudo talis dispōēs in ciue locū etiā sibi vēdicat in ciue ex p̄ uilegio. et idē dicit bal. in. l. si nō speciali. C. d. testa. et in. l. siue possidet. C. d. pba. et in. l. iij. s. hec n̄ba. d. nego. gest. et in. l. ciues. C. d. appell. et in. l. iij. C. d. iure au. anu. et in. l. in vrbe. post l. y. p̄ illum tex. ff. de statu ho. et late p. Def. d. anc. in repe. c. canonū statuta. d. cōsti. in. s. ij. pone sta tuto cauet. et qd no. bar. et doc. in. l. si is q. p̄ emptore. in. fi. iij. q. p̄nci. j. d. vsucap. et in. l. i. j. ad muni. cum simi. q. p̄uilegiū ciuitatis cum nō sit de casibus reservatis p̄ncipi possit etiā antiani et p̄sules ciuitatis. sic habētes administratiōz p̄cedere vt p. barto. in. l. hñ q. j. de iure im̄ mu. et in. l. vacuaf. d. decur. lib. x. et spe. in. ti. de cēsi. s. nunc dīcendum n̄. qd si vniuersitas alicuius et ibi Jo. an. in addi. incip. et p. hāc. l. et domi n? anto. et alij in. c. puenit. d. imu. eccle. legi? et no. in. ca. auditis. d. rest. in integ. vbi habet q. ciuitas et vniuersitas p̄nt hoc cōcedere. et in. l. si na. s. idem rescrip. ad muni. glo. et docto. in. l. origine. C. de muni. c. i. et ori. l. i. bal. et doc. in. l. cum qdam. d. iuris. om. iudi. iste em̄ non ē de casib?

In voluntariis. Mo. istum casu. nam q. nō recordaret deciperetur cū glo. dicit s. ista legē insti. de act. s. penul. et Dy. eam rephendit.

Omnimodo. In actione d. dote d. ip̄e in act. neg. gest. b. d. C. Quero p. declara tione lfe qd vult dicere n̄si. alioqn negociorū rē. gl. exponit p̄rio imp̄sa modica nō repetit. ip̄ensa ma gna venit in act. neg. ge. qd nō placet. p̄rio q. nō cō gruit lfe. scdo p. rōnē. imp̄sa necessaria sit ex necessi tate p̄ctus dotalis. vt. s. e. l. et in totū. g. nō in ac. ne. ge. vt. l. heredes. s. si vn? s. fa. he. et l. si cōes. s. d. ne. gest. et hoc put intelligit de necessarijs ip̄ensis. s. si hāc. l. velles intelligere in voluntarijs p̄cederet dca expositio. Exponit ergo alij scdo mō et dicit exp̄ se necessarie modice nō curat in actōe de dote. si at dīceres alit sequeret q. nulla eēt differētia in act. d. dote. et ac. neg. ges. in qua curat d. minimis. Ista est bona rō fm Jē. q. negociorū gestoz nil lucrat. idō modicā ip̄ensā repetit. sed vir lucrat fructus. idō mor dīcas ip̄ensas nō repetit. hoc etiā inducit societas vite in eos vt sic inuicem infesti eē nō debeāt. S. ad hoc op. Iudiciū de dote si vī posse adaptari ad i p̄sas cū illa actio p̄petat mulieri et nō viro. Et huius timore qdam dicit q. loq̄ d. imp̄sa facta a mu liere in rebus viri. qd ē cōtra mētē lfe. Sumus enī in matia de ip̄ensis in rebus dotalib? factis: nō in rebus viri. Unde Ro. dicit q. actio de dote ē dū plex. s. directa et cōtraria. fm Ro. directa dat vxor

bus reservatis p̄ in cipi. c. quod translationē. cū ibi nō de offi. lega. ca. nup. cum ibi nō de sen. excō. spec. in. ti. d. lega. s. nunc ostendū. n̄. legatus. igitur quicunq. et glo. ij. qdne. v. q. de causa. et quo d. nor. xxv. q. ij. in sūma q. p̄uile. seruādū ē. l. decurionib? C. d. sile. l. i. et cū simili. talia. n. onera possessorē seu successorē in poss. vndiq. sequitur l. i. et ij. C. sine cen. vel reli. l. i. s. C. d. iure do. etiā si alio us sit in cūti modescip? vt declarat bal. in. l. si ne gocius. C. de nego. ge. et in l. oēs in p̄si. C. sine cēsi. vt reli. et sic qui rem in alium transulit ab onere libera tus ē. facit ad hoc qd not. spe. et Jo. an. in. ti. de cler. cōiu. in. s. i. ad hui? et s. seq. vxor enī non h̄z neq. dominū. neq. s. possessorē nē neq. fruct. tuf. l. doce. d. rei ven. l. i. p̄ dium. C. d. iure do. et cū q. si sic esset. l. i.

ri. dria dat viro p̄p̄sis. sicut in actione pignoratī cia depositi et simili. Sed glo. dicit q. de hoc drio nō meminerit se legisse. vñ intellige iudiciū dōtis cō petere viro p. impensis hoc ē deductōnem ex dote. nam vxore agente vir excipiet. Vbi placet opin. Rogerij q. sit actio de dote dria. p̄rio p. casum hu ius. l. scdo p. rōnē. quia ea q. sūt ex necessitate dēt veniunt in actōe ex eo p̄ctu. ut. l. heredes. s. si vnus s. fa. her. sed imp̄se necessarie sūt ex necessitate cō tractus dotis. vt. l. et in totū. s. e. ergo ea actioe rpe tunf. Preterea actio de dote ē bonafidei ex pte vi ti et vxoris. vt dixi. s. ti. i. l. de diuisione. g. in ea d. v nire quicqd ē equū. vt insti. de actio. s. in bonafidei. Preterea nō video equitatē qre in hoc p̄ctu nō cō petat viro dria de dote sicut in alijs d. qbus supra dixi. Tene g. q. actio d. dote ē directa et dria. vt hic in tex. C. Medeo ad p̄mā glo. et oppo. q. impense etiā modice repetant. vt. l. sed si moris. s. si. s. d. do. i ter vi. et vxor. So. ibi si erāt modice. C. p. de. l. qd si vir de dona. inf. vi. et vxor. Glo. aliquatūli se inuol uist. dīc clariū q. si vir vult donare pōt vt in drio: sed in dubio si est imp̄sa magna nō p̄sumit donare secus si modica vt hic. C. Quero q̄līf dīcat modū ca. dīc q. ē arbitrio iudicis. et ista ē bona.

Eq̄ stipendium. Quis percipit fru ta et collectas soluere hoc dicit. Mo. hāc. l. C. Oppo. j. ad muni. l. luti. s. ita cōstante. Sol. illud verum q. quo ad onus p̄sonale res dotalis n̄ dicuntur in bonis viri. secus quo ad onus reale. vt

q̄ret q. de vna et eadē re duplex collecta esset soluēda. s. vna a viro. alia ab vxore. d. not. p. gl. et doc. in. d. l. i. c. d. mulieri. et in quo lo. lib. x. et glo. in. l. honore sustinenti. ff. d. mune. et hono. et Anno. in. ca. cūz non sit. de deci. et bar. et doc. in. l. fi. s. quoties. ff. de publi. et bal. in. l. i. s. q. bus. in scda qdne p̄nc. ff. quod. cuiusq. vni. no. Jē. de anc. in dca presenti. de cēsi.

Impense. Impense necessarie. Vide quod legitur. Et nota in l. diuortio. s. titu. primo.

I dico sic. Vide barto. in. l. p̄dia. j. d. fun. in stru.

Actis appareat. Et id circa tales imp̄sas vidi dubitari de do mo que erat in fundo seu agro in qua habitabat colonus agri que fuit exusta et postea fuit resecta p. maritū an illa expensa refectionis possit repeti ab heredibus vxoris et quia colonus nō potest stare in illo agro nisi esset illa domus videt cōnumerari in necessa rias ip̄sas vt ē tex. in. l. diuortio. s. ip̄dia. sol. ma. ibi dñi tex. dīc pla ne si nouā villā necessario extruxit l. veterē totā sine culpa sua collap sam restituerit. erit eius imp̄se petitio. et l. ibi glo. dñi tex. loquē de cōstructōe noue ville exponat necessario. i. vtilit. tamē fm Barto. et alios ibi tex. stare pōt p̄p̄se q. sit exp̄sa necessaria quando fun ctu accipit dy. in. l. i. sup. glo. in. s. i. factū. s. eo. et ibi ang. in. s. i. dīcōs q. si null? colonus volebat in p̄dio dotali stare nisi ibi de nouo fiat pistrinū illa impensa dīcet necessaria et ad illā faciendā tenebit mag ritus. q. alias res dotalis efficeret deterior. multo magis ergo erit exp̄sa necessaria quādo cōbusta et destructa erat domus ip̄a et fuit it postea reedificata p. maritū. vt dicta. l. i. et qd ibi no. glo. in. s. i. faa cti. s. e. et etiā p. istū tex. et exp̄se no. ang. in. l. et in totū. s. eo. et nō est dubiū q. impensas necessarias indistincte conseq. debet marit? qm imo dos minuitur p̄p̄ dictas impensas. l. quod d. la. p̄ia. cum ibi plene no. s. eo. et l. de dote. de ritu nup. et insti. de acti. s. itē si de dote n̄si. p. p̄ receptionē. et est in electōe viri si potius velit agere ad ex pensas tales q. dotē retinere. vt no. glo. dy. et bar. in. d. l. quod dicit

et ibi pbat in h. si dos. et in l. oino. fm intellectū Bart. et aliorū cōiter. eo. ti. dato etiā q illa ipensa nō fuerit necessaria et ad quā faciendā fuit iſſ obligatū maritū. tamē q fuit facta ad ppetuā vtilitatē rei et rē redidit meliorē et de teriorē eē nō pmiſit dicē fuisse vtilis impēsa. vt le gis. et no. in. c. pastor. alis. d. deci. et in. l. impense. d. verbo. signi. et in. l. qd dicit i. si. pal.

vn venit res
petēda cū p
supponat n
fuisse modū
cā impēsas si
ue dria act.
de dote. d. l.
oio. fm itel
lectū bart. et
aliorū. et ibi
ang. in. l. dū
uortio. s. si
vir. solu. ma.
et pau. d. cas.
in. d. s. ipen
dia. siue act.
nego. gest. l.
i. s. h. nec ob
impensas. d.
rei vro. acti.
q remedia p
cedunt vbi
absq volum
tate mulieris

hic. et l. hactenus. s. de usufruc. cū similibus. Idē eo qd iponit psonis p reb. vt collecta. spectat em ad vi rum. vt in glo. C. de mu. et in quo loco. l. i. et hoc tenet spe. in ti. de cēsi. s. nūc videndū.

Impense pēse necessaria. h. no. q facē ag geres et fossata ē impēsa necessaria. habui i anno pfulere q qdam cōduxerat multū terrenum a cōi. qrebat. an conductor teneat scarpere et purgare aggeres et fossata videt q non debebat facere nec mūdare nisi sit acti. vt. l. si in. l. et l. si domus. loca. cū quadā glo. q ē ibi. in d. rīi videt q aggeres et fossa ta veniūt in veditōe. vt. l. p. dia maritima. s. ita lega tū. j. defun. instruc. ergo et in locatiōe cū eis dē regul venditō et locatiō cōsistūt. vt. l. i. s. loca. breuif dico sic. i. q pūo īpiciat cōsuetudo regiōis. q ea q in cō suetudie regiōis sē veniūt in d. etu. vt. l. circa. C. loca. et. C. d. agri. et cēsi. l. d. nī p. d. i. s. i. j. d. aq plu. arcē. et l. sēp in stipulatōib. j. d. re. iur. et l. qd si nolit. s. q. assidua. s. d. edi. edic. Et iō consulo tibi q facias positōs d cōsuetudine. vt in actis appareat. h si nō nō apparet de cōsuetudine. et tūc qūq debet mūdari ad vtilitatē ppetuā vel lōgioris tēp quā sit

tum. vt dicto. s. sed nec ob impensas. aut est soluendo tēpore impē se facte non tempore quo repetitur. et tunc idem arg. l. an. s. i. de nes go. gesto. et l. et in totum. s. eo. et no. in dicta. l. vtilium. aut nō est solu endo mulier tempore impense nec tēp repetitionis et tunc ita deo mum tenetur si aliunde soluere potest. vt dicta. l. vtilium. et ita residet

tēp cōductōis. et istud nō d. facere colon. vt hac. l. ponit em in istas expensas necessarias qd vir res petit et nō cōpensat cū fructib. et sic nō tenet face re colonus vt hic coniuncta. l. iij. s. nos generaliter. s. eo. **P**redicta nā nisi cōductor adduxisset p illo tēpore quo d. durare vtilitas seu ipensa. vt dixi. s. e. l. iij. s. nos autē. **S**i nō sit fossata que annuatim des bent refici. et tūc ad colonū ptinet vt hic. et in. l. i. s. d. eo. j. de aqua plu. arcē. pbo hoc nō ē dubiū q colo nus debet colere fundū. vt. l. ex cōducto. s. i. s. loca. **S**ed istos aggeres et fossata facere est de cultura fundi. vt dicta. l. i. s. de eo. cū respiciat p sēntē vtilita tē. vt. s. nos generaliter. ergo colon. debet facere et hoc est verū siue fuerit aggeres fundi p pūi adducti siue cōmunes cū vicinis. Item si p pūi alteri et do minus fundi cōducti teneat purgare et qūq tenetur al. vt. l. i. s. i. et. j. de aqua plu. arcen. et ibi dixi puto etiā qd si colonus cōduxisset ad lōgū tēp q teneret facere aggeres et fossata que respiciunt vtilitatē to tius illius temporis. licz non p sēntis tū per ea que dixi in. l. iij. s. nos. s. eo.

Quod dicitur **E**xpense necessarie mi nuunt dotes si in dote

magna q excedebat primeuuz valorem fundi dotalis et omnū bo norum mulieris si que habebat. contingit etiam q mulier non erat soluendo tempore quo soluitur matrimonium quod quidem temp appellatur tempus repetitionis dicte dotis. l. scda. in princ. soluto matrimonio. et l. ista. s. exactio de re iur. actio. p. ea aūq actu agere ad ipam dote mli vel forte heres eius si morte mulieris fuit soluti matrimonium. vt in casu nostro reperitur habere bona alia que nō habebat tempore impense facte nec tempore quo matrimonium fuit dissolutum. certe hoc casu volunt prefati doctores expensas esse repetēdas. ita videtur exemplificandum dictum membrū predictē distinctionis alias videret implicare contradictionem inquantum dicit prefati doctores q si non est soluendo mulier tempore impen se nec tempore repetitionis si aliunde soluere potest tenetur quia si intelligeremus q tempore quo soluitur matrimonium mulier ha beret aliunde vnde soluere posset diceretur soluendo. l. facere solu. matrimonio facit. l. qui potest facere cum similibus. j. de regulis iur ris. Idem decidit **P**lico. de neapo. in dicta. l. vtilium. cum sequen. ubi querit quid si quando maritus fecit expensas mulier non erat soluendo. nunc autem sic et respondet q hoc casu non solum retentio dotis sed etiā actio nego. gest. competit pro eis per id quod ibi habetur. et q sufficiat si tempore quo agitur ad dotem possit aliunde solui expēsas pbat in. l. i. s. de nego. gest. et plene **B**arto. in l. rei iudicate. in princ. solu. matrimonio. **N**ec obstat si diceret q dato q heres habeat aliunde tamē fortasse mulier nō habebat. quia responde hoc non esse in consideratione quod probatur. quia aut dicimus q hoc erat concessus mulieri in priuilegium vt ipa nō teneret satisfacere vtilibus expensis nisi aliunde habeat tantuz q satisfacere possit ne ipa habeat alienare fundum dotalē. et tunc dicendum est q hoc priuilegium non transibit ad heredem mulieris l. i. C. de pri. dot. aut dicimus q transibit ad filios eiusdem matris monij iuxta. l. assiduis. s. exceptis. q po. in pig. habe. et glo. et doct. in dicta. l. i. de priu. dot. et in. l. etiā. in princ. solu. mat. et tunc cōsideramus psonam et statum iporum filiorū. ut in dicta. l. etiā in princ. aut volumus dicere q istud est ius cōmune in muliere. scz q expensas vtilis non tenetur soluere si aliunde nō habet vnde soluat. sicut etiā habet in alijs psonis. l. in fundo. cū ibi no. s. de rei vendi. et tunc cū attēdi d. tēpus inchoati iudicij. et sic tēpus quo fit exactio. d. l. i. s. in princ. tunc habem. p. siderare an heres q representat psonā mulieris habeat aliunde vnde satisfaciatur pro dictis melioramentis tēp in

impense facte essent alias haberet locum actio mandati. dicto. s. s. nec ob impensas. et l. vtilium. s. eo. nec aliquo mō videt facte donandi a nimo ipi mulieri. vt pbat iura palleata. vt. l. virum. cū glo. ff. d. d. na. in. v. et vrores. et nota glo. et doc. in dicta. l. oino. et **P**y. et **R**at. in di stinctione quā ponunt in. l. i. s. eo. quā etiā approbat **E**y. in dicto. s. s. nec ob impensas. et minus etiā videt habuisse animū donandi eccle sie vel alteri psonae cuius dicebat fuisse directū dominiū soli. vt proba tur in. l. fina. C. d. iure emphi. et in. c. potuit. d. loca. vbi suas melioratio nes vendere pōt emphiteota vel conductor ad longū tēpus. bene fa cit quod habet in. c. domino guerram. s. si vasallus. et quod ibi **B**al. libe. et in. l. si. s. emptor. C. cō. de lega. et in. l. i. fundo. ff. d. rei vendi. et in l. i. s. enatus. s. marcellus. d. lega. i. preterq in casu posito in. s. si vero quis locator. in auct. de ali. et emphi. p **B**arto. in. l. colonus. in princ. si loca. per **B**ald. et ang. in locis palleatis. nec etiam potest dici q fructus percepti a marito debeant computari in sumptus factos iux tus quē nec fructus necres peti poterant tempore quo fructus percipiebant. vt not. glo. reputata sing. ff. de rei vendi. in. l. emptor. in pri. in x. medij. in x. si. sed qd si pendente et sed constate matrimo. null poterat petere rem dotalē. neq fructus. l. pro onerib. C. de iure dot. l. dotis fructus. s. eo. **E**t nō obstat si dicat q expēse vtilis facte i dote sine voluntate mulieris aduersus eam exigi nō possunt nisi qū ipa aliunde q ex fundo dotali habet vnde soluat. l. vtilium. s. eo. quia respondeo q posito sine p. iudicio q de voluntate mulieris non ap pareret dictas expensas factas fuisse q nihilominus heres mulieris qui vult exigere dictas expensas seu melioramenta tenetur quia satis est q tempore quo agitur de repetitione et de restitutione dotis mulier seu par ratione heres mulieris habeat aliunde vnde soluat. vt in dicta. l. vtilium. vbi loquitur de tempore quo dos exigebat. vt eo. quam ibi in additio. formaliter reassumpit. et sequitur **R**ayne. ad **P**y. sunt hec quo ad ppositū nostrum si expensa p maritū facta est actionem mandati. vt dicto. s. sed nec ob impensas. et dicta. l. vtilium aut sine mandato. et tunc si mulier est soluendo tempore impense fa ctē et tēp quo repetitur et tunc repetet per actionem nego. gesto. in to

Pyn. et alij
docto. et sic
volunt q eti
am dato q
tempore im
pense facte
mulier soluē
do non esset
hoc non nos
cet petēti ex
pensas vel ex
cipienti d. ex
pensis dum
modo quan
do dos repe
titur mulier
aliunde ha
beat vñ solu
uat. et ideo si
tēpore quo
facta est ipē
sa mulier nō
est soluendo
vt quia ipē
sa erat adeo

disij. ideo si habet tenetur satisfacere.

Quod dicitur non repetitur. bar. in hoc fuit contrarius. vide d. hoc articulo in l. diuortio. s. impendia. s. ti. i. et ibi ang. tenet d. Barto. et dicit se ita consiluisse apud vrbē veterē p. no. p. bar. in l. cum queretur s. p. d. i. s. d. leg. a. iij. et in l. diuortio. s. impendia. concordat q. si est expensa temporalis. ut quia fiat qd tantū singlo mense custo dibus tunc pertinet ad maritum. sed si fuit p. petua ut si emittit seruos q. perpetuo eē debet ad custodiam. facit quod habet in l. seruos. d. ali. leg. a. nec obstat predictis dictis s. p. d. i. s. q. ibi testator legabat fundū et ea que parata erant culture. ideo nimirū si seruus saltuari us non venit quia non operatur circa culturam. sed si legasset ea que parata erant gratia fructuum percipiendorum cum seruus saltuari us sit paratus ut melius et facilius percipiantur fructus. et vide nota in l. domus. et in l. sumptus. de leg. primo. et vide que dixi in dicto s. p. d. i. s. Et not. Imola. in d. c. l. sumptus.

Repecti de hoc post Imola. aliqui ter tangunt moderni. in l. domus. in fine. de legatis primo. et solet etiam tra

ssit facere ad perpetuā utilitate: secus si causa querendorum fructuum vel ad temporalē rei custodiā. h. d. cum. l. sequē. **N**ota q. expense q. fiunt ad temporalē custodiā rei non repetuntur. Et id si vxor dedit in dotē castri expense facite in custodia castri non repetuntur. Itē facit q. si aliquis detinet castri alterius q. impense facite in custodia castri compensentur cū fructibus inde perceptis. sunt enim sicut ipse facit cā querendorum fructuum ut hic que in omnē casū ab omni possessore debet deduci. **N**ota etiam q. si iste impense facite in custodia essent maiores q. fructus q. non debet repeti. debet enim cū fructibus compensari ut hic videtur. facit qd dixi. s. ti. i. l. diuortio. s. qd in anno.

Rerum amotarum. Rubrica.

Rerum amotarum vxor cōstante mīmonio. furtū faciat furti nō tenet. sed actōe rerū amotarum diuortio facto cōuenit nisi post diuortium detrauerit. h. d. **O**pp. d. hic q. mulier q. facit furtū nō tenet actōe furti. s. l. i. s. si. C. d. fur. **S**o. ut ibi. **O**pp. q. est dñs nō facit furtū. ut l. i. j. de furtis. **S**o. nō est dñs nisi qd ammo. ut hic dicitur. q. dicitio qd ammo. denotat improprietatē. ut dixi in l. si vir. s. ti. i. j. et l. si me in vacuā. j. de acq. poss. et l. in suis j. de libe. et posthu. **O**pp. de l. si quis vxor. j. de furtis. **S**o. ut in glo. **Q**uero an mulier teneatur cōditione furtiua. Et glo. ar. p. et contra. et vide glo. q. incipit ut in l. de ob. q. ex delictis ibi sed dicit. et. sed in l. pri. determinat et ponit p. cōstanti q. nō dat cōditione furtiua. Ad istā. l. rñdet q. ibi sūt casus speciales. Ad l. reruz. rñdet ut ibi videbitis. **S**ed d. istas glo. habeo glo. cōtrariam in l. cum his. s. i. j. d. solu. **I**a. de are. dicit q. illa glo. est falsa et ista ē v. a. **P**otest aliter dici q. dicitio furtiua nō dat marito d. vxorē sed p. furto facto ex neo pōt dari dicitio furtiua. et illa marito pōt cedi. et ita loquitur ibi. et videbitis. j. pr. **S**. **Q**uero quō cognoscā actōez furti ab actione rerū amotarū. **R**ñdeo in actione rerū amotarū non fiet mentio furti in libello. ut. j. l. pri. dicam enim q. amouit vel exportauit nō aut q. furata ē. Itē in conclusionē potero concludere sic. et quia non cōgruit boni fidei aliquē locupletari cū aliena iactura. id peto et. ut dicit in simili in l. nō d. s. d. dolo. ubi ponitur qualis cognoscatur actio de dolo ab actione in factis. qd no. **C**y. in l. si supstite. C. d. dolo. et hoc fm qd dā **U**ltimo qro an potestas posset mulierē punire licet vir non posset agere. **C**erte alis dixi vobis. aut est furtū modicū. et tūc nō pōt puniri criminalit. sed magnū sic in l. respiciendū. s. furta domestica. j. d. penis. et l. si. j. d. fur. et l. si libertus. eo. ti. **Q**uero an mulier possit facere elemosynam d. bonis mariti Et iste tex. facit q. sic. quia societas vite qd ammo facit eam dñam. Et ego puto q. fm q. maritus cōsuevit facere et ipa possit. ut l. vel vniuersorū. s. d. p. i. acti. et p. hoc l. si. s. qd cum eo. sed ista. l. cludit q. pōt facere elemosynam p. dñio. seu p. anima domini. sed vtrum ipa etiam posset facere p. aīa sua. breuif cōcludo q. vxor p. se elemosynam posset facere de bonis mariti ipso permittente. quia ipso cāu permittitur donatio. ut l. si sponsus. s. concessa. circa fi. C. de dona. in

ctari in l. diuortio. s. impendia. p. allegato. **A**lexan.

Rerum amotarum. Rubrica.

Rerum amotarum. institui. de oblig. **A**dde. l. pretor. et ibi **B**ar.

S. de eden.

Quod ipsa possit. **S**ed dic q. in materia huius tituli non solum pro

ter vi. et vxorem.

Et ideo si post. Item si seruus

Ex persona alteri? inf. virū et vxorē dat dicitio furtiua. h. d. **O**pp. q. in pñci. innuit q. nō def. actio furti. **C**ontra. l. d. his. C. d. fur. **P**ri. timore d. nō signati in glo. est facta glo. q. incipit in vtroq. cāu. et. que dicit qd hic dicit de vtroq. intelligas. s. de scdo de tertio et qro rñso nō in primo. hoc est in pñ. hui. l. **S**ed d. hoc op. vterq. ē distributiuum duoz tñ. q. nō pōt referri ad tria. ut no. in l. ancille. C. d. furtis. **P**ri. timore dicit qdā q. nec etiā in secundo cāu. def. cōditio furtiua per. l. si mulier. s. i. j. e. sed ille. s. nīl facit ut ibi patet. **D**ic q. q. dicitio vterq. refert ad istos tres casus. simile in. d. l. ancille. v. l. d. duo vltimi casus habent p. vno quia in vna oratōe ponunt. alis esset contra. l. si quis vxor. j. de furtis. **O**pp. q. cōditio furtiua est turpis. ut l. honori et l. parens. j. d. obseq. sed turpes actōes nō danf. ut s. l. pri. s. i. **S**o. ut in glo.

Item verum bus consumptis. hoc dicit.

Si filia filia amouens tenet insolidū et paf de peculio et paf adiuncta filia dotē repetens ipam tenet defendere insolidum et ea viua mortua tenet ad id qd ad eū puenit. h. d. vsq. ad l. extra. **O**pp. de l. iij. s. si ex cā. s. de pecu. **G**lo. solu. et bñ dic ut in ea. **O**pp. et vide q. def. actio noralis. ut l. i. s. si seruus. s. d. his q. deie. vel effu. **G**lo. nō soluit. sed istud ē verū in seruo. sed in filio delinqnte cessat actio noralis. **C**ludio op. dicit hic q. si pater adiuncta filia et. **C**ontra delictū filie nō pōt nocere patri. ut l. si filia. s. d. diuor. et l. filie. s. ti. i. j. et i. auctenti. de nupt. que est posita. C. de repu. aucten contra si filij. **G**lo. soluit pño q. filia delinquebat in fraudem pñis hec nō ē bona. quia siue cōtra pñem siue d. virū filia deliquit non debet nocere pñi. ut l. iij. s. ce. rerum. s. ti. i. j. **E**t fuit determinatū p. **O**y. in l. consensu. C. de repu. et l. dotē. s. d. iure dot. vñ soluit glo. q. hic paf adiuncta psona filie agebat. et id eam tenet defendere. et ista est v. a. **S**ed qro cū ager adiuncta psona filie possit intelligi duobus modis. ut dixi in l. iij. s. item si voluntate. s. ti. i. j. quō hic intelligat. **R**ñdeo si agit adiuncta filia intellige hoc ē ad utilitatē suam et filie. secus si ageret nomine suo tñ. l. de voluntate filie: q. tūc nō teneret eā defendere. ut l. seruū quoz. s. ait pñor. et l. si q. s. in r. s. de pcur. **O**pp. s. de in ius vo. l. neq. **S**ol. ibi loq. in filia i. pubere. hic i. maiore. **O**pp. q. paf nō debeat satisf. dare. ut l. si. s. defensionē. C. de admi. tu. **S**o. ut l. si. s. vbi autē. de ho. que lib. et l. filius. q. satisf. da. cogan. dixi in l. iij. s. si. s. ti. i. j. et no. in l. iij. eo. titu. **Q**uero quā satisf. dationē pñstabit hic paf. **G**lo. hic videt variare in hoc et videt intelligere quādoq. de satisf. da. et de indicato soluendo. et hoc pñt leges q. s. allegat et vide gl. que incipit vñ ex delicto. ibi et facit et. Et glo. in l. seruū quoz. s. ait pñor. s. de procura. antelle xit. l. nostram q. satisf. det de defendēdo. **P**e. dicit q. nō reperit lege cautū q. satisf. det de defendēdo: nī si loquamur de eo q. defendere debet. **E**t **C**y. intellexit ita in l. actione. C. de pcurato. sed quicqd dicat veritas est q. potest intelligi de cautione **P**e. de defendendo p. tex. in l. i. C. de satisf. da. et ita cōmunif tenet.

rebus amor
tis compit
hec actio. s.
etiaz certis
dicio. rerus
est multū no
ta. in l. si con
cubina. s. nō
solum. j. eod.
quod nota. et
d. ista elemo
syna quā fa
cit mulier de
bonis mari
ti. vide glo.
in l. penult.
ad l. aquil. et
gl. magistra
xxij. q. iij. de
v. c. quod de
mum. et vide
postea in
suma de pe
nitent. et remi
sio. in. s. qui
bus et quali
ter. s. iij. q. d.
de facientib
bus.

Et ideo si
filia. de
cautione. v.
trum pcur
rator actio
prester cau
tionem d. de
fendendo v.
de barolus
post glo. Et
Cy. in dicta
l. actionem.

Contra
s. quoniam
nīl acquirit.
Ho. q. si fu
lissami. rec
pit dotem p.
qua pater se
non obligat
q. pater nīl
habet age
re de fructi
bus dotis. v.
d. ad hoc no.
in. s. fuerat
stitu. de acti.
adde tam en
q. si dos etiā

hoc em dicitur equitas. nā iste exceptiones pro qd? satisfat debent opponi an litē contes. vt. l. pompo. s. rati. s. de pecu. **P**o cū agis forte nō sum parat? te recōuenire incontinēti. s. volo qd p̄stas cautiones de defendendo in cā recōuentiōis: qd satis cōuenit. **Q**uero an hoc sit verū quocūq; mō agat p̄r vt teneat defendere in cā recōuentiōis: qd satisfat. rñ deo. vt. s. tetigi qd modus agendi ē duplex. vno mō vt agam de voluntate filie mee: vt. l. filiū. s. sed z filia. s. de pecu. Alius modus ē in. l. si cū dotē. s. itē paf. s. ti. i. ibi noīe suo z filie agit. Et glo. tāgit i. l. i. x. ceterū. s. ti. i. licet ibi male intelligat. **D**o qd si dō intelligi qd paf simpliciter agat. z certe nō nisi qd filie noīe: quia qd agit noīe suo z voluntate filie. tunc teneat satisfat. vt. l. si qd rem. s. de pecu. r. l. seruū quocūq; s. ait p̄tor. z sic agit paf ad suam vtilitatem. secus si nō ad vtilitatem suam. sed nomīe suo z filie. vt. s. dixi.

Contra. Quotiens. Pro rebus

ad virum nō cōpetit socero hec actio. h. d. **P**po. j. eo. l. n. s. p. r. s. So. dicit glo. Aut e rat filius emancipatus: z tūc potest paf agere aut nō erat. z tūc vide glo. que incipit rerum amotarum rē. **C**o. casum. l. cū glo. qd si filius recepit dotē p̄e nō consentiente nec se obligante patri nō qrit: nec vsus fructus nec aliqd aliud. z ex hoc seq̄r qd si dos ē filio data z ex ea lucrā patri nō acquirit. si res ē data i dotem in specie vel est species empta ex pecunia dotali. tunc credo qd glo. dicat verū. dicam iō qd mihi videt̄ qd si ē pecunia dotalis cōsumpta. qd cum ea emit z vendidit z mercaret filio. z tūc credo qd patris sit vsus fructus. vt. l. de posui. in prin. z. s. i. s. d. pecu. quādo species daf in dotē nō efficiat peculij pfecticij. vt. l. ex facto. s. de pecu. r. d. l. de posui. r. l. si cū dotem. s. si. s. ti. i. Sed si daf pecunia fm ista tēpora efficiat peculij pfecticij. vt. d. l. ex facto. z p hoc l. dotē. j. de castre. pecu. z hodie efficiat peculij aduenticij. vt. l. i. C. de bo. q. libe. z sic acquirit vsus fructus patri. **S**ed qd si emit rem ex pecunia dotali mer cando. de hoc vobis alibi dicā. sed intelligo de specie empta ex re dotali.

Item cū rerum. Hec actio daf contra virum etiam si fuerit filius suam. et in patrem de peculio. h. d.

Si post diuorciū. Hec actio daf contra heredes redem z transit ad heredes. Itē heres viri potest cōducere res amotas eo mortuo. s. iacete hereditate si fiat furti. h. d. **P**o. C. e. d. l. vl. So. vt in gl. z hāc glo. tene mēti. ad id qd dixi i. l. i. s. eo. qd cōditio furtina nō daf cōtra mulierē: qd si daret. tūc trāsiret contra heredem insolidum. cōtra l. vlti. C. eodem tī.

Mulier. Si maritus z vxor inuicē agāt aut p̄pensare. h. d.

Si cū dos. Hic petere quod sibi debetur. h. d. **P**o. in auct. sed cum testator. C. ad. l. fal. vide glo. qd incipit nihilominus poterat rē. Et ista fuit rō dubitandi. sed dic qd ibi heres habebat solā exceptionē seu retentionē quā p̄didit solūe do. sed hic etiā habebat actionē. sed p hoc nō videt̄ rñderi ad id qd ibi dicit qd heres soluendo p̄iudicat sibi quo ad nō soluta. dic ergo qd ibi ē speciale. **U**lti. amotarū sed cōditōe indebiti. vt. l. qd dicit. s. si dos s. ti. i. z vide glo. ibi z vide rē. Et dic qd fit compensatio ipso iure z loquit̄. l. qd dicit. s. si dos. aut nō ipso iure. z loq̄r hic. z nō. in. l. qd inuicē. s. de cōdi. ide.

Po. tutus exceptiōe fauorabili solūe repetit p conditionē indebiti. vt. l. qd exceptionē. s. d. p̄di. in. de. sed hic erat tutus exceptiōe cōpensatiōis qd est fauorabilis. s. rē. So. exceptiō cōpensatiōis nō respicit actionē sed magis cōpensatiōis executionē. sed. l. qd exceptionē. loq̄r de ea qd actionem elidit. hic d ea qd executionē elidit. Et nō. illā p̄sumptionē hic: qd l. tibi soluam aliqd. nō tamē p̄sumor qd ate nō debeas aliquid p̄cipe. **S**ed pone dico qd debeo a te centum habere z debes ducēta. an videaris liberatus ab eo qd est ultra centū. Et dico qd est tex. in. l. ratio nes. C. d. pba. aut apponit dicitio taxatiua tū. vt qd debes mihi centū tū et videor cōfiteri qd ultra non debes. sed sec? si si apponat dicitio taxatiua. **U**t ibi nō. fm opi. **A**zo. que est va. pba. j. de adi. leg. l. iij. s. cum ticio. **S**ed pone qd debitor dixit creditori ecce cētū qd cētū tibi debeo z creditor accipit z nihil dixit vtz ex hoc sit fundata intētiō rei. z videt̄ qd si nisi appareat qd illud reciperet animo trāsfigendi. ca sus est in. l. siquidem auit transact. C. d. trāsact.

Gabinus. Continuat vsq; ad. l. marcellus. In hac actione contra nō restituētē iurā in litem et soluenti estimationē non cauet de euictiōe. hoc dicit. **C**o. qd in hac actione iurā in litem sit fm arbitrariis. s. nō sit arbitraria vere fm glosaz. Idem nō. in. l. in actionib? s. si. de in litem iurā. Ego dico qd in omni actiōe in qd qd cōtēnit restituere ad p̄ceptum iudicis iurā in litem. tex. est in. l. qui restitueret. in. si. s. de reuendū.

Non enim. **P**o. C. de in litem dan. tu. l. an tibi. Sol. dicit glo. qd ibi habebat rem venalē. **C**o. illā sol. qd ille qd denegat restituere rem meā quā habebam venalem liberaf dando rem vel verū p̄cium fm. gl. z fm dy. illud ibi p̄tingit ex necessitate officij. **P**re terea nec ibi cogit sed pōt vendicare. vt. l. e. dicit dy. **P**o. ad. l. lidoq; de. l. si donāte. C. de don. inter virum z vxor. So. ibi possidens habebat cām aven dicante fm glos. z dy. in ca. p. possessore. extra d re. furis lib. vi. dixi in. l. litis estimā. j. p. emp. r. l. in dpo sit. de re iudi. **U**ltio dy. tractat hic istam materā an qd cogat inuitus vendere res suas. quā ponit **C**o. in. l. i. C. de epi. audi. dixi in. l. amona. j. ad. l. iul. de anno. z in. l. i. s. cura carnis. C. de officio p̄fecti vrbis.

Marcellus. Tam viro qd vxori competit hec actio. h. d.

Qui rerum. Conuenio hac. l. pōt deferri iurā iuram. nisi alieno nomine conueniatur? z is cui deferri nō pōt referre. hoc dicit. cū duabus legib? sequē. **P**o declaratiōe hui? legis d bennus pmo examinare. vtrū in criminalib? sit rñdē dum positionibus. z hic videt̄ tex. qd sic inquantum fiant de facto p̄prio. **D**ominī volo vobis dicere clariū istam qōnem qd in criminalibus nō debeat rñderi p̄ credit vel non credit. rō quia mēti credere nō facit esse delictum illud qd non esset. vt. l. inf. oēs. s. recte. j. de furtis. in. l. i. de obli. que ex delictis placuit z. j. d. crimi. expil. here. l. si. sed de xitate debet respōderi vt hic. z. j. de q̄st. l. repeti. z p totū tī. z. j. d. iniur. l. lex cornel. s. hac. l. z. s. de iure iur. l. iij. circa p̄nci. qd intellige si positio fiat de facto p̄prio delinquentis. alias secus. vt hic siue de crimine agatur ciuili siue criminali. vt probant dicta iura. **A**n autē in negotio ciuili nō ex delicto debeat rñderi positionib? de facto alieno. glo. **C**o. iuramēto calū. l. iij. s. quod obf uari. in. si. dicit qd nō p̄ istū tex. sed non facit quia hic loquitur de rñsionibus que debent fieri de veritate ibi de credulitate. in quibus rñdet etiam si interro gatus non potest habere noticiam nisi p credulitā

Marcellus. Si rerum cōueniat. et iō solet allegari iste text. qd nō is forma to nō deferat iuramētū in defectū semi plene p̄batiōis. ad idē facit qd not. in. l. marit? j. de q̄st. r. in. l. admonēdi. d iure iuran. z in. l. in bone fidei. d reb? cre. z ibi bal. dicit qd si p̄t deferri iurā mēti heredi de gestis p d fūctū p. l. ge neralit. i. p̄n. eo. ti

Tangit i
spe. vid. bal.
alio loquente i
l. i. C. de pe. iu.
et in l. i. C. de
confess.

Videtur q
sic add. bar.
in l. i. d. his q
ut indig.

Videtur q
cit. glof. vide
bar. in l. i. i. i. i.
ran. s. ait p
tor. d. iure iu.

Rebus.
to admittit
tit. An et qm
admittat va
riatio p b de
cidit no. q. p
di. rai. et imo.
in l. i. p. s. fin.
d. codi. ide. et
adde qd vbi
pmissu e va
riare forte si
licebit nisi se
mel. ita videt
velle bald. in
auc. habita.
in. x. col. ne fi
li. p. pa. i. u. s.
h. qro p. l. i. u.
iura. C. d. re.
cre. et add. ca
sum in q non
admittit va
riatio q not.
p bal. in. l. i. fi.
in vl. col. C. d.
testa. add. qd
l. s. pultoria va
riari et d. iari
fm bal. in. l. i.
fi. s. s. c. in. ij.
in fi. C. d. fur.
et d. hac mate
ria vide etia
no. p bal. Et
Imol. in. l. i. fi.
c. i. dote. s. eo
aut solu. ma.
plene p. Pa.
d. bel. in. l. i. in
cae. in pn. de
pcur. et no. bñ
q vbi requirit
psensus i cer
to tpe. si añ p
stet pot mu
tari voluntas
añ illud tps
ter. e melior
d. corpe iur. i.
d. s. eo aut.

tem. qd patet quia interrogat qd de etate sua. vt. l. de etate. in pn. s. de interro. act. dic. hoc vt no. per Cy. in. d. s. qd observari. in vlti. qdne. et in Spec. de positi. s. v. s. et no. qd autem dicitur in criminalib? an sit rñdendi positiōib? tangit in Spe. de positi. s. vij. s. fi. xix. **S**ecundo e videndum an positiōi contineti turpi tudine rñdenti debeat rñderi. vt q sic vt bñdriū vñ. s. d. iure iu. l. q iurasse. s. si pñ. Et qd ibi no. p glo. et qd not. j. d. excep. rei iudi. l. si a te. in pn. et p canoni stas in ca. in qñtōis. et d. accu. et c. dudum. el. ij. et d. elec. p glo. et Immo. et p Spe. de positi. s. vij. s. fi. xix. quē. s. allegauit. Rñdeo aut crimen de quo ponit si celaret faceret criminofum locupletari cū aliena iac tura: et d. rñderi positiōi criminofe. vt b. et l. quoti ens. s. pñor. de nora. vbi cogit qd rñdere an posside at vel dolo fecerit quominus possideret. simile in. l. nō intelligit. s. tacita. j. de iure fil. vbi dicit glo. par ua q p confessionē pñs detegunt tacta fideicom missa: et hoc est qd dicit canoniste qd qñ est tale cri men p qd quis remouet a bñficio: tñc cogit qd rñ dere positiōi criminofe ne indebite bñficiuz detieat. vt i. c. s. allegato. hoc tñ vez intelligo nisi tractaret qd semel decifum ē fñia vel p iusiurandum. vt dicta l. qui iurasse. s. si pñ. et qd ibi no. et in. l. si a te. in pn. de excep. rei iudi. quādoq; si illud crimē de quo op ponit occultaret nō faceret quem lucrari cum alie na iactura: vt qz dico q non potes agere quia es i famis vel excoicatus posito q illud crimē occulta ret non ppterea lucraret cū aliena iactura quia sol ueret qd deberet. et de istis casibus non debet rñ deri positiōibus criminofis. et hoc mō loquitur iur ra supra allegata. et p hoc. l. idem. s. s. gñalif. s. mā. et C. d. transac. l. trāfactōis. **P**redicta vñ nisi tam il la sint nota et crimen ē detectum ab alijs p pñiam. et tñc cogit qd rñdere. vt. l. als. s. d. iuriu. et ibi dicit ple ne. et sic d. intelligi glo. quē ē in. l. i. s. d. offi. asse. i. gl. sup. xbo postulationib? vbi interrogat aduocat? et rñdere cogit an sit infamis. s. p pñiam. p hoc in. l. d. creto. j. d. suspic. tut. et l. sed et mīlites. s. ignominia j. de excu. tuto.

Iurare iure iurare allegat q positiōi d. fa? cro alieno in criminalib? nō d. rñderi. vt supra dixi. **P** p. glo. C. d. adul. in adulteri. et C. d. sicca. l. fi. **S**o. dicit glo. q ibi deponit vt testis. im mo nō ē verū q deponit vt testis defacto alieno. s. de suo sicut de eo qd vidit vel alio mō sensu pcepit. vt. l. qui testamento. in fi. j. de test. et l. testiu. C. d. test.

Si quis delatū delata. dicit glo. speciale ē odio delinquētis q non possit iuramentū referre. sed est d. l. j. de iure iur. l. lex cornel. s. hac. l. **P** d. g. fm **P** de. q ideo hic nō ē locus relationi. als quia deli ctū de quo qñt nō cadit in sciam eius cui referē. si cut in sciam eius cui ab initio deferē. sed quādo eqli ter caderet in sciam vtriusq; vt cū aliq; ē xberatus ab aliquo. tñc est loc? relationi. vt. d. l. delata. et l. lex cornel. s. hac lege.

Idem labeo inducit in argu. an sit arguendū de ordine ti tulor. et videt q sic. vt hic p hoc qd not. in l. i. s. si cer. pe. et ibi p. **S**uil. de hoc glof. tua dicit. C. ne fideius. do. den. l. i. circa si. mag. glo. facit qd not. doc. C. de pñr. tu. l. i. et ij. et dicam in. l. i. d. pñr. tuto.

Rebus variatio. h. d. **N**ota q va riatio admittit dicit glo. **P** p. s. d. p. cu. l. in cae glo. nō soluit. **P** p. dicit q hic nō ē variatio circa idē nec circa diuersa que habent loco eiusdem ideo admittit variatio. vt. laurelius. s. pe. j. de lib.

lega. et l. si sterilis. s. si. d. ac. emp. **S**ed si eēt circa idē vel circa diuersa que rōne cōnexitatis habent lo co eiusdē nō admitteret varietas. vt. l. cellus. s. idē cel sus. ad exbi. et l. legatarius. j. d. lega. l. i. et l. pñor. s. vñ de querit. de dā. infec. et d. l. in cae. d. pcur. **F**allit in l. nōnunq; j. d. col. bo. et j. ad trebel. l. filij. et in eis red dit ratio fm dy. de hoc plene per cū in. c. mutare cō filium. et in. c. quod semel. extra de reg. iur. li. vi. **S**ed **P**ld. circa hoc distinguit latius et clarius. aut vari atio inducit cōtrarietate aut simplicē diuersitatem primo casu non admittit variatio. vt. l. si ita stipula tus. in fi. j. de ope. libe. et l. nō admittit. co. tit. **A**d b faciunt omnes leges q dicit q allegas dñia nō au dit. **S**ecundo cū qñ inducit simplicē diuersitatem tñc aut variatio est in hoc q plures res adinuicē sepa rant. aut in hoc q voluntas mutaf. primo cāu lici ta est variatio. vt. l. cum bi. s. q trāfigit. s. d. trāfac. et j. cōmoda. l. in cōmodato. s. duob? et de act. emp. l. et si vno. et hac. **S**ecundo cū aut pñietas rei seu voca buli se habet ad varietatē impediendam. aut ad va rietatē inducendam: aut ad neutriū. pño casu varietat improbat impediende natura rei vel vocabuli. vt in electōe rerū legatarū cum statim rei acceptade acq? rat dñium. vt. l. apud aufidum. de oper. libe. et l. sta tulibez. s. stichum. j. d. lega. ij. s. d. et. l. hāusimodi. s. stichum. j. de lega. primo. **T**ertio si pñietas vo cabuli impediret. vt si stipulor quē voluero vt. l. si q stipulatus fuit stichum. i. responso. j. de xbo. oblig. **S**ecundo casu admittit variatio siue rei proprietat hoc suadet vt in electione legali. vt. l. eum q certari in fi. d. xbo. ob. et d. act. emp. l. si sterilis. s. si. siue hoc inducat natura vocabuli. vt si stipulor illum aut il lum quē volā. vt. j. d. xbo. obli. l. si q stipulatus fue rit. ij. rñso. **T**ertio cū tene distinctionē **P** p. fm do? minum **P**ldra.

Nihil habitauerit cōiuges. hoc dicit. fa? cit ad qñd? q statutu loquēs q vir lucra tur certam ptem dotis vxoris predefuncte habeat locum etiā si cum ea nō habitauerit si p xba d pñen timoniuū dñum fuerit. vt hic. et l. cum hic stat? s. si maritus. de do. inf. uirū et vxor. et l. si res. C. d. do. i ter virū et vxor. cū l. sequē.

Vxor cōtra cōiugē eius quē quis habet i po testatem non datur actio furti. secus si ei mandpatus fuit. h. d. **B**artolus.

Ad fiscum dec lex legitur pñibus mor dis tam in primo q in secun do rñso. primo loquit in viro damnato in metalluz et eius occasiōe vxor amouet. certe tenet fil. o ratione rerum amotarū in simplum qd nota. qz fm doc. est casus q hec actio locū habeat si qz amo ueat ppter spem matrimonij soluēdi alif q p diuor tium. dicā. j. eo. l. rerū amoueat cā diuortij. postea ma ritus fuit dñatus in metallū. als deportatus et mu lier diuertit. nō em p deportatōez soluit nisi diuorti um sequat. vt. l. i. C. de diuor.

Quāuis circa primā lec. vide glof. et supplē di cit glo. id est in fisci pñimonio incorporatis. als non tenet in quadruplum. vt. C. de iure fil. l. defensionis facultas. lib. x

Cocubina inter eos inf quos nō habet locū hec actio. hoc dicit **N**ota qz l. i. matrimonij putatium habeat qdam priuilegia circa dotem putatiam. vt. l. si cum dotem. s. finali. s. soluto matrimonio. **N**on tñ habet circa alia. vt b

fm ag. h. d. facit ad. q. d. in regla mu tari. in mer cur. et an q se mel declinat uerit forum possit variat re vide p glo. in auc. habita ta. in xbo. am bitioe. et ibi i maria. C. ne fil. p. pa. vñ boni text. in l. d. dicit in fi. q sanida. cog.

Nihil ad maritū lucra tur etiā doti vxoris pñor funere etiā si ea in domus nō dñus dñor rit. add. qd d. bar. hic tens bal. in. l. i. fi. C. d. bo. q. li. et in. l. deo no bis. d. pñor. et cle. p. s. l. la te in. l. i. c. re. C. d. do. ante nupē. et vide latissime sci pra l. i. d. ac. i. s. fuerat vñ de q no. bar. et ibi dicit in fi mīl in. l. i. libe mus. s. sane. d. sacrosā. et. et bal. i. auct. dos data de don. añ nup. in. ij. col. et qd no. bal. in. l. i. C. vñ iur. et vñ

Sed de bñ na. no. vñ q no. i. m. d. l. diuor. s. d. pedia. s. m.

S. Rus
amotarū. vi
de bart. in. l.
ira stipulat?
l. i. q. pncipa
li. ad fi. d. yb.
obliga.

de open. p. quas leges. r. dy. r. Buil. rependit gl. nfas q. dicunt additionem furtivam dari ex varijs figuris causari. vt. l. si p. fure. in prin. de ac. r. obl.

In actione ex maleficio non est loc?
Nec viro. bñficio ne qñs cōdemnet. nisi inquā tñ facere pōt. dixi in. l. maritū. s. so. ma.

Propter res. emptionē. iō solvens habet exceptiōē nē r. retentiōē. h. d. istaz materiā ponit dy. in ca. p. possessore. extra de regu. iur. li. vi. r. glo. in. l. si culpa. eo. ti. **Oppo.** de rei ven. l. b. si res. **Solu.** intelligo quādo fuit data estimatio res erat pñsens. r. circa hoc an solvens estimatōz qñrat dñm. vide p. dy. in. c. p. possessore. in. iij. r. vij. qñs ne d. regulis iuris lib. vi. **Quero** an mulieri soluti estimatiōem sit cedenda actio. **Blos.** q. sic. nisi dolo desierit possidere. de quo vide dy. in. d. c. p. possessore. in. quarta qñne. **Quero** an vxori soluti estimatiōē vir debeat cauere d. euictiōē. vide d. hoc p. dy. in. d. c. p. possessore. in. i. q. d. hoc dixi vobis in. l. iij. j. p. emp. r. l. filius. ex qui. cau. in. poss. ea. r. l. in. deposti. ti. j. d. re iudi. **Barto.**

Si mulier. cūta est teneat act. peti. here. r. ad exhibendū. h. d. glo. dicit teneat forte vtili rerum amotarum. quod an sit verum dicam statim in. l. rerum amotarum. j. e.

Reintegrato. q. p. secundū mñmōniū sit sublata actio rez amotarū. vt. j. e. l. fina. **So.** glo. nō fuit sublata in totū. sed interim cessauit

Ob res amotas licet tenetur pluribus actiōib? licet. altera debet eligi. h. d.

Opp. q. in re dotali marito nō cōpetit rei vēdictio cū sit mulieris. vt. C. de fure do. l. in reb?

Qui? pñmōre dicit gl. q. res erat estimate et sunt pñprie viri vel dic q. interuenit pactū de lucrādo. sed hoc est diuinare. dat glo. alias duas solutiōes r. pñma so. nō tollit cōtrariū nec secūda quā liter soluem? dicit quidā q. l. i. reb? loquit de reb? imobilib? s. sec? in alijs. **Sz** ista so. nō placet: q. il la. l. loquit generalit sed sol. est q. secūdū ista tēpora nō transirebat dñm statim in vxorē r. iō viro datur rei vendicatio. vt. l. etiaz. s. de fun. do. r. l. i. rebus. loquitur secūdum noua tpa: r. dixi in. l. si filio s. solu. matri. **Quero** q. conditio cōpetit viro dicit glo. cōditio furtiua. hoc nō est verū nisi pone res pñtractatōem secūta eē facto diuortio: vt dixi in. l. iij. s. i. s. e. dicit q. de certi cōditioē generali vel sine causa loquitur.

Rerum quidem pñrebus amotis secuto diuortio cōpetit hec actio. si diuortio nō est secutum competit cōditio. h. d. **Ibi** in tex. iuregentiū. i. in re a. quo supsit originē. **Opp.** hodie nō potest fieri diuortio de iure canonico nisi ex cā fornicationis: nō tñ tollitur sed separāt r. sic ista actio nō potest hodie habere locū: sed si dicas q. cā consanguinitatis diuidit nō est verū imo tñc iudicat q. declaratur matrimoniu nō fuisse: vt. l. si cōcubina. s. e. dicit glo. q. hodie potest habere locū solum vtilis quādo causa sperate mortis amouit. r. vide glo. que incipit sunt q. r. v. q. ad finē. **Idem** dicit gl. s. e. sup rubrica. sed hoc non videt verū p. dictā. l. si mulieri. quā glo. allegat. quia ibi fuit secutū diuortium. dy. dicit fateor q. dñba legis deficiunt: tamen possumus dicere q. ex mēte deē vtilis. r. hoc tenent omnes. r. **Ly.** in. l. iij. C. eo. r. pñba p. l. ob res. fm vñā lec. s. eo. hoc habeo p. verissimo r. pbo p. rōnē. **Sz**

pñus d. istud videt. s. e. l. contra virū. s. sz si morte. r. l. si pñf res. s. si. **Ite** cū ista actio nñq. cōpetit marito. nō g. trāsit ad heredes eius. **Breuit** rñdeo q. he res habet alias actiōes vñā cū ista si dicit nñq. cōpetit. nego q. pñstante mñmōnio pñ videt habere actionē in factū. vt. l. iij. C. e. **Nā** ipa r. actio rez amotarū non differit. vt no. glo. in simili. s. ad. l. aquil. l. quēadmod. s. magistrat? r. l. d. pecorib? C. ad. l. aq.

Procedo vlti? nā dicit hic iuregentiū r. c. videt q. actio sit de iuregentiū. contra. l. iij. s. deinde. s. de ori. iur. **Propter** hāc. l. vltimō. dicit q. est vez q. actio ē de iuregentiū. s. ista ē mafia leg. ex b. iure d. iusti. r. iū. dicit et ipsi vt ia. d. are. q. si fuisse illo tpe q. actio nō fuit accepisset multā pecuniā mutuo. tex. respondet q. nō erat actio. sed manu regia fiebat. vt l. iij. in prin. s. d. ori. iur. vt sit venetijs r. apud tartaros sed iuriscōsulti r. impatores introduxerūt postea actiones subtilit intuentes. r. hoc dicit. l. si. C. de pñc. long. tem. **Ad** illā. l. respondeo q. actiones s. de iure ciuili. r. iuriscōsulti? arguit q. si d. iureg. q. n. erat actio fiebat exactō: mltro mag. hodie cū sit actio vide gl. q. incipit q. iuris r. c. sed q. dicit iuregen. i. natu? rali cū sint spēs oppositē r. separate. vt. l. i. in fi. s. d. iusti. r. iure. glo. respondet r. vide in glo. ibi s. certe r. c. habes similit glo. in. l. stichū. s. naturalis. j. de solu. r. tex. in. l. cū amplius circa finē. de re. iur. **Co** trariū videt tenere glo. q. ex naturali obligatiōe oriatur actio. in. l. si fideiusor. j. de fideius. sed illa gl. nō dicit verū r. intellige eā put gl. loquit in. l. natural? j. de actio. r. ob. vel alr pōt respōderi ad pñm. l. de iuregentiū pōt cōdici addita tamē actione de iure ciuili. vltimo dicit q. iuriscōsulti vocat ius ciuile vel expōe vt dixi super tex. i. ius. a quo supsit originem ius ciuile non curo expone prout vis. **Istam.** l. in. duco in ar. ad. q. r. pñsueui formari i. l. de quib? ago r. peto in libello cū cōdemnari secūdū formā iuris r. statutorū an iste libellus pcedat. r. dicit quidā q. d. nō q. pponit actiōem de iure cōi r. pñtōem de iure statutorū pñtra. s. eligere. **Sz** pñtrariū dico q. d. hāba habent interpretari secūdum proferētē in iudicio. vt. l. si quis intentione. s. de iudi. r. mō qñ dī co secūdū ius r. formā statutorū. i. secūdū statuta a iure approbata secūdū hāc. l. secūdū quā gl. expō nit. id est de iure ciuili approbato r. c. **Et** p. hoc videtur casus in iure canonico. extra de eo q. mit. in pos. cau. rei ser. c. cum venisset. **El** interpretabit. i. con demnet fm ius r. pcedat fm formam statutorum. vel intelligitur. i. s. iura nō reprobata p. statuta fm q. actori vtil? visum fuerit.

Rerum. **Qu**eritur vtrum ista actio infamet glo. dicit q. non. vt. j. de actio. r. ob liga. l. cessat. quod intellige de iure. sed d. facto infamat. vt. j. d. iurepa. l. pñm. r. l. si patronus. r. l. si pñrens. j. de obsequijs.

Rerum amotarū. **Legit** duobus modis. r. fm primā lec. hoc dicit. Actio ciuilis proposita ab vno non differt ppter accusationem criminalem propositam ab alio. hoc dicit. **Oppo.** C. de adul. l. ad vltimū. glo. dat duplicem solu. vñam q. ibi criminalis et ciuilis proponebant inter eosdem. hic inter diuersos. r. ista est dñba in se. **El** aliter r. ista est secūda lec. Accusans criminaliter non potest reconueniri ciuilitur vt in contrario. sed vnus r. idē potest agere ciuilitur r. criminalit vt hic. r. rō solutionis pōt esse ista quādo accusat vir r. agit mulier ciuilit. ista sunt pñudicialia quia si mulier cōuincit perdit dotē. vt. l. consensu. C. de repu. **Iō** vñā impedit aliā. sed actio rerum amotarum r. accusatio adulterij nō sit pñu.

Eni qñs vide que no. bart. in. l. si si publico. de adul. in. iij. qñs d. q. la te p. ra. r. imo. in. l. gall? s. si eius. j. d. lib. r. posthu. be nefacit. l. iij. C. quēadmod. test. ap. ibi s. ll. morels locor. r. c. vt de bal. in. l. ei os. C. d. app. io. an. d. arbi. in. c. statuti. bñ facit qñ no. dicit imo. in. c. dilecti. d. offi. ordi. ad. de qñ bal. d. pa. pñst. i. s. fm. l. r. pñner rudies dicit no. ar. q. si cōmissa fm ll. r. cōsuetudines frām terminanda q. potius debz terminari fm bonas pñuetudines q. sz ll. r. talis seruat bonitate arbitrij n. me rñ ius cōe d. eo q. m. in poss. cā rel. c. c. venisset. r. vide cy. C. d. resta. m. l. captatorias r. dicit bali. l. i. C. d. ser. et aq. q. libell? pōt fundari sup pñuend ne r. ino. l. c. dilecti. d. offi. diega. r. tex. rus in. l. si C. d. in iur. r. ad hoc vid bal. in. l. obserua re. s. pñfici. in. xxxij. q. de offi. pñc. r. in l. sed et siq. s. qñm siq. cantio. r. in. l. i. C. d. pñf. in. xij. col. l. qñ no. ro. in rub. d. arbitri. xv. qñne. ad

de qd notat.
bal. in. l. gñ
lic. in. v. col. d
epi. z cleri. z
Inno. in. c.
certificari. d
sepul. z dicit
bal. q. l. q. s
faciat metio
ne d. sue. et
sup. ea fūdat
sc. tū pōt ēt
sup. ea dūcē
ius cōe fm
eū in. l. p. scri.
in. c. col. C. si
d. inf. allegat
ino. i. d. c. cer
tificari. z ad
de bal. in. l. e
dita. C. d. edē.
in. x. vij. col.
ubi allegat
bar. hic. z di
cit q. pcedit
libell. dicen
do peto pñi
ciari fm. l. l. et
d. fuerud. Et
ad bar. h. ad
d. bal. in. l. vi
nū. si cer. pe.
z bal. i. l. ij. in
ij. col. C. de
nup. vbi dicit
it q. si peto
quem puniri
fm. d. fuerud.
nel. z statuta
si nō pstat. d.
d. fuerudine
punif. et or
dinem.

diciales. **S**ed. oppo. de. l. interdu. j. de pu. iudi.
Py. rñder z bñ qñ civilis z criminalis orit̃ ex eo
facto non possūt simul pponi: qñ sūt inuicē p̃iudici
ales: secus si ex diuersis. vt dixim. l. ij. j. vi bo. rap. et
solitus sum dicere in. l. secunda. C. quando ciui. acti.
cri. p̃iudi. **S**ed illud est. C. d. ordi. iudi. l. si. qz
non possunt cōcurrere ciuiles z criminales. non ob
hoc quia sūt p̃iudiciales. sed qz vna ē magis altera
vt. l. p. minorē. s. d. iudi. z. l. si. z ibi glo. t. d. ordi. iudi.
sed ista ratio habet locū siue ab vno siue a diuersis
ambe pponant. z vide absurditatē que sequeretur si
posset fieri q. actor ciuile z criminalē simul int̃aret
sed reus non posset opponere. z sic liceret actori qd
nō liceret reo. d. l. non d. actori. j. de re. iu. tene ergo
p. iūā olutōz z p̃imā lec.

Suxor. **P**ro re viri subtrahat cōpetit a
non viro. h. d. **C**o. p. C. d. fur. l. si. **S**o. qñ
doq. mulier surripit rem viri q̃ est apud virū z tunc
habet locū actio rerū amotarū soluto m̃imōnio p
totū istū titulū. eo cōstante actio in factū vt. l. ij. s. e.
Quadoq. surripit rem viri que est apud eñeñ. z lo
quit̃ ista lex. quadoq. surripit rem extranei q̃ est apd
virum. z tunc habet locum. l. si. in. fi. C. d. furtis. z. l. si
concubina. in. fi. s. eo.

Rerum. amotarum. **I**nspicit qñtū
amotiōis z postea qñtū plurimū fuerit. h. d.
Nota casum in quo fit furtū z efficiē res furtiua
non tamē p̃petit actio furti. qd p̃leq̃ glo. in. l. se q̃.
s. si rem. j. de vsuca. z ibi plene dixi. z p. **L**y. C. de fer.
fugil. l. i. **P**y. sūmauit istū tī. in. l. sed z si diuortij. s.
eo. p. distinctionē quā posuit. **L**y. C. e. l. fi.

Quam soluto. **P**er m̃imōniū reintē
um. hoc dicit. **S**ed intellige. vt. l. reintēgra
to. s. eodem.

De liberis agnoscēdis vel alendis parentibus
vel patronis vel libertis. **R**ubrica.

Pictū ē sup̃ra q. soluto m̃imōnio qñq. oritur cō
tentio sup̃ repetitōe dos. z de hoc dixi in. tī. s. solut.
matri. z quēadmodū dos petat. qñq. orit̃ p̃tentio
sup̃ impensis in reb. dotalibus factis. iō po sūt tī.
de impēsis. qñq. orit̃ cōtentio p̃p̃ res amo tas. iō
posuit tī. rerū amotarū. qñq. orit̃ cōtentio de liberis.
z hoc duob. modis. vel qz maritus nō vult cogosce
re illos in suos filios. iō ponit̃ hic rubrica d. libertis
agnoscēdis. **E**t istam p̃tem p̃sequit̃ iuriscō sultus
vsq. ad. l. si q. a liberis. qñq. orit̃ p̃tentio de alendis
liberis. iō annectit̃ in rubrica vel alendis. z ista p̃te
p̃sequit̃ a p̃ncipio. l. si q. a liberis. vsq. ad. s. solent.
Et quia inceptit tractare de alimentis z contingit i
terdu q. parentes se petāt ali a filiis. iō subnectit̃ in
rubrica parentib. d. q̃b. etiā dixi a p̃ncipio. l. si q. a
liberis. vsq. ad. s. solēt p̃mixtū. **I**te qz p̃tingit in
terdu vt patroni petāt alimenta a libertis siue ser
uis vel ecōuerso: iō annectit̃ in rubrica vel patrōis
vel libertis. de quo d. in. d. s. solēt. vsq. ad. fi. postea
format quasdam qōnes ad matriā vsq. ad. fi. totū tī.

Senatus. **D**ivisiōe tituli habuist̃
q tractat de liberis agnoscēdis diui
dit̃. qz p̃mo iuriscō sult. ponit in sū
ma q̃ fuit mens senatuscōsulti circa hoc vsq. ibi per
mittit. i. gñ. **I**bi ponit̃ q̃ fuit mens senatuscōsulti i
quātū spectat ad mulierē cū q̃busdam declaratiōib.
bus vsq. ibi mariti. **I**bi tertia in qua ponit̃ mēs se
natuscō sultū in quātū ad maritū spectat vsq. ibi. sed

si maritus. **I**bi q̃rta in q̃ tractat p̃mixtū de mari
to z vxore cōtēnētib. senatuscōsultū vel obediētib.
vsq. ad. l. siue d. s. qz plantianū. **I**bi q̃nta in q̃ circa
dicta format aliquas qōnes vsq. ad. l. si q. a liberis
Clenio ad p̃imā p̃te z ista ē clara in textu. **P**y.
ad p̃im. qz de partu falso supposito nō tractat̃ hic.
So. l. non ponat̃ hic ponebat̃ tamē in x̃bis sena
tuscōsultū. vel alif l. nō tractet̃ p̃ncipalit̃ tamē tra
ctat̃ p̃ consequentiā cū dant̃ remedia ne partus pos
sit supponi. **Q**uero qua lege tenet̃ q̃ ptum falso
supponit. **H**ic plene. vt. l. i. C. d. fal. z ibi plene p. gl.
Oppo. j. que sen. sine ap. re.

Permittitur. l. i. s. sed ex hoc. **S**olut. vt ibi.
Nota hic q. denunciatio pōt fieri p. pcuratores
Sed hic querit̃ an requirat̃ speciale mādātum. **E**t
glo. dicit q. sic que incipit speciale vt dicunt zc. **E**t
sic no. q. vt procurator possit denunciare. requiritur
speciale mādātū. similit̃ glosā habes in. l. d. pupillo.
s. q. pcura. j. de op. no. nū. gl. qdam in hac. e. l. vidēt̃
dicere **P**riū. j. p̃ri. s. sup. x̃bo noie. in. x. mariti. z al
legat. l. actōe. s. renūciare. s. p. so. **P**ossumus dice
re q. hec glosa loquitur in denūciatione facta ex
parte mulieris. alie in denūciatione ex parte vi
ri. z l. iste glo. possent sustineri. tamē credo q. pcura
tor hñs gñale mādātū possit denūciare vt. l. acti. s.
renūcia. s. p. so. z. l. i. in. fi. cū. l. se. de ope. no. nū. fac
l. si q. s. i. de vsuris. p̃dicta intelligo quādo denūci
atio fit circa id qd spectat ad administratiōē bono
rum. non em̃ est de casibus in q̃bus requirit̃ specia
le mādātū qui ponūtur in. l. pompo. s. d. pcurator.
Qñq. dñciatio nō fit circa ea que respiciūt admini
strationē bonorū. et tūc qdam sūt q. non possunt eē
no. nisi quatenus a p̃sona p̃ncipali pcedat vt mu
lierem eē pregnatē z requirit̃ eē speciale mandatū
vt hic. al. secus. vt in. i. glo. cōtraria in hac. l. posita.

Quero iuxta idē an hoc mandatū debeat fieri a
patre z filia. an sufficiat fieri a patre z filia an suffici
at fieri a filia tantum. **D**ynus dicit q. ab vtroq.
per hoc q. dicit mandatū ab eis est. puto q. filia
sola possit facere pcuratorē: quia in eo q. sol. filius
posset facere sine p̃te in eo solus posset cōstituere p
curatorē vt. l. filiū. s. s. z si filia. s. d. p. c. **A**d ter. q. di
cit ab eis. **R**ñdeo q. d. intelligi distinctiue fm q.
distinctiua oratio p̃cesserat. **S**ecdo nota q. de
nūciatio debet fieri in p̃sonam vel ad domū si p̃so
ne copia haberi non potest. p. hoc dicit̃ qdam q. ci
ratio ita demū tenet ad domū si p̃sona repiri nō po
test. **C**ontrariū t. **P**y. hic p. l. scire optet. s. optet. d.
excu. tu. vbi dicit citationē fieri p̃sonalit̃ vel ad do
mum. z sic sufficit alterū eorum. **S**ed ipe idem **P**y.
in. l. iij. s. p̃tor. j. d. dam. inf. tenet q. tūc pōt fieri ad
domū si nō pōt haberi copia p̃sone. **I**dē glo. extra
d. dolo z p̃tu. c. cam. z **I**nno. de eo q. mit. in. pos. cau.
rei ser. c. vlt. qd intelligo in eo q. nunq. fuit in iudicō
seus si semel inceptit litigare. tūc em̃ si non cōparet i
iudicio sufficit q. citet̃ ad domū. vt. l. ab eo. C. quō z
quādo iu. z qd ibi no. z in. auc. qui semel. ibi posita.
Consulo g. q. relatio nunciij scribat̃ sic. dicit se eum
solēnit̃ p̃quisiuisse: z quia eum p̃sonalit̃ reperire nō
potuit. ideo citauit ad domū. p̃dicta examinō. mul
tum late in dicta. l. iij. s. p̃tor. de dam. inf. **T**er
tio ex x̃si. domū. nota q. denunciatio seu citatio d. z
fieri ad domū habitatiōis nō ad apothecā vel statō
nē l. z in cōtrariū. faciat. l. item apud labeonē. s. cōu
cium. j. de iniur. **S**ed q̃ro quid si habeat plures
domos in quib. habitet. **R**ñdeo d. hoc est glo. ex d.
elec. c. cam. in. cle. dixi in. d. s. p̃tor. **Q**uero nunq.
qd sufficit citari ad hospitium in quo hospitatur. **T**er.
hic vidēt̃ dicere q. sic si in ciuitate maneat. hoc itel
ligo de hospitio in quo habitat nō d. eo in quo pau

lisp hospitat. illud em non est habitare vt. l. i. §. habi-
tatores. §. de his q deie. vel effu. z hoc innuit h ter-
dum dicit in ciuitate maneat. hoc est in ciuitate ha-
bitatione habeat. **E**t ex hoc no. gl. q est hic q in
ciuitate dicit manere. l. i. §. ibi no sit pñs si tñ ibi reti-
net familiā suā vt dicit hic glo. sup. hbo manere. fac
de vsu z ha. l. si maritus. z. j. d. lega. iij. l. qñtū. §. i. qd
allegabā in. q. de facto. factū fuit h statutu q omīs
habitantes de ciuitate a die dicti statuti cōfecti ha-
beant. p ciuib. ptingit q illa die qdam erat ex ter-
ritoriū ciuitatis tñ domū z familiā suā retinebat in
ciuitate certe illa die habitare videbat. vt ex pñcti
p3. **Q**uero quā dñā facit hic iuriscōsultus inf
ciuitatē villam z municipiū. Rñ. in ciuitate cōiter
nō habet domus nisi cā habitādī. iō in ciuitate ho-
spitiū simpliciter p domo accipit. In villa hō muni-
cipio habent domus qñq cā habitationis: quādo
q cā fructuū querendoz. z iō expñt q d3 intelligi
de domo in qua larē mñmonio collocauit. i. in q fa-
miliarē habitauit. dicā in. l. i. §. qui opus. j. d. operi.
no. nñ. z Jo. an. ponit in nouella in. ca. si ciuitas. de
sentē. ex. lib. vi. **E**lenio ad hñ. denūciare. ex quo
no. formā denūciatōis quā mulier d3 facere: qz so-
lum d3 notificare se pregnantem nec d3 vltē? in-
stigare virū vt mittat custodes. ex quo dicit **J**a. de
are. q non teneat qñ instruere aduersariū suū. simile
j. d. publica. l. si. §. diu. **S**ed qro an in denūciati-
one debeat dicere se pñnantē ex eo. tē. hic dicit pñ-
mo q sic. **S**ecundo innuit q sufficit q simpliciter dicat
se pregnantē: z sic nō facit dñam. dicit qdā vt dicit
glo. q denūciatio q est pñnās subintelligit ex eo
Istud nō ē verū: qz denūciatio eēt incerta. vt. l. dñū-
ciasse. j. de adul. z vide glo. q incipit denūciare. z sic
l3 in stipulatōe psona extrinsecus nō intelligat. vt
l. si ita stipulatus. §. grifogonus. j. d. hbo. ob. tamen i
nūciationib3 semp intelligitur psona cui nūciat. z
p hoc glo. est in. l. stipulatio ista. §. q ita. de hbo. ob.
sed puto q talis nūciatio nō valeat p hñc tex. z qz
nūciatio d3 eē certa. vt dixi in. d. l. denūciasse. j. d. ad-
ul. z iō puto primā opt. eē verā. scz q debeat dicere
se eē ex eo pregnantē.

Mariti. **C**op. C. d. nup. l. patrē. Sol. vt in gl.
ciare zc. Et sic collige no. fm glo. q q nō improbat
pbat. z vide glo. q incipit q nō pbat zc. **S**ed d
illud oppo. de. l. quoties. §. ij. j. rem ra. ha. Sol. istd
in odiū eius q cōtēpfit senatuscōsul. qñ aūt quis
dicat improbare si nō pbat: dixi in. l. si absentī. §. si.
C. si cer. pe. z ibi tāgit **L**y. no. q denūciatio possz fū-
eri p pcuratorē. **Q**uero an requirā speciale mā-
datum. z dic vt in glo. **S**ed puto verū q arbitrio iu-
dicis vt. l. i. §. expilatores. j. d. effra. z. l. sanctio. j. d. pe.
Quero an habeat necesse se pbare filiū plene
vel sūmarie. Et glo. est hic dñā. j. eo. l. §. ex his. z ibi
examinabo. **E**xtra glo. qro an hoc sit verū indy-
stincte q quelibet ptestatio tollat ptestationē pñ-
mam. z hic videt q sic. z j. qd vi aut clam. l. aut q ali-
ter. §. si qñ cū denūciasset. **I**n contrariū videtur
q nō tollat sed cōfirmat vt in citato q rñdet se nol-
le venire z tñc est contumax vere vt. l. fulcinius. §. si.
j. ex qui. cau. in poss. ea. z no. in. l. si. §. d in iteg. restit.
Quādoqz denūciatio fit ad inducendū pñsensū tuū
tacitū vel fictū z tñc dñā ptestatio tollit primā. z ē
casus hic z in. l. aut q ali. §. si quis cū denūciasset. j.
quod vi aut clam. **Q**uādoqz denūciatio fit ad ali-
um finē. vtputa ad declarandū volūtatē meā vñ ad
pñstutendū quē in mora: z tñc prima per dñā pte-
stationē non tollit. imo eēt magis pñmax. vt no. §.
d in iteg. restit. l. si. z d hoc p **L**y. in. l. i. in. v. qñe. C

de li. pñsta. **Q**uero an denūciatio pcuratori fa-
cta pñstuat dñm in mora. **P**et. tāgit hic cui? dicta
refert **L**y. C. in q. cau. in iteg. restit. nō est necesse. l. in
minorum. in. ij. qñe. **D**y. format illā qñe in. l. d pu-
pillo. §. nūciationez. j. d. ope. no. nñ. z ibi distinguit
put dicit glo. in. l. pcur. in pñn. §. d pcur. **D**o. an. de
pñsis posuit istam qñe in repetitōe quā fecit. de. l.
si qñ. in pñn. j. d. le. iij. z do. **J**o. an. posuit in mercu.
in. c. in generali. ex d re. iur. li. vi. dixi l. d. §. nūciatio
nē. z plene in. l. non solū. §. si. de ope. no. nñ. in mate-
ria ptestationū. **E**ltimo glo. tua que est hic dñ-
no. in h. illud. q nūciatio incipit a muliere: qz meli-
us scit factū z tene mēti. Et dicit dy. q valet qñ de-
feri iuramentū quia debet deferri ei qui melius scit
veritatē. z dic vt in. l. in bonafidei. C. d iureiur. z. e. ti.
l. gñaliter. z. §. ti. i. l. marcellus. declarauit plene in. l.
admonendi. §. d iureiur.

Sed si maritus. **S**i mulier contemnit
senatuscōsultum plau-
tium pñiudicat filio nisi vere probet se filium
Fallit si erraret vel ex necessitate mulieris depñci-
ationē omisit. h. d. vsqz ad. §. quēadmodū. **E**t di-
uiditur vsqz ad. l. si quis a liberis. **P**rimo loqñ qñ
mulier cōtēnt senatuscōsultū vsqz ibi. quēadmodū
ibi quādo nō cōtēpfit mulier nec vir vsqz ad. l. qd
senatus. alias est. §. ibi loquitur quādo marit? con-
tempnit z nō mulier nec vir vsqz ad. §. plane ibi red-
dit ad cassū quādo nec vir nec mulier cōtēpfit sena-
tuscōsul. vsqz ad. l. siue. §. qz plauti? ibi format aliq
dubia circa materiā vsqz ad finē hui? ptis. **Q**ue-
ro primo quot z q sunt hi custodes glo. ponit z iei-
pit forte liberos zc. dic vt in glo. **Q**uero quid si
maritus nō est cōtēnt? ista pena sed vult oīno mē-
tere custodes dic vt in glo. **Q**uero q pōt esse in
ista causa ppter quā mulier excusatur si nō denūcia-
uit. respōdet glo. q ignorabat se pñnantē z hoc cō-
tingit vt dicit pñfici. **E**t roffre. refert sup hoc titu-
lo ex multis signis que debēt eē mulierib3 pñnati-
bus que quādoqz nō sūt. **I**tē addit glo. q excusat
ratōe minoris etatis. qd no. facit. C. si aduer. delia.
l. fin. **Q**uero qñ debz alere istū filiū interz. cer-
te mater vt dicit glo. q incipit cū pbaf zc. **Q**ue-
ro dñc hic dies triginta. cōputant a die diuortij in
§. pñmittitur. dicit q triginta dies cōputantur post
diuortium. vñtū ergo dies diuortij cōnumeret. dñc
Ja. d are. q sic. z intelligetur de momēto ad momē-
tū. vt. l. i. §. bñdū. z. §. dies. z qd ibi no. j. quādo ap-
sit. **I**n alijs autē dilatorib3 nūqd dies date dilato-
nis cōputetur in dilatōe solet dici in. l. i. si quis cau.
zc. extra de dila. c. sup eo tangit p **J**o. an. i. c. frequs
extra de resti. spo. li. vi. z in. c. pia. extra de exce. li. vi

Elegant. triginta. dies statuuntur nō ha-
bet locum senatuscōsultum in ea que parit infra
xxx. dies. facit q si mulier nō petijt curatorē ventri
nō imputez sibi si. j. xxx. dies peperit z sic debet de-
terminari. j. ad tertul. l. iij. §. si m3. h. qd si cū pñnās
Itē ia. d are. inducit hñc tex. ad. q. q si statutu est i
ciuitate q villa debet denūciare maleficiū ifra cer-
tos dies q si alius interm accusauerit vel iudex in-
quisierit villa excusetur p hoc est. l. editio. §. ij. ifra
de iure fisci. z j. ad tertul. l. iij. §. si mater. h. sed si for-
te absens. **E**ltimo dicit hic q si m3 contēnt se
natuſcōsultū nō pñiudicat partui si pbat se filiū zc.
Quero an hoc debeat pbari ver. breuit gl. sup
§. pño. q recitare omisi tenet q debet vere pbari
Contrariū no. j. l. pr. §. ex his z ibi dicam.

Quēadmodum natuſcōsultū licz marit? par-
tum nō agnosceret. h. d. **Q**uero quid si maritus

Enat? §.
elegant.
villa excuset
dicit idē bar
in. l. i. §. i. §. i.
C. d. hñs q. vt
indig. z bat.
in. l. i. §. i. §. i.
j. d. iust. reo.
in. l. col. l. i.
alber. d. rola
in. j. pte. ita
tutor. q. l. i.
incip. **I**tē q
ro statuſcōs
net q pñstet
villaz. z vñ
bal. in. l. si qñ
hñs d iof. re.
bal. in. d. l. i.
rore. limitat
opi. bat. vt
ibi p en. vñ
etiā bar. in. l.
pe. j. ad syl.

mittit custodire simpliciter. glo. hic non bene declarat et vide ea que incipit repente neget et ibi et custodes misit. respondeo sufficit per textum. hic dicit maritum. et. s. e. l. s. p. mittit et innuit. s. e. ver. pena aure. Induco ad. q. co. duxisti rocinum ad vecturam et ille qui locat rocinum tibi mittit famulum an excusetur a custodia. glo. format ista questione. s. usufruct. que ad. ca. l. penul. Ego sum solitus dicere quod si do tibi famulum ut rocinum reducat quod tunc negligentia famuli non excuset te. sed dolus suus te excusaret. ut. l. si ut certo. s. si merogaueris. s. como. sed si do famulum ut eum custodiat tunc distingue. ut. l. si ut certo. s. si a me petisses. s. pmo.

Modus senatusconsulti. Si maritus con-
sulit plautianum cogitur partum agnosces-
se nisi vere pbet non filium. Si si mulier cōtēnit maritum non cogit nisi ille pbet filium. h. d.

Idem per contrarium. Si maritus con-
sulit plautianum cogit partum agnoscere nisi pbat illud non filium. h. d. **Mo. ex prin. huius.** s. q. non facere ptes-
tationem seu denunciationem filii vel non mittere cu-
stodes et qdam confessio ut ibi pfectio pīs rē. **Ex**
quo no. q. pfectio pīs non facit plenam. s. aliqle pba-
tione d filiatōe. **Op. s. d. pba. l. si. s. gl. dicit ibi**
in confessione mris hic in pīs. tu dic quod nec ibi facit
plenam pbatōnem sed qle qle sic. ut hic. **Op. p. C. de**
confess. l. i. **So. ibi in confessione q sit in iudicio hic eē**
iudiciū. et vide ista glo. q incipit magna pbatō. **Ex**
aminemus an confessio filiatōis facta ē iudiciū pre-
iudicet. **Brevit tu habes tenere p veritate in con-**
fessione ē ius de filiatōe. qm qm cōfiteat pncipali-
ter ppter se et tūc restituit eum in quasi possessione
filiationis donec pbet prium. ut hic. r. l. si. s. de p-
bationi. **Qm extra iudiciū asserit suū filiū incu-**
dent ppter aliud et tūc indistincte dicit doct. q nil
pudicat. ut. l. ex his. C. de testa. meli pbat. l. episto-
la. in prin. s. de pac. do. ponit in. l. nō nudis. C. d. p-
ba. **In iudicio nō faceret fidem. ut. d. l. i. C. d. pfecti.**
Unū ego addo q si aliquis incidit ppter aliud ap-
pellat aliquē filiū siquidē talis actus q nō cōgru-
it nisi filio ut exhereditatio vel emancipatio. ut. l. qdā
cū filiū. j. de nbo. ob. tūc constituit in qm possessione
filiatōis. et ultra doc. fateor q ista nuda enunciatō
non pudicat nisi illud qd ultra ponit ppter quod
nomino filiū pvenit magis filio q extraneo et tunc
constituit eum in quasi possessione filiationis. ut si di-
co bene veniat filius meus quem volo ut res meas
tractet. ut. l. qdā. in prin. s. d. pba. dico aliud q quā
do q tractat eū ut suū filiū etiā si nulla nba inter-
venierit ponit eū in quasi possessione filiatōis nisi d-
rium pbet. ut. l. i. s. i. j. de qōm. et istud feci tibi nota-
re ad hoc ut facias qm vis pbare filiū ut fiant duo
articuli. unus q talis ē vel fuit talis filiū. secundū q
ille quidē paf eū habuit tenuit et tractavit eū ut
filiū. ex hoc enim psumeret filius nisi pbaret con-
trarium. ut dixi. s. rē

Idem iulianus. **Op. ad n. si. si qd ex lōgo**
ris. l. filiū. **Sol. 250 in sūma de alēdis libe. legit q**
hic nō sit. s. nec. n. et sic ad pcedentia cōtinuet. et sic d-
riū nō obstat sed cōcordat. alij dicit q est. s. r. ob. d-
rium. sed rīde ut in glo. q nascit ei filiū quo ad alij
menta et quo ad oia donec pbet prium.

Ex his. **Mo. ibi ceterz recusare possit filiū. signa**
plautia. ex q hēs q sic ppter actō pndiciali rē p quā
p dicit aliquē filiū suū. et filiū aliquē suū ptes ut in
st. de act. s. pndiciales. et de rei ven. l. i. ita repit ac-
tio pndicialis p quā paf negat filiū suū eē ut hic

aperte dicit text. **Quero quādo mulier cōtēnit**
plautianū et filius petit alimenta. an optet q pbet
se veri filium. **Et gl. dicit h q sic. quā vide que incipit**
pfi plene pbet rē. **Contraria glo. est in n. penā. s.**
eo. l. et incipit summam rē. **Tu dic q mulier qm**
cōtēnit plautianū et tūc nō d3 filius habere alime-
ta. nisi vere pbet se filiū. ut hic. r. s. e. l. s. s. si maritū
et. s. idem p prium. **Qm maritus cōtēnit plautia-**
nū et mulier observat. tūc filius d3 habere alimenta
ut in glo. **Qria hūc nisi pbet nō eē filiū. Quādo**
q vterq observavit et tunc isto cāu cā alimentorum
debet summam cognosci. et hec ē glo. quā signavi
p pria in principio text. ibi quēadmodum rē. s. e. l.
Quartus casus est quādo vterq cōtēnit plau-
tianū. et iste casus nō ē possibilis qm nunciatio de-
bet incipere a muliere. ut. s. e. l. i. s. illud quoq. et si
nunciatio d3 incipere a muliere et sic cōtēnit impu-
tur sibi. ut. s. e. s. idē p cōtrariū. quādoq vterq ob-
servavit et tunc cā alimentorum d3 summam cognosci
ut. j. e. l. si qd a liberis. s. si vel parens.

Plane. **Snia lata in cā filiatōis inter patres**
et filium facit fidem quo ad oēs. h. dicit
Oppo. r. videt q hec snia nō pndicat nisi inter
pates et filium. ut i. an. q. mo. na. ef. le. s. sed si filium. vide
gl. q op. r. n. sol. et incipit sic. vñ rē. et ibi in. s. s. si filium
So. ibi loquit de illo actu qui rem de novo in eē cō-
stituit. **Constat em q an nō erat legitimus sed p il-**
lum actū efficiebat legitimus. hic de actu q in pteri-
tum aliquid fuisse declaravit. ut. j. l. pxi. s. si facit. s.
de sta. ho. l. i. ingēuū. in hoc qm snia facit ius dic ple-
ne p doc. C. qd res iudi. si nō. l. i. dixi. l. i. d. excep. rei
iur. et p cy. C. ex q. cau. in inte. restitutio si est nece. l. i.

Que contra Quia plautianū
iste. s. est solēnis et subtilis et singu-
laris. h. d. **Si partus nascit cōstante ma-**
trimonio et eo soluto morte viri auctore vel si d
hoc dubitet an sit vxor pndicialis in rem redditur
et non habet locū cū extraneus in petitione heredi-
tatis incidit examinat de filiatōe vel ad carbofi.
devenit. et hac instantia incepta cūz patre ad heres-
dem non trāsit. h. d. **Habet septē rīsa. et tō sūmatio**
non ē multū congrua. ponā prio casum in terminis
et postea reassumā declarādo. **In pmo rīso iuriscō-**
sultus vñ psupponit. l. q senatusconsultū plautia-
nū de quo dixi in prin. ti. vsq huc h3 locuz in partu
qui post diuortium nascitur. deinde dicit q aliud sen-
atusconsultū est factū tpius hadriani qd pmet
ad partus q nascunt cōstante matrimonio. **Opp.**
ad prium. s. e. l. i. s. elegans. **So. glo. q hoc ē verum**
si nascit post diuortium. et post. xxx. dies. q. d. secus. j.
xxx. dies ut in prio. tu dic q q tū ad penā inferēdas
mulieri cōtēnti plautianū nō habet locū in partu
qui editur post. xxx. dies ut in prio. sed q tū ad ag-
nitionē sciendam per ptem h3 locū. ut p3 in dicto. s.
elegans. **Ad scdm q b dicit q p aliud senatuscon-**
agit de partu agnoscedo qm qua actōe. **Glo. dicit**
q actione in rem pndiciali q se vendicabat in fi-
liū vel nepotē vel econverso. ut insti. d. act. s. pndicia-
les. **Istam lec. ponit Ros. in ti. d. actiōib3 pndicia-**
libus. quā posuit in materia ptoziarū. et in ti. de act. p
iudi. in rem. quā posuit in materia civilium actionum
Contra hoc videt q illa actio pndicialis ē ptozia
sed hic dicitur q agit ex senatusconsulto. ergo ista
actio est civilis. nec erat necesse q de hoc fieret no-
uum senatusconsultū qd iuriscōsultus hic videtur
velle. et ideo repio q **Ros. legit istū. s. alit in duob3**
titulis quos ipe ponit in tractatu senatusconsulto-
rum. posuit em vñ ti. de senatuscon. plau. alium de
senatusconsulto facto tpe hadriani de quo loquit
hic et magis hoc placz. **Unde p declaratōe ma**
EEE

Notare
adde bar. in
l. filiū. de his
q se sui. et bal
in. l. neq. C.
de testa.

S. Dane
Circa istum
s. vid doc. i. c.
caz. el. ij. q si
sint leg. et no.
p imol. plene
in. l. sepe. d re
iudi. p glo. et
doc in. c. vlt.
eo. titu.

Mod se
naturco.
s. ide p prium
p veritate. et
ista doctrina
legit p. d. an.
in. c. si vñ. d
sent. ex. et de
maria h3 p
doc. in. c. tras
missa. qui fil.
sint legi. et i. c.
pual d pb.
zvid p mod.
in. l. neq. C.
de rest. et bar
in. l. filiū. de
his q sit sui.
et no. in. c. mi-
chael. d i p.
pbal. in. l. ne-
g. natales. et
in. l. nō nudis
d pba. et oī
no vide q i
d. l. nō nudis
ang. in. l. vro
rē. d. ma. test.
inn. in. c. tras
missa. q filiū
sint legiti.

terle clarius quā ponit **Rof.** est aduertēdū q̄ ex se-
natuſconſulto plautiano p̄dū ē remediū filiū z eti-
am patri. ſi em̄ mulier obſeruauit plautianū z vir cō-
ſenſit partus editus p̄ponit actionē. i. conditionez
ex dicto ſenatuſconſulto p̄ quaz petit p̄rem cogi vt
eū agnoſcat in filiū quo ad oīa donec p̄ſ ordinā-
rie agat z p̄bet vere ip̄m nō eē filiū. vt. ſ. e. l. i. ſ. pe-
na. z. l. ij. in prin. ſ. i. al. ſ. e. ſ. iulianus. Si nō mulier
cōtēpſit plautianū z vir obſeruauit. tūc oriſ viro cō-
ditio ex illo ſenatuſconſulto p̄ quā petit p̄nunciari
ip̄m non eē cogendū ad agnoſcēdū in filiū illū. dō-
nec ordinārie agat z p̄bet vere ſe filiū. vt. d. l. i. ſ. pe-
na. z. l. ij. ſ. idem p̄ ſūm. ſ. eo. poſtea q̄ illud ſena-
tuſcon. nō loquebat̄ niſi de p̄tu q̄ naſcit̄ p̄ diuortii
factū eſt ſenatuſconſultū hadrianū quo cauēt vt fili-
natus conſtante m̄ſimonio ex hoc ſolo q̄ natus eſt
p̄ſtante m̄ſimonio petit in filiū ſe agnoſci donec p̄-
ordinārie agat vere z p̄bet eū vere nō eē filiū. et
omnes iſte actōes que deſcēdūt ex dictis ſenatuſc.
poſſunt vocari p̄iudiciales d̄ p̄tu agnoſcēdo vt hic
dicūt in tex. non q̄ ſit illa de qua loquūt̄. ſ. p̄iudicia-
les. quia illa fecit plenum p̄iudiciū. vt. ſ. p̄ori. Et ſi
tu dicis quare iſta actio vocat̄ p̄iudicialis cum p̄i-
diciū non faciat. **Exponit** **Rof.** p̄iudicialis. i. fa-
uorabilis. quia ex modica p̄ſumptione inducūt p̄ſ-
umptio p̄ filiū donec vere p̄bet̄ ſūm que expoſi-
tio p̄bat̄. ſ. e. l. ij. in pn. ibi magnū p̄iudiciū aſſert p̄
filiū. hoc ē magnū fauorē. id dicamus hic p̄iudicial-
id ē fauorabilis filiū. **Et** circa iſta ſenatuſconſulta.
ſunt ſacte ſuppletioes iuriſcō. in oībus r̄iſis que ſe-
quūt̄. **Hic** viſis tenēdo op̄. glo. que intelligit q̄ a-
gat̄ p̄iudiciali in rem de qua loquūt̄. ſ. p̄iudiciales.
Quero in quo diſſert hic p̄iudicialis in rem a
rei vendicatōe de qua loq̄t̄. ſ. d̄ rei ven. l. i. ſ. p̄ h̄ac.
R̄ideo quia rei vendicatio cōpetit t̄m̄ aſcendentib-
bus q̄ vendicant alios in ſua poteſtate. **Iſta** p̄iudi-
cialis cōpetit aſcendentib- z deſcendentib- inuicēz
Secundo illa rei vendicatio dat̄ tertio poſſidenti
filiū. **Iſta** p̄iudicialis etiā cōpetit ſi a nemie poſſi-
det̄. **Tertio** quia iſta rei vendicatio eſt ciuiliſ. **Iſta**
p̄iudicialis eſt p̄toria. vt. d. ſ. p̄iudiciales. **Quarto**
quia iſta rei vendicatōe agit̄ principalit̄ de iure pa-
triſe poteſtatis. in hac p̄toria agit̄ principalit̄ de iure
ſiliationis. ita ſentit glo. in. d. ſ. p̄iudiciales. z om̄s
doc. antiqui z moderni. **Et** ex hoc p̄z q̄ hic. ſ. nō lo-
quūt̄ de actōe p̄iudiciali p̄toria de qua loquūt̄. ſ. p̄-
iudiciales: q̄ p̄tor dat̄ actionē filiis q̄ non ſūt i po-
teſtate ſicuti eis q̄ ſunt in poteſtate z ſolā ſiliationē
naturalē cōſiderat. ſed hic vt p̄z ex ſi. ſ. nō dat̄ eis q̄
non ſunt recaſuri in poteſtate. d̄ alia ḡ p̄iudiciali lo-
quūt̄. **Sed** contra hoc op̄. quia ad hoc vt. q̄s ag-
noſcat vt filiū quo ad alimentat̄ z cetera onera do-
nec vere p̄bet̄ nō filiū cōpetit officiū iudicis. vt. l.
ſi q̄s a liberis. in prin. z p̄ totā. l. ij. e. ergo nō ē neceſſa-
ria p̄uſio iſtorū ſenatuſconſultoz. **R̄ideo** q̄ q̄nq̄
eſt cōtētio de ſiliatōe z alimentis t̄m̄. z tūc h̄nt locū
remedia ſenatuſcon. **Quādoq̄** eſt cōtētio d̄ aliment-
t̄m̄. z n̄ de ſiliatōe. z tūc h̄z locū officiū iudicis. z ita itel-
ligūt̄. l. ſi q̄s a liberis. **Sed** ſi eſſet cōtētio de alimentis
z ſiliatōe z ceſſaret p̄uſio ſenatuſcon. q̄ forte nat̄
non reincident in poteſtate tūc agnoſcere ſummatiz
in illo officio iudicis quo illa alimenta petunt̄. vt. d.
l. ſi quis a liberis. ſ. idē reſcripſerūt. **Idē** ſi alimenta
peterēt a m̄ſe quā conſtat filios nō habere in pr̄ate
H̄t retēta op̄. glo. q̄ro q̄re illa actio in rem d̄ p̄-
iudicialis. **Dicit** glo. quia alijs q̄nib- p̄iudicat̄.
vt. l. ordinata. ſ. d̄ lib. ca. q̄d modicū ē dicere. **Dico** ḡ
q̄ p̄iudicialis dicūt̄ multis reſpectib- q̄nq̄ reſpectu
contigētie: quia vna cā ſic ſe h̄z ad alia q̄ abſolutoz
ria lata in vna parit̄ exceptionē rei iudicate in alia.

vt. l. fundi. z. l. fundi. ſ. d̄ excep. z. l. i. C. q̄ ac. nō poſſ.
q̄nq̄ dicūt̄ p̄iudicialis reſpectu auctoritatis z p̄mi-
nentie l̄ ſe inuicem non cōtingāt rōne pleni p̄iudi-
cij vt petitio hereditatis. vt. l. ſi q̄s libertatē. d̄ peti-
bere. z. l. fi. C. de peti. here. quandoq̄ d̄ p̄iudicialis
reſpectu maioritatis l̄ ſe inuicem nullo mō contin-
gāt. vt quādo ciuiliſ z criminalis ex diuerſis factis
vt no. in. l. fi. C. d̄ ordi. iudi. q̄d dixi vobis. ſ. ti. i. l. re-
rū amotarū actio ob adulterij ſm̄ vnā lec. z. l. p̄ m̄a
nozē. ſ. d̄ iudi. quādoq̄ dicūt̄ p̄iudicialis q̄ in ea r̄-
tiſ res magni p̄iudicij vt cā ſtatus. ita loquūt̄. ſ. p̄i-
diciales. ſm̄ **De** quādoq̄ dicūt̄ p̄iudicialis. i. fauor-
abilis. z ita loquūt̄ ſm̄ intellectum **Rof.** quē. ſ. po-
ſui. **Uenio** ad ſcōm r̄iſum q̄ glo. intelligit q̄ a-
ctione p̄iudiciali agat̄ in rem. vt. ſ. tu dic q̄ agit̄ ac-
tione p̄iudiciali z ſenatuſcō. extēſo p̄ iuriſconſultū
p̄ quē filiū qui naſcit̄ mortuo p̄ſeuiuo auo petit ſe
agnoſci in filiū quo ad omnia donec auus ordina-
rie agat z ip̄m non eſſe filiū oñdat. et hoc q̄d dicūt̄
in tex. ſi ex filio natus. p̄bet̄ intelligo q̄ p̄bet̄ coſpo-
q̄ mulier ſtetit in matrimonio cū deſuncto marito z
partus eſt natus iſra t̄ps a quo poſſibile eſt filiū
ſuū naſci. vt. l. filium. d̄ his q̄ ſunt ſui vel alie. iur. hoc
autē non habet locū in nepote nato ex filia cum non
reincident in poteſtate aui. vt gl. dicūt̄. **Uenio** ad
tertium r̄iſum vbi dicūt̄ q̄ ſi eſt dubiū quo t̄pe ē na-
tus agit̄ ex ſenatuſcon. **Quero** ex quo ſenatuſc.
agat̄. **Glo.** finalit̄ concludit p̄pter dubiū ex vtroq̄.
Nota ergo q̄ quādo q̄s p̄babiliter eſt incertus
p̄t̄ intētare duplicem actionē. vt. l. i. ſ. quod autēz
j. quorum le. ſed certe ibi loquūt̄ quādo incertitudo
cauſat̄ ex parte cōuenti q̄ rō hic ceſſat. z ſic videt̄ q̄
deberet cogi eligere ex quo ſenatuſcon. agat̄. vt. l. q̄
in heredē. ſ. eligere. de tribu. ḡ r̄ide vt ſtatim dicāz.
Quero ad q̄d agat̄ ex ſenatuſcon. z ſm̄ glo. agit̄
actione p̄iudiciali in rem. vt in. ſ. p̄iudiciales. **Certe**
tunc male diceret̄ tex. ex ſenatuſconſulto. imo agere
tur tunc ex edicto p̄toris. **Item** cū cā ſit pleni p̄-
iudicij deberet reus reddi certus in libello. vt. l. i. in
prin. ſ. de eden. dic ergo q̄ agit̄ ex ſenatuſcon. exten-
ſo p̄ iuriſconſultū ad hūc caſum dubitabilem. **Per**
tet ergo filiū ſic. dico me natū ex tali viro z ex tali
domina. z dubitat̄ vtrum p̄ſtante m̄ſimonio vel eo
ſoluto z in quocunq̄ t̄pe natus fuerim deberez ag-
noſci vt filiū p̄ ſenatuſconſultū. ideo peto vt in fili-
um me agnoſcas quo ad oīa vſquequo ordinārie a-
gas z me non eſſe filiū vere conuincas. erit ergo
hic ſpecialē fauorē filij. **Et** quia res eſt modici p̄i-
dicij vt admittat̄ libellus ſic incertus. ſed quando i
certitudo cauſaret̄ ex facto cōuenti tūc etiāz libel-
lus incertus. admitteret̄ in re magni p̄iudicij q̄ con-
cluderet in diuerſis actionibus. vt in dicta. l. i. ſ. q̄d
autem. quoz le. **Idem** ſi incertitudo non eſſet in ſa-
cto ſed in iure per op̄. doc. vel iuriſcon. vt. l. gallus.
ſ. ſi eius. j. de li. z poſtū. in fine. **Ultimo** **De** k
inducit iſtum r̄iſum. in ar. ad q̄nē. de maleficio commis-
ſo in p̄ſinibus. ita q̄ non conſtat in cuius territorio
de qua dixi in. l. iuriſperitos. ſ. cum omnibus. de ex-
cu. tutor. **Uenio** ad quartum r̄iſum. dicitur hic
q̄ ſi eſt contentio an vxor fuerit agit̄ur p̄iudiciali. b̄
intelligitur duobus modis. primo vt ſit quedam a-
ctio p̄iudicialis qua vxor vendicat aliquē in ſuū vi-
rum vel econuerſo. quod glo. n̄e non placet. **Spe**
tenet in ti. qui ſi. ſunt le. z allegat hunc. ſ. ſm̄ iſta lec.
quod an ſit verum in ſeſtatim dicam. tamen ad pre-
ſens non placet. ſed dico q̄ hic loquūt̄ de quadā a-
ctione p̄iudiciali ex ſenatuſconſulto extēſo p̄ iuriſcō
ſultum ad iſtum caſum in quo filiū dicit̄ ſic. dico q̄
ego ſum natus ex tali viro z ex tali vxore conſtante
matrimonio vel eo ſoluto. z q̄ de hoc eſt q̄d an illa

Que ſ. d̄
q̄ plant
anum. r̄iſio
op̄. v̄s bar.
l. ij. C. vbi de
cri. agi op̄.

Quis a liberis ad hanc l. vide bar. in l. qdā cū filiū. s. xbo. ob.
 v. q. pūme. q. pūncipalis solu. ma. dñi seq̃r tenet bald. in titu. de pa.
 cōstan. in prin. p. ter. ibi in xfi. spondeat. nec allegat bar. nec aliqd. et
 idē tenet bal. in l. si q̃s. de incest. nup. z vide q̃ not. bal. in auct. bona dā
 natoz. C. de
 bo. dā. z bal.
 i. d. ti. de pa.
 cōstan. loq̃t
 pūmo in cau
 speciali de
 nō nu. pe. itē
 nisi ess̃ d pa
 tria. p. l. mīni
 me. s. d. reli.
 z sumpti. su.
 ne. iuncta. l.
 necessario.
 eo. titu.

Utrū. q̃
 ro. z no. spe.
 in ti. q̃ si. sint
 legi. s. i. z vī
 de q̃ habent
 in auct. licet.
 C. d. natu. li.

Qui filiū
 facit. tex. z ibi
 no. in l. quā
 vis. solu. ma.
 p. lere fra
 tre. Add. gl.
 z bar. in l. p̃
 C. d. alē. lib. z
 bal. in l. i. s.
 ius naturale
 d. in l. i. z iur.
 z ibi qd in vr
 ore. z qd i eo
 filio q̃ dilapi
 dauit bona.

Si si fi
 lius. aliunde
 posset. qd at
 in filio habē
 te aduētia.
 vide. l. fin. s.
 fin. aūt. z ibi
 bal. C. de bo.
 q̃ liber. vide
 bar. z bal. in
 l. liber. s. i. d
 ali. z ciba. lez
 gar. quid d
 muliere nup
 ta an debeat
 at habere ali
 mēta a patre
 vel ab herē
 dib? patris.
 naz dicit sta
 tutū bononi
 ense q̃ aūq̃
 mlierib? dos
 fuerit cōstitu
 ra debeant
 eis parialim

fuit vxor quod mibi p̃iudicare nō debet: quare peto
 ut me agnoscas in filiū quo ad oīa donec cā matri
 monij p̃ncipaliter agat et verū matrimonij nō
 esse doceat. **R**euoco ergo in dubiū an rep̃at p̃
 iudicialis per quā quis vendicat aliquā in vxorem
 vel vxor vendicat aliquē in virū: **U**idet q̃ sic q̃ ha
 bemus interdictū de vxore exhibenda. vt. C. de li. ex
 bi. l. ij. sed ibi loq̃t q̃ ab aliq̃ detinet: sed si ipsa face
 ret cōtrouersia z diceret se nō esse vxorē tūc non ha
 bemus exp̃ressū in iure nostro nisi p̃ idētitatē ratio
 nis. de iure vero canonico est exp̃sum in ti. de con
 uer. cōiu. per totū. z in Spe. de spon. s. sequitur.
Quero q̃t sunt casus in q̃b? agat p̃iudiciali gl. b. e.
 numerat aliquos. s. eos qui p̃tinet ad istū ti. fm intel
 lectum suum: licz aliter intellexerim vt dixi. **Q**ue
 ro q̃n filius nascit sol. ma. morte vtrū vxor tenet de
 nūciare socero sicut quādo solutū est diuortio. glo. b.
 in si. dicit q̃ nō: qd no. **I**ac. de are. dicit q̃ q̃n nascit
 post mortē patris viuo auo q̃ est locus denūciatio
 nis p̃pter eandē rōnem qd dicit dīcā. j. ti. p̃xi. l. i. s. d.
 inspiciendo. **E**x p̃dictis patet q̃ si filius nascitur cō
 stante m̃imonio z sic est in possessione filiatōis tam
 pōt int̃tare actionē p̃iudicialē in rē tenēdo lec. glo.
 quod puto verū. **I**dē in qualibet actōe q̃ cōpetit p̃
 iurib? incorp̃alib? z que cōpetit vt detur possessio
 vt. l. z si forte. s. sciendū. si ser. ven. z. l. vti frui. s. si. si
 vlt. pe. **C**lenio ad quītū r̃sum. s. ad ver. illud te
 nendū. quem intellige in filio maiore: in filio xpo mī
 nori si nō vlt vti beneficio carbon. alias posset ipe
 trare carbon. z nō agitur p̃tītōe hereditatis. vt. j.
 p̃xi. respōso. an aūt posset agere hoc casu actōe p̃i
 diciali in rē: dixi. s. p̃xi. ver. venio ad ver. adeo. **N**o.
 casum speciale in quo instantia iudicij nō transmitti
 tur ad heredes s. l. i. cū hoīem. j. de fideiū. rō q̃ mor
 tuo illo z eo defuncto exp̃rat actio que iam int̃tata
 erat. facit. l. i. C. si pen. ap. mors interue. **E**t b. d. in
 ducit ad. q. pone q̃ incepta inq̃stione supuenit ac
 cusator an fileat inq̃stio. **E**t hic videt ar. q̃ sic d. e. b.
 tangitur in l. p. j. de suspē. tu. z ad idē ipe in l. si ma
 rit? j. de adul. **D**y. b. ponit in. c. legitimi. extra de re.
 iur. l. i. vi. **C**i. in l. ea quidē. C. de accu. z ibi dixi. z p̃ez
 ne in l. si maritus. j. de adul. in prin. **I**tem inducit in
 ar. ad. q. accusauit aliquis testē de falso: accusator ē
 mortuus an iudex posset p̃cedere sicut poterat ab
 initio. **C**erte sic. **E**t dy. nō allegat. l. defuncto. fm vñā
 lec. vbi est casus. j. de publi. iudi. z in. c. i. z. ij. extra d.
 collu. d. ere. **C**lenio ad vltimūz responūz z nota.
 illud q̃ p̃iudicialis in rem nō habet locū nisi inter
 eos qui se inuicēz cōtingūt p̃ primā potestātē. z est
 valde notab. ile tenēdo lec. glo. fm hoc ego nō pos
 sum petere me p̃ncipari esse tuū fratrē vel tuū patru
 um z similia. **I**nn. vero extra de or. cog. c. cū dilect?.
 alias. c. tua. dicit q̃ p̃ncipaliter z incidētē possum
 petere me p̃ncipari tibi cē cōiunctū. idē in Spe. qui
 fi. sint legi. circa p̃nci. **I**o. de blauosco in. d. s. p̃iudi
 ciales. **E**y. format hoc in l. nō nudis. C. de p̃b. vbi
 dicitur in glo. qd est dare iudicij quasi possessorijz
 fraternitatis: ergo eadem rōe p̃titorijz. **C**Ad istū
 s. non respōdet. **R**ñ. tenēdo op̃inione quā dixi nil
 ad p̃positū q̃ loquit̃ hic de alia p̃iudiciali. s. fauora
 bili que nō facit ad p̃iudicium z hec vera. sed tenen
 do op̃inione glo. dicas q̃ nō potest agi p̃iudiciali
 ex int̃tōe senatuscōsulti. sed alias sic. p̃ hoc optie

ta decentia de bonis hereditatis illius de qua dos cōstitui debue
 rit. z vltra dicit statutū q̃ sta alimēta debeāt p̃stari arbitrio coniun
 ctōz. dico q̃ istud etiā erat de iure cōi. vt not. bal. in l. q̃ filium. post
 mico. de neapo. ff. vbi pupil. educa. debet. p̃ illū tex. z. in l. non sine. d.
 bo. q̃ libe. tñ l. z alimēta q̃nq̃ debeantur iure sanguinis et nature. put

facit. j. de ven. in pos. mit. l. vbi cū q̃. z ibi examiabo
Necare. **H**ic iuriscōsultus ponit causas
 um sequētis. l. i. de alendis liberis. q̃a ille q̃
 negabat alimenta videt̃ necare. **Q**uero quali
 ter puniatur ille q̃ partū p̃focat. glo. dicit q̃. l. come
 la tam in primo cau q̃ in sequentib? **P**oc. dicunt
 q̃ in primo casu quando p̃focat punitur. l. cornelia
 sed q̃n denegat alimenta punitur pena cōordinaria
 vt. l. i. s. pena. s. e. **I**tem quādo abiicit vt quādo ex
 ponit infantē ad hospitale vt. l. ij. C. de infan. expor
 ue sed etiā quando dolo exponeret in aliq̃ loco vt
 moreretur teneret. l. cornel. de sic. vt. l. i. s. dū. j. ad
 l. cor. de sicca.

Siquis a liberis. **C**ōtinuatio patet
 ex his que dixi. s.
 l. i. z. s. l. p̃xi. s. q̃ plautianū. z b. intendit
 Alimenta liberis a parentib? vel a liberis decernū
 tur officio iudicis cognoscētis an sit filius vel paf
 z an de facultatib? cōuenti possit ali z an sibi p̃etēs
 sufficiat p̃pter res z operas suas. vt an sic subit cā
 p̃pter quā possint legitime denegari. h. d. vlt. ad. s.
 solent. **C**Mo. q̃ iudicis officio alimenta petuntur
COp. cum nō subit obligatio nisi naturalis vt. l.
 i. in si. s. de iusti. z iure. ergo non datur actio **S**olu.
 verū ē q̃ nō dat actio. s. officium iudicis. vt. l. si q̃s
 p̃ collusionē. s. de actio. emp. z q̃ n̄ p̃lupponit ali
 quā obligationē ciuile. vt. l. si res in si. de leg. i.

Sed vtrum. **P**ppo. si non est in potestate nō
 habet locū hoc remediūz. vt. l. si
 ue contra. s. quia plautianum. s. eo. **S**ol. hic d. alio
 remedio loquit̃. **Q**uero si pater est exbannitus
 an filius cogatur alere. **R**ñdeo q̃ sic. in auct.
 de incest. nup. s. si vero contigerit cum sua glo. colla.
 secunda. z. l. mutus. s. manente. s. de iure doti.

Utrum. **N**ota q̃ b. officij iudicis descendit ex
 charitate sanguinis z ex equitate nō
 ex iure patrie potestatis: et sic aliud ē q̃ in senatus
 consulto. vt dixi in l. siue contra. s. quia plautianum
 s. eo. **Q**uero vtrum pater cogat̃ filiā iniustam
 alere. **G**lo. dicit si est nata ex dānato cōitu nō tenet
 eā alere. secus si ex cōcubina. **C**erte hoc est verūz de
 iure ciuili. sed de iure canonico cogit̃ q̃s alere etiāz
 spurij. vt in. c. cū haberet. ex de eo q̃ dux. in ma. quā
 pol. p. adu. **Q**uero an q̃s cogat̃ dotare filiā bastar
 dam. **C**asus est in l. vxorē. s. naturalis. j. d. legat. iij.
Quero an istud officij iudicis possit implorari
 ab alio q̃ a filio. **R**ñ. q̃ sic. q̃ s. sanguinei z alij ad
 mittunt̃ ad petendū alimēta p̃ filio. vt. l. q̃ filium. j.
 vbi pu. edu. de. **Q**uero an frat̃ teneat alere fra
 trē. **G**lo. arguit p̃ z d. z videt̃ inclinare q̃ tenet p. l.
 q̃ filium vbi pu. edu. de. sed certe ibi loq̃t in sorore
 que est vite obsequioz. z sic nō est eadē rō. vt. l. cum
 hi. s. in p̃sona. s. de trasac. veritas est q̃ cogit̃ alere
 frat̃ p̃naturalē. ergo multo fortius legitimū. vt. C.
 de natura. l. i. auctē. l. z. s. solu. ma. l. q̃uis. de hoc p̃
 E. y. C. de alen. l. i. l. i.

Sed si filius. **H**ic ponitur de alia cause cog
 nitione. scz an ille qui petit filio
 dare alimenta possit sibi sufficere q̃ aliunde possit
 habere q̃ a patre. **N**ota q̃ q̃ potest se alere ex o
 peris suis non potest petere alimenta p̃ istum officij
 iudicis qd est verū. p̃ hoc in auct. de q̃tti. in si. col. vi.

EEIj

sunt alimēta
 q̃ debent a
 patre ip̃i filie
 z successiue
 ab heredib?
 p̃tis cū rep̃
 sentantibus
 iur. s. item re
 scriptū. i. hac
 ea. l. j. eo. tñ
 debet p̃stari
 illi q̃ iam ali
 unde alimen
 tatus est: nisi
 q̃n p̃ se alimē
 tado se obli
 gavit alteri.
 vt q̃ pecūiā
 mutuo ac
 cepit p̃ alimē
 tis. ita deda
 rat bart. in l.
 liberti. q̃s. s.
 manumissis.
 j. d. ali. leg. z
 q̃ de iure ex
 dispositōe
 l. alimēta nō
 cōstituit̃ illi
 q̃ habet aliā
 de vñ sibi p̃
 uideat d. ali
 mē. vt. j. e.
 l. s. alimēta. z
 d. l. q̃ filij. cū
 ibi no. z iō si
 lia p̃ q̃ erit
 nupta z i ob
 seq̃o viri cui
 viro etiam si
 nulla dos p̃
 missa erat q̃
 poterat sibi
 p̃uidere d. al
 limētis ex p̃
 sona viri. q̃
 maritus te
 net eam alere
 re satis tunc
 viri cōsonuz
 videt̃ q̃ sta
 tuentes nos
 luerint p̃ui
 dere mulieri
 de talibus a
 limētis p̃?
 q̃ nupta e
 rat viro z si
 ip̃a valebat
 poterat dos
 tem suam ex
 igere ex for
 ma statuti et
 fm hoc istud

damnatorum. C. de bo. dā. Jte fallit in pte qd pā tria vēr qm nedū isti alimēta nō de bēnt s pote rit ipune ocy cidi p textū. no. in. l. mini me. d. religi. p quo vide no. p moder. in. l. quāvis. cū. l. seq. sol. ma. an autes z qūalimēz fūiciari pos sit etiā cū su ramēto. vide bal. in. l. pac. tū. C. d. col. z qd no. bar. i. l. cū bi. in. p. d. trāsa z. qd no. Ro. in. l. l. sol. ma. vid bar. in. l. filiū vbi pupil. educa. debe. z fac. iste tex. p eo quo cō suluit dy. in p. lio. vj. in. c. p. q. talis ē qdā nomine odanus.

i tit. qui si. sunt legi. s. i. x. qd si intret.

Solent brice. scz de alimētis pstandis inf liber tos z patronos. z hoc intēdit. Liberti cogit alere psonos z eoz filios z parētes et officio iudicis co gnoscet an sit libertus z de facultatibz liberti z pa troni z an cām habeat recusādi. h. d. v. s. q. ad finez. l. C. no. q. sūa lata in cā sūmaria nō facit pūdiciū si agat ordinariē. vt. s. e. l. s. si vel parēs. z. j. d. re. iu. la. diuo pio. s. si sup rebz. C. no. vna actōez pūdi cialē p quā qd se negat libertū qd vt glo. dicit facit vēdicādo se i gēnuitatē. l. circa. s. d. pba. Quero vtrū ista cognitio sit sūmaria vel semiplena. z dicit glo. q. incipit. l. sūmatim. z. hā ē opū. glo. p istū tex. q. si cā alimētoz cognoscere pene faceret pūdici um in alio. vt. l. p. z. ibi no. s. d. hīs q sūt sui vl alie. iu. z. l. i. C. d. or. iud. C. op. C. d. iudici. l. iudices. vbi dicit q plena dz ē cognitio. So. fallit hic. Sz h q ro an in hac sūmaria cognitioe sufficiat pbare p iur ramētū sicut dicimus in. l. thesaur. s. d. exhiben. Et de. dicit q nō z bñ p. l. iij. s. cā. j. ad carboni. Pro cui? noticiā no. tria q cāz sūmaria qdā facit ple nū pūdiciū z. vt plene scripsi. s. e. l. s. i. qd ex hīs. et ibi vide.

Utrum querit glo. vtz liberi libertoz teneā tur alere psonos. z vtrū psoni teneāt alere filios liberti. dic vt in glo. z bñ.

Siquis a liberti pūmū dicit facit i argu mentū q vasallus vasalli mei nō ē me? vasall? de quo ē glo. in. l. de accessio bus. j. d. diuer. z tēp. p. scrip. z ibi dedi tibi dcoz. Ad scdm dictū qro i quo pdat iuspatronat? qñ qd ma nūmittit ex cā fidei cōmissi. z dic vt glo. tamē intelli gas q nō cogit alere psonū nisi sit fili? psoni. vt. l. q ex cā. C. d. op. l. i. Quero qd in eo q est emp? nū mis suis. Et dic vt in glo.

De alimentis querit Ja. d. are. qd si mulier nō habet unde viuat. Rñ. q tūc cōdemnat vir iusolidū. ar. hui? s. z dicit in. l. mar ritū. s. lo. ma. Querit dy. an pbyter ecclesie teneat alere patronū ecclesie si est inops. Et dicit q sic si sibi supest. alias secus vt hic.

Alimēta Si psonus liberto denegat a limēta pdit iuspatronat? Si libertus psono rediget in seruitutē. h. d.

Imperatoris dicit gl. dic vt ibi z bñ Querit glo. dicit h emptori adijcient qd vendit. z glo. dicit q libertus fact? seruus p ingratitudinez. Et ista tē dy. sed ista nō videt hā: qz tex. dicit q a pside. z sic nō ipē psonus qd nō ē dubiū si ēt fūus. Alij dicūt q vendit libertus vel veri? iuspatronat? vt z filius vendit. z vide glo. q incipit vel p saltum ibi. s. qdez que op. est hā. z vltima op. nō videt hā qz tex. p supponit q redigat in seruitutē quō vendit libert? Preterea textus vult ponere q sit maior pena. z si ius liberti vderet ēt mior. Qualit? g saluet ista gl. dic q fa gl. pcedit s pñ. qñ dicit tex. cōmoueat q b mō nō sint cōmoti act? q vendit iuspatronat? si at intelligit q amoueat. i. corrigant. z tunc pcedit p ma op. Inducit i ar. an donatari? teneat alere do nantē. z gl. sūt varie seu dñe. in. l. vlti. C. d. reuo. do. z. j. de re. iu. l. in cōdemnatio. dic vt no. p cy. in. d. l. si. Querit dy. vtrū vasallus teneat alere dñm. et videt q sic. ar. hui? l. i. Preterea vasallus teneat do minū defēdē. vt. x. col. q sit for. s. i. s. si nō pstat alimē ta videt necare. vt. l. necare. s. e. g. teneat cū alere. gl. tangit in. l. solo. C. d. li. cau. facit gl. in. d. c. i. q sit for. si. z hic no. Spe. in. ti. q si. sint legi. s. i. x. qd si dñs. Quero an fili? emancipat? q denegat alimēta

renocet in pātē. Et Jac. d. are. dicit q sic. ar. hui? s. z. l. i. C. de i. gra. l. i. z. j. de iurepa. l. ingratus.

Ineget legit Ja. de are. vt recitat cy. C. e. l. si. q filius petit alimēta a pte z pen dente sūmaria cognitioe p cogit alere. nūc p agit pūdiciā dices illū si ē filiū legi. cū mat fuerit sua alteri? z sic nō vxor. an illa pñunciatio in alimētis pūdiciet in filiatioe. certe nō. C. In tex. ibi interis. i. pendente cā sup actōe pūdiciāli in q dz fieri plena pbatio filiatiois: qz pimo fuerat facta sūmaria cā alimentoz. vt dicit Ja. de are. z no. p cy. C. e. l. si. Et fm istā le. No. istud qd dixi tibi in. l. iij. s. qz plautia nū. s. e. q inuenit pūdiciālis actio negatiua. z fm istā lec. habes q ista. l. nil facit ad illud ad qd alle. glo. hic z in. l. si qd a liberis. s. si vel parens. qñ dicit tex. nec discernet nisi interim z. z sic intelligit ibi gl. q pendente cā alimentoz debeat ali qd nō est vez imo pendente pūdiciāli cā. Secdo mō legit eaz dy. q hic erat. q. de mīmonio z filiatioe qz negabam vxorē z ē ex me natū interim dz ali. z sic facit p gl. que est in. s. si vel parens. in. l. i. qd a liberis. s. eod. Videamus istā lec. dy. quō erat. q. d mīmonio z fi liatioe. z optz te dicere q erat incidēs: qz petebat filius alimēta ego negabā ipm ē ex me natū z ma trē fuisse meā vxorē. z tūc ponit eā dy. grauata i cā filiatiois que supest z agitat in eodē iudicio. Certe pendente isto iudicio cogit pat alere filiū. Et neve ra ista lec. Certe si ēt hā tūc se qref absurditas qz qlibet ribaldus posset ire ad vñū diuitē hoīem z fa cere qd nō filiatiois: qz interim deberet alimētari. Et idem tē glo. in. l. vlti. C. e. l. Et g cessat iniquitas itellige glo. que est in. l. si qd a liberis. s. si vel parēs. z alia q ē in. l. vl. C. e. z hāc lege fm istā lec. qd pōt ē vez in vno cāu quādo qd est in qñ possēdē filiatiois q i terim debeat ali. als nō. vt. l. i. s. idem iul. s. e. sed si nō est in qñ possēdē filiatiois tūc nō dz ali nisi pce dente aliqua cognitioe. vt. l. i. s. si ea. j. d. ven. in poss. mit. z. l. iij. s. cā. j. ad carbo. C. Tertio mō legitur vt dy. tangit q hic erat. q. de mīmonio: d filiatioe non principalit sed an ēt legitimus: interim teneat cū alere. z dy. nitit hoc impugnare. qz si hoc ēt verū cā alimentoz nō pōt subesse: qz si pñunciat ēt mīmo nū sequit q sit filius legitim? si pñunciat seruus cogit cū alere. vt filiū z seruū suū. z sic cā alimētoz non poterit subesse. sed dico q dy. arguit ab insuffi cienti partū enumeratōe. qz. l. nō dicit d ancilla sua vel alterius. qz si ēt ancilla alteri? tūc non cogere p alere illū seruulū extranei sed dñs eius. z sic pōt pcedere. z fm istā lec. habemus nouā pūdiciālem actionē scz q nego te ē vxorē meā. z ita ponit dy. in. s. quia plautianū. vide p spe. q ponit in ti. d spo. C. Ultimo dy. istā. l. inducit in ar. ad. q. alicui moue tur. q. d pbenda. an interis dz ali ex ea. Et certe sic si ē i possēdē ipi? pbende. z p b. l. si. C. d. ord. cog. z. e.

Non quemadmodū tes p lineam masculinā cogunt alere ascēdentes sui. sec? si p feminā nisi i subsidū. h. d. h dico ē cāz ei? qd po nit i. l. si qd a liberis. s. interruptū. an debeā alimētari ab hīdibz pñs l ab auo mīno z dico q ab auo mī no ita videt casus hic. z dy. volēs fugere dñū expo nit tex. dñ dicit nō sūt supstitēs z. subaudi vel hīs eius. sed iste tex. tūc nil releuat nec ē de mēte huius lre. z b voluit tex. in. s. interruptū. in sūma egestate z. credo q hoc sit verū l alit dicat Pe. in. l. alimē ta. Querit Ja. d. are. aliqz hz pñm z filiūm di uites a quo petit alimēta. alia. q. est aliqz hz patrē z auū diuites a quo petit alimēta. Ja. d. are. format hic z in. l. i. C. d. alen. li. z Ly. eum recitat l3 sit aliqlis

LEE iij

Itē res scriptuz. qro aliqz. videt barto. in. l. si marito. s. vo luntate. sol. ma. z in. l. p? dotē. eo. ti. et qd no. in fili in. l. sicut. s. si dberi. q mo. pig. vl by p sol. z incidet imo. i. l. stipu latio h mō cōcepta. d h bo. ob. vide bart. in. d. l. i. C. d. medicā. val. lib. xi. z gl. ibi z bal. i. l. si qd argē tū. s. s. si qd. d don. z spe. qui si. sint les gi. s. i. x. qd si is q petit. Alimenta sūmpato ris. q sic. de hoc p bal. in. l. i. s. qd scū m? C. d. lat. liber. tol. Et bart. in trac tatu d alimē tus.

curatoris. de iure delibe. et in. l. nā ita diuus. d. adop. et in. l. observare
s. p. f. i. s. i. d. offi. p. consu. dicit tñ bal. in. l. ab eo. quō et qñ iudex. q. ad
substantiā iudicii sufficit citari illū ad quē dirigī petitiō. s. quo ad ex
tensionē p. iudicii nō p. iudicat illa scia nisi fuerint citati illi quoz interest
et dicit hāc fuisse doctrinā Inno. in. c. humilis. de ma. et obe. Pico q.

est ter. vbi
pbat q. de
bet iudicium
dirigi in illū
ad quē pñci
palis negoci
um spectat et
bal. ibi ex ar
rupto loqitur
nam inno. in
d. c. humilis
dicit q. in ci
tatione reqri
debet omnes
quos cā tan
git. l. nam ita
diuus. d. ad
op. l. in cause
s. cā cognita
de mō. l. de
vno q. de re
iudi. l. si def
ta. C. si ob pu
bli. pñ. et ab
señb. nō p
iudicat. l. et
am. s. veluti.
de mō. p. ea
inno. refert a
lios arg. eius
dem text. dī
cetes q. non
tenet qd faci
tum est et po
test dici non
tenere sentē
tiam latā. nō
si per edictū
solennitē euo
cetur. s. q. sē.
fi. ap. re. l. itē
cum ex eo. s. s
bene et etiaz
si non vocen
tur singular
ter. sed noni
p. iudicat et
is qui nō au
dierunt edic
tum. hec sunt
verba forma
lia Inno. ex
quibus ap
paret q. refert op. duas. vna ē q. iudiciū teneat. alia q. iudiciū sit nul
lū postea eligit tertiā op. l. sniam latā nō tenere. nisi p. edictū solennit
euocent. s. bene et etiaz si nō vocent singularitē q. sniavaleat s. nō pre
iudicat eis qui nō audierunt edictū. et ita eundē Inno. refert do. car. in
dicto. c. humilis. in. ij. q. dñe. et sic illud ad qd bal. allegat Inno. nō fuit
opi. Inno. sed fuit opi. quozundā. si ergo sit facta citatio p. edictū in
genere iuxta nota. p. bar. in. l. fina. C. de iur. delibe. et qd habet p. Ba.
bu. et alios in auctē. si omnes. C. si vt se ab heredi. absti. valebit iudici
um. Istud tamē quod Inno. dicit sufficere q. citatur p. edictū et nō fin
gulariter potest limitari non procedere. scilicet quādo psona q. citat
esset certa et sciret. quia tunc non sufficit eā citare p. edictū et in genere

dierno habes in auctē nulla cōmunitas. et in ti. hic
fini. l. conrad. c. l. col. x. **U**ltius ista. l. facit de
bet assumi aliq. sapiēs q. s. eligere sapientē vñ iu
dex vel ps. Et in. x. et notādū. videt q. iudex. dy. dīc
q. ptes. sed si discordat tñc iudex eligat. vt. l. ij. s. fi. j.
d. admi. r. a. l. si. C. de iudi. et in. l. veditōe. s. fi. j. d. bo.
auct. iudi. pos. et Spe. in. ti. de req. cōfi. s. i. x. qd si ex
igī. **Q**uero qd de positōe. videt idem p. l. iusur
ran. s. si de qualitate. s. de iureiur. **U**ltio induci
tur hec. l. cum glo. que incipit. l. rē. in argumētū. ali
q. s. scriptus bānit in libro cōis ali. interfecit euz
an excuset p. formā statuti. Certe sic p. istū. x. ceterū
et p. dy. i. l. pe. j. d. adul. et iudicio psumit ignorare vt
hic dy. dicit et pbat in. x. meminisse. j. e. l.

Meminisse Inno. allegat tibi in. l. p. tor. j. vi
bo. rap. et in. l. quēadmodū. s. fina.
s. ad. l. aq. qd dicit est in vna lege nō intelligit re
petitum in alia.

Si cui ventrem **Q**uo. dicit hic q. factum
mīs p. iudicat filio. Contra
imo videt q. factū mīs filio p. iudicare nō d. vt. l. i.
C. de fals. So. in petitorio nō p. iudicat in possessio
rio sic. **Q**uo. p. j. ad car. l. iij. s. missum. Sol. vt ibi. et
l. penult. eo. ti.

Denunciari **S** facit ad. q. quaz posui in re
petitione. s. cato. in. fi. l. ij. j. de
xbo. obliga.

Quod autem **O**missio modice solennitatis
nō vitiat. h. d. facit ad. q. quan
do omittit signū crucis in inuētorio qd nō vitiat.
quia ē levis solennitas. sed que ē levis solennitas. Et
Id. dicit q. levis solennitas ē cuius omissio nulluz
vel parū p. iudiciū generat. vt. h. z. illa dicit gravis
solennitas que omissa multū obstat p. sone. vt. l. cum
hi. s. p. tor. s. d. trāfac. **E**t nō. q. in eo qd ē gerens
dñi debet inspicī cōsuetudo loci vbi sit. facit ad. q. te
stamenti q. locus vbi sit debet inspicī. vt. l. ij. C. q. te
sa. pos. et l. ij. quēadmodū test. aperi.

Edictum **M**ulier ppter impitiā excu
sat. h. d. **Q**uo. p. j. ti. ij. l. i. z. l.
ij. s. cāe. j. ad carbo. So. glo. **Q**uo. q. fa
ctū mīs filio nō p. iudicat in petitorio. in possessio
rio sic. **Q**uero qd sit istud edictū ad exemplū carbo.
et due expositōes sunt in glo. et quilibet bona et dic
vt in ea et scdm t. dy.

Qui vñtri **K**Legit duob. mōis. Ad
scdm modū qñ substitutus
pupillarit opp. quia sua nō interest. vt. s. l.
pri. s. q. eius nō interest p. q. si nō nascit nō succedit
ergo sua nō interest p. p. tacitā vulgarē. et vide glo.
que incipit directavsq. ad finē. Et sic vides q. sub

sed requiritur q. singularitē citetur ita voluit fin. Inno. in. ca. cum in
tua. qui ma. accus. poss. et ibi omnes sequunt. facit quod voluit Jo.
an. in. capi. fi. de elec. in. vi. preterea istud dictum bald. in. dicta. l. ab
eo. intelligitur quando principalis actus spectabat ad illum cōtra
quem directa fuit petitiō. Ita recte intuenti sensit baldus in. dicta

stitutus succedit p. tacitam vulgarē. sed hoc est vez
quādo haberet coheredē institutū. q. sine heredita
tis aditione non valet tacita vulgaris. vt. l. qd si fili
us. j. de cap. et hoc nō examino h. glo. est in. l. lex cor
nelia. j. d. vul. et pu. sub. et cy. in. l. p. abus. et guil. d. cu.
in. trac. d. vul. et pu. dicā in. d. l. lex cornelia.

Isa quo. **F**ideicommissari. vñs cū con
ditio deficit p. p. natiuitatez
posthumi admittit ad custodiendū p. tñ. h. d.

Si ventris nomine mulier in possessionē missa
sit. **R**ubrica.

Cōtinuat dy. istā rubricā ad pcedentē. q. seruat
tis solennitatib. que ponit. s. ti. i. mulier mittit i pos
sessionē cā ventris. vt. l. i. s. si vent. et p. totū. j. d. ven.
in. poss. mit. sed quia quādoq. ad aliū dolo malo trā
situr. ideo ponit hic hec rubrica.

Dedicto. **P**rimo cōmendat
edictum et ei rōnez
ponit. Secdo ponit mētē edicti. Ter
tio exponit edictū vsq. ad fi. scda ibi.
Idcirco. tertia ibi interest aut **Q**uo. p. j. e. l. s. interest
Blo. exponit hic pde. i. iniuste acq. sitōis re ipa. Ex
tra glo. op. nōne subuenit alio mō etiā q. p. istud et
dictū. s. p. petitionē hereditatis vel p. rei vendicati
onē. So. illa remedia nō sufficiebāt in iōi casu. quia
pōt eē q. possessio ē penes eū cū titulo. et petitiō he
reditatis nō dat s. titulo possidentē. vt. l. regularit.
s. d. peti. here. **E**t nō p. rei vendicationē. q. nō ve
niant ea de q. b. nō est dñs. vt. s. d. peti. here. l. et non
tantū. ideo p. tor. istud edictū d. necessitate posuit.

Ita scda ps subdividitur in quatuor. p
mo dicit actionē dari s. mulierē. scdo
in. p. rez. tertio dicit ad qd def cōtra eos. q. rto dīc da
ri in extraneū. et hoc est mens edicti. scda ibi. nō so
lum. tertia ibi. actionē. q. rta ibi. necessario. **Q**uo. p.
ad primū rñsum q. debeat dari. conditio ex. l. nō ac
tio in factū. vt. l. i. s. d. condit. ex. l. Sol. ibi ex. l. ciuiti
b. ex edicto p. toris vt in glo. **Q**uo. p. et videt q. pro
possessione ista actio nō dat in mulierē. q. heres hz
actionē in eū in quē ē trāslata possessio. So. vt. s. p.
rimo dixi. et j. in. s. interest. **U**ltio op. q. erat p.
uñsum p. l. p. tor. in. p. rñ. et. s. est autem. j. d. bo. auct. in.
poss. In veritate dubito. sed possum dicere q. illō
edictum habz locū in creditoze missō in possessionē
hic in muliere missa in possessionē noie ventris. sed
ista solutio facit me dubitare et illud edictū genera
liter loq. quādo q. s. est missus in possessionē. et l. i. ex
qui. cau. in. poss. ea loquit etiā de muliere missa no
mine ventris. possumus enim dicere q. illud tanq.

C. qui testa. fa. poss. vbi dicit q. est illa que nō est fundata in aliqua
vrgenti ratione vel vtilitate. quod tene mētē. et adde qd no. bar. in. l.
fi. s. cū igitur. in. fi. C. d. iure delibe. et in. l. i. s. si plures. in. iij. questio
ne. de exercito. et conditio appositā a lege nūq. intelligit continere
leuē solennitatē bal. in. auct. matri. et auct. C. qñ mu. tu. off. fung. potest
ang. in. l. i. de libe. et posthu. bart. in. l. i. de vulga. et pup. in. iij. q. dñe
ad fi. ij. effectus. vide bart. in. l. licitātō. j. d. publi.

Qui vñtri. vid ad qd allegat bar. istā. l. in. l. i. in. x. col. d. vulg. et pu.
Si ventris noie. mu. in. poss. mit. sit. **R**ubrica
Dedicto. s. an ista bonoz in possessionē req. rat decretū iudicis
bal. q. sic in. l. fi. et ibi vide. C. qui admit. post nico. de matha. ibi
ELE iij

lab eo. inqñ
tum allegat
Innocentius
in dicto cap.
humilis. vñ
de iudicium
debet dirigi
contra illum
ad quem pñ
cipaliter ne
gocium tan
git non in cō
sequentiam
facit quod
dixi post bar
tolum in. l. iij
in decia col.
in apostilla
magna. cir
ca finem. de
pigno.

Ad que
stionem. Et
istum. s. pro
sing. allegat
bald. in rub
rica de suc.
dic. et vide q
dixi p. bar.
in. l. si quis in
stituatur. s.
item si cond.
de heredi. in
stitu.

Quod
autem. signū
crucis. **Q**uo
de barro. in
l. secunda. de
vul. et pu. et
q. ibi dixi.
Grauis so
lennitas. Et
que dicatur
levis solenn
nitas. **U**ide
Bald. in. l.
hac consultis
fina. in. pñ.

ita etia tibi
pau. de cast.
z fra. tigi. in
l. i. eo. ti. Itē
an ista bono
ruz possessio
dūret anno
z nūq̄d hor
die sit subla
ta. vide ibi. z
vide bald. z
ibi dixi in l.
fi. C. vñ legit

M Necesse
sario. nō pōt
Et sic nō. q̄
possidēs ci
uili z natu
ralis nō pōt
expellere de
tūtem sua
ppria aucto
ritate. add in
no. in. c. inter
quor. d. mai.
z obed. z qd
not. in. l. fi. C.
si p vñ vel
alio mō. z in
l. fin. al. s. pe.
C. d. bo. vac.
li. x. z in. l. fa
cultas. C. de
iure sis. eo. li.
z in. l. ob ma
ritum. C. ne
vxo. p mari
to. z in. l. a di
uo pio. s. si
sup reb. d. re
iudi. z in. l. nul
lus. s. qui. ex
cau. maio. et
no. bal. etia z
in. l. si defra.
C. si p pū.
pen. z bal. i
l. certa forma
C. vñ in poss.
leg. z ibi t. d.
bar. hic p gl.
ordinaria in
l. i. s. interdic

generale habeat locū. z istud etiā specialit in b. cau.
z iō vñ p aliud nō tollit.

Quid q̄ actio dat d. mulierē z d.
Necessario. patrē in eo qd̄ interest. **Q**ue
ro qd̄ de extraneo misso in possessionē. **R**esidet iuris
consultus q̄ de h. ptoz necessario fecit edictū vt dī
cit in l. i. a. **Q**uero quid vult dicere si ptozia pote
state vel manu ministroz. **Q**uidam dicūt q̄ ponit
p eodē. **A**lij dicūt q̄ ptozia pās est vna pars ma
nus: ministroz alia. scz p ministros ptoz vel minis
tros ip̄iusmet agentis. z vide istā glo. q̄ incipit mi
nister. **A**d hāc lec. sic declarata op. q̄ hic dicit
ter. q̄ nō pōt manu militari. s. l. si q̄s missus. j. ne vis
fiat ei. **G**lo. dat duas solutiones. vna est q̄ manu
militari def expulso. hic dñō seu heredi denegetur.
Et qd̄ vult dicere expulso. dic ei qui ante erat missus
vel mitti iussus auctoritate iudicis. sed dñō vel her
edi q̄ tunc missus non erat vel nullum ius haberet
denegat manus militaris sed d. dari libell. z ista
est bona so. **S**cda so. est q̄ ibi loq̄t in possessore ma
lefidei. hic in possessore bonefidei. **E**st ne vā ista so
lutio. **C**erte sic quia illa haberet locū in eo qui resi
stit bonafide. sed quātū ad hāc. l. nō habet locū: qz
hec lex habet locū in eo q̄ bona fide resistit vel dolo
si res sit apud eū. vt. j. eo. l. dolo. **S**cdo op. q̄ he
res possit expellere istū possessorez sua auctoritate.
nam mulier missa in possessionē nō possidet sed deti
net. z sic apparet q̄ heres possidet. extraneus ḡ mis
sus in possessionem facit violentiā heredi. ergo h̄s
pōt eū expellere sua auctoritate. vt. l. quēadmodū
in prin. s. ad. l. aq. z. l. i. s. cū vi. z. l. iij. s. cū ergo. dvi. z
vi ar. z. l. si vicē. s. qui ad ianuā. qd̄ vi aut clam. ma
le ḡ dicit h̄ q̄ nō pōt p se vel p suos ministros ptoz
ut exponit p ministros agentis. **G**lo. vult soluere z
dicit pcedo q̄ verus heres possidet z licz ille intro
mittit in possessionē. tñ p p hoc nō pōt illū expelle
re. **S**ed si poneret q̄ ille tenēs veller expellere her
edē z nō admittere tñ heres posset repellere p vis
z vide istā glo. que incipit q̄ eodē rē. ibi velut prius
rē. z ibi dūz dīc nō ptozia rē. ibi ptozis officio. **I**tē
ibi ciuili large accipe vt oprehēdat edictū ptozis
mortui. et ex istis dñis apparet q̄ ille q̄ possidet ei
uili z naturalis z ali? soluēdo detinet iniuste non a
se possidente sed ab alio possidens. tñ sua auctori
tate non pōt expellere. sed d. expellere interdīcto
vti possidetis vt hic. z. l. hic aut. s. si. in. l. i. j. ex quib?
cau. in poss. ea. possumus etiā intelligere q̄ hic h̄s
nunq̄ fuit in poss. vt dixi in solutōe pcedentis dñi.
Clenio ad sequētē glo. magnā z qro qd̄ sit illud
interdictū p qd̄ heres pōt expellere possessore. glo.
rēdet q̄tuor mōis. primo q̄ sit interdīctū vti possi
dis. scdo q̄ sit interdīctū vñ vi. tertio q̄ sit interdīc
tū hoc est actio in factum descendens ex hoc edicto
q̄to q̄ sit interdīctū ne vis fiat ei. **S**tus eoz depen
det ex pcedentib? lec. **S**i em ponimus q̄ h̄s ante
possideat. pōt pcedere fm qd̄ dicit de interdīcto vti
possidetis z vñ vi. si dicimus q̄ heres nō possidet
bar pcedit sequēs expō. **T**amē vt clari? ista liqant
op. ad primā heres nō possidet aūq̄ adipiscat poss
sessionē. vt. l. cū heres d. acq. poss. rē. **I**tē adipisci nō
pōt possessionem donec est dubiū: an partus nati
cat vt. l. cū qdam. s. qd̄ dicit. j. d. acq. here. z. j. ti. i. l. i.
fi. **Q**uero ergo cū nō possideat aū imo ipossibile es
rat eū possidisse pōt habere interdīctū vti possidet
tis. certe nō video so. **R**os. in libellis suis sup hoc
edicto ponit q̄ heres pto adiuerat hereditates et
postea mulier dixit se pregnantē. z sic nō. q̄ dubiū
supueniēs nō tollit additionē iam factā. l. z impediāt
faciendā. **I**dem t. z glo. in. l. cū falsum. j. de acq. here.

Py. soluit alit q̄ hic interueniebāt illa tria ppter q̄
nō impedit aditio l. z mulier dicat se pgnantē. scz q̄
sic erat opin. vulgi: z q̄ non erat pgnans. z in verit
tate ipe heres sic credebatur. vt. d. l. cū qdam. s. qd̄ d. z.
Scdo op. q̄ mulier l. z nō possideat mittēdo alit
prinat illū possessionē. vt. l. pegre. s. qbus. et. l. iij. s.
q̄ si seruus. de acqui. poss. z. C. d. acqui. poss. l. fin. cū
ergo heres nō possideat nō habet locū interdīctus
vti possidetis. **R**os. fatef oppositū vñ ad hoc vt ha
beat locū interdīctus vti possidetis o. z te ponere. q̄
mulier expse egit vt nō trāsfert nisi detetatoz quas
ipa habebat. d. y. nō dicit melius q̄ mulier p imissiv
onē tertij nō priuat heredē possessionē: qz nō potest
trāsfere plus q̄ habeat. **A**d cōtraria rñ. q̄ loquit
in colono p quē dñs possidet. vñ cū animus dñi qe
scit in illa possessionē coloni merito trāsfereudo in ali
um priuat dñm. hic loquit in muliere p quā heres nō
possidet z nil allegat. **P**y. z dico q̄ istud euerū z gl.
est in. l. i. in. l. i. s. vñ fru. quēadmodū ca. z. j. de vi z vi
arma. l. iij. s. vñ vi. z istud tene menti. **C**lenio op.
fm istam expositionē dicit q̄ dat interdīctum vñ vi.
s. aut heres possidet z non habet interdīctū vñ vi.
vt. d. l. iij. s. vñ vi. de vi z vi ar. aut dicit q̄ heres de
finat possidere z dices tñ ea q̄ supra dicta sunt
Rñ. fateor q̄ heres nō amittit possessionē p imissio
nem factā de illo. vt. s. sed postq̄ heres accessit ad
possessionē z ille imissus eū nō admittit z in illo actu
passus est vim. vt. l. clā possidere. s. si. cum. l. se. d. acq.
poss. z sic oportet te ponere volēdo tenere q̄ detur
interdictū vnde vi. **C**lenio ad tertij exemplū fm
qd̄ glo. dicit q̄ interdīctū istud intelligit. i. actio i fa
ctū ex hoc edicto. istud exemplū tenet. **P**a. de ra. qd̄
mibi placet: qz. l. d. intelligi in dubio q̄ loquatur d.
actione de qua loquitur in ti. in quo situata est. vt. l.
impator. s. de in diem adiec. z no. in. l. fin. in prin. s.
de cōdi. inde. z ista lec. est vā z necessaria ponendo
q̄ h̄s ante nō possidebat. ut. s. dixi. pōt etiā neces
saria esse ista opi. alio mō. **P**one q̄ partus ē natus
ex ventre ille q̄ primo adiuerat ē exclusus p partum
qualit subueniat h̄ uic nato d̄ possessore. **C**erte per
nullū interdīctū nisi p istud. z de hoc sentit **R**os. in
suis libellis sup hoc ti. **C**lenio ad quartū prout
loquitur in interdīcto ne vis fiat ei. l. z glo. circa hoc
multa dicat. tamē hoc interdīctū non potest habere
locum. quia cōpetit ei qui est missus vel mitti iussus
auctoritate iudicis. sed heres nō est bñd. ergo rē.
vt. l. si q̄s missus. j. ne vis fiat ei. **A**lij dicūt q̄ mulieri
competit interdīctū ne vis fiat ei. z mulier fuit iussa
mitti in possessionē noie venris. sed nō placet. quia
aut ille tertius ingressus est voluntate mulieris et
mulier non potest cōqueri. aut d̄ eius voluntatem
z tunc mulier haberet d̄ eum auxiliū manus milita
tis. vt. l. si quis missus. j. ne vis fiat ei. qd̄ hic negatur.
vnde ista quarta expositio non pcedit. tenere ergo
tertiā expositioz tanq̄ magis vtilē z magis agnus
am legi. **C**lenio scias q̄ do. **C**y. in. l. i. C. d. ali.
iu. mu. cau. fac. t. z q̄ contra eūz in quē translata est
possessione dolo potest fieri executio sententie late cō
tra principē. alle. C. vt in poss. lega. l. certa est forma
quod dicit ē contra istū tex. facit insti. de acq. s. itez
si quis in fraudem. qd̄ plene declara vt dixi in repe
titōe. l. iij. C. de pig.

Quero an a muliere possit heres
Interest. perere possessionem z finctus. **E**t iste
tex. facit q̄ non. quia solum tenet ad id qd̄ est ultra
puto q̄ totum possit peti. vt. l. ptoz. s. ptoz. j. de
bo. auc. iudi. poss. succedit enim ista actio que dat d̄
mulierē ist totū in locū actionis que daret d̄ eam si
possideret. ideo durat ppetuo. vt. j. ptoz. s. z si aliud

ro. j. vñ poss
detis. z vide
qd̄ no. bal. i
l. fi. C. d. po
pu. acti. z in
l. pe. in prin
de nō nu. pe
sed cū bar. i
bal. in. l. i. ad
fi. C. d. exca
rei iudi. p ro
in. l. pegre. s.
fi. ad fi. d. ac
qui. poss.

Enet q̄
ad de bar. in
l. si q̄s missus.
s. videamus
de dā. infer

Clenio
qro an. d. d.
de bar. in. d.
s. videam.
alleg. in. s. p
cedenti.

diceret oportet te dicere qd esset annalis. vt dicā. j. ti. l. i. s. hāc aut. r. ibi p. b. abo

Hec actio. **Q**uod p. q. sit annalis. vt. j. ti. l. i. s. hāc aut. r. ibi p. b. abo

Dolo facit. **N**o. dicit glo. dñam inter dit. vt. l. i. s. C. de acq. poss. **Q**uod p. r. videt qd mulieri nō iputeat si ali' occupat possessionez. vt l. si finita. s. si qd damni. j. d. dā. infec. r. l. p. tor. s. pstat aut. d. bo. auc. indi. poss. **S**o. illud verū si dolo fecerit vel ibi i creditore misso i possessionē. hic in muliere missa nomie ventris que plus dz custodiri. pma placet.

Sed et patris **C**ler. est r. iō legif. duob' mo' dis. **P**rio vt. x. pter supptus dz terminet sequētia. scdo qd defmiet pcedentia. i. ter. ibi ab eo qd i possessione e ali' hnt ab ea qd i potestate r. ista e cōis lra. **Q**uod p. ad pñmū. C. de euic. l. i. gl. nō soluit. dic vt ibi actio de euicōe nō fuit nata ppter principale iō non durat p expēsis hic fuit nata ppter pñcipale. iō p expēsis durat. **Q**uero de qbus sumptib' loquit' hic. **D**icunt qdam qd hic loquit' p expēsis factis in litigādo d illum missus hoc tenēdo pcedit pñia lec. r. tunc iste expēse veniūt iure actōis. vt. l. i. s. ex qb'. s. de ali. iu. mu. cā fac. et j. qd fal. tu. auc. l. nouissime. r. j. de le. iij. l. iij. s. si rem.

Alij dicūt qd hic loqf de expēsis factis in litigādo d mulierē. r. tūc pcedit scda lec. qd determinet pcedētia. r. tūc iste expēse veniūt officio iudicis. **E**nī enī expiet actio principalis expirabit officii iudicis ppter expēsas. vt. l. iij. C. de pos. r. l. i. t. m. i. t. o. d. siuc. r. l. i. expē. **S**ed ad pñmū op. nā videtur qd sup' debuerit recuperare a possessore victo qd vict' victor r. cōdemnat in expēsis. vt. l. i. p. p. adū. s. si autē. C. de iudi. r. l. qd solidū. s. etiā. j. d. le. ij. **S**o. glo. qd ab illo nō potuit recuperare vel ppter ignorātiā vel ppter contumaciā. tenēdo pñmū qd ppter ignorātiā nō potuit recuperare. tūc pcedit pñia lec. scz qd defmiet sequētia. r. sic ppter expēsas durat actio sicut si ppter pauptatē recuperare nō pōt. vt. s. l. p. r. i. s. interest autem. **P**itenes scdam. l. qd ppter cōtumaciā tūc nō durat actio r. nō recupat r. tūc pcedit alia lec. **A**n em̄ ex sua culpa pdidit nō est equū qd ab alio recuperet. vt in regula iuris. dānū qd qd sua culpa sentit r. c. **E**x pñdictis apparet qd diuersitas lectu. qd est hic pcedit fm diuersas lras. nam hi qd habent tex. ab ea qd est i potestate. debēt legere fm lec. que loqur de ipens factis in agēdo cū muliere. illi qui habēt ab eo qd est in possessione debent legere fm lec. illaz que loquit de expēsis factis agēdo cū ipo.

Si mulier ventris noie in possessione calūnie cā fuisse dicet. **R**ubrica.

Idepossessione **I**uramentuz **C**usat eam a calūnia r. partui nō nocet. nec pdest. h. d. **P**rimū dictuz fuit qd iuramentū excusat ab expēsis. dixi in. l. qd solidū. s. etiā. j. de le. ij. r. l. i. s. i. ad turpil.

Hoc edictum **Q**uod p. calūnia dicat qñcū scit vel facit. **Q**uod quis vnum dicit r. aliud

Hanc autē actionē **Q**uod p. q. sit perpe tua. s. ti. l. i. in fi. **G**lo. dicit qd illa intelligit fm istā qd est violare lram. alij vt **J**a. de are. dicūt qd ibi dat de eo qd ad eā puenit sed certe ibi etiā dat de eo qd nō puenit. **S**ad expēsas. vt. l. i. in fi. s. ti. i. dic ergo qd quādoqz actio pñialis succedit in locū actōis psecutorie. r. tūc est p

petua vt pñ in vtili rei vendicatōe qd dat cōtra eum qd dolo desijt possidere. ita loquit. s. ti. l. i. in fi. d. tabul. ex h. l. ij. s. hoc interdicto. r. j. ne qd in lo. pu. l. ij. s. si. sed quādo actio ex sui natura r. ab ipo initio est penalis r. pñoria tūc nō dat nisi infra annū. ita loqf hic. nā ab initio dat in penā eius qd calūnie causa venit in possessionem. hoc pleni' dixi in. l. in oner a r. ijs. j. de act. r. obli. sed d. hoc facit. l. itē. s. si. cū. l. se. de ali. iu. mu. cau. fac. **R**ñ. actio ex isto edicto nō succedit in locū eius qd veniebat in pñia actioe sed lo' co illius qd ē vltra. sed. s. ti. i. actio ex illo edicto succedit in totū in locum illius qd veniebat in actione pñia. **I**tē opponit de. l. iij. s. si. ad carb. **S**ol. vt ibi. **I**sta. l. facit in ar. ad. q. an iuramentū excusat ab expēsis. r. hic videt qd sic qd excusat a calūnia. vt vt no. in auctē de iudicijs. s. si. r. cy. in auct. gñaliter C. de epis. r. cleri. **E**go feci vos notare in. l. i. s. queri poterit. j. ad turpil. quia aliud ē temeritas aliud calūnia. iuramentū ergo excusat a calūnia. vt hic. r. l. iij. s. de iureiur. nō autē excusat a temeritate et expense veniūt ppter temeritatē. vt. l. cū quē temere. s. d. iudi. r. sic nō excusatur ab expēsis quādo ali quis temere litigat.

Competit **F**acit ad qñē si pñ alimentauit quēdam vt filiū r. postea apparz qd non ē filiū. an possit alimenta repetere. **E**t certe distinguūt aut filiū fuit in calūnia. aut nō. r. h si querimus de alimentis repetēdis a filio. sed an possit repetere a pñe nō est dubiū. quia ipse nō fecit vt a leretur. sicut ergo hic expēse facit i muliere pregnāte non repetunt a pñe qd non fuit in calūnia nec ab ipa. ita in pposito nō repetunt expense a filio putatiuo nec a pñe ei'. tamē cū semel de facto acciderit in foro cōsciētie fratres iudicauerunt dñum.

Sub pretextu **I**n hoc interesse nō pōt veni re estimatio totius hereditat' si ppter ventrē aliū successur' est ab hereditate exclusus. h. d. **Q**uod p. ad carbo. l. scriptuz. glo. sol. qd plene dixi in. l. verre. j. de acq. here.

Substitutus **C**ōtra mulierē succurrit heredi substituto d functi et cōseruant' legata r. libertas. h. d. **Q**uod p. si mulier soluit pñmū hereditatis videt emiseres hereditarias. vt. l. eius rei. de rei vendi. r. l. l. i. estimatio. j. p emp. **G**lo. fatef dñm. sed nō est veruz qd mulier nō dedit pñmū vt emens sed dedit vt pñm sue culpe. **I**tē dedit pñmū ei qui nō habet facere in hereditate. sed ē ab ea exclusus facto mulieris. ita intelligit **J**e. r. **J**a. de are. **Q**uerit gl. qd si nō vult vendere nec dicit de quo. certe hoc intelligit d legitimis testōis apud quos serui remanent. rō qd cōpellit vendere fauore libertatis. ar. C. de ser. cō. ma. l. i. **A**d mulierē autē pōt referri hoc qd soluēdo pñmū nō ei querit. vt. s. dixi. **Q**uero vtrū coip lo qd nō peperit pñmū calūnia. r. **R**of. dicit qd non. nisi pbetur ipam calūnie causa fecisse. vt. l. si alias. s. de his qd no. infra.

De concubinis. **R**ubrica.

Quod p. sup rubrica ponit vnā distinctiōz p quā sumat istā materiā de cōcubinis r. filijs natis ex concubina. iō non recito eā pñbatis p vos qd cōis habet

Que in concubinato **A**n li sit patronum relinquere. **D**ic vt in glo. r. illud est verum qd non potest relinquere

In concubinato **E**n ingenua honeste nata presumit mñ

Competit. ad. q. **J**a. de cast. in. l. alimēta. d. ne go. gest. se remittit ad istū s.

De cōcubinis. **R**ubrica.

Si mulier ventris noie calū. cā i pos. fess. fuisse dī.

Sed de pos. l. i. s. hoc edictum **I**stū textū p no. pōderat bal. in. l. ij. C. si pp publi. pñ. viō bar. in. l. pōderā dñ. s. si autē alterutra. de iudi. r. in. l. generalit. d. ep. pñ. r. de.

De concubinis Rub.
Concu binatu. d. rñ pber. ad de bar. in. l. si vxor. s. si ea. de adulteri. s. iure cano nico. et q nō sit licitus de iure cano nico. r. dom. an. in. c. cum sit. d. fo. cōp. r. adde gl. in l. i. liberis. s. de ritu. nup. vide q dicit p. bart. in. l. si adulterius de adult. per host. in. c. lar tor. q. fil. sint legit. r. ad de bar. r. bald. i. l. si. C. de nup. r. bal. i. auc. l. 3. C. de natu. libe.

Clericus. no. q. d. cleri co pcurbinario. r. add q clerico in sacris pstitur d. cōmittere incestu s. gl. r. bal. in. l. i. C. d. epi. r. cl. r. his ad de bal. in. l. parētes. d. in ius vocā. r. bal. in. c. natura les. si de seu. fue. p. trouer. q. siuit an na tuxer cleri co in mioribus pstituto legi time p sub sequēs mīf monium. Et rīcar. malū. dixit q non q. est nat. ex dānato coi tu. l. paul. de sta. h. omi. tu dic d. q. ibi p. hē mīf mōi um ab initio erat in pīs pīate. r. iō le gitimato tra hīf retro. eē

monium nisi dñum pber secus si fuerit liberta vel vi liter nata. h. d. **C**l. No. ex eo q qd retinet liberā mu lierē honeste natā psumit mīf monium de iure ciuili r de iure canonico. r. qualif pberur dic vt extra de p sump. c. illud quoq. **Q**uero an pcurbinat. sit lici tus. Dic de iure ciuili sic vt hic. de iure canonico se cus. vt. xxij. q. i. c. i. r. c. nemo. r. c. nil dicat. qd intelli ge q. tñ ad penā spūalē nō q. tñ ad tpalez. als nati ex pcurbina p subsequēs mīf monium non legitimant. p mīcar. vt statim dicā. **Q**uero g. qualif d. z itel ligi q. cōcubinatus ē legitimus coitus. do. Rīcar. mal. in qdam sua disputatōe dicit q. de iure antiq pmeuo oīs coitus seu cōiunctio erat legitima. r. sta tim cū qd nascebat erat legitimus. vt in auc. q. mo. na. effi. sui. s. l. 3. **S**upruenerūt postea leges q. aliq. cōiunctiōes approbauerūt expse vt mīf monium. Et tñc filij ex eo nati dicunt legitimi. **Q**uedā ē cōiunctio expse reprobata vt coit. adulterin. r. incestuos. r. siles r. tñc filij nati nō dicunt legitimi nec filij no minant r. tñc p subsequēs mīf monium nō legitimant. vt. l. paulus. s. d. sta. h. o. r. ex q. si. sunt legi. c. tanta. r. C. d. nup. l. r. si. d. r. in auc. q. mo. na. effi. sui. s. pe. C. de natu. l. i. auc. l. 3. **Q**uedā ē cōiunctio q. a lege non ē ap probata nec improbata. vt coitus pcurbinari. isti remanent in pīo iure naturali. r. iō filij nati dicunt naturales r. p subsequēs mīf monium legitimant. vt in multis legib. C. d. natu. l. i. r. in auc. qui. mo. na. effi. sui. s. pe. **E**t hoc vult dicere tex. q. cōcubinatus as sump sit nomē p legē. scz nudū nō q. p legē tal. coit. sit approbatus vel reprobatus sed remanet in pīo iure naturali. r. p b. d. terminat ipe talē qd nē. **A**leric. in mīnorib. ordiūb. cōstituit retinuit cōcubinā. et ex ea habuit filios postea eā duxit in vxores. an filij legitimant. **E**t determinat q. nō q. coitus cōcubinari. in clericis est totalif reprobatus a legē i. auc. de sanc. epi. s. clericos. r. in auc. d. mona. s. si q. s. au tem. r. C. d. epi. r. de. l. eum q. pbabiles. vnde nō pūt dici filij naturales nec legitimant p subsequēs mīf monium. r. **I**o. an ponit istā qd nē in mercurialib. sup is sup illa regula sine culpa nisi subit cā rē. **E**t fac mentionē de dicto Rīcar. r. determinat dñm. **P**ri mo q. coitus cōcubinari. in clericis ē totalif repro batus d. iure canonico vt est dictum. **S**ed ad illd re spondet q. verū est quātū ad penā spūalē non q. tñ ad tpalē. **S**cdo dicit ipe nō ē verū q. d. iure natura li omnis coit. sit licitus. imo statim cū de. fecit mas culum r. femina fecit mīf monium r. voluit q. vn. ipe reret vni. hoc etiā aīalia faciūt. als esset incertitudo totalis parentū. determinat g. q. legitimant p subse quens mīf monium. **Q**uīd videt q. ista rō non facit. nam pcedit fm ius naturale pīmeuū in quo fuit genus humanū aī pīuū pīuū parentis. q. fm leges naturālē a deo datā statim fuit mīf monium. sed post pīuū natura humana corrupta ē. r. fm illud tps p. naturā humanā corruptā dicunt iura q. de iure na turali oēs liberi r. legitimī nascebant nec erat aliq. coitus reprobatus. **A**d qd nē pīuūales dico q. si clericus nō est bñficiatus si als retinebat pcurbinā q. filij tñc nati p subsequēs mīf monium legitimant. q. tñc cū eā retinebat cōcubinā reb. sic se hñtib. pote rat eē vxor. r. ita loq. determinatio **I**o. an. sed si cler icus erat bñficiatus r. retinebat cōcubinā filij tñc nati p subsequēs mīf monium nō legitimant. q. cuz nati fuerunt rebus sic se habentib. non poterat eē vxor hic est tex. in. l. r. si cōtra. C. d. nup. vbi filij nati ex ea que nō potuit eē vxor p subsequēs mīf monium nō le gitimant. **E**ltio h. l. facit ad qd nē quā tāgaz de admī. tu. l. ticiū r. menium. s. v. l. scz q. inf. duos fies simul cōmorātes r. ponētes lucrū in cōi in dubio p.

sumat pcta societas. sicut inf. virū r. mulierē i dubio psumit pcta matrimonium. qd dic vt ibi dicam
Concubinam. h. aliquā mulierē ex tra domū suā vtz ista dicat pcurbina adeo q. filij nati ex ea dicunt nati ex concubina. **E**x. q. sic q. cōcubina fit ex solius animi destinatiōe. gl. dicit contrariū. scilicet q. requiratur habitatio simul non est ergo concubina nisi simul cohabitent. **A**lud etiam tenet **D**y. r. dicit q. in cōcubinatu requiritur indubitatus affectus sicuti in vxore cui affectus psumptus inducit p cohabitationē qd mltuz no. h. g. filij q. habent ex muliere nō retenta secum i domo vel ex aliqua familia nō legitimant p subse quēs matrimonium.

De tutelis. Rubrica.

Rubrica istam pīuū vt in glo.
Tutela. **S**umo ponit diffinitiōes tutele. scdo ponit diffinitiōne tutoris. tertio ponit allusionē seu deriuatiōne hui. vocabuli tutor. scda ibi. tutores. tertia ibi ex qua re. **Q**uero qd vult dicere vis ac potestas. **G**lo. dicit. i. violenta pīas q. dāf inuitus r. inuito. vt in. i. e. in pīuū. r. p hoc dif fert a curatore q. nō dāf inuito. dicit glo. ista exposi tio nō placet. q. si sūt duo substantia copulatiue po sita resoluitur vt vnū sit adiectiuū alterius quādo vnū de necessitate inest alteri. vt. l. i. s. d. pac. ibi d. u. dicit placitus r. consensus. i. placitus consensus. s. vis et potestas vnū nō est alteri d. necessitate. g. rē. **P**reterea natura copule posita inf. substantia est augere. vt. l. ea tamē adiectō. j. d. le. iij. s. hic fm b. nō augetur imo restringeret dicēdo violēta pīas qd in volēte nō sit qd est falsum. q. repio tutorē q. dāf de mum volens vt ē mī. vt. C. q. mī. off. tu. fun. po. l. iij. r. auc. mī r. auie. **P**re multi dāf tutores q. b. affectat vt. j. e. l. in eos. r. j. de excu. tu. l. tria onera. hoc etiam pz in oīb. tutorib. q. habēt excusationē r. eā nō p. ponit. **P**re si hec expositō cēvera inferit q. si pu pillus volēs petierit tutorē volētē nō esse tutor. q. nō ēēt violēta pīas qd est falsū. quia pōt dari volē ti inuitus. vt. j. l. pī. r. j. de tu. r. cu. da. ab his. l. illud r. l. se. vñ glo. in. i. e. circa pīuū. exponit alif. s. vis ad cogendū. pīas ad impandū. q. d. in tutela ē pīas ad impandū r. vis ad cogendum. i. ad mādandū. ex ecutiōi qd impat vt denotet q. nō ē pīas sola sicuti ē in qbusdā iudiciū q. habēt cognitiōes r. nō executō nē. vt iudices delegati. vt. l. a diuo pīo. in pīuū. j. de re iudi. facit qd no. in. l. pīuatoz. C. de iu. om. iu. r. q. dam qui hñt exercitiū sine cognitiōe. vt. l. executorē de exce. rei iudi. sed in tutore est vtrūq. q. habz vīm r. potestātē et iurisdictionē r. exercitiū. r. hoc vult di cere vis et potestas. r. q. aliud sit pīas aliud exerci tiū pīas videbūt in. l. inter tu. j. de admī. tu. s. istud etiā nō placet. quia tutor ante factū inuentariū nō pōt administrare. vt. l. si. C. arbi. tu. r. j. de admī. tu. l. tutor q. repertoriū. **P**re tutor q. nō satisfecit nō pōt administrare. vt. C. de tu. r. cu. q. nō satisfecit. p. totum. r. in. i. de satisfecit. tu. p. totū. r. sic fm istam expositiōes sequeret q. tutor nō sit tutor anteq. possit admini strare. quia licet habeat potestātē. nō tñ habet ex ecutiōne. r. sic in eum nō cadit diffinitio. g. nō esset tu tor. vt. j. pīmo rīso. hoc autē est falsum. nā tutor est incontinenti testamētari. adita hereditate. vt. j. tit. i. l. si nemo. et. l. fin. j. de excu. tu. legitimus em statim est mortuo defuncto. quia ipa lex eum facit. vt. l. l. e. gītinos. j. de legi. tu. similif et datiuus est tutor. ita

q. fil. sint legi. c. tanta. r. ita es io. an. Et bal. ad de bar. r. doc. in. l. et si. d. C. d. nup. r. no. loq. in. sab. in. i. de nup. r. aliq.

Concu binatu. d. rñ pber. ad de bar. in. l. si vxor. s. si ea. de adulteri. s. iure cano nico. et q nō sit licitus de iure cano nico. r. dom. an. in. c. cum sit. d. fo. cōp. r. adde gl. in l. i. liberis. s. de ritu. nup. vide q dicit p. bart. in. l. si adulterius de adult. per host. in. c. lar tor. q. fil. sint legit. r. ad de bar. r. bald. i. l. si. C. de nup. r. bal. i. auc. l. 3. C. de natu. libe.

Clericus. no. q. d. cleri co pcurbinario. r. add q clerico in sacris pstitur d. cōmittere incestu s. gl. r. bal. in. l. i. C. d. epi. r. cl. r. his ad de bal. in. l. parētes. d. in ius vocā. r. bal. in. c. natura les. si de seu. fue. p. trouer. q. siuit an na tuxer cleri co in mioribus pstituto legi time p sub sequēs mīf monium. Et rīcar. malū. dixit q non q. est nat. ex dānato coi tu. l. paul. de sta. h. omi. tu dic d. q. ibi p. hē mīf mōi um ab initio erat in pīs pīate. r. iō le gitimato tra hīf retro. eē

but. inca. ver
fra. d. coha.
cleri. r. muli.

Quolibet. Quidā hnt lram sic. quolibet loco
lī a quolibet loco r tpe r hnt curatores rē. Alij hnt in
cat nō solū tutorē. imo r curatōrē posse dari quoli
bet loco r tpe. Idē pbat. j. de tu. r cu. da. ab his. l.
nec mādante. s. dari. r de fer. l. ij. Et ad istud qd sub
audī de tutore op. nam cū de cū cāe cognitiōe. vt
insti. de auc. tu. in fi. g nō pōt dari a pcedēte iudice.
vt. l. a pcedente. C. d. oīla. So. intellige h qn dā si
ne inqstīōe. r ita loquūt dīa. quādo g dā tutor n
eēt necesse q alijs cīter qd qualif intelligat. dicā
j. de tu. r cu. da. ab his. l. tutor si fuerit petitus.

Si pupillus. Curator ad litē simplicif datus
pupillus hz cū tutore cū quo litigare intēdit. h. dīc
Facit ad. q. vtrū pcurator dat? ad cām simplici
ter videat datus ad oēs cās pntes r futuras. Et
videat ad pntes tū. Glo. tagit in. l. oīm. s. d. pcur.
r in. l. dāni. s. si s q vicinas. de dā. ifec. r ibi dīxi. Et
Spe. d. pcur. s. rōne quoz forme. r. s. l.

Quod dicitur No. pūo ex pū. l. q. p
quo ad res dī intelligi stricte datus quo ad
psonas noiatas in insti. pcurat. nisi aliud expiat
Et iō si repit insti. in quo alijs fecit seium pcura
tore suū p ticiū in tali cā r gñalit in oī alia. intelligi
tur scz contra ticiū vt hic. Est g necesse q in pcurati
one exprimat r gñalit p quācūqz psonam vt ex isto
tex. colligit. No. etiā ex hoc principio q pupill
lus pōt puocare ad diuisionē: qd intelligo ex causa
als secus. vt. l. si pupilloz. in pū. j. de re. eoz. r ibi di
cam p doc. C. de sac. san. ec. l. iudem. circa pūnc. In
eo qd dicit pūa diuidere rē. C. Ultio no. q pcura
tor dat? simplicif intelligi datus ad agendū vt de
fendendū vt hic. p quo facit. qz defendere teneat. vt
l. seruū quoz. s. ait pūo. s. d. pcur. C. Glo. opp. de. l.
siqs mibi bona. s. iussū. j. d. acq. here. r nō soluit. dīc
q id est speciale. vt ibi dīxi.

Posunt. Cū sunt plures tutores nō ē
necesse deuenire ad hūc curatōrē. vt
j. ti. l. si plures. So. ppter hoc forte glo. intelligit h
pluriū. s. pupilloz. qz vnus erat curatōr pluriū pu
pilloz. pōt etiā intelligi pluriū scz tutoz. qn plures
tutores vni? pupilli erāt habituri eādē cām cū pu
pillo. als nō eēt necesse deuenire ad hūc curatōrem
Cū glo. de. l. iam tamē. s. pe. j. iudi. sol. Solue.
vt in glo.

Am semel. In eadē cā dato vno cu
ratore nō pōt dari alius
Itē datus in vna cā nō pōt dari in alia. s
dicit. Cū p. s. d. pcur. l. plurib. r. l. siqs cū pcur. s.
fin. Dicit glo. so. vt ibi. nā post lit. cōte. nō pōt dari
ali? nisi pūo remoto aū lit. pte. eoīpo q dā alius
videat remoueri pūm? Cū d. hoc op. nunqd p
dationē vni? curatoris videat remoueri ali? vt. l. vē.
s. i. j. de tu. r cu. da. ab his. Rū. verū est in curatore
gñali vt ibi. nō tamē existente vno pōt dari ali? nū
si cā cognita. vt. l. curatori. C. q da. tu. poss. s. curatōr
ad litē remouet p cōstitutionē alteri? curatoris. sic
dicit in pcuratōrē ne in plures aduersarios destrū
gat q cū vno pūit. vt. l. ne in plures de exerci. r. d. l. si
qs cū pcur. in fi. r no. p. guil. Cū p. de sequēti rīso.
r. fi. vbi p scdm mādātū nō tollit pūmū. So. glo. b
iō. quia circa diuersa. Cū ad illud qd dicit. s. fa
ciendo aliū pcuratōrē remouet pūmū. intelligit si
circa idem sit. r vide istā glo. Ex pdictis apparet so
luta qd. an plures curatores ad litē possint dari si
mul. Iste casus nō est h in tex. sed dīc aut dant sīl.
nec adiicit insolidū r non valet si opponat ne qs in
plures aduersarios destringat. vt. l. iam tamē. s. pe.

iud. sol. r. l. ne in plures. de exerci. r qd no. s. l. pr. in
pūm. aut adiicit insolidū. r tūc valet sicut in plurib?
pcuratorib? s. de pcur. l. plurib? cum eis tales cura
tores assimilent vt dictū est. sed si pēt vnus deinde
alius habet locū. qd supra dīxi.

Uto. r. it auctorari. h. d. Cū glo. q ex p
te eius cui pstat auctoritas nō ē necesse q
loquat vt hic. s. ex pte pstantis sic. vt. l. i. in fi. s. eo.

Sub conditione. r. sub cōditōe r expssio
eius qd tacite inest dispositionē cōditionalē nō idu
cit. h. d. Cū p. q possit dari sub cōditōe. vt. j. e. l.
furiosus. So. nō pōt dari sub cōditōe expssa vt hic
sed quādo sub cōditōe tacita sic vt in cōtrario r in
alijs casibus q hic ponūt in glo. que satis placz qz
tum ad alios casus. sed qū ad. l. furiosus. dīc vt ibi
dicam. Cū p. s. d. pcur. l. iij. So. dicit glo. aliud in
pcur. r est rō dicit. q. fauor pupilline dū cōditōis
extīta expectat bona pupilli negligantur r pēat.
Cū p. et videat q possit dari sub pditōe sicut sen
tentia. vt. l. i. s. bīdū. j. qū app. sit. Sol. hec. l. vltra
pcedit annullando. ibi vltra pcedit confirmando.
Circa qd qdaz haberēt distinctionē dy. quā ipe po
nit in ca. qui p ius. extra d. re. iū. l. i. vi. r p. doc. in. l. i.
dubū. C. d. legi. Cū p. q tutor possit dari sub cō
ditōe. vt. j. ti. l. i. tutor datus. r insti. q da. tu. poss. s.
ad certum. So. glo. verū est a testōre vt in dīxi nō
a iudice. vt hic. Sed que est rō: quidā dīcūt. qz act?
iudiciari? nō dī dependere de futuro. vt. l. nō quem
admodū. d. iudi. qd nō placet. vt i. p. all. l. i. s. l. r. s. bī
dū. Alij dīcūt q ē actus legitimus sed p. dīcūt
rō est qz factū testatoris in eo q deficit pōt supple
ri p iudicē. s. factū iudicē nō dī suppleri nisi p iudicē
sō iungit sibi q pure r pfecte det. vt hic no. q. C
de testa. tu. sup rubrica. Cū p. dictio si facit cōdi
tionē. vt. l. q. pūmī. s. d. p. dī. de. r. l. si ticiū. j. quādo
di. le. ce. So. fallit hic rō quia adiicit ei qd tacite in
erat de necessitate. vt. l. iij. j. d. le. i. Cū p. ultimo no. q
tutor anteqz satisfat est tutor. sed solū administratō
differit dīxi. s. e. l. i. in pū. r p hunc tex. dīcūt do. So.
an. q si in lris apostolicis apponat pūdeas tali d
beneficio si eum idoneū reperieris. q talia xba faci
unt potius admonitiōē q conditionem. vt ex tra
de offi. dele. c. i. in clemen.

Tutores. Is potest dare tutorem cui speciali
ter permittit. hoc dīcūt. vel aliē tutele
datio est mixti imperij. hoc dīcūt fm glo. Cū q
ro expositionē illorum xborum. Glo. exponit q nō
est iuri imperij tantū. nec iurisdictionis tantū s. mī
xti imperij olīm et hodie competit iure magistratus
Sed Ja. de are. dīcūt q non est imperij. hoc est q si
competit alicui eoīpo q habet imperium. nec est iur
isdictionis. hoc ē nō competit alicui eoīpo q hz iur
isdictionem. sed ita demū si hoc specialiter lex conce
dit. vt. l. i. de tu. r cu. da. ab his. in glo. mag. in pūnc.
r probatur. quia pēfides in prouincia habent me
rum imperium. vt. l. līcitas. s. q vnūuersas. s. de offi.
pēf. r tamen. l. iulīa attilia. specialit cōcedit eis da
re tutore. vt insti. d. attili. tu. s. i. quod fūisset supflunz
si habuissent eoīpo q habet imperium. Item si eēt
iurisdictionis iam priuatus non posset dare tutores
in testō. qd. l. pūmī. et ei. ergo competit cui permittit
lex vel senatusconsultum vel princeps. r sic facit p
comitibus qui ex priuilegiō habent istā dignitatez
constituendū vel creandū tutores r faciendū iudices
ordinarios qui hoc facere possunt vt dīcūt Jaco. d
are. Fateor q tutele datio put competit priuato si
est iurisdictionis in genere r reponit in specie. mixti
perij. vt hic in glo. qd pū quia officio iudicis nobili

Uto. s.
sub pditō
ne. sub pditō
ne. Adde tū
qd admini
stratio tutor
ris pōt dari
sub pditōe.
vt i. l. in alia
s. p. d. cōdit.
r demon.

De. dīcūt
vide glo. bar
r doc. in. l. i.
C. d. testa. tu.

Quā pdi
tōz. d. quo vi
de no. nōt. p
bar. i. l. si i dī
em. d. cō. ind.
r in. l. nō du
bū. i. dī. iur
ta b. qro. C. d
leg. r in. l. ne
qz natales. C
d. pba.

Ul. Si cuius
adde ad istu
tex. gl. z bal.
in. l. i. C. d. cu
ra. fur.

M Dant cu
ratore. Mo.
arg. q. si de
bitor sit mul
tum a longi
quo possum
petere cura
tozē dari bo
nis suis. fm
pe. dy. z ray.
z no. in. l. ab
hostibus. in
prin. s. ex q.
cau. ma. z bal
hic in addit.
z i addi. spe.
in ti. d. cura.
z not. bar. i. l.
cū pe. d. inu.
z bal. no. in. l.
cof. d. i. b. C.
fa. her. in. s.
qd si volo di
uidere cū ab
sente. bal. i. l.
ignozare. in.
fi. C. d. restit.
m. z in. l. pe.
C. d. bo. auct.
iud. pos. bar.
in. l. si finita.
S. iulianus. i.
x. col. d. dā. in
fec. nō tū sēp
procedit. vt
no. bart. in. l.
q. liberis. S. h.
x. ba. d. vul. z
pup.

S fili. p
consensu.
S. bar. in. l. q.
dotis. in. vlt.
col. so. ma. vñ
tenere dñuz
ei. qd b. dñ
z ibi i. mol.

O Ultimo
no. adde bal
in. l. potuit. d.
iure delibe.

expedit vt dixi in. l. imp. i. s. d. iur. om. iu.

Ei cuius status ē dubi. nō pōt dari
tutor. s. dabitur curator bonis. hoc dñ
Mo. bonis captiu. z absent. dari curatore. m. cu
quo poterit litigare. vt. s. ex q. cau. ma. l. ab hostib.
in prin. z ex q. cau. in poss. ea. l. possessionē. S. fi.

Si filius. to tenet in solidū z admonitio
p. p. sensu non habet. h. d. **Q**uero qd si
p. est p. sensu z tacens. an videt. cōsentire. Glo. hic q.
fic. Dy. rep. hēdit eam. q. glo. meli. dicit in. l. ij. j. ad
municip. vñ dicit q. est qdā munus publicū au
ctoritate z utilitate. z tūc pñtia pñs sine dñctōne
habet. p. p. sensu. vt. l. ij. j. ad muni. qdā ē munus
publicū auctoritate sed nō utilitate vt tutela. tūc si
p. exp. se consentit tenet vt h. secus si taceat. z hoc
vñ si tutela est datua. si nō est testaria. tūc etiaz si
exp. se consenserit nō tenet nisi d. peculio. vt. l. l. luc.
ticius gāium. j. d. adm. tu. rōnē ibi dicā. de quo per
doc. in. l. i. C. qd cū eo. dixi in. l. si cū dotē. S. trāsgre
diamur. s. so. ma. de hoc qualif. consensus pat. eñ
oblet. **U**ltio no. mirabilē. l. ad pbandū aditi
onē hereditatis. nā ille adit hereditatē qū eam ag
noscit. vt. l. gerit. j. de acq. here. agnoscere aut videt
siue q. gerit p. se siue alij gerenti consentiat. siue alij
qd ex hereditate acq. rat. vt hic dicit tex. siue dixerit
hereditatē ad se pñneret dicit tex. hic. de quo dixi
plene in. d. l. gerit. de acqui. here.

Patrono imputatur negli
tia sicut in bonis extranei. h. d.

Fraus in assumēdo tutelā vñ in
fraus. male administrādo ex ordinē pur
nitur. h. d. **M**o. istos cāus z spāliter vlti
mos q. qui in inuētario omittit ponere bona pupill.
li puni. extra ordinēz possit remoueri. Itē si alienat
bona pupilli que nō debuerit alienari. **Q**uero
fm glo. quid si aliquis accepit pecuniā vt eēt tutor.
Rñdet gl. q. tutor erit. s. pecuniā repetet p. cōditō
onē ob turpē causā. q. officii tutoris d. eē gratuitū
Idē no. in. l. i. s. mada. **V**eritas est ista q. tutori pōt
cōstitui salariū a iudice. vt. l. a iudice. S. fi. de admin.
tu. Itē z cōtutorib. ex cā. vt. l. i. S. si pupill. j. de tut.
z rationi. distra.

Etiam municipes. tera. vna affirma
tiua fm quā dicit q. municipes pñt dari tu
tores municipij hoc est ciues ciui. z sic inuēit. secus
si nō esset ciuis. **A**d qd op. C. d. excu. tu. l. in testō
z. j. ti. l. q. ro. Sol. nō municipes nō pōt dari tutor a
iudice vt hic. q. in eñ nō extēdit iurisditio dantis. s.
in testō pōt dari nō municipes vt in dñis. rō q. tūc nō
dat vñgoze iurisditōis. sed auctoritate. l. q. suā aucto
ritatē extēdit vñq. nisi ille datus excuset. vt dictis
ll. z ista so. ē vera. l. j. gl. alif. sentiat in. l. nō solū. S. q. te
stō. j. d. excu. tu. qd tangit **E**y. C. vbi pe. tu. l. i. Sed
iuxta hoc q. rō testōz dat nō ciuē in tutores q. iur
dex decernet sibi administratōne. **D**icā in. l. legitu
mos. in prin. j. de legi. tu. **A**lia lra ē hic negatiua fz
quā dicit q. nō municipes pōt dari municipi tutor.
Contra hoc op. de tu. z cu. da. ab his. l. i. **S**o. nō
municipes itelligit hoc ē q. nō habitat in municipio
sed extra. subest tamē iurisditōi. vel fm glo. **I**ac. de
are. z **H**e. nō municipes. l. q. nō subit munera ex ali
quo priuilegio. subest tamē al. s. iurisditōi.

Furiosus. dñctōe. Sol. ibi datus fuit a
iudice. hic a testatore. hec ē bona. vel dic b
in cōditōe tacita. ibi in exp. s. a. qd nō placet q. tum

ad casum hui. l. nā cōditio tacita que inest ex volun
tate disponētis que poterat nō inesse ita suspendit
et eiusdem effect. est cui. z exp. s. a. vt dixi in. l. ij. j. d.
le. i. p. b. a. in. l. miles. S. p. parte. de le. ij. sed hic iudex
dādo tutorē aliquē cōpotē mētis pōt dare tutelam
pure. in casib. aut in q. b. iudex nō pōt puidere ad
mittit tacita. vt. d. S. sub pñctōe. **E**t aduerte diligēt
q. oēs isti casus loquūt in cōditōe tacita in q. tute
la finit. nō in ea in qua tutela suspendit.

Quesitum. Tutores dati in locū absē
tis durāt etiā illo defuncto
h. d. **C**op. q. in locū absentis def. cura
toz. vt insti. d. cur. S. itē q. **S**o. expone tutoris. i. cura
toz. vel pprie. q. libet practica est bona. vel q. def
tutor vel curator. declarabo. j. l. pri. **C**op. s. eo. l.
muto. S. fi. **S**o. vt in glo

Solet. r. p. iudicē ex cā vel p. ipm tutorē
cū decreto iudicis. h. d. **Q**uero iste cura
toz dat. quāto tpe durat. glo. dicit q. finit ei. officii
finita necessitate. qd dñ vt. C. de p. l. neq. z eo mō
finit officium actoris. sicut tutoris in cuius locū da
tur. **I**n dñum videtur. s. l. pri. z. j. de tu. z cu. da. ab
his. l. curatorē. **S**o. quādoq. tutor est absens z i lo
cum absentis est datus tutor. z tūc iste tutor ē prin
cipalit. z p. se z iō etiā pño mortuo durat tutor. vt. l.
pri. **Q**uāq. pupillo dat curator. z hic est aduertem
dñ. q. si tutor ē pñs z nō ipedit curator dari nō pōt
vt. l. curatorē. j. de tu. z cu. da. ab his. S. si eēt absēs
vñ pñs z impedit. tūc pōt sibi dari curator. z mo
dus dandi ē duplex quia vel dabit eñ iudex vt i. pñ.
l. uel dabit eñ tutor cū decreto iudicis. vt in scdo rñ
so. **I**dem p. b. a. in. l. neq. C. de p. cur. in glo. q. ponit
vtrāq. practica. z insti. de cu. S. fi. **E**t isti. officii fini
tur finita necessitate vel etiā finita tutela. q. nō dat
pñcipit p. p. se. s. ad supplēdū defectū alij. ita itel
ligit hic. z b. p. b. a. h. in tex. dñ dicit magi administra
toz rerū q. cur. intelligit. **Q**uāq. dat curator ipube
ri nullū tutorē habenti. z sic nō dat vt suppleat de
fectū alteri. tutoris determinati. z tūc durat cura to
to tpe pupillar. etatis. vt. d. l. curatorē. j. de tu. z cu.
da. ab his. **C**Mo. etiā q. quādoq. in locū impedi
ti pōt dari curator siue coadiutor vt hic siue actor
vt. C. de acto. siue. cu. dā. l. i. cui. actoris materia ple
ne examināui in. l. actor. j. rē ra. ba. **U**ltio hec lex
et pcedens inducūt ad qd nē. **C**uidā epō ppter isir
mitatem fuit datus coadiutor. mortuo epō queritur
vtrāq. adistratō deuoluat ad capi. vñ an fñdeat penes
coadiutorēz vñ q. penes coadiutorē. vt. l. questiti. S.
e. **I**n contrariū videtur hec. l. et quod. s. dixi. z hoc
est verum etiā propter aliam rationē. quia vbi su
peruenit administrator legitimus cessat datus vt
l. si tutor. S. i. de tu. z ra. distr. sed capitulū est admini
strator legitimus cessante episcopo. ergo cessat ad
administratio datua concessa coadiutori. z de isto
coadiutore epī habes extra de clerico egro. capitu
lo. primo. lib. sexto.

Si pupillus transit in ab
rogat. terius potestatem vel per
dit ciuitatem tutela finitur. **I**tem si tutor
remoueat vel cōditio extirura extiterit. h. d. in eo
dicit q. pupillus fuit deponatus intelligit q. erat
doli capax.

Si quis. mutatione status non finitur
tutela. **O**p. q. trāsfuga mutat statū. **S**o.
vt i gl. **C**op. s. e. l. muto. S. fi. **S**o. vt i gl.

Tutela est officium virile z nō
transit ad heredes. h. d. **P**ot.

etiam
vide bal. i.
proxi.

etiam
ligit. vñ bal.
in. l. clarū. C.
d. aucto. pñ.

Tutela ad heredes
no. q. vbi a.
git d. commissi
one officij in
dubio intel
ligit psonal
adde. l. e. j.
s. cura. furi. z
de hoc nota
imol. in. l. q.
tale. fo. mar.
post bal. ibi
qd facit ad
no. p. bal. in. l.
pe. s. de ser.
z ibi dicit.
Mo. etiaz
imol. alle
gat ista glo.
p. sing. in. l. si
qs a filio. s.
nqs plures.
j. de lega. l. e.
quiparando
fideicommissa
rifi tutori. vt
in hac gl. ad
de glo. simi
lit equarate
tutela z com
missaria in. l.
vrou. s. i. de
fal. qua alle.
imol. in. l. cu
p. s. heredi
tate. d. leg. ij.
vbi et vid an
tutela finiat
p de p. ratio
ne z ipam h
tenebat bar.
z an execu
tor cogat in
uitus officij
suscipe. vide
bar. in. l. iij.
C. si pen. ap.
more intue.
z ad glo. hic
adde bal. in
l. i. C. si qs res
mi.
De testa
mentaria tu
tela. Rubri.
Ege. q. ro
an an filio
naturali vl
spurio possit
dari tutor in
testo. vide
no. in. l. natu
ralis. j. t. i. s.
an habeat
tutor legiti
mum. vid bal.
n. l. minor. C.

tutela nō trāfire ad heredes. **I**dē in qualibet prela-
tura ⁊ commissaria. vt dicit glo. not. de hoc extra de
testa. c. si. li. vi. ⁊ l. alimentaria. in princ. de ali. ⁊ ci. le. in
glo. p. **D**y. ⁊ **I**a. de bel. in auctē. de ecclē. ti. s. si quis
edificium. in fi. vltimē oppositionis. **N**ota etiā
istā equiparationē tutelē commissariē. simile fa-
cit glo. in. l. vxorū. s. i. j. de fal. **N**ota q̄ ad liberof
transseunt tutelē legitime. quod intellige non q̄ ista
tutela que est in patre transeat ad filios: quia illa ē
finita morte. sed quia filius tanq̄ legitimus. primū
or cōsanguineus incipit eē tutor pupillo.

Femine tri z auie. C. quando mulier of
fi. tu. fun. po. dicam. j. ti. primo. l. si quis sub
condicione.

De testamentaria tutela. **R**ubrica.

Dictum est supra de tutelis in genere. sequitur videre de tutelis in specie. verum quia testamentaria tutela precedit alias. ideo premitit de testamē

Parētes possunt dare tutores in testamēto liberis natis ⁊ nascituris qui in alterius potestatem recasuri non sunt. b̄ dicit. ¶ Quero vtrum filijs naturalibus possit dari tutor. Respon-

det glo. q̄ non nisi confirmetur. vt. l. fina. C. de confir. tuto. ¶ Quero^r an etiam spiritus possit dari tutor in testamento. Glo. q̄ non quia non debet nominari filius. et nota hanc glo. ¶ Quero dicitur hic si liberi sunt rupturi testamentum ex causa preteritionis non valet datio tutele. an hoc sit correctū per auctē. ex causa. Glo. dicit q̄ sic. quod nota. Nota ex hac glo. q̄ auct. ex causa. habet locum in preteritione paterna. de quo dicam in. l. filio preterito. j. de iust. rup. ⁊ irri. test. ¶ Nota ex hac glo. q̄ etiā auctē. ex causa. habet locum in preteritione posthumī. vidisti in. l. si quis testamento. j. de leg. ij. dixi plene in aucten. ex causa. ⁊ dicam in. l. filio. de li. ⁊ posthumis. ubi meli^s occurrer. ¶ Tertio no. q̄ auctē. ex causa. habet locum non solum i preteritione posthumis hoc est post mortem seu testamētum nati. sed etiā in p̄teritiōe eius qui p. l. velle iam succedit in locum primi defuncti ⁊ repit se p̄teritum.

Ultimo Testamento. Testamento videtur da-
ti qui sunt dati in codicillis
Testamento confirmatis. hoc dicit. **P**p.
q. semper codicilli videantur Testamento confirmati. ut i-
stitu. de codicillis. §. non tantum. dicit glo. hoc est verum ho-
die. quod intellige si testamentum est factum aliter? si non
Circa quod vide **L**y. in l. ij. C. eo. facit quod non. in
l. sepe. §. idem cum dicitur. j. de verbo. sig. **C**ppo.
ad secundum dictum et videtur quod non requiratur de iure
factum. ut. j. d. codicilli. in l. multum. §. si. Glo. non soluit.
tu dic quod ibi in conditionibus que sunt facti propterea et ibi
postea valet de iure.

Pater dat tutorem filio instituto
Mter. et hereditato mater instituto tan-
 tum. et tunc cum inquisitione confirmabit. b. d.
Oppo. dicitur hic quod in re potius quam in persona videtur dari. s. j. c. l. quia. ubi videtur dari persone potius quam rebus. Dicitur glo. quod dictio quod est non. improprietatis quia vere datur persone. **O**ppo. j. de le. ij. l. peto. s. m. z. So. non potest dari a matre ut ibi tamen confirmabitur cum inquisitione. ut hic. et. c. l. iij. et ista inquisitio quando finis instituitur erit modica. alias esset magna. ut videtur bitis. j. t. l. i. j. et. iij. **Q**uero quid in aut. et. R. deo

Cū a patre. Tutor datus a patre non legitiō
confirmat sine inq̄sitōe nisi noua
cā supuenit. b. d.

Sed **Q**uod filiabus. continentur ^{et} posthu-
mi filij non nepotes, sed appellatione libe-
rorum etiam nepotes continentur, appellatione vero
posterorum omnes descendentes continentur, hoc di-
cit. cu. 3. l. se, an appellatione filiorum contineatur post-
humi, quod examina ut dixi plenissime in. l. qui filia-
bus. in prin. j. de lega. i. Secundo an appellatione fi-
liorum contineantur nepotes examina, ut dixi ple-
nissime in. l. liberorum. j. de vbo. signi. **A**dverte ta-
men qd glo. dicit b qd talis varietas loquendi, an di-
cat filios vel liberos non cadit in idiotas. **Q**ui-
dam exponunt istam glo. quasi velit dicere qd disti-
ctio hui? .l. habeat loci quando ista vba fuissent p-
lata ab homine frato iurista vel alio homine intelli-
gente tales diuersitates, secus si a rustico. **C**erte ali-
ud vult dicere glo. quasi diceret ista varietas dicen-
di est in sermone litterali non in vulgari locutione,
et ideo non cadit in idiotam? qui nescit vulgare, pu-
to tamen qd si in testamento idiote in scriptis p no-
tarium reducto reperiuntur ista verba qd deberent
intelligi fm interpretationem istarum legum, nam p-
sumendum est qd notarius in scribendo apposuit v-
ba importantia voluntatem testatoris, et sic verba
notarij intelligenda sunt fm iuris interpretationem,
vt no. C. de vsu. l. i. et l. sciendum, de verborum obli.
Et ista possunt esse vtilia ad multa scilicet quando
dicta testium deponentium in vulgari rediguntur i
scriptis, osiliu tñ est qd illa qd pprie in latinu redigi si
pnt scribatur in vulgari fm qd plata sunt, arg. l. i. in
prin. i. de eru. m.

Tutoris reditatem inmediate illa præs-
transit a testatore in tutorem, hoc dicit. **N**o-
inspicitur tempus quo tutor datur non quo testamen-
tum confirmatur. Et sic facit s^m Dynū ad questio-
nem de duobus statutis contrariis in eodem volu-
mine repertis quod volumen fuit vno et eodem tem-
pore confirmatum quod inspicitur tempus compositi-
onis non tempus confirmationis. de quo per **Cy.**
C. l. ij. dixi plene in l. omnes populi. de iussi. et iur.
et ideo inspicienda est ultima scriptura ex quo con-
trarie sunt vt. j. l. proxima in fine. et hoc tenet hic dy.
dicitur hic. nam et ipse heres tutor dari potest. quid
vult dicere. **R**espondeo supra dixi potestatem tu-
toris pcedere a defuncto non ab herede. hic pbat^r
duabus rationibus. **P**rima quia ipse heres tutor
dari potest. ex quo concluditur quod ab eo non depen-
det tutoris datio. quia seipsum dare non posset. vt
j. de tuto. et curato. da. ab his. l. pretor. **A**liam rati-
onem ponit textus. qz post mortem heredis tutor re-
cte dari potest. qz p ab eo non pcedit. qz ipse non possz
an mortem suā dare.

Quod datus. l. i. et in l. i. eo. si. ubi he-
reditas non potest adiri in codicillis. Sol.
intellige hic in codicillis. scz in testamento confirma-
vel dic fm glo. aliud in hereditate cum tractatur d
ademptione. aliud in tutela et istud placet. nam he-
redis institutio dz assumere vires a seipsa. ideo non
potest dari nec adiri in codicillis cum dependeat

suc. fen. 2 qd
no. bart. in. l.
si qd erit. in
prin. de leg.
ij. 2 in. l. libe
roz. in vltia
col. d. h. fig.
vbi oino vid
facit no. in
l. i. C. d. v. fur.
2 cū bar. hic
transit pau.
de cast. in. l.
stipulatio. s.
hoc qd. d. h.
ob. 2 ibi vid
bal. ad fi. Et
bal. in. l. i. ad
fi. C. d. le. he.
Nemo.
auctorita
te iudicis. an
curator pos
sit auctorari
pupillo ad
adita heredi
tate. vide i. l.
cū in vna. s.
tutor. j. d. ap.

Py. solu.
Existētia sui
heredis p fir
mat dat. tu
tele. add bal.
oīno in. l. i.
post gl. C. e.
2 ibi ē bar.
2 an isto cāu
an aliā aditi
onem tutor
possit p fice
re iuentariū.
2 quō vide
bal. post gl.
in. l. tutoris.
C. d. adm. tu.
hic adde no.
p imol. in. l. si
lius q p f. in
h. qro effect?
2 qd ibi dixi
d vulg. 2 pu.
Caleant
relicta. an de
beā legata
non adita he
reditate. vid
l. q filio. in fi.
d here. insti.

ex testamento. vt. l. p. manus. j. d. iur. codicil. sed tute
la pender ex testamēto 2 requirit aditionē heredita
tis. vt. j. l. p. r. **Op. s. d. adop. l. q. situm. So. pa**
tria potestas non potest esse sub conditione vtili. s.
potestas tutoris sic vt hic. 2 ibi patet ratio in glosa
Op. de. l. muto. s. si sub cōditōe. s. ti. i. So. ibi in
datiua tutela: hic in testamentaria 2c.

In tutoris. In tutele datione attēdit etiā no
uissima scriptura. hoc dicit. Intel
ge: nisi pīa sit derogatoria. vt plene dicā in. l. si qd i
pīncipio testamenti. j. d. lega. iij.

Nemo. Non valent disposita in tes
tamento: nisi adeatur heredi
tas saltem p vnum ex pluribus. hoc dicit.

Quero a quo tempore cedit dies tutele vtrum
a die mortis. vt in legatis. an a die adite hereditatē
lo. dicit q a die adite hereditatis p hanc. l. 2 idō
regula cationiana non habet locuz in tutela. vt. j. de
regulis cas. l. p. dictum glo. est verum 2 melius p
batur. s. e. l. tutores. 2. j. d. execut. tu. l. si is qui tres. s.
idem euenire. sed posito q textus non diceret pba
tur ratione. nam in his que ad heredem non transe
unt dies cedit ab adita hereditate non a die mortē
vt patet in usufructu et in libertate. vt. l. i. in fin. cum
l. sequē. j. quando di. le. ce. 2. l. i. s. in nouissimo. C. de
cad. tol. sed tutela non transit ad heredem. vt. s. tit.
i. l. tutela. ergo 2c. **Ulenio ad quoddam indissol**
ubile contrarium hic positum in glo. pone q testa
tor pupillū filiū solū heredem instituit 2 ei tutorem
dedit. Et hoc insurgit pplexitas. nam pupillus nō
potest adire sine tutoris auctoritate. vt. l. potuit. C. d.
iure delibe. 2. j. de acqui. hered. l. pupillus. Item tu
tor non est tutor anteq pupillus adeat. 2 sic nō po
test auctorari. sed contra hanc perplexitatem succur
ritur per glo. duobus modis. primo q adeat heres
ditatem auctoritate iudicis. vt. l. si infanti. C. de iu.
deli. 2. l. bonorum. C. qui admitt. ad bo. poss. secun
do q dabitur curator ad adeundam hereditatem.
vt. C. de adm. tu. l. cū quidā. sed hoc nō videtur ve
rum. quia curator non potest auctorari pupillo ad
adeundam hereditatem. vt. l. cum in vna. s. tutor. j.
de appella. 2 no. in. l. solet. s. titu. pīo. **Recob. l.**
cum quidam. quia loquitur in curatore adulti. **Py.**
soluit istud indissolubile alio modo. scilicet q existē
tia sui heredis confirmet dationem tutele. vt insti.
de here. que ab intest. s. posthumū. 2 de here. qua. 2
diff. s. sui. hoc tenet **Py. C. e. l. ij.** hoc etiam ego teneo
Cum em hoc sit ad cōmodū filij habere tutorem ex
istentia sui heredis hoc operatur. nec est sublata p
beneficiū abstinendi inductum a pretore. vt. l. si fi
lius qui patri. j. d. vul. 2 pu. sub. 2 ibi dixi. Sed si po
neremus q existentia sui heredis non posset opari
q testō fecisset de suo voluntariū substituendo
vulgaris vel alio mō: tūc esset recurrēdū ad p mū res
mediū positum. s. **Effect aliud remediū. scz q detur**
tutor ad adeundā hereditatē. vt. j. l. p. r. in prin. **Ad**
disco curator. vt dicit glo. sed tutor. qd q līf procedat
j. dicam. **Quero quid si non aditur hereditas.**
an hodie valeant relicta. vt. C. de lib. pte. auē. ex
causa. **Rū. non:** quia loquitur q testamētū rumpit
ex cā ex hēdatiōis vel pteritiōis tū. vñ q rumpitur
ppter hereditatē nō aditā ista iura remanēt incorre
cta **In casu tam hodie ē imutātū. s. si heres nō vult**
adire: quia ē phibitus detrahēre falcidiā: tūc valēt
relicta in testō 2 pars hereditatis vadit ad psonas
enumeratas in auē. de here. 2 fal. s. si nō expsum. et
de hoc ibi p **Ja. de bel. Quo** qd si fuerit ad
ta hereditas p aliquē institutū in re certa. an confir
mentur alia relicta in testō: q heredes vles nō adi

uerunt. **Rūdeo q sic. ar. hui. l. 2. l. testō. j. de ma. tes.**
pbo p rōnem. nam certuz ē testatorē decedere testa
tū. nā si heredes vles adibunt nō ē dubiū si nō adi
bunt tūc iste institutū in re certa erit heres vles vt
l. i. s. si ex fundo. de here. insti. qz tūc accrescit totum
ei. vñ est eadem rō. sicut si adierit vnus ex institutis
vlt. vt dixi in. l. ex facto. j. de here. insti.

Hereditas. Pendente aditione he
reditatis potest dari tu
tor pupillo. h. d. **Op. donec locus ē tes**
tamētariē tutele alie cessant. vt in auē. matri 2 auē
C. quādo mu. tu. offi. fun. po. 2. j. e. l. si qd sub cōditio
ne. sed hic testamentariū est confirmatus per existē
tia sui heredis. vt dixi. s. l. p. r. ergo 2c. **Sol. intelligas**
hic quando existētia sui heredis nō opabat. 2 aduer
te q hic dicit in tex. posse dari. q. d. nō succedit legi
timus ppter spem testamentarij. sed puenit ad datū
uum. **Op. tutor ad certū articulū dari nō potest**
vt. j. e. l. certaz 2c. hui. timore dicit qd q hic tutor
dat simpliciter nō ad adeundā hereditatē tū: qz talis
datio nō valeret vt in dīo fin dy. qd videt pbari p
tex. hic dū dicit. quasi nō sit nec speret 2c. sed **Ja. de**
are. intelligit isto cāu eē speciale. vt ad vnū articu
lum det tutor. s. ad adeundā hereditatem. vt. l. impu
ber. j. d. tu. 2 cu. da. ab his. puto quālibet practicas
eē bonā. tū diuersis casib. aut enim certū ē heredi
tatē eē locupletē 2 vtilē et datio tutoris extēdit ad
istū articulū. s. ad adeundā hereditatē. vt. d. l. impu
ber. aut hic ē dubiū. 2 tūc det tutor simpliciter quasi
nec sit nec speret alius vt hic. sed si sequat aditio in
cipit eē locus testamentariē 2 datiua extinguit. vt in
sti. de attill. tu. s. item si. puto tamē q si datus est tu
tor ad vnū articulū tū nō habet necesse facere dūe
tariū sicut dicimus in curatore dato ad litē. vt not.
in. l. de creationib. C. de epif. audien.

In tutelis. In tutelis attendimus nouissimā
scripturā. h. d. **Op. s. e. l. ij. So.**
hic quādo diuersē scripture reperiunt sup datione
eiusdē tutoris. ibi quādo sup datiōe diuersoz. quia
tūc vterqz erit. Sed s. s. de pecu. l. si qd cuz pecu. in
fi. vbi p dationē vltimū primus videt remot. **Sol.**
glo. aliud in pcura. vt ibi. aliud in tutore vt hic. Tu
dic q licet fuit scriptus primo vnus postea alī: tū
mē qz eodē tpe cōfirmant. tō valet datio vtriusqz: q
rō cessat in pcuratore. vt no. p doc. C. e. l. ij.

Qui filium Si nepos viuo auo incipit tene
re locū sui sicut cōfirmat testm p
l. velleiā. ita tutele datio. h. d. **Op. dicit h viuo auo**
successisse. contra viuos nō habet heredes. vt. l. i. s.
de here. ven. 2. j. p here. l. i. **Soluit. dicit. glo. 2 bñ i**
hereditate alicui qd nō succedit eo viuo. sed nepos
bene succedit in locū filij vt incipiat tenere primum
locuz viuo auo 2 filio mortuo. Ita loqz hic. q. d. suc
cedit in suitate. non in hereditate. **Op. dicitur h**
cum testamētū sit confirmatū. 2 sic innuit q ab inti
tio nō valebat. contra arguēdo a diuisiōe. vt in glo.
magna. Et solue q cōfirmatū ē testm. nō q ab inti
tio nō valuerit. valuit em q filius fuit institutus et
nepos substituit qd est pmissum p. l. velle. vt. l. gal
lus. in prin. 2. s. nūc de lege. j. de li. 2 posthu. 2 de ib
la cōfirmatōe testū hoc ē de pmissiōe legis velle. loq
tur h. **Mo. tū ex hac gl. q si filiū pterit decedat viuo**
auo testm si cōfirmat. dīn no. j. d. re. catō. l. fi. 2 vī ca
sus in. l. posthumus. s. idē 2 circa. j. d. in ius. rup. 2 irri
te. 2 ibi dicā. similē gl. habet in. l. p. e. s. si. j. de dona.
2 ibi dixi. **Op. datio tutele nō valuit ab initio. q nō**
cōfirmat ipediēte regula cationiana. vt. j. d. reg. ca. l. i.
so. regla cationiana nō pīnet ad tutelās. qz eaz dū
es cedit ab adita hereditate. vt vidistis. s. l. p. r.

Hereditas
fuit
gīt. vñ po
sit dari tu
ad vñ au
tū. ad bā
l. cū in vna
tutor. d. app
2 tutor. s. u
rator ad vñ
actū bñ tene
tur satisfā
l. mulier. 2 q
ibi bal. C. de
iure do.
Mecesse
facere. Ita
etiā no. bart.
in. l. tutor. in
prin. 2 ang.
l. cū in vna
tutor. j. d. ap.

Si furiosus Inabilis datus tutor intelligitur dat' cū fuerit abilis. h. d.

Servus. Servus alien' pōt dari tutor sub cōditōe libertatis: et si simplr def i dur bio vide tur ei data fideicommissaria libertas. h. d. **¶** Op. C. qui da. tu. pos. l. in servili. So. nō pōt dari a iudice vt ibi: s; a testatore sic. vt hic. **¶** Op. vt insti. e. s. seru'. vbi dicit nō valere. So. vt in gl. Et cir ca hāc materiā distingue sic fm ia. de are. aut seru' dat' tutor a iudice: aut a testatore. pōt casu nō val lat. vt. C. q. da. tu. pos. l. in servili. scdo casu aut testat' credi eū libeū et nō valere: vt. j. e. l. si q's tutorē. et insti. q. da. tu. pos. s. plane. j. de fideicō. l. l. genera liter. s. si q's tutorē. aut scit eū seruū: et tūc aut est p prius aut alien'. si ppu' aut puidit de ei' libertate et stat illi puiioni. vt. j. e. l. q. tutelā. s. pe. fm verā opī. aut nō puidit s; simplr dedit tutorē: et tūc erit liber directe. vt. C. de neces. ser. here. insti. l. si. et insti. q. da. tu. pos. circa prin. aut ignorat ppu': et videt' da ta fideicommissaria libertas. ar. hui'. s. aut erat alie' nus: et tūc aut fuit dat' tutor cū liber erit: et tūc erit tutor: vt h. s. pōt rīso. aut fuit dat' pure: et tūc s; deicōmissaria libertas videt' ei data et erit redimen dus et manumittēd'. vt hic scdo rīso. et. C. e. l. si pu pillorū. fm ia. de are. adde. l. et si nō ascripta. C. de fi deicō. lib. ibi vide' casus.

Spes sub cōditōe. Dece est valde notabilis lex. Spes testamētarie facit cessare legitimā et locus erit dati ue. Idē si testamētar' desijt esse naturalr vel civiliter iudice hoc principalr agēte: sec' si desijt esse nat' turalr vel civiliter iudice principalr hoc nō agente q' tūc legitim' succedit: s; nō succedit vbi aliq's ex testamētaris supuuit. h. d. pōt pōt qū testamēta ria nō cepit: s; eius spes subest. scdo qū cepit et desijt naturalr vel civilr iudice principalr hoc agente. tertio qū cepit et desijt psonalr vel civilr iudice pī cipalr hoc nō agēte. qūto qū testamētaria in vnius psona cepit et desijt et in alteri' psona supeit. scda ibi et si semel. tertia ibi q' si tutor. pūcto ver. ceterū q' est in fi. l. qūta ibi. plane. Ad euidētiā pmitte q' re gula est q' tutela testamētaria pcedit legitimā: et le gitima pcedit datiuā: vt pbat' ex ordine titulor. ff. et. C. et insti. et. C. qū mu. tu. of. fun. po. aut. matri et auie. et h. in gl. et. hoc pmissio pone casum in termi nis p terq' clarus est. **¶** Op. p. de ver. et si semel. ad ver. qd si tutor. **¶** Soluit in ver. et si semel. l. si ac cusat' et remor' adhuc supsunt reliquie testamētarie tutelae: nō h; locū legitimā: sec' qū tutor est mor tuus. vt in x. qd si tutor. idē nō. C. e. l. i. i. gl. magna. sed q' hoc videt' q' nō supsunt reliquie aliq. nā tutela te stamētaria finit cū tutor est remor': vt. l. si arrogati. s. ti. i. et. j. de suspec. tu. l. de creto. nec apparet i quo iste reliquie remaneat. vñ dy. declarat: intellige reliquias remanere qū remor' a tutela remanet ita abilis q' pōt dari tutor: s; qū nō remāet abilis. vt q' mor tuus vel deportat' ē tūc nō dicit' remāere reliquies fm dy. et q' in. d. l. i. et oēs cōiter. qd mibi nō placet q' remor' vt suspect' decetero illi pupillo tutor nō dabit'. vt. l. iij. s. qū pōt. j. de suspec. tu. et sic qū ad illū pupillū nulle remanēt reliquie. **¶** Reterea ex dco dy. seqret' hoc in cōueniēs. pone aliquē excusatum morbo ppetuorita q' nulla spes sanitat' supeit qd pōt esse: vt. l. si cū dotē. s. si marit'. s. so. ma. et de va ca. mu. l. pe. in prin. **¶** Et re fm eū succederet legitim' qū nulle supsunt reliquie. qd est i istū tex. q' idillincte vult q' qū aliq's ē excusat' pueniat ad datiuū. dic ergo q' ratio est illa quā pōt iuriscō. in tex. nā pōt casu remouet a iudice hoc principalr agēte: et idō iur

dex eū remouet vt aliū det. **¶** Et hoc dicit' tex. ibi: nā et idcirco abijt vt ali' det' et. et. j. de legi. tu. l. iij. s. qū pōt. et ibi est idē tex. et h. erat forte q' in senatus cōsulto pōtinebat. de quo h. sit mētio. **¶** In secūdo vero casu tutor desijt esse naturalr mortu' vel civiliter vt deportat': quo casu iudex pīcipalr hoc nō agebat vt eū remoueret et aliū daret: et sic cessat senatus cōsultū. s; lē iduxerūt hodie canoniste: q' si p bēda vacat aliq' in curia papa remouēte aliqū col latio spectat ad eū nō ad ordinariū. vt eū de pben. c. licet. et. c. pūti. l. i. vi. **¶** Et ex hoc seqtur alia psequētia pōe q' tutor est dat' in testō ad tps vl' ad certā con ditionē q' euenit: certe tutela finit. vt. s. e. l. tutor da tus. s; an pueniat ad līmū. videt' q' nō. fm dy. q' su perest psona abilis et sic reliquie. s; sec' puto fm ratō nē iuriscōsultū: q' tūc vere cessat tutela absq' alio fa cto iudicis: et sic loc' est seqnti līmō vt h. p hoc in st. q. mo. tu. fi. s. i. vbi assimilāt tutelā finiri morte ex aduētū diei vel p dītōis. **¶** Op. ad prin. l. extra gl. si spes testamētarie facit cessare legitimā multoma gis datiuā q' est min' potēs vt dictū est. **¶** Rñ. b. nō seqtur. nā tutele deferunt p eū modū p quē heredi tates. vt. l. i. et. ij. de legi. tu. s; q' dū spes est testamē tarie successiōis cessat līmā. vt. l. q' dū. j. de acq. he re. et. j. de re. iur. l. q' dū. et. C. cōia de succes. l. ateq'. sed in illa puidet iudex dādo tutorē: als curatores bonis: vl' dādo bonorū possessionē fm tab. vt. j. de here. insti. l. i. q's iustitua'. de reg. cato. l. ij. s. si sub cō dītōe. de cura. bo. dan. l. i. et ita hic donec est spes te stamētarie cessat līmā et deuēit ad puiōnē iudicis. **¶** Op. dicit' q' si est deportat' loc' est legitim'. **¶** Co tra. j. ti. ij. l. i. s. si apd hostes. So. ibi desijt esse absq' q' facto iudicis: tūc subest spes q' redeat ad tutelā ppter possliminū: in deportato sec'. s; q' etiā in deportato subest spes q' restituat'. vt. C. de sen. pas. p totū. s; illa spes est de iure spālī p viā restitutōis iō nō attēdit'. vt. l. iij. in prin. j. de fideicō. l. i. **¶** Refea illa restitutio nō pōt pcedi: nisi ab vno. s; a pīncipe ergo reputat' ipossibile. vt. l. apud iul. in fi. j. de le. i. **¶** Op. ad fi. nā l; vn' testamētarius tūc decesserit videt' esse loc' līmē sic in testamētis vbi ex postfacto pōt q's decedere p pte testat' et p pte itestat'. vt. l. circa. s. de iof. test. sic in tutela vt habeat vnū testamētariū et aliū legitimū. So. dy. et bñ: tutela est apud quēlibet i solidū: s; administratio diuidat'. vt. l. inf. tutores. j. de admi. tu. vñ iō nō pōt pueniri ad le gitimū: puidit ergo ptoz substituēdo datiuū. **¶** Et p dicit' circa materiā hui'. l. distingue aut tutor testamētari' nunq' fuit s; est ei' spes: et loc' est datiuo: vt h. et insti. de attill. tu. in prin. aut fuit et desijt: et tūc aut iudice h. pīncipalr agēte et loc' est datiuo: vt h. scdo rīso. aut desijt ex cā naturalr vl' ci uili iudice h. pīncipalr agēte: et tūc aut desijt in pso na vni' alijs remanentib' et loc' est datiuo: vt hac l. in fi. aut nullis alijs rmanentib': et tūc aut spes nō subest q' reassumāt: q' mortuū: et tūc succedit līm'. vt h. in x. q' si tutor. aut supeit ibi spes: et tūc aut superest spes de iure cōi vt in capto ab hostibus et locus est datiuo. vt. l. i. s. si apd hostes. j. ti. ij. aut su perest spes de iure spālī vt in deportato p restitutō nē: et tūc succedit līm' et cessat datiu'. q' illa spes nō attendit': vt h. fa. l. iij. s. nō tū. j. ti. ij. **¶** Quero qd si vn' fuit līm' et desijt esse. **¶** Dicit' succedit ali us seqns legitim' als puenit ad datiuū. In hac q stione puto distinguēdū eodē mō quo distinxī i tes tamētaria sic: qūq' tutor līm' nō fuit s; eius spes supeit. l. primi legitim' q' alios pcedit: et tūc nō ē lo cus seqnti legitio s; datiuo. vt. l. nō soluz. s. si liber tus. et ibi nō. j. de exen. tu. et. l. si tutor: i publice. s. i.

F F F

¶ Distingue adde bart. in l. i. C. eo. post glo. et doc. ibi

¶ Quis vl' depor tat'. Quare in deportato nō attēditur qd est de iur respālī. et vñ de bar. in l. in ter stipulārē. s. sacra. in vl timo brocar' do. de verb. obli.

¶ Remane re reliquie. not. q' si ples sūt tutores et vn' decessit an sit ali' subroga tus. videt' bal. in l. cum ma gistratus. C. qū puo. et ad de bart. gl. et doc. l. i. C. e. titu.

h Dicitur ca.
no. Mo. de
canoni. et ad
de bar. in. l. i.
C. eo.

i Quid i. p.
aui. in autē.
matri et auiē
habeat locū
in pauiā. dī
xi ibi p. bar.

de tu. et ra. distr. **Q**uoniam fuit s. desijt. et tunc aut facto
iudicis principaliter hoc agētis: et non est loc. sequenti le
gitimo s. datiuo. vt. l. ij. s. q.ri pōt. j. ti. ij. aut desijt
cā naturalī v. l. i. iudice hoc nō agēte: et tunc aut
supēst aliq. l. i. m. eiusdē grad. et loc. nō est sequenti
legitimo s. datiuo. vt. l. i. s. s. et aliq. s. j. ti. ij. ar. hui.
ius. l. in fi. Aut oēs legitimi eiusdē grad. desierūt
esset: tunc aut nō supēst spes q. reassumat: et succe
dit sequens l. i. m. vt. j. ti. ij. l. iij. s. s. si oēs. aut supēst
spes: et tunc aut ē spes de iure cōi. vt in capto ab ho
stib. et tunc nō succedit l. i. m. s. datiuo est loc. vt. l.
i. s. si apud hostes. j. ti. ij. aut supēst spes de iure spe
ciali: vt in deportato: et succedit sequens l. i. m. nec est
loc. datiuo. vt. j. ti. ij. l. iij. s. pe. **Q**uero qd si da
tiu. desijt eē. Dicit gl. q. pueniat ad legitimū si est
alis puenit ad datiuū. vide gl. istā in qōne ista tex.
deficiūt. Et glo. breuif loq. tur. dicit enī q. si deficit
datiu. puenit ad legitimū: et sic p. sup. pōt q. ille ha
bebat datiuū q. poterat h. e. legitimū. **E**lidēdū
est ergo quō potuit hoc esse. **R**ū. p. rō q. legitim.
nō erat adhuc idone. et tunc gl. pcedit clare. nā ad
ueniēte legitimo cessat datiu. vt. l. i. si tutor respubli
ce. s. i. de tute. et ra. di. et. l. nō solū. s. si libert. de ex
cu. tu. Itē pōt esse q. dat. fuit datiu. tutor ei q. po
terat h. e. legitimū in casu hui. l. i. p. p. spem testa
mentarie: tunc etiā gl. pcedit: q. deficiēte datiuo pue
nit ad legitimū. qd itelligit si q. datiu. deficit spes
testamentarie defecerat: alis si sup. sit: sic ab initio im
pediuit legitimū: et ita tunc ipediat. Itē pōt esse q.
fuit deuentū ad datiuū in locū excusati v. l. remoti:
et tunc si datiu. desijt esse morte naturali v. l. ciuili p.
uenit ad sequentē legitimū qd est not. et qd dī. s. aliq.
remoto v. l. excusato puenit ad datiuū: itelligit pro
prima vice: sec. si ille datiu. postea naturalit eē de
fuerit: vt hac gl. q. oēs istos casus cōprehēdit. et hoc
etiā dicit canonistē. **N**ā q. p. bēda vacat in curia
papa pcedit: s. alio postea mortuo naturali d. fieri
collatio p. ordinarū. et sic p. prima vice deuoluit. vt
eē de p. bē. c. licet. et. c. p. n. l. i. vi. **E**xpedita est gl. p.
ut p. p. ad. l. p. t. net. **E**t mō glo. intrat qōnes
aliq. p. q. s. oportet nos examinare de tutela q. de
ferē m. i. et auiē. **A**nteq. veniā ad qōnē gl. quero
an m. i. et auiā possint eē tutrices. **R**ū. de iure isto nō
poterāt esse nisi hoc ipetrarēt a principe. vt. s. ti. i. l.
fi. de iure. C. fuit introducta qdā solēnitās. s. q. post
impetratiōnē req. rebat decretū iudicis: et q. cū iur
ramēto renūciaret scōis nuptijs. et hoc locū habet
bat si nulli supēssent legitimi. vt. C. q. n. mu. tu. of. f. i.
po. l. ij. hodie p. iura aui. est imutatu. primo q. nō re
q. ritur ipetratio a iudice: s. hoc eis p. mittit a lege.
secundo est imutatu: q. de iure. C. et. s. f. o. z. nō fiebat
mētio nisi d. m. f. e. hodie p. mittit m. i. et auiē solū. **T**er
tio est imutatu: q. hodie m. i. et auiā si volūt p. ferit
tur oībus legitimis et datiuis: exceptis testamentariis
cū olim l. i. m. p. ferebant vt dixi. **Q**uarto est imuta
tu: q. p. iura. C. debebat cū iuramēto renūciare secū
dis nuptijs. qd iuramētū hodie tollit. **P**refea suf
ficat si sine iuramēto renūciat secūdis nuptijs et vel
le. et oīni alio legis auxilio. **Q**uinto p. iura auctētis
corū debitor et creditor nō p. t. assumere tutelā. vt
C. q. da. tu. pos. aui. minoris. s. in m. f. e. et auiā h. non
ob. vt. C. q. n. mu. tu. of. f. i. fun. po. aui. m. i. et auiē. sum
pta ex corpore. de h. e. q. ab ite. s. ex h. i. s. et aui. sa
cramētū. et aui. ad h. eo. ti. s. i. p. ta ex corpore: vt sine p.
bi. ma. debi. et cre. **Q**uero qd in pauiā. **V**idēt
q. nō possit esse tutrix: cū tex. dicat m. i. et auiē soluz
Cōtrariū credo. nā pauiā vere est auiā: s. adiciat
dictio pro: vt. l. i. cui eoz. s. ij. de postu. et. l. q. m. appel
latōe. de ver. sig. dīcā in. l. gall. s. instituēs. de lib. et

posthu. **Q**uero qd de m. f. e. naturali tū. **B**lo. in
auf. m. i. et auiē. dicit q. pōt esse et b. i. vt. l. i. fi. C. quā
do mu. tu. of. f. i. fun. po. et in auf. vt sine p. bi. ma. de
bi. et credi. s. i. **I**dē vidēt de m. f. e. spurij. vt no. i. l. fi. k
C. q. n. mu. tu. of. f. i. fun. po. **S**z putarē distinguendū
vtrū m. i. fuit illustris vel nō: vt distinguit in succes
sione. vt. C. ad or. l. i. q. illustris. **Q**uid si est p. a. et
m. i. **R**ū. si p. a. est legitim. ipe p. ferit. vt. l. ij. in fi. C.
q. n. mu. tu. of. f. i. fun. po. nā tex. q. dicit m. f. e. p. ferēdā
legitimis intelligit. s. a latere. vt tex. exprimit in. d.
s. ab h. i. s. et in auf. de h. e. q. ab ite. col. viij. ergo i
ascēdētib. iura antiq. remanēt incorrecta. s. si esset
p. a. naturalis tū. puto matrē esse p. ferēdā. vt. C. q. n.
mu. tu. of. f. i. fun. po. l. i. si. sicut in successiōe p. ferit. vt in
fi. de succe. cogna. s. vulgo. et. j. v. i. cogna. l. hac pte
p. a. autē naturalis nō succedit filio suo ab intesta
to: nisi forte in duab. vncijs sic fil. p. i. vt. l. ij. C. de
natu. lib. et ibi p. azo. in sūma. l. m. f. e. vero succedit sim
plicif. **Q**uero qd si est au. et auiā. **D**icit qdā
ambos admittēdos. dic si est au. p. n. us et auiā pa
terna: de necessitate sequitur q. illa auiā est nupta. si
poneremus eā esse nuptā: et p. n. s. repellit a tutela:
q. nupta: et p. ferit auus. idē si ponam. auum mater
num et auiam maternā: sed si ponam. auū p. n. us et
auiā maternā vel ecōuerso et legitimis: et tunc pce
dit qd quā gl. format in auf. m. i. et auiē. et puto auū
p. ferendū: q. tex. in corpore dicit eas p. ferri l. i. m. i. s.
ex latere nō ex linea ascēdētū. **E**t si diceres leges co
dicis q. dicebat l. i. m. i. s. p. ferri nō loq. ban. de auiā:
fateor: tū. q. eadē est rō in auiā q. in m. f. e. s. i. ad ter
cul. l. ij. s. si m. i. s. si filij. nō enī fuit de mēte legis fa
cere cōditionē meliorē auiē q. m. i. s. s. si ponerem.
auū et auiā naturales tū. tunc p. ferit auiā sicut in
successione. vt dixi. s. in m. f. e. **Q**uero qd si est ma
ter et au. **D**icit gl. in auf. m. i. et auiē. q. p. ferit auus
tan. q. legitim. cū sit de ascēdētib. qd nō p. l. s. quia
tex. vñ sumit auf. m. i. et auiē. vocat eos ad tutelam
sicut ad hereditatē. s. absq. dubio in hereditate p.
ferit m. i. auo: vt i. auf. defuncto. et ibi no. C. ad tercul.
et qd ibi no. ergo au. nō est legitim. q. nō succedit
Quero an idē sit in cura q. m. i. et auiā p. t. esse
curatrices. **T**ex. nō clare exprimit: tū. glo. et doc. om
nes tenēt idē in cura qd in tutela p. idētitatē rōnis
vt no. in. d. auf. m. i. et auiē. **Q**uero an m. i. et auiā
cogan. suscipe tutelā. **R**ū. q. nō: q. tex. in corpore
et in auf. m. i. et auiē. dicit p. mittit. nō dicit p. cipis
mus. **E**t idē tenet gl. in auf. m. i. et auiē. **Q**uero
et m. i. aliq. l. i. intro gl. mag. an tutela q. deferē matri
et auiē sit l. i. m. a. vel datiuā. **B**l. h. dubitat vidēt q. sit
l. i. m. a. vt. l. om. nē. C. ad tercul. **E**cōtra q. sit datiuā:
q. per. l. C. legitimis eā p. cedebāt. **P**reterea lex non
facit eā tutricē nisi ipa velit vt dixi. vñ gl. in auf. ma
tri et auiē. dicit q. nō est legitia nec datiuā s. anoz
mala. idē spe. in ti. de tutorib. dīc dy. m. f. e. esse legi
timā. primo p. tex. d. l. o. e. m. scdo p. l. ij. s. si m. i. s. q. si
pater. ad tercul. **E**go allego. l. p. e. C. in q. cau. pi. ta.
otra. et hoc puto verū. s. q. sit l. i. m. a. hodie p. iura au
ten. qd apparet: q. alijs legitimis p. ferit. et nō intel
ligo l. i. m. a. per. l. xij. tab. s. p. dictas p. tōnes. s. i. l. e. dī
cū. de fiduciaria tutela. C. de legi. tu. l. iij. et ibi p.
glo. et doc. dīcā in. l. ij. s. si. j. ti. ij. **N**ō ob. q. demus
volēs admittit: q. p. hoc nō definit esse legitimā: s.
cut videm. in legitimis h. f. dīb. q. qdā sunt sui et ne
cessarij. qdā volūtarij: ita in legitima tutela quedā
est necessaria quedā volūtaria. **Q**uero qd si m. i.
vel auiā est data tutrix in testō: an dice. testamēta
ria. **B**l. h. i. c. finalr dubitat. veritas est q. est testamē
taria: q. dari pōt p. auf. m. i. et auiē. et erit testamēta
ria volūtaria. **A**lij sunt testamētarij necessarij: sicut

k Ut no. in
l. i. vide bal.
in. l. i. C. quā
do mu. tu. qd
in p. f. e. p. n. i.
vide bal. i. d.
auf. matri et
auiē.

l In sūma.
vide etiā bar
to. in. l. i. s. i. de
h. i. s. q. vt i. dī.

m Referit
legitimis. s.
bal. in. d. auf.
matri et auiē
dicit q. hoc
nō ponit pro
cōstanti.

dicim? in heredib? **¶** Quero p aut. requir? q maf
et aua renūciat scdis nuptijs velle. et omi alij legi
auxilio. quid si nō renūciat scdis nuptijs: an valeat
ista assumptio tutele. vidz q sic: qā omissio modice
solēnitatis nō viciat. vt. l. i. in fi. s. de vē. inspi. r qd
no. C. de iudi. l. rē nō nouā. **¶** Contrariū credo q in
datōe tutori qūqz mō est erratū nō valet datio.
vt. l. tutor si fuerit. j. de tu. et cu. da. ab his. Itē quia
ista solēnitatis posset esse multū p iudicialis: ergo p
sumit necessaria. vt. l. diu. de in iteg. resti. et. l. cū hī.
s. si ptoz. s. de trasac. q aut posset esse multū p iudic
ialis oīdo. **¶** Tertū est q ista q bz secū dū vīrū ē mul
tū suspecta legit: q lex psumit q excoaret filiū. p
pter secū dū vīrū. vt. C. de admī. tu. l. lex qz tutores. r
aut. ad hec. C. qū mu. tu. offi. fun. po. s. idē dicem?
in ea q bz animū r p filiū nubēdū: sicut in ea q iā nu
pserit. sile q bz animū et p filiū diuertēdū: vt. l. si p
binā. s. i. s. re. amo. et. j. q r a q. l. s. r si marito. circa
fi. p hoc optime tex. C. de nup. l. iperiales. s. s. si ta
les. **¶** Reterea pbat in tex. i aut. vt sine. phi. ma. de
bi. et credi. s. qz nō. x. mor. tū. coll. vj. ibi dū dīc: se
cūdas cōcupiscētias r. et ex illo verbo apparet q
p cupiscētia secū dū nuptiaz ita eā reddit inabilē
sicut ipse nuptie iā pte. **¶** Reterea de iure antiquo
cogebat hoc iurarcialis nō admittēbant. hodie nō
remouet iuramētū: s. renūciatio requir? ergo i alijs
remanet idē effect? s. q renūciatio omissa viciet.
¶ Reterea iudex q dat eā tutricē cū secūdis nuptijs
nō renūciauerit fecit h ignorās: an illa pfer animū
nubēdū vīrū: tū ad istū effectū requir? renūciatio: r
go errauit in iure magni p iudicij: merito nō fuit tu
tela legitie assumpta: nec poterit administrare. **¶** Que
ro qd si mulier nō renūciauit velle. **¶** p. in aut. mī r
aue. s. allegata. dicit q ista renūciatio modicū rele
uet: ex quo seqtur q ei? omissio nō viciaret. et cum
esset semel hic de facto ista qd fuit mī r oīfū quod
dā cōsiliū qd dicebat esse cuiusdā magni doctoris
antiq de bononia q vocat? est federic? de scalis. q
determinabat q ista renūciatio esset modici p iudicij
et sic ei? omissio nō viciabat. **¶** Contrariū puto q
omittit res magni p iudicij: vt vidz dicere gl. d. aut.
mī r aue. **¶** De igit q mlier debiti pupilli nō ex
geret vel bz p tutores p qb? possibile est eā obliga
ri vīrū pstituit actorē: et sic esset intercessio vīrū iuuare
velleia. qre op? est ei? renūciat. **¶** Et idō pcludo q si
aliqz istorūz omittit: omittit res magni p iudicij: et
nō erit līma tutrix. hoc vidz sentire gl. ex de appel.
c. ex pre. et idē vidz sentire spe. in ti. de tut. r ita p
lūm? i hac ciuitate: egoz qtuor aduocati. **¶** Que
ro qd si renūciauit vellei. r scdis nuptijs: r nō fuit
dictū et omi alij legi auxilio: an valeat. **¶** Et videt q
sic: qz tex. in aut. mī r aue nō requir? q renūciat: nisi
secūdis nuptijs r velleiano. **¶** Reterea nō vidz
q bēat aliō bñficiū: et sic adiectio illi? generalitatē
nō videt necessaria. **¶** Contrariū dico: qz mulier i mul
tis iuuat in qbus nō iuuaret mascul? pīo in iuris
ignoratiā. vt. l. si. C. de iur. et fac. ig. et in plib? alijs
et iō p hac renūciationē oīa bñficia mlieri tollunt
et reducūt i eo casu quo eēt si eēt tutor mascul? n. vī
puto q hoc casu p tali debito posset ista mlier ca
pi et icarcerari: s. als sec? vt. C. de offi. diuer. iu. l. i. r
aut. ibi posita. s. talia bñficia als p renūciationē nō
pūt tolli: r tū hoc casu tollitur legis auctoritate p
mittēre hac renūciatōz. vt p3 in vellei. cui fm veraz
opi. renūciari nō pōt. vt no. p doc. l. si. C. ad vell. pro
bat in. l. doli exceptē. s. diuerfas. j. denona. et p cy.
in. l. si qz in pscrībēdo. C. de epi. r cle. puto tū q bñ
ficia q cōpeterēt mulieri etiā si mascul? esset vt non
cōueniat a filio nisi qren? facere pōt p hac renūciat

tionē nō tollit: s. solū bñficia mulieris. **¶** Quero
qd si nō renūciauit scdis nuptijs: nec vellei. spāliter
sed gñalit omi bñficio. an valeat. rī. non est necesse
q exprimat de vell. spāliter: qz illud est bñficiū mu
lieris: et iō de necessitate pcludit sub generali renū
ciatōe: sed est videre an sit necesse q exprimat de se
cūdis nuptijs. nā posse transire ad scdas nuptias
nō est bñficiū seu pñilegiū: sed qdā facultas cui
bet cōpetēs: et illa sub illa generali renūciatōe nō
cōprehenderet. vī est necesse q exprimat vt dictū
est. **¶** Quero qd si in tutela nō obligauit expresse
oīa bōa sua: qd requir? vt. d. aut. vt sine. phi. ma. de
bi. et credi. col. vj. **¶** Dicit qdā q nō viciat: qz bona
sunt tacite obligata p administratōe. vt. l. p officio.
de admī. tu. **¶** Contrariū puto verū. s. q requat expssa
obligatio: qz multi sūt effect? hypothēce expsse ob
ligatōis vītra q tacite maxie in casu. l. assiduis. C.
q po. in pig. ha. et hoc dicit tex. in. l. de creatōib? in
fi. C. de epi. au. **¶** Quero pōe q duo sunt tutores
dati in testō maf r cñeus: an maf erit tutrix. **¶** Qui
dā q nō: qz testamētari? pfer ei. r glo. i aut. matri
et aue. dicit q vterqz erit tutor r bñ. **¶** Quero si
maf est data i testō: an egeat pfirmatōe. qdā q sic.
p. l. q in aliena. s. quanq. de neg. ges. tu dic q illa. l.
loqur de iure antiquo. hodie vero nō eget pfirmatōe
s. est necesse q tutelā agnoscat corā iudice r re
nūciat illis bñficijs de qbus dictū est. s. tangit in
d. aut. mī r aue. **¶** Quero qd si datū tutor est a
iudice mīe ignoratē: an valeat. **¶** De hoc hēm? gl. cō
trarias. de hoc dīcā in. l. tutor si fuerit petīt? j. de tu
to. r cu. da. ab his. i gl. i. vbi gl. pōit. **¶** Quero mu
lier q trāsiit ad scda vota pñuat tutela? qd si alif
luxuriata est. **¶** Glo. dicit q idē vt no. in aut. de resti.
et ea q parit. s. si. et no. in aut. sacm. C. qū mu. tu. of
fi. fun. po. pbat in. l. vlt. illi? tituli: vbi dīc q maf dz
pudicitia suā itactam pseruare. **¶** Quero mīe ex
clusa a tutela p trāsiit ad secūda vota. ad quem re
dit tutela vtrū ad legitimū vī ad datiuū. **¶** Dicit gl.
siue dicas eā testamētariā siue legitimā siue datiuā
hēs rñsionē ex pdictis. s. in. d. aut. sacm. dicit glo.
q vadit ad datiuū ad instar ei? q remouet vt suspe
ctus. **¶** Ista qd fuit semel i ciuitate ista p tutela filie
bernardini comitis de merciana et fuit cōmissa bo
nonie qtuor doctorib? s. Ric. de mal. q erat ibi tūc
relegat? do. Ja. de bel. do. Ja. bu. et do. **¶** Rai. de
for. q fuerūt discordes. do. Ric. r do. Ja. de bel. dī
cebāt q erat loc? datiuē. vt i gl. pdicta. do. Ja. bu.
et do. **¶** Rai. dicebāt q erat loc? legitie. et hoc pbat
do. Ja. bu. sic. regla est q donec est legitim? nō per
uenit ad datiuū: s. līm? excludit datiuū vt dictū ē.
habem? ergo dicere et rñdere ad iura q faciūt in cō
trariū q vident velle q sit loc? datiuo. pīo p h fac
l. i. in fi. C. qū mu. tu. offi. fun. po. q dicit q matre ex
clusa loc? est datiuo. **¶** Rñ. illa loqur fm tpa antiq
fm que mī non poterat esse exīte legitimo: merito
ea exclusa puenit ad datiuū qz null? erat legitim?
¶ Itē q sit loc? datiuo. vidz tex. in. l. oēm. et. l. matres
C. ad tercul. et in q. ca. pi. ta. d. l. iij. als pe. et in aut.
de nup. s. sinat tutela. col. iij. et. C. q pe. tu. l. mī r s.
sed ad oēs illas. l. rñdebat **¶** Jac. bu. q loquunt qū
nō supsunt legitimi. sinat legitimi supessent: tūc
remaneret regla. s. q exīte līmō datiu? repellit. p
hoc fa. j. q pe. tu. l. iij. et. l. diu. **¶** **¶** S. d. istud vltimū
facit. d. aut. sacm. r qd ibi no. i gl. s. q mater remo
uet vt suspecta: et p dñs deuenit ad datiuū. et in il
lo pñlio nō rñdet ad istud dñs. idō mī vīdē dīcē
dū q tres sunt casus qū mater nunq assumit tute
lā: s. vadit ad iudicē: r dicit nolo esse tutrix: r peto
dare tutorē filio meo. r tūc nō est dubiū q deferē
f f f ij

¶ Priuatur
tutela. vīd q
dīc in. l. sciāt
C. de legi. be
redi. p? bar.

¶ Tutor ma
sculus. adde
bar. in. d. au
tem. matri et
aue. r qd ibi
dīc.

legitimo si est. vt. l. ij. j. q. pe. tu. qñqz mat assumpfit
tutelā et postea desijt esse. hoc pōt esse duobz mo-
dis. pñō q vadit ipa ad iudicē et dicat. ego intēdo
trāsire ad secūda vota detis tutorē filio meo: tñc pu-
to q sit loc⁹ datiuo. ita loq̄tur glo. in auct. sacm. et
gl. b. posita. nā corā iudice manifestat. pñō ista cau-
sa suspitōis et idcirco abijt vt ali⁹ def. vt tex. dicit
in hac. l. idcirco inuit ad manifestādū hoc iudici vt ali-
us def. Si vero mat nō curauit de iudice: nec de fi-
lijs. s. s. simplr ad secūda vota trāsuit: tñc ipō iure ces-
sat esse tutrix. vt. d. auct. sacramētū. et hoc iudice nul-
lo mō agēte: sed a iudice factū nō est s. a lege: meri-
to deuenit ad legitimū nō ad datiuū. vt hac. l. z qd
s. dictū est. ¶ Quero an statim cū mat vadit ad iu-
dicē z dicit velle trāsire ad secūda vota desinat eē
tutrix ante q trāseat. ¶ Gl. C. in q. ca. pi. ta. d. l. ppter.
dicit q nō. allegat. l. oēm. C. ad tercul. et in auct. de
nup. s. sinat tutelā. expñs iust. de cura. s. iterdū.
qd mibi nō placet. nā ab initio nō dare tutrix: nisi
renūciaret scōis nuptijs. vt dictū est: sic statim cū
supuenit anim⁹ nubēdi incipit eē suspicio. ergo zc.
¶ Reterea sufficit hoc allegare. s. postea nō nubat.
qd est no. ar. C. de nup. l. impialis. s. s. et si tales. p
hoc tex. in. d. s. sinat tutelā. in auct. de nup. ibi z vo-
lēte ad nup. venire zc. Et ex hoc puto idē in sponsa-
libus vt extractis spōsalibz statim desinat esse tu-
trix. qd tāgit spe. de tutore. s. nūc dicēdū. ¶ Quo-
ro dñi qñ mat vadit ad iudicē ante q nubat locus
est datiuo: an iudex dz dare illū quē mat petit. ¶ Gl.
in auct. sacramētū. dicit q dz petere. z sic vidē velle
glo. q iudex dabit petitū a matre. Alij doc. dicunt
q petitū a matre non dabit de necessitate. et ita re-
fert cy. fuisse determinatū z cōsultū bononie p quen-
dā solenē doc. z aduocatū q noīat⁹ est dñs ¶ Bal.
de malauol. z do. ia. bu. i. pñ. d. quo. s. dixi. l. tenet
idē in. l. p credēdū. in fi. j. q. pe. tu. vbi dz: q mris pñ
lū nō est sufficiens ad eligēdū tutores. et nulla. l. est
q dicat q iudex teneat dare petitū a mīre: s. q mat
teneat petere z noīare z in arbitrio iudicis erit dare
illū vel nō. vt. C. q. pe. tu. l. matres. et. j. ad tercul. l. ij.
s. si mat. z oēs alie. l. l. allegat in pcedētibz. q. dua-
bus. ¶ Istud etiā tenet ia. de are. et refert cy. i. auct. ma-
tri z auct. et cōiter hī i scriptis suis. s. do. Ri. mal.
dicebat q nō erat verū q ia. de are. hoc teneret. tñ
cōiter scripta dicūt. ¶ S. qñ qd si mat est minor
xxv. ānis z sperat effici maiorē ante pubertatē filij.
an sit locus⁹ sequēti ltimo vl datiuo. ¶ Et vidē q da-
tiuo. vt. l. nō solū. s. si liber⁹. de excu. tu. et. l. si tutor
reipublice. s. i. j. de tute. z ra. dist. ¶ In pñrariū facit: qz
mater nō est legitima tutrix: nisi qñ vult. ¶ Nunc ad
ppositū nos dicim⁹ q sequis testamētuz tollit pri-
mū si est validū p se. sec⁹ si expectaret cōfirmationē
q pdeat ex voluntate alteri⁹ vt si fili⁹ in eo est pteri-
tus. vt. l. cū in secūdo. z ibi no. j. de inius. test. pbat
j. de lib. et posthu. l. si fili⁹ q in ptate. ita in pposito
cū tutela descēdit ex voluntate mulieris i futuro nō
ipedit aliū legitimū. hoc tñ nō pono p constanti.
¶ Quero qd si prim⁹ legitimus est debitor vl cre-
ditor: an sit loc⁹ sequēti legitimo vel datiuo. ¶ Dicaz
in. l. si ipuberi. j. de tu. et cu. da. ab his. z multa alia
circa hoc. ¶ Quero si mat trāsuit ad secūda vo-
ta: z añ a iudice petit dari tutorē filio et datus est
mō supēst auia q vult esse tutrix. qñ qz pferat. m.
auia pferēdā per tex. in corpore q dicit eā pferri om-
nibz exceptis testamētarijs. vñ etiā si tenerem⁹ opi.
glo. q deberet dari petit⁹ a matre: hoc casu nō pce-
deret. qz nō est loc⁹ datiuo: s. auie q pcedit oēm da-
tiuū. ¶ Quero pōe q pater est exbānit⁹ vel aliter
pdenat⁹. ita q filij efficiunt sui iuris z egēt tutore

An sit lo-
cus. add bal.
in auct. sacra.
C. si aduer. vē
di. z spe. i. ti.
d. tute. s. nūc
dicēdū. s. s.
pone aliq. et
dicta in. d. au-
tē. mīri z auie

fm gl. insti. q. mo. ins pa. po. sol. s. relegat. an mat
poterit esse tutrix cū sit nupta. ¶ Rñ. sic. qz tex. dicit q
oportet eā renūciare scōis nuptijs: qñ dicat ille nu-
ptie ex qbus orti sunt filij nō sunt ipedimēto: quo-
min⁹ possit esse tutrix. et hec sufficiat p mō.

Certarum⁹. Tutor nō pōt dari certe
tati. h. d. cū duabz. l. l. se. ¶ App. q vale-
at datio hec ac si in vniuersum dat⁹ esset: sicut si dñ-
cū in hereditate. vt. j. de here. insti. l. hēditas. ¶ So.
quidā hoc fatent. s. hoc est ptra. l. et si dat⁹. j. e. dic
ergo aliū in hereditate vt ibi aliū in tutela vt hic.
¶ Et pōt esse rō: qz qñ aliqz instituit in aliqz re: z ali-
qd hz iure hereditario: merito illd pōt extēdi ad to-
tā hereditatē. s. si aliqz dat tutor ad vñā rē nil hz
ei⁹ qd est tutelle q principaliter est vis in capite libero
zc. et hoc est qd dicit tex. q pñone nō rei zc. qd pro-
bat a fili⁹: qz q hz aliqd iurisditōis pōt. progari ei⁹
iurisditio. sed eius qui nullam habet nō pōt. vt. l.
pñatorū. ¶ De iurisd. om. iudi. et. l. i. et. ij. de iudi.
sed ista nō est bona ratio qñ tutor dat deduct⁹ res
bus. nā ipsa datio pñinet vitiū et nō valet vt h. sed
si qz daret tutorē simplr postea phibet administrare
certas res bñ valet. ar. l. plenū. s. i. s. de vsu z habi.
¶ Sic ergo q rō est: qz institutio est fauorabilis ex
vtraqz pte. ex parte testat⁹: vt decedat testat⁹. ex
pte instituti vt succedat. tutela vero pñinet grauā-
mē et on⁹ ex pte tutoris. s. sit fauorabilis ex parte
pupillit: sic nō fit ita larga interpretatio. ¶ App.
s. i. i. l. q habet. in fi. ¶ So. ibi loq̄tur in curatore ad
lites. ¶ App. C. de in lit. dā. tuto. l. ad lit. ¶ Sol. ibi
expōit tutor. i. curator. ¶ App. ad. l. qz pñone. de le. iij.
s. e. et insti. de excu. tu. s. dat⁹. et. j. de admi. tu. l. cū
pñes. s. tutor. vbi dz q tutor dat rei. ¶ So. verū est
secundario: s. principaliter dat pñone vt hic. z pñ in
diffinitōe tutelle. dat enī ad tuendū eū q pñ eratē
se defendere nēq̄t. ¶ App. C. de nup. l. i. copulādis
¶ So. ibi in curatore q dat principaliter rebz. ¶ Ulti-
mo ad. l. si tamē. op. de. l. l. pcedētibz. ¶ Dicit glo. hic
dat cūdā vniuersitatē. s. rei africane vel italice.

Contra hoc vidē. j. de here. insti. l. ex facto. vbi ra-
liter instituit⁹ vidē instituit⁹ in re certa. ¶ Qñ mīdeo q
de stricto iure etiā ista datio nō pcedit. tñ de pñue-
tudine admittit. et hoc est qd dicit iuriscōsult⁹. et
hoc iure vtimur zc. Ex vsu enī magis hoc pbat q
ex stricti iuris rōne. et h vsus pōt esse cā quare tu-
tor simpliciter dat⁹ pōt se excusare ab administratōne
rerū q sunt in alia puincia. vt. C. de excu. tu. l. testat⁹
mēto. vñ forte testator sic dādo itellerit q esset tu-
tor simplr: tñ administraret tantū bōa q essent in illa
puincia. p hoc dicit Ia. de are. q si aliqz daret tu-
torē rebz q sunt in certa villa q nō valeret datio
secus in rebz q sunt in certa puincia fm dictā rōnē
¶ Itē hodie si dare rebz que sunt in vna ciuitate cū
habeat hodie territoria z iurisditōes distinctas. vt
no. in. l. si. C. de pñscrip. lō. tēp. ¶ Ultimo hec gl. est
ar. ad questionē. reliq̄t tibi testator qd qd hret pusij
postea supuiens ibi multa qñuit. querit an ad te-
ptineat. si tenem⁹ hāc glo. q sit relictū vniuersitatē
tñc pñinebit ad te sicut repit tpe mortis. vt dicim⁹
in grege et in peculio. vt. l. grege. j. de le. i. et. l. pecu-
liū. j. de le. ij. si dicim⁹ q sit relictū certarū rerū inspi-
cit tps testī. vt. l. si. s. i. j. de leg. ij. et. l. si ita. j. de au.
et ar. le. et hoc ibi tetigi in. q. de eo q reliq̄t podere
qd hz in tali villa. tetigi in. l. i. j. de rebz dubijs.

Squisita etiā in pñali plata in tutelā
equiualeat vniuersali nō tñ cōmpēdit eos
de qbus pñat testatorē nō sensisse. h. d. ¶ No. q

Certarum⁹. addē ad
istaz. l. q not.
bar. s. e. r. l. i. i.
hereditatē. in
prin. curato-
rē alit q ad
lites pōt dari
ri ad vñā rē
cū. vt. l. l. nec
nō. cū. l. se. de
tu. et cur. de.
ab his. z ad
de h que no.
bal. post glo.
in. l. i. in prin.
C. eo. et qz cu-
rator possit
dari ad vñā
rē tñ nō solū
ad lites. s. gl.
i. l. si. s. sinat
tē. in. ij. col. C.
de bo. q libe-
quaz ibi not.
doc. maxime
bal. q dicit
esse elegēs
et ibi querit
bal. an possit
dari curato-
rē ad solēdū
statutū requi-
rit pñlū. z di-
cit q nō.

Sic ita
l. tici. in
prin. vide ibi
glo. imola. r
pau. de ca. s.
bal. in. l. sicut
certi. de resti.
in inte. tenet
dñi. l. s. d. bar.
hic nō faciat
mētionē. et s.
fauore resti. q.
casu non tra-
ctat de one.
re aliorū. hic
aut tractatur
de onere tu-
toris. fac. fm
en. l. iij. C. de
inof. test.

Sic pbat
nō. q. de teste
q. reddidit rō.
nē dicit sui q.
dicit hoc esse
verū. q. sum
certus. fa. q.
dixi post bar.
in. l. q. interro-
gar. de peti.
here. r. quod
no. inno. in. c.
cū cam. de te-
sti. et q. dicit
in. l. q. d. r. s. si
arbitr. de ar-
bi. r. no. bal. i.
l. solam. in. ij.
col. C. d. testi.
vide tñ bal.
et imo. l. l. pa-
terfa. in. fi. ij.
col. de here.
in. l. iij.

Sic ita
to. eligi
per ista. l. se
queret q. fili
us naturalis
nō posset da-
ri tutor. quia
nō pōt cape.
vide istū tex.
tñ euz limita-
fm. l. natural
i. tñ. et vide
bar. in. l. lites
in potestate.
de his q. sunt
sui.

appellatio filij refert ad oēs. qd intelligit glo. si nō
fiet adiectio pprj nois. tñ enī ad aliū nō extēditur
qd nō. Idē dicit cy. in. l. quicūq. in prima qōne. C.
de ser. fu. **S**ed nō. q. indefinita equipollet vni
uersali. qd dicit vt dixi in. l. si plib. j. de le. ij. **T**er-
tio nō. q. ppter mētē testatoris q. credebat se alium
filium nō habere appellatio filio: nō ad aliū nō exten-
dit. idē dicit dy. in institutōe facta de filiis vt nō cō-
phendat ille quē testator credebat mortuū. facit. j.
de lib. et posthu. l. tici. in prin. Et istud facit ad ea
que dixi in. l. q. filiab. in prin. j. de le. i. **U**ltio nō.
tex. ibi. et si q. cert. sit. q. cert. est ille q. de aliqua re
habet aliquā op. vehemētē. facit. j. de aq. plu. ar. l.
in summa. s. pe. et si. fm **I**a. de are. et sic facit q. si te-
stis dicat interrogat. quō scit. nō det. q. est cert. nō
pbat. q. nō deponit p sensu corporis. pōt enim
esse cert. vehemētī opinione q. pōt esse falsa. vt hic
patet. facit. j. de acq. here. l. cū qdā. s. qd d. r.

Testamētarij nō cogit
a iudice satisfāre: s. qñ
possunt offerre vt soli admistrēt ad qd ad-
mittunt: nisi alij etiā offerat idoneū iudici cogno-
scēt aliud videat. q. si ples simul offerūt idoneior
eligit. h. d. cū. l. se. **P**p. de ver. s. recte. ad. l. qd
si ples. nam ibi d. q. oēs admistrant. hic q. eligitur
idoneior. **S**o. **P**e. aut patrimonij est magnū. r. lo-
quū. s. recte. si parū. et h. locū. l. q. si ples. dy. vi-
det dicere in qdam additōe paruula q. qñq. ples
offerūt satisfātionē r. qlibet dicit se velle in solidū
admistrare. r. loq. tur ver. sed recte. **Q**uādoq. ples
offerūt et dicit se admistrare velle. r. ita loq. tur. l. q.
si ples. vel dic fm iac. de are. q. in. l. q. si ples omnes
offerebāt simul: s. in ver. s. recte. vn. primo obtulit
postea ali. **E**t iste due. p. so. dy. et ia. sunt veriores
distingue ergo aut ples tutores puocat ad satisfā-
tionē: aut vn. tñ: aut null. primo casu aut apparet
ordo puocatū: r. tñ secū. pfer. cū prim. sua pro-
uocatōe secūdo facultatē hāc dederit. vt insti. de sa-
tisfa. tu. s. i. **S**i vero ordo nō apparet: tñc eligitur
idoneior: vt hac. l. q. si ples. **S**ed casu qñ vn. tñ
puocat aut tutores alij acceptāt q. ille sol. gerit
habita cause cognitōe. de qua d. in fi. hui. l. aut nō
acceptāt: s. ipi volūt gerere cū eo satisfātionē obla-
taret tñc oēs gerēt: vt hac. l. in ver. s. recte. aut ipsi
soli tutores volūt gerere illo nō admisso: et audi-
untur vt dictū est. vt insti. de satisfā. tu. s. i. si nō nul-
lus offert satisfātionē: s. petūt q. vni admistratio
decernat. vt diuidat. et h. locū qd dicit. j. de admi.
tu. l. iij. **P**p. ad. l. q. si ples. de. l. in trib. de indi.
vbi sorti cōmittit. **S**o. vt no. p. doc. C. cōia de le. l.
fi. in prin. dixi in. l. h. mōi. j. de le. i. **I**te op. glo. de
admi. tu. l. iij. in fi. s. ex p. dictis apparet solutio. qā
ibi nemo offerebat satisfātionē.

Extrane. volēs satisfāre nō
Nemo repellit tutores ab admistrā-
tōe. h. d. **I**nducit per dy. ad. q. q. si h. s. vl
p. dicti defuncto dicāt se paratos satisfāre de exeqn
dauolūtate defuncti q. ppter hoc executores dati
nō repellant ab exeqndo etiā si nō satisfārent: an au-
tem teneant satisfāre et de quo. dic vt dixi in. l. di-
uus. j. si cui plus q. per. l. fal.

Hoc edictum **A**d euidentia scias q. tutores
dati ex inq. sitōe nō debēt satisfā-
dare. vt insti. de satisfā. tu. s. i. **S**ed scias q. dū-
plex est p. titutio. vna p. quā vn. tutor puocat aliū
ad satisfā. vt. l. testamētō. s. e. alia p. quā tutores cō-
mittūt admistratiōē vni ex eis vel diuidūt. vt. l. iij
de admi. tu. s. p. mīso hic d. q. ad datos ex inq. sitō-
ne porrigit vtraq. clausula. h. d. **C**ho. q. soli le-

gitimi r. datui sine inq. sitōe satisfārent. fm gl. i. s. gl.
in. l. i. C. de tu. et cu. q. nō satisfā. dicit q. hodie oēs
datui satisfā. Idē in spe. in ti. de tutore. fm gl. in
aut. vt sine p. bi. ma. s. fi. dicit distinguēduz esse: aut
q. est dat. a maiori iudice aut a minori. et istam te-
nēt doc. vt. C. de tu. et cu. q. satis nō de. sup. rubrica
in gl. hui. l. i. bi. l. iij. in fi. **B**lo. nō soluit. dicit q. h. su-
it electa industria p. sone: q. ratio ibi cessat.

Testamētō. **D**e eo qd q. gerit ante
q. nascat posthum. teneat
actione negotiorū gestorū. si vero post euz
natiū gerat in actōe tutele deuoluūt. h. d.

Tutor incertus. **N**o. q. nō pōt da-
ri tutor incertus: ta-
mē incertitudinis materiā declarā: vt dixi
in. l. cū qd. j. de re. du. **B**ar.

Testamētō. **C**op. de filiosa. q. pōt
re testamētū. vt insti. q. da. tu. poss. in prin.
So. dicit tex. cū quo est testamētī factio: et sic passi-
ueret sic cōgruit filiosa. nō dicit de eo q. testamētī
factionē h. z. ab hac aut. l. excipe eos q. specialit. pro-
hibent a lege: vt mulier et minor. r. an. cū quib. s.
sit testamētī factio: nō tamē possunt esse tutores. vt
s. ti. i. l. fi. et. j. e. l. quero. s. fi.

Sic ita **Q**ui relinqt tutores
seruū quē putabat li-
berū nō videt libertatē ei dare. h. d. dixi. s.
e. l. si hereditas. s. i. alias si.

Tutor ita. **I**ncertitudo circa p. sonas
q. bus dat. tutor viciat datō-
nē. **I**te datio certa pōt pferri in volūtatez
ei. cui dat. h. d. **C**op. j. de noua. l. si is. **S**ol. vt
ibi. **C**op. C. de ver. si. l. cū qdā. vbi distinctiua pos-
ita inf. p. sonas q. bus puidet resolui in cōiunctaz
So. hic apparet testatorē aliū sensisse: q. dixit vtri-
eoz volēt. si le in. l. si ticio aut seio. j. de leg. ij. fm pe.
Cop. dicit hic si nō elegerit nō valet cautio. **L**o-
tra imo oibus erit tutor. vt. l. si q. ticio. in fi. et. l. cū
quidā. et. l. vnū ex familia. s. rogo. j. de le. ij. **S**ol. ali-
ud in tutela vt hic. aliud in legato vt ibi: ideo q. tu-
tela est on. **C**op. dicit h. q. pōt dari tutor si vo-
let. p. tra de prin. hui. l. **S**ol. ibi erat incertitudo p.
sonarū q. bus dat. hic in fine vero nō. **C**op. d.
spōitio nō pōt pferri in volūtate ei. q. grauāt. vt. l.
senat. s. legatū. j. de le. i. et de ver. ob. l. ceterisimis. s.
fi. so. ibi loq. tur in obligatōe pecuniaria: s. obligatō
ad aliq. officij pōt pferri in volūtate ei. q. grauāt
vt hic: qd nō. **S**z dices tu q. in tutela q. s. obligatur
ad pecuniā. **R**n. nō est verū incōmutabiliter et de
necessitate: q. poterit esse q. ita bñ admistrabit q.
nō tenebit ad pecuniā cū ad admistrādū accedat ex
benignitate r. pietate. secus in p. trarijs vbi obliga-
tur ad pecuniā incōmutabiliter.

Splures. **Q**uero d. hic sup. uacū
qd si fuerit peti. et dat. re-
spōdeo nō valet. vt. j. de tu. r. cu. da. ab his
l. curator pupillo. fm. ia. de are.

Dobus. **E**xcusatus a tutela vni. p.
alteri. h. d. vel aliter. in separatis de vno
ad aliū nō infert. h. d. **Q**uero qd si p. moniū ē
induidū. **B**lo. dicit forte idē est. vt d. C. q. nu. tu.
l. si. s. certe illa. l. modicū aut nil facit fm **I**a. de are.
q. dicit q. executio nō pderit quo ad aliū. vt. s. quē
ad. ser. amī. l. si cōmunē. **P**e. cōtra q. ins tutele est
induidū et in induidūis inutile p. vtile viciat. vt
l. i. s. itē querit. j. de aqua quorū. et est. **M**on ob. l. si
cōmunē. q. ibi loq. tur de iure q. sitō hic de iure q. ren-
f. f. f. iij

Ex snia. facit iste
ter. ad nota.
p bal. i. q. no.
in. l. i. in. iij. q.
si ser. extero.
Ponit dy
nus. vide ad
materiā q̄ dī
cit. et bart. in
l. seruus. j. de
testamē. et. l.
impuberū. s.
fal. et. l. i. si cō
sul. de adop.
Ad q̄onē
vide bar. i. l.
si seruus cō
munis. i. p̄i.
de stip. ser.
Aliquo
actu. istaz de
cisionē bar. h
señtū ange.
in. l. sciēdum.
in p̄m. de n̄.
ob. s. hanc
decisionē res
net host. in. c.
q̄m̄ s. de pro
ba. et. io. an. i
regula cū qd
vna. de reg.
iur. i. mercur.
vt refert ang.
et moder. i. d.
l. sciēdum. in
p̄m. bal. etiā
in. l. iurifuraz.
di. C. de testi.
t. s. bar. et in
l. iudices. de
fi. instr. et in
l. si. s. i. de iur.
deli. sed fali.
p̄cordat opī.
in. l. apud elo
quētissimū. s.
fide instrumē.
de quo vide
no. p. do. an.
in. d. c. q̄m̄ s.
vid etiā bar.
in. l. si p̄f. s. i.
j. de falsis. et
in. l. qd dīcī
mus. s. fi. de
auc. tut. et. io.
an. in spec. in
rub. de instr.
edi. et bal. i. l.
instrumēta. C.
de pba. et ad
de q̄ dīxi no.
post bar. in. l.
iubem. s. s. a
ne. s. fac. san.
ecc. et de eo
qd dīcī hīc

do fin eum: s. nō placet: qz ibi loq̄tur de iure ques
to. iā enī erat tutor. si enī nō esset nō haberet necesse
excusare. tenerē ergo opī. Jac. de are.

Mater non pōt esse tutrix testat
i. **M**etaria: nec p̄firmari a iudice. h.
d. **C**op. j. de admī. tu. l. quidā decedens
s. papi. So. ibi nō dedit eā tutricē: s. iussit tutorem
gerere cōsilio eiusdē. **C**op. j. ad tercul. l. ij. s. si m̄
ver. q̄ tamē. So. vt ibi. **C**ultimo scias q̄ hec lex
corrigī per aut. matri et auie. qd dīc vt plene dīxi
tibi in. l. si q̄s sub cōditōe. s. e.

Honoris actōes erigere debet. h. d. **A**d cui
dētā scias q̄s dī tutor honorari. **B**l. in. l. q̄ si for
te. j. de so. dīcī q̄ est honor ei q̄ dā: s. certe imo est
on. **S**cdo dīcī gl. q̄ est honor cui dā. et istud pla
cet vt forte vñ magn. et potens homo dā tutor
nō vt gerat: s. p̄tet honorē pupilli vt ex hoc pup
pill. mag. reuerat. **A**lij dīcī q̄ dī honorari. dā
tus a p̄tore sicut ius honorariū dī ius p̄toris. qd
nō placet qz tutelā est de iure ciuili. vt. l. i. s. ti. i. **L**e
ne ergo p̄cedentē expositionē. ex quo p̄t q̄ q̄n tut
tor debet recipere rōnes ab alijs nō dī honorari. sim
pliciter: imo etiā habet onus: quia debet admīstra
re. et hoc est quod dīcī iste. s.

Propter litē. **D**atus tutor in testō de cuius
vīrib. dubitat a p̄tore p̄firmat
tur et interim erit tutor: s. q̄lis sit declarabit euētus
hoc dīcī. **C**op. q̄ nō egeat p̄firmatōne. nā ante
q̄ testm̄ rescindat p̄ querelā vere est testm̄. **K**ūdeo
istud id: qz ipse fili. cui erat dat. tutor volebat age
re q̄rela. **C**op. de aut. ex cā. C. de lib. p̄tenti. vel ex
here. **S**ol. dīc q̄ hodie ista lex corrigī. qd no. qz te
stamēto rupto p̄ q̄relā h̄z locū aut. ex cā. **I**dē no. in
l. cū filiū. in p̄m. j. de le. ij. et. l. p̄p. s. si ex cā. s. de in
offi. te. et. l. p̄e. et. ti. et hoc puto verū per tex. in corpe
q̄ dīcī ne filij falsis accusatōib. p̄dēnent: et sic loq̄
tur in exheredato cā inserta s. falsa. **C**Mo. etiā q̄ p̄
hac aut. ex cā p̄seruat tutele et ea que nō p̄nt dari
nisi in testamēto. **I**dē no. s. e. l. i. qd est p̄tra illd qd
dy. dīcī in. l. i. j. de vul. et pup. et male dīcī: qz tex.
in corpe dīcī exp̄sse q̄ p̄seruet datio tutele **L**er
tio ex hac gl. no. q̄ per aut. ex cā. p̄seruat illud qd ē
relictū filio rūpent i testm̄. nā ei erat dat. tutor: vt si
bi p̄seruat. qd etiā t̄gīt gl. in. l. marimū vicinū. C. de
libe. p̄te. **M**ar. syll. disputauit et ibi **L**y. refert. de
quo dīxi. j. de leg. p̄stā. l. filiū. s. omib. dīc vt ibi.
CItē hīc vidī: tex. q̄ tutor p̄firmat. est datiu. nō
testamētari. qd dīc vt dicā. j. ti. i. l. i.

Idem fact. tur falsum interim p eo pre
sumit adeo q̄ tutor in eo est dat. p̄firmat
et sic facit q̄ si dicat rescriptū falsum iudex q̄ rescri
pto dī: datus de hoc posset cognoscere sicut si dī
catur impetratū tacita veritate. vt. l. p̄scriptionem.
C. si cōtra ius vel vti. pu. et qd no. p̄ **I**nno. de rescri.
c. pastoralis.

Propter cām stat. recedī a legi
Cū autem. timo et loc. est datiu. h. d. hodie
vero indistincte p̄pter quālibet litē impedit esse tu
tor: fm formā aut. mīno. C. q̄ da. tu. pos. dicā in. l. p̄
pter litē. j. de excu. tu.

Qui se a tutela excu
sat p̄dit qd sibi suisqz
est ea p̄tēplatoe relictū. h. d. **C**op. j. de
leg. ij. l. si. s. seyo. et. l. si ticio. et. l. ei q̄ cape. **B**lo. non
soluit. dīc q̄ in illis legib. erat p̄ parte relictū in p̄
sona vtriusqz. hīc aut totū erat relictū p̄tēplatoe
patris. vt. j. de vul. et pu. sub. l. si p̄les. s. in arrogat

to. qd autē p̄sumat in dubio. dy. tangit in. l. si filie. j.
de cōdi. et demō. et ibi dicā.

Verbis. **S**eru. dat. tutor nō erit liber incō
tinēti. s. de ei. libertate aliter p̄uide
tur. h. d. **C**op. in. l. i. e. s. tutor. et. s. e. l. si hereditas
s. fi. **Q**ui timore est hic facta ista gl. dīc tñ q̄ ille q̄
tutorē dedit de libertate specialit̄ p̄uidit. vñ illi istā
dū est fm pe. et oēs. dīxi in. l. si heres. s. fi. s. e.

Impuberi. **P**atron. nō pōt dare liberto tu
torē: sed cōfirmat. h. d.

Ex sentētia. **Q**ui sibi ascripsit tutelā
in testamēto non erit tu
tor nisi testator subscripsit et executionem
amittit. h. d. **A**d euidentia scias qd ponit dy. **F**q lex
cornelia punit veruz falsum dolose cōmissum. vt. l.
nec exēplo. C. de falsis. et. j. de fal. l. qd si falsus. et p̄z
in oib. capitib. l. cornel. **I**tē fuit factū senatuscō
sultū libonianū: qd punit quasi falsum: hoc est cum
q̄s sibi ascripsit in testamēto. vt. l. diuus. j. de falsis
et. C. de hīs q̄ sibi ascrip. in testa. p̄ totū. qd senatus
cōsultū loq̄tur de eo q̄ in testō ascribit sibi cōmodū
si ergo ascribit sibi tutelā q̄ est onus nō h̄z locū ex
verbis sed ex snia: nisi testator subscripsit. vt hac. l.
Cop. extra glo. et vidī: q̄ sit tutor et si testator nō
subscripsit. vt. l. vxori. s. i. j. de falsis. **S**o. fm **J**a. de
are. q̄n testator subscripsit erit tutor testamētari. vt
hic. et. j. ad. l. cor. de fal. l. i. s. et si fili. s. q̄n testator se
nō subscripsit nō erit tutor testamētari. vt hac. l. in
p̄m. sed iudex poterit eum dare si alias est idone. vt. d. l. vxori. s. i. et vtroqz casu admittit excusatio **B**
et ibi. **C**op. gl. j. de le. ij. l. cū q̄s decedēs. i. p̄m.
et nō sol. **D**y. dīcī q̄ hīc cōprehendit culpa facien
tis: qz facit id qd sciebat nō dī iure fieri. aut sciebat
de iure facere nō posse et factū erat cui. rōne suble
ctus erat. vt. d. l. vxori. s. i. sed in p̄trario nulla erat
delicti suspitio. tu dīc q̄ hīc videt pure remissio. **I**n
cōtrario p̄misit sub quadā cōditōe seu quodaz res
pectu qui postea deficit. **C**Induco istā. l. ad qd
nē. iudex facit notario aliquā cōmissionē. an ipse
idē possit eā scribere. vidī: q̄ nō: qz nō pōt sibi ascri
bere officii vt hic. ad idē. l. vxori. s. i. j. de falsis.

In cōtrariū facit q̄ quotidie fit. nā scribunt no
tarij se rogatos a p̄trib. vel a iudice. dico ergo si
alicui aliqd officii cōmittit. ille idem nō pōt scribe
re: vt hic. s. si cōmittat vnus articul. officij eius vt
q̄ recipiat testes in vna cā vel aliqd sile. tñc nō est
p̄hibitum q̄ scribat: qz rogat. est de aliquo actu
simili si querēt de alicui. iurisditōe: an aliq̄s sit po
testas vel capitane. hui. ciuitatis. ipse idē. nō pōt
cognoscere: qz indicaret in cā p̄p̄ia. vt. C. ne q̄s in
sua cā. l. i. **S**z sup vna. q. pōt ipse p̄ncipare vtuz sit
iudex. vt. l. i. in p̄m. s. si q̄s in ius eo. nō iē. sic vt tu
tor: s. nō posset sibi ascribere tutelā: pōt tñ p̄scribere
relibū rōnū in quo continent. act. particulares et
ei credī etiā p̄bse. vt. l. nēfēni. s. de neg. ges. tutius
tamē est q̄ alius notari. scribat vel cum eo subscri
bat. **S**ecūdo facit ad q̄onēz q̄ hī aliq̄s ascribat
sibi fideicōmissa vel est p̄sens vel acceptans tpe tes
tamēti q̄ postea non pōt ea recusare. ita inducī p̄
glo. in. d. l. vxori. s. i. **T**ertio facit q̄ si ego scribo
me tibi debere centū ex aliqua causa. licet nō dicat
q̄ ita p̄mittā videor. tñ p̄mittere. vt hac. l. in si. ibi
p̄misisse videbatur. **Bar.**

No sunt tici. **I**ncertitudo persone
cui datur tutor viciat
dationem. hoc dīcī. **M**o. ibi non ius defici
cit sed p̄batio **C**op. de. l. si quis seruū. s. in
ter duos. j. de leg. ij. **S**o. vt no. in. l. si q̄s a filio. s. si
q̄s plures. j. de leg. i. et p̄ dy. de reg. iur. c. in obscur

bar. vide bal.
in. l. iudices.
C. de fi. instr.
et adde cy. in
l. p̄e. s. de ar.
bi. et oīno in
no. i. c. cū ber
toldus. de re
iur. io. an. i. c. j.
de iudi. in. vi
bal. in. d. l. iur
risurandi. in
vl. col. et dīcī
bal. i. l. i. j. vl.
col. de ama.
except. q̄ nor
tariū pōt d
cōsensu iudi
cis p̄tes mor
nere et eidez
actū scribere
ang. in repe.
l. sciēdum. in
p̄m. i. s. opī.
bart. hic. ad
de bal. in. l. fi.
C. de iure de
li. fali. in. d.
aut. apd elo
quētissimū.
tener. a bart.
Mon pōt
idem t. s. do.
an. in. c. ceptā
de iud. q̄m̄
imol. inclinet
in cōtrarium
vt ibi per eū.
et add qd no.
in. l. cōstit. de
appel. et ibi
per bar. facit
qd no. bal. in
c. ij. circa fi. s.
alie. seu. et of
xi post bar. in
l. ij. si quis in
ius voc. et vi
de bal. in. l. iu
dices. de fīo
instru.

Etia p̄ se
vide bar. i. l.
seru. j. de tes
tamē.

Quo sit
mūtatiōe h
l. vide bar. in
l. quidā. in fi.
dere. ou.

diri in. d. s. si inter duos. **O**ppo. de. l. ite mella. s. si
plures. s. ad. l. aq. l. glo. nō soluit. **O**y. dicit q̄ illud
est fauore publice vtilitatis ne maleficia remaneāt
ipunita cū oēs delictis cōstat. **I**dē no. in. d. c. in ob
scuris. de. iur. li. vi. **O**p. j. de adimē. le. l. iij. s. si
duob. **S**o. vt ibi p̄z. **O**p. de. l. q̄ soluēdo. j. de
here. insti. **S**o. ibi voluit ambos esse liberos: h̄ vnū
tantū esse tutorē. **Q**uero an in veritate aliquis
sit tutor. **J**ac. de are. q̄ nō: q̄ veritas q̄ nō pōt ap
parere habet p̄ nūlo q̄ ad ius nōstū. vt. l. i. lege. s.
de p̄tra. emp. et hoc vult dicere ista lex dū dicit nō
ius deficit s̄ p̄batio. **J**e. dicit p̄trariū: q̄ lex semp
est certa. vt. l. cū quidā. s. s̄ seruū herede. j. de acq̄.
here. et. s. si pars here. pe. l. illd. et. s. de p̄di. ob cām
l. si pecuniā. s. si seruū. iō nō deficit ius s̄ p̄batio. et
ita vidē velle gl. in. d. s. si inter duos. z. l. i. s̄ et si ita.
de sti. ser. **Q**uero quōd possit p̄bari de quo testa
tor sentit. **R**ū. p̄ amicitia quā habebat magis cum
vno q̄ cū alio: p̄pter alias p̄ieturas. vt. l. si seru?
pluriū. s. si. j. de le. i. z. inuē in. d. s. si inf̄ duos.

Si pater tutor datus i testō rupto de
die erāt tutores testamētarij p̄ aut. ex cau
sa. nec egent confirmatiōe. et idē no. in. l. iure n̄fo. s.
fi. et. l. i. s̄. eo.

Quero. In testamēto p̄t dari tutor nō
ciuis. **O**p. de. l. etiam. s. ti. i.
So. ibi a iudice hic a testatore. rōnez ibi dixi. ponit
etiā ratiōe tex. s̄. e. l. tutor. s. i.

Idem paulus nec vt al. **J**e. d. **Q**uero qd
vult dicere accessiōes. **R**ūdeo ibi p̄pter ea q̄ patri
monio pupilli accesserūt. vt. j. de adi. le. l. quoties. s.
cōstat. **A**lij in l̄a habēt cessatiōis: z̄ tūc dicit cessā
uit gerere tene sicut quilibet alius. fm̄ dy.

Lutius. tur. h. d. **C**ōcordat. j. de admī. tu. l. luci?
s. i. et hoc iō q̄ tacitū pōt cadere in seruo siue exp̄s
so. sile in. l. si fideiussoz. in prin. j. de le. i. et qd̄ ibi no.
Op. q̄ mior. xxv. an. nō pōt esse tutor. sile. C. de
legi. tu. l. si. rō quia cū sit sub cura alteri? nō dz̄ ipse
aliū regere. **S**z̄ quero an mior. xxv. an. possit da
re tutorē filiis in testamēto. **R**ū. q̄ sic. casus ē. j. de
admī. tu. l. iij. s. q̄uis. qd̄ tene mēti.

Tutoribus. Verba p̄ntis t̄pis cum
ad t̄ps mortis. h. d. **O**pp. verbū viuūt
est p̄ntis t̄pis: ergo dz̄ referri ad t̄ps p̄ntis et nō mor
tis. vt. l. si ita. de au. et arg. le. z. l. si. s. i. j. de le. iij. **S**o.
istud est p̄pter dictionē tūc: q̄ significat extremitatē
t̄pis. nā tūc aduerbiū idē ip̄orat qd̄ illo tēpore. er
go nō pōt intelligi de p̄nti cū hoc p̄nomen illo sit
demonstratiū de longinquo. et de hac dictōe tūc
dixi in. l. si s̄. s. i. de p̄di. et de. **A**lij dicit q̄ hoc est
p̄pter naturā tutele q̄ sumit efficacitā in t̄pe mortis
et tamē verba p̄ntis t̄pis referunt ad t̄ps testamēti
tene ergo primā. **D**ecler inducīt ad qd̄nē. eligū
tur duo potestates vn̄ p̄ primo āno: alius p̄ secū
do. p̄m̄ acceptat et postea morit̄ vel venire impe
dit: an electio deuoluat ad secūdū: an vero exp̄ras
uerit. et sic opus sit noua electōe. **I**stā qd̄nē ponit
cy. C. de imp. et alijs substi. l. post aditā. **J**a. de are.
j. de cōdi. et de. l. cū sub hac. et ibi dixi.

Codiciillis. Defect? cause fina
lis viciat dispositō
ne. h. d. **Q**uerit glo. qd̄ de datōe in cor
dicillis. **Q**uidā dicit q̄ illi erāt tutores. vt. l. iij. C.
e. nō enī reuocant̄ p̄mi licet denē secūdi: l̄ aliū sit
in p̄curatore. rōnē dixi in. l. si h̄ ditas. s. i. s̄. e. **A**lij

dicit q̄ secūdi dati nō sunt tutores p̄pter defectū
cause finalis. vt. l. vlti. j. de here. insti. et istā tenz̄ dy.
nō ob. l. iij. s̄. e. ti. q̄ ibi secūdi fuerūt dati simplr.

Ultimo format h̄ gl. aliud generale an cessante
cā cesset effectus. qd̄ examināt doc. i. l. generalr. C. d̄
epi. et cleri. et. dy. in. l. iij. j. de dona. et ibi plene dixi
de hoc.

De cōfirmādo tutore. **R**ub.

Quia tutores inuēti dati in testō veniūt cōfir
manditiō ponit hic rubrica de cōfir. tuto.

Tutor legitime dat? in testa
mēto nō eget cōfirmatiōe. **S**e
cus si min? l̄time vl̄ ex p̄sona dātis vl̄
ei? cui dat? vl̄ ex mō dādī. h. d. **O**p. **Q**uero
q̄ verba deprecatiua i tutelis nō inducūt dispositiō
nē. l̄z̄ secus sit in legato. vt. l. vnū ex familia. s. si. z. l.
peto. in prin. j. de le. iij. vel dic q̄ istud ideo q̄ verba
deprecatiua referunt ad grauatiū. vt. l. generali. in
prin. de vsufru. le. et no. in. d. l. peto. in prin. de le. iij.
vel verius hoc ideo q̄ dixit de p̄cor curā h̄re rerum
nō dixit p̄sone cui tutor debet dari. vt. l. q̄ p̄sone
s̄. ti. i. **O**p. q̄ mater nō pōt dare tutorē filiis et
datus nō cōfirmat sine inq̄sitōe. ratiōez differētie
inf̄ patrē et matrē ponit glo. C. e. l. i. et ibi per **Cy**.

Nota q̄ curator nō pōt dari in testamēto sed
tutor sic rōnē ponit doc. i. l. pe. C. de test. tu. **S**z̄
ad istud oppo. C. de epi. au. l. de creatōib. et de cu.
fur. l. vlti. **S**o. aliud in curatore furiosi vt ibi. aliū in
curatore adulti: vt hic. nec ob. j. de cur. fur. l. si. vbi dz̄
q̄ a iudice dat: qd̄ debet exponi. id est admistratio
decernit fm̄ **J**e. **Q**uero an ipuberi possit dari
curator in testamēto. **R**ū. nō. vt. l. impuberi. j. d̄ ad
mi. tu. **Q**uero an tutor cōfirmat? dicat datiuus
vel testamētari? **G**lides q̄ datiuus: q̄ cōfirmat
dat. vt. l. lege obuenire. j. de ver. sig. et in aut. de de
sen. ciui. s. decreto vero nō habēte. et qd̄ no. i. l. z̄ q̄.
d̄ iur. om. iur. sed hic iudex cōfirmat. ergo z̄. p̄ hoc
vidē tex. s̄. ti. i. l. iure n̄fo. in fi. et. C. e. l. si vt p̄ponis.
et. l. i. vbi dicit tex. datos a iudice. p̄ hoc. j. de admī.
tu. l. q̄ negociationē. s. in testamēto. et. j. de cur. fur.
l. penl. circa prin. **I**n cōtrariū q̄ sit testamētari? vī
de q̄ nō satisfat? vt. j. e. l. si. et vidē expressum. j. e.
l. iij. qd̄ etiā apparet: q̄ p̄ferē legitimo vt statim dī
cā. **O**y. dicit q̄ est datiu? tamē sapit naturā testamē
tarij in hoc: q̄ nō satisfat: et q̄ p̄ferē l̄timo fm̄
quosdā. qd̄ an sit verū dicā in seq̄nti qd̄nē. p̄bat h̄
tex. j. e. l. iij. vbi assimilāt tutorē confirmatū ei qui est
datus in testō: si simile ergo nō idē. vt no. in. l. quod
nerua. s̄. de posi. **S**z̄ q̄ro vtrum talis tutor con
firmatus p̄ferat legitimo. glo. insti. de tutelis. circa
prin. tenet q̄ legitimus p̄ferat. quod tangit in. l. ne
q̄. C. e. ti. **S**ed cōtra videt̄ tex. s̄. ti. i. l. iure n̄fo. i. fi.
et. l. seq. sed ad illā possit r̄nderi. dicit dy. q̄ ibi loq̄
tur quādo est dubiū an testamētū valeat. **S**ed q̄
stio glo. loquitur in casu certi scdm̄ eum. sed domi
nus **D**ar. syll. disputando determinauit q̄ talis
confirmatus p̄feratur legitimo. et hoc p̄bat ex ordi
ne titulorū. nā in. fi. et. C. p̄mo posuit de testamēta
ria tutela. postea de cōfir. tu. tertio de legi. tu. vnde
oñdit tutorē confirmatū p̄ferri. **I**tem p̄batur insti.
de tute. s. si. vbi dicit q̄ omnino debet confirmari.
p̄ hoc. j. e. l. qui a patre. vbi assimilatur dato i testamē
to. **I**tem in hac. l. dicit q̄ iudex enī confirmet sim
pliciter sine aliqua inq̄sitōe: et sic nō inq̄rit an sus
perfit legitima. et istā opi. tenet cōiter doc. quā p̄u
to verā. **Cy**. tangit. C. e. l. neq̄. z. l̄ p̄ferat legitimo
admittit tamē datiuū secū. vt. l. si vt p̄p̄dis. C. eo. z̄
d. s. in testamēto. j. de admī. tu. ratio quia ipse vel
datiu? est: iō secū admittit aliū sibi similem.

De pſir.
tuto. **R**u.

Une. di
spostōz
ita istā. l. alle
gat bal. in re
pe. l. i. in. viij.
col. de le. iij.

Dari in te
stamento. fal
lit in curato
re furiosi. itē
adde qd̄ fal
lit in oñi eo
q̄ pōt curato
rē legitimum
habere. scdm̄
bal. in. l. cura
torē. C. de ne
go. gest. alle.
tex. in aut. vt
hi q̄ obli. cir
ca medius. et
ibi vide de rō
ne. z̄ vidē bar.
in. l. tutores.
s. i. de admī.
tuto.

Ultimo satis
dat. an tutor
cōfirmat? sit
tutor testari?
vel datiuus
vt enī sit satis
dationē. add
bar. in rub. s̄
de eo p̄ quez
fac. er. z. l. iij. C.
eo. z̄ no. in. l. i.
de pecu. et vī
de pe. de an
cha. in cle. iij.
de sta. mo. q̄
seq̄tur ad l̄ty
terā bar. hic.

Deferat
l̄timo. no. q̄
tutor p̄firma
tus p̄ferē leg
gimo: nec est
necesse inq̄ri
de l̄timo i dī
cta p̄firmatiō
ne. et seq̄tur
ad istam bar.
pe. de anch.
in. d. cle. iij.
s̄ s̄ s̄ iij

Est certa.
ad intellectū
hui? vidē qd̄
xi in. l. si quis
seruū. s̄. inter
dū. de le. iij. z̄
bal. in. l. hac
p̄fultis. in. iij.
col. C. qui ter
sta. fa. pos. p̄
ange. in. l. iij. j.
de lib. et post
hu.

Tutor
bus. istā
qd̄nē. p̄ istas
qd̄nē pōt eri
am decidi q̄
stio talis. vī
delict qd̄az
cōstituit tici
um p̄curato
rē et si ticius
nolet cōstituit
sep̄. tici? su
scepit p̄cura
tionē et post
ea ex cā renū
ciavit. dīc dy
nus q̄ hic vī
de casus q̄
sep̄ repellat
q̄ sufficit q̄
aliquo t̄pe in
p̄sona p̄mi
mandatū ha
buit effectus.
z̄ ita seq̄ bal
dus hic. z̄ cy.
in. d. l. p̄ adi
tam.

Moder. modica inqſitoe. ſed qd in tutore dato in codicill. vid bal. et cy. l. i. j. C. de teſta. tu.

Moder. Tutor vel curator dat? a mſe pſir. pſir. ex inqſitoe. hoc dicit. **P**o. de. l. peto. ſ. mater. j. deleg. ij. vbi datio tutoris facta a mſe nō valet. **S**o. qdā dicunt ibi qñ nō inſtituit hic ſic. vel dic ſiquidē eñ inſtituit pſir. cū modica inqſitoe. vbi ibi. ſi eñ nō inſtituit pſir. cū magna inqſitoe. vt hic. ita tenet dy.

Quia patre teſto inualido pſir. ſecus ſi in teſto valido dat? eſſet. hoc dicit. **N**o. qd dicit pnde. et ſic eſt nota ſimilitudo: rē go nō eſt idē. vt no. ſ. e. l. i. **P**o. teſti min? ſolē ne facit fidē inſ liberos. vt hic. et. l. hac pſultiffima. **S**. ex impſecto. C. de teſta. **S**o. gl. in. l. neqz. C. e. dicit enī hodie has leges eſſe correctas p. **S**. ex impſecto ſz in ti. de teſta. tu. ſup rubr. videt tenere dñm. **I**dē in. d. **S**. ex impſecto. et hoc nō eſt verū: qz teſti impſectū valet tantū inſ liberos nō quo ad extraneos. vt. d. **S**. ex impſecto. et. C. cōia vtri. iud. l. ſi. nō enī pñ uilegiū filiozū debet extēdi ad dñm extraneozū. vt l. ipu. ber. j. de admi. tu. hoc verū niſi poneret vñz ex liberis eſſe tutore datū in teſto. tñc enim valeret hodie p. d. **S**. ex impſecto. **Q**uero an tutor dat? in teſto nō ſolēni teneat petere ſe pſir. adeo qd ſi ceſſet teneat de periculo admiſtrationis deſerte. **E**t hic videt qd ſic. eqparat enī dato in teſto legitie. p hoc. j. de admi. tu. l. tutores. **S**. tutores. cōtrarium eſt verū. vt. j. de admi. tu. l. impuberi. et qd no. j. l. pſ tutelā. in. ſi. e. ti. et eſt expſum. C. e. l. i. z. j. **Q**uero quid ſi petit ſe confirmari et iudex negligit eum cō firmare. an poterit interim admiſtrare. **D**ecretis ſte in rectoribus eccleſiarū dicit qd ſic. extra de ſup plen. neg. pla. c. i. et ibi p Inno.

Spatronus reipuberi quē inſtituit ſi nil aliud habet. h. d. **Q**uero qd ſi habz alia bona. **R**ñ. pſir. mabit ſine inqſitoe et pcedit ſi bi admiſtratio illozū bonoz in qbus impubes ē in ſtitutus. in alijs aut nō pcedit admiſtratio ſine inq ſitoe. ſm dy. et bñ. vt. l. vlti. C. e. z. l. ſi. qñ mu. tu. offi. ſun. po. **U**ltimo no. tex. ibi quē tutorem zc. **E**x quo no. ar. qd ſi qſ elegit aliqū ad aliqū beneficiū ſeu officiū pſumit ipm habere notū. facit. j. fur. ad uer. nau. cau. l. i. **S**. pe. et ſic eſt ar. qd canōici q eligūt aliqū indignū pſumant feciſſe ſcient: z ſic pñuenē iure eligendi. ſm **J**ac. de are. facit. j. de reg. iur. l. qui cum alio. quod tene mēti.

Tutores. Ad magiſtratus q tutores cōfirmat ſine inqſitoe et ſi deiuſſores nō recipiūt pñet pñculū admi niſtratois. h. d. **P**o. tutor dat? cū inqſitoe non dz ſatſidare. vt inſti. de ſatſida. tu. ſ. i. **B**i. inuoluit ſe. veritas eſt qd debuerūt recipe fideiuſſores qñ cō firmat ſine inqſitoe. **E**t qd ſeqtur in tex. qd nō pōt ante interponere decretū qd p inqſitionē idone? p nunciet: intellige qñ vult pſir. p inqſitionē et fideiuſſore nō recipe. ita itelligit dy. **Q**uero an tutores dati ex inqſitione hodie debeāt ſatſidare. **I**n gl. hic ſunt opī. gl. que eſt hic et in. l. i. C. de tu. et cu. q ſatis nō dederūt. tenet qd hodie omīs datiu? debet ſatſidare etiā ex inqſitoe dat?. **C**ōtrariū no. ſ. ti. i. l. ſi nemo. ſ. i. et tangit hic ſm alia opī. dy. dicit diſtinguēdo: aut dat a maiorib? iudicib? cuz inqſi toe et nō debet ſatſidare: aut dat a minorib? et tñc ſic. ita tenet dy. hic. et gl. in auſ. vt hi qui obli. ſe p hibēt. ſ. ſi. **L**y. in. l. ſi. vel ſup rubr. C. de tuto. et cur. q nō ſatſide. **E**go dixi in. d. l. ſi nemo. ſ. i. **U**ltio no. diligēter iſtum tex. qd qñ dat tutor ex inqſitoe ante qd decernatur ſibi tutela debet pñunciare eſſe

idoneus.

S filio. Tutor datus a pſe ſine inqſi toe cōfirmat. hoc dicit. **N**aturali. j. pñ. **D**eclarabo iſtud principium

Siqueratur. ſir. pñ. **P**o. de. l. peto. ſ. mater. j. deleg. ij. vbi datio tutoris facta a mſe nō valet. **S**o. qdā dicunt ibi qñ nō inſtituit hic ſic. vel dic ſiquidē eñ inſtituit pſir. cū modica inqſitoe. vbi ibi. ſi eñ nō inſtituit pſir. cū magna inqſitoe. vt hic. ita tenet dy. **Q**uia patre teſto inualido pſir. ſecus ſi in teſto valido dat? eſſet. hoc dicit. **N**o. qd dicit pnde. et ſic eſt nota ſimilitudo: rē go nō eſt idē. vt no. ſ. e. l. i. **P**o. teſti min? ſolē ne facit fidē inſ liberos. vt hic. et. l. hac pſultiffima. **S**. ex impſecto. C. de teſta. **S**o. gl. in. l. neqz. C. e. dicit enī hodie has leges eſſe correctas p. **S**. ex impſecto ſz in ti. de teſta. tu. ſup rubr. videt tenere dñm. **I**dē in. d. **S**. ex impſecto. et hoc nō eſt verū: qz teſti impſectū valet tantū inſ liberos nō quo ad extraneos. vt. d. **S**. ex impſecto. et. C. cōia vtri. iud. l. ſi. nō enī pñ uilegiū filiozū debet extēdi ad dñm extraneozū. vt l. ipu. ber. j. de admi. tu. hoc verū niſi poneret vñz ex liberis eſſe tutore datū in teſto. tñc enim valeret hodie p. d. **S**. ex impſecto. **Q**uero an tutor dat? in teſto nō ſolēni teneat petere ſe pſir. adeo qd ſi ceſſet teneat de periculo admiſtrationis deſerte. **E**t hic videt qd ſic. eqparat enī dato in teſto legitie. p hoc. j. de admi. tu. l. tutores. **S**. tutores. cōtrarium eſt verū. vt. j. de admi. tu. l. impuberi. et qd no. j. l. pſ tutelā. in. ſi. e. ti. et eſt expſum. C. e. l. i. z. j. **Q**uero quid ſi petit ſe confirmari et iudex negligit eum cō firmare. an poterit interim admiſtrare. **D**ecretis ſte in rectoribus eccleſiarū dicit qd ſic. extra de ſup plen. neg. pla. c. i. et ibi p Inno.

Ultimo ſcias qd dy. poſuit hic vñā diſtinctionē p declaratōe ti. quā nō bñ declarat. **I**deo p ei? de claratōe qro an tutor datus in teſtamēto a pſe de beat pſir. **R**ñ. qd ſi qd dat a patre legitio et naturali filio in ptate in volūtate ſolēni nō eget cōfirmatōe. vt. l. i. in pñ. ſ. eo. **S**i vero dat in teſta mēto min? ſolēni: tñc olim debebat in diſtincte con firmari. vt. ſ. l. pñ. et. l. q a pſe. et. l. i. hodie dz diſtin guī. **A**ut teſtamētū eſt nullū ex cā pteritois vel ex heredatōis. aut ex defectu ſolēnitatis. **P**rimo ca ſu nō eget cōfirmatōe: ſed valet hodie p auſ. ex cā. vt no. ſ. ti. i. l. i. et. l. iure nſo. in ſi. et. l. ſi pater exhere dato. **S**ecundo caſu aut eſt dat? tutor vñ? ex liber? et nō eget cōfirmatōe hodie. vt. l. hac pſultiffima. **S**. ex impſecto. C. de teſta. aut eſt dat? extraneus: z tñc eget cōfirmatōe. vt dixi. ſ. eo. l. qui a pſe. et no. in. d. **S**. ex impſecto. **S**ed aduertēdū qd ſi pſ de ceſſit incōtinēti poſt teſtamētū cōfirmatū ſine inqſi toe ſi ex intervallo tunc adhibet inqſitio quedā: de qua dicit. j. l. pñ. et. l. ſe. **S**i vero pater dat tutore ſi lio legitimo tantum et adoptiuo: tñc de iure veteri erat idē qd in legitimo et naturali: qz tñc tranſibat in ptatē adopratōis. hodie ſec? vt. l. cñ adoptiu? C. de adop. **E**t ideo dz adhiberi diſtinctio illi? l. **A**ut tranſit in poteſtatē aut nō ſm dy. **S**i vero dat tu torē filio naturali tantū: hoc pōt cōtingere duob? modis: qz qñqz eſt fili? emācipat? in quo pſp emā cipationē vinculi cūile eſt ſublātū legitim? tamē eſt: tñc dat? pſir. ſine inqſitoe. vt. ſ. e. l. i. **Q**ñqz dat filio naturali vt nato ex cōcubina. et tñc debz diſtingui: aut eñ nō inſtituit et nō pſir. ſine inq ſitoe. vt hac. l. in pñ. aut eñ inſtituit: et tñc aut non habebat alia bōa et cōfirmat ſine inqſitoe. vt. ſ. e. l. ſi patron? **A**ut habebat alia bona: et tñc pſir. tur: ſed in bōis q habet a teſtatore decernit ſibi ad miſtratio ſine inqſitione. **I**n alijs autē nō decerni? niſi cñ inqſitoe. vt. l. ſi. C. e. et qd no. p dy. in. l. ſi patron? ſ. e. **S**i vero deſ filio ſpurio nō valet da tio nec cōfirmat. vt. ſ. ti. i. l. i. **Q**uero qd ſi tutor deſ a matre. **R**ñ. aut mater inſtituit filiū et pſir. tur cū modica inqſitoe. vt. l. peto. ſ. mater. j. de leg. ij. et ibi p dy. aut nō inſtituit et cōfirmat cū magna inqſitoe. vt. l. j. ſ. e. et ibi per dy. **Q**uero quid ſi patron? de tutore liberto. **R**ñ. diſtingue eodē mō quo dixi in pſe naturali p eaſdē. l. l. vñ eodē mō quo dixi q in mſe zc. **Q**uero qd ſi tutor deſ ab ex? neo. **R**ñ. ſi eñ cui dat inſtituit vel aliqd ſibi reliqt cōfirmat cum inqſitoe: alias ſecus. vt. ſ. eo. l. ſi pa tronus. et. l. tutores.

In cōfirmatōe tutorē filio tñ inqñit dz an volūtas patris mutata fuerit vel mſ tarī debuerit marie ſi diu poſt teſtamētū factum deceſſerit. hoc dicit cñ duabus. l. ſequē. **C**l. No. q

In cōfirmando, mutatio vo-
luntatis, vide
bar. in l. eum
qui ita. §. qui
sibi. ff. de ver-
bo. obli. et in
l. cū qd sibi. ff.
de solu.

De legi.
tuto. Ru.

Legit.
tuto. Ru. glo.
istius no. ha-
bes q. corre-
cta rōne. l. in-
telligit corre-
cta et eius dō-
spōitio. ad dō-
glo. idē volē-
tem. in l. ii. in
pūnc. in d. sū-
lio pcedente.
de val. et pu.
de quo vide
no. p. imol. in
l. ii. de dōa.
et p. bal. in l. i.
s. sol. matri. et
io. an. in. c. p.
trāst. de rez.
nūcia. p. imo.
in l. si vero. §.
de viro. solu.
ma. et qd ecō-
tra. vide glo.
in. c. nouit. in
ver. quicūqz
de iudi. et l. i.
fin. de falsis.
vbi bñ qd qd
allegat. l. cor-
rectas q. pēa
debet puniri
in l. fatet. idē
cōsoluit bar.
in cōfi. inci. ci-
uitat. medio
lani. et sequi-
tur p. de an-
cha. l. c. cano-
nū statuta.
cōst. in. c. car-
ta. in ver. que
ro si lex pbi-
bet in duob?
et adde bart.
in l. i. c. e. per
immo. in. c. p.
transla. de re-
nū. d. bart. te-
net io. an. in
spec. in ti. de
cura. vñ per
fali. l. i. c. d.
legi. here.
Quas nō
ba. Sicut dī

et pbe quis seme l dñes vel paup nō psumit bo-
die de necessitate talis quoniam diminutio et augmē-
tatio facultatū vel morū de facili obuenit vt h. fac-
j. de excu. tu. l. spadonē. §. q. absolut. et qd ibi no.
Quid ecōuerso an qd psumat talis retro qñs est
hodie. Ricem. j. de magis. que. l. i. §. si magistratus
No. q. ppter mutationē morū psumit mutatio
voluntatis? q. admiſtrationē cōcedit. et sic fac q
si ea q hic ponitur emerſerint in psona pcurator
videat reuocatū mādātū. pro hoc. j. de solu. l. si cum
comeli. et ibi dixi. et p cy. C. de fur. l. falsus. Ter-
tio no. q. ei q est iplicatus cū fisco denegat tutela:
qd qñter intelligat gl. tagit in l. p. C. ne tu. vel cu. ve-
cti. cō. dic vt ibi. No. q. ppter vtilitatē pupilli
recedit a voluntate defuncti. sile in l. i. C. vbi pu. edu.
de. Et ppter hoc dicebat Mart. syll. q. l. p. pbi-
buerit cōfectionē inuentarij qd pōt. vt. l. fi. C. arbi.
tu. in si. tamē si iudici videbit q. pupillo expediebat
inuentariū facere: coget tutorē ad inuentariū faciendū
ar. hui. l. et doc. referit in. d. l. fi. C. arbi. tu. faciunt
etiā istell. ad id qd dixi in l. p. j. de codicil. q. si ter-
stator reliquit multa legata tpe quo nō habebat libe-
ros postea suscepit ples filios q. ppter supuenientes
filios psumat recessisse ab illis legatis. tetigi in l. i.
de codicil. et i. aut. ex cā. C. de li. pte.

Quidam. Curator dat? a pte nō des-
bet satisficere pupilli sal-
uā fore. s. de fideicomisso restituendo sibi
relicto si curā admiſerit. hoc dicit ista lex.

De legitimis tutoribus. Rub.

Post tutores testamentarios et testamēto as-
matos veniunt legitimī. id ponit hec rubrica de le-
gitimis tutorib. Quidā tñ habet: et curatorib? in
rubrica: qd nō debet esse: q. l. tutela distinguit in-
ter spēs. l. legitimā testamētariā et datiuā. tñ cura
nō. q. dari in testō nō pōt. vt. l. i. fi. j. ti. i. et nulla cu-
ra est legitima nisi furiosi. vt. C. de epi. au. l. de crea-
tionib. et. j. d. tu. et cu. da. ab his. l. mlieri. et. l. vtrū.
§. p. j. de excu. tu. l. sed et milites. et. l. amicissimos.

Legitime. Legitima tutela ex
tij. tab. deferret cognatis ad quos de-
ferret hereditas. fallit si mulier est in me-
dio. h. d. C. p. d. hic q. agnati vo-

cant tñ ad tutelā sicut ad successionē. Contra qd
hodie vident vocari etiā cognati ad tutelam et ad
successionē. vt in aut. de here. q. ab intesta. dese. §. ex
his. Glo. fatetur q. hodie admittunt parit agna-
ti et cognati et bene: q. tex. dicit. puto tamē q. in ci-
uitatib? in qbus p statuta est derogatiō iuri cōmū-
ni: vt agnati pferant cognatis in successione q. eo-
dē mō pferent in tutela p rōne illi. l. C. Quero de
iure antiquo an agnatis deficiēt? veniat cognas
ti ad tutelā sicut vocabant ad successionem de iure
ptorio. Glo. videt hic dicere q. nō: q. nō repitur le-
ge aliq. cautū. cōtrariū nō. in si. e. §. et cognat. i. gl.
no. diligēter. et. C. e. l. i. et illa verior. p quo. j. e. l. iij.
in si. et. j. e. l. i. fi. fm verū intellectū quē ibi dicā. hodie
vero nō esset dubium. vt dixi. Quero an filijs
adoptiuis tñ cōpetat legitima tutela. Glo. h. dicit
q. nō. Ja. de are. dicit ptrariū p rationē redditā in
tex. q. hereditas p. l. deferret adoptiuis. ergo et tutela
vt. j. de suis et legi. l. i. et. ij. §. parui. Nō ob. iste tex.
q. videt requirere vtrūqz. l. q. sit legitim? et naturalis:
qd debem? magis cōsiderare rōne q. verba. nā rō-
limitat et declarat dictū. vt. l. cū pat. §. dulcissimis.
j. de leg. ij. fm eum.

Si apud hostes Spes primū legitimī fac m-
tela nō deuolui ad sequen-

tes: sed opus est datiuo. h. d. C. p. p. §. pri. respō.
So. ibi prim? agnat? erat ibi ipedit? ipedito
ppetuo q. mulier: hic fec? q. capt? sed erat spes q.
rediret. sile in l. iij. §. nō tantū. j. e. ibi em in deporta-
to nulla erat spes reassumēdi tutelā de iure cōmū-
ni. rōne hōm vidistis in l. si qd sub pditōe. §. ti. i.

Interdum. Licet patron? ppter delictū pri-
tur onere tutelae. hoc dicit.

Legitima tutela legitima tollit capi-
tis diminutiōe. h. d. istud est
verū fm ista tpa: s. hodie q. sublata est dif-
ferētia emancipatiōis et patrie potestatis quo ad li-
bertatē: eodē mō quo ad tutelā. vt in aut. de here. q.
ab inte. §. ex his. ita tenet dy. et oēs doc.

Tutela. Ex lege d. qd ex mēte et collis-
gē l. 3. verba deficiant. h. d. arg.
hui. l. dicit doct. moder. q. illud qd est ex
mēte. l. est ex lege et cōpetit directā actio ex illa. l. et
hoc ponit in l. i. C. vti poss. et in l. i. C. de act. et obli.
Aduerte tamē q. l. 3. fit ex l. nō tamē est ex verbis. vt
hic patet. et. j. de ver. sig. l. nois et rei. §. verbū. ex. l.
declarabo aliquāliter. j. e. l. §. fi.

Sed et si hac Cōtumax in manumittēdo pri-
uat hereditate: s. nō tutela nū-
si in totū ius patronatus pdat. h. d. C. Quero an
isto casu. p ille qui manumisit admittatur ad heredi-
tatē. Glo. i. dicit q. nō. Alia glo. parua videt dicere
q. sic q. est sup verbo tutorē esse. s. iste glo. diuersis
casibus loquitur. nā scda gl. refert se ad tex. qñ ser-
uus fuit emp? nūmis suis cōtinētib? oculis dñi
prima glo. refert ad aliū casu qñ nūmis emptoris
Quero isto casu qñ pdit hereditatē an pdat tu-
telā. h. d. glo. q. nō: q. delictū nō tribuit immūi-
tatē. p hoc. §. e. l. i. §. fi. qd est nō. facit qd l. 3. primus
agnat? infra annū nō admittatur vel tutorē nō pe-
terit l. 3. priuē hereditate. vt. l. sciāt. C. de legi. here.
nō tñ priuā tutelā. Spe. in ti. de tut. in illo. §. i. quo
tractat de legitima tutela inuit ptrariū his verbis
C. Itē op. q. priuē ex quo infra annū tutelā nō pe-
tijt per. l. sciāt. C. de legi. here. S. illa op. nō est bo-
na qñ ad remouendū eū a tutela hoc patet. sed q.
tum ad remouendum eū a successione. tangā in. l.
tutor q. repertoriū. in prin. de admi. tu. C. dōtra p-
dicta op. gl. de l. decreto. j. de suspe. tu. et. l. sed et mi-
lites. §. si ignominia. j. de excu. tu. vbi pena dat immu-
nitatē. S. sol. vt no. p dy. in. d. l. decreto. et in. c. q.
alicui. extra de re. iur. lib. vi. Item ptra ea q. dixi
op. de l. tutelae. de capi. dimi. et. §. l. pri. i. d. plane.
vbi ille q. priuā hereditate priuā tutelā. So. i. pri-
mis duab? priuā hereditate et iure agnatōis: meri-
to priuā tutelā. in d. plane. priuā in totū iure pa-
tronat? adeo q. nō est patron? C. Itē ptra pdicta
facit qd dixi. §. e. l. i. in prin. vbi postq. agnati priuā
tur hereditate per. l. nouā. C. et pferunt cognati an-
terioris gradus: priuā et etiā et tutela et tamē agna-
ti remanēt. Rñ. ibi priuā hereditate absqz suo de-
licto: merito priuantur et onere tutelae. Et pdicta tes-
ne menti.

Si duo Si ples sunt patroni oibus deferret tut-
tela: et aliquo deficiente remanet apd ce-
teros et oibus deficiēt? vadit ad liberos eorum
per eundē modū p quē deferret hereditas. h. d.

Queri potest Si prim? legitim? desinat
facto iudicis hoc principa-
liter agētis locus est datiuo nō sequenti legitimo: se-
cus si desinit casu naturalivel ciuili iudice hoc prin-
cipaliter nō agente. h. d. cū. §. seq. Ista materiā ples
ne declarauit in l. si qd sub pditōe. §. ti. ij.

cimus de ter-
statores cuius
voluntate ma-
gis q. verba
inspicere des-
bem? l. cū vñ
in. C. de fidei
cō. l. in pditō
nib? de pdi.
et demō. l. nō
alif. dele. iij.
Ad hoc etiā
bñ facit. c. p-
pterea. de n-
bo. sig. in an-
tiquis.

Tutela. S.
et si hac
qñ an. adde
bald. in l. p-
bus. in. v. col.
C. de impu.

Queri pte
vide glo. bar.
et doc. in. l. i. d.
testa. tu.

Si parens. **P**ater est legitimus tutor filij emancipati: frater fratri emancipati est tutor fiduciarius. hoc dicit c. l. se. **¶** Et aduertendum quod in libro institutionum habentur tres titulos, primus de legi, tu, agna, et de illa habuistis usque ad hunc. **S**. secundus de legi, par, tu, de illa dicit iste. **S**. tertius de fiducia, tutela, et de illa loquitur. **S**. sequens quo defuncto. **¶** Propter de isto. **S**. ubi dicitur quod est legitimus ad l. seq. ubi dicitur quod est fiduciarius. **¶** gl. c. l. fratres, dicit quod frater fratri est legitimus tutor, et gl. n. e. i. illa materia non habuerunt clarum intellectum. doc. dicit melius sic. **¶** Que dicitur est tutela proprie quod deferretur ex more et ex verbis. l. xij. ta. vt. s. e. l. in prin. et insti. de leg. agna, tu. **¶** Que dicitur est tutela legitima ex more. l. xij. tab. non ex verbis: vt illa quod deferretur patrono. vt. s. e. l. in prin. **¶** Cum enim per l. xij. tab. deferretur hereditas patrono per omnes eius menses fuit de tutela: sed verbis hoc non expresserunt quod menses colliguntur ex ratione. l. vt patet. s. e. l. in prin. et l. iij. i. prin. facit so. ma. l. cum mulier. **¶** Quedam est tutela legitima non ex verbis nec ex more. l. xij. ta. sed ex extensione iuris consulti propter identitatem rationis: vt si pater emancipat filium. l. iij. ta. non vocat eos inuicem ad successionem. ratio quod non cogitauit de hereditate nec de tutela: non ergo est ex verbis nec ex more sed postea suppuenerunt senatusconsultum quod vocat patrem ad hereditatem filij. **¶** Cum postea ex hac l. noua distincta cum ratione. l. xij. tab. iurisconsulti vocat patrem ad legitimam tutelam filij. vt hoc. s. et insti. de legi. pa. tu. et hoc vult tex. dicere vt ceteri legitimi tutoris sustinet. q. d. non p. l. xij. tab. sed per extensionem iurisconsulti ex identitate rationis. **¶** Quedam est alia tutela quod vocat fiduciaria: vt si filius emancipatus est tutor filij in potestate retenti vel e converso: iste non est tutor ex verbis nec ex more. l. xij. tab. nec ex ratione quod secundum istam partem non vocabatur ad hereditatem: sed quod propter caritatem sanguinis lex multum confidebat de eo ideo vocabatur tutor fiduciarius: vt hic et insti. de fidu. tute. sed hodie frater vocatur ad successionem fratris emancipati: et e converso. vt. l. lex. xij. tab. et l. n. e. f. n. **¶** C. de leg. tu. **¶** Et ideo potest dici hodie tutor legitimus non ex l. xij. tab. sed ex l. noua coniuncta cum ratione. l. xij. tabula. et isto respectu in l. frater. C. e. ista tutela que hic appellatur fiduciaria: ibi appellatur legitima: quod illo tempore fuit introducta successio isto modo. et vide de hoc per doc. in d. l. fratres.

Legitimos. q. possint op. poni s. legiti. m. tutor. vi. de p. spec. de legi. tu. et ibi potest forma. **¶** Quero vtz. addo bar. to. et ibi no. i. l. tutor. q. rep. de adm. tut. et in l. tutor. bus. de auct. tu. **¶** Quero an vide pe. d. an. cha. in cle. ij. de sta. mo. **¶** Debent citari. et cum de. c. i. de bar. b. transit pe. de an. cha. in cle. ij. de sta. mo.

Legitimos. **T**utores legitimi constituuntur. **¶** vnde ipso iure p. l. non tamen possunt administrare nisi satisfactum: quod satisfactio a patrono causa cognita non exigitur. b. d. **¶** Querit gl. an eo ipso quod tutor datus est alicui possit accedere ad administrationem. gl. dicit quod sic dum tria priora faciat. pri. m. quod accipiat res cum decreto iudicis. fm. quod faciat inuentarium. ista duo probantur in l. fi. Carbi. tu. **¶** Tertium quod iuret: vt in auct. vt hi qui obli. phi. ba. res mi. s. fin. col. vi. **¶** Quartum addit gl. quod satisfactum vt hic. **¶** Quintum addit doc. s. quod expresse promittat defensionem pro pupillo lo suscipe. vt. C. de adm. tu. l. fi. s. defensionem. et ibi per Ly. examinemus per ordinem. **¶** Pro quo quo iure sit introductum hoc decretum. **¶** Glo. vt vidistis allegat. l. fi. Carbi. tu. dum dicit Imperator quod res accipiat fm. quod visitatum est. et sic se refert ad quodam consuetudinem. dico quod proprie loquendo seu intelligendo istud decretum fuit introductum de iure. ff. de quo non poterat administrare tutor nisi sibi decerneretur administratio. vt tex. expresse dicit. j. de auct. tu. l. iij. sed gl. aliter ibi exponat. per hoc. s. de postu. l. cui eorum. in prin. et ibi no. C. de tu. et cu. illu. perso. l. i. et. C. qu. mu. tu. offi. fun. po. l. ij. et arbi. tu. l. fi. et palle. s. fi. in auct. vt hi qui obli. phi. ba. res mi. **¶** Quero vtrum in quolibet genere tutorum sit necessarium decretum hoc. r. i. deo sic. vt. d. l. iij.

de auct. tu. et alijs legibus super allegatis. hoc non potest recipere instantia in tutore testamentario. s. si testator ei hoc remiserit expresse. vt. d. l. fi. arbi. tu. vel testator ipse se decerneret sibi administrationem. potest enim ipse testator decernere: vt tutor sua auctoritate incipiat ad ministrare. vt. d. l. cui eorum. sicut potest accedere legatario licetiam accipiendi possessionem sua auctoritate. vt l. ticia. s. i. et ibi no. j. de le. ij. proprie enim istud decretum est prestare tutori qui possessionem administrationis: sic dicitur canoniste quod si aliquis sit institutus in beneficio non tamen accedit ad administrandum nisi ponatur in quasi possessione administrationis. vt extra de insti. c. ij. in prin. et per Innocentium. de concess. pben. c. pposuit. in i. glo. **¶** Quero an istud decretum interpositum ab vno iudice porrigat effectum suum ad res alterius territorij. videtur quod non. vt. l. cum vnus. s. pe. j. de bo. auct. iud. pos. et. s. de iur. om. iud. l. extra territorij. **¶** Pro hoc declaratio est videtur dum sit forma huius decreti. **¶** R. i. quod iudex decernat sibi administrationem dicte tutele seu litem administrationis: et ita vtimur ad quem versus se refert lex nostra. vt Carbi. tu. l. fi. pba. j. e. l. s. in legatis. ubi tex. dicit de cerni tutelam. gl. expolit. l. administrationem tutele. ad idem j. de auct. tu. l. iij. non est ergo necesse quod iudex ponat eum in possessionem de facto sed data litem ipse tutor potest accipere res. et hoc est quod dicit tex. in l. fi. Carbi. tute. et glo. hic dicit res accipiat per decretum. i. pcedere decreto. nunc ad ppositum decretum quod interponitur in alio quo actu voluntario nec habet coheritionem in alio potest interponi a iudice quod habet personam in parte res sit extra territorij. vt. l. magis puto. s. illud. j. de re. eo. et no. per doc. C. de p. d. m. l. si p. d. i. **¶** Et hoc pcludo quod iudex sub quo est pupillus potest interponere istud decretum quod extendit ad bona ubicumque posita si contradicere non habet. sed si contradicere esset ita quod haberet necessitatem mitti in possessionem per ministros iudicis tunc non sufficeret litem illi iudicis. sed dicitur scribi illi iudici sub quo res sunt. vt. d. l. cum vnus. s. pe. de bo. auct. iud. pos. **¶** Quero an quod istud decretum interponitur debet citari alij qui sunt vel esse possunt tutores. **¶** R. i. quod per istud decretum pcedit administratio vni ita quod alij de negat: tunc illi requiruntur cum hoc faciat causa cognita. vt s. de test. tu. l. testamento. et l. se. j. d. adm. tu. l. iij. s. fi. **¶** Quandoque per istud decretum pcedit vni administrationi non tamen alij denegat: tunc si quidem sunt alij qui sunt tutores legitimi vel datui iam constituti a l. vel a iudice et illi debent requiri. non enim hoc fiet nisi causa cognita. vt eo. l. s. in legitimis. et hoc maxime verum est in legitimis quorum interest ne vnus accedat ad administrandum sine aliquo propter speciem successionis. vt. j. e. l. s. pe. **¶** Si vero non sint tutores sed esse possunt: tunc enim non est necessitas eos requiri: quod non ledunt. ar. p. b. optimi. C. de cons. fir. tu. l. fi. vt pponis. et. j. de adm. tu. l. q. negociatio. n. s. test. et quod no. p. inno. de concess. pben. c. pposuit in prima glo. **¶** Tertio scias quod l. glo. ponat istud decretum primo tamen vltimum est. dicit enim tutor prius fecisse inuentarium et alia quod dicitur: quod ei tutele administrationis pcedat. vt. d. l. fi. in fi. Carbi. tu. vel hoc debet fieri in ipso actu quo decretum interponitur. vt in auct. vt hi qui obli. phi. ba. res mi. s. fi. **¶** Secundum quod requiritur est quod faciat inuentarium: quod examabo in l. fi. tutor qui reprobatur. in prin. de adm. tu. **¶** Tertium quod requiritur est quod iuret se utilia facere et inutilia premittere. vt. d. s. fi. in auct. vt hi qui obli. phi. ba. res mi. quod de iure. C. fuit introductum in curatore furiosi. vt. l. d. creatio. **¶** C. de epi. audi. s. per. d. auct. est extensum ad omnes tutores et curatores. debent enim hoc promittere sub expressa obligatione reus suarum vt ibi p. **¶** Quarto requiritur. dicit gl. quod satisfactum. hoc in tutore datino dicit vt dixi. s. tit. i. l. tutores. In legitimo huiusmodi hic in

facit quod in filiis mili dicebat angel. in l. is is cui bonis. de ver. ob. vi. delictet an quod iudex pcedat ad interdicendum administrationem pdispo. requiritur citatio ipsius pdispo. et pcludit quod sic quod tractat de auferenda ei administratione et cum ang. ibi transit inno. de quovide que dicit in l. q. h. in s. quilibet loco et tpe. s. de tutele. **¶** Quero an decretum administrationis debeat pcedere inuenta. r. i. et alia. sed bal. in l. fi. de ma. cone. p. l. l. i. r. d. q. non refertur fm. bar. i. l. tutor. q. reper. circa prin. de adm. ni. tu. et bal. l. ij. in pe. col. C. q. adm. **¶** Quero an de. adde quod l. tutor non la. tisder vel ca. ueat re pupilli saluaz fore eo tpe quod tute. la suscipitur. tunc non est sub stancia. facit quod no. doc. in l. de ofe. s. tu. tor. q. satisfactio. et quod not. per bar. in s. p. xi. et bal. in l. fi. de magist. cone. C. q. d. si non potest tutor fiduciosus re idonei dare. vide bal. d. l. fi. ubi est tex. fm. est quod fiduciosus non idoneus tute. la non videtur nisi fiduciosus fuerit in d. lo.

ter. fm que omēs debēt satisfāre excepto p̄ono a quo cā cognita nō exigit satisfātio. ¶ Quero qd si iudex voluit hāc satisfātionē exigere vel exegit et est finita. Rñ. vt dicam. j. e. l. s. in legitimis. vbi ter. tagit. ¶ Quero qd si dederit fideiussores pauperes respectu facultatū pupilli. Rñ. nīhilomin⁹ pōt ad mīstrare. vt. C. de iure do. l. si mīlter. possit tñ ob hoc remoueri fm ea q̄ no. in. l. paup̄tas. j. de excu. tu. et ibi dīcā. ¶ Quintū qd requirit est q̄ exp̄sse p̄mittat defensionē pupilli. vt. l. vlti. s. defensionē. C. de adm. tu. et ibi p̄ doc. ¶ Et aduerte q̄ antiq̄ nō apponebāt istud p̄pter qd iā vidi multas tutelas cassari s̄z hodie hoc in q̄libet apponit. et s̄z de iure atiquo hoc esset p̄cipuū officiū tutoris. s. pupilli. ipm inde sensum nō relinq̄re. vt. l. tutor. p̄cipuū. j. de adm. tu. tñ lex vult q̄ hodie tutor hoc exp̄sse p̄mittat. vt. dīxi. ¶ Ultio scias q̄ s̄z p̄dicta oīa requirant tñ i hīs q̄ dilationē nō recipiūt vel in hīs q̄ p̄cipalr ad cōmodū pupilli spectaret valēt gesta p̄ tutore etiā nō interueniētib⁹ p̄dictis. vt. j. de adm. tu. l. tutor. q̄ res p̄toris. in prin. C. de tu. et cu. q̄ nō satis. l. si.

In legitimis. ¶ Unī ex tutorib⁹ ltimis ex cau. se inuicē p̄nt puocare ad satisfātionē nisi sunt p̄troni. b. d. ¶ Ex isto principio no. q̄ isto tpe interponebat decretū admīstratōis ibi dñi dicit tutela decerni. Dicit gl. i. admīstratio tutelae. ¶ Secūdo no. q̄ qñ sunt p̄les tutores tutela nō decernit nisi ex cā si alij sunt ipediti. vt hic in prin. vt si alij p̄uocāt ad satisfātionē vt in se. x. et sic vidē q̄ debet anteq̄m. vt dīxi. s. p̄. vel saltē debeat hoc iudici li quere ne alias erraret vt iterponēdo decretū fm ea que dicunt. j. i. l. i. tutor si petitus fuerit. ¶ Tertio no. ista expositiōnē decerni tutela. i. admīstratio tutelae. q̄ facit ad qd nō. Cōparuit p̄mior agnat⁹ et petijt sibi decerni tutelā pupilli et iudex decernit. ¶ App. q̄ nō debet peti sibi decerni s̄z declarari. certe pōt sustineri vt intelligat decerni tutelā. i. admīstratio tutelae. vt hic. ¶ Itē venio ad x. an igit. no. p̄rio dicit ter. si oēs nō satisfāderūt. qd exponit gl. i. null⁹. naz negatio postposita signo vniuersali equipollet suo cōtrario. vt. j. de capti. l. in bello. s. i. ¶ Circa hoc q̄rit gl. i. qd si alij satisfāderūt et alij nō. dicit gl. q̄ int̄ nō satisfāderūt admittit puocatio. ¶ S̄z tūc q̄ro qd si oēs satisfāderūt s̄z vn⁹ nō vult agere cū alio. Rñ. recurrēdū est ad remediū. l. iij. s. si. cū. l. se. j. de adm. tu. ¶ Alteri⁹ q̄ro quōd x. non nūq̄ zc. se habeat ad p̄cedētia. Rñ. q̄ est quedā interpositio p̄ quā rīdet cūda oppositiō. dictū est q̄ int̄ nō satisfāderūt loc⁹ est puocatiō. Cōtra nā tutores legitimi debēt satisfāre. vt. s. p̄. quō ergo p̄cedit qd b̄z de nō satisfātib⁹. Ad b̄z rīdet non nūq̄ zc. ¶ Ex quo x. no. q̄ p̄ tutore q̄ nō satisfāderūt de iure vel de facto alij tutor nō pōt venire nisi offerat satisfātionē s̄z pupilli⁹ v̄l adult⁹ vel etiā ter t⁹ pōt petere eū cogi ad satisfādendū vel iterdici sibi admīstrationē. vt. C. de tu. et cu. q̄ nō satisfāde. l. i. z p̄ totū illū titulū. ¶ Venio ad ver. an ergo. q̄ro an idē sit in agnatīs qd hic dicit in p̄ronis. Glo. dicit q̄ nō. z est rō fm iac. de are. et dy. q̄ nobis nō ē ita debita hereditas agnatorū sicut libertorū. vt. j. si a parē. quis fue. ma. l. nō vsqz.

Si legitimus. ¶ Capitū diminutōe p̄nt le gitime tutelae etiā iā suscepte b. d. ¶ Quero qd de sacerdotibus an possint esse tutores. Glidē q̄ nō. vt. l. nō distinguemus. s. sacerdotio. s. de arbi. ter. habemus in auct. p̄byteros C. de epi. et cle. s. q̄ possint esse volētes nō vt cogatur inuiti. qd dīc vt ibi. z hoc in clericis nō i religio

sis. Si autē esset monach⁹ vel canonic⁹ regulari tūc indistincte sibi iterdicta est tutela de iure ciuili. vt. d. auct. p̄byteros. in si. idē in epō vt ibi patet. ¶ S̄z qui dā canoniste dīcūt q̄ de iure canonico sec⁹ est vt in decretis. lxxvi. dī. c. puenit. et ibi no. et no. spec. de tute. s. generalr. x. itē excipit q̄ est ep̄s.

Intestato testat⁹ quo ad tutelā z mox tuo testatario deueit ad ltimos. b. d. iste ter.

Reliquero agnatōis parit vocatur ad tutelā. b. d. cū. l. se. dicit iā. de are. q̄ hodie nepos ex alio filio p̄fert in tutela sicut in successione. vt in auct. de here. ab inte. s. si igit. qd satis p̄s.

Agnat⁹ p̄dit sequit⁹ agnatū. nec p̄ p̄nquior cognata ipedit sequit⁹ cognatū. b. d. ¶ No. hoc qd dī de materia q̄ est soror m̄ris et sic cognata q̄ nō impedit filios fr̄is ip̄s materter. hoc est filios auctūli q̄ filr sūt cognati. z sic hēs casuz q̄ in defectū agnatorū tutela deuoluit ad cognatos. dīxi. s. l. i. in prin. Alij volētes hoc effugere dīcūt hic loq̄ de filijs fr̄is ip̄s ipuberis. et hoc null⁹ lñ habet dubiū. q̄ illi p̄ferunt matertere q̄ agnatī. Itē matertera nō esset in p̄miori gradu. et sic nō cōsideret ad id qd in prin. l. dī fm dy.

De tutoribus et curatoribus datis ab hīs q̄ ius dandi habent. Rub.

Post tutelā testamentariā et legitimā deuenit ad datū. ideo de ea ponit. in institutis vero hēm tituli de attiliano tutore vbi tractat de tutore datuo. ¶ Itē aduertēdū q̄ hic in rubrica dī de tuto. z cura. merito q̄ ē curator dat⁹ a iudice. in p̄cedētib⁹ nō dī de curatorib⁹. q̄ sol⁹ tutor est legitim⁹ et testat⁹. non curator. vt dīxi. s. ti. i. sup rubrica.

Sue p̄consul. rē cui est cōcessuz et illi q̄ sue iurisdīctōi subest. hoc dicit. ¶ Op. dī b̄ q̄ vice gerēs p̄sidis p̄t dare tutore. Contra datio tutoris est mixti imperij. vt. s. de tutelis. l. muto. s. tutoris. ergo nō pōt fieri p̄ delegatū. vt. l. i. s. de offi. ei⁹ cui man.

Sue p̄consul. rē cui est cōcessuz et illi q̄ sue iurisdīctōi subest. hoc dicit. ¶ Op. dī b̄ q̄ vice gerēs p̄sidis p̄t dare tutore. Contra datio tutoris est mixti imperij. vt. s. de tutelis. l. muto. s. tutoris. ergo nō pōt fieri p̄ delegatū. vt. l. i. s. de offi. ei⁹ cui man. est iuris. Dicit gl. intelligo eo casu quo meruz et mixtū imperiū p̄t delegari vt p̄side abūte. Ita so. vidē extra casuz. l. ij. C. de offi. ei⁹ q̄ vice alte. ge. et qd ibi no. Sustinēdo gl. dicit dy. q̄ q̄tū ad cognitionem pōt demādari merū imperiū. ita loq̄tur ista gl. sed nō q̄tū ad executionē vt in p̄trario. Tu dīc q̄ ista p̄nt esse vera in delegato seu in ipō vicario ab ipō p̄s de p̄stituto. vt. d. l. i. s. i. de offi. ei⁹ cui mā. est iurisdī. s̄z ille cui mādat a p̄cipe vt vice p̄sidis gerat mox tuo p̄side vel etiā abūte h̄z merū z mixtū imperiū etiā quo ad executōz. vt hic et. l. i. s. de p̄statis. j. d leg. iij. ¶ Op. dī b̄ q̄ ius dādī tutores cōpetit. qul busdā. Cōtra imo oib⁹ qui habēt merū imperiū. cum sit mixti imperij. vt. d. s. tutoris. Dicit gl. spāle b̄. vt nō cōpetat nisi spālī mādet. Idē tener iac. de are. vt dīxi in. d. s. tutoris. ¶ Quero qd de istis tutoribus q̄ dant ab istis iudicib⁹ chartularijs h̄ntibus ptatē seu auctoritatē a p̄ncipe vel a comite cui p̄iceps p̄cessit an valeat. Glo. dicit q̄ sic z bñ. de hoc no. in spe. de tu. s. i. ver. qd de hīs. facit qd no. C. vbi et apud quē. l. si. ¶ Quero tutores z curatores dātur hodie a iudicib⁹ ciuitatū an p̄cedat datio de iure. ¶ De dīc q̄ sic p̄t p̄suetudinē. vt. C. de emaci. pa. l. i. et. l. si. ¶ Puto q̄ p̄cedat etiā de iure. q̄ oib⁹ magistratib⁹ est p̄missuz. vt. j. e. l. iij. ¶ Venio ad secū dā partē. ¶ No. q̄ oportet pupillū esse de iurisdīctione ei⁹ q̄ dat tutore. qd tene mētī. q̄ si esset aliq̄s

Agnat⁹. vide in si mili spec. de tu. s. si vero. x. s̄z pōe pat

De tu. et cu. da. ab hīs Rubi.

Sue p̄consul. tutoris. Ibi hoc etiā rep̄ hēdit bar. dīcens q̄ hoc ē mixti imperij. et vide q̄ dīxi post bar. in. l. i. l. x. z. r. col. de iurisd. om. iud.

Mo. q̄. vi de auct. generalr. de epi. z cler. et ibi qd si tutor est cleric⁹. z de hoc vidē q̄ dīxi p̄ bar. in. l. legi. timos. s. ti. i. s. fin. S̄z q̄ro an pupillus possit progare iurisdīctio nē sine p̄sensu sui tutoris vide bal. l. i. l. i. C. de iur. om. iud. et vide ibi de iudice incompetenti ad dandū tutorem.

Comitatus defensio. nē. adde bal. in. l. p̄tor. in prin. de ope. no. nū. in. l. si. s. omne. C. d adm. tu.

In legitimis. q̄rit gl. negatio postposita signo vniuersali equipollet suo cōtrario. hoc tñ nō est simplr verū. vt no. p̄ter. z ibi bar. in. l. de pupil. lo. s. si pluriū de oper. no. nun. z q̄ re. sultaret abso. nus z iuri cōtrari⁹ intellēctus. et vide bar. l. i. neces. sarias. s. qui annua. ff. de pig. ac. z me. l. i. in ti. q̄ sint rebelles. i. x. nōnullos. et limitat nor. bal. l. i. l. i. p̄. quō et qñ in. ¶ **Si legitimus.** mus. an clerus possit cē tutor. dīc bal. dñs i. l. p̄sbyteros. C. dī sa. crosan. ecc. q̄ nō cū in miorib⁹ cōstitutū nō suscipiāt tutelā vel aliud officiū secularē p̄ illuz ter. z vidē bal. in. l. generalr. ad si. de epi. et cle.

pupill' cleric' tutor deberet dari ei auctoritate iur-
dicis sui nō iudicis seculari; in casu tñ pōt dare tu-
torē ille q nō hz eñ in sua iurisdicōne; puta in lite q
vertit corā eo. vt. l. fi. s. i. C. de adm. tu. quod nō.

Et nō ter. hic q dicit eisdē puincie vel vbi do-
miciliū habebat. per hoc q dicit eisdē puincie in-
telligit. s. origine. vt gl. dicit. et sic vidē casus q eo
ipso q dico me pusillū vel de pusillo intelligit. s. ori-
gine. et examiaui. j. ad munic. l. i. **N**o. etiā q pu-
pill' pōt hēre domiciliū. qd est mirabile. **N**ā domi-
ciliū paternū nō trāsīt ad eū. vt. l. assumptio. s. fin. j.
ad munic. s. nō vidē q ipse possit pstitūere domici-
liū sine tutore cū p hoc obligat. **S**o. intelligo q ha-
beat domiciliū. s. qñ pstituit re ipso; ibi habet ma-
iorē ptē fortunari suarū. vt nō. in. l. heres abñs. s.
de iudi. v. l. possum' dicere q pupill' possit pstitue-
re domiciliū in loco ad hoc vt posset hēre tutore; qd
vidē sentire. **A**zo in sūma. C. vbi pe. tu. **N**ot. et
hac. l. q statuta ciuitatū q disponūt circa psonā le-
gitimādā ad aliquē actū nō pōtūgunt ad eos qui
nō sunt sue iurisdicōis; s. ad eos tñ qui sunt origi-
narij vel hñt domiciliū vt hic. sec' in statutis q dis-
ponūt circa solēnitatē alicui' act' qd plene exami-
no in. l. cictos pplos. in repeti. mea. C. de sum. tri. z
fide ca. **E**ltio qñt op. hic qd si pupill' in vno
loco sit originari' i alio hz domiciliū. in tertio loco
habet bona vbi nullū hz domiciliū; qd dabit tutor
re illis facultatib'. glo. et doct. tangunt in. l. i. C. vbi
pe. tu. dicā in. l. pupill. j. e. et ibi videbitis.

Quod si abñtia v. l. appel-
lationē aliorū dāt tutor
ad tps. h. d. **O**pp. a datioē tutoris nō
appellat. vt insti. de excu. tu. s. q aut. et. j. qñ app. sit
l. i. s. si qd tutor. **G**lo. dicit q hic loqitur fm iura an-
tiqua. tu dic q hic appellat a snia reprobate excu-
sationē et sic cōcordat cū strarijs.

Item dandi s. s. i. iure. dic vt in gl. et
bñ. **O**pp. de. l. etiā. s. de tute. dic vt ibi.

Pretor nō pōt se dare tutore
v. l. delegare. h. d. **Q**uero d
intellectu illorū verborū; nec cōpromissari
us rē. **G**lo. expōit duob' modis. **P**rimo q nō pōt
se facere arbitriū; qd nō. ptra officiales q cogūt par-
tes ad cōpromittēdā in se. de hoc. s. de arbi. l. sed si
in seruū. s. i. **S**ecdo exponit q arbitri nō pōt se da-
re tutore; s. d hoc cōpromittat; inuit q qd de tute-
la posset cōpromitti; qd nō plz qz est mixti imperij.
vt. l. muto. s. tutoris datio. s. de tute. ergo nō pōt
cōpromitti. vt. l. nō distinguem'. s. iul. et. s. se. s. de
arbi. **P**reterea nō cōpetit nisi eis qbus cōceditur
specialr. vt. s. e. l. i. **P**reterea non pōt delegari nisi
habēti iurisdicōne. vt. j. e. l. nec mādare. ergo eades
rōne nec cōpromittit. **S**ed qd dicem' ex forma
statutorū qbus cauet q oēs cause cōpromittant in
arbitros. z arbitratōres de iure z de facto an si sit
inf duos ptētio de tutela veniat in cōpromissum.
Rñ. nō q illud cōpromissus in arbitratōre est que-
dā trāsactio. vt in aut. vt dif. iudi. s. i. et ibi nō. que
trāsactio nō cadit in ista qōne. nō eñ pōt qd dare
pecuniā vel accipe vt sit tutor vel patiat aliū eē tu-
torē. vt. l. in eos. s. de tutel. s.

Absens z inuit' abñti z inuito
tore q dāt ad lites. **O**pp. insti. de cura. s. itē inui-
ti. **S**o. ibi loqitur in curatore adultū q nō recipit cur-
ratorē inuit' nisi ad lites. **C**uratore autē ipse bñ dāt
inuit' et etiā ignorās. vt. l. fi. in prin. C. de adm. tu.

Est enī mun' publicū z tō pōt dari inuit' et etiam
ignorās fm dy. p hoc. j. de cu. bo. dā. l. i. s. s. an in-
uiti. et si dāt inuit' ergo etiā ignorās z abñs. vt. l. q
pōt inuitus. j. de re. iur. z. l. iij. de fideicom. l. i. glo. si
gnat ar. s. s. de adop. l. post mortē. s. fi. et nō soluit.
dic q ibi in adoptōe q est actus priuat' nec cadit
inter abñtes sicut nec cognatio naturalis. s. b epu-
blicū munus qd cadit in ignoratē z inuitum. ita dī-
cunt doc.

Non tātum **C**uratore pōt dari ad au-
toritātē in vno dōtu tan-
tū. hoc dicit. **A**liud in tutore. qd dic vt. l.
certari. s. de test. tu. fallit in casu. l. impuberi. j. e. dī-
xi in. l. hereditas. in prin. s. de test. tu.

Hec mādante. **T**utele datio nō pōt
iurisdicōne sed hñti iurisdicōis sic. hoc dī-
cit tex. cū glo. quam vide per te.

Si ptoz **Q**ui nō intelligit lz habeat iurisdicōis
nō pōt eā exercere. h. d.

Dari pōt **T**utor pōt dare die feriata. h. d.
Quero qd de die feriato in hono-
ri dei. **J**a. de are. dicit q forte illo die poterit cum
b spectat ad pietatē. vt ex de ferijs. c. si. z. C. de fer.
l. fi. que lex facit ad hoc. et hoc nisi fiat cū inqñtōne
tunc enī debet fieri iudice sedente pro tribunali.
vt. l. naturali. in fi. s. i. s. i.

Impuberi **S**eipam sūmat. **N**o. q
culū etiā hoc expōit. s. ad hereditatē adēū
dā. et b ex cā; qd declara vt dicit in. l. si hereditas. s.
de testa. tu. in prin. **O**pp. q nō sit necessari' tutor
ad adēndā hereditatē. vt. C. qui admitt. ad bo. pos.
l. bonorū. **G**lo. dicit aliud in bonorū possessōe. post
ea subiūgit idē in vtroqz casu z bñ; qz sicut bonorū
possessio pōt agnosci auctoritate iudicis i defectū
tutoris vt ibi; ita pōt hereditas adiri. vt. l. si infanti
in fi. C. de iure deli. **Q**uero qd in restitūōne tre-
bellianica. **R**ñ. idē vt in glo. **Q**uero an sol' tutor
possit adire sine pupillo. **G**lo. dicit q non si est ma-
ior infante; lz bonorū possessioē possit acqñere. **C**o-
trariū nō. in. d. l. bonorū. sed quod hic dī est verū.
vt nō. in. l. potuit. C. de iure deli. et ita tenet dy. dicā
in. l. tutor. j. de bo. pos.

Tutor. **S**i in cā dandi tutore errat da-
tio est nulla. h. d. **P**rimo loqui
tur in specie. **S**ecundo illud pbat p reglam
generalē. secūda ibi. nā z fi. **Q**uero qd vult dī-
cere erratū fuerit in facti cā. **D**icit glo. q credebāt
nō hēre tutore et habebat; vel credebāt nō hēre pñez
et habebat. in qb' casib' nō pōt dari tutor. **I**stud
est verū in se; s. nō cōgruit legi. **N**ā in principio lo-
qitur in casu in quo tutor pōt dari pñt abñtia alre-
ri'. vt. l. i. s. e. et. s. de tutel. l. qñtū. s. non valuit da-
tio; qz hec cā nō fuit declarata iudici. **P**lūd qd sequi-
tur nā et si rē. venit ad pbatōne illi'. s. nō est bō-
na pbatio arguēdo de casu in quo nō pōt dari tu-
tor ad casum in quo pōt dari. dic ergo q hic loqui-
tur generalit' quocūqz mō erret in petitōe tutoris;
nō dico de omni errore sed in facti cā. hoc est in eo
qd est cā hui' facti. s. datōis tutoris datio nulla est
sile in aditōe hereditatis. nā omnis error non ipedit
sz ille qui est in cā aditōis. vt. j. de acqñe. here. l. si is
ad quē. **E**xēplū ergo hui' regulē vñū habet in pri-
mū. l. qz cā qre poterat dari tutor erat abñtia alte-
ri' tutoris; s. si tutor fuit dat' ex alia cā nō valet da-
tio. **I**dē quocūqz mō erret in cā datōis. **E**xēplum
ad datium nō puenit dōec est spes testamētarie. vt
l. si sub pñtōe. s. de testa. tu. **I**tē donec subest spes

Querit dy.
de hac. q. vñ
de decisionē
p eñ in. l. pu-
pillo. j. eo. et
i. l. i. q. pe. tu.

Item dāt
di. Et vi
de bar. in. l. i.
in. iij. col. et
ibi scriptū ple-
ne in. ix. col.
cū seq. de iur.
om. iudic. an
possit delega-
ri datio tuto-
ris.

Pretor.
compro-
mitti. **Q**ue
cause possunt
cōpromitti i
arbitriū. vide
p bar. in. l. nō
distinguem'
s. qñtū. s. de
arbi.

Nec cōpro-
mitti. an qd
tutele cadat
in cōpromissū
sum. faciunt
no. p bar. i. l.
si qñ in pñ-
bē. de pac. et
no. bart. in. l.
fina. C. vbi
apud quē. p
spec. in ti. de
arbi. s. restat
ver. qd si pñt

Aliud. p
istam. l.
bar. in. l. hoc
aut. i. prin. ex
q. cau. i. poss.
ea. dicit q tu-
torē pōt dare
index pupill'
lo etiā si a ne-
mine petatur

de quo etiam
vide q scriptū
in. l. i. iij. col.
de iur. om. tu-
di. **S**z quero
qñ tutor dat'
absenti. vide
baldum in. l.
ij. C. de nego.
gest. alle. per
bal. in. l. q bz
s. pupill'. de
tutel. z bart. i.
l. q si forte s.
sunt q dicit.
de solu.

Qu tñ.
de mator
ria hui'. l. di-
xi post bar. in
d. l. certari.
m. **E**c mādā
te. s. dari pōt
die feriata.
an die feriat-
ta possit dari
tutor. et qñ.
vide baldum in.
act'. s. ferijs.
et ibi etiā ba-
bes an possit
officiū inuenta-
riū et admī-
stratio decet
in.

Impube-
ri. l. bono-
ri. et ibi vide
et pbat etiā
in. l. fi. C. de
tu. et cu. q iur-
tis nō oede.
et qd voluit
pau. de cast.
in. l. bonorū
C. q admittit
p bar. hic est
glo. in. s. neqz
qñ. de au-
cro. tu. et bal.
in. l. potuit. d
iure delib. et
imol. in. l. re-
stituer. s. fi.
ad treb. vide
q dixi in. d. l.
bonorū.

primorū legitimorū. vt. s. ti. l. i. l. i. s. si apud hostes. r. l. nō solū. s. si libert. j. de excu. tut. Itē si prim' ē res mor' vel excusat'. Itē si primorū appellauit. vt. l. si impuberi. j. e. r. ibi dicā. Itē si primo est creditor. vt. l. ij. s. e. ti. iste ergo cause vel altera earū d3 exprimi vt iudici sit notū: si ex alia cā daret nō valeret datio hic est casus h. Itē aduerte q' sol' error in cā fa cit dationē nullā. si enī errat in psona q' dat q' dice bat idonea cū nō esset: dicebat dūes cū nō esset: di cebat amīc' cū esset inimic': hec nō faciūt dationes nullā. vt. l. in eos. s. de tutel. s3 faciūt eos possere moneri. j. de susp. tu. p totuz. **C**3 oia p'dicta vidr multū fortis. C. de p'fir. tu. l. si vt pponis. vbi ei q' habebat tutorē datū in testō inutiliter q' debebat cōfirmari fuit dat' tutor a iudice de illo nō scā mē tione: et tū ibi d3 q' valet. ad idē qd d3 in aut. matri et auie. de tutore datio nō facta mēde de mfe. vt l. ibi nō. s3 ad illā gl. dico vt statim dicā declarādo glo. hic positā q' est illi p'itaria. **A**d. l. si vt ppo nis. dico q' tex. ibi dicit q' legitime factū est rē. In telligo q' iudici notū erat de datōe tutoris in testō s3 p' cessatōz illi' iudex dedit aliū. vt pbat in. l. q' negociatōes. s. testō. j. s. admi. tu. v' veri' r' subtili' qūqz tutor dat' a iudice ad petitionē alteri'. et loq' tur ista. l. et qd. s. dixi. vt exp'sse dicit tex. in. l. tutor si fuerit peti'. et ibi. nā et si quoquo mō in petiōe rē Si aut' tutor dat' p'prio motu iudicis si casus erat in quo poterat dari l3 sit erratū in cā tū valet datio vt. d. l. si vt pponis. et h' so. vidr: hodie pbari p' ter. extra de pben. c. si motu p'prio. li. vi. filie in iure nro si liber hō putās se seruū adit h' dicitatē motu p'prio talis aditio nō viciat p' erroz. sec' si ad petiōnem alteri': hoc est alio iubēte. vt. j. de aq. herel. q' i alie na. s. si is q' putabat. **C**3 q'ro qd si ples sint cau se pueniēdi ad datiuū et exprimi' vna an valeat. **P**uto q' sic illa ē sufficiēs. ar. j. s. acq. herel. s3 et si dubitet'. **C**lenio ad. q. glo. et q'ro qd si tutor ē dat' a iudice alio petēte nulla facta mēde de mfe an valeat datio tutoris. **G**lo. vidr: hic determinare q' nō: vt habes in ea. **A**dtrariū hui' determinat glo. in aut. matri et auie. p. l. si vt pponis. C. de p'fir. tu. **S**pe. tāgit in ti. de tutore. s. nūc dicēdū. qd si m' **P**pe. tāgit hac glo. nā l3 aūq' mater assumat tutelā nō sit tutrix. vt in aut. de here. q' ab ite. defe. s. ex h'is tū ex quo petit incipit esse ltima. vt. j. ad tercū. l. ij. s. si m'. q' si patet. dixi in. l. si q's sub cōditōne. s. de testa. tu. s3 ltimo supueniēte repellit datiu'. vt. l. si tutor reipublice. s. i. de tu. et ra. d'is. et in. l. nō solū. s. si si libert'. j. de excu. tu. **N**ō ob. l. si vt pponis. qz p'firmat' nō habet loco ltimi s3 in veritate est datiuus. vt dixi in. l. i. s. de p'fir. tu. merito secus cōpatit aliū datiuū. ita dicit dy. ista verba magis pbat istā glo. male dicere q' bñ. **N**ā pcludit q' interim valz datio s3 mfe postea petēte tutelā euanesce. gl. autē dicit q' statim nō valet. **V**ñ **O**dos. distinguit alif aut mat fuit in mora petēdi tutelā: et tūc pferuntur datiuū: aut nō fuit in mora nec est qd iputet sibi: et tūc pferit ipa. ar. j. de adul. l. si marit'. s. si extraneus. facit. j. de tur. fil. l. edicto. s. ij. et. ij. et. j. de admi. tu. l. tutor q' repertorū. in prin. et. C. de h'is q' vt indig. l. forozē. qd tenet ia. de are. **P**e. r. cy. in. d. aut. m' et auie. p hoc optime facit tex. j. ad tercū. l. ij. s. si m'. qd si forte. r. C. de epī. r. cle. aut. p'sb yteros. r. ibi inuit q' tacēdo p quatuor menses sit in mora. **I**sta verba respiciunt qū mater postea venit et vult tut telā: s3 si mat nō peteret tutelā ex eo q' nō sit scā mē tio de ea viciat datio tutoris: et hoc est qd qrit gl. nra. ad qd p'dicta verba nō vadit. dico ergo in qōe pposita q' si de mfe in petiōe nō fiat mentio tutez

le datio est nulla: qz errat in cā: ergo rē. vt hac. l. iō enī puenit ad datiuū: qz m' nō vult. Itē iō admittit ali' ad petēdū: qz nō petit mat: d3 ergo hoc ex primi iudici. ter. est. C. q' da. tu. pos. l. qd d3. **Q**ue ro an' si de mfe facta est mētio in petiōe debeat ip sa reqri. **T**ex. in. d. l. qd d3. innuit q' sic q' si iudex de beat inq'rere an hoc sit verū ibi patet. qd puto verū si tutor daret ex inq'sitōe. vt. l. naturali. in si. s. ti. ij. s3 si iudex vellet dare absqz inq'sitōe tutoris: tunc suffi ceret corā eo esse narratū: nec enī h3 necesse alif inq'rere. qd p3: qz pōt fieri quolibet loco r tpe. vt. l. qui habet. s. pe. et qd ibi nō. s. de tutel. **C**3 tunc q' ro qd si iudici narratū fuerit et tutorē sine inq'sitōe dederat an m' postea tutelā volenti p'iudicet. **N**ñ. tene hoc casu distinctionē odof. s. an mat fuit in mo ra an nō. vt dixi. s. et qd dixi de mfe cui' p'ia cau sa est in petēdo tutorē. idē vidr: in ceteris vt debeāt asserere iudici quō primiores p'sanguinei seu agna ti cessant petere tutorē cū sint admoniti ne errēt in cā facti. vt. j. ti. l. diuus. s. si qd d3. **Q**uero qd si pupill' h'eat tutorē de facto nō de iure an cū peti' ali' debeat de hoc fieri mētio. **N**ñ. qūqz tutela nō vacat neqz de iure neqz de facto: r tūc nō est dubi um qz nō pōt dari ali' tutor regulari'. vt. C. in qui. cau. tu. ha. per to. s3 in casib' in qb' pōt dari d3 ille casus exprimi corā iudice ne errēt in cā. vt hic. **Q**ñ qz tutela nō vacat de iure s3 de scō. vt qz h3 tuto rē q' nō admittit: et tūc idē vt hac. l. in prin. **Q**ñqz tutela vacat de iure s3 nō de facto: tunc puto q' de beat fieri mētio i petiōe ne alif errēt in cā. pbo qz regula est q' tutorē h'nti regl'r nō dat' tutoris: bene pōt referri ad ius et ad factū. vt. l. stipulatio ista. s. bi quoqz. et. s. se. de ver. ob. ergo deberet declarari **P**reterea sicut testm qd est de iure validū impedit aditionē ab intestato: ita testm qd est d' facto: vtpu ta si est falsuz cū heres dubitat. vt. l. cū falsum. j. de acq. herel. **I**ta h' p' tutorē existētē d' facto iudex adi tur ad dubitationē an pupill' tutorē habeat. **A**d idē qz si inia est nulla ex cā intrinseca ita q' iudici ma nifeste nō liquet nō pōt deueniri ad aliā iniam nisi prima cassata. vt. l. cū q'rebat. j. de re iudi. et ibi dixi. p hoc h'ēm' decretales exp'ssas. extra de elec. c. p'si derauim'. de p'cel. p'be. c. cū n'is. et. c. post electionē et. c. l'as. d3 ergo hoc exprimi: et postq' factū fuit b iudici notū nō est necesse q' de hoc inq'rat cū possit dare tutorē sine inq'sitōe vt dictū est: s3 l3 ista rō va leat: tū iste secūdo dat' nō possit sua auctoritate re pellere primū q' erat in q'ni possitōe: s3 sup b ad hibet cause p'gnitio ne illi fiat iniuria. ar. j. de aqua quoti. et est. l. pe. et est exp'ssum in ali' ex de p'cess. p' ben. c. licet. li. vi. **Q**ñqz tutela vacat de iure et de fa cto. quō aut de iure vacet liq't oibus. de facto aut vacare intelligo etiā si q's admittret nō tanq' tutor vel si admittret vt tutor: r in casu tali q' p'tra eū nō dat' actio tutele. vt. j. de eo q' p' tuto. l. i. s. i. et. s. simi li mō. et ibi nō. **A**ū enī in illū nō cadat hoc nomē p tutor: merito nō pōt dici q' de facto gerat vt tutor **I**sto casu nō est necesse q' fiat mētio de tali admini stratore: s3 d3 fieri mētio de alio cui' p'ia cā est i tu tela vel in petitione tutoris. vt. s. dixi de matre et si milibus rē. Bar.

Curator. **P**resente tutor pupillo nō pōt dari curator. hoc dicit. **C**3 p. s. de tutel. l. solet. **S**o. intelligit gl. hic si est p'ns r administrare pōt. **Q**uerit glo. nun qd ei q' nō h3 aliqūe tutorē pūte vel abūtem possit dari curator. **D**ic gl. q' sic p. l. ista. j. e. l. curatorē. qd nō. **Q**uero curator q' dat' pupillo nō h'nti tutor rē qd pōt facere. **N**ñ. oia exceptis h'is q' solēntatē

Quero an vide bar. i au tē. m' r auie et ibi o'mino bal. C. quan do mu. tu. ofi si. fun. pōt.

Curator. **C**irca pri. bar. tenuit d' rīū in. l. q' h3. s. si gl. i. r. ta lē. cū gl. seq. s. de tutel. et est tex. et ibi clar' archi. r iō. an. in. c. si. de iudi. in. vi. et bal. in. l. i. s3 si tutor impu beris. j. de eo qui p' tuto. r glo. in. l. ait p' tor. s. p'mittit cū glo. incto tex. s. de m' no. r bal. i. c. i in pe. col. de mili. vafal. q' cō. est. et p' h3 r per alia. ita alias cōsulū apd mutinā.

Cur. s3 cōtra. v' de bal. in. d. l. si vt pponis

Iqui utrū fili⁹ teneat reddere rōnē patri vel ecōtra, vide bal.
in l. si supstite. C. de dolo.

Diu⁹ sit sane mētis. Et quōd cognoscat q̄s sit furiosus, vide no. p
bar. l. ar. in suo tractatu de testi. in ver. in existēte exponā pēdētia est
et aliud: vt qz hz memoriā inordīnatā, casus est in. c. filij. de hereti. in
vi. et ibi eum

pōderat do-
mi. de sanc.
gem. aliō ē. f.
qñ nescit pro
ferre qd vult
istud pbat i
c. i. ver. si nō.
de cle. egro. i
vi. et ibi pon-
derat domi.
de san. gem.
et an dz de
ponere testis
sup q̄litate fu-
ris cū iter
rogatur. vid
bal. in rub. C
si ex sal. istru.
et in. l. furio-
sum. q̄ testa.
fa. pos. z quō
cognoscatur
q̄s esse furio-
sus. vid q̄ di-
xi in l. si cum
dotē. s. si ma-
rit⁹. sol. z vi-
de no. p bar.
in. l. nec codi-
cillos. j. de co-
dicil. p bal. i
d. l. furiosum
aliqd pro. in
l. in prin. de
ver. obli. vbi
dixi quē non
reddi furiosū
lz corp⁹ suuz
ad sepulturā
deferri man-
det cū catib⁹
z. c. et mortez
suā nō lugen-
do. p. tex. xij.
q. ij. q̄ diuina.
et. c. nō itaqz
Quid aut in

mēte capto vel demente an differat a furioso: z an. l. loq̄ntes in vno
habeat locū in alio. ang. in. d. s. si marit⁹. se remittit ad no. p se in. l. ex
facto. j. de vul. et pup. et ibi tenet q. ll. de vno tractātes nō extēdant
ad aliū. p. l. si furiosus. C. de nup. tu vide bar. in. d. l. furiosum. et bal. i. l.
humanitatis. in. iij. col. C. de ipu. z alijs sub. et bal. in. l. ij. de inof. do-
na. alias de inof. testa. et in. l. sz et milites. s. iā aut. de excu. tu. z imo.
in. l. si vero. s. de viro. in. xi. col. solu. ma. vbi pfecte loq̄tur.

Impuberi. Op. q̄ seru⁹. adde. l. i. et ibi gl. C. q̄ da. tuto. pos.

Ad datū. adde bal. in. l. cū in eo. s. de pac.

Bi. Et hac. l. no. limitat ang. in. l. testi. C. de testa. vt ibi dixi. et
de hoc vide no. p bar. in. l. i. s. solēt. j. qñ ap. sit. et qd ibi per mo-
der. et vide qd no. dixit ang. in. l. nulli. qd cuiusqz vni. no. et ad hanc
l. vide ang. in. l. vacātia. de bo. vacā. li. x. in. v. carta. et bal. in. aut. hz
bita. nesci. p pa. in. xvi. col. ver. sz dubitat. et in. l. iij. alias. iij. C. qñ fil.
vltima. in ver. sz nunq̄ d defectū aliozū. et ad no. hic vide bal. in. c. i.
si de inuesti. lis oia. inf do. et vasa. et bal. in. l. iudiciū soluit. ff. de iu-

uris desiderat. vt. l. curatorē. j. de auc. tu. solēnitatē
aut iuris desiderare arbitroz oēm actū p quē pupil-
lus obligat vel alienaret: sicut p3 in aditōe heredi-
tatis in q̄ nō sufficit auctoritas talis curatoris. vt
l. cū in vna. s. i. j. de app. et hoc id. qz p aditionē pup-
pill⁹ obligat: vt. j. de acq. herel. moze. et id nō pos-
set esse in iudicio nisi cū dat curator ad litē cū tutor
re suo. vt. l. q̄ hz. s. si pupill⁹. s. de tutel. pōt ergo in-
terim iste curator administrare pseruare bōa et recol-
ligere fruct⁹ et filia q̄ sunt facti nō aut ea q̄ iur⁹ sunt
Quero qd si talis curator esset dat⁹ cū tutor es-
set pñs. Rñ. nō valet. vt hac. l. pñcta. l. pcedē. z b
no. Ja. de are. s. de test. tu. l. si pñs. z ibi dixi.

Iqui rator egenti. h. d. Querit
glo. an iste fili⁹ teneat reddere rōnē patri.
et dic q̄ sic lz sec⁹ sit in pfe. qd dic vt in glo.

Pro dīgo filio ad mris instātia dat cur-
rator. rator z pdigus ē qui in sermonib⁹ vidē
sapiēs in factis insipies. h. d. No. q̄ ex sermonib⁹
cōprehēdit an q̄s sit sane mētis vel demēs. sile i. l.
quidē. de pñ. insti. Scdo no. q̄ pdig⁹ cognoscit ex
factis nō ex sermonib⁹. Ex quo no. q̄ qñcūqz de ali-
qua q̄litate animi qñ testis dz testificari p act⁹ ex-
teriores quos vidit. facit. C. de pñs nauicu. l. i. in
fi. et qd ibi dixi. li. xi.

Ista est optima z aurea
pōt hē cū dñō dat tutor q̄ definit esse sta-
tim cū cepit hē patronū et ltime satisfecerit. h. d.
Primo loq̄tur in eo cui est relicta libertas et here-
ditas p fideicōmissum. Scdo in eo cui est relicta li-
bertas directo z hereditas p fideicōmissū. Tercio
rñdet cuidā tacite obiectōi. Quarto format circa
pñcta qdā dubia et soluit. secūda ibi postea. tertia
ibi qñs. q̄ta ibi. qd ergo. Prima ps subdividit
in duas. qz primo ostēdit p senatuscō. prouisus esse
impuberi seruo: vt ei tutor det q̄ petat heredē insti-
tutū cogi adire et illū manumittere z ei hereditatē
restituere. Scdo in. v. q̄ tutelā. declarat q̄to tēpe
duret hic tutor dat⁹. et dicit q̄ statim cū heres insti-
tur⁹ manumittit seruū incipit esse psonus: z p pñs
tutor legitim⁹: et sic vidē q̄ cesset tutela datina. di-
cit tñ q̄ nō auferit pñō administratio nisi pñō resti-
tuat hereditatem et caueat rē pupilli saluā fore.

Pp. q̄ seruo nō detur tutor qz tutela est pñs

di. et bar. in. l. ij. j. ad muniti. Et istud dictū bar. hic pbat p ter. val
de sing. in aut. vt nulli in. s. hoc puenit. in ver. pñiorib⁹ ciuib⁹. que
ter. allegat bal. p sing. in. l. ij. C. qñ fil. et bal. in. l. i. s. de offi. cōsu. in
xix. q. et ter. et ibi bal. in. d. c. i.

Apud capitulū. Adde qd bal. p illū tex. in. c. i. si de inuest. lis oia.
inf do. z val.
in prin. dicit
ibi mirabilis
esse ter. qz p
pter negligē-
tia mgtatus
recurrunt ad
pñm terre. z
ideo est argu-
fin cū q̄ si va-
cat iudex a
pñs debet
appellari ad
pñm nō ad
successorē. et
istā. l. nō tēl-
ligit hē locū
in actis mere
volūtatē. p
l. ij. C. de do-
na. et ibi late
vide p cū bo-
nū dictū. In
no. qd videt
facere in con-
trariū.

in capite libero posita. vt. s. de tutel. l. i. in prin. et
l. si arrogati. s. i. s. o. qz dz fñi nō posse hē tutorē
verū ē nisi debeat fieri liber incōtinēti. vt h: qd no.
Ex quo no. q̄ aliqd i eē pñstere: vt de pñō de-
bere deduci in esse paria sunt. fa. j. de excu. tu. l. non
tñi. in prin. et. j. q̄ sine ma. ad liber. pue. l. vi. vlt aliter
fu⁹ nō pōt hē tutorē nisi i casib⁹ i q̄b⁹ pōt cū dñō li-
tigare. Ita loq̄tur h qd tene mētis. fac. j. e. l. ei qui. et
idē forte i filiofa. q̄ de statu suo litigat cū pfe. ar. h⁹
l. ei q̄. C. tñtio no. ex hoc prin. qz in casib⁹ in q̄bus
ltim⁹ nō pōt esse tutor: qz debitor vel creditor pro-
pter litē deueniēdū est ad datū. cui⁹ tutela defis-
cit statim cū ille defierit esse debitor vel creditor: vt
hic in. v. q̄ tutelā. statim enī qz pñō definit esse de-
bitor reassumit tutelā ltimā: qd bñ no. C. tñtio no. il-
lud qd dz qz supueniēte ltimo cessat datū: intelliz
git post q̄ ltim⁹ satisfecit rē pupilli saluā fore: qd
est singulare. posses tu h dicere forte h est spāle in ca-
su isto. sz nō video rōnē et h vtilitati pupilloz con-
gruit: z id puto h gñali itelligi in quolibz ltimo. et
sic determinat. l. si tutor reipublice. s. i. j. de tut. z ra.
dis. z. l. nō solū. s. si libert⁹. de excu. tu. C. Venio ad
secūda pte z op. qz nō sit idē qd i pcedēti. qz ille cui
dat directo libertas ē libert⁹ orcin⁹ h ē familie testa-
toris. vt. l. iij. s. plane. s. ti. i. s. o. nō est idē oīno nisi
pōas q̄ heres institut⁹ sit de familia testatoris fm
ia. d. are. C. Venio ad tertiā partē z oppo. s. ti. i. l. i.
s. interdū. et. l. iij. s. plane. Sol. vt in glo.

I Curator dat⁹ in locū tutori
abitis dat in oēm rē. h. d.
Quero qd vult dicere in oēm rē. Rñ.
curator q̄ dat ipuberi nō hñti tutorē dat in omnes
rē q̄ solēnitatē iur⁹ nō requirit. vt. l. curatorē. j. de auc.
tu. dixi in. l. curator. s. e. sz curator q̄ dat in locū ab-
sentis tutoris dat in omne rē etiam que solēnitatē
iuris requirit vt hic: per quā itur ad adeundā heredi-
tatē. vt. l. cū in vno. s. i. de appel.

Sic legē declara vt dixi in. l. i. im-
puberi.

Ubi. An rectores nō sunt i ciuitate tu-
toris datio remanet apd priores
vel ordinē decurionū. h. d. C. No. diligē-
ter istū casuz. et sic in ciuitatib⁹ vbi nō est iudex ap-
pellatōis possit appellari a sentētijs pñtis ad or-
dinē decurionū. Itē fac q̄ vacāte epatu remāet iu-
risdictio apud capitulū. et sic vacāte papatu rema-

pellat ad collegiū cardinaliū sicut ad ipm papā si vueret: qz male
loq̄tur bar. qz mortuo papa iurisditio et ptās pape non remanet
apud collegiū cardinaliū. vt ibi est tex. hoc etiā voluit gl. ibi vbi po-
nit differētiā inf collegiū cardinaliū z alia collegia. z idē voluit gl.
in. c. vbi piculū. s. ideoqz. d. e. elec. in. vi. vbi etiā pbat l. ter. z gl. ma.
in. c. i. de scisma. i. vi. nec ob. si dicat qz miora collegia pñt ergo mul-
to forti⁹ collegiū cardinaliū: qz rñdet qz quo ad accelerādū pñsio-
nē ecclie in cui⁹ pñsionē iminet piculū. spāle est qd statut dz. et sic
est sile fm gl. in. c. accusa. s. sane. de here. in. vi. et dic etiā ibi glo. qz
cardinalat⁹ est officiū. quā gl. adde ad ea q̄ dixi i. l. i. s. de q̄ re. d. pñ-
stu. et ex istis gl. seq̄tur qz cer⁹ cardinaliū vacāte sede nō pōt facere
cōsti. qz pñdere pñs. est iurisditōis. vt voluit gl. i. l. i. de i. n. om. iu. et
inno. in. c. cū accessissent. de pñs. pbat in. l. nulli. de sen. z i. c. vt aīarū
de pñs. in. vi. z in. c. ecclia. de pñs. bar. i. l. oēs ppli. de inst. z iu. gl. in
in. c. null⁹. lxxix. dist. dixit qz vacāte sede cer⁹ cardinaliū lz locū pape
mortui. ex quo seq̄tur qd vidē qz possit facere illd qd papa viu⁹. sz

in do. z val.
in prin. dicit
ibi mirabilis
esse ter. qz p
pter negligē-
tia mgtatus
recurrunt ad
pñm terre. z
ideo est argu-
fin cū q̄ si va-
cat iudex a
pñs debet
appellari ad
pñm nō ad
successorē. et
istā. l. nō tēl-
ligit hē locū
in actis mere
volūtatē. p
l. ij. C. de do-
na. et ibi late
vide p cū bo-
nū dictū. In
no. qd videt
facere in con-
trariū.

3 Collegiū
cardinaliū
ego dico qz
vacante sede
papali sacri
collegiū sac-
trū dñoz car-
dinaliū non
hz iurisditōis
nec potesta-
tē quā papa
viu⁹ exerce-
bat. hoc deci-
dit ter. ele-
gās in de. ne
romani. s. i. rī.
tñ. de elec. p
que ter. pñm
dñi op. bar.
h in q̄tū vult
qz vacāte se-
de papali ap-

glo. illa non
bñ loq̃t quia
mortuo pa
pa ecclia nō
remanet sine
spōso qui est
xps. vt volu
it glo. z doc.
i de. ne roma
ni. et i. d. c. i. d.
scisma. in. vi.
et in. d. c. vbi
piculū. et cō
tra illū tex. ē
ter. in. d. de.
ne romani. et
q non habet
aut iurisdīcō
nē voluit bal
dus in tracta
tu scismatis.
in. ij. col. i. x.
suppono au
tē q cardina
les.

Eum ex
eis. **Q**uā oz
do decurio
nū dat tutor
rem an possit
dare vnus ex
eis in tutorē.
vid gl. z bar.
i. l. plane. qd
cuiusqz vni
uer.

Eie egres
se hanc. l.
no. limita fm
bal. in. l. ij. C.
qñ puoc. nisi
fuisse super
erate dispu
tati.

net iurisdīcō apd caplm. et sic vacāte papatu rema
net iurisdīcō apud collegiū cardinaliū. circa que
vide inno. extra de ma. et obe. c. his que. **I**tem no. q
qñ ordo decurionū tutorē dat pōt dare vnū ex eis
in tutorē pupillo. qd no. fm verā lec.

Uentri nō datur tutor sed cu
rator. hoc dicit.
Curatore debet ergo liquere iudici q habeat
aliū curatore et pcedere fm formā. l. curatore. C. q
da. tu. pos. **U**ltimo glo. q est hic no. differētia in
ter tutorē z curatore quā vide et signa. sed in eo qd
glo. dicit q curator est tñ dātū videbī hē aliam
glo. **I**tem. vt. j. de excu. tu. l. amicissimos. q dicit q cu
rator est iuratus: hāc tenet dy. et oēs doc. et no. in
l. de creatōib. C. de epī. au.

Sire oportet. **M**ulieres nō pñt es
se curatrices. hoc dicit.
Fallit hodie in matre et auia. vt in aut. ma
tri et auie. C. qñ mu. tu. offi. fun. po.

Si mater. **Q**uā qd vna via pñbet alia nō debz
esse pmissum. h. d. qd dicit vt in. c. cum
quid vna. extra de re. iur. li. vi. et ibi p dy. de hac p
hibitōe testatoris vidī. C. si ma. vol. i.

Eos. **A**bsens cā respublice nō dz dari tutor: et
si dāt remittit. h. d.

Cū reliquis. **A**n tutor dāt ex inq̃sitōe inq̃ri
tur de morib. dandū nec debz
dari ille q se ingerit. h. d. **A**erte qñ ista inq̃sitio fit
debet requiri pñcti z amici pupilli. vt. l. air ptoz. s.
pe. s. ex q. cau. ma. et qd no. j. ex q. cau. in pos. ea. l. h
aurē. et qd no. inno. et de trāfac. c. si in fi. **U**ltio
no. q q se ingerit est suspect. fa. l. q oia. in prin. s.
de pcura. qd facit q testē q deponit nō citatus de
quo dixi. j. de his q. vt in di. l. post legatū. s. is vero.

U qui nō sunt. **M**obiles pñt esse
tutores populariū
et ecōuerso. h. d. **U**ltio. j. de excu. tu. l. spa
donē. s. i. s. o. dy. aut q sunt in hac dignitate dāt
illis q sunt in aliq dignitate lz mīoz. ita loq̃tur b
secus si in nulla. vt in cōtrario.

Dius repit pñcti in ciuitatib. circum
stantib. h. d. **U**ltio. j. de excu. tu. l. ppo. et vidz q iudex
posset dare eū q nō est de territorio suo verboten
et scribere illi iudici cū ille tutor subest vt eū cogat
sicut in iterlocutoria de mittēdo in possessionē rerū
que sunt in alieno territorio. vt. C. de iudi. l. pperan
dū. s. sinat. et de bo. auc. iud. pos. l. cū vn. s. is qui
so. fm iac. de are. ibi iudex pñctat de bonis rōe
psone litigantē q ei subest: sed h psona ei? quē vole
bat dare tutorē nō subest principalis nec accessorie

Curatore durat vsqz ad pubertatē
hoc dicit. quod declara vt dixi in. l. quesit
tum. et. l. solet. s. de tutelis.

Eie egresse. **S**i tutor datur impu
ber ei q nō est nō va
let datio. h. d. **U**ltio. j. de excu. tu. l. pscs. et
l. cū platis. **S**o. glo. intellige q hic erat expressus
error in sentētia alit secus. idē videt sentire in. l. la
beo. j. de vsuca. et insti. q. nō est pñct. face. test. s. itez
pdigus. **I**dem tenet dy. in. l. is cui bonis. j. de ver.
obli. vbi glo. tangit. et hoc ppter auctoritatē rei iu
di. vt. j. de re. eoz. l. si. z. l. s. si pñctia. s. itē queri pōt.
Cōtrariū videt dicere glo. C. quādo puo. nō est ne.
l. ij. et. C. de per. here. l. si putas. et b tenet **B**e. z. ia.
de are. et **C**y. in. d. l. ij. qñ puo. et dicit q est casus
in. l. tutor si petitus fuerit. s. e. et verū dicit. **C**ad

dictū dy. et gl. rñdent q quedā est snia que si semel
est vera semp et incommutabiliter est vera. et tñ pce
dit distinctio an sit exp̃sius error in snia vel non. vt
d. ll. s. qñ snia nō durat semp vera: vt datio tutele
que extinguit adueniēte pubertate tñ non pcedit
dicta distinctio. vt hic et. d. l. tutor si petitus fuerit. s.
e. fm eos. que so. nō placet. s. dic q differētia est in
ter sniam et decretū. nā decretū interpositū ex falsa
cā etiā nō exp̃ssa est ipso iure nullū. vt. l. i. s. hec ver
ba. j. ne vis si. ei. et. l. cū vero. s. subuentū. de fideicō
mis. lib. et hic. et. l. tutor si petitus fuerit. s. e. **I**n sentē
tia pcedit ista distinctio. qd dicit vt dixi in. l. seruo in
uito. s. cū ptoz. j. ad trebel. **I**n pposito tñ sūt ali
que glo. q dicit verū. nā qñ datur tutor vel curator
rōne etatis: tñc si in hoc est erratū datio est nulla ip
so iure. vt hic et. d. l. tutor si petitus fuerit. et gl. que
dicit ptoz. nō dicit verū. **Q**uāz dāt curator ali
cui vt pdigo: tñc lz in hoc sit erratū tñ valet datio:
et sic bñ loq̃tur glo. j. de vsuca. l. labeo. et insti. q. nō
est pñct. fa. testa. s. itē. pdigus. rō qz declaratio eta
tis sit a natura: declaratio pdigalitatē spectat ad
iudicē. vñ sic esse p veritate habet ex quo iudex de
clarauit. ad qd facit qd dicit doc. in fili in. l. i. s. idē
pōpo. j. qd fal. tu. auc. et hāc distinctionē facit gl. C
de cur. fur. l. i. dixi in. l. is cui bōis. j. de ver. obli.

Pupillo. **I**n loco originis datur tutor
a iudice originis si in vtroqz habeat bona
Ultio. dicit hic rerū. **C**ontra qz dāt psone nō res
bus. vt. l. quia psone. de test. tu. **E**o. hic dāt psor
ne principalis: s. rerū limitat administratio vt ibi dixi.
Quero pupill? sortit hic originē florētē ha
bet domiciliū: in tertio loco habet bona vbi nō sor
titur originē neqz rōne for. s. origis: neqz rōne do
miliū: qualis dabitur tutor illis bonis. **I**udex est
originis vel domiciliū nō potest vt hic. **I**udex illi
tertij loci nō potest: quia personā nō habet in iuris
dictione. vt. l. i. s. eo. **D**y. vt quidā habet ponit in. l.
i. C. eo. et arguit p et ptra. c. refert in. l. i. C. vbi pe.
tu. vbi glo. tangit. **D**y. tenet q iudex domiciliū vel
originis potest dare tutorē cuius administratio por
rigat ad omnia bona. allegat. l. magis puto. s. illd.
j. de re. eoz. **S**ed glo. videt tenere cōtrariū. vt. l. nō
solū. s. q testamēto. j. de excu. tu. et male qz p opini.
Dy. et sequaciū est casus exp̃sius. j. de excusa. tur.
l. ppter litē. s. licet. vbi ad vniuersum patrimoniu
dicit datus lz posset se excusare de bonis q sunt in
alia puincia. si igi habet necesse se excusare: ergo
valet datio. vt. s. l. pri. **C**ad hāc. l. rñdet fateor q
iudex originis pōt dare tutorē qui admistret tantū
bona originis. et eodē mō iudex domiciliū: qz h est
quedā vniuersitas. vt. l. i. cū testō. s. de testa. tute.
Dico etiā q iudex tertij loci in quo non habet do
miliū neqz originē poterit dare curatore illis bo
nis que sunt in sua iurisdīcōe: cū curator de pñci
paliter reb. nō psone. vt. l. i. copulādis. C. de nup.
et hoc vult dicere tex. in. l. iurisperitos. s. cum ozim
dus. j. de excu. tuto.

Romanus. **P**otest quis dari tutor ei
p quo tenet. h. d. **U**ltio. j. de excu. tu. l. p.
q a creatōe tutele non appellat. vt. l. i. s. si
quis tutor. j. qñ ap. sit. **S**ol. dic q appellauit a sen
tentia reprobante excusationē. **U**ltimo no. hāc
l. in qua est casus q vnus tutor pōt esse fideiusor
p alio. qd intelligit **D**y. si est idoneus et soluendo
alias secus: quia hoc est in fauorē pupillorū qd in
telligas qñ ad hoc q iudex nō possit recipere cō
tutorē in fideiusorē: sed si recipit paupras eius nō
viciaret. vt. C. de iure do. l. mulier. qd declarabo in

Pupillo.
non pōt
vide in simili
bal. in. l. ij. de
strahē. emp.
et adde bart.
in. l. i. q pe. tu.

Roma
n^o. fidei
iubere. si plu
res deliquit
vel sunt com
pertum ar
mis pōt vn^o
fideiubere p
alio. allegat
doc. istū tex.
in. l. hīs. §. si
seru^o. de fide
ius. r. b. qd dī
cit hic bar. in
telligeverū si
nō sūt suspec
ti. als secus
fm gl. in aut.
de exhi. reis.
§. suspes. r. an
et qñ sūt plu
res inquisiti
possit vn^o p
alio testifica
ri. vide ang.
in. l. si. de sic.
et bal. l. l. qñ
liberi. de tes
ti. et in. l. fin.
de accusa. et
vide spec. in
ti. de testi. §. i.
ver. qd si qñ.
et ibi vīd om
nino io. an. r.
ad hanc do
ctrinā tradi
tā p bar. hic.
adde bald. p
illuz tex. in. l.
oēs. in. i. col.
de epi. et de.
r. ang. r. imo.
in. l. reos. in
prin. de duo.
reis.

l. paup^{tas}. §. de exco. tu. et est argu. optimū. ista. l. q
plures accusati vel inquisiti vel simul cū armis in
uenti possint inuicē fideiubere.

Speregre. iudicē infra triginta dies
nūciari. h. d. facit. §. ti. ij. l. quidā decedens.
§. si. declara vt in glo. tua.

Qui petant vel tutores. **M**ub.
Water tenet filijs impuberib^{us}
Altris petere tutores et curatores non
adultis. hoc dicit.

Siminores. sunt a mīe als priuatur
successione et a libertis q als puniēt et alij
agnati vel cognati pñt hoc facere: s; si neglexerint
nō puniēt. h. d. **Q**u. q etia agnatis q spectāt
succedere iponāt onus petēdi tutores. ut. C. de le
gi. here. l. sciāt. **S**o. dicit glo. intellige in agnat^{is} ill^{is}
qbus nō deferē hēditas ab intestato. si enī defer
ret tūc puniētur sicut mat. vt. d. l. sciāt. et hoc pba
tur. j. ad tercū. l. ij. §. qd si nepotib^{us}. vbi dīc de auia
ita dicit gl. **I**sta so. est recte ptra istū tex. q expse di
cit q hec necessitas est mīi et libertis tñ in posita
nec de iure antiquo repit q alijs agnatis iponere
tur hec necessitas expse nec p rōne. rō enī qre mīi
impōit necessitas est materna pietas. vt. l. mīis. C.
e. q rō cessat in alijs agnatis. **N**on ob. qd dicit de
auia. ideo enī auia est qz mī fuit: et tō durat rōne
m aterne pietatis: r appellatōe mīis pñet auia:
et appellatōe filioz pñet nepotes in hoc casu.
vt. d. l. ij. §. qd si nepotibus. j. ad tercū. et id qd dīc
in. l. sciāt. est noua lex facta p theodosiuz q imutat
et corrigit ius antiquū in hoc. §. q hodie sit necesse
agnatis q sunt successuri ab intestato fm formā illi
us. l. et ista inuestigatio est vtilis: qz cū illa. l. sit cō
tra ius antiquū d; stricte intelligi r nō extendi ad
aliud q ad id qd in eo expsum est. vt. l. pñipm^{us}. in
fi. C. de ap. qd fa. ad multa q dicaz in. q. disputata
quā. j. scribā. **Q**u. ista necessitas imponit qñ pu
pill^{us} nō hz tutores legitimos. vt hac. l. in prin. sed
ipe agnat^{us} vel cognat^{us} hodie est tutor ltim^{us} q spe
rat hē hereditatē: ergo nō hz necesse petere tutorē
Dicit dy. intelligas h qñ dat^{us} in testō erat remor^{us}
vel excusat^{us} ita q nō vocabant legitimi: s; locus
erat datiuo. vt. l. si sub pñi. §. de test. tu. vel eo casu
quo primior erat inabilis inabilitate tpali v^{el} alijs
casib^{us} in qbus loc^{us} est datiuo fm dy. qd no. **S**;
ptra istud op. de. l. sciāt. q loqitur de illo agnato cui
incūbebat on^{us} petēdi tutorē a tpe mortis defuncti
dicit enī tex. sciāt illi q vocant ad hereditatē pupil
li si mortuo pñe infra annū r. s; si pupill^{us} habuit in
testamēto tutorē q est remor^{us} vel excusat^{us} non de
buit ei peti tutor a tpe mortis: ergo illa cōstitutio
nō hz locū nec d; extēdi cū sit ptra ius cōe. vt dixi.
Rñ. teneo dy. qd enī d; infra annū a morte testato
ris subaudi: r iminēte necessitate: h pbat in simili
in. l. ij. §. si qñ hereditatē. j. de sta. li. **I**te aduerte
q vīd colligi ex verbis dy. q si successurus ab in
testato est tutor ltim^{us} qd est qñ nō subest ipedimē
tū q eo casu nō ipediāt si tutorē nō petierit: et sic
vīd q si inuētariū nō faciat: et nō admistret nō pu
niat illa pñstitutōe. **C**ōtrariū credo sicut determinā
tū est in mīe cui. §. delata est tutela ltimā si non ad
mistret legitime puniēt. et no. j. ad tercū. l. ij. §. si mī.
ver. q si pñ. **A**n enī ipe idē sit tutor legitimus ad
ei^{us} curā pñet facere inuētariū: et ltime admistret
re. qd si nō facit puniēt. ar. j. ad tercū. l. ij. §. idoneos
et. §. se. **N**ec ob. qd dicit dy. qz fateor q nō pñt qz
nō petiūt: s; qz nō ltime admistruit. nō ob. q b nō

d; in. l. sciāt. vt ibi dicā. **Q**u. mīi hodie deferē
legitima tutela. p. l. vt in aut. mīi et auie. ergo ei nō
imputat^{ur} si tutorē nō petierit cū pupill^{us} habeat cāz
legitimā: ita rñdit dy. **N**o. q mī et auia nō cō
gunt esse tutrices: s; ita demū sunt si volunt. vt. d.
aut. mīi et auie. id cū null^{us} sit legitim^{us} remanēt in
ra antiqua incorrecta qd placet p b determino
tex. istū q dicit q mat tūc tenet petere tutores qñ
nō hz tutores ltimos: hodie nō pōt hē tutores le
gitimos pupill^{us} mīe exñte ante q mī sit i mora: qz
ipa pñt oibus legitimis. vt. d. aut. mīi et auie. pu
niēt ergo mī si tutores nō petierit si in mora fuerit:
vel ante q sit p morā exclusa nō renūciat ita q
deueniat ad legitimū. et h pbat de iure antiquo. i
d. l. ij. §. si mater. ver. q si pñ: s; fm ista tpa eo casu
quo mī nō pōt esse tutrix ltimā excusat^{ur} si pupill^{us}
hz alij legitimū: vt h expse dicit tex. et glo. no. C.
ad tercū. l. mīes. nec puto q mī ipute^{at} si nō petiūt
eos cogi admistrare vel facere inuētariū: qz huius
cura nō videt^{ur} ei in iūcta. **N**ec ob. qd d; in. d. l. ij. §.
idoneos. et. §. se. q pñstitutio puniēt mīem si pupill^{us}
tutores nō petierit. vt. j. l. pñ. et. d. l. ij. §. si mater.
Qu. q dicit petierit qd est futurū vel pñteritū
subiūctiū: et sic d; intelligi cū effectu. vt. l. i. in pñ. §.
qd qz iuris. vñ in petiūt. ab ea reqñt plenū offici
um. vt. d. §. idoneos. b est q petat cū effectu vt dixi
r ita loqitur gl. in. d. l. mīis. C. e. s; qñ ltimus subest
nulla necessitas iponit sibi aliquo iure: ergo nō d;
puniūt. **N**o ob. qd no. gl. in. d. ver. q si pñ. l. ij. j. ad
tercū. qz ibi loqitur qñ loc^{us} nō erat legitimo pñt
volūtate defuncti q voluit mīem admistrare tute
lā ltimā: et sic intellige q ibi nō erat ltim^{us}. **I**dē dīc
cerē hodie in alia muliere q succederet ab intestato
vt nō pñiat p. l. sciāt. si pupill^{us} hz tutorē ltimū l; nō
admistret: qz nulla. l. repit. nā. l. sciāt. impōit neces
sitate q faciat ei dari tutorē. qñ vero. l. facit enī nō
loqitur. et idē dicerem in substituto pupillariter
Quero qd si in testō est dat^{us} tutor min^{us} solēnif
Rñ. iputat^{ur} eis nisi petāt pñfirmari. vt. l. credēdum.
in prin. j. e. **Q**uero qd si sunt duo ltimī eiusdem
grad^{us}: an vn^{us} excuset p alij. **R**ñ. si qdē vn^{us} gerat r
ltime alij excusat^{ur}. ar. l. credēdū. ij. rñ. j. e. s; si vterqz
negligat vterqz pñt. p. l. si marit^{us}. i. prin. j. de adul.
S;
S;
si dicas quō b cū. l. sciāt. loqē i eo casu q nō
sunt tutores ltimī hoc nō d; extēdi ad istū casum.
Rñ. lex noua pñtuncqz odiosa et penalis d; extē
di fm regulā iuris antiq. vt no. in. l. qd vero. §. de
legi. §. l. antiqua cautū est q si ille cui incūbit h ne
cessitas h faciēdi negligat puniat. vt. d. l. ij. §. ido
neos. circa si. §. ergo r. s; qñ ē alij legitim^{us} nō ipse
tūc h necessitas sibi nullo iure iponit. **Q**uero p
mo excluso a successiōe pñt negligētia: an scōdo in
cūbit necessitas petēdi tutorē. **G**lo. b in fi. dicit q
nō. **I**dē no. in. l. nepotib^{us}. C. e. et. d. l. sciāt. qd ē ver
rñ vt declarabo in. q. disputata quā. j. ponā in ter
tio pñcto. **Q**uero qd si est substitut^{us} extrane^{us} r
mater: cui primo necessitas incūbit. **C**irca b dispu
taui vnā. q. quā b infero de verbo adverbū que ta
lis est. **P**upill^{us} cui erat extrane^{us} pupillarit^{er} substit
ut^{us} decessit post annū a morte pñis nullo ei existēte
vel petito tutorē a substituto vel mīe: qñ an illi^{us}
hereditas deferat^{ur} substituto vel mīi vel neutri.
Et pño videam^{us} de pñona substituti: r q non
admittat^{ur} vīd casus. C. de legi. here. l. sciāt. r p ista
parte ptra enī nō est aliud allegādū. **E**cōtra q ip
se eñt^{ur} substitut^{us} admittat^{ur}. primo pbat: qz videt^{ur}
casus. j. de exco. tu. l. amicissimos. in prin. vbi pñt
tutelā nō administratā nō repellit ab hēditate sibi
delata ex substitutōe. facit. C. e. ti. l. tutor petiūt. §. i.

sed vterq3 cadit in penā: et sic successione priuatur.
Tertio sic: qñ pñb' incūbit on' faciēdi aliqd l3 sit
 talis pñtōis q' vn' alteri pñferat: tñ donec vn' pñc
 upet ambo dicunt simul teneri. ar. ff. d. adul. l. si ma
 ritus puenerit. in prin. vbi vidē casus. q. nostre: lic3
 ergo in petēdo tutorem mater pñferat substituto et
 substitutus matri: tamen qñlibet est in mora donec
 ad iudiciū. puocef: et sic vterq3 excludit et alij suc
 cedēt. **Q**uarto sic: qñ fili' decessit ipubes matri in
 cūbit on' petēdi tutorē filio iure quodā naturali p
 pter maternā pietatē. vt. C. e. l. matris. et. l. fin. et ibi
 no. s3 h' pietas materna nō tollit l3 fili' habeat sub
 stitutū: durat ergo rō legis: et si lex. **T**ertio substit
 tuto incūbit on' petēdi tutorē pñf spem successio
 nis: q' spes durat etiā si sit mater: qd apparet cū rō
 legis duret in vtroq3 vidē q' vterq3 excludatur: et
 alij succedāt. **S**o. in. q. pñdicta pño vidēdū est de p
 sona substituti. **C**irca q' dico q' si qdē q's vellet
 eū repellere: qz cū tutor esset testamētari' vel legiti
 mus vl' datiu': et se excusat nō pōt. vt. j. de excu. tu.
 l. amicissimos. in prin. et. l. tutor petit'. e. t. in. s. i. et
 iste casus nō pñtinet ad. q. nostrā. **S**i vero vult quis
 substitutū a substitutōe repellere: qz pupillo nō ha
 bentī tutorē nō petijt. et tūc aut pñf h' vult q's sub
 stitutū repellere a substitutōe fideicōmissaria et nō
 pōt: qz illud pñsequitur vt ex bōis testatoris nō pupil
 li. vt. j. e. l. credēdū. s. si vero marit'. et ita intelligunt
 doc. l. sciāt. C. de legi. here. **A**ut quis vult repellere
 substitutū a substitutōe directa pupillari: et tunc ex
 cludit si iura ānū cessauit. vt. d. l. sciāt. et h' no. qd in
 tellig nō excuset ex aliq' iusta cā: vt dixim' in ma
 tre. j. ad tercul. l. ij. s. si maf. et s. se. qd no. C. ad ter
 cul. l. matres. **T**ertio intelligo iusta cām esse si sub
 stitut' ignoraret se substitutū. vt. C. q' pe. tu. l. q' cu3
 a matrib'. et ar. j. ad tercul. l. ij. s. si mater. s. s3 si for
 e abñs: vbi pñf abñtiā maf excusat: eo dē mō pro
 pter ignoratiā facti. facit de iur. et fac. ig. l. i. et quis
 or. in bo. pos. ser. l. ij. in prin. nec excusat substitutus
 iō qz pupill' matrē h3: vt oñdī rōnib' pñdict' facti
 p hac pte ad excusandū substitutū. **N**ō ob. l. ami
 cissimos. et. l. tutor petit'. de excu. tu. et. l. credēdū. vt
 s. patet. **N**ō ob. secūda rō q' dicit substitutū excu
 sari: qz maf est cui ltima tutela deferē: qz illa nō est
 nec cogit s3 ei pñmitti si vult: vñ pñf eā nō excusat
 substitut' qñ petere debeat. ita determinat dy. h' qd
 est verū: nō enī spes ei' qui nō pōt esse excusat ali
 quē a petēdo tutorē interim. sufficit enī q' tūc non
 habeat defensores. vt hac. l. **N**ō ob. tertia rō. s. qz
 cā naturalis pñfer cause accidētali: qz illud verū qñ
 effect' illarū causarū se nō cōpatiunt ad inuicē: sed
 qñ se cōpatiunt et vna pñcurrit cū alia: qd p3 p oīa
 iura in qbus pñcurrit obligatio naturalis et ciuilis
 ita in pposito nil ipedit qñ maf teneat petere: et eti
 am substitut' sicut teneat maf et libet' vt hac. l. **N**ō
 ob. q̄rta rō. s. q' si substitut' peteret nil releuaret cū
 iudex debeat dare petitū a matre: qz illud nō est ve
 rū fm opī. multotū. vt dixi in. l. si q's sub cōditōe. s.
 de test. tu. **S**3 pposito q' illud esset verū: tñ ppter h'
 substitut' nō excusat: qz interim donec mater tacet
 substitut' dē esse in mora: et ei currit tps l3 maf ve
 niēs pñferat. vt. j. de adul. l. si marit' puenerit. i. prin.
 q' casus est no. ad h'. **S**ecūdo vidēdū ē exclusio sub
 stituto an maf admittat: an vero ipa etiā excludat
 qz tutorē nō petijt: et loquor de matre maiore. xxv.
 ānis q' nulla excusatōz h3 de illis q' ponuntur in. d. l.
 ij. s. q' maf. j. ad tercul. et qd no. C. ad tercul. l. matris
 solū ergo h' est inuestigandū: an iusta cā sit excusan
 di matrē: qz pupill' h3 substitutū. **E**t ad h' vidē
 dū pmitto q' de iure. s3 p. necessitas petendi tutor

res incūbebat solū mī et libertis: et null' alī' ppter
nō petitiū tutorē priuabatur hereditate: nisi māt et
auiā: vt exp̄sse dicit tex. b. r. j. ad tercul. l. ij. §. si māt.
ver. filijs auit. p iura vero. C. fuit introductū. vt h ne
cessitas iponatur veniētib' ab itestato: et substitut
to als pūetur hereditate. vt. C. de legi. here. l. sciāt.
l. gl. in. d. l. ij. q̄ pe. tu. videatur velle itelligere istuz
tex. vt nō dīcat. l. sciāt. sed veritas est qd dixi. s. q
olīm alij a libertis matre et auiā nō tenebant petere
tutores: vt h exp̄sse dicit tex. nec rō q̄ hēbat locū i
matre: hēbat locū in alijs veniētib' ab itestato: nā
rō est materna pietas. vt. C. e. l. mīs. §. si. et ibi nō. q̄
rō hz locū in matre et auiā nō in alijs. **¶** Ex b con
cludo q̄ cū. d. l. sciāt. corrigat iura antiq̄ in b: et sic
est tra ius cōe d3 stricte itelligi: vt nō extēdat vlt
tra id qd in. d. l. exp̄ssum est. vt dicit tex. C. de app. l.
p̄cipim'. in fi. r. de legi. l. qd vero. r. l. i. hīs. **¶** Sciē
dū est q̄ etiā mī iponit necessitas petēdi tutorē cō
festim. l. cū pūmū poterit ita q̄ ānum nō trāscēdat.
vt. j. ad tercul. l. ij. §. cōfestim. l. alijs succedētib' ab
itestato: et etiā substituto etiā dāt ān'. in. d. l. sciāt.
l. qd dā doc. moder. dīcat q̄. l. sciāt. d3 itelligi vt lo
quāt de āno fm formā dicti. §. p̄festim. s. q̄ statū te
neat. cū pōt. l. ānū. nō possit trāscēdere. p qb' facit
tex. dicte. l. sciāt. cū dicit fm. l. nō petierit et oib' rē
¶ Ex eo em̄ q̄ dicit fm. l. vidz se referre ad dictū. §. cō
festim. l. b nō est bñ dictū. nā illd qd d3 fm. l. referit
ad verbū petierit. **¶** Est ergo sensus talis fm. l. b est
fm modū legitīmū et pmissūz eis in petēdo tutores
et sic se refert ad hāc. l. **¶** Mutat ergo ista. l. in b q̄a
olīm poterāt: s3 nolebāt ex pmissiōe. l. hodie iponit
necessitas: vt si nō fecerūt qd. d. l. eis pmittit p̄dāt
hereditatē **¶** Itē statuit eis tps q̄ b faciāt: infra an
nū: nec est mirū si mī astringit plus q̄ alij venientes
ab itestato: qz in ea est duplex rō. s. magna pietas.
¶ Itē spes succedēdi in veniētib' ab itestato: et sub
stituto est sola spes succedēdi: et ista interpretatio tā
q̄ benignior admittēda est. vt. l. benigni'. §. de le
gl. maxie cū. d. l. sciāt. sit d ius cōmune et etiā penal
¶ Dis pmissis dico mīez nō teneri si nō petit tuto
rē filio ifra totū illd tps ifra qd substitut' pōt pete
re qd sic pbo: certū est q̄ mī excludit a successiōe si
lij: et a ltima p̄p substitutōz pupillarē. vt. C. de im
pu. r. ali. sub. l. p̄cipi'. r. §. de iof. te. l. pap. §. l. nec im
puberis. r. et de test. c. si p̄. li. vi. §. ei q̄ excludit pro
pter testm a debita portōe sibi licitū est omittendo
facere qd pōt: r ille itestat' decedat: nec vidz dolo
nec culpa facere: s3 iuste d3 facere: r ab oī pena excu
sat: r istud est multū approbatū p iuriscōsul. vt. j.
de le. ij. l. cū p̄. §. ticio. et si q̄s omis. cā tel. l. excusat.
et. l. si q̄s auit. §. nō simplr. et ibi nō. et. §. si p̄on'. et
de inof. test. l. pap. §. qm̄ auit q̄rta. et etiā p̄p factuz
p̄ris pōt omitti hēditas ex testō impuberis: vt sic
impubes decedat itestat'. vt. j. de acq. here. l. iul.
alias icipit si pupill'. licitū est ergo matri ifra illud
tps qd dāt substituto ad petēdū tutores tacere: vt
sic substituti excludant a successiōe: et pupill' inter
stat' decedat. **¶** Si enī dīceres matrē ifra illud tps
debere petere tutores tā pueniret substituti: et sic
p̄p tutorē nō petitiū nō excludet a successiōe. vt. j.
ad tercul. l. ij. §. si mī. r. §. si forte abīs. qd esset ab
surdū: r d rōnē pcedētē: nō enī tenet substitutiōnē
p̄seruare: s3 magis ifirmare. ad b faciūt oēs rōnes
supra facte p mīez: s3 si mī esset instituta in tabulis
pupillarib' in ltima sua: tunc cessaret rō p̄dicta. vt
d. l. excusat. et. l. qd auit. §. si p̄on'. j. si q̄s omis. cau.
test. **¶** Preterea si ponim' substitutiū esse talis cōdi
tionis q̄ ipossibile sit enī excludi p̄p excusatōz p̄
dictā: vt si substitut' est minor: nec est possibile eum

effici maiorē ifra pupillare etatē ei' cui scāē substit
tutio: tūc enī in mīe cessat rō p̄dicta: r si cessauit per
tere tutorē priuā hēditate pupilli si quoq̄ mō ad
eū deuolueret substituto mortuo vlt repudiāte. per
d. l. ij. §. si mī. j. ad tercul. et b. et. C. e. ti. l. mīs. cūz si.
nec excusat mī p̄p substitutiū. hoc enī nulla. l. ca
uef. l. cū sit substitut' adhuc subest magna pietas
q̄ facit eā teneri. vt pbat. §. in allegatōib' p tertia
parte fact'. **¶** Nec ob. rōnes facte. §. ad excusandum
matrē. **¶** Nō enī ob. prima rō q̄ dicit q̄ substitut' in
petitōe d3 p̄ferri: id mī d3 excusari: qz posito q̄ eēt
verū substitutiū p̄ferri: tū iterim dū ambo negligūt
vtriqz iputāt negligētia. vt. l. si marit' puenit. in
prin. j. de adul. **¶** S3 an substitut' p̄ferat pōt eē du
biū. **¶** Done matrē et substitutiū p̄currere in petitōe
tutorū: r petūt diuersos qd faciet iudex. **¶** Rū. nō te
net seq̄ p̄filiū mīs nec substitutiū. vt. j. eo. l. fi. et dicit
plene in. l. si q̄s sub p̄ditōe. de testa. tu. §. si vult non
puto enī errare si p̄ferat substitutiū. nā i hīs q̄ p̄tinet
ad tutelā p̄ferit is q̄ sperat succedere. l. in educatōe
p̄ferat māt. vt. C. vbi pu. edu. de. l. fi. et ibi nō. p glo.
¶ Nō ob. rō secūda: qz illa rō nō pcedit in mīe. nam
etiā si nō sperat succedere materna pietas facit eāz
teneri ad petēdū tutorē. vt dictū est. **¶** Nō ob. rō ter
tia. qz. d. l. l. iponit matri' necessitatē petēdi tuto
res filijs simplr. s3 tū pūet eas successiōe filioz: u3
itestatoz. vñ sufficit ad priuādū eā q̄ tpe q̄ māt
vult succedere fili' repiat itestatus: et sic fateor q̄
de iure antiq̄ si māt esset substituta nō priuaret illa
successiōe: qz fili' nō est itestat': s3 hodie priuāt
p. l. sciāt. **¶** Nō ob. q̄rta rō qz l3 testator. pūderit si
lio de hēde nō tū pūdit de tutore nec de eo q̄ pete
ret tutorē directo l3 ipi substituto necessitatē impo
nit petēdi tutorē. **¶** Tercio est videndū an aliq̄ ca
su excludat mater et substitut' et veniāt alij. **¶** Et cō
stat q̄ possibile est substitutiū excludi: qz nō petit tu
torē. matrē vero morte vel repudiatiōe. **¶** Item
ecōtra mīem excludi p̄p tutorē nō petitiū: substit
utiū repudiatiōe vlt morte tē sine dubio veniūt alij:
dubiū vero est an substitut' vel mī possint excludi
p̄p nō petitiū tutorē. q̄ dubietas descendit ex eo q̄
lex vidz velle q̄ primo excluso p̄p nō petitiū tuto
rē q̄ nō excludant seq̄ntes. vt. l. ij. in fi. ad tercul. et
no. C. q̄ pe. tu. l. nepotib'. et. d. l. sciāt. de legi. here.
et hac. l. **¶** Siue ergo mī excludat primo nō d3 post
ea excludi substitut': siue ecōtra. si primo excludat
substitut' nō d3 postea mī excludi. **¶** S3 ad hoc dicē
dū est q̄ alias de iure antiq̄ alijs a mīe et auiā non
imponēbat necessitas petēdi tutores ut dictuz est
id matrē exclusa seq̄ntes agnatī nō poterāt exclu
di p̄p negligētia. ita loq̄tur. l. ij. in fi. j. ad tercul. et
gl. §. alle. **¶** S3 si esset māt et auiā: cūz vtriqz iponat
necessitas petēdi tutores puto ābas posse excludi
p̄p negligētia p rōnes supius factas p tertia pre
lex enī necessitatē iponit auiē: nec distinguit vtrum
pupill' habeat matrē vlt nō. credo tū q̄ pri' matrē
debeat expectare nec debeat auiā p̄cipua festina
tōe puenire. vt. j. de iure fi. l. edicto. §. cū auit. r. C. de
hīs q̄. vt indī. l. sororē. et qd ibi nō. et. C. q̄ admit. ad
bo. pos. po. l. fi. **¶** Nec ob. j. de adul. l. si marit' puenit
rit. et qd. §. dicitū est. **¶** Rū. ad illā. nā mī et auiā vo
cant ex eadē cā: ppter pietatē mīnā q̄ cā respic̄ ma
trē p pri' et auiā p posteri: et illo ordine incumbit
eis on' petēdi tutorē: sed mī et substitut' vocant ex
duab' causis separāt' quarū quilibet se habz ad
quālibet p pri': et eis simul incumbit on' petēdi tu
torē p pri' matri rōne materne pietatis: substituto
rōne sperate successiōis. sile in. d. l. si marit' puenit
puocat enī pater ad dolorē rōne paternitatis: māt

¶ Minor
res. q̄ b
faciāt. sed q̄
idē sit i alijs
qd in mīe. te
netur. in. d.
§. p̄festim. et
in. d. l. sciāt. r
sic est contra
ius. et de b p
bal. i. d. auit.
matres. C. ad
tercul.

¶ Mater et
auiā. vlt bal
in. d. auit. ma
tres. C. ad ter
cul.

¶ Causis se
paratis. vide
bar. in con fi.
incip. and. cō
didit.

Quam ex
cludit. dicitur
tenuerit. i. l.
nepotibus. C.
q. p. tu. et vid
qd no. i. l. qd
ergo. s. i. d. in
fa.

Quodam
ibi in ter. ipe
qd no. petit
re. et sic no. in
materia huius
tit. q. q. libet
pe. petere da
ri tutoris pu
pillo etiam si
tutor talis da
ri no. pot. l. iij
et ibi bal. C.
de neg. gest.

Curatores
no. q. illis ca
sib. q. b. pot
tutor esse i. in
dicio: pot. co
stitui. p. cur
ratores p. se so
li. et q. sint il
liciti. vide
p. gl. et inno.
in. c. ex parre.
el. i. d. appel.
et no. in. l. i. in
p. inc. C. q. le.
p. et ad. rex.
in. c. si. de iur.

Curatores
du. vi. p. bar.
in. l. neq. C.
de p. cur. et in
l. inuitus. S.
bis q. et ibi
gl. et guil. e.
ti. et bal. in. l.
etiam. de ma.
vindict. p. ino.
in. c. c. l. et. a.
de re iudi. p.
moder. in. c.
intelleximus
de iudi.

Quodam
ad. opp.
ad. ver. et hac
gl. in. x. tu
dic. aliter p.
no. alleg. ol.
dra. in. c. d. si.
l. x. et est
in. l. alia gl.
in. l. p. b. in
ver. fideicom
missi. q. d. a.
nau. in. d. l. p.
cib. i. re. col.
C. de impu. et
in. l. c. t. u. i. o.
in. l. carta. post
bar. j. de vul.

ritus rōne maritalis affectōis. l. z enī ista rō sit mag
intēsa. vt. l. iij. in. fi. j. de adul. nō tū est p. modū pri
ris. et iō cōcurrūt et simul currūt tps de iure antiquo
de iure vero. C. p. l. sciāt. dico q. illa pena iponitur
solū illis quoz est p. ma spes successiōis p. se mor
tuo. vt. ex ter. huius. l. manifeste colligit. Si ergo p. ma
mus excluditur. p. p. nō petitiū tutorē ali. ad quem
incipit p. tinere spes successiōis nō p. uabūt ea si tu
torē nō petiūt. q. l. illa b. nō dicit. nec d. z extēdi cum
sit i. ius cōe. vt. s. in. p. mo p. f. cōt. o. s. u. z. est. et sic gl.
in. d. l. sciāt. b. n. loq. tur. **Q**uod ad p. positū dico q.
possibile est substituti et matrē siml. excludi. p. p. ter
nō petitiū tutorē: vt. si est substitut. et m. i. in tabulis
pupillarib. est relicta l. t. i. m. a. vt. dictū est in scdo p. n.
cto. Itē si substitut. est exclusus p. mo p. p. nō peti
tū tutorē: et tūc incipit currere tps m. i. cessat enī
cā p. p. quā excusabat. m. i. enī o. i. tpe quo fili. eger
tutore iponit necessitas: b. est siue tēpe mortis siue
postea. iō leges vulgares ad b. allegatē dicit m. i. z
puniri si p. i. o. i. b. reiectis alios nō petierit. Sed si
poneres matrē p. mo excludi. p. p. nō petitiū tutorē
q. p. ei incuberet on. tūc ipossibile est substituti ex
cludi. Exēplū pupillo est substituta m. i. p. mo loco ex
trane. scdo loco: tūc si m. i. excluderet. p. p. nō peti
tū tutorē nō excluderet substitut. p. ea: q. mortuo
patre pupilli p. ma spes successiōis erat talis sub
stitut. et sic ad eū nō porrigit. vt. d. l. sciāt. Disputa
ta fuit h. q. p. me i. ciuitate pusij. āno dñi. M. ccc. l. x.

Siquidem. Qui litigatur est cū pupillo
nūciare q. bus negligētib. iudici debet referri. b. d.
Quod ibi b. ipm. re. q. d. iudici notū hoc fieri quō
illi q. p. feritur i. iure petēdi b. negligēt. dixi tibi p. le
ne in. l. tutor si fuerit peti. s. t. i. l. ver. sed tunc que
ro quid si iudici. in. l. iij. col.

Curatores. Minores petiūt sibi curatores
p. se vel p. p. curatores. hoc dicit.
Quero q. l. iter p. stitua. iste p. curator a minore.
Glo. variat. Ista est veritas vbiq. q. m. i. o. z. b. z. legi
tīmā p. s. n. a. i. t. d. i. i. iudicio p. se pot. p. stituere. p. curat
torē nec requir. curator vel tutor: ita loq. tur. iste ter.
fa. j. de in iur. l. i. z. si vñ. s. idē rñdit. als. ait. et. j. d. ma
numis. vindic. l. et. i. a. s. ali. et. j. r. e. ra. b. a. l. iij. s. pe. et
qd ibi no. et p. Inno. extra de resti. spo. c. ex pte.
Quero an ali. possit petere p. moze cauēdo de
rato. Rñ. sic. vt. l. m. i. t. s. si is q. s. de p. cur.

Curatore. Tutor nō pot. petere curat
torē pupillo: et q. l. t. i. m. e. n. p. e.
t. i. r. i. t. tutorē p. nō legitio b. h. d. et breuif.
Remor. a tutela non te

Qui qualiter cūq. nē aliū petere. b. d.
No. q. p. i. o. z. e. s. possūt dare ali

Decreto quē iudicē tutorē. b. d.

CRededum. t. i. t. p. firmari vel in locum
excusati aliū dari cū ali. nō sup. esset perdit
successiōē filij nō id qd ei debet ex testō mariti: nec
sibi iputāt si vt suspectum nō petiūt remoueri. b. d.
in. p. n. secūdu rñsum declara p. ea que dixi. s. l. ij.

Quod ad x. si vero marit. C. ad t. e. c. l. l. omnez
et de legi. here. l. sciāt. b. l. so. veritas est q. c. q. d. matrē
debet vt ab ipso pupillo istud p. d. i. f. s. b. i. c. fideicom
missum debebat vt ex bōis mariti iō nō p. d. i. t. q. z. cir
ca bona mariti m. i. nō deliq. t. f. m. J. a. de are. et J. p. e.
et no. p. L. y. in. d. l. sciāt. ex amia vt in. q. disputata. s.
e. l. ij. in. p. mo p. i. c. t. o. **Q**uero ad finē et q. ro m. i. a. f.
petiūt tutorē filio quē iudex dedit sine inq. sitōne an
valeat. **Q**uidē q. nō d. i. t. enī b. q. dat. a m. i. e. nō cō
i. i. m. a. t. sine inq. sitōne. **C**ōtrariū est verū: l. z. enī iudici

cū inq. sitōne et sine dare tutorē. vt. l. q. b. z. s. pe. s. de
tutel. **Q**uod ob. iste ter. q. z. q. m. a. f. petiūt tutorem dari
in testō filio: tūc iste nō p. firmabit sine inq. sitōne ad
hoc vt habeat vim tutoris p. firmati q. p. f. e. r. t. alijs le
gitimis et datiuis. vt. dixi in. l. i. s. de p. fir. tu. sed si
m. i. petiūt tutorē simpliciter: et iudex p. firmat sine inq. si
tōne vt sit tanq. simplex datiu. l. z. ei et possit etiā abs
q. z. m. i. s. petiūtōe facere: ita intelligit glo.

Quod ad m. i. s. t. r. a. t. o. r. e. z. p. i. c. u. l. o. t. u. t. o. r. z. c. u. r. a. t. o. r. z. **R**u.
Cōtinuatio est de se manifesta.

Cogit. Tutor cogit administrare et
erere. ad eū spectat p. i. c. u. l. u. m. ex q.
scit se datū. b. d. **Q**uod p. q. tutor non
cogit administrare. vt. j. de auc. tu. l. si tu
tor. s. o. b. loq. tur in tutorē q. nūq. ges

sitibi in eo q. aliq. gessit: tū in aliq. actu nō vult au
ctorari. in quo distingue vt ibi rō: vt ille q. nūq. ges
sit incipiat teneri actōe tutelē. iō cogit. **Q**uod opp.
etiā ille q. nūq. gessit tenet vt. l. i. l. i. t. a. a. n. t. s. ges
sisse. j. e. s. i. n. t. v. t. i. l. e. z. d. i. r. e. c. t. a. nō est differentia. vt. l.
actio. s. de neg. ges. g. nō vid. rō q. re b. magis coga
tur q. ille q. gessit aliq. d. **R**ñ. ille q. nō gessit nō pot
remoueri p. p. d. o. l. i. l. a. t. a. c. u. l. p. a. et leuē. vt. l. b. enī. s.
q. n. i. b. i. l. j. de suspec. tu. s. q. gerit pot. remoueri. p. p.
d. o. l. i. l. a. t. a. et leuē culpā. vt. d. l. h. o. c. enī. z. i. d. o. i. n. t. e. r. e. s. t.
pupilli vt gerat. z. p. p. hoc cōpellit vt b. s. z. d. y. **E**t
et alia rō validior: q. q. n. gerit nō obligat fideiussor
ex p. m. i. s. s. i. o. n. e. r. e. p. u. p. i. l. l. i. s. a. l. u. a. f. o. r. e. vt. l. nō q. n. s. illud
r. e. p. u. p. i. l. s. a. l. f. o. **Q**uod i. n. t. e. r. e. s. t. p. u. p. i. l. l. i. v. t. a. d. m. i. s. t. r. e. t.
z. e. nī bōis morib. informet. vt. l. s. c. i. r. e. o. p. o. r. t. e. t. s. f. i. s. s.
t. i. j. **Q**uero q. l. i. t. e. r. f. i. a. t. i. s. t. a. c. o. a. c. t. i. o. **D**icit glo. ca
p. t. i. s. p. i. g. n. o. r. i. b. z. m. u. l. t. a. i. d. i. c. t. a. vt. l. i. s. s. si q. s. i. u. s.
d. i. nō o. b. t. e. m. z. d. e. v. e. n. i. n. s. p. i. l. i. s. d. e. i. n. s. p. i. c. i. e. n. d. o.

Quero q. iure fiat ista coactio. **R**ñdetur q. offi
cio iudicis: vt b. p. t. z. ex eo q. dicit cogi solē: z. puto
q. nō sit necessari. libell. nec aliq. s. o. r. d. o. cum quoli
bet loco z. tpe expediri possit. vt. l. q. habet. s. pe. s.
de tutel. et. l. ij. de ferijs. **Q**uod querio p. o. e. q. tutor
vult gerere z. ali. nō admittit: q. l. i. t. e. r. p. u. i. d. e. t. t. u. t. o. r. i.
Rñdeo si est tutor ille q. non admittit ex hoc pot
accusari vt suspectus. vt. l. act. j. e. **S**i vero esset pu
pill. v. l. adult. tūc cogere et admittit officio iur
dicis. dat. enī inuito. vt. s. de tuto. et cu. da. ab his.
l. illud etiā. hoc est qd d. q. accipit res p. decretū iur
dicis. vt. l. si. in. fi. C. arbi. tu. facit. l. legitimus. in. p. n.
et qd ibi dixi. de le. tu. **Q**uod enio ad ver. ex quo: quē
declara plene p. gl. j. e. l. quidā decedēs. s. fi.

Sufficit. Tutor pot. defendere pupillū p. se v.
i. p. e. s. z. curatores pot. defendere adultū p. se v. l. ei defen
dēt auctorari. put. elegerit actor. Itē tutor z. curat
tor. p. n. t. agere v. l. agētib. auctorari. put. ipi elegerūt
hoc dic. z. est solēnis z. magistralis casus. **D**uide p.
loq. tur in pupillo pueto. scdo in adulto pueto. ter
tio de eis agētib. secūda ibi. i. causis aūt. tertia ibi
nō denegari. **Q**uod p. q. tutor satisdet. vt. l. vulgo
j. e. s. o. ibi erat dubiū an sit tutor: hic nō. **Q**uero
ro p. tra quē formabit libell. **G**lo. dicit q. pot. for
mari in p. s. o. n. a. tutoris z. in p. s. o. n. a. z. pupilli: tu dicas
q. in pupillo est electio tutoris: an ipe rñdeat tutor
rio noie: an pupillo rñdēt auctorē. z. iō poterit eē
practica: q. p. mo cite. tutor. et iterroget an ipe ve
lit p. se pupillū defendere: an pupillo defendēt aucto
rari ex eq. tate. l. v. b. i. c. i. q. z. s. de interro. ac. et. s. de
pe. here. l. q. interrogat. z. ex hoc reddēt actor cert.
q. l. i. t. e. r. f. o. r. m. e. t. l. i. b. e. l. l. u. v. l. vt puto poterit formare ge
neralē libellū cōtra pupillū: et quālibet p. s. o. n. a. p. ro
eo legitime cōparētē seu defendentē seu interueniē
tē: ita admittit cōsuetudo: rō q. nō est i. p. r. a. t. e. s. u. i.
B B B ij

et pup. p. illū
ter. et p. ter.
in. c. si pat. de
testa. in. vi.

Quod valeat
at. **Q**uod valeat
at semp. tute
le datio sine
inq. sitōne. vid
l. ij. C. de con
fir. tu. et vide
qd no. in. l. i.
C. de tu. q. sa
tis nō dede.

Quod admi
ni. tu. **R**u.

Circa. S. suffic. pri. ma' citatio. q. liter fiat citatio de minor re r. de adult. to. vide bal. in. l. pe. ad. fi. C. si aduer. re. iudi. ubi aliter gatter. loqn. te de pupill. lo in. l. si ideo. ff. de euct. et qd si pupill. sine auctoritate tutor. e. lite ptestat. vtz. solus tutor possit lite psequi. dic q. sic. d. l. si ideo. r. no. bald. in. viij. q. in. l. si q. de testi. r. R. deo. sz. bar. in. extra. uag. ad repri. me. in. ver. cit. tati. no. dec. d. it. ad. bal. in. l. i. C. q. pe. tu. s. R. deo. no. d. bart. tenet bal. p. illi. ter. l. l. si ex leg. gati. ca. de. h. bo. obli. cum. seq. ite. d. bar. facit. l. h. aure. j. q. ex. cau. in. pos. ea. in. h. citadi. sunt. tutores. p. imo. in. l. d. pupill. in. de. re. iudi. qd. in. furioso. vide. bart. l. l. ij. ff. de. cura. suri. de. infan. te. certu. est. q. citari. no. pot. vt. hic. et. not. bal. in. c. i. de. mili. vafal. q. p. tu. est. sz. qd. d. z. facere. cre. ditor. q. vult. suu. psequi. vid. bal. ibi. r. bar. in. l. h. aut. in. p. r. in. l. l. ful. cini. qui. ex. cau. i. pos. ea. et. vide. in. ma. teria. ista. no. p. bart. in. l. q. bz. s. si. pupil.

auctoris que pueniat. vt. l. i. s. qd. aut. j. quoz. le. r. l. qd. in. herede. s. eligere. s. de. tribu. in. adult. no. no. est. dubiu. cu. electio. sit. actoris. vñ. pot. formare. libel. lu. vel. in. ipm. curatore. vl. in. ipm. adultu. vl. etiaz. sim. plicif. vt. dixi. s. in. pupillo. no. eni. ex. hoc. ledit. adul. tus. si. actor. dat. sibi. electione. copare. di. p. se. cu. auct. oritate. curatoris. vl. p. curatore. tantu. **Q**uero. qualif. fiat. prima. citatio. an. citabunt. minores. vl. defensores. eoz. na. in. adult. est. electio. actoris. Re. spodeo. veru. est. q. in. adult. electio. actoris. est. in. pupillo. d. z. fieri. citatio. alternativae. q. copareat. p. se. vel. p. legitimam. psonam. vt. euidenter. dic. h. ter. qd. etiaz. pot. fieri. in. adult. p. rone. qua. dixi. puto. etia. q. si. sol. pupill. citef. valet. citatio. sicut. eni. qñ. citat. mi. nor. intelligit. q. copareat. p. se. vl. p. pcuratore. vt. l. i. C. de. pcur. r. l. si. in. si. s. de. pcur. ita. in. pupillo. in. telligif. q. copareat. p. se. vel. p. ltimam. psonam. et. q. tal. lis. citatio. valet. apparet. q. si. nemo. comparet. ad. defendendu. pupillu. sit. missio. in. possessione. ex. pmo. decreto. lz. no. ex. scdo. vt. j. ex. q. cau. in. poss. ea. l. apd. iul. s. i. **Q**uero. si. tutor. copareat. r. petat. dilatio. ne. ad. exhibendu. pupillu. an. debeat. sibi. dari. Rñ. no. imo. abites. r. infantes. oino. p. se. debet. defen. dere. vt. h. i. ter. r. eode. mo. si. agit. ptra. adultu. absen. te. no. cogat. curatore. eni. exhibere. sed. tenet. actor. dis. ctare. iudiciu. d. ipm. curatore. vt. hic. in. h. abutibus. aut. **Q**uero. cu. q. sit. litis. cotestatio. an. ex. pdict. p. z. q. vel. cu. tutore. vel. curatore. vl. cu. minorib. auct. oritate. ipoz. data. electio. eis. qb. dixi. s. **Q**ue. ro. vtru. sit. differetia. an. lis. ptestat. cu. pupillo. vl. cu. tutore. Gl. inuit. q. sic. na. si. sit. cu. pupillo. auctoritate. te. tutoris. iterrupit. pscriptio. z. sec. si. fieret. cu. tutore. r. ita. inuit. gl. doc. dicit. q. etia. si. fiat. cu. solo. tuto. re. interrumpit. pscriptio. cu. ei. mora. r. culpa. noceat. pupillo. et. ei. sollicitudo. pdest. vt. l. i. ex. legati. ca. j. de. ver. ob. Ita. tenet. iac. de. are. et. p. de. qd. plz. p. l. si. q. s. soluti. s. i. s. de. vfu. **Q**uero. q. iurabit. de. cal. unia. Gl. dicit. idistincte. q. siue. pupill. sit. in. iudi. cio. cu. auctoritate. tutor. siue. tutor. sol. ipe. tutor. sz. iurat. de. calunia. vt. l. ij. s. qd. obseruari. C. de. iura. calu. lz. alif. olim. aliter. hodie. obseruet. qd. sat. plas. cet. **Q**uero. qñ. mior. suscepit. iudiciu. cu. auctori. tate. tutoris. vl. sui. administrato. an. debeat. esse. pñs. in. quolibet. actu. r. auctori. an. sufficiat. vna. aucto. ritas. p. toto. iudicio. Et. vid. q. in. qlibet. actu. alias. ille. act. no. noceret. pupillo. seu. adult. vt. l. clarum. C. de. auc. pstan. no. ergo. poterit. rñdere. vni. possioi. sine. tutoris. auctoritate. qd. intelligo. vt. dixi. j. de. co. fel. l. certu. s. sz. an. ipos. ver. in. pupillo. **Q**ue. ro. si. pupill. suscepit. iudiciu. cu. auctoritate. tutoris. tu. tor. postea. vult. esse. in. iudicio. pncipalr. p. se. an. poss. sit. Rñ. q. sic. na. ois. iuris. copetentis. pupillo. exerci. tiu. copetit. tutori. lz. ergo. ius. instatue. isti. sit. pupill. lo. qñ. in. quatu. tutor. poterit. ipm. exercere. no. aut. coget. inuit. hoc. facere. vt. s. dixi. et. ex. h. seqtur. q. si. pupill. suscepit. iudiciu. auctoritate. tutoris. no. va. leret. citatio. postea. facta. de. tutore. r. no. esset. cotus. max. tutor. si. no. copareret. lz. posset. coparere. si. vel. let. **Q**uero. qd. si. pupillus. copareret. sine. tutore. ab. initio. vl. postq. suscepit. iudiciu. in. se. cu. auctori. tate. tutoris. Rñ. pcedit. coter. ptra. eni. sicut. cotra. ptumace. q. no. legitie. coparet. vt. l. ij. s. recte. defen. di. j. ex. q. cau. in. pos. ea. et. sic. no. est. necesse. ad. queli. bet. actu. citare. pupillu. et. tutore. sz. sufficit. q. citetur. pupill. eius. qz. est. coparere. ltime. vt. s. dixi. sicut. ab. initio. elegit. **Q**uero. in. que. d. z. formari. snia. Re. spodio. p. z. ex. pdict. qz. in. cu. in. que. format. libellus. in. h. eni. est. differetia. inf. tutore. r. pcuratore. qz. valet. ret. snia. lata. cu. tutore. lz. verba. pferant. in. psonam.

pupillifec. tñ. esset. in. alio. vt. l. i. C. de. sen. r. iterlo. ar. l. eni. q. s. si. actori. s. de. pñ. pec. dixi. in. l. stipulato. ista. s. si. q. s. insula. j. de. ver. ob. **Q**uero. lata. snia. in. que. fiet. executio. dic. vt. j. l. pr.

Si. tutor. renisi. se. liti. obtulerit. sz. d. pu. pillu. nisi. ab. bñditate. cui. ca. pdenat. e. se. abstinerit. b. d. **Q**ue. p. C. qñ. et. fac. tu. l. ij. glo. hic. ponit. opi. Tu. dic. q. actio. directa. dat. tutori. et. co. tra. tutore. et. utilis. dat. pupillo. r. ptra. pupillu. vt. hic. sz. executio. semp. fit. in. pupillu. vt. hac. l. et. l. iij. in. prin. j. de. re. iudi. qd. itelligit. de. ipa. pdenat. de. pñ. cipalit. sz. si. esset. pdenatio. facta. in. expens. in. quem. fieret. executio. dixi. in. d. l. iij. de. re. iudi. tetigi. in. l. q. solidu. s. etia. j. de. le. ij. et. dixi. in. l. i. s. si. pcurator. s. si. q. s. ius. di. no. obtet. **Q**ue. p. s. de. pcur. l. pcurator. q. p. euictio. So. aliud. in. pcuratore. aliud. in. tutore. qd. an. sit. veru. ibi. plene. dixi. **Q**ue. p. l. iij. qñ. gl. qd. sit. tutor. satis. dedit. p. pupillo. q. non. adiuerat. nec. res. spodet. Dic. q. si. ex. certa. sciencia. tenent. fideiussores. si. p. errore. iuris. vel. facti. no. tenent. vt. j. vt. in. pos. le. l. i. pmo. rñso. et. de. fideius. l. postq. et. s. si. q. s. cau. l. sed. r. si. quis. s. si. fm. Dy.

Si. plures. tutorib. qlibet. pot. administrare. et. vni. erit. decernenda. administratio. p. iudice. vel. si. vni. erat. decreta. p. testatore. ille. administrabit. r. alij. no. gerentes. tenent. ad. ea. q. b. expmunt. in. textu. b. d. **Q**ue. p. q. no. valet. gestu. p. vñ. j. de. cu. fu. l. cu. filio. s. p. r. si. fo. h. administrabit. vñ. alio. si. dicit. vt. hic. sec. si. al. dicit. vt. in. dñio. **Q**ue. p. s. de. pcur. l. plib. vbi. no. pot. gerere. qlibet. in. solidu. nisi. sit. dictum. Sol. aliud. in. pcuratore. vt. ibi. aliud. in. tu. tore. vt. h. dixi. in. repetitio. l. i. s. si. ples. et. s. de. exer. ci. **Q**uero. qd. i. plib. executorib. testoz. an. eos. eqparamus. tutoribus. vel. pcuratorib. olim. erant. opi. hodie. est. casus. extra. de. testa. c. si. li. vi.

Si. parens. si. no. gesserint. **Q**ue. p. no. fines. hui. s. ibi. solliciti. eos. curare. qlif. puerf. ex. q. hes. q. ex. mala. puerfatio. psumit. q. s. suspectus. r. c.

Quauis. alij. que. testator. dixit. administratio. co. cedet. Id. in. curatore. et. si. testator. no. dixerit. vnus. eligif. b. d. **Q**ue. p. tex. ibi. minor. forte. r. c. q. minor. xxv. anis. pot. filio. dare. tutore. in. test. **Q**ue. p. not. q. ex. ca. recedit. a. voluntate. defuncti. si. le. in. l. pñma. mado. et. l. vtilitate. de. pñ. tu. facit. j. vbi. pup. edu. de. l. i. **Q**ue. p. q. ex. puerfatio. mala. q. s. e. suspect. si. mile. s. pri. s. **Q**ue. p. q. facili. res. expedit. p. vnus. q. p. plures. Concordantie. sunt. in. glo.

Si. non. erit. tione. committere. vel. oes. simul. ge. rere. vel. diuidere. **Q**uero. qd. si. vn. vult. diuide. re. r. al. no. an. vn. possit. cogi. p. aliud. ad. diuisiones. tex. non. aperit. dic. qñ. qz. oes. voluit. committere. vñ. qñ. qz. noluit. r. de. istis. casib. no. est. dubiu. sz. si. vnus. vult. diuidere. cñ. oes. alij. velint. administrare. tunc. fiet. diuisio. ceteris. inuitis. p. officiu. iudicis. ar. s. fa. her. cis. l. et. puto. et. s. coi. diu. l. coi. diuidido. s. si. duo. facit. qd. no. p. Juno. in. c. ex. lris. extra. de. pbat. Et. pdicta. sunt. vera. qñ. nullus. offert. satisfatione. tunc. eni. recurrimus. ad. distinctione. posita. in. tex. s. de. te. sta. tu. l. testamento. datos. et. l. sequē.

Ita. autem. Dicitur. determinat. fm. sua. cam. b. d. **Q**ue. p. tex. ibi. Et. cu. ca. depositio. exprimat. ter. quo. collig. gif. qd. dixi. in. sumario. **Q**ue. p. l. facit. ad. q. dic. sta. tutu. q. debeat. solui. nomie. gabelle. tot. denarij. pro.

ius. s. de. re. tel. et. de. fan. re. etiam. vide. bal. l. i. dona. turus. C. de. acq. pos. r. de. mo. citadi. pu. pillum. vide. bal. l. d. l. de. bal. l. i. C. de. na. l. et. i. l. fi. C. si. pñ. pu. penfi. r. bart. i. extra. ad. repri. in. d. cit. tat. r. no. bal. in. l. i. C. q. pe. tu. et. dixi. in. d. l. si. elegat. ti. in. v. car. t. l. i. C. hñ. l. i. de. sen. ten. r. interlo. limita. vt. per. bar. in. cñ. ad. repri. i. n. sine. figura. **S**i. tutor. Ad. hoc. vid. qd. dixi. post. imo. in. simili. in. l. iij. s. ex. puenit. in. fio. re. iudi.

Ita. autem. Et. adde. bar. in. l. iij. s. abesse. d. va. infec. r. an. co. putent. libe. deduct. in. pñs. vide. j. de. pñ. iude. i. l. si. vir. als. in. l. si. h. pñ. s. cuidaz. per. barro. r. enca. dicta. p. bart. h. vide. eni. l. i. iij. s. pñ. cit. ca. si. de. dam. infec. r. q. ibi. dixi. in. repoz. tag. r. vide. bal. l. i. l. facit. sanc. de. fac. sanc.

libra: qd si illud sup quo strabit vel qd recolligit
no ascēdit libra. h. e. ar. q. nlla gabella debeat solui
Gessisse. Iste. s. vbi dicit q tutor q no gessit co-
git gerere: sec? si gessit. h. d. qd gessisse dicat: et ges-
sisse d. q modicu attigit p se vel p aliu: et sic si cessat
vt suspect? poterit accusari: et q no gessit tenet vti
li. b. d. **Mo.** q ex admistratoe modicere d. qd ges-
sisse et obligat actoe directa tutele. filr per admistra-
tionem modicere rei videtur quis adire. vt dixi. in. l.
gerit. de acq. here. **Mo.** q tutor q gessit tenet di-
recta: ille q no gessit tenet vtili. ex quo apparet q
actio directa tutele orit ex qsi ptractu celebrato ge-
redo: si eni no gerit tenet vtili no directa vt hic p. 3.
Mo. q ille q gerit et postea cessat pot remoueri
vt suspect? sec? in eo q nihil gerit. dixi. s. e. l. i. i. p. n.
Mo. q ille q p aliu gerit vid. p seipm gerere vt
teneat directa. An aut ille q p aliu gerit dicat ipse
gerere fm veritate vel fm fictione. dixi plene in. l. 3.
si vn? s. i. j. de iustu. **Mo.** at an qd qd p se p. pos-
sit p aliu. dic p dy. in. c. pot qd. et in. c. q p aliu. extra
de re. iu. li. vi. tangit p ino. extra de offi. dele. c. fi.
Mo. tñ ad istud generale signat qd ar. p. traria
et no soluit: vide ea et tolle solutione. dicit glo. ad. l.
cu fundu. **So.** vt ibi p. 3. **Ad.** s. qd. dic q ibi in
abstia vedidisse no videt: in pntia sic: ex quo p ali-
um fac. et sic p. cor. dat dy. **Se.** q. i. gl. et de adop.
l. post morte. s. ij. **Dic** fallit ibi: q adoptio no est in
admistratoe. vt. j. de manum. l. seru? furiosus. **Dy.**
Ite q adoptio imitat natura io pot strabi p p. cu-
rator: sic filiatio naturalis. **Se.** q. tur. et. C. d. his
q ve. eta. imp. l. ij. **Dic** fallit ibi: q venia etatis dat
rone industrie q magis apparet cum petit p se q si
peteret p aliu fm dy. **Se.** q. tur. in glo. de. l. paul?
So. vt ibi. **Se.** q. et de trasac. l. cu hi. s. fi. h. no e
pro: nec p. tra. **Se.** q. tur. et. l. liber h. d. scdo rñso. b
est p. q. ibi vterqz tenet vt ibi pater.

Debitor. tutele. **Op.** C. q. da. tu. pos. autē.
mior. **So.** ista iura hodie corrigunt: q tutor no pot
ee q sit debitor vel creditor: qd dicit vt dicit in. l. p. p.
litē. j. de excu. tu. **Quero** an tutor teneat a se exiger
re debitu naturale. glo. hic no determinat: dicit aut il-
lud debitu naturale fuit ptractu an admistratoe
et no tenet illud a se exigere: alias esset sibi dānosu.
officiu suu culpa qd esse no dz. vt. l. si quis
ex signatorib? j. que ad. testa. aperi. aut fuit ptractu
rone admistratois: et tenet a se exigere. ar. et? qd dz
de seruo. i. l. atq natura. in prin. de neg. ges. fm pe.

Tutor finita tutela tenet admonere
Si tutor. miorē: vt petat sibi curatores: als te-
net. h. d. **Querit** glo. qd si tutor admonuit et mior
no noluit. **Dicit** gl. qz tutor est excusatus? qd dy. in
telligit de curatore ad negocia: sec? si ad litē. nā co-
git recipe inuitus: et sic no excusat p. p. sola admo-
nitione. satis puto q ipse tutor excusaret: qd eni dz
inuit? recipit curatores ad litē: intelligit ad petitionē
aduersarij: no ad petitionē tutoris.

Post cōpletū Post cōpletā tutelā vel curaz
instrumēta litis et rōnes reddiderit. h. d. **De** hoc
habes rubricā. C. vt cause post puber. assit tutor. fa-
cit. j. de ap. l. tutor. **Querō** si iudic? fuit pstitutus
ab aliq vniuersitate vsqz ad certū tps lis fuit cōtes-
tata tps est finitū: an finito tpe teneatur? litē pseq
dicere? sicut tu qris vtrū possit cōpelli ad cam per
agendā ab aduersario. et dico q sic: nisi iudic? alle-
gat aliquam iustam cam de his que ponuntur in. l.
post litē. cu. l. se. s. de pcur. **Mo** eni pot reuocari in

pudiciū aduersarij vt ibi: aut qris an possit cogi
ab illa vniuersitate: ita q ei teneat si no exerceret: et
no pot cogi nec tenet? nisi forte cessauerit i reddē-
dis iustis et in reddēda rōne: vt h. d. in tutore.

Quidā de cedens. Si relinquitur li-
beratio a reddē-
dis rōnibus: nihilomin? tutor de dolo te-
net q no pot remitti. secus si de dāno qd sua culpa
sentiret. h. d. cōcordat. l. si seru? vetitus. de lega. i. et
ibi dixi. et in. l. laurelio. s. i. de lib. leg. **Op.** s. de
pac. l. si vn? s. i. fo. vt ibi. **Op.** de. l. si qd rōnes
j. de lib. le. **So.** illa dz intelligi fm istā qn legat libe-
ratio ab admistratoe pterita an factū testm: s. si ab
admistratoe futura dol? nullo mō videt remissus:
ita loqitur hic. et hoc tenet do. dy.

Papinianus Si tutor iubet gerere de consi-
lio ei? q no pot esse particeps
officij de honestate illud requirit: s. no tenet seq sicut
als qn a voluntate defuncti recedit. h. d. **Op.** j.
e. l. ticiu et meui. s. i. **So.** ibi fuit assumpt? vt p. sub-
tor ille q potuit esse particeps officij: h. mlier que eē
no poterat: qd plene examinaui in repetitōne. l. i. s. si
plures. s. de exerci. et hoc facit ad. q. dixit testator
q executor teneat exeq voluntatē defuncti de con-
silio alicui? frs minoris: an executor sine eo posset
facere. plene examinaui in tertio lib. minoritari.

Ex quo rātia psumit nisi sciētia p. bet. h. d. **Mo.**
q sufficit que scire sine ptestatōe: qd intellige qn p-
testatio sit ad notificandū tñ: cu ille q est certus cer-
riorari no dz. vt. l. i. in fi. de act. emp. et ex de re. iur.
c. q cert? sec? si ptestatio fieret ad aliū. vt. l. denun-
ciasse. in pn. de adul. dixi. l. i. in fi. s. fo. ma. **Op.**
po. q teneat tutor a tpe quo fuit iussus. vt. j. e. l. q
iussus. **Dy.** timore posita est quedā distinctio per
gl. quā vide et signa: s. in vltio mēbro in quo dicit q
tenet ex die q debuit admistratoe accipe et ex q
sciuit se datū. vt. j. si tu. vel cu. ap. l. i. et. j. et. j. e. l. tuto-
res q post. s. tutor dat? **Op.** C. de peri. tu. l. si tu-
tor. **So.** ibi tutor pbat ignoratiā ex voluntate no ex
necessitate: ita dicit gl. vel veri? sufficit pupilli pro-
bare publicā famā ex quo psumit sciētia: nisi per tu-
torē p. bet ignoratiā: idē si denunciatiū fuit ad domū
vt. j. l. p. traria. s. lē dixi vobis in. l. is pot. j. de acq. re.
here. **Querō** qd si p aliquē est denunciatiū mibi
q ego sum tutor: an sufficit. **Ex.** inuit q sic. In cō-
trariū est q no debeat alteri credere. vt. j. qd sal. tut.
auc. l. i. **Est** ergo mod? q ille q dat? est tutor: oñdā
testamētū: vel dicat ei p. psonas q dicit se vidisse te-
stamētū adeo q si no credit sit ignoratiā supina. vt
l. si qd inficiatus. s. de pos. dixi plene in. l. no solum
s. fi. de ope. no. nun. in materia ptestatōis.

Tutor qui reprotiū. Contra tutore
quētarū absqz cā: turat in litē: et ante q fa-
ciat no pot admistrare: nisi que dilationē no recipi-
unt. h. d. primo pot dictū et executionē. scdo effe-
ctū dictū. scda ibi si qd igif. prima subdividit in du-
as. l. in dictū et exceptionē. scda ibi: nisi forte: itē se-
cūda ibi subdividit in quor. p. io pot vñ effectū.
scdo ei? practica q tñ ad modū p. badi. tertio ponit
aliū effectū. q. ro ab eo excipit. scda ibi. qd in iure iu-
rādo. tertia ibi in. l. itaqz. q. tra ibi: nisi qd. **Ante**
q ponaz casum in terminis scias q iuriscō. ponit
p. pstanti q tutor inuētarū facere tenet. vt. l. tu to-
res. C. e. et arbi. tu. l. si. et. l. iij. s. tutores. j. de excu. tu.
hoc pmissio casus est plan? examinem? per particu-
las. primo hēm? vñ qd h. p. sup. pot q tutor tenet
facere inuētarū. **E**o cordatias dixi. s. idē in curato

Teneat
vide bar. qui
idem tenet in
l. creditor. s.
substitutū. de
appel.

Quidam
decedēs
s. papi. plene
examinaui. vñ
de bal. i. auf.
ingressi. l. iij.
col. C. de sac.
san. ecc. et qd
no. bar. in. l. a
filio. de alim.
et cib. leg. et
mel? bar. i. l.
i. s. si plures.
i. ij. col. de ex-
ercito.

Tutor q
reptor
rñ. facere tes-
net. adde. qd
si plus debet
ret expēdi in
cōfectōe inuē-
tarij q esset
utilitas tunc
no debet tut-
or p. ficere in
uētarū. vt in
termis dixit
bar. p illū tex-
tū in. l. medu-
terrane. i. pn
ci. C. de ano.
et tri. l. x. vbi
pla dicit in fi
mili.
BBB iij

Post cō-
pletū. teneat
an iudicis
possit cogi si
nro suo tpe
litē p. ipm ces-
pit finire. vñ
de bar. in. l. si.
ad fi. de app.
et vide q no
taui in. l. dā-
ni. s. fabinus
de dā. infec.
i. iij. col. post
bar. cu bar. te-
nerimo. in. c.
i. de iudico.
vbi vide no.
p. do. anto. d
but.

Quid de actore. vtrū actor debeat facere inuentariū. de quo etiam vide p. de anch. in de. ij. de sta. mo. **Q**uero vtrū adde bar. in. l. si hereditas. de testa. tu. in prin. **I**tem dicitur satisfactum curatores dat' ad vñ actū. l. mulier. et ibi bal. de iure do. **Q**uero an. et an tutor datus bonis ad lites teneat facere inuentariū: et an ad exigenda debita teneat et. vi.

de spec. in. ti. de actore. in. x. pubes aut et vide eū in ti. de tutore. §. generaliter x. vtrū curatores. et ibi etiā tangit quid possit facere.

Quero adde b. bald. in. l. i. §. solēt. de offi. pfect. v. et vid om nino bar. in. l. legitimos i. x. vlt. §. scias. de legit. tu.

Dol' psumpt' et qd si tutor omis sit aliq scient' ponere i inuentario. vide. l. in eos. §. d. tu to. et. j. pri.

Publica rñ psonari. et an requat de cretum. vide bal. in. aut. §. cū testator. in. iij. col. C. ad l. fal. et bal. in. l. i. C. q. bo. ce. de. pos. et spe cu. in. ti. de in stru. edi. §. si. x. qd si heres et sal. in. l. si. §. i. de iur. de li. dicit qd nō est sciendū i iudicio. et q ita terminat b. qd in. d. l. si. et in §. sancim'. in. aut. de here. et fal. §. scdm eū gl. alif dixerit in. §. sancim'. in. aut. de here. et fal. in. verfi. si ver ro. Barto. in. §. hic nobis. in. aut. de heredi. et fal. dicit q. d. glo. facit p op. marti. de sano. relata in spe. in. p. allegato loco. §. q inuentariū fieri debet corā iudice. bal. in. l. facultas. C. de iure sis. l. i. x. tenet q inuentariū heredis nō sit sciendū i iudicio sec' in inuentario tutoris. Et

re. vt. C. de cura. fu. l. si. C. de epi. au. l. de creatōibus **Q**uero qd de actore? Rñ. actor nō gerit nomie suo: s; gerit nomie tutoris et ei' periculo constituitur vt. l. solet. §. de tutel. et l. decreto. §. e. et iō nō est necesse q faciat inuentariū: s; sufficit a tutore esse cōfessū. tutor enī p eū gerit. vt. l. ita aut. §. gessisse. §. eo. s; tutor q dare in locū abūitū vel coadiutor vel q cūq; hñt auctoritatē p se et piculo pmi tutoris nō gereret teneat facere inuentariū. ppter generalitates hui'. l. et pñlū. **Q**uerit gl. an tutor honorari' vt dat' cā noticie teneat facere inuentariū. Et determinat q sic ppter generalitatē huius. l. **I**tem q pōt eis solui q hñt cōiōnē in tutela. vt in gl. **Q**uero vtrū tutor dat' ad vñ articū: vt ad adeundam hereditatē: teneat facere inuentariū. Ja. de arc. dicit q non. vt. l. impuberi. §. de tuto. et cura. da. ab his. argu. C. de tuto. et cura. qui satis non dedit. l. vlti. fm vnam lec. ita dicit ipe qd puto verū: q inuentariū dicitur fieri solū de corporib' q inueniunt in bonis pupilli. vt. j. dicit. s; an aditam hereditatē nullū tale repit. vt. j. dicit. ergo et. tuti' tñ est q inuentariū faciat et i inuentario solū ponat ius adēndū illā hereditatē: et ita vidē sentire **A**p. in. l. tutores. C. e. qro an' tutor dat' ad lites teneat facere inuentariū. Rñ. deo nō. vt no. C. de epi. au. l. de creatōib'. §. qdā contra p. l. et si ad tps. j. re. pu. fal. fo. dicit vt ibi. **Q**uero qn debeat fieri inuentariū. **T**ex. in. l. tutores. C. e. dicit mor q creati fuerint: qd qdā itelligit infra tps qd dat' heredi: quidā i fra qtuor mēses. glo. ibi et b. et oēs doc. itelligit mor. i. q pñmū poterit. facit. j. d. pñl. et de. l. b. pñtio. qd si nō fecit dolo fecisse vidē vt b. **Q**uero qd si neglexit facere p pla tpa et p ea inuentariū facit: an admittat ad agendū. glo. dicit q nō: imo debet renocari vt suspect' et i carcerari vt l. iij. §. tutores. de suspe. tu. et. C. arbi. tu. l. vlt. et hoc vidē tenere **S**pe. de in stru. edi. §. si. circa prin. §. vbi dicit q d inuentariū pōt obijci q nō fuit factū mor eū potuit et debuit **C**ōtrariū puto. nā dicte. l. dicit q tutor q nō fecit inuentariū dicitur remoueri vt suspectus. ergo interim est tutor. **P**roterea nō facere inuentariū est dol' psumpt' vt hic: s; cōtra tutore qui nil gessit ad eū remouendū vt suspectū nō pōt obijci dol' psumptus. vt. l. b. enī. §. q ad nihil. j. de suspec. tu. tangit p glo. et clari' p cy. C. de suspec. tu. l. ij. dicit ergo q si tutor nil administravit l. tardē venerit ad cōficiendū inuentariū: et tardē venerit ad gerendū nil pōt ei obijci a quocūq; s; si administrauit ante q faceret inuentariū nil pōt obijci inuentario q tutor est et facere debeat: s; posset accusari vt suspect'. vt. d. l. **Q**uero qūter inuentariū debeat fieri. Rñ. tex. in. l. tutores. C. e. dicit q in pñtia publici carū psonariū. glo. tñ ibi itelligit q sufficit vn' notari': et ita etiā b. et ita etiā cōfē obseruat. **Q**uero vtrū debeat fieri corā iudice. **G**lo. b. vidē tenere q sic. ar. l. cyrograph'. j. e. doc. dicit et bñ q qdum ad tutore sufficit fieri extra iudiciū: s; qdū ad b. vt inuentariū fidē faciat d. debitoribus quoz noia in inuentario scribuntur requit q corā iudice fiat. vt. d. l. cyrograph'. **Q**uero q res debēt poni in inuentario.

an inuentariū debeat fieri in iudicio. vide in. l. de creat. de epi. au. l. nulli. §. cū aut. de epi. et cle. p. q iura ang. in. l. i. §. bec stipulatio. si cui plusq p. l. fal. tenet q hñs nō dicit facere inuentariū in iudicio. cogit q in inuentario hñdis requirunt testes. l. si. §. finat. C. de iure delib. §. si vero absint. in. aut. de here. et falci. q nō solēt in actib' iudicari in

Tex. in. l. tutores. dicit q debeat fieri inuentariū omniū rerū et instrumentorū: qd itelligit verū. i. omniū corporaliū: et qd dicit instrumentorū itelligit. i. iurū unū incorporaliū de qbus apparēt instrumenta seu pbatōes in bonis pupilli. **E**t ex b. pcludo dno. p q debita a pupillo alijs tutor nō tenet ponere i inuentario: q illoz ius nō est res pupilli: s; est res creditoris ipius. p b. tex. in. l. vlti. C. de ali. pu. pñta. nō tñ nego qn possit ponere si vult. **S**ed pcludo q si sunt debita aliq ipi pupillo de qbus in bonis suis nō reperiat instrumentū q tutor nō tenet ponere in inuentario ante q exigat: qd pbatō inuentariū dicitur repta et inuenta in bonis pupilli ibi describuntur vt hic ne. i. pñta glo. s; inueniri dicit illud pñte quod manib' apprehendit. vt insti. de re. di. §. itē lapilli. C. de fideiuf. l. si barsatorē. et no. p doc. in. l. i. §. de acq. pos. s; talia debita nō inueniunt nec capi pñt manibus. ergo nō pñt scribi in inuentario. postq vero illa debita erūt exacta poterūt in inuentario pōi sicut res de nouo obuenientes. vt. l. i. §. tali. C. de cur. fu. **Q**uero qūter res debeāt ascribi in inuentario. Rñ. taliter q tutor ex illo inuentario posset pueniri vt. l. si. in prin. C. arbi. tu. et ex b. dico q omnes res debēt scribi p signa p latera et cōfinia sicut in libello ponerent. vt dicit in. l. si in rem. §. de rei ven. et. l. i. actō ne. j. de fur. dico etiā q tutor dicit scribere se inuenisse in bonis dicti pupilli. vt b. fm q glo. itelligit in d. l. tutores. C. e. **E**t p hoc nō plz mibi forma inuentarij quā **S**pec. pōit i ti. de in stru. edi. §. dicto. vbi dicit talis tutor dicit et asseruit in pupilli dicti bonis pñmo esse talē rē. itē talē rē. nā fm illā formā nō dicit se inuenisse: s; dicit esse in bonis. qd pōt itelligi de re existente etiā apud aliū cui' habeo petitio nē. vt. l. rē in bonis. de acq. re. do. et sic ex hoc inuentario tutor nō possit pueniri ad resignādā rē cū se eā inuenisse nō asserat: et istā formā **S**pec. arbitror esse corruptā vicio scriptoris: cum in sequētib' formis semp adiecerit verbū inuenisse. **Q**uero qd si tutor dicit in inuentario q credit esse tales res dicti pupilli. et ad eū pñtere vtrū sufficiat. Rñ. inuentariū fit de eo qd inuenit vt dicit: si ergo inuentariū clare dicit id qd spectat ad inuentiōnē vt q possessiōnē seu ipam rē inuenit in bonis satis est: nec puto q tutor habeat necesse asserere de dñio ipius rei cū hoc nō subijciat inuentōi de facili pñte loquendo. **Q**uero qd si tutor in inuentario nō posuit oēs res. Rñ. deo dolo facere vidē: cū oēs debeat ponere vt. d. l. tutores. C. e. nō tñ ppter b. remoueret ab agēdo cōtra debitoribus: nisi pñmo remoueret vt suspectus. vt. j. dicit. p dicta vera: nisi aliqua iusta cā esset ppter quā nō posuit. vt q ille res erat sibi occulte vt hic: ibi nisi aliqua necessaria rē. facit. j. qd vi aut clam. l. semp. §. hoc interdicto. **Q**uero an instrumenta in qbus cōtinent noia debitorū debeāt poni per extensum in inuentario. vidē q sic. vt. l. cyrographus. j. e. et b. vidē tenere **S**pec. in. p. alleg. §. dicto. vbi dicit q d inuentariū opponit q instrumenta nō sunt scripta p extensum in inuentario: puto q si alijs qd vellet q inuentariū pbarer cōtra debitoribus de

a dñā hereditatē possit tutor facere inuentariū. vide gl. et bal. in. l. i. tutores. C. e. et bar. in. l. in eos. C. de tutel. **K** Mo posuit qd si res modicas dimisit ponere in inuentario nō nocet. fal. in. spec. in. ti.

de istru. edi.
in vl. col. sed
qd si nihil est
i bōis an tu-
tor teneat fa-
cere inuētari-
um. vide bal.
in. l. si. C. qui
bo. ce. pos. sz
an deat por-
ni estatio res
in inuētari-
rio. vide bal.
l. si. C. d. ma-
gist. cōuen.
l. ita. legi
time. Sz an
regratur cita-
tio creditorū
adde gl. bar.
et bal. l. tuto-
res. C. e. et an
i inuētario res
grat signum
crucis. vide
lo. an. q. nō.
in spec. de in-
stru. edi. s. si.
n. b. aut.
m. l. de qd?
adde qd no.
bar. in. l. nō
pōt. in. i. col.
de leg. l.
n. l. q. il-
le. rē. vīd qd
dicit p. bart.
in. d. l. si. vbi
dicit q. p. cas-
su requir. q.
remittat apd
iudicē.

o. l. nō debz
no. q. an iue-
tariū pfectū
nō pōt tutor
administrare
adde Bald.
in. l. si. tutor.
C. in q. cau. in
inte. resti. vbi
et dicit q. an
decretum ad-
ministratōis
spāliter non
pōt tutor ad-
ministrat. et ad
de bal. in. l. le-
gitimis. d. le-
gitur. et no.
q. si facultas
tes augētur
tutor dz au-
gere inuētari-
um fm glo. et
bal. in. l. tuto-
ris. C. e. et dī-
cta p. bar. li.

beret scribi totū p extensum. vt. d. l. cyrographus. et
deberet inuētariū esse cōfectū corā iudice pntib? de
bitorib? vel citatis l. i. mel. ad hoc. als inuētariū nō
faceret fidē. vt in aut. si qd in aliquo. C. de edē. et qd
dico citari. ad b. intelligo clare. s. q. cōpareat corā
iudice ad vidēdū pfectionē inuētariū i quo exēplaf
tale in fīm debiti. dz enī esse clara citatio. vt. l. aut q.
alī. in pñ. j. qd vi aut clā. et de adul. l. denūciat. in
pñ. sz q. tñ ad tutorē volētē gerere sufficit q. sūma
seu snia in fīm ponat in inuētario lz nō tenor exten-
sus. ar. l. scire leges. s. de legi. et ita obfua. C. Cle-
nio ad secundā partē. dz hic nisi forte aliq. necessaria
aut iustissima cā allegari possit. C. Quero q. sit illa
cā necessaria. Rñdeo pōt esse pñ in psona tutori:
q. morbo fontico ipeditus. vt. l. q. sit. de re iudi. pñ
etiā esse ipeditus ex parte rei: q. nō repit adhibi-
ta diligens in q. sitio. vt. s. dixi. facit. j. de acq. poss. l.
ij. s. nerati. et. j. de le. l. i. cū res. ver. sz si fitch. et. n.
itē si res. C. Quero q. dicat cā iustissima lz nō neces-
saria. Rñ. si testator remittit cōfectionē inuētariū. vt
l. si. in si. Carbi. tu. qd intellige nisi ex cā iudici aliō
videre. vt. l. in pñmādo. et. l. vtilitate. s. de pñ. tu.
l. pñ. s. vsqz adeo. Itē si pñmādo esset q. tutoris
nō faceret inuētariū. ar. s. de legi. l. d. q. b. m. et. C. q.
sit lō. cōsue. p. totū. et b. tūgit spe. in pñ. leg. s. dicto.
Itē puto q. etiā iudex ex cā possit remittere cōse-
ctionē inuētariū. sicut qñqz expedit pupillo nō hñe
tutorē vel qñtate pñmōnī sui nō manifestari. vt. j.
ad tercū. l. ij. s. tractari. n. ergo si maf. C. d. ali. pu. p.
l. vl. et. C. qñ et q. quar. ps debe. l. ij. C. Clelio ad se-
cūda partē. pñcipalē. s. ad ver. si qd igit. ex q. cō-
fucto cū pñcipio no. q. ille. q. nō facit id qd scit
vel scire dz se teneri rōne officij sibi in fīm: est in do-
lo pñmāto. s. de custo. reo. l. carceri. et. s. man.
l. si pñmāto. s. si dolo. e. j. ad. l. fal. l. dolo. et ex hoc
obligat ad iteresse. vt b. pñ. C. Clelio ad tertiā p-
tū. s. ad ver. qd ex iureiur. No. q. lz pñ. doli su-
um iurei in litē: et nō pñ. lata culpā. vt. l. in actōib?
s. de in litē iurā. tñ intelligit p. dolo vero nō p. dolo
pñmāto: vt b. Itē qd dz in litē iurari qñ inuētari-
ū nō facit. idēz puto si fecit et aliq. res nō posuit
vel obfua posuit: ita q. de bonitate ipsarū appar-
ere nō pōt: paria enī sunt nō esse et nō apparere. vt
l. ij. j. de pñ. emp. facit. l. cum res. s. itē si res. j. de
le. l. nō enī vidē legitime fecisse si et eo pñmāto nō
pōt. vt. d. l. vlti. Carbi. tu. et. C. de suspē. tu. l. nemis-
ne. Itē b. verū pñ. m. tutorē. cōtra aut heredem
sui quō iurei in litē. dic plene. C. de in litē iurā. per
totū. C. Clelio ad qñtā partē. s. ad ver. nihil ita
qz. in quo habes q. tutor nō debz aliq. gerere an
factū inuētariū. Et aduerte diligētē: qz dicit factū
qd rē pfectā significat. vt. l. i. in si. s. qd qz iur. Est
enī participiū pñmāto: nō ergo sufficeret esse cer-
ptū. et b. tenet Spe. in ti. de tu. s. et generalr. n. fiet
aut. et ver. seq. et itelligo pfectū qñ ab ipso tutore est
habitu p pfecto. vt. l. pñ. tract. C. de si. istru. C. Que-
ro qd si tutor apposit in inuētario pñmāto. et si
q. posuit nō ponēda habent p. nō appositis. et si
qua nō apposit ponēda parat? est apponere. vtz
ex hoc inuētariū dicat nō pfectū. Rñ. nō: q. qñtum
est in se tutor bz p pfecto. pñ. m. pñ. m. pñ. m. pñ. m.
hil. operat. sit enī circa ea q. qz bz necesse faceret et
sic nihil ipostat. vt. l. alimēta. s. de neg. ges. dixi ple-
ne in materia pñmāto. in. l. nō solū. s. si. de oper.
no. nū. C. Itē aduerte qz tex. b. dī. nū. gerere cur
opozet. l. expedit. Et sic vidē cōfiliū. sz in. l. si. C. ar-
bi. tu. declarat ipator q. nō audeat ad administratōz
accedere an pfectū inuētariū: tñ iponit necessitatē
ergo nō poterat līme nisi pñ. faciat inuētariū.

Querit qd si tutor agit p aliquē an illi petenti
debeat fieri copia inuētariū. Quid? q. sic als illi ad-
uersario nō esset cautū q. agat cur līma psona qd
debet esse sicut si ageret cū pñcipali. vt. l. ij. s. recte
defendi. q. ex cau. in pos. ea. C. In dñi q. nō debet
at edī vidē: qz facultates pupilli nō debēt manife-
stari alijs. vt. d. l. si. de ali. pu. pñ. m. et. l. ij. qñ et q.
quar. pars debet. li. x. et ibi tetigi. Rñ. q. inuētari-
ū copia dz fieri p pñmā rōne: nō tñ ponent in co-
pia oēs res posite in inuētario: s. solū dabit pñ. ad
uerse tñ qd sibi sufficiat et p bare possit tutorē ha-
bere legitimā psonā stādī in iudicio p iura scdo ab-
legata. Sic ergo sic: b. est copia cuiusdā inuētariū
pfecti p talē tutorē cui? tenor talis est: et pōt totūz
vsqz ad res: et postea dicit in pñmīs et. vltio pōt
lecti et publicati vsqz ad finē: nō enī dz edī nisi illa
particula q. spectat ad aliū. vt. l. argentari. s. edi. s.
de edē. et b. est verū tenēdo opī. quā dixi q. inuētari-
ū nō vitiat ex eo q. aliqd sit omīssum. Si enī vi-
ciaret deberet dari copia totū inuētariū: als nō es-
set cautū parti aduerse. Sz qñ qd si totū inuētari-
ū petit copia aduersari? qz intēdit tutorē accusa-
re de suspecto eo q. oēs res nō posuit in inuētario:
vtrū debeat hñe copiam. Quid? q. sic: sicut qñ petit
copia fieri cū die et cōsule: qz vult redarguere in die
et pñ. de falso. vt. l. i. s. editos. s. de eden. pñ. m.
est verū. nā forte ibi qd copia petit vt possit redar-
guere de falso pñmādo suā iniuriā: vt qz pñ. m. est
vnt instrumēta pñ. m. vero petit copia totius
vt accuset enī de suspecto ad vtilitatē pupilli nō ad
suā. et ista recōuentio de crimīe qñ qd suā iniuriā
nō pñ. m. nō pñ. m. vt. l. negāda. C. q. accu. non
pos. et. j. de pub. ind. l. i. s. q. reus. maxie cū iste pñ. m.
tus sit suspect? q. nō facit animo differēdi litē. vt. l.
ij. C. de falsis. C. Quero an tutor bz alia facere vt
possit administrare. Glo. q. sic: et posuit illa q. posuit
in. l. legitimos. in pñ. m. de legi. tu. qd examina vt
ibi dixi. C. Clelio ad vltimā partē. ex q. not. q.
illa q. dilationē nō recipit pñ. m. an pñ. m. pñ. m.
inuētariū. Idē puto de his q. de necessitate pñ. m.
nē inuētariū pñ. m. vel expectat. vt pñ. m. rē
hereditariā. vt. j. de acq. here. l. aristo. Idē puto
de his q. pupillo nullo mō pñ. m. obesse sz pñ. m. tñ.
vt. l. si. C. de tu. et cu. q. satis nō dede. C. Pro hoc
dico q. snia tutoris q. fac ea q. requirunt vt possit ad-
ministrare sufficit ad translationē iuris deliberādī.
vt plene dixi in. l. q. duos. j. de re. du.

Si tutor. pñ. m. fēstīnātia vel negligētia tu-
toris in rebus pupilli vendēdis pu-
nitur. hoc dicit.

Competit. In emēdis reb? tutor nō tenetur
nisi de dolo et lata culpa. hoc dicit.
C. pñ. m. Carbi. tu. l. quicqd. vbi etiā tenet de le-
ui. No. spālis casus est hic. s. qñ emit pñ. m. vt nō te-
neat nisi de lata culpa.

Si post depositiōem. Sic vsqz ad finem
l. i. iuriscōsultus tra-
ctat materiā de vsuris pupillarib? quā glo. sūmat
h. e. l. s. que autē. et id vsqz ad finē nō dabo sūmarū
um. No. q. tutor pōt cogi ad emendū. Et est casus
spālis cū regulariter nō cogit auctorari in certo ar-
ticulo. vt. j. de auc. tu. l. si tutor. C. Itē q. pñ. m. ne-
gligētia in emēdo tenet ad vsuras: qd forte hodie
nō est correati: nō enī directo petit vsuras pecunie
sz magis qñ ex fructib? pñ. m. ex pñ. m. empto.
C. Ultimo ad hoc vt tutor pñ. m. ex hac negli-
gētia est necesse q. pñ. m. q. pñ. m. erat venalia q. eme-
re potuit: als negligētia nō pñ. m. pñ. m. in aut.
vt hi q. ob. per hi. res m. s. pñ. m. facit. j. c. l. cū plures.

mitant in si.
hui? pñ. m. per
cum.

p. Debeat
fieri. an cōue-
to a tutor de
beat fieri cor-
pia inuētariū
vide q. dixi i
lin illa. in. iij.
col. de verb.
obli.

q. pñ. m. ge-
ri. vide tex. in
d. l. fina. et ibi
bar. et cu. d.
tu. et cu. q. sa-
tis nō de. pñ.
etiā oēs fru-
ctus vēdere
et si biennio
nō corripian-
tur et. ange.
in. l. pñ. m. C.
de pñ. m.

r. Si pñ. m. de-
clinatione. hñe
hic quō quis
dicat esse in
negligētia.
adde etiā qd
ate q. qz ha-
beat testes nō
dz esse in ne-
gligētia agē-
di. ita no. dī-
xit bal. in. l. i.
C. de his q.
vt indi. et ad
pñ. m. ne-
gligētia i ge-
nere. vide. l.
idēqz. et qd
ibi dixi. s. p
socio. et adde
q. testis de-
ponēs super
negligētia
etiā nō inter-
rogat? debz
depōdere cām
dicti sui scōz
bal. in. l. solā.
C. de testi.
B. B. B. iij

Si deponi. adde bar. in l. diuus. j. ad l. fal. et an iudex possit pcepte q post tpus currant vsure. et d te statore vid q scripsi in l. stipulatio ista. s. alteri. de h bo. obli. et de iudice vid an ge. in l. pcuratori. la. i. j. rera. habe. et vide q scripsi in l. si finita. s. iulian. i. xvij carta. de da. infe. in illo articulo an iudex possit iudicare q imis sus ex primo decreto ob nimia contumacia lucret fructus.

Tutele hac. l. allegat bar. in l. si filio. de verbo. obli. et cy. et alij l. empti. C. loca.

Quoties obstat directe. vide bal. in l. emptor. in fi. C. de hered. vel act. ven. q se quis ista glo.

Tem si tem porali. quero an. An tutor debeat exigere debitum naturale. et videt q qlibet teneatur sibi soluere. arg. bone littere i l. fraa a fratre de codi. ide. et insti. d act. s. actio.

s. si. et. s. p socio. l. idem. s. i.

Si deponi. rat vsure. vt. s. e. l. s. si post. Sol. post depositione pnt vsure currere ob mora facta in coparado vt ibi. no ob mora facta in deponedo vt hic. **Q**uero an hodie iste. s. sit correct? cum vsure hodie no possint exigi. **A**zo in suma de vsur. videt tenere q sic qd itelligit nisi tan q interesse pe tant. vt dixi in. s. si post. puto etia q iudex no possit hodie pcepte vt post tps currat vsure nec etia testator. vt. j. de adim. le. l. iij. in fi. l. alij iudex possit mulctare iobedientem. vt. C. d. no mulcta. l. mulctari et. s. si qd ius dice. no obt. l. i. et. ij.

Tutele. Tutor tenet restituere per cuncta qua credidit adueniente die. nisi in crededo no potuit sibi culpa imputari. hoc dicit.

Quotiens potest vt qrat directa alias actione vtili qri sufficit. h. d. **C**ho. ter. ibi q vere in prate est? erit? q per se ius tutoris ita qri tur vtilis pupillo sicuti p ipm tutor. **Q**uero q est ro hui? ordinis. **D**icit gl. q meli? est meū q verstru? iō si stipulet pupill? habet actione directam si stipulat tutor qrit directa tutori et vtilis pupillo deinde si pupill? lederet sup illa directa no posset impetrare restitutione ita dicit gl. quā vide et signa. **C**ho. ex ista gl. q aliq exceptio pot obstat directe q no obstat vtili. de quo p dy. in. c. p possessore extra de re. iur. li. vi. in vlti. q. **D**ixi in l. si culpa. s. de rei v. **I**sta glo. rephe dit pe. et iac. de ra. dicetes q siue agat directa siue vtili pot peti restitutio: q in spectat origine fauore pupilli respicit. p quo facit qd no. in l. no solui. in prin. et. s. i. s. de pcur. vbi ita canet de rato ille q agit directa sic ille q agit vtili. p quo videt casus in l. iij. in fi. s. e. **Q**uero an iste ordo sit necessari? **G**lo. rñdet q est pñlij no necessitatis. **Q**uero qñ tutor stipulat quod debeat copipi verba stipulatois. **R**ñ. vnus modus est q tutor stipuletur noie pupilli. et iste est bonus mod? et indubitabilis: valeret eni etia i pcuratore. vt. l. huiusmodi. in pn. et qd ibi no. j. de le. i. **S**ecdo q stipulet p hec verba pmittit pupillo. vt. l. eni q. s. si actori s. de pñli. pec. **I**ta dicit gl. idē. j. de sti. ser. l. i. in pn. ia. de are. istu secūdu modū no approbat. dicit vt dixi in l. stipulatio ista. s. si qd insula. j. de verbo. obli. vbi tangit glo.

Quoties ex alia ca in actoe tutele de nequa qz uoluit si tutor debuit et potuit soluere et pupilli interest q in actione illa deuoluat. h. d. **Q**uero p declaratoe lre qd vult dicere h et supi? **G**lo. variat. et fm glo. exponit. hic. s. pñe dictu: et supius. s. dictu in prin. s. serui. ij. vero respō sum no mutat. et hoc tenet **D**y. **Q**pp. s. de nego. ges. l. diuortio. **G**lo. soluit ibi debebat pecunia pupillo: h vero debebat pupilli liberare.

Item si temporali actio surrogata dz sapere natura ei? in cui? locū surrogat. vt. l. eni q. s. iniuriarum. s. si qd cau. **S**o. h pñt culpa tutoris quia se exiger debuit. ita no. i. d. l. diuortio. **Q**uero an tutor teneat a se exigere debitum naturale. **T**ex. inu. it q sic. et glo. videt tenere. **S**z pñt hoc: qz officiu suū esset sibi dānosus. **D**icit qdā q no est qz etia ante poterat sibi obijci cōpēsatio: ita tenebat iac. de are. **P**e. ppter oia ista distinguuntur debitū a naturale cepit esse an tutela: et non tenet a se exigere alias sec? vt dixi. s. e. l. ita aut. s. debitor. et istō videt equis. **Q**uero qd ecōtra si pupill? dz tutori

naturali: an possit sibi soluere. glo. inuit q sic post ea in pñtariū adducit. s. de pet. her. l. si qd possessor s. i. et. j. de solu. l. stichu. s. aditio. et istud vltimū tenet dy. et veri? **Q**uio no. rex. q sine actōe nō expitur file. s. de nego. ges. l. si pupilli. s. videam?

Sed si sub vsuris. **I**ste. s. videt correct? per auf. minoris. C. q da. tu. pos. q debitor vel creditor no pot esse tutor: et an hoc sit verū in testamētario. dixi in l. si qd sub cōdi tōe. de testa. tu. **B**ar.

Sicut autem Tutor pot sibi et alijs soluere debet eni bona fide agnoscere hoc dicit. **C**ho. hic ar. q si tutor pñet in expēs sis fiet executio pñtariū ibi in d. deniqz ipator. **T**etigi i. l. ij. s. e. et. l. q solidū. s. etia. j. de le. ij. **C**ho. q tutor dz bona fide agnoscere. **C**ho. q tutor in terrogat? in iudicio dz rñdere veritatē l3 faciat cōtra pupillū: vt ibi denūciare verū debeat. **E**xpōit glo. s. iudici. de quo plene p cy. C. de cōfess. l. i. i. xij. q. dixi plene in l. certū. s. s. an et ipsos. **Q**uero an iste. s. et pñdēs sint correcti p auf. minoris: q p hiber debitor et creditor esse tutores. **R**ñ. sic in tutore legitimo et datino. **I**n testamētario ē magna pñtariū. dicit in l. ppñt lre. j. de excu. tu.

Non tatum? Tutor pñt a pupillo mutuo accipere et seipm debitor et creditor ascribere. h. d. **C**ho. q hoc casu sustinet tutor dupli cē personā. s. mutuat et ei? cui mutuat. h. d.

Constat. Tutor dat? patrimonio supuenienti tur de augmēto obuenerit. h. d. **E**x fine hui? l. sumi tur arg. q si aliquis fundat eccliam hac. l. et pacto q subit abbat. q nihilomin? erit sub epō. **I**a. de are. **I**te finis hui? l. pñt ar. ad. q. q si aliq ad regendā terrā vel castrū que vlt qd de nouo adiungit territorio ciuitatis deputat singularis rector q nihilomin? generalis iudex. i. potestas habet in illa terra vel castro iurisdictione: qd in illis que pñt esse apud pñs insolidū vt est iurisditio: no videt adē pñt vni qd est cōcessum alteri vt h: sec? in his que no pñt esse apud pñs insolidum: vt est in dñio rex quia tunc obtinet regula cōtraria. vt. l. qd in rerum s. i. de le. i. et ibi dixi.

Generaliter. Tutor q no facit ea que defendēs no videt recte defendere. h. d.

Quero dz h si detractat solutionē quo solutio pñt ad rectā defensionē. **R**ñ. intelligas copulat iue: qz no soluit nec defendit: et ita pñdēt clare: qz si solueret no esset necessaria defensio. **S**i vero itelligas alternatiue vt sonat tex. itū intelligas q detractat solutionē. s. sportulari vel salariū notarioz et aduocatoz pñt qd impedit pñtū. bar.

Circa inuēt? seru? dñs no h3 ius deduc tōis: rō qz res emptā de pecunia pupilli ē pupilli. vt. l. s. si pecunia. j. de reb? eoñt: et iō sicut i reb? alienis dñs no h3 ius detractōis. vt. l. si cum dotē. s. fi. s. so. ma. et. l. ex facto. s. de pecul. ita nec i his habet ius detractōis.

Amplures. **D**urāte tutela no pñt ca qd distingue plene. vt. l. ij. C. e.

Que bona. **Q**ue legitime et bōa fide aliena: ta sunt no retractant ex eo q bōa pupilli fuerit. h. d. **Q**uero de quibus reb? itelligit h. s. **G**lo. si intelligere videt in reb? q casib? vident esse subiecte et cōseruari no pñt pñdēt glo. intelligere vident simpliciter in oib? reb? cuiuscūqz

Sicut autem Tutor pot sibi et alijs soluere debet eni bona fide agnoscere hoc dicit. **C**ho. hic ar. q si tutor pñet in expēs sis fiet executio pñtariū ibi in d. deniqz ipator. **T**etigi i. l. ij. s. e. et. l. q solidū. s. etia. j. de le. ij. **C**ho. q tutor dz bona fide agnoscere. **C**ho. q tutor in terrogat? in iudicio dz rñdere veritatē l3 faciat cōtra pupillū: vt ibi denūciare verū debeat. **E**xpōit glo. s. iudici. de quo plene p cy. C. de cōfess. l. i. i. xij. q. dixi plene in l. certū. s. s. an et ipsos. **Q**uero an iste. s. et pñdēs sint correcti p auf. minoris: q p hiber debitor et creditor esse tutores. **R**ñ. sic in tutore legitimo et datino. **I**n testamētario ē magna pñtariū. dicit in l. ppñt lre. j. de excu. tu.

conditiois que si legitime et bona fide alienate sunt
non retractant de iure cōi. vt hic. **S**ed an retractet p
restitutionē in integrum bñ adhibet distinctio le
uis dñi et enormis: vt h in glo. et ita intelligit dy.
Quero an sit verū indistincte q non interest: an
tutor sit paup vel diues. glo. dicit q non. dicit p le
ne in l. si. j. eo.

Minimū **N**ō pōt tutor ppe pupillum pl' expē
dere suo noie. h. d.

Cū tutor **C**irca psonā pupilli dicitur tutor expen
dere qd morib' honestati et pditioni
pupilli pgruit. h. d. **Q**uo p. q ista munera non de
beat dimittere. vt. j. l. p. i. s. fi. **S**o. hic loqitur de mu
nerib' solitis et puetis q ex honestate dimitti nō
pnt: ibi de munerib' incōsuetis: et q fm honestatē
dimitti pnt. **Q**uero dicitur q non dabit sorori
dotē ex alio pte nate qd si est nata ex eodē pte: an
eā dotabit si nō hz vñ se dotet. **S**l. dicit q sic r bñ
p. l. q filii. s. questu. j. vbi pupill. edu. de. tagit glo.
C. e. l. nō oñi. et ibi p cy. **U**ltimo gl' ista facit ad
q. an si pater assignauit filie dotē in testō videatur
dotata. glo. h. inuit q sic. qd plene examinaui in l.
ticio. s. an nup. j. de p. d. r. de.

Tutor. **N**on est **Q**uod qd facit de
suo psumit q potu
erit de alieno. h. d. **Q**uo p. s. de in litem
iur. l. videam. **S**o. tutor in ppijs r in pupillarib'
eandē diligentiā dicitur adhibere. vt. j. e. l. a tutorib'. sed
in ppro facto nō cōpellit diligēs paterfa. subire
puriū: eodē mō nec in pupillarib'. vt. d. l. videam.
h. aut cōstabat diligentiā adhibita in ppijs: ergo
dicitur adhibere in pupillarib' fm dy. **Q**uero qd si
est certū q pecuniā pupillare nō potuit collocare:
suā sic. **R**ñ. bec. l. loqitur in casu dubij: s. in casu cer
ti nō est tutor in culpa si vtilitatē ppiā ptulit vtili
tati pupilli: ne als officiū suū sit sibi dānosus qd es
se nō dicitur. ar. p hoc qd nō. in l. si vt certo. s. plane. s.
cōmo. ita tenet pe. Carbi. tu. l. q. quid. **U**ltimo
no. ex b. s. q si qd vult arguere aliquē ex negligē
tia q pecuniā nō mutauit oportet q pbet dire
cte vel psumptiue q eā mutare nō potuerit.

In solucendis. **T**utor dicitur solvere debita et
expēsas necessarias facere:
et tutores suspectos arguere: expēsas vero q i dor
nationē caderet facere nō pōt. h. d. **Q**uo p. s. l.
p. i. s. vlt. glo. soluit b vt ibi dicit. **Q**uerit quid
si indebitū exigit: an teneat restituere pupillo. et de
terminat q sic r bene. **S**ed hoc facit. s. de peti. her.
l. si possessor. s. bonafidei. **S**o. vt no. s. de neg. ges.
l. si qd negocia. bec videt casus q si tutor maritauit
sororē pupilli: et eidē misit munera nuptialia q nō
pōt imputari pupillo: itelligit si poterat se abstinere
a dictis munerib' sine dedecore: ita loqitur h. **P**i
vero nō pōt se abstinere sine dedecore: r verecūdia
tūc id debet mittere: illud enī est mun' solēne de q
loquit. l. p. s. pe. et p hoc. s. man. l. quintus. et. j. de
ali. et cba. l. l. pecunie.

Etiam. **Q**uerit glo. de q tutore loquitur
tur. et dicit de datiuo. et legitis
mo: nō de testamētario q nō satisfecit. ia.
de are. dicit q etiā pōt itelligi in testamētario r da
tiuo ex inqstioe si ex postfacto est fact' nō soluēdo:
vt. j. loqitur l. fa. qz q de nouo emergūt r. p hoc. j.
eo. l. tres tutores.

Si tutor **N**egligētia in nō pueniendo
debitores: et i nō mutuādo pe
cuniā imputat tutore. h. d.

Quam querit **S**i in eadē admistratōe
plura noia cōtra

ban' ad petitionē admistrantis dicitur dñs vel omnia
agnoscere vel oia repudiare. h. d. **Q**uo p. gl. j. rem
ra. ba. l. cū d debitor: nec soluit. **S**ic q ibi ratiba
bitio ptiis valet ad cōmodū pcurator' b acceptan
tis: sed si in ei' cōmodū b acceptare nollet: ita loq
tur hic. **Q**uo p. s. m. l. si nō nō remunerādi. s. idē
ait. **S**ol. ibi gerēs nō deferebat pditionē: b est nō pe
tebat vt totū approbaret vl' totū reprobaret: b se
cus. **Q**uo p. s. de neg. ges. l. si qd aliena. **S**o. itelli
gas ibi q diuerse et separate erāt admistratōes:
hic vna: vel si itelligeres q ibi vna esset admistratō
tū dicit q ibi deficit p hāc suppletionē: qz si dese
rat pditionē dicitur vel in totū approbare vel in totū re
probare fm dy. **Q**uerit glo. qd erit eo casu qñ
pupill' in totū reprobauit. **R**ñ. tutor tenet ad vsu
ras cētesimas ac si in vsus suos pueritisset. vt i glo.

Quam querit **T**utor tenet a tpe q iussus ē
admirare: si an ignorat
rit. h. d. **Q**uo p. s. eo. l. quidā decedēs. s.
fi. cū l. seq. **S**o. soluit ibi vno mō. **D**y. aliter vt ibi
dicit. et dicam. j. eo. t. l. tutor. r ibi vide.

Si tutor **T**utela pōt gerī r tutor oblig
garit: s. in vno interponatur au
toritas. h. d. **I**nuestigatio hui'. l. ē facta
ppter id qd habuistis in l. ita. s. gessisse. s. c. vbi ge
rens tenet directa: nō gerēs tenet vtili.

Ex duobus **Q**uo p. glo. de l. si ex duob'. de
tu. et ra. dis. **S**o. soluit ponendo
qdam distinctionē quā plenius ponit et examinat
in l. l. C. de trasac. dicit in l. straria. et in l. l. s. nūc tra
ctemus. j. de tute. et ra. dista.

Huius. **P**urāte admistratōe nō tenet
qd reddere rōne college: s. enī
ad admistratōe admittit. h. d. et ē bo
na lex. **Q**uo p. ar. imo casum q si vn' tutor facit in
uētariū alteri nolēt facere inuētariū nō tenet illud
cōicare vel ei oñdere. **S**ed circa hoc posset dubi
tari quōd plures tutores asserēt se easdē res inuenis
se separatim. **R**ñ. nō est incōgruū: qz res ad eū nō
venit: nisi q tū ad curā r custodiā: sed custodia p
pbi' insolidū ptinere. vt. l. si vt certo. s. si duob'. s.
cōmo. **Q**uo p. ex. ij. rñ. qñ d' tutor cogit admittit
tutore q alit suspect' accusat. dicit i. l. l. i. p. s. e. ti.

Tutor. **T**utor q succedit in excusatio
ne tenet ex quo debuit gerere.
h. d. **Q**uo p. s. e. l. q iussus. **Q**uidā dicunt
q dies iussus est illa q debuit accedere r sic cōcor
dat. **A**lij dicūt et istud tenet dy. q dies iussus ispi
citur si scientia nō precedit: alias dies scientie: vt b
et. l. quidā decedens. s. e.

Litius **S**i pater pntit filio q admini
strat vt testamētari' nō obliga
tur nisi de peculio et de in rē versō. h. d.

Quo p. s. de tute. l. si fili'. vbi pater cōsentien
do obligat insolidū. **S**ol. dicit glo. h in testamēta
rio: ibi in datiuo: rō qz nō eget ita pfirmatōe testa
mentari' sicut datiu' fm glo. **A**lij dicūt q rō ē fa
nor iudicij. **A**lij vt iac. de are. q rō est: qz testamē
tari' nō tenet satisfdare: s. datiu' tenet satisfdare.
vñ patris pensus enī nō obligat ad satisfdandū: s.
datiu' tenet satisfdare: vñ ppris pensus enī obligat
ac si satisfecisset. vt. l. d'ia. **E**go dico q rō est: qz tu
tela in q requit satisfdatio pater pōt cogi filio p
sentire r p eo se obligare. r. l. si qd inter tres. s. ipator. j.
de excu. tu. cū ergo possit cogi merito pensus ha
bet p pmissione: q rō cessat in tutore testamētario:
b plene expediū. s. so. ma. l. si cū dotē. s. trasgredia
mur. **U**ltimo no. diligēter qñ celebras ptractū
cū filio de volūtate ppris: qz qd in instō scribat

Litius. **S**auor ius
dicit. hāc gl.
allegat bal.
sing. in l. si. s.
finalit. d. bo.
que lib.

Solitate
pris. **C**ōsiliū
qñ fili' volū
tate pris. et
adde bal. in
l. i. C. qd cum
eo.

Quam querit **I**n plu
res. s. cū
tutor. ex alio
p. re. fra. non
tenet dotare
ex alio patre
natā sororez
adde bal. i. l.
fi. C. de dot.
p. m. et an si
lunt teneatur
dotare mīez
vide bal. in l.
ij. C. d. p. scri.
lon. temp.
b. **Q**uo p. sic. fi.
lia cui est assi
gnata dos i
testō an dica
tur dotata. r
adde qd dicit
bart. in l. qd
pupillo. j. de
adulte.

Quam querit **T**utor. s.
in soluē
dis. et hic est
ter. q filij nō
teneat mīez
dotare. quez
allegat bal.
et ibi etiā est
ter. in l. i. C. d.
p. scrip. l. d. r.
et vide l. i. so
lu. ma. s. r ibi
no. p. scrib.

Quam querit **Q**uam querit
tur. **A**d
bal. in l. si ab
sentis. si cer.
peta.

Ulgo. est differentia. Et ray. tenuit dñm in l. i. de pcur. p. l. inter eos. s. si alieno. fm vna lec. item qz dñs nō pōt ptrauenire nisi de facto. s. fm est etiā istud nō dñs attēdi. l. eo tpe. in prin. de pecul. ppte rea si vera esset rō reddita p bart. et seqces b. et in d. s. alieno. seqref qz qlibet pcurator etiā de cui? mādato pstatet deberet cauere de rato. qd est falsum. vt. l. vni ca. C. de satisf. dñ. et. l. i. d. pcur. Ita opi nio videt: mihi sustētabil vt referā statim quas tñ lūm ta ex dicti falsi. in d. l. i. nā falsi. ibi lūm d ray. nullā mē tionē faciat. allegat ptra opi. Cy. fere oia q Ray. dicitet finat lūm pcludit falsi. q aut p dñtio appositā in cautōe ex primis p hec verba caueo q dñs meus tantū hēbit: sub hac tamē p dñtione. s. si nō hēo man datū. vñ si nō pbe mādātū. z sic onus pbādī nō res fidet in pcuratore. z tñc nō procedit opi. cy. z seq cū. aut cō dñtio expmī p hēba. s. si tu pbes me nō hē mādātū. et sic on? pro bādī i aduersariū trāffera tur. et sic pce dit opi. cy. qz si posset ap pōnī dñā cō dñtio inuito aduersario se qretur q qñ dñs pueni ret hēet neces se aduersari? pbare de mādato pcurator? z etiā in b facere expē sas quas nō posset repete re a pcurato re ex cautōe rati. et sic est

patre p sēte vel p sētiēte: p p hoc ipse nō obligat vt hic. et nō. s. qd iussu. l. i. s. i. qd intellige fm dñtione quā dñi in dicto. s. trāsgrediamur. Est ergo necesse qz pater expse se obliget.

Uero qd si ē actor ad vtilitatē. dubium: an ad vtilitatē pupilli pertinet. Rñ. idem qz potest. vt. l. nouare. s. i. s. de noua. z ibi nō. p dy.

Ulgo. tornisi de ei? potestate dubitē b. d. et est notabilis casus. **U**ero qd vult dicere tex. ibi dñ dicit rē in iudiciū deducit. Rñ. hoc est ius pnpilli in iudicio facit plicitari sicut si ipse litigaret. j. de excep. rei iudi. l. si maf. s. hoc iure. facit. l. pcur. j. rēra. ba. **U**ero qñ dubitatur de mādato quā cautōnē pstat tutor. qdā intelligit de rato. alij vt Jo. q nō est de rato: sed q aduersari? nō dānificabit. qd est idē fm dy. ac si caueret de cōseruādo aduersariū indēnē si apparet ipm nō eē tutorē. vt. j. de dam. infec. l. ptoz. s. si ptraueria. z. l. q vias. s. i. Et est differentia in hāc et cautōnē de rato: qz illa de rato cōmittit etiā si nō habeat mādātū: saltē ad sumpt? litis: vt. l. si sine. s. cū aūt. z. s. marcellus. j. rēra. ba. s. ista nullo mō cōmittit si apparet eū hē mādātū: et p p hoc doc. in l. i. C. de pcur. formāt. q. qñ debet cauere pcurator de cui? mādato dubitat. Ego de hoc dixi in l. inf eos. s. q in alieno. j. de dā. infec. vbi glo. tāgit fm diuersas lec. nā ille q hz officiū volūtariū in pcuratore cauet de rato: ille q hz necessariū cauet sub hac p dñtione si nō apparebit eū esse tutorē: vt hic fm io. et bene.

Uero de mādato cōstat plene de reuocatōe semiplene: an sit loc? cautōi de rato. Doc. dicit q hic est casus q sic ibi: vñ an daret tutor. de b p doc. in l. i. C. de pcur. **U**trē facit si actor de credito probat plene rē? de solutōe semiplene q dicat res dubia adeo q deueniat ad iuramētū. de hoc p doc. in l. in bonafidei. C. de re. cre. dñi in l. admonēdi. s. de iure iur. **U**ltimo scias q Inñ. extra de off. dele. c. corā. dicit q si aliqz hz instrumētā? cause ex q psumit pcur. q admittat eū cautōe de rato.

Decreto decreto iudicis. b. d. **U**tr. ex hac. l. q ad b vt pstatuā actor sufficit q necessitas sit ex pte rei vt in prin. nā si pñmonitū est diffusum necessitas est ex pte rei nō ex pte p sone tutoris: qz pōt facere pcuratorē volente pupillo si fari pōt. vt. l. neqz. C. de pcur. **U**trē sufficit si est necessitas p sone ex pte tutoris: vt si est istm? vel in dignitate l3 pōt facere pcuratorē eo mō tñ pōt pstatuā actor: s. qñ esset necessitas ex parte pupilli: qz i fans vel abñs qui nō pñt facere pcuratorē: tñc de necessitate sit actor. vt hic in fi. qd intelligo ad iudicia: cū ibi nō possit facere tutor pcuratorē añ lit. pte. vt. d. l. neqz. s. ad negocia posset facere pcuratorē. vt. l. si pcur. s. i. s. man. pōt aūt p aliñ exercere vt. l. ita aūt. s. gessisse. s. e. **U**trē qñ an si nulla sub est necessitas possit pstatuā actor. **U**trē q sic p hac. l. in prin. et qd nō. C. q da. tu. pos. l. curatore. certe hic etiā aliq subest necessitas vt dñi qd videt reqñi. vt. s. de tu. l. solēt. et insti. de cura. s. si. cōis tenet q ex vultate posset fieri actor. p quo. C. de pcura. l. neqz. cōsulti? tñ est qz semp aliq appōat cā qñtūqz ge

deterior p dñtio aduersariū litigatis cū tali pcuratore qñ cū dñs litigaret. qd esse nō dñ. l. i. s. defendi. j. ex q. cau. in pos. ca. pan. de ca. in d. l. nō solū. s. q aliēo. ff. de pcur. **U**trē aut pcurator est i culpa? qñ nō oñdit istm mādātū cū debuerit vēire parat? ar. l. si qñ. de dilatio. z tñc pcedat opi. cy. et bar. nā iputet sibi q suo defectu sub

neralis. puto enī q p p ipedimētū rei familiar? p prie pōt gerere per actorem. vt. l. thais. s. i. de fū deicommiss. lib

Utrē ex plib? tutorib? pōt agere Si duobus hoc dñ. **U**trē p. s. mā. l. creditor. s. duob? de arbi. l. sicuti. de pcur. l. q p pcur. s. fi. et l. se. **U**trē aliō in tutorib? cū ius tutele sit indiuiduū et insolidū apud quēlibet. vt. j. e. l. inter tutores. ali nō in pcuratorib? vñ p trariis. quā materiā expe diui plene in repetitōe. l. i. s. si plures. s. de exer.

Uero si sunt plēs tutores et volūt simul age re. an pñt. **U**trē videt tenere q sic. qd enī b dñ q si mul agere nō pñt. intellige ipedimētō facti nō iur? idē nō. C. si vn? explib? l. i. et hoc t3 dy. dñi t3 ibi **U**trē et Jac. de are. C. qui accu. nō pos. l. senat? z ibi per Cy. in vlti. q. et b per rōnem positam in l. iā tñ. s. pe. j. iudi. sol. debet ergo postulante reo eligi vn? ex eis qui agat. vt dictis. l. l. secus si reus nō cōque ritur. et istud videtur equius.

S minoris. **U**trē pedit extraordinariū qñ cōpetit cōtra diuersos. **U**trē bñficiū restitu tōis pōt i alios p cessionē trāfferi. b. d. pmo ponit vnū dictū. secūdo illationē ex dicto. tertio vñā. q. cit ca pmissa. scda ibi: idē circo. tertia ibi. qd tñ si iam.

Utrē p. q si egit in min? de iure cōi pōt agere in plus. vt insti. de ac. s. si min? ergo nō hz restitutōz vt. l. in cause. s. de mino. **U**trē timore b pñcipiū legi? duob? modis. pño q actio tutele fuit pposita simpliciter et indefinitē: s. in pcessu cause cuppaz frumētū male vēditū posuit in. x. cū deberet pōnī in xx. et sic inspecto libello fuit actū i totū: s. fuit actū minoris i specta psecutōe: in dñis ab ipo initio fuit actū in minori qñtitate. et ista est bona lec. **U**trē opp. qz adhuc pōt agi p his q nō est psecut? et si excipiet replicabit de iure cōi sine restitutōe. vt. l. l3 C. de iudi. **U**trē qñ actio generalis est pposita: s. psecutio in vna specie est facta z in alia nō. tñc loqui tur. l. l3: s. si in vna specie est facta psecutio l3 nō in totū qd debet p residuo nō pōt agi de iure cōmuni nisi petat restitutio. b est casus. idē si fuerit omis sum aliqd accessorii illi? speciei in qua facta est psecutio: vt. l. si cū tibi. C. de iudi. q tene mēti. et sic habes in glo. ibi dñ dicit. in specie nō frumētū in inter grū restitutio ptra sniam nō cessat. l3 quidā habeāt sine nō: s. tñc deberet dici in specie vero frumētū re plicatio contra sniam cessat. **U**trē mō legi? q ab ipo initio fuit actū p specie frumētū tantū: et tutores fuerūt p dñatū in pte z in pte absoluti: et sic p pte illa pōt peti restitutio. nec ob. s. si min? quia ibi p parte fuit actū p alia pte nūq dñctū fuit: nec in libello nec in snia. **U**trē p. vbi habet locū reme diū ordinariū nō habet locū extraordinariū. vt. s. de mino. l. in cause. **U**trē glo. h ptra diuersos: ibi ptra eundē et bene. **U**trē hoc op. de iudi. l. pperanz dñ. in fi. glo. ibi dicit spāle in instātia iudicij. **U**trē dicit cōtra: dicit enī qñ eq bñ pupillo pōt esse cōsultū p ordinariū sicut p extraordinariū: vt qñ peti tur pecunia: tñc l3 cōpetat p diuersos: vñ tñ tollit aliō. vt. d. l. pperandū. in fi. **U**trē qñ nō pōt esse eque cōsultū: vtpota qñ tutor vēdit vñā spēm si ageret ptra tutorē haberet pecuniā: iō pōt agere p empto rē vt repadeat rē. vt. l. etiā. C. si tuto. vel cu. interue.

cit se cautōi rati. **U**trē nō dñ et? aliter re natura iuri ro aduersari? et? est vt fact at pcurator et ei? fidelit forem tenet ad expēsas litis dato q sit ver? pcurator? si domi nus dñctat d. s. cū aūt aut pcurator nō ē in culpa qz istm man dati pcurat z aduersari? replicat qd ē reuocatus: et p b dubiū pstat cautōe rati: tē pōt sit oppositōe cta p dñtio. p d. s. q alieno cū gl. s. h dy stinctio nō vī de iure pba rī p casu. nā si pcurator fuit in culpa nō exhibēdo mādātū gra uat i b: qz tñ nēfariā dare de rato. vñ pcurator in cautōe rati p stita sub p dñtōe assumit i seon? pban dñ de mādātō lūmo nūq lūz videt fieri pñdiciū ad uersario. nec ob. d. s. cum aūt. qz ibi nō fuit adiecta hec p dñtio in cautōe rati. **U**trē instru menta. nō. q idē t3 bar. l. i. s. i. s. cause. i ad car. z bal. et ange. in l. marito. solu. ma. et ibi etiā pau. de casu.

Sed hoc so. est extra hanc. l. ubi agitur de inter-
esse sicut ad pecuniā: tñ qz ptra diuersos vnum nō
tollit aliū. tene ergo so. gl. qz vñū speciale est ibi in
instātia iudicij. **C**lenio ad secūda partē et oppo.
actio cōpetēs ptra tutore est extincta p sniaz. vt di-
ctū est: ergo nō pōt cedi. **H**uius tūore ista ps legif
tribus modis: p qz ab illa snia qua tutores fuerūt cō-
dēnati in min⁹ curatores appellarūt. et b vidz dice
re tex. hic. dñ dicit. puocātes. S3 fm hoc querit in
qua cā exceptio doli obijcīt. de q dñ hic in tex. Rñ.
in actōe in factū de re iudicata q pponit ptra tuto-
res cōdēnatos. **I**sta est vna lec. fm quā vidz casus
q si iudex male iudicauit et ab ei⁹ snia est appella-
tū q tpe iudicat⁹ appellatōe pēdente iudex possit
pueniri ad iteresse sicut si appellatū nō esset. nā licz
b curatores appellauerūt nīpīlomin⁹ fuerūt puen-
ti z cōdēnati ab adulto ppter culpā eorū. **S**ed
ego disputant hāc. q. et determināui pstrarium: qz iu-
dex nō posset pueniri nisi ad iteresse sumpt⁹ litis
tantū. ar. l. iij. §. ex his. de alie. in. mu. cā fa. et. l. si sine
s. cū antē. et. §. marcellus. j. rē ra. ha. **A**d hanc. l. res
spōdeo q b curatores appellauerūt: vñ appellan-
do nō poterūt pūmere actionē cōpetentē minorib⁹
cōtra ipos. S3 in. q. pposita appellauit q nō vult
agere vñ bñ poterit pūmere actionē cōpetentē sibi
ipis: qd plene dīc vt in illa disputatōe. **S**cdō mō. le-
git q b fuit appellatū a snia: qz ipi curatores fuerūt
cōdēnati: z illa cā appellatōis oppōit exceptio do-
li. **S**3 tūc remanet dñū quō pōt cedi actio cū sit
extincta. Rñ. itelligo q cedit in itegrū restitutio.
et sic spēs actōis quā cōsecut⁹ ē p restitutionē. **E**x
quo nō. q in itegrū restitutio pōt cedi. sile in. l. qd
si minor. §. si. s. de mino. **S**3 tūc instat quō pōt
cedi cū sit bñficiū psonale. Rñ. cū sit trāstorius ad
heredes. vt. l. nō solū. in. si. s. de in iteg. rest. pōt per-
cessionē trāsferrī. vt. j. e. l. ex pib⁹. tertio mō legit q
b intelligat puocātes. i. reclamātes. et sic nulla fuit
interposita appellatio. S3 ista oppositio exceptio
nis doli puocatio vocet. et sic nō. q oīs modus p
quē qd inuocat auxiliū iudicis pōt dici puocatio.
sile in. l. ab arbitro. §. q satisfda. co. fm diuersas lec.
Clenio p. exceptio doli est pemptoria: ergo nō pōt
opponi p sniaz. vt. l. pemptorias. C. sen. rescin. nō
pos. Rñ. vel dicas b fuisse appellatū: et sic cā nō est
finita: vel si dicas nō fuisse appellatū et rñdeo: exce-
ptio cedendarū actionū nō repugnat sniez: sic pōt
opponi post sniam. vt. l. si fideiussores. §. i. j. de fidei-
iur. et. l. ex diuerso. §. si. s. so. ma. **C**lenio ad vlti-
mā pte et vidz q post solutionē cessio nō pōt fieri:
vt. j. de solu. l. modestin⁹. **D**icit qdā q b fuit actus
tu. dic q b tutores z curatores fuerūt obligati di-
uerso genere obligatōis: et sic solutio vni nō tollit
obligationē alteri: put nō. in. si. l. i. §. si mā-
dato. j. de solu. l. papi. C. man. **C**lenio p. actio que ē
inutilis penes cedentē dñ esse inutilis penes eū cui
cedit: qz nō dñ esse melioris additōis. vt. l. in his.
§. nō debeo. j. de re iudi. et in. c. si qd in ius. extra de
reg. iur. l. i. vi. Rñ. cā que reddebat actionē vtilem
per cessionē purgat merito effici vtilis. simile in. l.
fina. in. prin. C. de iure do.

Clenio p. s. e. l. act⁹. gl.
ter b dic. aut loqmur in pcur. et pōt pueniri
durate officio vt hic. l. aliter nō. et nō bñ. §. de pro-
cur. l. q. p. p. §. si. cū. l. se. qd dīc vt ibi: aut loqmur
n pcur. in eo qd gerit tāq curator: et ille statim p-
t pueniri: vt hic fm vñā so. et. l. nō qz. §. illud. j. rē pu.
sal. so. aut loqmur in curatore vero: et tūc aut in cur-
atore furiosi et pōt pueniri durate admīstratione

simpliciter. vt. l. nisi. in. §. furiosi. j. de cura. fur. et ita p-
telligi hic. aut loqmur in curatore adultit: et tūc si
quidē loqmur de actōe q orit aliūde q ex gestione
illa: et pōt pueniri vt b fm diuersas so. aut loqmur
in ea q orit ex gestione: tunc aut puenit p tota illa
admīstratione et nō pōt ea durate. vt. l. act⁹. §. eo. aut
p pcculari admīstratione et pōt pueniri ea durate:
vt hic. z nō. C. e. l. i. §. si vero loqmur de tutore. **D**ic vt
nō. in. d. l. i. §. p. Bul. et doc. dīcā in. l. si tutor reipub-
lice. §. si. j. de tute. et ra. distra.

Tutor q bene facit habetur p
dñō. hoc dicit.

Tutor. Finita tutela finitū satisfda-
tōes iudiciales. hoc dicit vt in
glo. **C**lenio p. C. vt ca. post pu. al. tu. l. i. et. ij.
So. vt in gl. terigl. §. e. l. vbi aut. §. si. bar.

Tutor. Ille p quē nō stat quo minus reliq sol-
uat ad vsuras nō tenet. b. d.

Tutores. **M**o. q qñ tutor pmittit bñ
et legaliter gerere in hac ge-
nerali pmissione venit pupillū indefensū
nō relinqre vt b. tñ hodie b debet exprimi in pmissi-
one. vt. C. de admī. tu. l. si. §. defensorē.

Donec ples gerat ex officio publi-
co tenet insolidū: secus cū incipiunt
gerere ex priuato. b. d. **F**acit ad. q. an ples
mercatores socij teneant insolidū. de quo dixi ples
ne in. l. i. §. nūc tractem⁹. j. de tu. et ra. dist. et in. l. iij.
§. i. j. de duo. reis.

Sine herede. **M**ortuo principa-
li sine bñde tenet si
pccusor ad id ad qd principalis tenebat.
b. d. **C**lenio. casum in quo durat obligatio accessio-
ria absqz principali obligatōe. simile tex. habes in
l. Stichū aut paphisū. in. prin. j. de sol. tagit in. l. post
q. in. prin. j. vt. le. no. ca. z. §. de pos. l. i. §. pomp. z ibi
gl. et tex. **T**angit. C. de lū. pig. l. intelligere. dñi
in. l. Stichū. in. prin. **C**lenio an bñ fideiussores
iure in litē. **B**lo. dīc q nō: qz puenit actōe stricti iu-
ris. **C**lenio vtrū ptra heredes tutoris iure in li-
tē. **B**lo. videt dicere q sic: qd intellige si ipe est in
dolo. vt. C. de in litē iurā. l. si. et p totū.

Tutor nō iputat dñū absqz
sui culpa ptingēs. b. d.

Modestinus. In reddēda rōne sufficit ptra
tutorē pbari q fruct⁹ bona si
de pccipi potuerūt: pceptos p eū nō pbeť. b. d.
qd nō. vt qñ agis in faciēdo articulos nō dicas q
pcepti fruct⁹: qz forte nō posset pbari: s3 dicas q
tantū potuit pccipere: et sic cōiter pcedit.

Interposito. **R**estitut⁹ ad rē veditā nō de-
bet restituere pccū nisi qrenus
ex eo fact⁹ est locupletior: nec expēsas volūtarias
sibi auferre possunt. b. d. **C**lenio glo. cui incūbit
onus pbadī an minor q pecuniā sit pccita: an ad-
uersario q minor sit locupletat⁹. **D**ic vt. l. pccioruz
C. de pccī. mino. et bñ. **C**lenio iste. §. facit ad. q. an
ex vigore primi iudicij rescindētis fiat restitutio rei
vt ibi in possessionē induci iussus est: qd declarat i
l. q pccio. §. itē querit. §. de pcur. et. l. ab hostib⁹. §.
§. q simpliciter. §. ex qui. cau. ma. **C**lenio igit an
ex b iudicio rescindat ptract⁹ et restituat possessio.
hic videt tex. q sic. z breuif restitutio id restituit qd
lesio abstulit: vt si minor fuit lesus q veditit et non
trāstulit possessionē: tūc solū in veditōe restituit nō
in possessionē in q nō fuit decept⁹. et b pbať in. d. l.
q pccio. §. itē querit. §. de pccū. **C**lenio minor vē-
didit et fuit sibi soluta pecuniā quaz pccidit est ne
ista iusta cā restitutōis in integrū aduersus veditō

pccit. i. l. san-
ctim⁹. C. de tu-
di. et bal. in. l.
obseruare. §.
pccit. i. l. rē.
q. de offi. pro-
con.

Pot cer-
di. vid quod
no. bart. in. l.
modestin⁹. in
si. j. de solu. z
qd dixi i mas-
teria p bar.
in. l. per diuer-
sas. C. man.

Sine he-
rede. vñ
de bar. in. l. si
quides. C. de
pccī. mino.

Interposi-
to. vide bart.
in. l. siquides.
C. de pccī. mi.

P Aut⁹. ad
de qđ no. bar
to. r. qđ ibi dī
xi in. l. fi. in. fi.
Cān. qđ. cau. in
inte. resti. vīs
qđ scrip. si in. l.
cū de lantōis
S. a. nam. de
fun. instru. et
vide in simili
spec. in. ti. de
instru. edī. S.
dicto de ipu
gnatōe testa
mēti. ver. qđ
si sit de p̄sue
tudine.

Autores
tenet. b
idem voluit
bart. in. l. si q
pena. de his
q sunt sui. vi
de etiā no. p
spec. z io. an.
in ti. de acto
re. s. i. ver. qd
si bānit? z in
ti. de instru.
edi. s. cōpens
dioso. z p bal
dū. in. l. fernū
quoqz. s. pu
blice. de pū
ra. plene per
cy. bal. z om
nes in. l. i. C.
de here. insti.
p Jac. bu. et
bal. i. aūf. itē
nulla cōitas
de epī. et de.
et l3 cōiter cō
cludat q bā
niti nri tēpis
nō pdāt pa
triā ptāre. tū
bal. in. l. i. de
here. insti. et
ibi etiā pau.
de ca. et imo.
in. l. ex facto.
s. ex facto. ad
trebel. z bal.
in. l. iij. in pe
vel vl. col. C
si pen. appel
moris iterue
et imol. pos
ray. et bal. in
d. l. i. de her
insti. dicūt q
talis bānit
pdit ea q sū
ciuiuz roma
norū q ad ip
sam ciuitate
vide q dixi

nē. Et videt b̄ ter. q̄ sic. et istud habui de scō: et dixi
q̄ ista nō erat iusta eā petēdi restitutionē aduersus
vēditionē seu solutionē: et iō qm̄ formas articulū ⁊
qm̄ petis restitutionē aduersus vēditionē debes di
cere q̄ tibi nō expediebat tūc vēdere: s; cū pōis pe
cuniā es decept⁹ in solutōe: q; nō fuit facta put fie
ri debuit. et ista probant in l. si res. C. de iure do. et
l. si quidē. C. de p̄di. mino. et ista sunt quotidiana.
CMo. etiā ter. in fi. q̄ optime declarat q̄ sunt res
que pnt ab edificio separari. s. qm̄ p separationē p̄i
stina facies edificij nō mutat.

Iulius^p. Maiores ita r minores. h. d. examiaui
in repetitōe. l. oēs ppli. de iusti. r fur. in. q. illa quos
liget statuta. per guil. in. l. de qbus. s. de legib⁹.

Tutores. iō tutor cōueniri non pōt. l. dicit. ¶ Op. j. de tu. et ra. di. l. si tutor. §. fi. So. intelligas hic de dato in exiliū. i. relegato. sec? si fuerit deportat? vt. l. dñia. ¶ Quero an exbānītus desinat esse tutor. b̄ vidr casus q nō. In dñiuz vidr. di. l. si tutor. in fi. de tu. et ra. di. cōter tenetur aut p exbānīmēta bona sunt publica aut non. vt insti. q. mo. ius pa. po. sol. §. relegati. z ibi no.

Autor tenet facere illud
Autoribus. qd diligēs paterfamili-
 as, facturū esset. h. d. Bar.

Officiū ministratio transfert ⁊ officiū tutor
ris finitur. hoc dicit.

Heredibus heredes. b. d. ¶ P. j. e. l. ex plu
ribus. ¶ I. o. istud nō est privilegium: ideo trāsit ad he
redes: ibi secus, et isto mō intelligas.

Pri^{nc}ipalibus tutoris nō iputant^r pupillo
nisi p iudicē salariū ei fuerit ordinatū. h. d. ¶ **T**u
tutori nō pōt dari pecunia vt sit tutor. vt. s. de tu
te. l. in eos. ¶ **Q**ui timore dicit quidā q istud qd hī
dicit nisi referē ad principiū. s. ad sumpt^r factos in
tutela. veritas est q referē ad prīmū. pōt enī iude
ex cā statuere tutori certū salariū. vt h. d. d. i. l. si
d. l. in eos. ¶ **T**u p. j. de tu. et ra. d. i. l. si si pupillus
So. hic intelligit qn tutor manet in domo vel ciu
tate p^{ri}ua. nā si oporteret enī alio p^{ri}fici scit tūc de bo
nis pupilli deberēt fieri expense. ita intelligit **J**ac
de are. vt in. l. cōtraria.

Ad instruendum sunt torqueri seru pupilli. h. d. ibi iudicatis in ca suspecti e ronis reddende. fm ia. de are.

Tutor. Sequens administrator noia sc
a pio no tenet recipe suo pi
lo. b. d. **¶** Op. de. l. cii querit. s. e. So. d
cui quida aliud in tutore vt ibi; aliud in curatore v
hic. Ego nescio qd sit hoc dicere. si tutor vult aff
gnare noia debitoru periculo eoru; z tunc no pote
sed datur electio an velit omnia noia acceptare v
velit ab oibus recedere.

Inter tutores modis. pmo fm Jo
cūdo fm quosdā alios de quoz opin. fu
mētio facta in lec. 430. tertio legif fm 430. qrtō fm
Aug. psequor lec. 430. tanq̃ veriorē fm quā bze
ter hoc dicit. Diuisio q̃litercūq3 facta nō impēd
quā de re pertinēte ad administratiōē vni? ptra a
um possit obijci cōpēsatio et dari petitiō. h. d. p
determinat. q. scdo pbat p rationē. tertio pōit vnu
dictū ex quo pōt sumi ar. ad pbatōē p dictozu

a maiori. secunda ibi: nā diuisio. tertia ibi: nec expiri
CMo. q. p. debito vni? tutoris obijcit cōpensatio
 alteri tutori. **I**te no. q. administratio lz sit di
 uersa p. debito vni? tutoris pōt alter pueniri. **S**z
 pcedam? vltiori? et op. de. l. vel in partes. s. eo. vbi
 vn? nō dz se intromittere de psona seu administratō
 ne alteri? **I**stud est ptra picipiū. **C**ui? timore sūt
 hic plures lec. **D**icitio. ego intelligo q. h. admini
 stratio fuit diuisa a iudice: et q. in tota hac. l. ponat
 vn? casus. s. de eo q. obijcit cōpensationē: tūc ad cō
 trariū fateor q. ali? nō pōt se impedire de administ
 ratiōe alteri? pncipalr agēdo seu defendēdo: s. obij
 ciēdo cōpensationē sic: vt b. **S**z ptra hoc vidz lra
 in fi. dū dicit nec expiri. zc. s. **S**o. expōit expiri. i. cō
 pēfare. et sic est tor? vnus casus. **I**te op. C. de cō
 pēsa. l. ei? vbi ex psona alteri? nō obijcit cōpēlatō
So. h. ex parte vni? vidz esse: qz ambo tutores rep
 sentant psonā eiusdē pupillī: ibi vero pphibet op
 poni ex psona alteri? s. extranei. h. lec. lz in se sit vna.
 tū in eo q. hac. l. restringit vt exponat expiri p cō
 pēfare nō placet: qz est d. verborū significationem.
 nec subest rō qre hoc facere debeam? merito zc. vt
 l. nō alit. j. de le. iij. **P**rima rō posita in tex. ag
 it volēti agere sicut volēti cōpēfare. vñ alij legunt
 alit et dicit diuisionē esse factā ab ipis tutoribus
 nō a testatore vel a iudice. et iō vni de debito ex p
 sona alteri? pōt obijci cōpensationē. **I**te pōt vn? cō
 ueniri p debito ex psona alteri? et sic in fine expiri
 ppe ponit. **N**ec ob. l. vel in pres: qz hic fuit diu
 sio facta a seipis: qd nō pōt alijs p iudicare: vt tex.
 dicit ibi fuit diuisio facta a testatore vl a iudice. istā
 lec. in q. tū restringit istā. l. in diuisione facta a seipis
 nō est vera cuz indistincte loq̃tur. **I**zo legit tertio
 mō. s. siue diuisio sit facta a seipis siue a testatore vl
 a iudice: q. ex psona vni? alteri possit obijci cōpen
 satio z agi cū altero. **N**o ob. s. e. l. vel in partes: qz
 fateor q. vn? nō pōt agere de re ptnēte ad admini
 strationē alteri? vt ibi: sed pueniri sic: ita loquit
 hic: et ista est vera lec. **N**ec enī diuisio quocūqz mō
 facta pōt p iudicare eis vt nō possint agere: nō aut
 extraneis vt eos possint cōuenire. et h. innuit tex.
 dū dicit inf ipos locū habeat. p hoc facit q. ius tu
 tele remanet apud quēlibet insolidū: vt b. dicit lra.
 ad idē. C. de pac. l. pacta successorū. facit etiā q. es
 alienū respicit totū p̃moniiū. vt. l. fideicommissus. s.
 tractatū. de iudi. ad trebel. l. i. s. si heres. et. j. de her.
 insti. l. ex facto zc. **C**o. p. j. e. l. si duo. **S**o h. alr pōt
 pueniri ex psona alteri? s. de re ptnēte ad admini
 strationē alteri? actōe psonali nō reali. rō: qz illa nō
 dat ptra obligatū: nec respicit totū p̃moniiū: sed
 dat cōtra eū q. hz facultatē rei restituēde. vt. l. offici
 um. s. de rei vēdi. et ita loq̃tur. l. si duo. s. e. **C**o. p.
 po. C. si vn? ex plurib? l. ij. vbi exp̃se d. q. si est di
 uisa administratio nō pōt alter agere vel pueniri ex
 psona alteri? **S**o. dicit dy. intelligo illud ad com
 modū actoris: qz nō hz necesse citare nisi tutorē illi
 us regionis. **S**z si vellet puenire aliū posset si vel
 let. vel dicas q. ibi loq̃tur de actōe reali fm dy. et
 sic cōcordat cū. l. si duo. tu dicas q. si tutores q. di
 uiserūt sunt eiusdē fori: tūc vn? pōt cōueniri p alio
 actōe psonali: vt dixi. vt b. **S**i vero sunt diuersi fo
 ri: tūc siquidē volo tutorē cōueniri in foro admini
 stratiōis sue et possum simpliciter vnū p alio: ita loq̃
 tur hic. **S**i vero volo eū puenire vt ille ā est in vna
 regione cogat ire ad aliā regionē nō sue administ
 ratiōis et nō possum: ita loq̃tur ibi. **C**o. p. q. et ag
 do posset vn? se intromittere de his q. ptnēt ad ad
 ministrationē alteri? vt. l. tutores q. post. s. heres. j.
 e. **S**o. ibi ille q. cōueniebat erat de regiōe q. spectat

l. si cū dorem.
 S. si paf. solu.
 ma. vbi limit.
 tauī cōmunē
 opi. **U**ltio
 bus. S.
 principalit.
 salariū. **T**u
 tutori officiu
 atur salariū
 adde bar. l. l.
 i. s. i. s. man.

bat ad administrationem agendis tutoris: vñ rōne psonae dicebat p̄tinere ad ei⁹ administrationē. **Ex p̄dictis** distinguere: qñ est facta diuisio an vn⁹ possit se intro mittere de his q̄ p̄tinet ad administrationē alterius aut administrādo aut agēdo p̄tra aliū aut defendendū. si administrādo nō pōt se intromittere: qz diuisio inf̄ eos hz effectū vt hic. aut agēdo p̄tra aliū: et tñc aut nullo mō spectat ad administratōz ip̄s: nec rōne rei nec rōne psonae et repellit exceptōe. vt. l. vel in pres. s. e. vñ p̄tinet ad ei⁹ administrationē rōne psonae cōuēti et pōt agere. vt. l. tutores. s. heres. j. e. tertio casu qñ defendēdo pōt intelligi duob⁹ modis. p̄mo an ip̄s se possit accedere ad defensioē volūtariae. scdō an si pueniat teneat iudicare. **Ad primū** dico qz sponte nō pōt venire ad defendendū eadē rōne: qz nō pōt agere. vt. d. l. vel in partes. et si vult defendere vt tutor. **Sz** si veniret vt q̄libet extrane⁹ nō est dubiū qz possit. **Scdō** mō qñ necessario: qz vel p̄ p̄mū cipalē excipit vel principalit puenit ex psona alterius. et tñc aut puenit reali et nō pōt. vt. l. si duo. j. e. aut psonalit: et tñc aut puenit in foro administratio nis sue et pōt pueniri vt hic. aut q̄s vult eū trahere ad aliā puincia et nō pōt. vt. l. ij. s. si vn⁹ ex p̄libus. **Expedita** est lec. azo. bona vtilis notabilis et vera quā teneas. **Quarto** mō legif̄ fm̄ hug. vt in gl. ex qua no. qz durate tutela p̄tra tutore nō possit agi. pōt tñ cōpensatio oppōi. qd tene mēti. est tamē hic casus in quo dat civilis et naturalis obligatio et nō actio: et tñc pōt obijci cōpensatio qd alibi ita exp̄sum nō habes. **Genio** ad secundā partē q̄ro qd vult dicere tex. qz diuisio tutele nō est iuris: sz iurisdicōis et. quidā exponit vt dicit gl. hoc nō fit iurisdicōis auctoritate qd nō p̄t: qz istā. l. intelligi go quocūqz mō sit facta diuisio etiā a seip̄s vt dicit. **Alij** exponit nō est diuisio iuris. i. eoz q̄ in iure cōsistunt q̄ nō diuidunt vt debita et credita: qd nō placet: qz etiā ista diuidunt saltē credita cū vn⁹ nō possit agere de eo qd p̄tinet ad administratōē alterius. vt. d. l. vel in partes. **Tertij** exponit vt colligit in gl. in formatōe p̄trarij et ei⁹ solutōe. vt dicamus diuisio tutele nō est iuris. i. magni vt dicat meri vñ mixti imperij: sz est iurisdicōis. i. minime. **Sed** p̄ op. s. de tute. l. mutuo. s. tutoris datio. **Sol.** datio tutoris est mixti imperij vt ibi: sz diuisio tutele ē iurisdicōis vt hic: qd tene mēti. et sic inuit qz diuisio tutele petat p̄ modū actōis alias nō esset iurisdicōis: sz hoc est falsum: qz imo officio iudicis peti. vt l. ij. in fi. s. e. **Sustinēdo** tñ gl. in hoc possum⁹ dicere qz est ip̄erij. i. minimi: et sic cōpetit culibet. s. magistratui et sic possit delegari: vt. l. p̄gnitio. s. vt bonoz. s. de offi. ei⁹ cui mā. est iuris. et plene dixi in. l. imperiū. s. de iuris. om. iud. hic tñ expositio huic lit tere nō p̄gruit. dic ergo qz h vult dicere qz diuisio tutele nō est iuris. hoc est qz ip̄m ius tutele nō diuidit cū sit apud quēlibet insolidū: sz qd. j. seq̄tur sed est iurisdicōis: hoc est diuisio administratōis: et ita intelligit op. et qd seq̄tur. j. et ad modū administratōis facit. rñdet quidā obiectōi q̄ fieri posset quod administratio q̄ p̄sistit in facto diuidit. **Rñ.** qz diuidere est modū administratōis tradere. alia sunt plana. **Et p̄dicta** multū diligēter no. in. q. quā habui d̄ facto. cuidā comiti fuit p̄cessum feudū a p̄cipe de p̄lib⁹ castreis: filij postea diuiserūt: dicebant qz non erat diuisa iurisdicō qz nō pōt diuidi a seip̄s. vt. l. imp̄iale. s. p̄terea. de p̄bi. seu. alie. sz est diuisa administratio seu exercitiū iurisdicōis vt hic. **Ex** hoc seq̄tur qz si vn⁹ ex illis delinqt in territorio alterius non pōt ab alio puniri: qz cū iurisdicō sit cōis par in parē nō hz imperiū. **Itē** ex hoc seq̄tur qz p̄p̄ de

licitū vn⁹ ex eis posset supior exercere iurisdicōē in bonis vtriusqz: qz illa diuisio inter eos hz locuz tantū: nō quo ad aliū vt hic in tex. **Genio** ad tertā partē. et ista declarata est ex p̄cedētib⁹: qz diuersis modis legif̄: vt sup̄ dixi.

Tutores. Si variat p̄ditio psonae gerētis vñ ei⁹ cuius negocia ex necessitate gerunt obligatōis p̄ditio variatur. b. d. **Primo** pōt vnā regulā. scdō exēplificat illud p̄ quoz exēpla. scdō ibi p̄ quā. **Que** ro circa p̄m. de cui⁹ tutoris psona loq̄tur. **Gl.** dicit de omni siue sit liber siue seru⁹ siue paterfa. siue filius. **In** eo qz dicit de seruo nō intelligas tutore: sz alio mō negocia gerentē cū tutor esse nō possit. vt l. si arrogati. s. de tutel. et tex. j. pbat. **Op.** qz durate tutela null⁹ tutor obligat. vt. j. de tu. et ra. dis. l. si tutor. in fi. **Gl.** sol. sz ista op̄. est vera qz durate tutela oī obligatō civilis et naturalis nō actō vt in. l. contraria. et hoc inuit hic in fi. **Opp.** s. de neg. ges. l. p̄po. in negocijs. **Dicit** glo. solue vt ibi nā variat ibi p̄ditio ei⁹ cui⁹ negocia geruntur p̄ rōnē nē ibi posita hic p̄ditio psonae gerētis. **Sz** hec sol. videt cōtra tex. istū in ver. hoc enī. quare dicit qz i gestione q̄ fit ex volūtate habet locuz hz distinctio. scz aut variat p̄ditio gerētis: aut ei⁹ cuius negocia gerunt p̄ rōnē ibi posita: sz in eo qz gerit ex necessitate dicta distinctio nō habet locuz: sz in cuiusqz psona variat p̄ditio variat obligatio vt hic: cessat enī rō ist⁹ distinctōis. **Ultio** illud qd dicit qz negociū cōnexū gestū in seruitute venit in actōne descedēte ex eo negotio gesto in libertate: itellige fm̄ l. cū actū. s. de neg. ges. et ibi no. p̄ glo.

Inter tutores p̄tunciter **plures.** nō gerētis hz locū bñficiū diuisionis nō aut cessionis. b. d. **Et** no. p̄mo loq̄tur de bñficio diuisionis. scdō de bñficio cessionis. scdō ibi vñ querēdū. **Itē** in prima p̄tio ponit vnū dictū. scdō circa illud examiat vnū dubiū. scdō ibi. si qdē. **Opp.** qz nō hz bñficiū diuisionis. vt. l. i. s. nūc tractem⁹. j. de tu. et ra. di. **So.** hui⁹ timore p̄n. istud legif̄ duob⁹ modis. p̄ qz habeat bñficiū diuisionis. **Hec** ob. dicit: qz ibi denegatur bñficiū cessionis: vñ cōcordat cū fine hui⁹. l. alij vt azo dicit qz etiā bñficiū diuisionis denegat his qz dolose gesserūt vel p̄tunciter cessauerūt. **Ad** istū tex. rñdet **Accur.** excusando azo. qz h nō dicit qz habeant bñficiū diuisionis: sz qz pupill⁹ nō pōt vnū eligere: sz oēs simul debeāt pueniri et fm̄ hoc est faciēda vis in mō excipiēdi. aut enī tutor excipit petēs actiōē diuidi et nō audiet. aut excipit petēs nō se solū pueniri: sz alios simul debere cū eo pueniri et audiet. h lec. **Azo.** in q̄tū pcludit qz vn⁹ nō possit eligi nō videt vera. **Nā** p̄ples tutores etiam nō dolosos pupill⁹ hz ius eligēdi. vt. s. e. l. a tutorib⁹. s. heredib⁹. **C.** de diu. tu. l. ij. ergo multo magis p̄tra dolosos. **Itē** in eo qz dicit idē esse in bñficio cessionis et bñficio diuisionis nō vñ vex: qz nō ē eadē rō i vtro qz nā bñficiū diuisionis ē mera defēsiō: bñficiū cessionis finalit rēdit ad cessionē vñ actionē dādā cōtra aliū: sz fauorabiliores sum⁹ in defēsiōib⁹ q̄ i actōnib⁹: vt in regula iuris fauorabiliores. et de actio. et obli. l. arrian⁹. et ita tenet doc. in. l. i. **C.** de trasac. tenēda est ergo prima lec. qz h tutores psequunt b̄ opponēdo bñficiū diuisionis. **In** hoc tñ no. lec. azo. qz opponēdo bñficiū diuisionis pcedit libell⁹: si omnes puenirent tutores siml: imo h habebat necesse facere fm̄ enī qd intelligo verū si in libello diceret cōuenio oēs insolidū: ita qz vna solutio sufficiat: et eo dē mō fiet p̄denatio: sz i executōe fiet diuisio si om

Tutores. Ad itel. lectū hui⁹. l. vide bal. i. l. i. **C.** de trasac.

Plures. duobus modis. vide bar. in. l. i. **C.** de trasac.

Inter tutores. diuisa administratio. vñ iurisdicō cōcessa alicui possit diuidi inf̄ filios. bñ faci qd no. bar. in. l. si vñ ex plurib⁹. de re iud. in ver. qñz ro q̄ro. et. l. l. i. r. s. i. et ibi bar. de aqua quotti. et est. et p̄mo in. c. p̄ndētiā. de offi. leg. adde qd no. bar. in. l. si in fi. s. de re iud. et ad no. b. p. bart. vide bal. i. d. c. i. s. p̄terea ducat. de p̄bi. seu. alie. p̄ fede. et adde qd not. idem bal. in aut. b. amplij. de si deico. et videt ang. in. l. ij. s. ex his. de x. bo. obli. et vi de q̄ dixi in. l. est receptum de iur. o. in.

nes sunt soluendo alis fiet executio tñ ptra illos qui soluendo essent vt hic. facit in aut. de duo. reis. s. per nul. examiaui plene in. l. iij. s. i. j. de duo. reis. **Ad** secūda partē opp. q. actio sit cedēda: vt. j. e. l. si pupill. de tu. et ra. dis. l. i. s. nūc tractem. Sol. ibi in plurib. tutorib. q. oueniunt ex culpa. h. vero ouenit ex otumacia: et sic ex dolo r maleficio. Ita dicit glo. et bñ: qd no. appellat enī cōtumaciā maleficiū qd an sit verū doc. tāgūt. C. de cri. stel. l. i. Ego examiaui plene in. l. offie delictū. s. otumax. j. de remi. li. **Quero** qñ cessio sit p q pte dz fieri. Tex. vidz hic dicere q. p pte. glo. h. singularitē distinguit: aut est renūciatū bñficio diuifidōis r cessio sit insoliduz alis p parte. quā gl. no. alibi vidz dicere glo. q. si est renūciatū indistincte nō fiat cessio. vt. l. vñ qñt. i. fi. s. cōmo. et ibi gl. alibi gl. dicit indistincte cessio fieri p parte. vt. l. i. C. de duo. reis. et. j. de so. l. modestin. dy. dicit q. distinctio huius. l. nō hz locū in correis vel ptutorib. ratio q. si vnus soluit totum repetet ab alio p sua pte. vt. l. i. C. de duo. re. nō pōt ergo impetrare cessionē actōis insolidū s. alii effectualr qz ille quē oueniret posset excipe si soluisset i totū a te repetere in pte: ergo p ea pte nō pōt agere per regulā cui dam. actionē. Sz in plurib. fideiussozibus pōt pcedere h. distinctio fm dy. cū soluēs non habeat regressuz ptra aliū fideiussozē. vt. l. fideius. for. j. de fideius. et. C. de fideius. l. cū alteri. Ego dy co q. nec in fideiussozib. pcedit ista distinctio. naz pstat q. creditor tenet cedere fideiussozib. actio nes suas. Si ergo cedit vni fideiussozi cedit illā cū sua cā: vñ ipō agēte insolidū. ptra fideiussozē cōuētus excipiet nō debes agere insolidū: qz si insolidū soluerē tibi: deberes mihi cedere actionē ptra teipsum sicut tenebat creditor pncipalis: et sic p q. est eadē rō in tutorib. correis et fideiussozib. p q. ta ergo parte sit faciēda cessio. Doc. tāgūt in. l. i. C. de trasac. Ego examiaui plene in. l. modestin. j. de so. lu. **Ultio** circa prin. qñt gl. qd vult dicere ibi q. nulle partes. r. tene. vltimā expositionē a zo.

Tutores
vide bar
solum in. l. si
actor. C. d. ap
pel.

Tutores Et q. nō pōt agere nō impu tat piculū si noia debitoruz sunt effecta deteriora. h. d. **Querit** glo. qd si iste tutor erat pñficta psona. Rñdet q. tñc tenet. vt. s. de neg. gest. l. finat. qd no. aperte enī dicit pñficta psona pōt agere p miorē. qd tenet ia. d. are. et doc. tractat. C. de pcur. l. exigēdi.

Tutor inutilis dat. gerēs postq. ali **Curator**. us fuerit legitime dat. nō tenet. h. d. **Mo.** q. dicit curator dat. in testō ipuberi nō va let. nā in pñm facit q. debeat valere et debeat expo ni curator. i. tutor. vt. l. paf. seuerinā. s. additionū. j. de pdi. et de. Sz ibi bñ exponit tutor. i. curator: qz cuz sit pl. cū de psona et reb. pōt trahi ad id qd ē mī nus. nō aut exponit curator. i. tutor: cū sit minus vt hic vides. **Op.** q. teneat insolidū p tota admī nistratōe. vt. l. si pupilli. s. fi. s. de neg. gest. so. intelli ge hñc finē fm distinctionē illi. s. **Ultio** no. q. tutor nō dat. legitime nō pōt deserere admīstratō nē nisi alii faciat legitime dar. et faciēdo dari alii ipō est liber ab admīstratōe sequētis tñs. et sic feci his dieb. practitari in ciuitate tuderti. nā qdā erat datus tutor et gesserat plura: et qz erat senex vole bat nō gerere ampli. tñc ego feci offidi mihi tutelā et vidi q. nō erat legitime dat. et sic feci peti q. da ret ali. vt redderet ratio gestorū per istum: et nō tenebāt amplius vt vidistis.

Heres Ea que sunt agēda cū psona pñnēt ad tutorē ei. rēgiōis vñ est psona: et ea q. sunt agēda in reb. pñnēt ad tutorē ei. rēgiōis vbi

sunt res. h. d. **Mo.** q. si p. rectorem marchie pur blicanē bōa alicui: ea bōa que sunt extra puincia vt in ducatu debet pñnere ad thesaurariū ducat. vt hic in si. gl. intrat hic quandā materiā nō multū pñnere ad tractatū nñm. pñmo an aliquo casu hñs hñdis iñstituti possit cogi adire. et rñdet q. sic: i casu l. nō iustā. C. ad trebel. dic pleni. vt no. in. l. eā quā q. de fidei. cōmiss. **Querit** scdo qd si decessit iñsti tut. post aditionē an restitutionē. dic vt in glo.

Aduersus Qui cōtraxit cū tutore tanq. cuz priuata psona pōt cōueniri: licet pecunia ad pupillū puenit. h. d. **Op.** s. e. l. i. j. sol. hic dñt pñcipalit. ibi vt tutor. Itē ibi pñtraxit cuz creditorib. hereditarijs a q. hereditate pupill. ab stinuit. h. cū alijs. **Quero** an pupillus ipō possit ouēiri. **Distingue** cui. rei pñtēplatoe fuit dñt vt i gl.

Curatores Sublata cā cautōis interponen site. hoc dicit. Bar.

Tutor Periculū tñs currētis pēdēte appell. latōe frustratorie interposita ad piculū tutoris pñnēt. h. d. **Mo.** q. appellat frustratorie nō est in leui culpa sed in dolo vel lata. et ex hoc dī cū doc. q. ille q. succēbit in cā appellatōis indistin cte dz pñnari in expēsis: qz nō pōt hñe iustā cām litigādī. videbat effi acta pñme cause: et sic errabat in iure. ita no. p. Jo. an. in. c. iuris ignorantia. extra dereg. i. l. i. vñ. qd itellige qñ iñia appellatōis ema nauit ex pñmis pbatōib. si enī ex nouis pbatōni bus iñiare i cā appellatōis cessaret rō pñdicta.

Rerum Tutor vnus puincie recte petit cura torē cōstitui ad cām que i alia puincia agitatur.

Paruus Tutor dat. certe regioni admīstrat ea que tpe admīstratōis erant eius de rēgiōis. hoc dicit. Bar.

Curatores Protutores tenent insoliduz vt tutores. h. d. **Mo.** qd dixi i sum mario. **Op.** s. e. l. diu. **So.** b loq. i eis q. gesserit tāq. tutores vt tāq. curatores: r sic ex necessitate vt necessitatis suspitōe: ibi i eis q. gesserit exuolitate **Ultio** vides hic q. ter. innuit q. datus inuiv liter debet petere pñfirmari. qd itellige vt dixi. s. de pñfir. tu. l. qui a patre. et videbitis in. l. pri.

Tutoribus Ite. s. legi in glo. tribus modis tene illā q. vn. heres nō tenet ex sua psona si nō exegit herede alteri. tutoris. h. d.

In eum Primo tenetur gerens q. nō gerena p gestis. p neglectis q. libet eq. h. d.

Tutores Quāuis finita tutela cā cepta possz peragi p tutorē: nō pōt tñ agi iudica ti per eñ. h. d. iste. s. quē no. bñ.

Ab eo Dic casum. Tutores dānificauerūt pu pillū in centū. postea pupillus fact. ma ior cepit agere ptra eos: cū nollet litigare dederūt ei pupillo qñq. ginta r ipō remisit eis actionē tute le. pñmo querit an teneat remissio. secūdo an videat ur remissio ex cā donatōis vel trasactōis: qz aliqd est. datū: r rñdet q. remissio tenet: qz facta fuit a ma iore. xxv. anis. et q. nō vidz ex cā donatōis: sz trasac tōis. h. d. **Op.** C. de trasact. l. pñs. s. de iure iu. l. tutor. Sol. maior factus pōt liberare tutores vel curatores sine dubio vt bñ extēs mior nō pos set liberare ex cā donatōis: sed trasactōis sic si fieret bona fide: vt in contrarijs: alias secus: quia po test restitui per titulum. C. si aduer. trasac. hodie ve ro valeret ista remissio cum iuramento. per autē. Ma cramenta. s. si aduer. ven. et no. j. de contra. iud. tu. l. iij. s. cōtrarium.

Tute
denari in
pñs. an
cū bñs in
cau
sa
appellatō
nis sit
pñm
nādu
in
cor
pñsis.
vide
bar. in. l. i. p. p.
rādū. s. ante
pe. q. est. s. in
aut. C. de iur.
di.

Periculū ^{Mo. legit plurib' modis: tene quas vis. Barto.}

Adolens. ^{Per actionē ppositam cōtra tutores nō tollit actio ptra tutores nisi quatenus est exac. h. d.}

Tutor. ^{Tutori imputat negligētia si heredem p. tutoris nō puenit: sicut si cōtutores su spectū facere neglexit. h. d.}

Tutele. ^{Mo. eget sūmario. rō dubitatōis erat qz actio tutele nō pōt intētari nisi finita tutela. hic aut licet esset finita in psona vni' tñ p psonā alteri' in cuius psona tutela durabat videbatur nō posse agi tutele: qd remouet hic. s.}

In p. uberi. ^{Prinilegiū cōcessum militi circa testamēta intelli gīt cōcessum circa eorū bōa nec vltra se ex tēdit. h. d. notabilis casus est. C. Mo. p. qz si da tus in testamēto inutiliter nō gerit nec se cōfirmari petit nō est qd sibi iputet: sec' si spōte gereret. vt. s. l. p. r. s. curatores. C. Secūdo nō. qz prinilegiū d. intelligi sine alterius iniuriā. vt. C. de eman. l. l. nec au'. et. j. ne qd in lo. pu. l. j. s. merito. et. s. l. q. s. a p. n. cipe. C. Tertio nō. qz prinilegiā militi nō extēdit vltra dispositionē factā sup bonis suis. et sic videt' b. casus qz prinilegiū cōcessum hodie patribus vt possint testari inf. liberos nō seruata solēnitāte. vt l. hac p. sultissima. s. ex impfecto. C. de testa. nō hēat locū in datōe tutoris. vt no. in. d. s. ex impfecto. d. i. s. de cōfir. tu. l. q. a p. re. et hac materiā qten' se ex tēdit prinilegiū militis in cōficiēdis testamētis po nit dy. j. de testa. mili. sup rub. dic vt ibi. C. Ultio nō. qz tutela dat iure patrie p. tatis nō militie p. mio q. d. tūc pōt dare tutorē miles qñ paganus.}

Qui plures. ^{Quob' modis principa liter legit. primo in libera tione relicta vni ex tutorib' p. testatorē qui tutores dabat et hac psequit' gl. secūdo in liberatō ne relicta p. ipm pupillū factū adultū. et hanc ponit dy. fm prima. h. d. Ricit vni sit relicta liberatio red dendarū rōnū nō p. hibet pupillus aliū ex eius pso na puenire: si est suspectū facere neglexit. h. d. C. p. ad hac lec. qz pupillus agens repellit exce ptione cedendarū actionū: qz eas nō pōt cedere: et sic ob. j. e. l. si pupill'. P. uis timore sunt tres solu tōes principales. primo qz h. actio pōt cedi l. 3 non in totū. cedit enī in eo qz dolo facit vel in reliq. que remāserūt apud eū et sic in plus puenit cōtutor qz cedat actio. hec nō videt' vera: qz qd iuris est in toto hic idē videt' in parte: et p. qua pte nō pōt cedere p. ea nō pōt agere. Qñ solue secūdo mō qz h. pupill' nō pōt cedere absqz facto suo. remisit enī testator nō ipe pupill' r. C. Sed p. tra h. facit: qz psona de functi et pupilli videt' eadē: ppter qd quidam rece dunt ab hac solutōe. S. r. qz eadē videt' q. ruz ad obligatōes h. d. tarias. S. obligatio qz tenetur tu tor nō est hereditaria. P. terea nō est qd impute t' ipi pupillo. ab ipo enī initio tutor qz accessit ad ge rendū sciebat se h. p. tutorē: cui liberatio est reli cta: vñ p. tēplatōe illi' actōis cedēde nō gessit. simi le in. l. si tici'. j. de fideiū. et dixi plene in. l. si stipulas tus. s. si. e. ti. vnde tene hac solutionē. Alia solutio est qz nō possit agi nisi eaten' qten' actio posset ce di. S. p. cedēs est verior tenēdo hac lec. cū pupillo nō posset imputari culpa. vt dicā in. l. si pupill'. j. eo. C. Vnio ad secūda lec. dy. fm quā. h. d. Si pu pillus fact' maior liberatiōe vni ex tutorib' reliq. tutor poterit pueniri p. eo ad qd illa liberatio se nō extēdit. h. d. hūc lec. magis applaudet l. f. a qz ip se pupill' liberationē reliq. P. cit enī qz ille qui ha}

buit tutores vetuit rōnē reddere. C. p. de. l. si pupill'. j. eo. Sol. fateor qz tutor nō pōt pueniri nisi rōne doli vel reliquoz ad qd se nō extēdit libe ratio alteri relicta.

Ex pluribus. ^{Que nō sunt trāsmissibi lia ad heredes p. cessione nō trāsēit. h. d. C. Mo. qz que nō sunt trās missibilia nō sunt cessibilia. de quo p. doc. C. de p. r. ui. do. l. i. dixi. j. de ver. ob. l. si stipulatus' fuerim. in prin. C. Mo. qz prinilegiū qd dat pupillo nō trāsīt ad heredes. C. p. s. de in. inte. resti. l. nō solū. r. s. e. l. a curatores. s. heredit'. So. illa prinilegia nō dant mēre rōne p. sone. vt dixi plene. s. so. ma. l. ma ritū. et. l. seq. C. Vno qd est istud prinilegiū qd datur pupillo. Rñ. vt in psonali p. f. a ceteris. vt l. dabim'. s. i. j. de prinilegiis credi. C. Vno an b. prinilegiū trāsēat ad suū heredē. hoc est ex se descē dentē. Mo. b. pōt opi. in. d. l. dabimus. tenet qz ad suū heredē trāsīt. Ja. de are. tenet contrariū p. l. pe. s. si puelle. de ritu nup. vbi est casus.}

Compost mortē. ^{Rōnē quare tu tor nō pōt agere vidistis. s. e. l. tutores q. post finē}

Qui cū esset. ^{Primo pōt thēma et qd. secū do vna ratio p. tra patruū. ter tio alia rō p. patruo: quarto determinatur vna qd cir ca p. dicta. qnto determinat qd pposita. et hec qnta subdividit in tres ptes: qz primo pōt qñ curatori nullo mō subuenit. scdo qñ ei subuenit cōtra adul tū. tertio qñ ei subuenit cōtra eū qd dotē p. misit. se cūda ibi: qñ. tertia ibi: si mouet. q. rta ibi p. terea. q. rta ibi: rñ dē. partes vero istius vltie sunt tres. scda ibi: si s. i. s. tertia ibi: qz si mulier. sūmariū colligit' ex prima glo. b. posita. C. Examinem' per particulas prima ps in qua ponit thēma et qd nō habet dubi tationē. C. Vnio ad secūda partē in qua fit argu mētatio cōtra curatōrē: et sic qñ qz p. mittit p. p. io noie indubitan' tenet: sed qñ p. mittit curatōrio no mine nō tenet. vt. l. i. j. s. e. et. l. post mortē. s. i. j. qñ ex fac. tu. s. b. p. mittit exprimēdo noie p. p. io et appel latio et p. cessit p. p. iū. ergo p. p. io noie p. misisse vi det'. vt. l. si cōmunis seru'. in prin. j. de stip. seruo. et ad hac rōnē nō rñ dē. j. s. rñ deo qz ex eo qz p. tractū est sup. re p. tinenti ad vtilitatē adulte videt' esse cō tractū curatōrio noie. vt. l. si. j. qñ ex fac. tu. dixi i. d. l. si cōis seru'. vel ali' posito qz ista argumentatio fit vera qz p. p. io nomie p. misisse videat': nō tñ ob. de terminatōi se. vt. j. dicā. Erāt aut in p. missione alia verba: qz p. misit se daturū: et sic habuit animū obli gādī se nō pupillū: vt patet ex thēmate: qd qualif p. cedit. j. declarabo. C. Vnio ad tertia particula in qua pōt ar. p. ipso curatore et est clara. C. Vnio ad quarta particula in qua pōt ar. p. primo cu ratore: ex qua diligēter nō. qz vbi tutor vel curator p. mittit sciēter illud ad qd scit pupillū vel adultum nō posse pueniri ipe tenet: vel qz videat' donare: vñ qz nō est dign' qz sibi subueniat ppter doli: qd fa cere pōt ad multa. C. Vnio ad quinta particula et prima ei' pars est clara. siue enī p. misit animo do nādī siue sciēter sup. ra vires patrimonij sibi nō sub uenit. C. Vnio ad secūda partē vltime p. tis ex q singularit' nō. qz qñ admistratoz p. mittit dotē p. illa cui' negotia admistrat nō videt' p. mittere aīo donā di s. aīo repetēt: et sic determinat. l. vlti. r. qd ibi nō. C. de do. p. mis. facit qd nō. j. de le. iij. l. vxorē. s. p. ter naturalis. facit. s. de neg. gest. l. nēseni'. et sic sis caut' facere articulū et p. bare quō ille qd dotē p. mis sit gerebat negotia mulieris. C. Vno p. hui' de claratōe q. liter iste curatoz dotē p. misit. Rñ. nō p. t}

Ex pluribus. ^{l. si stipulat'. ex illo tex. videt' p. bari qz que trāsmissitur ad h. des: si sunt facti nu di nō pōt ce di nisi cessio fiat ex cā ne cessaria. l. pro herede. s. qd tñ. cū glo. de acq. here. et ibi bar. secus si sūt iur'. fal lit in casu. l. si mlier. s. ex af se. de iur. do. r. dixi p. imo lā. in. l. apud. s. vtz. ad tre bel. p. bar. la te in. l. qz ta le. solu. ma. r. in. l. i. C. de p. ui. dot.}

didi q̄ p̄misit p̄curatorio noie: q̄ tūc ip̄o iure nō te-
 net: s; adulter. vt. l. ij. s. e. nec esset opus exceptione:
 nec tāta dubitatio ē q̄ta hīc vidē: fecisse iuriscōsult?
 Itē nō pōt dici q̄ p̄misit vt p̄uata p̄sona animo
 donādī: q̄ tūc nullo mō subuenit sibi. vt in p̄ce. rñ.
 dicēdū est ergo q̄ p̄misit noie p̄prio qd̄ apparet:
 q̄ p̄misit se soluturū: vt dixi in thēmate: s; dubium
 est an videat̄ p̄misisse aīo repetēdi a muliere v̄l nō
 ⁊ interpretat̄ iuriscōsult? q̄ vidē: p̄misisse aīo repetē-
 di: qd̄ colligit̄ ex eo q̄ est gestor: negotiorū suorū: vt
 dixi: et tāgunt doc. in l. fi. C. de do. p̄mis. ¶ Mo. et
 h̄ q̄ p̄stante m̄fimonio et eo soluto mulier pōt p̄ue-
 niri. ¶ Venio ad vltimā partē et p̄ ei⁹ declaratio-
 ne q̄ro qm̄ mulier nō vult q̄ soluat̄: q̄s modus erit
 tenēdus. P̄citat̄ glo. q̄ ip̄a petit restitutionē in inte-
 grū p̄ tit. C. si aduer. do. et. l. si ex cā. s. in dotis. s. de
 mīno. S; dices tu quōd pōt ip̄sa restituī cū ip̄a non
 teneat̄ marito. ¶ Rñ. s; nō teneat̄ marito: n̄ tenet̄ cu-
 rator: q̄ est habitur⁹ regressum cōtra eā: s; hoc cuz
 marito actū nō fuerit. vñ defensioēs ex p̄sona acto-
 ris p̄sunt istī curatorī. s̄. in l. idē q3. s. generalr. s. de
 man. de interro. ac. l. q̄ seruū. ¶ Quero tenēdo istā
 lec. an ip̄e curator possit petere restitutionē. Quis
 dā dicit q̄ sic ad instar fideiussois minoris indu-
 ctū dolo. S; istud exēplū nō est bonuz: q̄ respectu
 mariti iste curator nō est fideiusso. Alij dicit̄ idē
 q̄ curator ⁊ puella rēp̄sentāt eandē p̄sonā: ⁊ h̄ pla-
 cet: q̄ non tanq̄ curator p̄misit. vt. s. dixi. dic ergo
 q̄ iste curator nō pōt petere restitutionē: s; ista pu-
 illa h̄et necesse petere et sustinere defensionē illi
 curatoris: et in illa defensionē vt iure suo. vt. d. l. idē
 q3. s. generalr. et. l. p̄curator: ad exhibenduz. s. i. j. rē-
 ra. h̄a. h̄ lec. q̄ h̄ impetrat̄ restitutio nō placet: quia
 huic l̄e nō p̄gruit. ¶ Preterea cū sit tuta b̄nficio iur-
 is cōis vt statim dicā nō habet necesse petere resti-
 tutionē. ¶ Rñ. ergo secūdo q̄ tā curator q̄ pupilla
 h̄ exceptionē ne, cōueniat̄ vltra vires p̄mionij.
 ¶ S; tūc q̄ro q̄ est ista exceptio. ¶ Rñ. mulier p̄stan-
 te m̄fimonio nō pōt p̄ueniri vltra q̄ facere pōt: et
 ista est exceptio quā oppōit marito. et hoc inuit̄ l̄ra
 q̄ dicit̄ ip̄m cogi ad cauendū de supplēda dote si ef-
 fecta fuerit locupletior. Apparet ergo ex p̄dictis q̄
 illo curatore p̄ueto tanq̄ p̄prio noie pōt mulier cō-
 parere ⁊ opponere exceptionē istā et cauere: et ob
 hoc ip̄e curator absoluet̄. pōt etiā hoc facere ip̄e cu-
 rator vt dicit̄ glo. ¶ Op. q̄ ip̄o iure sit tut⁹ qm̄ p̄-
 misit vltra vires patrimonij. vt. l. siue generalr. s. de
 iur. do. So. vt ibi. ¶ Op. q̄ nullo mō iste curator
 sit tut⁹. vt. l. si donatur. s. i. s. de p̄di. ob cau. Glo.
 dat̄ p̄les so. ista est vera q̄ ibi p̄misit credens se te-
 nerī: ⁊ sic nō aīo repetēdi a muliere. hīc vero p̄misit
 aīo rehabēdi et petēdi de patrimonio mulieris.

Qui noia q̄ sibi a priore admistrato re assignant agnoscit eorū periculo ē astri ctus. h. d. ¶ Op. s. e. l. tuto: siue. Sol. ibi recepit assignatōe facta a priore admistratore nō tñ illa no mīna assignata agnouit vt idonea. Sz tñc dubita tur q̄liter vidō: agnoscere. Glo. respondet notabī līf agnoscere vidō: fm. l. si fili? s. de tu. siue verbo si ue aliquo actu apparet q̄ illa noia dixit idonea eē satis est. recipiēdo vero assignationē simplr nō vi dēt illa noia vt idonea approbare. vt. s. e. l. tuto: si ue. ¶ Op. C. e. l. debitorib? So. h. tenet de pericu lo. s. de inopia subsistente: tñc enī illa noia accepta uit vt idonea. de piculo nō inopie subsecute tenet si sibi pōt imputari culpa alias nō. vt in strario.

Sed si pupillus. Iste ver. legit in glo. plu
rib' modis tene hac lect.

f. q. assignationē reliquoꝝ acceptauit et vsuras re-
cepit: p qd nō videt̃ suo priuilegio renūciare. et sic
in sūma dicit q p receptionē vsurariū pupill' nō p-
dit priuilegiū. ¶ **Q**p. j. de priui. cre. l. vñt. §. in bo-
nis. **F**o. aliud in priuilegio qd dat̃ depositario. il-
lud enī pdis̃ p receptionē vsurariū. egredit̃ enī ter-
mīos depositi: aliū i priuilegio qd dat̃ pupillo vt b.

S pupillus. b² est liberatus facto pu
pili eaten⁹ alter ei⁹ noie pueniri non pōt.
h. d. vel alif. Qui tenet cedere actionē si eā cedere
nō pōt facto suo repellit exceptōe cedendarū actio
nū. h. d. ¶ In tex. ibi interpellare. dic q nō pōt ptra
aliū actōes cedere qd facere d3. vt. l. i. §. nūc tracta
mus. de tu. et ra. dist. et sic repellit exceptōe cedēda
rū actionū. Ibi puenit et liberauit. Nā si ex psona
liberati velit alterū puenire nō audit. ¶ Ex. ¶ Op
po. ad principii q nō possit pupill⁹ liberare tutor
rē. vt. §. e. l. tutores q post. §. ab eo. hui⁹ timore est b
facta glo. i. dicēs q liberauit trāsgēdo qd pōt. vt
hic; s3 nō donādo vt ibi. ¶ Secūdo op. q vn⁹ tu
tor p alio nō tenet; s3 qlibet in virili. vt. l. tutores q
post. §. in eū. §. e. et. C. de diuī. tute. l. i. ¶ So. dicit glo.
intellige q b vn⁹ gessit ali⁹ nō; vl⁹ q ambo nō erāt
soluēdo tpe depositi officij. Istud nō est necesse; q
siue sint soluēdo siue nō qlibet tenet in solidū. s3 ha
beat bñficiū diuisiōis. vt. d. l. i. C. de diuī. tute. et. §.
e. l. si ples. et ibi dixi. Si ergo amiserūt diuisiōis be
neficiū sup est bñficiū cessionis qd pōt oppōi post
sniam. vt. l. si minores. §. e. l. si fideiussores. §. i. j. de fi
deius. ¶ S3 tenēdo illā opī. q hic alter nō erat sol
uendo. op. qū qd liberat debitorē q nō tenet efficā
citer nō pōt repelli exceptōe cedendarū actionū.
vt. l. qūis. §. marcellus. §. ad vellei. Rñ. ibi debiti
erat inefficax inefficata iuris; hic vero de iure erat ef
ficax; s3 de facto inefficax; quia erat nō soluendo.

Cap. j. de fideiul. l. si stipular? . S. si. **S**o. vt ibi ple
ne dixi. **C**ap. j. de le. l. i. ab oibus. i. rñ. glo. nō sol
uit. dicit dy. ibi nō liberat facto creditoris: s3 facto
testatoris legatis: q̄ vnū ex heredib? potuit libera
re et alios insolidū obligare. vt. l. cū ab vno. j. de le.
ij. qd placet. facit qd dixi. s. e. l. q̄ ples fm lec. glo.
Clenio ad secūda partē. dicit hic q̄ duo magi
strat? nō habent vt duo rei: vñ est hoc. **D**icit gl. qz
magistrat? nō tenet nisi ex dolo alteri? : sec? si ex cul
pa cōueniat. vt de magis. sue. l. añpe. hoc nō placz
qz magistrat? nō tenet ex culpa cōi vt. j. ad munici.
l. impator. et de admī. re. ad ci. perti. l. diu?. **N**ec ob.
l. allegata in glo. q̄ loq̄tur qñ magistrat? puenit ex
facto tutoris vel curatoris quē dedit. b loq̄tur qñ
cōuenit ex culpa college. dico ergo q̄ nō sūt pprie
duo rei: qz isti fm h̄ tpa nō habebāt bñficiū diuīsi
onis: illi sic. ⁊ istud vult dicere ter. **S**3 tñc instat cum
hodie duo rei habeāt bñficiū diuīisionis. ergo ples
magistrat? habent hodie vt duo rei. **R**ñ. nō est ita
nā duo rei habēt bñficiū diuīisionis: ita demū si cor
reus est p̄sens et soluēdo sunt: nō puenit. vt. C. de
duo. re. auf. hoc ita. et in corpore vñ sumit. **S**3 plu
res magistrat? ⁊ ples tutores hñt bñficiū diuīisōis
etiā si tñc cuz puenit collega nō sit soluēdo: si tñ sol
uēdo erat tpe depositi officij. vt. C. de pba. l. ex per
sona. **C**lenio ad vltimū rñsum. ex quo no. p̄rio
q̄ liberat? p̄scriptōe filis est soluēti: qd non intelli
gas quo ad oīa: cū p̄scriptio nō tollat naturalē ob
ligatōz: solutio sic. **S**ed q̄tū ad hoc vt possit obijci
ei p̄tra quē p̄scriptū est culpa: qñ facto suo et negli
gētia sua sit liberat?. **N**o. etiā ex b̄ rñso q̄ tunc
obstat exceptio^b cedēdarū actionū qñ actōes sunt
sublate culpa vel facto ei? q̄ cedere dz. et hoc est qd

Suscep-
to opp. vi-
bal. in. l. c.
de tras. a. b.
vid. ter. q. i.
to: primo re-
nes redd. fra-
tiones de in-
troitib. q. i.
expens. r. l.
thais. s. liber-
tatē. de fidei
cō. liber.

Obstat &
ceptio. **O**bstat
obstat excep
ptio cedenda
rū. vide bat.
i. l. i. j. de rati
actio.

Cōtra ali
um, vide bar.
in. l. cū q̄s. §.
si q̄s p eo, de
fideius.

Sempromū scipsis nō facit qñ vn' p alio tene
atur anteq̃ pueniat ad magistratū; sec' in diuisiōe
facta a plib' reipublice admistratozib'. hoc dicit
Cop. q etia magistrat' teneat insolidū alter p
altero. vt. l. pri. s. So. gl. ibi loqtur in plib' magi
stratib' q gerūt aliqd officiū cui inheret iurisdictio
sine dignitas; hic qñ admistrāt bōa sine aliq iuris/
dictōe vel dignitate sicut bōa priuatorū. h so. est sin
gularis nec est vera ptra. l. ipatores. et. l. se. j. ad mu
nici. et qd ibi no. zc. **A**d ptrariū m. ibi simul ge
rebāt nulla facta diuisiōe etiā a scipsis; sz pmiscue
faciebāt mō vn' mō alter; h inf se diuiserūt **C**op
po. q idē sit in tutorib' qd hōz in magistratib'; vt
j. e. l. s. cū testamēto. So. vt ibi dicā. **C**opp. s. de
neg. gest. l. cū alicui. So. vt in glo. **C**op. de. l. aus
ferf. s. i. j. de iure fil. So. glo. q ibi cū agit fise? hic
cū agit minor cui? bōa fuerūt admistrata. hec so. vi/
des ptra pdictā. l. ipatores. Ideo dic q. l. ptraria
loqtur qñ nō fuit facta diuisiō; et sic debet intelligi
fm distinctionē no. in. d. l. impatores. qd plene dic
vt ibi. **Q**uero que actio dat pupillo ptra istos
curatores. glo. dicit q neg. gest. et bñ.

Lit. s. paulus.
ad. q. vide b
dicti relatu
p. me. l. si mo
ra. f. fo. ma.
e. p. dicit.
ide facit qd
dicit post har.
in. l. vbi qz.
de fideiuf. et
to. an. in. d. c.
preterea req?
fist. de app.
et adde. l. si cu
hennet. r. ibi
bal. c. loca. r
adde qd no.
dy. r. bar. in. l.
si mora. solu.
mat.

Cristi. Et
a snia la
ta filio sapi
entis pōt ap
pellari. l. i. s.
de app. et ibi
bar. in fi. vbi
etiā h̄r p̄sul
tor non pōt
noua recipe
re instrumta.
Quid de h̄
bo licētia ⁊ si
millia. vid̄ no.
in. l. si aut plu
res. j. de aq̄
plu. ar. et ibi
qd̄ si p̄tes cō
senserunt cō
mitti cām cō
filio sapiētis
an iudex faci
at litē suaz si
fm̄ id̄ iudicet
vide bar. i. l.
De

et iolo cō
 uictu zc. z dñ
 bal. i. d. c. i. re
 fert bart. dñc
 q̄ bart. illud
 dixit in vno
 cōfilio qđ in
 cip. an karo
 lus. confilio
 lxxij. et vide
 bal. in. l. ij. C.
 q̄ test. fa. pos.
 et b̄ add̄ bar.
 in. l. cū duo
 b̄. S. paf. s̄.
 p̄ so. et vide
 bar. b̄ in fi. v̄
 bis. et adde
 bart. in. l. i. s̄.
 nec castrense
 de colla. bo.
 et i. l. cū opoz
 tet. in pū. de
 bo. q̄ lib. z q̄
 no. de rustici
 vide p̄ bal. i.
 d. l. si patru?
 ad fi. z in. l. i.
 p̄ so. in. r. q.
 z de materia
 p̄ ang. in p̄ si.
 lit. z confilio
 lxxix. z p̄ si.
 ex. z p̄ si. clxxi
 et pau. de ca.
 in p̄ si. clxxij
Ec dicas
 vide bart. i. l.
 cū duob̄. S.
 pap. p̄ socio.
 als est let. z
 etiā. z in tra
 ctatu d̄ duo.
 fra. z bal. i. l.
 si patru? C.
 cōia vtriusq̄
 iudi. et in. l. i.
 C. q̄ testa. fa.
 pos.
Cōtracta
 societas. vid̄
 bal. i. l. i. C. si
 q̄s alte. v̄ l. fi.
 et dñ d̄ b̄ q̄
 si emo fundū
 noie pprio ū
 li nō teneoz
 cōicare. pe. d̄
 ancha. tenuz
 it̄ dñi. et ita
 consulit qñ
 aī z post oīa
 fuissent hinc
 inde collata
 in p̄ si. clxxij

vid: ſcra for
cietas inf fili
os: 2 iō debi
ta ſcā p vnū
nō ſunt cōia
l. certuz. 2 ibi
no. b̄ bal. i. vi
col. C. fami
herc. 2 l. cum
duob⁹. in fi.
p ſo. et bal. i.
dicta. l. cum
duob⁹. §. pa
pi. in lec. an
tiqua. et in l.
cum oportet.
ver. q̄ro q̄lif.
frēs. de bo
q̄ lib. et i tras
cta. de duo.
frat. et retulī
poſt bal. i. d.
l. ſi patruus.
et in hac ma
teria vid bal.
i. l. fi. C. d̄ col
la. et in l. ſi ſo
ci⁹. ſi cer. per.
et i. l. i. qui te
ſta. fa. poſſ. et
ſaly. in l. pa
pi. §. ſi inf fra
tres. p ſocio
bal. in l. i. C. ſi
quis alte. v̄
ſibi.

Servare.
idem no. bal.
in. l. fina. §. q
quatuor. de
le. ij. et in. l. si
soci. §. si cer.
pet. et tex. in
d. l. patruus.
et ibi bald. z
ange. in con/
fi. cx.

Iterbo
nouz. ad
de que no. in
l. i. C. etiam p
pcu. cau. i in
teg. resti.

Sono. intelligitur i his. idē opat genus quo ad gen? qd spēs quo ad spēm. fallit ut h. Ite fallit etiā in obligatione pignoris. fm bal. in. l. i. per illum tex. C. que res pig.

prehendit ut in casu illi. l. et in alijs in qb? exigitur spale mādātū. Regula ergo vniuersalis q dicit q tantū valet generalis quo ad oīa q tū spalis q ad quedā: intelligit in his? q sub generali dispositōe sen expōsione cōphēdunt: et h? quo ad cōprehēsiōnē tantū. nā quo ad alia multe sunt differētie: vna pater in solutōe pcedētis dñi. alia qz qñ relinqtur in genere vñū legatū est: si specificant sunt pla. Ex quo insurgit q primo casu nō pōt p pte agnosci p pte repudiari. scdo sic. vt. j. de le. ij. l. ij. cū. l. seq. **E**ltio no. diligēt q sicut alicui pōt interdici administratio omniū bonoz: ita ei pōt interdici administratio certe rei vl certi actus vt hic in fi. facit. j. de castre. pecu. l. pas. s. i. et. j. de pen. l. mortis. et ido in repetitōe. l. cūctos pplos. ego dico q si p statū tū minor vel filiulsa. vl mulier phibet aliqd gen? actus celebrare: ita porrigit effectū suū vbicunqz sicut porrigit effectus vniuersalis iurisdicōis ad ministratōis. dic ut ibi dixi.

Curator. hoc est verū de istis expēs. sis nuptialib? que fiunt p ipsa adulta. p alijs vero cōsanguineis pupilli vel adulti an possint fieri. dic ut. l. tutor fm dignitatem. s. i. s. e.

Eadilius. Ad ptutorē et magistratū p tinet piculū tutoris q satis nō dedit si tpe finite tutele repitur nō soluen do. h. d. **I**n tex. ibi idonei pmāssent. **N**o. pñ ciationē fieri sub p dītōe: qz est p dītio q tangit ne gociū. facit. C. de sen. l. cū iudex. et de re iud. l. ad iudicio. s. in veditōe. et. j. qñ ap. sit. l. i. s. biduū.

Non existimo. Tutor pōt accipere p cunā pupilli mutuo a ptutore vel a seipo palā et bona fide et nō clam. h. d. **N**o. distinctionē hui? l.

Res tutores. Ita. l. diuidit diuersi mode fm diuersos doc. ego diuido eā ponēdo casum fm qd mihi vidē pcessisse de mēte iuriscōsultū. pño ponit thēma et qd vsqz ad x. et tutori. et i hac pte est variatio: qz quidā ponit q terti? tutor nō gessit p se sz ptutorib? tutelā cōmisit. Alij q terti? nullo mō gessit: nec alteri cōmisit: et h? mihi placet p tex. q dicit nihil oīno gessit. **S**eqtur x. et tutori. h est secūda pars i q ante q iuriscōsult? rñdeat ad qōnez ppositā examinat generalit? de natura obligatōis plurimū tutori: et dicit q h est regula vt piculū sit cōmune: et oēs teneant insolidū. **I**ta ista regula hz qñ dā limitatōes vulgares qz iuriscō. nō pōit: sz pte supponit eas tanq? notas. prima q h regula est vera qñ oēs gesserūt cōiter: sec? si administratio esset diuisa a testatore vel a iudice. s. e. l. si duo. **I**te ē vera si oīes gesserūt: sec? si vn? gessit et ali? nō: qz tūc pri? cōueniret gerēs. vt. s. e. l. tutores q post. s. in en. et. s. si tutor. **I**te si oēs sunt finita administratōe solūdo diuidit piculū inf eos. vt. s. e. l. emilius. **H**is ergo p suppositis circa regulā et limitatōnē iuriscō. in pñ. format quedā dubia et determinat ex qbus patet solutio pposite qōnis. **S**eqtur ver. plane. h est tertia particula in q format vñū dubiū circa limitationē illā q dicebat q qñ diuisa est administratio a testatore vel a iudice piculū nō est cōet: et est dubitatio talis: qd si nō diuidit administratio tota sz aliqua res: vtpote pecunia fuit diuisa inter tutores a testatore vel a iudice. rñdet q respectu illi? pecunie est etiā piculū diuisus: et qlibet tenet p eo qd accepit. **N**o. q id qd opat diuisio totius quo ad totū: idē opat diuisio ptis q ad partē. facit. s. e. l. si duo. in fi. et tene mēti istū casum

Seqtur ver. sz si ipi. **I**ta est qrtā pars in q format vñū dubiū circa regulā q est q piculū est cōet: et est talis dubitatio: regula pcedit indubitanter: qñ hec actio dat ad iteresse. **S**z qz qñqz ptra tutores dat actio penalis q vocat de rōnib? distrabendis an illa pena possit exigi a quolibet insolidū: an vero teneant oēs cōiter sicut ad iteresse. **E**t rñdet q nō possit exigi a quolibet insolidū sicut in alijs actio nib? ex delicto: imo oēs tenent cōiter sicut qñ agit ad iteresse et in qdruplo inest simpli. l. z sec? sit in actōe furti. h. d. **N**o. q qñ ples pueniunt ex ali qua administratōe siue sint administratores publici siue priuati nō tenent ad pecuniā solūdā qlibet insolidū: sz inf oēs sufficit vna solutio vt h et. j. de publici. l. si multi. et ibi dixi. et ad. l. iul. pec. l. sacilegi. s. i. de iure fis. l. auferit. s. si. qd no. qz sepe accidit: qd intellige si pueniant actōe ex administratōe illa: sec? si pueniret tanq? qlibet nō tanq? administrator vt statim dicā. **O**p. s. de iur. om. iu. l. si qd id qd. s. si. cū. l. se. **S**o. h administratio mitigt delictū. vt tex. dicit et glo. et pbat in. l. allegat in pstrarijs. secus et. **A**d istud op. s. de his q no. inf. l. athletas. **S**ait ptoz: vbi l. z qz tenet cauponam et sub ptextu caupone teneat micipia qstuarā nō mitigt delictū. gl. nō sol. dic q ibi nō puenit rōne administratōis: sz vt qlibet tenet micipia qstuarā. **P**reterea ibi nō erat officii publici vtilitate et auctoritate. **O**p. j. de tu. et rōn. dñi. l. i. s. in tutela. **R**ñ. fateor q tutor pōt pueniri furti: et tūc nō pueniret vt tutor sz vt qlibet furti facit et tenet fm cōez nātū actōis furti: h puenit actōe de rōne distrabēda: et sic vt tutor. **O**p. q in duplo nō inest simpli. vt. l. si p fure. s. de p dī. fur. **S**l. inuoluit se: ista est vera q h puenit actōe de rōne distrabēda in q puenit vt tutor: et administratio mitigt delictū: ibi qñ agit actōe furti. **Q**uero an qdruplū vel duplū ad qd tenet tutor actōe furti deuoluat in administratione tutele: qñ tutor debuerit a se exigere. **S**lo. vidē tenere q sic: qd est verū: qz tūc debuit ex vna causa deuoluī in actōe ex administratōe: qñ ei? cui? bona administrant interest. vt. l. diuortio. s. de neg. ge. et. s. e. l. quotiēs. s. i. et. s. se. sz ista actio furti nō est mere penalis: nec pñet interesse pupilli. gl. tñ sic tenet. **S**eqtur x. nō solū. h est qnta ps in q iuriscō. format vñā dubitationē circa illā limitationē regule: q dicebat tūc piculū esse cōe qñ gesserūt omnes: sec? qñ vn? gessit ali? nō: et dubitat qliter qz intelligat gerere. **A**d qd rñdet mlti notabilr: siue qz gerat p se siue mādāt alii tutelā gerēdā siue cōmittat ptutori suo: et ab eo recipit satisfationē ip? se gerere vidē: nec pōt defendi tanq? nō gerēs. **S**eqtur x. in eo q nemo. **I**ta est sexta ps in q iuriscō. format vñā dubi. circa eandē limitationē q dicebat si vn? gessit et ali? nō pri? pueniendū esse gerentē. dubitat ergo qd si vnus gessit aliq? et alia neglexit: ali? oīo nō gessit an in nō gessis seruet ordo. **R**ñ. q nō nisi essent pñexa his q gesta sunt. **N**o. hñ istū casum et exēpla q ponunt in gl. **S**eqtur ver. qd aūt. **I**ta est septima ps in q iuriscō. format vñā dubitatōz. circa illā limitatōz regle q dicebat si tutores sunt solūdo tpe finite tutele piculū diuidit inf eos: sec? si defierint esse solūdo. **Q**uero qliter desinere esse solūdo itelligit: et qd et rñ? sio clara est multū. **N**o. tex. ibi nā apte pdigo et vbi vidē casus q l. z qz sit manifeste pdig? tñ valēt gesta p eni nisi interdica sibi administratio: qd plene examinaui in. l. is cui bōis. de x. obli. **N**o. tex. ibi vel cui? bōa venerūt. ex quo collige q qñ bōa alii cui? vendunt ad petitionē credito: is psumptio est

q. nō sit solutio. **C**o. p. j. de ma. cōne. l. i. s. si ma-
gistrat. **S**o. dicit gl. aliō in magistratibus q. excu-
sant si tutor quē dederūt erat ab initio solutio: ali-
ud in tutorib. q. ita demū excusant si erāt solutio
tpe. finite tutele. **D**y. dicit q. h. nō est verū qm magi-
strat. dedit tutorē et accepit satisfactōz: s. si satisfac-
tione nō accepit tūc nō excusat nisi solutio sit tēpe
finite tutele. vt. l. emili. **S**. e. **E**x p. dicit oibus appa-
ret solutio. q. p. p. p. in prin. l. si diligēter aduertat-
tur. **C**ultimo circa istā materiā est distinguendū
tū q. gl. alibi istā materiā tractauit. s. in. l. i. s. nunc
tractemus. de tu. et ra. dist. et istā. l. nō diligēter ad-
uertit: id ibi dicemus.

Tutor rex pōt tutor sibi licite retinere
si emptor p. cū nō soluit: et ipe tutor p. cū
de suo in utilitatē pupilli ouertit. h. d. et est singula-
ris et notabilis casus. inuit q. tenet ēptio facta se-
auctore. **C**ōtra. j. ti. i. l. pupill. **S**. itē ipe tutor. **S**. l. in-
uoluit se multū p. solutioe hui. **S**. j. tu. dic q. tutor
auctoritas fuit ab initio h. iuste interposita cū alte-
ri fuit facta veditio: vñ absq. noua auctoritate nō
soluēte ēptore potuit tutor sibi retinere palā et bo-
na fide. ar. s. e. l. nō existio. fa. j. d. le. iij. l. p. s. xv. **N**ō
enī vidē noua ēptio s. antiq. ēptōis in psonā tutor
trāslatio: et etiā s. gl. q. dicit q. h. emit palā et bona si
de ē. h. i. s. s. p. cedēs nior et nobilior ē et signa eā.

Cyrographis. Imputat tutori si ex
platis potuit p. uēire debitorēs et neglexit
h. d. In ter. cyrographis. s. publicis. **I**te ibi eos
debitorēs eosq. p. uēire. **I**te ibi priores. s. extra-
neos debitorēs eosq. p. uēire. **C**o. q. ex iustro
exēplato in inuētorio p. b. debitorē **C**ōtra h. op. C.
de edē. aut. si q. s. in aliq. **S**. l. dicit q. h. fuit factū au-
toritate iudicis itelligas et pte citata ad pfectōz
inuētorij. al. s. auctoritas iudicis ei nō p. iudicaret. vt
l. de vno q. j. de re. iu. et. s. de ado. l. nā ita diu. ita
tenet doc. in. d. aut. si q. s. in aliq. addit gl. q. d. tota
series istoz iustroz in inuētorio p. trineri. **I**stud est ve-
rū ad h. vt ex inuētorio possit p. b. nā si p. tula ef-
set exēplata nō faceret fidē. vt. s. de legi. l. in ciuile.
in ter. et in gl. et ex h. colligit practica q. si iustro q.
p. ducunt de verbo ad verbū inserunt in act: tūc fac-
tū ē p. p. etia si originale p. dat: vt h. et sic oportet
itelligi. l. iij. C. de fi. iustro. **S**. si partícula tūc exēpla-
re ē ēct. vt dicitur est. et h. verū q. tū ad h. vt ex in-
strumēto exēplato in inuētorio alij p. ueniant. q. tū
aut ad h. vt tutor possit administrare sufficiat si d. iustro
in inuētorio fiat mētio: sic in creditorib. d. j. de bo.
auc. in. pos. l. si. et dixi. in. l. tutor q. reptozi. in. p. n. s.
e. et tene mēti istā gl. **C**uero an sufficiat p. bare
iustro eē amissus casus. **D**ic vt in glo. **C**uero de
q. bus iustis loq. tur h. **R**. n. de public. in p. uat. aut
nō p. cederet: q. nō possit fieri cōparatio vt dicit gl.
Cuero ē glo. de q. culpa teneat tutor. **R**. n. de
lata h. casu nō de leni. vt. l. iij. C. arbi. tu. **I**te h. l. idu-
cit q. inuētorij tutor debeat fieri corā iudice. q. d. est
verū q. tū ad h. vt p. iudicet debitorib. vt dixi. q. tū
ad h. vt tutor possit administrare. dicitur dixi in. l. tutor
q. reptozi. s. e. in prin. **C**o. no. q. si amisi iustro
mentū possum petere debitorē cogi ad nouā p. mī-
sionē etiā faciendā. **I**te si repta imbreuiatura. i. iustro
mentū notarij nō extēsum. illd itelligit **R**. i. vocat
his quoz interest: q. solēntas q. requirē in p. titutōne
alicui rei requirē eadē in reintegratōe eiusdē. vt. C.
de nup. l. si vt p. p. nōis. fac i. aut. de tabellio. s. i. col.
iij. de h. p. **S**. uil. b. s. de adop. l. adoptio si iure facta
et gl. C. de discussio. l. iij. l. i. x. fac q. d. no. in aut. de her.

et fal. s. i. et ibi p. ia. de bel. et in **S**pe. de iustro. edi. s.
s. nunq. d. casu. et s. se. **C**o. s. aduertēdū est q. iustro
amisso q. n. ego peto a notario vt reficiat. mibi no-
uū iustro. q. n. ego peto a pte vt faciat mibi nouā pro-
missionē: q. nec originale nec pro collū inuenit: et de
hoc loq. tur hic. et de isto casu qualiter q. s. cogat dia-
xi plene in. l. si finita. s. elegat. de dam. ifec. et. j. de
lib. leg. l. iij. s. nūc de effectu.

Albo. **F**acta appellatōe p. dēte si appellans
succūbit off. iudicis appellatōis i sta-
tū pristinū reponunt. h. d. **C**o. no. q. si iudex p.
mus nō recipit appellatōz: an sit recipiēda vñ non
spectat ad offm iudicis appellatōis vt h. j. nūc no.
app. p. l. i. iij. rñ. **E**t iō iudex p. m. q. nō recipit debz
expmēre eā q. nō recipit. vt. j. de app. reci. l. scien-
dū. **C**o. no. q. scā p. dēte appellatōe renocāt
in pristinū statū p. offm iudicis appellatōis vt h. et
ita intelligit gl. **I**de no. in. l. furti. s. i. j. de his q. not.
infa. **E**t aduertēdū q. ista renocatio sit demū secu-
ta victoria in cā appellatōis vt h. ibi appellatōe in
iusta rē. **E**t aduerte q. renocant oia facta tā p. eū q.
appellauit vt h. si ipe succūbit: q. scā p. iudicē ē eū si
sua irritat. vt. l. ex cā. j. de app. **C**o. etiā q. eadē
rōne debet renocari alienata lite p. dēte p. titulū. ē
vt l. p. e. nūc ino. et p. l. si. C. de liti. **C**o. no. q. ei
a quo fund. auferē nō restituit p. cū. q. d. facit ad. q.
q. si p. inq. sitorē heretice prauitat. renocant aliena-
ta p. heretici nō d. restitui p. cū. de q. p. l. i. l. si. C.
ad. l. iul. maie. b. dixi. j. de his q. i. frau. cre. l. ex his rē.

Minegotiatione. **S**i tutor facit id
ut p. sumit in dubio noie pupilli faceret licet
nō expmāt. h. d. **C**o. p. s. e. l. tici. s. altero. **S**o.
gl. in l. i. modis. tu. dic q. h. est ppter pcedens man-
datū defuncti. vt dixi in. d. s. altero rē.

Ex duobus. **Q**uod tutor ab alio exigit nomi-
ne sortis vel usurarij q. tū ad euz
loco sortis habet. h. d.

Testamēto. **T**utores dati inutilit in testō nō
tenent de periculo an p. firmatio-
nē contingente. h. d. facit. s. e. l. impuberi. et. l. tutor
res q. post. s. curatores. et q. d. ibi dixi.

Pupillo. **T**utor teneat si relicti pupillo negli-
git a fratre ipi. petere. h. d. et est no-
tabilis. facit q. si p. relinqt dote filie q. possit sta-
tim eā petere nō expectato tpe nubili vel q. nubat
q. d. est verū indubitanē si relinqt simplr nō adicien-
do p. dote vt h. s. si relinqt p. dote q. ten. est iura le-
gitimā: idē q. statim pōt petere cū nō recipiat dila-
tione. vt. l. qm in priorib. C. de inof. test. s. in eo q.
esset ultra legitimā: tūc pōt esse p. tēto: q. videtur
istd legatū esse purū. vt. l. ticio. s. an nuptias. de cō-
di. et demō. et ibi dicā. tangit doc. in. l. sancim. C.
de nup. et ibi facit ad questionē q. si statutū dicit q.
filia femia nō succedat sed debeat dotari vtrū pos-
sit statim petere dotem. dic vt ibi.

Quesitū. **Q**uāti ad recipientē p. sorte habet
q. d. et ab initio p. v. furis dat. h. d.

Amhereditas. **F**actum q. d. tutor
bus pupilli teneat obseruare in seipso. h. d.
Co. p. q. officij suū erit sibi dānosus. s. l. si q. s. ex
signatorib. j. quē ad. test. ap. **D**icit gl. q. nō erit: q.
ad h. cogebat p. sentire maior p. t. certe istud est ve-
rū q. nō oēs s. l. duocati h. statuisent. vt. l. iuris gētium
s. hodie. s. de pac. s. h. l. inuit q. fuerit pactū factuz
singularit cū quolibet: nec d. cū maiori pte: vñ si nō
esset tutor nō cogere. dicitur est ergo q. offm suū
nō est sibi dānosus. nā si pupill. nō adiunz nō h. fct
B. B. iij

glo. h. de im-
breuiatura seq-
tur bart. in. l.
gall. s. idem
credendū. de
lib. et posthu.
et ibi dixi.

Co. ad
intellectū hu-
ius tex. aliq.
dixi post bar-
to. i. l. post d.
cum. in vlti.
col. de dona.
fm imo.

Cyrographis. **P**rogra-
phis exē-
plato. vide
materiā inuē-
torij et q. poss-
sint oppōi d.
inuētorij et
formā inuēta-
rij. in spec. de
instru. edi. s.
dicto de ipu-
gnatōe testi.
Co. facit
ret. fide. regi-
strū actor fa-
cit fide. adde-
bal. l. i. gesta.
de re iudi. et
bal. et ang. in
aut. si q. s. C.
de eden.

Debitorē
cogi. **C**asus
in q. possit co-
gere debitorē
rē vt d. nouo
faciat pmissi-
one: idē si in-
strumētū est
antiquū vel
uariati sunt
p. fines. s. cōm-
bal. in aut. si
quas ruinas
C. de sac. fan.
eccl. et adde-
bar. in. d. au-
tē. si q. s. ali-
q. fac. l. si q. s.
de fabri. l. xi.
Co. per guil.
adde q. d. no.
bar. in. l. here-
des palā. s. si
q. s. post. d. ter-
sta. et in. d. l.
adoption. de
adop. et istaz

fufcipe mentē ang. in ratōe fui. nā intētio ang. fuit ifta q iura in do-
natōe cā mortū quā fili? pōt facere reqrit volūtātē z nō auctoritatē
q volūtās pōt qñcūqz inuenire etiā poft actū. l. fi aut ples. de aq
plu. arc. et. l. fi. C. ad mace. cū fili? si ita est ergo apparet q h volun-
tas pñs nō habet iteruenire ad integrādā psonā filij: qz si hñt inter-
uenire ad ite

grādā perso-
nā filij reqre-
ret q inue-
niet in actu
ficut aucto-
ritas. d. l. obli-
gari. S. tutor
fequitur ergo
q dñ reqrita
et dñ interue-
nire ne fiat p
iudiciū patri
merito vbi nō
agit de pñu
dicio pñs nō
reqrit tal vo-
lūtās. vt pñs
in. l. filius. a.
in. l. fi. de do-
na. l. in ppo

fm vero iura bodierna pcedit eo casu quo pñ filio
nō succedit vel succedit cū alio: et sic donatio pōt si
bi esse vtilis. Et aduerte diligēter ex hac gl. q ad b
vt fili? pōt donare cā mortū nō reqrit pñs aucto-
ritas sz sufficit pñs pñs vñ pñs. vt. l. t. is. S.
i. de dona. cā mortū. l. filius. a. et. et tñ tenet gl. q pñ
nō pōt pñtare illū pñs ad sui cōmodū: qd nō. ad
multa. Sūt enī p italia statuta q mīores et mulier
res nō pñt pñtare sine pñs aliquoz pñsanguineo-
rū quē pñsum qñ pñtare nō pōt qñ de acqredo si
bi directo tractat vt b. **Q**uerit gl. an pñ acqren-
do pōt auctore filio volēti donare cā mortis
fratri suo in pñte exñti. **R**ñ. gl. q sic quo ad pñte
tatē nō quo ad vñfructū: qd plz. **Q**uid aut fiet
de vñfructu. dixi. S. nō. hñc gl. sz si sufficeret dona-
tio cā mortis in testō tñc nō reqrit nec pecunia nec
stipulatio vñ pactū vel pollicitatio sicut nec in cete-
ris q in testō agunt. vñ nō. dixi in. l. i. de dona. cau.
mor. et. l. i. j. e. et tñc pcederet determinatio gl. in fi.

tus renūciat illi facultati pñtādī pñsuz si bi dare a statuto: qd qui
dē facere pōt. l. si qñ in pñsribēdo. C. de pac. l. pactū in heredē. e. ti.
h pacto pōt marit? ita iñstitui. l. si pñ. de ma. vñdī. z. l. qdā cū filiū. de
ver. ob. nec ob. l. ista. z. d. l. i. S. fuit qñtū. qz dicta iura loquūt qñ pre-
stat auctoritas ad integrādā psonā. nō aut t in. q. pñdicta ita pñstaba-

Tutor si inuitus. **N**ō valet auctoritas in-
terposita a tutore inuito?
nec pñtia corpīs cū ignorātia. h. d. **N**o. posse ef-
se pñtia sine pñsuz: et sic facit q lz testis dicat q fu-
it pñs q nō sufficit nisi dicat q vidit z auduit. **A**d
idē. j. e. l. nō multū. et. C. de er. aduo. l. i. et p **P**o. an.
eē de testi. c. pñtia. **C**ōtrariū puto q sufficiat. ē. tex.
in. l. testis. C. de testi. vbi sufficit q testis dicat nñe-
ratū est sub ei? pñtia qd apparet: qz ipe nō pōt
dicere se pñte nisi itellerisset. facit. S. de arb. l. diē. p
ferre. S. si corā ticio. de vñ. sig. l. corā. sec? esset si testis
dicat aliū fore pñte: qz nō seqtur ergo itelligētes
qz pōt esse vñ? separat? ab alio: ita loqtur h cū si.
Sz qñ. l. vel hō iubet aliqd fieri eo pñte semp itelli-
gīt et eo itelligēte. vt. d. S. si corā ticio. et. d. l. coram
Ite h. l. a dñio sensu facit q pñtia tutoris tacēt?
z itelligēt? iducat auctoritatē. vñdī. ibi occupat?
tacuisset. S. si nō fuit occupat? lz nō loqtur sufficē fm
ia. de are. qd nō plz: vt dicā. j. e. l. iij. et ibi vide.

tur sz solū in
fauore maris-
ti. **S**ali. etiā
in pñlle. l. i. C.
vñ vir. videt
trāhre cū illa
opī. q maris-
tus possit cō-
sentire: qz cō-
sensus a sta-
tuto reqrit?
est reqritus
in fauore ei?
igīt nō dz in
ei? odiū z. l. i.
qd fauore. C.
d legi. addo
tñ q de dire-
cto tenuit S
ang. bar. h in
fi. pñ. dñ dñc

H ē argu. p statuto q nō valeat dñ? p mulierē zc. et cū hac opī. bar. h
posita p cordat pau. de ca. i. d. l. sensu. idē tenuit ang. q est sibi dñus
in. S. iconom? in aut. de ali. z emphi. coll. viij. hñc pñte vidē se q ro. in
d. l. i. C. vñ vir z vxor. tenēs simplr dñ bal. p hac. l. i. de auc. tu. z qz cō-
sensus reqrit ad integrādā psonā mulier? pñt imbecillitatē. l. iij. S. dñ
ba. ff. ad velley. alia opī. tñ etiā h imo. p. l. i. z. iij. ff. ad velle. qz pñsumit
q statuti reqrit pñsuz ad integrādā psonā earū eo qz. l. pñsumit i
eis imbecillitatē. et h dñc in dñtu. in actu dño vñtē volūtatis dñc
se dubitare: qz nō resultat pñdiciū etiā si iñstituit dictos pñsanguī-
neos. qz tale testm est renocabile. l. si mibi z tibi. S. in legat. de le. i.
dico q de statuto rudertino qd pñt an si mulier testet z iñstituat zc
nō omitto q abbas tetigit hñc articulū in. c. cū i veteri. de elec. vbi
dubitat. statuto cauet q mulier nō possit pñtare sine pñsuz duozū
ppinquozi pñsuz vñ? q dñt: z ali? q nō dñt nō pñsuz vñtē vale-
at z decidit ipe q sic p id qd nō. gl. in. d. c. cū in veteri. in dñt addu-
cit tex. in. d. c. iij. et mñdet vt. S. mñdī. **D**ico q si bñ sentio casus hui-
us vñtini articuli pñdet ab hac pñsideratōe videlz an h statuti fuer-
rit itroductū ad fauore ppinquozi an ad integrādā psonā mulier?
si ad fauore expeditū est p ea q. S. dixi in pño articulo. si ad integrā-
dā psonā mulier? tñc p. l. nñaz. et. p. l. i. S. fuit qñtū. bar. in. l. trāfact.
de trāfac. dñc q qñ statuti reqrit pñsuz ppinquozi vidē istd in-
ducere in cōmodū ppinquozi. itelligas. l. pñmozi. ita bal. in. l. fi. p
illū tex. C. de ver. sig. et seqē ibi saly. in. l. i. C. vñ vir z vx. z in. l. fi. C. de
testa. mili. z pe. de anch. in repe. c. canonū statuta. S. qro vltē? in
dñ. pñsanguinei. de pñtū. z ang. in pñ. clvij. tñ hñs nō obstatib? dico
q in casu pñdicto statuti vidē reqrere pñsuz ad integrādā psonā
mulier? qd firmat in terminis. bal. l. i. l. iij. C. de adop. et istud idē vult
bar. recte intēti in. d. l. trāfac. lz nñc cū allegauerim in dñt qd i ver-
ritate nō facit. vñ pñcludo de iure veri? q statuti ad integrādā psonā
nā mulieris emanauit nō ad fauore q si ita ē nō valebit dñ? nec iñsti-
tutio. z ita teneo in hñs duob? articul. z ad materiā vide sol. an. in
spe. de iñstru. edī. S. porro. in addī. i. q. petr? ibi enī nō examiat pñe
has duas. q. sz examiat vñā. q. quā pñt h glo. videlz vñtē vñ? fili-
us possit donari pñtati **S**enet gl. **E**t fac etiā ista glo. ad id
qd voluit bar. in rub. ff. de ver. sig. vñdī. in. q. de donatōe pñtātini
mñdet ad. l. legatū. de offi. pñ. **T**utor si inuitus. a tutore inuito
hoc verū nisi sit cōpulsus a iudice. vt no. bal. l. i. l. fi. S. i. de bo. que li.
Nō sufficiat. bal. in. l. iij. S. volūtate. S. fo. ma. p gl. ibi in dñ. sz si ab-
sens dicebat ex illa gl. colligi q si testis depñt mutū fuisse factū
et interrogat? de cā sciētiē dñc: qz sui pñs si nō dñc q vidit nō pñ-
bat dñt cōiter tenet. vt p spec. de teste. S. i. dñc q iñsuz. z bar. et
alij h. et bar. in suo tractatu de teste. et bal. in. l. si nō spālī. in pñn. C.
de testa. z in. l. i. ad fi. C. de secū. tab. et bal. z ang. in. l. heredes palā

sito nō nō est in pñsideratōe volūtās pñs. h casu qz offēdit lex. z sic
ad ang. rōnē nō vidē sufficēnt rñsuz. p quo bñ faciūt q nō. bar. z alij
in. d. S. necessitatis. et vt. j. pñcludā verior vidē opī. ang. ro. in. d. S. fuit
questiū. se remittit ad dicta p se in. l. iij. in pñn. de dōa. et ibi tenet opī.
bar. p. c. l. ij. de re. ecc. nō alie. quā allegat etiā h imo. sz ad illū tex. i. de
pñt rñderi q ibi ille pñsuz pñtādus p pñm in dñtu celebrādo ab
ecclesia nō fuit reqrit? pñcipalr ad cōmodū ipi? epī. sz ad cōmodū ec-
clesie cui? capitulū vel rector dñebat: et sic ad integrādā psonā rector?
vel capli. nos aut loqmur in pñsuz pñtādō in fauore ipi? pñs: nō au-
tē ad integrādā psonā ipi? filij vt dixi. nō ob. rñsio quā dedit imol.
in. d. S. fuit qñtū. ad. d. S. sinat. ad trebel. qz aliqd est collegiū: z aliqd sin-
gularis psona de collegio. l. in tñi. S. vñuersitat. de rez. diu. l. sed si
hac. S. q manumittit. de in ius vo. vñ qñs in illo. S. si singular? psona
na pñsideret collegio q ad pñocationē vñuersitatis faciēdam vñ quo
ad h vt esset pñm? in ordīe. i. l. i. de albo scribē. cū ibi nō. p. bart. g. ibi
ipi? vt singular? psona de collegio reqrit pñsuz. nō aut ibi reqrit
pñsuz ad integrādā psonā collegij. sec? vbi reqrere auctoritas ad
integrādā psonā collegij: vt in epō. vt in. d. c. iij. sz ad illā cle. pñt rñderi
vt. S. quā rñsionē etiā dedit abb. in. c. cū in veteri. de elec. cui? dñba. j.
referā. adde q vñtra scripta h p doc. bar. l. i. l. i. frā a fratre. de pñdī. ide.
tenuit in vñtia. q. opī. gl. in hac. l. i. de auc. tu. et sic dñ ang. eandē opī. re-
net bal. in. l. bonoz. in. vñ. col. C. q admitt. et. l. i. vñxoz. i. i. col. C. de cō-
di. i. l. i. et imo. in. l. i. in edib? S. q si fili? j. de dōa. et etiā bal. in. l. i. furio-
sus. C. de imp. ibi pñt vñtū sing. verbū et remediū ad validādū dona-
tione cā mortū quā veller fili? facere pñi. nā dñc ipe q lz dñc donatio
nō valeat vt i gl. h tñ remediū est q adhibeat auctoritas seu decre-
tū iudic. **E**t adde q cū opī. ang. tñ pe. de bellaprica h: vt refert bal.
in. d. l. bonoz. C. q admitt. mouebat p. p. d. l. i. C. de ipo. lu. de. z palia
qdā min? vñgetia q refert bal. i. d. l. bonoz. hac opī. etiā seqtur cy.
in. l. sensu. in. p. e. q. C. q te. fa. pos. allegat. l. cū ipe. cū ibi nō. de pñbē. em.
C. idē etiā tenuit fulgo. in. d. l. sensu. et ibidē etiā pau. de cast. in. d. l. se-
nñ referēs se idē alias pñsulisse cū pñb? doc. pñsuis. idē ang. in cō-
f. cl. xviij. in. c. i. filia resultauit pñt zc. idē tñ pau. de ca. in. l. fili? q i po-
testate. de testi. idē ia. de are. h vñno casu. videlz qñ pñ generalē dedit?
set iniam donādi cā mortū nō specificato q dñare posset pñi. nā tunc
cā mortis ipi patri. qz tñc pcedit gl. h posita. **I**stud tñ qd dñc ita. d
are. z cy. pñdet ab alia. q. videlz vñtū possit dari gñalis ptās a patre
filio donādi cā mortū: vñ testādī ad pñas cās vñtū act? de q. q. tan-
git bal. in. l. i. C. de sac. san. ec. ad pñe dicta etiā vide bal. et saly. in. l. i. C.
vñ vir z vx. vbi ponit. q. quā ponit ang. in. d. l. i. S. fuit qñtū. statuto
cauet q mulier nō possit testari sine pñsuz mariti qd si vult testari z
iñstituire maritū. qd iñt. dñc bal. se dubitare. finalr dñc q si marit

j. de test. et bal. in l. testis. p. illi ter. C. de testi. ibi in ver. psto. r. p. alias rones de qbus in dictis locis. idē in d. in. c. puenit. de testi. cogē. idē tenuit ang. in. s. si qd igit. p. illi ter. in d. sub sui pntia. de testi. r. in mol. et abb. in. d. c. puenit. de testi. cog. q. uis ibi ter. teneat dñi in statib? et vidētib? s. d. intelligi fm distinctionē bar. aut de sui pntia r. c. idē bal. in. l. diez pferre. s. cor. ra. de arbi. et vide bal. i. l. ij. s. voluntate sol. ma. r. bal. in. l. testis. C. s. testi. vbi te net pstrariū s. imo. in. d. l. ij. s. i. tenet cū bart. p. ea que h. dicuntur. add. imo. in. d. l. hdes palā. q. cum bar. p. cordat adde qd no. bar. r. bal. p. glo. in. l. i. C. de erro. ad no. et latius per bar. i. tra. ctatu de test. in. ij. carta. et bal. in. c. i. de pstrouer. inf. do. et vafal. de inuesti. te. net s. bar. h.

Nam. e. tacens.

An in pstan da auctorita te reqrat q tutor loquat adde tñ bal. in. l. si patru? C. cōia vtrius qz iudi. vbi omnino vide et an in pstan da auctorita te reqrantur verba. vñ q habes post bal. in. l. si. s. necessitatis. de bo. que lū be. et de ver. bo. consenti. re vide oīno bal. in. aut. b. ius pōrectū C. de sac. san. eccle. vbi q. rīt an colle. giati possint bonis cōsen tire in aliena tōne rei eccle sie. vide bal. in. l. si volun. C. ad velley.

Quam. e. tacens.

An in pstan da auctorita te reqrat q tutor loquat adde tñ bal. in. l. si patru? C. cōia vtrius qz iudi. vbi omnino vide et an in pstan da auctorita te reqrantur verba. vñ q habes post bal. in. l. si. s. necessitatis. de bo. que lū be. et de ver. bo. consenti. re vide oīno bal. in. aut. b. ius pōrectū C. de sac. san. eccle. vbi q. rīt an colle. giati possint bonis cōsen tire in aliena tōne rei eccle sie. vide bal. in. l. si volun. C. ad velley.

Quam. e. tacens.

An in pstan da auctorita te reqrat q tutor loquat adde tñ bal. in. l. si patru? C. cōia vtrius qz iudi. vbi omnino vide et an in pstan da auctorita te reqrantur verba. vñ q habes post bal. in. l. si. s. necessitatis. de bo. que lū be. et de ver. bo. consenti. re vide oīno bal. in. aut. b. ius pōrectū C. de sac. san. eccle. vbi q. rīt an colle. giati possint bonis cōsen tire in aliena tōne rei eccle sie. vide bal. in. l. si volun. C. ad velley.

Quam. e. tacens.

An in pstan da auctorita te reqrat q tutor loquat adde tñ bal. in. l. si patru? C. cōia vtrius qz iudi. vbi omnino vide et an in pstan da auctorita te reqrantur verba. vñ q habes post bal. in. l. si. s. necessitatis. de bo. que lū be. et de ver. bo. consenti. re vide oīno bal. in. aut. b. ius pōrectū C. de sac. san. eccle. vbi q. rīt an colle. giati possint bonis cōsen tire in aliena tōne rei eccle sie. vide bal. in. l. si volun. C. ad velley.

Quam. e. tacens.

An in pstan da auctorita te reqrat q tutor loquat adde tñ bal. in. l. si patru? C. cōia vtrius qz iudi. vbi omnino vide et an in pstan da auctorita te reqrantur verba. vñ q habes post bal. in. l. si. s. necessitatis. de bo. que lū be. et de ver. bo. consenti. re vide oīno bal. in. aut. b. ius pōrectū C. de sac. san. eccle. vbi q. rīt an colle. giati possint bonis cōsen tire in aliena tōne rei eccle sie. vide bal. in. l. si volun. C. ad velley.

Quam. e. tacens.

An in pstan da auctorita te reqrat q tutor loquat adde tñ bal. in. l. si patru? C. cōia vtrius qz iudi. vbi omnino vide et an in pstan da auctorita te reqrantur verba. vñ q habes post bal. in. l. si. s. necessitatis. de bo. que lū be. et de ver. bo. consenti. re vide oīno bal. in. aut. b. ius pōrectū C. de sac. san. eccle. vbi q. rīt an colle. giati possint bonis cōsen tire in aliena tōne rei eccle sie. vide bal. in. l. si volun. C. ad velley.

Quam. e. tacens.

An in pstan da auctorita te reqrat q tutor loquat adde tñ bal. in. l. si patru? C. cōia vtrius qz iudi. vbi omnino vide et an in pstan da auctorita te reqrantur verba. vñ q habes post bal. in. l. si. s. necessitatis. de bo. que lū be. et de ver. bo. consenti. re vide oīno bal. in. aut. b. ius pōrectū C. de sac. san. eccle. vbi q. rīt an colle. giati possint bonis cōsen tire in aliena tōne rei eccle sie. vide bal. in. l. si volun. C. ad velley.

Quam. e. tacens.

An in pstan da auctorita te reqrat q tutor loquat adde tñ bal. in. l. si patru? C. cōia vtrius qz iudi. vbi omnino vide et an in pstan da auctorita te reqrantur verba. vñ q habes post bal. in. l. si. s. necessitatis. de bo. que lū be. et de ver. bo. consenti. re vide oīno bal. in. aut. b. ius pōrectū C. de sac. san. eccle. vbi q. rīt an colle. giati possint bonis cōsen tire in aliena tōne rei eccle sie. vide bal. in. l. si volun. C. ad velley.

Quam. e. tacens.

An in pstan da auctorita te reqrat q tutor loquat adde tñ bal. in. l. si patru? C. cōia vtrius qz iudi. vbi omnino vide et an in pstan da auctorita te reqrantur verba. vñ q habes post bal. in. l. si. s. necessitatis. de bo. que lū be. et de ver. bo. consenti. re vide oīno bal. in. aut. b. ius pōrectū C. de sac. san. eccle. vbi q. rīt an colle. giati possint bonis cōsen tire in aliena tōne rei eccle sie. vide bal. in. l. si volun. C. ad velley.

Quam. e. tacens.

An in pstan da auctorita te reqrat q tutor loquat adde tñ bal. in. l. si patru? C. cōia vtrius qz iudi. vbi omnino vide et an in pstan da auctorita te reqrantur verba. vñ q habes post bal. in. l. si. s. necessitatis. de bo. que lū be. et de ver. bo. consenti. re vide oīno bal. in. aut. b. ius pōrectū C. de sac. san. eccle. vbi q. rīt an colle. giati possint bonis cōsen tire in aliena tōne rei eccle sie. vide bal. in. l. si volun. C. ad velley.

Quam. e. tacens.

An in pstan da auctorita te reqrat q tutor loquat adde tñ bal. in. l. si patru? C. cōia vtrius qz iudi. vbi omnino vide et an in pstan da auctorita te reqrantur verba. vñ q habes post bal. in. l. si. s. necessitatis. de bo. que lū be. et de ver. bo. consenti. re vide oīno bal. in. aut. b. ius pōrectū C. de sac. san. eccle. vbi q. rīt an colle. giati possint bonis cōsen tire in aliena tōne rei eccle sie. vide bal. in. l. si volun. C. ad velley.

Quam. e. tacens.

An in pstan da auctorita te reqrat q tutor loquat adde tñ bal. in. l. si patru? C. cōia vtrius qz iudi. vbi omnino vide et an in pstan da auctorita te reqrantur verba. vñ q habes post bal. in. l. si. s. necessitatis. de bo. que lū be. et de ver. bo. consenti. re vide oīno bal. in. aut. b. ius pōrectū C. de sac. san. eccle. vbi q. rīt an colle. giati possint bonis cōsen tire in aliena tōne rei eccle sie. vide bal. in. l. si volun. C. ad velley.

Quam. e. tacens.

An in pstan da auctorita te reqrat q tutor loquat adde tñ bal. in. l. si patru? C. cōia vtrius qz iudi. vbi omnino vide et an in pstan da auctorita te reqrantur verba. vñ q habes post bal. in. l. si. s. necessitatis. de bo. que lū be. et de ver. bo. consenti. re vide oīno bal. in. aut. b. ius pōrectū C. de sac. san. eccle. vbi q. rīt an colle. giati possint bonis cōsen tire in aliena tōne rei eccle sie. vide bal. in. l. si volun. C. ad velley.

Quam. e. tacens.

An in pstan da auctorita te reqrat q tutor loquat adde tñ bal. in. l. si patru? C. cōia vtrius qz iudi. vbi omnino vide et an in pstan da auctorita te reqrantur verba. vñ q habes post bal. in. l. si. s. necessitatis. de bo. que lū be. et de ver. bo. consenti. re vide oīno bal. in. aut. b. ius pōrectū C. de sac. san. eccle. vbi q. rīt an colle. giati possint bonis cōsen tire in aliena tōne rei eccle sie. vide bal. in. l. si volun. C. ad velley.

Quam. e. tacens.

An in pstan da auctorita te reqrat q tutor loquat adde tñ bal. in. l. si patru? C. cōia vtrius qz iudi. vbi omnino vide et an in pstan da auctorita te reqrantur verba. vñ q habes post bal. in. l. si. s. necessitatis. de bo. que lū be. et de ver. bo. consenti. re vide oīno bal. in. aut. b. ius pōrectū C. de sac. san. eccle. vbi q. rīt an colle. giati possint bonis cōsen tire in aliena tōne rei eccle sie. vide bal. in. l. si volun. C. ad velley.

Quam. e. tacens.

An in pstan da auctorita te reqrat q tutor loquat adde tñ bal. in. l. si patru? C. cōia vtrius qz iudi. vbi omnino vide et an in pstan da auctorita te reqrantur verba. vñ q habes post bal. in. l. si. s. necessitatis. de bo. que lū be. et de ver. bo. consenti. re vide oīno bal. in. aut. b. ius pōrectū C. de sac. san. eccle. vbi q. rīt an colle. giati possint bonis cōsen tire in aliena tōne rei eccle sie. vide bal. in. l. si volun. C. ad velley.

Quam. e. tacens.

An in pstan da auctorita te reqrat q tutor loquat adde tñ bal. in. l. si patru? C. cōia vtrius qz iudi. vbi omnino vide et an in pstan da auctorita te reqrantur verba. vñ q habes post bal. in. l. si. s. necessitatis. de bo. que lū be. et de ver. bo. consenti. re vide oīno bal. in. aut. b. ius pōrectū C. de sac. san. eccle. vbi q. rīt an colle. giati possint bonis cōsen tire in aliena tōne rei eccle sie. vide bal. in. l. si volun. C. ad velley.

Quam. e. tacens.

An in pstan da auctorita te reqrat q tutor loquat adde tñ bal. in. l. si patru? C. cōia vtrius qz iudi. vbi omnino vide et an in pstan da auctorita te reqrantur verba. vñ q habes post bal. in. l. si. s. necessitatis. de bo. que lū be. et de ver. bo. consenti. re vide oīno bal. in. aut. b. ius pōrectū C. de sac. san. eccle. vbi q. rīt an colle. giati possint bonis cōsen tire in aliena tōne rei eccle sie. vide bal. in. l. si volun. C. ad velley.

Quam. e. tacens.

An in pstan da auctorita te reqrat q tutor loquat adde tñ bal. in. l. si patru? C. cōia vtrius qz iudi. vbi omnino vide et an in pstan da auctorita te reqrantur verba. vñ q habes post bal. in. l. si. s. necessitatis. de bo. que lū be. et de ver. bo. consenti. re vide oīno bal. in. aut. b. ius pōrectū C. de sac. san. eccle. vbi q. rīt an colle. giati possint bonis cōsen tire in aliena tōne rei eccle sie. vide bal. in. l. si volun. C. ad velley.

et ibi scripsi.

Et si pluribus. vt iacet. Et no. hanc glo. q. ista diuersa sunt alle que deponi et administrationē ei auferri: quā singulariter alle gat bal. in. c. i. de eo qui ar. bel. depo. et in. l. si tutor. C. in qui. cau. in integ. resti.

toris nō obligat s. alii sibi obligat. h. d. **Q**ue ro si pupill? agat ptra eū q. secū pstraxit: an illi per mittat agere ptra eū. **R**ñ. nō: s. retentiones h. nisi pupill? dñi i. plear ex pte sua. ita nō. in fili in. l. i. cau se. in prin. et. l. ij. s. de mīno. **E**t aduerte diligen ter q. istud h. loci qñ dñi i. ab initio dñi. sec? si p? cōtracti facti de eo dissoluēdo agere: q. tñc nō intelligit liberari pupill? si aduersari? nō liberatur vt. l. si id qd. s. si. de rescin. ven. p. rōne cogitabitis.

Item p se tutor d. esse diuersitas. vt. s. de rerū permu. l. i. b. facit ad. q. si notari? facit pcuratorē: et scribit in fīm manu suar. et adicit qd. p mittit sibi ip si notario stipulati r recipiēti nōie eoz. quoz i. est de rato r de iudicato soluēdo et filia q. nō valeat: cū inf. p mittentē et eū cū p mittit debet esse diuer sitas: qd. plene dixi in. l. ij. de stip. ser. **E**t mo. q. eo ipso q. qd. emit p interpositā psonā psumit fraus nisi h. fecerit palā r bona fide vt. tex. dicit. **E**t l. i. mo. p. declara. pntis. s. distingue qñ tutor emit? r pupilli sui aut p se aut p alii. **S**i p se aut aucto rita te cōtutoris sui: aut auctoritate sua: aut a tertio vē dente vtputa creditore. **P**riō casu aut emit bōa fi de r valet ēptio? vt. h. sec? si mala fide: puta p cior vi lioz: r tñc nō valet vt. h. facit. C. de v. p. l. i. et qd. ibi nō. et de iur. fil. l. ij. l. x. et qd. ibi nō. aut emit au ctoritate sua: r tñc aut emit r iā alij legitie veditā cū ipe p cū nollet soluere r valet ēptio. vt. s. tit. i. l. tutor rerū. **A**ut nemini fuerat veditā: r tñc aut emit palā et bona fide: r tñc valet fm opi. **I**o. et gl. ar. s. ti. i. l. nō existimo. et nō. in. d. l. tutor rerū. nō. etiā. C. de dñen. em. l. cū ipsa res. et. s. de dñen. em. l. i. ēptio ne. s. si. et poterit h. casu sibi ipi auctorari. **A**ut emit clā et tacite et nō valet: vt. h. in prin. **S**i vero emit p alii r tñc aut p psonā suo iuri subiectā r nō valet p inde ac si ipemet emeret. vt. h. s. in fi. **A**ut nō erat suo iuri subiecta: r tñc si apparebat q. ipe emebat licz nomē alteri? faceret in instrumēto ascribi: r va let emptio vt. h. in ver. sane. **S**i vero h. nō appare bat nō valet. eo eni ipso q. p interpositā psonā emit fraus psumitur. vt. h. in ver. s. r si p interpositā. fa cit. j. de acq. here. l. i. s. qui bonis. r. C. de natu. l. i. l. ij. in fi. r b. etā intelligo si emat a pstratore vendē te vt. dicit. tex. si vero emeret vēdente creditore va let si bona fide fiat: secus si mala vt. h. in ver. sed r si creditore. q. mala fides psumit ex modicitate precij vel ex interpositōe psonē. vt. s. dixi. r p dicta intelli gas in tutore cui est decreta administratio: al s. pōt emere vt. extrane? vt. j. l. pri.

Tutores nō pnt administra re nisi eis administratio decer natur: r tñc pnt emere vt. extranei. h. d.

Quod dicimus. vt. s. e. l. in prin.

Si duo dñi pstitutos duozū reoz. h. d. **Q**ue ro an semp sufficiat vni? auctoritas. **R**ñ. q. sic. vt. s. e. l. r. l. si plib? nisi esset expse dicti q. nō posset vn? sine altero. vt. l. i. c. i. s. ti. i. **Q**uero qñ vnus est p sēns r tacēs r alter auctorat an videat r alter auctorare. **T**ex. hic vidē dicere q. nō. **I**n pstrariū fa cit. j. e. l. inf. pupillos. **G**lo. dicit q. h. expmebat q. vn? tutor tñi auctorabat r vn? tutor ignorabat de

Item p se tutor d. esse diuersitas. vt. s. de rerū permu. l. i. b. facit ad. q. si notari? facit pcuratorē: et scribit in fīm manu suar. et adicit qd. p mittit sibi ip si notario stipulati r recipiēti nōie eoz. quoz i. est de rato r de iudicato soluēdo et filia q. nō valeat: cū inf. p mittentē et eū cū p mittit debet esse diuer sitas: qd. plene dixi in. l. ij. de stip. ser. **E**t mo. q. eo ipso q. qd. emit p interpositā psonā psumit fraus nisi h. fecerit palā r bona fide vt. tex. dicit. **E**t l. i. mo. p. declara. pntis. s. distingue qñ tutor emit? r pupilli sui aut p se aut p alii. **S**i p se aut aucto rita te cōtutoris sui: aut auctoritate sua: aut a tertio vē dente vtputa creditore. **P**riō casu aut emit bōa fi de r valet ēptio? vt. h. sec? si mala fide: puta p cior vi lioz: r tñc nō valet vt. h. facit. C. de v. p. l. i. et qd. ibi nō. et de iur. fil. l. ij. l. x. et qd. ibi nō. aut emit au ctoritate sua: r tñc aut emit r iā alij legitie veditā cū ipe p cū nollet soluere r valet ēptio. vt. s. tit. i. l. tutor rerū. **A**ut nemini fuerat veditā: r tñc aut emit palā et bona fide: r tñc valet fm opi. **I**o. et gl. ar. s. ti. i. l. nō existimo. et nō. in. d. l. tutor rerū. nō. etiā. C. de dñen. em. l. cū ipsa res. et. s. de dñen. em. l. i. ēptio ne. s. si. et poterit h. casu sibi ipi auctorari. **A**ut emit clā et tacite et nō valet: vt. h. in prin. **S**i vero emit p alii r tñc aut p psonā suo iuri subiectā r nō valet p inde ac si ipemet emeret. vt. h. s. in fi. **A**ut nō erat suo iuri subiecta: r tñc si apparebat q. ipe emebat licz nomē alteri? faceret in instrumēto ascribi: r va let emptio vt. h. in ver. sane. **S**i vero h. nō appare bat nō valet. eo eni ipso q. p interpositā psonā emit fraus psumitur. vt. h. in ver. s. r si p interpositā. fa cit. j. de acq. here. l. i. s. qui bonis. r. C. de natu. l. i. l. ij. in fi. r b. etā intelligo si emat a pstratore vendē te vt. dicit. tex. si vero emeret vēdente creditore va let si bona fide fiat: secus si mala vt. h. in ver. sed r si creditore. q. mala fides psumit ex modicitate precij vel ex interpositōe psonē. vt. s. dixi. r p dicta intelli gas in tutore cui est decreta administratio: al s. pōt emere vt. extrane? vt. j. l. pri.

Tutores nō pnt administra re nisi eis administratio decer natur: r tñc pnt emere vt. extranei. h. d.

Quod dicimus. vt. s. e. l. in prin.

Si duo dñi pstitutos duozū reoz. h. d. **Q**ue ro an semp sufficiat vni? auctoritas. **R**ñ. q. sic. vt. s. e. l. r. l. si plib? nisi esset expse dicti q. nō posset vn? sine altero. vt. l. i. c. i. s. ti. i. **Q**uero qñ vnus est p sēns r tacēs r alter auctorat an videat r alter auctorare. **T**ex. hic vidē dicere q. nō. **I**n pstrariū fa cit. j. e. l. inf. pupillos. **G**lo. dicit q. h. expmebat q. vn? tutor tñi auctorabat r vn? tutor ignorabat de

Tutores nō pnt administra re nisi eis administratio decer natur: r tñc pnt emere vt. extranei. h. d.

Quod dicimus. vt. s. e. l. in prin.

Si duo dñi pstitutos duozū reoz. h. d. **Q**ue ro an semp sufficiat vni? auctoritas. **R**ñ. q. sic. vt. s. e. l. r. l. si plib? nisi esset expse dicti q. nō posset vn? sine altero. vt. l. i. c. i. s. ti. i. **Q**uero qñ vnus est p sēns r tacēs r alter auctorat an videat r alter auctorare. **T**ex. hic vidē dicere q. nō. **I**n pstrariū fa cit. j. e. l. inf. pupillos. **G**lo. dicit q. h. expmebat q. vn? tutor tñi auctorabat r vn? tutor ignorabat de

Tutores nō pnt administra re nisi eis administratio decer natur: r tñc pnt emere vt. extranei. h. d.

Quod dicimus. vt. s. e. l. in prin.

Si duo dñi pstitutos duozū reoz. h. d. **Q**ue ro an semp sufficiat vni? auctoritas. **R**ñ. q. sic. vt. s. e. l. r. l. si plib? nisi esset expse dicti q. nō posset vn? sine altero. vt. l. i. c. i. s. ti. i. **Q**uero qñ vnus est p sēns r tacēs r alter auctorat an videat r alter auctorare. **T**ex. hic vidē dicere q. nō. **I**n pstrariū fa cit. j. e. l. inf. pupillos. **G**lo. dicit q. h. expmebat q. vn? tutor tñi auctorabat r vn? tutor ignorabat de

Tutores nō pnt administra re nisi eis administratio decer natur: r tñc pnt emere vt. extranei. h. d.

Quod dicimus. vt. s. e. l. in prin.

Si duo dñi pstitutos duozū reoz. h. d. **Q**ue ro an semp sufficiat vni? auctoritas. **R**ñ. q. sic. vt. s. e. l. r. l. si plib? nisi esset expse dicti q. nō posset vn? sine altero. vt. l. i. c. i. s. ti. i. **Q**uero qñ vnus est p sēns r tacēs r alter auctorat an videat r alter auctorare. **T**ex. hic vidē dicere q. nō. **I**n pstrariū fa cit. j. e. l. inf. pupillos. **G**lo. dicit q. h. expmebat q. vn? tutor tñi auctorabat r vn? tutor ignorabat de

Tutores nō pnt administra re nisi eis administratio decer natur: r tñc pnt emere vt. extranei. h. d.

Quod dicimus. vt. s. e. l. in prin.

Si duo dñi pstitutos duozū reoz. h. d. **Q**ue ro an semp sufficiat vni? auctoritas. **R**ñ. q. sic. vt. s. e. l. r. l. si plib? nisi esset expse dicti q. nō posset vn? sine altero. vt. l. i. c. i. s. ti. i. **Q**uero qñ vnus est p sēns r tacēs r alter auctorat an videat r alter auctorare. **T**ex. hic vidē dicere q. nō. **I**n pstrariū fa cit. j. e. l. inf. pupillos. **G**lo. dicit q. h. expmebat q. vn? tutor tñi auctorabat r vn? tutor ignorabat de

Tutores nō pnt administra re nisi eis administratio decer natur: r tñc pnt emere vt. extranei. h. d.

Quod dicimus. vt. s. e. l. in prin.

Si duo dñi pstitutos duozū reoz. h. d. **Q**ue ro an semp sufficiat vni? auctoritas. **R**ñ. q. sic. vt. s. e. l. r. l. si plib? nisi esset expse dicti q. nō posset vn? sine altero. vt. l. i. c. i. s. ti. i. **Q**uero qñ vnus est p sēns r tacēs r alter auctorat an videat r alter auctorare. **T**ex. hic vidē dicere q. nō. **I**n pstrariū fa cit. j. e. l. inf. pupillos. **G**lo. dicit q. h. expmebat q. vn? tutor tñi auctorabat r vn? tutor ignorabat de

Tutores nō pnt administra re nisi eis administratio decer natur: r tñc pnt emere vt. extranei. h. d.

Quod dicimus. vt. s. e. l. in prin.

Si duo dñi pstitutos duozū reoz. h. d. **Q**ue ro an semp sufficiat vni? auctoritas. **R**ñ. q. sic. vt. s. e. l. r. l. si plib? nisi esset expse dicti q. nō posset vn? sine altero. vt. l. i. c. i. s. ti. i. **Q**uero qñ vnus est p sēns r tacēs r alter auctorat an videat r alter auctorare. **T**ex. hic vidē dicere q. nō. **I**n pstrariū fa cit. j. e. l. inf. pupillos. **G**lo. dicit q. h. expmebat q. vn? tutor tñi auctorabat r vn? tutor ignorabat de

Tutores nō pnt administra re nisi eis administratio decer natur: r tñc pnt emere vt. extranei. h. d.

Quod dicimus. vt. s. e. l. in prin.

Si duo dñi pstitutos duozū reoz. h. d. **Q**ue ro an semp sufficiat vni? auctoritas. **R**ñ. q. sic. vt. s. e. l. r. l. si plib? nisi esset expse dicti q. nō posset vn? sine altero. vt. l. i. c. i. s. ti. i. **Q**uero qñ vnus est p sēns r tacēs r alter auctorat an videat r alter auctorare. **T**ex. hic vidē dicere q. nō. **I**n pstrariū fa cit. j. e. l. inf. pupillos. **G**lo. dicit q. h. expmebat q. vn? tutor tñi auctorabat r vn? tutor ignorabat de

Tutores nō pnt administra re nisi eis administratio decer natur: r tñc pnt emere vt. extranei. h. d.

Quod dicimus. vt. s. e. l. in prin.

Si duo dñi pstitutos duozū reoz. h. d. **Q**ue ro an semp sufficiat vni? auctoritas. **R**ñ. q. sic. vt. s. e. l. r. l. si plib? nisi esset expse dicti q. nō posset vn? sine altero. vt. l. i. c. i. s. ti. i. **Q**uero qñ vnus est p sēns r tacēs r alter auctorat an videat r alter auctorare. **T**ex. hic vidē dicere q. nō. **I**n pstrariū fa cit. j. e. l. inf. pupillos. **G**lo. dicit q. h. expmebat q. vn? tutor tñi auctorabat r vn? tutor ignorabat de

Tutores nō pnt administra re nisi eis administratio decer natur: r tñc pnt emere vt. extranei. h. d.

Quod dicimus. vt. s. e. l. in prin.

Si duo dñi pstitutos duozū reoz. h. d. **Q**ue ro an semp sufficiat vni? auctoritas. **R**ñ. q. sic. vt. s. e. l. r. l. si plib? nisi esset expse dicti q. nō posset vn? sine altero. vt. l. i. c. i. s. ti. i. **Q**uero qñ vnus est p sēns r tacēs r alter auctorat an videat r alter auctorare. **T**ex. hic vidē dicere q. nō. **I**n pstrariū fa cit. j. e. l. inf. pupillos. **G**lo. dicit q. h. expmebat q. vn? tutor tñi auctorabat r vn? tutor ignorabat de

Tutores nō pnt administra re nisi eis administratio decer natur: r tñc pnt emere vt. extranei. h. d.

Quod dicimus. vt. s. e. l. in prin.

Si duo dñi pstitutos duozū reoz. h. d. **Q**ue ro an semp sufficiat vni? auctoritas. **R**ñ. q. sic. vt. s. e. l. r. l. si plib? nisi esset expse dicti q. nō posset vn? sine altero.

Oligari
adde tñ
q si p mñ pu
pulo q p me

Sequens
ratihabitio.
hoc quod itel
igaf. vide p
nepost bar.
in. l. in puin
iali. §. fi. cuz
se. in. v. col.
d op. no. nlu.

Acipien-
tis. facit
ad. q. Adde
bar. in. l. si fi-
nita. §. iul. in
iii. col. d. dā.
infec. et adde
ang. i. l. duo.
j. de duo. re.
et vide q. dicit
in. d. §. iul. in
vi. car.

Tutor.
bū faci-
unt in arg. q.
no. bart. in. l.
si cuz dotē. §.
eo aut tpe. §.
so. ma. et hic
adde bar. i. l.
iij. C. de p. cu-
ra. cū p. cor.

Tetigit
dy. adde qd
no. bart. in. l.
de pupillo. §.
si q. i. p. tori
de oper. no.
nūci.

Protest.
iudicij de
cretū. idē cō-
suluit dy. in
p. filio. ij. inci.
in xpi nomie
in. q. p. cu. i.
tenor talis ē.
fistā cessio a-
ctōis sup. im-
mobiliū fieri
ret ex cā tras-
actōis nō res-
qrit decretū
fm est s. tuto-
ris auctori-
tas. l. p. ses. cū
ibi not. C. de
transac. vide
tū no. i. l. i. C.
si aduer. tras-
actio.

Declarata
vide qd dixi
p. bart. in. l.
mouentiū. de
ver. sig. et ad-
de bar. in. l. si
fic. §. i. de leg.
i. et in. l. i. C. si
aduer. tras. et
bal. in. l. i. sube-
mus. la. ij. et i.
aut. hoc ius
porrectū. de
sacrosan. ec.
et in. c. i. circa
fi. p. i. de pa-
tenē. vid. an-
ge. et ro. in. l.

tū de calūnia pōt omitti tacite. vel dic veri? q. pōt
esse casus in quo vterqz hz iustā cām litigādī. s. ille
q. petit et ille q. defendit. s. si vult q. cōmittat stipula-
tio de euic. vt. l. vtiqz. §. de rei v. et de ne. ges. l. atq.
natura. §. cū me. **S**upēst alia opī. de. d. §. si ples.
quō enī tutor poterit sibi met pdenari vel a seipso
absolui. **R**ñ. vt. tex. dicit q. expōse hic loqitur qñ ip-
si pupilli suscipiunt iudiciū tutore auctore nō ipe tu-
tor p. pupillis: et sic vñ? pupill? pdenet alteri vel
absoluet ab altero nō ipe tutor a seipso: et sic pce-
dit ista lec. **U**ltimo iste. §. facit ad. q. vñ? pcura-
tor habebat ples cās corā iudice: cōparuit et dixit:
ego pnto me in quolibet termino quē h. habeo: h. ē
in oibus causis meis an sufficiat si cām nō expmat
h. tex. mirabilis facit q. sic. **A**d idē. j. de ver. ob. l. plu-
ribus. in prin. et de accepti. l. pluribus.

Tutor. **N**ō cogit tutor in certo cō-
tractu auctorari pupillo. h.
d. **C**op. C. de admī. tu. l. si. in prin. **S**ol.
dicit gl. spāle in iudicijs. nō q. certū est pupillū pa-
ti dānū si nō defendat ppter imissionē q. fit: qd nō.
Idē ergo esset fm doe. in oī actu singulari vbi cer-
tū esset pupillū pati dānū si nō fieret: sic pōt intelli-
gi. §. si. i. l. tutor q. repto. §. si. q. s. post depositōnē.
Cop. §. si. i. l. i. in prin. **S**ol. ibi cogit administrare
ab initio sec? qñ nil administraret: s. in vno actu au-
ctorari nō cogit: et ita loqitur h. **E**x p. dictis distin-
gue. aut petis q. tutor cogat administrare in genere
et cogit: vt. l. i. in p. i. §. si. i. l. i. **A**ut q. cogat auctorari
in certo actu: et tūc aut in iudicijs et cogit. vt. l. si. in
prin. C. de admī. tu. aut extra iudiciū: et tūc aut est
certū q. si nō auctore? pupill? dānificabit et cogit
ar. d. l. si. in prin. C. de admī. tu. et. §. si. i. l. i. tutor qui
repto. §. si. q. s. p. depositos: aut nō ē certū et nō co-
git vt h. et hāc distinctōz tetigit dy. §. si. i. l. i. i. p. i.
et cy. i. d. l. si. i. p. n. C. de admī. tu. **C**op. C. i. q. cau. i.
inte. re. nō est ne. l. si. **S**ol. apparet ex p. dictis: q. ibi
certū erat ab initio ledi et ibi soluit per **E**y. in p. i. a
op. **U**ltimo no. ar. p. rectorib? ciuitatū qñ p. i. o
res vel cōsules volūt eos ipedire vel cogere ad ali-
qd faciēdum: vt possint licite dicere nō potestis me
cogere vel hoc examinare: s. reseruet cognitio tem-
pore sindicatus: qd intellige nisi euidentissime male
faceret: vt ex p. dictis patet: tūc enī cogi potest. de
hoc est tex. in aut. vt. dis. iudi. in prin.

Protest. **Q**ue sunt gerēda cuz alio pnt
expediri tutore auctore: sec? si
cū ipso tutore: tūc enī nec pōt auctorari nec
ad id pcuratore facere. h. d. **E**x p. i. o dicto glo. col-
ligit no. q. alienationē immobiliū sine decreto phis-
buit oīo i. peratoris. vt. l. i. j. de re. eo. et. l. p. i. t. i. n. i. C.
de admī. tu. l. lexqz tutores. phibuit alienationem
mobiliū q. seruari pnt. et h. p. mittit alienatio actōis
apparet q. actio nō p. tinet appellatōe mobiliū vel
imobiliū. p. trāsiū no. j. de ver. sig. l. mouentiū. **S**ol. di-
stin. gūt alibi alit. **A**ut in actōe veniūt mobilia: et
cōputant iter mobilia: aut veniūt mobilia et cōpu-
tant inf. mobilia: vt in aut. de nō alie. §. i. coll. ij. istā
allegat cy. C. si aduer. tras. l. i. et. C. de sac. san. ec. l. i. i. u.
bem? §. si. dy. distinguūt aut p. sideram? ipm ius ob-
ligatōis et ipm est imobile: ita loqitur gl. in. d. l. mo-
uentiū: aut p. sideram? effectū descendēt ex ipa ob-
ligatōe: et tūc dicit regula iuris q. actionē habz rez
videt habere. vñ pcedūt alie glo. vt distinguamus
aut actio dat ad mobilia vel ad mobilia. et fm h. vñ
erit necessariū iudicis decretū vel nō. **N**ō ob. hec
l. q. itelligo q. h. erat debitor alicui? rei mobil? que
fm ista tēpora poterat alienari sine decreto: ita di-
cit dy. s. j. a. de are. in. d. l. mouentiū. dicit q. p. p. i. e

loquēdo noīa debitorū nō sunt mobilia neqz imo-
bilia: et sic est tertia spēs declarata p. rōnē: q. non
occupat locū: cū sint incorporalia: ergo nō pnt dici
mobilia vel mobilia: cū h. dicat respectu loci: et iō
iuriscōsultus de noib? debitorū facit tertiā speciē
in. l. a diuo p. i. o. §. in venditōe. j. de re iudi. §. de pe-
cul. l. quaz tuberonis. §. pe. et qñ nō esset necesse q.
ista spēs numeret inf. mobilia vel mobilia retinet
tertiā spēm p. se. vt dictis. l. l. **S**ed qñ est necesse q.
alicui horū accedat tūc habet locū distinctio gl. aut
in actōe venit mobile et cōputat inter mobilia: aut
venit immobile et computatur inter mobilia. et ita
est hic. **R**es enī minoris mobiles q. seruando seruā-
ri pnt. phibent alienari hodie qd erit de actōe. cer-
te est aduertēdū qd in actōe venit. vt dicte gl. dicit
p. h. optime tex. C. de p. d. i. m. l. si ad resolūcū. de h.
tangit in spec. de ces. ac. §. i. ver. s. nunqd minor. fac-
qd nō in **S**pe. de fruc. et interesse. §. i. d. item qrit.
Cop. q. tutor nō possit delegare. vt. j. de noua. l.
delegare. **S**ol. §. intelligit fm illā qñ per delega-
tionē additio pupilli fit melior vel fieri credat: alias
secus vt ibi. **Q**uero vtrū tutor solus possit de-
legare. tex. videt q. nō. j. ad trebel. l. restituta. §. i. et
ita hnt quidā appostillatā h. p. dy. **S**z puto q. pos-
sit solus si pupillo expedit. vt. §. si. i. l. tutor ad vtili-
tatē. et. d. l. delegare. j. de noua **N**ō ob. l. restituta. §.
i. q. ibi in restitutōe vniuersali hereditatis q. fit vt
actōes trāseant p. reb. sec? in cessione vel delegatō-
ne vni? actōis tantū. **Q**uero vtrū si in obligatō-
tōe sit pecunia possit delegari sine decreto. **R**ñ. q.
sic. pecunia enī dicit esse inf. res q. seruando seruari
nō pnt. vt no. in. l. i. §. fuit questū. j. ad trebel. qd ap-
paret ex legib? nouis q. p. mittit tutore pecuniā mu-
tuare et ex pecunia p. dia emere sine decreto. vt. C. de
admī. tu. l. i. et in aut. ibi posita. et in aut. vt h. q. ob.
p. i. se. h. a. §. pe. **C**l. i. o ad secūda p. tē: ex quāno.
q. sindicus facit a capitulo cū auctoritate superioris
ris nō pōt agere: p. tra supiorē si litigat cū capitulo
et eodē mō sindic? facit a p. p. o cū auctoritate pote-
statis nō pōt agere p. tātē ipm. q. liter aut fiat tunc
sindic? qñ subditi volūt agere p. tra supiorē. **D**icit
Inno. in. c. edoceri ex de rescrip. **C**op. ad istā p. tē
q. creditor vel debitor pupilli nō possit esse tutor.
vt in aut. minoris. C. q. da. tu. pos. **S**ol. aliud olim
aliud hodie. dicit in. l. p. p. l. i. j. de excu. tu.

Curatore. **C**uratore pōt dari pupillo
dñ. h. d. **N**ot. q. impuberi pōt dari cur-
rator. qd itelligo siue habeat tutore siue nō. vt not.
§. de tu. et cur. da. ab his. l. curator. et p. ba. in. l. i. cu-
rator. eo. ti. **Q**uero de p. tātē isti? tutoris. **R**ñ.
tex. hic declarat oīa que pnt fieri p. tutore circa ad-
ministratōnē in iudicio vel extra: puto q. pnt fieri p.
talē curatore: sed in illis q. haberet facere pupillus
tutore auctore. tūc auctoritas illi? curatoris nullo
mō sufficeret: ita itelligo istā. l.

Inter pupillos. **N**ō est necesse tuto-
rē auctoratē diuisi-
oni se subscribere. h. d. **N**o. q. nō est ne-
cessaria subscriptio in auctore: loq. tñ debet fm ea
que dixi. §. e. l. iij. **S**ed no. q. inf. pupillos pōt
fieri diuisio. **C**op. j. de re. eo. l. si pupilloz. et. C.
de p. d. i. m. l. pe. vbi pupill? nō pōt diuidere nisi p.
uocet ad diuisionē. **S**ol. primo gl. q. h. in heredita-
te nō erant nisi mobilia: que solutio est vera: sed di-
uinationē p. tinet. alij dicunt q. h. fuit facta diuisio
decreto iudicis et auctoritate tutoris. istā tenet i. a.
de are. tanq. multū no. qñ pupillo expedit: vt quia
habz sociū rixosū vel alis nō expeditē sibi: tūc ipe

i. §. fuit qñ
ad trebel. et
māia ista cō-
suluit bar. et
habet p. bal.
in. l. i. de sta.
bo. p. qñ
bar. vide lo-
an. in. ti. d. i. i.
struū. ed. §.
nūc vero ali-
qua. in addi-
tū. s. i. de
incip. s. i. de
bes. et. et ab-
ba. in. c. mul-
li. de re. eccl.
non alie. vbi
refert p. filios
eccl. oldr.

Tutor. **I**tem
spēm ad id
cōpeteret ad
q. titatem ap-
reputat tē-
um adiacens
vt firmat la-
pus allega-
lxxx. alias
lxxx. vt re-
ferrō. in. l. i.
cōstare. §. si
so. ma.

Non pōt
agere. qd as-
tē si vniuersi-
tas ē dispo-
vide inno. in
c. cū et in iur-
cto. de oper.
no. nū. et in c.
humilis. de
maio. et ob.

Defendere. Et p hoc dicit bal. in l. i. et in aut. ibi posita. C. si vt se ab here. absti. q. mior petes restitutione aduersus hereditas ter. nō hz pbare se lesu q. de se psumit. et in d. auf. in pe. col. no. istu ter. g. Notabile practica. Et petis executōi mādari snia iudex pōt tūc incipe a pcepto. et vide qd dixi post bar. i. l. de pupillo. s. me

pōt puocare ad diuisionē cum auctoritate iudicis vt hic fm ista solutionē. et pbat. s. de tute. l. qd dī. et b suggerit equitas ne socii rixosuz cogat habere. ar. p. soc. l. si cōuenerit. et b tangit p cy. C. de sac. sanc. ecc. l. in bemus. circa prin. ex hoc q dicit ter. p. dia diuidere. alij dicit q vn? soci? ipsozū pupilloz rñ maior eos puocauit ad diuisionē. ista solutionē etiā no. q vno socio maiore puocate ad diuisionē alij minores pnt inf se diuidere. qd teneas mēti.

Defendere. Petitiō restitutōis ipe? dir executionē snie. b. d.

Pupillu. q. curator sol? nō pōt abstinere pupillu. q. b re qrit cause cognitionē. vt. l. in cause. s. cā cognita. s. de mino. Due sunt opi. p.ia q pu pillus nō imiscuerat se iuridice. q. vel ipse sol? sine tutore fm pla. vel tutor sol? sine pupillo fm 230. merito ergo nudis verbis potest abstinere. quod i tellige q tū ad hoc vt in eum nō def actio iudicati. nō vt sibi p iudice vt interim se imiscere nō possit. q. b re qrit tantā solēnitatē q tū aditio. vt. l. is pōt. j. de acq. here. alij vt hug. dicit q l3 hic in ter. non referat tū in integū restitutio fuit petita et cā cogni ta data. et b tutioz. Ex hac. l. habes no. practica q cū petis sniam executōi mādari iudex pōt incipere a pcepto d soluēdo. vt pcpio tibi vt soluas id i q dēnat? es p sniam. vel oīdas qre snia nō debeat mādari executōi. ita enī incipit b dicēdo facias iur dicata. fac. j. de ope. no. nū. l. de pupillo. s. meminis se. vbi in nūciatōe q fit p ptozē ponit similes mod? al? modus exequēdi est vt primo citef ps vt veniat ad opponēdū qre snia nō d3 executōi mādari. l3 qdā dicit q snia pōt executōi mādari etiā pte nō citata. vt. l. ab executōe. C. quoz ap. nō reci. dixi ple ne in. l. a diuo pio. de re iudi. s. in venditōe. **S**ed cūdo no. q petitiō restitutōis ipedit executionē? snie. qd intellige qñ causa restitutōis erat euident ita q apparebat q nō opponebat cā calūnie et p rogande litis. alias nō impediret executionē s3 vt pcederet ad executōnē pstita cautōe de restituēdo si minor vicerit in cā restitutōis. vt extra de in inte. resti. c. auditis. facit. C. de p. ci. impe. offe. auf. suppli catio. C. de fal. l. iij.

Actus qui tēdit ad libera tione tutōis nō pōt fieri eo auctore. hoc dicit.

Quādo ex facto tuto. vel cura. mino. agere. vel cōueniri possunt.

Quādo pupill? pue? nūc ex dolo tutoris non

Bdolum. nūc ex dolo tutoris non dicit. et vide que dixi declarando hanc materiam in l. iij. s. si seruus de acquir. pos. et vide late imo. in l. q a latronibus. s. i. j. de testa. di s3 ferētā aut inf appellatōz z in integ. restitutōz. vid p bar. i. l. illud. la. ij. p illi ter. j. de app. z bal. in rub. C. de manu. vīn. i. Proxogade li tis. adde q. dixi imo. multū sing. in. c. post elec. de p. ces. pben. q vbi qd ad ipediēdū executionē snie vlt infri oppōit exceptōz si iudici vī q aīo calūniādi oppōat z differēdi negociū q p iudex nō admittet re repellere excipietē. qd dicit. tū refert do. abb. in. c. pastoralis. s. q a vero. z in. c. ex pre. el. ij. de offi. dele. z in. c. null? de psum. et idē voluit imo. post alios in. c. cū ptingat. de offi. dele. idē pe. de ancha. in. c. p a storalis. de ex. vbi allegat imo. in. d. c. p? electōz. idē etiā in. c. secū dū. de fal. z in. c. l3 cām. de pba. in qb? locis allegat illd dictū imo. et fac qd voluit imo. in. c. fi. de libel. obla. et idē dixit bal. in. l. i. C. qui accu.

dū dixit q exceptio maliciose dpposita nō ipedit pcessuz. et ad hec adde elegātē gl. in. c. sup eo. de offi. dele. quā vide z eodē mō videf dicēdū q poterit repellere opponētē exceptiōnē nullitat? vbi com phēdit reū illā opponere maliciose vt ipediat executōez snie. et ibi idē dic do. car. esse in cā sūmaria. z ad hoc adduco glo. not. in. c. p?

ad mittitur probatio per iuramentum in litem. hoc dicit. **N**ota generaliter vbi aliquis cōuenitur ex dolo alteri? nō admittit pbatio p iuramentū in li tē. et facit ad. q. qñ derobat? nō agit ptra deroba tores s3 ptra hoies ville? ad emendationē dāni vt nō sufficiat pbatio p iuramentū in litem. sic. C. vñ vi l. si qñ. et extra qd me. cā. c. fi. q admittit pbatōnē reū derobatarū p iuramentū. q. babet locū solum qñ agit d derobatorē nō cōtra aliū? vt in qlibz ea rñ no. p doc. facit etiā q si statuto cauet q p tene atur soluere p filio delinqnte z fili? fuerit pdenat? p delicto ob psumaciā. q b pbatio nō sufficiat cō tra ptem nisi ptra est vere pbe? crimē. ita dicit dy. hic. aliter videf dicere in. l. cū fili? j. de ver. obli. ego ista. q. disputauit et scripsi plene in. d. l. cū fili? in pū. **P**upillu. s. i. l. si. **S**o. itelligas hac fm illa. f. q pu pill? liberef cedēdo actiones. de hoc tū plene dic vt dixi. j. si qd omis. cā test. l. si dolo.

Stutor vel curator acquirat ex pecunia minoris efficiat mior ris. b. d. **N**o. q illud qd emif ex pecunia minoris efficiat minoris. si le dicit gl. in vxore ecclia et milite. idē no. in. l. si vt pponis. C. de rei vē. **P**up. s. i. l. i. ticiū et meuiū. s. altero. **S**o. fm dy. illa pec unia nō erat minoris. l3 fuerat redacta ex re minor ris. s3 tutor erat debitor in genere vt ibi dixi. **P**up. j. d. so. l. filie. so. fm sa. de are. m. q istd qd b d3 q res empta de pecunia minoris efficiat minoris debz in telligi tutore vel curatore emēte. facit. s. de pe. l. ex pacto. s3 extraneo emēte sce? vt no. in. d. l. filie. nisi forte in subsidii. ita d3 intelligi. d. l. si vt pponis. C. de rei ven. **P**up. ad id qd dicit b de stipulatōne de l. soluti. s. p liberā. s. de pig. ac. so. glo. b et meli? in. l. ptraia. qd dicit vt ibi.

Dolus. Pupill? nō tenet ex dolo tuto ris nisi qtenus ad est puenerit. b. d. dicit plene vt dixi i. l. si dolo. j. si qd omis sa causa testa.

Pest mortem. De eo qd qd gessit vt ministratoe non tenet. b. d. intellige in ad ministratoe necessario. in voluntario dicit vt. l. pcura tor q p euictōe. s. de pcura. bar.

Tutor. Si tutor simplicif cōtrahat in re ptenen te ad pupillū intelligit tutōrio nomine cōtrahere. si in re q pōt ad ipm et ad pupillū parif pertinere intelligit noie pprio ptrahere nisi aliud actū sit. b. d. Et iste. s. babet duas ptes. secūda ibi nō idē in eo. **P**up. ad prin. de l. cū post. s. i. s. ti. ij

tū. in apostilla magna. de re iudi. **Q**uādo ex facto tuto. Rub. **B**doli. hoies ville. fa. in fili dictū bal. in. l. i. in fi. i. col. C. cōia dele. vbi si statuto cauet q in causis vertētib? sup infro guarē tigiē nulla possit oppōi exceptio itelligit inf eos inf quos pfectuz ē infm. adde et ang. z bal. mer i. l. si dbitori. C. si aduer. cre. z vid bar. in. l. ne qd. ff. de incē. rui. nau. z illd dictū bal. i. d. l. i. cōia dele. seqē pe. d anch. i. c. canonū statuta. i. d. circa istā extēsiōz alibi rē. eē d cō sti. **P**up. d aliu. vid bar. i. l. si qñ. C. vñ vi. b alle. p eū. z q no. i. l. si. de i. l. i. i. i. istd fuit dictū dy. b. z idē r3 bal. i. c. i. s. pūctulā. de pac. i. fi. et bar. in. l. ne qd. de incē. rui. naufra.

Tutor. ia. de are. Et vide bar. in. d. l. filij. et bal. in. l. si patruus C. cōia vtriusqz iudi.

Pest mortē. s. tutor. In hoc. s. sunt duere gule. p hoc in fili faē

niciofam. de vfur. z fac. l. satis apte. C. de fal. z vide do. anto. i. c. sup b. de re nū. vbi h? q exceptio nō? verisilis non d3 p iudicem admitti. l. nō ē verisile. qd me. cā. z iō di cit ang. i. d. l. satis apte. q cū p.ia frōte exceptō vidz oppōi p calū niā nō est dif ferēda execu tio. adduco io. an. i spec. i. ri. d. lega. s. iā nūc dicen duz. in addi. mag. i. c. i. a3 pōit vba ro fre. vēiat alia qd d accusa to d hōicidīo quā ibi vide p eū q plene loqtur. et fac quod voluit imo. i. l. si q a latronib? s. si qd in capis tali. ff. de test. vbi dixit q restitutio i in te. ipedit exe cutōz snie dū mō nō sit pre sūptio d illuz petētē in ite. resti. vid sal. in. l. iudicati. C. si ex fal. in stru. et retuli p? bart. in. l. iij. s. dēna?

ob. qd glo. dicit de pena infamie: qd p hoc nō est lo-
cus inscriptōis: alis sequeret qd in qlibet accusatiōe
cūli famosa qd deberet se inscribere: qd nō repit
l. cautu. de hoc p. doc. in l. fi. C. e. ti.

Damus. Causa suspecti pōt agitari corā ordi-
nario et corā delegato iudice. b. dicit
C. p. j. ad turpil. l. i. s. suspecti. So. ibi nomē pñ-
dis ponit generalr vt cōprehēdat delegatos: alij
dicūt qd delegat pōt cognoscere vt hic: nō punire
vt in p. rario. Ista qstio fuit semel inf. do. fran. acc.
et do. dy. vt refert cy. in l. fi. C. eo. veritas est ista aut
accusant de suspecto ad remotionē tātū: et sic ciuiz
liter: et pōt de hoc cognosci et iudicari apud dele-
gatū vt h. aut accusant vt remoueat r puniantur
et tūc solū apd ordinarū. vt in l. d. r. a. r. ibi plene dixi

Ostendimus rōis existāt pñt accusari de sus-
pecto si male gerant. b. d. C. p. j. e. l. si tutor.
So. dicit glo. illud est consiliū qd an sit verū ibi di-
cā. Quero qualiter petiū remoueri patronus qd
nō infame. dic vt l. fi. C. e. Bar.

Consequēs Quilibz admittit ad accusandū
tutorē de suspecto etiā mlier si ex
pietate mouet. b. d. C. p. j. publicū est illud qd
oibus patet qd facit ad mltā. C. p. q. mulieres
nō admittant. vt. j. de accusa. l. ad crimē. So. specia-
le est h. Quero vtrū crimē suspecti sit publicū. Bl.
dicit qd sic. vt. j. de pub. iud. l. i. r. iust. e. s. dñs. r. sic
tex. qd dicit b. qñ est expñsiū veritatis. ego alif itel-
ligo vt dixi in. d. l. i. j. de pub. iud. Bar.

Si quis de plebeis. Ob facta atrocita tur-
sed etiā puni. b. d. Et tractat de vltia parte eius
de q tractaturū se dixerat. in pñ. l. scilz de pēa suspe-
eti. Quero q sunt ista facta atrocita. Glo. ponit
exēpla quā no. qz appellat atrocita illa facta que ali-
bi nō reperiunt numerata inf atrocita de qbus por-
nitur in l. auxilii. s. de mīno. Bar.

Tutor pōt accusare p tutores
suspectū etiā si fuerit remotus
b. d. C. p. j. vbi sunt due regule vna p
missina alia phibitua: pōt attēdī phibitua. nā
regula est q qlibet posset accusare suspectū. alia ē
q libere nō pōt accusare suspectū patronū. certe
ista pualet vt h fm dy. et ia. de are. C. Quero dici-
tur b patronū suū cui erat patronus iste. In glo.
ponunt tres opi. et quelibet pōt esse bōa.

Preterea Tutor pōt remoueri ex officio iudi-
cis sine accusatiōe. b. d. C. p. j. primo
quero qliter pōt pñt liquere ipm esse suspectum.
Glo. rñdet duob modis. pñt incident cū sup alio
iudex principalr cognosceret vidit tutorē fraudu-
lēter se gerere in cā pupilli. Scdo mō si iudex pñci-
paliter inqrat vt videat sup hoc si tutor bñ vel ma-
le gerat. vt. j. e. l. fi. C. Et pñt no. q tutor pōt remo-
ueri ex cognitiōe incidenti. qd qualif intelligat dicaz
j. e. l. impuberib. s. fi. est tñ regula q de quolibz de-
licto cōmissio corā iudice sup aliquo principalr cor-
gnosceite ipē pōt inqre et punire. vt. l. nullū. C. de
testi. et. l. sciat. C. de pba. dixi plene in l. i. j. s. fi publi-
co. j. de adul. C. Secundo no. q iudex pōt inqre
pñcipalr sup cā suspecti. Et aduerte q h est spāle
fauore pupilloz. alias enī nō ē pmissa inqstio ad
vtilitatē priuatā: vt hic patet: qz si spāle est i pupil-
lo: ergo in pñtariū est ius cōmune. ad vtilitates enī
publicas inqre fm ea que dixi in. d. s. si publice.
C. Quero an isto casu quo aliqz remouet p inqstio-
nē sit infamis. glo. dicit q nō. quā vide r signa-
dicit dy. C. p. j. dñatus p inqstionē nō effici-

infamis. et ista glo. nō repitur alibi dicit spē: certe
imo repitur in l. fi. C. e. et. l. i. C. de mō mulc. de b nō
in spec. de sen. s. i. ver. qd de his. examiani plene. j.
de pub. iudi. l. infamē.

Nunc videamus. in tutela cōmissum: secus
si extra tutelā. Itē sec? si in alia tutela: si est qui enī
actōe tutelē cōueniat. hoc dicit vsqz ad. s. si tutor
inimic? No. q ob crimē cōmissum alias q in tute-
la nō pōt qz remoueri vt suspect? qd fac ad. q. de
notario pñdato de falso ex aliqua cā nō pñtente
ad officii notariat? ne p hoc interdicit illd offiū si
bi. de quo dixi plene in l. eandē. s. i. j. ad. l. iul. repe.

Quod si quis que nō hz in se pñtione extē-
suā. de quo. j. ti. i. l. pe. dixi plene in l. i. j. s. dñi. r. de.

Si tutor. Propter inimicitias cū pupillo vel
cui ex transuersalib? glo. dicit secus. Cōtra istā gl.
facit. C. de excu. tu. l. humanitatis. ita dicit dy. Itē
videt cōtra tex. j. de iniur. l. lex cornelia. et. l. itē apd
s. cōiutū. et. s. se. e. ti. vbi si sit iniuria socio meo sit
iniuria mibi: multo magis si p sanguineo. vñ puto
standū esse arbitrio iudicis? fm facti qñtatē et con-
suetudinē regionis. in tuscā enī est cōsuetudo vt q
inimicat seu iniuriat vñ ex cōsortib? h est descēdē-
tib? p lineā masculinā inimicat vel iniuriat oibus.
alibi aliter obseruat: et hoc inuit h tex. vnde stādū
est arbitrio iudicis. vt tex. subiicit. Bar.

Scuola. vt suspect? remoueri. b. d.

Tutor qui alimenta Tutor q denegat ali-
mēta indebite pōt vt
suspectus remoueri r etiā puniri. b. d.

Tutores qui repertoriū Qui nō facit in-
uentariū vel pe-
cuniā ad cōparationē nō deponit pñtiter in vin-
culis est ponendus nisi fuerit posit? in dignitate. b.
d. C. p. j. de pena tutoris q nō facit inuentariū.
C. p. j. q dicit pñtiter: cū sua glo. Ex quo ha-
bes q ille dicit pñtiter resistere q iudici pñtiter
non obedit. et sic facit q ille posset pñtiter tanq
heretic? pertinax q inqstori aliqd asserēt non cre-
dit. C. p. j. no. q humilis hō dñr quilibet digni-
tate carēs. p hoc. s. e. l. i. s. fi. p b. C. vt nemo priua.
l. i. fm iac. de are. C. p. j. vbi in vinculis publici
zc. cū glo. q intelligit illud verū qñ laborat inopia
et sic no. q de iure cōi nō dz qz pñt in carcerē p de-
bito: nisi qñ nō habet bona sufficiētia p debito: qd
satis placet? si enī primo discutunt mobilia q p
ueniat ad imobilia: r primo imobilia q pñtatur
ad noia. vt. l. a dñno pio. s. in venditōe. j. de re iudi.
multomag? oia ista debent discuti anteq pueniat
ad psonā. statuta tñ r pñtitudines tuscie statuunt
aliter.

Qui ob segnicie. Remot? ppter culpam
nō est infamis. Idē in eo
cui alijs adiungit. b. d. C. p. j. Quero que differentia
est inter ista nomina. glo. dicit q quasi idem signifi-
cant: et sic est inculcatio verbor. s. si qz diligenter
inspiciat diuersa ipōrtat. C. p. j. Quero an remot? ob
latā culpā efficiat infamis. glo. videt tenere q non.
idē no. in l. i. actōib? s. de i litē iurā. et ibi dixi. doc.
tangūt in l. vlti. C. eo. ti.

Remotus absqz dolo non
est infamis: et si in snia cau-
sa nō exprimat nō intelligit ex cā famosa
dñat? seu remotus. b. d. C. p. j. cam debere inseri

de qd idē te-
net barto. et
bal. in l. i. C. q
bo. ce. pos. et
bar. et ange.
in l. nemo car-
cerē. de exac.
tribus. li. x. et
bal. in l. i. i. fi.
C. dñr. r. fac.
ig. et i. l. ordo
in vl. col. C. d
execu. rei iū.
et bal. in l. ē.
s. s. nunqd.
C. de execut.
rei iud. r bal.
in spe. de ere-
cu. snie. i. pñ.
et imol. in. c.
odoardus. s.
solu. et abb. i
c. qd ad pñl-
tationē. s. re
iudi. sal. in l.
cñ r filij. C. q
bo. ce. pos. et
imo. in l. a dñ-
uo. s. in ven-
dis. de re iud.
r imo. et ro. i.
l. si filio. la. ij.
so. ma. alif r
vide ang. isti.
de ac. s. eum
quoz. circa
lij. col. Et sic
no. h q de iū-
re cōi qz nō
pōt in carcerē
res mitti nisi
qñ nō habet
bona sufficiē-
tia. r add qd
in hac cōpu-
tatōe dñt ex-
cuti bōa fide
iussor. tex. ē
sing. i. l. si plu-
res. s. pñtea
si qñt. j. de fi-
deiuss. quem
tex. mltū no.
bal. i. l. mlier.
C. de iur. do.
r add q dixi
in l. i. C. q bo.
ce. pos. r bar.
in l. cñ eo. alif
as ē. l. labeo.
j. ad. l. iul. pe-
cu. r add bal-
dñ in l. si filio
la. ij. so. ma.

Remotus vi-
de com-
post. et io. an.
in. c. sup eo.
de elec.

In iustitia tñ nō inferat nō viciat. de quo p. dy. in. l. q. rome. s. duo fratres. j. de ver. ob. p. cy. in. l. pperanz. dñ. s. illō. C. de iudi. p. canonistas extra de re iu. c. si cut. **¶** Mo. q. in dubio nō intelligitur cā famosa. **¶** Op. s. nia dñ referri ad acta. vt. l. si. C. de sen. que sine cer. quā. et de excep. rei in. l. si ex testamēto. et. l. si q. s. ad exbi. et ibi no. **¶** lo. dicit distinguendū: aut obijciē culpa tñ: et obtinet qd dñ. h. aut obijciē do. lus tātū: et ob illā cām videat remot? vt in strario aut obijciē culpa et dol? et hñc casuz nō posuit gl. **¶** Et tñc etiā vidē remot? ob culpā. vt no. in. l. si quis ad exhibē. facit. l. si p. ses. et. l. interpretatōe. j. de penis si aut nulla cā expmēbat in libello tñc etiā pcedit l. dictū glo. vt intelligat remotus ob culpā tantū. qd no. **¶** Quero ergo quō pōt esse q nulla cā expme ref cū accusatio debeat solēniter pponi. vt. s. e. l. i. s. i. vel dicas q h pcedebat p inq̄stionē: vt ibi dixi: vel si dicas q p accusationē tamē nō est necesse q exprimat cā qñ dol? nō obijciē. hñc enī similitudinē cū iudicijs vniuersalib? et sic sufficit dicere: dico q male et nō diligēnt admistraverit negocia. vt hac. l. sic sufficit dicere in actōe tutele: peto q reddas rōnez admistratōis tue tutele.

¶ Idē est phibere gerere et remouere **¶** Si p̄tor h. d. **¶** Op. s. de adm. tu. l. iij. s. si. et qd no. s. ti. ij. l. iij. **¶** Sol. glo. et bñ. h. phibuit eum gerere q accusabat vt suspect? ibi erat p̄tēto quis deberet admistrare. et sic no. q verba sñe debēt intelligi q̄tum pñt vt referant ad p̄titionē.

¶ Qui nihil? **¶** Op. C. e. l. ij. et. l. iij. **¶** Sol. tutor. qñl gessit aut fecit p̄tmaciter et iussus a p̄tore pōt remoueri: vt in strarijs. et de adm. tu. l. si. in prin. aut nō cōtumacit et tñc aut sciēnt et dolose et pōt remoueri vt suspectus vt in dñis aliter secus vt hic. et ideo cogit aliq̄s admistrare p iudicē vt facilius si male gerat possz remoueri. vt. l. i. in prin. s. de adm. tu. et p. cy. in. l. iij. C. e.

¶ Satisfactio nō ipedit qñ remoueri vt suspectus. h. d.

¶ Adulti pñt accusare **¶** Apuberibus curatōrē de suspecto h. d. **¶** Mo. qñ aliq̄s debet facere aliqd cū cōsilio alterius ex dispositōe. l. debet illud req̄ri et seq̄. vt hic et insti. e. s. impuberib? qd intellige vt dixi in repetitōe. l. i. s. si ples. s. de exerci.

¶ Tutor pōt remoueri ppter latā culpā **¶** Si fraus. p. a. h. d. **¶** Mo. q lata culpa equiparatur dolo: qd intellige q̄tum ad remouendū non. q̄tum ad infamādū. dixi. s. e. l. iij. s. si.

¶ Ex sola p̄tmacia q̄s suspect? effi **¶** Preterea. cñ: et vt suspectus remoueri pōt. h. d. **¶** In tex. ibi careant. s. suarū rerū detētatōe: que transferunt in pupillū. vt. j. seq̄tur. **¶** Mo. q ppter fugā q̄s efficiē suspect? et ista suspicio sufficit ad p̄denationē: qd est verū hoc casu vbi ipsa suspicio habet p delicto: sñe qñ fuga ipa habet p delicto. vt. C. de deserto. l. i. alias sec? facit ad p̄dicta. C. de omni agro defer. l. licitū. l. xi. et in aut. de exbi. reis. s. si vero etiā quedā. col. i. et ibi per ia. de bel. in. l. in bonafidei. C. de iureiur. et ibi per guil. et cy. et. j. ad fill. l. lex cornelia. s. i. et ibi dixi.

¶ Adit sub p̄cedēti summano. **¶** Item si quis. **¶** Op. dicit h q raro: imo frequēter. vt. s. e. l. i. in prin. **¶** So. dicit dy. postulatō su specti frequēs est vt ibi: s. q hoc mō remoueat istō sit praro. ita loq̄tur hic. **¶** Ultimo nor. istā. l. q qñ tutor ē cōtumax et nō cōparet pōt remoueri: ordo

aut remotōis erit? q post p̄tmaciā iudex inquirat an ipse latitet. et ppter hoc enī remoueat: erit ergo necessaria noua citatio post p̄tmaciā primā. et idē fac. de are. expōit sic diligēter habita inq̄stōe sup hoc an latitet an abñs sit. puto etiā q in ip̄is citatōib? pñt possit iudex cōminari q si nō cōpareat ipm remouebit tanq̄ suspectū: et tñc qz ad hoc videt eē citatus nō req̄rit noua citatio. ar. s. de iudi. l. ad per emptorū. cñ. l. seq̄. et. l. nōnunq̄s. et. s. de adm. tu. l. tutor. q. s. itē solēt. facit. C. quō et qñ in. l. cōsentaneum. et eodē mō intelligo qd no. s. e. l. iij. s. p̄terea. et sic qñ iudex incidēnt cōperit tutorē fraudulēter admistrare atēq̄ remoueat enī sup h debet citari ad hoc vt possit facere suas defensōes. hñc enī dñ fieri cā cognita vt hñc no. per glo. et sic dñ intelligi qd no. p glo. C. de adm. tu. l. si. in prin.

¶ Suspect? tutor dñ ex mō **¶** Aspectum rib? nō ex diuiciariū defe ctu. h. d. **¶** Mo. bene hac. l. qz facit ad multa maxie qñ querit an alicui iputet qd cōfidit d ali quo misso p enī mittēdo pecuniā vel aliaz rē. nō enī ex hoc solo pōt conuinci q ille paup erat: s. ex moribus p̄cedentibus hoc dñ ppendi.

¶ Tutor? **¶** Si tutor? p̄tmacia? p remotio? nō infamare? meli? ē sibi cur ratorē adiungi. h. d. **¶** Op. s. e. l. i. s. oñdi mus: vbi legitim? remouet. **¶** lo. dicit q istō est cō silii nō pceptū. et hac solutionē approbat in. l. dñia alio mō soluit vt distinguat an remouēdus sit pp doli: et tñc cū de h infamare? nō remoueat. vt hñc aut ppter culpā: et tñc qz ex hñc nō infamare? pōt remoueri vt in strario: et istā tenet dy. puto sic dicendū si q dem remouend? est ppter culpā pōt remoueri vt dñ cñ est. si ppter doli tñc stat in arbitrio iudicis: qz si quidē reperit doli et fraudē cōmissam in magna re debet enī remoueri: si vero esset modic? dol? vl cū ca modicā rē tñc dñ ei curatōr adiungi. vt hñc. et. s. e. l. iij. s. tutor q alimēta. et. j. de pe. l. respiciendū. s. furta domestica. hoc enī an remoueri debeat arbitrio iudicis ponit. s. e. l. iij. s. tutor si inimicus. p hñc facit j. ti. l. i. ppter litē. vbi distinguat an sit līs magna vl parua q est inter tutorē et pupillū: et idē qñ forma libellus sup accusatōe suspecti cōtra aliquē tutorē consanguineū pupillū. si quidē q̄s velit enī redargue re de culpa vel negligentia tantū secure pcludat q peti enī remoueri. si vero illi tutori doli impigeret puto pcedere. si sic pcluderet peto enī remoueri vel curatōrē adiungi fm q iudici videbif. **¶** Quero an hñc tutori consanguineo statim cū postulat suspec tus debeat interdicti admistratio: et vidē q sic. vt C. e. l. enī quē. insti. e. s. si q̄s aut. j. de sol. l. qd si forte. s. i. s. illas. l. intelligo in tutorē q venit remouēdus tñc enī p̄dēte litē interdicti admistratio: secus si remouend? nō venit. vt no. extra de offi. dele. c. venerabili. dixi in. d. l. qd si forte. s. i. j. de solu.

¶ De creto **¶** Post remotōs nō spectat ad tu torē p̄culū tutele. h. d. **¶** lo. qz loquitur postq̄ q̄s est remot? **¶** lo. vidē intelligi gere q a die postulatōis est q̄s suspect? tñc enī ei interdicti admistratō. vt insti. e. s. si q̄s aut. qd intellige fieri p iudicē vt ibi et. l. enī quē. C. e. qd qñ fiat dixi. s. e. l. pr. **¶** Mo. tñ istā gl. diligēnt que inuit talē iter dictionē fieri ab initio mote litis nō expectata pte statōe sup cā suspecti dñ dicit ex eo ex quo cepit cā suspecti moueri. **¶** Querit glo. vtrū in cā suspecti possit interuenire pcurator. **¶** Et mīdet q sic lz regu la sit q in publicis iudicijs nō interueniat pcurator. **¶** Tu dicas q si quidē pcurator interuenit ex parte rei: aut accusatio fiebat ad remotionē tātū: et tñc

¶ Qui nihil? **¶** et ob quā cul pā q̄s remo ueat. vidē bar to. l. i. qd ner ua. i. pe. col. s. de po. et add qd vbi tutor nō accusat p pupillo vbi pōt accusare remouet vt suspect? glo. est et ibi bal. i. l. senatus. C. qui accu.

¶ Apuberibus no. qñ. et vñ de istū textū no. alleg. per do. anto. in. c. cñ olim. d ar. bi. de quo vi de q dixi in. l. si puenit. d re iudi.

¶ Propter rea. ppter fu gā. **¶** Mo. q fu ga facit quez suspectū. de quo vidē. j. d. questi. in. l. si. et ibi bart. et doc. in. l. si. C. de rap. vir. bar. in. l. lege cornelia. j. ad fille. et ibi scri pti. et bar. in. l. i. de re. eo. et ibi habet q fuga post ac cusationē nō facit reum su spectrum

¶ De si q̄s remotiois erit. **¶** Mo. mo di suspecti adde bar. in. l. enī qui res. C. de pcur. et vide de hoc bar. in. l. i. si pñt. ff. si quis ius dñ. et que ibi dixi. **¶** Abita in quistōe. **¶** Et vide in. l. iij. s. si ad dies. de re mili. et ibi dixi. **¶** Cominat hoc in simili voluit in l. i. s. si finit. s. i. p. de dñi. fec. l. s. nō facit ar. mētionē d bar. big. **¶** Noua citatio. et p̄tmacia. **¶** lo. dicit bar. big. mīdat ea que no. ip̄t. l. iij. s. si ad dies. de re mili. p qua limitatō ne est rec. l. i. s. et ibi no. lo. an. et anto. de bu. extra de testi. cogen. **¶** Tutor. **¶** Bal. facit istā. l. iij. in. l. i. arbi. tu. et oīno ibi vide et hic in glo. qd in p̄tore vel ep̄o. et qd dā obseruat canōes. et qd qñ p̄fert bñ ficiū indigno vide car. i. de. i. de eta. et qd lita.

tor. de excu.
turo ad

est cā ciuīlis: merito pōt interuenīre pcurator. vt. l. nō solū. s. fi. s. de pcur. **S**i vero ageret nō solū ad remouendū s; etiā ad puniēdū. 7 tūc aduerte an inponat pena relegatōis vel minor: et sic poterit iteruenīre pcurator vel nō vt. l. seruus quoq; s. publicē. s. de pcur. et. l. p. e. s. ad crimē. j. de pub. iud. **S**i vero loq̃tur ex pte accusatoris tūc nō pōt interuenīre pcurator nisi agat ciuīlī: s; in q̃ dicit in actōib; popularib; vt. l. licet. s. de pcur. qd̃ aūt gl. dicit h̃ q̃ istō sit publicū iudiciū nō ē verū simplr. vt plene examīauī in. l. i. de pub. iud. ¶ **C**itio h̃ gl. colligit nō. q̃ ex eodē facto q̃s psequitur penā et pmiū. remouet enī a tutela qd̃ est pena: et psequitur liberationē a periculo qd̃ est pmiū. ¶ **A**d istud oppo. s. de neg. ges. l. siue hereditaria. ¶ **P**y. circa h̃ distinguit h̃ qd̃ ponit in. c. qd̃ ob gratiā. extra de re. iur. li. vi.

In fil. stigari de fraude tutoris. h. d. hac
l. intelligit glo. iudice principalis inquirente
de fraudib^r tutoris. vt no. in l. iij. §. pterea. s. e.

De excusatōib' tutorū. **Rub.**

Frennius. Querit glo. qd de marito et vxore. Gl.

dicte q̄ ipo iure nō tenent. ¶ Contra
hoc opp. de l. marito. C. de pcur. So.

Dem vulpia. **S**unt ^{Elides b} q̄ tāti va

Primus
333 ij

Item rex. cu sua gl. no. alle. bar. in. l. ad monedi. in aſpe. col. de iureiur. Dem. vulpianus. S. sunt et alij. ſciētia principis. et no. q. pau. de caſt. neſcio ſi eſt in. l. ceturio. de vul. et pu. aut in. l. q. q. aut in. l. in teſtamēto. C. de teſta. dicit q. princeps in dubio nunq. videt. vti ſup. p. prima p. tate ſz iure cōi. et ita dicit velle bal. in. l. bonoz. C. qui admitt. vbi alle. not.

p. io. an. in. c. dudū. de de. ci. idem in ter minis tenuit inno. in. c. ino. tuit. de elect. idē ang. in. l. bñ a zenone. de quadri. p. ſcrip. et idem etiā not. bal. in. l. ſi. in p. r. C. de fruc. et lit. expē. p. d. l. q. q. vbi eti am dicit q. p. uilegiū p. r. cipis d. z iter. p. rari ſm ius cōe nō de iur. re ſpali. idēz etiam voluit bal. in. c. i. ſ. itē ſacramen. ta. de pa. iur. ra. ſir. Sub. dit etiā bart. et bal. in. l. ſi teſtamētū. C. d. teſta. q. pa. pa nō videt. velle faceſ. ſ. ius cōe niſi appōat clau. ſulam nō ob. ſtate lege. et. et ita clare q. appareat de. et mēte qd. intendat vti ſuprema vo. lūrate. et ita dicit debere itelligi quod legiſ. et not. in cle. q. p. tin. git. in. x. apo. ſtolice ſedis. el. i. de relig. domi. bñ fac. l. ſi qñ. in p. r. C. de inoſfic. teſt. et p. ſumi.

let certa ſciētia principis q. tñ ſup. illo actu diſpen. ſatio ei. facit. l. qdā. ſulebat. ſ. ſi. de re iud. Ultra mon. faciūt de h. magnū feſtū in. l. ſi. C. ſi p. tra ius v. l. vti. pu. ad qd. et fac. l. bonoz. C. q. admi. ad bo. poſ. **S**ire oportet. **S**ufficit. **I**bi rator ſubaudir. Ja. de are. ſ. iuramento. ſed ſm qd. habeo reſcriptū ipe itelligit etiā ſi non fuit iuratu: qd. etiā tenet. Guil. in. l. ij. ſ. ſi. ſ. ſi quis cau. Spe. etiā tangit in ti. de app. ſ. nūc breuiſ. ver. qd. ergo. et vide p. archi. c. i. extra de dolo et cōtu. li. vi. ego allego tex. iuris canonici quē ipſi nō allegant in. c. q. p. p. ter. extra de elec. in ſi.

Oportet examiatio teſtū nō poſſet cōmitti p. iudicē corā quo cā vertit. vti ali. teſtes examinet l. z in cā criminali ſec. vti in corpore de teſt. ſ. q. vero. et in. ſ. illud. in. auſ. vt defun. ſeu fu. eo. Et tñ aduer. tendū ad qd. glo. b. dicit q. ſit apud aliū nō corā iur. dice qd. videt. p. tra auſ. apud. C. de fide inſtru. intelli. ge ergo q. ſit nō corā iudice ſubaudi illi. ciuitatis l. z ſit corā iudice. ſ. alio cui ille iudex cōmiſit. **F**ecit. do facit ar. ad. q. q. exceptio pōt opponi in ſcriptis. et ſine cā cñ excuſatio ſit quedaz exceptio. et q. hoc ſit verū tenet. **D**of. et cy. i. auſ. b. auſ. C. de nō nu. pec. Et aduertēdū q. de neceſſitate oportet apud acta in ſcriptis redigi. vt p. baſ. in. c. qñ. p. tra falſaz extra de p. ba. p. glo. et inno. ad hoc facit qd. not. in corpore. auſ. de iudi. ſ. p. e. ſm vñ op. i. glo.

Spadonē. Qui patri. **N**o. caſuz hui. ſ. nā et alibi habes q. qui pcurauit officiū non pōt poſtea aduerſus id excuſationē pponere. vt. l. ex ſuā. C. de teſt. tute.

Jam autē. **N**o. iſtū. ſ. **O**p. q. tutor debz iurare. vt no. in. l. legitimus. i. p. r. in. de legi. tu. **S**z videm. q. iurādo p. euāgelia de faci. li p. iurare. ergo videt. q. nō admittat. **D**ic q. nō iurabit p. euāgelia. ſz p. forma traditā in. c. et ſi rps. ex tra de iureiur. et p. no. in. ſpe. in. ti. de iura. calū.

Si ciuitatis. **N**o. iſtū. ſ. quē oldr. ſolēniſ. al. legat in vna. q. quā diſputauit et vide guil. in. l. i. et qd. ibi vltamō. no. ſ. ſi cer. pe.

Si quis. **S**i quis. **I**ſtuz caſum no. et glo. no. b. in ſi. quō appellatur. et dic vt in gl. et no. q. alicui iur. iſditiōnē denegare niſi eſt aliud dicere q. q. ipe. rñ offenda. vt. l. i. ſ. qd. auſ.

Non tātum. **E**os qui. **I**ſtū. ſ. al. legat Ja. de are. q. p. r. uilegiū paup. ratis p. diſ. ſuper uenietib. diuitijs. facit. l. ſemp. ſ. negociatōes. de

tur etiā principē voluiſſe vti ſuprema volūrate vbi cñq. in actu ſuo inſerta eſt clauſula ex certa ſciētia. vt eſt glo. no. in. c. ad hoc. de reſcri. et in cle. ij. in glo. ſi. eo. ti. et eſt glo. in. c. qd. in aliquo. lxxi. di. in glo. iij. et alia glo. eſt in. c. p. ſenti. l. iij. di. et de hoc vide inno. et hoſti. in. c. ver. niēs. de ſi. p. ſby. et videt. etiā glo. in. l. eos. in p. r. in. ver. deciſam. quaz ibi exp. ſe pōderat bal. C. de appel. et p. baſ. in. l. quidā c. onſul. in ſi. et ibi hoc no. bar. de re iudi. ſm intellectū cōem. ad qd. vide not. p. glo. magnā et doc. in. l. ſi. ſi p. tra ius vel vti. pub. p. bar. in. extraua. ad rep. men. in. ver. nō obſtātib. p. bal. in. l. ſi. C. ſen. reſcin. nō poſ. p. dicta lim. at ſm pau. de caſt. no. in. l. ex in p. ſecto. C. de teſta. p. glo. i. bi in. x. ipij.

videt. q. etiā ſi nulla clauſula ex p. dictis apponat tamen ſi actus ſe. talis q. valere nō poſſit ex potētia ordinaria. et hoc ſciat principē. ſ. q. nō pōt valere niſi ex plenitudine p. tatis. q. tunc videbit. in. c. bio voluiſſe vti plenitudine potēſtatis vt act. valeat. adducit in. mili. tex. in. l. ij. de teſta. mili. idē voluit pau. de ca. in. l. princeps. ſi.

iure iuu. et. l. his onerib. ſ. aduerſus. de mu. et ho. **N**o. ex p. r. in. hui. l. q. p. p. r. e. d. aliqd. eſſe qñ eſt p. p. r. e. p. ſex mēſes. q. qd. gl. no. in. l. i. de nouat.

Bello hui. ciuitat. dicat equos in bello mortuos debere emēdari q. debet emēda ri illi q. fuerint mortui vulnerati in bello et poſtea redeuntē deceſſerūt. **I**n p. rariū determinat p. l. i. ſ. ex incēdio. de incē. rui. nau. et. l. ita vulnerat. ad l. aq. l. ad hāc. l. rñ det. **O**ldra. in. q. iſta agit de p. r. legio dādo p. tra ius cōe cñ ius cōe velit haberi p. p. ter numerū liberoz. et eis viuētib. vt. l. ij. ſ. i. ſ. e. ac p. tra diſpoſitionē iuris cōis p. derat. nō ergo mi. rñ ſi lex nō vult tantū extēdere. puto op. dy. et **O**ldra. eſſe verā. nō tñ ſm eoz. rñ nō ſz ſm illud qd. te. neo q. ſtatuta recipiūt interpretatiōē extēſiua. l. z cō. trariū in b. teneat. **N**ā ibi mors trahit ad aliud tem. pus b. eſt p. extēſionē. vt. l. hui. ſcripture. et. l. i. ſ. ad l. aq. l. qd. verbū improprietatē denotat. facit. l. oſſa ſ. ſi. ſ. de relig. et. l. naturalis. in p. r. in. de acq. p. oſ. et ibi no. in p. r. in. ſz ſtatutū dicit i bello. ſi g. equ. vulne. ratus et poſtea rediēs eſt mortu. iſtud eſt tantū de fictōe. que fictio et interpretatio extēſiua in ſtatut. nō h. z locū ſm eos. vt no. in. l. i. de ver. ſig.

Propter. **Q**uerit b. gl. an. ipō iure ho. debitor vel creditor pupilli nō ſit tutor. an vero d. z ſe excuſare. hec op. eſt vera de qua no. in. l. pater. ſ. de p. cur. et in auſ. mioris. C. qui da. tu. poſ. quā op. tenet h. i. ac. de are.

Inſperitos. **C**um oriūdu. **S**i vendit p. diū ſit in ciuitate iſta et pupil. lus habeat domiciliū alibi cōſiliū eſt q. decretū iur. dicis in cui. territorio ſit p. diū et decretū iudicis ori. ginis interuenire debeāt. induci. l. ſi p. diū. C. de p. di. mīno. et cy. in. l. i. C. de p. r. ab. em. tu ad de ad. q. vñ bonū ar. qd. eſt in. c. paſtoralis. extra de p. r. uil. per ino. no. gl. qñ dicat et ſigna ſinē ei. p. l. gal. ſ. e. et vide qd. ibi no. ad qd. allegat iſtū. ſ. l. ſiue. ſ. quia plautianū. vide qd. ſcrip. ſi in. l. magis puto. ſ. que. rī pōt. j. de re. eozum.

Sis. **C**um qui. **I**ſte tex. eſt vtilis p. r. p. r. l. ij. ad tercul. ibi penit. exigit. et. **N**o. hui. ſ. eſt dol. et fraus ipi. tutoris q. in dubio p. ſumit ia. de are.

Adicissimos. **Q**uis tutela dicat legiti. ma cura tñ nō eſt legitima. **D**y. eā rephēdit et remittit ad aliā q. meli. dicit in. l. cñ furioſus. C. de cu. ſu. illa bñ pōr loq. in curatore furioſo et p. dīgo. habui ſtis in. l. milites. i. ſ. his auſ. in glo. et in. l. venter. de

de tñ q. dictū bal. in. d. ſ. itē ſacrā. fuit originale. **O**ld. in ſuis p. r. l. put reſert ro. et ſeqtur in auſ. ex teſtō. in. iij. col. de colla. et de clau. ſula ex certa ſciētia vlt. p. dicta vide ang. in. l. ſi cōſtat. de app. et q. dixi ibi. vide inno. et inno. in. c. ino. tuit. de elec. et do. abb. in. c. ad b. de reſcrip. vbi dicit q. papa nō pōt vti plenitudine p. tatis niſi ex cā. et ibi etiā qd. ſi nō cōſtat de certa ſciētia. et etiā tangit an papa poſ. ſit cōmittere ex certa ſciā cām ſuſpecto ſine p. r. a. re. cuſandi. et vide de hac clauſula et alijs late do. ab. i. c. nō nul. de reſcrip. i. ſi. iij. col. **S**ire oportet. ſ. ſufficit. tangit in ti. vide bar. et doc. in. d. ſ. qd.

Sicim. qui eſt. ſ. ſi. l. ij. ſi q. caut.

Poportet. Istum. s. allegat bar. sing. in. l. i. in. xi. q. de iur. om. iudi.
Sadone. s. ia auit. ad de bar. in rub. s. de iure iur.
Si ciuitatis. Isti rex. no. bar. in. l. i. in. fi. de iur. om. iudi.
Quam ca nullitatis deserat et deserta reddatur pariter sicut appella

tu. z cu. da. ab his. vide qd addidit in. l. mutum. j. de
 acquir. here.

Quam testimonio. **I**nsertio false cau
 se reddit finiam ip
 aliter. si omittit ca vera in pñciatōe: et inserit falsa
 sentētia nō tenet fauore minoris. b. d. **P**y. vel
 notabilis. l. ista quā allego tibi. in. l. i. si ad quē. d
 acqui. here. **S**z certe h lex nō pbat istud sūmariū
 s; iō nō valet qz pōt dici error exp̄ssus cū sit lata cō
 tra ius. vt. l. ij. C. qñ puo. nō est ne. tu dic vt. l. i. apd
 quē. et vt ibi dicit. **Q**uero an in decreto quo im
 probat officiū iudicis falsa cā habeat viciare in q
 nō requir̄ tāta cause cognitio: et videt q nō valet
 pbat in. l. cū vero. s. subuentū. j. de fideicō. lib. z. l. i.
 s. h. nba. ne vis fiat ei. pbat tex. cū gl. i. l. z si p̄ses. d
 p̄di. mi. nec ob. qd. s. d. cū ē. qd no. i. l. z si p̄ses. d p̄di.
 mi. ad p̄mū fa. l. fulcini. s. s. z si q̄s. j. ex q. ca. i po. ea.

Si cum ipse. **N**o. qz vbi q̄s p aduersa
 rui ipedit pducere ad fi
 nē excusationē z trāfacta sunt tpa pōt sine
 noua cā seu instātia pcedere ad excusationē. et de
 ista. l. nō meminerit moderni in. l. pperandū. s. et si
 quidē. C. de iudi. in. q. quā. glo. facit nunqd sentētia
 ibi lata post terminū sit i po iure nulla. ray. eam alle
 gat in. l. scire oportet. s. s. sequēs. in. q.

Administrantes. **Q**ue ērō q comi
 tes militū habet ex
 cusationē: qz sine eis agere non pñt: idē in
 vxore militis et tribuno z medico: que tamē perso
 ne nō sunt de numero militū. de medico pbat tex.
 in. l. abesse. s. ex qui. cau. ma. bar.

Si quis. **I**sta. l. est valde no. z miror q
 inno. q de hoc tractauit nō fac
 mentionē de hac. l. vt no. p cū. in. c. cū bōe.
 extra de eta. et quali. in medio.

Si tanta. **I**aco. de are. dū dicit ne impossib
 le zc. **N**o. qz famulus vel vasall? nō
 pōt aliquid impossibile.

Quam in collegiis. **F**ac iste tex. q qñ
 aliqbus hominib
 bus collegij conceditur imunitas aliqua
 intelligit eis esse cōcessa q p se artē exercēt nō alijs
 facit. l. semper. s. licet. de iure iuu.

Ubi pupillus educari debeat. **R**ub.
Solet pretor. **P**er quem debz
 adire p̄tor. **G**lo.
 b dicit a quocūqz. quā no. fac qd no.
 i. e. l. ius alimentorū.

Quam filium. **A**dde ad hanc. l. vnā no
 tabile qōnem: quam por

Quam in collegiis. **F**ac iste tex. q qñ
 aliqbus hominib
 bus collegij conceditur imunitas aliqua
 intelligit eis esse cōcessa q p se artē exercēt nō alijs
 facit. l. semper. s. licet. de iure iuu.

Ubi pupillus educari debeat. **R**ub.
Solet pretor. **P**er quem debz
 adire p̄tor. **G**lo.
 b dicit a quocūqz. quā no. fac qd no.
 i. e. l. ius alimentorū.

Quam filium. **A**dde ad hanc. l. vnā no
 tabile qōnem: quam por

dicit dy. cy. et bal. hic q si ex forma statuti omis causa debet termi
 nari infra tres mēses et a duersari? causa testū pducēdōuz quos
 dicit habere in longinquis partib? petat dilationē que vltra tres
 mēses extendat q nō ob stante statuto cā post tres mēses erit des
 cidēda. ad idem est tex. i n. l. perēde. C. de in integ. resti. et ibi doc. et

nit **I**a. de are. in. l. alimēta. C. de nego. ges. et ibi re
 assumit **A**y. de sororibus que dotant: et postea re
 manēt cū fratribus.

Ubi pupillus educari debeat. **R**ub.
Solet pretor. **P**er quem debz
 adire p̄tor. **G**lo.
 b dicit a quocūqz. quā no. fac qd no.
 i. e. l. ius alimentorū.

In omnibus. **N**o. hic q p ver
 bñ plerūqz consti
 tuitur regula: vt ibi plerūqz zc. consi
 cta gl. **I**ac. de are. **Q**uero de qua
 culpa loquit. **G**lo. videtur dscere in. s
 suspectus. in. l. de suspec. tu. q de culpa lata leui z
 leuissima: sed de leuissima nō est verum. vt no. mo
 derni. l. quicqd. C. arbi. tu. no. glo. super ver. iudicio
 tutele. que est valde no. et habet magnū effectū dñ
 dicit decreto. s. interueniēte: idem si nō iteruenit. vt
 l. qui filiū. s. i. i.

Officio. **I**ac. de are. intelligit q quilibet ad
 ministrator tenetur si non facit ratio
 nem et nō allegat aliquaz. l. exp̄sse inducitur. l. fi. de
 lib. l. e. et. l. si ita. de ma. test.

Si pupillus. **N**o. hunc. s. in fi. q viatica tu
 tor habere debet. cui adde qd
 no. in. l. idēqz. s. curatorē. s. man.

Plane. **Q**uerit glo. quid si nullus gessit et
 immiscet. glo. siue agatur vtili siue dire
 cta dicit idē q nō fiat cessio. hec glo. in omnib? be
 ne dicit p̄ter q in ver. si vero. **C**irca hoc vide **A**zo.
 in sūma de admi. tu.

Non tantum. **N**o. qz cessio actionis aliquā
 do fit ante condēnationē: fal
 lit in illa cessione que post cōdēnationē fit.

Hanc actionē. **D**ic. s. adde ad glo. rubricē: z
 ibi dum allegat. l. ij. dic. l. i. qā
 l. ij. non facit ad id. non autē concludit ille tex. q in
 continentī illa actio nascatur.

In fine huius. l. vid qd no.
 in. l. ambiguitatē. C. de vsu
 fru. ver. quid de diuisione rei ecclīastice.

Alterius. **R**estitutio iuducta a miori pa
 rat viam in integrū restitutōi
 indulgende maiori. hoc dicit lra dum di
 cit alterū. secūda est valde no. licet nō cōgruit huic
 littere: tamē in se est vera. vt pbat in. l. si quis pos
 sessor. de peti. here. et. l. si pupilli. s. fi. de nego. gest.
Iaco. de are.

Non idcirco. **N**o. qz actionis cessio petitur
 fieri iure cessiois. dixi in. l. si mi
 noris. s. de admi. tu. et. l. si res obligatas. j. de le. i.

Defensor. **M**ouatio necessaria nō im
 pedit p̄uilegiū tutele. b. d.
In bonis ipsius curatoris tantū obtinet
 istud quod dicitur: sed in bonis defensoris nō: z b

Io. an. in spec. de dila. s. i. sup ver. sed pōe q causa. sicut in simili idē
 videt dicitū q tpa appellatōis nō currat qñ stat p iudicē q cau
 sam nō p̄seqtur. iux̄t aūt. ei q de tē. app. et q ibi dixi. vt no. glo. i au
 ten. de appel. s. ad b sancim. et in. l. i. s. dies. ff. qñ app. sit. et in aūt.
 vt spon. largi. s. hoc quoqz. et glo. in. l. sed et si p̄torē. in prin. ff. q.
 ex cau. maio. et in. l. si. et ibi moder. ff. de re iudi. vel saltē qñ facto iu
 dicis nō expedit cā appellatōis debet pars restitui in integrū ad
 uersus cursū fataliū. vt no. glo. in aūt. item si appellatōe. z ibi bar.
C. de tem. appel. et glo. in. d. s. hoc quoqz. et glo. et doc. in. d. autē.
 ei qui. et glo. et doc. in. c. ex rōne. de appel. et glo. in. l. arbitrio. s. do
 lo. ff. de dolo. archi. post glo. ij. q. vi. anteriorū. et dñi de rota sua

cōclusionē. lxxxix. Sed an ista pcedat. vide in. d. aut. ei qui.

De fideius. tu. r. cu.
Quoniam ostendimus. tene mēti. bar. in. l. i. de ver. obliga. inter casus in quibus enumerant illi in qbus psumit stipulatio: si nō apparet an verba interuenerint et etiā glo. in. l. hīs verbis. de adop. inf. alios bart. in. d. lo.

co enumerat casus istū fin. p. quē dicit q patiētia in iudicio hz vīm stipulatōnis ita etiā intel. ligit. l. si. de p. to. stipula. et l. si. s. i. q. ap. nō lz. et in. l. cū quis dece. dens. i. prin. de lega. iij. et bal. in repe. l. tale pactū. s. q. puocant in. vij. et. xi. col. s. de pac. et benedic. d. plom. r. pau. de cast. in. l. sciēdū. j. eo. s. fm dy. bar. r. bald. hoc est speciale propter fauores pupillī. idem tenuit cy. i. l. inuitus. in. i. col. de pcur. et do. anto. r. abb. in. c. nō. ne. de psum. sed certe sol. fauor pupillī nō videt sufficere ad hoc vt patientia inducat psum. vt ē tex. f3vñū itellec tū quē ibi ap. probat bart. i. l. si fili. s. d. rute. qd ibi dixerit. gl. et sic itelligo q requiritur vtrū q3. scz fauor pupillī et cas. loz iudicij. ita intellexit. l. istā rapha. in. l. sciēdū. de verbo. obli. bal. aut in. l. statu. in. fi. C. de setē. ex pi. reci. et in. l. si. ue apd. acta. in. l. col. C. de transac. r. i. l.

intellige hic fm Ja. de are.

De pstraria tutela et vtili actōe. Rub.
Quoniam ostendimus. tene mēti. bar. in. l. i. de ver. obliga. inter casus in quibus enumerant illi in qbus psumit stipulatio: si nō apparet an verba interuenerint et etiā glo. in. l. hīs verbis. de adop. inf. alios bart. in. d. lo.

De pstraria tutela et vtili actōe. Rub.

Quoniam ostendimus. tene mēti. bar. in. l. i. de ver. obliga. inter casus in quibus enumerant illi in qbus psumit stipulatio: si nō apparet an verba interuenerint et etiā glo. in. l. hīs verbis. de adop. inf. alios bart. in. d. lo.

De eo qui p tu. aut cura. negocia gessit. ru.
Quoniam ostendimus. tene mēti. bar. in. l. i. de ver. obliga. inter casus in quibus enumerant illi in qbus psumit stipulatio: si nō apparet an verba interuenerint et etiā glo. in. l. hīs verbis. de adop. inf. alios bart. in. d. lo.

De eo qui p tu. aut cura. negocia gessit. ru.
Quoniam ostendimus. tene mēti. bar. in. l. i. de ver. obliga. inter casus in quibus enumerant illi in qbus psumit stipulatio: si nō apparet an verba interuenerint et etiā glo. in. l. hīs verbis. de adop. inf. alios bart. in. d. lo.

De eo qui p tu. aut cura. negocia gessit. ru.

De eo qui p tu. aut cura. negocia gessit. ru.
Quoniam ostendimus. tene mēti. bar. in. l. i. de ver. obliga. inter casus in quibus enumerant illi in qbus psumit stipulatio: si nō apparet an verba interuenerint et etiā glo. in. l. hīs verbis. de adop. inf. alios bart. in. d. lo.

De eo qui p tu. aut cura. negocia gessit. ru.
Quoniam ostendimus. tene mēti. bar. in. l. i. de ver. obliga. inter casus in quibus enumerant illi in qbus psumit stipulatio: si nō apparet an verba interuenerint et etiā glo. in. l. hīs verbis. de adop. inf. alios bart. in. d. lo.

De eo qui p tu. aut cura. negocia gessit. ru.

De eo qui p tu. aut cura. negocia gessit. ru.
Quoniam ostendimus. tene mēti. bar. in. l. i. de ver. obliga. inter casus in quibus enumerant illi in qbus psumit stipulatio: si nō apparet an verba interuenerint et etiā glo. in. l. hīs verbis. de adop. inf. alios bart. in. d. lo.

De eo qui p tu. aut cura. negocia gessit. ru.

De eo qui p tu. aut cura. negocia gessit. ru.
Quoniam ostendimus. tene mēti. bar. in. l. i. de ver. obliga. inter casus in quibus enumerant illi in qbus psumit stipulatio: si nō apparet an verba interuenerint et etiā glo. in. l. hīs verbis. de adop. inf. alios bart. in. d. lo.

De eo qui p tu. aut cura. negocia gessit. ru.
Quoniam ostendimus. tene mēti. bar. in. l. i. de ver. obliga. inter casus in quibus enumerant illi in qbus psumit stipulatio: si nō apparet an verba interuenerint et etiā glo. in. l. hīs verbis. de adop. inf. alios bart. in. d. lo.

filius. s. inuit. de pcur. et in. l. si fideius. in. prin. qui satis. co. et in. l. ij. s. voluntate. solu. ma. intelligit q in hoc. s. opere. scriptura cū patiētia: nec reputo istud esse in cōueniēs q vltra pdicta que dixi requat scriptura qm scriptura est de substantia eozū que fuit in iudicio. d. l. emācipati. et ibi no. C. de fi. m. stru. et. l. ne in arbitrio. et ibi glo. pua. C. de arbi. a. quoniam ptra de pba. dice. bar. in. d. l. i. de ver. ob. et minus bene qd nō pua. tat q sit ne. esse q illa scriptura sit at in iudicio. l. x. r. s. ite. ob. car. passus. de illi fideius. rē se scribit. intelligit. et am extra. iud. dicit. et hoc nō bene dicit. q appellatō ne actōis in pcuris in iudicio. r. et in. l. acta. cum glo. de reu. et in. l. ij. q. ci. cū glo. s. cura. bo. d. et in. l. cū ibi no. de eden. et ibi intel. xit q b. op. hic gemina patiētia. q nō placet. q. r. b. loqui. tur in acta. multatō in quo gemina ta patiētia habet psum. plic. et vna vt in fili. not. gl. in. l. iij. ali. as. iij. in. gl. si. in. p. m. c. de pig. acti. gl. in. c. ab co. in. ver. instat. de app. i. vi. et ter. in. l. i. c. r. a. ver. dice. ba. si cer. pet. ex quo infer. an pacti nu. dñ facti i iudicio vestiat calore iudicij in quo bal. f. repe. d. s. qui puocant. in. vij. et. x. col.

etozitatem et potestatem dandi tutorem: sed pcuratorem nō habet potestatem dandi: quia debet dari a partibus. vt. l. i. s. de pcur. Spe. tangit hoc de resc. pnta. s. i. in ver. vltimo. et in titu. de iudico. s. i. moderni in. l. licet. C. de pcur. et nil addunt vltteri us: vbi etiam per Ja. de are. Immo. facit de isto. s. mentionē. extra de elec. c. nihil. licet ibi innuat ptra rium. no. C. de eo qui protu. neg. ges. l. si. vbi dicit q quis iudex pnuclauerit nō valent gesta p euz iuncta glo. cum ter. que dicit q a iudice. s. respō deo q ibi nō pnuclauit seratum habiturum: imo mo simpliciter admiñstrationē iniunxit inter q est differentia: vel potest responderi q ibi iudex q non habebat auctoritatem vel potestatem in tutore ap. probauit eum in tutorem: vt ibi in glo. Idē habes in plato: de quo ibi per modernos. Brez habes ibi q exceptio falsi tutoris potest opponi post lit. con. test. ad exemplū falsi pcur. habui. q. de facto de ciuitate lucana quam hic disputauit: quidam fuit cōdemnatus tanq tutor alicui? ex eo q negocia male gessit: nec fuit pbatū in causa eum esse tutore agi tur contra tertium possessore bonorum istius tutoris. ille opponit q ille tutor nō erat: an illa snia p. bet. dixi q nō: lz. iste. s. videtur contra facere.

De eo qui p tu. aut cura. negocia gessit. ru.
Quoniam ostendimus. tene mēti. bar. in. l. i. de ver. obliga. inter casus in quibus enumerant illi in qbus psumit stipulatio: si nō apparet an verba interuenerint et etiā glo. in. l. hīs verbis. de adop. inf. alios bart. in. d. lo.

De eo qui p tu. aut cura. negocia gessit. ru.

De eo qui p tu. aut cura. negocia gessit. ru.
Quoniam ostendimus. tene mēti. bar. in. l. i. de ver. obliga. inter casus in quibus enumerant illi in qbus psumit stipulatio: si nō apparet an verba interuenerint et etiā glo. in. l. hīs verbis. de adop. inf. alios bart. in. d. lo.

De eo qui p tu. aut cura. negocia gessit. ru.
Quoniam ostendimus. tene mēti. bar. in. l. i. de ver. obliga. inter casus in quibus enumerant illi in qbus psumit stipulatio: si nō apparet an verba interuenerint et etiā glo. in. l. hīs verbis. de adop. inf. alios bart. in. d. lo.

tenuit qd nō per tex. optimū in. d. l. siue apud acta. et sequit hoc ro. licet debilibus rōnibus conet cauillare. tex. in. d. l. siue apud acta. l. i. mitauit h cum bal. in. d. s. qui puocauit: nō pcedere vbi pactū e sūz factum ad firmandū iudiciū: quia tūc mandabit executioni officio iudicis si in iudicio factū fuit. ita no. ro. in auct. generalr. in ver. conscribit. de epis. z cle. et in. l. eū p quo. cū gl. de in ius. vo can. qd pactū talereferatur calof iudiciū induxit glo. no. in. l. i. i. gl. pe. de inter. acti. ponēdo qd cautio nuda sine cau. si facta sit in iudicio eū dem habeat effectum ac si facta esset cū cau. et d. rō ne vide p cy. in. l. generali ter. in. ij. q. C. de nō nu. pe. cu. ergo idēz est dicendūz in cōuentiōe nuda a stipulatione: quoz niam cautio nuda a cau. fa. z puentio nuda a stipulatione a pari pcedunt. vt l. ij. s. circa. d. doli excep. c. si cautio. d. si de instru. cor gita p respō sione. p hoc pōt adduci. l. sicut. C. de re pu. bere. z qd ibi bal. p illū tex. facit etiā l. pacta nouis. C. d. pa ctis. dū dicit

Heres. No. qd instātia ex parte rei trans fert ad heredem. h. d. De magistratibus puenien. et heredibus eorum. Rubrica.

In ordinem. Contra hoc videt l. qd si maior. j. de admi. tuto. et. l. aliud. s. refert. vbi quo ad omnes preiudicat si maior pars fa cit. Sol. quedā sunt que expediunt p maiorē partē que incūbunt ipsi vniuersitati neces sario. et sic loquitur. d. s. refert. quedam sunt que ip si vniuersitati necessario nō incūbunt: z de his loq tur hic. et hoc placet dy. in. d. s. refertur.

Magistratibus. Inducit dy. qd quis iudis cis officio fuerit de expēsis p demnatus. tamē illud intelligit si fuerit petitiū: vt hic. facit. l. iij. s. hoc autē. de dam. infec. qd ergo dī cim? iudicē teneri si nō pdenat in expēsis. vt. l. ppe randū. s. sin autem. C. de iudi. et. l. si. C. quādo puo. nō est neces. intelligitur si hoc a parte fuerit petitiū expresse: et hoc tenet hic dy. Itē quis debet magi stratum monere. et tex. videtur b sentire dum dicit: qui munere mādato nō paruerunt zc. qd a supiori debet admoneri: tu dic ptra. et ista. l. loq tur fm ius ra antiqua: hodie magistrat? municipales pnt dar re tutores. vt insti. de attil. tu. s. s. neqz.

Si inter magistratus. Iste. s. allegatur i materia excussiois.

Priuilegium. Iste. s. nō repitur alibi. dy. z ratio est hic: quia pmpit? sub uenit pupillo cōtra tutorem: quia tutor specialiter datur pupillo: magistratus vero nō datur speciali ter ppter ipsum pupillū s. ppter vtilitatem publi cam: ideo nō ita cōtra eum pmpit? subuenit.

Roponebatur. Ista. l. non reperit alibi: dum dicit gl. in se piculū. id est in se omnē culpam. istud nō est verum: qz magistratus tenet ad instar tutoris: sed tutor nō tenet de leuissima. vt dixi in. l. i. s. e.

Magistratus. In isto titulo dictū est p miscue de satisfatiōe rez pupilli saluam fore que pstatut magistrat? tui z qd prestatur tutori. de differentia hui? z ei? effe ctu vide no. in. l. si quis cura. s. ille. j. re pu. sal. fo.

In magistratibus. Finem huius. l. feci te notare in

maxime si apud acta zc. et p hoc etiā adducebat ro. ibi qd cū iuramē tū et iudiciū equiparent. l. nā et postea. s. qui tpali. de iureiur. s. pa tū vestit iuramēto. l. si quis maior. de transac. et do. anto. in. c. cū cō tingat. de iureiur. ita etiā iudicio. sed illud est verū in iuramento deci suo litis: vt qd tendit ad lites dirimendas. l. i. et. ij. de iureiur. nō autē in iuramento cōfirmatorio seu obligatio. Itē magi s cōis opī. omni um est qd iuramentū nō decisiū nō vestiat pactū: vt est de mēte glo. et omniū in. l. i. C. de op. li. z bal. in. l. cū antea. C. de arbi. qd pōderat il lū tex. ibi qd nō bñ facit. bal. z salū. in auct. sacra. C. si aduer. vē. bal. i. c. i. s. itē sacra. de pa. iura. fir. et etiā imo. in. d. c. cū ptingat. z est de mēte bar. i. l. si qd p eo. in. i. et. vi. mēbro. de fideiur. z etiā ad tex. d. l. si qd ma ior. nō bñ se adaptāt. qz tex. loq tur de actōe antiq meli? potuisset in duci p ro. dū tex. ibi dicit pena pactis inserta peti pōt. et istud meli? pbat si velles cōem opī. tenere qd tenet ad. l. i. de ope. lib. z ad iura in alijs locis. s. allegata. mēde qd ibi stipulatio fuit iterposita penes pa ctū: et sic vestit pactū. l. si pacto qd penā. C. de pac. al's peti nō possit. z

vide do. cardī. de hac matetia in cle. i. de pcur. in. iij. col.

De magistra. cōueni. Rub.

In ordinē. ad istū tex. vide bar. in. l. i. qd quisqz iur.

Placet dy. vide de h oīno p salū. in. l. i. C. de seditio. z per cy. in. l. si qd in tantā. C. vñ vi. p bar. i. l. aut scā. s. nōnunq. de peni.

l. cū eadem. j. de ver. sig. dicitur hic eadē actio: sed q sit eadem. dicunt quidā. s. vtilis tutele. dic hic z be ne q eadem. s. in genere nō in specie? q teneat vti li pōt eos mouere: qz glo. quas habuistis hoc āno dicit q cum magistratus dat tutorem videt gere re. alia tū opī. est vera.

De rebus eozū qui sub tutela vel cura sunt sine decreto nō alienandis. Rubrica.

Aperatores. Postea.

Ibi si testamento v l codicillis zc. In ducit Ja. de are. ad. q. quādo testato res concedit licentiam alienadi p dia executoribus maxime cum tutor et curator equipa rentur. vt in. c. si. de testa. lib. vi. licet glo. sit cōtra in l. qd dū. C. de distrac. pigno. de quo no. j. de ali. et. ci ba. lega. l. iij.

Sed et si. Item queri potest.

Iste. s. in secūdo responso allegat per iac. de are. qd ppter auctoritatem rei iudicate transfer tur dominiū etiam si dominiū sit possidentis et nō petentis. ita dicit ipse in. l. exceptio. vbi est vna gl. de hoc. j. de doli excep. glo. allegat hunc. s. in. l. iij. in glo. magna. s. de publi. et inducit Ja. an agēdo rei vendicatione transferatur dominiū: et b est cas sus cū hic sit verbū petere: qd ad realē attinet. vt. l. actio in personā. de acti. et obli. qd in psonali Iste articul? male declarat sicut alia. q. declarata p mo dernos z glo. dixi in. l. pōpo. de acq. pos. moderni tangūt in. l. ij. C. cōia vtriusqz iudi. zc.

Magis puto. Si fundus. batur i secundo casu qd rei heredis non transit ipso s. iure dominiū.

Sundum. Iste. s. allegauit tibi in. l. seruuz filij. j. de le. i.

Non passim. No. hic q aliud est cōcedi libe rā arbitriū z aliō arbitriū. hic est tex. iuncto sine huius. l. pñ dicit ptoz enim.

Si es ditor instat. et petit sibi solui. Aut est vsu rarium debiti: et debet ei solueret alias nō. Mo ta tex. qui dicit primo vendi nomina qd de illis bo

vendendū. l. si fundus. in prin. j. eo.

Magis puto. s. fundū. vide sede. in pñ. ix. q vult qd hoc casu tut or possit sine ptoze renūciare huic legato relicto. p quo vide qd habes p moder. in. c. suā. de pen. s. ego b in tex. habeo gl. inter linearē q sentit pñ in. s. fundū. pōe tutores pupilloz renūciasse iu ri petēde lūme p pupillis certe cū talis renūciatio dicat alienatio qd facta sit in rebus q seruādo seruari poterāt nō valet sine debi tis solēnitatib? vt pbat b p istū tex. et b p doc. maxie dy. et bal. et pbat in. l. tutor. et ibi no. bar. ff. de bo. pos. et pe. de anch. et imo. in c. vt sup. de re. ec. nō alie. z imo. in. c. tua. de his q si a pla. et bal. in l. cōtra ius. s. i. de pac. et dy. iac. de are. bal. an. z imo. in. l. seruūm filij. s. i. de leg. i. Itē pbat iste tex. q vbiqz auctoritas in aliquo actu prestat causa pper cognita talis auctoritas nō validat actū et alienatōz. idē pbat in. s. ptoz. et ipis enī breuitate psumit q illa auctoritas fuerit pñta cā nō cognita. ita cōsuluit pe. de anch. pñ. cccxij. incip. vñs factis narratis zc. vbi cōsuluit q auctoritas

iudicis p[ro]p[ri]a
ra p[ro]p[ri]e i[ur]i
tractu mino[rum]
ris n[on] co[n]u[er]
lidat p[ro]p[ri]a, er
go est nulla;
q[ui] sine cause
cognitio[n]e in
terposita fu
it, facit, l. si
nita, §. si for
te, §. festina
re, de dam. in
fec. et glo. in
c. iurgantiu[m].
de re iudi. et
in dubio n[on]
p[re]sumitur in
teruenisse: n[isi]
si appeat, ut
habetur in l.
sciendum, de
ver. obli.

Idem pre
tor, videt le
gare. Adde
bar. in d. §. le
gauerat, et cy
nus post pe.
et ibi etiā bal.
in l. si. C. de co
pensa. et ray.
in l. filij. §. si.
ad munic. et
guil. de cu. in
repe. l. licet. in
l. col. C. de ac
qui. pos. ubi
dicit q[uod] de p
prio significa
to n[on] veniit
res mobiles
de quo vide
que dixi in l.
i. in vi. col. de
acq. pos.

Idem pupil
loru[m], vi
de bar. in l. si
conuenerit. §.
p[ro] soc. ubi vo
luit q[uod] si pup
illus habet
ret sociu[m] odij
osum et male
dicu[m] tunc b[on]i
posse puoca
re ad diu[isi]o
nem.

n[on] solui co[n]tra ordinem executionis rei iudicate, in l.
stipendia, C. de execu. rei iudi. iac. de are.

Idem pretor. est in l. iij. quādo decre. op[er] n[on]
est. q[uod] executor potest vendere quācumq[ue] possessio[n]e
n[on] est. que glo. per hunc tex. reprobat. facit glo. l. res
fiduum, C. de distrac. pig. **I**tem no. q[uod] quando
aliquis legat possessiones videt legare et res mo
biles. facit, l. uxorem, §. legauerat, j. de le. iij. **I**te
no. q[uod] hic dicit tex. q[uod] deberent requiri co[n]sanguinei
vel amici, et ideo tu qui interponis decretu[m] scias q[uod]
facere debeas.

Illud queri[tur] interlocutoria. **I**tem nota
q[uod] huic renunciationi facte per tutores debet credi
alias frustra diceretur de hac, q[uod] nunquid credat n[on]
cio. vide quod no. per modernos, in l. ea quidem.
C. qui accus. non pos. facit, l. si. C. de offic. p[re]fec. vr.
maxime quia officiali iurato creditur in eo q[uod] refer
tur. et ad hoc facit, l. imperatores, C. de exacti. tribu.
lib. x. et glo. in c. cum parati. extra de app. et ibi ab
legat istum tex. facit tex. rotundus in c. ad audien
tiam. extra de p[re]scrip. **I**tem etia[m] q[uod] b[on]i videtur q[uod]
vrbis p[re]tor interponat decretum super alienatio[n]e
fundij p[ro]uincialis. videtur tex. in l. p[re]dij. C. de p[re]s
di. mino. moderni no. in l. i. C. de co[n]trahe[n] emp. et
dicunt ibi q[uod] sit necessariu[m] vtriusq[ue] p[re]sidij decre
tum. vt. l. imperatores, §. cum otundus, §. de admi
ni. tu. et ad hoc facit quod no. ino. in alie. p[re]dij ec
clesiastici. ubi dicit expresse q[uod] debet interuenire vtri
usq[ue] iudicis decretum: vt ipse dicit in c. pastoralis
extra de p[re]uile. **S**ed quando aliquis est contu
mar: et scit q[uod] res sua vedit in casu p[er]missio[n]is an de
beat interuenire decretu[m] iudicis sub quo co[n]tuma
cia est co[m]missa: an illius sub cuius territorio est p[re]
dium. Et dicit illius sub quo contumacia est co[m]mis
sa. vt. l. i. et. ij. et ibi tex. de ho. auc. ind. poss. hoc cu[m]
agitur personali: sed cum agitur reali. vide. l. cu[m] vni
us. in si. de ho. auc. iudi. b[on]i.

Idem pupilloz. ecclesia an possit di
uisionem facere. glo. dicit q[uod] sic: quia sicut
tutor co[n]ceditur in permutatione. vt in aut. item in
uicem. C. de sac. sanc. eccle. et que est ratio differen
tie inter minorem et ecclesiam. **D**ico q[uod] ecclesia licet
habetur loco minoris et quod plus est loco pupill
li. tamen ecclesia semper est eiusdem status: et mior
licet impediatur eum minor etas: tamen cu[m] n[on] sit impe
dimentu[m] perpetuu[m] sicut esset in ecclesia: tamen non
esset inco[n]ueniens q[uod] posset diuidere. **S**ed nunquid
possit minor permutare. vide gl. que dicit secus et
tamen tex. videtur dicere q[uod] non cum sit speciale in
ecclesia. p[ro] quo facit, §. es alienum. ubi allegatur a
p[ro]p[ri]e q[uod] poti[us] expedit re illa carere. ad q[uod] vide q[uod]
posuit ia. de are. q[uod] refert in l. iij. C. si aduersus tra[n]sa.

Si quid. **I**tem istud circa ea que permittuntur
a iure posset copulatiue et alternatiue p[er]ferri: secus
in his que contra ius essent: quia tunc subalternati
ue n[on] valet. ad hoc ipse inducit istam glo. in c. lato
res. extra de cle. ex. mi. **N**am si aliq[ui]s diceret p[ro]dem
no vel absoluo: certu[m] est q[uod] n[on] valet.

Item licite. cumq[ue] post venditiones ip[s]i em
ptori p[ro]dest. hoc dicit. **B**ar.

Paulus. q[uod] iuramentu[m] p[ro]batur voluntas tes
tatoris vt hic. et. l. qui a patre, §. de con
fir. tuto.

De curato, furio, vel alijs extra miores d[icitur].
Rubrica.

Item Ege. xii. tabul. **S**ed nunquid
ante interdictione[m] prodigo subuenia
tur quoquo modo. **D**ico q[uod] sic. et ita
adde ad istam glo. quam nullus alle
gat. vt. l. pater p[ro] filio. circa fin. iuncta glo. cum tex.
§. de mino.

Curator. **I**tem. l. no. quam nemo ab
legat. nisi **D**y. in quoda[m] suo
consilio.

Consilio. **C**um dementis.

Contra exceptionem rei iudicate curatore
p[ri]mo remoto datur heredi furiosi replicatio p[ro]
pter secundu[m] curatorem qui co[n]demnari facit p[ri]
mum et econtra: sed datur replicatio ip[s]i p[ri]mo: q[uia]
fuit conuersa pecunia in vtilitatem dementis: que
potest esse ratio quare isto secundo loco ageret cu[m]
curatore p[ri]mo remoto cum co[n]denatus fuerit ad
pecuniam secundi curatoris. quod p[ro]bat tex. ibi ex
condemnato et. vnde venit q[uod] iste p[ri]mus remot[us]
vtatur exceptione rei iudicate: et hoc voluit dicere
glo. q[uod] iste p[ri]mus curator fuit in parte co[n]denat[us]:
in parte absolutus: et tex. hic innuit. **I**deo sit veru[m]
us q[uod] exceptio rei iudicate competat ip[s]i curatori re
moto: et si dicas q[uod] non p[ro]dest co[n]demnatio soli. vt
leuider. de excep. rei iudi. et no. in l. i. C. si plures
vna sententia. **A**d quod dico q[uod] ita p[ro]dest senten
tia co[n]demnato et soluenti sicut absoluto. vt not. in
lex morte. ad l. aquil. et. l. si quis cum totum. §. pe.
de excep. rei iudi.

Questum. **C**um vni respondetur alteri vide
tur esse responsum. hoc dicit. secun
do habes limitationem. l. i. §. si vnus. et. l. decreto.
§. de admi. tuto. scilicet q[uod] tunc habebat administra
tionem in solidum quando alter non contradicit.
Item inducit per **I**ac. de are. et **P**y. ad. q. si v[er]
constituit: et alter positionem confitetur et alter ne
gat: hoc verbum sibi non nocet: et p[ro]bat sic: quādo
aliquis obscure protulit habetur p[er]inde ac si p[ro]
tulisset id quod sibi plus nocet. vt. l. de etate. §. qui
tacuit. §. de interro. actio. et q[uod] curator p[re]sentet p[ro]
sonam dñi. **I**sta questio fuit **Q**do. antiquit[er] et eaz
p[ro]sequitur in l. i. C. de confes. et ibi per **E**y. et **N**ic.
de mat. et vide q[uod] no. per io. an. in c. si duo. extra de
pcur. li. vi. et vide quod no. in q. i. c. aperitur. in gl.
que incipit. post ergo. **B**ar.

Et mulieri. **V**ide quod no. **S**pecu.
in tit. de acti. §. finit. ver.
sed vtrum. et quod habetur in l. si quis cu[m]
sciret. j. p[ro] emp. **A**b hinc vsq[ue] ad titulu[m] de tes
tamenti sunt dicta domini **N**ico. de neapol. hic
interposita: quia dñs bar. modicu[m] scripsit sup[er] hoc
libro: vt superius euideret apparet.

De excusationibus tutorum. **R**ubrica

Super rubrica dic et continua ad precedentia
sic. **S**upra dixi qui et a quibus tutores possint co[n]
stitui: verum quia constituti excusantur interdum.
ideo ponit hunc titu[m]. et ista materia vide in practi
ca in spec. de tutore. §. finit. ver. tutor aut.

Herennius. **H**ic. l. diuide i tres
partes. **I**n p[ri]ma po
nit co[m]mentatio[n]e tractatus quem de
greco in latinu[m] intendit tra[n]sferre. **I**n
secundo ponit modum quem intendit

De excu
sa, tutor, sup
additionibus
Nic. de neap.

Exusantur. In. S. i. in glo. in ver. legitimis. semp allegatur ista glo. q. vbi concurrunt plures presumptiones operatur effectum plene probationis. et istam glo. refert singu.

bal. in rmbri.
C. de pbat.
Adde glo. in
c. cum cau
sam. de pba.
glo. in. l. iij. S.
eiusdem. de
testi. glo. in. l.
instrumenta.
C. de proba.
glo. in. c. acce
dens. el. ij. vt
lit. non conte
sta. r. in. c. cu
dilecti. de suc
cessio. ab inte
stato. glo. in
c. illud. de p
sumptio. gl.
in. c. cum ber
toldus. de re
iudica. Bar.
in. l. i. S. idem
cornelio. de
questio. r. in
ladmonendi
de iureiuran.
et in. l. spado
nem. S. qui iu
ra multa. j. e.
et in. l. excipi
untur. ad syl
leya. r. in. l. in
dicia. C. d. rei
vendi. r. pul
chre dicebat
Bald. in rui
brica de con
trouer. inue
sti. q. iudex ex
varijs animi
motib. et di
uersis sug
gesti. partiuz
testium et in
strumentoz
deuenit ad
vnum conce
ptum finalez
mentis nō in
digentē alio
admiriculo:
pro quo ad
duco. c. cum
ad sedem. de
restitut. spol.
et. c. in nostra
et. c. preterea.
de testi. r. qd
voluit idem
Bald. in. l.
sciant. C. de

seruare in prosecutione translationis. In ter
tio aggreditur opus suum. secunda ibi faciat.
tertia ibi dicendum. vsqz ad. S. non potest. hoc
dicit. Tutor vlt. curator liberto dari nisi in sub
sidium ingenuus prohibetur. datus autem se
excusare debet alias ad rationum redditionez
se obligat. libert. vero nō potest se a dicto one
re excusare. hoc dicit. principium huius legis
habet duas lect. secunda est vera scdm Ray.
et istam dicam in verbo in grecorum. vbi expe
diam primam glosam. Ibi tibi. scz agnato in
defecto. Ibi faciam. no. iuricon. hic humiliter
locutum. Ibi de his. scz de excusatiōe tutoris
et curatoris. Ibi in grecorum. gl. exponit duo
bus modis. scilz in glo. prima. secundā tenet
Dy. vt videbitis statim in appostilla sequen
ti r. eam sequitur tertia glo. et glo. que incipit
latina. et dictum est. S. in princi. Ibi voce. id est
ex greca lingua in latinum scdm Dy. Ibi ver
bo subaudi apponam et dicam in greco. Ibi
eorum verborum grecorum. scilicet originaliu.
Ibi dicendum: hic incipias casum tu iuuenis
Ibi curatores: neqz ob. de tutel. l. patronus.
et dicit se dixisse Ray. in glo. ibi So. q. ibi in
patrono: hic in alio. Ibi penuria. Nota. q. p
pter penurias personarum nobiles interdum
ad ignobiliū obsequia coartantur. sic econtra
ignobiles r. infames ad dignitatus obsequia
ppter penuriam personarum admittuntur. vt
j. de tutel. l. generaliter. S. spiritos. et. l. eos. de
mu. et hono. l. hono. fm Jac. de are. et ex hoc
habetur per De. C. qui r. aduer. quos. l. i. r. ibi
si autem. ver. vbi dabitur a preside tutor vlt. cu
rator ingenuus libertino: cū potuit dari libe
tinus ex eodem facto: et ppter hunc ver. me
lius iunges. S. ad ver. libertin. pupillus. omis
so ver. libertinus enim. quem leges post eum.
C. glo. oppo. duob. modis et querit de vna
qstione. Primo oppo. de. l. cum ex oratione. j.
eo. et soluit vt in glo. dic q. ibi tanq. ingenui
habebantur. vt. C. de iure aure. anulo. et. ff. e.
titu. per totum. Item oppo. q. glo. male dicit
q. leges fuerunt translate de greco in latinuz
Sed contra immo videtur q. non. vt insti. de
iure natu. S. r. non. ineleganter. Sol. vt in glo.
De hoc vtrum leges fuerunt in latino prius
q. in greco. dic vt no. S. de origi. iuris. l. ij. S. i.
in prin. et per Ray. in constituto. ff. in princi.
et plenius per glo. in auten. de non alie. S. nos
igitur. ver. alienationis. coll. ij. Querit gl.
quando iste ingenuus erit datus: nunqd erit
tutor de facto vel de iure. Respō. dic q. immo
a iure: quia dari potest: sed habet se excusare
vt patet. j. eo. l. cum ex oratione. fm Ray. nam
verum est q. potest dari: sed excusationem ha
bet. Nico. de nea.

Non potest Ibi curator generalis: spe
cialis sic. vt no. Spec. de cu
ra. S. vt autem. ver. sed nunquid. C. glo. opp.
tribus modis. primo de. l. amplissimum. et. l. li

pbatio. et in. l. i. C. qui pro nu. tu. et in. l. iij. C. ad. l. iul. malesta.
et in dicto. c. cum causam. et plene per De. de ancha. in confi
lio. cclxv. alias. cccxxx. et per alber. in dicta. l. instrumenta. et vi

de Barto. in
dicta. l. ad
monendi. in
xv. colli. S. de
iureiuran.

cet. C. eo. titu. Sol. vt in glo. **S**ecundo op
po. de interro. acti. per totum. Item oppo.
glo. de. l. maritus. C. de procur. Sol. glo. et ra
tionem assignat glo. in. l. maritum. C. de excu.
tuto. et institu. eo. titu. S. fina. quia ppter affe
ctionem remittimus rationem isti curator: dic
sed certe eadem ratio habet locum in procura
toze: quia mulier ppter affectionem sibi reddi
tionem rationis remitteret: quare dicunt aliq
q. maius periculum est in curatore r. tutore q.
fit in pcuratore: quia a tutore non potest exigi
ratio tutela durante a pcuratore sic. vt. j. de tu
te. et ra. distra. l. si quis. et. C. de admini. tuto.
l. rationes. a procuratore vero potest exigi qn
cunqz. vt patet in. l. qui proprio. S. fina. de pro
cur. Sed hec ratio tangit tantum tutorem: cū
a tutore possint exigi rationes tutela durante
vt patet in. l. ij. et. l. rationes. C. de admini. tut.
quare dicunt alij q. ratio est: quia magis ti
met adultus curatorem suum q. timet domi
nus pcuratorem: quia curator domini est ad
ulti. vt. l. si fundum. S. si tutor. j. pro empt. r. de
fur. l. interdus. S. qui tutelam. dum ille. ll. loquū
tur in tutore et non in curatore de quo non in
uenies: licet pro hoc allegat. j. quod vi aut clā
l. si is qui in puteuz. S. tutores q. et in auten. vt
bi qui obli. S. i. coll. v. de tutore autem non est
aliquid dubium: quia tutor non potest dari
pupille: ita q. sit maritus suus: quia non po
test pupilla matrimonium contrahere. vt insti.
de nup. in princi. r. ideo dic q. ratio est: quia re
uocatio procuratoris pendet ex mero et libe
ro arbitrio ipsius domini. vt insti. man. S. res
cte. sed tutoris vel curatoris officium non fini
tur: nisi certis modis vt insti. qui. mo. tute. si
nitor. per totum. quare r. et licet aliquādo tut
tor reuocetur: reuocat cum nota examinatio
nis r. fidei. vt. S. titu. primo. et sic scandalum
orietur in matrimonio: quod esse non debet.
arg. C. ne fideiuss. do. den. l. ij. et hec verba sunt
Bldra. licet Ray. attribuit sibi. in. d. l. maritū
de hoc etiam dixi insti. eo. titu. S. fina. r. de hoc
habet in Spec. eo. ti. S. si vir. Nic. de nea.

Exusantur Etas. lxx. annorum
probata legitime a
tempore creationis perfectaz tribuit
excusationem a tutela vel cura testamentaria
vel datiuā. hoc dicit. Ibi exusantur: que cau
sa delegari non potest. j. eo. l. scire oportet. S.
oportet. licet excusatur testamentum: vt in ea
diligenter. vt ibi not. in glo. et eam perpetuo
teneas cordi. qrit ibi ltimis. S. alijs ab istrumē
tis. gl. op. trib. modis et de qtuor qstionibus.
Primo oppo. glo. de. l. fina. C. qui eta. li.
Et respondet glo. Sed quero de ratione
que est ratio q. alias ad excusationem muner
is publici auctoritate et vtilitate sufficit qn
quaginta anni. vt dicta. l. fina. sed ad excusati
onem muneris publici auctoritate et vtilitate
priuati requiruntur. lxx. vt hic dicit De. insti.

eo. titu. s. item maior. quia illi incumbit maius onus q̄ isti. Et inducit **De**. in ar. leges dicit excusari senem a testimonio. vt. l. inuiti. s. de testibus. Qualiter senex intelligatur. Et dicit q̄ senex intelligitur ille qui est. lxx. annorum cum incumbit sibi onus paucum. scilicet in vno negocio sicut in tutore. de hoc no. C. de his qui nō imple. stipē. l. i. lib. x. **¶** **S** glo. circa hoc qualiter quis dicatur senex: aliquantulum variat de hoc aliquantulum tangitur. j. et per **Ly**. in. l. si infanti. C. de iure delib. et dicam. j. ad. l. falci. l. hereditas. sed quo ad reddendum testimonii q̄ requiratur etas. lxx. annorum: quo ad excusationem. tu habes glo. in. d. l. inuiti. **¶** **P** po. glo. de. l. si nemo. in fine. **¶** **D**ic vt in. l. ij. j. de testa. tu t. et. l. ij. et glo. refert. **¶** **I**tem oppo. de. l. ij. s. queri potest. Et respondet glo. rationem diuersitatis dixi institu. qui da. tut. poss. s. ad certum. et de attil. tut. in princ. et dixi. s. de tutel. l. muto. s. i. **¶** **Q**uerit glo. quando inspicimus tempus adire hereditatis. Et respondet vt glo. dicit. et h. glo. scdm **Ray**. est plana in necessario instituto: cum tunc inter aditionem et mortē nullum sit medium. vt. l. si post mortem. j. de lega. i. **¶** **D**ug. dicit notanter q̄ tutoris datio pcedit si ponis ipsum factū heredem post mortem sine aliquo medio nō aliter scdm **Dy**. sed hoc non esse potest quin sit aliquid quod tempus medium: cum viuentis hereditas adiri non possit. vt. j. de acquir. heredi. l. ne minem. sed demum oportet q̄ adeat post mortem: et sic inter aditionem et mortem oportet q̄ sit aliquod medium etiam quantū ad oculum. vt. l. qui filie. s. fina. de heredi. insti. **¶** **Q**uerit glo. que possunt esse legitime probationes in etate. Et responde vt in glo. Et no. q̄ etas potest probari per testes et instrumenta. similis glo. habetis in. l. ij. s. personas. de his qui veni. eta. impetra. et. s. de probatio. l. que matris. et glo. notat contrarium. C. si minor se maior. dixi. in. l. si alterius. que glo. est falsa. vt ibi per **Ray**. sed ipse **Ray**. tenet contrarium in. l. fina. C. de his qui veni. eta. impetra. et male: vt dixi in autem. quibus mo. natu. effici. legiti. s. i. de hoc in **Specu**. de probatio. s. qui autem. ver. sed cuius rei. de hoc dicit **Ray**. se dixisse in. l. cum te. de probatio. et in. l. si minorem. de integ. restitu. et dicit hic in tex. suo de quo nihil ibi dixit: sed dixit in dicta. l. si alteri. **¶** **I**tem querit glo. nunquid possit mater admitti pro teste in probatione etatis. Et respondeo vt in glo. dic verum est: tamen non facit probationem quam facit alius testis. vt not. in dicta. l. que matris. **¶** **Q**uerit glo. de questione vulgari: vtrum ex istis natalibus fiat probatio plena. **¶** **G**lo. dicit q̄ non: dicit et scdm hoc dicit aut ex alijs et. nō ponas disiunctiue sed copulatiue aut pro et: vel dicas q̄ ponatur proprie et ex solis natalibus fiat plena probatio: et ratio quia p̄sumptio facit plenam probationem in his que sunt consona veritati siue nature. vt no. s. de testi. l. ij. s. i. fm **Ja**. de are. et scdm naturam est vt quandoqz minor fiat maior. vt. l. iij. C. de integ. restitu. et. scdm **Oldra**. respondet ad glo. et sequitur in glo. q̄ due pre

sumptiones faciunt plenam probationem cum alijs indicijs. **¶** **A**d declarationē huius glo. quam totus mundus allegat. ego quero quid est indicium. **¶** **G**lo. in. l. cum probatio. de pbatio. tenet q̄ indicium sit minus q̄ semiplena probatio. **¶** **G**lo. videtur sentire contrarium. j. de questionibus. l. maritus. cōiungendo glo. l. i. de testi. que dicit q̄ indicium sit per testem familiarem: et profunt ista indicia q̄ si essent plures testes familiares deponentes q̄ iudex sequendo ipsorum dictum debeat ferre sententiam: ita q̄ ex pluribus indicijs sequatur plena probatio. vt in glo. in. l. iij. s. eiusdem. de testi. quam teneas cordi: quia non inuenitur alibi scdm **Ray**. in dicta. l. i. **¶** **E**liso quid sit indicium: et quid operentur indicia: videamus an glo. nostra sit vera que dicit q̄ due p̄sumptiones non inducunt plenam probationem absqz alijs indicijs. **¶** **Dy**. dicit q̄ glo. est vera in criminalibus in quibus iudex debet habere maximum temperamentum. vt. C. de pbatio. l. sciant. et de penis. l. qui sententiam. **¶** In ciuilibus due semiplene probationes facerēt plenam sine indicijs. ar. eius quod no. in. l. iij. s. sicut simpliciter. de testibus. cum hoc concordat. **¶** **B**ernar. extra de testibus. c. veniens. **¶** **A**d tra opi. **¶** **Dy**. opp. de. l. spadonem. s. qui iura. j. eo. et de eo quod not. C. qui nune. tutel. l. i. due ergo semiplene probationes diuersi generis non debent facere probationem plenam: sicut due excusationes diuersi generis non faciunt vnam plenam. **¶** **S**ol. scdm **Dy**. ibi est speciale fauore pupillorum: vel dicas q̄ due semiplene faciunt vnam plenam. **¶** **S**ed ista glo. nō dicit q̄ absqz alijs indicijs nō faciunt: et sic nō discordat: sed hoc non est tueri **Dy**. qui dicit q̄ in ciuilibus sufficiunt tantum due semiplene. **¶** **D**icit **Ray**. q̄ in criminalibus **Dy**. bene dicit: sed in ciuilibus non in probationibus diuersi generis: in pbationibus eiusdem generis secus. per. s. qui iuris. p̄alleg. et. s. finali. j. eo. et ibi no. ratio est: quia in similibus facilior est transitus et cōiunctio. vt. l. si vnus. s. pactus. de pact. et. l. in rem. s. quecunqz. de rei vēdica. et de acceptil. l. an inutilis. s. acceptum. et quod ibi no. et ita dicit **Ray**. se consuluisse de facto. scz q̄ fama et vnus testis faciunt vnam plenam probationem etiam in ciuilibus: et de hoc allegat ipse qd no. et quod ibi dixit. C. de probationibus. l. proprietatem. et de questionibus. l. fina. et de iureiur. l. in bone fidei. **¶** In quibus non reperies vltra q̄ hic dixerat. **¶** **D**e hoc habes in **Spec**. de noto. cri. s. fama. et fama. et ver. se. l. **Ray**. dicat **Dy**. male loq̄ in pbationibus diuersi generis: tamen salua reuerentia. prout refert **Oldra**. illa fuerunt verba **Dy**. scz q̄ illud quod dixerat in ciuilibus sufficere duas semiplenas probationes: debet intelligi in pbationibus eiusdem generis: secus in probationibus diuersorum generum. arg. dicti. s. qui iura. et. l. i. j. de vaca. mu. quod tamen damnat **Oldra**. et sic restat esse dānatam opinionem **Ray**. vnus enim testis facit semiplenam probationem. vt no. in. l. iij. C. de rebus credi. et ad b allegat. l. theopop?

Non solum. querit glo. Et de hac. q. vide doc. post Bar. in l. si cum dorem. §. si autem in seuissimo. solu. matr. et in effectu dicitur q. si pater fuit excusatus a muneribus propter numerum liberorum: si iuxta. l. semp. §. i. et seq. j. de iur. iuni. q. licet postea maior pars liberorum decesserit. et sic numerus liberorum supruentium non sit completus: tamen durabit inuinitas. et istud terminis tenet Jo. an. in regula decet i. mercur. quā multi sequuntur. quos videtur in l. si cum dore. §. si maior. sol. matr. p. hoc facit quod no. Bal. in l. i. j. C. si aduer. deli. et qd no. Ang. in l. i. m. no. i. bus. ad fi. C. de his q. bus vt indi. dum querit de illa qōne an mulier minoris filio tutoris filio priuatur hereditate filij iuxta. l. sciant de legi. here. et. l. omnes. C. ad tercū. cum vulga. si viuentis filio minor effecta sit maior. nāz certum est si minor erat q. sibi succurretur fm Bal. in l. si captiui de epis. et cle. et in l. i. j. C. si aduer. deli. vñ dicit ibi Ang. q. vbi cūqz etas ē causa beneficij cessante etate cessat beneficium. allegat. l. ticia. sepo. §. vsu. ras. de leg. ij. et l. si tutor rei pub. j. de tut. et ratio. d. straben. et no. q. bar. hic. q.

de dot. prele. et tamen ibi sunt duo testes qui sunt probationes non solum eiusdem generis sed eiusdē speciei: sed non probant si sunt singulares in dictis eorum. vt not. glo. in dicta. l. i. C. qui nu. tute. probatur per. c. bone memorie. extra de electionibus. Non ob. ista glo. quia loquitur in semiplenis probationibus: sed de duabus presumptiōibus inter que est magna differentia cum psumptio sit quid pabile: et pbatur cum ipsa debeat plene probari: et ea plene probata probat aliquid semiplene: vt est in fama et fuga rei: et in alijs de quibz no. in. d. l. i. j. de rebus credi. Sed semiplena probatio est quid semiplene probans: cum sit quidam modus probandi: et semiplena probatio est vt vnus testis et scriptura priuata et similes: non autem probat per aliquid aliud extrinsecus a seipso scdm Aldra. in semiplenis probationibus non posset procedere: quia aut non essent singulares in dictis eorum: et tunc plene probarent. vt. l. vbi numerus. §. de testi. Si sunt singulares repelluntur tanq. varij. vt videtur dici in dicta. l. i. et sic ex quo requirimus semiplenas probationes eiusdem generis in eis nō potest pcedere. teneas tamē istam glo. menti perpetuo: quia eam allegat totus mīdus. Et ultimo ista littera prestat argumē. ad qōnem de prelato electo qui tēpore electionis erat. xliij. annorum: et pendente causa fuit effectus. xxv. annorum ante confirmationem q. nō debeat confirmari: cum debet tempus electionis inspicere: et in episcopo requiritur tempus. xxv. annorum vt. C. de episco. et clerici. l. nulli. et autem. presby. teros: et pro hoc facit. §. numerus. j. eo. l. facit. l. debitor. in princi. j. de lega. ij. melius. j. eo. l. tutor petitus. in princi. et quod ibi not. et de hoc argumē. habes per Ray. j. eo. l. et per hoc allegat ipse. l. optio. j. de opt. leg. et extra de elect. c. cum in cunctis. et hoc argu. est scdm Jac. de are. Sed contra hanc determinationē facit. l. si is qui tres. j. eo. in princi. vbi nominatus ad tutelam excusatur a principio: et postea infra tempora legitima excusatio legitima desijt sibi competere ex aliqua superuenienti causa: quod perinde est ac si nunq. ipi cōpetisset. Sol. illd fauore pupillorum. facit. l. si duas. in prin. j. e. et quod ibi no. Ad hoc facit. l. cum ex oratione et. l. plane. et. l. si cum ipse. j. eo. ti. Et contra istā determinationem ob. l. milites. in fi. de re militari: cogitabis ad istud contrarium: quia difficile. Nico. de neapol.

Remittit Perfectus numerus filiorum legitimum excusationem tutele prestat et in hoc cōputantur nepotes qui supersunt ex premortuis filiis pluribus tamen ex vno patre relictis loco vnus computādis. hoc dicit vsqz ad. §. ampli. ibi in potestate. Nec obstat. l. tria ones

§. formatā deberet referre et eā refert io. an. in. d. c. decet. sed in meo deficit. adde tñ qd cōtra io. an. tex. apertus videt in l. cura §. de fici. de mune. et hono. cū alijs allegat p me in apostilla posita in l. si cū dore. §. si marit. solu. ma. et hec. ij. opi. cōtra io. an. in pūcto iuris verior videt qd in iudicādo et pūlēdo auctoritate io. an. se

ra. j. eo. vt ibi dicam. **G**lo. oppo. tribus modis. primo oppo. de princi. institu. eo. titu. Et responde vt in glo. **I**tem oppo. de. §. sed hoc die. insti. de adop. Et responde vt in glo. **I**tem oppo. de. l. i. j. C. qui numero tu. lib. x. Et responde vt in glo. **E**x quo no. vñ valde notabile q. filij qui sunt capti ab hostibus non possunt patri querere seu non prosunt patri: quēz casum esset difficile reperire alibi et est multum notabile. **I**tem oppo. de. l. in libel. lo. j. eo. Et responde vt in glo. Nīc. de nea.

Iste. §. est breuis et non eget summario: quia eum summarui. §. ibi ciuilibus. Glo. exponit hanc litteram duobus modis: et vtraqz bona. **O**ppo. glo. de. l. i. j. C. de in integ. resti. mī. Et responde vt glo. **Q**uerit gl. quando prodesset ei qui est in ventre q. habetur perinde ac si esset natus. Et responde vt in glo. Nec ob. j. de lib. et posthu. l. si a primo. et de in ius. rup. et irri. testamento. l. i. j. in prin. vbi tractatur de commodo eius qui est in ventre: et tamen non habet pro nato: quia illud speciale fauore alimentorum et testamentorum: vt no. ibi glo. que sunt notabiles. **E**t ultimo iste. §. facit ad questionē not. p. Guil. §. de sta. ho. l. qui in vtero. scz q. si est positum bannum q. p. quolibet lupo quem quis cepit debet habere. x. q. si aliquis capit lupam que habet lupos in ventre: q. debeat habere tantū. x. quia quod est in ventre q. habeatur pro nato: est verum quo ad cōmodum suū: non q. tum ad cōmodum aliorum. facit ad id quod dicā. j. de op. f. le. l. qui libertinis. §. pe.

Non solum. ibi extenditur. **N**ot. q. appellatione liberorum continentur nepotes. Nec ob. §. de testa. tu. l. quid si nepotes. et. j. eo. l. sz et milites. in princi. quia ibi loquitur in appellatione filiorum: quo casu refert vtrum profectatur ab homine vel a lege. et dixi institu. qui da. tuto. poss. §. quid si nepotes. per Jaco. de are. et Pe. et dicam in l. quid si nepotes. et in l. gallus. in princi. **Q**uerit gl. de vno quis est numerus determinatus in filiis. Responde vt in glo. **Q**uero quid in prouincijs in quibus viget ius italicum: nunquid sit idēz quod in italia q. sufficiant quatuor filij. Dic q. non immo requiruntur quinque sicut in prouincijs. vt institu. de excu. tu. in prin. Nec ob. l. i. et. l. si. de cens. quia ibi loquitur in tribus: secus in alijs. vt institu. eo. ti. in princi. et per hoc credo falsam glo. que est. C. qui numero li. l. i. j. lib. x. que dicit q. tres filij excusant a muneribus personalibus in prouincijs habetibus ius italicum sicut in ipsa italia: quod credo falsum p dictum prin. insti. de excu. tu. et qd ibi dixi.

Nunc. §. summarui. §. eo. l. i. j. **N**umerum responso in tex. Ibi nō infra

quā velle ad allegata per io. an. in q. tñ volebat q. p. uilegiuz erat ppetuum. respōdeo q. illud est veruz si iam effectū suū sortitum est per. l. si. ff. vñ libe. et ita intelligatur d. c. decet. vñ pōt rñderi p ut facit dy. in d. c. decet. illud pcedere qñ adhuc supersunt relique priuilegiij. p. l. et vñ? §. si seru. j. de qstio. nō ob. tex. i. l. i. C. q. nu. li. quia respōdeo q. illa lex plures habet intellectus. vñ tenēdus est ille q. iuribus concordatur cuz iura iuribus cōcordare sit licitum. l. i. C. de inof. dōa. et in autē. de exhi. et intro. re. §. fin. cum vulg. nō ob. no. p. ange. in d. l. minoribz qz nos loquimur in his q. habet tractū successiuum. vñ puta i muneribz que diuersis tēpibz imponuntur fm exigentiā ipse vero i etate loquitur q. habet tractū continuuz. et ita ista questio in pūcto iuris mihi vi

detur ardua
et id dñi bo
non fecerunt
statuti ex p
sum sup hoc
videlz q pro
pter decrese
tiam libero
rum cessat p
nilegium im
munitatis: se
cus dicit sta
tutum si vn
tantu moria
quia nihilo
minus durat
privilegium

tempus etc. et hoc facit ad questionem quam ibi
dixi ibi auxiliantur: non ob. de re iudic. c. abbas
te sane. lib. vi. et ibi no. per Jo. mo. Contra huc
s. oppo. q. debeant tibi auxiliari filij nati post
citationem. Et sic op. de. l. ij. C. de confor. eius
dem litis. et de eo quod not. s. de procurat. l.
pomponius. s. rati. Sol. scdm Ray. aut exce
ptio dilatoria superuenit post litem contest. et
tunc aut facto aduersarij: et tunc potest post li
tem contesta. opponi: vt in contrarijs: aut abs
qz facto aduersarij superuenit: et non potest vt
hic. et remittit ad id quod dixit Ray. C. mada.
autem. presente: sed recollecta est falsa: quia de
bet allegare de fideius. et teneas meti ista ver
ba. scz id qd dicunt q exceptio superueniens etc.

Amplius. Numerus trium tutelarum
mixtarum pupillozum diuersum patrimoniu
habentium non comune principaliter iustam
excusandi facultatem prebet a quarta. hoc di
cit. Ibi curas: si tres inter tutelas et curas: qd
habet duas curas: vnam tutelam vel econtra.
Ibi minoribus: nec pprie excusatione habent
tibus vel existentibus per sex menses. vt. l. no
tamen. j. eo. titu. scdm Dy. Ibi nobilis: ratio
ne scientie non ratione originis fm Ray. qui
dicit se dixisse. C. de posthu. l. prouidendi. S
facit illa. l. q. quis efficit nobilis ex scientia vel
propter scientiam. ad hoc facit optime quod
not. s. pro socio. l. si societatem. Sed quicquid
dicat dominus Ray. dic q vulpius fuit no
bilis ratione originis: habes. j. de cens. l. i. in
prin. Et nota q hic appellat eum. nobilem. et
j. eo. l. diximus. appellat eum nobilissimum. ex
quo nota q superlatiuum et positum in eadez
persona concurrunt. facit. j. de verbo. oblig. l.
vbi autem non apparet.

Tria onera. Ista. l. continuatur
vnuz onus sufficit. vt in. l. si qs inter
tres. j. eo. in prin. Ibi tutelarum: non delata
rum oneris causa. vt. j. eo. l. spadonem. s. ciuita
tis. versi. sed neqz fm Dy. Sed contra hoc mul
tum facit. l. si quis tutor. s. de ritu nupti. dicaz
in dicto. s. ciuitatis. Ibi excusa. p hoc potest
dici q quarta noatio ipso iure no valet: adeo
vt non teneatur tutor se excusare. facit ad hoc
l. legitimos. s. de legiti. tut. et hoc tenet glo.
que incipit quartam. in prin. Sed meli not.
in prin. glo. oportere. Ibi pupillozum. id est
in diuersis eiusdem persone ronibus. Glo.
in. s. amplius. oppo. de. l. i. C. qui. nu. tu. et de
l. spadonem. s. qui iura. j. eo. titu. Et responde
vt in gl. et dic pleneyt no. i dicta. l. i. facit quod
dixi in principio huius. l. Item oppo. glo. de
l. i. C. qui nu. tu. Et responde vt in glo. et eode
modo responde ad. l. si quis inter tres. s. si. eo.
titu. in glo. que incipit separatio. glo. dicit sic
ergo generaliter debet dicere grauitatem.

Ultimo hec. l. tria onera. inducitur in arg.
ad questionem. tres erant fratres habitantes in
eadem domo. Impositum est onus per ciuita
tem de estimis q debeant habere vnum esti
mum tantum: si tenent patrimoniu indiuisum:
si diuisum q debeant habere tria scdm Ray.

quod est veru in onere iposito rone reru sec in
onere psonali vt iposito rone psonae: qz tñc indi
stincte debet hñe tria: vt. C. de cura. l. licet. lib.
x. et quod ibi dixi hñc iunge. **Nico.** de nea.

Ad tertiam tutelam vel
quartam vocatus ap
pellatione interposita et ea pendente
ad aliam vocari non potest: sed terminus illi
appellationis expectatur et in ea succumbens
quartam repellit. eius autem victoria illam ad
mittet nisi illa de iure fuerit recusata. h. d. Ibi
promouebitur. id est nominabitur. Ibi de ter
tio. et poterit se excusare a quarta propter ter
tiam a qua appellauit. Ibi et in appellatione
et sic non teneat interim excusatio ipso iure. Ibi
in excusatione et appellatione interposita su
per ea. ibi illius. vide quia hic habes quandā
glo. que dicit dicere non tenet. et scdm hoc ha
betur finitus est terminus futurus et non ha
bebis expectare. In tex ibi tamē habebis post
ea terminus futurus non terminum futurum
Ibi recta ratione. hoc satis est bene statutum
si enim etc. Ibi suscipiet scilz pendente appella
tione super tertia. Ibi stante. id est postea exis
tente. Ibi leges. que volunt q quis subeat
onus quatuor tutelarum. Glo. oppo. qua
tuor modis. Primo oppo. de. s. qui autem. in
stitu. eo. Et responde vt glo. et que sit ratio q
q a nominatione tutele non potest appellari
sed a nominationibus aliorum pupilloz mu
nerum sic. vt. l. i. s. si quis. j. quando app. sit. et
no. per glo. C. de temp. appell. l. i. per Buil. in. l.
hi qui ad ciuilia. C. de appella. et dicam. j. eo.
l. scire. in prin. **Oppo.** glo. de. l. si quis inter
tres. j. eo. Et responde vt in glo. **Oppo.** co
tra glo. q non ipso iure sed excusatione ppo
sita. vt dicta. l. si quis inter tres. in prin. So.
ibi se excusat: quia non erat intentus alijs: hic
alijs erat inter: quia habebat litigare in cau
sa super appellatione interposita a tertia da
tione tutele. facit ad hoc. l. iam tamen. j. iudica.
sol. et. s. de exerci. l. ne in plures. **Et** ista idu
cuntur in arg. ad questionem contra glo. que est
in. l. edita. que dicit q pendente iudicio admit
titur cumulatio actionis: si talis est secunda pe
titio q lata sententia absolutoria in prima no
ob. exceptio rei iudi. in alia. alias secus esset p
l. fundi. et. l. fundum. et. l. sed si ante. j. de exce.
nam vides hic q lite finita super tertia tutela
tenet vocatio ad quartam: sed ea pendente no
et ista demum possunt fieri appellatione pen
dente que possunt fieri in iudicio principali. vt
l. postq. s. imperator. j. vt leg. no. ca. et nota. et
tene menti hoc generale: dominus Ray. in re
collectis dicit dixisse Dy. ppter quod repen
dit eum: et ad istum tex. respondet q ibi prima
questio erat preiudicialis ad secundam: quia
si in tertia retinetur excusatur a quarta: vt hic
in tex. et sic non solent simul admitti. vt. d. l. sed
si ante. secus si nullo modo prima possit facere
preiudicium secunde. vt dicta. l. fundi. et dicta
l. fundum. et dicta. l. sed si ante. et hec sunt ver
ba Dy. licet Ray. eum reprehendit per ea: vt
ipse fatetur in additionibus antiquis. et de b
habes plene per Dy. extra de re. iur. c. nullus

pluribus lib. vi. Et redeas ad glo. et oppo. de l. nominationis. C. de appel. et recitat glo. que incipit contra hanc. l. que hoc dicit. **M**ot. si nem huius rei esse sine alterius. et facit pro gl. in l. inter litigantes. s. de iureiur. scdm Jaco. de are. Et aduerte: quia sup ver. faciet. habes quandam gl. que dicit: quasi dicat excuset me vides q. mutat psonas ne faciat te errare: et id melius diceret se rē. **I**nico. de nea.

Si pater. **T**ria onera tutelarum penes eos de q. sit in eadē prāte vltim in prāte hñtes existētia ab alijs tutelis excusant nisi prime vel earum altera accepta fuerit absq. voluntate paterna. hoc dicit. **I**bi filius: in potestate. **I**bi verabitur: de quarta tutela vel cura. **I**bi patris: de cuius voluntate habuit fili us: alias secus. vt. j. l. pri. **I**bi domui. i. patris monio. **I**bi nobilissimo. dic vt. s. eo. l. ij. in fine apparet q. appellat eum nobilem. **S**equitur. l. tria onera. que continuatur. **I**bi sufficit. id est quo ad onus vnius patrimonij excusantur. **I**bi prodesse: nec patri nec sibi. **I**bi ruptur: quia periculum ad patrem non pertinet. fm **Dy.** **G**lo. in isto. s. si pater. opp. de. l. pri. **S**ol. vt glo. **Q**uerit glo. qualiter intelligat vñ onus impositum vñ domui. Et responde vt in glo. et allegat pro glo. **J**ac. de are. l. filio. j. de leg. i. et. l. i. j. de mune. et hono. **I**nducit in arg. q. quando vn? de domo sustinet onera q. omnes de domo videntur sustinere. vt. l. tria onera. **G**lo. oppo. duobus modis: et querit de duobus. et primo oppo. de. l. si filius. de tute. et responde vt glo. **I**tem oppo. glo. de. l. spa? donem. s. si ciuitas. j. eo. **E**t responde vt glo. **T**ertio querit glo. et aduerte: quia est falsa dicit ipsa nunquid pater poterit statim conueniri. **E**t responde vt glo. **E**t habes ex ista glo. notare q. pater qui conuenitur pro munere suscepito per filium potest conueniri anteq. ipse filius. glo. est falsa p. l. i. C. de cura. l. x. et quod ibi no. **S**z potes ibi dicere q. ibi loquitur vbi pater tenebatur reipublice: quo casu oportet q. conueniatur ante principalem etiam de iure antiquo: et est speciale in patre. vt ibi no. gl. quod est falsum: quia idem est in quolibet iter cedente penes rempubli. vt. l. iij. in fi. de adm. re. ad ciui. perti. et ibi glo. hic autem loquitur vbi pater tenebatur priuato: et sic intercesserat penes priuatum inter que est differentia de iure isto. vt no. glo. j. de adm. re. ad ci. perti. l. iij. in fine. et. l. si filius. eo. ti. et pbatur in. l. mochis j. de iure fil. licet glo. no. contrarium et male in l. imperatores. s. idem rescripserunt. j. ad muni ci. **S**ed quicquid teneas ista glo. remanet vera: cum hic pater non intercesserat penes rempublicam: et ideo de iure antiquo poterat conueniri tanq. fideiussoz filij qui videtur esse continuus. vt. l. cum filius. j. de verbo. ob. ergo no. debet posse conueniri anteq. principalis. vt. l. no. recte. C. de fideiuss. **E**t quare aliud olim in republica q. in alijs. ratio no. in. d. l. i. et sic fm istam habes q. pater qui obligatur p filio penes rempublicam posset conueniri anteq. filius. **J**ac. de are. tenet contrarium in. l. seruum. s. an filius. j. de ver. obli. et dixi in auten. de fide

iuss. s. i. et videtur glo. C. de fideiuss. l. sicut. qua glo. teneas cordi. et p hoc est falsa solutio. **I**n. de pñs qui dicit q. pater conueniebatur ex contractu filij tanq. tutor: et ideo poterat conueniri. **I**nico. de neapo.

Si pater. **D**uas due deferatur diuersis temporib? prior posteriori preferatur: si vero insimul deferatur erit illa ascripta quam deferēs declarauit. hoc dicit. et sic quasi dicat bene dico eum excusari a quarta: et sic imperatoz rē. propter istam litteram que sequitur etenim rē. **E**t expone si p quamuis: et hic incipit responsio dy. et glo. **I**bi imperatoz: constituētis eum tutorem. **I**bi ad alium. hoc verum ibi constat de ordine. si autem non constat sequitur sin autem rē. **I**bi creatus. id est in diuersis eiusdem persone creationibus: vel dic scz tutoribus: et sic intelliges in patre et filio qui erāt in potestate quorum tutele sibi prosunt ad inuicem. **I**bi eum. scz creatum. **E**t nota q. in ambiguis iudex eligit. ad quod facit. j. de reg. iur. l. in ambiguis. et de iure do. l. in ambiguis. et de iure fil. l. non puto. fm **J**ac. de are. et facit qd not. in **S**pecu. de lega. s. nunc videndum. ver. quid si pater. **G**lo. op. duobus modis: et querit de vno: et inducit argu. ad vnum opponit glo. et non soluit q. ordo nō spectetur. vt. j. de solu. l. nec enim. **Dy.** hic soluit. cuius verba recitabo in fine solutionis. j. eo. l. cum huius. concordat solu. quam ponit **E**x. in dicta. l. nec eni vno tantū membro addito: et omnibus solutio nibus spretis sic dicas: q. aut loquitur de ordine quo ad seipsam: et tunc spectat ordinem: quia inordinatum nihil rē. in auten. de here. et fal. s. inordinatum. aut loquitur habito respectu ad aliud: et tunc distingue: quia aut queritur nunquid ordo ommissus viciet rem de qua agitur: et tunc aut est ordo necessitatis: et tunc ordo ommissus viciat. vt. l. ij. s. prius. de vulg. et pupil. et de heredi. in sti. l. vt debiti. aut est simplex institutio ordinande voluntatis: et tunc nō viciat. j. de pecul. l. quidaz. et institu. de le. s. ante heredis. aut est dubium: et tunc idem q. non viciat: quia censetur tanq. simplex institutio. vt. C. qui testa. fa. possi. l. ambiguitates. et. l. pter poster. aut querimus an ex ordine resultet ius et tñc aut dispositio legis vel hominis voluntas est certa et ex ordine ius non resultat neq. curamus de ordine. vt in dicta. l. neq. enim. et dicta. l. quidam. et in. s. a te. de leg. ij. l. cum pater. s. fidei tue. et sic aut est incerta: et tunc ordinem sequimur. vt. l. generaliter. s. quid ergo. j. de fideicom. liber. et. l. gallus. in. s. i. j. de lib. et posthu. et de here. in sti. l. qui soluendo. et dicta l. cum pater. s. a te. de leg. ij. et de usufruc. leg. l. quotiens. modo habes solutionem omnium scdm **Dy.** **S**ed **Dy.** ponit ista vltima verba. de hac solutione habes per **J**a. de are. in. d. l. quotiens. de usufruc. lega. et **R**ay. in dicta. l. neq. enim. j. de solu. **I**tem oppo. glo. de. l. si in plures. j. de excep. **S**ed opponit etiā de omnibus. l. allegatis in glo. **E**t responde vt glo. et vbi glo. dicit q. committitur sorti. quod intellige vt in. l. i. C. vti possi. in gl. magna. in fi. quod

est no. querit glo. pone q̄ tertia et quarta tute
la est data a diuersis iudicibus: que dicat pre
ferri. Et responde vt glo. quod intellige iuris
dictionis cuius vtriusq̄ incolatus est: et originari
us tantum in alia. Sed si sit in vna originari
us tantum in alia incolatus: tunc declaratione facta
a iudice incolatus incolatus prefertur. vt no. glo.
C. de incolis. l. ciues. lib. x. et facit. l. libertas. §.
prescrip. j. ad municip. fm Ray. et sunt verba
Dy. Sed certe glo. l. ciues. contradicit in casu
vbi defertur a iudicibus vel incolatus vel ori
ginis: quia dicit esse in electione vocati ad mu
nus vel ad onus: vt possit accipere quod mu
nus velit. et Aldra. dicit debere ad superio
rem recurrere: et forte istud est verum: vt videatur
sibi declarata tutela que minus onus habet.
argu. illius glo. Non ob. l. si duo. de re iudi. qz
forte ibi erat debitum id quod continebat in
sententia iudicis ad plus condemnantis: et sic
non dicitur per aliam sententiam debitoz libe
rari: et ad superiorem recurrimus. argu. j. de re
gu. iur. l. id quod nostrum. in fine. et argu. j. de
interdic. et rele. l. relegatorum. sed hic non erat
obligatus ad aliquam tutelam ante: et ideo mi
nus intelligit sicut in vocatione muneris. nec
ob. quod potest dicere q̄ hic est speciale fauo
re pupillorum: vt intelligatur de minori tute
la: quia idem fauor est in pupillo habente par
uam tutelam sicut in habente magnam quasi
par ratio et. §. de ritu nuptia. l. non solum. Pre
terea glo. in l. ciues. loquitur in munere publi
co: quod est introducti fauore reipublice que
est magis fauorabilis q̄ pupillus. ar. eius qd
not. C. de tempo. app. l. i. de hoc aliquantulum
gitur per Dy. j. de leg. i. l. qui duos. in princi.
et scdm ea que dixi non ob. l. iij. in fine. de col
le. illi. de qua Ray. oppo. et non soluit: qz fm
ea que dixi concordat. et de ista questione no.
Guil. C. de sacro sanc. eccle. l. nemine. in. ij. col.
Ultimo dicit gl. ista. l. facit ad id quod no.
C. de edic. di. adri. tol. l. i. §. i. et quando inueni
untur duo testamenta et nescitur quod fuerit
prius vel posterius q̄ recurrimus ad iudicem
et iudex confirmat quodcumqz vult: sed domi
ni hoc non est verum: quia licet glo. in dicta. l.
i. non firmat pedes: tamen veritas est q̄ neu
ter est heres. vt in glo. et melius. j. de bo. poss.
scdm tabu. l. i. in prin. et ibi dicam. Quero
extra glo. pone q̄ iudex non elegit quam tute
lam suscipere habet citatus vbi iudex vocauit
eum ad duas: nunquid poterit pendente isto
dubio vocari ad aliam. Dic q̄ non fm Jaco.
de are. §. eo. l. diximus. Querit Marti. po
ne q̄ legatus concessit duobus eandem pre
bendam: nec apparet cui prius vel cui posteri
us: an debeat esse electio legati cui vult ea co
firmare. De hoc habes casum scdm eum extra
de rescrip. c. duobus. lib. vi. Ultimo pstat
iste tex. argumē. q̄ mandatum seu rescriptum
principis accipiat vigore a tempore presenta
tionis litterarum. facit ad hoc. C. de libe. cau.
l. iudem. facit. l. si sponsus. in princi. C. de do
na. inter virum et uxorem. facit. l. qui absenti. in
princi. j. de acquir. posses. Nec ob. C. de repu.
l. licet. vt no. glo. in dicta. l. qui absenti. et sic p̄

stat argu. q̄ si aliquis erat excommunicatus: et
fuit absolutus per papam eo absente q̄ abso
lutio nō profit sibi nisi absolutio perueniat ad
noticiam suam. et solet notari in. d. l. qui abnti
et no. Jo. theutonicus. ij. q. v. c. i. Nic. de ne.

Grammatici s. et medici et sophiste tu
telis excusantur scdm modū inferius designa
tum. Ibi sophiste. id est dialectici. Ibi qui. scz
medici. Ibi muneribus que sunt publica au
toritate et vtilitate: et intelligas in persona
libus. Ibi et heres: dic ab herisco qd est idē
quod diuido: quod patet. §. fami. herci. in rus
bi. et no. extra de rescrip. c. quia. lib. vi. per ar
chi. et de re iudi. c. i. lib. vi. scdm Ray. Ibi ma
nifestum vel manifestandum fm Dy. Ibi vni
uerso. No. principem romanum esse dominū
totius orbis: et ita testatur in. l. de precatio. §.
ad. l. rho. de iac. Nec ob. C. de summa tri. l. cum
ctos. vbi videtur dicere q̄ sunt alij non subie
cti. et de eunuchis. l. si. et quod ibi no. quia ibi
loquitur de facto: nam de facto aliquę prouin
cie non sunt sibi subiecte: sed de iure omnes si
bi subiecte sunt. et ita dicit De. in dicta. l. i. C.
de sum. tri. quod credo verum: nisi per aliquod
tempus sit secuta p̄scriptio. vt dixi plene post
An. de p̄sis in preambulis vsus feudorum: li
cet contrarium tenet doc. in. l. comperit. in fine
C. de prescrip. xxx. annorū. Preterea hoc non
videtur verum: cum enim franciā ab eius do
minio sit subtracta et rex franciē sit exemptus
vt habes institu. de pa. pote. §. si. Sed glo. co
tra no. in. l. hac edictali. de pace iura. fir. plene
dic vt dixi in dictis preambulis questionibus
et dixi etiam in titu. de pa. pote. insti. credo enī
regem franciē subiectū esse imperio. No ob.
l. in nomine domini. C. de offi. prefec. preto. as
fri. quia illa facit pro me. vt dixi in titu. de pa.
pote. totus mundus allegat illā. l. pro illa par
te. sed veritas est in cōtrarium. vt dixi in dicto
titu. Ibi minoris. facit. j. ad offi. l. i. et quod
ibi no. Ibi medicos: qui curent pro ciuitate.
Ibi quotidie tres: qui doceant in ciuitate. Ibi
secundo. s. numero. vij. medicorum: et. iij. grā
maticorum: et subaudi decet vti et. et ibi decla
rat que sunt maxime ciuitates et que maiores
et que minores: de quibus. §. fecerat mentio
nem. Ibi tertio. s. numero. v. medicorum: et tri
um sophistarum: et repete decet vti minores ci
uitates: habentes forum causarum et locum iu
dicioz dicuntur maiores: habentes enī me
tropolitanum dicuntur maxime ciuitates: sed
dicuntur minores que carent istis. Ibi licet. s.
ciuitates. Ibi muneribus. id est in fauorez sol
uentium munera: quod redundaret in lesiones
eorum si non possent viuere. Glo. opponit
duobus modis: et querit de quinqz questio
nibus. primo oppo. de. l. quicūqz. de insti. Et
responde vt in glo. Secundo op. de. l. para
bolani. C. de epis. et cle. Et responde vt in glo.
et no. quot nomina habent medici. Querit
glo. quot debeant esse in vtraqz doctrina: nū
quid in grammatica debent esse quatuor: et q̄
tuor sophiste: an debeant esse quatuor in vtra
qz. Responde q̄ quatuor in qualibet doctri

Sonab.
§. grama
tici. vtrum de
esse ciuitatis
sit q̄ habeat
episcopū. ha
beret p̄ abb.
et moder. i. c.
i. de offi. ordi.
per bar. in. l. i.
de metropo.
lib. xi.

na. **N**otetis domini ex ista glo. argu. pro statu-
tis in quibus canetur q non possit percipi pro
sententijs interlocutorijs ab vtraqz parte: nisi
si. x. an a qualibet debeat recipere. x. an ab om-
nibus vna. x. tantu. domini ista glo. prestat ar.
q a quolibet debet recipere in solidum. habes
de hoc in aut. de iudi. s. neqz autem labor. coll.
vi. facit id quod ibi dixi post Jac. de bel. 2 no.
bene hanc glo. **¶** Deinde querit glo. que dis-
cuntur maxime ciuitates. Et respō de vt in glo.
¶ Not. ex glo. q maxime ciuitates vocantur
metropolitane que habent archiepiscopu. me-
tropolis enim archiepiscopus dicitur: vt patz
in auten. quomō oporteat epī. et de episco. et
per hanc glo. damnat Jac. de bel. glo. que est
in auten. de defen. ciui. s. et iudicate. coll. ij. dñ
uocat maiorem ciuitatem florentiam: et ita dā
nabat Dy. sequendo eum: sed certe illud non
est verum q tum ad ciuitatem florentie: quia il-
la habet tantum episcopum et non vocat eam
maximam: sed vocat eam maiorem: quod certū
est esse: quia scio q ibi est forum et redditur iu-
diciū. in eo autem quod dicit glo. de ciuitate
pistorij q sit minor. glo. posset male dicere: qā
immo non est verum: immo maior debet dici:
quia ibi est forum et redditur iudiciū. **¶** Que-
rit glo. que est differentia inter rhetores et so-
phistas. Et responde vt in glo. **¶** Querit gl.
que vocatur ciuitas metropolitana. Et respō
de vt in glo. **¶** Querit glo. que est differentia
inter forum causarum et locum iudiciorum. Et
responde vt in glo. quam teneas cordi. scilz q
forum dicatur vbi cognoscitur de causis crimi-
nalibus. locus autem iudiciorum vbi de ciuili-
bus. **¶** Querit glo. qualiter est impossibile re-
quirere. Et responde vt ibi. Et no. ex hac. l. q
impossibile dicitur quod de iure fieri non po-
test: sed de facto sicut concordat. l. filius. 2 alie
ll. allegat in glo. **¶** Querit glo. nunquid ma-
xime ciuitates possint immunitates concedere
vltra istum numerum in p̄iudiciū suū. dicas
q sic: p̄iudicat enim sibi cōcedenti: non tamē
valet in p̄iudiciū publicum. Ita intelligas
hic tex. facit. j. de iure immu. l. hī qui. circa hoc
habes glo. nota. C. de decu. l. vacuatis. lib. x.
¶ Quid enī econtra si princeps concessit ali-
cui immunitatem: an p̄iudicabit sibi vel ciuita-
ti. Dicam. j. de le. l. ab omnibus. et. C. de exac-
tribu. l. exatores. lib. x. **¶** Ultimo versū. supet
inducitur ad questio. talem. fm Jac. de arc. In
aliqua ecclesia erat certus numerus canonicorū
tum taxatus: papa vero concessit in illa eccle-
sia prebendam vltra numerum taxatum: nun-
quid talis gaudebit p̄iuelegio canonicorum.
Iste tex. optime prestat argu. q nō. **¶** Nico.

¶ Vere philoso-
phantes excusa-
tionem consequuntur a tutela 2 cura: secus si
ficti: et idem in alijs p̄iuelegijs per que immu-
nitas eis adiudicatur: et legatione militā vel
alio famulatu conceditur 2 ademptione specie-
rum sacerdotij et gymnasij administratiōe. me-
dicus vero semel approbatus poterit reproba-
ri. hoc dicit. Barto.

¶ De cler. continu-
atur. **¶** Ibi reproba-

bari medicum. s. causa legitima subsistente: ali-
as secus. vt. j. de decre. ab oz. fac. l. quod semel.
et no. in. l. vt gradatim. s. reprobari. j. de mu. et
hono. fm dy. Item non ob. j. de decur. l. penul-
ti. in fi. vt ibi no. **¶** Et facit istud pro eo qd fuit se-
mel factum in regno per archiepiscopu capua-
num qui omnes de istis partibus redeuntes
vult iterum examinari in ciuitate neapolita-
na: 2 q plures reprobatī fuerunt: et vellet de-
q ita fieret nunc. **¶** Ibi constitutis. scz q debe-
ant esse in vnaquaqz ciuitate. et no. tex. qui seq-
tur. **¶** Ibi philosophantes. facit iste tex. ad. q. quā
habeo per glo. C. de mune. et hono. l. professio
lib. x. vbi dicitur q doctor legum minor. xxv.
annis non possit petere restitutionem in inte-
grum si est deceptus in iure: quia potest sibi di-
ci professio et desiderium tuum inter se discre-
pant: et doct. formant istam questionem alibi:
non tamen allegant istam glo. que tamē est no-
tabilis satis. **¶** Ibi constitutiones: ab eo latas.
¶ Ibi legatos. **¶** Nota q speciale est i istis vt nō
compellantur accipere legationis officium: er-
go in contrarium est ius cōmune. de compen-
li. 2 ad munci. l. i. in fi. et sic alij compellent su-
scipere officium legationis. facit. l. munerum. s.
legati. de mu. et hono. et. l. iij. s. ordine. de des-
leg. habes glo. ordinariam in. l. si quis decurio
C. de decur. **¶** Blo. in. s. et philosophantes.
oppo. vno modo de. l. ij. s. qui pueros. de excu-
tuto. et de. l. poete. C. de p̄fes. 2 medi. **¶** Et respō
de vt in glo. l. sed et reprobari. **¶** Blo. oppo.
quinqz modis et querit de vna qōne. **¶** Oppo.
po. de. s. semel. insti. qui manu. non po. **¶** Et res-
ponde vt in glo. **¶** Deinde oppo. de. l. iudex.
dere iudica. **¶** Et responde vt in glo. **¶** Ite op-
po. de. l. si ab arbitro. C. qui satil. cog. **¶** Et respō
de vt in glo. **¶** Et vt melius soluas omnia con-
traria. dic q hic fuerat causa reprobatōis: ibi
non. de hoc no. j. de decre. ab oz. fa. l. qd semel.
et plene per Dy. extra de reg. iur. c. quod semel
placuit. lib. vi. **¶** Oppo. de. l. i. 2. ij. C. de mino.
¶ Respondeo vt in glo. **¶** Oppo. de. l. iij. s. cā
de arbitris. **¶** Dic vt in glo. **¶** Querit glo. qua-
re isti monstrant se nō esse philosophos. **¶** Et res-
pondet vt in glo. et vbi allegat. C. de profess. 2
medi. debet allegare de mu. pa. **¶** Querit gl.
quid est gymnasium. **¶** Et responde vt in glo. di-
cit. vel expone. vt. l. i. C. de natura. lib. et de mu-
ne. et hono. l. septem. in p̄inci. **¶** Contra hunc
tex. extra glo. oppo. q male apponatur verbū
aliū. cum de eius natura sit implicare ad p̄e-
cedentia. vt. j. de re. du. l. quidam regulatus. er-
go implicat q esse militem sit famulat? quod
est falsum. vt patet. j. de mili. testa. l. i. **¶** Sol. glo.
in. l. non solum. s. queritur. s. de procur. q hec
dictio aliū nō implicat: quia simile habes ibi
crucifixus erat xps et alij duo latrones. vt no.
in dicto. s. queritur. in auten. vt defunc. seu su.
in p̄inci. coll. ij. fm **¶** An. de p̄fis. Ray. inducit
hunc tex. pro imperatore non coronato: et non
dicit plus: videlicet q p̄iuelegium ab eo con-
cessum valeat et teneat cum dicat hic tex. ingre-
diens mor p̄ncipatū 2c. de hac. q. habes p̄le-
ne per Ja. de arc. in. l. bene a zenone. C. de qua-
dri. p̄scrip. Ray. tenet q possit p̄iuelegia cō-
cedere: quia hodie est deuoluta imperij electio

ad manus sedis apostolice. vt extra de re iudic. ad apostolice. lib. vi. ergo sicut populus roman⁹ olim elegit imperatorem absqz aliqua confirmatiōe. vt s. de consti. prin. l. i. ita hodie papa nec eget confirmatiōe. glo. tenet contrarium in dicta. l. bene a ze none. pro quo facit q^d electio nō tribuit ius electo C. de iurisd. om. iudi. l. priuatorum. nisi tantū quo ad hoc vt reuocari non possit electio per eligentes vt in auct. de coll. s. ad hec. coll. ix. et ibi habes glo. et ibi dixi de hac materia. Et si vis tenere opinio. Ray. potes respondere ad contraria: quia ibi loquitur in dignitatibus inferiorib⁹: vbi electio non tribuit ius quo ad omnia. **S**ed h^o et in superiorib⁹ ver. ex sola electione ius tribuitur. vt patet in. l. penult. in fine. C. de decur. lib. x. et per ea que dicā in. l. ex eo. de milit. testa. et vide in Specu. de hac questione. de rescrip. presenta. s. ratione igitur. ver. item q^d obtentum: et per archi. extra de re iudi. ad apostolice. lib. vi. **E**ltimo tex. l. sed et reprobari in prin. facit in ar. pro glo. no. quā habes in. x. coll. si de inuesti. inter do. et vasa. l. is ori. c. i. q^d populus romanus qui semel approbauit imperatorem posset eum reprobare et degradare. Buil. pōit de hoc ff. de legi. l. non ambigitur. et dixi in. d. c. i. **N**ico.

Amplius propriā patriā habet excusationē in illa: secus si docet in patria aliena: nisi sint valde diuini: quia tunc vbiqz docentes et extra numerum excusationē consequuntur. Idem in philosophantibus in ciuitate romana et legum doc. siue cū salario vel sine salario doceant. hoc dicit. Ibi habent iuxta numerum positum. s. l. proxi. s. i. Ibi comaneos. id est de comanea: exponit glo. quam allegat doc. Signozellus q^d tantū est dicere paduan⁹ q^d de padua: quod facit cōtra id quod no. Ja. de are. C. de adop. l. i. de quo dixi in. l. prouinciales de verbo. sig. Ibi numerum traditum. s. l. prima. s. i. Ibi in aliena patria. no. q^d ratione magne sciētie seruantur in aliquo duo priuilegia specialia. scz q^d habeat priuilegia propria et aliena: et vltra numerum. facit quod no. insti. eo. s. Item ratione. in fine glo. Ibi patrie allegat hūc tex. An. de pisis q^d capellani cardinalium qui stant auinionī possint retinere beneficia sua cum quo ad clericos auinio cōseatur patria cōmunis. Ibi habebit neqz in sua neqz in aliena. et vide quod no. insti. de excu. tuto. s. item rome. Ibi remittuntur: qui sunt isti no. Joh. mo. in probemio lib. vi. **Q**uid in scholaribus studentibus in iure canonico. Ray. remittit ad id quod dicit Joh. mo. vbi ipse notet ego nescio. S. de hac qōne habes glo. ordinariam in. l. i. et. ij. C. qui eta. vel profes. q^d vsqz ad. xxv. annum habeant scholares immunitatem a muneribus personalib⁹ nam prout intelligitur in glo. studium nūqz operat⁹ vt excusantur ad tantum tempus. **E**lo tamen sci re q^d Buil. C. de sac. sanc. eccle. l. neminem. videt⁹ intelligere aliter illas. l. q^d intelligat eas gl. quia dicit studijz nūqz operari quo ad immunitatē: quod tamen est falsum. vt plene dixi in. d. l. ij. et ibi vides as bene: tamē verum est q^d scholares existentes in studiis a tutelis vel a cura excusari nō debent cum istud sit mun⁹ patrimoniale. vt dixi plene in. d. l. ij. **G**lo. oppo. vno modo et querit de quatuor. Op. de. l. medicos. C. de pfes. et medi. Sol. vt in gl. et dic plene vt no. in. d. l. medicos. et ibi dixi. **Q**uerit glo. que est ratio q^d legum doc. nō excusant vbi nō docēt. Et rñde vt in gl. et sic hac rōne attenda doc. nri sunt peioris conditiōis q^d medici q^d pnt licite legere vbiqz: s. legū doc. nō: id nō excusant nisi legētes

in ciuitate romana: qz nō dicunt docere verā sciētiā: s. adulterinā. Et sic no. ptra studia lōbardie q^d nō hnt priuilegia: qz in eis dī doceri adulterina sciētia. dīc tñ Ja. de are. q^d si princeps sciuerit legi in dictis studiis et tacuerit q^d videat tacite p̄sensisse. vt. l. de q̄b⁹. C. de legi. et sic hodie p̄scriptōz poterit legi in eis. **Q**uerit gl. nunqz possit legi alibi q^d in ciuitate romana. Et rñ. et dic vt in gl. fa. qd no. in. pbe. ff. de. s. discipli. igit⁹ subiicit gl. q^d nō possit legi ex ciuitate veterē bononiē. i. ex apofas. **N**o. ex ista gl. valde fm dñm signozellū q^d priuilegiū cōcessum ciuitati nō extēdit ad villas apofas: tñ est q^d tñ est in illis villis bono. rē. **S**cias q^d Jaco. de bel. format istā. q. in auct. q. mo. na. effi. sui. s. si q̄s igit⁹. coll. vij. et disputauit ibi dñuz: allegat p se. l. si qñ. C. de bo. vac. allegat etiā p se. l. i. s. cū vrbē. s. de offi. pfe. v. **E**t p h^o faciūt gl. no. s. de postu. l. ex ea. et qd no. in. d. s. si q̄s igit⁹. q^d dicit q^d p̄suetudo ciuitatis astringit villā vel restringit: ita q^d collecta ciuitati iposita ad castra extēdit. facit etiā p ia. de bel. qd no. guil. s. de pig. acti. l. si p̄uenerit. et. s. de sta. ho. l. ingenuū. et qd no. doc. C. de iur. et fac. ig. l. etiā. et ray. in. l. si finita. s. ex h^o edicto. de dā. infec. de q̄bus. q. dī cā. j. de le. iij. l. p̄dij. s. ticio dicebā dñi. in. d. s. si q̄s igit⁹. ar. hui⁹ gl. qd p̄babā tali rōne: vrbis et ciuitas idē sunt. vt pbat ex. l. p̄scriptōe. et. l. singulorū. C. de edi. priua. **S**z certū est q^d appellatōe vrbis nō cōtinet castra vl⁹ ville. vt. j. de pe. le. l. nā qd liq̄de. s. si. et go nec appellatōe ciuitatis. **N**o ob. q^d potes dicere q^d in priuilegiis sit larga interpretatio. ff. de cōsti. prin. l. si. qz illd est verū nō tñ d. l. C. de inoffi. te. l. si qñ. nō est enim verisimile q^d velit impator mutare naturā et significationē verborū: nisi hoc exprimat p dictā. l. si qñ. **P**reterea etiā in legatis sit plena interpretatio. j. de re. iur. l. in testamētis. et tñ legatū factū de eo qd est in vrbē nō extēdit ad castra. vt i pal. s. si. ergo rē. **N**o ob. l. si qñ. qz ibi fuerūt verba interposita inter gro statuto rē. **P**reterea guil. aliter intelligit istā gl. in. l. si qñ. et ibi dixi. **N**o ob. l. i. s. cū vrbē. de offi. p̄fec. v. qz illa nō est d. nā ponit copula et ergo videt⁹ inuere et pcludere q^d appellatōe vrbis nō p̄tinet ea q^d sunt extra ciuitatē: cū copula et ponat⁹ inf diuersa. vt. C. p quas p̄so. no. acq. l. si. et no. s. de iur. et fac. ig. in rubri. et hz inducere repetitionē p̄cedētis. vt. l. gaio. s. seio. de sun. instru. et instru. le. **E**xedē distīguēdū q^d aut diceret priuilegiū p̄cedo ciuitati paduane: et tñc extēdit ad p̄tinetia castra et edificia. **A**ut dīc p̄cedo ciuitati nō exp̄so noīe p̄prio: et tunc ciuitas itra muros habebit priuilegiū. ar. d. l. nā quod liquide. in fi.

Athlete et p̄fides et mgrat⁹ dñi sunt mūera ciuilia excusant. h. d. vsqz ad. s. dat. Ibi excusatōz. de q̄b⁹ aut athleteis itelligat statim sequitur: s. q^d rē. Ibi sciēs illis tñ fm dy. Ibi certaminib⁹: et cū affecuti sūt victoriā et gliaz: alis nō. C. de athlete. l. i. l. i. x. fm dy. glo. op. duob⁹ modis. p op po. de. l. siue h̄ditaria. diuicta. l. ij. in fi. de his q^d no. infā. Et rñ. vt in gl. et intellige de certaminib⁹ ad delectatōz p̄ncipis. vt p̄z i. d. l. i. **E**t op. de. d. l. i. in prin. Et rñ. vt in gl. et intelligas de illis q^d certāt vīrtute p̄pria nō corruptela aduersarij. et p h^o dicebas in. d. l. i. fm do. An. q^d effecti doctores p corruptōz doctoz nō videant⁹ doctores. iste tex. allegat in ar. p Ja. de are. q^d caput coronat in signū honoris: qd fac ad biretū qd p̄uēuat⁹ imponit qd dī eis iponi tanq^d vincētib⁹ i certaminē: q^d videt⁹ ter certasse: semel in examīe priuato: et semel in publico: et semel qñ p̄uēuat⁹: vt dixi post do. An. de pisis. in. d. l. i.

Sentium. Nō hz summariū. Ibi quo. i. quo
rit de vno **C**l. op. duob' modis: r q
rit de vno **C**p. insti. e. in prin. Rūdeo vt in gl.
Cet no. q. tutela est mun' publicū aucte sed vtili
tate priuati: r facit rō gl. ad ea que dixi. s. so. ma. l.
i. **C**lo. op. de. l. si. in prin. j. de mu. r ho. Rūde vt
in glo. **C**Deinde op. de. l. a tutorib'. s. si. de admi.
tu. Et rūde vt in glo. **C**Ultimo iste tex. pstat arg.
ad id qd no. glo. in. l. honores sustinēti. de mu. r ho.
q. officiales cōis dū sunt in officio vt sunt anciani
ciuitatis nō teneant soluere gabellā. **C**Contrariū
no. glo. C. de exac. tri. l. exatores. lib. x. **C**uil. format
hanc q. in. l. neminē. C. de sa. san. ec. dīc q. onera or
dinaria teneant subire: cū nemo ab illis excuset: cū
ordinaria subire nō tenent p. l. i. C. de vaca. mu. que
aut sint ordinaria plene no. C. de supindici. rubi. li.
x. C. de ca. tol. l. i. r in. d. l. exatores.

Tutela. Summaui cū pcedentib'. Ibi mun'
quo ad vtilitatē principalē. Ibi ptiēt
accipe vidē qd ē. j. Ibi puiciale. i. pūmoniale: r dī p
uiciale: ex eo q. puiciale sunt q. soluit tributa d
pūmonis eoz. **C**lo. op. insti. de his q. sunt sui vel
ali. iur. s. pe. Et rūde vt in glo. r facit p eo qd dixi
s. so. ma. l. i. **C**Opp. de. l. si. s. de mu. r ho. Rūde
vt in glo. **C**Querit glo. quō nō ptiēt hoc onus
ad impēsam. Et rūde vt in gl. **C**Quero a te vides
q. tutor non dz facere expēsam pupillo: qd ē. nū
quid pupill' debeat facere tutori expēsas. **C**icas
breuiter q. nō p. l. paup'as. j. e. ti. q. si pupill' tenea
tur facere expēsas tutori nō eēt iusta excusatio q.
oporteat laborare tutorem ppter victū suū. p hoc
facit insti. e. s. itē ppter paup'atē: r plene dixi in
situ. de tute. in princ.

Dat remissionem. Primo ponit regulam
r exceptiōem. Scdo ab
exceptiōe excipit: vt p. in l. fa. r vide p intellectu hu
ius. s. ea q. no. r que dixi plene insti. e. s. itē si ppter
inimicitiam. **C**lo. querit de q. nq. **C**Primo qrit d
cū pte puenit hec culpa. Et rūde vt in glo. r idēz
sentit glo. sequēs: qd satis videt equum. Et sequit
Ibe. in. d. s. itē ppter. l. z alr sentit glo. ibi querit glo
la q. est rō diuersitatis a s. si. vbi pōt. Et rūdet vt in
glo. **C**aduerte. tñ glo. distinguit: aut fuit magna in
micitia vel offensa: vel fuit modica: q. magna nō vi
det remittere: modicā sic. ar. j. de adi. l. i. in prin
ci. r in fi. z. l. i. **C**Et hēs ēt ex gl. no. q. xbum vel
ponit exceptiōem: alr ponit expositiōem. **C**Querit
glo. qualr pōt testator facere q. efficiat debitor. et
rūde vt in glo. **C**Dein quero pone q. testator ac
cusauerat istū de tali criē: ex quo veniebat publicā
da tertia ps bonoz: vel maior ps: vel q. due pres:
nū qd dīcat ista capitalis inimicitia: ita q. possit se
excusare a tutela filij. **C**Quedam glo. dīcit q. accusa
tio maioris ptis bonoz non sbit inimicitia capita
lem. ita tñ in. l. i. quidē. i. si. s. qd me. cau. tu hēs gl.
dīam in. s. si nō odiosus. in auct. de testi. coll. vij. et
C. de re. po. l. i. lib. x. que sunt vera p. l. si. C. de re. do.
facit qd no. glo. in seq. s.

Amplius. Ibi vide. Et sic si aliqs faceret vel
diceret se debitorē vel creditorem
pupilli ad hoc vt hēat excusatiōem ab onere facit se
fieri q. non: ppter ea excusabit: sed demū si bona fi
de hoc facit fm Ja. de are. **C**Opp. glo. de. s. itēz is
insti. e. Et rūde vt in glo. **C**Deinde iste. s. facit ar.
ad qd nem quā no. glo. in. d. s. si vero odiosus. i. auct.
de testi. q. si tpe quo aliqs reddit testimoniū s me
erat inimic' me': l. z tpe apture nō inueniat: tñ nō v
dīcti: q. inspicim' tps dati testimoniū sicut b tēpus
quo dat tutor. **C**Itē pstat ar. ad aliud q. si hēo. q.
cum aliquo de statu: q. ille nō pōt reddere testimoj

nū s me nec ego s eum.

De rusticis. Ibi humilib'. Et intelligo humil
lem in ista materia sicut in. l. hu
milē. C. de ince. nup. ar. ei' qd no. insti. de publ. iudi.
s. ij. cū quo pcorat insti. d. iniur. s. atroc. **C**Bl. opi
duobus modis: r qrit de vna qdne. **C**Opp. de. l.
certi iuris. de iudi. r de. l. ij. s. depositi. Rūde vt in
glo. q. ille pcorat. **C**Opp. de. s. si mulier. Et rūde
vt in glo. **C**Itē oppo. de. l. si vni. als incipit pōpo
ni'. j. de re iudi. gl. non soluit. sed solue q. ibi iudex
erat lfratus: l. z in casu illo iam cepta qdne dubitaret
de facto: r de iure qd resultaret ex illo: s. si eēt oī
no illfratus: q. loquit. l. certi iuris. hic aūt loquit in
tutore in quo nō exigit q. sit lfratus: sed tñ exigitur
expēntia factorū: sic dīcim' in ptate vel rectore. vt
no. in. d. l. certi. r si illā nō hz bñ excusare. **C**Que
rit gl. nunqd in rustico distinguem' vtrū sit sagax vl
non. r rūde vt in glo.

Dupertas. Ibi imparē inopiā intor
lerabilē. vt no. C. de decu
ri. l. ad subeundū. r de mune. r ho. l. ciues.
s. inops. fm **C**Opp. **C**Et aduerte q. fm Ja. de are. il
la. l. destruit glo. positā in. l. ij. z. l. cū d lege. de pbat.
iō dīcas r meli'. vt no. in. l. si nō p dēnato. s. qui p
rei q. lrate. s. q. satisd. cog. facit ad hoc. s. de li. agno.
l. si. q. paup'as: pbat p famā: q. alr pbat non pos
set. ar. j. de flu. l. i. s. fluminū. fm Jac. de are. facit qd
no. C. man. l. si p ea: r in auct. de eq. l. dot. s. illud. col
la. vij. r plene dixi in repe. l. si ostante: q. b Jac. de
are. loquit impfecte q. tum ad intellectu hui'. l.
Clo. oppo. vno mō r qrit de vno. **C**Primo op. d
peri. tu. l. i. Et rūde vt in glo. r ibi dicit glo. talē scz
subaudias paup'em de quo loqit h. l. r facit ad hoc
insti. de execu. tut. s. ij. **C**Itē opp. glo. de. l. suspect'
z. l. suspectū: s. ti. i. s. o. vt in glo. r facit insti. e. s. itē
ppter paup'atē. **C**Querit glo. q. dīcat ipar one
ri insti. r rūde vt in glo.

Sed r milites. Ibi honoris: q. fue
rit socij in bonoz mili
tie. Ibi aduersus. **C**lo. q. q. plurib' iur
ribus pōt vti vno cassato ex alio vocat. **C**Item
no. q. remoto priuilegio remanet q. in iure cōi. vt
j. de adulte. l. miles. s. sexaginta. z. l. administrātes.
s. si. z. l. ppter. s. si. z. j. de vul. r pupil. l. fili'. s. si ples
fm Ja. de are. facit. C. de adul. l. iure mariti. z. l. auct
lū. s. de mino. facit. l. quotiēs. j. de reg. iur. Ibi cum
reliqs: subaudi q. nepotes: als est in lra reliq. nō q.
cum reliqs nō hēs necesse subaudire. **C**lo. opp.
vno mō r qrit de vna qdne r inducit in arg. ad vni
COppo. de. l. i. s. itē in vno. de qd. glo. non soluit
s. o. vt ibi uo. **C**Ad alias leges de quib'. j. oppo.
q. illud est ppter delictū suū ex quo nō dz pseq pre
mium. **C**Querit glo. q. est honesta missio. Rū. vt i
glo. **C**Et inducit glo. in ar. q. appellone filij nō cō
tineant nepotes: r est rō: q. ista lex indulget s ius:
z iō nō extendit fm Ja. de are. j. de ver. sig. l. libero
rū. de quo plene dixi. j. de l. r posthu. l. gall'. s. insti
tuēs. hētis quādam glo. h. q. est sup xbo fortior. que
est interlinearis obscura. Et iō cū dicit ex vna dam
nū. dīcas: s. indicat: q. cogit eē tutor filij p militonis
vel dīcas ex vna dānum. s. ex pte pupilli: r qd sequi
tur in glo. ex alia pte dīcas. i. militis q. vitat laborē:
q. non cogit eē tutor nisi tñ filioz cō militonis: r sic
cā cō militie est fortior q. cā militie. Itēz tex. facit p
eo qd no. **C**uil. C. de epi. r cle. auct p sbyteros. scz q.
presbyter dz eē tutor filioz p presbyteri fm Ray.
Ibi s ad hāc rūdet q. hic in militia scilicet ibi in mi
litia spūali. facit auct. gazaros. C. de hēti. nā cūz tñ
excipiant agnati vt p. in auct. p s bōs. ergo in alijs
sec'. **C**Quero tñ a te vsq. ad quē gradū spellant

Sed r mi
lites. qn
dā glo. allat
q. priuilegia
tus nō vti s
priuilegiatū
priuilegio suo
de quo ē tex.
et in. l. si. s. ex
ceptis. C. qui
poti. in pig.
ba. z. l. nō so
lū. s. de illo.
W W W

eē tutores agnatorum suorum. *U*il. in aut. p. b. i. o. s. t. z. q. v. s. q. a d. quartū gradū. dīrim? in aut. d. ec. t. i. z. h. a. des glo. ordinariā. insti. de excu. tu. s. idē in milite.

Qui ignominiose. *I*bi privilegium: q. ha. bent p. nō militatibus: q. ignominiose missi sunt. *I*bi filij: q. hnt privilegium in hoc vt alij milites eis tutores dent qd privilegium in filiis istoz militantis um ignominiose cessabit. z hoc vult tex. *C*lo. op. po. vno mō z qrit de vno. *P*rimo op. de hac eadē l. s. ignominia. *S*o. vt in glo. *Q*uerit gl. nunqd filij militis dimissi absq. ignominia heat excusatio nem a tutelis. *E*t rñde vt in glo. vel dicas q. aut filij hnt ptem viuū in cui? pte sunt: z tñc transit ad eos privilegium: vt in dīo. ar. C. de epi. z cler. l. ij. in fi. vel dicas q. et viuentē pte aut filij recepit tutelam pte nō pte sentiet: z tñc ex psona pte nō excusatur: aut ex voluntate pte: z tunc pte videat renunciare privilegio suo: z sic nulla cā excusat fm *J*a. de are. dicit ipse q. hoc d. intelligi de filiis illoz ignomi niose missi oz. vt dixi sup. tex. de hoc an privilegium pte trāsit ad filios hēs p. *G*uil. in. d. l. ij. C. de epi. z cle. z dixi. C. de p. f. z medi. l. mag. f. o. s. l. i. r.

Qui olim. *I*bi dātī filijs pteuatoz: ibi obli. gan: si excusatioem ppetentē non pponat. *C*lo. oppo. vno mō de. l. i. s. finat. s. e. et rñde vt in glo.

Quādoq. tempus. *I*bi tps: ad qd fuerit assumpti: q. hnt tunc excusatioem ppetuaz vt dīcū est: ibi militie. l. z fuerit assumpti? in maius tps. xx. an. *Q*uerit gl. d. vno q. est rō q. non hnt immunitatē nisi infra. v. annos. *E*t rñde vt in glo. qd non videt vep: q. hnt tñc ma ius tps ille qui ē absolut? infra. v. annos q. ille qui est absolut? p. v. annos infra. vij. q. hnt tñc vñ. vt i ver. q. aut post. fm *A*n. de p. f. s. z hoc si tu hēs i tex. sicut ipse hnt videt q. si post qnquenniz anni ex cusationem habet

Qui autem. *S*upra dictū est de his qui missi tant ex ciuitatē romanaz: hic de his q. in ciuitate romana eā custodiendo de nocte. ibi militauerit in toto tpe quo fuerat elect? *S*z *D*y. *I*bi remissionem: et si cōpleuerit tps ad qd fuerat assumpti? fm *D*y. *I*bi vacatioem alicui? tps. *I*bi credit: vt p hoc heat excusatioem *I*bi legionari? i. q. legitime militauerit. *I*bi absolut? s. cū milite. *I*bi tutor. s. alteri? q. in eadē regione militauit. *C*lo. p. po. glo. vno mō z qrit de vno. *C*lo. p. po. de. s. plas ne. z rñde vt in glo. *Q*uerit gl. nunqd sit licitū rome morari q. est remissus cum ignominia. *E*t res ponde vt in glosa.

Iam autem. *I*bi testant. hoc qd sequit. ibi s. ignominia pteonem corporaz. *I*bi tutel. i. a tutelis q. iungunt in vrbe. *I*bi qui militauit. s. finito tpe militie ad qd fuit assumpti? p eim: pfectioem significat. l. ij. de adulte. s. pfectio. et j. de ver. signi. l. vrbana familia. s. pnoctare. *C*lo. oppo. q. t. uo. mōis z qrit de vno. *P*rimo op. q. im. puberi def. tutor z non curator. vt. s. de tut. l. i. *R*ñ deo vt in glo. q. incipit ad litē. sic z pubes appellan tur tā maior. xiiij. an. q. xxv. maior. ar. de cur. fur. l. pe nul. z qd ibi no. facit. j. e. l. nō solū. s. libert? z qd ibi no. posses tñ rñdere ad dīu. gl. q. curator possit da ri impuberi vt. s. *C*lo. p. po. glo. ad x. si ignominia. C. de his q. nō imple. stipē. l. i. z rñde vt in gl. *C*lo. p. po. glo. de. l. siue hereditaria. de ne. ge. z solue vt in glo. de hoc dicas vt hēs p. *D*y. s. de susp. tu. l. de creto. z ibi dicam. *C*lo. p. po. glo. de. l. q. olim. s. qui aut. s. e. *E*t rñde vt in gl. q. incipit hic no. vel dicas z meli? q. iste. s. loquit d. eo q. fuit elect? vsq. ad cer

tum tps ad militiā: z o. p. l. e. t. o. t. p. e. h. z immunitatē per petuā: q. cōpleuit tps p. z x. bum p. qd pfectioem significat vt dixi sup. tex. prima. n. lo. glo. nō pcedit q. non plus d. z opari fictio q. veritas. j. de lib. z po. s. bu. l. filio. s. si cer. pe. l. si filius. s. z sunt abites nō psequunt excusatioem ppetuā a. i. r. annos. vt i. s. qui aut. g. nec isti. *A*d. s. qui aut. rñdeas q. ibi in no etnris: b. in diurnis. fm ea q. ibi ponit *D*y. vel dī cas z verius q. ibi loquit vbi a. i. tps p. f. erant caris am missionem: hic a. i. tps p. f. e. rat. *Q*uerit glo. quare pte nō est legitimi? tutor isti? filij emancipati. z rñde vt in glo. vides ergo q. gl. non firmat pedes vtrū pte nanciscat curā legitimā filij puberis sic nā ciscatur tutelā impuberi. z glo. j. e. l. amicitissimos. s. lu cius. t. z q. nanciscat curā legitimā. *C*ontrariū t. z gl. insti. de fidu. tu. in prin. z de excu. tu. in prin. z. s. de tut. z cura. da. ab his. l. ventri. z insti. de cur. z illud verū vt t. z *D*e. in d. ti. de fidu. tu. z d. b. in. d. s. luc?

Quēsitum. *I*bi z semel. s. t. m. i. b. i. q. d. s. e. s. c. e. n. t. i. s. i. f. i. n. i. t. a. *I*bi rursus. q. d. s. o. r. t. i. f. i. c. a. b. i. f. i. p. r. i. u. i. l. e. g. i. u. m. v. t. a. d. n. u. l. l. a. t. u. t. e. l. a. m. v. o. c. e. n. t. u. r. f. m. *J* a. c. de are. *I*bi pcurrunt. i. t. u. t. e. l. a. s. z. a. d. m. i. s. t. r. a. t. i. o. e. s. d. e. p. o. s. u. e. r. u. n. t. *I*bi auxilium. s. f. i. n. i. t. a. t. u. t. e. *I*bi huerunt z sunt finite. *I*bi statim si nō admistrat fm *D*y. vel alr. si admistratioem non suscepit. *I*bi aut qd est dictū in tutela. *I*bi emancipati. ar. q. pater non sit tutor sui filij emancipati vt dixi. s. p. r. i. s. z. l. a. m. i. c. i. s. s. i. m. o. s. f. m. *J* a. c. de are. *I*ste. n. t. e. x. n. o. n. p. o. t. b. n. a. d. t. u. t. o. r. e. r. e. f. e. r. r. i. q. t. u. n. c. n. o. n. e. e. t. l. e. g. i. t. i. m. u. t. u. t. o. r. e. i. u. s. i. f. i. d. e. l. e. g. i. p. a. t. u. i. n. p. r. i. n. z. n. o. j. e. l. s. i. q. u. i. s. i. n. t. e. r. t. r. e. s. o. e. s. g. l. o. s. u. n. t. e. x. p. o. s. i. t. e. n. i. s. i. q. u. e. r. i. t. d. o. u. o. b. *Q* u. e. r. i. t. g. l. o. n. u. n. q. d. cōpellunt plures filij suscipe. z rñde vt in glo. *S*z dō querit. pone q. suscepit vnam tu telam pteuati nunqd p. pellit ad aliā. *R*ñde vt i gl.

Pupillari. *I*bi mortui? z nō erat in actu fm *D*y. ibi pupillaris mortui post re uersionem. *C*lo. p. po. glo. de. l. o. f. f. i. c. i. a. l. e. s. C. de epi. z cler. z rñde vt in glo.

Tribunus. *I*bi militauerit. expone s. e. l. p. r. i. i. n. p. r. i. n. g. l. o. s. e. *C*lo. oppo. vno modo. de. l. s. p. r. i. *S*ol. vt in glosa.

Non solum. *I*bi fuerunt. no. q. quicū q. abest cā respu. h. z annū post reuersionē vt ad tutelam non vocet: vt hic. z insti. e. s. qui aut. *I*bi deposuerunt: q. in mili tia huerunt fm *D*y. ibi debet. no. q. aliqd d. iniun gēdū p. f. i. c. i. t. qd nō p. f. i. c. i. t. d. i. n. i. f. i. c. i. u. v. t. b. f. i. c. e. s. v. t. j. e. l. s. p. a. d. o. n. e. s. i. f. z. *J* a. de are. z. j. l. p. r. *I*bi recta. *N*o ta ar. d. bauerios z appitores q. accipiunt certū qd p quolibet miliari q. si circueant multū z non va dunt p viā rectā fm q. debet q. non debet hēe sala rium p viā quā faciunt: sed p ea quā facē debebāt fm *J*a. de are. facit ad hoc. C. de nauicul. l. fi. z. s. si quis cauf. l. ij. s. penul. *A*i.

Sunt z alii. *I*bi transigrare. tene mēti istū tex. *C*lo. oppo. duob? modis. *P*rimo oppo. de. l. p. e. s. d. i. u. r. o. i. u. d. *S*o. ibi trāstu lit p. p. r. i. o. m. o. t. u. b. e. x. p. c. e. s. s. i. o. n. e. i. m. p. a. t. o. r. i. s. *I*tem oppo. de. l. r. e. l. e. g. a. t. i. s. d. e. r. e. d. u. b. z. r. e. c. i. t. a. g. l. o. v. s. z. a. d. v. e. r. i. d. e. s. u. n. t. n. ā. x. a. l. i. j. : h. z. i. m. p. l. i. c. a. t. v. t. l. q. u. i. d. ā. *S*o. v. t. i. n. g. l. o. q. z. p. l. u. r. i. b. mōis pōt implicare. vt glosa. *Q*uerit glo. nunqd sit necessarium vtrūq. inter uenire. z rñdet z bñ. *E*t isto tex. no. q. si princeps pcedat aliqd ex certa scia l. z non dicat non obstare l. tñ sufficit. tu hēs p glo. in. l. si. C. si s. ius vel vti. pu. hēs dīum isti dicto. C. de aqueduc. l. o. e. s. lib. x. z ibi dixi. *I*tem pstat ista. l. ar. fm guil. C. de epi. audic. l. si cui. q. si aliqs erat monach? z fuit tranlat? ad oī gnitatem epalem q. liberet ab onere monachatus

quod est verum in onere: secus in honore. ut. j. ad muni.
l. municeps. Item inducit in ar. ad. q. quotidianam. l. q.
delinquens facit clericus post delictum quod debeat puniri
ri coram iudice ecclesiastico. nam vides quod translatio
facta iussu principis excusat a tutela iam suscepta.
ad hoc facit de vaca. mu. l. ptoz. ibi vel si quis sacerdos
tunc et. i. s. si post. et. l. his oneribus. s. aucto. e. ti. et. s.
si quis cau. l. qui aut. et. j. e. l. iuris peritos. et. l. spadone.
facit. s. de arbi. l. non distinguem. s. sacerdotio. facit
ad hoc. j. e. l. post susceptam. et. s. de lib. agno. l. siue. s.
plautianum. In dnum facit. l. cum quida. s. de iur. oi.
iudi. et. de iudic. l. si quis postea. et. s. e. l. i. i. prin. et. j. e.
l. tutor peti. Item. s. de. s. aut est certum quod ipse facit
propter delictum: et tunc non debet excusari p. l. hos ac-
cusare. in prin. j. de accu. de bo. eo. l. si. in fi. et. l. i. et
de adulter. l. si maritus. s. legis iulie. Aut est certum
quod non fecit ad evitandum criminis: et tunc debet excusari: ita
intelligas primo allegata. facit. l. hos accusare. s.
hoc beneficium. s. accu. aut est dubium: et tunc aut ipse fa-
cit postquam incipit inquiri si est p. inquitorem seu accusa-
torem et presumit fecisse in fraudem. ut. d. l. si. de bo. eo.
aut non erat accusatus? quoniam ipse se fecit clericus: et tunc non
presumit fecisse in fraudem. ut. d. l. si. de hac. q. hēs p.
cano. in decre. in. c. i. de obli. ad rōci. et diuerse fuerit
opi. Jo. an. t. q. siue sit civilis siue civilis si sit p. so-
na districtio cā debeat agi coram ecclesiastico iudice. rō-
q. et si ipse clericus vellet non posset renūciare priuilegio
suo adeo quod capies eum non excuset. Si vero sit
civilis vel civilis et districtio non sit in personam: tunc
debeat agi coram seculari. et hoc verum nisi prius fuisset
facta districtio in personam: quia carceratur et postea clericus
facit: quia tunc non valeret nec posset sibi aliquid: quia
priuilegium clericatus posset sibi in eum casus in quo re-
pit eum et. Et ista opi. Jo. an. intellexit eē verissimam
Ultimo allegat iste tex. q. si aliquis doctor p. su-
ceptam collectam fuerit vocatus a principe quod possit
lecturam dimittere et collectam retinere. et facit quod not.
p. Ra. C. de ca. tol. l. i. s. ne aut. Quero ad quod est
necessarium iussus principis in translatione domicilii cum
quilibet possit transferre domicilium pro libito. ut
liber. s. i. j. ad muni. et. l. assumptio. e. titu. Dicit
Ja. de are. q. iussus principis est necessarius ut habeat
excusationem a tutela: alioquin periculum spectat ad eum.

Sic oportet. Ibi aut. s. q. non ha-
re a datōe. Ibi tutoribus: differunt tamen in octo
que hēs no. in. l. ventri. de tu. et cu. da. ab his. Et sic
no. q. octo dicuntur pauca. dicam in. l. i. s. hoc autē. j.
ad syll. Ibi auferetes. i. approbates fm dnum.
C. lo. opp. tribus modis. Oppo. de. s. q. aut. inst.
e. Sol. ut in glo. Item opp. d. l. i. C. de p. fir. tuto.
So. ut gl. Item op. de. l. i. s. si quis et de. l. no. iatōes
et. l. veteranis. Sol. ut in gl. Quero a te quod est rō-
quod a datōe tutelle vel cure non potest quis appellare.
Idr. reddit rōnem pulcherrimam quod est quilibet tutor et
quique sunt legitimi: et si dicerem tutores appellare
posse a datōe tutelle et appellare a datōe legi quod
non potest fieri. ut. l. pe. j. de x. fi. Preterea interdum tu-
tores sunt testarii et appellatio est quod corrigit primam
sententiam. j. de app. l. i. q. si dicerem appellari a datōe se
queretur quod appellaret a sententiis priuatorum. si vero de
tutela iudice est rō ut facilius posset pupillis: quia p.
ponet tutor excusationem coram illo quod dedit eum tutorem:
et sic facilius confirmabit. ar. C. q. aduer. quos. l. ij. fac
quod no. in aut. de testi. s. q. vero. quilibet eum affirmat:
ut illud quod fecit perficiat. de hac rōne Idra. tangit
Guil. in. l. i. q. ad ciuila. C. de app. ubi ponit illam
rōnem quod videtur dicere totum eē. ut pbat p. glo. C. de
re. ap. l. i. et hēs p. doc. in. d. l. i. q. ubi plene dixi. et no-
ta. p. De. insti. e. s. qui eim. et l. hēc rō. Id. sit satis

bona: tamen plene dixi in. d. s. qui eim. **¶ Mi.**

Multa enim. Ibi accedere. dicit glo. et. die
pa. po. sol. s. preterea. Ibi excusabit et excusationem p.
ponet persequeretur tamen infra. iij. menses numerandos
a die nominationis et cognitionis. j. e. l. quinquaginta. s. 3
Ja. de are. et. s. ibi non fecerunt excusationem infra
quinquaginta dies. Ibi q. aut. ibi cognouit. Sic fa-
cias. a. et in x. et hos facias. b. Ibi hos. s. dies da-
tos p. quibuslibet. xx. miliaribus. Ibi scie. q. d. non so-
lum legitimis et dativis dat predictum tempus: sed et tes-
tamentariis fm d. y. Querit glo. d. vno a quo
tempore incipiant isti dies. So. ut glo.

Oportet. Ibi manifestari. Mo. q. cum aliis vo-
catur ad aliquid onus debet sibi denuncia-
ri. ut hic. et. C. de decu. l. i. x. l. ij. fm Ja. de are. Ibi ad
domum. Mo. q. hic ponit alternativam: igitur sufficit alte-
rum tamen. s. q. citetur ad domum vel personam. plene dixi d.
l. agno. l. i. in prin. Glo. opp. de. l. quida. relegat
de re. du. Et runde p. gl. q. incipit sic loqui: et ad istud
dnum runder in x. et hos. l. istum x. legerim in pce-
denti. s. et die ut in glo. Item ad dictum versum. et hos.
op. de. l. gal. j. e. ti. So. ut in glo. Mo. ex ista glo.
quod ille qui fuit confirmatus potest se excusare. Contra hoc
opp. de. l. iuris peritos. j. e. Dic fm Ja. de are. q. aut fu-
it confirmatus consentiens et non potest postea se excusare: aut
inuitus et potest. ut. l. nescimus. j. e. fm Ja. de are. ita in-
telligas glo. q. videntur inuicem contradicere. s. de p. fir. tut.
l. ij. et. l. i. et glo. huic dnam hēs. j. in. d. l. gaus. et i. d.
l. nescimus.

Aliud autem. Ibi eim. Mo. i. ver. ibi. a. q. di-
cit a: ponit exclusivum. j. dicit
Ibi a centum sexaginta. postpone lram: et dicit rōnem
eē cum sexaginta. Ibi vult. Mo. q. quotienscūq. ex x.
bis simpli intellectus resultat iniquitas: tunc a nobis
recedimur et seruamus mentem. ibi rōnes. dicit glo. et.
Mo. ista glo. Ibi in via. i. in dlatōe data occasione
vie. vel dic in via. i. p. via fm d. y. Glo. opp. vno
mō de. l. p. p. exit. j. qui et a qui. So. p. hoc hētur locus
quoniam est scripta mens d. xba. Ibi non erat mēs scrip-
ta. ut hēs. C. de legi. l. non dubium. vel solue ut hēs
plene p. doc. C. q. sit lon. s. l. i. et vide quod dixi post
De. insti. e. s. q. aut. Item de dictione a. vide quod not.
Cy. C. de nup. l. a caligato.

Consequens. Ibi citas. q. non est subiecta iuris-
dictione glo. q. est verior. Ibi excusationem p. legitimam
tempus. Ibi dimissus p. suam. Mor. s. ita singulariter sic ē
aliquis in mundo in materia sua: et dicit quod in iura lata cō-
tra ius litigatoris non expulso errore in iura non valz
ipso iure: sed hoc est fauore minoris etatis ut sta-
tim dicā. Glo. oppo. q. tuor modis: et qrit d. vno
et primo recitat quoniam nem: quia melius recitat hoc mō: et iō
quero qrit iste tutor fuit excusatus. dicit ut in glosa.
Oppo. glo. de. l. suo inuito. s. cum ptoz. j. ad treb.
et istud dnum respicit primam expositionem. Et runde
ut glo. et sic secus in alia sententia quod in ista: et rō est fauor
minoris etatis. et hēs glo. C. si ex fal. alla. l. fi. et. l. ij.
C. si ex fal. instru. Item op. glo. de. l. fi. C. de fi. instru.
Dic quod istud dnum respicit expōnes sequentes vel
quod obrepit. Et runde ut glo. Ista glo. est falsa et nul-
lus tagit. sentit. n. q. si disputatum est de falso in pri-
mo iudicio quod non possit postea sententia retractari: hoc
non est verum in excusatione tutoris. et hēs glo. loque-
tem verum. C. si ex fal. alle. l. ij. Et dictum glo. pcedit in
alijs casibus: quod et intelligas quod ubi fuit de falso qrit
tum non posset postea sententia retractari in alijs casibus
sed de falso bene posset accusare fm glo. C. ad. l. aq. l. i.
ex morte. vide quod no. C. d. adulte. l. adulterij: et de or-
dine iudi. l. pe. redeo ad glo. Alteri opp. j. d. re-
tractari.

iudi. l. d. ius. **S**ol. aut qris qm ista snia sit lata rē. r tunc ista glo. intellige fm id qd hēs no. in. l. si ptoz. **S** marcell. s. de iudi. r vide qd dicā in. l. suo. s. cū pre tor. j. ad treb. Itē op. glo. de. l. suo. s. cum ptoz. j. ad treb. **S**o. vt in glo. r no. glo. certe dic q huculqz gl. fuit locuta bñ: tñ non facit aliqd ad ppositū: s hoc qd sequit facit ad ppositū. **D**ñi iste tex. facit p opī. posita in glo. C. de iudi. l. ppandū. in prin. vbi t3 q snia lata post trienniu non v3 ipso iure. quā glo. tā git ibi **R**ai. p istū tex. r. s. de tut. r cur. da. ab his. l. seie egressē. intelligit illā glo. vbi appet error ex sen tētia: als sec^o vt ibi dicā. **I**tem facit iste tex. fm **D**y. p eo qd no. glo. in. l. supuacua. videlz q restō pceli sa post qdrienniu non v3 ipso iure: l3 aliq diceret dñum tanq eēt lata dñus litigatoris. j. q sē. sine ap pel. rescin. l. i. s. itē cū dñi sacram. **D**ñi non inuenietis istā glo. in. l. supuacua. **I**tē pstat ar. q si ptās d3 ex forma statuti finire infra duos mēses cās r si finie rit postea q snia nō v3 ipso iure: qd no. in. d. l. ppā dum. r facit. j. iudi. sol. l. ij. perit. n. instātia. r sic dñi lis nō ptestata: s3 si lis nō est ptestata non pōt seq snia vt. C. de sen. r interlo. oī. iudi. l. platam. **I**tē qz argui m^o de tpe ad locū. vt. j. de mil. re. l. miles. r. s. si cert. pe. l. vinū. l3 si aliqd pmittit vno tpe videt phibitū sequēti tpe. vt. s. de iudi. l. cū ptoz. de sta. l. l. statuli. s. stichū. cūz g pmittat iudicare infra duos mēses videt tacite phibitū postea: r est pinde ac si eēt p hibitū expse r nō valēt snia. vt. s. de iudi. l. iudica tum sol. g rē. **I**n dñum facit. C. vt oēs tā ciui. q crī mīnales in. l. si. in fi. r de edī. priua. l. si. als est in titu. de ope. no. nun. **Q**uare **R**ai. sequēdo dñz **A**n. de pīs sic dicit q aut statuit tps pri: aut iudici: aut actori. primo casu non pōt fieri aliqd p^o tps si ue illud tps sit certū q tuz ad numez vt hinc ad du os mēses: siue q tūm ad terminū r vsq ad litē cō te. vt. s. de iudi. supel. r. l. i. s. biduū. qñ ap. sit. r. C. d iudi. l. ppandū. in prin. r de ap. auc. hodie. r. C. d ex cep. l. si quidē. r sen. rescin. nō pos. l. pemptorias. **S**cdo casu aut statuit tps iudici r iurisditōis: aut iu dici tñi. primo casu p^o tps non pōt snia ferri. vt. l. ij. s. si iudex. r. l. iudex. s. de iudi. r de arbi. l. nō distins guem^o. s. ex cōpromissō. aut est tps statutum iudici tñi: r tñc ē post tps snia ferri pōt: ita intelligas cas sum. l. si. vt oēs tā ciuiles q crīales. vt. d. l. si. de edī. priua. **I**n tertio casu r vltimo aut p finitio tps tñi respicit subām actōis vel instātia iudici. primo cas su non pōt ferri siue duret instātia siue non. vt. C. de dolo. l. si. r de assēs. l. i. r. l. ij. s. si. ne de statu defunct. **S**cdo casu pōt snia ferri post tps. vñ oportebit si eri alia instātia de nouo cū illa pterit. vt. l. ij. iudic. sol. remāsit tñ actio. vt in aut. sed cū testator. C. ad. l. fal. r in aut. de hī. r fal. s. illud q. r. C. de nau. l. ij. l3 bro. xi. fm **A**n. de pīs cui^o verba ponit **R**ay. et in. d. l. si. vt oēs tā ciui. q crī. facit qd no. in **S**pe. de iudi. deleg. s. restat. ver. qd si in statuto.

Sufficit. **I**bi iōqz: q sic oz iercusatiōem pro ponere infra qnqginta dies fm **D**y nñ. nota pulchrū tex. **I**bi iusticia. i. q sit iustum ex naturali iusticia cōmendatū: r sic videt q non facit ista lra ad id ad qd allegat p quosdā q pbatio cas sus fortuiti fiat tñi p iuramentū: qz illud nō est vez immo d3 illud vere pbari. C. de pba. l. in exceptiōe s. i. r. j. de re mil. l. ij. s. si ad diē. r. l. qui cōmeat^o. r. s. si qd cau. l. ij. s. qd dicim^o fm **J**a. de are. **S**uil. t3 dñum. s. si qd cau. l. ij. s. si qd. **R**ai. nō firmat b se in aliquo: s3 audiu ipsū dicentē q aut qd volebat se ppter casum fortuitū excusare ab eo ad qd teneba tur ex dñu r non pōt: hēs glo. C. de si. instrumē. l. si. aut non tenebat ex dñu: r tñc sufficit facim. dñi de hoc. C. de nau. l. si. l. i. x. i. facit qd dixi post **J**a. de bel

in aut. vt nulli iudi. s. q vero. facit fm **R**ai. qd not. in **S**pe. de ap. s. hic videt. s. sed qd g. r qd no. **I**n no. eē de priuile. c. cū olim. r p **J**o. mo. eē de elect. cupiētes. l. i. vi. r p **A**rchi. eē de dolo r p tu. c. i. e. l. i. facit qd no. lxxij. dī. c. pposuisti. r. xvij. dī. c. placu it. fm **J**a. de are. vide r nota q si ille qui dñ citatus iuravit q citatio nō puenit ad noticiā suam q dbe at credi iuramēto suo: r non debeat pcedi dñi: r dñi cā de hoc. j. de re. eo. l. magis puto. r istud sit sat no.

Scire. **I**bi gl. nō facit b. s. sed ego facio vt me ius intelligatis. **I**bi remissiois. i. excu satōis fm **D**y. **I**bi noiare. intellige hoc infra decē dies: als post illud tps non audif. **I**bi noiavit. vñ **J**o. mona. eē de elec. c. qñis. l. i. vi. r **A**rchi. d. rescri. c. cū in multis. l. i. vi. **I**bi pñet. s. quo ad pcessum nō quo ad iudiciū. **C**lo. op. trib^o modis r querit de vno. **P**rimo op. de. l. rescriptū. de hīs q. vt indig. et recita glo. q incipit quo ad noiatiōem rē. **E**t sic no. fm intellectū istū q si aliqz appellauit ab oib^o gra uaminib^o illatis sibi p iudicē in aliqua cā q nō pos sit pseq nisi illa grauamina ad quoz impositiōem non est elapsuz decēdñi. vt ē decē dies qui dant ad appellandū. vt in aut. hodie. C. de ap. ar. hui^o tex.

Redeo ad glo. q opp. de. l. maiores. s. de inoff. te. **S**ol. vt in glo. vel dic q ibi dñ in actore q plura auxilia dñia non pōt fil pponere. vt in. l. qd in here dem. s. eligere. de tribu. h in reo qui pōt ples excu satōes pponere dñias simul. **S**ed op. de. l. ppf litē. s. i. e. r. r dic vt ibi no. clari^o. **I**tem iste tex. alle. i ar. q si aliqz est pñs in iudicio r nō vult ptestari l3 tē: sed sp cum rñdet ptestat q non facit aīo ptestan di litē q iudex pōt sibi tps pfinire infra qd litē pte stetur: alioqñ pcedet dñi tanq dñi otumacem: non aut hēbif lis p ptestata: qz paria sunt nō venire vel venire: r nihil iustuz pponere vt hic vides. r hūit opi. **J**a. are. **S**uil. tenet opi. dñiam. de quo hēs per **A**y. r glo. C. quō r qñ iud. aut. q semel. r dixi. s. d li be. agno. l. i. s. ex hoc rescripto. r hoc ē tāgit **J**a. de are. **I**tē no. ex isto tex. q si iudex dederit terminū reo ad rñdendum libello infra. x. dies: r ipse vñt infra. x. dies r non rñdet sed petit dilatōes ad ex ceptōes pducēdas q debeat dñenari ad expēsas qz l3 venerit die statuta: tñ non facit id qd sibi iussū fuit. facit ad hoc de op. le. l. mancipioz. fm **J**oan. r **A**y. **I**tem allegat p **M**ar. de fa. q si aliqz fuit cō testat^o litē saluis oibus exceptōib^o suis q non vi deat ppterea exceptōem pposuisse. **I**tē pstat arg. fm **B**ld. q si iudex statuit terminū pti infra quem debeat pponere exceptōes dilatorias: ipse aut vna pposita dicit alijs sibi saluis ppter hoc nō remane ant sibi salue nisi expserit eas. de hoc no. eē de ex cep. c. pastoralis. r de pba. c. qñi d falsam. fm **B**ld. in x. qnquaginta. **C**lo. qrit de vno qd tene^o pro bare an sit vez tutorem se ignorasse. **E**t remittit ad l. qdā decedēs. r. l. se. vbi hēs casū q pupillus tene tur pbare rē.

Oportet. **I**bi testari. q. d. non solū pōt ppo ni vñua voce s3 libello in scriptis: et sic est ar. expressum q est in arbitrio tutoris fm **D**y nñ. **S**lo. simplr t3 q in scriptis. insti. de excu. tut. s. q aut. r ibi dixi q illa d3 intelligi fm istā. **I**bi tribūal i. iudice sedente p tribunali: non aut corā delega to: qz cāe cognitiōem requirit: g delegari nō pōt vt hēs p glo. in fi. r qd hic pponit **D**y. intelligas q h vult querere legislator: nunqd excusatio debeat p poni in scriptis vel corā testib^o. r dicit q in scriptis vel ē sine scriptis corā testib^o. h. d. prin. est verum. r ponit fm **D**y. in x. alr vbi qrit nunqd possit depōi tiones testium demonstrare corā alio q corā iudice sedente p tribunali: ita q possit subdelegari. **I**bi

Scire. oz s. sufficit l. xi. **A**llegat tur ille tex. p bar. in. l. ij. C. de naufr. de q vide barr. r doc. i. l. iij. s. ptoz. in pe nul. col. in x. do. **D**y. de dñ. infec.

Scire. q si iudex vide de hoc p dñi cto. in. l. iudic. tētoz. s. de leg.

2.00/

Qui ciuitatis. Ibi fuerit, qz dedit malos tu-
tores vt pz. j. de excu. tut. p. to.
Ibi tutelis. s. p obligatōem quā drit; qz malos tu-
tores pstituit. Ibi videlz cum subaudi predicta fi-
RRR iij

mulant his q̄ bonorū rē. q̄ non simulant. al̄s nō vi
det r̄sum ad. l. si q̄s tutor. s. de rap. vir. primo con
functo. x. quēadmodū. in princ. r. cogitabit. Ibi
tutores: qui appellant bonorarij. vt. l. q̄ si forte. de
solu. **¶** Mo. hic q̄ magistratus municipalis dī prin
ceps: r. allegat q̄ magistratus possit vindicare iniuri
am male iudicantis: r. hoc intelligit ex tex. r. iō dicit
dī eim princeps vt vidistis: r. princeps pōt esse iur
dex in ppria cā. vt dixi. j. de hī. insti. l. r. hic tiberius.
r. j. de his q̄ in testa. delen. l. pri. r. insti. de vul. sub.
in fi. **¶** Glo. op. de. l. tria onera. r. de. l. i. j. s. e. glo. re
mittit ad id qd̄ no. ibi r. vide r. bñ.

Qui nectigalia. **¶** Op. de. l. i. ne tutor vel cu.
rec. con. So. vt ibi. gl. dicit
secus: vel eō dīc q̄ tutor non pōt. conducere vecti
galia: l. qui p̄duxit vectigalia possit dari tutor per
istū tex. videt op. falsa. quā t̄z. **¶** Rai. C. de excu. tu. l.
coloni. vbi t̄z q̄ p̄ductor p̄dij rē. **¶** Mot. r. dicit: aut
loqueris in p̄ductore vectigalis ciuitat̄: r. tūc hēt
locū iste. s. aut loq̄ris in p̄ductore vectigalis fiscalis
r. h̄z locū dictū suum: vt ille excuset: sec̄ si p̄ducer̄
p̄dium. vt p̄bat in isto tex. r. d. l. coloni.

Qui iura ei vnita iuuat. **¶** Nec ob. C. e. l. excusat.
s. i. r. s. penul. r. l. neq̄ ē. C. de p̄ba. r. l. rōnis. e. tit.
q̄ ibi loquit̄ de plurib̄ imp̄fectis: q̄ erat de eodem
gñe: vt vnūq̄q̄ poterat p̄ se sufficere si fuisset p̄fer
ctum: h̄ loquit̄ de plurib̄ imp̄fectis diuersi gñis:
r. sic n̄ p̄sunt singula nec vnita iuuant: ita intelligat̄
tis istuz. s. r. s. q̄ nu. tu. l. vna. est rō q̄ in h̄is r̄b̄ sym
bolum faciliōr est transitus. vt. l. in rem. s. item que
cūq̄. de rei vendi.

Qui accepit. **¶** Glo. i. opp. q̄ debeat h̄e excu
satōem de. l. athlete. s. tutela. s.
e. Sol. vt glo. dīc ad illā non oīa sed tū ad p̄sonalia
Itē ad realia eōrdinaria non ad realia ordinaria.
vt p̄z. C. de mu. pat̄imo. l. i. r. j. s. mu. r. hono. l. si cū
muner̄. r. de vaca. mu. l. h̄is onerib̄. r. sic no. p̄z. **¶** Dy
nū q̄ gñalis immunitas nō p̄deset ei ad mun̄ pu
blici auctoritate vtilitate r. p̄sonale. Itē ad realia
ordinaria r̄ideo ad glo. que dicit h̄ erat tū vtilitas
te priuatū. dīc q̄ principat̄ sed sc̄ario est vtilitate
publici. vt. d. l. athlete. s. tutela.

Qui absolutus. **¶** Ibi alteri? r. ēt eiusdē pu
pilli. r. adde qd̄ no. j. de vaca. mu. l. i. s. i. **¶** Mo. ex isto tex. q̄ q̄s non pōt vti
depositōibus factis in vna cā in alia. Cōtra qd̄ op
po. de. l. etate. de mino. vbi lata snia sup etate facit
ius sup oēs. Sol. intelligas hunc tex. in eo qd̄ pōt
mutari cursu t̄pis: secus in eo qd̄ cursu t̄pis mutari
nō possit: puta q̄ p̄baui se. lxx. an. certe sufficit si
bi in alia cā. Ad hoc op. de. l. is apud quē. r. qd̄ ibi
no. C. de eden. So. dicas aut illud qd̄ est p̄batum
semel sequit̄ necessario: v̄ez in futurū vel de natura
vel de p̄sup̄tōe iur̄: r. tūc acta i vna cā p̄sunt in alia:
puta p̄baui me maiorē: vel p̄baui me dūm: r. tunc
h̄nt locū dīa. de arbi. l. pe. de testi. l. si. **¶** Si nō nō se
quit̄ q̄ sit v̄ez in futurū id qd̄ p̄baui in p̄teritū
tunc h̄z locū id qd̄ dicit. s. noster. r. j. de vacat̄. mu. l.
j. s. i. s. i. **¶** Dy. in hoc p̄cor. oēs: r. hec h̄nt locū inf̄ eas
dē p̄sonas: sec̄ si inter diuersas: r. ita potes intelli
gere hūc. s. r. l. is apud quē. facit qd̄ no. C. de li. cau.
l. i. ubem? r. vides p̄ Ly. an acta in vna cā p̄sunt in
alia. vt. l. si vt p̄ponis. C. quō r. qū iud.

Si non extiterint. **¶** Ibi iura r. nō h̄eat alias
exceptōes.

Est autem. **¶** Ibi remissionis: r. non pōt se ex
cusare. **¶** Ibi p̄monij. i. eius pupil
li q̄ h̄z modicū pat̄imōnū fm quosdā: tu dicas q̄
tutor modicū p̄monij h̄bat: l. j. Dy. sequat̄ primā

expositōem. Ibi fact̄: r. p̄pterea in ei? administratio
ne nō grauat̄. Ibi videt̄. ita q̄ nō p̄derit sibi ad ex
cusatōem. **¶** Mo. fm eius intellectū q̄ paup̄ tu
tor p̄sumitur affectasse tutelam: r. sic si aliquis
pauper inueniat̄ in officio p̄sumat̄ officij affectas
se: l. illd̄ qd̄ acq̄sivit nō p̄sumat̄ h̄e ex officio vt p̄z
in. l. si defunct̄. C. arbi. tute. de quo plene. dīc vt ex
tra de postula. p̄zela. c. i.

Siquis inter tres. **¶** Ibi tutelam. i.
tria onera tutela
rū. Ibi in numerū trium tutelaz vt excuset̄
a q̄rta. **¶** Querit gl. qualr̄ h̄z iste tutelam filij sui.
Et r̄n. r. bene allegatur. insti. de legi. pa. tu. r. s. d. l.
gi. tuto. l. tutor. s. fi.

Si quis. **¶** Ver. r. p̄firmatōem. al̄s est. s. al̄s ē lex:
r. ab isto x̄fi. vsq̄ ad fi. tu h̄es. s. q̄. mo.
p̄g. vel hypo. sol. l. arbi. r. l. si. vbi h̄es istas. l. l. cō
cor. de x̄bo ad verbū: r. iō ibi dicit glo. q̄ fuit vicio
scriptoris: r. sic dicere potes hic. Ibi p̄seuerauerit.
ḡ p̄ faciebat hoc dolose: q̄ forte pupilli non inue
ebant aliū idoneū: r. sic nō est d. l. i. j. ad munic. al̄s
non p̄cederet qd̄ hic dī vt plene dixi. s. solu. ma. l. si
cū dotem. s. trāsgrediamur. r. facit in ar. iste. s. ad qd̄
nem quā dixi. Ibi sc̄z q̄ pater cogat̄ recipe dotem
p̄ filio quē h̄z in p̄tate. de hoc ēt h̄es p̄ Dy. s. de su
spec. tu. l. si. plene dixi in. s. trāsgrediamur. In text.
ibi cōpellat̄ captis p̄gnoribus vel multa indicta
fm Dy. r. Guil. **¶** Querit glo. qualr̄ d̄z cōpelli.
R̄nde vt glo. in. s. ait p̄tor. vide qd̄ ibi no.

Alius. **¶** Ibi recusauerit. hic qd̄ ponit hic
r. vide qd̄ no. in. l. liberto. s. e. r. qd̄ t̄z ibi gl.
q̄ vbi h̄z aliq̄s p̄bendā in aliqua ecclā q̄ teneatur
sustinere onera ecclē illi? in qua p̄bendā h̄z. Ibi no
ta. s. tanq̄ curator. Ibi p̄firmat̄. i. cū de eo p̄firmat̄
do tractat̄. ita ponit gl. in. l. n̄seni. j. e. **¶** Glo. op
po. de. l. libertus. C. e. So. vt glo. **¶** Itē oppo. de. l.
spadonē. s. i. s. e. d̄z allegari. l. scire oz. s. i. So. vt gl.
¶ Mo. q̄ si tutor vel curator dat̄ inutilr̄ p̄misit
se p̄firmari q̄ postea non pōt se excusare. qd̄ p̄cor
dat glo. j. e. l. n̄senius. **¶** Cōtrariū no. glo. in dicta
l. scire oz. s. i. s. e. r. ibi optime dixi: iō vide ibi.

Non tantū. **¶** Ibi nā r. si v̄ez est: qd̄ dī
xit supra in gen̄e: nūc dī
cit in specie.

Pupillorū. **¶** Ibi p̄pe. nota q̄ dictio p̄pe. der
notat intervaliū sex mensium. fac
l. p̄pandū. s. r. si quidē. C. de iud. r. p̄ hoc Guil. s. cu
s. de iureiur. l. q̄ iurasse. in princ. reprobat glo. alibi
positā sc̄z in. l. i. in fi. de no. r. de reg. iur. l. pupillum.
r. insti. de obli. que ex delict. in fi. r. inuti. stip. s. qd̄ dī
cīm? que dicit q̄ prim̄ pubertati dī ille q̄ est in. x.
anno cū dimidio. nā vides q̄ deberet dīcī in mascu
lo prim̄ pubertati dī ille qui est in. xij. anno cū dī
midio: in feia que est in. xi. cū dimidio. **¶** Dy. ēt sequit̄
tur op. **¶** Guil. in. l. i. in fi. C. de noua. ego sustineo gl.
ex eo qd̄ glo. p̄siderauit t̄ps quo pupillus ē doli ca
pax ad hoc q̄ possit obligari ex d̄ctibus r. delictis.
in. l. n̄ra p̄siderauit quo ad finiendā tutelā. facit i au
ten. vt exac. insti. do. s. fi. col. ij. **¶** Alij ēt saluat̄ gl.
r̄n. ēt ad istud qd̄ dicit tex. q̄ nō tollit quin possit dī
ci primus pubertati. r. ille q̄ est in. x. anno cū dimi
dio. s. vsq̄ ad. xij. sp̄ dī primus pubertati: qd̄ enim
pluris est vtiq̄ tātū est. vt in. l. pe. de in lites iuran. r.
sic denotat accidentiā facti r. nō ministeriū iuris.
Et op. **¶** Guil. p̄bat ēt d̄ despō. ipu. c. p̄tinebat. r. dī
xi in. d. s. fi. ibi dīc cogit̄ p̄pe pubertatē.

Aliensibns. **¶** Ibi no. q̄ aliq̄n p̄pter nobilit̄
tatem p̄cedit immunitas vt h̄.
Ibi rome: q̄ forte descenderūt a romanis vel alijs

Spado. **¶** nez. s. est
aſit. officium
affectasse. Et
iste tex. allat̄
p̄ glo. in. l. te
stium. in prin
ci. in x̄. amiti
tat. s. de testi.
i illa. q̄ an tes
tis p̄p̄ pau
pertatē sp̄el
lat̄ a testimo
nio. r. dicen
dū est q̄ l̄z sit
paup̄ si tū nō
est viciōsus:
nec mendar
admittit̄: q̄a
non tā ex fas
cultate rē. vt
dicit illa glo.
r. tex. in. c. qd̄
iure. viij. dīf.
dicit paupes

r. dñtes
na terra sup
porat. r. i. s.
i. si clerici
c. videt̄. ḡ
ficut q̄ sit
tuosus. facit
qd̄ h̄ntur i
si qui testis
de testi. cū
h̄z arē: nūc
clarū est q̄
reputat̄ pau
per si cū
posset v̄ez
gl. in. l. i. s.
argenti. d̄
na. paupes
eim nō est
gñe malorū
sed facti h̄
mines secū
dos: ita i
lud. Lucan
v̄roz paup̄
tas fugit: r.
multa de i
p̄ia h̄ntur i
l. i. p̄tate. i.
matt. vide i
Spec. in t̄
teste. s. i. v̄ez
itē qd̄ ē pau
per. vbi dicit
q̄ ex sola pau
p̄tate q̄ nō
repellit sed i
p̄currit v̄ez
tas r. paup̄
tas forte sic
q̄ sunt duo
v̄ez: quia
pauper: r. sic
sordidat̄. i.
quis. in x̄.
paup̄. sordē
scant. C. ad
lul. maiest. c.
qd̄ h̄ntur i
cle. in p̄ter
q̄. de elect̄
quia v̄ez
quis sit v̄ez
glo. singul.
ne q̄s. C. dī
gnit. lib. xij. dī
cit q̄ cōtū
dem potat̄
aut liminum
r. v̄edere. l. al
r. sep̄r: r. illa
officia est v̄ez
le officium
facit qd̄ h̄
betur in. l. hu
mitem. C. de
incest. nup. r.
b. l. i. c. sedes
apostolica. d̄
rescrip.

Quise. s. qnquaginta diez a tpe cognitōnis r
 affirmatōis oputandoz. vt. s. e. l. scire oz. s. qnqgin
 ta, sec^o si vltra tpar: hoc tollit dñum. ¶ **Glo.** s. ho
 op. de. l. scire. s. e. **So.** vt in glo. scda so. est verior.
 ¶ **Itē** opp. de. l. r si suscepit. s. de iudi. **So.** vt glo.
 r bñ: lz ibi dat^r intelligat in dubio. **Ibi** puñcia: tē
 eim^o nō excusat: lz sit vltra centesimū millare. r p b^o
 terminat **Ja.** de are. c. statui^m. qd hodie incipit sta
 tutū: ex d rescrip. li. vi. qd dicit q vbi iudex ē delega
 tus inter clericos q nō possit trahere clericos vltra
 duas dietas: r oz istud intelligi ex puñcia in qua
 est delegat^r. nā infra puñciā poterūt ē vltra duas
 dietas trahi vt b r ibi: r iō x^o sol. r dic q redit ad
 prin. s. non aut refert se ad primā expositiōem. **Ibi**
 illaz: quaz admīstratōe facta est excusatio fm **An.**
 de pñis. **Ibi.** eius. s. illi^o puñcie vbi sunt bona fm
Dy. **Ibi** dat^r. s. ali^o tutor. ¶ **Glo.** op. de. l. nō soluz.
 s. q testō. s. e. so. vt gl. r vñ notare ibi totū eō q hīc:
 videlz q b in simplr dato distinguat utrū fuit dat^r
 TRIRIR iiii

Excusare vide qd p ista. l. dixit bal. in. l. fi. s. de fer. videlz an finita pma dilatone scda debeat dari. z vid. l. mancipioru. de opti. le. et no. p bar. z a lios in. d. l. fi. z p doc. in. c. vltra tertiaz de testi. z sar lyce. in. l. i. C. de dila. facit l. z si p tres. si qs causi. et lz bal. ibi dicit qd in diti facit. l. i. d. an na. excepti. z non videt tñ dicta pcedes opti. in q incli nare videtur est verior z p batur ex not. p glo. in. l. ij. si qs ius vo ca. z ibi clarius Bar. in ver. sz hoc videtur zc. z moder. in. c. p mii. de dilat. vbi ponunt pone q quis citatur die feriata in fauorem hoium: vt ppeat certe q quis regulariter: qñ est dubiu an citat? teneatur pperere in dubio z allegare cam ppter quam non tenet pperere. l. si qs ex ali. ff. de iudi. z mlt te sunt cae q b? pcedi pōt tpe feriato. l. i. z. ij. ff. de feri. tñ citatō facta p die feriata non valet: iñ pte nō ppenet z nō opponere. vt pbat in. d. l. ij. in fi. nisi i citatōe expri matur spālī cā: ex qua cā

a testatore vel a iudice: vt primo casu hēat necesse se excusare. scdo casu nō nisi fuit dat? ab impatore: vel ei? iussu: lz non expse exponit patrimoniu qd dat tñ in ea puincia vñ est: tñ nō hēat se necesse excusare: z ita loquit dñm. facit qd no. s. de tute. l. q bz. p ista glo. est de testa. tu. l. certaz. z. l. se. z sic si tenes illā gl. z tñ nō facit ad id qd no. b. Ja. d. are. qui ista glo. sequēdo supplet ad glo. q intelligat in iudice originis vel domicilij. z facit p glo. q iudex pōt suare iniam ēt de reb? alibi exñtib? de interr. ac. l. fi. de pscip. lon. tēp. l. fi. Itē qz ex quo cōmittit alicui psona z res ēt dñ cōmitti. C. ne fide. do. den. l. ij. z de penis. l. f. In dñm facit. s. de tu. z cu. da. ab his. l. pupillo. z. j. e. l. iurispitos. s. i. z de bo. auct. iudi. pos. l. cū vnus. s. his q. inducit ēt qd no. in. d. l. non solū. s. q testō. s. e. vt dixi. itelligit tñ Ja. de are. q nō fecit mentōem pñmonij vt h p3 in text. z glo. sed vbi fecisset mentōem pñmonij: tunc ēt sec? vt in dñio allega. z ita ēt posses distinguere glo. q est i d. s. q testō. ab ista. hāc ēt sequit Rai. q dicit eēval de no. Ad primū tñ satis opp. de. l. magis puto. s. illud. j. de re. eo. sed pōt rñderi q ibi loqitur in decreto interposito sup re: z pōt fieri sicut pōt ferri sententia p reb? exñtib? alibi. vt d. s. is qui. z ibi no. sz tutor non videt posse dari p rebus alibi exñtib? qz qñ iudex dat decretū administratōis tutor videtur phere quādam actōem administratōis qd non pōt iudex in alia puincia. vt d. s. is qui. vel dic q ibi nō exprimit q ptoz dederit tñ tutorem in reb? italiciis z puincialib?: sed vñ q forte iudex dedit sicut fuit in. s. cū oriund? fm An. de pñsis. C. glo. opp. in sti. e. ti. s. datis. z insti. q da. tu. pos. s. certe. So. vt in glo. Itē oppo. de. l. vñ. C. q pe. tu. z insti. de cur. s. interdū. So. vt glo. vel h spāle vt in glo. in. l. ppter Dic vt ibi no. in rubrica.

Ometri. A tutela seu cura terre mes sores excusatōem non hñt sed sec? in pcuratore pñcipis durate ei? officio est suandū. b. d. vbi geometri. l. mēsuratores fm Dy. idem est in eis q docēt astrologia z musica z arithmetica. vt no. glo. insti. e. s. item rome. In doctore legum dic vt ibi no. s. e. l. sz z reprobaui. s. fi. vbi geometri. dicit glo. vt fuit padeni? qui fuit magnus in illa arte.

Propter. vbi rñde. subaudi: qz officiu eorum non hēbat impedire administratōem tutele fm Dy. C. glo. oppo. de. l. athlete. s. e. So. vt glo. Itē oppo. de. l. ij. s. si qs municipalis. s. si qs cau. Glo. nō soluit: sed dic q ibi excusat a puato onere: b non excusatur a publico onere pupilloz fauore: vel dic q ibi erat iusta cā impedimenti: b nō est iusta cā administratōis recuperandē: qz nō pñmonij pōt administrare fz An. de pñsis. vel dic q illud ibi vt excuset a pena: b non excusat a tutela fm Dy.

Sin castris. vbi ab eo. s. ab alio non suo iudice. vbi excusatōem. dic q im proprie dicit excusatōez: qz ipso iure nō tñ fm Ja. d. are. z Dy. Itē oppo. de. l. non tñ. s. fi. s. eo. Sol. vt glo. C. scdo op. de. s. idē z in milite. insti. e. So. vt glo. ibi. s. penul. Dic tu q nō v3 datio vt hic sentit glo. in fi. si intelligas in milite dñ ēt in actu militie C. de leg. l. administratōe. z. l. agnati. C. qui da. tuto. pos. Non ob. l. sz z milites. s. e. qz ibi loquit in veteranis: z sic milites nō essent tutores filioz cōmilitonis sui: lz glo. alit sentiat z male in prin. sui fz Ja. de are. z ita intelligit gl. istū. s. z. d. s. idē z in milite. l. q loquat in milite exñte in actu militie.

Equaquā. Glo. op. de. l. libertatem. s. e. so. vt in gl. Que

rit glo. qre dicit fere. Et sol. vt ibi. l. is q. dic vt. s. d in ius vo. z statim sequit in glo. se. Querit glo. nunqd iste q pstat fideicomissariam libertatē succedit liberto. Glo. rñdet q sic. z no. ex ista glo. q ille q pstat fideicomissariam libertatē succedit liberto p hoc hēs ter. j. de suis z leg. l. ab intestato. s. i. lz gl. no. dñm z male. s. de tu. z cur. da. ab his. l. libet? z. l. pupillo. s. fi. in glo. magna. sz ille gl. pñt hēe bonum respectū vt ibi dicā. z referit se ad alia iurispatriatōe nō ad successione. vt ibi dicā.

Excusare. Glo. ponit casuz sex modos: teneas scdam lectu. quā sequit Dy. ibi libellos. i. iudices delegatos. q. d. q cognitio excusatōis non possit delegari fm Dy. posses ēt sequi primā lec. fm Rai. C. p po. vno mō z ad rubricā duob? mōis: z p scda lec. quā expedit in casu z in text. facit qd no. j. de re. iur. loia quecūqz. z hanc ēt lec. sequit glo. s. e. l. scire. s. oz. z. s. tribunal. in fi. C. venio ad tertā lect. quam recita vt glo. z allegat. l. paul? z hāc tertā lec. tenet glo. C. de pñ. m. l. minor. C. contra quā op. glo. d. lita auit. s. gessisse. s. de adm. tuto. Glo. non soluit Rai. dicit q ppter illud dñm debem? hanc tertā lec. dimittere: z si vis eā tenere potes dicere q illud gñale: istud spāle fauore pupilloz fm An. de pñsis. Preterea q p alium facit nō hē videt facere p seipm sz interpretatiue. vt no. in. l. iij. s. defecisse. de vi z vi ar. z lz Rai. dicat q ad istam tertā lectu. de bes iungere nō. glo. p gñale zc. als nō intelligeres glo. Dic q ista est sexta lec. z non hēs eā necesse iugere cū glo. ista. z tenēdo istā tertiam lec. facit ad qñtionē quā hēs ibi no. p Cy. scz quidā misit pcuratōre ad impatore Fedē. p legitimando filio suo naturalit: nunqd valeat illa talis legitimatio: ille text. facit q nō. facit ad hoc. s. de adop. l. post mortē. s. fi. na. z. l. se. z. C. de his q ve. eta. impel. ij. in dñm facit j. de manu. vin. l. et. s. absens. z pōt dici q ex regula gñali que est in. l. i. s. vsus. de pcura. q possit fieri p pcuratōre. nā edcū de pcuratōrib? est pñbitōi um. vt d. s. vsus. sz istud nō videt eē pñbitōi: g zc. fm Cy. z hanc qñnem hēs p Rai. in. d. l. ij. q sentit idem qd Cy. p rñnes suas lz dicat Ja. bu. tenere dñm p. d. l. p? mortē. z. l. se. Ad quas rñnes rñdet Rai. q ibi loquit in actu in quo requit pbatio etatis q non pōt fieri nisi p aspectū. vt. l. minor. xxv an. ex aspectu. s. d. minor. b in alio actu. Ista solu. est flar: qz pōt pbari etas p testes z insti. a. vidit. s. e. l. ij. in prin. z qd ibi dixi: dictū tñ fuit credere vep. l. q legitimatio possit fieri p pcuratōre. nā legitimatio fit p mñmonij. in auct. de incē. nup. s. dubitat: z matrimonij pōt fieri p pcuratōre. vt. l. mulierē. s. de ri. nup. g zc. Ad. l. p? mortē. rñdet q ibi loquit i actu adoptōis: p quē efficit filij ille q est in totū alienus z sic. l. disponit ibi circa subām: qd nra loquit in legitimatōe in qua addit qñtas: qz dñ filio illegitimo efficit legitimus: qd facit. l. dedit. ar. ei? qd no. in auct. ma. z auct. s. hoc auit disponim? col. vi. z ibi glo. pulcherrima. z notāda q illud pbat. z facit qd no. j. de leg. i. l. talis scriptura. in fi. C. contra qñtam lec. op. glo. de. l. scire oz. s. oz. s. e. Et so. vt glo. C. contra sextā lec. glo. op. l. si duo. s. de adm. tu. Dic istō dñm nō tāgit primā lec. nec scdam: sz ppter istud Rai. reprehendit istā lec. Itē oppo. glo. de. l. et. s. absens. j. de manu. vin. Non ob. illa. l. fm vepz intel lectū: qz ibi loquit in pcuratōre: b fm vepz intellectū loquit in iudice delegato. z sic nō ob.

Menores. vbi frumētarios. i. illi q sūt deputati ad mēsurandū frumētū fm Dy. q tñ hāc expōnem. Glo. op. de. l. his onerib? s. corp? j. de excu. mu. Et so. vt

appeat qñ illa cā pote rat pcedi tñ pote feriatō vt not. glo. z doc. in. d. l. i. z sic satis ēt q inspecta cō muni regula citatio nō pcedat nisi alud exprimat sed ita est q cōis regula est q scda dilatio sine cō peti z dari nō dñ. d. l. i. qñ si exprimat colorata cā sa ppter quā dari debeat a iudice non pcedit peti tio. nec ob. fi. C. de ann. excepti. qz ibi libellus gñalis respectu petentis bō sua subālia nā q in libello debeat pñmū aspectu fieri cā hoc fuit indutū solum fauore rei vt possit meli? delibere an valeat cedere vel cō tendere. l. i. z ibi no. d. eod. nimirū si reo tacente z nō opponente pcedit libellus qñ videatur renūciare tñ cite suo fauore. vt. d. l. si sit cit. l. fi. C. de excep. z. l. sed si suscepit. in prin. de iudi. sz q dilatio nes debeant amputari: et sine cā pluri q semel non pcedit: sicut in ductum ne u lias p callidi tatē qz sepe dilatōem pe teret. l. i. in fi. C. de dila. z. l. ij. C. de tē. ap pel. z sic in cā su nō cessat

ro que est in
casu. d. l. fi. d
anna. excep.

glo. Querit glo. q sunt messor. Et rñ. vt glo.

Legatarius. Aduerte ad primum
casum: ibi fideicō. i. ex p
sona fideicōmissarij cui legatū erat. restitue
dum. Ibi dsequit r postea restituit fideicōmissario
nā penes se nō remanēt. facit ad hoc. l. si fideicō. j. d
le. iij. Ibi filius non p oia: sed solū vt legatū remanet
penes hīdē: g legatum p̄tinet ad fideicōmissariū h
ad fideicōmissariū glo. r bñ: qd est vez in casu vbi nō
eēt rogatus alij restituere: als crederē dñum. ar. l.
si fideicō. s. de le. iij. **O**pp. glo. de l. pe. C. de leg.
So. vt glo. **I**te op. de l. aliam. C. de his q. vt in
dig. p̄tincto. i. rñso. Et so. vt glo. qz non est p oia idē
dñi. s. in tex. **Q**uerit glo. qd dñi non obtinere. et
so. vt gl. ibi. s. meminisit. Sz pone q ipse portauit
fmas dñi: r appellauit appiloe pēdēte vult penitē
nūquid dñi hīe legatū. dic q sic pēde ac si penitēt i
principali fm glo. no. s. de inoffi. testa. l. papi. s. me
minisse. ergo rē.

Tutor. Aduerte pulcherrimuz casum
ibi priuilegiū: vt qz est fact' de
corpore fabroz qui hñt excusatōem. vt. s.
e. l. non tñ. s. eos. vel impetrant priuilegiū gñale:
vt in casib' q no. s. de mino. l. vez. s. ex facto. nō ha
bita mentōe hui' tutele: sec' si impator pcessit pri
uilegiū d hanc tutelā: r tñc excusaret. vt. l. qui au
tē. s. si qd cautio. r qd ibi no. fm Ja. de are. Ibi po
terit. facit hoc p̄in. ad qñem quā dñi. s. e. l. i. j. p̄i.
quā ibi vide. **O**pp. de l. q aut. si qd cautio. Sol.
dic vt ibi r in. s. si post. de l. p̄tor. allata in glo. q pri
uilegiū fuit pcessum ad illud: b gñalr: sec' si spāl
vt. s. e. l. r si. s. sunt r alij. fm And. de p̄sis. **I**tez
opp. de l. spadonē. s. sinait. s. e. So. fm Rai. ibi fu
it datum priuilegiū absqz postulatōe sui: b secus
fm eñ: vel dic q hoc ē spālē in illa dignitate. facit. j.
e. l. iurispitos. r. s. de mino. l. vez. s. si ex facto. **I**te
oppo. de l. non tñ. s. vacare. s. e. s. dic q ibi non est
s. vt ibi exposui. **I**te opp. de l. his onerib'. s. an
tiqz. de mu. r ho. dic dñ allegare de vaca. mu. So.
vt glo. ibi loq̄tur in priuilegio paup̄tatis: qd ē tpa
le. vt de mu. r hono. l. cura. **I**te opp. de l. p̄tor. s.
si post. e. ti. So. vt dñi in dñio de l. q aut. fm Dy. vt
dic fm Old. q hīc qñuit priuilegiū ppter incorpo
rationē alicuius corporis: puta fabroz. vt. s. e. l. nō
tñ. s. i. r. s. hī q. scō rñso. fm Oldr. vel sol. fm ea q
no. s. de iudi. l. si qd postea. fm Dyn. vel dic q sicut
ibi ex supueniēt cā tollitur bñficiū lite pēdēte: ita
r b dñ tolli onus: sz ratio dñe est: qz ibi bñficiū est
pcessum ppter paup̄tatē qua sublata dñ bñficiū
auferri. ar. s. e. l. geometri. scō rñso. r. l. athlete. s. i.
r qd b tutor opellat nō est ex defectu priuilegij sed
etatis fauore: qd faciebat ad tutelam opelli: qz ad
huc nō deficit fm An. de p̄sis. r ista est melior so.

Que tutoribus. Ibi eñeis: sed hīdes tes
pdesse voluit. vt. C. de le. l. si legatariū. fm Ja. de
are. als nō eēt dare rñsum ad illā. l. nā alr rñderi nō
pōt. Ibi filius. facit tex. iste q donatū a p̄e filio vi
deat in dubio donatū nō vt eñeo: sed ob meritum
collatū. r hoc sentit glo. C. de colla. l. si donatiōe. in
fi. **O**pp. glo. de l. nēfennius. s. fi. s. e. Sol. vt gl.
Ite op. glo. d. l. cñ fili'. s. si iur. j. de le. iij. So. vt glo.
Ultimo gl. inducit hīc tex. in ar. de dictōe tanq̄
vt in glo. in. s. qui duos. de quo dic vt ibi. r. s. solu.
ma. l. si vero. s. q̄quid.

Tutorem. Ibi nō oportet. s. in ppetuuz. p̄ti
nua legē sequērem.

Plane. Ibi in exiliū. s. ppetuum vt ibi
p̄z. Ibi p̄tutorē. s. suspectū: r vi
de hunc tex. r intellige glo. duob' modis.

Ibi nō potuit. postq̄ eēt in exilio ppetuo r ignorat
ret p̄tutorē eē suspectū: r vt intelligas difficultatē
gl. fm An. de p̄sis. r vt intelligas istū tex. i tutorē q
erat exul: r ad ips r iō facilius ei' ignoratā tolera
tur q̄ in alio q nō esset exul: qz meli' pōt eñ scire cō
tutorē eē suspectū q̄ ille q est exul vel pcurator su'
Et qd dicit tex. nō potuit. subaudi cōmode. vt. s. d
admi. tut. l. decreto. s. fi. fm And. de p̄sis apparet.
hoc dicit ipse ex eo: qz ipse ibi t̄z q suspect' possit re
moueri p pcuratorē. vt ibi dicā. **G**lo. in. s. tutor
rē. oppo. de l. si qd sub p̄ditōe. s. i. de te. tu. Sol. vt i
glo. **Q**uerit gl. in. l. plane. an iste potuerit accus
sare p̄tutorē suū p pcuratorē. Et rñdet vt glo. que
dicit r videt q sic rē. vel dic rē. vt in glo. r hīc ad
uerte qz ista ps est vald notabilis. Ex quo no. q tu
tor suspect' non pōt excusari p pcuratorē. Rai. dñ
cit hanc. q. se hñsse de facto bono. r tenuisse hanc p
tē. s. qz ad excusandū nō admittit p pcuratorē in cau
sa suspecti. Non ob. qz nō est capitalis: qz in eo dñi
tur rō fame: qre rē. p ea que no. p eñ in. l. pe. s. ad cri
men. j. de pu. iudi. **S**ubijcit ipse q fuit ab eo qñ
tum d rōne diuersitatis. s. qre ad defendendū potest
dari pcurator in cā suspecti: r nō ad excusandū. Ip
se rñdet p. l. cñ p̄lari. j. de popu. a. c. fm eñ q optime
facit. **G**lo. no. dñum q ad excusandū dat pcurator
vt. d. l. nō solū. in fi. s. de pcur. fm vnā lec. p An. de
p̄sis in. l. decreto. s. de suspe. tu. **D**icit gl. q iste tex.
dñ alr intelligi. s. q nō erat tutor immo mī rē. subij
cit glo. hīc g excusat' ppter exiliū. **N**o. ex ista gl.
q si illi q debet petē tutorē filio pupillo vel petere
ipm remoueri tanq̄ suspectū alr repellant ab hīdi
tate: qz si sunt in exilio excusant ab vtraqz petitiōe.

Ibi excusandos. s. in
tur iō qm rē. **I**bi lat'. **N**o. q cōsiliarij
dicunt sedere circa lat' p̄ncipis nō ad pedes. fac
l. si C. de inoffi. te. fm Rai. et dic. C. de dome. r p
te. l. l. i. xi. s. pape' p̄siliarij dicunt sedere ad pedes.
ar. ei' qd ibi no. r no. bñ hunc tex. cum se. **I**bi ha
bēt. **N**o. q illud qd non hz certū finē dñ hīe ppetu
um. p hoc facit. l. sufficit. j. de p̄di. indeb. qd facit ad
qñem quā statim dicā fm Jac. de are. **Q**uerit
glo. qre non hz finē certi loci vel t̄pis. Et sol. vt glo.
j. de decu. l. si qd. vide q ibi no. qz idē dicit glo. i am
bassiatore. **F**inis hui' p̄ncipij allegat' p Ja. d are.
qñē. **C**ertū est q si delegat' a papa p̄mittit alicui
vices suas: r sic subdelegat q si reseruauit sibi alij
quid q appellat ad eñ: si nihil appellat ad papaz'
eē de offi. dele. c. sup qñum. **N**o delegatus a pa
pa delegauit alicui qdū sibi placuerit: dñm appel
lat ab illo subdelegato: querit an debeat appellari
ad papā: an ad istū delegatum. **I**ste tex. facit q ad
papā: qz cñ si posuerit certū finē vī ppetuo cōmis
sisse r in totū: ex quo nō reseruauit sibi finem. naz r
sic fi eēt t̄palis cñ ipatore nō hīet excusatōnem: sz si
eēt ppetuo sic. vt. l. tutor. s. fi. cum. l. se. s. eo. **I**n du
bio p̄sumit q stet ppetuo vt hīc. p hoc facit. s. d in
di. l. iudiciū. So. r hoc t̄z Ja. de are. ex eo ne p̄rigat
absurdū q ille q impetravit iudicē delegatum hēat
iudicē quē vult rā in cā p̄ncipali q in cā appellati
onis: sz dñum fuet in curia fm Ja. de are. qd dñes
tenere cñ debeam' tenē illū curie. vt. s. de iudi. l. ob
seruandū. r ibi no.

Cum oriundus. Ibi p̄tor q hēbat dñiciliū
rñdītōe puincie rōne originis: r ēt erat cert' q erat
vtriusqz iurisdītōis fm Dy. r fuit decretum p̄sidis
necessariū rōne reyz q erat in puincia. vt. C. q pe. tu.
l. i. qd dic vt no. ibi in p̄sti. vide qd no. **S**uil. C. de sū.
tri. l. i. in. ij. col. r dicā. j. de le. iij. l. itē legato. r vidē qd

Iurispit
tos. ap
pellat ad pa
paz. vide qd
in fili ponit
bar. in. l. d pu
pillo. s. si qd
ipñ p̄tori. de
ope. no. nū.

dicti. de h. in f. l. ex facto. et qd ibi no. Ibi suscepit
 l. in puincia et rome: et in hoc dubitabatur utrum videat
 administrare curas duas vel una fm Dy. et ad hoc se
 quis rursus l. Blo. op. de l. si certu. S. iulianus. d. mi
 li. re. glo. no. sol. qre dic q ibi loquitur in milite: qz po
 test hie bona duplici iure: hic in pagano in quo se
 c. Blo. qrit ad qd fuit necessarium ut sciamus an
 sint due cure vel no. Et runde vt glo. Et iste. S. al
 legat ad duas qones. p ad qonem tale. duo fuerunt
 electi arbitri: vnus clericus et alter laicus ipsi no concor
 dant inuicem: ita q tertiu debet eligere: et si no eligunt
 electio deferret iudici. vt. l. ite. et l. si cut. S. de arbi. mo e
 in qone: utrum iudex secularis vel ecclesiasticus dz eligere
 iste. S. facit in ar. q vterq. Ite facit ar. pone q com
 missum est maleficiu in pfinio duar ciuitatu: et du
 bitat in cuius territorio sit commissum. Ite. S. facit in
 ar. q vterq iudex dz cognoscere. facit de li. agno. l.
 si vel pares. S. qd g. et quo. le. l. i. S. qd aut. cum si. ve
 rutu debebit ille pferri coram quo lis est ptestata: qd
 de eode delicto eiusde hois non dz bis queri. vt. S.
 nau. cau. sta. l. pe. et j. de accu. l. senat. facit. S. de off.
 pul. l. i. fm An. de pisis. pcor. Dy. in l. pupill. S. i.
 j. de ver. sig. Ite pstat ar. si statutum est factu in ciuita
 te q ptas non debeat cognoscere de maleficijs per
 petratjs tpe ptatis precedentis sz tui de ppetratjs
 tpe officij sui. Cotingit q quida fuit tpe vni ptas
 tis vulnerat et tpe alteri est mortu: q rone dubij
 scds ptas possit cognoscere. de hoc hes p Dy. in l.
 si urbana familia. S. si. j. de x. sig. Ite pstat ar. ad. q.
 no. p Dy. in l. a diuo. S. insula. j. de acqre. re. do. q si
 aliqs est in pfinio duar pochiar censet prochiar
 vtriusq. sed de hac qone dic et meli vt dixi. C. de a
 gri. et censu. l. oes. li. xi. vbi de hoc in glo.

Qui priuilegium. Mo. q d fratrem et.
 tus. C. e. ti. So. vt gl. Querit gl. nunqd sit idem
 in pte. Et runde vt in glo.

Patronus. Ibi excusari. si aliqua excusatio
 g an interpositioem decreti pponenda est excusatio
 Dy. Blo. op. de l. gal. in prin. S. e. et C. de testa.
 tute. l. i. So. vt glo. vel dic ex glo. q aut pfirmatur
 volens: et dz an se excusare: aut pfirmat in it: et tunc p
 et an excusare. vt. d. l. gatus. et j. e. l. amicissimos. fm
 Ja. de are. et S. e. l. scire oz. S. oz.

His qui tres. Ita. l. vsq ad. S. effi.
 tes p ponit thema et qd: et solo qonis du
 rat vsq ibi neqz me: ibi ponit cuiusda obiectionis
 remotio: et durat vsq ibi ide euenit: ibi ponit solo
 nis extensio: et durat vsq ibi illa q: ibi ponit queda
 dia inter tutelas: et durat vsq ad. S. eum. et breuif
 h. d. Ex duab tutelis testarijs vel datijs tres
 tutelas hnti delatas an excusatioem ex trib vna si
 nita statim teneat ad alia que loco tertie surrogatur
 a qnta no q loco qre succedit infra tps legitimu
 excuset: als gestiois piculu sustinebit: postea no
 ipsam retinet. h. d. Rai. dicit q istud principiu eual
 de difficile sed mihi videt satis facile. vt videbitis.
 Ibi decretu iudicium. Ibi potuit. p numez trium
 tutelar qz hebat. Ibi excusari. S. a qnta: g putauit
 q tenuit datio et hoc dixi. S. e. l. tria onera. Ibi pu
 pillis. S. tribus: vt statim sequitur. Ibi decesserit
 itra tpa dicte excusatiois ppetet a datioe duar
 tutelar: als n eet dubiu. n ob. l. tutor petit. i. pn. vt
 dixi. S. e. l. j. in prin. ibi statim. i. cu e finita illa tutela
 qnta succedit in locu etie fm Dy. ibi tutor. Mo.
 q ipso iure est tutor et iam qre anteq excuset fm
 Ja. de are. m expse dicitur. dic g q dictu Ja. in
 telligat in illis quoz datio t3 lz possit rde alicuius

priuilegij excusari. vñ nescio qd velit. Ibi excusari
 hic posset legi. vñ nec me mouet qui est. j. ibi potuit.
 vñ. et hoc vadit ad qnta tutelam q nunc est qnta. b pos
 ses pstinuare vñ illa q. Ibi nec me mouet. Ite ver.
 redit ad tertia tutela q ante erat qnta. Ibi meru hic
 rñdet tacite obiecto hoc mo: hic videt q tutela fin
 nita p morte pupilli debeat ad excusatioem pficere
 cu teneat adhuc rone reddere. Ite qz ab ista admi
 nistratioe no cessat. Ad qd rñdet q. S. erat finita et
 non hebat piculu. vel dic et ita dictu est. S. q ista tu
 tela q succedit in locu tertie excusari: et q tutela finit
 ta no pdest videbat dñum: q neglecta pputatur:
 g et finita: tñ secus est vt sequit. Ibi tutela. su bandi
 in cuius administratioe est cessatu. ibi ide ver. Ibi dat
 est: vnus illoz quoz tutela administrabat tutela fini
 ta. Ibi administrare. no ob. C. de te. ap. l. si. S. illud. vt
 ibi p gl. Ibi tertie illi. ibi dat si expectato spacio
 x. diez. Blo. opp. j. de hac. e. l. S. si. Sol. vt in glo.
 Ite. S. allegat in ar. ad qones tales: in aliquo col
 legio erant supnumerarij: mortu est vnus de colle
 gio q debeat admitti vt supnumerarij: q primo lo
 co inuenit. et ista. l. allegauit Du. in ciuitate bononi.
 inter scholares et doctores: qui scholares volebant
 ponere quedam doctore in collegio. facit ad hoc. C.
 de offi. pro. l. mortuo. et in f. de bo. pos. S. et cu testis.
 et C. de pr. sac. scrini. l. nemo. l. xij. vbi de hoc dixi. C.
 de sa. san. ec. l. no plures.

Eum. Scz tutores hntez tres tutelas cui post
 ea fuit data qnta a qua no excusatur cum
 vna de trib sit finita p abstensione pupilli. Ibi illa
 i. illi pupilli tutela qua abstinuit ab hnditate mfra
 Ibi certu. vñ nota casum. S. qz pfectissim est. Ibi
 crediderit. S. ad excusatioem tutele pferat fm Dy.
 Ibi hndi sunt. facit ad. q. qua dixi. S. e. l. tria onera.

Ensenius. tres ptes. p ponit thema
 in quo themate ponit alia. q. circa pmissum
 thema. scda ibi et qdez. tertia ibi: et an aliqd. Ite
 scda ps diuidit in tres ptes. scda ibi m. tertia ibi q
 vis. Ibi m. vñ. Ibi excipit. l. testu. Ibi placuit. et re
 manebit istud legatu penes grauatū cuz onere. vt
 S. e. l. tutor petit. S. i. et j. de fideico. li. l. tba. S. seio
 et ibi p Rai. videte ad. q. formatā in ver. et quidem.
 non rñdet h: sz rñdet in l. ex bis. j. e. vt dicit glo. et be
 ne. Ibi ide ver. q determinat prima. q. fm Dy. num
 Ibi illi mo. rñdet ad scdam. q. Ibi tutores qb
 reliqt aliqd tutele pteplatōe. Ibi recusat. S. tutelas
 Ibi debere. Mo. q q no seruat pceptu defuncti no
 dz hie comodū ab eo. facit fm Ja. de are. in l. si. C.
 de fideico. li. q si testator reliqt aliqd executori i te
 stamento: et ille nolit ee tutor no ppetet paise. vt. j.
 de le. ij. l. i. et ibi dicit. et q debeat priuari legato: tñ
 intelligas fm determinatioem. S. seq. et l. se. qd est ve
 rñ nisi expse paret dñum de voluntate testatis: vt
 nisi posset vñ psumi de ipsa p. l. tutor petit. S. e.
 Querit glo. qrit intelligit q debeat excusare se
 pfirmatū. Et runde vt glo. et facit ad id qd dixi post
 Ja. de are. S. e. l. scire oz. S. i. vbi est glo. dia. Et
 glo. qro pone tutor dat in testu accepit legatu. nñ
 quid appellat ee tutor. Videt q sic p. l. si cui. j. de co
 di. et demō. facit. j. de iurepa. l. iij. q appellat videtur
 casus expsus in l. postea legatu. S. admittet. de bis
 q. vt indig. fm Dy. Et ultimo Guil. S. si cer. pet. l.
 cñ quid. allegat hunc tex. q si baro scholari redem
 ti de scholis credēs ipsum sapientez dedit aliqd in
 feudū q si appareat postea ipsum ee ignaz legum
 q possit ee priuare de feudo. ar. huius tex. et hoc he
 ret locū vbi expresse dixisset q dederat sibi feudum
 vt aduocaret p eo: secus si no expresse et vbi per
 eum: quod nota.

Non semper. Iste. s. c. l. se. nō inuenit alibi f. d. y. determinat pcedētia fm d. y. ibi alioqn. i. als cēt daturus vtrūq. i. delegatū siue tutelā. ibi potuit subtilr. p. siderādo z in dubio. ibi postea. z sic p. reliqt legatū q. p. stituerit euz tutorē fm d. y. ibi sed b. v. sed b. s. subsequit legatū tutela vel eē. ibi exp. sit vel sit nō simile ex coniecturis. facit. l. tutor petitus. s. i. s. eo.

Sed hoc nimium. Dec. l. p. t. u. a. f. ibi eē dat? i. testō s. c. i. p. toze. Ibi i. ductū. s. excusādo se aīo nō p. dēdi legatū fm d. y. ibi tutorē. s. legatariū. z ibi possu m. no. q. nō possum? credē hōiez. nisi id qd dīc. fac. j. d. ali. l. e. l. liberto. s. p. e. fm Ja. de are. facit. j. de sup. l. labeo. z C. de ca. tol. l. vna. s. siue deficiens. z. l. si sponso. s. si quis subrogatus. de do. inter vi. z vro. z ibi p. Rai.

Ex his. Dec. l. p. t. u. a. f. ibi excusauerit. vide ibi p. uenit. s. vtili actōe tutelē. tutela finita f. d. y. ibi excusauit. i. excusauerit eo ipso quo a tutela abstinit. ibi a tutela. Mo. q. q. aliq. remouet ab officio ppter cul pā suam q. d. p. dere salariū suū fm Ja. de are. z no. s. d. of f. as. l. diem functo. facit. j. de ali. l. mela. s. si. z. C. de choarta. l. ordinarioz. l. i. r. j. z facit fm Rai. qd no. p. Jo. mo. extra de re iudi. c. i. l. i. vi. z p. Archid. l. de rescrip. c. quia nos. eo. libro.

Adiciendos. Nota pulchri casum. ibi hō nozē legatū. Nota q. honor est alicui hōe legatū. facit ad hoc. j. de bo. poss. l. i. j. ibi honor ē rē. Et sic facit d. id qd dīc. in aut. vt euz de app. cog. s. aliud q. col. vii. z qd no. Ja. de bel. in aut. d. trien. z semis. s. i. coll. i. j. videt q. sō filius d. hōe quartaz iure institutōis z non legatū. q. honor est institutum eē eū hōdem. z hoc ē no. glo. j. de le. i. l. filium. s. si legata. qd te ne cordi. nā vides hōe ē q. honor est hōe legatū. z sic nō videt bona rō. s. rīdeas q. maior honor est eē institutus hōe. z iō bñ dīc. p. f. r. vt. j. vñ l. l. cum scripto. cū s. i. b. i. b. s. ibi sed cui pponatur. z hōe incipias casum. ibi substitut? Nota q. substitut? pupillo in testō pōt sibi dari tutor qd est no. fm Ja. de are. Et no. bñ hunc casum q. forte nō repies alibi. Non obstat. l. i. j. i. j. z. C. vbi pu. edu. de. l. i. q. ibi a iudice. hōe a testatore. Uerū sibi substitit Rai. q. ille pupillus nō d. z ali. penes substitutū vt hēs. s. de ven. in sp. l. qui ventri. teneas g. menti q. substitut? pupillo pōt sibi dari tutor. vt hōe p. z. i. b. i. eo casu. s. q. nō sit loc? substitutio nī pupillo mortuo in pupillari etate rē. C. Mo. ibi q. nō admittit tutelā rē. de quo forte dīc. i. j. d. i. u. m. C. Glo. op. de. l. tutor petitus. s. e. So. vt in glo.

Lutius tilius. Iste. s. non inuenit alibi fm d. y. ibi cura. b. intelligo vt no. insti. e. t. in p. n. ci. ibi facit. aduersus quos est dux calcitrare. vñ versus. Qd natura negat nemo feliciter audet. possibile tñ est si bi. vt. s. dīc. tñ est fm d. y. C. Elicit eim ex isto. s. q. filius emancipat? p. sit patri ad emancipatōem d. seipsum. alr vi detur sentire Ja. de are. nā ipse videt sentire q. pater rē. C. Glo. inducit istū tex. ad vñ q. l. p. z nanciscat tutelam filij sui. quē emancipauit. non tñ curam rē. vt in gl. C. Glo. oppo. de. s. i. in aut. vt hōe q. ob. rē. So. vt glo. dic q. glo. no. s. insti. de fidu. tu. in prin. de hoc plene dīc. s. in. l. gl. tñ no. q. tutela legitia nō fit in bonis adulti. vt. s. de tu. z cu. da. ab his. l. ventri. s. i. vbi de hōc tagam. C. Ultimo Ja. de are. elicit de isto tex. q. fili? emancipat? non p. numeret in numero d. seipsum. z sic alr no. q. intelligit glo. que in cipit. i. se excusat. l. z ex ar. qd postea elicit videatur sentire op. glo. z d. y. qd ar. est tale q. vbi p. statutū villa dānum passo debeat emēdare dānum. q. si imponatur collecta p emenda faciēda. q. dānum passus si est de illa villa debeat pferre cū eis. ad hoc optime facit. j. de le. i. l. ab oibus. s. si ticio. vbi de hoc dīc. i. j. ibi. d. i. u. m. facit. j. de tu. z rat. dīc. l. impatores fm Ja. de are. C. Item pōt ex isto. s. col.

ligi fm Rai. q. p. uilegio qd qd hō ppter alium nō vtaf d. eū. nam p. p. uilegio qd hō ppter filios nō vtrūq. eos. z sic vides q. sentit op. Ja. de are. q. non possit se excusa re. Ad istud no. facit. s. de iudi. l. si iudex circūuento. d. alu um aut inuito illo ex cui? p. sona hō p. uilegium vtrūq. p. uilegio. ar. j. de p. tabu. l. si post mortē. s. si. facit de tempo. in inte. re. l. si. hoc ē facit ad quādam. q. quā audiri forma rīa dñō Beccario de papia milite videt. pone q. statutū est in ciuitate q. q. libet d. z vocare vrozē suā dñam. q. rīc nū qd miles debeat vocare vrozē suā dñam. iste tex. f. z expo sitōem d. y. facit q. sic. In d. i. u. m. facit fm expōsitōem dñi Ja. de are. z certe optime facit iste tex. z recordor q. allega ui sibi istum tex. qd nota.

Qui testamento. Decretū iudicis inu. stum seu nullū tutorez testariū nō excusat in admistratōe tñ cessans er roze excusat? secus si id p. fraudē z maliciā obmittit. h. d. fm Rai. dñi ista est bona. l. z practicabilis z inducitur ad multa arg. vt statim videbit. Ibi hōe z hōe erit vey de facto z erat legitima excusatio de iure fm d. y. ibi dātū. glo. dī cit q. hōe erat dat? in testō solenni vel ē non solenni. dīc s. tunc debeat p. firmari. si tñ non excludit dātū a iudice cē setur dātū? z nō testariū. vt no. s. de adm. tu. l. q. negocia tōem. s. testō. z. C. de p. fir. tu. l. si vt pponis. f. d. y. ista op. d. y. reprobat fm Rai. in. l. neg. de p. fir. tu. dīcā plene. de p. fir. tu. l. i. C. Sed an ille q. est in testō inuili dāt? z confir met a iudice sit testariū vel dātū? Dīcā in. d. l. i. ibi de cernit. z male. Ibi p. nūciatōes. q. fallā cāz p. tinnit snia. f. z d. y. facit qd no. in Spec. de sen. s. qualr. vñ. g. si iudex. z in Spe. de arbi. s. sequit. vñ. s. nunqd amicabile. fm Rai.

Item quero. Mo. casum pulcherrimū. Ex quo no. q. si fuerunt allegatē due excusatōes z vna fuerit iusta z alia nō. z iudex in snia fuerit p. secut? inuista q. snia nō valeat qd est no. C. Glo. op. de. l. i. s. bidu um. j. q. n. ap. sit. Et so. vt glo. ibi in. s. si. dīc. z sic no. q. falsa cā adiecta in snia reddit sniam ipso iure nullā. g. rē. C. Glo. tra qd oppo. de. l. f. uo inuito. s. cū p. etoz. j. ad trebel. z. l. dī u? j. de re iudi. z d. l. si is ad quē. j. de acq. hō. q. snia lata p. fallas allegatōes valeat s. rescindat ope restōis. old. dīc q. nō ē de of. or. c. ex pte. z ē de renū. c. in p. nūcia. f. fert q. il la cā allata in snia fuit falsa in facto z i iur. i. d. i. o fuit i scō tñi vel in re tñi. hōe. n. pupill? nō hēbat patrū. z sic fuit fla de facto. Itē fuit illegitima de iure. q. posito q. eēt verum qd p. nūciauit iudex q. iste hōe patrū tñi. tutela testaria non excluderet a legitima sed eē. s. de testa. tu. l. si q. s. sub p. dītōe. sed si eēt lata p. fallas allatōes d. p. nūtem. sec? si con tra absente. ar. j. de testa. l. si q. s. obrepserit. z fm q. ego itel leri hanc. l. p. Inno. potes intelligē in. s. semel. insti. q. b. ex cau. ma. non po. vel dic ad scdm d. i. u. m. de. l. diu? cū s. i. b. i. b. q. hōe fuit expressus error in snia. ibi nō. vel dīc q. hōe spāle fauore pupilloz. z ita itelligas. s. si. insti. e. facti. C. si ex fal. alle. l. i. z. j. z t. z hoc d. y. z hoc hēs p. glo. in. l. si is ad quem. de acq. hō. z poterit snia suspendi p. appellonem vbi iudex tulit sniam p. gram exp. s. a falsa c. a. ē cā non p. b. a. t. a. sed si cā eēt p. b. a. t. a. tñ eēt impossibile q. non sit p. b. a. t. a. ē t. a. l. a. si cā erat falsa. z sic snia valebit in alijs casib? z rescindit per restōem. ita itelligat. C. si ex fal. alle. p. totū. z. l. diu? j. d. re iudi. z t. agit glo. in. d. l. si is ad quē. j. de acq. hō. fm d. y. vbi de hoc dīcā. de ista q. rta tutela. tu hēs in Spe. de sen. s. q. n. i. penul. z p. Buil. de cu. in. l. si p. toz. s. marcell? C. d. iudi. tangit. j. ad trebel. l. f. uo inuito. s. cū p. toz. dīc. tñ Ja. de are. q. hōe sit spāle fauore pupilloz. vt ipso iure nō teneā tur. alle. hoc. s. e. l. scire oz. s. excusat. z. j. de excep. l. q. agni ti. Querit glo. de q. vtili actōe hōe loquit. Et rīde vt gl. C. Glo. hēs ex ista. l. notare q. ē iustā cām formās non obtinet si in snia sit erratū. Itē hēs notare q. subuenit alicui si illud qd est d. ius facit errore nō maliciā. Item ex isto tex. potes optime colligere q. in snia iudex nō tene tur exprimere cām. nā si exprimat falsaz cām snia est nulla s. si tulit simplr. tñ credit tulisse sniam verā inserta causa.

hēs plene p Raī. in. l. q̄ rome. s. duo fratres. j. de ver. obl. r p An. de pñs de suspe. tut. l. be. n. cāe. subicit tñ Ja. d are. q̄ interdū iudex debet adicere cām q̄ mouit eū ad sen tētiā pferendā. C. de iudi. l. ppandū. s. illo pculdubio. et s. de eūc. l. sed si vtriusq̄. r si hīs mib⁹ iudex cāz nō exp̄s serit in snāa recurrim⁹ ad eū vt dicat cām q̄ eū mouet ad sē tentiā pferendā: cū nlls ali⁹ possit eam scire. facit ad hoc C. si ex sal. alle. l. si q̄s decurio. r. j. de appel. lab. executoz. r de b̄ ibi no. facit ad b̄ qd no. de testa. l. h̄ides palā. in pñ. r. C. de sen. ex pñu. re. l. j. r credi sibi soli: sic r als creditur vni testī. C. de f. fu. l. q̄ cūq̄. s. j. Ja. d are. ¶ Itē no. ex. l. ista q̄ pōt tutor dicere datōem nullā: r si est aliq̄ pponere ex cusatōem. r sic pstat ar. q̄ quis possit dicere iudicē non su um: r si est suus recusat eū tanq̄ suspectū. facit. s. e. l. ppter litē. s. i. fm Ja. de are. ¶ Itē pstat ar. q̄ ille d̄ quē est lata snāa possit dicere snām nullā: r si q̄ sit appellat. p hoc fac qd no. Dy. j. de le. iij. l. cū fili⁹. s. varijs. r. s. e. l. scire oz. i pñ. r. l. ppter litē. s. i. fm Ja. de are. r hoc dictū est vez in reo: secus eēt in acto. vt no. Dy. in. d. s. varijs. nā loquit i reo qd p̄ q̄ tutor excusans se fungit vice rei: q̄ ipse pponit ples exceptōes ē d̄ rias. vt p̄z insti. e. s. qui auit. r. s. e. l. scir re oz. de hoc hēs p Raī. C. qñ puo. nō est ne. l. i. Innoc. t̄z indistincte q̄ teneat talis appellatio. vt eē de in inte. re. c. p̄stituit. r in Spe. de ap. s. iurta. ver. s. nūquid libellus. r ista opi. approbat de p̄suetudine: r hēs p Uiber. ff. de ap pel. l. i. Querit Ja. de are. nunq̄ d̄ casu. l. nfe poterit iste tu tor se excusare: r post dictā snām ē transactis q̄nq̄ginta dieb⁹ cū hēat iustam cām: ipse t̄z q̄ sic. nā ille q̄ non pōt se excusare infra t̄ps audif r post t̄ps. vt. s. e. l. si cū ipse. So. ista fuit iniusta ignorantia: ḡ videt hē iustam cām. ar. s. d̄ calū. l. annus. r hoc casu d̄ querere de vtilitate snie r nō currit sibi t̄ps in excusatōe pposita. ar. C. de inof. te. l. con tra maiores. pōt. n. vna via cognosci aī aliā illa quā ipse elegerit. ar. s. de inof. te. l. papi. s. si quis.

Quinquaginta. Spacii q̄nquaginta die⁹ rñ ad pponendas in iudic io excusatōes tutorib⁹ r curatorib⁹ est statutuz s̄z q̄ tuor menses p̄tinui a die noiatiōis r scie ad instantiā finiedam nisi psequētes d̄dicunt: aut facto aduersarij sunt impediti. hoc dicit cū. l. se. fm Raī. Ibi pagendo. i. ad fi nē pducendo: q̄ dictio p. denotat pfectōem. vt. l. vrbana familla. s. p̄noctare. j. de ver. sig. r. l. j. in p̄in. de adult. qd facit ad id qd no. p Cui. de suza. in. d. l. j. Bonon. hēbant qd̄nem cū mutin. q̄ vicissim vna ps petebat ab alia. xxx. millia florenos: factū fuit cōpromissum inter eos Cui. d̄ su za. qui tñc fuit mutine fecit ponī i iustro ita fore d̄ p̄cordia ptium q̄ si mutine. cās suas infra tres mēses non egerit cadit a cā: r si bon. cās suas infra tres mēses nō pegerint s̄lt cadunt a cā. Cōtingit q̄ ambe ptes fuerunt litē pte state infra tres mēses post tres mēses elapsos Guid. op. posuit q̄ bonon. non poterant ampli⁹ petere: q̄ cās suas nō finiuerūt infra tres mēses: qd̄ debebant facē ppter s̄ bum pegerint. in iustro positū. ar. hui⁹. l. r. d. l. j. Cōtra bo non. volebāt opponere mutinēib⁹ q̄ ipsi non poterāt ag gere: ad qd̄ ipse rñdet q̄ actio eoz erat salua: q̄ agere d̄ quis litē p̄testādo. vt. l. amplius. j. rēra. ha. r ita obtinuit d̄ odof. r teneas cordi. q̄ qñ facies aliquā p̄cordiā tu poter facere istā fraudē quā fecit Guid. de suza. Noiatiōis. sub audi r cognitiōis. ¶ Oppo. glo. r p̄ opp. reducēdo hunc tex. ad absurdū r recita glo. q̄ incipit s̄z si isti. r dic. vt glo. fm Azo. r facit p hoc. s. e. l. scire oz. s. q̄nq̄ginta fm Dynū Glo. sol. alijs duob⁹ modis: sed prima vera. ¶ Itē opp. de aut. q̄ semel. C. quō r qñ iud. So. vt glo. q̄ spāle est. ¶ Et opp. de. l. ppandū. C. de iudi. Et dic q̄ ibi cā durat triennio: b̄ q̄ tuor mēibus t̄mō. s̄z non est vez q̄ sit spā le: q̄ b̄ istud t̄ps est ppositū iuri p̄petenti p̄ti: ibi est pposi tum instatiē. ¶ Querit gl. a quo tpe currunt isti q̄nq̄gin ta dies. Et rñde vt glo.

Sic enim ipse. Dñi ista. l. est bona r quotidie allegat. ibi ipse. s. tutor petitus

Ibi d̄dictōis datē p iudicē q̄ excedebat quattuor menses fm Ja. de are. ibi pbari. Nec ob. s. ex q̄. cau. ma. l. alt p̄et toz. s. si. cū. l. se. q̄ ista intelligit fm illam. ar. j. de iti. actu. p. l. i. vel ibi de tpe actōis: b̄ de tpe instatiē. ar. eius qd̄ no. e. ti. l. sed si p̄toz. in pñ. l. j. glo. alr no. s. de dolo. l. arbitrio s. dolo. r ista glo. est satis nota. q̄ dicit q̄ ē nō stat p aduer sariū quomin⁹ cā finiat. Ibi t̄ps. q̄z n̄hilomin⁹ ē tēpus currit: sed d̄ eum dat̄ restō: r hoc in cā p̄ncipalī: in cā ap pellatōis dat̄ actio de dolo. C. de iudi. l. ppandū. s. finiat r in aut. de ap. s. audient. r in aut. vt spon. lar. s. hec que. fm Raī. dic ista d̄ria sunt Ja. de are. ¶ S̄z pone stetit p iudicem quomin⁹ cā finiret isto tpe: an currit istud t̄ps. De hoc plene dixi in. d. s. audiet. in aut. de ap. coll. iij. r tā git Raī. in aut. itē app. C. de tē. ap. ¶ Glo. q̄rit vtruz iste ter. hēat locū vbi decretū est pbatū ē post q̄ tuor mēses. Glo. dicit q̄ sic. Nec ob. C. de iudi. l. ppandū. vbi ip̄ finit instatiā lapsu triennij q̄lrcūq̄ labat: q̄z hīc trāscursus tem poris p̄mit ius actoris: ibi reseruat r ppetuat fm Udr. Ita. l. allegat p Dy. in ar. q̄ si statutū est in ciuitate q̄ ois cā debeat decidi infra tres mēses: r aduersari⁹ petit dilat tione que est vltra tres mēses ppter testes q̄ sunt in lōgin q̄s p̄tib⁹: q̄ nō obstāte statuto p̄ tres mēses possit de cā cognosci. r eodē mō determinat id qd̄ ponit b̄ Raī. r. l. j. in. l. si. C. de adul. scz q̄ si est statutū q̄ actor pducat iura sua infra mēsem q̄ si fuit impedit⁹ ppter dilatōem datam aduersario q̄ ē possit p̄ pducere. Itē inducit in ar. certū est q̄ vere p̄tmax nō appellat nisi veniat iudice sedēte p tribunali. vt. s. de in inte. re. l. diu. q̄dam fuit p̄tmax vere r lata fuit snāa d̄ eum: iste venit ad bāchū iudicis r statim cū vidit eū iudex recessit a bācho. nunq̄d audiat postea ap pellans. Iste tex. facit in ar. q̄ sic: q̄z nō stetit p euz. facit. s. de iudi. l. nōnunq̄. quidā vero distinguūt q̄ aut iudex res cessit aī vespas: r tñc debeat audiri: aut post vespas: r tñc secus. ar. s. de ori. iur. l. j. s. r q̄z in vespis. r in aut. de iud s. sedebūt. coll. vi. tñ casus hui⁹. q̄ videtur i. l. i. s. dies. j. qñ app. sit. r tangit. j. de ap. l. j. scias tñ q̄ hec qd̄ format ma le b̄ p Raī. in recolleta. r tu q̄ hēs eam videas audacter: q̄ ita est: r facit iste tex. ad qd̄nem nota. in Spe. de li. p̄tes. s. qñ. ver. sed nunq̄d sup. r in Spe. de teste. s. i. ver. s̄z nun quid si testis. Bar.

Post suspectam. Defect⁹ visus audit⁹ ser stas intollerabilis ac ppetua valitudo ē suspecte excusatōis tribuit impedimentum. b. d. fm Raī. Ibi pōt subaudi: r sic remouet fm quodāz: r allat qd̄ no. s. de tut. l. i. s. si. glo. dicit q̄ nō est vez vt ibi dicā p. l. q̄ plura. e. ti. r ad dictā glo. patebit rñsum p suppletōem quā ibi dabo. ¶ Glo. op. de. l. i. s. i. s. de tute. vbi videt q̄ cec⁹ nō possit dari tutor. Et solue vt glo. dicit. s̄z posito q̄ fuisset dat⁹ tñc poterit se excusare ē post susceptā tutelā. vt no. in. l. iij. C. si ex sal. alle. qd̄ teneas bñ mēti. ¶ Itē op. de. l. frater. C. eo. So. vt glo. ¶ Itē op. de. l. nō solū. s. si q̄s. s. e. So. vt gl. vel dic q̄ hic tex. intelligit fm illū r nullā dānabis. ¶ Itē op. de. l. s̄z in b̄ als est. l. idē vulp. r hēs bñ eandē rñsione quā hēs in p̄cedēti d̄rio. ¶ Ultimo dicit hec glo. qd̄ no. s. de mīno. l. vez. s. ex facto. dic vt ibi. No. casus vbi quis pōt d̄mittere tutelā acceptā intra quos sunt isti. ¶ Ulti mo d̄ istud videt dicere glo. j. de re. iur. l. vbi. s. q̄ ille insti mitates nō impediūt tutelā iam acceptā. s̄z vt salues istaz glo. dicas q̄ illud est vez ita q̄ definat eē tutor ipso iure sed tñc excusatur: ita loquit b̄: r pōt eē vez qd̄ dixi sup̄ tex. super verbo potest.

Paupertas. Ibi imparem r intollerabilē fm Dy. r glo. r. l. paupertas. s. e. ti. vbi gl. remit tit. r dic vt ibi.

Administrantes. Procurator p̄ncipis ē p̄fectiq̄z vigilū r annone a tutelis r curs⁹ ē suscep tis excusatōis p̄uilegio sunt subiecti: assessores vero seu milites in numero abñtium q̄ cā reipubl. absunt a tutelis

nouis excusantur, sed veteres nō deponit. b. d. fm Ray. Ibi nō ultra dicit glo. r. statim expedit eas p. p. m. d. r. m. Et iō opp. de. l. athlete. s. gentium. s. e. q. nō debeant excusari. Et solue vt glo. dicit r. s. hoc p. b. i. s. in l. a. de late: quē intellectū p. sequit glo. C. de excu. mu. l. i. l. i. r. vide qd ibi dixi p. And. de baiulo. als est in tex. delata. r. tūc est ali? intellect? .s. q. tpe admiſtratōis excuset a tutela r. cura d. elata illo tempore.

Forum. Ibi p. ſecturis. s. de p. rimo. ibi ſusce ptam. ſec? in comite p. m. p. i. l. i. p. r. i. n. c. i. p. i. p. a. l. r. s. e. l. non ſolū. s. ſi mulier. fm vnū intellectum Rai. in additōib? antiq. s. q. r. i. t. r. o. e. m. d. i. u. e. r. ſ. t. a. t. i. s. et nō ſoluit. tu dīcas q. r. o. e. s. t. q. r. o. f. f. i. c. i. u. m. p. r. i. m. i. p. i. l. i. ē. d. i. g. n. i. u. s. r. ſ. i. c. e. i. u. s. c. o. l. l. a. t. i. o. h. z. m. a. i. p. r. i. u. i. l. e. g. i. i. ar. j. d. al. b. ſ. c. r. i. l. i. r. C. de bo. q. lib. l. c. i. m. u. l. t. a. C. p. glo. de. l. ſi d. u. a. s. s. m. u. n. e. r. e. s. e. s. o. v. t. g. l. o. C. i. t. e. o. p. p. o. de. l. p. p. t. e. r. m. a. g. i. ſ. t. a. t. i. o. s. e. s. o. v. t. g. l. o. r. ſ. i. c. i. n. c. i. p. e. r. p. p. a. r. e. ſ. e. a. d. i. u. d. i. c. i. u. m. ſ. u. n. t. p. a. r. i. a. ſ. a. c. i. t. j. d. p. o. l. l. i. c. i. l. i. s. ſ. e. p. i. ſ. ſ. e. v. e. l. ſ. o. l. u. e. d. r. i. u. m. q. i. b. i. i. n. c. i. u. i. t. a. t. e. r. o. m. a. n. a. b. i. n. c. a. ſ. t. r. o. v. e. l. v. i. l. l. a. v. t. i. n. d. r. i. o. n. o. C. i. t. e. o. p. p. de. s. i. t. e. q. u. i. r. e. i. p. u. b. l. i. c. e. i. n. ſ. t. i. e. Et ſol. v. t. g. l. o. r. ſ. i. c. n. o. q. p. r. i. u. i. l. e. g. i. i. d. a. t. u. m. a. l. i. c. u. i. nō e. x. t. e. n. d. i. t. a. d. e. i. u. s. c. o. l. l. e. g. a. z. r. ſ. i. c. ſ. a. c. i. t. d. i. d. q. d. d. i. c. i. t. p. J. a. d. e. a. r. e. s. e. l. n. o. n. ſ. o. l. u. m. s. q. p. r. i. m. i. p. i. l. i. C. i. t. e. o. p. p. d. l. ſ. p. a. d. o. n. e. s. ſ. i. n. a. ſ. i. t. s. e. e. s. o. l. v. t. g. l. o. r. d. i. c. i. t. g. l. o. b. a. r. d. i. c. i. t. v. t. n. o. n. e. x. c. u. ſ. e. t. u. r. a. t. u. t. e. l. a. i. a. ſ. u. ſ. c. e. p. t. a. ſ. z. e. x. c. u. ſ. a. t. a. ſ. u. ſ. c. i. p. i. e. d. a. J. r. e. z. o. p. p. de. l. ſ. i. n. b. s. ſ. u. n. t. a. l. i. j. s. e. e. s. o. v. t. g. l. o. r. m. e. l. i. u. s. d. i. c. v. t. n. o. i. n. l. v. e. z. s. e. x. f. a. c. t. o. s. e. d. m. i. n. o.

Qui corporis. In collegio ſeu corpore lici to p. ſtituti excuſant ab e. ſ. ne o. r. u. m. t. u. t. e. l. a. ſ. i. l. i. o. z. nō n. e. c. c. o. l. l. e. g. a. z. t. u. t. o. r. e. s. i. n. f. r. a. c. e. t. e. ſ. i. m. i. l. i. a. r. c. o. g. u. n. t. e. e. ſ. z. v. l. t. e. r. i. e. x. c. u. ſ. a. n. t. v. b. i. q. v. e. r. o. ſ. u. n. t. i. m. m. u. n. e. s. q. ſ. p. a. l. i. p. r. i. u. i. l. e. g. i. o. ſ. u. n. t. m. u. n. i. t. i. h. o. c. d. i. c. i. t. c. i. l. ſ. e. f. m. Ray. i. b. i. c. o. l. l. e. g. a. z. N. o. t. a. q. p. u. p. i. l. l. u. s. d. e. c. o. l. l. e. g. i. o. p. o. t. e. e. ſ. i. c. r. a. l. i. a. s. p. u. p. i. l. l. p. o. t. c. o. m. i. t. t. e. r. e. t. a. l. e. q. d. p. p. t. e. r. q. d. d. e. p. o. r. t. a. t. v. t. s. d. e. t. u. l. ſ. i. a. r. r. o. g. a. t. i. f. m. J. a. d. e. a. r. e. I. b. i. ſ. i. l. i. o. z. ſ. a. c. i. t. q. d. n. o. j. a. d. q. d. n. e. m. n. o. t. a. p. B. u. i. l. C. d. e. e. p. i. r. d. e. l. ſ. p. ſ. y. t. e. r. o. s. d. e. q. d. i. c. i. t. s. e. l. ſ. e. d. r. m. i. l. i. t. e. s. i. n. p. r. i. m. v. n. v. i. d. e. q. d. i. ſ. t. e. t. e. x. t. ſ. a. c. i. t. q. l. z. a. l. t. r. p. ſ. y. t. e. r. e. x. c. u. ſ. e. t. a. t. u. t. e. l. a. ſ. i. l. i. o. z. c. o. p. r. e. ſ. b. y. t. e. r. i. nō e. x. c. u. ſ. a. t. d. e. q. u. o. d. i. c. v. t. d. i. c. i. t. i. n. l. a. m. p. l. i. s. s. e. c. o. n. t. i. n. u. a. l. ſ. e. q.

De lane. Dec. l. p. r. i. u. i. l. e. g. i. i. c. i. l. ſ. q. u. i. c. o. r. p. i. s. s. e. c. e. d. i. t. ſ. p. a. l. r. v. t. nō t. e. n. e. a. n. t. ſ. u. ſ. c. i. p. e. t. u. t. e. l. a. m. Et r. i. d. e. v. t. g. l. o. C. u. l. t. i. m. o. s. q. c. o. r. p. i. s. ſ. a. c. i. t. a. d. i. d. q. d. d. i. c. i. t. s. e. l. a. m. i. c. i. ſ. i. m. o. s. s. i. v. b. i. q. s. h. z. p. r. i. u. i. l. e. g. i. i. p. p. t. e. r. a. l. i. q. u. e. q. n. o. n. v. t. a. t. i. l. l. o. p. r. i. u. i. l. e. g. i. o. d. i. p. ſ. u. m. v. t. i. b. i. d. i. c. i. t. q. d. t. e. n. e. c. o. r. d. i.

Libertus. Senatoz lib. filioz tut. a. l. i. o. a. d. m. i. n. i. ſ. t. r. a. n. s. a. t. u. t. e. l. i. s. a. l. i. o. z. e. x. c. u. ſ. a. t. i. s. p. r. i. u. i. l. e. g. i. o. n. o. ſ. o. r. t. i. t. b. d. I. b. i. a. d. m. i. ſ. t. r. a. n. s. ſ. c. i. l. i. o. z. ſ. i. c. nō o. b. d. r. i. u. m. d. e. l. n. e. q. s. e. n. a. t. o. z. f. m. Rai. C. l. o. o. p. d. e. l. n. e. q. s. e. n. a. t. C. e. t. i. s. o. v. t. g. l. o. v. e. l. d. i. c. q. i. l. l. o. q. u. i. g. e. r. i. t. n. e. g. o. c. i. a. ſ. i. l. i. o. z. ſ. a. c. i. t. s. l. l. i. b. e. r. t. f. m. J. a. d. a. r. e.

Am ex oratione. Ingenu? vel lib. aureoz iure munit? excuſare ſe pōt a tute. la ſeu cura lib. i. n. i. ſ. i. t. e. t. c. o. d. e. i. u. r. e. ſ. i. t. u. t. i. l. l. i. u. s. e. t. i. a. t. u. t. e. l. a. v. e. l. c. u. r. a. p. r. i. u. s. e. x. c. u. ſ. a. t. ſ. u. ſ. c. i. p. e. c. o. p. e. l. l. i. f. b. d. f. m. Rai. I. b. i. l. i. b. e. r. t. o. nō h. ſ. i. t. e. ſ. u. s. a. n. u. l. o. z. a. l. s. ſ. e. c. u. ſ. e. e. t. v. t. i. n. v. e. r. g. i. b. i. d. a. t. s. t. u. t. o. r. v. e. l. c. u. r. a. t. o. r. i. b. i. p. o. t. e. r. a. t. ſ. a. c. i. t. a. d. h. o. c. l. i. s. i. j. d. e. v. a. c. a. m. u. I. b. i. a. n. n. u. i. q. e. ſ. t. cōi. s. o. i. u. m. a. b. ſ. i. t. i. a. z. v. t. s. e. l. nō ſolū. i. b. i. d. a. r. i. nō o. b. ſ. t. a. n. t. e. q. ſ. u. e. r. i. t. e. x. c. u. ſ. a. t. I. b. i. p. r. o. n. o. ſ. e. n. a. t. o. z. i. s. p. a. t. r. o. n. i. n. e. g. o. c. i. a. C. l. o. o. p. d. e. l. l. i. b. e. r. t. s. e. d. r. ſ. i. s. e. s. o. v. t. g. l. o. r. d. i. c. q. i. ſ. t. u. d. p. r. i. u. i. l. e. g. i. i. p. e. t. i. t. l. i. b. e. r. t. o. z. ſ. e. d. i. ſ. t. e. p. a. d. i. d. i. t. n. o. m. e. n. l. i. b. e. r. t. i. e. x. q. u. o. i. m. p. e. t. r. a. u. i. t. ſ. u. s.

a. n. u. l. o. z. a. u. r. e. o. z. r. ſ. i. c. t. a. c. i. t. e. p. r. i. u. i. l. e. g. i. o. r. e. n. ſ. i. c. i. a. r. e. v. b. d. e. ſ. ſ. a. c. i. t. d. e. i. u. r. e. a. n. u. a. u. r. e. l. i. j. r. j. d. a. c. q. h. i. l. ſ. i. d. u. o. n. ā c. i. a. m. i. ſ. i. t. n. o. m. e. n. r. e. f. f. e. c. t. i. n. o. i. s. a. m. i. ſ. i. ſ. ſ. e. v. i. d. e. t. C. d. e. ſ. e. r. l. a. n. u. l. l. o. a. l. l. e. g. a. t. i. ſ. t. a. l. q. r. u. ſ. t. i. c. q. e. m. i. t. p. t. e. c. a. ſ. t. r. i. a. b. v. n. o. d. e. f. r. a. t. r. i. b. c. o. m. i. t. i. s. c. u. m. o. i. ſ. u. o. i. u. r. e. q. ſ. i. c. o. m. i. t. t. i. t. m. a. l. e. f. i. c. i. u. m. d. e. b. e. a. t. c. o. m. e. s. c. o. g. n. o. ſ. c. e. r. e. ſ. i. c. c. o. g. n. o. ſ. c. e. r. e. t. ſ. i. i. p. ſ. e. nō v. e. d. i. d. i. ſ. ſ. e. t. r. o. m. i. ſ. i. ſ. ſ. e. t. d. e. l. i. c. t. u. m. n. o. n. a. ſ. i. t. d. e. b. e. a. t. c. o. g. n. o. ſ. c. e. r. e. a. l. i. j. d. u. o. f. r. a. t. r. e. s. nō v. e. n. d. e. t. e. s. d. r. i. u. m. ſ. a. c. i. t. d. e. i. u. r. a. u. a. n. u. l. i. s. p. e. r. z. s. d. e. i. n. i. u. s. v. o. l. ſ. z. r. ſ. i. h. a. c. l. e. g. e. s. ſ. i. r. l. p. a. u. l. r. i. d. e. t. p. p. e. c. u. r. a. t. o. r. e. s. ſ. i. j. d. e. a. c. q. h. i. r. i. t. a. i. n. u. e. n. i. t. i. n. p. e. t. i. ſ. o. y. nō t. ſ. i. h. z. b. o. n. ſ. i. i. n. t. e. l. l. e. c. t. u. m. n. e. q. a. d. i. ſ. t. a. l. p. o. t. b. n. a. d. a. p. t. a. r. i. ſ. e. d. i. n. l. i. l. r. e. p. i. t. p. y. a. l. t. r. d. i. c. i. ſ. ſ. e. r. i. c. e. r. a. n. t. t. r. e. s. f. r. a. t. r. e. s. q. h. e. b. a. n. t. c. a. ſ. t. r. u. c. o. e. z. i. b. i. h. e. b. a. t. r. u. ſ. t. i. c. o. ſ. u. z. o. s. i. n. q. u. o. s. h. e. b. a. n. t. i. u. r. i. ſ. d. i. t. o. e. m. p. u. n. i. ſ. e. d. i. m. a. l. e. f. i. c. i. a. z. mō v. n. i. ſ. t. o. z. v. e. n. d. i. d. i. t. p. t. e. ſ. u. a. c. u. i. d. a. r. u. ſ. t. i. c. o. q. r. i. t. u. r. mō a. n. i. ſ. t. e. r. u. ſ. t. i. c. e. m. e. ſ. ſ. i. t. e. x. e. p. t. u. s. a. i. u. r. i. ſ. d. i. t. o. e. a. l. i. o. z. r. u. m. d. u. o. z. f. r. a. t. r. u. i. q. nō v. e. n. d. i. d. e. r. u. n. t. p. r. e. ſ. ſ. u. a. z. a. n. i. p. ſ. e. a. c. q. ſ. u. e. r. i. t. i. u. r. i. ſ. d. i. t. o. e. m. d. a. l. i. o. s. r. u. ſ. t. i. c. o. z. h. e. c. e. ſ. t. p. u. l. c. h. e. r. r. i. m. a. q. d. z. t. ſ. i. c. h. e. c. l. ſ. a. c. i. t. o. p. t. i. m. e. a. d. i. ſ. t. a. m. q. z. d. y. d. i. c. i. t. q. i. ſ. t. e. nō e. ſ. t. e. x. e. p. t. i. u. r. i. u. r. i. ſ. d. i. t. o. e. i. ſ. t. o. z. d. u. o. r. u. m. d. i. o. z. ſ. z. i. n. a. l. i. j. s. r. u. ſ. t. i. c. i. s. b. n. q. ſ. u. i. t. i. u. r. i. ſ. d. i. t. o. e. m. a. r. e. i. q. d. h. i. c. d. i. i. n. t. e. x. r. g. l. o. q. i. m. p. e. t. r. a. s. i. u. s. a. n. u. l. o. r. u. i. a. u. r. e. o. z. h. e. t. u. r. i. n. g. e. n. u. q. u. o. a. d. e. x. n. e. o. s. nō q. u. o. a. d. d. i. o. ſ. ſ. a. c. i. t. a. d. h. o. c. d. l. p. e. d. e. i. u. r. a. n. u. a. u. r. z. l. ſ. i. e. t. i. z. l. ſ. i. ſ. i. s. q. j. d. e. a. d. u. l. z. a. d. ſ. y. l. l. i. ſ. i. l. i. e. x. h. i. d. a. t. r. v. i. d. e. t. c. a. ſ. u. s. j. d. e. i. u. r. e. p. a. l. g. a. i. r. i. t. a. d. i. ſ. t. a. r. e. i. n. i. ſ. t. i. s. t. i. m. i. s.

Quāuis. Libert? ſenatoz i. p. ſ. i. p. p. e. c. u. r. a. e. x. c. u. ſ. a. t. ſ. a. r. e. p. o. t. ſ. e. a. b. a. l. i. o. z. t. u. t. e. l. n. i. ſ. i. i. u. r. e. a. n. u. l. o. z. a. u. r. e. o. z. a. p. r. i. n. c. i. p. e. ſ. i. t. d. o. t. a. t. b. d. f. m. Ray.

Scius. Diuidas hanc l. i. n. d. u. a. s. p. t. e. s. p. r. i. n. c. i. p. a. l. e. s. i. n. p. r. i. m. a. p. t. e. ſ. u. i. t. e. x. c. u. ſ. a. t. u. s. i. n. ſ. cō. d. a. d. e. ſ. i. j. t. e. e. t. u. t. o. r. i. p. ſ. o. i. u. r. e. ſ. e. c. u. n. d. a. i. b. i. ſ. e. d. ſ. i. i. t. a. z. b. r. e. u. i. t. e. r. b. d. T. u. t. o. r. t. e. ſ. t. a. r. i. u. s. r. e. ſ. p. u. c. ā a. b. ſ. e. n. s. v. e. t. e. r. e. t. u. t. e. l. a. e. x. c. u. ſ. a. t. i. s. p. r. i. u. i. l. e. g. i. o. c. i. r. c. ſ. c. r. i. p. t. o. a. ſ. ſ. u. m. e. r. e. t. e. n. e. t. ſ. t. a. t. i. m. p. r. e. d. i. t. u. m. a. d. m. i. n. i. ſ. t. r. a. t. i. o. i. s. p. r. i. o. r. i. s. t. p. i. s. p. u. e. r. t. o. e. c. e. ſ. ſ. a. n. t. e. n. i. ſ. i. i. n. d. i. ſ. p. o. e. t. e. ſ. t. a. t. o. r. i. s. e. x. p. ſ. ſ. e. ſ. u. e. r. i. t. a. b. ſ. o. l. u. t. t. ſ. i. c. a. p. o. ſ. t. e. r. i. o. r. e. t. e. p. o. r. i. s. a. d. m. i. ſ. t. r. a. t. i. o. n. e. z. a. b. ſ. e. n. t. i. e. p. r. i. u. i. l. e. g. i. o. ſ. e. e. x. c. u. ſ. a. t. p. r. i. d. i. t. a. t. i. s. a. d. i. t. o. e. m. ſ. e. u. e. u. e. n. t. u. p. d. i. t. o. i. s. q. u. i. b. i. t. e. ſ. t. a. m. e. n. t. o. ſ. u. e. r. i. t. p. ſ. t. i. t. u. t. b. d. Rai. i. b. i. q. u. o. a. d. i. d. o. r. n. e. c. I. b. i. i. n. t. e. r. e. a. i. d. u. r. a. n. t. e. a. b. ſ. i. t. i. a. c. ā r. e. i. p. u. I. b. i. z. i. d. d. i. c. p. t. p. e. ſ. e. I. b. i. t. p. s. a. n. a. b. ſ. i. t. i. a. m. z. p. r. i. ſ. i. o. n. e. I. b. i. p. o. ſ. ſ. e. r. i. o. q. z. p. r. i. m. a. t. u. t. e. l. a. nō ſ. u. i. t. ſ. i. n. i. t. a. i. p. ſ. o. i. u. r. e. p. a. b. ſ. e. n. t. i. a. ſ. z. p. e. x. c. u. ſ. a. t. i. o. n. e. m. ſ. e. c. u. ſ. ſ. i. e. x. d. i. ſ. p. o. n. e. t. e. ſ. t. a. r. i. s. e. x. p. ſ. ſ. a. ſ. i. n. i. t. a. i. p. ſ. o. i. u. r. e. ſ. u. e. r. i. t. v. t. ſ. ſ. e. ſ. a. c. i. t. l. q. d. d. i. j. d. t. e. ſ. t. a. m. i. l. l. i. f. m. Rai. C. s. z. a. d. h. u. c. nō r. e. ſ. t. a. t. b. n. d. e. c. l. a. r. a. t. a. r. o. i. d. d. i. c. q. r. o. e. ſ. t. q. z. v. e. r. b. ſ. u. q. u. o. a. d. a. p. p. o. ſ. i. t. u. m. ſ. u. p. i. h. z. i. n. ſ. e. r. e. u. o. l. u. t. o. e. m. t. p. i. s. v. t. v. i. d. e. t. p. d. i. d. s. d. ſ. u. ſ. t. u. l. i. i. j. s. q. r. i. p. o. t. z. a. d. u. e. r. t. e. q. z. Rai. d. i. c. i. t. ſ. e. l. e. g. i. ſ. ſ. e. i. n. f. o. r. c. i. a. t. u. v. a. n. n. i. s. a. n. q. i. n. t. e. l. l. i. g. e. r. e. t. i. ſ. t. a. l. z. d. i. c. i. t. q. i. ſ. t. e. c. a. ſ. u. s. p. r. i. m. v. i. d. e. t. e. e. d. r. i. u. s. s. e. d. d. x. b. o. a. d. x. b. u. m. z. r. i. n. d. e. v. t. i. b. i. d. i. c. a. C. l. o. o. p. p. d. e. l. t. u. t. o. r. s. ſ. i. q. u. i. ſ. a. ſ. ſ. u. t. u. r. j. t. i. i. z. l. ſ. i. t. u. t. o. r. j. d. e. t. u. z. r. a. d. i. ſ. s. o. v. t. g. l. d. i. c. f. m. d. y. q. a. u. t. e. f. a. c. t. a. d. i. u. i. ſ. i. o. a. d. m. i. ſ. t. r. a. t. i. o. i. ſ. t. i. n. i. z. c. e. n. ſ. e. t. v. n. a. t. u. t. e. l. a. e. t. ſ. i. n. i. t. a. a. d. m. i. ſ. t. r. a. t. i. o. e. p. m. a. v. t. i. n. p. n. h. u. i. l. z. l. z. l. i. i. j. q. r. i. p. o. t. d. e. ſ. u. ſ. p. e. t. u. a. u. t. nō e. f. a. c. t. a. d. i. u. i. ſ. i. o. a. d. m. i. ſ. t. r. a. t. i. o. i. s. ſ. z. ſ. u. b. ſ. t. a. t. i. e. t. u. t. e. l. e. z. t. ſ. i. c. c. e. ſ. e. n. t. p. l. u. r. e. s. z. i. t. a. l. o. q. u. i. t. s. ſ. e. d. z. i. t. a. C. i. n. d. u. b. i. o. v. i. d. e. t. f. a. c. t. a. d. i. u. i. ſ. i. o. a. d. m. i. ſ. t. r. a. t. i. o. i. s. nō ſ. u. b. ſ. t. a. t. i. e. s. d. t. u. z. c. u. r. d. a. a. b. h. i. s. l. n. e. q. ſ. i. l. l. e. C. u. e. r. i. t. g. l. o. i. n. f. r. a. q. z. t. u. m. l. t. p. s. d. e. b. e. a. t. e. x. c. u. ſ. a. r. i. Et r. i. d. e. v. t. g. l. o. i. ſ. t. d. p. r. i. n. c. i. p. i. ſ. i. a. l. l. e. g. a. t. a. d. q. a. l. i. q. cō. p. r. o. m. i. ſ. e. r. u. n. t. i. n. a. l. i. q. u. e. v. t. p. f. e. r. r. e. t. ſ. i. n. i. a. m. v. ſ. q. z. a. d. a. n. n. u. i. z. d. e. r. ſ. i. t. f. i. d. e. i. u. ſ. ſ. o. r. e. s. v. l. p. i. g. n. o. r. a. d. e. p. a. r. e. n. d. o. ſ. i. n. e. r. z. c. u. m. ſ. i. n. i. r. e. t. ſ. p. a. c. i. ſ. a. n. n. i. i. p. ſ. i. p. r. o. g. a. u. e. r. u. n. t. cō. p. r. o. m. i. ſ. i. u. m. a. d. a. l. i. ſ. i. a. n. n. u. i. q. u. e. r. i. t. v. t. ſ. i. i. p. ſ. i. f. i. d. e. i. u. ſ. ſ. o. r. e. s. v. e. l. p. i. g. n. o. r. a. t. e. n. e. ā. t. u. r. I. ſ. t. u. d. p. r. i. n. p. ſ. t. a. t. a. r. q. ſ. i. c. q. z. v. i. d. e. t. i. d. e. cō. p. r. o. m. i. ſ. i. u. m. ſ. i. c. u. t. h. e. a. d. e. t. u. t. e. l. a. a. d. h. o. c. ſ. a. c. i. t. j. d. e. p. e. a. r. l. ſ. z. ſ. i. m. a. n. e. r. e. z. s. ſ. o. m. a. l. p. e. n. u. l. s. m. u. l. i. e. r. z. s. l. o. c. a. l. i. t. e. q. u. e. r. i. t. s.

q̄ impleto. **I**n dñum facit. s. si ita. j. e. q̄ si videat aliud cōpromissum: sicut et ibi est alia tutela. fac. s. d. admi. tu. l. lucius. s. si paul. casus tñ est q̄ fideius/sores nō teneant. s. de arbi. l. labeo. s. si. z. l. sequenti. **I**n pignozib⁹ distingue q̄ aut erat cōpromitten tñm: z tenent q̄ ex tacito cōsensu: aut alioz z nō te nent. ar. dicti. s. q̄ impleto. xba b sunt p. y. l. 3. Rai. appropriet sibi illa xba: z vos hētis p. y. z Rai. in. d. l. pe. s. mulier. s. so. ma.

Sed si ita. Ibi videam⁹. vtruz⁹ debeat pdesse vel nō. z certū est q̄ pdest vt ibi p. y. Ibi ex ipso facto. i. ex xbis testatoris. Ibi tu tor: cū cepat ab eē cā respu. z dic vt ipso iure. s. in ca su pcedēti p excusatōem ex. l. dispōne. vt. s. e. l. si is q̄ tres. in prin. z iō ex eius dispōne statim trāsmittit tutelā post reditū fm Rai. Ibi pōr: q̄ videt noua delata: non aūt vet⁹ p̄tinuata. **G**lo. op. insti. de satisda. tu. in prin. z. s. e. l. tutor. So. vt gl. **I**tem opp. de. l. q̄nq̄ginta. s. e. So. vt glo. **E**x ista glo. nō. z tene mēti q̄ exercere litē dī ille q̄ litēz inchoat z ad hoc allegat eā Ja. de are.

Si a pretore. Tutor dat⁹ a iudice mente capto muto seu ventri se excu sare pōt p legitimū numez. h. d. Ibi ventri. vide qd nō. s. de tu. z cur. da. ab his. l. ventri. z qd ibi dicam **G**lo. q̄rit ppter quos liberos excusat. Et respō de vt glo. Bar.

Rome. Tutores a magfatis romanis decre ti seu dati in testō rome pfecto: vel ei⁹ suburbib⁹ dicunt i ipsa vrbe pstituti. h. d. fm Rai. Ibi rome. in quo cōsuetudo dicte ciuitatis dz spei ctari fm Ja. de are. z dixi p Rai. de vē. inspi. l. i. in fi. z p doc. C. de sum. tri. l. i. in fi. Ibi datos. qd pdest ppter id qd hēs insti. de excu. tu. in pn. cū gl. z d. x. sig. l. ij. z sol. vt glo. **E**ltimo nō. ex isto tex. q̄ l. i. dicitur p̄siderem⁹ locū in quē effec⁹ ipsius dē? di rigitur nō sic vbi ē facta scriptura. vt. l. dīxissē. d. act. z obli. tñ in vltima voluntate dz p̄siderari loc⁹ vbi est factū testm. verba. n. p que dixerūt ad vltimā vo lūtatē nō trahunt. j. de x. sig. l. verba. z p hoc p. re sponsūma. d. l. dīxissē fm An. de p̄sis: z hoc teneas bene cordi. Bar.

Si tanta. Aduersa valitudie corpis seu mēt sup p̄p̄is negocijs legitime p̄edi a tutela p̄oni eiusq̄ liberos de iure cōi se pote rit excusare. h. d. fm Rai. Ibi impossibilis. No. ar. hic q̄ nō dz aliqd impossibile intūgi famulis: qz ad illud nō tenent. vt hic z. j. de pe. l. moris. z. s. de ne. ge. l. si pupilli. in fi. fm Ja. de are. z pbat. j. de oper. l. l. ei⁹ artificii. z. l. hoc ope. z. l. interdū.

Qui in collegiis. Distozes in col legio in legitimo numero pstituti pistorinā p seipsos exercē tes a tutelis z curis et collegarum vrbani excusari p̄nt: sē? loco vbi dati sunt domiciliū non hñtes. h. d. fm Rai. Ibi exerceant facit iste tex. ad id qd nō. s. p glo. p̄stōis impialis p̄stōne de obse. excep. cāe. q̄ comites z barones tpe quo sunt in exercitu non p̄nt ab aliquo pueniri nec ipsi nec officiales eozum **E**t nō. q̄ ita demū hēant p̄uilegiū si ipsimet sē in exercitu: nō si alios ibi pstituit eoz noie. ibi nu meri. No. q̄ illi tñ gaudeāt p̄uilegiū q̄ sunt d nu mero vt hic z. s. e. l. admistrantes. s. i. z. C. de sa. san. ec. l. nō plures. facit qd nō. in aut. vt cert⁹ sit nu. cle. in fi. z qd ibi dixi p Ja. de bel. in aut. de re se. coll. ij. ibi datis. a testatore vt. s. e. l. nō solū. s. z q̄ i testō z dixi. s. e. l. ppter. s. l. 3. **G**lo. de. l. i. s. qd cū insq̄ vniuer. nō. z. j. de colle. illi. l. i. q̄ nō debeāt hēe p̄uilegia. So. vt glo. **E**t de. l. ita aūt. s. ges sisse. de admi. tu. z. l. tres tutores. e. ti. glo. nō so. z iō

dic vt nō. s. de pcur. l. i. in fi. q̄ illud regulare istud spāle fm y. z plene p eundem y. in. c. qd alicui ex de re. iur. l. i. vi. **G**lo. de. l. is absens. So. vt gl.

Nicolans. **U**bi pupilli educari vel morari debeat: z ali mentis pupillo pstandis. Rubrica.

Ad euidentiā hui⁹ ti. p̄mitte qd nō. j. e. l. si. i. gl. magna. z hāc rubricā p̄tinua ad pcedētiā: qz i edu cando pupillū multū p̄stitit administratio tutoris adeo q̄ ppter cessatōem vel mendaciū aliqñ remo netur aliqñ punit. vt. s. de admi. tu. l. tutor. s. itē so let. z de suspec. tut. l. iij. s. tutor. z. l. in p̄lib⁹. s. si. z. j. e. l. si. z iō p pcedētes ti. ponit istū fm y.

Solet pretor. Dupill⁹ educari virum idoneū: ei⁹ p̄p̄is pentib⁹ ex p̄ditione p̄sone ac tpe p̄toris arbitrio eligendū: excluso ip̄si substituto: sē? in testō p̄mo exp̄sse dñum caueat. h. d. fm Rai. Ibi vbi. i. i quo loco z apud quā p̄sonā. Ibi in posthumis. de qd nō curat vbi alerēt. ibi pueris. maiorib⁹ triēnio. vt nō. j. e. l. si. in fi. fm Rai. Ibi nōnunq̄. i. aliqñ estia tur apud aliqñ p̄p̄inquū vel apud exneum si oēs p̄p̄in q̄ sē? vt suspecti. ar. C. d. fun. do. l. iij. i. fi. fm y. ibi educaret. z non ob. l. amicissimos. in prin. s. ti. i. z de vē inspi. l. q̄ ventri. vt ibi dixi fm Rai. **E**t No. istū casum qz forte dixisses dñum. Querit glo. q̄r estimabit p̄ses istud. Rñde vt glo.

Quauis. Libertipentes cognati vel pupil loz affines educatōem p̄cisse susci pere a p̄toze cogunt: eñei xō excusarent accipe b onus sed p̄uuant legatis ac hīditatis in testō p̄is pupilli sibi relictis nisi aks fuerit relictur⁹. h. d. fm Rai. Ibi coact⁹ educatōem suscipe: z sup hoc verbo dicit glo. l. 3. p̄toz zē. sup xbo alimētari. dic. i. apud se p̄mittit educari pupillū. Ibi placuit. dnegari pe titōem relictōz. fm y. Ibi sciret. qd nō p̄sumitur nisi exprima: sē? hoc mimum fm y. ibi denegabū tur. **G**lo. alle. l. q̄ tutelā. z vide qd ibi nō. circa istaz materiam. Ibi statuit. p̄stat iste tex. ar. ad id qd nō ta. p. y. j. de le. ij. l. i. sē? q̄ executor testari⁹ nō cō pellit recipe executōem p̄cisse sed cātue sic vt h fm Rai. z de hoc tetigit. j. de le. i. l. hñmōi. in prin. z habet plene. C. de epi. z cler. l. nulli. in p̄ima qōne. z dixi p Ja. de bel. in aut. de ec. ti. s. si q̄s aūt p redēpti one. coll. ix. z dixi in. l. i. de le. ij.

Officio. Tutor a pupillo tutele actōe puent⁹ sumpt⁹ in alimentis ac disciplinis eius facti ab illo fm vires facul tatis eius sibi poterit imputare non vltra: etiam moderata taxatio facta fuerit in testamento vel a pretore. hoc dicit. Ibi officio mercenario: cullibet actōne bonafidei deseruēt i ea finita finit. vt s. de ac. emp. l. q̄ p collusionē. s. si. z de pos. l. iij. ibi iudicis. dic gl. supior. l. dixit. ibi dic. s. alend⁹. **E**t quitur in glo. nūc ex cui⁹ bonis. dic immo q̄ tum ex p̄edi dbeat vt nō. z meli⁹. j. e. l. si. Ibi acti. s. arbitrio tutoris est determinat⁹. ibi facultati. i. redditui. vt s. de do. inter vi. z vro. l. ex anno. z. j. l. pr. z ad. l. fal. l. diu. z. s. de li. ag. l. si q̄s a liberis. s. alimenta. ex quo nō. ar. s. illū q̄ obtinuit in cā vt non possit petē expensas q̄s fecit vltra q̄ facere debēt fm Jac. de are. p̄p̄ea iudex taxat illas exp̄sas vtpz in aut. d iudi. s. oz. coll. vi. z hēs de hoc glo. in. l. gñalr. C. de epi. z de. qnā teneas cordi. ibi hoc amplū. x. Ibi l. 3. fi. x. nō. q̄ p facultatib⁹ tñ faciendi sunt sumptus. p̄cor. sunt in glo. tñ gl. allegat vnā. l. q̄ optime z cla re dicit hoc in aut. vt deter. sit nu. cle. circa p̄inc. **G**lo. de. l. si p̄is. C. de interdi. ma. **G**lo. non.

Ubi po
pillus edu
ri vel mor
debeat: z
alimentis
pillo p̄st
dis. Ma

Officio
ille q̄ ob
it in cā
test petere
p̄sas q̄s
vltra q̄
deberet

sol. sed dic qd illud in mñmonio in quo volūtas pa-
tris dicitur vari. vt. C. de nup. l. si vt pponis. r. q. d. sta.
ho. l. paul. als incipit est q. fm dy. als fm And. d.
pñs dicas q in l. si pñs. est regulare in l. nra est ca-
suale. r. ppter ea. s. e. l. dicitur tex. nōnunq a pñs vo-
luntate r. q. d. i. aliqui vt ibi innuit q regl fit dñs
fac. s. de adm. tu. l. iij. s. qñs. s. z. And. de pñs. r. sic
no. casum in q suat voluntas testatoris. sile. s. d. ad
mi. tu. l. qdā decedēs. in pñ. r. s. si. r. j. de h. iust. l. pñ
famil. r. ibi no. r. l. qdam. in pñ. gl. j. de pñ. iust.

Alimentorum. Tutor ad
alimenta siue instructōz winoz cuiuscuq se
tus inspectis mancipijs deputatis ad vsum eorum
mercedibus ab eis debitis eoz etatis vestib⁹ atq
q tecto fm vires pñmonij eoz de quo sibi pstat ex
tra iudiciū: vel p cognitōem iudiciariā inter tuto-
rē r. eum q postulat alimenta decerni: habita ab eo
dē in exēplo tñ pñt quo reddito anno suata taxa
ri dēbit eoz pecunia apud tutore pñtuta in hoc
ab eo puniēda in vñs centesimis: r. ppter cōtu-
maciam seu mēdaciū puniēdo fm Rai. ibi nō in-
mersus. Nota pulchri tex. r. quotidie allegat. Ibi
decernat. facit in aut. de pñs. s. pe. coll. iij. Ibi sup
fit. dicit dy. maledicat qui fecit hāc. l. r. sic videt q
dy. fuit multū liberalis: l. Ray. dicit immo bñ di-
cat. Ibi determinat. facit. j. de li. r. eoz li. l. cum vñ
s. si. j. ad. l. l. h. dñtatis. ibi amplis. Nota bñ hñc
tex. facit ad hñc tex. in aut. vt deter. sit nu. de pñs
as coll. post pñm. Ibi exhibitoi r. alimentis. Nota
q qñ marit⁹ legat alimenta vxori sueta debet dā
ri quēadmodū dicit ista lex.

Sed si non constat. Ibi cōpellit. sed nū
at pñtare alimēta tutori. Dic vt no. s. de adm. tu. l.
tutoribus. s. pñcipales. r. no. Ja. de are. j. ti. l. i. s.
si pupillus. facit qd no. Rai. de suspe. tu. l. impubes-
rib⁹. s. si. de hac. q. dñi. s. ti. l. l. paup⁹as. ibi accessit
rit. Ho. q idem opat⁹ oppositū in opposito r. pposi-
tum in pposito. sile. j. de le. iij. l. q filii. r. s. de f. ruf.
pñ. l. tria pñia. r. j. de vul. r. pu. l. r. j. s. r. C. de sen.
pal. l. si. hunc tex. allegat Ja. de are. q qñ relicta sūt
alimenta vxori q iudex dñz inqñere pñmonij r. ei⁹
reddidit⁹ r. iuxta illud facere alimēta decerni. Et
hēs ex isto tex. q iudex pōt imponere penā manda-
ti vt ibi dñinari r. p hoc facit in aut. de trien. r. se.
s. studium. r. s. de adm. tu. l. tutor q rectorium. s. si
pceptū. r. C. dñm. tri. l. i. epla. pcor. j. de fideicō. li.
l. iij. s. adijci. fm Ja. dñ are. Itē pñtat ar. q iudex pos-
sit imponē penā litigati q dñ rñdē pñtōib⁹: q si fal-
sum pñteat vel dicat q debeat solue cēssū: vel si nō
dicat vñz q hēbit capla p pñfatis s. Ja. de are.
pñtū qro an iudex poterit talē penā imponere r.
ea exigere. Iste tex. facit q sic. ad hoc facit. l. i. s. qd
g. s. de ven. inspi. r. s. si quis ius dñ. non obiē. l. i. in
pñm. In dñum facit. C. cōm. epif. in rub. r. l. i. tu-
teneas q possit exigē nō ob. C. cōm. epif. qz ibi loq
tur in diffinitua q erigit plenā cāe cognitōnem. vt
C. de iud. l. iudices. b in interlocutoria. Et sic q
ro pone q iudex dicit pñt facias tale qd sub pena
cc. ccc. nunq pōt oēs penas exigere fm dy.
nō: q iudex non pōt mulctare nisi ter. C. de mō ml.
l. i. als. l. eos. facit qd no. in Spe. de excep. s. i. vers.
qd si iudex. r. in ti. de pñ. s. nñc dicem⁹. d. s. pñctū.
r. in ti. de sen. s. i. ver. s. nunq iudex. Rai. ista. q. ter-
minat. j. de le. i. l. filiūssa. s. dñi. f. q b hēat locū vbi
pceptū iudicis fuit cñ: alioqñ si cēt sine cā nō va-
leret vt ibi dñi. Itē qro pone q tutor alit pupil-
lum de suo pñrio: qz pupill⁹ nil hēbat: postea pue-
nit ad pñguloz fortunā an poterit tutor a pupillo

repetere. Iste tex. facit q nō: qz expēse debēt fieri p
mō pñmonij: alioqñ nō repetunt. vt. s. e. l. pr. in pñ
ci. in dñum est veritas. vt. j. de pñario iudic. tu. l. iij.
scz q possit repetere.

Sed si egeni. Tutor pupillos egētes d suo
alere nō tenet: r. si p⁹ alimento
rñ decretū ad inopiā sunt deducti: debēt alimenta
decreta minui. si vero ad pñguloz fortunam pue-
nerint sunt augenda. h. d.

Qñ filium. Tutor ad expensas r. dñ
de bonis pupilli hñdis a pñe scripti ab eo
scās circa decretū pñtoris: ei⁹ sorori ex hñditate i pñ
no testō dotate: eidē puberī r. ipñ⁹ substitut⁹ actōe
tutele directa pñenti. Et dote illi mulieri soluta de
iure poterit imputare. h. d. fm Rai. Et aduerte
ad pulchri casum q nō inuenit alibi fm Rai. put
ipse dicit. C. de ne. ge. l. alimenta. s. s. satis. pcor. l.
cñ vñ. s. si. j. de ali. r. ci. le. fm intellectū Du. p quē
determinabis istū tex. ibi institueret. Dicit glo. r. c.
qre. h. d. statim videbitis in si. glo. Et no. ex ista. l.
pulcherrimū casum q si pñ filio hñde instituto in tes-
tamēto reliq⁹ filie dote q fratres tenent interī ale-
re sorore de suo: nec pōt sibi imputari in relicta do-
te. de h p doc. in l. alimenta. C. de ne. ge. in vlti. q. r.
ibi p Rai. Et glo. op. iust. de exh. li. in pñm. So.
vt gl. r. ibi vbi dicit exhāuit eaz. dic q sic vt fec-
j. de ali. r. ci. le. l. cñ vnus. s. si. dicit gl. instituit eam i
aliquo r. als nō valeret: s. si instituit eā in dote an
valeat. dic vt plene no. de mīno. l. deniq. s. s. vñruz
fm dy. Et op. de l. i. s. s. s. de postula. r. recita
glo. q incipit si forte. Et sol. vt dixit gl. dñ sed certe
hodie nō negat. s. s. s. quā mulieres possint grā
maticā addiscere: l. dicat q nō possint postulare.
Et ultimo glo. aliat ista. l. q frater tenet alere fra-
trē inopē: r. ppter hanc glo. allegat quotidie ista. l.
r. de hoc dixi. s. de li. agno. l. si qñs a liberis. in pñm.
facit. s. de adm. tu. l. tutor. fm dignitatē. s. si. r. q te-
neat alere: r. do. nā si legitīm⁹ tenet alere natu-
ralem. vt in aut. q. mo. na. ef. sui. s. si quis. multo for-
tius tenet alere legitīmū.

Disceptetur. Tutor pupillo pñdis in
iudicio est dñmenda illi exclusis quos foret
vñlle eñ facere in pñdiciū. h. d. fm Rai. ibi ipu-
beris. Collige h ar. q nouerit si cognūst stat cñ pñi-
gnis suis: s. nō video qñ colligat istud ex hac. l. hñc
no. in glo. Iste tex. allegat p dy. q pēdere iudicio
retinēde possessionis: vel vti possideris q possessio
debeat seqstrari vt b. nā vides q b iudex pōt statu-
ere r. dñz penes quē pupill⁹ alaf: ita q nā alaf penes
suspectū. p hoc facit. l. iij. s. finast. de li. exh. qz ibi p
mittit seqstratio pñone: g multo forti⁹ rex. C. de sac.
san. ec. l. sancim⁹. r. in hoc videt residere dy. Et cō-
trarium sentit Rai. in addi. antiq. s. certū eim sūt ca-
sus in qb⁹ seqstratio ē pmissa. C. de pñi. se. l. i. r. qd
ibi no. r. iste nō est de illis: g r. r. hoc vltimūz credo
vñz. nā tunc demū dñ fieri seqstratio in iterdicto re-
tinēde possessionis qñ vñz pñauit p dignos testes
vt hēs glo. no. C. vti possi. l. i. in glo. s. qñr. quā tene-
as cordi. que est vera vbi nescim⁹ qñ an. puocauerit
ad iudiciū alioqñ cñ ille fungat vices actoris: r. ali⁹
vice rei ali⁹ debeat obtinere. vt. l. q accusare. C. de
eden. r. ef. de pñr. c. l. vbi b vide p Inno.

absens. Tutor absens volūtarie
in iudicio reqrentib⁹ affinis vel cognat⁹
eius: velut suspect⁹ cā cognita remouebit a pñore
vel eidē tutor gñalis r. ppetu⁹ ab ipso adiunget: ne-
cessario vero abñs idone⁹ in officio retinet spāli cu

Ubi ali-
mentori
s. sed si nō cō-
stat. Et adde
dictū Imol.
r. de an-
cha. in c. dñi
tut. de pñs.
videlicet q si
iudex cogno-
scit q calūni-
ose petis am-
plā dilatoz
pōt tibi statu-
ere terminūz
ad pbandūz
r. dñinari q
si interim nō
pbaueris nō
audieris.

ratore ad pstatōem alimētorū dūtaxat sibi adīcto
h. d. fm **Rai.** Ibi amīcis, dicit glo. vocādos amī
cos rē. et no. gl. et alle. l. g. ex qui. cau. ma. dīc melius
vt no. ex qui. cau. in pos. ea. l. b. aūt. s. l. quam glo. vī
deas. **¶** Ad declaratōem istī hēs p **Rai.** C. d. bo.
auc. iud. pos. l. cū pponas. qz ista glo. est falsa: qz b ē
spāle in casu isto. **¶** Itē facit iste tex. p b qd no. gl.
j. de bo. pos. l. tutor. quā glo. tene cordi. s. qz vbi pu
pillus renūciat bo. pos. nō v3 renunciatio nisi fiat ī
pntia affīnium et cognatorū suorū: qd teneas cordi.
¶ Glo. op. de. l. penul. C. de pa. po. **¶** Aduerte q
iste op. totū tī. respiciunt. **¶** Et sol. vt gl. in. l. penlt. dīc
de hoc vt dīxi de li. ag. l. si qz a liberis. s. si mater. et
hēs p doc. C. de ne. ge. l. alimenta. **¶** Itē opp. de. l.
i. et aūt. ibi posita. C. d. diuor. l. apud quē. **¶** So. vt gl.
rē. **¶** Querit glo. nūquid pupill? d3 alī de bonis
tutoris. **¶** Et rīde vt glo. et allegat. l. impuberibus. j.
ti. ij. et vide qd ibi no. et **Dy.** allegat istum tex. qz vbi
tractat de tali crīe ex quo venit īponenda pena re
legatōis vel infra qz ē lite nō pte. ferat snia. **¶** Dicit
ipse et sic facit p opī. quā hēs no. de hoc. **¶** Sed hēs
glo. nota. j. de penis. l. in fuor. in gl. et non pl? dicit
ipse. dīc vt ibi qz nīl hēs no. de hoc. s3 hēs glo. not.
j. de pe. l. absentis. que ē gl. notabil? valde et mēti tes
nenda. et istā. l. induces talr. **¶** Ex. videf dīcere qz tu
tor qz est absens pōt remoueri vt suspect? et pōt ī
dex eū panire e3 ordinarie. s. de tute. l. in eos. et d. of
fi. psec. v2. l. i. s. solet. et pena e3 ordinaria iudicis est
vsqz ad relegatōem vel ifra. vt. j. de effra. et expila. l.
i. s. si. g. p3 qz in absente pōt īponi pena relegatio
nis vt b3 ē lite nō pte. **¶** Doc. C. de penis. l. abntis. te
nēt dīum: qz si in ciuili nō ferf snia lite nō pte. vt. l.
ppandū. C. de iudi. nec in crialib? cū quelibet pēa
corporalis rē. vt. l. in fuor. de penis. et opī. istorum
sequit gl. valde singularis. et no. C. de dig. l. quoties
li. xij. **Rai.** C. quō et qū iud. l. i. et in. d. l. absent. et p3
mā opī. qz possit fieri ē lite nō pte. **¶** Nec ob. ar. doc.
qz nō pōt in ciuili fieri. rō: qz in ciuili hēs remediū
missionis in possessionē. vt. j. ex q. cau. in pos. ea. per
to. qd remediū nō hēs in criali. vt insti. de nor. ac.
s. i. **¶** Itē nō ob. qz in crialib? excedentib? relegatio
nē non ferf snia lite nō ptes. et b in diffinitua: qz ibi
accusator b3 remediū aduocatōis. C. de reqrē. re. p
to. qd cessat in crialib? in quib? cessat pena relega
tionis vel. j. quod est valde not. quicqd dīcat. l. ista
quā allegat **Dy.** nō facit: qz hic loquit de remotōe
tū: nō de impositōe pene. **¶** Preterea sumpto ar. p
ut est necessarium sumi ex isto tex. et intelligēdo eum
vt ipse intelligit sequeret qz ē in crialib? excedenti
bus relegatōem posset pcedere lite nō pte. qz inter
dū pena e3 ordinaria pōt eē vsqz ad penaz capitis:
vt hēs glo. no. insti. d. iniur. s. in summa. quā teneas
cordi: que an sit n3a. dīc vt ibi dīxi.

¶ De tutelis et rōnib? distrahēdis: et vtili curati
onis cā actione. **Rubrica.**

¶ Continua ad pcedētia sic. **¶** Quia rōne admini
stratōis quā faciunt tutores de qbus est dictū su
pius obligant trib? diuersis actōib?: iō ponit istā
rubricā. **¶** Querit glo. qre tractat b de actōe tute
le. **¶** Rīde vt glo. qz in ea venit rē. dīc spālī in. l. i. C.
de tu. et ra. distra. et l. se. et hēs de hoc p **Azo.** in sum.
hui? tī. et positōes et libellū formabis in ista mate
ria. vt no. in **Spec.** de iudi. s. gñalia. **¶** De eo aūt qū
nascat actio de rōnib? distrahēdis no. j. e. l. si tutor.
et l. ij. s. si. **¶** Querit gl. d. quē actio dat de ra. dīf.
¶ Rīde vt glo. **¶** Ibi. s. distrahēdū. dīc de hac actōe
vt pleni? no. s. de admī. tu. l. tres tutores. **¶** Item
qrit gl. d. quē dat ista actio tutele de q dī in s. rubri

ce. **¶** Et rīde vt glo. **¶** Et vide circa istā materiā vt hēs
p glo. insti. de attilia. tu. in fl. et qd ibi dīxi. **¶** Que
rit glo. qre appellat ista actio de ra. dī. **¶** Rīdet qz dī
strabere idē est qd alienare vel aduertē a pūmonio
vt si tutor rē quā bona fide admīstrat vt ad pupillū
vtilitatē admīstrare d3 distrahāt: et ad alium vsqz cō
uertit tenef hac actōe: iō appellat d. ra. dī. **¶** Que
rit glo. qū h3 locū actio de ra. dīf. et qū tutele: et quā
do furti. **¶** Ipsa distinguit tres casus. nā aliqū dīcat
tutor tanqz tutor et rōne admīstratōis ad se ptenet
tis. et hoc pstat. **¶** Quāqz pstat qz dīcat mala fide tan
qz e3 ne. **¶** Quāqz dubitat qz mente dīcat. **¶** In pū
mo casu tenef solūm actōe tutele nō ra. dī. nec fur
tū: et iō tenef actōe tutele: qz in ea venit dānum cō
missum dolo vel lata culpa vel leuī ipi? tutoris. vt
C. arb. tu. l. quicquid. et j. de re. iur. l. dīctus. et j. l. i. in
pūm. et in hoc casu actōe furti nō tenef: qz datur pro
vero dolo tū. vt no. j. de fur. l. an furti. s. rōne. et l. in
ter oēs. s. recte. **¶** S3 in p casu nō est nec dol? nec cul
pa: s3 bona fides. vñ nō tenef de rōne dīf. qz in ea
reqrit dol? psumpt? vel ē pfidia: sed b pstat d. bo
na fide. **¶** In scdo casu vbi fecit mala fide et tanqz e3
neus: et tūc tenef trib? actōib?. **¶** Tenef eim actōe tu
tele rōne male admīstratōis: qz venit culpa vt dīxi.
¶ Itē tenef actōe de ra. dī. qz cōpetit ppter psumptū
doli. **¶** Itē actōe furti qz ppetit ppter vez dolum. vt
d. s. rōne. faci. j. e. l. i. s. b. aūt. **¶** In tertio casu qū du
bitat tūc dat ppiā actōem de ra. dī. cum nesciam?
vtrū fecerit tanqz tutor? vel tanqz e3 ne? **¶** Ilex psumit
qz p pfidia dīxit: et sic ppter istā psumptā pfidia dat
tur actio de ra. dī. **¶** Furti aūt actio nō ppetit: qz ista
exigit vez dolum vt dīxi: et b est psumpt? et in b cas
su repit dīta inter furē e3 neum et tutorē. **¶** Nā fur e3
neus magis punit qz tutor ppter velamē admīstra
tōis. facit ad hoc. l. tres tutores. s. i. d. ad. tu. f3 dy.

¶ Tutor pupillo a
ctione tutele dī
recta de gestis ac neglectis ppter do
lū seu culpā leuē: ac de aucte sibi pstit
ta in donādo cā mortis seu intervīuos tenef redde
re rōnem: l3 tal? donatio sit eīdē tanqz testi factio ī
terdicta. h. d. fm **Rai.** **¶** Pū aduertatis bñ istam
materiā: qz est quotidiana et de pane qrendo f3 qd
dicit **Rai.** ibi tutor circa admīstratōnem: et sic non
ob. l. neg. j. d. re. iur. et vide qd no. ibi ī iudicio. i. actō
ne tutele aliqū vtili aliqū directa f3 dy. ibi dīpā lata
et leuem. vt in. l. q. quid. C. arb. tu. **¶** Ibi donatōem:
quā fecit p traditōem. **¶** Nā illo mō pscit. vt. l. inter
mortis. j. de do. cā mor. et sic pupill? facit expensas
ad recuperandū p qbus agit d. tutorē fm **Ja.** de are.
¶ Itē agit ad alia dāna. vt. l. si. C. si tu. vel cur. ibi ter
neat? ad id qd interest pupilli nō donasse fm **Dy.**
¶ Ibi pmitte. et de voluntate pīs sui fm **Rai.** j. de
do. cā mor. l. cū his. et dīxi. j. de testa. l. qz in pte. et b
est multū pulchrū dīctū. ibi plerūqz. i. regulr. **¶** Fallit
tū qūqz: et hoc sequit fm **Dy.** **¶** Et sic nota p n3o
plerūqz. s3 est casus dīxi except. facit. s. cōmo. l. si vt
certo. s. cōmodatī. et s. de tute. l. tutela. et l. plerūqz.
fm **Tho.** de for. **¶** Et no. hūc tex. qz quotidie alle
gat ad hoc. verbuz sepe facit d. hos casus spāles. l.
qd in die. s. fuo. j. de pdi. et demō. fm **Dy.** ibi qbus
rē. **¶** Ecce casus ppter qd dīxi. s. plerūqz. ibi interue
niere. subaudi maxime: qz idē ē sine eo. j. ti. i. l. qz filiū.
fm **Dy.** **¶** Ibi alite sunt. nisi b3 et dotē penes se. vt. d.
l. qz filiū. **¶** S3 **Rai.** dīcit qz ista. l. videf dīcere dīum
i. qz ē si h3at dotē foror nīlominus tenef eā alere
vt ibi dīxi. ibi officiū. **¶** No. qz si interest alicui? rōne
affectōis qz pōt agere. facit. s. mā. l. cū fu. et hoc fac
ad id qd no. j. de ver. ob. l. liber b3. de q dīxi insti. de
inu. l. pti. s. alteri. **¶** Glo. opp. in aūt. vt b3 qz ob. s.

fi. coll. vi. q. teneat iurare rē. **S**o. illud est d. iure nouo: qd dī. vt glo. **Q**uerit glo. q. est rō q. donatio cā mortis p. mīrī fieri a pupillo. **R**ū. r. bñ. vt. l. dīu. de lib. cā. Fallit: q. filiūfamil. nō pōt testari ēt de volūtate pīna: s. pōt dōi nare cā mortis de pīnsu pīs. vt. l. tā hīs. j. d. do. cau. mor. s. certe ista magis eqpantur dōtū inter vīnos. vt. no. glo. d. do. ple. l. j. s. fi. qre glo. bñ dīcīt: q. loquīt in vltima volū tate fm quosdā dīcīt tunc restabit q. rō nō erit bona: q. vult reddē rōnem qre alīs nō pmittit pupillo donare cau sa mortē. **E**t qrit glo. ad qd tenet substituto vel legitio ipī pupillo tutor si donatio ista nō valuit. **E**t rīde vt glo. in. l. si. tu. vel cur. dīc q. in electōe pupillī est vīrū velīt vē dicare vel dīcē donatōem valere: ppter bñ dōtōrē agef ad intēreē sūi. nā quotiēs dōtus est ipso iure null? fauore alicui? ille pōt dicere dōtū valē. vt. l. si. res. s. i. de iur. do. r. no. s. de dolo. l. elegāter. in prin. **T**enebit tñ hoc casu pup ill? cedere actōem tutori dō illū donatariū. ar. j. de re. eo. l. lillīte. r. s. de admī. tu. l. tutores q. s. pīculo. fm **J**a. d. arc. **G**lo. qrit: nunqd talis donatio valēt cū decreto. **R**īde vt glo. **E**t glo. no. p plenitudine hui? pīncipij q. duo singularia dīstīctue posita copulant pīat: vt ibi. aut sub stituit? eī? qreret rē. facit. j. de acq. hī. l. pī. s. i.

Sed nonnullos. Tutor alimenta pīstīta de facul tat eius mīi vel forozī egētīs pōt imputare decreto iudī cis sibi vel ipī? substitutis: r. p negligentīā istud amittēs eis tutele actōne tenebīt? si mun? eidem miserit nuptias le. b. d. ibi dīminuendū. ēt inter vīnos. ibi decreto. s. iudīcī ibi interueniēt. idē sine eo. vt. s. e. l. si filiū. ibi forozī. pupillī. ibi eī. eo mortuo. ibi qrentes. l. s. querētes.

Officio. Tutor librū rōnum pficere ac reddere pup illo teneat: s. tutele iudicio obligat. b. d. fm **R**ai. ibi pficere: r. eī? formā vide in **S**pe. de instru. edī. s. poro. **A**n aut sit credendū librū rōnum in expēsīs. **D**ic aut expēsē sunt magne: r. tūc non credit sibi. **A**ut sunt mo dicet: tūc credit p ea q. no. in **S**pe. in. d. s. qd si executor. r. p **R**ai. in. l. si. s. in pīnatōe de iure delī. **D**ebebit tñ b. cas su adhiberi facīm tutoris. ar. eī? qd nota. j. si cui plusq. p. l. fal. l. dīu. **C**de dona. l. si q. s. p redemptōe. pīnta glo. q. est j. de fal. l. vrozī. q. equipat fidei cōmissariū r. tutorē. **N**ec ob. l. lucē? s. tutelīs. s. de admī. tu. vbi videt stari rōnibus tutoris in oib? q. ibi dīcīt sūnt fm **R**ai. l. j. **D**e. videt sen tire pīum. **C**de epi. r. de l. id qd paupib? vbi dīcīt b. **R**ai. ibi r. pupillo. non solū q. tum ad calculū imponendū: s. etiā ad reddendū ipm volumē chartaz rōnis. ar. l. cū fu? j. d. cō dī. r. demon. fm **O**ld. r. p hoc facit. s. de admī. tu. l. lucius. s. tutelīs. r. ita est in quolibet admīstratore q. tenet redder rōnes vt debeat reddere ipsum librū rōnū dō. facit. j. de l. l. si. s. inter cetera. r. j. de manu. te. l. si ita fuerit. vbi vlt def q. r. r. si quidē nō reddīt tenebīt ad intēreē declarā dum p iuramētū in lītē. s. de admī. tu. l. tutor q. repertorū. **E**t si pēt rōz a tutore vī a pcuratore tuorīpse nō tñ tenet ad hāc. s. rōnem reddere s. ēt ipsum librū rōnū. i. volumē chartaz tenet sibi restituere: alioqn iurat dīcīt in lītē. vt. s. dīcīt. qd bñ teneas mētī. **E**n hoc. s. p rōnib? nō factis r. non exhibīt. glo. opp. ad totū titulū de edēdo. **E**t solue vt glo. r. nota. gl. cui hētīs sīem in. l. i. C. de edē. r. l. quedā. s. de edēdo. **E**l dīcī clari? circa istā materiā fm **D**y. q. aut rōnes petunt exhiberi scōario vel incidenter gīa alicuius iudīcī inchoatī: r. tūc sūe pcefferit dōt? cui? occasione cō fecte sunt rōes: pōt hīe locū officiū iudīcis: qd locū habet vbi ē actio ordinaria locum hīc cū non imploretur pīncī paliter s. incidenter. vt. s. de rei ven. l. nō solū. r. de edī. edī. l. ediles. s. itē sciendū. r. l. q. si nolīt. s. culpā. e. t. facit qd no ta. **C**depositi. l. iij. r. de iudī. l. i. **A**ut petunt rōnes exhibe rī pīncīpalit: tūc aut ex illo dōtu vī q. ex quo petunt edī rō nes pgrēdit aliq. ordinaria: tūc agīt illa actōe vt bī: que dī scendit ex illo dōtu vel q. vī. l. qdā. s. de edē. **A**ut non pre cessit dōt? r. tūc imploret officiū iudīcis: r. nō exhibītis rō nib? agīt ad intēreē actōe in factū: vel p officiū iudīcis pe

tī fieri dōnatio ad intēreē. vt. l. si q. s. ex argentarijs. s. ex hoc edicto. s. de edē. ex quolibet eīm edicto orīt actio in fa ctū. in lītē. de interdi. s. si. r. no. in lītē. de act. s. alie. qd est not. r. ibi dīcīt. r. no. s. nau. cau. sta. l. i. in si. fm **D**y. **E**t p hoc pas tet rīsum ad dīcīt. de. l. qdā. ad istum. s. q. in lītē ex dōtu vī q. s. orīt actio ordinaria. **P**reterea ibi loquīt in argētarior: hī interueniat mādātū: tñ actio ordinaria nō nascitur: quia mādātum nō sit gratuitū: qd ēē dō. vt. s. man. l. i. sed sit rōe publicī officiī. r. sic in illo casu hī locū solū iudīcis officiū ar. s. si mēl. fal. mo. dīc. l. i. s. i. r. j. de va. r. exordī. cogn. l. i. s. i. **E**t hoc r. **S**ull. in. d. l. quedā. r. C. de edē. l. edīta. in prin. r. teneas bñ cordī. **E**tem qrit glo. r. aduerte bñ q. ē not. r. singularis casus nunqd dōtōrē nō edētē rōnem iuref in lītē. **E**t rīde vt glo. r. no. glo. q. est valde not. r. forte non repīs sibi sīem: q. dīcīt q. dōtōrē nō edētē rōez vī nō red dentē illas sen restituentē iurat in lītē. facit qd dīcīt in tex. p **J**a. de are. s. in s. pupillo. vbi allegat ad b. l. tutor q. repto rīum. in pī. q. b. l. quidā rīdent q. ille. l. loquunt in inuen tarīo. p glo. tñ facit. s. mā. l. dolo. r. l. si pcurator. s. dolo. e. ti. r. s. se. vbi eqpat inuentariū cū libro rōnum. r. hāc glo. r. **R**ai. p. l. i. de in lītē iurā. cū sua glo. r. p. l. alio. e. ti. vbi de b p eī. r. ita dīcīt ipse sibi pfuluīse in ciuitate flozē. hoc ēt r. **J**a. de are. vt dīcīt. s. in tex.

De seruīs. Inuētariū ac librū rōnum pupillo ex hiberi tutore cessante sūi negocia geren tes pnt interrogari simplr r. cū tormētīs r. sine. idē si fraus in scribēdis rōnib? p tutores ipīs impute. b. d. fm **R**ai. ibi de sūis. s. pupillo. ibi interrogatōes. s. sine tormētīs. ibi r. qōnes. i. cū tormētīs. j. de iniur. l. itē apud labeonē. s. q. stionem. fm **R**ai. ibi rōnalia. **N**o. b. equipari inuentariū r. librū rōnum. qd facit p eo qd dīcīt. s. pī. s. ibi has rōes pscriptas a sūis. **C**Mo. q. ratio pscripta a tertio facit ali qualem fidē: qd facit p eo qd no. C. de puen. sī. deb. l. i. r. l. si. r. qd ibi dīcīt: r. facit p eo qd no. s. de testi. l. iij. s. eiusdem

Preterea. **H**unc. s. possēs pīnnare ad. s. s. nō nul las. s. e. q. idē repetit fm **D**y. ibi numera tio. facit ad. q. que no. C. de pscript. lon. tē. l. si minorē. r. C. dīnos. do. l. i. videt q. fili? non pcellat dotare mēm si vult nubere. facit ad b. s. de admī. tu. l. tutor. fm dīstīnationem glo. **C**Opp. de. l. cū plures. de admī. tu. **S**o. vt glo. r. dīc q. ibi erat mun? pīuētū: b. s. nō nuptiale. **B**ar.

Si pupillus. **I**bi pīeam noluērit. expone q. p et postpōe. r. dīc p ea rē. nē erit tota plas na līta. **I**bi noticiā: q. hēbīt noticiā rez pupilloz fm **D**y. ibi pīstandi. hoc intelligīt q. interest poti? pupillī hīe pīu torem q. admittī eī? excusatōem quā hēbat ppter paupra tē fm **J**a. de are. r. sic nō ob. l. paupras. de excu. tu. **I**bi sūp tus factos fide bona a tutore in lītē: s. si līs nō ēēt iuste mota. ar. l. quotiēs. s. sicut. s. de admī. tu. fm **D**yn. facit. l. si bona fides. C. e. ti. r. idē erit fm **R**ai. si fecit expēsās in de fendēdo officiū sūi: q. dicebat nō iure dat? vel suspect? ar. l. si. C. de ordī. cog. r. l. i. C. de ne. ge. fm **R**ai. r. tene mētī q. si tutor ēēt remot? tanq. suspect? r. ipse facit multas ex pēsās pp defendēdū se i ista lītē in q. sūit accusat? de suspe cto q. possit eas repetē a pupillo. ibi pīcīscī. hoc tñ dīcīt: s. dēterminatōem glo. l. idē q. s. idē. s. man. vñ si ēēt quīdam rustic? r. velleit ire eques. vel si ēēt ali? r. ēēt ppe r. velleit ire eques: istas expēsās non dō solūe pupill? vt ibi notatur.

Querit glo. nūquid isteliber? dō ali ab isto pupillo ēt si nō ēēt tutor. **E**t rīde vt glo. **Q**uerit glo. nunqd ali? tutor q. liber? debeat hīe alīmēta si egeat a pupillo. **I**pe t. q. sic p. l. in reb? s. pīr. s. cōmo. r. p. l. a tutorib? in si. C. d admī. tu. **D**e hac. q. hēs p glo. q. allegat ad hoc iūstī tex. d. b j. dīcīt r. dīcīt. s. de excu. tu. l. paupras. r. p **D**e. in lītē. de tute. s. tutores. ergo rē.

Nunc tractemus. **I**bi fideiussor. r. hoc si oēs erāt soluedo: als sec? vt sequīt: s. si rē. in coreīs aut hoc iure est sec? q. inter eos non dīuidīt ēt si fuerit soluedo. vt. l. si dīuīsa. C. loca. r. s. loca. l. cū ap pe bit. fm **J**a. de are. l. j. hodie sit sec? p aut. de duo. re. in pīc. **L**L

coll. viij. que est posita. C. de dno. re. aut. b. ita. **I**bi puenit
 rī videlz quilibet p q̄titate p q̄ est soluēdo in totū f3 **P**y.
 ibi gestū. et ex cōi culpa f3 **P**y. ibi cōi. i. ab oibus tutorib?
 cōiter cōmissio. ibi q̄ res. i. in p̄p̄tū delictū. ibi damni. facit
 ad. q. quā no. glo. C. ad. l. iul. de vi pu. l. q̄ multa. in glo. f. ca
 pitalis. als incipit corpora. nā ibi q̄rit glo. pone q̄ aliq̄s
 volebat innadē ticiū. ipse venit ad me q̄ ego iuuarem euz
 et p̄misit p stipulatōem satisfacē et restituere oīa dāna que
 ego possem p̄se q̄ ppter illud delictū. et ego fui p̄tent. mō
 q̄rit an ego possem actōe mādātū agere vel ex stipulatōne
 ad dānū qd̄ fuero p̄secut. dic vt ibi no. et tene mēti istā glo
 sam. **C**lo. opp. de. l. tutores. f. in eū. s. de admi. tu. **S**o.
 vt glo. **I**te oppo. de. l. vt fideiussoz. j. de fideius. **S**ol. vt
 glo. q̄ illud in fideiussozib? istud in tutorib?. **S**ed tūc
 q̄ro de rōne diuersitatis. **E**t gl. in. l. vt fideiussoz. assignat
 duplicē rōnem. **P**rima est: q̄ tutores accipiūt officiū ne
 cessitate fideiussores voluntate: et p̄pterea facili? subueniūt
 tutorib?. ar. de pcur. l. pcurator q̄ p̄ euictōe. et qd̄ ibi no. et
 s. q̄ satisfda. cog. l. fideiussoz. f. si. et h̄ rō est falsa: q̄ duo rei
 obligant ex voluntate: et tūc si vnus eoz soluat h̄ actōem p̄
 aliū sine cessione. vt. s. de duo. re. l. i. et qd̄ ibi no. **S**cd̄az rō
 nē assignat glo. q̄ fideiussoz h̄ regressum p̄ resi p̄ncipal
 lē: h̄z no h̄z regressum p̄ fideiussozē: s̄z tutor vlt maḡat? nō
 h̄z regressum p̄ aliū: et iō vtilis actio p̄cedit sibi p̄ aliū tu
 torē. **D**ec rō. est falsa in vno casu. j. de ma. due. l. q̄ si tutor.
 sed solū rōne obligatōis p̄tutoris: fideiussoz rōne p̄pe ob
 ligatōis et p̄pterea nō h̄iet actionē p̄ aliū fideiussozem.
And. de p̄sis t3 scd̄am rōem sup̄a positā. **A**ld. l. si tutor. al
 leg. p̄ glo. m̄det q̄ iura nō p̄siderant casus singulāres sed
 referūt se ad ea q̄ frequētius accidūt. allat. l. nā ad ea. s. de
 legi. **D**oc dictū nō est bonū: q̄ vbiq̄ h̄z locū rō d3 h̄e
 locū dictū et e3. vt. s. de legi. l. nō oīum. et qd̄ ibi no. q̄re rē.
Dū de hac rōne h̄etur p̄ glo. s. de trāfac. l. i. vbi ipsa t̄git
 p̄cedentes rōnes. **D**e. reddit aliā rōem: q̄ tutor gerit p̄n
 cipalr negocia p̄tutoris: s̄z fideiussoz nō gerit p̄ncipalr
 negocia fideiussoz: sed negocia rei. et p̄pterea nō h̄z acti
 onē p̄ fideiussozem nisi cessam: q̄ inspicim? qd̄ p̄ncipalr
 sit non in p̄niam. vt. s. de auc. tu. l. i. in p̄n. et de aq̄ quot. et
 est. l. i. s. aq̄. **P**anc rōnem t̄git glo. s. de ne. ge. l. ex facto.
 fm̄ Ja. de are. et in. d. l. vt fideiussoz. **Q**uerit gl. q̄n ispi
 cimus vtrū tutores sint soluēdo vel nō. **E**t r̄nde vt glo.
Querit glo. pone q̄ nlls gesserit: ita q̄ alter eoz est p̄dē
 nat. nunq̄d erit idē qd̄ in isto vltimo casu. **R**̄nde vt glo.
Querit glo. et aduerte q̄ ista glo. est valde no. et oī dīe
 pōt p̄tingere de facto. pone q̄ tutores gesserūt dolo. nunq̄
 quid h̄eant saltē b̄nficiū diuisionis. **S**l. m̄det distinguē
 dor: et dīc vt in glo. **E**t q̄ no. q̄ b̄nficiū diuisionis p̄cedi
 tur tutorib? dolo: s̄z b̄nficiū cessionis nō h̄eant. p̄ **A**zo
 ne facit. l. pe. j. de ma. due. opī. tū est falsa. vt nota. in. l. i. s. si
 p̄les. s. de admi. tu. fm̄ **R**ai. **A**lt ipse dicit. C. de trāfac. l. i.
 vbi de hoc h̄es p̄ glo. tū p̄ **A**zo. t3 glo. de cur. bo. dā. l. i. s.
 si. **D**oc. C. de trāfac. l. i. tenēt opī. glo. nā h̄z non p̄cedit in
 ter. b̄nficiū cessionis qd̄ est mai? tū p̄cedit b̄nficiū diu
 sionis qd̄ est minus. nā diuīso petiū p̄ceptōem: et cession
 petiū p̄ actōem: et facilius p̄cedit exceptio q̄ actio. vt. l. i. s.
 q̄ ait. j. de sup̄s. l. j. de acti. et ob. ar. l. arrian. **C**ontra **B**
 op. de. l. si p̄cedat. j. de fideius. breuiter dīc fm̄ **R**ai. q̄ aut
 b̄nficiū diuisionis petiū p̄ modū agendi: vt est in casu. l.
 si p̄cedat. j. de fideius. et tūc sit vera opī. **A**zo. **A**ut p̄ modū
 excipiendi. et sit h̄a opī. glo. **U**ltimo circa istū. s. distin
 guit **P**y. q̄ aut pueniunt gerētes officiū publicū aucto
 ritate et vtilitate: aut gerentes publicū auctoritate et vtili
 tate p̄uatiuz p̄ casu aut gesserunt oēs filz et tene q̄libet
 insolidū: et eis exclusis puenit ad noiātōem. vt. C. quo q̄s
 ordi. due. l. si. l. i. xi. **A**ut gesserūt oēs diuīsim: et tūc aut erat
 facta diuīso a sc̄ipsis: aut a i dīc: et p̄sequarīs vt plene no
 ta. istud. j. ad muni. l. in p̄res. et. C. de due. fil. l. q̄m. **I**n scd̄o
 dīc vt h̄ plene h̄es no. p̄ glo. et j. s. se. et. C. de trāfac. l. i. et istū
 de satisf. s. si. et. l. i. C. de ad. tut. **I**n tertio casu dīc vt h̄es. s.
 mā. l. creditor. s. duob? et de p̄cu. l. plurib? q̄ no.

Usque adeo. **G**lo. i. intelligit istū ter. duob? mōis.
 ex isto intellectu h̄es notare q̄ illa sunt paria tutelā nō eē
 diuīsam p̄ aliquē: et eē diuīsam a tutorib? inter se fm̄ opī.
 gl. Ja. de are. t3 dīc. q̄ p̄ casu pōt pueniri gerēs q̄ nō ge
 rens. **S**cd̄o casu pōt pueniri nō gerens: q̄ videt gesserūt
 p̄ collegā. allat. l. tres tutores. s. nō solū. de admi. tu. p̄ ipso
 et facit. l. i. de ma. due. l3 glo. magna post mediū alr intell
 git illā. **S**cd̄o mō intelligit glo. q̄n oēs gesserunt tū diuīsa
 fuerit administratio a testatore vel iudice. et p̄pterea isto ca
 su p̄ius puenit maḡatus q̄ tutor et. **D**ū iste scd̄s intel
 lect? est falsus: q̄ nō est diuīsa a testatore vel a iudice p̄
 puenitur maḡat? et in illis casib? marcelli. vt. s. de admi.
 tu. l. luti. s. cū testō. et sentit glo. magna indistincte ibi si
 vn? gesserit: ali? nō rē fm̄ **P**y. l3 **R**ai. appropriat sibi. **E**t
 neas q̄ primā positōem q̄ vnus tūc administrat. ibi qd̄ tūc
 rē. ver. et aduerte q̄ iste s. intelligit duob? mōis fm̄ glōiā
Uno mō fm̄ q̄ h̄es in ter. no. ita q̄ non sup̄abundat. et iste
 fuit intellect? **J**o. **A**lio mō q̄ sup̄abundat. et iste fuit intel
 lect? **B**ul. **M**arcell? dicebat p̄r? pueniri tutorem nō ge
 rentē q̄ maḡatū: cū dictum est vtrū duob? casib? i. quā
 do pōt imputari tutori nō gerēt q̄ fecit eū suspectū. vt q̄
 satisfda. non exegit a tutore administrate. **I**mpator dicebat
 e3 sc̄z p̄ius pueniri maḡatū q̄ tutorem nō gerentē: et eius
 dictū filr est vtrū. **F**allit tū in duob? casib? in q̄bus p̄r? cō
 uenit non gerēs q̄ maḡat? **U**nus est q̄n pōt facē suspē
 ctum et nō facit. **A**lius est q̄n potuisset sibi nō gerenti p̄u
 tari: q̄ nō exegerit satisfdatōem a gerente. **E**t sic p̄r? fuit rei
 neas intellectū **J**o. siue **B**ul. q̄ idē est intellect? in effectu
 et sic l3 gl. i. tricer sentit i dītate isti intellect? si dīnt in effectu
 ibi cōtutor. l. q̄ nō administrat fm̄ **P**y. voluit et in casib?
 istis nō gerentē pueniri ante q̄ maḡatū fm̄ vtrūq̄ intell
 lectū. **C**lo. opp. et h̄es glo. magnā plen? distinguētem
 q̄ alia q̄ sit in corpore iuris. et no. bñ. **E**t oppo. de. l. i. in
 p̄n. de ma. due. **E**t sol. vt gl. **U**do accipio glo. magnā
 et opp. de. l. si tutor. de admi. tu. **B**lo. soluit et distinguē vt
 glo. et dū allat. l. i. C. de admi. tu. dīc et hoc est vtrū si pueni
 untur p̄ factis. **S**i h̄o de neglectis: et tūc aut erat cōnera
 gestis et tunc erit idē qd̄ in gestis: aut erant separata: et tunc
 nō gerēs tene p̄riter cū gerēt. vt. l. tutores q̄ post in fi.
 s. de admi. tu. et. l. tres tutores. s. itez. et. ti. **E**t ita intelligas
 istū ter. fm̄ **P**y. q̄ multū declarat istā materiā et vbi allat
 l. duo. de ma. due. dīc si oēs sunt eiusdēz ḡnīs: sc̄? si diuer
 si. s. de admi. tu. l. luti. s. cū testō. vbi de hoc dīcas. et vbi
 alle. l. luti? s. pe. dīc et p̄ hoc est falsa prima glo. vt ibi dīc.
 ibi q̄ttuor. **I**n alijs autē casibus multo magis puenitur.
Ite opp. de. l. i. de ma. due. et recitat glo. ibi. s. h̄is autēz
 h̄bis. **M**o. q̄ inspicimus illd̄ qd̄ est aptitudīne et nō id
 qd̄ est in actu: et ad hoc quotidie allat ista glo. h̄ et in. s. h̄i
 h̄bis. et. j. de aq̄ quo. et est. l. i. s. aq̄. et in. s. p̄iudici
 ales. et in p̄he. in. s. in p̄n. et ibi dīc. facit. j. de aur. et ar. le.
 l. et si non sint. s. qd̄ g. et. j. de p̄dī. et demon. l. h̄ p̄ditio. et tene
 as istā gl. menti q̄ est satis plana in materiā suā: et ea istā
 gas glo. que est. C. de admi. tu. l. i. et de trāfac. l. i. et in. s. h̄i
 satisfda. tu. s. et h̄etis plene istā materiā. **U**ltimo glo. ab
 legat p̄ cor. l. i. de due. si. debi. et. j. ad muni. l. impatores.
 dīc vt in q̄libet eaz plene no. q̄tum ē in officio publico au
 ctoritāte et vtilitate. **B**lo. et filēs q̄s allegauit sup̄ius loquū
 tur in officio publico aucte.

Hanc actionem. **G**lo. oppo. C. de h̄. tu. p̄ totum.
 tutoris puenit ex eius p̄sona. **S**z qd̄ si puenit ex p̄p̄ia p
 sona. nunq̄d tene de leui culpa. **B**lo. dīc q̄ si cū. l. p̄cu
 rator. de ne. ge. **B**lo. t3 dīc in. l. cū offdīm? s. i. de fid. tu.
 vbi de hoc dīcā. et no. bñ istā glo. **I**te op. de. l. et plurib?
 de admi. tu. **S**o. vt glo.

Non tantum. **I**bi actōes. q̄ttuor remedia h̄z h̄ tu
 ctionis et alteri? puenit p̄r? fide fm̄ Ja. de are. **C**lo.
 opp. de. l. p̄emptorias. C. sentē. rescin. nō pos. **S**o. vt glo.

et glo. inducit ista b: qre dic 2 est rō p ista glo. qz exceptio non tollit iniquitatē mīe: 2 sic dī posse post mīaz epponi. ar. eoz que no. in. d. l. i. p. Rai.

De rationibus. Ibi de rōnibz. cui? regulam vide plenep Dy. 2 Roff. in titu. de ra. di. fm Rai. 2 vide p Dy. s. eo. in rubrica. 2 ibi dixi vobis vñ ista actio 2 siles trahit originē. ibi tutores videbuntur tutores testarij ex inqstōe dātū: non tñ hac actōe: cū ista actio dāt rōne pfidie psumptē. vt dixi. s. e. in rub. s. in istis cessat pfidia: cū fides eoz 2 industria sunt approbate. hoc tñ non est vez p hūc. s. fm Dy. qz probatio nō tollit psumptionē. vt. s. qd me. cau. l. nō est xīstē. ibi erit. i. cesserunt. cū ista actio non def donec gerit. vt. j. e. l. i. fm Dy. 2 no.

Considerandū. Ibi actōe d ra. di. q dāt i dupli. ibi mationē. dicit glo. s. qd in actōe furti: nūquid duplice pēi um rei vel intereē. dic vt no. j. de fur. l. si quis. s. i. l. in fur. ti. in principio.

In tutela. Iste. s. est aliquatulum difficil p rōnes q reddunt in eo vel infra se. iō aduerte. Ibi acti. intereē solū pstitū qd venit in actōe tutele. Ibi nō potest eē ēt qten? ē pl? in ea. ibi est de q est actū actōe d ra. di. Et est rō: qz pcedunt ex administratōe pfidie gesta s. Ja. de ra. 2 sic ex vna qūitate facti. ibi hēbat actōem de ra. dist. ibi furti. hec est rō: qz diuersitas primene originis facit vī deri diuersa. 2 p pñs ē obligatōes ēt ex diuersis factis d scēdētes. C. l. op. de. l. ij. vi bo. rap. de. l. q seruū. in fi. de act. 2 ob. So. vt glo. in solone. ibi nā hoc. j. de ra. dist. 2 vbi dicit ista. dic. s. furti. 2 ita expones gl. totā. In fi. glo. dic et sic ista actōes descēdant ex eodē factor: tñ oriunt ex diuer sis qūitatibz et iudē facti. nā iste tutor diuersis respectibus obligat. C. l. no mō vt tutor obligat. Alio mō obligat vt q libetrem alienā suscipiēs: 2 tñ obligat rōne furti. sicut dī cim? in mīlīte vendēte arma q tenet vt miles: 2 tenet vt q libet. vt. l. qdā. j. de penis. Preterea qz q hnt diuersam ori gīnē admittunt iste ples actōes ex diuersis qūitatibz eius dē facti descēdētes: sicut ppatiunt se vbi ex diuersis facti descēdunt. vt. j. de pūa. del. l. nunq. Sciam? tñ q Rof. in ista materia t3 in libellis suis sup ista actōe q actio d ra. di. furti: 2 tutele tollunt ad inuicem in eo q pcurrūt: t3 i eo q est pl? in vna q in alia nō tollunt. qd est falsuz fm Old. 2 Dy. p hunc tex. Querit gl. nunq d possit agi ad penaz l3 fuerit actū actōe tutele. Et rñde vt glo. 2 p3. j. l. pri. 2 ibi videas. Dñi rōnes istoz casuū pñstū multū in intellectu: 2 iō aduertat bñ. Et qro p de rōne qre actio tutele tollit p actōem de ra. dist. 2 e3. Ex. videt assignare rōnem: qz descēdit ex obligatōe. C. l. oia qz oppo. fm Dy. cur ius xba sibi Rai. appropriat: actio tutele descēdit ex qua si dēt: illa de ra. di. descēdit ex maleficio. vt. l. ex malefici s. s. tutele. de ac. 2 obli. 2 l. tres tutores. in princ. de admī. tu. So. fm Dy. iō censet vna obligatio: qz descēdunt ex vna qualitate. s. ex intercessione nō dolosa. vt. s. dixi. C. l. tē qro: vñ pcedit istud mirabile q actio furti 2 actio de ra. di. q sunt penales nō tollit se ad iudē p regulā oīum. l. d mīl do: s3 dic q rō est: qz hnt diuersam originē. nam actio furti nascit ex intercessione dolosa. actio de ra. di. nascit ex non dolosa: 2 sic l3 idē sint in effectū: cēsent diuersa ppter diuer sas origines. C. l. contra qd oppo. de. l. stat. s. q si fraude vbi dī q ēt ex dolosa ppetit actio de ra. di. 2 sic hnt ibi eā dem originē. So. fm Dy. nos debem? inspicere primenaz naturā actōis. de ra. di. q fuit ex dētatōe non dolosa: nō se cūdariam vbi ppetit ex dolosa. facit. s. de auc. tu. l. i. in princ. Querit q est rō quare pditio furtiua tollit se adinuicem cū ac. de ra. dist. vt. l. statim sequētī. dic rō est: qz postq fuit actū pditōe furtiua: nūquid remanet actio furti. s. de p dī. fur. l. ij. 2 sic cū sit pūsum istī agētī pmo ad rem: qā h3 eā actōe furtiua. Itē ad penā: qz hnt ex actōe furti nō ppetit sibi actio de ra. di. s3 hoc videt falsum: qz ēt p istā actōem vbi est actū actōe furti deberet releuari ab actōne de ra. di. q restat sibi ad rem petēdā. Ad qd rñdeo q ibi nō

tollit: qz ra. di. remanet: 2 ad rē eo casu nō ad penā ppetit. Contra qd op. de. l. centū capue. s. de eo qd cer. lo. qz vbi pōt qz agere ad penā 2 ad rem 2 accipit rē solā: nūquid mī nus agit ad penā: ista b: l3 agatur actōe furti ad rē deberet posse agi actōe de ra. di. ad penā. Ad qd rñdet Dy. q illō onus qd remanet p reum: qz pōt agere actōe furti 2 est tol lit dñum. Ista oia sunt xba Dy. l3 Rai. appropriat sibi ipsa in recollectis. C. l. tē opp. fm Rai. q pditio furtiua non tollit penālē. vt. l. ij. s. de p dī. fur. 2 l. si pignora. s. cum fur. de fur. So. ibi loquit in fure cēneo: h in tutorē euz quo mīt? agit. vt. s. de admī. tu. l. tutores. Vel dic q ista non ē mere penalis. arg. d. l. ij. 2 ibi loquit in mere penali. facit. s. nau. cau. sta. l. idē. s. fi. So. p ea q. s. dixi p Dy. q istud est i actōe furti q remanet actori. facit qd no. Rai. j. de publi. l. i. s. in querit. in prima qd. glo. Ego omisi ibi vñ dicere. dī cit glo. q actio tutele 2 actio de ra. di. rē. Dixi q Rof. t3 d rium. ar. j. vi bo. rap. l. i. als. ij. dic q illud nō est vez: qz illō h3 locum vbi sunt actōes diuerse.

Hanc actionem. Ibi psonis. s. bonorū possessoris bus 2 alijs succedētibz pupillo. fm Dy. 2 b glo. que est inducta de iure ciuili. vt insti. de p pe. 2 rē. ac. in princ. fm Rai. C. l. glo. op. de. s. hanc actōem vt in hīde. s. hac eadē. l. So. vt glo. Querit glo. nunq d aliquo casu dāt in heredē. Et sol. vt glo. dic forte in illo sim pliciter nō dabat p hīdem: cū hēbat actōem tutele. ar. s. d calū. l. hec actio. fm Ja. de are.

Actio. Ibi aio. qd expresse oz pbari: in du tore. s. de admī. tu. l. tres tutores. 2 ibi no. Ibi nō tollent. alij hnt sine non: 2 male fm Dy. ibi hoc indicū. s. d ra. di. C. l. glo. op. de. l. q fuum. de ac. 2 obli. So. vt gl. 2 dic vt dixi. s. e. l. i. s. in tutela. Querit glo. nūquid hēat locū actio de ra. di. vbi factū est aliqd non dolo. Et rñde vt gl. C. l. ex qua no. q culpa sua tenet ista actōe. s. l. e. not. s. e. l. i. s. in tutela. in glo. Ibi fit glo. t3 dñum insti. de attri. tuto. s. fi. sed ista glo. est falsa vt ibi dixi p De. 2 teneas bñ men ti. qz Rai. nō facit mentionē.

Tutele. Ista. l. intelligit duobz modis 2 vt qz eplan? intellectus: 2 vterqz ē in glo. ibi ne. ge. s. dñam fm scōam lec. quā t3 Dy. ibi absit. als abfuturū sit vel abeē videt p eo q est obliga tus: 2 in scōo intellectu p eo q glo. dicit 2 sic de alijs sup pleas. Et dicas fm hoc q dī caueri a tutore vel procura tore vel filibz. Glo. expedit sup ter.

Si finita. Ibi agi. ex b princ. diungēdo ipsuz cū glo. p qz allat: quarū vna est su per rubri. alia est in. l. si adhuc. s. e. possz dici canil lando: qz tñ dicat nata actio qñ pōt intētari qd tñ ē falsuz vt p3 in obligatōe in dīe. et plene hēs in. l. eñ q calendis. s. pe. de ver. obli. Ista. l. non ob. qz male allegat p glo. qz licz nō possz agi: tñ sequit q non sit nata: imo est nata actio: vt h p Dy. Et de hoc plene vide p Azo. in. l. tutor q repe torium. s. de admī. tu. Glo. tenet cōter vbiqz q non sit na ta durate tutela. Querit glo. nunq d actōne dñia tutele possit agi aū finita tutelā. Et rñde vt glo.

Si filium. Ibi teneri. 2 insolidū. C. l. glo. op. de. l. si filio s. filiusfam. j. de ac. 2 obli. Et rñde vt glo. non aut teneri insolidū. vt. l. si filio. j. e.

Si adhuc. Ibi psumet. C. l. glo. qrit qñ hēat locum istud. Et rñde vt glo.

Cum furiosi. Ibi ne. ge. gñalr p tota administrati one. 2 no. C. de admī. tut. l. ij. ibi in hac actōe. s. ne. ge. C. l. glo. op. de. l. rōnes. C. de admī. tu. Et sol. vt in glo. Dic dñum nota. fm aliquos. in. l. si cum tutor. j. e. 2 ibi dicā. Querit glo. 2 aduerte ad eā: 2 est valde no tabilis. Querit ipsa q est rō diuersitatis. Et rñde vt gl. dic hec rō nō videt vera. nā curaroz impuberis pōt statim oueniri: et administratōe durante: 2 certū est tñ eius curā pu bertate finiri. vt hēs glo. in. l. nā 2 fu. s. cum negocia. s. ne. ge. Si illa glo. eēt vera crederē istam rōnem eē falsam: 2 sic

dicto curatore impuberis non posse pueniri ad ministratōe durate gñali actōe ne. ge. s. pueniri furti ex stipulone rē pu. sal. fo. vt hēris in. l. si adhuc. s. i. j. e. z sic rō gl. restat vera. et eadē rōne credere curatorem datū bonis absentis: qd fieri pōt vt statim dicā in. l. si pupill. s. tutori. j. e. posse pueniri qñcūq; ē durante ad ministratōe: n̄ nesciam? qñ adminis- stratio finiat qd credo. z teneam? istud brocardū cordi: qd est nota. **C**ōtra istū. s. op. de. l. iij. s. non tñi. s. de suspe. tut. vbi dī curatōrē furiosū posse accusari de suspecto: z tñ certū est qd accusatio suspecti non cōpetit qñ tutor z cura- tor pñt pueniri alia actōe. vt. e. l. s. queri pōt. Credo qd. s. non tñi. d. z intelligi qd non hēat p tutele: qz conuenit eum de facto: l. z de iure possit pueniri: z sic ppetit actio suspecti q cōpetit plurib? psonis anteq pcedat actio p ad ministratōe. z tene bene menti.

S Tutor. Ibi vt reddat. exponit gl. **C**el dic- tus plenius. s. vt reddat pecuniā depōsi- tā vel cōmodatā: z sic eā petebat pupill? ab eo fm **Dy.** **C** Sed tunc ob. id qd statim sequit in tex. Ibi p dicit posse zc. z est rō: qz turpiter accepta zc. **C**ū credo qd itel- lectus **Dy.** nō est bon? **G**lo. allegat p pcor. l. si. de p dī. ob tur. cau. dic vt ibi nō. sec? est aut in actōe ex stipulatu vel ex testō. vt. d. l. si. z rō ibi nō. q rō non placet mibi ppter actio- nē ex testō q hz naturā bonē fidei. vt. l. in minoz. C. in q. ca. in inte. re. non est ne. posset eē rō: qz magis frangit qd fidē vbi dī cū eo: vel pdecessor me? cū q reputor eadez psona vt in aut. de iureiur. a mo. p. in prin. q vbi dī xit ali? z ad- uerte bñ istud. **C** Glo. qrit: nunqd extinguat actio nra cō- modati ppter actōem tutele. **R**ide vt glo. dic z vtilitas ē in hoc: qz in ista obligatōe sunt obligati fideiussores. vt. l. quoties. s. i. de admī. tu.

S Filius. Ibi noie. p eo dolo quē post eman- cipatōem cōmisit zc. **M**o. ex. ac. l. q fideiusso qua tenetur p p filio inducta p. l. i. j. ad muni. z. C. de si. fa. z quē ad. pa. l. i. j. l. x. finit cum fili? esse ctus est sui iuris: qd est vtz fm **Ja.** de are. qd intelligas p tpe sequēti nō pcedenti fm istū tex. **D**icit dñs **Oldr.** q il- le. l. nō exprimūt q teneat insolidū: s. iste tex. in. l. tria ones. ra. z. l. i. j. s. de excu. tu. vbi p teneat sicut si ipse ad ministras- set: z id forte alis teneat de peculio. **S**z tu hēs casum. j. e. l. si fili? z teneas menti. **B**ar

S Pupillus. **G**lo. op. de aut. vt bī q ob. s. i. coll. vi. quā hēs in aut. minoruz **C.** qñ mu. tu. offi. fun. po. **G**lo. rñdet q repellit. dic immo nō repellit: s. d. z sibi adiūgi curatōr. vt p. i. d. s. i. z i s. sed z si qd. e. ti. z nō. s. de auc. tu. l. i. facit. s. de excu. tuto. l. propter. fm **Dy.** num z **Rai.** z sic glo. est falsa fm eos. vel dic q glo. hz respectū vbi pupilli successerunt anteq habe- rēt tutele: z sic tpe tutele delate inuenit iam creditor ipi? tutoris vnde salua reuerētia eorum glo. videt mibi vera: z potest saluari.

S Tutor. Ibi fideiussoz. accipe recoueniunt qd est. j. xi. j. vt leg. no. ca. l. postq. videt q ibi pfulat legatariis p- pcuratōrē datū bonis capti ab hostib? **N**ec ob. illa. l. post q. ad istā. l. vbi dī q fideiussores capti ab hostib? pueniri non pñt ipso exite in captiuitate: qz ibi obligatio cepit p- ter p dītōis euentū eo tpe quo ille erat iā capt? z sic cū nō posset hēre inītiūm dī ipm pncipalē: non pōt hēre d fideius- sores. vt. j. de fideius. l. fideiussoz obligari. in prin. sed b obli- gatio erat cepta eo tpe quo erat capt? in ciuitate: l. z postea eximā de medio: z nihilomin? fideiussores remanent obli- gati. ar. s. de admī. tu. l. siue hī dī. in prin. **C** Itē non ob. l. hacten? s. de p. sti. pe. vbi tpe quo ille est capt? pōt pstitui ab alio: qz obligatio pstituti non est accessoria s. pncipa- lis. ar. e. ti. l. i. z vltiore. z qd ibi nō. vñ ibi obligatio effe- ctū sumpserat eo tpe quo capt? erat in ciuitate. vt. s. dīri in. l. postq. z teneas bñ cordi: qz dīum est aliquātulū diffi- cile. Ibi sic facit ad id qd nō. s. de tute. l. muto. s. fi. C. ex q. ca. ma. l. ab. hostib? in prin. q curatōr possit dari bonis ē

viuentis. z p hoc tenuit dñs **Ber.** s. capua. in. q. **G**regorij d bonoñ. q possit dari curatōr bonis suis si ignorabat ipm eē viuum vel mortuū. facit. j. de mu. z bono. l. i. s. i. Ibi con- ueniret. facit qd nō. j. rem pup. sal. fo. l. nō qñ. s. si tutor. vbi glo. allegat istā. l. l. z allegat male ti. qz allegat de tu. z cura. da. ab hīs. **C** Querit glo. nūquid est vtz istud q dat cur- ator bonis istis capti. **E**t rñde vt glo.

Q uanuis. **H**ec. l. p tutele cū pcedenti. Ibi tu- tegrari. z ita hz dñs **Dy.**

S Tutor. Ibi abesse. z sic reasumit tutelaz. ibi dat? ē. vide qd nō. s. de tutel. l. i. tē qñ tum. z vide ad qd allegat h. l. in sui prin. s. de tute- cura. da. ab hīs. l. si petitor. q ē bonis tutoris absentis cā reipu. possit dari tutor. **C** Itē p istum tex. videt reprobari glo. q est. s. de tu. z cur. da. ab hīs. l. curatorem. vt. j. dicam. **C** Querit glo. q actōe tutor puenit. **E**t rñde vt glo. alle- gat p pcor. l. iij. s. qñ. s. de suspec. tu. z d. z allegari. s. si quis affuturus. **B**artolus.

S i duobus. Iste casus est valde nota. z nō inuenit alibi: z teneas cordi. Ibi recidit. i. q por- stea ad legitimā etatē puenit. xrv. annoz p. **Dy.** Ibi ne- ratiū ait. dic qz datūa redit legitime fm **Dy.** **C** Querit glo. quō pōt eē q ibi fuerint sub eadē tutela: z postea cepit tutor esse su? **E**t rñde vt glo. qd optime pōt fieri. z ibi glo. allegat. s. itē maior. in scda rñsione **D**ic immo nec olim po- terat ali? tutor eē minor. xrv. an. vt. s. de ad. tu. l. qro. s. l. i. z. s. de excu. tu. l. nō solum. s. liberi? z sic pncima so. ē verior fm **Dy.** z oēs. **C** Querit glo. pone q ille q est agnatoruz primior sit minor: ita q ali? maior fuerit admittus: nunqd incipite illo minore eē etatis legitime ille ali? definit esse tutor. **G**lo. remittit ad nō. in. l. nō solum. p quā glo. ibi post tā colligit expresse q qd pposita nō pcedit: qz non admit- tere sequēs agnat? ex quo est ali? primior l. z sit minor: s. dat interm curatōr quousq; primior agnat? fuerit maior vt. s. de legi. tu. l. i. s. si apud hostes. z. d. l. nō solū. s. si liber- tus. z qd ibi nō. de excu. tu. primior. n. semp est pferendus. de legi. tu. l. si plures. **C** Querit glo. pone q testator reli- qd duos tutores in testō: z vn? fuit excusar? ad tps: ita q in locū ei? fuit dat? ali? vel in locū defuncti est dat? alius nunqd decedēte tutore testatōrē designat esse contutor z ad- mittat legitim? **R**ide vt glo. **P**icas q in p casu qñ est da- tus in locū excusati legitim? nō admittit: qz supsunt adhuc testatōrē tutores reliq. z sic est vera opi. **B**u. sed vbi est dat? in locū defuncti legitim? admittit z datū? repellit: qz non sunt relictī testatōrē. vt. l. si qd sub p dītōe. de test. tu. z hoc ca- su erit vera opi. **A**zo. **S**ed qdam alij hñt eō i apostilla **Dy.** ni. z male. de hoc p **Rai.** C. e. l. si tutores. z i **Spe.** de tu. s. si vero. ver. s. pone. z. s. nūc dicendū. vñ sed pone.

S i in testamento. Ibi ex inqñtōe. subaudi datus tutor ē a iudice datū. Ibi definit. s. dat? a iudice exite p dītōe testatōrē fm **Dy.** vel dic q finito tpe dñat esse tutor z hēat locū actio tutele fm **Rai.** Ibi tutor. vtrputa: qz est dat? sub p dītōe vel in diē: z postea vsq; ad p dītōez vt ad diē fm **Dy.** Ibi pueniend? est. hoc nō videt eē verum: cū dat? vsq; ad diē vel p dītōem male gesserit: z postea nō re- maneat tutor cū ipse debeat remoueri vt suspect? qz q ser- mel est mal? zc. vt. s. de suspe. tu. l. iij. s. qñ. z. s. qz aut. z sic nō d. z eē tutor vt hīc dī. **T**u dicas q hīc fuit testatōr z vñ nī ex datōe sequēti. Ibi curatōr eē. s. tutele actōe p sua ad ministratōe fm **Dy.** **C** Oppo. glo. de. l. acti. de re iud. **S**o- lu. a iudice nō pōt: a testatore sic. **R**ōnem diuersitatis dī- xi in stī. de tute. s. ad certū diem. z dīxi. s. de tute. l. muto. s. si sub conditione. **B**ar.

S i tutori. Ibi confiscatus. i. ex cā dānatōis ex q seip- tur p fisco bonoz. **C** Et nō. ex isto tex. q si tutor banniat z confiscat bona sua q sit finita tutela: z possit agere actōe tutele. ita potes intelligere. l. ex sextante de sol. fm **Jac.** de are. facit p hoc. l. siue hī dī. s. si. s. de ad.

tuto. fm vnā lec. vbi t3 dñum. Dicitur q aut bona sua fuerunt pscata ppter bñm r tunc tutela finiat: r ita intelligi ganē pma dicta. Aut nō: r tñc non. r ita intelligit scdm di cū. l. sine hīde. s. i. s. de admī. tu. fm dy. Querit gl. quō pōt ipse remanere tutor postq fuit accusat de suspecto. Et rñde vt glo. in l. eñ. in fi. glo. Mo. ex ista glo. q vbi a gnat est accusat tanq suspect r pdenat de suspecto q est adiunct sibi curator q non puenit actione tutelē nībī lomin durate tutela. Ex. ibi cetera actōes pter. Mot. q dictio pter ponit exclusiue: de q. s. de pig. ac. l. i. p. doc. fm Jaco. de are. plene p dy. C. de agē. in reb. l. agentes. li. xij. Continua. l. ibi pūis. Rñdet tacite glo. in. s. cetera. q rñ nunqd actio tutelē sit nata interm. Et rñde vt glo. dicit Et sic no. q actio nō nascit durate tutela. Contrariū nota. r male. C. de satisfda. l. tādū. r no. s. de admī. tu. l. tutores q tutelā. qd ibi dicit. Querit glo. qd in actōe de ra. distr. Et rñde vt glo. Ex qua no. q actio de ra. di. nō nascit durate tutela. Glo. in. l. s. nō dā. querit p quē poterit in tentare istas actōes. Et rñde vt glo. Querit gl. qre iste actōes peant morte tutoris. Et rñde vt gl. Bar.

S filius. Ibi facere pōt ex edicto. s. qd cū eo. l. i. r. ij. ibi actōem. i. infra annuz a die finite tutelē inchoandū. r b sequit. Continua. l. se.

Filius. Ibi agere. i. de peculio. r aduertere ad glo. q ponit casus. Ibi ab eo. s. q nō exegit patrē. Glo. oppo. de. l. pōpo. in negociis. s. de ne. ge. So. vt glo. in. l. tutorē. Vel dīc r melius vt no. in. l. si id qd. s. fili. s. p socio. Querit glo. q est rō q iste ann q ppetit p ptem nō incipit nisi a tpe finite tutelē. Et responde vt glo.

S tutor. Ibi non pōt. i. qd gestū est p finitaz tutelā. Nec ob. l. cū oñdimus. in prin. de fideius. tu. r ibi dīcā p Rai. Ibi p dia. de pecu nia pupilli r ei? noie. ibi pputabit. Mo. q illa q nō sunt cō cessa q administratū tutor post finitā tutelā nō veniūt in a ctione tutelē. s. glo. dicit p hunc casuz. C. qñ ex fac. tu. l. pe nul. cū isto casu p cordat glo. Carbi. tu. l. tutor. Posses dī cere q glo. q est in. l. pe. loquat in pneris: r tñc glo. erit no. r dat multū nota. intellectū. l. nam qd dī: q p pneris agit actōe tutelē est vez actōe vili vt videt innuere ista glosa. Ille tñ ter. non bñ patit istū intellectū: q dicit p dia ppar uerit rē. r sic administratio fuit pcessa. Preterea. ll. dicunt simplr dari actōem tutelē. p pneris vt b. in prin. g debem? intelligere de actōe directa. ar. l. si ager vecti. in prin. r i fi. Preterea glo. dicit expse qd dāc directa. j. ti. se. l. iij. s. ius dicio. ibi r est ver. in actōem. s. q sunt sepata. no. vt. s.

S i vero. Ibi negocia. s. non pcessa. ibi deuolui. si vlt adultus: r est sibi vtile. Et sic nō ob. versi. si vero. s. r nota. j. l. pri. fm dy. Ibi erigere. s. debiti. ibi da tus. volēs nō inuit? vt. C. de admī. tu. l. curator. r no. s. tit. ij. l. gatus. fm Ray. Vel dīc q loquit hic in liberto q si fu erit tutor non pōt se excusare a cura. vt. l. liberos. de excus. tu. ibi posse. p tpe post finitā tutelam r posteriori si hoc ex peditat pupillo: non als. vt. s. dīxi. Glo. opp. de. l. tutor. s. de arbi. tute. Et sol. vt glo. Pre opp. de. l. diuortio. s. ceterz. de ne. ge. So. vt glo.

S post. In breuissimo. Mo. q mora breuissī mī tps inducit discrepantiā in iure. In dñum facit. l. si qd ita. de pdi. r demon. dīc q b pūdī cat quo ad impediendū ptnuatōem: ibi dō pūdīcat q ad aliud. Ibi genuit ēt pcessio fm glo. hic positā: s. glo. no. dñi um. Carbi. tute. l. si tutor. r male fm Rai. Glo. oppo. d l. pri. in prin. r recitat primā glo. r dīc vt in ea. Pre opp. de. l. statim. s. pri. in fi. So. vt gl. r ibi dīxi p dy. vīd r no.

S ex duobus. Ibi alteri. nisi in excepto vt i scdo rñso h. l. Nec ob. l. pupillus. s. de admī. tu. q b in tutorib? culposis. r ē rō: qz illi hñt bñficiū cessionis. vt. j. videbitis. r videas il lam glo. de. l. si pupill? q sp declarat istam. l. Ibi p cise. s. to tū qd erat debiti fm dy. Ibi satisfactio. s. vt alij liberent

r vide qd no. de admī. tu. l. q tutor. s. fi. r. C. de trāfac. l. nec intēto. vide ibi no. glo. q tutor vel curator tenet oēs vna actōe r vna obligatōe: non plurib? Glo. op. de. l. si stipul. de fideius. So. vt glo. dīc de hoc vt dicā in. d. l. si pupillus qz istud est difficile dñum.

S cum. Ibi tutore. i. cuius officium durat ad huc fm dy. Glo. oppo. de. l. nō qñ j. rē pupil. sal. fo. Et rñde vt glo. Pre opp. de. l. ad uersus. C. de admī. tu. r. l. actio. e. ti. Et rñde vt gl. r vīd gl. sol. plurib? modis. sed pma so. est vera. r dīc vt no. in palle gata. l. aduersus. vide qd dīxi. s. e. l. ij. s. fi.

I mperatores. Ibi litis. facit p hoc. s. d po stul. l. bi q. fm Ja. de are. Ibi subministrari. Ista. l. pstat ar. q abbas nō tenet mī strare expēlas monacho litigati s eñ. de h no. gl. i. l. si suspe cta. in fi. de inof. te. vbi glo. t3 dñum. p q facit. j. vt in post. le. l. penul. Nec ob. ista. l. vt statim dicā in dñoz sol. Glo. oppo. de. l. si suspecta. s. fi. s. de inof. te. Dic q illud est i fa uore alimentoz. Preterea ibi obtinuerat in prin. r sic rōe illius psumptōis r rōne primitatis debet subministrari sup tus q rōnes h cessant. Pre oppo. de. l. fi. C. de or. cogni. Glo. nō soluit. sed dīc q ibi erat qd de bonis de qd? dbe bat viuere ille agēs: r tā vicerat in cā principalī. vñ ex illis bonis debet hie sumpt? r victum: hie erat qd de quodaz debito piculari fm An. de pīsis. vel dīc q ibi erat qd sta tus r bonoz oīum: nec hēbat vñ se posset alere aliunde: hie vero sic fm dy. vel dīc q ibi erat psumptio p illo q petit sibi administrari sumpt? rōne possēdōis vel qñ libertatis: vt ibi p3 in lra: que rōnes h cessant: r p ista p3 rñsum ad. l. istam in qōne de monacho: qz monach? añ alebat a mōa sterio: qz nō hēbat aliunde vñ se aleret.

Q uam tutor. Glo. ponit casum duob? mōis s. teneas primā lec. Ibi illa. scz actio ne. ge. Glo. querit q actio dāc pupillo: r que dāc creditorib? Et rñde vt prima glo. q est vera. Que rit glo. nunqd creditores hēbunt pupillū obligatum ex eo q egit s tutores actōe tutelē. Et rñde vt glo. ibi. vt. l. eñ. C. arbi. tute. dīc r hoc facit ad qd. ibi no. p doc. s. q si fili? ab stinuit se ab hīditate pīna: r aliqd accepit ab occisoribus pīs q nō posset pueniri a creditorib? ppter illud qd acce pit. de hac. q. plene dīxi p dy. in. l. qñstī. j. de sepul. vīo. fac s. de acq. here. l. p hīde. s. si qd. r. l. pōpo. Rai. in. l. eñ. dīcit q hoc h3 locū vbi statutū diceret q occisores debeāt hie pacē ab hīdib? offensi. tñc. n. fili? accipiēdo aliqd ab occi sorib? videt hīditatē adire: g rē.

S i probatum. Qui p noie debitoris min? puenit ipsum absoluit: sequēs ad pbatōem tenet b. d. fm Rai. Glo. op. de. l. tutor. de admī. tu. So. vt ibi no. in. l. q possitōib? Pre opp. de. l. si minoris. de admī. tu. Et rñde vt glo. r bñ.

A lterius. Minozib? in integrū restitut? con tra maiorē sibi restitut? actio s terti um minoris bñficio liberatū. h. d. fm primā lec. sed fm aliā dīcī: q minorī pl? solueti restōnis priuilegio de iure spālī restō pcedit s illū ei? bñficio liberatū in subsidī. ppter in opīā illi? cui pdicta solu. facta fuit. h. d. fm Rai. fm scdm lec. vide glo. q ponit ibi casum r bñ. ibi maiorē. Mot. q mī nor q d3 restitut d3 allegare r pbare cām qre petit restōez facit p hoc. j. de ali. r ci. lega. l. ticio. r de mino. l. minor. r. s. de iureiur. l. nā r postea. s. si minor. fm Ja. de are. Ibi solue ti. dīc iste tex. intelligit duob? modis. vt in glo. Ibi pncipa lem actōem restitutā r p restōnem in integrū sibi factam. Glo. intelligit p q ille adult? fact? tā maior restituat s ali um pcuratorē. alio mō q hīs minor curator mortui restitu atur s pcuratorē q fuit pdenat? in maiorī pecunia. primus casus est verior: qz scdm intellectū nō patit lra: verūtū se cund? casus est ver? p id qd alibi no. in fili. vt. s. de pe. her. re. l. si qui pīor. r de ne. ge. l. si pupilli. s. i. fm Jaco. de are. quod nota.

Conuenio minore noie illi? s. que pot
Non idcirco. in integrum restō postulari illi? iur? bñ?
 ficiū dī pcedi. b. d. fm Rai. Ibi actio. i. bñficiū restōnis in
 integrū qd restituit actōem. Ibi sunt. i. si exactio nō fuit fa
 cta: r h sequit. ibi iudicatū. si nō soluerunt p dītōem. Ibi ex
 cept. pponēdam in cā appellatōis fm gl. vel aduersus exe
 cutōem snie. ar. s. e. l. i. s. non tñi. fm Rai. Ibi actōem. i. bñ
 ficiū restōnis in integrū qd restituit actōem tutelē: als vti
 lē fm Rai. Glo. ponit casum per. l. si minorem. s. de ad
 mi. tu. postea subiicit r incipe pstructōem: actioq; rē. vt in
 glo. dicit. Et xñbū idcirco pones post verbū reddi: r ita d
 betis iūgere r ordinare istā lram: als non posses eā intelli
 gere. Glo. qrit nunqd sine cessione hēat vtilē actōem. r
 rñde vt glo. r dñ allegat. l. ij. dīc hoc nō est vez: qz ex psona
 pupilli nō pōt eā soluerē: qz statim q soluit curator subla
 ta est actio s tutorē: r sic pupillus iā fact? maior non petit
 restōnem in inte. s. tutorē neq; ali? eius noie. Itē ex sua p
 sona nō pōt agere: qz ipse non videt soluisse ppter tutorē
 s. debiti sūi. vt. l. cōi dī. s. diuersis. s. cōi dī. r. s. man. l. pō
 po. r qd ibi not. Preterea isti tutores vident pdenari ob
 eoz dolum: r sic sine cessione nō dicunt posse agere. vt. l. si
 plus. de admī. tu. Itē et si ob negligentia. vt. d. l. ij. de dñio
 iudi. tu. fm An. de pñs. Non ob. l. dñia: qz loquit in colle
 gis nō liberatis. Itē nō ob. prin. l. nfe. qz loquit in eo con
 tra quē peti? restō in integrū fm Rai. S. adhuc videt ob
 stare: qz si iste curator est pdenatus rōne pprii doli v? cul
 pe: non dñ posse petere cessionē. vt. l. i. s. nūc tractemus. s.
 e. in glo. q incipit q administrauerat: qre male dñ b q pos
 sit fieri cessio fm An. de pñs. So. ibi loquit qñ ples pue
 niunt ratione paris culpe.

Am pupillus. Cessio actōis tutelē a pu
 pillo scā s collegā tutori i
 solidū pdenato secuta solone debiti non excusat.
 b. d. fm Rai. hec. l. hz duas lec. prima vera. Ibi p pte. dīc
 vt glo. Glo. inducit hanc. l. in ar. puento vno duoz correo
 rum insolidū q debeat fieri cessio p pte r nō insolidū. alle
 gat. s. de admī. tu. l. si ples. dīc vt ibi no. glo. alr distinguē
 do. Sed cū ista solone glo. pcor. q fiat cessio tñi p pte sine
 aliq distīctōe. vt. j. de fideiuf. l. modestin. r de duo. re. l. i.
 r has glo. r. Dy. in. d. l. si plures. nā certū est q tutor pde
 natus pōt petere pte suā ab alio p act. ne. ge. vt. d. s. nunc
 tractem. in. l. i. s. e. s. in duob? reis est idē: qz vn? hz actō.
 ne. ge. s. alium. vt. l. i. C. de duo. re. g. si hz actōem si ipse sol
 uisset multo forti? except. vt. j. de reg. iur. l. inuīt. s. cui da
 m. r de supfl. l. i. s. q anr. distīctio anr quā fecit glo. in. l.
 si plures. hz locū in fideiuf. quoz vn? non possit agere cō
 tra aliū. vt. C. de fideiuf. l. cū alr. fm Dy. in. l. si plures. Dñ
 et in fideiuf. non pōt hēe locum: qz si ipse pueniret apponē
 tur s aliū bñficiū cessionis. vt. l. si pupill. s. de admī. tu. r. l.
 stichum. s. paphili. r. s. si creditor. j. de so. r ita poterit obti
 nere fideiuf. si agat s eū insolidū sicut poterat s creditore
 sed ipse nō pōt sibi cedere actōem: qz est liberat? g nec ag
 gere insolidū. Nec ob. q posses dicere q exceptio q ob. ce
 denti nō obstat ei cui facta est cessio ex cā onerosa: illud
 est vez nisi ex eo non obstat ei cui facta est cessio. vt. j. e. l.
 s. si de legitima. fm An. s pñs. Circa hoc anr: an debeat
 fieri cessio in correis insolidū: an non. dīc q aut debiti in
 solidū ad puentū non spectabat: r tñc actio nō debet ce
 di in alio. aut spectabat ad correū insolidū: r tñc dñ cedi i
 solidū. aut spectabat ad vtrūq; r tunc dñ cedi p parte. vt
 s. ad mace. l. si mulier. s. i. r de in rē verso. l. si p pte. s. i. r. s.
 cōmo. l. itē querit. r hoc in correis. In tutorib? vero cū q
 ris an cessio fiat insolidū. Dīc q aut est pdenatus p tutor
 ppter doli suum: r tñc nō fit cessio. vt. l. si ples. de admī. tu.
 r. l. i. s. nūc tractem. s. e. aut ppter culpā collegē: r tñc inso
 lidū debet sibi cedi p pte. ar. d. l. si plures. r dicto. s. nūc
 tractemus. r. l. si ab instituto. in si. j. de le. i. qd tene cordi: qz
 hoc anno repetā in. l. si plures.

Defensor. Privilegiū tutelē pupillo ppetēs
 non pmit nouatōe necessaria p sē

tentiam pdenatoriā lata in tutoris puidicio ptingente. b.
 d. Ibi privilegiū dīc glo. q hēat psonalē actōem tutelē.
 vt. l. p officio. C. de admī. tu. r. j. de priu. cre. l. dabimus.
 Glo. op. de. l. alia. j. de nouati. So. vt gl. de hac hēs ple
 ne in. l. ppandū. C. de iudi. Glo. qrit quē dētuz facit iste
 admīstrator cū pupillo. Et rñde vt in glo.

Conuenio. Ibi puento r nō exactor: als sē
 curatorē negligentē in puento tutoris hñdis.
 Glo. op. de. l. alteri. s. si. s. e. So. vt glo.

Posthumus. Tutor dat? posthumus ab eo na
 tur. b. fm Rai. Glo. querit q actio vtilis cōpe
 tit isti. Et rñde vt glo.

Non solum. In bonis tutor p tutor r cur
 ator minores ac furiosi iuris
 privilegiū psequunt. b. d. fm Rai. ibi dat. s. pupill
 lo. Glo. opp. de. l. ex plurib? de admī. tu. Rñde vt glo.
 dīc. sed nunqd hēs sū? pupilli hēat privilegiū. glo. no. dī
 cit q sic in. l. dabim? de priu. credi. q glo. ē falsa p. l. nō for
 lum. s. si. de ri. nup. q casus est pulcherrim? r singularis: s
 glo. de hoc titubet in. l. si ex plurib? s. de admī. tu. glo. que
 rit qd privilegiū est istud. Rñde vt glo. Querit glo. nū
 quid hēat tacitā hypothecam p bonis pcuratoris. Rñde
 vt glo. alr glo. l. p officio. dīc vt in. d. l. dabim? s. finali. r
 in. l. sequenti.

De dñio iudicio tutelē: r vtili actione. Rñca.

Continua istā rubricā: qz supradictū est de actōe que
 dat pupillo: nūc d actōe que est dñia q dat tutori. Ad eū
 dentiā actionū ptoziar ponit b Dy. q qñcūq; noia pben
 tium nō sunt distīctā: vt est videre in societate: qz qlibet
 vocat soci? tñc nunq; hēbit locū actio dñia: aut sunt noia
 distīctā: r tñc aut vn? soci? nō accepit gfa alteri? r tñc nō
 hz locū actio dñia: vt in emptōe r veditōe. vt. s. de act. epñ.
 l. ex empto. Aut vn? accepit gfa alteri? r tñc dat dñia vt ē
 videre b r in mandato r in silib? actōib?: r de b hēs glo.
 no. q nō inuenit alibi fm Dy. j. de ac. r ob. l. ex p sensu. quā
 glo. bene tene menti.

Contrariam. Pupill? obligat tutori
 sis ab eo factis circa admīstratōem ipius. ibi
 ptoz. Nota q actio tutelē dñia est ptozia: r est
 bonefidelis: Dy. teneat dñum. j. ti. l. i. in pn. actio tñ tute
 le est de iure ciuili. vt insti. de tute. in prin. r qd ibi no. facit
 qd no. Guil. in. l. ex hoc iure. de iusti. r iur. r dīc in dīcro ti
 tu. insti. de tute. nā oēs qñ dētuz sunt de iure ciuili. vt insti.
 de obli. q ex qñ dētuz. Et sic glo. q dīc q spāle est in tu
 tela nō bñ dīc. vt dīc in. d. ti. insti. de tute. in prin. Ibi p
 ponit. vide residuū in rub. hui? ti. Et ibi ponit rōem quā
 ista ē ptozia r alia ciuili. Ibi admīstratōem. i. ad impēden
 dū in reb? q s admīstrat. Nā accedere ad admīstratōem cō
 pellunt. vt. s. de admī. tu. l. i. in prin. fm Dy. ibi quā. dīc q
 ibi rñdet tacite obiectōi q posset fieri q ista actio non hē
 locū cū pupillus nō possit obligari tutori sua auctoritate:
 r pupill? sine tutore obligari non pōt. r hoc sequit Rof.
 fm Dy. Ibi obliget. r sic dīc q sit spāle in actōe tutelē s
 ria: qd nō videt vez: qz idem videt in actōe directa. nā si tu
 tor emit rē pupilli palā r bona fide obligat pupill? ciuili r
 naturalr. vt. l. tutor rep. s. de admī. tu. S. si facit clam r ma
 la fide nō obligat ipm pupillū. vt. l. non existimo. s. de ad.
 tu. r. l. si in emptore. s. si. s. de pben. ep. ita est et in actōe tu
 tele dñia. nā ita demū tutor repetit sumpt? si fecit bona fide
 vt. j. e. l. iij. in prin. r in. s. iudicio. So. fm Dy. aut pstat tu
 torē gessisse bona fide vel mala fide: r tñc nullū est spāle in
 actōe dñia: aut dubitat? r tñc pupillus est locupletior: r nī
 hñ est et spāle. vt p3 in. l. iij. r. l. pupill. s. de auc. tu. nam in
 vtroz casu pupill? teneat in q titate in q ē pupill? locuple
 tior. S. si dubitat an negociū fuerit male inchoatū: r tñc

三三三 三三三

Quid g.
S. orium
nunq̄d v3. vi
de ad idē qđ
pōit bar. ī fili
in. l. minor. ff.
de mino. ī pñ
cl. videlz quā
do pupill' li
tigat p p̄cu
ratorē p̄stitu
tū cū iuramē

Ibi actōe, vt ei soluat, vl can-
Tutor. tio de indēitate p̄stetur, vt. l.
 si tutele. s. ti. i. fm. **R**ai. vel dic ē: vt liberet
 ar. l. si q̄s mandato, de ne. ge. **Q**ualr aut ista snia li
 beratōis mādēt executōi, dic vt. d. l. si q̄s: qz captis
 p̄gnoribz rē. vt ibi p̄z. **I**bi soluat dūmō sit finitum
 officiū. s. e. l. i. s. finitō. **G**lo. op. de. l. si p̄ ea. C. mā
 dati. **S**o. vt glo. **Q**uerit glo. q̄ est rō diuersitatē
 inter fideiussozem z tutore. **G**lo. remittit ad. l. si q̄s
 mandato. s. de ne. ge. z allegatio q̄q̄ est corrupta:
 qz aliq̄ b̄ in glo. h̄nt mādāt: s̄z dicē d̄z de ne. ge.

De eo q p tutore vel curatore nego. ge. **I**rica.
Sup ista rubrica dicit glo. q p tutor est vnum
 nomē rē. z dic vt glo. z d̄iam in istū titū. z se, vide
 ibi sup rubrica. z ibi dicā.

Protutele. **I**bi vtrūq casum re-
 citat glo. z dic vt in
 ea. s̄z h̄anc glo. facit. C. e. l. i. j. respon-
 so. z dic q̄ ibi sponte gessit. nam tanq̄
 tutor l̄z sciret se non eē fm **A**n. de p̄sis. **I**bi gessit.
 l. tanq̄ tutor. **I**bi p tutore. vide qd no. **R**of. in tit.
 si aliq̄s crederet se tutore: z in ti. se. **I**bi tutor est. cū
 non sit in x̄itate. **I**bi gerit. i. admistraverit negocia
 pupilli fm **D**y. **I**bi inutile. i. actōem ptutele s̄z gl.
 z **D**y. **G**lo. oppo. de. s. si q̄s q̄s. j. e. **S**o. vt ibi
Querit glo. q̄ h̄ebit locū actio ptutele. **E**t r̄n̄
 de vt glo. **E**t aduerte: qz ista glo. est aliquātulū ob-
 scura: iō aduerte vt glo. dicit altero tñ casu distinctio
 tutele. dic vt in tutore no. ē: aut sciuit z teneat actō
 ne tutele: si nō īgrauit teneat actōe ptutele. **E**t sic
 gl. refert se ad id qd dixi. s̄. subicit glo. altero casu i
 distincte. dic vt in eo qui non erat tutor. **R**ūdeo ad
 glo. q̄ dicit rē. breuiter teneatis scd̄am solutōnem.
 dic vt in glo. **Q**uerit glo. q̄ est actio q̄ debet cō-
 tra illū q̄ fingit se eē tutore cum in x̄itate nō sit. **E**t
 r̄nde vt glo. in. l. i. i. j. C. de te. tu. dic nec ob. l. i. j. r̄n̄so.
 e. ti. qz ibi sponte gessit nō tanq̄ tutor sed vt alius:
 hic aut gessit vt tutor: l̄z sciret nō eē tutorem s̄z **J**a.
 de are. **Q**uerit glo. q̄ actio dabit s̄ istum suum
 gerentē tutelā. **E**t r̄nde vt glo. z b̄n̄. **C**ontra istū
 titulū oppo. **D**y. ista actio est supuacua: qz aut ge-
 rit vt tutor cū in x̄itate nō sit. aut scienter: z tenebit
 actōe ne. ge. **A**d hoc r̄ndet **D**y. q̄ ista actio fuit in-
 uenta fauore pupilloz ex eo est magis p̄uilegiata
 q̄ actio ne. ge. nā h̄z p̄uilegium inter reales z p̄sōa-
 les: z p̄uilegium reale z p̄sonale h̄ēs in tex. j. de p̄-
 ui. cre. l. dabit. s̄. i. sec. in actōe negotioz gestoz.
 vt p̄z. e. ti. l. p̄uilegium. s̄. i. z. l. si vētri. fm **D**y. dic i
 mo in actōe nego. ge. pupillz h̄z p̄uilegium in p̄sō-
 nali. vt. l. si negociū. e. ti. l̄z in reali nō h̄eat vt ibi no.
 z. l. ventri. in prin. e. ti. z sic dicit **A**n. de p̄sis q̄ cre-
 didit fuisse errorem scribentis p̄ additōem **D**y. **P**a-
 tet q̄ ista actio inducit vtilitatē z ē p̄uilegiū rea-
 le: sed q̄ rōne p̄uilegiū realis dicat p̄tor ipsam eē
 necessariā. vt hac. l. in prin. nō est verisile. iō dicere
 ipsam eē vtilē. dicas q̄ fm **A**n. de p̄sis q̄ necessa-
 ria d̄z ex eo q̄ actio tutele respicit p̄ncipalr p̄sonam
 C. de nup. l. in copulādīs. z insti. q̄ da. tu. pos. s̄. i. z p̄-
 p̄terea cessat actio ne. ge. que respicit rez admistra-
 tiōem. de ne. ge. l. i. **Q**uerit q̄ **D**y. nunq̄d actio p̄-
 tutele et d̄ia tutele: de q̄ dictū est. s̄. ti. p̄xi. sint bōe-
 fidei vel stricti iuris. **E**t videt q̄ sint bonefidei: q̄a
 in actōe stricti iuris nō veniunt vsure absq̄ vincu-
 lo stipulatōis: s̄z in actōe bonefidei vsure veniunt ex
 sola mora. vt. l. q̄uis. C. de vsur. s̄z i istis duabz acti-
 onibz vsure veniunt ex mora. vt p̄z in. l. qd q̄. s̄. d̄ium
 s̄. ti. i. z. j. hac. e. l. s̄. in ptutele. ḡ sunt bonefidei. **J**o.
 tñ in arboze actionū ponit istas actōes stricti iuris
 z p̄ **J**o. allegat **D**y. qz nō inueniunt enumeratē i.

ter actōes bonefidei: q̄ sunt posite insti. de actio. s̄.
 actionū. ḡ sunt stricti iur. vt ibi no. **D**ēs. n. actiōes
 que nō inueniunt bonefidei sunt stricti iuris. vt ibi
 no. **A**d d̄ium r̄ndeas q̄ l̄z vsure veniant nō tñ
 sequit q̄ sint bonefidei. nā in actiōe ex testō veniunt
 vsure ex mora. j. de le. i. j. l. ticie. s̄. vsuras. z. C. de vsu-
 fru. le. p̄ totum. z tñ p̄stat ipsam eē stricti iur. vt. s̄. s̄
 i litē iurā. l. i. z sic h̄nt naturā bonefidei: l̄z sint stricti
 iuris. **G**lo. op. insti. de ac. s̄. actionū. z t̄z q̄ d̄ia a-
 ctio tutele sit bonefidei: z allegat rōnes suas: p̄ ea
 allegabam qz equalitas in iudicijs est fūada. C. de
 p̄xi. sa. scri. l. si. l. i. j. z de vul. z pu. l. iam hōciure. cū
 ḡ actio tutele sit bonefidei q̄ dat pupillo. vt in glo.
 s̄. actionū. ḡ z d̄ia. z miror qualr **D**y. nō allegauit
 illam glosam: qz est nota.

Cum eo. **I**bi prutore. i. tanq̄ tutor cū in x̄ita-
 te nō eē: siue se eē dicit siue nō credat se
 eē tutore. **I**bi posse. z d̄ia ptutele dat ptutori i pu-
 pillum z aū pubertatē. j. e. l. si. z ibi no. ḡ rē. facit. s̄.
 ti. i. l. i. s̄. finitō. **I**bi prutore. i. tanq̄ tutor. cū in x̄i-
 tate nō eē fm **D**y. **I**bi deinde. q. d. glo. b̄ q̄s est ex
 p̄siuū x̄itatis: vt dixi de hac dictōe. s̄. so. ma. l. si aut

Si quis. **I**bi q̄s. istud est d̄minutio veritatis.
Glo. oppo. de eo qd h̄uistis. s̄. hac
 l. x̄si. p̄inde. z h̄ est difficile d̄ium. **E**t sol. vt glo. vt
 p̄z in vltima solone q̄ dicit q̄ b̄ est sp̄ale fauor pu-
 pilloz. dic q̄ p̄z ex eo qz ibi in ver. p̄inde. gerunt ne-
 gocia impuberis: z est p̄uilegiū in eo qd dixi. s̄. qz
 actio ptutele est magis p̄uilegiata q̄ sit actio ne-
 ge. vt dixi tibi in prin. z vide b̄ qd no. glo. circa hoc
 s̄. de ne. gest. l. i. j. s̄. hec actio. **A**d hoc posses r̄ndere
 q̄ ibi non erat p̄uilegiū militie. **S**cias tñ q̄ glos.
 C. e. ti. l. i. q̄rit de ista rōne diuersitatis z non r̄ndet.
Glo. q̄rit q̄ actio ne. ge. dabit in casu vbi fuerit
 admistrata bona. **R**ūde vt in glo.

Si curator. **I**bi gesserit. i. tanq̄ curator. **I**bi
 curator: z n̄ tanq̄ tutor. **Q**uerit
 glo. q̄ actio dabit in primo casu ipsi curatori. **E**t
 r̄nde vt glo. **Q**uerit glo. vtrū actio ptutele con-
 currat cū act. ne. ge. in casu vbi tutor ē opulsus ad
 ministrare: cū vere tutor nō eē. **E**t r̄nde vt glo. z ibi
 allegat. l. i. j. s̄. hanc actōem. de ne. ge. dic z hoc vez
 est. i. q̄ non currat cū actōe directa. z ita potes in-
 telligere. l. i. j. s̄. hanc actōem. de ne. ge. sed cū vtili a-
 ctione ptutele b̄n̄ currat: qz vtilis cū vtili nō impe-
 diunt se ad inuicē: cū ambe sint auxilia efordinaria
 z vñ non excludit aliud. vt. l. de pecoribus. C. ad. l.
 aquil. z. l. quēadmodum. s̄. magat. ff. ad. l. aquil. z
 no. glo. de dā. infec. l. q̄ bona. s̄. si q̄s op. fm **J**a. de
 are. z h̄ēs p̄ **J**e. C. q̄ da. tu. pos. l. a m̄re.

In protutele. **I**bi gessit. z qdam neglexit.
Glo. op. de. l. si pupilli. s̄. si. de ne. ge. circa hanc
 materiā vide q̄ no. **S**uil. de cu. in. d. l. si pupilli. s̄. si.
Si quis. **I**bi nō eiz rē. s̄. oino. reddit
Ibi pupillus: qz d̄ctus isti? ptutoris non
 ē in p̄iudiciū pupilli: s̄z in p̄iudiciū d̄h̄ētis sec?
 si rescindit p̄ se. vt. j. ti. i. l. i. in prin. ibi p̄ **D**y. **I**bi ad-
 ministratio. nā tutore vendere legitime non audiet
 tur pupill? circa restōnem: s̄z vendere ptutore audi-
 tur pupill? vt b̄ p̄z. **I**tē vbi d̄xit tutor ispicim? vtrū
 d̄iunt? sit pupillo vel ne: s̄z d̄h̄ente ptutore sit sec?
 vt. j. ti. i. l. pupilli. fm **D**y. z dic vt ibi. **O**ppo. glo.
 de. l. bonefidei. j. de acq. re. do. **E**t so. vt glo. **I**tē
 oppo. glo. q̄ res pupilli vsucapianē. vt. l. apud celluz
 s̄. si quis nō tutor. j. de excep. do. **S**o. vt glo. z b̄ ne
 z gl. allat p̄ p̄cor. l. neq̄. j. d̄ re. eo. dic vt ibi.

Quero. **I**bi tutor. i. tanq̄ ver? teneat
 actōe tutele. **I**bi tutore. i. vt ve

rum tutorē fm **Dy.** Ibi scire dicitur. facit. j. de acq. h. l. si is ad que. f. 3. **Ja.** de are. Ibi in si. l. facit qd no. j. e. l. i. in prin. z alle gat hec. l. p. **Buil.** s. de offi. pto. l. observare. in si. q. si iudex delegat ignorat se eē delegatū: z ferat sniam: q. talis snia nō v3 tanq. pūatū: q. o3 q. sciat se iudicē. ar. b. l. **Que** rit glo. q. actio dabit. Et rñde vt glo.

Qui pro tutore. Querit glo. quā diligenti am tenet p̄stare tutor. Et rñde vt glo. z allat gl. l. a tutorib. in prin. z dic vt ibi **E** qui. Querit qñ dabit illud iudicium dñuz **R**ñde vt glo.

De finitū dicit dñi **Nico.** de neapolis.

De falso tutore autore gestum eē dicit. **Rica.**

Hius edicti. In ter. ibi dñes cū pu pillo bona fide. als secus vt. j. e. l. in si. fm **Dy.** z hoc dñz dicit dñentes vel qñ. vt. l. falso. j. e. z in iudicio. vt. l. defensor s. de tu. z ra. di. z. l. iij. s. idē scribit. in prin. fm **Ja.** de are. z bñ. In ter. ibi vel alia regione dat? certū est resti. dari furi oso: q. furiosus q. auctorizavit p non tutore hēt. vt. l. nec mandate. s. de tu. z cu. da. ab his. z tutor admistrado id qd est administratiōis alteri? p tutore non hēt. vt. s. de ad m. tu. l. si duo. z. l. vel in ptes. In ter. ibi nonne valebit qd gestū est. rñ. q. sic: q. vtile p inutile non d3 viciari fm **Dy.** In glo. certe sic: z ita ibi ar. s. fo. q. si alij sunt veri tutores sufficeret vn. vt. l. si ex plurib. s. de auc. tu. z. C. e. l. si. z iō eius auctoritas q. tutor est nū opat. ar. l. si duob. s. heres. de le. i. s. z iō adiectio hui? arbitri eē non pōt facili? non res dñt inutile. vt. l. s. si ita. z. l. cessus. s. de arbi. In ter. ibi da bo in inte. re. **Oppo.** q. dñtus vel qñ q. a falso curator re celebrat est ipso iure null? z vt. l. si is q. s. ti. i. z. l. si pluri bus. j. rñ. s. de auc. tu. z. l. neg. j. de re. eo. g. supuacua eēt re stitutio ex hoc edicto. vt. l. in dubiū. C. de tu. z cu. da. ab his rñ. q. est vez. q. dñtus est ipso iure nullus in p̄iudicium pu pilli z nō ip̄i pupillo in integrū resti. est necessaria: sed in p̄ iudicium dñentis iste dñtus est aliq. s. vt. l. iulian. s. si q. s. a pupillo. z de ac. emp. l. nō eo min. C. de pcur. als si dñeret nō interveniente alio q. pupillo sibi imputaret. z iō restō si bñ nō est necessaria fm **Dy.**

Sid. In glo. qñ idē est ar. s. C. de rei ven. l. si fū dus. que. l. videt p̄bare totū oppositi. scz q. denunciatio dñtūat aliqē in mala fidem z cū illa. l. si fund. pcor. l. quedā. s. pe. s. de eden. z qd ibi not. z la. it p̄tor. s. si q. s. p̄iceps. j. q. in frau. cre. z p̄ ista facit. l. q. dñunciatio nō dñtūat quem in mala fide. j. p. empt. l. i. z. l. si q. s. maior. de rescin. ven. pōt solui isto mō: q. ista lex z dñia loquit qñ credit denūciationi. s. hoc videt instare glo. q. est in. d. l. si fund. q. facit hāc. q. si non credidit zc. z tñ dñer miniat q. in mala fide dñtūat: z iō dic q. aut ille cui sit des nunciatio sciuit illū quē denūciavit hēc ius denūciandi z tunc videat in mala fide dñtūat. ita loquit si fund. z gl. aut nō sciuit illū hēc ius denūciandi: z tñ non videatur in mala fide dñtūat: z ita videt p̄bari in. l.

Sed p̄ hoc videtur iste ter. vbi in dubio nō videt dñtūat in mala fide fm **Dy.** dicit **Dy.** fo. vt ibi. z. l. si fund. q. hic erat vol? tutoris qui pponderat culpe illi? q. nō credidit denūciationi. vt. l. itez si obstetric. ad. l. aquil. in. l. si putator. z. l. q. foueas. e. ti. z p hāc solu. videt restringi h. l. q. ista lex non hēat locū nisi qñ agit p̄ dñentē p̄ tutorem. nā si dñēs agit p̄ pupillū nō exti guit dol? tutoris. vt. s. e. l. i. s. idē pōpo. z iō dic z meli? fm **Dy.** q. h. dñens tractabat de dāno vitando. pupill? antez eē. in. l. dñia cui est facta denunciatio z iō culpa sua: q. nō credit denūciatōi d3 sibi nocere dñtūat q. in nul la culpa fuit: de hoc vide p **Cy.** in. d. l. si fund. **Q**uero hāc si p̄ dñtum fiat denūciatio dñtūat dñentē in mala fi de. de b. est glo. q. nō in. l. i. j. p. empt. facit glo. p hoc in. l. cō

cubinatu. s. de arbi. vbi dicit q. ab initio sp̄ fienda eēt des nunciatio: qd no. q. vtile ē.

Plane. pōt excipi de bñficio edicti: z inducitur in ar. ad. q. dñ in statuto ciuitatis q. possz peti istz executioni mādari. saluo si steterit p. r. annos: mō steti p. r. annos: an p̄ssim petere p libellū fm ius cōe. z videt q. pos sim p hanc. l. q. ego q. peto p libellū non vtor bñficio statu ti p executōe: z iō non pōt de illo statuto dñ me excipi: in ci uitate ista mibi videt q. practicez dñum: nescio si sit ppter alia in statuto posita.

Interdum. In glo. resti. in si. immo videt va lere p pbatōem tutoris ad b. vt restitui non possit. z videt ob. l. i. s. idē pōpo. s. e. ti. So. aliud est in p̄pellendo litigantē quo casu iudiciū in p̄ iudiciū pu. non v3. z iō litiganti z reo restitui. dñedit: z aliud est legitimare psonā tutoris: z v3 in p̄iudicium pupilli z restitutio denegatur.

Pilli. Ibi incertū caus. de incerto caus. vt ad trebel. l. cogi. s. si pater. hoc dicit z non sunt alia. **Bar.**

Duissime. Ibi ter. no. ibi dñ dicit qd eim. facit ad vnā. q. quā hñi de floren tia de iudice q. non torqrat hoīem s3 spoliare fecerat z ipse fuit p̄fessus z no. alleges ea q. hñtur in titu. q. me. cau. con cor. cū isto ter. fm **Ja.** de are. qd hñtur in fili. in. l. si q. s. man. s. de ne. ge. vbi no. formam hui? dñtōnis z illam. l. facio. no. valde q. videt pcor. cñ. l. facere pōt. s. fo. ma. ista so. v3 def innuere q. qñ auctoritate falsi tutoris qrit pupillus et restituit dñens nō tenet pupillo ad sumpt? litis. z p hāc. l. determinat **Cy.** vnā. q. z est qd q. quidā erat debitor: z q. dam iudex sibi p̄cepit vt solueret: z ille p̄misit solvere dein de soluit an videatur cōpnus soluisse. certe sic vt hic z ista sunt quotidiana.

Sfalso. Nota ista. l. z tenebis mēti ex cā iusta ignorantie possum petere restōnem in integrū. hoc dicit.

Fallus. Dico q. ille q. p̄misit vt tutor vel pcurator se obligare d3 p̄bare se tutorem vel pcuratorē vel iuris eq̄tate eius cui? tutela nō p̄cedit z d3 p̄bare p. l. i. z. ij. C. de arg. di. cui p̄ig. nō de.

De fideius. rē. z notatoribus z heredib? tutorum z curatorum. **Rubrica.**

Quāvis. In glo. in s. nō est ibi ar. s. dñ cñ. z est ter. in. l. plerūq. tutela. s. de tute. z sic facit fm **Dy.** z **Ja.** de are. q. of ficia nō trāseūt ad hñdes. In glo. in s. explica ri. ibi in iudicio sec. z ibi. s. de iudi. l. tā ex dñtib. videt idē in iudicio. j. si pen. ap. mors inter. l. i. s. si. s3 pōt rñderi in sup giendo ibi in cā app. b. in cā princ. tñc arguo sic. nā ibi p̄fici cat tutor tutela finita z añ redditas rōnes: s3 tutor tutela fi nita z añ redditas rōnes tenet exēq. cām principalem. vt. l. ita añt. s. cōpletā. s. de adm. tu. i. g. hñs tutoris tenet. **Dy.** p hac op. i. facit. l. tutor. j. de app. z. l. ex dñtib. q. h allegatur pōt rñderi fm **Ja.** de are. q. illa lex loquit in filio q. fm hec iura nō hēbat hñdem. vt. l. añpe. s. ad macedo. z. l. i. z. ij. de castrē. pe. hic añt loquit in eo q. hēbat hñdem: q. dññ non ob. In ter. ibi q. penes: ita q. ipse sibi possideat: q. verbuz penes significat possessionē. vt. l. penes. de ver. sig. z est rō: q. tutor nō tenet ex dolo z lata culpa ipsius. vt. C. de hñ. in sti. l. i. z. l. cñ oñdum. j. e. fm **Ja.** de are.

Postulare. Querit hic **Dy.** q. poterat b. eē du bitatio hui? l. z dicit q. pōt eē ista. nā fideius. p stipione vt pbat in. l. stiplo. s. satis ac cept. z. l. i. s. verbis. j. de acti. z obli. z. l. blandit. de fideius. s3 in stipione nō veniūt nisi ea q. sunt in ipsa stipione z ip̄i us p̄ceptiōe exp̄ssa. vt. l. qd dñtū nūb. erat exp̄ssum: q. v3 debet fideiusorē rōne istaz vsuraz nō teneri: s3 ad b. rñdit ipse z dicit q. fideiusor. videt accept? in oēm cām in q. est

obligat? ad vsuras. vt. l. ij. de adm. re. ad ci. pti.

Quam ostendimus. tutoris p nō pneris ter
netur act. tu. vt hētur in. l. tutor aut. p non pneris
finita tutela cā mortis tutoris eras pupilli amittit hanc a
ctio. nō patit nisi gfa pneritatis inducat b: sed Ja. de are.
dicit q finita tutela si hīs tutoris nouā inchoat q ipse nō
tenet actōe tutele sed actōe ne. ge. z hāc. l. intelligit ipse qñ
iam inchoatā hīs pferit. sed dcm Dy. z glo. dicovex p ter.
Ibi in archa tutoris pupilli pecuniā. in glo. ibi leuis culpa
Ja. de are. dicit q si hīs inchoata p tutores explet: q ipse
tenet de dolo z lata culpa si spōte inceptit aliud negocium
pupilli gerere: qz alia noua inchoet: ipse tenet et d leui cul
pa sicut qlibet. de ne. ge. l. culpa. z intelligit hūc ter. qñ hīs
lā inchoata p defunctū pferit. sz dic vt dixi in prima qōne.

Fideiussores. idoneos eē tutores. Ibi tacuēst affir
mare videt non dīcēdo Dy. no. ex isto. s. in prin. Mo. h p
sentia inducere psum qd intelligit Ja. de are. eē verum
sauro pupilloz. z q iste. s. nō intelligat extra suos termin
nos. nā dicit si nō eēnt oīa q sunt in isto. s. tunc pntia nō in
duceret psum. hūc. s. ppetuo tene menti z dubitū. l. pce
dit. qz fideiussores nunq obligant nisi p stipulōe in q dz p
pcedere interrogatio z seq rñsio. Et facit optime ar. ad. q.
q si qz accusat de aliquo crīe z ab eo petat fideiussoz de
pdenatōe soluenda q si fideiussoz fuit pns z scriptus fidei
ussoz non dīxit q obligat: qz respub. z minor eqpanē. vt
no. in. l. respu. C. ex qui. cau. ma. z. l. rempublicam. z ibi me
lius. C. de iu. reipubli.

Heres. Mo. q instātia ex pte rei trāstet ad h
dem. b. d. nō sunt alia in ista lege.

De magistratib? pueniēdis z eoz hīdib?. Rubrica.

In ordine. Io. z. l. aliud. s. refert. vbi ad
oē pūdicat si maior ps facit. So. qdam sunt q
expediunt p maiorē ptem q incūbunt ipsi vni
uersitati necessario. z sic loquit. d. s. refert. z quedaz sunt q
vniuersitati nō incūbunt necessario: z d hīs loquit b: z hoc
et placet Dy. in. d. s. refert.

Magistratibus. Inducit Dy. q quis iudicis offi
cio fuerit de expēis pdenatus: tñ
illud intelligit si fuerit petitiū. facit. l. iij. s. hoc aut. de dā. in
fec. ex quo g hēs q dīcm? iudicē teneri si non pdenauit d
expensis. vt. l. ppandū. s. finatit. C. de iudi. z. l. si. C. qñ puo.
nō est ne. intelligit si hoc a pte fuerit petitiū expse. z hoc t3
Dy. Itē qz dz magistratum monere. ter. videt b sentire duz
dicit q minore man. zc. q supior dz amonere. tu dic dīum:
z iste. s. loquit fm iura antiq: hodie magistratus municipales
pnt dare tutores. vt insti. de attill. tu. s. si neqz.

Si inter. Iste. s. allegat in materia excussionis: iō ter
ne ipsum menti.

Privilegium. Iste. s. nō repit alibi. dīc Dy. z ras
tio est: qz pmpius subuenit pupil
lo d tutore: qz tutor spāl ppter pupillū tenet curator vero
spāl ppter ipsum pupillū nō: sed ppter vtilitatē publicaz
iō non ita pmpie d eum subuenitur.

Proponebatur. Ista lex non repitur alibi
in se oēs culpā. istud nō est vey: qz magistratus tenet
ad istar tutorū sz tutor nō tenet de leuissima. vt dixi in. l. i. ti. i.

Magistratus. In titulo isto dictū est pmiscue
de satisfatio. re pu. sal. fo. q psta
tur magistratui z q psta tutori de dīa eius: z ei? est
sectu vide no. in. s. si qz curator. ver. illud. inst. re pu. sal. fo.

In magistratus. Finē hui? legis feci te no
gnī. dī hīc eadē actio: que sit eadē quidā dicunt sz
vtili tutele. dīc z bñ q eadē. s. in gñe nō in specie: qz teneat
vtili potuit illos mouere. qz glo. qz hoc anno hūitū dīcūt
q magistratus dat? tutor videt gerere alia tñ opt. est vera. b

non sunt alia.

**De reb? eozū qui sub tutela vel cura sunt sine decreto
non alienandis vel supponendis.** Rubrica.

Imperatores. In glo. tūc eim. ibi d ad
am donatio ppter nuptias sine decreto fieri
pōt. vt. C. si aduer. do. l. i. Itē ppter autem rei
iudicate alienatio fieri pōt. vt. l. sed si pecunia. s. i. z. s. item
qñ. j. e. Itē hodie pōt fieri alienatio si iurāt. vt in aut. sacra
in glo. sup dō alienū. C. e. Innuit ista glo. q nō sufficit dī
cretum nisi sit et auctoritas tutoris. pcor. glo. in. l. ob es. b
allega. in glo. z in. l. inter pupillos. s. de auc. tu. z. l. ij. C. de
fideiuf. In dīum glo. est in. l. si curatore hīs. dicit q dz fie
ri citatio ipsius tutoris: als eēt in pte ipsi? sed nunq res
venderet. In glo. tūc eim sine quib? res puenerat pupillis
vt. C. qñ decre. op? nō est. l. pūm. Sed qz si p sit tu
tor filij impuberis. vtrū possit res alienare sine decreto. et
dic q nō. vt. l. si pupilloz. s. si pater. j. e. ti. In ter. vlti. nota
q quis cōmissari? res hīditaras alienare nō possit. vt. l.
alio. j. de ali. z cib. le. tñ ex pmissione testatoris optime pōt
alienare. p hoc facit. j. e. l. s. si defunct? z. l. si vero nō remu
nerandi. s. si. s. man. fm Jac. de are. z de hoc sunt due glo.
vna. j. de ali. z cib. le. l. i. alia in. l. pūm. qñ decre. op? nō est.
Itē p hac opi. qz glo. nra eqpat tutorem z cōmissarium. vt
l. plerūqz. s. de tute. sed tutor q als nō poterat alienare: po
test ex pmissione testatoris: g zc. Sz qz an executor v
tutor cui est pmissa alienādī facultas possit meliorē rem de
hīditate alienare: vel solū rem deteriorē sufficientē ad illō
es alienū exsoluendū. vna glo. est q dicit q meliorē res hīc
est glo. in. l. pūm. C. qñ decre. op? nō est. sed illa glo. cōter
reprobat: z maxime p dictū meum: qz quis qz hēat gñale
mandatū. tñ ex bona fide gerere dz. vt. l. creditore. s. lucius
s. man. sz iste q vendit meliorē cū deteriorē sufficere vende
ret nō est bonefidei. rō p ista glo. vlti. videt in. l. q dīu. C. d
di. pig. quā nota: qz quotidiana.

Si communis. In ter. in pti. Ibi si cōis socius: an
ipse minor vel ecclā si sibi expediat
possit puocare aliū ad diuisionē. vide p Dy. in. l. i. subemus.
C. de sa. san. ec. In glo. nō eim ibi no. nō specificari pūctū
sz ista nō erat pūctudo sz qdā pscriptio voluntatis qz forte
pupillo foret inutile sz pti fuisse vtile fm Dy. qd no.

Sed hic. In ter. ibi saluū sit. Querit Dy
scus q vendit rē minorē eo pacto quo eēt sibi obli
gata donec pecunia solueret. dicit ipse: qz qñ aliqz dīctū est
fisco bona sunt fisco obligata. aliud aut est in priuato: z sic
ex dicto Dy. z is ex ter. l. nre hētis q minor ex obligatione
legali obligat. Sed dīdet obitare. l. si. C. de leg. tu. vbi tu
toris bona nō sunt tacite obligata pupillo. z certe legalis ē
obligatio illa q bona tutoris tenent ipsi pupillo. vt. l. postu
tio. de adm. tu. cū si. So. Ja. de are. istud dīum q aliquā
do tutor egredit dīctum sibi de iure pmissum: z tūc ex obli
gatōe legali bona minoris obligant: ita loquit hīc: aliquā
do egredit dīctum nō sibi de iure pmissum: z tūc nō obligā
tur. vt. l. si. C. de legi. tu. Itē qz in casu nro vsus est de iure
cōi: qz fecit qd quilibet faceret. In dīa. l. sec? p istam so. vī
detur reprobari glo. l. qz. s. de pac. Quero vtrū minor
intrādo monasteriū statim dīum rez suaz in monasteriū
transferat absq decreto zc. vt. s. e. l. i. In dīum determinat
Ja. de are. in. l. i. s. de fun. do. z. l. quidā. de re. ou. Itē facit
theorica supradicta: qz ex obligatiōe legali minor obligat
ista est obligatio legalis: g zc. Alij distinguūt inter pupil
lum z adultū. nā si pupill? intrat monasteriū dīum rerum
suaz in monasteriū nō transferet: qz fm q pupill? mīmonis
um carnale dīhere nō pōt. vt insti. d nup. in prin. ita nec ma
trimoniū spūale: sed adult? mīmonium carnale dīhere pōt
vt. l. sciendū. C. de ri. nup. z. l. in copulā. C. d nup. ergo spe
ciale. quero vtrum obligatiōe pūctudinaria vel statutaria
obligetur minor. dico q sic. vt. l. sine herede. s. lucius. s. de
admini. tuto. z cura.

Sed si ite quonia. Nota ex hoc
tia transferre dñum. Ja. de are. immo vide
tur qd nō. vt. l. dedit. S. subtilius. S. de pñ. ob cau. z. l.
si iussu. de furtis. S. pñ. dicit qd ibi nō fuit aliqñ snia
sed dñi ibi qd si trado tibi rem meā vt tuā z hoc intel
lige. l. qd ex snia dñum trāferat puta sequat tradit
tio. ar. l. ex sextante. S. latius. j. de excep. rei iud. z vi
de que hñtur in. l. statuli. S. non solli. de statulib. z. l.
ij. vel. iij. i. gl. d. pu. ex isto. S. pñ. colligi fraus: vt res
pupillaris z cuiuscūq; alteri? phibita aliēari possit
aliēari? nō subijciendo aliqñ qd rē petat: z ille qui
non pōt alienare patiat se succubere. Itē intelligo
istū. S. fm. Dy. qñ aliquis possidebat rē pupilli z dñ
fuit possidere rē culpa z non dolo: z nō ob. l. qd resti
tuere. S. de rei ven. z. l. si culpa. e. ti. z ibi nō.

Sed. In ter. ibi restaurari debet: quaten? dñ scō.
exiuit de bonis eius. h. d.

Mod tamen. In ter. ibi posside: qd
de metal. libro. xi.

Magis puto. Si pupillus. In glo. sex
cunda ibi
itē qd si rem alienā. ibi si. n. vt pupillare exñs vendi
tur in si. glo. p hoc facit. j. de ver. si. l. bonoz. z. l. du
os suos. j. de le. iij. **Sed** qñ: qd si pupillus hñt
possessionē suā nunqd tutor poterit alienare. Rñ.
sic fm. Ja. de are. cñ de pos. nil dicat in oñone. Itē
p hoc: qñ sine tutore pos. alienari non pōt: g. z cum
tutore sic. vt. j. de acqui. pos. l.

In primis. In ter. ibi veli nobili. no. ex b. ter.
ar. fm. Dy. q si aliqua snia lata ē
pupilli: ita qd oñ sniam executōi mandari. p. dñ
cipi a nob? debitorz ante qd ad immobilia pueniat
als aut in maiorib? obseruat. vt. l. a diuo pio. S. i. vñ
diti. j. de re iudi. sed hic est spāle fauor pupilli: qz po
tius expedit pupillo bona hñe qd nōia debitorz cuz
debitorz de facili ad inopiā puenire possint. Itē
no. fm. Dy. qd commissarij in casib? in quib? pñt alie
nare nō debet pri? incipe ab immobilib? qd a nomi
b? debitorz. p hoc facit. l. aristo. z. l. i. g. j. de do. exce
pti. z de ven. in pos. mit. l. i. In ter. ibi in dñ. itē requi
rat. ibi si nō vigeat. Nota qd demū qñ creditor vr
get ad debitū vsuraz puenit ad venditōem rez pu
pillarium ob es alienū exñs. ex hoc. S. no. qd decre
tū dñ pcedere venditōem: als venditio est ipso iure
nulla: nisi pñcipali bñficio pñmet. vt. l. ij. in si. S. e.
Itē no. ex illo. S. inducit i. g. rñ. ibi requat p sanguie
os pupilli: qz qñ sit alienatio rez pupillarium p san
guinei pupilli sunt vocadi. in glo. bñ nō sit neñio rñ.
adde aliū casum z si aliū de pupill? ali nō possit. vt
C. de sa. san. eccle. l. sancimus.

Illud. Querit Ja. de are. an iudex in cui? ter?
ritorio sunt res iste site possit interpone
re decretū. dicit ipse qd sic in. l. si pñm. C. de pñ. mñ.
S. in tutela est sec? vt. l. iurispitos. S. oñdimus. S. de
excu. tu. z de materia bñ. l. vide qd no. p. modernos
S. de tu. z cu. da. ab his. l. pupillo. z. l. si pñm. S. alla.
Non tamen. In glo. an aut huic ibi. C. d. act.
lea quidē. z vide qd not. ex de
pba. c. qñ dñ falsam. z qd de iure illo: z qd de referē
datis: z qd de in qñstionib? z qñ sunt iurati: z qñ nō
z quis est effectus eoz. vide que hñtur ex de excu.
tuto. c. ficut. z. c. cum parati. extra de appella.

Sies alienum. Querit b. Jac. de are. num?
qd minor possit rem suā cuz
alio pmutare. bñ est ar. qd nō. ibi vel alia opere. In dñ
rñ dicit ipse est lex cñ hi. de trasac. qz qd est in ei? sa
nore introductū nō dñ in ei? lesionez reuerit. vt. l. q
fauore. C. de legi. z bñ si appet euidenter melioze cō

ditionē facere. Itē facit qd rē suā pmutare pmutate
meliorem conditi. facit. vt. l. iubemus. C. de sa. sanc.
eccle. z extra de re. eccle. non ali. c. nec sup.

Sed si. In ter. ibi nulla. n. cōio. not. qd
nisi oñ: z tñ interdñ lz sit pempta cōio agñ
cōmuni diuidundo. vt. l. si ita quis. cō. di.

Pupilloz. No. istā. l. z tene men
tē. ti. z no. qd duo pupilli
hñtes bona cōia non pñt diuidē. doc. nñ dicunt qd
possit fieri diuisio qñ eēt eis vtile vt videbit p. l. inf
tutores. S. de ad. tu. z p. Dy. in. l. iubem? i. pñci. C. de
sacro sanc. eccle.

Si pupillus. Per istū. S. Dy. dicit qd si eccle
sie bona legitime sunt obliga
ta: tunc pōt creditor vendere sine decreto.

Si pretor. Quero in primo dixit sic testator p
mittit tibi vñdere fundū pñto non
vñdidit lz dedit insolutū: an valeat z vide qd nō vt
bñ pñi credo qd datio insolutū est filis venditōi. vt
l. iij. j. p emp. g. rñ. Preterea casus est in fili in. l. si.
S. mā. Itē facit scōs pñci? ad. q. qd si eps dat lñtam
vendēdi rē min? dānosam male facit eps sic pcedē
do: qz dñ specificare: sed si concedit valet.

Qñ neqz. Tene menti istā. l. que est vñ
tilis ad practicā z theorica
z signa bñ ipsam z conserua.

Qñ uis. An decessorem pōt reuoca
ri successor. h. d. Nota qd suc
cessor pñs ponit pdecessorem pñcedē frau
dulenta venditōe fm. Dy.

Illicite. Exceptio qd incipit opetere vñ
diti pñ pñctuz trāsit ad pñtoze
h. d. z de ista materia dixi in. l. cñ in rē. cuz venditōi
pñ venditōem trāsit ad successorē. Circa qd dñc qd
ius agēdi acqñtum pñ venditōem nō trāsit sine vñ
ditōe cessione. vt bñ z. l. qñtum. S. si annua. ij. rñ. j. de
pe. hñ. nisi cohereat pñone vñdētis. vt. d. S. si annua.
ij. rñ. non aut de iure qñto aut venditōem: z an z qñ
trāseat z qualr. vide p. Dy. in. l. flumen. S. adiectū. j.
de dñ. infec. z. l. si cer? S. si pñ? de aq. plu. ar.

Sfundus. In ter. ibi cñ fructib? No.
q vbi tutor vñdidit pñsum
fine decreto pupill? nō pōt pñsum vñdica
re cñ fructib? nisi pñcio restituto: qd qdē pñctuz fuerit
vñm? ouerū in ei? vñtilitatē S. Ja. d. are. z bñ qd no.
p. Testm. irritū pbat voluntatez

Dulus. testatoris. h. d. z allegabā istaz
l. An ex testō inutili debeant legata natu
ralr. vt dixi. C. dñ. z sa. i. g. l. cñ qñ. videat qd ibi dñ
ri plene.

De curatorib? fur. vt alijs ex mñores dñdis. Rñ

Ege. rñ. tabularū. In glo. cur
ratorē ei si
nō bz. Jbi. l. de tu. qd hñt pñcor. l. i. C. e. ti
tu. Dy. format istā. q. z determinat i dñ

cta. l. qd hñbat. facit ad. q. pone substitutio ē facta pu
pillo nō aut exēplaris cñ videat hñe respectū ad eta
tem nō aut ad fauorē. Itē an si dat curator mñori
z pñdigo: z sit mētio in dicēdo qd dat pñdigo: an va
leat decreti dispositio. vide p. Dy. z p. Oldr. in. d. l.
q hñbat. S. de tute. Itē an si dicat qd dat maiori z p
digo qd nō est pñdigo. vide plene p dñm meuz in. l. is
cui. j. de ver. ob. in gl. i. Jbi an bñ possit alienari: sec?
si eēt notoriū ipm eē pñdigo: de qd plene p dñm meū
in. d. l. is cui. de dñ. ob. In ter. ibi furiosus sanitatē:
hoc est vez qñ est certū: si aut dubitat tñc tādū erit
in cura qdñ a iudice erit pñficiatū eum ad bonos
mñores reuersum: z rñ administratōis sit reddita: z sic

fm Ja. de are. **Q**uero an interdicatur a lege vel ab
hoie administratio furioso. et huius tractatu i. l. si is
cui. de x. ob. Et glo. t3 q p iudicem: et vide bñ circa
istā materiā: sicut iudex interdicat ei administratōem:
ita ei pcedit. vt. l. nñhil tā naturale. j. de re. iur. als p
sumit eñ pdignū eē nisi p euidētissimas pbatōes
p istā psumptōem pbat. vt. l. non ē dñsile. in prin. s.
qd me. cau. Ja. de are. et qz h sit eqpatio furiosi et p
dignū. vide an in delictis eqpent in. l. si qñ in tāta. C.
vñ vi. Ibi. vi. qro. et pōt induci casus. l. fulcini. s.
adeo. j. ex q. cau. in pos. ea. q nō eqpent. Regl. au
tē in acqstōibz et obligatōibz non eqpanē. l. in nego
cijs. j. de re. iur. p ea q ibi bñt q nota.

Sed et alijs. **N**o. b q sunt alijs. et gl. nu
merat. et vide eam. et in. l. i. cñ. l. se. s. de postu. et glo. bñ allegat.

Quam deliberaret. **I**bi bonis a pto
re curator vel in
stātibz creditoribz fm Dy. als nō instanti
bz si sit notū iudici bona dissipari. vt. l. iñ. in pn. C. d
cura. bono. dan. quod no.

Curator. **N**o. q si aliq ciuitas bz vñ
qui fuisset senator vrbis q
s eñ nō debet veniri ad scdm decretū: sec?
p alias psonas: s3 dz dari curator bonis et vcdant:
et b p istā. l. quā tene mēti bñ: qz nō est alibi.

Observare. **I**n ter. ibi circa cāe cogniti
vel alios prudentes viros q sciunt hoc fm
Ja. de are. quod nota.

Consilio. **C**urator. **I**n ter. ibi re
plicatio text?
lgt. videf dicere q res nō reuertit. et sic est
s. s. e. l. et l. fund. s. i. sed dicit Dy. q b for
te opat interpositio decreti: vel intellige hunc. s. s3
illā. l. In glo. s. remoto. imo dicere potes q in totū
fuit pdenat: et soluit et bz excep. rei iudi. qz tñ opat
pdenatio et solo qtum absolo. vt. l. si qñ cñ tu. s. pla
ne. de re. iur. et l. ex morte. C. ad. l. aq. qd no.

Cum dementis. **I**n glo. recte. Ibi ad ex
hibēdum. l. si res. imo dic
q expse rñdit et subicit cñ quo rē. In glo. ibi cau
sa als de vtraq fuerat qstūm. s3 p hoc videf. l. si p
tor. s. de iudi. et l. si marit. C. de pcur. vbi vñ pcedi
tur et in alio videf eē pphibitū. **A**d so. hox dñor
rum. An. in. l. apud celsum. s. apud iul. de doli exce.
distinguit duo mēbra: qz aliqñ interrogatio et rñso
pferunt ab hoie: aliqñ a lege. p casu si vñ rñdet a
lij. q. non videf eē rñsum. et ita loquit. l. si ptoz. cñ cō
cor. iuis. aliqñ a lege: et tñc si rñdit vñ. q. alteri vñ
def eē rñsum. vt b in ter. facit. l. i. de diuer. et tēp. pte
scrip. et l. aureli. s. sticho. de libe. leg. q indefinita eq
pollet vñ. vt. l. si pluribz. j. de le. i. s3 si indistincte per
l. vñ. q. rñderet videf vñ eē rñsum: nisi aliqd dimit
teret a. l. g. et p hac op. facit. l. apud celsum. s. apd
iulia. in fl. j. de doli excep. p An. de pi. qd no.

Questitū. **I**te est singular. s. et oēs impitī al
legant ipsum in fi. **C**op. q dñtus
nō sit iure. et glo. nō soluit. **C**op. qz solvere est da
re: et dare ē iuris. vt. l. vbi aut. in fi. j. de ver. ob. g. et c.
So. ē iuris solvere. et sic solue vt dixi tibi sup rñbri
ca. j. de solu. et l. si stipulat. s. pe. j. de x. ob. **A**lteri
dñ b alienare: qd iuris. glo. dicit idē cum de ambob
bz interrogauit: et de vno rñdit: de alio videf idē
rñdere. In dñsum facit. l. et si sine. s. q pōp. s. de mī
no. vbi de vno rñdēdo affirmatiue in alio videf ne
gare. et clari in. c. nōne. et de psump. breuiter qtu
est in pposito puto glo. vñ dicere. vt appet ex sine
istius. s. vel iste. s. inducit in ar. fecisti duos pcurat
tores in iudicio: ad rñdendū positōibus: et vñ dñit

credo: et alter dicit si credo. qñt qd iur. dicit Dy. q
b est ar. q dz stari neganti. et mibi videf q Inno. te
neat idē: qz bñtur p nō rñso: et sic pcedit tanq d cō
tumacem: et ista rñso obseruat q non vñ. vt. l. de eta
te. s. q tacuit. s. de inter. acti. et de b dicit Inno. et d
pcur. c. in nra pñtia. circa prin.

Notus. **N**ota istaz. l. et istud qd hic dz
nis non transit ad heredem: qd tene menti
quia est textus peregrinus.

Alianus. **B**ona lex est et inducitur i
ar. ad qñem de errore an
mpediat translatōez dñij: qd nō tāgo nñc.

Agnato. **N**ota q curatores non
pñt minuered bonis pu
pilli si liberabat pupillus p mulierem vñ
nentem. hoc dicit tene menti.

Sepe. **N**ota q curator furiosi et pdignū
est legitimus: et q in defectū pueni
tur ad datiuū. s3 qd de dato furdo et mu
to vel alr impedito est legitimus vel datiuus. glo. C. d
epi. aud. l. de creationibz. et q in istis duobz casibz
sit legitimus. et idem t3 insti. de cura. s. i. Glo. videf ali
ter dicere in. l. i. in fi. cñ. l. se. et seq. s. de postu. et vide
ibi notata p glo. qd no. et tene bñ cordi.

Surioso. **N**o. istā. l. et est no. casus. iō
tene mēti et cordi.

De testis et qui testis facere pñt: et quemadmo
dum testamenta fiant. **Rub.**

Clo. pñuat rubri. duobz modis. p ad prima
Supra dñi est dñtelis q dñt in testis. iō hic po
nitur de testa. Secdo sic volumina digestoz sunt dñ
uñsa in. vij. ptes: bñim qtuor: hic incipit qnta. vt. C.
de ve. iur. enu. l. i. s. quint. **Q**uerit glo. qre iurif
cōsul? incipit a diffinitōe. dic vt in ea q clara est.

Testamentū. **H**ic ponit diffi
nitō testi. **C**op
po. legatū est iusta snia voluntatis no
stre de eo qd qñ post mortē fieri voluit
vt. l. legatū. j. de le. ij. g. legatū est testis: qz cui pgru
it diffinitio pgruit et diffinitū. vt. l. i. s. i. s. de dolo. et
l. ois diffinitio. de re. iur. sed hoc est falsus. vt. l. si idē
C. de codicillis. g. ista diffinitio nō est bona. **D**uñs
timore qdā dicunt qz debeat b subaudiri. de eo s3
vñuerso. **I**stud repñdit glo. nā testis est etiam si
qñ instituit in re certa. vt. l. i. s. si ex fundo. de bñ. isti.
Preterea pōt eē fideicōmissum vñe vel donatio cō
mortis vñis: et tñ nō est testis. **I**ō dicit glo. vt cesset
oia dñia subaudias cñ instōne bñdis. **D**uñ videtur
mibi q iuriscōsul? nesciuit diffinire testis: et q ista
diffinitio egeat subtili subauditiōe. ego dico diffini
tiōne pfectam sine subauditiōe aliq: et cessant dñia.
Iō p ea declarāda sciendū est q diffinitio dz po
nere subālia rei diffinitē: et p hoc dz pñtere genus
sub q res est diffinita. **I**te dz pñter dñas vt p hoc
appeat q dñt ab alijs spēbus pñtis sub illo gener
vt p3 in oibus. l. in qbz diffinitio ponit tanq ge
n. **P**ñia. n. pñter oēm cuiuscūq rei deliberate vol
untatē. **I**ō dñ snia iudicis in ti. de sen. qz sic delibe
rauerit: et sic determinauit. **D**ñ snia legis. vt. l. snia.
s. de testa. tu. **D**ñ snia hois ē si tacite appeat dñ sua
voluntate. vt. l. impuberibz. s. pte. de suspec. tu.
Dñ snia hoc est deliberatio et dispositio testatoris:
vt hic ponit p gñe. **P**onit in diffinitōe voluntatis
hoc ponit ad dñam illi? dispositiōis q est enuncia
tiua nō volūtaria seu dispositiua. de q plene dixi in
lex hac scriptura. j. de donati. **P**onit ē in diffinit
one nñ: hoc est nostroz qui sum? liberi et ciues ro

De testis. et
qui testis
facere pñt
et quemadmo
dum testamen
ta fiant. Rub.
pñuat rubri.
duobz modis.
p ad prima
Supra dñi est
dñtelis q dñt
in testis. iō
hic ponitur
de testa. Secdo
sic volumina
digestoz sunt
dñuñsa in. vij.
ptes: bñim
qtuor: hic
incipit qnta.
vt. C. de ve.
iur. enu. l. i.
s. quint. **Q**ue
rit glo. qre
iuriscōsul?
incipit a diffi
nitōe. dic vt
in ea q clara
est.

Udest pfe
cia. adde gl. i
aut. de h. et
sal. s. ex bida
ros: quā ad
h. summe pō
drat ibi An
gel. q. vult q
istud vbi in
stum adapta
tur iusticie et
ordini iuris:
aut statutoz
p quā glo. di
xit ibi idē an
ge. q. si sup
or committit
cām hoc mō
audias r ius
stidas factas
q illa vbi i
portat iustici
am pīs r ius
ris ordinē. fa
cit. l. i. iuncta
rubr. j. de in
i. te. r qd vo
lunt b. Pau.
r mod. r qd
ponunt mor
der. i. rub. eē
de testa. qd
no. ad statu
ta loquentia
de possiden
tib. iusto. ti.
quia oz q ad
talem titulu
accurat iusti
cia pīs pos
sidentis r oz
do iuris: aut
statuti. nō. n.
possent possi
dentes pcri
berenisi bē
rent iustu ti
tulu fm qd
requirit sta
tutu.

Immenit
to ex bida
Quid si fili
bida: an in
continenti sit
testis. vide
bal. in. l. oino
in prin. in. ij.
q. C. de inoff.
te.

Ulmo di
cit. r p mate
ria videt esse
ter. l. i. si post
hum. s. si de
li. r posth. in
telligēdo. vt
ibi p. Bar.

man. nā subdit alteri? p tati vel non ciues nō pnt
facere testm. vt. j. e. l. iij. r ibi no. r. l. q. in p tate. cū si
milib. **P**onit. n. in diffinitōe iusta: r istud verbum
plib. modis sumit b. **U**no mō iusta hoc est solēnis
ad dīam nō solēnis voluntatis q non dī testm. vt in
sti. d. h. q. ab inte. in prin. **I**te iusta hoc est legitima
r a iure pmissa nō improbat. si. n. q. s. instituerz nō
capacē vel turpiter disponēt non eēt testm. vt. l. qui
dā. de dī. insti. r. l. meui. de dī. r. demō. r. C. de
bī. insti. l. i. r hoc ē dicit glo. **I**te ē dī iusta id est p
fecta: sicut dī iusta etas hoc ē pfecta etas. vt. j. d. le.
ij. l. cū filio. s. si. r p hoc ego dico q iuriscōsult. pos
sūt hīc diffinitōem pfectā: r de hīdis instōne intels
lexit. non ē. n. dispositio pfecta nisi hīs instituat cū
nō sit dispositum in quē trāseāt actōes ne q. s. sit ille
q psonā defuncti repntet. **O**mīs g alie voluntates
q tūc de vniuerso dicunt impfecte: nec p se pnt
sub sistere: r sic nō eēt necessaria subauditio glose.
Ponit ē in diffinitōe de eo qd quis p mortē suā
fieri voluit. hoc qd dī post mortē suā ponit ad dis
ferentiā dispōnī inter viuos. **A**ppet g q h diffini
tio ē bona r pfecta. **C** p. q. alr diffinita. insti. e.
in prin. vbi dī q testm ē testatio mētis. **S**o. ibi non
ponit diffinitio s. allusio seu deriuatio vocabulī q
nō ponit subām rei. **E**t ista allusio pphendit codicil
lū qui nō ē testm. vt. l. si idē. C. de codicil. **E**t ex
hoc dico q si querat q est ppria significatio voca
buli si allusio repugnat diffinitōi ppria significatō
poti? sūt ex diffinitōe q ex allusione. **E**go dixi in. l.
cūctos pplos. in materia interpretatōis statutorum.
Quero qd si in testō fili? immerito ex bida tur?
an iustu sit testm. **G**lo. dī b q sic nisi expugnaret p
querelā quā no. q. si loquamur de iure isto sine du
bio gl. dicit vey. vt. j. de vul. r pu. l. in substōne. **S**z
si loquamur fm iura noua: tūc si fili? est pterit? vel
ex bida tur? cā nō inserta vel inserta s. nō legitima:
tūc oēs pcor dant q ipso iure testm est nullū. vt. C. d.
libe. pte. aut. nō l. z. aut. ex cā. r. ibi no. r. s. de inoff.
te. l. iij. s. i. r ibi no. **S**z an interm possit dici aliqd
donec dicat nullū: **D**ica in. l. filio pterito. de inius.
te. **S**i aut ponit? q sit facta ex bida tur? inserta cā
legitima nō tū vera: tūc fuit opi. q. **W**ar. dicit q
testm est nullū ipso iure: iō non dāt qrela bodie nisi
tū inter fratres. vt no. in. d. aut. ex cā. r. l. iij. de iof.
te. **P**ēs alij glo. tenuerūt dīum vt. d. l. r ita tenuer
rūt oēs moderni vsq ad dīm **J**a. de bel. q tenebat
opi. **N**ā tex. i corpe p dīc q dēt iseri cāe ltime
scōo q dēt p hīdes pbari: postea seqt q si p dca
obseruata nō fuerit q tū ad hīdis istōez euacuato te
stamento rē. **E**st g hīc negatio postposita q facit ex
qpollere suo dīo. vt. l. legitimos. s. an g. de leg. tu.
r. l. obligari. in pn. s. de auc. tu. **S**i g p dca non ob
seruant est nullū ipso iure. r sic si hīs non pbat cāz
eē verā testm ē nullū: nec ē op? qrela. **E**t ita ē tene
bat dīs **R**ai. puto glo. dicere vey. p p tex. in corpo
re vbi dī q cā dīz p hīdem pbari. p. g. q. dīz adiri hī
ditas ad hoc vt sit hīs: q alr nō posset pbari p hīdē
Si g dīceres testm nō valere vel de ei? vīrib? du
bitari: nō posset adiri. vt. l. sed si de sua. j. de acq. he.
Item pbo p. s. tales g. in corpore vt cū de ap. cog.
vbi dī r testm remanere in sua firmitate: g apparet
q an erat validū. r hoc ē qd voluit dicere glo. in. s.
aliud g caplm. vbi dicit q dī irritari p querelam
alr quō fiet. vult dicere an aditā hīditatē ex bida
tur non pōt q rī. vt. l. filiū. s. si cū ex bīdato. de sta
bu. r sic est necesse q an oīa hīditas adeat. **A**d tex.
q dicit si p dca obseruata nō fuerint q tū ad hē
redis instōnem euacuato testō rē. intelligo euacua
to ipso iure. s. qn cā non ē inserta vel inserta r nō le
gitima: vt euacuādo p querelā. qn cā legitima ē inf

ta r non p bata. r sic vbi sēl positi diuersis modis
sumit. pbo p rōnem vrgentē qn lex dicit aliqd non
valere. ppter aliqd omīsum qd debebat fieri p dī
spōitōem factā illud nō viciat ipso iur. vt. l. vniuer
sa. C. de pē. impe. of. **S**z si diceret nō valē ppter a
liqd omīsum: qd tūc fieri debebat tūc intelligit nō
valere ipso iure. vt. C. de legi. l. nō dubium. sic in pre
missis si nō exprimat cā: vel exprimat non legitima
cū illud eēt sciendū tpe testi intelligim? euacuato ip
so iure si omittit p batio p hīdem: cū illud dberet fi
eri p factum testm: immo p mortē testatoris dī in
telligi euacuati nō ipso iure: sed oz q euacuet p q
relā. **V**enio ad alias glo. r videt q b non sit bo
na grāmatica. transit. n. de pluralitate ad singulari
tate. d. l. plauti. de aur. r ar. le. **J**a. d. are. exponit q. s.
i. nfm: quasi velit dicere nō est mala grāmatica si p
pluralitate sequit distributiū singularis numeri. r
hoc est vey. **Q**uero dī b post mortē de q morte
intelligit. **D**icit glo. q de naturali non de ciuili: qd
puto vey: nisi ciuilis hīet eīdem effectū oī mō sicut
naturalis. **E**t p hoc dico q si aliq. s. fecit testm r insti
tuit aliqd hīdem r monasteriū in qd ingressurus e
rat instituit in re certa: si ponim? q sit necesse insti
tuit: r postea ingrediat monasteriū q p p fessionem
q est mors ciuilis. vt. l. deo nobis. in prin. C. de epis.
r cle. testm nō pfirmat. **E**t iste passus tangit in au
ten. si q mulier. C. de sa. san. ec. r in au. de mona. s. il
lud. r in au. de san. epi. s. si q mulier. r in **S**pec. de
sta. mona. s. i. d. quinq. gesimopmo. qd puto vey si i
gredit religionē q pōt hīe pprium in cōi. nō eīm tē
equipat mors ciuilis naturali quo ad oīa: qd appa
ret q pōt succedere. vt. d. l. deo nobis. s. i. **I**tez pōt
q. s. distribuere inter filios. vt. d. au. si q mulier.
r forte pōt reuocare testm exis religiosus. vt. l. sed
r si mors. de dona. iter. vt. r vxo. **S**z si ingrederetur
ordinē fratru minorū q nīl hīe pnt in pprio vel cōi:
tunc putarem testm tale morte ciuili pfirmari: q in
oibus est eīsdē effect? sicut naturalis. vt. d. l. deo
nobis. in prin. **Q**uero vtrū testm possit alr diffi
niri. **A**zo dicit q sic: r diffinit testm est qdā solēnis
ordinatio cū instōne hīdis: nō curo de hac diffinit
one: qz diffinitio iuriscōsulti ē pfectissima. **Q**ue
ro vtrū testm sit aliqd corporale vel incorporale.
Rū. q. incorporale ē r intellectuale. dicit glo. q ap
paret: qz vni pōt fieri in duob? codicib?. vt. l. rez v
num. j. e. **C**ōtra hoc facit. j. quead. te. ap. in rubro r
nigro. C. de edi. dī. hadri. toll. l. si. **A**d idē. j. de sal. l.
paul. **R**ū. pprie loquēdo est qd intellectuale. vt b.
r appet ex diffinitōe que dicit q testm ē snia volun
tatis nre: s. vulgo appellem? testm scripturam testi
vt in dīis. **E**x p dca appet q ē in statuto testm
ponit p snia voluntatis nre q. s. r sic p eo qd ē in
tellectuale. **E**xplum de quolibet testō soluat? r an
ta gabella. certe si ex vno testō fieret centū aut mil
le scripture vni testm est: r vna gabella dī solui: qz
refert se ad testm put est snia voluntatis nre. **A**liud
ē statutū quo dī q notari? d quolibet testō rescrip
to p eī accipiat tot siue tū. certe si millevicib? scribe
ret mille vicib? deberet sibi solui tū: qz refert se ad
ipsum corp? scripture testamētī: put ē quid corpor
ale. hīc non hēmus alia.

In eo. **T**pe testi requirit sanitas men
tis: nec requiritur sanitas cor
poris. b. d. facit. C. e. l. sentū. r. l. furiosum. et
C. de trāfac. l. sanū. **E**t hīc insurgit q notari? sp po
nunt in testis talis san? mēte r intellectu l. z corpore
langues. **Q**ppo. b dī inspici tps quo testm sit.
Cōtra q immo tps mortis. vt insti. de hī. q. r dī.
s. in eīcīs. **D**icit glo. illud in hīde: b in testatore.
Cōtra: qz in testō requirit vtrūq. tps. vt. l. q ex libe?

Uon pfirm
mat. **N**o. hīc
vtrū p ingres
sum monaste
rii pfirmet te
stamentū. vī
de p. Fed. in
p. l. cclx.

Uiusdem
effect? **N**ot.
de ingredie
te ordinē fra
trum minorū
an p talē in
gressum cen
seat mortu
bū fac: quod
no. bar. in. l. i.
s. filiū. de dī
tabu. **E**trvz
idem sit dīcē
dū in medicā
tib? r q sūt
illi. vide bal.
no. in. au. in
gressū. de sac.
san. ec.

Soluat
No. q si sta
tutū dicat q
de quolibet
testō soluat
tū. adde qd
no. Ange. et
Amo. in. l. pa
tris r filij. de
vulg. r pu. r
qd not. in fili
in. l. libellozū
s. sed si aliud
de accu. r vī
de bar. r bal.
in. l. ordina
rij. de rei ven
di. r **B**al. in
l. accusatōis
C. de accu.

l. senium. qui testa. face. pos. **¶** **Q**uero an statutu. An statutu
tam possit inducere q impubes testet. r adde q dixi in l. si frater. C.
qui te. face. pos. r Ang. hic tenet ptra bar.
¶ **E**t pdigo. an aut pdig? possit testari ad pias cas. Bal. in l. i. C.
de sa. san. ec. in repe. tenuit q sic. dñum tenuit ipse in d. l. i. in lec. r idē

tenuit Anc.
r Imo. in. c.
qa ingredi
entib. d. tes
sta. r Abb.
moder. i. ruz
bi. c. e.
¶ **E**icin ce
co. expñis
b voluit pe.
de anc. r J.
mol. in. d. c.
q. ingredi
tib. et co.
r vide q di
xi in d. l. hac
pñtissima.
in penul. co.
v **¶** **P**uto
q non. cum
Bar. h. trā
sit. Pet. de
ancha. r J.
mol. in. c. iij.
extra. e.

¶ **Q**uid d
excōicato. v
trum excōi
cat? possit te
stari. ad Jn
no. in. c. veri
tatis. de do.
r pu. r bar.
post bal. i. l.
i. C. de sa. fa.
ec. in repet.
qd de tyran
no. dic q n
pōt testari
fm bal. in. l.
decernim?
in. d. sa. fa.
ec. r ad bar.
bic ad bal.
in. l. i. in. iij.
col. C. de iu.
r fac. igno. r
late bart. in
pñ. incipit.
etis. p. puz
blice excōi
cat. r qd de
meretricer

¶ **Q**uid d
excōicato. v
trum excōi
cat? possit te
stari. ad Jn
no. in. c. veri
tatis. de do.
r pu. r bar.
post bal. i. l.
i. C. de sa. fa.
ec. in repet.
qd de tyran
no. dic q n
pōt testari
fm bal. in. l.
decernim?
in. d. sa. fa.
ec. r ad bar.
bic ad bal.
in. l. i. in. iij.
col. C. de iu.
r fac. igno. r
late bart. in
pñ. incipit.
etis. p. puz
blice excōi
cat. r qd de
meretricer

¶ **Q**uid d
excōicato. v
trum excōi
cat? possit te
stari. ad Jn
no. in. c. veri
tatis. de do.
r pu. r bar.
post bal. i. l.
i. C. de sa. fa.
ec. in repet.
qd de tyran
no. dic q n
pōt testari
fm bal. in. l.
decernim?
in. d. sa. fa.
ec. r ad bar.
bic ad bal.
in. l. i. in. iij.
col. C. de iu.
r fac. igno. r
late bart. in
pñ. incipit.
etis. p. puz
blice excōi
cat. r qd de
meretricer

¶ **Q**uid d
excōicato. v
trum excōi
cat? possit te
stari. ad Jn
no. in. c. veri
tatis. de do.
r pu. r bar.
post bal. i. l.
i. C. de sa. fa.
ec. in repet.
qd de tyran
no. dic q n
pōt testari
fm bal. in. l.
decernim?
in. d. sa. fa.
ec. r ad bar.
bic ad bal.
in. l. i. in. iij.
col. C. de iu.
r fac. igno. r
late bart. in
pñ. incipit.
etis. p. puz
blice excōi
cat. r qd de
meretricer

¶ **Q**uid d
excōicato. v
trum excōi
cat? possit te
stari. ad Jn
no. in. c. veri
tatis. de do.
r pu. r bar.
post bal. i. l.
i. C. de sa. fa.
ec. in repet.
qd de tyran
no. dic q n
pōt testari
fm bal. in. l.
decernim?
in. d. sa. fa.
ec. r ad bar.
bic ad bal.
in. l. i. in. iij.
col. C. de iu.
r fac. igno. r
late bart. in
pñ. incipit.
etis. p. puz
blice excōi
cat. r qd de
meretricer

¶ **Q**uid d
excōicato. v
trum excōi
cat? possit te
stari. ad Jn
no. in. c. veri
tatis. de do.
r pu. r bar.
post bal. i. l.
i. C. de sa. fa.
ec. in repet.
qd de tyran
no. dic q n
pōt testari
fm bal. in. l.
decernim?
in. d. sa. fa.
ec. r ad bar.
bic ad bal.
in. l. i. in. iij.
col. C. de iu.
r fac. igno. r
late bart. in
pñ. incipit.
etis. p. puz
blice excōi
cat. r qd de
meretricer

¶ **Q**uid d
excōicato. v
trum excōi
cat? possit te
stari. ad Jn
no. in. c. veri
tatis. de do.
r pu. r bar.
post bal. i. l.
i. C. de sa. fa.
ec. in repet.
qd de tyran
no. dic q n
pōt testari
fm bal. in. l.
decernim?
in. d. sa. fa.
ec. r ad bar.
bic ad bal.
in. l. i. in. iij.
col. C. de iu.
r fac. igno. r
late bart. in
pñ. incipit.
etis. p. puz
blice excōi
cat. r qd de
meretricer

¶ **Q**uid d
excōicato. v
trum excōi
cat? possit te
stari. ad Jn
no. in. c. veri
tatis. de do.
r pu. r bar.
post bal. i. l.
i. C. de sa. fa.
ec. in repet.
qd de tyran
no. dic q n
pōt testari
fm bal. in. l.
decernim?
in. d. sa. fa.
ec. r ad bar.
bic ad bal.
in. l. i. in. iij.
col. C. de iu.
r fac. igno. r
late bart. in
pñ. incipit.
etis. p. puz
blice excōi
cat. r qd de
meretricer

¶ **Q**uid d
excōicato. v
trum excōi
cat? possit te
stari. ad Jn
no. in. c. veri
tatis. de do.
r pu. r bar.
post bal. i. l.
i. C. de sa. fa.
ec. in repet.
qd de tyran
no. dic q n
pōt testari
fm bal. in. l.
decernim?
in. d. sa. fa.
ec. r ad bar.
bic ad bal.
in. l. i. in. iij.
col. C. de iu.
r fac. igno. r
late bart. in
pñ. incipit.
etis. p. puz
blice excōi
cat. r qd de
meretricer

iudi. r in. l. i. de bñdi. in. iij. in. pe. col. r in. l. iij. in. iij. r iij. col. C. si pen d.
app. r adde qd ille cui? bona sunt de iure ipso facto pñfiscata nō po
test testari. Bal. in. aut. incestas. vbi est ter. C. de ince. nup.

¶ **Q**ua etate. dies cept? Et dum dñ dies cept? r b qro an vltima
die pubertatis possit dari curator. de quovide Bal. in. l. iij. qñ p
uoca.

¶ **E**pe. tangit in. d. s. pñdioso. sic. q de
excōicato. dñs Ja. de bel. disputavit ista. q. multuz
solenniter r posuit in aut. de san. epi. s. oibus. dñs
Jo. an. posuit eam et de sen. ex. c. decernim? lib. vi.
r in antiq glo. nō determinabat hodie in nouella d
terminat q possit facere testm. p hoc optime facit.
C. de hñti. aut. credētes. r in corpore vñd sumit. de
sta. d. liber. eccle. s. credētes vbi nō vñd testm excōica
ti ppter suspitōem crīs hñs: g als excōicatus pōt
facere testm: qd puto vez. dic tñ plen? hodie vt in
d. c. decernim? p Jo. an. **¶** **Q**uero d bannit? nñ
tpis. Dicā. j. e. l. eius q. in. s. si cui. **¶** **Q**uid de infā
me. Dicā. j. e. l. ei? q. in. s. si cui. r in. l. is cui. in. s. si qñ
ob carmen. **¶** **A**lia r la clara est nō oz exatāre.

¶ **Q**ua etate. Puberes pñt facere tes
tamentū r q tum ad b di
ces cept? hñtur p cōpleto. b. d. **¶** **Q**uero d
L. iij. s. minorem. s. de minori. Sol. vt ibi. **¶** **Q**uero d
glo. qre citius pōt testari seia q mals. dic vt glo.
¶ **Q**uero qd vult dicere ter. pl? arbitror rē. Blosa
rñdet tene scōdam rñsionē: vel ibi tuti? rē. quā t3 dy.

¶ **Q**ui in potestate. Filiusfamil. nō
pōt testari et pñe
pmittēte. b. d. **¶** **Q**uero d. C. q te. fa. pos. l. pe. r
fi. So. illud vez in castren. als sec? **¶** **Q**uero d. J. d. do?
na. l. tā is. s. i. So. donare pñt cā mort pñe pmittēte.
vt ibi: nō testari vt hic. **¶** **S**3 que ē rō. **¶** **D**icit q
testi factio ē publici iuris. vt. l. iij. s. e. certe ista rō ma
gis facit i dñi: q in hñs que sunt publici iuris pñe
ptas non curat. vt. l. nā qd. ad trebel. dic g rō ē: qā
donatio cā mortis est magis dñt q vltima volun
tas. vt no. j. de do. ple. l. iij. in prin. r vltima volūtas
nō dz pēdere ex alieno arbitrio. vt. l. illa institutio. j.
de hñ. insti. **¶** **C**ontract? vero pñt in alterius arbitrio
pñeri iō non pōt filiūsa. testari et pñe pmittente ne
videat pēdere ex pñmissione pñis. dixi in. d. l. tam is.
¶ **D**oc. tagunt in. l. senñ. s. i. C. eo. **¶** **Q**uero d. glo. an
hodie in aduenticijs in casib? in qbus pñi nō queri
tur vsufruct? filiūsa. possit testari. vide q sic. vt. C.
de bo. q libe. l. si. s. filijs aut sa. Glo. determinat dñi
um b. r. l. i. s. in filijs. j. ad trebel. r est expñsum in. l.
pe. C. qui te. fa. pos. r hoc t3 dy. r Ly. ibi. **¶** **N**on ob.
s. filijs. qz ibi non dz sumi ar. a dñio sensu: qz resulta
ret prau? intellectus. **¶** **I**n vno casu repio q filiūsa
pōt disponere. s. in eligēdo sepulturā sibi. vt in. c. l3
de sepul. l. i. vñ. possum? et pbabl? dicere q i istis ad
uenticijs in qbus pñi non qñt vsufruct? filiūsam.
possit facere testm ad pias cas volente pñe. **¶** **I**ta vi
des pbat ter. in. d. c. l3. in. si. a dñio sensu: pbo p rōez
ratio quare fili? pñbetur testari volente pñe est ne

pōt dici q ille ter. loquit quo ad alienatōem in vñuos non quo ad
testm: qz in eo fili? dicta bona pōt libere alienare. vt in aut. vt lic.
ma. r au. in prin.

¶ **C**ontrario sensu. **¶** **E**t de hac limitatōe vide bar. idē tenentē in. l.
i. in repe. in. iij. col. de sa. san. ec. r est cōis pñfusio vt et p Bal. b. r p
Bal. r alios in. l. senñ. C. q te. fa. pos. r p Fede. de se. in. pñl. c. lxxx
iij. r. c. lxxxij. l3 Pau. alr dicta pñlia allegz r p ro. in. aut. filr. C. ad
l. sal. r in. l. si. C. q te. fa. pos. vide q dixi in. d. l. senñ. r in. d. l. pe. in. l.
C. q te. fa. pos. r de vtroq articulo ibi tago. r no. q variant doc. an
regrat pñsensus pñis qñ fili? testat ad pias cas. r vide ibi bal. **¶** **I**tez
et fallit in filijs galloz r britonū fm Bal. in. c. i. s. si duo fratres. i
fi. de duo. fra. de no. be. inuesti. r no. p glo. in. l. i. de pa. po. in prin.

¶ **Q**ui po
testate.

s. i. filijs. ali?
ter. vltra. s. i
filij solz alla
ri aut. vt li.
ma. r au. s.
i. vbi vider
velle q i hñ
rebus in q
bus pñi non
qñt vsufruct
tus fili? pos
sit quoquo
mō vult dñ
sponere r l3
sit pñfusio no
ua tñ dz de
clarari p pñi
ores. l. sed et
posteriores
de legi. facit
l. scienduz. q
satisfd. cogñ.
iuncta aut.
offerat. d. li.
pñe. r sic nō
intelligit de
actu testadi
qz et d alia
iura. vt d. l.
pe. in. si. cu3
alij vul. C.
q te. fa. pos.
r q sit vez
pñ: qz ibi ter
tus dicit cñ
erit pñfecte
etatis qd dñ
bum impoz
tar. xrv. an.
l. si. C. de hñ
q ve. eta. in
pe. cñ ibi no
l3 in actu te
standi nō re
quiri illa es
tas. l. qua es
tate. s. pñ. g
rē.

¶ **P**rauis
intellect? vt

De statu.
dicit gl.
vide bar. ple
ne in. l. admo
nendi. de iur
iurā.

Sci. si qd ob
carmen. vtrū
infamis pos
sit testari. ad
de bal. in. l. si
na. in. fi. qd idē
t3. C. si a non
operē. iudi. r
bald. in. l. i. i.
fij. col. C. d. se
cū. nup. b. al
legata p. Jo.
an. in regula
infamis. de
re. iur. i. mer
curia.

Huissam. m. l. i. i.
tabanc. l. nō
habē locum
vbi instituit
sem fillū spu
riūz qui post
ea anteq̃ mo
riar legitime
tur. nā tūc va
lebit instō vt
est magis cō
munis opin.
quā refero i
l. gall. s. in
stituēs. r. in. s.
r. ille casus
p. Imol. de
li. r. posthu. v
bi ēr dicit cir
ca hanc. q. d.
vfurario. r. vi
de q. dixi p.
bald. in. l. i. i.
in. col. C. de
sa. san. ec. r. q.
dixi p. bart.
in. d. s. institu
ens. circa. ij.
col.

Quē testō
vnde gl.
vide bal. i. d.
l. si ita. r. ibi
dixi q. aliam
rōnem affigē
r. bal. in. l. i. i.
de fideicō.

Quē dū
um. vide spe
cu. in. ti. de te
ste. s. i. d. qd
si pater vel fi
lius.

Si quis ob carmen. Quero an tal pos
sit cape ex testō. dic
vt in glo. Quero an infamis ex alio crie possit face
re testm. Vides q. nō q. infamis sunt interdicti a
ctus legitimi. vt. l. ij. C. de digni. li. xij. r. ex de testi. c.
l3 ex quadā. r. in. c. infamis. ex de reg. iur. li. vi. pro
hoc ista. l. r. aut. credētes. C. de b3. Contrariuz dico
q. regl. pōt infamis facere testm. vt. l. ij. C. de secū.
nup. r. l. ei. qui. s. fi. s. e. q. regl. infames pnt facere
testm. vt. l. eius q. in. fi. s. e. in eo dū dicit de relega
to q. est infamis. vt. l. cognitionū. s. minuit. j. de var.
r. exord. cog. p. bat. C. de se. nup. l. ij. fallit in casu hu
ius. l. r. aut. credētes. Ad illud q. sunt priuati actib3
legitimis. r. ideo q. non est vez de oibus. q. nō pri
uant illis q. respiciunt vtilitatē priuatā. vt insti. de
excepti. in. fi. Bar.

Huissam. m. l. i. i. v3 ex defectu testantis i
pedimēto cessante nō affirmat. b. d. b. intel
ligo vt dixi in. l. i. s. i. de le. iij. Et facit ad. q. de v3ura
rio q. fecit testm r. postea pstitit cautōez vt testm nō
affirmet. de quo plene dicā in. l. filio pterito. j. de in
in. te. s. i. l. i. s. i. j. de leg. iij. Et videt iste rex. d. gl.
Jo. an. in. c. q. q. ex. de v3ur. s3 ipse limitauit istā su
am glo. s3 de hoc volo dicere b. Dicā in. d. l. filio p
terito. r. in. l. q. vniuersa. C. de p3i. impa. offe. Et istō
qd d3 q. fili. nō pōt facere testm fallit in castrensi
vt vidistis. s. e. l. q. in p3ate. fallit in sepultura quam
sibi pōt eligere. vt. c. penul. ex de sepul. lib. vi. Et de
ista materia vide Dy. i. c. nō firmat. ex de re. iur. li. vi.

Quē testamēto. Heres in p3ate tes
tatoris pstituit nō
pōt eē testis in testō sec3 in legatario. Itēz
pater r. frater mīlitis testō pnt adhiberi vt testes.
b. d. v3q. ad. s. q. c. q. C. p. q. legatari. nō pos
sit eē testis. q. in re sua r3. vt. C. de testi. l. oibus. P
cit glo. b. adhibet testis p solēitate magis q. p n3
tate. bec rō non pcludit q. eadē eēt in herede. vnde
solut gl. insti. e. s. legatari. dicit q. pōt eē testis ad
cōmodū b3dis non ad cōmodū suum. s3 tunc bec. l.
frustra nobis fuit. q. de eo nullū est dubiū. vnde
glo. in. d. l. oibus. r. s. de testi. l. nlls. r. j. de re. dub.
l. si q. ita. dicit q. legatari. nō adhibet vt testis an
sit sibi legatari. q. tūc in cā p3ncipali adhiberet. sed
an talis sic fecerit testm vñ vlr de toto testō interro
gat nō p3ncipalr testificat p se. C. p. q. tutor
non pōt eē testis p pupillo s3 in cā alterius. vt. l. fi.
s. de testi. Glo. dicit fateor q. nō erit testis p pupil
lo sed in cā alteri. Sed aduertendū q. hoc q. tutor
non pōt eē testis p pupillo videt vez cum tutor ha
beat loco dñi fm Dy. vt. l. q. fundū. s. si tutor. j. pro
emp. r. j. qd vi aut clā. l. is qui. Itēz q. iurat de calū
nia. vt. l. iij. s. qd obseruari. C. de iura. cal. Dubitat
tū quid fiet si in testō pupill. est institut. Dicit q.
dam hoc intelligendū in pupillo exhibito. s3 Ja.
de are. dicit q. possit eē testis p pupillo si ipse cām
nō agitat. sec3 si ipse agitat cām. q. tūc non pōt per
dcās rōnes. r. ista est mēs isti. tex. Idem t3 Spec.
in fili in ti. de teste. s. i. s. sed nunq. d. tutor. C. Que
ro qd si tutor pstituit actorē suo p3culo fm formam
l. decreto. de adm. tu. r. C. de pcur. l. neq. an tūc tu
tor poterit eē testis in cā. Inno. ponit bāc. q. in fili i
c. fi. ex de testi. r. erat olim e3uagās. hodie est in. c. pñ
tium. ex de testi. li. vi. r. ponit in abbate q. fecit pcur
ratorem r. dicit q. abbas nō pōt eē testis. sec3 si ab
bas cū capitulo fecit. vel caplm cum p3sensu abbat.
vt. d. c. pñtium. r. c. i. ex de testi. li. vi. Idē dico qd i
tutore vt si dedit ipse actorē q. non pōt eē testis. se
c3 si iudex eo volēte vel si p3tutor. tunc eim possit eē
testis. ar. huius littere.

Per cōtrarium. Dicitur b. q. p3 pōt esse
sed si fili. Glo. soluit b. an missionem ibi p3. rōnem
assignat. C. p. C. de testi. l. v. Glo. soluit q. hic est
spāle fauore militantis. s3 in. l. d3ia dicit q. nō est te
stis filij sed b3dis filij qd videt bñ dicit. q. fm hoc
posset eē testis p3 missionē qd est d. s. sed si fili. in
sti. e. tene glo. primā. So. vt b. declarat. j. p3i. s.

Quecūq3. Dicitur b. q. p3 pōt esse
vt non referat ad prima dicta. s. p3 dūm. sed ad p
cedentia vbi filius p3hibet eē testis p3i. scdo legi
q. referat ad prima. scda ibi in glo. s3 quidā dicit re
ferri ad prima r3. sicut fili. nō pōt esse testis in te
stamēto p3is. ita nec in aliquo p3negocio p qd patri
aliqd acq3rat. b. d. fm primā lec. quidā hñt b. in l3a p
hibēdis. qdā p3hibēdis. C. p3out b3tis i l3a p
hibēdis op. q. b. tractat d. testimonij3 p3hibēdis. lo.
itellige p3hibēdis vel nō. r. sic in aliq. casu pmittit. s.
cū p3i nil q3rit. Alio casu p3hibēdis. s. cū p3i aliquid
queritur. r. sic quelibet l3a est bona. C. p. insti. e.
s. sed si fili. So. ibi loquit in p3e q. non pōt eē testi
fili. nō distincto an q3rat vel nō. hic in filio q. pōt eē
testi i cā p3is fm p3dictā distinctōem. r. sic pl3 p3pellē
tur pater p filio q. fili. p p3e. rō q. plus diligit. ita
dicit glo. r. bñ. C. Sed ad aliud opp. q. s. prime di
ctū est de p3e testificante p filio. q. eo casu loqui
tur iste s. Rñ. ad p3cedentia referat nō ad prima.
Sed q. videt incōgruū iō alij legunt scdo mō. s. q.
ad prima referat. C. Venio ad istā scdam lectu. r.
subdiuidit in tres ptes. scda ibi in glo. vel fm Joā.
tertia ibi. vel hoc qd dicit. C. Assumo primā ptem
fm quā referat ad primū. casum nō exp3sum in tex. s3
subauditi. nā supradictū est q. p3 pōt esse testis p
filio militante. q. a p3rio sensu p alio eē non pōt. Et
ad hoc referat iste s. q. d. dictum est de p3hibēdo tes
timonio p3is p filio nō militate intelligit in oib3
cāis in quib3 p3i aliqd querit. vt p3hibeat p3is tes
timoniū. C. p. s. prime dictū est de testimonio
patris circa filiū pmittendo nō p3hibendo. So. hic
referat ad casum subauditi nō exp3sum. C. Secun
do op. de eo qd d3 testimonij3 eoz. i. p. eis. C. Ter
tio oppo. q. p3 indistincte nō pōt eē testis siue que
rat siue non. vt insti. e. s. sed si fili. Sol. q. hic d3 p
qd acq3rat. subaudi maxime fm A3o. sed Joā. vi
sum fuit incōgruū. q. b. illud maxime subaudiat.
Jō retenta ista scda lec. legi scdo mō. s. q. b. intelli
gatur p qd acq3rat filio. r. est talis casus qd dicit est
s. de p3hibēdo p3em testificari p filio nō militate in
oib3 cāis in qbus filio aliqd acq3ret. Et q. glo. Jo.
est obscure posita. nō vide eam. vel fm Jo. subaudi
ip3i filio. nā siue negociū gerat p qd acq3rat ip3i
filio pater nō erit testis. vt ibi g. r3. dicit q. in isto s3.
q. cūq3. fm q. mō posui casum r. id qd sequit nō est
de casu hui. s. dicit glo. siue p quē querat siue non
q3rat p3i fili. testificabit r3. dicit hoc videt d. id qd di
ctum est p glo. circa primā lec. s3 qualr debeat intel
ligi declarabo. j. C. Sequit in glo. r. si p3 nunq. ad
mittit ad testimonij3 filij. r. ita non subaudit marie.
Tu dic nō videt q. ista illatio colligat ex tex. s3 dū
ctā positōem. immo magis innuit dūm. nā si p3
bet testificari p3i qñ filio acq3rat. g. videt pmissū qñ
non acq3rat. r. sic aliquo casu pōt eē testis nisi dū
cas sustinēdo hanc lec. q. qñ filio nil querit non d3
testificari filio. r. iō remanet d3a regula q. nunq. fi
lio testificat. qd qualr intelligat inferi. declarabo
C. Sed q. iste lec. nō referunt ad casum exp3sum s3
subauditi. r. iō alij legunt tertio mō. s. q. referat ad
casum exp3sum hoc mō. Dicitū est. s. q. pater pōt te
stificari in testō filij militantis. nūc d3 q. oia q. dicta

p. Quē
q. nec in aliq
an fili. pōt
eē testis p3i
vel pater filio
bal. in. l. i. i.
curi. in. l. i. i.
deico. in. l. i. i.
li. dicit q. si
li. in. l. i. i.
non p3i. eē
tes in testō
p3is. allegat
ad hoc q. p3
cu. in. l. i. i.
stru. ed. s. i.
pendole s3
r. gualt.

Quero qd in matre. ad de qd vbi est qd status ad mittit vt. l. iij. s. due. r. ibi bar. ff. ad carbo. adde qd in ca mrimo nialiam mitti tur ad testioz nium paren tes. vt in. c. fr eo. de testi. et in. c. videf. q ma. accu. pos. r. i. c. i. ma. de sp. r. i. c. i. vt lit. no co testa.

Quid in fratre. An fr possit esse tes tis in ca fra tris. dicit bal in. l. qm libe ri. C. de testi. q si ffrs siml habitant nū q frater admie titur vt testis in ca fratri s. r. oia iura di centia cōiun ctum non ad mitti in teste limita r. intel liget p bar. in. l. nō soluz s. de vno. d. r. i. nup. r. hic s. bal. i. l. nū d. epi. r. de. di cit q saltē rō ne familiarita tis frater nō admittitur i causa fratri s si simul habi tant. Cōtra rium tenet in l. i. in. iij. colū na de pba. s. q frater admie tatur t3 In no. in. c. in si nuate. de of. deleg. latus p bal. in. l. pa rentes in pū cipio. r. ibi gl. C. de testi. et ibi bal. in. iij. col. de oī trās uersali. r. qd in fratre nat urali p imo. in. l. ex facto. s. si quis ro gatus ad tre

sunt. s. hēbāt locū in oībus casib⁹ in qbus filio mī litanti aliqd querit pī possit p eo ferre testimoniū h. d. Ista lec. pcederet si hēretis in ter. phibēdis b est pmittēdis. tractat. n. de pmittendo testimonio.

Sz qz glosator hūit in ter. phibēdis nō placuit si bī ista lec. s. sustinendo possit dici phibēdis. s. qbus dam casib⁹ r. quibusdā non: tñ qz pīma lec. s. qz quā non referit ad pīma est clarioz. iō glosator t3 illam pīeterea p alias rōnes vltima lec. nō videt bona nā rō quare pōt eē testis filio militāri est: qz in testō militis non requirit testis. vt. s. pīme vidistis no. s. in dēctibus sec⁹: r. iō ista lec. vltima non pcedit.

Pro declaranda i g materia hui⁹. s. qro an fili us possit eē testis pī. Rūdet glo. in testō non pōt eē testis pī indistincte. in alijs distigūe aut qritur aliqd pī vel ipsi filio: r. tunc non pōt esse testis: aut neutri qrit aliqd: r. tunc pōt eē testis. vt in pīm. glo se. **Quero** qd vult dicere gl. in alijs negocijs ex quib⁹ nec pī nec filio qrit. Si intelligas de dēctib⁹ celebratis p pīem nō videtur bī dēcti: qz et p testm pīs nū querit pī. Item videt s. l. parētes. C. de te sti. vbi indistincte non pōt eē testis pī. vt. l. lege iur lia. s. de test. quid vult g dicere in alijs negocijs. ia co. de are. vt arbitroz intelligit sic in alijs negocijs nō pīmentib⁹ ad patrē: vt qz agit pater. pcuratorio noie alteri⁹ r. tūc distigūit: aut patri aliqd querit r. fili⁹ non pōt eē testis: sed si nūb querit pōt vt hic sed si negociū est pīs r. ad patrē pīnēs fili⁹ indisti cte non pōt eē testis siue p illd aliqd pī queraf siue non. vt. l. pētes. r. l. lege. s. alle. **Quero** an hoc sit vez tā in filio in pīate posito qz in filio emācipa to. Et videt q nō pcedit in filio emācipato. vt. l. im puberē. s. i. de sal. r. l. de eo. r. h non loquit nisi d hīs filijs q sunt in pīate. Itē facit qd no. d. p. in. l. qd di cim⁹. s. de auc. tu. vbi fili⁹ emācipat⁹ pōt scribere testm pīs. Contrariū credo vez r ita no. gl. in. l. pa rentes. C. de testi. **Pīeterea** pbat qz emācipat⁹ o3 reuerentiā pī. vt. l. liberto. j. de obseq. Ad dūm rīde qz ibi loqit i notario scribēte: r. aliō ē scribē r. aliō ē testificari. vt. j. e. l. domiti⁹. rō notari⁹ qn scribit ad hībē vt psona publica ad scribēndū de volūitate v3 triusq pīs: iō cessat suspitio. Nā ēt si vtraq pvel let q fili⁹ testificaret valeret testimonium ei⁹. vt. l. si qz testib⁹. C. de testi. Itē ppter auctē publicā quā h3 ab eo q cessit ei notari⁹ officiū videt ei⁹ pso na approbata in hoc. vt. l. i. s. de of. psec. pto. testis vero testificat vt pnat. **Sed** qro an pater pōt eē testis p filio. Glo. dicit q nullo mō. r. vide gl. cir ca pīn. ibi. Itē fm hoc r. ad idē lec. Jo. ibi posita. **Ex** hoc sequit q si fili⁹ est pcurator alicui⁹ q pater in illa cā non pōt eē testis. cū eim in filio hēat illa di stinctio sit pī pcurator vel nō vt dēcti ē. r. hic dī q pater indistincte nō erit testis satis pcludit q non pōt eē testis in cā in q fili⁹ est pcurator r. hoc innu it lec. Jo. nō subaudiēdo maxime. ad ter. **Quid** di cem⁹. Quidā dicunt q pī non pōt eē testis nisi de facto filij queraf: qz tūc non pōt. ar. l. qstū. d. in ius vo. r. l. s. i. de obse. **Sz** qn de facto filij nō querit l3 fili⁹ eēt pcurator in cā pī pōt eē testis. ar. j. e. l. ad testium. in pī. r. s. de testi. l. pater. sic est dīta inf pas trē r. filiū: qz fili⁹ pōt eē testis in cā quā pater agit p curatorio noie alteri⁹ siue queraf de facto pīs siue nō si tñ patri nūb qrat: pater nō pōt eē testis p fi lio ēt in cā quam agit pcuratorio noie: si tñ d facto filij queraf. r. sic d3 intelligi lec. Jo. **Sed** qro an pī pōt eē testis filio emācipato. Videt q sic. vt. l. i. puberē. s. i. j. de sal. **Contrariū** credo p. l. pētes. C. de testi. p hoc. s. pī. s. vbi nūb fili⁹ militat in castrē si pī non pōt eē testis. Itē qz post emācipatōem du rat nūb lomin⁹ affectio pīna. Itē maior est rō in pīe

q in psona domestica q repellit. vt. l. iij. C. de testi. Ad dūm rīdeo q loquitur in scribēte. vt dicit. s. **Quero** qd in mfe⁹. Glo. hic dicit q nō pōt eē te stis p filio: r. istud est vez. vt. d. l. pētes: nisi in cau sa etatis. vt. l. vlti. s. de pba. r. l. et. e. ti. qd dīc vt ibi r. nisi in testō militi. vt. s. pī. s. **Quero** an socer possit eē testis genero r. ecōuerso. Dic vt no. glo. in l. testis idone⁹. s. de testib⁹ **Quero** qd in fratre an possit eē testis p fratre. Gl. in. l. parētes. dicit q sic nisi sint in eiusdē pīate. In dūm videt glo. in. l. lege iul. s. de testi. Rūdeo in. d. l. lege iul. qdam pso ne phibent q rōne reuerentie nō pnt eē testes: tunc in illis dicit vez illa glo. l. q nō cogunt eē testes: i mo nec pnt eē testes put libert⁹ p patrono r. filius emancipatus pro patre r. similes. Sūt quedā pso ne que nō coguntur eē testes cōtra aliū rōe fauorif eius cōtra quē pducitur vt qz fratres nō testificet cōtra fratres r. similes. r. tūc nō dicit verū illa glo. l. iul. sed est verior glo. l. parētes qz volēs admittit no lens nō cogit: vt. d. l. lege iul. r. est rō ne quod fauo re introductū est retorqueat in odiū: vt. C. de legi. l. qd fauore. Ita dicebat do. Ja. bu. fateor tamē q p pter fraternitatē nō facit oīno tāā fidē q tā faceret extraneus sicut dicit de matre in. d. l. etiā. s. de pba. **Sz** qro quid in causis criminalibus. Respon. tūc i distincte nō admittit cōiunctus p cōiuncto iura illos gradus qui ponuntur in. d. l. lege iul. r. hoc voluit tā gere glo. in. l. parentes. C. de testi. pbat in simili in. l. lege cornelia. j. de iur. facit. s. de iur. om. iudi. l. qui iurisdicōem. Rō qz p infuriā factā cōiuncto videt mi bī fieri aliqua infuriā. Unde tāq in pīa cā suz sus pect⁹: vt. d. l. lege cornelia. r. ibi no. **Quero** vtrū cōiunctus inter equaliter cōiunctos admittat etiā in criminali: vt vnus frater inter duos ffrs. Respon. q sic. qz ppter parē cōsanguinitatē cessat suspit ior: vt. l. nō solū. s. i. s. de ritu nup. r. l. extraneo. s. i. j. de questi. r. hoc pbatur. C. de qōni. l. hoc quod pl3. i. fi. vbi seru⁹ interrogatur inter duos domios. **Que ro** quid de viro r. vxore. Dic ut insti. e. s. testes. Et vide circa pīdicta i Spe. de teste. s. i. ver. si pī. r. ver. se. r. glo. r. i. C. de testi. l. parentes vbi tamē hoc lō ge plen⁹ dicit.

Qui nō potest esse testis in iudicio **Eum** qui. nō pōt esse testis in testamēto. Itē mulier nō pōt eē testis in testamēto: in alijs pōt nū si sit infamis. h. d. **Itē** ar. de iudicijs ad vlti mas volūitates. **Op. de. l. quonā. C. de here. Di cit** glo. fallit ibi. Aliū dicit q ibi nō phibetur testi moniū ferre in iudicio de his q scā sūt extra iudiciū sed de his q facta sūt in iudicio: sic. Aliū dicit q illa lex est hodie correctā cū nō possit hereticus testari: vt. l. i. in fi. C. de sum. tri. **Quero** an mulier possit eē testis in codicillis. Glo. dicit q sic cū nō reperiat phibitū vt. l. i. in fi. de codicill. r. quod hic dicitur d testamēto debet intelligi stricte de eo cui cōgnat diffinitio testamenti posita in. l. i. s. e.

Seruus. s. i. s. de re. iur. l. qd attinet. **So. vt** glo. **Quero** extra glo. qd si est dubiū an sit liber vel nō. Dic vt. l. i. s. e.

Testis debz stare donec testamē Et veteres. tuz perficitur r. d3 testificari de eo qd sensu pcepit. h. d. **Op. ad** pīmū de. l. cū atiq tas. C. e. **So. fallit** ibi ppter necessitatem nature vt ibi dicitur. **Op. j. l. proxi. in** fi. pīn. C. e. l. hac cō sultissima. s. p nūcupationē. **So. h** loqitur i testamē tis in scriptis vbi nō est necesse q testes audiāt vel sciant quod scriptū est. r. dū dicit glo. nec intelligit qz forte clausū pducitur: cōtraria loquitur in testō nūcupatio. **Op. po. C. e. l. si. Dicit** glo. illud est

bel. r. vid gu. de cu. in. l. cui eoz. s. affini tatis. de po3 scu. vbi quid in vxore fra tris r. vid oī no **Jmol. in** c. cū oportet de accu. r. ad de bar. i. l. ad monēdi circa mediū de iur re iuran.

Sed que ro. add bar. in. d. l. lex cor nelia. r. iō di cit bal. in. l. fi. in. iij. col. C. d pba. q in cā crimin ali fra ter nō admie titur p fratre sed in ciuili bus requirit tur q testes sit oī excepti one maior.

In specu. Adde quod notat bal. an ge. r. **Jmol. in. l. si** cū dor tem. s. si mari tus. solu. ma. r. qd dicit p bar. in. l. etiā C. d testi. p gl. ibi. **Quid** autē in cōcu bina an ipsa etiā tāq dor mestica pōa repellat. doc. videntur vel le q sic in. l. iij. s. illd. si q cautō. p bal. in. l. iij. C. de te sti. r. ibi quid de sponsa r cōcubina.

Euz qui. glo. dicit. ad de q mulier pī eē test iū ite stamēto scō i ter liberos vt p gl. i. auc. qd sine. d. etesta. r. p bar. in. l. hac consultif sima. s. ex im pfecto. C. co. ti. r. quando mulier pos sit esse testis

vide no. in. c. super eo. el. ij. et in. c. qm aliqua. et in. c. tam lris. de testi. et quod no. in. c. forus. de xbo. signi. et adde qd mulier no pbat testamē tum circa priuatā scripturā. tex. est no. et ibi bal. in. l. scripturas. C. qui po. in pig. ba. Quid aut ad pias causas vide bal. in. l. in. xix. col. C. de sacrosā. ec. et an in ciuili mulier possit esse testis. vide spe. i. ti. de te

ste. s. i. s. itez qd est mulier in. vi. carta. et ibi tractat eti az quid in co dicillīs et ibi in ver. sed si qua. vide de iure canonis co an in cūa li admittat.

Et veteres pcpit sensu. Testis debz deponere de eo qd pcepit sensu. sed qd si testis dicat scio qd tetigi cū manib⁹ et res non erat tāgibilis cū manu. dic qd fferē ad actū cōgruū ita t3 no. bart. in. l. fi. p illū tex. C. de picu. no. li. xi. et sequit bal. in. l. non oium. C. de le gl. d. istis cor poreis sensib⁹ bus est bona gl. in. l. quod meo. s. fin. de acqui. pos. et insti. de gra di. s. fi. et ioh. an. i. c. qūda de elec. in. vi. et debet sens⁹ talis reddi p testē qui ma gis cōueniat rei de qua agitur. vt not. p Inno. in. c. cū cam. de te sti. bal. in. l. so lam. et in. l. tes stum. de tes sti. et scē bar. spālem trac tatū de testib⁹ bus quē mor te puent⁹ nō

pfecit. vt refert bal. in. l. edita. ad fi. C. de eden. et illū cōpleuit bal. in. l. de quibus. s. de legi. et in. l. iij. C. de legi. vbi plenissime discutit p quē sensum testes debeāt deponere de cācie. et etiā posuit in rub. C. si ex fal. instru. et in. l. i. C. de confes. et in. l. data. C. qui accu. p bar. in. l. de mi noze. s. tormēta. et in. l. labeo. de suppl. lega. bar. i. l. pcia rez. ad. l. fal. et in. l. ij. et in. l. fi. quos. C. de rescin. ven. sed an testis in re pceptibili vi si et auditu debeat reddere rōnē p vtrūq⁹ sensū. vide qd sic p tex. et ibi not. doc. in. c. ij. de consue. et licet cautius esset si p vtrūq⁹ sensū depo neret tamē sufficit si deponat p sensū vīsus qd ille est general⁹ ad om̄

verū in rustico in quo licet testamētū fiat in scriptis tamē notarius debet scire quid in eo cōtineat. et ad dit glo. qd in testō rustici semp requirē scriptura. Et cōtrariū no. qd scriptura ibi nō requirē. vnde intel lige istam fm illā. et de testō rustici dicit dicit. j. de co dicillīs. l. cōficiūtur. s. i. **U**ltimo no. qd testis de bet testificari de eo qd pcpit sensu vt hic ibi si vel sē su pcpiat et sic ratio testis semp debet reddi p illud quod ipse aliquo sensu corporis pcpit. Ad idē. l. i. in prin. s. de his que in tes. delen. et in auct. de here di. et fal. s. si vero absint. et de testi. l. testis. Et ex hoc dicit Inno. et Spe. qd si testis interrogatur an talis sit domin⁹ et dicit qd sic et nō fuit interrogatus de causa an valeat. Et dicit qd nō qd dominū non pōt sensu pcpit et sic iudicat testis nec depōit qd sē su pcpit. Sed quid habet dicere. Dic qd emit a ta li et qd audiuit eū habere vt dominū. et hoc dicit In no. extra de testi. c. cū causaz. et in Spe. d. teste. s. nūc tractādum. s. officii. et s. qd ergo si qd. Et hoc alle gaui ad. q. de facto testes fuerūt testificati qd tales fuerūt negligentes in capiēdo malefactorē. ego di xi qd nō probant aliqd: qd negligētia nō est qd posi tiuūz qd sensu pcpiaf. et iō testis dicto mō deponēs nō testificat sed iudicat. qd debebat deponere qd ru mor erat in tali loco qd talis interfecerat talē. et ideo si voluissēt homies currere tūc potuissēt capere ma lefactorē. ex q sequit si nō fecerūt negligētiā commi serunt. **Bar.**

Heredes palā. In testō in scriptis he stamento nūcupatiuo debent palā nomia ri. vt testes exaudiant. b. d. **O**p. et vide qd aliter sumatur palā: vt. l. palam. s. de ri. uup. **S**o. fateor qd aliter ibi aliter hic. Ratio qd ibi loqitur in actu qui habet cām successiuā: hic in actu qd h3 cām momen taneā. et ex hoc colligitur differētia inter manifestū et notoriū manifestū est qd inotescit plurib⁹ vt b. notoriū ē illd qd inote scit publicū et ibi p3 vt b. col ligitur et glo. in. l. ciues. C. de ap. facit. C. quō et qū iudex. auct. qd semel. et si facit differētiā inter edictum et vocem pconā. et vide sententia Spe. in ti. de noto. cri. s. sequitur de manifesto. in prin. **V**enio ad. q. et assumo primo. q. posita in fi. glo. magnezan testamē tum nūcupatiū pbat p instm in qd sūt scripti. vij. testes. Domini ista. q. fuit iter Jo. et **A**zo. disputa ta in. l. fi. C. de fideicomis. tamē vt dicā vñū verbum faciaz vñā rōnē pro: et aliā ptra. et pbat primo quia instrumentū publicū facit fides et pbat in. l. fi. **A**ar bi. tu. et l. cum pab⁹. C. d. pba. In drium quia instru mentum eūaleat dicto duoz testib⁹: vt. l. in exercen dis. C. d. fi. instru. sed testm nō pōt pbari p duos te stes ergo et. glo. hic et vbiq⁹ tenet opi. Jo. de cōsue tudine. s. qd p tale instrumentū pbat testamentū: de rigore iuris tenet opi. **A**zo. **D**i. vero dicit qd opin. Jo. est vera etiā de rigore qd video qd in casib⁹ in q

nes sensus. vt no. glo. iij. q. ix. c. testes. et p cy. in. d. l. testis de quo et vide in. d. c. cū causam de testi. et ad istd et etiā ad illud in. c. tā litera fm bar. in. l. fi. C. de pi. nomi. vide no. p do. an et doc. in. c. tā litera de testi. et spec. in ti. de teste. s. i. s. itez qd nō phibet. cy. in. l. testm de testi. et glo. iij. q. ix. testes. archi. in. c. hoc iure. xxiij. q. v. et qd loqit

bus quinqz testes requirunt tūc ille actus pōt pbari p publicū instrumentū: vt. l. fi. et auct. ibi posita. C. si cer. pe. et p hoc. l. testm. C. de testi. et p hoc videbitis no. in. l. iij. circa prin. j. quēad. tes. ape. **A**d rōnem **A**zo. respōdeo aliter qd sit respōsum. vt tollā illud quod dictū est in. l. in exercendis. et fateor qd instm eūaleat deo duoz testib⁹: qd duo pbatēs pbariū effi ciūt vt instrumento nō ste et etiā si mille essēt ibi scri pti. sed nullo pbatē cōtrariū tot testib⁹ eūaleat in strumētū quot ibi sūt scripti. Ita sērit Inno. in. c. cū io annes. extra d. fide instru. facit qd dicā. j. quēad. tes. ape. l. i. fi. **Q**uero et redeo ad primā. q. gl. pone qd instrumento publico scō corā duob⁹ vel trib⁹ te stib⁹ cōtineat qd tūc fecit testamentū corā septe te stibus: an p hoc testamētum pbat. Quidā p: qd dam contra vt in glo. quā vide que incipit. alif po nitur ibi et no. et. **P**ro intelligētia hui⁹. q. est ad uertendum an instrumentū dicit qd qd fecit testamē tum corā. vij. testibus et illi. vij. testes sunt notati et scripti in istō et tunc esset eadē. q. cum pcedēti quaz determinauit. Sed si isti. vij. testes in instro nō sunt scripti tunc reindim⁹ in. q. quā glo. ponit in. l. iij. C. de bo. pos. scōm ta. Et breuif dicēdum qd si est cōrē tio de voluntate et solēnitare qd p tale instrumentum non pbat⁹ testamētū: qd tunc instrumentū eūa let tot testib⁹ quot ibi sūt scripti: sed duo sunt ascri pti ergo et. sed si esset cōtētiō de solēnitare tantūz vt qd ille contra quē litigatur confitetur testamētū sic factūz fuisse tūc negat factum cum solēnitare et tale instrumentū pbat solēnitare sicut posset pbari solēnitā p duos testes: vt no. in. l. iij. C. de bo. pos. scōm tab. **A**duertēdūz tamē est qd quādo talis solē nitas pbat⁹ p testes vel p instm se debet referre ad dispositionē factā certo loco et tpe: ita qd de illa de necessitate cōcludat. vel oportz cōstare qd semel tantūz illa dispositio facta fuit alias posset intelli gi de alia et sic pbatio cōcluderet: extra de fi. in stru. c. cum iōanes. et sic itelligo opi. **D**u. in. l. iij. C. de bo. pos. scōm tab. **Q**uerit glo. an testamētū in scriptis possit fieri sine legato. **D**ic vt in glo. **U**ltimo hec lex facit ad duas. q. primo videtur tex. p glo. que est in. l. diē pferre. s. plures. s. de ar bi. s. qd magis statur vñi affirmati qd mille neganti bus vt hic dum dicit solēne numerūz sufficit exau dire vnde si mille dicerēt nos nō audiuim⁹ nil ad p positū: sed hoc itelligit Ja. de are. et **O**ld. eē verūz quādo testes deponunt qd eius de quo qritur non habent cognitionē: qd dicunt simpliciter se nescire Et hoc modo bene dicit illa glo. sed si asserunt con trariū eius quod alij dicunt: vt puta nos fuim⁹ p sentes et nō potuissēt dicere qui audiuissēm⁹ tunc stat dicto maioris ptis scōz gl. l. ob carmē. s. de tes. l. i. s. i. s. de ven. in spi. **S**cdo facit ad. q. si testator dixit volo qd satisfiat omnib⁹ cōtētis i cedula quā dedi tali an hec dispositio valeat hic videtur qd nō

mis ad oēs sensus corporis nisi res esset pprie tangibilis vt ou rī vel molle.

Heredes palā. et notoriū. Et annotoriūz possit transire circa negationē. vide no. p do. an. in. c. vestra. de cōp. a. cle. et muli. **A**n testamētū nūcupatiū. **A**n testm nūcupatiū pbat p instmētum. adde que dixi post doc. in. l. i. C. eo. **N**on pbat. **A**duerte tamē qd videt saltem qd semiple ne pbat habes eleganter no. p bar. in. l. admonēdi. de iureiur. in. x. col. vbi vult qd duo testes pbatēs testamētū faciūt semiplenā pbatōne

2 vide omīno cy. 2 bal. in. l. fi. C. de fideicom.

¶ Et in glo. Idem sequit bal. in. c. i. in fi. de p. tro. iter me 2 dñm 2 re fert etiam cy. in. l. ij. C. de erro. aduo. 2 p. bar. est glo. no. reprobatata tois. magis stat duob' testib' negatib' q' duob' affirmatib'. gl. c. in. gu. lxxi. di. c. clericif. 3. bal. in. l. data i. r. col. qui accu. 2 vide de ma teria p. Imo la in. l. inf. pa res. de re iu di. 2 add bal. in. l. actor. C. de pba. 2 in l. c. i. de transac. adde qd habet in c. i. i. u. s. te sti. 3. c. illa re gula b. locū quādo affir matua est p. bara. vt pba tur i. c. ad no strā. de pba. 2 ibi declarat pe. de an. ch. 2 de hoc an plus credat duob' affir mantib' q' negatib'. vi de etia bald. in. l. i. C. de bo. pos. fm tab. 2 Inno. in. c. super hoc. d. tempo. ord. 2 i. c. quid p nouale. d. n. bo. si. p. bar. in. l. i. in prin. de ven. ispi.

¶ An valeat vide glo. et doc. ibi in. d. l. i. u. b. e. m. 2 cy. ibi p. quib' bus facit gl. in. l. mulier que fm ang. 2 Imol. ibi non est alibi de verbo. ob liga. licet loq tur in stipula tio. fact. l. as se. toto. de be re. insti. l. insti turio talis. d. cond. insti. 2 l. si ita scripse ro. c. i. bi no. per bar. d. cō di. 2 demō. fa cit. l. p. p. h. i. lo. s. p. p. o. s. i. t. d.

q' videt debere eos palam nominare. nō dicā modo dicam forte in. l. si ita ascripsero. j. de condi. 2 de. di xi anno in. l. questionē. C. de fideicō. **¶** Quero qd si testator nō nūcupat heredes p. p. r. a voce sed notari us exprimit an valeat. **¶** Ja. de are. videt hic dicere q' nō valeat. glo. 2 doc. dicit p. r. i. s. i. v. t. l. i. u. b. e. m'. C. e. 2 illud obferuat. 2 facit. j. de le. i. i. l. p. p. h. i. l. o. s. i. l.

¶ Si quid post ritur eadē solēnitās que in consti tuendo. secus in declarando. h. d. 2 est no. casus.

¶ Op. 2 videt q' sine solēnitāte potest mutare. vt l. si ita sit scriptū. j. d. le. i. So. ante testamētū p. fectū pōt vt ibi. p' nō vt b. **¶** Op. isti. de adi. le. s. i. i. bi re licta in testamēto possunt adimī in codicillis 2 sic nō requirit tanta solēnitās. **¶** So. Jo. q' hic intelligi tur cir ca i. n. s. t. i. t. u. t. i. o. n. e. h. e. r. e. d. i. s. **¶** Pla. itelligebat p. r. i. s. i. quādo relictā in codicillis primis adimebantur in codicillis secundis. op. i. Joh. videt verior. vt. j. dicā

¶ Ultimo op. de. l. al. i. u. n. e. s. i. j. de al. i. le. So. vt gl. **¶** Quero vtrū legata relictā in testamēto possūt in codicillis reuocari. **¶** Pla. q' nō per hanc. l. Jo. t. 3 cōtrariū p. multas rōnes maxie q' legata possūt re uocari tacita volūtatē. ergo 2 c. qd dicit vt in glo. dy.

videt tenere op. i. pla. qd enī dicit q' legatū potest reuocari volūtatē tacita. itellige si illa volūtas ple ne 2 solēnitē p. b. e. q' multū nō. requirit enī scōm dy. numerus quīqz testū vel septē ad p. b. a. n. d. a. s. i. n. i. m. i. c. i. t. i. a. s. p. q. u. a. s. i. d. u. c. a. t. t. a. c. i. t. a. r. e. u. o. c. a. t. i. o. v. e. l. a. l. i. q. d. s. i. m. i. l. e. qd dicit de exp. s. s. a. volūtatē facta in codicillis dicit dy. aut codicilli p. c. e. s. s. e. r. u. t. testamētū 2 tūc p. se

quens testamētū sūt reuocati 2 de his nō queritur vel sūt cōfirmati 2 p. e. e. d. i. t. op. i. **¶** Pla. Itē si codicilli sequūtur quia videtur tacite cōfirmati. vt. l. ante ta bu. de iure codicil. 2 qd ibi nō. m. i. b. i. v. i. d. e. t. q' i. t. e. r. i. o. 2 **¶** Pla. fuit disputatio de casu. l. nā nō est dubium q' relictā in testō p. volūtatē minus solēnem possūt reuocari. vt ope exceptōis nō debeatur. vt. l. militis codicillis. s. veteranus. j. de tes. mili. **¶** Sed dubiū est an possunt reuocari vt ipso iure nō debeatur. et ad hoc tendit op. i. **¶** Pla. videt enī q' relictā in tes tamēto nō possunt adimī p. codicillos ipso iure nū si sint expresse cōfirmati. qd videt tenere glo. in. l. si ita sit scriptū. j. d. le. i. In eo q' dicit ope excep. p. tra rium tenet glo. in. l. fideicōmissū. C. de fideicō. 2 ista est vera. q' quātum ad legata codicillus est solēnis volūtas. vt insti. de adi. le. s. i. l. Quod ergo b. dicitur omīa ex integro faciēda sunt. itelligas nō oīa que facta fuerūt s. oīa q' d. necessitate fieri debuerūt ab initio illa de necessitate debent fieri in mutatiōe.

¶ Quid enī si in primo testamēto fuissent. r. r. t. e. s. requirēt ne tot in sequenti testamēto p. quod mutat prius. **¶** Tertē nō. ita ad ademptōez legatorū sufficit codicillus qui ab initio suffecisset ad dādūz legata. **¶** Op. ad p. d. i. c. t. a. de. l. h. e. r. e. d. i. t. a. s. C. de his qui. vt idig. **¶** Respō. ibi hereditas nō admittit s. be res indignus declarat. **¶** Venio ad se. glo. **¶** Que ro. i. volūtatē declaratoriā quot testes requirūtur glo. dicit q' duo. **¶** Cōtrariū videt notari q' requi runt quīqz. C. de codicillis. l. i. 2. j. de bo. pos. scōm tab. l. qui ex liberis. s. testamēto. dy. reducit ad con cordantiā. aut tractam' d. s. f. i. r. m. a. t. i. o. n. e. r. e. l. i. c. i. t. i. n. u. t. i. l. i. s. 2 habent locū glo. d. r. i. e. t. i. c. e. n. i. m. qui cōfirmat vide tur de nouo dare. vt. l. asse. de here. insti. 2 l. obueni re. j. de verb. sig. vnde quēqz solēnitās requiritur

lega. ij. 2 ibi bal. 2 qd dictū testū valeat tenet etiā bal. in. d. l. i. u. b. e. m'. 2 **¶** Spe. 2 io. an. in. ti. de testa. s. i. ver. quid si is. vbi hoc tenet in eo testatore qui bonā memoriā 2 intellectū haberet 2 ita infert plu res antiquos tenuisse p. d. s. p. p. o. s. i. t. i. 2 p. l. n. e. m. o. s. s. de heredi. insti. 2 dixit istā op. i. sibi placere. 2 sic op. i. h. e. c. v. i. d. e. t. cōis cū qua cōcordat bar. hic. 2 an ge. clare. in. l. fraudem. s. i. s. de testa. insti. l. i. 2 no. p. doc. in. c. cum tibi de test. p. ista op. i. ē optim' tex. i. l. qm in dignūz. d. te. ibi duz dicit mōmēta ver borū q' for te seminecis 2 c. i. u. n. c. t. a. g. l. ibi in ver. s. e. m. i. n. e. c. i. s. quā ang. ibi dicit nō ē alibi et p. illū tex. cū gl. dicit ang. ibi p. b. a. r. i. s. i. n. g. u. l. a. r. i. s. q' s. e. m. i. m. o. r. t. u. s. si cut est ille q' habet linguā am grossam 2 balbucien te q' in extres mis laborat nō impedī cōdere testamētum dum mō sanā ha beat mētē p. quo etiā alle gat. d. l. i. u. b. e. m. u. s. 2 ita eti am dicit an ge. 2 moder. ibi 2 vidi sel eō oppositūz d. v. n. u. z. testū q' nō valerz q' nō p. p. r. i. a. volūtatē te statoris sed ad interroga tōem notarij cōditum fuit de quo etiaz ibi ponit bar 2 doc.

ab initio in dādo il la requirit in tali cōfirmatiōe. s. si tractam' de declaratiōe relictū vultis 2 habet locū glo. cōtrarie. q' p. p. t. e. r. d. e. f. e. c. t. u. p. b. a. t. i. o. s. p. o. s. s. e. t. e. ē. i. n. u. t. i. l. e. t. u. n. c. s. u. f. f. i. c. i. u. n. t. d. u. o. t. e. s. t. e. s. nō. e. n. i. a. b. i. n. i. t. i. o. d. e. f. i. c. i. e. b. a. t. i. u. s. s. p. b. a. t. i. o. v. t. l. d. u. o. s. u. n. t. t. i. t. i. j. d. e. t. e. s. t. u. ita dicit dy. hoc etiā exp. s. s. e. dicit ista glo. cum disti guat. aut fuit erratū in nomīe. 2 tunc sufficiunt duo testes etiā in volūtatē declarāte q' ab initio vale bat. aut fuit erratum in corpe. 2 tunc requirit solē nis numer' testium. q' ab initio nō valebat 2 de er rore corporis facit mētione glo. de historia que vul garis est de esau 2 iacob. **¶** Istud tenet doc. in. l. ij. C. de codicillis. declaro aliquāliter latius in. l. q' ex li beris. s. testamēto. j. de bo. pos. fm tab. **¶** Sed ad p. d. i. c. t. a. op. de ver. s. 2 si notā. j. eo. l. nam si quātitas nō est exp. s. s. a. nō valet relictūz. vt. l. cūz post. s. gener de iure do. 2 tamē sufficit declaratio corā duob' tes tibus. 2 sic volūtas inutilis sine solēnitāte cōfir mat' **¶** Respō. ver. s. 2 si notā. itelligo quādo reliq' le gatūz nō exp. s. s. a. quātitate eo cāu q' legatū v3 vt p. dore vel ad vīā reficiēdā vt. l. quidā in testamēto. j. de le. ij. **¶** Quero an possit iudex declarare senten tiā suā. glo. dicit hic ē ar. q' sic qd declara vt plene dixi i. l. ab executore. in prin. j. de appel. **¶** Ultimo iste. s. inducit ad. q. vos scitis q' testes repetunt dī ctum suūz vt in corpe de tes. s. qui vero. 2 l. repeti. j. de questi. **¶** An requirāt nouūz iuramētūz quando iudex repetit testes vt dictūz eorūz obscurūz decla rent. Et hic est ar. q' nō. non dico mō plus.

¶ In testamēto debet ēē testef **¶** In testamēto rogati. hoc est certiorati q' ad hoc sunt adhibiti. h. d. **¶** Op. C. de codicil. l. si na. So. aliud in codicillis vt ibi aliud in testamētis vt hic. **¶** Op. de. l. ad fides. s. de testi. So. hic est d. casibus in q'bus debet ēē testes rogati licet regula riter cōtra vt in an. c. rogati. C. de testi. **¶** Quero q' liter debet itelligi rogati. **¶** Intellige ad hoc speciali ter adhibiti. vt b. 2 l. nullā. s. de iuror. **¶** Alterius no. q' testes debet ēē vocati 2 rogati ad hoc. i. o. n. o. t. a. r. i. j. s. c. r. i. b. u. n. t. t. e. s. t. i. b'. ad hoc vocatis 2 rogatis.

¶ Sed q'ro qd si d. i. c. i. t. i. n. testamēto testib' rogatis nec addit ad h. an sufficiat. **¶** Puto q' sic. vt. l. ij. s. ho mines. j. vi bo. rap. vbi coadunati in dubio psumun tur. **¶** Ad hoc facit. s. ad macedo. l. sed iul. s. p. inde. dicaz. j. de verbo. ob. l. sciēduz. **¶** Quero quid si in testamēto dicit talib' p. s. e. n. t. i. b'. nec fuit adiectū voca tis vel rogatis. dicit. dy. q' nō valz q' nō psumū tur rogati. q' est solēnitās extrinseca q' nō psumit. vt. l. quecunqz. in. fi. s. de publi. hoc tenz **¶** Cy. i. l. hac cōsultissima. C. e. 2 **¶** Spe. de testi. s. i. ver. sed qd i p. d. i. c. t. i. s. 2 ver. seq. qdam tamen habet additiōes **¶** Di. in l. sciēdum. de ver. ob. vbi videt tenere cōtrariū. sed qd b. dicit veri' est. vt dixi in. d. l. sciēduz. **¶** S. qd in notario si nō scribit in i. s. t. r. u. m. e. t. o. s. e. f. u. i. s. s. e. r. o. g. a. t. u. z. **¶** Quidā psumunt se fuisse rogatus. vt in an. c. de ta bel. s. qd autē. 2 ibi nō. Inno. videt tenere p. r. i. u. m. ex tra de fi. instru. c. ij. 2 **¶** Spe. recitat eūz licet nō alle gat in ti. de instru. ed. s. i. ver. 2 no. determinauit cō trarium p. iura nostra. vt dixi plene in. l. sciēduz. j. de verbo. obligatio.

¶ Uno cōtextu debet fieri testamentūz. h. **¶** Ano d. **¶** Op. C. e. l. casus. 2 l. cum antiquitas So. fallit ibi p. p. t. e. r. n. e. c. e. s. s. i. t. a. t. e. z. n. a. t. u. r. e. **¶** Op. C. e. l. testamenta. So. ibi abundās cautela nō nocet. **¶** Quero quid si sit actus alieni a testamēto. dicit **¶** Op. i. j.

bar. hic. 2 an ge. clare. in. l. fraudem. s. i. s. de testa. insti. l. i. 2 no. p. doc. in. c. cum tibi de test. p. ista op. i. ē optim' tex. i. l. qm in dignūz. d. te. ibi duz dicit mōmēta ver borū q' for te seminecis 2 c. i. u. n. c. t. a. g. l. ibi in ver. s. e. m. i. n. e. c. i. s. quā ang. ibi dicit nō ē alibi et p. illū tex. cū gl. dicit ang. ibi p. b. a. r. i. s. i. n. g. u. l. a. r. i. s. q' s. e. m. i. m. o. r. t. u. s. si cut est ille q' habet linguā am grossam 2 balbucien te q' in extres mis laborat nō impedī cōdere testamētum dum mō sanā ha beat mētē p. quo etiā alle gat. d. l. i. u. b. e. m. u. s. 2 ita eti am dicit an ge. 2 moder. ibi 2 vidi sel eō oppositūz d. v. n. u. z. testū q' nō valerz q' nō p. p. r. i. a. volūtatē te statoris sed ad interroga tōem notarij cōditum fuit de quo etiaz ibi ponit bar 2 doc.

¶ Si quid post. s. qd si post lectū te stamētū vult rogare testes quos nō ro gauit. vīd no ta. in. l. fin. in pe. col. de fū deicō. et no. q' iste tex. p cedit et qm d. claratō fieret

ex intervallo. ita voluit bar. in. l. petēs. in. ij. lectu. C. de pac.

Euero. Adde tex. z ibi bar. in. l. nuptie. la. ij. §. de ri. nup. z quid in re integrāda vide bar. in. l. chyrographis. de admi. tu. z adde que no. bar. in. l. i. ad fi. de le. ij. z vide etiā bar. i simili in. l. ij. in prin. in an. tepe. col. de vul. z pupil. z ibi habes quō declarez z an ex dictis ante actū p testa.

tozem, vel p^r
actū.
f **Q**uod nō, et
idē tenz bal.
p illū tertū ī
auct. s.3 hodie
C. de iura. ca
lum. 2 bal. in
l. si. C. de test
dīc tū ibi bal.
qsec^o est quā
do itez exat
naret testis
ad aliū finē q̄
ad declaran
duz dictū ā
biguū qz tūc
deberet itez
iurare dato
q sit exami
natus sup eo
super quo ali
as iurat^o de
posuerat exē
plum p.3 in
cāu. d. l. si. C.
de testi. 2 ad
hoc allegatū
stum tex. pro
quo etiā ad
de glo. in l. p
hanc. in glo.
fi. de tempo.
appell. 2 ibi
bal. in. viij. q.
2 facit tex. in
c. fraternita
tis in fi. de te
sti. 2 vide de
hac materia
que dixi in l.
qui bona. s.
si quis stipu
latus de dā.
insec. 2 d ma
teria p spec.
in titulo. de
teste. s. i. i. iij
carta. in ver.
itē qd testis.

g **E**n testam^{to}
mentis. puto
q^d sic. Adde
tamē q^d illud
q^d d^r testes i

testō debere esse ro gatō est verū i testamēto 'in scriptis sec' in nūcu
patio. vt no. glo. i. l. ij. q. ix. ca. de his. in glo. 7 plures.

Tene mētī. Et hāc opī. tenuit bar. in. l. cū quis decēdēs. in. §. codi-
cillis. de le. iij. z hec opī. est cōis q̄uis aliud testari z aliud cōtrahere
fit p̄ tex. in. l. verba dixerūt. de verbo. sig. sed an reuocato testō reuocē-
tur datus in quo vide **Q**uid. in cōsi. x. vbi dicit q̄ si datus fuit purus
nō reuocat si additōnal̄ sic. adde tñ tex. vbi vidērnā gl. in. l. et matris.

domo uel vendendo tibi talez rē p centuz: r tu cōsentis
an valeat^h gl. dicit q̄fic. vt. l. assignare. j. de assigna.
li. ¶ Mo. ergo q̄ in testamento pōt fieri p̄ctus r q̄
libet actus q̄ transiit in formā p̄ctus, hoc tenet dy.
in. c. qd̄ semel placuit. extra de re. iur. li. vi. r ¶ y. i. l.
cum at: quitas. C. e. tene menti^l hanc gl.

Ad testium. Conditionem potest
testamenti inspicere et conditoris sit testis. h. d.
¶ **Op.** C. e. l. i. **So.** ibi non erat idoneus tpe testi: s
putabatur ab oib' idone': ideo sufficit. qd non. na qn
excipis p persona testis in ista scripti non pcedit ex
ceptio tua si dicis q tempore coacti in ista erat infamis
vel seru' vel aliquid tale. sed debes dicere h' sic ha
beatur et reputaba' a cognoscen' eum: ita pbat
ur. in. d. l. i. et non. in. l. cu lege. j. e. ¶ **Op.** dicit hic q
si aliquid postea acciderit ei non nocet. ¶ **Contra** po
ne ipsum effectum ceterum vel infamem non poterit de
ponere in iudicio ut. l. quonia liberi. C. d. testi. et. l. iij.
§. causa. j. ad carbo. ergo testamentum non poterit pba
ri. glo. dicit fateor q non pot deponere tamen testam
tu remaneret firmiter: sed certe modicu releuat testa
mentum esse si non possit pbari: unde in. l. i. C. e. glo. di
cit testamentum pbari p instrumentum publicum inde con
fectum. tenedo opi. **So.** q testamentum potest pbari
p instrumentum ut dixi. s. l. pri. in prin. Idem potest e q
aduersarius cofiteba' testamentum factum: vel forte tes
tes erant exatiati ante q talis casus supuenisset.

Sed **A**30 in suma de testamētis ordinādis in fine dicit q̄ quādo testis absq; suo delicto nouo obuēit q̄ nō pōt testificari vt q; est detecta eius seruīt? q̄ prius latebat; tunc nō impeditur ferre testimoniū vt. d. l. i. C. de testa. ⁊ ita limitat. l. quonā liberi. C. de testi. **S**i vero ⁊ **I**a. d. are. vidēnt indistincte tenere q̄ qñ aliq; adhibet ut testis ad solēnitatē alie? instru menti casus superueniēs quātūcūq; suo delicto nō impedit eum testificari. ita intelligūt hunc tex. q̄ generaliter loquitur secus si adhibet ad testificādum super alio facto sibi nō noto; ad quod tamē nō fuit set adhibitus vt ad solēnitatem. ita loquit. l. iij. §. cā. j. ad carbo. quod no. ⁊ sic facit q̄ notari? cōdenat? de falsō potest pficere? instrumenta de quibus ante fuerat rogatus; nō enim debet delictū suū nocere alijs qui eum ante adhibuerūt. ¶ **P**p. q̄ nō inspicitur conditio testis tempore quo act? celebra tur; sed tempe quo deponit; vt. l. notione. §. instrumē toriū. de verbo. signi. **S**o. hic loquitur quādo testis adhibet ad solēnitatem actus vt in testamēto vl in alio instrumento; s; ille. §. loquit quādo nō adhibetur ad solēnitatē actus sed aliter occurrit testē alij quid vidisse vel audiuisse; ⁊ tūc inspicitur tēp? quo deponit. per hoc dicit glosa. q̄ impubes factus pubes potest testificari de eo quod vidit in pupiliari etate^m nisi sit actus in quo req̄reretur q̄ testes adhiberentur ad solēnitatem; vt no. in. d. l. notione

ff. de inof. testō. ubi est casus q̄ rupto testō dōatio cā mō
i eo nō rūpīf. sed de ista materia vide bonū ter. in. l. si nīa. q̄
tute. r. in. l. post legatū. §. qui mortis. ff. de hīs quibz. ut indig. q̄
ta. lapus allegatōe. xxiiij. r. adde qd̄ bal. in. l. si auiā. C. de iur. p̄
dixit no. p̄ illū ter. q̄ additio hereditatis que est actus iter viū
est fieri in

S. instrumentoz. z in. l. iij. S. lege. ē. de tes. hoc tamē
intellige si tunc cū vidit erat impubes talis etatis
q̄ poterat cognoscere quod gerebat: vt. l. excipit
tur. S. i. j. ad fil. z hoc tenebat Ja. bu. z do. Rai.

Quero an quis vidit aliqd postea est effectus ce-
tus, an possit reddere testimoniu de eo quod ante
viderat. Certe sic, eadē ratōe: nisi sit effectus insa-
nis et hoc videt sentire Spe. in ti. de teste. §. i. v. s.
nisi quid factus pubes. ¶ **Q**uero quid si inter iura-
mentum et depositionē venit impedimentu. Dic vt
in Spe. de teste. §. i. ver. sed quid si testis

Si ab ipso testis potest sigillare anulo testatoris vel alterius. h. d. Spe. dicitur quod quando alieno sigillo sigillat debet facere expressam mentionem ut in Spe. de pba. §. videndum. ver. et no. et ibi divide de fide sigilli per guil. §. de pcur. l. si pcurator. et per Cy. C. de epi. et cle. l. si qua per caluniam. et per Inno. de cle. pegri. c. i. tetti in l. si publican. §. i. de pub.

Si signa. signatum. h. d. Blo. intelligit illud ante perfectū testamentū. secus si post & lectura ista est vera: licet aliter no. in. l. iij. §. nō soluz. j. de adile. de quo p. Cy. C. e. l. nostrā.

Si quis ex testibus. ⁊ subscriptio ⁊ alterū sine altero non valet. h. d. ¶ **N**o. ar. q. si notari⁹ nō apposuit signū suū in instrumēto. q. non valz f3 **I**a. de are. p. hoc in auē. de si. instr. §. si in instrumēto. ⁊ d. conue. fis. debi. l. ij. ⁊ de asse. l. si. facit. l. si ita sit pulatus. §. grifogonus. j. de verbo. ob. **S**ed putarē de hoc stādum cōsuetudini. vt no. in auē. vt prepo. no. impera. in prin. ⁊ in **E**pe. de instru. edi. §. sciendū. ver. illud etiā. ¶ **U**ltimo no. etiā ar. q. in apocata mercatorz nō sufficiat si suo sigillo sigillauit nisi ē subscripterit. circa qd cogitabitis.

Signum. Signari potest anulo vel sigillo vñ
quis alio signo. b. d. Istud qđ dicit
anulo intellige p eo qđ sigilli cōiter appellat vt
no. in Spe. de instru. ed. §. sciēdū. ver. illud etiam.

Posse. Circa hoc quod dicit de nocte. vide ple
ne per doctores. i. l. nō minozē. C. de trā
ac. r. l. moze. s. de se.

Signatas. Nota q̄ signate tabule dicuntur
 ¶ **Oppo.** de. l. sed si alius. §. notauim⁹. qd̄ vi aut
 lam. **So.** illud in fructib⁹ quo ad illud interdictu⁹
 et quo ad eorum facili⁹ separatōem nā qui destinati
 sunt ad separatōem habent. p̄ separatīs. ¶ **Oppo.**
 §. pro socio. l. nā socius. **So.** hic in coherentib⁹; ibi
 in separatīs. quod no.

Si testamentū. Si testamentū restau-
gilla cum subscriptōibus primis. h. d.
Op. s. l. p. xxi. s. si quis ex testib⁹. vbi requiritur
signent ⁊ subscribāt. So. ibi loquitur in testamē
o cui nunq̃ fuit facta subscriptio. hic in testamē

quot test. sint neces. in vñ. seu. dixi in. l. i. §. si seruus
Si ab ipso. vide bal. in phemio. C. in. ij. col. 2. qu
 de io. fab. insti. eo. §. possint qui tenet indistricte in te
 no anulo signari. 2. de hoc nō facta mētiōe in aliis
 opi. bar. dixi in. l. si vnus. C. e. p. **S**i q̄s ex
 Si notari? nō apponit. signū suū. vide bar. in phem
 xi in. l. eos. in prin. C. de falsis. 2. iō dicitur q̄ imbre
 q̄ nō est ibi subscriptio 2. signū vt no. fa. de arc. l. i.

instru. et facit qd dicitur hie et extra. de fi. instru. in. c. c. p. tabellio. et C. de tab. l. generalis. q. instru. debet habere suas proprietates. **S**igillo sigillavit. Et an sigilli plet vide late no. p. bar. in. l. si p. cur. ff. de pcur. p. gull. de cu. et bal. in. l. si qua p. caliniam. de epi. et cle. p. Specu. in. ti. de p. a. s. si. ver. x. p. cmo. plene in. c. post. cessionem. de p. ba. et in. c. si alias. l. de fi. instr. et ibi la. te p. do. abb. et bald. in. l. i. ad fi. de pcur. et bal. p. gl. in l. pacta novis. C. de pa. et c. et bal. in extrauagan. de pa. c. sta. in ver. sigillo aliqd p. bart. in. l. si. s. si. q. s. neget. ff. que admo. testa. ape. et bal. in rub. C. de fi. instr. in. viij. et antepe. col. p. mol. in. l. si marito. s. si voluntate. fo. lu. ma. p. ang. in repe. l. scie. di. in. xij. et xl. col. de verb. ob. et io. fa. in s. possunt. in. sti. de testa. et banc. q. bart. i. l. i. C. de re. a. li. n. ali. s. bar. in p. hemio. ff. dicit q. non sufficit sigillu absq. sub scriptioe et sic dicitur bal. puto coru. di. sta sic co. cor. dari debere nec aliter col. ligi potest ex verbis eoru. nam aut apparet sigillu fuisse impressu vt puta a ti. cio et certe it. tius p. suam sigillationem bene videtur consentire et approbare. si autem constat de sigillo nec aliter constat q. ipse titius sigillauerit certe nisi app. eat subscrip. ptio vna cu. z

to quod semel fuit factu et postea rescitur. et sic no. q. subscriptio trahitur ad temp. quo quis sigillat et forte gl. voluit dicere q. facilius renascitur res q. nascatur d. nouo. Et no. id quod dixi quod pdesse potest ad multa: si enim quis scribit cedula vel apo. distam et sigillat postea alio die se subscribit: dicit ne veru. Certe sic. omnia enim referuntur ad istu actuz q. ultimo geritur.

Um testamentum. Inu. testam. publicari in plurib. chartis. b. d. Er hac. l. p. q. testam. est quid intellectuale: vt notat. s. e. l. i. quod dicitur ibi.

Sis qui testam. Ex testamen to non cople to nil debet. b. d. C. de p. et videtur q. tes tamentu valeat in psonis noiatas: vt. C. e. l. i. ubem? glo. dat plures solutiones. vna est q. hic no potuit plures nominare: ibi noluit. Ista tenet Ja. de are. q. ex eo q. noluit videtur ipone re sine testameto sua voluntate: ar. l. i. quod in reru. s. i. j. de le. i. Ista so. est vera in se vt patet ex fi. l. i. q. rti ad l. i. d. rti no vidz sufficiens: q. ibi nolebat nominare alios: tamē solē nitatem no seruauit. Secunda so. est hic omisit sub stantia: ibi instonem. Ista reprobat ibi in fi. Tertia so. dat ibi glo. qua dy. format hic: q. ibi constabat q. alios nolebat nominare: hanc so. tenet Py. Ista nul lam rōnem videt habere in se vt statim videbitis. vnde so. vera est q. h cepit facere testam. et no p fecit vt dicitur in. l. i. d. rti cepit et pfectit tamen in p te heredis no adhibuit debita solēnitatē. vt hic vnde denihil videt fecisse q. ptem indiuidui facit: ut. l. i. fu riosum. C. q. tes. fa. pos. sed in. l. i. ubem? totu pfectit. b tenet Mar. fil. Ja. de are. Ja. de ra. Ja. bu. Cy. et omnes. C. de l. hac cōsultissima. s. ex imp feci to. C. e. vbi valet testam. impfectu inter liberos. So. dicitur quida q. ista dispō no erat inter liberos vel dicit glo. ibi expōe ex impfecto. i. no solēni. qd no. tenet ergo glo. q. s. ex impfecto. habet locu in te stamento impfecto rōe solēnitatis omisse: secus si sit impfectum rōe voluntatis no coplete vt b. ista tene et pbat p dictam. l. furiosu. ibi dū dicit p nihillo et tene menti semp et colligit ex glo. ibi vel expōe. i. no solēni. et. C. Quid aut si sit impfectu rōe pteris tionis. Tangā. j. ti. i. l. si filius qui in p. tate. Opp. de. l. i. in testameto. j. de fideicō. li. Respō. eodē mo do q. ibi in testameto ipfecto rōe omisse solēni tatis hic no rōe ipfecte voluntatis erat impfectu. **Q**uero quādo dicat volūtas seu testam. per fectum. Rñ. quādo tota volūtas fuit declarata et testator habuit totā volūtatē suā pro declarata: si cut dicimus in cōtractu quādo habet p pfecto et ab soluto. vt. l. i. d. rti. C. de fide instr. Et p ista dico si reperit instrū seu p. collu notarij impfectum: et appebat q. volebat plus scribere q. tale instrumen tum nullā fidē facit. Exemplū reperit sic I. i. ven didit tales fūdū seio p p. cio centū his pactis appo sitis vs. nec reperit plus. Certe no facit fidē q. ipe notarius no habet tale instrū p copleto et absolū to: vt hic et d. l. cōtractus. C. de fi. instru. et s. de legi. l. in ciuile. et qd ibi no. Nec ob. qd dicit in. l. gallus. s. i. j. ti. i. quando in p. collo reperit et. q. tunc con stat q. notarius habuit illud p. collu p copleto

sigillo no videtur approbasse nec cōsensisse et ita loquat bar. in. d. p. hemio ff. et vide bal. in. l. in bonefidei. de iureiura.

Sis testam. renascitur res. Et ideo dicit bal. in. l. cōtractus. in. iij. col. C. de fide instr. q. in instrū debet appon i dies con clusionis pacis no di es tractatus.

et absoluto. nec in p. collo volebat plus scribere sed intelligebat sub illo et cōtia alioz d. rti. **E**t non ob. C. de testa. l. errore. q. aliud est notariū erra re aliud testam. impfectu dimittere quādo autē aliqua p. tula instrū exemplat. dicit vt dicit. j. de ope. no. nū. super rubrica. **Q**uero quid si testator scri p. sit in cedula totā volūtatē suā no tamē publicat eam corā testib. et notario et morit. an illud dicat p fectum testam. Et breuiter dico q. est pfectu ra tione voluntatis sue declarate in totum p scripturā et ideo valet hodie inter liberos. sed dicit impfectu rōe omisse solēnitatis: et ideo extranei nil poterunt petere. vt. l. ex ea. j. e. et l. fideicōmis. s. i. j. de leg. iij. **Q**uero quid in legatis an legata debeantur ex tali voluntate impfecta. Et glo. ar. q. sic. et postea determinat cōtrariū q. nec legata nec fideicōmissa. valeat. vt. l. eam quā. C. de fideicō. tex. est. j. e. l. ex ea et ideo gl. distinguit tres casus. vt in ea. s. aut est vo luntas perfecta et non scripta et loquitur. l. fin. j. de codicillis. aut nec pfecta nec scripta. et loq. l. ista aut est perfecta et scripta. sed deest heres esto: et loquit. l. errore. C. e. sed est quartus casus quādo volūtas ē scripta et no pfecta: et isto cau no valet. ar. l. fideicō missa. s. i. j. de le. iij. et j. e. l. ex ea. **Q**uero pone q. illi i stituendi no nominati erant no capaces an viciabi tur testam. videt q. no vt. l. si duob. s. i. j. de le. i. sed dicit glo. q. hec. l. videt velle cōtrariū. et Py. te net q. no valeat testam. ar. l. plane. j. de lega. i. in prin. et l. legatū. in prin. de adi. le. fm Py. sed domi nus An. de p. sis dicit q. dicte. l. allegare p Py. cō cludit quādo testator voluit aliu nominare et adimere a primo. ar. l. quidam. et l. si trāsserā. de adi. leg. Sed questio glo. p. supponit q. nolebat alios noiare vt coheredes a primis. et ideo etiā si essent noiat alij p. mis accrescerent: et id de tali omisione no est curādū fm eū. q. indubitan illis primo nomiatis accresce rer: vt. s. in primo. et s. p. secūdo. de cadu. tol. sed vt pcedat ista gl. dicit q. hie erat indigni et fiscus aufere bat ab eis no autez accrescebat primis. s. q. quid ip se dicat tu dicit et tene glo. et Py. simpliciter. q. ratio hui? tex. ē q. testam. no est pfectu nec curat an sē capaces vel non. **Q**uero qd si testam. est nul lum rōe pteritionis vel exheredatōis. an valebit inter filios. Dixi. C. de testa. l. hac cōsultissima. s. si quis autem. dicam. j. ti. i. l. si filius.

Quam lege. Et ubi intestabilis impoz stam. nec esse testis in testameto nec ei testimoniu dici. b. d. C. de hereticis. l. quor niam. vbi heretico qui est intestabilis dicit testimo nium. So. hui? cōtrarij timore dicunt qdā q. male putauit. Alij dicunt q. eis testimonium non dicit sed trussa est. Alij q. in testameto no dicit testimoniu: q. no possunt illud facere: sed in alijs sic. et ista vera. Vel aliter q. nullo mō dicat eis testimoniu nec extra testamentu nec in testamento cu. amiserunt ciuitatem vel libertatem: sed si quis tantuz ci uitatem perdidit et libertatem retinuit potest sibi di ci testimoniu cum posset cōtrahere: vt. l. qdā. j. de penis. dicitur in. l. de portato. j. de le. iij. dicit et for te in. d. l. quonia. C. de p. s. e. l. qui in testamento. et l. si filius. Solu. verbuz intestabilis tria importat ed filius no dicitur posse testari vt in glo. C. l. i.

Um te stamentum. Facit ad pul chre not. per ang. et Imo. in. l. eum q. in prin. de acq. here.

Sis qui ibi expo ne. Adde gl. i. l. si. in ver. o pletu. C. fa. hercis.

Mullaz si dem facit. Et de fide ibi: uature. vide aliqd qd dicit. s. eo. l. ad testiu. s. h. q. s. et h. add bar. in. l. fideicom mis. s. i. de le. iij. et bal. i. l. si. C. fa. hercis. et q. l. i. suppleti onem recipi at ibi euatu ra. vide bal. i. rub. C. de fi. i. stru. in. xi. col. in ver. testio querit. et in. l. o tract? i. pri. iij. col. eo. tit. et que dicit in l. si prius de aq. plu. ar. et cum bar. hic transit etiam bal. in. d. l. cō tractus i. pri. in. v. col. et ad hic not. vide Imo. in. l. i. j. i. prin. et in. si. d. here. insti.

Est pfectu vide que scri pti in. l. hac cō sultissima. s. ex impfecto. C. e. et add q. alia est imp fectio solēni tatis seu for me et alia est imperfectio substantie. vt no. Imo. in c. quod sicut in gl. magna de colla. q. s. autem dicat

ipse ordo solennitatis et substantie et de eorum dicitur. vide bal. in l. platā. C. de sen. et qro q dicitur. et in x. qro si statutus. et qd ibi bar. et qd nota. bal. in l. si ex p. cio. si cert. pe. et no. maxime p glo. in l. pacta. ff. de p. hē. ep. et bal. in l. et. in l. col. de exec. rei iud. et ibi hēs qd est vera subā et so lennitatis et q dicanē subālia dicitur. vide bal. in l. ad exat. ad fi. C. d. do. p. mis. d. quo

et vide q scri pti i. l. de pu pillo. s. qui nūciat. in pe nul. col. d. o. pe. no. nunc.

Quare dicitur testimoniu Bal. in l. ij. in l. i. col. C. d. sent. allegat glo. h. p. mul tū aug.

Dicitur ve rum. et hanc glo. sequuntur coif d. o. cto. s. Ang. et Galyc. i. l. i. C. e. t. s. d. i. n. et vide q ibi scripsi in pe. et anpe. col.

Vide in c. vide bal. i. l. i. in l. i. col. C. eo.

Dicitur. ut tabellio nu meret in nu mero testiu et. et tunc ta bellio dicitur pri uata psona in testifican do l. in p. s. i. c. i. d. o. in l. i. r. z publica sit psona. ut no tat Inno. in c. m. p. l. d. ele ctio. legif et no. i. d. l. hac p. s. u. l. t. i. s. s. i. m. a. adde qd dicitur bal. in ex uag. de pa. stan. in x. sic videtur q rogat. tunc tabellio non videtur esse ro

gatus tanq testis et dicit q respectu sue scripture est tanq tabellio: s. si scriptura non est solennis poterit recipi ad pbatōem negocii p te ste non ad suppletōem sui instrūti sed ad vna vocē tanq testis vñ vice gerēs p isto. vide no. in. d. l. hac p. s. u. l. t. i. s. s. i. m. a. s. si. et ibi vide no. p. Ly. Ja. bu. et alios fm bal. et bal. in rub. C. de fi. instrū. in. xi. col. et in l. luti. s. si quis. el. i. de le. ij.

Testis rogat. adde Bar. in l. i. sciē dū. in vlt. col. j. de x. ob. et ibi vide q scripsi referendo limitatōem.

Intellige. hoc tñ intelligo ut elegāter dixit Bar. in l. i. sciē dū. j. de x. ob. et ibi dixi. et adde Jo. an. in spe. in ti. de teste. s. i. sup. ver. qd g. si

mo queritur an infamis possit esse testis in testamēto. Et dicit glo. q sic nisi sit ita infamis q constat apō oēs et vide glo. et signa in fi. Et ista gl. dicit verum et p ea habes casus. C. e. l. i. Non ob. s. e. l. ad testiu s. i. q. ibi erat notorie infamis quo ad oēs ut ibi dicitur qualiter debz formari exceptio cōtra testē infamē ascriptum in testō. vide in. c. p. s. e. n. t. i. u. e. de test. li. vi.

Dicitur. Scriptor testamēti non p biberetur esse testis in testa mento. h. d. C. No. respōsiōne rusticaz ad interrogata. d. q. mite d. z rñderi. vt. C. de trasac. l. vt rñsum. vide qd ibi dixi de hoc. et C. de impub. et ali. substi. l. p. cib. Dicitur qdā ibi rñdet impator q ē to t nobilis: h iuriscōsul? q ppter sciam erat inflat? et supb? forte erat qdam rustic? S. certe impator aliqñ rusticē rñdet. vt. l. mercalē. C. de cō. ob. tur. cāz s. ibi merebat talē rñsonem. Alij dicunt q b rñdet bat iuriscōsulto cui verecūdiū erat facere qōnem in dubitabile. Breuiter puto q male et immozali fer cit cellus sic rñdēdo labeoni q fuit magn? valde in scia. vt no. l. ij. s. p. hunc. s. de o. i. iur. nam rñsonis sue prima ps est vera: q non intelligebat. q. non eim dubitabat labeo an ille q ē adhibuit? ad scribēdū possit adhiberi vt testis: q rīdcula ēēt qd: sed dubi um ei? erat qñ ille q fuit adhibuit? ad scribēdum: et sic fuit rogat? vt scriberet: non fuit rogat? vt ēēt tes tis: an hoc sufficiat vt sit testis idoneus in testō: qñ ex hoc q ipsum rogo vt scribat: videor ipsum roga re vt sit testis. et h voluit. q. labeonis. C. Quia g cellus non rñdebat ad. q. quero qd iur. Puto q vñ deat testis rogat? nā non rogati dicunt fortuiti et trāseuntes. Itē ille q est adhibuit? ad pfectōem testi non est necesse q dicat ipsum ēē adhibuit? vt testem. sufficit. n. q sit adhibuit? vt. l. h. des palam. s. p. e. s. e. et in aut. rogati. C. de testi. ad qd facit qd dicit q no taris psumit rogat? vt in aut. de tab. s. qd autem Qd g dicit q testis non psumit rogat? intelligēdū nī si se subscriberet vt hic. Ex subscriptōe eim apparz q non fuit fortuit? et trāsiens: sed q fuit adhibuitus ad hoc. C. Quero an notari? pnumeret i numero testiu. Glo. ar. q sic. p p hanc. l. et C. q testa. fa. pos. l. hac p. s. u. l. t. i. s. s. i. m. a. s. sed q. C. In dñm facit in aut. de fi. instrū. s. si instrū. et in hoc residet. et dicit in casib? pdictis est spāle. Py. dicit. q videtur q iure non repi atur cautū q tabellio cōputez in numero testiu. nā h nō: q scribens nō erat tabellio: nec est necesse vt in l. glo. nec in. s. s. q. q. ibi nō erat tabellio: nec re quirit s. numer? testiu solus. Non ob. in aut. de in stru. cau. et fide. s. o. z. vt ibi no. vñ ipse distinguit sic. aut ad solennitatē requirit cert? numer? testiu et ta bellio: et tunc tabellio nō pputat in numero testiu vt in aut. de instrū. cau. et fide. s. s. si instrū. sed si p barez p testes dicit ipse q credit q tabellio possit ēē testis vt alij: sed vbi sufficit ad solennitatē scriptur

dice. in fi. et limita vt p Inno. B. et bar. in. d. l. sciē dū. in pe. vel vi. col. et qd si duo notarij insolidū sunt rogati de vna actu: an vnus possit ponere aliū p teste. bal. q sic in l. si. s. i. in. vi. col. C. de iur. delibe. d. Bal. format. et facit qd no. p bar. in. l. si p. sul. de adop. et adde bal. in aut. s. s. nouo. in. iij. col. si cer. pe. et vide. s. et no. p bar. in. l. si. C. d. fi. deico.

re cert? numer? testiu nec requirit tabellio: tunc cō putat tabellio in numero testiu vt hīta dicit Pyn. Glo. format. hanc. q. in l. hac p. s. u. l. t. i. s. s. i. m. a. C. q. te. fa. pos. et ibi recitat opi. Baldini antiq doc. et glosato ris que est vera. et tenet ab oib? et p Py. i. distinctio ne illa. nā in oī instrū publico requirit tabellio et solē nis numer? testiu ad hoc vt instrū pbet. vt. d. s. s. si instrū. vñ si qd nitebat pbare p instrū notari? nō posset se inscribere vt testē et notarij: s. si nollet qd pbare p instrū s. p testes: tñc tabellio posset ēē tes tis fm oēs. Et aduerte qd dixi q l. sit notari? ro gat? tñ ad scribēdū: tñ pōt ēē testis. et hētur loco testis rogati. vt hac. l. C. Querit glo. an sit neces se q scriptor roget. Et glo. dicit q nō. et dicit verū tatē: q q est rogat? ad scribēdū tñ nō ad publicā dum nō d. z rogati: q nō facit fidē sicut instrū: s. e. si ad publicandum.

Scribitur. Ppo. C. de tab. l. gñali. li. r. r. ius. est. n. puata scriptura et ista scriptura sigillabit et postea apiet et publicabit fm q dicam j. quead. te. api. l. ij. s. i. Et q h sit scriptura priuata appet ex rōne quā addit glo. cñ i ipse testator scri bere posset: ita dicit glo. quā nof. C. Pro declaran da ista glo. forma duas. q. prima qd in mōacho vel alio sacerdote cñ si possint ēē nōrj. hēm? hodie ter. et de h. c. officij. li. vi. facit ex ne cler. vel mo. c. ij. et Spe. idē q non pñt in ti. de sta. mo. s. i. ver. xxvij. vñ xxvij. sed dic fm antiq q pōt pñcē: s. iura ista loquunt in monachis: qd in alijs clēicis: vide in lo cis. s. allegatis. C. Secdo qro an notari? possit sua manu suū testiu scribere vel publicare. Ista glo. vi det velle q nō sicut fu? nō pōt: ita nec ipse posset: et hoc voluit glo. h. nescio. credo q posset: q nō video q repugnat. et p. l. si p. sul. s. de adop. et p. l. apud. j. d. ma. vñ. s. i. ēēt aliq repugnātia ipsemet nō posset: vt qñ ipsemet notari? scribit instrū pcuratōis h bñ vñ nī in cautōe de rato in qua non potest a seipso stipulationem de rato interponere: vt cñ apō seip sum nō posset se obligare. vt. l. ij. j. de stipul. fuo. s. p batio mandati bñ pbatib? p illā scripturā. vt. l. i. s. s. si plures. s. de pcura.

Ex scriptura. Ex scriptura nō le ram testib? nō pbat testiu. h. d. S. i. l. e. hēis in. l. fideicōmissa. s. i. j. de le. iij. dixi in. l. i. s. i. s. e.

Ex his verbis. Et si non vñ iure testi cta a venietib? ab intestato. h. d. et dicit vt in glosa. C. Quero que fuerunt ista verba. Dicit vt in glosa. C. Quero an virtute istoz verbox tota hīditas ve niat restituēda institutis si testiu nō vñ. Glo. h. vide tur dicit q sic. quā nota. de hoc est textus. j. de testa. mli. l. querebat. vers. vñ aut. dixi plene hanc ma

in l. impuberē. de fal. adde bar. in l. i. s. b? studij. de iusti. et tur. adde qd le. et no. in. c. sicut. ne cle. vel mo. et oīno bar. in dñ. i. c. p. filiūfano b. Procuratōis. idē in fili vult Ang. in l. sciē dū. de ver. ob. tari? et de hac materia an p scripturā factā manu alicui? notarij possit p bari negociū qd spectat ad ipsūmet nōrj. vide p Guil. et bald. i. l. i. p. sul. de adop. et bar. in l. ij. de stip. s. p Jo. an. in rfa cñ qd vna. d. re. iur. in. vi. i. mercu. et bal. in aut. d. q p. pam. d. nō nu. pe. bar. in. l. i. p. u. b. e. r. d. fal. et i. l. i. l. i. lec. C. d. bis q si. ascri. et bar. i. l. ex snia. s. d. re. m.

Ex scriptura. vide q no. bal. in l. i. s. i. in. v. col. de filiūfano.

Si ita testatus. Si nō v3 institutio testm̃ incipit a
substōe, h, d. **¶** Quero exemplum

Edic vt in glo. ij. qñ fuit inter gradus institutorz expresse.

Cppo. j. ti. i. l. nā z si sub additōe. s. si. So. glo. ibi in po-
sthumo pterito: hic in iā nato. z est rō: qñ posthumus fuit
pterit⁹ ab initio valuit instō: z sic cepit substō dependere
ab ea. merito irritata instōne ppter necessitatē substō vici-
atur: s; in filio iam nato nunq̄ valuit. z vide glo. q̄ incipit
iam natū. z tene mētī istā rōnem q̄ est rō tex. in. l. dñā. z p ea
facit id qd hēs in. l. si hō mortuus. z. l. in illa stipulone. j. de
ver. ob. in lo. illaz duaz legū. **C**ppo. ad hanc so. C. d. ca.
tol. s. in primo. vbi legata p nō scripta nō debent. Solu.
doc. tūgūt ibi in. s. p secundo. nā hic loquit in substōne q̄
pōt p se subsistere z assumere vires a seipsa: s; legata vel
fideicommissa non pnt relinq̄ nisi aliqd relinquat ei q̄ gra-
uat. vt. l. ab eo. C. de fideicō. z. l. plane. la. ij. in fi. de le. i. z p
rōnem p̄dicte solonis soluit dñm de. l. in illa stipulone. z. l.
si homo mortu⁹. j. de v. ob. z ibi dixi. **C**ppo. de. l. nō pu-
tauit. s. i. j. de stab. So. vt ibi dicit. nā ibi loquit in eman-
cipato pterito cui⁹ pteritio ab initio non rumpit testm̄ fin
ista iura: z iō est eadē rō que est in posthumo. **C**ltimo hēs
notare vñ: tu scis q̄ substō vulgaris facta p si hēs nō erit
porrigit ad duos casus. s. si heres eē noluerit vel nō potuit
erit. vt. C. de h. insti. l. cñ pponas. qd dicit si nō potuerit
quō intelligit. **D**ic q̄ quocūq̄ mō non possit siue ex parte
testi sit viciū vt h: siue ppter viciū psonē institute qz spu-
ritus. vt. l. ij. C. de h. insti. siue ppter defectū psonē institut-
te: qz nō est nat⁹ institutus. vt. l. fi. C. de insti. z substi. vel qz
mortu⁹ anteq̄ adeat. vt. l. ab oi b⁹. s. cñ qdam. j. de le. i.

Pacet. Institutio posthumi trahit ad omnē
posthumū: ēt ex alia vxore natū. h. dic
Cppo. q̄ intelligat tñ de p posthumo. vt. l. bo-
ne. s. h. mone. j. de ver. sig. z. l. cum p. s. hereditatē. j. de le.
ij. So. hoc spāle fauore instōnis z testi pseruadi: z in odiū
pteritōis dicit glo. In eo q̄ dicit spāle fauore testi pserua-
di dicit bñ. In eo q̄ dicit fauore instōis spāle nō dicit bñ
Mā idē in exheredatōe vt glo. subdit in. l. iij. in fi. j. ti. i. **C**lt
aduerte qd hic dī simplr locum hz qñ appellatio posthu-
mi simplr pferit: sec⁹ si se astringeret ad posthumū nascitu-
rum ex tali sua vxore. tñc non porrigeret ad alii: vel si res-
tringeret ad certū tps vt filius nascitur ex ventre vxoris
mee q̄ pregnas est. nō. n. porrigit ad alios posthumos nas-
citurus ex alia impgnatōe. vt. l. fili⁹. s. si q̄s. z. l. comodissim⁹
me. j. e. **C**ltimo hanc. l. allegauit p̄dicte in. q. de facto.
Quidā iussit fieri hospitale in domib⁹ suis: z illud heredē
instituit: postea supuiuens domos illas alienauit z alias
emitt. dico q̄ lz illa verba regl in domib⁹ suis referantur
ad tps testi. vt. l. si q̄s ita. de aur. z ar. le. tñ fauore instōnis
z testi pseruadi referunt ad domos postea ēptas p hanc. l.

Sed est quesitū. Qui impedit grauari p-
posthumū institueret: sec⁹ si a natura. h. d. **C**ppo.
po. j. e. l. si q̄s posthumos. So. vt dixi in sumario.

Si filius. Testm̄ ex quo impossibile est hēdi-
tatē adiri de iure ciuili p̄mūz testm̄
non rumpit. h. d. **C**ppo. z videt q̄ primū rūpa-
tur. vt. l. hac p̄ultissima. s. si q̄s aut. C. de testa. So. dicunt
quidā q̄ ista intelligit fm illā. s. q̄ primū non rūpit nisi qñ
in scdo instituti sunt veniētes ab intestato. Alij dicūt q̄ il-
la. l. loquit qñ scdm testm̄ est impfectū rōe solēnitatis omis-
se: vt qz non fuit numer⁹ testm̄: sec⁹ si fuit impfectū ex cau-
sa pteritōis vt h: qz tunc non loquit ille. s. z in hoc residet
glo. z bñ. quam nō. qz est optima limitatio ad illum. s.

Contra hanc videt tex. in. l. si duob⁹. s. si p̄i. j. de stab.
s; ibi dī intelligi de testō impfecto rōne solēnitatis i quo
fuit pterit⁹ filius emancipat⁹ z alij veniētes ab intestato
instituti. nā cñ fili⁹ emancipat⁹ nō rumpat ipso iure: appet
q̄ scdm in quo sunt instituti veniētes ab intestato v3 z rū-
pit primū. vt in. d. s. si q̄s aut. z illud scdm postea rūpitur
p stab. petitas a filio emancipato pterito: z h est ver⁹ intel-
lect⁹ illi⁹. s. Idē si testm̄ sit impfectū rōne impfecte volun-
tatis. vt. s. ii. i. z. l. si is q̄ testm̄. z ibi nō. **C**ppo. insti. q̄

mo. te. infir. s. posteriore. **R**ūdeo. dicit glo. ibi impossibile
erat adiri hereditatē ex scdo testō. h non: iō prius h nō vi-
ciatur. **C**ppo. j. ti. i. l. posthum⁹. in prin. So. ibi in po-
sthumo pteritio nō ē possibile adiri: qz eo non nato: z ideo
primū rūpit. **C**ppo. ex testō vbi fili⁹ iam nat⁹ est pterit⁹
t⁹ possibile est adiri ipso approbate testm̄. vt. l. filio. j. ti. i.
Breuit⁹ dicit **P**y. b fuit fili⁹ morte puent⁹: iō non fuit
possibile: s; istud non ē aliqd dicere: qz non q̄rim⁹ an adie-
rit: sed an adiri potuit. So. glo. q̄ b in testō qd de iure ci-
uili non v3: iō non rūpit primū iō valet de iure p̄torio: z lz
valeat de iure p̄torio non tñ rūpit primū vt b z ibi. z glo. i.
l. cñ in scdo. j. ti. i. z. l. si quis. s. i. j. de vul. z pu. substi. tu dic
q̄ nunq̄ est possibile adire hēditatem de iure ciuili. nam fi-
lio approbate poterit petere bonoz pos. fm ta. non adire
vt. d. l. filie. z nō. in. l. i. de pe. he. z. l. certū. C. vñ legi.

Si primo. Fili⁹ iam nat⁹ rūpit spē ei⁹ gra-
posthum⁹ vero statim cñ nascit. h. d. **C**ppo. ex hē-
datio facta a psona non v3. vt. l. iij. s. fili⁹. s. e. sed b fuit ex-
heredatus a p hēde. g. rē. So. intelligas non eē exheredatū
a psona sed a gradu: qd in dubio psumit. **E**t expone a p̄i-
mo hēde. i. a pmo gradu institutorz. **C**ppo. qd non est
nō pōt rumpi. vt. l. nā z si sub additōe. s. z post defectū. j. ti.
i. s; substō pendēte additōe non hz effectū. g. rē. So. quod
non ē nec spe non pōt rūpi vt in dñio: sed qd est spe pōt
rūpi. vt. l. iij. s. i. s. usufruc. quēadmo. ca. z. j. de usufruc. le. i.
semprom⁹ attalus. sed substō est aliqd spe: g rumpi pōt.
Cppo. b dī idē in posthumo. **C**ontra. j. e. ti. l. posthum⁹.
in prin. So. intellige posthumū natū viuo p̄e z decessisse
eo mortuo. vt in glo. **C**ppo. q̄ posthum⁹ rūpat in con-
tinētī sicut iā nat⁹: qz p nato hētur. vt. l. q̄ in vtero. de stat.
ho. **D**icit glo. non hētur p nato fauore testi: s; non est nec-
esse dicere: qz anteq̄ nascat non ē in p̄tate p̄is. vt. l. si. j. d
colla. bo. g nō pōt rūpere. **C**ppo. s. e. l. iij. in fi. vbi sit dñā
inter posthumū z iam natū. So. qñ fit a p exheredatio: a se-
cūdo pteritio non est dñā inter iam natū z posthumū
vt hic. sed qñ pteritio fit a p. exheredatio a scdo tunc est dif-
ferentia vt in otario.

Si quis posthumos. Mō pōt q̄s posthu-
mum vt suū institue-
re que non lz hē impedire natura vel iure. secus
si hē pōt lz cum difficultate. h. d. principū hui⁹. l. cum. s. si
na. **C**ppo. dī b posse institui posthumum que hē nō pōt
Contra. s. e. l. sed est q̄ntū. s. spadonē. z. s. sed si castratus.
So. glo. triplr. **Q**ua est non pōt. s. de facili. **S**cdo mō in-
telligit q̄ instituit posthumū que hē pōt p adoptōem: z
est magis nota. quelibet tñ pōt eē bona. z vide glo. q̄ inco-
pit facile rē. **C**ppo. ad vltimā solonē de tex. q̄ dicit quos
hēre rē. **R**ūdet glo. q̄ quos facit simplicē relationē non
ad id de quo q̄rit. **C**ppo. j. de le. ij. l. si ita q̄s. s. si. z. l. fidei-
commissum. j. de p̄di. z de. vbi appello filij in dubio intelli-
git de naturali. So. glo. q̄ istud iō ne rūpat testm̄. z gl. be-
ne dicit. qz illud testator videt voluisse cum d alio posthu-
mo cogitare non potuerit: cñ naturalr eñ habere non po-
terat ppter impedimētū accētis vt dicit est. **C**ppo. j. e. l.
s. si. So. glo. b loquit qñ est impedimētū nature: ibi qñ est
impedimētū iuris ciuilis. **A**u dic hīc expectare q̄ alij desi-
nit eē nupta est turpe. iō non est expectādū. vt. l. inter stipu-
lantē. s. sacra. j. de ver. ob. sed in fi. b. l. expectare q̄ eman-
cipef non est turpe. **C**ppo. j. e. l. fili⁹. s. si. **S**ol. ibi instituit
talē q̄ poterat nasci ex ea q̄ in euentu additōis poterat esse
vxor. **C**ltimo debetis scire q̄ istā. l. induxi in arg. s. sol.
ma. l. i. **A**n mulier sterilis hēat priuilegiūz dotis. **E**t vide
gl. q̄ multū facit z incipit dsuetudo. s. gñal. z illud qd ibi dī
xi. z istud qd hic dī est vez q̄ magis inspicit natura q̄ alio
qd impedimētū accētale: vt qz ex aliquo accētī nō gñat
secus si natura impediret. vt. l. s; est q̄ntum. s. s; si castrat⁹.
s. e. z nota. glo. in. l. fūi. s. spadonem. s. de iur. do. **I**ta i. p
posito si mulier eēt ita arta q̄ non posset accipe. tunc non
hēret priuilegiū. vt. l. querit. s. si ita arta. de. edi. edic. vide

glo. q. incipit ut sumi sed tunc hodie corrigi re. Ista est bona expō: q. alien? pōt institui. vt. j. de leg. i. l. pe.

Si filium. Iste. s. est subtilissim? et breuiter. b. dicit. filio exheredato et a qrela excluso mori te vel repudiato nepos ex eo q. tpe mortis primū locum nō tenuit pterit? testm non rēpīt. al. secus. s. institutis re pudiantib? pōt succedere vt legitim? b. d. et q. tuor dicta bz vt euidenter pz ex ter. **Ad** primū casum opp. et vide tur q. nepos pterit? rēpāt testm ipso iure mortuo pte. vt l. posthumi. s. i. j. ti. i. **So.** ibi est mortu? pater nepos viuo auo: sic nepos incipit tenere primū locū auo viuo. h. vero decessit fil? post mortē pīs **Oppo.** q. iste filius possit rēpē p querelā. vt. l. si q. s. filii. z. l. sancim? in fi. C. de inoff. te. **So.** non pōt rumpe dicēdo nllm tanq. su? q. tpe mortē non tenebat primū locū: vt h. sed ex psona pīs poterat in tētare querelā et p eū rumpe. vt in. l. d. r. a. **Genio** ad h. diuersum. et op. de pcedēti rīso. **So.** hic fil? exheredat? erat apud hostes: et ibi decessit. vñ fingit mortuus prima hora captiuitatis: et sic viuo pte vñ tpe mortē tē pīmū locū meri to rēpīt. **Genio** ad ver. q. si moriente. **Opp.** dictio moriente est picipiū pītis tēpīs et q. s. morit? viuens. vt. l. si q. s. duos. j. de manu. te. **Et** h. d. q. moriente repudiāuit. **Contra.** l. si q. s. illud. C. de inof. te. **So.** intelligas hic p q. relā repudiata post mortē: et expone moriente. i. mortuo. vt in glo. **Opp.** q. ille nepos bz querelā ex psona sua. vt l. i. j. si emancipat? j. de bo. pos. stab. **Al.** non so. imo asse rit q. ille nepos non possit hēre qrelā tanq. a patre repudi atā: et sic intrat in illud difficile dubiū vtrū in qrela inoffici osi testi sit loc? successorio edicto. de quo in gl. in. l. p. i. filii. de inof. te. l. si is. e. ti. et p. **Op.** in. c. non dz aliq. s. ex de reg. iur. li. vi. et p. **Op.** in. l. si q. s. filii. C. de inof. te. veritas ē q. ne pos bz querelā ex psona sua. vt. d. s. si emancipat? et. d. l. si is. non ex psona pīs: q. repudiata p eū. ita loquit? glo. et sic dicit quō pteritus bz qrelam. **So.** in palle. l. p. a. ex. ponit querelā. i. stab. **Ego** dico q. stat p. p. i. e. declarabo i. in suis. j. e. **Ultimo** ad ver. si si heres. op. de pced. ver. vbi requirit? q. teneat primū locū tpe mortē. **So.** vix est q. tum ad rēpendū: se? q. tum ad ius succedēdi ab intestato q. tunc sufficit q. teneat primū locū eo tpe quo testm desti tuit. **Opp.** ad istud q. ēt quo ad successionē dz eē pīmū or tpe mortis. vt in fi. de here. ab inte. s. ita demum. **So.** tex. in fi. de le. ag. suc. s. prim? et hic soluit d. i. i. aut q. s. decessit nullo p dito testō: et requirit? q. succedēs teneat pīmū locū tpe mortis: aut decessit p dito testō: et sufficit q. teneat primū locū tpe quo testm destituit. vt hic et glo. no. in. l. si. j. de p. di. in fi. **Opp.** ad hunc tex. q. l. itas adiecta h. bo intelligit? fm tps verbi. vt. l. in delictis. s. ex. ne? s. d. no. r. a. z. l. si tici? de testa. m. sed verba. l. xij. tabu. dicebant q. succedebat primior? si intestat? morit? g. appet? q. sit pīmū or cum morit? **Rñ.** ista h. ba intestatus morit? facit vnum cōpositū qd non significat tūc cum morit? sed tūc cū p? mori tē testm destituit: nō ad illud tps referit? et sufficit q. illo tpe sit primior? hoc vult dicere tex.

Quammodissime. Qui puidet in vno casu pūiso simplex porrigit ad oēs casus. b. d. **Opp.** po. C. e. l. si. **So.** glo. multis modis hic et ibi. et illā puto ve rā: q. si testator putabat se moriturū incontinenti forte ita? bat in pīculo mortis fm casus q. ponunt in. l. i. j. c. l. i. sequē. de do. cau. mor. iō si nascat? eo viuo nō videt? pterit? q. vo luntatē hēbat instituendū eū. et hoc innuit tex. l. d. r. a. i. si. dñ dicit ne penā patiat? pteritōis q. filios nō pterit. **Opp.** C. e. d. iof. tes. l. qm in pōit? vbi p dito rēpīt? g. re manet instō pura. **So.** hic tex. notabl? soluit: q. quedā est p ditiō que apponit? instōni facte de psona certā: et loquit? lex d. r. a. qdā est p ditiō que apponit? instōni facte de psona incerta. et sic bz non solū vīm p ditiōis s. demōstratiōis: et tūc ea deficiente talis psona sub p ditiōe non videt? instituta. vt hac. l. in fi. **Et** p hoc dicebā in. q. de facto testator institu it filium q. sibi nascet? et matrimoniu d. p. et in mille: filiā ver

que sibi nascet? et monasteriū ingredit? in q. n. g. r. i. s. Contin git q. mulier nata p fessa est religionē tertij ordinis sororū sancti Frā. et sic nec nubet ne monasteriū ingredit? dicebā ipsam pteritā et testm ruptū nec poterit ipsam institutā de ci sub p ditiōe: immo nullo mō ē instituta. vt hic et ita de scō obtrūit. **Opp.** de. l. si ex. ne? s. de p. di. ob. cau. **So.** vt dñ r. i. s. so. ma. l. si cū dōtē in p. r. i. n. **Opp.** j. e. l. filio. in fi. gl. nō sol. **Op.** dicit q. ibi dispō fuit facta simplr. **Opp.** insti. p socio. s. illud. glo. non sol. **Op.** et **Ja.** de are. dicit q. ibi exp mebat? talis casus in q. pcludebat? omīssus ex natura expf si. dicit in. l. gall? s. et qd si tñ. j. e. **Opp.** ex gl. de vul. et pu. l. iā hoc iure in p. n. vbi dispositio facta in vñ casum porri git ad aliū. **So.** vt ibi dicit. et in. d. s. et qd si tñ.

In suis. In suos hēdes dñ p. r. i. u. a. r. i. dñiuz nō dñi. **Et** sciat? q. audiri bis istū lib. sine alia immixtione et nunq. audiri istā. l. et **Acc.** et doc. et scripta p. trāseunt: sed vt mibi videt? non posset iste titū. bñ stare sine istā. l. **Diuidit?** primo ponit vñ dictū. **Secdo** illud decla rat. **Tertio** illud pbat ex cōi vsu loquendi. **Quarto** pclus dit primū eē verum. **Quinto** ex p ditiōis ponit vñ illatio nem. **Sexto** rñdet cuiā obiectiōi. scda ibi: q. viuo. tertia ibi. vñ ēt. quarta ibi itaq. q. nta ibi: ex cā. sexta ibi: nec ob. **Primū** dictū est q. in suos hēdes dñ p. r. i. u. a. r. i. dñiuz nō noua hēditas obuenire. **Ex** hoc dicto pcedit q. i su is heredit? non bz locū titul? p herede vt. l. n. i. p. l. C. p. he rede. iō semp suis exstib? hēdit? ad pbatōem pscriptiōis alius titulus q. rēnd? est. **Secundū** dictū in q. pbatū p mū: ē q. filij et ceteri sui viuo pte dicunt? quodam mō dñi cū ergo efficiunt? heredes nō pñt hēre dñiuz noui cūz ipsi antea hērent. **Tertū** dictū pbat illud qd dictū ē. s. e. hoc mō familia accipit? in iure p subā. vt. l. naz. q. s. si. j. ad reb. z. l. p. n. u. n. c. i. a. t. i. o. de d. sig. sed in vsu loquēdi et ēt in iur re dñ paterfamil. et filius. **Et** g. pater ist? substantie dñs: et sic subā aliqd tribuit vtriq. equalr? sed p hoc nomē pater et fili? discernit? genitor a genito. **Quartū** dictū ē qd ex p ditiōis pcludit. nā ex p ditiōis sequit? vix esse dictum q. noua hereditas non dñ obuenire filio: sed magis admini stratio libera quā añ non hēbat. **Quintū** dictū est vt ponat illatōem ex p ditiōis q. l. filij non sint instituti: tñ ab intestato dñi sunt ex p. r. i. u. a. t. i. o. n. e. dñi. **Sexto** rñdet cui? dam obiectiōi hoc mō: si fili? est dñs viuo pte. g. pater non pōt eū exheredare: et sic dñ totā istam l. r. a. m. **Ad** qd rñdet nō est mirādum si pñt l. z eū exheredare et p. r. i. u. a. r. e. h. o. n. i. s. q. z eūz licebat ēt occidere. h. d. **Opp.** q. duo non pñt eē dñi inso lidū. vt. l. si vt certo. s. si duob? vehiculū. s. cōmo. **So.** dñ si l? dñs impoprie viuo pte. vt patet ex tex. q. dicit quodaz mō: et hoc ē qd dicit glo. q. hoc dñiuz filij pñt in nudo et puro intellectu. q. d. magis est in imaginatōe qdaz q. in veritate. s. l. e. dicit gl. in viro et vxore: q. l. vñ dicat dñs: tñ vxor est dñā. vt in. l. in reb? C. de iur. dot. sed ista equipatō non est vera: q. i vxore dñ retrāfire dñiuz: in filio dñ p. r. i. u. a. r. i. vt hic. **Opp.** j. de acq. pos. l. cū heres. **So.** h. dicit q. in filio videt? p. r. i. u. a. r. i. possessio sicut dñiuz. **Contrarium** ē vix. vt no. in. l. cū milles. ex q. cau. ma. **Non** ob. l. i. j. s. filius j. p. h. i. d. e. q. z fateor q. nou? ti. possessiōis nō vñ obuenire fi lio. vt. l. n. i. p. l. C. p. h. i. d. e. tñ noua possessio et noua apphēsiō ē necessaria. **Opp.** in fi. de hīs q. sunt sui vel alie. iur. s. si na. **Rñdeo** olim licebat occidere: hodie nō. et sic mitigata est ptās patris in psona et ēt in bonis: q. hodie nō l. z exbe redare absq. cā: olim simplr licebat. vt hic et l. i. j. s. sin autē hēs. s. e. **Quero** q. est rō q. fili? suus pterit? rumpit tes tamentū ipso iure. **Rñdeo** ad h. facta est ista. l. q. suo here di non dñ hereditas obuenire de nouo: s. dicit? cōtinuari. vt hic. **Et** g. dñiuz p. r. i. u. a. t. i. u. r. in filij non pōt pater in aliū um trāssere dñiuz: et aliū heredes facere nisi p. r. i. u. e. t. eū. vt hic. et hoc dicit tex. in ver. hac ex cā: q. si nō instituat? vel ex heredes dñs remanet. **Quero** que est ratio q. pteritio mīna hētur p exheredationē. **Rñdeo:** q. cū dñiuz a psona mīis non p. r. i. u. e. t? in filij cū non sit su? non est necesse q. ex

heredet filiū. i. extra dñum ponat: sz si eñ pretereat facit dñ
officiū pietatis: iō dat querelā. ¶ Quero vtrū in q̄rela
inofficiōsi testi hēat locū successorium edictū. Gl. in. l. si q̄s
posthumos. s. i. s. e. videt̃ dicere q̄ non. Contrariū no. in. l.
pater filiū. de inoffi. te. p. l. si is. et. i. v. b. 3. Dy. in. c. non de/
bet aliq̄s. ex de reg. iur. li. vi. pbatur in. l. iij. s. si emancipa/
t' fili'. de s̄tab. p. glo. 7. Cy. C. de inoff. testa. l. si q̄s filiū.
¶ Retenta illa op̄. op. nepos q̄ erat in p̄tate nō fuit ex/
heredat' nec p̄ ex h̄dato habit': g̃ non hēbit querelā sed
rumpit testiū ipso iure. vt. l. nō putauit. s. i. j. de s̄tab. 7. l. si
is. s. de inof. te. 7. l. maximū. C. de li. prete. si g̃ filius est ex/
heredatus nepote ex eo in p̄tate retēto p̄terito filiō exclus/
so a q̄rela ex successorio edicto non pōt nepos venīre per
querelā: sed p̄ s̄tab. vel dicendo nullū. Rñ. glo. in. d. l. pat'
filiū. s. de inof. te. hui' timore exponit q̄relā. i. s̄tab. qd̄ cō/
muniter oēs sequunt'. Vbi aut̄ displicet tunc. n. est verū
q̄ su' p̄terit' dicit nullū vel venit p̄ s̄tab. qñ est talis p̄dis/
tionis q̄ in eñ p̄tinuat dñum: vt q̄ tenebat p̄mū locum
sz in. q. p̄posita fili' exheredat' p̄cedebat nepotē: vñ in ne/
pote non p̄tinuabat dñum illi': g̃ nepotis p̄teritio nō fa/
cit testiū nullū: sicut p̄teritio m̄is. dz g̃ venīre p̄ querelam
in q̄ fili' ex h̄dat' p̄cedit eñ: sed filiō excluso venīt nepos
filr p̄ q̄relam. vt. l. si q̄s filiū. C. d̄ inof. te. vbi ē casus. 7. l. p̄/
filiū. s. de inof. te. ita dz intelligi ista materia.

Quod dicitur. *Etia qui exciso ventre trahitur pterit rumpit testm. b. d.*
Quero qñ dñ nat? *Rñdeo qñ perfecte venit vel est extract ex ventrē z viu? si eim medietas corporis venit ex ventrē z viuut vt sepe ptingit non dicereť natus. tex. est in. l. pe. C. eo.*
Quero qñ dicat nasci viuus. *Rñ. qñ nat? vocē emittit vel ēť nō emittit; sed appet eum eē vī uñ lz momento. vt. d. l. pe. C. e. z ibi sentit glo. qđ intellige si nat? hz formā hois. vt ibi.*
Quero qđ si est semī nat? viuēs z postea morit? an rumpat testm; *idez est casus in. l. vlti. C. e. Et istā. q. feci vñ in priuato exaie z non bñ rñdit.*

Sita scriptum. **P**rovisio facta in casibus
sepatis porrigit ad eos de
casus filijunctos. h. d. **O**pp. s. e. l. cōmodissim
me. **S**o. ibi puidit in vno casu tñ; hic puidit in duob? cas
sibus sepatis; id si veniit simul iuncti ex psumpta volun
tate defuncti dispō trahit ad illū casum. dicā in. l. gall? **S**.
z qd si tñ. j. e. **E**t hoc facit ad. q. quā disputavit bon. d. **S**o
an. calderi. dicēs. **P**apa pcessit legato q possit legitima
re filios natos ex incesto coitu; ptingit q quidā erat nat?
ex coitu adulterino z incestuoso; z sic fil pcurrebāt in eo; q
rebat an legat? posset legitimare. hec. l. facit q sic pma far
cie; sed si recte inspicia facit in pñum. dicit. n. q fm iuris
rigoze pvisio facta in casib? sepatis nō porrigit reglr ad
eos fil iunctos. **I**sta. q. examinaui in. l. ij. in prin. d. n. obl.
Ultimo no. ex hac. l. q qñ quis vtit istis iunctōibus
aduersatiuis si vero; sinast; q si; sed si z sibus. tunc vide
tur velle q vno casu exñte nō hēat locū dispositio facta in
alio. vt b. qd facit ad multa. dixi in. l. in repetitidis. j. d. le. ij.

Regula. *¶* Nō sunt duo quoz vnū sine alio eē nō po
test: vnū nō poterit sine alio tolli, sed subla
tū virtute remanentis p̄durat, b. d. *¶* **E**xiste vn⁹ est ma
lus, s. p̄ artistas z theologos, an q̄litas possit separi a sub
stātia, *¶* **O**pp. z videt̃ q̄ libertas pōt tolli a legato z ecō
tra, vt, l. fūum filij, s. idē si fū⁹, j. de le. i. z, l. si seru⁹, j. de adi.
le. *¶* **R**ūdeo q̄ ista, l. loquū in his quoz vnū non pōt p̄siste
re sine alio, vt in hereditate z libertate, *¶* **O**pp. de. l. si cer
taz, s. si eadē, j. de te. mili. **S**o. fallit in milite cui⁹ testm̄i nō
astringit̃ regulis iur⁹, vt ibi, z rō est: q̄ miles pōt sine here
ditate dare libertatē, *¶* **A**ltimo opp. q̄ voluntas testato
ris est fūanda, vt, l. in p̄ditōib⁹, de p̄di. z demon. *¶* **R**ūdeo
ego intelligo nisi appeat testatorē aliud voluisse: sed intel
lige q̄ ista voluntas sit solēnis: al⁹ adimī nō posset sine li
bertate: sed q̄n est sol⁹ hīs secus: z istud videt̃ p̄bari in .l.
s. z n̄ in p̄ditōe, s. si, j. de hē. insti. hoc tenet **B**uil. in. l. si vn⁹
s. pact⁹, s. de pac. *¶* **H**ec ob. l. ita tñ, scdō rñso, j. ad treb, z l.

si suus. j. de bo. auc. iud. pos. **P**ile? dixit hac. l. intelligi ubi
evidens voluntas defuncti apparet: qd intelligo. s. q. adime
do vnu voluerit adimere vtriusq. ar. l. illud. z. l. nec is. s. per
res. de acq. he. hoc aut intelligo si ista ademptio fiat in vo
luntate valida. vt dixi plene in. l. si tui. j. de leg. iij. **Q**ue
ro qd si suus heat coherede. **R**nde tunc cessat hui? s. ro
pdt. n. tunc relinq hēditas sine libertate. z. libertas sine he
reditate: qz aditōe coheredis pfirmat testm. vt. l. sed si pdi
tioni. s. si. j. de he. insti. qd t3 **Q**uil. in. l. si ples. s. i. s. de par
ctis. **Q**uero quō valebit istud facio te herede in testō
solenni postea adimit libertatem z hereditatē: que est ista
voluntas scda. testm non: qz nō est hēdis institutio. codic
illi nō: qz in codicillis nō pōt directe adimi hēditas: qd
ergo erit cogitabitis.

ergo erit cogitabilis. **Exheredatio** q̄ p aditōem p̄firmam
Testamētum. si non pōt invita exheredari ipso iur
re est nulla. h. d. **¶** **¶** p. q̄ testm̄ valeat. qz filius fuit exhere
datus fm̄ formā. l. i. z. ii. s. e. **¶** **¶** So. gl. hoc iō qz exheredatio
non t̄z nisi adita hereditate. **¶** **¶** Ja. de are. dicit q̄ attēta ista
rōne nunq̄ valeret testm̄ in quo q̄s sub p̄ditōe cēt h̄is in
stituitur z filius exheredatur. qd̄ est s. l. nam z si sub p̄ditione.
in p̄n. j. ti. l. i. q̄re dicas q̄ exheredatio p̄ mortē est frustrato
ria. qz impossibilis est eā p̄ aditōnem p̄firmari filio viuo.
secus si instō facta sub p̄ditōe que filio viuo posset extingui
re. **¶** **¶** p. de. l. fi. j. de p̄di. insti. **¶** **¶** So. glo. z bñ. qz hēbat ibi
coheredē cul' aditione exheredatio poterat p̄firmari in vi
ta. **¶** **¶** p̄po. instō facta ad t̄ps videt̄ pura. vt. l. hereditas
j. de here. insti. **¶** **¶** Glo. sol. ibi in instōne facta ad t̄ps certis. b.
de instōne facta ad t̄ps incertis. vide in l. ab oib' s. cū quib'
dam. j. de le. i. z dicā in. d. l. hereditas. de h̄z. insti.

Sposthumus. **P**osthum' p'rit' n'p'nat' a'ñ decedat q' eius grad' veniat: z si rumpit p's testu totu rumpit. h. d. v'sq' ad. s. qd vulgo tres p'tes h's. s. d. a ibi itaqz. tertia ibi: nam z cu duob'. **P**ppo. qd non e' r'ip' non p'ot. vt in l. nā z si sub p'ditōe. s. z post defectu. j. titu. l. So. non r'ipit grad' sed spēs eius. dixi fm Dynum in l. si a primo. s. e. **P**pp. q posthum' exheredari non possit. vt. l. si q's in suo. C. de inof. te. So. hodie non p'ot exheredari qz in exheredatione req'it cā. solim poterat. **P**p. ad sex cundū r'isum q' d'z valere terti' gradus ex quo posthum' est exheredat'. vt. l. iij. in fi. s. e. So. h in posthumio p'rito ibi in iā nato. z rō ponit ibi in glo. **P**ppo. q inter posthumū z iam natū nō sit d'ia. vt. l. si a primo. s. e. Sol. vt ibi dixi. **C**lenio ad tertiū ver. z istū exaiabo z dicā rōes ei' i. l. pe. j. ti. i. op. d. l. pe. j. ti. i. **P**rima gl. dic q' h posthum' excludit vt h's institut': s' admittit vt legitim'. vel dic s'z **P**y. qd h in tex. dicit excludit. intellige p' mortem ipsius posthumis: sed si vineret ad totā hereditatez admitteret et sicno. casum mirabile q' cā intestati trahit ad se cām testat. ti. **C**ontra qd videt. l. i. s. si ex fundo. j. de here. insti. So. vt dicā. in l. penul. j. ti. i. rōnem ibi videbitis. z vide glo. q' i'cu p'it q' tuor sunt rē. Et ita dicit **P**y. ibi z de cā ab intestato dic vt ibi. **P**ppo. si posthum' mort' g' testm' p'firmatur vt. l. posthum'. in prin. j. ti. i. So. ibi loquit qñ posthumus decessit viuo testatore. h qñ p' eius mortē.

decessit viuo testatore. b qñ p' eius morte.
Qd vulgo. filiū institut' in p gradu in totū vel
 ptiēlz fit pteritus in scdo testiū nō rī-
 pit. h. d. Rō hui' . s. est: qz p scdm gradū filio istituto in p
 nulla fit iniuria. non. n. admittit nisi ipso volēt: z hoc ē qñ
 est institut' sol'. Idēz si admittit p pte. sufficit. n. qz pater
 eū instituat in legitima sua: vt sic nō possit queri. Idēz qñ
 fili' est institut' cū sociō est rō. qz dando testator cohēdē
 filiō facit de suo voluntariū. vt. l. apud iul. s. idem iulian'.
 j. ad treb. dicā. j. e. l. si fili'. **I**tem dādo substitutū vulgarit'
 facit eū volūtariū. vt. l. pap. s. qrtā. s. de inof. te.

Siquisita. *Exheredatōe facta cum cā q̄ respicitur
liationē si cā falsa p̄betur testīi rumpat
h. d. Golo q̄ tu cogites circa vnū qd̄ ego n̄ cogitant nec*

hic nec. si. i. i. i. ista. l. videt casus p. opi. **Mar.** q. exhere
datio facta interta falsa ca facit testm ipso iure nullu: qd tñ
reprobant in. l. i. s. de testa. **R.** rñdeo q. falsa ca circa filiati
onem viciat exheredatōez ipso iure. vt. l. si pater. z. l. ne qd
C. de here. inst. z. ita loquitur hic. z. dixi in. l. demonstratio. s. qd
aut. z. dñ. z. demon. sec. si falsa ca aliud respiceret q. filiati
onē vel affinitatē. **Opp.** fm glo. dñ. hic q. pbat se filium
Contra nō dñ. admitti pbatōe que facta nil releuat: sed h. ē
hñdñ: q. si pbat filius exheredatio est nulla. vt. l. in ter. si non
est filius. si pbat nulla. vt. l. quidā cñ filiū. de ver. obl. **Glo.** sol.
dicit **Py.** meli. q. ista pbatōe facta aliqd releuat. nā si p
bat filius succederet ab intestato: si nō est filius succederent a
li: vt. qd casu exheredatio eēt nulla. **Opp.** de. l. iij. s. cā. j.
ad carbo. **So.** illud vñ est q. tum ad carbo. bonoz possessi
onē: nō ad aliud. **Opp.** de. l. i. si instituta. s. i. s. de inoffi.
te. **Pol.** vt. ibi. **Quero** cui incēbat h. onus pbandi. **Cre**
do q. filio: q. dñ. pñs est s. est: qd tene menti. hoc tñ nō
placet **Py.** q. verbū pñs non facit filiū nō eē in possessiōe
filiatiōis: nisi mulier pñsperit plantianū. vt. l. i. s. iulianus.
s. de lib. ag. z. l. i. s. si qd. j. ad carb. tene g. primā so. **Opp.**
po. glo. insti. q. ma. nō pos. s. semel. **So.** ibi nō est error: q. cā
est vera l. i. iusta. vt. ibi nō. **Itē** ibi. l. si filij. **So.** vt. ibi fm in
tellectu **Ric.** **Itē** ibi. s. i. dñ. vt. ibi.

S filius heres. **I**sta est valde difficilis lex.
vulgariter exstia sui hñdis non opat trāsmiſſiones
als sec. b. d. fm vñ intellectū. z. gl. nō videt vidisse illd qd
est dubiū z. multū infrascit. eam tñ diuidō fm illā diuisiō
nē quā puto verā in duas ptes. **Primo** loquit qñ filius su
it institut. pure dato sibi substituto nepote vulgariter. **Se**
cūdo loquit qñ fili. substitutus est sub pñtōe pñtūa que
non pñt impleri vltimo vite spū nullo dato substituto. se
cūda ibi: q. si nemo. **Itē** scda subdiuidit: q. primo ponit di
ctū. scdo exemplificat. scda ibi: sicut enenire. **Pro** decla
ratōe. l. quero in q. differt pñ. a scdo rñso. **Quius** timore
hoc pñ. legit trib. modis. p. q. hic fili. fuit institut. pure. i.
scdo rñso sub pñtōe. z. ista tenet **Py.** **Sed** ad h. opp. si su
it institut. pure: g. statim fuit hñs suus z. necessari. vt. insti.
de here. qñ. z. disse. s. sui. z. l. necessari. j. de acq. here. **Ma**
le g. dixit ter. qui dicit nepotē esse heredē sui aui. **Quius** tñ
more dicunt qdā nepotē eē heredē sui aui: nō directo sed p
mediā pñonā pñs sui: z. hoc tāgit glo. q. incipit aui ex testō.
circa si. qd glo. nō tenet z. merito: q. ter. dicit nepotem suū
heredē tam pñi q. aui: sed fm hāc lec. non est su. heres nisi
patri tñ: vñ alij recedūt ab hac lec. z. dicit q. a pñ. fuit isti
tus fili. sub pñtūa pñtōe que pñt impleri vltimo vite
spū. in scdo rñso fuit institut. sub pñtōe q. non pñt im
pleri vltimo vite spū. **Ista** lec. pñt sustineri: sed nō ē ne
cessaria. vt. j. dñ. **Tertij** legunt totū eē q. in pñ. fuit insti
tut. filius sub pñtōe que nō pñt impleri vltimo vite spū
tu. in scdo rñso in ea q. pñt impleri. **Ista** lec. nō est vera. nam
fmi nullo mō puenit q. loquat de ea que pñt impleri vltio
vite spū. nā tunc qñ iste morit non eēt certū neminem ex
testō heredē fore: cñ adhuc possit impleri pñtōe vsq. ad vlti
mū vite spū: qd est s. ter. hñus. l. in scdo rñso. **Itē** non con
gruit pñ. q. loquat de pñtōe q. potest impleri vltimo vite
spū: q. tunc eo viuo certū esset pñtōnem deficere z. non
posse impleri: z. sic possz hñe locum exstia sui hñdis z. rem a
neret oppositiō pma. **Preterea** ter. voluit solum facere
istā dñam. **Utrū** filio fuerit dat. substitutus vel nō: tene g.
primā. l. q. fili. fuit institut. pure: iō ipse nō fuit hñs patri
q. pater sibi vulgariter substituit p. qd facit s. necessario vo
luntariū. vt. l. papinia. s. qñ. de inof. test. z. hic est casus qd
declarauit in. l. iul. j. si omis. cau. te. **Posses** ēt intelligere to
tā istā. l. in filio instituto sub pñtōe pñtūa q. non pñt im
pleri vltimo vite spū. sed in pmo casu hñt substitutū. in secū
do non. iō in primo casu nō fuit heres patris: in scdo sic. fa
cit ad pñtūa. l. vlti. j. de pñ. insti. **Ad** id aut qd dixi q.
substitutio vulgaris impedit exstiam sui hñdis. dñ. vt. in. l. si
filius q. patri. de vul. z. pu. z. d. l. iul. si omis. cau. te. **Quero**

ro dñ. hic in pñ. si interim moriat qd vult dicere interim.
Glo. rñdet añ aditā hereditatē. **Et** ista vera quā tenz **Py.** z.
oēs. **R.** dñ. q. cum hñt substitutū vulgarē requirebat aditio
cñ tunc nō sit suus: vt. dñ. **Alij** exponūt interiz. i. viuo testa
toze z. male: q. si fili. decessit intestatus viuo pñtunc fm
ista tpa non hñt heredē. vt. l. ij. de castren. pe. **Si** vero filius
decessit testat. forte in castrensi peculio: tunc pñt hñe hñdez
sed nō suum: q. tñc non hñt filium in pñtē: s. sit miles. vt. l. si
lius a pñ. j. e. z. ter. hic dicit vtrūq. suū heredē futurū. **Uñd**
tertij dicit interim. i. pñdēte pñtione. vt. glo. dicit. sed vt di
xi in pñci. loquitur quādo filius fuit institut. pure potest
etiam intelligi quādo fuit institutus sub conditione. vt.
s. dñ. z. pcederet hec lec. **Uñd** ad scdam pñt. dñ. hic ip
se filius intestato patre hñs existit. quero de quo filio loq
tur. an de nepote an de filio primo. **Quidā** dicunt q. de ne
pote: z. in hoc videt residere glo. **Sed** ad hoc op. quō pñ
eē nepos su. hñs vtrūq. cñ pater cñ pñt tpe mortis aui.
vt. insti. de here. que ab inte. s. ita demñ. **Glo.** dicit q. h. an
decessit testat. z. sic sufficit q. nepos sit primor tpe quo te
stamentū destituit. vt. insti. de le. ag. suc. s. primus. vidistis
in. l. si qd posthumos. s. si filij. in si. **Uñd** ad istud an sit
vez. z. oppo. exstia sui hñdis opatur trāsmiſſiōne heredita
tis non adire. vt. l. hereditatē. s. filius. j. de ca. pecul. maxime
in suos. vt. l. ij. **C.** qui añ ap. tabu. **Cum** g. iste fuerit suus nō
pñt aui heres eē directo: q. pater nepotis fuit su. **Preter**
rea dicit ter. certū esse incipit rñ. sed h. est falsum: q. quicūq.
heres filij ex pñona filij defuncti pñt hñditatem non agnitā
agnoscere. vt. d. l. i. g. non eēt certū vt dicit ter. immo est dubi
um: q. posset repudiare si vellet. vt. l. si qd filium. j. de acqui.
be. **Itē** h. in pñtōe potestatiua q. pñt impleri vltimo vi
te momento non pñt pcedere: q. nō est certū interim dñec
viuat: sed post mortē. vt. l. su. quoz. de hñ. insti. z. l. si. j. d. cō
di. insti. **Ex** hoc pñdo q. hec. l. nō pñdit. intellige ergo
fm **Ja.** de are. q. in ver. sed si nemo. fuit institut. sub pñtōe
potestatiua que vltimo vite spū non pñt impleri. vide istaz
opi. **Uñd** h. in si. **Et** sic loquit de filio primo q. erat heres
patris: z. nepos directe est hñs patri z. aui: z. h. per mediā
pñonā patris sui. z. hoc modo pñdit iste rñs. **Cogitabam** si
posset saluari sine ista diuiniatōe qd esset dubiū. vt. cñ post
humus nasceret. z. sic rumpit testm: z. sic exstia nñl operatur
z. hoc mō non possum dicere p. l. cum quidā. s. qd dñ. in si. j.
de acqui. here. **Sed** tunc opp. de hñ. sicut. sed dico q. ver
si sicut ponit exemplificatiue non silitudinariē fm **Ja.** d. ar.
z. fm lec. quā teneo. vel dic qd addit in ver. sicut. qñ nepos
non extabat. hñs difficilē. l. non video quātr possit trāfire. si
scires audirem libenter: z. in toto inforciato non videtur mi
hi obscur. or. lex.

Exheredatio fit qñq. ppter bonū. b. d.
Uñd **Uñd** **Quero** an ista sit correctā p. aut. d. he
re. q. ab inte. s. illud. q. vult q. fili. instituat. **Uñd**
glo. tāgit in. l. cñ ex filio. circa pñ. de vulg. z. pu. z. videtur q.
hodie sit correctā. **Uñd** ibi videt glo. tenere dñm in. l. sancim.
s. repletōem. z. s. seq. C. de inof. te. tene glo. in. d. l. cum filio.
z. ibi latius dicam.

Quidam. **Uñd** restringit fauores cō
uenit ampliari. b. d. **Uñd**
glo. q. incipit nota fauorem ibi exercitiū. dñ. vt. no.
p. **Py.** in. c. odia. extra de reg. iur. li. vi. **Que** est rō q. qñ fili
us est exheredat. a certa pte non vñ. **Rñdeo**: q. tñc in illa p
te in q. non sit exheredatus in eum continuat dñm: z. sic de
cederet p. pte intestat. qd non pñt. vt. l. ius nñm. j. de reg.
iur. z. l. in suis. s. e. secus si a dimidia eñ exheredaret: cñ est
solā dimidiā ab intestato habitur. tñc valeret: q. in alia nñ
pñtūat dñm. z. sic cessaret rō. l. in suis. s. e.

Sub conditione. **Uñd** qd sit suus hñs pa
trē requirit q. nō sit i po
testate alteri. tpe mortis: z. pñtōis exstia. b. dicit
Opp. ad hoc q. qd sit necessari. sufficit q. sit in pñtē
dire mortis. vt. insti. de hñ. qua. z. dif. s. sui. **Dicit** glo. hic de
tp se ad arrogandū in vita testatoris. s. non est vez: q. tñc
Uñd

esset adoptio non arrogatio. Alij dicunt hic loqui in filio emancipato: non est verum: quia non definit esse suus propter adoptionem: sed propter emancipationem. dicitur ergo quod requiritur quod sit primus tempore mortis. ut ibi. et quod non sit in potestate alterius tempore existentis aditio. ut ibi. **Sol.** sol. et vide eam quod incipit in vita testatoris. et glo. assignat aliam rationem quam vide in ea. et s. alienus quem glo. allegat nil facit. quia ibi loquitur in acquisitione hereditatis cui acquiritur. hic tractatur an iste sit suus. glo. tenet et bene dicit per illa. l. **Oppo.** d. hac. l. de l. pater filio. de h. insti. ubi tamen inspicitur tempus mortis. **R.** ideo ibi loquitur in suo hic in filio. **U.**bi est dictum quod si suus alienatus transit cum sua causa: et dicitur potest suo legem apponere. ut l. suus hac. l. j. de manu. v. m. et l. i. et ij. C. qui ad li. p. da. non l. j. sed h. loquitur in filio cui testator non potest imponere legem. ut hic. **Oppo.** de l. a. penul. j. d. here. insti. ubi in suo inspicitur tempus aditionis non mortis. **S.** ibi suus mutatur statim ex dispositione legis: h. hominis voluntate mutatur. et ita non in d. i. et tene menti distinctio non per te. et vide glo. ibi. et facit. l. si fu. s. l. **B.** allegat per concordantiam. sed dicit ut ibi not.

Sufficit quod a tempore natiuitatis filius **Filius.** se instituitur repiat. h. d. **Oppo.** de l. posthuma. j. e. **S.** ut ibi. **Q.**uero de qua conditione loquatur. **S.** hic dicit quod de potestate casuali vel mixta. In eo quod dicit de potestate non videtur verum: quia posthumus non potest implere conditionem antequam nascatur: nisi diceretur de potestate dependente a potestate alterius non posthumus. et ideo dicit de mixta: sed quod dicit in casuali pcedit sine dubio: quia potest existere antequam posthumus nascatur. et hanc et **Op.**

Filius. **U.**bi veritas et fictio tendunt ad vnum finem. nem veritas pualet fictio. h. d. **Nota** ex hac. l. quod veritas pualet fictio. **S.** cdo not. d. significatio huius verbi redditur. i. retrodat. de hoc dixi. s. so. ma. in rubri. **Oppo.** de l. non putauit. s. si quis emancipatus. j. de strabu. **S.** ibi in extraneo exheredato qui fuit postea arrogatus: hic in filio. **R.** d. quod in extraneo exheredatio ab initio fuit incepta: in filio l. emancipato secus. **P.**ropterea extraneus adoptatus incipit esse non filius fictus quod in filio emancipato non pcedit. ut hic. **S.** ed extra hoc op. j. s. pri. **S.** ibi in institutione quod ita congruit persona extranei sicut in persona filij. **E.**t ex hoc habet intellectum sequentis. s. quem vide per te. **U.**bi **Oppo.** de l. si quis posthumus. s. si filium. s. e. **P.**icebat dominus **R.** al. quod erat propter fictionem posthumus in qua est equitas naturalis. ut l. posthumus. s. j. trusa est: quia in omni fictione non est equitas naturalis. dicitur ergo quod quia veritas et fictio tendunt inuicem ad diuersa: tunc pualet fictio ut l. si quis posthumus. s. i. v. diuersum. s. e. de cap. et post l. re. p. totum. et tota iura loquentia de postliminio et iura fictionis. **Q.**uid est adoptio. **D.**icit ut in glo. et no. ea et d. v. finitio. **A.**so. in sum. de adop. et ea pbat **S.**ull. de cu. in. l. i. s. de adop. dicit ibi per eum.

Posthuma. **S.**i tempore natiuitatis filia non recepta legitime instituta: testamento rumpitur. h. d.

U.bi exheredat filios videtur notatim **U.**bi exheredat filios videtur notatim filios quos ignorat se hic. h. d. **Oppo.** insti. de ex h. l. in prin. et l. si. C. et l. i. s. e. **S.**ol. glo. quod expresse et nominatim dicitur fieri quod filios exheredat: secus si dicat liberos et c. **U.**bi glo. quod incipit secus si dicat et c. **Nota** ergo qui ex primit nomine speciei videtur notatim facere. tetigi in l. turpia. s. si. de le. i. et hoc est utile scire ad multa specialia propter vnum. s. quod renunciatio casuum fortuitorum non videtur nisi expresse renunciaret. ut l. sed. et si quis. s. questu. s. si quis cautus. et l. opus s. loca. sed quid si dicat. suscipio omnem casum fortuitum et c. **S.**lo. dicit quod satis videtur exprimere. et istam. l. induco ad aliam. quod multi sunt casus in quibus requiritur in procuratore speciale mandatum. ut no. in. l. pompo. de procura. **A.**n sufficiat quod dicat ad petendum resti. in integ. quotiens opus erit. **A.**n sit oportunitas quod dicat in tali causa. **E.**t videtur quod sufficiat si dicat quotiens opus erit. **C.**ontrarium videtur in. l. si quis mihi bo

na. s. iustum. j. de acq. here. **E.**t hoc tenent doc. et **U.**bi et alij in. l. i. C. et per procura. in integ. resti. pe. po. dicit in. d. s. iustus plenius in. l. filiusfam. s. i. de dona. **Q.**uero quod si exheredat filios: an et posthumus videatur exheredare. **E.**t videtur quod sic. ita dicit glo. sed d. iustum puto verum: nisi in aliquo pre testamento faceret mentem de posthumus. ut l. quod filius. j. de le. i. **U.**bi ob. l. quod glo. alle. quod ibi est fauor: tutele. dixi in. d. l. quod filius ob.

Fauore testis et propter ignorantiam testatoris **L.**utius. tus heretur non nato. h. d. **E.**t alij per glo. p. visio facta in vno casum porrigit ad alium in quibus testator similiter prouideret si de eo cogitasset. h. d. et notabilis casus **Oppo.** de l. nomen filiarum. j. de ver. sig. et l. si quis filius de te. tu. cum. l. se. ubi appellatio posthumus non dicitur in natus. **S.**o. ut in glo. **U.**ltimo iste tex. facit ad. q. dicit statutum quod pene duplicent de nocte. nunquid si aliquis maleficus dicitur factum fuisse de sero. vel dicitur quod fuit de mane tempestive dicitur fieri de nocte. **R.**ecordor quod dixi de hac. q. in pluribus locis. sed breuiter de declarationem clara. l. hec verba. j. de ver. sig. dicit quod aut dies est aut nox: modo non est aliud nisi si positio lucis. **E.**t istud probatur in. c. consuluit. extra de offi. de le. modo ad propositum quod dicitur de sero non est facta nox: sed sunt tenebre non tamen est adhuc nox. hoc probatur per l. si quis filio. j. numis. te. ubi viuens moritur. et videbitis in. l. si quis filio. j. e. **I.**ta dico quod dicitur mane. tunc celo albescere est dies. ut b. et l. i. C. de cust. reo. quia cum nox recedit est dies. **U.**bi q. d. putauit dominus **P.**e. de cernitis.

Filius. **F.**ilius. miles potest exheredari sicut paganus. h. d.

Posthumus. **P.**osthumus. **S.**e. l. placet. cum. l. se.

Filius. **S.**i exhereditio facta in conditione testamenti est nullum et filius patri ab intestato succedit: secus si potest confirmari. h. d. **E.**t istud est bonum principium et aliquantulum difficile. **E.**t diuiditur in duas partes. **P.**rimo loquitur in instituto sub conditione potestativa seu casuali. nec habet coheredem substitutum. **S.**ecundo quando h. coheredem. sed ibi heredes sunt. **C.**irca primam partem quod sub qua potestati one fuit institutus filius. **R.** d. fm glo. dicunt quodammodo fuit institutus sub conditione potestativa quod non poterat impleri ultimo vite spiritu. **A.**lij dicunt quod fuit aditio casualis. prima lect. est vera in se. tamen oportet te ponere quod nullum habuit substitutum et lec. **U.**bi que hic innuit quod habuit filius. substitutus. tunc non procederet: quia si filius exheredatus in defectu conditionis succederet substitutus. **I.**dem si non est exheredatus: quod videtur per eum sterisse quod non impleuit artado se visus ad ultimum te spiritum. ut l. si suus. s. j. et si filio. de here. insti. et de ad. insti. l. si. post prin. **A.**lia lect. est quod hic loquitur de conditione casuali et verior et hoc sonat infra sub conditione que non est in eo potestate et c. **S.**ed tunc ob. C. de insti. et substi. l. si pater. et l. suus. in p. ci. j. de here. insti. **S.**ed tamen quod ibi h. substitutum vel coheredem in cuius aditione poterat confirmari exhereditatio. hic secus. **S.**ed tunc oppo. confirmatio quod sit per mortem non sufficit. ut l. si ita. s. si. s. e. **R.** d. illud est verum quod est impossibile adiri hereditatem eo viuente: quod poterat aditio eo viuente deficere: tunc potest confirmari per aditionem que fit post mortem. ut l. si quis posthumus. s. si filium. s. e. et dixi in. d. l. si ita. s. si. s. e. tangit in. l. gallus. s. in oibus. j. e. opi. g. **P.**e. que hic innuit quod filius habuit substitutum non pcedit. **U.**enio ad secundam partem in qua glo. ponit casum. ut h. in ea. **Oppo.** glo. iste coheres fuit institutus ad tempus pure. ut l. heredes. de h. insti. **S.**o. b. fuit institutus ad tempus incertum quod fieri preibi non ad certum tempus. probatur in. l. si ita. in si. s. e. et j. de le. i. l. ab oib. s. quidam. et C. de here. insti. l. extraneus. **S.**ecundo oppo. s. e. l. si ita. s. si. s. e. confirmatio exhereditatis non potest adiri in vita filij non sufficit ad confirmationem exhereditatis. **S.**lo. ponendo casum nititur soluere quod in punishmente mortis potest adiri: sed non est bona solutio. **C.**um. n. rec. dicit post mortem: requiritur quod perfecte sit mortuus: et sic talis aditio non confirmaret exhereditationem. ut in. l. contraria. **U.**bi

glo. soluendo h istud dñum legit istu ver. alio mō. s. q. b. si
lius fuit institut? sub dñōe prātina q. non pōt impleri vl
timo vite spū. s. q. fili? fuit institut? p. pte sub dñōe nec
fuit in ei? defectu exheredat? et ei fuit datus coheres post
mortē fm Azo. et differt a prima lec. q. fm primā filius fu
it in defectu dñōis exheredat? Ita lec. posset eē vera
ponendo q. filius fuit institut? sub cōditione potestatiua
q. pōt impleri ultimo vite spū: quo casu non est necessaria
exheredatio. vt. l. su. s. sed et si filio. j. de here. insti. et de cō
di. insti. l. si. sed si ponem? eū institutū sub dñōe casu
ali nō valeret testm nisi in ei? defectu exheredatē. vt. l. si
p. C. de insti. et substi. l. su. quoz. de h. insti. So. ergo
glo. alio mō q. in l. si ita. fili? inuenit se exheredatū p? mor
tem: h eo viuo. hec lec. non videt pcedere cū text. hic dicit
post mortē nisi sustinēdo hanc lec. poneres casum alio mō
fm Ja. de are. l. q. fili? fuit institutus p. pte sub dñōe ca
sualit? et in ei? defectu exheredatus: et fuit sibi dat? p. vna
pte coheres pure: et p. alia pte alius cohēs post mortē: cer
te valet testm: q. p. adiectōem illius cohēdis dati pure po
test affirmari exheredatio. h. d. et tunc expone tex. si dicit text.
scripto subaudi et alio pure q. statiz adiuit. dicit tex. pōt vt
hēat aliam ptem in dictū tps.

Filius. Qui morte ani reuincit in prātem pīs si an
te repitit institut? testm non rumpit. h. d. Bi
mo ponit. q. scdo arguit p. vna pte. tertio p. alia pte et de
terminat. q. quarto format illa. q. et deciditur. scdo ibi non
quidē. tertio ibi sed tñ. q. rta ibi: sed si heres. C. Mo. istum
tex. in quo ponunt sufficienter casus in qb? filius p? testm
rumpit testm. s. si de nouo nascitur: si de nouo adoptat: si
subducto primo incipit tenere locū primū: et si mortuo auo
incipit tenere locū pīs. Et no. C. de posthu. here. insti. sup
rub. et tangā. j. l. pri. in prin. C. Ppo. q. testm militis nō
rūpat pteritōe filij. vt. l. sicut certū. et l. si cū vel i. vtero. C.
de testa. mili. So. hic soluit tex. dñum: q. loquitur in milite
qui militare desijt.

Si quis ex certa. Clarus ē iste. s. et iō vide p. te.

Si quis eo. Pōt q. instituire posthumū ex ea que
tūc sibi vxor eē non pōt honesta: s. spes
est q. esse possit. hoc dicit.

Gallus. Re et fama difficilis est hec. l. et glo. vl
tima hui? l. dicit q. est difficilior aliq
alia que sit in corpore iuris: et magis pfecte suam
materiā explicat. Et diuidit tota principālī i. tres ptes fm
Dy. et oēs. primo ponit dñum galli cū repensionib? et
suppletionib? scenole vsq. ad. s. nūc de lege. scdo ponitur
pūio. l. vellei. in duob? capitib?. vsq. ad. s. ille casus. ter
tio ponit pūio Buliani in casu illo difficili vsq. ad fi. Et
prima subdividit in qnq. ptes fm Dy. primo ponit dñum
galli vsq. ad. s. quidā recte. scdo ponunt repensiones et
suppletōes scenole. vsq. ad ver. institutēs. tertio quedā bre
uis ordinatio testamētī. vsq. ad. s. si eius. q. rto quedā dubi
tabilis questio vsq. ad. s. in oib?. q. nto et ultimo ponunt q.
dā regle gñales vsq. ad. s. nūc de lege. Glo. stinuat hāc. l.
ad pcedentia. qd tangā. j. in qōnib?. C. Ad euidentiā hui
us. l. debes scire q. de iure antiquo an istam. l. posthum?
alien? non poterat hīs institui. vt insti. de bo. pos. in prin.
et. j. e. l. si. ille casus. et ibi videbitis. Sed gall? acq. lius itro
duxit in casum q. posthum? alien? possit institui hīs. et ad
hoc fuit necessaria pūio galli. C. Scdo dōbes scire q. po
sthumus pprie est ille q. nascit p? mortē pīs. Alij dicunt
improprie posthumū. vt no. C. de posthu. he. insti. sup rub.
et dīcā. j. l. Hoc pūio venio ad casum in terminis. in prin. cū
posthum? alien?. i. q. primū locū non tpe testamenti non
posset institui de iure antiquo: eneniebat q. nepotes q. na
scebant ex filiis inueniebāt se pteritos et testm rūpebant:
iō fuit petitū dñum a gallo acq. lio qualr sup hoc posset
puideri: ipse cū eēt iuriscōsult? et pūsum nō esset fm iura
antiq. induxit: et de nouo posthumos et nepotes posse insti
tui eo mō quo ponit hic in prin. l. ita est clara. C. Itz scias

vñi q. dñi galli bz locū tñ in nepote nato p? mortē pīs
et auī. pūio velleie. et iuliani in casu difficili bz locum in ne
pote nato viuo auo. C. Ppo. dī hic posset: et sic gall? pos
sunt in prāte nō in necessitate. s. l. posthumoz. s. i. j. ti. i. So.
glo. fatef dñum et supplet posset: et necesse eē ne rumpatur
testm. Doc. circa hāc glo. dicit q. nō est necessitas pūia s.
cātiua: et si vult ne testm rūpat sic faciat. Et gl. op. q. dñū
pōt iporat necessitatē pūiaz. vt. l. nemo p. j. d. le. i. et l. nō
j. de ur. Rñdeo qñq. verbū pōt ponit in dispositōe ne
gatiua: et tūc inducit necessitatē pūiam: q. pūiat potentiā
vt in dñis. et extra de reg. iur. c. l. i. vi. et ibi p. Jo. an. Si ve
ro ponit affirmatiue in legib? rescriptis vel in dñtib? nun
q. reperies q. importat necessitatē pūiam: sed cātiua sic.
facit. l. si tibi mandauero. s. si. s. man. et l. sepe. s. de offi. p. fi.
et hic est tex. In vltimis vero volūtatib? video q. verbū
pōt. indicat necessitatē. vt no. glo. in. d. l. sepe. distinguēdo
ad quē verba dirigunt. vt. l. peto. in prin. j. de le. ij. et qd ibi
no. Et hoc est vtz qñ verbū pōt. ponitur in oīone dispositi
tiue p. se principālī. Et si ponere incidēter p. modū dñitō
nis vel cāe quid importat dicā. j. ti. i. vbi glo. tagit. C. Ser
chido oppo. et videt q. gall? dederit malum dñum. naz non
dicit filiū instituentē: et sic testm eēt nullū pteritōe filij. vt
j. e. l. inter cetera. Glo. soluit q. gall? hūit p. pstanti q. fili?
fuit institut? Necob. q. dicit institui: q. expone. i. substitū
tū: q. oīs substitutio est institutio. vt in gl. et l. cohēdis. s. an
filie. j. de vul. et pup. et l. in oīone. s. qd vulgo. j. ad. l. falci. et
vex dicit ista glo. q. ita sentit gall?. puto tñ q. et si fili? nō
eēt institut? facto testō fm dñum galli testm valeret p. l.
si q. ita heres instituat. j. de he. insti. vbi pmittit. l. sic testa
riti ille q. successit? eā intestato nolit esse hīs talis sit he
res. Ita hic eadē rōne si filius me? me viuo moriet: et sic nō
pōt mibi heres eē nepos ex eo sit heres. nulla. n. iniuria sit
filio: et sic eius pteritōe testm non rūpit. Et erit b. casus in
quo ille q. nō successurus est ab intestato pferitur ei q. succe
dere pōt ex testō: fateor tñ q. mens galli fuit illa quā glo.
dicit. C. Sed hoc opp. de. l. si ita. s. si. s. e. Rñ. ibi filius
erat exheredat? et sic ex tacita voluntate defuncti nō ve
niebat ab intestato: h. secus. facit. j. de iur. codicil. l. p. ficiun
tur. i. pnc. et. s. i. C. Itz p. dicta facit. j. e. l. s. in oib?. So. dī
co q. filius erat tacite institut? eo q. testator vult eū ab in
testato succedere et pferri nepotē. vt. d. l. p. ficiunt. C. P.
ij. ad. l. dī hic posthumos nepotes et. Contra isti nepotes
nō sunt posthumū. vt. l. qd si nepotes. s. e. de test. tu. Rñ. q.
posthumū sunt vere vno respectu: q. p? mortem pīs et auī
nascunt in casu isto fm dñum galli: sed alio respectu impro
prie dicunt posthumū: q. subducto pte de medio incipiunt
tenē primū locū. vt. s. l. pr. s. i. C. Et ex h. gl. colligit dñum
ationē. l. s. hoc reassumā. j. in qōnib?. C. Mo. g. ex hac glo.
q. pprie posthum? ē qui nascit p? mortem: iō dī et posthu
mus quasi posthumū nat? et oēs alij dicunt posthumū im
prope. vt no. C. de posthu. he. insti. sup rub. et b. in glo. et ē
vtile scire si in statutis fieret mentio posthumū: cū statuta d
beant intelligi fm p. p. significationē. g. no. C. P. q. post
humus seu nepos nat? in vita auī non rūpat testm. vt. j. e.
l. s. nūc de lege. Glo. fatef dñum q. nō rūpet natus in vita
si testm fieret fm dñum. l. velleie. s. gall? non puidit in b
vide glo. q. incipit ecce dñum. vsq. ibi itē no. C. Sed op
po. q. pūio galli fuerit sufficiēs. nā pūio facta in vnum
casum se extēdit ad aliū: vt in substōne vulgari q. porrigi
tur ad pupillare et eō. vt. l. iam hoc iure. de vul. et pup. et. C.
de impu. et ali. sub. l. hereditatē. et l. q. uis. de insti. et substi. l.
fi. g. pūio galli facta in vñi casum porriget ad aliū. Rñ.
puto q. pūio. l. velleie. fuerit necessaria. qd. n. dicit pū
io facta in vñi casum porrigit ad aliū. vex ē si in illo tes
tator posset puideri: sed hic an dispositōe. l. velleie. testa
tor nō poterat puideri institūdo posthumū alienū: nisi in
casu inducto p. galli solū: et in alijs casib? remanebat regu
la antiqua q. posthum? alien? institui nō poterat. videbit
j. e. l. si. ille casus. C. Preterea illud qd dī q. substitio fa
cta in vñi casum porrigit ad aliū. Intellige ad aliū ca
m m m m ij

sum q̄ sit de natura substitutōis et respiciat psonaz eius cui facta est substitutio. nō aut si respiceret psonaz substituti. si enim ē substitutus ille q̄ nascit p̄ mortē nō pōt intelligi substitutus ille qui nascit in vita. vt. s. e. l. cōmodissime. qd̄ intellege nifi testator putasset se decessurū in cōtinēti. vt dixi in d. l. cōmodissime. et pbat. s. e. l. tici. s. lucius. **¶** Opp. de l. fi. C. e. So. quidā fatent illā. l. q̄ pūisio galli ēt porrigat ad nepotes q̄ nascunt in vita: sed nō est vez vt dixi. nam pūisio galli est d̄ ius cōe: et sic non porrigit vltra casum q̄ in ipsa expm̄itur. vt. l. p̄cipim. in fi. C. de ap. **¶** Item pūisio testatoris facta fm̄ p̄siliū galli nō porrigit ad casum quo posthumus nascere in vita fm̄ tpa galli: qz illo tēpore testator hoc nō poterat: sed hodie cū testator hoc possit porrigere ad euz q̄ in vita nascere si testator putaret se decessurū in cōtinēti fm̄ qd̄. s. pxi. dixi. sed qñ testator esset sanus et filius sanus: nec cogitatio poterat eē q̄ filiū morietur tñ ad illū casuz porrigit non si in vita nascat. **¶** Opp. po. q̄ gallus male dixit: qz sceuola ēt rephendit de supfluitate et insufficientia. vt. j. e. l. s. quidā recte. et. s. se. **¶** Glo. fate tur d̄ ium qd̄ sceuola rephendit: et addit hoc iō: qz quanto iuniores tanto p̄spicaciores fm̄ p̄scianum. **¶** Opp. q̄ talis nepos potuerit p̄teriri. vt insti. de exhere. li. in fine. **¶** So. h. de nepote ex filio: ibi de nepote ex filia. **¶** Opp. d̄i hic q̄ gallus rephendit de supfluitate et insufficientia. **¶** Contra: cū ista sint repugnātia: et sic non p̄nt eē simul. vt. l. vbi repugnantia. j. de reg. iur. **¶** So. ista sunt circa diuersa: non circa idē. nā in quibusdā dicit supfluitas: et in quibusdā insufficientia. vt. j. patebit. **¶** Genio ad. q. quero qualr. l. ista p̄tinuer. et dic vt in glo. ij. et tene menti. **¶** Ultimo cōcludit q̄ nō est necessaria. l. ad. l. p̄tinuatōem. qd̄ nota. **¶** Quero an mēsis quo q̄s morietur debeat computari. Et glo. tua dicit q̄ sic et bñ. **¶** Quero qd̄ si nepos natus fuit p̄ duos dies p̄ decē mēses: an dicat legitimus. Et glo. dicit q̄ sic fm̄ quosdā p̄fiscos. et vide glo. istā q̄ incipit p̄xi mus et. Idē no. in. s. fi. in aut. de resti. et ea q̄ parit. sed in l. septimo. s. de sta. ho. glo. dicit d̄ ium. **¶** Pro cuius declaracione sciendū q̄ triplex est tps̄ p̄fectum p̄t. p̄ est tps̄ septem mēsum: et est p̄t legitimus. vt. d. l. septimo. et. l. in testa mēto. in fi. j. de suis et legi. **¶** Secūdo est tps̄ ix. mēsum: et i istō p̄cordant oēs. **¶** Tercio ē tps̄ decē mēsum: et in hoc et concordat oēs: sed in excessu glo. discordat. **¶** P̄xi s. d̄i scriberet sup. l. septimo. de sta. ho. in ciuitate ista p̄sultit sup hoc magis gentile qui r̄ndit sibi p̄ multa verba: et finalit̄ cōcludit q̄ ēt p̄ decē mēses p̄ paucos dies pōt eē legitimus part. ponebat et aliud mirabile qd̄ iura n̄ra nō admittunt q̄ in. xij. vel in. xij. mēsum qñq̄ p̄tingit sed raro q̄ mulier parit: s̄ p̄ p̄fiscos reliquēdum ē. **¶** Quero pone q̄ mulier p̄ duos dies p̄ mortē p̄xi mariti accepit scdm̄ vix: et pepit in. ix. mēse: ita q̄ p̄tus pōt esse p̄xi vi et: pōt eē eē scdm̄. pōt eim̄ parere in septimo et nono et in decimo mēse cuius dicit iste p̄t. **¶** Quidā dicunt distinguēdum in cuius domo nascit. vt. l. si vicinus. C. de nup. et. l. si filium. s. de his q̄ sunt sui vel alie. iur. Alij dicunt standum testimonio m̄ris. vt. l. et. s. de pba. et. l. vxore. j. de manu. te sta. sed hoc nō videt bene dictū. qz m̄r pōt decipi. vt. l. i. s. si mulier. de li. agno. et. l. i. s. si p̄ calūniā. s. si mulier ven. no. do. **¶** Ja. de bel. disputauit et posuit in. l. i. de bo. posse fm̄ tabu. et dicit ipse q̄ p̄ d̄z inspicit cui assimilatur. ar. l. qd̄ si nō lit. s. si mancipia. s. de ed. edic. si nō appet cui assimilatur inspicit tunc d̄z in cuius domo natus est. vt. d. l. si vicinus. et d. l. filium. al̄s nulli filius diceret. ar. l. liberos. s. i. s. de his q̄ no. in fa. sed hoc qd̄ dicit de assimilatiōe non placet: qz ex cogitaciōe mulieris tpe p̄ceptōis contingit p̄tum alteri assimilare. vt. l. queret aliq̄s. et ibi no. de ver. si. et. l. nō sunt liberi. de sta. ho. puto q̄ p̄xi inspicieda sunt signa conceptōis que ponit Ros. in libellis sup. ti. de edicto si mulier ven. no. in pos. m̄r. si ista signa nō appent tunc standū eēt p̄suetudini mulieris in q̄to tpe conuenit parere. ar. l. nō oēs. s. barbaris. j. de mili. et. l. vniuersoz. s. de ne. ges. et. l. i. s. bestias. s. de posthu. sed si ita non appet: tūc eēt com

mittēdum medicis vel obstetricib⁹ pitis in arte illa. vt. l. i. s. i. s. de ven. inspi. ex q̄litate eim̄ p̄sone pōt medico p̄suar deri: q̄ si illud nō apparet recurrēdū est ad illud qd̄ frequentius accidit.

¶ Sic p̄ponitur rephensio scenole **¶** Quidam recte. s. gallus de supfluitate. vsqz ad. n. idem credendū. Ibi scda ps in qua ponit rephensio d̄ in sufficientia circa numerū p̄sonaz. vsqz ad. s. et qd̄ si tantus. Ibi tertia in q̄ ponit rephensio circa casus. vsqz ad. s. in statuens. **¶** Legam⁹ p̄ p̄tes et ponam⁹ clare casum in terminis: qz summarit̄ p̄grue non recepit: qz verba testamēti h̄ clare non ponunt. **¶** Quero p̄ declaratiōe. s. qualr verba testamēti p̄cepta fuerunt. **¶** Glo. ponit qñqz modis. et quilibet ē bon⁹. **¶** Primus modus ē q̄ dicat sic: si q̄s mihi nepos p̄ mortē meā nascet heres esto. hec lectu. ap. plaudet l̄r: qz non facit mentem de morte filij. **¶** Sed aduertendū ē: qz nifi pūisio galli fuisset tale testm̄ nō vale ret: qz institueret posthumus alienus. vt dixi in p̄xi. l. in quo ḡ rephendit gallus. **¶** R̄ideo q̄ postq̄ induxit post humos nepotes posse institui in mō instituti nō sunt necessaria tot verba. **¶** Secūdo modus ē q̄ dicat filium et nepotē qui ex eo mihi nascet p̄ mortē meam heredes instituo. **¶** Ista est bona p̄ceptio: tñ h̄z dubium an filius et nepos videant̄ insimul institui vel ordine successiuo. s. quo j. dicam. **¶** Tercio modus ē vt dicam sic: si fili⁹ heres nō erit: nepotē qui ex eo nascet substituo. et ista est bona. **¶** Et q̄ no. q̄ substitō vulgaris h̄z locū instituto decedente in vita testatoris. **¶** Quari⁹ modus ē vt dicā filiū instituo et nepotē substituo: et est bona. quā no. referet enim ad casum q̄ colligit ex verbis galli: s̄ ex verbis galli colligit substitutio vulgaris si fili⁹ institutus viuo testatore morietur et. Et sic appet h̄ casus fm̄ illā lec. illa verba ticiū instituo et sempronij substituo iducit substitōnem vulgarē: s̄ quo dī cam in materia substitōis vulgaris: et ēt in materia p̄p̄d̄ ose. **¶** Quint⁹ modus ē vt dicam filiū et nepotē ex eo substituo. **¶** Nā nepos videt institui in casum q̄ colligit ex vbi galli qd̄ multū not. s. q̄ substitō facta de filio et nepote copulatiue: intelligit̄ ordine successiuo. Et sic copulatiua resoluit̄ in disunctiua. facit. l. cū pater. s. penul. j. de le. ij. **¶** Opp. natura copulatiue est vt oēs siml̄ vocent̄. vt. l. i. q̄s ita. C. de cadu. tol. et. l. si duob⁹. j. de le. i. **¶** Sol. hoc facit necessitas: qz testator sic hēbat necesse facē ne testm̄ r̄spat vt in p̄xi. l. **¶** Vel dic q̄ hoc facit ordinata charitas. vt ibi dicam. **¶** Querit glo. pone q̄ quidā instituit filiū et nepotem iam nati: an admittant̄ ordine successiuo. **¶** Glo. et q̄ sic p. l. peto. s. fratre. j. de le. ij. et. l. cū pater. s. pe. e. ti. **¶** Et p̄ hunc. s. Ja. de are. tenuit d̄ ium. l. q̄ quilibet sit heres p̄ p̄ p. l. allegatas in glo. **¶** Non ob. s. iste. qz sic d̄z intelligit̄ necessitate: al̄s instō non valeret: qz posthum⁹ alienus non pōt institui: nisi in casu introducto p̄ gallū. **¶** P̄xi s. An. d̄ pi sis tenebatopi. glo. q̄ ēt nepotē iam nati h̄z necesse instituire ne testm̄ rumpat filio subducto de medio. ar. p̄ hoc s. de vsur. l. stipulat⁹. fm̄ hoc r̄ndet ad d̄ ium. l. si mulier. s. de vsur. accres. qz loquit̄ in legato in quo nō erat necessitas. **¶** Ad alias. l. r̄ndetur. vt in glo. **¶** Ad ob. l. peto. s. fratre. vbi loquit̄ in legato: tñ intelligit̄ ordine successiuo: qz ibi p̄sone non fuerūt noiāte copulatiue: sed fuit platus vbum familie qd̄ hēbat illam significatiōem q̄ admittantur ordine successiuo. vt. l. si. C. de ver. sig. **¶** Non ob. l. cū pater. s. penul. j. de le. ij. qz ibi testator vsus est verbis alternatiuis nō copulatiuis. **¶** Ego dicere q̄ ēt ibi testator non h̄et hoc necesse facere: sed si illa copulatiua ēt inter p̄sonas inter q̄s cadit affectio ordinata intelligat̄ ordine successiuo sicut h̄ p̄batur. et in. l. ḡnalr. de insti. et substiti. et idem de her. re. insti. l. l. lucy. sicut eim̄ alternatiua resoluit̄ in diuncta ita eadē rōne diuncta in disuncta: et appello ordinatā charitatē qñ sic ab intestato successuri erunt. vt h̄ p̄z. **¶** Sed d̄ predicta facit. C. de impu. et. al. substiti. l. i. **¶** Glo. r̄ndet q̄ ibi erant penit⁹ extranei p̄z et filius: et sic non erat charitas ordinata. et hec est vera so. in se. sed nō est necessaria ad istam

l. et veri⁹ dicas qd ibi testator dixit vna. i. simul cū filiis suis. Et sic exp⁹sa fuit voluntas testatoris qd si succedat. Non ob. l. si mulieri et ticio: qd ibi dixit mulieri cū liberis: nos loquimur qd dixit mulieri et liberis: et sic factio dñam infertur cum. Et si tu dicas hoc est d. l. ticio. S. nihil. j. de le. l. rñ deo qd tum ad inducendā pñunctionem nō est differētia infertur: et cum. ut ibi. sed vtrū ista pñunctio intelligat siml: an ordine successivo est differētia: qd cū denotat quādam similitudine: sed dictio et potest eē magis pñunctiva: nec requirit de necessitate pñunctus: sed verificat in qli bet copulatio. vt. l. ea tñ. j. de le. l. ij. **H**es g ex pñictis qd siue testator dicat vna cū filiis siue simul cū filiis siue ticio cū filiis admittent equalr. s. si dico ticio et filiis tñc distnguēdū ē: an inter eos cadat affectio ordinata vel non. vt bac. l. Sed hoc facit. l. si qd ticio. fm vñā lec. s. de vsu fru. accres. So. ibi erant penit⁹ eñet: et sic nō cadebat inter eos affectio ordinata. **Q**uero qd si testator dicat re linoquo ticio et filiis sen. Rñdeo intelligunt pñunctim insti tuti. vt. l. inter dñ. in prin. j. de here. insti. qd g hic dicit d. or die successivo hz locū qñ relinquit sibi et filiis ei. **Q**ue ro qd si testator pñertat ordinē: et dicat seum nepotē meū et ticiū pñem ei⁹ insti tuo. Certe dico qd nil ad factū. qd dñ i telligim ordinē necessitatis nō put ē scriptū. vt. l. talez. in prin. j. de here. insti. **Q**uero qd si testator dicat substituo talē et eius filios et hñdes. Rñ. ex eo qd dixit hñdes aparet qd p⁹ mortē illius intellexit et sic ordine successivo. An autē requirat qd sit filius et hñs vel sufficiat qd sit fili⁹ tñ vel hñs tñ. **D**icā. j. e. l. s. nunc de lege. **Q**uero qd in dñctib⁹ aliqñs emit rē p se filiis et nepotib⁹ vel alio titulo recepit: an intelligit ordinatē: qd primo pñ deinde filij. Et qd dñ dicunt qd ordinate p ea q notant in. l. si nō forte. s. liber tus. de pñi. inde. **E**go dico qd de h⁹ est gl. s. de pac. l. si tñbi. s. si pactus. vbi dñ qd qñ pater paciscit filio si aliud nō aparet intelligit pacisci ei vt hñdi. Ex quo sequit qd ordine successivo cū viuis nō hñat heredē: hoc ē in filiis in pñate pbat alia rōne. nā cū pater acqñrat ex sua pñuisione est pfecticiū: qd si filio quererē p ipm filij acquirerē patri etiā hodie. vt. l. dñs suo. de ver. obli. **A**dvertendū tñ est ad vñū qd glo. dicit si aliud nō apparet. vt no. in. d. s. si pact⁹ id est distinguēdum inter res: qd qñq tale pacū inter pñetur sup reb⁹ qd de sui natura nō trāseunt nisi ad filios: et tñ videt stipulari filijs vt filijs non vt hñdib⁹: p hoc volo qd p⁹ mortē pñis filij admittunt oēs p virilib⁹ portōibus nō p hñditarijs portōib⁹. vt. l. iureiurā. s. si liber. z. l. si opas j. de ope. liber. **E**x hoc sequitur qd si pater recipit funduz in empñiteosim p se et filiis: s. filij nō sint hñdes: tñ equalr hñbunt fundū: qd empñiteosis nō transit ad oēs heredes sed solū ad filios. vt in aut. de nō alie. s. ex hñs. z. l. rāgit in. l. libert⁹ libertez. C. de opi. liber. **E**go dixi in. d. l. iureiurā. s. si liber. qd si tale pacū apponit sup reb⁹ que d sui natura trāseunt ad hñdes videt pacisci pater filiis vt here dib⁹: et sic p virili nō admittunt sed p hereditarijs portōib⁹. vt. l. si tñbi. s. si pact⁹. s. de pac. z. ibi dixi. **I**tem ex b⁹ qd dico filij insti tuo et nepotē substituo in alia portōne fact ad pulchra. q. que fuit disputata bono. filij instiui alio um substitui: querit an ista substitō sit vulgaris vel cōpen/ diosa vel q est. Et fuit determinatū bonoñ. qd erat cōpen/ diosa. p. l. pñibus. dñs Rai. in tractatu suo de materia substitutōis. in fi. dicit qd est vulgaris et hñ et casus est b. licet nñs allat. l. istā. nā casus ē hic fm illā lec. in gl. ibi. vel sic si lñ insti tuo nepotē substituo: qd trahit ad casum substitōis galli q fuit vulgaris. vt. s. in glo. ponit de substitōne vulga ri. **Q**uero statutū dat immunitatē a munerib⁹ pñi et filijs. vel impator pcedit pñuilegiū pñi et filiis: hñbunt ne si lñ immunitatē viuo pñe vel p⁹ eius mortē. Et ea que dicta sunt faciūt qd nō in vita pñis sed p⁹ mortē in dñum: et ista ē veritas vt hñant viuentē pñe. vt. j. de iur. immu. l. i. z. ij. C. dñiur. l. si. de epi. z. cle. l. ij. **E**a. n. que dicta sunt debēt intelli gi in hñs q non pñt sñl et semel eē pluriū vt dñia rez. sed im munitas et pñuilegiū pñt eē sñl vt in dñijs. **U**ltimo iste

s. inducit ad arg. qd in libello videat interata actio que ex verbis pñt colligi: sicut b in dubio videt facta insti q col ligi pñt ex hñbis galli. de quo p doc. in. l. edita. C. de eden. dixi in. l. ij. C. de edē. **D**y. et inducit istuz. s. in argu. ad duo statuta dñia in eodē volumine repta qd inspiciat vltimum sicut b hz pater et fili⁹ sunt sñl instiuti tñ inspiciat ordo. de quo. C. de te. tu. l. ij. z. ibi p **E**y. dixi in. l. oēs ppli. dñi. z. iur.

Idem credendum. le s galli circa pñonas. et dñ uidit in tres pñes vsq ad. s. z qd si tñ. **P**rimo loqñtur quā do solus nepos viuit. **S**cdo qñ sol⁹ fili⁹. **T**ertio qñ vter/ qz. scda ibi: sed si viuo. tertia ibi: nā et fili⁹. **I**n termis casus est clar⁹. **U**ltimo. g repñensionē sceuole s galli de insuffici entia circa pñonā pñepotis. **S**cdo no. qd appellone ne potis nō pñinet pñepos. si eim pñineret gall⁹ non repñet deret p sceuolā. hoc aut qualr debeat intelligi declarabo. j. e. l. s. instiutes. **T**ertio no. de hac dictōne rē. qd inducit repetitōem oñum hñboz dictoz in pñcedēti. **O**pp. qd sce uola incidit in vicij supfluitatis de quo repñedit gallum **R**ñdeo non incidit sed recitat hñba galli. q. d. et si teneres verba galli illa sunt insufficientia circa pñonas. **S**cdo op. ad si. dñ hic q ita demū pñcedit si nepos pñi moriatur. **C**ontra cū vterqz pñumat instiuit. vt dicit in pn. l. nñs hñl ad pñpositū qd decedat pñi cū vterqz se instiuit repñat. **H**ui⁹ timore glo. legit duob⁹ modis. **P**rimo qd b qñ bet fuit instiuit: et qd b dñ si prius nepos decedat: subau di maxime. **S**cdo qd fili⁹ fuit instiuit: et nepos pñerit: tunc lñ stat pñrie qd necesse est nepotem pñi mori. **S**ed dices tu hoc ē illud qd dixisti in prin. l. dixi. n. testm. pñcedere ē si fili⁹ nō erat instiuit. **R**ñdeo b filius erat instiuit: et nepos pñeritus et pñepos substituit ipso filio instiuito. vñd nepos nō erat instiuit: expñse nec tacite ab intestato voca bat. id ipse nepos rñpit. sed in prin. fili⁹ qd nō instiuitus vocabat ab intestato et nulla fiebat sibi iniuria p instōnez nepotis. **U**ltimo iste. s. in eo qd dicit rē. inducit ad qd nem si in pñocollo repñit instm impñectū et in fi. notarius dicit rē. qd illud importat. **D**y. dicit. j. e. l. s. nunc de lege. **S**pe. in ti. de instu. edi. s. oñso. ver. s. nunqñ imbreuiatur ra. **E**go dico sic qd in pñocollo hec dictio rē. pñt repñi du pñictor. **C**ui⁹ est rē. qd rescribit breue et ponit in fine oñoz nis indeterminate: qd nō regit ab alio verbo vt dñ b i ter. Et aliud est rē. qd ponit in oñone determinatiue. vt. C. eo. aut. ex cā. z. j. ad trebel. l. nā qd. s. si qñ opñusus. z. l. is cui. s. qd legatorz. j. vt in pos. lega. de primo dicit **D**yn. sub illo rē. cōtinent illa q sunt de natura pñctus. hoc tñ nō pñat in l. sed dñ qd sub illo rē. pñhendit illud qd deficit in illo fmo ne fm pñuetudinē loquendi in illa materia dñ q loquimur: vt in fili⁹ b pñat hic et in. l. itē ventū. s. petita. s. de pñe. here. j. e. l. s. nunc de lege. nā pñtud rē. opñebendūtur hñba testi posita p galli: siue instiuit fili⁹ et substituit nepos. vt dñ xit gall⁹: siue in fili⁹ instiuit nepos et substituitur pñepos vt b. **E**t p hoc dico qd si pñcessit instm emptōis extēsum. et sequat instm locatōis breuiatū p hanc dictōem rē. qd ille clausule q sunt cōes ad instm emptōis et locatōis intelli gunt repetite p hanc dictōem rē. sunt. n. siles bñ pñctus. vt. l. i. z. ij. s. loca. **S**ed h est aduertēdū: an notarius q sumit instm ex illa abbreviatura debeat extēdere. **S**pe. in. d. s. oñso. ver. s. nñ qd imbreuiatura. dicit q sic. **E**go dico qd si quidē est pñct⁹ vel act⁹ qd celebrari in scriptis. et tñc nihil dñ addi. totū. n. extensum dñ pñus scribi. vt. l. dñct⁹. C. de fi. i stru. **E**t id errat notarij q dicunt se rogatos de appellatio nib⁹ vel sententijs: nisi primo totū sit scriptū. **Q**uedā sñt instm nō celebrata in scriptis: s. in scriptis redacta. et tunc dico qd p notariū nō dñ extēdi. qd. n. pñineatur sub illo rē. est dubiū et est in estimatōe iudicis ex pñcedētib⁹ et sequētib⁹. vt. l. si fu⁹ pluriū. s. si. j. de le. l. i. volūtas. C. de fideicō. z. l. cū pater. s. cū impñecta. de le. ij. dñ g notarius breuiter exēplare put facit. et sic vtimur qd notari⁹ nō extendat. **S**i vero in libro pñocolloz pñcederet instm extensuz ad qd dñi siml⁹ deberet referri illud verbū rē. dñ notarius dñ illo facē.

copiā videtur. n. illa p^r eē cōis sequētib^{us} imbreuiaturis q^u ad illā referat^{ur} vt videbit^{ur} bⁱ istud rē. referri ad prin. vbi sunt verba extēsa merito faciēda ē copiā. vt. l. si q^u ex argentijs. s. sed si in iⁿitū. s. de edē. r. si est dubiū q^u dⁱ impo^rtare^t sub hoc rē. r. expēdīret p^rti: posset. p^rpellī ad reficiēdū in iⁿitū de nouo. vt no. in. l. chyrographis. s. de admī. tut. **¶** Est. n. scōm rē. q^u dⁱ scribit^{ur} longū r. hⁱ in p^rone verbum vñ regat^{ur} tūc si illud rē. referat^{ur} ad aliq^u dⁱ vbum determinate ad illud reducī r. fm illud determinat^{ur}. vt. l. nā q^u dⁱ. s. si quis p^rulsus. j. ad trebel. r. l. ita tñ. s. quotiēs. ad trebel. s. loca. l. itē querit. s. exercit^{us}. **¶** Si nō non hⁱ certā limitationē tē p^rphendet oīa q^u sunt de natura dⁱctus vel rei sup^{er} q^u appoⁿit^{ur}. vt. l. ceteroz. j. de ver. sig. r. l. si dno p^roni. s. si q^u iurazuerit. s. de iureiur. p^r hoc eē de l. obl. c. vlti. p^rincto. c. ex hⁱ bⁱta. eē de iudi. **¶** Sⁱ q^u dⁱ si nō dicit rē. sed dixit r. reliq^u. **¶** Rñ deo idē est dicere r. reliq^u q^u dⁱ rē. vt. d. l. ceteroz. de v. signi. **¶** Quero q^u dⁱ si dixit. r. j. Rñ. significatio hui^{us} est q^u scribens intēdit omittēre aliq^u que erāt in medio r. assumere aliq^u q^u dⁱ erat. j. vt. l. j. ad. l. aquil. **¶** Et p^r q^u iⁿ oib^{us} decre^{ta} talib^{us}. vñ non hⁱ illā significatōem quā hⁱ dⁱctio rē. q^u p^r dictionem rē. volo illud q^u dⁱ omittō: p^r dictionē r. j. significatōem illud quod volo omittēre.

Et quid si tantū. Iste est subtilis. s. r. tertia p^r in q^u p^r sceuolam rep^rhendit gal^{lus} lus de insufficiētia circa casus r. p^rsequor vsq^{ue} ad. s. q^u si is h. d. **¶** P^rouisio facta in vno casu porrigit^{ur} ad alios sibi siles. h. d. casus in terminis est clar^{us}. **¶** Mo. diligē^{ter} q^u substitutio vulgar^{is} p^rcepta in vñ casum porrigit^{ur} ad oēs sibi siles. facit. C. de insti. r. substi. l. si. **¶** Opp. q^u male dixeris bⁱ ponī rep^rhensionē p^r gallū circa casus: immo est rep^rhensio p^r sceuolā. ipse. n. posuit casum de nepote r. p^r nepote nō gall^{us}. **¶** Qui^{us} timore gl. legit istū. s. trib^{us} modis. **¶** Prima lectu. ē q^u hⁱ c^{on}ponant^{ur} tres oppōnes p^r sceuolā non p^r gallū r. sic fate^{tur} dⁱctum. **¶** Et hⁱ fuit opi^o. **¶** Milei quā glo. nō t^r r. merito: q^u nō est verisile q^u sceuola seipsum incōtinēti rep^rhēderit seu correxerit. vt. l. nā r. ea. j. de p^rdi. r. demon. vñ legi^{tur} scō mō q^u bⁱ sit rep^rhensio sceuole p^r gallū: sed ad dⁱctum nō r^{ed}it. **¶** Tertia lec. est q^u bⁱ fiat rep^rhensio p^r oīa. s. dⁱ cta vbi de morte sit mēto: r. sic p^r gallū r. p^r sceuolam: r. ista est vera. **¶** Nec ob. si dⁱctis q^u fm hoc sceuola rep^rhendit seipsum: q^u nō est vez. dixit. n. gall^{us} deficit in p^rsonis vt dixit: sⁱ posito q^u p^rsonas p^rfecte enumerasset: vt ego supplēi tam^{en} dⁱficat in casib^{us}: q^u nō enumerauit oēs casus r. hoc sceuola supplet. **¶** Oppo. q^u p^r p^ruisionē factā in vñ casum ali^{us} videt^{ur} omisus: non aut^{em} videt^{ur} in alio p^ruisionem. vt. l. cōmodis^{sim}e. s. e. cui^{us} dⁱctum bⁱ dⁱ r. g^o rē. **¶** Qui^{us} timore glo. scōa mag^{is} legit hunc. s. duob^{us} modis. primo vt fateamur dⁱctum. l. q^u p^ruisionē facta in vñ casum nō extēditur ad aliū: sed q^u testator p^rot si vult in istis alijs casib^{us} p^ruide^{tur} sicut in casu mortis. r. h. d. ista. l. fm hⁱac lec. **¶** Glo. nō t^r istā. nā in p^rcedenti. s. iuriscōsule^{us}. dicit q^u testator bⁱ exprimat. bⁱ vero dicit q^u hⁱ casus admittunt^{ur} ex interpretatōe. l. velleie. nec est necesse q^u testator exprimat: r. ista est vera. p^ruisionē. n. facta in vñ casum extēditur ad aliū sibi silem: q^u nō refert q^u dⁱ ex equipollentib^{us} fiat. vt. l. mulier. in prin. j. ad trebel. r. l. si m^{ul}. C. dⁱ in sti. r. substi. **¶** Ad dⁱctum r^{ed}eo q^u nō porrigit^{ur} ad aliū casum. s. dissilem: ita dicit glo. r. bñ. **¶** Contra bⁱ oppo. fortiter isti casus fuerūt exp^rssi p^r modū p^rditōis. s. si moriet^{ur} rē. sⁱ p^rditōes debent impleri in forma specifica non p^r sile. vt. l. q^u heredi. in prin. r. l. meui. de p^rdi. r. de. **¶** Non g^o porrigit^{ur} ad casum silem. **¶** De. circa hoc notat^{ur} dⁱctis: q^u dⁱ est p^rditō necessaria ad ipsum actū: q^u dⁱ est p^rditio necessaria ad effectū actus: quedā est p^rditio volūtaria. **¶** In primis duob^{us} casib^{us} p^rcedit q^u nō refert q^u dⁱ ex eq^upollentib^{us} fiat. **¶** Exem^{pl} p^r in p^rditōe necessaria ad ipsum actū. in. s. n^o. ad bⁱ vt substitō vulgaris hⁱeat locū est necesse q^u institut^{us} nō sit hⁱis si g^o exprimit^{ur} vñ casus p^r quē non p^rot esse heres porrigi^{tur} ad aliū silem. **¶** Exem^{pl} de scō. l. de p^rditōe necessaria ad effectū actus si relin^{quitur} filiofa. ad hoc vt ipse effectua liter hⁱeat requir^{it} q^u efficiat^{ur} sui iuris: si exprimit^{ur} vñ casus

p^r quē sui iuris efficiat^{ur} porrigat^{ur} ad aliū sibi silem. vt. l. si ma^{ter}. r. l. mulier p^rallegata. **¶** Sed q^u apponit^{ur} p^rditio volūtaria: tunc dⁱz impleri in forma specifica. vt. l. q^u heredi. r. l. meui. s. alle. **¶** R^{ed}eo q^u in primis testator cogitauit de effectū: iⁿ hac vltima cogitauit de forma tñ: q^u volūtaria appoⁿit^{ur}. **¶** His p^rmissis p^r declaratōe materie q^u r^{ed}it^{ur} vñ sit verum sio facta in vñ casum porrigit^{ur} ad aliū: r. vñ sit verum hoc g^uale nō refert^{ur} q^u dⁱ ex eq^upollentib^{us} fiat. **¶** Sic aut^{em} p^ruisionē facta sit in vñ casum p^r modū dispōis: aut p^r modū p^rditōis. p^r casu aut ex vⁱrtute exp^rssi casus omisus p^rot intelligi^{tur}: r. ad aliud porrigit^{ur}. vt. isti. p^r soci. s. illud. dⁱctis vobis in. l. cōmodis^{sim}e. s. e. soluedo dⁱctum. aut ex vⁱrtute exp^rssi non p^rot intelligi^{tur}. r. tūc aut illud p^rot p^rstare de voluntate dispōis volētis porrigi^{tur} ad aliū casum omisus: r. ad illū porrigitur. vt. l. tici^{us}. s. i. s. e. tit. r. l. si. C. e. fm intellectum quē dedi in. l. cōmodis^{sim}e. s. e. aut de mēte non p^rot p^rstare. r. tunc aut casus fuit penit^{us} omisus: aut fuerūt exp^rssi duo casus q^u obuenerūt p^runcti. p^r casu aut casus omisus est si milis exp^rssio: r. hⁱ eūdem effectū r. ad illū extēditur. vt. l. si. in si. s. man. **¶** Scōo casu q^u fuerunt exp^rssi duo casus qui obuenerūt p^rinctim. r. tunc aut loq^umur in materia in q^u debet fieri interpretatio plena vt in testis. r. ad illud porrigit^{ur}. vt. l. si ita. in prin. s. e. r. ibi dixi. aut loq^umur in materia non fauorabili in q^u nō dⁱz fieri plena interpretatio: r. ad illud nō porrigit^{ur}. vt. l. vñ passam. s. in p^rscriptōe. j. de adul. r. collis^{us} g^o ex rex. in. d. l. si ita. s. eo. Fallit fauore vitā de p^retatis. vt. l. j. in prin. cū sua glo. j. de ver. obl. r. ibi dixi. **¶** Si nō p^ruisionē sit in vñ casum p^r modum p^rditionis. r. tūc aut casus omisus ē dissilis exp^rssio: r. ad illū non porrigit^{ur}. vt. l. si cum dⁱctis. in prin. s. so. ma. r. l. si ita q^u dⁱ. s. i. j. dⁱ le. j. r. l. si. C. dⁱ his q^u ve. eta. impe. r. l. cōmodis^{sim}e. s. e. aut casus omisus ē si milis exp^rssio. r. tunc aut loq^umur in p^rditōe necessaria ex p^rte actus vel ex p^rte effect^{us}: r. tunc ad illud porrigit^{ur} nec refert q^u dⁱ ex eq^upollentib^{us} fiat vt hⁱc. r. l. mulier. in prin. j. ad trebel. r. l. si mater. C. de insti. r. substi. cū filibus. **¶** Si vero loq^umur de p^rditōe volūtaria. tūc dⁱz impleri in forma specifica nec porrigit^{ur} in aliū casum nō exp^rsum. vt. l. q^u hⁱdi. r. l. meui. in prin. j. de p^rdi. r. de. **¶** Opp. ad istud vltimū. de hac. l. in prin. vbi p^ruisionē facta de nepote si nascit^{ur} post mortē nō porrigitur ad casum quo nascit^{ur} in vita. r. tūc est necessaria p^rditio que ex necessitate dⁱz apponi. vt iⁿ prin. hui^{us}. l. q^u aut tē non subintelligat^{ur}: p^r q^u gallus supplet^{ur} p^r vellei. **¶** Rñ. q^u iō non subintelligitur: q^u eē dⁱ l. cū posthumus alien^{us} nō poterat institui fm hⁱc t^rpa. hodie nō cū posset institui posset eē q^u subintelligit^{ur}. vt dixi in prin. l. **¶** Itē ad idē op^o. s. l. cōmodis^{sim}e. s. e. **¶** Rñ deo ibi instituebat^{ur} posthum^{us} q^u p^rot institui simpl^{iter}. vñ ista adiectio que fuit adiecta volūtaria adiect^{ur}: vt ibi p^rz. vel dic q^u ibi exp^rmit^{ur} vna p^rditio q^u nō porrigitur ad aliū casum dissilem. lōge. n. dissimilis casus ē nā sci in vita vel post mortē. **¶** R^{ed}eo ad glo. dⁱ hⁱc filium subductū de medio p^r emancipatōnem nō succedere. s. l. si cū patrono. s. i. de bo. pos. **¶** So. nō succedit de iure ciuili. vt hⁱc. sⁱ de iure p^rtorio sic ita dicit gl. vt in dⁱctio. **¶** Ad ist^{ud} op^o. fortiter si nos intelligim^{us} bⁱ filiū institutum ex testō ita succedit emancipat^{us} sicut su^{us}. nam q^ulibet eēne^{us} succedit dⁱ iure ciuili. **¶** P^reterea bⁱ videtur casus mirabil^{is} q^u emancipatio faciat locū substitōi vulgar^{is} q^u dⁱ est dⁱ casum. in sti. de hⁱz. in sti. s. si vero. **¶** Rñ deo ista substitō de q^u loquit^{ur}. l. ista. nō est tñ iⁿ hereditate q^u tñ in iⁿitate: hoc est in tenēdo locū p^r mum sui hⁱdis. statim. n. cū fili^{us} p^rimo emancipatur dⁱmit^{ur} eē su^{us}. r. nepos incipit tenere p^rimū locū merito loc^{us} est substitutioⁿi vt hⁱc. sed si eē substitut^{us} eēne^{us}: tunc p^r emancipatōne non excluderet^{ur} fili^{us} nec admitteretur substitut^{us} vulgar^{is} gariter vt in dⁱctio. **¶** Sed p^r dato substituto vulgar^{is} exstit^{ur} stētia sui hⁱdis nō opatur. vt. l. si fili^{us} hⁱis. s. e. r. no. in. l. p^r pinia. s. q^u rta. de inof. te. g^o statim cū nepos est substitut^{us} fili^{us} definit eē su^{us} r. nepos admittit^{ur}. **¶** Rñ deo p^r substitutōnem fili^{us} definit eē su^{us} si vult. vel al^{iter} r. substit^{ur}: hⁱc substitut^{ur} fili^{us} in vñ casum. s. si vñ testatore moriet^{ur}. **¶** Et sic ponitur in p^rate sua vñ velit eē heres vel nō. vñ p^r substitōnem nō

definit exstia sui hñdis. ¶ Sed id oppo. l. substō adpi
atur in vñi casum pñet tñ alios casus sibi siles. vt hoc. s.
sue gñ nō sit hñs: qñ nō luit. siue qñ nō possit videtur sibi da
tus substituit. ¶ Rñdeo esto qñ hñt substō vulgaris tacita
non facit de necessario voluntariū: s. solum expñsa rñ ca
sum expñsum qñ pñ: qñ l. fil. sit substituit pupillariter in qñ
substōne pñet tacita vulgaris: tñ exstia sui hñdis opera
tur qñ pñsam pñfirmant tabule pupillares. vt. l. si fil. qui
patri. de vul. r. pu. r. l. iul. de acq. here. r. l. pñ. de pñuñ. cre.
dñt in dicta. l. si fil. qñ patri. ¶ Rñdeo ad glo. op. r. videf
qñ emancipatio nñl opet bodie. vt in aut. de here. qñ ab in
te. in pñ. r. s. nullā. ¶ Glo. dñt no. istū. s. non corrigi. qñ pñ
rum loquit qñ nullū est factū testm: sed testō facto reman
net dñia emancipationis r pñe ptātis. huic pñor. glo. in au
ten. ex cā. C. de li. pñe. r. in l. si emancipat. C. de coll. r. 230. i
summa illi. r. ti. r. als in l. si filius s. de mīno. Idē dñt Ro.
in ti. de bo. pos. stab. ¶ In dñum sunt oēs glo. qñ dñt qñ ti.
de pñ. cñ eman. li. est correctus. vt. l. i. in pñ. j. de conñ. i.
cum emanci. liber. r. l. si vt pñonis. de inof. te. r. aut. i. suc
cessione. C. de suis r leg. r in aut. de hñ. qñ ab intef. s. i. j. e. l.
vñ. ¶ Ad declaratōem pñtis dubij pone. qñ de facto fuit
hic pater filiū emancipatū instituit: nepotes ex eo in ptāte
retentū pñerit: an testm valeat vel posset dñi nullū vel rñ
pi pñ stabu. pñ nepotē. ¶ Glo. ordi. hic vt videtis tñ qñ sit nul
lū. pñ qua facit tex. in corpore. de hñ. qñ ab inte. Loquit eim
tñ cñ emancipat. fil. pñtendit cñ ascendētibz vel descen
dētibz ab auo nō a se. ¶ Istū tñ casum qñ pñtendit cñ descen
dētibz a se nō repñes in isto tñ. qñ gñ non mutat qñre stare pñ
hibet. dñum tenui r teneo: qñ in pñposito ista glo. male dñ
cit. r qñ testm sit aliqd r non possit rñpi. dico de hoc eē cas
sum de iure. C. de le. here. l. meminim. s. i. vñ dñt filium
emancipatū succedere ad sñtudinem suoz. Si gñ qñtum ad
successionē nō pñt ius sui hñdis nepos non admittitur.
¶ Preterea tex. in corpore. in. s. nullā. dñt expñse nullā
eē dñiam emancipationis r pñe ptātis ēr quocñqñ mō suc
cedat: nō est gñ curādū siue sit scñi testm siue nō. ¶ Prete
rea pñposito qñ loqueret tñ ab intestato. pño idēz qñ vñum
bñficiū dat ex pñteplatione alteri. si vñū tollit: tollitur et
aliud. vt. l. filio. s. mater. de ad. le. ¶ Sed cā qñre dat querela
vel stabu. vel ius dicēdi nullū est: qñ filio sit iniuria si expñ
datur vel pñerit: r sibi non relinqñtur legitima sua. vt. l. pa
pñtia. s. qñta. s. de inof. te. sed ille nepos ab intest. nihil dz
hic fm oēs: gñ pñteritōez sibi nulla sit iniuria: gñ nō pñt di
cere nullū. vt. s. e. l. si posthum. s. qñ vulgo. ¶ Preterea
ille qñ decedit itestat. videf relinqñre venientibz ab intesta
to. vt. l. pñficiunt. de iure codicil. si igr postea relinqñt expñse
illud qñ videtur tacite relinqñre decedēs itestat. ex dispo
sitione. l. nō video in quo sit culpādus: r sic qñtum ad pñpo
sitiū non teneo istā glo. ¶ Ad gl. dñas rñdeo nec eas dñ
no. nā fateor qñ eo casu quo emancipat. pñt rumpe: rñpit
eo mō quo rñpebat olim. Ita intellige glo. in aut. ex cau
sa. r. l. si emancipat. cñ si. ¶ Sed qñdā sunt qñ olim poterāt rum
pere: bodie non pñt: vt nepotes ex filio emancipato vt dixi
s. si pñt rumpe in mō rñpendi non ē aliqd immutatū. vt i
d. glo. sed in ti. de pñ. cñ eman. li. an sit correct. dñcā in l. i.
j. de pñ. cñ eman. li. ¶ Rñdeo nunc ad glo. qñro si iste su
lius emancipat. readoptet: an noceat nepoti. ¶ Glo. dñt qñ
non. vt. l. i. s. si qñ filii. j. si tab. te. nul. ex. ¶ Sed id hoc vi
detur. l. nō putauit. s. si qñ emancipat. j. de pñ. r. l. si filio
s. e. ¶ Dy. dñt intellige glo. qñ filius readoptat simplr: s.
qñ readoptetur in locū patris illi. nepotis. ita no. in. d. s.
si qñ filii. fm Dy. ¶ Sed id hoc videf. l. filio. in pñ. s. e.
¶ Glo. in filio exheredato in quo non est curandum quō res
adoptet vt sibi pñ: s. in filio instituto bñ est dñia vt hñ. Rñ
qñ exheredat. quocñqñ iure exclusus est: instituit. vero nisi
veniat vt su. talr qñ cedat nepotes non excludit. ¶ Rñ
deo ad glo. ¶ Quero qñ si fil. deportat. restituat: an noce
at nepoti. ¶ Glo. qñ sic vt. j. de pñ. l. i. s. si. nisi restō pñ mor
tē aut fieret vt in glo. ¶ Duo dñt ista glo. pñmū qñ restō de
portati facta in vita aut nocet nepoti. ¶ Sed id qñd. s. pñi

me dictū est de arrogatōe que est quedā restitutio. vt. s. e.
l. filius. in pñ. ¶ Rñdeo restitutio est in pñstīnū statū repo
sitiō. vt. l. qñ si minor. s. restō. s. de mīno. r. l. i. C. de sen. pa. r
sic videf restitut. in locū pñis merito nepotē excludit: sed
arrogatio non est directa restō. ¶ Sed id hoc videf. j. ad mu
nici. l. ordine. r qñ no. s. de his qñ no. in fa. l. qñ ergo. s. pena
grauior. r. j. de fal. l. falsus. s. ordine. vñ restitut. non recu
pat locū quē inuenit plenū. ¶ Rñ. hoc est vez nisi ille qñ oc
cupat locū succedat in locū pñmū et eius pñonā repñentet
vt erat hñ. sed in dñis tenebat locū deportati suo iure. secū
do dictū est qñ restitutio pñ mortē aut si pñudicat nepoti qñ
iam est hñs. ¶ Ex quo not. qñ in integrū restitutio facta a
pñncipe non aufert ius alteri. r sic debes limitare. l. i. j. r
ij. C. de sen. pas. qñ dñunt qñ restitut. recuperet bona: intelli
ge que nō sunt in aliūz translata. facit. l. r si sine. s. sed r qñ
papi. s. de mīno. r. C. de repu. here. l. si. r facit. l. qñ si minor.
s. sceuola. s. de mīno. ¶ Contra istā glo. oppo. Dy. de l. si
qñ exheredato. s. sed si pñ. j. ti. i. ¶ Sol. ibi loquit in fictione
postliminiij qñ retrotrahit r fingit quē nunqñ eē captum: s.
restitutio nō fingit retro: id non aufert ius alterius. ita dñ
cit Dy. ¶ Induco in ar. ad. qñ aliqñs est exbannit. bonis
publicatis r restitut. in totū: recuperat ne bona. Breuiter
pñ istā glo. hñs qñ bona recuperat nisi in aliū sint translata: qñ
tñc non recuperat bona vt hic. r sic hñs determinatōem. l. i.
r aliaz. C. de sent. pas. pñ que recuperat bona. ¶ Induco ad
qñ solēne aliqñs fil. naturalis vel spuri. fuit legitimatus
pñ mortē patris: an auferat bona alijs qñ successerunt ab i
testato. Certe si eēt legitimat. in vita patris nō eēt dubiū
qñ pñertur alijs: sed post mortē est dubiū: sed videf qñ dz re
cupare bona sicut posthum. qui nascitur post mortē. vt. l. i.
si qñ posthumos. s. e. r. l. cñ quidā. s. qñ dz. de acq. he. vñ
videf pñde eē ac si eēt reuersus ab hostibus. vt. l. si qñ ex
heredato. s. s. si pater. j. ti. i. ¶ In dñum videf ista glo. qñ
legitimatio est qñdam restitutio natalibz antiqñs quibz oēs
liberi r legitimī nascebātur. vt in aut. qñ. mo. nat. ef. sui. s. r
si quidē. r. s. illud. sed hñditas alteri quesita pñ restitutōem
non tollit vt hic in glo. gñ r. ¶ Pro declaratiōe hñt est
videndū an legitimatio trahat retro. Et videtur qñ sic: qñ
medio tpe fingitur nō fuisse spuriū nec illegitimum. vt. l. si.
j. de nat. resti. r sic determinauerūt qñdam. mñpi videf qñ po
siti qñ retrotrahat tñ ius questū alteri nō tollit sicut fictio
postliminiij nō tollit iura alteri qñta pñ vsucapionē vel pñer
scripñōem nisi pñ beneficiū restōnis tollatur. vt. l. i. s. ex qui
cau. ma. hereditatē vero recuperat. qñ donec pñdet an aliqñs
reuertat ab hostibz alijs non pñt adire. vt. l. nec nos. C. dñ
capti. vñ reuersus repñt bona sua vacātia: sed tenēdo opñ.
alioz. s. qñ pñ legitimatōem factā post mortē possit recupa
re bona quō rñdetur ad incōueniens qñ sequeret qñ ille
gñtīmī facerent se post mortem patris legitimari r aufer
rent bona alijs. ¶ Rñ. ad hoc est videndū vñū qñ aliqñs le
gñtīmatur ali. quoz interest sint citādi. ¶ Rñ. qñqñ pater sa
cit legitimari filiū in vita sua: r tunc ali. nō sunt citādi: qñ
hoc principalr tangit patrez qui pñt disponere de bonis
suis quō vult. vt. l. cñ adoptio. s. de adop. ¶ Quqñ ipse fil.
petit se legitimari: r tunc si pater hoc dñposuisset in testamē
tō qñ voluisset legitimare filiū: tunc fili. sine alteri. res
qñtōe pñt istā legitimatōem petere. vt in aut. itē si quis.
C. de na. li. r in corpore vñ sumitur: qñqñ pater nihil pñ filio
disposuit in testō: r tunc in pñiudiciū eozum quibz iā ius
questū est non possit legitimari illis irreqñsitis: imo plus
qñ requiritur pñensus eoz. vt. l. penult. j. de nata. rest. pos
set tñ pñncipes si veller ēt eis irrequisitis. vt. l. ij. in fin. j. de
nata. re. ¶ Quero an isti casus qui ponūtur in isto. s. pñ
neant ad gallū vel ad vell. ¶ Rñdetur qñ ad sniam. l. vell. vt
innuit tex. Et glo. dñt qñ pñtinent ad sniam galli r vellei.
r istud est vez. gall. n. pñidit de his qñ efficiebant sui post
mortē testatoris: r isto respectu pñtineant ad eum. ¶ Vellei.
pñidit de oibus casibus pñ quos pñmus de medio subdu
citur r isto respectu pñtinent ad vellei. ¶ Ultimo ex his qñ
s. dixi in materia substitutōis pupillaris iduco vñū casuz

nonum. **R**egula est q̄ pupillo non pōt substitui nisi sit in
stitutus vel hereditatus. vt. l. ij. circa prin. j. de vul. et pup.
Sed ex predictis do casum q̄ pōt fieri. pone emancipatū
institui nepotē ex eo in p̄tate retentū preteritū et sibi p̄terito
substitutū pupillariter. dico q̄ v3 testm̄ et substitutio: qz nis
hil est qd̄ repugnet cū talis nepos nō dbeat institui vt di
ctū est. dicā in materia substitutionis pupillarī.

Hic ponit noua reprehensio ð gallum cir
ca casum. Casus in terminis p3 p se r de
clarabit ex sequentibz, dic tex. rediret. sub. mox ipse fili?
Cp. r videt q iste casus ptineat ad l. vell. qz tex. dic ill
vniis sz qñ nepos nascit vniis vtriscqz. lauo r pze puidit
lex vellei. vt. j. e. l. s. nunc de lege. **P**m timore glo. triplr
exponit sup verbo deinde. tene tercia expositionem vt expo
nas illis vniis. i. llo viuo. r sic ptinet ad cõsilium galli. fm
duas primas lec. ptinet ad primum caput. l. vellei. qd est cõ
tra tex. q dicit. na hic casus ad vellei. non ptinet. tamẽ glo.
ultima circa finẽ videtur tenere pcedentes quod videt cõ
tra tex. vt dixi. sed glo. que est. j. e. l. s. fi eius. determinat qc
quid dicitur a princí. vsqz ad. s. nũc de lege. ptinet ad con
siliũ galli. vñ tene dictam scdam expositionem. due prime
glo. posite in hoc. s. rēdunt ad positōem casus: id non reci
to. **Q**uero an iste casus qui ponit hic sit interpretatio
r suppletio ad sniam galli: vel sit casus filis expressio sicut
dictũ est in precedenti. s. r illam tene. **U**ltimo **Dy.** sup
bac. l. dicit nota. argu. ad qñem de nepote ex filio spurio.
Dñs An. de pisfis dicit. nescio. vñ **Dy.** voluit trahere istò
arg. Ego dico q **Dy.** voluit dicere sicut filio subducto de
medio pōt institui nepos: ita nepos ex filio spurio q nun
q videt fuisse in medio. Et p hui? declaratione qz hic. s. lo
quit qñ est dubium an fili? fit in medio: hoc est an reuerta
tur ab hostibz. pono. q. quam de facto hui. Quidam habe
bat filium spurium r ex eo nepotem quẽ filium spurium fecit le
gitimare a qdã comite dubitabat an illa legitimatio vale
ret ppter quedã que ad presens omitto. ppter illud dubi
um quesivit cõsiliũ qliter posset testari. Dixi q testat sic
talem meũ filium mihi heredẽ instituo: r si ipse capere non
posset ex aliq causa. tunc instituo heredẽ talem nepotẽ me
um ex eo: ita q ad patrẽ eius nil possit ptinere etiam ex cã
vsufruct?. r ita ille fecit testamentũ si legitimatio valeret
non est dubiũ q testamentũ valet r filius est heres. si legi
timatio non valeret dico q testamentũ non valet. r istam
formã ponit tex. in. l. iij. C. de heredi. insti. nõ ergo viciatur
testamentũ ratione forme solii: ergo remanet dubiũ an ne
pos ex filio spurio sit instituibil?: qd querit **Dy.** b nec plus
dicit. Glo. querit idẽ in. l. fi. C. de natu. li. In nepote enim
ex filio naturali est tex. ibi. In nepote ex spurio querit glo
sa ibide r glo. antiq ibi nõ respondebat. postea fuit facta
additio Fran. q dicit idem in nepote ex spurio q possit ins
titui. dñs **Ey.** refert **Dofr.** dixisse nepotem non posse in
stitui sed nõ est verum vt patet in lect. **Dof.** immo reliqt
sub dubio. **Rof.** disputauit hanc qñem r determinauit
sic. Aut iste nepos est magn? r adultus: ita q pnt esse aliz
qua merita apud anum: r sic videt ipsius cõtēplatione ins
titutus r valet institutio. Aut erat infans r puus. r tunc
videt institutus cõtēplatõe patris sui. non eim alr eũ no
tũ habebat. vt. l. sz si plures. s. in arrogato. de vulga. r pup
pil. r. l. si forte. de castre. pecu. **E**rgo contemplatõe sis
lij spuri facta videt institutio non valet: r sic videt institu
tus fili? p mediã psonã. vt. l. i. C. de natu. li. Spe. in titu.
de suc. ab inte. s. i. ponit disputatores **Rof.** Ja. ð bel. dispu
tauit istam. q in ciuitate ista. r eã ponit in. l. i. C. de natu. li.
r soluit strarium r determinauit q talis nepos pōt indis
tincte institui p. l. fi. C. de natur. li. r non phibet nisi filius
spurius institui r nõ repitur phibitum de alio. facit quod
nota. in glo. in ant. qui. mo. na. effi. sui. s. fl. in lfi. p hoc qz fi
lius spuri? potest a fratre accipe. vt. l. si is quis. j. de vulg. r
pup. Ego reduci istam. q. ad tres casus. pmo quando con
stat q nepotẽ nõ instituit cõtēplatione filij: vt in testame
to facto fm formã quã. s. posui. scdo qñ constat q insti

tuit nepotes p̄templatione filij. tertio quādo est dubium.
Primo casu valeret institutio sine dubio. p̄bo defectus
patris ita demum nocet filio in his que ex p̄sona patris d̄
scendunt nō in his que filius aliunde haberet. vt. l. iij. de i
terdic. 7 rele. sed hic nepos succedit aucto ex p̄sona sua ex in
stitutione facta de se non ex persona patris sui: ergo 22.

¶ *Præterea* filius deportat? non potest capere sicut spur-
us et tamē nō nocet nepoti. vt. s. p. r. s. z. l. i. s. penult. j. de
cōtratabu. **¶** *Præterea* pater hereticus nō nocet filio or-
thodoro et fideli ex eo nato. vt. l. cognouim? . C. de hereti.
et aut. idē in nestorianis. **¶** *Præterea* culpa patris p quā
est exheredatus nō nocet nepoti. vt. l. iij. s. si emancipatus
de cōtratabu. et. C. de inoffi. te. l. si quis filius. et p. Dy. in. c.
nō debet aliquis. extra de regu. iur. libro. vi. et dixi in. l. in
suis. s. e. **¶** *Præterea* macula patris nō nocet filio in his q
p filium patri non acquiruntur. vt. l. diui fratres. z. l. qui cō-
tra. j. de iure patro. z. l. querit. j. de bo. liber. sed in casu ppo-
sito p hūc nepotez nō queritur patri. vt patet ex verbis te-
statoris. ergo macula patris sibi non nocet. **¶** *Præterea*
quādo testator expresse loquit nō potest videri fraudē cō-
mittere. vt. l. si quis locuples. j. de manumif. te. sed in ppo-
sito testator expresse dixit q nolebat ad filium aliquid perti-
nere. ergo et. Et p hoc respondetur ad ratiōem Ros. qui
dicit q videtur institutus cōtemplatiōe patris: qz vbi me-
rita nō pcesserunt appet q nō est institutus cōtemplatiōe
patris vt dixi. vel aliter aliquem institui cōtemplatiōe al-
terius potest intelligi dupliciter. pmo vt alteri acquiratur
et sic illa est. prima causa institutiōis. vt. l. sed si plures. s. in
arrogato. j. de vulga. et pupil. scdo modo pōt intelligi cō-
templatiōe alterius: hoc est q alius sit occasio remota: vt
si ppter te habui noticiam cum amico tuo et ei sum effectus
amicus et illū instituo. certe licet tu fueris cā remota am-
icitie et p consequens institutionis: tñ ppter hoc tibi non
acquiratur. vt. l. socium qui. in fi. s. p socio. ita in pposito fi-
lius spurius est causa remota institutiōis nepotis non q p
hoc sibi filio aliqd acquirat. **¶** *Præterea* cōtra Ros. et
institutiōe nō requiritur notitia heredis scripti. vt. l. extran-
neum. C. de here. insti. licet g habeat notum et dilectum ne-
potem ppter filium nil ad ppositum: qz etiaz incognitus
posset institui. **¶** Cōclude g q iste nepos debet habere her-
editatem: et ita fuit consultum p omnes magnos docto-
istarum ptium scz p dñm Iaco. but. et p dñm Raf. de forl.
quis? fuit missa questio decidēda: et ita fuit iudicatum. **¶**
cūdus casus est quādo cōstat q cōtemplatiōe filij spurius
nepotem instituit vt sibi acquiratur. et tñ certum est q nō
valet. vt. l. i. C. de natu. libe. Tertius casus est quādo dubi-
tatur. quicquid dicat Ros. credo q nepos intelligatur in-
stitutus noiē sui nō patris. pmo p regulam q quis nō p
sumitur delinquere. vt. l. merito. s. p socio. secūdo p textus
in. l. si. in prin. j. de his qui. vt indig. **¶** Sed qro quid si in-
stituit nepotem simpliciter: nec dixit q ad patrem spurius
non puenit aliqd: an institutio vicietur saltez in vusufructu
qui acquirat patri p filius quem habet in potestate. Et vi-
detur q vicietur p glo. in. l. i. in fi. s. de aucto. tuto. et p glo.
sam in. l. impuberem. s. i. j. de sal. determinau in. l. i. s. d au-
cto. tuto. sed animus meus vadit ad istud q ex eo q vusu-
fructus non potest queri patri directo nec p obliquum. vt
l. quod conditionis. j. de dona. cau. mor. z. l. si is. j. de vul.
et pupil. q remanet apud nepotē institutū qui hz ppieta-
tē. dicā forte in. l. i. in fi. s. de auc. tu.

Instituens. in qua ponit brevis ordinatio testamen-
ti vsq; ad. s. si eius. ¶ Et primo ponit ordinatio testamen-
ti generalis quo ad omnes casus specialiter ⁊ quo ad per-
sonas. scdo brevis ordinatio quo ad casus ⁊ quo ad pfor-
nas fm intellectum prime glo. scda ibi atq; etiam. Casus
in terminis est clarus. ¶ Oppo. ⁊ videtur qd suus nō pos-
set institui sub conditione. vt. l. suus quoq; in prin. de i. be-
re. institui. So. non potest institui sub conditione que non
habet suspendere institutionem ista conditio b non suspen-

Si eius. hic incipit quarta pars prime partis in qua ponuntur quedam dubitabiles. q. vsq; ad s. in omnibus. Et primo legaz vsq; ad s. forsitan. Primo ponit vnam questionē. secundo aliam. tertio determinatio nem. secunda ibi: quod querendum. tertia ibi: sed cuz testa mentum. In terminis casus est clarus et patebit ex sequen tibus. **N**ota ad illud noli plus sapere q̄ oportet sape re. de renuncia. c. i. lib. vi. **N**ota q̄ postq̄ habemus de terminationem. l. non est necesse querere ulterius unde p̄ cessit. **O**ppo. q̄ talis nepos non rumpat testamentum etiam preteritus. vt. l. si quis filio exheredato. in prin. j. tit. i. z. l. si quis posthumus. s. i. s. e. **S**ol. breuiter iste posthu mus si non esset exheredatus rumpere testamentum vt h̄ de nepote capto ab hostibus redeuntē: secus si ibi decede ret. Item hic decessit prius filius q̄ nepos: et sic tempore mortis reperitur tenere locuz primi. vt. l. si quis exhereda tus: secus si filius erat in medio. **O**pp. dicitur hic in si ne q̄ excluditur et non rumpit. Contra: quia potest rumpe re testamentum non adeundo de iure pretorio. **G**lo. fates tur q̄ non rumpit ex causa preteritiōis: sed potest rumpe re non adeundo. vt in prin. glose magne. Nos habemus hic duas glosas magnas. **P**ro declaratiōe primo reuo co in dubium de intellectu versū. quod querendus. **R**espō deo quidam legunt sic: q̄ mortuo filio remansit nepos et testator instituit pronepote m ex eo qui natus est apd hos tes viuo patre et pauo: et reuersus est mortuo utroq; et sic quod. s. dixi de filio et nepote dicit hic d̄ nepote et pnepo te. et ista est vera et clara lect. Alij vt **P**i. et **P**oā. habent in tex. nepotem: vel si habent pnepotem dicūt q̄ dictio pro habūdat. et ponūt nepotem institutum mortuo iam filio vt in glo. **I**sta lec. nō placet: quia si filius esset mortu⁹ nepos ex eo nasciturus esset posthumus suus tempore testamēti et sic posset institui fm. l. xij. tabulariū. nec esset querendum vtrum p̄tineret ad consiliū galli vel vel. **C**lenio ad se cundam glosam magnam et reuoco in dubium questionē factam in tex. que non soluitur quo iure testamentum illud sustineatur vel p̄ gallum vel p̄ vellei. **S**olu. glo. primo arguit q̄ nō habet locum p̄uissio galli. secūdo q̄ nō habet lo cum p̄uissio vellei. tertio q̄ vtrūq; ius locuz habeat. quarto ponit opini. et determinat. quinto respōdet ad argumenta facta in cōtrariū. secūda ibi: item vellei cessat. tertia ibi: cō tra vtrūq; q̄ta ibi: sol. quidam dicūt. quinta ibi: nec ob. **E**xaminemus ergo p̄ ptes. prima pars est clara: soluz est necesse q̄ examinemus illud argumentuz qd̄ incipit itē ius postlimini j. rē. quod sic declaro: lex cornelia fingit cap tum eē mortuum p̄ambula hora captiuitatis. vt. l. lex corn. j. de vul. et pupil. z. l. lege cornelia. s. de testa. **C**um ḡ singa tur mortu⁹ statim cū capī fingitur natus: qz alr nō potest mori: et sic non p̄tinet ad gallum. **E**x hac pte hēs q̄ p̄uissio galli non h̄z locum in eo q̄ nascit post mortem vtriusq;. **C**lenio ad scdaz ptem et ista est clara. **E**x hac pte habes ex quibus casib⁹ loquit. l. vellei. qd̄ **D**y. rep̄hendit in primo dicto: et quali itelligat dicā. j. e. l. s. nunc d̄ lege. **C**lenio ad tertiam ptem que s̄lt̄ clara est: et ideo vide pte. **C**lenio ad quartā ptem quam vide et no. et oia q̄ appo zunt vsq; ad s. nūc de lege. p̄tinent ad p̄siliū galli. **E**x q̄ patet q̄ multe opi. posite in p̄cedenti glo. et etiam in sequē ti nō sunt vere. **E**t ibi vbi glo. dicit pater mortu⁹ est vi uere ayo et sequit et hoc p̄senti die nepos mortu⁹ est vere. et hoc in quibusdā libris deficit: et bñ quia nil est dicē: me lius diceret et hoc p̄senti nepos nat⁹ est vere: et sicte potest dici nō nat⁹ cum sit apud hostes. Item ibi dū dicit. Item et put habes nepotē: habet locū gall⁹ in eo inspecto q̄ na scitur post mortē testatis nepos et. **I**stud p̄cedit fm̄ opi. **G**lo. et **P**i. quam. s. in p̄cedenti glo. reprobaui: qz tunc tal posthumus pōt institui fm. l. xij. ta. nec ē necessaria p̄uissio galli. **P**refea dic̄ **D**y. q̄ gall⁹ puidit i eo q̄ fecit testm̄ viuo filio: s̄z h̄z hūc casū testm̄ eēt factū p̄ mortē filij: et non habe ret locū p̄uissio galli. nō est ergo bona ista lra q̄ habemus in tex. nepotē. **C**lenio ad quintam ptem et r̄ideo primo

Sic ponuntur alie dubitabiles. q. Et pri^o **S**orlitān. mo loquit in pnepote nato post mortē nepotis aui z paui sui vsqz ibi g. ibi in pnepote nato apud hostes viuo patre suo q tñ redijt post mortez pñs z paui vsqz ibi atqz. ibi de eo q adoptat^r est existēs apud hostes qui p^r mortē oīum reuertit^r vsqz ad. s. in oibus. Ex qua diuisione hēs vez casum hui⁹. s. ¶ In prima pte gl. ponit casum clare quā vide. dicit tex. zñ. als deest dictio si. z tñc lra est plana. als est dictio si. tunc expone etsi p certe. cum sp vna diuinctio possit poni p alia qñ expedit. vt. l. eas cas z ibi no. de pñi. z demon. ¶ Clenio ad scōam ptem. qdaz hñt in text. mortuo pñe deinde auo nascat^r. z hec est bona lra fm quā posui casum z diuisi lram. Alij hñt in his q viuo patre deinde auo nascat^r zñ. z tunc iste. s. dz diuidi i duas ptes. scōa ibi. atqz si eo. z in tota prima pte poneretur iste casus quē dixi poni in. d. ver. g. etsi pñepos. nec ibi esset nouus casus; s; conclusio ad primū casum. ¶ Oppo. qz iste casus nō ptineat ad gallum. Rñdeo dicit quidā pñe re ad. l. vell. qd est s id qd determinatū est. s. pri. s. in glo. magna. qz qdquid dñ vsqz ad. s. nñc de lege. ptinet ad gal. lñ. dico g qz versū. ergo. debeat intelligi de pnepote nato viuo pñe apud hostes reuerso p^r mortē oīum. Ad similitu

opti, et ita dicunt canoniste. Bar.
In omnibus. Hec est quinta et ultima pars huius prime
 partis in qua ponunt tres regule gratias
 les circa consilium galli et est clara. **¶** Opp. hoc quod dicitur quod
 bet institui filii est contra consilium galli quod de institutione filii non fer
 cit mentem. **S**o. glo. in prin. l. dicitur quod gallus posuit per consi
 ti quod filius institueretur. ego dixi vobis quod dicitur institui expressum.

Nunc de lege. **H**ic incipit scda ps principalis le-
gis et p̄suevit reputari difficilis et
durat vsq; ad .s. ille casus. **E**t diuidit̃ in tres p̄tes p̄ncipa-
les. primo p̄tinuat se et ponit mentē vtriusq; capit̃is. l. vell.
scdo declarat primū caput. tertio declarat scdm. scda ibi: et
videt̃. tertia ibi: et si parente. **E**t scda subdiuiditur in quq;
p̄tulas. **P**rimo ponit mentē capit̃is. l. vellei. scdo illud
declarat ponendo exempla. tertio of̃ndit qd addat. l. vellei.
ad illud qd erat p̄sum p. l. xij. tabu. q̄rto pbat dictū per
eā. i. mentem vellei. esse verā p rōnem. q̄nto pbat esse verā
p verba. l. vellei. scda ibi: g. tertia ibi: nō solum. q̄rta ibi: qd
enim. q̄nta ibi: nam est. **E**t ex. in ver. g. filium. dat duas
lec. tene primā p vera. **I**n tex. ibi nō solum. format cas-
sum. dicit iuriscō. videtur q. l. vellei. fuisse nobis d̄ v̄eto
q. p. l. xij. tabu. ille qui nascit̃ su? pōt institui. **A**d hoc r̄sedit
iuriscō sule? p. l. xij. tabu. pōt institui posthum? qui eēt suus
si tpe testamēti nascere. dic hoc addit. l. vell. vt si mortuo
filio vel viuo filio et nascitur posthum? mortuo patre fili? i-
stitui possit. **I**n tex. ibi nō sic qd poterat fieri p. l. xij. ta-
bu. **I**tem ibi viuo p̄e sui p̄is qui quo ad eū est auus.
dicit tex. si nascat̃ nepos instituit̃ in vita filij: tē tñ cū nascit̃
erat mortu? filius fm vnā lec. et hoc non licebat añ. l. vellei.
qui tēpore testamēti nō erat institutus su?. **I**bi quod eim
et c. forma casum addit. l. vell. q̄ q̄ est suus tēpore testamēti
possit institui. **C**irca primū quero in q̄bus puidit. l. vell.
Glo. ibi dicit etiam si nepos nascit̃ viuo patre et auo. quod
Dy. ibi reprehendit et c. secunda glo. magna illi? .s. in princ.
illud non teneret: sed p̄cordat huic glo. **I**lla aūt op̄i. p̄cessit
ex quadā op̄i. **A**zo. et **D**ug. quā recitabo in ver. non solum
q̄ dicebat q̄ in primo capite. l. vell. p̄tinetur mēs secūdi ca-
pit̃is: quod nō est vez. vt. j. dicam. **B**rē aduertendū est q̄ p̄
num mebrū primū capit̃is. l. vell. quo canetur q̄ nepos na-
sciturus possit institui filio tunc mortuo nō fuit ne cesse. b̄
enim erat p̄sum p. l. xij. tabu. cū tempore testamēti ta is
nepos nasciturus erat su?. vt insti. de le. .s. posthum?. et de
bo. pos. .s. posthumo. **C**lenio ad tertiā p̄tem et p̄ma eius

ptacula clara est. ¶ **V**enio ad x. g. b. sup. x. bo. nascat. e. du-
plex lec. tene prima q. clara est. ¶ **V**ide glo. z. dicit prima a. scda
q. f. z. prima loquitur d. filio z. d. nepote. f. z. alia loquitur i. filio z.
p. nepote. ¶ **O**p. hic non dicit q. filius fuit institutus: g.
testamentum est nullu. So. semp. p. supponas esse filium i.
stitutum fm. glo. quod intelligitur vt dixi. s. e. l. i. in prin.
¶ **V**enio ad ver. no. solum. ¶ **E**t op. q. hic est. mala grama
tica. na. relatiuum z. antecedens reguntur ab eodem verbo
p. tra. l. plantius. de aur. z. arg. le. ¶ **Q**ui? timore dicit glof. q.
hic non debet ee. dictio qui. vel si habes q. subaudit glo. v.
num aliud verbu. z. sic relatiuum z. antecedens ab eodem
verbo no. reguntur. vt in glo. ¶ **S**ecundo op. fm. hoc p. m.
caput. l. vell. p. tinet duo. s. quando nepos instituit z. nascitur
filio emancipato iam mortuo. ¶ **I**tem quando instituit eo vi-
uo z. nascit filio mortuo: z. sic deberet dici tria capita. l. vel
lei. ¶ **H**uius timore dicit Azo. q. p. m. caput. l. vell. p. tinet
vnum casum exp. sum. l. quando testamentu. fit filio ia. mor-
tuo: z. illud p. interpretationem extenditur ad casum quando
testamentu. fit filio viuo. vide glo. hanc op. posuit Azo in
summa de li. p. te. que op. no. est vera. na. si respicis tex. in x.
fi. na. z. si ita. vbi ponunt verba. l. vell. exp. se p. mittit q. pos-
sit institui ois qui futurus erat su. non ergo requirebatur
q. nascitur? suus est tpe testamenti. z. hoc declarat in p. n.
huius. s. z. in hoc ver. si eim. l. vell. de nouo principalr. hoc
induxisset de nihilo nobis seruauisset. nam p. l. xij. tabu. li-
cebat tale posthumu. institui qui tpe testamenti nasciturus
erat suus. ¶ **D**uo ergo p. tinet nec p. hoc debent dici duo ca-
pita: q. sub eadem conceptione verbor. illa duo coplecti
tur. vt p. in ver. nam z. si ita. ¶ **O**p. z. videtur q. iste tex. si
biipsi d. dicat. nam p. dicit de eo qui nascitur? esset suus: po-
stea dicit q. loquit de nepote: qui nascit viuo patre: sed si
viuo patre nascit non nascitur suus: ergo non p. tinet ad l.
vell. ¶ **H**uius timore hic tex. legis diuersimode. primo vt ex-
ponat viuo patre. s. sui patris q. est auus quo ad est: z. ista
est vera qua. tenui legendo l. sam. Alij vt Azo z. Hug. ex-
ponunt viuo patre. s. i. p. sius nepotis. z. hoc ponit glo. mag.
hic posita z. sequens glo. puula sup. verbo patre. z. alia glo.
sa magna in ver. nam z. si. z. ad d. ruz. quod fit: ergo iurisco-
sultus est sibi p. trarius. ¶ **R**ndet non est verum. na. in p. capi-
te continet scdm. caput in sententia: z. sic facit hic mentidem
de scdo capite. l. vell. z. fm. op. ista ibi et si parente. non erit
s. sed op. hec reprobat p. dy. q. si primum caput conti-
neret scdm. frustra scdm. fuisse factu. z. sic vell. reprehenderet
de sup. s. uitate. ¶ **P**reterea hec lec. non p. credit sine violen-
tia. ¶ **Q**uoniam. b. hic tex. de eo qui nascitur suus. ¶ **I**deo. tene
prima q. ibi etiam si p. te sit. s. z. exponat ibi scdm. caput
l. vell. ¶ **V**enio ad ver. quid eim. t. In quo sic forma cas-
sum. ¶ **Q**uero qd. mouit vell. ad b. statuendu. ¶ **R**ndet q.
fm. l. xij. tabula. debebat inspici tps. testameti: vt. posthu-
mus q. instituebat nasciturus erat suus. qd. vell. visum est
no. esse equum. ¶ **A**d quid. n. debet inspici tps. testameti cu. z.
sufficit inspici tps. quo nascitur. b. d. ¶ **S**ed op. in heredis
institutioe debet inspici tps. testameti. vt. l. si alienu. s. in ee.
neis. j. de here. insti. So. ibi in institutioe pura istud est ve-
rum: in instioe p. ditionali istud no. est necesse. vt. j. d. re. ca.
tho. l. penul. ¶ **E**t alr. fateor q. debet inspici regulr. tps. tes-
tamenti: z. q. illud inspiciendo testamentu. no. valebat: q. a
posthumus alien? non poterat institui: puidit vell. vt
hoc casu posthum? alienus possit institui: z. sic vtroq. tpe
inspecto testamentu. valet: l. z. variet p. ditione posthumu. insti-
tuti. ¶ **V**enio ad ver. nam z. si ita. vbi exponit nam z. si p.
certe. ¶ **O**p. hic dicit ois virilis sexus. ¶ **C**ontra q. etiam
posthuma rumpet testamentu. vt. l. posthuma. s. eo. z. ideo
gall? in p. uisione sua fecit mentionem de nepote z. nepte:
vt hac. l. in prin. So. glo. rndet. expone omnis virilis sex?
faciens testamentu: z. sic illa verba referunt. ad testametu. z.
non ad institutum. ¶ **I**n muliere. n. no. est necessaria p. uisio
huius. l. q. huius p. uisio p. exheredatioe habet. vt insti. d.
exhere. libe. s. mater. ¶ **E**t expone ois virilis sexus. l. omnis
natus ex virili sexu. ¶ **O**ppo. C. e. aug. l. z. in corpore. vt

est d. appel. cog. s. aliud quoque caplm. **S**o. fateor qd hodie in pteritoe matris est immutatum qd in ea debet inseri ca: alr testamētū ipso iure est nullū. hoc tenet **Py.** in distinctiōe magna quā ponit sup ista. l. **S**um expedit de glosa. **¶** Quero utrū p legitimatōem aliq̄s nepos possit effici suus post mortē filij. **R**ñ. qd sic. vt. C. de adop. l. qd si adop. tiones. s. non solū. facit. C. de na. li. aut. item si q̄s. vbi mor tuo patre pōt filius legitimari eadem ratione nepos ex filio. **¶** Sed quero quare sceuola qui omnes casus puidit non fecit mentionem de isto casu legitimatōis. **R**espondeo qd iste casus nō poterat ptingere nisi pncipe mediāte. et sic videtur quodammodo impossibile. vt. l. apud iul. i. fi. j. de le. i. ideo de hoc nō fecit. l. vt. l. nā ad ea. s. de le. **F**ateor tamen qd iste modus legitimandi p pncipem erat cognitus isto tpe. vt. l. qui in puincia. de ri. nup. **A**lij modi legitimandi erāt incogniti. sed sunt introducti p iura. C. i. ti. de natu. libe. et in aut. qui. mo. na. effi. sui. et qui. mo. nat. ef. legi. **D**e quibz cum nō essent cogniti isto tpe si sceuola mentionem nō fecit sibi imputādum non est. **¶** Ad hīc dicitur etiā inducitur p **Py.** in arg. ad imbreuitaturam reptaz in pthocollo quod plene declarauit. s. e. l. s. idem credendū. dīc vt ibi.

Etiam si parente. **¶** Quidam dicunt qd b non debet esse. s. **A**lij faciunt istum. s. et bene. vt in pcedentibus dixi. et incipit b tertia ps secun de p̄tis: in qua inuiscōsultus psequitur scdm caput. l. vell. vsq ad. s. ille casus. **E**t diuidit in duas ptes principales. **P**rimo declarat intellectum scōi capitis. l. vell. secundo illud extendit ad nouū casum. secunda ibi: in. s. videndum. **P**rosequor modo istam primā ptem que subdiuiditur in quattuor ptes. p̄mo ponit mentem. l. velle. secundo illaz declarat per exempla. tertio commendat. l. et ponit eius vba declarando ad quos casus porrigitur. quarto tollit vnam dubitationem circa premissa. secunda ibi: et ita interpretandum. tertia ibi: et bene. quarta ibi: nec solum. **¶** **P**ponitur qd hic casus fuerit p̄uissus. s. p̄ximo. s. ibi et si vīno patre et. **S**olu. quidam fatentur: quod reprobaui et ibi debet exponi vīno patre s. sui patris. **¶** **P**ppo. ad secundam partem dicitur hic ita interpretandum. **C**ontra quia illud comprehenditur ex verbis. l. non ergo est necessaria interpretatio. **S**olu. hic sumitur interpretatio i. declaratio. simile in. l. i. s. qui operas. j. ad tercū. et. s. de origi. iur. l. i. **¶** **P**ponit. j. e. s. ille casus. **S**olu. hic in nepote qui tempore testamenti erat natus: ibi non. **¶** **U**ltimo oppo. s. e. l. in p̄in. vbi non est qd sit institutus vel exheredatus. **S**o. vt dixi in. s. idem credendū. in fi. **¶** **P**ro d. claratione quero quid de prole descendenti ex filio naturali vel bastardo: an ipse vel geniti eius habeant instituti: et si non sit an in aliquo rumpatur testamentum. **E**t dico domini qd licet in aliquo ab intestato succedant. vt autem. licet. C. de natu. libe. tamen facto testamento aliquid petere non possunt. vt est glo. nota. in. l. i. in p̄in. in secunda gl. j. de contratabu. **¶** **C**lenio ad ver. et bene. **¶** **P**ppo. viuens non habet heredem. vt. l. i. s. de actio. vel here. ven. et. l. i. j. p herede. ergo aliquo vīno quis non potest definire esse suus heres. **R**ñ. filij sui dicuntur sui heredes etiā in vita patris sicut in vita patris dicuntur dñi. vt. l. in suis s. e. idem enim est heres quod dñs. dicitur enim ab heros quod est dñs. facit. j. de here. institu. l. his verbis. in p̄inci. **¶** **Q**uero ergo conceditur aliquid ticio et suis heredibz vtrum ista verba suis heredibus debeāt intelligi de filiis tñi: quod videtur p casum huius. l. vbi dicitur si quis ex suis heredibus: quod ad eos tñi qui tenent p̄imum locū refertur. **I**n p̄trarium videtur qd etiā heredes quoslibet extraneos alterius appellamus suos heredes. vt. C. de leg. l. in annalibus. de ver. fig. l. sciendum. **C**irca quod dīc q̄s illa verba suis heredibus referuntur ad tempus vite ei de quo loquimur: et tunc semper intelligitur d illis liberis qui tenent p̄imum locum vt hīc. nam in vita nō habet q̄s heredem vt dicitur est. q̄s illa verba referuntur post mortē

eiusdē d q loquimur: et tunc q̄s illa verba pferunt circa illud quod de sui natura non trāsit: nisi ad filios vt in feud. et tunc debet intelligi suos heredes. i. filios. vt. x. col. d. succ. seu. c. i. et no. in. l. ex facto. s. si. ad trebel. et p **Py.** in. l. in p̄uentionibus. de ver. fig. licet **Pe.** et **Ja.** de ra. aliter dīcāt et male in quadā. q. quam **Ly.** ponit in. l. liberti libertes. q. C. de ope. liber. **S**i vero illa vba referunt ad rem que de sui natura transire pōt ad quoslibet hīdes. tunc q̄s illa verba exprimunt a recipiente: q̄s a pcedente. p casu intelligitur et d heredibus extraneis. vt. l. stipulatio ista. s. si quis ita. de ver. ob. facit. s. de pba. l. si pactum. cū filiabus. **S**cdō casu q̄s a pcedente: vt puta testator vel alr cōcedens: tunc si quidē intelligendo vniuersalr de hīdibus resuleret iniquitas: et p̄tra mentem pcedentis: et tunc as sumim? heredibus. i. liberis. vt. l. ex facto. s. si. ad trebel. **S**i vero illa iniquitas nō resuleret stat p̄prie vt oñis hīdes comprehendant etiā extranei. vt. l. in annalibus. C. de leg. et d. l. sciendum. de ver. fig. **S**ed dices qd. l. in annalib? est cōtra hanc distinctōem. nā ibi loquitur in legato annuo qd de sui natura nō trāsit ad heredē: g deberet intelligi d heredibus. i. filiis. **R**ñdeo verba mea dīcūt aut illa vba pferunt sup re de sui natura transmissibili ad hīdes vel nō in. l. in annalib? res q̄ legat vel p̄tias de sui natura erat transmissibilis ad heredes s. transmissiōe impediebat cōditio que ē in legato annuo nō natura rei legatē vere: g pferf sup re de sui natura transmissibili ad hīdes. **¶** **Q**uero iuxta predicta testator instituit filium hoc mō et ei substituit si decesserit sine liberis deuentat in ticiū et eius heredes. quero utrū hīdes extranei dīcti ticij admittant ad fidescōmissum. **C**ludet qd sic. vt. d. l. in annalib? C. de leg. **I**n p̄trarium videt qd debeat intelligi de filiis: qz alr resuleret iniquitas et p̄tra mentem testatoris. sicut eim p̄dilexit filium vīnū ticio: ita hīdes filij p̄dilexerit vltra hīdes ticij maxime si ptingerz qd hīdes filij essent d agnatōe testatoris: hīdes ticij eēnt extranei: quod nō est p̄sumēdū testatorem voluisse. ar. j. de p̄di. et demon. l. publi? in fi. et iō hoc casu intelligit substitutus tici? et eius hīdes. s. filij. **E**t ita videt sentire **Ricc.** mal. in quadā sua disputatōe. **E**t b appet solu. q. quam faciebā. s. e. s. quidam recte. qd si testator dicit substituo ticiū et eius filios et hīdes fm rigores vborum deberet intelligi filios tantū vel hīdes tantū. nā hec copulatiua cadit inter duo adiectiua: nec hēt respectū vni? substantie: g et. vt. l. ea tñ adiectio. j. de le. iij. hoc tamē est vez nisi resuleret sensus incōgruus et p̄tra mentem testatoris vt dixi. **¶** **Q**uero istis casibus in q̄bus dixi comprehendī heredes extraneos: an intelligat de p̄mo herede tñi: an de omnibus in infinitum. **Q**uidam dicunt aut dīc xi tibi tuosq hīd. et intelligat d p̄mo. vt. l. antiquitas. C. de usufruc. **A**ut dīc tibi tuisq heredibus: et intelligantur omnes. vt. l. sciendum. de vbo. signi. hec distinctio videtur d. l. si pluribus. j. de le. ij. et j. de lega. iij. l. si plures. vbi nō est differentia vtrum nomen heredis pferat in singulari aut i plurali. dīc g aut hec appellatio adijcitur circa rem que de sui natura ad heredē non transit. et tunc de p̄mo intelligitur. vt dicta. l. antiquitas. aut sup re de sui natura transitoria ad hīdes et omnes comprehendunt nisi in casibus. vt. l. sciendum. de vbo. signi. et. C. de le. l. in annalibus. intelligendo eam vt dixi. s. **S**ed p̄ predicta facit. s. de usufruc. ac crescē. l. si q̄s ticio. sed intelligo qd ibi de mente testatris apparet. facit quod dīcā in. l. ex facto. s. fina. ad trebel. **¶** **Q**uero circa istam ptem quia ista vba sunt defectiua si quis ex suis hīdibus su? esse defierit quō dicebat vltra in. l. vell. **Py.** supplet si quis ex suis hīdibus su? esse defierit quō dicebat succedētes in locū suorum instituti testamētuz non rumpāt. vt. j. s. videndū. **¶** **C**el dīc si quis ex suis hīdibus eē defierit ne ob id minus ratū sit testm qd i locū p̄mi succedit. vt pbat. j. e. l. s. ille casus. **¶** **C**lenio ad vī. nec solum. et videtur qd nō sit necesse qd p̄mus instituat vel exherede. vt dixi. s. e. l. in p̄in. **S**o. vt dixi. s. e. l. s. idem credendū. v. nā et si filius. et. s. s. in oibus.

Adendum. **H**ic scevola secundū caput. l. vellei. extendit ad nouum casum. et est tex. clarus. dicit tex. nō rumpat. Et certe nō rumpit per rationes que sequuntur. Dicit tex. significare tempus in quo incipiat esse suus. ergo nec nos debemus distinguere. Dicit tex. qd licet. i. licitū est. et ista verba omittit hic et lege in fi. s. **C**ppo. contra scevolā de supfluitate: qz in verbis. l. vellei. oēs casus comprehenduntur: vt. s. primo. s. **V**ale ergo dicit scevola qz iste casus captiuitatis. sit ex interpretatione. **S**olu. in. l. vellei. continent omnes casus quando quis desijt esse suus sine spe reassumendi illi gradū: sed in capto est spes reassumendi. **C**ppo. po. hic qz sint supflua verba dum dicit liberi eius et ceteri: quia appellatione liberorum omnes continentur: vt. s. e. l. s. instituens. et de test. tu. l. quod si nepotes. **S**o. hic appellatio liberorum stricte accipitur filijs: vel aliter appellatio liberorum proprie porrigitur ad nepotes: ceteri appellantur posteriores vt. j. de gradibus. l. iurisconsultus. s. parentes. **C**ppo. po. s. e. l. s. si eius. **S**olu. ibi de nato apud hostes: hic de nato in ciuitate. **C**ppo. si ille filius moritur post mortē sequens nō incipit esse suus: vt. l. si quis posthumus. s. i. s. e. z. l. si quis exheredato. in principi. j. titu. i. **S**olu. non vere moritur post mortē: sed per fictionē. l. cornelie fingitur mortuus in vita ideo nepos dicitur succedere in locum sui. Contra hoc facit qd nō. s. e. l. s. et quid si tū. in fi. glo. magne. **S**olu. ibi loquitur de restituto post mortem: sed in eo qui per fictionē succedit vt ibi dicit. **C**ppo. qz iste. s. nō sit necessarius: pertinet enim hic casus ad. l. xij. tabu. vel ad primum caput. l. vellei. nam tempore testamenti tenebat primum locum iste nepos: ergo secundum caput. l. vellei. non habet locum. **S**olu. fateor qz tenebat primum locū tempore testamenti: sed tamen erat spes qz filius qui erat apud hostes reuerteretur et iste nepos tunc nō esset suus. et ita spes habetur pro veritate ac perinde vt si iste nepos tunc temporis non fuisset suus. huius ratio est: quia hic spes importat eundem effectū quem veritas: quia nepos qui remansit in ciuitate donec filius est apud hostes non potest se immiscere hereditati: vt. l. penul. j. de suis et legi. z. l. nec nos. **C** de capti. merito pertinet ad secundū caput. l. vellei. per interpretationē et extensionem scevole. **I**sta induco in ar. ad. q. statuto huius ciuitatis cauetur qz rem suam immobilem vendiderit forēsi vel vendenti consenserit puniatur certa pena. pone qz ego habebam actionem personalem ad rem vel debebat mihi restitui per fideicommissum. **E**go consensui alicui vendenti eo casu quo poterā impedire vel ex forma iuris vel statuti an puniar. **V**ideatur qz non: quia vere res nō est mea: licet spes sub sit vt sit mea: vt. l. statuliberi a ceteris. j. de sta. lib. **I**n cōtrarium qz per illam spem poterā impedire si cut si esset mea vere: ergo spes et veritas important eundem effectū. casus videtur in. l. pe. j. qui ad libe. p. cla. nō licet. **R**espondeo qz dicit spem haberi per veritatem est ex interpretatione extensiva vt hic: ibi per interpretationem induci: sed ista interpretatio nō hz locū in statutis. qz dicit in. l. oēs populi. s. de iusti. et iur. **D**ividit in duas partes. primo ponit casum. nif. pūisio iuliani in casu difficili. secundo questio scevole circa cōsiliū iul. secūda ibi queremus. **I**tem prima subdividit in tres. **P**rimo ponit dubitationē iul. secundo ratio dubitationis. tertio decisio. secūda ibi nō em. tertia ibi iulianus. **D**icit tex. decedat: dubitat an talis nepos ripat vel succedat. videtur qz rumpat. nō em pertinet ad primum vel secundū caput. l. vellei. **D**i. dicit tex. nō em.

Ita pars subdividit in tres. primo pūmittit qz si le casus nō pertinet ad primum vel secundū caput l. vellei. scdo illud clarius declarat. tertio facit vnam rōnem cōcludentem testamentū rumpi. secūda ibi deniqz. tertia ibi porro. **D**icit tex. tempore quo nascitur et ideo nō habet locum primum caput. l. vellei. Et dicit tex. iam natus erat tpe testamenti: sed ille nō erat natus tpe testamenti: ergo nō pertinet ad secundum caput. **C**ppo. qz ille casus sit supfluus: qz pūisum erat p. l. vellei. in primo capite in x. nō solum. ibi viuo patre zc. **S**ol. expone viuo patre. scz patris sui. **E**st auo: et sic nil facit ad. s. iusti. vt ibi dicit. **C**ppo. dicit in x. deniqz. qz nō permittit institui. **C**ōtra. s. e. l. s. etiā. **H**uius timore sunt in glo. quatuor expositiones. prima qz nō permittit institui. scz natos sed nascituros. secūda qz nō permittit expse sed tacite. tertia qz nō permittit si nō vult testamentū rumpi. **E**t ista est vera. **P**ro cuius declaratione scias qz ne potem iam natū ex filio viuo possum substituere filio de iure cōmuni per. l. xij. tabu. qz nō est posthumus: sed iam natus: vnde. l. vellei. nō pūdit circa pūisioē institutionis: sed declarauit qz ex eo qz ne pos incipit esse suus: et sic incipiat habere aliam cōditionem qz haberet tempore testamenti testamentū nō rumpat. vnde secundū caput vellei. nō pertinet ad hunc casum. **C**ppo. insti. de bo. po. in prin. **S**olu. qz hic dicit qz posthumus alienus nullo iure possit institui. scz ciuili: sed de iure pūtorio poterat vt in cōtrario. **C**ppo. j. de lega. i. l. penul. **S**lo. sol. ibi qz posthumus alienus nō poterat institui de iure antiquissimo: sed de iure nouo etiā. ff. sic: quod videtur cōtra ver. porro. **I**deo p huius declaratione scias qz fm. l. xij. tabu. poterat institui posthumus qui erat futurus suus si nasceret tempore testamenti: vt insti. de le. s. posthumus. in prin. de bo. pos. in prin. **P**osthumus vero alienus hoc est qui nō nasceret suus si nō nasceretur tempore testamenti nō poterat institui. ratio qz de iure. l. xij. tab. nō admitteret ad successionē nisi suus: vt insti. de succes. ab inte. s. emancipati. sed ille posthumus alienus nō erat suus. ergo et istam puto rōnem quare posthumus alienus nō erat institutus: vt insti. de le. s. posthumus. licz ille tex. loquitur ab intestato. **S**uperuenit gallus et pūdit qz posthumus qui nō erat suus tempore mortis: sed nasceret suus post mortem possit institui: vt hac. l. in prin. **I**ta loquitur. l. penul. j. de lega. i. qui fuit casus suppletus et extensus per scevolam: vt. s. vidistis. superuenit. l. vellei. et pūdit qz possit institui posthumus alienus tempore testamenti: qui tamen nascitur suus et in vita testatoris. et quia hoc nō sufficiebat introductum est secundū caput vt ille qui est natus tempore testamenti possit iure cōmuni institui qui succedendo in locum primi nō rumpit. **S**uperuenit cōsiliū iuliani in casu difficili qz possit institui posthumus alienus tempore testamenti qui nō nascitur suus: tamen postea succedendo in locum primi suus efficitur: vt in hoc. s. **S**uperuenerunt postea pūtores et viderunt qz hoc erat iniquum qz posthumus alienus nō possit institui: ideo pūderunt qz si instituat admittatur per bonorum possessionem de iure pūtorio: vt insti. de bono. pos. in prin. **S**uperuenerunt postea imperatores et viderunt qz edictum pūtoris erat equum. ideo circa hoc fecerunt cōstitutiones per quas omnis posthumus alienus possit institui licet nunqz efficiatur suus: quas cōstitutiones nō habemus sed earum mens recitat. insti. de legi. s. posthumus. et de bono. pos. in prin. **E**x pūdictis apparet qz quedam glo. que est. s. e. l. s. si eius. que dicit qz pūisio iuliani habet locum quando quis fecit testamentū filio mori

mo male dicit. **P**roppo. hic dicit q*uod* iulianus hic
coniunxit duo capita. l. vellei. Contra n*on* videtur
bona coniunctio: quia in eis multa sunt diuersa q*uod*
tum ad casum p*ro*positum: quia in primo casu loquitur
quando nascitur post mortem filij quod hic n*on* est.
secundum caput loquitur quando quis natus est t*em*p*or*e
testamenti quod hic n*on* est. Respondeo fateor
q*uod* ista duo capita n*on* sufficerent vt magistrali in
terpretatione ille casus p*ot* decid*ere*: sed iulianus erat
iurisc*on*sultus: vnde auctoritate qu*am* habebat c*on*de
di. l. hoc introduxit fauore testamenti c*on*seruandi.
Et quia eadem est ratio in isto casu que in p*re*ceden
tibus cum tempus testamenti inspici n*on* debet: vt
s. e. l. s. nunc de lege. ver. quid em*endat*. dices tu si eade*m*
est ratio ergo interpretatione magistrali potuisset il
le casus decid*ere*: vt. l. n*on* possunt. s. de legi. Respon
deo extendere leges ex identitate ratio*n*is n*on* possu
mus quando per hoc inducere*t*. l. correctio. n*on* em
vna per aliam tollitur nisi quatenus exprimit*ur*: vt. l.
p*re*cipimus. in fi. C. de appel. sed de hac extensione
veniret*ur* c*on*tra. l. xij. tabu. Ideo fuit necessaria p*ro*u
isio iuliani in casu isto. **P**rota ex hac. l. p*ro* doctori
bus qui arguunt ex c*on*iunctione duar*um* vel trium
legum. **P**roppo. q*uod* iste casus pertinet ad p*ri*mu*m* ca
put. l. vellei. naz iste nepos nascitur in potestate ergo
nascitur suus. Respondeo n*on* sequitur: quia n*on* est
suus quando alius eum p*re*cedit. vt insti. de hered*um*
qua. et dis. s. sui. **U**ltimo vos videtis hic. q*uod* di
ctio in p*ro*posit*o* valde. **P**ro declaratione dic*it* q*uod* di
ctio in quandoq*ue* reperitur c*on*posita cum alia dicti
one: quandoq*ue* simplex n*on* c*on*posita: p*ri*mo casu q*uod*
c*on*ponitur c*um* verbo sum es est. vt in sum mes inest.
et tunc significat quand*am* intrinsecitatem: vt. s. si cer.
pe. l. lecta. s. dicebas. ibi pena in c*on*tinenti apposit*o*
inesse videt*ur*. Si vero c*on*ponitur c*um* alio verbo tunc
quandoq*ue* in p*ro*posit*o* valde vt hic c*um* similibus. qu*od*
quandoq*ue* ponit*ur* in p*ro*posit*o* n*on*. vt. C. de testa. l. hac p*ro*sultissima.
s. ex imperfecto. et in au*th*. d*icitur* here. et fal. s. inordinat*us*.
et hoc fm q*uod* magis p*ot* materie p*ro*posito adaptari
facit eti*am* secunda c*on*stitut*o*. C. ibi in defenso r*ati*o. et ibi
glo. Secundo casu quando dictio in reperit*ur* simplex
n*on* c*on*posita. et tunc aut adijcitur nomini significanti
locu*m* aut tempus aut neutrum illo*rum*. p*ri*mo casu aut
adijcitur ablatiuo et significat intus i*n* loco. vt. l. i. s. in
flumine. j. d*icitur* flumi. Si adijcitur accusatiuo significat
extra locum. vt. j. arbo. fur. ce. l. i. s. i. vbi exponit*ur*
in. l. supra vel iuxta. Fallit ratio*n*e euitande c*on*tra
rietatis: vt. l. si statuta. j. de iniur. Et istud facit in ar
gu. ad. q*uod* vnus testis dixit q*uod* fuit in domo: alius i*n*
iuxta domum. An isti testes p*ro*bant. videtur q*uod* sic: q*uod*
testes reducuntur ad c*on*cordiam ne sint c*on*trarii: vt
extra de testi. c. cum tu. dixi in. l. insulam. s. i. s. solu.
matri. exponat*ur* ergo in domo. i*n* iuxta domum: vt di
cta. l. si statuta. Dicunt tamen canoniste vt Bern*ardus*.
et Innoc*entius*. q*uod* illa c*on*cordia tunc debet fieri quando
testes sunt pares: secus si ex aliqua parte sunt plu
res: quia tunc n*on* debet stari: vt extra de offi. dele.
c. cum c*on*tingat. et ibi per Innoc*entium*. Secundo casu
quando adijcitur nomini significanti tempus et tunc
aut adijcitur ablatiuo: et debet infra tempus intelli
gi: vt. l. i. s. quibus. j. de suc. edi. et l. cum fuerit. j. de
manu. testa. et tetigi in. l. sicut. j. de lega. i. tantu*m* est
dicere in anno q*uod* tum infra annum. Si vero ponit*ur*
cum accusatiuo et significat post tempus. scilicet an
nos p*ri*mos: vt. l. si in annos. et l. n*on* putabam. j. de
c*on*di. et demon. dixi plene in. l. si cui legetur. j. de les
ga. i. dic*it* vt ibi. Tercio casu quando adijcitur nomini
et n*on* significat locum neq*ue* tempus: et tunc aut adij
citur accusatiuo et ponitur p*ro* c*on*tra: vt. l. n*on* dubi
um. C. de legi. et C. de epis. et cleri. l. raptiores. C. de

here. l. manicheos. et de tribu. l. in heredem. in p*ri*mo
ci. et omnes. ll. que dicunt actiones dari in heredem.
Si vero adijcitur ablatiuo: tunc significat materi
am de qua agitur: vt quando dicitur in pecuniariis
causis r*ati*o. in infinitum veniunt hic: vt. l. in pecunia
riis. s. de fer. et l. videamus. s. in fauiana. s. de vsur.
et institu. de act. s. in bonafidei. cum multis simili
bus. et hoc de vera et p*ro*pria significatione. Qu*od*
tamen reperitur improprie poni. Nam quan
doq*ue* ponitur in p*ro*posit*o* aut: vt. l. si stipulatus fuero de
cem in melle. j. de solu. fm vn*am* lectu. quandoq*ue* in
ponitur p*ro* cum: vt. l. naturalis. s. in his. s. de p*re*s
crip. verb. et ibi glo. Quandoq*ue* in ponitur p*ro* ad:
vt. l. cum antea. in fi. C. de arbi. et de his n*on* p*ot* da
ri certa doctrina: q*uod* iste c*on*iunctiones et p*ro*positio*n*es
sepe ponunt*ur* vna p*ro* alia quando expedit: vt no. in
leas causas. j. de c*on*di. et demon.

Hic scevola ponit vn*am* quest*io*
nem circa c*on*siliu*m* iuliani et est
casus clarus. **P**roppo. iste casus videtur c*on*tra
casum. s. et quid si tantu*m*. s. ea. l. vbi per emancipati
onem definit*ur* suus posse esse heres ex testamento.
Respondeo ibi habebat substitutum in suitate:
hic n*on*. **P**roppo. de. l. si alienum. s. in extraneis. j.
de here. insti. Solu. ibi facta est mutatio de capace
in n*on* capace*m*: hic vero facta est mutatio de capa
ce in capace*m* alterius c*on*ditionis. dixi. s. e. l. s. for
sit*an*. **U**ltimo glo. dicit q*uod* ista est difficilior. l.
que sit in toto corpore iuris et suam materiam me
lius explicat: et ego declarau*imus* vobis melius nunc
q*uod* vnq*ue* fuit declarata. distinctionem magnam
d*ico*. quam ponit n*on* refero: quia modice vtilitatis
est. et postq*uam* ille gallus fuit nunq*uam* sic catauit vt hoc
anno fecit.

Inter cetera. filio in potestate p*re*
terito testamentum est
ipso iure nullum. hoc dicit. In p*re*teritio
ne filij emancipati quid iuris sit. vidistis. s. e. l. gal
lus. s. in omnibus. Item an hec. l. quo ad legata
sit hodie immutata per auctenti. ex causa. dicam. j.
ti. i. l. filio. Barto.

Quam apud. filius apud hostes p*re*
teritus non rumpit testa
mentum si non redit. hoc dicit. hoc intelli
git. e. vt. s. e. l. gallus. s. in omnibus.

Si filio. Ab intestato suus et emanci
patus succedit equaliter. hoc
dicit. Vel aliter. exheredatus non habet
c*on*tratabu*m*. beneficio alterius p*re*teriti. hoc dicit.
Nec lex legitur duobus modis. p*ri*mo q*uod* loquitur
in duobus filiis et tunc est plana. secundo q*uod* loqui
tur in filio emancipato et nepote ex eo in potestas
te retento qui veniet per edictum de c*on*iun. cum
emancipa. lib. eius: quod edictum est hodie correc
tum. vt dicit glo. c*on*trarias glo. habemus vt dixi
in. l. gallus. s. et quid si tm*en*. s. e. dicam latius in. l. i.
de c*on*iun. cum emanci. lib. et per Ci. C. de suis et les
gi. au*th*. in successione. dicit glo. in. l. si exheredatus.
de quo dic*it* vt dixi. j. de suppel. le. l. labeo. et per Di.
extra de reg. iur. c. quod alicui. li. vi.

Sequitur rubrica.

De iniusto rupto et irrito testamento. Rubrica.
Dictum est supra de testamentis. verum quod testam quibus
 efficit iniustum, id ponit hic hec rubrica.

Testamentum Glo. dividit hac
 l. in v. p. t. c. l. a. s.
 sicut ponit quibus modos nullitatis. dicit
 videtur et melius in tres f. m. q. de tribus
 tangit rubrica. q. p. r. o. de iniusto. scdo
 de rupto. tertio de irritato testamento. scda ibi. aut rumpit.
 circa scdm alios duos. circa tertium unum tunc. et sic pot
 sustineri glo. q. dicit q. ponit quibus modos rumpendi.
Opp. q. male faciat iuriscōsultus ibi ponendo du
 os casus. q. institutio vel exhereditatio ē de solēnita
 te et necessaria. vt. s. t. i. l. i. inf. cetera. Glo. fateri dicitur
 et tu dicit q. hic sunt duo casus circa iniustum testam. et dif
 ferunt in hoc. q. p. r. o. respicit solēnitates cōes q. i. q.
 libet testō requirunt. Scds casus respicit solēnitates q.
 quibus nō requirunt vt in eo q. nō habz liberos. **Opp.**
 hic dicit q. solēnitates debēt seruari. Contra. C. de
 formul. l. i. Glo. nō soluit. dy. dicit q. hic loq. de sol
 lenitate necessaria. ibi de frustratoria et simulata.
Opp. de. l. codicillis. s. f. i. j. de lega. ij. So. ibi nō
 valet vt testam. s. vt codicillis. q. fuit ibi sufficiens sol
 lenitas quo ad codicillos. **Opp.** ad scds q. p. r. o.
 itōde nō rumpat. vt. l. i. j. de s. tabu. So. hic in p. r. e.
 ritione sui. ibi in p. r. e. r. i. t. i. d. e. m. a. c. i. p. a. t. i. q. d. p. a. u. t. e. t. i. m. u.
 t. a. t. in hoc. q. c. a. d. e. b. e. t. i. n. f. e. r. i. vt. d. i. x. i. i. n. l. g. a. l. l. i. s. s. i. o. i. v.
 b. s. t. i. i. **Opp.** q. testam scdm nō tollat primus. s. i. v. t. r. i. u. s. v. a. l. e. a. t. vt. l. q. r. e. b. a. t. s. t. e. s. t. a. m. e. n. t. u. m. i. m. i. l. i. t. e. s. o. i. b. i. i. n.
 pagano. hic in milite q. pot. decedere duob. additis
 testamētis. **Opp.** de. l. i. f. i. l. i. q. i. n. p. o. t. e. s. t. a. t. e. s. t. i. i.
 So. ibi in scdo testō nō potuit adiri hereditas s. i. n. r.
 e. c. i. u. i. l. i. t. v. t. i. b. i. d. i. c. i. t. i. n. l. c. u. m. i. n. s. c. d. o. j. e. o. **Opp.**
 j. e. o. l. i. i. j. s. i. s. e. d. z. s. i. s. t. a. n. t. e. So. q. d. t. e. x. h. i. c. d. i. c. i. t. e. x. q.
 heres existeret potuit debet intelligi. id est possibile
 fuit et ita fuit in. l. cōtraria aliquo cāu possibile he
 reditates adiri. Nota q. hec dictio pot. intelligit
 id est possibile ē. **Opp.** q. dictio pot. importat neces
 sitatē. vt. s. t. i. l. i. l. g. a. l. l. u. s. i. n. p. r. i. n. So. ibi dictio pot.
 ponit in oratione principaliter ppter se. tūc quid im
 portat dicit vt ibi. hic ponit incidenter propter aliud
 quo casu intelligit potest id est possibile est. Sed cō
 tra videtur q. hec dictio potest requiratur cum potē
 tia actum. vt. l. i. i. j. s. i. q. s. s. i. c. a. c. c. e. p. i. t. de sta. lib. Pro
 sol. scias q. potest tria importat. primum est possibil
 tas nature secundum ē potētia. tertium est act. hoc
 pmissio dicat verbi pot. in orōne positum nō re
 ferat ad actū certe persone. et tūc significat possibili
 tatē nature ut hic. dicit enīz tēx. ex testamēto ex quo
 potest adiri hereditas nec curat p. quē. Quz refer
 tur ad actū certe p. sone. et tūc aut ille actus cū expli
 cat continet cōmodū certe p. sone aut nō. primo cāu
 aut ille ad quē referat ex hac potētia vult agere et re
 quirat potētia cum actu. vt. l. i. i. j. s. i. q. s. s. i. c. a. c. c. e. p. i. t.
 rit. j. de sta. libe. Aut ex hac potētia vult ali. enī cō
 uenire. et intelligit q. habeat potētia et cōmodita
 tem deducendi ad actū. vt. l. i. nepos p. culo. j. de x. b.
 signi. Scdo cāu q. actus explicatus nō respicit cō
 moditatē certe p. sone. tūc requirit potētia deducen
 di ad actū illius p. sone. nec requirit potētia deducen
 ture. vt. inf. illa. j. de x. b. sig. Fallit quādo appone
 ret dictio postq. quia tūc requirit potētia cum ac
 tu f. m. lec. quā posui in dicta. l. inter illam. **Contra**
 dicta op. de. l. q. d. seruus. de cōdi. ob cām. Sol. hic
 loquit q. d. importat dictio potest posita incidenter
 ppter aliud affirmatiue. ibi nō loquit quid impo
 tat dictio potest negatiue. hoc est q. d. deficit illa po
 tentia. et sic est materia per se quā dicā in. l. suus. quo

q. s. penu. de here. insti. Scias etiā q. hec dictio p
 habet quādam virtutē extēsiuā. vt. l. i. si ita q. s. in prin.
 j. de lega. ij. **Quero** q. d. si ex testamento est possi
 bile adire hereditatē p. restitutionē factā a principe
 Rūdeo primū non rumpere ppter hanc possibili
 tatē. vt. ar. l. i. i. j. in prin. et s. i. j. de fideicō. li. **Opp.**
 de. l. cum q. dam. j. de his qui. vt. indig. Sol. ibi pote
 rat adiri hereditas. s. essent indigni. vt. l. ex facto. s.
 iul. j. de vul. et pup. **Ultio** oppo. insti. q. mo. tel.
 infir. s. alio. Dic vt in glo. Bar.

Nunc autem supra dixerat de testam
 to rupto p. aliud testamentū. **Opp.** b
 dicit de venientibus ab intestato scriptis in volun
 tate imperfecta inducta p. Justinianum. vt. l. hac con
 sultissima. s. si quis autē. C. de testa. So. hic fuit ad
 ditus a compilatoribus noui iuris. simile in. l. si duo
 bus. s. si prius. j. d. cōtra ta. **Opp.** de. l. sancimus
 C. de testa. So. ibi sunt plura. s. testamentum imper
 fectum et concursus temporis. **Quero** q. d. si in te
 stamento imperfecto apponat clausula cassans et ir
 ritans et. Rūdeo. vt. dixi in. l. si iure. j. de le. i. j. **Que**
 ro q. d. si in codicillis sint instituti venientes ab inter
 stato. an primum testamentū rumpat. Rūdeo q. sic
 et p. hanc. l. et per dictū. s. si quis autē. Sed dices il
 le. l. loquunt quādo voluit testari. sed nō seruauit so
 lennitatē in. q. p. p. o. s. i. t. a. exp. s. i. t. q. v. o. l. u. i. t. c. o. d. i. c. i. l. l. i. s.
 Rūdeo ex quo a lege p. mittit in voluntate imperfe
 cta institui venientes ab intestato videt p. mitti ea
 dem rōne in codicillis. vt. l. milites codicillis. conu
 cta. l. i. l. i. miles. de test. m. i. z. l. i. s. d. codicillis. **Que**
 ro quid si testamētum in quo sunt instituti venien
 tes ab intestato ē nullū ex cā p. r. e. r. i. t. i. o. i. s. dic vt dixi i
 l. si fili. q. i. n. p. o. t. e. s. t. a. t. e. s. t. i. i.

Posthumi s. humi s. nati ex hēda
 di. et posthumi nominant q.
 posthumum nascunt vel qui post testamē
 tum agnoscuntur hoc dicit. **Mo.** q. posthumi p
 prie sunt qui nati sunt post mortem. Alij improp
 dicuntur posthumi. vt. hic patet. et glo. dicit. dicit in
 l. gallus in prin. s. titu. i. **Modos** autē quibus q. s.
 dicatur posthumus habuistis in. l. filius a patre. s.
 i. s. titu. i. et nō. C. de posthu. heredi. istitu. sup. rubricā
 ca. **Opp.** q. primū testamentū nō tollatur p
 secundum ruptum. vt. s. l. proxima. So. hic est rup
 tum agnatione posthumi. et sic possibile fuit hēdita
 re adiri. in. l. s. r. i. a. n. u. l. l. o. m. o. f. u. i. t. p. o. s. s. i. b. i. l. e. **Bar.**

Nominatum primum dicitur nominatiz dispo
 ni si sub nomine sui generis nominetur. hoc dicit.
Mo. q. fauore testamenti conseruandi trahitur
 ad iā natū vbi dicit posthumus exheres esto. vt. hic.
 et s. t. i. l. i. l. placet.

Licet autem dū vel spem eius gradus a quo
 repitur pteritus et q. d. dependet ex eo. q. d. autē nō cō
 sistit re nec spe rumpi nō potest. hoc dicit. cū dua
 bus. l. se. In. l. nā et si sub cōditōe. **Mo.** q. nō ē
 re nec spe tolli nō potest. **Nota** q. sublato vno
 tollitur illud quod ex eo depēdet. nō autem tollit id
 quod p. se subsistit. **Opp.** j. e. l. fi. Solu. glo. sub
 audit maxime. **Mo.** legit alio mō. sed q. libet est bo
 nus casus f. m. dy. **Opp.** pendente cōditōe pri
 mus gradus nullus est. ergo secundus nō potest ab
 eo dependere. et sic nec rumpit. vt. l. i. j. in fi. s. t. i. i. z. l.
 si venter. j. de ven. in poss. mit. Rūdeo pēdente con
 ditione primus gradus nō dicit subsistere re. s. spe
 et ppter illud quod ē spe dicit secundus gradus de
 pendere ex eo. facit. l. cum x. o. in prin. de fideicom.

Incaute
 s. si q. s. ar
 Et vide de
 hac. q. nō. in
 d. l. hac p. sul
 tissima. s. si
 quis autē. C.
 de testa.

De iniusto rupto et irritato testamento. Rubrica.
Dictum est supra de testamentis. verum quod testam quibus
 efficit iniustum, id ponit hic hec rubrica.

Siquis filio
S. irritum
Et sic facit qd si
datur e qd
de crimine ca
pitali efficit i
testabil licet
euaserit post
ea pculu. qd
aut in banit
nri tps. vid
bal. z ang. et
do. io. h. z gl.
z bar. z q ibi
dixi in l. z mi
litiu. C. d. te.
milie. vide et
bar. j. e. l. s. q.
tenus. z hic
ter. facit ad
q. papa pces
dit epo q
possit testari
de fructibus
ecclie. vtrum
etia itelligat
de pceptis
an liaz. iste
text. facit q
sic idem voluit
pau. d. cast. i.
l. h. additio fi
lie. s. si sic. j. d.
condit. z de
mostra.

Et q. ad
mittat colle
gii. not. q si
cerdo vel fa
ber dcedit n
relictis agna
tis vel cog
natis q suc
cedit collegi
um cerdonu
vel fabronu
z sic d. fili b.
qd limita vt
in auc. p. ea
C. vii. vtr et
vroz. z indit
flicte hvoluit
doc. pferen
da vroz. s. u
ue diuitie s.
ue iope. z qd
si clerici dce
dat no exta
tib. ppiqs.
dicvth in. c.
ij. d. suc. ab in
tes. z i. c. p. s. bi
teri. d. p. be. et
p. do. io. h. et
adde qd no. t
glo. z bar. in
l. quo tutela.
d. regu. iur.
C. in q. d. si

li. vbi illud quod est spe habetur p inde ac si esset re.
Ratio huius est. vt dixi. s. ti. l. i. l. gallus. s. videndu.
quia hic spes habet eundem effectum sicut si eēt re.
nam ita impedit substitutus adire pendente cōditio
one institutiois. sicut si eēt institutio pura z heres d
liberaret. facit. j. qui. ad liber. p. da. non li. l. pe. z. j. de
acqren. heredi. l. q. diu. C. ppo. de x. si. post defes
ctū. ad p. i. l. So. hic nō consistebat testm re nec spe
in p. i. l. consistebat spe. C. ultimo glo. que ē hic
signat vnum contrarium z non soluit. dicit glo. que
admodum testa. ape. l. iij. s. i. sol. vt no. j. de regulis
iuris. l. non potest. in fi. ti. alia contraria solue. vt in
eis nota. Barto

Siquis filio. Nepos preteritus ita d
mum rumpit testamentū
si tempore mortis aut eum filius nō prece
dit vere vel fiete. sed ab intestato succedit vt suus si
tempore quo testamentum destituit proximus repe
ritur si in vita aut fuit cōcept. hoc dicit vlt. ad. s.
siue autem. C. Nota istum tex. q ad hoc q quis ad
mittatur ad rumpendum requiritur q sit suus tem
pore mortis. ad hoc vt succedat ab intestato. suffic
q reperiat proximus tempore quo testamentum
destituitur. simile. s. ti. l. i. l. si quis posthumos. s. pmo
C. Secundo nota nepotem conceptum post mo
tem aut nihil attinere aucto z ano non posse succede
re. quod intellige ex psona sua. vt. l. i. s. si quis proxi
mior. vnde cogna. sed ex psona patris sui si ei fuisset
delata hereditas posset succedere patri. p. equitate
tituli de his qui ante aper. tabu. ita tenet. Dy. in di
stinctione magna quam ponit in. l. gallus. in fine. z
Cy. ponit in dicta. l. i. de his qui ante aper. tabu. et
l. si quis filium. de inoffi. testamen. z. l. qui se patris.
C. vnde li. hoc etiam limito alio modo. quia nō ha
beatur vt nepos quo ad aut successiones. q ad alia
secus vt. l. paul. s. paul. d. bo. lib. Bar.

Sive autē. Nepos apud hostes siue in ciuita
te cōceptus si preteritus reperit te
stamentum rumpit nisi posthumus sit institutus vl
exheredatus. h. d. Bartolus

Iritum. Eius qui perdit ciuitatem vel libera
tate vel vitam per sententiam testa
mentum rumpitur. Fallit in milite si ei per sententia
am a iudice reseruetur. hoc dicit. vlt. ad. s. eius qui
C. Mo. q sententia trahit secum executionem. sta
tim enim cum quis damnat ad mortem efficitur ser
uus pene anteq moriatur. Ita dicunt canoniste in
sententia excommunicationis. de quo no. in. l. fina.
C. si a non cōpe. iudi. z in capi. pastoralis. extra de
appella. C. Quero an istud hodie sit correctū. Gl.
dicit q sic. quod non est verum in his qui statim de
bent mori. nam in eis nihil est immutatu. vt nota. in
auten. hodie. C. de dona. inter virum z vrozem. z. l. q.
vltimo. j. de penis. dixi in. l. eius. s. de testa. Dicitur
hic in x. si. qua ratione. q si miles voluit valere p
mū testm p mū testm valz. C. Quero quid si non de
clarauit. l. h. iuriconsultus non determinet. tamē
credo q eo q permissum est sibi testari q si nil dicit
testamentum ē validum z nunq reprobat. nā ca
sus qui sequitur nō hz opari q tollatur testamētuz.
vt dicam. j. e. l. penul.

Eius qui. Si damnatio suspenditur per rescri
tionem principi factam testamen
tum non rumpitur etiam si reus decedat nisi conse
us criminis se occiderit. hoc dicit. C. Nota q bo

na militis qui non habet successores ab intestato de
bentur legioni in qua militabat. z sic est argumentū
q deficientibus consanguineis clericis bona sua de
ueniant ad ecclesiam. vt. C. de epis. z clerici. l. si quis p
sbyteros. Item facit q si artifex alicuius artis mo
riatur q deficientibus omnibus prius admittatur
collegium illius artis q fiscus. facit. s. de here. de
cu. per totum titulu. C. Quero dicitur hic q quidā
philosophi se occiderunt iactationis causa dicit gl.
vt fecit emphedocles. in quo consistit illa iactatio.
Respondeo cum vltimum terribilium sit mors vt
ostendant se fortes z de nulla re timere. ideo se occi
dunt. sed iste actus nō ē virtuosus. quia ad hoc vt
fortitudo sit x. tus requirit q tendat ad debitum fi
nē. qd hic nō ē. Bartolus.

Hi autē. Testamentum damnatorum non rum
pitur si est appellatum. siue appellatō
fuerit recepta siue non nisi cū per appellationem ex
ecutio non differtur. hoc dicit. C. Nota q quando
appellatur a diffinitua. licet per iudicem appellatō
non recipiatur. tamen executio debet differri. Ser
cundo not. casum in quo prius iudex punit. deinde
rescribit principi.

Quod si quis. Sententia nulla testamēti fa
ctionem non tollit. hoc dicit.
C. Vel alter. sententia que est irritanda alio mo
do q per appellationem nisi sit ipso iure nulla inter
im testamenti factionem tollit. hoc dicit. C. Pp.
z videtur q sententia teneat. vt. l. mors. s. iste fere.
j. de penis. So. intelligas q hic fuit expressus error
in sententia vt ibi plene dixi. C. Ultimo Dynus i
l. iij. s. si seruus. j. de acqren. posses. format questio
nem an ille qui petit bannum cassari ex alia causa
q ex causa appellationis possit interim offendi. Et
dicit ipe q sic. Bn. contrarium allego istum textum.
dic vt ibi. Bartolus

Quatenus. Reuersi ab hostibus restituti p
principes testamenta conualescit
hoc dicit. C. Nota dicit Iacobus de are. q restitu
tio principis z postlimini equiparatur. C. Ad qd
opponitur de. l. gallus. s. et quid si tantum. in fi. gl.
s. titulo primo. z ibi per Dynum Solu. equipara
tur quantum ad confirmationem testamenti vt va
leat ex nunc. scilicet a die restitutionis. non aures re
trotrahitur restitutio sicut postliminium. ut ibi dixi.
Et probatur in glo. in. l. fina. C. de senten. passis.
C. Quero hic dicitur q testamentum reconuale
scat. an hoc fiat ipso iure vel sit opus q de nouo de
clarat se velle. Glosa dicit q ipso iure. vt. l. i. s. exigi
tur. j. de bono. posses. fm tabu. C. Contrarium vi
detur in. l. qui ex liberis. s. testamento. eodem titulo
z. j. de lega. tertio. s. filius. facit quod nota. institu. q
mo. test. infir. s. non tamen. z in hoc videtur residere
Dy. Contrarium credo. nam in reuerso ab hostibus in
non est dubium q testamentum conualescat ipso iure
re per fictiones postlimini. ergo eadem ratione idē
in restitutione que ei equiparatur vt hic. C. Pre
terea dicit textus conualescit. z sic innuit q ipso iure
re absq aliquo hominis facto. C. Ad contrariū m
deo quandoq aliquis mutat statu volens vt qz dat
se ad arrogandum. tunc si recuperat primū statum
testamētū non reconualescit sine noua voluntate vt
in d. ijs. qnq quis mutat statum inuitus. tūc si illuz
recuperat reconualescit testm absq noua voluntate
vt hic. Rō qz quando inuitus nō videt mutare vo

luntate: sed si volens: vt. l. fideicommissa. §. si rez. j. de
lega. iij. r. l. rem legatā. §. de adimē. le. Et p hoc ap-
paret so. q. quā vltimo feci. §. e. l. §. irritus. l. q miles
dānat? videt pssistere in eadem voluntate: l. expres-
se nō confirmet: q. inuit? mutauit statum.

Duratione status in meli? testm nō rum?
Sili. pitur. hoc dicit.

Am si miles. Rupto primo gradu
secund? qui dependet ex eo non rumpit. h. d.
C. ppo. §. e. l. nam r si sub cōditiōe. r qd no. in. l.
ij. in fi. §. ti. i. So. hic primus gradus tenuit de iur
re speciali tibi de iure cōi. Itā rñsionez ponit do
cto. in auct. ex causa. in. v. op. r ego dixi in prima op.

Quertum. Agnatione filij civilis rñpiti te
stamentum. h. d.

Silia. Preteritione filij vel nepotis emancipati
testamētū nō rñpiti. h. d. Dicit tex. testamē-
tum nō rumpit si ptereant. r hoc ipso iure: p contra-
ta. secus. C. Quero qd vult dicere tex. vna emācipa-
tione. Dic vt in glo. C. Quero de quo nepote loq-
hic. Rñdes loquit de nepote ex filio. nepos enim ex
filia nō est in pte: ideo non requiritur emancipatō
vel exheredatio.

Pater. Per reuersionē testator? ab
hostib? vel filij instituti testa-
mentū non rumpitur. h. d.

Sbine. Per secundas tabulas vacuas
prīme nō rumpunt. h. d.

Posthumus. Testamētū ruptū § pos-
cedente viuo testatore recōualescit de iure
ptorio. Idē si fili? iā nat? pterit? viuo testatore de-
cedat vel impedimentū capitis diminutionis tpe
mortis cessauerit. h. d. r est notabilis. l. C. Not. q si
posthum? nascitur r viuo testatore mort? testamētū
in quo est pterit? recōualescat. Itē q vbi fili? est p-
terit? r viuo testatore decedat r venientes ab inter-
stato sunt instituti q recōualescat. C. ppo. C. de
posthu. here. insti. l. ij. So. ibi post mortem defuncti
posthum? decessit hic in vita. Ratio qz qñ decedit
viuo testatore: testator postea psumit decedere du-
rante eadē volūtate pp? qd testamētū recōualescit:
que psumptio nō pōt adesse si posthumus supuirit
patri: qz tñc patris voluntas erat iniusta tpe mortis.
C. ppo. §. e. l. qui vxorē. So. ibi decessit post mor-
tē ficta: r sic rō eadē sic qñ decessit p mortem verā. r
hoc qd dico de decedēte posthumo post mortē intel-
ligo qñ decessit in tali etate q testm post mortē ap-
probare nō pōt. si enīz posset approbare r appro-
bare: esset idē qd in filio iā nato. de quo. j. dicā r ple-
nius in. l. filio pterito. §. e. C. ppo. insti. de exhe-
re. l. in prin. vbi dicit q testamētū nō recōualescit si
līo decedēte in vita testatoris. Sol. hic dicit glo. q
ibi loquit in filio iā nato pterito: hic in posthumo.
r rōnez differētie collige ex dicta glo. ibi pp bonuz
instituz. C. Sed § hac so. videt casus in hac. l. §. idē
r circa. vbi loquit de testō iniusto. qui §. de necessi-
tate intelligit de testō iniusto rōne pteritiōis iā nati
nā si esset iniustu rōne solēnitat? omisse: tñc talis de-
fect? cessare nō posset nisi de nouo fieret. vt. l. here-
des palā. §. i. de testa. Qui? timore glo. videt tenere
q §. idē r circa. loquit de filio iam nato pterito qui
decessit post mortē testatoris r testamētum nō dixit
nulluz: vel forte cōfirmat fm. l. filio pterito. §. eo. vt
hic patet in glo. parua sup §bo iniustu. C. Alia ē
glo. super §bo data. innuit ergo glo. q filio iā na-
to pterito decedente in vita testatoris testamētū
nō recōualescit: sed eo mortuo sic. Idē no. in. l. si he-

reditas. §. qui filium. §. de testa. tu. r. j. de dona. l. ad-
eum. §. luci. r. j. de reg. iur. l. oia fere. hoc nō videtur
verū. nā tota ista. l. videt loqui impedimēto cessare
in vita testatoris: alias nō bñ sequerē: idē r circa
r. C. Preterea cōtra h? egio. in. l. si. de re. cato. vñ
dico sic in posthumo pterito defuncto viuo testato-
re: nō est dubiū q recōualescit de iure ptorio: vt hic
in prin. In filio vero iā nato viuo testatore pterito
to siquidē in testamēto sunt instituti venientes ab in-
testato p? filiū vel cū ipso filio: tñc testm pfirmat de
iure ptorio. hic est casus hic. Ita intelligit. l. si. de
re. cato. Si vero alij essent instituti tñc eo mortuo in
vita testatoris nō cōfirmaret testm: vt insti. de exhe-
li. in prin. r ita loquit glo. pro hac pte allegata. §. si
decessit post mortē testatoris quid iuris sit: dicā i. l.
filio pterito. §. e. Ad pdictā distinctionē an sunt in-
stituti venientes ab intestato vel nō. facit. C. de test.
l. hac cōsultissima. §. si quis auit. r. l. si duob? §. si pu-
j. de cōtratab. r tex. hic pbat expresse. Clado ad in-
duendū me vt vadā ad cōuentū dñi Bar. de saxo-
ferra. C. p. ad id qd dicit irritū. qd intelligit glo.
capitis diminutiōe: vt si ille defect? cesset r testator
primū statuz recuperet testm recōualescat de iure p-
torio. vt insti. qui. mo. testa. in fir. §. nō tñ. r tex. innuit
q hoc est vez demū si sunt instituti venientes ab in-
testato. Cōtra imo si sunt instituti extranei testm re-
cōualescit. vt. §. e. l. si quis exheredato. §. quatenus.
put loquit de restituto. Qui? timore ista §ba si bo-
noz possessio data fuerit intelligunt plurib? modis
Primo q intelligunt de bo. pos. cōtratab. que da-
tur filio pterito tñ eam noluit: r fm hoc exponitur
si p quis: r illa §ba referunt tñ ad id qd dixit in in-
stūm nō ad id qd dixit irritū. Et hec lec. ponit i glo.
sup verbo irritū: r sup verbo data. in prin. r qz vide-
tur contra mentē illi? l. q verba si bonoz possessio.
r. ad istū casum tñ referant: id alij dicūt q referun-
tur ad vtrūq. Ad cōtrariū rñdent qz subaudiēt hic
maxime: quasi dicāt idē si essent extranei instituti.

Itud videt deteri? §. q hic subaudiat maxime. nāz
hic iuriscōsult? nō posuit §ba sine ministerio. dic er-
go qñz quis mutat statū sine sui volūtate tñc si euz
recuperat testm recōualescit absqz noue volūtatis
iudicio. vt. d. §. quaten? r ibi dixi. Quis. quis mu-
tat statuz sua volūtate tñc si euz recuperat testamē-
tū nō recōualescit absqz noue voluntatis iudicio.
vt. l. qui ex liberis. §. testō. de fm tabu. r insti. q. mo.
testa. in fir. §. non tñ. qd fallit si in testō essent scripti
venietes ab intestato. tñc em absqz noue voluntatis
iudicio cōfirmat. hic est casus hic: qd est notandum
C. p. dicat h q legata valeant. cōtra de. l. si quis
testō. §. de leg. ij. So. ibi testm nullo modo valebat: h
valebat de iure ptorio. C. p. extra glo. de lec.
quā tenui in §. idē r circa. de. l. si fili? qui in pte. §.
ti. i. So. ibi pcedebat testamētū validū de iure ciuili
ideo subsequēs testm nō potuit cōfirmari: hic vero i
telligit qñ nullū aliud testm pcedebat. Ita itelligit
glo. in. l. si quis enī. in fi. j. de vul. r pu. tetigi in. l. §ria
rangā in. l. cū in secūdo. §. e. Dñi credo q istud nō sit
veruz in casu. l. nostre. qz in secūdo testō sunt scripti
venietes ab intestato: r sic primū rumpit: vt. l. si duo
bus. §. si prius. j. de contratab. sed. l. §ria loquit quā
do venietes ab intestato nō erant instituti. r ista ē ve-
ra. C. Quero dicat hic q testamētū recōualescit an
ex hoc possit adiri hereditas de iure ciuili vel an sit
necessaria bonoz possessio fm tab. de iure ptorio:
qd est vtile scire. Nam aditio hereditat? pōt fieri p-
petuo r vbiqz: bonoz possessio infra annū r corā iu-
dice tñ: vt. C. qui admit. ad bo. pos. l. i. r videt q vtrū
q possit fieri. §. per bo. pos. fm tabu. per hñc tex. ibi

Posthu-
mus. rup-
tum. Quid
i aliq alia di-
spōitione q
ultima volū-
tate. vid bar.
in. l. ticia. §. i.
perator. de le-
ga. iij. r de in-
tellectu hui?
l. vide etiam
bal. in. l. si. in
r. col. in ver.
primo quero
C. vñ legi. et
ad ver. idē et
circa. adde
tex. in. l. etiaz
§. falsus. j. de
bo. liber. licet
iste tex. hic cō-
munis repu-
tetur singu.

Annuit §
glo. Contra
hanc opi. vi-
detur casus i
l. i. §. si filius.
de leg. iij.

bonoz possessionē fm tabu. accipere heres scriptus pot. etiā videt q possit adiri de iure civili per id qd subdit in tex. hereditatē obtinebit. vt diu? hadria? nus impator noster rescriptit. et sic videt q ē de iure civili ex rescripto imperatoris. Cōter oēs tenent q h est casus in quo bonorum possessio fm tabu. ē necessaria: qd tenet glo. in l. certū. C. vnde legi. idē azo i summa. idē gl. in l. qui vrozē. j. e. z. l. si quis. de vul. z pupil. z. s. de peti. here. l. i. Idē no. Rof. in ti. de bono. pos. fm tabu. Dy. idē in l. gall? in distinctōe magna. Idē Cy. in d. l. certū. Ad hūc tex. rñdeo q bono. posses. detur ex rescripto principis: qz princeps rescribit q detur bono. pos. z sic obtineat hereditas: z hec erit bonoz possessio extraordinaria. de quo loq tur ti. j. vt ex. le. z se. cōsul. bonoz possessio detur. Et predicta vera in testō rupto agnatione posthumū: postea cōfirmato p mortē posthumū viuo testatore. **¶** Quero quid de testō iniusto p pteritionē iā nati z p ei? mortē cōfirmato fm lec. quā tenui in ver. idē z circa. an sit necessaria bonoz possessio vel possit a diri de iure civili. videt q possit adiri de iure civili qñ sunt scripti veniētes ab intestato. vt. l. hac cōsul. tiffima. s. si quis autē. C. de testa. s. ibi loquit de testamēto iperfecto rōne solēnitatē omisse: sec? si rōne pteritiōis: vt. l. si fili? qui in ptate. s. ti. i. dīc q hīc bz necesse venire p bono. pos. fm tab. dicā clari? i. l. filio. j. e. **¶** Quero circa id qd dicit irrituz: an sit necessaria bono. pos. fm tabu. Glo. in d. l. certū. C. vñd legi. z Cy. idē Rof. videntē tenere q sit necessaria b casu bonoz pos. fm tabu. vt. d. s. nō tamē. insti. qui. mo. testa. infir. z. d. l. qui ex liberis. s. testō. de fm ta. **¶** Sz d hoc videt. s. e. l. si quis filio exheredato. s. quaten? So. ibi in primo casu testm cōfirmat per fictionē postliminij vel. l. corne. qd est de iure civili. **¶** Secūdo casu cōfirmat p restōnem factā a principe que est similis de iure civili. vñd ibi adiri potest hereditas de iure civili. hīc vero fuit factū irritū testm capitis diminutōe: qz se dedit ad arrogandū z recuperavit statum: suū p mortē patris adoptiui: vel per emancipationē absqz aliqz picipis facto: ideo testm recoualescit de iure ptozio: z sic est necessaria bono. pos. fm tabu. **¶** Itē quero quid si fuit factū testm sine scriptis. Rñdeo tūc est necessaria bono. pos. fm nuncupationē: vt. l. ij. C. de bo. pos. fm tabu.

¶ Testamētū primū confirmat p **Si paganus.** secūdum valet iure codicillozū. hoc dicit. **¶** Oppo. z videt q primum valeat iure directo quasi tpe quo cōfirmavit primū illud fecisse videatur: vt. l. si quis exheredato. s. qua rōne. s. e. z sic vident instituti duo. ille qui ē institut? in primo z ille qui est institut? in secūdo solēni testō. So. dīc q hīc loquit in pagano qui videt facere testm eo mō quo pot. nec pot. decedere duob? cōditis testamentis. Itē in isto 2° fuit heres script? in primo nō fuit nominat? fm q requirit in l. heredes palā. s. de testa. z. l. i. ubem? C. de testa. **¶** Mo. ergo ex predictis q si testamētū primū cōfirmat p secūdū oīa que ibi sunt scripta que possunt valere sine heredis institutione sunt cōfirmata: illa que heredis institutionē requirūt trahunt ad fideicōmissuz: vt hīc. **¶** Mo. etiā q in b fideicōmissō venit heredis institutio. z sic facit ad illam. q. vtrū illa clausula si nō valet iure testamēti valeat iure codicilloz: trahat ad heredis institutionē dixi in l. i. de iure codicillo. dicā in l. codicill. s. si. j. de lega. ij. **¶** Quero ex q testō ageret: an ex confirmato an ex confirmate. Dicit Dy. q ex cōfirmate: vt. l. si quis priore. j. ad trebel.

¶ Posthumozū. Filio sublato d medio nepos tenet locū suū z testm rūpitur si nō reperit institut

tus vel exheredat? h. d. **¶** Op. z videt q talis nepos nō rūpit testm: vt. l. si quis exheredato. in prin. s. eo. So. hīc superuixit post mortē: ibi añ. **¶** Op. de. e. l. s. si patri. So. ibi pater superuixit existens apud hostes. **¶** Op. de. l. pater filii. s. de inof. test. vbi ille q assumpsit primū locū post mortē testatoris rūpit testm. Glo. dicit aliud in ascendēte: aliud in descendēte: vt hīc. **¶** Vel dīc q ibi tenebant eūdes graduz: bz eēnt diuersi ordinis: qz vn? erat de ascendētib? ali? vero de descendētib?. Itē ē difficil? passus z reintrat in illā. q. An successorū edictū habet at locū in querela. de quo dixi in l. in suis. s. titu. i. **¶** Tamē quāsi ad pposituz dīcō q in l. pater filium. pater qui incipit tenere primū locū post mortē filij nō dicit nullū nec venit p cōtratabu. sed venit p qrelam: qz ei? pteritio p exheredatione habet. **¶** Et idē in nepote si fili? fuisset exheredat? vt. l. si quis filius de inof. testa. dixi in d. l. in suis. s. ti. i. z plenius in d. l. pater filii. **¶** Quero an hec. l. sit correctā eo casu quo filius de medio subducit p emancipationem. dīc vt dixi in l. gallus. s. z quid si tñ. s. de liber. z post? hu. Bartolus.

¶ Legit duob? modis. Primo si **¶** Ita. exheredatū masculū z nat? ē mascul? nō rūpit testm. Itē si exheredatū femina z nata ē femina: z sic diuersimode intelligitur. **¶** Secūdo mō legit q testator exheredatū p hec verba: si fili? mascul? nat? nataue sit: sic accipit p et z vtrūqz natis testm nō rūpitur. **¶** Op. de. l. iij. s. i. So. vt in glo. **¶** Op. de. l. i. s. quare. j. de ven. i. pos. mit. So. vt in glo.

¶ Statiz cū posthumus **¶** Si vrozem. nascit etiaz patre viuo apud hostes testm rūpit nec recoualescit filio interim decedente. h. d. **¶** Op. s. e. l. si quis exheredato. s. irritū. cuz em semel est ruptum p captiuitatez vt ibi: ergo ampli? rūpi nō potest. vt. l. sed et si. s. post defectum. s. e. So. pp spem postliminij z fictionē que sperabat dicit pfirmari. vt. l. si quis exheredato. s. quaten? s. e. ideo qz in spe cōsistebat rūpitur posthumū natiuitate. **¶** Oppo. cū posthum? decedat viuo testatore testm pfirmat de iure ptozio vt. s. e. l. posthum? in prin. So. hīc decessit fili? p captiuitatē patris: z sic post fictā mortē: z id qz non videt patrē potuisse velle: ideo nō pfirmat. Itē nō potest cōfirmari isto testm: qz nō possz adiri: vt. l. nec nos. C. de capti. Bartolus.

¶ Am in secundo. Per secūduz testamētū in q heres est institut? pure vel sub cōditiōe pmiū rūpit nisi cōditio sit talis p quā secūdū testm statim reddat nulluz. h. d. **¶** Primo ponit dictū. **¶** Secūdo lati? explicat materiā. **¶** Secūda ibi: multū. Item secūda subdiuidit: z euident patet ex litera. **¶** Op. po. ex testō q fili? iam natus est pterit? possibile ē hereditatē adiri. vt. j. e. l. proxi. tñ p illō testm primū nō tollit: vt. l. si fili? qui in ptate. s. ti. i. **¶** Vale ergo hīc dicit testm primū tolli p scdm ex quo heres pot. existeret. Glo. sol. no. hoc vez qñ ex secūdo pot. adiri hereditas de iure civili: sec? si de iure ptozio: tñ pot. bo. pos. peti: vt in cōtrarijs: quā glo. vide z signa. **¶** Itē no. in l. si quis cū. j. de vul. z pu. qd doc. tenent. qualiter autē intelligat dicā statiz in l. si. **¶** Op. de l. si menia. j. ti. ij. So. vt in glo. z dicā in cōtrario. **¶** Op. de. l. si ita quis. j. de leg. ij. So. ibi ē verbus potest qd lz sit pntis temporis: tñ est extensiuuz. vt ibi patz. **¶** Op. de. l. cū talis. s. penul. j. de cōdi. z d. mō. So. ibi erat additio de futuro lz iplicaret aliqd de pnti vt ibi dicam. **¶** Et glo. hīc circa finē dicit ali qua verba que sunt corrupte scripta: z adde cū alle

Posthumozū
dem graduz
vide Bartolus
z Bar. in d.
l. si qñ filio. C.
de inof. test.

OUm in
secundo
supra
nit. adde bar
to. in. l. i. vlti.
q. prin. in x.
vlti. que
ro qd si filius
non pōt. de
vul. et pupil.
subst.

tra hoc oppo. de. l. si duo. de le. presta. **So.** ibi qñ fili
us pterit? nō dixit nullū: sed venit p d tabu. **Uñ** ali
us fili? instituit? prestat legata fm distinctionē illius
l. **¶** Secūdo op. C. de libe. prete. auē. ex cā. **Glo.** dīc
hic qz hec. l. corrigi? hodie. nā rupto testō ex cā pterit
tionis vñ exheredatiōis debent legata z fideicomis
sa z libertates. **Istud** qd dicit de auē. ex cā. venit ex
aminandū p multas. q. **Primo** vtrū rupto testō p
teritione filij iam nati legata z cetera cōfirmant p
auē. ex cā. **Et** dicit glo. qz sic. z sic oēs. ll. antique hūc
similes corrigunt. **Pro** hoc facit qz auē. ex cā. loquī
tur generalit z in corpore vnde sumit. s. si talis. vbi
tractat de testō facto filio qui preterijt vel exhere
dauit parētes similiter generaliter loquit. z glo. tenet
hanc opi. hic z in. l. vxorem. de ma. test. in vltima gl.
z in. d. s. si talis. z in. l. i. C. de codicil. z in omib? glo.
quas ibi allegabo cū loquit de pteritiōe posthumū.
¶ Preterea eadē est rō in pteritiōe q est in exhere
datiōe. nā sicut in cā pteritiōis irritat testm ipso iure
ita ex cā exheredatiōis cā nō inserta. **Sed** omēs alij
sunt in dria opi. qz hec. l. nō corrigi? z q auē. ex cau
sa. nō habeat locū in preteritiōe facta a patre: s; de
bet intelligi in pteritiōe materna que habet p ex
hēdatione. **Ita** tenet glo. in auē. vt cū de ap. cog. s.
aliud quoqz capitulū. idē **Alzo** in summa de libe. p
te. **¶** V. vero in distinctione magna quā pōit i. l. gal
lus. nō dicit iura antiqua i hoc corrigi. **Do.** **Ja.** bu.
in cursu lectionis videbat idē tenere. z h pbat i cor
pore vnde sumit. d. auē. s. si autem. ibi hec obserua
ta nō fuerint nullis exhēdatis liberis zc. de pteritis
nullā mētionē facit z iura antiqua nō intelliguntur
corrigi p noua: nisi quaten? exprimūt. vt. l. pcpim?
in fi. C. de appella. **¶** Preterea ius nouū videt in
ductū in fauorē filij: sed hic null? ē fauor filij: imo
est odiū: qz tenebāt ad legata ad que ante nō tene
bat ergo zc. **Qd** autē sit in fauorē filij probatur in
dicto. s. sināt. ibi: ne filij falsis accusationib? cōdē
nent zc. z h tenebat **De.** **Sed** **¶** V. fuit in cōtraria
opi. nō tñ rñdet ad dictas rōnes factas in cōtrariū:
vt eas ponit. **Dico** qz passus dubi? est pp opi. tan
toz viroz z h passus z alij quos tangā in hac mate
ria egent declaratiōe imperiali. **Credo** tñ p declar
atione ist? questiōis sic dicendū qz exheredatio po
test tripliciter sic assumi. **¶** Uno mō stricte. z tūc exhe
redatio ē ab hereditate exclusio exp̄sse z solēnis for
ma. **Ita** loquit ti. de li. prete. z. s. ti. p. v. r. requirit ei
qz sit facta exheredatio notatim: z qz interueniāt a
lia que ponunt in. l. iij. s. si fili? s. ti. i. **Alio** mō assu
mitur exheredatio largē: z tūc exheredatio est ab he
reditate exclusio facta tacite vel expresse fm volun
tatē testatoris. z h casu nomē exhēdatio pprehēdit
preteritionē factā a testatore sciente se filiū habere.
probat in. l. patrono. in prin. de bo. li. z. l. paulus. s. si.
eti. z. l. sicut certi. z. l. si cū vel in vtero. C. de tes. mili.
Ille em̄ qui dat suaz hēditatē alteri z de filio menti
onem nō facit exhēdat eū tacite. **Et** si diceres dicte
ll. loquunt in milite in quo est speciale qz pteritio ha
beat p exhēdatiōe. **Rñ.** qz est speciale i hoc qz ex
hēdatio predicta tacita valeat sicut exhēdatio q ex
presse facta ē a pagano. **In** pagano vero talis taci
ta exhēdatio nō valeret: s; fm mentē testatoris vter
qz tacite exhēdat. **Tertio** mō dicit exhēdatio largis
sime oīs ab hēditate exclusio. z h cōprehēdit pteriti
onem factā a testatore sciēte vel ignorante se filium
habere: que pteritio facta p exhēdatione est. vt. l. si i
stituta. in fine. cū. l. se. s. de inoff. testa. **Et** si dicis ibi
speciale in matre cui? pteritio p exhēdatione habet
Rñ. concedo qz p exhēdatiōe valida habet: ita qz op?
est querela: sed in aliq habet p exhēdatiōe inu alida

Hilio pre-
terito,
tripliciter sic as-
sumi. 7mo. q^o.
tuplex sit ex
h^{er}editio. ad
de bal. in re-
peti. l. in suis
i. xviij. col. cū
seq. s. t. l. i.

Remanet
incorrecta, si
exheredatio vel
preteritio fuit
facta ab igno-
rante an ha-
beat locū au-
ctenti ex cau-
sa, adde bal. i.
l. in suis, in re
pe. i. xxiij, col.
8. ii. i.

tū: qz l3 verba excludant talē filiū ab hēditate: tamē
mens testatoris nō fuit sic: g̃ est triplex exheredatio.
Una largissima qñ ex hīs testatoris excludit: nō
tū ex mēte testatoris tacita vel expressa. Secūda lar-
ga: vt qñ nō excludit exp̃se fm̃ verba: s3 facit fm̃ mē-
tem. Tertia sum̃s stricte et proprie, vt qñ ab hēdita-
te excludit exp̃se fm̃ hba testatoris et fm̃ voluntatē
M̃ic ad ppositū dico qz auct. ex cā. habet locū in ex-
heredatione largo mō sumptu: nō dico largissime q
exheredatio cōphendit pteritionē factā a sciēte nō ab
ignorāte, et sic distinguo. Aut fili? ē pterit? a testato-
re sciēte se illū filiū hēre: et h3 locū auct. ex causa, et cor-
rigit hēc. l. Si vero pteritio fiat a testatore ignorāte
et tūc iura antiqua remanēt incorrecta^m et legata nō
debent. Et hanc distinctionē pbo primo in corpore
vnde sum̃s dicta auct. s. finalit hēc obseruata nō fue-
rūt. ibi em̃ annectit cām ne filij falsis accusatiōibus
cōdēnt^r et, que hba referunt ad filiū pteritū vel ex-
heredatū inserta aliqua cā: s3 nō vera: et sic testatore
sciēte. Deinde sequit̃ alia rō ne circūscriptiōē ali-
quaz in parentū substantijs patiant^r et. Circūscribē
est p dolū aliquē decipere, vt. l. i. s. de in integ. resti.
et ibi no. De necessitate ergo refer̃ ad preteritiones
factā a testatore sciēte, qz si ignorāssz nullā circūscri-
ptiōē possem^r opponere: et sic rōnes. l. nō adapta-
rent^r. Ex rōnib^r ergo illis apparet qz verbū exheres-
datis: pprehēdit pteritionē factā a sciēte, hoc etiam
pbat in. s. si tales igit. et in. s. sin autem hēc obserua-
ta nō fuerint, vbi generalit̃ loquit̃: nec de exhereda-
tione vel pteritiōe facit mētiōē, h̃ etiā pbat in. s. et
hēc siquidē, qui ibi sequit̃: vbi tex. dicit: et h̃ siquidē
exheredatiōis vel pteritiōis pene quātū et. et sic lo-
quit̃ de pteritiōe. Et in sequē. s. dicit: sola em̃ nfe ē
serenitas intētiō ex parētib^r et liberis iniuriā pteriti-
ōis vel exheredatiōis auferre: et sic loquit̃ et de pter-
itione, sic est verisimile imperatōrē intellexisse in pre-
cedentib^r s. Et p dictis apparz r̃sio ad illas. ll.
quas allegauit in cōtrariū. s. qz in corpore nō sit men-
tio de pteritiōe, sit em̃ mētiō exp̃se: vt. s. dixi et
etiā tacite: qz verbū exheredat^r cōtinet talē pteritiō-
nem factā a sciēte: merito in hoc ius antiquū corrigi-
tur. Non ob. qd dicit qz ius nouū introductū ē i fa-
uorē filiorū: qz fauor filij est in hoc qz in exheredatiōe
debet inseri cā: sed fauor testatōis ē qz testamētū non
irritat in totū: sed remanēz validū quo ad antiqua ca-
pitula: vt pbat in corpore vnde sum̃s dicta auct. vbi
tex. dicit hoc autē disponim^r vt parentes et filios a
testatoris iniuriā liberem^r. vt. j. e. s. sequitur. Cū cō-
stat ad vtriusqz p̃tis vtilitatē ac cautelā p̃sentēz. l. su-
isse platā. et sic p3 in fauorē vtriusqz dicta iura fuisse
introducā. et fm̃ h̃ic modū glo. que dicit iura anti-
qua fore correctā dicit ṽez. sed si acciperes exhereda-
tione largissime vt pprehenderet pteritionē factam
etiā ab ignorante iura antiqua nō corrigerent^r. nam
tex. in corpore intelligit in pteritiōe factā a sciēte
vt ostēdi. **P**reterea pbo: sicut hodie rupto testō
ex cā pteritiōis cōseruant^r cetera capla: ita olim cō-
seruabat totū testm̃ militis nō obstāte pteritiōe: s3
in milite adhibet illa distinctiō vtrū aliquē pterierit
sciēter vel ignorānt: vt. l. sicut certū. et. l. si cuz vel in
vtero. C. de testa. mili. Et isto casu est vera opi. illoz
qui dicūt iura antiqua nō corrigi. **S**ecūdo ē ṽs-
dendū an auct. ex cā. habeat locū rupto testō ex cā p-
teritionis posthumū. Quidā dicūt qz sic et p hoc cor-
rigit. l. i. C. de posthu. here. insti. et. j. de le. h. l. si quis
facto testō. et de fideicō. liber. l. si pater. in prin. Et h̃
fuit opi. Placē. et pbat: qz illa auct. loquit̃ g̃nalit̃ er-
go et. **P**reterea l3 iura antiqua loquant^r in pos-
thumo. i. parificās posthumū et iā natū: vt. l. maxim

in fi. C. de lib. p̃ete. tamē in iā nato determinatū ē. s.
qz corrigant^r ergo et. **P**reterea sicut olim rupto
testō p cōtra tabu. debebant legata certis psonis:
ita hodie debent oib^r. sed i filio de iure antiquo nō
fiebat distinctiō inter posthumū et iā natū: vt. l. i.
in prin. de le. p̃estan. bo. pos. cōtra tab. petita. cōiun-
cta. l. i. j. de s. tabu. ergo et. Alij dicūt: et dicit qz fuit
opi. **A**zo. vt scripta antiqua referunt qz iura antiq̃
in hoc nō corrigant^r: sed illa loquunt^r in posthumo p-
terit. auct. ex cā. loquit̃ in iā nato qd fundat pluribus
rōnibus. p qz in corpore nō sit mētiō de posthumo:
ergo et. **P**reterea qñ quis nat^r ē pterit^r testm̃ ē
statiz irritū qz tū ad institutiōez et legata nūq̃ ceperūt
dependere ex institutiōe: s3 qñ est pterit^r posthum^r
tūc ab initio valuit testm̃ et legata ab eo dependere
ceperūt: merito rupta institutiōe vitiant^r legata: vt. l.
nam et si. s. si. s. e. et no. in. l. i. j. s. si. s. ti. i. et **J**a. de are.
et do. **C**y. tenet primā opiniōē. s. q. ll. d̃rie et similes
corrigunt in hoc. allegant p se glo. in. l. generalit̃. s.
ex testō. j. de fideicō. li. **E**go allego plures alias
glo. s. in. l. bona. s. si. j. de cap. et. l. si pater. in prin. j. de
fideicō. li. et. l. i. s. de testa. tu. et. l. si quis testō. j. de le. j.
C. de codicil. l. i. Et audiūt **R**ai. tenentē hāc opi. **B**z
do. **J**a. bu. cū legeret auct. ex cā: me audiēte tenuit cō-
trariū p istā ratiōē: qz auct. ex cā: loquit̃ in pteritiōe
facta ex cā que nō cadit in posthumo: vt. l. si quis in
suo. s. legis. C. de inof. testa. ergo et. **E**go dico disti-
guēdū eo modo quo. s. Aut pteritiō posthumū ē
facta ab eo qui sciebat se habere vxorē pregnantē
et est vera opi. priā qz iura antiqua sunt correctā qd
pbat ex corpore: vt. s. dixi. et l3 ibi nō fiat mētiō de po-
sthumo: tū loquit̃ g̃nalit̃ de quibet pteritiōe. Aut
pteritiō facta est ab eo qui ignorabat se habere vxorē
pregnantē: et iura antiqua nō corrigunt^r: qz tex. i
corpore de hoc nō loquit̃. vt. s. ostēdi. hoc pbat in fi-
mili in. l. si. et. l. si cū vel in vtero. C. de testa. mili. et. l.
qui iure militari. j. de testa. mili. **P**reterea certuz
est qz donatio inter viuos nūq̃ maiori firmitate q̃ le-
gata: sed certū est qz donatio inter viuos pp supue-
nientes liberos de quib^r testator nō cogitauit reuo-
catur. vt. C. de re. donat. l. si vñq̃. ergo multo magis
legata. fact. l. tale pactū. s. si. de pac. **P**reterea h̃
psuadet equitas. pone aliquē nō habentē filios se-
cisse magna legata cōsanguineis et ecclesijs quē nō
est verisimile fecisse si de filiis cogitassz. nō em̃ extra-
neos p̃tulisset soboli suē: vt. l. cū auus. j. de condi. et
demō. et. l. cū acutissimū. C. de fideicō. Et eodē modo
si haberet aliquos filios tpe testamētī postea super-
uenissent alij de quib^r nō cogitauit nō ē dissimile qz
tot legata reliquisset. vt. penl. in fi. C. de iure codi-
ciloz. Et sic vno casu est vera opi. **A**zo. et em̃ sequē-
tū. alio casu pla. et sequētū. **R**ndeam^r ad quas-
dam rōnes quas feci pro pla. in q̃tuz cōcludūt con-
tra **A**zo. specialit̃ ad illā rōnē quā feci de ti. de le. p̃-
stan. dico enī qz ibi nulla ē differētia inter posthumū
et iā natū: et inter pteritiōē factā sciēte seu ignorāte:
ergo et. **R**atiō: iō em̃ cōseruat p̃tor legata p illū ti.
qz facit iniuriā legatarijs dādo s. tabu. eis qui non
vocabant^r de iure ciuili: que rō locuz h3 siue s. tabu.
denī iam nato: siue posthumo siue pterito sciēte vel
ignorante: h̃ic cōseruant^r legata pp tuendā volunta-
tem defuncti: que volūtas defuncti cessat qñ pte-
ritō ē facta ab ignorāte. **R**nde ad rōes factas p
Azo. cōtra pla. Non ob. qd dicit **J**aco. bu. s. qz auct.
ex cā. loquat̃ in pteritiōe facta ex cā qd puto falsum.
nā vt dixi loquit̃ g̃nalit̃ in oī pteritiōe facta sciēte p
quā fili? circūscribit^r. Et tex. qui dicit ex cā pteritiōis
et. expone. i. ex ipa pteritiōe: et sic itransitiue legif. si
mile in. l. i. C. de condi. inde. **U**el dicit qz verba posita

in aut. ex ca. sunt vba Buarneri in corpe alit iacet.
Sed op. qua pono ta in ia nato q in posthu-
 mo op. de. l. fi. j. de here. insti. vbi qn pteritio e facta
 ab ignorare institutio vitiat et legata firma remanet
 So. ibi loquit qn pterit e aliquis cui? pteritio tes-
 tamentu no rubeat: s institutio rubeat pp defectum
 cause qua testator eade putabat: que ca respiciebat
 institutione sola no legatum merito legata firma rema-
 nent: qz in eis no e defect voluntas: s in pnti. q.
 sec? vt dixi. **C**ontra hoc etia fortit op. de. l. cu maf
 s. de ioffi. testa. vbi videt q debeat distingui totuz
 ecotra. Ad id qd dixi. s. Aut pteritio e facta a scien-
 ter: sic re et consilio: tunc legata non debebant. Aut
 ab ignorare: tunc debebant: et ita videt tenere glo-
 sa ibi posita. **V**ideo q op. glo. non e vera p rones
 quas dixi. s. vnde teneas op. 30. ibi posita q di-
 ctuz in prin. l. corrigat p id qd sequit: tunc fac p il-
 la op. qua teneo qd sat placet. **E**l dic q qn maf
 pterit filiu que no credebat se habere et aliu insti-
 tuit filiu? hz duplici via q dicat instiones nulla ppf
 defectu cause: qz maf io instituit extraneu: qz puta-
 bat se no habere filiu: tunc institutio vitiat no lega-
 ta: vt. l. fi. de here. insti. Aut vult irritare instiones ta-
 q pterit? et venire p querela olim vel hodie: dicen-
 do nullu ipso iure: tunc legata totalit no valebunt
 ita loquit finis dicte. l. cu maf. et qd. s. dixi. **T**er-
 tio est videndu vtz illa auc. habeat locu in pteritioe
 quasi posthumu: hoc e ei? qui subducto p de medio
 incipit tenere locuz sui p. l. vellei. vtriu si p pteritione
 talis posthumu testm rubeat illa auc. locu habeat.
Glo. s. de testa. tu. l. i. tenz q sic. **I**n contrariuz videt
 q talis posthum? no fuit p machinatione pteritus
 na testat or io est no instituit: qz ali? eu precedebat: et
 sic licite fecit: ita tenz glo. **A**d priuz respodeo q hec
 machinatio videt: qz no est vsus consilio. l. vellei. vt
 s. ri. i. l. gallus. s. nunc de lege. et s. e. l. posthumoz. sic
 em ille qui hz vxore pgnante et ventrem no instituit:
 ita qui hz nepote et de eo mentione no fac fm consiliu
 l. vellei. circumscribit em saltem reipsa. huic op. coso-
 nat voluntas defuncti. si em filiu suu grauauerat le-
 gatis: multo magis e psumendu q grauasset nepote
 qui erat in vltiori gradu. **Q**uarto e videndu
 vtz auc. ex ca. habeat locu rupto testd p d tabu. pte-
 rito filio emancipato. **G**lo. in. l. i. C. de bo. pos. d tab.
 tenz q sic. **I**de. s. de vsufru. l. si extraneo. p hoc fac
 q sublata est hodie differentia emancipatois et patrie
 potestatis. **A**libi glo. videt tenere p trariu et sic in p-
 teritioe emancipati nil mutet. vt no. in. l. si filius. s. d mi-
 no. p quo fac: qz tunc e sublata differentia emancipato-
 nis et patrie ptatis qn nullu e factu testm fm glo. vt
 no. in. l. gallus. s. et quid si tm. s. ri. i. et in. l. si emancipa-
 ti. C. de col. et d. auc. ex ca. **I**a. de are. l. sit de illis qui
 tenet q in filio suo pterito iura antiqua no sunt cor-
 recta tm in filio emancipato t3 q iura antiqua corr-
 gant. na tex. in corpore vt cu de appel. cog. s. causas
 x. si qualibet ex p dictis. loquit de liberis q pnt ab i-
 testato succedere: sed qm ad successionem ab intesta-
 to nulla e differentia emancipatois et patrie ptatis. vt
 in auc. de here. que ab inte. s. nulla. ergo et c. **P**ro h-
 addidit ipse rone: qz est fauor filij emancipati. dic em
 ipo iure nullu: nec necesse hz venire p d tabu. et stare
 sub dubio litis. de hoc vtru dicat nullu vel veniat p
 d tabu. dixi. s. ri. i. l. gallus. s. in oib? et dicat. j. tamē il-
 lam op. puto vera si ponim? illa pteritione facta eē
 a sciēte se filium habere: sec? si ab i-
 ligo gl. dicte. l. i. C. de bo. ab. **N**ec ob. p dicti
 j. de le. ij. l. ij. qz loquit de legat relictis a pterito
 que no valent hic de legatis q legant ab intestato q
 coservant rupto testd ex ca pteritiois: vt dixi in. d. l.

ij. **Q**uinto est videndu vtz auc. ex ca. habeat lo-
 cu testd rescisso p qrela pposita a filio exheredato vel
 p exheredato habito. **I**n b sunt multe opi. na **D**ar.
 dicebat q hodie no hz locu qrela: et sic no pcedit q-
 stio et legata remanet firma p dicta auc. cui? opi. res-
 probau in. l. i. s. de testa. **A**lij dicunt q hz locu qrela
 etia hodie: tm l3 de iure antiq testd rescisso p querela
 legata no debeant. hodie vero debent p auc. ex ca.
 et hoc t3 glo. in. l. papinian? s. si ex ca. s. de inof. test.
 et l. na is. s. i. e. ti. et l. iure nostro. s. si. s. de testa. tu. et j.
 de le. ij. l. cu fil? in prin. **T**ertij dicunt: et ista fuit opi.
A30. in summa q aut est testm nullu ipso iure: qd est
 qn ca no est inserta in exheredando: vt. j. dica. et tunc hz
 locu auc. ex ca. aut causa fuit inserta: et tunc qz op3 te-
 stamentu irritari p qrela fm coez opi. legata et cetera
 irritant: et iura antiqua no corrigunt. hoc pbat per
 ronem: qz qn testm e nullu legata no hnt dependen-
 tiam ab instione. s3 qn e aliqd l3 irritat p qrela secus.
 vt dicitur in simili in. l. na et si sub conditioe. s. e. et l. iij
 in si. de libe. et posthu. **Q**uarti vt **D**ug. tenet istam
 opi. tm ro ei? displicuit. na in eo q dic qn testm e nul-
 lum legata valer e d. l. is qui in ptate. in prin. de le. p-
 stan. **I**n eo qd dicit q qn testm irritat p qrela lega-
 ta irritant pp depedentia e d. l. na si miles. s. e. sustine-
 do opi. **A**30. dic q. l. is qui in ptate. no ob. loquitur
 em fm iura antiq fm q legata no poterat valere a se-
 nisi ex testd adiret heditas: hodie sec? in casu auc. vt
 j. dica. **I**de ob. l. na si miles. qz ibi testm ab initio va-
 luit iure speciali non con: vt ibi dixi. et sic ro **A**30. ad
 huc durat. **D**ug. tm assignat alia ronez: qz vbi testa-
 tor inseruit cam delinquit in duob? s. in exheredando
 et in inserendo falsaz cam: s3 qn cam no inseruit delinquit
 in vno tm: ideo min? punit: et sic quo ad institutione
 tm testm irritet. **I**sta ratio reprobat per doc. **Q**uid
 eniz si inseruit cam vera et p heredem no pbat. **C**erte
 in nullo delinquit: et in totu testm irritat fm oes. **E**m
 fuit quita opi. **I**a. d. are. qui tenz hac opi. p alia ronez
 l3 q tex. in auc. ex ca. dicit irritu sit testm: in corpore
 vnde sumit dicit euacuato. et sic intelligit quando est
 irritu ipso iure. **I**sta opi. no placet. na xbu irritum
 no est in corpore sed in vno. s. dicit euacuato testd
 et c. et in alio dicit rescisso. **E**t glo. intelligit ibi euacu-
 ato. s. per sniam: et sic agebat querela qd patz qz isti
 ablatui absoluti resoluunt in conditioe. vt. l. a testa-
 toze. de codi. et demon. **Q**uod ergo dicit euacuato tes-
 tamentu. i. si testm euacuet. et hoc declarat in alio. s.
 vbi dicit rescisso. debes ergo scire q auc. ex ca. sumi-
 tur ex duob? s. **I**n vno loquit qn pater pterijt fili-
 um. in alio quando fili? pterijt patre. et in vno dicit
 euacuato: et in alio dicit rescisso. vt dictu est. **E**m fu-
 it facta sexta opi. quoridam qui tenent p dicta opi. et
 addunt ronem. qz qn testm irritat p querela irritat ta-
 q dementis: et sic legata no debent. vt. l. ticia. s. de i-
 offi. testa. et in hac opi. videbat inclinare do. **I**a. bu.
 du legeret dicta. l. p o p o. s. si ex ca. postea qn audiu-
 est legentem auc. ex ca. nihil firmavit. ideo ista ro non
 placet. na l3 olim testm irritaret p querela quasi cor-
 lore demetie. vt. l. hoc colore. de inof. testa. tm ille co-
 lor hodie no querit sed irritat in totu. ita dic ipse qd
 colligit in corpore vni sumit. d. auc. quasi ca inserta
 no fuerit vera. no em pot dici demens qui exhereda-
 uit filiu ex iusta ca qua putabat vera l3 postea no re-
 periebat veravel no pbaret. et hoc tenet **I**a. de are.
 in alia materia sup alio puncto. **U**nde fuit septima
 opi. **D**y. qui tenz totu ecotra a pcedeti opi. dicit ei
 aut ca legitima e inserta et p heredem no pbata et habz
 locu auc. ex ca. aut ca no est inserta in exheredatione
 et tunc testm irritat in totu: dicit ipse qd colligit i cor-
 pore vnde sumit dicta auc. do. **E**y. scribit in. d. auc.

possit ab hac, et per bar. l. i. n. solus. §. si mandato. ff. de iusu. et Bal. in l. si magni. C. qui accu. et Andr. de pfer. in. c. i. §. similiter. i. ti. qui. mo. fen. amit. et spec. in ti. de legato. §. nunc dicam. ver. qd etiam dixi. ubi dicit qd preter homicidium et membrum mutilationem comitit iudicantis arbitrio qd dicat grauis offendit ut est etiam dictum Innoc. in. d. c. c. illorum, ergo pro-

liquid, sed dicit ut dixi. j. de iure codicil. l. i. **S**um? expediti de prima parte ventam? ad secundam partem dicit hic qd si preterit? a fratribus aduocauerit. quero quid si extranei essent scripti. glo. dicit idem p eandem rationem: qd testis est nullus. l. i. sit argumetum §. s. e. l. post hunc. §. i. de et circa. sed finit intellectus que ibi dedit non est contra. **S**ed circa glo. est videndum an extraneus insti- tur? potest esse idem: nam hic aduocauit a fratribus partem ab extraneis deberet aduocare totum: qd in totum suc- cedit. **S**o. intelligas hic extraneis. i. fratribus filijs ex mancipatis: alio fateor qd totum aduocaret. **Q**ues- ro quo iure testis irritat ex causa preteritionis vel exheredationis. **R**espondeo hic circa hunc sunt op. qd quidam dicunt hodie non habere locum querelam. qd reprobaui. §. de test. l. i. Alij dicunt qd in preteritione materna nihil in nouat. qd reprobaui. §. e. l. **U**nde oib? omittis in h articulo finit op. quia teneo distingo vobis p tres ca- sus. primo qd querit de descenditibus? preteritis vel ex heredatis. secundo qd de ascenditibus? tertio qd de col- lateralibus? **C**irca primum dic aut fuit preterit? vel ex heredar? a patre vel ei? linea: aut a matre vel si- milibus? aut a matre vel ei? linea. primo casu aut erat filius in patre aut emancipatus? si in patre: tunc est preteritus et testis est nullus ipso iure: et potest petere §. tab. vt l. maritum vicini. de libe. pte. qd intellige si tenebat p- mu locum. vt. d. l. gall? §. et quid si finit. §. ti. i. **S**i vero fuit exheredar? tunc aut est inserta causa legitima? et oportet eum venire p querelam inofficiosi testamenti. et si quidem causa probabitur oino repellit. vt in auc. de here. et fal. §. exheredatis. alias testis rescindere? quo ad in- stitutionem finit. vt. §. dixi. si vero causa non fuit inserta: et tunc potest dicere nullus vt in auc. vt c. de ap. cog. §. aliud. unde cause insertio est hodie de substantia. vt no. §. d. test. l. i. **S**i vero queris de filio emancipato: et tunc aut fuit exheredar? tunc tunc idem qd in filio in patre. vt. §. dixi: qd aut causa aut sine causa? si fuit preteritus sine causa: tunc idem qd in filio in potestate constituto: qd aut dicit nullus et potest venire p contra tabu. aut fuit preteritus causa adiecta. et in hoc differt emancipatus a suo. finit enim dicit nullus: et potest venire p contra tabu. vt dixi. em- cipatus vero habet necesse venire p contra tabu. vt di- xi in auc. de here. et fal. §. exheredatos. et ibi glo. **S**e- cundo casu quando preteritio fit a matre vel ei? linea. et tunc nulla est differentia inter preteritionem et exheredati- onem: cum ei? preteritio p exheredationem est. **A**ut ergo est preteritus vel exheredar? cum causa et oia venire p q- relam. vt insti. de exhere. l. i. §. mater. aut sine causa et dicit nullum: qd testis deficit in suis substantialibus? cum cause insertio sit de substantialibus? vt. §. dixi. et hoc i-

phibitorum et punibilium. vt. l. qd sepe. §. veneni. in. d. §. flagitiose. ff. de eo- trahe. emptio. l. capitalium. §. venenarij. cum glo. ff. de pen. et sit cau- tus aduocatus? quia oportet capitulare et probare de veneno malo. bona enim quedam medicamenta sunt. l. qui venenum. ff. de verbo. significa. et dicta. l. quod sepe. §. veneni. alias dictum testis non con-

cludere nec probaret. c. i. presentia. de probati. l. neq? nata- les. C. eode- titulo. quin immo etiam qd cause es- sent similes illis causis que sunt ex- presse. vt in dicto. §. cau- sas. aut ean- dem seu ma- iorem ratio- nem haben- tes suffice- ret ad exhe- redationem signanter d- cidit. **Q**uili- in auc. non licet. C. de libe. pte. et allegat. ter. in. c. i. §. porro. cum sequen. in ti- tulo. que su- pri. cau. be- nef. amit. h- idem fuit o- mente bal. in. l. solo. C. de libe. cau- dum per il- lum textum in dicto. c. i. dicit equi- parari fili- um posse ex heredar? et vasallum pos- se priuari feudo. vnde sicut in pri- uando vas- sallus fit ex- testis ex idem- pitate rati-

filio iam nato: in posthumo vero non potest inserti causa. vt. l. si quis in suo. §. legis. C. de inof. testa. et sic semper dicit nullus. **C**ontra predicta facit. C. de ioffi. testa. l. si maritus tuus. ubi si preteritio sit cum causa habet locum quere- la. **S**o. ibi loquitur in exheredatione: vt ibi dicit glo. qd p. qd ibi dicit competere querelam que cum iure dicendi nullus non competere: vt. l. maritum. C. de libe. pte. et insti. de inof. testa. §. cum aut. **E**x predictis ergo vides qd qd per iura antiqua testis respiciat ipso iure et per iura noua nil immutat. sed qd filius? h? necesse venire per querelam vel per §. tabu. tunc est hodie additum in fauorem filiorum qd per patrem inserat causa legitima: alias testis est nullus. et predicta quantum ad modum respondendi et quantum ad prestationem legatorum. dicit vt. §. dixi. **C**irca secundum principale. §. qd querimus? de ascenditibus preteritis vel exheredatis dicant loquimur de matre vel ei? linea: aut de patre et ei? linea. primo ca- su aut preterit vel exheredar? sine causa et testis est nullus: qd deficit in substantialibus. vt. §. dixi. aut cum causa et tunc siue preterit siue exheredar? idem est: qd semper habet necesse interare querelam cum talis preteritio p exheredationem habeat. vt insti. de exhere. l. i. §. mater et licet ibi loquat in descenditibus? preteritis: idem in ascenditibus? vt. C. de inof. testa. l. cum filius et §. de i- offi. testa. l. i. **S**i vero querit de patre vel ei? linea: et tunc aut pater vel auus est preteritus vel exheredar? a filio emancipato: aut a filio in patre constituto. primo casu aut sine causa: et testis est nullus: qd deficit in subst- tialibus. vt. §. dixi. aut cum causa: tunc aut est preteritus? et ha- ber contra tabu. vt. j. si a pa. quis sue. ma. l. i. aut est ex heredar? et habet querelam. vt. l. i. C. de inof. testa. et l. i. pater filium. cum similibus. **S**i vero est preteritus a filio in potestate constituto: et tunc aut testator testat extra castrense vel quasi et non potest. et sic testis est ipso iure nullus ex defectu persone testatoris. vt. §. d. te- sta. l. qui in potestate. et C. qui test. fa. pos. l. penul. **S**i vero testatur in castrensi vel quasi qd potest. **G**lo. vari- ant. nam qd dicit qd tale testis nullo iudicio potest retractari. Ita no. in auc. ex ca. et C. de inof. testa. l. d. inof. testis. et §. de inof. testa. l. i. **Q**uod dicit glo. qd testis non respicitur sed agitur ad legitimam additionem ex lege. vt no. C. de epis. et cler. auc. presbyteros. et eo. ti- tulo. l. cum lege. et in auc. de san. epi. §. presbyteros.

Quod glo. dicunt qd iura antiqua corrigunt in hoc: qd hodie testamentum filij super castrensi vel quasi subiacet querela. vt no. C. de ioffi. testa. l. si. et C. ad tertul. auc. in test. et §. de inof. testa. l. pater. §. pater. et j. si a pa. quis sue. ma. in rub. et hanc op. tenet Jaco. de are. qd mihi placet. probat in corpe vni sumit auc. ex ca. na. l. loqui-

onis ad alias causas vt ibi. ita videtur fieri posse in exheredatione filij. bene facit glo. in. l. si. C. de reuo. donati. quam ibi reputat sing. **F**aly. que vult qd etiam ex alia causa in gratitudinis non specificata in dicta. l. finali. possit reuocari donatio dummodo illa alia causa sit similis.

Et tunc aut et. **A**dde quod not. glo. et Barto. in. l. gallus. §. in omnibus. §. ti. i. adde no. p. Bal. in. l. si in antepe. col. in. d. secundo qd ro. C. vnde legi. et ibi Bar.

Sine causa. **A**dde Bald. in repe. l. in suis. in. xxij. col. §. titu- lo. i.

tur in filiofa. in casu in quo pōt testari. sed nō pōt testari nisi in castrensi vel quasi. ergo in illo casu loquitur. Sic ergo aut fili? in p̄tate p̄terit? v̄l exheredat patres sine cā: et testm̄ est nullū ipso iure: q̄ deficit in substantiālib? vt. s. dixi. aut cū cā et tūc aut p̄terit? et dicit nulluz. aut exheredat et ē loq̄ querele. vt. s. dixi in filio p̄terito. ¶ Circa tertiū principale. s. q̄ q̄ri mus de collateralib? tūc aut de fratre et sorore: aut de v̄teriorib? Primo casu aut de v̄terinis tantum et nullo modo admittunt. vt. C. de inoffi. testa. l. fr̄es. in prin. aut de consanguineis vel v̄triq̄ cōiunctis. et tunc siue sint p̄teriti siue exheredati semp̄ veniunt p̄ querelam duob? cōcurrentib? s. q̄n turpis p̄sona sit instituta: et q̄ cause ingratitudinis cessent q̄ ponit tur in corpore de nupt. s. ingratitudinē. probat i. d. l. fr̄es. C. de inoffi. testa. ¶ Quero ex p̄dictis vides q̄ testam̄tū irritatur vel per querelam vel per contrabū. vel p̄ ius dicēdi nullū. practica querelē habuim? s. in t̄i. de inoffi. test. practica bo. pos. p̄ cōtra tabu. habuim? in t̄i. de bo. pos. cōtra tab. et dixi i. l. i. s. si cā cognita. de bo. pos. de iure vero dicēdi nulluz nō habem? speciale titulū. ¶ Quero ergo qualif pponat. iuriscō. hic innuit aperte q̄ non sit necesse facere mentionē de nullitate testam̄ti sed simpli cōpetat hereditatē ab intestato. et si excipiet de testō replicabit de nullitate vt hic dñi dicit si p̄terit? a fratrib? partes aduocabit et. vide tex. expressum. C. de ordi. iudi. l. i. Et hec ē bona practica. cū aut ipso iure sit nullū nō est necesse q̄ a iudice postulet? vt. l. que sub cōditione. in fi. de condi. insti. posset tñ si q̄s vel let principalit̄ petere q̄ testm̄ p̄nuncietur nullū et b̄ fieret p̄ officin iudicis. vt dixi plene i. d. l. que sub cōditione. in fi. de cōdi. vt ibi. ¶ Expedita ergo secūda parte veniam? ad tertiā partē. hic dicit q̄ si fili? p̄teritus nō vult dicere nullū q̄ testm̄ confirmat. ¶ P̄po. in hoc testō sunt instituti alij fratres et sic venientes ab intestato siue ergo p̄terit? approb? testm̄ siue nō ista voluntas d̄z cōfirmari. vt. l. hac cōsultissima s. si quis aut. et. s. ex imp̄fecto. C. de testa. So. ibi loquit in testam̄to imp̄fecto rōne solēnitatis: hic in testam̄to imp̄fecto rōne p̄teritiōis. facit qd̄ nō. s. t̄i. tu. i. l. si is qui testm̄. et. l. si fili? qui in p̄tate. qd̄ dicit vt dixi. j. de cōtra tabu. l. si duob? s. si prius. ¶ Secūdo op. in aut. vt cū de ap. cog. s. siue ergo. vbi dicit q̄ si b̄ obseruata nō fuerint liberi equa lance vocent? et q̄n loquit? de liberis p̄teritis dicit q̄ hereditas veniat ad venientes ab intestato. ex hoc apparet q̄ filio p̄terito testm̄ rumpit et lex p̄cedat v̄ltra disponendo de hereditate: vñ approbatio filij p̄teriti nihil videt q̄ possit operari contra dispōnem. l. pp̄ b̄ Jac. de bel. dicit hodie istā. l. nō habere locū liberis extratibus: q̄. l. p̄uidit eis. S̄z puto cōtrariuz. nā titu. vt cū de ap. cog. nō venit ad impugnantū testm̄ principaliter: sed ad adiuvandū in quātū pōt. dico ergo q̄ illa aut. limitat per istā. l. i. q̄ ex causa p̄teritionis vel exheredatiōis testm̄ irritet nisi fuerit approbatum p̄ l. istā. vt. s. de legi. l. nā et posteriores. et qui satisfada. co. l. sciendū. cōiuncta aut. offerat. C. de lit. con. testa. illud cōtra. tenent glo. et colligit ex glo. quas ibi allegabo. ¶ P̄po. insti. de exhe. li. in prin. So. qd̄ ibi dicitur testm̄ nō valet in quo fili? ē p̄teritus verū est si velit testm̄ dicere nullū: nō si semp̄ taceat: vt hic. et vide istā glo. et signa que incipit: vel depōnens et. ibi: nō si semper taceat et. innuit ista glo. q̄ fili? declarat instōnem suā si vult dicere testm̄ nullū cū interim est aliquid. expressi? in glo. C. de bo. pos. s̄ tabu. l. ij. facit qd̄ nō. s. de testa. l. i. et hanc glo. tenz d̄ i. in. l. gall? in distinctiōe magna. Moderni dicunt s̄ p̄ casuz si tab. tes. nulle extat. l. i. i. fi. et. s. ti. l. i. fi. In quib? dicit q̄ vno filio p̄terito alij filij statim

possunt venire ab intestato. ergo interim testm̄ nō ē aliquid. q̄ q̄dū est locus testamentarie successioni cessat ab intestato et. Et hoc refert Cy. C. de post. here. insti. l. ij. tenet ergo isti q̄ requirant q̄ filius p̄terit? approbet expresse: nec sufficiat si taceat. Ego dico sic: q̄nq̄ fili? approbat expresse: et tūc nō est dubium q̄ testm̄ cōfirmat. vt hac. l. approbare autem expresse est facere aliquē actum per quē inducat abstenso ab hereditate paterna vt tex. hic expresse dicit q̄ si de bonis patris obstineat et. q̄nq̄ filius approbat testm̄ tacite: vt q̄ facit aliquē actuz qui nō possz p̄cedere nisi testam̄tū valeret. vt petēdo contra tabu. nō em̄ pōt testm̄ rescindī p̄ cōtra tabu. nisi p̄supponat valere. et tūc videt illud approbare tanq̄ testam̄tū sic factū nō tanq̄ bene factum. sic dicim? in dñō appellāte a snia falsi p̄curatoris. vt. l. ij. s. falsus. j. rem. ra. habet. et hoc qd̄ dico de filio probat. j. de cōtra tabu. l. i. si is qui in p̄tate. et. l. si duo. facit qd̄ nō. C. de bo. pos. cōtra tabu. l. ij. et de li. p̄te. l. marimum. Idēz si legatū ex testō acceptaret v̄l aliquod simile faceret. vt. l. penul. s. de inoffi. testa. quādoq̄ filius nō approbat expresse nec tacite p̄ aliquē actū s̄z solū tacet. et tūc an p̄ taciturnitatē inducat approbatio testam̄ti sunt opi. vt dixi dico siquidē fili? tacet tamē facit aliquē actuz per quē inducit conditio vel imixtio in hereditate paterna: tūc expresse videt dicere nullum. vt hic dñi dicit si partē hereditatis aduocauerit. Idē puto si bona hereditaria possederit eadē ratione. ¶ P̄terea hic dicit si bonis patris se abstinent et. sed q̄n se immiscuit sec? si vero nullū talem actuz fecerit: tunc siquidē taceret tanto tempore q̄ p̄scribat iuri aduendi vel immiscendi de iure ciuili infra. xxx. annos nō esset dubium: q̄ paria sunt quē excludi repudiatione vel tpe. vt. l. ij. s. expectanda. j. de bo. pos. fm̄ tabu. Si nō tanto tpe nō taceat tunc glo. videtur velle q̄ si p̄teritus taceat per annum q̄ ex tali testō debet bo. pos. fm̄ tabu. tex. et gl. de carbo. edic. l. si impubes. s. si. ibi aut nō accepissz alias h̄z cōtra tabu. vel ab intestato bo. pos. fm̄ tabu. et ita intelligit ibi glo. q̄ videt ratiōabile. nam ex hoc testō sic approbato datur bono. posses. fm̄ tab. nō aut aditur h̄ditas de iure ciuili. vt. j. dicā. sed p̄tor tacentē per annuz habet p̄mittente: merito succedit edictū p̄toris vt det bo. posses. fm̄ tabu. probatur in dicta. l. ij. s. expectandi. j. de bono. pos. fm̄ tab. ¶ Contra b̄ videt. C. de iure delibe. l. scimus. vbi ille qui repudiat bo. pos. de iure p̄torio: nō prohibetur succedere de iure ciuili ab intestato. quidam istam glo. reprobant: sed si vis eam sustinere nō tamen ē s̄z: q̄ ibi loquit quādo aliquis repudiat d̄ iure p̄torio ex testō. nec est aliquis qui possit ex testamento succedere. hic vero est aliquis q̄ pōt succedere ex testō. vt dicta. l. si impubes. s. si. ¶ P̄po. C. s̄ posthumis here. insti. l. ij. Glo. dicit ibi in posthumo hic in iam nato: s̄ nō videt bona: q̄ facilius p̄firmatur testm̄ ruptum natiuitate vel agnatiōe posthumi q̄ ruptū p̄teritiōe filij iam nati. vt. s. e. l. posthum? in principi. dico ergo q̄ in. l. cōtraria impubes decessit in tali statu in quo nil itelligebat. vñ si p̄t sibi ipu tari approbatō p̄probato. sic d̄z itelligi qd̄ nō. s. e. l. qui vxores. ¶ P̄p. testm̄ nō potest pendere ex alterius voluntate. vt. l. illa institutio. de here. insti. et. go nō pōt pendere ex voluntate filij. So. nō pōt pendere in alteri? voluntate a testatore vt ibi: sed a legesic: vt hic. ¶ Clenio ad. q. et circa istā partem querō primo. vtrū ex isto testō sic approbato possit adi ri hereditas de iure ciuili vel est necesse q̄ petat bo. no. posses fm̄ tab. de iure p̄torio. Quedaz glo. tenet q̄ de iure p̄torio. vt. s. l. p̄tori. in. ij. gl. et. j. de contra tabu. l. qd̄ vulgo. et. C. de contra tab. l. ij. et. s. de peti.

Postulet facit qd̄ not. bal. in. l. si. C. si ma. fac. add. l. sine. C. de repu. heredi. fm̄ vez intel lectum.

Quā loq̄t No. opi. Ja. de bel. q̄ facit ad no. p̄ bar. in. l. si minorē s. si. de cōtra tabu. et b̄ per Imol. in an. tepen. col. et no. q̄ p̄teritus a milite ignorāte nō pōt approbare testm̄. b̄ reputat mirabile Bal. i. l. si cū vel i vtero. C. de test. mili. vbi dicit hoc cōnouz idē forti? in pagano. vt ibi dixi.

Sim? no ta singu. limitatiōe ad. l. siuz. C. de iure delibe. s̄z docoēs b̄ s̄ bar. Saly. ta men in. l. i. in. ij. q̄. C. de p̄stbu. here. insti. videt tene re id qd̄ dicit Bar. b̄ ma le. fulgo. als florentiam et moder. in. d. l. iuz. p̄ illu ter. tenet cōtra bar. et idē bal. s̄ bar. tenet in. l. certū in. xij. col. i. s̄ est et ferro. C. vnde co gna. vbi oino vis et idē bal. in. l. i. C. de su. et le gi. et in. l. posthumo. l. i. col. C. de s̄tabu. et b̄ adde bal. in. l. ij. C. s̄ po sthu. here. insti. et in. d. s. si impuberi.

Ultimo quero. No. hãc. q. de usurario. vide latissime ad hoc no. p
sacro fan. ec.
i repe. & bal i

In vniuersa. in prin. C. de p^rci. impe. offe. bicalleg. r q nō cōfirmet testm cōsuluz it Fran. drā po. in cōsilio incip. alberiz cus quondā hugonis. et ita refert ibi vidisse his cōsiliū Job. de lig. r approz batū p Job. calde. q non confirmet. et ibi refert do. Frā. de rap. se hāc candē pte tenere in lec. r difficulatē hāc dicit cōsistere ex intellectu .d. c. q̄q. ubi colz gīt q talis p statio cautio nis aūt testm est de substantia r solenitate in materia pambula. alias testm est nullū ipso iure rescit in his que dicimus de solenitate snie quoz p posteratio vi ciat fm ea q habent in .l. prolaram. C. de senten. itē in .d. c. q̄q. ratio princi palis fuit odi um. sed in .ll. bic allegari. in contrarium vt hic erat fa uor filiorum vel alterius. vturz aut he redes vsura rī satisfaciē do faciāt res conualescere testm; certū ē q nō ita dīc Bald. in .l. si

here. l. i. vbi glo. hoc firmat. In cōtrarium q possit adiri de iure ciuili. innuit glo. j. de le. prestā. l. si duo in glo. paruula dñi dicit sed adiit vel bo. pos. petijt. z C. de insti. r substi. l. si pat. qd patet. qz glo. m. l. certū C. unde legi. ponit oēs casus in quibz hodie ē neces saria bo. pos. fm tabu. nec ponit istud By. in distin ctione magna quā ponit in .l. gallus. dicit q b testm valet de equitate. nec declarat ptoria vel ciuili. Sz in quadā sua disputatiōe determinauit q de equi tate ptoria p rōnem positā in glo. s. l. pri. Idē tenz Ros. debo. pos. fm tabu. Idē Ly. m. l. certuz. C. vñ legi. Et istud videt rez per rōnem positā. s. i. l. pri. qz si hoc testm valeret de iure ciuili. primū rīperetur qd est s. l. si fili? qui in potestate. s. i. t. i. qd no. qz cum sit necesse succedi de iure ptorio est necesse q cogno scaf bono. pos. corā iudice infra annū vel centū dies vt. l. si. C. qui admit. ad bo. pos. ¶ Quero quid si tes tamētum nō habet solēmne numez testm an possit approbari per veniētes ab intestato. Dico q nō: vt C. de testa. l. nō dubiū. Rñ. tūc em̃ approbatio filij valet qñ testamētū rūpit ei? fauore: qz pterit? vt hic sed solēnitas nō est inducta fauore: instituti: sed iure publico. vt dixi. in .l. nemo pōt. j. de leg. i. nam appro bando nō pōt validari testm. ¶ Quero si testm bz solēnitatis defectuz: tamen in eo sunt instituti veni entes ab intestato: sed cōtra talē defectū succurritur p. l. hac cōsultissima. s. si quis aūt. C. de testa. Itē est ibi defect? preteritiōis: an poterit approbari. Rñ. si c. vt. d. l. si duobz. s. si prius. j. de contra tabu. ¶ Quero hic loquit in filio pterito: quid in alijs li beris preteritis. Rñ. idem: vt. j. de le. prestan. l. is q in potestate. r. l. si duo. C. de li. prete. l. maximuz. ¶ Quero quid in patre pterito approbante: an te stamētū recoualescat equitatehui? l. Iste passus nō poterat esse cognit? isto iure cū pater pterit? nō di cebat nullū: sed veniebat p s tabu. hodie vero dixit nullū: vt dixi in distinctiōe pcedētis ptis. unde cre do p equitatehui? l. testm cōfirmari eadem rōne: nil tamē reperio expressuz. ¶ Quero si fili? pterit? nō vult dicere nullū: an aliq beneficiō preteriti possunt dicere nullum si cut dicim? i contra tabu. vt. l. si post mortē. in fi. j. de s tabu. dic vt ibi dixi. ¶ Ultimo qz ro vsurarius fecit testm r ante qz faceret vel in ipso testō nō prestitit cautionē de restituēdo vsuras fm formā. c. quāq. de vsur. li. vi. postea prestitit illā cau tionē: an testm recoualescit. Jo. an. cñ glosauit sextuz libz dixit q sic. postea vidēs q multi reprobat opi. suā per. l. i. s. sed si fili? j. de le. iiij. r. s. de testa. l. si fili? quādo glosauit clemētinā in .c. i. de sepul. dixit q tes tamētū recoualescit quo ad sepulturā. r ita intelle xit dictū suū in .d. c. q̄q. de vsur. li. vi. ¶ Do. Hico. de ma. ante qz fierēt iste glo. disputauit hāc. q. r determi nauit q testm recoualescat. r vt tollant oīa cōtraria dixit sic. qñq testm ab initio nō valet: qz ille qui fac est instabilis: r ex postfacto nō recoualescit. vt. l. i. s. si fili? j. de le. iiij. r de here. insti. l. si fili?. Nūq testm nō valet ab initio pp defectū heredis instituti: vt qz est instabilis passiue: r tunc idē q nō recoualescit. vno em̃ cōtextu debēt adhiberi solēnitates. vt. C. de testa. l. antiquitas. r. s. de testa. l. heredes palā. in fi. Est quart? casus in quo testm nō deficit pp defectū

hereditas. C. de testa. ma. 7 q̄ sufficit ante mortē prestari cautionē
tenet **Bal.** in l. si. in. ij. col. C. si a nō cōpe. iudi. 7 de dicta cautioe ad
d. c. quāq̄. vide nō. **Bal.** in l. pe. in ver. sed dubitat. 7 ibi ponit que
sita de quib⁹ hic per **Bar.** de erecu. rei iudi. p **Bal.** in l. posthumus.
C. de cōtratab. 7 ibi quid si post testm̄ 7 cautionē fecit vsuras. s; an

pone testatōis heredis instituti vel solēnitatis: s; de
fict p creditores qui fraudant: vt qñ ille qui nō ē sol
uēdo iſtituit ſeruos: tūc tale teſtū potuit reconuale
ſcere ſi poſtea incipit eſſe ſoluēdo. vt. C. de neceſſarij
is ſeruus heredi. inſti. l. i. z. j. de here. inſti. l. qui ſoluē
do nō erat plu. zc. **M**ac. ppoſitū. c. q̄ q̄. extra de
uſuris. li. vi. nō facit uſurariuz iſteſtabilē ſ; p̄hibet
perſonīs intereſſe tali teſtō dñ dicit null⁹ uſurarioz
teſtamētis intereſſe. **I**te preſtatio cautiois nō ē de ſo
lēnitare teſtamētis: qđ p; q; pōt preſtari cautio ante
teſtū p plures dies. vt. d. c. quāq̄. **S**i em eſſet de ſo
lēnitatib⁹ deberet fieri vno cōtextu. vt dictū eſt. de
terminat ergo qđ dictū teſtū cōſirme⁹ cautioe poſt
ea preſtata. ſimile. C. de preci. impē. offe. l. vniuerſa.
p hoc optime equitas illi⁹. l. vt. ſ. l. pri. in prin. et h⁹
reperitur qđ poſtea **F**o. an. poſuit in nouella ſup ſex
to in. d. c. quāq̄.

Si quis heres. **S**i extraneus institutus incipiat esse suus institutio non viciatur. h. d. **C**opp. glo. j. de contra tabu. l. non putauit. §. si quis emancipatus. **S**o. aliud in exheredatione que est res inepta in extraneo. vt. l. quida cum filium. j. de verbo. obli. **A**liud in institutione que est res apta in extraneo: vt hic dixi. l. si filio. §. si. §. ti. i.

Ergo. intestati si testator prohibuit: fecerit
si non prohibuit. h. dicit. **D**ivide primo loquitur
quod testator duos instituit et cuilibet extraneum substituit.
Secundo quod eos invicem substituit. **T**ertio circa
primum casum docet qualiter possit adiri hereditas. **S**e-
cunda ibi. s. si ego. **T**ertia ibi. in prima. **P**ro o-
ratione tex. quero rationem istorum casuum. **G**lo. dicit in
primo casu testum rumpit in totum: quod reperit persona
substitutum a quo posthumum est preteritum. in secundo casu
non rumpit quod reperit persona a qua non fit exheredatus
posthumum. hec ratio colligitur ex secunda glo. parvula in se-
cunda parte. l. super verbo puto. hec ratio non placet. **D**y. di-
cit cum exhereditatio non posset fieri a persona sed a gradu
ut. s. ti. l. iij. s. filius. dicit ergo **D**y. quod ratio est: quod in
secundo casu non reperit alii substituitur qui me communem
tunc repellat: in primo sic. et sic hoc casu aliam partem
habet in re accrescendi: non iure substitutionis. **I**llud
dictum declaro: quod testator dedit substitutum extraneum
videtur prohibuisse ius accrescendi inter institutum
et substitutum cum substituitur preteritum. vt. C. de fideicommissis.
autem hoc amplius. et. j. de bonis possessorum tabula. l. ij. s. si duo.
non. in. l. qui pater. j. de lacui. heredi. merito uno modo
tuo vel repudiante alii heres non habet plus accrescendi.
et per prohibitionem testatoris tacita substituitur non habet
quod eius gradus rumpit: et quod testator non potest decedere
per partem testatorem et per partem intestatorem: cum totum testum est
ruptum: et hec est ratio prime partis. ut. s. ti. l. si post-
humum. n. na. et cum duobus. **S**ed quod sunt instituti plures
et invicem substituti per substitutionem testator voluit tol-
lere ius accrescendi: non enim voluit tollere ius coheredum:
immo voluit augere et sic habet utrumque ius. ut. j.
de acqui. heredi. l. si quis heres. et ibi non. et. C. de ipso. et
alii substitui testamento. et ibi non. portio ergo unius desit-
ciens vadit ad alium per ius accrescendi. et ista est ratio secundum
de partis. **I**n tertia parte ratio per se non enim unius potest a-
dire contra alium: quod sic adiret cum dubitaret de viribus tes-
tamenti contra. l. si si de sua. j. de acqui. heredi. **D**is-
pensis op. extra glo. causa testati trahit ad se cum i

valeat statu-
 tum q̄ vsura-
 rius p̄ osuit ali-
 ter testari bal.
 q̄ nō. in. l. cō-
 sulta. C. de te-
 sta. z ad pre-
 dicta vide an-
 ge. z Imol. i.
 d. l. qui solue-
 do nō erat. j.
 de here. insti.
 z Imol. in. l.
 gallus. s. ille
 casus. de lib.
 z posthu. i. iij.
 col. p̄ Bal. i.
 l. arrogator. q̄
 d̄ adop. z q̄
 no. Bal. i. l.
 humanitatis
 in vlti. col. C.
 de impu. z h
 adde Bal. i.
 l. iij. C. vnde
 legi. z i. l. gal-
 lus. s. etiā. s.
 ti. i. in. ij. col. z
 quid si quis
 tempe testa-
 mēti nō erat
 vsurari? post
 ea effectus ē
 vsuran? po-
 nit Bald. in
 dict. a. l. gall?
 s. etiam. s. ti.
 i. z in. l. i. s. si
 filius. de leg.
 iij. vbi etiam
 de. q. de qua
 hic per Bar-
 o. de qua eti-
 am per Bal.
 in. l. ex libera-
 de suis z leg.
 per moder.
 n. c. q. in om-
 nib? de vsur.
 de ista etiam
 questōe vide
 Ro. in dicta
 posthumo.
 Pau. de
 ast. in confi.
 cclxxiij.

Ego. solu. ibi fuit. Et ibi dixi de hoc cōtrario. ubi glo. et docla. borat et ista solu. quā ponit hic Bar. ponit glo. in l. cōtraria. et ē prima solu. quā dat ibi glo. et ista sequit̄ ibi Bar. et ē cōis solu. h. et ibi. sed Pa. de are. ibi dicit q̄ ista solu. diuinat ad istā. l. ideo tenet se. cundā solu. quā dat ibi glo. videlicet q̄ ibi loquit̄ q̄ instituti sunt filij quib⁹ ē facta

substitutio: q̄ casu si euenit cōdictio substitutiois i psona vni⁹ de mēte testatoris nō videt̄ esse q̄ substituitur? admittatur et pferat̄ fratri substitui sed pot⁹ pferat̄ frat supstus illi substituto. l. cū acutissimi. C. d. fideicomis. l. cū annis. j. de p̄di. et demō. l. luti. j. d. heredi. insti. lo ultimo. h. loq̄tur i extraneis quasi velis q̄ speciale sit in filiis. sed ista solu. nō ē vera: q̄ pp̄ dictionē vterq̄: posita i l. lo ter. ita debet habē locum in extraneis sicut et i filiis. Tertiā soluti. posuit ange. in l. heredes mei. S. cum ita. j. ad trebel. f. q̄ h. loquit̄ in vulgari substitutione in qua nō requiritur q̄ vterq̄ decedat. cum quidam. que ē. l. penul. C. de i. pub. loquitur de pupillari sed hec so. nō

est vera. q̄ si hic facta fuisset vulgaris p signū collectiuū vterq̄. put ibi certe requireret q̄ decederet vterq̄ institut⁹. put ibi: qm̄ nō videt̄ posse assignari ratio diuersitatis inter vulgare et pupillare qm̄ eēnt facte p signū collectiuū vterq̄. preterea hic tex. in ver. sed si ego. q̄ ver. obstat illi legi loquit̄ in reciproca nō in vulgari: et p dñs forte posset dici q̄ aliud ē in reciproca substitōne de qua hic que nō pōt fieri p dñctionē vterq̄. qm̄ substitutio reciproca fit de ipsismet heredib⁹ institutis. q̄ dicit̄ et vos inuicē substituo et nō pōt apponi dicitio vterq̄. q̄ si vterq̄ decederet null⁹ remāebit substitut⁹. in l. dñia loquit̄ de pupillari que fieri pōt p verbū vterq̄: q̄ in pupillari terti⁹ dat substitut⁹ illis duob⁹ impuberib⁹ filiis institutis q̄ dicit̄ et si vterq̄ filius pupillus i pupillari etate decesserit semp̄oni⁹ heres esto. addo tñ qd pōt dici q̄

testati. vt. l. i. S. si ex fundo. j. ti. ij. Sol. illud versū nisi testator phibuisse: qd h. fecisse videt̄ dando substitutuz vt dixi. idē si alias phibuisse expresse. vt. l. q̄tiens. S. si duo. j. ti. ij. Et sic habes ex p̄dictis q̄ testator pōt phibere ius accrescēdi tacite vel expresse. cōcordat. l. dñs. S. i. s. de usufruc. fm vnā lec. Et p̄dicta faciūt ad intelligēda verba illa in testamētis. l. i. stituo illū in certa re: et q̄ plus petere vel habere nō possit. de quo dicā in. d. l. quoties. S. si duo. **S**ed cōtra p̄dicta op. fortis de. l. quidā testō. j. d. vul. et pu. ubi substitutio de deficiente re dicit̄ portio ad cohēdes p ius accrescēdi. Rñ. qm̄ substitutio vitiat̄ alio mō q̄ ex cā p̄teritōis loquit̄ cōtrariū. sed qm̄ videt̄ ex causa p̄teritōis tñc pcedit. l. ista. iō enī p̄terit⁹ rumpit vt sibi locū faciat. vt. l. nā et si sub cōditōe. i. f. s. e. nō at rumpit vt ad alios vadat. Nūc redeo ad glosam.

Oppo. ad prin. q̄ videat̄ exheredat⁹ ab oibus gradib⁹. vt. l. iij. S. fili⁹. S. ti. i. So. vt in prin. glo. se. **O**p. secūdo q̄ substitut⁹ nō vocet̄ nisi ambob⁹ institutis exclusis. C. de impu. et ali. substi. l. penult. So. ibi fuit? facta substitutio vtriq̄: hic singulis.

Oppo. q̄ pōt decedere p parte testat⁹ et p pte intestat⁹. vt. l. circa. de inof. testa. So. hic qm̄ testat⁹ rū pitur natiuitate posthum⁹: qui iō rūpit vt sibi locū faciat vt dixi: et sic in totum. ibi quādo rūpit p quere lam et sic facto iudici: ideo nō rūpitur ultra q̄ iudex voluerit. hoc tangit̄ in penul. glo. in l. antiq̄. S. si ps here. peta. **O**p. q̄ admittit̄ institut⁹. nā si vinco vincente te vincā testē: sed institut⁹ vincit posthumum qui est exheredat⁹ et posthum⁹ vincit substitutū: ḡ i stitut⁹ vincit etiā substitutū adeo q̄ ex ei⁹ psona testamētū rūpēt. vt. l. de accessionib⁹. de diuer. et tēpo. prescrip. So. dicit glo. q̄ fallit illa regula. dic de hō vt ibi dixi. et Ly. in aucl. C. de natu. li. **O**ppo. d iure codicil. l. sed cū ea. So. dicit quidā q̄ h. loquit̄ qm̄ instituti sunt extranei: ibi qm̄ filij et fratres. Istam solutionē nec i. probo nec approbo. dic vt ibi dicam

Utilis. Testm̄ in cūsum a testatore non sane mentis nō rūpit. h. d.

De his q̄ in testō delent. **Rubrica.**

Que in testamento. nō vnū dicitur. Secundo exponit quodlibet hūz illi⁹ dicit̄ p multas pticulas. Secūda ibi. legi aut̄. Hec secūda pars subdividit̄ in multas pticulas. vt. j. videbit̄. S. legi. hic exponit verbum legi. **E**t nō. q̄ legi intelligit̄ pspici oculis q̄

principiū hui⁹. l. obstat illi. l. penul. in q̄ruz hic in prin. vult q̄ possit euenire casus substitōis quib⁹ in psona vni⁹. s. ticij. eueniat p̄dictio substitōis vulgaris tñc: et nō in psona alteri⁹. et isto mō intelligēdo remanet dubiū quō respōdet nisi dicat̄ q̄ hic x. sed si ego. venit cōtinuatiue ad principiū hui⁹. l. et ponit tñ casum substitōis reciproce

scripta sunt. et sic apparet q̄ snia nō dicit̄ 3 lecta fm formā. l. ij. C. de sen. ex peri. re. nisi quis scripturā oculis pspiceret. **S**ecūdo no. de eo qd dixi in l. q̄ testamētō. S. si. s. de testa. q̄ testis d̄ deponere de sensu corporis: nō de eo qd intellectu pceperit. p hō p̄time facit iste tex. ibi nō d̄ intelligi s̄ oculis pspici. **T**ertio no. q̄ statutū ē hic q̄ instrumēta publica mandent̄ executiōi sicut snie. modo quedam mulier habebat instrumētū q̄ vir fuerat p̄fessus se habuisse dotē de ea fecerat quietatōnē. nūc soluto matrimonio petebat executiōnē instrumētū cōtra virum ex vigo: re tacite stipulatiōis de restituēdo p̄sumpte ex. l. i. C. de rei vxo. acti. Jsta. l. facit d̄ eā: q̄ illa tacita stipulatio nō pōt eē legitime scripta in instrumētō: sed iteligitur auctoritate legis: et ideo tñc nō mandaret̄ executiōi illud instrumētū fm. l. dispōnem. **I**n contrarium facit. l. si duo patroni. S. marcellus. S. de iure iuran.

Sed volentibus. In isto. S. exponit verbū icōsulto deleta. **Q**uero que ē differētia in inductū cancellatū et p̄ditum. Dic vt no. in l. si quis libertatē. S. de peti. here. in gl. sup verbo induxerat. et C. de sol. l. inductū. et j. l. pri. in principio.

Et ideo. **H**ic format vnā. q̄ circa premissa. **N**o. istū ver. ad ea que notarij apponūt tota die in fine instrumētōz. s. ea que scripta sunt et addita mea pp̄ia manu scripsi et addidi: quia p hoc tollit suspitio b̄ instrumētū: verū tamen q̄ illa scriptura nō refert̄ nisi soluz ad ea que consulto sunt sup̄ascripta vt hic. vñd facit notari⁹ ponere quod sup̄ascriptū est. s. in tali vel in tali parte. si esset sup̄scriptio in vna pte tñc nō esset necesse q̄ ad illū tñc referretur. vt. l. ij. de libe. et posthu. **Q**uero qd si apparent plures subscriptiones et notari⁹ dixerit simpliciter que sup̄ascripta sunt an oia p̄sumat̄ sup̄ascripta consulto. Respōdeo sic nisi fauore libertatis. vt j. l. pri. in fine.

Sed si legi premissa. **H**ic format aliam questionē circa premissa.

Sed consulto. **H**ic facit vnā questionē circa qd proxime dixerat. **O**p. ad versicu. de p̄cedēti. So. qm̄ aliquid deletur ita q̄ post deletionē legi nō pōt aut hoc sit ante cōsumationē testamētū: et tunc ē p̄sumptio q̄ si testator voluisset deleri iteruz fecisset rescribi. vt in p̄cedenti responso. sed quādo post cōsumationem testamētū: tunc habet locū distinctio hui⁹. S. aut est deletum cōsulto: aut incōsulto.

de duo. reis. et moder. in l. iuregen. S. qd vere. S. de pac. et in l. i. in gl. super ver. sc̄mp. in ver. tacite appositā. S. solu. ma. et que ibi no. ad dñctuz Bar. hic eptime facit qd dixi do. an. in. c. translatō. de cōsti. e dixi post Bar. in l. i. in fi. j. de leg. ij. et vide no. p Bar. et ibi dixi in l. i. j. ti. i. et in terminis Bal. in l. ad p̄bationē. et in l. vbi ad huc. in ym. col. de iure dot. et vide qd no. Bal. in l. generalit. ad fi. de sacro san. ec. et ad idē facit qd no. Bal. in l. legē. in prin. C. loca. et i terminis Bal. in. d. l. i. S. vt plenius. C. de rei vxo. acti.

Et ideo. tollitur suspitio. Adde cōno Bal. in l. dñus. S. itē tenat⁹ tus. j. de fal. et Bar. in l. si vn⁹. C. de testa. et in l. si. i. post principiū. de edic. diu. et no. pulchre Bal. in l. fraudem. S. sicut. j. de testa. mili. cūz his que ibi dixi: et qd no. Bar. in l. i. in fi. et qd ibi dixi. j. de secū. tab.

et de casu istu
tutious non
facit mentio
nem in ver. s.
si ego. q̄ ver
lit q̄ illa substi
stitutio recip
proca cōmuni
etur cū eodē
casu. et sic hic
ponunt̄ duo
casus. ad p̄b
mum casum
iquāti loquit̄
tur d̄ vulgari
et videt̄ velle
tex. q̄ possit
cōditio substi
stitutiois eue
nire in psona
vni⁹. et tñc
difficilis rel
ponit̄: s̄ in
secūdo casu i
ver. s̄ si ego.
de facili tolli
tur. i. q̄ loq̄
tur i reciproca
ca. vt. s̄. dicit̄

De his q̄ in testō delent.
Rubrica.

Questio. non
dicitur. vide
Bal. in l. i. in
de sen. ex gl.
reci.
Questio in
instrumētū. S.
trarius tenet
it Bal. in l. i.
ad p̄bationē
C. de p̄ba. et i
l. i. in prin. C.
de rei vxo. ar
cti. vide ang.
in l. reos. S.
cū in tabulis
cū in gl.

z dicit in d. l. si vn. post Bar. z vide de eo qd dicit in d. l. i fraudē. cano-
nitas z maxime do. abb. in c. ex literis. de fide instru. z ibi etiā do. an-
to. c. Sed cōsulto. dixerat. Ad istuz textū vide qd dixit do. an-
to. z Imol. in c. translatō. de consti.

Et si hereditatis. ipso iure. adde not. in l. in facto. §. fise. de cōdi. z
demō. z in l. nostra. C. de
testa.

Et siquidem hic incipit exponere verbum
positum in prin. l. ibi cōsulto.
Si vero hic exponit id qd in prin. dictū ē ibi
id vero qd nō iussu.

Et hereditatis Iste xxi. refert ad totū dcm
mel data nō pōt adimī ipso iure p deletionē. vt. l.
heredes palā. §. i. s. de testa. dicit glo. qd hic debz ex-
poni nō videt data. s. efficacit. Tu dic qd si ante p-
fectionē testamēti delef nō videt data. vt hic. si post
aut delef ut decederet intestat? z ipso iure tollit z
applicat venietib? ab intestato: vt. l. p. xxi. aut dele-
uit qd heredes reputauit indignos z nō tollunt ipso
iure sed heredes sunt: §. fise? ab eis aduocat: vt. j. e.
l. penul. Non ob. l. heredes palam. §. i. qd ibi deuenit
ad actū verbū: z sic requirit solēnitās: hic deuenit ad
actū factū. p hac opī. facit qd no. doc. C. de testa. l. no-
stram. z l. hereditas. C. de his qui. vt indig. C. llti-
mo glo. dicit qd ex tali testō lz possit adiri hereditas
de iure ciuili: nō tñ pōt peti bonoz pos. fm tabu. vt
in glo. per hoc pz qd si aliquis habuit instrumentū
qd postea pdidit vel postea est delef? qd lz debitu
possit peti p modū libelli: nō tñ pōt peti executio in-
strumēti ex forma statuti. de quo dixi. §.

Quia cancellauerat In dubio cācellatō
restringit ad rōnem
ipī cācellatōis adiectā. h. d. C. l. No. qd qñ
plures sunt cōdenati in vna cōdenatōe z
vnus soluit: illi tñ nomē dz cācellari. C. Secūdo
no. qd si tota cōdenatō cancellaret vno soluen te nō
hōmīn? cōdenatō remanēt valida in psonis alioz
restringit em cācellatō ad cām cācellatōis: vt hic
qd tene mēti. vidi in vna cōdenatōe esse plures cō-
denatos: z qd duo soluerit cōdenatōe totū cācel-
lauit. nec aduertit d vno qui nō soluit: an possit fieri
in nō soluēte executio. Certe sic. quia cancellatō ad
illos duos tñ refertur. vide gl. que incipit: sed non
soluit zc. quidā dicit qd soluit ibi in ambiguo. sed ve-
ritas ē in cōtrariū: qd hic loquit qñ est dubiū: sed qñ
est certū loquit. l. proxima. z ibi soluet. C. Quero
que sit differētia inter inductū z cācellatū. Et dico
qd pprie cācellare est p trāuersum in modū crucis
zc. Inducere est p mediū ducere: sicut probat p gl.
in l. si quis libertatē. in glo. super xbo inducit. §. de
peti. here. z l. inductū. C. de solu. C. l. opp. §. l. p. xxi.
So. in glo. que distinguit tres casus. z in eo qd dicit
in dubio. idē in l. nostra. C. de testa. Sed Ly. ibi. et
q. hoc reprobat qd nemo est indign? nisi appareat
at. vt. l. cū quidā. §. rogo. j. de lega. ij. C. l. p. j. l. p. xxi.
So. ibi nō cācellauit oēs tabulas.

Quia In dubio cācellatō
restringit ad rōnem
ipī cācellatōis adiectā. h. d. C. l. No. qd qñ
plures sunt cōdenati in vna cōdenatōe z
vnus soluit: illi tñ nomē dz cācellari. C. Secūdo
no. qd si tota cōdenatō cancellaret vno soluen te nō
hōmīn? cōdenatō remanēt valida in psonis alioz
restringit em cācellatō ad cām cācellatōis: vt hic
qd tene mēti. vidi in vna cōdenatōe esse plures cō-
denatos: z qd duo soluerit cōdenatōe totū cācel-
lauit. nec aduertit d vno qui nō soluit: an possit fieri
in nō soluēte executio. Certe sic. quia cancellatō ad
illos duos tñ refertur. vide gl. que incipit: sed non
soluit zc. quidā dicit qd soluit ibi in ambiguo. sed ve-
ritas ē in cōtrariū: qd hic loquit qñ est dubiū: sed qñ
est certū loquit. l. proxima. z ibi soluet. C. Quero
que sit differētia inter inductū z cācellatū. Et dico
qd pprie cācellare est p trāuersum in modū crucis
zc. Inducere est p mediū ducere: sicut probat p gl.
in l. si quis libertatē. in glo. super xbo inducit. §. de
peti. here. z l. inductū. C. de solu. C. l. opp. §. l. p. xxi.
So. in glo. que distinguit tres casus. z in eo qd dicit
in dubio. idē in l. nostra. C. de testa. Sed Ly. ibi. et
q. hoc reprobat qd nemo est indign? nisi appareat
at. vt. l. cū quidā. §. rogo. j. de lega. ij. C. l. p. j. l. p. xxi.
So. ibi nō cācellauit oēs tabulas.

Quia In dubio cācellatō
restringit ad rōnem
ipī cācellatōis adiectā. h. d. C. l. No. qd qñ
plures sunt cōdenati in vna cōdenatōe z
vnus soluit: illi tñ nomē dz cācellari. C. Secūdo
no. qd si tota cōdenatō cancellaret vno soluen te nō
hōmīn? cōdenatō remanēt valida in psonis alioz
restringit em cācellatō ad cām cācellatōis: vt hic
qd tene mēti. vidi in vna cōdenatōe esse plures cō-
denatos: z qd duo soluerit cōdenatōe totū cācel-
lauit. nec aduertit d vno qui nō soluit: an possit fieri
in nō soluēte executio. Certe sic. quia cancellatō ad
illos duos tñ refertur. vide gl. que incipit: sed non
soluit zc. quidā dicit qd soluit ibi in ambiguo. sed ve-
ritas ē in cōtrariū: qd hic loquit qñ est dubiū: sed qñ
est certū loquit. l. proxima. z ibi soluet. C. Quero
que sit differētia inter inductū z cācellatū. Et dico
qd pprie cācellare est p trāuersum in modū crucis
zc. Inducere est p mediū ducere: sicut probat p gl.
in l. si quis libertatē. in glo. super xbo inducit. §. de
peti. here. z l. inductū. C. de solu. C. l. opp. §. l. p. xxi.
So. in glo. que distinguit tres casus. z in eo qd dicit
in dubio. idē in l. nostra. C. de testa. Sed Ly. ibi. et
q. hoc reprobat qd nemo est indign? nisi appareat
at. vt. l. cū quidā. §. rogo. j. de lega. ij. C. l. p. j. l. p. xxi.
So. ibi nō cācellauit oēs tabulas.

Quia In dubio cācellatō
restringit ad rōnem
ipī cācellatōis adiectā. h. d. C. l. No. qd qñ
plures sunt cōdenati in vna cōdenatōe z
vnus soluit: illi tñ nomē dz cācellari. C. Secūdo
no. qd si tota cōdenatō cancellaret vno soluen te nō
hōmīn? cōdenatō remanēt valida in psonis alioz
restringit em cācellatō ad cām cācellatōis: vt hic
qd tene mēti. vidi in vna cōdenatōe esse plures cō-
denatos: z qd duo soluerit cōdenatōe totū cācel-
lauit. nec aduertit d vno qui nō soluit: an possit fieri
in nō soluēte executio. Certe sic. quia cancellatō ad
illos duos tñ refertur. vide gl. que incipit: sed non
soluit zc. quidā dicit qd soluit ibi in ambiguo. sed ve-
ritas ē in cōtrariū: qd hic loquit qñ est dubiū: sed qñ
est certū loquit. l. proxima. z ibi soluet. C. Quero
que sit differētia inter inductū z cācellatū. Et dico
qd pprie cācellare est p trāuersum in modū crucis
zc. Inducere est p mediū ducere: sicut probat p gl.
in l. si quis libertatē. in glo. super xbo inducit. §. de
peti. here. z l. inductū. C. de solu. C. l. opp. §. l. p. xxi.
So. in glo. que distinguit tres casus. z in eo qd dicit
in dubio. idē in l. nostra. C. de testa. Sed Ly. ibi. et
q. hoc reprobat qd nemo est indign? nisi appareat
at. vt. l. cū quidā. §. rogo. j. de lega. ij. C. l. p. j. l. p. xxi.
So. ibi nō cācellauit oēs tabulas.

Adias causas. Et sic dispositio facta fauore libertatis dicit esse
dispo ad pīā cām. vt hic. facit tex. in l. i. §. si. in ver. rōnē pietatis. j. d.
cōf. ma. z qd illū tex. dixi in l. captatorias. C. de testa. mili. circa dñi
um. l. fideicō. j. de fideicō. liber. z Bal. hoc tenet in d. l. i. §. si. z bar. i.
l. si vn. C. de testa. z in l. ticio vsufruct? §. i. de pdi. z demō. z bal. i. l.

cū aduocatis litis: z imponit finē dictis eoz qñ sibi
videt. qd intellige cōsiliū vt eis credat. vt. l. p. xxi. z
§. i. de iuris. om. iud. z l. si. §. de testi. Sz collationez
bene pōt habere cū eis: nō vt eis credat nisi quaten?
iudici videbit. Credo tñ qd aduocat? nō possit cogi
vt cōsulat in cā in qua aduocat? est: sed alij cogi pos-
sunt. vt. C. de aduo. diuer. iud. l. sancim? z qd no. C.
de p. xxi. sa. scri. l. ij. l. xij.

Momen Mo. qd si fauore libertatis ē quid in
dubio? inductū: qd inductū ē psumat?
tur incōsulte: g in dñi ē ius cōe z qd dicit in liberta-
te. idem puto in relictis ad pīas cās k eadē rōne: qd
ē multū notabile.

Quibus Si de eodē facto sunt plura
instrumēta vni? cācellatio al-
teri? vires nō tollit nisi de mente constet. h.
dicit. Notari? scripsit instrū primo in bastardello
paruulo: deinde illud extēse posuit in libro suo z in
bastardello cancellauit certe ista cācellatio nō noce-
ret instrumēto scripto in libro. p hoc facit qd cācella-
tio limitat fm causas cācellationis. vt. §. e. l. cācella-
uerat. Sz cā cācellatōis fm morē notarioz ē vt ideo
canceller in bastardello qd cōplete missum ē in libro
igit? zc. Secūdo facit si creditor reddat debitori in-
strumētum cācellatum: licz in libro notarij appa-
reat instrū incorruptum: qd mēs fuit m qd a toto de-
bito recedat. vt. l. qui cyrographū. de proba. p can-
cellationez vni? vt totū instrū cancellatū. qd tal fuit
mens iuriscō. vt hac. l. ij. rñso.

De heredi? instituendis. Rubrica.

Qui testatur. C. p. C. de testa. l. hac
cōsultissima. So. ista ē su-
perfluitas que nō viciat. C. l. tē oppo. C. d
cōstitu. pecu. auc. si quando. So. impersonalitas ex
parte ei? qui obligat viciat dispōnem vt ibi: ex par-
te ei? cui obligatio queritur vel qui disponit ad sui
cōmodū nō viciat. vt hic z l. stipulatio ista. §. si quis
ita. de verbo. obli. subintelligit em psona loqueris.
z ideo cū testator dicit tici? heres esto. intelligit. §. mi-
hi. Et p h credo qd si notari? dicat rogat? scripsi: dz
intelligi. §. a p. trib? vel a testatore.

Si ex fundo. C. p. C. de here. insti. l. quoti-
ens. So. ibi erat ali? heres isti-
tur? vltiter: hic nō. C. Quero quid si testator dixit ti-
cium instituo in fundo z qd pl? petere nō possit dicā
j. e. l. qñtēs. §. si duo.

Sinautem Quero an viciat testm si dicat lu-
cius. Pla. qd sic: p. l. errorē. C. d te-
stamēti. Et exponebat in p valde. glo. contra qd hic
sunt tres negatiōes: z lz due faciāt vnā affirmatōez
vt. l. duob? j. de xbo. signi. tamē tres faciūt oratio-
nem negatiuā. facit. l. i. j. de cada. puni. z per Ly. C. d
seruis fugi. l. i. Ista. l. facit ad. q. Iudex in sententia
dixit ticiū absoluo z in expēsis victuz victori nobis
z successorib? taxatiōe reseruata. querebat vtrū vi-
debat facta cōdenatio expēsar? qd deficit xbn cōde

trem. in. iij. col. C. de test. z bar. in. l. labeo. ad si. §. de pac. z ibi dixi.

De heredi, instituen.

Rubrica.

Mens fuit. vide no.
i. l. q tabulas
ff. d. fur. z qd
ibi dixi. z qd
no. Bart. in
auc. cassa. C.
de sacrosan.
ec. z hoc seqt
bal. in. l. ma?

Quibus Si de eodē facto sunt plura
instrumēta vni? cācellatio al-
teri? vires nō tollit nisi de mente constet. h.
dicit. Notari? scripsit instrū primo in bastardello
paruulo: deinde illud extēse posuit in libro suo z in
bastardello cancellauit certe ista cācellatio nō noce-
ret instrumēto scripto in libro. p hoc facit qd cācella-
tio limitat fm causas cācellationis. vt. §. e. l. cācella-
uerat. Sz cā cācellatōis fm morē notarioz ē vt ideo
canceller in bastardello qd cōplete missum ē in libro
igit? zc. Secūdo facit si creditor reddat debitori in-
strumētum cācellatum: licz in libro notarij appa-
reat instrū incorruptum: qd mēs fuit m qd a toto de-
bito recedat. vt. l. qui cyrographū. de proba. p can-
cellationez vni? vt totū instrū cancellatū. qd tal fuit
mens iuriscō. vt hac. l. ij. rñso.

ij. C. de fidei-
cō. liber. z in
l. p. e. ti. z l. i.
si iure. C. d te-
sta. ma. z l. i. l.
in prin. C. de
cad. tol. z ibi
dixit expēse
bal. i. vlt. col.
q libertas z
ecclesia equi-
parat. z bar.
in. l. i. C. d sa-
crosan. ec. i re-
pe. i. iij. q. v. p-
tis prin. dixit
q legatum li-
bertatis ē pi-
nm per. d. l. si
deicō. vid di-
cta in. d. l. ca-
ptatorias.

Qui testa-
tur. s. fin
autē. d. z. sub
telligi. et istō
facit vtz dicit
in scriptis res
cipiat supple-
tionē facti. d.
q. habet per
bal. in. l. dicit
ad fi. C. de fi.
instrumē. vbi
dicit q. nō al
legat no. i. c.
cū. p. tabellio
de fide instr.
vide tñ h. no.
p. bar. in. l. i. s.
ti. i. in prin. et
ibi bal. z. b. et
z. bal. in. l. fi.
C. de edic. di
ui. z. qd. no. in
no. in. c. dudi
de re. ec. nō a
lie. bar. tenet
dicit et qd. b.
in. l. p. s. C. d.
senten. z. illa
sua opi. ē d. iu
re verior licz
ista sit equior
z. si velles eā
tenere pōt di
ci q. snia sup
expēis de se
est interlocu-
toria: sic de
veritate i sui
platōe nō re
quirit tāta so
lennitate q. tā
diffinitiva cū
possit et sine
scriptis pferri
dūmō redi-
gat ad scrip-
turā. vt no. in
l. i. ff. de ap-
pel. z. sic in ca
su p. dicto pre
sumat plus a
ctum z. min?
vel nihil scrip-
ptum vt b. di-
cit. Itē q. a
sta fauet dbe-
m? vt res po-
t? valeat q.
pereat. l. quo-
tiēs. de xbo.
obli. z. d. hoc
hic vide per
Jmol. susti-
nentem vtrā
q. opi.

no nec videt repetitū ex pcedentib? Et videt q. nō
C. de senten. l. p. s. In cōtrariū facit hec. l. maxime.
in fine sui. l. z. em nō sit verbū cōdēno: tñ d. z. subintelli-
gi. nec ob. q. snia d. z. ferri in scriptis: q. etiā hic loq-
tur in testō qd. sit in scriptis. z. hoc puto vtz l. d. rñ
fuerit iudicatū.

Circa defectū cōditiōis de preterito
vel de p. senti viciat instōnem. l. z.
si de futuro: purificat si ex facto testatoris
dependet. h. d. fm Dy. C. p. de. l. clemēs. in. fi. j. e.
So. vt ibi. C. p. de. l. qui heredi. j. de condi. z.
demon. So. hic loquit in cōditiōe de futuro que de-
pendet ex volūtate testatoris: vnde testator nō in se-
rendo cām videt penitusse: ibi qñ cōditiō dependz
ex facto alteri? vel ex fortuna. ita dicit Dy. h. z. no.
glo. in. l. si quis ita scripsit herede. j. e. C. p. de. l.
stichus qui me? erit. de leg. i. in eo qd. ibi. dicit de re-
latiōe q. s. vel qui. So. vt ibi. C. p. de. l. si me-
uā. j. e. So. ibi ē cōditiō nugatoria que nunq. fuit
nec esse potuit: tñ ei? defect? viciat. hic at fuit condi-
tiō de p. terito que esse potuit.

Seruus. Si seruum. In instōne vi-
detur adiecta
cōditiō que adijci libertati. h. d. C. p. de. l. dūnus plus. j. de manum. testō. Sol. vt ibi.
C. p. de. l. quidam. C. de neces. ser. Sol. vt glo.
z. ibi plene.

Si quis ita De adiectione alterius alteri pōt
adijci cōditiō. h. d.

Qui fideicommissariam Licet ius institu-
tionis nō mutet
tñ qualitas acquisitionis mutari pōt. h. d. C. Et op-
po. de. l. si seruus. s. si quis. j. de acqui. heredi. So. p. t.
definere eē heres si vult quo ad effectū vt ibi. tamē
semp. remanet heres noie. vt hic z. l. ei. qui soluēdo. j.
eo. C. p. q. heres ante nō potuerit dare liberta-
tem. vt. l. vñi ex familia. in prin. j. de lega. ij. z. l. sed si
ante. ad trebel. Glo. non soluit. dicit q. ideo pōt dare
libertatez ante q. nemini p. iudicaret: ideo nō pōt re-
stituere hereditatē ante: q. alij p. iudicaret. vt no. in
l. post mortē. C. de fideicō. z. l. filiussa. s. diu? seuer? j.
de leg. i. z. l. cū paf. s. filia. j. de leg. ij.

Aperture. Legit in glo. multis modis z. sat
clare z. varietas lec. est pp. d. rñz. l.
si sub cōditiōe. de libe. z. posthu. vide glo. per te iux-
fi. q. z. fili? impubes z. quidā habēt in litera ipubes
sed vult dicere pubes. Dicit glo. fm distinctionem
casuuz qui sequunt? erit vel nō erit necessari? iterum
impubes: sed pater indistincte erit necessari? q. zc.
C. Pro declaratiōe istaz lec. distingue. qñz. quis
dat se ipsi testator in arrogationem: qñz. extraneo
p. casu aut ante testm: aut post testm. Primo casu
aut reperit in arrogationē tpe mortis patris z. erit
suus heres patri. Itē si querat an sit suus heres im-
puberi cui ē substitut? Distingue: aut reperitur sui
iuris tpe mortis impubers z. erit su? aut reperitur
in arrogatiōe alteri? z. nō erit su?. Si vero tempore
mortis testatoris nō reperit in p. tate nemini erit su-
us: vt hic fm secūda lectione. et. l. si sub cōditiōe. de
in ius. testa. Secundo casu qñ post testm se dedit ad
arrogandū: tñ si reperitur in arrogatiōe tpe mortis
efficit suus. vtrū autē sit su? impuberi distingue eo
modo quo. s. dictū est. z. s. de libe. z. posthu. l. filio. s.
fi. z. l. si quis heres. de in ius. testa. z. tractat? hic in ter-
tia lec. C. Secūdo casu principalē qñ quis dat se in
arrogationē extraneo: tñ aut tpe q. cedit dies substi-
tutiōis pupillaris reperit sui iuris vel nō: vt. s. d. cū
est. z. probat? h. in vltima lec.

Quis quoqz Si heres pōt sub oī
cōditiōe institui: filius

vero sub potestatiua tñ: cui si nō paruerit ab heres-
ditate excludit? z. coheres statiz pōt adire non expe-
ctato q. impleat conditionē. h. d. Primo ponit dū-
ctum. Secūdo excipit a dicto. Tertio format vna z.
questionē circa pmissa. Quarto illationē. Secūda
ibi. sed excipit? Tertia ibi. sed vtrum. Quarta
ibi. z. ideo. C. p. q. su? non possit institui sub om-
ni cōditiōe. vt. C. de insti. z. substi. l. si pater. So. itel-
ligas hoc de suo: hoc est de eo qui pōt eē su? vt nes-
pos z. similes. ita intelligit prima glo. hic posita. di-
cam. j. l. pri. s. p. C. Secūdo op. q. fili? possit institui
sub cōditiōe casuali. vt. d. l. si pater. de insti. z. substi.
Sol. verū est si in defectū cōditiōis exheredetur: vt
ibi. sec? hic. Et est rō: q. si p. ditiō deficiat semp. fuit in-
stitut? Et est ratio: q. retrotrahit. vt. l. heres qui. de
acqui. heres. sed si nō esset exheredat? in defectū cōdi-
tionis aliquo casu posset se reperire p. teritū. i. defici-
ente cōditiōe: sic testm esset nullū. C. Tertio op.
ponit de. l. iij. s. si sub ea. j. de cōtra tabu. So. ibi i. fi-
lio emācipato qui pōt institui sub omni cōditiōe: hic
in suo. Sed que est rō q. fili? su? interim dicit nullū
z. emācipat? nō hz cōtra tabulas. i. pendere cōditiōe
Ly. in. d. l. si pater. querit z. nō soluit. Dic q. ratio ē:
q. pendere cōditiōe substitut? hz bo. pos. fm tabu. vt
l. iij. s. si sub cōditiōe. de cōtra tabu. merito pretor d.
negat ibi cōtra tabu. sed fili? emācipat? nō poterat
aliter venire q. p. d. tabu. ergo zc. sed filius suus dicit
nullū ipso iure nec hz necesse petere a pretore. vnde
pretor nō pōt denegare ei beneficium qd. habet a le-
ge: illd. vero qd. hz a pretore pōt denegare. C. p.
qñ fili? instituit sub cōditiōe potestatiua que nō po-
test impleri vltimo vite spiritui: videt q. debeat ex-
heredari ne inueniat se p. teritū in vltimo vite spī-
ritui: sic testm est nullū. vt. l. inter cetera. de libe. z. po-
sthu. Dui? timore dicūt quidā eū debere exheredari.
C. In cōtrariū est veritas. vt. l. si libet? s. existimo.
j. de bo. li. Nec ob. q. reperiat? p. terit? q. hoc facto
suo contingit q. ante vltimū vite spm debuit imple-
re. Cam? ad cōuentū dñi Pauli de neapolis.
C. Reintro ad glo. z. opp. z. videt q. si instituat sub
cōditiōe casuali nō irritet testm: nā in legitima vide-
tur institut? pure subducto grauamine. vt. l. qm i po-
ribus. C. de inoffi. testa. Glo. fatet p. trariū. z. sic di-
cit hāc. l. eē correctā. Ia. de ra. z. guil. tenet dñi. z. iō
dicit q. qñz. instōni adijci cōditiō que facit testa-
mentū subiacere querere: tñ illa reijciat. ita loquit
l. qm in priorib? C. de inoffi. testa. vtpote quādo cō-
ditiō erat potestatiua z. p. eā fili? institut? nimis gra-
uabat. qñz. adijci cōditiō que reddit testm nullū.
vt cōditiō casualis: tñ nihil immutat de illo iure
nō em esset fauor filij q. aliquid mutaret: imo eēt oī-
dium. Ego teneo istā glo. z. pluries tenui cōtrarium
cōsulendo. z. est tex. in. l. sancim? s. cū autem. C. de in-
offi. testa. vbi aliquis fuit rogat? restituere filio suo
post mortē suā. l. ipius rogati. Cōstat q. ista est cō-
ditiō casualis. poterit em fili? decedere an institutū
z. sic dies fideicōmissi nō cederet: tñ illa dies vlt? cō-
ditiō subducit. Dñs Ray. de forli. misit de padua
vsq. ad ciuitatē istā. rñdendo mibi ad illā. l. q. ibi fili-
us nō erat institut? iō nihil ad p. positū. Respons-
deo fm ista tpa quocūq. relictū titulo fili? haberet le-
gitimā excluderet a rñpendo. vt. l. omni modo. i. p. i-
cipio. de inoffi. testa. z. in aut. de tri. z. semis. s. i. ideo
nihil ad p. positū an esset institut? vel nō. solum hoc
est aduertendū vtz adiectio cōditiōis casualis sit re-
ijciēda vel nō. Secūdo respōdebat q. ille. s. est cor-
rect? per aut. ex cā. z. in corpore vnde sumit. Rñdeo
l. z. glo. hoc ibi nō teneat: tñ posito q. sit verum corri-
gitur in hoc q. fili? d. z. habere iure instōnis nec suffi-
ceret relinqui alio titulo in eo q. dicit cōditiōe cap-

Quis q.
qñ i po-
ribus. adde
Bart. in. l. si
pater. C. de
stitu. z. substi.
sub con. suo
z. ibi dicit.

Altera re. Et de Bal. i. l. scimus. in prin. circa si. p. Ber. s. repletione. An filius possit nolle capere illam quantitatem et capere tamen de bonis. Ad not. in l. mar. cell. s. res q. ad trebel. p. Bal. in l. sci. m. in prin. C. de inoffi. test. p. ange. in l. si pater. in ante pe. col. C. de insti. et substi. sub codi. fac. p. Jo. an. et a lio. i. crinal. d. de test. p. ia. de bel. i. s. qua ob rem. in auc. de res. i. et ea q. pa. p. l. y. i. auc. res que in si. C. coia de le. et in l. filium que habet. in. i. col. C. fami. per. et ibi p. bal. in. i. iij. col. c. se. p. ia. col. bu. et bal. in. i. l. C. ad. l. fal. p. bal. i. co. filio. c. xv. et in offi. c. vij. i. c. p. circa ius municipale. i. iij. dubio. p. ang. et p. mo. in l. in quart. i. ad. l. fal. per bal. i. l. i. i. ubi C. ad trebel. et in repe. c. si pater. in fi. col. d. testa. in vi. aliqd. p. bar. i. l. i. C. q. n. et q. quar. pars. li. et p. bal. i. l. magis puto. s. ne passim. s. de reb. eo.

males re mouenda ab eo qd reliquit filio nulla inuentione patit. Est ergo ibi casus p glo. nostra. **¶** Ppo. dictio etiam implicat ide in contrario. vt. l. couenticula. C. de epis. et clerici. l. etia. j. d. leg. i. C. si tu. vel cu. interue. l. etia. sed hic dicit etia si conditio non paruerit submotu esse. inuuit q etia si paruerit esse submotu. **¶** Qui? contrarij timore glo. legit tribus modis. Primo q absdat dictio etia et e clara. Secundo q est vez q inuit ide i contrario: tñ intellige si paruerit ee submotu. s. a testō rñpēdo. et fz p dca oz re ponere q filius habebat coherede cui? aditioe testm pfirmat. etia si nō pareat conditio. pōt etia intelligi qñ filius instituit siue paruerit conditio testm ē validū siue nō paruerit tñ adhuc testm dicit validū q ad prestatio nē legator ad que tenetur quasi volūtarie omiserit. ex cā testamēti et adiuerit ab intestato p ti. si q omis. cā te. et hoc inuuit sequēs glo. dum allegat. l. isti? tit. **¶** Cū ad ver. et id. dicit hic q pōt statim adire nectene expectare conditiois euentū. Contra cū du bitat de virib? testamēti nō pōt hereditas adiri. vt l. sed et si de sua. j. de acqui. here. s. hic est dubium an pater decedat testat? vel nō ergo et. vt. s. ti. ij. l. pe. **¶** Qui? timore sunt hic tres lec. p. q hic in ver. cū et si patre. mutet casus et loquit qñ filius est institutus sub conditioe casuali vel mixta: tñ em extrane? instituit? coheres statim pōt adire filio approbate testm p. l. si lio. s. ti. ij. sed certe ibi nō adit de iure civili: sed de iure ptozio petis bo. pos. Secundo mō intelligit iste n. cū et si patre. hoc mō si antecedes p dicitū ē vez ergo dubitare de virib? testamēti: tñ cū sequerit ista co clusio q expectari deberet. et ista ē bona lec. Tertia lec. est vt loquat qñ filius nō habuit coherede. tñ ad de ad glo. sic vel dic fecerit qñ nō habuit coheredes vel substitutū. et hec est tertia lec. Dicit glo. et dic ex pectare dñ filii? vt possit succedere ab intestato: dicit glo. vsq ad finē vite ipsi? qñ nō pōt impleri vltimo vite spū. quidā habet in glo. testator s. dñ esse vacat **¶** Dicit glo. vel post morte quādo pōt impleri vltimo vite spū. **¶** Quero qd si filius est instituit sub conditioe mixta. Glo. sup. xbo cōstat. ponit opi. vez ē q testm est nullū fm ista tpa eo ipso q filius instituit sub conditioe que nō est in ei? prate. vt. l. si pater. C. d. insti. et substi. **¶** Quero qd si erat instituit? sub conditioe potestatiua tñ morte puenit? nō potuit implere. **¶** Respondeo satis est q conditio verisimilis fuit potestatiua. vt. j. e. l. s. sed et si filio. hodie vero vt dixi omne grauamen subducit. vt. l. qñ. et l. oino. et l. sancimus. s. cū aut. C. de inoffi. testa. et si fuerit ei relictū mñ? le gitima illud supplet. vt dictis legib? hodie vero dñ habere iure institutionis. vt in auc. vt cū de ap. cog. s. aliud quoq capitulū. **¶** Quero qd si pater institu it filium in aliqua re p que nō extabat. exēplū instituo filium meum in eo qd mibi debz sempromi? cū sempromi? in veritate nihil deberet. **¶** Respondeo testm ē nullū: qz in nihilo est instituit? vt. l. si sit. s. i. de leg. i. cōiuncta. l. omnino. C. de inoffi. testa. ita sentit. glo. i. l. ij. s. sed vtrū. in fi. s. de mīno. **¶** Item quero quid si instituat in re que extat tpe testamēti: sed postea ex uincit vel esse desit. **¶** Respondeo in re que postea eu citur habem? casus in l. sancim? s. i. de inoffi. testa. et ibi Guil. addit rationē. res em aliena illo casu relinq uitur a patre filio: aut ergo pater sciebat et valet le gatuz: aut ignorabat et idē cū relinquit coniuncte p lone. vt. l. cum aliena. C. de lega. **¶** Sed posset esse terti? casus. s. q testator credebatur rem esse suā et vol uit heredes institutum vniuersaliter nō teneri de euo ctione. tamē. l. sancim? indistincte dicit testamēti ee validū et filio deberi legitimā qz ab initio relictum erat aliquod. et per hoc apparet responsus ad id qd

quereretur de re que esse desit. **¶** Quero si filio relinquit iure institutionis certa quantitas et filius dicat se nolle illā quantitatem: sed dicat se velle quantuz est valor ipsius in bonis defuncti: an audiat. Guil. in dicta. l. sancim? determinat q sic per. s. repletio nem. j. e. l. et per auc. de trien. et semis. s. i. col. iij. dum tamen non possit dicere se velletantaz partes in qli bet re: sed debet habere in aliqua re arbitrio boni vi ri. vt. C. quando et qui. quar. pars debe. l. iij. et l. non ampli? s. fi. cū. l. sequenti. j. de lega. i. **¶** Alia circa materia legis nostre dic vt. l. si pater. C. de insti. et substi. per glo. et doc.

¶ Cōditio dicit potestatiua vel nō fm id **¶** Puto. qd frequēter accidit. b. d. **¶** Quero q ē ista gñalis distinctio. **¶** Respondeo illa que frequētius accidit: vt in glo.

¶ Sed et si filio. Sub conditioe potestatiua q potest impleri vltimo vite spū tu viuo filio nō admittit substitutio: nisi in ea dies fuerit adiectus: secus si in vltimo vite spūtu imple ri non potest. hoc dicit cū princ. l. sequen. **¶** Ppo. extra glo. de l. si filius a patre. s. de libe. et posthum. **¶** So. vt ibi dixi. **¶** P. secundo q licet conditio po testatiua possit impleri vltimo vite spūtu. tamē sub stitut? potest admitti in vita. nam statuet certuz tem pus heredi infra qd si non implet habeat pro defes cta. vt. l. si quis instituat. j. e. **¶** Ultramon. fatent con trarium. **¶** P. ponit in l. si pater. C. de insti. et substi. quod videt cōtra istuz tex. vbi dicit substitutuz non posse admitti in vita filij: prop? qd dico q ad petiti onē substituti vel sequentiuz in gradu nō potest sta tui certus termin? filio vt hic. sed ad petitionem cre ditor sic vt in contrario. facit. l. i. s. sane. j. de suc. edi. **¶** Cū ergo ex hac. l. q illud quod pōt quis nō dicit desinere posse nisi cum morit. habeo ergo tra ctare hic quādo dicatur desinere posse. qualiter aut posse dicatur dixi in l. gallus. in princ. et l. i. de inius. testamēto. **¶** Ad quā declarationē est sciendum q posse desinit quis multis modis. quādoq ex psona eius qui debz facere. quādoq ex tempore in quo de bet fieri. quādoq ex materia ex qua debet fieri. qñ? q ex persona ei? in quē debet impleri. **¶** Primo si de finit quis posse ex persona eius qui debet facere: et tunc procedat distinctio hui? l. aut est conditio po testatiua que potest impleri vltimo vite spūtu et nō desinit posse in vita: sed demū post morte. **¶** Aut non potest impleri vltimo vite spūtu et desinit posse i vi ta: sed tunc cū est in articulo mortis. et sic in hac. l. nō cōsiderat aliud p qd desinat posse nisi persona que debet implere. **¶** Secundo desinit ee quādoq ex tem pore in quo debz impleri. si enī est limitatū tempus certū ab homine vel a lege illo elapso desinit posse fieri. quādo limitat ab homie est expressum in hac. l. sed si in conditione. in princ. et de verbo. obliga. l. in illa. cū similib? **¶** An aut temp? possit apponi a iudi ce. dixi. s. in precedendū contrario. **¶** An autem a lege hic intelligit tempus. aduerte: quādoq conditio po testatiua adiicitur in vltima voluntate: quādoq in dispositione inter viuos. **¶** Primo casu aut adiicit institutioni heredis: et nulluz temp? habet limitatuz vt hic. **¶** Ideo expectat temp? mortis nisi per iudicez aliud statuat vt dixi. **¶** Aut adiicitur legato et tunc ha bet temp? limitatuz infra qd impleat cū primū pōt: als est defecta conditio: vt. l. hec conditio. de condi. et demon. **¶** Et istā differentiā inter institutionē et lega tum ponit glo. in l. si quis instituat. j. eo. et ibi dicam **¶** In contractib? vero inter viuos dic quādoq incipit a precedētī dispositioe: et tunc intelligit temp? li mitatū si illud nō feceris quoad constituat in moza

¶ Sed et si filio. p casu. vbi de bal. no. in l. si pater. i. v. q. C. de insti. et substi.

Quid si re. Vide in simili qd no. Bar. in l. ceteris, ff. de ver. obli. et inibi vide qd hoc decidat Bar. in l. no solu. ff. de morte. in pe. col. de ope. no. nun. et ibi Imol. et Bal. hoc decidit et intelligit illud no pos se arbitrio iudicis. aliter ipse vide loqui in l. quicunq. in pe. col. C. de f. fugi. et adde Baldum in l. acceptam. in vltima col. C. de vsur. et in l. qd seruus. ff.

de condit. ob cam. an autē dicat posse soluere si ha beat fideius so rem pro eo p mittentem adeo qd sit re larand. vide qd no. Bar. in l. nemo du bitat. p illum tex. j. de reg. iur. in l. i. j. de cust. reo. l. sta tuliberos. ff. si quis sic ac ceperit. vbi tex. nota. j. de statulibe. et in l. ite liberat. ff. i. ff. q. mo. pig. vel hyp. sol. et hic add ang. et Imo. in l. i. ff. de in iusto testam. Barto. in l. i. als si. in fi. de penu. leg. et vide bal. in l. i. in. viij. q. C. de insti. et sub stit. quid si sta tuti vel sententia dicat qd si soluet no poterit infra mensem re. et constat ante mensem qd de suo nihil habet. vide Bal. in l. si quis id qd. ff. in p uos. ff. de iurisd. om. iudi.

Quotiens. ff. sed si no. quarta quinta. Adde no. p Bald. et Imol. post Bar. in l. qui quart. in prin. j. de leg. i. vbi oino vide. et bar. in au. qd sine. C. de testa. et in l. sed cu patrono. ff. de bono. pos. in pria costi. ff. vbi dicit qd isti libri debent scribi per literas exteras no per signa. Quod aut dicit hic fallit in casu. d. au. qd sine. et fallit in libris iuris civilis. et in costi. decret. fm Bar. in d. au. qd sine. et Nico. de ne apo in l. luti. de adm. tuto. et in l. lucinus locusta. de lega. secundo. et Barto. hic.

Sed errore. Vide concordantias. j. ff. prio. in apostilla. et sic not. b optimam. l. ad excusationem notario. et tene metri singul. qd notarius in dubio presumit errasse no falsum commississe. et adde qd dixi post Bar. in l. si quis obrepserit. C. de fal. et vide ange. in l. inter eos. de re iudi. et in l. iurisd. ff. qd fere. de pac. et adde Bar. et doc. in d. au. qd sine Bal. in l. verbuz volo. C. de fideico. et ibi an fillaba possit p dictione poni. et adde ang. in l. luti. in prin. ff. de desta. mi. Quid in errore indi ctionis an possit corrigi p notariu. exempli notari in originali. et sic in protoco collo no apposit indictiones sz in extensione instrumeti sic. an possit corrigi certe sic. qd probonā in publico instrumeto continet duo. vnu qd spectat ad notariu vt anni dñi indictio dies: et alie soleni tates. 2^m est substantia dictus. Si em est erratu in eo qd viciat instrumē tum vt qd deficit indictio. vt in au. vt ppo. no. impe. in prin. et in au. qui. mo. na. effi. legi. in. S. quatu. et in. c. inter dilectos. de fide instrum. et glo. in l. generali. C. de tabu. li. xi. poterit corrigi ille error: ne scribentis error noceat ptib. l. si quis in noie. et l. errore. C. de testa. et hoc si stat de errore: sz si est erratu et no constati qd vt qd fuit omisa dies: et sic fuit erratu. et isto casu notario diceti se recordari debz credi qd officiali cre ditur in officio sibi commissio. l. si quis decurio. C. de fal. l. magis puto. S.

ne tamē. ff. de reb. eo. et pcedit hoc qd est erratu omittendo. sed est erratu: qd posuit vna die vel menses cu deberz ponere aliu. isto casu no poterit se corrigere nisi de errore constet per testes vel alios mo dis. l. qd astringede. de verbo. obli. et hic qd fuit? est officio suo sicut iudex. vt. l. iudex postq. de re iudi. et sicut testes. et si indictio est posita in instrumeto et erratu no viciat instrumētum: vt in d. S. et l. pñima tur dolus in anis dñi qui do in eis et rati: qd coiter omnes sunt annos dñi. ideo culpa ta vel dolus est eos igno rare. l. late. ff. de sig. sed indictio neta tur ab obus ita ideo pro babili? pñu mitur error i indictione. fa cit ad hoc gl. in l. si quis in fundi voca bulo. de leg. i. et in l. p. ff. de reb. dub. ita formalit dicit Barto. l. si libarius. ff. de reg. iur. quicquid dicit glo. in. c. i.

xi. Ita gl. ex soli respexit an desinat posse fieri ex p te ei? qui debz facere.

Sed si in conditione. Nepotes.

Liberi sequētis grad post filiū possunt sub omni conditioe institui. h. d. Quero an hec lex itel ligat si tpe quo fit testm fili? pcedat nepotē: an etiā si nepos teneat primū locū. Glo. tenet qd loquitur in nepote quē fili? pcedit. tex. s. l. proxi. in princ. vide facere differētiā inter filiū et nepotē. Azon in summa de insti. et substi. tenet idē qd hec glo. et Cy. in l. si pa ter. e. ti. tenet idē. In cōtrariū vide. j. de suis et le git. l. i. S. sciendū. et ibi hoc tenet glo. idē tenet in l. iij. S. si sub ea. de cōtra tabu. cōiuncta. l. illud. S. i. eo. titu. ille leges multū vrgent. tamē qd hic dicit gl. ē equi? et doc. tenet: iō vos teneatis.

Solemus. Incapacitas mediū tps instōnez no viciat. h. d. hoc intelligo qd per dit ciuitatez tñ no libertatem: secus si ciuitatem: vt quia dānar? in metalluz. vt. l. intercidit. j. de cōdi. et demon. et ibi dicam.

Seruus. Exemplū ē precedentis summarij. Opp. qd institutio viciet qd deue nit ad euz casuz a quo no pōt incipere. vt. l. quia ra tio. de condi. insti. Solu. tene vltimaz solu. Johan. que est vera.

Si seruū. Si seruus cū libertate institut? re dimat in vita testatoris efficit ne cessari? sec? si p mortē. h. d. Opp. de cōi f. ma. l. i. Sol. hodie aliud eēt: circa qd distingue: vt i glo.

Sed si eum. Si seru? solus cū libertate institu atur libertatē recipit a seipso iō a

ter dilectos. de fide instru. et dicit Bar. in d. l. si libari? qd si solenti tas no fuit scripta nec seruata in instrumeto puni? notari? vt falsari us: sec? si fuit seruata: sz no fuit scripta. et sic p pdicta patet qd erro in indictione est tollerabilis et excusabilis. vt hic per Py. et Bar. et facit in simili qd voluit Imo. in. c. qualiter. el. ij. de accu. in glo. na dicit qd testis magis debet recordari de psonis et loco qd de die. na error testis in tpe excusabilis est: vt voluit archi. iij. q. ix. c. m. b. l. omi nus. et Bal. in l. presbyteri. C. de epis. et cleri. Error tñ in annis dñi no est tollerabil? fm Bar. in d. l. si libari? sed Guil. de cu. et Bar. l. imperator. de sta. homi. dixit qd post instrumētū publicatū arg. c. data ē copia parti no potest tabellio suū errorem corrigere. ver. sed qd dicim? de teste et habet in spec. de instr. edi. S. postremo. ver. sed nunq. quāuis Bar. in d. l. si libari? indistincte velit qd pōt notari us corrigere errorem suū circa indictionē. Alij dicūt qd error qui iur? psumptōe corrigi? vt error indictōis semp p notariū corrigi pōt. sec? si no corrigi? iuris psumptōe: qd tñ esset notari? sibi cōtrarius itē qd equiparat testi sed testis auctoritate iudicis facta p? fide de veritate pōt corrigē igf re. Sz ego in hoc distinguo sic. aut tabellio no restituit instrū partibus et pōt tñ illd corrigere et aptare vult vt. l. si quis decurio. C. de fal. aut restituit instrū in publica forma. et tunc aut vult corrigere eodē mō quo corrigi? lex et pōt qd habet iur? psumptionē p se: aut circa aliud circa qd lex no psumit: et tñ no pōt tamē dicit ibi Bal. qd addere potest qd p errorem obmisit sicut tabel argu. eoz que no. in au. de testi. S. qz vero. errorem aut partis vult lio corrigere no pōt. l. ambiguitatē. C. de testa. l. illa institutio. j. eo. et ibi dicit qd pōt addere qd per errorem obmisit. sed cōsulit Py. consi. xxiiij. qd omisso indictionis viciat instrū. sed error in computatōe no viciat ex eo qd error in cōputatione est aliud qd obmissio indictio nis: et ideo dicebat idē Bal. in d. l. imperator. qd si notari? vult cor rigere errorem: puta circa indictionē valet instrū: qd indictionis est

roz nō nocet qz trahit ad cōmutationē certitēporis .l. mensis et diei.
ergo notari? pōt illū corrigere qz idē facit ipse q lex. et dicit Bald. q
opi. p. est verior qz maior est defect? obmissionis q cōmissio error?
l. tic. et l. gall. §. in oib? de libe. et posthu. et l. Bal. ibi ita dicat. tassi
drium dixit in. d. l. l. f. q notari? pōt addere instrū illud qd obmisit. et

seipso adimī nō pōt. h. d. ¶ Quero quid ē hoc dice
re q libertatē hz a seipso. Respōdeo hoc est q liber
tatis datio cōfirmat additione suipius: nec spectat
aditionē alteri? pōt etia dici q libertas nō est he
reditaria: iō non dicit eā capere a testatore: sed hoc
nō placet vsquequaqz: qz l. libertas nō sit. pprie in
hereditate nec in bonis testatoris est tñ occasionali
ter: qz pōt testator dare libertatē: sicut usufruct? for?
malis nō ē in bonis dñi: tñ pōt pstitui alteri. ¶ Et
qro quid ē h? dictū q a se adimī nō pōt sicut a se si
bi legari nō pōt. Rñ. adēptio reqrit cōfirmationē p
aditionē hēditatē sicut legatū. §. si dicerem? istā adē
ptionē valere nō pōt adiri hēditas: qz seru? nō pōt
ē hēditas sine libertate: iō adēptio valē nō pōt. vt. l. si
ita. §. regula. de libe. et post. et ex h? d? intelligi q h? p
uus erat institut? sol? sine coherede. vel aditionē co?
heredis pōt pfirmari adēptio et valeret. vt. C. de
cōi. §. ma. l. finali. et ita intelligit hic glo. Et istō indu
cebā ad illā clausulā q in testō ponit cassant et irritat
oē aliud testm et c. qz o? q illa clausula cōfirmet aditi
one ex illo testō: vñ si nō pōt adiri illa clausula nihil
operat. vt dicā in. l. si matri. §. de leg. iij. ¶ Appo. he
redi non potest legari a seipso. vt. l. legatū. §. i. j. de le
ga. l. ergo nec libertas potest dari ipi a seipso.
Glosa hic in fine dicit aliud in legato quia hereditas
et legatum se invicem non compatiuntur aliud
in libertate. ¶ Et si quereret quare hoc. rñdet glo.
q libertas nō ē res hēditaria: declaro: qz si hz hēdi
tatē hz oia q sunt hēditaria: iō legari nō pōt sibi illō
qd iā hz: nec pōt obligari ipse sibi: s? libertas nō
est in hereditate: iō nō repugnat q ego relinquam
tibi hēditatē et libertatē: cū libertas sit iō dñio occasio
nalis. ¶ Op. d. l. senar? §. d. le. i. ¶ So. ibi si hēdit a seipso

nō mutet subām p id qd habet in. l. sempronio. de leg. ij. Si aut iā euz
redegit in publicā formā et est tradidit pibus et tñ si error est manife
stus: qz instrumētū caret indicatione vel qz discordat indicio cū annis
dñi: tñ pōt emendare: qz nō censet in effectu tradidisse ex quo ita mani
feste eū imperfectū tradidit. si aut error nō est sic patēs vt qz forte dñ
xit die tertio et debuit dicere die secundo. et tunc sec? et sequit hic Imo.
et per pñs male cōsuluit Dy. et istā pte d Dy. sequit do. card. in. d. c. i
ter dilectos. in. §. cōtra. in. iij. q. vbi dicit q error in indiciois est error
in. d. l. si libari? idē voluit Imol. in. c. ex literis. de fi. instr. et facit qd vo
luit Bar. in. l. si. ff. de tab. exhib. et si quis opponeret de eo qd voluit
Bal. in. l. post divisionē. C. de iur. et fac. igno. vbi voluit q si notari? ob
mittit solēnitatē incubentē officio suo punit de falso. rñdet q loquit
qd fuit obmissa in instrō et pthocollo. nos loquimur qñ in pthocollo
q pōt eā supplere in instrō. Itē Bal. ibi loquit qñ obmisit solēnitatē
in testib? et in indicioe vel annis dñi. et sic nō loquit qñ obmisit indy
ctionē dñtarat. et istā pte etia sequit Imol. in. l. actor. de re iudi. dñ res
mittit se ad Bar. in. d. l. si libari? et Be. de ancha. in. d. c. inf dilectos
facit qd voluit Jo. an. in data. lib. vi. et qd no. spe. in ti. de instru. ed. §. in
instrumētū. §. si nunquid cōfecto. et ibi Jo. an. et qd voluit archy. xxxv.
q. ix. §. i. vbi voluit q notari? pōt suū errorē corrigere: et sic illa ē cōis
officio cōmissus. et facit q voluit Ange. in. l. errore. C. de testa. vbi alle
gat Bar. in. d. l. si libari? et alleg. Bal. in suis apostillis: in. d. l. impe
rator. vbi dicit q si cōstat q ē erratū et in q: tunc pōt corrigere: qz nō hz
qz iustā cām cōtradiciōis: aut est erratū qz discordat indicio ab annis
et tñ aut vult corrigere illū errorē an reddidit instrū pñb? et pōt: quia
lex ad plenū cōfidit de tabellione. l. si qz decurio. de fal. aut post: et tñ
sec? qz notari? funct? ē officio suo. l. iudex post q. de re iudi. §. alibi bal.

dixit aut substantia et vis ē in tpe vt in hypothecaria: et tñ non possit
corrigi nisi pbato errore: aut nō est vis in tpe nisi q ad solēnitatē in
strumētū: et tñ pōt: qz aptare instrū ita q valeat de iure pertinet ad
officiū tabelliois: vt no. in. c. fraternitas. de hēti. et si non adaptavit
aptare d? vt no. in fili in. l. fui elec. de leg. i. nō ob. d. l. iudex post q

Servus. In pñia pte pñe gl. pōit cas
fuz. scdo dubitat qz fuit ille
heres qui fuit alienavit post mortē. Glo. dicit ille q es
set heres si hec cōditio deficeret. h nō plz: qz pēdēte
cōditioe: et sic est spes institutiois ali? substituit? vel
ab itestato veniens venire nō pōt. vt. l. quādū. de ac
qui. heredi. et cōia de suc. l. ante q. vñ glo. subdit h q
fuit coheres. istō intellige in coherede q interiz ē hēti i
solidū q erat pñct? re tñ. vt no. i. l. ij. §. si pars here.
pe. dixi. i. l. plane. §. si pñm cti. j. de leg. i. als alienare
nō pōt.

Do socii. Si hēditatis delate a du
ob? dñis dies simul cedit: fu? vtriqz neces
sari? erit. h. d.

Quotiens. Lex tota principalit? dñidi
tur i duas ptes. p tractat de forma instōnis
secūdo d instōnis effectu. secūda ibi. hēdes et c. pñ
ma subdiuidit. qz p ponit qñ fuit erratū in corpore
secūdo qñ in quātitate. tertio qñ in ipsa instōne. qñ
to qñ ē erratū i appositione pñone extrinsece. quinto
qñ dubitat de incertitudine instōnis. se cñnda ibi. §. si
si nō in corpore. tertia ibi tantū dē. quarta ibi. §. si cū
pñmū. quita ibi. si qz nomē. Error in corpe viciat in
stitutionē et legatū. h. d. ¶ Appo. si appello fratrē
meū q nō ē nō viciat dispō. vt. j. e. l. nemo. §. qui frā
glo. h distinguūt et bñ quā signa. dixi in. l. demon
tio. de condi. et demon.

Sed si non in. Error in quātitate continua vñ
qd est dictū preualet ei qd est scriptū. h. d. De quāti
tate continua loquit vsqz ad versū. sed si quis p cen
tum. vtruta tertia quarta quinta et filia. de quanti
tate discreta loquit versū. sed si quis pro centū. quia

id qd dicit bar. hic. per illū tex. q nō presumitur q notari? scripserit
falsū. adde qd dixit bal. in. l. ij. C. de fal. vbi dicit q si notari? erat p
sona fide digna qz nō admittit ad dicendū instrū falsū. et Tacre.
de corneto in sua cōpēdiosa in. viij. rubr. q. x. dixit q si notari? obmi
sit scribere pthocollo in totū vel i partē vel substantia vel solēnia
q potius psumit q p simplicitatē q p doli et maliciā hoc fecerit. c.
ad audiētā. de pñcip. vbi h? q psumit q notari? fideliter et diligē
ter exercuerit offiū: et facit q voluit Bal. in. l. i. C. de leg. vbi dicit q
si in instrō dicit q oēs cōsiliarij vniuersitatē interfuerūt in illo actu
et re vera certi cōsiliarij exempti nō interfuerūt q nō videt notariū
scripsisse falsū: iō nō est mirandū si Dy. dixit in. l. trāfigere. C. de trāf
ac. q p maculā falsitatē hō venit ad nihilū inter hoies: iō falsitas nō
d? psumi facilliter imo difficulter. et videt pbari in. c. accedēs. de ac
cusa. sat? em dicit esse pbatū p instrumētō statiz q pducit: iō d? cō
trariū pbari. arg. ei? qd voluit glo. in. l. si tutor. C. de pericu. tu. et gl.
in. l. i. C. de testa. mili. et in. l. sup. C. qui mili. nō po. et in. l. creditores. C.
de pigno. acti. et glo. in. l. in testō. C. de testa. mili. et in. l. ij. C. de peti. be
redi. et in. l. ij. de erro. aduo. et in. c. ppo fuit. lxxij. di. et in. c. super eo
de testi. cog. et in. c. sicut. el. ij. de iureiuran. et in. c. penul. de excep. et i
c. iij. de prescrip. et in. c. i. qd me. cau. et in. c. illud. de pñm. et in. c. ad
falsarioz. de cri. fal. et glo. in. l. i. C. de fide instrū. et iur. bast. fil. li. x. et
in dubio preualet pbatio que fauet instrō. vt est casus sing. i. l. iul.
de manu. ita etia pualet psumptio que fauet testō. arg. illi? l. q ad b
est elegās. tale em psumit instrū quale apparet et in pñia sui figu
ra. vide q dixi post bal. in. l. cū pñb? C. de fide instrū. et dixit Bald.
in. l. satis aperte. C. de fal. q quidā notari? fuit cōdēnat? de falso: qz
in instrō addiderat penas et cōtra illā opi. Dy. facit ratio qz potenti
us est delictū in cōmittēdo q in obmittēdo. vt est glo. si. iuncto tex.
et ibi dixi in. l. auxiliū. de mino. §. video q error si exprimat et cōmitti

qz ibi loquit
in snia. vide
Bal. in. d. c. i
ter dilectos.
vbi allegat il
lud cōsiliū
Dy. §. gl. ibi
vbi qrit qd si
notari? dixit
in instrō de i
dictione et nō
scripsit de q i
dictione sed
dimisit spaci
um vacuum
cā postea scri
bēdi. de qua
indictione vtz
viciet instrū
mentū vide
ibi et p doct. i
l. si quis ex ar
gentarijs. §.
si institū. in re
peti. de eden.
et ad pñdicta
facit qd vor
luit Bart. in
l. gallus. §. idē
credendū. de
libe. et posth.
dñ tractat de
ver. et an pos
sit aliquid ad
di et extendi.
vide ibi et ad

cur a notario
ē tolerabilior
et pot corrigi
ut h. et p. bar.
in. d. l. si libra
rius. g. multo
magis si omit
tat indictio;
q. ē error cō
fistēs i omi
tēdo. Et istō
dictū solet al
legari q. si no
tari? in testō
vel in instrō
aliqd obmit
tit vel scribit
aliter q. con
trahētes dis
cerint potius
presumit per
errores illud
facere ut evi
tet penā falsi
ipsi notarius
q. falsum fa
bicare. Ad
idē facit dēz
spec. in ti. de
instru. ed. s.
restat. circa fi
nē. et i. s. seq.
p. Joh. an. et
Anto. d. bu.
in. c. cuz s. de
pigno. facit
glo. in. l. eius
qui in puinci
am. in ver. de
functi. et ibi
bar. s. si cer.
pe. ubi si no
tari? dicit in
instrō titi? si
lius et heres
sempronij q.
semproni? sit
mortu? neno
tari? videat
apposuisse fal
sum in instrō
d. subaudiri
verbū quon
dam; hoc est
fili? quōdaz
sempronij.

Nihil pro
bant. Facit
qd habet in
l. ij. s. pe. C. de
vete. iur. enu.
Bal. tū h. li
mitavit istuz
dictū. et in. d.
auē. qd sine.
de testa. ut p
cedat soluz i
testō in scrip
tis; sec? in nū

omnis numer? est quātitas discreta. **C**l. no. ex prin
cipio hui? s. quō probat error scripture. s. si aliter fu
it dictū aliter reperiāt scriptū. **S**ecūdo no. q. eti
am qn idē est ille qui dicit et ille q. scribit; dictū pua
let scripto; qd est no. **T**ertio lex ponit optimū ar
gumētū ad excusationē notarij; ut si vnū fuerit dēm
p. cōtrahētes vel p. ipm notariū dñ verba cōtractus
ponebant et aliter reperiāt scriptū nō p. sumat factū
falso sed errore s. nisi ex alijs circūstantijs aliud ap
pareat. **U**ltimo no. q. ille note significatiue nu
meri posite in instrō instrū nō viciāt. Contra hoc tñ
videt. j. de bono. pos. l. sed cū patrono. s. si. et. C. de te
stamē. auē. qd sine. et in corpore vnde sumit. et in pri
ma cōstōne. ff. s. pe. et in secūda cōstōne. C. circa si. et
de veteri iure enu. l. ij. s. pe. Rñ. quedā sunt note q.
nō sunt in vsu; ut quedā litere cōglutinate insimul q.
bus vtunt quidā notarij p. eoz signis; sicut faciunt
amantes qui portāt quasdā literas in quib? cōtine
tur nomen dñe que nō possunt legi nisi a scientibus
et ille litere nihil pbant. vt. l. sed cū patrono. in fine
de bo. pos. Quedā sunt litere et note que sunt in cō
muni vsu. vt. v. p. quicq. et. x. p. decē. et fil. es. et he. lites
pbant; ut hoc. s. fallit in casib? i quib? lex specialit? di
sponit ut scribat extēse et nō p. figuras literaz; ut in
legib? s. in pñi allegatis. **N**otas autē significantes
nūez pōit bu. sub lra. d. qbusdā ex illis signis nūtimur

Error in cōditiōe quā quis de
Tantundem. stinauit inserere instōnem vici
at. hoc dicit in ver. s. si sub cōditiōe. si habetis lram
nollet dicas q. mutat casuz. nā cōtrariū loquit quā
dovolens addere: cōditiōnem nō addit; hic quādo
volens addere addidit. **O**pp. C. de insti. et sub
sti. l. pe. et. j. de leg. ij. l. cū pater. s. si. glo. dat plures so
lu. prima q. nō habet p. instituto fm q. destinavit.
Alij dicūt q. ibi destinavit tñ in aīo; hic expresse.
Dy. dicit q. erit institut? nō pure nec fm q. scriptuz
est; sed fm q. testator destinavit. **T**u dicas quāq. qd
destinavit adijcere cōditiōnem et hoc expresse. quādo
q. aut venit ad actū perficiēdi testamētū per errorem
illud omisit; tñ institutio viciat. hoc est casus hic. si
mule in dñtib? inter viuos. vt. l. ita stipulat. in prin.
et ibi dixi. j. de h. ob. quāq. testator nō dixit se expres
suz cōditiōnem; tñ cū instōnem faceret l. postea; tunc
si omittat dispositio nō viciat. vt. l. pe. C. de insti. et
substi. et. l. cū pat. s. si. j. de leg. ij. l. ij. s. e. ratio appar
et; q. in p. casu destinavit facere dispōnem et institua
tionē cōditiōnalē qd nō fecit postea. et sic erravit in
substantia instōnis. vt. l. i. s. si quis simpliciter. j. de ver.
obli. **I**n secūdo casu nō destinavit facere instōez
cōditiōnalē. et sic in substantia instōnis nō erravit. sed i. v.
idem tractat. teneo opi. Dy. q. intelligit substitutio
fm q. testator dixit nō fm q. notari? scripsit. nō enī
erravit testator sed scribens. et error scribentis nō vi
ciat testm in aliquo. vt. C. de testa. l. error. **U**ltio
nota singulariter q. error probat? quādo in tracta
tu de faciēdo testm vel dñtuz aliquid exprimit post
ea aliud est factū. nā intelligit per errorem. ut hic d. eo
qui destinavit cōditiōnem inserere qd de necessitate i
telligit ante cū de testō faciēdo tractavit; postea seq
tur et nō addidit. s. tñ cū testm faciebat. idēz pbat. j.
pri. s. qd intellige ut dixi in. l. si quis in fundi voca
bulo. j. de le. i. plen? in. l. si ita stipulat. s. grifogon?
j. de verbo. obli.

Sed si cum primum. **P**ersona istōni ad
iecta p. errozes heres
non erit. h. d. **C**l. no. id qd dixi in precedēt. s. q. si i
tractatu vnū ē deliberatū et aliud postea factum p. su
mitur p. errozes et nō simulate factum.

Sufficit heredē demonstrat
Si quis nomen. et aliter q. noie ppo. h. d.

Si quis ita dixerit. **S**ufficit psonas eē cer
tas l. distributio por
tionū ex futuro enūtu depēdeat. h. d.

Heredes. **H**ic incipit secūda ps principalis q.
tractat de instōnis effectu et p. instm
succedit in ius defuncti et plures in dubio intelligū
tur eqliter instituti. h. d.

Si duo. **P**lures instituti in re certa; diuidunt si
nifestissime aliud voluit. h. d. **P**incipiū hui? s. d.
clarabo. j. l. p. x. i. finē vero nota dñ dicit si modo vo
luntas patrisfa. manifestissime nō refragat. **E**x quo
dico q. si testator instituit te heredē in fundo; et adie
cit q. plus de bonis suis petere nō possis; q. licet nō
sit ali? heres institut? in testō tñ nō eris insolūtū isti
tur? q. voluntas testatoris tibi manifestissime refra
gat ut h. c. sed reduce res ad eam intestati? qd pro
bo primo p. hunc tex. secūdo p. rōnem; qn ex h. bis te
statoris colligit pplexitas seu repugnantia institui
tio viciat. vt. l. si titi. de cōdi. insti. sed h. est huiusmo
di. voluit emī ipm eē heredē in fundo et nō habē plus
qd est impossibile nullo alio existente heredē; q. ius
nostroz nō patit. et. vt. l. ius nrm. de re. iur. **P**re
terea sicut institutio facta in fundo psumit facta i to
to; ita seruo instituto simpliciter psumit institut? cū li
bertate. vt. l. cū quidā. s. i. C. de necessa. seruīs heres
di. institut. sed si testator expresse dñtuz q. eū institue
ret sine libertate nō erit liber. vt. j. e. l. nota. s. si. et. isti.
de here. insti. in prin. et viciabit institutio. vt. l. q. ratō
j. de cōdi. insti. **I**ta in pposito qn adiecit q. plus pe
tere nō possit; nō videt institut? in totū et institutō vi
ciabit. probat etiā p. l. pe. s. de in ius. test. et de libe. et
post. l. si posthum? s. nā et cū duob? naz ibi testator
dādo substitutū in parte videt phibere ius accrescē
di et rupta illa substōne rūpit testm in totū. vt dixi in
dicta. l. pe. pro hoc facit q. testator potest phibere
ius accrescēdi. vt no. in. l. dñs. s. quotiēs. s. de vsufr.
cōiuncta glo. in vna solutiōe. **R**estat rñdere ad
ea que possunt allegari in cōtrarium et hic est finis.
Gladam? ad cōuentū dñi Baldi. **E**t primo cō
tra hoc videt casus. j. e. l. si ita quis heres institutus
fuerit excepto fundo; ubi exceptio nil operat; ita et il
la h. ba; et plus petere nō possis; nihil debent opera
ri. **E**t ad istuz tex. pōt responderi ut sit sensus q.
duo instituti sunt heredes equis partib? nisi volun
tas testatoris manifestissime refragat; q. tunc qn vo
luntas testatoris refragat essent heredes ex dispari
bus partib? nō aut q. res deducat ad eam intestati
Respōdeo primo iste intellect? nō est bon? nam in
distributiōe partū nō est necessaria manifestissima
voluntas defuncti. sufficit emī qualitercūq. de mēte
appareat; etiā si in testō alit sit scriptū. s. e. l. s. i. s. h.
requirit manifestissima volūtas defuncti ad hoc q.
res deducat ad eam intestati; et hoc etiā ē probatum
s. alijs rōnib?. **A**d. l. si ita quis. rñdeo; ibi dicit q. sit
heres excepto fundo. q. d. omia alia tibi do; excepto
fundo que nō do. que h. ba importat ut expressa con
cessiōe defuncti nō habeat; qd aut nō accrescit sibi
hoc nō phibuit testator manifeste; vel dic ibi pcessit
institutio simplex et sequit illd excepto fundo qd cō
tinet ademptionē fundi; sed sibi ppi a seipso adimī nō
potest. vt. s. e. l. sed si in cōditiōe. in si. ergo et. s. i. in q.
stione pposita nunq. dedit nisi rem certā et phibu
it eū plus petere vel habere. **S**ecūdo ob. dicte d.
terminatiōi q. nemo potest facere q. leges nō habe
rent locū in suo testō. vt. l. nemo pōt. j. de leg. i. l. hñ. q.
dam sunt que depēdent ex voluntate defuncti exps
sa vel presumpta; et in his pōt facere testator qd vult
exprimēdo suā volūtatē. vt. s. probatū est in iure acc
rescēdi; et in libertate que tacite sequit seruuz institu

capitūlo re
dacto ad l
pturam p
tas vntas
q. licet et tal
scriptura nō
assumit p
bationē val
let testm ex
sicut valere
si nulla scrip
tura eēt cōse
cta. et sequit
Jmol. in hoc
s. facit q. vo
luntate dñi
in. d. auē. q.
sine. dñi dñt
satis eēt vñ
rato nō scri
bat. itē q. cō
suetudini et
standū. d. l. s.
si cū patrono
s. si. et ang. h.

Et ad idē
error probat
Not. qualiter
probat error
q. si p tracta
tū est ut res
sic agat et p
ea alit actus
est psumit
ror. facit. l. si
finita. in prin.
cū ibi no. ma
xime p. Jmol.
de dñ. insti.
et dixi p. bar.
in. l. ita stipu
lat? i. l. iij. col.
de h. obli. et
scripsi in. l. i.
s. si. s. d. p. ac.
et omīno vide
glo. no. et ibi
Bar. in. l. cū
pponere. d.
leg. iij. quā al
legat p. no. i.
l. si libanus.
ad si. de reg.
fur. et ad intel
lectū et qd h.
no. Bar. et
ibi an sit res
vide Jmol. i.
d. l. cū ppo
nere.

Si duo.
eā intestati
Et hāc etiā
sententiā q. lo
lo cāu succē
sio reducatur
ad eam inter
stati firmat p
istuz tex. J. f. a

est. tigr. in cō
filio suo iūp.
iaco. allegat
etia. d. l. pe. d
in ius. testa. et
l. posthumus
h alleg. r. har
betur p. bart.
in cōf. incip.
mathiolus g
toli.

¶ An ille in
stituit? d. hac
materia vide
plene p. ang.
in cōf. suis
videlicet i cō
filio suo. cccc
it. r. hac con
clusionē tenz
saly. in l. quo
tens. C. e. et
Jmol. in. s. si
ex fundo. s. e.
i repe. quam
ponit. j. e. i. fi.
ri. i. d. dicit
saly. in l. san
cū. in pū.
C. de i. off. re.
q. testator si
poterit phib
ere petitoz
nē supplemē
tū legitime. et
de p. dīco q.
ex ter. in. s. ce
ter. in. aū. vt
cū de appel.
cogno. r. an
possit ius ac
crescēdi proz
hiberi. vid. a.
liquid p. bal.
in l. i. i. r. col.
C. qñ nō pē
ren. par. z. ple
ne ibi in. r. r.
q. r. an. phibi
tus a iure ac
crescēdi vide
a fē. phibi
a successōe i
testati. vide
bal. p. glo. in
l. i. C. de testa.
mili. r. ange.
ibi ponit ma
teriā d. q. b. s.
an testator
possit phibē
ius accrescē
di. r. p. bal. i. l.
quoties. C. e.
circa i. col.
vbi limitat i
casu. d. s. cete
rū. nō. p. bar.
in. d. cōf. in.

tuz. r. p. bat. j. de cōdī. r. demon. l. in cōditiōe. in pū.
s. i. vbi leges que dicūt cōditiō q. tacite inest nil op
perat. pcedit nisi de volūtatē defuncti aliud appa
reat. hoc etiā probat in hoc. s. r. ita loquit lex nostra
sed in solēnitatibz r. in alijs que nō dependēt ex vo
luntate defuncti nemo pōt facere q. leges nō habēt
locū in suo testō. **¶** Tertio ob. q. dicta verba r. pl.
petere non possit r. vident adiecta favore instituti.
ergo alio instituto nō existente nil operat. vt. l. peto
in pū. j. de leg. ij. **¶** Rūdeo questio pposita loquitur
solū qñ instituit vñ in re certa r. aliū vniuersalē her
edē nō fecit: tūc enī illa d. ba: plus petere nō possit
r. vident adiecta favore venientis ab intestato. vt. d.
l. peto. s. i. de leg. ij. **¶** Rūdeo questio pposita loquitur
quī defecit: quid iuris sit: dicā in sequētibz qñibz
¶ Quero testator instituit quēdā in fundo nec ad
iecit q. pl. petere nō possit: aliū instituit vniuersalē
quī tpe testamēti erat mortuū: l. testator crederet enī
viuere: vel decessit postea anteq. adiret. an ille insti
tuit? i. in fundo sit heres insolūdum. **¶** Cū dicit q. nō: q. a
alio instituto vniuersaliter habet loco legatarij. vt
l. quoties. C. e. r. nota. s. e. l. i. s. si ex fundo. **¶** Prete
rea l. ille sit mortuū: tū q. testator putabat enī viuere
debet habere pūde ac si viueret. vt. l. quo loco. j. e.
¶ Contrariū credo q. ille habeat totū iure accrescēdi
nā licet testator dederit aliū heredē vniuersalē nō ē
manifestissima volūtas ei? q. plus petere nō possit
si portio illius deficiat: ergo habebit. arg. l. si miles.
de testa. mili. r. l. ex militari. s. si. cū. l. sequē. e. ti. **¶** Et b
tenet **¶** Guil. de cu. s. de cōdī. inde. l. seruo. **¶** Sed d
pdicta facit. s. de in ius. testa. l. penul. vbi nō fuit ma
nifestissima testatoris volūtas: solū enī phibet ac
crescere dādo substitutū sicut hic dādo coheredem:
tamē ibi nō accrescit: sed totū reducitur ad cām intesta
ti. **¶** Rūdeo ibi substitutio rūpit ex cā preteritionis r.
volūtas legis est manifestissima iō posthumū rum
pit vt sibi locū faciat r. sibi rem deducat ad cām inte
stati. vt. l. nā r. si. in fi. s. de in ius. testa. dicit in. d. l. pe.
¶ Sed quero quid si testator adiecit q. talis in
stituit? ex fundo plus petere vel habere nō possit: an
hoc casu hēde instituto deficiente sibi accrescit? **¶** Rū
deo dicta verba q. pl. petere vel habere nō possit:
vident referri. s. reb? sic se habentibz prout testator
disposuit. arg. l. qd seru? s. de cōdī. ob cau. r. l. si. s.
itē questit. s. de cōdī. inde. vide. l. paulo calimacho. s.
i. j. de leg. ij. **¶** Sed si heredis institutio deficeret: tunc
dicta d. ba nō vident operari. vt. l. paulo calimacho. s.
i. **¶** Et iō est aduertendū q. quandoq. in instōne ex re
certa testator adiecit dicta verba r. q. pl. petere vel
habere nō possit r. nullū aliū fecit heredē vniuersalē
r. tūc sine dubio videt dixisse illa verba favore veni
entiz ab intestato vt dictuz est. r. sic res reducitur ad
cām intestati. **¶** Quz testator prouidet sibi instituen
do heredē vniuersaliter de eo qui fm cogitationē d
functi in oēm casuz poterat esse heres: vt instituēdo
hoiēm iā natuz: r. tūc favore instituti illa verba dicta
videant. vt. d. l. peto. in pū. j. de leg. ij. r. intelligerē
tur sic plus petere vel habere nō possit instituto ade
unte. vt. d. l. paulo calimacho. s. i. **¶** Quz testator sibi
pūdit de aliquo qui etiā fm cogitationē suā heres
nō poterat esse nisi in vno casu tū: vt q. instituit vē
trez vxoris sue si pregnās erat r. si ad lucē puenerit
r. eo casu quo pregnās nō esset r. ad lucē nō perueni
ret nihil disposuit: tūc dicta verba dicuntur dicta fa
uore instituti si erit. si nō erit favore venientiz ab in
testato. vt. d. l. peto. in pū. j. idem dicem? maxime
qñ testator subiungit q. vult volūtatē suā valere eti
am iure codicilloz: r. sic etiā prouidit venientibus
ab intestato.

Si quis ita. dictio postea. nō ipedit dies here
ditatis simul cedē. h. d. **¶** Mo. q. dictio postea. nō significat de necessitate
interualluz temporis. r. sic facit ad qñem notatā p
dy. s. solu. matri. l. fruct? **¶** Et possum? dicere q. hic
nō est necesse q. detrahā dictio postea. nā ē quidā
ordo temporis r. quidā ordo nature. ordo tps p:
de ordine nature do exemplū: vt primo ē ignis post
ea calor nō ordine tps sed nature: ita in pposito p
mo seruus postea liber postea heres: nō ordie tēpo
ris sed ordine nature: q. primo psona d. esse habilis
q. sit heres. vt. l. si queram? s. de tes. r. d. iure codicil.
l. quidā referūt. q. ergo iuriscōfult? dicit q. detraha
tur postea. s. quo ad ordinem temporis q. simul r. se
mel tempore cedit vtrūq. s. fm ordinē nature seu in
tellect? pcedit libertas.

Si seruus. Primo ponit questōez. secundo
determinat duas alias qñes. ter
tio reassumit primā. secūda ibi. r. si quidez. tertia ibi.
sed r. si pure. **¶** Pp. C. de neces. ser. l. cū qdā. **¶** So.
ibi loquit qñ nullā mētiōē fecit de libertate: hic sic.
¶ Alter? dicit hic q. qñ est alienat? vel manumis
sus posset esse heres. s. j. de acqui. here. l. placet. et
l. cū proponas. j. e. **¶** So. quidā dicit q. enī heredē exi
stere loquit qñ fuit manumissus vel dicit aliū esse he
redē p ipm seruuz. dicit tertiū q. heres ē nomen r. ista
vera: r. vide glo. que incipit volūtariā ibi. **¶** Vel dicēt
nō manumissus r. cū dñi doc. dicit contrariū i. l. cū ppo
nas. C. e. s. dāno eos p istū tex. vt plene scripsi i. l. cū
filius. j. de le. i.

¶ Alterius. Plures instituti ex diuer
ter vt instituti. h. d. hoc intellige q. tuz ad
hereditatē sed in fundo habebūt partes notatas. vt. l.
ex facto. la. grāde. j. e. **¶** Et ita oz intelligi. s. l. p. xia. s. si
duo. **¶** Pp. j. l. p. xia. **¶** So. vt glo. ibi.

¶ Tius. Cōiuncti ex re certa habent p
tis faciendā cū alio instituto. h. d. **¶** Pp.
j. l. p. xia. **¶** So. illud pp cōiunctionē duoz in eadē re: vt
no. s. l. p. xia. vltimū scias q. vltimū. vident dicere
q. testator hic apposuit copulā dicēdo titius fundi
cornelianus heres esto: r. duo sunt ticij illi? insule here
des sunt q. quilibet habet tertiā: q. omēs essent
cōiuncti verbis. **¶** Ita dicit **¶** Ep. in. l. si. C. de impu. r. a
li. substi. in prima op. qd nō est vez. nam copula q. ca
dit inter diuersas orationes nō inducit cōiunctionez
verbalē. vt. s. q. mo. vsu fruct. am. l. sicut i. annos. s. ij.
dicā. j. e. l. itē qd sabīn? dixi plene. in. l. re cōiuncti. j. d
lega. iij.

¶ In equalibus. Etia in distributiōe
preualet. h. d.

¶ Interdum. Dictio eque. facit vt cōiun
mittunt. h. d. **¶** Mo. diligēt de virtute h?
dictiōis eque r. equis portionibz. **¶** Secūdo not.
q. cōiuncti p nomē collectiū sunt plus cōiuncti q.
illi qui cōiungunt p copulā in eadē oratiōe. nā b pri
mus r. fratris filij in eadē orōne p copulā sunt cōiun
cti: tū q. illi filij nō sunt cōiuncti p nomē collectiū hñ
tur loco vni? nisi esset dictio eque.

¶ Paterfa. Mo. q. res est diuisibilis in infinit
idem. l. si cui. de seruif. **¶** Itē no. q. res in dubio intel
ligit diuidi i duodeci ptes. **¶** Et p b sis caur? i libello
r. sententijs. si enī petis duas partes dicas de trib?
rei totū? si enī peteres simpliciter duas partes i du
bio intelligit duas ptes. s. de. xij. vt hic. nisi aliud ap

df. mathfol?
r. ang. in pñ.
clitij. cū q. cō
cordat saly. i.
l. quoties. C.
eo. sed Jmo.
enī repēdit i
d. s. si ex fun
do. r. in. c. ray
nuti? r. vide
bal. in. l. si qñ
ita instituat
si legitim? j.
eo. r. frede. d
sen. in cōfiliō
cxix. r. no. p
saly. j. l. i. C. qñ
nō petē. par.
in. viij. q. r. et
p ang. in. l. i.
C. de test. mil.
r. p Jmol. in
c. i. in pe. col.
de testa. r. p
bal. in repe. l.
in suis. circa
vlti. cartā. de
libe. r. posth.
r. vide bal. in
repe. c. si pas.
de testa. i. vi.
charta. xiiij.
col. r. vid. no.
p Jmol. plez
ne i. c. raynu
ti? de testa. et
p saly. in. l. q.
tens. in. iij. q.
C. eo. p Jmol.
in repe. d. s.
si ex fundo.
ad fi.

¶ Interdum. S. passa.
i infinitas p
tes. **¶** Adde
bal. in. l. codi
cillis. s. i. de
usu fruct. leg. r.
adde qd legi
tur r. no. in. l.
cū qd. C. d. le
ga. ang. tra
in. l. defuncta
de usu fruct.

Ulrianus, ad saluandū. Et hoc sequitur Ro. in l. i. in princ. s. de ope. no. nun.

Item qd sabinus. s. sed si. Ro. istū tex. in versi. aliter atq; si ita scripisset in ver. ex reliq; parte. qz cōcordat cū tex. in l. ij. de heredi. i. sti. z cū l. si miles. la. ij. ff. de testa. mili. de verbo residuū. aliquid dīxi in d. l. ij. z vidi d

hoc vbo residuū: alias dubitari sup vno scripto impetrato a summo pōtē fice p quēdā priorez. cuius daz monaste rī q possit testari de fructibus zc. cum als sine tali i petratiōe nō posset vt alī quid dīxi p bald. i. l. si. s. nō aut. C. de bo. que libe. in rectore ec clesie: nam in rescripto cō tinebatur q concessa fuit gratia sacer doti seu prio ri: q possit testari i qua dī cebat put tibi placuerit ordinat z dis ponere ac su per hoc testa

mentū facere z cōdere liber e z licite valeat plenā z liberā cōcedim? fa cultatē. volum? aut q in dispēsatiōe bonoz dicti priorat? z alioz bñ ficioz iuxta quātitatē residui erga ipm prioratū z alias ecclesias aq bus illa pcepisti te liberalē exhibeas put cōscientia tibi dictauerit z anime tue salutē videris expedire. Stat dubiū: nūc pp illud verbū re sidui pro quota pte papa concessit q testaret iste prior z residuū relin queret ecclesijs a quibus pcepit put cōscia dictauerit z aīe salutē vid rit expedire qm quo ad ista verba inferiora papa voluit dicere q resi duūz bonoz qd perceperit ad ecclesijs relinquat eis fm qd ab eis p cepit. qz voluit papa q illud qd pcepit ab vna ecclesia illi ecclesie reli quat istud importat ista vba inferiora. z sic apparet q lz papa conce dat plenā z liberā facultatē testadi de bonis quesit. intuitu beneficio ruz. tamē restrinxit illā liberā facultatē in residuo: ideo est aduertendū qd erit illud residuū. nā cū ista gratia sit pūdicialis ecclesijs a quibus pcepit bona z ad instantiā sui emanauit dicta concessio. iō ista gratia restringi dīz inquātū pōt vt eūte pūdiciū tertij. vt in. c. sup eo. de ofi. fi. deleg. c. quāuis. de rescrip. in. vi. l. ij. s. si quis a principe. z s. merito. ff. ne quid in loco publi. z in. l. nec auus. C. de emanci. libe. z c. in cor rigendis. de offi. ordi. z sic licet beneficia principū sint late z latissime interpretāda. l. beneficiū. ff. de cōsti. princi. c. cū dilecti. de dona. c. vifif xvi. q. ij. tamē illud est vez qn agi de pūdicio ipsius cōcedētis vt dī ctis iurib? lz qn agi de pūdicio tertij tūc sec? qz nō est de intentiōe cōcedētis pūdicare tertio nisi quaren? est expressus in gratia seu p uilegio. z cū ad impetratiōē istū prioris dicta gratia fuerit concessa sequit q in dubio dī fieri interpretatio i ipm priorem impetrantem. vt i. c. s. eum. de reg. iur. in. vi. z l. veterib? de pac. z l. qd astringēde de verbo. obli. lz em in dicto rescripto dicat z de quibuscunq; bonis tam rōne dicti priorat? q ratiōne alioz beneficiorz tuoz que de p seu ti obtines z in postez obtinebis. tū papa nō cōcessit q de omib? illis bonis possit testari sed dītarat voluit declarare de quib? bonis possit testari. qz cū habebat bona quesita ex plurib? beneficijs papa idul

pareat. Et si dīcis hic loquū in hereditate certe eo modo quilibet fund? diuidit. vt. l. quoties. s. si duo. s. eo. z. C. de lega. l. cum questio. sed si dīceres peto duas tertias vel duas quartas: illud ē indubitabi le. vt. j. e. l. s. fi.

Deniq; Dic priō loquū qn testator legauit vni partē z alteri partē. secūdo qn le gauit vni totū z alteri partē. tertio qn vni totū z al teri totū. quarto qn plurib? totū z alteri partē. Se cūda ibi. sed si excesserit. tertio ibi. sed si duos. quar ta ibi. in alio s. sed si duos. **C**pp. ad s. lz z si ex cesserit. de. l. cū qd. C. de leg. multa dicunt p solutio ne hui? cōtrarij. veritas est q hoc dīz intelligi q hic cōstat q testator voluit transire ad dīpōdiūz qd ap paret si testator dīxisset ticiū instituo in. xij. vncijs: in alijs. vi. instituo semprouiūz. Ex hoc q dīxit in alijs apparet q voluit ad dīpōdiūz transire lz hic in tex tu nō declarat. dīstingue ergo quādoq; testator reli quit vni partē z alteri partē infra assem: z loquit b s. in prin. **D**ūq; relinquit vni totū z alteri totū: z nō est dubiū q cōcurrūt. vt hac. l. s. sed z si duos. qn q relinquit vni totū z alteri partē: z tūc aut constat q illud qd dābat secūdo voluit adimere a primo et stam? certo. aut nō cōstat q voluit adimere: z ita lo quū versi. sed z si. Aut est dubiū. z tūc ē dīstinguen dum. aut primo relinquit partē z postea totū: aut p mo totū secūdo partē. vt no. in. l. cū questio. C. de leg. ga. facit qd dīca. j. ad trebel. l. marcell? z l. qui qdra ginta. z vide glo. que incipit: ex asse dīstutuos zc. dī cit glo. no. quātū ad substantiā rei hereditarie qz in q libet vncia erit tātū de subā hereditatē: qm erat pri

st q de bonis quibuscunq; tam priorat? q alioz beneficiorz: b ap paret ex vbi inferiorib? dī dīxit iuxta quātitatē residui. vnde vo luit q residuū dictoz bonoz testet erga prioratū z beneficia. z sic nō cōcessit q possit vni vel plurib? relinquere oīa bona que acqui siuit ex dictis beneficijs: vt iā fecit dīct? prior institūdo cōuentū in

mo lz habeat pauciores vncias.

Item qd sabinus. s. sed si. Ro. istū tex. in versi. aliter atq; si ita scripisset in ver. ex reliq; parte. qz cōcordat cū tex. in l. ij. de heredi. i. sti. z cū l. si miles. la. ij. ff. de testa. mili. de verbo residuū. aliquid dīxi in d. l. ij. z vidi d

Ulrianus. dubio facit verā relatio nem nō simplicē. h. d. **C**pp. s. l. prozia. vbi illa verba tertia quarta z filia significant modū portionū nō ordinē **R**n. hoc pp pcedētia vba. s. prima z secunda q sunt mere significatiua ordinis. sec? si illa verba non eēt apposita sed alia tunc eēt modificatiua. vt. s. l. pri ma. in fine.

Item quod sabinus. tractare aliaz materiam quando aliquis est institutus sine parte.

Unde idem. Iste s. est fortis. Casus est q quosdā instituit ex. xi. vncijs et duos sine partib? illā vnciā habebunt illi qui sunt scripti sine partib? z si vni? ex eis repudiat semunci am oībus accrescit. h. d. **C**pp. q ille sol? sine pre

memoratio etiā totū admittit vbi si testator inst ituit incapacē in cer ta portione z alteruz heredē instituit in residuo ille institut? in resi duo videtur institut? in totū patrimonij defuncti qz ppria signifi catio illius verbi residuūz: vel verbi reliqua: importat totū patrimo nūz defuncti. facit qd habet in. l. quāq; C. de testa. mili. z l. amittit. i. prin. ff. de fideiussor. z l. ei qui. ff. de dona. cau. mor. z l. ceteroz. ff. d. s. signi. z tex. hic z que in simili dīxi in. d. l. ij. z sic verba ista adaptant ad totum. si ergo nō apparet pro quota parte papa voluerit istum posse testari de bonis ecclesiaz vide q totū qd ex dictis ecclesijs fuerit pceptū veniat reseru andū ipsis ecclesijs z q remaneat? in dispōne iuris cōis. l. si extrane? ff. de cōdi. ob cau. l. si cū dōrez. i. p. solu. matr. cū filib? z illa verba de quibuscunq; bonis nō intelligunt tur q oīa bona possit relinquere. vnde nō intelligunt de generib? singuloz: sed de singulis genez. isto modo loquēdi vti glo. in. l. in ver. oībus. C. cōi. de leg. z in. c. nā cōcupiscētia. de consti. z si papa voluit q possit testari de bonis cuiuscunq; beneficij sed nō de bonis oib? oīm suoz beneficiorz. vide alias rōnes ad hunc casuz lz nō ad materiaz quas posui in. l. demonstratio. in. vi. col. de cōdi. z demō. er go licet dicat de quibuscunq; bonis zc. tū restringit ad ecclesias in q bus fuit beneficiat? z sic nō de oib? bonis dicti prioratus. z si dicat residuū importat medietatē totū. vt voluit glo. cōiuncto tex. in. l. i. residuūz. C. de distra. pigno. vbi dīcit residuūz debiti si parat? ē sol uere. z glo. in ver. residuum exponit. i. partez: quo casu appellatiōe partis venit residuūz. i. mediu totū. vt pbat in. l. nomē filiaz. s. por tionis. ff. de verbo. signi. nisi restringat p adiunctū qz dicat pars ali qua qz tunc importat min? dimidia. vt est glo. valde sing. in elici. de foro compe.

Item qd sabinus. s. sed si. Ro. istū tex. in versi. aliter atq; si ita scripisset in ver. ex reliq; parte. qz cōcordat cū tex. in l. ij. de heredi. i. sti. z cū l. si miles. la. ij. ff. de testa. mili. de verbo residuū. aliquid dīxi in d. l. ij. z vidi d

quo erat pri or: qm residuūz debuit dī sponere z dī sribuē alijs ecclesijs a qb? illa bona pce pit. q nō pos tuit testari o omibus bo nis instituen do dictū mo nasteriū. vnde videt vbi q illud ver bum residuū importet lu crū qd dīct? prior acqui siuit de dicti ecclesijs: vt sic in illis dī sribuere re linquere de beat vel sal tem dimidia omnium bo norum. z de hoc est tētu valde solen nis in. l. i. C. de heredi. in sti. in ver. nā residui. com

scrip^t ad illa semina vacante admittat. vt. l. i. s. si no
q^uda ex his. C. de cadu. tol. So. dic gl. itelligas q^u bi
duo instituti sine p^{ro}b^{is} no erat x^obis p^{ro}ucti. ponendu
est q^u q^ulibet erat institut^{us} i diuersis ordib^{us}. S^{ed} p^{ro}b^{is}
op. de. l. i. ita q^us herede. j. e. Gl. soluit optie. S^{ed} op.
l^o istino sint p^{ro}ucti x^obis vt dictu^m est sunt t^um p^{ro}ucti re
q^u ad vna^m portionem vocant. Gl. dic^{it} fateor q^u sunt co
istiti re ist se r^o et ist re p^{ro}ucti cu^m alijs institut^{us} in. xi. r^o
sic o^{mn}es admittit vt b^{is} i. gl. quav^{is} id. ist q^u alij ist co
istiti re est manifestissime falsuz. na^m distinctio p^{ro}ucti fac^{it} ces
lare p^{ro}inctione reale. vt. l. re p^{ro}ucti. j. de lega. iij. s^{ed} ibi
distinctio assignat. xi. vncias. Alij instituti sine p^{ro}b^{is} vo
cant ad vncias vacante r^o sic noⁿ ist p^{ro}ucti re s^{ed} o^{mn}es ver
bis. r^o itelligebat q^u ist istone facta de ill^{is} q^u sunt isti
tuti. xi. vncijs. r^o istone facta sine p^{ro}b^{is} est copula ex q^u
resultaret p^{ro}inctione x^ob^{is}. q^u est falsuz manifestissime. na^m
p^{ro}inctione q^u cadit ist o^{mn}es noⁿ iduc^{it} p^{ro}inctione x^ob^{is}ale
vt. s. q. mo. v^{is}u^{is}. am^{is}. l. sic ist annos. s. i. r. C. de cadu.
tol. l. i. s. vbi at. ibi. s^{ed} m^{is} vnitas r. c. j. de leg. iij. l. ne
mo. i. p^{ro}i. r^o ibi dixi. v^{is} ist est b^{is} q^u oib^{us} accrescit. R^on.
dem^{us} itelligit q^u b^{is} noⁿ ist p^{ro}ucti x^ob^{is} vt dixi. ist noⁿ
sunt p^{ro}ucti re cu^m p^{ro}mis institut^{us} i. xi. vncijs vt dixi. nec
ist se ist est vocat ad eade^m vncias b^{is} noⁿ suffic^{it} ad iduc^{it}
da p^{ro}inctione reale. s^{ed} ita dem^{us} dicunt re co^{mn}icti q^u
ad eade^m portionem vocant istolidu^m ex exp^{re}ssa disp^one
defecti. vt. l. i. i. f. i. l. i. j. cu^m sua glo. r. l. inde nerat^{us}. in
p^{ro}i. s. de v^{is}u^{is}. accres. S^{ed} ist noⁿ vocant ex exp^{re}ssivo
litate defuncti q^u eos instituit sine p^{ro}b^{is}. r^o sic noⁿ sunt
re nec x^obis co^{mn}icti q^u t^um ad ius accrescendi. r^o b^{is} vult
dic^{it} tex. si b^{is} aduertat. s^{ed} q^u portio h^{er}editat^{is} deficiet
accrescit institut^{us} ist accrescat oib^{us}. b^{is} vult dic^{it} tex. b^{is} d^u
dic^{it} quatu^m ad ius accrescendi accrescat oib^{us}.

Sed si No. q^u ille cui reliquit^{ur} reliq^u ist nihil rep^{er}i
tur nihil habebit. r^o sic est finis p^{ro} b^{is} mane.

Sabinus. Institut^{us} sine p^{ro}b^{is} h^{er}editat^{is} q^u de
est ad dip^ondium. b. d.

Ex facto. Verba enu^{ci}atiua p^{ro}ditionaliter
plata noⁿ iduc^{it} disp^onez. b. d.

Dixi plene in. l. ex hac scriptura. j. de dona.

Hic est duplex l^oa. vna que^m istituerat alia que^m istitu
erat. r^o sunt x^ob^{is} testat^{us}. r^o s^{ed} illa posuit casuz sumariu^m

Ad qua^m op. de. l. ex hac scriptura. j. de do. So. ibi x^ob^{is}ba
enu^{ci}atiua p^{ro}ferebat p^{ro}incipali p^{ro}p^{ri}etate istident p^{ro}a

lud q^u p^{ro}ditionaliter. Secundo debes scire q^u hec lex le
git^{ur} duobus modis. q^uda format q^uone an seius q^u di
cebat institut^{us} admittet^{ur}. r^o r^oidebat q^u noⁿ r^o s^{ed} ista

posui sumariu^m. Alij ponit q^u fiat q^u ist substituto. et
illa reprob^{at} glo. imo dic^{it} substitutu^m admitti. Ad b^{is}

op. p^{ro}ditio de p^{ro}terito falsa viciat istonez. vt. l. i. j. s. e.
g^l h^{er}editatio noⁿ d^u val^{et}. Sol. dic^{it} q^u h^{er}editio erat

de futuro. s. si heres noⁿ erit l^o ist isticet aliq^ud p^{ro}teritu^m. s.
q^u est instituerat. s^{ed} in. l. cu^m tale. s. p^{ro} de p^{ro}di. r^o de. Ad

ide op. q^u illa x^ob^{is} si heres noⁿ erit. debeat itelligi de
eo q^u p^{ro}terit^{us} noⁿ vult est. vt. l. p^{ro} seuerin^{us}. i. p^{ro}i. de co^{mn}

di. r^o dem^{us}. s^{ed} b^{is} ille q^u dicebat institut^{us} noⁿ p^{ro}t admitt
ti ergo nec substitut^{us}. So. vt dixi in p^{ro}io

Quo loco. Si iam mortuo.

Verba testator^{is} debet itelligi p^{ro}inde ac si
esset ill^{ud} q^ud testator putauit. b. d. pulcher casus est.

No. p^{ro} gl. i. l. f. uo. s. de p^{ro}di. inde. Et noⁿ ist q^ud dic^{it}
glo. q^u verba debet itelligi put testator putauit. d^u

Rebatius. Op. b^{is} dicit q^u erit liber
r^o heres. j. de vul. r^o pu. l. q^u liber. s. sub p^{ro}di

tiode. So. vt gl. vt dic^{it} q^u ista p^{ro}ditio p^{ro}der ex facto
testator^{is}. vnde noⁿ faciendo videt penitusse. h^{er}ac. l. cu^m

se. p^{ro}sequere vt habes in glo.

Si quis instituat. Est difficil^{is}. l. r^o di
uidit ist duas p^{ro}es

principales. p^{ro} ponit q^ud p^{ro}t fac^{it} heres institut^{us} ist dies
certu^m vel incertu^m. secundo q^ud p^{ro}t fac^{it} iudex. secunda
ibi. s^{ed} si bonoz possessio. Diffus in possessione p^{ro}
dere co^{mn}itode p^{ro} oia fac^{it} q^u curator datus posset. b. d.
fm vera^m lectura. Op. bo. pos. q^u peti^{it} p^{ro}deret p^{ro}di
tione noⁿ tribuit ius seu iur^{is} effect^{us}. vt. l. i. j. s. si sub p^{ro}di
tione. j. de bo. pos. fm tabu. si noⁿ tribuit ius vel iur^{is} ef
fect^{us}. ergo interim noⁿ p^{ro}t alienare. Glo. dic^{it} q^u illud
q^u p^{ro}mittit alienare refert ad est q^u institut^{us} est ist die cer
tu^m. r^o sic h^{er} vt pure institut^{us}. s^{ed} hoc est ist m^{is}et. l. q^u d^utro
q^u parit loquit^{ur}. dic ergo fm Ja. de are. r^o meli^{us} q^u bo
no. pos. inter ist noⁿ tribuit ius. s. ius resistes ist p^{ro}sona he
redis. s^{ed} inter ist p^{ro}t alienare vt curator dat^{us} bonis
r^o hoc puto vez p. l. i. j. de iure delibe. S^{ed} s^{ed} hoc fac
tex. qui dic^{it} distrah^{it} tanq^u heres. So. fateor q^u etia^m
curator distrah^{it} tanq^u heres. r^o eode^m mo^{do} p^{ro}t a credi
tore co^{mn}eniri fm eunde^m Ja. de are. Mo. etia^m dist^{ra}
gent q^u bo. pos. que dat pendete co^{mn}itode tribuit ad
ministrati^one illa q^u p^{ro}petit curator bonoz. Op.
quibet p^{ro}t v^{is}dere rez aliena. vt. l. rez aliena. de co^{mn}
traben. emp. So. p^{ro}t alienare r^o d^untz tr^{an}sferre vt b^{is}
q^u noⁿ est in alio alienate re aliena. Elteri^{us} opp. q^u
vere vendat rem aliena. vt. l. i. j. s. si sub co^{mn}itode. j. de
fm tabu. So. ibi in o^{mn}em euentu^m habitur^{us} erat filius
hic noⁿ erat heres habitur^{us} in o^{mn}em euentum.

Sed si bonorum. re iudex aliq^u instituto sub
co^{mn}itode. Et sub diu^{is}it^{ur} q^u p^{ro} loquit^{ur} de instituto sub
co^{mn}itode potestatiua. secundo de instituto sub co^{mn}itode
ne casuali. secunda ibi. ite^m si co^{mn}itioni. Si institut^{us} dif
fert p^{ro}ditione potestatiua implere ei ad hoc p^{ro} iudicez
termin^{us} statuet. b. d. Op. r^o videt q^u noⁿ sit necesse
q^u iudex statuat temp^{us} q^u lex statuit q^u istpleat q^u p^{ro}mi
p^{ro}t. vt. l. hec co^{mn}itio. de co^{mn}di. r^o dem^{us}. Glo. sol. nota
bilit. ibi in legato. hic in istone h^{er}edis. ita t^um q^u in in
st^one heredis est mai^{us} p^{ro}icul^{us} ist h^{er}es noⁿ est ita granad^{us}
r^o hac r^o p^{ro} r^o Ly. C. de isti. r^o substi. l. i. dixi. l. i. suus
q^u. s. i. s. e. Quero q^ud vult dic^{it} tex. q^u p^{ro}ter mutet
edictu^m suu^m. Glo. dic^{it} q^u noⁿ habem^{us} s^{ed} credo q^u habea
m^{us}. na^m extraneis ad pet^{ro}duz bo. pos. p^{ro}teroz idulget
cet^{us} dies. desc^{en}detib^{us} annu^m. de illo edicto loq^ut^{ur} b^{is} q^u
p^{ro}teroz d^u mutare statu^medo t^um t^um p^{ro} ill^{ud} edictu^m
statuit r^o noⁿ min^{us} q^u no. multu^m. p^{ro}bat in. l. i. j. de iure
delibe. r. l. i. s. largi^{us}. de suc. edi. q^u est m^{is}et ten^{et}du^m. q^u
assessor^{es} in b^{is} multu^m errat statu^medo min^{us} t^um ad de
liberadu^m an velit adire v^{is} noⁿ. Et sic no. q^u si iudex fa
cit aliq^ue citari vt sciat si vult est h^{er}es vel noⁿ d^u dare
t^um t^um p^{ro} t^um dat ad repet^{ro}du^m bo. pos. Et noⁿ p^{ro} m^{is}
n^{us} t^um statuere. vt. l. p^{ro}alle. r^o p^{ro} l^o mille p^{ro}cessus deua
stabit. Quero q^ud erit elapso termin^{us} dato a iudi
ce. R^on. videbit^{ur} defect^{us} p^{ro}ditio. vt b^{is} nec est loc^{us} illi disti
cto^m q^u fit in. l. q^u diu. de acq^u. h^{er}. Noⁿ est p^{ro} b^{is} iudex a
dire cu^m noⁿ d^u erat purificata institutio. s^{ed} i. l. si h^{er}es. j.
de bo. auc. iudi. pos. Eltio no. q^u instituto sub co^{mn}
ditode p^{ro}atiua noⁿ soluz p^{ro}t statui t^um vt istpleat p^{ro}ditio
ne. s^{ed} est p^{ro}t statui t^um istra q^ud adeat h^{er}editas vt b^{is} dic
tex. q^u p^{ro} tato est aduert^{us}du^m q^u statuit t^um eo t^um q^u noⁿ
p^{ro}t fac^{it} vt possit istpledo p^{ro}ditioez. r^o ist hoc fit.

Item si co^{mn}itioni. Primo ponit vnu^m dubi
um. secundo vna q^uone cir
ca illud. secunda ibi. si sub p^{ro}ditioe. Pendete co^{mn}itode
casuali iudex statuet terminu^m infra que^m si noⁿ peti^{it} bo
no. pos. vel hereditas adeat creditores in possessio
nem mittent^{ur} r^o curator bonis co^{mn}stituet. b. d. Mo.
quid debet facere creditores pendete co^{mn}itode istto
nis. Quero q^u creditores volut agere co^{mn}tra bo
na h^{er}editaria cu^m noⁿ reperiat^{ur} heres an sufficiat g^lialit^{er}
p^{ro}clamatio. si quis velit est heres co^{mn}pareat r. c. fm
forma. l. si eo t^um. s^{ed} remis. pig. Aut est necesse q^u citent^{ur}
aliqui noⁿiatiz. R^on. noⁿiatiz citari debere illos q^u p^{ro}i

cep. Finol. in
c. albert^{us}. de
testi. Roma.
in p^{ro}ilio q^ud i
cip. p^{ro} plena
discussioe. do
mi. de sancto
gemi. in. c. fi.
de elec. in. vi.
Bar. i extra
uag. ad rep^{ro}i
me. istbo per
edictu^m. bal. b.
vbi dicit se vi
disse. cassari
multos. p^{ro}ces
sus. bar. in. l.
iij. ff. de bo.
auc. iudi. pos.
ang. i tracta
tu de inueta
rio. r^o add^{it} ar
ca. q. bar. hic
q^u dixit. In
no. i. c. fi. qui
ma. acc. pos.
q^u vbi est cert^{us}
heres ille citat^{us}
d^u eade^m volu
it. Jo. an. i. c.
fi. de elect. in
vi. alias aut
fm q^ud etia^m di
xit bar. b^{is} noⁿ
est satisfact^{us}
p^{ro} g^lial^{is} citat^{us}
tione. l. si diu
r^o ibi ang. ff.
ex qui. cau. in
pos. ea. t^um si fu
erit citati b^{is}
q^us tagit p^{ro}i
ma ca success
sionis valet
iur^{is} illud q^ud
decidit tex. i
l. i. s. denucia
ri. ff. de ven. i
spi. r^o ibi vide
r^o isto aduoca
ti noⁿ dirigunt
libellu^m in ge
nere s^{ed} volen
te est herede
aliqui. defu
cti s^{ed} faciunt si
gillatiz req^ui
illos q^us p^{ro}i
ma ca success
sionis tagit.
r^o cu^m co^{mn}paret
in iudicio fa
ciunt eos ite
rogari si vo
lunt est heres
des talis des
functi vt hic
pange. post
Bal.
B. B. B. j

nisi gradū obtinet et ad quos hereditas pertinet et innuit h^o tota lex que vult citari substitutū sub cōditiōe. p hoc. j. de suc. ed. l. i. s. i. r. s. largi^o. et expressi^o in. l. i. s. pe. de ven. inspi. ¶ Quero qd vult dicere tex. nisi infra certū tpus hereditas obtigerit aditāq fuerit. p qd dicit hereditas obtigerit: intellige p bo. pos. fm tab. et sic possit heres a creditorib^o cōueniri tanq^o curator dat^o bonis. vt hac. l. in prin. fm Ja. d. are. et qd sequit^o aditāq fuerit: intellige post existētes cōditiōe. ¶ Quero dicit tex. et interim et. Quero de quo tpe intelligit istō interim. Rñ. pōt intelligi. i. inter primā dilationē datā heredi. vt. l. ait p^otor. d. iu redelibe. vel pōt intelligi interiz. i. postq^o creditorē in possessionē fuerint: vt anteq^o hereditas adeat. ar. gu. l. sicui. j. ex qui. cau. in pos. ea.

Si sub cōditiōe. Diuiditur in duas ptes. p format vnam qōnē circa p dicta et eā determinat. secūdo circa suā deteriorationē tollit vnā dubitationē. secūda ibi. et iō. ¶ In prima parte sic pono casuz. Dicit^o ē. s. q per curatorem vendunt que sunt tpe peritura. quero an p curatores possunt vēdi res nō periture vt satisfiat creditorib^o. Rñdeo q sic si est graue es alienū: vt qz d. betur sub pena vel qz debet reipublice q tota die molestatur: sicut dicim^o in curatore dato ventri.

Et ideo. Iste ver. legit^o hic in glo. trib^o modis de primis duob^o nō curo. assumo tertius ibi. vel meli^o fm glo. fm quā hoc dicit. Aduersus facta p talē curatorem nō restituit pupill^o sed absens vel aliter impedit^o. h. d. ¶ Opp. s. de mino. l. i. integrū. So. glo. pupill^o nō restituit vt ibi: sed absentes et impediti sic. vt hic et. l. i. in fi. s. ex qui. cau. ma. et l. in possessionē. s. cū dicit^o ex qui. cau. in pos. ea. et fm hac. l. ec. posui summariū. ista nō placet mihi qz. l. in itegz. de qua glo. facit mentionē dū loquit^o de pupillo qui nō restituit de eo qd factū est añ aditā hereditatē cū interiz: tñc nō fiebat cōtra pupillū: sed p hereditatē que interiz representat psonā defuncti maioris: et eadē rōne videtur q non deberet subueneri absentib^o vt impedito de eo qd sibi añ aditā hereditatem fieret: et leges hic allegatē in glo. loquunt^o d. eo qd sit in bonis eoz absentū vel aliter impeditoruz. ¶ Secūdo modo legit^o alibi in glo. j. ex qui. cau. in pos. ea. l. si diu. fm quā pone sic casuz. Dicit^o ē. s. q sit venditio vt satisfiat creditorib^o: sed videt^o q deat differri et expectari. Ad hoc rñdet iuriscōsultus et dicit q illud qd dicit^o de dilatiōe ē verū in illis qui sunt absentes ex causa iusta vel iusta cā impediti: sed. s. p cedēs loquit^o in presentib^o qui detractāt petere bo. pos. h. d. ¶ Tertio modo legit^o Ja. de are. hoc mō. Dicit^o est. s. q bona vendūt p curatorem datū bonis cōtra imo videt^o q p ipsos creditores dz fieri venditio bonoz. vt. l. fulcini^o. s. i. C. ex qui. cau. i pos. ea. Rñ. per creditores pōt fieri venditio cōtra debitorē latitante. sed qñ debitor nō latitat sed ē absens vel legitime impedit^o tñc fit veditio p pcuratorem causa cognita. h. d. ¶ Quero qd vult dicere tex. si ne dilatiōe. dicit vt in glo. ¶ Quero vtrū eger et impedit^o tenet mittere pcuratorem. Glo. videt^o dicere q sic: vel patiet^o missionē vel venditionē. Quod dicit de mittēdo pcuratorem. dicit plene p Ly. C. de tes. mili. l. i. dixi in. l. i. de diuer. et temp. prescrip. et q dicit patitur venditionē: intellige p curatorem datū bonis: vt. l. in possessionē. s. fi. j. ex qui. cau. in pos. ea. Pōt quarto modo legi. dicit^o est. s. q curator pōt vendere.

¶ Quero vtrū eo tempore quo curator vendit erit necessariū decretū iudicis vel possit sine decreto vēdere. Rñdet iuriscōsult^o in primis dicit^o ē. s. ē necess^o se q sit cause cognitio et decretū iudicis vt in pupillo et alijs absentib^o. et ista lectura pbat^o in. l. i. ait p^otor.

et. l. j. de iure deli. ¶ Ultimo tenet^o mēti q qñ contra bona defuncti agitur p secūdū decretū: hoc modo debet interponi q detur curator bonis qui vendat f. vt hac. l. patet.

Nota q substitutio vulgaris fit verbis affirmatiuis. et dicit vt dixi in. l. i. de vul. et pu. ¶ Secūdo nota q eodē mō fit substitutio in legat^o sicut i hereditate. vt h. et. l. vt hēdib^o. de leg. ij.

Si te solum. Si prima institutio ē plena: secūda in eodē testō facta nihil operat^o. et idē vbi sub plurib^o cōditiōnib^o disiunctiue relinquit^o. h. d. ¶ Opp. q vltia institutio debet valere. vt. l. nā ad ea. j. de cōdi. et demon. Dicit glo. et nō aliud in instōnib^o in quib^o preualet institutio plenior vt hic aliud in legatis in quibus preualet vltima voluntas. ¶ Opp. j. e. l. si qf ita scripsit. So. dicit glo. ibi habebat coheredē hic nō. Tu dicit q ibi loquit^o qñ pro parte pure et p pte sub cōditiōe. hic quādo primo pure: secūdo sub cōditiōe. ¶ Opp. de. l. si heredi plures. de cōdi. insti. So. glo. intelligit hac cōditiōe ēē positā separatiz nō copulatiue.

Clarietas ordinis instō. Ita quis. nez nō viciat. h. d.

Hoc articulo est collectiuū: sed fauore instōnis vt distributiū assumit. h. d.

Diuiditur in tres partes. Primo ponit verborum propriā significationē. secūdo dicit mētē seruandā tertio ponit qualis mens in dubio psumat^o. secūda ibi. in quo puto. tertia ibi. sed humani^o. ¶ Et est aduertēdū q quidā habēt hic quisqz: et ista ē bona lra. Alij habent quisquis: et ista non est bona: qz dictio quisqz est vere distributiua. vt. j. dicam. ¶ Opp. et videt^o q hec institutio nō valeat. vt. l. i. j. de his q p nō scrip. Dicit glo. q hec verba scriptū habuit et. cōferunt in pterito ibi in futuro: et iō ibi nō valet: qz cōferunt in alieni arbitriū. ¶ Cōtra verbū habuerit reperitur in pterito et in futuro subiunctiue: sed in vltimis voluntatib^o tale verbū qd reperit^o in pterito et in futuro: debet intelligi in futuro. vt. l. si ita scriptū fuerit. et. l. solem^o. de cōdi. et demon. So. debet intelligi in futuro nisi dispositio viciaret^o vt hic. ar. l. quotiens. de verbo. obli. Dices tu hoc est cōtra. l. i. in fi. d. his que pro nō scrip. ha. So. ibi subaudi^o per glo. scriptuz habuerit. s. in tabulis quas fecit: et sic de necessitate ad futurū refertur. ¶ Et ista sunt vtilia ad questionē testator legauit cuiuslib^o sue filie que vidua fuerit cētū: qñ an ad legatū admittent^o ille que vidue erāt tempore testamēt^o: an ille qz postea cōtigit^o rit viduari. Lerte ex pdictis patet q in dubio in vltimis voluntatib^o dñū fuerit dz intelligi in futuro subiunctiue. ¶ Opp. dicit^o hic q si vn^o scripsit erit heres cōtra. C. de impu. et ali. substi. l. quis. So. glo. q ibi inequalitas tollit cōtrariū. Vel dicit q ille leges nil ad ppositū. nō em dicit^o ibi q in psona vn^o veniat et in psona alteri^o nō substituit^o admittat^o. Vel dicit q ibi fuit oratio copulatiue cōcepta et sic requirit^o cōcursus vtriusqz: hic fuit dictio quisqz que assumit^o distributiue. ¶ Opp. C. de impu. et ali. substi. l. cū qdaz So. vt in glo. vel dicit q fauor filioz illā interpretatiōnem admittit. s. certe idē esset in quolibet vnde cessat ratio glo. vt. l. heredes mei. s. cū ita. j. ad trebel. et ideo solue qz ibi fuit vsus testator verbo mere collectiuo. hic verbo qd similitudinē hz cū distributiue. ¶ Querit glo. an iste fil^o habebit totā hereditatē. dicit vt in glo. ¶ Preterea querit glo. quid si vterqz scripsit heredē. similiter dicit vt in glo. ¶ Opp. et videtur q differat quisqz et ois. vt. l. si plurib^o. i. prin. j. de

¶ Et iō. qui vendat. vide bal. idē tenet^o in. l. i. si p^otor. C. de ma. test. et vide q dixi p^o bart. l. i. si ples. ff. d. cur. ra. bo. dan. et idē et nō. bart. to. in. l. i. si bōa C. d. bo. auc. iudi. pos. sec^o in p decreto. et adde bal. i rub. C. de suc. ces. edic. i. vlt. col. 2. no. p an ge. et Jmol. i. l. ad d. d. d. bo. obli. et per bal. i rub. C. d. succel. edic.

¶ Marti. an ad legatū. vt de etiā no. p Jmol. in. l. i. si ita legatus. j. de cōdi. et demon. et ibi videt^o tenere. s. bar. h. et vide l. si ita facta. d. p di. et demon. et qd in simili no. bal. i. l. i. si. C. de sc. q. si. cer. quā. et ter. i. l. solem^o cum ibi nota. de p di. et demon.

Atribuantur de hoc dixi post *Imol. in. d. l. qui filiab?*
Py. format. Et ad hac. q. vide no. p. Ang. z Imol. in. l. si ei? q. nouis
simus. j. ad trebel. z in. l. qui filiab? de leg. i. adde qd no. Bar. in. l. si ne
cessarias. s. si annua. de pigno. acti. z in hac. q. doc. variat vt plene no.
Imol. in. d. l. qui filiab? Itē facit ad. q. q. stare statuto q. primogeni
tus succedat
regno si duo
simul nascan
tur ambo suc
cedat de qua
per Jo. an. in
addi. spec. in
ti. de feu. i. ad
di. magnis. z
p. bal. in. auc.
in testō. C. de
colla. in. l. i. q.
bus. C. de ses
cun. nup. z in
letiam duo
bus. de vul.
z pupil. z qd
no. in. l. intus
C. de fideicō.
liber. z bal. i.
lex hoc iure.
in. v. q. de iur.
si. z iure.

Quā stat
 tutus. de quo
 Imol. in. l.
 qui filiab? s.
 i. j. de leg. i.

Iste verifi
 cant. Adde
 qd habet i. l.
 ancille. C. de
 fur. z q. dictō
 vter attribui
 at actū verbi
 culibet inso
 lidum ētere?
 z ibi Bal. in
 l. si apud. C. d.
 appel. z d. di
 ctioe neuter
 vide glo. cum
 ter. in. l. pe. ff.
 rem ra. habe.
 Et de dictio
 ne vterq. vī
 de glo. i. l. cre
 ditō. s. si du
 obus. ff. mā
 da. z glo. in. l.
 si. s. finautēz
 s. eo. ad finē.
 z ibi omnino
 baldus. C. de
 bo. que libe.
 z glo. z Bal.
 in. d. l. refcri
 pto. s. si pa
 cto. de pac.

lega. ij. **S**o. ibi loquit in distributio qlibet qd dis
 fert a dictōe oīs z differit in hoc. nā quilibz attribu
 it cuilibz in solidū. oīs attribuit simul z collectivē. vt
 l. si pluribz. in pū. j. de le. i. z p. hoc. l. nō distinguem?
 s. cum plures. s. de arbi. qd itellige vtz si pferatur
 in plurali: vt oēs hoīes ferūt lapidē. s. si in singula
 ri: vt oīs hō fert lapidē. tūc ē distributiū sicut quili
 bet. vt no. s. de sta. bo. l. iij. z est casus. j. de iure sis. l.
 mochis. z ibi no. **P**o. de. l. si creditores. z qd ibi
 no. C. de pac. **R**ū. ibi loquit in dictōe qsq: que ē idē
 qd quilibet. hic in dictōe qsq: que est idē qd oīs.
Po. de. l. qui liber. s. hec vba. j. de vul. z pupil.
So. ibi loqit in dictōe qsq: que est distributiua. vt
 ibi z. l. si. C. de ipu. z ali. substi. hic loquit in dictione
 qsq: que est collectivā. vt hic z. l. si necessarias. s. si an
 nua. s. de p. ac. **E**t aduerte ne quedā glo. que ē i
 d. s. si annua. te decipiat: qz glo. videt ibi dicere i di
 ctione qsq: qd nō ē vtz qz ter. dicit: qz sic in col
 lectiua qsq. **P**o. de. l. si necessarias. s. si annua.
 vbi stat in ppria significatiōe collectivā. **S**o. hic fa
 uore instōis trahit ad ppriā significatiōem: secus
 si tractaret de odio vt ibi. **E**t igit ista materia li
 queat scias qd qdā sunt noīa collectivā: quedā distri
 butiua. collectivā vt oīs qsq: oīs ē collectivū. vt. d.
 l. nō distinguem? s. cū plures. z no. in. l. si pluribz. j.
 de leg. ij. z hec dictio qsq: etiā est collectivā fm ppā
 significatiōe: tū vbi tractat d fauore instōis sumi
 tur improprie ne pereat vt hic. **E**t quare magis
 sumit improprie dictio qsq: qd dictio oīs. **R**ū. h. est
 pp vicinitatē quā hz cū dictioe qsq: z cū dictioe qf
 q: z cū alijs distributiuis. Distributiū vero qdā
 sunt distributiua simplicia quedam duplicia. simpli
 cia sūt vt qlibz z qsq. Quare appellat simplicia. rū.
 qz vñ verbū tū requirit z rem cuilibet attribuit i
 solidū. hoc ē vtz nisi natura rei repugnaret. vt si dī
 cerē quilibet vestrū mibi heres esto: qui nō possunt
 esse i solidū. argu. hui? l. in si. Itē est natura istoz dī
 stritutiū vt requirat cōcursum oīm ad qd referit:
 als esset falsa oīo. vt. d. l. nō distinguem? s. cū ples.
 z. l. si creditores. C. de pac. z no. in. d. l. si pluribz. j. de
 leg. ij. Quedā sunt distributiua duplicia: vt qsq: si
 quis quicūq. ista sp requirit duo vba vt probat iu
 ra que. j. allegabo. Itē ista attribuit rem cuilibet i
 solidū sicut pcedētia. vt. l. q. filiab? s. i. j. de leg. i. tū in
 hoc differūt: qz nō requirit cōcursum oīm sicut pce
 dētia: sed verificant i vno vel etiā in oibz. vt pbat ex
 pte in distributiū si qd. in. d. l. si necessarias. s. si
 annua. i. si. s. pbat in distributiū qsq: vt. l. q. liberis
 s. hec verba pallegeta. z. l. ex duobz. s. i. j. ti. i. pbat i
 dictioe quicūq. i. l. edicto. in prin. z. l. ait dīu? i. pū.
 j. de iure sis. Quid volo dicē. Dictio quicūq: z que
 cūq: verificant in vno z in oibz. vt si dico quicūq: ve
 struz audit z. c. si vñ? audit verificat. Itē si oēs audi
 unt verificat. **S**ed op. de. l. ab oibz. in prin. de le.
 i. z. l. si quis in fundi vocabulo. e. ti. **R**ū. ista vba dī
 stritutiua duplicia si actū primū verbi in solidū nō dī
 strituit nec actū secundū. vt. d. l. sec? si primū verbi a
 ctum distribuit in solidū: tūc em distribuit actū se
 cūdi in solidū. vt. l. qui filiabus. in si. j. de le. i. **I**tem
 habem? relatiū qd vñ qui qd aliqñ ponit distribu
 tiue. vt qñ aīcedēs est termin? cōis: z tūc quis vel q
 qñ ponit distributiue attribuit in solidū z vñ requi
 rit z nō plura. vt. l. si fuerit. j. de re. du. hoc ē verū nisi

Ita instituit iō. si reliquit. Et hoc habet ille magn? articul?
 vtrū verbū relinq: qd ē obliquū trahat ad directā instōe b
 est vt pinde sit acti dīxisset instituo. z sic an z qñ sufficiat dicē
 in testō p alia verba q p vñ instituo: hoc est vtz po sit dicē talem
 heredē relinq: cōis ē p cō q sic ex q si dic talē hēdē relinq: censet eē

de mēre disponētis aliud appareret. vt. l. ex duobz.
 in pū. de vul. z pu. z. l. q. duos. de re. du. nā qz i hēdī
 tate vltimū decedētis deberet repiri hēditas pmi: iō
 in abob? morietib? significat illa oīo ex psumpta vo
 lūtatē defuncti. **C**lenio ad. q. de pluribz intratib?
 castz simul. quā **P**o. format i. l. q. filiab? s. i. j. de le.
 i. z. l. de are. in. s. nos aut. i. pphēio ffoz. an oēs d
 beāt hē pmiū. z in ista. q. habes pferare p q vba
 loqit: vt si dicas qsq: vel si quis vel qsq: p i gressus
 fuerit habeat cētū. z certe si oēs simul ingrediant vī
 den? oēs pmi. vt i pūa pōtōne ffoz. s. discipuli. z
 iō qz act? pmi vbi cōpetit cuilibz in solidū qlibet ha
 bebit cētū in solidū. vt. l. q. filiab? s. i. j. de le. i. z istud
 nō ē dubiū si pmi pōtōne pōtōne in re q pluribz pōt da
 ri in solidū vt pōtōne. s. si pluribz nō possit dari in so
 lidū: vt talis equ? tūc faceret ptes p cōcursum. **S**i vñ
 fuit statutiū factū p distributiū qd vel q: vt qd dicit
 qd vel q p intratū: tūc ex ppa significatiōe nullus
 dī hē. vt. l. si. fuerit. j. de re. du. s. ex mēre disponētis ē
 aliū. vt. l. sp. s. negociatores. j. d. iur. iur. C. d. pallat.
 l. si. lib. xij. **E**t ita sentit **J**a. de are. i. pma pōtōne ffoz.
Si iuxta b qro an in ciuitate pīaz tpe pōtōne citat?
 lucane q tpe ibi actu legebā fēz fuit vñ statutiū h q
 qsq: accepit verillū fōzētinoz habeat cētū: duo ac
 ceperit: nec apparebat qd p. z dīs **F**rācisc? tigrinī
 erat de ancianis z scripsit mibi z ego rīdī q ista qd
 nō ē silis pcedētī. nā plures pōt ingredi castz z vtz
 ē quilibet eoz ingressus eē in solidū: s. act? capiendī
 baderia nō cōpetit cuilibet in solidū s. pluribz siml.
Et ista vba qsq: ceperit verillū debet itelligi in p
 ma captura: vt. l. boues. s. b. fmōe. j. de v. sig. z sic dī
 attribui oibz: vt in pluribz pōtōtib? trabē. s. ad. l. a
 quī. l. vulnerat? in si. z sic debent illi duo hē totū
 simul nō qlibet in solidū. ar. d. l. iij. j. de le. i. z b de dī
 stritutiuis vñbz. **S**ūt ē qdā distributiua pōtōtib?
 rīa: vt alī vter z filia. z dictio vterq: distribuit inter
 duos sicut dictio qlibz. nā requit cōcursum vtriusq: et
 cuilibet rem attribuit in solidū. vt no. in. auc. de iudi.
 s. b. at. col. vi. z. e. ti. s. neg. z. s. d. ex. tu. l. si qd duos
 s. ē at. p b. ter. in. l. cū quidā. C. de ipu. z ali. substi. **E**t
 pōtōtia vera fm ppam z verā significatiōez. **Q**uāq:
 iproprie sumit. i. p. altero. vt. l. rescrip. s. si pacto. s. d
 pac. z. l. si. s. cū aut. C. de bo. q. libe. **D**e dictōe alter
 de dictōe alterū z de dictōe vter dic q iste verificā
 tur i altero tū: z dīam in his collige p ea q no. j.
 de le. i. l. si ex toto. s. i. z. s. de ferijs. l. in si. z. l. vter. ex
 fratribz. j. de cōdi. insti. z. s. e. l. tici. de dictōe vtrōlū
 bet. dīc vt. l. arbor. s. si de vestibulo. s. cōi dīuī. de plu
 ribz alijs possum? dicē: vt pōtōtibz z c. dīcem? i. l. ba
 lista. j. ad trebe. z d. mult? videbim? j. d. cōdi. z de. l. i.

Ita institutio. **E**ltima volūtas nō d
 pēdere. b. d. **P**o. de. l. si fideicomissaria.
 j. de fideicō. lib. **S**o. vt i gl. circa si. **P**o. de. l. i. in
 pū. j. de le. ij. **S**o. vt ibi videbit. **Q**uero qdā fec
 testm z dīc q vult q ad sensuz sapiētī fiat. **B**l. dīsti
 guit. aut subā relictī pferē i psonā sapiētī z nō valet
 sec? si nō subā relictī: vt gl. dīc. **N**o. g. q. subā relictī
 pōt in alteri? arbitriū pferri: s. dictatio scripture sic.
Et **J**a. de are. pcedit vltra gl. qredo qd poterit iste
 sapiēs facē. **E**t dīc q si pcessit testm in q fuerit vba
 dīrogatoria pōt sapiēs addere nō obstat illo testō i
 q talia vba zc. Itē si reliqt filie poterit addere sap

heres super
 vniuersitate
 bonoz. sec? si
 dīxisset tales
 heredē reliq
 sup tali re. de
 q vide not. p
 eūdē in. l. his
 vñbz. j. e. vñ
 glo. in. auc. d.
 heredi. z fal.
 i. s. si nō nul
 lo. i. vñ. relict?
 p **P**o. Bar.
 z **Imol.** in. l.
 cogi. in pū. i
 ver. z gñalīf.
 p illū tex. j. ad
 trebel. z vide
 tex. z bart. i. l.
 diuus. z ibi
 bal. j. d. testa.
 mili. z bal. ex
 saly. in. l. qm i
 dignū. C. de te
 sta. z tex. i. s.
 aliud qd capi
 tullū. i. iusto. s.
 cetep. i. auc.
 vt cuz de ap
 pella. cogno.
 z **Bart.** in. l.
 cēturio. in fi.
 de vul. z pu.
 z gl. in. l. si p
 de testa. i. vi.
 quā sequitur
 ibi bal. z eaz
 sequit iō. an.
 anto. de hur.
 z **Imol.** in. c.
 raynuti? de
 testa. z saly. i.
 l. qñtēs. z ibi
 moder. C. de
 here. insti. z i
 auc. nouissī
 ma. de inoff.
 testa. z bal. i.
 l. ij. in. ij. col.
 C. de bo. pos.
 fm tab. z ia.
 de are. z pe.
 z bal. in. d. l.
 qñtēs. z doct.
 tholosani. vt
 refert **Bal.** i.
 l. si. C. fa. her.
 z domi. car
 di. in dicto. c.
 raynutius.

ius usufructus qz morte usufructuarie finit. s. finit. insti. de usufru. r. l. si. C. de usufru. r. etia sub conditioe. l. si contingat post morte usufructuarie sempronius habere filios legitimos r. naturales eos instituit. ergo videtur qz tunc legatus debet reddi nullum ut videtur voluisse. *De* in consi. in cap. in xpi noie. qd talis est quida cōcludit testm. in quo vxorē suā dōz minaz r. ita etia sentit iō.

Quis ita scripserit. Non expe

ditio cui? nihil operat euent? hoc dicit. *De* p. j. qñ d. l. e. ce. l. h. m. d. i. vide glo. que incipit nisi in cōditiōali. ibi h. m. d. i. r. d. i. c. ut ibi p. *De* p. C. de insti. r. substi. l. si pater. in. vi. qñe. *De* querit glo. quid si haberet coherede instituti sub cōditiōe an interim sit heres insolūti. *De* lo. remittit ad notata in. l. i. s. si pars here. p. r. vide glo. que incipit qd si alius. r. *De* p. hic tenet opi. *De* p. per vnā rationē qz si semel est heres nō pōt desinere eē heres. vt. l. qui soluēdo. i. si. i. e. h. e. ratio nō hz locū in legatis. *Et* iō ille leges q loquunt in legatis nō vrgent; r. ita tenui vobis in. l. plane. s. si cōiuncti. j. de l. i. terigi in. l. marito. s. si p. s. solu. ma. *Ad* illud qd dicit *De* p. si semel ē heres r. *R*ñ. qz incōtinēti nō dicit heres sed pendet ex euentu cōditiōis; qz si cōditiō deficit semp dicit insolūti si extiterit. nō. in. l. quedā. j. de re. du. r. l. si res. j. de solu. interz tñ totā hereditatē tenebit; sed an erit heres insolūti pēdebit ex euentu cōditiōis vt dixi.

Hereditas ex die. *De* p. de. l. m. i. les ita. r. l. i. frau. dem. j. de testa. mili. *De* p. ibi speciale in milite. *De* p. de. l. qui filio. r. l. in temp. j. e. r. l. fili? a patre. in prin. s. de l. i. r. posthu. vbi expectatur dies. *De* p. hic loquit de die certo. sed in diez certū pōt heres institui. vt. l. ab oibus. s. cū quida. j. de l. i. r. no. i. l. si ita. s. si. s. de libe. r. posthu. sed in dñis loquit de die incerta. *De* p. ad istud. de. l. ex facto. in prin. j. ad trebel. *De* p. fateor qz pōt institui quis ad diē ierz tñ hoc est vt extic incipiat eē heres nō aut pōt illi?

De p. de ancho. in. c. fi. de pigno. idem *Benedic.* de plumbi. in. l. qui duo. s. i. ff. de ma. testa. qz legata nō debent nisi heres ditate adita. l. eam quā. C. de fideicō. l. si nemo. C. de testa. tu. r. certuz ē qz illi hīdes vniuersales. s. filij sempronij nō possunt adire hereditatē nisi post morte usufructuarie r. nō ante. l. si quis instituat heres in diē s. e. r. l. in temp. j. e. ergo cū tale legatū videat eē collatū in tēp? mortis usufructuarie. r. sic perinde sit ac si testator dixisset vxori lega usufructu. oim bonoz cū ipa mortē videat esse nullū momentū. l. ticio cū moriet. de usufruc. nec habet obstat qz fuerit institut? ticio in re certa qā pōt confirmari legatū usufruc. r. hac opi. qz nō valeat legatū usufruc. vt detur expresse firmare *Imol.* in. l. fili? a patre. in prin. ff. de libe. r. post. r. in. c. fi. de pigno. *Alij* vero vt *Bal.* in. d. l. fili? a patre. in prin. r. *Bald.* Ange. r. *Raph.* in. l. hēditas ex die. s. eo. r. *Bal.* in. l. si seru? s. i. d. vul. r. pupil. tenebat legatū in casu nostro valere r. reici illā dillationē adieci tam in instōne heredis vniuersalis. s. filioz filioz sempronij mouent p lūd maxime p qd dicit dōz valere legatū usufruct? qz fuit institut? hīs legatū usufruct? per id qd dicit *Bar.* hic. r. j. dicam. r. ideo *Bal.* r. *Sa* lye. in. l. extraneū. C. de here. insti. dicit qz heres vniuersalis cū nō possit legatū usufruct? poterit eius vxor accipere cū possessio bonoz vacet argu. eoqz que nō. in. l. nō dubiuz. C. de lega. r. l. ticio cū testō. s. i. de leg. ga. ij. sicut si esset legatari? executor testamētū. l. fistulas. s. fundū. de cō trahen. emp. r. adueniēte postea diē hereditas retro fingat adita. l. m. l. ier. s. si quis hereditariū. s. de cōdi. insti. vel fm eū possit officiu? iudi cis sup hoc implorare. argu. l. hereditas. in fi. ff. de peti. heredi. r. l. qui bus. s. i. ff. de annu. leg. r. idem videtur tenere *Bal.* in. l. iad qd pauperis. s. i. ff. de annu. leg. r. *De* p. episco. r. cleri. r. Ange. in. l. miles ita herede. in prin. j. de testa. mili. *I*tes p aliā rationē legatū nō viciat. s. si interim pendet

te cōditiōe agnosceret bonoz possessio p heredes iuxta. l. ij. s. si sub cōditiōe. j. de secū. tabu. r. d. l. si quis instituat. r. ibi hoc etia videtur velle *Bal.* r. Ange. r. *Pau.* in. d. l. filius a patre. et plen? in cōsilio ccdxxxix. in cap. in xpi noie. visis dubijs r. in cōsilio pcedēti tenet valere legatū. r. in. d. cōsilio cōcludit hoc esse vep etia si p herede illum

tui vt extic incipiat eē heres directo; s. per fideicō missuz sic. vt. d. l. ex facto. r. l. si fili? s. vt quis herede j. de leg. i. r. l. si miles. j. de testa. mili. *De* p. C. e. l. extraneū. vbi ē qñ ē dies incert? subducit viciū tps de medio. *De* p. ibi fuit p dies incert? mortis instituti. r. sic certū est ipso vñere diē cedere; nō ergo expe ctat? dies; qd. s. dixi. de diē incerta intellige mortis tertij. *I*ta qz dubiū est an institut? decedat añ vl nō *Et* p hoc audiui aliquos doc. dicentes qz si ecclesia vel monasteriū aliqd instituat post mortē alicui? q statim erit heres; qz monasteriū vel ecclesia nō pōt mori. r. sic certū erit diē cedere; qd mibi nō placz. qz psumptio ē qz monasteriū infra. xxx. annos capite mī nuet vel forte extinguet. vt. l. hereditatē. s. sic deni qz. ad. l. fal. *De* p. de. l. act? legitimi. j. de reg. iur. vbi nulla fit mētio instōnis. *R*ñ. qd ibi deficit sup plet? p istā. l. *De* p. vero que ē diuersitat? ratio inter diē certū r. incertū seu cōditiōnes. *R*ñ. fm *De* p. qz cō ditiō vel dies incert? quātūcūqz existens retrahit tur. vt. l. qd dicitur. de testa. mili. r. si c videt ille sp de cessisse testat? sec? in diē certa que retro nō trahitur r. sic videt quis decedere p parte testat? r. p pte in testat? ita dicit *De* p. in. c. act? legitimi. de re. iur. li. vi. *I*aco. de are. assignat aliā rationē. nam natura diei certe ē vt nō suspēdat iuris effectū sed executionem vt. l. cedere diē. de verbo. signi. s. natura cōditiōis ē vt suspēdat totū effectū iuris vt ibidē. *S*i ergo dice res instituti in diē certū nō posse adire tūc dies ope rat cōtra suā naturā; sed cōditiō operat suū effectum r. aditiōē impedit. *I*uxta pdicta quero aliqd est institut? ex semisse vsqz ad pascha; ali? in eodē semis?

stro dōz valere legatū; qz fuit ali? institut? in re certa vt fuit de mente *Jo.* an. in addi. s. alleg. si bene inspicia? qz p aditiōē instituti in re certa cōfirmat testm siue heres vniuersalis postea adeat siue nō. cū talis institut? in re certa habeat ius accrescēdi. l. i. s. si ex fundo. s. e. r. ita tenet *Bar.* hic. r. *Bar.* in. l. quonēs. C. e. r. ibi ē *Saly.* r. *Ang.* r. *do.* *Anto.* in. c. raynuti. extra de testa. nō em requirit qz oēs here des adeant vt testm cōfirmet. l. si nemo. de testa. tut. l. si legato. s. si. r. l. testō manumif. de ma. testa. si ergo institut? in re certa hz ius accrescēdi illo vniuersali herede repudiāte quo casu habet ac si heres dem nō habuisset. l. ij. s. s. si sint. j. ad tercul. l. i. s. pe. C. de cad u. tol. se quis qz testm cōfirmat p ei? aditiōē. *I*tes qz talis institut? in re certa videt institut? sub tacita cōditiōe que nō suspēdit trāsmiōnes. l. cōdi. qz extrinsec? r. l. aliqd. de pdi. r. demō. r. nō trāsmitteret si nō haberet ius accrescēdi. sed ita ē qz accrescit vt hic; ergo cōfirmat testamētū in tātū qz trāsmitteret ad suos heredes talis institut? in re certa decedēs etia anteqz sit aperta via iuri accrescēdi. l. si ex plurib? de su. r. legi. r. ita suz solit? cōsulēdo tenere r. legendo. s. qz p aditiō nē factā ab instituto in re certa dato sibi cohēde vll? cōfirmet testm l3 nōnulli teneat qz nō cōfirmet. sed ad ea qz ipsi dicūt pz responsio ex his que prime dicta sunt. r. dicta. l. fili? a patre. loquit soluz quā do erat institut? vn? post mortē vxoris cui legat? erat usufructus. dixi in. d. l. filius a patre.

De p. *De* p. An monasteriū dicat posse mori. r. ad de qd i hoc dubio oēs doc. tenet hic *Bar.* r. vide qd no. *Bal.* post *Bar.* in. l. i. in vlt. col. C. de sacro san. ec. in lectu. r. qd no. *Bal.* in. l. iad qd pauperibus. in. vij. col. in illa. q. magna. C. de epil. r. cle. r. *Bal.* in. post mortē. i. v. col. C. de fideicō. r. *Bal.* r. ang. hic. r. *Bal.* in. d. l. extraneū. C. e. vbi tenz *Bar.* hic. *Imol.* tamē hic tenet cū *Bar.* per. l. paf. s. tuscūlañ. de leg. iij. vbi legatū factū templo nō debet si erit dissolutū ergo dōz ex pectari si dissoluit.

Sic. Idē tenet **Saly.** in. d. l. extraneus. et **Bndi.** de plūbi. in. l. li-
bertas. de ma. testa. allegat glo. iuncto tex. in. l. miles ita. in prin. in ver-
si. hereditas. j. de testa. mili. **Bal.** in. l. extraneus. tenet cōtra **Bar.** hic. f.
q. vsq. ad pascha vn^o erit heres directo post pascha ali^o erit h^os per
fideicomis. idē tenet **Bal.** in. l. miles ita. in prin. j. de testa. mili. et **Bal.**
et ang. et imo.
in. d. l. fili^o a
patre. in prin.
ci. et **Paul.** in.
d. l. certi.

Ciciatur.
doc. omēs al
leg. in pcedē
ti apostilla te-
nēt **Bar.** h.
veritas pen-
det ab illo ar-
ticulo an tes-
tator phibe-
re possit ius
accrescēdi. d.
quo in. l. qti-
ens. C. eo.

E factio.
vt. l. quo-
tiēs. Et ibi vi-
de de illa ma-
teria: q. tota
ista. l. cū suis
qōnibus exa-
minat ibi.

Prior vtz
ista. q. etia
tangit **Bar.**
in. l. quotiēs.
C. e. et not. al
legat ista. l. q.
niā sororem.
de qua. q. ha-
bet ibi p. dor-
cto. et hic per
ange. et imol.
i. l. i. s. si ex fū-
do. s. e. et imo-
la. i. c. raynu-
tius. super. ij.
glo. extra de
test. et **Saly.**
in. d. l. quoti-
ens. tenet q.
rem illā parti-
cularem non
transmittit i-
tra annū da-
tum ad deli-
berandū p. l.
cū antiquio-
ribus. C. d. in
re delibe. nisi
esset fili^o ille i-
stitutus in re
certa qui ex
potētia suā
transmit-
tit. et loquit^r

Saly. postq. repudiauēit v^ois heres l. **Imol.** hic. et in. d. s. si ex fun-
do. et in. d. c. raynuti^o. infidelit^r referat ista opi^o. **Saly.**

Hereditatis. Et in hoc cū **Bar.** tenet **Jo.** an. in specu. in ti. d. testa.
s. in pmiis. et **Ly.** **Fran.** **Tigri.** **Bar.** **Sui.** **Ang.** **Saly.** et **Paul.** in. d. l.

se est institut^o post pascha: alius in alio semisse sim-
pliciter: an valebit institutio. certe fm rationes **Dy.**
sic s. q. nō reperit p. parte tps testat^r et p. pte inter-
testat^r. et sic cessat ratio. l. et sic tps nō subducere^r de
medio. qd tenet **Bndi.** in. l. extraneus. C. e. sed fm ratō-
ones **Ja.** de are. vicin^o tps subducere^r de medio. et
sic quilibet subduceretur de medio: et sic quilibet vi-
detur institutus pure. vt hac. l. quod puto verius.
pro hoc. l. fili^o a patre. ij. rñso. cū sua glo. s. de libe. et
posthu. **Quero** quid si testator dixit instituo mi-
hi ticiuz herede vsq. ad pascha: et q. nullo mō pos-
sit vlt^r heres eē. **Tūc** dico q. instō viciat^r in totū
q. cōtinet in se repugnantia sicut in herede istituto
in re certa cū fuit dictū q. pl^o petere nō possit: vt dī-
xi in. l. quotiēs. s. si duo. s. e. ar. d. l. miles ita. in prin.
j. de testa. mili.

E factio. Institutio pluriuz ex rebus
certis valet et sunt heredes
equaliter et res illas tanquam plegatas
accipiūt. Itē ibi dicit^r esse res vbi ppetuo d. eē non
vbi eē ad tps. h. d. **Tota** ista lex diuidit^r i quibz. q. pri-
mo ponit thema et qd vsq. ibi dicebā. **Secundo** de-
clarat quasda dubitationes ptiētes ad materia qd
nis pposite vsq. ibi: cū hec sint. vbi determinat vnaz
qōnem que colligit^r ex thēmate vsq. ibi: rez autem.
ibi ponit quedā cōferētia ad determinationē alterius
qōnis que ex thēmate colligit^r et in ter. expressa fuit
vsq. ibi. que res que in pposito. ibi illā qōnē deter-
minat vsq. ad fi. **Mo.** q. institutio valet ex rebus
certis et dicunt^r eē equalit^r instituti. **Itē** no. q. ibi
res dicit^r eē vbi ppetuo d. eē. **Oppo.** q. institut^o
tus in re certa habet loco legatarij: vt. l. quotiēs. C.
e. **So.** glo. ibi erat alius institut^o vlt^r hic nō. **Vel**
dic q. heres institut^o in re certa vere ē heres: sed ha-
bet loco legatarij: quo ad hoc ne cōueniat actiōibz
hereditarijs. hec ē secūda so. glo. **Et** no. q. illam
appropriat sibi vlt^r amō. et eā tenet **Ja.** de are. et **Li.**
in. d. l. quotiēs. pbāt sic institut^o ex re certa h. ius ac-
crescēdi. vt. l. i. s. si ex fundo. et l. quotiēs. s. si duo.
s. e. si nō ē heres nō haberet illud ius: q. inter here-
des et legatarios nō est ius accrescēdi. vt. l. si nemo.
de test. tu. et l. si nemo. de re. iur. et hoc ē qd voluerūt
iura noua q. fili^o haberet iure institutiōis: q. vere ē
heres quo ad oia pterq. quo ad actiōes. ita dicūt
ipsi. sed glo. in. l. si quis priore. ad trebel. dicit q. ha-
betur loco hēdis quo ad excludēda querelā tm quo
ad alia loco legatarij. **Dug.** etia videt^r dicere idem.
Examinem^o nos et p. dico q. opinio vlt^r amō. que tā-
gitur in glo. nō ē vera. dicit^r em q. sunt heredes quo
ad oia pterq. quo ad actiōes qd falsuz est: q. h^os
nō detrahūt falcidiā a coherede de eo qd capit iure
hereditario. vt. l. i. singulos. ad. l. fal. sed hic detrahūt
ex institutiōe ex re certa: ergo nō habet^r quo ad omia
vt heres: vt hic et l. quotiēs. C. fami. her. **P**terea
ea si tu dicis q. sint heredes quero p. qua parte. si di-
cis q. p. nulla: certū est hoc eē impossibile. sed si dic^r
q. pro aliqua etiā hoc ē impossibile. et statim do op^o
posituz cū alius sit institut^o insolidū: ergo iste in n^os

quotiēs. et **Bal.** et **Ang.** in. d. s. si ex fundo. et **Bar.** in. l. quotiēs. s.
si duo. s. eo. et **Bal.** in. c. si pat. de testa. in. vi. et **Imol.** in. d. c. raynuti^o.
us. sup. secūda glo. sed s. rium tenet **Pico.** de matha. **Ja.** bu. **Ray-**
Bal. et **Fran.** de rāpo. in. d. l. quotiēs. et **Bal.** in. l. quidā eulogio. v^o
ti. col. C. de iure delibe. vbi videt^r facere differētia an fili^o sit institut^o

hili et respectu hui^o rei nulla ē pars hereditatis cui
hereditas sit ius vt hic dicit^r i tex. q. nulla pars ascri-
pta est re. **Unde** **Bar.** syl. et **Ja.** bu. sequēs eū dīc-
aut institut^o est fili^o ex re certa: et tūc est vera opi^o. v^o
tramon. q. habet loco heredis. vt in. s. aliud quoz
capitulū. in auē. vt cū de appel. cog. **Extrane^o** vero
loco legatarij. vt. l. quotiēs. C. e. ratō q. fili^o h. illaz
rem loco legitime hoc ē tertie vel quarte. et si deficit
supplet sibi: ergo videt^r institut^o in quarta merito ha-
bet loco heredis. **Istud** displicet mihi plus. nā legi-
tima filij est quarta bonoz deducto ere alieno et fur-
neris impēsa. vt. l. pap. s. quarta. s. de inof. testa. sed
quarta bonoz ere alieno deducto nō ē pars heredi-
tatis. vt. l. nō ampli^o. s. si. j. de leg. i. et l. si quis seruū.
s. si. cū. l. sequen. j. de leg. ij. ergo nō habet loco here-
dis. **Quid** ergo dicem^o. **Rñ.** heres institut^o ex re
certa nō ē heres vniuersalis: nec est legatari^o: sed est
vna tertia spēs p se que vocat^r heres ex re certa q. p-
tim capit de natura instituti vniuersali^o partim d. na-
tura legatarij. sicut dicim^o in grāmatica de partici-
pio: qd partē nois pte verbi recipit. recipit em hoc i-
stitut^o ex re certa q. habeat ius accrescēdi: et puto q.
sua auctoritate pōt accipere rem in qua institut^o est
sicut heres vniuersal^o hereditatē: et per ista voluit lex
filiū institui et ex re certa. vt. d. s. aliud q. capitulum
Legatis vero accipit qd nō tenet creditoribz: et q.
p. falcidiā defalcet^r vt hic. **Ex** predictis infero ad
determinationē quarūdā qōnum. primo vtrū f. h^os
institut^o in re certa decedēs ante agnitiōē illi^o rei il-
lam transmittat. **Vide** q. nō. vt. C. de iure delibe. l.
qm sororem. vbi tex. dicit si aliqd hereditatis fuisset
relictū dico q. res ipsa trāsmittit^r sicut transmittit le-
gatari^o: q. quo ad rem talis institutio sapit naturā
legatarij: sed illos effect^o quos capit ab instōne vni-
uersali. s. q. habeat ius accrescēdi illud nō agnitiū
nō trāsmittit^r: q. est aliqd hereditatis. i. iure heredi-
tarij. **Quero** et per auē. ex cā. rupto testō ex cā p-
teritiōis vel exheredatōis rūpūt^r instōnes: et cetera
firma pmanēt: an institutio facta ex re certa remane-
at firma. **Rñ** deo in q. tu^o sapit naturā legatarij rema-
net firma in q. tu^o sapit ab institutione vniuersali vici-
atur vt ex predictis patet. **Eodē** mō quero cer-
tū est q. vno ex institut^o adēntē totū testm cōfirmat.
vt. l. si nemo. s. de testa. tute. et j. de manu. testa. l. tes-
tamēto. et l. ita liberi. in fi. et ti. **An** hēde instituto ex
re certa agnosce^r instōnē testm cōfirmet^r. **Rñ.** sic. q.
vno adēntē cōfirmatū est: q. amodo siue alij repu-
diant siue agnoscat testm valituz est: q. vni adēnti
totū accresceret. sed hic eadez ratio est in instituto ex
re certa ergo et. nisi eēt dictū q. plus petere nō pos-
sit vt dixi in. l. quotiēs. s. si duo. s. e. **Quero** etia
heredibz institut^o dat^r remediū. l. vlt^rime. C. de edi. di.
hadri. rol. quero an heredibz institut^o ex re certa cō-
petat illud remediū. **Glo.** videt^r dicere q. nō: q. quā-
tū est in re habet loco legatarij: s. legatari^o nō da-
tur beneficiū illi^o. l. ergo et c. cōtrariū forte ē veri^o. nā
institut^o ex re certa nō expectat additionē alioz d. ne-
cessitate imo agnitiōe sua totū testm cōfirmat. vt. s.

q. videlicet pone aliquis h. maiorē partē for. tunaz suaz et bonoz
ciuitatē in ciuitate lucana: et ibi habitat et in ciuitate romana h. mer-
cantias pecunias et alias res mobiles an debeant iudicari bona fi-
ta in territorio ciuitatis romane adeo q. statutū ciuitatis lucane d^o

in re certa vt
tūc transmittit^r
tat illā spem
obuenturam
iur^o accrescē-
di residui be-
reditatis re-
licte hēdi vni-
uersali qui d.
cessit ista an
num delibe-
randi heredi-
tate ad huc p-
illū institut^o
vniuersaliter
nō adita. aut
extrane^o: et tē-
se^o vt ibi per
eum. **Ad** do-
etiā qd ang.
et **Imol.** in. l.
filiū qui pa-
tri. de vul. et
pupil. tenent
idē qd ipse re-
nent in. d. s. si
ex fundo. l. idē
qd **Bar.** hic

Predict^o
patet. Idē
tenet **Imol.**
in. d. s. si certū
do. in. rep. i.
vii. col. et v^o
no. p. **Bal.** in.
auē. ex cā. C.
de libe. p. ter.
Ult^r amō
tūc. **Et** idē
tenet **Bar.** i.
d. l. quotiēs.
aliter tam lo-
quit^r **Bar.**
in. d. l. si. C. d.
edic. di. s. an-
ge. et **Saly.**
in. d. l. quoti-
ens. transmittit^r
cū glo. hic et
Imol. hic in.
d. c. raynuti^o.
s. secūda gl.
et ang. in. l. si.
de edi. di.
In tertia
ibiteruz ante
italicaz. **Ad**
uertēdum est
q. ibi est no-
tex. ad vnam

ponēs circa res in testādo vel aliē in cōtrahēdo vel obligando in eis
sibi locū nō vēdicet sūm doctrinā Bar. in. l. cūctos populos. et ibi scri-
ptū post Bal. C. de sum. tri. breuiter pcludo p istū tex. et p. l. si ita lega-
tus. de leg. iij. et l. de debito. s. de pigno. cū similibus: que iura allegat gl.
hic in quibus p3 q mobilia q sunt in loco ad tps nō cēsēnt eē res illius
loci sed ea q
ibi sunt pper
tuo mansura
ut sunt res i
mobiles cen
sent esse res
illius loci ubi
sunt et pecu-
nie et alia bo-
na que eēnt
extra ciuita-
tē romanam
si tamē essent
reuertere ad
ciuitatem ro-
manā: ut ibi
stent censent
esse de bonis
ciuitatis ro-
mane: ergo si
ciuis lucan-
p decennū et
ultra domici-
liū habuerit
in ciuitate lu-
cana et ibi ha-
beret maiore
pē fortunaz
suaz psumit
habuisse ani-
mū ibi per-
petuo manē-
di cū eadē p-
te fortunariū
suarū quas
ibi habebat
ita nō. Sal. y.
in. l. iij. in fi. C.
de iurif. om.
iudi. p. l. ciues
C. de inco. li.
et. l. iij. eo. ti.
et ad hoc bñ
facit qd not.
De. l. y. bal.
Ang. hic ubi
dicit q res
quas quis se-
cit h3 vt vta-
t in certo loco
censent eē illi
us loci. et iō
dicit q si scholaris forensis infirmus existens in ciuitate bonon. relin-
quit ticio bona q habet bonon. videt reliquisse libros quos ibi habe-
bat cā studēdi in loco illo. arg. d. l. de debito. et facit id qd habet in. l. si in
ducta. C. in qui. cau. pig. ta. cōtrahi. et l3 p. mol. hic dubitet de hoc quā-
do cōstabat q bōa nō debebāt bonon. manere sed debebāt ad aliū lo-
cū trāferri vt ibi ppetuo essent: tū dicit q ibi casus videt quē dicit eē
singularē ad hoc videt q mobilia censent esse de territorio loci ubi
reperiunt: et iō fisco illius loci cōfiscant: et illud videt veri? q id qd po-
nit Bal. in. l. mercatores. C. de comer. et mer. et dato q etiā teneremus
decisionē Bal. in. d. l. mercatores. tū mihi nō ob. quo ad ppositū nō
struz. q Bal. in dicta. l. mercatores. vult q mobilia psonā cōcernāt et
nō locū ubi sita sunt. nā si etiā volum? attēdere locū ubi erat psona ter-

diri. ergo videt q illi cōpetit bñficiū illi? l. q3 quā-
tum ad hoc loco heredis est. C. p. de. l. h3 des. s.
si s. fami. her. So. ibi in diuersis vniuersitatibus que
cōstituit diuersa patrimonā. C. p. de. l. nēsenius.
j. ad. l. fal. So. vt ibi dicā. C. ultimo x. perinde si p-
uus: inducit ad duas. q. p. primo vtz relegat? seu cō-
finat? videat h3 domiciliū: ibi ubi cōfinat? est. Et h3
videt casus q nō: de quo dicit in. l. eius qui. in fi. j.
ad municipia. Secūdo fac si paf relegat filiū ex cer-
to loco q ex hoc nō incidat in ti. de pua. car. p hunc
ver. et per. l. iij. s. de dolo. de libe. ex p. l. y. in. l. i. C. d
pua. car.

Inquisita. Defect? cōditiois que d-
pendet ex facto testatoris
instōne nō viciat. h. d. C. p. s. de inius.
rup. et irri. testō. l. cū in secūdo. So. hic in cōditioe d
futuro que depēdet ex facto testatoris. rōnez dixi. s.
e. l. ij. Glo. distinguit hic quā vide p te. C. ultimo
vide glo. ibi. Jte nō. dicit glo. et cōditio nō est q3 ha-
betur p pura cū testatorē penitusse videat. vt. s. e.
l. ij. et ibi de hoc distinguit per Di. glo. dicit in. l. qui
plures. sed ibi scriptura erat imperfecta circa perso-
nas que a iure nō supplēt: hic circa portiones que
a iure supplēt. vt. s. e. l. itē q sabiū. fm Dy.

Non admittitur cō-
stituti. h. d. C. p. q nō valeat institutio.
q3 fili? nō fuit institut? Glo. sol. intelligo filiū hic in
stitutū qd dicit vt dixi in. l. gallus. in prin. s. de libe. et
posthu. sed d hoc facit. l. si quis eū. in fi. j. ti. i. f3 vnā
lec. sed illā nō teneo.

Hec verba. Copula vltimo loco posita etiam
de appposita. h. d. put est copula ibi et gaus. quidā
habēt sine et: tūc hoc dicit soluta resolut in cōiunctā
hoc dicit. facit. s. de excu. tu. l. is q duos. s. ij. l. cū de
lanionis. s. cū quidā. j. de fun. instru. dixi de materia
hui? s. in. l. re cōiuncti. j. de leg. iij.

Qui tres. Infinita nō pphēdit eū. de q spālī ē
p uisum. h. d.

Qui filio. Post mortē legatarij pōt f-
nus legat? heres institui. h. d.
C. p. de. l. hereditas. s. e. So. ibi fuit be-
res institut? ex die certa que subducit: hic ex incerta:
vt ibi dixi. Querit glo. vtz post mortē legatarij
cōstitat legatū si solus seru? est heres institut? Et
dicit glo. q nō. Aduerte in primo casu. l. quādo fili-
us est exheredat? qd nō pcedit: q3 si sol? seru? ē he-
res institut? post mortē filij reperiret fili? exheredat?

uer. transac. et Bar. in. l. mouet. de verbo. sig. Jo. a. nū spe. in tit. de
finc. et inter. s. i. sup ver. sed quid si debeo. et Ang. in. l. i. s. fuit quest
tus. ad trebel. ergo sicut dixi q res mobiles censent eē de territorio
illi? loci in quo site sunt. ita est dicendū de act. que dant ad res mo-
biles. i stud etiā firmat lap? alleg. lxxxii. incip. in noie dñi amē. casus
est talis videt quidā nicola? et c. in fi. de quo facit mētionē Ro. in. l.
si cōst. s. si. solu. ma. nā cōcludit lapus q si in varijs locis defunct?
h3 bona et c. vt ibi per eum.

statoris adhuc habem? intētū. et idē dico de act. seu noib? debito-
ruz. q3 si in ciuitate romana celebrati sunt cōtract? ex quibus creata
sunt illa noia debitoz: et tūc dicēdū est q censent eē de bonis illius
loci. vt est casus in. l. ticiū et meuiū. s. tutores. de adm. tu. Jdez si ali-
bi celebrat? eēt dēt? et solutio eēt collata in ciuitate romana. l. quo.

tus post mortē: ergo testm ē nullū. vt. l. seru? quoz.
s. sed si fili? s. e. et l. si ita. in fi. de libe. et posthu. In se-
cūdo casu qñ seruus est legat? extraneo et institutus
solus post mortē pcedit questio si ponis ipsum insti-
tutum cū libertate: als nō pcedit fm hēc tempora.
vt insti. e. in prin.

Seruus. Cōditio tacite hēditati adiecta nō p-
i codicill? adm. h. d. C. et rō hui? ē:
q3 si posset adimī in codicillis videret hereditas di-
recto data in codicillis qd nō pōt eē. C. Quero vtz
iste seru? fuerit institut? sol? vel habuit coheredem.
Glo. prima dicit q sol? et benedictio: q3 si haberet co-
heredē posset codicilli cōfirmari p aditionē cohere-
dis: et psequēs deberet libertas ex vigore codicil-
loz: et intē calendas: et sic pōt eē heres. C. Quero di-
cit hic q erit liber ex codicillis: quero an erit heres.
Dicit Hug. q sic. l. voluntari? C. s3 cōtra h op. d
l. cū quidā. C. de neces. ser. here. insti. ubi eo ipso q i-
stitut? videt relinquere libertatē et erit su? et necessa-
rius. So. illud cū testator nihil de libertate disposu-
it: hic sec? vt nō. hic et s. e. l. quotiēs. s. fi. et insti. e. in
prin. C. s3 tūc op. cū certū sit eū heredē futurū in
oēm cām ad qd expectat cōditio: cōtra. l. si quis ita
scripserit. s. e. Rñ. ad hoc vt sciat an sit voluntarius
vel necessari? ista lec. Hug. pōt pcedere si ponimus
seruū habuisse coheredē: vt. s. dixi. sed si ponim? eū
solū institutū nō pcedit. als seqret q hereditas po-
test dari directo in codicillis. teneam? ergo q ex co-
dicillis erit liber tū et nō heres fm Jo. C. s3 hoc
op. si nō adit hereditas relicta: nō valent. vt. l. si ne-
mo. de tes. tu. et C. de fideicō. l. ea quā. Quidā dicūt
q habebat coheredē. s3. s. repēdi fm Jo. dicendū
est ergo q hic codicilli fuerūt cōfirmati ab intestato
et fm hoc nō ob. l. i. C. de codi. b que dicit q rupto te-
stamēto nūpūnt codicilli: q illud ē vez nisi codicilli
sunt ab intestato cōfirmati. C. Quero vtrū relicta i
codicillis requirūt cōfirmationē p aditionē hēditat-
is ab intestato. Glo. hic et sic. de hoc est tex. j. de
fideicō. l. i. l. iij. et insti. de eo cui liber. ca. bo. adi. circa
mediū. et C. de manu. tes. l. si. circa prin.

Si quis. Iste ē subtilis. s. et hoc dicit. sublata cā
vno testatore p quam cōditio vni rei
adiecta aliter repetita intelligat cessat repetitio con-
ditioe pendēte: sec? si esset iā defecta. h. d. C. p. d
secūdo rōso ad primū. Rñdet glo. q in p casu alie-
nādo videt eū penitusse cōditiois. C. s3 hoc op
po. s. pri. s. ubi in voluntate imperfecta nō videt testa-
tor penitere cōditiois ta cite adiecte hereditati. Rñ.
hic testator nihil disposuit circa cōditionē sed solum

uer. transac. et Bar. in. l. mouet. de verbo. sig. Jo. a. nū spe. in tit. de
finc. et inter. s. i. sup ver. sed quid si debeo. et Ang. in. l. i. s. fuit quest
tus. ad trebel. ergo sicut dixi q res mobiles censent eē de territorio
illi? loci in quo site sunt. ita est dicendū de act. que dant ad res mo-
biles. i stud etiā firmat lap? alleg. lxxxii. incip. in noie dñi amē. casus
est talis videt quidā nicola? et c. in fi. de quo facit mētionē Ro. in. l.
si cōst. s. si. solu. ma. nā cōcludit lapus q si in varijs locis defunct?
h3 bona et c. vt ibi per eum.

Qui filio. s. seru? l. i. C. de codi. Et ibi dixi.
C. s3 sic. Adde qd idē et Ang. in. l. i. s. de inius. testa. No. ergo q
ad hoc vt debeant legata vel fideicōmissa ab intestato requirūt adi-
tio hēditat? p aliquē q possit eē heres de iure ciuili vel ptorio: sicut

ff. de solutio.
pro cōfirma-
tione pdicto-
rum facit q
act. dicunt
coherere per-
sone credito-
ris et illā con-
comitantur
l. quis ergo
casus. de pe-
cu. l. iij. et ibi
no. ff. p socio.
et in no. q. de
clarat Bal.
in. l. i. ff. d sta.
homi. et ubi
quis duo h3
dōcilia vni
rōne origis
et aliud rōne
icolat? sp cō-
sideram? pos-
ti? locū inco-
lat? in his in-
q3? pda ē in
cōsideratiōe
vt p3 ex glo.
valde nō. i. c.
statutū. s. cu3
vero. in ver.
vnā dietā. et
ibi no. doc. d
rescrip. in. vi.
fortifican? p
dicta q3 qñ a-
ctiōes dant
ad qd mobi-
le iudicat de
eis put dere
mobili. vt no.
glo. in auc. d
nō alie. s. i. in
ver. cōnume-
rāda. et ibi cla-
ri? declarat
Ange. et not.
Dy. et Bar.
in. l. et p. ff. d
auc. tu. et glo.
i. l. i. et ibi not.
Bar. C. si ad

gata relicta
ab intestato
p tex. in. d. l. fi
liuſſa. ſ. i. de
lega. i. ſed cō
trariuz credo
videlicē q ſi
ſcus nō tene
atur ad lega
ta nec etiam
ad libertates
per. l. iij. ſ. fi
bona. ſ. fidei
cō. liber. 2. l.
quod diuo. j.
dema. teſt. n.
ob. d. l. filiuz
fami. qz eam
itellige qñ ſu
it notatim g
uatus ſiſcus
pdicta fallūt
in relictis ad
pias cauſas
de q p bar. et
doct. in. l. i. C.
de ſacro ſan.
eccleſi. 2 ad
Bar. hic ad
de Dy. Jac.
bu. 2 Bal. in
d. l. nemo. de
teſta. tu. 2 idē
Bal. in. l. fi.
in. i. col. C. de
peti. heredi.
Bal. in. l. fi. i
prin. ſ. teſta.
hic alleg. 2 in
l. eam quā. in
ij. col. C. de ſi
dei cō. dixi ali
quid i. l. 15. nō
ba. de lega. i.
in. i. notabili.

O Eli solue
do. si vsu
rarius. Ad
istam. l. adde
qd incident
diri in. l. spe
rium. in apo
stilla magna.
Lea qua. in. ri

Cum venditor. Quicqd post venditionē vē
ditōri accrescit mediāte suo
vēdito restituit emptōri vel ei⁹ heredi. h. d.

jurisdi. om. iudi. & de intellectu huius. l. aliqua pōit bal. i.
ol. C. de fidei cōmis.

di transit pferē substituto vulgari: qz lz institut? hīs
nō fuerit tñ aliū heredē fecit. In p̄trariū tñ facit tex.
hic qui dicit mutata cōditōe. Sz rñdeo: qz scti muta
tur cōditio per mortē. Vel meli? hic dixit iuriscōn
sult? exprimēdo illd de quo min? videbāt inesse qā
posset dubitari si efficiē de libero seru? an voluerit
testator excludi substitutū p dominū. ⁊ dclarat iuril
consultus qz sic: multo magis si nulla mutatio condi
tionis euenit.

Qui soluedo. Defect? etrinsec? si tē
pore apture tabularuz
cessat testm̄i recōualefcit. hoc dīc iste casus
mirabilis. Cōcordat. s. e. l. pignori. z hoc facit qd si
vsurari? tpe testamēti nō p̄stitit cautionē s; eā p̄
stat postea ante mortē testm̄i recōualefcit. p. hāc. l. dī
xi in. l. filio p̄terito. in vltima pte. s. de inius. test. z ibi
declarauit. ¶ **P** p. qd inspiciat temp? mortis nō tem
pus apture tabularz. vt. C. de cadu. tol. s. sed cū tri
plici. z. s. i nouissimo. Sol. gl. qd hoc iō qd fm̄ hec tu
ra nō poterat adiri hereditas nisi apertis tabulis qd
nō placet: qd in suo z necessario fm̄ hec tēpora inspī
ciebat temp? mortis. vt. l. post mortē. in prin. z. l. que
situz. in prin. j. de leg. i. voluit ergo dicere hec. l. qd i
spici d; tps quo incipit agi de virib? institutiōis. et
tunc si nō est nisi vn? seru? de necessitate dīcī qd ille
est prin? de virib? aut instōnis tunc agī qm̄ tabule
aperiunt: ergo illud tps inspiciat. facit qd dīcūt doc.
in simili. C. de insti. z substi. l. si. in fi. vbi mater exclu
dit tacitā substōnem si ipsa viuūt eo tpe quo de viri
bus instōnis incipit agi. ¶ **P** p. de. l. si fuerit. de re.
du. So. hic incertitudo erat reducta ad certitudinē.
¶ **P** p. de re. cato. So. glo. dīc meli? vt no. in. l. per
j. de re. cato.

¶ pars cecidit a contractu sufficit in libello rez pet
deat peti etiā rescissio contract⁹. vnde si minor pet
sibi restitui pcedit libellus licet nō petat contract⁹
consequēti etiā pambulū ad illud videt petitiū. lib

Talis enim in
positio pene
p testatorem
fieri pōt. l. i. c.
de his q̄ pe.
no. iſti. d. leg.
s. ſi. l. i. ſ. item
ſi ita. ad. l. ſal.
z in ppoſiti
ponit **B**al.
d. l. v. r. o. r. s. s.
heres. de leg.
iij. r. p. **B**al.
au. c. ſu. re. li.
ctum. C. de in
dic. vidu. i.
d. l. i. c. de bil
que p. no. et
eſt bon. r. r.
cu. z glo. r. i. b.
Bar. in. l. lu.
cius. s. res.
heredes. ad
trebel. r. i. b. p.
ba. q̄ ſtatim
q̄ controuer
ſias mouer di
citur moleſta
re. vid. ibi. ſu.
fici. eſt ſola
petitio v. o. i.
canur moleſta
ri. ad hoc al
lego qd̄ not.
glo. in. c. con
ſtitut. de re
ſigio. domi. i.
ver. inſtauraz
tas. p. quā dī
citur ibi. no. do.
Anro. in. vi.
col. q̄ vbi in
libello ad hō
vr poſſim pe
tere rem mihi
reſtitui requir
itur reſcſſio
reſcſſus v.

e quasi tacitevi
em quã vêdidit
scissio q: petito
d. de acqui. her.

et si petat hereditas restitui et postea appareat in iudicio testem querere
andri q sup illo libello pot fieri finia fm do. anto. vbi. s. et sic vult q et
si non esset in hoc iudicio expresse petiti declarari tale cecidisse a lega
to vel ab hereditate sufficiat libellus in quo petis condonari ad rei resti
nez. benefacit qd no. glo. in. l. qui de inofficioso. et ibi doc. s. de inoffi.

institutionibus. **¶** **Q**ppo. q exheredatio sit res in
epta in extraneo. vt. l. quida cum filiis. d. ver. obli. s. o.
in extraneo non instituto pcedit s. sed extraneus insti
tur? pot exheredari: vt hic et no. p. glo. in. l. si certum.
s. si eode. j. de test. mili. **¶** **Q**uero si testator aliquem
herede instituit et eum sub conditione exheredauit in eo
dem testamento: vt exheredatio valeat. Et videtur q non
q exheredatio sumit effectum p additionem hereditatis. vt. l.
filiis. s. sed cum exheredatio. j. de contra. ta. s. p. aditionez
hereditatis non posset confirmari exheredatio sua: qz est
repugnancia et alii? non est q adeatur ergo exheredatio est
nulla. **¶** **C**ontrarius puto: nam q exheredat sub conditione in
contraria conditione instituere videtur. vt. l. aliqui. de co
di. et dem. **¶** **I**ta ergo exheredatio videtur adicere p ad
itionem institutioni qd pot fieri in eode testamento. **¶** **N**ec ob.
q exheredatio dz confirmari p aditionem: qz illud est in ex
heredatione filii. **¶** **Q**uero pone q tunc institutus
in alia voluntate facta coram. vij. testib? exheredo: vel i
ipsa eade voluntate exheredo simpliciter: an valeat tra
lis exheredatio. **¶** **D**ico q non si sit a pagano: sec? si sit a
militate: vt. j. de testa. mili. l. si certum. s. si eode. fm coez
litera. pbo p ronez i heres instituit? caput heredita
tem a seipso: ergo non pot sibi adimere a seipso. vt. l. s. et
si sub conditione. s. si. s. e. sec? ergo esset si haberet co
herede: vt ibi no. **¶** **A**d idem: qz instituit? extraneus? non pot
exheredari sine iusta causa vt hic. sed si exheredat simplici
ter nulla adiecta causa non valz: et hoc sub dubio. p dicta
vera si exheredatio conferat ante tempus hereditatis quesite
vt puta tale instituo et si vxore mea molestauerit in ta
li relicto prius hereditate. **¶** **C**erte istud pvari heredita
te pot fieri iusta causa non ex iniusta. vt. l. vxore. s. hdes
j. de leg. iij. et ibi dixi. s. ista est iusta causa si ea molester in
debite. **¶** **D**ico tunc q non prius hereditate directo: qz q
semel est hres nisi q pot desinere esse hres. vt. l. ei q soluen
do. j. e. et. l. miles ita. de testa. mili. et. l. nemo pot. j. de
lega. i. et sic valet in hoc vt teneat illa hereditate resti
tuere p fideicommissum. vt. d. l. vxore. s. hdes. **¶** **C**ed
tunc qro si testator dic q prius hereditate: nec adiecit
ad que pueniat: cui debeat restituere. **¶** **R**esponsum non
minuat in aut. hoc amplius. qz testator non dicit ad que
dueniat: s. dicit sit prius hereditate mea. s. arbitror non
esse huius dictum q hres restituat: qz ibi loquitur qz prius
a lege ex voluntate testator. hic breuiter venit ad sub
stitutos si hres: alios aduenientes ab intestato. tex. e. no.
in aut. de nup. s. p. fate. et ibi p. **¶** **I**ac. de bel. et in corpe
vni sumit aut. cui relicti. C. de indi. vidui. dixi plene i
dicto. s. heredes.

¶ **S**ementia. **¶** **C**oditio q de pterito fuit im
possibilis reijcit. h. d. videbi
tis in. l. mlti. cum si. j. de p. di. et dem. dixi ple

¶ **Q**uidam cum filiis. **¶** **I**bi e singularis et qdidi
an? casus. **¶** **E**x testamento non pot pueniri: q a desu
cto grauat? non pbat s. pueniet ex mandato qd susce
pisse pbat. h. d. **¶** **N**o. tex. ibi patris offensaz veres: h
e patris turbatores. **¶** **O**ffensa q dz qd aliud ad turba

eo. ff. in fi. et. et ponti. **¶** **B**ald. in. l. ij. C. contra delega. et **¶** **J**mol. in dicta. l. i.
centurio. in. ij. col. et nota q verbum relinquo vel aliud verbum eode ad
iectum vniuersitati relictoz non trahitur ad institutionem heredis sed
ad codicillos vt act? valeat qui alias non valeret fm **¶** **B**al. no. in. l. et
in epistola. in antepenul. q. C. de fideicommissis. de qua materia vide

tionem iniuste adducit. qd examia vt dixi i. l. licitacio.
s. qd illicite. j. de pu. **¶** **N**o. qn aliquis instituit aliquem se
culari vt det alicui modico vel fratri q d tale institu
tuz pot agi actioe mandati vt h. qd e vez si fuit adhibi
bit? ab ipso modico: sec? si fuit adhibuit? ab ipso testa
tor: tunc videtur q modico? pot agere actioe neg. ge. qd
videtur gestisse negocia sua. posset et agere ex testamento q ta
cita fide assumptis de restituendo. vt. l. fi. C. de fideico.

¶ **S**ita scriptum. **¶** **D**ictio imo: ponit corre
ctiue. h. d. **¶** **C**op. de pma pstone. C. s. qd?
¶ **B**lo. dic alit ponit ibi: alit ponit hic. **¶** **T**u p h? dcla
ratioe dic. qnq dictio imo: ponit cum copula et vel et.
et tunc h? vim copulatiue nec ponit correctiue. vt. d. s.
qd? et. l. iuregentium. s. quinimo. s. de pac. fm vnaz lec.
qnq dictio imo ponit simpliciter: et tunc si pferat ab ho
mie ponit correctiue. vt h. et. l. Stich? j. d. ma. tes. qnq
pferat a lege et tunc si qd ponit in copassibilia ponit
correctiue. vt. l. si vepeda. in p. i. et. s. i. s. ad. l. rho. de
iac. **¶** **E**t in oib? legib? in qd? repit imo: aut repit in
copassibilia: et tunc si qd in pcedenti e eade ro vel ma
ior et h? vim alternatiue. vt. l. iubem? s. econom? C.
de sacrosan. ec. als ponit correctiue vt h. **¶** **C**op. j.
de p. di. et dem. l. na et ea. **¶** **B**lo. no sol. dic q ibi non
erat xba correctiua: s. alter? voluntas? tunc disponere co
tinetia fm **¶** **D**y. **¶** **E**ltio h. l. iducit i ar. ad. q. q si testis
interrogat? dicat sic fuit imo sic: q ste? ultio dicto q
se correxit. non at h? p vacillatioe: vt h. et. **¶** **S**pe. po
nit in ti. de teste.

¶ **Q**uidam testamento. **¶** **C**op. C. de le. l. cu
qd. h? stat q testor voluit transire ad dispo diu. **¶** **P**p.
isti. e. s. si ples. so. eode mo. et distigue vt dixi plene i. l.
iterdu. s. si. s. e. **¶** **P**p. d. l. q non militabat. so. eode mo.

¶ **I**n testamento. **¶** **T**estis intelligit ptes facere d fidiuo
h. d. **¶** **Q**uero qd mouet iuriscōsultū ad hac interpretati
onem cum id sit dicere ps qd vncia. vt. s. e. l. iterdu. s. p. fa.
et. l. qntes. s. si duo. **¶** **E**t id h? vt q p m? debeat hre du
as vncias instituit? ex vna pte vna vncia: et sic tota he
reditas vt diuidenda i miorē numerū vnciarū q sit as.
vt. d. l. iterdu. s. p. r. s. d. n. q. s. e. **¶** **R**es. ex eo q instituit
testator modū loquendi. p em assignuit vncias. et ass
gnauit ptes. colligit iuriscōsultū q ptes fecerit d re
fiduo qnq itellerent q alia sit signatio ptes q vncie:
s. si oib? assignasset p eade xba siue partes dixisset
siue vncias idem eest. et sic dz intelligi qd dixi i. d. l. iter
du. s. p. s. q vna ps intelligat de duodecim nisi ex
mete pferetis aliud appareat

¶ **I**n verbis. **¶** **Q**uerit glo. qd si dica relinq
tibi hōa. rmdz q illa xba trahit ad istonez si
ali? hres non eest scpt? i testamento. vid gl. et no. d. hrdi. et fal.
s. et si xba nlla. sup xbo relicti. **¶** **Q**uero qd si testator
masculū instituit: ite filie tantū reliquit: an testamēto valeat. vt
q no qz non fuit dictū iure istōnis vt i hīs hēdē insti
tuo: et xbu relinq non trahit ad istone qn ali? e hres
vlter instituit? vt h no. **¶** **C**on. d. riu? fac. na qn nul

volo eam esse et actam et contentam pro omni sua falcidia legitima et
trebellianica: vt communiter fit in testamentis q propter hoc vide
tur relinquere iure institutionis. et videtur casus de hoc. C. de heres
di. insti. in. l. quotiens. vbi verbum relinquo de se non significat institutionem
et hoc habuit de facto **¶** **R**aph. cu.

q dixi in. l. i. d.
leg. i. in prin.
vbi dixi qd d
verbo lego.
qd etia e ver
bu coe.

¶ **E**t h not.
De ista. q. vi
de p moder. i.
inter cetera
de libe. et po
sthu. et p bal.
in. l. quotiens
de heredi. insti.
sti. C.

¶ **C**on. contra
riu. **¶** **E**t h? t3
qdā quos re
fert h bal. vt
itelligat iure
istōnis relin
quere: p qd?
e glo. i. l. quo
ties. C. fami.
herc. et sentit
bal. in. l. cap
tatorias. C. d
testam. mili. et
¶ **J**o. an. in. c.
si p. d. testa. i
vi. idē t3 bal.
in. l. si adulta.
C. de heredi.
acti. q si pat
relinqt filio et
p h b3 ne p?
de suis bonis
petat q vide
tur relinque
iure istōnis
et allegat. l. d
bitor. j. ad tre
bel. **¶** **I**te alibi
dicit q si pa
ter dicit relin
quo legitimā
videtur relinq
re iure insti
tutionis p. l.
humanitatis
C. de ipube.
¶ **I**te puto q
si testator dz
xit: relinque
cētum filie: et
postea dixit:

¶ **Q**uidam
cū filiis.
quotidianus
casus. **¶** **E**t per
istū tex. dicit
ing. bal. i. ruz
bz. C. que in
fran. cre. in fi.
q restitutus
hereditatem
ex contractu
non retinet qz
tam. et de itel
lectu istius. l.
vide Bart. i.
l. si fili? i. p. i.
de ver. obli.
et hac. l. etiam
not. alleg. in.
l. nemo pot.
de leg. i.

¶ **I**n verbis
verbo reli
ctis. **¶** **E**t illaz
glo. p sing.
alleg. **¶** **J**mol.
in. l. na quod.
s. no omnis.
in. l. vel. ij. col.
ad trebel. ad
de tex. et ibi
no. bart. in. l.
diu. j. de tes
ta. mili. et in
l. qm indignū. et ibi **¶** **B**aly. C. de testa. et de hoc vide in. d. s. no ois.

¶ **C**on. trahitur. **¶** **A**n et qn verbum relinquo trahat ad insti. adde ple
ne **¶** **B**al. in. l. cetero. de vul. et pupil. qd asit de verbo assigno. dic idem
q de verbo relinquo. glo est singu. in. l. quotiens. C. fa mi. hercis. qua
ita allegat **¶** **J**mol. in. l. i. s. si ex fundo. in fine. s. co. in repe. quaz ponit.

Verbu addit. Vide meli⁹ q^o alibi de pcedeti. q. in. l. fi. C. fami. her. et Bar. in auc. unde si parens. C. de inof. testa. ubi dicit p glo. ibi posita sup xbo falcidia. q^o si testator dixit: relinquo centum filiis meis pro falcidia q^o etia si no dixisset iure instonis valet testm: quo d dicitu Bar. ly. ibi limitat nisi fecisset aliu herede vniuersalez: q^o tunc verbu relinq no trahit ad instonez. sed

glo. i auc. no⁹ uissima. de in offi. testa. dic q^o in testō inter liberos n^o est necesse q^o legitima reliqua iure institutōis: quā glo. doc. se⁹ quunt. s. bal. in. l. maximū viciū. in vlti. col. de libe. p teri. dic vnuz sing. videlicet q^o si p statutu est aucta legiti⁹ma sufficit q^o relinqua⁹ quoquo relit⁹cti titulo sed Bar. in. l. i. s. sciendū. j. de suis et legiti. dicit vnu pulchru videlicet q^o si filia maritata que de iure no succedit no est instituta no dicit testm nulluz. facit q^o nor. Py. in. l. plane. de lega. i. et q^o habet i l. qui repudi. de inoffi. tes.

Nulla instō non viciat. Ad istu. s. vi de Bar. in. l. legatus. j. de lega. i.

Alienū s. i cēne is. adite here ditas. quo tpe inspicia⁹ habilitas. et ad ista vide nota. p bal. i. l. i. C. de his qui ad liber. et Bal. no. in l. deo nobis. in vlti. q. C. d. episco. et cler. et etia ad itel lectum huius

lus ali⁹ est institut⁹ verbu relinquo trahit ad instōez ne testm pereat. eadē rōne q^o illud verbu additur p relicto facto filie debet intelligi iure instōis ne testamētū sit nullū. In contrariū est veritas. nā verbuz relinquo adiectū certe quātūtatī vel rei nūq^o trahit ad instōnem. vt. l. cogi. s. et generalis. j. ad tre. et ibi p Di. p hoc in corpe vt cū de ap. co. s. aliud cōiuncto. et s. ceterz. e. ti. vbi expresse dicit q^o no sufficit relinq⁹ re nisi iure instōis relinquit. et hoc et Ri. mal. in di sputatiōe quā retuli in. l. illa institutio. in prin. s. e. s. q^o verbu relinquo addit vniuersitati bonoz proce⁹dit distinctio hui⁹. l.

Verba maledictōis vniuer salia instōis no viciat. h. d. q^o dic vt. l. turpia. in prin. j. de lega. i.

Interdum. Seruus de adulterio accusatus a dñō no pōt institui. h. d.

Sipater. Falsa demonstratio no viciat instōē si de psona instituti cōstat. h. d. q^o dic vt dicā in. l. demonstratio. in prin. j. de cōdi. et demō.

Alienum. Inutilis est institutio seruū alieni cū libertate nec tractu tps cōfirmat. h. d. C. p. de. l. s. si in cōditiōe. s. seruus. s. e. vbi valet institutio si postea reddat seruus. So. ibi in seruo cōi⁹hic in pro⁹sus alieno. C. p. de. l. quoties. s. seru⁹ cū libertatem s. e. Picit glo. secus in seruo proprio q^o in alieno: q^o Di. exponit postea alienato. nā si alienat nihilomin⁹ n^o erit h⁹s ex testō i q^o erat institut⁹. nā ab initio institutio valuit: et si alienet in su dñi pōt adire. C. p. de libe. et posthu. l. filio. in fi. vbi valet institutio extranei qui postea arrogat. Rū. ibi in extraneo instituto ab initio valuit: hic seruus alien⁹ no potuit institui cū libertate. Istud prin. facit ad qōnē. Aliq^os instituit monachū herede ita tñ q^o nihil iuris acquirat monasterio vel abbati. quero an institutio valeat. Hic videt eē casus q^o no valuit. sicut em seruo alieno no pōt relinq⁹ cū libertate imo si relinquit est inutile: ita no pōt relinq⁹ monacho q^o no acquirat monasterio: vt in auc. ingressi. C. de sacrosan. eccle. C. p. d. retea ista verba cōtinēt in se repugnantiā q^o monachus sit heres et q^o monasterio no querat: ergo institutio viciat. vt. l. si tici⁹. j. de cōdi. insti. et istō videt de rigore iuris. Equi⁹ tñ eēt q^o ista pplexitas dissolueretur fm volūtate testatoris sicut alibi lex disposuit pplexitate dissolui ex psumpta mēte defuncti. vt. l. qui q^o dringēta. in prin. ad. l. falc. et sic sensus illorū xboz q^o monasterio no querat hoc ē q^o patiat⁹ monachus habē cōiuentibus oculis sicut patit⁹ oīs fuuz. vt l. iij. de manum. tes. et q^o ei abbas. q. no faciat. Dic vt no. in. l. luci⁹. s. tres heredes. j. ad trebel.

In extraneis. Capacitas tpe testamētū et mortis et adite hereditatis: media vero tpa no nocet. h. d. C. concordat. l. s. et si in cōditiōe. s. solem⁹. s. eo. ti. et j. l. proxi. C. p. q^o tātū temp⁹ mortis inspicia⁹. vt insti. de here. qua. et dif. s. sui. Glo. hic se inuoluit. si n aliter cōcludit aduertendū eē aut loquit⁹ in herede suo aut in extraneis. Itē aut succedit i testō aut ab intestato in herede suo vel suo et necessario siquidez nititur succedere ex testō inspicia⁹ duo tpa. s. tps testamētū vt constituit institutio. vt. l. pxi. s. interdi. Itē temp⁹ mortis. in. d. s. temp⁹ aditiōis no inspicia⁹

s. vide docto. et maxime Jmol. in. l. ij. in prin. in. ij. col. de vul. et pupi la. et per illuz textuz dicit Barto. in consilio incip. quidā decessit in testatus superstitē et c. q^o si statutum dicat q^o filia dotata non succedat si non dicat vltēius intelligitur de ea que propter dotem erat iam facta insuccessibilis tempore mortis defuncti. de cuius hereditate agitur. et per cōsequē statutum intelligit de filia dotata tempore mortis patris vel illius de cuius successione agitur. ad ista facit. s. etiam neis. insti. de here. qualiter differē. itē est de mente Bal. in. l. si plures. C. de condi. insti. in antepediti. col. in versu iuxta predicta formatur talis questio

q^o tps mortis et aditiōis ē idē in suo vel in suo et necessario. Hoc q^o dicit gl. q^o tps testi inspicit ē vez q^o tū ad hoc vt sciam⁹ an succedit: s. q^o tū ad h⁹ vt sciam⁹ an sit su⁹ vel volūtati⁹ erit aliud. vt. j. dicā fm glo. s. q^o dicit q^o tps mortis et aditiōis ē idē probat in. l. si post mortē. in prin. de le. i. et l. iulian⁹ nr. j. de pdi. et de mon. et ibi nota. C. In contrariū facit. l. nā nec emaci⁹ pat⁹. j. de leg. i. dixi plene in. l. vltia. j. de pdi. isti. post q^o no pstat q^o pōt succedere si q^orat an sit su⁹ vel nec cessari⁹ tps mortis inspicit. vt. d. s. sui. isti. de here. q. et dif. s. tñ ē vez in instituto pure: sec⁹ i instituto sub aditiōe: q^o tū ē inspicit tps ex⁹it⁹ aditiōis: vt. l. si sub aditiōe. s. de libe. et posthu. q^o itellige vt ibi dixi. s. q^o illud vez in suo tñ: s. in suo et necessario: puta in seruo inspicit tps mortis siue pure siue sub cōditiōe sit institut⁹ nisi libertatē accepit a lege vel a pteore. vt. j. eo. l. p⁹ filio. et dixi in. d. l. si sub aditiōe. de libe. et post. Cōtra hoc facit prin. h. d. l. s. ibi ab initio institutō no valuit. Itē aduertendū est q^o hic dicit tps mortis inspicit: vt sciam⁹ an sit su⁹ o⁹ itelligi q^o suffic⁹ tpe mortis eē i pte: q^o dico p tato. q^o posito q^o tpe mortis no teneret primū locū in successiōe postea incipit tenere: vt nepos subducto patre de medio cū su⁹ erit. vt. l. si q^o ex hēdato. i. pxi. s. de inius. tes. Predicta vera q^o quis nitit⁹ succedere ex testō: s. si ab intestato succedit inspicit tps mortis. ita dicit gl. Tu dic si testator decessit nullo cōditiōe testō tps mortis inspicit: als inspicit tps q^o testm destituit. vt. l. si q^o posthumos. de l. et posthu. et insti. de here. q. ab ite. s. ita. et insti. de leg. agn. succe. s. prim⁹. et d. l. si q^o ex hēdato. in prin. et h⁹ q^o ad instōnē: q^o ad legata no. ita dicit glo. vt. l. interuenit. j. de leg. psta. bo. po. peti. q^o itellige vt dicā in. l. i. de re. cato. et l. si cognat⁹. de re. du. C. p. de. l. ij. et l. no o⁹. Sol. vt ibi. C. p. j. e. l. in tps. So. ibi fuit instō aditiōalis: hic pura. C. p. j. de acq. here. l. si fuus. dicit glo. ibi ex benignitate receptū ē tū dicit ibi. C. p. s. de sta. bo. l. et seruo. s. ingenui. et. C. d. hēti. auc. idē de nestorianis. glo. dicit spalia sunt. dicit q^o in pma ē fauor libertat⁹. in scda fauor fidei. Item facit s. istaz. l. j. de vsuca. l. cū vtr. So. vt ibi.

Seruum. sub pcedeti summario: et dicit media tpa no nocet. h. d.

Si in nō faciendo. Impossibilis cōditiō de institutione rei cū h. d. glo. ponit exēplū: si digito cellū no tetiger⁹. Certe ista cōditiō no ē possibilis: sed ē necessaria. pone g^o instituo te sub hac cōditiōe si no morier⁹: vel si p annū no comederis: et si. de hac impossibilitate dicā plene in. l. i. j. de cōdi. insti.

Hereditas. vnciarum. Dic iuriscōsult⁹ ponit oia nomia

Allem. C. p. de. l. q^o rō. de pdi. isti. pure. scdo sub cōditiōe. valet ergo prima tā q^o plenior. vt. l. quod traditum. de condi. et demon. fm Dy.

Siquisita. tronat⁹ retinet⁹. h. d. C. No. q^o b⁹ pronomē suus sua suuz: no significat soluz dñiuz: s. ius aliquod. simile in. l. suos. et l. nuper. j. de le. ij. sic in vulgari appellam⁹ vasallos hoies nostros. quia ius aliquod in eis habem⁹ licet sint liberi. C. p.

tate agitur. et per cōsequē statutum intelligit de filia dotata tempore mortis patris vel illius de cuius successione agitur. ad ista facit. s. etiam neis. insti. de here. qualiter differē. itē est de mente Bal. in. l. si plures. C. de condi. insti. in antepediti. col. in versu iuxta predicta formatur talis questio

Alienū s. i cēne is. adite here ditas. quo tpe inspicia⁹ habilitas. et ad ista vide nota. p bal. i. l. i. C. de his qui ad liber. et Bal. no. in l. deo nobis. in vlti. q. C. d. episco. et cler. et etia ad itel lectum huius

Nulla instō non viciat. Ad istu. s. vi de Bar. in. l. legatus. j. de lega. i.

Alienū s. i cēne is. adite here ditas. quo tpe inspicia⁹ habilitas. et ad ista vide nota. p bal. i. l. i. C. de his qui ad liber. et Bal. no. in l. deo nobis. in vlti. q. C. d. episco. et cler. et etia ad itel lectum huius

no. in. l. nō nu
dis. z. in. l. ne
q. natales. C
de proba. et
per cano. in
c. ex parte.
de resti. spol.
z. in. c. illud. d
presumpt. et
in. l. neg. per
Bar. z. Bal.
de resti.

de condi. insti. l. seru. Glo. dicit sol. vt ibi. nā hic fuit
data primo pure. secūdo sub cōditiōe. **Op. de. l.**
qui cōditiō. s. si stich. j. de leg. iij. Sol. glo. ibi nō
dicit si me? erit si erit in prāte mea. vel dic. illā fm
istā intelligi. vt distiguat inter manumissionē z alie
nationē: z hanc vltimā tene.

Seruus. In seruo hēditario inspicit cō
ditio defuncti. h. d.

Utius. Si testator expleto asse alios
heredes instituit videt eos i a
lio asse reuocare nō primis substituē. h. d.

Palter filio. Ut primū testm tollat p
vt secūdo adeat hereditas. **Prē** fuis sub
stituit pupillo ē ei necessari? si su? reperit tpe mortis
patris pupilli. h. d. **Hot. q.** in seruo sufficit q sit
fuis tpe mortis testatoris lz repiat alienat? tpe exi
stētis cōditiōis. dicit in. l. si alienū. s. i. s. e. In ter. ius
sit iure pupillaris substitōis. ibi vendidit postq be
reditati paterne se immiscuit: **Ibi** puenit z sic expira
uit substitutio pupillar. **Py. Op. ad** primū dēm
de. l. si fili? qui in potestate. s. de libe. z posthu. So.
vt no. in. l. cū suo. s. de in ius. re. **Op. ad** secūdu di
ctuz. j. ti. l. si. in fi. So. vt in glo. qz nō ē hīs interim
necessari? incōmutabilē vel voluntari? s; existente
cōditiōe poterit eē voluntari? **Op. p.** q nō pos
sit esse heres pupillo qui nō reperit su? tpe mortis
pupilli. vt. l. fuis meū. i. prin. z. l. talē. s. i. s. e. ti. Sol.
sufficit q sit su? tpe mortis testatoris lz nō pupilli. dicit
in. s. in extraneis.

Sis qui soluēdo. Illius serui insti
tutio pualet qui
fraudādoz creditoz cā instituit? non repe
ritur. hoc dicit.

Potest quis. Pot quis facē testamē
tūz sub cōditiōe si infra
certū tps decesserit. h. d. **Hot. q.** regula
q dicit q quis nō pōt decedere p parte testat? z p
pte intestat? est vera de tpe qd hz excurrere p? mor
tem testatoris. nā in tpe qd currit in vsta pōt qd fa
cere: vt si infra certū temp? decessit decedat testat?
si post illud: decedat intestat? z sic vel p toto tpe qd
excurrit post mortē erit testat? vel p toto intestat?
Querit glo. quid ecōtra si testator dixit. volo va
lere si decessero post annū sexagesimū: an valz. **Et** ar
guit p z d. veritas ē q valet. **Nec** ob. regu. ca. quia
nō hz locū in instōne cōditiōali. vt. l. pe. de re. cato.
z addit glo. rōnez: qz testator p suā volūtātē pōt de
rogare regule cato. qd no. tetigi in. l. certa. j. de leg. i.
Quero dixit testator instituo talē meuz heredes
z volo testm meū valere si de hac infirmitate deces
sero. quero an ipō recōualescētē testm irritēf. **Certe**
sic. per hāc. l. facit. l. alūne. s. si. j. de adi. le. fm **Ja. de**
are. z p hoc optime. j. de do. cau. mor. l. iij. z. l. senat?
s. mortis. e. ti.

Sis qui soluēdo. Substitut? liber p
si per ei? libertatē creditores fraudentur.
hoc dicit.

Nemo. Pronomē h h est demonstrat
tiuz rei present? ad oculuz. h
dicit. De significatōe h? pnois dixi in. l.
meū. s. iij. de lega. iij. **Idē** habes in. l. si stipulat? fu
ero. de x. obli. z. l. i. in prin. de ope. no. nū. z ibi dixi.

Qui frater. **Op. de. l. si** pater. z. l. nec apd.
frater. qui nō est nō valet. **So.** distingue notabilē vt
in glo. aut sciebat eū fratē aut ignorabat: aut dubi
tabat. z in dubio psumit scire? eū fratē cū sic nomi
nat: qz nō psumit quis dicere q mēte nō cogitauit.

vt. l. labeo. de supel. le. **Sz** quero quō pbat q ip
se sciuerat eū suuz fratē. **Rñ.** si publice erat notū vl
publica fama erat in vicinia: iuxta ea que dixi in. l. is
potest. de acqui. here.

Liber homo. Si liber hō adiit vt ser
uus iussu alteri? nō va
let aditio. h. d. **Dic** plene in. l. liber homo. i
prin. de acqui. re. do. z. l. q in aliena. in prin. de acq.
here.

Siquis ita. Potest relinqui portio hēditatis
p respectū ad portionē alteri? rei. h. d.

Titius. Duo cōiuncti habēt vnuz semissem: vn?
distiñt? hz alii. h. d. **Op. j.** de le. iij. l.
lucius. s. luci? vbi quilibet admittit in virilē. **Sol.**
glo. no. q geminatio illoz verboz heres esto: tollit
driūm. qd videt sentire glo. illud qd alias dixi q co
pula que cadit inter duas ofones nō inducit cōiun
ctionē verbalē: s; illa que cadit inter psonas in eadē
oratione positas qd est vez. pbat in. l. i. C. de cadu.
tol. z. l. cū in annos. s. i. qui. mo. vsufu. amit. dicit in. l.
re cōiuncti. j. de le. iij. **Ad** driuz tū de. s. lucius. dicit
ibi. **Op. de. l. si. i. i. i. so.** C. de impu. z ali. sub. dicit
glo. intellige illā fm istā. tu dic q ibi pp naturā xbi
distribuiti quisqz quilibet videt singulariter nomi
nat? vt ibi no.

Cum quis. Portio deficiēs ei? q nemini erat
cōiunct? accrescit oib? h. d.

Siberes. Media tempora nō nocēt. h. d. **Hoc**
intelligo qñ passus est mediā capitis
diminutionē: sec? si maximā. qz tūc restituit? vt ali? hō
vt. l. intercidit. j. de cōdi. z de. q. l. ē gl. h? s. z. l. s; z si i
cōditiōe. s. solem? s. e.

Titius ex semisse. Instituit? ex parte pure z
ex pte sub cōditiōe si hz
coheredē adēdo ex pura p parte cōditionalis istō
nis est heres cōditiōne pēdente: s; ea existēte in totū
sine noua aditione z decessis interim nō transmittit
hoc dicit cū. s. se. **Op. q.** etiā ex medietate quadra
tis sibi relictū sub cōditiōe sit heres. vt. j. pri. **So. fa**
teor q hoc supplet per. s. sequen. **Op. de. l. si** so
lus. j. de acqui. here. vbi qui adit ex instōne pura est
ex cōditionali heres. **So.** illud est vez qñqz qz vtra
q pars est sibi delata. **Op. ad. s. si** ita. vbi dicit
q statim est heres p parte. **Cōtra** imo nō ē heres:
qz nō existit cōditiō z cōditiōe pēdente nō pōt eē
heres. vt. d. l. si solus. j. de acqui. here. **So.** nō habet
bat ibi coheredē: hic sic. **Querit** glo. quis cōueni
etur interiz p illa sextante que est in pēdētī. **Dicit**
glo. q quilibet ac si nihil esset in pēdētī. tu hoc de
clara. vt. l. qui fundū. s. si tu ex parte. ad. l. fal. **Cetera**
dic vt in glo. que sunt clara.

Si attitius. Qui adit hereditates heredis de
omittit ei? portio p pte sibi accrescit si hz coheredē
als insolidū. h. d. **Dicitur** h q statim ex semisse ē her
res: quero quo iure. **Glo.** hic sup verbo ex semisse.
rñder vide eā z adde in fine dicit glo. est in suspensio
hoc ē falsum: qz tex. nō dicit q seius adiret heredita
tem attitij imo repudiavit. secūdo qz si adijit nō ha
beret nisi trientē ex psona ticij cū ipse titi? adijisset vt
patet in litera: z sic ius accrescēdi nō hz locū. vt. l. i. s.
pe. s. de vsufu. accre. **Idē** dicitur est q hec fuit adit
tio **Lernoti.** Ita dicebat do. **Ol.** **Vel** dic q glo. er
rauit in noie psonaz. vt si velit dicere q trientē hz sei?
ex sua institutiōe quā de eo fecit tici? qz adijit heres
ditatē atticij z medietatē triētis ipi? sei? qui repudi
auit hz iure accrescēdi: alius medi? triens est in su
spensio. ita notat glo. **Item** vide aliam glosam par
uulaz que dicit ticio testatoz: supple imo herede at
ticij testatoris.

Quod volebat, respōdeo. Et quid in statuto dicere qd filia sit cōtē-
ta dote paterna an videat filia exheredare. vide Bal. in l. si. in
prin. iij. col. C. de do. promiss. vbi allegat istuz tex.
In temp. p. limita ista. l. vt p. Bar. in l. si cōstāte. §. quoties.
et in l. alia. §. eleganter. solu. ma.

Hereditas
instituta
Addenot. p.
Bart. in l. si
fic. de leg. iij.
et oino Bar.
in l. alio. in i.
col. de ali. les
ga. et qd no.
bar. in l. qui
dam cū filiuz
§. eo.

Nō videretur. Et sic nota. qd licet gra-
uent execu-
tores distri-
buere in pau-
peres certa
bona non vi-
dent p. pau-
peres institu-
ti: sed si gra-
uati fuissent
vniuersas he-
reditatem di-
stribuere pos-
set dici qd cō-
sent instituti
seu qd tenent
locū heredu-
p id qd legi-
t. no. in l. his
verbis. i. p. i.
§. eo. et in. §.
si vero nullā.
de heredi. et
sal. in auc. et
per Bald. et
Imol. et bar.
in l. cēturio. i.
vi. col. in ver.
sed quid si tes-
tator substitui-
tuit aliquem
sub compen-
dio directo i
certa port. §.
vul. et pupil.
et est de mēte
Bal. in l. i. C.
ad l. fal. et i. l.
i. ff. de testa.
et in l. precib.
ver. sequēs q
stio. C. de im-
pube. et alijs
substi. et bar.
in disputatō
ne incip. filiū
adultū. alias
incipit ticius
filiū adultū
Inno. i. c. cū
tibi. de testa.

Quod soluendo. Institutus ab eo qd nō
est soluendo ē heres necessari. h. d.

Quod volebat. Verba enunciativa q
erant in actu odiosa di-
spōitionē inducūt. h. d. p. §. e. l. ex facto a
gitatū. So. ibi fuerūt verba enūciatiua emissā cōdi-
tionaliter pp aliud: hic sunt verba enūciatiua emissā
sa pūcipalit pp se. dixit em testator: te filiā exhereda-
ui. ista sunt verba emissā pp se que inducūt dispositi-
onē et subiūxit hoc ideo feci qd volo te dote cōtētā
esse. Ita em sunt verba enūciatiua pp aliud emissā
sa p modū cause an inducūt dispōnez dicā statim.

Quero an ex istis verbis qm te cōtētā ex dote
eē volui inducat dispositio. Rūdeo. Aut queri vtz
ex hoc videt filia exheredare. et glo. innuit qd sic: qd
dicēdo hec verba videt eā facere alienā a sua heredi-
tate qd est exheredare. vt. l. iij. C. de li. pte. quā gl. itel-
lige qd ista verba cū alijs pcedētibz inducūt exhereda-
tionē: quia etiā sola verba pcedētia sufficerēt vt di-
xi. Ita aut sola exheredatōez nō iducēnt qd sunt
verba enūciatiua emissā propter aliud: et sic nō suffi-
cerēt ad exheredatōez cū nō iducēnt: nec sufficerēt
ad institutōez vt. d. l. ex facto. **S**ecūdo est vidēduz
an inducūt dispositiōē quo ad dotē. Rū. ista vba en-
nūciatiua emissā p modū cause nō inducūt dispositi-
onē qd tū ad ius dominiū vt. l. emptor. §. si. §. de rei
vendi. §. qd tū ad act. psonalē et etiā exceptio. indu-
cūt dispositiōez. vt. §. de do. excep. l. si. §. si. et. §. de co.
do. l. pe. et no. §. so. ma. l. si socer. §. lutiū et ibi dixi.

In tempus. Potest qd institui in tē-
pus quo cape poterit.
h. d. p. §. de l. si alienū. §. i. §. eo. Sol.
ibi fuit institui simpliciter. h. ad certū diē. **Q**uod p.
de l. hēditas. §. eo. So. ibi fuit dies certus hic incer-
tus. rationē dixi ibi. **Q**uod p. §. de re. cato. i. l. i. So.
glo. hic testator voluit regulā illā habere locum qd
apparet: qd instituit in diē incerta et testator pōt pro-
hibere regulā cato. vt no. §. e. l. pōt quis. et hic.

Quoties. Utiat institutio pp incertitudinē
psone. h. d.

Heredes. Portio cōiuncti deficiēs
accrescit cōiunctis: disium-
cti in oibus. h. d.

Seruus. Potest institui seru? ei? q post
mortē testatoris nascet. h. d.
Quod p. posthum? alien? nō pōt institui fm
ista tpa. vt insti. de bo. pos. in prin. et qd no. in l. gall?
in prin. et in. §. ille casus. §. de libe. et posthu. ergo nec
seruus posthumū. vt. §. e. l. is cui? So. intellige de §
uo illi? posthumū qui pōt institui ex pūssione galli: le-
gis velle. et l. iuli. vel dicas licet nō possit institui post-
humus alien? tū pōt institui seru? ei? fm ea q dixi in
simili in l. seruus ei? de acq. here.

Hereditas. Nō videt quis em institu-
ere quē legando grauauit
hoc dicit. **Q**uero p. pone qd testator
dixit: cōmisi talī abbati vt det centū fratribz predi-
catoribz qd p hoc abbas nō videt institui? et hac
l. fm Dy. Sed pone qd testator iussit bona sua distri-
bui inter pauperes xpī per titiū: an p hoc titi? videt i-
stitui? Rū. ex istis vbis pprie loquēdo nō vī? her-
res institui? ille executor vt hic: sed habet loco here

Quod moderni canoniste. Addebar. in l. si quis ticio. de leg. si. et bar.
auc. l. §. C. de natu. lib. et in. d. l. si quis ad declinādā. et in. d. l. cēturio.
et bal. in. d. l. i. C. ad l. fal. et quid si decedat talis executor ante distri-
butionē an hereditas efficiat caduca. vide ang. qd no. in. d. l. cēturio
vbi refert Jo. an. in spe. in ti. de instru. edi. et hic adde Bal. in l. i. in. §.
col. §. de tes-
ta.

dis vt agat et vt cōueniat actionibz hereditarijs. vt
l. si quis ad declinādā. C. de epis. et de. sed ibi loqui-
tur in executore legitimo. vt. l. nulli. e. ti. et hoc t. rōf.
in ti. de ac. ex testō. et Spe. in ti. de instru. edi. §. nunc
aliqua. Inno. et alij moderni canoniste b in. c. cū tibi
extra de testa. Ego dixi in qdne quā disputauī que i-
cipit filiū institui.

Sita quis. Cōiunct? re tū et cōiunctus
tem pariter admittunt. h. d. **Q**uero q est
ratio hui? l. Rū. tici? est institui? insolidū in vna o-
rationē vnde aliquis institui? est re cōiunct? gāius et
meu? ex equis partibz instituti sunt inuicē cōiuncti
verbis tū: qd positi in vna orationē cōiuncti re: nō sūt
cōiuncti inuicē pp diuisionē portionū qd dixit equis
partibz. vt. l. re cōiuncti. §. de le. iij. sed primo instituti
sunt re cōiuncti. Restat qd qm ad istā cui? portio d
fuit sunt duo quoz vn? est cōiunct? re tū alter ver?
bis tū: et sic statuit qd pariter admittunt. et sic est cas-
sus illi? qd nōis difficilis que ponit in l. re cōiuncti. §.
de le. iij. in glo. **Q**uero qd vult dicere tex. in si. nō
tam cōiunctis qd celeriter dixisse videbat. Respon-
deo omisiss expositiōibz glofē q vult dicere nō tā
cōiunctis. §. videt eos realiter dico secundo institui-
tos: qd nō sunt re cōiuncti: qd celeriter dixisse. l. in vna
oratione eos posuisse propter quod sunt verbis tū
cōiuncti.

Sita scriptum. Institutio plenior
preuaret. hoc dicit.
Quod p. §. de condi. et demon. l. nā ad ea.
So. ibi in legato: hic in hereditate. vt dicit glo. in l.
si te solum. §. e.

Squis sempronium. Institutio nō
alteri? voluntatē expressas sed relatā sic. h. d.
Ratio hui? ē: qd qm exprimit relatiz nō exprimit per
eū modū per quē tacite inest. nā si dicit instituo te si
ticius voluerit ascendere capitolium cōferi in liberā vo-
luntatē tici? qd forte nō poterat ascendere. Item si di-
cat si capitolium nō ascenderit: qd forte necesse ēz ascē-
dere pp alia facta sua. Itē in secūdo casu huius legi-
illa cōditio si hereditas adita fuerit exprimit p aliuz
modū qd tacite inest. vt dixi in l. si pepcerit. §. filius. §.
de libe. et posthu. plen? in l. hec vba. §. de le. i.

Cornelius. Expressio eoz que tacite
primant put insunt: sed si alio mō. h. d.
Quod ex fine legis qd p ista verba si volet testator
facit de necessario voluntariū. simile in l. iaz dubita-
ri. §. e. Facit ad hoc qd dixi qd substitutio vulgaris fa-
cit de necessario voluntariū. vt no. in l. pap. §. de qd
ta. de inof. test. et in l. si fili? heres. de libe. et posthu. et l.
iulian? si quis omis. cau. testa.

Captatorias. Concordat. l. captato-
rie. C. de testa. mili. qd dicit vt. §. dicam.

Quero testator instituit pauperes eligēdos per
guardianū fratruz minoz: an valeat. Dy. qd sic in l.
captatorie. §. de lega. i. qd nō cōferi substantia instōis
in tertius sed certaz psonaz electioni cōmittit. Idē
tenet Ly. in l. captatorie. C. de testa. mili. Et ē casus
qui facit istā distinctionē in l. fideicommissaria libe-
tas. in si. de fideicō. li. hoc est vez preterq in relictis

de leg. si. et bar.
auc. l. §. C. de natu. lib. et in. d. l. si quis ad declinādā. et in. d. l. cēturio.
et bal. in. d. l. i. C. ad l. fal. et quid si decedat talis executor ante distri-
butionē an hereditas efficiat caduca. vide ang. qd no. in. d. l. cēturio
vbi refert Jo. an. in spe. in ti. de instru. edi. et hic adde Bal. in l. i. in. §.
col. §. de tes-
ta.

Quod autē
ad insti-
tuendū. h. d.
l. allegat pro
no. Bal. in l.
i. in. §. col. in
vii. §. C. de
his que pe-
no. et in auc.
nisi. in. §. col.
ad trebel.
Quod p. b. d.
tum. h. d.
Bar. in l. i. cū
don. C. de tra-
ac. et qd no.
Baro. in l.
vxo. §. heredi.
de leg. iij. fac
qd no. Bal.
rub. C. de spō-
sa.

Quod quis
solidus.
Nota rex. vt
de etas de §
glo. et doc. in
l. si seru? plur
rium. §. si her
redis. de leg.
i. et per illaz.
potest etiā d
terminari qd
glo. in ver. de
stamento. in l.
i. C. de secun-
nup.

Quod no.
Itud dicit
limitat p. e.
d. anch. i. c. in
tellectū. de
iudi. argu. v
lius rex. vide
licet qd nō re-
uerit tal her-
reditas ad in-
stitutūz fallit
vbi talis her-
ditas ēz dā
nola: qd tunc
in odū eius
qui nō adim-
plicit ista an
num cogitur
hereditatem
dānotam ali-
is ad quos
trāsiret repu-
diant? accep-
tare. qd no. et
sequunt mor-
demi ibi p. i.

h m p

De heredi. insti.

aduertere qz ista. l. loquit in naturali. sed quid in spurio. Bal. in. l. ea qua in pe. col. C. de fideico. sentur q sic. r dicit hac. l. esse sing. r ibi vide om
Sino Bal. ubi coditio. in substione. Itē hac. l. r simi. intellige vt no. p Bar
Enz cy. p scdo r3 so. Cy. r sic bar. e sibi prius.

ad pias causas: qz valet institutio captatoria r lega
ta captatoria. vt. in. c. cum tibi. extra de testa. r ibi p
Inno. Bar.

Ile autem. Notabilis casus ē: r ē rō
tu pene quis nō pōt astringi ad instituēdū.
aliū. vt. l. stipulatio hoc mō. j. de ver. obl. ita quis nō
pōt astringi ad instituēdū spe pmi. Et sic no. qz sicut qf
nō videt astringi ad instituēdū aliū metu pene: ita
nō pōt astringi spe lucri. C. p. s. e. l. si qz sempro
niū. vbi nō cōfert i alteri? voluntatē expse r valet.
So. illa cōditio nō inuitabat quē ad instituēdū aliū
spe lucri: hic sec? Itē op. de. l. ticio. s. i. de cōdi. et
demō. So. ibi in matrimonio l3 sit cā spūalis nō p
hibet simonia: vt ibi dixi. sed hic loquit in instōne in
qua est pphibitū quē astringi spe pmi sicut metu pe
ne. r hoc facit ad qōnes quas ibi dixi de monacho.

Squis solidum. Nota textū ibi: le
ge em r c. Et not. q
id qd i lesione vni? ē introductū nō d3 in alte
ri? fauorē redū dare. Et hac. l. allegauit p casu ad qd
nē quā facit glo. alibi. nā nos habem? in au. h. am
pli? C. de fideiul. r in corpe vnde sumit. q q nō iplet
voluntatē defuncti infra annū priuāt hereditate ipso
iure: r vadit ad psonas ibi nūeratas. Querit gl.
quid si ille psona noluerint hēditatē: an reuertit ad il
luz institutū q nō iplet voluntatē defuncti. Et dic
q nō f. nā qd in ei? lesione est introductū nō d3 ei?
cōmodū redū dare. vt no. C. de here. r fal. s. si vero mī
litis. p qua glo. vī casus hic: qd no.

Sub cōditione. Cōditio adiecta in
petita in substōne. h. d. C. p. r videtur
q ad substitutū transeat cū eodē onere. vt. C. de ca
du. tol. s. p secūdo. pūcto. s. ne aut. vbi semp transit
cū onere. Mo. prima dīc q h ē vez in cōditōe casu
ali: sec? in potestativa vel mixta vt in dñis. Idē r3
Cy. h vt in. s. p secūdo. r De. ibidē. Ita solutio est
ptra casuz legi fm intellectū glo. in. l. que cōditio. j.
de pdi. r demō. put glo. pōit casuz de dādis. r. r bñ
Cy. i. l. dñia dīc distiguit aut erat pditio q alteri emo
lumētū auferebat r vī repetita. aut nō r nō vī repetita
Decso. ē d casuz. l. q cōditio. Tu dic aliud in lega
tis aliud in instōnib? r substōnib? q sunt fauorabili
ores vt ponit sequēs glo. Itē op. de. l. q liber. s.
hec verba. de vul. r pu. r. l. j. de lega. i. dīc gl. q cō
ditio nō videt repetita in substōne que aliā pditōez
adiicit. qz oīs substō ē cōditional institutio. vt. l. pe.
s. de leg. ij. l3 sec? in legatis r alijs portioib? Itē r3
substōnes sunt fauorabiliores qd tene mēti. vīd gl.
sup xbo pure. Itē vide ibi fauorabiliores: g et sub
stitutōes q sunt pditōales instōnes. Itē oppo.
d. l. cū pī. s. ab instituto. j. de leg. ij. So. vt ibi.

cenfer voluisse q sit heres in oib? bonis etiā legatis r p pdicta decidi
pōt qd dīc in. l. si qñ. in prin. circa si. magne apostille. C. de inoffi. testa.
vtrū si data est licentia patri instituendi filium spurium in rescripto et
prius legio legitimatōis libere r quomodo sibi placuerit possit pri
uare filios legitimōs r naturales a legitima quaz debent habere a iu
re dicebam q non per ibi nota. bene faciunt etiā predicta quoniam
quāvis pater instituat filium spurium legitimū vniuersalem heredē
in omnib? bonis r iurib? suis r filios legitimōs r naturales instituat

in tanto p eis sufficit ad legitimā quā debēt habere q nūllomin?
nō dīcet adhuc isto casu fili? spuri? in oib? bonis institut? p pdicta.
Sle toto. De materia hui? l. hī late p Bal. in. l. petens. maris
me in. vi. col. C. de pac. r qñ agat ex cōfirmato vel cōfirmante:
vide bar. in. l. eos. in si. prin. C. de appella. r allegat ista. l. q creditur

Sita. Hoc dīc plene vt in. l. qñiens. s. si
duo. s. e. ti. r ibi dixi.
Seruus. Dicit tex. donari pōt marito
qz tal? donatio pfirmat morte. vt. l. donatō
nes. de dona. in. vi. r vxo. fm Ba. de are.

Sle toto. Agit ex scriptura declara
ta nō ex scriptura declara
te. h. d. vel alit in vna scriptura videt cōtine
ri id qd cōtinet in alia ad quā referē l. h. d. Mo. id qd
dixi i summario. ad qd facit. l. instō. j. ti. ij. r. l. si ita sti
pulatio. de cōdi. r demō. r qd ibi no.

Quino militabat. Mo. q illud qd
iuris cōputat in quartā iure exceptionis
doli: vt hic. r. l. nenseni? r. l. filio. j. ad. l. fal. r dixi in. l.
in quarta. eo. ti. Barto.

Lucio. Mo. tex. ibi modū r c. Mo. ergo hīc tex.
ad id qd dixi in. l. interdū. s. e. q due par
tes intelligunt due de. xij. partib? toti? hereditatis
nisi ex aliquo adiuncto appareat testatorē aliud sen
sisse. facit. l. si ita scriptus. s. in testō. s. e.

Silius. Mo. tex. ibi notat. de materia h? s. vī
distis in. l. interdū. s. s3 si duos. s. e. r no.
plene in. l. cū qd. C. de lega.

Mod si me. Habes hīc tex. in. l. ij. s.
eo. titulo.

Remens. Si ita scripserit
C. p. r videt q renouata pditio eua
leat instō. ar. s. e. l. ij. So. h fuit cōditio
de pterito. l. si receptasse: r sic cōcordat cū l. dñia.
S3 si itelligas q sit de futuro vt dīc glo. itelligas
q instō ē inanis. l. tanq pditio alit valz tanq pura
r allegauit. l. hac. i materia cōditionis: vbi dixi q re
latiū qz vel q inducit pditionē. Quid in relati
uis qtitat? vel qualitatis. Et dixi q sic p hac. l.

Squis ita. Ex voluntate defuncti
intestato q ex testō. h. d. Cy. C. p. r vi
det q nō pnt p succedē veniētē ab intestato. vt. l. añ
q. C. cōia de suc. r. l. q dñi. de acq. here. So. dīc q
daz q veniēt ex testō. Tu dic q hoc ē vez pp defun
cti voluntatē. r p hac. l. dixi in. l. gall? q testm in q dī
co q si fili? moriet me vīuo nō instituto filio alit va
let. Itē no. q substō vulgar? nō psupponit d ne
cessitate instōnez: l3 glo. aliud videat velle. j. ti. i. l. i. h
em substituit vulgarit. legitio tñ nō est institut? nec
venit ex testō. vt dīcā. j. ti. i. in. l. i.

Non lex. Qñ plures leges cōcurrūt
ad vñū effectuz si cessat vna
remanet virt? alteri?

Seruo. Seru? cui testator de neces
dum instrumentum se refert ad primum. argu. istius tex. ad idem sap
cit. l. institutio talis. de heredi. insti. l. si ita scripsero. de condi. r de
mon. l. ait pretor. s. i. de re iudi.

Squis ita. Et est singula. hec. l. fm Baldum in. l. finali.
C. de testamentis. q testator potest disponere q tutela le
gitima preferatur testamētariē. r ad hac. l. vide Bal. i dī
cta. l. anteq. C. cōia de succes.

testi deponē
ti p relationē
ad aliud naz
si testis in hō
iudicio dpor
fuit fm qd de
posuit in alio
iudicio agit
tato cū alio r
pl? nō specifi
cat nisi qz se
refert ad aliū
iudiciū pbat
cōcor. tex. i. l.
si ita scripse
ro. de cōdi. et
demon. r. l. q
ex liberis. s.
testō. de secū.
tab. r no. bar.
in. l. eos. de
fal. r Bal. in
l. gesta. C. de
re iudi. r per
euz in. l. iuris
iurandi. r i. l.
fi. C. de testi.
p. d. anch.
in de. testib?
d testid. an
to. in. c. cū in
tua. de testi. r
dixit Bar. in
d. l. eos. qz te
stis q dposuit
it p vtrāq p
te in eadē cā
nō ē integer
testis. de quo
p doc. in. c. cū
in tua. r in. c.
cū cām q inf
archiepm. d
testi. r pe. de
anch. i. d. de.
testib? de tes
sti.

Refertur.
Et sic pñes
appositi in p
instrumento i
telligunt ap
positi in scdo
quando. secū

Item, p. p. l. a. c. cor. l. c. cor. d. l. generalit. et ibi Bal. C. de insti. et substi. in prin. et l. si is qui duceta. s. vtrū. et ibi bar. de re. dub. ita limitat. l. si heredi plures. de cōdi. insti. vbi si plures cōditō nes alternatiue sunt posite et disunctiue sufficit vnā impleri. Fallit in istis casib. l. qñ inter plures p. dītōes esset adiecta vna que diceret si d. cesserit sine li beris. vt clari us probat in. d. l. genera liter. in prin.

Clendies sibi locum. vi di tñ dubita ri qñ ipe frat substituit de cedit ante qñ

eueniret casus substitutiōis. i. ante qñ decederet fili? testatoris heres in stituit? vtrū ius substitutiōis trāsmittat ad nepotes ipsi? substituti. exē pluz. l. luc? instituit ticiū filiū suū. et si tici? decederet sine filiis legitimis et naturalib? substituit sempronij fratrē testatoris et filios sempronij i dimidia bonoz. et in alia dimidia substituit aliū fratrē testatoris noie gayuz. et filios gayi decesserūt. gayus et sempronij substituti ante ticiū instituti ex isto gayo nō extāt filij sed nepotes ex filiis. vtrū ex quo tes tator voluit filios gayi pferri sempronio? et filijs sempronij pro medie tate bonoz videat etiaz pferri velle nepotes gayi filijs sempronij. vt sic appellatiōe filioz gayi cōtineant etiaz nepotes gayi. et videat in casu isto prima cōsideratiōe dicendū qñ nō. qñ ius substitutiōis qd residebat i psona gayi trāsmittit de iure ad heredē si decedat substituit? ante qñ eue niat casus substitutiōis. put in casu nostro. l. si ex plurib. de su. et legi. l. qñ liberis. s. hec xba. de vul. et pu. et maxime qñ in testō nulla fuit facta mē tio de nepote. iō nō d. cōprehendi appellatiōe filioz. l. qd si nepotes. de test. tu. insti. qui da. tu. pos. s. si. et in. l. gall. in prin. iuncto. s. institut ens. de libe. et posthu. et no. Cy. et And. de pisis in. l. libelloz. de xbo. signi. vt ibi refert Bar. in. iij. col. et idē videat tenere Bal. et Imol. in. d. s. institut. et respōdet ad tex. istū qñ videat facere in dñis. videt qñ hic pprehendunt nepotes appellatiōe alioz ne alias extrane? substituit? pferat agnato defuncti. qd nō videat eē de mēte testatoris. l. cū accutis simi. C. de fideicō. l. generalit. s. cū aut. C. de insti. et substi. idē videat te nuisse. Frā. accur. vt refert Bal. in. d. l. gall. s. ille casus. vbi inqñ qñ Fran. accur. p. sult? sup tal. q. quidā et. vt ibi p est qui dñ dicit qñ aut dispō ista sit ab ascēdētib? et cōtinent? nepotes. s. e? si ab alio. fac rō d. l. cū accutissimi. sed in casu nostro ista dispō fuit facta ab ascēdētib? dictoz nepotū. s. a patruo magno ergo et. Itē qñ fm cōem vsuz loqn di appellatiōe filioz nō cōprehēdunt nepotes. vt no. in. d. s. si. insti. qñ da. tu. pos. et no. Ja. bu. in. i. cōsti. ff. vt refert do. anto. in prin. decret. in. i. col. et Bal. in repe. l. in suis. in si. de libe. et posthu. qui p. ualeat. l. li beroz. s. qd tñ. de leg. iij. l. cū de lanionis. s. afnaz. de fun. instruc. s. ad ista respōderi pōt et p nō ob. d. l. si ex pluribus. qñ fateror qñ si nepotes vellent venire tanqñ heredes gayi aut nō admitterent? sed tanqñ cense ant vocati expresse a testatore sic prout. j. pbabo. nō ob. d. l. qd si nepo tes. qñ respōdeo vt p Bar. in. d. l. liberoz. et do. an. in. c. in quibūdā. d pen. et De. de anch. in. c. i. de baptis. qñ ideo ibi tutor datus filiis nō vi det datus nepotib? qñ l. illa p. uisio ex parte filij cōtineret fauorem: tamē ex parte tutoris qui dat inuit? p. uinet on? et l. z datio tutoris non extendat ad nepotes hoc ē eis bñ p. iudiciū. qñ p. uidebit eis de tutore legitimo vel datiuo. Itā solu. etiā sensit glo. in. l. iusta. de xbo. signifi. nō ob. d. l. gallus. in prin. et in. d. s. institut. qñ fm Bar. ibi illa. l. loqñ qñ fili? fuit institut? notatiz. vt qñ dixit instituo ticiū filiūz mētiū. tñ nō est dubiū qñ nō cōtinet nepos. l. si quis ita. et ibi no. ff. de testa. tu. quā imo ille tex. poti? facit p op. qñ appellatiōe filij cōtineat nepos dum ibi pbat qñ appellatiōe nepos venit etiā pronepos fm vnū intellectū quē ibi sequit Bar. nō ob. op. De. And. d. pisis. et Imol. qñ nō sunt vere. vt. j. ondet. et dato qñ essent veritū qñ tñ ad casuz nostrū vt. j. osten dam: inferit qñ imo appellatiōe filij cōtineat nepos nō ob. cōis vsuf loquēdi. qñ respōdeo primo ex his que dicē egregie Bal. in. l. lege. ad si. C. de leg. hered. vbi dicit qñ de cōi vsu loquēdi vulgares appellant nepotē illū qui ē fili? fratris. vnde fm Bal. finones platos in vulga ri debem? interpretari fm cōem vsuz loquēdi. s. finones prolatos in lit terali debem? interpretari fm artē litteraz vel fm grossuz moduz loz

quēdi lraliter nō aut fm cōem vsuz loquēdi. vt no. p. Cy. in. l. si cū an te. C. de dona. ante nup. bñ facit qd no. Bar. in. l. si quis filiabus. de testa. tu. et in. l. si quid eaz. in prin. de leg. iij. et i. d. l. liberoz. in. l. col. idē ē de mēte Bal. in. c. i. in prin. de succes. seu. Preterea qñ talis cō munis vsus loquēdi est facti et pōt eē qñ in aliquib? locis viger? non

ctus cōditōis et effect? liberoz vt substō vēdicet si bi locū. tene mēti casuz hui? legi. Et sic habes qñ disuncta accipit p disuncta. qñ mens testatoris nō verifi cat in vtraz parte disunctiue. Cōcordat optime. l. gñalit. C. de insti. et substi. facit. l. si is qñ duceta. s. pe. j. de re. du. C. de cōdi. insti. l. si hēdi plures. vbi in alternatiua sufficit alteraz ptez existere. So. hic ve rissimiliter mens testatoris nō verificat in qualibz p te disunctiue. ratio quia non est verissimile qñ testa

ti sunt quilibet psumit habere ignorantia. c. i. de cōsti. in. v. i. c. cū in tua. qui ma. ac. pos. Preterea si ita eēt qñ p cōstanti p. uipponendū esset vbiqz viger? cōez vsuz loquēdi frustra Bar. et doc. s. in. d. l. li beroz. et alij in. l. maximū viciū. C. de li. pre. cū infinitis cōcordantiis disputarent an statuta et alij act? ac dispōnes facientes mētiōe de filiis cōprehēderēt nepotes cū certū esset qñ nō cū recipiat interpre tationē a cōi vsu loquēdi. l. labeo. et ibi Bar. d. suppl. leg. et d. s. qñ tamē. et. c. ex literis. de spon. et d. s. afnaz. et tñ Bart. in. d. l. liberoz. habuit memoriā de tali cōi vsu loquēdi. vt ibi per eū in si. col. iō cō probo dñā suā primo p. l. nostra in ver. filius. iuncto ver. et libe ros. nō ob. respōsio quā ad istā. l. dedit Bal. in. d. s. insti. qñ iō p. uen potes excludit substitutiū qñ eadē rōne qua testator hic p. uenit ex tranēis substituit fratrē testatoris et ei? filios. eadē rōne videat p. uenisse pferre nepotes. s. ita est in pposito. qñ testator in dimidia p. uenit gayuz et filios ei? ipsi sempronio et filijs sempronij. eadē rōne videat p. uenisse nepotes gayi. et hec rōsio pbat in. l. cū accutissimi. Bal leg. et ibi expresse glo. ij. que dixit qñ qua rōne testator p. uenit fideicōmissario. eadē rōne videat p. uenisse alios defcēdētes ex filioz illud eēt vtrū etiā si fideicōmissari? vel substituit? eēt etiā de decedē tib? testatoris et pariter cōiunct? sicut in pposito nostro. qñ ad huc etiā locū hz id qd habet in. d. l. accutissimi. glo. ē que substituit hoc p bat in. l. i. C. de dona. cau. mor. quā ad hoc inducit et reputat singula. Imol. et Roma. in. l. si cui. ff. de dona. cau. mor. et idē no. Ja. bu. in. l. iij. C. de inof. testa. et bal. in. d. l. cū accutissimi. et est casus licet ipi nō allegent in. l. cū auus. ff. de cōdi et demō. vñ in pposito dato qñ ex clusionē nepotū ius veniret cōsolidādū in filios sempronij qui erat frater testatoris. tñ eadē rōne qua p. uenit testator p. uenit filios ipsi sempronio et filijs ei? eadē rōne videat p. uenit filios gayi. et sic rōsio Bal. poti? facit p ista parte inducendo ea et for tificādo. vt. s. bene fac qd statiz dicaz fm De. et And. de pisis. nec ad hoc ob. si diceret testator bene p. uenit in dimidia gayuz et ei? filios os masculos p quos cōseruat agnatio et familia. ff. de ver. signi. insti. de leg. ar nire nepotes. l. pronūciatio. et l. familie. ff. de ver. signi. insti. p. uenit gna. succes. in prin. ergo et. qñ respōdeo qñ ex quo testator p. uenit filios. p ea verba testator videat sensisse nō soluz de masculo sed etiā de femis. vt est casus in. l. si ita sit scriptū mibi. de verbo. si in. l. si quis ita dederit. ff. de testa. tu. et in. l. quisqz mibi. de verbo. si gñis. si em voluisset nō cōprehēdi feminas dixisset filios masculos. l. i. s. finant ad deficient. C. de cadu. tol. c. ad audiētia. de deci. vñ idem videat tenere quo ad ppositū nostrū De. et And. de pisis. vñ fert Cy et Bal. in. d. s. institut. volētes qñ vbi ab hōie fit mētiō de filio semp pprehendat nepos qñ alias sequeretur quid inhumanus p. l. vxorem. s. cōcubine. de le. iij. et l. liberoz. s. sed et papi. de x. sig. sed nō ē dubiū qñ inhumanū esset hāc inequalitatē seruati inter de scendentes fratrū dicti testatoris parit substitutoz. naz dicit rex. in l. si. C. quo. bo. qñ lex nature defert successionē agnatiz in dubio de mente testatoris esse psumit qñ inter succedētes suos sibi parit con iunctos equalitas oīno seruet. vt pbat in. l. si. C. cōia vtr. iudi. mu quuz ergo esset si p talē interpretationē auferet nepotibus succedē turis dispōnem voluisse testari. et fm qd de iure succedē ab intellat to deferbat inter heredes suos. vt no. Bar. in. l. heredes mei. s. cū ita. ff. ad trebel. et pbat in. d. l. gall. s. quidā recte. fm vnā lec. de lib.

et posthu. et no. Bar. in l. i. iuris iuradi. §. si liberi. de ope. liber. sed de iure pariter admittuntur nepotes siue nepotes cum filiis dicti sempronij: quia succedunt nepotes et nepotes in locum patris sui qui erant pares in gradu cum filiis sempronij. l. i. §. sed si quis. ff. de su. et legi. insti. de here. que ab intest. §. cum fili. et in aut. post fratres. C. de legi. heredi. ergo et c.

et cetera istam opi. q. indistincte testator vocandi per modum dispensis filios videat et comprehendat nepotes. test. nunt. Barto. in. d. l. libero ruz. in. iij. col. et in. d. §. insti tuens. et p. b. etia allegat. l. filij. z. l. iusta. ff. de ver. sig. z. c. iij. c. glo. de ver. signi. vbi appellat. totum filij dicti nepotes et neri ergo cur non est dicendum hoc habere locum in voluntatis voluntatibus in quibus lata sit interpretatio. l. i. testis. de rer. gu. iur. c. cum dilecti. d. do. na. et c. iij. bar. concordat for. malit. do. an. ro. in. d. c. i. q. busda. et c. de. d. anch. i. cle. i. de baptis. z. Imol. hic in. fi. i. col. fori. dicit ipse i. d. §. institutus. q. tenendo

Nam dubitari. Seru. pot. institui heredi. nec eger exheredatione in conditionis defectu: et ea efficit voluntas adimplendo conditiones videt hereditatem adire. h. d. Et diuidit in duas partes. Primo dicit de institutionis substantia. secundo de acquisitione hereditatis. Secunda ibi. non ab re. No. qd. dixi in sumario. Et tunc. q. prius q. tunc ad velle e. nolle non aut. et contrarium est non velle: ut habes hic. na. alibi velle non. i. nolle: sed non velle e. contrarium velle: q. non velle est medium inter velle et nolle. probat in. l. filij. §. i. ad tunc. z. l. qui se patris. C. unde liberi. z. l. si. C. de iuris et fac. igno. et p. bat. in simili in. l. i. §. scientia. de tributo. et facit qd. no. in. l. aliquando. j. de codi. et dem. et dixi in. l. si ita legatum. §. illi si vult. j. de leg. i.

Quod ad hanc. l. dicitur hic q. implendo conditionem videt adire. contra in. l. i. §. i. de codi. ob cau. z. l. si q. ita. de condi. insti. Dicitur quidam ibi in extraneo: hic i suo. Glo. reprobatur p. l. cum bonis. j. de acq. here. vbi actus qui in extraneo inducit additionem in suo inducit imixtionem. quare glo. soluit. aut implet additionem eo animo ut sit heres: et tunc est heres: aut eo animo ut purificet conditionem ut non sit heres: et tunc non est heres. vt. l. an. i. §. de acq. here. aut dubitatur: et tunc dicitur. p. aut conditionis existit in voluntate expressione: et tunc implendo videt adire vbi. aut consistit in facto extrinseco: ut si decem dederit vel capitulum ascendit: et tunc implet vt. l. i. §. i. de p. di. ob cau. z. l. si q. ita. j. i. j. z. l. in codi tionib. §. i. j. de codi. et dem. et ibi hoc tangit glo. dicit Guil. in. l. i. §. i. de codi. ob cau. q. etia q. additio consistit in facto extrinseco debemus inspicere coniecturas an multo tempore deliberavit: et tunc videt implere eo animo ut sit heres: alio non et nihil allegat. sed p. ipso factu

Preferat libertum. late vide concordam. in. l. ex facto. §. ex facto ad trebel. et habes tex. et casum in. l. i. C. de pac. qua. l. no. fac. tex. no. in. l. qui filium. in principio. j. ad trebel. et ad intellectum huius glo. et tex. vide Barto. in. l. si cum dotem in principio. §. solu. matri. et latet p. Imol. in. l. filiusfam. §. cum quis. de lega. primo. et quod notat

cy. Jaco. d. are. Bal. an. ge. et Imola dicit: qui omnes sequuntur ista. glosam hic. videlicet q. testator magis videt diligere filios q. nepotes. et quod not. de. de anc. in consilio. c. xxvi. et Bar. in. l. sed si sic. j. de legatis iij. et hanc gl. sequitur etiam Imol. in. l. ex facto. ff. ad trebel. in §. ex facto. facit quod voluit Barto. in. l. centurio. in penultima col. de vulg. et pupilla. et hanc glosam sequitur Bal. in. l. cunctos populos. in xv. col. C. de summa trini. et de. de anch. i. c. si pater. d. testa. in. vi. i. xij. nota. et reputat eam singula. et Baldus in. l. cum acutis simi. in vltis in a col. de si

S qui. Qui semel est heres in perpetuum non potest finire esse heres. h. d. Fallit in casibus notatis in l. in substitutione. j. i. i.

Socius. Dec. l. potest tres casus i. q. b. fu. cois equat suo proprio. et glo. potest casum

Testamento. et dicitur pluri legum in hac materia. No. sufficit mortis tempore quod fuisse funus si ante additionem euentum libertatem a lege p. seq. h. d. Op. de. l. iij. §. q. fideicommissum. §. e. z. l. p. filio. §. e. vbi sufficit quod e. funus tempore testis ut sit necessarius. So. illud vix q. p. seq. libertatem ab hoc: sed si a lege ut h. vid. gl. q. incipit: bene valet. in fi.

Impatore. Op. de. l. ex b. edicto. §. si h. de. de ali. iur. mu. ca. fa. vbi q. s. p. t. i. t. u. e. alique herede nec iudicet in pena illi edicti. Glo. dicit spale ibi q. p. sibi cauere d. sic. j. de iure fil. l. res. §. lites. et in situ. qui. mo. testa. in fir. §. si.

Dactum eius. Nec est sing. l. nec alibi infestationes: legata tamen firma permanet. hoc dicit. No. q. rumor et publica fama q. est in ciuitate est iusta et credendi aliquid ut h. ibi rumore plato et c. dicitur hic q. testis et c. Contra falsa causa non viciat infestationem. vt. l. i. c. u. tale. §. falsas. de codi. et dem. So. vix est nisi p. betur testatorem alio institutum non fuisse ut ibi dicitur: s. ex hac p. fatione q. heredes quos voluit et c. p. sumit testatorem aliter relictum non fuisse. vide gl. q. incipit cam ibi p. bat. eni hoc et c. qd. tene meti q. quidie de facto contingit. et sic habes q. iste p. fationes p. bant cam finalem dispositionis: qd. tene menti. Et ista e. melior lex que sit de hoc. Op. de. l. instituta. §. si. de inof. testa. vbi falsa causa non viciat. So. falsa causa non fuit ibi appositae: s. putas falsam cam esse vera testis mutauit. Et sic habes ex hac. l. z. l. contraria q. falsa causa i. f. et a et expressa in testamento viciat dispositionem ipso iure: s. si

deicommiss. C. et refert de. de ancha. in dicto. c. si pater. q. Baldus dicebat q. ita etiam tenebat Jaco. de are. et Cy. in. l. i. C. de condi. infer.

Nam dubitari. l. si quis. Et ibi omnino vide Bartolum et glo.

Glo. soluit. Et vide Bar. j. i. i. l. si filius qui patri. in. iij. col. et vide de. §. c. l. cornelius.

Dactum eius. permanent. Adde Barto. in. l. demonstratio. §. i. de conditio. et demonstra. et ibi omnino vide que dixi ad hoc nota.

Iusta causa. Vide Baldum in. l. ea quidem. in. iij. col. C. de acq. causa.

Et sic habes. Adde nota. Bal. de iusti. C. compo. in. §. quibus et Bar. in. l. cum hi. in principio. de transac. et domi. card. et Imol. in. c. penulti. in fine. de cler. coniuga. per Bal. in. l. ambitiosa. de decre. ab ordi. fa.

None enim. et ipse allegat hanc doctrinam Barto. post Ray. hic in ista. l. si. p. istum. tex. ad hoc videtur. q. fama seu rumor inducit iustam causam credulitatis quavis etiam fama non est vera. facit. l. cum. q. d. q. d. dicit. de acq. here. Si enim rumor inducit iustam causam credulitatis p. istum. tex. multo magis hoc erit i fama: q. rumor minor est q. fama. q. rumor est particularis assertio ex incerto auctore et sola suspitio p. ueniens nec requiritur q. ab omnibus vel maiori parte communis et publice dicatur ut no. spe. in ti. d. noto. cri. S. n. sic de minor. et Ray. et Imol. hic. in prin. et bal. in lea. q. d. in. i. col. d. accu. et in rub. C. de pba. in. i. col. et io. cal. et alij post euz in. c. vestra. de cohabit. de. et gl. i. et ibi doc. in c. sup. eo. d. eo q. cogn. con. san. vxo. sue. et dicit pp. h. Bar. in. l. veruz ff. de fur. q. sufficit p. bari predicta ut quis p. summat habuisse iustam causam accusandi ut eui ter pena. et vide Bar. in. l. cum quidaz. S. q. d. dicit. d. ac qui. heredi.

non fuit inserta sed tacite in corde retenta non viciat ipso iure: q. d. tene meri. **Q**uero q. est ratio q. falsa causa viciat institutionem et non legata. Ex una solutio est p. cedenti h. e. vna ratione: q. illa causa non fuit inserta legato: sed institutioni: ideo institutionem tamen viciat ut hic ibi l. 3. modus institutionis et c. sed si est adiecta institutioni et legatis: tunc institutio et legata viciantur: et hoc si legata essent magis que non esset verisimile testatore relicto: si ipse vive re scivisset. et ita dixi dñi tractantur materia cause in. l. demonstratio. S. i. j. de codi. et dem. **I**tem no. casum singulare q. legata valent viciata institutione: ut h. not. glo. in. l. ea. qua. C. de fideicom. et. j. ti. i. l. i. **I**tem nota ista. l. que facit ad quoniam nota. p. qua potes multos a mitria liberare. **N**one enim q. statutum dicat q. si aliquis accusat aliquem de falso vel falsam accusati onem pponit: si non pbat puniat et c. modo aliquis accusat de falso non tamen pbat: querit nunquid sit remedium q. de falso non puniat ut hic. videtur q. sic. debes enim articulare q. de hoc erat rumor et fama: id hoc fecisti et sic excusaberis: ut hic. excusat enim a psumptione doli ut. l. miles. S. mulier. de adul. h. et excusare a pena ut ibi et. l. ij. quis or. in bo. pos. ser. qua. l. allegat. Ja. de are. **E**st et alij modus q. quis articulet q. hoc fecit q. audiuit a psonis fide dignis. ut. l. qui. cum maior. S. si pater. de testa. mili. facit. l. mulier. C. de calu. secus si non a fide dignis. ut. l. atrilitius. j. de falsis. **I**tem habet excusare et si pbat q. de hoc erat publica vox et fama. ut. d. l. miles. **I**tem habet ipsius excusare si hoc audiuit ab amicis et consanguineis. ut. l. tutorem. de his qui. ut indig. et facit. j. de bo. li. l. paulus. S. quero. **H**ic non sunt alia.

De vulgari et pupillari substitutione. Rubric.

Dictum est. de institu. in primo gradu: modo sequitur videre de his qui sunt instituti in secundo gradu. **V**erum q. hoc fit p. substitutionem vulgarem et pupillarem. id post pcedente titulum ponit iste. **P**roppo. ad istam continuationem: dixi sequitur videre de institutione in secundo gradu. **L**etra q. substitio fit quibus in secundo gradu. ut. l. i. i. prin. et in. l. si posthumus. ij. rñso. S. de libe. et posthu. et sic male dicebatur q. hic tractat de secundo gradu tamen. **S**o. intellige omnem institutionem post primam esse secundum gradus. **P**ro declaratoe quero quot sunt gradus substitutionis. **G**lo. dicit quinq. directas: ut vulgaris: et de hac dicem? hodie in. l. i. **I**tem pupillaris de qua dicem? in. l. ij. **T**ertia est exemplaris: de qua dicem? j. e. l. ex facto. **Q**uarta est breuiloqua. de qua dicem? j. e. l. lucius. **Q**uinta est copediosa. de qua dicem? j. e. l. centurio. **E**t est alia substitio. f. fideicommissaria: illa est duplex ut dicit glo. insti. de pupil. substiti. S. si. q. re gl. dicit q. est duplex. dic q. fit in parte vel in toto. **I**tem q. quibus fit verbis mere obliquis: quibus verbis directis que obliquant. quibus verbis cōis? et habes isti substitutionis materias. j. ad trebel. p. totum. tangam quatenus incidenter occurret in materia copediose substitutionis. in. l. centurio.

Ista lex dividit patres in tres pres. **P**rimo ponit divisionem vnam in institutos et substitutos vsq. ibi. et heredis substitio. ibi secundum mebrum substitutionis dividit. **E**x qua subdivisione apparet differentia inter substitutionem vulgarem et pupillarem vsq. ibi: substituere. **I**bi tertio incipit tractare materiam substitutionis pupillaris: ideo vsq. ad. S. substituere: legem? hoc mane et tractabim? materiam vulgaris. **P**roppo. q. instituti in primo gradu non sunt heredes. ut insti. de bo. pos. S. quos autem. **S**o. intellige de institutis in testamento valido de

iure civili: vel dico q. appellatio heredis large sume doc. ostinet bo. pos. ut. l. hereditatis appellatio. de bo. signi. et. l. i. S. bonorum. j. ad trebel. **S**ecundo op. q. instituti in secundo gradu sunt instituti non substituti. ut. j. l. proximi. S. 3. et si quis ita. **S**o. intellige h. de 2º gradu considerato ordine intellectus? non ordine scripture. ut. S. ti. i. l. si quis ita instituat. et. l. talis. in prin. **T**ertio ad tertiam partem op. q. nulla substitutio sit simplex cum vulgaris continet pupillares et pupillares vulgares. ut. l. iam hoc iure. j. e. **S**o. hic videtur simplex inspecta sola figura h. bo. et. l. contraria loquitur inspecto tacito intellectu. **E**t hec vera q. substitutio sit pupillo: secus si adulto vel extraneo fieret: q. tunc est simplex totaliter. **I**ta hic videtur sentire Dy. et bene sup. secunda parte gl. istius. l. **Q**uarto op. q. substitio pupillaris hic non copeditur. **B**ut enim dicit mihi heres esto sed per pupillarem succedit pupillo non testati: ergo non dicit mihi h. e. esto: sed filio meo heres esto. **D**icit glo. hoc dictum nihil relevat. facit ista glo. no. ad id q. d. dicit in. l. si ita. S. i. de secun. tabu. **E**xpedi? de prius inducebam semel istum. tex. ad quoniam. **D**icebat statutum q. quibus positionibus simpliciter tenet respondere pfirmado vel negado alius habet p. confesso. modo contingit q. quidam respondendo dicit: nego me habuisse pecunias: et si apparuerit me habuisse dico me expeditisse in negociis dñi. **E**go dixi q. habebat p. confesso in tali responsione q. illa est simplex responsio que fit sine aliqua plica et confertur in vnu casum tamen. sed q. confertur in duos casus non est responsio simplex sed duplex. ut hic et. l. coiri. S. p. socio. et. C. de fideicom. l. ea. qua. j. de ver. obli. l. inter stipulante in prin. ibi simplex et c. et. l. i. S. si quis simpliciter eo. titu. **T**amen aduerte q. si aliquis respondet simpliciter finem verba: illa verba habet duplicem intellectum: tamen dicitur simplex responsio ut p. per ea que dixi. S. in tertio contra: rio per Dy. **V**eniam? ad materiam vulgaris substitutionis et tractem? hoc ordine. **P**rimo quero quare dicitur vulgaris. **S**ecundo quomplex sit vulgaris. **T**ertio qualis et quibus verbis fiat. **Q**uarto quis sit effectus vulgaris substitutionis. **Q**uinto et ultimo que impediunt et extinguunt effectum vulgaris substitutionis. **A**d primum respondeo: dicitur vulgaris q. a quolibet et cuilibet fieri potest. ita dicit azo. in summa. C. e. et insti. de vul. substiti. super rub. et p. azo. ibi in summa. **D**icitur quidam q. quilibet scit uti istis verbis vel si heres non erit et c. **I**ta refert Cy. C. e. l. precibus. certe finem hoc fideicommissaria potest dici vulgaris q. in ea omnia continentur q. potest fieri a quolibet et cuilibet: et quilibet scit uti illis verbis. vñ. **G**uil. de cu. dicit q. quinq. modis potest dici vulgaris. **P**rimo potest dici vulgaris. i. q. oib? p. vt. j. de fur. l. vulgaris. et. l. in ratione. S. q. d. vulgo. j. ad. l. falcidia. et. l. filli. S. finem vulgaris. j. de lega. i. et isto modo potest dici vulgaris substitio: q. oib? p. et q. cuilibet et a quolibet potest fieri. **S**ecundo exponit vulgaris. i. directa. ut. S. ti. i. l. q. d. cum filiis. **I**sto modo potest etiam dici vulgaris q. directa est et finem hoc fideicommissarie non competat hoc nomen. **T**ertio modo dicitur vulgaris. i. approbata. ut. l. si seruus natus j. de fur. et hoc modo etiam potest dici substitio vulgariter approbata. **Q**uarto modo dicitur vulgaris: q. fit cum fictis verbis vulgaribus. **Q**uinto modo dicitur vulgaris. i. expressa. ut. l. libertates. j. de fideicom. li. **I**ta dicitur h. vulgaris: q. expressa a iure et quibus a testatore. **A**lio modo dicitur vulgaris. i. que nihil habet specialitatis. ut. l. edito. S. extat. j. de iure fisci. sed ista substitio est h. m. o. i. ergo et c. **S**ecundo principaliter quero quomplex est substitio vulgaris. glo. et Dy. dicit q. duplex. f. expressa et tacita. et dicit glo. instituta de pupilla. substiti. i. gl. magna q. ille substitutiones que continentur in breuiloqua sunt tacite. alibi dicit q. substitutiones que continentur in breuiloqua sunt tacite et expresse. **I**ta no. j. e. l. luti. Ja. de are. dicit aliter q. substitio vulgaris: alia est tacita:

alia est expressa et tacita: alia presumpta et ut refert *Ly.* in l. precib⁹. *Dñs Ray.* et *Buil.* de cu. utunt alijs verbis: q^{uod} recitare nō curo. Tu omiffis oib⁹ dicas sic: q^{uod} vulgaris substitutiois tres sunt species: alia expressa: alia tacita: alia p^{ar}tiz expressa p^{ar}tim tacita. et quelibet p^{ar}te recipit subdivisiones. *Uideam⁹* q^{uod} de p^{ar}te q^{uod} dicat^{ur} vulgar^{is} exp^{re}ssa. Ad q^{uod} sciendū est q^{uod} exp^{re}ssum dicit^{ur} trib⁹ modis. Primo mō exp^{re}ssus dicitur illud q^{uod} in genere dicit^{ur}. vt. l. si. in fine. et q^{uod} ibi not. C. q^{uod} cū eo fm vna opinione. Secūdo mō dicit^{ur} exp^{re}ssus q^{uod} spāliter exp^{re}ssum. vt. j. ad. l. cor. de fal. l. p^{ri}ma. s. inter filiū. et dicta. l. finali. C. q^{uod} cū eo. fm alia opi. Tercio mō dicit^{ur} exp^{re}ssus id q^{uod} singularit^{er} et proprio noie exp^{re}ssum. vt. l. q^{uod} in rez. s. si. j. de lega. l. i. et ibi glo. puula. His premiffis dico q^{uod} substitutio breuiloqua et cōpēdiosa cōplectit^{ur} substitōnes exp^{re}ssas. s. in genere. ita loquit^{ur} glo. j. e. l. luci⁹. et C. de testa. mīz l. i. in testō. et ita intelligit^{ur} q^{uod} no. glo. C. d. impu. et ali. substi. l. precib⁹. in glo. finali. et q^{uod} no. *Azo* in summa illi⁹ tū. in fi. nā verba sunt generalia et cōpēdētia substitutiōes. s. si acciperes exp^{re}ssus spāliter vel singularit^{er}: tūc nō cōpēdēderet exp^{re}ssas substitōnes sed tacitas. ita loquit^{ur} insti. e. ti. s. qua rōne. in glo. magna. et q^{uod} no. C. de ipu. et ali. substi. l. p^{ri}ci bus. in glo. p^{ri}o. et q^{uod} sentit glo. in. l. si. C. d. insti. et substi. et q^{uod} no. j. e. l. i. hoc iure. in glo. que icipit. s. substitut^{ur} tacite. et p^{ar}ba etia ibi in d. q^{uod} ius. ita d^{icitur} intelligi glo. mag. e. ti. C. e. l. precib⁹. Et sic vides q^{uod} diuersis respectib⁹ pōt dici exp^{re}ssa et tacita. exp^{re}ssa in genere: et tacita in specie. Est et alia substitutio exp^{re}ssa spāliter seu quo ad spēm: vt si dico si h^{er}es nō sit talis: talis sit h^{er}es. vt h^{ic}: et insti. e. in p^{ri}in. *Ista* ē exp^{re}ssa spāliter i specie. q^{uod} spēm substitōnis cōpēdēdit: s. nō exp^{re}ssa singularit^{er}. nō em exp^{re}ssit aliq^{uod}s singular^{is} casus i quē substitō cōmittat^{ur}. dicit^{ur} enī si h^{er}es nō erit et c. i^{tem} istud q^{uod} non sit h^{er}es pōt eē q^{uod} nō vult: vel q^{uod} nō pōt: vt. l. cū p^{ro}ponas. C. de h^{er}ed. insti. *Ite* quē nō posse eē h^{er}edē: pōt eē vel p^{ro}p^{ri} morte: vel p^{ro} aliō impedimētū iuris vel facti: vñ nō pōt d^{icitur} exp^{re}ssa singularit^{er}: s. glo. vbiq^{ue} appellet eā exp^{re}ssam. Est et alia exp^{re}ssa vulgar^{is} singularit^{er}: vt q^{uod} casus substitōis singla rit imo spāliter exp^{re}ssit: vt si posthum^{us} nō nasce^{re} me uiuor: vt. l. si. C. de insti. et substi. vel si dico si fili^{us} me^{us} me uiuor moriet^{ur}. vt. l. galli⁹. in p^{ri}in. vel si h^{er}es institut^{ur} capere nō poterit. vt C. de h^{er}ed. insti. l. i. j. et hoc mō quedā pōt dici exp^{re}ssa i ge nere nō in specie. quedā pōt eē exp^{re}ssa in specie: sed nō singularit^{er}: vt. s. dixi. *Secūdo* est vidēdū de tacita vulgari circa q^{uod} sciendū q^{uod} quedā ē tacita vno respectu que alio re spectu pōt dici exp^{re}ssa vt modo dixi. quedā ē oino tacita vt illa que cōtine^{re} in exp^{re}ssa pupillari. vt. j. e. l. i. hoc iure et l. q^{uod}uis. C. e. illa nullo mō est exp^{re}ssa nec ex vi verboz in telligit^{ur} sed maxime. l. potestate. ex p^{re}sumpta mēte defuncti: vt. d. l. i. a b iure. Tercio videam⁹ d^{icitur} ea q^{uod} ē p^{ar}tiz tacita p^{ar}ti exp^{re}ssa: et hoc cōtingit duob⁹ modis. p^{ri}mo q^{uod} p^{ar}tiz ē exp^{re}ssa p^{ar}tiz tacita quo ad cāus. secūdo q^{uod} ad xba. et istud secūdu de clarabo i p^{ri}ma qōne p^{ri}ncipali. *Ad* declarationē p^{ri}me quero ista substitō si h^{er}es nō erit: quot casus cōpēdit^{ur}. dico duos. s. si h^{er}es nō voluerit eē: vt q^{uod} nō potuerit. et illō nō posse cōtingit plurib⁹ modis: vt dixi. p^{ar}ba in. l. cū p^{ro}ponas. C. de h^{er}ed. insti. q^{uod} est vez. nā q^{uod} substitut^{ur} ē in p^{ar}ti te institut^{ur}: tūc nō videt^{ur} sibi pmissus repudiare ex instōne et esse h^{er}es ex substitōne. vt. j. si quis omi. cau. testa. l. iulian⁹. et ibi no. q^{uod} fm hoc illa verba: si h^{er}es nō erit: intelligunt^{ur}. i. esse nō poterit. Hoc premisso quero nunq^{uod} substitō facta in vñ casuz. s. si h^{er}es noluerit eē porrigit^{ur} ad aliū casuz. s. si eē nō potuerit vel ecōtra. *Uide^{re}* q^{uod} nō: vt. l. pater seuerinam de cōdi. et demō. et ibi videt^{ur} casus: et l. cōmodissime. de lib. et posthu. l. si cū dotē. in p^{ri}in. so. ma. cū si. *Cōtrariū* ē veritas et est casus in. l. gallus. s. et quid si tū. vbi exp^{re}ssit dicit^{ur} q^{uod} substitutio facta fm cōsiliuz galli in vñ casuz porrigit^{ur} ad aliū casuz. *Ad* idē q^{uod} paria sunt nolle et nō posse. vt. l. i. s. vsus. s. de p^{ro}cur. facit. l. mulier. j. ad trebel. *Nō* ob. l. pater seuerinā. vt ibi dixi. *Ad* alias. l. respōdeo vt dixi in. s. et quid si tū. et hoc tene^{re} *Buil.* et *Rai.* et bene. tū substitō facta in vñ r^{ati}o nō porrigit^{ur} ad aliud. vt. j. e. l. si ita. et q^{uod} dicā in. l. si mater. s.

i. j. e. *Ex* his manifeste habes q^{uod} illa substitō est p^{ar}tiz exp^{re}ssa p^{ar}tiz tacita quo ad casus. q^{uod} in quib⁹ dā casib⁹ exp^{re}ssa in quib⁹ dā tacita Tercio p^{ri}ncipalit^{er} quero qualis et q^{uod} b^{is} fiat substitō. Et p^{ri}mo an sit necesse q^{uod} instō h^{er}edis p^{re}cedat. *Glo.* et *Py.* in. iij. glo. hui⁹. l. videt^{ur} velle q^{uod} de necessitate d^{icitur} p^{re}cedere instō. *Ego* fateor hoc eē vez cōiter: sed possibile ē fieri substitōne vulgarē nō p^{re}cedēte instōne: vt si dico si legit^{imus} h^{er}es noluerit eē talis sit h^{er}es. vt. s. ti. i. l. si quis ita. facit. l. cū in testō. in p^{ri}in. e. ti. intelligo. put iacet. s. glo. sub audiat instōnem q^{uod} nō est necesse vt ibi dixi. ad idē. l. gal^{us} lus. in p^{ri}in. et ibi dixi. s. videt^{ur} dicere q^{uod} tacite videt^{ur} legit^{imus} instituire. vt. j. de iure codicil. l. cōficiunt^{ur}. et vide q^{uod} no. in. l. si quis ita h^{er}es instituat^{ur}. et sic tacite p^{re}cedit institutō q^{uod} satis placet. et p^{ro} hoc videt^{ur} casus. j. e. l. si coheredi. s. si fm vnaq^{ue} lec. q^{uod} tene mēti. *Uteri⁹* quero quib⁹ verbis fiat substitutio vulgaris. *Glo.* insti. e. dicit^{ur} q^{uod} exp^{re}ssa sit xbis negatiuis: tacita sit verbis affirmatiuis: vt. s. ti. i. l. luci⁹. cū. l. seq. et j. e. l. qui liberis. s. hec verba. et l. si. de h^{er}ed. insti. *Azo* in sū ma. C. e. videt^{ur} dicere q^{uod} in. d. s. hec verba. et in. d. l. si. C. de h^{er}ed. insti. sint vulgares exp^{re}sses: et ita *Py.* et ita refert *Li.* in l. precib⁹. et *Buil.* de cu. et *Ray.* de forli. dicit^{ur} circa hoc sua verba multū inuoluta nec vera nec veritati p^{ri}ma: iō non curo referre. dic ergo sic q^{uod} ois directa substitutō siue sit ta cita siue exp^{re}ssa h^{ic} duo extrema: vñ q^{uod} refert^{ur} ad euz cui sit substitō siue sit tacita siue exp^{re}ssa. Aliud q^{uod} refert^{ur} ad eū qui substituit: p^{ri}mu sp est negatiuū siue p^{ri}uatiuū: et istud nun q^{uod} fallit: siue istō extremū exp^{re}ssat semp negatiue siue p^{ri}uatiue exp^{re}ssit siue tacite subintelligat^{ur}. Aliud extremū semp est affirmatiuū seu positiuū siue tacite siue exp^{re}ssit. in vulgari hoc p^{ri}mo in pupillari etia p^{ri}mo: vt si fili^{us} h^{er}es erit: et infra pupillare etatē decesserit: ticius sit h^{er}es. nam illa verba si erit h^{er}es que sunt positiua nō sunt xba substitutōis: vt p^{ri}mo: q^{uod} pōt fieri exheredatio. vt hac. l. in fi. et illa xba si infra pupillare etatē decesserit: sunt p^{ri}uatiua. q^{uod} idē ē decedere et nō vi uere. *Illa* xba tici⁹ h^{er}es esto que referunt^{ur} ad euz qui substituit semp sunt affirmatiua. *Nūc* ad p^{ro}positū tacita vulgari⁹ que cōtine^{re} sub exp^{re}ssa pupillari nullis xbis sit a testatore exp^{re}ssis: sed a iure tacite subintelligit^{ur} p^{ar} affirmatiua verba et negatiua eodē modo q^{uod} dixi. *Ite* substitō tacita de q^{uod} loquit^{ur}. l. si tici⁹. cū. l. l. sequē. s. ti. i. subintelligit^{ur} p^{ro} quedā verba affirmatiua a testatore plata. tū sp subintelligit^{ur} affirmatiue et negatiue fm ea que. s. dixi. *Ite* substitō de qua loquit^{ur}. l. q^{uod} liberis. s. hec verba. j. e. in illa exp^{re}ssit verba que referunt^{ur} ad substitutū vel substitutos merito illa sunt affirmatiua. sed xba que debēt referri ad eū cui fiat substitutio siue runt omiffa et tacite subintelligunt^{ur} si impubes decesserit et c. et sic p^{ri}uatiue vt dixi. ideo glo. que dicit^{ur} q^{uod} illa substitō est tacita bene dicit^{ur} respectu verboz que debēt referri ad euz cui sit substitutio. et *Azo* et *Py.* qui dicit^{ur} q^{uod} ibi ē exp^{re}ssa bñ dicit^{ur} respectu verboz que debēt referri ad substitutos: credo tū q^{uod} ibi nō ē vulgaris exp^{re}ssa sed pupillaris vt ibi dicas *Ite* substitō de qua loquit^{ur}. l. si. C. de h^{er}ed. insti. est exp^{re}ssa quo ad verba que debēt referri ad eū qui substituit. et sic intelligunt^{ur} *Azo* et *Py.* et est tacita quo ad xba que debēt referri ad eū actū cui sit substitō. sed glo. j. e. l. verbis. appellat illam substitōnem dubiā et bene: q^{uod} illa verba nō p^{ro}p^{ri}e sonāt i vulgare: q^{uod} p^{ro} ea. s. vulgarē succedit^{ur} defuncto. vt insti. e. circa p^{ri}in. Sed ibi testator dicit^{ur} semp p^{ro}mi⁹ p^{ro}locij h^{er}es esto euz p^{ro}locij instituisse. magis em sunt apta ad pupillare p^{ro} quā succedit^{ur} pupillo: et ideo dicat^{ur} dubiā et lex interpretat^{ur} eā vulgare. et sic his duob⁹ casib⁹ substitō partim est exp^{re}ssa partim tacita quo ad xba. *Ide* possum⁹ dicere de reciproca: nam ibi nō exp^{re}ssit nisi verba que referunt^{ur} ad substitutos. *Quarto* p^{ri}ncipaliter quero q^{uod}s sit effect^{us} vulgaris substitutōis. *Rñ.* quinq^{ue} sunt p^{ri}ncipalit^{er}. p^{ri}mu⁹ in hoie sui iur^{is} intelligit^{ur} si h^{er}es nō erit vel mutata cōditione et aliū h^{er}es dem nō fecerit: sed in homie alieni iuris intelligit^{ur} si ipe h^{er}es nō erit vel mutata cōditione aliū h^{er}edē non fecerit. vt. s. ti. i. l. si paterfa. ticiuz. et insti. de vul. substi. in fi. et C. de h^{er}ed. insti. l. cū p^{ro}ponas. *Secund⁹* effect^{us} est q^{uod} testm pōt assumere

vires ab ipso secundo gradu: vt. l. iij. in fi. s. de libe. & posthu. Terti^o est q^{uod} ista vulgaris expressa continet tacita pupillares: vt. j. e. l. i. a hoc iure. Quart^o est q^{uod} p^{er} ea succedit defuncto nō ei cui facta ē substō. vt. insti. e. in prin. Quint^o effect^{us} ē q^{uod} vulgaris substō facit de suo & necessario voluntariū. vt. l. si fili^{us} heres. s. de libe. & posthu. & no. in. l. p^{ro} p^{ro}. s. quarta. ff. de in^{ter} offi. testa. de quolibet istoz effectū videam^{us} p^{er} ordinē. Et p^{ri}mus effect^{us} ē si heres nō erit vel aliū heredē nō fecerit ad^{mi}mittitur substitut^{us}. vt. d. ll. & hoc in testatore sciēte. & iⁿigno^{ra}rante dic^{it} vt. l. si pater. cū. l. seq. s. ti. i. Itē q^{uod} dicit si heres nō erit & intellige & desit eē posse q^{uod} est exclusus repudiatio ne vel alio mō: alias donec est spes instōnis cessat substō. vt. l. q^{uod} diu. j. de acqui. here. ¶ Sed circa hoc dubitat^{ur} q^{uod} si est spes q^{uod} institut^{us} qui repudiavit veniat p^{re}sti. in integ. an interim cessabit substō. Dico q^{uod} nō: vt. l. & si sine. s. sed q^{uod} p^{ro} p^{ro}. s. de mino. q^{uod} dico q^{uod} diu ē spes instōnis & c. intelligit^{ur} si est spes de iure cōi^{sec}sec^{us} si de iure spali. vt. l. iij. s. i. j. d^{icit} fidei cōmis. liber. p^{ro} hoc vide q^{uod} no. in. l. iij. s. expectādi. j. de ses. cū. tabu. Itē dubitat^{ur} q^{uod} si institut^{us} decessit ante aditā hereditatē: tū ad heredē trāsmittit^{ur} ius deliberādi quis p^{re}fer^{at}: an heres heredis an substitut^{us}. Dico q^{uod} heres heredis p^{re}fer^{at} q^{uod} l^{ib}z institut^{us} heres nō fuerit heres: tū facit aliū heredē q^{uod} ex ei^{us} p^{er}sona alius heres adiit: & sic cessat substō. vt. d. l. si pater. p^{ro} hoc videt^{ur} casus in. l. i. C. de his q^{uod} ante aper. tabul. & ibi ita hoc exponebat Ry. cū ibi dicit^{ur} tex. aliosq^{ue} & c. Et ipse exponebat alios. s. substitutos vel cōiunctos. p^{ro} hoc videt^{ur} tex. j. de acq^{uod}. here. l. si quis filiū. ij. rñso. si bñ illud rñsum allegas ad principiū cōtinuabis. p^{ro} hoc videt^{ur} glo. in. l. s. & si p^{ro} dote. s. pe. j. de le. p^{re}stā. & ibi tetigi. d^{icit} ergo expe^{ct}ctare q^{uod} heres heredis repudiet vel alio mō excludat^{ur}. Itē pōt dubitari q^{uod} seruo instituto nolēte adire l^{ib}z dñs velit locus est substituto. vt. l. cū p^{ro}ponas. C. de hered. instituen. ¶ Quero q^{uod} si ē institut^{us} monach^{us} qui nō vult adire. Jaco. de are. & Ry. dicit^{ur} idē q^{uod} in seruo. vt. l. deo nobis. C. de epis. & cle. Et idē in specu. in ti. de sta. mo. s. i. v. vij. querit^{ur}. Alij dicit^{ur} q^{uod} l^{ib}z monach^{us} recuset adire nihilomin^{us} poterit adire monasteriū sicut pater filio recusante. vt. l. si. s. sinasit in secūda. C. de bo. q^{uod} li. & hoc t^{er} Archi. xvij. q. i. c. i. Et Jo. an. tangit extra de pba. c. in p^{re}sentia. & ista videt^{ur} equior opiⁿⁱo nō vt sic subiectio monachalis sit magis subiectio filialis q^{uod} seruilis. q^{uod} apparet q^{uod} fuus pōt v^{er}di^{ci} monach^{us} nō sicut nec fili^{us}. Itē monasteriū cogit^{ur} alere monachū sicut pater filiū: nō aut^{em} dñs seruū q^{uod} pōt eū habere p^{ro} derelicto. S^{ed} dicetis vos adhuc restat dubiū an filio repudiāte p^{re}feratur substitut^{us} vel pater. Glo. in. d. l. cū nō soluz. s. i. tenet p^{re}ferri. & ibi Ry. Sui. de suza. t^{er} dñi q^{uod} testatoris voluntas est suada. vt in. s. disponat. Sui. de cu. idē q^{uod} expressa p^{ro}visio testatoris d^{icit} tollere p^{ro}visionē. l. vt. j. e. l. cū ex filio. s. i. & l. ex facto. s. itē quero. Dñs Rai. t^{er} gl. p^{ro} tex. illius. l. q^{uod} dicit q^{uod} repudiatio filij nō d^{icit} nocere patri: & q^{uod} pater & fili^{us} censent^{ur} vna p^{er}sona. Ego idē teneo q^{uod} pater p^{re}ferat^{ur}. p^{er} l. cū nō soluz. s. simili modo. ibi em^{en} dicit^{ur} tex. p^{er}inde ac si ipse pater ab initio fuisset institut^{us}. ¶ Preterea ego dixi q^{uod} substitutio vulgaris intelligit^{ur} si heres nō erit vel aliū heredē nō fecit. vt. l. si pater. cū si. s. ti. i. s. h^{ic} filiū ministerio suo fecit heredēz patrē & pater ex iure filij adiit & sic cessat substō vt. d. l. si pater. cū si. s. ti. i. Et p^{ro} hoc rñdet^{ur} ad oia cōtraria: q^{uod} fateor p^{ro}visio testatoris tollit p^{ro}visionē. l. i. in eū casum quo testator disposuit. s. si heres nō erit vel aliū heredem nō fecerit: sed h^{ic} fecit aliū heredē: ergo & c. idē dico in monasterio q^{uod} p^{re}ferat^{ur} substituto: q^{uod} fecit aliū heredē. ¶ Quero q^{uod} si monach^{us} vel fili^{us} decesserit an aditā hereditatē: an sit locus substōni vel veniet pater. Dñs Rai. cōi^{ng}ebat hos duos casus filio repudiāte vel mortuo ante aditā hereditatē & dicebat idē vtroq^{ue} casu. s. Ri. malū. dicebat sec^{us} filio mortuo vt refert^{ur} Ly. i. l. cū nō soluz. s. i. C. de bo. li. & hoc puto v^{er}z. p^{ri}mo p^{er} l. si infanti. C. de iure delibe. vbi filio mortuo ante aditōnē querit^{ur} patri ita demū si fuit infans: secus si fuit maior: ibi ergo est tex. cū glo. nostre q^{uod} nōis. ¶ Preterea p^{ro} filiū nō trāsmittit^{ur} ad patrē hereditas nō aditā nisi

alioz descendētium fm gl. l. i. C. de his qui ante aper. tab. et l. i. C. ad osi. l^{ib}z teneat^{ur} quidā cōtrariū in hoc vt ibi no. si g^{er} spale in hereditate ascendētibus: ergo in cōtrariū ē ius cōe. fm alios esset min^{us} dubiū vt ibi notauit. ¶ Itē dubitat^{ur} q^{uod} si ille qui repudiavit h^{ic} substitutū vulgarē & aliū h^{ic} p^{ro} fidei cōmissuz. fidei cōmissari^{us} petit illū repudiāte cogi adire. vt l. nā q^{uod} s. si quis cōpulsus. j. ad treb. mō substitut^{us} vulgariter vult hereditatē iure substōnis vulgaris & fidei cōmissari^{us} vult eā iure fidei cōmissi q^{uod}rit q^{uod} p^{re}ferat^{ur}: & videt^{ur} q^{uod} fidei cōmissari^{us}. vt. l. nō iustā. C. ad trebel. & l. facta. s. iulian^{us}. j. ad trebel. vbi hoc videt^{ur} expressuz. In dñi videt^{ur} casus in. l. si patron^{us}. s. si. fm primā casus positionem. e. ti. Dico sicut fidei cōmissuz nō est repentiū a substituto tacite vel expresse & tūc p^{re}fer^{at} substitut^{us} vulgariter. vt. d. s. si. ¶ Aut ē repetitū & p^{re}fer^{at} fidei cōmissari^{us}. vt. d. l. nō iustā. & d. s. iulian^{us}. s. q^{uod} ille s. iulian^{us}. aliq^{uod} tulū videt^{ur} ob stare huic dicto iō dic^{it} vt ibi. ¶ Itē quero q^{uod} si heres institut^{us} ē indign^{us}: nec adiit hereditatē: an veniat fise^{us} vel substitut^{us}. Rñ. fiscus repulso substituto. vt. j. ad fil. l. si sequēs. in p^{ri}. facit. j. d^{icit} bo. liber. l. in p^{ri}uitutē. s. ei q^{uod} ratio q^{uod} l^{ib}z ipse institut^{us} nō sit heres tū facit heredē fisci: ergo substitut^{us} repellit^{ur}. vt. l. si pater. sepi^{us} p^{re}all. s. ti. i. h^{ic} ē q^{uod} fise^{us} tenet^{ur} ad legata & fidei cōmissa etiā hereditate nō adita p^{ro} heredē. vt no. in. l. eā quā. C. de fidei cō. & l. recusare. s. si fisco. j. ad trebel. ¶ Itē quero an aliq^{uod} casu institut^{us} & substitut^{us} veniat simul. Doc. cōiter dicit^{ur} q^{uod} sic l. si pater. s. ti. i. & insti. e. s. si. Ego do aliū casuz q^{uod} nō patronus fuit substitut^{us} & in aliqua re propria grauatur: q^{uod} tūc ipse habebit debitā portionē vt institut^{us} & residuus habebit substitutus si ipse nō vult iudiciū defuncti implere. vt. l. si liber^{us} p^{ro} trono. v. q^{uod} ergo. j. de bo. li. Et sic cōcurrūt institut^{us} & substitut^{us}. Itē do tertiu^{us} casuz in filio instituto & grauato eo mō q^{uod} modo dixi in patrono p^{ro} eandē. l. q^{uod} eadē rō. ¶ Sumus expediti de p^{ri}mo effect^u & q^{uod} nōibus emergētib^{us} circa illuz Secūd^{us} effect^{us} ē q^{uod} testm^{us} potest assumere effectū ab alio secūdo gradu. vt. l. iij. in fi. s. de li. & po. Circa q^{uod} dic^{it} breuiter q^{uod} nō p^{ri}m^{us} grad^{us} nō h^{ic} effectū p^{ro} defectū cōtingentē exp^{er}te institut^{us}. q^{uod} nō p^{ro} defectū cōtingentē ex p^{ar}te instituti. p^{ro} casu aut ille defect^{us} fuit p^{re}teritōis vel exheredatiōis: & tūc distingue^{re} vt no. in. d. l. iij. s. de libe. & post. & s. de iniur. testa. l. nā & si sub cōditōe. ratio q^{uod} iō p^{re}terit^{us} vel exheredat^{us} nō pōt vt faciat locū sibi nō alteri. p^{ro} l. i. pe. s. de iniur. test. & q^{uod} ibi dixi vobis. Aut fuit ali^{us} defect^{us} iⁿ p^{ri} gradu qui cessat iⁿ se cū dō: & tūc indistincte pōt a secūdo gradu incipere. vt. s. de iniur. testa. l. si miles. & s. ti. l. si is qui soluēdo ē seruū & c. ¶ Secūdo casu q^{uod} ē defect^{us} ex parte institut^{us} tūc iⁿdistincte pōt a secūdo gradu incipere siue p^{ri}m^{us} nolit esse heres. vt s. ti. i. l. iam dubitari. & C. de here. insti. l. cū p^{ro}ponas. cū si. si ue p^{ri}m^{us} sit exclusus t^{em}p^{or}e. vt. j. de acqui. here. l. q^{uod} diu. siue sit exclusus morte. vt. C. de cadu. tol. s. p^{ro} secūdo. ibi: vel substitut^{us} & c. & ibi no. & j. de fidei cōmis. li. l. thais. s. splēdozorus siue sit exclusus deportatiōe vel alia dānatiōe. vt. s. de lib. & posth. l. gall^{us}. s. & q^{uod} si tū. & de bo. li. l. si necesse. s. i. siue excludat^{ur} rōne alteri^{us} incapacitat^{is} forte q^{uod} nō est nat^{us} ex legitimo matrimonio: q^{uod} spuri^{us}. vt. l. iij. C. de here. insti. Et p^{re}dicta vera in vulgari expressa sed in tacita. j. dicā. ¶ Alter^{us} que ro q^{uod} si institut^{us} in p^{ri}mo gradu pōt esse heres sed nō eor^{um} dē modo quo defūct^{us} voluit q^{uod} fuit institut^{us} su^{us} vel necessari^{us}. sed in t^{em}p^{or}e mortis rep^{er}it^{us} emācipat^{us} vel manumissus: an admittet^{ur} institut^{us} vel substitut^{us}. h^{ic} est meū dubiū. Et dic^{it} aut ista vulgari substō fuit facta ex necessitate vt q^{uod} nepos substituit^{ur} filio: & tūc substitut^{us} p^{re}ferat^{ur}. vt. l. gall^{us}. s. & q^{uod} si tū. ibi. emācipat^{us} esset & c. videt^{ur} em^{en} substitut^{us} in illuz casu sum si fili^{us} desit eē su^{us}. vt ibi p^{ro} p^{ro}. & h^{ic} fm ista t^{em}p^{or}a fm hodiernā iura forte aliud eēt. vt dixi in. d. s. & q^{uod} si tū. ¶ Si vero substitutio fuit facta ex voluntate: tūc p^{re}fer^{at} institut^{us} nō attēta illa stat^{us} mutatōe. vt. d. l. gallus. s. si. & insti. de here. insti. s. seruus aut. & est exp^{er}ssuz. s. ti. l. si pater. ticiū. videt^{ur} enī substitui^{re} in eū casuz si heres nō erit quoquo modo. ¶ Alterius quero an testm^{us} possit vires assumere a tacita vulgari an vero requirat^{ur} aditio in p^{ri} gradu. Glo. d^{icit} q^{uod} nō

potest incipere a fm tabu. ex tacita vulgari: sed requiritur
 aditio ex instione. vt. l. apud iulianu. §. iulianu. ad treb. et ita
 sentit glo. **I**dem **D**y. per illuz. §. et lita tñ. §. si a patre. et. et
 qz viciato expreso viciat tacituz. vt. l. iij. §. qui habz. §. de p
 ni. rusti. pre. **I**dem videt sentire **L**y. in. l. precibz. et idem dñs
Rai. **B**uil. de cu. tenet contrariu qz tacita vulgaris sumit ef
 fectū in casu hereditatis nō adite. vt. j. e. l. iā hoc iure. ergo ē
 impossibile q in casu hereditatis adite assumat effectum.
Preterea p aditionē hereditatē dō finiri tacita vulgari. vt
 l. post aditā. C. e. ergo ab eo casu nō pōt inchoari. vt. l. ticio
 cū moriet. de vsufru. lega. et de vsufru. l. si vsufructus cū mo
 riar. **I**tem rōnes pcludit q tacita vulgaris p aditionē ipsi
 us pupilli nō pōt confirmari qd cōcedo. l. glo. et **D**y. dicit
 contrariu de aditione coheredis. tñ **V**ldr. tñ idē qd **B**uil. qz
 fm hoc sequeretur q si testator soluz pupilluz instituit q de
 cederet hereditate nō adita testmū rumpere q nullū posset
 ēē heres nec ex pupillari nec ex tacita vulgari: qd ē d mien
 tē. l. iā hoc iure. §. si. j. e. **I**tem dicebat **V**ldr. sed certe tñ cū
 pupillū est institutū existētia sui heredis cōfirmat tabulas
 pupillares. vt dicā. j. l. pxi. in materia pupillarū substōnis:
 iō testmū nō rumpere. **Q**uid ergo dicem? **R**ñ. qz pupilla
 ris requirat aditionē hereditatis: tñ vulgaris tacita q cōtr
 net sub ea hoc nō requirit pōt ab ea incipere. pbo p. l. ne
 qz em. §. si. de testa. mili. et dico ibi ēē casuz. nā ibi sub expres
 sa fideicommissaria cōtinet vulgaris tacita: et tñ licz fideicom
 missaria requirat aditionē hereditatis et ab ea testmū nō pos
 sit assumere vires. vt. l. ille a quo. §. si testō. j. ad trebel. tñ il
 la tacita vulgaris nō requirit aditionē: vt ibi pxi. nec dicat a
 liquis q ibi speciale est: qz fateor q ibi ē spale i hoc q fidei
 commissaria trahat nō directa: qd nō reperit alibi pter q i ca
 su illi. l. §. q illa tacita vulgaris cōfirmat testmū ex se in hoc
 nō est spale sz ius cōe: vt ibi pxi. in tex. **E**t hoc videt tenere
 glo. j. e. l. lex cornelia. §. de ven. inspi. l. penl. et dicā. j. pxi. q.
Nō ob. q viciato expreso viciat et. illud ē vez qñ tacitū hz
 se ad expresuz vt accessoriu. sed sec? si vtrūq pariter ē prin
 cipale. vt. l. si fideiusor. in prin. et ibi dixi. j. de leg. i. **N**ō ob.
 §. idē iulianu. qz ibi requirit aditio ad cōfirmadas tabulas
 pupillares: qd apparet: qz l. tex. faciat mētionē de secundis
 tabulis: dic q hoc est hodie vez cū pupillus nihil haberet
 vt ibi dicit glo. ergo dō intelligi de tacita vulgari. **R**ñ. ibi
 forte habebat bona materna vel alia bona que post mortē
 patris acquisuerat. **N**on ob. §. a patre. qz ibi loquit in pu
 pillari. **A**lteri? quero pupillū cui ē facta substō pupilla
 ris decessit viuo patre: an substitut? pōt succedere ex tacit
 ta vulgari. **G**lo. q sic. j. e. l. lex cornelia. in glo. sup xbo non
 existimo. et in glo. si. j. e. l. si pater capr? **I**dem tñ **B**uil. d cu.
 que glo. videt tenere id qd. §. tenui q testmū pōt assumere
 vires a tacita vulgari. **D**y. cōtra p. l. q si fili? j. de cap. ibi
 nihil est et. quasi diceret nec de pupillari nec de tacita vul
 gari. et idē videt sentire glo. et **L**y. in. l. pxi. C. e. et. **A**lij at
 distinguūt aliter: aut pupillū hz coheredē cui? aditioe con
 firmat tacita vulgaris et loquit prima opi. aut nō hz cohe
 redē: et loquit opi. **D**y. sz certe put dixi. §. pxi. §. istud q ta
 cita vulgaris cōfirmat aditioe nō est necesse dicere. quare
 dico q oēs dicūt bñ diuersis tñ casib? loquunt. vnde disti
 gue. aut filius morit ciuilit viuo patre: vt qz capis ab hosti
 bus: vel post mortē patris morit naturalit. et tñ substitut?
 pōt succedere ex tacita vulgari. vt. j. e. l. lex cornelia. et ibi not.
 ratio qz patre viuo adhuc durat spes substōnis pupillarī
 vnde nō est quid iputeat patri cū testamētū nō mutauit. aut
 fili? viuo patre decessit naturaliter: et tñ siquidē pater sta
 tim decessit post: ita q nō habuit tps mutadi testmū: et idem
 qz substitut? venit ex tacita vulgari ex psumpta voluntate
 defuncti: qz cū instituisset si sciuisset. vt. d. l. si pater capr? cū
 sua glo. j. e. si vero pater decessit post ex intervallo ita q ha
 buit potētiā mutadi testmū: tñ c substitut? nō admittit. ita lo
 quit. l. q si fili? et opi. **D**y. nā cū potuit sibi puidere et non
 puidit lex nō subuenit sibi. nec pōt dici q nō cogitauit de
 hoc: qz filiū mortuū vidit. hoc pbat. j. de testa. mili. l. tracta
 bat. et ar. l. iij. C. de inof. testa. **A**lteri? quero quid si sub

stitutio pupillarī facta est vtrū: et veni nō nascit: an substit
 tut? admittat ex tacita vulgari. **T**ex. et glo. q sic. §. de ven.
 inspi. l. pe. facit. C. de insti. et substi. l. si. vbi vulgaris expres
 sa facta si posthum? nō nascit cōtinet tacitā pupillarem eo
 nato: ergo idē ecōuerso. **A**lij vero dicūt d nisi sit coheres
 cui? aditioe cōfirmet illa tacita vulgaris. qd nō placet: vt
 dixi. §. qz aditio nō requirit. dico ergo sic. aut spes natiuita
 tis posthumī deficit post mortē testatoris vel aī p modici
 tps: et substitut? admittit ex tacita vulgari. vt. d. l. pe. **A**ut
 deficit mltro tpe post vel ante mortē testatoris. et tñ sec? p
 ea que dixi. §. **S**um? expediri de secūdo effectū. **T**ertius
 effect? ē q illa vulgaris expsa cōtinet tacitā pupillare
 vt. j. e. l. iā hoc iure. qd ē vez nisi testator dixerit contrariū ex
 presse vel tacite. expresse pbat. j. e. l. iā hoc iure. in fi. et C. e. l.
 quis. tacite vt in breuilo q facta disparib? vt. d. l. iā h iure.
 cū si. **I**tem qñ i vtrūq casuz expse puidit. vt. j. e. l. cū ex filio
 §. i. **Q**uere qd si mater est in medio: an tñ c in vulgari cō
 tineat tacita pupillaris. **G**lo. in. l. precibz. dicit q continet
 sed nō cū effectū. **A**lia glo. dic dñm q nō cōtinet. vt. j. e. l. cē
 turio. et ibi de hoc dicā. **I**tem qd si vulgaris fuit facta
 in vñ casuz ita q cōtineat vulgare tacitā in aliū casuz fm
 ea que dixi. §. an tñ c tacitā pupillare cōtineat. **C**ausus est q
 sic. C. de insti. et substi. l. si. fm lec. glo. **Q**uero an vulgari
 expresse facta filio furioso vel metecapto cōtineat tacitā ex
 emplariā. dicā. j. e. l. ex facto. in materia substōnis exēplarie
Quart? effect? est qz p eā succedit defuncto non ei cui
 substitutio ē facta. vt insti. e. in pxi. **I**uxta hoc quero qd
 de vulgari expresse que in se cōtinet tacitā pupillare: an p
 eā succedit pupillo: ita q trahit ad bona pupilli. **D**y. q sic
 pp vicinitatē quā hz cū pupillari. **E**t ideo dicit q est casus
 j. e. l. iij. §. sed si ita. et exponit tex. ibi q ei. f. filio: vt ad primū
 fiat relatio. et idē domi. **R**ay. sz **L**y. hoc reliquit sub dubio.
Buil. de cu. et **M**ar. syl. cōtra qz p vulgare substōnem suc
 ceditur defuncto: p pupillare pupillo. vt insti. e. in pxi. et ar.
 l. sextilia. j. de leg. iij. **E**go dico q **I**aco. de are. in hoc passu
 sentit veritatē. i. q. p vulgare succedit solūmodo defuncto
 et hoc eo tpe quo pupillū repudiat: sed p pupillare tacitā in
 ea comprehensam succeditur pupillo: tñ cū pupillus in
 pupillari etate decedit: et sic habebit locum lex vtrūq sub
 stituto. nec em ē necesse deuenire ad pupillare substōnez q
 fili? sit heres. vt. l. iul. j. de acqui. here. p quā. l. hoc pbat. et
 ita dō intelligi opi. **I**a. de are. que opi. per scripta male reci
 tatur. **N**ō ob. §. sed si ita. qz dō exponi ei. f. patri: vel si expo
 nis ei. f. filio: intellige ex pupillari tacita. **I**tem quero an
 tacita vulgaris cōtēta in pupillari expresse trahat ad bona
 pupilli. **D**y. q sic. et ē casus fm vñam lec. j. ad. l. sal. l. qui fun
 duz. §. coheres. dñm tenet glo. C. de insti. et substi. l. si. dñs
Ray. dicit aut est substitut? coheres et hz locuz dictū **D**y.
 aut ali? et hz locū dictū glo. trusa est. quare dic q eo tpe q
 se abstinet pupillū succedit ex tacita vulgari: sed eo tepe q
 morit succedit ex expsa pupillari: vt. §. dixi. pxi. q. nunq em
 reperit q p vulgare succedit pupillo. et si cōtingeret q siml
 et semel decederet pupillū et etiā pater: p qd excludit a bōis
 paternis dicerē substitutū venire ex pupillari ad bona pu
 pilli: ex vulgari ad bona patris. nā illa substō cōtinet vtrūq
 q casuz copulatiue: vt siue eueniat vterq casus: siue alter
 sufficiat. vt. j. e. l. iā hoc iure. **N**ō ob. §. coheres. qz teneo ali
 as lec. ibi pōstas. vel intellige fm p dicta. **A**lteri? qro
 vtrū tacita vulgari hz locū qñ mater ē in medio. **G**lo. q sic.
 qz p eā nō succedit pupillo sed defuncto. vt no. in. l. si. C. de
 insti. et substi. et hoc puto vez de matre pupilli. sz si viueret
 mater testatoris tñ c tacita vulgari nō haberet locū d mēz
 testatoris: eadē rōne qua tacita pupil. cōtra matrem pupilli
 nō admittit. **Q**uarto quero vtrū p aditionē que fit ex ta
 cita vulgari cōfirmet expresse pupillaris. **D**icā. j. e. l. pxi.
Quinto quero qd de vulgari partiz expsa partiz taci
 ta: an admittit cōtra matrē in casuz tacitū. **D**ico q ē casus
 q nō in. l. si. C. de insti. et substi. **I**ntelligo aliē q glo. intelli
 gat. et aduerte q est ver? intellect? nā dicere p q ibi ē casus
 q tacita pupillaris nō admittat d matrē nō est bñ dictum

nam hoc eē veyz ē iuris certi & apertū. vt. l. precib⁹. C. e. ti. sed in. d. l. vlti. dicit q̄ de illo casu erat cōtentio inter vulpianū & papinīa. q̄ nō est dicēdū q̄ ipi dubitassent de eo qd̄ ē ius apertū: & clarū: quare pono ibi casū alī. s. q̄ testator instituit vrozē ex parte & ventrē ex parte: & ventri si nō nasceret substituit quēdā vulgarē. & sic expressit vnū casū. Contingit q̄ posthum⁹ nat⁹ decessit hereditate nō adita: nec ex istētia sui heredis ibi operat⁹ aditionē: q̄ hz coheredē extraneū. vt. l. apud iulianū. s. itē iulian⁹. j. ad treb. ¶ Queritur vtrū substitut⁹ admittat⁹ ex substōne vulgarī tacita in hūc casū: an mater. Et ibi rñdē: q̄ l. ibi tractet⁹ de successiōe viri tamē mater excludit substitutū ex p̄sumpta volūtate defuncti: q̄ ipam matrē instituit p̄ parte & q̄ testator plus diligit matrē p̄ filios: vt. l. cū quis. C. de natur. li. & iō ē verisimile q̄ velit hereditatē lucrosāz ipi⁹ defuncti ad eā p̄tinere et substitutū excludi: nisi mater p̄ior decedat: q̄ tūc admittit⁹ substitut⁹. & hic ē casus singularis in. l. illa. als autē tacita vulgarī admittit⁹ cōtra matrē impuberis q̄ de ei⁹ impuberis successiōe tractat⁹: vt. dicit. s. p̄. q. ¶ Quero an p̄legata veniat in vulgarī substitutiōe. De hoc dicit. l. qui filiab⁹. s. si. j. d. le. i. z. l. si. cū. l. se. e. ti. z. l. miles. s. p̄ parte. d. le. ga. ii. & in qualibet ipsaz dicit. ¶ Quint⁹ effect⁹ est q̄ vulgaris substitutiō facit de suo voluntariū. vt. l. si fili⁹ heres s. de libe. & posthu. dicit ibi dicit. z. l. si filius qui patri. j. eo. ¶ Expeditū sum⁹ de quarta. q. p̄ncipali. Quero quito q̄ impediāt et que extinguat⁹ effectūz vulgaris substitutiōis. lex dicit q̄ post aditā hereditatē extinguit⁹ vulgarī substitutō vt. l. post aditā. C. e. Nec ob. C. de fideicō. auct. hoc amplius & ibi no. C. e. l. post aditā. & p̄. 250. i. sum. e. ti. s. expirat. Et circa hoc insurgit dubia. p̄ qd̄ si fecit tres vel quatuor gradus substitutiōis: an oēs expirent per aditionē p̄mī. certe sic vt. s. ti. i. l. cū in testō. z. j. e. l. si mater. s. si. ¶ Tē quo vtrū aditiōe vni⁹ ex heredib⁹ extinguat⁹ substitutiō facta oibus Breuiter dico sic. aut substitutiō fuit facta plurib⁹ copulatiue vel cōiunctis: vt institui duos ticiuz & seiuz: & dicit sic si tici⁹ & sei⁹ heredes nō erunt talē substitutō. vlt. dicit si neqz ticius neqz sei⁹ & c. vel si p̄dicti & c. tunc vno adēute extinguit⁹ substitutiō: q̄ ei⁹ substitutiōis cōditio deficit cū requirat neutrū heredē esse. vt. j. e. l. quidaz testō. z. C. e. l. quis. Si vero fuerit facta substitutiō separatiz. tūc vno adēute expirat substitutiō quo ad seipsuz nō quo ad alios nō adēutes. vt s. de inius. tes. l. pe. z. j. e. l. lex duob⁹. s. filii. z. l. cū ex filio. s. si nali. z. l. coheredi. s. coheres. Ad hoc faciūt oīa iura q̄ dicunt substitutū p̄ferri cōiuncto. vt. C. de cad. tol. s. p̄ secūdo. z. j. de fm tab. lequissimū. s. si duo. z. C. de fideicō. s. h̄ aut. z. no. in. l. qui patri. j. de acq. heredi. ¶ Item dubitat⁹ qd̄ si adiuit heres et aduersus aditionēz restitut⁹ ē vt abstineat: an admittat⁹ substitut⁹ vulgarē. Certe sic: vt. l. z si sine. s. s. q̄ pap. s. de mīno. z. l. ex d̄ctu. j. de reg. iur. z. j. e. l. j. s. inter dū. fm vnā lec. z. no. C. e. l. post aditam. & h̄ casu si substitut⁹ adeat de iure ciuili: an habeat petere p̄ fm ta. qd̄ videt⁹ q̄ cū p̄m⁹ nō erit de iure ciuili: vt. d. s. q̄ pap. z. l. ei⁹ solue do. s. ti. i. ali⁹ eo iure heres esse nō pōt: vt. l. qd̄ s. vni. j. de re. iur. z. l. hereditatē. s. pat. j. de castre. pe. & hoc videt⁹ seq̄ vlt. tramō. z. ¶ Si sequēdo eos. C. vnde liberi. l. qui se patris. & videtur casus in. l. j. s. inter dū. in si. j. e. ibi: vt p̄roz viles actiones & c. fm vnā lec. veritas ē q̄ pōt de iure p̄torio vt ibi. ¶ Tē etiā de iure ciuili. vt. l. i. s. si q̄s adita. j. ad tercū. vbi ē casus & no. de suc. edic. l. si. Nec ob. q̄ alius remanet de iure ciuili q̄ est veyz directe: sed substitut⁹ erit heres vtilit. simile i eo cui hereditas restituit⁹ p̄ treb. & h̄ pluries dicit. Dubitat⁹ etiā an existētia sui heredis impediāt substitutū vulgarē. Breuiter dic. aut substitutiō ē facta ex necessitate: vt ex consilio galli: vel. l. vell. & tūc existētia sui heredis excludit substitutū. nā facta ē substitutiō sub cōditioe si su⁹ heres eē desi nat. vt. d. l. gallus. in p̄m. & hoc sentit glo. j. e. l. si maf. s. i. facit qd̄ dicit. s. circa fm effectū. ver. sed quero qd̄ si institut⁹. si vero vulgarī substitutiō est facta voluntariet: tūc siquidem ē vulgarī expressa existētia sui heredis nō pōt habere locum

vt. l. si fili⁹ heres. s. de libe. & posthu. & ibi dicit & dicit. j. e. l. si fili⁹ qui patri. si vero loquer⁹ de vulgarī tacita. dico q̄ eas nō extinguit existētia sui heredis: qd̄ p̄z: q̄ existētia sui heredis cōfirmat tabulas pupillares in quib⁹ cōstat q̄ cōtinetur tacita vulgaris. vt. l. si fili⁹ qui patri. j. e. & de acqui. here di. l. si fili⁹. z. l. iulian⁹. tūc dico q̄ nō impedit illa tacita vulgaris per. ll. s. allegatas. & p̄ ea q̄ dicit. s. p̄. q. ¶ Alteri⁹ quero qd̄ si fili⁹ nō pōt adire de iure ciuili s̄z solū de iure p̄torio in casib⁹ nota. in. l. si. C. vñ legit. vel pone fili⁹ fuit in p̄gradu p̄terit⁹ a secūdo exheredat⁹: approbauit p̄mū gradū: ita q̄ ex eo potest petere fm tabu. vt. l. filio. s. de inius. testa. an substitut⁹ admittit⁹ qui venit de iure ciuili. ¶ Videt⁹ q̄ si cūcūqz institut⁹ in secūdo testō qd̄ ē validū tūc de iure p̄torio: nō admittit⁹ si p̄cedit aliud testm̄ validū d̄ iure ciuili vt. l. cū in secūdo. s. de inius. testa. z. j. e. l. si q̄s eū. s. i. ita et h̄ p̄ferit substitut⁹ qui pōt venire de iure ciuili. cōtra videt⁹ q̄ p̄ferat institut⁹: nā substitutiō fuit cōcepta in casu si heres nō erit: sed heredis appellatiōe continet⁹ bonoz possessor. vt. j. ad trebel. l. i. s. bonozū. z. l. hereditatē. j. d. s. signi. So. dico quādoqz ius petēde bo. pos. incipit habere originē viuo testatore: hoc ē q̄ testm̄ viuo testatore de iure p̄torio valebat vt qū cōditio ipis remittit⁹ a p̄toze. ut. l. facta. s. s̄z substitutiōe. j. ad trebel. & in posthumo qui morit⁹ viuo testatore: vt. l. posthum⁹. in p̄m. s. de inius. testm̄ institut⁹ p̄ferit substituto. ar. j. de cōdi. & demō. l. in cōditionib⁹. s. si patroz nus. vbi videt⁹ casus q̄ cōditio si patron⁹ heres nō erit. de ficit patrono veniēte p̄ cōtratabu. & sic de iure p̄torio. ¶ Reterea si ille qui venit p̄ cōtratabu. p̄ferit ei qui pōt adire de iure ciuili. vt. j. de cōtrabu. p̄ totū. multo magis iste qui h̄z fm tab. cū iste veniat ex volūtate defuncti: ille s̄z voluntariet. si aut ius petēde bo. pos. incipit habere originē p̄ mortē testatoris: vt fili⁹ p̄terito approbate testm̄: tūc dicit rem substitutū p̄ferendū p̄. d. l. cū in secūdo. cū glo. sua. quā intelligo solū eo casu cū fili⁹ post mortē approbat testm̄: vt patet ex. l. quā glo. allegat. rō q̄ approbatio talis nō pōt tollere ius q̄sitū substituto tpe mortis: & q̄ illd̄ tps̄ inspicit⁹ vt. l. si alieni. s. in extraneis. s. ti. i. ¶ Nō ob. qd̄ no. in. l. si quis eū. s. i. j. e. q̄ est falsa: vt ibi dicit. ¶ Quero qd̄ si is qui pōt venire de iure ciuili vult venire fm tabu. an repellat⁹ substitut⁹. Certe casus est q̄ sic. C. de iure deli. l. impuberē. ¶ Itē quero qd̄ si heres institut⁹ repudiavit bono. pos. fm tab. & tūc vult venire de iure ciuili. substitut⁹ vero dicit q̄ sibi fecit locū repudiādo: quid iur. ¶ Glo. in. l. suuz heredē. C. de iure delib. videt⁹ dicere substitutū admitti. s̄z doc. resp̄ndit ibi illā glo. dicit vt ibi per eos. ¶ Quero qd̄ si institut⁹ noluit parere cōditioi sub qua est institut⁹. Certe tūc nō ē dubiū q̄ substitut⁹ admittit⁹. vt. l. i. j. C. de insti. & substi. ¶ Alteri⁹ quero qd̄ si p̄f emācipauit filiū cui fecit substitutiōe pupillariet: an tacita vulgaris in ea cōtēta extinguat⁹. ¶ Guil. q̄ sic. in l. coheredi. s. cū filie. j. e. sed certe ibi de vulgarī nil dicitur. dñs Ray. idē q̄ illa cōditio si in p̄tate tpe mortis p̄maneret que ē i pupillari sicut viciat pupill. ita p̄ ei⁹ defectū viciatur etiā tacita vulgarī. ar. j. de cōdi. & demon. l. si mulieri & ticio. ¶ Itē q̄ circa vtrūqz dicit⁹ vniformit operari. vt. l. si legatari⁹. in. si. j. de leg. iij. ¶ Ego credo hoc esse veyz: q̄ ex q̄ pupillariet suā spōte annullauit imputet sibi cur circa vulgarem sibi nō p̄uidit. vt. l. tractabat⁹. j. de tes. mili. ¶ Ad qd̄ facit qd̄ dicit. s. circa secūdū effectū. ad idē. j. de ad. le. l. rem legatam z. l. si seruo cū libertate. z. s. quēad. ser. amit. l. si stillicidi. licet sit argu. s. de ser. vrb. p̄di. l. si dom⁹. s̄z ibi vtrazqz seruit⁹ erat p̄ se exp̄sse cōfirmata. hic vna substitutiō erat expressa: alia subintellecta a iure ex p̄sumpta volūtate defuncti que p̄sumptio cessat qū emācipat⁹ & in vulgarez nō p̄uidit vt. s. dicit. ¶ Quero qd̄ si ille cui est facta pupillaris expressa est ficit pubes: an extinguat⁹ tacita vulgaris sicut expressa pupillaris. ¶ Glo. j. e. l. lex cornelia. in si. in glo. sup̄bo ad agnationem. tenet q̄ nō extinguat⁹. ¶ Dy. Jac. de are. ¶ Guil. de cu. et dñs Ray. cōtra per. l. qui habebat. j. e. s̄z illa nil facit. ¶ Itē p̄. l. si fundū p̄ fideicōmissuz. s. si. z. l. se. j. de lega. i. sed certe

ratione illi? l. considerat nil facit: qz ibi ideo qz post tpa pu-
bertatis legitimi nō habet ex dispōne defuncti: qz si voluit
set testator nō potuisset pōuiderē in bonis pupilli: sed hic
si voluisset vulgariter substituere potuisset. & hanc opi. vū
des tenere glo. insti. e. in glo. magna: sed illud pōt referri ad
pupillare tñ. Vbi videt sic dicendū. aut fuit facta pupil-
laris cū limitatiōe certi tps: vt si infra pupillares etatē &c.
tūc expirat vtrāqz. s. pupillari & tacita vulgaris: qd appa-
ret qz volūtas defuncti fuit nō puidēdi vltra illud tps. vt
j. e. l. si ita quis. & l. si plures. in prin. & hoc casu loquit. Dy.
& alij. aut fuit facta sine tps p̄finitōe: vt qz dixit quisqz mi-
hi heres erit filio meo heres esto. vel fuit facta in tps lōgi-
us: vt si fili? me? decesserit infra. xxv. annos talis heres esto
tūc l3 finiat pupillaris adueniēte pubertate: vt. l. in pupil-
lari. & l. centurio. j. e. tamē durabit vulgaris: ar. l. si. C. de he-
re. insti. & qz apparet qz volūtas defuncti fuit hec. p hoc qz
si ab initio fuit pupillaris substitutio facta maiori vlt. extra-
neo cōtinet vulgaris: vt. j. dicā. ¶ Quere ergo qd si fiat
pupillaris maiori vel extraneo: an cōtineat tacitā vulgare.
¶ Buil. qz sic: qz viciato exp̄esso nō viciat tacitū: vt. l. i. s. i. s.
qui. mo. pig. vel hypo. sol. & qz peccatū ē in materia: ergo va-
let vt valere pōt: vt. l. i. si vn? s. si acceptilatio. s. de pac. & qd
no. in. l. an inutilis. de accep. dñs Ray. cōtra p glo. insti. e. s.
extraneo. s3 certe ista glo. est falsa. & ipse idē rep̄hēdit in ma-
teria cōpēdioso vt ibi dicem. tene ergo dictū Buil. p. l. si si-
deiussoz. j. de leg. i. & p. l. si. C. de here. insti. & ibi ē casus. nam
illa verba tñ plocij heres esto: sunt verba pupillaris exp̄s-
se qz aliū sibi nō facit heredem: & tñ lex resoluit in tacitā vul-
garē. & ista sunt circa materiā vulgaris tacite & exp̄esse.

Substituere. Hic iuriscōsult? incipit tractare mate-
riā pupillaris substitōnis: & diuidit iste
s. in tres ptes. primo dicit cui pōt fieri substitutio pupillar-
is. Secundo quis pōt substituere pupillari. Tercio qua-
liter debeat fieri substitutio pupillaris. secūda ibi. & taz be-
redib? tertia ibi. substituere. ¶ Examinem? istuz. s. & op. et
videt qz exheredato nō possum? substituere: vt. j. e. l. cohe-
redi. s. cū filie. ¶ Dicit glo. hic in substitōne directa: ibi in fidei-
commissaria. ratio qz p directā qz efficit heres pupillo. & sic
est p̄missio qz decessit testat? vt. j. e. l. pri. & insti. e. s. igitur
sed in fideicommissaria videtur grauari a patre qz ab ip-
so patre videt relictiū: vt. l. vnū ex familia. j. de lega. ij. Cū g
sit on? nō pōt ei imponi cui nihil relinqt fm Dy. & bñ. Se-
cūdo op. j. l. pri. s. quisqz. & l. miles ita. in fi. de te. mili. So.
fallit in milite. ¶ Tercio op. s. ti. i. l. si. So. ibi speciale.
¶ Alteri? op. de li. pte. auct. ex cā. sumpta ex corpe: vt cū d
appel. cog. s. si talis igit. vbi testm̄ valet: l3 nō valeat insti-
tutio: qd est cōtra istū tex. Glo. que ē hic bui? timore dic q
ibi loquit qñ pp solā p̄teritiōe testm̄ est nullū: sed hic quā-
do substituit sine instōne. notetis istā glo. vult igit ista gl.
qz auct. ex cā. nō habeat locū qñ qz facit testm̄ nemine here-
de instituto: sed si instituit aliquē heredē & filiū p̄terijt qd
no. vt dicit glo. qz illud est ius nouū: hoc vet? quasi dicat i
casu illi? auct. corrigif ista lex. qd no. & sic scdm vtrāqz so. gl.
ista t3 qz pupillaris substitutio cōseruat p auct. ex cā. que di-
cit cetera nāqz firma pmanet. Dy. s3 dicēs qz illa auct. loquit
tur tñ in his que sine instōne heredis valere p̄nt: vt lega-
ta & fideicommissa que possunt ab intestato relinqui qd non
est in pupillari substitōne: vt hic & j. l. p̄oxi. ita dic Dy. Alij
vero reprobat Dy. qz etiā tutele datio cōseruat: vt no. in. l.
iure nostro. s. si. s. de testa. tu. & tñ in codicillis nō p̄nt dari
tutele nisi codicilli sint confirmati testō. vt. C. d testa. tu. l. ij.
¶ In auct. ex cā. hoc relinquit sub dubio. teneo gl. hic possi-
tam: qz tex. in corpe vñ sumit exp̄sse dicit qz tutele remanēt
firmē: qz est fauor filij. Ita est fauor in hac substitōne. ¶ Pre-
terea edictū si quis omīssa cā testamētī p̄firmat tabulas pu-
pillares. vt. j. l. pri. s. plane. eadē rōne cōfirmet p auct. ex cā.
¶ Preterea tex. in auct. ex cā. & in corpe vñ sumit dicit cetera
firma pmanet: s3 appellatiōe ceteroz continet tabule pu-
pillares. vt. j. e. l. q plures liberos. s. si. & l. nā qd. s. si qz com-
pulsus. ad trebel. & ibi est casus. & hoc tenet Jac. de are. et

¶ Aldra. & oēs. de substitōne vero fideicommissaria an cōserue-
tur p auct. ex cā. dic vt dixi. j. ad trebel. l. ita tñ. s. quotiens.
¶ Quero an possit substitui filio p̄terito. ¶ Gl. hic dicit q
nō. Ja. de are. dicit eē vex: nisi fili? p̄terit? approbz testm̄
p. l. filio p̄terito. de inius. tes. & dicā. j. l. pri. ¶ Quero an
filio possit substitui in legitima p fideicommissuz. glo. qz nō. C.
de inof. tes. l. qm̄ i p̄orib? dñi no. in. l. ex trib? e. ti. & ibi Li.
recitat cōsiliū Dy. qd quidā ponit sup illa. l. dic breuiter:
aut tale fideicommissuz iniungit filio & nō t3: vt. l. cū patron?
j. de leg. ij. & j. e. l. coheredi. s. cū filie. aut tale fideicommissum
iniungit veniētib? ab intestato & succedētib? ipsi pupilloz
valet. vt. j. de leg. i. l. si fundū p fideicommissuz. s. si. rō: qz veni-
entes ab intestato nō habet ex necessitate: qz poterat testa-
tor substituere aliū pupillari & eos priuare: s3 ipe fili? ha-
bet ex necessitate. Ita cōsultuit Di. & sic sumus expediti de
isto. s.

Quibus. In hac. l. iuriscōsult? dicit q iure est
introducenda substitutio pupillari & quis possit sub-
stituere pupillari & quib? & vsqz ad qd tps. qualiter & quā-
do effectū h3 pupillari substitutio. prima quatuor expediti
tur p mittis vsqz ad ver. qsqz. quātū vsqz ad ver. adeo. sextū
vsqz ad ver. interdū. & tñ de tex. legem? vide tex. ibi: ita em̄
vbi nou? casus ponit. & dictā materiā pupillaris substitōnis
p. q. principales & accessorias examiabo. ¶ Primo quero q
iure fuit introducenda substitutio pupillari. Secūdo quot res
quirunt vt locū habeat. Tercio quōtplex sit. Quarto qz
bus verbis sit. Quinto qz sit ei? effect? Sexta & vltimo q
liter finiat. Ex quib? verbis apparebit intellect? p̄sent. l. &
glo. ipsi? & toti? materie. ¶ Quero p q iure fuit introducenda
substitutio pupillari. Tex. b. dic morib? & idem insti. e. s. i.
¶ Glo. exponit. i. iure lacedemonioz: vt insti. de iure nat. s. ex
nō scripto. hoc ideo dicit ne forte putares hoc esse de iure
gentiū: qz hoc eēt cōtra. l. obuenire. j. de x. signi. & s. de test.
l. iij. fuit ergo a iure ciuili nō scripto illi? ciuitatis introdu-
cta. s3 cū hodie sit in scriptis redactū & a iure ciuili romano-
ruz approbatū pōt dici de iure ciuili. sicut. j. d. acq̄rē. here. l.
more fm Dy. Certe fateor hoc iure eē introductuz vt dixi.
tñ adhuc d3 dicitur cōsuetudinariū l3 sit in scriptis redactū
qm̄ scriptura nō inducit: sed qd pri? erat in scriptura dedu-
cit vt p eā p̄bet. vt. l. cū res. C. de pba. & s. de pig. l. d̄bitur
Idē dicem? in vsib? feudoz: qz adhuc cōsuetudines appel-
lant: l3 sint in scriptis redacte. & hoc no. per C. in. l. i. C. d. le.
¶ Secūdo quero quot requirant vt habeat locū hec sub-
stitutio. Glo. ponit hic quinqz: sed ex tex. colligunt alia tria
& sic sunt octo. p q sit de liberis: vt hic dicit tex. liberis. secū-
do q sint ipuberes: vt hic dicit tex. ipuberib? tertia q sint
in potestate: vt in ver. q sint. quarto q sui iur? morte testa-
toris efficiant: vt hic in versi. plane posthumi. quinto q nō
desierint esse in ptate ante mortē testatoris. vt. j. e. l. cohere-
di. s. cū filie. ita dicit glo. sexto q sibi pater faciat testm̄: vt
s. l. pri. in fi. & hic in ver. qsqz. septimo q ipubes sit institus
tus vel exheredat? vt hic in ver. q si eorum. octauo q p̄fif
adeat hereditas: vt hic in ver. adeo. hec omia examinem?
per ordinē. ¶ Dixi q requir? q sit ex liberis: quero de qui-
b? liberis. Rñ. aut queris d liberis legitimis & naturalib?
& pōt substitui. vt hic & insti. e. in prin. & C. e. l. si testō. cum si.
aut de legitimis tñ: & idē. vt. l. si arrogatoz. s. de adop. et
l. s3 si plures. s. in arrogato. j. e. & hic in ver. s3 si extraneū. qd
tñ in filio arrogato hodie nō p̄cedit eo casu q in ptate non
transit. vt insti. de adop. s. i. & C. de adop. l. cū i adoptiuis. &
no. hic in glo. ¶ Aut queris de filijs naturalib? tñ: & eis nō
pōt substitui pupillari cū nō sint i potestate. vt insti. d. pa-
po. s. i. & tex. j. e. l. luci? & ibi no. Itē h3 locū in liberis primi
grad? & vltioris natis & nascitur: vt hic i tex. ¶ Quero
qd si fiat extraneo: an trahat ad fideicommissuz. Dicā. j. e. l. d
bis. & hoc de p. ¶ Secūdo ergo qro: dixi q requir? q sit im-
pubes: quero pone q statuto ciuitat? cauet q minor. xxv.
annis nō possit testari: an pater huic filio possit pupillari
substituere. videt q sic: qz qñ pp etatē fili? i pediebat testa-
ri paf poterat filio substituere: ergo &c. vt insti. e. s. i. In dñs

nam: qz qñ aliter q̄ pp pupillare etate fili? impediēbat testa-
ri pater nō poterit filio substituere. vt. j. e. l. ex facto. Ideo ēt
fuit introducta substitutio exēplaria. vt. d. l. ex facto. r. C. e. l.
humanitatis. que tñ alia ē a pupillari. **Quid dicem?** **P**ico
q̄ pater nō pōt ei testari pupillari. nā in pupillo ē ratio de-
ficiēti etatis: vt qz nō pōt habere filios: s; tñ mior. xrv. an-
nis poterit habere filios: ideo magis equiparat furioso q̄
pupillo: merito ei nō pōt substitui pupillari ex virtute hu-
ius. l. **S**ed an ei possit substitui exēplarie p. l. humanitatis.
dico q̄ illud statutū qd phibet testari inducit quādā bono-
ruz interdictionē speciale: qz interdicit testari. ar. j. de castrē.
pecul. l. ex castrē. circa prin. r. iō reicidit in illā. q. an p dīgo
cui ē bonis interdicit exēplarie substitui possit. qd dicā. j. e.
l. ex facto. r. qd ibi determinabo. **I**ta intelligo eē determinatū
hic. **Q**uero qd si fiat hec substitutio pupillaris pueri:
an trabat ad fideicommissū. dicā. j. e. l. verbis civilib. **T**er-
tio dixi q̄ requirit q̄ sit in potestate: quero vtrū hoc sit cor-
rectū p̄ auc. de here. que ab intest. que dicit esse sublatā dif-
ferentiā emācipatiōis r. patrie prātis. **D**es doc. dicit q̄ n̄
qz in successiōe ex testō nō est immutatū. vt no. in. l. gall. **S**.
r. quid si tñ. s. de libe. r. posthu. r. de libe. prete. auc. ex cā. r.
d. coll. l. si emācipati. cñ si. r. sicut mater oliz nō poterat sub-
stituere pupillari. vt. j. e. l. si mater. ita nec hodie. rō qz non
pōt habere filiū i potestate. **Q**uero q̄ tpe dz esse in po-
testate ille cui fit illa substitutio. **R**ūdeo nō requirit q̄ sit in
potestate tpe facti testamētū: sed sufficit q̄ sit tēpe mortis.
vt hac. l. s. s; si extraneū. **S**ed d̄ hoc op. q̄ requirit habi-
litas tribus temporib. i. testamētū: mortis: r. adite hereditatis
vt. l. si alienū. s. in extraneis. s. r. i. sed si ille cui fit substitutō
nō erat in potestate tpe facti testamētū nō valuit: ergo nec
cōfirmat: s; sit in potestate tpe mortis. **D**icit glo. q̄ est v̄z
qz requirunt tria tpa q̄ tñ ad capacitātē heredis: s; semp fu-
it hic capacitas sit de voluntario necessari. vt. s. ti. l. iij. s. si.
Ita dicit glo. videre. ista so. respicit psonā impuberis insti-
tuti cui? institutio ab initio valuit sed erat voluntari: nūc p
pter additionē efficiē necessari: sed de psona substituti cui?
substitutio ab initio nō valuit ista glo. nō videt dicere: s; cer-
te glo. habuit bonū intellectū. nā talis substitutio facta ex-
traneo ab initio valuit vt vulgaris substitutio pp mutatiōez
cōtingentē tpe mortis assumit aliā naturā r. valet vt pupil-
laris. r. sic imutaf quedaz qualitas sicut in. d. l. iij. s. si. s. ti. i.
mutaf qualitas qz efficiē de voluntario necessari. hoc vult
dicere ista glo. sic ergo si poneret q̄ talis substitutō ab ini-
tio nullo mō valeret postea nō cōfirmaret. vt. d. s. in extraneis.
r. l. que ab initio. d. re. sur. **N**o. ergo ex hac so. qz b̄
habes tex. q̄ pupillaris substitutio facta ab extraneo mu-
tat in vulgare qm ab initio valuit vt vulgaris: vt dixi de hō
s. e. l. i. in tractatu vulgaris substitutiōis in vlti. q. **I**te que-
ro quid si aliq̄s fili? naturalis tñ legitimaf post mortē pa-
tris p principē vel comitē habētē auctoritatē: an valeat pup-
pillaris substitutio ei facta. **D**ico q̄ sic. qd pbo: qz legitima-
tio facta p principē nō differt a legitimo r. naturali r. legiti-
mat? videt restitui? primis natalib? vt i corpe qui. mo. na.
effi. sui. s. illud. r. s. nulla. r. ibi expresse hoc dicit. **I**te tal
legitimatio seu restitutio facta natalib? retrahit ac si sp
fuisset legitim? vt. j. de nata. resti. l. si. dixi in. l. gall. **S**. r. qd si
tñ. sicut ergo filio post mortē patris reuertēte ab hostibus
valet institutio r. substitutio sibi facta: qz fingit retro fuisse
in potestate r. in ciuitate. vt. l. illa. s. i. s. ti. i. r. j. e. l. lex corne-
lia. j. de capf. l. pater. r. l. se. ita in pposito. q̄ aut fili? possit
legitimari post mortē patris est casus in auc. itē si quis. C.
de na. li. r. in corpe vnde sumit. **Q**uero qd si pupillaris
fiat ei qui nō est in potestate: an trabat ad fideicommissum.
dicā. j. e. l. verbis. **Q**uarto requirit q̄ efficiat sui iuris
post mortē patris ita q̄ in potestate alteri? nō incidat: que-
ro que est rō. **R**ū. ratio est qz paf pōt facere testm filio q̄ pp
etate testari nō pōt. vt insti. e. s. i. sed hoc posito q̄ nō esset
defect? etatis tñ testari nō posset: qz reperit in potestate al-
teri? r. iō in tali nō posset q̄s facere testamētū. **I**dē dicere

si pupill? alia rōne eēt intestabil? q̄ rōne etas: qz pater non
posset ei facere testm. r. hoc tangit in vlti. p. inci. q. **S**ed
pone q̄ instituo militē impuberē in alteri? ptate recasurus
an poterit ei pupillari substituere. cōstat em q̄ ipubes p̄
eē miles. vt. l. si. C. de testa. mili. **E**t videt q̄ sic: qz solum p̄
etatis defectū impedit testari. nā miles etiā filiūssa. testari
pōt de castrē peculio r. tamē credo q̄ nō valeat talis sub-
stitutio: qz p hoc fieret iniuria ei in cuius ptate recasurus ē:
qz auferret ei ptatem substituēdo militi pupillari. hoc v̄z
nisi ipse testator eēt miles. ar. p b̄ expresse. j. de testa. mili. l.
cū filio. r. l. impuberi. de adm. tu. p hoc facit hec. l. que ge-
neralit dicit q̄ filio qui ē recasur? in alteri? ptatē nō potest
substitui. **Q**uinto dixi q̄ requirit q̄ nō desierit eē i po-
testate ante mortē testatoris. hoc ē v̄z si p emācipationez
exeat de potestate. vt. d. s. cū filio. **I**te si alij daret i ad-
optionē eadē rōne: sec? si exeat sed spes ē q̄ reincident p̄
ctionē: vt in capto ab hostib? vt. j. e. l. lex cornelia. et. l. paf.
de capf. **Q**uero qd si exeat de ptate p dignitatē **D**icit
glo. r. bene q̄ pupillaris substitutio nō extinguit: qz oia iu-
ra naturalia r. legitima remanēt firma. vt in auc. cōstitutio
que de digni. s. illud q̄. sed q̄ possit substitui pupillari est
de iure legitimo: ergo r. **P**reterea q̄ro cuz pupillaris
substitutio irritet p emācipationē: an remaneat valida iure
fideicommissi. dico q̄ nō: qz semel valuit iure directo. vt. j. e. l.
verbis civilib. **I**te quero qd si fili? exeat de ptate pre-
ligionis ingressus. dicā. j. in vlti. q. in prin. r. hoc de quinto
Sexto dixi q̄ requirit q̄ paf faciat testamētū sibi. b̄ sal.
lit in milite vt hic in ver. q̄s q̄s. r. l. miles ita. de tes. mili. **I**tes
dz facere testm primo sibi. vt. j. e. l. s. prius. r. ibi dicā. **S**;
q̄ro qd si testm minus solēne fuit patris: an valeat substitui-
tio pupillaris. **V**idet q̄ sic: qz cōtinet fauorē liberorū: vt sic
fili? decedat testat? vt dicit est. r. p b̄ in. l. iulian? j. de ac-
quirē. here. ergo dz valere. vt. l. hac cōsultissima. s. ex ipse
cto C. de test. r. hoc putare v̄z si aliquis de liberis esset sub-
stitut? sed si extrane? eēt substitut? incideret in illā. q. an da-
tio tutoris valeat facta a patre filio i imperfecto testō. de q̄ i
dicto. d. ex imperfecto. r. vt dicit in. l. qui a patre. de confir-
tu. finaliter puto q̄ nō valeat. sicut em ipse pupill? nō possit
set extraneū instituere in testō imperfecto: ita nec paf p ea q̄
dixi. s. circa illuz ver. quarto requirit. r. per tex. in. s. ex ipse
fecto. qui dicit q̄ quo ad extraneos habet p nō facto. r. b̄
d̄ sexto. **S**eptimo dixi q̄ requirit q̄ sit impubes institu-
tus vel exheredat? rō qz alias testm eēt nullū: vt hic in. s. s;
si eos. **Q**uero qd si testm rumpat p d̄ tab. dicā. j. e. l. si s.
Quero qd si testm rumpat p querelā. dic an in totū vel
in parte. vt i. s. sed nec impuberis. r. b̄ no. in gl. **Q**uero
an id qd dicit de exheredatiōe sit hodie correctū. qd videt.
qz impubes nō pōt cōmittere cām i gratitudinis. vt. l. si q̄s
in suo. s. lege. C. de inoffi. testa. qd est v̄z in impubere q̄ nō
ē doli capax: alias sec? vt no. insti. e. s. nō soluz. r. hoc tenet
Guil. r. **V**idra. **Q**uero qd si sit talis preterit? qui non
rūperet testm cū in eo oia alia cōcurrāt que requirunt i pu-
pillari substitiōe. **L**erte credo q̄ ei poterit substitui pupilla-
riter: nec requirit institutio vel exheredatio. exēplū in nepo-
te ex filio emācipato in ptate retento fm iura hodierna: vt
plene dixi in. l. gallus. s. r. qd si tñ. s. de lib. r. po. r. sic videt
nouus casus q̄ potuit pupillari substituē ei qui nō ē institu-
tus vel exheredat? vt plene ibi dixi. **S**tem q̄ro an rupto
testō ex cā p̄teritiōis cōseruet pupillaris substitutio: p auc.
ex cā. dixi. s. pri. **I**te quero qd si filius p̄terit? approbat
testm: an valeat pupillaris substitutio ei facta. **J**ac. de are.
dicit q̄ sic: vt dixi. s. l. pri. p. l. filio preterito. s. de inius. test.
hoc intelligo v̄z si pupill? approbat tutore auctore: vt. l. i.
si a pupillo. de auc. tu. **I**te quero an id qd dicit de filio ex-
heredato habeat locū: siue bona siue mala mēte exheredat?
vt. l. multi. s. de lib. r. post. **G**uil. de cu. q̄ sic: qz lex nō distin-
guir. ergo r. vt. l. nō distinguem? de arbi. r. l. de p̄cio. d̄ pu-
blic. p hoc. l. cū quidā. C. de lega. r. l. ab exheredato. j. de les-
ga. i. r. l. in rōne. s. si ad. l. fal. que videt loqui in exheredato

malā mēte cū eis testator nūc reliquerit. et tñ pōt ei substituere. **S**z dices tu quō iudiciū vlt testm̄ pupilli cōmittit pñ qd eni exheredat malā mēte: et sic ē sibi inimic⁹ unde d3 reijc iudiciū patris sicut arbitri vel iudic⁹. vt. l. n̄ distinguem⁹. §. cū quidā. §. de arbi. et. **C** si qua. pñ. po. l. i. **R**ñ. lex tantū de patre pñdit qd nō credit qd filio faciat aliqd nisi p bono: iō ad petitionē pñs fili⁹ i carcerat. vt. l. si fili⁹ tuus. C. de pa. po. cū null⁹ amor vincat paternū. vt. §. de cur. fu. l. pe. et. l. isti quidē qd me. cā. dixi tñ p ditate: qd si pñ eēt ita turpis psona qd ei nō pmitteret admistratō bonoz filij viuēt. vt. l. si. C. d. sē. pas. et. §. so. ma. l. si cū dotē. §. eo aut tpe. qd tñc nō pōt pupillari⁹ ter substituere: et multo magis cū ibi sit maius periculū. fac. §. vbi pupil. edu. de. l. i. et. l. vtilitatē. de cōfir. tu. qd tene mēti. **O**ctauo requirit qd sit adita hereditas vt valeat substitutio pupillari⁹. vt hic in ver. adeo. **I**te p edictum si qd omis. cau. re. vt in ver. plane. fallit in milite. vt. l. miles ita. §. si. de tes. mili. **I**te fallit vbi existētia sui heredis cōfirmat tabulas pupillares. vt. l. pater. in prin. §. de priu. cre. quā glo. hic allegat p raria. et hoc plene examiabo. §. e. l. si fili⁹ qui patri. **Q**uero an aditōe facta ex tacita vulgari confirment tabule pupillares. **R**ñ. si quidē solus pupill⁹ fuit heres institut⁹ existētia sui heredis cōfirmat tabulas pupillares vt dictū est. ideo nō ē necesse qd cōfirmet p aditionē ex tacita vulgari tenēdo illā opī. quā tenui. §. l. pror. §. si h3 coheredē qui nō repudiāt: tñc nō video qd repugnet quin cōfirment p aditionē ex tacita vulgari fm ea qd dixi. §. l. pri. i q. illa: an a tacita vulgari possit incipere testm̄. qd plene ibi dixi. **Q**uero quotuplex ē substitutio pupillari⁹. **R**ñ. duplex: alia tacita alia exp̄ssa. exp̄ssa ē qd sit vbi exp̄ss: tacita que sit vbi tacitis seu a iure subintellectis. qd dic vt dixi §. in tractatu vulgaris substitōis: l3 de vno possit dubitari an reperiat pupillari⁹ ptim tacita ptiz exp̄ssa sicut dixi i vulgari. **R**ñ. si queris an reperiat ptim exp̄ssa ptim tacita: quo ad casus dico qd nō possit reperiri: qd solū in vnuz casum cōferit. §. si infra pupillari⁹ etatē decesserit. iō aliuz casus nō pōt cōprehendere: qd null⁹ ali⁹ casus ē. nā si in parte substituat: in alia pte videt voluisse substitōez nō valere. vt. l. si ita quis. §. e. pñdicta veramē in casu quē dicā forte. §. pri. q. **S**i vero querat an reperiat partiz tacita ptiz exp̄ssa quo ad verba. **D**ico qd sic. eodez mō qd dixi in vulgaris p eadē. l. et. l3 de tertia. q. **Q**uarto querit quib⁹ vbi fiat substitutio pupillari⁹. **R**ñ. vba que referunt ad euz qd substituit semp sunt affirmatiua: illa que referunt ad eū cui substituit semp sunt negatiua seu priuatiua. §. si decesserit i3 fra pupillari⁹ etatē et. c. put dixi. §. circa vulgarē substitōem. **S**z hoc pōt op. qd in pupillari substitōe dic: si heres erit et i3 fra pupillari⁹ etatē decesserit et. et illa vba si heres erit: sunt affirmatiua siue positiua. vt. §. l. pri. in prin. **R**ñ. illa verba si heres erit nō sunt de substantia pupillari⁹ substitōis qd p3. qd potest filio exheredato fieri: et qñqz filio pterito. vt. §. vidistis. **I**te probat exp̄sse. C. e. l. si testō. vt. §. e. l. qui liberis. §. hec verba. et. l. coheredi. §. si. et. l. qui duos. et. l. paterfa. et. l. pe. §. e. ti. et. l. pri. §. sed et si quis. **S**z quero quid si illa verba apponunt qd dicit testator: si fili⁹ me⁹ heres erit et i3 fra pupillari⁹ etatē decesserit: talis sit heres et si filius nō fuit heres qd abstinuit: i3 infra pupillari⁹ etatem decesserit: an veniat substitut⁹ ex pupillari. dico qd sic. vt. l. ius lian⁹. §. de acq. here. et. l. pater. in prin. §. de priu. cre. **E**t fm hoc erit casus in qd pupillari⁹ substitō est ptim exp̄ssa partiz tacita. qd ad casus exp̄ssa si heres erit et i3 fra pupillari⁹ etatē decesserit. qd ad casus exp̄ssa si heres nō erit et i3 fra pupillari⁹ etatē decesserit. **Q**uinto principalit querit quis sit effectus pupillari⁹ substitōis. **R**ñ. prim⁹ effect⁹ est qd pupillari⁹ substitō cōtinet tacitā vulgarē. vt. l. iā hoc iure. in prin. §. e. qd est v3: nisi testator cōtrariuz senserit exp̄sse vel tacite: vt dixi. §. circa vulgarē. **S**ecund⁹ effect⁹ est qd p eā succedit pupillo. vt in insti. e. circa prin. **Q**uero ergo v3z trahit ad omia bona impuberis pupillari⁹ substitutio. **D**ic aut quis substituit filio legitimo tñ vt filio adoptiuo. et dic vt. l. si arro-

gator. §. de ado. et. §. e. l. sed et si plures. §. in arrogato. **A**ut filio legitimo et naturali: et tñc aut fuit pagan⁹ et trahit ad omia bona pupilli vnde cūqz quesita. vt. l. l3 et si plures. §. ad substitutos. §. e. aut fuit miles: et tñc pōt ad certa bona trahi et ad certa nō ex militis voluntate. vt. d. §. ad substitutos **S**i vero substitō fieret filio naturali tñ nō legitimo nō valerit: qm̄ eni nō habet in prate. vt hac. l. in prin. et vt. §. vidistis. **T**erti⁹ effect⁹ est qd pupillari⁹ exp̄ssa excludit matrem et alios ascēdētes pteritos quos ipe fili⁹ pterire nō pōt. vt. l. pap. §. sed nec impuberis. §. de inoffi. test. et. C. e. l. pñcib⁹. et. l. luc⁹. §. e. **S**ed circa hoc insurgūt dubia. **P**rimo dubitatur an hoc sit verū hodie. de hoc sunt tres opinio. **I**a. de are. et. **M**ar. §. l. dicit qd mater hodie nō excludit p. l. humanitatis. C. e. vbi exemplaria que ē introducta ad exēplū pupillari⁹ matrem nō excludit. secūdo qd oliz pater matrem pcedebat in filij successione. vt. l. ij. §. obijcitur. §. ad tercū. eadē rōne substitut⁹ ab eo: sed hodie sec⁹. vt in auct. defuncto. C. ad tercū. et sic leges antique sunt correcte. **S**ecūda opi. est qd etiā sit hodie idē qd oliz: qd euāda est legū correctio. et hoc tenz. **D**y. **I**a. de are. et. **C**i. C. e. l. humanitatis. **I**de t3 dñs **B**artolus de pñs. et inducebat. l. cū quidā. que sequit p. l. humanitatis. C. e. ti. que. l. pñmittit fratrem fratri substitui nō aut pñcipit. et tñ cōstat qd frater hodie succederet ab intestato cū parente sicut mater. vt. d. auct. defuncto **T**ertia fuit opi. **G**uil. de cu. qd dicit qd mater hodie d3 habere legitimā cōditōe ex. l. per auct. pñbiteros. C. de epis. et. cleris. l3 p multa verba dicat. videte nō curo de istis opinionib⁹: qd prececdens opi. qd iste. l. nō sint correcte est vera. **I**te etiā canonizata in. c. si pater. in fi. extra d testa. l. vi. que ē lex nouissima **N**ō ob. l. hñanitatē. qd ibi loquit in exēplaria que differat a pupillari. vt dicā. §. e. l. ex facto. **N**ō ob. ratio allegata per doc. istos: qd platio in successiōe nō ē cā substitōis: i3 patria potestas. al3 sequeret qd etiā mater d iure antiq possz substitui qm̄ ē sola qm̄ ipsa mat succedit. **I**te hodie possz p institui solū in dimidia qd est absurdū. **A**lteri⁹ queritur quid de pupillari tacita: an tacita pupillari⁹ excludat matrem. **R**ñ. glo. oēs tenet qd nō. vt. l. vlti. C. de insti. et substiti. et. l. pñcib⁹. C. e. ti. pñdicta vera in tacita vulgari subintellecta a iure. vt. l. iā hoc iure. in prin. §. e. ti. et sic nullo mō fuit exp̄ssa **S**ed si nos loquimur de tacita pupillari specialit que exp̄ssa ē vbi gñalib⁹ et illa que cōtinet in reciproca: vel alia qd cōtinet in cōpendiosa: dicem⁹. §. e. l. cōturio. et. §. e. l. luc⁹. vbi est alia materia **A**lteri⁹ quero quid de pupillari partim tacita partiz exp̄ssa: vtz matrem excludit. **R**ñ. si quidē est partim exp̄ssa partiz tacita quo ad vba matrem excludit. rō qd ex vbi testator ista substitō cōprehendit sicut dicimus in ea que in reciproca cōtinet. vt. §. e. l. luc⁹. **S**ed si nos queram⁹ de ea qd ptiz est exp̄ssa ptim tacita qd ad casus: vt. §. dixi d3 co idē. si eni testator voluit matrem excludi in vnū casus. §. si filius heres erit et i3 fra pupillari⁹ etatē decesserit eadez rōne ex cōiecturata mēte defuncti voluit eā excludi si h3s si erit et i3 fra pupillari⁹ etatē decesserit. vt. §. dicit cū tractat d cōiecturata voluntate defuncti circa tacitā substitōez. **S**ed circa hoc dubitat tacita pupillari⁹ nō excludit matrem: vbi gñat⁹: auus fecit substitōez vulgarē nepoti in prate retēto ex filio emancipato: an tacita pupillari⁹ excludat patrem illū emancipantē **C**lides qd sic: qd d matre lex tñ loquit. vt. l. pñcib⁹. C. e. gñ reserit ad patrem. vt. l. si vero. §. d viro. §. so. ma. et l3 qd leges q loquunt de mulierib⁹ nō extendunt ad mares. vt. l. pe. et ibi nota. §. vt in pos. le. **I**n dñuz videt et est veritas. qd em̄ est ratio qd tacita pupillari⁹ nō excludit matrem. rō pōt eē duplex. vna qd p vulgarē succedit testatori defuncto: p pupillari⁹ succeditur ipsi pupillo. vt in insti. e. circa prin. l3 ergo testator pñtulerit extraneū matri pupilli in substitōe ipsius testatoris: nō est tñ vñsile qd voluerit pferri extraneū in substitōe ipsi⁹ pupilli et matrem excludere a luctuosa substitōe filij pupilli. vt. C. de insti. et substiti. l. si. vbi pbat pñdicta ratio. **A**lia rō ē qd mater pterita ab ipso filio ipubere h3et qrela: §. nūc qñ pñ fac filio testm̄ excludit a qrela. vt. d. l. pap. §. l3 nec impuberis. de

[illegible]

pillu frater: vt in auē. defuncto. Itē qz ē de parētibz: argu. dicit. l. iij. post prin. de leg. prestā. ita dicit Guil. qd sat pla cet. **Q**uint? effect? pupillaris substitōis est qz pater fac filio heredē suū z necessariū quē. l. facit sibi. vt. j. e. l. s. prius. in fi. z. l. sed z si plures. s. quos possum? j. eo. qd tene menti. Est tamē rīle scire: nā puto qz existētia sui heredīs in illo pupillariter substituto opereē transmissionē hereditatē pu pilli nō adire: sicut hereditatis paterne eadem rōne: vt dice mus. j. e. l. si fili? qui patri. **U**ltimo principaliter ē viden duz qualiter finiat substitutio pupillaris. Istā materiā po nit glo. tua in. l. i. pupillari. j. e. iō ibi dicā.

Interdum. Institut? cogit adire pp fideicommissum debitu in secundis tabulis. Item additio fa cta ex vi restōis in integz cōfirmat tabulas pupillares. b dicit. Et diuidit in duas partes: z quilibz pars habz duas lec. In prima parte tene scōdam lec. In secūda parte tene le cturā primā. **M**o. ter. ibi: aut improbiū ē zc. Secūda ps incipit ibi. ergo zc. **P**o. ad prin. s. z videt qz fideicom missum vel relictū a substituto exheredatū nō valet: vt i. l. co heredi. s. cū filie. in fi. s. j. e. z. l. plane. la. ij. circa pri. j. de leg. i. **R**ū. fateor dūm nisi substituit? exheredatū sit institutus ab ipso testatore: vt in. l. in ratiōe. s. si. j. ad. l. fal. z. l. qui funz duz. s. qui filios. e. ti. habuistis in. l. si. in prin. j. de lega. iij. z iō posui b casuz qz fuit substitut? exheredato ille qui fuit i stitut? a patre: que ē secūda lec. posita in glo. l. z prima lec. glo. sit falsa: vt ex p̄dictis apparet. vide glo. que incipit ticiu us ibi idē si eundē zc. hic incipit secūda lec. que ē vera: l. p̄ eedēs est falsa. vel vt cessent oīa cōtraria possum? ponere casuz qz fili? nō fuit exheredat? sed fuit institutus dato sibi coherede extraneo. unde existētia sui heredīs nihil operat unde oī qz heres cogat adire pp tabulas pupillares z fū deicommissuz relictū in eis. z hec ē tertia lectu. posita b i. gl. **T**ē op. z videt qz quis sit sollicit? de hereditate vīnē vt in auē. d. rogat? Cad. treb. z. l. archimedorā. C. vt in pos. lega. dicit quidā illud pcedit ex voluntate testantis. sed cer te hoc nō procederet ex voluntate: quare dic ibi agi? de he reditate testatoris mortui: sed hic de hereditate pupilli vi uentis fm **D**i. z **J**a. de are. z **O**ldra. **C**lenio ad secūdu **A**li. dicit hic qz fuit restitut? adeunde hereditatē cā: quero ad quid fuit restitut? Dicit quidā qz fuit restitut? vt adeat z sic cōfirmat tabule pupillares. **A**lii dicit qz fuit restitu tus vt abstineat vel repudiet: z fm hoc cōfirmat vulgaris substitutio vt substituit? vulgariter possit adire. **I**ta lec. l. z sit in se vera. vt. s. de minoribz. l. z si sine. s. qd pap. tū quan tum ad nostrū. s. nō ē vera: qz b dicit secundis tabulis. z sic loquit de tabulis pupillaribz. sed substitutio vulgaris est prime tabule testatoris l. z sit secūda? grad? tenēdo secūdam lectu. **P**o. de. l. sed z si sine. s. de minor. al. s. est. l. ait pretor. s. sed qd pap. **S**o. dicit glo. hoc verū in liberto sub stituto. in seruo autē distingue vt ibi z bene. **U**ltimo. s. iste videt casuz vni? qōnis. **A**liquis adiuit hereditates et repudiavit per restitutionē in integz: quero vtrū substitui tus vulgariter possit adire de iure ciuili: vel an habeat ne cesse petere fm tabu. Et videt qz habeat necesse petere fm tabu. qz prim? remanet heres de iure ciuili. vt. l. qui soluen do. s. ti. i. g. secūda? eodez iure hīs esse nō pōt. z sic habet ne cesse venire de iure pretorio. z hoc vident sentire vltamō. z **L**i. sequēdo eos in. l. qui se patris. pro hoc videt esse casuz in. s. isto ibi dū dicit pretor zc. **C**ontrariū est verum: qz etiā de iure ciuili potest adire. vt. l. i. s. si quis adita. z ibi di xi. j. ad tercū. tetigi in. l. i. s. e. in tractatu vulgaris substitōis **A**d hunc tex. rūdeo. qz fateor qz pōt petere fm tab. nō tū p b p̄hibet adire de iure ciuili. **A**d dīa rūdeo vt dixi in. s. si quis adita. z. s. e. l. i.

Prius. Si aliqs substituat filio exheredato dz sibi pri? herede scribere: als substitutio viciat. sed si sub stituat filio instituto ordo nō attendit. hoc dicit vsqz ad fi. **M**o. ter. ibi vsqz adeo. dicitur hic qz cōuersio ordinis vi ciat substitutionē. s. j. pri. s. dicit quidā qz iste. s. p sequen?

tem corrigitur. Certe nō ē verisimile qz statiz iuriscōsultus se corrigit. vt. l. nā ad ea. j. de condi. z demon. **A**lii dicūt b de rigore: ibi de equitate. certe est idē dicere qd corrigere. q re glo. dicit hic loquit qz substitutio fit filio exheredato. ibi qz filio instituto. **Q**uidā doc. vltamō. dicētes qz nō videt rationē huius glo. dicunt aut substitutū fit diuersis tempo ribus z habet locū etiam iste. s. aut fit eodem tempore z eo dem contextu: tunc habet locum sequēs. s. z b tenet. **P**e. z videt hoc tenere glo. in. l. si quis eum. s. i. j. e. certe in q̄tum ipse dicit qz testamentuz fit diuersis temporibz? debet seruari ille ordo dicit verū. sed in q̄tum dicit qz hic. s. nō habz locū quādo fieret eodem tempore male dicit. primo s. glo. i. hui? s. secūdo cōtra tex. dicit em scriptura in singulari nu mero. z sic innuit qz erat eadem scriptura eodem tēpe facta nō diuersis: z. j. dicit vno cōtextu. z sic vno tpe factū. tēca mus ergo so. glo. **Q**uero que est ratio diuersitatis vtz substitutio fiat exheredato vel instituto. Dicit quidā: quia qz pater exheredat filiū nō facit qd dz: z ideo dz plus astri gi. l. z nihil est dicere qz forte facit qd debz exheredādo filiū ex iusta cā: quare puto eē rōnem quādo pater instituit filiū z ei substituit: siue pcedat substitutio siue sequat fm ordinē scripture semper sequit substitutio z pcedit institutio fm ordinē intellect? vt. j. pri. s. ideo satisfactū est rescripto impe ratoris quod requirit institutionē pcedere. sed qz fili? fu it exheredat? nō pōt dici qz institutio pcedat fm ordinem intellect? ideo substitutio viciatur: qz est omissus ordo. Et hoc facit ad. q. dico in libello peto euz cogi z cōpelli z ad p̄dicta cōdēnari. videtur qz talis libell? nō procedit: qz pri mo petit executionē qz sentētiā. certe imo procedit: quia fm ordinē intellect? primo petit sententiā qz executionem. vt hic z. l. talem. s. ti. i. **U**lti? opp. dicit hic qz ordo dz attendi. s. in. l. ambiguitatē. z. l. p̄posterī. C. de tes. z. l. nec ē de so. z. l. quidā. j. de pecu. le. z insti. de le. s. ante heredis. **G**lo. dicit qz ad alia nō curat ordo vt in cōtrarijs. sed certe ista so. nō bz intellectum. **A**lii vt **D**i. in. l. nec enī. de sol. di cunt. aut apparet de mēte disponētis: z nō curat de ordine vt in cōtrarijs. aut non cōstat de mēte testantis: z tunc or do dz attendi. vt. l. quotiēs. de vsufruc. **S**z p hoc nō est rī sum ad hanc. l. qz hic apparet de mēte: z tamē ordo attendi tur. **A**lii vt **L**i. in. l. p̄posterī. C. de testa. dicit aliter z imp secte: quare puto sic dicendū qz triplex est ordo. prim? ipi? rei quoad aliqua res in esse producit. **E**xemplū in sentētia que dz fieri pcedēte libello z litis contesta. **I**tem testamen tum dz habere certū numerū testīuz z institutionē heredu z similia: z qz pcedat institutio z substitutio sequat vt b. **S**ecūda? ordo est tempoz vni? rei ad aliā rem: qz vna in tē poze pcedit aliā. **T**erti? ordo est scripture siue locutionis. **C**irca primū cōstat qz quilibet res dz habere in se ordi nem pductiōis. vt in auē. de here. z fal. s. in ordinatas. **S**z dubitat an ordo omissus habeat viciare vel non. **C**irca qd dicit aut est ordo necessitatis: aut voluntatis: aut dubitat. pri mo casu omissio ordinis viciat. vt. C. de sen. l. platam. z d. he re. acti. l. vt debitu. z in presenti. s. modo id qd dico viciat: dic qz ipso iure: qz factio iudicis. vt. l. i. z ibi no. C. de ap pel. secūdo casu tūc omissio nō viciat: vt. l. p̄posterī. C. de te sta. z insti. de le. s. ante heredis. **T**ertio casu qz dubitat tūc aut omissio talis ordinis ē magni p̄iudicij: tunc videt ordo necessari? z omissus viciat. vt. l. cū hi. s. si pretor. de transac. aut est modici p̄iudicij. tūc ordo voluntari? z omissus nō vi ciat. vt. l. i. in fi. s. de ven. inspi. z istud p̄inet scire ad multa. pone in inuētario omittit ponere signū crucis. puto qz non viciat cōfectio inuētarij: qz cū talis ordo iporat modicū p̄ iudiciū videt ordo voluntari? nō necessari? iō omissus nō vi ciat. vt. l. i. si. z ibi dixi de ven. inspi. sec? si omittet cōstatio creditor? qz magni p̄iudicij. vt. l. cū hi. z. s. si pretor. de trans ac. **C**irca secūdu qz vtz ordo tps sit spectad? vt idu cat plationē in iure. **P**ic aut qzrim? s. honozibz? aut alijs iu ribz? **P**rimo casu aut qzrim? de ordinadis: z tūc nō inspicit ordo in tpsibz? vt pferat antiqz sed dignior: vt. l. honozes. i

princi. de decu. et in auc. de monachis. §. ordinatione. C. de decur. l. subeunda. li. x. cū similib'. fateor tñ q in ipsius ordinatione psona inspicit ordo vt gradatiz ascenderit. vt. l. hi gradatim. de mu. et ho. i. prin. et l. honores. §. gerendoz. et. ti. fallit vbi esset alie specialit' pusu. vt. l. primiceri'. C. de of. psec. v. et de aduo. diuer. iudi. l. petitione. aut querim' de ia ordinatis inuicē preferēdis et ordo tps inspicit. vt. l. i. j. de albo scribē. et. C. de cōsul. l. i. li. x. j. aut querim' de alijs iuribus realib' vel psonalib'. et tñc plene distingue p glo. ita dicit **P**i. in. l. priuilegia. j. de priu. cre. et. l. cū vnus. de bōis auc. iudi. pos. et. l. si finita. §. si plures. de dam. insec. et in qua libet eaz dixi. et per **P**i. in. c. qui prior. extra de reg. iur. li. vi. **C**irca tertius. §. circa ordinē scripture vel locutionis: qritur vtz debeam' spectare vt ex eo aliqd psumam'. In hoc dic aut mens disponētis ē certa et nō curam' de ordine. vt l. nec enī. j. de sol. et. l. cū pat. §. si fideicōmī. j. de leg. ij. et. l. qui dā. vt in pos. le. aut est dubiū et inspicim' ordinē: vt. l. generaliter. §. si quidē. j. de fideicōmī. li. et de vsufu. l. quotiens. in prin. cū simi. et ita loquit' prima cōstitutio. C. circa finē: qz si ex die et cōsule apparet de prioritate vel posterioritate statum certo: als in dubio lex que ē pri' posita primo videtur facta: et sic videt' q ordinē scripture attendim' vt ex eo aliqd quid psumam'.

Sed et si quis. Hic. §. summani cū pcedēti et diuidit' in tres partes. In prima pte fecit pri' mo substitutionē pupillare. In secūda pte fecit substitutionē vulgarē. deinde instituit et extitit cōditio vulgaris. In tertia substituit eodē modo. tñ deficit cōditio vulgaris et extitit cōditio pup. Secūda ibi. sed et si ita. Tertia ibi. et si extitit. **T**er. i. si. ibi impuber'. §. hic nō incipit a testō ipuberis §z ordinē intellect'. §z ordo scripture seu ordo locutōis aliū iduc' **P**ro. ad hūc. §. s. pri. §. So. vt ibi dixi. et facit ad. q. mirabile vtz vulgaris expressa que cōtinet tacitā pupillare in se trahat ad bona impuberis. **P**i. dicit q sic. allegat p casu hunc. §. i. vers. §z si ita. ibi: si eius ei heres erit et. et exponit **P**i. ei. §. impuberi. vt ad proxima fiat relatio. sed **B**uil. d. cu. cōtradicit q per vulgarē succedit defuncto nō pupillo. ad hūc. §. rñdet exponēdo ei. §. testator. hūc passus examinaui §. l. pri. in tractatu vulgaris. **P**ot etiā queri: an tacita vulgaris cōtēta in expressa pupillari trahat ad bona impuberis. **P**i. dicit **P**y. esse casum in. l. qui fundū. §. heres. j. ad. l. fal. Examinaui. §. e. l. i. in tractatu vulgaris: et iō non insisto in hoc.

Qui ē heres defuncto p mediā psonā alteri nō admittit' ex substitutione facta p hec vba: qz quis mibi heres erit et. hoc dicit **P**ro. j. e. l. si in testō. **S**o. vt ibi videbitis. **Q**uero dicit q dñs nō pōt esse heres ex vigore illi' substitutionis. qz ro quid in seruo qui fecit heredē. **D**ñs **J**a. de are. dicit q seruus nō poterit eē heres: qz nullo tpe fuit heres: §z secus in filio. vt. l. cū filio. j. de leg. i. qd tenet **L**y. in. l. cū pponas. C. de here. insti. puto q nō bene dicat imo puto q idē in filio et seruo. vt. l. qui liberis. §. hec vba. j. e. dixi plene in. l. cuz filio. ideo puto q ipse seru' vel fili' poterit eē heres q non dum nomē heredis retinet. facit. j. e. l. ex facto. §. iulian'. et. j. e. l. in substitutione.

Nam hoc iure. Ista est multū pulchra et notabilis lex. et breuiter hoc dicit vsqz ad ver. qd ius. Substitutio facta ipuberi vulgariter cōtinet tacitā pupillare: et facta pupillari cōtinet vulgarē tacitā. **P**i. d. **P**ro. qz pūso facta in vnū casū inducat in alio remotōne. vt. l. cōmodissime. §. de libe. et po. et. l. si cū dotē. in prin. §. so. ma. **C**y. format hoc cōtrariū in. l. precib'. et finaliter nihil dicit. nā dicit q est fauore pupilli. ista nō est vera so. qz fauor pupilli ē q vulgaris cōtinet pupillare: §z q pupillaris cōtineat vulgarē est fauor testatoris: qm p eā testatori succedit. vt insti. e. circa prin. **P**ossimus dicere sic. substitutio de necessitate debet habere vnā cōditionē ppiā: iō si testator substituit in vnū casū illā cō

ditionē de necessitate posuit: iō nō videt' excludere alium casū. presumit ergo lex q si de alio casu cogitasset eodem modo substituisset. **C**ōtraria loquit' in substitutione vel alia dīspōne q de necessitate nullaz cōditionē hz. **C**irca b' tñ distiguit vt dixi in. l. gallus. §. et quid si tñ. §. de libe. et posthu. **P**ro. j. e. l. cū ex filio. insti. e. §. ij. **R**ñ. ibi vulgaris nō cōtinet pupillare qd apparet de mēte testatoris qui in vtrūqz casū specialiter puidit: §z tñ hic fuit sec'. **Q**uero vtz substitō facta in vnū casū porrigit ad aliū. **R**ñ. sic. vt. l. gall'. §. et qd si tñ. de lib. et po. et plene dixi in tractatu vulgaris substitutionis: vbi vide.

Quod ius. Breuiloq' facta duob' ipuberib' vtriusqz psona vulgarē et pupillare cōtinet. **P**i. dicit. **P**ro. qz b' dicit reciproca: qz d' dicit reciproca. **P**ro. docto. appellat' breuiloqua. cui' materiā examinabim'. j. e. l. luci'. **C**irca istū. §. format' vna qd: vtz substitutiones q cōtinent in reciproca sint tacite vel expresse. **E**t q sint tacite videt' tex. b' cū glo. que incipit substituit' tacite. **P**rius not. j. e. l. luci'. et ibi examiabo. veritas est q nō est tacita eo mō quo. §. dixi de pupillari cōtēta in vulgari et cōtraria: qz. §. si ita tacita oīno nullo mō verbis cōprehensa. hic vero ē exp' sa generalit': tacita tñ specialit'. qz verbis specialib' nō ē expressa. vt plene declarauī. §. e. l. i. in tractatu vulgaris. **A**d hūc tex. qui dicit quod ius. respō. et expone q ius. §. vt vna exceptio substitutionis plures cōprehendat diuersimode. et eodē mō pōt sustineri glo. que dicit q ius. §. substitutionis tacite. vt intelligas tacite. §. specialiter: §z expresse gñalit'. vñ nō est tacita eo mō quo dixi. §. **Q**uere circa istā lect'. an substitutio reciproca possit fieri p alia verba q p ista: vos inuicē et. **E**t tex. habuistis q sic. in. l. cuz in testō. §. h' vba. et. pr. et facit. l. lucius. cū. l. se. et. ti.

Sed si aliter. Substitutio breuiloqua facta psonis disparib' ad eū casū porrigit q vtriusqz cōuenit. **P**i. d. **P**ro. tex. ibi in cōgruū. nota q qñ vna determinatio refert ad duo determinabilia d' intelligi put ea pōt determinare equalit'. vt b' et. l. hereditatē. et. l. quis. C. de tes. mili. l. in testō. facit qd habuistis in. l. si legatari'. §. si. j. de leg. ij. **P**ro. secūdo q verbū substituo ē cōe vt hic dñ dicit hic: cōi vbo et. et hoc tenet glo. in. l. precib'. C. e. §z tñ hic tex. nil facit: qz cōi vbo: qz cōiter refert ad duos: non aut dicit cōe illo respectu: qz possit eē directū et fideicōmissarium. **Q**uero qd si fiat ista substitō duob' ipuberibus quoz vn' pri' efficiat pubes q al'. et sic ad iparitatē deueniat. **C**lidebitis. j. e. l. luci'. **E**t qz quero qd si fiat trib' qz duo erant impuberes terti' erat pubes: vtz in psona duorum cōtineant quatuor substitutiones. **P**i. d. i. l. luci'. j. e. **E**t qz quero qd si nō fiat substitutio inuicē inter eos: §z quidā terti' substituat eis cōi vbo. **E**tte idē qz intelligit' substituit' in eū casū q p cōueniri vtriusqz. vt. l. quis. C. e. materiā istā declarabo. j. e. l. luci'. **B**artol'.

Hoc itaqz casu. Substitutio vulgaris seu pupillaris separatim plurib' facta ad vtriusqz casū porrigit: §z sint psonae dispares et vbi verba sint clara nō admittit' qd volūtatis. **P**i. d. vsqz ad si. fm opī. glo. quā puto verā. **Q**uero dicit' hic q vulgaris vn' substituit vtriusqz separatim qñ sunt dispares relinquit' qd voluntatis vtz talis vulgaris cōtineat pupillare. quero qd iuris tunc. **I**n glo. sunt opī. vna q nō cōtineat. alia opī. ē q sic. et istaz opī. et glo. §z doc. vltimō. vt **J**a. de ra. tenent opī. primaz et hoc ponit **C**y. in. l. quis. et ibi no. C. e. in glo. sup. vbo: cefserit. et. l. in testō. in vlti. q. C. de testa. mi. §z **J**a. de are. et opī. glo. et nil allegat. videte ratio q mouet vltimō. est ista: pluralis locutio geminat duas singularitates. vt. l. falsa. §. si. j. de pñ. et demō. si ergo dixit eis inuicē substituo: pinde ē ac si diceret: primū substituo secūdo: et secūdū substituo primo vñ inter illas duas cōceptiones nō d' eē differētia. §z puto **P**rium et teneo opī. glo. nā p pñionē sermonis vident' quodāmodo in vnū corp' et in vnā qualitatē redacti. vt. C. d. casu. du. tol. §. is igit'. vers. is ita. cū dictū in vno debeat intelligi

In alio. vt. l. mulieri & ticio. de cōdi. & demō. & l. seise. §. gaio. j. de fun. instruc. §. qñ subitōnes sunt separe. tunc de quali bet cōceptiōe separatiz iudicā nec inferē de vna ad aliam vt. l. pater filiaz. §. si. ad. l. fal. & l. si. §. de inius. tes. Nō o b. qd dicit q pluralitas geminat duas singularitates. vt plene dixi in. l. falsa. in fi. j. de cōdi. & demon. & in. l. hoc articulo. de here. insti. Bartolus.

Substitutio p verba qsq̃s tione p hereditaria portioe vocat in qua cōputatur id qd habet iure accrescēdi. h. d. C. No. ergo q in portione hereditaria cōputat id qd hz iure accrescēdi. qd ē not. C. Op. & videt q isti vocent in viriles portioes. vt. l. non nunq. j. ad tre. So. ibi fuerit expressa p̃pria nomia. hic appellatiua. Sed cōtra hoc op. de. l. vlti. C. e. vbi videt q qli bet admittat ad virile. So. fateor q p h verba qsq̃s mibi heres erit. quilibet videt nōiat adeo q inuicē nō videtur cōiuncti. vt dicā. j. e. l. si pater. cū p noia appellatiua vident nōiat. ideo vocant p hereditarijs portioib. Itēz dicit h qd hz ab alio p ius accrescēdi cōputat in suā portione. con tra. §. e. l. cū filio. & ar. j. e. l. qui liberis. §. hec verba. Rñ. ibi loquit qñ partē habuit nō imēdiate a defuncto. §. p mediā psonā heredis. §. hic habuit a defuncto imēdiate p. l. vt ter. dicit. C. Ex h no. duo. p q id qd qsq̃s hz p ius accrescēdi dicit magis habere p. l. q ex dispōne defuncti directā. vt hic dicit in ter. cū sua glo. que incipit ex parte. §. 3 si hoc ē verum tūc ē §. j. e. l. qui liberis. §. hec verba. vbi ille qui nō venit iudicio testatoris nō dz admitti. Rñ. h hz per. l. median te iudicio testatoris. §. nō director. vt. l. lege obuenire. j. de x bo. sig. simile in. l. generalis. §. si quis seruū. j. de fideicō. li. et intelligas q h decreuit portio alteri. vt qz repudiāuit vel alio mō totū capere nō poterat. vt qz erat naturalis. vt. j. e. l. proxi. C. Ultimo no. h ar. ad. q. testator habēs quatuor filios duos filios ex vno matrimonio. & duos ex alio. vnus erat pupill. cui fecerat substōnē pupillare p hec xba. qsq̃s mibi heres erit. vel p similia xba. Cōtingit q vnus ex filiis primi matrimonij decessit & ei successit frater vtriusq̃ cōiunctus modo decessit pupill. cui facta ē substitutio. ille fili. primi matrimonij volebat admitti ad substōnē p portioe sua & fratris cui successit ab intestato per hāc. l. Certe hec lex nil fac quia loquitur hic quādo habuit a lege imēdiate. & nō suū it transitu ad personam alteri. & sic habuit a lege median te iudicio testatoris. §. in. q. nostra facit transitu ad personam fratris. probatur. j. e. l. qui liberis. §. hec verba. & §. e. l. cum filio.

Si fili. naturalis substitutoris nō pōt succedere vltra statutā portionem sed in bonis pupilli in solidū pōt succedere. h. d. C. Ad cui dentia scias q fili. naturalis nō pōt succedere nisi in duabus vncijs extatib. legitimis. vt. l. ij. C. de natura. li. Nota ex hac. l. mirabili qz l. naturalis vel spuri. p̃hibeat succedere patri. nō prohibet fratri suo pupillo succedere etiā ex iudicio patris. Casus est h de filio naturali. de spurio vide glo. in auē. qui. mo. na. effi. sui. in fi. col. vi. C. Op. de. l. q cō ditionis. j. de do. cau. mor. Glo. sol. h iō ne decedat p parte testat. & p parte intestat. trusa ē. tu dicibi illud qd cau sa cōditiōis iplende caperet succedit in locū bonorū testato ris. ideo sicut de bonis testatoris nō pōt capere. ita nec cā ditiōis iplēde. §. hic loquit de eo qd capis ex substōne pu pillari de bonis pupilli qd est oīno extra bona testatoris C. Op. de. d. auē. qui. mo. na. effi. sui. §. si. Sol. ibi dicit q spuri. ex substōne vulgari nō pōt admitti. rō qz p vulga rem defuncto succedit. vt insti. de pu. sub. in prin. §. h est ex pupillari & pōt admitti quaten. succedit in bonis pupilli. C. Quero id qd nō poterat naturalis fili. capere cui defer tur. Rñ. vt no. glo. in. l. i. secūdo rñso. C. de se. nup. & j. de re iū. l. ius n̄z. C. Secūdo quero vtrū ille qui est institut. a pa tre spuri possit instituere filiū spurium testatoris p̃mōrtui

Hic videt q sic in bonis p̃p̃iis nō in bonis habitis a de functo. §. certe hec. l. nil facit. qz hic loquit qñ naturalis vel spuri. vocaret ex dispōne testatoris. sed questio nostra loq tur qñ vocat ex dispōne heredis. iō cessat omis fraudis su spicio. vt. l. edicto. §. §. herede. §. de ali. iū. mu. ca. fa. & sic pu to q institutio valeat. C. Tertio quero vtrū spuri. possit emere ab eo cui vendidit pater su. Glo. in. l. qui testm. §. d pba. videt dicere q sic. & q cessat suspicio. Ja. d. bel. dispu tauit cōtrariū. & bñ. qz eo ipso q spuri. reperit possidere bo na paterna p̃sumit alienatiōes facte in fraudē. allegat. l. i. C. de natu. li. que bene facit. & facit. l. iij. in fi. e. titu. & l. i. & j. C. de repu. here. & j. de acqui. here. l. si is qui in bonis. facit us ergo p̃sumitur fraus in cōtractib. q in vltimis volūta tib. vt. d. §. si herede. p̃ealle. §. p̃oxi. q. C. Ultimo p ma teria huius. l. facit quod dixi in. l. finali. C. de his quibus vt indig. Barto.

Verbis civilibus. Cōpendiosa facta a pa gano per verba directa nō valet vltra tpa pubertatis. Itē qui nō admittitur vt substituit nō admittit vt cōiunct. h. d. Ista ē nōbi lis lex & valde mēti tenenda. C. Op. ad prin. de. l. cēturio. j. e. vbi cōpēdiosa pōt fieri xbis directis vltra tpa puberta tis. So. vēr ē i mīlites. §. i pagano vt h. Materā cōpē diose dicem. in. l. cēturio. C. Ad secūda partē op. dicit h qui nō admittit vt substituit nō admittit vt cōiunct. Glo. ponit q substitutio fuit facta per illa xba. si infra. xxv. an. decesserit. & sic substitutō fuit sub die. & sic remota die debz admitti vt cōiunctus. vt. l. hereditas. §. t. i. l. Rñ. lex cōtraria loquit quādo fuit sub simplici die institut. hic vero fuit in stitut. sub cōditiōne limitata tpe. hoc est si fili. decesserit in fra. xxv. annos. nō ergo fuit dies simpliciter. sed cōditiō li mitata tpe. C. Quero vtrū substitutio que valuit sēmel iure directo oblique aliquo casu vt trahatur ad fideicōmissum. Hic videt ter. q nō. in prin. & l. in pupillari. j. e. l. fallit fauore matris. vt. C. e. t. l. p̃ecibus. hoc qualiter intelligat dicem. in. l. cēturio. C. Quero ecōtra vtrū substitutio si deicōmissaria seu obliqua trahat ad directā. Glo. que est hic dicit q nō. Et videt q hoc colligit ex. l. ista. sed nō col ligit nisi dicas q colligitur in principio ecōuerso. vt sicut directa ad obliquā nō trahit. ita obliqua nō trahit ad dire ctam. vel dic q colligit ex secūdo rñso. sicut substitutio non trahit ad instōnem. ita & obliqua nō trahit ad directam. §. 3 hoc habem. clare i. l. antonin. j. de fideicō. li. fm Ja. de are. & videbitis in. l. neq. cū. §. si. cū. l. se. j. de testa. mili. C. Quero qd si institutio vel substitutio nō curo facta per verba directa nullo tempore potuit valere iure directo an valeat iure fideicō. Glo. que est hic simpliciter dicit q sic siue ab initio nō potuit valere rōne volūtatē in qua fit. qz fit in codicillis. vel rōne p̃sone testantis vel ei. cū quo quis testa tur. vt. l. sceuola. ad treb. & l. lex facto. e. ti. & si nil est aliō qd impediāt. sed quo casu potuit valere iure directo nō trahit ad fideicō. vide glo. que incipit. testatoris. & ipsam no. & ter ne menti. C. Pro declaratiōe hui. glo. quero vtrū verba directa in codicillis trahat ad fideicōmissū. Glo. q sic per l. sceuola. j. ad treb. & videtur ter. in. l. illud. §. tractari. j. de iure codi. & l. cū quis. §. seiam. j. de leg. iij. Jac. de are. dicit cōtrariū dices q hoc nulla lege reperit. & dicit q in. l. illud fuerit verba obliqua. s. verbū volo qd est obliquū. secus si eēt verbū mere directū. qz tūc nunq̃ obliquat. vt hac glo. §. 3 Oldr. ipm reprehendit & ab oib. dānatur per. l. sceuola que dicit q ex benignitate illa verba trahunt ad fideicom missū. si enī esset verbū obliquū traheret de rigore ad fidei cōmissum. C. Preterea verbū volo est directū. vt. l. qm in dignū. C. de testa. C. Preterea vt dixi pluries verbū volo nō est directū vel obliquū de se nisi rōne adiuncti. vt dixi i l. apud aufidū. C. de optio. le. sed pro Ja. de are. facit gl. que est in. l. imperator. C. de manu. testa. sed illa glo. nō om̃ nino bene dicit sed dz intelligi fm p̃dicta. C. Alteri. glo. dicit q si p̃p cōditiōne persone nō valet trahitur ad fidei

comissum. **Q**uero mat fecit pupillare substitutionem filio
vtrū valeat iure fideicommissi. **P**er istā glo. videt q sic qz p
pter cōditionē psonē nunq potuit valere iure directo qm
mater nō pōt substituere directo & pupillari: qz nō hz filiū
in potestate. vt. s. e. l. ij. j. e. l. si mater. **C**ōtrariū no. glo. insti.
e. s. extraneū. quā glo. quidā tenēt: s. cōter oēs tenēt glo. h
positā. **E**t ad illā que dicit q nullo iure valet: dicit. s. iure
directo: sed iure fideicommissi sic. vt hac glo. sic in quolibz ex
traneo substituere. vt. j. de le. i. l. fili. s. vt quis herede. & l. ex
facto. in prin. j. ad trebel. **S**ed quero ponam? q substitō
pupillari est facta maiori vtrū valeat iure fideicō. p istā gl.
videt q sic qz pp cōditionē psonē nunq potuit valere iur
re directo. **C**ōtrariū dicit oēs doct. nā cū substitō pupillari
ris debeat finiri adueniēte pubertate ita q vltra nō durat
ergo a pubertate nō dz incipere. vt. j. de vsufu. le. l. vsufu.
cū moriar. ad hoc facit. l. si fundū per fideicō. s. si. cū. l. se. j. de
le. i. hoc tenet do. **R**ay. & **B**uil. de cu. & oēs: qd satis placz.
Cōtra oīa predicta videt q talis substitutō nullo casu pos
sit valere pp defectū persone iure fideicommissi. nā ab initio
pōt valere iure directo vulgaris que pōt fieri a quolibet &
cūl. s. g. & c. **R**ū. vt dicā in materia cōpēdiōse. i materia illa
vtrū cōpēdiōsa cōtineat vulgarē. **U**ltimo quero vos
habetis h vtrū verba directa trahant ad fideicommissū v
ecōtra: sed quero vtrū verba vni? substitōnis directe trahant
tur ad aliā substitōnem directam. **G**lo. h notant dicit q sic
q dūba dubia directa trahant ad vulgarē directā. allegat
l. si. C. de here. insti. vbi dūba sonabāt in pupillari. qz dicit
cū plocij heres esto. & sic videbāt facere heredē heredis tū
interpretat ibi impator eē vulgare: & sic dūba vni? substitōnis
trahunt ad aliā: vt ibi dicit.

Quilibet. **C**lar est principii hui? l. iō non
summo eā eo q ē quedā diuisio:
ideo seipsam summat. **N**o. tex. ibi: cū simul & c.
Nota de distributō qd qz hz in se cōditionē: vt dixi l. i.
hoc articulo. s. ti. i. & plenissime in l. i. j. de condi. & demon.
Pppo. q nūla substitutō sit pura cū oīs substitutō sit
cōditional' institutō. vt. l. coheredi. s. coheres. j. e. & l. in rati
one. s. si filio. ad. l. fal. **S**o. vt in glo. **P**ppo. dicit hic q
id qd ē idē sit simile. s. l. qd nerua. & qd ibi no. s. depo. **R**ū.
nullū qd sit p oīa idē dicit sile vt ibi. h vero idē q ad effectū
tū diuersū quo ad dūba: illo respectu dicunt similia quo re
spectu sunt diuersa.

Hec verba. **Q**ui ē heres p mediā psonā alteri? nō ad
mittit p substitōnem factā p hec dūba: qd qz
mibi heres erit. h. d. vel aliter. **Q**ui est heres defuncto non
ex ei? iudicio nō admittit ad substitōnez factaz p hec verba:
qd qz mibi heres erit. h. d. **E**t est no. tex. ibi: qz nō ex iudicio
venit & c. similis tex. est. j. vt le. no. ca. l. i. s. nō solū. nā si esset
heres heredis ex dispōne defuncti: puta ex pupillari substi
tutōe admittit vigore dictoz verbor. rō qz habet affectio
nē defuncti. casus ē. j. e. l. paterfa. in prin. **P**ppo. s. d. i. rē d.
l. iij. vbi nō refert qū p obliquū vlt p directū aliqd fiat vt p
So. h aliud: qz cōsiderat affectio officio testatoris que in
eo qui ē heres per obliquū nō cadit. **E**lteri? op. dicit h
neqz heredū heres. s. in l. qui patri. j. de acqui. here. dicit vt
ibi dicā. **E**lteri? op. j. de codi. l. qui cū testō. vbi nō cura
tur quō sit heres. **S**ol. ibi null? erat institut? vū in eis ista
verba nūl poterāt operari: hic vero sic. vel aliter ibi vole
bat quosdā grauare: hic volebat eos honorare: qui honor
nō cadit in eū in quē testator nullā hz affectionē. prima so.
magis placet: qz illā tenebat **D**y. **I**tē op. s. de dona. in
ter vi. & vxo. l. si donāte. s. i. **G**lo. nō sol. s. dicit q ibi vltimus
noīat? tenet locū primi quo ad effectū donat. hic vero he
res heredis nō tenet locū primi quo ad effectū testatōis.

Extra glo. quero quā substitōnez cōtineat illa dūba: qd qz
mibi heres erit: sit heres ipuberi filio meo. **D**icit qdam q
expressam vulgarē. ita tenet **A**zo in summa hui? ti. & **D**y. i
tractatu suo de substi. **G**lo. vero dicit q hic cōtinet expres
sa pupillaris & tacita vulgaris. **I**ta no. insti. e. in di. magna

ita tenet **I**a. de ra. & **E**y. in l. precib? hoc etiā tenui vobis
s. e. l. i. in tractatu vulgaris. in. q. quib? verbis cōcipiatur.
nā cū hic substituat pupillo: qz dicit filio heres esto: patet
q est expressa pupillaris pōtēs in se tacitā vulgarē: vt ibi
dicit. **U**ltimo hac. l. induco cōtra **I**a. de are. & **P**de. q di
cūt q fili? est heres noī: sed seru? nō: vt dicit in l. cū ppo
nas. C. de here. insti. sed dico cōtrariū. qz eodē modo est he
res dñs p seruū: sicut pater per filiū. vt dicā plene in l. cū
filio. j. de leg. i. **U**ltimo hac. l. induco ad. q. in qua semp
dubitaui. vos habetis q si delegatio ē facta alicui sub no
mine dignitatis transit ad successorē in dignitate. vt in. e.
qm abbas. extra de offi. dele. & no. s. de iuris. om. iudi. l. & qz
& l. tale pactuz. in fi. de pactis. modo pone cōpromissū fa
ctum in aliquē abbatē sub noīe dignitat' an trāseat ad suc
cessores in dignitate. **C**lides q sic p pdicta iura. **I**n cōtra
rium videt casus hic. nā l. sub nomīe appellatiuo hic sit fa
cta substitutō: qd qz mibi heres erit: nō trāsit in eos in qz
nō cadit affectio l. succedant in nomē appellatiūz vt hic.
ita in qōne ista. vnde sicut cōpromissū nō trāsit ad heredē
vt. l. diē pferre. s. i. s. de arbi. sic nec ad successorē in dignita
te vt hic. & hoc tenet **I**nno. in simili in. c. fi. extra d. offi. dele.
Nec ob. qd dicit in delegatiōe facta sub noīe dignitat'
qz illud vix qū aliq iurisd. cōmittit. sed qd nostra loquitur
qū cōmittitur aliquod exercitiū seu aliquis act? vt cōpro
missū & similia. vt no. p **I**nno. in. d. c. fi. extra de of. delega.
& hec multū faciūt cōtra ea que dixi in l. quidā relegat? j. d.
re. du. & s. id qd fit quotidie. **D**icit testator facio meū execu
torē priorē talis hospitalis. nā fm predicta videtur q suc
cedēs in hospitali non sit executor nec in illo officio succe
dat. qd est cōtra cōem obseruantia & s. ea que dixi in l. qui
dam relegat? sed dicit qū testator dat executores in vltima
volūtatē dat eū in locū executoris legitimū: hoc est in locum
episcopi qui est legitim? executor. vt. l. nulli. & l. si quis ad s
clinandā. C. de epis. & cleri. sicut ergo illa executio defertur
sub noīe dignitatis: & ita hic cōpromissū deferē in locum
legitimū. vū magis de dignitate q de psona videt sensisse.
sed si vellemus q ista lex nūl faciat: dicit q lex ista loquitur
quando sunt aliqui substituti sub nomine appellatiuo per
testatorem imposito & introducto: quia ipse eos heredes in
stituit. sed si est aliud nomē appellatiū nō introductū per
testatorem: nō curaret an esset prim? vel secūd? vt dixi i so
lutione cōtrarij. l. si quis cum nullam. de iure codicillorum.
puto tamen ea que dixi de arbitro & arbitratoze esse vera
per ea que notat per **I**nno. in dicto. c. vlti. extra de of. dele
ga. non habetis hic alia nisi q recitabo hic aliquas questi
ones quas omisi. s. l. i. s. hec verba. **E**t quero vtrū sub
stitutio facta per hec verba: qd qz mibi heres erit. vel p hec
verbareos quos mibi heredes institui: vtrum admittantur
illi qui sunt instituti in secō gradu: vt substituti vulgariter
vel pupillariter alteri filio. **R**espon. sic: quia iudicio testato
ris veniunt: vt dicto. s. hec verba. **Q**uero quid si testat
or substituit p hec verba: si talis decesserit substitui
des meos infrascriptos: demum postea in testamēto institu
tuit pauperes eligendos & nominandos per aliquem: vtrū
illi pauperes admittantur ex substitutione illa. **R**espon. et
aduerte propter illam dictionem: infrascriptos. nam scripti
dicuntur illi qui possunt legi non qui possunt intelligi. vt p
batur in l. i. circa principii. s. de his que in testa. dele. pau
peres autem electi non possunt legi in testamento: licet ex te
stamento comprehendantur. **E**go dicerē sic. si quidē testat
or nullos facit heredes quos nominatos scripserit institu
tos vel substitutos: tunc de necessitate oportet intelligi de
eis pauperibus: quoniam alij non sunt scripti. & sic constat
testatorem de his sensisse. vt. l. iij. s. de libe. & posthu. fac ad
hoc. j. de au. & ar. le. l. pediculis. s. i. tū cum quereretur. **S**i ve
ro alios heredes noīatū in testamento scripserit ad illos
refertur illa substitutio quoniam sunt scripti & vere sunt in
frascripti & in dubio debemus stare proprie significationi:
vt. l. non aliter. j. de le. iij. & l. i. s. si is qui nauez. de exerci. & s.

Partes.

Quos possum. *Iste est bonus. s. z habuistis in. l. si*
s. prius. s. e. ¶ *Nota q existens*
sui heredis operatur transmissionē hereditatis paterne. vt
dicam. j. e. l. si filius? qui patri. z plenissime in. l. ex militari. j. de
test. mili. ita operatur transmissionē paterne hereditatis ex
pupillari. quod no. multū: vt hic est casus. ¶ *Quero quid*
si pater fecerit sibi de filio suo z necessario volūtariū. vtpu
ta q dedit sibi substitutūz vulgariter per. l. si filius heres.
de libe. z posthu. an poterit facere necessariūz filio suo. *Et*
dic q sic vt hic: quia sufficit potentia sua. ideo non requiri
tur q faciat: quod nota. ¶ *Quero vtrum beneficium ab*

Ad substitutos. oia bōa patrī ⁊ filij, nisi ex testō mil-
tis aliter spāliter disponētis. h. d. **D**icitur hic ad substitutos
pupillares. q̄ro an b sit verū: siue q̄s succedat ex tacita pup-
pillari siue exp̄ssa. **D**i. dicit q̄ sic. p̄ q̄ loquit̄ bec. l. gñalif. se-
cūdo q̄ ē eadē rō ne decedat pupill' p̄ pte testat' ⁊ p̄ pte
nō. **¶** **Q**uero q̄re aliō ē i milite. **R**n. q̄ miles pōt decede-
re p̄ parte testat' ⁊ p̄ pte intestat'. ⁊ idē pōt facere in testō
pupilli. p̄dicta vera in filio legitimo. quid in arrogato. dic

ut dicā. j. pri. s.

In arrogato Pater legitimus tunc potest substituere filio pupillariter solus in his quae ab eo perfectae sunt. h. d. **¶** Mo. tex. ibi. ut puta arrogator & c. fm hoc contingit quod pupillus decedat p. pte testat. & parte nō. Contra l. ius nrm. j. de re. iur. **¶** Rñ. posito vno incōuenienti sequitur aliud incōueniens. vñ incōueniens ē qd qd hz duos ptes. vñ naturalē & legitimū; aliū legitimū tñ. Eadē rōne sequitur aliud incōueniens qd pupillus potest decedere p. parte testat. et p. pte intestat. & cū duobus testamētis quoz vñ est factū a patre naturali: aliud a legitimo: qd dicitur ut. l. si arrogator. s. de adop. **¶** Ulti. glo. adducit hanc. l. cōtra ambasiatores mediola. de quo in. l. qui proprio. s. pcura. ut in ceteris s. d. procur. & dicit in. l. si vero. s. itē quicqd. s. so. matri. **¶** Ulti. mo no. in si. huius. s. qd quicqd. fili. hz beneficio patris seu ei. occasione dicitur pfecticiū. ut hic cū si. alle. in glo. & no. in. l. cū oportet. in prin. de bo. que li. Ego limito hoc dictū sic qd si filius habet beneficio patris. intelligo qd beneficiū patris sit causa proxima: vel sit cā remota immediata tñ. sicut & bigtia reperis filiū meū in hostio & des sibi aliquid qd nō daret nisi prop. me. vnde cū sim cā proxima vel causa remota nō multū quasi imediata qd das ei pure nō tñ daret nisi pp. me. Secus si ego pater es: cā remota qd pp. patrē meū habui noticiā cū quodā domino: tñ scio facere ita qd dominus ille diligit me plus qd patrē meū. certe illud qd daret mihi ab illo dñō nō erit pfecticiū s. aduētiū. hāc differētiā ponit tex. no. in. l. socii qui. s. p. socio. Ex hoc habes colligere multa. pone qd aliquis duxit vxorē & sunt encenia vxorū: cōtingit qd dissoluūt matrimoniu: quero cui debent eē illeres donate. **¶** Rñ. siquidē donatio ē facta a cōsanguineis ex pte viri illa dona fuerunt facta cōtēplatiōe viri. vnde de bonis viri videt pfecticiū ut hic dñi dicit arrogatorū amic. vel cognat. videt enī magis facta marito qd vxori. s. in encenijs facta a cōsanguineis vxoris videt facta pteplatiōe vxorū. & ita h. anno de facto cōsului. i. q. cuiusdā dñe

Nemo Si aliqis sibi p. substituatur nō valet nisi substitutio cōmodū auferat. et istū. S. ex aui. plene. j. e. l. si. In tex. ibi siue mutatiōe cause: siue ablatione cōmodi ex substitutiōe puenientis.

Is qui heres Capacitas seu incapacitas substituti vel instituti tēpore mortis pupilli inspicitur. h. d. **¶** In tex. ibi filius decesserit: s. nō esset capax tpe mortis patris impuberis. Itē ibi passus: subaudi qd tpe quo decessit pater erat capax. **¶** Di. **¶** Oppo. qd qd debeat esse capax tribus modis. vt. l. si alie. nuz. s. in extraneis. s. ti. i. So. h. vez qñ qd est heres institutus ipse testator: s. qñ quis ē institutus pupillo inspicitur tempus mortis pupilli. vnde fateor qd requirit qd sit capax tpe testis & mortis pupilli & adite hereditatis. media xpo tpa nō nocet. ut. l. sed & si in cōditōe. s. solem. s. ti. i. **¶** Ultio scis qd quidā legūt alio modo hūc finē qd substitutus fuerat aggrauat sub aliqua pena: quā lec. glo. reprobatur: dicit qd de iure isto nō poterat pena imponi: s. certe ista rō nō ē bona: qd imo poterat fm ista iura pena imponi. vt dixi in. l. i. & h. de his que pene no. & no. in. l. multa. j. de p. di. & de. Sed nō placet illa lec. qd nō cōgruit lre.

Filius qui patri. Existētia sui heredis opat cōfirmationē tabularū pupillariū ad cōmodū filij abstinētis. h. d. ista solēnissima lex. Et diuidit in tres partes principales. Primo ponit dictū. secūdo rñdet duab. obiectiōib. contra dictū. tertio ponit quedā illatio ex pdictis. Secūda ibi instius. tertia ibi. itaq. legata. **¶** Ad euidentia debes scire qd lex nostra in prima pte sui hz diuersas lec. qd casus variatur sex modis: tribus modis respectu filij substituti. Itē alibi variat tribus modis respectu ei. cui facta ē substitutio. Hoc pmissio pono casus sic: qd quidā filiū maiore herede instituit & filiū pupillū exheredauit: vel eū instituit s. se abstīnit ab hereditate paterna. moritū pupill. in pupillari etate: iste frater maior instituit vult hereditatē paternā repudiare & pu

pillare amplecti: qd sibi pupill. substituit ē pupillariter. qd an possit. **¶** Rñ. iuriscōsult. qd potest. vel sic pone casus simpliciter qd instituit vñ maiore suū filiū & eū alteri filio substituit de illo cui facta ē substitutio nihil dicit qd fuerit factus. moritū p. & ille fili. cui facta ē substitutio: moritū fili. substituit vult hereditatē fratris & dimittere hereditatē patris: an potest. Et rñdet qd sic. vide literā vsq. ad ver. iusti. **¶** In tex. ibi frat. h. nō sit mērio de instōne impuberis fratris. vnde dicit qd h. impubes fuit exheredatus fm Iaco. de ra. vel institutus sed repudiatur fm opinio. positam in glo. **¶** In tex. extiterit iuris ciuilis auctoritate nō p. immixtiōe vel aditiōe. **¶** Mo. tangit h. & p. y. addit sic d. beneficio pretoris i. ver. iusti. **¶** Mo. ne obicit ad istā decisionē nō p. substituit separe bona paterna a bonis pupillarib. vt. s. e. l. sed & si plures. s. si. & c. de iure deli. l. qd eulogio. s. h. permittitur separatio: quare male rñdet iuriscōsult. qd iusti. facit p. tor admittere separatōnem qd facere cōtrariū. iusti. ē id inter fratres qd seruare cōtrariū maxime qd frater alteri fratri ab intestato succedit. **¶** In tex. p. cesserit. **¶** Assume ibi p. fter: vsq. ibi itaq. & post ea reuere. s. etenī ius dicentis. & tunc pone casus. **¶** E. cūdo op. qd testm pupillare nō potest valere si ex paterno nō aditur hereditas. s. ponitur ex paterno nō esse adita hereditas: ergo pupillare testm nō potest valere maxime de iure pretorio fm qd fili. hz beneficiū abstīnēdi nec est heres ipso iure. **¶** Ad qd rñdet iuriscōsult. beneficiū abstīnēdi ē a pretore introductū in fauorem filiorum: ne inuiti obligarentur onerib. hereditarijs: sed in his que in eoz p. modū existētia sui heredis operaret voluit pretor eos remanere. **¶** Ideo in casu illo existētia sui heredis operat: qd ad ipsius filij substituti cōmodū pertinet. h. d. vide literā ibi: etenim ius dicitur & c. i. p. toris qui cōcessit filijs in p. tate manentib. beneficiū abstīnēdi. **¶** Et no. hunc tex. qui est valde no. & mēti tenēdus in ver. itaq. iuriscōsult. ponit illationē ex dicto: pone casum. Ego video qd potest repudiare paternā & adire pupillarem: quero qualiter debent legata & qualiter imponi rō l. fal. **¶** Rñ. iuriscōsult. qd legata debent ex secūdis tabulis: ratio. l. fal. imponi respectu bonoz impuberis nō respectu bonoz patris. **¶** Mo. ergo ex hac. l. qd beneficiū abstīnēdi est introductū in fauorem filiorū non in eoz odiū qd tē ne menti perpetuo. **¶** Nūc oppo. ex testō ex quo non adit hereditas nō potest succedi pupillo: sen nō potest habere locū cū substitutio pupillaris. vt. s. e. l. j. s. adeo. & l. sed & si plures. s. ex affe. s. h. qd posui casus hereditas nō fuit adita ex p. no. g. & c. **¶** Qui. timore variat lec. tribus modis i. ffe substituto pupillari. p. qd h. frat. adiuit s. p. bñficiū restōnis se abstīnit: & h. vult dicere tex. paternā hereditatē recuset dico p. restōnem in integz. **¶** Ista g. aditiō cōfirmat tabulas pupillares fm istā lec. que lec. ponit in si. p. me glo. ibi: vel dicit qd recuset & c. fm hac lec. habes casus. **¶** Mo. qd si aliqis adiuit & post ea restituit: vt abstīneat remanēt firme tabule pupillares: sed h. hoc expresse est in. l. nō est nouum. s. de p. di. inde. vbi aditiō restitutione secuta nō operat. **¶** Rñ. sustinēdo hac lec. put possum. restitutione secuta aditiō pcedēs nō operat in his in quib. hereditas adita dimīnuit. Ita loquit. l. f. r. i. fallit fauore libertatis in. l. si mulier. s. de mi. & j. e. ti. l. inter dum. **¶** Mo. fm hoc in hac. l. tractat de his que nullā hereditatis dimīnutionē respiciūt. fm hoc habes in hac. l. vñ valde singulare in. s. etenī ius dicent. & c. qd cū ille qd adiuit & ē restituit remanet heres noie. vt. l. s. & si fine. s. s. qd p. p. s. de mīno. illud ipm eē herede noie hz effectū in oib. in quibus cōmodū suū & s. & hereditas per hoc nō minuit fm hanc lectū. & per cōsequēs remanēt firme dationes tutele & similia p. que hereditas nō minuit. **¶** Etenī qd ista lectū. alij quantum cōtinet dimīnutionē: ideo alij dicūt qd isti frēs habebāt cōheredē cuius aditiōe pfirmate sunt tabule pupillares. hec lec. ponit in secūda glo. ibi: tē pone. ista lec. est clarissima. vt. l. apud iul. s. idē iul. j. ad tre. & l. quēstus. de ac qui. heres. sed tñc sequētes & nō essent necessarij. s. i. iustus & s. etenim & c. **¶** Quare alij legūt tertio modo. fateor qd null. qd adiuit tñ existētia sui heredis isti filij repudiatis cō

firmat tabulas pupillares: et ideo ex eis potest succedere. Item omittat paternam. hec leg. est vera et nil continet diuinationis: et ponit ipsam glo. in prin. et ipsam tenet dy. j. de acq. qui. here. in di. magna. et l. y. in l. quidam eulogio. C. de iure delib. et ibi glo. non firmat licet tangat. et ipsam tenet Jac. de are. et pbatur in l. filius qui se. de acqui. here. et l. iul. e. ti. et j. de prin. credi. l. si pater. **S**ecundo opp. substituitur non potest separare bona paterna a bonis pupilli. vt. s. eo. l. sed et si plures. s. filio. et l. quidam eulogio. C. de iure delib. **H**uius contrarii timore hec lect. huius. l. in eo frat. tre impubere cui est facta substitutio variat tribus modis primo qd hoc sit speciale in fratre substituto. hec leg. prima ponit in prin. glo. que incipit contra. s. l. sed et si plures etc. et qd glo. dicit. C. de lega. l. cum questio debet dicere. l. qui. da eulogio. C. de iure deli. et ponit etiam hec leg. in ista glo. ibi vel adiuit etc. Ista leg. si tu poneris impubere hereditatem adiuisse non esset bona. nam iam iuncta hereditas esse cepisset. vt. l. s. et si plures. s. si filio. s. e. ideo non potest fieri separatio. vt. l. i. et j. de acqui. here. ppter qd alij legunt alio modo seu eodem. licet limitant et dicunt: concedo contrarium et dico qd frater cui facta est substitutio repudiavit similiter nam frater qui est substitutus repudiavit sine dubio: vt dicitur. hac leg. ponit glo. in prin. huius. l. Ista leg. est ne verum et secundum hanc leg. ponit qd vterqz frater fuit institutus et vterqz repudiavit. **S**ed tunc opp. qm filio datur coheres existentia sui heredis nil operatur. vt. l. apud iul. s. idem iulianus. j. ad treb. sed hic fuerunt duo filij: et sic filius repudiatus habuit coheredem. ergo existentia sui heredis nil operatur. **S**o. sustinendo hanc leg. pro vera ego limitaui semper dictum dy. qui dicit quando filius habet coheredem existentia sui heredis nil operatur. intelligo verum quando habet coheredem extraneum: secus si fratre suo: vt hic. et j. de sti. ser. l. liber homo. et l. sed et si plures. s. quos possum. ratio est qd datus coheredem extraneum videtur testator discedere a legis dispositione. puidendo de coherede extraneo. vt dicit dy. in materia substitutis. et l. y. recitat in l. p. cib. C. eo. sed qm habet fratre suo: tunc a legis dispositione non videtur recedere. **S**ed quero qd si pater dedit filium emancipatum coheredem: vtrum p hoc videatur testator recedere a legis dispositione. cogitabitur. **C**ontra hoc op. C. de iure deli. l. si fratres. vbi tex. dicit qd existentia sui heredis operatur transmissionem cum filius habeat coheredem extraneum. alias dixi et dicitur dato coheredis extranei facit existentia sui heredis nil operari circa ea que dependunt ex testamento: sed circa ea que veniunt extrinsecus: vt circa transmissionem tunc datus coheredis non impedit existentia sui heredis operari vt ibi. et sic in duobus limito dictum dy. sed ista leg. licet sit vera in se: tamen continet aliquam diuinationem. ideo Ja. de are. recedit ab ista leg. et ponit hunc fratre cui est datus substitutus exhere datur: sic cum sit exheredatus hereditas nunquam fuit iuncta et sic potest frater impubes substitui hereditatem paternam repudiare et pupillarem amplecti. **V**enio ad vltima pariter dicitur qd legata debent a substituto impuberis. Contra: a substituto exheredati non possunt deberi legata. vt. l. plane. et l. j. de le. i. et l. ab exheredati. et l. i. et l. pe. C. de le. et l. qui fundum. s. qd filios. j. ad l. fal. **S**o. a substituto exheredati non debent legata nisi ipse substituitur fuisset ab isto testatore institutus. vt. l. in ratione. s. si. ad l. fal. sed hic fuit institutus sed repudiavit. ergo etc. vel pone qd vterqz fuit institutus et vterqz repudiavit fm ea que. s. dixi. **P**ter qd tu dicis qd existentia sui heredis operatur in fauore filiorum. Contra imo operatur in damnum: qd debent legata ex tabulis pupillaribus vt hic. **S**o. existentia sui heredis operatur in sui fauore vt possit succedere ex tabulis pupillaribus vt hic: et hoc est commodum filij qd posset esse qd succedendo ab intestato haberet pupilli matrem vel alios coheredes: sed ex successione tabularum pupillarium haberet integrum vel est sibi commodum: et qd sic voluit induci confirmatio. legatorum: et sic non est eius odium imo qd sic voluit. **H**is expeditis examinemus aliquam

dubiam. **P**rio de existentia sui heredis de iure civili qm huius loci cum posito qd ius priorum abstinendi non esset introductum. **S**ecundo an beneficium abstinendi de iure priorum habeat locum vt eneruet vires existentie sui heredis. **A**d primum dico qd si quidem filius in potestate huius substitutus vulgariter expressit existentia sui heredis nil operatur. vt. l. si filius heres. s. de lib. et posthu. et no. in l. pap. s. qm. de inof. test. in secunda gl. magna. ratio qd datus substitutus vulgariter videtur esse facere heredem si vult. hac ratione ponit iuriscōsultus in l. i. s. si pater. j. si quis omis. can. test. **P**ter si testator esse instituit sub hac conditione si volueris existentia sui heredis nil operatur: vt habuistis in l. cornelius. et l. i. ta dubitari. in fi. s. ti. pri. et j. ti. pri. l. verba. **S**ed qd si esse substituit sub conditione potestativa: vt si. x. dederit: an faciat de necessario voluntarium. **T**ex. habetis qd non in l. conditio ibi. j. de p. di. et demō. **P**ter si dat sibi testator coheredem extraneum existentia sui heredis nil operatur in his que dependunt ex ipso testamento. vt. l. apud iul. s. idem iul. j. ad tre. secus in his que veniunt extrinsecus: vt. l. iij. C. de iure deli. et ibi dixi. alibi autem extra hos casus existentia sui heredis semper operatur de iure civili. vt. j. de here. qua. et dif. s. sui. et s. sui. insti. de here. ab intesta. et j. de bo. lib. l. si ex modica. s. si filius. cum si. **P**ter qd an beneficium abstinendi introductum a priorum eneruet vires existentie sui heredis. **R**esponsum. qm filius expressit se immiscet hereditati patris tunc beneficium priorum nil operatur. vt pbat per hunc tex. ibi non sponte susceptis. qm ergo sponte adiit prior non se immiscet. facit. l. cum bonis. j. de acq. here. et. C. si vt se ab here. ab sti. l. i. et l. iij. s. de p. di. fur. **Q**uoniam filius tacet: qd non se immiscet nec repudiavit: et tunc quedam sunt que respiciunt damnum et onus ipsius filij: vt creditoribus hereditariis teneatur. et tunc beneficium priorum operatur vt eneruet vires existentie sui heredis vt hic: ibi non sponte etc. et. C. si vt se ab here. ab sti. l. i. et l. i. d. l. cum bonis. de acq. here. et l. necessariis. et l. quedam sunt in quibus existentia sui heredis operatur commodum et utilitatem filij vt puta confirmationem tabularum pupillarum. **P**ter confirmat datō nem tutelae. vt. l. si nemo. s. de testa. tu. l. iij. et ibi p. cy. et pbat per rationem illi. l. quia continet filij commodum non incommodum **P**ter vt operetur transmissione hereditatis non adite ad quos est qz. vt. l. apud hostes. et ibi p. doc. C. de suis et le. et dicam hunc passum. j. de test. mili. l. ex militari. in fi. c. l. se. et in omibus casibus filibus in quibus filij commodum respiciunt sic in casu. l. nostre. illud est commodum filij instituti. **P**ter commodum filij cui est facta substitutio: qd decedit testator et tunc beneficium abstinendi non impedit effectum existentie sui heredis: qd hoc non fuit propositum priorum. vt hic et l. iul. de acq. here. et l. filius. et l. pater. de prin. cre. et ita tenet doc. vt dixi. s. **Q**ueda sunt in quibus existentia sui heredis non operatur commodum nec incommodum filij. verbi gratia qd legata debeantur ex testamento primo. Item libertas ex testamento competat. nam non curat filius qd venientes ab intestato teneantur. **G**lo. qd est. j. ad syl. l. i. s. idem scruola. videtur tenere qd existentia sui heredis confirmat legata. tex. habuistis in contrarium. j. vt in pos. l. l. et pbat in d. l. si ex modica s. si filius. de bo. lib. **P**redicta fallunt prio fauore libertatis. vt. l. sciendum. j. de manumiss. test. et l. cum qm. s. l. et si quis. j. de fidei. co. li. **P**ter fallit. l. ita tamen. s. si pater. j. ad tre. et rationem ibi dixi. **E**x istis concludo ad vnum qd l. nra remanebit quasi de clarata. pone filium exheredatum alium filium institutum extraneum exheredato substitutum institutum abstinuit poterit ne substitutus ex secundis tabulis succedere. **D**ico qd non: qd existentia sui heredis operatur confirmationem tabularum pupillarum in commodum ipsius filij abstinētis siue ipse filius qd se abstinuit fuit substitutus siue ei facta fuerit substitutio. s. qm ista cessant i. q. proposita existentia sui heredis non potest habere effectum: tamen operatur beneficium abstinendi. **E**t est tertius casus qm filius se expressit abstinuit ab hereditate patris an tunc operetur beneficium abstinendi. **R**esponsum. qd tunc beneficium abstinendi operatur et eneruat vires existentie sui heredis. fallit ppter filij delictum. vt. l. si seruus. s. abstinere. j. de acq. here. et l. qd ex eo qd expressit se abstinuit qd existentia sui heredis operatur esset sibi damnum: qd quicquid fit contra voluntatem filij dicitur esse suum damnum. vt insti. de act. s. pterea. et hic citatur **R R R**

ca ista q̄ nō respiciūt ip̄am hereditatē a qua ex p̄se se absti-
nuīt s; circa alia extrinsecus vt circa substitutionē pupilla-
rē vel dationē tutoris tūc existētia sui heredis opat. vt hic
et. l. fili. j. de acq. here. et alijs legib; allegatis. s. **C**on-
tra h̄ vidē. j. de le. i. l. nā nec emācipat; vbi postq̄ q̄s se ab-
stinuit existētia sui heredis nō opat etiā in his q̄ comoduz
fili; respiciūt vt ibi: p̄dicta. l. p̄cedēti. **S**o. ibi ad h̄ vt lega-
rū obtineat testator voluit q̄ hereditatē obtineret. vñ sen-
sit ibi testator de retēdōe hereditatis de facto: nō de existē-
tia sui h̄dis q̄ p̄stitit in iure. vt. l. si ex modica. s. si fili. de
bo. li. merito existētia sui h̄dis nil opat. **Q**uero de raz-
li. q̄ dicit statutu huius ciuitatis q̄ exbāniti nō p̄nt reuerti ad
ciuitatē infra. x. ānos nisi habuerint pacē ab h̄dis? occisi
mō fili; occisi se abstinuīt ab h̄ditate p̄fina an poterit fa-
cere pacē illi exbānito; r sic q̄ possit reuerti. **B**reuiē scdm
theoricā p̄cedentē nō est dubiū q̄ fauor fili; est q̄ occisor
patris ei; possit vel nō possit reuerti fm volūtatē fili;. vt
insti. de act. s. p̄terea. et facere pacē de illa offensa seu de il-
la iniuria nō est qd hereditariū s; ē hereditatē. vt. l. p̄ here-
de. s. si. j. de acq. here. et. l. p̄. s. de sepul. vñ cū nō sit
qd hereditariū et sic fauor fili; p̄cludit q̄ existētia sui here-
dis remanet et sic p̄t facere pacē tanq̄ suus heres istitu-
tus in testamēto. plura alia essent querēda que nunc cau-
sa breuitatis omitto.

Ista lex est breuis ita q̄ non
indiget sumario. **D**icit hic q̄
finis pupillaris adueniēte pubertate: quero vñ
finiat oīuo ita q̄ nō p̄tineat fideicō. **R**espō. dy. q̄ sic. vt
l. verbis. s. e. **P** p̄. j. de p̄di. et demō. l. pater. s. conditio
nū verba. **G**lo. nō sol. iō soluit dy. **I**bi existētia sui h̄dis
cōsiderat q̄ h̄ interuenire nō p̄t: s; certe ego nō intelligo
h̄ac so. nā ita p̄t interuenire hic nona p̄sideratio: vt post tē-
pora pubertat; valeat iure fideicōmissi sicut ibi: q̄re dic q̄
ibi l; vno tpe sumat p̄prie verbū tutela alio tpe ip̄prie:
tū semp tēdunt ad eundē effectū. s. ad p̄uisionē fili; vt ha-
beat tutorē et curatōrē: vñ vero si post tpa pubertatis vale-
ret iure fideicōmissi tēderet ad p̄trariū effectū. **N**ā pupil-
laris substitutio est p̄uio fili;: s; fideicōmissum est odium
filio; vt dixi vobis in. l. i. circa p̄in. s. ti. i. et iō non variat si
gnificatio de vno esse ad aliū cōtrariū esse: s; de vno eē ad
aliud esse sile tendēs ad eundē effectū bñ p̄t variare. vñ
debit. j. l. p̄ri. et. s. ti. i. l. iij. s. q̄ fideicōmissariū. **H**oc pre-
missio. q̄ro qualiter finiat substitutio pupillaris. **G**lo. que
est h̄ dicit q̄ finit sex modis. vide glo. et signa eā. **A**ddit
dy. quosdā casus s; nō curo. nec ray. pl; dicit q̄ ista gl. **T**u
vero plenius dicas sic: substitutio pupillaris quandoq; deficit
in ip̄so initio: quia deficit aliquid de substantiali-
bus que dixi in. l. i. i. p̄in. s. e. **Q**uandoq; deficit ex postfa-
cto: r ista est materia n̄ra. **E**t h̄ cōtingit trib; vel quatuor mo-
dis. p̄rio ex p̄sona testātis seu testamētū. secūdo ex persona
substituti. tertio ex p̄sona ei; cui est facta substitutio. q̄rto
ibi ex ip̄a substitutōe. **A**duerte p̄ ordinē. p̄mo dixi q̄
deficit rōne p̄sone testātis seu testamētū: vtputa si testator
fuit deportat; vñ irritat ei; testamētū. vt. l. si q̄s filio. s. i. r
ritū. s. de inius. te. vel si fecerit aliū testm. vt. j. e. l. si q̄s eum
i. si. **I**tē si testm sit ruptū agnitōe posthumū. vt. l. si p̄f fili-
um. j. e. et h̄ tamē itellige olim. hodie vero remanēt tabule
pupillares p̄ aut. ex cā. vt dixi in. l. i. s. si. s. e. ti. **I**tē si heres
ditas non adeat. vt. l. iij. s. adeo. s. e. qd itellige nisi susti-
neat p̄dictū si q̄s omī. cau. test. vt ibidez. vel nisi existen-
tia sui h̄dis operet p̄firmationē. vt. l. si fili. q̄ p̄f. s. e. **I**tē
rupto testamēto p̄ querelā in totū. vt. l. p̄p̄. s. s; nec impu-
beris. s. de inoffi. test. qd filii itellige fm op̄i. illorū qui di-
cūt q̄ hodie remanent firma legata r. per aut. ex causa.
hinc tabule pupillares firme remanēt p̄ ea q̄ dixi in. l. i. i. si.
s. eo. **S**ecūdo mō irritat ex p̄sona substituti. vtputa si
nō repit capax tpe mortis pupilli. vt. l. si is q̄ heres. s. ti. i.
qd itellige si nō est in totū capax. **S**i vero est capax pro
parte r p̄ parte nō: dic vt. l. si is q̄ ex bonis. s. e. ti. **T**er-

tio mō irritat ex p̄sona pupilli cui est facta substitutio: hoc
cōtingit multi; modis. p̄rio adueniēte pubertate vt hic.
Quero vñ sufficit vltimū ānū tetigisse an sit necesse
q̄ sit cōplet; **B**reuius possent allegari iura p̄ r cōtra p̄
ea q̄ ponunt in. l. iij. s. minorē. s. de mino. veritas est q̄ eo
tpe quo pupill; incipit posse testari eo tpe et momēto de-
fuit substitutio pupillaris qd p̄bat. nā substitutio pupilla-
ris fit in p̄uisionē fili;: q̄ p̄pter etatē sibi puidere nō p̄t.
vt. s. e. l. iij. in p̄in. et insti. e. circa p̄in. **E**rgo incipit pos-
se testari deficit substitutio pupillaris: quo aut tpe hoc fit
habetis in. l. q̄ etate. s. de testa. p̄ quā. l. h̄ declarat. secūdo
deficit si testator alia ipuberis etatē taxat. vt. j. e. l. si itaq;.
Tertio deficit capitis dimīnutōe etiā minima. vt. s. de
adop. l. nec ei. s. eorū. **S**z h̄ aduerte. q̄si l; definit ip̄so
iure substitutio tū in effectu remanet valida: q̄ debet here-
ditas ex stipulatōe illis q̄ succederet ex substitutōe si ado-
ptio facta nō esset. vt. l. nō alit. et. l. his vt bis. s. de adop.
Iuxta hoc q̄ro extra gl. qd si pupill; fuit passus mar-
itū capitis dimīnutiōe: q̄ deportat; vel seru; pene eīe-
ctus. p̄nt enī ille pene cadere in pupillū doli capax. vt. l. si
arrogatū. s. de tute. r. l. ipuberē. j. de fur. et de falsis. l. ipu-
berē. qd erit tunc. **R**ñ. q̄ viciant tabule pupillares. nazre
mota minorē etate pupill; esset in tali etate in q̄ possit fa-
cere testm. ideo sibi facere pater nō poterit. sicut q̄n est tal-
pupill; q̄ reincideret in alteri; p̄tate. vt. s. e. l. iij. in p̄in. r h̄
tenet **G**uill. de cu. et bñ. **S**z p̄tra hoc op. q̄ q̄n dat i ar-
rogationē fili; saltē effect; substitutōis pupillaris reman-
net: q̄re nō ergo h̄ ita. **R**ñ. q̄ arrogatio fit in fauorē fili;
vt. d. l. nec ei. s. de adop. **I**deo nō tollit effectū substitutio-
nis qd est similiter ad fauorē fili;: s; deportatio fit ad dam-
nū fili; et p̄pter ei; delictū merito tollit ea q̄ sunt ad ei; fa-
uorē: q̄m ad hoc fit: et iō cū ea p̄dat que sunt inuis ciuili-
etiā h̄ p̄dit vt heredē h̄re nō possit. **S**z p̄tra h̄ac dety-
minationē op. q̄ substitutio deportatōe nō tollat. vt. l. ex
facto. s. ex facto. ad tre. et. l. statū. s. comeli. de iure fil. sol.
ibi loq̄tur in substitutōe fideicōmissi. q̄ erat ad on; fili; r ad
cōmodū aliorū. ideo deportatio ip̄i; grauati nō p̄t extin-
guere id qd spectat ad cōmodū aliorū: sed hec substitutio
pupillaris est ad ip̄i; deportati cōmodū iō extinguitur.
Quero qd si pupill; efficiat religiosus an finit substitutio
laris substitutio. **D**ices tu: tu videris p̄supponere ip̄osū-
bile. nā pupill; nō p̄t obligari religiōi: vt in. c. ij. extra de
regularib; **D**icit **G**uill. itellige q̄ parētes obligauerunt
eū religiōi. vt. l. luti. s. p̄. j. ad municip. et. c. de mu. non
cōti. in p̄a. et si. l. i. et. ij. l. x. vel fuit factū ex dispositōe vel
disp̄satōe pape: vt. l. quidā cōsulebāt. de re iudi. **I**ta car-
su dixit ip̄e finit substitutio: q̄ efficiat intestabilis fili; et
am remoto ip̄edimēto etatis. vt aut. ingressi. et dixi. s. p̄.
q̄. **N**ec ob. qd dicit de filio dato i arrogationē vbi effect;
nō extinguit; q̄ arrogatio nō est impedimētū perpetuū
sed p̄t solui de facili. s. emācipatōe vel arrogatōe et mor-
te. **I**nq̄tū **G**uill. dicit de filio effecto religiōso ex disp̄sa-
tione pape dicit verū. de filio tradito a parētib; religiōi
nō puto verū. nā decretales dicūt q̄ pupill; tradit; religi-
oni nō esset p̄petuo tradit;: s; p̄t penitere quousq; ad an-
nos. xiiij. puenit. vt in. c. ij. r. c. cū virū. extra de regula. te-
ner tū interim ingressus vt ibi: et iō putare idē dicēdū qd
in filio dato in arrogationē vt extinguat. s. nō totalit; qd
putare maxime verū q̄ a sola matre post mortē p̄ris tra-
ditur monasterio qd p̄t fieri. vt i. c. ij. extra de regu. p̄ **I**n
no. ne sit in m̄is p̄tate extinguerē substitutionē paternā.
Itē finit substitutio pupillaris emācipatōe pupilli si ante
mortē p̄ris fuit pupill; emācipat; vt. l. coheredi. s. cū filio.
j. e. **C**irca hoc quero qd si ipubes habuerit filiū infra tē-
pora pubertatis. **D**ices tu h̄ est ip̄osibile: s; certe repit ur
q̄ maf cōcepit in. xi. āno. et pepit añ. xij. ānū cōpletū: s; sit
cōtra cōem p̄suetudinē. ar. l. si maior. C. de legi. here. r hoc
est qd dicit qdā decretalis d̄ ipuberib; quoz malicia sup-
plet etatē. vt extra de despō. impu. c. de illis. **B**reuiē cum

hoc sit possibile dico qd pupillaris substitutio finiet natiuitate filij, vt. l. ex facto. in prin. j. e. Itē deficit substitutio pupillaris ex defectu ipsius substitutōis: vt si est facta substitutio sub p̄ditōe extrinseca q̄ deficit, vt. s. e. l. si ples. in prin.

Centurio. Itē dōs cōpēdiōse plenissime. Et est. l. ista famosa vtillis et pulchra. Et diuidit in duas partes. p̄io loq̄tur de filiis decedētibus infra pupillare erates. secūdo de decedētibus postea. secūda ibi: postea auit. et breuiter. b. d. Substitutio cōpēdiōsa facta a milite ipuberi infra tēpus pubertatis trahit ad oīa bōa p̄ris et filij: postea vero solū ad bōa filij cū fructibus ex p̄uilegio sp̄ali. b. d. **¶** Mo. qd substitutio cōpēdiōsa directis verbis facta infra tēpus pubertatis trahit ad oīa bona p̄ris et filij: post tēpa pubertatis valet q̄tū ad bōa p̄ris. **¶** Mo. qd in substitutiōe cōpēdiōsa post tēpa pubertatis veniūt fructus. **¶** Op. de. l. s. p̄ri. et. l. verbis ciuilibus. s. si. vbi ex postfacto non variat substitutio s; h̄ variat: qd p̄io valet pupillaris de nū aliis. **¶** So. directa nō mutat in fideicōmissaria: vt in p̄trarijs: sed vna directa in aliā directā sic vt h̄. et sic de volūtario here de fit necessari. vt. l. iij. s. q̄ fideicō. s. u. i. rō qd in h̄ntibus symbolū et. vt. l. iij. in fi. cū. l. se. de bo. pos. et. l. si acceptilatus. j. de acceptil. et. l. in rē. s. itē quecūq; de rei vē. Ita vna directa i aliā directā: nō at i fideicōmissaria q̄ ē sibi opposita. **¶** Op. d. b̄ qd veniūt oīa bōa p̄ris et filij. s. s. e. l. s; et si ples. s. i. arrogato. so. ibi i filio arrogato: b̄ i nati. **¶** Op. qd i filio nati nō veniūt oīa bōa. vt. l. miles ita. s. ex h̄da: to. de te. mili. vbi nō pōt substitutio valere iure pupillaris directe. **¶** So. h̄ loq̄tur in filio in p̄tate. **¶** Op. de. l. si. c. de insti. et substi. et. l. p̄ci b̄. C. e. vbi ex tacita pupillari nō succedūt ipuberi nec veniūt bōa ei. **¶** Sol. fm gl. b̄: qd ibi quan do m̄r est in medio: q̄ casu in exp̄ssa vulgari p̄tinet tacita pupillaris. b̄ vero nō erat m̄r in medio: merito ibi nō veniūt bōa ipuberis: qd ibi nulla est pupillaris exp̄ssa vel tacita. ita vidē: tenere gl. b̄: et no. **¶** Ista glo. p̄suppōit duo. p̄ nū qd substitutio pupillaris cōp̄hēsa in cōpēdiōsa sit ta cita. Illud etiā vidē: p̄bari p̄ ter. in glo. mag. vt. d. l. p̄ci bus ego dixi et dico circa b̄ qd est tacita sp̄aliter tū exp̄ssa pōt dici generalit̄: qd sub hac generalitate verborū cōp̄hēdit pupillaris et excludit m̄rem ista pupillaris cōp̄hēsa in cōpēdiōsa. vt. in. d. l. p̄ci b̄ patet. et in. c. i. de test. li. vi. et in hoc differt a tacita pupillari q̄ p̄tinet in exp̄ssa vulgari q̄ nō intelligit nec sp̄aliter nec generalit̄ s; a iure intelligit. vt. s. e. l. i. dicit. et illa matrē nō excludit fm dictā determinatōes. s. in. l. iij. in materia pupillaris substitutiōis verū est qd vulgari exp̄ssa qm̄ m̄r est in medio nō p̄tinet pupillare tacitā: s; glo. in. d. l. si. et. d. l. p̄ci b̄. dicit d̄m qd etiā tūc p̄tinet tacitā pupillare: qd tū nō h̄z effectū d̄ m̄rem. et sic habet gl. d̄rias **¶** De. vt refert cy. in. l. p̄ci b̄. in secūdo d̄rio vidē: tenere qd nō p̄tineat tūc tacita pupillaris qm̄ m̄r est in medio. et sic tenet ista gl. b̄ de ea nō facit mētiōē et p̄bat sic: qd tūc valet tacitā q̄tū exp̄ssum. vt. l. cū. qd. si cer. p̄. sed exp̄ssum excluderet matrē. ergo et. **¶** Preterea exp̄ssio eorū q̄ tacite insunt si exp̄ssum arguo sic. substitutio q̄ ab initio nō cōp̄hēdit pupillare ex postfacto nō cōp̄hēdit eā. vt. l. q̄ ab initio. de re. iur. **¶** Itē qd tps testamēti d̄z inspicit. vt. l. si ita. j. de au. et ar. le. dicit et tenet doc. in materia reciproce. vt dicit l. l. luti. j. e. **¶** Doc p̄missio. l. dicit qd l̄z m̄r sit in medio tpe q̄ sit testm̄ v̄l tpe mortis testatis si decedat m̄r postea anteq̄ pupill' tacita vulgari cōplectit vt ex ea succedūt pupillo. vt. l. si. c. de insti. et substi. si igi nō pōt dicere qd ex postfacto nō pōt cōp̄hēdit: ergo ab initio cōp̄hēdit eā sine effectū sit p̄pter matrē. vñ puto d̄rias gl. dicere verū **¶** Ex hoc sequitur magna vtilitas qd si m̄r repudiat h̄ditatē filij ab itestato nō veniūt alij veniētes ab itestato: s; substituit ex substitutiōe tacite pupillaris q̄ in vulgari in veritate p̄tinet: s; extra matrē nō habeat effectū: nec est curādū vtrū m̄r morte vel repudiatiōe excludat. ar. l. iij. s. s; et sicut sui. et. s. se. j. ad tre.

et ista op̄i. puto verā. nō ob. rō **¶** De. f. qd tantū valet tacitā q̄tū exp̄ssum: qd illud nō est verū semp. vt p̄z in filio qui d̄z noiatiū exheredari nō p̄teriri filētiō: ita sic d̄z matrē p̄uari ab h̄ditate filij p̄ exp̄ssam substitutiōē nō p̄ tacitā nisi ta cita esset p̄bata: vt dixi in materia substitutiōis vulgaris. nō ob. illa rō: qd exp̄ssio eorū que tacite insunt nil opatur. s. in his q̄ insunt ex necessitate s; de volūtate sec. vt. l. tale. j. de le. l. et dixi in. l. iij. e. ri. **¶** Itē h̄ tacita pupillaris p̄tinet de volūtate nō d̄ necessitate. **¶** Op. ad secūda p̄tē d. l. p̄ci b̄ vbi substō cōpēdiōsa p̄ tēpa pubertatis sit fideicōmissaria hic d̄. **¶** So. fateor d̄m sed falsa est p̄ gl. b̄: qd miles etiā post tēpa pubertatis pōt substituere maiorē. vt. l. miles ita. et. l. miles in his. de te. mil. p̄bo extra gl. qd sit falsum: qd in substitutiōe fideicōmissaria nō veniūt fructus p̄cepti tpe mortis testatoris. vt. l. iubem. **¶** C. ad tre. s; h̄ veniunt fructus: vt in si. l. patet. qd nō loq̄tur in fideicōmissis. s; in cōpēdiōsa. **¶** Ad. l. p̄ci b̄. r̄ndet gl. qd ibi p̄p̄ m̄fz qd est in medio: qd obliquatur sic fauore m̄ris tacita nō habet effectū: vt dixi. s. **¶** Effectus nō obliq̄tus post tēpa pubertatis est magnus vt h̄ p̄p̄ fructus et legitimā qd nō veniūt in restitutiōe. vt. l. coheredi. s. cū filie. j. eo. p̄p̄ b̄ficiū diui hadriani et m̄ta alia. nā in directa h̄ris suo iure pōt adire s; fideicōmissarius oportet qd petat de manu h̄dis: vt h̄ et. l. p̄ci b̄. s; l̄z h̄ tenet doc. et in se sit b̄n dictū: tū q̄tū ad. l. n̄fam nō placet: qd si m̄r est i medio nō obliq̄ret vt h̄. **¶** Itē ob. l. p̄ci b̄: qd ibi scā fuit substitutio p̄ verbū cōe. s. substitutio: et tūc obliq̄tur post tēpa pubertatis et infra tēpa pubertatis valuit iure directo: s; h̄ substituit directo vt h̄ d̄. ergo et miles post tēpa pubertatis directo pōt substituere. vt. l. miles ita. et. l. milites. de test. mili. **¶** Op. de. l. verbis. s. e. **¶** So. h̄ in milite ex sp̄ali p̄uilegio: ibi in pagano. **¶** Op. de. l. scenola. j. ad treb. **¶** So. ibi in codicillis: iō ad fideicō. trahit vt ibi p̄z: et illi codicilli fuerūt facti a p̄uato. nā miles etiā in codicillis posset substituere directo. vt. l. militis codicillis. in prin. de testa. mili. **¶** Op. qd fructus medij tps nō restituant: vt. l. iubem. **¶** C. ad tre. et. l. in fideicō. j. ad tre. **¶** So. ibi in restitutiōe q̄ sit p̄ fideicō. h̄ in substitutiōe cōpēdiōsa directa in q̄ veniūt fructus nō oēs s; illi q̄ sunt p̄cepti et reperiunt in h̄ditate: vt h̄ dicit ter. no. **¶** Expedi. de p̄trarijs veniam ad materiam cōpēdiōse q̄ alta multū ē et subtilis et male tractata: et magis cōis q̄ aliq̄ alia. Et p̄io q̄ro qd sit substitutio cōpēdiōsa. **¶** Secūdo q̄re dicat cōpēdiōsa. **¶** Tertio de ei' effectū. **¶** Ad p̄mū dico qd fm qd est de mēte azo. in sūma et alio r̄u illa est cōpēdiōsa q̄ sub p̄ditōe mortis vel alia m̄ta cōmplectit tēpa: qd dico sub p̄ditōe mortis: apparet p̄ exemplum positiū hic: et in. l. p̄ci b̄. **¶** At eni si fili' m̄r decesserit: qd dicit co vel alia itellige etiā si esset appositā aliq̄ cōditio: vtp̄ta si aliq̄ fecerit eadē esset substitutio. **¶** Ad dico multa cōplectit tēpa. s. tēpa pubertatis v̄l pupillaris v̄l aliō: b̄ autē sit vel tpe limitato: vt qd dixi si infra. xxv. ānos decesserit vt h̄: vel tpe nō limitato: vt qd dicit q̄cūq; decesserit. vt. l. palle. **¶** Secūdo q̄ro q̄re dicat cōpēdiōsa. **¶** R̄u. qd sub cōpēdiō verborū ples substitutos cōplectit seu p̄la tēpa: et istud nō m̄r fuit itroductū ab iperatore. vt. l. p̄ci b̄. facit ad b̄. l. m̄rius. s. duobus. j. de le. ii. ibi orōnis cōpēdiō. **¶** Et an ista cōpēdiōsa sit de p̄ se substitutio. an nō qdā adiectio. **¶** Veritas est qd si ista substitutio fiat a pagano tūc est magis adiectio q̄ directa: qd in ea ples directe p̄tinent. s. vulgaris pupillaris et exēplaria et alia fideicōmissis. s; si fiat a milite q̄ p̄t etiā post tēpa pubertatis substituere iure directo: tūc nouaz substitutiōes in se p̄tinet: iō est vera substitutio. Ita voluit **¶** Op. in tractatu substitutiōis. Ita voluit gl. s. e. l. et h̄ p̄cedit de inrelcō: s; in q̄busdā ciuitatibus sunt etiā statuta fm q̄ etiā pagani pōt substituere directo post tēpa pubertatis dicit eni statutū ciuitat' hui' qd filie femine cogant observare oīa a testatore disposita statim masculis. Et iō ex forma huius statuti vel filis pōt substitui directe filie femine: et sic ista substitutio pōt fieri a pagano directo: vt hic in femina nō extatibus masculis: et hoc credo verū. **¶** Tertio q̄ro de

adi. le. et. l. hec conditio. §. si. de condi. et demō. Et per hoc patet responsio ad cōtrariū qd dicit q substitutio directa nunq obliquat; cōcedo: sed ista nunq fuit directa si post pupillare etate decesserit: qz h sciebat lex illū primo mortuū. vt. l. cū quidā. §. suū. de acquirē. here. et ideo lex semp fuit certa: et si pupill' decessisset i pupillari etate eet directa qz certa erat lex. sed qū sunt verba directa ciuilia illud verbum habet in se ppriū significatū vt iure directo sit heres et ideo ibi nō est necessaria interpretatio: qz sic voluisse defunctū constat: ideo post tēpora pubertatis nō obliquat et ita dico. hoc forte voluit sentire Jo. an. in sine gl. sue nouelle: vbi facit differentia inter directā directo et inter directā nō directo. ¶ Quid si testator sic substituit quādoqz decesserit sine liberis talis sit heres. Glo. in. l. p'ib' dicit q omī tpe est fideicōmissaria: quia dicit sine liberis. idē Inno. in. c. raynuti'. extra de testa. Dy. et alij dicit istam opīonē esse falsam. vt hic et cōtra casum huius. l. qz hic fuerūt appposita illa verba sine liberis: et tamen valet iure cōmuni infra tpa pubertatis: nec etiā illa verba habēt inducere fideicō. substitutionē. nam congruunt pupillari etati. Constat enim pupillū decedere sine liberis. Ja. de bel nō titur tenere glo. quasi illa verba sine liberis. videant ad maiore referri q pōt decedere sine liberis. vt. l. i. de suis et legi. et dicit ad hāc. l. qz h est speciale p'iuilegio militis. et nō ob. qz h dicat iure cōi: qz p'iuilegiū est in milite qd infra pubertatis tpe valeret iure cōmuni et trahit ad omnia bona patris et filij. et ista sunt verba sua que nō habēt iuris saporē z p'tra. c. i. extra de testa. l. i. vi. et est casus in hac l. Non ob. si dicat nō dicit decedere sine liberis: nisi ille q eos habere nō pōt. qd est falsum in his legib'. z alia est significatio illi' participij intestat' et filium. de qbus in. l. i. de suis z legi. et alia istorū. ¶ Vel alit' id quod ibi dicitur et rigida significatōe verborū: tamē de cōi vsu aliud est. vt ibi et. l. librorū. §. qd tamē cassius. j. de le. iij. et. l. labeo. de suppl. le. et. l. cū delanionis. §. asinā. de fun. instru. ¶ Quid si testator substituit aliquē cōpēdiōse directo in certa portione vel in certa re: an valeat iure directo infra tpa pubertatis fm ea que dicta sunt. Respondeo siquidē substituit per verba directa z ciuilia: vt heres esto vel instituo: z tūc sufficit si sup vniuerso esset substitut'. vt. l. coheredi. §. si. j. e. fm vnā lec. et ar. s. ti. l. i. §. si ex fundo. ¶ Si vero substituit p verba directa nō ciuilia vt accipiat talē rē vel tale pōdere sit talis et similia: si filius me' quicunqz decesserit sine liberis: et isto casu nō trahit ad directā substitutionē: qz in relictis singularibus nulla est differentia vt apponant verba directa vel obliqua. vt. l. omne verbū. cōia dele. et insti. de fin. re. per si. reli. circa princ. nisi adijciant exp'sse illa verba talis sit heres. qz tūc sec'. vt. d. §. si ex fundo. §. si ista verba adijciant certe portioni quote vt dicā in. q. principal' quā faciā de hac substitutōe per verba cōia. ¶ Sed quid si testator compēdiōse substituit p hec verba: quicunqz si ne liberis decesserit lego tibi bona mea. ¶ Cū ideo q ista verba sint directa: et sic infra tpa pubertatis trahant ad directā pupillare. nā verbū lego trahit ad institutionē heredis vt. l. verbis legis. de ver. sig. et. l. filiū. §. legata. disticta. l. i. in prin. de le. p'stan. ¶ In cōtrariū videt. l. miles. §. i. ad treb. et hoc puto verū. ¶ Et per hoc apparebit r'io ad cōtraria. lz enī ex latissima significatione verbū lego trahitur ad institutionē tamē fm cōem vsuz nō trahit et est species distincta ab actu heredis. vt. d. l. verbis. cui cōi vsui stare debem' vt dictū est. fateor tū q verbū lego est verbū directū i dubio. vt. l. lutio. j. de le. ij. z nō dico q sit directū sz directū ad ipm legatariū. ¶ Ideo dicas qdaz sunt verba directa q habent a iure tacitā significationē vt trahant ad institutionē. vt verbū instituo et verbū heres esto. quedaz habēt significationē separatā a iure: ut verbū lego. quedaz enī habēt specialē significationē: vt verbū accipiat verbū mortuā z verbū talis: vt ex p'dictis apparet. ¶ Secunda principalis questio est qū ista cōpēdiōsa substitutio sit p

distributione executoris. **I**stud ultimum puto verū quia qua-
 litas que adiicit determinato xbo p relatiuum respicit so-
 lum suum antecedens. vt. l. a filio. in fine. de ali. le. mō cum x-
 ba dicunt quorū electō ptineat seu fiat p meos fideicōmissa-
 rios. intelligit quorū scz pauperum. vnde ad id tantū res-
 fertur p meos fideicōmissarios. p hoc. l. filiū. z quod ibi no.
 j. vt in poss. le. z fm hoc ista erit fideicōmissaria. idē puto si di-
 ceret bona mea vendantur z pciū distribuā inter paupe-
 res eligendos p meos fideicōmissarios. quia illa xba p me-
 os fideicōmissarios referunt ad partīpium solū eligēdos
 z partīpium resoluitur in xbum z relatiuum vt eligēdos
 id est qui eligentur. vt. s. dixi. **P**redicta xba nisi ex alijs ver-
 bis infra vel supra in testamento positis appareat testatorē
 aliud sensisse. **Q**uero quid si talis distributio nō pciā-
 tur de bonis omnibus. sed de certa portione. infra dicā. Se-
 cūdo pīcipiū quero qū substitutō apēdiosa ē facta p xbum
 cōde. vt p verbū substituo qd est cōmūe. vt. l. pciibus. an infra
 tempora pubertatis valeat iure directo. postea ad fideicō-
 missū trahā vel sit omī tpe fideicōmissaria **R**ūdeo siquidē
 ista substitutio est facta cū tps distinctōe. vt quia dicit si de-
 cesserit infra pupillārē etatē vel postea qñcūq; talē substituo
 zc. tunc fm omnes infra tpa pubertatis erit directa pupilla-
 ris postea fideicōmissaria. **H**oc tenet glos. in. l. pciibus. circa
 fi. et omēs indubitātē illud tenent. quandoq; sit sine tempo-
 ris distinctōe. z in hoc sunt opiniones. quia glo. in. l. pciib.
 z hic tenent q omni tpe sit fideicōmissaria. **I**dē azo in sum-
 ma. **I**dem **J**ac. bu. z glo. in. c. rainutius. extra de test. z Jo.
 an. in glo. antiqua. in dicto. c. si pater. de testa. lib. vi. **I**dem
Ray. z **M**ar. syl. et qñ maior pars legistarū. etiā **D**od.
Alia glo. insti. e. in si. magne gl. tenet cōtrariū quā tenet **J**a.
 de are. cum distinctione tamē. z **L**y. in. l. pciibus. z **J**oh. an.
 hodie. in cap. i. de testa. li. vi. **A**rguamus circa hoc pīmo
 videamus p ista parte q valeat iure directo infra tēpora pu-
 bertatis. postea iure fideicōmissi. illud qd regit z determina-
 tur fm cursum tēporis variatur variato tpe vt. l. pciā rerum
 s. nōnulla. ad. l. fal. z. l. ticia seio. s. vsuras. j. de le. ij. z. C. d. v-
 furis. l. penul. **I**ta in pposito ista substitutio que diuersa tē-
 pora respicit cum respiciat tempora pupillaris etatis. valet
 vt pupillaris demum vt fideicōmissaria. **P**reterea pro b. l.
 pomponius in negocijs. de nego. ge. pro hoc. l. pater seueri
 nam. s. conditionū. de condi. z demon. z hic videtur tex. in. l.
 pciibus. C. eo. pro hoc videtur hodie casus exp̄ssus. in cap.
 i. extra de testa. lib. vi. **P**ro alia opinio. q omī tēpore sit
 fideicōmissaria. pbatur sic. ista substitutio est vna pro omī
 tēpore. ergo verbum substituo ad plura tempora relatus
 debet illa determinare vniformiter sicut dicimus in psonis.
 vt. l. quāuis. z. l. hereditatem. C. eo. z. l. iam hoc. s. eo. test lici-
 ta argumentatio de tēpore ad psonas. vt. l. vel singulis. z
 l. se. j. eo. ergo zc. **S**ed ista nō potest esse nisi omni tēpore sit
 fideicōmissaria. ergo zc. **P**reterea nō debet esse diuisio vo-
 luntatis. vt. l. eum qui. in fi. de his qui. vt indig. sed si ab in-
 itio esset directa. z postea efficere fideicōmissaria fieret vo-
 luntatis diuisio. ergo zc. **T**ertio facit pro hoc. l. diem p-
 ferre. s. inde querit. s. de arbi. vbi dispositio debet esse com-
 muni z vniformi. **P**reterea vna et eadē res nō debet
 diuerso iure censerī. **I**ta sunt argumēta dy. guil. z omīū. z
 hanc opi. seruat **R**ay. **T**ertia fuit opi. **J**a. d. are. qui vi-
 det distinguere inf istas op. vt dicam? sic. qñq; ista substituc-
 tio cōpendiosa fit sine aliqua tēporis distributione. vt si fili-
 us meus sine filijs decesserit talē substituo. z tunc posset eē
 xba opi. glo. in. l. pciibus. z eam sequentiū. **Q**uāq; apponit
 in hac substitutione distributio in tēpore. vt cum dicit quā-
 docūq; decesserit talē substituo. z isto casu dic verā esse opi.
 aliarū glo. nam fm omēs est verū q quādo sit distinctio tē-
 porū infra pupillārē etatē erit pupillaris postea erit fideicō-
 missaria vt dictū est supra. sed p distributiū quādocūq; fit
 distributio tēporis. vt. l. si cum annos. in prin. quī. mo. vsufr.
 amīt. ergo zc. **P**reterea illud opā dispositio vnīuersalis in
 vnīuerso qd pīcularis in singulari. vt. l. si chorū. j. de le. ij.

z. l. omnes. C. d. p. scri. xxx. vel. xl. an. & hoc vult tenere Cy. in l. p. cibus. & pbat sic. sermo qui dirigitur ad psonam debet intelligi fm conditione psonae. vt. l. plenū. S. equitij. d. vsu et ha. & sic p illa xba relata ad filiū ifra tpa pubertatis erit pupillaris postea erit fideicommissaria. & sic dicit p. s. l. uisse. & ita tolli videntur rationes dy. & **S**uū. q. dicit q. vna substitutio nō debet diuerso iure censerī. q. fm p. dicta sunt plures. ista opi. non videt mibi vera: quia sine distributiōe videt q. ifra pupillarem etatē sit directa postea fideicommissaria. vt. d. c. si pater. extra de testa. li. vi. fm iura. Preterea nostra distributio in tempore non inducit pluralitatem: nisi fiat enumeratio temporū. vt. l. Stichum. S. stipulatio. de xbo. ob. vbi dicit singul. annis coniuncta. l. p. cibus. eo. ti. & qd in qualibet earū p dy. dicit. **I**tem nō videt q. possint dici plures dispositiōes ex pluralitate effectualit. quia aut moriet ifra pupillare etates aut postea. & sic vnum erit: sicut in dispositione alternatiua. vt. l. illud. quando di. le. ce. & qd no. in. l. si ex toto. j. de le. i. Et ita loquit in tali actu q. semel possit accidere. Non ob. d. l. cū in annos. q. ibi ponit distributiū in tēpore in tali actu qui potest plures existere. vnde opi. **I**a. de are. mibi nō placet. quid dicemus. dubito tamē dico in. q. nra q. debem? pmo aduertere si ex talibus verbis p. testatorem appositū possum? cōiecturari q. voluit ifra tpa pubertatis iure directo valere q. contingit sepe. **Q**uid em si dicit testator q. substitutus capiat sua auctoritate. Et hoc v. iure directo. vt. l. titia. S. i. fm primā lec. j. de le. ij. vel qd si in p. cedentibus xbus illud cōmune accepit. p. directo. certe & in sequentibus accipiam p. directo. vt. l. si seruus plurium. S. si. j. de le. i. **I**tem qd si testator dicit accipiat. q. d. accipiat de manu mea. non. n. videtur deuenire libere quādo sua auctoritate nō potest accipere. & sic potest p. alium impediri. vt. j. vnde vi. l. vim facit in si. facit qd dicam. j. de le. ij. l. meuius. S. in fundo. in fin. S. vel qd si testator dicit quādocumq. filius meus decesserit vo. lo hereditatē meā totā & integrā ad tales venire. q. tūc hoc nō potest eē nisi ex vigore pupillaris directe. q. alias subtraheret legitimā & trebellianicam. & ideo erit directa argu. l. in testamento in si. C. d. testa. mili. **Q**uid quid si dicit omnia bona mea volo puenire ad talē. quia eo ipso q. dicit omnia nihil ex cipit. vt. l. iulianus. in prin. j. de lega. iij. vel dicit pueniat sine aliqua diminutione. tūc excluderet mēm. q. est pupillaris tacita ex voluntate p. b. a. vt. l. p. cibus in glo. sup. verbo oī. no. secus si dicat puenire volo omnia bona mea mobilia & imobilia. & nō dicat iura & actiōes. quia tūc videt institutus in certis bonis. q. actiones si sunt bona mobilia vel imobilia. vt. l. q. tuberōis. S. si. S. d. pecu. & **I**a. de are. in. l. mouētium. d. xbo. sig. & **S**pe. in. S. i. x. ij. q. ro. de fruc. & interesse. et la. diuo pio. S. si sup. rebus. d. re iudi. **Q**uāq. aliquod illorum verborū nō apponit in testō: sed loquit simpliciter testator illo cā cum voluntas testatoris est dubia nec de eius voluntate apparet. **D**ico q. debemus inspicere. si qdē mater est in medio. & tūc interpretor p. mē tāq. in benigniore ptem. **E**t erit oī tēpore fideicommissaria. vt. dicimus in. l. q. duos. de rebus du. & qd no. in hac glo. et. d. l. p. cibus. & hoc casu intelligo opi. omniū q. dicunt hanc substitutiōē esse fideicommissariam oī tpe scz quādo mē est in medio. qd intelligo nisi sint substituti filij testatoris p. dicti q. ex p. sumpta voluntate defuncti matrē excludit. vt. no. p. glo. in. l. p. cibus. C. e. in vlt. gl. & dicemus in. l. lucius. j. e. vbi glo. dicit. facit qd doc. dicunt in. l. si. C. d. institui. & substitui. dices tu hoc ē d. l. p. cibus. vbi pmo ē directa postea fideicommissaria & ē maf in medio. **S**ol. ibi ē speciale in testamēto militis qui potest substituere directo omni tpe. & habet p. ius legiti q. lex dicit eam obliquam & mater est in medio. sed si eēt paganus tūc eēt oī tpe fideicommissaria matrē existente in medio. vt. S. **C**ōtra p. dicta v. c. i. de testa. li. vi. vbi maf ē in medio. & tamen valet iure directo ifra tēpora pubertatis. **S**o. verū est q. ibi sit ista substitutio p. xbum directū. vt. ibi no. in glo. pua sup. xbo filie. sed ista lex loq. q. fit p. xbum cōe. & tūc pōt interpretari q. d. manu alteri? accipiat. sed quādo est xbum directum in quo est ve

risimile q. a se ipso accipiat. ista interpretatio non cadit in omib. casibus in quibus tacita pupillaris admittit d. matres ex p. sumpta voluntate defuncti. **I**dem dicerē p. b. a. s. p. sumptionibus p. dictis. **Q**uod de matre dixi intelligo etiā si eēt in medio aliqua illarū psonarū d. quam dixi non admitti tacitam pupillare. vt. dixi in materia tacite pupillaris. **S**i vero neq. maf neq. aliq. istarū psonarū esset in medio. tūc saluo meliori p. s. lio vel iudicio cui in hoc & in alijs assentio. dico q. si decesserit in pupillari etate erit pupillaris directa. postea autem fideicommissaria. hoc p. bo p. rōnem quā feci. S. quia verbum qd pōt se habere ad plura tempora iudicat i. dubio eē platum ab initio vt ostendat futuros euentus. vt. l. iij. in si. j. de adi. le. & l. hec cōditio. la. i. de cōdi. & de. & l. sed & iulianus. S. p. inde. S. ad macedo. & l. qui res. post prin. d. so. **A**ut ergo iste filius decesserit in pupillari etate. & videt hoc verbū p. olatū ac si dixisset testator si in pupillari etate decesserit. si nō postea decedat videt plati in fideicommissaria. & sic videtur ista substitutio vniformis. quia. l. que semp certa ē de euentu. vt. l. cum qdam. S. suum. j. d. acqui. here. facit istam substitutiōē ab initio pupillarem ex postfacto fideicommissariam. & ideo non variat ex tēpore. sed est vniformis & in vnum casum potest omitti. **E**t p. hoc patet rōsio ad contraria. dices tu per hoc non respondet ad rōnes. l. iam hoc iure. quia xbum substituto relatum ad plures psonas intelligit vt vniformis illas respiciat. ergo idem in tpe. sed nō ē verum. quia substitutio breuiloqua relata ad plures personas pōt in diuersis casibus cōmitti. **Q**uid em si vnus repudiaret hereditatē. **C**erte alif succederet ex vulgari. posset tamē ille idē decedere ifra pupillare etatē. & sic est opus de pupillari tractari. & sic habes diuersos effectus in diuersis tēporibus cōcurrentes. sed h. est semp vniformis & habet eundē effectū. ergo & c. **I**tem q. ro iuxta p. dicta dixi q. si hec substitutio fiat cum temporis distinctione ifra pupillare etatē cōtineret pupillare substitutiōē absq. dubio. **S**ed qd si dixi substitutio tali filio meo impuberi si decesserit sine liberis vtrūq. p. hoc verbū videat impuberi etatē limitasse vt vltimū? hec substitutio extendat. **I**o. an. q. non. nam illud xbum impuberi videtur adiectum cā demonstratiōis. vt. d. c. si pat. extra de test. li. vi. vt ipse etiā notat & al. d. c. rainutius. vbi dicit rex. **E**t vero dicas sic. aut illud verbum impuberi adijcitur verbo dispositiōis vt filio meo impuberi talem substituo si decesserit sine liberis. & tūc est verū. hoc quod dicit **I**o. an. vt. l. melia. in prin. de ali. & ci. le. **S**i vero ponit & respicit verbū executiuium. vt si filius meus decesserit filio meo impuberi succedat talis vel bona mea deueniāt in talē. quia illud verbū deueniāt & succedat ē verbū executiuium. l. demonstratiōis cā sit adiectū. & tunc requirit q. sit impubes cum illi succedatur. argu. ad hoc. in. l. ij. de au. & argen. le. & l. in dicitis. S. si extraneus. d. noxa. & l. si titius. de testa. mili. & quod dixi in. l. ex facto. in prin. circa d. rōnem. S. eo. **F**allit si ponatur aliquod xbum ppter qd appareat testatorem aliud sentisse. vt puta si ne liberis. q. tūc videt noluisse extēdi ad substitutiōes post tempora pubertatis. & ita pōt intelligi. c. rainutius. quia l. decesseret sine liberis non decesseret impubes de necessitate. & tamē postea intelligit vt illud verbū impubes sit appositum cā demonstratiōis. **Q**uero vtrum substitutio cōpendiosa facta per verbū cōmune contineat vulgare. scz si institutus non erit heres. **R**ūdeo aut illa cōpendiosa continet pupillare. quod quādo sit apparet ex p. dictis: & continet vulgare. vt. S. e. l. iam hoc iure. in prin. aut non cōtinet pupillarem. vt puta quia facta filio maiori vel emancipato vel alio vt patet ex p. dictis. & tūc si illa cōpendiosa esset facta p. verbum mere obliquū non continet vulgare. imo illa substitutiō obliqua euanesceat instituto nō aduente. vt. l. ille a quo. S. si de testamento. j. ad trebel. sed si esset facta per verbum cōmune tunc cōtinet vulgare fm **I**a. de are. vt dicit cy. in. l. p. cibus. & **R**ay. & hoc quod puto verū. nam verborū significatio h. importat. dicit em si filius meus decesserit sine liberis vel quādocumq. q. intelligit siue decessat in vita tēp

nullum grauiamen impositum est. alias secus. vt dixi. s. mō
 dubitat cui illud onus sit adiectū vel filio instituto primo v^l
 eius filijs. **R**ideo tenēdo primā opī. q. fideicōmissum ab
 eis relictum in dubio non valeret. quia in dubio debeamus
 dicere ab eo relictum a quo valeret vt res potius valeat q̄
 peat. vt. l. quotiens. de re. du. p. baf in. l. si seruus legatus. s.
 q. margaritam. j. de le. i. et. l. fi. c. ad trebel. **S**ed tenēdo secū
 dam opī. quā primo tenui. s. q. vtrūq. posset reliqui. dicv^t
 colligit ex his que dixi in. l. qui duos. s. eo. z. ex his q̄ ibi no.
 p. gl. **Q**uarto principalis q̄ro. s. expēdiui quādo relictus
 est p. verbum mere directum vel cōmune vel mere obliquū
Sed quid si apponunt duo ex his x̄bis. **D**ic quādoq. q̄s
 apposit illa in p̄sona vnus. quia dixit si filius meus decess
 serit sine liberis talem sibi substituo z. eum sibi heredē facio
 vel bona mea ad talē pueniant. z. in his cum heredem insti
 tuo z. similia. z. isto casu p̄inde iudicabo ac si tota institutō ef
 fer facta p. x̄ba mere directā. quia istud verbum cōe z. ambi
 guum declaratur rōne adiuncti. argu. l. si seruus plurium. in
 fi. j. de le. i. z. l. nec adiecit. cum. l. seq. s. p. so. vel melius x̄bus
 directum stabit in sua significatione. verbum cōe trahetur
 ad fideicōmissum. vt sic aliqd̄ operef adiectio dictorū x̄bo
 rum. z. tunc erit in electione substituti vel cape ex directā v^l
 ex fideicōmissaria. vt. l. si q̄s seruo. j. d. ma. test. z. l. recusare.
 s. ticius. ad trebel. idem si testator dixit post factam substituti
 onem volens dictam substitutionē valere vulgaris z. pupill
 laris z. p. fideicōmissum. quia tūc esset electio substituti. vt dī
 ctum est. **I**dē in qōne quā vidī dicit testator si filius ei de
 cesserit sine liberis ticiū instituit z. substituit. nam cuz ver
 bum instituit sit directum. vt. s. e. l. in prin. z. l. pater filio. z. l.
 i. in princ. s. ti. i. valet vtrōq. iure. ad hoc facit. l. penul. d. vē.
 inspi. **I**dem putarē si testator vtitur duplici verbo. vt per x̄
 bum cōmune z. aliud obliquū. vt dicendo sic si filius me de
 cesserit sine liberis volo bona mea deuenire ad ticiū iure
 substitutionis z. fideicōmissi. quia substitutio est verbū com
 mune z. fideicōmissum obliquū qd̄ debet intelligi vt sit vtrū
 q. z. sic sit electio substituti. vt probat tex. iū dicta. l. recusare.
 s. ticius. ad trebel. z. dicta. l. si quis seruo. p̄alleg. **Q**uero
 iuxta predicta quid si verbum directum in substitutione ap
 positum pōt se habere p. modum dispositionis z. demonstra
 tionis. vt cum dixit testator si talis filius meus decesserit si
 ne filijs. tunc ei substituo ticiū infra scriptum meū heredem
 quē postea infra heredē scripsit. nam illa x̄ba meū heredes
 possunt intelligi eodē z. vtrōq. mō quo dixi. s. **Q**uid in du
 bio. **P**ico q. in dubio debet intelligi demonstratiue. vt. l. fin.
 s. ticia. de le. l. e. **Q**uero ulterius qd̄ si in p̄sonis diuersorū
 apponat̄ p̄dicta verba diuersa. **I**sta est terribilis qō. ad h̄ p̄
 supponatis vnā regulā. p̄io q. verbū cōe adiectum certe
 portioni non trahit ad institutōes vbi nō esset alius vniver
 salis heres in testamento. alias secus. vt no. in. l. his verbis
 in prin. s. ti. i. z. in auct. de here. z. fal. s. si vero nulla. in glo. sup
 p. x̄bo relictis. **H**oc p̄missio. quādoq. testator vnū substi
 tuit directo p. x̄ba directā z. ciuilia simpliciter. alium p. verba
 cōia in certa portione. tunc substitutus simpliciter erit substi
 tutus directo. substituit p. verba cōia erit oneratus fideicō
 missio p. rōnem p̄dictā. q. nō pōt trahi ad substitutōes cū ali
 us sit institutus vniversalis. **Q**uāq. vnū instituit directo in
 certa portioe. aliū p. x̄ba cōia in residua portioe. z. tūc fater
 or q. pōt trahi ad directū illa facta per verbū cōe. quia i ea
 portione in qua adit nullus alius reperit per verbū cōe. ergo zc. **E**t p. ea que dixi quādoq. testator vnū substituit in
 certa portione p. x̄ba directā z. ciuilia. quia x̄ba directā nō
 tamen ciuilia q̄rum est in proposito modicum differit a cō
 munibus. **A**liqū substituit p. x̄ba mere obliqua in alia por
 tione. tūc substitutus p. directū capit iure directo totū. vt. l.
 coheredi. s. fi. j. eo. **A**lius erit fideicōmissarius in portioe certe
 ptis ei relictē. **Q**uādoq. vnū substituit in certa portioe per
 verbū cōe. alium p. verbum mere obliquū. z. tūc puto q. tota
 ista substitutio debeat censi fideicōmissaria. quia glosa.
 nostri z. oēs q̄ dicunt q. verbum cōe trahit ad directum. dī

cunt verū qñ addit vniuersitati bonorū et alius nō ē heres.
 vt. d. l. his verbis. s. d. here. insti. nō aut addit oibus. **S**icut
 ergo illa portio est relicta p fideicommissum expse. ita istd x-
 bum dubiū et obscurū interpretatur fideicommissum. vt. d. l. si ser-
 uus plurium. in fi. et qz constat testatorem voluisse ius pmi
 heredis remanere eo q post mortē suā relinqt fideicommissū
 nec relinqt ab eo q erat substitutus in certa portione p x-
 bū cōe. **Q**uāq apponit in psona diuersorū xba cōmunia qz
 substituit in certis portionib⁹ diuidendo hereditatē inf eos
 tunc sine dubio trahit ad institutionē: quia diuisio heredi-
 tatis p partes. lz nō adiciat heres esto ad institutionē trahi-
 tur. vt. l. i. s. diu. j. ti. i. **Q**uero qd si i institutionē testator re-
 liquit certa legata singularia: demū dixit residuū bonorum
 meorum volo ad talē puenire. **R**ūdeo ppter illa legata sub-
 stitutio vniuersalis facta p xbum residuū rē. nō alterat sed
 remanet in suis viribus ac si esset heres institut⁹. vt. l. i. j. C. d.
 here. insti. **E**xpositus d ista positōe venio ad aliā. **Q**uā-
 to et vltio principalit⁹ est videndum. dixi. s. q qdam sunt ver-
 ba directa. quedam obliqua. et qdam cōia. videre habemus
 de his et qbusdam alijs de quorū natura dubitat. **E**t p-
 mo videamus regulas. **D**ico q xbum directū ē illud q de
 sui natura hoc importat. vt ille cui relinqt de sua manu acci-
 piat nec in alterius factū trahit. vt pbat in. l. eam quā in. gl.
 sup xbo directis. C. d. fideicō. et in. l. omne xbum. C. cōia de leg.
 et hoc ē qd dico q verbū heres esto ē xbum directū. vt dicit
 glo. in. l. p. cibus. et. s. ti. i. l. i. et p totū hūc ti. qz ipe testator fa-
 cit non disponit vt alius faciat in totū. qd si disponat vt ali-
 us faciat. vt volo q talem heredē recipias. tūc erit fideicom-
 missum. vt. l. p. filiū. s. fi. j. de le. iij. et. l. luc⁹. s. fi. e. ti. **T**ē-
 si dicat rogat ticiū heredem facias. qz esset fideicommissaria.
 vt. l. ex facto. in. pñ. j. ad trebel. et. l. filiū. s. fi. vt qz heredem. j.
 de le. i. verū tamē inf xba directa qdam sūt xba directa et ci-
 uilia. qdam nō ciuilia sed directa et cōia iuregentium. vt. s.
 dixi. et hoc de directis. **Q**uedam sūt xba obliqua. et ista sūt
 illa que sonant vt quis capiat de manu alterius. et sic factus
 alteri⁹ quasi testantis requirit. vt pbat in xbo restituat. vt
 l. coheredi. s. cum filie. j. e. et qz p totū ti. ad trebel. hoc pbat i
 xbo de. vt. l. fundi trebatiani. de vsufru. le. **I**dē in xbo red-
 dat. vt. l. cum quidā. j. de le. iij. et. l. xbum reddendi. d. xbo. si.
Quedam sunt xba cōia. vt ea q possūt habere vtrāq signi-
 ficationē vel q qz de manu sua accipiat vel de manu alteri-
 us. vt ponit exemplū glo. **S**ed qre xbum substituo nō ē x-
 bum directū sicut instituo. **D**ico qz est verbū magis gñale. qz
 quocūqz mō qz in alteri⁹ loco ponat dicit substitutus adeo
 q in legato singulari. vt. l. luc⁹. cum duabus. ll. seq. s. tit. i. et
 C. d. cadu. tol. s. in p. et. s. p scdo sed non ē ita in xbo instituo
Quod his regulis pmissis dubitat de qbusdā alijs. **E**t p-
 mo d verbo pueniat an sit directū vel cōe vel obliquū. **E**t qz
 sit obliquū videt casus in. l. fideicommissa. s. hec xba. j. de le.
 iij. et. l. heredes mei. s. cū ita. ad trebel. et. l. heredi⁹. s. fi. eo. ti.
In dñum q sit directū habes in. l. i. j. s. puenisse. d. here.
 ven. et. l. heredes mei. in. pñ. ad tre. et. om̄s. ll. q loquū d sub-
 stitutōe facta p xba qd ad eū puenit vt. l. cum virū. C. d.
 fideicommiss. et. l. balista. cū. l. sequē. j. ad trebel. et hoc videt tes-
 nere **I**nn. in ca. rainutius. in glo. sup xbo deuenire ex d tes-
 t. **E**go dico q sit cōmune. **P**rio ex pdictis apparet. qz in
 obliquo et in directo repit. g ē cōe. lz etiā apparet ex regula
 pcedenti. qz siue de manu alterius siue de manu mea direc-
 to habeat dicit puenire directo. **S**cdo dubitat d xbo p-
 tineat. **E**t videt q sit obliquū. vt. l. fideicommissa. s. filio. j. d le
 ga iij. et. l. i. C. de pac. inf empto. et ven. vbi exponit ptimeat. i.
 restituat. et. l. lucius. s. filiam. j. d le. iij. et ibi **P**y. in dñum q
 sit directum et trahat ad institutionē heredis. vt. l. licet. C. d.
 pac. **E**x pdictis dico q est xbum cōe. vt. l. xbum ptimeat. i.
 d xbo. signi. **N**ec ob. s. filiam. vbi interpretat fideicommissum
 in dubio. qz illud in relicto singulari. vbi verba cōia nunq
 ad institutionē trahunt. nec etiā xba ciuilia directa. vt. l. om-
 ne xbum. C. cōia de le. et dixi. s. **T**ertio dubitat d verbo
 habeat qd videt directū. qz habere est ius dñij vel possessio

nis. nō aut dicit habere q habet p fictionem. vt. l. stipulatio
 ista. s. habere. de xbo. obl. et. l. habere. d. xbo. sig. sed in fidi-
 comisso qz debet petere ab alio. ergo rē. et hoc videt senti-
 re **I**so in summa de here. insti. post prin. **I**n cōtrarium
 q sit obliquum. vt. l. fideicommissa. s. filio. j. d legat. iij. **E**x
 pdictis satis possumus dicere q sit cōmune. p hoc facit res-
 gula pcedens. quia siue a me siue ab alio habeas habere di-
 cor. **Q**uarto dubitat de xbo remaneat. vtrum sit cōm-
 mune. **E**t videtur q sic. quia dicit si habeat et restituet. vt. l.
 si cum ante. C. d. dona. ante nup. et. l. ptoz. in. pñ. et quod ibi
 no. sup verbo remanet. j. d col. bo. **I**dē in verbo redeat vt
 puto. lz alibi videatur accipi p directo. vt. l. si duobus. d. res-
 sta. mili. **Q**uinto dubitat de verbo succedat. et videtur q
 sit xbum directum. vt in rubrica. et. l. i. et. l. i. j. C. cōmuni. d. suc-
 et in pluribus alijs. ll. et. l. si abducta. C. de fur. et. l. si in psoas
 C. de fideicommiss. et. l. qz. ad. l. fal. cum similibus. **C**on-
 trarium credo q sit xbum cōe. vt. l. non tantū. in. pñ. j. de si
 deicommiss. li. et. l. restituta. s. fina. cum. l. i. equē. j. ad trebel. vbi
 dicit q ex trebellianica est successio. p hoc videtur casus in
 c. rainutius. extra de testa. **S**exto dubitat de xbo reuer-
 tatur. quod videt obliquum. vt. l. iij. C. de pac. inter empt. et
 ven. sed credo q sit idē qd. s. dixi in xbo ptimeat. **E**t p hoc
 est glo. no. j. d donatio. li. in. fi. glo. magne. et facit. l. lucius. s.
 tres heredes. ad trebel. **S**eptimo dubitatur de xbo de
 uoluat. **E**t videt q sit directum. vt. l. de emancipatis. C. de
 legi. here. et. l. lucius. scdo rñso. j. eo. et. C. d. iure delibe. li. si i-
 ti. sup xbo deuolutas. dixi q est cōmune. vt. l. iij. et quod ibi
 no. de ali. et. l. i. et. l. i. et quod ibi dixi. **O**ctauo qre qd de xbo
 accrescat. **E**t videtur q sit obliquum. vt. l. codicillis. d. vlti-
 lega. **I**n dñum q sit directum. C. quādo non p. par. in
 rubro et nigro. et. s. bis ita. C. d. cadu. tol. et est xbum apñ ad
 comprehendendum bona impuberis. vt. l. qui patri. in. pñ. et
 de acqui. here. et hoc puto verum. non enim aptatur vt qz
 capiat de manu alterius. **N**on ob. l. codicillis. quia ibi co-
 dicillis vbi si essent xba directa traherent ad fideicommissū
 vt. l. sciuola. ad trebel. **M**ono querit de verbo moriatur. et.
 et glo. est in cap. si pater. d. testa. lib. vi. quod est verbum ob-
 rectum quasi dicat moriatur tali. id est directo ad talem per-
 ueniat. puto tamen q verbum hoc et pcedens. et cetera xba
 similia. nisi illa duo. scz heres esto et instituo non sunt ciuilia
 sed magis communia iuregentium. **U**ltimo habem⁹ vi-
 dere qualiter hec substitutio finiat. **E**t cum dixi vobis
 q quandoqz ista substitutio continet vulgarem. quandoqz
 dupillarem. quandoqz alias. dic vt. s. dixi de materia vulga-
 ris pupillaris et aliarū substitutionū. d substitutōe q loq-
 l. sciuola. ad trebel. dicemus ibi.

Si quis eum substituat pupillo. euaneſcit le-
 gatum in conditionis euentum. hoc dicit. **N**ic dicit
 tur q i his testamentis. et sic innuit q patris et filij sūt plura
 testamenta. **S**ed contra de. l. patris et filij. j. e. **S**ol. vt in. l. cō-
 traria dicam. **E**lterius oppo. insti. de ad. le. per totum.
 vbi dicitur q non refert an codicilli sint confirmati vel non.
So. quod dicit hic confirmati subaudi maxime. **D**icitur
 hic legatum videtur ademptum. quero an videat incōtinē-
 ti. an expectet euentus conditionis substitutionis. **D**icit glo.
 incōtinēti. vide glo. q incipit sub conditōe et. glo. pcedēs
 dicit contrarium et bene q expectat euentus conditionis. ca-
 sus est in. l. si seruus cōis. in. fi. j. e. et. l. si post mortē. s. fi. de le.
 pñ. fm **I**a. de are.

Si cum suo rupto testamēto paterno rumpitur. pu-
 pillare et remanente paterno remanet pu-
 pillare. hoc dicit. **E**t ex. ibi instituat. dic et filium iam natus
 ptereat. **A**duertatis oppo. duob⁹ mōis. dicit hic q pōt
 quis facere testamentum sibi et filijs diuersis horis. **C**ōtra
 imo debet fieri vno cōtextu. vt. l. heredes palā. s. fi. de testa.
 et. l. cum antiq̄tas. C. de testa. **R**ūdent hic qdam q dicit hic
 alia hora. scz continuata. et sic sit factum sine interuallo vno
 contextu. **T**u dic. quādoqz est vñ testamētū omni respectu

et tunc debet fieri vno contextu. vt. d. l. heredes palaz. in fi.
 Quis est vnu testamētū vno respectu: sed alio respectu di-
 cunt plura testamēta. vt in casu pposito. vt videbitis. j. eo. l.
 pīs et filij. et tūc possum fieri vno cōtextu. Et possum fieri
 diuersis hōis in qualibet tamē p se. tamē adhibitis testib?
 vt hic dicit. **Q**uero vtrū sit differētia a quo incipiat. vtrū
 a paterno vel a testamento pupillari. **G**lo. dicit qd sic. qd qū
 sit diuersis hōis debet incipi a paterno. alīs pupillare non
 valeret si fieret vno contextu. tu dic vt dixi in. l. ij. s. pī? aut
 s. eo. **P**rocedo vtrū? dicit hic si viuo se fili? decedat. et
 qro an ista hōa si viuo se. et fuerunt hōa testatoris facien-
 tis institutionē sub illa cōditione. an hō sunt hōa legis rec-
 tantis factū. glo. dicit vtrūqz lec. posse eē veram. sed pīa op.
 posita in glo. qd ista hōa sint testatoris nō placet. qd fm hoc
 testamētū non eēt irritū et fili? non eēt pteritus. nā quia eē
 neum instituit sub cōditione si filius te viuo moriet. pīo vī
 instituere suū filiū. vt. l. si qd ita heres. s. tit. i. et est casus fm
 vnam lec. in. l. i. coheredi. s. fi. j. eo. et s. de libe. et posthu. l. gal-
 lus. in pīn. nil subaudiendo. l. j. glo. alit teneat. et est tex. s. tit.
 i. l. cum in testamento. in pīn. si cauillando tex. pro hac opi.
 pīat argumentū optimū. l. si ita stipulatus. in pīn. de or-
 pe. liber. qre tene scdm lect. positam hic. quia ista sunt hōa
 legis. et exponamus si. l. qd ut. vt dicit glo. fm quā lec. habet
 qd filius iam natus pteritus hō viuo testatore decedat. tamē
 testamētū non confirmatur. de hoc tamen plene habetis i
 l. posthumus. in pīn. s. de inius. testa. **J**uxta. l. nām. que
 rit glo. hic. quid si pteritus est filius posthumus qui nat? vi-
 uo testatore decedit. an rumpat supius testamētum. **G**lo.
 qd non. qd scdm testamētum confirmat tūc de iure pīorio.
 vt possit peti bonorum possessio fm tab. vt. d. l. posth. in pīn.
 de inius. testa. et iō pīnū non rumpit. qd ad hoc vt pīnū
 rumpat p scdm requirit qd ex scdo potuerit adiri de iure ciu-
 li. vt. l. cum in scdo. de inius. testa. pbat in. l. filius qui in pote-
 stare. s. de libe. et posthu. vide glo. que incipit sub hac cōditi-
 one. glo. ista male dicit in cāu in quo loquitur. nam ex secun-
 do testamento in quo posthumus est pteritus possibile fuit
 hereditatē adiri de iure ciuili. vt puta non nato posthumo.
 iō pīnū rumpit. vt. l. i. et s. de inius. testa. et est istam glo.
 casus in. l. posthumi. s. sed si constante. s. de inius. testa. et sic
 gl. male dicit. qd potuerit adiri hereditas de iure ciuili. ratō
 nes aut posite in glo. concludunt veritatē in filio iaz nato p-
 terito. et pbat p casū. l. si filius q in potestate. s. de li. et posth.
 bu. **S**ed quero quid si secundum testm est tale ex quo ne-
 cesse sit peti bonorū poss. fm tabu. ex alia tamen causa qd p-
 pter cām pteritionis. vt quia fuit aliquis institutus sub cō-
 ditione impossibili quam pīor remittit vī ex alia cā. **D**e his
 dicatis vt dixi in. l. cum in secundo. s. de inius. testa. ter igi in
 materia vulgaris substitutionis. tene menti ista glo. ad duo
 pīmo qd posthumus pterito et mortuo viuo testatore de ne-
 cessitate deuenit ad scdm tabu. vt. l. posthumus. in pīn. de
 de inius. testa. **S**cdo no. qd ad hoc vt pīnū tollat p scdm est
 necesse qd hereditas possit adiri de iure ciuili. hoc examina-
 ui in. l. i. cū in scdo. s. de inius. testa.

Substitui. videtur qd posthumus filio substitui
 potest. vide glo. **A**d hoc op. gl.
 et non soluit vide eā que incipit dic natū. ibi sed ar-
 gumentū cōtra et. sed hic certificat ex post facto. ibi non. qd
 no. j. e. l. si paf filium.

Seruus. Istud pīn. ponit tres casus satis fa-
 offeretis. ciles. ideo non summo. **P**icit hic
 tio. vt. C. de cōmuni seruo manu. l. i. dicunt qdam speciale in
 seruo substituto. veritas est vt qd hic dicit ibi suppleat vt di-
 catur offerens et deponens et consignans. **M**ateria huius
 l. habetis plene expedita p glo. in. l. sed et si sub cōditōe. s. fi.
 s. ti. i. ideo hic nō insisto. videatis g p vos

Siticio. Hic habetis casum cōtra vna glo. quā habui
 dem. et. **Q**uero an debeat expectari tempus mortis le-

gatarij. **R**espondeo nō. casus est in. l. si post mortē. s. fi. j. de. l. i.
 sed debet expectari euentus cōditōis substitutōis. sed tps
 mortis non quia certū est venturū et. **P**arro.

Altis et filij filij quo ad quid habent p vno. q
 ad quid p diuersis hoc dicit. s. si paf. hic ponit qū
 habent p diuersis. **P** et vide qd de iure pīorio habent
 tur tanq diuersa testamēta. vt. l. si ita. s. fi. de bo. poss. fm
 tabu. **S**o. ibi loqitur quando paf fecit sibi testamētū in scri-
 ptis filio p nūcupationē. hic econuerso. quo casu testamen-
 ta habentur p diuersis. et sic concordat cū fine. non aut con-
 cordat cum casu pīncipij. que aut sit diuersitas. j. dicā. **P**re-
 dicitur hic sufficit eē signatas tabulas patris. l. j. non filij cō-
 tra. s. eo. l. si quis eum. s. fina. vbi requiritur eadem solēnitaf
 in testamento filij que fuit in testamento patris. et debet rei-
 terari in testamento filij. **S**ol. quādo tabule patris et filij si
 unt vno contextu vna solēnitas sufficit. ita loquitur hic. et qd
 dicitur in tex. l. j. tabule filij signate non sint. exponitur p glo-
 sam duobus modis. **P**rimo idest aperte et non signate. et in
 telligatis non signate. scz separate sed sunt iuncte testamen-
 to paterno. adeo qd signa impressa in testamento paterno vi-
 dentur impīsa in pupillari. ita debes intelligere hanc. l. vt
 l. ad testium. s. fi. s. de testa. **A**lio modo exponitur per glo.
 id est aperte corā honestis pīonis. vt. l. scda. C. quēad. test. a
 peri. et tunc intellige qd ab initio fuerunt signate. ita debetis
 intelligere hanc materiam. **Q**uero circa hanc. l. in versio.
 fina. quando pater fecit testamētum sibi in scriptis et filio p
 nūcupationem. an dicantur plura testamēta vel vnum tā-
 tum. **Q**uidam dicunt vnu etiam illo vltimo cāu. et hoc patz
 ex pīn. huius. l. **A**lij dicunt et ista est veritas qd tunc vident
 duo testamēta. hoc apparet ex tex. qui dicit sed et si. et sic ē di-
 ctio aduersatiua. que dictio sed quando ponitur cum copu-
 lativa et denotat diuersitatē in facto et idētitatē i iure. et sic h
 in fi. denotat qd hec sunt diuersa testamēta quo ad diuersas
 solēnitates. sed vnu quo ad vnu iuris effectū. vide gl. que
 incipit per hoc vide qd sit ibi assimilatio. simile de hac dicti-
 one sed. habetis. s. ne quis eum qui in ius vo. nō i. l. ij. et l.
 sed et si lege. in pīn. fm vnam lec. s. de peti. here. **S**ed si po-
 neretur dictio sed sine copula vel alia aduersatiua sine copu-
 la. tunc denotat diuersitatem in facto et in iure. vt tangit gl.
 in. l. hoc amplius. s. de his autē. sup. hōa autē. de dā. infec. et
 vide mibi qd tangat p glo. in. l. qui usufructū. j. de hōa. ob.
Quero quo ad qd habent vt duo testamēta. et quo ad
 qd habent vtrū. **E**t vide glo. que incipit. ergo vnum et.
Pro ista qōne declarāda debetis scire qd in testamento
 sunt plura cōsiderāda. videlicet psona testantis. solēnitas
 testamēti. valor seu effectus testamēti. vltimo acquisitio
 hereditatis ex testamento pcedens. **A**d pīmū dico qd
 si consideramus psonam testantis qd sunt vnu. quia vnus et
 idem facit vtrūqz testamētū. vt. s. e. l. i. in pīn. **S**cdo si con-
 sideramus solēnitatē testamēti. dico qd possunt haberi vt v-
 num si fiant vno contextu et vna solēnitate. **P**re possunt ha-
 beri vt diuersa si fiant diuersis hōis et diuersis solēnitati-
 bus. vt dixi. s. et in. l. si qd eum. s. eo. **S**i consideramus factū
 scz valorē seu effectum testamēti. qdam sūt que testm in to-
 tum euacuant. vt pteritio filij. qrela in totum pposita et obtē-
 ta. et hereditas nullo mō adita et similia. et istis casibus quā-
 do nō valet paternū nō valet pupillare et censet vtrū vt. s.
 e. l. si quis eum in fi. et de inoffi. testa. l. papi. s. sed nec impu-
 beris. et l. ij. s. adeo. s. co. ti. **Q**uedā sunt qd testamētū expu-
 gnant quo ad qdam nō in totū. vt bono. poss. cōtra tabu. q
 expugnat tantū de iure pīorio. **P**re qrela p parte pposita
 et obtenta. et istis casib? testamētū pupillare censet vt diuer-
 sum a paterno. vt. l. et si contra. j. e. et l. papiānus. s. sed nec
 impuberis. de inoffi. testa. **S**i consideramus hereditatis ac-
 quisitionē pcedentē ex testamento tūc dico qd posito qd tes-
 tamētū pīmū sit confirmatū vera aditōe vel ppter existē-
 tiam sui heredis. tūc vt diuersa testamēta censent. qd qd po-
 test agnoscere hereditatē pupillare et repudiare paternam.

ut. l. q. titum. de acq. here. et l. si fili. q. patri. s. e. et dicit in l. sed si plures. s. si ex asse. s. e. qd. nō cōtingeret si diuerse pres. hereditatis paterne essent delate. nā non possz q. s. vnā ample etī et alia repudiare. ut. l. si solus. de acq. he. et l. q. daz. eulogio et ibi plene no. C. de in. delibe. **U**ltimo q. ro. pone q. in ea dem charta sunt scripta plura testamenta adhibitis eisdem testibus. vtrūz valeant ista testamenta. videz q. nō: q. spāle est in testamēto patris et filij q. sufficit vna solennitas. g. in alijs plures solennitates requirūt. **I**n d. rium videz quia ista solennitas videz qd. libet testamentū p. se respicere in illa charta. et sic quodlibet testamentum habet p. se suam solennitatē. ut. l. si quis ex argentarijs. s. si in ius. s. d. edē. **Q**uid dicem? **B**reuis puto q. oīa ista testamenta valent p. dictū. s. si in ius. um. et l. scire debemus. j. d. xbo. ob. et l. ticia. s. si. eo. ti. et l. plus ribus. in prin. eo. ti. **N**on ob. l. ista. q. sufficit hic vna solenni tas adhibita ab eodē homine. **I**n q. d. ne x. nostra quot sūt homines testantes tot fuerūt homines q. adhibuerunt suos testes. licet de hoc vna scriptura fuerit facta. v. licet hoc dixerit vno conuocio vel vna voce. argumē. d. hoc. j. d. duo. re. l. iij.

Si quis ita. Substitutio pupillaris facta ad tē dicit. **O**ppo. substitutio facta in vno casu habet locū in alio casu a testatore omisso. ut. l. iam hoc iure. s. e. et l. gallus. s. et qd. si tantū. de libe. et posthu. sed hic dicit d. **R**ū deo hoc est verum: nisi testatoris voluntas repugnet tacite vel expresse. ut. l. iam hoc iure. s. eo. et l. quāuis. C. eo. sed h. vi detur repugnare et apparet tacita voluntas in contrarium. quia testator se restringens ad certum tēpus videz post tēpus prohibere. ut. l. statuliberis. s. stichum. j. de lega. ij. et l. imperator. s. d. posthu. et hoc est quod dicit tex. hic. nō enim in hanc casum substitutus videz. **O**ppo. de. l. si. C. d. post hu. here. insti. **S**o. ut no. in l. commodissime. de li. et posthu. **O**ppo. de. l. si extraneus. s. de cōdi. ob. causam. **S**o. illa concordat. nam ibi casus omisus remanet dispositioni iur. cōmunis. ita hic casus omisus scz post decem annos remanet dispositioni iuris communis. **E**t oppo. s. de suppl. le. l. legati. in prin. et l. q. situz. s. si. de fun. instru. vbi dicitur q. p. specialem puisionem non derogatur puisioni generali. **S**o. hic fuit tū special' puision' et nulla gñalis puision' pcessit iō stamus solī puisioni speciali.

Item. **O**ppo. de. l. sed si contra. j. e. **S**olu. **S**qui. ibi successit ex pupillari alius q. ille qui petit ptra tabu. nā ppter cōtra tabu. non expugnā tur tabule pupillares ut ibi. sed ille qui d. tabu. petit est indi gnus substitutione. **Q**uero vtrū hoc sit verū siue iste obtineat siue succumbat. dicit ut in glo.

Qui plures. Spes substitutionis breuiloque p nomina appellatiua tacita interpretat. et ideo solū q. sunt heredes ex eo vocant. p. hereditarijs portionibz. hoc dicit cum. l. sequē. **M**o. tex. ibi quonā inuicē in omnē casū et. Et no. tex. ibi q. dicit q. heredes extiterint. et sic p. noia appellatiua. **O**ppo. de. l. si ex pluribz. j. d. suis et le. **R**ū. ibi loq. de iure accrescendi qd. transit ad heredē. hic x. in substitutione breuiloqua q. ad heredē non trāsit. ut hic. et l. lici. s. fina. j. eo. et vidistis simile in l. q. liberis. s. hec xba. et l. s. et si plures. in prin. s. eo. **O**ppo. de. l. si tu ex pte. j. de acqui. here. vbi etiam ille qui non est heres videz q. admittat ad substitutionē. **S**o. ibi fuit facta substitutio p nomina p. p. p. h. x. d. fuit facta p appellatiua quod in dubio sumit. ut h. tex. in fi. no. dicit. **U**ltimo ex hac. l. no. dicunt qd. am q. h. sub stitutio breuiloqua in omne casum comprehendit directam et fideicommissariam substitutionem. ut hic dicit tex. quonā in uicem in omnē casū. et s. **P**y. exponit id est in omnē euentū puenientē ex substitutione directa nō p fideicō. hoc examinaui in l. lici. j. eo. **E**lenio ad. l. si plures.

Si plures. **O**ppo. j. ad trebel. l. nō nūq. et l. **R**ū deo hec p illā determi

nari debet ut succedant p hereditarijs portionibus. nisi fuissent expressa p. p. nomina. vel fuerūt iussu dare aliqd. ex q. psumatur q. testator voluerit eos habere viriles. ut glo. dicit et bene. in dubio aut videz facta hec substitutio p nomina appellatiua. ut hic in fi.

Si pater. Extraneus post mortē omnium filiorū in dubio substitutus videz. hoc dicit. **Q**uero qualiter fuerunt formata xba testamenti in hac. l. **Q**uidam dicunt q. pater dixit filios meos inuicem substituo. et hoc put habent qdam in tex. substituit. **A**lij dicunt q. dixit inuicem instituo. et hoc put habent institueret. sed non curo. quia si dico inuicem instituo. **I**sta xba continent institutionem et substitutionem. ut. l. qui liberis. s. hec xba. s. eo. **S**ecundo quero quid si pater simpliciter instituit filios et eis substituit ticiū. **R**ū deo semp vltimo mori enti videz substituisse. ut. l. penul. C. eo. ti. quod plene examinaui in l. h. rdes mei. s. cum ita. j. ad treb. **D**icitur hic duo gradus. **C**ontra imo tres: quia institutio filiorum. et substitutio inuicem. et substitutio tertij. **G**lo. soluit duobus modis. tene scdm ut exponat institutis. i. substitutis. et sic gradus institutionis nō connumeret.

Si pater. Substitutio vulgaris habet locū etiā in instituto viuo testatore defuncto. hoc dicit fm glo. est enim difficilis et subtilis tex. **O**ppo. C. de posthu. here. insti. l. fina. **R**ū deo ut no. in l. cōmodissime me. s. d. libe. et posthu. **S**ecundo oppo. q. substitutus nō potest admitti quia incertus et inominatus. ut. l. quotiens. in prin. s. de here. insti. **D**icit glo. q. hic fuit demonstratio certa demonstratione que habet vim p. p. nominis. quia omnino per natiuitatem est certificandus. **T**ertio oppo. q. substitutus nō admittit. nam instituto mortuo viuo testatore substitutō debet expirare: quia nō potest adiri hereditas ex institutione paterna. ut. l. ij. s. adeo. et l. sed si plures. s. si ex asse. s. eo. **S**o. illud verū in pupillari substitutione. hic loq. de vulgari. dicit enim si filius mihi nascetur post mortem filij mei. et sic est vulgaris expressa a qua testamentum potest incipere. ut hic. et s. de libe. et post. l. gallus. et quasi per totā l. C. de cadu. tol. s. pro secundo. et l. thais. s. splendoris. de fideicommiss. l. i. ita dicit glo. et **P**y. ideo prima glo. huius. l. exponit patri. l. viuenti. et sic fuit vulgaris expressa. sed q. ter. non dicit viuenti. **I**deo **J**a. de ra. dicit q. ista lect. continet diuinationem. et ideo legit alio modo. et fm eius lec. hoc dicit **T**acita vulgaris si expirat pupillo viuo testatore defuncto si supeest substitutus. hoc dicit fm **J**a. de ra. in text. substituitur. scz pupillariter. et fm hanc lec. oppo. tacita vulgaris requirit additionem hereditatis ex testamento paterno. ut. l. apud iul. s. idem iulianus. j. ad treb. sed hic ex paterno non potest adiri. quia pupillus institutus decessit viuo testatore. **D**icit **J**acobus de ra. illa regula fallit quando frater est substitutus impuberi. ut hic. facit. l. si filius qui. s. eo. et tagit p. **C**y. C. eo. l. penul. **E**go autem dico indistincte q. ad confirmatio nem tacite vulgaris non requiritur additio ex testamento paterno. **S**ed si pupillus morit viue testatore. an exinguat tur tacita vulgaris. **D**istinguo. s. e. l. in tractatu vulgaris. et tangam. j. eo. l. lex cornelia. **I**n hoc tamen no. opinionem **J**a. de ra.

Si titius. **B**onus casus est. quod dicit hic in v. c. ij. iure substitutionis. in partem coheredis iure accrescendi. si repudiavit coheres. sed si ponemus coheredē aduise et ticiū repudiasse partem. tūc admitteret semprius in pte ticiū tū. ut. l. ij. s. si duo. j. de fm tabu.

Ex cornelia. **F**ictio legis cornelie sicut testator pupillare si pupillus post mortem testatoris vere vel fecte in pupillari etate decesserit. hoc dicit cum. l. sequen. Et pcedit hoc ordine. quia primo ponit vnum dictum. scz cundo illationem. secunda ibi. quia ppter. **I**te ista secunda subdiuiditur in quatuor partes. p. loquitur quando imo

pubes post mortem testatoris decessit vere in ciuitate. secundo quando fidei. tertio quando ante mortem testatoris filius decessit vere et fidei. quarto quando ante mortem testatoris filius decessit fidei. post mortem vere. secunda ibi. sed si pater. tertia ibi. si viuo. quarta ibi. quare etiam. **P**roponitur hic in veris. de capti. et postli. re. l. pater. in fi. ubi dicitur quod veniunt de iure pretorio. Glo. dicit quod veniunt ex ea. l. et ex suppletionem iure pretorio. Glo. dicit quod incipit non ex verbis. et sic habes cap. sum fm. Ja. de are. et glo. quod venit substitutus de iure civili et pretorio. **P**roponitur. Glo. ponamus quod pater capitur deinde filius. tertio pater moritur in captiuitate deinde filius moritur in captiuitate. et sic quilibet presumitur mortuus preambula hora captiuitatis. ergo primo pater deinde filius. et sic substitutus debet admitti. vt hic. sed. j. l. prima videtur contrarium. ergo et cetera. **R**espondet glo. que incipit non ex verbis. ibi responde et cetera. **I**sta solu. est vera et verissima. sed ratio solutionis ponitur in. l. proxima. nam ratio est. quia si filius decessit patre mortuo fidei. filius esse heres patri non mittitur. et sic testamentum paternum est nullius momenti. et substitutio non habet locum. vide glo. j. l. proxima. que incipit ex pupillari. et hec sunt vera. sed si ponimus impubere non habere coheredem cuius aditione confirmetur tabule pupillares quod tunc bene potest succedere ipsi pupillo. licet non traherentur ad bona pupilli defuncti. de quo dicitur plene. j. de captiuis. l. pater. et ibi glo. sed si filius viuo patre esset captus non admittitur substitutus ex substitutione pupillari. vt hic. **S**ed quero vtrum ad bona defuncti possit venire ex tacita vulgari. **T**res glo. dicunt quod sic videatur eas et vna est super verbo non existimo. et incipit ad hoc et. ibi vt saltem et cetera. alia incipit hoc intellige. et ibi vel statim tacita. alia est. j. l. proxima. et incipit ex pupillari. ibi vel ex tacita. Item habes etiam quod testamentum potest sumere vires a tacita vulgari. nec requirit aditionem ex testamento paterno. nam non ponitur hunc filium habere coheredem. immo magis contrarium innuit. vt patet in ratione glo. que incipit ex pupillari. **C**ontrarium text. et glo. habetis in. l. apud iul. s. idem iulianus. j. ad trebel. et Py. tenet illam glo. ratio que mouet Py. est quia filio decedente in vita patris extinguitur pupillaris que est principalis. ergo et tacita vulgari que est accessoria. vt. l. iij. s. qui habet. s. de ser. ru. p. di. et tex. est. j. ad trebel. l. apud iul. s. idem iulianus. fallit fm. Jac. de are. quando pater est institutus. vt. l. si pater. s. eo. **Q**uall. de cu. dicit quod tacita vulgari non requirit aditionem heredis. et sic testamentum sumere potest vires a tacita vulgari sicut ab expressa. et est ratio fm. eum quia non potest incipere dispositio ab eo casu a quo debet extingui. vt. l. ticio. cum morietur. j. de usufruc. le. sed substitutio vulgari extinguitur per aditionem. vt. l. post aditam. C. eo. ergo ab ea non incipit. **S**ed respondeo quod extinguitur vulgari per aditionem eius cui facta est substitutio. sed doc. qui tenent quod requiratur aditio intelligunt de aditione coheredis. non eius cui facta est substitutio. et ita dicit **R**at. et tex. est in. l. apud iul. s. idem iulianus. j. ad trebel. **Q**uid dicit quod testamentum potest assumere vires a tacita vulgari. alias sequeretur absurdum nam pone quod vnus filius tantum est institutus cui facta est substitutio pupillaris si filius non adibit. tunc nunquam substitutus admittetur ex tacita vulgari. quod est contra tex. iam hoc in re. s. eo. **S**ed respondeo si vnus filius tantum est institutus: tunc existentia sui heredis confirmaret tabu. pupillares. vt si filius qui patri. s. eo. et. l. pater familias. s. de priui. credi. **S**ed ponit quod existentia sui heredis nil operetur. vt si filius decessit capto patre ab hostibus. tunc bene sequitur absurdum quod dicit **Q**uidra. et breuiter ego teneo istas tres glo. repro bata opi. **Q**uidra. gl. et Py. in. l. apud iul. s. idem iulianus. j. ad trebel. et dico quod est casus. in. l. neg. enim. s. si. j. de testa. m. li. ubi vulgari tacita comprehensa sub fideicommissi. non requirit aditionem hereditatis. vnde ab illa tacita vulgari potest

testamentum assumere vires. nam licet fideicommissi. requiratur aditionem tamen tacita vulgari comprehensa sub fideicommissaria non requirit aditionem. dices tu quod ibi est speciale **R**espondeo quod ibi est speciale quod fideicommissaria trahatur ad directam. sed quod illa directa possit a se assumere vires postquam ad illam trahitur fideicommissaria nullum est speciale. Idem est casus in. l. penul. in fine. s. de ven. in spi. nil subaudiendo. **N**on ob. l. apud iul. s. idem iulianus. j. ad trebel. quia ibi requiritur aditio ad confirmandas tabu. pupillares. non ad confirmandam tacitam vulgarem. et si dicis quomodo hoc fit cum pupillus nihil habeat. **R**espondeo quis tibi reuelauit hoc. nam pupillus potuit multa querere post mortem testatoris. vt. l. sed si plures. s. ad substitutos. s. eo. **N**on ob. ratio tua que est quod rupto principali rumpitur accessorium. quod substitutio vulgari tacita non est accessorium. imo est quid tantum cum principali. vt. l. si fideiussor. in prin. j. de lega. i. quod re credo salua meliori deliberatione quod tacita vulgari non requirit aditionem. imo testamentum ab ipsa tacita vulgari potest assumere vires. **Q**uero mortuo pupillo testatore viuo. an tacita vulgari possit habere locum. **I**ste tres glo. dicit quod sic. **P**y. contra et dicit quod est casus in. l. quod si filius. j. de capti. et postli. reuer. et sic dicit esse determinatum ex eo quod ibi dicit nihil ex. et. et sic nec ex pupillari nec ex tacita vulgari. **A**lij doc. superuenientes dicunt: aut pupillus habet coheredem ex cuius aditione tabule secunde confirmantur. et habent locum iste glo. alias habet locum opinio **P**y. **E**go dico quod hoc est trita. sed dico quod iste glo. et **P**y. dicit verum quia quandoque pupillus decessit fidei viuo testatore. vnde spes pupillaris substitutionis non deficit omnino viuo testatore. et tunc tacita vulgari habet locum. et ita loquuntur iste due glo. l. lex cornelia. **Q**uandoque filius vere decessit viuo testatore. et tunc quandoque pater non habuit tempus prouidendi sibi et mutandi testamentum. quia statim decessit post filium. et tunc habet locum tacita vulgari. vt. l. si pater. j. p. xime. et ibi glo. **Q**uandoque pater habuit tempus prouidendi et mutandi et non fecit. et tunc lex presumit quod testator voluerit quod substitutus pupillariter succederet. et ita loquitur. l. quod si filius. j. de capti. et. et hanc distinctionem habes in. l. tractabatur. j. de testamento mili. et probatur in simili. in. l. iij. C. de inoffi. testa.

Quidam testamento. **E**x presumpta voluntate defuncti coniunctus pater substituto. h. d. **C**onponitur dicitur hic quod coniunctus pater substituto. s. imo coniuncto substitutus. vt in auct. hoc amplius. C. de fideicommissi. et. j. de bono. poss. fm. tab. l. i. s. si duo. et no. in. l. quod pri. j. de acq. here. **R**at. iuriscōsultus respondet quod hoc est pater voluntate presumpta defuncti quod voluntas apparere hic ex duobus. primo quod substitutus voluit admitti in plures quod in duodecim vncias. quod patet quod voluit admitti cum tota hereditate vacasset. quoniam in eos tota hereditate distribuit. Item hoc apparet ex alio. scilicet ex hac dictioe neque. quod est dictio copulativa. et sic requiritur vtriusque fieri. vt. j. de verbo. obl. l. si quis ita stipulat. et facit quod dixi in. l. si is qui ducetur. s. cum ita. j. de re. du. et hoc tene meum ad multa. **E**x hoc habes quod ex presumpta voluntate defuncti coniunctus substituto pater. **E**t per hoc potest limitari vnus dictus. substituit testator duobus per fideicommissum simpliciter. certe cuiuslibet vtriusque substituit simpliciter per se. vt. j. de le. ij. l. si. s. filia. et. j. ad trebel. l. luti. s. gaio. **S**ed quod si testator dixisset si talis decesserit volo quod omnia bona mea deueniant in tales. et tunc vtriusque velle substitutos vocare cum ambo institui decessissent. ar. h. l. **I**dem putare si esset alia alia presumptio quod hoc potest. vt si esset presumptio coniunctio. vt quod erat filii institui. vtriusque velle vtriusque pater substituto fm. ea quod plene dixi in. l. heredes mei. s. cum ita. ad trebe. **C**onponitur no. quod sicut ex voluntate defuncti coniunctus substituto pater. ita quandoque veniens ab intestato pater substituto ex presumpta voluntate defuncti. vt in. l. si is ita heres instituit. de here. insti.

In substitutione. Sufficit quem semel heredes dem exuisse: nisi testator

est herede esse tpe mortis reqret q ex dictoe tnc psumit. h. d.
In ter. ibi referenda est. subaudi vt oportet gausi tpe mor-
tis impuberis herede esse ad hoc vt substitutus excludat. no at
sufficit aliquo tpe fuisse fm dy. **C**pp. de prin. ad fi. **S**ol.
dictio tollit contrariu q extremitate tps significat. vt. l.
iij. in fi. de codi. z de. z de testa. tu. l. penul. **E** Secdo opp. z
videt q nullo mo possit esse locus substituto rupto testamen-
to per qrelam. vt. l. pap. s. sed neq impuberis. s. inoffi. test.
So. hic testamentum fuit ruptu p parte. ibi in totum. **I**tez
oppo. q semel fuit heres nunq potest desine esse heres. vt. l.
z si sine. s. quod pap. z. l. ei qui soluendo. s. ti. i. **D**ic vt in gl.

Qui cum plures. Ex psumpta voluntate de
functi plures cōiuncti vo
cantur in virilem respectu vnius defuncti, sed intra
se in hereditarias portiones. hoc dic. ⁊ est singularis casus.
Pro. ⁊ videt q omnes coniuncti admittant in vnam
dimidiam ⁊ ticius in aliā dimidiam. vt. s. tit. i. l. si ticius. ⁊. s.
e. l. si paf filio. qdam dicūt q hic nō cōiūxit eos. sed eos istū
tuit separatim eos nomīando. diuinare est. tu dicas q hoc
contingit ppter duo. p̄rio qz illos cōiunctos instituerat ex
disparib⁹ portionib⁹. **U**bi sicut eos i institutōe separauerat
ita videt sepasse in substitutōe. **S**cdo qz hoc in substitutōe
exp̄ssit. dixit em̄ p portioib⁹ hereditarijs. s. in p̄ijs ista duo
nō interuenerūt. imo eos vno sermōe instituit. vñ eos in sub
stitutōe nō videt separe. **T**re op. C. e. l. si. s. i. vbi videt q i
ter se vocent in viriles. **R**ñ. ibi fuerūt substituti p distributi
uum q̄s q̄s. ⁊ ita de facto contingit q in substitutōe ptes vi
riles habuerūt. dixi in. l. si paf. s. e. ⁊. l. si testamēto. s. eo.

S Mater bertaris et substituere vulgaris. h. d.
Et ista est difficilis lex. tam in prin. q. in fi. **P** p. q.
tale testamentum non valet. q. filii interim repit perierit. g. tes-
tamentum est nullum. fm iura hodierna. vt in auc. vt cum de ap.
cog. s. aliud quoq. z in auc. nouissima. C. d. inoffi. test. **D**icit
glo. hic filius fuit institutus ad tps. vñ tpe subducto d. medio
remanet institutio pura. **I**sta glo. **B**a. d. are. rephedit dices
q. hoc non est verum. imo dicit q. hec substitutio est conditionalis
cu erit annor. xliij. vt. l. si cui. s. hoc legatum. j. de le. i. z. l. si tale
j. qñ d. le. ce. sed institutio pot conferri in conditione vel i die
in certu. vt. d. ti. i. l. in tempus. z. j. ti. i. l. si. z p totu. z. no. in. l. here-
ditas. s. ti. i. **G**lo. tñ vñ voluisse euadere hoc. z dicit q. h. ver-
ba faciunt die regulari: nisi aliud testator sensisse appareat
allegat. l. si ita scriptu. de manu. test. videte an ista vba faci-
ant die vel conditione. dixi in. l. si cui. j. de le. i. **A**me in ppo-
sito dico q. ex charitate psonae. q. filius psumit q. voluit te-
stator pot facere die q. conditio. vt. l. si. s. saturnini. j. ad tre.
z de viuris. l. in fideicommissi. s. cu pollidi. vel tenedo opinio.
Ba. de are. q. faciunt conditione ista vba. dic q. ista conditio fu-
it adiecta in fauore filij. vt q. habebat ptem vite turpis de
cui. morib. mas suspicabat. vt. l. filii. matrē. C. de inoffi. test.
z isto casu ista substitutio pot valere. vt dicam. j. eo. l. cu filio
in prin. **E**t ex hoc pz q. erat ratio dubitadi in. l. nostra. nam e-
rat q. filii interim videbat perit. z videbat posse venire
p querela fm ista tpa vel dicere nullu hodie. ro diuersitatis
q. ponit in fi. glo. est nulla qm substitutio vulgaris pot fieri
z conferri in casum in quez institutio non valeret. vt. l. gallus
p tota. l. s. d. libe. z posthu. z. l. si p filiu. s. e. ti. z. l. iij. in fi. d. li-
be. z posthu. **Q**uero vtru m possit substituere filio pu-
pillari. **C**lides q. sic. q. tex. dicit in tabulis pupillarib. s. si
um est veritas. q. m non hz filiu in prate. g. non pot substitue-
re pupillari. vt. s. e. l. iij. in prin. **N**o ob. hec. l. q. loq. in vul-
gari. z ita dicit qda tua gl. hodie aut qualis pcedat ista sub-
stitutio facta in tps dicam. j. e. l. cum ex filio.

Si filius inest substitutis. S. valde. si iſtitut' ē heres eius. or. h. d. ¶ Querit gl. pone q' fili' ſupuiſit p'ri' & repudiavit & etiā nepos repudiavit. an admittet fili' ſubſtitutus. Glo. q' nō. qz ſubſtitutio filij fuit facta ſi viuo teſtatore deceſſerit & ille nō deceſſit viuo teſtatore. Itē dicit glo. q' ſyba ſupio

ra si heres nō erit, debēt intelligi cū possit eē heres, ita dīc gl.
 Ista gl. hz duos passus. **Prim⁹** pass⁹ gl. ē an exñtia sui heri
 redit ipediat substitutōz vulgarē, gl. arguēdō vñ dicere q̄ sic
 videte regularit̄ xitas ē in dñi. vt. s. e. l. ij. s. interdū in fi. s. z
 l. z si sine. s. sed qd pap. s. d mīo. rō apparet in p̄mptu. nā ex
 eo q̄ hz q̄s substitutus vulgarē cessat exñtia sui heredis. vt
 l. pap. s. iij. z ibi no. s. de inoffi. te. z. l. si fili⁹ heres. s. de libe.
 z posthu. sed posito q̄ exñtia sui heredis nō cessaret s̄ habe
 ret locū. tūc idē eēt. vt. s. dñi. p̄dicta x̄a regularit̄ z cōf. s̄
 qñ substitutio vulgaris ē facta fm cōsiliū galli. vel. l. vellei.
 tūc exñtia sui heredis ipedit substitutū vulgarē. z h̄ cāu loq̄
 glo. nra z bñ. rō qz magis videt̄ nepos substitut⁹ in sūtate
 q̄ in hereditate. vt in. l. gallus. s. et quid si tantū. prout loq̄
 in filio emancipato. p̄batur etiā in. s. nunc de lege. z ideo sta
 tīm cum primus ē suus cessat substitutio. qz est facta in sūtate.
 te. z hoc casu loq̄ bñ ista gl. ¶ Venio ad determinatōz q̄
 stionis. si fili⁹ sup̄suis p̄filiis repudiat nepos ex substitutō
 ne non admittit̄. quia substitutum impedit existentia sui heri
 redis. z verum dicit glo. sed ista rō non vñ concludere in ter
 tio extraneo substituto. de quo loq̄ tex. z qd glo. nam ille n̄
 pōt dici substitut⁹ in sūtate. quia non est de liberis. sed ma
 gis in hereditate videtur substitutus. ¶ **Secund⁹** timore gl. dicit
 ideo nepos nō admittit̄. quia x̄ba ista si heres nō erit debet
 intelligi cū esse possit. sed hoc cāu cū nepos nō pōt eē heres
 ergo zc. videte p̄ ista glo. facit. l. p̄ seuerinā. in p̄m. s. cōdi.
 z de. ¶ **Contra** istā glo. videmini habere tex. in. l. cū p̄p̄as
 C. de here. insti. vbi x̄ba si heres nō erit debet intelligi vel
 quia nolit. vel quia non possit. propter quod quidam repro
 bant istam glo. mihi videt̄ q̄ ista glo. dicat veritatē hoc casu
 su. primo quia si aliud diceremus sequeretur q̄ ille substitut⁹
 terti⁹ p̄feret nepoti in hereditate contra defuncti voluntates
 terti⁹ p̄feret nepoti in hereditate contra defuncti voluntates
 p̄sumptā. vt. C. de fideicōm. l. cū acutissimi. z. l. cū a u. j. d cō
 di. z demō. q̄ autez nepoti p̄ferat substitutus in hereditate
 ostenditur sic. Iste nepos ex substitutione nō pōt succedere
 ut dictum ē in qōne nra. Ite nec ab intestato posset succedere
 re donec est locus successioni ex testamēto vt. l. quādū. de re.
 iur. z. l. q̄ diu. j. d acq̄. here. z. l. hereditas. C. cōia d suc. sig
 iste substitut⁹ terti⁹ posset succedere ex p̄io testō ille nepos
 repellēt. ideo debet intelligi ista x̄ba si heres nō erit. cum
 possit ex testō succedere. ne illud absurdū seq̄t. ¶ **Contra** h̄
 op. fortissime substitutio facta vulgaris in vnū casum porri
 git̄ ad aliū casum nō exp̄ssum. vt. l. gall⁹. s. z qd si tñ. de libe.
 z posthu. dixi. s. e. l. i. Si igit̄ ista substitutio ē facta in vnū
 casum tñ. s. si heres eē non possit. refert̄ ad aliū casū. s. si h̄s
 esse nolit et ecōuerso. Rñ. z dico q̄ porrigit̄ ad aliū casum
 nisi voluntas testatoris repugnaret tacite vel exp̄sse vt. s. e.
 liam hoc iure. z. j. e. l. cum ex filio. s. i. sed hoc repugnat p̄p̄
 inconueniens. qd. s. dixi. z ideo si poneremus aliū casū. q̄
 nepos non possit esse heres et inconueniens illud cessaret
 vt quia ille nepos esset mortuus anteq̄ filius repudiaret.
 tūc credere substitutū admittēdum. quia eoz x̄borum signi
 ficatio hoc patitur. vt. l. cum pponas. C. de here. insti. Ite
 nullum aliud est incōueniēs p̄p̄ qd de voluntate defuncti
 aliud p̄sumat̄. ¶ **Contra** illud quod dixi vltimo oppo. licz
 substitutio facta in vnū casum porrigat̄ in aliū vbi non re
 pugnat voluntas defuncti. tñ vno tēpe facta substitutio ad
 aliud tps non porrigit̄. vt. l. si ita q̄s. s. eo. sed in casu. l. z pro
 posite qōnis fuit facta substitutio si me viuo filius morietur
 z sic fuit collata in tps vite. ergo si decederet post debet cel
 sare substitutio. ¶ **Rñ** ideo illud tempus fuit appositum in substi
 tutione facta filio de nepote. sed non fuit adiectū in substi
 tutione facta nepoti de extraneo. nec etiā debet intelligi re
 petitum ut. s. ti. i. l. sub cōditōe. merito ḡ extraneus admittit̄
 in casu quo. s. dixi.

Ex duobus. quē nemo scē. h. d. ¶ 2. p. de. l. eum qui. j. ad treb. So. vt ibi. z dixi. in. l. q. duos. in prin. j. de re. du. Itē hic dicitur q. sunt duo vltimi. Contra istud relatiuum quis vel qui quando ponit distributue. vt

ponitur hic requiritur quoniam in uno tantum verificetur existentia additio
nis non in pluribus. **S**o. hoc est ex presumpta voluntate defuncti
qui voluit in hereditate ultimam reperiri hereditatem primam. ut
l. qui duos. j. de re. du. dicitur in l. hoc articulo. s. de here. insti.
Silium **H**eres ex substitutione vulgari admittitur ad sub
stitutionem impuberi factam per hec verba quisquis mihi
heres erit et c. h. d. **A**d hac l. op. ille qui non est heres directe
et immediate defuncto non admittitur ad substitutionem per hec
verba. ut s. e. l. qui liberis. s. hec verba. **D**icitur glo. no. hoc est
ideo quod dictio quisquis plures requiritur. et ideo si non compre
henderet substitutionem non verificaretur dictio quisquis. sed in
l. contraria erant plures instituti ad quos refertur. **D**icitur res.
prehendit ista glo. quod verbum quisquis potest referri ad unum. ut l.
si testor. s. i. j. si quis omis. cau. tes. **D**icitur g. d. i. q. quotquot eunt
instituti tamen admittuntur substitutionem. vulgariter. r. o. quod ex iudicio de
functi succedit. probatur in d. l. qui liberis. s. hec verba. et ita vi
detur velle **D**icitur et r. o. mihi plus placet quod r. o. glo. tamen glo. dicit
veritatem in quantum dicitur quod distributivum quisquis requirit ad
minus duos. **P**ro cuius evidentia debes scire quod di
ctio quisquis interpretatur in se conditionem. ut l. qui liberis. in prin.
s. e. vbi existetia conditionis bene potest verificari in uno casu tamen
ut l. si testor. s. i. j. si quis omis. cau. tes. sed principalis locutio
et ideo de necessitate debent esse de pluribus ut hic probatur in
d. l. qui liberis. in prin. s. hec verba. **S**i enim poneremur unus
scholarum tamen esse in scholis et diceremur quisquis prius exibat
scholas et c. esset interpretatio locutio: quod distributivum seu privativum
requiritur plura: ut hic per ad sensum. **S**ed ponamus quod in testamento
dixerit testator quisquis mihi heres erit det illi decem: an per
hec verba comprehendantur venientes ab intestato. **G**lo. h.
videtur velle quod sic. quidam reprehendunt hac glo. dicentes quod l.
si quis cum nullum. j. de codicil. loquitur ubi nullum est factum testa
mentum et sic nulli heredes sunt nominati: et sic de necessitate intel
ligitur de venientibus ab intestato. sed quoniam factum esset testamen
tum et heredes nominati: tamen glo. non bene diceret. sed ego puto
glo. bene dicere in utroque casu: quod quoniam sit substitutio pupilla
ris est puto id in eum qui non est nominatus in testamento non cas
dit affectio: ut d. s. hec verba. et ar. quod no. in l. qui filiiabus.
s. i. j. de le. i. **S**ed quoniam relinquuntur legata per hec verba quisquis mihi
heres erit et c. respectu heredu continetur quod testator voluit
grauare heredes quos nominavit et dilexit. multo magis vi
detur grauare venientes ab intestato et substitutos quos mi
nus dilexit. ut l. publius. s. ticia. de condi. et demon. et sic
glo. bene dicit. **E**x hoc habes notare quod idem importat verba
quisquis mihi heres erit: quod importaret repetitio ab intestato.
Contra hoc dictum facit l. si plures. j. de leg. iij. vbi dicitur quod
idem est dicere heres meus dato vel quisquis mihi heres erit. **R**es.
illa similitudo qui ibi ponitur est vera similitudo quantum ad scri
ptos in testamento: non quo ad omnia.

Etiam si contra **R**upto testamento per d. ta. non rumpitur
substitutio pupillaris vel legata a
substituto. h. d. **P**ropterea rupto testamento rumpuntur tabu
le pupillares. ut l. p. p. s. s. nec impuberis. de inoff. tes. **S**o.
ibi quoniam rumpitur per querelam: et tamen non tollitur testamentum ipso iure
et c. quod est de iure civili: sed d. tab. est de iure protorio. vbi sicut per
tor non potest facere que herede ipso iure: ita non potest facere de
finere ipso iure. posses tu dicere cum per d. ta. tollit testamentum
paternum in effectu. quare etiam tabule pupillares non rumpuntur
in effectu. **R**es. tabule pupillares continent provisionem filij
quod decessit testator et ea que continent provisionem liberoz refer
nantur per ti. de leg. prestat. ideo substitutio pupillaris res
manet. **I**ta est r. o. doc. et bona. **C**ontra istam rationem op. quod
quod dicitur quod ea que sunt in provisione filij reservantur per ti. de le.
prestat. est verum de filiis non intentantibus contra. ut l. filius. s.
s. oibus. de leg. prestat. sed hic secundum casum glo. ponitur quod si
lius contra. intentantibus. g. r. c. **Q**uid dicemus. **R**es. illa. l. filius. s.
oibus. loquitur in commodis pecuniariis in quibus ipse filius
potest disponere per se vel cum auctoritate tutoris vel curatoris.
vbi petendo contra. perdit illud in quo potest disponere: sed illud est

testamentum pupillare circa quod pupillus existens in pupilla
ri etate nil potest disponere: nec tutoris auctoritas ad hoc se ex
tendit. vbi d. ta. petendo non poterit testamentum pupillare irri
tari. **U**ltimo querit glo. que est differentia inter querelam et
bono. pos. d. ta. et dic ut in glo.

Et si contra **I**ta lex reputatur difficilis et h
tres partes. prima durat usque ad d.
sic accrescere. secunda usque ad ver. his presequens. tertia usque ad fi.
et secundum quod textus h. tres partes. ita glo. mag. que est hic que ponit ca
sum h. tres partes. put ponit casum. **Q**uarto et ultimo gl.
format quasdam. q. circa l. **U**ltima gl. mag. ibi et sic au
getur et c. ponit secunda pars. **P**ropterea ad istud prin. secundum casum. gl.
habes quod substituitur tenet oibus prestare legata cum pupillus
non tenetur nisi coniunctis personis et non ultra. ut l. qui fundum
s. qui filium. j. ad l. fal. et l. filium. in prin. de leg. prestat. **I**ta eis
legata de quibus loquitur debentur ex persona impuberis. g. non
in plus substituitur tenet. **E**t idem **J**a. de are. et **D**l. dicitur quod gl.
non posuit bene casum. debuitque poni sic. si legata prestantur
oibus forte minueret. l. falci. p. qua legata minuitur. s. quod si
lius non prestat extraneis sed solum pariter: ideo legata de
bentur in plus: quod falcidia non detrahatur cum non prestantur tot
legata. ar. j. de leg. prestat. l. filium. s. si. **E**t idem habet h. in tex. p.
pterea non pretere. vel si habetis pretere exponat. i. p. pretere
secundum **J**a. de are. et secundum hoc intantum tenet substituitur in quantum tene
batur pupillus in his que a pupillo sunt relicta. **C**redo **J**a.
de are. dicere veritatem. nam legata siue ab initio siue ex p. fa
cto fiat inutilia minuit falcidia. ut l. non est dubium. cum l. se. j.
ad l. fal. **T**amen tenendo opt. glo. no. istud prin. quod videtur casus
illius. q. si testator relinquit uxorem suam dnam et usufructuarias
secundum consuetudinem d. h. et alimeta tamen liberis institutis. ut not.
C. si secundo nup. mu. et auc. ibi posita. dico quod si filius fuit institu
tus et extraneus sibi pupillariter substitutus et pupillus he
res factus decesserit quod substituitur h. clare usufructum integrum
h. filius alimeta tamen. crescet enim legati in persona substituti. ut
h. secundum casum glo. quod intelligo ut plene examinavit. in l. ticia
cum testamento. s. si. j. de leg. iij. **V**enio ad secundam partem. l.
ibi sic accrescere. et vide secundam partem glo. ibi sic auget et c. glo.
hic ponit casum satis bene. **S**ed op. quod ipse pupillus tenet
ad prestanda legata oibus. ut l. si. s. si. j. de leg. iij. **S**o. debent
tur legata a pupillo per vnciam quam h. ex voluntate defuncti
oibus. per vnciam vero accrescentibus debentur legata tamen con
iunctis personis: et ita hic et ibi loquitur. et eodem modo debentur
substituitur legata relicta a pupillo. legata vero relicta a sub
stituto oibus debentur. ut l. filium. s. oibus. de leg. prestat. r. o.
quod substituitur totum h. ex iudicio defuncti: ideo in totum debentur
oibus. **V**enio ad tertiam partem que incipit his dnm. al
legat ad hoc quod ita operatur propositum in propositum: quod oppositum
in oppositum. h. d. **N**o. tex. ibi ut quemadmodum. vide gl. ibi
et e converso et c. que est tertia pars glo. **Q**uarta pars incipit ibi ex
hereditate et c. **P**ropterea secundam leg. glo. hic dicitur quod non debentur
tur legata nisi coniunctis personis. **C**ontra imo oibus et per se
misse quod totum semissem h. ex iudicio defuncti. g. r. c. et dixi. s.
d. instituto. id quidam reprehendunt hac glo. sed veritas est quod
bene dicit nisi filius adiuisset et omisisset contra tab. ut l. is qui
la prima. s. sed si vnus. j. de le. prestat. et de bo. pos. d. tab. l. si ex
duobus. s. i. **D**icitur hic quod contrarium eadem est disciplina. s. de l. si
is qui negocia. s. de neg. ges. et l. qui propro. s. usque adeo. et s.
idem queritur. de pecu. **S**o. ut no. per glo. in regula iuris secundum na
turam. et per **D**l. in c. qui sentit commodum. de re. iur. li. vi. **Q**ue
ro vtrum hoc quod hic dicitur possit habere locum in filio exheredato
Glo. dicitur h. quod non. ut in ea habes. tamen quod exheredat non
h. d. ta. ut l. non putavit. in prin. j. de contratab. tamen quod ab eius
substituto legari non posset. ut l. plane. j. de le. i. et l. qui fundum
s. qui filios. j. ad l. fal. **S**ed an exheredat possit habere contra.
beneficio preteriti. **Q**uidam quod sic. et ideo dicitur quod hic bene potest
poni casus in filio exheredato. sed certe hoc est falsum: quod con
tra casum. l. si post mortem. s. si exheredat. de d. ta. **Q**uero
vtrum possit poni casus in filio preterito. glo. quod non. quod ab eius
substituto non potest relinqui. ut l. cum quidam. C. de legat. l. si sibi
S S S

pōt dari s̄ tab. puto q̄ gl. dicit veritatē q̄ su? etiā petendo
s̄ ta. nō p̄stat legata. vt. l. si is q̄. in prin. de le. prestā. **U**lti
mo ex. l. duob? . s̄. si. s̄. e. format q̄stionē. q̄nq; p̄tra ta. r̄p̄i
tur testm̄ ipso iure fm̄ glo. vt dicit in. l. illud. in prin. j. de con
tra ta. . r̄no. in. l. vt liberis. in prin. C. de col. vtrū tūc tabule
pupillares tollent. Certe sic. q; magis p̄pter hereditatē nō
aditā q̄ p̄pter s̄ tab. r̄p̄it testamentū. iō substitutio pupil
laris r̄p̄itur. vt. l. ij. s̄. adeo. s̄. e. Item in prin. hui? . l. r̄ si s̄
reprobauit opi. Ja. de are. r̄ hoc videt tenere glo. puula.

Protest. vide. **U**ltimo. q̄ si testator ultimo morietē
substituit nō videt filios inuicem

Ultimo. q̄ si testator ultimo morietē
substituit nō videt filios inuicem
substituere. **C**ōtra hoc videt tex. in. l. ticia seio.
s̄. seia. j. de le. ij. Dicit glo. sol. vt ibi. r̄ dicit q̄ ibi nō est q; vlti
mo substituit. sed q; p̄hibuit alienari fundū. ideo videtur
fideicommissum inuicē datur. **D**i. h̄ videt dicere q̄ hoc est iō
q; directo ip̄i filio substituit nō autē rogauit alī restituere
p̄ fideicommissū. q; si hoc fecisset videt inuicē substituere.
videte puto q̄ **D**i. voluit h̄ dicere. hic nouissimo substituit
simpliciter. ibi vero substituit nouissimo in toto fundo. ideo
voluit totū fundū ad nouissimū pertinere. ita in proposito
si rogasset nouissimū redimere hereditatē totā. videt q̄ tota
hereditas ad nouissimū pueniat. vt. l. dentq; . s̄. iterdū. de pe
cu. le. r̄ idē si directo esset facta substitutio in tota heredita
te. Itē op. de. l. si p̄ ipuberis. s̄. e. **S**o. ibi fuit facta substitu
tio reciproca inuicē. hic non.

Qui plures. **P**ōt q̄s oib? liberis substituere
vel p̄t eoꝝ. aut nulli. aut ad t̄ps
totū pupillaris etatis vel ad p̄t ei? . h̄. d. vide gl. q̄
incipit ergo q̄ breue t̄ps etatis r̄c. **E**x l. b̄. ter. no. iuriscō
sultum argumētare de p̄sonis ad t̄ps sicut. s̄. d̄ in litē. iurā. l.
videam? . s̄. pe. sic etiā de tēpore ad res. j. de mili. tes. l. milles
ita. s̄. r̄ q; dicitur? . sic etiā de tēpore ad locū. vt. l. quoties in
diem de ver. obli. r̄. l. vñū. s̄. si cer. pe. r̄. l. si res. de tritica.

Et si a patre. **A**ditiōe facta a coacto ex trebel. s̄fir
matur table pupillares. h̄. d. **A**d h̄ac. l.
op. dicit h̄ic q̄ fuit institut? fili? . **C**ōtra tab. pupillares res
manent valide p̄ existētiā sui heredis l̄z repudiet. vt. l. filius
qui patri. s̄. e. r̄. l. iul. j. de acqui. here. ḡ nō est querendū vtz
cōfirmen? p̄ aditiōē coactā. gl. fate? q̄ fili? fuit institut? ex
eo q̄ hic dicit a patre. nā eo ipso q̄ ponit patre ergo seq̄t q̄
filius fuit institut? . Itē faten? gl. q̄ p̄ existētiā sui heredis
testamentū erat validū. sed p̄ aditiōē cōfirmat plus q̄ si ex
quodā cōtractu q̄ s̄bitur p̄ aditiōē. h̄ dicit tex. confirmen?
q. d. prius fuerūt valide s̄z fort? cōfirmatur. fm̄ hanc lec. de
bes intelligere q̄ filio fuit dat? substitut? vnus vulgariter
r̄ alius pupillariter fuit substitut? r̄ in fideicommissio veniūt
bona patris t̄m̄ deducta legitima r̄ trebel. vt. l. coheredi. s̄.
cū filie. j. e. sed in pupillari veniūt oīa bona patris r̄ filij. vt
l. sed r̄ si plures. s̄. ad substitutos. s̄. e. h̄ec lec. nō applaudet
littere. q; tex. loquit de instituto in testamēto. r̄ sic de iure ci
uili nō erat validū testm̄ nec existētiā sui heredis validauit
ipsum. quare Ja. de are. intelligit q̄ filius fuit exheredat? r̄
extrane? institut? . r̄ qd dicit in institutione dicit. s̄. extrane?
r̄ fili? exheredat? . sed h̄ec lec. nō plz. q; tex. dicit a patre. vt
glo. r̄ dicit bene. **Q**uare dicit fm̄ **D**i. q̄ fili? habuit cohere
dē extraneum. r̄ sic existētiā sui heredis nō opatur. vt. l. s̄ si
plures. s̄. filio. s̄. e. r̄. l. apud iul. s̄. idē iulian? . j. ad treb. r̄ ita
debes intelligere. **Q**uero fm̄ h̄ac lec. a quo fuit relictus
fideicommissus. vtrū a pupillo vel ab eius substituto. **D**i. c̄ q̄
vtrūq; pōt pcedere dū tamē dicas eo casu quo fuit relictū
a substituto non posse cogi nisi mortuo pupillo. vt. l. ij. s̄. in
terdum. s̄. eodem.

Cum ex filio. **F**ilio ipuberi emācipato non
pōt pupillariter substitui. s̄z po
test ei? institutio omitti r̄ p̄ fideicommissum sibi in tē
pus pubertatis relinqui. qd̄ iporabit tantūde quantū sub
stitutio pupillaris. h̄. d. **C**o. p. q̄ istud sit malū cōsiliū. nāz

ille qui nō erat in p̄tate poterat venire p̄ cōtra ta. r̄ testm̄ r̄
pere. r̄ dimidiāz aduocare. vt. l. ita t̄m̄. s̄. qui rogat? . ad treb.
So. ibi loquit in filio maiorib? loquit in ipubere q̄ nō pōt
hoc casu venire p̄tra ta. qm̄ in sui p̄uisione videt hoc fecit
se testator. q; sicut in pupillari est p̄uissio filij. ita legata hoc
modo relictū. r̄ p̄teritio hoc mō facta succedit in locū pupil
laris substitutionis q̄ nō pōt fieri ei q̄ vere est in p̄tate. iō si
lius p̄ s̄ tab. nō pōt cōqueri. q; magis est sibi p̄uissus q̄ cō
trariū. al̄s iuriscōsult? vanū dedissent s̄ filij. **A**d h̄ac lo.
oppo. si h̄ec fuit p̄uissio filij. ḡ ista adiectio cū in sua tutelā p
uenerit facit diē nō cōditionē. iō filius emācipat? trāsmittit
ret legata ad suos heredes. nō autē succederet fili? ipubesc
q̄ est in p̄tate. vt. l. si ita. s̄. pegasus. j. d̄ le. ij. r̄. l. in fideicommiss.
s̄. cū pollidi? . s̄. de v̄suris. r̄. l. seius saturnin? . j. ad treb. r̄. l.
ex his. C. qm̄ d̄. le. ce. **A**n. l̄z sit in fauorē filij. n̄ facit aditiō
nē ex volūrate defuncti q̄ instituit. r̄ legata hoc modo fecit
in locū pupillaris substitutionis vt dicit. **I**tem op. q̄ h̄ec
lex hodie nō pcedat. r̄ est s̄. l. qm̄ in priorib? . C. de inof. tes.
vbi oē t̄ps r̄ oē grauamē subducit de medio. ḡ saltem legit
ma videtur eē relicta. **S**o. vide f̄ cōcedere q̄ h̄ec. l. i. hoc bo
die corrigatur. Ja. de are. C. de inof. tes. l. filij? matres. videt
velle sustinere illud cōsiliū q̄ nō sit correctū. dicit eim q̄ illa
lex qm̄ in priorib? . vult q̄ oē grauamē subducit. sed ista dī
latio nō est grauamē. ḡ r̄c. **S**o. in. l. qm̄. se nō firmat. s̄z in. l.
si pater puelle. e. ti. tenet idē qd̄ h̄ic. ego autē dico sic. si qd̄z
est certū q̄ dilatio talis sit grauamē filij. r̄ tē sine dubio sub
ducitur. vt. d. l. qm̄ in priorib? . si vero est certū q̄ est commo
dū. vt q; m̄ dubitās de morib? p̄is appositū dilaciones. r̄
tūc nō subducit. vt. d. l. filius matrē. sed si ē dubiū tūc puro
q̄ d̄ medio subducit h̄ec dilatio. vt. l. si p̄ puelle. cū sua gl.
C. de inof. tes. r̄ insti. de auc. tu. s̄. neq; . r̄ qd̄ ibi nō. **Q**uod ad
p̄positū ista institutio r̄ legata succedit in locū pupillaris
substitutionis q̄ est p̄uissio filij r̄ ei? vtilitatē cōtinet. vñ oib?
co h̄ac. l. p̄ iura. C. nō correctā. r̄ hoc ē qd̄ cōsiliū illoꝝz q̄ru
or iuriscōsultoz voluit. **U**p. in auc. de triē. r̄ semis. s̄. p̄o
hibem? . r̄ vt cū de appel. cog. s̄. aliud q̄. vbi fili? d̄z h̄ere
institutiōis. nec sufficit habere quoquo relictū titulo q̄ ho
ta differētiā emācipatiōis r̄ patrie p̄tatis. **S**o. fateor q̄ ho
die illud cōsiliū est correctū r̄ testm̄ hoc modo factū est ipso
iure nullū. nā p̄teritio d̄z fieri ex causis certis q̄ sunt noia
te in ti. vt cū de appel. cog. s̄. causas. r̄ iter illas cās nō ē nisi
forsan dicerem? q̄ ibi sunt noiate cause ingratitudinis. de
causis vero q̄ cōtinet dilatiōē r̄ p̄uissio nō nulla sit ibi men
tio. r̄ hoc satis placet. r̄ fm̄ hoc ista lex nō esset hodie corre
cta. nā iste fili? est p̄teritus ex iusta causa sue p̄uissiois. vñ
sicut olim nō poterat habere bo. pos. s̄ ta. ita hodie nō pōt
habere cōtra ta. nullū autē nō pōt dicere testm̄ qm̄ est p̄tere
ritus ex cā iusta. vt no. in auc. de here. r̄ fal. s̄. exheredatos. r̄
fm̄ hoc si erit correctā. l. multi. s̄. de lib. r̄ postb. **A**n vtrū
euitem? qm̄ ille casus euentret dare tale cōsiliū q̄ illū filium
emācipatū institueret in quinq; solidis. r̄ residuū sibi legat
ref in t̄ps pubertatis fm̄ cōsiliū illoꝝz quattuor sapientū. **I**tem non
eniz nullū testamētū nō posset dicere q; institut? . Itē non
posset agere ad supplementum quia ius agendū ad supple
mentum succedit in locum querele. vt. l. si quis filium. in
fi. r̄. l. omnimode. C. de inof. tes. testa. vñ sicut querela non
pōt intentari. vt h̄ no. ita nō pōt agi ad supplementū. **Q**uero
vtrū sufficiat q̄ filio relinquat aliquid iure fideicommissi
vniuersalis. vt iure institutionis videat h̄re. **S**o. in. l. sancti
mus. s̄. cū autē. C. de inof. tes. vñ dicere q̄ sic. **E**go autē dico
cōtrariū. per. l. ita t̄m̄. s̄. si quis rogat? . j. ad treb. fallit i casu
hui? . l. vbi talis modus relinquēdi succedit in locū pupilla
ris substitutionis. **Q**uerit gl. mag. in fi. an ille cui legat
dimidia hereditatis teneat ad onera debitorū creditorū r̄ le
gatorū. **E**t est casus in. l. si q; seruū. s̄. si. cū. l. se. j. de leg. ij. l̄z
faciat ar. cōtra. l. mulier. s̄. si. j. ad treb. dicit vt ibi. **Q**uero
h̄ d̄ q̄ in sua tutelā r̄c. qualiter intelligat. **Q**uidāz vsq; ad
xxv. annos. alij vsq; ad. xiiij. r̄ h̄ec vera. q; si p̄uissio succedit
in locū pupillaris substitutionis que pupillaris substitutio

nō pōt fieri nisi vsq; ad. xliij. annis. ergo. et hic de. xliij. annis intelligit. ar. p. hoc. j. de leg. iij. l. cū filio.

Silio expressum facit cessare tacitū. h. d. vide hic casum pupillare et eodē verso. et hoc ppter expressam pūtionem.

Quidam ius accrescendi trāsit ad illū ad quē transit iure substitutionis. h. d. **Op.** ille substituitur nō erat illi instituto cōiunctus. g. portio nō dicitur ei accrescere. **Dicit** gl. fateor qd nō erat cōiunctus ei se dicitur ei cōiunctus illi cui fuit substituitur. glo. ista dicitur vix si illi qd remāserit heredes erāt cōiuncti illi. **Sed** si ponere oēs disiunctos ista inuestigatio glo. nō esset necessaria cū inter heredes et disiunctos esset loci iuri accrescendi. vt. l. heredes sine partibus. s. si. i. l. i. s. is ita. C. de cad. tol.

Alusa cognita substituitur impuberi qd se postea actiones si postea ipubes decedit. h. d. de materia huius. l. dicit vt. l. si arrogator. s. de adop.

Obheredi ista est bōa. l. substituitur ei qui est substituitur coheredi suo vtroq; dīuncto vocat i vtriusq; portionē. h. d. **Quero** quo iure iste habebit vtrāq; portionē. **Quidā** dicit qd vnam partē habebit iure substitutionis. alia iure accrescendi. et h. d. dā dicitur qd habent apostillati p. **Di.** et ego hoc secuti dicitur idē. s. e. l. si ticius coheredi. tex. tñ in. l. si ticius. vide dicitur qd iure substitutionis h. d. partē vtrāq; dicitur enim in vtrāq; ptem substitutum esse.

Ex his dicit dicit vel alij. et sic innuit qd hic dicitur p. qd p. filij. filij et dñs qd p. seruū acq̄sūt admittat. **Contra** in. l. qd liberis. s. h. e. x. b. a. s. e. **So.** vt in glo. qd filij vel seruū remanent in pte alteri. vel aliter p. qd p. filij vel dñs qui p. seruū acq̄sūt nō admittit. qd nec hoc hic videtur. sed ille filij vel seruū admittit semp. l. alteri acq̄suerit. **Sufficit** enī qd semel fuerit heres. l. alteri acq̄suerit. vt. l. in substitutione. s. e. et qd dicit in. l. qui liber. s. h. e. x. b. a. z. l. cū filio. s. e.

Cum filie iste. s. pōt sex notabiles casus. vt p. ad l. i. tera. **Mo.** ex primo casu huius. s. qd pupillaris substitutio euāescit eo cui ē facta sui iuris effectio ante mortē testatoris. qd intelligit si alij qd dignitate fiat sui iuris. vt plene examināui. s. e. l. ij.

Quod si heredem. dicitur secundus casus huius. s. qd est valde no. tex. **Et** est notandū ex hoc. s. i. qd substitutio facta infra tpa pubertatis p. xba mere obliq; nō trahit ad directā. mere enī obliq; fuit verbū restituere. sec. **Mo.** si fuit xba cōe. vt no. in. l. p. c. b. **C. e.** **Secundo** not. p. ppetuo tene mēti qd i dubio fideicommissus videtur relictū ab ipso filio instituto ipubere l. relinquat post mortē suā. vt h. dicitur tex. ibi vt ab ipubere. **h. d.** iō qd si fideicommissus eēt datū notatiz ab herede ipuberis veniret in fideicommissum legitima filij. vt l. si fundū p. fideicommissum. s. si. cū. l. se. j. de le. i. s. si sit grauatus ipse pupillus nō venit legitima in grauamine. vt not. p. **Di.** s. e. l. i. et p. **Al.** in. l. ex trib. **C. de inof. tes.** et hoc tene mēti. **Tertio** no. qd legitima ipuberis de illo fideicom. trahit fil. seu treb. **Certe** hodie etiā legitima de iure nature fm opi. canonistaz in. c. rainuti. et. c. rainaldus. ex de test. de qd tagit in gl. in. l. p. p. s. meminisse. s. de iof. test. z. l. qd qd. **C. ad. l. fal.** et in auc. de here. et fal. s. nō tñ. z. l. i. s. si. i. si cui plusq; p. l. fal. et in. l. in rōne. s. qd vulgo. j. ad. l. fal.

Nec aliud. **Mo.** qd substitutio qd fit p. xba mere obliq; nō extendit vltra tpa pubertatis. verūta mē qdā ex isto s. notat qd si fiēt vltra tps pubertatis p. xba directā qd valeret. qd gl. repēdit. vt dicit in. l. cēturio. s. e.

Queira. fideicommissus. **Op.** de. l. nec si plures. s. ad substitutos. s. e. **So.** ibi in directā. h. in fideicommissaria in qd bōa filij nō veniūt. qd no. s. remanent apd successorē filij. **In** ver. et iō. iste ē no. **Op.** qd etiā si sint legata a filio exheredato nō valeat fideicō. vt. l. cū. quidā. C. de le. **Sol.**

intelligo ibi in fideicommissio relicto a substituto exheredati qd nō valeat etiā si sit legatum exheredato. h. ab ipso exheredato. **Op.** de. l. qd fundum. s. si. et l. in rōne. in si. j. ad. l. fal. **So.** valet si substituitur fuit ab eo instituitur vt plene dicit in. l. qd fundū. s. qui filios. **Mo.** qd legatarij singularis nō detrahit fal. qd dicit vt. l. lex fal. s. nunq. j. ad. l. fal. **Mo.** qd legatarius certe rei licet roget restituere vniuersaliter occasione ipsi legati nō detrahit fal. seu treb. qd no. qd h. fuit filie relictū legatū. et fuit rogata de restituēda hereditate. vt ibi ita modū hereditati datū. et qd facit si p. instituit filia in certa qritate et eā grauauit de restituēdo simplr bona sua si decederet sine liberis. **Aduocati** cōiter dicunt qd detrahit fal. et trebel. qd verū esset si esset grauata vniuersaliter occasione illi portionis. et qd est instituta in certa qritate ei dēplatione pōt grauare vt hic.

Qui discretas. substitutio breuiloqua vocat p. in institutione cōiunctos postea dis iunctos. h. d. **Et** est valde no. casus et ipsum inducā ad aliq dū tractabo materiā breuiloque substitutionis. i. l. l. cū. j. e.

Qui patrem. substitutio breuiloq; nō refert ad eos quib; spāliter est substitutus. h. d. **Mo.** ter. ibi ppter spālem. **Op.** de. l. si. j. ad treb. vbi porritur ad eos qd est spāliter substitutus. **Sol.** ibi ppter illa xba illi vel illis. qd cū sint plurali numeri nō pōt significari. nisi referant ad eos qbus est spāliter pūsus vt dicit. **Itē** op. eodē modo qd p spālem pūtionē a generali nō est recessus. vt. l. i. s. i. d. no. op. nū. so. vt ibi dicit in. l. qd sit. s. si. d. fun. i. stru.

Coheres legata in secundis tabulis relicta distribuunt cū relictis a substituto. h. d. et tractat materiā distributionis. **Op.** qd ista distributio nō fiat. vt. l. in rōne. s. qd vulgo. et. s. questū. j. ad. l. fal. **So.** h. loquitur qd relictis a se legata in institutione cū relictis a se in substitutione ptribuntur. sed an relictis a pupillo ptribuantur cū relictis a se. dicit vt ibi plene dicit. et. l. qd fundū. s. coheres. j. ad. l. fal.

Non videri est pulcher casus. et h. d. primā lec. h. d. **Substituitur** in pte admittit in totū si nō repiat aliū. h. d. s. fm aliā am lec. h. d. **Substitutio** facta a filio si ipubes decesserit valet l. vere institutio nō pcedat. qd pcedere fingit. h. d. et est no. casus. **Contra** hanc secundā lec. quā puto veram op. qd filij dicit esse instituit vel exheredat. vt. s. e. l. ij. circa prin. **So.** dicit esse instituit vel exheredat. vel p. instituto vel exheredato habet. si enī p. onerem extraneū institutū in solidū tūc filij esset pterit et testm nō valeret. s. qd nullū aliū institutū in testō h. d. videtur filij instituire. vel videtur velle eū hēre ab intestato. vt. l. si qd ita heres. s. si. i. et si nō esset heres habet. tūc veniat substituit. et ita pōt hic intelligi. l. gl. videatur velle dñm. s. e. l. si qd eū. s. si. i. et si i testō. s. e. z. l. gallus in prin. s. de libe. et posth. et ita ibi dicit.

Si duo ipuberes simul decesserunt **Q**uiduos substituitur succedit vtriusq; eor ex pupillari directā als vltimo tñ in cuius hereditate reperiret hereditatē primū tanq; bona aliū deq̄sta. h. d. **Mo.** qd dicit in sūmario. s. qd si simul decesserit vterq; succedit ex pupillari directā. et habuistis. s. e. l. ex duobus. et. l. qd duos. in prin. j. de re. du. sed si diuersis tpi b; decesserit succedit tñ vltimo ex pupillari directā. l. in hereditate vltimū inueniet hereditatē primū. hūistis in. l. vel singulis. s. e. z. l. si p. filij. s. si. j. ad. l. fal. et dicit in. l. qd duos. j. de re. du. **Op.** qd h. d. hoc videtur qd decessat p. pte testat et p. pte intestat. s. l. ius nrm. j. de re. iur. **So.** in totū decessit testat vltimū filij. s. p. mus decessit i totū itestat. et sic nō ob. dñm. **Itē** op. qd i hereditate scdō nō repiatur hereditas primū si nō fuit adita. vt l. qm forozē. de iure delib. et in. s. in nouissimo. C. de cadu. tol. **So.** dico qd scdō adit hereditatē primū. et cōpetit sibi ius deliberadi vltimū petēdi restitutionē in integz qd trāsmisit ad substitutū. vt dicit in. l. qd duos. s. allegata. **Op.** qd in rōne falcidie cōputent oia bona defuncti que tpe testamēti habebat. vt. l. in rōne. in prin. ad. l. fal. et. s. qd vulgo. **Rñ.** h. **S S S ij**

dicit gl. q. bona a leri? ipuberis in his nō cōputant: q. in his nō fuit substitut? hoc est satis bñ dictuz. vel dic fateor. Dñi q. debet inspicī bōa q. q. s. hēbat tpe mortis testatoris si ille pupillus cui est scā substitutio nō habuit tpe mortis testatoris nisi suā pte. s. alia habuit ex postfacto. iō in falcidia nō cōputat. vt. l. in rōne. s. qd vulgo. s. alle. **T**erz dicit h. q. legata data a substituto in irritū recidunt. **Q**uero an ille verū. referat ad primum casuz vel ad scdm. **B**lo. dicit. q. pōt referri ad utrūq. s. in q. tū dicit referri ad prīmū casum male dicit. q. i. p. rō casu succedit ex pupillari directa utrūq. et sic legata ex psona utrūq. debetur cū utrūq. decedat testatoris. vt. l. p. filiū. s. si. j. ad. l. fal. et in hoc. **D**i. rephendit gl. et bñ. **U**ltimo q. rō q. lter fuerūt cōcepta vba q. legata fuerūt a substituto relicta. **D**icit gl. q. dicit si talis infra pupillare etate decesserit lego tibi cētū qd tene mēti. et sic non dicit lego a substituto. s. simpliciter dicit lego tibi cētū. et tñ glo. dicit q. ex istis vbis videt relicta a substituto. **C**ontra hoc videt tex. s. l. pri. s. cū filiū. v. q. si heredē. **S**o. possum? dicere q. ibi verba fuerūt plata ad ipsuz ipuberē. q. n. ipsuz ipuberē grauanit. s. h. simpliciter fuerūt plata. vñ cuz referant post mortē videt relinq. a substituto. ar. l. codicill. in prin. de vsufru. le. et hoc puto verū in substitutione directa. In substitutione vō fideicommissaria: an videant legata relicta ab herede vel fideicommissario. **D**ic plene vt dicit l. marcellus. j. ad tre. et hoc tene mēti. q. ē vtiliter q. q. legata relinq. quunt a substituto vēr legitia. secus q. ab ipubere.

Ex facto parlaris quā b dicā. Substitutio exēplaris expirat ipedimēto cessante vñ liberis postea suscepris. p. d. **E**t diuidit in q. tuor ptes principales. p. rō eiz ponit thema et questio. **S**cdo ponitur qdā pambula ad determinationē q. stionis. **T**ertio ponit determinatio q. stionis. **Q**uarto determinat nouā q. stionē dependentē ex pmissis. scda ibi: respondi bñficia. tertia ibi igit agnatione. q. rta ibi nec interest. vsq. ad. s. itē q. rō. **I**n ter. ibi rūpat testm. i. p. dicta substitutio pupillaris q. est testm filij muti. **S**cda ps principalis diuidit in q. tuor ptes vel quinq. **P**rimo pmit tit vñ ad sui excusationē. **S**cdo dicit talē substitutionē euas nescere ipedimēto cessante qd pbat ex vbis rescripti. **T**er tio illud pbat p similitudinē ipuberis. **Q**uarto illud pbat p similitudinē furiosi. **Q**uinto pbat hoc p reductionē ad absurdū. scda ibi vez. tertia ibi vt quēadmodū. q. rta ibi nā et furiosi. quinta ibi et cū iniquū. **I**n ver. vez. pono casuz sic. supra dicit q. princeps debet adiri. s. qd si nō possum? **R**espondet q. si ille mut? defineret eē mut? substitutō extingueretur. q. cessaret ipedimētū. q. verba rescripti loquuntur de muto. g. donec durat mutus nō cessat substitutio: s. postea sic. et ita pone casuz. et ita rñdet. **E**t anteq. veniat ad responsionē in ver. vt quēadmodū: iuriscōsult? pbat p similitudinē et est casus clarus in ver. nam et furioso. et ver. se. **N**o. ter. ibi aufert eiz. **I**n vñ. igit agnatione. istat q. rēs qd g. dicit in. q. p. posita. **R**ñdet iuriscōsult? natiuitate filij rūpi. substitutionē et pbat sic. ista sunt paria quē sibi heredē facere p testamētū. vñ sibi a iure fieri. sed si ipse sibi fecisset p testm talis substitutio extingueret. vt. s. pbatū est. g. nūc cū nascit sibi fili? q. a lege efficiet su? heres. **I**n ver. nec tñ. h. pbat p aliam rationē dices q. verba rescripti vel testm nō debet referri ad casū nō cogitatū: sed pñ vñ princeps nō videt cogitare exheredare eū qui postea nascet. h. d. **O**p. ad primā pte. frustra a pñ cipe ipetrat quod a iure cōi cōcedit. vt. l. i. **C**de tpe lau. li. x. et l. i. j. ad municipa. et j. ti. l. que sub additione. in fi. s. de iure cōi q. s. pōt substituere filijs sic ipeditis. vt. l. hūanitat. **C**e. g. 2c. **R**ñ. de iure antiquo nō poterat quis substituere filio puberi directo q. tñcūq. ipedito testar i. nisi hoc ipetraret a principe: vt hic. hodie vero factū est ius cōe p. d. l. hūanitas. et iusti. e. s. q. rōne. igit ista substitutio q. introducta ē ad similitudinē pupillaris vocat exemplaris. qdā tñ dicit q. muto nō pōt substitui sine rescripto principis. et l. hūanitas. loquit in mēte capto et nō i aliter ipedito qd si p. s. vt. j. dicā

Ad scdam pte op. q. princeps nō debeat interpretari s. sp. de iure op. interpretari s. est p. quo pferitur. vt. l. veterib. s. de pac. **S**o. aliud in pactis vt ibi. aliud in bñficio. vt hic. **S**cdo op. dñ. h. ex eo q. pmissit substituere muto vt intel ligi debere donec durat mutitas. **C**ontra imo videt q. talis q. litas et siles qualitates apponatur cā demonstrationis et sufficit tales q. lites semel extitisse l. postea desinant. vt. s. e. l. in substitutione. et j. de ali. et ci. le. l. mella. in prin. **S**o. aut g. ille q. lites apposite in o. rone significat regularitē fm tps verbi ad cui? determinationē veniūt. aut g. ille q. lites de terminat vñ p qd significat ipse act? disponēdi. aut deter minat vñ p qd significat tps a q. dispositio sumat effectū aut determinat quoddā aliud verbū separatū ab his. **P**rimo casu suffic regulariter illas qualitates adesse tpe q. sit dispo l. postea desinant. vt. l. mella. in prin. j. de ali. et ci. le. et ibi dñ testator: reliq. alimēta puero vel puelle. nā illa adiectio pue ro vel puelle determinat verbuz reliquo. **S**ufficit g. q. tpe quo relinquit. i. tpe testi. sit puer vel puella. hoc ē. pbat de au. et ar. le. l. iij. ibi enim legauit q. vxoris cā parata sunt qd ē vñbum pñtis tps qd significat tps testamēti. iō sufficit tpe testi eē. fallit l. i. n. rō q. sequerent absurditates q. ponunt in ter. iō requiritur q. qualitas durer vsq. ad tps quo substitutio sumat effectū. **S**cdo casu requiritur q. ille qualitates assint illo tpe quo dispositio substitutionis sumat effectus. vt. l. iij. j. de au. et ar. le. vbi enī legauit q. vxoris cā erit parata qd est verbū futuri tps. vñ cuz illa q. litas vxoris veniat ad determinationē illi? verbi erit: qd est verbū futuri tps. et si significat tps mortis in quo dispo sumit effectū. et iō requiritur q. tpe mortis sit vxor. ad idē. j. ad treb. l. ex facto. s. si q. s. au tē. vbi verba illa si decesserit sine liberis debet intelligi sine liberis supuientib? tpe quo decessit. q. illa verba sine libe ris determinat verbū decesserit. **A**d idē. s. de nox. l. in deli ctis. s. si extrane? facit. j. de testa. mili. l. tici? q. multū pbat pñti distinctione. **T**ertio casu q. determinat quoddā aliud verbū separatū ab his tñc sufficit illa q. litarē semel extitisse l. desinat. hoc pbat in l. in substitutione. s. co. ibi enim dixit q. s. q. s. mibi heres erit ipuberi filio meo heres esto. nāz verbū erit: nō respicit tps quo testator facit testm: nec tps q. mortē pupillus. sed respicit quo tpe mortē testator. vñ tñc quod semel fuerit heres quod trahitur ad tempus mortis. in l. heres. quandoq. de acquirē. heres. et l. hereditibus. j. ad treb. facit. l. tici? j. de tes. mi. et qd dixi in verbo: idē dico i pri cipio. nā q. lites q. veniūt ad determinationē pñcipij debet adesse in tpe iporato p participiū. vt. d. l. tici? de tes. mili. et hoc est vtile scire ad infinitas. q. **D**icit h. q. beneficiū nō dz intelligi vt iniquitate pñteat. **C**ontra. j. l. pri. et l. p. specti j. qui et a qui. vbi bñficiū principis pñter iniquitates. **R**ñ. dz intelligi ita q. pñteat iniquitatē p quā aliq. dānificet vt hic. s. si admitteret p hoc lucrū aliqd rescriptū principis p h. nō restringeret. vt ibi. **U**ltimo h. l. inducit p. **D**i. ad. q. **Q**uis hñs filios naturales tātū fecit eos legitimari vt pñt sint ei succedere: deinde acceperit vxorē. et hñs filios legitimos ex ea. q. rñtur an tales filij legitimati possint succedere vna cū filijs legitimis. **D**ñs **D**i. p. et p. rta. multa possent dici. tñ p hñc. l. solet dici q. nō q. cā cessat q. erat q. nō habuit filios legi timos. iō dz cessare effect? legitimatiōis ipi? p hñc. l. **J**ta dicit **D**i. do. **R**ai. dicebat **D**ñm. q. res cepta pfecta et con sumata l. pueniat ad eū casuz a quo nō pōt incipe. tñ nō vi ciat. vt no. p. **D**i. in. c. factū legitime. de re. iur. li. vi. et de ver. obli. l. si sub vna. s. si q. s. viā. **A**d hñc. l. respondet q. substitu tio ante mortē filij nō erat pfecta. s. legitimatio sic. **S**ed ad dictū **D**i. posset respōderi. q. l. legitimatio esset pfecta. et ar ctus succedēdi de quo q. rñt erat i pendēti. et non pñmar? tñ substitutio. tñ in hac scda opi. magis stare q. in prima: q. in priā legitimatio ē pfecta: s. act? succedēdi de quo q. rñt ē act cessori? ad legitimatiōē. **P**reterea. pbo aliter: aut pbo fili os esse legitimos p subsequēs matrimonij et succedūt cum legitimo. vt. l. antepe. et pe. **C**de na. li. aut dicim? eos eē legi timatos p rescriptū principis. et tñc idē q. ter. in coepe quā

mo. na. effi. le. S. illud. in si. dicit qd legitimati p rescriptu huius
beni p oia sicut legitimati p matrimoniu. sz si ponim? legi
matos p datione curie forte pcederet dictu **Di. C.** Genia
mus ad materia substitutionis exēplarie. Et primo qro qre
voce sic ista substitutio. **Doc.** dicit qd est introducta ad ex
emplu pupillaris vt hic. 2. C. l. humanitatis. 2. institu. e. S.
qua ratio. **Sz** hoc op. na. exemplar dicitur illd vno su
mitur: sumptus dē exēplariū. vt in. l. i. S. si quis duob? d. bo.
pos. fm. ra. 2. l. ij. de si. instru. 2. ideo magis dē dicit exēplata
qd exēplaria. **Suul.** dicit qd ista ē magistral locutio de q non
ē curadiū. **Uel** aliter dicit lex dria loq? qn vna scriptura ē ab
alia exēplata sicut ista. hic loquit qn res vna ad exēplū alte
rius fit. nō qd sit eadē: 2. tūc qd vtraz est principalis vocare
ea potes exēplaria 2 exēplata sicut plz. **Quero** scdo qd
ista substitutio ē introducta ad exēplū pupillaris videam?
in qd? pueniāt 2 discōueniāt ad inuicē. ex quo habebimus
materia ppter qd quinqz principaliter examinem? **Primo**
qūter cōueniāt in causa pducēte. **Scdo** qūter in materia
pducibili: ē vtr oia q requiruntur ad pupillare requirant ad
exēplaria. **Tertio** qūter i mō pcedēdi pueniāt. b ē vtr subitō
exēplaria possit fieri tacite vl expresse sicut pupillaris. **Quar**
to qūter in effectu pducit. 2 hoc est vtr oēs effect? hz quos
hz pupillaris. **Quinto** vtrū in pductionis materia. hoc est
vtrū eisdē modis finiat exēplaris sicut 2 pupillaris. **Ad**
primū vtrū cōueniāt iste substitutiones in causa pducēte.
Doc. dicit qd sic. qd sicut pupillaris fuit i ducta qd pupillus
nō potuit sibi puidere p testm. ita 2 exēplaris. qd mēte capē?
2 similes nō pūit sibi puidere p testm. vt. l. hūanitatē. C. eo.
2 insti. e. S. qua rōne. **Tu** dicit lat? **Aut** qris nūqd pueniāt
in cā efficiēte. **Et** dico qd nō. qd pupillaris fuit introducta
mōzib? vt. l. ij. S. e. exēplaris lege vel cōsuetudine principis
vt. l. hūanitatē. **Aut** queritur vtrū cōueniāt in cā finali. 2 tē
pueniāt in cā finali in genere: qd vtraz substitutio fuit intro
ducta ad puidēdū ei q sibi puidere nō pōt. **Sed** si cōside
ras causam finalem in specie. 2 tūc nō cōueniūt qd pupillaris
substitutio fuit introducta ad puidēdū ei q ppter etatem
nō potuit testari. ista nō. vt. l. hūanitatē. 2 S. qua rōne. 2 hic
Quero secūdo casu. s. an cōueniāt in materia pducibili
hoc est vtrū in ipsa substitutione requirant illa octo de qd?
dixi. l. ij. in prin. S. eo. **Dic** primo qd in pupillari requirit
qd sit de liberis. an h requirāt. **Dic** qd sic. p. 3. hic 2 in. l. hūani
tatis. **Sz** qro de quib? liberis loqitur h. **Aut** qris de li
beris legitimis 2 naturalib? 2 tūc cōueniūt. vt h. 2 l. hūani
tatis. an in legitimis tūc 2 idē. vt. l. si arrogator. S. de adop.
2 l. sed si plures. S. in arrogato. S. e. **U** ergo nō repiam? di
scordia stabim? similitudini. **Aut** qrim? de naturalib? tūc 2 in
hoc discōueniūt. qd istis 2 filib? nō pōt substitui pupillariter
cū nō sint in pte. vt. l. ij. S. e. sed ista bñ pōt fieri eis. qd in ea
nō requir? patria pte. vt. j. dicit. **Aut** loq? de liberis spuris
2 b pueniūt qd nō sē noīandi filij. vt auc. ex cōplexu. C. d. in
ce. nup. 2 in auc. qui. mo. na. effi. sui. S. si. iō nec pupillari nec
exēplaria pōt eis fieri. **Sz** qro an pzi furioso possit sub
stitui p filiū exēplariū. **U**ides qd sic. vt. l. is q. S. de tu. 2 cu.
da. ab his. **Doc.** d. qd hic cū filib? tūc dē de liberis. vt. l. si ve
ro. S. de viro. S. so. ma. **Pr**eterea in pupillari nō est innē
tū qd fili? substituit patri. g nec in ista q inducit ad ei? exem
pliū. **U** ob. l. is qui. qd aliū in administratione bonoz q sit
in vita. aliud in substitutione q sit in testō. vt. l. ab aurelio. S.
gai? de libe. leg. 2 qd nō. in. l. i. S. fuit qstū. j. ad tre. **Pr**e
terea plus iuris hz pzi in administratione bonoz filij q ecō
uerso. vt no. in. d. l. is qui. S. 2c. **Scdo** qro requirit in pup
illari qd filius sit ipubes. an hoc requirāt in ista substitutione.
Dic qd nō. vt h. p. 3. 2 in. l. hūanitatē. C. e. q loquitur in his fi
lij qui possent suscipe filios. 2 hic expresse dē puberē. g 2c.
Sz qro iuxta hoc qdā hñit filiū ipuberē 2 mēte captū vl
furiosum vtr exēplarie possit substitui. **Doc.** qd nō. qd cū in
ea sit duplex defect? pualet naturalis. 2 iō fiet substitutio pu
pillaris. ar. l. qui hz. S. de tute. p. quā. l. hoc 2. **Di.** 2 **Ja.** d. ra.
Sz **Suul.** dicit aliter 2 meli? **Aut** fili? furiosus ipubes nō

est in pte. 2 tūc pōt ei exēplariū substitui. cū pupillariter
nō possit ppter defectū pte. ac si in pte esset. 2 tūc si fi
at exēplaria infra tpa pubertatis valet iure pupillaris. arg.
d. l. q hz. postea valebit iure exēplarie. ar. d. l. cēturio. S. e. qd
intellige si fuerit facta exēplaria sine limitatiōe tps. vt. j. di
cā. **Sz** op. qd substitutio q assumit vnū effectum nō trāsit
in aliū. vt. l. verbis. 2 l. in pupillari. S. e. **So.** ibi substitutio q
incipit valere iure directo nō trāsit in fideicommissariā. sz vna
directa in aliā directā bñ trāsit. vt. l. ij. S. q fideic. S. ti. i. 2 l. cē
turio. S. e. **Tertio** queritur in pupillari substitutione req
ritur qd pupillus sit in pte. an ita h. **Rñ.** qd nō. qd in. l. hūa
nitatis. C. e. pmittit parētib? vtriusqz sexus. **Sed** qd est rō di
uersitatis inter pupillare 2 exēplariā. **Suul.** 2 **Li.** cū eo vidē
tur dicere qd sit rō. qd substitutio pupillaris est introducta sz
rigorē iuris ciuili. qd pupillus ex tali rigore ipedit testari.
g ei nō pōt substitui. nisi ab eo q hz i pte. 2 patria pte ē
de iure ciuili. vt. l. nā ciuili. d. his q sunt sui vel alie. iur. **Et** qd
p vna psona psumit cū filio de iure ciuili. vt in. S. ei q. insti.
de inuti. stip. sed fili? furiosus nō ipedit testari ppter ipedi
mentū iuris ciuili. sz magis ppter quoddā infortuniū. 2 ex
quadā hūanitate. puidet ei. **Et** hoc dicit tex. in. d. l. hūanita
tis. sz ista hūanitas cadit pprie in matre 2 patre. vt. l. furio
so matris. de cura. furio. sz ista rō nō est vges multū. qd et
am pupillus ipedit ppter defectū pupillaris sicut furiosus
Rai. dicit qd vbi manus piculū vertit ibi cauti? est agēduz
sed maius piculū est in furioso: qd pōt esse furiosus ppetuo.
iō largi? ei puidetur. vt tā mater q p? possit ei facere testm.
Ista rō nō vget qd ppetuo itelligit. i. dñ viuūt. vt. l. i. S. p lo
cio. sed si pupillus decederet i pupillari etate in ppetuū fuit
ipeditus. ita furiosus decedens in furore. **Uel** dic qd in pu
pillari substitutione datur magis large ptes. qd qd po
test substitui. nō sic in exēplaria. vt. d. l. hūanitatē. sz qd ista
nō est tate pte. g 2c. **Sz** trusa est. iō tuti? esset rñdere. p. l.
non oīum. S. de legi. l. iste psuasiones sint bone. **Quero**
vtrū mater q trāsiuit ad secūda vota possit filio exēplariū
substituere. **Dico** qd nō qd ista substitutio est introducta cā
hūanitatē q hūanitas cessat i matre. vt. l. lex q tutores. C.
de admī. tu. **Doc** p. 3. etiā: qd pupillus nō dē educari apd eā
q ad secūda vota trāsiuit. vt. l. ij. C. vbi pu. edu. de. **Pr**e
terea isti matri nō cōcedit tutela. vt in auc. sacramēta. C. qn
mu. tu. offi. fun. po. si g in vita nō cōcedit multo min? in mor
te. **Quid** si mater fecit testm in quo primo exēplarie substi
tuit. postea ad secūda vota trāsiuerit. **Puto** qd euanesce
substitutio: qd requiritur q tpe quo morit? assint illa q ad sub
stitutionē requiruntur. vt. l. coheredi. S. cū filie. S. e. **Quar**
to requiritur in substitutione pupillari qd p morte testātis
pupillus fiat sui iuris. vtrū idē in furioso. **Rñ.** qūter cū qd si
at siue p morte testātis siue alio modo nō curo. qd in hac sub
stitutione nō requir? vt qd hēat eū i pte vt. S. dixi. **Quin**
to requiritur in pupillari substitutione qd nō sit recasurus in
pte. vtrū hic idē sit. **Puto** qd sic. qd solū hoc casu est intro
ductū vt qd possit alteri testari cū ipedit ppter dementiam
vel silem casuz. **Si** vero ppter alius defectū vtrū patria
pte. 2 siles nō posset. qd nō possz p se ipedimēto cessante
nec p aliū. vt. l. neqz p se. C. de here. insti. **Et** p istā rōnem dic
Suul. qd si furiosus ante furore esset cōdenat? de crimine ex
quo efficere? intestabilis. tūc nō posset sibi substitui exēpla
rie. vt qd heretie? vt. l. manicheos. C. de hereti. vel qd depor
tatus. vt. l. si qd. S. irritū. S. de inuis. rup. 2 irri. re. **Quero**
qn requirāt qd qd patiat dementiā vel silem casuz vt ei pos
sit fieri tal? subitō. **Rñ.** nō tpe testi? sz mortis. vt. l. ij. S. sed si
extraneū. S. e. **Cū** eim nō repiāt discordantia remanet silem
do in hoc inter pupillare 2 exēplariā. **Sexto** requirit in
pupillari qd p sibi faciat testm. an hoc sit in exēplaria. **Rñ.**
sic. nā cū testm pzi sit principale ista substitutio q est testm
filij vt hac. l. est accessoriū. iō opz qd cōfirme? a suo principa
li. vt. j. l. pxi. **Pr**eterea hoc pbat. in. l. hūanitatē. C. e. q
requirit qd quis illi filio salte relinquat legitimā euz sibi dē
testari. sz hoc fallit in milite. vt. l. miles ita. in si. de tes. mili.
SSS iij

Septimo in pupillari requiritur quod filius sit institutus vel exheredatus, aut idem in exemplaria. Rursus in eo quod dixi institutus concordat in eo quod dixi exheredatus non potest substitui pupillo: certe discordat, nam in l. humanitatis, dicitur quod de necessitate debetur sibi legitima. **Q**uero quod est ratio diversitatis. Rursus dicitur doc. quod pupillaris substitutio introducta est secundum iuris rigorem occasione patris patris quod durat siue filius sit institutus siue exheredatus: sed exemplaria est introducta ex quadam humanitate quod cessat cum filius exheredatus, ita dicitur **Iul.** **Alf.** ut **Rai.** dicitur quod ratio potest esse: quia pupillaris fit impuberi: quia potest esse doli capax et committere causas ingratitudinis, ut dicitur xi. s. e. l. ij. sed furiosus non potest committere causas ingratitudinis: scilicet quod non, insti. e. s. non solum. **H** est trufa, quia poterat esse quod furiosus commiserit causas ingratitudinis ante furorem. **T**ene ergo rationem precedentem, vel solve quod non omnium et. vt. l. non omnes. s. de legi. quod rationes vigentes non possunt assignari. **Q**uero quid si furiosus et siles sunt instituti in minori quam i legitima. **R**ai. potest fieri substitutio ista, cum eis possent agere ad supplementum, vt. l. omni modo. **C.** de inof. test. pinde est ac si esset in legitima institutus. **D**ecimo quod in pupillari requiritur aditio hereditatis: aut idem in exemplaria. **V**ides quod non, nam furiosus non potest adire nec curator pro eo, vt. l. si. s. finautem perpetuo. **C.** de cura furio. g. et. **T**u dicas, aut est institutus solus furiosus a patre in cuius potestate erat, et tunc existens sui heredis confirmat tabulas pupillares, ar. l. si. s. fi. **C.** de cura furio. non annullando text. et ar. eo non quod dixi in pupillari substitutione, s. e. l. quod filius. s. p. **S**i autem non erat in patre: quia tractauit de testamento materno, vel quia habebat coheredem extraneum, ita quod existens sui heredis non potest confirmari tunc requiritur aditio coheredis, vt. l. apud iul. s. idem iulianus. j. ad treb. **V**el dicitur sibi dari curator qui petit bonum, pos. s. 3 tab. pro pupillo qui bonum, pos. s. non fit iuris s. 3 opus positum, in. l. si. s. fi. de cur. fur. et dixi in l. i. de bonum, pos. quod furio. in fan. et. tunc confirmat istas tabulas exemplares: quia sicut confirmat fideicommissa vniuersalia ita istas tabulas exemplares, vt. l. cum heres institutus. j. ad treb. quod lex est singularis ad hoc, ad quod facit. l. nam quod s. si quis compulsus. j. ad treb. et l. qui plures. s. fi. s. e. **E**t hac. q. non terti gerunt doc. **S**ecundo principaliter quero, utrum substitutio exemplaria ueniat in modo produciendi cum pupillari, et in hoc examina buntur tria. **P**rimo utrum sicut pupillaris produci inesse et expresse et tacite ita et exemplaria, secundo quod personis possit substitui exemplarie, tertio quod persone possunt substitui. **V**enio ad primum, certum est quod expressa exemplaria potest fieri: sicut hic. et l. humanitatis, in. s. qua ratione, insti. e. **E**t de tacita dubitatur, quod si utrum in vulgari expressa facta furioso continetur tacita exemplaria. **I**ul. quod non, et idem **Rai.** quia casum aduersamque fortunam et. vt. l. inter stipulante. s. sacrat. j. de ver. ob. **P**reterea duo specialia non debent concurrere circa idem, vt. l. cum p. s. gener. et quod ibi non. s. de iure do. et in. l. ij. **C.** de do. promiss. s. cum vulgaris expressa continetur tacita pupillare, et hoc est spatium non debemus dicere quod continetur aliud spatium, s. tacita exemplaria. **C**redo quod debemus dicere sicuti tunc quod sit substitutio vulgaris ille non erat furiosus non continetur tacita exemplaria: quia casus aduersamque fortunam et. ita intelligunt doc. **S**ed si illo tunc erat furiosus credo quod continetur tacita exemplaria, ar. l. quoniam. et l. si predia s. de re. eo. **N**ec ob. tunc ista ratio quia casus aduersamque fortunam et. quia ibi de casu futuro, hic de casu iam imminente. **I**tem non ob. quod dicitur quod duo spatia et. quia illud vix quoniam duo spatia sunt originem ex eodem fonte, s. hic quoniam ex duobus. quia vno modo propter etatem alio modo propter furorem non possunt concurrere, vt. l. singularia. s. si cer. pe. **P**reterea nunquam ista duo specialia possunt concurrere, quia donec habet locum pupillaris cessat exemplaria, p. l. qui habet. s. de tutel. **C**oncludo ergo quod continetur tacita exemplaria sicut tacita pupillare. **Q**uero utrum in expressa pupillari continetur tacita exemplaria. **I**ul. et **Rai.** quod sic quod i habentibus symbolis facilius est transire, vt. l. in re. s. item quecumque. s. de rei ve. et l. item si acceptolatus. j. de accepti. et l. iij. s. si. j. de bonum, pos. **E**go vero dico sic, aut pupillaris substitutio est facta cum limitatione temporis, et tunc si potest valere iure pupillaris valet et post tempus pubertatis expirat omnis effectus huius substitutionis, ar.

l. si ita q̄s. s. e. 2 hoc tetigi in materia vulgaris. **Aut** ē facta
 talis substō sine t̄p̄is limitatiōe; vt qz dixit talis heres esto
 tūc si esset facta filio ipuberi. **ostitūto** in p̄tate valet infra tē
 pora pubertatis iure pupillaris. postea valz iure exēplarie
 substitutionis. ar. l. cēturio. s. e. s3 si infra t̄pa pubertatis nō
 posset valere vt pupillaris valet eo mō q̄ pōt. 2 sic iure exē
 plaris. ar. l. gallus. s. de libe. 2 postb. **¶** **S3** circa hoc q̄ro.
 nūquid sit reperire tacitā exēplariā p̄batā. **¶** **Ter**te sic. vt. l. in
 testamēto. in fi. C. de tes. mili. **¶** **Quero** vtrū sit rep̄ire exē
 sam exēplariā generaliter 2 tacitā specialiter. **¶** **Dicaz.** j. c. l. lu
 tius. in materia breuiloque substōnis. **¶** **Quero** vtrū sit re
 perire exēplariā partiz tacitā p̄tim exp̄ssaz. vt dixi in pupil
 lari 2 tetigi in vulgari. **¶** **Rūdeo** anteq̄ veniā ad hāc q. op̄
 me determinare aliā 2 quero. pone qz aliq̄s nō est mente ca
 ptus. sed surdus 2 mut? q̄ ipedit testari. vt. l. discretia. C. q̄
 testa. face. pos. vel p̄digus. an istus possit substitui exemplar
 rie. **¶** **Li.** refert qz **Ja.** de are. dicit qz nō. qz. l. humanitatis. C.
 e. loquit̄ solū in mētecapto. ḡ nō h3 locū in alijs. vt. l. si nō
 s. de viro. s. so. ma. 2 sic in casu hui? l. deberz ipetrari hodie
 a p̄ncipe. sicut oliz. **¶** **Guil.** de cu. distinguīt inter mu tū 2 sur
 dū ex vna pte 2 p̄digu ex alia. p̄mo casu pōt substitui exē
 plarie. qz eadē est rō in furioso 2 demēte. l. ppter casuz ḡ lo
 gis p̄uisto extēdit se ad casuz silem. vt. l. gallus. s. 2 qd si t̄m
 s. de libe. 2 postb. 2 nō. in. l. q̄ p̄p̄ necessitates. de re. iur. **¶** **In**
 p̄digo vero nō pōt substitui. qz in illū casum ipse incidit sui
 culpa 2 delicto. ex quo d3 sequi pena 2 nō d3 habere p̄mū
 vt. l. siue hereditaria. de neg. ges. **¶** **Itē** iputet sibi quare se po
 suit ī necessitate. vt. l. si fideiusor. s. q̄ satisfda. cog. z. l. ij. si q̄s
 cautio. **¶** **Do.** **Rai.** in hoc vltimo t3 d̄ **Guil.** 2 bñ. dicit eniz qz
 p̄digo pōt substitui exēplarie. pro hoc facit. l. i. C. de cu. fi.
¶ **Nō** ob qd dicit **Guil.** p. l. siue hereditaria. qz p̄digo alit̄as ē
 tale vicū ppter qd testm̄i iā factū nō d3 vitari. 2 sic nō est ta
 le delictū ppter qd debeat iponi pena circa factiones testa
 menti. vt. l. ij. s. exigitur. j. de bo. pos. fm tabu. 2 qd ibi not.
¶ **Pr**eterea ppter tale vicū a lege sibi p̄uidez in vita dā
 do sibi curatorē. eadē rōne d3 sibi p̄uideri in morte. vt al?
 ei possit testari. a quo eim p̄cedit p̄digo alit̄as nisi ex qdā de
 mentia. 2 sic vidistis quib? substitui possit exēplarie. **¶** **Quo**
 ro ergo vtrū rep̄iatur exēplaria p̄tim exp̄ssa: p̄tim tacta. dicē
 testator si filius me? decesserit in furore. talis sit heres cessa
 uit furoz sed remāsit p̄digus vel surdus vel mutus. vtrū ad
 istos casus nō expressos porrigitur substō. **¶** **Rū** sic qz sicuti
 vulgaris expressa cōtinet tacitā pupillare 2 tacitā exēplari
 am. 2 sicut vulgaris facta in vnū casuz porrigit ad aliū. ita
 h eadē rōne. vt. l. gallus. s. 2 qd si t̄m. s. de libe. 2 postb. z. l. i.
 iā hoc iure. s. e. z. l. fi. C. de insti. 2 substi. facit qd dixi. s. e. l. i. ī
 materia vulgaris. **¶** **Quero** quis possit substitui exēplarie in
 substitutione pupillari. quēcūqz possū facere heredes possū
 possuz facere. heredē pupillo. vt. l. s3 si p̄les. s. quos possū
 s. e. nūquid idē possuz in exēplaria. **¶** **Rū.** nō. qz debeo substi
 tuere de liberis si sint vel d̄ fratrib? vt. l. p̄humanitatis. C. ti.
¶ **Quero** q̄ sit rō hui? differētie. **¶** **Rūdeo** substō p̄tatis q̄
 est introducta fm iuris ciuilis rigorez rōne patrie p̄tatis q̄
 durat etiā si extrane? substituat. vt. s. dixi. s3 exēplaria sit ex
 quadā hūanitate 2 pietate q̄ pietas videt cessare in substi
 tuendo extraneos cū furiosus haberet filios vel fratres. h
 est rō **Guil.** q̄ est satis bona. **¶** **Possent** assignari alie rōnes d̄
 qb? nō curo. **¶** **Iuxta** hoc q̄ro vtrū mater posset p̄teriri in
 tabulis exēplariis? **¶** **Ja.** de ra. 2 **Mar.** syl. dixerūt qz nō. sed
 mater d3 substitui. 2 p hoc dicebāt. l. p̄cib? . cē correctā q̄ d̄
 cit qz m̄ pōt p̄teriri exp̄sse in tabulis pupillarib? qd re
 probauī. s. in tractatu pupillaris substōnis. **¶** **Dico** etiam qz
 in casu. l. n̄e nō dicūt verū vt t3 glo. in sti. e. s. q̄ rōne. vbi dic
 qz duas psonas t̄m h3 necesse testator substituere exēplari
 ter filijs mētecaptis. p̄mo filios. **¶** **Itē** si nō h3 filios tūc fr̄es
 mētecapti. als pōt substituere quoscuqz vult. 2 b̄ tenuit **¶** **Itē** dixi qz
 mat. in quadā disputatione. 2 id ē **Guil.** d̄ cu. **¶** **Itē** dixi qz
 p̄ d3 substituere vnū ex filijs vel fratrē. quero virum possit
 vnū ex filijs mētecapti substituere 2 alios p̄terire vel expe?

redare sine cā legitima. glo. in l. hūanitatē. C. e. dicit qd nō
 r qd dicit. l. hūanitatē. qd dicit ex filiis substituere. sub
 audit gl. & alios exheredare vel pterire ex causa legitima. **Ri.**
 mal. reprehēdit istā glo. nā illud est testamētū aut hoc est pā
 tris furiosus a quo talis nepos nō debet institui vel exhe
 redari. vñd tanq̃ d testamētū furio si nō debet cōqueri: vt i
 simili dicit in. s. sed nec iuberis. l. pap. s. de inof. test. & hoc
 videt. pbari p p̄nci. l. hūanitatē. C. e. dñ dicit nulla q̄re
 la rē. **Puto** qd glo. bene dicit cū determinatōe quā dico. nā
 qd dicit lex vñd ex filiis debet substituere: cōcedo tñ alios i
 stituere ex re certa: vel exheredare ex iusta cā debet: si furio
 sus est debet facere id qd faceret si eēt sane mētis. **Itē** qd dī
 cit ter. nulla querela rē. intelligo quādo exheredatio est ex
 iusta cā. **Itē** qd dicit **Ric.** per. s. sed nec iuberis. nō hz lo
 cū hic: qz hic loquitur in exemplaria que inducūt ex quadā
 humanitate que cessat quādo q̄s exheredat ex nō iusta cau
 sa: qz nō est testatus ex officio pietatis qui exheredat. vt. l. i
 z. ij. s. de inof. tes. **Itē** qd dicit qd pater dicit substituere vñd ex
 fratribus q̄ro de quo fratre dicit intelligi. **Dicit** guil. de cu. d
 vñd qz cōiunctis. qd p̄z qz. l. hūanitatē. C. e. loq̄tur de his
 qui admittuntur ad querelā. sed fratres cōiuncti ex vno parē
 te tñ nō admitterentur ad querelā. vt. l. fratres. C. de inof. testa.
 ergo rē. **Alij** vt **Rai.** dicit qd aut substitutio fit a p̄re & de
 bēt substitui fratres cōsanguinei vel vñd qz cōiuncti. aut fit
 a matre: & debet substitui vterini vel vñd qz cōiuncti. **Et** ad. l.
 hūanitatē. C. e. & ad. l. fratres. C. de inof. tes. respōdet qd
 nō pōt r̄p̄i p̄ querelā a fratribus vterinis respectu frat̄ furio
 si quibz fit substitutio: sed respectu matris q̄ facit substitōez
 sic. vt in. l. pap. s. sed nec iuberis. s. de inof. tes. vñd p̄
 rens q̄ facit substitutiōē in se non habet humanitatē talez
 frat̄ nō substituēs. **Quero** vñd pater vel mater possint sub
 stituere seipsos. **Dicit** qd nō. ar. l. i. C. de of. p̄to. z. l. p̄ses. de
 of. p̄si. **Preterea** vt tabule exēplarie valeāt requirunt aditio
 ex testamēto principali. vt. s. dicit: sed in vita sua nō pōt adi
 ri hereditas ex testamēto ipsi testōis. vt. l. qui supstitis. de
 acqui. here. pro hoc qz legis p̄missio q̄ p̄mittit parētē substi
 tuere filio nō intelligit de seipso. ar. s. man. l. si mādauero. s.
 si tibi. **Quero** qualiter hec substitutio exēplaris cōueniat
 & discōueniat effectui cū pupillari. **Et** p̄m̄ effectus substi
 tutōis pupillaris exp̄sse est qd cōtinet in se tacitā vulgare
Quero an idē sit i exēplaria. **Puto** qd sic p. l. iā hoc iure. s.
 e. z. l. ij. C. e. cū enī in hoc nō reperiat discōueniētiā: erit in h
 similibz pupillari: marie qz eadē est ratio. **Secūdu** effectus
 pupillaris substitutiōis est qd trahat ad oīa bōa patris & si
 lī vñd cū q̄ sita. **Quero** an sit idē in exēplaria. **Dicit** qd
 aut est facta filio legitimo & naturali. & tñ trahit ad oīa bo
 na sicut pupillaris. vt. l. sed si plures. s. ad substitutos. s. eo.
 & in hac. l. put dicit testm̄ filij esse. vt. C. eo. l. hūanitatē. **Si**
 vero est facta filio arrogato: & tñ idē qz trahit ad bona arro
 gatoris tñ ad exēplū pupillaris. vt. l. si arrogator. s. d. ad
 op. z. s. e. l. sed & si plures. s. in arrogato. **Posz** ē h q̄r: qd
 in exēplaria q̄ cōtinet tacitā vulgare: & qd in vulgari q̄ cōti
 net tacitā exēplaria. **Certe** in oibz dicerē idē qd dixi. s. cir
 ca substitutiōē pupillare. **Ultio** q̄ro vñd substō exēpla
 ria excludit matres sicut pupillaris. **Breuit** dico qd tacita
 exēplaria nō excludit matrē sicut nō excluderet eā tacita pu
 pillaris. vt. l. p̄cibz. C. e. & hoc dico rōne paritat̄. & oēs illas
 p̄sonas q̄ p tacitā pupillare nō excluduntur vt dixi in tractat
 ctu pupillaris substitōis. p̄ illas rōnes puto non excludi p
 tacitā exēplaria p eandē rōnem. **Et** ex istis causis ex quibz
 pōt p̄sumpta volūtas pbari qd voluerit excludi matres & si
 miles p̄sonas p tacitā pupillare ex eisde causis puto posse
 pbari in tacita exēplaria p easde rōnes. z. ll. **De** exēplaria
 vero exp̄ssa an matrē excludit dixi in p̄cedētibz. **Ultio**
 q̄ro pone qd filio furioso ē facta exēplaria substō a p̄re vñd a
 matre q̄s p̄ferē. **Ja.** de are. **Mar.** syl. **Di.** z. **Li.** dicit substi
 tutū a p̄re p̄ferri. ar. l. i. C. de cur. fur. z. l. nec in ea. j. ad. l. iul.
 de adul. z. l. i. C. si d. ma. volūta. **Guil.** de cu. distinguūt. aut p̄
 erat vilis p̄sona. & tñ p̄ferretur substitui a matre. vt. ff. de

libe. ex h. l. i. ij. z. l. sed & si. s. si filio. j. de iniur. facit. s. sol. ma.
 l. si cū dotē. s. eo autē tpe. **Aut** nō erat vilis p̄sona s̄ hōesta
 & tñ p̄ferē substitui a p̄re substituto a m̄re. & capīt oīa bōa
 ar. l. ij. s. obijciē. j. ad tertul. s̄ bona matris debet restituerē
 p fideicōmissū substituto a matre. ar. ei? qd nō. s. e. l. vñd
 ciuilibz. z. l. filius. s. vt q̄s herede. j. de leg. i. z. l. scenola. j. ad
 treb. **Sz** certe iste. ll. p̄az faciūt. q̄a loquūtur in casu p̄sus
 diuerso. **Sz** p hac op̄. fac. gl. l. si arrogator. s. d. adop. **Do.**
Rai. dicebat aliter aut p̄ erat vilis p̄sona. & tñ dicit idē
 qd **Guil.** qz p̄ferretur substitui a matre. als vero substitui a
 patre habebit bona p̄na. substitui a matre bōa materna
 filiter de iure directo. & sic decedit ille mētecapt? cūz duobz
 testis. ar. ei? qd dicim? d filio arrogato. in. l. si arrogator. s.
 d. adop. nā ibi diuersitas parētū q̄ p̄t pupillariē substituerē
 facit quē cū duobz testis decedere. ita in p̄posito pupillari
 tas parētū q̄ p̄t facere hāc substitutiōē faciet enī decede
 re cum plibz testis. **Iste** distinctiōes **Rai.** & **Guil.** nō placēt
 mihi. p̄mo in eo qd p̄supponūt qd si p̄ erat vilis p̄sona pōt
 substituere filio. credo hoc nō eē vez. sicut enīz talī p̄ri deie
 gatur administratio in vita. vt. l. si. C. de sen. pas. z. l. si cū do
 tē. s. eo autē tpe. s. so. ma. cū filibz. ita d̄z ei denegari facul
 tas disponēdi post mortē de bōis suis eadē rōne. illi ei? cui
 est interdictū bonis p̄pter p̄dgalitatē est interdictū in vita
 & in morte. vt. l. is cui bonis. s. de testa. **Preterea** illa dis
 tinctiō est insufficiēs. dicit enī substitui a patre habebit
 bona paterna. substitui a matre habebit bona materna. sed
 qz possibile ē qd filio nō hēbit bōa pat̄na nec materna. s̄ rē.
Repio qd **Mat.** disputauit hāc. q. & determinauit & dixit
 sic. aut substitutio est facta a patre filio quē habet in ptate.
 & tñ substitui a patre p̄ferē cū ibi cōcurrat ius p̄p̄riū p̄fe
 ptatis. & etiā illud ius hūanitatē & pietatis. vt p̄bat hac. l.
 ex facto. z. ar. l. hūanitatē. C. e. & argu. eoz qd dixi. s. d. pupil.
 substi. & hoc est vez qd talis substitui p̄ferē in bonis p̄nis
 & in bōis vñd cū qz q̄stis p̄ter qd a matre. **Bona** nō mater
 na habebit a matre substitui qd substitui est ex qdā hūani
 tate. ar. ei? qd dicim? in filio arrogato. vt. l. si arrogator. s.
 de adop. & arg. ei? qd dicim? de tutore. in. l. mater. C. de tes.
 tu. z. l. mulier. z. l. patron? s. de cōfir. tu. **Si** nō ista substitui
 tio fuit facta filio quē q̄s nō hēbat i ptate. hoc casu sunt par
 aditionis substitui a p̄re & substitui a matre. qz quilibet ē
 substitui ex qdā hūanitate. & iō substitui a patre hēbit bo
 na p̄na. & substitui a m̄re hēbit bona materna tanq̄ here
 des vniuersales hui? filij furiosi. bōa ḡ aduētiā habita ali
 unde diuiduntur inter se. sicut dicim? in simili. s. ti. i. l. ex facto
 & hū hoc diuersitas parentum opatur vt q̄s cū duobz testa
 mētis decedat. & hec op̄. & distinctiō plus plz. **Quero** si
 au? dedit vñd substituti & mater aliū. qd iuris. **Dicit** qdā
 aut hēbat enī in ptate. & p̄ferē substitui ab auo. vt. l. ij. s. e.
Aut nō hēbat enī in ptate & p̄ferē substitui a m̄re. qz maior
 est ius matris & maioris potētie. & maior est pietas circa enī
 ar. auc. defuncto. C. ad tertul. & ita dicit **Rai.** Sed ego dico
 idē qd in p̄cedēti. q. dixi p̄ easde rōnes. **Nec** ob. qd mater hz
 potētē ius circa enī. qz ex eo actu successiōis facultas substō
 nis non attrēditur. naz filio furioso qd hz liberos qui oēs ali
 os successores excludūt pōt fieri ista substō. **Quero** p̄
 cipaliter q̄ro q̄liter ista substō finiat. vñd in hoc p̄cordat cū
 pupillari. **Rai.** si testm̄ deficiat ex p̄sona testātis vel aliter ex
 defectu testamēti. vel qz r̄p̄i p̄ querelā. vel p̄pter hereditatē
 nō aditā. **In** oibus istis ista exēplaria finit sicut pupillaris
 vt p̄z ex p̄cedētibz p̄ easde rōnes. **Itē** sicut pupillaris de
 ficit q̄qz ex defectu substituti vel ex defectu ipsius substitui
 tiōis vel cōditionis ipsi substitutiōi adiecte. ita & exēpla
 ria p̄ easde rōnes. z. ll. q̄s dixi. s. e. l. in pupillari. **Sūt** tamē
 duo casus examinādi qd hac. l. ponūtur. p̄mo qd exēplaria de
 ficit ipedimēto cessante. sc̄do definit p̄creatis filiis vt h. ter
 tio est vidēdū an definit h substō ex defectu ei? cui facta est
 substō. **Ad** p̄m̄ū d̄z h qd hec substō finiat ipedimēto
 cessante. bona vero paterna habebit substitutus a matre.
Quero qd si furiosus fact? ex sane mētis. & postea reim

cidit in furore, an remaneat firma substō. **U**idet q sic, vt. l. pe. C. de cur. fu. **S**3 Buil. circa hoc distinguit. aut furor cessat in vita p̄is testantis, et in vita reuersus est, et tunc recōualefcit substō. Aut furor fuit reuersus p̄ morte testantis et nō recōualefcit. ar. l. posthumus. i. p̄m. de inius. rup. et iri. tes. cōiuncta. l. ij. C. de posth. here. insti. et idē tenebat **Raf.** **S**3 hoc nō videt vey. p̄rio p̄ tex. l. hūanitat. C. e. vbi videtur q cessante furore cessat substō. **N**o. q dīc cessat. nō dīc extinguit. Et dīa est inter cessare et extinguerē. vt. l. iter stipulante. s. sacra. et qd **Di.** ibi nō. j. de h. ob. **I**te distinctio quā ipsi faciūt: aut furor est reuersus in vita testantis et nō videtur vera. nā. l. posthumus. de inius. tes. et l. ij. C. de posth. here. insti. q faciūt distinctionē. an posthumus moriat in vita testantis an post mortē: loquūt in testamēto qd q̄s sibi ipsi faciūt: s3 in testamēto qd q̄s facit alteri: vt filio pupillo vel furioso nō attēditur vtrū impedimentū cessauerit in vita testatoris vel nō. sed an cessauerit in vita ei? cui facta est substō. vt in vita pupilli vel furiosi. ita nō. in. l. si arrogator. in p̄m. s. de adop. in p̄m. p̄te gl. mag. **P**ico q cessante furore cessat substō exēplaria et nō extinguit. et furore reuertente incipit habere vires. cū nūq fuerit extincta. Fateor tñ q si illo medio tpe quo erat in dilucido intervallo furiosus sibi testm fecisset tabule pupillares essent oīno extincte per tex. huius. l. nō eīm d3 auferri testi factio homini sane mētis. Et ex hoc dicerē aliud q si fili? furiosus fecisset testm ante furore. eo effecto furioso nō pōt substitui a p̄re vlt a matre et filiis. sufficit enī q sibi fecit testm et testi factio nō d3 ei auferri. per hāc. l. **S**3 ista. l. videt ei aliq̄tulū dīcere qd. s. dīci. cessante furore cessat substō. qz h videt dīcere q extinguat oīno **Raf.** hec. l. hoc innuit. s3. l. hūanitatis. C. e. q ē p̄stitutio noua nō vti hīs verbis q sunt h̄ posita. vñ ex substōne q fieret p. l. hūanitatis stare illi. l. s3 ex substōne q fieret ex rescripto stare huic. l. vniuersaliter. dīc posito q nō eēt hā illa rō quā ego facio ex dīctōe cessat. tñ remanet vera illa rō quā facio p gl. s. de adopti. l. si arrogator. p quā idē tenerē. **S**ecūdo est videndū. h dīc q liberis p̄creat extinguit hec substitutio. hoc videt s3. l. hūanitatis. C. e. vbi dīc q etiā si h3 liberos pōt substituere filios furiosi. si g iā nati nō ipediūt hāc substōnem. g eadē rōne vel maior nascituri non extingunt substōem iā factā. vt. l. p̄ furioso. s. de hīs q sunt sui vel alie. iur. **S**o. fateor q si de filiis nascituris in exēplaria substōne esset facta mētio fm qd. s. dīci deberet fieri d filiis iā natis. qz substō exēplaria p natiuitatem filiorum non extinguitur. et sic hec lex determinatur per. l. humanitatis. **I**tem quid si furioso nascitur filius quē in potestate nō habebat. an per hoc extinguat exēplaria substō. Si p̄sideras hūc tex. videt q nō: qz iste tex. requit q ille q nascit sit suus heres. **I**n p̄m dīco. nā qñ lex vel hō facit mētione de filiis furiosi vel mētēcapti d3 itelligi de hīs quos habere potest s3 tales p̄sone matrimonii d̄bere nou p̄nt cū cōsensum nō hēant. id d3 itelligi de filiis naturalib. vt. l. heredibus. j. ad treb. s3 si esset facta hec substō muto q p̄sset postea accipere vxorē. vt hāc. l. dīc: et l. mutus. s. de iur. do. vel p̄digo q forte h3 cōsensum quo ad matrimonii. hoc casu de qbus liberis d3 itelligi debem? recurrere forte ad distinctiones gl. in. l. naturaliter. C. d̄ insti. et substi. et plenissime dīci in. l. ex facto. s. si quis rogat. j. ad treb. **A**d hūc tex. qui videt requirere q sit su? dīc q hīc due rōnes ponūt. vna h3 locū tñ qñ nascit su? s3 alia rō q est q nō est x̄simile impatore de hoc cogitasse. h3 etiā locū in filiis naturalib? et de duab? rōnib? sufficit vna adesse. vt. l. si vtrū. s. in bonis. de p̄ui. cre. et in. s. affinitatis. insti. de nup. et l. liberos. s. notāter. s. de hīs q nō. infā. **U**ltimo est videndū an ex defectu eius cui est facta substō exēplaria finiat. **Raf.** sic. si enim p̄dignus cui facta esset substō cōmississet delictū p̄pter qd esset deponatus vel seruus pene effect? et dicā p̄dignū obligari ex de licto. vt nō. p̄ doc. in. l. hīs in tantā. C. vñ vi. et scripsi in. l. is cui bonis. j. de ver. ob. **U**el si ponim? furiosum habuisse dilucida intervalla, et delictū cōmississe vlt religio suz esse factū:

tūc dicerē extingui. ar. eoz q dīci in materia pupillaris substitutionis. s. e. l. in pupillari.

Item quero. **S**pecies temporis derogat generi et p̄o. s. h. d.

Rupta institutione tunc testamentum incipit a **Lutius.** substitutione. h. d.

Iulianus **Q**ui semel est heres s3 ei vt indigno auferatur hereditas vel ipso iure desinat esse heres vocatur ex substōne per hec vba q̄squis mihi heres erit. h. d. vsq ad si. **N**o. tex. ibi nec desinit et. **P**o. de l. institutiones. s. e. **S**o. p̄m? casus illi? l. cōcordat. in secūdo casu dīcor dat. sed illd ē p̄p̄ dīctionē tñ: ibi posita vt ibi dīci. **U**ltius op. de l. intercidit. j. de cōdi. et demō. vbi ille q est effectus seru? postea efficiat liber. nō admittit qñ videat alius hō. **S**o. vt dīci. in. l. si agnati. j. de re. du. et plen? dīci in. l. i. s. si. cū. l. se. j. de s3 ta. **U**ltio vide glo. q incipit. sic. s. ibi. **S**o. vt ibi. qz ibi in iure accrescēdi qd accrescit portio nō. hic in iure substōnis qd respicit p̄sonas. **I**te ibi qz ab indignis sed ibi indignitas reddebat quē inhābile ad oēs honores. hic hō ad vnā hereditatē tñ in q deliquit. **U**ltius op. de l. is q s3 ta. s. e. vbi ille qui deliquit circa testm p̄m excludit a pupillari. **S**o. ibi delictū cōmissū fuit circa ipsum testm qd vtrāq hereditatē respicit. hic hō fuit cōmissū de lictū circa ipsam hereditatē paternā nō circa ipsū testm.

Ex pupillari **P**rius p̄ accessoriū non p̄nt **Q**uero dī h nec p̄te p̄te. qro qñ est ruptū p̄te. **Raf.** p̄ qrelā q pōt p̄te r̄p̄ere. vt. l. circa. s. de inof. tes. tñ remanet validū pupillare. **I**te qro exēplū in totū. **Raf.** si principale est ruptum in totū p̄ s3 ta. remāet validū testm pupillare. vt. l. ex duob? in si. s. e. tñ p̄ aditōz factā ex pupillari nō p̄firmat testm p̄m et legata debēt ex pupillari non ex p̄mo. vt dīci. s. e. l. si cōtra. **U**ideo q principale testamentum non confirmatur p pupillare. **Q**uero an testm possit confirmari p aditōne factā ex tacita vulgari cōprehēsa in exp̄ssa pupillari. **U**ltio in materia vulgaris substitutionis. **U**ltimo nō. qd dīxi in casu. p hoc dīcū doc. q pactū principale nō pōt velti a pacto penali qd est accessoriū. de quo dīc p̄ doc. in. l. p̄p̄tes. C. de pactis.

Iulius **S**ubstō breuiloqua facta personis in **Rib?** cōtinet etiā pupillare q matrē excludit. h. d. vt q ad. s. paulus. ista est facilis in tex. h tractabim? materiam substitutionis breuiloque. **I**n tex. ibi ad matrē. **P**o. stato. **N**otabilia colligat p̄ vos. vt p3 ex sūmario. **P**o. dī h q naturalē filiū heredē instituit. **C**ōtra talis fili? naturalis nō pōt habere nisi vnciā. vt. l. ij. C. de natu. l. **S**o. h loquit fm iura antiqua sed aliud hodie. ita dīc gl. **N**ec so. videtur s3. l. si is. s. e. et est cōtra glo. ibi posita. **S**o. possumus respondere q l3 gl. exēplificet istā. l. p iura noua. tñ d iure antiquo nō erat in filio exp̄ssū. vel dīc sic. fili? naturalis nō fuit institut? nisi in vnciā et de iure antiquo poterat eū instituerē in totū qñ nō erat alij filiū legitimū. hodie vero ē limitatū hoc qñ ē m̄ p̄iunx d̄functi vt in auc. l3. C. de natu. l. **S**o. cūdo op. ad scōm respōsūz hui? l. tacita pupillaris nō excludit m̄tem. vt. C. e. l. p̄cib? et l. si. d̄ insti. et substi. **U**ltio dīc duas so. vna est fateor q ista substō cōtenta in reciproca est tacita. et qd dīc tacita pupillaris nō excludit matrē nō est vey nisi qñ est substitut? alius fili? testatoris. **I**ta nō. h. et in. l. p̄cibus. in vlti. glo. C. e. et qdā eā tenēt in. l. si. C. de insti. et substi. sub p̄di. fa. q so. mihi nō p̄z qñ ad. l. n̄ram. nā tacita pupillaris excludit matrē p̄bata voluntate defuncti ex legitimis p̄sumptionib? vt dīci. s. e. l. ij. et nō. C. e. l. p̄cib? in hō oīno sed p̄sumptio est q p̄v oluerit aliū filiū p̄ferri sue vxori. vt l. cū auus. de p̄di. et de. et l. cū acutissimi. C. d̄ fideicō. **A**lij dīcūt q hec substō p̄tinet pupillares exp̄ssas nō racitas de quo dicā in tractatu breuiloque ad quā tractandas accedamus. **A**d euidentia hui? substōnis debet scire qz h substitutio nō est p̄p̄ie substitutio p se. sed est qdā adiectio sub

stitutionis: sicut dicitur in simili in actione de peculio istito-
ria & tributaria. vt. l. iij. §. cui cōgruit. §. de pecul. nā ista sub-
stitutio p̄tinet vulgares: pupillares & exēplarias. vt. j. dīcā.
& sic est nomē accidētale nō substantiale. & ista substō in tex.
vocat reciproca. vt. l. iā hoc iure. §. e. sed p̄ doc. vocat breui-
loq. vt. h. videt & in. l. p̄cib. C. e. & insti. e. in gl. ma. ¶ Circa
hāc substitutionē q̄ro tria principaliter. primo q̄re dicat res
reciproca seu breuiloqua. scōdo principaliter q̄b' verbis fiat.
tertio principaliter quis sit ei' effect'. ¶ Cōuenio ad primū
dico q̄ vocat reciproca. §. e. l. iā hoc iure: q̄si repetita: q̄
de vno in aliū repetit. §. Du. dī aut breuiloqua. q̄ breuib'
verbis fit. vt hīc no. in gl. ¶ Scōdo principaliter q̄ro q̄bus
verbis fieri hec substō. Rūdeo p̄ hec verba vos inuicē sub-
stituto. vt. hac. l. z. l. iā hoc iure. z. l. q̄ plures. z. l. coheredi. §.
q̄ discretas. z. §. q̄ patrē. §. e. z. C. e. l. hereditatē. z. l. in testō.
C. de testa. mili. ¶ Itē fit hīs verbis. vterq̄ eoz viuet. vt. l. titi
us & sei. cū. l. se. §. t. i. z. j. de leg. i. l. si fundū sub additione.
§. hīs verbis. ¶ Itē fit p̄ hec vba. vos inuicē instituo & substi-
tuti sumo. vt. p̄bat in. l. cū in testō. §. hec vba. §. t. i. z. C. e. l. si
p̄ ipubes. §. in vna lec. glo. ¶ Itē fit p̄ verbū deueniat seu p̄
ueniat: vt vos heredes meos instituo. & si q̄s eoz decesserit
volo bona mea ad aliū deuenire seu puenire. ita dicit Guil.
Do. ¶ Rāi. dicit hāc esse fideicommissaria. p. l. fideicommissa. §.
hec verba. j. d. leg. iij. Ego dico idē q̄d Guil. vt p̄ oīa sit idē
in verbo puenire q̄d in vbo substituo. vtrūq̄ enī est vbiuz
cōe. vt dicit in. l. cēturio. Et hīc est regula. illa dī breuiloq̄ seu
reciproca q̄ncūq̄ in vna cōceptione verborū ples hincinde
instituitur & substituitur. vt ex p̄dictis p̄z. ¶ Tercio prin-
cipaliter quero de effectu hui' substitutionis breuiloq̄. Cir-
ca q̄d p̄rio dicit Guil. q̄d ista substō p̄tinet duas vulgares
tū. Quāq̄ vt q̄n fit duab' p̄sonis iparib': quāq̄ vni nō pōt
substitui pupillariter. vt hīc z. §. e. l. iā hoc iure. §. i. z. C. e. l. be-
reditatē. z. C. de tes. mili. l. in testō. §. l. i. testō. facit forte du-
bium de hac materia. nāz hec substō breuiloq̄ fit ibi a milite
q̄ etiā p̄ aditā hereditatē pōt substituere extraneo directo
vt. l. cēturio. §. e. z. tū ibi nō videt substituisse put pōt nisi p̄
betur. Glo. ibi so. illud dīum duob' modis. primo q̄ ibi id
requirit p̄batio ab eo q̄ dīcitur: q̄ dīcitur q̄ dīcitur aliq̄ p̄sumptio.
§. illud est diuinare. Alij dīcūt q̄d p̄bat eo ipso q̄ nō p̄o-
batur p̄rii. Itā est §. illū tex. Tu dic & meli'. q̄ ista substō
q̄ fit a milite p̄ aditā hereditatē cūlibet extraneo fit ex spā-
li p̄uilegio militū. idē ista breuiloq̄ in dubio nō p̄tinet sub-
stitutiones q̄ ex p̄uilegio speciali p̄tī fieri nisi voluntas p̄-
betur. secus de hīs q̄ de iure cōi possunt fieri. ita loquit ma-
teria nostra. Quāq̄ ista substō p̄tinet duas pupillares tū: vt
q̄n fit duob' ipuberib' exheredatis. ar. insti. d. pupil. sub-
sti. §. nō tū. Quāq̄ cōtinet duas fideicommissarias tū: vt q̄n
fieret in codicillis. vt. l. scēuola. j. ad treb. q̄ncūq̄ p̄tinet q̄tuor:
duas vulgares & duas pupillares: vt q̄n fieret duob' ipu-
berib' institutis & in p̄tate cōstitutis. vt hīc scōdo respōso. et
l. iā hoc iure. §. e. Quāq̄ cōtinet sex: vt si dico filios meos im-
pubes instituo. & eos inuicē substituo si decesserint in pu-
pillari etate. vel q̄ncūq̄. Itā hec cōtinet duas vulgares si
non adeat hereditas & duas pupillares si decesserit postea.
Itē pōt eē q̄d p̄tinet octo. vt si q̄s haberet duos filios ipu-
beres mēte captos & eos institueret vel substitueret p̄ h' ver-
ba. si decesserit in pupillari etate vel post in demētia v' al-
q̄ncūq̄ inuicē substituo. Itā tūc cōtineret duas vulgares
duas pupillares. duas exēplarias & duas fideicommissarias
& sic octo. Fateor tū si dictis duob' filiis demētibus substi-
tueret simpliciter p̄ hec vba vos inuicē substituo p̄tineret
tur sex directe. due vulgares. due pupillares. & due exēpla-
rie. Itā sunt vera q̄n hec substō breuiloqua fieret duob' tū
sed si fieret p̄libus. puta trib' vel quatuor vel octo pupillis
tūc numerus substitutionū ascēderet multū. posset enim cō-
tinere octo vulgares. octo pupillares. & sic de filiis. & si plu-
res filij essent numerus multiplicaretur plus. & hoc p̄z ad sen-
sum. ¶ Quero q̄n hec substō sit duob'. dīxi q̄ cōtinet

duas vel quatuor vel sex &c. sed an possit substitutiones im-
paris numeri cōtinere vt tres quinq̄ vel septes. Nō video
q̄ possit eē nisi ex p̄bata voluntate: vtputa si inuicē substitu-
it duos filios quoz vn' erat impubes: & probet voluntas q̄
voluit ipuberi pupillariter substituere. ar. l. in testō. in fi. C. d.
tes. mili. ¶ Secūdo q̄ro vtrū hec substō cōtineat substitu-
tiones expressas vel tacitas. Glo. hīc & insti. e. & q̄ cōtinet
expressas. & idē Azc. in summa. q̄d apparet. q̄ matrē exclu-
dit q̄ p̄ tacitā nō excludit. Alibi glo. in. l. p̄cib'. & q̄ sint tacitē.
hoc videt p̄bari p̄ tex. in. l. iā hoc iure. & q̄d ius. §. e. & ibi
glo. q̄ incipit. s. tacite. Quid dices. Guil. circa hoc dicit ver-
ba sua: & Rāi. alia verba. & dicit est tacita quo ad verba: sed
expressa quo ad effectum q̄ excludit matrem. Breuiter di-
co q̄ ista substō p̄tinet substitutiones expressas generaliter
& ita debet intelligi gl. q̄ dicit q̄ sint exp̄sse. & isto respectu
pōt dici tacita specialiter. vt dicit §. e. l. in tractatu vulgaris
substitutionis. & si dicat tacita substitutio nō excludit matrem.
Rāi. tacita substō nullo modo expressa nō excludit matrem.
sed ista substō est tacita specialiter sed expressa generaliter.
& idē matrē excludit. & ita debetis intelligere. ¶ Quero po-
ne q̄ testator hēbat tres filios. vni p̄ ub erē & duos ipube-
res. & eos inuicē substituit. certū est q̄ vulgaris cōtinet in p̄-
sona oīum. §. dubitat. an inter filios ipuberes p̄tineatur
pupillaris. Videt q̄ nō p̄p̄t imissiones maioris. vt. l. i. §.
itē querit. de aqua quoti. & est. Guil. d. cu. tenet p̄trariū. ar.
§. e. l. coheredi. §. qui discretas. & §. qui patrē. ar. p̄ hoc. l. i. §.
fi. j. de col. bo. z. l. p̄tor. §. iul. e. ti. p̄ quas. ll. dicit ipse q̄ videt
q̄ ista. q̄ debeat determinari. Itē idē t̄z Rāi. q̄ dispō rela-
ta ad p̄sonas dī intelligi fm additionē p̄sone ad quā referit.
vt. l. hīs filio. §. irritū. de iniur. tes. z. l. ex militari. de mili. tes.
¶ Nō ob. §. itē q̄rit. q̄ ibi erat ius inseparabile. h' sec'. ar. in. e. ti.
l. i. §. trebat'. & q̄d no. p̄ dī. in. c. vtile. extra de reg. iur. li. vi.
Itē dictū nō p̄z mibi. p̄rio p̄ rōnem. rō enim q̄ monet legi-
slatorē. in. l. iā hoc iure. §. e. est ne verbū istud substituo q̄d
respicit ipuberes respiciat eos difformiter. sed eadez rō ē si
vn' de decē esset maior sicut si vn' de duob'. §. &c. ¶ Pre-
terea nō est verisimile q̄ testator voluerit vnū filiū impube-
rē preferri in successione alteri' ipuberis: §. pot' est v̄simi-
le q̄ voluerit alios filios cōcurrere in successione p̄cedētis
& sic seruare inter eos ius legitimariū hereditatū. vt. l. vel sin-
gulis. §. e. maxime ne inequalitas imineat inter fratres. ar.
l. illud in fi. C. de col. ¶ Nō ob. l. coheredi. §. qui discretas. §.
e. q̄ ibi p̄pter vnionē quā fecit in institutione p̄sumit dīfun-
cti voluntas in substitutione. §. in. q̄ n̄a nō p̄ponit hoc. si eīz
ipuberes poneretur in institutione cōiuncti & ille disunct'
faretur dīum. als secus. ¶ Nō ob. §. q̄ patres. q̄ ibi nulla in-
teruenit sp̄alis p̄uio. ¶ Non ob. l. i. §. fi. de col. bo. z. l. p̄tor. §.
iul. e. ti. q̄ ibi rō q̄ mouit legislatorē h̄z locū siue sunt due si-
ne plures p̄mixtū put ibi dī vt emācipat' cōferat suo non
autē emācipato cui emancipato nullā fecit iniuriā. sed in. q̄.
n̄a p̄pter imixtionē alteri' cessat rō q̄ mouit legislatorē. vt
§. dīxi. ¶ Nō ob. q̄d dīxi q̄ verba debet intelligi fm conditio-
nem p̄sone ad quā referitur vt. §. dīxi. q̄ vez ē dī tū vnifor-
miter referant. nō autē difformiter. ¶ P̄pone hēo plures fi-
lios ipuberes. vn' h̄z vnū annū. al' h̄z. xij. annos eos inuicē
substituto. & ille q̄. xij. annos h̄z efficit cito pubes. ita q̄
in ei' p̄sona expirat pupillaris substō. vtrū expirabit in p̄so-
na alteri' qui remansit ipubes. Videt q̄ sic. q̄ res deuenit
ad eū casuz q̄ icipe nō pōt. §. &c. vt. l. vram'. §. §. cū duo. j.
de fideiuf. ¶ Preterea pupillaris substō pōt fieri in t̄ps
breuius pubertate. vt. l. i. si ita q̄s. z. l. ex facto. §. itē q̄ro ita. §.
e. & hīc facta videt in t̄ps breui' pubertate ita q̄ oīno sit eq̄-
litas. ar. l. illud in fi. de col. Guil. de cu. & dī. sup hac. l. & cō-
trariū. q̄ inequalit' s q̄ incipit ab initio ex postfacto supue-
niens nō infringit dispōnes. vt. l. eadē. §. i. d. duo. reis. ¶ Per
hoc inducit Guil. fortiter. j. ad carbo. l. iij. §. ibidē. & hoc vī-
det velle glo. n̄a. sed do. ¶ Rāi. dicit aliter. Aut illa inequali-
tas supuenit testatore viuo. & sic ante dispositionē p̄sumat
tā. & sic vitiat. ita q̄ finit substō. secus si post mortē. ar. j. de

ver. ob. l. si sub vna. §. si quis via. r. l. plurib. §. r. si placeat. e. ti. r. qd ibi no. p. **I**n. c. factu legitime. et de re. iur. li. vi. **H**oc dictu no plz mibi. na lz in psona vni? supuenerit pubertas no est h casus in quo impediret pupillare substitutionem in psona alteri? sed est casus in quo facit presumi testatorem no voluisse in dubio ab initio interfuisse. mo in pposito casus q facit ab initio voluntate cessare si supuenerit ex postfacto no inducit presumptione q cessit voluntas. si pter voluntate defuncti supuenerit. vt. l. fideicommissa. §. si re. j. de leg. iij. r. l. re legata. de adi. le. modo ista pubertas supuenerit a natura non dispositione defuncti. §. r. c. **P**reterea ista substo in telligit ab initio i psona vtriusq sub hac forma si qs eoz im pubes decesserit. vt b in scdo mso. no aut intelligit limitat tñ siqs infra tot annos decesserit r hoc est de mete hui? l. si qs bñ ispiat. **Q**uero vlti? duos filios ipuberes istituo r eos inuicē substituo. demū vñ ex his emācipo ita q pupillaris substō finiat. an finiat in psona alteri? retenti in pte. vt q no. ar. l. si post mortē. §. i. de s. ta. r. l. eadē. §. i. j. d. duo. re. vbi ineqlitas q supuenerit ex postfacto non impedit **B**uil. d. cu. r. s. dñi. na cū mutatio fit i vno videt fieri in alio eadē rōne. ar. **C**. de diuer. rescri. l. i. r. in auc. vt li. ma. r. aue. §. ad hoc. p hoc facit tex. optime in. l. alteri. d. adi. le. hoc idē r. **D**o. **R**ai. alleg. l. cū eisdē. r. l. pleriq. d. edi. edic. **E**go vt dixi vobis puto hoc esse verū qñ ista emācipatio fuit facta de voluntate testatoris ppte. §. si ex aliqua cā fuisset coact? emācipare. tñ est aliud. ar. d. l. re legata. de adi. le. r. l. fidei commissa. §. si re. j. de leg. iij. no ob. l. eadē. §. i. de duo. re. q illa inequalitas supuenerit ex postfacto de voluntate pte. cum dispō iā esset pfecta r cōsummata. §. h testm seu substō non erat cōfirmata: qz pfirmat morte. **S**z pdicta op. certū est. qz illa substō pupillaris pte. ab initio in breuiloq quō pōt testator renouare eā sine noua solēnitare. **R**ai. illud qd cōtineat in breuiloq est quedā declaratio hui? generalitat? sz declaratio pōt fieri sine noua solēnitare. vt. l. heredes palā. §. sed si notā. §. de testa. §. r. c. **Q**uero qd ecōtra. si ab initio fuit facta ineqlitas. sz supuenerit postea eqlitas. pone in stituit qs duos ipuberes vñ in pte. alium emācipatū. r eos inuicē substituit. postea emācipatū adoptauit. nūqd pupillaris substitutio cōtinebit. videt q sic. qz cessat rō ineqlitatis ipediens §. r. c. vt. l. adigere. §. quis. de iure pa. p hoc facit. l. qui soluēdo no erat. §. ti. i. **A**d idē. l. si aliena res. i. si. j. ad treb. p hoc videt casus in. l. i. j. post prin. §. e. **C**ōtrariū determinat doc. qz dispō inutilis ab initio no confirmatur ex postfacto. vt. l. pc. de reg. iur. r. l. i. §. si fili? j. de le. iij. **A**d idē. l. si ita. de aur. r. ar. le. r. idē tenebat d. o. **R**ai. qd puto vez. na certū est q h ab initio no cōtinebat pupillari ex postfacto. §. lz defunct? voluerit pprehēdi no pōt fieri sine noua voluntate. vt. l. heredes palā. §. sed si notā. de testa. non ob. l. i. j. p prin. §. e. qz ibi testator substituit pupillariter ex pte. vñ cōstat q voluntas testatoris fuit ab initio q esset pupillaris. lz no esset cōfirmat? §. cessate ipedimēto qz fuit voluntas r durat. sed hic ab initio cessauit voluntas ppter inequalitatem. **S**z pone habeo duos filios ipuberes. vñ in stituo aliū exheredo r eos inuicē substituo. certū est qd cōtineat pupillaris q pōt fieri in psona vtriusq. sed an pteatur vulgaris in psona substituti videt q no ppter inequalitatem cū vulgaris no possit fieri exheredato. **B**uil. de cu. r. s. dñi. na vulgar? pōt fieri cuilibz r iō pōt fieri exheredato. qz no fuit institut? vñ est h defect? materie no aut est defectus potētie testatōis. sed defect? materie min? ipedit. vt. l. si vñ? §. si acceptilatio. §. de pac. r. l. an inutilis. d. accep. **I**dē tenebat **R**ai. r dicebat q vulgaris cōcipit p verba si hēs no erit. sz ista vba no sunt exheredato dñi. §. r. c. **M**ibi videt q sola vulgaris pteatur siue esset defect? in potētia siue in materia semp vñ qd respicit plura dz illa vniformit de terminare. vt. l. si legatari? in si. j. de le. iij. p hoc facit. l. in testamēto. **C**. de tes. mili. vbi non sufficit adesse potētia nisi as sit de iure cōi. preterea vt. §. fuit determinatū p **B**uil. tenendo opi. suā qñ qs priuat potētia facto suo q emācipat aliq

quē cessat presumptio pupillaris substitutionis. Ita h si exheredato priuo me potētia faciēdi vulgares substitutionem cessat ista presumptio. **R**ai. ad rōnem **R**ai. dicit ipse substō cōcipit in casu si heres no erit: q vba no sunt psona exheredato. ni. videte imo sunt dñi r diuersa. naz in psona instituti ista vba si heres no erit. faciūt pditionē. sed in psona exheredato faciūt cām si p qz. na dicitio si: qñ apponit rei q ē d pñi r certa resoluit i qz. vt. l. iij. r ibi no. j. de le. i. r. l. i. de pñi. r. de. **H**one habeo duos filios vñ ipuberē aliū puberē sz furio sum: eos instituo r ad inuicē substituo. certū est q in psona vtriusq cōtinetur vulgaris. sed an pteatur in psona vñ pupillaris r in psona alteri? exēplaria. **B**uil. de cu. r. s. q no qd puto vez. na multe sunt dñe r iparitates inter pupillari r exēplaria. **I**stō g verbū substituo no respiceret vñ miter illas psonas. §. l. iā hoc iure. §. e. **S**ed iuxta b qro quid si duo erāt filij furiosi r testator instituit eos r ad inuicē substituit vtrū cōtineatur vulgaris r exēplaria. **V**idet q sic ad similitudinē pupillaris. **I**n dñi videt substō q fit iur spali no pteatur in breuiloqua nisi exprimat. vt. l. in testō. **C**. de te. mili. sed exēplaria fit ex qdā hūanitate. r sic iure speciali. vt. l. hūanitatis. **C**. e. §. r. c. **C**ōtrariū puto q pteatur ad exemplū pupillaris hodie qz illa substō pōt fieri de iure cōi a quolibz testatore habēte filios furiosos p. l. hūanitatē. **C**. e. sed ibi loq tur fm hec tpa antiqua fm q ista exēplaria substitutio no poterat fieri nisi de iure spali. vt. l. ex facto. §. e. c. putare secus. **Q**uero vtrū inequalitas portionis ipedit at substitutiones pupillares cōrentas i breuiloq. **C**erte no p. l. si plures. §. e. cū. l. se. r hoc ē pba. na inequalitas typis no ipedit istā substitutionem cōtineri. g nec ineqlitas rez. arg. miles. §. r. qz dixim? j. d. tes. mili. **S**z qro circa hoc dñi pteatur. qz pdicta sunt vera qñ est inequalitas rez hoc est portionū. qz plus q titatis hz vñ? q al? **S**z pone plures filie sunt institute ex certis reb? vel quātitatib? r demū filij masculi sunt vnūsaliter instituti. postea dñi oēs filios meos inuicē substituo. vtrū filie pteatur videatur cū masculis substitute inuicē. **R**ai. no. na heres ex re certa no est proprie res simpliciter loquēdo. sz habet loco legatarij. sed ē certū gen? p se. qz vocatur heres singularis. vt no. §. e. l. ex facto. in prin. r ista substō videt facta in portionib? hereditariis. vt. l. qui plures. §. e. sed ille no habet portionē. §. r. c. **P**reterea hoc pba in. l. coheredi. §. qui discretas. §. e. vbi quos testator conuixit in institutione sed instituti ex re certa non habet ius accrescēdi cū institutis. vt. l. i. §. si ex fundo. §. ti. i. §. r. c. **H**one q instituo duos ipuberes. r dico si qs eoz non erit heres eos inuicē substituo. vtrū in ista breuiloqua cōtineatur pupillaris. **E**t videt q no rōne breuiloque. qz talis substō fuit collata in casu expresse si heres no erit. vñ cōtinetur tacita pupillaris sicut expressa vulgaris. vt. l. iā h in re. §. e. r. dicef mere tacita r no excludit matrē. sed si esset mere obliqua excludet matrē. **Q**uero vtrū substō breuiloqua facta p hec vba vos inuicē substituo pteatur fideicommissaria. **V**idet q sic. vt. l. q plures. §. eo. ibi in oēm casum r. c. vt. l. scenola. ad treb. **D**i. §. qz cuiusq fit ista substō si ab initio valet iure vulgaris directe. ergo ex postfacto no obligatur. vt. l. verbis. §. e. **N**on ob. l. scenola. qz substō ista fuit facta in codicillis. merito trahit ad fideicommissaria. lz alter intellexerit **I**a. de are. vt dixi in. l. verbis. r. l. scenola. sed no plz hec rō. qz lz cōtineatur vulgaris ab initio ante aditā hereditatē tñ p? aditā pōt trahi ad fideicommissaria. vt dixim? in. l. cetero. §. e. tñ determinatio est vera p. l. iā hoc iure. §. e. vbi in vulgarē tñ modo r. c. r ibi no. **N**o ob. l. q plēs. qz illa verba dicūt in oēm casu r in oēm euentū pueniēs ex dire cta substitutione. **N**o ob. qd dixim? in materia cōpendiose. qz ibi aliis. §. qz testator multa tpa i substitutione adiecit: dicens do qñq decesserit. hoc hic no fecit. r de hoc dixi in materia cōpendiose. **Q**uero quidā habēs duos filios de pri ma vxore. duos ex secūda eos instituit r inuicē substituit vñ repudiavit vtrū admittat ille solus q est vtrinq cōiunctus **Q**d videtur. qz legis cōiunctio equipatur cōiunctioni pōt

minis. ar. l. testō. de here. insti. s. cōiunctus ab hoīe pferit in
brenilo qua diffūcto. vt. l. coheredi. s. q. discretas. s. e. g. 7c.
Nō ob. d. l. coheredi. s. qui ptem. p. quā videt q. ista substō
spāliter facta debeat aliqd opari vltra ius cōe. arg. l. si qñ. j.
de leg. i. q. illud iō q. testator sic exprestit spāliter. **P**re
terea ista substō aliqd opatur et aliud venit iure substitutio
nis et aliud iure accrescēdi. et ita hñt qdā in. d. s. q. discretas.
P Di. Alij in. d. l. iā hoc iure. et dicit q. iure institutionis dō
intelligi. q. fm voluntatem testatoris veniūt. vt. d. l. q. liberis
s. hec verba. s. e. sed p. p. p. affectōne habz in oībus g. 7c.
Rat. fuit primo cuz **P** Di. postea contra. et dicit q. **P** Di. facit
l. si. j. ad treb. **P** Preterea dicit ipse rō **P** Di. nō est vera p. l.
re cōiuncti. j. de leg. iij. iuncta. l. z. p. culo. j. de le. ij. q. fortior ē
cōiunctio hoīs q. leg. **E**go dico **P** Di. q. isti fratres nullo
modo sunt cōiuncti dīunctione legalī. nā in hac materia cō
iunctos accipim? talī dīunctione q. inducat ius accrescēdi
vt. l. coheredi. s. qui discretas. s. e. sed isti fratres sunt cōiun
eti cōiunctione sanguinis. ideo nō iure accrescēdi vt dixi in
ij. q. de cōiunctione legalī. vt. l. re cōiuncti. j. de le. iij. **Q**ue
ro ponam? duo sunt instituti et inuicē substituti an possint
omittere iure institutionis et accipe iure accrescēdi. **S**lo. tā
git in. l. nec is. s. heres. de acqui. here. et ibi dixi. z. l. neq. he
res. eo. titu.

Paulus. Spes substitutiōis reciproce ad heredē nō
transit. h. d. cōcordat. l. q. liberis. s. hec verba
z. l. qui plures heredes. in prin. s. e. **P** Di. de. l. si ex plur
bus. j. de leg. here. **S**o. ibi in iure accrescēdi. h. in spe substi
tutionis. **P** Di. de. l. q. p. i. j. d. acq. here. se. vt ibi. **P** Di.
de. l. coheredi. s. e. so. vt dicā in. l. q. habebat. j. e.

P Alterfamilias. ris expsa etiā q. nō stinet vul
garē tacitaz trahit ad bona p. ris et filij. h. d. vel sic.
P Ec cōditio si mihi heres erit videt existere si aliquis ē her
res heredis ex dispositione defuncti. h. d. Et istud est nota
bile summarī vel dicē ibi sibi. s. vulgaris. **P** Prima ps summa
rij pbat ibi sibi. z. sic est vulgaris. **E**t ex eo q. dixit filio fuit
pupillaris. vt. l. cū ex filio. s. si. s. e. sed nō est multū curādū
vt. l. sed z. si plures. s. filio. s. e. vbi ceperūt bona patris et fir
lij esse vnita. **P** Di. ad scōm summarī q. p. pupillare sub
stitutionē succedit pupillo tñ. vt insti. e. in prin. **S**o. illd ver
bum mihi nil opatur. vt. l. si ita. s. qui filio. j. de fm ta. vel dic
q. nō est heres defuncti directo. s. p. mediā psonaz filij et sic
heres heredis est heres testatoris. vt. l. si. C. de heredi. insti.
S Extra de. l. qui liberis. s. hec verba. s. e. vbi nō sufficit
q. sit heres p. mediā psonā filij et sic heres heredis. **S**o. hoc
nō dōz atredī. s. hoc an sit heres ex iudicio defuncti vel legi
dispositiōe. s. h. ex iudicio defuncti est heres et sic est veri
ficata additio. **E**x vigore enīz illoz verborū q. s. mihi zc. sub
stitutio vulgaris cōprehendit. vt. s. e. l. ex duob? in prin. z
cōtinet pupillare vt hic. **F**acit ad. q. aliqs est heres heredis
ticij et perit hereditatē nec dicit in libello vt heredis heres
sed vt heres ticij. s. postea probat heres per mediā psonaz
Dico q. valet. q. additio dōz intelligi ad litterā. vt. l. meū? de
cōdi. z. demon. multo magis dōz intelligi fm mentē pferent
vt. l. siqs intentione. s. de iudic. tangitur per **C** i. in. l. si. C. de
heredi. instituendis.

Qui habebat. Spes substitutiōis pupillari nō
substitutum. h. d. difficilis et subtilis est hec lex iudicio meo.
P Di. q. spes substitutiōis pupillaris trāseat ad aliū substi
tutū. vt. l. coheredi. in prin. s. e. **S**o. glo. verus est q. trāsit ad
substitutū vulgariter. vt ibi. nō pupillariter vt h. **E**t iō intel
lige q. hic ipubes decessit iā fact? heres. **I**ta dicit glo. sup
hōbo impubes. **P** Di. dubitat de hac solu. videt eim dicere in
hoc nō video rationē inter vnā substōnem et aliā. z. iō dic q.
in cōtrario ptem hēbat iure accrescēdi pte hēbat iure coher
edis. sed nō plz q. ambas ptes hz iure substitutiōis. vt. l. si tici
us. s. e. z. d. i. in. d. l. coheredi. in prin. iō tene so. gl. nēq. q. ibi
loquit in vulgari. hic in pupillari cuius additio nō existit. q.

ista filia decessit pubes vt ex tex. apparet. et ex glo. ij. vñ ista
mater et soror nō pōt vire ex vulgari et pupillari merito ad
eos nō trāsit spes substitutiōis. **P** Di. certū ē q. substō pupil
laris q. ista filia est substituta filio est cōditionalis institutio
vt. l. in rōne. s. si filio. j. ad. l. fal. sed institutio pditionalis vel
legatū pditionale nō transit ad substitutū primo legatario
decedēte. vt in. s. sin autē sub cōditōe. C. de cadu. tol. et est ex
presum in. l. quādū. de acqui. here. **S**ol. glo. fi. et bñ. et nota
bñ qui erāt filij instituti erāt pupillariter substituti. s. filio si
impubes decesserit. sed ista filia decessit pubes merito cōdi
tio scōe substitutiōis deficit. iō isti substituti nō pnt admitti ad
bona pupilli. ar. l. coheredi. s. q. patrē. s. e. et sic innuit ista gl.
q. si decesserit ista filia in pupillari etate. ita q. mī et soror ex
substōne successissent q. spes substitutiōis pupillaris ad here
dē trāsisset qd plz ex psumpta voluntate defuncti. q. voluit
istos substitutos succedere filie. in cui? hereditate voluit in
uenire hereditatē primi. vt. l. ex duob? in prin. s. e. et no. in. l.
q. duos. de re. du. et fm hoc illi q. ponūt b. casuz q. spes sub
stitutōis pupillariter substituti nō trāsit ad heredes nō hñ
dicit. q. iūno transit vt hic innuit glo. **Q**uero de vna. q.
ista verba si filia mea decedat anteq. nuberet. q. l. iter itelligā
tur. **S**lo. i. dicit idest nubilis esset. **S**z p. hac so. videt. l. sanc
mus. C. de nup. vbi itelligit. i. anteq. nuptiaz solēnitās siue
festiuitas celebrat. **S**o. illa loquit in dubio s. hic dōz intelli
gi vt glo. dicit. nā hic filie exheredate non pōt substitui nisi
pupillariter et directo. vt. l. i. in fi. z. l. coheredi. s. cū filie. s. e.
Si ergo aliter itelligat esset intellect? abson? v. t. l. quotiēs
z. l. in ambiguo. de re. du. si autē posset vtroq. modo valere
starem? d. l. sancim? **Q**uero ultimo tu dicis q. spes sub
stitutōis trāsit ad substitutū vulgariter. vt. l. coheredi. z. l.
si tici? s. e. modo h. mater et soror fuerūt pupillariter substi
tute q. p. tinent vulgare tacitā et ex tacita nō veniūt. **R**ñ. qñ
qs substituit filio exheredato talis substō nō pōt continere
vulgare substitutiōes. **I**sta nō plz q. l. ista filia esset. exhereda
ta a primo gradu tñ a secūdo nō. q. erat substitut? vulgaris
et pupillariter. et sic pōt i. tertio gradu. vt. s. ti. i. l. pōt ergo. iō
dic q. hic fil? adiuerat. iō prima substō expirauerat. vt dixi
s. in p. iō p. iō. vel aliter vulgaris tacita cōtēta in expressa
pup. expirat adueniēte pubertate. vt dixi in. l. i. s. e. in mater
ria vulgaris substitutiōis. **C**ū ergo ista filia adoleuerit ex
pirat ista substitutio pupillaris sub qua substituta erat.

Seruum. **A**ditio hereditatis extinguit spem
substitutiōis vulgaris in portione adēntis tñmodo.
h. d. istud principū. **P** Di. q. diu locus est instituto nō est
locus substituto. sed h. est institut? g. 7c. vt. l. q. diu. de acq.
here. **S**o. hic locus est substituto in portione sua tñ. nō ei?
cui? additio fuit facta. et iō illa portio nō vadit ad substitutū.
P Di. q. ista portio vadit ad cōiunctū nō ad substitutū.
vt. l. seruus cōis ab extero. j. de acqui. here. **S**ol. ibi nullus
erat substitut? h. sic. **P** Di. de. l. si p. s. ti. i. et isti. e. s. fi. vbi
intelligitur ista verba si heres nō erit vel aliū heredē nō fer
cerit. sed hic fecit. g. 7c. **S**o. gl. q. hic fecit in portione sua cu
ius iussu adiuit nō alioz. q. seru? representat psonā duozū
dñozū. **P** Di. ex glo. q. iste substitut? vulgariter non de
beat admitti nisi vtroq. nō adēntē et altero nō agnoscente.
vt. l. quāuis. C. e. z. l. quidā testō. s. e. **S**o. ista verba si heres
nō erit relata ad seruū cōem intelliguntur separatim et diffūctis
hoc pbat in. l. z. p. culo. j. de le. ij. z. l. qui heredi. s. si duoz
seruo. de cōdi. z. demō. merito cuiq. portio vacet substitu
tus admittit. **I**n cōtrario fuit facta substō duob? pñctim
et copulatiue. iō requiritur q. neuter sit heres. **I**ta debetis
intelligere istam difficilē materiā.

Multū difficilis. s. est. **Q**uoties substō est ple
tius. nioz q. instō pualet substō. h. d. hz quatuor par
tes. p. iō ponit thēma et qd. scōo rōcinat circa. q. ponēdo q.
tuoz casus. tertio reassumit. q. et eā determinat. q. rto pōit no
uā. q. et eā soluit. scōa ibi q. qdē. tertia ibi fm hec. quarta ibi
quid ergo. **D**ic in tex. in hac. q. idest in b. thēmate exami

nando p modū qstionis. **¶** Op. ad primū dūz dicit in hac qstioe dūz dicere in his qstionib? cū ples sint. Dic vt. s. apo stillauit fm Ba. de are. **¶** Itē op. ad scdm q substō auferat cōmodū. vt. l. i. s. si pponatur. j. si qd omis. cā testa. So. qdā q nullius momēti est. s. nulli? vtilitat. qz possz adire ex substōne z omittēre ex institutione. Alij q ista fm illam z bñ p l. si te solū. s. i. s. ti. i. z. l. sed z si. s. si. s. eo. **¶** Op. dī hic q si substō sit pura instō nō valet. Cōtra vt hic z. d. l. sed z si plures. s. e. So. l. z sit pura tñ aufert aliquā vtilitatē. z hoc sufficit q possit aliquā vtilitatē auferre. **¶** Op. dī hic q qd fuerat substitut? pure. Sed qz nulla substō est pura. vt. l. coheredi. s. coheres. s. e. z. l. in rōne. s. si filio. ad. l. fal. Sol. gl. z bñ. simile videtur in. l. qui liberis. in prin. s. e. **¶** Op. dī h q institut? fuit sub pditione z substitut? pure. Sed qz ista substō pura hz in se cōditionē piam. vt. l. si post mortē. s. si. j. de lega. i. z. l. si pecuniam. s. si cer. pe. Glo. dicit q ista est pditio tacita q proprie non est cōditio. vt. l. cōditiones. q extrinsecus. de cōdi. z demon. s. nō plz qz ista cōditio ex testō pcedit. vt. l. alioquin. de cōdi. z demon. z dicit in. d. l. cōditiones. So. dī qd signauit vobis loquit in legatis. sed in hac substōne est aliud. qz in ea mēst de necessitate pditio piam ei q in substōne est appositā. z ille cōditiones q insunt de necessitate nō proprie suspēdunt. vt. l. iij. j. de leg. i. **¶** Op. q ista pditio nō debeat expectari cū oīno nō sit pditio extituta. vt. l. si quis ita scripserit. s. ti. i. So. in pīo in vna pte in?stitutio erat pura. z iō expectat pditio: quia posset interim mori. vt. l. hmoī. j. de le. i. ibi nō erat i aliq pte pura. **¶** Op. extra glo. dī hic q cōditio institutionis existēs facit nō valere substitutionē sicut si ab initio fuisset due pure. **¶** Op. de l. naturalis. j. ad l. fal. vbi dispō q ab initio valuit p euētum cōditionis nō irritatur. So. illud in legato in q adueniente pditione nō trahit retro. vt. l. sempromi? attalus. de usufru. le. z istud est in diē. in cōditione est in. l. i. j. si quis omis. ca. te. z iō non trahit retro. vt. l. qd dī. de te. tu. z iō due sunt pure **¶** Opp. ad tertiu dicit h q libertas pualet legato. d de l. seruū filij. s. si idē. j. de le. i. So. intelligo h in dubio. z qñ libertas pōt valere als sec? vt in pīo. **¶** Op. hic dī q iste seruus ex primo gradu nō pōt eē heres. qz sibi sic nō fuit libertas relicta. Cōtra in. l. pe. C. de ne. ser. here. insti. So. fa reor q hodie ex primo gradu possz esse liber z heres: qz statim q heres instituit videt q sit liber nisi contrariū appareat. z ita dūz intelligi fz iura noua als diceret male z p hunc tex. q dī q ex pīa istōne nō pōt eē heres. **¶** Itē op. q p libertatē datā in substitutione legati nō reuocet simpliciter. s. debeat expectari euētus. vt. l. si. C. de ne. ser. here. insti. **¶** Gl. parua q est hic videt fateri cōtrariū p. l. pīam. l. z illa lex pīa nō videt mutare aliquid de iure antiquo. sed ponit casuz q ponit in. l. si seru? cōis. in fi. s. e. dī q ibi loquit qñ est substitut? pupillo h sibi ipsi vulgarit q nō hz tractum tps sufficit qz velit esse heres. s. si substitutio facta de scipso eēt facta sub aliq pditione. tñ dūz expectari euēt? pditionis. **¶** Dicitur hic vn? gradus. s. imo plures. s. institutionis. Glo. sol. q vn? est gradus. ex pone. s. validus. vel aliter. i. vna psona q est substituta z instituta. vel vn? gradus. s. substōnis tene quā vis nō curo. **¶** Clenio ad quartā pte circa quaz op. z q ista inuestigatio an iste tici? heres aduenit vel nō sit necessaria. qz etiaz si aduenit substitut? erit liber z heres siue testator voluerit pferre legati libertati vel cōtra ppter illā perplexitatē: qz ille nō pōt iubere anteq sit dñs. ita nō pōt iubere anteq adeat. **¶** Opp. de. l. sed si plures. s. si. s. eo. So. hic aufert cōmodū. qz substō secūda est cum libertate. **¶** Op. q perplexitas vitiet. vt. l. si tici? j. ti. i. So. de cōditione impossibili rōne pplexitatis. dicā. j. ti. i. l. i. **¶** Alteri? dī stinguat vt gl. mag. q incipit sub dubio. sup verbo pualere.

Pupillus. Dicit ibi vniuersum. i. nunqd vniuersus ei? status ex euētū conditionis pendeat. **¶** Querit gl. nunqd ab hereditate emptoris pōt abstinere. **¶** Qd dī vt. l. iij. s. q fideicōmissaz. s. ti. i. **¶** Et isti? s. materiā examinaui. s. in. l. paterfam. in fi.

De conditionib? instit utioni. **¶** Rubrica.

Ab impossibili. Nec lex hz duas lec. q cōstituit sup illis verbis alio modo vt dicit ibi glo. z vtraz est va te neatis quā vultis. z fm vtraz pone casuz. **¶** Op. insti. de le. s. si. z. C. de his q pe. no. l. i. vbi est idēz ter. **¶** Dicit gl. hic cōditio fuit appositā honorato: ibi fuit appositā grauato fm Azo. hic glo. nō format sed eā format. C. de his q pe. no. l. i. z insti. de le. in. d. s. si. z. j. de cōdi. z demon. sup rubrica. z l. obtinuit. z Plin. c. nemo pōt. eē de re. iur. l. vi. **¶** Doc. vltimō. dicit vltatē q istud pīo nō mērit signa rī. nā si respiciam? legē pīa ibi nō fuit relictū sub impossibili cōditione imo sub pditione necessaria. dicit eīz iubeo q heres interficiat patrē suū z si nō interfecerit det cētū pene no mine ticio. vides ergo q tici? dūz habere cētūz sub cōditione ne si heres patrē nō interfecerit. sed filiū interficere patrē est impossibile. de iure gñō interficere est necessarium. z sic relictū fuit sub pditione necessaria. dices tu ergo debet sicut relictū sub pditione necessaria: qz p pura habet. vt. l. si pupillus. s. sub pditione. j. de noua. **¶** Rñ. debet nisi hēat pcedētem pditionē turpē. vt. l. si hō mortu? j. de ver. ob. z. l. in illa stipulatione si calēdis. e. ti. z hāc opī. tenet gl. hic z ibi nō est impossibilitas z c. illa g distinctio adijciatur honorato vt grauato est falsa. qz lege nō pbat. z ē d casuz. l. si mibi z tibi. s. si quis seruos. j. de leg. i. vbi pditio adijciatur grauato z valet dispositio. **¶** Preterea hec. l. z. l. cōditiones. j. e. z. l. obtinuit. it. j. de cōdi. z demon. loquitur generaliter z nō dicit an vel cui sit adiecta pditio impossibilis. oīs eniz pditio q adijciatur institutioni videt relictā legatis ab illo testō. vt. l. si dies. in fi. j. qñ di. le. ce. **¶** S. si esset vera talis opinio sequeretur q nullū legatū relictū in testō illo in quo qñs est institut? sub cōditione impossibili valeret. **¶** Alia ē opī. So. in. d. l. i. de his q pe. no. re. q h. l. cōcor. cuz illa. l. pīa. z ē d ter. in. l. i. C. de his q pe. no. i. in fi. ibi sine vilo dāno z c. **¶** His pmissis veniam? ad materiā pditionis impossibilis. z repim? qtuor spēs ipof sibilitat. qdā est impossibilitas de iure: qdā de natura. qdā est rōne pplexitatis. z qdā ē impossibilitas de facto. **¶** Examimus quālibz p se z primo de impossibilitate nature. **¶** Op. q impossibilitas oīno vitiat testm. vt. l. si stipuler. de ver. ob. z. l. apud iul. s. si. j. de le. i. **¶** Rñdeo ibi impossibilitas adijciatur p modū dispōnis. ideo nō valet ipso iure. hic p modū pditionis. **¶** Ad hoc op. de. l. si mibi z tibi. s. si quis seruos. j. d le. i. vbi adijciatur p modū dispōnis z nō vitiat. **¶** Sol. ibi impossibilitas nō erat in eo qd erat substāiale in dispōne. sed in qdam accidētī. vt in die seu dilatione. iō vitiat z nō vitiat. vt ibi dicit. **¶** Itē op. pditio de preterito nō vera ē impossibilis. vt. l. verū. j. de reg. iur. s. pditio de pterito nō vera vitiat dī spositionē. vt. l. cū in secūdo. de iur. iur. res. z. l. iij. de here. insti. z. j. e. l. institutio talis. s. si. cū fi. **¶** Rñ. hic loquit in cōditione impossibili de futuro. ibi de pterito. rō qz talis pditio ē magis cā finalis q cōditio. vt. l. demonstratio. s. l. i. de pdi. z de. z qd ibi dicit. **¶** Cōtra hāc so. op. de. l. si mibi mēnia. s. e. de re. insti. **¶** Glo. ista dicit q ibi loquit de pditione nugatoria. sed quid vult dicere nugatoria. **¶** Rñ. pditio de pterito que ē modo impossibilis. z de pterito fuit impossibilis ē nugatoria z nō vitiat. sed illud qd. s. dicit loquit in pditione d pterito. qz nūc sit impossibilis tñ de pterito fuit possibilis. **¶** Ad hoc op. z vt q pditio impossibilis vitiet dispōnē. vt. j. de ver. ob. l. impossibilis. **¶** Rñ. impossibilis pditio vitiat dētū vt ibi. nō vltimas volūtates vt hic. z rō sit fauor vltime volūtāt. vt. l. de testamētis. de reg. iur. **¶** S. d hoc de dētū op. q in cōtractib? impossibilitas nō vitiat. vt. l. insulam. s. loc. **¶** Sol. ibi impossibilitas nō erat circa aliqd accidens. vt plene dicit in. l. si mibi z tibi. s. si quis seruos. **¶** Ex pdictis pōt distingui circa impossibilitatem nature. aut impossibilitatem adijciatur in vltimis voluntatib? aut in cōtractibus. **¶** Primo casu dī p modū dispōnis aut per modū conditionis. si p modū dī spositionis aut est impossibilitas circa id qd est substāiale in

dispositione aut circa aliquod accidens. si p modū cōditōis
 et tūc aut de pterito aut de futuro. si de pterito: et tūc aut est
 ipossibilis nūc et fuit ipossibilis d pterito et nō viciat aut
 de pterito fuit ipossibilis et de futuro nō: et tūc viciat vt
 hic saluo eo qd dico circa ipossibilitatē iuris. Si in dētib?
 aut p modū cōditōis et viciat: aut p modū dispōis: et tūc
 aut circa id qd est principale in dispōne et viciat. vt. l. si stipu
 ler. j. de verbo. ob. aut circa accidēs vt circa diē. et tūc distin
 gue aut in cōtractib? bonafidei. aut stricti iuris. vt plene di
 xi in. l. si mibi et tibi. §. si qd seruos. j. de leg. i. et pbat in. l. si u
 lam. §. loca. Ego dixi qd ipossibilitas viciat dēctū. Cōtra i. l.
 si militē. C. de cōdi. ob. cām. So. hic datur plures so. prima:
 aliud in cōtractib? notatis et. Breuiter dī. ponit vnā so.
 Impossibilis cōditio viciat oēm cōtractū de mūde siue bo
 nefidei et. Sed nō ipedit oīri cōditionē ob cām que nō ori
 tur ad pfectiōnē cōtractū put agit sed ad resoluēdū ipsū ex
 tra id qd agit: vt. l. si is. §. i. s. cōmo. ita loqitur. l. si militē. C. d
 cōdi. ob. ca. ¶ Venio ad ipossibilitatē iuris et oppo. institu
 tio que in alteri? voluntatē cōferē est impossibilis: de iure tamē
 si fiat institutio viciat: vt. l. illa. et. l. si quis sempzonis: et. l. ca
 ptatorias. §. de here. insti. So. cōditio pprie ipossibilis de
 iure est illa qd est d bonos mores: si ista institutio qd cōferē in
 alteri? arbitriū nō ē possibilis de iure: si lex nō assitit. simi
 le in. l. stipulatio. ista. §. alteri. j. de ver. ob. et qd ibi nō in. l. pa
 cta que cōtra. C. de pac. vel si volum? dicere qd sit cōtra ius
 dicam? qd iō ibi viciat: qd talis cōditio facit cessare solēnta
 tes testamentū: cū voluntatē defuncti institutio talis nō hēat et iō
 viciat institutōes. ¶ Itē oppo. qd cōditio ipossibilis de iur
 re dēat ipleri de facto vt. j. e. l. mulier. et. l. meui. j. de cōdi. et
 demon. So. si cōditio qd est de iure ipossibilis ipleat de fac
 to et nihil facit cōtra bonos mores d ipleri de facto: vt h
 et. j. e. l. cōditio. simile dicit dī. in. l. quidā cū filiū. j. de verb.
 ob. ¶ Itē oppo. de. l. seru. de cōdi. ide. vbi cōditio de iure
 ipossibilis viciat legatū. glo. ibi so. cōditio ipossibilis non
 viciat si testator sciebat eā ipossibile: sed si credebat possibi
 le et erat ipossibilis tūc viciat: qd tene mēti. ar. §. de here. in
 sti. l. quo loco. §. i. hec so. videt cōtra casum l. ab oib? §. i. j. d
 leg. i. vbi dicit qd iō testō: putauit cōditōs possibile qd erat i
 possibilis tūc nō viciat. So. illa dditione de tabulis reddend
 dis respicit vnū finālē effectū. l. liberatōes: et iō iō sit ipossibi
 lis p vnū modū suffic qd sit possibilis p aliū modū eqpollētē:
 si cut dicim? in. l. mulier. in prin. ad tre. et. l. si ita. qd dies leg.
 ce. et. l. j. C. de insti. et substi. In alijs aut cōditōib? qd ad vnū
 finālē effectū nō pponitur esset secus: hoc pbat: qd cōditio
 debz ipleri in forma specifica nec d ipleri eqpollētē: vt dī
 xi in. l. gallus. §. et quid si tū. §. de lib. et postb. ¶ Op. de. l.
 filio. j. e. vbi dicit ipossibilis viciat institutōē. Gl. sol. duo
 bus modis. Primo qd ibi viciat testm ad cōmodū institut
 ti qui erat successurus ab intestato et viciat institutio vt suc
 cedat ab intestato et legata nō soluat. Alia est qd ibi specia
 le in filio qui nō pōt institui nisi sub cōditōe potestatiua: et
 ideo illa institutio est qd peccauit in forma: et ista est vera. Et
 p hoc apparet qd pcedēs so. nō est vera qd illa. l. in alijs veni
 entib? ab intestato nō pcederet: vt. l. si libertas: sub cōdi. j. de
 bo. li. Itē nō haberet locum in filio emancipato vel institut
 to a matre: vt. l. repēdēda. C. de insti. et substi. Expeditus
 de ipossibilitate iuris qd in oib? casib? in qd ipossibilitas
 nature viciat i oib? illis ipossibilitas iuris viciat: si in illis
 in quib? ipossibilitas nature nō viciat an ipossibilitas iu
 ris viciat. Distingue ex pdictis p te. ¶ Veniam? ad ipossi
 bilitatē rōe pplexitatis: et op. qd ipossibilitas viciat: vt. j. e. l.
 si titius. So. ibi est ipossibilitas rōe pplexitatis hic natu
 re vel iuris: et ratio est qd iputet sibi testōr qd induxerit pplexi
 tatē et cōditōes inseruit ipemet vt ibi nō. ¶ Itē oppo. qd i
 possibitas rōe pplexitatis nō viciat: vt. j. e. l. si qd ita. i. prin.
 Solu. ibi pplexitas pōt de iure dissolui: de facto sec? vt ibi
 patet. ¶ Itē op. qd ipossibilitas rōe pplexitatis nō viciat
 qd si nō pōt dissolui de iure d i solui de facto vt. l. si titi. de
 verbo. ob. vbi lite ptestata de facto qd soluit pplexitatē. so.

Ille qui implet cōditōes de facto et sic dissoluit pplexitatem
 implet eā sibi et ad sui cōmodū iō talis dissolutio admittit
 tur. simile. j. e. l. mulier. §. i. si si impleas de facto et fieret ad a
 terius cōmodū nō implētis tūc talis dissolutio pplexitatis
 non admitteretur. hic est casus in. l. si titius. j. e. ti. et probat
 tur in. d. l. si titius in exēplo negatiuo. ¶ Oppo. qd ista per
 plexitas nō viciat dispōnez. vt. l. qui quadraginta. in prin. j.
 ad. l. fal. So. ibi pplexitas ex verbis vel ex dispōne defun
 cti nō cōtingit: si ex quodā accidenti facta est iatōe patrimo
 nij. et iō nō viciat sed dissoluit pplexitas. put possibile ē fm
 voluntatē defuncti. si qd. §. dixi hz locū in pplexitate qd pces
 sit ex verbis et ex dispōne defuncti. ¶ Itē op. de. l. vltima.
 §. titius. ver. qd §. si. ti. pri. vbi pplexitas nō viciat dispōnē
 So. §. si tui? loquit qd pplexitas cadit iter res dignas pa
 ri fauore tūc dispō viciat. sed si cadit inter res qd vna ē di
 gna maiori fauore pferitur fauorabilior. ar. l. inter pares. de
 re iudi. et ex pdictis distingue p te. ¶ Venio ad impossibili
 tatē de facto et op. qd impossibilitas viciat dispōnem vel le
 gatū. vt. l. legatū. et. l. cū heres. §. i. j. de sta. li. Gl. qd est ibi et in
 §. impossibilis. insti. de here. insti. soluit. ibi de ipossibilitate
 de facto qd est magis difficultas qd impossibilitas. et iō qd est
 possibilis l3 difficultis dispōnem viciat vt ibi. de tali impos
 sibilitate de facto qd dī difficultas. dic vt dixi in. l. cōtinu. §.
 illud. de ver. ob. ¶ Los videtis qd dicitio impossibilis dispo
 sitionē nō viciat. qro an in locū illi? debeat aliū impleri. res
 ipōdeo. qm testator adiecit dditionē impossibile ad nullū
 finē honestū. vt si celi digito tetigeris. et tūc nō dī aliud im
 pleri vt h. j. e. l. conditionis. et. l. obtinuit. de pdi. et demon.
 ¶ Itē qd adiecit dditionē impossibile ad aliquē honestū finē
 et tūc dī ipleri ille honest? finis put ē possibile. vt. j. de vlti
 fru. le. l. legato. et. j. d adm. re. ad ciui. pti. l. legatū. Et p hoc
 si testator relinquit centū fratrib? p dicatorib? p missis can
 tandis et ciuitas est interdicta ita qd missa nō pōt canī. tunc
 dī aliud honestū fieri in locū illi? honesti finis. ¶ Quero
 quid si dditio est p parte possibilis et p pte nō. rñdeo quā
 ten? est possibilis implet. quaten? est impossibilis reijcit. vt
 l. qui dotem. de do. ptele. facit. l. penul. j. de condi et demon.
 ¶ Quero an institut? sub cōditione ipossibili possit adire
 hereditates de iure ciuili vel hēat necesse petere bono. pos.
 de iure ptorio. Jac. de are. dicit simpliciter qd hēat necesse
 petere bo. pos. de iure ptorio. vt ipse nō. in. l. cū in secundo.
 §. d inius. tes. et. l. si qd est. §. ti. pri. et pbat p tex. l. facta. §. si in
 dāda. j. ad tre. Quid dicem? Rñ. quedā dditiones impos
 sibilis remittūt a iure ciuili. quedā a iure ptorio. primo casu
 pōt adiri de iure ciuili. vt hac. l. et insti. d here. insti. §. impos
 sibilis. et. l. dditiones. j. e. ti. quedā remittūt de iure ptorio
 et tē nō pōt adiri d iure ciuili. si recurrit ad bo. pos. fm ta. iō
 qd ius ciuile illā dditionē nō remittit. ita loquit. §. si in dan
 da. et ita loquit. l. i. §. ad eos. j. ad. l. fal. Cōtra hoc facit. l. si li
 bertas. in prin. j. de bo. li. vbi cōditio reijcit a pretore et tū ē
 heres d iure ciuili. so. oī te intelligere heredē eē. i. bo. pos. nō
 aures de iure ciuili. ¶ Itē quero dictū est qd fili? institut?
 est sub cōditione ipossibili nō valet testm. sed an fili? pōt te
 stamētuz approbare. dico qd sic. vt. l. filio. §. de inius. tes. et ē
 casus recte intelligēdo. j. e. l. si quis in testō. ¶ Querit glo.
 quid si dditio ipossibilis in psona tertij apponit. Dicit gl.
 qd nō viciat vt. l. si meui. §. de here. insti. et ppter genera
 litatē. l. obtinuit. j. de pdi. et demon. ¶ Querit gl. an matris
 moniū factū sub dditione ipossibili valeat. Et videt qd sic
 qd est fauorabile sicut institutio. sed tu dic de hoc vt in. c. si.
 extra de condi appo.

S Testamento. iproprietate tū toti? vel par
 tis nisi dīa voluntas appareat. h. d. ¶ Op. dī hic
 qd cōe est meū est. imo qd cōe est meū nō ē. vt. l. quini. j. de
 au. et ar. le. Glo. dicit in dubio nō dicit meū nisi in totū sit me
 um. qd tene mēti. sed ista gl. est d ter. sup quo est signata ibi
 nisi euidentissimis. vbi dī meū ē quod est cōe nisi pbat dī. vñ
 glo. dicit in. l. id qd nostrū. j. de reg. iur. qd cōe est dī meū

b S. de b iur
re se firmat.
Et ad hanc
materiā vid
q̄ dixi in. l. si
expressis, de
appel.

Que sub
cōditio
ne. c. venien
tes. de quo
vid bal. in. i.
consti. C. 2. q
ibi dicti. in. S.
quibz. in. vl.
col. 2. ibi etiā
vide an. vale
at statuti q
singularis p
sona nō pos
sit appellare

testatem eligendi et tunc videmur eligere sicte p ali
um. vt. l. ite eoz. s. si duriodes. s. qd cuiusq vnuer.
no. **Q**uero vtrū de hoc debeat fieri vñi instrum
mentū tñ nos eligim? illum quē ticius noīabit vel
duo. **D**ico q duo debēt fieri de iure. sed cōsuetu
do aliud obseruat vt dixi in. l. heres. s. sed si notam
s. de test. Item inducitur hec. l. ad. q. vtrū institu
tio possit fieri vno nudo verbo. de quo dixi in. l. i.
s. de here. insti. Itē inducitur ad. q. vtrū possum cō
stituire pcuratorē illū quē nominabit tici? et tici? ē
inhabilis ad cōstituendū pcuratorē. **E**i. format hāc
qstionē in. l. qd qd. C. de pcur. et Jo. an. de pcur. et d
pcur. c. religiosus. in clemē. et h. l. facit q possit l. tici
tius sit inhabilis.

Quī in testamento. **H**ac. l. ha
fici. **Q**u. q. fili? nō pōt institui sub ta
li cōditione. vt. l. si pater. C. de insti. et substi. et s. de
here. insti. l. suus quoq. **S**o. hic erat emācipat? vl
dic qd erat suus. sed in defectū cōditionis exhere
datus vt dicit glo. j. vel dic q ista cōditio habet p
nō adiecta. vt. j. dicitur. **Q**u. q. ista cōditio sit
turpis. vñ fili? nō habebat necesse adoptare illum
vt. l. vxorē. s. heres. j. de leg. iij. **G**lo. sol. pluribus
modis et vltimo dat vñā so. fateor cōtrariū. et qd di
cit parato filio subaudit maxime. vñ siue fili? sit pa
ratus adoptare siue nō ipse fili? est heres quasi im
pleta sit cōditio. hoc non videt vey. qz q aliq ali
quē adoptare cogat metu pene est phibitū vt ibi.
nā agebat de priuado heredē hereditate post ad
tione: qd apparet qz illud onus adoptadi aliq
fuit sibi iniunctū nō in modū cōditionis sed alteri?
grauaminis. vnde est turpe sicut matrimoniu non
dō fieri metu pene. vt. l. si. C. de sponsalibus. sed q
spe lucri qd inuitet ad adoptadi aliq nō videt
turpe. sic non videt turpe q qd inuitet ad mīmos
nū spe lucri. vt. l. ticio. s. i. j. de cōdi. et de. **Q**uid di
cemus. **P**ossum dicere q glo. dicit male et hoc qd
dixi sit vera so. s. iij. tenēdo hanc gl. **P**ossum? dice
re qd spe lucri aliq inuitare ad adoptandū non
est turpe. sed hereditas patris nō est pprie lucruz.
et pdere eā dī dānum. vt. l. si. C. de codicil. vel quasi
dānum. vt no. in. l. i. j. C. de iur. et fac. igno. vñ videt
metu pene inuitat? timore hui? s. iij. non est necesse
q filius sit paratus adoptare. vñ subaudi max
ime vt dixit glo. sed timore alterius contrarij est ne
cesse q sit paratus adoptare. iō nō pōt subaudiri
maxime vt statiz dicā. sed hodie non est iusta cā ex
heredandi. qz non est de casibus numeratis. in au
tenti. vt cū de app. cogno. s. causas. **S**ecundo
op. q cōditio turpis adiecta filio instituto facit tes
tamentū ipso iure nullū. vt. j. e. l. fili? g. non erit he
res qd cōditione ppleta imo testamentū erit ipso
iure nullū. **S**o. dico q h loquit in filio emācipato
vt dixi in primo cōtrario. vel dic put loquit in suo
qz illud maxime qd dicit glo. nō est subaudiendū
qz filio parato implere cōditionem testm est aliqd vt
hic. **N**ō ob. l. filius. qz est nulluz. sed qz si fili? est pa
ratus implere cōditionē testm confirmat p. l. filio. s.
de in ius. tes. et hic est casus alias esset nullū. vt. l. cō
traria. sed admitteret vt fili? ad implēdum cōditio
nem turpē. **R**ñ. coacte adoptare est turpe. sed ado
ptare spōte nō est turpe. et iō cōpleta cōditione he
res est. vt hac. l.

Verba. **G**lo. signat ar. s. iij. de manu
mis. te. l. si qd locuples. i. si. vbi
appones cōditionē vñ velle expse eā impleri. so. h. ex
pse cōmisit eius arbitrio velle adimpleri vel nō. dūz
dicit si nolit et. fm. **D**i. **I**te sunt argumenta cō

traria de vsuris. l. si stipulat. de le. i. l. si qñ. in prin.
So. ibi verba possunt aliquid opari hic nō. qz faci
te inerat. vt. l. iij. j. de leg. i.

Quī in testamento. **I**tem inducit aditiones vel lega
ti acquisitionē irrenocabilē. h. d. **D**icit
hic q legatū acquiri ipleta cōditione. **C**ōtra imo
a morte testatoris acquiri recta via statim. vt. l. a
titio. j. de furtis. et l. cū pater. s. furdo. j. de le. iij. **S**o.
in legatis quedam est acquisitio ficta et ista est a re
pore mortis. vt. l. a titio. j. de furtis. **Q**uedā ē acq
sitio vera siue irrenocabilis et ista est a tpe adire he
reditatis. vt. l. si tibi homo. s. cū seruus. et l. seruū si
lij. s. i. j. de leg. i. **Q**uedā est acquisitio irrenoca
bilis et ista est a tpe agnitionis vt hac. l. **E**t op.
q quis iplēdo cōditionē videat adire hereditatē.
vt. l. iā dubitari. in si. s. de here. insti. **S**o. vt ibi no.
et l. i. s. si parēdi. s. de cōdi. ob cau. **E**t no. bñ hac. l.

Siliius. **C**ōditio turpis adiecta in insti
tutione filij vitiat testamentū
Itē nō dicimur posse qd hōeste si possum?
h. d. **O**p. de. l. i. s. e. ti. vbi cōditio impossibilis non
vitiat s. vitiat. **S**o. speciale in filio. **E**t op. de
l. libet? sub cōditione. j. de bo. li. **S**o. aliud in liber
to vt ibi. aliud in filio vt hic. rōnem dixi. s. e. l. i.

Sitius. **I**mpossibilitas rōne pplexita
tis vitiat institutionē. hoc. d.
Op. s. e. l. i. et l. cōditiones. vbi cōditio ipossi
bilis reijcit. **S**o. hic in cōditione ipossibili rōne p
plexitatis. vbi autē loquitur de impossibilitate na
ture vel iuris. dic vt. s. e. l. i. **E**t op. q perplexitas
nō vitiat. vt. l. si titius. j. de ver. ob. **S**o. ibi est per
plexitas q pōt dissolui. h. autē ē pplexitas i dissolubi
lis. et ideo vitiat institutionē. **Q**uerit glo. pona
mus institutionē factā negatiue si scius heres non
erit: scius heres esto. et si ticius heres nō erit: scius
heres esto. **G**lo. dicit q expectabit alterius repu
diatio. h. nō est vey qz posset repudiare cū nō dū sit
delata. vt. l. is qui heres. j. de acq. here. s. veritas
est q institutio nō vitiat. qz adeundo de facto sibi
implet cōditionem et facit deficere alteri. vt. s. e. l. i.
vel q altero dcedēte alter heres erit. et ita gl. bñ di
cit. **E**t op. et videtur q sufficiat cōditionē iple
ri de facto. vt. d. l. si ticius. et l. mulier. j. e. **S**o. vt ple
ne dixi. s. eo. l. i.

Splures. **Q**uero hic dī plures in
stitutiones. vtrū iste plures
institutiones debeāt intelligi esse facte di
uersis personis vel de eadē. **G**lo. ponit primo q di
uersis psonis. scdo q de eadē. nam si diuersis pos
to q cōditio extaret i psona vñ? adhuc dō expectat
ri cōditio in psona alteri? q diceretur esse cōiunct?
in eadē pte. vt. l. coheredi. s. coheres. s. i. i. et l. pla
ne. s. si cōiunctim. j. de le. i. et ita dicit **D**i. **E**t te
nēdo scdam lec. op. q vltima cōditio spectet. vt. l.
sub diuersis. et l. qd traditū. cū. l. se. j. de condi. et de.
So. aliud in hereditatib? vt hic. et l. si te solū. de he
re. insti. aliud in legatib? vt ibi. **Q**uerit gl. de vna
q. et vide glo. q incipit in specie. et adde in si. ibi in
prin. et s. i. et l. liber homo. s. si ita scriptū.

Cum seruus. **C**ōditio adiecta in in
stituto repetita. h. d. **O**p. de. l. seruo ali
eno. s. si ab impubere. et l. si quis a filio. j. de leg. i. et
l. si. de fideicō. li. **S**o. cōditio q vitiaret legatū nō
videt repetita. sed illa q nō vitiaret legatū sic vt h.
qd declara vt dixi in. l. licet. j. de le. i. et articulu istū
declaraui in. l. auiā. s. i. j. de cōdi. et de. **Q**uero
de quo seruo loquit hec. l. **G**lo. hic dat tres solu.

Prima q̄ erat seru⁹ p̄p̄i⁹ testatoris. et ista lec. est verissima. et pone q̄ seru⁹ habebat coheredes al⁹ ille seru⁹ nō posset habere libertatē nec legatū nullo existēte herede. vt glo. sequēs dicit. Et ista est vera lec. Alij dicūt q̄ erat seru⁹ alien⁹. sed ista lec. ē falsa. q̄ seru⁹ alieno nō pōt directo dari libertas. vt. l. seru⁹ tuo. C. de manumiss. tes. et. s. ti. ij. l. seru⁹ alienū. Alij dicūt q̄ seru⁹ testatoris tpe testamēti et alienato viuo testatore. ista lec. est vera: q̄ p̄ alienationē est recessus a libertate et remanet firmū legatū et substitutio. vt. s. ti. ij. l. qui filio. s. si q̄s seru⁹. et oportet te intelligere q̄ habebat coheredem al⁹ nō valeret. sed prima magis plz. q̄ nullam cōtinet diuinationē. **D**icitur hic q̄ in legato pōt videri additioē repetitā. quero q̄ est ista cōditio q̄ in legato videt̄ repetitā. Glo. videt̄ dicere de additioe adiecta in institutione. s. si titius fuerit p̄sul vt in glo. sup. xbo cōditionū. alia glo. sup. xbo extiterit dicit cōtrariū. nā dicēdo q̄ deficit cōditio institutio nis si illa intelligeret̄ in legato repetitā legatū nō deberet̄. de alia ergo cōditione intellexit. **H**ui⁹ cōtrarij timore. **I**a. de are. dicit sup. hoc tex. repetitaz cōditionē statute libertatis. vt. j. de condi. et demō. l. auiā. istud dictū videt̄ falsum. q̄ tex. dicit q̄ libertas fuit data pure et sic nō est statuliber. vt. j. d. sta. libe. l. ij. **Q**uid dicem⁹. **B**reuit̄ dico q̄ additio ad iecta institutioni v̄repetitā et hoc pbat̄ tex. l. auiā. et hec glo. sup. xbo extiterit. male dicit. sed intelligo nō extiterit. q̄ nō lit̄ eē heres. **S**z tu dices quōd cū seru⁹ sit necessarius. q̄ nō pōt repudiare. **R**ñ. p̄ ut tu intelligis de seru⁹ alienato a testatore ē claz q̄ est volūtari⁹. sed fm̄ primā lec. dicit glo. q̄ p̄ hec xba dat sibi licentiā abstineri et facit d̄ necessario volūtariū. vt. l. verba. s. e. et. l. corneli⁹. s. de here. in sti. pone ergo casus sic. dñs reliquit seru⁹ libertatē pure et eū herede instituit p̄ pre sub cōditione si titius cōsul factus fuerit dato sibi coherede. et adijci tur et si heres eē noluerit vel si heres nō extiterit lego sibi centū. et oīa sunt plana. **A**d argumēta contraria q̄ ponuntur in glo. vlti. dic vt colligit̄ ex his q̄ dixi in l. lics. j. de le. i. sequētē. l. vide p̄ teipm.

Mutian. l. habuistis examinata in et breuit̄. h. d. Cōditio de nō petēdo i vltimis volūtariis p̄ acceptilationē implet̄. Idem si alio modo de iure peti nō pōt. h. d. **C**op. et videt̄ q̄ ipso iure vir nō pōt petere soluto matrimonio. vt. l. ij. s. so. ma. **S**i intelligit q̄ fecit vir pactū de do te lucrada. vel dic q̄ etiā soluto matrimonio potest petere q̄ bz actionē: bz obstat exceptio et petēdo repellitur ab hereditate. **I**te videt̄ q̄ nō sufficiat acceptilatio sed sit necessaria cautio mutiana. vt. l. mutiane. j. de condi. et demon. **S**ol. q̄q̄ referūtur hec xba si non petisset ad ius vt nō petas de iure et tūc implet̄ p̄ acceptilationē q̄ amodo nō pōt petere vt hic. et ita loquitur vltimū mēbrū dictē. l. mutiane. j. de condi. et demō. q̄q̄ referūtur ad factū vt nō petas de iure vel de facto et tūc nō sufficit acceptilatio. vt. d. l. mutiane. put loquitur de mutiana. sed in dubio ista verba referunt̄ ad ius in vltimis volūtariis. vt. l. licet. j. vt. le. no. ca. et. l. auiā. in fi. j. de condi. et demon. secus in cōtractib⁹ q̄ intelligit̄ de iure vel de facto et p̄mittēdo nō petere nō implet̄ cōditio vt. l. vbi pactū. **C** de trasac. et no. in. l. siue apd̄ acta et. l. circa si. glo. magne. C. de pac. et dixi in dicta. l. mutiane.

Si quis hereditariū. Si cōditio nō pōt impleri de iure sufficit q̄ impletur de facto. h. d. **V**ides h̄ q̄ nō ē dictio

si. et tūc est additio. allegat. l. i. de p̄di. et demon. **C**op. q̄ nō sufficiat impleri cōditionē de facto. vt. l. hec cōditio de cōdi. et demon. et. l. i. in fi. s. q̄ quisq̄ iuris. et. l. si ita quidē. si man. ita fu. ma. **S**o. nō sufficit impleri de facto si de iure pōt impleri. al⁹ secus vt hic. hāc materiaz tractat̄ doc. in. d. l. ea quidē. et. **D**i. in. l. qui dā cū filiū. j. de ver. ob. et dixi plene in. l. cōtinu⁹. **S**. cū quis. e. ti. **C**op. q̄ ista cōditio tanq̄ impossibilis rejicitur. vt. s. e. ti. l. i. solue vt ibi.

Si quis testamentum p̄ie instituit. vt substitutio est proprie institutio. h. d.

Seruus. **N**o. rationē hui⁹. l. q̄ est not. **C**op. de. l. talē. in prin. s. ti. **S**o. ibi fuit data libertas bis. p̄io pure secūdo sub cōditione. ideo valet ex prima datione **I**te op. hereditas nō pōt dari in diē vel sub additioe. vt. l. hereditas. s. ti. ij. **S**o. hereditas sola nō pōt dari in diē vel sub cōditione. s. cū libertate sic.

Ter ex fratribus. **C**ōditio mixta si impeditur p̄ casum dispositio deficit. vt. l. in testamēto. de cōdi. et demon. et. l. legatū. de cōdi. infer. **S**ol. hic erat institutio pura. sed diuersarum portionū cōditionalis. vt. j. l. p̄ri. **C**op. si vnus fratrū ducit sororē in vxorē matrimoniu est illicitū et sic cōditio est turpis. vt extra de consan. et affi. c. nō debet. **S**olu. de iure canonico matrimoniu. tale est prohibitum. sed fm̄ has. ll. est permīssum. **Q**uero quid si vnus de fratrib⁹ ducit illā et alius erat paratus ducere et illa noluit. **Q**uero q̄li ter diuidantur ipsa bona. **G**lo dicit ille q̄ ducit habebit dodrantē alter quadrantem. q̄ certū erat q̄ duobus nubere nō poterat. vide glo. q̄ incipit qd si alteri et. **I**stud qd dicit lex q̄ additio nō stat per me habet̄ p̄ impleta. est verū nisi voluntas defuncti repugnet volūtati aliorū. sed hic repugnat voluntas defuncti. q̄ p̄mittēdo q̄ nubat vni videtur p̄hibere q̄ alij nubat. et sic habes q̄ leges q̄ dicūt q̄ cōditio q̄ nō stat p̄ herede habet̄ p̄ impleta. ē verū nisi voluntas defuncti repugnet. ita vidistis in. l. cōditionibus. in prin. j. de cōdi. et demon. et hoc idē no. p̄ glo. j. de ver. ob. l. in executione. s. si.

Quidam in suo. **C**ōditio q̄ cōtinet inhumanitatem respicitur et ex sermonibus incōgruis presumitur q̄s nō sane mētis nisi p̄bet contrarium. h. d. **N**o. q̄ ex qualitate s̄monis q̄s p̄sumitur furiosus simile de ru. et cu. da. ab his. l. is q̄ s. i. et habuistis i lapud iulianum. in fi. j. de lega. i. **C**op. d̄r hic q̄ iste qui talē conditionē apposuit presumitur furiosus. cōtra. j. de cōdi. et demon. l. meui⁹. **D**icit gl. hic speciale fauore humane religionis. vel dic vt ibi dixi. **Q**uero quomodo pōt ista suspitio submoueri et probari q̄ sit sane mētis. vt ex his verbis non presumatur furiosus. **R**ñ. hoc magis cōsistit in facto q̄ in iure. q̄ erat iocularius q̄ cā ludendi talia testamēta faciebat vt faciebat causa humanitatis. et reduct⁹ ē ad magnam cōtritionē suū corpus de spiciebat. vnde cōsulo q̄ notarius cām inferat in testamento q̄ talia scribuntur. **I**tem q̄ro quid vult dicere tex. in memoriam humane conditionis. **R**espondeo duobus modis. quia homo fuit de terra creatus. et ideo in terra sepelitur et in terraz reuertitur. vel dic q̄ ille qui tradidit eū terre facit in memoriam conditionis humane. **C**ultimo glo. inducit ad questione⁹ hic in sermonibus stultis p̄sumitur stult⁹ seu furiosus. **D**icit glo. q̄ eodez modo presumitur dominus si vtatur possessione. licet

non vere sit dominus quod tene menti. Sed glo. alibi dicit contrarium. vt no. in. l. ij. C. de proba. z. l. cum res. eo. ti. vbi dicit qd ex possessione qd nō presumitur dominus. Sed **Ja.** de are. distinguit plene sed ego dico z sum alibi solitus distinguere si queratur vtrum dum quis possideat tanq̄ dñs presumitur dominus. **Distingue.** aut dominus deducit in iudicium per modū actionis aut per modum exceptionis. **Primo casu** aut principaliter intentat vt in rei vēdicatione in qua principaliter venit dominium aut incidenter quia est talis actus in quo venit dominium incidenter. **Primo casu** dominus debet probari directo de iure gētium vel ciuili. vt l. in rē. s. de rei vē. z. l. ita vt si fur. s. cōmo. z. l. ibi no. z. C. de nō nu. pe. l. i. z. quod ibi no. fallit qñ agitur cōtra eū qui violenter accepit. vt. l. si quis emp. s. sed hec super illis. C. de prescrip. xxx. an. **Secdo casu** quando dominium in iudiciū deducitur incidenter. z. tunc aut quis ad probationem dominij inducit possessiones de presenti z. presumitur dominus. Ita hic intelligitur gl. qd ex p̄ssesse no. in. l. sicuti. s. si queratur. s. si ser. ven. z. est tex. cum glo. s. famill. her. l. i. Et facit qd no. per **Li. C.** que sit lon. cōsue. l. ij. in. iij. q. principal. in fi. scde. q. **Hec ob. s.** ad. l. acquil. l. itē mella. s. pe. vbi dominus venit in iudicio incidenter. z. tñ bone fidei possessor non habetur pro domino. quia ibi constabat contrarium. s. eum non esse dominum. z. sic predicta intelligo nisi contrarium appareat. **Aut** ad probationem dominij inducitur possessio d̄ preterito. z. isto casu possessio nō facit quē presumi dominum. vt. l. z. que nondū sunt. s. qd dicitur. s. de pig. ac. z. no. per glo. in. l. ij. C. de proba. facit qd solet dici per doc. in. l. cum res C. e. ti. z. qd solet notari per doc. insti. de ac. s. itē seruiana. si vero dominium deducitur in iudiciū per modum exceptionis. z. tunc aut post fundataz intentionem actoris z. non presumitur dominus. vt. C. de proba. l. siue possidetis. aut ante intentionem actoris fundata. z. tunc presumitur dñs. vt. l. ob maritorum. z. ibi glo. C. ne vro. p. ma. z. l. i. z. qd ibi not. C. de p̄uul. fil. facit. ij. de solu. l. titia. z. ibi tetigi. **Ad p̄dicta etiam** facit. C. de ag. z. cens. l. litib. l. xi. z. sic debet intelligi qd no. in. d. l. iij. C. de proba. z. l. iij. et. i. facit ad hoc quedā gl. que videtur velle qd etiam fama quandoq̄ sufficit ad probationem dominij. vt no. in. d. l. iij. C. d̄ pba. z. l. atqui natura. s. cum me. s. d̄ de neg. ges.

Quem testamēto cogitauerat. **Glo.** dubitat. veritas est qd sine effectu cogitauit. vt **Azo** dicit in. l. diu. C. de iure codicil. z. insti. de codicil. s. fi.

Filius instituto sub conditione qd nō potest impleri ultimo vite spiritu decedat ante q̄ impleat cōditionē sit locus substituto z. venietib⁹ ab intestato ipso viuo. secus si in ea cōditione q̄ ultimo vite spiritu potest adimpleri. quia tñc ipso mortuo admittuntur. h. d. Et diuiditur. **Primo** ponit thesima z. questionem. **Secdo** questionē auget. ponēdo dubiū b̄imembre. **Tertio** respondet primo dubio z. illud probat p̄ simile. **Quarto** respondet secundo dubio. **Quinto** ponit vnum casum similem prime responsioni. scda ibi cū non sufficit. tertia ibi nā superior. quarta ibi altera vero. quinta ibi quēadmodum. z. ista est valde difficilis lex. **In** tex. heres erit. l. institutus. ibi instituerat. s. vulgariter z. filius decedat ante q̄ pareat cōditioni. queritur an nepotes admittantur eo mortuo v̄ eo viuo. **In** tex. ibi quēadmodū. nepotes. filio viuo z. in actu mortis

existente admittatur ad hereditatē aut in primo casu. vt hic. z. ita hec dictio quemadmodum. non ad proximā nō ad precedētia refert̄ fm **Di.** **Dicit** hic qd nepotes admittunt filio viuo additione defecta. opponitur filius illo casu reperitur preteritus z. sic testamentū est nullum. vt. l. commodissime. s. de libe. z. posthu. z. l. penul. e. ti. **Dicunt** quidam qd filius qui instituitur sub cōditione que non potest impleri ultimo vite spiritu debet in eius defectum exheredari. hoc est contra casus. l. si libertus. s. exstimo. de bo. lib. z. no. p. doc. in. l. si. si pas. C. e. ti. **Ad** contrarium responde qd imputet sibi filius qui cōditio nem nō impleuit. vt. l. suus qd. de here. insti. **Dicitur** h̄ qd legatū cedit eo moriente z. transit ad heredem. **Cōtra** in. l. miles. s. p. parte. j. de leg. ij. **So.** v̄ sibi dicā. z. facit ad hoc qd habuistis in. l. v. j. qd di. le. ce. z. l. ab oibus. s. cū quidā. de le. i. **Prē** dicitur h̄ in ver. altera. qd nepotes erant legitimi. **Cōtra** ille est legitimus qui est proximior tēpore mortis. vt. s. cum autem. insti. de heredi. que ab intesta. sed h̄ nepotes nō erant legitimi tempore mortis. **Glo.** respondet quando quis decedit nullo condito testamento tunc inspicitur quis est proximior tēpore mortis. sed si decedat cōdito testamento tunc ille dicit̄ primior qui est primior tēpore quo testamentum destituitur. vt hic no. z. probatur insti. de leg. agna. suc. s. p̄ri. z. habuistis in. l. si quis posthumus. s. si filium. s. de libe. z. posthu. **Sed** primū mebrum quando decedit intestatus intellige qd ille intelligit̄ prim⁹ qd e primior tpe mortis vel cum hereditas defertur. vt si aliquis decessit relicta vxore p̄gnante inspicitur quis est proximior tempore quo partus nascitur abortiuus. vt. j. de suis z. legit. l. in testamento. s. penul. z. l. itē. s. i. de libe. z. posthu. qd maxime hodie est verum. vt insti. de legi. agna. suc. s. placebat. **Ad** p̄. dicitur hic qd valet exheredatio quando heres est institutus cum filius moriet̄ **Cōtra** hoc est expressus in. l. si ita. s. fi. de lib. z. posthu. **Quius** contrarij timore iste ver. quēadmodū legitur tribus modis principaliter. **Primo** hic qd tex. non dicat qd testamentum valeat immo qd non valeat. z. hoc casu testamentum destituitur. i. non valet. z. sic refertur ad proximū. z. sic sic. s. destituit sic hic l̄ non eodem modo nec eodem tempore. vt in gl. **Alia** lec. principalis est qd valet testamentum. **Ad** contrarium respondet gl. qd hic habebat alium coheredem extraneum pure institutum. cui⁹ additione poterat confirmari exheredatio z. fuit cōfirmata: sed in. l. cōtraria non habebat coheredem. hec sol. est vera in se licet contineat diuinationem. sed tunc sustinēdo instatur fm hoc quomodo testamentum destituitur vt innuitur in littera quēadmodū. zc. **Glo.** respondet destituitur. i. irrevocabiliter firmatur morte filij quia ammodo non habet locū querela. vel dicit̄ destituitur. i. annullatur viuo filio z. q̄rela intentata. vt tangit in fi. glo. **Alia** dicit in. l. cōtraria dicitur qd filius nō potest exheredari post mortem hoc est verum si filius instituitur sub conditione casuali. secus si sub potestatiua z. in ei⁹ defectum exheredatur. quia tunc potest exheredari post mortem. vide glo. i. ibi. **Ista** so. est falsa contra tex. l. suus quoq̄. s. sed z. si filio. s. de here. insti. vbi tex. dicit qd filius nō pōt exheredari in defectu conditionis mixte vel potestatiue. quare dicit qd qd. quēadmodum. refertur ad primū casum non ad p̄ximum fm **Di.** z. sic cessat contrarium. s. qd si filius exheredat̄ z. alius instituitur cum filius moriet̄ nō dico post mortem. z. tñc valet exheredatio qd filio viuente z. in actu mortis existere ille potest adire nō

Probari directo. z. v̄ de circa hāc materiā do. ab. i. c. cū ad sedē. de resti. spo. i. v̄. car. ta. Et plus dicit in. d. c. allegans. d. ino. in. c. illd. de prescrip. videlz qd si testes depone rent qd talis tanto tpe ci tra possedit talē rem pro sua et tanq̄ suā qd nō p̄pter hoc p̄batur dñus de quo etiā dixi in. l. cum res. C. de pba.

Presumi tur dñs. vid in. l. apd tres baritū. s. neq̄ z. ibi dixi de aq̄ plu. arcē.

viciatur testamētum in vita. **N**ec obstat. l. si ita. qz ibi. post mortem filij fuit alius institutus hic cū morietur fm Jac. de are. **E**x hoc habes tria mēbra quia quandoqz quis exheredatur z alius instituitur post mortem eius. z tunc aut habet coheredē z valet vt hic fm lea. aut non habet coheredē z tunc non valet. vt. l. si ita. in fi. aut filius exheredat z alius instituitur cum filius morietur non dico p^o mortem tūc valet exheredatio: z viuo filio z in actu moriendi existēte admittit heres institut^o. post mortem vero non posset adire vt hic dicitur. **¶** **S**z quero si admittunt nepotes cum est in actu moriendi an querant ipsi filij patri eorum. z sic post ex persona eius habeat iure suo. **G**lo. arguit pro z contra v^o de glo. que incipit substitutus ibi sed an zc. **I**a. de are. t3 qz nepotes in actu moriendi nō querunt patri p. l. fi. in fi. C. de bo. que li. allegataz in glo. **E**go puto contrarium. ad quid enim esset facta disputatio in hac. l. an viuo filio v^o eo mortuo nepotes admittant quare puto qz querat filio ex persona filij habeant. **R**espondeo ad. l. fi. in fi. C. de bo. que li. quia dico ibi loquitur i^o usufructu qui nullus est cū incontinenti recedere speratur quod essz in eo qui incontinenti debet mori. hic loquitur in proprietate que auferit vtilitatem ei qui incontinenti d3 mori. quia transmisit ad heredes suos. hoc probat tex. in. l. iij. in fi. z. l. se. j. quando di. le. ce. **S**ed tūc instatur filiis. non pōt acquirere hereditates nisi iussu patris. vt. l. si quis mibi bona. §. iussus. j. de acquir. here. sed filius dñi est in actu moriēdi non potest iussu bere. ergo non esset possibile qz istis nepotib^o queratur hereditas in vita filij. **R**ūdeo dico qz filius est suus heres aut nec requiritur iussus. z fili^o efficitur heres patri suo per mediam personam nepos velit nolit z est necessarius heres. vt. l. filius patris. j. de bo. li. z. j. de acquir. here. l. qui in aliena. §. inu^oterdum. **E**t si tu dicis an per se vel per alium titius fuerit heres ad quid prodest. **R**espōdeo ad multa **E**t fm hoc quero vtrum inter mortez z aditionem in suo herede sit dare mediū. **I**stā. q. format **D**i. in l. nam nec emancipatus. j. de le. i. z gl. sunt contrarie. nam in. l. si alienus. §. in extraneis. de here. insti. dicit qz non est dare mediū. contrariū notatur in. l. iulianus. j. de pdi. z demon. z hic videtur casus qz inter mortē z aditionē in suo herede est mediū. naz hic nepos est heres suus patri non statim: sed qñ pater morietur. **I**tez videtur tex. j. ad spl. l. i. §. si p^o z ibi tetigi. **I**n contrarium videtur tex. in. l. si post mortē. j. de le. i. z l. quesitum. §. presenti. e. ri. **¶** **A**d uerte: habes distinguere quatuor casus. **A**ut que ris d^o successione ex testō. aut ab intestato. **P**rimo casu aut filius est institutus pure. z inter mortem z aditionē non est dare mediū. ita loquitur glo. in l. si alienum. z tex. in. l. si post mortez. §. i. z l. quesitū §. presenti. j. de le. i. z si quis omis. cau. test. l. i. §. qui sunt in p^oate. z alia glo. j. ad. l. fal. l. si creditor. **A**ut est institutus sub conditione z potest esse mediū inter mortē z aditionem. vt. l. in cōditionibus. j. de condi. z demonstra. z hic. sed si loqueris de successione ab intestato. z tunc aut nullum est conditum testamentū z non est dare mediū. vt in. §. sui. insti. de here. quali. z dif. qd^o intellige. s. qz non est mediū an sit heres i certa parte. s3 in alia parte potest esse mediū. pone qz decessit vxore pregnante: anteq^o enim partus sit in ventre formatus filius iaz nat^o nō est heres nisi pro quarta. quia tres possunt creari. **A**ut est iam creatus partus ita qz ammodo per naturam plures creari non possunt. z tūc est heres fm veritatem. qz si vnus est. cōceptus est heres pro

dimidia. vt. l. cii. quidam. §. suum. de acqui. here. vñ
in illa parte est medius illud tempus quo pēdet an
partus formetur. **I**tem si post cōceptum morietur
partus in ventre erit heres in totum. et sic fuit medi
um in illa parte. **I**dez si fuerunt duo fratres quoz
vnus postea abstinuit. et hoc vez de iure cōi. sed p
rescriptum posset post mortez effici suus. vt dixi in
l. gallus. §. et quid si tñ. s. de libe. et posthu. et ibi tā
gitur per glo. **N**ut aliquod est testm. et tunc potest
esse mediu. qz ille ē su? heres qui est proximior tpe
quo testm. destituitur. vt hic. 2. l. si fili? qui patri. s.
ti. proxi. et hoc habito respectu ad ius ciuile. sed fm
ius pzetozm fm qd filius pōt abstinere non est du
bii qd nō est dare medium. vt. l. nec emancipatus
j. de le. i. **E**t hunc respectuz certe habuit glo. in. l. iu
lianus noster. j. de condi. et demon. tñ secuta additio
ne videtur a tēpore mortis fuisse heres postq̄ non
abstinuit. vt. l. i. §. qui sunt i potestate. si quis omis.
cau. tes. **E**t predicta vera si queratur de medio tem
poris. sed de medio persone. secus etiaz quo quis
esset suus per mediam personam alteri? vt. j. de ac
qui. re. do. l. si quis in aliena. **E**t **S**z quero pater in
stituit filium sub conditione si monasteriuz intraue
rit an pōt institui sub tali cōditione. **E**t videtur q̄
sic. qz est potestatiua et sic valet vt hic. 2. l. suus q̄.
Di. tenet contrarium. qz non sufficit q̄ sit potestati
ua solū. sed oportet q̄ sit facilis vt hic. 2. l. suus q̄.
secus si difficilis. vt. l. hec cōditio. j. de condi. et de.
2. l. ij. e. ti. et q̄ ingredi monasterium sit difficile alle
gat **D**i. in auc. de monachis. §. i. col. ij.

**De iure
deliberandi
Rubrica.**

De iure deliberandi, Rubrica.

Seruus. **Q**p. 2 videt q seruo de
deliberandum. qz ipse potest non adire
vt. l. cñ proponas. C. de here. insti. **S**o.
seruus non potest adire nec repudiare.
Adire nõ nisi precedat iussus. vt. l. si quis mihi bo
na. S. iussus. j. de acquirẽ. heredi. **I**te repudiare nõ
potest. vt. l. i. S. per seruum. j. de suc. edic. sed potest
nolle adire. sed propter hoc non datur tempus ad
deliberanduz. **¶** **Q**uero quid in filio fa. **C**redo q
debet dari patri 2 filio simul. quia neuter sine alte
ro põt repudiare. vt. l. is qui heres. S. fi. 2. l. se. j. ti. ij.
sed aliud in seruo : quia solus potest repudiare. vt.
l. i. S. per seruum. j. de suc. edic. dixi in l. legatũ in pri
ma charta. j. de leg. i. **¶** **Q**uero quid in monacho
instituto vel succedẽte ab intestato cui equiparabi
mus seruo vel filio. **E**ffectus est magnus quia si fi
lius repudiat pater non potest adire. vt. l. fi. S. vbi
autem. C. de bo. que libe. secus in seruo. de hoc scri
bo in materia vulgaris substitutionis. tamen in b
puto q equiparetur seruo cñ non sit spes q sibi fa
cto sui iuris possit queri.

Alit pretor. q̄ ubi tēpus nō dicitur certum re
linquitur arbitrio iudicis. ¶ **Quero** cui dat tem
pus ad deliberandum. **Dicit** glo. q̄ heredi non le
gatario cum damnus non contineat. vt. l. si heredi
tates. s. man. ¶ **Quid** in fideicommissario vniuer
sali. **Ex** ratione glo. videtur q̄ debeat habere tem
pus ad deliberandum: quia commodum ⁊ incom
modum habet. vt habetis insti. s. fideicom. heredi.
s. si quis. ¶ **Et** ex hoc concluditur ad questionem
vtrum fideicommissarius vniuersalis possit ex sua
persona inuentarium facere. **Et** dixi q̄ sic. quia in
uentarius fit ad hoc vt cesset deliberatio. vt. l. si. s.
ij. C. de iure deli. sed deliberatio cadit in heredem
¶ ¶ ¶ ij

Arbitrio
iudicis. et vi
de do. Abb.
in. c. nonnulli.
de rescri. ubi
in nō dispos
fit a iure cō
mittitur arbi
trio iudicis.

sicut in fideicommissarium . ergo &c. ita dixi in . l. in
ratione . §. quod uolgo ad . l. fal . z in **S**pe . de instrum.
edic . §. dicto . ver . quid si heres nō fecerit . ¶ **Q**ues
ro tota die citantur heredes instituti vel uenientes
ab intestato z iudex statuit terminuz infra quez de
beant respōdere an uelint esse heredes vel nō que
ro quantum tempus debet dari . ¶ **H**abes in . l. itaqz
tex . no . qz debet dari ad minus tempus centuz die
rum . z expressius in . l. i . §. largius . de suc . edic . z ex
hoc reprobaui glo . §. de here . insti . l. si quis institua
tur . sed hoc examinatur latius per glo . j . de acqui .
heredi . l. quādiu . z ibi dicam . ¶ **T**em quero dicif
hic qz secunda dilatio debet dari causa cognita . b
facit ad materiam . l. in pecuniarijs . §. de ser . §. 3 q
rit glo . si iudex dedit dilationez sine cause cognitio
ne vtrum sit ipso iure nullum . quod sub illa dilatio
ne sit vel valeat sed annulletur per appellationem
ab interlocutoria de iure canonico . vel per appel
lationem a diffinitua de iure ciuili . ¶ **R**espondeo
vt dixi in . l. ij . j . de reg . iur .

Aristo scripsit **Op.** q. quis non de
beat edere instrumenta
aduersario. Contra in. l. is apud quem
C. de eden. 2. l. i. 2. l. qui accusare. e. ti. s3 hic cogitur
quis edere instrumenta creditorib3. **So.** dicit glo
hic loquitur ante aditam hereditates. quo casu fit
copia creditorib3 hereditarijs. sed post aditionem
non fit copia. quia creditores incipiunt habere ad
uersarium 2 hoc non ad fundandam intentionem
sed ad fundandā replicationez sic. vt. l. fi. C. de edē.
licet ibi d3 hoc sint opiniones 2 est casus in. l. pe. s.
fi. ad. l. fal. ¶ **Quero** hic fit copia instrumentoruz
heredi. de quibus instrumentis loquitur. **R**espon
deo de hereditarijs. vt. l. aristo. de acqui. here. vel
etiam de instrumentis existentibus penes credito
res hereditarios fm quosdā. vt glo. dicit quod fiet
sic. qz index faciet proclamari q3 quicūq3 habet in
strumenta hereditaria vel debet aliqua habere ab
hereditate ostendat infra talem diem alias sibi pre
iudicat. vt est tex. in. l. i. s. cum dicitur. j. si cui plus q3
per. l. fal. facit optime. j. de acq. here. l. aristo. ¶ **U**l
timo hec. l. probat vnum videlicet ego creditor ha
beo obligata omnia bona mei debitoris. 2 volo q3
notarius det mihi instrumentum q3 habeo obliga
tum nomen debitoris mei. dico q3 d3 dare copiaz.
vt hic 2. l. fi. j. de bo. auc. in. pos.

Si maior iō presumendum est q̄ per hoc non videtur adire s̄m **Di. C. No.** q̄ pendente dilatio ne permittat heredi vendere res hereditarias, **Lō** tra. j. e. l. ait pretor. vbi videtur speciale in pupillo non in maiore q̄ veditio impediatur. **Solu.** vt ibi dicam.

Aut pretor dicitur ibi enim absurdus
test alienare non potest actiones exercere.
Contra de l. procuratorum. s. de procura. So.
fateor in eo qui non potest alienare suo nomine. s.
in eo qui non potest alienare nomine alterius non
sequitur. ergo non potest actiones intentare nomi
ne illius. quia potest habere mandatum ad agen
dum non ad alienandum. Ad quod facit tex. et glo.
in l. eius est nolle. j. de re. iu. **E**tem oppo. de l. ari
sto. s. si maior. s. e. ti. vbi indistincte in persona cuius
libet deliberantis non permittitur alienatio nisi cau
sa cognita. **S**olu. ibi loquitur in magna hereditate.
hic in parua. **P**reterea hic potest diminui cau
sa rescendi pupillum. ibi non. ita dicit glo. tu aute
aduerte qualiter iste. ll. procedant quia si maior de

liberat de adeunda hereditate ipse deliberans nō
potest alienare deliberatione pendente nisi causa
cognita, vt. l. aristo. §. i. s. e. sed si effz datus curator
bonis vel ipse vl' alius tunc potest alienare ex cau
sa sine decreto iudicis res tempore perituras, vt. l.
si quis instituatur. §. si. z. l. se. s. de here. insti. sz si pu
pillus deliberat. etiam curator dat' bonis nō pos
sit alienare aliq's res etiam tempore perituras nisi
causa cognita. z idem puto in qualibet persona in
firma nisi causa cognita. hic est casus in. l. si quis in
stituatur. §. si. s. s. de here. insti. z ideo hic dicit pretor
diminui verabo, z sic loquitur ipersonaliter a quo
cunq;. sed in. l. aristo. §. si maior. loquitur personalit
ter. l. de persona eius qui deliberat.

Siquis suus ^{no. notabilem. l. 1. et men-}ti tenenda 3. et concordat
l. fi. C. de re. here. **¶** Op. de illa. l. fi. C. de
re. here. hic dicitur qd permittitur post repudiationem.
Contra immo infra triennium. vt. l. contraria
Sol. intellige illam fm istam vt possit adire infra
triennium coputandum a tempore repudiationis
si fuit maior. vel infra triennium computandum a
tempore vtillis anni si fuit minor. et sic e casus singu-
laris qd potest restitui maior de eo quod gessit in-
fra quadriennium quod datur ad restitutionem qd
e ibi speciale regulariter. vt. l. doli mali. §. diuersum
j. de noua. **¶** Item op. de. l. iij. §. de iur. et fac. igno.
vbi post repudiationem non potest adire. Quidam
dicunt qd ibi tacendo. hic expresse repudiado. Alij
dicunt ecotra. vide glo. ibi. vl' verius ibi substituitur
vel legitim' qui adiit. vnde filius excluditur ab he-
reditate materna. vt. j. ad tertul. l. filij. §. i. suum autem
heredem adeundo ab hereditate paterna non exclu-
deret infra dicta tempora. ita loquitur b fm 3a. de
are. et fm hoc loquitur d hereditate paterna ibi de
hereditate materna. et hec est vera so. **¶** Quero er-
go et reuoco in dubium vtrum hoc habeat locus in
quolibet suo tam in filio qd in nepote. Dic vt. l. pe.
de repu. here. que loquitur tantum de hereditate pa-
terna. sed ista. l. loquitur in quolibet suo. et sic intelli-
go. et ita sentit glo. in. l. nonnunq. j. de col. bo. et. l. iij.
ista interpretatione. circa si. j. de ver. sig. vbi patris
appellatio intelligitur d auo. sic. l. fi. que loquit de
hereditate paterna intelligaz de auita. **¶** Quero
quid de emancipato. Glo. hic et in. l. fi. de repu. here.
dicit idem qd in suo per. l. nonnunq. j. de col. bo. So.
l. nonnunq. non loquitur de repudiante sed volen-
te conferre. Est ergo dicendum de filio emancipa-
to quod dicam de filio repudiante hereditatem ma-
ternam. vt probatur expresse. C. de iur. et fac. igno.
l. ij. et. l. iij. et ibi no. et dixi in. d. l. nonnunq. licet quidam
dicant idem in filio emancipato quod in suo per. l.
pro herede. §. papi. de acqui. here. que. l. modicum
facit. vt ibi videbitis. **¶** Quid in hereditate ma-
terna vtruz possit penitere si repudiavit. Glo. qd sic
in. l. fi. de repu. here. per. l. filij. §. i. ad trebel. aduer-
te. l. filij. §. i. non loquitur in repudiante. sed in eo qd
dicit nolo adire. nam ille qui deliberat potest diceri
re nolo adire. ideo non presumitur repudiare dicen-
do nolo esse heres. nisi sit elapsus annus postq di-
xisset. vt. d. l. filij. §. i. sed si repudiassz nūq post pos-
set adire. vt. d. l. ij. et. l. iij. C. de iur. et fac. igno. et. l. siue
C. de repu. here. circa quod dic vt dixi in. l. filij. §. i.
j. ad tertul. **¶** Quero infra quantum tempus pos-
set adire ille qui semper tacuit. Respondeo vsq ad
xxx. annos si viuit. sed si decessit infra annum trans-
mittit ius deliberandi. als secus. vt. l. quoniam foro-
rem. et ibi no. et. l. antiquioribus. C. de iur. deli. de ca-
ius iuris deliberandi transmissione plene dicam. 3.

de re. du. l. qui duos. in prin. **S**ed qro vtruz ille qui repudiat auditur in perpetuum volēs adire in suo. **D**ic vt b. l. si. C. de repn. here. in extraneos si ē maior nō audif. vt. l. si. C. de repn. here. sed beneficio fideicommissi potest cogi. vt. l. nam quod. §. si. j. ad treb. si nō est minor tunc debet audiri nisi bona fide sint alienata a substituto. vt. l. q. si minor. §. scvola. §. de mino. et ibi gl. **Q**uero quid si aliquis dixerit nolo repudiare. vel dicit hereditatem sibi non expedire. **D**ic aut hoc ipse dicit post tēpus datum sibi ad deliberandum. et tunc ista verba inducunt repudiationē. vt. l. si si alio rationem. et tunc ista verba cum cursu trium mensium inducunt repudiationē. tex. est no. et singularis in. l. i. §. simili modo adire. **D**ico q. in illo qui dicit nolle se adire cum cursu an inducitur repudiatio. vt. l. filij. §. i. j. ad tertul. et ita tenet Li. in. l. ij. C. de iur. et fac. igno. licet **D**e. ibi aliter dicat. facit qd no. C. unde li. l. qui se patris. vbi videtur q. idē sit dicere nēgo me esse heredem. et nolo esse heres. et est ratio differentie inter hec et ea que dixi in precedenti. q. quia hec verba sunt abnegatiua voluntatis deficientis nec ponunt voluntates ad aliquid tendere. vt si dico nolo esse heres. non tamen dīco q. habeam animum repudiandi: sed magis differendi. vt no. in. d. l. ij. C. de iur. et fac. igno. **I**dez si nego me heredem vt no. in. l. qui se patris. sed in. q. precedenti verba ponūt aliam voluntatem adesse cum dico volo repudiare hereditatem. vel inducitur repudiatio statim. vel inducitur cuz cursu minoris temporis. eadem ratione ista verba volo adire. vt puto mihi hereditatē expedire. si proferantur post tempus datum ad deliberandum inducerent aditionem. vt. d. l. omnes qui. ad treb. alias post lapsum spacium triū mensiū. vt d. §. simili modo. q. d. verba ponunt aliquā voluntatem. et ista sunt vtilia et singularia. **S**ed quid si pretor statuit certū tempus infra qd debeat adire vt repudiare: et nil facit. **D**ic quandoq. illud tempus statuitur ei qui est institutus sub conditione potestatiua vel mixta. et tunc elapso tempore habetur pro repudiante. sed pro adente non pōt haberi cū conditio non sit ipeleta. vt. l. si quis instituat. §. de here. insti. et l. si seruus. j. de bo. auc. iu. pos. **Q**uandoq. illud tempus statuitur ei qui est institutus pure. et tunc aut statuitur ad petitionem filij exheredati qui vult intentare querelaz. et dic vt. l. scim. §. si. C. de inof. tes. **Q**uandoq. statuitur ad petitionē creditoris. et tunc elapso tempore habetur pro adita. vt. l. si. §. q. quidam. et §. se. C. e. **A**ut statuitur ad petitionem substituti: et tunc elapso tempore habetur pro repudiata. vt. l. quadiu. et ibi no. j. de acqui. heredi. et sic ista lex non corrigitur. l. §. gl. dicat eam corrigi in. d. l. si. §. sed quia quidam. et male. et ibi doc. reprehendunt ipsaz. **E**go dixi q. ille qui dicit hereditatem nō expedire vel nolle adire. ista verba non inducunt repudiationem nisi cum cursu certi temporis vt. §. dixi. hoc ē veruz nisi sit compulsus adire. vel si patitur se compelli. tūc quātum ad suū damnum habetur pro repudiante et sic non potest adire. vt. l. nam quod. §. si quis compulsus. et l. ita taxat. §. si patronus. j. ad treb. et ibi dixi. et habetur in. l. generaliter. C. de insti. et substi.

Qui filium **D**e hac materia vidistis plene in. l. ex facto. §. si quis rogatus. ad tre. et in. l. generaliter. C. de insti. et substi.

Incipit liber quintus. **D**e testō mili. **R**ubrica.

Querit **D**i. super hac rubrica quot sunt militis priuilegia que latius dic in. l. neq. §. ij. j. e. ti.

Militibus. **C**ap. q. miles debeat testari iure cōmuni. vt. C. e. l. pe. **Q**ui contrarij timore glo. soluit distinguendo tres casus. vide glo. que incipit a solēnitate. et istaz induci semel ad pulchram. q. **C**auetur statuto

civitatis assisij q. in maleficijs possit perueniri ad condēnationes nō obstante vlla iuris solēnitate dūmodo constet de maleficio. modo testes fuerint examinati die veneris sancti queritur an possit perueniri ad condemnationem. **E**go fui imaginat⁹ quid vult dicere nō obstante iuris solēnitate. **E**t respondeo q. tantum est dicere quātum ad prima iura naturalia redeam⁹. pbo hoc. **D**e iure naturali oēs liberi nascēbantur. et postea superuenerunt bella et cupiditētie et inde secuta sunt matrimonia. et quidā sunt legitimi et quidā non: quidam liberi et quidam serui. vt in auc. qui. mo. na. effi. le. §. liceat. modo quādo imperator restituit natalibus restituit ad pristinum ius non obstante iuris obseruatione. vt. d. §. liceat. et in auc. qui. mo. na. effi. sui. §. illud. et modo in pposito cum dicitur non obstante iuris obseruatione: tantū est dicere quantum redeamus ad pristina iura naturalia. sed de iure naturali in ore duorum vel trium stat omne verbū. vt in c. nouit. extra de iudi. **I**tē solēnitas feriarum est de iure ciuili non naturali. vt. l. oēs. la. ij. et l. actus. C. de ferijs. que pōt per. l. tolli. etiam si esset in honorem dei inducta. vt. l. prouinciaz pides. C. de ferijs. et ibi dixi. **I**tē iuramentū ē de iure ciuili. vt. l. iuramentū. C. de tes. dūmodo pti defensio auferat⁹ q. defensio est d iure natur. vt. l. viz. de iusti. et iu. et c. pastor. extra de re iudi. in cle. et hoc probatur in tex. vbi milites possunt testari qualitercūq. volunt: quia remissa est eis iuris solēnitas. debet tamen duobus testibus probari. ad idem. C. famil. her. l. si. **S**ed an quando isti testes examinabuntur in iudicio requiritur iuris solēnitas. **R**ñ. sic. vt. l. lutijs. j. eo. ibi legitimis probationibus. nam in eo qd venit expediendum per ipsum militem est remissa solēnitas vt hic. sed in eo qd venit expediendum p iudicem vel per heredem secus vt. j. e. l. in fraudem. §. si.

S miles. **I**llud quod ex nostra voluntate de pendet itelligimur facere omni iure quo melius facere possum⁹. h. d. **C**ho. tex. ibi neq. cim et c. **S**ed quid in contractibus vbi quis pōt cōtrahere tanq. tutor et tanq. priuata persona et contraxit simpliciter. **D**e hac. q. dicam in. l. si post mortē. §. i. quādo ex fac. tut. **D**i. inducit hanc. l. ad questio. compromissi in ticiuz tanq. in arbitrium et arbitratorem et elegit viam arbitri an possit redire ad aliā viam. **D**ixi in. l. si dñm. j. de furtis. et **S**pec. ponit in ti. de arbi. §. sequitur. **Q**. quid si compromissum.

Qui iure. **I**dem intelligo i auc. ex causa. q. illa auc. non habet locum vbi testator facit legata magna et non cogitat de filiis vel ignorat vxorem pregnantem. probatur. j. eo. l. militis. §. miles. et probatur in auc. ex causa. C. de libe. pre. et §. de iniur. rup. et irri. tes. l. filio p. eterito.

Ex militari. **S**ermo debet intelligi fm conditio nem persone ad quam dirigit⁹. h. d. **C**ho. tex. ibi nam cuz. **C**ap. q. condēnat⁹ de crimine capitali nō possit facere testm. vt. l. si quis exhere dato. §. in iusti. §. de iniur. tes. **S**o. intellige h iudice vel pñcipe pmittere in snia. vt. l. si quis. in prin. §. miles. j. de le. iij. et j. de vetera. mi. suc. l. i. et no. in. l. ex militib⁹. C. e. facit ad. q. an iudex possit reseruare notario pdenato de falso q. possit facere instrumentū. **E**t videtur q. sic. doc. dicit q. cā cognita pōt als nō. vt. l. nō pōt. j. de fur. et l. diu. j. de iniur. et ibi videtur casus. **C**i. pōt in. l. ex militari. C. e. **C**ap. de. l. si qñ. C. de inof. tes. vbi d. facere de iure cōi. **S**o. hoc ideo q. si cū milite loquebatur intelligitur q. facit iure militari. nā sermo d. itelligi fm pditionē psone ad quā dirigit⁹ vt h. et l. plenū §. equitij. §. d. vsu. et ha. et per **D**i. in. c. ea que a iure cōi. extra de reg. iur. li. vi.

Si filius. **C**ū. l. se. vsq. ad. §. fere. qro an hereditas patris nō adita a filio suo existēte in ptate trāsmittitur ad quēlibet successorē vel non. **D**lo. dicit q. trāsmittitur ad suos. vt hic no. et dicit tex. in. l. i. C. de bis qui aūaper. tab. p. l. apud hostes. C. de suis et leg. et videt casus ibi et idē in. l. ij. C. ad offici. ad extraneos nō. vt no. glo. in. l. si

infanti. C. de iur. deli. z idē sentit in l. si fratris. e. ti. hoc dictū
vī cōtra casum. l. nfe. z. l. de hereditate. S. filius. j. de castre.
pecu. z. l. qui duos. S. cū in bello. j. de re. du. z. l. luti. j. de iur.
fil. z. l. apud hostes. de suis z. le. In quibz. ll. videt̃ expressus
q̃ trāsmittitur ad quēlibet. quare **¶** Var. syl. z. Ja. de bel. di
cunt glo. esse verā nisi fili⁹ ipediatur adire iusta ignorātia vī
alio iusto ipedimēto. tūc enīz ad quoscūq; trāsmittit̃. nam
oēs. ll. allegare in gl. vident̃ loqui vbi filius ipeditur adire
ppter iustū impedimētū. Ita t̃z in auc. de triē. z. semis. S. i.
Zlij doc. tenent indistincte q̃ trāsmittit̃ ad quoscūq; p pre
allega. ll. z. hāc opi. t̃z Ja. de are. z. De. z. vltamō. z. Ric.
mal. z. De. in. l. apud hostes. z. **¶** Rai. de forli. z. idē Rai. de
monte vbianō tenuit cōsulēdo. hāc opi. puto verā z. sepius
sic de facto cōsuluit. z. ista distinctio iusti ipedimēti nō placz
p. l. liber homo. S. fi. j. de stipu. ser. vbi est tex. q̃ etiā ille erra
uit in iure. tū existētia sui heredis hereditatis paterne acq̃
sitionē opatur. z. pbo hāc rōne. bñficiū abstinēdi fuit intro
ductū in fauorē filioz vī nō teneant̃ creditoribz nō in odiū
suū: sed si hereditas nō adita non trāsmittit̃ z. sic priuaret̃
a legis iurisdictione quā habebat de iure antiquo iā illd be
neficiū esset in eius odiū inductū qd esse nō dz. vt. l. si filius
q̃ patri. S. de vul. z. pupil. z. l. apud hostes. C. de suis z. le. ibi
dicit sua z. c. dices tu h̃ posset esse odiū filij quid enīz si here
ditas filij soluēdo nō esset. **¶** Dico q̃ nō est odiū. qz sicut fili⁹
viuens habebat prātem abstinēdi vel imiscēdi ita trāsmittit̃
tit. vt. j. ti. i. l. si quis filius. S. i. z. ibi nō. **¶** Cōtra hāc opi. fac
j. ad tertul. l. ij. S. si quis ex liberis. vbi videtur casus. s̃z tene
scdam lec. positā in gl. z. facit d. j. de iure deli. l. si infanti. vbi
dicit oēs hereditates. itelligas. s. extraneoz. z. eodē modo
C. de cadu. tol. l. in nouissimo. vbi dicit hereditates nō adit̃
tas nō trāsmittit̃. itelligas. s. extraneoz. **¶** Itē cōtra hoc
facit. l. i. C. de his qui ante aper. tabu. vbi ex speciali benefi
cio trāsmittitur hereditas. z. tū loquit̃ de paterna. **¶** Sol. illa
lex loquit̃ de hereditate ascendentium z. etiā eoz qui in ptā
te nō habent z. in quātū loquit̃ de paterna hereditate q̃ h̃z
est in prāte illa. l. nullū inducit speciale. **¶** Itē facit cōtra p̃di
cta. l. cū antiquioribus. C. de iure deli. vbi videt̃ dici idēz in
filio qd in extraneo q̃ decedēs trāsmittit̃ ius deliberandū
sed in dic si filio est statutū certū tempus ad deliberandū z
decedit interim est idē in suo qd in extraneo: sed si nulluz tps
est statutū tunc remanet differentia inter suū z. extraneum.
quia suus ad quoscūq; z. qñcūq; trāsmittit̃. sed extrane⁹ in
fra annū tū. **¶** Itē quero cū filius repudiāns remanet he
res. vtrū existētia sui heredis opatur vt heres filij possit ad
ire illud qd ipse filius repudiāuit. **¶** Tex. q̃ nō in. l. i. C. de his
qui ante aper. tab. **¶** Istaz materiā latius tractabo. j. ad treb.
l. ij. S. si quis ex liberis.

¶ **Ad euidētiāz nō.**
¶ **Eqz enim deportati.** q̃ circa testm̃ sunt
multe solēnitates. quedā circa formam testamēti z
ipsum testm̃. quedā circa psonā testantis. quedāz circa pso
nam instituti seu legatarij. quedā circa substantiam disposi
tionis. z. circa quodlibet illoz videtur dispēsatum p illa ver
ba posita. S. e. l. i. f. testetur quo modo velint. sed hic loquit̃
de solēnitatē q̃ est circa psonā instituti q̃ dz esse capax tribz
tpibus. vt. l. si alieni. S. in extraneis. de here. insti. **¶** **¶** Op. d
ver. sed si seruū. ad ver. deportati. nā in primo ver. dicit q̃
nō capax pōt institui in se. nō. **¶** Glo. sup verbo cepit. dicit q̃
verbū fere tollit dñum. glo. bene soluit s̃z nō p hec verba. s̃z
soluit per illa verba posita. S. e. l. i. p que in militibus omnis
solēnitās intus est remissa. videtur concessum q̃ possint
institui omnes qui sunt capaces de iure gentium sed si non
sunt capaces de iure gentium. nec de iure ciuili. tunc non
possunt institui: z. hoc tene menti. qz facit ad illud qd dicit̃
statuta nō ob. iuris solēnitatē. q̃ verba intelligitur. qz redit̃
ad primū ius naturale. vt dixi. S. e. l. i. **¶** Et intelligas natura
le. i. de iure gentiū. **¶** Et ius gentium est duplex. **¶** Primū qd fuit
eoipso q̃ gentes fuerūt nō tū cōe cū brutis vt qd promissa
soluant̃. z. istud ius gentium adhuc est in seruis qz naturaliter

obligantur. **¶** Quoddā est ius gentiū quo oēs gētes vtuntur
introducū vsu gentiū. vt in. l. i. in fi. S. de. su. z. iure. z. istd ius
nō cadit ī seruo. qz p ius gentiū est introducta seruit⁹ q̃ ipedit
hoc. vt. l. manumissiones. S. de iusti. z. iur. **¶** Et iō illa verba re
missa oī iuris solēnitatē reducunt ad ius gentium. non enīz
ad primū tū qd fuit eoipso q̃ gētes fuerunt. sed etiaz ad id
qd fuit itroductū ex vsu gētiū. vñ id qd nō cadit in seruū
nō videtur remissum. vt hoc. S. **¶** **¶** Ultimo videam⁹ p̃uile
gia militū. **¶** Di. enumerat. S. e. sup rubrica. **¶** Tu vero lati⁹ et
melius dic q̃ in testamento sunt consideranda quatuor p̃u
uilegia militū. **¶** Primo ipsa forma z. solēnitās testamēti. **¶** Et
circa hāc videt̃ dispēsatum in nouē. **¶** Primo in numero testi
um. **¶** Secdo qz nō requiruntur rogati fm̃ distinctionē postam
S. e. l. i. **¶** Tertio q̃ nō tenetur filius instituere vel exheredare
dñ tū facit scienter. vt. j. e. l. qui iure. z. l. qui militi. S. miles. et
C. e. l. si cū vel in vtero. z. l. sicut certi. **¶** Quarto quia agnatio
ne sui heredis q̃ sit p. l. velle. nō rūpitur lz sit preterit⁹. vt. j. e.
l. idē. **¶** Quinto qz pōt instituere in codicillis. vt. l. militis co
dicil. in prin. j. e. **¶** Sexto qz facili⁹ testamētū cōfirmatur. vt
j. e. l. in fraudē. S. i. z. l. milites. S. veteran⁹. **¶** Septimo qz i sub
stitutiōe pupillari requirit̃ q̃ sibi faciat testm̃. vt. l. miles ita
in fi. j. e. **¶** Octauo q̃ ad cōfirmationem tab. pupillariū nō re
quirit̃ additiō vt. d. l. miles ita in fi. **¶** Nono qz pōt decedere cū
duobus testamētis. vt. j. e. l. querebatur. **¶** Et circa oīa ista dī
spensatū videtur p illa verba posita. S. e. l. i. f. faciāt testamē
tum quomodo velint. **¶** Secdo est cōsiderāda psona testan
tis circa quā videt̃ dispensatū. **¶** Primo in dānato de crimi
ne capitali. vt. l. ex militari. S. e. **¶** Secdo in dubitante de statu
suo. vt. S. e. l. ex militari. S. si miles. **¶** Tertio in muto z. surdo.
vt. j. e. l. iure militari. in eo vero qui est seruus hostiū vel qui
est pupill⁹ nō est dispēsatū. vt. S. e. l. facere. z. C. e. l. si. **¶** Rū.
rō est. qz impedimētū seruitutis est iuris gentiū. **¶** Itē impo
dimētū discretionis qd est in pupillo similiter est iuris gen
tiū. vñ ad hoc n̄ porrigit̃ dispēsatio q̃ inducit̃ p illa verba
posita. S. e. ti. l. i. **¶** Tertio est consideranda psona instituti seu
legatarij. **¶** Et h̄ est aduertendū. qñq; quis est ipedit⁹ de
iure cōi propter defectum iuris gentiū. vt qz seruus z. tunc
in hoc nō videt̃ dispēsatus cū milite. vt. j. e. l. S. sed si seru⁹. z.
qd. S. dixi. aut ppter impedimētū iuris ciuilis. z. tūc aut si
esset dispēsatū tollerēt ius alteri⁹ z. nō intelligit̃ dispēsatus
vt. j. e. l. in fraudē. in prin. z. l. doctales. qd nō. ad ea que ibi dī
xi. **¶** Aut nō tollerēt ius alteri⁹ z. tūc intelligit̃ dispēsatus
tribus. primo qz pōt institui ille qui alias nō pōt. vt hoc. S.
si deportati. **¶** Secdo qz sufficit q̃ sit capax tpe mortis. vt hoc
e. S. **¶** Tertio q̃ auzore militis est cōstitutū q̃ non possit relin
quere mulieri in qua est turpis suspitio. vt. l. miles ita. S. mu
lier. j. e. sed h̄ nō est vi gore illoz x̄boz positoz. S. e. l. i. sed er
rescripto diui adriani. vt. d. S. mulier. **¶** Quarto debem⁹ cō
siderare ipsam dispositionis substantiā. aut quis est p̃hibi
tus disponere ne auferat ius alteri⁹. z. tūc hec p̃hibitio du
rat etiā in milite. vt. j. e. l. cū filius. z. d. l. miles ita. S. mulier.
¶ Aut ius alteri⁹ non auferit̃. z. tunc aut iō est p̃hibita dispo
qz d̄ edicta pretoris. vel d̄ bonos mores. z. nō videtur dispē
satum. vt. l. si a milite. S. edictū. j. e. **¶** Aut alia ratione est p̃hibi
bita dispositio in priuato. z. tunc videtur dispensatum in se
ptem. **¶** Primo qz miles pōt instituere ex re certa et alij non
Secdo qz p parte pōt decedere testatus z. p pte non. vt. j. e.
l. miles ita. in prin. **¶** Tertio qz pōt extraneo substituere vire
cto. vt. S. e. l. milites. S. bi qui. de vul. z. pu. l. centurio. **¶** Quar
to qz obliqua trahit̃ ad directā. vt. j. e. l. S. fi. z. l. se. **¶** Quinto
qz verba enunciatia emissā propter aliud inducūt directo
nem. vt. C. e. l. ex his. **¶** Sexto qz emācipato substituit̃ directo
vt. j. e. l. miles. S. exheredato. sed illd est idē cū tertio. **¶** Septim
mo qz pōt heredē grauare vltra dodrantē. vt. l. si certatū. S.
fi. cū. l. se. j. e. z. C. ad. l. fal. l. in testamēto.

¶ **Cum miles** fauore militis z. fauore libertatis z. insti
tutionis fideicōmissaria libertas trahitur
ad directā. h. d. **¶** **¶** Op. z. vī q̃ istud sit de iure cōi ppter de
fectum instituti cū hereditas fideicōmissario n̄ p̃uilegiū de

beatur. vt. l. pe. s. cū autē. C. ad treb. Blo. fatetur cōtrarium
qñ fideicommissarius hō esset liber i quē actiones possent trāf
tre. vide glo. q̄ incipit. testamēto. z id qd dicit glo. est falsuz
qz hereditate nō adita fideicommissum nō debetur libero ho
mini. vt. l. ille a quo. s. si de testō. j. ad treb. Non ob. l. penul.
s. cū autē. C. ad treb. qz ibi decessit post aditā hereditatez. lz
sine herede decesserit heres instituitur intelligit. Et hāc opi.
tenent oēs doc. Ja. de are. Ba. de ra. Rai. z oēs moderni.
C. Itē op. dicit q in testamentis paganorū cōseruat liber
tas. Cōtra de. l. antoninus pius. j. de fideicō. li. So. in testa
mento militis siue decedat viuo testatore z sciente siue non
cōseruatur libertas z hereditas. sed in testō paganorū si de
cedat testatore sciente tps ad deliberandū siue ad puidendū
dum habere cōseruat libertas z hereditas. vt. l. āronin. p. re
alleg. s. si decessit ipso ignorate. tūc cōseruat libertas et
hereditas. vt hic. C. s. quero quid si dedit instituit testa
tore sciente sed nō habere tps ad puidendū an cōseruatur li
bertas z hereditas. Dico q sic. vt. l. tres tutores. de admī.
tu. z. l. athlete. s. dat remissionē. s. de execu. tu. z fac optime
C. de inoff. testa. l. iij. C. Ultimo p istā. l. ego dico q tacita
vulgaris q cōtinet in expressa pupil. nō requirit aditionem
vt hic inducendo sic. sicut enīz tacita vulgaris q continetur
in fideicommissaria nō requirit aditionē vt h. ita nec tacita vul
garis que cōtinet in expssa pupillari: vt dixi in. l. i. s. d. vul.
z pup. Itē induco hāc. l. ad aliud q si decedit pupillus cui
pupillatiter est substituitur vtrū expiret tacita vulgaris. Dī
xi in. l. i. sed dico q dī distinguī sicut distinguī in. l. ista. aut
decedat institutus testatore sciente z ad puidendū tps ha
bente. aut nō. vt hāc. l. distinguī. qd tene menti.

Istud prin. declarabo. j. pri. s. s. nō
cut. vbi dico plene.
In fraudem. No. ter. ibi si tñ z. ibi etiā ideo cū miles idurif
Sicut. fer. Quero q solēntas requiratur in testamen
ti constructio. Rñ. ea que requiritur in destructione eius
dem. vt hic cōnecta. l. i. s. e. C. Quero quid in dubio resig
gillat qd testmī cācellatum: an in dubio faciat cā renouandi
Blo. q nō. s. magis ne legatur. vide glo. q̄ incipit q̄ antea.
z hāc opi. t. dñs Oldr. s. quidā doc. s. z Di. multū facit
s. j. e. l. tribun. s. si. cū cōcordantīs ibi positīs. vbi sigillan
do quis videt approbare iā factū. ego dico sic. duo sunt az
ctus apire testmī z resigillare. siquidē qd apit testmī inciden
do tabulas nō incidēdo lignū tñ z cancellando seu inducē
do testmī. tūc ex hoc actu psumit mutatio voluntatis. z licet
postea resigillet nō videt facere vt approbet. sed magis ne
legatur vt hic. z iō cū miles induxisset z sic nō solū aperuit:
sed etiā induxit. i. cancellauit. vt. l. inductū. C. de sol. z. l. si qd
libertatem. s. si. de peti. here. s. qñ simpliciter apuit: sed non
induxit vel cancellauit z post resigillando videt magis ape
ruisse causa reuicēdi. z iō per sigillū videt cōfirmare. vt. l. tri
bunus. s. si. C. Itē quero vtrū sigillādo qd videt approba
re. Dico vt nō. j. e. l. tribun. s. si. z dixi. s. so. ma. l. que dotis.
C. Ultimo induco ad. q. notarius cācellauit instrumentū
z post scripsit notarius q istud instrumentū p errore cancel
lanerat. an illud instrumentūz probet. Dico q est tex. hic vbi
miles aperuit z cancellauit z nihilomin⁹ si voluit valere va
luit. facit qd dixi in. l. cancellauerat. s. de his q in testa. delē.

Si quis. d. Et est rō. qz priuilegiū militis cōcedit solū
circa ea que veniunt expediēda ab ipso milite.

Bonorum. Quero quid voluit dicere ista verba quia
generalis est ista determinatio. Dicit glo.
vt non sit vlla exceptio. Et qua no. Di. q regula generalis
cōprehendit oēs casus priuilegiatos. hoc mihi nō placz. qz
regula generalis nō cōprehendit specialia. vt no. Di. super
rubrica de regu. iur. li. vi. z. j. de re. iur. l. i. z ibi gl. sed est rō le
gis. qz priuilegiū militis nō egredit psonā militis z ea que
ab ipso milite testate sunt expediēda respicit. vt hic. sed peri
no bo. pos. respicit psonam heredis z priuilegiū militis nō
ollit negligentia heredis vt hic. z ideo priuilegiū militis

non tollit delictum scribentis.

Dotalium. Quero que ē rō huius. l. Rñ. qz pri
legum mulieris. ita dicit glo. vide eā z. l. quā alle.
s. l. si. in prin. s. ex qui. cau. ma. simile videbitis no. j. l. pri. s. i.
Et hoc est no. ad. q. in q cōsului. cōcessit ciuitas quibusdaz
sapientib⁹ baillā z ptatem puidendi z ordinādi sup adunā
tia quomodocūqz velint z melius possint z habet illā pote
statem quā hz adunātia generalis: an possint auferre ius al
terius. Et videtur q possunt generaliter. vt. l. venditor. s. si
constat. s. cōmu. predi. z. l. antiochenus. s. i. de priui. credi.
z. l. luci. j. ad municip. z de ven. rez q ad ciuita. pri. l. l. i. xi.
s. z cōtra vnā psonam singulare nō possunt. vt. l. si priuat⁹.
j. qui z a qui. z. l. totiens. s. i. j. de pollicit. Et dubiūz questio
nis est an ex illa generali cōcessione trāseat ptas illa. ita q si
illi sapientes volūt possunt auferre ius questū alteri z hoc
ius nō venit in generali cōcessione vt hic. cōiuncta. l. i. s. e.
C. Quero vtrū si legatur fundus dotalis debetur estimat
tio. Blo. dicit q nō. qz hui⁹ rei dotalis nō est cōmercium: qd
tene menti. Et idē gl. tenet in. l. si predi. C. de iure do. z ibi
C. i. hoc tangit Ja. de are. t. cōtrarium hic z dicit q non est
verum q fundi dotalis cōmercium sit phibitūz. i. ipsa ven
ditio. sed phibita est alienatio. z ideo dicit Ja. de are. q de
betur estimatio. vt. l. si quis inquilinos. in prin. j. de le. i. z. l.
cetera. s. duob⁹. e. ti. Ego examinaui in. l. cū de. l. de fideicō.
z dixi q respectu mulieris est phibitus dci⁹ z obligatio z
domini trālatio. z ita not. in. l. si predi. C. de iure do. z ibi
per doc. sed respectu aliorū cōmuniter tenet obligatio. z vē
ditor emptori obligatur z fideiussoz accedit sed dñtum non
trāsit. vt dixi in. l. cū de lege. j. de fideicom. z sic hoc casu de
beatur estimatio.

Scertarum. Ibi certarū. als certorum. z tunc
stat pprie. als ceterarū z tūc sub
audi tñ z mobilium. als instituitur simpliciter ali
quos in certis z vnū in ceteris rebus zc. z sic ille esset heres
vniuersalis. z alij habentur loco legatarij. vt. l. quotiens. C.
de here. insti.

Julianus op. de. l. si sub pditione. qui. mo. vsu fru. amit.
So. ibi sunt hereditates duoz hic vni. C. Itē op. s. e. l. in
prin. So. h sunt diuersa patrimonā z ideo sunt diuersi he
redes ibi vni tñ. C. Op. de. l. ex facto. s. de here. insti. So.
ibi in pagano qui nō habet nisi vnūz patrimonū. hic in mī
lite qui hz duo patrimonā. z iō fit ista separatio.

Sicodem. In hoc. s. semper dubitauī. dicitur h put
est in littera. C. No. q pagan⁹ illum quē
heredē instituit nō pōt exheredare in eodē testamento. Cō
tra fm illā litteram in qua dixit non. So. fm illā litteram ne
gatiuam casus ponitur duobus modis. primo instituit ser
uum cū libertate z ademit sine libertate qd non pōt. vt. l. si
ita. s. regula. s. de libe. z posth. z tūc procedit sine scrupulo.
quia miles hoc pōt. paganus nō. sed illo modo intelligitur
in libero instituto. z tunc dicit glo. q ratio est. qz exhereda
tio est res inepta in extraneo. vt. l. quidaz cum filium. j. de d.
obli. So. propter hoc nō intelligitur solum cōtrarium al
terius littere. Item exheredatio est res inepta in extraneo
sed in herede instituto est res apta. vt. l. paterfamilias testō
s. de here. insti. Ego dico q nihilomin⁹ liber homo prout
heres non potest exheredari sine iusta causa. hic est casus in
l. paterfamilias testō. de here. insti. z. l. vxorem. s. heres. j. de
leg. iij. Et est ratio. quia cum hereditas debetur heredi insti
tuto a seipso nō pōt adimī vt debeat heredi instituto. vt
l. sed z si in cōditione. s. si. s. de here. insti. s. put habes lit
terā affirmatiuam possit siue non. tunc intelligitur q possit
fieri ex causa legitima ingratitudinis. vt. l. paterfamilias tes
tamento. s. de here. insti. z. l. vxorem. s. heres. j. de lega. iij.
vel dic q non potest adimī directe sed per fideicommissum
vt. d. l. vxore. s. heres. z dixi in dicta. l. paterfamilias testō.

Similes. Dico. s. cum. l. se. concordat cū. l. si post missio
nem. j. ad. l. fal. z cum. l. sequenti.

Sed vero. Quid ergo. Glo. ponit casum. volo q
notes vni. quedā est diminutio q fit de
legatis. qz vires patrimonij nō sufficiūt. quedā est
diminutio q fit p. l. fal. p. m. probat hic z. l. si post missionē
z. l. in quātitate. in fi. j. ad. l. fal. Modo aduerte legata non
debent vltra vires p. m. sed quero an sint indebita d. tu
re naturali hoc est gēti z. ciuili. z. hic est casus q sic. z. ideo
non videt dispēsatū p. verba. l. i. s. e. z. vt dixi. s. e. l. neqz eiz.
s. i. sed diminutio q fit p. l. fal. non facit legata esse indebita
de iure gēti sed de iure ciuili. Et iō in testō militis bz locū
p. m. diminutio. sed scda nō. vt dixi in. l. i. j. ad. l. fal. Glo. in
ducit hāc. l. ad qstionē de legato qui reseruauit sibi p. m.
dam vacaturā. z. de hac questione est facta decretalis extra
de offi. dele. c. presenti. li. vi. z. habet p. Di. in. c. i. in vlt. q. de
reg. iur. li. vi. **E**ltimo hec. l. inducit ad. q. vos videtis q
lz testū z. etiā codicilli cōfirmētur eodē tpe. s. tpe mortis. tū
ordo cōpositionis inspicitur. z. sic inducit ad. q. de duobus
statutis cōtrarijs in eodē volumine reptis vt scōm deroget
primo. lz sint eodē tpe cōfirmata. de hoc no. Li. in. l. i. j. C. de
testa. tu. z. p. Di. in. l. tutores. s. de testa. tu. Et ego scripsi in
repetitione. l. oēs populi. de iusti. z. iure.

Querebatur. Dec. l. est valde notabilis z. mēti
tenēda. z. in rīscō. i. hoc titulo pro
cedit hoc ordine. qz a p. m. tituli vsqz ad. l. si cer
tarū. ponit expositionem illoz verboz testentur quomodo
velint positoz. s. e. l. i. sed in. l. si certarū. cepit formare qstio
nem circa materias. Et hic ponitur vna. q. **M**o. q. verba
obliqua trahūt ad directa expressa dispositione defuncti
vt hic. **I**te qz fauore libertatis trahūt ad directa. vt. s.
e. l. neqz eniz. cū. l. se. **I**te no. q. qz ex dispōne defuncti
verba directa trahūt ad fideicommissum. **I**te qz ex ra
tione. l. vt vidistis in. l. verbis ciuilib. s. de vul. z. pup. **I**te
quero si testator dixit volo q post mortē meaz restituat tali
substituens eū vulgariter vel pupillariter. erunt ne directa.
Et videtur q nō. qz verbū restituo. est fideicommissariū. vt. l.
coheredi. s. cū filie. de vul. z. pupil. sed tū cōtrariū est verū.
qz testator voluit verbū fideicommissariū trahi ad directum
z. potuit vt hic. z. eodēso esset idē. **E**ltimo no. glo. que
incipit simul z. als semel. q dicit q illud qd fit incontinenti
vni post aliud dicit fieri simul. qd facit ad. q. plures testes
dixerunt q viderunt tale qd p. rimulā vni post aliū. querit
mō an p. bēt. Et videt q nō sunt cōtestes. Cōtrariū ē ve
rum qz qd fit incontinenti vni post aliud dicit fieri simul. z.
sic sunt cōtestes. vt hoc glo. **I**de no. in. l. antiqui. si pars he
re. pe. z. l. heredes palā. in fi. d. te. s. z. no. p. Ja. de are. z. Li.
in. l. testū. C. de testi. z. ibi vide bar.

Si quis a milite de lega. i. De hoc no. vt plene dixi in. l. licet. j.

Tribunus. Cū aliquis. De hac maffia dic
dem. s. primo.

Quod cōstitutus. Mo. hāc. l. que solet alle
gari in materia statutoz
q nō receditur a s. bis statuti. **Q**uerit gl. qd si ē
tribunus z. miles an habeat istud p. m. finitio officio.
Dicit q sic. qz cū miles habeat illud p. m. finitio. qz ipse cū
fit miles. Et sic no. qz tribun. militū nō habet p. m. finitio mī
litis nisi ipse sit miles. qd tene menti. Et induco hoc ad. q.
nā canoniste dicūt q ecclesia exempta videt exempti p. m.
sbyteri monachi z. perpetuo obligati. vt in. c. p. exemptionē
extra de p. m. li. vi. **M**odo qdā ē p. m. cuiusdaz hospitalis
qd est exemptū. an ille p. m. est exempt. **E**go p. m. sic. p. m.
oz hospitalis pōt esse laicus. vt in. c. ij. extra de reli. do. i. cle
men. **M**odo. c. quod dicit exēpta ecclesia videt exēpt. p. m.
latius. intelligo de plato q fit de corpore ecclesie. sed si esset
laicus. tūc in his que respiciūt suā psonā nō est exemptus z.
nō gaudet p. m. vti habetis hic. z. ita dixi. quod nota
bene quia quotidie practicitur.

Dec est bona. l. **Q**uod p. m. q
vt. j. e. l. lucius. Solu. vt no. plene. s. e. l. i. vbi plene
gl. distiguit. z. no. C. e. l. m. lites. **E**do no. ex hac. l. multa
primo dicit statuti q cōtra instrumentū publicū nō possunt
opponi nisi due vel tres exceptiones vel cōtra sūam iudici
nō possit opponi nisi vna exceptio. modo ego volo p. m.
instrumentū non esse infirmū vel sūam nō esse sententiā. que
ritur an possum opponere. **C**erte sic. qz p. m. o. d. cōstare sen
tentiā esse vt hic. facit. l. iij. s. condemnati. de re iudi. z. b. di
sputando determinauit. **P**ic. mat. de mutina. **I**te sunt statu
ta p. totā italiā q si aliquis fuit derobator villa teneat resti
tuere dānum derobato z. stetur ei? iuramēto. certe hoc o. d. in
telligi q prius debeat cōstare ipsum eē derobator z. postea
bitur ei? iuramēto de estimatione dāni vt hic. **E**t p. hoc fac
l. si cū exceptione. s. in hac. s. qd me. cā. **I**te no. b. q. v. r.
bū relinquo trahitur ad institutionē. de quo dic vt dixi in. l.
his verbis. s. de heredi. insti. **I**te no. q. in his q audim. vt hic.
cipiunt sufficiens est ratio testis. si dixit ego audui. vt hic.
ibi se auduisse z. de hoc p. doc. in. l. testū. C. de testi. z. per
Ja. de are. in. l. ij. s. idē labeo. de aqua plu. arcē. **E**ltimo
no. q. si testes dicūt se auduisse ticiū instituisse talē heredes
z. nō dicūt se adhibitos z. rogatos ad hoc. nil p. m. vt hic
ibi aliqui z. hoc tene mēti qn habes p. m. testū p. m. testes
z. sis cautus in formando articulos.

Tellus. Qualitas iuncta s. b. o. vel p. m. p. m. o. d. i. n. l. i. s. o.
lemnis. l. **E**t no. ter. ibi cōstitutionib. eniz z. o. i.
cit statuti q dñs tenetur p. delicto cōmissio a famulo suo.
qro an teneat dñs p. delicto cōmissio anteqz esset famulus
Certe nō. qz oportet q sit famulus tpe delicti cōmissi vt b.
z. expresse in. l. in delictis. s. si extrane. s. de no. r. z. glo. ibi
allegat cōcor. z. facit. l. tutoris. in fi. s. qd iussu. sed si dicit q
dñs tenet pro delicto famuli. tūc iste ter. innuit q tenet pro
delicto ante cōmissio. vt hic. qz dicit nō militū testamenta. s.
a militib. facta. cogita i hoc qz est valde vtile scire. vide cū
ca hoc. s. de vul. z. pup. l. ex facto. in prin.

Enturio. Mo. q. qui annullat testamentum nō
omnia scripta in testamento. b. d.

Am filius. Mo. ter. ibi quia hereditari. z.
princi. z. l. dotalis.

Samilite. Edictū. Mo. hunc. s. qui ē gl.
qd est positū. s. e. l. i. qz verba illi? arbitri qd datur
militibus. s. e. l. i. non extenduntur ad turpe.

Patri eius. Quero que sit pars debita patri emanet
p. m. pati fm ista tpa. **D**icit glo. q est tertia.
vide glo. que dicit in tertia. **I**de no. in. l. patron. circa prin.
si a pa. quis sue. ma. **C**ōtrariū no. in auc. de triē. z. semel. s. i.
z. in auc. nouissima. C. de inoffi. tes. vbi querit gl. an p. m. quar
ta q debet patri augeat p. auc. nouissima. qd dicit. s. fore
q patri manumissori def tertia. ita loquit ista glo. z. glo. cor
cordans. sed in alijs ascendētibz vt ex linea materna vel
alijs ascēdētibz qui nūqz habuit eū in p. m. nec eū manumisse
tūc debet quarta. vt in glo. cōtrarijs. **I**te dicit hic q cō
tra ta. nō bz locū in testamento militis. **E**t qz quero qd in
qrela. dicit gl. idē. vt. l. fi. C. de inof. te. vid gl. q incipit. vt. j. po
sita. in. l. nā in bonis. z. sic tenet q testū factuz circa castrense
peculium nō subiacet querele nec s. rab. **I**de no. in. l. i. C. de
inof. tes. **C**ōtrariū no. in. l. cū de lege. C. de epi. et de. z. e.
ti. auc. p. m. sbyteros. z. i corpore vnde sumitur de san. epi. s.
p. m. sbyteros. vbi dicitur q petitur legitima conditione ex
lege. alibi glo. dicit q subiacet hodie querele z. cōtra ta. vt
no. in auc. ex testō. C. ad tertul. z. l. fi. C. de inof. tes. z. j. si a pa.
quis su. ma. sup rubri. z. ibi de hoc dixi. z. Ja. de are. z. Li.
in auc. ex cā. **E**go tenui idē p. m. in corpore vt cū d. ap. cog.
vñ sumitur auc. ex cā. z. auc. ex testō. vbi dicit q testū filij re

scinditur patre pterito. et sic intelligit in casu i quo
filius potest testari. sed filius non potest nisi in castris vel quasi
in castris vel quasi dicitur intelligi. et sic hodie subia
cet querele.

S filius. Hec. l. duos casus potest per pul
cherrimam rationem. et unum casus est
qui posthumus natus est milite existente in
militia. scilicet quando nascitur post militiam.

E ius militis. Militia. Facit tol
lit quod valz
iure speciali. quod quod valet de iure com. l. p. d. z
no. tex. ibi alioquin etc.

Militis codicillis. Mo. glo. q. dicit
id est iuxta testam. et sic dictio ad. ponit pro
iuxta et eodem modo. vt. l. quidam hiberus. s. d. ser. vz.
pdi. Et. l. idem apud labeonem. s. si conuictum. j. de iniu
rijs. et ibi p. Ja. et tene meti hac. l. na. p. ipaz consului
ciuitate ista in vna q. d. e. na. dicit. l. i. s. e. q. milites
quocumque modo sint testati valet testamentum. et dicit
si fecit codicillos hereditas debet iure directo. mo
do quidam instituit filium pupillum et ei pupillariter
substituit quendam extraneum. post in codicillis il
lam pupillarem substitutionem reuocauit et substituit ei
sorores illius pupilli et euenit casus illi pupillaris
substitutionis dicit substituit pupillariter quod in codicil
lis non potuit reuocari sub iure directo sed iure si
deicommissi. et sic volebat succedere de iure directo et
restituere alijs substitutis retenta q. rta. et sic tenebat
oēs doc. Ego dico quod ille extraneus in totum repellat
quod qui in prima voluntate est instituit extraneus et i. ser
quere voluntate non solent sunt instituti venientes ab
intestato. tunc prima voluntas solent tollit per secundam
non solent. vt. l. hac consultiissima. s. si quis autem. C. d. te.
z. l. i. s. de iniur. tes. Et mihi respondebat quod ille. s.
si quis. loquebat quod testator non restrinxit se ad cer
tum gen. testadi. Ego respondi per illa. l. na. sicut ibi in
s. si quis autem. p. mittit non solent testari. ita h. mili
ti p. mittitur non solent testari. et tunc miles restrinxit
se ad certum gen. testadi. s. quod voluit codicillari et ex
illo priuilegio in codicillis dare hereditatem directo
vt hic. et ita fuit obtentum.

Miles. Mo. p. s. e. l. querebat. So. vt ibi. et vi
debitis. j. e. l. in fi.

Miles. teritionis vel exheredationis etc. h. z. lo
ci ubi testator pterijt filium scilicet. secus si ignorat
quod tunc legata non debent vt b. s. z. l. si cuius vel in vte
ro. C. eo. titu.

Veteranus. Mo. solentem. s. z. no. tex. ibi in
cuius exceptio iuris etc. Et q. ro
qd voluit dicere ista verba. Rn. doli exceptio sp. ni
tatur equitate. vt. j. d. doli excep. l. q. equitate. vñ si lega
tari petat repellit exceptione. quod non h. z. voluntate de
functi. Si vero legatari possidet et heres instituit
petit similiter repellit heres exceptione quod pcedit ex
ea equitate. quod petit quod si non habeat voluntatem defuncti
et id in pari causa potior est petitio possidentis. Mo. p. q.
etiam in iudicio non valebit. vt. l. si hereditas. C. de his q.
vt indig. So. vt ibi p. doc. no. et in. l. nostra. C. de te.
et credere quod si aliquis diceret ista vba hodie coram qn
q. testib. et in illo testamento non esset extranei scripti sed
veritates ab intestato primu tolleret. quod sufficit quod
quo voluntatis iudicio etc. vt. l. i. C. de iniur. tes. z. l.
hac consultiissima. s. si quis autem. C. de testa. et hoc tene
menti et semper respice quod sit instituit in testamento. Na. se
mel ego habui de facto pducebat quoddam testam
scriptum et publicatum in quo erant scripti filij testato
ris et rogati p fideicommissum restituere. quod testam erat

corrosum adeo quod non apparebat nisi duo testes. di
cebat quod testam non valebat. sed certe dixi quod valebat p
s. ex imperfecto. l. hac consultiissima. C. de testa.

Miles. Quero si miles facit fm testam. an vide
atur velle reuocare ipso iure primu. vel
an videatur vtriusque valere. Gl. in. l. querebat. s. e. d. d. c.
quod in dubio valet vtriusque. s. ibi tex. illi. l. facit in co
trariu. Et tex. facit pro glo. s. e. l. in prin. et. s. i.
Quid dicem. Dic siquidem primu testam expresse vult
remanere non est dubiu. vt. d. l. querebat. Si autem
nil dicit. et tunc aut fecit fm testam sup oib. bonis
et videtur primu tunc reuocare. vt hic. et. d. l. querebat
Si autem facit sup pte bonorum. tunc in dubio videtur
velle vtriusque valere. vt. s. eo. l. i. in prin. et. s. i. ita di
cunt doctores.

S duobus. Ista materia examinat
gl. plene in. l. i. C. e. ti

Quod dicitur. bus existens additio tra
bitur retro. vt hic et no. p. d. i. in. c. l. de reg.
su. l. i. vi. sec. si i legat. vt. l. i. s. i. ad syl. et ibi videbis.

Inter. Mo. illud vbi notario suo etc.
quod est valde no. an ille note p
bent dixi in. l. quoties. s. sed si nec note. s.
de here. insti. Jo. an. disputauit vna. q. an instrum
tum factu a notario suo valeat. Et videtur casus quod
valeat et potest allegari p. et. d. sed magis videtur quod sic.
et hic erat dubiu quia erat scriptu notis et non litte
ris extensis. hac. q. ponit Jo. an. in mercurialibus
suis in ti. de reg. iur. non recordor sub q. littera. Itz
aliud quod dicitur legitimis pbatonib. no. vt dixi. s. in. l.
i. in fi. Itz no. quod etiam testam militis non valet si non est
perfectu. facit. j. de leg. iij. l. fideicommissa. s. i. z. s. de te
sta. l. si is qui.

Milesita. Et quod dixim. Ibi et quod
in bonorum
etc. Mo. q. licitum est arguere de reb. ad tep. vt
b. Et idem de personis ad res. vt. l. qui plures liberos.
de vul. et pup. Idem de tpe ad locu in. l. vinuz. si cer.
pet. et. l. in hac. s. de tritica. et. l. quoties. de ver. obli.
Et collige rationem ex hac. l. querebat quod non potest dece
dere p pte tps testat. et p parte no. quod sicut quod non
potest decedere p pte reru testatus et p parte no. ita
nec in tpe. dixi in. l. hereditas ex die. s. de here. insti.

Mulier. Mo. notabile. s. q. miles non potest re
linquere mulieri de q. e. turpis suspitio.
et idem habet in. l. mulier. j. de his q. vt indig. et in. l.
ij. C. de dona. inter vi. et vxro. Et quero quod in co
cubina. vtrius miles possit sibi relinquere. Quil. vt
velle quod no. vt no. in. l. affectionis. j. de dona. et vide
ea q. ibi dixi. Quero quod in priuato quod donat vel
legat alicui mulieri concubine. vel alij in q. e. suspitio
Dicit gl. q. valet et allegat. l. affectionis. j. d. dona.
et. l. donationes in concubina. j. e. ti. sed in legato est
expressum in. l. q. concubina. de leg. iij. et. l. ite legato.
s. parui. e. ti. Et quid in clerico qui retinet concu
binam et ei legatum relinquit. Ricar. mal. dicit quod non potest
vt hic et. l. militis. s. his qui. vt indig. Na. sicut miles
seclari militis non potest. ita miles celestis militie non potest.
et p. h. alle. gl. l. miles. de re iud. et ibi idem dixi. Que
ro quod in ea qua quis retinet tam vxorem hie quam i vxore
habere non potest ratione consanguinitatis vel alia ro
ne. an potest sibi relinquere legatum. Veritas est ista:
aut mulier ignorat matrimoniu non consistere: sed cre
dit illud valere tunc valet. j. de lega. i. l. i. et. l. ij. de his
q. vt indig. Aut mulier sciebat matrimoniu non con
sistere: et tunc in ei persona legatum non potest consistere. vt
vt. l. vxor marito. j. de usufru. le. Aut dubitat vtrius
sciuerit vel no. et in dubio presumit ignoratia. vt. l.

ff. de leg. i. **I**tem potest intelligi ignorantia vel scientia ex his que no. in. l. si. de ritu nup.

Ex eo tempore sed ex eo tpe quo scribitur in matricula militum incipit qd prius privilegio militari uti. b. d. **P**lo. dat tres concordantias. ut b. habes. qd ex sola electione non est qd miles nec aliqua dignitate consequitur ex electione sola. ut in auc. de adm. s. si. nec efficit sui iuris. ut in auc. cō. si. qd de digni. s. i. **I**tem nec imperator efficit impator nisi suscepta infula. ut l. bene a zenone. C. de qdri. prescrip. **Q**uero vtrū miles habeat dignitatem. **R**ñ. nō. ut l. penul. C. qui nō po. mi. li. x. r. d. eques. dig. l. i. e. li. r. sic ista similia nil habet cōe. cuz milite. qd predicti sunt in dignitate. **I**tem adduct glo. simili i. m. g. fo. itellige aliarū artū. **S**z quid in doctore? **D**ic ut solet notari in prima p̄stitutione. ff. veteris vbi doctor appellatur illustris. s. si legerit p. xx. an hos cōsequitur dignitatem comitū. **I**tem dicit glo. si mile i. p̄stare. **Q**uod p. j. l. p̄. vbi anteq̄ sit scriptus in matricula gaudet privilegio militari. **D**icit glo. qd hec. l. supplet p̄ illā. vide glo. qd dicit infusus cingi r. sic ex quo investitur quis est infusus recipere vide tur cōsequi dignitatem. r. d. investitura vide p. **D**i. in c. i. de reg. iur. li. vi. r. habem. r. col. quid si investitur. **I**tem op. dicitur h. qd per electionem quis nō cōsequitur dignitatem. s. in. s. filius. insti. qui. mo. ius pa. po. so. r. l. si. C. de decur. **S**o. ibi loquitur i. casib⁹ sp̄alib⁹ in qb⁹ ex sola electōe cū acceptatōe secuta qd consequitur dignitatem: s. hic loq̄r in dignitatib⁹ minorib⁹ in qb⁹ elect⁹ qd nō pōt p̄seq̄ dignitatem: ut no. in auc. de ar. s. illud. col. vi. r. in auc. p̄stitu. qd de dignita. s. i. coll. vi. r. in auc. ep̄alis dignitas. C. d. ep̄i. r. cle. qd inde sumit. r. facit qd no. de p̄sul. l. si. li. xij. r. dixi in prin. l. publi. j. de p̄di. r. de. **C**ōtra h̄ opp. in auc. de defen. ciui. s. si eadē. vbi ex sola electōe qd consequitur dignitatem r. ita itelligit gl. illi ter. i. l. priua torū. C. de iur. o. iu. s. illa gl. nō itelligit istū ter. bñ qd ibi d̄r ex sola electōe an p̄firmatōz cū administratiōe tñ qd p̄seq̄tur dignitatem. **R**ñ. p̄p̄ piculū n̄ e. officii iteriz vacaret: r. ita dicit canoniste: qd in ecclesiis valde remotis ab ecclia romana statim elect⁹ sc̄a electōe pōt administrare et an p̄firmatōz: ut i. c. ne p̄ defectu. extra d. elec. r. eodē mō defensor pōt an cōfirmationē administrare: s. nō h̄z dignitatem oīmodaz qd bñ pōt remoueri si nō est dign⁹. **S**z h̄ hoc facit hec. l. vbi nō sufficit electō cū administratiōe nisi sit script⁹ in nūero. **S**z r̄ideo hec. l. loq̄tur in mīorib⁹ in qb⁹ nō est dignitas. s. p̄dicta loquitur in officiis vbi est dignitas. **P**o. de bo. pos. ex tes. militis. l. i. in fi. so. ut ibi dicā. **I**tem op. de l. qd mittit. s. an. pe. r. pe. s. ex qui. cau. ma. **S**o. donec ē in itinere h̄r loco absentis cā reipublice: nō tñ est miles. **I**tem vtrū qd nō sufficiat qd sit in nūero: s. oz qd h̄at stigmata: ut l. stigmata. C. d. fabricē. li. xi. **S**ol. dicit qd et requirit qd h̄at stigmata r. alia qd notat in. l. pe. ex q. cau. ma. **D**icit h̄ qd ille qd est script⁹ in matricula militū h̄z privilegia militū. **E**t scholaris si est script⁹ in matricula scholarū h̄z privilegia scholarū. **S**ed qro qd si esset script⁹ r. nō est miles vel nō est scholaris. **R**ñ. nō h̄z privilegia: ut l. scriuarios. C. e. r. l. qd sub preteritu. C. d. sa. san. ec. r. l. qd duos. s. si munere. s. d. ex cu. tu. **S**z qro an sufficiat scholarē p̄bare se an nō intrasse r. studuisse si nō studet: an vero pdat privilegium ex eo qd nō exercuit illud misterium p̄ vñ an nū. **R**ñ. nō pdat privilegium nisi steterit p̄ quib⁹ annos: ut de p̄micer. l. si. li. xij. C. r. de p̄fe. r. medi. l. ij. li. x. nō sunt b̄ alia dicēda ad p̄ns tene mēti.

In doctore, an doctore ratur sit dignitas. vide do. abba. in c. clerici, de iudi.

Filius. **D**abit p̄ facto qd de primo ē sciendum. b. d.

De acquirenda hereditate **R**ubrica

In l. i. de origine iuris admonet nos nō incipere sine aliq̄ p̄fatiōe r. memini anno p̄terito in lectura. ff. veteris assum p̄fisse auctoritatē **P**ulchra suz r. deco ra r. n̄c assumo ista **M**igra suz s. formosa filie h̄e rusale. ideo dilexit me rex r. introduxit me i cubiculum suum. **I**n quib⁹ verbis r. **P**lo. cōtinuat rubricam. **D**icitur est. s. de iure deliberandi. dicit ut in ea. **Q**uero quid sit hereditas. **R**ñ. iuriconsultus paulus dicit. hereditas nihil aliud est qd successio in vniuersum ius qd defunct⁹ habuit. ut l. nihil. de v. sig. **E**xaminem⁹ hoc. **I**llud nō videt p̄cedere. **A**ut intelligis de iure succedendi r. hoc est falsum. **N**ā ius succedendi h̄z quis anteq̄ adeat: qd patet qd transmittit qd anteq̄ adeat qñcūqz. ut l. cū anti quozib⁹. s. e. **S**i ḡ hereditas est ius succedendi. er go qd h̄z hereditatem anteq̄ adeatur quod continet in se repugnantiam. r. est contra tex. l. p̄cia rerum. j. ad. l. falci. **A**ut intelligis de ipsa successione r. tunc anteq̄ succedatur non est successio. r. sic nō esset hereditas anteq̄ adeat quod est falsum. **A**ut intelligis de ipso actu succedendi r. illa nō est hereditas sed est quidam act⁹ animi r. facti. ut l. pro herede. s. i. j. e. **A**ut intelligis post ipsam successionem r. tñ nō est hereditas qd post qd quis adiuit desit hereditas esse r. p̄funditur cū patrimonio heredis ut l. sed r. si plures. s. filio. de vul. r. pup. r. l. si. in fi. C. de inoffi. tes. r. no. in. l. i. s. veteres. de acqui. pos. r. vbiqz post aditam hereditatem appellatur hereditas ipso iure locutio est. ut ibi no. **R**espondeo neutro dictorum modorum intelligitur facta diffinitio. nam predicta se referunt solū ad successionem hōis diffinitio loquitur de successione iur. mortuo enim testatore succedit quoddā ius qd vocatur hereditas r. personā defuncti cōtinet in oībus iurib⁹ que defunctus habuit. ut l. hereditas in multis. j. de acqui. re. do. r. l. mortuo. j. de fideicō. li. r. illud est ius qd appellatur hereditas. ut l. ij. s. si. s. de re. di. ni. **I**llud est ius qd per aditionem acquirimus. et iste est verus intellectus illius. l. s. glo. ibi. r. j. d. bo. pos. l. ij. s. hereditas. videat alit itelligere. **C**uando qro quo iure est introducta hereditas. **A**ddetur qd de iure gētūz. nā oēs gētes isto iure vniuntur. transmittunt enī hereditates suas ad posteros r. hoc habemus in veteri testamēto in pluribus locis. **I**n contrarium qd sit de iure ciuili romanorū tantum est tex. in decretis di. i. s. ius quiritūz. facit de ver. signi. l. obuenire. r. l. tutelaz. in prin. d. capi. di. r. quod no. j. eo. l. ij. r. C. de acquiren. pos. l. i. r. h̄ apparet quia deportati qui non sunt capaces eoz que sunt iuris ciuilis non sunt capaces hereditat. ut l. i. C. de here. insti. r. illud est veruz qd hereditas dicto modo sumpta. s. ius quoddaz quod succedit in omnibus bonis que defunctus habuit est soluz ciuili romanorū r. nullius gentis alterius. **E**t ex hoc sequitur decisio vni⁹ questionis quā decreuiste r. theologū formant vtrūz in foro conscientie h̄eres teneatur ad debita vltra vires hereditatis. **R**espondeo qd non. quia in foro conscientie non assumitur isto modo quo sumitur de iure ciuili. r. iō non tenetur nisi quatenus patiuntur hereditatis facultates **I**ta tenet **D**ost. i. summa de test. s. pe. ver. quid si bona. r. ita tenet **S**o. an. de vfur. c. qd.

De acqui. here. Rub.

In l. i. de origine iuris admonet nos nō incipere sine aliq̄ p̄fatiōe r. memini anno p̄terito in lectura. ff. veteris assum p̄fisse auctoritatē **P**ulchra suz r. deco ra r. n̄c assumo ista **M**igra suz s. formosa filie h̄e rusale. ideo dilexit me rex r. introduxit me i cubiculum suum. **I**n quib⁹ verbis r. **P**lo. cōtinuat rubricam. **D**icitur est. s. de iure deliberandi. dicit ut in ea. **Q**uero quid sit hereditas. **R**ñ. iuriconsultus paulus dicit. hereditas nihil aliud est qd successio in vniuersum ius qd defunct⁹ habuit. ut l. nihil. de v. sig. **E**xaminem⁹ hoc. **I**llud nō videt p̄cedere. **A**ut intelligis de iure succedendi r. hoc est falsum. **N**ā ius succedendi h̄z quis anteq̄ adeat: qd patet qd transmittit qd anteq̄ adeat qñcūqz. ut l. cū anti quozib⁹. s. e. **S**i ḡ hereditas est ius succedendi. er go qd h̄z hereditatem anteq̄ adeatur quod continet in se repugnantiam. r. est contra tex. l. p̄cia rerum. j. ad. l. falci. **A**ut intelligis de ipsa successione r. tunc anteq̄ succedatur non est successio. r. sic nō esset hereditas anteq̄ adeat quod est falsum. **A**ut intelligis de ipso actu succedendi r. illa nō est hereditas sed est quidam act⁹ animi r. facti. ut l. pro herede. s. i. j. e. **A**ut intelligis post ipsam successionem r. tñ nō est hereditas qd post qd quis adiuit desit hereditas esse r. p̄funditur cū patrimonio heredis ut l. sed r. si plures. s. filio. de vul. r. pup. r. l. si. in fi. C. de inoffi. tes. r. no. in. l. i. s. veteres. de acqui. pos. r. vbiqz post aditam hereditatem appellatur hereditas ipso iure locutio est. ut ibi no. **R**espondeo neutro dictorum modorum intelligitur facta diffinitio. nam predicta se referunt solū ad successionem hōis diffinitio loquitur de successione iur. mortuo enim testatore succedit quoddā ius qd vocatur hereditas r. personā defuncti cōtinet in oībus iurib⁹ que defunctus habuit. ut l. hereditas in multis. j. de acqui. re. do. r. l. mortuo. j. de fideicō. li. r. illud est ius qd appellatur hereditas. ut l. ij. s. si. s. de re. di. ni. **I**llud est ius qd per aditionem acquirimus. et iste est verus intellectus illius. l. s. glo. ibi. r. j. d. bo. pos. l. ij. s. hereditas. videat alit itelligere. **C**uando qro quo iure est introducta hereditas. **A**ddetur qd de iure gētūz. nā oēs gētes isto iure vniuntur. transmittunt enī hereditates suas ad posteros r. hoc habemus in veteri testamēto in pluribus locis. **I**n contrarium qd sit de iure ciuili romanorū tantum est tex. in decretis di. i. s. ius quiritūz. facit de ver. signi. l. obuenire. r. l. tutelaz. in prin. d. capi. di. r. quod no. j. eo. l. ij. r. C. de acquiren. pos. l. i. r. h̄ apparet quia deportati qui non sunt capaces eoz que sunt iuris ciuilis non sunt capaces hereditat. ut l. i. C. de here. insti. r. illud est veruz qd hereditas dicto modo sumpta. s. ius quoddaz quod succedit in omnibus bonis que defunctus habuit est soluz ciuili romanorū r. nullius gentis alterius. **E**t ex hoc sequitur decisio vni⁹ questionis quā decreuiste r. theologū formant vtrūz in foro conscientie h̄eres teneatur ad debita vltra vires hereditatis. **R**espondeo qd non. quia in foro conscientie non assumitur isto modo quo sumitur de iure ciuili. r. iō non tenetur nisi quatenus patiuntur hereditatis facultates **I**ta tenet **D**ost. i. summa de test. s. pe. ver. quid si bona. r. ita tenet **S**o. an. de vfur. c. qd.

Bonava
cātia. De q
aliqd dicit in
l. ex facto. S.
li. in. n. earta.
ad trebel.

li. vi. in nouel. Idē tenet theologi vt vidi in multis
sententijs eoz. **E**t ex hoc apparet aliud q̄ ē dīf-
ferentia inter hereditatē et bona vacatā. Rñ. q̄ si
succedit in vniuersus ius et tenet vltra vires herē-
ditatis. sed q̄ quis capit sub hoc noīe tanq̄ bona
vacatā non dicit in hereditate succedere. vt. l. iij. S.
eadē cōstitutio. de fideicō. li. cū glo. ibi posita. et iō
nō tenet vltra vires hereditatis. vt. l. i. S. an bona.
et. l. nō possunt. de iu. fil. **T**ertio quero qualiter
hereditas acq̄rat. Rñ. duobus modis. Aut facto
hoīs. aut ipso iure. si facto hoīs et hoc est tripliciter
vel de iure ciuili. vel de iure p̄torio. de iure ciuili et
hoc vel p̄ adiōnē et habem⁹ istuz tī. et de hoc loq̄t
rubrica dñi dicit de acqui. here. vel p̄ restitutionem
trebellianicā. et habem⁹ tī. ad treb. vel p. bo. pos. in
ductā a iure ciuili et habem⁹ tī. vt ex le. vel sena. cō-
sul. bo. pos. def. **E**x p̄dictis ḡ habes q̄ aliud ē
hereditas. aliud ius acquirēdi. aliud ipse act⁹ acq̄-
rendi. **S**ecundo modo acquiri ipso iure vt in suo
herede et necessario vel in necessario tñi. s. q̄ heres
suis et necessariis h̄z a p̄tore bñficiū abstīnēdi ad
b̄ vt in effectu dīcat heres est necesse q̄ illā acqui-
sitiōē a iure introductā acquirat. hoc est approbet
q̄ sit p̄ imixtiōē. et d̄ hoc loquit rubrica dñi subdit
et de admittēda hereditate. vt habes p. d. s. put ha-
bes sine. d. d. intelligi. i. de p̄denda seu repudiāda
Tractat enim hīc titulus tā de acqui. sitione seu q̄
de repudiatiōe hereditatis. Tractare enim h̄ pro
declarāda materia hui⁹ tit. quatuor intendo princi-
paliter. Primo de iure seu p̄tate acquirēdi heredi-
tatē. q̄ dīcam in. l. i. s. p̄t. j. eo. vbi glo. ponit. **S**e-
cūdo de ipso actu acquirēdi hereditatē. q̄ iuriscō.
examinat in. l. p̄ herede. p̄ totam. l. j. e. ego tractabo
in. l. gerit. j. e. **T**ertio vtrū hereditas nō adita trans-
mittatur. q̄ tractabo in. l. v̄tre. j. e. **Q**uarto vtrū
hereditas p̄ pte haberi et p̄ pte repudiari. et in hoc
passu glo. extēdit se multū in. l. quidaz eulogio. C. e.
q̄ dī. tractat in. l. i. j. e. tñ q̄ illa materia fundat ex
multis. il. hui⁹ tī. vt prius videatis leges tractabo
eam in. l. i. j. e. vide glo.

Quod totam. **A**diōne partis totum
sive discretis p̄tib⁹ hereditas deferat. b. d.
cum. l. se. diuide. **P**rius ps loquit q̄ hereditas fuit
delata p̄ partes pluri⁹ sed p̄ repudiatiōē denēta
est ad vñū. et b̄ fm̄ primā gl. q̄ in p̄tia. l. ponit casum
p. l. in testō. C. de impu. et ali. subit. **S**ecūdo q̄ heres
ditas p̄ partes fuit delata vñi. scd̄ a pars est in. l. iij.
Uel aliter et meli⁹ **P**rimo loquit q̄ hereditas to-
ta fuit delata vñi sine distinctione partī. **S**ecūdo
vñi p̄ distinctionē partī. et ista est secūda lec. gl. in
l. i. q̄ est verior et magis applaudet littere. **A**d eui-
dentiā scias q̄ naturalr et de iure est q̄ vnā rez q̄s
nō posset tenere in manib⁹ p̄ pte exīte vñitate vt
l. vulgar. i. p̄tin. j. de fur. et. l. an ps. j. pro derelicto.
Sz diuidēdo vñitatē et frāgendo rē posset p̄te abij-
cere et partē tenere. vt. d. ll. **H**oc p̄missio pone casū
in terminis. **A**licui est delata h̄ditas in totū q̄ro
an possit p̄ pte agnoscere et p̄ pte nō. Rñ. iuriscō.
q̄ nō nō enī p̄t eā scindere et sandēdo p̄te h̄re. vidē-
ter. **S**equit. l. s. et si q̄s. **S**z q̄ro q̄d si testōr eā diuis-
it et scidit p̄ ptes et relinq̄t ptes vñi. vtrum possit
quasdā ptes adire et quasdā repudiare. **E**t dicit q̄
nō. h̄ dicit vide l. s. rō in p̄tia. l. est. q̄ hereditas nō
est h̄dis anq̄ adeatiō nō p̄t eā scindere. rō in se-
cūda. **L**est q̄ lex multū p̄ iōtinēti h̄z q̄ illa p̄sona
que representata est i hereditate rep̄ntet p̄ pte tñi et p̄
p̄te nō. et iō legislator introduxit q̄ p̄ adiōnē p̄tis
inquātū p̄t p̄ adeatē videt eē adiōnē de ipa h̄dita

te. vt hic et in. l. ex asse. et. l. si solus. in p̄tin. j. e. **O**p.
j. e. l. si solus. ver. itē si seru⁹. **S**o. dicit glo. hic quā-
do deferuntur plures ptes vñi p̄ se ibi q̄n p̄ alium.
Istud est verum si primo q̄s adiit partem sibi dela-
tam per se tunc non acquiri partem delatam per
seruū vel filiū. rō q̄ nō p̄t ipse solus. sua volūtatē
acq̄rere. sed req̄rit cōsensu seruī vel filij q̄ p̄t nō cō-
sentire. vt. l. cū. pponas. C. de here. insti. et. l. si quis
mibi bona. S. iussuz. j. e. **S**z si primo sibi acq̄reret p̄-
tes sibi delatā p̄ seruū seruo adeūte ex iussu suo. tūc
statim acq̄reret sibi altera ps sibi delata. q̄ potest
sua volūtatē sibi acq̄rere. vt. l. si ego. j. e. **I**tez quan-
do sūt plures ptes mibi delate p̄ me adiōe vñi ac-
quiro totū si possuz. si nō possuz sec⁹ vt si eē iustu-
tus in pte pure et in pte sub adiōe. vt. l. si te solū. s.
de here. insti. **R**emanet ergo firma regula quā de-
di in sūmādo. i. p̄ adiōz p̄tis totū acq̄rit q̄ potest
sive simul sive sepatiz deferat. **Q**uero vtrū ade-
undo p̄te acq̄rā totū. glo. dicit q̄ sic vt. j. e. l. ex asse.
et intelligit glo. etiā si statim dīcā p̄te adeo p̄te repu-
dio. et q̄d sic intelligit p̄z ex eo q̄d postea q̄rit. **Q**uid
si p̄te repudiāz p̄te deferat. **I**a. d̄ are. isto cāu dubi-
tabat q̄ ista x̄ba vidēt tenē repugnātiā et sic act⁹
vitiet. vt. l. vbi repugnātiā. j. d̄ re. iur. puto q̄ gl. ve-
rū dīcat nec cōtineat repugnātiā vt patebit ex infra
dīcēdis statim. **D**ico ḡ q̄ q̄n heres adiit p̄te et vtrū
plus deferat sibi ignorat et dic vt. l. ex semisse. j. eo.
Quādoq̄z scit plures ptes sibi deferri. et tūc si qui-
dē vnā p̄te adiit et de alia nil dicit est heres in totū
q̄d p̄t vt. l. si ex asse. j. e. si vero adiit vnā p̄te et ali-
as ptes repudiāuit tūc filr est heres in totū. vt hic
scd̄z glo. p̄bo q̄z posito q̄z repudiatio valeret in p̄-
tib⁹ repudiatis tñ p̄ ius accrescēdi in totū succede-
ret nec cōtinet repugnātiā si repudio ex instōe et vo-
lo ex iure accrescēdi. vt i. l. si tu ex pte. in fi. j. e. et no.
in. l. nec is. j. e. **S**z si poneret q̄ renūciāuit iuri ade-
undi et iuri accrescēdi. adhuc dico idē q̄ est heres i
totū. **I**us enī accrescēdi nō est p̄sone sed portōis.
vt. l. si titio. S. i. s. de vsufruc. et. l. si totā. j. e. et sic p̄so-
na ei iuri renūciare nō p̄t. et hoc est q̄d dī q̄ res
accrescit iuri. vt. C. de ca. to. l. vna. S. is igit. **I**te dī-
co q̄ si ipse dīcēt adeo istā p̄te ita tñ q̄ mibi ex b̄ nō
obueniat alia ps aliq̄ mō seu iure nō valēt p. l. i. S. i.
s. si vsufruc. pe. **S**ed si dicta verba p̄ferret cōditio
naliter adeo illā p̄te si p̄ h̄ae alia mibi nō accrescit
aliquo iure tūc adiō nō valet. et hoc casu est vera
opi. **I**a. de ra. q̄ est facta sub adiōne de p̄senti q̄
deficit in. l. cū ad p̄tis. si certū pe. **A**d idē. l. actus le-
gitimi. j. de reg. iur. **S**ecūdo quero q̄d si partes
repudiāt vtrū videt alr ptes repudiare. **B**i. sentit
q̄ nō et p̄bat in. l. si solus. in p̄tin. j. e. imo repudiā-
tio p̄tis nihil valet. **E**t s. q̄ vult vñū vult aliud
sine quo illd esse nō p̄t. vt. l. nec is. S. i. et. l. illud. j. e.
ergo repudiādo ptem videor repudiare oēs alias
sine q̄rū repudiatiōe illā repudiare nō possum. p̄
hoc in. l. si q̄s. in. S. differētia. de acqui. pos. et q̄d ibi
no. p̄ dī. et alios sup glo. i. habēdo p̄ derelicto dñi
um videor relinquere possessionē sine q̄ dñum pro
derelicto haberi nō p̄t. **Rpossuz illā p̄te alio iure habere. i. p̄ ius accrescēdi. et
iō dicit illa repudiatio nullus effect⁹. vel possuz dī-
cere vt glo. h̄ videt sentire q̄ illa regula q̄n q̄s vult
vñū et. loquit q̄n q̄s vult aliquid acquirēdo. sec⁹ si
repudiādo. ad q̄d facit q̄d no. in. d. l. si q̄s. S. differē-
tia. p̄ gl. i. illa opi. teneat ibi cōiter. **Q**uero q̄ est rō
q̄ adiō p̄tis trahit ad se totū nō autē repudiatio
p̄tis. **B**i. dicit q̄ est fauorabilior. et ē satis bona rō
tñ assigno meliorē. **I**llud q̄d est aliqd positue reci-
p̄t augmētū. illud q̄d nihil est nō p̄t augmētū re-**

et pte. vt. l. adeo. §. q. si toto. j. de acq. re. do. et qd no. in. l. i. §. de iudi. **Q**uod ad ppositu adire hereditatem p pte est aliqd acq. re. et ponit aliqd in psona acq. re. i. o. trahit ad se aliqd vt dicit. e. repudiatio no nil pte in repudiatio imo priuat: i. o. no trahit ad se totu. **Q**uerit gl. qd si pte repudiat et aliaz adiri one defert. **D**ic vt i gl. **Q**uerit gl. qd in legat. **D**ic vt in gl. et est tertia glo. l. i. **G**lo. ponit duas regulas et vna exceptione a q. libet regula. **D**icit glo. in legato vni rei est idem: q. no pot acquiri p pte et pro parte repudiari. **E**t verum dicit. ro patet. quia stante vnitae non potest fieri diuisio. nam no pot diuidere legatarius hereditatem testatoris. **D**icit gl. fallit in herede legatarij. vt. l. legatarij. j. de le. i. et est bona exceptio. ro q. inter heredes p. l. xij. tab. est diuisum ius legati. vt. l. i. C. si cer. pe. merito pot heres p pte agnoscere p pte repudiare nec in legato illa conuentione q. e. in hereditate. s. q. no representaret psona in totu q. in legatis no cadit. **S**eq. tur in gl. alia regula. s. si plura legata sunt pot vnu amplecti aliud repudiari. **I**sta est bona regula cessat eim in his ro q. est in hereditate q. p ptes ptes defert. **P**onit gl. exceptione nisi onus esset inuentioni vni legato. alteri no. vt. l. i. si ex duob. j. de leg. ij. bona exceptio est q. e. eadem ro q. est in hereditate. s. vt illud on. in totu subeat. **Q**uerit glo. qd vo luit tibi donare et posuit ante te magna quantitates florenoz dicēs se donare tibi totu et tu accepisti pte et postea penitet te et dicis q. agnoscendo pte videris agnoscere totu: et sic vis petere totu. **I**lle ex aduerso dic q. no potes p pte acceptare. et i. o. vult a te repetere qd accepisti. q. r. qd iuris. **E**t videt dicendū idē qd in legato q. legatū ē donatio. vt. l. legatū. j. de le. ij. **C**ontrariū puto. s. q. p illa pte quā acceptauit valeat p alia no possit aliqd dici. vt. l. i. §. si stipulati. j. de ver. ob. et arg. l. sancim. C. de dona. **N**o ob. qd dicit de legato q. legatū est qdā dispositio pfecta ab ipso testatore. et sic eo mortuo q. situz ē ipi legatario dñum vel saltē obligatio. no g. pot repudiare p pte illd. vt. l. an ps. j. p derelicto. s. donatio ē pte q. no pfiat nisi p sensu duoz tñ ante q. p sentia possuz impedire vt no pfiat nisi i certa pte cū ex hoc donas no ledat nec donatarij. vt. l. i. §. si stipulati. j. de v. ob. **Q**uero qd si aliqd defera alicui ex. l. dispo. ne no iure hereditario. an possit p pte agnoscere. **E**ste no. vt. l. iij. C. de omni agro. defer. li. xi. **E**x p dictis potes distinguere cuz ali quid defertur alicui aut a testatore aut a lege. **S**i a testatore aut iure legati aut iure institutionis.

Quod si summat. **Q**ue rit glo. infra quātū tps pot institui adire. **D**ic vt in gl. **Q**uod p. de. l. p. de heredi. instituē. **S**o. gl. hec regula fallit in casibus q. ponitur in gl. **E**ste in casu. d. l. p. verū est q. fallit in alijs vero no vt in eis videbit. **A**duerte tñ q. ista. l. o. intelligi q. diu prim. pot adire d iure cōi. **S**i eniz pot adire p restitutionē tñ substitui no expectabit siue sit restitutio q. cōcedat p pte re viuentē. vt. l. iij. §. i. de fideicō. li. siue pcedat ipo iure. vt. l. si. de repu. her. et qd no. in. l. ij. C. de iur. et fac. igno. et. l. si q. s. de iure deli. **A**lia dicēda sup hac regula videbitis. j. e. l. q. diu.

Nolle l. is pot. j. e. pōt affirmatiue quā repetā ibi. et ibi examinao hāc regulā.

Mutū l. assignat glo. **Q**uod p. fm glo. q. no sufficit voluntas sola in aditione. nisi declaret per actū. quidā moderni d. vt refert. **E**t in

in. l. potuit. j. e. dicā in. l. gerit. j. e. **Q**uerit gl. vtrū mutus et surdus possit iubere alius adire. **D**ic vt in glo. et bñ. **Q**uod p. extra glo. **M**utus et surdus reguntur cōsilio curatoris. vt. l. i. in fi. cum. l. se. de positi. et. j. de cura. fur. in rubrica. et in. l. i. in fi. de muneribus et bono. g. non possunt adire sua sponte. vt. j. pri. §. So. quidam sunt q. ppter hoc impedimentus efficiunt no capaces itellec. et isti p se no possunt facere sine curatore sicut pupillus no pot sine tutoris auctoritate. **Q**uidā impedimento no obstante intelligunt et isti possunt oia gerere. vt. l. discretis. C. qui testamē. facere possunt. et. l. de bo. pos. fur. cōpe. ter. est qui facit hanc distinctionē in. l. seruo inuito. §. si pupillus. j. ad treb. qui ter. est singularis ad hoc. **Q**uero aditione facta p mutū qualiter scribat notarius. **R**ñ. si notarij p se intelligit mutum nutu secure pot scribere q. liter tal mut. nutu adit hēditatē. vt. l. si nutu. j. de le. iij. **N**o eiz hz nece notarij scribere oia verba et oēs act. d. hēti. sufficē eiz si scribat effcū iur. nā sufficē q. scribat tal fideiussit p tali. vt. l. scienduz. j. de ver. ob. l. ad illud multa verba requirant. **S**i vero p se non intelligit adhibeat aliquē vicinū vel consanguineū qui intelligit et scribat in instrumēto qualiter iste notarij certificat p talē suū consanguineum tanq. p interpretem: vidit dictū talem facientē signa et nutus p que hereditatem adire volebat. vt. l. si. in fi. de ver. ob. **S**i qualiter h. probaretur p testes et hoc est maius dubiū cū ipsi debeāt deponere de eo qd viderunt non de effectu quez ipsi iudicant. vt. l. qui testamento. in fi. §. de test. et. l. i. in prin. de his que in tes. delen. et. l. testum. C. de testi. **R**ñ. si qdē testes essent cōsanguinei vel alias domestici sufficeret q. deponerēt simpliter se vidisse talē mutū facientē signa et act. p que et quos significabat se velle adire hereditatē. tales eniz psonē presumunt scire actus et consuetudines muti et ipz intelligūt. vt. l. octau. j. vnde cognat. et. C. de in integrū restit. l. de tutela. sin autē essent extranei. tunc debent deponere nominatim de signis h. modo. vidit talem mutum digito ostendere domum et res hereditarias. et postea stringere brachia ad se. propter qd intelligimus eum velle illas res ad se ptenere. esset enim vtile et quandoq. necessarium vt circa hoc adhiberentur alij testes consanguinei et domestici qui dicerēt q. cōsuetudo muti esset hec q. talia signa vellent hoc significare.

Eum cui lege **Q**uod p. C. de hereti. l. mani cheos. **D**icit glo. intellige de eo cui interdicitur bonis a iudice propter prodigalitatem. vt. l. i. §. de cur. fur. secus si ppter delictum interdicitur a lege vt in contrario. idem dico si ali cui interdicit administratio a lege vel a statuto no ppter delictum. sed ppter imbecillitatem consilij: vt sunt statuta cōmuniter per italiam. quia dicunt q. mulieres non possunt obligari sine consensu cōsanguineorum. tunc enim poterit adire hereditates vt hic. no simpliciter. sed cum solēitate statutoruz vt dicaz statim et pbatur in. l. more. j. e. **Q**uod p. d. l. furiosi. j. de re. iu. **S**olu. prodigi nulla voluntas est s. in alienādo vt ibi. sed in acquirendo sic vt hic. dñ tamen interueniat auctoritas curatoris. vt. l. cum quidam. C. de adm. tu. **I**ta dicit glo. et bene. **Q**uod ad hoc si hic tractatur de acquirendo. ergo non requiritur curatoris auctoritas. vt. l. is cui. j. d. verbo. obli. **G**lo. non soluit. **I**a. de are. dicit q. bene si eiz acquisitio simplex q. no posset esse damnosa. pcederent contraria. sed acquisitio hereditatis possz esse damnosa. ergo requiritur curatoris auctoritas. vt in. l. de aucto. tuto. §. neq.

Quod si summat. **Q**ue rit glo. infra quātū tps pot institui adire. **D**ic vt in gl. **Q**uod p. de. l. p. de heredi. instituē. **S**o. gl. hec regula fallit in casibus q. ponitur in gl. **E**ste in casu. d. l. p. verū est q. fallit in alijs vero no vt in eis videbit. **A**duerte tñ q. ista. l. o. intelligi q. diu prim. pot adire d iure cōi. **S**i eniz pot adire p restitutionē tñ substitui no expectabit siue sit restitutio q. cōcedat p pte re viuentē. vt. l. iij. §. i. de fideicō. li. siue pcedat ipo iure. vt. l. si. de repu. her. et qd no. in. l. ij. C. de iur. et fac. igno. et. l. si q. s. de iure deli. **A**lia dicēda sup hac regula videbitis. j. e. l. q. diu.

Qui in aliena simplici voluntate. hanc rationem bart. reprehendit pau. de cast. in l. in uti. s. de quo vi de oino q di xi in l. i. in i. cel. C. q ad mit. post mo der.

Qui in aliena hereditate quocumq modo delata fili? ad sed in bonoz possessione sufficit si ratihabitio sub sequat. h. d. C. de bo. q li. l. si. Dicit glo. bo die ad eundem fili? sine iussu pris obligat se ut ibi oliz no obligabat se. vt. l. si. q. s. oz. in bono. pos. ser. nec etia patre vt hic. C. de p. filius ex oi causa obligat pterq in mutuo voto. vt. l. filius. j. de ac. r ob. qre ergo no obligat ad eundem. Rñ. votu dñ qñ volunt. filius. g. non obligat voto h e simplici voluntate sed hereditatis aditio consistit in voluntate simplici declarata p aliquem actum. vt. l. pri. in pn. r. l. p hede in pn. j. e. ideo no obligat q pñet sub illa excep tione pterq in voto r in agnitioe bonoz possessio nis. eodem modo dñ qñ obligat voto magis soleni zato q opz q illud votu fiat cora iudice. r p iudice approbet discernendo olim: hodie sufficit agnitio sola. vt. l. si. C. q admit. ad bo. pos. id filius. no obli gat agnoscendo bonoz possessione fz ista tpa. Idē in trebellianica restitutioe. na lz heres restituat hē ditatē mibi tñ creditorib? r legatarijs ego nil facio sed ex h solo q accepta restioe hēditatis obligor. vt. l. i. s. i. ad tre. C. qro q est rō q in aditione hereditatis dñ pcedere iussus: in bonoz possessione r trebellianica restioe sufficit ratihabitio sequens vt hic. r. l. seruo inuito. in prin. j. ad tre. Rñ. glo. tā git in l. i. C. q admit. ad bo. pos. tu diclar? aditio hēditatis ē de iure ciuili mere. na de iuregentiu vl diuino no reperit q qñ nuda voluntate obliget nisi deo: sed hic nuda voluntate obligat g est mere iurj ciuilis. vt dixi in rub. s. e. sed de iure ciuili ē patria ptas. vt. l. na ciuiz. s. de his q sunt sui vel alie. iur. fm g ius ciuile fili? nō ē ptatis sue. nō g dñ hē ptā tē nisi p admittat: merito g oportet q pcedat iussu pris seu pmissio. vt. l. si. q. s. iussu. j. e. qz ratihabitio nō sufficit cū nil repiat factū cū nulla videatur voluntas: ergo ratu habere nō pōt. fz in bono rñ possessione nō pñderat adeo solenitas iuris ciuilis. ptoz em vocat ad hereditatē inspecta natura li causa: nec curat vñ sit agnat? vel cognat? eman cipat? vel suus. ideo vñ aliqd factū naturaliter: me rito pōt ratu haberi. vt dicit glo. in l. i. C. q admit. ad bo. pos. eodem modo in trebellianica restioe ge ro aliqd negociū cū herede restituere vt cū eo agaz salte tacite vt satisfactā creditorib? r legatarijs lz abñtibz. lz em de iure ciuili mero añ senatuscon sultu trebel. illis absentib? non obligaret: qz alteri stipulari r. c. tñ obligabit naturalit. vt. l. stipulatio ista. s. alteri. j. de x. ob. g erit aliqd actū merito pōt ratu haberi: sed aditio hēditatē in sola voluntate cō sistit vt dixi. C. Quero nunqd filius possit repudi are hereditatē absq iussu pris. Hodie cōstat q sic vt. l. cū nō solū. C. de bo. q li. fm tpa hāz legū nō. vt lis pōt. r. l. is q heres. in fi. j. e. lz ibi nō dñ q iussus nō dñ pcedere lz reqrat voluntas: sed h pbat in l. i. iu lianus. j. de le. i. in pma carta. vbi optio q est actus cōsistens in simplici voluntate nō pōt fieri p filiū nī si pcedere iussu r optio aliqd repudiatiois pñet Nam optando vñ repudio ceteros. dices tu ista videntē s legē. na ratihabitio cōsistit in simplici vo luntate nec requirit pris pñtia. vt. l. pōponi? scribit. de ne. ges. tñ filius. pōt ratu habere sine iussu etia pris. vt. l. j. in fi. s. so. ma. r. l. si sine. s. fi. j. rez ra. ha. C. de p. cui? declaratioe scias q istoz actū cōsi stētū in libera voluntate qdam sunt magne aucto ritatē: vt testm r codicilli per q sola voluntate dispo nimus in alios: r isti non pñt fieri p filiū. etia pte volente vel iubete. vt. l. q in ptate. s. de testa. Qui

dam sunt actus etia solenes sed nō tm. vt aditio hē ditatis p quā etia qñ obligat his q nil sciunt de h r obligant sibi alios q erant ante obligati: r iste actus nō pōt celebrari nisi pcedat iussus vt hic. r. d. s. iussu. in bonoz possessione r trebellianica resti tutioe sufficit ratihabitio p rōnem quā dixi. Qui dam sunt act? per quos qñ obligat se tm. vt vouen do se deo: r in istis sufficit sequens auctoritas nec requirit q pcedat iussus. vt. l. si qñ rem. s. voto. de pollicit. Quidā sunt actus q cōsistūt in voluntate p quos qñ nec aliū obligat sibi nec se alteri: fz p il lū actū ex alio actu cōtingit obligatio r ratihabi tio. nō em oñ actio ex ratihabitioe fm verā opi. fz ex negocio gesto qd ad nos trahit p ratihabitioe vt. l. si pupilli. s. itē qñtur. de neg. ge. r ibi dicit tex. r in isto actu non requirit auctoritas nec cōsensu patris. pbat p simile: pupillus nō obligat sine au ctortate tutoris tamen pōt implere cōditionē per quam purificat actus vnde obligat: vt. l. conditio nibus. j. de condi. r demon. Bar.

Sed r si nō adierit. Ex diurnitate tps p sumunt oia soleniter acta. h. d. C. No. ipsum summarū. vñ scire debes q ex cursu longi tps nō inducit aditio sed psumi tur q pcessit: ideo tex. dicit credendū ē adiuisse r. c. file in l. cū de in re verso. s. de vsur. r ex hoc habes practica. debes em allegare q pcessit iussus pris r secuta ē aditio filij. Et ad h pbandū potes face re positiones q p tenuit dicta bona p. x. ānos fi lio pñte r patiente. C. Quero qd in bonoz posses sione vtrū eodem modo psumit soleniter agnitio bo noz. Tex. hic loquit in aditioe. dicit tex. sed si non adierit. r q in bonoz possessione nō pcedat pñ: qz illa dñ agnosci vel ratificari infra annū ad plus. vt l. bonoz. j. rē ra. ha. sed hic reqñtur cursus decē an noz. g r. r h tenet. Jac. bal. s. glo. C. q admit. ad bonoz pos. l. i. sup xbo ratu. itelligit idē in bonoz possessione. r allegat hanc. l. qd tenet ibi doctores moderni r bene p ea q dixi. na patientia tanti tps nō inducit actū: sed facit psumi q retro ab ipso ini tio sūt oia soleniter acta r sic infra tps. C. Quero qd si appareat vñ actus tm q nō hñ fieri citra ius r nomen hēdis. vt. j. e. l. p herede. in vno die fact? a pte cōsentiente filio expresse r adente non dico q pcessit iussus pñcipali de adeundo: sed q actus factus est a pte cōsentiente filio ex q deberet indu ci aditio si sui iuris esset. Rñdeo ex illo solo actu psumit oia soleniter acta sicut hic ex cursu tps cū patietia. Tex. est r glo. no. in fili in l. i. C. de do. p mis. na ibi dicit q illud qd operat prestatio p lonz gñ tps. vt. l. cū de in re verso. idē operat pmissio p vñ horā facta p tanto tpe. C. Ultimo p istum x. sustineo glosas nñas s dicta oium modernoz. nā dicit glo. q ex patietia. x. ānoz presumit seruit? cō stituta si alleget lz habeat causam discōtinuā. vt. l. cū de in rem verso. s. de vsur. r. l. i. in fi. j. de aq plu. arc. r. l. fuitures. de seruit. qd repñdūt vltamō. Nam. l. cū de in re verso. loquit in faciete. s. in soluē te: qd glo. loquit in patietie in q est minor psumptō ita tenebat Ja. but. r Ray. de forli. r h tenet Cy. in l. si certis annis. C. de pac. hoc dico h eē cōtra ca sum hui? r. l. si filius. C. de pe. here. facit qd not. in l. pe. C. cōi di. dixi in l. i. in fi. de aq plu. arc. dixi i repe. d. l. cum de in rem verso.

Sus qui. iubenti qñere velle si iussu credat valere: sec? si sciat inualidū vel sine iussu adijt. h. d. tres ptes hñ vt i gl. pone casuz fm vlt. lec. gl. r verā als examiabo infra. C. de p rñso ad tertium. C. C. C.

Sed r si non adierit. vide bal. in l. iij. in. vi. co lū. de fideic.

Sustineo glosas. bal. r ang. hie te nent contra bart. r adde bal. in l. i. in viij. col. C. q admit.

P Si is q. mortē patris. Et hec debet esse no. Si infideles pcuratores. de quo vide p bar. in. d. l. q. seruū. de interro. act. vide de hac materia bar. in. l. post dotē. in fi. iij. col. so. ma. z vide oīno q. dixi in. l. i. s. nūciatio. in. vi. col. de ope. no. nū. z vide no. in. l. si ventri. in fi. de puil. credi. quid si delictū post mandatū fecisti. vide ang. de are. in tractatū tu malefi. in d. sempronii um mādator rem. in fi. iij. col.

Q Interdū itē alia est limitatio vt si filius sit in sciut. sub cōditōe q. eue niēte siue impleta cū imple ri possit sine fusu fiat adi tio. hic ē tex. no. in. l. in cō ductū pupill. d. si. de pō. z de. Et hunc tex. in ducit. Cy. z Dy. z nouis sime bal. q. q. nō ē miles nō pōt aliū creare milite z q. nō est do ctor nō pōt aliū doctore creare. z vid no. p bar. i. l. i. C. d. digni. li. xij. z ibi dicit an ille q. nō est miles s. baro possit aliū crea re militez. z adde ang. z Jmo. in. l. apud enz. de manu. ti. ge nerali vbi q. rit an impar tor possit cre are doctore absq. alio doctore.

R Dicit ad uenticius. ex dispoitione aut testantis

dicatur bona aduenticia no. z idē tenet gl. parua quā ibi tenet bart. z ang. in. l. questū. de le. i. z hoc intelligit verū Jmo. q. si filius est ex heredatus: secus si esset institut. p. l. q. nū. s. fi. de annu. le. sed suū dcm forte nō est verū q. est d. glo. in. l. gallus. s. q. d. am recte. de li. z posth. dicentē q. si pater cū filio a patre. i. ab alio instituat. qd obuenit ipsi filio. s. nepoti sibi nō querit. z sic pfecticiū nō dī s. aduenticiū z istud teneas nisi expresse pteplatione filij nepoti obueniret. vt loquit. l. de dit. de colla. bo. p. quā se fundat bar. ibi tenēdo d. istaz glo. itē nō ob. d. l. q. nū. s. fi. q. ille tex. loquit in casu satis diuerso. Bar. in. an. ex testō. C. de secun. nup. tener q. in dubio dicat pfecticiū.

Cellus. vide no. in. l. pōponi. z in. l. mēseni. de neg. ges. z limitat

dicat qdam pncipiū loquit in errate: finis in dubi tante: qd gl. reprehēdit z bñ p. l. fi. C. de cōdi. inde. Alij dicūt q. pncipiū loquit in errate in facto: s. nō in errate i iure. Ista casus positio nō est hā: q. error iuris vel facti q. tum ad bñ nō vt attendēdus. vt. l. i. in pñ. j. de le. iij. Et pterea ignorātia facti supina z ignorantia iuris idem est. vt. l. regula. de iur. z fac. igno. iō glo. dicit tertio modo z bñ. Ex q. distingue vt habes tex. z glo. Aut ille q. dubitat er rat in iure vel in facto. vt si filiūssa. adijt pcedēte ius su: z tūc in dubio nō vt velle q. rere sibi: nisi aliud appareat vt bñ in pñ. Aut scit illū iussum reuocatū tacite vel expse z vt velle q. rere sibi: vt in scdo rīso z sic nō pcederet scdm rīsum. si ponerem. filiū i g. rare mortē pñs. psumeret cū adire ex pcedēte ius su: aut adijt nullo pcedēte ius su: z vt velle p se vt in tertio rīso. z ex p rīso. Et Mo. diligēter q. si pce dit mādātū alicui. de aliquo faciēdo z tu fac post ea l. z nō expmas facere te noie illius tñ psumit q. noie illi. feceris vt hic. z. l. q. seruū. s. de interro. ac. z qd no. in. l. si pupilli. s. i. in gl. mag. de neg. ge. qd est verū q. tum ad mādantē: q. ipse h. actionē man dati d. facientē z faciēs d. cū nō ptra illū cū quo d. hitur nisi b. sciuerit. vt. l. s. z iulian. s. l. s. ad mace. ij. rīso. Quero q. est rō hui. glo. Dicit statiz di cā legēdo eā. dico q. rō est: q. sciebat iussum reuoc catū. vñ nō presumit facere ex necessitate iussum. vi de gl. p. te. Dicit gl. sufficit semel fuisse vtilē. nō ē bo na rō: q. si aliq. tpe fuit vtile magis deberet ipedi ri q. n. adeūti. Dicit gl. rōne iussum qd nūq. ē fm Ja. de are. q. actio qd iussum oritur ex iussum pcedenti se p cuto cōtractu vel quasi. vt si iuberet re integra ius sus reuocat ad instantiam mandatū.

Interdum. Si filius in ptate est alicui heres. res necessarij fac patre necessarij hēdē: sec. si fuit voluntarius. h. d. in. x. s. z si q. s. pōe casum fm vlti. lec. gl. als examabo infra. Et Op. q. nepos nō est su. donec p. pcedat. vt insti. de hē. qua. z dif. s. sui. sed b. pcedit est q. z c. dicit gl. hic erat exheredat. vñ habet p mortuo. Et Op. q. si habet p mortuo nō pōt sibi acq. rere fili. Rūdeo habet p mortuo quo ad qd. z q. ad qd nō. Et Op. ex gl. q. etiā exheredat. nō hētur p mortuo vt nepos dicat eē suus: qd p. z q. pōt pteriri. vt. l. si post hum. z. l. si filii. in pñ. de li. z posth. z. l. si q. s. ex heredato. de ius. tes. in pñ. Do. in successiōe d. vel p ter voluntate aui nepos filij exheredati nō dī suus s. in successiōe fm voluntate dī suus. rō q. rē vñ ēre filio nepos nō dī suus ē q. pcedit cū p nec pōt di ci quodā mō dñs bonoz aui cū exheredatio sumat effectū post mortē. vt. l. filii. s. sed cū exheredatio. j.

hoc esse verū in actibus pcedentib. a voluntate mea tñ secus si a voluntate mea z alterius. l. i. s. itē si p. dixerit nau. caupo. stab. Recedere. ang. ponit vñ dictū valde no. allegādo Jmo. in. l. platū. qd me. cau. z in. c. cām mīmonij. de offi. dele. vbi dicit q. si me tus. adfuit tpe d. ctus a tyranno illatus postea trado rem ex inter

de pta. vñ auus nō h. z necesse instituere vel exhere dare est. sed q. p. instituit. cū dī suus z necessarij q. erat in ptate. Et Op. z reintro gl. q. nō querat patri quo ad p. p. ietate. vt. l. si. C. de bo. q. li. Dicit gl. verū est hodie cū aduenticia nō q. rā. Et Mo. istā glo. q. illud qd nepos h. z ab auo dī aduenticij. re spectu pñs. qd dīc vt dīc in. l. dedit dotē. de coll. bo. tāgem. in. l. questū. in pñ. j. de le. i. Et Genio ad d. sed z si q. s. reuoco in dubiū intellectū hui. d. Et legit q. tuor modis. p. in aliquo q. sit institut. ab aliquo ex neo. Dicit Dy. istū casum nō pcedere: q. nō h. z dubiū z intelligit institutū ab ex neo quo ad se institutū: z extraneū quo ad filiū arrogatē vt ab vltimo d. differat. Alij legūt q. aliq. s. fuit institut. heres a patre suo in cui. ptate erat. hec lec. nō ē ve ra: q. d. tex. ibi mortis tēpore z c. Tertij legūt vt in glo. quā lec. glo. reprehēdit z bñ. vide glo. q. subdit q. filius non possit bñ adoptare. Et te pōt filius q. nō ē in potestate. vt in. l. q. liberat. z. l. si pater fili um. s. de adop. Et ultimo glo. ponit casum veruz q. est clarus z posui legendo l. ram. Aduerte pncipi um hui. l. re facit ad vñ: vñ filius faciat heredes patrē. Glidē tex. q. sic ibi patrē cū suū z c. dīcā in l. cū filio. j. de le. i. ij. rīsum facit ad aliud. vos vider tis q. q. s. efficit talis hēs p. aliū q. l. s. est ille p. que efficit. qd facit ad q. nō glo. in. l. iij. in pñ. de peti. here. si sum heres titij ab intestato q. fuit heres sen ex testō vñ dīcā ex testō vt ab intestō: z determinat eo mō. q. p. ius. p. quo. l. nec interest. j. de fideicō. li.

Cellus. rō facit vt subsequēs actus nūq. opet h. d. fm Dy. Et Mo. q. in his q. p. s. i. t. ut ex nra pura voluntate. p. restatio pcedens impedit actū sequentē Et Mo. q. in dictis casib. q. sit p. restatio non re quirit partis presentia. vel q. ei innotescat vt hic z in glo. dñ dicit clam: sed n. eēt celebrandus actus q. pcederet ex voluntate mea z alterius. z tūc p. restatio d. z innotescere partis als nūq. valeret vt. l. si. itē si p. dixerit. nau. cau. sta. z. l. si fideiussor. in pñ. s. mā. z. l. actione. s. renūciare. s. p. so. z. l. i. in pñ. de lib. agno. tangit p. doc. in. l. pacta nouissima. s. de pac. Et Mo. q. in p. restatiōe nō requirit causa qd in ca sibus predictis intelligit. s. in eo qd in nostra volū tate sola cōsistit vt hic. sufficit cū p. rōne volūtas. vt. l. q. poterat. ad trebel. als req. rere causa. vt. l. si hoīem. s. man. z. l. i. C. debi. ven. pig. impedire non pos. Et Mo. q. per actū sequentē d. rium p. restatiōi non videor a p. restatiōe recedere. vt hic. rō q. n. le sequēs actus pcedebat a mea simplici voluntate q. voluntas psumit abesse ppter p. restatiōe. sec. si actus sequēs pcedebat ex voluntate mea z alteri.

Ja. but. Bal. z Ang. in. l. ij. C. qd me. cau. bal. in. l. i. in. vñ. col. C. ex delict. defunc. vide Jmo. in. d. l. i. s. vlt. de q. s. i. z videt p. bari ibi do ctrina ang. z ibi etiā vide bar. vt refert Jmo. in. d. l. i. fuit dictū gau dīni in suo tractatu maleficioz in. c. de tormētis sub rubri. vñ cō fessio facta ab eo q. tortus ē nullis pcedētib. indicijs valeat. z istō dictū sequit. salū. in. l. ij. C. de custo. reo. idē pe. de anch. i. cōf. xij. mī. idē ang. in tractatu de q. s. i. o. z idē voluit pe. de anch. i. cōf. xij. incip. in xpi noīe vīsa inq. s. i. o. nē. vbi dicit vñ aliud vñ q. si apparz illū fuisse iniuste carceratū z postea cōfessum nō dī nec dīc pōt con fessio legitima nec ex ea p. dēnādus est. allegat. l. nouissime. z qd ibi voluit bal. ff. qd sal. tur. auc. bene facit. l. q. in carcerē. ff. qd me. cau.

uallo an vi deat subesse mētus. z dīc q. sic q. nō vt purgat mēt. pōtq. subēat cadē cā timēdi. z ibi allegat idē in p. restatiōe z refert pōne q. qd fuit tot. nūq. lis pcedenti bus indicijs postea nota rius ex inter uallo scribit q. spōre con fessio fuit re us an dīcā falsus scribe re z dicit q. sic q. cum in der possit re rī totiq. z sic subēat dē cā timor nō est verū d. lū sponē cō fessum imo metu tormē toz vt cōf. sus. iō offi. ales p. restatiōes cāt q. aliq. notarij non adfuit in tor tura. si nō p cessit tortura pcedētib. in dictis legib. mis tūc ex iternallo p. restatiōe dī spon te facta op atur aliqd. s. vide bar. j. l. i. s. vñ. z ibi dicit. de q. s. i. z bal. in. c. i. s. iniuria. de pa. iur. fir.

et qd ibi bar. dicit op. voluit bal. in l. unica. C. de pfe. et etia idē tenuit pau. de liza. in cōmēto. c. gūis. ad fi. de depof. et p dīcta op. ag. cōis est. ego adduco. l. marit. cū gl. quā ibi no. bar. de qstio. et bald. et ro. in cōf. cl. viij. sequit op. ang. et facit mētiōē de prietate bal. et ad pte dīcta vide glo. in l. vt debiti. et ibi no. bal. C. de here. act.

C sollicitu dine. ad de. c. i. qd me. cau. et statz se qd. bal. in l. et a l. i. distinguunt vt b. p. eos. et vide no. per bal. in l. si res peredi. C. de p. d. ob cau. et de ista pte statz de clau. destina an va leat. vide et no. p. bal. in l. clari. C. de fideico.

P largior fieret. dicitur bal. in l. pacta nouissima. C. de pac. p. l. si ita scriptu. et ibi ang. d. le. i. f. j. mo. in d. s. morte. et in c. cū. m. fer rariensis. de cōf. dicit qd ob stare vide tur ter. i. d. l. si ita scriptu. et ad illu. rñ. det meli. fac ter. in l. si qd in p. m. testi. als in l. si qd s. q. testō. de le. i. bar. in d. c. l. pacta nouissima. fa cit quādam distinctionē cū op. bar. d. c. ordar do. cum. in. ferra rēis. de cōf. et ibi etia jmo. et jmo. in. d. s. morte. et jmo. in. l. quotiens. s. sed si cū. de here. insti. et pau. de cast. in. d. s. locator horrei. vbi ponit vnā distinctionē quā reprobant in l. pacta nouissima. palle. et in. d. s. morte esset eadē causa timoris allegat no. p. jmo. in. c. i. qd me. cau. et in. c. ob sam m. rimonij. de offi. deleg. et no. bar. in l. si ob turpē. C. de cōd. tate. pbat de iusto metu tyrāni. et iste metus est sufficiens ad rescindē dum dicitur absq. pte statz de clau. destina an va leat. vide et no. p. bal. in l. clari. C. de fideico.

S quis filius. p. i. r. h. p. i. n. s. t. u. t. u. z. a. l. t. e. r. i. h. e. d. i. t. a. s. a. c. q. r. a. t. u. r. h. d. C. p. q. s. i. t. l. o. c. s. u. b. s. t. i. t. u. t. i. o. n. i. cū. f. i. l. i. u. s. nō. s. i. t. h. e. r. e. s. s. e. d. p. a. t. r. e. h. e. r. e. d. e. f. a. c. i. t. v. t. s. l. p. x. s. i. n. t. e. r. d. i. u. s. s. o. v. t. s. u. b. s. t. i. t. u. t. u. r. e. x. c. l. u. d. a. t. s. u. f. f. i. c. i. t.

vt. l. cū i ples. s. locator horrei. s. loc. et c. sollicitudine. et de ap. sicut em. ppositū meū in mēte retentū nō nocet dēnti meū. vt. l. si repetēdi. C. de cōd. ob cau. Ita nec talis pte statz facta clā qd ei nō innotē scit. et aduerse ad illud qd dico qd talis pte statz facta psumi volūtate abesse. intelligit de actu qd statz sequitur postea. scilicet si ex intervallo magno. ar. l. per retentionē. C. de vsur. et ideo ad hoc vt b. eēt est necesse qd pte statz largior fieret p me. i. aliq. actus p quē induceret aditio ex nūc. pte statz me nō facere aīo adēdi. **C**is premittis venio ad gl. et op. qd aditio valet sed rescindit p actionē qd me. cau. vt l. si mulier. s. si metū. s. qd me. cau. **B**lo. ponit plures solutioēs illa est x. a. s. o. qd hic nō adiuuit. qd ap. parer ex pte statz de p quā psumit volūtate abfuit se. et b. vult dicere gl. dū dicit b. fallit ibi nō. **C** p. qd metus x. b. o. z. nō sit iustus metus. **S** o. eodē modo quo supra. qd b. nō adiuuit. nā si adiuisset metus nō fuisset iustus. **C** p. C. e. l. cū aliq. s. o. dicit glo. ibi p iudicē cogit sicut. j. ad tre. l. nā q. s. si qd com pulsus. **A**duerte qd qn act. pēdet ex mera mea volūtate tūc est verū qd pte statz impedit actū sequētem. sed qn qd pōt cogi adire velit nolit et iuste cogitur tūc pte statz pcedēs nil operat. **C** p. j. si qd omis. cau. testa. l. i. s. i. **D**ic vt in glo. rō solutio nis est. qd dñs pōt iuste cōpellere. vñ qd tuz ad dñz aditio nō stat in libera pte statz fui. et sic nihil releuat pte statz. s. qd tū ad eñeñ vñ ad patrē sic. **C** p. de. l. si p. de ritu nup. **B**lo. nō soluit. **D** y. dicit. qd ibi loquit de coactioē reuerentiali qd nil vñ. qd etia coactio reuerentialis inducit rescissionē actus. vt. l. i. s. q. onerande. quaz rerū ac. nō da. dic ergo qd ibi nō erat act. qd pēdēbat ex nuda volūtate facientis. **I**te nulla pcessit pte statz. **I**te reperit in qbusdaz additionib. **D** y. qd p hanc. l. cōsuluit qd si aliq. tū mebat ne cogere ab alio dē here cōsiliū est qd pte statz clam. qd si facit nō facit volūtate. b. cōsiliū non est bonū. qd hec lex loquit in his qd pēdēt ex volūtate dēnti. tūc sed si postea celebraret d. cū alio nil oparet vt dixi nec p hanc pte statz pparet me tus. vt. l. metū. C. qd me. cau. et de materia pte statz nis dixi in l. nō solū. s. si. de ope. no. nun.

S quis filius. p. i. r. h. p. i. n. s. t. u. t. u. z. a. l. t. e. r. i. h. e. d. i. t. a. s. a. c. q. r. a. t. u. r. h. d. C. p. q. s. i. t. l. o. c. s. u. b. s. t. i. t. u. t. i. o. n. i. cū. f. i. l. i. u. s. nō. s. i. t. h. e. r. e. s. s. e. d. p. a. t. r. e. h. e. r. e. d. e. f. a. c. i. t. v. t. s. l. p. x. s. i. n. t. e. r. d. i. u. s. s. o. v. t. s. u. b. s. t. i. t. u. t. u. r. e. x. c. l. u. d. a. t. s. u. f. f. i. c. i. t.

debat pte statz. allegat no. per Bal. in l. clari. C. de fideico. mif. et in l. ij. C. de his qui per me. iudi. non appel. et sic bene concedo qd ista limitatio. pcederet quādo iuste timeretur tyrannus et clam pte statz retur. et no. qd glo. hic pbat qd quando actus est metu factus non est opus pte statz. vt actus dicat nullus. de quo vide **R**aph. b.

q instituit sit heres vel alius ei ministerio vt b. et l. si p. s. de here. insti. **Q**uerit glo. an b. sit verū si ue testator sciebat siue ignorabat cū filium suū. **D**icit gl. si ignorabat b. locū distinctio. l. si pater. hac glo. tenet **J**a. de ra. **J**de. tenet dñm vt refert **E**y. in l. cū pponas. C. de here. insti. dicā in l. cū filio. j. de le. i. tene mēti hac glo. qd distinctio. l. si pater. de here. insti. que loquit de ignorante quem seruū ha bet locū in ignorante quē filiūsa.

Sed et si filius. **A**gnita trāsmittit cū bñficio abstinēdi. b. d. **C** Mo. qd oēs leges qd dicit hereditatē nō agnita trāsmittit debēt intelligi vt ille in quē trāsmittit possit adire vel repudiare imiscere vel abstinere sicut defunctus poterat vt hic. et no. in l. i. d. his qd an aper. tabu. **Q**uero qd si decesserit sci ens se necessariū. **B**lo. rñdet idē nisi imiscuerit. tūc em nō haberet bñficiū abstinēdi heres sicut defun ctus. vt. j. p. x. s. p. b. facit tex. in l. cū antiq. orib. C. e. vbi dñ illud fuisse rñsuz p **P**aulū iuriscōsultū cu ius est hec. l. et fm hoc hic debet bñ glo. qd dicit idē si nō ignorauerit. als glo. est sine nō et male. qd non esset diuersus casus ab eo qd ponit in lra. **Q**ue rit glo. qd si velit abstinere a pna hereditate et ha beret auitā an possit. **B**lo. dicit qd sic. b. ista glo. di ceret verū tenēdo illā op. qd hereditas pñs nō agnita nō trāsmittat ad eñeos. qd tenet glo. in l. i. si infanti. C. e. sed tenēdo illā op. veriorē qd heredi tas pñs p suū trāsmittat ad quoscūq. hec gl. nō pcedit. nā si nepos abstinere se ab hereditate pna illa hēditas vadit ad aliū. et ille ali. pōt adire auitā cū filius decedes illā trāsmiserit ad quoscūq. et b. bñ tangit in l. qd se pñs. C. vñ liberi. et ibi p cy. in x. illa exēpla reprobant. dicta x. o. l. qd se pñs. d. z intel ligi qn filius ab hēditate pna erat penit. exclusus vñ eā nō poterat trāsmittē. b. aut an hēditas pñs nō agnita trāsmittat. dicem. plene in l. rētre. j. e.

In omni. **H**ereditatē agnita p defunctū nō pōt hēs ei repudiare. b. d. **C** Mo ta qd qd est heres hēdis testōis est heres. **B**l. dicit qd hec regula fallit in casib. **C** p. d. cū? declaratiōe debetis scire qd circa b. occurrūt duo dubia **E**t p an appellatō hēdis porrigat tū ad filios an ad quoscūq. eñeos. de quo in l. lex facto. ad tre. di ximus in l. gallus. s. m. de lege. s. de li. et posthu. **S**ecundo dubitat an appellatio hēdi porrigat in infinitū ad quoscūq. successores. an x. o. intelligat

ipsi pte statz. de oper. no. nun. in qd tum tenui contra **B**art. in l. ij. ff. si quis cautio.

S quis filius. s. sed et si filius. vide hunc tex. allegatū per bar. ad no. q. in l. is potest. in. pe. col. j. eo.

B d. sic. bal. in l. qui se pñs. C. vnde li. tenet idē qd gl. ista sed re prehēdit. de quo vide qd ibi dixi in. x. col.

In omni. vide hunc tex. allegatū per **B**art. in l. is potest. in. pe. q. j. eo. et inducitur hoc ad. q. per **R**oma. de qua per bald. in l. si. de here. insti. et **B**arto. in consi. incipi. **A**ndreas martini testator gra uauit heredē ad construendū capellā sub pena an transeat ad here dem heredis facta tamen distinctione an sub noīe ppro an appel latiuo. et an preceptū de nō alienādo aliquā rē transeat ad hēdē hē dis. de qd p bar. in l. lutiū. s. sempzonie. de le. iij. vbi disti. vide etiā no. p bar. et jmo. in l. filiūsa. s. diui. de le. i. et bal. in l. ij. C. qd ad liber. p. clā. nō po. per saly. in l. voluntas. C. de fideico.

qui dicit qd immo est ne cessaria. et al legat dictuz bal. in rubri. C. si quis ali. testa. pbi. s. z voluit eum allegare in tractatu scil matris. i. xij. colum. vbi tenet qd ne cessaria pro testatio. sed rapha. dicit qd non requi ritur prote statio quādo actus cō sistit in facie do. secus si in omittēdo. et sic loquit ca. si iustus metus. de ap pella. et d. c. l. ij. C. de his qui per me. iudi. quia a lias sequere tur qd nunq. foret succu sum meticu lofo qui me tu tyrāni vñ didit nisi p te statzetur. et an requira tur protesta tio quando non facio actum metu. vel aliquo impedimen to. tetigū in reportatis. in l. de pup pillo. s. si qd

Que. et no. q. ang. hic dicit q. p. statutu induci posset q. pupillu
adeat hereditate sine tutoris auctoritate. In dñi facit id qd refe
ro in l. morib. in pn. de vul. et pu. et an consuetudine pot induci q. pu
pillus adeat hereditate sine auctoritate tutoris. vide ang. hic et bal.
in d. l. morib. et ro. q. tenet contra ang. et adducit multas rones insup
q. suut etia ro

ma. hic an di
cto statuto
stante possit
pupillu pete
re in integru
restone. et di
cit q. sic nisi
statutum di
sponeret q.
pupillu pos
set adire seu
dñe sine co
sensu tutoris
tunc ei no pos
set in integru
restone pete
re q. ut ma
ior ita dic di
spuasse. Ja.
but. quez re
fert bal. in l.
cu lege. d. ar
bi. sed vide
bal. in aut. si
captini. de
epi. et cleri. et
vide bal. in l.
exigedi. C. d.
pau. et bal. i.
l. si. C. q. legi
ti. perso.

Sed qro
vide bar. i. l.
cu donat. et
q. ibi dixi. C.
qd me. cau.

In dñiuz.
dñiuz. et ang.
b. et ide bar.
in l. apud su
liam. S. si. q.
ex cau. i. pos.
ea. et in l. la
beo. S. dñus
de d. sig. vid
q. dixi. S. i. l.
muti. vbi al
legauit abb.
in. c. qua fro
re. de ap. ad
de qd istud i
simili dicit

bal. in l. in l. contractus. de fi. instru. in. ii. col. idem bal. in l. si donatioe
qd me. cau. et in l. siue apud acta. in. i. col. C. de transac. vbi statutu lo
quens in dñu no bz locu in liberatione unde male v. loq. bal. in rub.
de pac. et melius loquitur est bar. et post eu ang. in l. si vnus. S. pactus
ne peteret. ff. de pac. bene facit decisio Imo. in l. stipulationu alie. d.
x. ob. vbi dixi q. statutu loques de dñu no bz locu in stipulatione
q. no est pprie dñus. et vide bal. in l. pactu qd dotali. in vlt. col. C. d.
colla. tñ verior e bar. opi. et ipsemet bal. tenuit dñiuz. in d. l. siue apud
acta. videat no. p. bar. in l. iij. S. dñiuz. S. de contra. iudi. tut. et in l. tres
fratres. de pac. et in l. iurifge. in pn. in. i. col. eo. tit. sal. in l. i. C. de pac. et
ad materiam videtur e bal. in l. i. in pn. de stra. iudi. tut. vbi dicit q.

de p. tñ. De hoc etia dixim. in d. S. nñc de lege. in
pupillari tñ substitutioe facta p. hec dñba q. quis mi
bi heres erit sit heres filio meo: no intelligit eē he
res defuncti: nisi q. ei est heres ex dispōne sua. vt. l.
q. liberis. S. hec dñba. de vul. et pu. et l. sciēdū. de d. si.
Quero si sum heres tñ p. media psona alteri
an ego habeā necesse h. in libello exprime: an suffi
ciat si dica simplr me hēdē tñ. doc. in l. si. C. de hē.
insti. dicit q. no est necesse: qd e verū. allegant p. b.
casum. l. paterfa. de vulg. et pu.

Qui no pot se obligare nou
pote. pot adire. h. d. hec lex in mō le
gēdī aliqūa varietate bz tñ oēs lec. tēdūt
ad idē. fm pñu p. pot vñ dicit. sedo aliud sile. ter
tio mō pot legi et melius. Primo ponit vñ regu
lā gñalē. Sedo infert ad spēm et sic posui sumariū
et fm hanc lec. quā posui ē casus qōnis de statuto
phibente mulierē obligari sine cōsensu cōsanguī
neor et no possit hereditatē adire sine cōsensu eor
Sed qro qd si statutu dicit q. mulier no possit d
here sine cōsensu cōsanguīneor: an possit adire hē
ditatē. Et vñ q. sic q. adire no est dñe: s. q. si dñe
re. vt. l. apud iulianuz. in fi. ex q. cau. in pos. ea. et l. ex
maleficiis. S. hēs. de ac. et ob. In dñiuz. vñ q. p. dñu
accipit oīs obligatio. vt. l. oēs. S. de iudi. **Q**ue
ro hic loquit de pupillo: qd de adulto. **U**idebitis
in l. impuberib. in fi. i. e. **Q**uero qñ pupillu est
suus vñ hēat bñficiū abstinēdi. dicit in glo.

Impubes. **S**eipsum summat. **Q**uod p. ex gl.
adeūdo qd obligat vt. S. pr. s. pa
trīa prās no est sufficiens ad obligandū. vt. l. si. S. i. d.
x. ob. g. et c. **S**o. in illis casib. in qbus filius tñ ob
ligat auctas prās no est sufficiens vt in dñiuz. Sed
vbi agit de qrenda hēditate q. prī dēat qñ in totū
fm illa tpa: vel hodie q. ad vsufructū: et sic p. est le
gitim. administrator: tñc patris prās est sufficiens:
vt hic. et l. si. infanti. C. e. declarauit in d. l. si. S. si.

Pupillus. **P**upillu pot cu tutoris au
toritate hēditatē adire. h.
Primo declaremus tex. qd vult dicere
cām acqrendē hēditatis no intelligat. Rñ. i. no in
telligit vñ ab intestato vel ex testamēto sibi tāq
voluntario aut necessario defera hēditas. ista ei
dz scire heres in l. is p. et l. is q. putat. i. e. **Q**ue
ro qd vult dicere tex. nec em scire nec discernere ta
lis etas pot. Rñ. sicut in iudicio p. fit examiatio p.
ea iudicat: ita in intellectu nō p. fit examiatio post
examinationē iudicat intellectu. ista examiatio dñ
decernē: istu no ē capax pupillu. **I**te scire dñmur
id qd p. cām agnoscamus: et per hāc examinationē
factaz vel cū nobis vel cū alio. vt in l. in bonoz. de

stāte statuto q. mulier no possit se obligare sine dñsensu pñquor
no hēbit locū si mulieris negocia admistraverit aliq. et mulier est
effecta locupletior ex ea. id dicit raph. q. stante dicto statuto non
intelligit de obligatiōe q. est q. locupletior effectus. l. iij. S. cōmo.
et l. pupillu. de auc. tu. idē etiā q. non intelligit de obligatiōe q. est

bo. pos. illud scire no bz pupillus. et hoc vult tex. dñ
dicit nec scire nec discernere pñ. **Q**uero qd vñ
dicere no sit magis q. furiosus. Rñdeo illud scire
qd pcedit ab illa examinationē quā supra dixi sicut
nec cadit in furioso: ita nec in pupillo: sed vñ scire
sumptū magis largo modo cadit in pupillo: qd no
cadit in furioso. scit em q. bonū est habere aliqd et
malū non hēre: et quedā multa vnūersalia q. habent
tur sine examinationē: et ideo pupillus naturalr ob
ligat: q. in furioso no cadunt. **I**ntellige hanc. l.
in pupillo q. no est pñm. pubertati s. infantie. qd
innuit tex. dñ dicit si fieri pot als possit scire et cog
scere. est em doli capax. vt in l. i. S. an in pupillū. S.
deposi. et de noua. l. i. in fi. **Q**uero qd in infante
dic vt in gl. **Q**uero vñ tutor solus possit ad
ire p. pupillo. **S**lo. dicit q. no et bene. C. e. l. potuit.
Quero vñ furiosus pot adire hereditatē vel
curator. p. eo dicit. j. de bono. pos. infan. de la. l. i.
Quero vñ curator sufficiat. S. pupillo ad adē
dā hereditatē. **S**ic vt. l. in vna. S. tutor. de appel.
Querit gl. an solus tutor possit petere bonoz
possessionē. Et dicit q. sic. vt. l. tutor. de bo. pos. cō
cordat gl. in l. i. p. uberi. S. de tu. cur. da. ab his. et in
d. l. potuit. C. e. dñiuz. no. C. q. admitt. ad bo. pos. l. bo
noz. vbi dicit idē in bonoz possessionē qd in hēdi
tate. sed hanc glo. cū si. tenet **S**y. et oēs.

Impuberibus. **S**ec lex seipsaz sū
mat et gl. legit eam
ita bñ q. no eget suppletioe. ponit em vñ op. pla
cen. quā reprobata: postea pot dñtatē. ex q. collige
bñficiū: aut loqmur de ipubē aut de adulto. p. casu
aut se no imiscuit sine dñbio pñ se abstinē: aut se
imiscuit: et tē aut sine tutore et idē: aut cū tutore et n
pñ se abstinē nisi p. restōne: aut loqmur in adulto: et
tñc no hēbat curatōrē. et ita loquit h. l. q. ibi demū
pñ se abstinē si se no imiscuit: s. si se imiscuit n pñ se
abstinē nisi p. restōne. aut bz curatōrē et tē distiguo
vt i. pupillo i. pñcipio dñ: q. aut cū ei aucte aut no.

Siqui se bñficio pñoris edicti sine aditō
ne indic. h. d. hāc. l. declarabo. j. e. l. nccari.
Sgheres. **I**lla hēditas repudiatioe
amittit q. pot adiri: sed si
adiri no poterit. h. d. **Q**uod p. illa determinatio b
ita vez ē no sit nccaria: q. includebat in dñbo dela
ta supra posito. vt. l. delatas. de d. sig. **S**o. vt in pñ
ma gl. **Q**uod p. possit repudiare vt. j. de cura. bo.
da. l. i. et l. an plurū. j. e. **S**o. gl. no. ibi corā iudice: s.
et iudiciū: sed vt h. **I**dē nota in l. dñiuz. **Q**uod p. d.
l. nec is. S. i. j. e. **S**o. gl. p. l. illud. j. e. **Q**uod p. de. l. i.
C. de pac. **S**o. p. pactū pot qd se obligaret reuñci

et si in arbitriū pñari q. si quis fuerit institutus sub cōditiōe
testatiua et ea pēdente dixerit nolle cōditiōne implere no vñ p. hē
pudiare et sic possit postea adire. l. nec is. S. i. j. e. et ibi bar. et sic rē.
optim. p. eo de quo dubitauit raph. in l. su. q. S. sed si filio. de hē
re. insti. **I**tem simpliciter no valet renūciatio iuri de futuro alle
cebat tñ raph. b. no. se putare q. cū iuramēto valz tal renūciatio alle
gat bar. in l. is pot. j. e. tñ bar. ibi no dicit h. sed b. dñmo q. dñm
q. iuramētū bz vñm clausule si no valet et c. l. cū pñ. S. fili. matrē. de
le. i. s. si fieret pñti talis renūciatio valeret in vñm pacti q. et idē vñ
demus in simi. q. mota p. pe. de anch. in. c. q. uis. de pact. in vi. an si
filiā renūciat future successiōi pñe abñte fm forma. d. c. q. uis. an

are hēditati delate sibi sub cōditione nō simplici
renunciatiōe. rōnem ponit ibi gl. **C** p. j. de bo.
pos. fm ta. l. ij. s. sub cōditōe. **D**icit gl. aliud in bo.
pos. q. i. hēditate. tu xō dicas clari⁹ pēdere cōditōe
p. peti bo. pos. fm ta. q. nō tribuit ius reodē mō p. t
illa bonoz possessio repudiari: s. bonoz possessio q.
tribuit ius nō p. peti pēdere cōditōe neq. repudia
ri z sic est idē qd in hēditate. **C** p. z intro gl. iij.
s. de cōdi. insti. l. i. **S**o. intelligas hic q. l. i. qualis cō
ditio q. tū nō sit talis q. habere⁹ p. non appositā z
impleta: sed sit talis q. suspēdit dispōnem. **C** p.
q. cōditio q. cōsistit in arbitrio heredis nō suspēdit
aditiōe. vt. l. xba. de cōdi. insti. ergo nec repudia
tiōe si in alterius volūtate cōferat ipso iure nō va
let. vt. l. illa institutio. de here. insti. **S**o. cōditio po
testatiua in psona heredis pōt eē duplex. vno mō
expresse si volēt z ista in herede cōneo nil operat⁹ i
suo operat⁹: q. facit de suo volūtariū tū aditiōnem
nō suspēdit: g. nec repudiatiōez z b. modo loquit⁹
hec lex. **S**ecundo modo pōt cōferri in volūtate ei de
latā vt si decē dedit z si. z tūc aditiōe suspēdit. z
idē in extraneo. vt. l. i. q. s. semp. zoniū. de here. insti. z
l. nōnunq. de cōdi. z de. **D**icit tū glo. q. si apponit⁹
in voluntate alterius p. hec xba si arbitrat⁹ nō p.
verba si noles q. semp est pura. vt. l. ij. de le. ij. hoc
nō est verū q. q. apponim⁹ p. si facit cōditionē. vt
d. l. i. de le. ij. z ibi videbitis. **Q**uero repudia
tio facta pendēte cōditione nō valet: an postea exi
stēte cōditōe poterit adire. **E**ste sic. vt. l. nā is. in
fi. j. e. z ad hanc. l. facit. l. i. q. s. sub cōditione. j. e.

Si quis seu inhabilitatē seu cōditionis depēdē
tiam non potest repudiare. h. d.

Seipsum sūmat. **Q**uero nū
qd iste. s. h. locū in hēditate pa
tris pfecticia: vt si filius fuit institut⁹ cōtēplatione
p. is. **S**lo. dicit q. sic: qd sine dubio est verū: q. tūc
filius nō pōt repudiare sine cōsensu p. is: sed an p.
posset repudiare sine cōsensu filij est dubiū. **E**t v.
q. sic: q. pfecticia q. rūt patri pleno iure. vt. l. cum
oportet. C. de bo. q. li. ergo si p. repudiet nō nocet
filio. z sic rō hui⁹. l. cessat q. est ne alter alteri noceat
z hoc quidā tenet. p. bo. fortiori rōne q. filius insti
tuit cōtēplatione p. is etiā si adeat fact⁹ sui iuris co
getur p. i. restitueret. l. aditio. in fi. j. e. z l. liber hō
de acq. re. do. z l. quidā cū filiū. de here. insti. **C**o
trariū teneo nā p. tūc non pōt adire sine filio. vt. l.
si q. s. mihi bona. s. iussu. j. e. ergo nec pōt repudia
re. vt. l. is pōt. j. e. fateor tū q. tunc pōt cogere filiū
vt repudiet. ar. l. idēq. x. si cui māda uero. s. mā. vbi
hoc optime p. bat. z b. verū in repudiatiōe exp. ssa
in repudiatiōe xō tacita q. sit p. cursu t. p. is statuti
a lege cōi vel municipali vel forte a iudice p. iudica
retur p. i. vt. l. fi. j. quis oz. in bo. pos. ser. z qd no. in
l. ij. C. de repu. bo. pos. z in istis pfecticijs p. iura no
ua nil est imutatu⁹ hodie. vt. no. in. d. l. fi. j. quis oz. in
bo. pos. ser. si tū t. p. is statueret a iudice: tūc nō possz
hodie statui filio nisi patre cōsentiente iudici. vt. l. cū
non solū. s. necessitatē. C. de bo. q. li. **S**ed q. rō l. z
repudiatio p. is nō valet an p. iudicet ip. i. patri l. z
nō filio. **S**lo. dicit q. sic. vt. l. ij. s. deniq. s. lo. ma. **J**a.
de are. dicit z b. q. illa loquit⁹ in pacto nō repudi
atiōe simplici p. no. in hac. l. in p. i. n. **Q**uero an
hec. l. hēat locū in hereditate aduētia. **S**lo. dicit
q. sic spāliter hodie vbi apud filiū dēat remanere p.
p. ietas. verū est q. olim z hodie non poterat filius
repudiando nocere patri nec p. filio vt hic. z sic re
pudiatio nō valebat: hodie vero est imutatu⁹ q. re
pudiatio valet q. tūm ad repudiantē z alteri rema
net plenū ius adeundi. vt. l. fi. s. vbi aut. C. de bo. q.

li. z hoc est vez in repudiatiōe exp. ssa. **S**z qd dice
mus de tacita. **D**oc. in. l. i. C. q. admit. ad bo. pos. di
cūt q. sicut expressa repudiatio filij nō nocet patri
ita nec tacita. **A**lij dicūt d. rium qd puto verū q. d.
l. cū non solū. loquit⁹ in repudiatiōe expressa. g. in
tacita l. z sit eadē rō: tū iura antiqua non sunt corre
cta. vt. l. precipim⁹. in fi. C. de ap. **P**reterea morien
te filio p. puatur hereditate sibi filio delata nisi si
lius esset infans. vt. l. si infanti. C. de iure deli. eodē
modo adueniēte hoc casu q. filius negligat p. p. i.
uatur hereditate nisi forte filius maliciose neglige
ret: tūc est illa dicere⁹ repudiatio. vt. j. e. l. recusare
z haberet locū. d. l. cū non solū. **Q**uero nunq.
hereditas materna olim querebat⁹ p. filiū patri ple
no iure: an apud filiū remanet p. ietas. **S**lo. b. tā
git plenius hic z alibi aliquantulū in. l. ij. C. de bo.
pos. alibi non tāgit qd recordor. **Q**uidā dicebant
q. olim filio remanebat p. ietas: qd gl. rep. hēdit
q. hoc p. fuit introductū p. cōstantinū in. l. i. C. d. bo.
ma. **R**i. mal. tractat hic hāc qd nēm. z non facit de
his mentionē. gl. z **A**y. recitat eā in. l. i. C. q. admit.
ad bo. pos. z tenet q. de iure antiquo hēditas ma
tris nō acq. rebat⁹ patri pleno iure p. l. filius. in p. n.
de inoffi. testa. z ibi dicebat ipse esse casum. **C**ontra
rium est veritas z sic est vera glo. hic posita. casus
est in. l. si filiū ssa. j. e. z l. si filius me⁹. j. r. ij. **A**d. l.
fili⁹ me⁹ rīdeok⁹ quoddā est ius q. rēndū illud nō
querit⁹ p. i. per filiū etiā de iure antiquo: qd appa
ret q. ius adeūdi residet in psona filij z nō trāsit in
psonā p. is multomin⁹ ius qd est p. paratorū illi⁹ iu
ris q. rēndū in querela inofficiōsi q. parat ius adeun
dis: sed aditiōe secuta ius p. sequēdi. factio seu he
reditatis petitio seu ius retinēdi querit⁹ p. i. incōti
nenti. vt. l. placet. j. e. z l. s. alle. **D**iceres tu si in ef
fectu aditiōe secuta querit⁹ p. i. qd nocet filio si p.
repudiat. **R**i. q. filius h. s. p. i. si efficiat⁹ sui iuris
anteq. adeat querat⁹ sibi sicut seruo. l. si anq. adeat
manumitteret. vt. insti. de here. insti. s. alien⁹. ita di
cit guil. h. p. bat in. l. remittēte. C. d. codicil. **Q**ue
ro qd¹ in seruo an hereditatē suo delatā dñs pos
sit repudiare. **S**lo. dicit hic q. sic: z ita tenet in. l. le
gatū seruo. j. de le. i. **S**z q. est rō. **E**y. inuoluit se m.
tū in. d. l. remittente. dñs nō video. l. q. hoc dicat q.
hereditatē delatā seruo dñs repudiat. z in dñi hā
beo rōnem: q. dñs non pōt adire. vt. l. cū p. p. nas.
C. de here. insti. ergo nec repudiare. vt. l. is pōt. j. e.
Non ob. l. i. s. p. seruū. alle. hic in gl. q. ibi loquit⁹ in
bonoz possessione nō in hereditate q. facilius p. fer
tur. cōcedit etiā cōditione pendēte. vt. l. ij. s. si sub
cōditione. de bo. pos. fm tab. z ideo de facili cōce
ditur dñs p. i. repudiādi: p. i. aut hoc nō cōcedit.
vt. l. ij. C. de repu. bo. pos. rō: q. filius expectat effici
sui iuris p. emancipationē vel p. mortē sui p. is. vt. l.
scripto. j. vñ libe. z l. nā z si parentib⁹. de inoffi. tes.
seruus aut nō expectat libertatē nisi ex voluntate
dñi mortē eius expectaret: qd esset absurdū q. cas
sum aduersamq. fortunā zc. vt. l. inter stipulantē. s.
sacra. j. de x. ob. z ideo si ponerem⁹ illū seruū eē sta
tuliberū: forte dñs non posset repudiare bonoz
possessionē sicut nec i filio. **Q**uero qd in legato
vel fideicōmissio relicto filio vel seruo. **R**i. fm ista
iura si legatū erat purū statim dies eius cedir⁹ q. rī
tur vel patri vel dñs. vt. l. q. legata. de reg. iur. ideo
pater vel dñs posset repudiare. vt. l. legatū seruo.
j. de le. i. **S**ed si esset relictu⁹ sub cōditione nō pōt re
pudiare. ita intelligit glo. C. de fideicō. l. ex repudi
atiōe. hodie in filiis est imutatu⁹: vt in aduētijs
q. rā sibi quo ad p. ietate z pater non p. iudicet
ei. **Q**uero dñs hic simul possum^m repudiare: an
dēat p. cedere iussus sicut in aditiōe. **D**ico q. sic.

K **Q**uero fili
us. add. bar.
in. l. is pōt. i
v. col. j. e.

Quero qd
vid late imo.
in. l. legatū.
de le. i. qd in
mōacho. cy.
in. l. deo noz
bis. C. d. epī.
z cle. z bal.
in. l. i. C. q. u
admit. in. r.
q. z bar. in. l.
tutor. in fi. d
bo. pos. bal.
in. l. is q. C.
de fideicō. z
cano. in. c. in
p. i. t. de pro
ba.

M **S**imul
possunt. z fa
cit ad statu
tū q. filius si
ne licētia pa
tris nō pos
sit se obligat⁹
q. satis dñs li
cētia p. ceder
re si simul se
obligant. ad
de text. in. l.
cū p. s. liber
tis. de leg. ij.
x. alioqu in.
quē ad b. ibi
pōderat bar
to. z in. l. titi⁹
s. q. mo. pig.
vel ypo. fol.
p. illū tex. quē
allegat bar.
in. d. s. liber
tis. z bar. ibi
sequit⁹ doc.
z bal. idē i. l.
fi. C. ad ma
ced. z in. l. si
fili⁹. s. de his
in fi. z in spe.
in addi. in t.
de reo. **J**o.
an. in regula
q. tacet. d. re.
iur. bal. in. l.
exceptiōe de
exēplo z ibi
dubitatur an
sufficiat pa
trē fideiubē
p. filio i. d. tū
ad hoc vt vi
deat p. is cō
sensus inter
uenisse tū p.
d. l. titius. in

U **U** **U** iij

pn. s. q. mo.
pig. vel ipo.
sol. videt q
satis appar
reat de p sen
su pñs. r sic
ctus tene
at. qd tene
menti.

Item qd pu
rat acq
rendi. solus
error cause
acquistiois
viciat here
ditate. r ad
de bart. in. l.
ventre. in. iij.
col. in. i. opp.
j. eo.

Quid e
contra. vide
bal. i. potuit
C. de iure de
liber. vbi re
net p bar.

Nec is.
No. fm
bal. q vbi ne
gatua cadit
directo i sen
suz testis pñ
de ea depo
nere quis n
fit coartata
loco r tpe. r
sic limitat. c.
bone. d. elec.
el. i. r. l. actor
C. de pbat.
vbi habet q
negatiua nisi
fit coartata
no pñ pbat
ri ex q infer
rebat bal. po
ne tituli fuis
se pñtem qñ
gatus mutu
aut sempro
nio centu na
titius pote
rit pbare se
no fuisse pñ
tem. idē vo
luit ange. et
jmo. hic al
legat no. i. l.
i. C. de erro.
aduo. r in. l.
pāthoni. s.
rei pduellio
nis. j. e. r io.
an. in. d. c. bo
ne. el. i. tñ istd
no vñ veruz
indistincte q
vñ pñ dicit

vt. l. iulian. j. de le. i. dixi in. l. q in aliena. in prin. s. e.
Et qd si pater coegit filium ad repudiandum
vna secū. Rñ. subueniret sibi post mortē pñs. vt. l.
apud celsum. s. si. de doli excep.

Error an sit necessarius
tione vel additione. b. d. **Q**uero qd vñ
dicere plus in opinione q in veritate. Rñ. additio
cōstitit in aio solo. vt. l. p herede. s. i. j. e. ergo in ea
dz magis inspicit opinio q est in aio q vñtas: s. l.
opinio erat erronea g vñtas repudiatio. **Q**pp.
ex glo. q iste error nō vitiet additionē. vt. s. e. l. q in
aliena. s. si is. n. nā eū. **S**o. hic qd errabat an fuis
set filiū. de functi de cui hereditate agebat. r sic
errabat in causa acqredi. si eū erat filiū. acqñ
tio erat sibi facta ipso iure. si nō erat nō debebat si
bi qñ p voluntatē. in. l. s. r. errabat in hoc an esset
filiū. alicui vñtis r sic certus erat de eā ad eū
dñ: sed errabat in hoc an alteri acqñeret vt sibi q er
ror nō impedit additionē vt ibi. solus eū error cause
acqñitionis impedit additionē. vt. j. e. l. si is ad quez.
rō: q impedit voluntatē. vt infra vñbebit. **Q**pp.
gl. q magis inspicit veritas q opi. vt. l. si. j. de cri.
expi. here. r. l. j. s. si a pupillo. j. p emp. cū si. **S**l. nō
sol. dic q hic loquit in additione q pñsit in solo aio
vbi magis inspicit opi. ibi in his q in solo aio non
cōstitunt. ita sentit gl. in. l. heres. j. e. r ita soluit dy.
j. e. l. si qd extraneus. s. i. r l. vñde hic dicere tex. vt
s. dixi. **Q**uerit glo. tex. hic loquit qñ in veritate
erat voluntarius r putabat se necessariū qd econ
tra. **A**liq fuerit opiniones inter glosatores. fina
liter determinat glo. q idē. de claro si qd ex est neces
sarius tñ vt seruus: sine dubio nō pñt adire volū
tarie: q vñt nolit est heres nec hz bñficiū abstinen
di. si vero est seru r necessarius: tñc per bñficiū absti
nendi pñt dubitari qz vñ voluntarius de iure pñor
rio. **S**lo. tñ idē dicit r bñ. declaro error talis impe
dit voluntatē ergo impedit additio. q cōstitit in volū
tate. **Q**uod ipedit voluntatē pñsi puto me volūta
riū cñsum suus g habeo voluntatē acqñendi de no
uo: nō aut habeo voluntatē imiscendi me qd est ap
probare acqñitionē mibi factā a iure: vt dixi super
rubri. cñ acqñitionē ego ignoz. r eodez modo si re
pudiō habeo aiū ne acqñat mibi de nouo: nō aut
habeo voluntatē abiciendi acqñitionē mibi factā
a iure iō vñtas acqñitio r repudiatio. vide glo. r
no. eā bene. r in l. habes eē cautus qñ redigitur in
scriptis imixtio alicui filiū. vt dicas talis sciens
patre defunctū r se eē suū herede dicte hereditati
se imiscuit. idē si diceret eā adiū: vel p herede ges
sit cñ pponat scies se suū herede. si nō diceret sci
ens hereditatē pñs delatā tñc nō valet additio cuz
delata est: qz adiri nō pñt. vt. l. delata. j. de s. signi.
no. s. e. l. is qui heres. in pn. sed hereditatē pñs qd
nō pñt adire sed acqñitionē factā imiscēdo pñt ap
probare. **P**redicta hā nisi seqñt aliqd verbū per
qd apparz eū sciuisse se suū herede. r si diceret ad
iūit r imiscuit cñ imiscere sit pprie suoz. **S**ed
qd si apparet q aliqd p herede gessit vñt aut pu
taret se voluntariū vñ necessariū nñl si apparet. cer
te cuz hoc consistat in iure non presumi ignozātia
vt. l. leges. C. de legi. nisi pbaret per modū quē di
xi in. l. nō fatef. j. de cōfess. r q dixi in additione idem
intelligas in repudiatione.

Nec is. **Q**ui dubitat de vñb testam
ti nō pñt adire. **I**tem additio alte
rius nō impedit eū q cert. e. b. d. **Q**pp.
ex glo. lis q mouet alicui de vñb testamēti facit
rem dubiā. vt. l. script. j. ad carbo. ergo cñ testm dñ
falsum nō pñt esse cert. de vñbus testamēti. Rñ.

cōcedo q facit rē dubiā in oñbus q non pñstunt in
facto pprio ei cui lis mouet vt si ipse fuit pñs testa
mento vel dicat q ipse facit falsum testm. tangā in
lis pñt. j. e. r pbat in. l. falsum. j. e.

Heres institutus **R**epudiatio vñ iuris
nō vñ repudiati aliud nñ
si repudiatum non potuit sine illo repudiari. b. d.
Ex pn. no. glo. qd dixi in sūmario r adducit ad
duas. q. p qd pñt amplecti successionē de iure ci
uili r repudiare de iure pñorio. vt. C. e. l. impuberē
Quid si institut. hz substitutuz r repudiat vno
iure r vult venire alio an ei pñerat substitut. **S**l.
in. l. suū. C. e. dicit q sic. doc. in ptra. tu dic qñqz re
pudiatio referē ad ipsam hereditatē: r tñc vñ repu
diare oē ius qrendi illā hereditatez. vt. l. si duo. s.
iulia. r. l. si duo. s. si qd iurauit. de iurciurā. qñqz re
ferē ad ius adeundū: vñputa repudiat additionez de
iure ciuili r reseruat de iure pñorio vel ecōtra. r tñc
dico q adhuc ipse preferē substituto qz qd iū pñt
institutus succedere substitut. nō admittit. vt. l. qñ
diu. s. e. r gñaliter loquit. l. qñ diu. q dicit qñ diu pñt
admitti nec distinguit quo iure: sufficit ergo q ali
quo iure admitti possit ex testō: s. si diceret se nol
le acqñere hereditatē simplr: tñc videt in totū repu
diare sicut ecōtra qñ dicit se velle acqñere: vt velle
acqñere oē iure. vt. d. l. impuberē. **I**tem inducit gl. q si
aliq pñt venire p stipulationē r p ius accrescēdi
pñt repudiare vno iure r alio amplecti. dicā in. l. si
tu ex parte. j. e. r dixi in. l. re cōiuncti. j. de le. iij.

Item potest. **B**reuis est r qñ p tex. nō
eget sūmario: sed sūma
bo tex. cñ glo. r oñbus q dicitur sūm. **Q**ui
hz ius adeūdi pñcipalr p se nō impedit ad suū vñ
litate is repudiare pñt aliter non. b. d. **Q**uota
q tñc cognoscm. q pñt repudiare qñ cognoscm
qui pñt adire. **Q**uero qd est q pñt adire r quā
do pñt adire. **S**lo. hic ponit. vi. q requirunt in pñ
na heredis volētis adire quoz si qd deest adire nō
pñt. r hoc declarat glo. in prin. vsqz ibi itē scire dz
Item ad hoc vt sciam. qñ adire pñt ponit qñqz que
debēt interuenire quoz si qd deest adire nō pñt. r
hoc psequit glo. vsqz ibi: sed regula hui. legis. vñ
de gl. p te q ē clara. **A**d ea q dicunt h p gl. op. imo
dñ posse qd adire qñ ea nō cōcurrūt: qz soluz q sit
liber hō r capax hereditatis dñ posse adire vt. l. in
tñs. de here. inst. r. l. si ita scriptū. j. de le. iij. r qd no.
insti. de le. s. legari. **I**tem ex testamēto posse adire dñ
etiā vñno testatore. vt. s. de in ius. tes. l. i. **Q**uo de
claratōe hoz dñ scire q nos hēm in l. tñlo duas
reglas vñā negatiuā. s. nō pñt repudiare qñ pñt adire
vt. l. iij. s. e. aliā affirmatiuā. s. is pñt repudiare q pñt
adire. **E**t vt intelligam. est scienduz q posse ad
ire hereditatē seu ius adeūdi hereditatē dñ tribus
modis. p gñaliter r simplr non respectu alicui. **I**.
in tñs. r. l. si ita scriptū. palle. r oēs leges q dicunt
aliquē posse adire eoipso q est capax iuris adēndi
di. r illud ius nō est aliquod ius pñsum r separatū
a libertate quā qd hz que libertas est naturalis fa
cultas r. vt. l. libertas. de sta. ho. sicut eū ille qui ē
dñs rei nō dñ hē ius vsufructi. quasi illud ius sit
aliquē separatū a dñio. vt. l. vñt frui. in prin. si vsufru.
pe. sed iō vñt qz dñs: ita posse capere illud non est
separatū a libertate: sed ideo qd pñt capere qz li
ber. r qñ quis efficit nō capax tñc dñ status eius
diminuit. vt. l. cognitionū. in fi. de var. r exor. cog.
r hoc vult dicere titulus. de cap. dim. s. est de di
minutione stat. hoc pbat in. l. metallū. de his q p
nō scrip. r insti. de le. s. legari. r in oñbus casibus
ibi notatis. r isto posse sic sumpto optime pcedit

videt cōtra
ea. q voluit
bar. in. l. i. de
auct. tu. bal.
r ang. i. l. de
des palā. de
testa. r in. l. i.
ad si. C. de se
cū. ra. r bal.
r sal. in. l. re
stū. C. de re.
vbi dicitur si
testes dñt
q aliq fuit
presens r.
Quero si
stū. r. adde
bal. no. in ru
bri. q admittit
in. vi. q.

Item pōt. miorica rñ. pprea bar. in. l. si in metalli. j. de bis q. p. non scrip. dicit q. si fratres miores institu ant heredes q. hereditas vadit ad venientes ab in testato non ad fiscum.

regula negativa q. non pōt adire: h. est ille qui non est capax ille nō pōt repudiare. vt. l. iij. s. e. s. regula affirmatiua nō pcedit. q. em hz istud possenō hz istud repudiare qd pz: qz nō pōt qz adimere libertate nisi patiēdo se vēdi ad precii participādum: ita non pōt adimere illud ius adeundi qd ē idē cū libertate. fallit in hīs q. voverūt regulā fratrū miorum q. est in altissima paupertate fundata q. efficiūtur hereditatū penitus incapaces. vt. in. c. xviij. de paradi. de x. sig. in cle. qd plene tractant in meo libello minoricaz. **S**ed d. p. dicta obijciē societas pōt d. h. hereditatis incerte. vt. l. iij. p. socio. g. interim est aliq. spes. si em nō esset aliqd non posset deduci in d. c. iij. vt. l. nec exēplo. de d. ben. empr. **I**tem. ibi ipsa spes non cōicāf nec in societate ponit sed cōicanda venit ipsa hēditas obueniēs. vt. l. actiōe s. qd dicitur. s. p. so. **S**i em cōicāf ipsa spes ita posset adire vnus soci? sicut alius cū ius adeundi sit cōe qd cēt d. l. illā. **S**z pōe adire seu ius adeundi est respectu certe hereditatū future vt hīc: vel ab in testato vel ex testamēto. **S**i ab intestato vel ē ptās adeūdi descendētū v. l. alioz. **A**ssumo illud secū dñi mēbrū: hīc qro vtrū ius adeundi qd hz cōsan guineus sit aliqd ius vel res aliqua p se. **E**t videt q. sic nā mater q. nō petijt tutore filiū pdit ius succedendi. vt. l. ij. s. si mater. z. l. oem. C. ad tertu. ergo ē tale aliqd ius: qz qd nō est pdi nō pōt. **P**reterea qz hz spem succedendi alteri. vt. l. iij. s. si qz. s. d. cōdi. ob cau. sed spes est aliqd. vt. l. spem. C. de do na. ergo zc. veritas est q. nihil est p. cūsum z separa tū a iure agnationis: sicut v. usufructus causalis nō est aliqd ius separātū a dñio. ter. est in. l. ius agnationis. s. de pact. z. l. iura sanguinis. de re. iur. p. bat. i. l. si post emancipationē. de li. le. sic z p. onus q. hz ius succedēdi liberto non hz ius aliqd separātū a iure p. onatus. vt. l. si. de li. agno. **E**x p. dictis apparet q. ex tali iure succedēdi p. cedit regula negativa. s. q. non hz illud ius nō pōt repudiare. regula affirmatiua hui? l. nō pcedit: qz q. hz illud ius succedendi nō pōt illud repudiare vt l. ius agna. z. d. l. iura sanguinis. z. h. est verū q. nō pōt repudiare simpliciter repudiatio: sed p. pactū cū iuramento pōt de iure canonico. ex de pac. c. q. uis li. vi. l. z de iure ciuili secus. vt. l. pactū. C. de colla. z. l. non dubiū. C. de legi. ius nō succedēdi qd cōpe tit p. onus pōt tolli eodē modo quo ius p. onat. vt l. ij. C. de iure patro. **N**on ob. l. ij. s. si. ad tertul. q. fateor q. succedēdi ius pōt adimī ab illo iur agna. vel cogna. sic v. usufructus a dñio: s. donec durat nō ē aliqd ius separātū ab illo iure agnationis. **N**ec ob stat q. est spes aliqua. vt. in. s. si qz quasi. q. fateor q. pōt esse spes hoc est actus voluntatis sperantis: tū nō est spes a iure approbata ita q. dicat ius eē aliqd ino totali reprobat in mortē alteri? spe rare. vt. l. si. C. de pac. **E**st z aliud posse succedē seu ius succedēdi liberoz: z istud est aliqd p se sepa ratū a iure filiationis. qd p. bat. s. de adop. l. nec ei s. p. rea. vbi d. q. filij hnt spem succedēdi parenti bus. z istud a iure approbat ppter votū parentū. vt. l. scripto. j. vnde liberi. qd apparet: qz mortuo fi lio pmi grad? nepotes succedūt in illud: qz ius pa tris sumūt. j. de suis z legi. l. i. s. suos. z. l. gallus. p totū. de li. z posth. z in auc. de here. q. ab intest. s. l. si succedit in illud g. est aliqd separātū a iure filia tionis cū in illo nō succedat. extinguit em cū psona z in illo inre pcedit regula negativa: qz q. nō hz illud ius non pōt illud repudiare. nō aut pcedit re gula affirmatiua: qz nō pōt fili? renūciare iuri suc cedendi. vt. d. l. pactu. C. de colla. l. z dñum fuit fa

ctū in veteri testamēto de esau q. vēdidit fratri suo iacob ius p. mogeniture. est g. aliqd ius a iure fi liationis distinctū. z p. bat. in decretis nō recordor vbi. **E**st aliud. s. ptās succedendi ex testamēto alicui vinctū: z illud similr nō est ius aliqd nec spes approbata a iure qd apparet: qz qz non pōt petē aperiri tabulas vinctū qd posset si aliqd ius habet ret. vt. l. ij. s. si dubitet. j. ti. l. z non d. esse sollicitus de hereditate vinctis. vt. l. ij. s. interdū. s. de vulg. z pu. nō est ergo aliud nisi quedā possibilitas succe dendi sic cogitata vel imaginata. vt. d. l. i. de iniur. testa. vbi exponit pōt. i. possibile est. **S**z circa b qro an substituit? pupillo mortuo testore dicat ha bere ius succedēdi vel spem aliquā a iure approba tā ita q. ius dicat. **R**ūdeo q. non. solū em in statu libero fauore libertatis est introductū vt vincte pu pillo dicat habere spem. vt. l. secūda. z. l. in tabulis j. de statuli. in alio substituto nō. vt. d. l. ij. s. interdū. de vulg. z pu. z hoc dixi iam pluries. in ciuitate ista est statutū q. quicūqz hz ius in testamētū vel codicil loz alicui? revaloris. x. libraz: vel supra d. illud p ducere aīo insinuādi infra sex mēses. als nō valerz nec audiat. **C**erte ille q. est substituit? pupillo pupil lariter viuo pupillo nō tenet insinuare: qz nō habz ius nec spem aliquā q. censet alicui? estimationis nec deberet esse sollicitus de hereditate vinctis. p hoc optime facit. d. l. post emancipationē. de li. le. **S**z si esset substituit? per fidei cōmissū: tūc aliud di ceremus. hz em interim spem qd pz: qz pōt petere cautionē vt in toto titulo. vt. l. no. ca. z nō certat d. hereditate viuentis sed tā mortui. vt. C. ad tre. auc. nisi rogati. ergo hz aliqd ius qd pōt esse estimat ionis. x. libraz z vltra. predicta vera q. nō est ius aliqd. s. pncipalr z p se: sed bene pōt dici ius ali quod hoc est q. lras aliq. inherens instōni facte de illo substituto qd apparet: qz si instituit? adiit p. nā non pōt repudiare pupillare. vt. l. quidā eulogio. C. e. **I**tem in venditiōe hereditatis p. ne pōt venire he reditas pupillaris. vt. l. ij. s. illud. de here. ven. z sic accessorie vt ibi nō. **I**tem transmittit ad heredē in ca su cū ipsa hereditate. vt. l. q. patri. j. e. **I**tem p. mis sis ad p. positū dico q. in ista ptate succedēdi p. cedit regula negativa. qz q. non hz nō pōt eā repudi are. affirmatiua aut nō pcedit: qz viuo testatore nō pōt repudiari hereditas. vt. j. l. pri. **T**ertū pos se pncipale est posse adire hereditatē vel ius adeū di respectu certe hereditatū tā exstis: qz mortu? est ille de cui? hēditate agit. z hoc tripliciter. p q. hē ditas nō est delata: vt qz instituit? est sub additiōe z additiō pendet. **C**erte illud ius est aliqd z spes ali qua a iure approbata qd apparet: qz pōt peti boz noz possessio fui tab. z q. ista spes sit aliq. res ē tex. s. de here. vel act. ven. l. noia. facit. l. spem. C. de do na. ipsa tū spes hoc casu nō pōt cedi nec trāsmittit **C**ōtra h. v. q. illud qd est spes nō sit aliq. res vt l. nec emptio. de d. ben. empr. **S**o. p. re. **S**cdō mō d. qz hē posse ius adeūdi hēditatē qñ hereditas est delata: s. subest aliqd impedimētū vel circa pso nā vel circa casus q. ponunt in glo. z illud posse est ius aliqd: qd apparet. qz ei p. scribit. vt. l. licet. C. e. ti. nō obstatē ignorātia. vt. l. si. in si. de p. scri. lō. tēp. z de p. scrip. xxx. an. l. si cut. z. l. oēs. **I**tem qñ trāsmittit utur. vt in casib? q. nō. in. l. ventre. j. e. s. videamus istud qd ius est. **R**ū. si qdem impedimētū est animi qz furiosus vel infans vel aliter ignorās testm vel mortē testatoris vel hēditatē sibi delatā: tūc appel lat ius adeūdi: nō dico ius d. liberādi qz deliberare nō pōt ille q. ignorat. vt. l. cū antiq. orib? C. e. s. si est aliqd impedimētū subistēte sciētia vt si ē filiūssa. vt

CCC iij

Succedē di. credo q. sic. c. qm per ricolosi. vij. q. i. qd alle gat bal. in. l. cū antiquioz ribus. in. v. col. C. eo.

Eodē mo do. z not. qd bar. in. l. fra tres. C. de in offi. tes. dixit q. facili? tol l. ius patro natus q. iur ra sanguinis per. l. ius a gnationis. in. c. l. si. C. de bo. liber.

Rudeo
ius. Circa h
cōsidera ver
ba bar. in. l.
q̄ aut. s. si ser
uuz. j. que in
frau. credi. vi
de no. p bar
to. j. pri. col.
in fi.

pupillus vel ei? tutoris? sic dicitur etiam ius deliberandi:
quod apparet: quia tales deliberare possunt. ut. l. q̄ in alie
na. s. si is q̄ putabat. v. nā enī. s. e. z. l. multū. d. p̄di.
z de. dicitur plene in. l. q̄ duos. de re. du. facit. C. q̄ ad
mit. ad bo. pos. l. i. z q̄s oz. in bo. pos. ser. l. fi. z istud
dicitur ius deliberandi z ad eundem simul. s. q̄ ius delibera
di p̄supponit ius ad eundem. ut. d. l. cū antiq̄orib⁹. i. ij.
gl. parua. s. ius ad eundem p̄t esse sine iure deliberandi
ut. s. dicitur. **S**z op. si illud est ius aliqd̄ ergo fu
acq̄rit dñō. ut. l. acq̄rit. de acq. re. do. nō ergo est
necesse q̄ p̄cedat iustus. **R**udeo ius acq̄rēdi p̄ fili
um vel p̄ seruū nō q̄rit p̄ri vel dñō: q̄ sic esset acq̄si
tū ante q̄ adiret. s. l. p̄cia rerū. j. ad. l. falc. s. ius p̄se
quēdi actionē iam q̄sitā vel q̄sitā retinēdi acq̄rit
ut. d. l. acq̄rit. z. l. placet. j. e. z dicitur in. l. is q̄. s. fi. s.
eo. **E**x hoc p̄z q̄ si seru⁹ decedit aū aditā hēditatez
dñs nō pōt adire. ut. l. idē neratius. s. i. s. ad. l. aq̄l.
z idē dico in monacho si decedit ante q̄ adeat ab
bas nō pōt adire eadē rōne. **N**ūc ad p̄positū in il
lo iure. p̄cedit regula negatiua q̄ nō h̄z illud posse
adire nō pōt repudiare: nō autē p̄cedit regula affir
matiuā ut q̄ h̄z illud posse lz ipedit⁹ possit r̄pudiare
ut. b. z. s. l. pri. in p̄n. z. l. is q̄ heres. in p̄n. **E**t er
tio mō dī posse adire vel h̄z ius ad eundem nullo mō
impedit⁹: z istud appellat⁹ similr ius deliberandi z
ad eundem. ut. d. l. cū antiq̄orib⁹. in. ij. gl. z in illo iure p̄
cedit regula negatiua. s. q̄ nō pōt adire sine aliquo
impedimēto pōt repudiare. ut. l. iiii. s. e. **I**te p̄cedit
regula affirmatiua posita hic. ille q̄ pōt adire sine
aliquo impedimēto pōt repudiare. **I**lla ḡ regula
sic limitata reintro glo. z op. ad eam: tutor pōt adi
re hereditatē infanti delatā absq̄ aliq̄ impedimēto
ut. l. si infanti. C. e. z tñ nō pōt repudiare. ut. l. tutor.
j. de bo. pos. ḡ regula nō est vera. **N**ūc dicit gl. fallit
tu dic hec regula p̄cedit in eo q̄ pōt adire. p̄ se z ad
sui utilitatē: sec⁹ in eo q̄ adiit p̄ alio. ita no. gl. in. l.
eius est velle. j. de re. iur. tangit in gl. in. d. l. si infan
ti. **P** p̄ seru⁹ repudiare nō pōt tñ pōt nolle adi
re. ut. l. iij. in fi. C. de here. insti. **P**icit gl. ibi fallit: cer
te nō fallit: q̄ seru⁹ nō pōt adire lz possit nō adire:
sz dubiū facit qd̄ dī de dñō q̄ pōt repudiare lz nō
possit adire. sz dīc ut dicitur in. l. is q̄ heres. s. eo. in fi.
Ppp. bonoz possessionē decretalē q̄s pōt acq̄
rere nō tñ pōt repudiare. ut. l. i. s. decretalis. de suc.
edict. **B**lo. dicit ibi fallit. tu dic quoddā est ius q̄rē
di: z tñ tractam⁹ de repudiatiōe. ita loquit⁹ ibi: h̄ ē
de nō acq̄sitione vel de habitiōe p̄tatis q̄rendi: sz
bonoz possessio decretalis est ius q̄ritū. vñ ibi non
cadit repudiatio: q̄ bñ pōt ibi q̄ri vñ possit dēre
lūq̄ z haberi. p̄ derelicto nō an possit repudiare: q̄
iam q̄ritū est ergo zc. ut. l. si tibi. C. de repu. he. z p̄
hoc dico q̄ illud ius ad eundem hēditatē est ius q̄ren
di: z ius q̄rendi nō querit alteri. ut. s. dicitur de filioz
ferno z monacho. idē dicit iura q̄ regulariter here
ditas nō adita nō trāsmittit. ut. l. i. s. in nouissimo.
de cad. tol. z. l. vnica. de his q̄ ante aper. tab. **E**x
pediti de theorica hui⁹. l. veniam⁹ ad q̄daz ex q̄b⁹
apparebit practica hui⁹. l. z p̄ hic ponunt impedimē
menta: q̄dam circa p̄sonā quedā circa al̄s q̄litates
q̄ interuenire debent. **E**xideam⁹ qualr hec p̄bē
tur circa p̄sonā de facili vñ. p̄mo em̄ requiritur q̄ sit li
ber hō. **C**erte ei q̄ dicitur em̄ nō liberū incūbit on⁹ p̄
bandi si est in possessione libertat⁹. al̄s sec⁹. ut. l. mo
ueor. C. de ser. expoz. z eodē modo qd̄ dī de filiofa.
ut. l. circa. s. de p̄ba. z qd̄ no. in. l. titia. s. so. ma. **I**te
qd̄ dī q̄ dz esse cōpos mētis z ille dz p̄bare q̄ dīc
non cōpotē mētē. ut. l. nec codicillos. C. de codicill.
Ite q̄ dī maior. xxv. an. dīc ut dicitur in. l. de etate. s.
de imino. **E**xenio ad al̄s q̄litates in q̄bus est ali

qualis difficultas. z p̄mo dicit glo. q̄ dz scire testa
torē mortuū. ut. l. pri. hoc importat duo. s. q̄ nō sit
mortuus. itē q̄ heres sciat. p̄mū q̄liter p̄bē rāgit
glo. in. l. s. si d̄ sua. j. e. z. j. ti. i. l. ij. s. si dubitē. z ibi
dicā. **S**ecundū. s. q̄ heres sciat examinem⁹. z sci
endū est q̄ illud scire non dz intelligi de vera scien
tia q̄ p̄cipit p̄ sensum sicut dicim⁹ de teste. ut. l. testi
um. de testi. z. l. q̄ testamento. s. fi. s. de testa. z. l. i. in
p̄n. de here. q̄ ab intesta. de. **S**ed intelligit de scien
tia hoc ē de vehemētī opī. ut. l. cū quidā. s. qd̄ dicit
j. e. z no. in. l. si q̄s exnens. j. e. s. fi. facit qd̄ no. in gl.
in. l. si. s. labeo. de aq̄ plu. ar. **N**unc videamus q̄
liter hec scientia p̄betur. **E**x ad qd̄ aduertendū est q̄
aliqui ille q̄ dī heres negat se sciuisse defunctum te
statorē: ad h̄ vt eūtet onera hēditaria z alius vult
p̄bare ipsum sciuisse: z tñc si quidē dicit se facere ex
presse aliqd̄ vt heres vñ cōfessus illū mortuū sciuis
se: q̄ viuentis nulla est hereditas. ut. l. i. s. de here.
ven. z. l. i. j. p̄ here. nec pōt venire s̄ suā cōfessionē
nisi de errore doceat. ut. l. ḡualiter. C. de nō nu. pe.
Sz posses dicere ista cōfessio nō dz p̄iudicare nisi
q̄tum ad illos q̄ p̄ntes fuerit. ut. l. fi. s. de inter. ac.
Rudeo non est istud verū: q̄ in casu illo aditio p̄e
iudicat quo ad oēs etiā si fiat tacite faciēdo id qd̄
non pōt fieri citra ius z nomē heredis. ut. l. p̄ here
de. j. e. **N**on ob. l. fi. s. de inter. ac. q̄ dz intelligi in
eo q̄ heres esse nō poterat. ut ibi no. **N**ūq̄ ille qui
dī hic nō expressit q̄ faceret vt heres sed alio mō
res hereditarias administrauit ita q̄ si sciret mor
tuū videret adiuuissē in casu isto si p̄bē q̄ sit cōsan
guineus eius q̄ dī mortu⁹ scire presumit. ut. l. octa
ui. j. vñ cognā. z. l. de tutela. **E**x de in inte. restit. mī.
nisi forte ipse ex aduerso ad excludendū talē p̄sum
ptionē p̄bet absentia suā vel qd̄ aliud p̄ qd̄ tollat
illa p̄sumptio. ut. l. filiū. de his q̄ sunt sui vel ali. iū.
z et q̄ ma. ac. po. c. cū in tua. si nō non est cōsanguī
neus sz p̄baret q̄ esset vicin⁹: tñc deberet p̄bari q̄
fama esset in vicinia z p̄sumeret scientia. ut no. in. l.
si tutor. C. de peri. tu. s. si nō esset vicin⁹ sz esset ei⁹
dē ciuitas dz p̄bari fama in ciuitate z presumet sci
entia eius. ut. l. regula. s. i. z. s. supina. de iur. z fac.
igno. z facit. C. de remis. pig. l. si eo tēpore. z. d. l. tu
tor. z. d. c. cū in tua. nisi ipse ex aduerso ad tollendā
istam presumptionē p̄baret absentia vel in firmita
tē. ut. d. c. cū in tua. qd̄ no. diligētē. q̄ illud qd̄ dicit
tur q̄ p̄sumit q̄s q̄ sciat illud de quo ē publica fa
ma in ciuitate. intelligit de sano nō de infirmo: de
p̄nte nō de absente. **A**liqui ille q̄ dī heres nō est cō
sanguine⁹ nec vicinus nec est cui⁹ ei⁹ dē ciuitatis
tñc nō p̄sumit p̄ntia: z tñc nec p̄ cōsequēs scientia
nisi alijs modis p̄bē. nā si presumit eē in ciuitate
vñ est nisi ipse p̄bet abntia vt dictū est. de necessita
te p̄sumit q̄ non est in alia ciuitate. ut. l. optimā. C.
de p̄hen. z cōmit. fi. **A**liqui ipse heres dicit se sciuis
se z alius ad excludendū eū ab hereditate dīc ipm
nesciuisse: z tñc ille heres dicit tñc z nunc dicit ali
quē mortuū: z est p̄sumptio q̄ nō scinerit ex eo q̄
dixerit. nemo em̄ vñ dixisse qd̄ mēte nō cogitauit. l.
labeo. de suppl. le. est em̄ ei credendū in his q̄ mē
te sua cōsistunt. ut no. insti. de ac. s. alie. **N**ut nisi ex
aduerso ad excludendū illā presumptionē scire de
beret: qd̄ pōt fieri p̄bando q̄ fuerit mortu⁹ tali
loco z tpe: z q̄ tñc hēs erat in tali loco q̄ ad ei⁹ nō
ritia puenire nō potuisset. ut. d. l. optimā. vel p̄bā
do q̄ p̄ alios cōiter viuere putabat z sic opinio he
redis q̄ colligit ex dicto suo nō fuit mora iustis rō
nibus. qd̄ sufficit ad impediendā aditionē. ut. l. leuz
quidā. s. qd̄ dicit. j. e. **E**x pone q̄ qdā dīc se sci
uisse in p̄teritū nō dicit sz simplr bona adiuit: tñc

Scientia
p̄bē. d̄ quo
etiā p̄ glo. in
l. ventre. j. e.
in d̄. sciat sic
z in. l. ij. s. qd̄
obfuar. ac
cipit credere
p̄ scire z ibi vi
mare. z ibi vi
de bar. i. p̄n.
z qd̄ ibi poss
cū dicit. C. de
iura. calū.

Ex de tuter
la. de intelle
ctu eozus q̄
hic dicit bar
to. vide q̄ dī
xi in. l. nūq̄
s. i. poss bar.
de lib. z poss
pu.

Impedi
at aditionez
sed certe vt
mibi vñ. d. s.
sui. nō pbat
opi. bart. qz
qñ sunt ē in
stitutus tñc
nō attendit
quo ad acq.
sitionē heres
ditatis scien
tia heredis
seu cōis opi.
imo. l. ipsa
q̄ semp ē cer
ta ē illa que
suo defert he
reditatē nul
lo facto here
dis interue
niete. vt. d. s.
sui. z. l. illud
s. si pars he
redi. peta. s.
opi. bar. me.
lius pbat in
l. cū falsus. j.
eo. iñcta. l. j.
C. de edic. dī
ui. z. no. glo.
fm vñ solu.
in. d. l. cū fal
sus. z. ibi bar
to. expñe. z. p
bar. bñ faci
unt oia iura
dicētia q̄ ali
qua impedi
unt faciēda
q̄ non impe
diunt iam fa
cta. l. patre
furioso. cum
similib. de
bis qui sunt
sui.

scire dicit: nō sufficit puta si ius adēndi eēt sibi de
latū p ius deliberandi qd durat anno. vt. l. cū anti
qorib. C. e. z. annus esset elapsus. certe nō psumit
scientia in pteritū p regulā. l. veri. s. de pba. z. c. p
sumit. de re. iur. li. vi. qd intellige nisi pbaret aliqd
p qd sciētia psumat: puta qz erat cōsanguineus vl
vicinus vel ciuis: z erat fama in viciniā vel ciuitate
vt ex pdictis p3. z eodē mō qñ tractat de pbanda
sciētia alicui? pōis iā defuncti. ppter ius deliberā
di qd sciens trāsmittit. pbari nō d3 p cōiecturas p
dictas: q̄ p̄iecture pñt tolli p alios modos p̄dictos
sit ḡ caut? aduocat? ad faciēdas pbatiōes pcludē
tes p parte sua. **S**um expedit? de p. **E**cdo dic
gl. qz d3 scire sibi delatā: qz pure institut? ē vl ē puri
ficata instō vt in glo. **C**irca b̄ est aduertēdū qz p
p̄supponit testm̄ eē factū z illud d3 scire. z nō intel
ligas qz interfuerit testō vel viderit fieri vel legerit
sed sufficit qz ei sit dictū vel scriptū lris amicoz. vt
l. d. etate. s. de iter. ac. vl qz de b̄ sit cōis opinio. z p
supradicta apparet qz hereditas pōt adiri clausis
tabulis. vt. l. i. s. cū ergo. de ca. tol. z. l. i. in fi. de iur.
z fac. igno. z. l. i. s. i. j. de bo. pos. s3 ta. sed si ex aduer
so pbaret cōis opinio z fama qz testm̄ nō eēt factū
tñc heres nō possz adire l3 esset in dria opi. qz sec?
si esset cert? p suū factū: vt qz interfuerit vel habet
ret testm̄ publicū. vt. pbat. j. e. l. cū factū. z. s. l. pxi.
in pn. z ibi no. j. e. l. cū qdaz. s. si. **T**ercio si heredi moue
ret qd de testamento: p b̄ diceret reddi dubi? adeo
qz nō pōt adire nisi sit certus pfecte. vt. d. l. cū factū
j. e. expñs in. d. l. scriptū. j. ad carb. **P**ro decla
ratioe hui? qdōnis z pcedentiū z etiā sequentiū mo
ueo vñ dubiū. pone qz heres credidit ab initio te
stamentū eē factū z se institutū vel defunctū mortuū
z ita erit cōis opi. z fama z veritas. vñ ipse potuit
adire z adiuu postea supuenit fama in d. qd erit de
illa aditioe. **V**idef qz sit nulla. nā sequēs fama tol
lit pma. vt. l. i. j. s. i. j. qz oz. in bo. pos. ser. **C**otra. dico
nā postqz qz effect? est heres opi. cōis dria illud nō
perinit nec extinguit. vt. l. cū qdam. s. fernū. j. e. l3 ei
cōis opi. impedit aditionē z nō tñ pōt extinguer
aditionē factā vt ibi p3. z in hoc etiā d3 eē caut? ad
uocatus vt articuli pcludāt famā tali tpe qz suffici
at ad intentionē suā. **P**osito ḡ qz p̄stet testm̄ factū
d3 scire vtrū pure vel sub cōditioe sit institut? p
nam? ḡ qz in dritate sit institut? pure sed an heres b̄
sciuerit dubitat q̄liter pbat. **D**ic aut heres fuit cer
tificatus de testamēto: qz interfuit qñ sciuerit s3 qz ē.
vt. j. ti. i. p totū. **A**ut heres fuit certificat? ex opi. ml
toz z fama vl ex lris amicoz z tñc aut illoz opi. vl
assertio hēbat se simplr qz talis erat institut? vtrū
pure vel sub cōditioe nihil dicebat: z tñc p̄sumēdū
est qz pure crediderit. vt. l. i. j. de cō. z de. z iō poterit
adire: qz sua opi. cū veritate p̄cordat. vt. l. cū qdaz.
s. qd dicif. j. e. aut opi. vl assertio ex qz heres fuit cer
tificat? habebat se cū dubitatioe. vt qz dicebat fec
testm̄ z instituit talē: nescim? vtrū pure vel sub p̄di
tione z tñc heres nō pōt esse cert? nisi interfuerit vt
l. cū falsum. j. e. z. s. l. pxi. in prin. **S**i nō dubitat qz
liter fuit certificat? z tñc in dubio heres p̄sumit scī
re qz in testamēto p̄tinent. vt. l. cū heres. de li. le. z. l.
qdaz ita. s. si qz filiū. ad tre. facit. s. de trāfac. l. non
ferendi. examiani in. l. qz rome. s. duo fratres. j. de x.
ob. s3 si ponerem? heredē in dritate institutū sub cō
ditione tñc si cōditio nō extitisset absqz dubio adī
tio nō valeret: vt iurib? vulgarib? sed si ponerem?
cōditionē extitisset: s3 dubitat an heres sciuerit exti
tisse: tñc pōt esse cōditio cōstitutā in talē euentū qz
heres p̄sumit scire: puta mortē cōsanguinei vel vñ

cini vel in aliquē euentū alicui? facti. de qz fama erat in ciuitate. vt ex
p̄dictis p3. sed si p̄dicte p̄sumptiōes cessarent restat regula qz p̄sumit
ignorātia. vt. d. l. verius. z. d. c. p̄sumit. **A**n aut dicta ignorātia vitiet
aditionē. **A**duerte qz si heres sciuerit p̄ditionē adiectā vitiat aditio
si nō credit se purū institutū l3 fuerit sub cōditioe z p̄ditione purifica
ta aditio valet. vt. l. sed z si de sua. in fi. z. l. si qz exñeñ. s. si. j. e. z ibi p
P3. **T**ertio requirif dicit gl. qz sit cert? qz testōz potuerit testari. al
dubitat de vñb? testi. vt. l. heres. s. si. **E**erte hoc qz potuerit testari d
facili scif. l. si nō h3 aliqz ex illis cōditionib? qz ponunt in. l. si qram?
de testa. s3 si qz veller pbare heredē z de b̄ dubitasset ad excludēdū
eū ab hēditate. z tñc hoc est difficile. **I**deo aduerte: aut qz vult b̄ p
bare p nba heredis adēntis vel p facta extrinseca. p casu si qdē nba
heredis expresse hñt se ad dubitationē. vt qz dixit nescio si potuerit
facere testm̄ vel nō: qz ignoro vtrū fuit pupill? vel adult? an p̄ eius
decesserit añ eū vel nō: z tñc est pbata dubitatio. est em̄ act? mentis
qz pbat p nba. vt. l. labeo. de sup. le. z qd no. insti. de ac. s. alie. **S**3 si
nba heredis oñderent qz aius magis inclinabat se ad vñā partē qz
ad aliā: tñc sec? esset. nbi ḡra dicebat heres credebā qz p̄ decesserit
ante eū vel qz eēt adult? qz sic audiui a tali nec tñ posset esse bñ cert?
tñc nō nocet talis incertitudo cū hēat vehementē opi. in ea parte qz
sufficit. vt no. in. l. si qz exñeñ. in fi. j. e. **S**i nō pbaret dubitationē hē
dis p alia extrinseca: tñc si cōis opi. seu fama erat id qd heres adēnt
do asseruit. tñc assertio hēdis nihil releuat. vt. l. cū qdam. s. qd dicif.
j. e. nisi heres doceret se certū p sensum corporis. vt. j. e. l. cū falsus. z
qd. s. dixi. **S**ed qro qd si circa id pbent due fame dria z opi. here
dis p̄cordabat cū illa qz magl faciebat p eo. **A**n. standū est illi fame
qz p̄cedit ab hoibus magl digniorib? vt. l. cū quidā. s. qd dicif. n. qd
ergo si ipsa. j. e. vbi mulier l3 neget si obstetrices affirmāt ita eaz dī
cto. z si eēt fama eq̄lis putare satis dubitari ex hoc esse pbatā dubi
tationē qz aiū suū nō pōt inclinare magis ad vñā rem qz ad aliā.
Quarto dicit gl. requirif qz sciat qz null? eū p̄cedat. als dubita
ret de vñb? testi. vt. l. cū qdā. s. i. j. e. hoc qz aliqz eū p̄cedat pōt cade
in dubitationē altero de trib? mōis. p si forte defunct? hēbat quēdā
filiū qz absentauit se z de eius vita vel morte dubitat: tunc q̄liter qz
posset certificari qz nemo eū p̄cedat apparet ex his qz dicent infra. qz
liter posset pbari vitā vl mortē alicui? dī in. l. i. j. s. si dubitet. j. ti. i. **S**e
cūdo p̄t b̄ p̄tingere: qz est aliqz pñs qz dicit se filiū al? negat: qz fo rte
dicit suppositū eū vel ex alio natū. qd q̄liter deducāt in certitudinez
nō est nra materia. sed. l. i. C. ad. l. cor. de fal. z. l. scriptū. ad car. l. filium
de his qz sunt sui vel alie. iuris. **T**ertio mō pōt p̄tingere qz est qdam
mulier qz dī pregnās qz paritura est posthūmū anteriorē in gdu. de b̄
si dubitet vl q̄liter certificet tradit doctrina a iuriscōsul. l. i. cū quidā
s. i. j. e. qd dī breuit. aut mulier asserit se pregnantē eē vel nō eē z p
nemine p̄dicif: tñc ei? dicto credet. vt. d. s. qd dicif. n. qd dī si putet.
z. l. i. s. cetēz. de ven. inspi. si nō cōis opi. obstetricū vel dñarū qz cuz
ea puerlā se hēat in ptra. tñc standū est illi opi. s3 si opi. sunt diuerse
dic vt dixi. s. **Q**uinto dicit gl. qz scire deat qz ex causa ad eū p̄tine
at vel ex testamēto vel ab intestato. vt. j. e. l. si is ad quē. b̄ qd dicit ex
testamēto de facili stat fm ea qz dixi supra. s3 hoc qd dicit ad inte. illa
est mere negatiua. s. qz testm̄ nō fecit. qualif ḡ hoc scire poterit. **I**ñ.
ex opi. cōi qz tñ cū veritate cōcordat. vt. d. s. qd dicif. si nō cōis opi. ē
qz testm̄ nō fecerit eoipso qz hoc allego. s. testm̄ nō factū: pbata est in
tentio mea nisi p aduersariū aliud pbat. vt. l. cū pbatio. z ibi no. s. d
pba. **S**3 si opi. est qz fecerit testm̄ tñ nō reperit. tñc ad b̄ vt possit ve
niri ad aditionē cōsulerē fieri diligēter inq̄sitionē auctoritate iudi. s.
qz interrogaret oēs notarij z hñtes p̄colla notarioz mortuo: in
terrogarent cōsanguinei z vicini z p̄byteri quib? cōfitebat? z siles p
sone. z si nō reperiret apud illos: tñc dicat p nō testm̄ non esse factū
sic deducit in verū p discussionē quē nō eē soluēdo in auct. de fideius.
s. i. z de pig. auc. hoc si debitor. sicut etiā p discussionē deducit in no
ticia an aliquis sit pñs. vt. l. cū quidā. s. f. i. cū. l. se. j. de le. ij. z. l. b̄ iure.
de x. ob. sic etiā p diligēte inq̄sitionē certificamur an res extet vl sit
deperdita. vt. l. i. j. s. nerati. de acq. pos. in dubio aut si de b̄ nihil est
dictū si quidē est heres su? nō est p̄sumendū qz sciuerit testm̄: qz pōt
esse hēs ex testamēto etiā ignorās. vt. l. si seru? testamēto. j. de sti. ser.
z. l. q̄stum. de acq. re. do. z. l. ei? qz in puincia. s. si cer. pe. z. l. exñeñ. C.
de here. insti. z in. s. si. insti. e. ti. nec vñ de nouo acq̄rere sed sibi videt
dñum p̄tinuare. z iō in eis nō h3 locū tñ. p hēde. vt. l. i. C. p hēde. z. l.
in suis. de li. z posth. **S**ed si eēt heres exñeñs p̄sumit scire in dubio

nisi p' dicturas s. p. b. a. f. vt. d. l. c. h. e. s. de l. i. l. e. z. l. quida ita. s. si q. s. fili. ad tre. z. l. n. o. e. s. t. s. e. r. e. d. u. s. de t. r. a. s. a. c. g. l. n. o. p. o. n. i. t. b. p. l. u. r. a. ¶ Ex to dico q. r. e. q. r. i. t. q. s. c. i. a. t. v. r. z. s. i. t. h. e. s. v. o. l. u. n. t. a. r. i. v. e. l. s. u. u. s. z. s. i. i. b. e. r. r. a. r. e. t. v. i. t. i. a. r. e. f. a. d. i. t. i. o. v. t. l. i. s. q. p. u. t. a. t. z. l. i. s. e. s. e. ¶ Circa b. m. o. u. e. o. v. n. u. d. u. b. i. u. t. i. t. i. o. f. u. i. t. d. e. l. a. t. a. h. e. d. i. t. a. s. s. e. m. p. r. o. n. i. j. c. u. i. t. i. t. i. o. e. g. o. s. u. c. c. e. s. s. i. t. z. f. e. c. i. f. i. e. r. i. v. n. u. i. i. n. s. t. i. t. u. i. t. h. u. i. t. e. n. o. r. i. s. d. i. c. o. q. e. g. o. c. r. e. d. o. q. t. i. t. i. u. s. f. u. e. r. i. t. h. e. s. s. e. m. p. r. o. n. i. j. z. e. i. h. e. r. e. d. i. t. a. t. e. a. d. i. u. i. t. q. s. i. h. o. c. p. b. a. r. e. n. o. p. o. s. s. u. m. e. x. n. u. n. c. e. g. o. a. d. e. o. e. x. i. u. r. e. d. e. l. i. b. e. r. a. d. i. z. a. d. e. s. i. d. i. m. i. b. i. t. r. a. s. m. i. s. s. o. p. i. p. s. u. z. t. i. t. i. u. s. q. r. o. a. n. v. a. l. e. a. t. t. a. l. i. s. a. d. i. t. i. o. ¶ Et v. f. q. n. o. s. i. e. m. i. t. i. t. i. a. d. i. u. i. t. h. e. r. e. d. i. t. a. t. e. s. e. m. p. r. o. n. i. j. e. g. o. d. e. n. e. c. e. s. s. i. t. a. t. e. h. a. b. e. o. i. l. l. a. h. e. r. e. d. i. t. a. t. e. s. e. m. p. r. o. n. i. j. n. e. c. p. o. s. s. u. m. r. e. p. u. d. i. a. r. e. v. t. l. i. s. q. s. f. i. l. i. u. s. s. i. f. i. s. e. s. i. f. i. p. s. e. n. o. a. d. i. u. i. t. s. e. d. t. r. a. n. s. m. i. t. t. i. t. i. n. m. e. i. u. s. d. e. l. i. b. e. r. a. d. i. z. a. d. e. s. i. d. i. e. g. o. p. o. s. s. u. m. e. a. a. d. i. r. e. z. r. e. p. u. d. i. a. r. e. s. i. c. u. t. i. p. s. e. p. o. t. e. r. a. t. v. t. l. i. s. q. s. f. i. l. i. u. s. s. i. f. i. s. e. z. s. i. c. e. s. t. e. r. r. o. r. i. n. h. o. c. v. t. r. u. s. s. i. m. n. e. c. e. s. s. a. r. i. v. e. l. v. o. l. u. n. t. a. r. i. g. a. d. i. t. i. o. n. u. l. l. a. ¶ In o. t. r. a. f. a. c. i. t. n. a. i. l. l. e. q. e. s. t. h. e. r. e. s. h. e. r. e. d. i. s. d. i. f. f. e. h. e. r. e. s. e. x. c. a. u. s. a. p. r. i. m. a. q. d. e. f. u. n. c. t. o. s. u. c. c. e. d. i. t. v. t. l. i. j. z. i. b. i. n. o. s. d. e. p. e. h. e. r. e. z. d. i. x. i. s. e. l. q. i. n. a. l. i. e. n. a. s. i. n. t. e. r. d. u. ¶ P. r. e. t. e. r. e. a. n. o. v. f. v. e. z. q. i. n. a. l. i. q. c. a. s. u. e. g. o. s. u. m. h. e. r. e. s. n. e. c. e. s. s. a. r. i. u. s. n. i. s. i. e. x. q. u. a. d. a. n. e. c. e. s. s. i. t. a. t. e. c. o. s. e. q. u. e. r. i. t. v. i. d. e. l. z. s. i. v. o. l. o. e. e. h. e. r. e. s. t. i. t. i. t. i. c. h. a. b. e. o. d. e. n. e. c. e. s. s. i. t. a. t. e. h. e. r. e. d. i. t. a. t. e. s. e. m. p. r. o. n. i. j. s. i. e. a. a. d. i. u. i. t. h. o. c. p. r. i. n. c. i. p. a. l. i. d. e. p. e. d. e. t. e. x. v. o. l. u. n. t. a. t. e. m. e. a. s. i. c. u. t. e. i. a. d. e. o. p. a. r. t. e. e. x. n. e. c. e. s. s. i. t. a. t. e. h. a. b. e. o. i. l. l. a. p. a. r. t. e. a. d. i. r. e. n. e. c. p. b. d. i. c. o. r. n. e. c. e. s. s. a. r. i. q. z. a. m. e. a. v. o. l. u. n. t. a. t. e. c. a. u. s. a. t. c. u. i. e. m. g. v. t. r. o. q. c. a. s. u. s. i. m. v. o. l. u. n. t. a. r. i. v. f. q. n. o. i. m. p. e. d. i. a. t. a. d. i. t. i. o. b. t. i. n. r. e. l. i. n. q. s. u. b. d. u. b. i. o. q. z. d. e. f. a. c. t. o. p. e. d. e. t. z. p. u. r. o. a. d. i. t. i. o. n. e. n. u. l. l. a. p. l. e. n. q. d. u. o. b. i. n. s. i. f. i. e. ¶ S. e. p. t. i. m. o. r. e. q. r. i. t. q. s. c. i. a. t. p. q. p. a. r. t. e. s. i. t. h. e. r. e. s. ¶ Circa q. d. d. i. s. t. i. n. g. u. e. v. t. n. o. j. e. l. s. i. q. s. e. r. n. e. s. i. f. i. z. l. e. x. s. e. m. i. s. s. e. p. d. i. c. t. a. n. a. q. u. i. q. s. p. s. e. s. o. l. u. i. p. o. t. a. d. i. r. e. ¶ S. z. q. u. i. f. i. l. i. v. e. l. s. e. r. u. a. d. i. t. i. u. s. s. u. s. p. r. i. s. v. e. l. o. f. i. i. n. c. u. i. p. s. o. n. a. r. e. q. u. i. r. i. t. q. c. a. d. a. t. s. c. i. e. n. t. i. a. p. r. d. i. c. t. o. r. ¶ R. i. i. n. p. s. o. n. a. f. i. l. i. j. v. e. l. s. e. r. u. i. v. t. l. i. c. u. i. d. a. s. p. e. j. e. ¶ S. z. q. r. o. q. u. i. a. d. i. t. p. u. c. u. i. a. u. c. t. o. r. i. t. a. t. e. t. u. v. e. l. t. u. t. o. r. c. u. i. c. o. s. e. n. s. u. p. u. i. n. c. u. i. p. s. o. n. a. r. e. q. u. i. r. i. t. q. c. a. d. a. t. s. c. i. e. n. t. i. a. p. r. d. i. c. t. o. r. ¶ R. i. i. s. u. s. s. i. c. i. t. q. b. s. c. i. a. t. t. u. t. o. r. b. n. o. b. i. l. i. r. v. o. l. u. n. t. d. i. c. e. t. e. x. l. p. u. p. i. l. l. s. e. v. b. i. d. i. f. q. p. u. p. i. l. l. n. o. p. t. s. c. i. r. e. c. a. m. s. u. e. a. d. i. t. i. o. n. i. s. z. t. a. m. e. n. f. a. u. o. r. a. b. i. l. i. t. e. r. e. i. p. r. e. s. t. a. t. q. p. o. s. s. i. t. a. d. i. r. e. c. u. i. a. u. c. t. o. r. i. t. a. t. e. t. u. n. o. n. h. a. b. e. t. i. s. h. i. c. a. l. i. a. z. h. e. c. s. u. f. f. i. c. i. a. n. t.

Quod hereditate est? ¶ Non est longum tempus quod fuit mihi appor-
tal erat mortua. ite q. tal fuit m. ite q. tal fuit filia. ite q. tal fuit ge-
res p. hede. n. o. t. i. f. u. i. t. p. o. i. t. i. q. i. s. t. a. s. c. i. u. e. r. i. t. m. a. t. r. e. e. e. m. o. r. t. u. a. c. e. r. t. e. n. i. h. i. l.
v. a. l. z. q. z. n. o. p. t. g. e. r. e. r. e. p. h. e. d. e. n. i. s. i. f. a. t. m. a. t. r. e. m. o. r. t. u. a. e. e. z. b. t. e. n. e. m. e. t. i.

Roberede. ¶ Uide q. in pcedentib. z spaliter in
f. u. s. l. e. x. p. l. i. c. a. b. o. i. n. l. g. e. r. i. t. j. e. z. b. r. e. u. i. t. e. r. b. d. ¶ Qui facit aliqd. t. a. q. h. e.
r. e. s. o. n. e. r. i. b. h. e. r. e. d. i. t. a. r. i. s. e. s. t. o. b. l. i. g. a. t. s. e. c. s. i. a. l. i. o. a. i. o. f. a. c. i. a. t. q. d. a. p. a. r. e. f.
p. o. t. v. e. l. e. x. p. r. e. s. t. a. t. i. o. n. e. v. e. l. e. x. f. a. c. t. i. q. l. i. t. a. t. e. h. d. v. s. q. a. d. s. i. q. s. t. a. m. e. n.
¶ Q. u. e. r. o. q. d. e. s. t. d. i. c. e. r. e. p. h. e. r. e. d. e. d. i. c. i. t. q. d. a. i. p. d. i. o. v. t. i. n. s. t. i. d. e. h. e.
r. e. d. i. q. l. i. t. z. d. i. f. s. p. e. z. i. n. t. e. l. l. i. g. o. p. d. i. o. s. e. x. c. a. u. s. a. h. e. d. i. t. a. r. i. a. p. o. s. s. e. t. e. m.
d. i. c. e. r. e. s. e. d. i. m. e. x. a. l. i. a. c. a. u. s. a. z. n. o. e. h. e. r. e. s. v. t. j. d. i. c. i. t. q. u. a. s. i. a. l. i. o. i. u. r. e.
d. i. s. z. c. q. u. a. l. i. b. h. y. b. u. p. h. e. r. e. d. e. a. c. c. i. p. i. t. d. i. c. v. t. l. r. e. g. u. l. a. r. i. t. e. r. s. d. e. p. e.
h. e. r. e. z. j. p. h. e. r. e. d. e. s. u. p. r. u. b. i. ¶ Et glo. n. f. a. q. r. i. t. d. e. v. n. o. p. o. n. e. q. p. r. e.
s. t. a. t. i. o. f. u. i. t. f. a. c. t. a. q. d. i. n. d. u. b. i. o. p. s. u. m. e. t. a. n. v. f. c. a. u. s. a. c. u. s. t. o. d. i. e. v. e. l. v. t. h. e. s.
h. i. c. s. u. n. t. g. l. d. i. u. e. r. s. e. s. i. c. u. t. f. u. e. r. i. t. d. i. c. t. a. d. i. u. e. r. s. a. z. d. i. u. e. r. s. o. r. d. o. c. z. ¶ R. u.
d. i. c. q. n. o. e. s. t. n. e. c. e. s. s. a. r. i. a. s. z. c. a. u. s. a. t. o. l. l. e. d. e. d. u. b. i. t. a. t. i. o. n. i. s. f. i. t. i. o. d. i. c. i. t. q. e. n. e.
c. e. s. s. a. r. i. a. a. l. s. e. s. t. v. t. h. e. r. e. s. z. h. o. c. d. i. c. i. t. g. l. p. a. r. n. a. a. l. i. a. g. l. q. e. s. t. i. n. p. n. s. e. q. n.
t. i. s. s. d. i. c. i. t. z. m. e. l. i. q. i. n. d. u. b. i. o. e. x. q. l. i. t. a. t. e. p. s. o. n. a. z. z. e. x. g. e. s. t. i. b. p. s. u. m. i. t.
z. c. z. v. i. d. e. i. s. t. a. g. l. q. i. n. c. i. p. i. t. i. d. e. s. t. a. d. q. d. z. c. m. e. l. i. g. z. c. i. o. ¶ J. a. d. e. a. r. e. v. i.
d. e. s. q. i. s. t. a. g. l. r. e. l. i. n. q. u. i. t. t. e. a. d. h. u. c. i. n. c. e. r. t. u. d. i. c. i. t. s. i. c. q. d. a. m. s. u. n. t. q. n. o. n.
p. u. t. g. e. r. i. c. i. t. r. a. i. u. s. z. n. o. m. e. h. e. d. i. s. z. t. u. c. s. i. n. e. d. u. b. i. o. p. s. u. m. i. t. h. e. r. e. s. v. t. j.
e. l. s. p. a. p. q. d. a. s. u. n. t. i. n. d. e. t. e. r. m. i. n. a. t. e. q. p. u. t. f. i. e. r. i. a. b. h. e. r. e. d. e. v. t. h. e. r. e. d. e. z.
n. o. v. t. h. e. d. e. z. t. u. c. d. i. c. i. t. s. t. a. n. d. u. e. e. i. n. c. a. s. u. i. s. t. o. i. u. r. i. g. e. n. t. i. u. s. v. t. l. i. n. a. m. b. i. u.
g. u. i. s. z. l. i. j. d. e. r. e. i. u. r. a. l. l. e. g. o. t. i. b. i. b. o. n. a. g. l. a. d. b. i. n. s. t. i. d. e. a. c. s. a. l. i. e. i. g. l.
m. a. g. v. b. i. d. i. c. i. t. q. i. n. h. i. s. q. i. n. a. i. o. c. o. s. i. s. t. u. n. t. s. t. a. t. d. i. c. t. o. m. e. o. z. a. d. p. d. i. c. t. a.
f. a. c. i. t. q. d. v. i. d. e. b. i. t. j. e. l. i. n. d. u. o. z. l. i. u. l. s. i. d. u. b. i. t. a. r. i. t. n. o. p. o. s. s. e. t. c. i. r. c. a. p. r. e. d. i.
c. t. a. s. i. e. e. r. m. o. r. t. u. i. l. l. e. q. h. o. c. f. e. c. i. t. z. h. e. r. e. s. d. i. c. e. s. t. a. d. i. u. i. s. s. e. q. l. i. t. s. c. i. e. t. a. i. u. s.
d. e. f. u. n. c. t. i. q. p. h. e. d. e. n. o. p. o. t. d. e. c. l. a. r. a. r. i. v. t. l. p. o. p. s. c. r. i. b. i. t. s. i. f. i. s. d. e. r. e. i. v. e.
z. l. i. n. t. e. r. s. t. i. p. u. l. a. n. t. e. s. s. i. c. h. e. b. j. d. e. h. o. b. ¶ I. t. e. d. e. n. e. c. e. s. s. i. t. a. t. e. o. p. z. n. o. s. r. e.
d. i. r. e. a. d. d. o. c. t. r. i. n. a. ¶ 3. o. q. e. x. q. l. i. t. a. t. e. r. e. r. u. z. p. s. o. n. a. r. u. z. p. s. u. m. a. a. n. f. e. c. e. r. i. t.
c. a. u. s. a. a. d. e. s. i. d. i. v. e. l. n. o. v. t. q. z. h. e. r. e. d. i. t. a. s. e. r. a. t. o. p. u. l. e. n. t. a. z. t. u. c. c. a. a. d. e. s. i. d. i.
v. l. n. o. s. i. n. o. z. t. e. n. a. i. o. a. d. e. s. i. d. i. v. e. l. q. z. e. r. a. t. p. s. o. n. a. p. i. a. v. i. i. e. x. q. l. i. t. a. t. e. r. e. z.
z. p. s. o. n. a. z. p. s. u. m. a. m. v. t. l. i. f. i. C. s. i. q. s. i. m. p. e. m. a. l. e. d. i. ¶ Q. u. e. r. o. a. l. i. q. s. e.
p. r. e. s. t. a. t. z. i. a. v. i. d. i. i. l. l. u. d. q. a. l. i. q. s. f. u. i. t. p. r. e. s. t. a. t. q. e. a. q. f. a. c. i. e. b. a. t. i. f. a. c. i. e. b. a. t.

tanq. gestor negotior hereditarioz: z postea fecit
qdam tanq. heres: an videat a pma. prestatioe re-
cessum. ¶ Dicā. j. e. l. s. p. a. p. ¶ Q. u. e. r. o. v. t. z. b. a. i. u. s. s. o.
l. u. s. o. b. l. i. g. e. t. m. e. h. e. d. i. t. a. t. i. v. t. q. z. s. t. o. i. n. c. a. m. e. r. a. m. e. a. z.
i. n. a. i. o. m. e. o. d. i. c. o. e. g. o. v. o. l. o. e. e. h. e. r. e. s. a. n. s. u. m. ¶ Et glo.
i. n. l. m. u. t. u. i. s. e. d. i. c. i. t. q. o. p. z. q. s. i. t. a. i. u. s. q. p. f. e. c. t. i. o. n. e. i. n.
d. e. c. l. a. r. a. t. g. l. t. a. g. i. t. i. n. l. p. o. t. u. i. t. C. e. z. i. b. i. p. d. o. c. t. v. e. r. i.
t. a. s. e. s. t. q. h. i. c. l. o. q. u. i. t. i. n. g. l. q. s. i. q. r. i. s. q. u. o. a. d. h. i. t. a. t. e. z.
a. n. s. i. m. h. e. r. e. s. z. t. u. c. s. u. f. f. i. c. i. t. s. o. l. u. s. a. i. u. s. s. z. q. u. i. t. a. d. p.
b. a. t. i. o. n. e. o. p. o. r. t. e. t. q. s. i. t. f. a. c. t. u. z. v. t. a. i. u. s. p. b. e. t. z. i. s. t. a. e. s. t.
v. e. r. i. t. a. s. t. u. i. n. f. o. r. o. c. o. s. c. i. e. n. t. i. e. f. o. r. t. e. t. e. n. e. r. e. t. h. e. r. e. s. i. l. l. e.
q. h. z. a. i. u. m. t. a. l. e. s. s. e. d. n. o. v. l. t. r. a. v. i. r. e. s. h. e. r. e. d. i. t. a. t. i. v. t. d. i.
x. i. i. n. r. u. b. r. i. ¶ Q. u. e. r. o. a. n. e. a. q. c. o. s. i. s. t. u. n. t. i. n. a. i. o. s. i. n. t. f. a.
c. t. i. ¶ Et t. e. x. b. v. f. q. n. o. d. r. i. u. v. f. i. n. l. b. o. n. e. f. i. d. e. i. s. s. i. j. d.
a. c. q. r. e. d. o. ¶ N. o. n. o. b. h. i. c. t. e. x. q. z. i. n. t. e. l. l. i. g. i. t. n. o. t. a. f. a. c. t. i.
s. a. l. t. e. r. u. s. s. e. d. v. o. l. u. n. t. a. s. e. s. t. f. a. c. t. u. s. e. t. i. a. v. t. d. i. x. i. i. n. l. i. s. i. s.
q. u. i. p. e. m. p. t. o. r. e. z. n. e. s. c. i. o. s. i. d. e. h. o. c. e. s. t. q. u. e. s. t. i. o. i. n. p. h. i.
l. o. s. o. p. h. i. a. s. a. n. n. o. l. l. e. s. i. t. p. o. t. e. n. t. i. a.

Hereditarios si debet bona p. dote matris
sue z p. sua legitima: q. rebat qd iuris. ¶ Et retigi ti-
bi in l. si libertus p. fono. j. de bo. li. z dico tibi q. in
vno casu pot. tui filius institui? ab intestato succe-
dens h. e. legitimā z aliā repudiare. z casus est iste
s. p. i. n. s. t. i. t. u. i. t. f. i. l. i. u. s. z. g. u. a. n. i. t. i. p. s. u. m. d. e. a. l. i. q. r. e. p. p. r. i. a.
i. p. i. u. s. f. i. l. i. j. z. e. i. d. e. d. i. t. v. u. l. g. a. r. i. t. e. r. s. u. b. s. t. i. t. u. t. u. t. u. c. p. o. t.
v. e. l. l. e. g. i. t. i. m. a. z. r. e. p. u. d. i. a. r. e. a. l. i. u. d. z. a. d. s. u. b. s. t. i. t. u. t. u. r. e.
l. i. n. q. r. e. v. t. l. i. s. i. l. i. b. e. r. t. p. r. o. j. d. e. b. o. l. i. a. l. s. n. o. p. o. t. h. i. e. r.
q. z. n. o. p. o. t. p. p. a. r. t. e. h. e. r. e. d. i. t. a. t. e. h. a. b. e. r. e. z. p. p. a. r. t. e. n. o. l.
l. e. v. t. l. i. i. z. i. j. z. l. e. x. a. s. s. e. s. e. q. z. s. i. h. z. l. e. g. i. t. i. m. a. v. t. h. e. s.
o. p. z. q. h. e. a. t. t. o. t. a. l. i. b. e. r. t. a. t. e. p. o. s. t. q. h. z. p. r. e. v. t. d. l. l. n. o.

Si qd tamē neos nomē hēdis intelligit de fi-
lio. z iō si illū actū facit ut heres onerib. hēditariis
nō obligat. b. dicit fm intellectū quē habuit b. iurif.
cō. l. z glo. aliter intelligat. ¶ Op. q. ope trāseunt
ad heredes cōneds. v. t. l. a. d. u. o. b. z. l. c. u. i. p. r. o. n. ¶ S. i.
d. e. o. p. e. r. l. i. ¶ S. o. i. n. t. e. l. l. i. g. e. b. d. e. o. p. i. s. i. n. c. e. r. t. i. q. a. d. h. e. r.
d. e. s. n. o. t. r. a. s. e. u. n. t. n. o. d. e. c. e. r. t. i. s. v. t. i. n. d. r. i. o. ¶ I. t. e. n. o. i. n.
t. e. l. l. i. g. a. s. d. e. o. b. s. e. q. u. a. l. i. b. q. n. o. p. s. u. n. t. h. e. r. e. d. i. f. a. t. e. o. r. q.
i. s. t. e. s. o. z. i. n. t. e. l. l. i. g. i. d. e. h. i. s. q. a. d. h. e. d. e. s. n. o. t. r. a. s. e. u. n. t. q. z.
t. e. x. d. i. c. i. t. s. e. d. q. l. i. t. e. r. d. i. c. a. t. e. g. o. d. i. s. c. r. e. p. o. a. m. o. d. e. r. n. i. s.
i. n. l. i. s. i. n. o. f. o. r. t. e. s. i. l. i. b. e. r. t. s. d. e. c. o. d. i. t. i. n. d. e. ¶ Op. z.
i. n. t. r. o. g. l. m. a. g. q. f. a. c. i. t. a. l. i. q. d. q. u. i. h. e. r. e. s. l. z. i. d. q. d. f. a. c. n. o.
s. i. t. h. e. d. i. t. a. r. i. i. n. h. o. c. c. a. s. u. o. n. e. r. a. t. o. n. e. r. i. b. h. e. d. i. t. a. r. i. s.
v. t. j. l. p. r. s. i. z. i. n. l. g. e. r. i. t. j. e. b. d. i. f. d. q. u. a. r. e. m. a. l. e. ¶ P. u.
i. u. s. t. i. m. o. r. e. q. u. i. d. a. h. u. i. t. h. i. c. l. i. a. m. a. f. f. i. r. m. a. t. i. u. a. z. c. a. n. c. e. l.
l. a. n. t. n. o. z. s. i. c. p. e. c. o. r. f. m. b. n. o. c. a. s. u. z. q. q. u. i. q. s. p. l. u. s. d. a. t.
c. r. e. d. i. t. o. r. i. b. q. h. e. d. i. e. t. n. e. o. r. o. n. e. p. o. n. i. t. g. l. n. f. a. i. n. p. n.
i. s. t. a. l. i. f. a. n. o. h. a. b. e. t. c. o. i. t. e. r. i. o. n. o. p. l. a. c. e. t. n. e. c. p. o. t. s. u. s. t. i. n. e.
r. i. v. t. s. t. a. t. i. m. d. i. c. a. ¶ A. l. i. j. h. u. i. t. l. i. a. m. n. e. g. a. t. i. u. a. t. u. c. p. e. c. e. d. i.
t. u. r. s. e. d. g. l. o. r. u. n. d. e. t. q. b. d. z. e. x. p. o. n. i. q. u. i. h. e. r. e. s. i. q. u. a.
s. i. n. o. e. x. h. e. r. e. d. a. t. i. s. t. a. e. x. p. o. s. i. t. i. o. d. e. s. t. r. u. i. t. t. e. x. ¶ I. t. e. n. o.
d. i. c. t. u. i. v. f. d. c. a. s. u. z. i. n. l. i. s. i. q. s. n. o. q. u. a. s. i. j. e. d. i. c. o. e. g. o. q.
t. e. x. s. t. a. t. p. p. r. i. e. a. d. d. r. i. u. r. u. d. e. o. i. n. h. i. s. q. a. d. h. e. r. e. d. e. e. f.
n. e. u. n. o. t. r. a. s. e. u. n. t. b. n. o. m. e. h. e. r. e. s. i. n. t. e. l. l. i. g. i. t. d. e. f. i. l. i. o. t. e. x.
e. s. t. d. e. a. l. i. e. f. e. u. c. i. c. o. l. x. v. i. i. f. i. l. i. u. s. p. e. t. e. d. o. v. t. h. e. r. e. s. i. d.
q. d. n. o. t. r. a. s. i. t. a. d. h. e. r. e. d. e. e. f. n. e. u. i. n. t. e. l. l. i. g. i. t. p. e. t. e. f. i. v. t. f. i.
l. i. u. s. i. n. t. e. l. l. i. g. e. d. o. x. b. a. f. m. m. a. t. e. r. i. a. i. n. q. p. o. n. u. n. t. v. t. l. i.
s. i. v. n. o. s. l. o. c. a. i. o. n. o. o. b. l. i. g. a. t. o. n. e. r. i. b. h. e. r. e. d. i. t. a. r. i. s. z.
s. i. c. i. t. e. l. l. i. g. i. t. i. u. r. i. s. c. o. p. a. p. v. t. a. p. p. a. r. e. t. j. s. p. r. i. i. n. f. i. v. b. i.
d. a. t. r. e. g. u. l. a. r. e. p. h. e. d. e. g. e. r. e. r. e. d. i. f. a. c. i. t. q. d. c. i. t. r. a. n. o. i.
m. e. h. e. r. e. d. i. s. z. i. u. s. f. a. c. e. r. e. n. o. p. o. t. r. e. q. u. i. r. i. t. g. i. u. s. z. n. o.
m. e. n. h. e. r. e. d. i. s. s. e. d. s. i. e. s. t. a. l. i. q. d. q. d. p. o. t. f. a. c. e. r. e. n. o. h. e. r. e.
d. i. s. n. o. i. e. l. z. i. u. r. e. n. o. v. f. g. e. r. e. r. e. p. h. e. r. e. d. e. b. e. s. t. c. a. s. u. s. b.
v. b. i. i. n. t. e. l. l. i. g. a. t. h. e. r. e. s. i. f. i. l. i. u. s. ¶ Q. u. e. r. o. q. u. o. d. i. n. t. e. l. l.
l. i. g. i. t. t. e. x. q. d. i. c. i. t. q. o. p. e. r. a. z. p. e. t. i. t. i. o. c. o. p. e. t. i. t. c. r. e. d. i. t. o. r.
r. i. b. u. s. ¶ Q. u. i. d. a. i. n. t. e. l. l. i. g. i. t. d. e. c. r. e. d. i. t. o. r. i. b. f. i. l. i. j. q. d. a. m.
d. e. c. r. e. d. i. t. o. r. i. b. p. r. i. s. f. m. d. i. u. e. r. s. a. s. l. e. c. s. e. d. f. m. l. e. c. q. u. a.

Pro herede. d. i. c. i. t. u. r. q. u. i. d. a. m. h. e. r. e. s. i. n. t. e. l. l. i. g. i. t. d. e. f. i. l. i. o. z. i. o. s. i. f. i. l. i. u. s. p. e. t. e. d. o. v. t. h. e. r. e. s. i. d. q. d. n. o. t. r. a. s. i. t. a. d. h. e. r. e. d. e. e. f. n. e. u. i. n. t. e. l. l. i. g. i. t. p. e. t. e. f. i. v. t. f. i. l. i. u. s. i. n. t. e. l. l. i. g. e. d. o. x. b. a. f. m. m. a. t. e. r. i. a. i. n. q. p. o. n. u. n. t. v. t. l. i. s. i. v. n. o. s. l. o. c. a. i. o. n. o. o. b. l. i. g. a. t. o. n. e. r. i. b. h. e. r. e. d. i. t. a. r. i. s. z. s. i. c. i. t. e. l. l. i. g. i. t. i. u. r. i. s. c. o. p. a. p. v. t. a. p. p. a. r. e. t. j. s. p. r. i. i. n. f. i. v. b. i. d. a. t. r. e. g. u. l. a. r. e. p. h. e. d. e. g. e. r. e. r. e. d. i. f. a. c. i. t. q.

Si qd tñ
sed tñc opp.
itez vide istū
tex. allegatū
p bar. in. l. si
ita stipulat?
fuero illud
aut illud. in
pn. circa me
diū. de. ob.
z vid qd scri
psi i. lex plu
rib. s. de ad
mi. tur.

teneo intellige de creditorib? filij q hñt opas lz nō
sit heres pñs. **S**z tñc op. q ille ope incerte nō
deben? alij q pñono. vt. l. si nō sortē. s. libert. s. de
cōdi. inde. **S**o. gl. no. q hoc sit ppter necessitatez z
inopiā. b allegatū in materia repñaliarū in pma. q.
q sicut ppter necessitatē pōt creditor cape pñonaz
liberā in quā hz ius debitoris: vtputa libertū suūz
vt sibi operet: ita ppter delictū cōitatis nō reddē
tis ius si supioris copia haberi nō potest pñt capi
boies illi? ciuitatis in quos ciuitas hz ius. **D**ices
tu lec. tua pñdicit hñc lre. put lra ē affirmatiua. nñ.
illa lra nō est bona vel dic si habes illā lram q per
tīt tanq heres ex testamēto vel aliqd aliud adijcit
p qd apparet q pñt illud nomen heres nō tñ p
filio sed p heredis noie z iure.

Papinianus. **S**z tñc zc. **C**op. glo. q semel
repudiāuit itez adire nō pōt. vt. l. sicut. C. de repu.
here. **S**o. ibi in cñneo. b in suo. **C**op. j. e. l. si fuñ.
s. si. **S**o. vt in gl. **C**op. s. de mō. l. iij. s. seio. **S**l.
non sol. b sed. j. soluit in. pri. s. in vlt. glo. dic vt ibi.
Cop. q ista distinctio non sit bona. nā qñ testōz
iuber dari pecuniā in dubio intelligit dari vt hēdi
vt. l. q pecuniā. de sta. li. gñ nō pōt accipi citra ius z
nomē heredis. **D**istingue aut testōz: iussit dari pec
cuniā heredi aut noiatim filio aut simplr. si heredi
tñc indistincte accipiēdo vt gerē p hēde. si filio: ob
stingue vt b in tex. aut hēbat coheredē aut nō: si ha
bebat coheredē aut adiuit aut nō: si adiuit hz locū
distinctio tex. sec? si nō adiuit aut simplr z tñc pñ
de ē ac si iussit dari hēdi. vt. d. l. q pecuniā. **C**o.
ci? b ius z nomē heredis: qñ qñ est q hz nomē tñ
z qñ est q hz effectū tñ z qñ nomē z effectū. **S**l. dic
z est clara. tu dic plen? in p mēbro hñe nomē hēdis
intelligit qñq. i. filius lz nō sit heres. vt dixi. s. pri.
s. qñq intelligit hñe nomē heredis q ē hēs de iure
ciuilis lz nō de iure pñorio vt in filio q se abstīnuit.
Ite in eo q adiuit z p restōnem abstīnuit. vt. l. sed z
si sine. s. sed q pap. s. de mī. z. lei q soluendo. s. de
here. insti. qñq qñ intelligit heres noie z nō re. vt
filius q acqñuit hereditatē pñ. vt. l. cñ filio. j. de le.
l. 3 apud eñ nō remaneat actōes vtiles nec directe
sed solū nomē heredis. vt. d. l. cñ filio. in his nō que
hñt effectū tñ vel nomē z effectū gl. pōit exēpla cla
ra. **A**ddo qñtū mēbrū: qñ sunt qñq q hñt nomē
heredis z nō effectū quo ad oīa s. q ad aliq. vt ille
a quo aufer? hereditas vt ab indigno. vt. l. ex facto
de vul. z pu. idē in eo q restituit hēditatē ex trebel.
qñ qñdam apud eñ remanēt. vt. j. ad tre. l. pñde. vt g
qñ videat geret p herede reqñunt illa duo copula
tiue vt nō possit fieri citra ius z nomen hēdis: etem
possit fieri ex noie tñ. nō em vt gerere p hēde. vt. s.
pri. s. si nō possit fieri ex effectū tñ nō ex noie non
vt gerere p herede. exēplū tñ inuenire est difficile.
pone tñ in eo q ex substitutōe directa z fideicōmis
saria succedit: z sic est heres re z noie z pōt succedē
ex fideicō. vt. l. recusare. s. titius. j. ad tre. tñc si facer
ret aliquē actū hereditariū in reb? hereditarijs de
necessitate: tñc nō intelligit facē vt heres s. vt fidei
cōmissari? si illo iure fieri possz. vt. l. restituta. i. pn. j.
ad tre. **C**op. s. pñdicta. libertates cōfirman? ex so
la exñtia sui heredis siue aditiōe siue imixtiōe. vt. l.
sciendū. de ma. te. z. l. cñ qñ. s. sed z si qñ. de fideicō.
li. gñ b filius solus institut? poterat accipe hanc per
cuniā ex solo noie hereditario: siue institutōe. gñ nō
vt se p herede gerere. **S**o. de iure ciuilis suus ē her
res noie z effectū lz de iure pñorio sec? z iō accipiē
do simplr vt se imiscere: qñ siue noie z effectū saltez
de iure ciuilis b nō pcedit. **C**o. ergo ista distin?

ctiōne q aliud est posse facere noie tñ: b est vt fili?
z nō vt adire. vt. s. pri. s. aliud noie tñ. b est vt he
res de iure ciuilis: aliud posse facere noie z effectū:
tñc em accipiēdo ex volūtate defuncti vt se imiscet
vt b. rō: qñ lz quo ad libertates ope? exñtia sui her
redis nō tñ operat? quo ad alia relictā. vt. l. i. in fi.
vt in pos. le. vñ accipiēdo aliqd qd sibi debet subvi
cōditionis vt se imiscere. **C**o. ultimo ex isto. s. col
ligo tria ex ista gl. z no. p q si qñ fecit pñstationē
q nō intelligit gerere p herede si postea fecit actū
pñstationi pñt vt ab illa recedere: qd habes b in
filio q se abstīnuit z postea fecit actū cñ alio hēdo
vel solutiōne recipiēdo vt hic pñ. sec? si sua puravo
lūtate adiret. vt. l. q in aliena. s. si. s. e. z nisi diceret
se prius pñstationis penituisse. vt. l. si qñ in pñ. in.
testi. j. de le. iij. **S**edo no. q suus q hz coheredes
nō definit eē suus: qd apparet: qñ adhuc pōt absen
tationē suā reuocare: qd nō possit si non eēt suus.
Nec ob. l. apud iul. s. idē iul. j. ad treb. vbi dato cor
herede nō operat? exñtia sui heredis: qñ illud est ex
in his q dependēt ex testamēto: sec? in alijs. vt. l. si
filius q pri. s. de vul. z pu. sed b an possit suā absen
tationē reuocare necne nō depēdet ex testamento.
Co. ultimo qdam inducit hñc. s. q bñficiū. l. si. C.
de repu. hē. hēat locū in filio emācipato vt illud de
beat pñeq iure pñorio: qd nō emācipat? pñsequit in
re ciuilis. z **C**o. allegat ibi hñc tex. dic vt ibi z ego di
cā tibi in. l. nōnunq. de col. bonoz. z hic sit finis.

Si sepulchri violati. **Q**ui agit actiōe p
sonali cōpetenti ad
vindictā p re hereditaria imiscere se nō vt. b. d. pñ
sequaris vt in gl. **I**nducit **C**o. hñc. s. ad. q. de filio
q fecit pacē de morte pñs z inde accepit pecuniāz
an videat? adire. **F**acit hñc. l. q nō. no. **C**o. in. l. en. q. C.
arb. tu. ego pono in. l. pe. j. de sepul. vio. **C**op. q
actiō furti cōpetit ad solā vindictā. vt. s. pr. s. **S**o.
gl. q aliud in furto qd nō cōpetit ad vindictā s. p
pter rē famill. vt. l. pñor edixit. j. de iniur. z. l. cñ eman
cipati. s. emācipat? filius. j. de col. bo. **S**z op. de
l. iij. s. seio. s. de mīno. **S**lo. rñdetz bñ. **C**o. inducit
ad. q. **Q**uero filiūssa. fecit pacē de morte pñs z
inde accepit pecuniā: an ex b videat? adire heredita
tē. **E**t **C**o. dicat q nō qñ illā pecuniā accepit nō vt
hereditariā sed vt pactū in vindictā vt hic. z. l. qñ
tñ. j. de sepul. vio. z. l. en. q. C. arb. tur. z. l. si non. s. b
aut. C. de his q deie. vt effu. **A**lij dicūt q aut di
cit statuti q qñ deat hñe pacē ab hēdib? interfecti
z tñc vt filius faciēdo pacē p hēde gerere: qñ citra
nomē heredis nō pōt facere. vt. s. s. pri. aut dic sta
tuti a filijs interfecti. z tñc dic vt dy. s. 3 pone q sta
tuti dicat q hēat pacez ab heredib? pñs tñ. dico
q existētia sui heredis operat? q illud possit lz se
abstīnuerit: qñ est extra hereditatē. vt dixi in. l. si fili
us. s. de vul. z pu. z ibi tetigi.

Sz extraneus. **A**nim? delinquen
di est dñ? aīo adeñ
di. b. d. **S**l. dicit in cñneo: sec? in suo. dy. di
cit q hñc. l. ē s. illos q dicūt tu mētiris saluo honore
tuo: qñ dññ iniuriosus pñcedēs declarat q nō hz vo
lūtate saluadi illi honore. vt. l. si nñ pñcij. C. de iniur.

Interdū. **S**i qñ heres re hereditariā attingat
adire vt si fuerit ei delata. b. d. **S**lo.
format arg. s. z non soluit. z vide eā q incipit nō he
reditariā. in fi. i. glo. l. si. z dic solutio. hic in aditiōe
hereditatis que sit solo animo qd non est in furto.
vt. l. inficiando. in prin. j. de furt.

Sciendū est. **E**rro? in quota nō impedit ad
tione nec ignorātia pñditiōis her
redis. **C**op. ad pñm dictū. j. e. de. l. ex semisse. gl.

Si sepul
chri violati.
ali legit bar
to. hñc. s. in
lec. antiqua.
z adde q lz
filius recipi
et lucrū qd si
bi dz refer
uari a patre
vt matre trā
señte ad sep
cñdavota tñ
nō efficit he
res. l. genera
liter. s. in his
C. de secun
nup.

Sz ex
traneus
de quo vide
q dixi p bar
to. in. l. si. s.
qd qñq iur.

Sis ad quē. nō valet. an valeat snia lata ex falsa cā. ⁊ adde bart.
in. l. si. s. de iur. ⁊ iur. ⁊ late ang. ⁊ Imo. in. l. q̄ rome. s. duo fratres
de n. ob. ⁊ p̄ moder. in. l. i. s. bīdūū. qñ appellādū sit. vbi oīno vide in
i. carta. qd̄ aūt si snia sit lata ex causa partim vera ⁊ partim falsa. vide
qd̄ no. glo. in. l. si non sozet. s. si centum. de cōdi. indeb. ⁊ Imo. in. c.
in p̄ntia. de

dat plures so. fume illā; aut erat hmoi ppositi q p
quacūq; parte institut⁹ esset nolebat eē heres z va
let aditio. Aut erat ppositi q volebat eē heres in
maiori parte z viciat aditio. Aut erat dubiū; z tūc
si erat in maiori parte psumit noluissē. p mū mēbrū
pbat h. scōz in. l. ex semisse. tertiū in. l. si q s mibi bo
na. s. si ex parte. j. e. ¶ **Op.** ad scōm de cōdi. z de.
ij. z. l. multū. **Glo.** dat plures so. qlibet pōt esse bo
na; tū vltima est notabilior. nā qdaz est ignorātia p
quā aiūs reddiū incert⁹ q ad nullā partē applicat
qdaz est ignorātia. i. nesciētia quadā certitudine tū
aiūs vehemēter applicat ad vnā partē. ista ignorā
tia nō impedit aditionē; ita loquit⁹ hic. h so. est vera
pbat in. l. cū qdā. s. qd dicit⁹. j. e. **So. Dy.** qrtō mō
qūq; q s scit se institutū sub pditione quā ignorat ex
titisse z tūc nō pōt adire. vt. l. dria. **S**z si putat se in
stitutū pure z ipse erat institut⁹ sub cōditione q cōdi
tio extiterat lz ignoret nō impedit aditio; ita loqui
tur hic. p q facit. l. sed z si de sua. s. si. j. e. z etiā ista
so. nō est in se nā. **R**eassumo igit oīa sic. qū q s igit
rat cōditionē extitisse aut erat cōditio iuris; aut cō
ditio facti. p casu talis error nō impedit. vt. l. multū
j. de cōdi. z de. dicit gl. q intellige si p talē errorem
nō errabat in causa acqrendi; scibat tū eē suum vel
voluntariū; qz si in h erraret nō valet aditio. vt. l. is
qui putat. z. l. se. s. e. sz p illud errabat in psona cui
dēbat acqri. vt. l. q in aliena. n. an eū. s. e. ita loquit⁹
l. multū. **S**i erat cōditio facti z tūc aut fuit institu
tus. p parte pure z p parte sub pditione; tūc talis igit
rantia nō impedit. vt hac. l. i. si. z h in scōa so. aut e
rat institut⁹ in totū sub pditione; z tūc aut hēbat ve
hementē opī. q pditione extiterat lz verū ignoret. aut
simplr ignorabat. p casu nō impedit aditio vt h in
vlt. so. gl. ar. l. cū qdā. s. qd dicit⁹. j. e. si nō simplr igit
rabat aut sciebat se institutū sub pditione z nō pōt
adire. vt. l. multū. aut credebat se institutū pure z tē
pōt adire vt h fm dy. z pbat in. l. heres institut⁹. j. e.

Sed ad quē. pedit aditionē. b. d. r. hē
magis et legalis. l. **E**ūq̄ intrē glo. d.
ro rōnem hui⁹. l. **R**ūdeo hereditas aditio cōsistit ī
aīo et volūtate; sed error in causa acq̄rendi impedit
volūtate. ḡ impedit aditiones. **D**iceret tu error in
causa nō impedit aīuz volētis acq̄rere. vt in toto tī.
de cōdī. inde. **R**ū. in acq̄sitiōe dñij nō est causa. pri
ma acq̄sitiōis causa solutiōis. sed traditio cū volū
tate tradētis. vt. l. traditionib⁹. C. de pac. et iōvbi cū
q̄ error cause impediret volūtate tradētis impediret
trāslatio dñij. vt cū trado rē meā vt tuam. vt. l. iij. §.
subtilius. §. de cōdī. ob cau. dixi in. l. eius q̄ in puīn
ciā. §. si cer. pe. **E**t hic causa prima acq̄sitiōis est

emendat errorem primi iudicis deponere causam et qui requirat cau-
sa in finia. vide bar. in. l. qd ergo. §. pena gūior. et in. l. luti. de infami.
q̄ dicit q̄ iudex deponere q̄ non obstat q̄ sit pbatū absoluit. et
adde duos casus in. l. preses. j. de sentē. in quib⁹ requirit⁹ causa in sen-
tentia. idem dicas q̄ requirit⁹ in sentētia absolutoria ab observatiōe
iudicij alias non valet fm do. anto. in. c. examinata. de iudi. per id qd
no. ibi. et in. c. sicut. de re iudi. allegat tex. in aut. de iudi. §. oportet. col-
la. vi. et qd no. Jo. an. in. c. finē. de do. et cōtu. de quo ibi late p̄ Imo.
et est tex. et ibi bart. in. l. i. §. si mēs. fal. mo. dire. et spec. in ti. de expen. §.
i. ver. tu dic. Tu vide bar. in. l. sue. de tut. et cura. da. ab his. et vide qd
no. Immo. in. c. i. de deposti. et qui dicat⁹ falsa causa. vide bal. in. l. i. de cō

di. inde. et quoniam requiratur causa. vide etiam per bar. in l. quod autem. §. si nominatus. in fa. et in snia boni et in omni alia vigore consuetudinis requiritur causa per no. bal. in l. per. §. de fideicom. lib. et in aut. semel. in. i. col. quod et quoniam in. et no. per. doc. in. c. ex pre. de concess. preben. per id quod dicit ibi hosti. per illud text. et doc. cunctum quod si iudex fert sententiam exprimendo causam non concludente snia est nulla et re. et non possit.

voluntas mea: et illa est causa ex qua mihi deferretur merito si in illa errat acquisitio impediri. ¶ **P**ro p. gl. s. l. pxi. in fi. Et sol. optime. ¶ **A**ltimo gl. inducit ad q. q. si iudex fert sententiam ex causa falsa non valet sententia in effectu sed motus veris probationibus potuisset idem preferre et valeret. vt. l. liij. C. si ex fal. instr. ita dicit gl. ¶ **E**xaminemus illud in eo quod dicitur quod non valet sententia cum effectu innuit sententiam valere ipso iure: tamen posset rescindi ope appellationis vel restitutionis vel alia. ¶ **P**ro cuius declaratione dicimus quod quandoque sententia fertur ex falsa causa allegata a parte: quandoque ex falsa causa allegata a iudice. quandoque ex falsa causa a iudice in mente retenta. Si per modo tunc aut fuit allegata falsa causa circa substantialia iudicio: quare dixit littere prestatas cum non esset et filia. et tunc sententia est nulla ipso iure. vt. l. si quis obrepserit. de fal. Aut fuit allegata falsa causa circa iusticiam partium: ut quare dixit pactum factum ad solutionem et filia. et tunc aut sententia est lata de minore: et tunc est ipso iure nulla. vt. C. si ex fal. alle. l. i. Aut de maiore: et tunc aut illa allegatio fuit facta dolo partium: aut absque dolo. pro casu si sententia fuit lata de absentem est ipso iure nulla. si de presentem est aliqua sed per restitutionem rescinditur. vt. l. si pro. §. marcellus. §. de iudi. Si vero absque dolo: tunc sententia est aliquando: sed ope exceptionis rescinditur. et istis duobus ultimis casibus loquitur titulus. C. si ex fal. instru. et l. diuus. j. de re iud. et sic poterit intelligi ista glo. et predicta verba in sententia: secundum in decreto: quare illud interpositum ex falsa causa respectu agentis est ipso iure nullum. vt. l. cum vero. §. subuentum. de fideicom. li. et l. i. §. hec verba. ne vis si. ei. quod declara ut dixi in l. iuste. j. de acq. po. secundo casu quandoque. s. falsa causa fuit a iudice in sententia expressa: tunc aut fuit falsa in facto et iure vel in iure tantum et sententia est ipso iure nulla: bene quare continetur expressum errorem. vt. l. testor. §. de excu. tut. et C. quandoque puo. non est ne. l. ij. et j. de appel. l. si expressim: aut fuit falsa in facto tantum non in iure: reputa si dixi quare resperim? tale soluisse. et idem enim absolui: tamen de solutione non appareat in actis: tunc sententia valet: sed per appellationem rescinditur. vt. l. preses. j. de re iudi. et ita poterit intelligi ista glo. Sed aduerte quare si ex alia causa iudex potuisset idem iudicare ex alia causa per iudicem appellatum confirmabitur. vt. l. si. §. quod cum eo. Dices tu si deberet confirmari male dixisset ista glossa. que dicit quod non valet in effectu. Rursus quod bene dicitur glossa. non enim valet in effectu ne agatur ex sententia illa: sed ex sententia noua confirmate ex noua causa. vt no. in l. furti. in pn. de his que non infama. et l. eos. C. de app. et poterit esse magnus effectus. ¶ **Q**uid enim si iudex condempnauit quemdam ex causa que infamat iudex appellationis reprobatam illa causa confirmat sententiam ex alia causa que non infamat. Certe non dicemus sententiam per manum in effectu valere. ¶ **T**ertio casu. s. quandoque iudex fal.

quā contra, de pba. qui idē tenet qd bar. hic. istud
videt vix vt p **I**mo. in. d. s. duo frēs. z etiā repro-
diuerso. s. si. so. ma. z vide qd habet in. l. cū plat. de
no. in. c. prudētia. de offi. dele. z adde qd no. **I**mo. in.
s. cū pretor. ad tre. z **I**mo. b. vī tenere dñū. adde qd
pñtia. de renū. z vide bal. in. l. i. C. de erro. cal. q̄ refer
in pñtia. z dicit qd valet snia si iudex dicit qd est pba
l3 nō sit pbatū. illud idē refert in. l. p̄scrip. C. si s̄ ius
in. viij. col. C. de legi. si aut iudex dicat qd pbasti p
te absoluo. qd hec snia lata est p pbatōes nō requir
dicit bal. in. l. liberoz. C. de testi. allegat **Jo.** an. in.

nam cam in mente retinuit. ut qz corrupti p'cib' v' pe
cunia: an inia valeat. **D**ixi in. s. cu p'tor. z. l. suo iui
to. ad tre. z. an tunc cōpetit restitutio. vide vt ibi no.

In repudianda. duo frēs. j. d. v. ob.
q' hēditatē vel legatū q's nō p'r vel nō v'r
remittē nisi sit cert' de iure suo z inspect' z cognit'
h'bis testī. vt. s. de trās. l. de h'is zc. Fac q' m'lier d'z
certificari q' renunciat velleiano. vt. l. fi. s. pe. s. ad
vellei. dixi in. l. doli excep. j. de noua. nō hēf' b' alia.

Hic questionis. cunā vel p'missio
nēvt repudiet nō videt' adire. als si heredi
tatem adeat videf' p' herede gerere. h. d.

Siquis mibi. **S**eru' bonafide poss'
fessoris nō acq'rit ei. h. d. **C**op. j. e. l. ad
tlo. s. qd a q'busdā. **B**l. dicit ibi. loquit' in libero hoīe
bona fide possessor: hic in seruo z assignat bonā rō
nē. **C**op. s. de usufr. l. serui. z. l. se. **S**ol. gl. q' dñs
d'z iubere: sed d'z restituere possessori si ei' p'replati
one fuit institut'. **J**a. d. ra. dicit q' l. aditio. j. e. z. l. fuf.
q' dicit q' bonafidei possessor nō pōt iubere intelli
gūf' si ei' p'replatiōe nō fuit institut'. als poss' iubē
cā enitādī circūitū. vt. l. dñs testō. de cōdi. inde. z. l.
si p'foni. s. q' si p'or. j. ad tre. b' nō placet mibi. p' per
ter. l. seru' dotalis. s. so. ma. vbi mulier nō pōt iubē
z eius p'replatiōe fit institut' seru' dotalis nisi ha
beat dñm. **C**o. p' rōnem: seru' nō d'f h'ie volū
tatē sine iussu dñi. vt. l. q' in aliena. in p'n. s. e. z. j. e. l.
s. iussu. z. iō actū aditiois vel alii cōsistentē in sim
plici volūtatē nō pōt facere z iussus possessoris nō
est ad b' validus. vt. dixi. s. **N**ec ob. qd d'f de circū
itū: q' verū est q' enitādī circūit'. s. nō necessari': sed
hic est necessarius. **C**z tūc q'ris quo iure cogē
dñs a fructuario vel possessore. **B**lo. in. d. l. serui. s.
de usufr. dicit q' officio iudicis sicuti in treb. resti.
vt. l. q' poterat. j. ad tre. z. sic in casu n'ro. z istud pu
to verū quicqd dicat **J**a. de are. q' dicit q' intelligit
q' nō possit adire iussu fructuarij v' possessoris qñ
eius p'replatiōe nō est institut'. als recta via iube
ret possessor z usufructuari'. vt. l. si p'foni. s. q' si p'ri
or. j. ad tre. z. l. dñs testō. s. de cōdi. indeb. **S**z puto
op' glo. esse veriorē: qz req'rit in iubente q' sit dñs.
vt. l. seruus dotalis. s. so. ma. z ista tene mēti. **B**ar.

Seruus. **S**eruus vniuersitatis iussu rectoris
bunt hereditatē z seru' pene nō est capax. h. d. p'p
mū z scdm rñsum declara vt in glo.

Seruus fisci. **S**eruus vniuersitatis iussu re
ctoris seru' fisci iussu pcurato
ris adit' hēditatē seru' pene est incapax. **Q**ue est
hēditas opulēta. z dicit vt gl. b' dicit. signa eā q' icipit
opulēta. vt. s. zc. z tene mēti eā. **Q**uero in v.
si q's plane. an sit idē in depozato qd in dāto ad
mortē. **B**l. dicit q' idē q' tū ad b' vt nō sit capax. vt
l. i. C. de here. insti. b' est v'ez in se. s. in. d. l. i. de hoc
dubitaf'. dicam in. l. si depoztati seru. j. de leg. iij.
Cz qd in depoztato. **E**t dicit gl. q' aliter z dicit
vt glo. s. est verū q' in depoztato est aliud. s. q' reti
net libertatē. **S**ed an illud qd relinquit depoztato
fit p' nō scripto. z sic veniet ad veniētes ab intestō
vel auferat' ab eo tāq' ab indigno z applicet' fisco.
Tangit' p' **C**y. z doc. in. l. i. C. de here. insti. z tangā
in. l. si depoztati. j. de le. iij. glo. dicit q' hodie nemo
bñ nat' efficit' seru'. qd nō est v'ez in dāto ad gla
diū z ad bestias: q' illi efficiunt' seruī pene. q' mori
unt. vt. d. auct. hodie. alle. in glo. z in. l. q' vltimo. j. de
penis. z dixi. in. l. ei' q' j. de testa. **Q**uero an qd

d'f de seruo pene hodie sit correctū. **B**lo. dicit q' sic
tu dic q' nō est hodie aliqd innouatū in his q' post
suas nō reseruant'. vt. l. q' vltimo. j. de penis. z auct.
sed hodie. C. de dona. intervi. z v'z dixi in. l. eius q'
s. de tes. **Q**uero an qd b' d'f in hēditate sit idēz
in legato. gl. dicit q' sic z bñ: nisi in legato alimēto
rñ. **Q**uere glo. an idē sit si p'mo fuit dāto z p'
ea institut'. **E**t dicit vt gl. z qd in legat'. z dicit gl. z
bñ dicit: s. in legatis d'z intelligi qñ q's eēt in metal
lū dāto ante mortē defuncti. hic nō fuit alia.

Iussu d'z pcedere: auctas seq. h. d. b'
Iussu p' recitat vñ dicit' antiq'. **S**cdō cir
ca illud format plures qōnes. scda ibi: vt v'sq' ad
fi. **Q**uero q' est rō istius d'ie. **G**lides em q' tuto
ris auctas dēat pcedere. nā pupilli' nō obligat' vo
to sicut nec filiūssa. vt. l. si q's rē. s. voto. de pollici. g.
eadē rōne auctoritas d'z pcedet in vno sicut i alio.
Certe si iste gatus cassius q' b' scripsit fuisset impa
tor diceret q' sic sibi placuit: s. fuit iuriscōsul'. vt d'
ori. iur. l. iij. in. l. i. col. vñ mor' fuit rōne. **R**ō eē pōt qz
ptās p'ris in filiū est maior. hēbat em ptatē vire ne
cisq'. vt. l. in suis. s. de li. z postb. vñ filij nulla est vo
luntas z sic nō pōt approbari p' sequētē cōsensum
vt dixi in. l. q' in aliena. s. e. ptās tñ tutoris est mior
pupilli em d'f aliq's esse p'sensus qd apparet: qz na
turaliter obligat'. iō p' tutore pōt validari qd factū
est q' est aliqd. **C**op. C. e. l. filio. **S**o. ibi pcedit
volūtas filij nō adit' sed cōmittet' p'ri q' adeat
z sic patre quodamō fac' pcuratorē: si p' postea ge
rit p' herede satisfactū est postea iuri. pcessit em vo
lūtas p'ris ex eo q' pcessit mandatū z secuta est adi
tio filij p' patre aditū. z si dicas fm b' v' adita hēf'
ditas p' pcuratorē b' cōcedat'. cū em filius nō poss'
fit adire nuda volūtatē: cessat rō quā ponit. l. paul'
j. e. z. si diceret' g' p' sustineret duplicē psonā iubēf'
z eius cui debet'. pcedo b' nec est incōueniēs diuer
sis respectib'. vt. l. si p'sul. de adop. z. l. iij. de offi. p'fi.

His p'missis venio ad glo. z op. C. de bo. q' li. l.
fi. s. vbi asit. **S**o. de iure antiq' obtinet b. l. in aduē
ticijs z pfecticijs: hodie in aduēticijs nō est neces
se q' pcedat iussus. ita dicit gl. i. z alia glo. q' est sup
vbo pcedere. z no. in. l. q' in aliena. s. e. z. aduerte tñ
q' in pfecticijs nihil est hodie imutatū vt no. in. l. fi.
j. q's or. in bo. po. ser. in aduēticijs vō est imutatūz
qñ p' discordat cū filio. vt. l. fi. C. de bo. q' li. gl. etiā
tenet q' etiā vbi nulla est discordia q' fili' pōt adire
re i'grate p'ferō qz p' eo d' dicitur: ita no. C. q' admf.
ad bo. po. pos. l. i. **C**op. b' q' auctas tutor' d'z
seq. s. s. de auc. tu. l. obligari. s. tutor. v'itas est q' b'
tutoris auctoritas pōt seq' statim vt b'. nō ex inter
uallo vt ibi. **C**lenio ad tertiā gl. z op. q' iussus n'
req'rat. vt. l. v. de cas. pec. **S**o. dicit gl. q' fallit in m'
tis casib'. **P**rimus casus ē in. d. l. v. de cas. pec. iō
qz habet loco p'fissa. q' tum ad castrē. pe. vt. l. iij. ad
mace. **S**cdō est casus in. l. q' in aliena. s. inter dñi
s. e. **C**erte ibi nō fallit. qz ibi loquit' de aditōe q' fit
p' hoīem: ibi de ea q' interdū fit p' legē. iō iussus nō
est necessari'. **T**erti' est. j. e. l. cū heres. certe ibi
bñ fallit: qz p' erat furiosus z iubē nō poterat. si eēt
absens qd iuris sit videbit'. j. e. l. cū quidam. in p'n.
Quart' casus ē in. l. q' i aliena. s. s. si nō adierit
Certe ibi nō fallit sed psumit' iussus interuenisse l'z
nō doceat' vt ibi dixi. **Q**uint' casus ē in. l. si fili'
C. de pe. hē. **S**z certe ibi nō fallit s. psumit' iussus
interuenisse. vt d'f. s. p'xi. casu. **S**ext' casus ē ho
die i aduēticijs. b' declarauit. s. **C**op. q' sufficiat
q' sequat' raritabitio. vt. l. fi. C. ad mace. **S**o. b' spe
ciale k in iussu q' pcedit qd no. z bñ. **Q**uero q' di
cit spāle in iussu non dicit spāle in hereditate. z sic

Siquis
mibi. s.
iussu. opp.
C. e. ad b' bar
to. in. l. gerit.
j. eo.

Specta
le. vide bal. i.
l. executi. i. v.
col. d' execu.
rei iudi.
Et bñ. ad
de q' dixi fm
arch. in. l. bo
noz. rem ra.
habe.

Sine sequat. hoc verū si act? subsistebat alis nō. c. auditi. d. elec. et faciūt q̄ dicit in l. obfuar. de offi. p̄cō. l. 3. in dñi faciat tex. cū ibi nō. in l. p̄ fundū. de serui. rusti. p̄dī. et vide qd nō. in c. edoceri. de rescrip. q̄ aut sit rō diuersitatis inter auctoritatē et decretū. vide bal. in l. cū ip̄e C. de p̄ben. emp. quid de cōscientia vel licentia. vide hic Jmo. et vide in hac mate-

ria sing. dñi bar. i. l. si aut plures. dela. qua plu. arc. et p̄ Jo. an. i. c. cū in v. ter. i. de elect. et not. p̄ bal. in rub. C. de ex. ercto. in. v. colū. **E**t dñam inter cōsensum et ratihabitiōnē. vide per bal. in l. si. C. ad maced. et de auctoritate siue de decreto. **V**ide bal. in l. si. C. de ser. respu. blī. ma. et de oībus latī? in l. si. s. neces. sitatis. d. bo. q̄ lī. et ad ma. teriā vīd nō. p̄ Jmo. i. c. cū cōsuetu. dīnes. et de cōsue. sed qd de p̄silio dīc q̄ ip̄ d̄ p̄cedere vt not. glo. in l. sepe de v. sig. quā ad hoc allegat bal. in c. ij. de feud. si. cul. nō amit. et vide bal. in l. i. in pe. col. C. q̄ admitt. et adde qd nō. Jo. mo. in c. dudū. de re. eccl. nō alie. in. vi. in glo. mag. de con. sensu dīc aut act? siue con. sensus ē nul. lus ip̄so iure et tūc d̄ i ip̄so negotio i. teruenire. l. i. in fi. de auc.

tu. aut actus valet tū infrīngi potest p̄ exceptionē et tūc sufficit ratifica. tio. l. si. C. ad mace. de decreto. dīc q̄ causa iam cognita pōt interpor. ni ante et post. q̄ p̄tor pōt p̄mittere futurā v̄ditionē et retrofactā cor. roborare p̄ decretū: p̄sultius tūc est facere eodē p̄textu. et adde qd nō. Jmo. in c. dudū. j. allegādo. et facit qd nō. in l. ij. s. p̄mittit. s. de mīo.

aduerte q̄ qñq̄ lex dispōit q̄ interueniat iussus seu mādātū: et tūc d̄ p̄cedē semp mādātū vt b. et l. si nō nō remunerādī. s. si post. s. mā. qñq̄ lex disponit q̄ interueniat auctoritas alicui? tūc d̄ interuenire i ip̄so negotio ante vel post statim vt hic. et l. obligari. s. tutor. s. de auc. tu. cū si. **Q**uāq̄ lex disponit q̄ interueniat cōsensus seu volūtas alicui? et tūc suffic. siue p̄cedat siue sequatur in cōtinenti vel ex inter. uallo sūm dīstinctionē. d. l. si. C. ad mace. et de hoc p̄ Jmo. et Jo. an. de re. eccl. nō alie. c. i. l. i. vi. et p̄ dī. in. c. ratū. et c. ratihabitiō. de re. iur. l. i. vi. **R**ō hōz ē significatio d̄boz l. 3. em̄ non posset dici aliqd fieri iussu vel mādato meo nisi p̄cedat auctoritas. b. in p̄portat em̄ vt in ip̄so negotio q̄s sit auctor cōsensus tū et volūtas qñq̄ intercedat recte d̄ cōsensu meo et volūtatē mea factū. et iō si dispōit dīcēre q̄ alī qd d̄eat fieri de licētia vel p̄cepto vel p̄missione alī cuius sufficeret q̄ interuenire post cū ista iportat idē: qd mādātū vel iussus vt liquet intuenti. **E**le. nio ad gl. sup̄ d̄bo posset: et op. insti. de auc. tu. s. tu. tor. **S**o. aliud in auctoritate: et aliud i iussu. **E**t p̄re. op. s. de auc. tu. l. obligari. s. si. **S**o. vt i gl. **Q**ue. ro ergo vtrū iussus supueniēs statim postea valet at. **P**y. dīcīt q̄ sic et male. q̄ tūc nō differret ab au. ctoritate tutor qd est d̄ hīc ter. **A**duerte tū q̄ ius. sus vel ratihabitiō sequēs nō validat aditiōnē p̄cedentē: sed si postea sequēs aliq̄s act? sufficēs ad aditiōnē valeret. vt. j. e. l. i. s. sed qd si mandauit. et ibi nō. **Q**uēst. gl. nūq̄d filius v̄seru? possit huic iussu nō pere. **B**l. dīc q̄ sic. s. de facto. posset em̄ dīcere et velle sustinere mortē anteq̄ adire. vt. l. iij. C. de here. insti. sed de iure nō pōt dīcere et pōt iu. re p̄rie p̄tatis vel dñice cogi ad aditū. vt. l. i. s. i. j. si q̄s omī. ca. tes. et l. i. cū aliq̄s. C. de iure deli. et qd nō. in l. q̄ in aliena. s. si. s. e. **I**nducit **S**uīl. hunc. s. vtrū cōsensus p̄ris q̄ d̄ interuenire in iudicio p̄ l. cū nō solū. s. necessitatē. possit interuenire postea. **D**īc ter. facit q̄ nō. dīcīt gl. certe nihil facit. b. em̄ re. quīrīt iussus: ibi cōsensus. s. tū verū est q̄ ibi non pōt seq̄ cōsensus p̄ aliā rōnē: q̄ iudiciū peccat in a. liis substantiālib? iussus nō in cōsensu solo vt ibi not. **E**t inducīt iste. s. p̄ dī. vtrū ille cōsensus de q̄ loq̄t C. de bo. q̄ l. i. l. i. s. necessitatē. possit p̄stari p̄ nunciū vel eplaz. **E**t dīcīt q̄ sic. ar. hui? s. qd puto verū p̄ tex. l. honores. in fi. de decur. Bar.

Iussus d̄ spālīf interponi res. p̄spectu hereditatī l. 3. p̄ iubentēz dubitēs de cā acq̄sitiōis. b. d. **E**t p̄. q̄ sufficiat gñale mādātū. vt. l. p̄curator cui libera. s. d. p̄cu. et l. si duo. de admi. tu. **S**o. illud generale b̄ et in a. liis casib? est spālē ita dīcīt glo. et bñ. **A**duerte tū dīligēter q̄ vbi requīrīt spālē mādātū d̄z eē certuz respectu rei vt b. vñ dīcūt doc. q̄ si facerē te. p̄cura. torē ad petēdā resti. i. in te. et nō dīcerē in q̄ cāvl in q̄ re q̄ nō valet p̄ istū tex. ita refert **E**y. C. etiā p̄ p̄cu. in integ. resti. agi posse. l. i. s. b̄ vt. l. filius. s. i. C. de dona. vbi sufficit q̄ p̄r cōsentiat filio q̄ donet cau.

Sed vtrum p̄spectu hereditatī l. 3. p̄ iubentēz dubitēs de cā acq̄sitiōis. b. d. **E**t p̄. q̄ sufficiat gñale mādātū. vt. l. p̄curator cui libera. s. d. p̄cu. et l. si duo. de admi. tu. **S**o. illud generale b̄ et in a. liis casib? est spālē ita dīcīt glo. et bñ. **A**duerte tū dīligēter q̄ vbi requīrīt spālē mādātū d̄z eē certuz respectu rei vt b. vñ dīcūt doc. q̄ si facerē te. p̄cura. torē ad petēdā resti. i. in te. et nō dīcerē in q̄ cāvl in q̄ re q̄ nō valet p̄ istū tex. ita refert **E**y. C. etiā p̄ p̄cu. in integ. resti. agi posse. l. i. s. b̄ vt. l. filius. s. i. C. de dona. vbi sufficit q̄ p̄r cōsentiat filio q̄ donet cau.

in glo. sed vt sec? quā gl. p̄derat bal. in. d. c. si. et idē volūte bar. p̄ gl. ibi in l. vt iurisiurādī. in fi. p̄n. de ope. lib. et dñaz inter cōsensu de re. eccl. nō alie. tūc licētia et auctoritatē. vide p̄ Jmo. in c. dudū. de re. eccl. nō alie. et bal. in l. si qñ. s. i. de inoffi. tes. bal. latissime i. l. i. in vlt. col. q̄ admitt. et qd in p̄re puta.

Quēst. glo. an filius sicut seru? possit cogi adire. et qd in p̄re puta. tūc. vide bal. in. l. i. in. it. col. C. q̄ ad. mīt. et vide nō. bal. in. l. si. in fi. p̄n. in. d̄. quēro filius meus. de bo. que lib. o. **I**n iussu. cō. vide que dīcīt in l. si cū dorem. s. eo aut. fo. mat. et ita etiā per termīat. Ja. de bel. et an. ge. referēdo em̄ in l. i. cūz dōtē. s. si p̄. solu. marit. et vide latius per **P**er. et **B**al. in auct. causa que sit cum mona. cho. C. de el. p̄f. et cler. et per bar. in l. i. C. de de. cur. l. i. et l. i. filius. de do. na. et in. s. ne. cessitatis p̄ alleg. **S**ed vtrū qd in bonor. rū pos. vide nō. in l. i. s. acquīrīt. de bo. pos. **A**duerte tū. vide bar. in l. qui bon. na. s. si alio. nō. in. i. q̄ de dam. in fec. et ibi dīcīt. iij. col. **Q**uēro vtrum. adde **B**al. in l. si. lūssa. in fin. de donat. et an sufficiat generalis li. cētia. de do. nando causa mortis vel qd ibi

sa mortis: l. 3. nō exprīnat rē nec psonā tū illud dīcīt tur spālē mādātū. **S**o. dīc vt ibi plene examīaui. **Q**uēro an sufficiat sic dīcēt facio te meū p̄curat. torē ad agendū et defendēdū de calūnia iurādūz et bñficiū restitutiōis petendū et nō dīco in qua cau. sa vel in q̄ re vel cū q̄. nā est necesse vt dīcā ad iurā. dū de calūnia in causa cū talī: vel ad petendū bñficiū resti. cū talī: et in q̄ causa. **E**t **P**er. et **E**y. C. etiā p̄ p̄cur. cām in integ. resti. agi posse. dīcīt q̄ d̄z dīcīt i qua causa h̄z spālē mādātū et cū q̄ psona. sed d̄ b̄ hīc ter. q̄ si exbēdo filios meos oēs q̄ videor noīa tīm dīcere. qd dīcem? **P**ñi est b̄ pulcher passus et quoridian? **B**reuitē ego dīcēre sic salua semp me. liori deliberatiōe q̄ si mādātū est gñale q̄ ad cau. sas et quo ad psonas ad petēdū restitutiōz in inte. d̄ oēs psonas credo q̄ nō sufficiat p̄ illas. l. nec sit spālē mādātū: sed si est spālē quo ad psonas et ge. nerale q̄ ad causas vt de iurisiurādo de calūnia et. et tūc credo q̄ sit spālē mādātū quo ad illā psonam noīataz. vt. j. e. l. in d̄. plane. et p̄ hoc. d. l. titius. vt si non noīent plures p̄sone vel vna vel plures noīe collectiō sufficit et est spālē per. d. l. titius. **E**t p̄. glo. q̄ ista incertitudo vitiet aditiōnē. vt. l. nec is. et l. i. s. e. **S**ol. aditiōnē impedit talis incertitudo vt ibi nō. iussu: vt b̄. **Q**uēro vtrū pater possit gñaliter filio p̄mittere q̄ intersit iudicio. **Q**uidaz dīcunt q̄ non p̄ istū tex. sed certe magis facit in cō. trariū: q̄ hīc est speciale. ergo ius cōe est in d̄rum. **B**reuitē mihi videt q̄ decisio illa dependeat ex opī. q̄ sunt in. s. necessitatē. **A**ut em̄ dīcīt q̄ requīrīt tur cōfessus in signū repudiatiōis et fateor q̄ non posset cōsentire gñaliter: q̄ q̄ repudiāt d̄z esse cer. tus. vt. l. in repudianda. s. e. **A**ut tenes aliā opī. q̄ requīrat cōsensus indīstincte ad p̄ficiendā psonā filij q̄ est imperfecta. vt ibi nō. fm̄ aliam opī. **A**zo. et tunc possit pater cōsentire generaliter: q̄ non repe. ritur q̄ specialiter debeat. p̄ hoc glo. l. si longius. in p̄ncipi. s. de iudi.

Sed quid si man. s. iussus intelligit p̄ quo qñq̄ modo et p̄ quecūq̄ d̄ba p̄ que voluntatē pa. tris apparer p̄cessisse. b. d. **A**nteq̄ intrē glo. q̄ro rōnem p̄mī dicti. **R**ūdeo suus efficiē heres p̄ l. que. l. est certa. iō eius ignorā. tia nō impedit existentiā sui heredis vt b̄. et l. illud. si pars here. pe. **E**t p̄. q̄ petit bo. pos. videt adire vt. l. puberē. C. e. ergo q̄ mandat peti bo. pos. videt mādare vt adeat et sequēs aditiō postea nihil ope. ratur. **R**ūdet glo. ibi in eo q̄ potest adire: filius ve. ro adire non pōt nuda voluntate. Bar.

Inducit hīc. s. per pe. ad. q̄. **P**ater scio. ne creditor dīcīt debitori suo ego indigeo pecuniā illa quā mihi debes vel filia ver. ba: vtrū ex his verbis videat debitor interpellat. vel cōstitut? in mora. s. iste. facit q̄ sic. **E**t contra. te. net **P**er. et refert **E**y. in l. minor. in qui. cau. in inte. resti. nō est ne. **I**am verba enūciatiua in d̄cib? nō inducūt dispositiōnē dīcīt ip̄se. d̄rum dīco. naz hīc

detestando. vide bar. in l. tam his. de dona. causa mortis. et qd ibi dīcīt post Bar. in. s. i.

Sed quid si mandauit. alias est in. s. pater filio. ibi inducitur iste. s. vide bar. in l. i. de ope. nō. nunci.

Facit ad. q̄ adde tex. in. c. ex lris. in. d̄. qui rūdet. quē ibi p̄derat

loquitur in actibus inter viros non in vi. voluntate et boni
tamen ista verba dispositionem inducunt. et per hoc. l. et hoc
modo. et l. eo de modo. de le. l. nec potest dici quod ista sunt
verba enunciativa: quod si hoc esset cum preterant de futuro
in dictis. l. non inducitur dispositionem in ultima volun-
tate. vt. l. titia. i. p. de le. ij. dicunt quod sunt verba disposi-
tiva. p. inde est ergo ac si diceret mihi redde. **C**on-
tra ad. q. i. quidam nobiliter de floridia dixit famulo suo
quod receperat quadam iniuria nunquam redeas mihi do-
mini: si ego sentiam aliquid de illo negotio ille famulus
fuit interfecit iniuriantem: querit an dominus videatur man-
dasse. **H**ic videtur casus quod sic ista fuit ibi obsequium et
amputatus fuit illi militi caput rpe domini francisci de
eugubio. et non multum istos casus maxime illi quod ra-
tionabiliter operetur mandatum ad sequentem actum. et non
id quod dixi in summatio.

Sicoram. Pater potest iussus limitare vel in nu-
mero vel in quota quam limitationem non
licet egredi si per eum conditio fieret deterior: sed si me-
lior. h. d. x. idemque intelligas quod deat fieri conditio pa-
tris melior vel deterior secundum precedentia. **C**on-
tra glo. quid si adiut sine potestate tunc: an valeat. **H**ic vt
in glo. et dixi in l. titia et meum. s. de adm. tu. et in l. i.
s. si plures. de exercito.

Si mandavit. Iussus respectu paterne heredi-
tatis non porrigitur ad pupilla-
rem: secus si simpliciter iussus respectu testamenti. h. d.

Sed si postea. Nuda penitentia iubentis reuo-
cat iussus. **P**reter mutationem stat-
us cui iubetur. h. d. **C**ontra glo. d. l. in die. So. ibi ver-
titur datum mandatarii hic non secundum **D**y. vel dicunt
in his que nuda voluntate fiunt cum alio non con-
trahendo: ibi secus.

Ego. Qui vult portiones sibi delata-
re per alium vult sua. h. d. h. d. l. p.
sequere vt in glo. non habetis hic alia vo-
luntas ad prius recitanda. **C**ontra glo. dicitur hic quod dicitur spali-
ter iubere. **C**ontra quod primo videtur quod valet tamen genera-
le quo ad omnia et tunc speciale quo ad specialia vt. l. si duo
s. de adm. tu. **S**o. glo. quod fallit hic: et vos scitis quod
multa sunt in quibus requiritur speciale mandatum vt
non in l. pomponius.

Risto exti. Rationes defuncti peti-
tionis possunt vt videatur ea des-
herationis et ex hoc non videtur adiri. h. d. c. l.
l. se. **E**t querit glo. quo iure petant ista rationes. **E**t
dicit glo. quod officio iudicis et bene.

Quidam. Legationis causa et c.
No. dicit glo. quod absen-
tibus reipublice ita subuenit in lucro put-
at in danno. **C**ontra no. quod restituit pater l. ipse non sit i-
stitutus: sed filius suus et c. **C**ontra p. q. iste qui erat de
patria non erat ab eis causa reipu. vt. l. qui vectiga-
lis. j. de ver. sig. **S**o. intellige quod restituit ex illa clau-
sula si qua mihi iusta causa videbitur. vel ponit vel reip.
causa improprie: et tene quod vis. **C**ontra querit glo. quod
si filius erat absens et pater prius et sic non potuit adiri
re et dubium est quod ex persona filii non subuenit patri:
vt. l. iij. s. sed an verum. s. de mino. vbi gl. determinat
contra. sed an dicat verum illa glo. exarabo in l. pater-
nitas. j. e. r. vbi videtur casus: et illa est notabilis. l. et
menti tenenda.

Quod dicitur. Primo ponit regulam anti-
quorum bimembrem. secundo exar-
minat primum membrum. tertio secundum. secunda ibi et non
sola. tertia ibi quod si ipse. **C**enter qui pariturus est
posthumum qui alijs antefert ipedit sequentes adire
sue sit plenus venter sue putet: secus si venter est
vacuus et sic opus adferis est conditio. h. d. **C**ontra querit

ver. et non solum. hec secunda pars subdividitur: primo de
cit regulam habere locum sue ex testamento sue ab intestato
succedat. **S**ecundo siue venter pariturus sit siue non
dum: tamen alijs preferatur. **T**ertio siue succedat de iure
civilis siue de iure pretorio. **Q**uarto concludit ad pre-
dicta ponendo rationem. **Q**uinto exponit et putat.
secunda ibi et in eo. tertia ibi idemque. quarta ibi siue quod
quinta ibi quod dicit si putet. **C**ontra querit et. quod si ipse et.
Juriscōsultus hic exponit secundum membrum regule:
et hanc pars subdividit in tres. **P**rimo dicit quod scire di-
citur ille qui scit iustis rationibus mori: vt puta secundum opi-
multorum: secus si iniustis. **S**ecundo dicit quod opus quod non
concordat cum veritate non sufficit. **T**ertio dicit quod quod
aliquis certus est per sensum proprium conditio opus. non
curat. secunda ibi quid ergo. tertia ibi sed et si ipsa.
Contra p. ad primam partem. s. si pars de. pe. l. antiq.
So. ibi extraneus erat institutus vna cum posthumum vel
postumus erat exheredatus. hic posthumum erat pre-
teritus. vbi natus respicebat testamentum vel succedebat ab
intestato. unde debebat preferri. **C**ontra p. o. tra
hoc: quod etiam quando est exheredatus testamentum non
petitur per querelam. so. querela non respicit testamentum
ipso iure: sed facto hominis. ideo non impedit aditio.
vt no. in l. antiqui. **C**ontra p. j. e. l. s. suum. **S**olu.
ibi loquitur in suo cui posthumum non anteponit. ro-
nem ibi videbitis et ibi dicam. **C**ontra p. o. dicitur hic
quod venter etiam non suus in possessionem mittatur. **C**ontra
j. de ver. in pos. mit. l. i. s. i. **H**uius timore sunt hanc due
gl. vna super verbo legitimum. quod dicit quod ibi loquitur de
ventre qui est suus quo ad defunctum: legitimum vero
vel consanguineus quo ad alium qui superest. hec lect.
non placet: quod secundum hanc in illo non. nihil adderet ad regu-
lam antiquorum. **A**lia glo. est super verbo edictalem
quod ibi dicit dum dicit ventrem mitti in possessionem
mutet casum et redeat ad suum. tu dicit secundum **D**y. et **J**a.
de are. quod venter et non suus mittitur in pos. non ex edi-
cto de ventre in pos. mit. quod succedit loco edicti
de contrata. sed ex alijs paribus. sicut enim natus mit-
titur in pos. per unde legitimum: vel per unde cogna-
ti. vel secundum ta. ita ventrem mittit in pos. vt. l. si. et l. vbi
cunq. de ven. in pos. mit. **Q**uero vtrum legitimum
vel consanguineus possit esse idem. **R**es. secundum gl. et boni
quod sic. declaro si vero accipias consanguineum per cog-
nato non est dubium: quicquid enim est legitimum. i. agna-
tus ille est cognatus. vt. l. inter agnatos. j. vbi cog-
natio accipias consanguineum de fratre ex parte pa-
tris. vt. l. i. s. consanguineos. de suis et legit. in aut.
de consang. et vter. fra. tunc idem: quod frater et frater inui-
cem sunt legitimum et consanguineum. **C**ontra sciendum tamen est
quod conditio modus loquendi et consanguineum appellat
etiam quocumque modo sanguine coniunctum. ita ponit
extra de consang. et aff. ita ponit **A**so in summa de
suis et le. **P**rimo ex l. nostra singulariter notare
debetis expositionem istius verbi putet. nam putari
dicitur quod tunc ad iuris effectum quod iusta ratione putatur vt
hic. in x. quod superest. iusta autem est ratio si illud dicatur ab
eo de cuius facto agitur vt h. in x. quod si putet. nisi di-
citur ipse habere opus. eodem priam vt hic in x. quod
ergo si ipsa. **I**tem iusta ratio credendi est conditio opus. vt
hic. in x. quod si ipse. et facit ad multa vt fama excuset
quod a dolo. et sic facit quod si accusauit aliquem de male-
ficio de quo erat publica fama quod non possum puni-
ri tanquam faciens falsam accusationem vel denunciationem
quod nullus est hic obtentus. **Y** facit etiam quod iudicet quod
aliquo modo denunciat non mori iustis rationibus possit
puniri. **C**ontra **S**ed quod dicitur hic quod multorum opus. quot des-
bent esse isti. **S**olu. in l. iij. s. idem dicitur. s. de test. dicitur quod
maior pars populi dicit esse in illa opus. sed in l. i. C. de
testa. et l. si arbiter. s. de pba. videtur dicere quod opus

Modus loquendi. quod
dicatur consanguineus
guineus. bal.
tamen hic dicitur quod
nisi de tali
su loquendi
doceatur non est
recedendum a
civilis rationis
significatione
et ita refert
pe. de anch.
in c. canonum
statuta. s. con-
stituta. in x. quod
vltimus. de
x. consanguineus
nei. et dicitur bal.
in l. si. ad si.
de x. sig. quod
noie consanguineorum non
venit mater
et auita. et videtur
bal. i. c. si pa-
ter. de testa
y **C**ontra tamen
vide ad idem
bar. in l. si. ff.
de h. insti.
p. illi text. et vi-
de quod habet
in c. in q. si. s.
quod iust. de ac-
cusa. et bart.
p. illi text. in
x. ff. nullus. in
l. si mlier. ad
tre. vide an-
ge. de are. in
tractatu ma-
leficioz in x.
nec non ad quod
rela ministra-
lis in pe. col.

pe. de anch.
de excef. pre.
et idem tenet
pe. de anch.
in c. xiij.
als. c. lvi. et
plus dico quod
si dicitur dixi
set facias quod
audiam non
vult expresse iu-
bendo quod non
interficiat te
nec mandati
casus est i. c.
si. de homi.
in. vi. et not.
bal. in l. non
ideo minus.
in. xvi. q. C. s.
accusa. ad b.
quod no. bar. i.
l. iij. s. ad i. le.
sed caue quod
dicit mandan-
do suo quod fa-
ciar vindictam
dicitur iustitia
vindicta vt
de accusado
l. i. c. gl. i. C.
de his qui vt
indig. et ibi p.
pau. de ca. et
limita dictum
bar. vt p. bal.
in l. si ff. as. i.
fi. C. man.

Quod quod
da. s. quod
dicitur. s. quod
in ff. de no.
allegatum p.
bar. in l. i. et
in ff. i. col. si
cer. pe.

deat esse op. Thomas de piperato antiquo doct. bononi. dicebat q. in b. aduertendu erat negociu de quo tractat. Si em est negociu magnu vt de morte regis vel vni nobilis requirat fama totius ciuitatis. in negocio no ita notabili sufficiat fama vicini. nihil allegat: tñ dictu ei placet mihi multu. Et hoc dicit gl. q. incipit multoz op. q. b. scire pnt. sufficit q. fama inter vicinos z cōsanguineos qd. plene dico in. l. de minore. s. plurimū quoq. j. de qstio. **U**ltimo no. q. qñ cōis op. est de aliquo qd. pēdeat ex facto meo debeo attendere factu meū z veritatē non cōem op. vt hic. in x. sed in ipsa. z facit ad multa. z facit ad. q. **S**indicus oz denūciare oīa maleficia de qbus est fama: fama est q. ipse indic. deliquit posito h. q. als tenet se denūciare: tñ non tenetur si ipse vere scit q. delictum non cōmisit. arg. huius versi. **3**

Suum heredem. eo qd. est. ideo incertitudo hoīs nō vitiat aditionē q. per legē inducit. h. d. **G**lo. cōtinuat hunc. s. d. dicit de extraneo nunc de suo. **A**nteq. intrē glo. quero rōnem pūmī dicti. **R**ñ. suus efficit heres. per. l. q. l. certa est. ideo ei? ignorantia nō impedit existentiā sui heredis vt hic. z. d. l. illud si pars here. pe. **Q**uero qd. vult dicere tex. q. post certuz tpus filius est heres. p. dimidia. **R**ñ. l. certa est de oī eo de quo pōt esse cert. homo non de eo de quo solus de? est cert. z ideo nec lex est certa donec pendet de euentu futuro qz illud scit solus deus. z d. h. lex ē incerta. **N**unc ad ppositū tñ añ. xl. dies post cōceptionē incertū est vtrū generet vn? vel plures. z ideo non pōt dici heres p. dimidia: qz lex ipsa ignorat post. xl. dies part? est conceptus: z ideo si vn? est in vtero ē heres p. dimidia qz lz nos ignorem? lex h. scit z est certa: qz in rerum natura ē. ideo filius vniēs est heres. p. dimidia: h. p. bat. h. z. l. ventre. j. e. **O**pp. z est fortis op. z videt q. sit heres p. quarta parte reprobata snia pōp. vt l. antiq. s. si pars here. pe. z. l. sed si restituat. s. si. de iudi. **G**lo. sol. snia pōp. que ponit hic reprobaf ibi z h. multi tenet. tu dicas qñq. qñs p. quota parte filius sit heres in veritate z h. locū distinctio hui? l. qz anteq. sit certū in rerū natura quot concipi pnt nō dicere heres p. dimidia: s. p. quarta. vt. d. l. antiqui. sed postq. in rerū natura est certū q. est vnus part? est heres p. dimidia vt hic. sed si qñs p. quota sit heres vt admittat ad petendū: tñ est heres p. quarta. vt. d. l. antiq. lz em lex sit certa non est cert? de hoc iudex. id admittit p. quarta. vt. d. l. antiqui. q. loquit respectu petitionis: qd. p. qz est posita in ti. si pars here. pe. h. vero attendit ipsa veritas p. q. ta parte sit heres. non p. quota parte admittat ad petendū: qd. p. si vn? extraneus est institut? vna cū posthumoz adiuu p. parte sua q. in rerū natura certū est mulierē nō esse pregnantē lz ipse ignorat sibi accrescit: qz illa acqstio sit per legē ipso iūto z ig. rante. vt. j. l. pri. z. d. l. illud. z q. accrescit iūto p. bat in. l. si qñs heres. j. e. **U**ltimo gl. sūmar illam materiā p. vnā distinctionē vide eā z adde vt dicā. **D**icit glo. q. pualet vt hic. tu dic q. iul. loquit quo ad pet. pōp. quo ad veritatē tu dic qd. s. dicit. **D**ic gl. z dicā in. l. iij. qd. est verū de iure antiquo q. emācipat? non erat cognit? sed hodie admittit de iure ciuili. vt. l. meminimus. C. de le. here. z in auē. de here. q. ab inte. s. i. z puto q. admittat non in quarta tñ. sed eo modo quo su? vt. d. l. meminim? **I**bi ad similitudinē suoz rc. **D**icit gl. si interim pterito posthumoz qd. nō est vez si aliq. est in vtero qz dubitat de virib? testi. vt. l. vetre. j. e. z. l. illud. in fi. de sta. se

cus si null? eēt in vetre. vt. d. l. **D**icit gl. vel exheredat z h. qd. de exheredato dñ hodie corrigit: qz posthumus nō pōt cōmittere cām in gratitudinis. id. exheredari nō pōt. vt. l. si quis in suo. s. leges. de inoffi. re. cōiuncto. s. causas. in auē. vt cū de ap. cog.

Scientia. ut nō patris vel dñi iuberis. h. d. gl. ar. cōtra rc. **D**ic ibi inspicit factū vtriusq. s. mandatis z mandatarij: sed dic q. solus filius est heres z sol? adit. z ideo ei? inspicit scientia vel ignorantia: s. in dñio mandati fuit iniūstus: z ideo inspicit scientia mandantis ne suū maleficiū remaneat impunitum **P**y. **Q**uero qd. in tutore z pupillo. **R**ñ. inspicitur scientia tutoris. vt. l. pupillus. s. e. z. dicit in. l. is potest. in fi. s. eo.

Si certus Qui est certus per seipsum nō redit dicitur dubius per litē. h. d. sec? si nō esset certus per seipsum: sed per alioz op. vt. l. cū fallum. j. e. h. non sunt alia.

Heredi. **P**ortio deficiēs accrescit et ignorari eā defectā. h. d. **R**ñ. hui? l. ē qz acqstio q. sit p. ius accrescēdi sit a lege. vt. l. si qñs heres. j. e. z. id nō requirit scientia vt hic.

Heres. **I**gnorantia mortis vel existentia cōditionis z dubium an testator fuerit sui iur? impedit aditionē: licet in oēm partem dubij testm validū esset. h. d. rō pūmī dicti est clara. **V**enio ad secundū. z opp. j. e. l. s. z si de sua. s. si. **G**lo. h. z ibi multum insitit in solutione huius contrarij. **Q**uidam dicunt q. h. putabat se pure institutū quod est cōtra tex. qui dicit q. ignorat hoc: **P**ic ergo q. ignorabat hoc vtrū pure vel sub cōditione esset institut? z sic dubitabat: ibi vero putabat se institutū pure z erat institutus sub pōtione q. erat purificata l. putabat se eē institutū sub pōtione q. erat purificata z purificata nesciebat: vel erat institut? pure. vñ xitas cū op. pcurrit hic nō erat in dubio. **V**enio ad x. s. z si de pōtione. rō p. ex tex. qz dubitat de virib? testi. **O**pp. de. l. ij. s. si sub cōditione. j. p. emp. **S**o. glo. aliud in acqstione aliarū rerū q. hereditatū. Ita dicit glo. quasi dicat q. acqstio hereditatis consistit in solo aio. dicit idem vobis in. l. si quis extraneus. s. e. s. i. vide hanc glo. z no. eam. **O**pp. glo. de edic. vii. u. hadri. tol. l. ij. **S**o. vt in glo.

Mod si dubi. **M**o. ex hac. l. q. il. lud est ius adedi qd. est separatū ab ipsa aditione. dicit in. l. is pōt. s. e. secundo p. istum tex. determino qñem. **R**eperit in actis q. lis cōtestata est nec dicit p. negationem vel confessionē an valeat. **S**pec. in ti. de litis cōtestata. q. nō. **H**ec ob. l. sciendū. j. de x. obl. qz stipulatio sit vniformiter: litis cōtestatio pōt fieri difformiter: lz per cōfessionē vel negationē. q. ex hoc verbo lis cōtestata est: nō possum aliqd. presu. mē q. dico q. pcessus t. lz fuerit dubiū an lis fuerit ptestata p. negationē vl. pcessionē qz sufficit qñq. mō fiat z valz pcessus. ar. hui? l. **S**ed si qñs an de beamus interpretari q. sit facta per negationē vel cōfessionē. **D**ico q. neutro istoz modoz: sed stant in dubio ei q. sufficit ad valorez pcessus. dicit in. l. sciendū. b. j. de verbo. ob. **I**tem induco ad aliud. ci. tatio debet fieri ad domum habitacionis. vt. l. i. s. i. s. de li. agno. z ppter istud **P**ob. an. in. c. causam de elec. in clemē. tenet q. si qñs habet duas domos: sed in vna habitat in hyeme. z in alia in estate q. in vtraq. potest fieri citatio. **Q**uid ergo si nuncius retulit se citasse in domū nec expsit de q. **P**uto citationē valere qz in quacūq. sit ius citadi ē ar. hui? l.

Quod si dubi. vide ang. de are. in tractatu malefi. in x. necnō. ad denūci. minis. i. pe. col.

Quod si dubi. z p. intel. etu clarior hui? l. vide bar. in. l. ven. tre. in. l. col. in. l. op. j. e. z. bar. in. l. gal. lus. s. si eius in. l. de lib. z postb. aliat istū tex. ad q. q. si certū est me habere a ctione z non constet de q. nō cogor in libello expi. mere nomen actionis. **S**ciendū. in. l. q. z ibi vide q. dicit. **A**d domū adde bar. in. l. iij. s. p. pro. de dā. infe. **S**ciendū. vide q. dicit bar. hic dā. cere bis que dicit in. l. iij. s. p. pro. de dā. infe. nō intelligas dī cti bar. hic fm no. p. gl. in. l. e. cām. in. x. cōter. de electi. z ibi feci mētiōē de hoc dicto in. d. l. iij. s. p. pro. de dā. infe.

Sed si de sua. Error in cōditōe pōe
pedit qz p hoc de cā aditōis nō dubitat. b.
d. **Q**uo p psumat supuere z sic de pditione
sua qz nō dubitat. **S**o. gl. iustis psumptōibz mo
uebat ad credēdū dñi. vide gl. z no. eā. z hoc exami
nabo. j. quēad. testa. ap. l. ij. s. i. **Q**uo p. s. e. l. is qui
putat. z. l. se. **S**o. gl. z nō bñ. sed tu dic h dubitabat
vtrū eēt filiū s. alteri? q illi de cui? p ditate agit
ibi an eēt fili? ei? de cui? p ditate agit. z sic dubi
tat an eēt su? vel volūtari? vtrū ibi dixi. Facit h. l. i. ali
qz ē iuder z ignorat se eē iudicē an valeat acta p eū
dixi in. l. multū. de p d. z demō. z in. l. quero. de eo q
p tuto. facit. l. ij. s. i. de iudi.

Sed et si. Institut? pure q putat se institutū sub
p ditione z ea purificata nō ipedit adi
re. b. d. **Q**uo declaratiōe hui? lre quero an facili
us h admittat in casu scdō q in pmo. **S**l. aliq tuluz
se inuoluit. **D**ic qñ cōditio ē prātua ad h q qz pos
sit adire requirit duplex sciētia vna tpe quo imple
vt. l. ij. de cōdi. z de. **A**lia tēpe quo h ditas adi vt
sciat eā impletaz. **Q**ñ est cōditio casualis suffic vna
sciētia: vt q sciat eā impletā eē: l. ignorauerit tpus
impletōis: vt. l. ij. p al. z. l. multū. j. ti. i. **D**ic dicit fa
ciliter z. **Q**uo p. s. e. l. heres institut? **S**o. glo. z
bene z dic vt dixi in cōtrario.

Quis heres. Si q adiuit partez alia
uito. **Q**uo p. ad pñ. de. l. si sol? in. l. ij. e. ti.
Sl. solu. **Q**uerit gl. z ista. q. no. vtrū ille posset re
pudiare ex iure substōis z habere iure accrescendi
Quidā dicit q pōt. **S**l. determinat dñi p istū tex.
q dicit q ex cā substōis accrescit eo inuito. dñi h
notauit in. l. testō. C. de impu. z ali. substi. **I**re d istaz
glo. facit. l. nec is. s. i. z qd ibi no. s. e. z. l. recusare. s.
titi? j. ad trebel. **D**y. mider ad istas duas qz ibi erāt
duo iura adinuicē nō ppatiētia. s. cā testamēti z inte
stat: vt. l. nec is. s. i. s. e. vel iure directo z iure fidei
cōmissi: vt. d. s. titi? s. iste due cause cōpatiūt se iur
e. ita dicit **D**y. **D**icebat aliter. s. q in. l. recusare
s. titi? erāt due cause z vtraz ex dispōne defuncti. vñ
pōt ab vna recedere z aliaz amplecti: sed h vna ē ex
dispōitōe defuncti. s. ius substitutiōis: z alia ex di
spōitōe legis. s. ius accrescēdi. z iō nō lz recedere a
dispōitōe defuncti z amplecti dispōitōe legis. s. z
hoc d facit. d. l. nec is. s. i. **S**o. ibi bñ est vna ex di
spōitōe defuncti. s. ex testō. als ex dispōitōe legis
lab intestato. **S**z ibi totū ex vno iure: b vero p par
te valebat ex dispōitōe legis p parte ex dispōne
defuncti qd nō admittit. z ita tenet h gl. veritas ē
ista. **A**ut quis icipit ab aditōe partis z alia partē
habeat iure substōis inuit? h ē casus z gl. hic. sed
anq aliqd adeat potest vñ partē repudiare z alia
adire. z tñc partē repudiata habeat iure accrescen
di. hoc pbat in. l. si tu ex parte. in. pñ. j. e. z ita loquit
gl. l. testō. z. d. l. nec is. s. i. **A**d scdm rñsum qro de in
tellectu ipi? qd psequere: vt in glo.

Exclusus. Acqstōe partis nō req?
nec dz acqri p aliū nisi noua aditio interueniat. b. d.

Ex sua. **Q**uo p. s. e. l. si ego. **S**o. non
sed accrescēdi. ita intelligit gl. z bñ. facit. j. d
le. ij. l. si mihi pure. rōnez istius. l. vidistis in. l. i. z. ij.
s. e. cñ em portio q mihi acqrit p aliū nō possit acqri
nuda volūtate. ideo sine iussu nō acquiritur.

Heres. **Q**uo p. de here. insti. l. p parte.
uerfali qui ē vn? vel nō succedit in oē. s. z in

vnūuersum sic. **Q**uo p. de his q ad heredē nō trāse
unt vt usufruct? z filia. **S**o. expone oē ius. s. ius trās
missibile. **E**xtra gl. op. de legatis q recta via trās
seūt in legatariū. **S**o. expone. i. in oē ius qd in aliud
nō sit trāslatū. vt. j. de furtis. l. a titio.

Sed duo. **Q**ui vult vnā partē vt velle al
terā accrescentē. b. d. **Q**uo p. j.
e. l. cñ h ditate. **S**o. ibi alē nō abstinerat vt si absti
nuerat alter ignorabat. **Q**uo p. in dāno iuris error ex
cusat: vt in. l. regula. de iur. z fac. igno. **S**o. gl. h dā
nū habuit originē a lucro. vñ fingit scire: s. vt in gl. z
no. ipam bene ibi vt dic z. **R**ō ē qz q accedit ad lu
crū an oia de suis iuribz diligēter inquirat: vt. l. qui i
alteri? de reg. iur. **E**t no. q hic dicit fingit z sic ē fi
ctio q ē idē quo ad psumptiōe iuris z de iure. z p
bat in. l. si. s. qd me. ca. z sic nō admittit pbatō i cō
trariū. z sic t3 gl. quā no. q sit fictio apparet ex vbo
qd ē in tex. videt q fictionē significat: vt dixi plene
in. l. si is qui. de vsuca.

Quādiu. **Q**uo p. de. l. si qz ita. d. bñ. in
sti. **S**o. gl. ibi fallit. **Q**uo p.
i. vnde libe. l. vlti. **S**o. gl. ibi nō poterat adi
re ex testō qz cōditio defecerat. **Q**uo p. q diu pōt
dari cōtra tab. nō pōt hre fm ta. vt. l. equissimū. s. i.
de fm tabu. z de p ta. l. illud. s. si. **S**o. vt in gl. sed tu
dicas q bono. pos. d. ta. dat filio emācipato de iure
pōtio eo casu quo si eēt su? diceret nullū sicut si essz
pōtio: vt. l. i. in pñ. j. d cōtra ta. qd ergo facit ius di
cendi nullū de iure ciuili facit bo. pos. ptra ta. respe
ctu iuris pōtio: s. z donec pōt testm dicit nullū nō pōt
adiri hereditas: vt. l. cñ qdaz. s. qd d. s. e. ita donec
pōt peti ptra ta. nō dat fm ta. qz respectu iuris pō
rij dubitat de viribz testm: s. qz respectu iuris ciuilis
non dubitat de viribz testm: z iō interim posset adiri
hereditas de iure ciuili: s. glo. dicat forte tñ indubis
tāter verū ē: vt. l. illud. z. l. cñ duobz. de cōtra ta. z. l.
is qui in potestate. s. i. j. de le. pstan.

Questum. **Q**ui repudiat pñā pōt
adire pupillare h ditatez
si hz coheredē als sec? b. d. **Q**uero qd ē
illud edictū in quod incidit. **S**l. rñ. duobz modis. pri
mū improbat. scdm sustinet. **C**erte illud videt d mē
tem lre q dicit q nō pōt hre pupillare. dicēdū est er
go q edictū dicebat si qz repudiat paternā pupil
larē hre nō pōt. **Q**uero rōne dicti marcelli. **D**ic
vt in glo. z dixi pōndō casum. gl. remittit ad no. i. l.
quidā eulogio. C. e. dīcā in. l. si. j. e. **B**ar.

Filius. **E**xistētia sui h ddis pfirmat ta.
pu. ad pmodū filij abstinentē. b. d.
hāc. l. no. **Q**uo p. s. e. l. pri. **S**o. qdā dicit
h habebat coheredez q adiuit: qd ē diuinare. vt dic
q b spāle in filio abstinentē dicit gl. h ē vera. **C**eli
deam? rōne gl. i quā ponit z nō bonā. s. z rō ē: qz ex
tia sui heredis operat cōfirmationē ta. pu. ad cōmo
dū abstinentis: vt h ē casus. z pbo de iure ciuili filij ē
hfs su? z necessari? de iure pōtio in fauorē filij fuit
introducū vt si veller posset abstinerē ne creditor
bus paternis teneat: vt. j. e. l. necessari? z insti. d. bñ.
qua. z dis. s. sui. cñ ergo ius pōtio sit introducū in
fauorē filij. iō in eo casu quo noceret ei illud ius pō
tio nūl operat: vt. l. qd fauore. C. de le. z. l. nulla. ff.
de le. merito ad sui filij abstinentis pmodū existētia sui
heredis opat vt cōfirmet tabulas pu. z b. d. l. si fi
lius qui patri. de vul. z pu. z si bñ intelligas idē esset
ad cōmodū filij cui est facta substitutiō: vt. j. l. pri.

Iulianus. **E**xistētia sui h ddis cōfirmat
tab. pu. ad pmodū filij cui fa
cta ē substō. b. d. p ponit dictū iul. qd pmet
regulā z exceptionē. **S**cdō reprehensionē marcelli
XXX

Sed duo. **Q**ui vult vnā partē vt velle al
terā accrescentē. b. d. **Q**uo p. j.
e. l. cñ h ditate. **S**o. ibi alē nō abstinerat vt si absti
nuerat alter ignorabat. **Q**uo p. in dāno iuris error ex
cusat: vt in. l. regula. de iur. z fac. igno. **S**o. gl. h dā
nū habuit originē a lucro. vñ fingit scire: s. vt in gl. z
no. ipam bene ibi vt dic z. **R**ō ē qz q accedit ad lu
crū an oia de suis iuribz diligēter inquirat: vt. l. qui i
alteri? de reg. iur. **E**t no. q hic dicit fingit z sic ē fi
ctio q ē idē quo ad psumptiōe iuris z de iure. z p
bat in. l. si. s. qd me. ca. z sic nō admittit pbatō i cō
trariū. z sic t3 gl. quā no. q sit fictio apparet ex vbo
qd ē in tex. videt q fictionē significat: vt dixi plene
in. l. si is qui. de vsuca.

Quādiu. **Q**uo p. de. l. si qz ita. d. bñ. in
sti. **S**o. gl. ibi fallit. **Q**uo p.
i. vnde libe. l. vlti. **S**o. gl. ibi nō poterat adi
re ex testō qz cōditio defecerat. **Q**uo p. q diu pōt
dari cōtra tab. nō pōt hre fm ta. vt. l. equissimū. s. i.
de fm tabu. z de p ta. l. illud. s. si. **S**o. vt in gl. sed tu
dicas q bono. pos. d. ta. dat filio emācipato de iure
pōtio eo casu quo si eēt su? diceret nullū sicut si essz
pōtio: vt. l. i. in pñ. j. d cōtra ta. qd ergo facit ius di
cendi nullū de iure ciuili facit bo. pos. ptra ta. respe
ctu iuris pōtio: s. z donec pōt testm dicit nullū nō pōt
adiri hereditas: vt. l. cñ qdaz. s. qd d. s. e. ita donec
pōt peti ptra ta. nō dat fm ta. qz respectu iuris pō
rij dubitat de viribz testm: s. qz respectu iuris ciuilis
non dubitat de viribz testm: z iō interim posset adiri
hereditas de iure ciuili: s. glo. dicat forte tñ indubis
tāter verū ē: vt. l. illud. z. l. cñ duobz. de cōtra ta. z. l.
is qui in potestate. s. i. j. de le. pstan.

Questum. **Q**ui repudiat pñā pōt
adire pupillare h ditatez
si hz coheredē als sec? b. d. **Q**uero qd ē
illud edictū in quod incidit. **S**l. rñ. duobz modis. pri
mū improbat. scdm sustinet. **C**erte illud videt d mē
tem lre q dicit q nō pōt hre pupillare. dicēdū est er
go q edictū dicebat si qz repudiat paternā pupil
larē hre nō pōt. **Q**uero rōne dicti marcelli. **D**ic
vt in glo. z dixi pōndō casum. gl. remittit ad no. i. l.
quidā eulogio. C. e. dīcā in. l. si. j. e. **B**ar.

Filius. **E**xistētia sui h ddis pfirmat ta.
pu. ad pmodū filij abstinentē. b. d.
hāc. l. no. **Q**uo p. s. e. l. pri. **S**o. qdā dicit
h habebat coheredez q adiuit: qd ē diuinare. vt dic
q b spāle in filio abstinentē dicit gl. h ē vera. **C**eli
deam? rōne gl. i quā ponit z nō bonā. s. z rō ē: qz ex
tia sui heredis operat cōfirmationē ta. pu. ad cōmo
dū abstinentis: vt h ē casus. z pbo de iure ciuili filij ē
hfs su? z necessari? de iure pōtio in fauorē filij fuit
introducū vt si veller posset abstinerē ne creditor
bus paternis teneat: vt. j. e. l. necessari? z insti. d. bñ.
qua. z dis. s. sui. cñ ergo ius pōtio sit introducū in
fauorē filij. iō in eo casu quo noceret ei illud ius pō
tio nūl operat: vt. l. qd fauore. C. de le. z. l. nulla. ff.
de le. merito ad sui filij abstinentis pmodū existētia sui
heredis opat vt cōfirmet tabulas pu. z b. d. l. si fi
lius qui patri. de vul. z pu. z si bñ intelligas idē esset
ad cōmodū filij cui est facta substitutiō: vt. j. l. pri.

etiam exceptione. Tercio consilium marcelli si opus sit, esset vera. Quarto declaratione reprehensiois, secunda ibi quod inia, tertia ibi alioquin, quarta ibi: si quod in freres. **P**ropter si pupillus abstinuit et sic non adit hereditas ex testamento paterno non valet pupillare testamentum: ut l. ij. §. adeo. §. de vul. et pu. et l. quesitum in fi. §. c. Quidam dicunt quod habuit alium coheredem qui adiuit, et est diuina. Alii dicunt quod filius primus adiuit et per restitutionem fuit abster. Mo. quod ista existit sui heredis quod remanet post restitutionem in inter. confirmat tab. pu. eadem ratione et tutelam: secus in legatis: ut l. i. §. si. c. l. §. j. ut in poss. leg. ga. et huic concordat l. filius qui patri. de vul. et pu. huius una leg. que in se sit vera: tunc diuinationes continent. Alii dicunt quod se abstinuit ab initio: si existit sui heredis confirmat tab. pu. Ista est vera per rationem quam dixi. §. l. pri. est enim ad commodum filii cui facta est substitutio ut si se abstinuit valeat tab. pu. ut huius dicitur in tex. idem huius filii abstinentis quod tunc ad hoc nihil operatur: legata tunc debetur et neis et alia quod ad commodum filii non pertinet: non confirmaret: ut l. i. in fi. §. j. ut in po. le. fallit in libertate: ut l. c. quasi. §. si quis. §. fideicom. l. i. **P**ropter. et l. j. ad trebel. l. apud iul. §. idem iulianus. Sol. Dy. ibi pupillus habebat coheredes extraneos: idem existit sui heredis non confirmat tab. pu. hic nullum coheredes habebat. ad idem facit l. pri. §. de pu. cre. **P**ropter. et nunc in glo. magna de l. si filius. de vul. et pu. ubi etiam ater non tenet creditoribus paternis. Sic dantque iudices: tunc ad idem tendunt: quod veritas est quod si huius cessari frater tunc eam repudiare potest beneficio edicti propter precedentis beneficium abstinenti: ut d. l. si filius. **A**ltimo dicunt quidam quod huius est casus quod tacitavulgaris comprehensa in expressa pu. trahit ad bona impuberis. huius est pupillus se abstinuit et sic huius loci vulgaris et sic trahit ad bona impuberis ut hic. Dicitur dixi in l. ij. §. si quis ita. de vul. et pu. quod fateor quod ex vulgari succedit defuncto: sed ex pupillari succedit pupillo ut ibi dixi.

Si in societatem. Qui pseuerat in inchoatione in vita patris se videtur imiscere: secus si noua inchoatione. h. d. **P**ropter. quod debeat dici totum contra. nam inchoatione videtur quod habeat necessesse perficere: ut §. p. socio. l. heres socij. ergo facit ex necessitate precedentis actus: unde non videtur adire: ut l. ij. §. seio. §. de mino. sed si noua inchoatione facit voluntaria: videtur ergo adire. Breuiter intellige quod huius fuit contracta societas et viuo patre eorum quod pueniebant ex qua statu nulla re paterna posita in societate. Unde si filius post mortem patris perfecit cepta et administravit res paternas merito videtur adire. et intelligas quod illa que fecit non erat ita conexa quin derelinqui possint alius non videtur adire per rationem quam dixi. pbat. l. si tutor post pubertatem. §. de tu. et ra. dista. et l. tutor. de admi. tu. sed quoniam de nouo aliud querit bona patris non attingit. idem videtur se non imiscere: ita loquitur huius si poneret quod in societate coenda posita esset res patris: tunc siue noua siue vetera filius faceret circa illas res ut se imiscere: quod bona patris administrat.

Si seruum. Qui manumittit suum paternum ut se imiscere: secus si suum castre. pecul. h. d. c. §. se. **P**ropter. de pmo. §. ad sequentem. So. gl. duobus modis. Dicitur ut in ea. ratio est: quod manumittit seruum proprium non paternum: ita dicitur Dy. et bene.

Proponebatur. **P**ropter. §. pri. §. dicitur huius gl. abstinenti et. ista non est bona per l. p. herede. §. pom. §. c. So. verum est quod manumittit seruum proprium huius sed supra manumittit proprium. et illam teneatis. Bar.

Heres. Per seruum hereditarium non potest quoniam aliquid quod sit hereditas. h. d. et

hac. l. declara ut in glo. et dixi plene in l. i. §. veteres. de acqu. poss. **Q**uero que est ratio huius. l. gl. dat plures so. et est prima verissima. nam quod seruus hereditarij anque adeat non est heres et sic sibi nihil potest querere: postquam est adita non est hereditarij: et ista est vera.

Quotiens. **H**abetur rata eo quod per restitutum abster. h. d. **M**ot. quod facta a plato quod postea remota est valet. §. quod de factis a plato quod postea pueniat est non esse platium. Si. tagit in l. iij. C. in quod cau. in inter. resti. non est ne. et l. i. ius iurandi quod ex ouerione. §. si. §. de iure iura. et facit. §. d. offi. pro. l. barbari. et quod ibi no. et l. ij. C. de sententia. et plene per Inno. extra de elec. c. nihil.

Aditio. **A**ditio hereditatis non est opera iudicis. idem requirit iussus domini. h. d. **G**l. di. uidit dices quod primo ponit dictum quod pbat tribus rationibus. ut §. j. Dy. primo ponit regulam. secundo tres illationes ex regula. tertio rindet cuidam obiectioni quod posset fieri ad contra. secunda ibi: et ideo. tertia ibi: quod dicitur. Dicitur tex. fulli. Dy. dicit quod opera dicit officium diuini ut l. i. de oper. li. sed additio hereditaria in solo afo consistit. Dy. **P**ropter. de l. dotale. §. solu. ma. Dicitur Dy. aut fuit institutus coheredatorem uxoris et dicitur restituere uxori. aut estemplatio de viro et dicitur remanere apud uxorem. ut l. contraria. aut dubitatur per sumum quod estemplatio de ipso serui et sic debet restituere uxori ut huius. Jte §. §. e. l. si quis mihi bona. §. i. So. ut ibi.

Quam falsum. **Q**uestio falsi non impeditur aditio. dicitur aditio est quod suo facto est certum de viribus testi. **M**o. quod quod esse certum de facto suo. Ad hoc op. de l. §. et si me putet. in pn. §. de codi. inde. So. ibi certat de dano videtur. ideo presumitur ignoratia. huius vero de lucro. ad idem quod no. in l. si duo. §. e. facit quod no. in l. c. de idem bito. §. i. §. de pba. **P**ropter. C. de edic. diui hadria. tol. l. ij. Sol. gl. et no. valde. quod ibi iam adiuerat cum. q. falsi fuit mora. **M**o. diligenter per eo quod dixi in l. is potest. §. c. quod dubietas supueniens post additionem non vitiat additionem quod antequam fieret vitietur ea. vel dicitur quod huius in petitorio. ibi in possessorio. hec est vera quo ad l. illam. **Q**uero quid si alio modo de viribus testi dubitatur. **G**l. dicit idem quod intelligas quod sit certum per suum sententiam non per opus. dixi in l. c. quidam. §. si. et l. nec is. in pn. §. c. **A**lteri scias quod hoc casu decedens interim transmittit hereditatem non aditum. videbitis in l. vetre. j. eo. Facit in arg. quod quoniam alicui sit positio vel interrogatio de facto suo non dat tempus ad deliberandum. quod hoc debet esse certum. et facit per hoc glo. in l. res obligata j. de lega. i. et quod no. in c. iuris ignoratia. et de reg. i. l. vi. per Dy. Bar.

Qui seruum. **I**ussus fuocat furore superueniente. huius dicitur. **M**o. sicut morte finit madat: ita furore superueniente. **P**ropter. gl. de l. ij. §. voluntatem. §. so. ma. et l. patre furioso. §. de his qui sunt sui vel alii. Certe non contradicunt. nam in §. voluntatem. si sane mentis esset non posset dicere in l. patre furioso. non sufficit voluntatem cessare. imo requirit expressus dissensus ut dicitur. per to. furiosus autem non dissentit: quod voluntatem non habet. ergo potest concordat cum ista. Dy. so. aliter quod scia loquitur in retinendo: huius loquitur in acquiendo de nouo. precedentis so. est vera so. huius non sunt alia.

Si quis alicui. **F**urore superueniente non reuocat ea quod sunt perfecta vigore madati. §. impedit perficienda. huius d. **P**ropter. d. l. paulus. j. e. So. huius madauit ut filio vel seruo. ibi ut in procuratore. vel huius in bo. pos. ibi in additione hereditatis. utraqz istarum est bona so. **P**ropter.

Ullianus. dicunt quod dicitur vide bar. in l. i. i. iij. q. principali. in iij. effectu. ff. de vulg. et pupill.

Heres. Et dicitur gl. b. et in d. §. veteres. dicitur quod seruus hereditarij per aditum hereditatis non dicitur hereditatis sed heredis idem dicitur huius paph. cum. ad. q. statuto cauetur quod mulier maritata ex tra territorium non succedat in primordio et hereditate territorij et mulier per adiut hereditatem postea se maritat ex tra territorium potest oia retinere. et idem voluit bal. l. i. si a matre. i. fi. C. de su. et leg. et p istas glo. dixi tra pba. quod sustinetur.

tas libellus post aditum hereditatem talis res hereditatis quod aditum hereditatis an l. si dicitur. C. loca. secus si fideicommissum non dicitur per totam rem hereditatis ad adiut hereditatem non dicitur ro. et ad de roma. p. gl. in l. i. §. d. fideicom. hereditatis. et videtur ad peti. et videtur ad quod per roma. i. d. §. veteres. ad de tunc per hereditas aditum ta cum apponit lae hereditatis. si. §. finit. in iij. et ibi bal. C. de bo. q. libe.

Si quis alicui. **A**ddet bal. in l. si. in pn. C. de admi. tu. et bar. l. non solus. §. morte de oper. no. nui.

de cōdi. inde. l. indebita. So. gl. ibi mādatur nō fuit reuocatus tacite vel exp̄sse. addit **P**y. nec reuocari poterat: q̄ mādatur fuit obligatorius. p. quo. l. si q̄s. p. b̄bit. s. d. publicia. **Q**uero p. quē d̄z rata habe r̄ ista petitio bonorū. **D**ic vt in glo.

Pillum. Tutor q̄ nō gerit: s̄ q̄ gerit rere pōt auctorari pōt. b. d. p̄lequere r̄ examina vt in glo.

Per epistolam. **M**orte tutoris factū ab eo. b. d. **N**o. duo. habes p̄ b. q̄ tutor pōt iubere p̄ ep̄lam. sc̄do q̄ b̄ iussus reuocaf morte tutoris. **P**y. ad primū q̄ tutor debeat eē p̄s in ip̄o negocio: vt. l. obligari. s. tutor. d. auc. tu. So. ibi requirit auctoritas b̄ q̄n requirit iussus: d̄z r̄ in. l. si q̄s m̄b̄ bona. s. iussus. s. e. **P**y. q̄ tutor nō possit iubere: vt. l. potuit. C. e. So. gl. q̄ b̄c loquit̄ in tutore infantis als requirit ip̄i? voluntas. **D**ec. l. notabiliter facit q̄ cōpromissum factū a pre lato extinguit eī? morte. de quo in spe. de arbi. s. si n̄. s̄. q̄d si platus. **T**aḡ p̄ **B**uil. in. l. nō distingue mus. s. si d̄m̄. s̄. de arbi. facit etiā q̄ mādatur factū p̄ plati extinguit morte plati: de quo est hodie casus eē de p̄cu. c. si. in cle. r̄ ibi gl. tangit. q̄ de arbi. s̄ b̄ fa cit. l. si q̄s m̄cipijs. s. si impubes. de instito. So. ibi loquit̄ in mandato institoris q̄d nō reuocaf morte. **B**uil. de cu. dicit p̄dicta vera q̄n plati solus iubet vel mandat. **S**ed q̄d si platus cū caplo facit p̄curatorē vel tutor cū pupillo: vt. l. neq̄. C. de p̄cu. r̄ vt̄ idēz p̄ q̄ solus plati possit reuocare r̄ q̄ eī? morte finiatur. q̄ cū requirit voluntas vtriusq̄ statim cū altera vo luntas definit esse mādatur ē nullū. r̄ hoc videt tene re **I**nno. in. c. p̄ntiū. de testi. li. vi. circa p̄n. q̄ oliz erat extrauagās. hodie incipit p̄ntiū. de testi. li. vi. **E**t p̄ dicta vera q̄n vterq̄ eoz mādauit. **S**z q̄d si pupil lus facit p̄curatorē cū auctoritate tu. vel capituluz cū auctoritate abbatis: r̄ sic abbas ip̄se nō facit: du bitabile est.

Et si dubitaf d̄ virib? testi nō **S**i dubitaf d̄ virib? testi nō potest adiri hereditas. b. d. **Q**uerit gl. q̄d si apparer̄ duo testā p̄se cta eodē die: nec apparer̄ q̄d pri? r̄ q̄d poster? **B**l. remittit ad. l. si. C. de edī. dī. hadri. tol. dic vt in. l. i. s. l. de bo. poss. fm̄ ta. vbi gl. ponit.

Silius. **S**i iste legif̄ duob? modis. primo vt sit. s. ibi fili? acceptus. sc̄do vt nō sit ibi. s. fm̄ primā lec. b. d. **E**tia in mādatur h̄z locū ar. a p̄rio s̄e su. b. d. fm̄ aliā lec. b. d. **N**o. valet aditio si nō ē seruata forma iussus. b. d. **N**o. diligēter q̄ q̄n cōmittit̄ alicui aliq̄d q̄d debeat explorare explorasse d̄z quāp do ab h̄is qui hoc scire debēt aliq̄d eē p̄suadet. p̄ b̄ s̄. de re. eo. l. magis puro. s. ne passiz. j. qui. ex cau. in pos. ea. l. b̄ aut. s. l. j. de n̄. ob. l. l. iure. r̄ l. ait p̄tor. s. fi. s̄. ex q̄. ca. ma. r̄ sic nō ē necesse q̄ ad hoc q̄ explorat̄ dicat q̄ q̄s habeat tantā certitudinē q̄ ta requirit̄ in testib? qui debent de necessitate p̄bare. p̄ b̄. l. cūz quidā. s. q̄d dicit̄. s̄. e. r̄ q̄d dixi in. l. is potest. s̄. e. r̄ inducit̄ in ar. ad. q̄. papa mādatur alicui q̄ p̄uideat talī de tali beneficio si reperiat idoneus: ille putat nō facta in quistōe de idoneitate an valeat. **E**t b̄ videt casus q̄ nō. **S**z **I**nno. determinat d̄ id. **I**o. an. r̄ idē extra de of. dele. c. i. in cle. r̄ r̄ eo p̄ q̄ illa verba magis sunt modi q̄ cōditionis cū illa cōditio tacite inerat: r̄ iō exp̄ssa nihil operat̄: vt. l. muro. s. h̄ac aut. s̄. d̄ tute. **A**d b̄ r̄n. q̄ in h̄reditate illa cōditio nō inest tacite. put est in beneficio cōferēdo: r̄ iō aliq̄ quid operat̄ r̄ tene menti.

Sed et si quis. **P**ereditatis aditio nō recit̄ p̄t cōditionem. b. d. facit. l.

actus legitimi. de re. iur. r̄o q̄ cōsistit in voluntate: q̄ voluntas firma nō est: si cōditio apponatur.

Cum heres. **S**i pat̄ ē furiosus fili? potest adire r̄ sibi q̄rere sine iussu. b̄ d̄c̄. r̄ b̄ ē singular? casus. **P**y. s̄. e. l. si q̄s m̄b̄ bona. s. iussus. **S**olu. fallit b̄ p̄pter patris fauorē. **P**y. q̄ fili? nō possit manumittere: q̄ patri acquir̄: vt. l. placet. j. e. **S**olu. q̄daz q̄ b̄ manumittit vt curator: q̄d gl. reprehēdit p̄. l. seruū. j. de manu. vñ alij d̄c̄nt q̄ b̄c manumittit ex p̄uilegio p̄ris tñ seru? ē b̄c. r̄ h̄ so. videt̄ d̄ l̄am q̄ dicit q̄ habeat p̄inde ac si p̄fa. adiuisset. **D**ic ergo q̄ b̄c ē casus sp̄alis in quo fili? nō acquir̄ patri. ad idēz. l. imperator. j. ad tre. **P**y. ad b̄ de. l. antistit. s. si. j. e. So. ibi filius iussu curatoris patris adiuit: iō acq̄ritur patri. b̄ secus.

Qui ex parte. **N**o expectat cōditio cui? euen tus nihil opat̄. b. d. **P**y. j. l. pri. So. vt ibi. glo. signat b̄ quedā d̄ia r̄ nō soluit. tolle solutiōes. **D**icit gl. l. pecuniā. ad has duas r̄n. vt no. in. d. l. iul. **D**icit **P**y. ad. l. h̄mōi. dic q̄ ibi ex p̄pectatio p̄t impedire trāsmisiōnē. r̄ iō expectatio ali q̄d operat̄ b̄ nō. **A**d. l. si calendis r̄n. ibi expectatio affert debitori cōmodū dilatiōis: b̄ expectare nihil operat̄. **N**on ob. l. aliq̄n. s̄. ad vell. q̄ ibi reprobat̄ tota obligationis substantia. vt. l. si mulier d̄ senat. s. fi. e. ti. ad vell. fm̄ **P**y.

Qui ex duabus. **E**t h̄d̄i h̄d̄is acq̄rit̄ p̄ parte portio i cōditionis euentū. b. d. **C**ōtra imo statiz p̄t̄nuit ad ip̄z adēntem: vt. s̄. l. pri. in fi. b̄ est forte d̄. So. dicit̄ q̄dā vt **R**ay. r̄ **A**zo q̄ b̄ in partē d̄ditio nalē habuit substitutū. vide gl. hoc nō vt̄ verū. q̄ in stituto herede decedēte añ cōditionis euentū ad herē dem ei? de illa portioe nihil pertinet etiāz cōditione existēte: vt. l. si. in p̄n. de vul. r̄ pup. r̄ l. liber h̄o. s. si ita. sc̄do r̄iso. s̄. de here. insti. nisi dicas substitutū re pudiasse vel exp̄sse dictū fuisse p̄ restitutionē q̄ non admitteret̄ nisi i d̄ditiois defectū. vñ ip̄i idē **R**og. r̄ **A**zo dixerūt aliter: videlz q̄ b̄c habebat p̄iunctuz b̄ nō videt̄ bona: q̄ dimidia illi? partē delate sub cō ditiōe statim eēt sui adēntis: alia dimidia nō trāfiret ad heredē p̄mo herede mortuo añ existentia d̄ditio nis: vt. d. l. liber h̄o. s. si ita. **E**t **R**oge. subaudit maxime: r̄ hec ē bona lec. vel clari? cōditione sc̄a sta tim h̄z locum iure accrescēdi: sed illā partē exite cō ditione h̄z iure institutiōis: r̄ si dicas q̄n institutio cōditionalis trāsit ad heredē. **R**n. sp̄ale ē h̄c in insti tutione partis: q̄n nō h̄z substitutū vel p̄iunctū. trāz sit em̄ ad heredē sicut ius accrescēdi. **I**dē r̄z se. glo. quā tene menti. r̄ dicā. j. e. l. patri.

Qui semel. **P**ortio deficiēs accrescit coh̄di inuito. b. d. **P**y. de. l. cū h̄d̄ita te. j. e. ti. So. intellige nisi vellet dimittere.

Heres. **P**ereditatis aditio retrotrahit̄ ad ip̄s mortis. b. d. **Q**uero vtrū b̄ sit fm̄ veritate vel f̄z fictionē. **B**l. d̄p cit q̄ fm̄ fictionē r̄ b̄n: r̄ fm̄ b̄ si statutū loquit̄ d̄ do p̄minio alicuius rei nō haberet locuz in h̄rde qui fuit d̄ns f̄cte hereditatis iacētis. **T**er. ē cū glo. in. l. iij. s̄. hec verba. s̄. de neg. ges. **Q**uero vtrū semp̄ b̄ f̄ ctio habeat locū. **B**lo. dicit q̄ nō. ita dicit̄ regla oia fere. j. de re. iur. r̄ alle. h̄c aliquos casus. **P**ic quidā sūt casus in q̄b? requirit̄ veritas: r̄ tūc illa fictio nō attendit̄. vt. d. l. iij. s̄. hec n̄ba. sic loquit̄. l. h̄rditarie. j. de sur. r̄ tor? ti. de cri. expil. here. cū em̄ furtū sit d̄ ctatio rei aliene r̄c. requirit̄ q̄ res sit aliena i veritate q̄d nō ē in h̄rditate iacēte r̄c. q̄nq̄z l̄z illa fictio sus fic̄t: tñ n̄ pōt h̄re locū: nā vt b̄. l. locū habeat requirit̄

edic. dī. f̄fert iaco. baldui. idē tenuisse r̄ **B**ar. b̄ix. in q̄d. suis d̄m̄ calib? q̄. lvi. q̄ incipit cūz due m̄lieres. in fi.

Filius. an valeat. vide **B**al. in. l. ij. i. ij. col. C. q̄n puo.

Sz r̄ si q̄s vide bar. i. l. si cōditional? s̄. de aucto. tu.

Qz he res. b̄ d̄c̄. v̄s bar. i. d. l. pl̄z. j. eo.

Qui ex duab? **I**stū text. h̄c fac̄ sing. bal. r̄ ang. r̄ imo. r̄ ē limitatio ad. s̄. r̄ quid si tñ. in. l. gal lus. s̄. d̄ libe. r̄ posthu. r̄ l. si. de insti. r̄ substi.

Quoniam hereditas te. Et hanc l. tā i exneo q̄ i suo limitat bar. l. l. vlt. tameto. C. d. impub. p. l. si tu ex pte. j. e. r an ista. l. ha beat locuz in eo q̄ est istitu tus r pupil. lo substitut bar. e sibi p̄i us i. l. si. j. e. r i. l. i. s. his ita de cadu. tol.

Necessaria. si si lius ergo heres an sit fū data inten. tio creditor. s filii statim Adde casuz fm bal. in. c. i. in prin. an a gna. vel fili. r ibi est tex. sin gu. f3 bal. q̄ bñficiū absti nēdi ē d iure ciuili de q̄ vi de bal. in. l. si paterna. C. q̄ i fran. credi. r vide bal. in. l. i. de his qui an. ap. tab. r q̄ sit d iure ci uili tenuit sa ly. in. l. apud hostes. j. d. su. r legi. p b̄ et fac. l. i. s. si vt se ab h̄di. ab sti. r. l. si de s. funct. C. d. le. gl. b̄rdi. vbi tractat d bñ ficio abstinē di sūpto d in ris ciuili pui sioe. r ex b̄ re sultaret ma ximauilitas cum duraret xxx. anis als autē duraret anno s3 tñ v̄ q̄ sit de iure p̄torio per. l. ista. r q̄ text. d. l. si. alleg. p bal. in. d. l. i. d his q̄ an. ap. tabu. si loq̄ d bñficio ab

duo extrema habilia sicut in qualibet fictione trans latina. vt. l. sciendū. r. l. deniq. s. ex q̄. cau. ma. r. l. hu ic scripture. C. ad. l. acq̄. l. r. l. quoties. j. de noua. l. eni qui. s. si. j. de x̄b. ob. ita sunt hic q̄dā q̄ extinguuntur morte defuncti: r iō cū nō reperiant tpe aditōis nō p̄nt ad heredē p̄tinere q̄ vltimū extremū deficit: vt no. in. l. heres in oē. s. e. quedā nō erāt tpe mort: nec potuerūt inchoari iacēte hereditate vt acq̄itio vsu fruct. vt. l. vsufruct. de sti. ser. vlt. vsucapio. vt. l. vsu capio. r. l. ceptā. de vsuca. r in istis fili. s̄ fictio nō h3 locū. r ad istā reducūtur oēs casus positi in glo.

Quoniam hereditate. Prop̄ vnū ab stinēte pōt ali. q̄ adierat a toto recedere: nisi creditores euz p parte abstinētis voluerūt molestare: idē de h̄de ei. b. d. cū. l. se. r ē valde singularis. l. Ibi duz dicit ter. portione. tñc ille q̄ adiuit nō poterit a toto rece dere q̄ rē. vt sequit in ter. Ibi cū dicit ter. deberēt. dic vt ipm cui accreuit nō cōueniāt vltra vires illi. portiois. Ibi cū dicit ter. denf. heres ergo ē in totū nō tñ tenet p illa portioe vltra vires illi. portiois. **N**o. q̄ possū p aliu: qd nō possū p me. **C**opp. glo. sed nō sol. dic ergo ibi in seruittute: s3 b̄ accidit b̄ ppter inopinatū casum: q̄ rō ibi cessat. Ibi cū dicit gl. l. pe. imo ē. l. anpe. r p̄cor. qd̄ intellige vt ibi gl. ad. l. si certari. s. i. dicit q̄ p̄cor. vel ē sp̄ale in milite: r de b̄ p̄. **E**t de re. in. c. qd̄ alicui non l3. li. vi. vbi de b̄ p̄. **E**ntio ad scdā partē r pmo reuoco in dubiū intellectū ter. gl. legit duob. modis. scdā lec. tenet doc. p. l. si minor. j. e. q̄ lec. placet in effectu p l. anpe. j. ad tre. r p. d. l. si certaz. s. i. s. ti. i. tñ q̄ expō facit magnā violētā l̄fē: iō expōe. ter. vt dixi legēdo l̄fam: r recidit in eūdē effectū. **C**opp. q̄s nō pōt de cedere p pte testat. r p pte intestat. vt. l. ius n̄m. j. de re. in. **S**o. vt dixi legēdo l̄fam. **C**opp. de. l. q̄ ex duob. in fi. s. e. **S**o. qdā: aliud in exneo repudiāte: aliud in suo. ita tāgī b̄ r ibi. **S**o. dicit idē r in exneo vt b̄ in pma gl. r ē glo. magna. qd̄ t3 glo. C. e. l. qdā eulogio. rō q̄ p bñficiū abstinēdi h3 su. idē qd̄ emā cipat. vt. l. nā nec emācipat. j. de le. l. i. p herede. s. papinian. s. e. **C**opp. s. e. l. si duo. **S**o. ibi vn. p̄ re pudiauerat: ali. postea adiuit: b̄ pmo adiuit r secu ta ē postea repudiatio. r sic inopinat. casus postea euenit. **C**opp. q̄ h̄ electio non tribuat ei: vt. l. si mi nor. j. e. **S**o. ibi fuit abstinē. p resti. in ite. cū iā adue rat. b̄ vero nūq̄ adiuerat. **C**opp. ad h̄ac so. d. l. an pe. ad tre. **S**o. ibi in fideicommissario q̄ sentit p̄modū adire h̄ditatis. iō e. q̄ assentiōe grauāt in b̄ q̄ aut totū retineat vel al ozo recedat. **S**o. p̄cedēs loquū in h̄de q̄ se abstinet p restōne: nō d3 igī nocere al teri coheredi q̄ vult sua portioe eē p̄tutus. r sic reaf sumo. **A**ut q̄s pmo adiuit: demū secuta est repudia tio alteri: aut repudiatio p̄cedit aditionē pmo casu aut repudiatio secuta ē ip̄o iure: aut bñficio p̄toris viui restituētis. si ip̄o iure loquū b̄. l. si bñficio p̄tor. viui: aut loquū in coherede aut in fideicommissario. scdō casu. s. qñ repudiatio p̄cedit aditionē: aut iste q̄ postea adiuit hoc sciebat. r loquū. l. si duo. s. e. aut ignorabat. r h3 locū b̄. leadē rōne. **Q**uero p̄rio quo iure deferat h̄ aditio. **R**ñ. q̄ cōditione ex. l. cū em̄ b̄ inducat aliqd̄ in fauorē alteri. pducētis actio nē r exceptionē vt. l. statuas. de acq̄. re. do. possum. ibi dicere q̄ b̄ expediat officio iudicis: vt. l. si certa. rñ. s. i. circa si. ibi dū dicit expellēdus est rē. **S**3 cer te alius casus ē ab isto. vñ mibi pl. placet q̄ oriatur aditio ex hac. l. r ē exceptio vt statiz dicā. **Q**ue ro cui dat ista cōditio. **R**ñ. h̄di in cui. fauorē scā ē bec. l. vt. l. fideicommissa. s. interdū. j. d. le. iij. g. agit heres d̄ creditōes: r eos faciet reuocari: vt def ipi po

testas a toto recedēdi p̄p̄ portioē obueniētē: tñc si creditores impedire nolūt p̄nt dicere se p̄tētos eē ei. portioe: r q̄ p residuo nō tenētur vltra vires h̄ portiois: vel si volūt deferūt illi electionē recedēdi a toto vel defendēdi p toto: nisi em̄ p creditores de ferat electio nō pōt h̄s hoc face re vt hac. l. ibi q̄a nō pōt heres exonerari nisi deferatur conditio pos ses ibi intelligere q̄ bec electio deferatur ip̄o iure nisi creditores dicāt se velle esse: cōtētos eius por tioe. r tñc erit illa practica q̄ h̄s expectabat q̄ cre ditores eē citēt: r ip̄e heres excipiet r ppter portio nē accrescentē vult a toto recedere: creditores repli cabūt q̄ sunt cōtenti q̄ rñdeat p portioe sua: p alia nō teneat vltra vires hereditarias. **I**te aduerte q̄ b̄ nō pmittit h̄ heredi nisi p̄p̄ creditores. r sic si nul li essent creditores bec electio nō dmitteret h̄di. ni si em̄ creditores sint r nolūt molestare nō dat sibi il la electionē: n̄b̄lomin. vbi nulli creditores sūt. q̄ nec volūt nec p̄nt molestare. **E**t h̄ dixi in. q. d̄ facto filia adiuit hereditatē m̄is p parte sibi cōtingente. r sic p illa pte acq̄siuit vsufructū p̄i suo: decessit remanē te filio ex viro suo. alia portio deficit nec filius vole bat totā repudiare vt sic nō haberet eā ex p̄sōa ma tris s3 pōt h̄e ex p̄sōa sua. r p b̄ excludet aui mā ternū ab vsufructu certe nō pōt. nā iste au. nō ē cre ditor hereditari. nō em̄ debebat h̄e a matre s3 a fi lia sua. r idē cū nullus sit creditor h̄ditari. h̄di nō deferat h̄ electio vt hic. **Q**uero an bec. l. habeat locū hodie si h̄s inuentariū nō cōficeret. **P**uto q̄ sic nā ppter om̄issionē inuentariū nō grauāt nisi in b̄ q̄ teneat insolūduz. r q̄ nō posset vti bñficio salc. q̄ auit pdat bñficiū hui. l. nō reperit exp̄suz vt in cor pore de here. r fal. s. si vero nō defecerint. **Q**ue ro qd̄ si creditores nō sūt s3 legatarij. **E**t q̄ h̄eat lo cū h̄. l. q̄ quo ad ipm h̄dē legatarij sunt creditores vt. l. i. C. de bo. auc. in. pos. in s. q̄ s3 bec tpa q̄s lega tarijs nō tenebat vltra vires hereditarias. vt. l. i. s. pe. j. ad tre. r. C. de le. l. si vn̄uerse. cū ḡ non p̄bat ali qd̄ onus illa. l. nō p̄uidebat hodie forte sec. nā tenē tur insolūduz r vltra vires h̄ditarias posset dici h̄ac l. locū h̄e. nisi dices q̄ insolūduz tenet p̄p̄ delictū suū. q̄ inuentariū nō fecit. ergo rē. **S**ed posset rñdē q̄ hoc delictū nō reseruit portioē alteri. ergo nō d3 amittere bñficiū hui. l. qd̄ ē p illa. vt. l. r̄scrip̄ti j. de his q̄. vt indig. **Q**uero qd̄ si nō sunt nec cre ditores nec legatarij s3 sūt in h̄ditate alie iplicatio nes q̄ forte requirūt laborē animi r p̄sōe. **P**uto q̄ ppter b̄ nō deferat ei bec electio. soluz em̄ p̄p̄ cre ditores deferat vt h̄ p3. r no. in ista. l. cū h̄ditatis. q̄ q̄uis q̄s habeat coheredes tñ su. h̄s d3 vt ibi siue suo siue exneo. **N**ec ob. j. ad tre. l. apud iul. s. idē iul. q̄ vez ē q̄ definit eē su. heres q̄nt ad ea q̄ ex testō dependēt s3 illud posset abstinere. vel nō dependet ex testō. ad b̄. l. p herede. s. papinian. s. e. r. l. i. j. C. e. facit. l. ex pte. j. e. dixi in. l. si fili. de vul. r pup. substi.

Necessarius. Suus h3 a p̄toze solēnter nō restituat vt minor. necessari. vero h̄s nullo mō ab stinere se pōt. b. d. **Q**uero vtrū fundata sit inten tio creditor. ptra filius. nisi fili. pbet se abstinuissē. **Q**uidaz dicit q̄ sic. **S**lo. ē s̄ b̄. r in. l. i. C. si vt se ab be. absti. r ibi moderni vacillāt. veritas ē ista q̄ vtra q̄ opinio pōt sustineri. nā fili. q̄ venit de iure ciuili ē h̄s noie r effectu. vt b̄. r in. s. sui. insti. d̄ be. q̄. r d̄. r. j. ti. i. j. l. i. s. qui sunt in potestate. r. j. de cōdi. r de. l. aditioib. r. l. iij. s. de cōdi. fur. C. de cur. su. l. si. s. i. s. e. l. more. scdō rñso. r iō creditorib. tenet r illo one re nō eximūt fili. nisi vellet se abstinere vt b̄ d̄c̄ ter. r

stinetur
bñficiū
tarij qd
et cōficia
redib. vt
p3. d. l. i. c.
l. si d̄m̄
citatiū
nē iuris
rñ tñ p̄
q̄ d̄m̄
annia. q̄
us vlt
ficio ab
di d̄i p̄
a credit
h̄ditari
vā excep
nis r sic
p̄p̄tū. l. p
re. s. si d̄
cep. d̄. r
de bal. in
in p̄m. an
gna. vel
i. l. i. s. v
z se. r. i. j.
C. qñ nō
par. r. l. i
p̄is. C. v
be. in. v
z q̄ sit d̄
ciuiti. vt
ri in. l. i. j.
j. d̄ colla.
s3 q̄ sit d̄
p̄torio o
nā ius ciu
bñ p̄t fac
re que ē
d̄. auc. h̄
pl̄. C. d̄
cō. r. nō
substitu
vulg. r p
ius p̄tor
nō. l. r. i
s. s3 q̄ p̄
d̄ minor.
eēt de iure
uili s̄ḡrē
filiū ab
te n̄q̄ ex
tētia iur
cōfirmant
tabule p
lares r al
fecit. iur
q̄ idē op̄r
q̄aditōe
ditatis d̄. l.
l̄. q̄ se p̄m
z. l. i. si p
s. e. l. i. si
q̄ p̄i. d̄ v
z pup. p
fac. s. s3
m̄ist p̄tor.

Infti. de here.
quali. r. diffep
ren.

In. d. s. f. ut oportet ergo qd filij voluntas declare. vt
l. si ita legat. s. illi si volet. j. de leg. i. r. h. mo. pcedet
opinio antiq. s. pone qd creditor egit s. filij r. fili
us in nulla parte iudicij fecit aliquē actū p. quē vide
at se imiscē: vel forte fuit p. tūar: r. sic de ei? voluntate
nihil appet potit ne p. dēnari q. si. creditor itētio sit
fudata. Quidē q. sic p. ea q. dicta sūt. q. teneat nisi ap
pareat voluntas d. r. i. s. e. verū. sicut em ille q. obli
gat? est pure: r. obligatio illa sperat nouari in p. diti
onis euentū nō pōt interm cōueniri: vt. l. pecuniā. s.
f. cer. pe. ita iste fili? l. s. sit obligat? q. sp. at. tolli ista
obligatio in cōditiōis euentū. s. si voluerit abstine in
terim p. ueniri nō pōt nec h. z. necesse hoc opponē q. a
ius inducit h. q. id qd ē verū a iure inductū nō ē ne
cesse expm p. hōiez. r. h. ē casus p. l. i. C. si vt se ab he.
absti. ibi fides x. itatis x. boz adminicula nō. deside
rat: r. idē in. l. ea qd ē. s. e. facit. l. q. sub p. ditiōe. in fi. de
p. d. i. n. s. r. h. mo. vera ē opt. gl. q. dicit q. iteriz nō est
heres q. tū ad cōmodū vel incōmodū: q. nō pōt vt
h. s. p. ueniri: r. eodē mō. pcedit sequēs opt. posita h.
in gl. dū dicit teneat. i. teneri v. p. ma. facit: q. vere te
net l. z. nō effectualiter vt dixi. dices tu gl. ista q. dicit
en nō ē herede q. tū ad cōmodū p. dicit ei qd dixi in
l. fili? r. l. i. iulian? s. e. r. s. ter. in. l. si fili? q. patri. d. vul.
r. pu. R. q. d. d. ē p. modū ex ipa h. ditate. p. uenies:
qd nō pōt ab incōmodo separari vt debita r. credi
ta h. ditaria: r. in istis pcedit qd dicit gl. qd sūt cō
moda nō ex ipa h. ditate vt q. p. firmet tab. pu. r. tu
tele ditiōes: r. in istis operat exstia sui h. d. is ē p.
abstētiōe vt in d. r. i. s. C. p. d. l. cū q. s. s. r. z. si q. s.
de fidei cō. l. i. s. o. ibi spale in libertate. r. de hac ex
tia sui h. d. is dixi in. l. si fili? q. p. r. i. de vul. r. pu. substi.
C. p. d. l. ait p. r. o. r. s. nō solū. s. d. mō. s. o. vt i. gl.

Ex parte heres. Suus l. h. eat cohe
te ē necessari? nisi sub cōditiōe fuerit istitu
tus. h. d. l. Ro. q. in sumario dixi. simile in suo r. neces
sario dixi. s. e. l. cum hereditate.

Qui patri heres. Nō ē alibi ista. l. q. ē
nova r. singlar. r. n.
h. z. parē r. cōcordatiā. r. h. d. Jus accrescē
di trāsit ad heredē: r. si ē vnitiū cū pupillari substōne
trahit ad ea vt habeat locū p. aditā h. ditate. r. tra
hat ad bona ipuberis. h. d. r. p. mo. ponit dictū. scdo
declarat illud h. re locū in h. d. de h. d. is. scdo ibi q. sic.
Quero an oia qd vult dicē ter. nā si ipm r. c. R. n.
h. d. itatis p. ne aditio obligat h. d. e: vt cogat h. re pu
pillari: s. obligatiōes trāseūt in h. d. es. ergo h. d. es
heredis h. re cogit. C. p. d. s. e. l. q. s. i. t. s. f. i. Sol. ibi
nō adiuuit paternā. C. p. d. e. l. si fili? q. p. r. i. in p. n. s.
de vul. r. pu. s. o. vt ibi. C. p. d. e. l. mag. n. a. z. r.
op. ius substōnis pupillari nō trāsmittit ad h. d. es:
vt. l. q. liberis. s. f. i. de vul. r. pu. r. l. sed si plures. i. p. n.
eti. s. o. dicit Ro. h. fuit p. p. r. i. n. nōmē substituti ex
pressū: ibi appellatiū. gl. nō dānat hāc so. tū h. so. ē
falsa. p. d. ter. i. l. q. h. ebat. s. d. vul. r. pu. scdo p. rōnez
mag. em trāsmittit qd flictiū ē sub noie appellatiuo
h. d. is q. sub noie p. p. o: vt. l. cū ita. de p. d. i. r. de. C. n.
gl. sol. scdo mō q. h. nō v. e. i. t. p. ius substōnis s. z. p. ius
accrescēdi: r. h. vera vt statim dicā. Tertij dicit q. h.
loquit q. n. pupill? adiuuit in d. r. o. sec? inuit q. idistice
q. n. pupill? adiuuit vt tūc ius substōnis trāsmittat ad
herede qd ē p. casū. l. q. habebat. s. d. vul. r. pu. r. s. l.
i. s. in nouissimo. de cadu. tol. tene ergo pcedere so.
q. h. venit p. ius accrescēdi vt pbat ter. ibi accrescē
di iure r. c. C. p. d. e. l. op. ius accrescēdi nō h. z. locū
in diuersis h. d. itatib? siue defera? ex diuersis testis
siue ex vno: vt. l. si sub cōditiōe. s. q. mo. v. s. u. s. u. amit.
r. l. si duob? s. t. i. i. r. l. i. j. C. de remi. r. qd ibi nō. R. n.

verū ē in iure accrescēdi simpliciter in d. r. i. s. s. z. si ē vnī
tū cū pupillari substōne trahit ad ea vt porrigat ad
bona ipuberis. h. ē casus singlar. p. h. facit. l. si duo
bus. in p. n. s. e. cū gl. r. qd ibi nō. in vltia so. s. J. rez s.
ius accrescēdi nō h. z. locū post aditā h. d. itate i. p. p. e
tate. vt. l. i. i. in fi. s. de v. s. u. s. r. ac. s. z. h. fili? adiuuit h. d. ita
tē p. n. a. ergo nō h. z. locū. R. n. illud i iure accrescēdi
simpliciter: s. si ē vnitiū cū substōne pupillari trahit ad
ea vt habeat locū r. post aditā h. d. itate: r. h. ē singla
re h. qd ergo dicim? ius accrescēdi trāsit ad h. d. es h.
ē de iure cōi. vt. l. h. e. c. scriptura. de cōdi. r. de. r. l. si ex
plurib? de suis r. legi. r. l. i. s. is ita. d. cadu. tol. s. z. q.
trahit ad bona ipuberis: r. q. h. eat locū p. aditā h.
ditate ē h. singulare p. p. f. vnitiōe quā h. z. cū substōne
pupillari. Dicit tū gl. r. h. n. q. illud ē v. e. z. cū alij iure
substōnis admitti nō pōt: q. nō erāt vel erāt exclusi.
nā si eēt ius substōnis p. f. e. r. i. i. u. r. i. accres. alle. gl. s. h. e.
r. fal. s. si vero. de vul. r. pu. l. q. habebat. meli? pbat
in. l. i. j. s. si duo. j. de bo. pos. s. z. ta. C. p. d. e. l. si ex
plurib? in fi. de suis r. legi. s. o. gl. ibi in vulgari h.
in pupillari. Certe h. nō loq. in spē substōnis pupil
lar? tū vt dixi: imo t. i. iure accrescēdi. Alij q. h. su?
fuit substitut? ibi e. r. n. e. nec h. placet. nā text. dicit q.
substitutū obligat aditio nō q. su? fuerit. Alij dicit
q. h. erat substitut? q. adiuuit in p. te in q. erat institut?
s. z. ibi substitut? s. z. ista so. nō ē bōa. p. q. s. ter. l. i. scdo
s. l. s. z. plures. de vul. r. pu. vbi h. s. institut? nō trā
smittit ius pupillaris substōnis. Dic ergo q. ibi i iure
substōnis: h. in iure accres. qd trāsmittit: r. sic p. cor
dat cū. l. i. C. p. d. e. l. toties. j. e. s. o. vt ibi. C. p. d. e. l. i. Quero
an h. l. locū habeat siue pupillus adiuuit siue nō. Bl.
in fi. dicit nō curādū de h. d. r. i. n. o. i. l. toties. j. e. r. C.
de ca. tol. s. si nāit sub p. ditiōe. r. illd v. r. ver? Si em
pupill? nō adiuisset p. n. a. h. d. itate ius accrescēdi nō
eēt vnitiū cū pu. substi. imo diuersa respiceret: q. ius
accre. h. d. itate p. n. a. ius substōnis h. d. itate pupilla
rē. s. z. tūc istat q. rō ter. ē vniformis siue pupill? adi
uit siue nō. cū em substitut? adit p. n. a. ē obligat? h. re
pupillari siue pupill? adiuuit siue nō: r. ita loquit p. r. i.
ma gl. h. posita r. h. n. ergo ista obligatio ad h. d. e trā
sibit. R. n. q. n. substō nō eēt vnita cū iure accrescēdi
nō trāsmittit ad h. d. e: q. ē p. sonal? obligatio: s. z. q. n. ē vnī
ta cū iure accrescēdi tūc trāsit ad h. d. e q. ius accre
scēdi nō extinguit cū p. sona: r. h. ē qd dicit ter. h. p. i. n.
gi cū p. n. a. h. d. itate: r. ex h. q. ponim? h. pupillū ad
uisse apparet q. nō pōt succedi ex vulgari tacita v.
exp. s. a. nō habetur hic alia.

Institut? q. adit ab intestato vt
filiū. s. p. u. d. i. a. r. e. ex testō: r. fac locū sub
stituto. h. d. C. p. d. q. nō sit necesse q. pbe
tur q. fuit sane mētis cū p. s. u. m. a. t. n. i. s. p. b. e. r. d. r. i. n. vt. l.
nec codicillos. C. d. codi. s. o. gl. q. pbat eo ipso q. s.
tū nō pbat. C. p. d. e. l. nec is. s. h. s. s. e. r. l. m. f. d.
inof. te. s. o. gl. h. sciebat sibi h. d. itate eē delatā: als
sec? vt in d. r. i. s. ista ē vera. r. si dicas imo ignorabat
q. putabat matrē demētē fuisse vt d. r. in ter. R. n. pre
sūptio ē q. sciuerit veritatē eo q. fili? vt. l. octau. v. n.
cog. v. n. illis suis x. bis q. b. d. i. x. i. t. p. r. e. z. demētē nō cre
dit: s. z. si vere erraret in fctō credēs en demētē fuisse
tūc repudiasse nō v. r. vt h. i. c. i. d. r. i. s. Alij dicit q. h. c.
errabat i iure: q. so. nō ē vera p. ter. q. dicit rāq. p. r. de
mēs fuerit. v. n. exp. s. e. loq. q. i. fctō errabat n. i. iure qd
autē si i iure errabat: dicā i. l. clodi? j. e. n. h. e. r. h. alia.

S minor. Portio abstinentis se p. restō
nē nō accrescit coheredi inuito
h. d. C. p. d. s. e. l. cū heredi. Dic vt ibi.
Antistius. Qui implet p. ditiōes nō v. r. adi
re nisi exp. s. e. h. a. i. o. fecit. h. d.
C. p. d. e. l. i. a. dubitari. d. h. e. i. s. t. i. s. s. o. distingue vt
XXX iij

Qui p. r. i.
vlt. so.
p. r. o. h. a. c. s. o.
lu. facit qd in
fili dicit bar.
in. l. i. i. j. s. ca.
to. in. i. i. j. op.
po. p. r. i. n. v. b. i.
allegat istam
l. de x. obli.

S cōz tab.
Et i. l. i. j. als
ij. s. de iust.
test. scdo r. n.
so. r. not. bar.
in. l. re cōiun
cti. s. z. circa
h. moueo ta
le dubiū. de
leg. i. j.

ibi. z. l. i. §. si parendi. §. d. ob. cau. z. l. si q's ita. de condi. z. demō. **¶** Op. q. nō ualeat ista cōditio si iurauerit: ut. l. que sub cōditōe. de cōdi. isti. **¶** So. ut gl. quia ibi de iuramēto de futuro: hīc de preterito. z. de hoc habuistis in. l. si quis ita. §. de cōdi. z. demō. z. de cōdi. ob. cau. l. i. z. l. iā dubitari. §. de hē. insti. **¶** Querit **¶** Si. an ille qui agit querela in effectu uideat esse heres eo ipso q. obtinet. **¶** Glo. format istā. q. i. l. quēad modū. §. de inof. tes. dicam in. l. cum quidam.

Si dominus serui mutatur: nouus iussus requiritur. h. d.

In libris. Furiosus nō acquirit uoluntate sua sed uolūtate. l. vel alterius cum iussu curatoris. **¶** Op. de. l. cū heres institutus. §. e. sol. si filius adit sua spē sine iussu curatoris acquirit sibi nō patri: si cū iussu curatoris tūc acquirit patri: ut hīc. tene menti.

Seruus plurimū pōt partē unī **S**eruus. acquirere z. partē sibi si fuerit manumissus. h. d. **¶** Op. q. adēdo partē uideat adire totū ab initio: ut. l. i. z. ij. §. e. **¶** So. iuriscō sultus soluit in. l. cū solus seruus. §. e.

Seruus plurimū pōt oībus **S**eruus. necessariis existerē. h. d.

¶ Op. seruus cōis nō pōt institui heres necessarius ab vno ex dominis: ut. l. §. si sub cōditō ne. §. seruū cōem. §. de hē. isti. z. isti. de don. §. si. **¶** So. fm iura. ff. de betis intelligere q. oēs dñi sūt decesserūt: ut. l. duo socij. de hē. isti. v. oīuz hēditas puenit ad vnū. hōdie at pcedit sine dubio q. pōt seru? cōis institui ab vno ex socijs: ut. l. i. C. de cō. ser. manumiss.

Seruus. **¶** Ex cōfictōe legali i hēditate lo **S**eruus. cus est iure accrescēdi. h. d. z. ē no. l. i. legato ppetat: secus i usufructu: idē i gl. vide eā z. vide qd dīcā i. l. pri. **¶** Op. de. l. z. p cūlo. §. de le. ij. ubi nō est loc? iuri accrescēdi. **¶** So. id in legato secūdo hīc in hēditate: z. est rō ne q's decede dat p pte testat: qd in legatis cessat: z. vid qd p me no. in. d. l. z. p cūlo. **¶** §. d. h. op. de. l. i. §. i. §. de usufruc. accre. **¶** So. illud est verū in usufructu: aliud in legato ppetatis. z. tene mēti stā glo. z. no. z. signa. eā

Am sol? seru? **S**eru? plurimū pōt se **¶** separationē q. a. l. inducīt: l. z. nō a testate. h. d. p. b. apparet solutū dñū qd feci in. l. seru? duoz. §. e. **¶** Quero hīs institut? in solidū decessit iura ānū: z. trāsmisit ius deliberādi ad plures hēdes: vtrū habebūt nece oēs adire sūt an poterit qlibet sepati certe pōt qd sepati: ut h. l. z. n. i. p sōa moriet? id ius nō eēt diuisū tū p sōa hēdis p. l. diuidit sic ceta iura hēditaria: z. poterūt separatiz adire utilitatis cā ne alteri festinātia alteri noceat: ut h. z. l. legatari. in pñ. §. ti. i. z. alijs postea repudiātib? v? exclusis erit locus iuri accrescēdi in hēditate. ut. §. e. l. pri.

Quadiū. **¶** Sequētes in gdu nō admittunt nisi p mīs exclusis: nō pri? mis statuit tps ad adēdū ultra qd nō audī unt. h. d. **¶** Mo. q. qdū ē loc? gradu pcedētī nō uenit ad sequētē. **¶** Itē no. q. trāfactio tpe hēditatis hē p repudiata. **¶** Op. de. l. si. ex de vul. z. pu. **¶** So. ut ibi: q. ibi ē loc? in portioe repudiata. **¶** Op. d. l. si q's ita. §. de here. insti. nō ē v? ibi p. z. **¶** Op. de. l. ait ptoz. §. §. qd papinian? §. de mino. **¶** So. gl. no. q. diu institut? pōt admitti de iure cōi nō ē loc? substituto: sec? si de iure spālī p restōnez ut ibi. **¶** Idē si restitutio pcederet ipso iure sine remedio ptozis uiuū: ut l. si. C. de repu. hēdi. z. ibi no. **¶** Op. z. v? q. institut? z. substitut? cōcurrūt: ut. l. si pfa. testō. §. de here. insti. z. insti. de vul. z. pu. substit. §. si. in si. fallit ibi p pē

repugnātia iuris z. rōnis. z. ē idē casus. in. l. cū ppo nas. C. de here. insti. z. ē ali? casus i. l. si libet? patro no. j. §. d. bo. li. z. pōt addi tert? q. id qd dñi p rono idē dicat in filio. z. dñi in. l. p hēde. §. papinianus. §. e. **¶** Venio ad vltimā glo. b. z. op. q. nō adiuit. j. termini vel repudiāt v? adire. ut. C. e. l. si. §. sui aut h. z. §. si q's nō temerario. **¶** So. h. l. hōdie corrigitur p illā fm **¶** Azo. z. **¶** Dugo. Alij dicūt z. ista ē vera z. notabil: q. in illa statuit termin? ad instātia creditor: h. substituti qd ppetuo tene mēti. istā tenēt doc. ibi z. bñ. rō qd cōtumacia semp interpretat in id qd cōtumaci est de ter? z. aduersario vtili? ut. l. de etate. §. q. tacuit. §. d. inter. act. vñ qñ statuit termin? ad instātia creditor? itereft creditor? ut habeat p adēte ut habeat quē cōueniāt: s; qñ statuit ad instātiā substituti itereft ei? q. habeat p repudiātē: ut sic possit adire: ita loquit h. z. h. verissimū in hēde instituto pure: s; si sub cōditōe p ratiua z. ei eēt statut? termin? ad cōditōez implēdā z. ad adēdū nec adimpleuit nō hē p adēte: q. nō pōt cū nō sit impleta additio. ut. l. si q's insti tuat. in pñ. de here. insti. z. in. l. si seru? de bo. auc. i. u. di. pos. z. dñi in. l. si q's su? de iure deli. **¶** Itē h. vera in hēde q. pōt adire de iure ciuili: s; in eo q. nō pōt alit succedere nisi p d. ta. sec? q. ibi requirit expfio hōbo rñ corā iudice. ut. C. q. admitt. ad bo. poss. l. si. **¶** Item ex eo q. dicit ad instātia creditor? z. c. z. intelligas practica cā h. l. q. h. h. z. facē iudex ad petitiōez ei? cui? itereft z. aduerte q. uideat q. iudex nō possit statuere mō: ē terminū cētū diez. ut. l. i. z. ij. §. de iure deli. z. ibi d. b. **¶** In casu tñ sufficiūt tres mēses: ut. l. si. §. i. de iure deli. **¶** Quero q. sunt isti q. pnt h. petere ut tps statuat. **¶** Rñ. substituti creditores fili? q. sperat mouere q. inofficiosi ut h. in gl. magna. **¶** Quero qñ statuitur h. termin? substituto. **¶** Rñ. gl. q. termin? substituti icipit. finito tpe instituti. vide gl. z. no. q. l. z. dicat. C. d. dila. l. siue ps. q. pēdente dilatiōe officij iudicis cō quiescat: iterim tñ poterit dari dilatio q. icipit post illā finitā: qd not. **¶** Si. istū d. is aut. iducit ad. q. si tres fuerūt electi p rātes vni? terre vñ? post aliū: z. se cūdus decedat deliberāte pmo q. admittat tertius ar. j. de dñi. z. de. l. p. ita dicit tpe. h. ac. q. tūgit **¶** Ly. in l. p. aditā. C. d. ipu. z. ali. substi. fac qd dīcā i. l. cū sub hac. j. de cōdi. z. de. **¶** Quero d. iux p dīcta. testō: si lūi heredē instituit z. ei pupillariter substituit titiū: z. qñ cūq. decesserit titi? sine liberis ei substituit sep rōnū: cōtingit q. titi? aut pupill? mortu? est demū mori pupill? q. an semp rōnū ei possit succedere ex v? goze pupillaris substitōis. **¶** Et h. ē cāus q. sic: qd ibi clar? apparebit mōdō dñis. **¶** Cōtra p dīcta facit. l. si mater. §. i. de vul. z. pu. z. ibi no. s; rñde ut ibi. **¶** Itē facit d. q. semp rōnū substituit fuit titio nō pupillo. s; rñsio apparet p hāc. l. q. gradu p substitōis pēpto admittit sequēs. **¶** Itē facit d. iste substitut? fuit titio q. erat ex rōne. §. in ei? psona fuit sub rōne fidei cōmissaria z. sic pupill? nō pōt succedere directo. **¶** Rñ. titio iste substitut? fuit cōpēdiōse q. tinet vulgare. ut dñi in l. cēturio. v? ergo dicit titi? pupillaris substitut? z. cū titi? hēs nō erit semp rōnū substituto: z. v? scōs gradus substitōis. ut. l. p. de vul. z. pu. q. scōs grad? q. ad titiū ē vulgare? q. ad pupillū ē pupillaris. s; si pri ma fuitz directa pupillaris: scda mere fidei cōmissaria: tūc scda nō posset hē locū nisi ex substitōe adea tur hēditas. ut. l. apud iul. §. idē iul. ad tre. z. l. ita tñ. §. qui suspecti. e. ti. s; si pma esset mere fidei cōmissaria: z. scda idē. tūc l. p mū fidei cōmissū deficiat remanet apd hēdez cū onē suo: z. sic debet scdo. ut. l. i. §. p scdo. de ca. tol.

In plurimū. **¶** Siue succedat de iure cili si ue de iure ptozio scripti pē

¶ Gl. **¶** Azo. **¶** Dugo. **¶** Alij dicūt z. ista ē vera z. notabil: q. in illa statuit termin? ad instātia creditor: h. substituti qd ppetuo tene mēti. istā tenēt doc. ibi z. bñ. rō qd cōtumacia semp interpretat in id qd cōtumaci est de ter? z. aduersario vtili? ut. l. de etate. §. q. tacuit. §. d. inter. act. vñ qñ statuit termin? ad instātia creditor? itereft creditor? ut habeat p adēte ut habeat quē cōueniāt: s; qñ statuit ad instātiā substituti itereft ei? q. habeat p repudiātē: ut sic possit adire: ita loquit h. z. h. verissimū in hēde instituto pure: s; si sub cōditōe p ratiua z. ei eēt statut? termin? ad cōditōez implēdā z. ad adēdū nec adimpleuit nō hē p adēte: q. nō pōt cū nō sit impleta additio. ut. l. si q's insti tuat. in pñ. de here. insti. z. in. l. si seru? de bo. auc. i. u. di. pos. z. dñi in. l. si q's su? de iure deli. **¶** Itē h. vera in hēde q. pōt adire de iure ciuili: s; in eo q. nō pōt alit succedere nisi p d. ta. sec? q. ibi requirit expfio hōbo rñ corā iudice. ut. C. q. admitt. ad bo. poss. l. si. **¶** Item ex eo q. dicit ad instātia creditor? z. c. z. intelligas practica cā h. l. q. h. h. z. facē iudex ad petitiōez ei? cui? itereft z. aduerte q. uideat q. iudex nō possit statuere mō: ē terminū cētū diez. ut. l. i. z. ij. §. de iure deli. z. ibi d. b. **¶** In casu tñ sufficiūt tres mēses: ut. l. si. §. i. de iure deli. **¶** Quero q. sunt isti q. pnt h. petere ut tps statuat. **¶** Rñ. substituti creditores fili? q. sperat mouere q. inofficiosi ut h. in gl. magna. **¶** Quero qñ statuitur h. termin? substituto. **¶** Rñ. gl. q. termin? substituti icipit. finito tpe instituti. vide gl. z. no. q. l. z. dicat. C. d. dila. l. siue ps. q. pēdente dilatiōe officij iudicis cō quiescat: iterim tñ poterit dari dilatio q. icipit post illā finitā: qd not. **¶** Si. istū d. is aut. iducit ad. q. si tres fuerūt electi p rātes vni? terre vñ? post aliū: z. se cūdus decedat deliberāte pmo q. admittat tertius ar. j. de dñi. z. de. l. p. ita dicit tpe. h. ac. q. tūgit **¶** Ly. in l. p. aditā. C. d. ipu. z. ali. substi. fac qd dīcā i. l. cū sub hac. j. de cōdi. z. de. **¶** Quero d. iux p dīcta. testō: si lūi heredē instituit z. ei pupillariter substituit titiū: z. qñ cūq. decesserit titi? sine liberis ei substituit sep rōnū: cōtingit q. titi? aut pupill? mortu? est demū mori pupill? q. an semp rōnū ei possit succedere ex v? goze pupillaris substitōis. **¶** Et h. ē cāus q. sic: qd ibi clar? apparebit mōdō dñis. **¶** Cōtra p dīcta facit. l. si mater. §. i. de vul. z. pu. z. ibi no. s; rñde ut ibi. **¶** Itē facit d. q. semp rōnū substituit fuit titio nō pupillo. s; rñsio apparet p hāc. l. q. gradu p substitōis pēpto admittit sequēs. **¶** Itē facit d. iste substitut? fuit titio q. erat ex rōne. §. in ei? psona fuit sub rōne fidei cōmissaria z. sic pupill? nō pōt succedere directo. **¶** Rñ. titio iste substitut? fuit cōpēdiōse q. tinet vulgare. ut dñi in l. cēturio. v? ergo dicit titi? pupillaris substitut? z. cū titi? hēs nō erit semp rōnū substituto: z. v? scōs gradus substitōis. ut. l. p. de vul. z. pu. q. scōs grad? q. ad titiū ē vulgare? q. ad pupillū ē pupillaris. s; si pri ma fuitz directa pupillaris: scda mere fidei cōmissaria: tūc scda nō posset hē locū nisi ex substitōe adea tur hēditas. ut. l. apud iul. §. idē iul. ad tre. z. l. ita tñ. §. qui suspecti. e. ti. s; si pma esset mere fidei cōmissaria: z. scda idē. tūc l. p mū fidei cōmissū deficiat remanet apd hēdez cū onē suo: z. sic debet scdo. ut. l. i. §. p scdo. de ca. tol.

¶ Bartolla **¶** rñ pēdēte dilatiōe possit alla dilatio dari ad de bart. l. i. in vl. dīcto. §. de re iudi. **¶** Quero. **¶** Quod si bar. cōsultat sup hoc pñ. incip. quidaz noie titi? hāc bēs filij cē.

diut legitimos: et si conditio sit adiecta et interea non potest repudiari nisi coram iudice. h. d. **C**o. p. gl. ad fi. l. de l. is pot. r. l. is q. s. i. s. e. **S**o. h. coram iudice repudia. ut. ita no. hic et in d. i. s. r. l. i. d. cu. bo. da. vel dicit q. hic extiterat conditio. p. ma. sol. e. magis notabilis.

Serui alieni ab hostibus redempti. p. ma. sol. e. magis notabilis. p. ma. sol. e. magis notabilis. p. ma. sol. e. magis notabilis.

Sigshaclege. sari. r. p. pte voluntari. h. d. vide p. h. q. d. no. in. l. iij. s. pe. j. de heredi. insti.

Pretor ait. Qui admovent aliquid ex hereditate cum abstinentia: si post abstinentiam. h. d. v. s. q. ad fi. r. p. mo. ponitur verba edicti. scdo iurisco. ponit casus in edicto. tertio incipit expositionem. scdo ibi: si q. s. r. u. s. tertia ibi: non dicit. Per h. q. dicit si q. s. u. apparet expositio illoz verborum est eadem: postea in edicto non sumit est. l. su. ut h. vides. vide ter. d. i. dicit hic ex ponit xba edicti factus fuerit r. l. No. e. ex h. x. q. q. xba sunt scripta in psona ut si q. s. occiderit: si q. s. p. cussit: si q. s. furat. fuerit et filia: non porrigitur h. p. p. r. i. a. significatione ad eum q. fieri fecit: s. q. xba sunt scripta in re: h. e. g. i. a. l. i. t. e. r. seu ipsonaliter: ut si h. factus fuerit et filia non dicit p. que: et tunc ex p. p. r. i. a. significatione porrigitur ad fieri faciente. d. quo p. Ba. d. are. in. l. aut q. aliter. in. l. i. q. d. vi. aut clam. r. l. h. xba. j. de adul. dicit plene in. l. no. solu. s. si mado. r. s. p. cul. j. de iniuriis. **D**icit ter. ait p. r. o. r. h. expoit xba ex heredare. No. q. dicitio q. d. verificat in q. libet p. r. i. c. u. la. re. i. d. gl. q. e. in. l. i. s. i. de op. no. m. duz ter. dicit q. d. operis exponit q. d. i. q. d. q. p. s. e. c. t. u. op. requirit: q. si d. i. c. at q. d. verificat in q. libet p. r. i. c. u. l. a. r. ter. dicit. h. **D**icit ter. admonet. h. exponit xba admonet. **C**o. p. glo. r. v. q. talis error non excuset est. vt. l. e. u. q. s. si iuria. d. iniur. r. l. i. s. de legi. **D**icit. dicit vt no. in. d. l. e. u. q. in. fi. v. l. dicit tu spale h. in aditoe h. d. i. t. a. t. i. s. q. s. i. s. t. i. t. i. i. s. o. lo. a. i. o. vt. l. p. h. d. e. s. i. f. m. p. y. tu dicas q. in. l. e. u. q. anim. erat delinquendi: et id puni si alius offedit quoz crediderit: hic vero non erat anim. delinquendi. **A** d. l. l. de legi. dicit q. posito q. illa ignorantia o. z. puni: hic t. n. o. d. z. puni: i. t. a. t. a. p. e. n. a. vt. p. d. a. t. h. i. s. i. c. i. u. m. a. b. s. t. i. n. e. d. i. t. i. No. ex h. s. q. l. i. q. p. p. f. delictu p. r. i. do. no. h. i. t. l. o. c. u. p. o. s. t. h. i. s. i. c. i. u. m. i. a. o. b. t. i. n. e. n. d. u. m. q. d. p. t. a. d. m. l. t. a. facit. **C**o. p. de. l. fi. C. d. repu. h. e. **S**o. f. a. t. e. o. r. q. s. p. o. t. e. q. s. e. m. e. l. a. b. s. t. i. n. u. i. t. p. o. t. a. d. i. r. e. a. d. h. e. d. i. t. a. t. e. z. s. z. d. e. l. i. n. q. u. e. d. o. n. o. v. t. a. d. e. a. r. e. d. i. r. e. f. a. c. i. t. l. i. s. q. s. e. x. n. e. s. e. z. i. b. i. v. i. d. e. r. a. t. i. o. n. e. m.

Hec verba. uat aliquo aliquo beneficio obtinendo non hnt loci post beneficium ia obtentum: qd pt ad mltas facit. **C**o. p. de. l. fi. C. d. repu. h. e. **S**o. f. a. t. e. o. r. q. s. p. o. t. e. q. s. e. m. e. l. a. b. s. t. i. n. u. i. t. p. o. t. a. d. i. r. e. a. d. h. e. d. i. t. a. t. e. z. s. z. d. e. l. i. n. q. u. e. d. o. n. o. v. t. a. d. e. a. r. e. d. i. r. e. f. a. c. i. t. l. i. s. q. s. e. x. n. e. s. e. z. i. b. i. v. i. d. e. r. a. t. i. o. n. e. m.

Sigsheres. Finita ca dilatōis finit. tur dilatio. h. d. r. e. b. o. r. n. a. l. p. q. u. a. d. i. c. i. t. i. a. p. l. u. r. i. e. s. d. f. a. c. t. o. s. i. i. n. d. e. x. d. a. t. a. l. i. c. u. i. t. e. r. m. i. n. u. m. t. r. i. n. d. i. e. z. a. d. r. i. d. e. n. d. u. m. p. o. n. i. b. u. r. i. l. l. e. r. i. d. e. t. p. d. i. e. q. a. m. o. d. o. i. u. d. i. c. i. o. f. i. c. i. u. m. p. o. t. p. c. e. d. e. s. i. c. u. t. s. i. i. l. l. a. d. i. l. a. t. i. o. e. e. t. f. i. n. i. t. a. n. e. c. i. l. l. u. v. l. t. i. m. u. m. d. i. e. e. x. p. e. c. t. a. r. e. o. z. v. t. h. r. l. a. f. i. l. i. a. s. f. i. j. a. d. t. r. e. **C**o. p. de. l. i. n. i. l. l. a. s. t. i. p. l. o. n. e. s. i. c. a. l. e. d. i. s. r. l. i. n. s. u. l. a. j. d. e. x. o. b. z. s. s. i. q. s. c. a. u. l. i. e. n. s. i. **S**o. l. h. i. c. l. o. q. u. i. t. i. n. h. e. d. i. t. a. t. i. b. u. m. i. n. q. u. i. b. u. s. s. o. l. a. n. o. i. m. p. e. d. i. t. a. d. i. t. i. o. n. e. r. v. i. d. e. g. l. d. i. c. a. d. i. l. l. a. d. i. a. v. t. s. e. q. u. i. t. i. n. s. e. d. i. o. p. h. o. c. v. i. d. e. g. l. i. n. l. i. i. j. r. i. i. j. s. d. e. p. d. i. i. n. s. t. i. d. i. c. i. t. g. l. i. n. l. i. n. s. u. l. a. s. e. d. i. n. i. l. l. i. s. n. o. e. r. a. t. f. i. n. i. t. a. c. a. d. i. l. a. t. i. o. n. i. s. o. i. n. o. v. t. i. b. i. p. z. s. i. c. u. t. i. n. s. e. c. o. t. r. a. r. i. o.

Sigshnoquasi. Qd qd facit ut fili. nō onē. h. d. p. u. t. o. e. t. i. a. q. s. i. d. i. c. i. t. q. s. i. b. i. s. s. i. m. p. l. i. c. i. t. q. i. n. t. e. l. l. i. g. a. t. v. t. f. i. l. i. p. m. e. a. q. h. a. b. u. i. s. t. i. s. i. n. l. p. h. d. e. s. q. d. t. i. s. e. z. i. n. l. i. s. i. p. a. t. r. o. n. i. i. p. n. j. a. d. t. r. e. b. z. f. a. c. i. u. t. i. s. t. a. a. n. f. i. l. i. v. i. d. e. a. t. h. i. s. t. e. n. e. d. o. f. e. u. d. a. z. e. m. p. h. i. t. h. e. o. s. z. **E**t

h. v. q. nō sūt h. d. i. t. a. r. i. a. v. t. d. i. c. i. t. i. l. i. s. i. p. a. t. r. o. n. i. i. n. p. n. i. s. a. l. l. e. g. a.

Qui putat se. **C**o. d. i. t. i. o. d. a. n. d. i. i. p. l. e. t. s. i. d. a. t. p. l. i. s. e. c. s. i. m. i. n. u. b. d. **I**nducit **P** y. l. p. c. e. d. e. t. e. q. s. i. l. i. p. e. t. e. d. o. i. u. r. a. m. e. t. u. z. f. i. d. e. l. i. t. a. t. i. s. n. o. v. i. d. e. t. s. e. i. m. i. s. c. e. r. e. c. u. z. i. l. l. u. d. p. r. i. n. e. a. t. a. d. f. i. l. i. o. s. v. t. f. i. l. i. o. s. n. o. v. t. h. i. d. e. s. **I** d. e. d. i. c. o. s. i. p. e. t. e. r. e. t. p. o. s. s. e. s. i. d. e. s. e. m. p. h. i. t. h. e. o. t. i. c. a. s. q. e. x. f. o. r. m. a. p. a. c. t. o. r. i. d. e. b. e. t. v. e. n. i. r. e. a. d. f. i. l. i. o. s. v. t. a. d. f. i. l. i. o. s. d. e. q. u. o. p. **P** y. l. i. s. i. p. r. o. n. i. i. n. p. n. a. d. t. r. e. b. e. l. d. i. c. i. t. i. l. v. t. i. u. r. i. s. u. r. a. d. i. s. s. i. l. i. b. e. r. i. d. o. p. l. i. **C**o. p. d. e. l. c. u. i. f. i. n. d. i. p. n. j. d. e. p. d. i. z. d. e. **S**o. l. i. b. i. e. r. a. t. a. d. i. c. t. a. p. d. i. t. i. o. p. l. u. r. i. b. u. s. h. v. n. i. **O** p. p. d. l. i. s. i. q. s. e. x. n. e. s. e. s. c. i. e. d. u. s. s. e. **S**o. i. b. i. e. c. a. p. r. o. z. s. u. s. d. i. u. e. r. s. a.

Qui bona fide. **L** i. b. e. r. p. u. t. a. s. s. e. f. u. i. i. n. s. u. a. l. t. e. r. i. a. d. e. n. d. o. n. o. o. b. l. i. g. a. t. s. e. c. s. i. s. u. a. s. p. o. r. e. h. d. c. f. i. s. e. q. i. n. c. i. p. i. t. d. e. e. o. r. e.

De eo. **C**o. p. s. p. r. i. s. **S**o. h. a. b. u. i. s. t. i. i. n. d. l. q. i. a. l. i. e. n. a. s. i. s. e. z. s. i. q. u. i. d. e. i. l. l. e. q. a. d. i. u. i. t. f. u. i. t. e. i. p. p. o. s. i. t. i. v. t. o. i. n. o. v. e. l. l. e. t. e. e. h. e. s. s. i. v. l. s. i. b. i. v. l. a. l. i. j. a. c. q. r. a. t. e. d. e. n. d. o. e. f. f. i. c. i. t. h. i. s. **S** z. s. i. d. u. b. i. t. a. t. a. n. v. o. l. u. e. r. i. t. e. e. h. e. r. e. s. z. t. u. c. a. u. t. a. d. i. t. i. u. s. u. l. t. e. r. i. z. n. o. p. s. u. m. i. t. a. c. q. r. e. s. i. b. i. v. t. s. p. r. i. s. **A** u. t. s. i. n. e. i. u. s. s. u. a. d. i. t. z. t. e. v. r. v. e. l. l. e. e. e. h. e. s. z. s. i. b. i. a. c. q. u. i. r. e. r. e. z. h. i. d. e. z. v. i. d. i. s. t. i. s. i. n. f. i. i. n. d. l. q. i. n. a. l. i. e. n. a. s. i. s. e.

Ex semisse. **Q** u. i. a. d. i. u. i. t. e. x. p. t. e. m. i. n. o. r. i. c. u. o. b. l. i. g. a. b. i. t. s. i. e. i. e. r. a. t. p. p. o. s. i. t. i. h. d. **C**o. p. d. e. l. e. x. a. l. s. e. s. e. **S**o. g. l. q. i. b. i. s. c. i. u. i. t. s. e. i. n. s. t. i. t. u. t. u. m. i. n. t. o. t. u. s. h. i. g. n. o. r. a. u. i. t. **C**o. p. d. l. i. s. q. s. m. i. b. i. b. o. a. s. e. x. a. s. s. e. s. e. **S**o. g. l. q. i. b. i. i. n. i. u. b. e. r. e. h. i. c. i. n. a. d. e. s. i. t. e. h. n. o. p. l. a. c. e. t. **P** y. q. a. q. r. u. i. a. d. h. i. u. b. e. r. e. o. z. e. e. c. e. r. r. v. t. l. p. r. i. p. n. j. e. v. n. s. o. l. u. e. v. t. s. e. q. u. e. s. s. i. u. **C**o. p. d. e. l. i. s. q. s. e. x. n. e. s. e. s. c. i. e. d. u. s. s. e. z. l. l. l. u. d. s. s. i. p. s. b. e. r. e. p. e. **P** i. c. a. u. t. s. c. i. e. b. a. t. s. e. i. s. t. i. t. u. t. u. m. i. n. p. t. e. m. a. i. o. r. i. z. e. h. i. s. i. n. t. o. t. u. s. v. t. l. i. i. z. i. j. z. l. e. x. a. s. s. e. s. e. a. u. t. i. g. n. o. r. a. b. a. t. z. t. u. c. a. u. t. e. r. a. t. e. i. p. p. o. s. i. t. i. q. v. o. l. e. b. a. t. o. i. n. o. e. s. s. e. h. i. s. p. q. c. i. q. s. p. t. e. z. t. u. c. h. i. s. e. r. i. t. s. i. n. e. d. u. b. i. o. a. u. t. e. r. a. t. e. i. p. p. o. s. i. t. i. q. v. o. l. e. b. a. t. e. e. h. i. s. p. m. a. i. o. r. i. z. n. o. e. r. i. t. v. t. h. a. u. t. d. u. b. i. t. a. b. a. t. z. t. u. c. a. u. t. e. s. i. b. i. v. t. i. l. e. q. s. i. t. h. i. s. p. m. a. i. o. r. i. z. e. x. h. i. t. e. i. p. d. i. t. i. o. m. e. l. i. o. r. z. p. s. u. m. i. t. q. v. o. l. u. e. r. i. t. e. e. h. i. s. i. n. t. o. t. u. s. a. u. t. h. i. t. d. e. t. e. r. i. o. r. e. i. c. o. d. i. t. i. o. z. t. u. c. s. e. c. v. t. l. i. s. q. s. m. i. b. i. b. o. n. a. s. q. s. i. e. x. p. t. e. s. e. **A** u. t. d. u. b. i. t. a. b. a. t. v. t. z. s. i. t. e. i. v. t. i. l. e. a. u. t. n. o. z. t. u. c. i. t. e. l. l. i. g. o. q. s. i. e. r. i. t. h. i. s. p. m. a. i. o. r. i. p. t. e. v. o. l. u. e. r. i. t. e. e. a. l. s. s. e. c. v. t. d. s. q. d. s. i. e. x. p. a. r. t. e.

Stu ex pte. **Q** u. o. c. u. q. i. u. r. e. a. d. i. t. p. o. r. t. i. o. a. l. i. a. q. u. e. p. o. t. a. c. q. r. i. s. i. n. e. n. o. u. a. a. d. i. t. o. e. a. c. q. u. i. r. i. t. **I** t. e. q. e. x. i. n. s. t. o. n. e. r. e. p. u. d. i. a. t. p. t. e. n. o. p. o. t. i. n. a. l. i. a. p. t. e. e. x. s. u. b. s. t. o. n. e. s. u. c. c. e. d. e. r. e. z. r. e. p. u. d. i. a. t. a. i. u. r. e. a. c. c. r. e. s. c. e. d. i. h. a. b. e. b. i. t. h. d. z. e. f. o. r. t. i. s. l. d. i. u. i. d. e. p. p. o. m. i. t. v. n. a. z. q. q. s. a. d. i. u. i. t. e. x. s. u. b. s. t. o. n. e. z. p. o. s. t. e. a. e. x. t. a. t. c. o. d. i. t. i. o. i. n. s. t. o. n. i. s. z. a. d. i. l. l. a. r. i. d. i. t. s. c. d. o. q. n. r. e. p. u. d. i. a. u. i. t. e. x. i. n. s. t. o. n. e. z. p. o. s. t. e. a. v. u. l. t. a. d. i. r. e. e. x. s. u. b. s. t. o. n. e. z. a. d. i. l. l. a. z. n. o. r. i. d. i. t. t. e. r. t. i. o. r. i. d. e. t. c. u. i. d. a. q. p. q. u. a. a. p. p. a. r. e. t. s. o. p. c. e. d. e. r. i. s. s. c. d. o. a. i. b. i. i. t. e. s. i. t. u. t. e. r. t. i. a. i. b. i. r. i. d. i. n. o. d. u. b. i. t. o. **D** i. c. t. e. r. o. m. i. s. e. r. i. s. a. d. i. t. i. o. e. z. d. e. i. n. d. e. r. e. p. u. d. i. a. u. i. t. t. i. t. i. c. o. h. e. s. c. u. i. f. u. i. s. t. i. s. u. b. s. t. i. t. u. t. z. a. d. i. u. i. t. a. l. i. c. o. h. e. s. **P** y. d. i. c. i. t. q. i. t. e. r. t. i. c. i. a. n. e. p. a. r. t. s. d. e. t. e. r. m. i. n. a. t. x. b. u. s. u. b. s. t. i. t. u. t. i. s. q. s. i. d. i. c. a. t. a. d. e. n. d. o. e. x. s. u. b. s. t. o. n. e. p. r. i. s. t. i. t. i. a. n. e. h. e. x. s. u. b. s. t. o. n. e. f. e. c. i. t. i. p. t. e. t. i. t. i. j. **D** i. c. t. e. r. p. t. e. t. u. e. p. r. i. t. i. t. i. o. c. o. h. e. d. i. i. u. r. a. c. c. r. e. s. c. e. d. i. d. e. l. a. t. a. **R** u. q. s. i. c. v. t. p. z. e. x. s. e. q. u. e. t. i. b. **D** i. c. i. t. t. e. r. i. e. a. i. s. t. i. t. u. t. i. e. i. d. e. q. s. u. b. s. t. i. t. u. t. i. d. i. c. t. e. r. v. e. d. i. c. a. r. e. h. e. d. i. c. e. r. e. i. n. p. t. a. t. e. m. e. a. e. h. i. e. x. s. u. b. s. t. o. n. e. z. r. e. p. u. d. i. a. r. e. e. x. i. n. s. t. o. n. e. z. e. c. o. t. r. a. **P** y. **P** r. o. d. e. c. l. a. r. a. t. i. o. e. l. r. e. u. o. c. o. i. n. d. u. b. i. o. c. a. s. s. i. i. n. p. m. a. p. a. r. t. e. g. l. l. e. g. i. t. d. u. o. b. m. o. d. i. s. p. r. i. m. o. i. n. d. u. o. b. i. n. s. t. i. t. u. t. i. s. s. e. i. i. n. d. u. a. b. v. n. c. i. j. s. s. u. b. c. o. d. i. t. i. o. e. z. t. i. t. i. p. u. r. e. i. n. d. e. c. e. z. s. e. i. n. s. t. i. t. u. t. i. o. s. u. b. s. t. i. t. u. t. z. h. i. p. m. a. g. l. o. i. s. t. a. t. z. g. l. o. q. m. i. b. i. n. o. p. l. a. c. e. t. n. a. s. i. e. e. n. t. d. u. o. t. m. i. i. n. s. t. i. t. u. t. i. s. t. a. t. i. m. c. u. s. e. i. a. d. i. u. i. t. e. x. s. u. b. s. t. o. n. e. e. e. t. h. e. s. i. t. o. t. u. m. n. e. c. e. x. p. e. c. t. a. r. e. c. o. d. i. t. i. o. s. e. u. e. t. v. t. l. c. u. h. e. s. i. s. i.

di. s. q. d. si ali q. s. e. citat. r. costat ea co. parē n. posse an interī ma nus iudicis sint ligate. de xit. Anno. q. sic. fallit i. ele. vbi ipedit. n. expectat. vt i. c. cū iter vni. uersas. r. ibi p. en. de elec. r. idē dīc. bal. in oib. publi cis actib. qd ē in elec. ne p. pter paucor. absentia pu. blica vacillet. vtilitas. l. ij. C. de decur. lib. x. ita dicit bal. in. c. i. de mil. val. q. cō. tu. ē in. viij. c. in x. p. d. e. ali. q. s. ē citatus r. d. dicit tamē hosti. r. Jo. an. i. nouella i. c. irrefraga bilis. de offi. ordi. vt. f. fert. bal. in. d. c. i. q. q. n. statut. ē alicui termi nus ad se cor. rigēdū r. cer. tū ē q. n. vult se corrigē q. non o. z. expe ctari. r. ad p. dicta faciunt q. not. doc. in. c. ab excōica to. d. rescrip. bar. r. bal. in. l. siue ps. de dilati.

Su ex
pte. ex
pectada. bar.
allegat. dicitur
l. si. j. eo. id vi
de q. scripti i
l. quida eulo
gio. C. eo.

Induc co
ditione. vide
qd dicitur in l. i.
de offi. co. su.
vide bal. i. l.
ij. in. ij. col. C.
de ser. fugi. z
in l. siue pos.
fideris. in. ij.
col. C. de p.
ba. z qd not.
bal. in l. si so.
lenib. C. d. si.
instru. qd i su
pino. vid gl.
in l. meua. so
lu. ma. Et de
gerudis addo
not. p. bar. i. l.
ij. ad si. d. co.
di. z de. z i ex
trauagati ad
reprimen. i. x.
ne ex eoz. z
bal. i. l. id qd
paupib. de
epi. z cleri. z
dicit q. ipo.
tat causam fi
nales. z vide
bal. in l. si ex
caus. i. v. q. d
no nu. pecu.
z bal. in l. fal
sus. C. d. fur.
z saly. q. ides
finalis dicit i
l. i. C. de his
q. latro. occi.

Ad de
n. limi.
ta nisi pcessit
set decenium
fz moder. i. l.
q. in aliena. in
pn. j. eo. facit
l. sciendi cum
materia. d. x.
ob. vide bar.
in l. a. diuo. s.
in vendit. x.
qro q. si repe
riunt. d. re ind.
adde qd not.
Jnn. i. c. sup
his. d. accu. z
in. c. inotuit.
d. eo q. fur. oz.
susce.

Acet.
Et hac

S. e. sz tex. b. inuit conditione expectada q. r. n. si su
stinendo dicerem? ut dicitur in l. q. ex duab. in pnci. s. e.
An alij antiq. legebat in trib. institutis. z h. lec. p. oit
in gl. sup. xbo adire. qua vide. istud placet q. essent
tres instituti z tunc e. necesse q. expectet. additois eue
tus salt. p. dimidia. vt. l. l. ber. h. d. s. si ita. s. de h. in
sti. t. n. tenedo hac lec. placet vt exponam? tex. vt fiat
mutatio p. oaz. s. de me. i. a. te z m. b. i. i. t. i. b. i. t. n. ab illa
lec. glo. recedit dices q. iste casus e. in. s. p. ri. s. z no e.
veru. ille effi. differt ab isto q. in pmo repudiau. pte
sua postea adiu. ex subst. one. b. i. c. p. ex subst. one ad i.
uit. C. lenio ad scdm. casu. z b. s. varia. duob. mo
dis. pmo q. essent duo instituti. qd glo. no placet. z
merito q. tunc haberet totu. ille adies. ex subst. one. di
cit ergo q. erat tres instituti vt apostillau. legedo lit
tera. C. sz qro qd iuris de hac. q. cu. no r. n. deat ad
ea. R. n. deo r. n. so colligit ex sequenti r. n. so. q. l. z repu
diauit parte sua t. n. adiesdo ex subst. one habebit iure
acres. parte illi. part. vel tota si duo eent instituti.
C. p. ad pn. in l. si solus. j. e. So. ista. l. ista z filies
glosat. C. p. de l. si cut. C. de repu. h. e. vbi q. semel
repudiau. no pot. iteru. adire. So. fateor eode iure
sz alio iure sic. vt b. z. l. si. s. i. de vul. z pu. C. lenio
ad tertia z vltima parte. z d. b. q. possu. vna inst. onez
adire z alia repudiare. C. p. de l. qda eulogio. C.
e. z. s. e. l. ij. So. aditioe part. q. sz totu. nisi pus re
pudiau. erit alia parte. tunc em. adiesdo alia partez de
parte repudiata no bz nisi qten? ei accrescit. ita loq.
tur b. C. sz d. b. e. i. p. te sua h. e. iure accrescedi. vel
iure institutiois d. l. si q. s. h. e. i. pn. s. e. So. vt. ibi di
xi. z p. ba. p. hac. l. si q. s. z icipit ab aditioe partis alia
parte eo iure quo sibi delata e. in test. cogit h. e. vt
hac. l. in pn. etia inuit. vt. d. l. si q. s. h. e. s. sz si q. s. inci
piat a repudiatioe postea adiesdo parte poterit illa
h. e. iure accrescedi. z b. e. qd in si. b. d. q. pot. h. e. vel
ex iure inst. onez vel iure accrescedi. C. ultimo not.
q. gerudis si respicit verbu. vl. participiu. futuri tps
inducit conditionem. vt h. e. quando ex substitutio
ne adeundo r. z. glo. exponit adeundo. idest si ad i.
uer. sed si gerudis respicit verbum vl. participiu.
pntis tps tunc no iducet conditione. sz magis veniet
ad modificatione seu qualificatione act. vt. j. de viz vi
ar. l. vim facit.

Quid vult p. s. vult z antecedens
h. d. vel sic. Ad positione pntis
sequit positio antecedens. h. d. ista. l. pcedit in his que
pendet ex nra mera voluntate. in alijs no no pcedet
vt puta si ego pducio finiaz sequit de necessitate. q. p
cesserit acta. certe no i. nisi p. b. e. vt. l. plat. C. d. sen.
It. si pbo q. aliq. s. e. ordinar? sacerdos sequit d. ne
cessitate. ergo alij ordines pcesserit. certe no. vt. c. ij.
et de cle. pegri. z ibi p. Jnn. huic. l. cor. l. ad re. z. l.
ad legat. s. d. p. cu. cetera oia dic vt i. gl. z b. n. C. p.
gl. d. l. ap. d. labeone. s. si q. s. So. ille cause se opatiunt
vt. l. n. n. q. d. puat. deli. illa no. vt. l. q. diu. s. e. sz. Dy.

Ultus reru. co. ium ad i.
tionem h. d. itatis socij no
inducit. nisi q. s. vltra fecerit q. ex necessitate
coionis facere tenetur. h. d. z no. ipsam in casu suo.
Quero qno cognoscat vtruz q. s. plusq. p parte
sua dnu. z interposuerit vt ex b. videat adire. R. n. d. et
qda vt puta alienado insolidu. tunc vt adire vt b. fm
quosda. tu dic qda sunt q. p parte expediri no pnt. z
tunc de necessitate coionis q. sz necesse illud facit in
solidu. z eo casu no vt adire nisi ei? animi fuerit. vt b.
p. ba. z in l. si cu. vno. si ex no. cau. aga. z. l. si coes. de
neg. ge. z fami. ber. l. ite si vn? s. ite si h. d. e. s. qda sunt
q. pnt expediri ppte vt exigere a debitoze co. i. z illa
si faceret insolidu induceret additione. q. in pl? parte

sua dnu. z interponit. ita loq. h. z. d. l. p. bat. C. Que
ro an ista. l. loquat qn frater dicit ex illo actu noluit
se se adire h. d. itate. qd ecotra si ipe vel h. s. ei? affir
mat se ex illo actu voluisse adire z aduersari? negat
qd iuris. Dica in l. gerit. j. e. ti. C. p. gl. de l. meri
to. illa p. cordat vt i. bis q. pnt fieri i solidu iure coio
nis sic facta e. itelligat. als sec? vt p. z ex iaz dictis.

Placet. Que nobis acq. runtur p eos q.
sunt in p. te nra mometo no refi
det penes eos. h. d. C. n. dicit ista. l. i. qd di
xi in sumario. aliud p. supponit. l. q. q. qd acq. rit fil?
acq. rit p. ri. z t. n. h. l. p. n. c. i. p. aliter no dicit fm. Dy. sz p
ba. in l. i. j. si q. s. a pa. fue. ma. z ad illud p. p. vadunt
oia d. ia h. signata. C. p. de l. qd si d. n. s. d. d. di.
inde. So. gl. ibi in naturali obligatioe. b. in ciuili ac
q. titioe. Di. b. reprobatur q. ibi naturalis obligatio q.
rit p. filiu. p. ri. vt. l. ff. a. f. re. s. d. d. di. ide. sz atted q. gl.
ibi int. illa facit differetia. na naturalis obligatio no
ita patri acq. rit qn remaneat z apud filium sed in ci
uili acquisitione in hoc nil apud filium remanet per
hac. l. ita dicit gl. i. d. l. frater a f. re. sz hoc ibi reprobo
na natural obligatio facit? trasser? q. ciuili. vt. l. si ei?
ad treb. So. gl. q. d. n. loquit in obligatioe natura
li. q. ipe d. n. tenet seruo vl. p. filio q. sibi no q. ritur
nec sibi p. obligari videat. h. d. Dy. b. z gl. i. d. l. f. ra
ffe. z ide. Dy. in l. si q. s. p. eo. s. i. j. de fideiui. C. p.
j. de sol. q. boies. s. qda. Gl. hic z ibi inuoluit se i. isto
d. io. veritas e. q. fil? e. h. e. s. z q. actioes p. fidunt. z
sic ad patre trasser? h. d. itas put e. apud filiu. vt. l. si
ria. sz hoc totu. expedir vno instati. ita q. mometo no
remaneat apud filiu. ita loquit h. e. C. p. de l. i. l.
cu. filio. Gl. dicit so. vt ibi. q. apud filiu remanet nu
cu. nom. h. e. d. is absq. aliquo iure. C. p. de l. q. h. e.
di. in pn. j. de d. di. z de. So. gl. ibi vt scripto no vt h. e.
di. Dy. dicit ibi loquit in his q. sunt facti. b. iur. Di
bi vt q. q. libet so. veritate cotineat z ide. na ibi loq.
tur in cui? p. sona debeat ipleri additio qd e. facti in q.
inspicit soln p. sona ei? q. e. h. e. s. scrip? sz h. d. itas ei
fect? no resideat in eo. hic loquit q. ad alios effectus
iur? h. d. itari in q. b? no inspicim? p. sona filij q. ap.
e. n. nil remanebat fm ista iura. C. p. C. de vul. s. r.
l. si. in si. Glo. sol. b. sz q. passus e. difficil? omitto. era
mino em. plene in l. filio. j. d. d. di. z de. C. p. de l. i. l.
q. no oia q. fil? q. rit p. ri. q. rit. vt. l. cu. h. e. s. in pn. s. eo.
So. fateor fm ista tpa q. b. fallit in multis casib. na
ex causaz castrese fil? no q. rebat p. ri. q. q. pmo qn q.
rebat illicite. vt. l. qd seru? de acq. pos. scdo in dote.
vt. l. ij. s. qd si in p. ris. so. ma. l. p. p. on? philadelph.
fami. ber. io fuit fact? ti. de colla. dotis z de iure an
triquo. It. in casu. l. cu. h. e. s. e. z. l. i. p. ator. z. l. cogi. s.
si p. ri. ad tre. fm intellectui. Ja. de are. hodie vero fil?
q. rit sibi ex oi ca. adueticia p. ti. C. d. bo. q. li. C. Que
ro cui p. ri? q. rat vl. filio vl. p. ri. M. e. dubiu. q. de vul.
z pu. z ide. in fuo vt ibi. z illud vt q. in vna instatia
vadat ad patre e. magis notabile q. ad aliud. vt ver
bi gra qn intras ad camera obscura cu. cadela. qd e.
pus vel pus secedat obscuritas z postea lum. e. veni
at. vl. ecotra qn exijt tunc lum. e. remanet obscuritas
qd est prius. z vidi quedaz doc. q. disputant. z b. ad

duxit in disputatione.

Solus ditiore partis totu. q. rit. sec? i. bis
q. q. s. pot. q. re p. aliu. h. d. z e. lex multu. magis? i. bis
sata mltu. sufficieter. R. n. e. h. o. z. casu. videam? qn
q. s. e. institut? insolidu sine distinctioe partiu. adiesdo
p. ea pte totu. acq. rit q. no pot. scide. vt. l. i. l. s. e. sz qn i
stitut? e. ex plurib? partib? z in nulla h. z substitutum
tunc ide. vt b. na illa diuisio partiu. facta a testatore n.

I. l. m. d. i. n. i. l. i. s. f. r. a. t. e. r. d. i. c. i. t. e. x. i. l. l. o. a. c. t. u. n. o. l. u. i. t. s. e. s. e. a. d. i. r. e. h. d. i. t. a. t. e. q. d. e. c. o. t. r. a. s. i. i. p. e. v. e. l. h. s. e. i. a. f. f. i. r. m. a. t. s. e. e. x. i. l. l. o. a. c. t. u. v. o. l. u. i. s. s. e. a. d. i. r. e. z. a. d. u. e. r. s. a. r. i. n. e. g. a. t. q. d. i. u. r. i. s. D. i. c. a. i. n. l. g. e. r. i. t. j. e. t. i. C. p. g. l. d. e. l. m. e. r. i. t. o. i. l. l. a. p. c. o. r. d. a. t. v. t. i. b. i. s. q. p. n. t. f. i. e. r. i. i. s. o. l. i. d. u. i. u. r. e. c. o. i. o. n. i. s. s. i. c. f. a. c. t. a. e. e. i. t. e. l. l. i. g. a. t. a. l. s. s. e. c. v. t. p. z. e. x. i. a. z. d. i. c. t. i. s. Q. u. e. n. o. b. i. s. a. c. q. r. u. n. t. u. r. p. e. o. s. q. s. u. n. t. i. n. p. t. a. t. e. n. r. a. m. o. m. e. t. o. n. o. r. e. f. i. d. e. t. p. e. n. e. s. e. o. s. h. d. C. n. d. i. c. i. t. i. s. t. a. l. i. q. d. d. i. x. i. i. n. s. u. m. a. r. i. o. a. l. i. u. d. p. s. u. p. p. o. n. i. t. l. q. q. d. a. c. q. r. i. t. f. i. l. i. a. c. q. r. i. t. p. r. i. z. t. n. h. l. p. n. c. i. p. a. l. i. t. e. r. n. o. d. i. c. i. t. f. m. D. y. s. z. p. b. a. i. n. l. i. j. s. i. q. s. a. p. a. f. u. e. m. a. z. a. d. i. l. l. u. d. p. p. e. v. a. d. u. n. t. o. i. a. d. i. a. h. s. i. g. n. a. t. a. C. p. d. e. l. q. d. s. i. d. n. s. s. d. d. i. i. n. d. e. S. o. g. l. i. b. i. i. n. n. a. t. u. r. a. l. i. o. b. l. i. g. a. t. i. o. e. b. i. n. c. i. u. i. l. i. a. c. q. i. t. i. o. e. D. i. b. r. e. p. r. o. b. a. t. q. z. i. b. i. n. a. t. u. r. a. l. i. s. o. b. l. i. g. a. t. i. o. q. r. i. t. p. f. i. l. i. u. p. r. i. v. t. l. f. f. a. f. r. e. s. d. d. i. i. d. e. s. z. a. t. t. e. d. q. z. g. l. i. b. i. i. n. t. i. l. l. a. f. a. c. i. t. d. i. f. f. e. r. e. t. i. a. n. a. n. a. t. u. r. a. l. i. s. o. b. l. i. g. a. t. i. o. n. o. i. t. a. p. a. t. r. i. a. c. q. r. i. t. q. n. r. e. m. a. n. e. a. t. z. a. p. u. d. f. i. l. i. u. m. s. e. d. i. n. c. i. u. i. l. i. a. c. q. u. i. s. i. t. i. o. n. e. i. n. h. o. c. n. i. l. a. p. u. d. f. i. l. i. u. m. r. e. m. a. n. e. t. p. e. r. h. a. c. l. i. t. a. d. i. c. i. t. g. l. i. d. l. f. r. a. t. e. r. a. f. r. e. s. z. h. o. c. i. b. i. r. e. p. r. o. b. o. n. a. n. a. t. u. r. a. l. o. b. l. i. g. a. t. i. o. f. a. c. i. l. i. t. r. a. s. s. e. r. f. q. c. i. u. i. l. i. v. t. l. i. e. p. a. d. t. r. e. b. S. o. g. l. q. d. n. i. l. l. o. q. u. i. t. i. n. o. b. l. i. g. a. t. i. o. e. n. a. t. u. r. a. l. i. q. i. p. e. d. n. s. t. e. n. e. t. s. e. r. u. o. v. l. p. f. i. l. i. o. q. s. i. b. i. n. o. q. r. i. t. u. r. n. e. c. s. i. b. i. p. s. i. o. b. l. i. g. a. r. i. v. i. d. e. a. t. h. d. D. y. b. z. g. l. i. d. l. f. r. a. f. f. e. z. i. d. e. D. y. i. n. l. s. i. q. s. p. e. o. s. i. j. d. e. f. i. d. e. i. u. i. C. p. j. d. e. s. o. l. q. b. o. i. e. s. s. q. d. a. Gl. h. i. c. z. i. b. i. i. n. u. o. l. u. i. t. s. e. i. i. s. t. o. d. i. o. v. e. r. i. t. a. s. e. q. f. i. l. i. e. h. e. s. z. q. a. c. t. i. o. e. s. p. f. i. d. u. n. t. z. s. i. c. a. d. p. a. t. r. e. t. r. a. s. s. e. r. f. h. d. i. t. a. s. p. u. t. e. a. p. u. d. f. i. l. i. u. v. t. l. s. i. r. i. a. s. z. h. o. c. t. o. t. u. e. x. p. e. d. i. t. v. n. o. i. n. s. t. a. t. i. i. t. a. q. m. o. m. e. t. o. n. o. r. e. m. a. n. e. a. t. a. p. u. d. f. i. l. i. u. i. t. a. l. o. q. u. i. t. h. i. c. C. p. d. e. l. i. l. c. u. f. i. l. i. o. Gl. d. i. c. i. t. s. o. v. t. i. b. i. q. a. p. u. d. f. i. l. i. u. r. e. m. a. n. e. t. n. u. c. u. n. o. m. e. h. e. d. i. s. a. b. s. q. a. l. i. q. u. o. i. u. r. e. C. p. d. e. l. q. h. e. d. i. i. n. p. n. j. d. e. d. i. z. d. e. S. o. g. l. i. b. i. v. t. s. c. r. i. p. t. o. n. o. v. t. h. e. d. i. D. y. d. i. c. i. t. i. b. i. l. o. q. u. i. t. i. n. h. i. s. q. s. u. n. t. f. a. c. t. i. b. i. u. r. Di. b. i. v. t. q. q. l. i. b. e. t. s. o. v. e. r. i. t. a. t. e. c. o. t. i. n. e. a. t. z. i. d. e. n. a. i. b. i. l. o. q. t. u. r. i. n. c. u. i. p. s. o. n. a. d. e. b. e. a. t. i. p. l. e. r. i. a. d. d. i. t. i. o. q. d. e. f. a. c. t. i. i. n. q. i. n. s. p. i. c. i. t. s. o. l. u. p. s. o. n. a. e. i. q. e. h. e. s. s. c. r. i. p. t. l. z. h. d. i. t. a. t. i. s. e. i. f. e. c. t. n. o. r. e. s. i. d. e. a. t. i. n. e. o. h. i. c. l. o. q. u. i. t. q. a. d. a. l. i. o. s. e. f. f. e. c. t. u. s. i. u. r. h. d. i. t. a. r. i. i. n. q. b. n. o. i. n. s. p. i. c. i. m. p. s. o. n. a. f. i. l. i. j. q. a. p. o. e. n. i. b. i. l. r. e. m. a. n. e. b. a. t. f. m. i. s. t. a. i. u. r. a. C. p. C. d. e. v. l. s. u. f. r. l. i. i. n. f. i. Glo. s. o. l. b. s. z. q. z. p. a. s. s. u. s. e. d. i. f. f. i. c. i. l. o. m. i. t. t. o. e. r. a. m. i. n. o. e. m. p. l. e. n. e. i. n. l. f. i. l. i. o. j. d. d. i. z. d. e. C. p. d. e. l. i. l. q. n. o. o. i. a. q. f. i. l. i. q. r. i. t. p. r. i. q. r. a. t. v. t. l. c. u. h. e. s. i. n. p. n. s. e. o. S. o. f. a. t. e. o. r. f. m. i. s. t. a. t. p. a. q. b. f. a. l. l. i. t. i. n. m. u. l. t. i. s. c. a. s. i. b. n. a. e. x. c. a. u. s. a. z. c. a. s. t. r. e. s. e. f. i. l. i. n. o. q. r. e. b. a. t. p. r. i. q. n. q. p. m. o. q. n. q. r. e. b. a. t. i. l. l. i. c. i. t. e. v. t. l. q. d. s. e. r. u. d. e. a. c. q. p. o. s. f. c. d. o. i. n. d. o. t. e. v. t. l. i. j. s. q. d. s. i. i. n. p. r. i. s. s. o. m. a. l. p. o. p. o. n. i. p. h. i. l. a. d. e. l. p. h. f. a. m. i. l. b. e. r. i. o. f. u. i. t. f. a. c. t. t. i. d. e. c. o. l. l. a. d. o. t. i. s. z. d. e. i. u. r. e. a. n. t. i. q. u. o. I. t. e. i. n. c. a. s. u. l. c. u. h. e. s. s. e. z. l. i. p. a. t. o. r. z. l. c. o. g. i. s. s. i. p. r. a. d. t. r. e. f. m. i. n. t. e. l. l. e. c. t. u. i. J. a. d. e. a. r. e. h. o. d. i. e. v. e. r. o. f. i. l. i. q. r. i. t. s. i. b. i. e. x. o. i. c. a. a. d. u. e. t. i. c. i. a. p. t. i. C. d. b. o. q. l. i. C. Q. u. e. r. o. c. u. i. p. r. i. q. r. a. t. v. l. f. i. l. i. o. v. l. p. r. i. M. e. d. u. b. i. u. z. q. d. e. v. u. l. e. x. p. s. o. n. a. f. i. l. i. j. p. r. i. v. t. l. q. l. i. b. e. r. i. s. s. h. e. c. x. b. a. s. d. e. v. u. l. z. p. u. z. i. d. e. i. n. f. u. o. v. t. i. b. i. z. i. l. l. u. d. v. t. q. i. n. v. n. a. i. n. s. t. a. n. t. i. a. v. a. d. a. t. a. d. p. a. t. r. e. e. m. a. g. i. s. n. o. t. a. b. i. l. e. q. a. d. a. l. i. u. d. v. t. v. e. r. b. i. g. r. a. q. n. i. n. t. r. a. s. a. d. c. a. m. e. r. a. o. b. s. c. u. r. a. c. u. c. a. d. e. l. a. q. d. e. p. u. s. v. e. l. p. u. s. s. e. c. e. d. a. t. o. b. s. c. u. r. i. t. a. s. z. p. o. s. t. e. a. l. u. m. e. v. e. n. i. a. t. v. l. e. c. o. t. r. a. q. n. e. x. i. j. t. t. u. c. l. u. m. e. z. r. e. m. a. n. e. t. o. b. s. c. u. r. i. t. a. s. q. d. e. s. t. p. r. i. u. s. z. v. i. d. i. q. u. e. d. a. z. d. o. c. q. d. i. s. p. u. t. a. n. t. i. z. b. a. d.

Seruo ei? co-
stat gl. ad
de no. p. doc.
in l. si mibi
tibi. d. leg. l.
ad dñm
do h. et fa-
cit gl. l. l. ides
e. si. s. d. h. d.
di. insti. z no.
gl. z barr. j.
l. p. l. p. bar. i.
l. si. C. d. vii.
fru. z cū hac
rñone trāsīt
simplrmo. z
pau. de cast. l.
l. si mibi z ti.
bi. s. regla. d.
leg. l. v. p. rñ
deri. f. z. d.
are. z bal. ad
istū text. z ad
d. l. si depoz.
tari. q. l. i. e.
hic dñs erat
salte capax
noie licet nō
effectū. z sic
hic casibz
pñderet per
sona dñi bñ
valebit. sec?
in d. s. regla.
cū alijs alle-
gatis. Incō-
trariū q. in il-
lis non est ca-
par nec noie
nec effectū.
exēplū p. in
furioso q. nō
pōt aliqd ca-
pere a patre
suo. vt not. in
au. qui. mo.
na. effi. sui. in
fi. Alia fuit
lo. quaz dat
pau. de ca. in
d. s. regla. i.
lec. bononiē.
vz q. d. l. si
deportati. nō
ob. ad. d. s. re-
gla. q. ideo
ibi legatū re-
lictū suo de-
portatiualet
z applicat si
sco. q. in illo
suo fisco. ha-
bet spē ea rō-
ne. q. p. mor-
tē deportati
bona ipñ? ac-
qñta post de-
portatōz ha-

de hēditatē diuidē cū oīa referāt respectu vnus sed
magis demōstratiue sit sicut fūd? q. diuidit grā vbe-
rior? culture: tñ idē fund? remanet. vt. l. gai? s. si. j. de
le. h. sicut videm? in illa mēsurā q. vocat cāna in q. sūt
signa diuisiōis: nō tñ diuidūt vnitate ipñ? s. qñ i a-
liqua pte bz substitutū: tñ q. habet respect? ad di-
uersas psonas testōr. videt diuidere: tñ agnitōe pñ-
to tñ agnoscat illa rōne ne stet in pcedēti psona rep-
fētata. vt dixi l. l. i. s. h. s. e. i. scda pte. l. rō ē q. assigna-
tione pñ nō acquirīt totū q. nō pōt. nō em pēdet ex
volūtate iubētis tñ vel adētis tñ: q. rō tāgīt b i vl-
tima gl. z pbat. j. l. pñ. **E**x pñctis possum? soluē
vnū dubiū: loquit qñ seru? ē institut? ex pte pure
z ex pte sub cōditōe qd si ex pluribz partibz cēristi-
tur? pure seru? Certe vn? ē dñs: q. nō vñ q. possit p-
parte tñ adire q. nō pōt diuidere cū testōr nō diui-
serit referēdo ptes ad vnā psonā tñ: nec lex diuidit
qñ ē vn? dñs s. qñ plures: vt. l. cū seru? s. e. **C**le-
nio ad gl. z opp. de. l. liber hō. s. si. s. d. hē. insti. **G**l.
nō sol. hic i pma gl. s. j. in vltia gl. q. ibi hēditas des-
feri mibi p aliu ex noua dispōne. s. q. hēdit pmo suc-
cessi. **C**op. s. e. l. si tu ex pte. i. si. sol. vt ibi. **C**op.
de. l. cū hēditate. s. e. **S**o. vbi deferūt mibi ples par-
tes diuerso iure. s. vna ex dispōne defecti alta ex di-
spōitōe legali. i. ex iure accrescēdi: b vno iure dese-
rūt plures ex dispōne defecti tñ. **C**ludio glo.
sumat hic istā materiā. z gl. z doc. in l. qdā eulogio.
C. l. s. nō plene. dicā in l. si. j. e. nō habetis hic alia.

Otiēs videt. mittit ad heredes. b. d.
Cop. s. e. l. q. pñ. **S**o. ibi trāsferūt ius ac-
rescēdi nō ius substitōis: tñ illud ius bz hic vt tra-
bat ad bona ipubertis. qd itelligē vt dixi in totū vel
ipñ. **I**te illa. l. d. itelligit: q. pupill? adiuit z sic cepit
re iūcta hēditas defecti z pupill? als sec?

Seru? ei? ista ē singular? l. z diffi-
dere a cōtrarijs. **C**ū seru? nō capax in totū vl i ptez
instituit cōtēplatiōe sui fm tpus adire hēditatis in-
spici. b. d. **B**ec. l. bz duas lec. pmo loquit in suo ei?
qui ē oīno nō capax: z ita vt itelligē glo. b. z **D**y. q.
dicit in pma parte pone exēplū in spurio. In scda i
filio naturali. cōstat aut q. spuri? ē simplr nō capax
qd apparet: q. si ē institut? venit simplr ad veniētes
ab intestato: vt. l. i. C. de natura. l. i. z. l. l. l. l. d. le.
i. z ibi dicā. **S**ecdo itelligit i suo ei? q. l. s. capiat ipso
iure tñ nō in effectū: q. auferat ab eo vt ab indigno z
ita sentit gl. j. l. pñ. z **J**a. de are. pono ergo casū sim-
pliciter z in dñis examinabo. **C**op. de reg. iur. l. qd
ab initio. z. l. p. e. j. si q. ali. tes. pñ. l. i. s. i. l. dicit b
ex benignitate de rigore sec? **C**ōtra imo vt q. si in-
stitutio nō valet tēpe testi nullo mō sit valida: vt. l. si
alienū. s. in cñe. de hē. insti. s. in suo ipñci cap-
citas vel nō ex psona dñi: vt. l. nō min? s. d. hē. insti. b
dñs erat nō capax. g. z. **G**l. hic itelligit q. oēs ille
ll. loquitur de rigore: b de benignitate. Certe b nō
expmit b iuriscō. **J**a. d. are. dicit q. b fuit institut? ser-
uus ei? q. scribi poterat: l. s. ab eo auferat tanq. ab in-
digno: vñ semp valuit instō. **S**tud aut vtrū ei ause-
rat vel nō recipit mutationē: sec? si ab initio institut?
nō potuisset: vt. d. l. qd ab initio. z. l. l. manicheos. **C**.
de bere. q. lra vera ē in se. facit. j. de iure fil. l. nō itelli-
git. s. qñ aut. hēs ergo q. si seru? mutauit dñm nō p-
dit hēditas eo q. pñ? dñs erat indign? nisi fu? est?
institut? cōtēplatiōe ipñ? dñi indigni z sic in fraude: q.
seru? vel nō fuit manumissus vl alienat? in fraude: q.
ita pōt itelligi illa. l. cui intellectus psonat gl. j. i. l. i.
pñ. tñ nō cōuenit lre q. dicit simplr capere nō pōt
itellige ergo in seruo nō capaci simplr. z ita itelli-

git **D**y. z glo. vt dixi. **I**te itellige q. fu? hic fuit in-
stitut? cōtēplatiōe ipñ? serui. **H**ec ob. dñā q. loquit
qñ seru? ē institut? cōtēplatiōe dñi vel simplr: q. casu
vt habet? eē respect? ad dñm vt. l. cū aliq. s. cñ apd
C. e. iō tē vt fieri fraus merito tñc ipñci? capacitas
vel incapacitas ex psona dñi: s. qñ instituit ex pñā
sui dz inspicit tps hēditatē adire. tñc em dñi fieri i frau-
dē. ita loquitur hic: z p hoc hēs intellectū. l. si depozita-
ti. in pñ. d. le. iij. nā sicut depozitat? nullo mō ē capax
fm verā opī. vt. l. i. C. de bere. insti. z. l. si necesse. s. de
portat? de bo. q. l. i. z. l. i. in fi. d. tra. z not. s. e. l. si q. s.
mibi bona. s. i. tñ seru? depozitati bz aliqd pl? capaci-
tatis si ipñ? cōtēplatiōe relinquit vt b. iō si dies lega-
ti cedit durate depozitatiōe acqñt fisco cū depozita-
to nō posset acqñt: sec? si relinqueret cōtēplatiōe de-
portati vel simpliciter per hanc. l.

S tota. Portio accrescit portioi n pso
ius accrescēdi bz nomē hēdis retineat. b. d. z
ē bona. l. **C**op. de. l. ex facto. s. si. s. de vulg. z pu.
So. ius substitōis coheret psonē nō portioi: qd ap-
paret: q. nō trāsmitit ad herede: vt. l. quotiēs. s. e. z
iō l. s. ab eo auferat hēditas vt ab indigno: remanet
tñ nomē hēdis in psona sua: iō pōt succedere ex sub-
stitutōe q. nō trāsīt ad fisco: l. s. trāseat portio: s. b loq-
tur in iure accrescēdi qd respicit rē nō psonā vt. l. si ti-
tio. s. de vusu. p. z q. trāsīt ad herede: vt. l. q. pñ. s. e. z
l. si ex pluribz. de vul. z pu. z. l. i. s. is ita. de ca. tol. me-
rito trāsīt ad fisco ad quē trāsīt portio. **C**ludio ha-
bes hic gl. q. dicit. **I**te no. q. hic nō capax z nō dat
z. aduerte q. illa gl. itelligit. l. pcedētē maxie in. ij.
rñ. q. loquit in indigno. **I**te aduerte qd vellet dicē
gl. hic loquit in nō capace z nō dat. s. ipñ nō capaci-
s. datur fisco. auferat em ab herede istituto q. erat ca-
par: tñ ē indign? pñt delictū suū q. assūpsit tacitā fi-
dē de restituēdo nō capaci s. si ipñ nō capaci directo
eēt relictū tñc nō daret fisco sed veniret ad veniētes
ab intestato: vt. l. i. C. de na. l. i. z. l. i. C. de bere. insti. s. z
verā opī. z. l. nō itelligit. circa pñ. s. i. j. d. iure fil.

Ventre. vñb? dubitat nisi sit su? z in se
verū scit testm valere: als sec? z qui in oēm
euētiū futurū se herede cognoscit interim hereditatē
decedēs trāsmitit. b. d. **P**rimo ponit vnū dictum.
Secdo ostēdit qñō in pñctis differt su? ab emācipa-
to vel exneo. **T**ertio ostēdit ex pñctis insurgē vnū
incōueniēs. **Q**uarto cōtra illud incōueniēs dat res-
mediū. scda ibi sed si vacua. tertia ibi ergo si ventre.
q. tra ibi z iō in terminis filium emācipatū vl exneū
institut ventrē vxoris pñerit. **Q**uerit vtrū institut?
possit adire hereditatē ex testō. **R**ūdeo q. nō qdū
pēdet an posthum? nascat? z sic an testm rñpat. b. d.
rō h? ē q. dubitat de viribz testi z. vt. l. s. z si de sua
s. e. **A**ssignat gl. alia rōnez q. instituti expectāt pte-
ritos: vt. l. ij. s. expectatū. j. de bo. pos. fm ta. qd b nō
examinō. dic vt ibi. **I**n scda pte. s. i. s. si vacuo.
sic pone casū. **Q**uerit an idē eēt si fili? in ptate eff?
institut? z vter pñerit? **E**t rūdeo si in veritate venē
esset vacuus: l. s. nō crederet fili? in potestate statim
eēt su? heres z decedēs trāsmitit: emācipat? nō nō
ē su? hēs nec adire pōt donec vxor putat? pregnās
b. d. sic ergo si vter ē vacu? differt su? ab emācipato
ergo a dño inuit q. si vter ē plen? nec su? nec emāci-
pat? interz ē heres. **I**n tertia parte sic pone ca-
sum. **E**x eo q. dictū ē supra a dño sensu q. ibi su? vē-
tre pleno interim nō ē heres sequit illd q. si fili? su?
interim decederet nihil ad heredes trāsmitit q. nō
est hēs su? p. l. nec p additionē. in q. tñ ergo vt q. dece-
dēs nihil trāsmitit iuriscō sult? fateat q. sequit illud

bent puenire
ad fisco. l. ij.
cū ibi not. de
bon. pñerit.
z not. gl. in l.
si tibi mada
uero. s. is cu
ius. ff. mada.
iō rōne spēi
quā bz fisco? i
illi? depozita-
ti bonis acq-
rit istd tale le-
gatus sibi sic
alibi videm?
in l. verū. s. si
seru? s. p so-
cio. hoc tñ nō
placet q. illa
rō illius spēi
quā bz fisco? i
bonis illius
deportati nō
dz esse suffici-
ens cā vt ac-
quirat aliqd
ipñ suo imo
dberem? por-
ti? dicere q.
istud legatū
deberet sta-
re in suspēso
quousq. fu?
applicaret fi-
sco. l. i. tibi
hō. s. si seruū
j. de leg. i. nō
ob. text. in d.
l. vtrū. s. si ser-
uo. alleg. per
eñ. q. ibi ille
socius habe-
bat dñiuz d
pñti. nimirū
si rōne illius
dñi de pñen-
ti poterat to-
tū acquiri ve-
ritates sūt pñ-
me solu. not.
tñ illd qd dz
q. depozita-
tus ē saltē no-
mie capax q.
cōis opī. ē in
l. i. C. de bere-
di. insti. q. nō
dicat depoz-
tat? nec noie
capax nec ef-
fectu. z ille so-
lu. pñe mul-
tuz pendent
ab hoc.

incōueniēs. ¶ Sequit̃ q̃rta p̃s ⁊ illā diuide i tres. Primo dat remediū d̃ incōueniēs. Scd̃o ponit rō ne. Tertiū illud extēdet. scd̃a ibi qz siue. tertia ibi: ea dēqz rō. Prima particula legiṯ duobz modis: vt col ligiṯ ex gl. p̃mo vt qd̃ dicit̃ decreto intelligiṯ. i. p bo. pos. d̃ ta. ⁊ ita intelligiṯ gl. sup̃ illo h̃bo. s̃z illā sic po ne casuz. ¶ Quero qd̃ remediū ē d̃ dictū incōueni ens. R̃ndeō remediū ē q̃ ille fili⁹ qui decessit trans mittit ad heredē suū ius petēdi bo. pos. d̃ tab. ex de creto iudic̃i interponēdo sup̃ bo. pos. filio ⁊ h̃rdi ei⁹ succurr̃t. h. d. h̃ lec. pbaṯ in. l. illd̃. i. fi. cū. l. se. j. d̃ bo pos. d̃ ta. tenēdo istā lect. dicas q̃ si qd̃d̃ h̃ēs filij vult venire p̃ d̃ tab. p̃dēdet dubio an nascat̃ posthu. pō idē si post posthumū nati. sed si posthum⁹ nō eēt na tus ⁊ certū eēt ipm nō nasciturū: tūc nō veniet p̃ d̃ tab. qz certū ē testm̃ nō r̃sp̃i s̃z p̃m ta. ita d̃z intelli gi alternatiua posita in. d. l. illd̃. i. fi. cū. l. se. vt ibi scri p̃si. l̃z gl. aliter sentiat. Scd̃o mō legiṯ q̃ h̃ loquit̃ d̃ decreto p̃ntis. l. dicit̃ ergo iuriscō. q̃ ē succurrēdi d̃ p̃dictū incōueniēs filio decreto ⁊ auct̃e p̃ntis. l. vt de cedēs ille h̃rditatē l̃z nō q̃stā ip̃o iure ṽl p̃ additionē trāsmittit. h. d. b̃ sentit̃ gl. cū dicit̃ ex hac. l. no. h̃rdita tē nō agnitā trāsmittit. idē no. i. l. si scriptis. j. d̃ carb. edi. ⁊ ista lectu. placet. Sum⁹ em̃ in materia de acq̃ here. de iure ciuili: ⁊ lex in dubio d̃z intelligi s̃z sub iectā materiā i qua posita ē lex. vt. l. l. imperatores. de in adie. ⁊ not. in. l. l. fina. s̃. de condi. inde. ¶ Sequi tur qz siue frater istat querēs q̃ ē equitas q̃ mouet nos ad statuēdi hoc d̃ regulas iuris cōis. R̃ñ. qz si ue posthum⁹ nascat̃ siue nō h̃ēs futur⁹ erat: g̃ equuz est q̃ decessēs trāsmittat. ¶ Sequit̃ n̄. eadēqz fecit ⁊ c̃. instat querēs erit ne idē in emācipato. R̃ndeō q̃ sic. qz eadē ē rō. h. d. Notabilia collige ex sūmario ⁊ ex casu in terminis. ¶ Op̃. ad p̃mū q̃ in oēs euētuz futur⁹ est h̃ēs nō ipedit̃ adire. vt. l. qd̃ si dubitē. s̃. e. sed emācipat⁹ est h̃mōi. vt in fi. hui⁹. l. ergo adire po test: cui⁹ d̃ñi d̃z b̃. So. l. qd̃ si dubitē. loquit̃ qñ. nō dubitat̃ in cā acquisitiōis: sciebat em̃ ibi defunctuz decessisse testatū: s̃z dubitat̃ an in ciuitate ṽl apd̃ ho stes: ⁊ sic erat cā certa: qz ex testō succedebat: h̃ic nō erat incert⁹. d̃ cā. s. an ex testō an ab itestato. g̃ adire nō pōt: l̃z in oēs casum futur⁹ sit h̃ēs. vt b̃. ⁊. l. si is ad quē. s̃. e. ¶ Ex illa p̃ma pte no. q̃ p̃ximior agna tus decessēs pendēte dubio: an posthum⁹ nascat̃ l̃z sciat testatorē defunctū ius deliberādū ad h̃rdē non trāsmittit. p. l. cū antiquioribz. C. e. nā sibi h̃rditas in teriz nō ē delata: vt b̃ d̃z in text. rotūdo ergo nō pō scire sibi delatā: pbaṯ qz nō d̃z delata h̃rditas q̃ nō pōt adiri. j. de h̃b. sig. l. delata: ⁊ sic p̃sului. ¶ Ad se cūdā partē h̃ic op̃. d̃z b̃ a p̃zio q̃ ṽtēre pleno fili⁹ in ptāte interim nō ē heres. s̃. s̃. e. l. cū qdā. s̃. suū. R̃ñ. vt dixi ibi lex semp̃ ē certa de oī eo de quo ē certū in natura: ⁊ iō si ṽtēre est vacu⁹ l̃z apud nos dubitetur lex est certa: ⁊ facit filiū in ptāte suū h̃rdē: vt b̃ ⁊ i. p̃rio. s̃z lex nō ē certa de eo qd̃ nō ē certū in natura na turata: sed solūmō est certū apud defū: ⁊ iō si ṽtēre ē plenus potest esse q̃ nascatur viuus: ⁊ q̃ non nasce tur hoc solū deo liquet: non autem est certum in na tura naturata: iō lex nō ē certa nec filiū facit suū he redē vt b̃. ⁊ hoc notabiliter dicit̃ rex. i. d. s̃. suū. ibi nā p̃ naturā humane cōditiōis ⁊ c̃. q. d. l. ē certa d̃ eo qd̃ est certū in natura nō de eo qd̃ ē sup̃ naturā certū vt deo. ¶ Ex illa pte no. casuz exp̃ssum q̃ fili⁹ in ptāte h̃rditatē p̃nā nō agnitā trāsmittit ad quoscūqz he redes. nō em̃ loquit̃ de filio se imiscēte qz non pote rat p̃pter incertitudinē: cū em̃ eñe⁹ nō possit adire vt b̃ dicit̃. ergo nec su⁹ imiscere. vt. l. cū bonis. j. eo. ¶ Itē tex. iste dicit̃ h̃ēs fuisse intelligiṯ. q. d. lex facit em̃ h̃rdē ⁊ l̃z decesserit heres fuisse ṽl vt trāsmittat. nec

potes dicere q̄ sit h̄ casus sp̄alis q̄ h̄. l. solū sp̄ale ē
ducit eo casu quo fili? nō intelligit̄ a iure h̄s fuisse
s. q̄n venter erat plen? vt p̄ ex sequēti parte. vt. s. di
xi. ¶ Et p̄dictis etiā p̄z q̄n inter mortē z aditionē
a filio suo est mediū: vt q̄n venter erat plen? vt ple
ne dixi in. l. si. s. de cōdi. insti. ¶ Venio ad tertiu z
ad quartū s̄p̄ z op. nō d̄z eē melioris cōditiōis q̄ est
in casu dubij q̄ qui ē in casu certi. vt. l. ordiata. s. si.
de li. ca. l. iulian? in p̄n. de p̄di. inde. z. l. i. in p̄n. j. d̄ le
tij. sed ille q̄ eēt sciēs hereditatē sibi deferri z ea non
adita decederet nō trāsmitteret: vt. l. i. s. i. nouissimō
de cadu. tol. ergo nec iste dubitās. So. si cōstare
q̄ sciuisz z nō adiuisset sed adire neglexisset: tūc de
cedēs nō trāsmitteret p̄ rōnez p̄dictā. s. lex p̄sumit
q̄ si fuisset cert? adiuisset: sed p̄pter illud impedimē
tū nō potuisset. ita itelligit gl. C. de re mi. l. i. in fi. ma
gne gl. dñ allegat. l. i. s. si. s. si mulier ven. no. vbi ē q̄
idē casus cū isto vt statim dicā. ¶ Op. s. si mul. v̄e.
no. l. i. s. si. So. dicit gl. q̄ ibi in ēneo h̄ in filio: qd̄ ē
s. l. script? heres. j. ad car. q̄ in ēneo loquit̄. dic̄ ḡ q̄
h̄ z i. l. script? s̄ enī q̄ ipediuit me adire ponēdo me
in dubitatiōe nō poterat haberi regressus: qz nō se
cit dolose vel nō ē soluēdo: sec? si possit s̄ illū habere
rī regressus: vt si mulier calūniose dixit se pregnātes
z esset soluēdo: vt in d̄rio. p̄ quo facit. s. de eo p̄ quē
factū erit. l. si. j. de le. l. i. plare. la. ij. s. i. ad. l. aq̄l. i. in
denerati? s. i. qd̄ no. in. l. i. in testō. j. de cōdi. z demō.
¶ Venio ad materiā quā gl. h̄ tractat z gl. in fi. po
nit vnā regulā negatiuā que ē q̄ hereditas nō adi
ta nō trāsmittit̄. ° vt. C. e. l. iij. z. l. qm̄. de ca. tol. l. i. s. i.
nouissimō. ab ista regula excipit gl. multos casus q̄ i
veritate nō sunt casus singulares s̄z maḡ sūt regu
le exceptiue nō ita vniuersales sicut regula a qua ex
cipiuntur: vt. j. patebit. Prim? ergo casus in quo sal
lit regula ē hic dicit glo. ex quo talis regula colligit̄
q̄ p̄pter aliquā dubitationē adire nō pōt z i oēs eū
tū futurū se h̄dē cognoscit interiz decedēs trāsmittit
q̄ hec regula debeat sumi p̄bo ex fine hui? . l. vbi
iuriscōsul? extēdit ad oēs casus vbi ē eadē rō. q̄re di
cit q̄ se cognoscit futurū h̄dē i omnē casū. Rñdeo
q̄ si ignoraret p̄pter aliā causam impediret q̄ p̄p̄
dubitationē z sic decedēs nō trāsmittēt. vt. l. q̄ post
humos. j. ad syll. ¶ Quero qd̄ si fili? ignorat: an p̄
fecerit testm̄ vel nō. Rñdeo in filio suo nō ē dubius
qz interim ē heres: qz cui sit certū in rerū natura lex
facit eū heredē. vt hic. z. l. lex militari. s. si. cñ. l. se. d̄ te
sta. mil. z. l. ei? q̄ i puincia. in fi. si cer. pe. cñ. fi. in filio
emācipato fm̄ ista tēpora decedēs non trāsmittit qz
nesciebat in omnē euentū se futurū h̄dē. poterat em̄
eē q̄ testator sibi aliqd̄ reliquerat quoquo relicti ti
tulo qd̄ sufficebat. P̄ vt. l. oino. C. de inoffi. testa. z in
auē. de tri. z se. s. i. sed hodie cñ debeat sibi reliqui iu
re instōnis cognoscit se in omnē euentū futurū h̄dē
s̄z nō inq̄tuz siue decedat testat? siue intestat? ideo
decedēs trāsmitteret p̄ regulā hui? . l. ¶ Quēdo qd̄
de alio veniēte ab intestato. Rñdeo idē si in omnez
euentū futurū se heredē cognoscit. exēplū primior
agnat? reperit̄ institut? in testō qd̄ testm̄ d̄z falsū ab
alio fabricatū: z sic nō pōt adire. vt. l. cū falsū. s. e. tñ
siue sit testm̄ siue n̄ cognoscit se futurū h̄dē: z iterim
decedēs trāsmittit p̄ reglās hui? . l. facit. j. d̄ bo. l. i. si
fili? s. si. ¶ Scōs casus possit? in glo. ē. j. ad carbo. l.
scriptus. ex quo talem formō regulā. Quotiens q̄s
facto alteri? impedit̄ adire decedēs h̄ditatē nō a
ditā trāsmittit. ° vt ibi. z. l. si fili? in fi. j. de bo. l. i. z sic
est idē casus cū isto: s̄z ibi glo. ponat p̄ diuerso. qd̄
intellige nisi s̄ illū ipedientē posset h̄re regressum.
vt. l. i. in. fi. s. si mulier v̄e. no. z. s̄. dixi. facit optime. s̄
qd̄ me. can. l. si mulier. s. si. ¶ Tertio casus possit?

Uentre.
incert?
sol' error cau
se acq'sitōis
vitiat h'edita
tē, z adō bar.
i. l. is q' putat
s. e. vbi pōit
rationē h' . i.

o **N**on tran
mittit. b. b.
tas nō adu
nō transmittit.
Adde duas
no. fall. quas
posui p^o bar.
i. d. l. qm^o so
rem. C. de iur
dli. z. noc. p.
saly. m. l. ap^o
hostes. C. de
su. z. legi.
p **N**on sū
ciebat. b. b.
hic videt^o ma
le loqui pmo
q^o fm ista iu
ra. f. o. z. filio
erat reliqu^o
dū iure in ius
nis. l. inter ce
tera. z. ibi l.
ce dicit. d. lib.
z. postu. q^o
etiā habebit
locus in filio
emancipato.
vt. l. ita t. d. s.
q^o rogati. ad
trebel. z. l. si
lijs. s. de m.
no. itē s. r. p.
C. fm q^o iussit
ciebat relinq^o
filio titulo le
gati vel fidei
comissi. l. idē
erat z. in filio
emancipato z.
i p^oate vrp^o
in. d. l. oino. z.
in aut. d. m.
z. lēti. s. l. q^o
iura loquū
tur in oibus
his q^o p^oper
tit querela.
q **N**on tran
tit. z. ad nō.
q. formati p
bal. l. l. filius
mres. C. d. in
offi. test.

De acqui. here.

timorem
pene. vide b
ang. roma.
l. i. q. i. g. u.
s. elegater. j.
ad syl.
Quoties
successorem.
Et ad bar.
ide volere in
l. i. q. i. i. n. i.
fanti. i. v. col.
de iure deli.
p. p. Bar. est
bonus ter. z
ibi bar. i. l. i. s.
ibi de. de col.
la. bono. vbi
d. sec. t. i. e. i.
bonoz. pos.
fessio. d. ab.
z de hoc ple.
nissime h. p.
bal. in repe. l.
i. i. i. s. d. libe.
z posthu. in
xii. col. ad
uerite tamen
q. d. bal. mul.
te not. in. l. q.
se p. i. s. in vi.
col. C. unde li.
be. vult q. si
decessit auus
z postea fili?
q. hereditate
p. i. s. i. p. u. d. i. a.
uit q. nepos
pot. dici su?
auus nam te
nebat p. i. m. u.
o. c. i. t. p. e. m. o. z.
t. i. s. a. u. i. z. f. i. c. i.
erat su? z ne
cessari? q. si a
ui nepos de
cedat h. d. i. t. a.
te n. o. a. d. i. t. a. l. l.
la n. o. t. r. a. s. m. i. t.
t. i. t. a. d. o. e. s. s. z.
s. o. l. u. a. d. d. e. s. c. e.
d. e. s. p. l. i. C.
de bis q. an.
aper. tab. z d.
materia vide
etia bal. in. l. i.
si fili? p. s. de
lib. z posthu.
in vi. col. vbi
t. z op. l. bar. z
subdit q. vbi
lex d. f. e. r. t. a. d. i.
tione ibi ba.
bet loci t. r. a. s. s.
missio h. e. r. i. d. i.
tatis n. o. a. d. i.
t. z q. d. i. s. u. o.
q. n. o. e. r. a. t. n. e.
cessari? z de

in gl. e. j. ad syl. l. i. j. s. elegater. z. l. q. posthumos. ex q
talis dat regla. Quoties q. timore pene legalis
tm impedif adire interim decedens trāsmittit vt ibi.
impediebat em ppter timorē pene senatuscōsulū
syl. z ppter b dicebā in. q. de facto. statuti est b q
null? forēsis possit aliquo ti. in territorio hui? ciui?
tat aliq bona acq̄rere sub certa pena nisi pmo se fa
ciat alibari: attingit q mortuo quodā pusino qdā
forensis ei? primor cōsanguine? venit ad ciuitatē
istā vt faceret se allibari z postea adiret aīq? pos
set hoc expēdire ipse est mortuus dicebam q istam
hereditatem nō aditam trāsmittit: qz timore pene
statuti distulit adire p regulā p̄dictā. facit qz p p
rabat se. vt. l. quē admodū. de inoffi. tes. Istos tres
casus ponit hic glo. de iure digestoz. Alios casus
quos ponit pbat p iura. C. z iō nō attendēdo ordi
nē gl. assumā illas. l. l. fm q fuerūt p̄ores vel po ste
riores. Quart? casus in q fallit dicta regula est
C. de suis z le. l. apud hostes. de quo casu sunt m lte
cōtentiōes. qdā em assumūt inde talē regulā. Dere
ditas ascēdētis etiā nō adita trāsmittit ad descēdē
tes: qd z gl. ibi dñ dicit spāle in matre. Idē no. in. l.
i. C. de his q an aper. ta. z in. l. i. j. C. ad orfi. ista regu
la ē cōtra. l. i. j. s. si q. ex liberis. j. ad tertul. d. l. si infāti
C. de iure deli. in eo q dicit q spāle ē i infāte vt trā
smittat ad patrē vel ad descēdētē per lineā paternā
oēs alias hēditates nō agnitas nō trāsmittit. Alij
dicūt q in. d. l. apud hostes. iō fuit qz sciuit fili? hōrā
captiuitatis qua fingit mortu? z sic talē colligit re
gulā q scit mortē fictā l. z ignoret verā iterz decedēs
trāsmittit. b ē d casuz. l. nec nos. C. de cap. vñ alij dñ
cūt q ibi ē rō q erat su? hēs qd ego teneo. Ex q ta
lē colligo regulā verissimā. Sñ? hēs d iure ciuili hē
reditatē nō aditā vel agnitā trāsmittit ad quēcūq
successorē. b ē cāus ibi dñ ita dīc si hēs extitit. z i. l.
i. j. C. de iure deli. nō violādo l. f. a. z b erat d iure atī
quo. ff. ter. ē b in scda pte. vt. s. d. i. x. l. ex militari. s.
fi. cū. l. se de tes. m. j. de re. du. l. q duos. s. cū i bello.
z. s. fi. de stip. ser. l. liber hō. s. fi. d. iur. fil. l. luti? d. ca.
pec. l. hereditatē. s. fili? b pbat p rōnez i spectro me
ro iure ciuili an q fili? haberet bñficiū abstīnēdi nō
est dubiū q trāsmittēbat. dubiū facit hodie bñficiū
abstīnēdi cōcessuz filio p qd eq̄parat quodāmo ē
neoz vt. l. nā nec emācipat? j. de le. i. sed bñficiū absti
nēdi fuit introductū in fauorē filioz: vt. l. necessarij s.
s. e. in f. i. d. here. q. l. z d. i. s. sui. z vbi cūq nō ē fauor
fili? bñficiū nīhil operaret: vt. l. si fili? q p. i. s. d. vul. z
pu. z p regulā qz qd fauore introductū ē z. vt. l. qd
fauore. C. de legi. sed si illud bñficiū ipeditet trāsmis
sionē eēt detrimētū filij ergo nīhil operat. S. z si dī
cas nō ē detrimētuz qz forte hēditas ē dānosa. Rñ.
imo detrimētū ē simplr qz si ē dānosa: heres em pos
terit abstīnere sicut ipse poterat an i mixtionē: vt. l. si
q. s. fili. s. i. s. e. interest ergo filij trāsmittēre illd ius
adeūdi cū bñficio abstīnēdi sicut ipse habebat. ppe
b em forte habebit hēdē nō habitur? a. l. s. arg. l. i. i. l. i.
p. n. s. e. z b ē qd dīc ter. exp̄sse i. l. si. s. i. C. d. cura. fur.
l. z gl. ibi veller destrūē illū ter. dīc. n. ter. q iure atīq
nulla erat dubitatio q fili? su? hēditatē p̄nā trāsmi
tat ad quoscūq cū bñficiū abstīnēdi sit introductuz
ad sui cōmodū: vt ergo ibi dicit postea inferat aliud
f. q nō trāsmittat z male: z illud cōiter tenēt oēs mo
derni. L. y. in. d. l. apud hostes. Ric. z dñs Rai. col
legiū hui? ciuitatē sel p̄sultit hñf q. s. fuit dñs Rai.
d mōte vbiāno vīr recolēde memoriē. S. z dñs Ja.
d bel. disputant b sup vñā. q. z circa b posuit. i. i. j.
regulas in effectuz tres negatiuas: z vñaz affirmati
uā quas referā vobis ad litterā vt videam? an pce
dāt. Prima regula ei? ē talis. Quoties su? hē

res liberi hz arbitriū se imiscēdi qz sciēs habet et a
tis z cōpos mētis nō hz impedimētū iuris vl facti si
regulariter nō trāsmittit hereditatē etiā paternā ad
matrē vl ad eñeñ. s. ad liberos vl ad patrē si ē auita
vel eñei si ē infās vel extraneos si eaz recusauerit:
vt. l. i. s. in nouissimo. C. de cadu. tol. z. l. si infāti. C. de
iure deli. s. c. l. q in aliena. s. interdū. z. l. si q. s. fili. s. i.
z in. l. ei q. Secda ei? regula est. Quoties su? hēs
hz impedimētū accidētis vl ignorātie vel alteri? ius
potentie iuris vel facti eo casu trāsmittit etiā si agni
tā z ignorās z ad quēlibet extraneū: vt. l. hēditatē. s.
fili? j. de ca. pecu. z. l. q duos. s. cū i bello. z. s. fi. j. d.
reb. du. z. l. apud hostes. de suis z le. Tertia figu
la ei? ē. Quoties su? heres hz impedimētū nature
qz infans vel furiosus eo casu nō trāsmittit hēditatē
paternā etiā ad matres: vt. l. i. j. s. si q. s. ex liberis. j. ad
tertul. vbi ē casus fm em. z. C. de cur. fu. l. i. s. talī. z. s.
finatū in furore. C. de iu. delib. l. si infanti. s. si vero. z
ibi no. in gl. Quarta regula ei? est. Quoties fili
us nō ē solus legitim? heres: s. sunt alij liberi q cūz
eo ad hereditatē admittuntur eo casu nec p̄ nec infā
tis mater ex tertul. vocatur sed hēditas q cūqz trans
fert ad fratres z cohēredes exclusis ascēdētib? ca
sus ē apert? fm em in. l. i. j. s. si q. s. ex liberis. s. sed si sit
nō solus. j. ad tertul. z. C. ad orfi. l. i. j. ista sūt vba sua
ad litterā que examinē? z in q tū i dīc? vbi cōti
nēt hēditatē paternā nō aditā trāsmitti cōcordat cū
regula quā supra posui. in alijs discordat nec dīc be
ne z. iō videam? p ordinē. Prima regula q dicit
filiū sciētē z habile ad adeūdū nō trāsmittet: nīsi ad
suos nō est vera: pmo p. l. cū antiquiorib? C. de iure
deli. in pñ. vbi dicit filiū deliberantē z in suā poste
ritatē deliberationē trāsmittentē: z p etiā. q. d. nō so
lū ad eñeos s. z etiā ad suos trāsmittit deliberatōez
Dicitis vos hic nō ē san? intellect? qm arguit d mī
norī ad maius affirmatiue: sed rñdeo in hēdes suos
videbat q nō trāsmitteret deliberationē seu ius de
liberādi sed em faceret necessariū. ar. s. e. l. q i aliena.
s. interdū. sed eñeñ nō poterat facere necessarium.
ponit ergo ibi p ostiāti q in eñeñ trāsmittit ius de
liberādi etiā i suā posterioritatē. Preterea sciētia ē
cā trāsmittitōis z adiunat ius trāsmittēdi: vt. d. l. cūz
antiquiorib? s. fm em dē Ja. ignorās trāsmittit: vt
in scda sua regula. ergo multomagis sciēs. Preter
ea rō trāsmittitōis ē qz su? heres ē: vt. d. l. apd hostes
z hac. l. cū si. sed illa rō hz vñformiter locū q tā i sci
ente q in ignorāte. ergo apparet q pma regula dñi
Ja. nō ē vera. exceptiōes quas ipe ponit a dicta re
gula facit p me qz p̄cordat regule mee: iō illas nō
examinō. Secda regula dñi Ja. s. i. l. r. p̄cordat cū mea.
Tertia regula q dicit q impedit? impedimēto natu
re: vt qz infās nō furiosus nō trāsmittit paternā filr
nō ē vera in infante. pbo p casuz. l. luti? j. de iure sis.
l. z quidā diuīnādo dicāt q ibi fuit adita hēditas ita
q infans trāsmittat. pbat. j. de re. dub. l. q duos. s.
cū i bello. s. z i p̄i rñdēt q ibi fuit infās impedit? p
ignorātiā z p mortē subito secutā: z sic fuit ipedimē
tū aliud q nature: s. male dīcūt: qz si verū eēt q ipe
dimētū infātie ipeditet transmissionē posito q cō
currāt plura alia impedimēta q nō haberēt impedī
re inspicerem? illud vñū impedimētū infātie qd no
cet vt. l. q posthumos. ad syl. Preterea si dīcēs q i
fantia cū ignorātiā filr facit q sit loc? trāsmittitōis: g in
fans semp trāsmittit cū semp ignoret. Id aut qd dī
cit de furioso ē cōtra ter. nō violādo em in. l. si. s. i. C.
de cur. fur. Mō ob. ad tertul. l. i. j. s. si q. s. ex plurib?
quaz ipe allegat p casuz: qz ille. s. facit p ista opi. fm
vñā lec. ibi posita z bñ quā ipe allegat p casu. nam
ibi querit vtrū fili? q decessit ante agnitā hēditatez

materia etiā
habet p bal.
in. d. l. apud
hostes. C. de
su. z legi.

Et in bel
lo. s. certe. s.
ille nō fac p
bar. qz loqui
tur i filio pup
berē. i pupib
lo em nō pos
set habere lo
cū p. d. l. qui
duos. s. fi. z
ita z bart. in
d. s. cū in bel
lo.

Non ob.
vide bal. l. i.
in fi. C. d. his
q an. ap. tab.
z in. d. l. apd
hostes. in. ij.
col. Et not.
q nō trāsmi
tit hereditas
ratis impu
beris q ē pup
illariter sub
stitutus vt p
bar. in. l. sed si
plures. s. q. s.
possum. ff. de
vulg. z pup.
cū cōcor. d. q
bus ibi.

Antonius. Impeditur adire ppter iustā
absentiā si decedat interit
ius petendi restōne ad adeundū suo hēdi reli
quit. h. d. multū notabilr. p. ponit substitutio pncipis
pncipis aliqd d. ius cōe. scdo ponit dictū metianī cō
tines ius cōe. scda ibi: metian. **¶** **¶** p. tps petendi
bo. pos. est vtile. q. nō currit absenti. **¶** **¶** Blo. dicit. dic vt
no. C. de re. mil. l. i. certe illa op. nō ob. huic. l. q. h. nō
dicat q. fuerit exclusus tpe sed morte. sed ob. ad. d. l.
iō mīde vt ibi notabilr. not. **¶** **¶** p. scdo si lesio non
fuit cōpleta in absentia nō dat restō. vt. l. qd tpe. C.
de resti. mili. dicit glo. so. vt ibi. isti passus examināt
doc. in. l. i. de re. mil. in. iij. q. r. dicit sic. **¶** **¶** Nōq. abis
ab hereditate vel bo. pos. excludit tps cursu. tūc be
res pōt petere restōne ex psona defuncti sine dubio
q. etiā ipsi defuncto cōpetebat. vt. d. l. i. C. de re. mil.
¶ **¶** Nōq. absens excludit morte: tūc si heres vult pe
tere restōne nō pōt de stricto iure: s. de benignitate
pncipis. **¶** **¶** s. rīi statuit in absente cā reipublice. vt h.
in prin. aut vult ipetrare resti. nō ex psona defuncti
tūc sed ex clausula gñali si qua mibi iusta cā esse vide
bit: tūc pōt. totū em h. factū. l. abntia r. mors secuta fa
ciunt cām iustā petēdi restōne in integrū. r. h. bz lo
cū tā in abntie cā reipu. q. in quocūq. abntie nō cul
pabilr. vel nō dolose. r. h. vult dicere h. metian. **¶** **¶** dum
dicat de absente cā legationis. r. sic ppter cām reip.
postea subdit de eo q. hereditatē mīis rē. r. sic loqui
tur de quocūq. absente. deinde subdit sine respectu
distinc. q. d. nō curo si fuerit pfecta lesio in vita vlt. in
morte: s. totū hoc facit vñā iustā cām: vt dixi. **¶** **¶** Que
ro pone q. aliq. minor decesserit hereditate nō adit
ta vtrū heres ei? potent petere restōne. **¶** **¶** Vide q.
nō de iure cōi. q. minor fuit abntis: nec ex pōtione p
cipis q. loqitur solū in abntie cā reipu. in s. rīi vide
dictū **¶** **¶** Metianī q. dixit vt h. totū. s. minor etas cum
morte cōcedat resti. ex clā gñali. r. h. tenet **¶** **¶** Ja. d. are.
r. dicit q. est casus in. l. q. duos. in prin. j. de re. dub. r.
ibi examiat. r. idē r. **¶** **¶** Ja. de bu. l. i. de re. mil. idē **¶** **¶** Jo.
an. ex de pba. c. in pñentia. **¶** **¶** Ja. de bel. vide tenere
s. rīi in qdā sua disputatiōe quā ponit in aut. d. tri.
r. se. in prin. **¶** **¶** Ultimo dy. qrit hic vtrū heres pos
sit habere ratū gestū noīe defuncti. **¶** **¶** Et vide q. nō p
banc. l. dīc plene p. est in. c. ratū. de re. iur. l. i. vi. dixi in
l. bonoz. r. l. i. si is cui. j. rem ra. ba.

Rei. Cuius q. est suspectus de crimine lese maiesta
tis interim pōt adiri hereditas. h. d. **¶** **¶** Op.
C. ad. l. iul. ma. l. i. in fi. **¶** **¶** So. nō pōt alienari tī. singla
rised. adēdo pōt acqri. **¶** **¶** Quero qd si dubitatur
an p. eius fuerit culpabilis. **¶** **¶** Blo. vide q. nō
posset adire in cōtrariū. q. pendēte cōditiōe pōt ha
bere herede. vt insti. de here. q. ab intes. s. p. s. rīi. r. l.
q. a latronibus. s. de testa. r. iō interim adire poterit.
¶ **¶** Sed posito q. requat certitudo quō poterit esse
certus. **¶** **¶** Quidā p. op. multoz. vt in. s. qd dicit. alij q.
p. factū suū: qd est verū si. l. erat inchoata. vt. l. cū fal
sum. s. e. **¶** **¶** Sed tūc qro quō pōt esse cert? q. p. nō
deliquit cū sit mere negatiua. **¶** **¶** Blo. dicit notabiliter
vide r. no. cā. **¶** **¶** No. q. negatiua ppter coartatōez
loci vel tps cadit in rectā sciam alteri. **¶** **¶** Not. de ex
hac glo. q. si aliq. in accusatione pposuerit diem: s.
nō teneret q. si illud nō pbat d. succubere: vt h. r. l.
q. habebat. in prin. de insti. si em esset nō necesse pro
bare diē insertā filio nō possit liquere de innocentia
p. ris. dico etiā q. interdū ad petitionē rei pōt accusa
tor cogi diē inserere. vt. l. i. C. q. accu. nō pos. r. no. in. l.
is q. reus. de pub. iudi. r. ibi dixi. **¶** **¶** Dicit h. si sibi li
quet rē. s. si nō liquet h. herede interim. vt insti. d. be
re. q. ab intes. s. i. s. j. de dona. l. dōatōes. in fi. in qb?
l. d. q. anteq. pferat suā pōt habere herede. r. du
bitō in hoc s. rīo ppter ea q. ba que dixi in. l. q. a latro

nibus. s. de test. ordi. **¶** **¶** Finaliter teneo s. q. interi ha
beret herede: r. hic dñ dicit liquet. subaudi maxime
r. siue cōmiserit malū interim pōt habere heredes. r.
si nō cōmiserit. r. sic in vtroq. casu possit habere. me
rito pōt adire. vt. l. qd si dubitet. s. e. tñ si cōmiserit ma
lū auferit ab eo vt ab indigno. r. s. p. cōtrariū. loquit
in suo: q. est hēs etneus pōt adire. vt. j. l. pri. r. l. do
nationes. in fi. loqitur indistincte. **¶** **¶** Quero quō pōt
liquere filio patrē nō esse culpabilē. **¶** **¶** Et vide q. nō pos
se liquere cū sit de facto alieno. vt. l. cum falsum. s. e.
¶ **¶** Blo. rīdet q. pōt liquere. q. malū est coartatū loco
vel tpe: r. tūc pōt liquere an fecerit vel nō. r. vide gl.
q. incipit no. q. dicit q. possit alienare.

Pro herede: test q. s. hereditatē adire. s. cor. l.
si auia. C. e. no. in. l. cogi. s. s. si miles. ad trebel.

Ambonis. Ille actus q. in etneo i
ducit additionē. h. d. sed signa hanc regu
lam. r. teneas illas hñ menti. q. erit vtilis tibi.

Pupillus. nes cōfute. h. d. de restōne actionū
videbitis in. l. ppter veneni. s. neptis. j. ad fill.

Erit. Hereditas aīo aditur s. nihil her
editariū attingat. h. d. diuidit in
tres partes. **¶** **¶** Primo ponit dictū. **¶** **¶** Scdo il
lud limitat r. pbat per exemplū de re non hereditas
ria in qua defuncti ius habebat. **¶** **¶** Tertio p. exēplum
de nō hereditaria in q. nullum ius habebat. scda ibi
vñ r. si domū. tertia ibi: deniq. **¶** **¶** No. primo sūma
riū. **¶** **¶** Scdo no. q. possidere rē vt hereditariā est i actu
quo pbat aditio. **¶** **¶** Tertio no. q. in hereditate dicit ef
se possessio rei: ibi cui? r. c. **¶** **¶** Op. ad vltimū de. l. q.
seruo. de act. r. ob. **¶** **¶** So. defūct? donec viuit rē pigno
ratā sibi traditā possidet vere. vt. l. q. pignoris. r. l. i.
s. per seruū. j. de acq. pos. sed eo mortuo hereditates
nō possidet vere. vt. l. i. s. scruola. si tes. li. esse ius. ideo
ter. h. dicit q. l. s. **¶** **¶** No. ob. l. si seruo. nō em dicit ibi q.
heres possidebat: sed q. ali? icipit ab herede posside
re p. cario. r. sic hereditas tribuit alij q. l. itatē posside
di p. seruū: nō q. possideat qd appareat. q. ali? pōt
possidere ciuilitr r. naturaliter a me. r. tñ nullo mō
ego possideo. vt. l. eñ q. s. q. h. de p. ca. **¶** **¶** Scdo op.
s. e. l. p. herede. s. si qd m. **¶** **¶** Blo. dicit so. vt ibi dixi. q.
nomē heredis ibi accipit p. filio. r. sic gessit ibi p. be
rede: hoc est p. filio: nō p. p. re vt heres. **¶** **¶** Op. dy.
et glo. de. l. i. s. si sub cōditiōe. j. p. emp. vbi inspicit
magis veritas q. op. **¶** **¶** So. habuistis in. l. heres insti
tur? in prin. s. e. p. glo. q. in his q. cōstituit in aīo: vt ē
aditio hereditatē inspicit magis op. q. veritas. vt h.
cū si. ibi in alijs reb? q. in solo aīo nō cōsistunt. r. h. in
ducit dy. in ar. ad. q. de eo q. p. cussit clerici quē putas
bat laicū: an sit excoīcatus. de quo gl. in. l. si q. igno
rans. loca. r. dixi in. l. itē apud labeonē. s. si quis vir
gine. j. de iniur. nō est nra materia. **¶** **¶** Quid venio
ad materiā. l. r. qro pmo vtrū sol? anim? sufficiat ad
adeundū hereditatē. glo. in. l. p. herede. s. i. s. e. dicit
q. sic. **¶** **¶** Alij dicit q. requirit anim? ex actu. vt. l. mūn
in prin. s. e. r. insti. de here. q. l. r. dif. s. fi. C. e. l. potuit
hec vero glo. aliter loqitur. l. q. sufficiat aīus q. l. iter
cūq. declaratus. vide gl. hec gl. dicit xitātē r. declar
rat al. s. oēs. l. q. dicit q. sufficiat sol? aīus: itellige. l.
declaratus. r. all. glo. q. dicunt q. requit aīus r. actus
hoc est aliqd p. qd aīus declarēt. qd cūq. sit illud si
ue factū siue nō factū: siue dictū siue scriptū. q. hoc
sit verū p. bai p. ter. in. l. p. herede. s. i. s. e. p. bo p. rō
nem. solo aīo r. sola volūtate nō obligat q. nisi deo
vt. l. i. r. s. voto. de polli. hoc tenet **¶** **¶** Ios. r. **¶** **¶** Ios. in
sūma de voto. r. sanct? **¶** **¶** Ios. in scda scde. q. xviij. ex
hoc cōcludit q. in foro p. sciētis q. s. nō obligat adēu

Am bonis. Et h
l. allegat in. l.
i. s. de condi.
ob cau. cū cō
cor. in illa. q.
vtrū implens
do cōditiōez
quis adire vi
deatur.

Erit. An
hereditas
possit adiri
vtrū vite spi
ritu. gl. tennit
q. nō. in. l. fi.
j. q. d. l. e. ce.

Sozo cō
scientie. vide
bart. r. alios
plenissime in
rub. s. e. r. se
q. tur bal. in. l.
filiū. in. xviij.
col. fam. her.
allegat. c. par
rochiano. de
sepul. r. c. q.
q. de vsut. in
vi. r. bal. in. l.
fi. in fi. pnci.
de iure deli.
yyy

Antonius.
vtrū hēs.
vide bart. i.
l. si infanti. d.
iure deli. C.
¶ **¶** Tenere s.
rium. **¶** **¶** De se
quib. bal. i. d.
l. si infanti. ibi
scdo pono. r.
ibi facit. et
bart.

Rel. No
ta. **¶** **¶** Ad bal.
q. ad hoc al
legat gl. not.
in. l. actor. in
fi. col. C. de p
bart. r. in. l. i.
ad fi. C. de se
cū. tab. r. bal.
in. l. i. in pen.
carta. C. q. ac
cu. q. late di
sputauit hoc
r. vide Jmo.
in. l. si cū nul
la. de re iudi.

do ultra vires hereditarias. q. cū fiat voluntate nuda
nō possū obligare me alteri nisi q̄tenus ad me per
uenit. dicit. s. e. sup. rubrica. ¶ Quia g. ad aditiones
hereditatis requirit q. animus declare. q. rō q. sunt il
la p. que talis animus declarat. Et anteq. ad h. veniā
p̄mo vidēdū est qd sit adire: z qd imiscere: z qd repu
diare: z qd abstinere. q̄bus visis videam. ea quibus
animus ad hoc declarat. z vt scias anteq. q̄s adeat re
q̄ritur potentia adēndi seu vis adēndi. de hoc feci
vnā repetitionē in. l. is p̄t. s. e. ¶ Posita g. oī po
tentia adēndi dico. Adire hereditatē est potentia ade
undū nō ipedita p. actiū voluntatē declaratiū deducere
z ecōtra. Repudiare est potentia repudiādi nō im
pedita p. actiū voluntatis declaratiū z a se abdicare
hereditatē. vt pbat. h. z. l. p. herede. in prin. s. i. s. e. z
insti. de here. qua. z dif. s. fi. Immiscere qd est suoz
est hereditatē a iure acq̄sitā p. actiū voluntatis declar
atiū acceptare vel agnoscere. Abstinere est heredi
tatē a iure acq̄sitā p. actiū voluntatē declaratiū a se ab
dicare. illud pbat. in. l. s. pri. ¶ His visis videam.
q̄liter sit illa declaratio voluntatē. Ad qd sciēdū est q.
iuriconsulti hoc certis regulis non tradiderūt: sed
posuerūt quosdā casus indubitabiles. videlz q. tūc
iste alius adēndi declarat q̄s facit actiū qui citra
ius z nomē heredis fieri nō p̄t. vt. l. p. herede. s. pa
pinian. s. e. q̄i vero est actiū q. p̄t se habere ad adi
tionē z nō ad aditionē: dicit inspiciedū q. aīo fec. vt
l. p. herede. s. i. s. e. qd aut esset in dubio nō declarā
uerūt nisi doc. vt. l. 30. id alij vt apparet tradiderunt
sup. hoc talē doctrinā. videlz q. hoc ppendēdus esset
ex q̄litate psonar. eaz. z ex q̄litate actiū z rerū q̄s
attingerēt: vt q̄q. hēat q̄s necesse p̄bare se nō fecit
se aīo adēndi. q̄q. p̄bet ab aduersario. ita nō. ipse
s. e. l. p. herede. s. seru. ¶ Jac. de are. addit in hoc esse
standū iuramēto heredis cū in solo aīo cōsistat. ar. i.
l. p. herede. s. seru. s. e. l. in ambiguis. de reg. iur. p.
hoc induco glo. insti. de act. s. alie. z ecce q̄qd doct.
nri dixerūt in illa materia. ¶ Sed q. illa doctrina
est multū general. z obscura. id intendo h. tractare p.
v. q. p̄ncipales z duas postea accessorias. Primo
qualiter animus h. declarat p. verba. Secūdo q̄liter de
clare p. rescriptū. Tertio q̄liter declare per facta.
Quarto q̄liter declare p. nō scā. Quinto q̄liter de
clare p. aīum q̄i q̄s adit iure alieno vel p̄po. Cir
ca p̄mū sciēdū est q. q̄dam sunt xba dispositiua
aditionis nullā ambiguitatē habētia. vt si q̄s dicat
gero me p. herede. vt. l. p. herede. s. eo. vel agnosco
istā hereditatē: vt h. vel dicat app̄hendō vel assumo
mibi vel accipio hereditatem hanc. vt. l. apud ausi
dū. de opti. leg. z p. illa xba inducūt aditio sine dub
bio. ¶ Sed circa h. dubitat. de. iij. p. vtrū h. aditio
z animus declare p. verba dispositiua suspēsiua. Se
cundo vtrū p. xba enūciatiua. de hoc p̄ncipalr p.
se. Tertio vtrū per verba enūciatiua p̄pter aliud.
Quarto qd iuris q̄i xba sunt dubia. ¶ Ad p̄mū
de verbo suspēsiuo: vt si dico volo adire. vtrū ex hoc
inducāt aditio. Glo. in hoc dicit q. non. in. l. fui ele
ctione. in prin. j. de le. i. In d̄rū videt casus in. l. iam
dubitari. in fi. de here. insti. z. j. e. l. paul. respondet p.
pcuratorē. Rñ. q. p. hec xba inducūt aditio si certis
tudinariis z deliberate dicit se velle adire: siue hoc p.
betur ex p̄cedētibz siue ex instātibz: siue ex sequēti
bus. al. s. si nō apparet q. de libertate dicit nō indu
citur aditio. p̄mū pbat. ex p̄cedētibz si fuit dat. ter
minus ad deliberandū: z postea rñdet se velle adire
inducūt aditio. vt. l. s. si alio. l. rñ. z. l. oēs. j. ad tre. Et
astantibz tpe quo illa xba p̄ferunt deliberatio p̄
batur h. dicit se velle esse heredē: vel se velle habere
hereditatē. vt. d. l. iā dubitari. in fi. z. l. apud ausidū.
de opti. le. aliud est em. dicere volo adire: z aliud vol

Nō fecit
se. hoc sequit
in his termin
nis. bal. in. l.
qui accusare
C. de eden.

Uerba en
nūciatiua. de
verbis enūci
atiuis habet
hic. z adde q.
no. bar. in. l. si
quis seruus.
de iure deli.

Probatur
Idē puto q.
isto casu idu
catur repudi
atio si dicat
nolo adire. vt
l. filij matres
ad terf. s. 3. ia.
bu. quē retus
lit bal. in. l. q.
se p̄tis. vñ li.

Interropa
tus. add. bal.
in. l. cunctos
populos. C.
de sum. tri. et
in. l. i. vi. cor
lū. de confes.

lo esse heres vel volo hereditatē. vt. d. iura. pbat. itē
si dixit p. certo volo adire hereditatē. Itē si interro
gatus ab alio si volebat esse heres rñdit q. sic. naz
hoc xbi volo: q̄i p̄ferit rñdendo alteri intelligit de
liberate volo. vt. l. in ement. C. de p̄ben. emp. p̄l. dī
cit. l. si dicere vis esse heres vel vis adire hereditatē
tu rñdes cur nō deliberate videris rñdisse. vt. l. i. s. i.
de ver. ob. idē si cōstituit pcuratorē ad hoc. vt. l. pau
lus. j. e. nō em. possit cōstituere pcuratorē nisi delibe
rate vellet. Ex sequētibz vero pbat. si post dicta x
ba plata cōcurrerent tres mēses. C. e. l. s. s. i. mō.
vbi est casus singularis. z l. ibi loq̄tur in repudiati
one: itē idē est in aditione. cū dē em. regulis p̄cedunt.
vt. insti. de here. q̄li. z dif. s. sicut aut. z. C. de repu.
re. l. sicut. z qd dixi si illa xba nō p̄ferunt deliberate
nō inducūt aditionē. pbat. in glo. de. l. serui electio
ne em. dico indeliberate volo adire: hoc sonat. hic est
p̄mus modus voluntatē mee ad adēndū: nō q. delibe
rate vellet. ad hoc facit qd canoniste dicūt de voto.
q. xba nisi solēnter z deliberate emissā nō inducūt
voti. ex de voto. c. ij. de act. z obl. l. obligationū sub
stātia. s. fi. ¶ Sed q̄ro qd si dixi ista hēditas nō mī
hi displicet. Videt q. inducāt aditio. vt. l. cū ante.
circa prin. C. de arbi. sed nō puto. nō em. sequit non
displicet: q. placet. q. est quoddā mediū inter displi
cere z placere. vt pbat. in. l. i. s. i. s. q. nauē. de exerci. z
de tribu. l. i. s. sciam. z qd nō. in. l. q. se patris. C. vñ li.
Nō ob. l. cū antea. q. ibi loquit in actu in quo suffi
cit hoc xbi nō displicere. ¶ Quero qd si cōuocāt
amicis z p̄libz testibz q̄s dixerūt: sitis testes q. ego
volo adire illā hēditatē. Rñ. ex ista solēntate actiū
q. cōuocatis amicis p̄t p̄sumi q. dixerit deliberat
te inducūt aditio. z h. p̄t esse intellect. l. pamp̄bilo.
s. p̄positū. j. de le. iij. l. ibi alio mō intellexerim in. d.
l. serui electione. j. de le. i. ¶ Circa scdm. s. q̄liter pro
betur p. xba enūciatiua p̄pter se. vt si aliq̄s p̄fessus
est se esse heredē rñt. Videt q. h. cōfessio nō inducūt
aditionē. nō em. obligat me nisi illi quo p̄ntē p̄fiteor
vt. l. si. s. de interro. act. veritas est vt nō. ibi. aut illa
xba p̄ferunt ab eo q. p̄t adire: z inducūt aditio seu
p̄batio voluntatē adēndi p. hac. l. cū fi. q. p. herede
se gerit. sed si p̄ferunt ab eo q. nō p̄t esse heres non
p̄ndicat nisi quo ad p̄sentes huic cōfessionī. vt. hic.
¶ Circa tertū. s. qualiter ista voluntas p̄bet p. xba
enūciatiua emissā p̄pter aliud. pone q. ego scribo ti
bi salutandō. talis heres: talī salutē z filia. an ex hoc
p̄bet voluntas. Videt q. nō. vt. l. epla. in prin. s. de
pac. C. de tes. mil. l. ex his xbis. in d̄rū facit illa. l. z. s.
l. p. herede. s. i. q. dicit q. q̄cūq. aliq̄s facit aliqd vt
heres inducūt aditio. Rñ. quādoq. xba enūciatiua
p̄pter aliud p̄ferunt cōditionaliter. vt p̄mitto tibi
si heres sum: z tūc nō inducūt aditio. Primo q. talis
actus cōditionē nō recipit. vt. l. eū q. in fi. s. eo. z. l. ap
tus legitimi. de reg. iur. Secūdo q. ista xba p̄ferunt
tur dubitative z in aditionē hereditatis requirit ani
mus cert. nō dubitatu. vt. l. is q. heres. s. i. z. l. si is
ad quē. z. l. heres instituit. s. e. Si nō ista xba enū
ciatiua p̄ferunt p. modū cause: vt hoc facio q. heres
sum: sine dubio inducūt p̄bationē voluntatis. vt. l.
emptor. in fi. de reiven. j. de coll. dos. l. i. Si vero p̄
ferunt demonstratiue: vt in casu p̄posito: si ego tanq̄
hēs talis te saluto z filia. tūc idē vt hac. l. z. l. panto
nius. in fi. l. p. herede. s. i. z. l. si q̄s exneus. s. i. Non
ob. l. epla. q. ibi verba erant enūciatiua facti alieni
Non ob. l. ex his. C. de testa. mil. q. ibi erant verba
enūciatiua facti alieni. qd poterat aliter esse iductū
q. in voluntate p̄ferent cōsistat. hic sec. ¶ Et po
ne q. aliq̄s dicit magna fortuna fuit q. talis heredi
tas obuenit mibi. vtrū ex hoc inducāt aditio. Rñ.
verba enūciatiua inducūt p̄bationē voluntatē eius

Circa secundū. Stat declarationi heredis de voluntate defuncti
ut no. plene p. bar. in l. inter stipulante. §. i. de ver. obli.
Circa primū. Et dicit no. bal. in l. i. in. iij. q. C. q. admitt. q. q. possidet
in dubio psumit adire nisi negatiua pber: ut ibi declarat per eum. qd
not. vide tamen no. per eum in l. non hoc. unde cognā.

Assumo
primū. adde
q. possidendo
bona heredi
taria p. r. an
nos inducit
hereditatē
aditio. rer. est i
l. si filius. C. d
peti. he. r. de
hac materia
habet p. bal.
i. l. potuit. C.
de iure deli.
r. in l. nō hoc
vñ cognā. in
i. col.

Secundo. Ali
qd dicit in. d.
l. nō hoc. vñ
cognā.

Tercio. Alio
vñ p. habi
tationes do
mus heredi
tarie videat
q. adire. ad
de bal. post
gl. i. l. i. C. si v
se ab heredi.
abst. r. in l. i.
hoc. in. i. col.
C. vñ cogn. r.
in l. i. C. de re
pu. here.

Debeat
totū. Adde i
hoc articulo
bar. i. l. q. po
terat. ad tre.
vbi dicit q. be
res non pōt
repudiare he
reditatē pe
tere lūnam.
videat etiaz
de hoc artic
culo bal. l. y.
Rai. Saly.
r. ang. r. mo
der. in l. iij. C.
de i. p. u. b. et
bal. in l. vñ
ca. in x. ad p
mā. q. C. q. si
peten. par. et
etia bar. in l.
i. de vul. r. pu
pil. in. iij. q. p. n. c. p. ali. in ver. itē q. rō an aliquo casu rē. r. bar. in l. p. here
de s. seruus. in nō nullis lec. antiq. s. ff. de acq. here. r. ang. in consi. lxxv.
in. iij. in xpi noie subtiliter. potissima rō est. q. legitima debet hodie in
re hereditario r. per alia rōnem q. colligit ex verbis bar. dū allegat. l. si
dubitari. r. l. suus quoq. s. ad istā scdm rōnem facilis est rñso. nā licz
olim filius posset institui sub conditione potestativa. tñ fm magis cōes

Circa primū. Alio
vñ p. habi
tationes do
mus heredi
tarie videat
q. adire. ad
de bal. post
gl. i. l. i. C. si v
se ab heredi.
abst. r. in l. i.
hoc. in. i. col.
C. vñ cogn. r.
in l. i. C. de re
pu. here.

Debeat
totū. Adde i
hoc articulo
bar. i. l. q. po
terat. ad tre.
vbi dicit q. be
res non pōt
repudiare he
reditatē pe
tere lūnam.
videat etiaz
de hoc artic
culo bal. l. y.
Rai. Saly.
r. ang. r. mo
der. in l. iij. C.
de i. p. u. b. et
bal. in l. vñ
ca. in x. ad p
mā. q. C. q. si
peten. par. et
etia bar. in l.
i. de vul. r. pu
pil. in. iij. q. p. n. c. p. ali. in ver. itē q. rō an aliquo casu rē. r. bar. in l. p. here
de s. seruus. in nō nullis lec. antiq. s. ff. de acq. here. r. ang. in consi. lxxv.
in. iij. in xpi noie subtiliter. potissima rō est. q. legitima debet hodie in
re hereditario r. per alia rōnem q. colligit ex verbis bar. dū allegat. l. si
dubitari. r. l. suus quoq. s. ad istā scdm rōnem facilis est rñso. nā licz
olim filius posset institui sub conditione potestativa. tñ fm magis cōes

cōclusiones hodie istud est correctū q. tūz est respectu legitime. p. l.
qm in priorib. ut ibi plene p. scribentes. C. de inof. tes. r. in l. su. quo
q. de here. insti. r. in l. si p. C. de insti. r. substi. r. latissime per Jmo. in
l. si. de condi. insti. plus dicit L. y. r. alij in palle. l. iij. referēdo. q. ad ter
minos illi. l. iij. put ipsi faciūt r. etiā alij scribentes in locis. s. palle.

ponere q. iterogeri an possideas p. herede. q. intē
do te cōuenire peti. here. r. filia. oia ista iducerēt pro
bationē volūtatē adeunt. vt. l. quēadmodū. de inof.
tes. **S**ecundo dicit q. sunt qdaz facta q. sūt principalr p
pter se. r. b. aduerte q. qdā sūt certa q. nō iducit aditi
onē. vt. l. p. herede. in si. s. e. qdā sunt certa q. inducūt
aditionē. q. circa ius r. nomē heredis fieri nō possūt
r. de his nō dubitat. vt. l. p. herede. s. papinian. s. e.
qdaz sunt q. p. aliquē p. fieri tanq. p. herede. r. etiā
alio mō de his dubitat. in his hñt locū xba **A**zo. q.
supra in prin. retuli ppendēdū esse ex q. litate rei pso
narū r. factor. r. ideo ad hoc examinādū formo qua
tuor dubia. p. q. idē factū pōt q. s. facere: vt. heres et
nō heres. tñ vno mō licite alio mō illicite. **S**ecundo q. nō
idē factū pōt q. s. facere vtroq. mō noie suo. **T**ertio
viroq. mō licite: tñ vno mō noie suo: alio mō nomie
alieno. **Q**uarto q. nō vtroq. mō nomie alieno r. suo.
Assumo primū qd est facile. si em apparet q. vo
luit facere eo mō quo illicite pōt nō induceret aditi
onē. vt. l. i. q. s. e. r. in. p. n. s. e. si est dubiū: in dubio
nō psumit q. voluit delinquere: vñ interpretamur i l
lā partē. l. merito. s. p. soc. r. hoc est qd dicit in. l. p. here
de. s. pap. s. e. qd nō pōt fieri citra ius r. nomē hēdis
illicite. tunc istud psumit. **A**d scdm q. nō pōt fieri
viroq. mō noie suo. exēpluz: habitauit fili. in domo
paterna: pōt esse q. habitauit vt heres. r. q. habitauit
ibi fili. tanq. i re sibi obligata. p. dote matris sue
vel p. alia cā. v. puta q. erat dom. ēphiteotica q. de
bebat sibi vigore insti. emphyteotica: l. nō esset hēs
videat q. nō deat intelligi in dubio q. fecerit eo mō
quo est dñs. vt. C. de euic. pig. nō de. l. i. r. l. i. q. s. do
mū. s. pe. s. loca. **I**n dñiū q. videat fecisse eo mō quo
sibi vñt. vt. l. i. c. l. i. se. j. de colla. **R**ñ. aut illū actū
poterat facere vt dñs r. nō vt heres: r. nō psumit adi
tio. vt. l. iulian. s. si. s. e. r. in exēplo posito de emphy
theoti. ar. l. si patroni. in prin. ad tre. r. l. p. herede. s.
si qd tñ. s. e. fm intellectū quē dedi. **S**i vero nō pote
rat facere vt dñs nisi esset heres. exēpluz si vendidit
simpliciter re hereditariā sibi obligatā vel locauit:
tñ q. ille actus est celebrat. cum alio: videat fecisse b
vt dñs: nisi aliud exp. s. r. vt. d. l. i. C. de euic. pig. nō
de. l. i. q. s. domū. s. pe. s. loca. **P**sed si ille act. nō cele
bratur cū alio: puta si ipse stetit in domo heredita
ria qd pōt intelligi vt dñs vel iure pignoz vel cā cu
stodie r. filia. r. ex hoc quō intelligat nemo decipitur
q. cū nemie dñt. r. intelligo tñ ipsum possedisse ex
ea cā q. erat sibi vñtior: r. q. diligens hō fecisset. vt. d.
l. i. de so. **Q**uid em si erat hereditas homis locu
pletis. fm cōem op. **C**erte aditionē psumā. s. si cōis
op. se haberet q. hereditas erat dñosa: psumā ali
ud ar. d. l. i. de so. r. illud voluerūt dicere xba **A**zo.
Si dubitat recurrat ad declarationē ipsi. hēdis fm
p. dicta fm **J**a. de are. **E**t q. qd si aliq. dixit se
possidere illā domū p. sua legitima: an p. hoc releuet
ne videat adire. **R**ñ. legitima saltē hodie habet ius
re hereditario. r. de hereditate non pōt q. s. partē ha
bere quin habeat totā: que sibi deferat. vt. l. i. r. iij. r.

cedere q. hñt legatū erat tale r. tñ q. soluto quinto nō poterat ar
pud filiū remanere legitima. dico q. ille rex. in. d. l. si patron. in prin.
iuncto x. qd g. pbat. q. q. haberet substitutū vulgare r. essz grauāt
de dando se p. p. i. p. i. filiū vt exoneret se. rex. ille vult q. possit repu
diare r. etia legitima. cū p. dicta cōclusionē r. limitatiōe trāsit paul. de
cas. in cōsi. clv. in. p. in xpi noie. vñs actis r. idē etiā tenuit angel. in
vvy ij

l. si p. circa pe. vel ante pe. col. C. de insti. et substi. et pau. d. cas. in. l. i. s. e. s. saly. l. i. qm in priorib. circa vl. col. de inof. tes. tenet d. dicta limitatio nē. nā dicit ipse qd illud qd dicit in. d. l. si patron. nō haberet locus in filio. qz fili. nō posset vllō casu repudiare hereditatē et cōseq legitimaz dato qd haberet substitutū vulgarē et esset grauāt onere legator. qd pbat ipse. qz ter. in. d. l. si patron. loq tur in patroz no cui nō de betur legitima iure insti tutionis seu iure heredita rio. ter. est l. ipse en. nō al leget i. l. si. s. excluditur. et ibi no. glo. et bar. ff. d. iure patro. sed filio debet legiti ma iure i stitutionis et iure heredita rio merito vi detur qd aliō sit in filio qd i patrono. itez qd sit differē tia inter pa tronū et filiū allegat glo. i. l. i. C. de con strabat. l. i. tñ p hoc nō re cedo a limita tione. s. data qz videt in fi lio militare. rō p p quaz se fundat ter. in. d. l. si liber tus patrono ver. qd ergo naz ter. ibi se fundat in eo qd fuit datu

p rono substitutū vulgarē et fuerat quāt patron onere legatorū. q rō multomag militat in filio cui mag est debita lrima. vt p gl. in. d. l. si qf legatū. in fi. ff. de fal. nā si verū esset id qd sal. dicit. seqret qd etiā qn pa tron nullū substitutū vulgarē heret nec esset quāt onere legatorū pos set repudiare hereditatē deducta lrima. qd est d. d. l. si libertus p rono. in fi. tunc to. qd g. adde etiā qd cū opī. Saly. cōcordat 3. de. de anch. in cōsi. cccij. incipi. ex sola substitutione vulgarī respōdens ad illuz ter. d. l. si libert patrono. q ibi ideo illud erat. qz nō erat inuentū bñficiū l. oimodo. ff. de inof. tes. et declarat bar. in. l. excusat. ff. si qd omis. cā ter sta. ideo videt qd nō haberet locū. d. l. si libert patrono. et p consequēs nullo mō posset patron. et pari rōne filius hereditatē repudiare et pe tere legitimā seu supplementū legitime. sed certe nō videt qd beneficiū de quo in. d. l. oimodo. et i. d. s. sed nra. hēat oīno derogare pūisōi po site in. d. l. si libert. qd hoc casu. s. qn patron erat vniuersaliter heres in stitut. et dat sibi substitut. nō loq i casu illo. et p pñs nō dñt illa iura cor rige. d. l. si libert p rono. cāu omisso. l. pcpim. cū vulgarib. C. d. ap. ad de etiā qd roma. in. l. vnica. C. qn nō pe. par. et i. l. i. s. e. dicit qd in qñtū bar. i. d. l. qz poterat. et doc. dcludit qd fili. etiā pōt regularit repudiare hēdi tatē et petere lrimā videt falsū fm en q dicit pbari in cōuincibili ratio ne mouet ipse nā filius dicit post mortē patris creditor i legitima licet in vita patris nō. l. i. s. si iuberi. de colla. bo. l. ij. C. de his q ante aper. ta. et in auct. d. here. et sal. s. i. cū seq. vbi hereditas pñs dicit debita filio

sed ita est qd creditor pōt repudiare hereditatē debitoris sui et cōseq qd sibi debebat a debitore suo. l. vt debiti. ibi no. C. de hē. act. qd dicit dicitū ē in filio. l. vt possit legitimā psequi et repudiare hereditatis hoc facit fm en. qz lrima dicit quota bonoz et nō quota hereditatis l. papi. s. quarta. de inof. tes. et no. bar. in. l. ex facto. la grande. de hē. insti. q nō vbi

na nō erat necessaria de necessitate. tñc in dubio p sumit additio. vt. l. indebitū. C. de cōdi. inde. nō em pt qd licite largiri de alieno. vt. l. si pigre. s. i. j. de fur. et tō ille actus nō dicit fieri citra ius et nomē heredis. Quero qd si maritus cui delata erat. p se et filijs hereditas vxoris dedit pānos vxoris pauperibus: an ex hoc inducat additio. Rñ. qdam sunt pāni p cō si et festiuit: et illi sunt viri. vñ ex h n psumit additio. qz vir fecit de suo: nisi vxor reliqset in testō: tunc em in soluēdo legata videt adire. vt. d. l. indebitū. Si vero erant pāni quotidiani: tñc illi sunt vxoris. vt. l. si p s. i. ad. l. fal. et tunc videt dedisse pānos vxoris: et idu ceref additio. ne als videat de alieno largiri. vt di ctū est. s. d. h. cui? sint pāni dicit plene i. l. i. h. s. i. s. fo. ma. Ad qñtū. s. qñ possit facere vxorē mō licite s. vxorē mō noie meo et alieno. exēplū. d. lata est mibi hēditas fratris mei cui qd habebā bona cōia q post mortē administrāui. possum em facere vt heres et et si nō facio vt heres: facio noie meo et alieno. qz p no mine meo. et dicit aut negociū qd genit poterit expedi ri p parte et ille gessit in totū: et inducit psumptio adu tionis. qz plus sua parte donationē interponit. vt. l. si duo fratres. s. e. sed si nō poterat expediri p parte et facit totū: tñc si qdem ipse negat se fecisse aio adē di nō psumit additio. vt. d. l. si duo fratres. sit ei ex ne cessitate cōionis. vt. l. heres. s. idē videt. fa. her. sed si ipse vel heres eius diceret se fecisse aio adeundi sta re interpretationi sue p ea que dicta sunt fm Jac. de are. et s. declarauit: et maxime si hēditas est locuplet tū qñ de acqrendo tractat nō approbat sic accepta re. vt. l. si absentis. et ibi no. C. si cer. pe. et l. quo em. s. i. et ibi no. j. re. ra. ba. Venio ad quartū principa le. s. vtrū illayolitas adeundi pbat p nō factū. Rñ. q sic. pmo p rōnem. repudiatio hereditatis inducit seu pbat p nō factū. vt. l. recusari. j. e. fm intellectum Jac. de are. g. additio: qz eisdē regulis pcedit. vt insti. de here. qñ. et disse. s. ff. C. de repu. here. l. sicut. et hoc est indubitanter verū. exēplū: ad petitionē creditorū est assignat termin. heredi ad adeundū vel repudiā dum infra terminūz nihil facit. Certe illud nō facere facit psumi additionē. vt. C. e. l. si. s. finat h. et s. si quis

stitut vulgaris cum onere legator. vt. pbat in. d. l. si patron. et libe to. iuncto ver. qd ergo. pterea si verū esset qd fili. diceret. creditor in hereditate paterna p. d. l. vnica. s. de his q ante aper. tab. sequeret qd filius nō posset institui saltē iure. ff. de sub. cōditione potestatis qd est d. l. i. dubitari. et l. suus quoq. de here. insti. est verū qd in dictis locis reliquit cogitandū. adde etiā qd cū opī. bar. et legim in. d. l. qz poterat. trāsit abb. in. c. raynuti. de testa. et ibi dicit qd illō qd dicit bar. in. l. qz poterat. ad treb. videt qd fili. nō posset repudiare hereditatē et velle lrimā. pcedit qñ pater decessisset iustat. qz nō poterit etiā tñc repudiare hereditatē et velle legitimam. all. l. i. s. si ex fundo. de here. insti. qd ter. loquit qñ conditum esset dubiū et nō in isto videt qñ p decessisset iustat. puro passus esse dubiū qñ ab in terminis ita clare ponit sicut abb. nā q iste casus sit dubiū qñ. qñ. testato pz. qñ illo casu debet lrima filio vt quota bonoz. d. s. qñ. et sic nō debet iure institutōis cū psumponat testō decessisse iustat. tñ. tñ sustinēdo opī. do. abb. pōt p eo iduci ter. in. d. l. si libert. iustitio attento qd ter. ille loquit in p rono cui nō debet lrima iure institutio nis. et tñ ter. ibi nō vult qd p ronus possit repudiare hereditatē et cō sequi lrimā nisi in casu spāl. s. qd ergo. Fuit pdicta dubitat bal. in d. l. i. s. C. de insti. et substi. qd si fili. cui delata erat hereditas dicit repu dio hereditatē salua mibi lrima: an videat admissē et sic in totū pñs accrescēt an exclusus. et dcludit no. bal. quē sequit pau. de cas. et filio

q̄ habebitur
 p̄ adeunte n̄
 p̄ repudian
 te, sicut in fili
 dicit glo. no.
 in. l. i. in gl. fi.
 de acq. here.
Retinet
 re legitimaz.
 Adde bart.
 s. e. l. p̄ heres
 de. s. i. r. in. l.
 q̄ potat. ad
 treb. et q̄ ibi
 habes. Et
 adde q̄ p̄ so
 lutione scām
 creditoribus
 iducit aditio
 hereditatis.
 vt voluit no.
 bar. per illuz
 ter. in. l. i. C. d.
 iure deli.
Presumit
 aditio. Bal.
 tener dñi in
 l. i. certis an
 nis. i. r. iij. co.
 l. i. C. de pac.
Tertio p
 bo. Contra
 riu tenet bal.
 in. l. i. pe. solu.
 ma.
Quero q̄
 tuor. Glide
 bal. in. l. i. nō b̄
 vii cogna. et
 in. l. dos a pa
 tre. sol. ma. r.
 in. l. c. i. antiq̄
 oribus. de iur
 re deli. r. in. l.
 fi certis anis
 C. d. pac. r. in
 l. i. in pe. car
 ta. q̄ admit. r.
 in. l. in bis. s.
 seruus. solu.
 ma. r. vid bar
 to. in. q. q̄ in
 cipit debitor
 in diē. Imo.
 hictens opi.
 Bar. r. vide
 Galp. in. l. iij.
 C. de peti. he
 re. c. i. d. l. i. cu
 antiquiorib?

vero temerario. r. no. s. e. l. q̄ diu. r. ibi dixi. Aliud ex
 emplū. pone debitor in diē r. sub pena successit cre
 ditori suo in diē debiti nō sol. alijs q̄ succedūt ip̄o re
 pudian. **T**erte ex hoc nō facto p̄sumit aditio. pro
 bo si aditio nō p̄sumit. q̄ iste fuisset in mora. esse i mo
 ra est delictū. vt. l. q̄ te. s. si cer. pe. r. l. q̄ sine. de regu.
 iur. ḡ debem? p̄sumere aditionē p̄ quā in delictū nō
 incidit. vt. l. merito. p̄ so. vt. s. dixi. **S**ecundo cōpēsa
 tio fit ip̄o iure: si tñ opponat ab hoīe. r. dicit. l. q̄ eo
 casu p̄ quo cōpēlatione nō scā q̄s incideret in penā
 p̄sumit scā ip̄o iure. vt. l. si constat. C. de cōpen. r. ibi
 no. in. l. i. si qd a fideiussore. s. de cōpensa. ita aditio fit
 ip̄o iure herede tñ volente. si q̄ ip̄o nolente incide
 ret in penā. in dubio est p̄sumendū q̄ voluerit. **T**er
 tio p̄bo p̄ casum in. l. iij. s. sicut auit. de pec. le. q̄ idu
 cit sic: sicut hereditas adiit solo aīo q̄liter cūq̄ p̄bato
 ita pecul. adiuit seruo solo aīo dñi p̄ quecūq̄ idēcia
 p̄bato. vt. l. nō stat. s. de pec. s. si dñs est debitor: fuit
 r. ei differt illud soluere: in dubio iducit aīus adimēdi
 pecul. vt. d. s. sicut auit. ita h̄ p̄bat aīus adeuntis. et
 hoc verū si ip̄e q̄ soluere distulit vel heres ei? b̄ dicit
 finat ip̄e negaret se adiuisse r. al? ex hoc veller euz
 cōvincere q̄ adiuerit: puto q̄ nō sufficeret. arg. eius
 qd no. in. l. siue possidetis. C. de pba. r. l. q̄ iurasse. s. si
 pater. de iureiur. r. ita dixi in qdne quā disputauī d
 hoc q̄ p̄dicta sunt multū necessaria r. sepe cōcurren
 tia: maxime in heredib? dñarū: in quib? vt plurimū
 nō est nisi nomē dotis sue r. filij debitoribus sibi succe
 dūt: vt ex hac cessatiōe inducat aditio. **I**de si p̄ cess
 auerit soluere iura ip̄s debiti si filij succedētes erāt
 infantes. vt iura dīcā. **G**lenio ad quintū principa
 le. s. q̄liter p̄bet anim? iste r. in eo q̄ adit ex iure aliēo
Et circa h̄ q̄ro q̄tuor. **P**rimū qd iuris q̄n quis
 adit iure alieno p̄ se tñ. **S**ecundo qd iuris q̄n q̄s adit
 iure suo p̄ alio tñ r. ad vtilitatē alienā. **T**ertio qd iur
 is q̄n q̄s adit ex iure alieno r. p̄ alio. **Q**uarto qd d
 eo q̄ nō adit sed adeunt auctora. **A**d p̄mu q̄n
 q̄s adit iure alieno p̄ se tñ. exēplū in eo ad quē tran
 sit ius deliberadi r. adeundi hereditatē defuncti des
 lata in oibus casib? q̄ no. in. l. ventre. s. e. **R**ū. p̄ oēs
 illos actus p̄ quos iducere aditio si ex suo iure vel
 ex sua p̄sona adiret p̄ eosdem inducere q̄n adit iure
 alieno p̄ se tñ. q̄ in oib? loco illi? substituit vt ei idēz
 p̄ oia tribuat. vt. l. si q̄s filij. iij. r. s. e. **I**uxta p̄di
 cta q̄ro. quidā credebāt defunctū cui successit adiuit
 se hereditatē sibi defuncto delatā. tñ ad cautelam dī
 xit sic si nō appareret defunctū adiuisse ex iure delib.
 ad me trāsmisso iura annū. ego adeo vel pono q̄ ver
 ba nō dixit: s̄ infra annū tale qd fecit ex quo inducer
 retur aditio si p̄ certo crederet sibi ius deliberadi et
 adeundi esse delatū: an ex hoc inducat aditio si pos
 stea defuncti aditione nō cōstat: an videat adisse. et
 videt q̄ nō. ille q̄ putat se necessariū cū sit volūtari?
 vel in hoc dubitat non pōt adire. vt. l. i. s. q̄ putat. r. l.
 se. s. e. **S**i iste putās defunctū adiuisse erat ille q̄ ius
 hereditatē defuncti adiuit necessari? nec poterat eā
 habere. vt. l. i. s. q̄s filij. in fi. s. e. s. p̄ ius deli. est volun
 tarius. ḡ r. **P**roterea q̄ hereditatē aditio non red
 p̄t aditionē. vt. l. i. s. ad quē. r. l. heres institut? s. e.
 l. actus legitimi. de re. iur. s̄ ille adit sub cōditione si
 prim? nō adiuit. ḡ r. **P**roterea de hoc videt glo. in
 fili in. l. iij. in prin. de acq. pos. vbi anim? retinēdi pos
 sessionē nō inducit acq̄sitionē d nouo si prius q̄s nō
 possidebat fm illā gl. **E**n dñi r. illud puto ver?
 necessitas causatiua nō tollit volūtate nec est ei dñia
 imo cōformis. vñ si aliq̄s vult adire hereditatē: p̄se
 quēter vult oīa onera ip̄s ius hereditatis. vt. l. i. duo
 s. e. ita in p̄posito q̄ vult hereditatē. prius defuncti
 r. adit eā sponte: videt velle aliā hereditatē quā cre
 dit defunctū adiuisse. r. p̄ cessat rō prima. q̄ loquy

tur in eo q̄ putat se necessariū necessitate p̄cisa velit
 nolit. hic vero necessitate causatiua. **P**roterea l. s̄ er
 ro: in cā acq̄sitionis videat vitiare aditionē. tamē b̄
 verū q̄n q̄s erat circa factū. sed si factū est clarum: er
 rat aut vel dubitat quo iure sibi deferaat: talis error
 nō ipedit aditionē. exēplū: pone putabā me nō pos
 se succedere de iure ciuili s̄ solū p̄ bo. pos. peti. s̄ cer
 te heres ero de iure ciuili. vt. l. puberē. C. eo. facit qd
 no. in. l. nec is. s. i. s. e. ad hoc optime facit ter. in. l. gal
 lus. s. si eius. s̄. sed cū testamentū. s̄. de li. r. posth. s̄
 in p̄posito factū est certū. q̄ eo iure r. ex ea cā succe
 ditur illi primo defuncto. sed in p̄posito factū est cer
 tū q̄ illi primo defuncto p̄ secundū herede nō succe
 debatur p̄ primū siue prim? adiuerit siue nō. vt. l. i. s̄.
 pe. peti. here. **S**o. l. s̄ hic est error iuris: hoc est vtrum
 sufficiat aditio vna. s̄ hereditatis vltimi defuncti: an
 requiratur aditio noua. ad idē si aliq̄s scit hereditates
 sibi delatā: dubitat aut an possit adire per se vel ius
 su alter? impedit aditio. vt. l. q̄ in aliena. s̄. si is q̄. s̄.
 e. r. l. multū. de cōdi. r. de. ḡ r. **P**roterea id qd dicit
 q̄ hereditatē aditio nō recipit cōditionē: debet itelli
 gi de tali cōditione q̄ suspendat aīum adeuntis: sed
 si nō suspendit aīum sed in oēm euentū vult heredi
 tatē: tñ nō impedit aditio: qd apparet in eo q̄ ē cer
 tus in quota parte heres sit institut? **N**ā si dicit se
 velle esse heredē siue in toto siue in parte heres sit i
 stitutus nō impedit. s̄. aditio. vt. l. i. s̄ cēne. s̄. si q̄s
 partem. s̄. e. r. l. ex semisse. r. ibi no. ita in p̄posito iste
 vult esse heres siue defunct? adiuit siue non. **P**roter
 rea anim? retinēdi possessionē inducit acq̄sitionem
 possessionis de nouo si prius non habeat possessio.
 vt. l. q̄ pecuniā. r. l. qd vulgo. r. l. si seruus. j. p̄ empto.
 reprobata glo. que est in. l. iij. in prin. j. de acq. pos. et
 ibi dixi. ex quib? cludo istū esse heredē. **A**d scd
 q̄n q̄s adit ex iure suo p̄ alio tñ r. ad alienā vtilitatē
 exēplū in filiofa. q̄ adit r. acq̄rit patri etiā hodie in
 p̄fecticijs. Aliud exēplū in monacho q̄ adeundo ac
 q̄rit monasterio in quo requirit iussus abbatis: sicut
 ti in filio iussus patris. vt no. in **S**pe. de sta. mo. s̄. i.
 s̄. viij. hic qualiter iussus deat interuenire: r. q̄ verba
 sunt ad hoc apta habuistis i. l. i. s̄ q̄s mibi bona. s̄. ius
 sum. s̄. e. r. si iussus iste nō apparet s̄ solū appareat
 filiū possedisse cōsentiente patre: vel patrē patiente
 filio: vel monachū patiente abbate vel eccl̄a: vtrū
 p̄sumant oīa fuisse acta solēniter. **D**ixi. s̄. e. l. q̄ in alie
 na. s̄. sed si nō adierit. **A**d tertū q̄n quis adit ex
 p̄sona aliena r. p̄ alio. exēplū in tutore qui adit p̄
ifante: r. idem in patre qui adit p̄ filio infante tñ dī
 co q̄ in omnibus r. per oēm actum p̄ quem aliquis
 dicere p̄ se adire: per illū eundē actū p̄ infante p̄su
 mit aditio: r. sicut per nō factū p̄sumit adeuntis ani
 mus p̄ seita p̄ infantes. vt. l. si infanti. C. e. r. p̄ b̄ ter.
 optim? in. l. sed si dānū. s̄. i. r. iij. s̄. de pecu. **I**uxta
 hoc q̄ro: pono q̄ tutor i iuentario suo facto de bōis
 infantis dicit. **I**te credit esse in bonis dicti infantis
 talē r. talē rē que fuerūt de tali hereditate: vtrū ex b̄
 inducat aditio. **R**ū. q̄ sic. q̄ in hereditatis aditione
 hoc sufficit q̄ q̄s credit rē esse hereditariā l. s̄ nō sit. vt
 hac. l. r. l. si q̄s cēne. s̄. e. facit optie. l. r. eo mō. r. l. i. b̄
 mō. j. de le. i. **E**t q̄ro iuxta b̄. pone q̄ infanti cō
 petebat ius adeundi hereditatē per ius deli. ad euz
 trāsmisum ex p̄sona alterius: an tutor adire poterit.
Glide q̄ nō. q̄ cōcurrerent circa idē due fictio. nāz
 tutor representat p̄sonā infantis r. infans p̄sonā eius
 cui? heres est ex quo h̄ ius adeundi: r. sic ipedit adī
 tio per ea q̄ no. in. l. i. C. de do. pro. r. l. cum post. s̄. ge
 ner. de iure do. **C**ōtra puto q̄ iste fictiones habent
 originē ex diuersis. ḡ p̄nt cōcurrere. vt. l. singularia.
 s̄. si cer. pe. r. l. si seru? cōis meui. in prin. de sti. ser. et
 hoc puto verū. r. de cōcursu duarū fictionū. dixi in. l.

Puto ve
riū. **B**al. in. l.
potuit. de iu
re deli. tenet
3 bar. in. viij
q. Et adde
q si filius re
cepit lucrum
qd sibi debe
tur de succes
sione a patre
vel mīe trās
eūte ad secū
da vota non
dicit adire. l.
generalis. s. i
his. z in au.
res que. C. d
secun. nupti.
Quid aut si
filius fac pa
cem de mor
te defuncti. vī
de bart. in. l.
p herede. s.
fi. s. e. **I**tem
cet filius ter
neat feudum
vel emphyte
osim pafnaz
tū nō dicitur
adire. vt no.
bar. in. d. s. in
his. **I**tem not.
q si qd seml
onus subijt
acceptant n
pōt amplius
repudiare her
editates de
latā sibi itui
tu illius one
ris. ter. ē no.
in. l. i. s. de na
tu. libe. z ibi
bar. z bal. qd
si quis p tē
p pēde de bo
no. pos. illam
petiit: an vī
deatur adire
bal. q sic. in
l. impuberes
per illuz ter.

Ce
Clides ve
rius. **D**e ho
plene habet
per angel. in
cōsil. cccvii.
facit qd not.
bal. in. l. si pa
truus. cōi. v.
trius. iudic. in
pe. col. z in. l.
si infant. C. de
iure deli.

Aulus.
Quid i
repudiatōne

si is q p emptore. in vl. q. de vsuc. **A**d quartus. s.
qñ aliqñ nō adit s; adeunti auctorat. exemplū in pu
pillo q nō pōt adire sine tuto. auctoritate. nec tutor
sine pupillo. vt. l. potuit. C. de iure deli. z. l. pupilloz
s. e. z. l. pup. s. eo. **E**t circa hoc qualis scientia in pu
pillo z tutore requiratur in eis q ad aditionē necessa
ria sunt. dixi in. d. l. pupill. z. l. is pōt. s. e. **P**onel er
go q oia cōcurrūt q requirunt vt possēt adire dubi
tatur de actu aditionis. **E**t. l. p. dicit dicit q requir
tutoris auctoritas. vñ illa. q. residet in bocan in pre
standa aucte reqrat q tutor loqitur. de quo p glo. in
l. iij. s. de auc. tu. z ibi de hoc sunt opi. z glo. videt re
sidere in hoc q sit necesse tutore loqui. s. sentit. j. de
reg. iur. l. vbi nō voce. sed p mū videt veri³. qd ap
paret. qz mut² nō pōt interponere auctoritatē. vt. l. i.
de tu. s; hoc erit necesse pbari q pupill² aliquē actū
fecerit mandate tutore laudante vel approbate per
verba: nec sufficeret si pupill² patiente tutore domū
hereditaria inhabitauerit vel alias res tenuerit. qz
xba reqrunt: si tñ diu teneret tutor vel pup. psumo
omia solēniter acta. vt. d. l. q in aliena. ver. sed si nō
adierit. s. eo.

Pupillus^a Restitutio pupilli pdest
fideiussozi eius. h. d. **P**
po. glo. C. de fide. mi. l. i. z. ij. dic vt in glo. h
in drio. z. l. si minor. de pcur.

Alias incipit p pcuratorē. **P**
rē: z mutatiōne psonē definit peculū esse cas
strense. h. d. **C**o. p. de. l. i. j. de offi. pcur. cel. **S**ol. ibi
spāle. **C**o. p. j. de bo. pos. bl. iij. s. acq̄rere. C. mā. l.
si maritus. dicit glo. aliud in bo. pos. petenda. vt ibi
aliud in aditione here. vt h. rō qz bo. pos. nō cōstitit i
solo aio. debz em peti corā iudice. vt. l. fi. C. q admitt.
ad bo. pos. sed hereditas aditio consistit in solo aio:
vñ eo ipso q mando videor adire. vñ nil restat fieri
p pcur. hec est vera. **I**tem p meā voluntates debeo fie
ri heres si p voluntatē alienā. hec so. est verissima: lz
nō teneat a qbusdam. vt ifra dicā. **C**o. p. j. ad tre.
l. q ita. s. i. **S**o. glo. eodē mō: sed sec² in restōne treb.
q nō cōstitit in solo animo: vt ibi. **R**og. vero ad oia
pdicta dixit q p spālem pcuratorē potest adiri here
ditas. vt i cōtrarijs. nō p generalē: vt hic. ar. s. d mi.
l. illud. s. si talis. **S**l. hoc rep̄bēdit p regulā. l. si duo.
de adm. tu. scdo p rōnē. **S**i em pōt haberi rata peti
tio eius q nullū habet mandatū. multo magis valet
ab eo facta q habet generale. ita dicit glo. hic. **A**lij
glo. legūt tertio mō z dicūt etiā p pcuratorē gñales
posse adiri. z ista. l. fm eos nō intelligit in pcuratore
ad adeundū. sed in eo q est institut² p alio: vñ adeū
do nō facit aliū heredē. sed debet ei restitui. vt. l. qui
dam cū filiū. s. de here. insti. **C**erte extranea lect. est
ista. qz loqitur de pcuratore adeundi. vñ gl. tenet p
mā so. l. q nec p spālem nec p generalē possum adire
glo. addit nisi forte in casu qñ suspendi voluntatem
meā in voluntatē pcur. lz **D**ug. hoc non placuerit.
Co. p. hui² declaratione examinem² rōnes gl. pri
ma rō est. qz mandando videt adire. illa rō nō videt
bona. nō em cōcludit in pcuratore generali. **I**tem nō
cōcludit in eo q incert² est de virib² hereditatis. z sic
dicit pcuratori vade z inquiras de virib² heredita
rijs: z adeas si eā reperies idoneam. vt. l. si qñ mibi
bona. s. sed si mādaueris. z. l. eni qui. s. i. s. e. z hoc est
qd in fi. glo. dicit voluntatē dñi suspendi: ppter que
vltramō. dicit hereditatē posse adiri p pcur. z **A**y.
refert in. l. i. C. qui admitt. ad bo. pos. in primo contra
rio. veritas est ergo q prima rō glo. nō cōcludit nisi
in pcur. spāl. z qñ voluntas dñi est certa z clara. tñ
rō glo. est vniuersalis ad oia alia. **D**icit glo. rō est. qz
p meā voluntatē z aium debeo fieri heres nō p alie

nū. qd verissimū est. declaro ea q coherent psonē no
stre nō possunt explicari per aliū. vt. l. i. s. ne aut. C. d
cadu. tol. sed voluntas mea est hmoi. g. zc. **S**ed dice
res in quoli het cōtractu requiritur voluntas. z tñ pōt
explicari p aliū. **R**ñ. licet in cōtractu requirit volunt
tas: tñ voluntas vnius nō perficit dētum. sed due vo
luntates collate in simul vel duozū consensus in vñ
collati perficiunt dētum. vt. l. i. s. de pac. ideo pōt fie
ri p aliū vt voluntas mei absentis cōferat cū tua p
meū nunciū vel eplam. vt. l. consensum. j. de ac. z ob.
z. l. i. in fi. s. de contrahen. emp. **S**ed illud qd cōstitit
in mea libera voluntate nullo mō pōt per aliū expli
cari nisi per me. z ideo si reperit casus q heredita
tis aditio in mea voluntate libera nō cōsisteret vt in
filiofa. q lz vellet nō pōt nisi pater iubeat tunc pos
sit adire hereditatē p pcur. casus est in. l. filio. C. eo. et
eadē rōne pupillus q nō pōt adire nisi auctoritate
tutoris poterit facere pcur. ad adeundū. facit. l. i. in fi.
s. qui pe. tu. et ibi no. pcur. vero generalis in hoc nō
sufficit: pzo qz in cāu cessat voluntas dñi cū reqratur
spāle mādātū: vt. l. si quis mibi bona. s. iussim. s. eo.
Preterea. pcurator nō possz facere id quod nō pos
set facere domin² ppter ipedimētū iuris. vt. l. si mi
nor. s. si. de pcur. s; domin² q ignorat hereditatē sibi
delatā ppter ipedimētū iuris adire non pōt. ergo
nec pcurator zc. **I**tem si poneret dominū scire: tamē
ppter dubiū an hereditas sit soluēdo vel nō suspen
dit voluntatē suā: z tñc nō pōt fieri aditio: qz act² adi
tionis reqrit voluntatem liberā nō coactā seu cōditō
natam: vt. l. eum qui in fi. s. e. z. l. actus. de reg. iur. s;
ille qui dicit si est soluēdo adest: alias nō habz volū
tatē cōditionatā seu coactā: merito nō posset sequi a
ditio: pzo hoc qz ē spāle in cesare vt possit adire per
pcuratorē: vt. l. i. de of. pcur. ce. ergo in cōtrariū ius
est cōe. **U**ltimo diligenter aduerte q licet p pcura
tozem nō possit adiri hereditas nec p aliqū actum
qui a pcuratore fiat tamē constitut². pcura. dicit cē
aditio hereditatis: vt hic expresse dicit glo. **I**n secū
da pte. l. dicit **P**ino. q mutatiōe psonē mutat priu
legium: z sic facit q si res publica vel ecclesia transit
ad priuatum pdit priuilegiū z efficitur vsucapibilis
facit de inof. testa. l. vltima.

Sis qui bonis Absentio facta mala
fide nō pdest: q psumi
tur si oia bōa patris emerit vel p iteipositā
psonam mercatus fuerit. h. d. scd² verū intellectū. z ē
notabilis. l. **C**o. p. de. lictū filij post abstētiōnes
cōmissum nō obligat² eum: vt. l. si seruū. s. fi. s. e. sol.
gl. intellige q mercatus est ante abstētiōne: vide gl.
istud est cōtra ter. qui dicit si is qui bonis pñis ab
stinuit. vnde **P**i. volēs sustinere gl. exponit abstī
it. i. abstinerē pposuit: alias nō pcedit quod gl. dicit
sed an bene dicat non dico: ita dicit **P**i. hic **A**lij vt
Ia. de are. z vltramō. dicit manifeste glo. nō bene
dicere: qz est cōtra istū ter. **A**d cōtrariū respon
deo q i. l. si seruū. s. fi. cōstat q vere se abstīnit. hic se
abstinuit māifeste i fraudē. qd psumit ex duob²: quo
rū quodlibz p se sufficeret. **P**zo qz oia bona merca
tus est. vt. l. oēs. s. lutiū. j. que in frau. cre. z. l. qui tes
tamentū. de pba. **S**cdō qz mercatus ē per interpo
sitā personā. vt. s. de auc. tu. l. pupillus. s. sed si per in
terpositā. **C**o. p. C. de here. l. ij. **S**lo. hic sol. z bñ
z sentit id qd pcedentes doc. sibi mercatus est res
certas. hic omia bona. **I**tem hic in fraudē ibi bona fu
de. z hoc videt velle ter. vñ in ista materia distingue
plene vt ibi per doc. z hanc materiā iduco fortiter in
materiā. l. post contractū. de dona. vbi ante qd qñ ma
licia cōmittere vellet alienauit: postea cōmisit male
ficiū an videt fecisse in fraudem zc.

Filius. **N**on valz aditio facta iussu pa
tris a nepote qui est in potestā

hereditatis.
vide bart. in
l. reculare. j.
ad treb. i. pñ.
z in. l. ij. d. offi
fi. pcur. ceta.
Co. p. j. de
bo. pos. ad
de bart. in. l.
ij. s. acq̄rere.
de bo. pos. d
quib² oibus
vide bart. in. l.
qui in aliena
in pñ. s. eo.
z legi² z not.
in. l. si marit²
C. manda. et
ibi per glo. an
in pēda bo
nozū pos. res
quirat spāle
mandatum.
imo. h. z ptra
illā glo. z ad
istius regule
limitationes
vide bart. in. l.
filio. C. de iu
re delibe.

Spāle in
cesare. **C**lides
tñ q. l. i. l. i. fi.
l. oppo. C. q
admi. z bal. i
rub. C. q ad
mi. in. vi. col.
Sis q
obligat² sup
ple onerib²
hereditatis.
tā si adita so
ret hereditas
z sic abstētiō
psumit frau
dulenta quā
do post abv
stētiōne ap
paret d frau
de aliqua pu
ta qz heret q
se abstīnit
subtrahit ali
quā rē ab he
reditate z p
tales subtra
ctionē appet
q hñt aium
possidēdi ref
hēditarias.
vide q dicit i
l. l. ij. C. de res
pu. here.

Qui super
titis. **U**i
uentis. **I**de
vicas de be
ditate eius d
citur morte
dubitat fin
bal. in. l. i. in
ij. col. C. de
pac. r. ibi vid
no. bar. l. iij.
col. q. dicit
pacisci de be
reditate viue
tis r. quando
posse.

Quod super
titis. **U**i
uentis. **I**de
vicas de be
ditate eius d
citur morte
dubitat fin
bal. in. l. i. in
ij. col. C. de
pac. r. ibi vid
no. bar. l. iij.
col. q. dicit
pacisci de be
reditate viue
tis r. quando
posse.

Quod super
titis. **U**i
uentis. **I**de
vicas de be
ditate eius d
citur morte
dubitat fin
bal. in. l. i. in
ij. col. C. de
pac. r. ibi vid
no. bar. l. iij.
col. q. dicit
pacisci de be
reditate viue
tis r. quando
posse.

Quod super
titis. **U**i
uentis. **I**de
vicas de be
ditate eius d
citur morte
dubitat fin
bal. in. l. i. in
ij. col. C. de
pac. r. ibi vid
no. bar. l. iij.
col. q. dicit
pacisci de be
reditate viue
tis r. quando
posse.

Quod super
titis. **U**i
uentis. **I**de
vicas de be
ditate eius d
citur morte
dubitat fin
bal. in. l. i. in
ij. col. C. de
pac. r. ibi vid
no. bar. l. iij.
col. q. dicit
pacisci de be
reditate viue
tis r. quando
posse.

Quod super
titis. **U**i
uentis. **I**de
vicas de be
ditate eius d
citur morte
dubitat fin
bal. in. l. i. in
ij. col. C. de
pac. r. ibi vid
no. bar. l. iij.
col. q. dicit
pacisci de be
reditate viue
tis r. quando
posse.

Quod super
titis. **U**i
uentis. **I**de
vicas de be
ditate eius d
citur morte
dubitat fin
bal. in. l. i. in
ij. col. C. de
pac. r. ibi vid
no. bar. l. iij.
col. q. dicit
pacisci de be
reditate viue
tis r. quando
posse.

Quod super
titis. **U**i
uentis. **I**de
vicas de be
ditate eius d
citur morte
dubitat fin
bal. in. l. i. in
ij. col. C. de
pac. r. ibi vid
no. bar. l. iij.
col. q. dicit
pacisci de be
reditate viue
tis r. quando
posse.

te aut. b. d. **P**oc est de iure veteri: hodie vero secus.
r. sic hodie non requiritur iustus. vt. l. si quis mihi bona
s. iustum. **P**cias etia q. hic est casus q. de iure anti
quo hereditas materna non acquiritur ei in cuius pote
state quis est. l. q. d. de hoc dubitauerunt. s. e. l. is q.
heres. s. si. r. ibi dicit.

Palter. **I**n mandate requiritur certitudo cau
quanta in aduente. vt. l. si quis mihi bona. s.
iustum. r. s. e. r. l. eum qui. s. i. s. eo.

Mutus. **I**ustus pot. geri nutu r. litteris. b. d.
Intellige in mutuo qui habet intellectus
perfectus. al. s. p. cu. possit iurare. vt. l. antist. in fi. s. e.

Qui superstitis. **U**i uentis. **I**de vicas de be
ditate eius d
citur morte
dubitat fin
bal. in. l. i. in
ij. col. C. de
pac. r. ibi vid
no. bar. l. iij.
col. q. dicit
pacisci de be
reditate viue
tis r. quando
posse.

Qui superstitis. **U**i uentis. **I**de vicas de be
ditate eius d
citur morte
dubitat fin
bal. in. l. i. in
ij. col. C. de
pac. r. ibi vid
no. bar. l. iij.
col. q. dicit
pacisci de be
reditate viue
tis r. quando
posse.

Qui superstitis. **U**i uentis. **I**de vicas de be
ditate eius d
citur morte
dubitat fin
bal. in. l. i. in
ij. col. C. de
pac. r. ibi vid
no. bar. l. iij.
col. q. dicit
pacisci de be
reditate viue
tis r. quando
posse.

Qui superstitis. **U**i uentis. **I**de vicas de be
ditate eius d
citur morte
dubitat fin
bal. in. l. i. in
ij. col. C. de
pac. r. ibi vid
no. bar. l. iij.
col. q. dicit
pacisci de be
reditate viue
tis r. quando
posse.

Qui superstitis. **U**i uentis. **I**de vicas de be
ditate eius d
citur morte
dubitat fin
bal. in. l. i. in
ij. col. C. de
pac. r. ibi vid
no. bar. l. iij.
col. q. dicit
pacisci de be
reditate viue
tis r. quando
posse.

Qui superstitis. **U**i uentis. **I**de vicas de be
ditate eius d
citur morte
dubitat fin
bal. in. l. i. in
ij. col. C. de
pac. r. ibi vid
no. bar. l. iij.
col. q. dicit
pacisci de be
reditate viue
tis r. quando
posse.

Qui superstitis. **U**i uentis. **I**de vicas de be
ditate eius d
citur morte
dubitat fin
bal. in. l. i. in
ij. col. C. de
pac. r. ibi vid
no. bar. l. iij.
col. q. dicit
pacisci de be
reditate viue
tis r. quando
posse.

Qui superstitis. **U**i uentis. **I**de vicas de be
ditate eius d
citur morte
dubitat fin
bal. in. l. i. in
ij. col. C. de
pac. r. ibi vid
no. bar. l. iij.
col. q. dicit
pacisci de be
reditate viue
tis r. quando
posse.

Qui superstitis. **U**i uentis. **I**de vicas de be
ditate eius d
citur morte
dubitat fin
bal. in. l. i. in
ij. col. C. de
pac. r. ibi vid
no. bar. l. iij.
col. q. dicit
pacisci de be
reditate viue
tis r. quando
posse.

Qui superstitis. **U**i uentis. **I**de vicas de be
ditate eius d
citur morte
dubitat fin
bal. in. l. i. in
ij. col. C. de
pac. r. ibi vid
no. bar. l. iij.
col. q. dicit
pacisci de be
reditate viue
tis r. quando
posse.

Qui superstitis. **U**i uentis. **I**de vicas de be
ditate eius d
citur morte
dubitat fin
bal. in. l. i. in
ij. col. C. de
pac. r. ibi vid
no. bar. l. iij.
col. q. dicit
pacisci de be
reditate viue
tis r. quando
posse.

Qui superstitis. **U**i uentis. **I**de vicas de be
ditate eius d
citur morte
dubitat fin
bal. in. l. i. in
ij. col. C. de
pac. r. ibi vid
no. bar. l. iij.
col. q. dicit
pacisci de be
reditate viue
tis r. quando
posse.

Qui superstitis. **U**i uentis. **I**de vicas de be
ditate eius d
citur morte
dubitat fin
bal. in. l. i. in
ij. col. C. de
pac. r. ibi vid
no. bar. l. iij.
col. q. dicit
pacisci de be
reditate viue
tis r. quando
posse.

Qui superstitis. **U**i uentis. **I**de vicas de be
ditate eius d
citur morte
dubitat fin
bal. in. l. i. in
ij. col. C. de
pac. r. ibi vid
no. bar. l. iij.
col. q. dicit
pacisci de be
reditate viue
tis r. quando
posse.

Qui superstitis. **U**i uentis. **I**de vicas de be
ditate eius d
citur morte
dubitat fin
bal. in. l. i. in
ij. col. C. de
pac. r. ibi vid
no. bar. l. iij.
col. q. dicit
pacisci de be
reditate viue
tis r. quando
posse.

Qui superstitis. **U**i uentis. **I**de vicas de be
ditate eius d
citur morte
dubitat fin
bal. in. l. i. in
ij. col. C. de
pac. r. ibi vid
no. bar. l. iij.
col. q. dicit
pacisci de be
reditate viue
tis r. quando
posse.

Qui superstitis. **U**i uentis. **I**de vicas de be
ditate eius d
citur morte
dubitat fin
bal. in. l. i. in
ij. col. C. de
pac. r. ibi vid
no. bar. l. iij.
col. q. dicit
pacisci de be
reditate viue
tis r. quando
posse.

Qui superstitis. **U**i uentis. **I**de vicas de be
ditate eius d
citur morte
dubitat fin
bal. in. l. i. in
ij. col. C. de
pac. r. ibi vid
no. bar. l. iij.
col. q. dicit
pacisci de be
reditate viue
tis r. quando
posse.

Qui superstitis. **U**i uentis. **I**de vicas de be
ditate eius d
citur morte
dubitat fin
bal. in. l. i. in
ij. col. C. de
pac. r. ibi vid
no. bar. l. iij.
col. q. dicit
pacisci de be
reditate viue
tis r. quando
posse.

Qui superstitis. **U**i uentis. **I**de vicas de be
ditate eius d
citur morte
dubitat fin
bal. in. l. i. in
ij. col. C. de
pac. r. ibi vid
no. bar. l. iij.
col. q. dicit
pacisci de be
reditate viue
tis r. quando
posse.

Qui superstitis. **U**i uentis. **I**de vicas de be
ditate eius d
citur morte
dubitat fin
bal. in. l. i. in
ij. col. C. de
pac. r. ibi vid
no. bar. l. iij.
col. q. dicit
pacisci de be
reditate viue
tis r. quando
posse.

Qui superstitis. **U**i uentis. **I**de vicas de be
ditate eius d
citur morte
dubitat fin
bal. in. l. i. in
ij. col. C. de
pac. r. ibi vid
no. bar. l. iij.
col. q. dicit
pacisci de be
reditate viue
tis r. quando
posse.

cretalis non dicit q. dñus transferat: adeo q. ab alio
non possit vendicari: sed ab ipsa muliere non posset
q. non pot. venire contra. r. ille est magnus effectus. et
no. istud qd. multu placuit qñ primo occurrit mihi. et
tene bene menti.

Recusari. **U**ide ibi in ter. ibi iudicio vo
luntatis r. addit Jac. de are.
vt rem hereditaria perire permittendo: cu. eaz
possit salua facere. **U**lteri? illa. l. dñi pber argumē
tu. r. est quasi casus ad illud q. si filia femina passa ē
fratres possidere hereditatem. r. si aliquid voluit ab
eis petijt. q. licet ab aditione hereditatis non receda
tur nisi. xxx. an. tñ si illud in iudicio voluntatis appa
ret r. noluit recuperare: non video quare non videat re
cusasse: vt hic. r. ar. l. pcula. s. de pbat.

Quod pupillum. **E**rror adit i etate
aditione. b. d. ratio est. q. talis error voluntate
non impedit. hic non sunt alia.

Codius. **Q**ui adit ex posteriori testamē
to inualido per iuris errorem vi
detur ex primo repudiare fin papi. s. paulus
otra. b. d. **C**od. p. papi. s. de inoffi. testa. l. m. **S**o
lu. fateor q. papi. male dixit: r. q. male pñciauit: et
q. paulus bene dixit. istud est verissimu si intelligam?
istū errasse in facto p. d. l. mater. sed si ponimus eū er
rasse in iure: tñc adhuc dubiu est. nā glo. in. l. filius. s.
e. videt tenere q. eo casu papi. diceret bñ. **D**y. remittit
ad no. in. l. q. fideicomissum. j. de le. ij. vbi gl. distin
guat. aut tractatur de perdendo debito. aut de acqre
do lucro. **A**lij distinguunt qñ errant in iure: aut potu
it peritiores consulere: aut no. vt. l. bonoz. j. de bono.
pos. tu dicas qñq. tractamus vtrū per ignorantiam
iuris qñ perdat lucru qd. poterat acquirere. quando?
q. vtrū perdat illud qd. erat iam acqfitum. primo ca
su: aut queris vtrū illud lucru perdat voluntate. hoc
est repudiatione psumpta: r. tunc vno casu tñ perdi
tur. l. qñ quis extrane? vult vti p trarijs modis ex ea
dem scriptura si pmo petijt vt ex testō: nūc ex codicil
lis vel ecotra. vt. l. si. **C**od. de codicil. sed si ex diuersis scri
pturis vel dispoñibus veniret: non induceretur repu
diatio. vt. l. legitimā. s. de pet. here. rō. q. talis error
impedit voluntate: per consequens impedit repudiati
onē. hoc est qd. hic dicebat paulus: r. bene. reprobat
ta opi. papi. sicut dubitans de vtrū testamenti errā
do in iure vel facto non pot. adire hereditatem. vt. l. si
is ad quē. r. l. heres instituit. r. l. seq. s. eo. r. hoc p. p.
impedimentu voluntatis. **I**tez ille error impediret
repudiationē. vt. l. iij. r. l. is pot. s. e. **C**otra hoc tñ fa
cit. l. si patron? in prin. j. de his que in frau. pa. **A**ñ.
q. illud est respōsus papi. r. ibi patet pcedens error
eodē mō quo hic. vel sustinendo dicas q. ibi perdis
actio reuocatoria cōpetens patrono q. cū cōtra ius
ciuile detur facili? perdis. vt. l. in honorarijs. s. sed cū
relicta. de act. r. obl. **Q**uadoq. queris vtrum qñ p
errore iuris perdat lucru: non dico repudiatione vera
vel psumpta: sed ex alia iuris dispoñe: r. tñc aut lex
pñuat aliqñ ppter aliqd. qd. cadit in delictu vt ma
trē non petente tutore filio: r. iuris error non excusat
vt. l. si. **C**qui pe. tu. rō patet ibi in ter. **A**ut pñuat. p
pter aliud qd. non cadit in delictu. vt q. infra tps: tñc
distinguitur aut potuit consulere peritiores se: aut
ho. pos. non petit. vt dicā in. d. l. bonoz. nec posset di
ci q. ibi est tacita repudiatio non petendo infra tēpus
q. dico q. illud non. pcedit ex tacita repudiatione sed
ex legis dispoñitione. **Q**uid em si ille infra tēpus
prestat se velle repudiare. **C**erte eodē mō conclu
deretur. vel si intelligeres ex repudiatione: intellige
ficta a iure non psumpta ex aliqua voluntate. **S**e
cundo casu qñ queris an quis pñuetur lucro iā acq/

hēditate ta
men acqstra
nō nocet er
ror iuris. gl.
est no. in. l. si
deicomissum
de le. ij. sed in
d. l. si. s. si qñ
vero. videt. p
bari q. error
iuris noceat.
nam ibi dicit
ter. lucra nō
capere r. de
bita amitte.
si enim debz
tñ amittit tra
ctat de dāno
vitando. si lu
cra capit tra
ctat de lucro
captando: q
distinctio fit
in ignorante
ignorantia iur
is. l. iuris. et
l. error. de iur
ris r. fact. i. g.
nō in errate i
facto. l. i. d. iur
is r. fac. i. g.
r. tñ ibi si per
ignorantiam
iur? eligit ve
nire iure dire
cto credēs d
iure posse ve
nire ad heres
ditatem tan
q. directo be
res ex testō:
r. non posat
nisi ex codicil
lis r. p fidei
comissum in
casu in. d. l. si.
sibi imputet.
nocet em sibi
illa iur? igno
rantia vt nō
possit postea
hereditatem
sibi delatam
iure fidei cō
missi petere.
Fallit i ascē
dentibus et
descēdentibus
ibi enumerat
tis in. d. s. si
qñ dō. q. ele
gerūt venire
iure directo
r. succubue
r. quis p igno
rantia iur? ex
cusent r. por
stea venis pos
sūt iure fidei
comis. tanq
yyy iij

heredes ex co
dicillis. i. per
fidelcommis
sum.

sito: qd tñ repudiare pōt. vt in legato per errorem iur
Et dic q non. ibi fm papi. vt. l. q fidelcommisum. j. de
le. ij. que est de rñ. papi. Et ideo si hic esset filius suus
heres cui hereditas patris est ipso iure quesita; si
vult pōt se abstinere. vt. l. necessarijs. s. e. tñ cp igno
rantia iuris nō videt repudiare: etiā fm papi. qz est
eadem rō que in legato. vt. d. l. q fidelco. que in filio
emancipato vel sui iuris existente non pcederet sed
haberet locū pcedens distinctio. vt. l. ij. C. de iuris et
fac. igno. Ad glo. l. filius. s. e. dico q nō dicit veruz. z
in. l. illa filius sciebat ius factū. z hoc tenet glo. ij. z
lz diceret q putaret patrē dementē non credit ei. qz
scire presumit. vt ibi dixi. **Q**uero z reuoco in du
biū vtrū hic fuerit bene pñunciatū. Rñ. si iudex mo
uit se per rñ. papi. male iudicauit. sed si alia rōne pos
tuit bene iudicare. s. si clodius heres ante aditaz he
reditatē decessisset. hoc sentit glo. vlti. hic z bene.

Questio. Post abstentionē coheres
dum alius se implicā vnus
per se hereditati vniuersis oneribus tenetur.
h. d. **Q**uo. q post abstentionē coheredū imiscēdo
se omnibus bonis perdit quis beneficiū. vt. l. cum
hereditate. z. l. si minor. s. e. nō habetis hic alia reci
tanda.

Aristo. In eū qui post abstentionē vni
us omnia bona vendicat danē
actio. in integ. b. d. **Q**uero in quo differat hec. l.
a precedenti. Rñ. in precedenti fuerit abstenti p res
titutionē in integ. hic vero vnus se abstinit per be
neficiū abstinendi cōcessum a ptoze mortuo. Itē in
pcedenti dicit q tenet ad vniuersa onera passiue. h
vero pōt intelligi q ad eū transeant oēs act. actiue.
Quo. s. e. l. cū hereditate. So. hic volebat vti bñ
ficio illius. l. ibi nō volebat. Contra imo q hz vnam
portionē cogit habere oēs alias inuit. vt. l. quidaz
eulogio. C. e. l. i. z. l. si solus. s. e. **S**olu. ibi qñ plures
portiones deferunt ex dispositione defuncti: hic qñ
vna ex dispositione defuncti alia ex dispōne legis.
s. per ius acc. circa qd glo. posuit summā suā in. l. qdā
eulogio. C. e. z ibi **Cy. z Dy.** posuit in. l. i. s. e. **E**go
vt tibi materia ista liqueat reseruauī eā hic. gvt eam
plene habeas distingue plenissime quatuor casus.
primo qñ deferunt vni plures portiones vnus he
reditatis ex dispositione defuncti. scdo qñ deferunt
tur plures portiones: quedaz ex dispōne testatoris
quedā ex dispōne legis: vt per ius acc. tertio quan
do deferunt plures hereditates. quarto qñ plura le
gata. **C**irca primū dicitur quis errat circa quo
tam seu quotas sibi delatas. qz putat de maiorī vel
minorī q fit: z distingue vt not. s. e. l. ex semisse. z. l. si
qñ extraneus. s. si quis partē. aut est certus de por
tione seu portionibus sibi delatis: z tunc aut totum
relinquit vno noie: aut distinctis partib. primo cas
su aut relinquit libero aut seruo. Si libero: tñc aut
adiit ipse aut heres eius. si ipse: tñc aditione partis
totū videt adire. nec pōt scindere vnitatē relictī. vt. l.
i. z. l. si ex asse. s. e. o. si non adeunt heredes eius forte
ex iure deli. ad eos trāsmisso: tunc si sunt plures pos
sunt pro parte adire. ar. l. legatarius. in princ. j. de le.
i. z per rōnem positā. s. e. l. cū seruus. vt ibi dixi. si ve
ro relinquit seruo. tñc aut est seruus vni? z non pōt
scindendo adire p parte. s. e. z qz cessat rō. l. cum ser
uus. s. e. aut est seruus pluriū z pōt adire p parte.
vt. s. e. o. l. seruus duorū. z. l. seru? cōis. z. l. se. **S**e
cundo casu quādo plures partes deferunt distinct
partibus: tunc aut deferuntur mibi oēs per me: aut
omnes per aliū. aut quedā per me: quedā per aliū.
primo casu omnes deferunt mibi eodē iure: puta in
stitutionis. aut diuerso. s. quedā iure institutionis et
quedā iure substitutionis. Si primo modo: aut om

nes pure z vnus aditione videor adire totū etiam
si aliquē habeā substitutū vel cōiunctū. vt. l. ij. z. l. si
solus. s. e. z. l. qdā eulogio. C. e. o. si vero quedā pur
re z quedā sub cōditione. tunc aut nō habet substitu
tū seu cōiunctū: z tunc aditione vnus habet totum.
vt. l. cū heres. s. si. s. e. o. z. l. si quis ita. de here. insti.
Aut in parte conditionali habet substitutū: et tunc
adeundo non erit heres nisi p parte pure relictā. vt
d. l. cū heres. s. fin. tñ existente cōdi. erit etiaz in alia
parte sine noua aditione. vt. l. si tu ex parte. in princ.
s. e. z erit heres eodē modo quo testator disposuit:
nec posset vnā partē habere iure institutionis. alias
iure accre. vt no. in. l. si quis heres. in princ. s. e. o. in fi.
etiā si inciperet a repudiatiōe. **M**ecob. l. si tu ex par
te. in fi. s. e. o. qz ibi due partes deferunt diuerso iure
s. institutionis z substitutionis. rōne infra dicaz. **S**i
vero in parte cōditionali nō habet substitutū: s. con
iunctū: tunc adeundo partē pure relictā est heres
etiā in illa parte partis cōditionaliter relictē quam
habitus est in omnē euentū. s. in eo qd sibi accre
sceret cōditione deficiente. in reliquo spectatur con
ditio. vt. l. liber homo. s. si ita. de here. insti. **S**e
cundo casu qñ deferunt diuerso iure. s. quedā iure insti
tutionis z quedā iure substitutionis: tunc aut pri
mo adiit ex institutione: z tunc adueniente cōditio
ne substitutionis eaz habebit absq. noua aditione
eodē modo quo testator disposuit. vt. l. si tu ex parte
s. e. in princ. **S**i vero primo repudiāuit partē suam:
tunc postea partē aduenientem substitutū poterit
adire cū eam reperiet iure accre. partē partis sue. vt
l. si tu ex parte. s. e. in fi. **E**t si dicis que est rō differē
tie inter hunc casum z precedentes qñ ambe defere
bantur ex institutione tñ vna pure alia sub cōditio
ne. **R**ñ. iste portiones delate diuerso iure ab initio
fuerit delate duob. z sic vnus poterat agnoscere:
alius repudiare: ita iste qui vicē duorū sustinet: si a re
pudiatione incipit. vt dictū est. **S**e
cundo casu prin
cipaliter qñ plures portiones deferunt mibi p aliū
vt puta per filiū vel per seruū. z tunc aut omnes pur
re: z non pōt vnā partē tñ adire. rōnem posui in. l. si
solus. s. e. **S**i vero aliqua pure aliqua sub cōditio
tunc pōt vna adiri. z si cōditio extiterit non habet
aliā sine noua aditione. vt. d. l. si solus. s. e. o. **T**er
tio casu principaliter qñ quedā deferunt mibi per me:
quedā per aliū: tñc aut vna obuenit mibi p me: alia
per aliū cuius heres sum. z tunc dic vt. l. liber hō.
s. si ita. s. de here. insti. **A**ut vna obuenit mibi p me
alia per aliū. s. per seruū vel filiū. z tunc dic aut pri
mo agnosco partē mibi obuenientē per aliū: z par
tem delatam mibi statim habeo sine noua aditione
vt. l. si ego. s. e. **A**ut primo adiui partē meā z illā nō
acquirō sine nouo iussu. vt. s. e. l. si tu ex parte. z hoc
de primo. **C**irca secundū no. qñ quedā portio de
fertur ex dispositione defuncti: quedā ex dispositio
ne legis. s. per ius accre. tunc aut ille cui obuenit im
miscuit se omnibus z tenet in totū nec potest sepa
rare. vt hic. z. l. i. pri. aut non imiscuit se omnib. sed
vult petere suaz sine alia: z tunc distingue. aut pmo
adiuit postea portio deficit: aut econuerso. vt plene
distinxi in. l. cū hereditate. s. e. **C**irca tertium. s. qñ
vni plures hereditates deferuntur: est aduertendū
diligenter per. v. membra. primo quādo deferuntur
plures hereditates vnus ex dispositione vni? scdo
quādo plures hereditates vnus ex dispositione
diuersorū. tertio quādo plures hereditates diuerso
rum ex dispositione diuersorū. quarto quādo plures
hereditates diuersorū ex dispositione tñ vnus ex il
lis. quinto quādo plures hereditates diuersorū ex
dispositione alterius ab eis. **C**irca primū quā
do deferuntur plures hereditates vnus ex disposi

rione vnus. exemplum in milite qui habet duplex
 patrimoniu si institueretur vnus per se in castrensi et alius
 per se in eodem testamento vel alio in paganis: si
 adiret vnus non cogere habere alia: sicut si diuersi
 essent instituti nisi cum distinc. que no. s. ti. l. si duo
 bus. C. de testa. mili. l. ij. cum enim ius accrescendi co
 hereat portioni non persone. vt. s. e. l. si tota. z. l. si ti
 tio. s. i. de usufruc. et inter illas portiones non sit ius
 accrescendi. apparet qd vna potest amplecti alia res
 pudare fm distinc. illarum. l. z. qd quando duo ius
 ra concurrunt in persona vnus iudicat ac si concurre
 rent in persona diuersorum. vt. l. tutorem. de his qui. vt
 indig. **C**irca secundum sciendum quando plures he
 reditates vnus deferunt ex dispositione diuersorum
 exemplum filius arrogatus habet substituti a patre
 naturali in bonis et in hereditate sua propria. et idem
 substitutus habet a patre arrogante in bonis arro
 gatus. quilibet enim capit iure directo ppter diuersi
 tate patris et patrimonioz fm vera opi. no. in. l. si ar
 rogator. s. de ad opti. tunc dico qd pot vnus amplex
 et alia repudiare. tunc enim sunt duo testamenta et ex
 eis non habet locum ius accre. vt. s. qui. mo. usufruc. a
 mit. l. si sub conditione. **C**irca tertium quando plu
 res hereditates diuersorum ex dispositione diuersorum
 vt hic nullum est dubium qd non habet locum ius accre
 scendi. ar. d. l. si sub conditione. et no. per gl. in. l. qda
 eulogio. **C**irca quartum quando plures heredita
 tes diuersorum ex dispositione vnus tm ex illis: h po
 test contingere duobus modis. primo si aliquis cui
 erat delata vna hereditas infra tempus deliberan
 di decedens me fecit heredem: certe ex iuris dispositio
 ne possum adire hereditatem suam et alterius: hoc cas
 su possum adire hereditatem testatoris et alia repudia
 re sicut ipse poterat. vt. l. si quis filius. s. si. s. e. no. aut
 possum alia amplecti et testatoris hereditatem repu
 diare: qm illa ppter ista testatoris obuenit. Sed si
 testator iam adiuisset non possum vnus amplecti et alia
 repudiare. vt. d. l. si qd filius. in fi. et de here. insti. l. si q
 sita. s. si. **S**ecundo modo hoc potest contingere qm
 relinquit alicui hereditas paterna et pu. et in hoc ar
 ticulo dy. multum plene et perfecte distinxit. in memo
 ria ergo excellentie sue sua verba quasi ad litteram res
 feram et modica que per me addent manifeste lector
 perpendet. Facit enim duo membra principalia. aut
 enim quis primo adit paternam et vult repudiare pu.
 aut vult repudiare paternam et adire pu. primo casu si
 adit paternam nunq potest repudiare pu. vt. C. e. l. q
 dam eulogio. et l. qui patri. i. responso. s. e. adeo qd si
 decesserit substitutus viuente impubere: nihilominus
 hereditas impubers deferretur heredibus substituti et
 non iure substitutionis. qd tale ius non transit ad he
 redes. vt. s. e. l. toriens. et de suis et le. l. si ex plurib.
 sed iure accre. vt. d. l. qd patri. i. raso. fm dy. Sed q
 est ratio dy. no dicitur dic qd possum mihi facere neces
 sarios possum filio meo. l. sed si plures. s. quos pos
 sum. s. de vul. et pu. sed si aliquis agnouit partes he
 reditatis meae reliqua sibi inuito accrescit et in hoc
 quoda modo est necessarius. vt. s. eo. l. heres institu
 tus. ita etiam in hereditate pu. Et ideo isti duo casus
 in vnu iungunt in. l. quida eulogio. C. e. Sed si obue
 niente pupillari vellet repudiare paternam ne illa ha
 beret fm forma. l. c. hereditate. s. e. forte posset. fac
 l. si certaz. s. iul. s. ti. i. Et qd dy. dixit d. transmissioe
 iuris accre. ad heredes. intellige vt dixi in. d. l. qd pa
 tri. s. e. **R**atio ad verba dy. si non vult repudiare pa
 ternam haberetq pu. **D**istingue sex casus. **P**rimo
 quando fuit institutus a patre solus impubes. **S**ecundo

cundo quando solus alius filius qui non erat in po
 testate instituentis. et idem erat pupillo substitutus et
 impubes exheredatus. **T**ertio quando solus alius
 filius qui erat in potestate instituentis est institutus
 et impubere exheredato substitutus. **Q**uarto quan
 do impubes erat institutus vna cum alio substituto.
Quinto quando impubes vna cum alio instituto est
 institutus. **S**exto quando substitutus est institutus vna
 cum filio et impubere exheredato substitutus. primo
 casu aut impubes se immiscuit et nullo modo se ab
 stinuit et substitutus non potest separare hereditatem
 impubers ab hereditate patris. vt. s. de vul. et pu. l.
 sed si plures. s. filio. fm dy. hoc est verum qd non potest
 separare ad eundem: sed postq adiuuit poterit impetra
 re restitutionem vt abstineat fm qd poterat ipse pupil
 lus. vt. l. non solu. de in integ. resti. **P**ostea dicit dy.
Aut impubes adiuuit vel se immiscuit et postea p res
 titutionem se abstinuit: et tunc poterat substitutus ha
 bere pupil. sine paterna. **N**am cum tab. pupillares
 sint confirmate per aditionem: non infirmant p ab
 stinentia restitutione concessa. vt. s. de vul. et pupil.
 l. ij. s. interdum. ver. ergo si minorum fm vnum intelle
 ctum. et s. de mi. l. sed et si sine. s. sed qd papi. et ita itel
 ligitur per aliquos. l. iul. s. eo. **A**ut nullo modo adiu
 uir vel se immiscuit sed ab initio se abstinuit: et tunc po
 terit substitutus habere pupil. sine paterna: et tunc cre
 ditoribus impubers tm et non patris tenet. ita de
 bet intelligi. l. iul. s. e. nihil diuinando. **D**y. illud ver
 rum vt ibi dixi. et hoc operaretur existens sui heredis
 in comodum pupilli cui facta est substitutio vt deced
 dat testatus. Sed contra hoc videtur qd hereditas
 paterna et pupil. habent sicut plures portiones vni
 hereditatis. vt. l. quida eulogio. C. e. ti. et tunc si qd
 primo habeat partem ex institutione cogit habere
 ex substitutione et conuerso. vt. l. si tu ex parte. s. e. en
 go sicut si adit paternam cogit habere pupillarem.
 vt dictum est: ita si primo adit pupillarem cogitur habe
 re paternam. **I**ta est fortis ratio instanti qd iuriscor
 sul. iul. hoc dicebat in. d. l. iulia. et arbitror p certo qd
 hec fuerit ratio que mouebat eum cum reprehenditur
 ibi a marcello. **R**espondeo ad dictam rationem. nam
 illud qd qui habet paternam cogatur habere pupil. est
 in fauorem pupilli vt decedat testat. ideo trahit ad
 se pupillarem: sicut pater parte hereditatis paterne
 sed quando hoc esset contra voluntatem pupilli: tunc
 non pcederet dicta equiparatio. ita est in proposito
 vt ibi dicitur tex. repugnat enim utilitati pupilli. vt ibi
 dicit in tex. **R**edeo ad verba dy. **S**ecundo casu qua
 do solus extraneus institutus est a patre et impubes
 filio exheredato substitutus non potest habere pu
 pil. sine paterna. quia ad hoc vt confirmetur tabu.
 pupil. oportet adire hereditatem. ita intelligitur. l. s.
 si plures. s. si ex asse. de vul. et pu. et s. e. l. questu. ad
 trebel. l. ita tamen. s. qui suspecta. **D**y. Sed si pone
 remus istum institutum esse minorem: posset minor adire
 paternam et petere restitutionem et essent confirmate ta
 bule pupillares. et sic haberet pupilla. sine paterna.
Redeo ad verba dy. **T**ertio casu quando solus alius
 filius in potestate existens est institutus impubere filio
 exheredato substituto: et tunc aut se immiscuit pater
 ne et nullo modo abstinuit: et habet vtranq sicut ex
 traneus. aut se immiscuit et post imixtionem se abstinu
 it per restitutionem: et tunc qd tabu. pupil. remanet fir
 me poterit habere pupil. sine paterna. vt videtur lo
 qui prima facie. l. si filius qui patri. s. de vul. et pup.
Aut ab initio se abstinuit et nullo modo se immiscuit.
 et ille casus non est omnino expedit fm glo. que est

Ceter. s. si
 minorum. **C**er
 te ille ver. lo
 quitur in alio
 casu. vno dic
 qd dicitur bar.
 pbatur in. l.
 si filius qd pa
 tri. fm vnam
 lect. qua tenz
 ibi bart. in. ij.
 colu. et ibi de
 hoc dixi. s. d
 vul. et pup.

Aristo. in
 isto acce
 dit. **C**ontra
 rium in b fuit
 bart. i. l. test
 C. de impu.
 et d. bar. s. ad
 de ang. in. l. si
 is qui. qd con
 tinuatur cum
 l. hereditatis
 s. e.

in. l. quidam eulogio. nam quidam dicunt qd poterit habere pupill. sine paterna. per. l. cum quasi. §. si quis. de fideicomis. liber. Alij dicunt qd illud specia. le fauore libertatis. et ideo dicunt substitutū nō pos. se habere pupill. sine paterna: cuz tabu. pu. non sunt confirmate: eo qd non est adita hereditas patris. vt. l. ij. §. adeo. §. de vulga. et pupilla. Tu vero audacter dicas tenendo primā opinionem qd poterit habere pupilla. solam. nam sola abstinentia sui heredis abs. qd aliqua immixtione seu aditione confirmat substitutio pupill. et fideicomis. vniuersalia que ad cōfirma. tionem aditionē seu immixtionez requiruntur. vt. j. ad trebel. l. ita tamē. §. si pater. ita debet intelligi: nec est opus diuinarī. §. e. l. filius qui se. et de vulg. et pupilla. l. si filius qui patri. et hoc patet ibi dum dicit oneribz nō sponte subiecti. et. Si em pones immi. xtionē pcessisse non inuitus necessitate iuris ciuilis: sed sua immixtione voluntaria obligatus esset. et hō qm solus suus heres est. Sed si cum alio sola existens. tia sui heredis non inducit confirmationem tab. pu. pil. nec fideicomis. vt. j. ad trebel. l. apud iulianuz. et po. test esse ratio. quia cum testator sibi puidet institue. do plures per quos vnus aditione poterant omia confirmari non curauit iurifcon. prouidere. et habet eos p confirmatis. vt. C. de pac. conuen. l. si. de p. cura. l. et habet. §. cū quis. Per hoc patet in quover. setur pūilegiū sui heredis in. l. si filius. de vulga. et pupill. qd extraneus insolidum constitutus et exher. dato substitutus: repudiata paterna nunq. conseq. tur pupill. vt in. §. si ex asse. fecus in suo insolidum in. stituto ppter existentia sui heredis. ita dicit Dy. qd multum placet: et rationem dixi in. d. l. filius. §. e. et d. l. si filius qui patri. §. de vulga. et pupill. quod intelli. genisi talis filius ex cuius existentia debent confir. mari tabu. pupill. haberet substitutum vulgare: qd per se examinari in dicta. l. si fili. qui patri. Redeo ad verba dy. Quarto casu quando erat institut. impubes cum alio substituto: si impubes solus vel impubes et coheres aduerint paternam non potest substitutus habere pupill. sine paterna. arg. d. l. filio. Sed si adiuit coheres solus et non pupillus cū per eius aditionē confirmatum sit testamentū impube. ris poterit habere pupill. sine paterna. vt. d. l. ita tamē. §. qui suspecta. si nec impubes nec coheres adi. uit nō valet pupillare. et ideo ex eo non defertur he. reditas. vt predicto. §. si ex asse. et l. ij. §. adeo. de vul. et pupill. et ad trebellianū. l. apud iul. §. i. fm dy. quod intellige nisi coheres esset suus: tūc existentia sui he. redis operaret confirmationē. vt dixi in. d. l. si filius qui patri. Redeo ad vba dy. Quinto casu qm in. stitutus est impubes vna cuz substituto non potest habere pupilla. sine paterna. qd aut adiuit sol. ipu. bes et nō pōt separari. qd bona sunt imixta: aut null. adiuit et non valet testamentum impuberis. vt. l. ita tamen. §. qui suspectam. ad trebellianū. et l. sed si plu. res. §. filio. de vulg. et pupill. Quid ergo si adiuit solus impubes paternam: vel solus coheres et per restitutionē abstiniuit. Ex predictis patet rñsio fm dy. predicta intellige nisi coheres impuberis esset fra. ter eius. et in potestate testatoris: tunc em vtroq. ab initio abstinentē valeret tabu. pupill. per existentia sui heredis. vt dixi in. d. l. si filius qui patri. Redeo ad verba dy. Sexto casu quando substitutus vna id est cū filio est institutus. dico qd si adiret coheres paternam potest substitut. habere hereditatem imp. uberis exheredati sine paterna. alias non posset. quia nō valent tabu. pupill. vt. l. questu. §. e. hic si

nist verba Dy. Tercio modo potest contingere qd diuersorū hereditas defertur mihi ex dispositioe vnus: puta si sim substitutus pluribz filiis impube. ribus: an possim vnā amplecti et aliam repudiare. Dic si adeo paternā et cogor habere omnes pupill. vt. l. qdam eulogio. C. e. si illam non adeo et sine ill. aditione valent pupill. qd quando sit patet ex predi. ctis: tunc possum vnā amplecti aliā omittere. esset enim contra vtilitatez impuberis. qd forte metu vnus nullius hereditatem quis acquireret. vt. l. iul. §. eo. ideo vna aliam ad se non trahit. vt dixi. Pre. terea ex testamentis diuersorū non est ius accresce. di. vt. l. si sub conditione. qui. mo. usufruc. amit. Cir. ca quā tamē quādo relinquuntur plura legata. dic. vt. j. de le. ij. l. ij. cum. ll. seq. et hoc pro declaratioe hu. ius subtilis materie.

Quemadmodū testamenta aperiuntur inspicia. tur et describuntur. Rubrica.

Omnibus. Primo ponit men. tionē. tertio incipit exponere. secun. da ibi. ratio. tertia ibi. qd. P. cit. tex. quibuscunq. et quozū interest et verisimile est qd animo calūniā. di non postulent. Dy. duo habemus videre. primū quo ordine perueniatur ad aperiendū testamentū et istud dicam hic: scdm postq. ad hoc debet deueni. ri qualiter aperiatur et inspicatur et describatur. et d. hoc dicam in. §. fin. Circa primū quero quo iure peratur testamentū aperiiri ex hoc edicto. Respon. deo officio iudicis. vt patet ex tex. dum dicit factuz se pretor pollicetur. et. j. e. l. cū ab initio. C. eo. l. ij. not. ad circulum arboris actionū. Et Jo. in arboze non. fecit circulū huic edicto ostendens qd ex eo non orie. batur actio. Secūdo quero quando hoc edictūz habeat locum. Breuiter quando quis confitetur se habere tabu. nec assignat causam quare non debet at exhibere. et sic nō cōtendit. vt. j. e. l. ij. §. si. et. j. de ta. bu. exhiben. l. i. §. i. Si enim negaret se habere vel di. ceret se non debere exhibere: haberet locū interdu. ctum de tabu. exhiben. vt in dictis. ll. Tercio que. ro quo ordine implorabitur hoc officium. Respon. deo ante omnia fient interrogationes: vtrū habeat tabu. vel non. et si dixit se habere vtrum contendit se exhibere vel non. ar. l. vbi cūq. m. §. de interro. acti. Ita dicit Jac. de are. Item Ro. in libello super ti. tulo de tabu. exhiben. Quarto quero si constat qd habeat tab. tunc et nō dicit nolle se exhibere quo ordine procedetur. Dicit glo. certe vt in bonoz pos. ses. Glo. que est hic hoc dicit super verbo alieno. scz qd nō pcedat in forma iudicij. sicut dicim. in bo. pos. vide hāc gl. certe in bo. pos. nō est necesse qd citef ps. vt. l. ij. §. acq. rere. et qd ibi not. j. de bono. posses. quo. modo ergo hoc pcedet. Preterea tex. j. in. l. pri. §. si dubitetur. dicit qd debz fieri cognita causa. ergo parte citata. vt. l. in cause. §. causa cognita. §. de mi. no. Ad hoc vt istud edictum habeat locum requirū. tur qd quis non dicat se nolle exhibere. Ideo aduer. tendum quādoq. ille a quo petitur exhiberi confite. tur se debere exhibere: tunc fit sibi pceptum iuxta. l. si debitor. §. de iudi. et non fit in forma iudicij. vt ibi patet. et hoc modo potest intelligi illa glo. quādoq. hoc mō nō confitetur sed dicit: domine iudex bñ ha. beo testamentum sed dubito vtrum testator vult vt sit mortuus vel an istius interest. illo casu etiam ha.

Quemad. modū testa. menta. aperi. untur.

Omnibz. Adde not. qd de testa. in. j. et. ij. q.

Possit citari. In publicatione testamenti debent citari, adde
bar. post bal. in. l. ij. in. ij. q. C. de testa.
Iuramentum. Per iuramentum pbatur interesse, sed ange. in. l.
si quis ex argentariis. S. exigitur. vbi videtur dicitur qd istud dictum est
falsum qd. d. l. si quis. S. ex hoc. z. S. pertinere. z. l. pretor. S. i. de eden.

vbi expedit
q apparet
de utilitate
petentis. nec
ob. l. thesau-
rus. hic all.
quia ibi loq-
tur de alia ex-
hibitione q
instrumento-
rum. Itē nō
ob. d. S. exigi-
tur. quia ibi
loquitur quan-
do cōstabat
rem ad petē-
tem pertinere
re tamē an
no tollit. Si
de bart. in. l.
si is a quo. vt
in pos. leg.

bebit locū b̄ edictū. nō ei dicit se nolle exhibere
vlt nō dēre. s. an dēat dubitat. ita loquit. j. l. pr.
S. si dubitet. tunc adhibetur sumaria cognitio
vt. d. S. si dubitetur. Et si peterentur tab. aper.
tunc non esset necesse q alia pars citaretur: sed
si peterentur tabu. publicari vel tradi parti: tūc
deberet pars que ledi posset citari vt venien-
tes ab intestato. vt. l. ij. de tabulis exhiben. z. l.
nam ita diuus. de adoptionibus. **Q**uero q
pbatio requiratur in ista sumaria cognitioe
Dicit glo. per iuramentum partis. vt. l. the-
saurus. ad exhiben. z. l. ij. C. eo. illud est verum
si queratur de probando an partis interitus: sed
si debent alia pbari: vtpote mors testatoris
de qua dubitatur: tunc requiritur alia pbatio
per famā vel per vnum testem. vt. l. ij. S. si dubi-
tetur. j. eo. fateor tamen q iudex debet aperire
tabu. z. primo ipse videre: z. si reperit petentem
esse in manifesta calumnia quia eius nullo mo-
do interest: non ostendet sibi: sicut enim particu-
lam ad eū non pertinentem non iubet sibi edi-
ta si totus manifeste videt ad se non pertinere
vt. l. argentarius. S. edi. s. de edē. **Q**uero an
istud iuramentū calūnie possit prestari per pro-
curatorē. Glo. dicit q sic. vt. l. q bona. S. si alie-
na. de dam. infect. **Q**uero p quib' vltimis
voluntatibus habeat locū hoc edictū. Glo. di-
cit q p testamento in scriptis. Item p testamē-
to nuncupatio per notariū in scriptis redacto
z bene: tunc p testamento perfecto z imperfe-
cto. vt. l. pri. S. i. quod dic vt ibi zc.

Ratio Nota hanc regulam. In his que
ex testamento dependēt non potest
transigi nec veritas disquiri nisi inspectis z co-
gnitis verbis testamenti. hoc em̄ examinat gl.
z ego examinaui in. l. de his. s. de transact.

Si quis neget. Unus ex testib' neces-
sariis ascriptis in testa-
mento contradicens fidem testamenti facit va-
cillare. b. d. Dicitur enim suum qd dicitur a se
appositum. Jac. de are. dicit testem agnoscere
cum forma sigilli non appareat in testamento.
Dy. Reuoco in dubium si testis negat suum si-
gillum vtrum dubitetur de viribus testamenti
Glo. obscure loquitur: tamen facit tres no. ca-
sus quandoq quis aperte dicit hoc nō esse me-
um sigillū: nunq apposui illud sigillum: tūc tes-

Partis interfit. Et est alia glo. in. l. ij. S. sciendum. ad exhiben.
in ver. summam.
Ratio. vide bar. de istis verbis in. l. de his. s. de transac.
Si quis neget. obscure loquitur. No. de sigillo. z adde bart. in
l. que dotis. in prin. cū concoz. in ver. sigillo muniri. s. sol. ma. z ibi
dicitur q in lege condenda non est opus sigillo principis z cōtra
eius pbatur per sigillū vbi deficit tabellio. vt no. in. c. ij. de fo. com-
pe. in. vi. in nouella. facit. l. hac consultissima. S. si. C. qui testam. fa-
pos. z in. l. si vnus. C. de testa. sigillū habet vim confessionis z con-
firmationis. vt no. in. l. ij. C. de re. alie. non alie. sine litteris tamen
mutū z incertū est testamenti sigillū. z ideo per solius sigilli pmut-

tationē nō pbatur cōmissio p̄sertim specialis. vt no. in. c. quis
de pact. in. vi. in nouella. sed aliud est sigillum alteri fidei com-
mittere aliud caracterē imponi. Innoc. in. c. quoniam contra. de
pba. dicit q delegatio potest pbari per sigillum delegantis.
z vide bal. in. l. si qui per calūniā. C. de episco. z cle. z in. l. pacta

novissima. in
vlti. colū. de
pact. C. z vbi
de bal. in. l. i.
in vlt. col. C.
de procurat.
z an sufficiat
solum sigillū
mittentis e-
pistolam. vbi
de bar. in ru.
fioz. per istū
tex. z de ma-
teria vide ca-
no. in. c. post
cessionem. de
pba.

stamentū redditur suspectus. quādoq dicit nō
recognosco an sit meū sigillū: z tunc si sigillū
suū non appareat ibi: qd potest esse: vel qz alie
no sigillo signauit. vt. l. ad testif. S. i. s. de testa.
vt sigillauit suo tū nō apparet forma ita q de-
cernatur: tunc testamentū redditur suspectū. vt
hic fm glo. z dy. sed si sigillū appareat vel qz
ibi essent arma sua vel littere dicerent: vel al's
est sigillū notarij: tunc non obstante dubitatio-
ne sua testamentū est validū z non suspectum.
ar. l. ne satisfactio. j. rem ra. ba. z in corpo. de fū-
de instru. S. si vero moriant. Quidam rep̄hen-
dunt glo. dicentes q. l. ne satisfactio. loquit qz
quis sigillat ad se obligandū: quo casu nō pos-
test contrahere. secus si ad testificandū. quod
non placet. ar. l. tribunus. S. i. s. de testa. mili. ni
si quis sigillat ad non obligandū se z statur si-
gillo. tene glo. de fide vero sigilli dic vt p. doc.
in. l. si qua per calūniā. de epi. z cle. per Buil. in
l. si pcurator. s. de pcura. per cano. extra de p-
ba. c. post cessionē. z tetigi in. l. si publicanus. d
pub. vbi habes glo. **Q**uero vtrū sit verum
regulariter q dictum vnius testis de ascriptis
in instrumento reddat instrumentū suspectū
Glo. notabiliter dicit aut preter illū remanent
tot testes quor sufficiunt: z instrumentū nō red-
ditur suspectum. alias secus. pbatur per tex. in
l. cum tabule. j. de bono. pos. fm tabu. qd tenet
Inno. in. c. cuz iohānes. de fide instru. z ibi per
Jo. an. idē ia. de are. z Cy. refert in. l. i. exercen-
dis. C. de fide instru. vide glo. z signa. qz est no.
Pro declaratiōe materie quero postq cer-
tum est q testamentū debet aperiri qualif hoc
fiet. Respondeo si qdem testes sunt presentes
facilis est cognitio. quia vocabuntur omnes vt
sua sigilla recognoscant. vt. l. cum ab initio. j. e.
si vero omnes non sunt presentes: vel nullus z
res vrgeat aperitur corā honestis personis. vt
l. ij. C. eo. z. j. e. l. sed si quis ex signatorib'. z hoc
est verum q si aliquis petit tabu. aperiri tantū
vel etiā respici z scribi: non dico insinuari vlt pu-
blicari. quia tūc requiritur alia solēnitās. vt sta-
tim dicaz. **Q**uero quid si aliq's petit aperi-
ri insinuari z publicari. Respondeo tunc debēt
citari omnes testes z iurare z interrogabūtur
an sua sigilla recognoscūt z subscriptiones: z si
non sunt presentes non cogent venire: sed mit-

Suspe-
ctum. Quot
testes pbant

cōtra instrumentū z qñ eorū dicto stat addde glo. super verbo
vidisse. in. S. si vero absunt. in. auf. de here. z falc. z si quatuor te-
stes descripti dicunt vnū duo contradicunt. statur illis quatuor
fm glo. in. S. item verborū. insti. de inuti. stipu. doc. in. c. cuz iohā-
nes. de fide instru. z in. l. in exercendis. C. eo. ti. z vide Angel. et
Jmol. hic. z glo. in dicto. S. item verborum. de quo per Innoc.
Jo. an. z Jo. cal. in. d. c. cum iohannes. z in. c. tertio loco. de pro-
ba. vide Ange. z bal. in. lec. antiqua in. d. S. qd fere. z Bal. in. l.
optimam. de contrahen. stipu. z in. l. nullus. C. de testi. qui dicit
q propter arduitatē negocij testes debent examinari coram
honestis personis.

Statur in
strumeto. sta
tur dicto ta
bellionis. et
adde glo. in
auf. de here.
z falc. in. d. s.
si vero absit
super verbo
quantum. ad
hoc vide in
auf. s. nouo.
si cer. pe.

Quod suffi
cit. Glide bal
dū in. l. cū an
tiquitas. z in
l. i. c. d. testa.
z in. l. ij. in. iij.
col. C. de sec.
tabu. z bal.
per illuz ter.
in. l. i. ad fi. C.
si vii. ex plus
ribus. z imo.
in. l. inter pa
res. de re iur
di. maxime in
vi. col.

Quero. ad
de bal. in. l. i.
C. de sec. tab.

Quero qd
adde qd qd
tuor testes re
quirunt ad
reprobandū
instrum. z nō
minus. qd in
tellige vt no.
p. Inno. l. c. su
per hoc. d. re
nun. z ponit
Ro. in ru. de
arbi. in. xv. q.
z de materia
vide late i cō
mento. c. ter
tio loco. d. p.
ba. z qd testes
reprobantes
instrumentū
deant redde
rerōnem sui
dicti. etiā nō
interrogati.
tenet bal. sin
gu. in. l. p. s. b.
ter. ad fin. de
epi. z de ad
de qd ad p.
bandū id qd
esset cōtra p.
sumptionem
resultantē ex
instrumento
semper duo

tetur ad eos. vt. l. cū ab initio. z. l. si quis. j. e. z in
der publicabit eoz dicta z tenorē illius cedule
z tunc de cetero habz vim publici instrumenti.
vt. l. publicari. C. de testa. z de b. tagā. j. e. l. pri.
in princi. Restat hīc videre vltra quō hī testes
cōtradictōes instrumentō impugnent instrumen
tū. dicā. i. in. l. pri. z ad declarationē presentis
materie q̄ reuocat in dubiū. q̄q̄ de vīribus te
stamentū. z per doc. multū intricate tradit. ideo
dic. q̄q̄ reuocat in dubiū vtrū instrumentū sit
scriptū manu eius de quo dicitur: z tūc si tabel
liouit eius dicto stetur: vel si non vīuit per cō
parationē litterarū approbat z facit plenaz fi
dem. vt. l. si q̄s decurio. C. de fal. z in auf. de fi.
instru. s. si vero moriant. cū. s. seq. z no. in auf. si
contractus. de fi. instru. **Q**uādoq̄ reuocat
in dubiū veritas instrumenti: an sit verū quod
scriptū est in eo. z hīc aduertendū est: aut cōtra
instrumentū nil pbatur: z in dubio statur instru
mento. vt. l. cū precib. C. de pba. aut contra in
strumentū aliquid pbatur. z hīc aduerte. **Q**uan
doq̄ contradicūt instrumentō omnes testes ibi
ascripti dicentes se nunq̄ interfuisse. z tunc di
cunt quidā qd per hoc instrumentū non repro
batur. qz quilibet illorū est singularis in dicto
suo. ergo nō facit fidē. vt. l. iureiuran. C. de testi.
extra de elec. c. cū dilecti. sed hoc est falsum: cuz
dictū vnius testis ascripti in instrumentō faciat
vacillare fidē instrumenti: vt hīc. multomagis si
omnes. **P**reterea testes adhibent in instru
mento: vt per eos adhibeat fides instrumento
vt in auf. de fide instru. s. si vero. sed nunc p. eos
fides non interponit. ergo z. z p. hoc videtur
casus extra de pba. c. tertio loco. z. c. tam litte
ris. in fi. de testi. z ista est veritas. **A**d cōtrariū
respondēt qdam. primo qm̄ vnus dicit se nō in
terfuisse: videt de alio dicere qd nō potuissē esse
ibi quin vidisset. sed hec non est bona respōsio
qz alij esse potuissent quos ille non vidisset nī
si diligenter z subtiliter aduertisset. sicut modo
hīc in scolis sunt multi de quibus nescire dice
re an sint vel non nisi diligenter aduerterē. alij
respondent qd sufficit qd testes sint concordēs
in dicto: licet in ratione sint diuersi. vt not. in. l.
ob carnē. in fi. s. de testi. **S**ed hīc oēs p. cordāt
in dicto dicentes instrumentū esse falsum. sed hī
respōsio non est bona. qz aliqd esse falsum vel
nō: spectat ad iudiciū intellectus: vnde testis nō
interrogat de hoc: sed super aliquo facto an id
fuerit vel nō fuerit. dic ergo qd illi testes nō sūt
singulares imo sunt cōtestes. **A**d cuius de
clarationē premitto qd oēs testes in rōne. pri
ma z immediata sui dicti de necessitate sunt sin
gulares. **N**am cū ratio reddit per p. prius sen
sum. vt. l. qui testamento. in fi. s. de testa. z. l. tes
tium. C. de testi. quilibet est singularis de sen
su suo: non de sensu alterius. sicut ergo in affir
mativa sufficeret si plures dicerent se vidisse
ita in negatiua si plures dicunt se non vidisse:
illi em̄ testificant p. approximationē sensus ad
rem sensatā. qz dicunt se vidisse: isti per subtra
ctionē sensus a re sensata. qz dicunt se nō inter
fuisse. **E**t si volo probare instrumentum esse
falsum: eo qd instrumentū est vnū totum contis
nens id per qd instrumentū est factū z corā istis
testibus factū. **S**ed si quis velit dicere contra
ctui non interfuisse simpliciter: tunc estz necesse

qd pbaretur per testes aliqua coartatione loci
vel temporis in quo talis cōtractus diceret fa
ctus: z qd testes tunc dicerent se interfuisse z ta
le quid factū non esse. **Q**uero qd si vnus
ex testibus ascriptis in instrumento dicit. **P**i
stingue vt dixi. s. aut est supra numerū: aut non
licet Jo. diceret hī esse spāle in testamento. tam
omnes doc. dicunt idē in quolibet instrumentō
Inno. in. c. cum iohannes. z Jac. de are. z alij
Quero quid si duo ex testibus assumptis
in instrumento cōtradiciunt dicentes se non in
terfuisse. **Q**uidā dicunt eodē modo: aut in in
strumento remanet sufficiens numerus testium
aut non. qz illi sunt singulares in dicto suo: sed
dico qd sunt cōtestes: ideo instrumentū reddi
tur falsum nisi per aliquos testes approbetur
vt. l. optimā. C. de contrahen. z cōmit. stip. z sta
tim dicam. vt tū cessent ille dubitationes cōsu
lo qd fiat articulus illo modo qd tali loco z tpe
tales testes non fuerunt presentes huic cōtra
ctui: z qd vnus nō fuit cū alio in dicto loco nec
potuissent esse quin se inuicē vidissent. tunc em̄
quilibet deponeret de absentia sua z alterius
z absq̄ dubio non essent singulares. **Q**ue
ro quid si testes dicunt se non recordari vtrum
interfuerunt vel non. **I**nno. dixit qd instrumen
tū manet validū: qz contra ipsūz nihil pbatur
z. vt. l. cum precibus. C. de pbatio. qd optime
pbatur per gl. huius. s. vbi dicit si testis dicit
se nō cognoscere: si tamē sigillum appareat nō
redditur suspectū. **Q**uero qd si testes dicūt
se interfuisse contractui. dicūt tamē aliter fuisse
scriptum qd fuisse actus. **R**espōdeo si sint plu
res in instrumentū reddit falsum. vt. d. l. cum pre
cibus. **Q**uero qd si instrumentū est subscri
ptum manu eius qd vult testamentū impugnare
an possit. **R**espōdeo sic. potest em̄ pbare
qd i subscriptioe fuit deceptus. quia ostēso sibi
instrumento fuit dictum qd continebatur vnus
z continebatur aliud z ipse non legit. l. fina. C.
plus valere quod agitur. z. l. ij. C. de re. ali. non
alienā. **Q**uero qd si in instrumento contra
dicunt testes nō ascripti in ipso. **G**lo. in. l. in ex
ercendis. C. de fide instru. dicit qd requiritur p
batio trium vel quatuor testium: cum testes non
ascripti in instrumento cōtradiciunt ipsi instru
mento. z hoc quidā dicunt z mouentur sic. **I**n
strumentum habet vim duorum testium. z est ibi
auctoritas notarij: z sic ergo tres adminus re
quirunt ad impugnandū. hoc omnes doctores
impugnant: quia assumit bis idem. nam illud
totum. i. instrumentū cum auctoritate notarij
habet vim duorum testium. ergo non assumat po
stea auctoritas notarij iterum. ita dicit Inno.
Jo. Ja. de are. z omnes. sed glo. alia rōne mo
uetur ad hoc dicendū qd instrumentum habet
vim duorum testium. ergo ad id reprobandū req̄
ritur maior numerus et potentior. pbatio. sed
si essent duo testes esset pbatio paris potentie
ergo instrumentū non reprobat. **E**t ppter
hoc dicunt quidam vt dicit **N**ico. mat. z Jac.
bu. in quadam disputatione qd qm̄ testes non
ascripti contradicūt instrumento est in iudiciis
arbitrio videre qd preualet respiciendo vtrū
persona notarij sit suspecta. vtrū scriptura ha
beat in se aliquā suspicionē vel rasurā: tūc cre
dere potius testib. qd instrumento. **S**ed si plo

testes suffici
unt. vt p. In
ge. z pau. de
cas. in. l. iure
gen. s. qd fe
re. de pac.
3 **R**editur
falsus. **E**t iō
potest torq̄ri
notarij qm̄
appaz qd vi
nus ex testi
bus falso de
scriptus est i
instrumento
z. vt in. c. cō
stitutus. z in
c. sedes. de re
script. fac qd
not. in. c. fra
ternitatis. d.
testi. bal. in. l.
si ex fals. C. d.
transac. bal. i.
c. ad audien
tiā. z in. c. cū
ab eo. de re
scripti. z vidi
cōsulit. sem
de quodam
teste apposi
to a notario
in instrumen
to qui testis
illa die erat
ex ciuitatem
ira qd nō por
terat interes
se. nā si oppo
nitur a parte
qd instrumen
tū est falsum
est sufficiens in
dicti ad tor
quendū no
tariū.
a **Q**uā fu
isse actus. qd
si testes di
cant aliter fu
isse actum qd
scriptū sit. vi
de bal. in. l. i.
in prin. d. sen.
que sine cer.
quā. z adde
qd instrumen
tis antiquis
z sic de factis
antiquis ma
gis creditur
instrumentū
qd testibus.
ad hoc alle
gat ter. no. in
l. census. d. p
ba. z ita alle

gar Ro. in. l. ij. de acqui. pos. et de hoc est gl. in. c. tertio loco. de p. ba. idem si esset instrumentum factum in archiuo publico vel factum in iudicio. d. l. census. d. l. in donationibus. C. de dona. et nor. Ro. in. l. qui in aliena. in prin. de acqui. here. et ad predicta vide q. dixi in. l. de act. s. preterea. et circa. l. census. vide omnino bal. in. l. exēplo

in proposito bald. in dicta l. optima. de contrahen. et comit. stipul. Quia testi. ad qd vide no. i. d. l. opti mam. et vide q. et bal. in. l. in exercen. dis. C. de fid. instru. Aduerte tamē. Adde bal. in. l. i. C. de secun. tab. et in. l. si bene de iust. test. et bart. et bal. in. l. ij. de sec. tabu. Ultimo Glide bart. i. l. si librarius. circa si. de res. gu. iur. et qd no. Inno. in. c. cum iohan. nes. de si. in. stru. et not. in. aut. de test. s. si vero qdas. et bal. in. l. in. exercen. dis. C. de si. instru. Abularum pu blicentur. Et de hac publi catione testa menti priuile gij et etas te stus. vide et Inno. in. ca. albericus. d. testi.

Unde per riculum. Ad de glo. C. eo. l. ij. et Inno. in. c. post cessi ones. de pro ba. et in. c. ij. d. fide instru. Et an gl. et sequitur hanc gl. bal. in. l. i. in. ij. cor. l. i. C. de testi. et ibi etia bart. to. in. ij. lect. et

na notarij esset honesta. illi aut testes eent aliqli ter suspecti: tunc plus credit instrumento q. tes ti. b. vt. l. optima. in. fi. C. de cōtra. et comit. stip. et requirit q. hec pbatio fiet per testes multuz idoneos et omni exceptione maiores in dubio presumendū esset p. instrumēto. vt. d. l. cum pre. cibus. ideo debent esse aduocati multum cauti in his questionibus vt fiant pbatōnes de les galitate notarij et fidelitate et bonitate ipsius: et aduersarius faciat pbatōne de fidelitate testis um. Alij autē simpliciter dicunt q. duo testes preualent instrumento. Nam instrumentū ha bet vim duorum testium ppter auctoritatē notarij sed maioris auctoritatis sunt duo testes q. au ctōritas notarij: sed precedens dictū puto verū per dictā. l. optima. in. fi. Aduerte tamē quādo testes non ascripti deponūt cōtra instrumentū debent deponere se fuisse presentes dicto loco et tempore quo cōtract. dicit fuisse celebratus alias nō cōcluderet eor. pbatio. q. alio tempo re potuerūt fieri diuersi contractus et diuersi te noris. sed si testes bene nō recordantur de tem pore est cōsiliū vt fiat vnus articū? quomodo ille cōtractus semel tantū fuit celebratus inter partes: et si partes hoc confitent dictū testium cōcluderet de necessitate: licet de tēpore non re cordentur. vt. d. c. cum iohānes. et hoc consiliū de illo articulo fiendo dat tibi tex. notabiliter vbi etia dicit q. de hoc possunt partes interro gari per iudicē an semel tantū fuit contract. vē ditionis celebrat. inter eos super tali re vel plu rīs. facit. C. si vnus ex plurib. appel. l. i. C. l. ultimo. Ja. de are. inducit hanc. l. ad questionē de teste examinato a notario qui dicit pñ q. dū xisse qd notarius scripsit. de quo per Ja. d. are. hic. et hoc in Spe. de teste. s. si. ver. sed po. ecce. et per Ay. C. de fal. l. si quis decurio. non habet tis bic alia.

Abularum Dicit tex. publicum non dicas publicuz respiciens. Quero vtrū tabule testamēti p bent anteq. corā iudice publicent. Rñ. quod dam est testamentū nuncupatiū: de quo roga tus est publicus notarius. Et id facit fidē si est publicatū a notario. et ita de osuetudine est ob tentū et de iure fm quosdam. vt. l. fin. C. de fidei iussio. et ibi no. et l. ij. C. de testi. Quoddā est testa mentū in scriptis: et hoc quandoq. est scriptum manu priuata sigillatū et subscriptū a testibus fm formā. l. hac consultissima. C. de testa. et tunc interim est priuata scriptura nec fidem facit nū si corā iudice publicet. vt dixi. s. l. prima. vnde si testes interim morientur non valeret illud. vñ de periculū est facere testamentum in scriptis. Quoddā est testamentū in scriptis factum ma nu priuata sigillatum et subscriptū a testibus. Sed si notarius est rogat. a testatore quomo do testator profiteretur illud esse suum testamē tum: et quomodo fuit sigillatū et subscriptum a testibus: tunc illud facit fidem sine alia pbatio ne vel publicatione iudicis. ita dicit glo. et nota biliter intelligebat hanc glo. Ja. bu. qd placz

fm ang. et Galy. ibi ista glo. est singularis. b. et in aut. Adde bar. et q. dixi in. l. publicat. de testi. i. Testamentū. pōt peti. Qd intellige vt no. bar. in. l. diuus. s. idem senatus. et quod ibi dixi de fal. k. Si plura. Not. q. licet notarius fecerit primo testamentū q.

si em creditur notario in testamento nuncupati uo vbi rogat. est tam de tenore testamenti q. d solēnitatem: multo magis credit sibi in hoc testa mento in scriptis in quo est rogatus de solēni tate tantū. Quero si testamentū est public catum fm solēnitatē quā dixi. s. l. pri. an faciat fidē nisi ostendat originale. Glide q. non. vt. l. publicati. C. de testa. breuiter dicas: aut fuerit citati bi quorū interest et faciat fidem. vt. l. opti mā. C. de cōtra. et comit. stipu. l. fi. C. de rela. nec debet originale exhiberi nisi aliquis vellet illō redarguere de falso: tunc debet exhiberi vel fi des fieri saltē per iuramentū q. originale habe ri non potest. vt. l. fi. C. de fide instru. sed si pars non esset citata non faceret fidem. vt in aut. b. si quis in aliquo. C. de eden.

Testamentum. prima facie continet vl timā voluntatē pertinet ad hoc edictū. hoc dicit. C. pp. j. ad. l. cor. de fal. l. si quis legatū. glo. facit tres casus. Primo p. testamento falso et nō perfecto nō habet locū hoc edictū: nec etiā edictum de tabu. exhiben. vt ibi. illud est veruz si constat esse falsum et imperfectū. non em inter est alicuius habere illud: nō quo ad cōmodum q. falsum: non vt possit accusare aliū de falso q. imperfectum: et sic crimē non est cōmissū. vt l. cōtraria. facit. l. qui falsam. j. de fal. Secundo dicit glo. p. falso imperfecto locū habet hoc edictum et illud. hoc etiā potest esse verū: q. iter est nostra habere illud instrumentū: s. sit falsum vt possimus aliū de falso accusare quādoq. perfectū crimen. Tercio dicit glo. p. vero et iperfecto similiter habet locū vtrūq. hoc est etiā verū. Potest em mea interesse habere testamē tū verum: s. imperfectū. vel q. suz de liberis. vt l. hac consultissima. s. ex imperfecto. C. de testa. vel q. volo. pbare voluntatē defuncti que pro batur per testū imperfectū. vt. l. fi. C. de re. eo. vel volo vt habeā pbatōne obligationis natura lis q. resultat ex testamēto imperfecto fm glo. in. l. error. C. de iuris et fac. igno. et l. i. s. de condi. in. debi. qd est verū vt pbatur in. l. testamento. j. d manu. testa. Et hoc etiā dico q. si testamentum apparet cancellatū cū interlineaturis et rasuris q. nihilominus potest peti q. publicetur vel qd notarius reddat in publicā formam. p. hoc s. l. pri. in. fi. tñ debet notarius publicare cū oī bus interlineaturis et rasuris et mētiōe de eis facere: vt sic non plus faciat de fide exemplum q. originale. mō s. publicatum remaneat suspe ctum. vt. s. l. pri. in. fi. facit qd not. per Inno. in. c. qm contra falsam. de pba. Quero si pñū testamentū est reuocatū per scōm: an possit pe ti publicatio. videbitis in. s. pri.

Si plura No. fm vltimā lect. q. notarius cogitur publicare testamentum priuū q. q. testator id reuocauerit per scōm. in terest em nostra habere illud: forte q. volo secū dū redarguere de falso vel de nullitate filia. et per hoc dixi semel cuiā notario interroganti me q. ad petitionem testatoris nō poterat nec debebat testamentū dilacerare: ita q. omnino

q. testator id reuocauerit per seruū: tñ non debz no tari. ad peti tionē testato ris priuū di lacerare: imo dixit Jo. an. in. ca. accepim. de si. in. stru. q. si qs lacerat instru mentū pdu ctum in iudi cio q. q. tum ad contenta in instrumen to statur iura mēto ei? qui ptendit iter esse. et ad que stionē Bar. bene facit. l. qui tabular. ff. de fur. vbi ter. no. et sub dit Jo. an. in. d. ca. accepim. mus. q. in. q. predicta per na ē arbitrar ia. adde qd notā. moder. in. l. si quis id qd. s. i. de iur. risdic. om. iur. et bal. in. l. i. d. fide instru. et dixi in. l. si de possessione. C. de proba. vide ad bar. b. no. i. lacta de pena iudi cis et.

Si dubitetur, pbetur mortuus. Quomodo pbet aliquem esse mortuum, vide no. bar. m. l. quoties. C. de naufrag. li. xi. z do. an. in c. in presentia. de pba. Bal. in l. conuenticula. de epis. z cler. in vl. col. z bar. in tractatu de teste. in. iij. car. ubi plene glo. in. c. quoniam frequenter. s. sin autē. vt lit. non contest. que tenet q per famā z vide omni no. Cy. z bar. to. in. l. si quis dem. sol. ma. qui tenet q de morte de lōgūquo loz co vel antiq tps suffic p bare per famā. cui autēz incumbat onus probandi mortuū esse vel viuū vide Bar. in d. l. siquidem z adde quod heres producendo instrumentū antiqunz coipso dicitur facere fidem quo ad remediūz l. fi. C. de edic. di. fm Bar. sing. ibi in x. querovtrum substitutio z qualis mors pbetur. vide Buil. de cu. l. euz debito ris. in princ. C. de iudic. z vide do. ab. ba. in. c. in p. sentia. d. spōz sa. z bar. in. l. genero. z in. l. fi. de bis qui no. in fa. z io. an. post spe. in tit. de not. cri. s. fama. circa mediūz

non reperiret. sed si testator vult cancellet. licet em sic reuocatur adhuc notarius tenetur facere copiam: vt hic.

Si dubitetur. totis testamentū non aperiatur nisi causa cognita. h. d. C. de p. quilibz psumit viuere vsq ad centū annos nisi pbetur mortuus. vt. l. fi. C. de sac. sanc. ecc. Quomodo ergo heres pbat eum viuere. Dicit glo. hic pbat eum mortuū per vnum testem vel aliā presumptionē qd sufficit ad hoc edictum. Tria habes ex hac glo. Primo qn psumit viuere vsq ad centū annos: postea psumit mortuū. hoc tenet Buil. in. l. ab hostibus. in prin. s. ex quibz cau. ma. Sed quero si volo pbare em ex hoc edicto qui erunt testes q pbent q ipse excederet modo etatem centū annorūz. Rūdeo pbat bitur per aspectū corporis qd sufficit non solū in iudic. sed etiā in teste fm doctrināz quā dedi in. l. de etate. s. de mino. Secūdo habes ex hac glo. q pbare quē mortuū sufficit p famam quantū ad hoc edictū. q. d. alias non. alibi glo. videt velle q sufficiat pbatio per famā. vt. l. s. si de sua. s. ti. i. z. l. si qdes. C. so. ma. z ibi per doctores. Tertiū quē esse mortuū est negatiua z priuatiua: merito est difficilis pbatio. vt l. actor. C. de pba. Tertiū tamen est q quando requiritur pbatio mortis circa ea q sunt maximi p iudicij. vt quādo aliquis accusatur de homicidio: tunc mors debet probari vere. vt. l. inde neratius. in fi. z. l. seq. ad. l. aquil. quia pbant per eos qui viderunt eum mortuū terigerunt em frigidū non habentē pulsum. vel si dicit simpliciter vidit eum habere omia signa mortuū cū illa signa sunt notoria: nec habemus vocabula magis expressa. vel vidit eum sepeliri vt. l. i. de relig. vel vidit eum exanimari. vt. l. ita vulneratus. in prin. ad. l. aquil. vel vidit decapitari z similia que de necessitate mortē cōcludūt Quedam sunt que non sunt tanti p iudicij sed magni: vt puta fama vel status alicuius: tūc requiritur pbatio que ponitur in auct. hodie. C. de repu. esset em magna infamia si mulier viuēte viro nuberet. non em posset in pristini statū reponi. Quedam est res similiter magni p iudicij

Tunc requiritur. Et ideo vidit dubitari ex forma statuti cōi ter per italiam: z de iure cōi illa demū snā pōt executioni mādarī que non reperitur suspensa per appellationē sed in rē iudicatā transiit. l. si causa cognita. de transac. l. ij. C. de vsur. rei iudi. c. qd ad cōsultationē. de re iudi. c. veniens. de iure iuran. pone lata fuit quedaz snā q cā appellationis fuit deserta z ab hac snā fuit appellatum. demū iudex appellationis confirmat hanc sententiam super desertione latā si z in quantū stilius illius curie non sit in cōtrariū circa cursum fataliū: q si stilius haberet se in contrariū: tūc p nunciāuit bene appellatum: querit cui incumbat onus probandi dictūz stiliū z cū quilibet debeat pbare id qd est fundamentum intentionis sue siue consistat in affirmati. siue in negatiuis. in x. l. ei qui. z. l. in exceptionibus. ff. de proba. z. l. in illa. iuncta. l. s. iure. z ibi late bar. de ver. obl. z. l. si quis consortium. C. de fabri. li. xi. z. l. magis puto s. ne passim. de rebus eoz. z qd not. in. l. si vero s. qui p rei qualitate. ff. qui satisda. cog. vnde videtur dicendūz q

ille p quo lata fuit snā habeat necesse pbare q stilius curie nō est in contrariū. q snā fuit scripta sub conditione si stilius curie non se habeat in cōtrariū cōfirmo snām latam super desertio ne que cōtinebat qualiter causa appellationis fuit deserta si z in quantū stilius curie zc. ista em sententia cōditionalis seu scriptura cond

dicij sed nō tanti: vt q est questio d aliq numero pecuniario de quo qd fiat pōt reponi in pri stini statū: tūc sufficit pbatio publice fame z p alias p bationes vel alias psumptiones idoneas: vt q cōsanguinei fecerūt luctū z em p mortuo habebāt. vt. l. ij. C. de condi. inde. z. l. si. s. be re. in fi. z. l. sed z si de sua. s. ti. i. z ibi no. puto ē q sicut in alijs casibz in quibz debet pbari ali qd nō esse vel nō reperiri ad p bationē huius ex officio iudicis debet fieri discussio z diligēs inquisitio. vt. l. magis. s. ne possim. de re. eo. C. d. pig. aut. s. si debitor. z. l. ij. de bis q in frau. cre. ita hoc pōt peti a iudice vt mittat uñcios z diligenter inqrat vtrū ille sit viuus vel mortuus. ar. l. hoc iure. de ver. ob. l. cū quidā. s. fi. cū. l. se. j. de le. ij. Queda sunt modici p iudicij: tūc sufficit pbatio per vñū testē vel aliā leuē psumptio nē: vt hic. Tertiū habes ex illa glo. q cōtra illas p bationes factas p tales psumptiones si qs vult admitti ad pbandū cōtra. admittit. Quero vtrū aliquo casu notari teneat publicare testm viuo testatore. Dico q sic ad petitionē testatoris ipsi. vt. l. oium. C. de testa. nō ad petitionē heredis vel legatarij: vt hic. z per doc. in. l. i. C. e. ti. Ultimo dicit hic in tex. inspicat z sigillet notarius: per qd habes q ille q exemplat aliqd in fīm z in exēplo apponit si gnū suū. p qd dicit Jac. de ra. q exemplū facit plenā fidē s exemplantē quasi cōfiteat sic esse in auctērico: vt hic. z sic nō pōt cōueniri: vt h. z l. generaliter. C. de nō nu. pec. etiā facit fidē exē plū cōtra em q dat exēplū. vt. l. i. qd ex argenta rijs. s. pe. s. de eden. z per doc. in auct. si quis in aliquo. C. de eden.

Inspectio z descriptio tabularum diem. fit sine die z cōsule. h. d. C. de eden. l. p. rōnes reddunt cū die z consule. Glo. sol. dic vt in ea. Quero qd si heres petat copiam a notario testamēti vtrū deat sibi dare cū die z consule. Glo. in. l. i. C. eo. ex p se dicit q nō. hic glo. inuit cōtrariū in solutōne cōtrarij. si em me mādante testamentū esset cōfectū: pōt peti cū die z cōsule sicut rōnes: vt h. glo. inuit sed testm fuit cōfectū defuncti mādato. ergo heredi debet edi cū die z cōsule. vñ Ja.

paratā. ita etiā vult bal. in. l. cū in testō. in fi. C. de testa. manu. p hoc etiā allego tex. in. l. ita stip. x. qd si ab initio. iuncto x. nunc auit. in x. declarat. de ver. ob. de illa cōditione si titūz in tali loz co nō sifterē. z ibi in no. declarat ange. z moder. z Bal. in. l. cel. sus. circa fi. prin. de arbi. dñ allegat. l. ij. s. si ad diē ff. de re. mil. ad idē facit qd no. bar. h. dñ dicit q ad pbandū aliqd non esse vel nō reperiri dō fieri p iudicē diligens inqstio vel discussio p nuncios. d. s. ne passim. z. l. cū quidā. s. fi. cū. l. se. de leg. ij. z. d. l. hoc iure. z auct. s. si debitor. de pig. ita etiā in casu nostro nō sufficit allegare stiliū in dñi nō esse sed etiā pbari debet. ar. et qd dicit hic bar. z in. d. l. in illa. z bal. in. l. is pōt. de acq. here. z in. l. cū mulier. so. ma. z cano. in. c. sup. bis. de accu. p ang. in repe. l. si vacantia. in. v. col. C. de ho. vac. li. x. ubi silius dicit q negatiua talē nō esse in ciuitate debet pbari p discussionēz exploratōz per tex. in. d. l. hoc iure.

Dico q sic. An testm debeat publicari viuo testatore. vide

ptura conditio nalis an teq eius conditio sit in iudicio liquida ta nō potest hēre aliquas iurisdicōem anteq ille q vtitur dicta scriptura cōditioe eā liq dāuerit probando veritatē conditō nis: etiam si cōditio sit necessaria. s. p bando q stilius non sit in cōtrariū. z sic oportet pbari per modos traditos per doc. in. d. l. in illa. z probatur in. d. l. hō iure. cum ibi no. per bart. de ver. obl. dum tractat quomodo p betur negatiua. s. imperatorē in italia nō venisse ante kalendas maias. vide ibi. z ibi bal. in. l. siquidem. C. de except. ubi etiā dicit q instrumen tum condiet ante liquida tionē cōdit. nō hz execu.

adinfuse, sed istud nō ob, qz istud hōbū nō est i corpe imo tex. qz in corpe dixit si voluerit ab istitutione discedere. g̃ pre supponit qz heres nō adit. qz si aduissit n̄ possz amplius desinere esse heres. l. cī qz soluendo. de her. insti. l. si sine. §. sed qd̄ papi. de mī. mouet etiaz qz oportz qz aliqs sit hēs vt legata p̄stent̄ z debeantur. sed rīi. qz vbi legata debent hereditate nō adita ex testō. requisit̄ tū qz illi quibz obuenit hereditas ab itesta to agnoscat hereditatem ita glo. repudata sing. in l. qz filio. §. i. de heredi. insti. quā sing. ad hoc reputat bal. in aut. §. in ix. col. de lib. p̄te. vii. de illi p̄ligitur qz ille p̄sone enumerato in d. §. si vero ex p̄ssim. in aut. de hēs. z fal. agnoscant. z sic habebit legatari? quez conueniet adducebat etia tex. in. d. aut. hoc amplius cū glo. in xlii. substitui. ad. l. falcī. vbi glo. vult qz tex. in d. §. si vero ex p̄ssim. loq̄tur in heredi

tate adita. s. certe illa glo. loquitur i ca su. d. aut. hoc amplius. qz verum est di cere q heres post aditam hereditatem fuit negligēs in adimplen do voluntatē defuncti. imol. in. l. qui filio. s. i. de here. i. sti. facit men tionē de isto dicto barto. z dicit q tex. allegat p eū non bene p bat scz. d. s. si vero expres sim. demū dī cīt q dato q non probz n ob. sue cōclu sionē sic nō approbat nē improbat.

Incorrec ctū. vide bal. in. l. i. in. iij. co lū. C. eo.

Quero dī ctur. vid bal dū in. l. i. i. s. vltimo queri tur. C. eo.

Si ppor natur. Adde bal. in rub. C. e. z qd ibi ha betur in. l. i. z qd no. ang. z imol. in. l. re cufare. s. titi? post gl. j. ad trebel.

to est adiecta illa clausula: non detrahāt falcis dia. tunc em si illo timore heres omiserit deferē hereditas nominatis in testamento fm illuz or dines. secus in alio testamento: sic hoc edictū remanet incorrectū. hoc tenz Ja. de bel. in au ten. de here. z fal. s. hinc nobis. in penul. z vl. q. dicit in. l. nemo potest. j. de leg. i. z no. bene h cō tra. qz illa legata valent etiā non adita heredi tate quādo heres omittit timore fal. **Quero** hic loquitur in eo qui omittit vt circūueniat le garios quid in dubio. **Respondeo**. quando ille qui repudiavit possidet ab intestato presu mitur in fraudē nisi aliud pbetur. vt. l. quia aut in prin. s. non simpliciter. j. eo. secus si alius pos sideat tunc em accepta pecunia psumit fraus. alias non: nisi pbetur. vt. l. si pecuniā. z. l. testa mento. j. eo. **Quero** dicitur h actiones pol licentur: vtrū ille actiones erunt pretorie vel ci uiles. **Dicunt** quidaz q sunt ciuiles origine: p torie extensione. vt. l. i. z. ij. de bono. pos. here. pe. vel dicas q omnino sunt ptorie. qz cum her editas nō fuerit adita ex testamento nunq a iure ciuili habuerunt origine: sed beneficio pre toris. in casibus vero in quibz ista extensa sunt per interpretationē iuriscōsultorum: vt dicit in rubrica. potest dici illa actio ciuilis. qz respōsa prudentū ius ciuile sunt. facit institū. de acti. s. sed iste.

Qui potest esse heres per se vel **Et parui**. per alii si omittit ex testamento z habz ab intestato hoc edicto teneat. hoc dicit. **Opp.** q seruus nō sit cōpellendus. vt. l. cū pponas. C. de here. insti. **So.** per iudicē seruus est cōpellendus in vno casu tñ. s. in. l. cū aliquis C. de iure deli. qz ibi erat questio de statu: vñd dominus nō poterat eū cōpellere sua auctē cū interim habeat pro libero. vt. l. ordinata. de li. cau. a dñō vero est cōpellendus iure potestatis dñice quādo cūqz dñs vult dum tamen acerbi tatem non exerceat. vt. l. ij. s. de his qui sunt sui vel alie. iuris. **Et** si dominus non fecerat z hoc ad damniū suū cederet nō imputaret sibi. vt. l. in re mandata. C. man. z. l. si constante. s. si mari tus. s. so. ma. sed si hoc vertitur in dāniū aliorū vt legatariorū: tunc domino imputat. si eū nō compulit: ita loquunt hic. **Opp.** q possit sine gi ignorantia. vt. l. doli. in fi. j. de noua. **Sol.** ad dāniū eius q persuadet mibi s veritatē possum ignorantia fingere: vt ibi no. nō ad damniū ter tij: vt hic. **Querit** gl. an possit dominus res pudare hereditatem sine seruo. **Et** dicit q sic. vt dicit in. l. heres. s. si. s. ti. ij.

Si idem est sibi substitutus pōt institutionē omittere ex presump̄a voluntate defuncti. b. d. **No.** ter. ibi facultatē zē. **Opp.** nō valz substitutio facta de seipso. vt. l. si. s. i. de vulg. z pupil. **Glo.** dicit q fuit h substitut? coheredi. z intelligit glo. de substitutione pupil. vt patz ex ll. quas glo. allegat. s. ti. ij. l. questū. z. l. iul. hoc verum non est. quia substituendo pupil. non vi detur hic testator permittere q omittat ex insti tutione z adeat ex substitutione: imo tunc fit cō tra voluntatē defuncti. vt dicta. l. iul. Item nō potest intelligi de substitutione vulgari scā co heredi. non enim videtur permittere tunc testa tor vt quis omittat ex institutione sua z adeat ex substitutione. tunc enim haberet portionem suam ex iure accrescendi. z sic aliter q ex volun

tate defuncti: licet hoc posset fieri tamē contra voluntatem defuncti sit. vt. l. si in ex parte. s. ti. ij. **Intellige** ergo q sibi ipsi fuit substitutus: ta men in substitutione fuit mutata causa: z sic va let substitutio. vt. d. l. si. s. i. hic tex. innuit q dan do substitutum videt testator permittere q re pudiet ex institutione ex voluntate defuncti: cui concordat qd dicimus q si heredi suo dat sub stitutus vulgari non erit suus z necessari? vt l. si filius heres. s. de libe. z posth. z no. in. l. par pi. s. iij. de inoffi. testa. **Sed** cōtra hoc videtur C. e. l. i. z. j. e. l. iij. z. iij. exp̄si? j. e. l. iul. z ibi dīcā.

Est in extraneo repudi **Determinare**. arcin suo abstinere: in instituto sub cōditione potestatiua conditionē non implere. b. d. **No.** ex ver. qui sunt: q de iure ciuili filius est heres re z nomine: licet per pretorē habeat beneficiū abstinendi. vt dicit in l. necessarios. s. ti. ij. **Item** scias q quidam per hunc tex. dicunt q filio abstinente ab heredita te paterna: illa hereditas nec per se nec p aliū poterit adiri de iure ciuili qm ipse remanet heres de iure ciuili: z duo nō possunt esse heredes in solidum de iure ciuili. ergo necessario deueni tur ad bono. pos. tex. est h. z sic dicunt per hanc glo. l. qui se patris. C. vnde liberi. esse correctaz z in hac opī. sunt omnes moderni. ego contra. quia illa glo. non bene dicit. quia casus est in. l. i. s. si quis adita. j. ad tertul. vbi līz ille qui adit uit abstineat per resti. in integ. z sic remanet he res de iure ciuili: z tamē sequēs admittitur de iure ciuili. ad idem. l. z si sine. s. sed q papī. s. de mīno. facit. s. de iudi. l. tam ex tractibus. z qd ibi no. z. l. si. j. de suc. edic. **No** ob. qd dicit duo nō pnt esse hēdes in solidū eodē iure. qz fateor eodē iure eodē respectu. s. h h eodē iure. s. ciu li sunt heredes: tamē diuerso respectu. apud fi lium em remanent directe z viles: apud aliū autē aduentem transeunt viles cum effectu. sicut videmus in eo cui restituit hereditas ex tre belliano de iure ciuili. vt. l. i. s. i. ad trebellianū **Non** ob. bec. l. que dicit q petit bonozū poss. quia per hoc non negat quin possit adiri de iure ciuili.

Qui omittit ex testam **Non** querimus to tenetur hoc edicto si possidet p herede ab inte. vel p possessore vel dolo desijt possidere vel possessionē acquirere. b. d. vsqz ad. s. vlti. **No.** ter. ibi quocūqz enis modo. ex quo declaratur z sequēs. s. de eo qui dolo omisit acquirere possessionem: intellige lu crifactorus eam per aliū. alias non teneret. vt l. si quis pecuniā. z. l. si quis omisit. j. e. **Opp** po. s. pro socio. l. nemo. s. i. z. l. i. s. vtruz. j. s. his que in frau. credito. **Illud** contrarium soluitur per gl. in duobus locis. z dicit q regula est q ille quibus non acquirit non tenetur: vbi cūqz reperis contra. ibi fallit. vt. l. alienationis ver bum. z. l. non fraudatur. s. i. j. de regu. iur. **Py.** soluit in. l. qui autem. in princij. de his que in fraud. credi. z dicit q quando quis est obligat us de acquirendis ratione alicuius cōtract? precedentis tenetur illi qui perdidit. secus si ad hoc obligatus non est. modo ad ppositum hic incontinenti cum dolo facit repudiando heres ditatem videtur esse obligatus statim querere hereditatem si potest. vt. l. proxima. z. l. sequen. quod si nō facit tenetur ac si dolo desierit possi dere.

Si quis pecunia accepit. Qui dat pecuniam ut sequatur officium dicitur ipse lucrativus. vide Bal. in l. i. in extra querit. C. eo. **Q**ui dat pecuniam ut sequatur officium dicitur ipse lucrativus. vide Bal. in rubri. C. eo.

Si quis p fraudē. Qui omittit hereditatem nec legatariis si pecuniam recipit possessore prius excusso. h. d. c. l. l. se. et iste casus non comprehendit in edicto: est ex extēsiōe gl. b. intellige si fecit hoc pecuniam acceptam et possessore prius excusso: vt. j. l. pri. **Q**ui videtur qd non teneat ille qui omiserit. vt. j. e. l. si quis pecuniam. So. hic omisit pecuniam recipiendo non gratis. **Q**ui p. j. e. l. pri. So. illud determinatur et declarat p. l. se. qd prius possessor debet excuti et postea debet obueniri ad istum omittentem.

Icet pro herede. Dicitur hic qd possessor convenitur maxime rē. Inuit ergo qd si non hz cam lucrativam qd teneat. cōtra. j. e. l. vlti. So. dicit glo. qd illud maxime abundat. **Q**ui p. cōtra hoc si ille possessor qui non habet causam lucrativam non teneat: g. in l. nostra non teneat: qd dedit p. cūm omittendi. cuius r. rium hic dicitur. **P**icit gl. hic dedit alius non ipse: qd est diuinare. vel dicit qd nihilominus dicitur hz cam lucrativam. non em dat bono mō. ita dicit gl. et bene et vide eā. non em dedit vt p. cūm hereditatis sz vt omittit hereditatem. sic. j. ad. l. fal. l. ad veterani. s. i. r. l. si fundū. vbi qd licet det causa cōditionis iplendemi nihilominus videtur habere titulo lucrativo fm Ja. d. are. **N**ota etiā qd ille qd dat pecuniam ut sequatur officium vel p. bēndā cū dat malo modo dicitur habere titulo lucrativo. Alii recedunt ab ista lec. et dicunt in h. sz vt heres omisit non accepta pecuniam. et hac lec. plene psequitur gl. ibi alij dicit. **A**d quam oppo. hēs omittēs et possessor pōt pueniri ab initio nulla facta excussioe possessionis. vt. l. pri. **S**ol. ibi omisit accepta pecuniam: hic nō. **Q**ui p. cōtra hoc si nō accepit pecuniam: ergo omittēs nullo mō teneat: vt. j. l. si quis pecuniam. ppter hoc lex redigit in alio mō re tēto eodē tēmate qd heres nō accepit pecuniam qd hoc prius ponat in electioe qd cōueniat possessor nō heres: tū pma lec. est rior et illā teneas. **Q**ui p. qd ab vtroq. petat illo ordie nō fuato: vt. l. si nō sol. p. j. e. l. se. **S**o. gl. b. ab vtroq. idē legatū. l. factū p. tē: licet vnt? solutio sufficiat. nō intelligas ab vtro qd idē legatū: sz factū est: qd nō est vtz imo ab vno tū. l. ab instituto. potes etiā soluere q. l. d. rīa intel. ligat fm istā. vel dicit qd in d. rīo omisit vt deueniat ad substitutū: hic ad legitimū. **Q**ui p. j. e. l. si nō solus s. fi. **S**o. vt ibi. **Q**ui p. j. l. pri. **S**o. illā intellige fm istā. **Q**uantū ad ppositū vt liqueat materia hu ius. l. de eo qui omittit ex testamēto vt vadat ad legitimū: dicit aut omittit sine dolo. aut dolo et fraude legatorū: aut dubitat. **P**rimo casu nō teneat. vt. l. q. autē. s. nō simplr. et. l. si quis omis. j. e. **S**cdō casu aut accepta pecunia et teneat eo ordine qui h tradit aut nō accepit pecuniam: et tūc aut queris an teneat omittēs qui nihil possidet: et nō teneat: vt. j. e. l. si qd pecuniam. aut queris de possessore. et tūc si participa uit fraudē teneat sine dubio: si nō participauit: tunc teneat fm Pla. et Be. et nota. C. e. l. i. in gl. et per Li. sed fm **A**zo. nō teneat. vt not. j. e. l. si quis omis. in prin. que opi. est verior. pbat p. tex. j. e. l. qui aut. s. si patronus. in fi. C. eo. l. i. **T**ertio casu qd dubitat: tūc aut accepit pecuniam et psumit fraudem: alis secus nisi pbat. pbat aut dicit eo ipso qd omisit volens gram facere legitimo: vt. j. e. l. si qd pecuniam. alia pri nētia ad materiā dicemus in. l. si. j. e. **U**ltimo nota qd ille casus quo quis omittit vt veniat ad legitimū nō est in edicto: sed ex extēsiōe ex edicto: vt hic dicitur in tex. cōtra hoc facit. l. si quis pecuniam. j. eo. vbi innuit qd sit ex edicto. sed intellige qd sit ex edicto: tamen ex extēsiōe vtiliter vt ibi dicitur.

Si institutus omittit p pecunias. pecunia et substituit ab inte. adit: quilibet teneat p. prijs legatarijs et a cōibus quilibet poterit insolidū pueniri. h. d. **D**icit tex. dandū suis p. prijs legatarijs. in cōibus habet locū qd sequit: vt. j. e. l. si nō sol. s. fi. fm Ja. de are. **Q**ui p. s. l. pri. qd dicit possessore prius pueniendū. **S**lo. fateat d. rīu. tu dicit qd s. omisit vt veniret ad legitimū: h. vt veniret ad substitutū qd etiā erat heres legitimus. vnde cū eo lex mitius agit qd habz voluntatē defuncti et dispositionē iuris ideo seruaf dis. hic posita. pbat i. l. si nō solus. s. fi. j. e. **Q**ui p. de. l. si nō solus. s. pe. et. fi. **S**o. d. legatis relictis ab vtroq. sepatim tūc quilibet d. pueniri p. sei: sed qd ab vtroq. simul tūc p. prius d. excuti possessor. habes ergo huc usq. qd istud edictū hz locū in tribus casibus. **P**rimo qd quis omittit ex testamēto vt possideat ipsemet ab inte. vel alio mō: vt. s. e. l. i. in prin. **S**cdō habes qd quis omittit ex testamēto in fraudē vt alius possideat ab inte. vt. l. i. in fi. et. l. l. i. c. **E**t et tertius casus qd quis omittit ex institutioe et alius ex substitutioe habeat et de hoc videbitis hic. et alios tres casus psequere.

Si institutus omittit p pecuniam. mittit in fraudē vt ad alij vadat possidēs solus teneat: sed pecunia accepit a teneat vterq. h. d. **N**ota pmo qd iuriscō. inuit qd ex hoc edicto teneat ille qui omittit vt veniat ad substitutū vel legitimū: sed intelligo h. p extēsiōe: vt dicit. s. e. l. i. **S**cdō nota qd ex hoc edicto inducit actio vtilis. s. ex testamēto: vt h. ita nō. s. e. l. pri. pbat. j. e. l. si nō solus. in prin. sed **J**o. in arboze vocauit hanc actionē in factū. ponit g. circūculū de act. in factū ex edicto si qd omis. cau. te. et in hoc videt pcor. **R**of. in libellis. in act. sup edicto. possumus pcordare vt in casu expōso in edicto. s. qd quis omittit vt ipse possideat hz locū actio in factū que orit ex edicto qd nomē actio. nō exprimit: vt. l. fi. s. de eo p. quē factū est: in casibus in qbus extendit p iuriscōsultos vocet actio vtilis ex testamēto: modici tū est effectus hec disputatio. **Q**ui p. s. e. l. licet. **S**o. ista fm illā vt possessor prius pueniat qd ille qui omisit accepta pecuniam. **Q**ui p. extra glo. qd ille qui omittit vt vadat ad substitutū videt facere ex voluntate defuncti: ergo nō incidit in edictū: vt. l. i. s. si pponat. s. e. **S**o. vt ibi dicam. j. eo. l. i. l. **Q**ui p. j. e. l. si nō solus. s. fi. no. etiā in. l. si qd omis. fa. licet quidā d. vt not. in. l. i. C. e. **Q**uero an sit necesse qd ille qui possidet picipauerit fraudē. **D**i co qd sic: vt. l. qd aut. s. si patronus. et. l. si mater. s. fi. j. eo. et. C. e. l. i. et not. j. e. l. si quis omis. licet quidam cōtra: vt not. in. l. fi. eo. ti.

Quāquam. pcurat vt omittat ex testamēto ista actioe teneat. h. d. **Q**uero vtz ille qui pcurauit teneat etiā si nihil ad eū puenit. **S**lo. dicit qd sic vide eam. s. illā op. qd nō teneat qui omittit gratis: vt. s. l. pri. et ideo d. in telligi qd legatarius erat d. illis qui veniunt ab inte. et bona pueniunt ad eū: alis tenerent illi ad quos bona deueniunt fm Ja. de are. qd placet. solū em teneat ex hoc edicto ille qui hoc pcurat facturū s. bi aliqd lucrū: vt. l. i. s. nō qrimus. s. e.

Si quis. dēs nō qd dolo desinēs possidere. h. d. nō teneat tū hoc edicto sz actioe ordinaria qd adi ut: vt. l. i. j. C. de here. insti. als de here. vel acti. vē.

Excusatus. Si aliq. est grauatus i ley gitima hz causam iustā omittendi. h. d. hodie ista nō esset iusta excusatio: qd de debita portione subducit omne quamen

Si quis pecuniam accepit. actio vtilis. Quia actioe ager hoc casu legatarij. vide Bal. et Faly. in. l. fi. C. eo.

Quāquam aliquid lucrū. Adde Bal. in. l. i. j. in. iij. col. C. eo.

Si quis. Et fac ad nota. p Bar. in l. qd poterat. ad treb.

cū patrono: vt insti. de suc. li. 5. sed nostra quā liber-
tis. 2. C. de inoffi. tes. l. quoniam in prioribus. no. in. l.
pri. 5. si patronus.

Quia autem. tuto vt adeat ab intesta-
to ex eo qd aliqua fideicommissa ab intestato
subintelligunt relicta: et si fecerit i edictū incidit vt
tū prius relicta in testamēto soluant: sed si testator
hoc expresse permiserit nō incidit in edictū vt oīa le-
gata tribuant. b. d. **P**rimo ponit. q. scdo rīdet ad
illā ponendo dictū iul. tertio dictū iul. declarat. et
ex eo colligit vñū no. quarto format vñā. q. nouam
et rīdet ad aliā. scda ibi iul. tertia ibi ordo. quarta
ibi quid em. **N**ota qd relinquēdo fideicommissus
ab intestato nō videt testator pcedere facultatē o-
mittēdi ex testamēto nisi hoc testator expresse et noia-
tim pcesserit: ita dicit tex. b. **E**t p b videt dicendū
salua meliori deliberatiōe qd in. l. fi. C. de codi. vbi
testator dicit qd valeat iure testamēti vel codicill. et
heres bz elect. qd si heres eligat ab intestato cū pos-
sit ex testō incidit in hoc edictū: nisi expresse pmiserit
testator. **N**ota etiā qd qñ legata debent ex hoc
edicto locus est falsi. vt b. 2. l. ij. C. e. 2. l. i. 5. ad eos. j.
ad. l. fal. cū fi. **T**ertio nota qd illa verba si nō va-
let iure testamēti valeat iure codicill. equipollēt il-
lis xbis si legata nō debent ex testamēto debeant
ab intestato: vt hic in gl. sup verbo fuerit relicta. 2.
l. ex testō. C. de fideicō. dīcā in. l. i. j. de codi. **O**p.
de. l. i. 5. si pponat. 5. e. **S**o. qñ dat eūdē substitutū
videt pmittere vt omittat ex institutiōe: qd vtroq;
casu decedit testat: secus qñ relinquit fideicommissus
sa ab intestato: qd nō videt eligere viā ad impugnā-
dū sua iudicia: vt. l. ij. 5. d. mīlī. testa. 3a. de are.

Qui omittit dolo tenet
Non simpliciter. hoc edicto si possidet: se-
cus si ex iusta causa. b. d. **Q**uero q sunt iuste cau-
se omittēdi hereditatē. Juriscō. hic exprimit duas.
scz si testator expresse pmiserit. Itē si bona ptiēt ad
aliū. postea ponit clausulā p generalē si alis est ius-
ta causa. **A**lia causa est si esset gūatus in debita
portione fm ista tpa: vt. l. excusatus. 5. eo. 2. j. pri. 5.
Alia iusta causa est si i sua falcidia esset grauatus
qñis heres cōneus: vt. l. cū pater. 5. titio. j. de le. ij.
sed hodie forte si quis omitteret ex iusta causa nō
posset succedere ab intestato sed deueniret heredis-
tas ad psonas noīatas in corpe de heredi. 2. fal. 5.
si vero nō expsum. dīcī in. l. i. in prin. 5. e. **A**lia cau-
sa est si grauaret hereditas impuberis ppter debi-
ta testatoris: vt. l. iulianus. in prin. 5. ti. ij. **N**ota
differentiā inter bona vacantia et hereditatē: quod
dic vt. 5. ti. ij. super rubri.

Licet patronus iustā causam
Si patronus. omittēdi habeat tenet ex b edi-
cto si participat fraudem cū herede omittēte. b. d.
No. tex. qd possessor nō tenet nisi participauerit
fraudē. cetera dic vt in gl. 2 qd dīcī. 5. e. l. excusatus.

Qui omittit cōtra tab. et adit
Hoc edictum. ab intestato tenet hoc edicto
b. d. **Q**uero et reuoco in dubiū qd est exemplū
nostri. 5. **J**o. ponit casum in filio in potestate pteri-
to qui pōt dicere nullum et venire p cōtra tab. sed
glo. reprobat hoc p. l. is qui potestate. 2. l. si duo. j.
de lega. ij. vbi suus pteritus licet veniat p cōtra ta-
bu. nulli pstat legata. sed ipsi respondent qd hic fili-
us cōmisit in fraudem ppter quā fraudem tenet:
qd nō placet 3a. de are. nam nō pōt videri fecisse
in fraudē. Nam si adisset nō teneret. vnde alio mō
legit in filio pterito emancipato qui omisit cōtra ta-
et adiuit ab intestato. **G**lo. reprobat qd filius emā-
cipatus de iure ciuili ab intestato nō potest succe-

Hoc edic-
tum. gl. repro-
bat. vide bar-
ro. ibi in pn.

dere nec etiā de iure pterito per vnde liberi: donec
est locus bono. possessori ptra tab. vt. l. i. j. si tab. tes.
nulle ex. 2. i. 2. 3a. d. are. dicit qd hec lec. est verissī-
ma quia nō pōt habere locū vnde libe. donec spe-
rat cōtra ta. qd est vez nisi cōtra ta. prius repudiet
ita fuit b. **A**lij ponunt exemplū in suo instituto qd
habet ptra tab. beneficio pteritis als pteriti. hec lec.
est in se vera: tñ nō cōgruit līe: qd tunc teneret ad p-
standa legata oibus: vt in glo. dīcī. tene ergo pce-
dentē lec. **S**ed tñc op. si filius emancipatus res-
pudiat cōtra tab. ergo succedit institut: vt. l. qd iū-
5. ti. ij. **S**o. intellige qd institutus repudiavit volēs
facere grām exheredato et fraudē participauit.

Si libertas. cū sua causa si pditionalia debe-
ant pdi. i. pleta. b. d. **Q**uero in cuius psona de-
beat pareri pditioni vel heredis scripti vel adem-
tis ab inte. **G**lo. in. l. p herede. 5. pap. 5. ti. ij. sup. 2.
bo citra nomē. dicit qd in psona heredis scripti. qd
intelligit si noiatim hoc fuit institut: secus si simpli-
citer sub noīe heredis: tunc em cōplemētū pditionis
transiret ad eū ad quē transit dñūm: vt. l. seruus si
heredi. in prin. d. sta. lib. **O**p. de. l. si quis sub cō-
di. j. e. **S**o. vt ibi in fi. glo.

Quidam titium. reditatem si omittit
beneficio huius edicti nō vitē. b. d. facit in
ar. ad. q. quā notauit in. l. maximū vitū. C. de li. pre.
in filio pterito rīpente testm p auē. ex causa. cōser-
uent legata per auē. ex causa. 2. glo. in. d. l. maximū
vitium. format illaz. q. dīc vt ibi. 2. do. **M**ar. syllo.
disputauit eam bono.

Si quis sub cōditione. in vi pditioni
nis relinquit nō cōpetit actio: ideo nō cō-
seruat hoc edicto. b. d. **O**p. pendēte pditione nō
pōt repudiare: vt. l. is qui heres. 5. ti. ij. **S**o. nō pōt
repudiare ppter sed patiēdo labi tps infra qd dī-
ipleri pditione videt repudiare: vt. l. i. 5. e. 5. qui sub
pdi. Itē posset repudiare corā iudice: vt. l. in plurimū
5. ti. ij. 2. l. i. j. de cu. bo. dā. **O**p. 2. videt qd p relin-
ctis causa cōditionis iplende cōpetat actio: vt. l. si
deicōmissa. 5. cū esset. j. de le. ij. **S**o. vt ibi 2. no. in. l. i.
in rōne. 5. tāet. j. ad. l. fa. **O**p. de pdi. ob cam. l.
dedi. **S**o. glo. optime: et dīc vt in ea. **O**p. 5. de
trāfac. l. cū hi. 5. hec oratio. **G**lo. nō sol. b. sed ibi sol
uit in glo. pua: qd ibi nec est legatarius sicut b: līc
in ea habeat locū oratio qd phibet trāfac. **O**p.
de. l. qd aūt. in fi. 5. e. **S**o. vt in gl. **O**p. de. l. qui
dā in testamēto. j. de le. i. **D**ic vt in glo.

Si plures possident ab
Si nō solus. intestato vno omittēte q
libet tenet in virile: si pecunia accepta qli-
bet insolidū tenet. b. d. b. pn. declara vt dīcā. j. e. l. fi.

Cum substitutus. qui hereditatē si omittit
hoc edicto nō subuenit. b. d. facit. 5. e. l. quidā titiū.

Si duo. Institutus et substitutus omittit ex te-
stamēto: si institutus solus possidet ter-
net ad oīa: et substitutus qui dolo repudiavit: et si
substitutus solus possidet tenet ad oīa et etiā insti-
tutus si repudiavit accepta pecunia: si vterq; possi-
det vterq; suis legatariis tenet. b. d. **O**p. qñ re-
pudiavit accepta pecunia pmo sit pueniēdus possi-
sessor qd omittēs. vt. l. līc. 5. e. **S**o. intellige istā fm
illā put loquit in instituto qui repudiavit accepta
pecunia. et eodē mō put loquit in substituto qui re-
pudiavit accepta pecunia. 5. si loquit d pecunia leg-
gatoz relictoz ab alio. 5. qñ ab vtroq; legata sunt
relicta tñc quilibet tenet suis nec discutiet primo

Si quis sub
pditione.
non cōpetit.
qd est in cō-
ditione nō est
in pditione.
Fallit in. l. si
ita stipulatio
de ope. liber.
fm Bal. in. l.
acceptam. in
vi. q. C. d. vñ.
et vide quod
not. Bal. in
rubri. d. insti.
et substit. ad fi.
et dñ hic dī-
cit qd datum
causa pditioni
nis iplende
nō dīcī esse
legatū in pri-
um facit tex.
in. l. in quar-
tā. in d. 5. qd
iplende. j. ad
l. fal. solu. vt
ibi p bar. in
ij. col.
Si non so-
lus. 5. Si
duo. vid bal.
in. l. i. circa. ij
col. C. eo.

possessor: ut hac. l. in fi. rō: qz cū subeat onera per se
ex dispositione defuncti lex mitius agit cū eo p les
gatis ab eo relictis: ut dicam. j. e. l. fi. in distū. ma
gna. quam sibi ponam.

Sab instituto. Legatarij cōes poss
lūt institutū vel substitutū. b. d. **¶** Op. s.
e. l. pri. So. ibi in legatarijs pmissis: hic in cōibus. l.
in legatarijs pmissis.

De libertatib⁹. Heredē. Actio
edicto transiit cōtra heredē insolidū: sed si
defunctus tenebat ex dolo trāsit inq̄tū ad heredē
puenit. b. d. **¶** Ut istū. s. intelligas scias qz heres te
net ex b edicto in tribus vlt quor casibus. **¶** Pri
mo qñ omisit ex testamento z adiuit ipse ab intesta.
tūc ppter suā aditionē inducitur quidā quasi datus:
sicut si ex testamēto adiuisset: tūc ipse z heres eius
tenent insolidū etiā si modicū possidebat: vt. j. in. l.
pri. **¶** Nūqz em dolo purgat z act. descendētes ex
dolo vlt qñ dant d heredē insolidū: vt. l. si boiem. s.
da. s. de po. z. l. ex cōtractu. d. act. z ob. z ita loquit
prima ps huius. s. **¶** Nūqz tenet omittēs ex testamē
to qz possidebat vt p dolo vel dolo transiuit pos. ad
alīū: vel qz dolo nō quesuerit: vt. l. i. s. nō qrimus.
s. e. tūc nullus interuenit quasi datus aditōis z sic
ex solo dolo causat hec actio d eū: merito d heredē
nō dat nisi quatenus ad eū puenit: vt hic in scōa
pte. s. idē si pecuniā accepit vt omitteret. **¶** In ter. ibi
ppter doli z. d. cōmissum in omittēdo possidere
res hereditarias licet in trāferendo possessionē in
alīū p pecuniā fm. **¶** Ja. d. are. **¶** Op. hic innuit qz
si defunct⁹ omisit hereditatē sine dolo qz tenet. cō
tra. l. qui aut. s. nō simpliciter. z. s. si patronus. vbi
dicit qz qui repudiat hereditatē nō tenet nisi dolo
faciat. **¶** So. gl. qz iste qui agnouit hereditatē tenet
insolidū: sed p rebus quas desijt possidere dolo de
bis tenet inq̄tū ad eū puenit. z vide istā glo. qz in
cipit. s. tūc subaudi z. **¶** S. ibi nunqd z. **¶** Ita lec. lo
quit in eo qz omisit ex testamēto z agnouit ab inte.
qui tenet ex hoc edicto act. ex testamēto extensa cō
tra eum p ptozē ex virtute huius edicti po fiti in. l. i.
in prin. s. e. z ibi dixi. z ideo d3 inspicī an ad eū pue
nit vel nō: qz heres tenet habito respectu ad id qd
erat i bonis tpe mortis defuncti: nō curo an ad he
redē puenit vel nō: vt. l. in rōne. i. pn. j. ad. l. fal. **¶** Ita
lec. ergo nō pōt esse vera cū illis teneat ex quasi d
ctu. que erit ergo vera. **¶** Et gl. ista. in prin. ponit verit
tatē qz ista lec. nō sit vera. pbat. j. l. pri. z. l. se. vbi li
cet minima teneat p oibus tenet. **¶** Est ergo vez vt
intelligas in pmo casu qñ quis omisit ex testamēto
et agnouit ab inte. **¶** S. tūc heres eius z ipse tenent
insolidū act. ex testamēto que descendit ex qñ dactu
celebrato aditōe: z ideo licz fuerit dolo admissus
heres tenet insolidū sicut defunctus: vt. j. de act. et
ob. l. ex dōibus. z. l. si boiem. s. da. s. de po. **¶** Nūqz
aliquis omisit ppter doli facere p pecuniā nō tñ
agnouit ab inte. z tunc tenet ex suo dolo legatarijs
et sic ex suo delicto heres eius nō tenet nisi inquā
tum ad eum peruenit. z vide glo. in prin. que inci
pit. s. tūc subaudi qz possidet.

¶ Si non totam. Siue partē siue rē
deat hoc edicto tenet. b. d. **¶** No. qz qui
omisit ex testō z possidet ab inte. l3 minimā rē: tñ in
solidū tenet ex b edicto: z eodē mō heres ei⁹: secus
si nō possideat z ex edicto teneat: vt dixi. s. l. pri.

¶ Nota qz in vna re nō est pars
hereditas est nomē iuris: vt insti. de re. eo.

et in cōcor. s. i. z. l. i. de re. di. z dixi in. l. quod dicit. s.
de impen. in re. do. fac. ideo in vna re nō residet: est
tñ illa res ps cōtenta in illo iure. qd tene mēt: vt. j.
de solu. l. qz res. s. area. vbi dicit area est ps domus.
Mo. nō sol. dicit qñqz plures res faciūt vñ totū in
tegrale vt vñā vniuersitatē corporū: z tunc quilibet
pōt dici ps illius corporis: vt in. l. rez mixtura. d. vsu
ca. quedā sunt res qbus colligit vniuersitas iuris:
vt hereditas: tūc nulla res pōt ppe dici pars illi
us iuris qz res est facti: ita loquit hic. **¶** Ultimo
nota qz ille qui potest cōueniri hereditatis petitiō
ne tenetur hoc edicto.

Squis omissa. Qui omittit heredē
nec b edicto s3 ad petitiōē fideicommissarij
poterit cogi adire. b. d. **¶** In gl. sup. d3o possideat qz
requirit qz fraus sit picipata cū omittēte: l3 Pla.
et De. cōtra in. l. i. Ce. hec vera z pbat in. l. qui au
tē. s. si patronus. s. e. circa scōm casum videbitis. j.
ad treb. l. nam quotiēs. s. vlti.

¶ Plures omittētes ab inte. possi
dentes ac si ex testamento adiuis
sent cōueniuntur. hoc dicit.

Admonendi. Ex hoc edicto petunt legata
salua rōne. l. fal. vel portionis
alio iure debite. b. d. cū. l. se. **¶** Op. de. l. si dolo. s.
de dolo. Sol. vt in glo. **¶** Op. de. l. si seruus nō sit
s. de inter. act. z de. l. si pluri. in prin. s. de noxa.
So. ibi oriebat actio ex quasi delicto: hic ex quasi
cōtractu: vt no. gl. fami. her. l. his cōsequēter. s. sed
cū monumentū. **¶** Preterea intelligas qz patronus
habeat falcidiā z vltra illam portionē sibi debitas
sed vna parte debet esse ptenus: vt. l. i. s. interdū. j.
si cui plusqz per. l. falcī.

¶ In speciem pferitur ille cui
eadem. ab instituto relicta est. b. d.
hec. l. nō sunt alia p nunc.

Silius. Actio ex hoc edicto cōpetit d
patrē qui ex psona filij omisit
ex testamēto z adiuit ab inte. b. d. **¶** No.
hic casum qz hereditas materna fm ista tpa querit
patrē: licet quidā dubitauerint in gl. s. ti. ij. in. l. his
qui. s. fi. **¶** Itē nota qd hic dicit qz pater omisit cām
testamentū: intellige filio nolente ne cōtradicat. d. l.
is qui heres. s. fi. s. ti. ij.

Sin testamento. Per hoc edictū nō
cōseruant ea que p
se possunt subsistere z de necessitate aliam
aditionē nō expectant. b. d. **¶** Op. titio adeunte
ab inte. videt extare cōditio institutionis meuij qz
titius heres est. **¶** So. nō est heres ex testamēto. **¶** Ita
verba debēt intelligi si heres erit. s. ex testamēto. ita
dicit gl. quā vide z no. **¶** Si quis tñ heres esset p cō
tra ta. extaret cōditio vt. l. in cōditionibus. s. si pa
tronus. j. de cōdi. z de. facit ad istā. l. si qz cū nullū.
de iure codi. **¶** Op. qz semp pōt imputari testato
ri culpa si legata nō petit ab intes. z sic nunqz habe
bit locū hoc edictū. **¶** So. vt in gl. tu dic qz ratio tex.
est optima. **¶** Itā hereditatē pōt accipere a seipso
nec expectat aditionē alterius: z eodē mō qñ here
ditas z libertas simul iuncta est: vt. l. sed si sub p diti
one. in fi. s. de here. insti. imputādū est ergo testato
ri si talia depēdere fecit ab institutōe alterius. lega
ta z libertas simplices nō possunt assumere vū
res a seipsis: vt. l. legatū. s. i. j. de lega. l. **¶** Itē nec ab
inte. debent nisi hereditate ab intes. adita: vt. l. iij.
de fideicō. li. z insti. de eo cui liber. causa bo. adi. z. l.
vlti. C. de manu. te. z ideo cū de necessitate pendeat
ex aditione alterius nō pōt imputari defuncto si re
linquit aditio instituti. z hoc voluit dicere iste tex.
ZZZ ij

Sin testa
mēto. a se
ipso. **¶** Vide
Bar. in. l. p
diuisionē. C.
de iur. z fac.
ign. circa me
dium.

ibi q̄ alter q̄ ab herede 28.

Legatū substituto et in institutionis
Si quis. defectū cōseruat per hoc edictū. b. d. **Op. s. e. l. si nō solus. s. i. so.** hoc omisit ex iusta
causa: vt ter. dicit. **Op. s. l. pri.** vbi relicta ipsi
instituto nō cōseruant. **So.** hic fuit relicti in institu-
tionis defectū: ibi loquit in relicto libertatē qd pōt
vires assumere ex ipsius ppria aditōe: vt ibi dixi.

Substitutus omittēs cōtra ta.
S filius. sibi cōpetēs beneficio p̄teriti
oib⁹ ad integra legata tenet. b. d. **Op.**
q nō debeant legata oibus sed exceptuatis pso-
nis: vt. l. qui aut. s. i. s. e. **So.** hic loquit in filio insti-
tuto qui habet cōtra tab. ex psona alterius: ibi in
emācipato qui habet cōtra tab. ex ppria psona nō
alteri: ideo nō tenet ad legata oibus: vt. l. nō nuna
q̄. j. de leg. p̄stan. ergo si omittit nō tenet oibus. qz
eis nō facit iniuriā. **So.** ibi loquit q̄ p̄teritus per-
tinet ad tab. et dīminuit partē instituti: hic vero nō per-
tinet vel petēdo dīminuit. **Ultimo glo.** hic intrat
materiā qualiter teneat ad legata ille qui venit p
p̄tra tab. idē nō. i. l. et si cōtra. s. de vul. et pup. et in. l.
vlti. s. de le. iij. dīcā in. l. nō nunq̄. j. de le. p̄e.

S dolo. nē nisi in eo qd ad eū puenit
ex facto tutoris. idē i. adulto. b. d. **Op.**
q pup. ex dolo tu. teneat in solidū: vt. l. polla. C. de
his qui. vt indig. et. l. illud. C. de eusc. **Glo.** notabili-
ter distinguit tres casus. s. aut deliquit p̄bēdo aut
delinquēdo aut in medio. circa ista vide gl. et no. eā.
Dicit in. l. nostra q ex delicto tu. pupillus tenet
quatenus ad eū puenit: imo videt q in solidū: vt. l.
illud. s. de eusc. et. l. polla. C. de his qui. vt indig. **Et**
more huius dīcī est facta glo. h. que dat vnā distin-
ctionē: et vide eā que singularis est: et incipit dic fm
pe. 28. **Et id qd dicit glo.** aut est mediū inter hoc: lib-
benter vellē scire quid est dicere: qz nescio videre si
vellet dicere mediū inter hanc legē vel quasi p̄ben-
do vel quasi delinquēdo. illud nō est bene dictū p
d. l. polla. vbi in quasi p̄ctu loquit et tū pupillus in
solidū tenet. et si glo. sic intellexit nihil est dicere qd
videt ppter materiā in qua sum⁹. **Reterea. l. i. s.**
hoc edicto. quā allegat loquit ex p̄se in delicto. nō
ergo video qd dicemus. et dico q q̄ tū ad. l. possu-
mus de facili r̄ndere qz hic loquit de dolo tu. qui
nō est punibilis circa psonā eius ad quā nihil pue-
nit. **Ita vidistis in. l. si q̄s pecuniā. s. e. illa so.** nō suf-
ficeret. **Iā q̄ aliqua puenit ad pu.** ipse pupillus
d̄z teneri in solidū ppter doli tutoris: vt. l. et si non
totā. s. e. et sic ppter doli tutoris in solidū p. l. alle-
gata in ista glo. nescio q̄ quid vellet dicere mediū
et. dico q̄ pupillus tenet in solidū: tū in effectu te-
net in q̄ tū ad eū puenit: qz p residuo liberat cedē-
do act. cōtra tu. vt. l. vltima. s. de admī. tu. et qd no.
in. l. i. s. ex hoc edicto. et. j. ne vis fiat ei. **Istā ḡ mate-
riā qualiter pu. teneat ex facto tu.** Breuiter q̄tum
ad ppositū assumo duo x̄ba. qz q̄q̄ tutor delin-
quit nō gerēdo pu. negocia: et tūc pu. nō tenet: vt. l.
interdicto. de re. iu. et ibi no. **Quāq̄ delinquit gerēs**
negocia pupillī: et tūc aut colludendo cōmisit deli-
ctū in negocijs pu. et tūc nō tenet: vt. l. meminerunt
C. vnde vi. licet gl. pua aliud innuat et nō bñ. **Quāq̄**
q̄ cū aduersario nō collusit et tūc aut pena nō pōt
eque cadere in tu. sicut i pupillo qz erat pena amīs-
sionis alicuius generis: et tunc illo casu tenet pu. vt
C. de his q̄. vt indig. l. polla. licet a tutore possit res-
cuperare vt ibi. **Quāq̄ pena eque pōt cadere in tu-
torē sicut in pupillū: et in illo casu dico q pupillus**
tenet in solidū tū in effectu nō fieret exactio cōtra
pu. nisi in q̄ tū ad eū puenit et p residuo liberabif

cedendo act. cōtra ta. vt. l. illud. s. de eusc. et. l. i. s. ex
hoc edicto. j. ne vis fiat ei. et hic et. s. de admī. tu. l.
vlti. p quā iste declarant. quas videbitis.

Qui omittit ex institutio-
Ne seruus. one sua et adit ex substitu-
tione serui hoc edicto tenet. b. d. hec aut. l.
declaratur vt in. l. prima.

U lianus. et sibi qrit ex substitutioe te-
net hoc edicto nisi sit substitutus filio suo
et relicta ex substitutioe prius defalcant. b. d. et est
nostra. l. magistralis. primo loquit q̄ alicui est sub-
stitutus filius qui est i eius potestate. scdo q̄n ecō-
tra filio est pater substitutus. scda ibi deniq̄. p̄ma
subdiuidit. nā primo dicit habere locū edictū. scdo
q̄ legata prius defalcant. scda ibi sed si varie. **Ite**
prima subdiuidit. qz primo ponit dictū. scdo rōem.
scda ibi qm̄ 28. primus casus est clarus. **Ad eū**
dētiā x̄. qm̄. debes scire q substitutio vulgaris cō-
p̄hendit duos casus. s. si heres esse noluerit vel nō
potuerit: vt. l. cū pponas. C. de here. insti. **Ite** sci-
as q substitutio vulgaris cōferet in casum q̄q̄
displicibile testatori vt si filius suus morietur: vt. l. q̄
uis. C. de i. pub. et ali. substi. **Hic ad ppositū cō-**
tra supradicta posset opponi et videt q potest op-
mittere ex institutioe et amplecti ex substitutioe ex
p̄sumpta voluntate defuncti. **R̄n. iuriscō.** q hoc nō
est vez. nā filius substituit patri in casu: hoc est q
si cōtigerit q pater esse noluerit vel q nō potuerit
nō q sibi placeat q vellet vel q p testatorē defū-
bi hec ptas. b. d. **Sequit x̄. sed si varia.** b. ponit
p̄. casum sic. testator habebat. xx. in bonis: primo
loco aliquē. s. patrē instituit et ab eo legauit titio. x.
Ite substituit filiā et ab ea legauit. x. sempronio: ita
q legata in vniuerso excedit dodrantē: querit de
quo legato sit detrahēda falcidia. **R̄n. falcidia d̄z**
detrahī prius de legato relicto a filia. **Sequit**
x̄. deniq̄. ista ps est clara cū declaratioe gl. **Op**
poi. dando substitutū vulgarē facit de suo volūtar-
tariū: vt. l. si filius heres. s. de libe. et po. et. l. papi. s.
quarta. de inoffi. tes. **So.** id vez q̄ testator substi-
tuit filio suo de quo fm votū parentū nō videt in-
tellexisse si heres esse nō posset vt sic deccedat ante-
q̄ testator: secus si extraneo substituit vt hic. in p̄n.
et. s. l. pri. **Op. s. e. l. i. s. si pponat.** **So.** ibi sub-
stitutit eundē sibi p̄p̄: vnde nō pōt intelligi in illi ca-
sum si heres esse nō posset qz si nō posset esse ex in-
stitutioe nō posset esse ex substitutioe: et sic in eius
liberā voluntatē cōferre videt. **Op. s. de acq̄r.**
here. l. si solus. vbi dando substitutū p pte nō facit
eū qui erat necessarius in illa pte voluntariū. **So.**
ibi erat extraneus institutus et sic p substitutū non
videt aliud induci vt hic. **Vel aliter hic est neces-
sari⁹** ppter vnā partē quā agnoscit que p̄trahit ad
se aliā sed nunq̄ testator videt p̄hibere ne vna ps
aliā ad se trahat nisi hoc manifeste dixerit: vt. l. quo-
tiēs. s. si duo. de here. insti. sed substitūdo h̄ mani-
feste nō dicit: imo nullo mō dicit ergo 28. **Circa ma-**
teriā huius. l. distinguā plene. j. e. l. vltima. in tertio
p̄ncipali mēbro. **Ultimo ex hac. l. no. duo.** p̄mū
q doli p̄sumit eo ipso q quis omisit ex institutio-
ne et capit ex substitutioe alterius vt ibi. nō em̄ ca-
ret dolo 28. **Scdo q habere ex institutioe est hor-**
nor. et ex hoc colligit rō quare filio d̄z relinquit iur
institutiois: scz qz honorabilior ti. vt hic. **Item est**
alia ratio qz vtilior propter ius acq̄r. vt. l. quotiēs.
s. si duo. s. de here. insti. **Item qz ex seipso pōt sub-**
sistere nō expectata alteri⁹ aditione: vt. l. si in testa-
mēto. s. e. **Quero quid si substitutus esset quis**
alteri sibi p̄iuncto cuius mortē expectare esset dū

U lianus
Ite scias
Adde bart.
in. l. i. in. i. q.
p̄m. de vul.
et pup.

Op. vide
Bal. in rub.
et in. l. i. in. i.
oppo. C. co.

an idē psumem? qd in pfe substituto filio. Et vū
det q sic: vt. l. cū tale. j. de cōdi. r. de. cōtra. puto qz
hec. l. solū loquit qñ votū parētū repugnat. Et ad
uerte qz hec. l. generalis est ad oēs parētes sine ha
beat i potestate sine nō. h. nō sunt alia dicēda.

Dubiu hui? l. erat qz filij heredi
tatis videbat qdāmō debita ma
trix: ideo si i ea grauat videf habere iustā
cām ipudiādi. vt. l. excusat. s. e. qd dubiū tollit. h. d.

In snia. Qui nō iplet p dōnē p tātūā directā r
adit ab inte. nō tenet h. edicto. h. d.

In eum. Tertio possidens ab intel. tenet si cū
instituto participauit fraudem. h. d.

Seruu. Qui hz p cū vī pfe hēditatē
iō flicta a se p stare tenet. h. d.

Institutus. Fideicommissa vniuersalia p seruā
tur p h. edictū salua trebellianica.
h. d. **O**ppo. qz iste hz aliqd remediū. s. cōpulsio
onīs: vt. l. nā q. s. q. cōpulsus. r. l. q. poterat. ad tre.
r. l. si qz omis. s. e. **S**o. vñ i ftozū nō tollit aliud
qz diuersi sunt effectus. **I**te qz ex vno detrahatur
trebel. ex al o non.

Qui omis. Per hoc edictū p fuanē
libertates saluo iure pa
tronatus. hoc dicit.

Qui omis. Qui omisit ex testamen
to r possidz aliquo iusto

Titulo inter viuos nō tenet h. edicto. h. d.

Op. de. l. i. s. nūc qm? r. l. q. aut. s. nō simplici
ter. s. e. **S**o. itellige h i ti. vero nō ficto vī p collu
onē habito: qz talis titulus nō pcedit: vt in dñs.

Quero qñ scia vtz possz itētare act. ex h. edi
cto vel nō. **R**ñ. siēt interrogatōes sicut i petitiōe he
reditat. **M**ā pmo iterrigabo eū si ē heres ex testō.

si dixerit sic: planū ē qz pueniā eū actiōe directā ex
testō. si dixerit nō sē se repudiāse: tūc querit an ali
qd de dicta hereditate possideat: r si dixerit q nō:

tūc qrit an repudiāuit accepta pecuniā vī nō: si dix
erit q nō accepit pecuniā nō ē remediū ptra eū nisi

de mēdacio cōuincat: vt. l. si. de rei ven. vt. l. si qz pe
cuniā. s. e. **S**i vero dixerit se nō possidere aliqd tūc

qrit an ex aliq cā: si allegauerit aliqd iustū titulus
nō est remediū s eū nisi p uincat de fictiōe vī collu
siōe vt h. **S**i nullū titulū allegauerit s dicit se possi
dere p herede vel possessorē: tūc qrit ex q cā repu
diāuit: r si iustā alle. nō ē remediū ptra eū: vt. l. q. ar.

s. nō simplicitē. s. e. si nullā allegauerit tenet ex h
edicto. **U**ltio **D**i. reasumēdo istā materiā poit
vñ suā distinctionē quā **C**i. recitat de xbo ad ver
bū. **C**. e. l. i. q. distinctio min? bñ ordinata ē r i mī
mēbris defectuosa. **U**t aut ista materia tibi clare li
queat distigue plene qtuor casus. pmo qñ qz omis
tit ex testō vt ipe possideat ab itel. scdo qñ qz omis
tit ex testō vt ali? possideat ab intel. tertio qñ omis
tit ex testō vt habeat substitutū. qro qñ omittit cō
tra tabu. **C**irca primū dic aut omittit nō iplendo

pditiōe aut repudiādo. pmo casu aut erat pditio
potestatis r faciliis r tenet sicut si esset istitut? pure
r repudiaret. s. e. l. i. s. q. sub pditiōe. aut erat quis
r onerosa r nō tenet qñ ex iusta cā omiserit: vt. s. e.

l. mater. s. i. **S**edo casu qñ omisit repudiādo eā ex
iusta cā r nō tenet h. edicto: vt. s. e. l. qz autē. i pñ. s.

nō simplici. r ibi istos casus explicauit. aut sine ius
ta cā r tūc aut possidet aliq ti. inf viuos: aut p her
rede aut nullo ti. si aliquo ti. inter viuos: r tūc aut

iste titul? erat iust? r nō tenet vt hac. l. r. s. e. l. i. s. nō
qrit. **A**ut titul? erat iust? r fict? r tenet ac si titu
lū nō haberet: vt dicto. s. nō qrit. r ar. s. e. l. qz at

s. nō simplici. r. s. de pe. here. l. nec vllā. s. i. r. ij. cō
flicta. l. cū eniz. s. e. **S**i. vero possidet titulo p hēde

aut tanq heres alteri? q illi? ex cui? testō repudi
auit r si tenet: qz nec peti. here. possz pueniri: vt nō.
s. de peti. here. l. nec vllā. s. nerati? al's ē. l. r incipit
etiā: l. qdā dānēt illā gl. aut possidet p hēde ei? ex
cui? testō omisit: r tūc aut qris an teneat ad ea que
possunt p se subsistere aut ad portionē hēditatis re
lictā directo r nō tenet: vt. s. e. l. in testō. **A**ut qris
an teneat ad ea q p se subsistere nō possunt: r tūc aut
ē relictū taliter q ex testō nō daref peti. here. adita
vt cā pditiōis iplēde r nō tenet vt. s. e. l. si qz sub cō
ditiōe. l. glo. aliter inuere videat in casu. l. qz aut
s. pe. s. ibi repēndi eā. aut daref petitiō si ex testō
adita fuissz: r tūc aut ille q vult petere ē i simili cul
pa: qz potuit adēdo psequi r nō tenet omittēs: vt
l. qdā titū. s. e. r. l. si in testō. s. si. r. l. si nō sol? s. i. r
ista haberēt locū i quolibet ex infra scriptis casib?
iō i eis nō repetā. aut cū nō pōt illi iputari: r tūc
talīs omittēs tenet: vt. l. i. in pñ. s. e. **S**i inq tū r q
liter ē aduertēdū. **D**ico ergo: aut legata nō fuerūt
repetita ab intel. aut fuerūt. **P**rimo casu aut ipse
solus possidet tanq heres: r tūc ipse tenet i solidū
etiā si modicū possideat: vt. s. e. l. r si nō totā. idēz si
dolo desijt possidere vī dolo desijt apphēdē posses
sionē: vt. s. e. l. i. s. nō qrit. qd intellige vt ibi. **D**e
hēditate vero ei? dic vt. s. e. l. d libertatib? s. i. aut
possidet ipse r aliūs nō fuit substitut? aut fuit. p ca
su aut nō picipauit fraudē cū ipso omittēte: r hoc
cōstat r nō tenet: aut picipauit r tūc aut ille omis
tēs recipit p cū r quilibet tenet i solidū. aut nō re
cipit r qlibet tenet p pte hereditaria. r hec oia p
bant in. l. si nō solus. s. e. in pñ. aut dubitauit vtrū
picipauerit fraudē aut nō: r tē puto q nō psumit
nisi pber. vt. d. l. quoties. s. q. dolo. de pba. qd pba
bit si heredi puaferit. vt. l. i. s. puaferit. de ser. cor.
vī aliter pcurauerit vt fieret. vt. s. e. l. qz aut. s. si pa
tronus. si xō ille aliūs fuit substitutus q fili possi
det ab inte. r omisit ex testō: r tūc aut qris de lega
tis relictis sepatim a quolibz aut de relictis cōiter
ab vtroq. **P**rimo casu qlibet tenet suis: vt. l. si nō
solū. s. si. s. e. qd intellige si erant relictē res diuerse
seu qtitates. si vero eadē spēs pferē ille cui relictū
est ab intel. vt. s. e. l. si eadē res. si vero erāt res rel
cte cōiter possent legatarij puenire quēvellēt: vt. s.
e. l. si ab instituto. **S**edo vero casu principali qñ. l.
legata fuerūt repetita ab inte. tūc illa debent: tñ re
licta in testō debēt prius solui fm ordinē datū. s. e.
l. qz aut. in pñ. r h. de pmo. **C**irca scdm qñ omisit
ex testō vt aliūs possideat ab inte. aut ille aliūs nō
erat institut? nec substitut? ex testō: aut erat institu
tus in te. aut erat substitut? r repudiāuit r postea
substitut? omisit vt ad institutū redeat qz erat suc
cessurus ab ite. p casu dic vt dixi in. l. i. s. e. **S**edo
casu qñ substitutus possidet ab inte. omittēte insti
tuto: tūc aut institut? accepit pecuniā vt omitteret
et substitut? tenet suis r institut? tenet suis: oēs xō
legatarij quēlibet pnt i solidū puenire sicut si vter
qz possideret: vt. l. si pecuniā. r. l. si nō sol? s. si. r. l. si
ab instituto. s. e. nec h fit pūs discussio possessoris
sicut. s. in. l. i. rō qz mitius agit lex cū substituto q
etiā oia onera sustinet q cū alio qui nō hz onera ni
si solius eius q ex testō omisit: vt dixi in. l. si nō sol?
s. si. s. e. si xō dimisit sine pecuniā sol? substitut? te
net ad oia: vt. d. l. si nō solus. s. si. **T**ertio vero casu
qñ institut? solus possidet ab inte. omittēte postea
substituto. tūc aut substitutus omisit pecuniā acce
pta r tenet institutus r substitut? vt. d. l. si nō sol?
s. si. prius tñ discutit possessor q recipiēs pecuniā.
vt. d. l. i. s. e. r nota. in. d. l. si nō solus. cessat em rap
tio supradicta cū tā erant oia onera substituti. aut
nō recipit pecuniā r fili ipse institutus possessor te

neq̄ ad omnia. vt. l. si nō solus. in si. p̄al. ita in omni-
bus casib⁹ in q̄bus dicitur legata cōseruari p̄ hoc edi-
ctū intellige cū sua causa vt p̄ditio alia si ipta fue-
rit p̄ditio sub mō vt ipta modus. vt. l. q̄ aut. §. si.
§. e. Itē si deberet detrahi falcidia detrahē. vt. l. q̄
autē. in p̄m. z. l. si duo. §. admonēdi. §. e. z. C. e. l. si. et
l. i. §. ad eos. ad. l. fal. z. hoc de scō. ¶ Circa tertiu
q̄n omittit vt habeat substitutū. z. dic aut erat sub-
stitutus ipsemet sibi p̄p̄i z. nō tenet hoc edicto. q̄ vi-
det facere ex dispositōe defuncti. vt. l. i. §. si p̄ponat
§. e. aut erat substitutus ali⁹. z. tūc aut ille ali⁹ erat
in p̄tate p̄mī omittētis z. sic ad ipsum reuertit z. h
edicto tenet. vt. l. cū seruus. z. l. iul. §. e. aut nō erat
in p̄tate eius. z. tūc aut substituit descendēti ex se et
nō incidit in edictū. videt em̄ h̄ p̄misse testator qd
apparet q̄ facit de suo voluntariū. vt. l. si filius he-
res. §. de li. z. po. z. no. §. de inoffi. tes. l. p̄p̄. §. iij. z. p̄
rōnem que ponit. §. e. l. iul. §. si aut est substitut⁹ ex
traneo. z. tūc aut substituit aliq̄ ex descendētib⁹
substitutū. z. idē vt. d. l. iul. in si. §. e. Aut substituit ex
neo. z. tūc aut omittēs omittit bona fide z. sine frau-
de z. nō tenet substitutus nec ipse ex hoc edicto. vt
§. e. l. si q̄s omittit. aut hoc est factū in fraudē. z. tunc
aut in fraudē omittētis quē substit. ignorauit. z. idē
q̄ nō tenet. vt. l. q̄ aut. §. si p̄onus. in si. §. e. z. C. e.
l. i. z. no. §. e. l. si q̄s omittit. facit. §. e. l. mater. §. si. aut
p̄cipit fraudē z. tenet ipse omittēs z. etiaz tene-
ret si accepisset pecuniā. sed an possessor p̄us disci-
tiat distinguendū est. aut substitutus h̄ onera sua
et nō d̄z discuti possessor. aut nō h̄z. z. tūc d̄z discuti
vt. l. si quis pecuniā. z. ibi no. z. l. si nō solus. §. si. §. e.
et dixi in p̄cedenti articulo. z. dico etiā q̄ q̄n substitū-
tus solus tenet p̄us debet solui legata relicta ab
instituto. vt. d. l. iul. §. e. z. idē videt dicendū d̄ lega-
tario qui erat ḡuatus fideicommissio. vt si p̄curat vt
omittat ex testamēto z. veniat ab intest. ad eū tenea-
tur h̄ edicto sicut substitutus. vt. §. e. l. si q̄s pecuniā
§. q̄. z. hoc de tertio. ¶ Circa quartū q̄n omittit
d̄ ta. vt habeat ex testō. vt. §. e. l. q̄ aut. §. pe. qd̄ exa-
mina vt ibi. ¶ Quero quid si omittit ex institutiōe
vel substitutiōe vt habeat iure accrescēdi fm̄ ea q̄
dixi in. l. si tu ex pte. §. i. ij. Videt q̄ nō possit habe-
re locū hoc edictū q̄ interest cū portio caduca accre-
scat cū onere suo. vt. l. i. §. p̄ scō. z. §. in nouissimo.
C. de cad. tol. Sed certe imo pōt interesse p̄ ea q̄ di-
cunt de d̄ ta. §. ad. l. fal. l. i. §. id qd̄ ex substitutiōe. et
§. se. z. vt sic vigore hui⁹ edicti soluant ac si ex insti-
tutiōe adiuissent. vt. l. q̄ aut. in p̄m. z. idē videt dicē-
dū si omittet vt alius habeat ius accrescēdi. ¶ Que-
ro qd̄ si omittat p̄mus legitimus vt veniat ad seq̄n-
tē legitimū. Certe hoc fieri pōt in necē legatorū. vt
l. i. §. si. de le. iij. z. ideo oīa q̄ dicta sunt q̄n omittit in-
stitutus vt veniat ad legitimū possent h̄ dici eadez
rōne. ¶ Quero qd̄ si veniēs ab inte. vt filius omi-
sit ex illo capite z. venire vult vt legitimus. qd̄ fieri
pōt. vt. l. i. §. q̄bus. d̄ suc. edī. Rñ. locū esse hui⁹ edic-
to ea rōne si hoc esset factū in necē legatorū. vt p̄p̄-
ta si erāt relicta notatim ab vno capite al̄s gradu.
et ipse p̄p̄dauit ab illo z. adiuit ex seq̄nti. ¶ Que-
ro qd̄ d̄ filio p̄terito qui pōt adire p̄ fm̄ ta. vt. l. filio
de inius. rup. z. ir. tes. an si adeat ab inte. teneat hoc
edicto. Rñ. nō. iusta em̄ causam habuit. vt. §. e. l. ex-
cusatus. qd̄ intellige si n̄b̄l fuit sibi relictū iure in-
stitutiois. al̄s secus hodie vt ibi dixi. ¶ Quero cū
p̄ illud edictū cōseruent legata z. fideicommissa v̄lia
et p̄ticularia. vt p̄ totū tī. z. §. e. l. si seruū. §. i. institus-
tiones vero directe nō p̄seruant. vt. l. si in testō. §. e.
Quid erit de ta. pu. Rñ. ille cōseruabunt. ter. est
no. in. l. iij. §. plane. §. de vul. z. pup. facit. l. nā qd̄. §. si
q̄s cōpulsus. ad tre. eadē rōne dico cōseruari tute-

laz dationes sicut etiā p̄seruant p̄ aut. ex causa. vt
in aut. vt cū de ap. cog. §. sin autē hec obseruata nō
fuerint. z. h̄c sit fine hui⁹ distinctiōis.

De senatuscōsulto syllaniano z. claudiano quo
rū testamēta nō aperiant. Rubrica.

Quam aliter. Hic ponit cām q̄re
factū fuit h̄ edictū.

Mo. q̄ domestici dicunt q̄ sunt de
familia. z. facit ad repellēdos testes tā
q̄ domesticos. vt. l. etiā. C. de testi. z. l.
respiciēdū. §. furta domestica. §. de penis. ¶ Mo. se-
cūdo q̄ nulla mortalior pestis est ad nocendū q̄ fa-
miliaris inimicus. ¶ Quero d̄z h̄ domus q̄liter in-
telligat. Blo. dicit de ipso edificio qd̄ est cuiq̄ tw-
tissimū refugiu. vt. l. pleriq̄. de in ius vo. hec expo-
sitiō nō p̄gruit huic lre. q̄ senatuscōsultū illud h̄z
locū etiā d̄no occiso in villa vel i itinere. vt. §. e. l. §. si
q̄s in villa. z. §. se. vñ reperio q̄ Ba. de are. exponit
dom⁹ k. i. agnatio q̄ notabilis expositō est. tūc nō cō-
gruit lre que h̄z locū etiā in his occisis q̄ nō sunt d̄-
agnatiōe. §. e. l. §. si vir. z. §. d̄ni. vñ exponit dom⁹ i.
familia simul habitās i eadē domo. vt. §. e. l. §. si vir.
fac ad h̄ac expositionē. C. ne li. po. l. i. z. C. si rec. pui.
vñ ad eū p̄ti. l. i. z. §. d̄ ali. z. ci. le. l. cū vñ. i p̄n. i p̄tib⁹
nō tuscie accipit domus. i. p̄ oibus descendētib⁹ ab
vno stipite. d̄ q̄ dixi i. l. p̄nūciatio. §. familie. d̄ h̄. §. g.

Domini. ¶ Op. q̄ qui h̄z vsufru. cōtinet ap-
pellatiōe d̄ni. vt. l. si postulauerit. §.
de eo. §. d̄ adul. So. ibi fuus torquet p̄ vsufructua-
rio q̄ ibi erat i ei⁹ misterio qd̄ in casu illo sufficē. nō
q̄ vsufructuari⁹ dicat d̄ni. z. sic p̄cordat. ¶ Op.
nā bonafidei possessor habet loco d̄ni. vt. l. quotiēs
§. i. de nox. z. l. magis puto. §. i. de re. eo. z. l. si q̄s su-
os. §. de leg. iij. So. bonafidei possessor habet loco
d̄ni vt ipse vel heres ei⁹ nō possint dicē se nō d̄m
nec alius cuius interest donec d̄riū p̄bet. vt. l. qui
dā in suo. in si. de cōdi. insti. z. l. titia. §. de sol. z. ita lo-
quunt ista d̄ria. sed postq̄ detegeret ab alio q̄ nō
sit d̄ns loco d̄ni nō habet. z. ita loquit h̄c.

Seruus. Inducit Ja. d̄ are. h̄nc. §. q̄ si aliq̄s
cōmisit maleficiū p̄p̄ qd̄ bona dei
bet v̄di seu distrabi q̄ creditor q̄ h̄z domū pignoz
ratā nō posset eā defendere. q̄ q̄ ad vindictā publi-
cā p̄inde d̄z d̄ni ac si nō essz pignozata vt h̄ ego pu-
to d̄. nā creditores p̄ferunt penis publicis. vt. l. i. C.
pe. si. cre. p̄i. l. i. r. z. l. qd̄ placuit. de iure fil. ¶ Mo. ob.
hec. l. q̄ loquit in seruo qui delinquēdo pōt fuare
d̄nium d̄no. vt. l. i. §. quotiēs. de vi z. vi ar. ¶ An h̄ ex
delicto suo cōuenit merito p̄iudicat creditori q̄ et
d̄no possz p̄iudicare. alie res inanimate nō dicunt
cōmittere delictū z. tene mentil.

Serui. ¶ Mo. q̄ in legatis p̄ditio existēs nō re-
trotrahit. p̄ hoc. l. i. m̄. §. eadē. §. d̄ ere.
rei indī. ¶ Op. §. ad. l. fal. l. in rōne. §. i. gl. nō sol. ibi
soluā q̄ vere ibi nulla est fictio. h̄ examinaui plene
in. l. si is q̄ p̄ emptore. de vsuc. l. §. i. videat dicere
d̄riū. de reg. iur. c. i. l. i. vi. in vltima qōne in d̄ctibus
secus. vt. l. potior. z. l. qui balneū. §. q̄ po. in p̄i. ba.

Sed in eo. ¶ Mo. q̄ illd̄ qd̄ fieri d̄z de primo ha-
bet p̄inde ac si factū esset. ¶ Op.
de. l. iij. §. d̄ his. §. e. So. duo sunt vidēda h̄. Primo
an seruus puniat. scdo an torqueat. Ad primū di-
co q̄ nō punit vt h̄ nisi aufugerit an ap. ta. vt. l. d̄-
ria. Ad scdm̄ dico q̄ pōt z. d̄z torq̄ri q̄ etiā factus
liber torquet. vt. l. si exheredatus. in si. §. e. tūc nō est
festinādū ad eius tormēta vt h̄. Itē iste. §. inducit
ad. q̄. ¶ q̄ si aliq̄s occidat aliq̄ me p̄sente z. eū nō
adiuare cū possem nō teneor nisi al̄s essem p̄cius

Ad senatuscōsultū
Rubrica.
¶ Quid
veniat appel-
latiōe dom⁹.
vide Bal. in
ba. l. i. z. mod.
in repe. l. cum
acutissimū. C.
de fideicō.

¶ Seruus. z.
tene mēti. vt
de Ro. z. op.
in. l. pignozis
de pig. act. et
Bal. in. l. i. si
d̄ntum. C. de
pigno. z. bal.
hic z. Bal. in
d. l. pignozis
qd̄ aut in inq̄
linovide bal.
in. d. l. pigno-
ris. z. l. i. si no-
rale. de nox.
¶ Serui. vi
de bar. in. l. si
filius. i p̄m.
de xbo. obli.
et q̄liter cōdi-
tio in legatis
trahat retro.
et ad inteller-
ctū hui⁹ lre
vide Bmol.
post ange. in
l. quēstū. §. si
mibi seruus.
de leg. i.
¶ Sed si in
eo. inducitur
ad. q̄. Facit
qd̄ nor. bar.
in. l. mēti. §.
licet. qd̄ me.
cā. z. vide no.
in. c. q̄ ro. de
sen. ex cōi.

vel p̄iceps sceleris: vt p̄z b̄ r̄ appet p̄ locū a spālī
in toto isto titulo. si em̄ in suo est spālī: ḡ in d̄rī est
suo cōe. b̄ t̄ḡ in. l. culpa caret. p̄ gl. de re. iur. r̄ per
D. l. in. c. nō est sine c̄pa. d̄ re. iur. l. vi. r̄ p̄ D. uil. l. i. vt
vīn. s̄. d̄ iur. r̄ iur. r̄ fac̄ qd̄ dicā statz. j. e. l. occisoris.

Domini. Facit p̄ pluribus d̄is vnus castri
bet d̄is appellatōe cōtineat.

Domini. Nota q̄ illa pena q̄ iponit vasallo
si facit aliqd̄ d̄ d̄m iponit etiā si fa
cit d̄ filiū d̄m. Itē facit in ar. q̄ libra seu catastz pa
tris p̄sit filio siue in p̄tate siue emācipato nō autē
alijs q̄ in eadē familia sunt vt alijs familiāribus
et si. **Ultimo** qd̄ hic dicat de dato in adop. vel
de recepto forte bodie imutat in. l. cū in adoptiuis
C. de adop. **¶** Mo. etiā q̄ filius emācipat? q̄uis
nō dicat agnatus: vt. l. tutela. de cap. d̄. tamen ter
net hoc edicto: ideo nō est bona expositio quā fa
cit Ja. de are. in p̄n. hui? l. dū dicit domus. l. agna
tio vt ibi dixi.

De matris. Quero ratiōem huius. S. Dicit
tris. Lerte nec filius emācipatus est de familia pa
tris r̄ tamen cōtinetur hoc edicto: vt. s̄. p̄i. S. ideo
intelligo. l. q̄ hic simul nō habitabāt in eadem dor
mo: vt. j. e. S. si vir.

Si pater. Principiū huius. S. videt p̄bare q̄
dūm licet de hoc glo. variant in. l. iul. videt. de cō
di. r̄ de mon. r̄ l. si alienum. S. in extraneis. de here.
insti. tamē quod dicat debet intelligi. l. quod est me
dium de iure p̄torio: de iure autē ciuili nullū est me
dium: vt. l. i. S. qui sunt in potestate. S. ti. i. dixi plene
in. l. vltima. S. de condi. insti. **Secundū** respon. hui
us. S. glo. intelligit de filio emācipato: quia si esset
filius? statim esset heres r̄ seruī essent liberi. r̄ optime
dicit in seruīs quibus relicta est libertas que cōfir
mat per existentia sui heredis: vt. l. sciendū. de ma
ter. r̄ l. cū querit. S. r̄ si quis. j. de fideicō. l. i. sed quā
tum ad seruos legatos nō est necesse quia existen
tia sui heredis nō cōfirmat legata particularia: vt.
l. i. in si. vt in pos. le. licet secus in fideicōmissio vni
uersali: vt. l. i. ita tamen. S. si pater. j. ad tre. ratio patz
ibi: quia i libertatibus est speciale earū fauor: in
fideicōmissio vniuersali est fauor filij ne postea ad
re cogat secū dū. l. quia poterat ad tre. dixi in. l. iul.
j. de acqui. here.

Si pater necatus. Ratio hui? est quia est
obstat. j. de ver. sig. l. licet. S. patronus.

Si vir. Mo. q̄ hic proprie res vxoris nō dicit
tur viri nec eōuerso. **¶** Mo. q̄ vna fa
milia appellat vna domus. Glo. inducit q̄ vxor nō
potest esse testis in causa viri nec eōuerso: quasi
sint domesticę p̄sone. Idē notat glo. insti. de testa.
S. in testibus. **¶** Oppo. glo. de. l. seruū mariti. So
lu. seruus nō torquet contra vxorē vt ibi quia quo
dammodo est domina: sed pro morte vxoris sic vt
hic eadem ratione: r̄ sic concordat.

Occisorum. Non tenent seruī de morte do
mini si ei opem ferre nō potuerunt. b. d. **¶** Nota primo significatiōe hui? ver
bi occisorum. intelligit enim per vim non naturalē
ter seu a deo. **¶** Secundo not. ter. ibi hic idcirco.
quia tocies puniendū ē. quia est in arg. ad. q. per
italiam sunt statuta q̄ ville r̄ castra teneant capere
malefactores: nā hoc intelligendū est p̄si potuerunt
vt hic. Quid em̄ si alijs in villa venit cū tanta gē
te r̄ cōmisit maleficiū q̄ nō posset tota villa resistere.
Lerte nō tenet: ad hoc. C. d̄ appel. l. addictos. q̄

Quid si maleficiū fuit factū clam. Lerte nō tenet
si nō cepit vt. j. e. l. iij. S. si maritus. Item quid si ma
leficiū fuit cōmissum iuxta confinia ita q̄ statim
potuerunt transire ad comitatū alterius. Lerte nō
tenetur: ad hoc. l. iij. in prin. C. de nox. r̄ l. naturalē.
in p̄n. j. de acqui. re. do. r̄ s̄. de edi. edi. l. quis sit fur
gitiu? S. i. **¶** Et facit ad predicta. C. de his qui. vt in
dig. l. si idcirco. **¶** Ultimo hic in si. vide tex. r̄ q̄ cō
socij puniuntur sed. s̄. e. l. S. sed in eo. dicitur q̄ non
puniunt nisi participes: qualiter intelligatur hoc?
Respon. sola sciētia de maleficio cōmittendo nō
facit quem teneri nisi maleficiū debet cōmitti in
dominium vt hic vel in patrē: vt. l. iij. ad. l. pom. de
pari. vel in principem vel in rempublicā cui quis
subest: vt. l. quisquis. ad. l. iul. ma. In alium vero si
debet cōmitti nō punitur quis ex sola sciētia nisi
fuerit participes: vt in. S. sed in eo. r̄ quod ibi dixi.
dixi plenius in. l. vtrum. j. ad. l. pom. de pari.

Item illud. Ex isto. S. sumit practica q̄ cu
ria mittat notarium vt videat
mortuum r̄ describat vulnera: quia cū constat cur
rie poterit postea pcedere ad inuestigandū de ma
leficio. facit. l. inde nerati? S. si. cū. l. se. S. ad. l. acqui.
Der hunc tex. dicit.

Hoc autem senatus. Ja. de are. q̄ vicini
intelligitur quoad potest vox exaudiri facit. j. pri
mo. S. potuisse. r̄ C. e. l. si. Item facit statuto cauet
q̄ in maleficijs cōmissis in nocte pene duplicent:
et nox intelligat a primo sono campanę que pulsa
tur de sero vsq̄ ad aliaz campanam que pulsa de
mane. modo quidam cōmisit maleficiū in tali loco
ad quem nō porrigebat sonus campanę in veritas
tamen de nocte fuit: querit an pena dupli puni
ri debeat. Ja. de are. disputauit hanc questionē et
tenuit id qd̄ ego infra tenebo: tamen clarius q̄ ip
se dicas. Quedā est nox naturalis ex natura: vt qñ
sol nō est super terrā: vt. l. hec verba. de verb. signi.
Quedā est nox ficta vt si sol de sero est sup̄ terram
tamen campana est pulsata. fingit em̄ nox cum nō
sit. Hoc p̄misso scias q̄ quandoq̄ fictio r̄ veritas
cōcurrunt circa idē subiectū respectu eiusdē tem
poris r̄ omni modo eodē respectu: r̄ tūc abijcimus
fictionē? r̄ amplectimur veritatem. est em̄ impossi
bile q̄ fictio r̄ veritas sint circa idē omni respectu:
vt. l. filio quē pater. de libe. r̄ posthu. **¶** Quādoq̄
fictio r̄ veritas cōcurrunt circa idē respectu eiusdē
tēporis tamen tendunt ad cōtrarios effectus r̄ tūc
amplectimur fictionē r̄ veritatē respuimus: vt. l. res
tro. r̄ l. in quibus. j. de capti. r̄ in oibus. ll. que ali
quid tractant de fictiōe. Quādoq̄ fictio r̄ veritas
cōcurrunt circa diuersa subiecta: tunc vtrunq̄
amplectimur r̄ vni nō impedit aliud. Exemplum
quidā decessit relicto filio nato r̄ ventre: ille qui na
tus est fm̄ veritatē est natus: ille qui est in vtero ha
bet p̄ nato fm̄ fictionem r̄ acceptamus vtrunq̄: vt
l. cū quidaz. S. suum. S. ti. iij. r̄ l. qui in vtero. S. de sta.
ho. r̄ l. illud. si pars here. pe. Quādoq̄ fictio r̄ veritas
cōcurrunt circa idē subiectū respectu diuer
sorum tēporis. verbī gratia. reuersus est alijs ab
hostibus fm̄ veritatē: modo est in ciuitate r̄ istud
acceptamus. Itē in ciuitate fingit fuisse tempore
captiuitatis: r̄ istud etiā admittimus quia respectu
diuersorū tēporum cōcurrit fictio r̄ veritas. Hoc
p̄misso venio ad questionem. Istud statutū quod
inducit noctē fictam in primo sono vsq̄ ad illū qui
pulsatur de mane nō tollit noctem veram si eodem
tempore cōcurreret: quia in nocte vera statutūz nil
operatur. nō enim potest cōcurrere fictio circa idē
omni respectu r̄ veritas vt dixi: r̄ ideo si aliquis de
liquit in nocte vera puniet pena duplici licz sonus

est q̄ si iudex
tenet iniare
infra r̄ps sub
pena intell
git si pōt et
quid si i via
cōi duaz vil
laz datuz est
damnū. vide
bal. l. i. si plus
res. C. de cō
di. infer.

¶ Itē illud.
adde bart. in
l. si. in prin. j.
de quest. vū
de ang. d̄ are.
i tractatu ma
lesi. in. S. nūc
videamus d̄
tortura. in. v.
col.

¶ Hoc autē.
vicini intell
gūtur. Qui
dicant vicini
vide Bart. in
l. iij. S. surdus
j. eo.

¶ Abijcimus?
fictionē. vide
q̄ dicunt in. l.
si filio. de lib.
et posthu. de
bac. q̄. vide
Bal. in. l. si.
de his qui. vt
indig. r̄ no. p̄
Bal. in. l. lū
beroz. in p̄n.
de his q̄ not.
infra. p̄ Jaco.
bu. in. l. more
S. de fer. p̄ sa
ly. in. l. nō mi
norē. C. de
trāfact. p̄ pe.
de anch. in. c.
canonū statu
ta. de p̄sti. in
S. r̄ istā mate
riam disputa
uit ia. bu. r̄.
adde ang. in
l. gallus. S. et
quid si tū. ff.
de lib. r̄ post
hu. r̄ faciunt
not. in. l. aut
facta. S. r̄ps.
j. de penis. et
quid habeat
deponere tes
tis qui inter
rogat qd̄ sit
vox. vid bal.
i. l. data opa.
in. xij. col. C.
q̄ accu. r̄ i. d.
l. nō minoz.

Hoc rescriptū. vel tria. De quo etiam vide glo. in l. i. ff. de lega. i. ut no. in sti. de iure personar. §. si. et est glo. in c. ad nostrā. de reb. ec. cle. nō alie. et vide etiam not. in l. licet imperator. de leg. i. et ibi ang. qui dicit qd tria faciunt multa p. ter. in aut. de referenda. quod an sit vez ibi dicā. et vide etiam not. p. bal. in l. hac cōsultissima. C. qui testa.

fa. pos. qui dicit qd octo faciunt multum. dinē. quid de verbo plurib. vide bal. i. l. si gemina §. arbo. fur. ce. vide bal. in hac materia i. l. hac cōsultissima. in fi. qui test. fa. pos. glo. in c. ad nostrā. de reb. ec. cle. nō alie. Quid d. xbo multis. et de verbo plurimis. vide de ange. de are. in tracta. malefici. in ver. plurib. et pluribus.

Du. purgare. qd opat ista absolutio dñi. vide Bal. in l. i. in vij. col. C. cō. de leg. et Bar. in l. nō soluz. §. i. d. iur. et bar. in l. dñi. §. sabini. d. dñi. infect. et qd si aliq. veniens ad mortē dicit se tulisse iniuriam suam vel falsum testimoniū. vide Bart. in l. i. si q. in grau. §. i. et ibi for. te dicā. j. eo. et quid opet ista absolutio. vide Cy. in l. i. in x. pone testator. ita dicit rē. C. de iure de libe. et Bal. in l. trāfigere in pe. col. C. de transac.

Durū vī def. vide bal. i. d. §. si pacis scar. qd est i. l. iuriscō. ff. de pac.

campane ad illum locum nō p. traheretur: sed si deliquisset nocte ficta: hoc est post sonū campane sonare adhuc existēte super terram nō puniet pena dupli. si deliquit in loco ad quē sonus campane nō p. tenditur: excusat enim si inde audiri nō potest ut hoc. §. r. C. e. l. si. **E**t quero qd si accusator dicit maleficiū cōmissum esse de sero vel de mane an intelliget de nocte vel de die. Sic ut dixi in l. aut facta. §. tempus. j. de pen. **U**ltimo vides ex hoc. §. differentiam esse inter cameram seu cubiculū et domum: sed in l. libelloz. j. de accu. dicit qd domus debet inseri in accusa tōde: et sic nō est necesse inseri cameram: q. locus loci est.

Hoc rescriptū. vel tria. ad idem. j. de leg. i. l. licet. alibi aliter accipit: ut extra de cler. excō. c. la tores. et ibi glo.

Impubes. Per hunc. §. determinat. Di. mul. tas leges que dicit qd impubes tenet de delicto si est doli capax: al. nō q. omnes intelligunt de delicto cōmissio in faciendo: ut l. impubes. j. de fal. et l. infans. ad l. cor. de sic. sed si delinquit in nō faciendo tunc simpliciter excusat: ut hic fm eum. **I**tem facit minor. xv. annis nō est testis idoneus i. causa criminali. ut l. in testimoniū. §. de testi. sed si examinet an facit indicium. h. est tex. qd sic. et l. si. C. e. **I**n cōtrarium facit. nam qui nō debet examinari examinatus nō p. bat: ut l. maritus. j. de q. stio. sed dicit ut ibi dixi.

Excusatur. Nota bene hunc casum cōtra homines villar. castror. vel ciuitatum qui erigunt rumores et pulsant campanas et fingunt se velle capere malefactores et nō posse q. eis hoc nō p. fit.

Si dominus. Dabes hic qd nō cōqueri est remittere.

Dominus percussus pōt purgare. Innocentiam seruor. suorum. hoc dicit. **Q**uerit gl. notabiliter an dominus possit absolvere occisores. Rñ. qd nō illi em deliquerūt in faciendo serui in omittēdo. vide glo. istam et no. **C**ontra glo. facit. C. de trāfac. l. trāfigere. **S**o. de crimine capitali licet transigere in p. iudiciū trāfigentis ut sup. illo p. cessu nō p. cedat et ut reus nō habeatur ut cōfessus de crimine: ut l. ij. C. de bon. eor. et l. in oibus. de p. uari. ita loquit. l. transigere. nō in p. iudiciū alioz. quin possunt accusare. **I**ta loquit hic glo. dixi plene in l. si maritus. §. si negauerit. j. de adul. **I**te aduerte qd p. i. vī def. velle qd p. hanc glo. determinent omnes leges que dicit qd de maleficio nō l. transigere. si fuerit cōmissum in faciendo: secus si in omittendo ut hic. **P**ri. idē dicit in l. i. §. vsq. adeo. j. de iniur. **I**des. **A**i. in l. trāfigere. in penul. q. **S**ed duz. vides qd illud qd hic ita singulariter est statutū trahat ad cōsequē tias in omni casu p. tra. l. ius singulare. et l. quod nō rōne. §. de legi. hic em serui ita acriter puniunt si dñm suum nō iuvāt: merito de facili sit eis remissio et hoc inuit tex. dñi dicit pietas p. seruīs: que ratio al. cessat. **N**one em qd aliquis desistendo incidit in turpillianū vel nō p. sequēdo incidit in l. ij. C. ut infra certū tempus cri. qd. termi. vel in l. qui crimē. C. qui accu. nō pos. poterit ne illud remitti qd delinquit in nō faciēdo. **N**ō credo. obstat em regula

Si quis in grau. **S**i quis moriēs. nō p. iudicet. **S**i inder in art. articulo mortis dicit se tulisse iniuriam suam an p. iudicet aliq. et facit an testis in articulo mortis possit examinari ita qd sibi credat d. quo etia dixi post Bar. in l. in lege aquilia. ff. ad l. aquil. et not. Bal. de pac. ostan. in x. vassalli. et ad dictū Bar. qd credat iudici. vide Imol. in c. de arb. bñfact. l. qd si vtriusq. de euic. et l. i. ab executor. de app. et l. si q. d. curio. d. fal. et qd vni testi aliq. credat. l. theopop. de do. pleg. l. quicunq. de ser. fugiti. in donat. C. de do. quid in te ste qui in vti mo mort. arti culo dicit se falsum testi moniū dicit se dicit Bal. i. an. si dicit in. ij. col. C. d. testi. qd non nocet per id qd habet b. vī bal. post bar. in l. gñā liter. in v. no tab. de nō nu me. pecu. qd si moriēs dicit nō fui vti neratus a tū tio. vide fm. bald. in l. i. in x. s. pone te stator. ita dicit circa vlt. col. C. cōla d. lega.

Si quis in grau. **S**i quis moriēs. nō p. iudicet. **S**i inder in art. articulo mortis dicit se tulisse iniuriam suam an p. iudicet aliq. et facit an testis in articulo mortis possit examinari ita qd sibi credat d. quo etia dixi post Bar. in l. in lege aquilia. ff. ad l. aquil. et not. Bal. de pac. ostan. in x. vassalli. et ad dictū Bar. qd credat iudici. vide Imol. in c. de arb. bñfact. l. qd si vtriusq. de euic. et l. i. ab executor. de app. et l. si q. d. curio. d. fal. et qd vni testi aliq. credat. l. theopop. de do. pleg. l. quicunq. de ser. fugiti. in donat. C. de do. quid in te ste qui in vti mo mort. arti culo dicit se falsum testi moniū dicit se dicit Bal. i. an. si dicit in. ij. col. C. d. testi. qd non nocet per id qd habet b. vī bal. post bar. in l. gñā liter. in v. no tab. de nō nu me. pecu. qd si moriēs dicit nō fui vti neratus a tū tio. vide fm. bald. in l. i. in x. s. pone te stator. ita dicit circa vlt. col. C. cōla d. lega.

Si quis moriēs. si p. be aliter mors illata. h. d. Glo. op. j. de bo. lib. l. qui cñ maior. §. si. et l. paulus §. i. et d. cu. fu. l. si furioso. §. i. nō soluit. **D**i. dicit h. qd p. ppter xba defuncti pena nō iponit ut hic: sed de res vel filius si accusat a p. sumpta calūnia excusat ut in cōtrario. **I**tem facit ad questionē aliquis assessor veniens ad mortē dicit se tulisse vnam sententiā ppter pecuniā. **U**el aliquis dicit se tulisse falsum testimoniū an credatur. **E**t facit qd tale dicitum nō p. iudicet aliq. ad idem. l. i. §. si quis filiū. de car. edic. et l. seia. in prin. §. ad vellei. tex. videt in c. sicut. extra de testi.

Si maritus. **D**i. allegat hunc. §. qd vassalus b. nō tenet adiuvare dñm iniuste p. liantē. de quo habes in c. dñō guerram. x. col. in r. tulo hic incipiūt cōsuetudines rē. **E**go induco ad q. ville et castra comitatus tenent capere malefactorem: aliquis occidit malefactorem qui potest impune offendi. **E**erte nō tenetur villa si nō cepit. casus est hic. **D**ices tu hoc est cōtra illud quod determinas in l. si. §. diuus. j. de publica. per quē. §. dico qd syndicus debet denunciare de occisione exbanniti licet potuit impune occidi. **S**ed respōdeo: denunciatio fit ad cognitionē: vnde debet denunciari. nō em syndicus est iudex: sed iudex debet cognoscere. ad idē. l. de pupillo. §. meminisse. x. rōtiēs. j. de ope. no. nun. sed capere fit ad executionē: vnde si liquet bñ executionē nō debere fieri de tali maleficio villa nō tenetur ut hic.

Si cum omnes. **A**icet seruo vni dominis §. tificare. hoc dicit.

Subuenitur. **A**r. p. castris comitatus ut nō puniant si de nocte non exiunt ad capiendū cōmittentes maleficiū extra castrum cñ esset clausum castrum et clauēs nō tenebatur per eos: al. secus.

Surdus. **A**rgumē. qd si duo domini habent per diuersas stratas qd non dicantur vicini. est em aliud impedimentum qd impedimentum longinquitatis.

Si quisq. **Q**ui defendit vni ex seruīs maius factoribus videtur esse noxius criminis. hoc dicit. **D**icitur hic in tex. qd qui pstat auxilium malefactori post maleficiū cōmissum ad euadendum videt dare auxilium ad maleficiū cōmittendum: et hoc videtur tenere ille **A**lbertus de gandino in libello suo: sed hoc nō dicit hic: sed dicitur qd qui celauit punitur ex hoc crimine quod est celauit ac si reus esset. qd non punitur tanq. auxiliator et est speciale hic: alias ipse prestans opem post maleficiū cōmissum punitur mitius: ut l. raptores. C. de rap. virgi. dixi in l. in furti. §. ope. j. de furtis.

Si inder in art. articulo mortis dicit se tulisse iniuriam suam an p. iudicet aliq. et facit an testis in articulo mortis possit examinari ita qd sibi credat d. quo etia dixi post Bar. in l. in lege aquilia. ff. ad l. aquil. et not. Bal. de pac. ostan. in x. vassalli. et ad dictū Bar. qd credat iudici. vide Imol. in c. de arb. bñfact. l. qd si vtriusq. de euic. et l. i. ab executor. de app. et l. si q. d. curio. d. fal. et qd vni testi aliq. credat. l. theopop. de do. pleg. l. quicunq. de ser. fugiti. in donat. C. de do. quid in te ste qui in vti mo mort. arti culo dicit se falsum testi moniū dicit se dicit Bal. i. an. si dicit in. ij. col. C. d. testi. qd non nocet per id qd habet b. vī bal. post bar. in l. gñā liter. in v. no tab. de nō nu me. pecu. qd si moriēs dicit nō fui vti neratus a tū tio. vide fm. bald. in l. i. in x. s. pone te stator. ita dicit circa vlt. col. C. cōla d. lega.

Si ex stipulatu. Istum. s. psequere ut in gl. est ad capiendum cōmittentes maleficiū extra casum cū esset lex q̄ quicunq; denunciaverit hominē eidam habeat certam q̄ritatem utp̄ istud p̄mūm debet cōsequi particeps eiusdē maleficii si aliū denūciaverit cū quo maleficiū cōmittit iunctim. **Hic videt casus** q̄ sic et p̄mūm cōsequat̄ et penam eūdet. **In p̄trariū est** tex. in l. iij. circa fi. s. de p̄di. ob tur. cau. **Ad hūc. s. rñ. q̄** hic servus nō erat p̄iceps eiusdē criminis imo minus deliquerat. i. in nō p̄stādo auxiliū dñō: quod delictū facilius remittit: ut. s. l. pri. et l. i. s. impubes.

Utrum. Non videtur vindicasse qui non vltro vindicavit et favore publice vtilitatis generalis locutio nō recipit restrictionem de habilitate persone. hoc dicit. **Principiū huius. s.** facit ad multa statutū. est hic q̄ qui ceperit exbannitū habeat certum p̄mūm. aliud statutū est q̄ homines cōmunitatis debeāt se trahere ad rumores et capere malefactores et exbannitos. cōtingit q̄ quidā iuit ad capiendū exbannitū cū exbannitus effugeret eleuavit rumores: alij rustici hoc audientes traxerunt et ceperunt exbannitū: an debeant habere p̄mūm. **Hic est casus** q̄ non: quia nō vltro traxerunt se: sed incitati: et sic capiēs per hūc. s. incitatus nō habebit: quia nō cepit vltro. **Et aduer te diligenter** q̄ istud quod requirit vltro excludit eū qui incitatus est incitatiōe facti et quasi quadā coartatiōe causatiua ut supra dixi et p̄t̄ in ter. **Itē eadem ratione** excludit illū qui coactus est coartatiōe iuris. et per hoc dico q̄ p̄mūm quod debetur capientibus exbannitos nō debetur officialibus vel familie potestatis capientibus. nō enim vltro faciunt: sed ex necessitate eorum officij: quod ē purgare prouinciā malis hominibus: ut. l. d. gruit. de offi. p̄s. ergo non vltro: et sic non habebit p̄mūm ut hic. **P̄terea** qui gratis facere tenet si p̄mūm accepit turpiter facit. ut. l. i. de condi. sob. tur. cau. **Item** qd̄ dixit vltro excludit eos qui casu fortuito capiunt exbannitos: ideo qui caput exbannitū ignorans eum exbannitū sed repertū in delicto leui non debet ei p̄mūm concessum capientibus: quia nō vltro sed casu fortuito fecit ut hic. **p̄ hoc ratio** quia conditio potestatiua debet impleri a sciente non fortuite: ut. l. ij. de condi. et demon. sed hic est conditio potestatiua si ceperit hoc est si sponte ceperit. et sic videt̄ tex. in l. i. si quis in aliena. s. quod si servus. j. de acqui. re. do. **Venio ad secundum responsum.** hūc est statutū q̄ forensis nō pōt̄ hic emere possessiones: deinde facta est reformatio q̄ qui dederit tale cast̄z debeat habere tale pot̄ere a cōmuni: queritur an forensis debeat habere. **Et videtur** q̄ non: quia statutū debet intelligi de habili ad habendū ut. l. gradatim. s. et si. lege de mu. et ho. **In contrariū est casus** hic cū enim hoc vtilitatem publicam respiciat nō recipit restrictionē de habilitate persone. et ad hoc inducitur in simili per **Buil. in l. si filiūssa. s. si cer. peta. dixi in l. omnes populi in materia. interpretationis restrictione.** **Venio ad. s. de his. iste. s. intelligitur** de his qui manumissi sunt sub cōdi. vel qui affugerunt ut. s. ea. l. i. s. seru. appel. et s. sed in eo. et quod ibi dixi in proximo. s. de his que rē. declara. rē. ut dixi s. l. p̄x. et l. i. s. sed in eo. s. e. nō tamē intelligas hic q̄ sola fuga sit sufficiens p̄batio maleficii. ut. s. e. l. i.

Quod ad causam. hūc iuriscōsult. intrat expeditus est de questione et vindicta seruorū qui dominum non iuuarunt et de premio eorū qui mas

lefactores indicauerunt: hic ponitur vnum edictū in quo prohibetur testamēta aperiri recitari vel de scribi vel hereditatem adiri sub certa pena ante. q. adhibita de morte defuncti: et contrafacientib; penam imponit. **Nota** phiberi p̄ncipaliter tria et per consequens quartū. s. aditionē hereditatis. **Quero** que est pena contra faciētis. **Hic** ut in glo. et aduerte q̄ hic tenet op̄i. **Du. s. in l. in cognitiōem. j. e. se non firmat.** ut ibi dicam. **Quero** si aperuit ut sciret an heres esset. **Glo. dicit** q̄ nō videtur dolo malo facere. **Aduerte** ergo q̄ loquitur in nesciente se heredē: ea scientia intelligo que sufficit in aditione hereditatis: ut dixi i. l. is potest. s. d. acqui. heres: si enī scit et aperit. p̄sumitur q̄ dolo faciat. ut. l. propter veneni. s. neptis. j. e. si ignorat non videtur dolus. sed cupit scire vtrum ad eū vindicta pertineat vel non. **Op. de. l. i. s. occisum. s. e. dicit** ut in gl. s. hoc fin illā.

Perire Si quis ignorans. **Nota** q̄ hic iuris ignorantia excusat. vide **Di. in c. iuris ignorantia. de reg. iur. li. vi.**

Si quis tab. **Facit** ad. q. episcopus fecit cōstitutionem q̄ quicunq; litteras alterius aperit sit excommunicatus. modo quidā traxit illam chartā que clausit litteram nō tamen aperuit litteram nec legit an sit excommunicatus. **Et videtur** q̄ nō per hunc. s.

Si alius. **Nota** q̄ quādo. l. requirit plura facta ad penā imponendā nō requirit cōcursus omnium: sed sufficit alterū esse factū. simile in. l. i. ad. l. pompe. de parrici. et l. i. s. d. his qui no. infā. tamen hic melius declarat̄.

Non tantum. **Tene** ibi heres. **Nota** rationē edicti positi supra. s. q̄ ad causam. **Nota** licet ibi nō sit phibita exp̄sse hereditatis aditio: tamen phibita intelligitur. ut hic et ibi no. in glo.

Elegāter. **Si** hereditas metu pene huius edicti nō adeat si interis heres de cedat transmittit: secus si p̄pter aliud impediret adire. hoc dicit cū ver. seq. **Nota** casum in quo hereditas nō adita transmittitur. de quo in. l. ventre. s. de acquirē. heredi. **Sed** circa hoc quero quomodo poterit p̄bari q̄ metu senatuscōsulti nō adiuit. **Respondeo** statim cū scuit defunctū mortuum: nec est aliud impedimentū: tamen p̄sumo q̄ nō adiuit metu senatuscōsulti. ut. l. p̄pter veneni. in prin. et s. l. j. e. **Secundo** nota q̄ succurrit ei qui impeditus est quid implere. de quo in. l. in testamēto. de p̄di. et demon. **Tertio** nota q̄ quando cōcurrunt due cause quaz vna pdest et alia nocet inspicimus id qd̄ nocet. ut. l. si q̄s posthumos. in fi. s. de lib. et posthu. **Ad** h. op. de. l. iij. s. si quis palā j. de iure fil. **Glo. nō** sol. dicit q̄nq; causa que pdest est potētiō ita q̄ offuscat et perimit illā que nocet: et tunc inspicimus quod pdest. ut in. l. cōtraria. ibi enī quis reliquit clam et palā et coipso q̄ relinquit palam tollit clandestina: ideo illa inspicit. hic vero causa que nocet est potētiō: nāz pōt̄ dici q̄ p̄pter metū edicti omisit aditionem qui si adire vellet nō posset alio ipedimēto subsistente sicut tangit in gl. in. l. si vir. j. p̄ donato. et ibi plene dixi. de hoc tāgīt **Di. in c. possessor. de regu. iur. li. vi.** **Sed** op. glo. de. l. emancipati. s. fi. de sena. sol. ibi erant due cause quarū nulla nocet: s. vna pdest alia nō: ideo inspicitur id quod pdest.

Necessarios. **Pena** que imponit ex tranco adeunti imponitur necessario se immiscenti.

ffs. de cens. et vide bar. i. l. genero. de his q̄ no. infā. et bal. in l. i. si q̄s heredem. in pe. q. d. cōdi. insti. et vid bal. tenentē p̄rius in. d. l. genero. et seq̄ tur etiā Ro. b. vide ange. de are. in malef. in s. fa. ma publica p̄cedere i pe. carta. et ibi et etiā qd̄ de bā nito occidente aliū bānītum.

Secundū rñsum. **Et** p̄ istū s. vide q̄ dixit eleganter bal. in l. cū mulier. fol. lu. mat. et ibi refero in fi. i. carte. vbi etiā am refero aliud not. dictū qd̄ p̄ istū tex. posuit bal. in l. i. ad fi. C. de p̄ci. ipe. offe. et in. l. liberytas. C. de sta. bomi. et vide **Be. d. anch. in. c. canonū** statuta. i. xij. carta. s. q̄ro vltorius. de cōstitū.

Si alius. vide **Bal. et** ang. hic. et in l. i. s. de infā. **Elegāter.** **Adde** quod iste tex. habz locū etiā in trāsmiſſionibus legatorū cōditionaliū fm bal. in l. i. C. ut acti. ab heredi.

Non alias. Nō alias publicabunt bona nō
hoc dicit. Et nō. p. opi. **Hu.** ad id qd dicam in. l.
in cognitione. j. e. 27.

Ubi quis. In occiso clam nō habet locum
hoc edictum.

Et si certus. **Opp.** C. de accu. l. si.
sol. hic est principalis cri
minosus. quasi dicat principalis pōt tor
queri vt indicet occisores vel accessores id est man
datores auxiliatores et si. secus de alijs picipibus
vel coequalibus. vel verius ibi ponit regula: b est
casus specialis: vt ibi not.

Si vnus. Serui possunt torqueri p domino
et parente et sic p mortuo. hoc dicit.
quod dicit. s. e. l. i. s. item illud. q. liquere debet do
minū esse occisum vt possint torqueri serui subau
di vel nō cōparere dominum liquere debet. Nota
ar. q. quando aliquis nō reperitur psumitur mor
tuis ita q nō pōt perueniri ad torturam. nō dico
q hic sit plena pbatio. de pbatōe mortis habuit
itis in. l. ij. s. si dubitet. j. quēadmo. testa. aperi.

Enatus. Si filius. Ex quibus cau
feret hereditas: ex eisdem causis castrense
peculium cōfiscatur. hoc dicit.

Am fisco. Ad fisco transseunt bo
na cū onere legatoz. hoc
dicit. **Mo.** q. dicit caduca: et sic inuit he
reditatez nō esse a ditam quod dicam in. l. si sequēs
gradus. in prin. j. eo.

Exheredat. Nota ex prin. q. ex fu
turo euentu declarat
vtrum serui deliquerunt vel nō. **Cōtra**
hoc videt q voluntas et ppositum faciant malefi
cium nō futurus euentus penitus extraneus. vt. l.
iubemus. in fi. C. de testa. 2. l. si vnus. in prin. j. d in
iur. **So.** hereditas faciens representat personam de
functi. vt. l. mortuo. de fideicō. ergo serui heredita
rij nō videbantur esse defuncti. vere ergo deliquē
runt: qz filium defuncti nō inuauerunt. vt. l. i. s. do
mini. s. e. vnde futurus euentus nō facit delictum
quod nō est: quia vere erat: sed bene pōt facere vt
quis cōsequatur impunitatem talis delicti: qz fin
gitur nō fuisse. per hoc apparet intellectus se. s. si
vero irritum. vere em serui erant filij eo modo quo
serui patris dicunt filij. vt dicto. s. domini. quod
sufficit ad hoc senatuscōsul. nō enim posset facere
q hodie fingeretur retro fuisse filius vbi filius nō
est et sic deficit extremū a quo: vt. l. huius scripture. s.
ad. l. aquil. nō habetis hic alia.

Dez querit et cetera. Dic vt dixi
l. i. s. i. eo. s. e.

In cognitione. Lex ponit practica
totius isti materie.

Ad euidentia debetis scire q heredis
tate adita ante vindicatā mortem defuncti nec ha
bita. q. de familia accusant occisores et sentētia la
ta cōtra occisores habet effectū: qz hereditas cōfi
scat. **Hoc** pmissio veniamus ad casum. Accusatio
facta cōtra occisores habet effectū cōfiscatiōis bo
noz cōtra heredes extraneos infra quinquennium:
cōtra eos qui de morte defuncti possent de parti
cipio teneri semp. h. d. fm glo. **Opp.** q. ppter so
lam aperturam nō publicabunt bona: vt. l. necessa
rios. s. nō alias. s. e. **So.** **Hug.** hic addebat apri te
stamēti et hereditatis adite. **Jo.** et **Aso** intelligebāt
simpliciter gl. b nō firmat sed in. l. si ea. C. e. ti. tenet
opi. **Hug.** idē tenet in. l. ij. s. qd ad causam. s. e. qd
est vez: qz casus est in. d. s. nō alias. **Opp.** q. ista

accusatio nō finatur quinquennio: sed. xx. annis. C.
de fals. l. querelā. **Timore** huius cōtrarij sunt hic
due lec. prima q hic heredes accusant directo de
eo q aperuerūt tab. et hereditatem adiuuerūt et ferūt
sententia cōfiscationis bonoz: que accusatio finit
quinquennio: vel cōtra ppinquos durat semp vt
hic. **Examinemus** istā lec. **Ex** hac lec. habes q
ad cōfiscationem bonoz deuenit per accusationē
factā de herede. et hec erit practica huius. l. fm istos
q bene dicant pbat. s. e. l. necessarios. s. i. ibi dicit
q bona publicant: et sic nō sunt publicata ipso iur
re nisi sententia sequat. p boc. l. pe. j. e. vbi dicit q
de hoc accusant. **In** cōtrarium facit si esset ac
cusatio ageret causa coram pside nō coram pcura
tore cesaris: vt. l. i. C. vbi cause fisco. sed ista cā agit
corā pcuratore cesaris: ergo nō est accusatio sed est
questio bonoz simpliciter: et ista est vera. pbat per
l. si gaus seius. j. e. **Si** vero esset accusatio vera
in penā fieret publicatio et morte extingueret cri
men: qd est falsum vt ibi: cōtra heredes ergo agit
peti. hereditatis: vt. l. i. C. de his qui. vt indig. et ibi
no. qd intelligit: vt. j. dicam. **Non** ob. s. nō alias. qz
intelligo publicabunt. s. per. l. secuta sentētia cōtra
homicidas vel nō secuta: vt. j. dicā. **Non** ob. l. pe. j.
e. qz intelligo accusare iproprie. s. agere. simile in. l.
qui accusare C. de edē. **Ideo** glo. legit alio mō put
vobis posui in sumario: et ideo exponit glo. in co
gnitiōe. i. accusatione cōtra homicidas. **Ista** lec. et
expositio nō videtur agnere littere que dicit in co
gnitiōe aperti testamēti: sed homicide nō accusant
de aperto testamēto sed de homicidio. sustinendo
glo. potes dicere vt gl. in cognitiōe. i. delatiōe que
fisco sit in bonis homicide iam puniti: sed hec etiā
nō videtur vera: qz delatio pōt fieri in quadriennio
homicidis punitis a die delatiōis facte a fisco: vel
infra. xxx. an. vt. l. intra quatuor. 2. l. in oibus. j. de
diuer. et tempo. pscript. 2. s. ti. pxi. l. qz aūt. s. nō sim
pliciter. expone ergo in cognitiōe hoc est in accusa
tione cōtra homicidas per quam peruenit ad co
gnitiōem aperti testamēti ex senatuscōsul: et sic su
stinemus lec. glo. que cōmuniter tenet: sed hec lec.
nō videt cōgruere littere: nāz pōt esse q occisores
nō reperirent et tamen nō debuerūt tab. aperiri et
hereditas adiri anteq habere questio de famill.
vt. l. ij. s. qd ad causam. s. e. **Rec.** glo. pcedit qz cō
tra herede ageret qz necem defuncti nō vindicauit
sed hic agit q tab. aperuit et hereditate adiuit an
te sumptā vindictā. qui casus nō est hic: et ita sentit
gl. in. l. gaus seius. j. e. lec. tñ que hic ponit per glo.
cōmuniter approbata est: et ideo eam teneamus.
Et p eius declaratiōe est videndū quando tra
ctat de auferendis bonis heredi ppter inultā mor
tem defuncti et tūc hec erit practica: qz pmo debet
a casari occisores si viuūt et sentētia lata cōtra eos
infra quinquennium habet effectū cōfiscandi bon
noz cōtra heredes: vel si heredes essent ppinqui
ppetuo: vt hic fm glo. 2. l. i. C. vbi cause fisco. sed cō
tra heredes agit homicidis cōdemnatis p peti. he
redi. et sic est causa ciuilis: vt. l. i. C. de his qui. vt in
dig. et tūc heredes dicent esse negligētes qz trāsi
uit tantū tempus q cōmode potuerūt accusare et
nō accusauerūt: vt no. in. l. i. C. de his qui. vt indig.
qd no. ppter delicta que cōmittunt in omittēdo q
tunc dicat esse pfecta qz trāsiuit tantū tempus q
potuit impleri et nō est ipletū nec expectat q trāse
at tēpus quo desinat posse fieri sicut in sctibus: vt
l. ita stipulatus. j. de s. ob. sed est sicut i victimis vo
luntatibus: vt ibi ptz. **Quandoqz** tractat de auferē
dis bonis heredi ppter apertū testamēti seu adu
tam hereditate ante questionē habitaz de familia

In cogni
tione. est
falsum. **Idē**
tenet **Bar.**
in. l. i. de pri
ua. delict.

Cōtra he
redes. **Gran**
isti heredes
possint pur
gare mortem
suā. vide an
ge. et **Imol.** i.
l. si insula. de
sbo. obli. in
v. fallē. regle
affirmatiue.
Imol. i.
tes. vide q di
xi post bar. i.
l. ita stipu. de
s. obli. in. ij.
apostilla.

nō enīz credebatur male vindicare. eo autē casu quo dixi debere appellare excusarent. ppter inopiā: vt l. si pcuratorem. §. si ignorantes. §. mā. r. nō. h. scōz. vnam solu. alias dic si tamē appellauerit psequi tenent: vt. l. minoribus. C. eo. r. hic not. Sed si alius quis appellat an heredes teneant respondere. Certe indubitanter sic: vt. l. minoribus. C. e. nō habetis hic alia dicenda.

Causa ciuiliū bonorū cōtra heredes. redēs occisoribus cōdemnatis nō finitur decēnio nec morte heredis. hoc dicit. **C**ppo. q. quinquēto pereat hoc ius cōfiscandorum bonorū: vt. l. in cognitione. §. e. Sol. glo. tribus modis. primus cōmunis intellectus cōmuniter nō tenetur: vt dixi in l. cōtraria. d. duabus alijs solutionibus tene quā vis. vel dic q. ibi loquitur post occisores cōdemnatos r. vixit post decēniū: sed anteq. cōdemnarentur sufficeret quinquēniū: vt in cōtrario. r. sic cōcordat. **C**ppo. extra glo. act. penales nō transeunt ad heredes: vt l. i. C. ne ex delict. defunct. l. i. in prin. de priua. delict. So. quidaz dicunt illud verū in delicto cōmissio in faciendo: hic in nō faciendo: quod est trufa. dic q. hic nō est causa criminalis licet teneat de bonis applicandis fisco. cōdemnatis em occisoribus statim bona sunt cōfiscata r. fisco agit petitiōe hereditatis ad bona: vt. l. i. C. de his qui. vt indig. r. hoc vult tex. hic: cum em ista causa sit pecuniaria r. ciuili ad heredē transit. Si vero erat criminalis quāuis pecuniaria ad heredem nō transiret: vt. l. ex iudicioz. de accu. Barto.

Antequam. **E**x causa per fideicōmissariū cogit heres adire ante vindicatā mortē defuncti. hoc dicit. **C**ppo. q. q. potest cogi adire cū si sponte adiret incidit in penā: quid est hoc quod hic in cause cognitione vertit. nam posito q. ipse nō adiret et mortē defuncti nō vindicaret bona defuncti trāfirent ad fisco cū onere suo: vt. l. cū fisco. §. e. et sic fideicōmissarius nō perderet fideicommissum. Sed respondeo q. in cause cognitiōe vertit hoc q. forte heres nō vult vindicare mortē: sed fideicōmissarius vult. expedit ergo fideicōmiss. q. anteq. heres sit in negligentia cōpellatur adire r. restituere. ex hoc enim lucrat quartam quam heres deberet detrabere que perueniret ad fisco si bona ad eū perueniret: vt. l. i. in fi. j. ti. i.

Ege cornelia. **A**usugiente puicto cōuincēti quinq. aurei de bonis cōuicti si habet: alia a fisco dant. hoc dicit. **D**uide. primo loquitur quando quis cōuincit seruos testamēto nō manumissos. scōdo quando cōuincit seruos manumissos. testamēto. secūda ibi pterea. **C**ppo. hic in fi. dicit ex bonis dānati. §. prime dicit ex bonis defuncti vel ex publico. **S**lo. soluit dices q. primo de bonis damnati. si nō sufficiunt tūc ex publico. Certe per hoc nō tollit cōtra. q. §. dixit de bonis occisi. vnde **J**a. de are. exponit hoc ex bonis damnati. s. heredis quistatim est damnatus in cōfiscatione bonorū cōipso q. seruus est dānatus: vt. l. in cognitione. §. e. **D**i. dicit q. primo habeat pmiū ex bonis damnati. scōdo ex bonis occisi. r. si nō sufficiunt ex publico: vt in prin. r. sic qd i. prin. deficit hic suppletur: quod vez puto. nam in prin. loquitur quādo sunt conuicti serui nō manumissi qui non possunt habere aliquid merito debēt habere de bonis occisi vel ex publico. scōm responsum loquitur quando est cōuictus seruus manumissus qui pōt habere

aliquid ideo dicit de bonis damnati. **M**ota ex hac. l. q. sola fuga nō pbat maleficiū nisi aliter doceat: vt hic in prin. r. scōdo r. i. so. ad idem. C. de rap. vir. l. i. **S**lo. tamē in l. bonefidei. C. de iur. iuran. et in l. admonēdi. ff. e. ti. dicit q. fuga facit semiplenā pbatōnem. quod q. tum ad hoc dic vt dixi in d. l. admonēdi. **A**libi videt q. fuga faciat plenā pbatōnem: vt. l. desertores. de re mili. r. l. cōsiliarios. C. de assel. r. l. i. p. ueribus. de susp. tu. doc. tangit in d. l. i. C. de rap. vir. tu dic clarius: quādoq. fuga obijcit alicui p crimine: r. tunc pbat fuga pbat crimine: vt. d. l. desertores. j. de re mili. r. vidistis. §. e. l. i. §. cū dominus. **Q**uādoq. fuga obijcit alicui in pbatōne alterius criminis nō vt crimen per se: et tunc quādoq. est crimen solius suspitiōis r. tūc fuga est plena pbatō: quia facit quem suspectum: vt. d. l. i. p. ueribus. **Q**uādoq. est crimen de quo requirit pbatō plena vera de ipso facto nō de suspitiōne tūc fuga regulariter nō facit plenā pbatōnem: vt hic r. d. l. i. de rap. vir. r. in corpore de exhi. r. intro. reis. §. suspecto. indicit tamen vel semiplenam pbatōnem facit: vt glo. in l. i. in bonefidei. et in l. admonēdi. fallit in casu r. ibi facit plenā pbatōnem: vt. d. l. cōsiliarios. C. de falsis. **F**acit. l. ista in ar. q. si statuitur pmiū denunciāti malefactoris nec exprimit vnde soluat debet intelligi pmiū formā huius. l. de bonis malefactoris primo. scōdo de bonis eius ad cuius vtilitatē sumit vindicta. tertio de publico. **C**te no. tex. hic ex vinculis causam dicat. r. est simile in l. i. j. de custo. reo.

Ex hoc edicto. **T**ra edictum tenet ad centus aureos actione populari: quoz medietas est actoris: alia medietas est fisci. hoc dicit. **C**ppo. q. p. na sit cōfiscationis bonorū: vt. l. in cognitione. §. e. **S**o. ibi facit plus quia hereditatē adiuit: vt ibi dixi. r. ibi not. q. istius pene pecuniarie medietas est actoris: alia medietas est fisci. **I**dem dicit glo. in q. libet actione populari. vt. l. i. j. §. hoc autē. de his qui deiec. **I**n cōtrarium est veritas: quia quando lex statuit actionem popularē tota pena est actoris post litis cōtesta. vt. l. sicut. j. de xbo. sig. hoc tenet **A**zo r. **R**of. in libellis. in ti. si quis corrumpit albū ptois. **N**ec ob. l. ista: quia ideo hic q. lex simpliciter hic statuit r. hoc verū. **Q**uādoq. per legem inducit actio: secus si accusatio: nam tunc indistincte pena applicat fisco nisi aliud dicat: vt. r. col. que sunt regal. c. i. r. l. mulctaz. C. de mō mulctā. qualiter autem cognoscat an lex introducat actionē vel accusationē dixi in l. agraria. de termino amo. facit ad pdicta. l. vlti. de litig. r. qd ibi not.

Fideicommissum. **Q**ui debuit accipere ab heredibus. **N**ō phibetur eos accusare de multa morte defuncti. hoc dicit. **A**duerte licet tex. dicat accusare. nō tamen est pprie accusatio: vt dixi in l. in cognitione. §. eo. cum in tota ista materia. dicitur de herede qui nō vindicauit mortem defuncti. intellige nisi fuerit puentus ab alio accusatore vel a ppe fide inquirente. vt. l. quoniam soroz. C. e. facit. l. edicto. de iure fisci.

S de pluribus. **D**elictus vnus ex heredibus nō nocet alijs. hoc dicit. **C**ppo. q. factū vnus ex heredibus alijs preiudicat. vt. l. i. in fi. de xbo. obliga. **S**o. ibi in actiōi. que inchoat a persona defuncti r. transeunt in personā heredis. hic in actione que inchoat in personā heredis. dixi plene in l. ea. §. cato. j. de xbo. obli.

Anteq. onere suo. Adde qd dixit bar. in l. se qns. in fi. pn. §. eo.

Ege cor. melia. **E**li de bar. in l. si qd id qd. §. serui. vbi al. legat ista. l. d. iuris. om. iud. **S**ola fuga An ola fuga rei pbet vel indicit faciat habet p do. an. in. c. estimatis. de dol. r. p. et adde qd regulariter fuga non facit quez haberi p puicto. l. i. C. de requi. re. r. l. vbi. C. de fal. r. q. faciat indicit r. etia bar. in l. i. ff. de qsti. et an bannū faciat indicit um veritatis habet p bal. in l. i. ff. de col. C. de here. in sti. de mate. ria p Jo. an. in addi. spec. in ti. d. psum. §. ij. x. violē

ta. adde casti no. in quo fu ga plene pbat in an. vt nulli iudi. §. si qd vero ac cusatus. col. ix. r. theoria bar. hic limba vt no. p co in l. i. j. d. bo. eo. r. videt. in l. quid aut de lib. cau. et b adde in l. in l. i. j. de re. de acq. pos. vide ang. de are. in l. male fi. in x. fama publica. **E**ber in tellig. si ita tuti dicit q. cū pmo ac cusauerit malefactorē bar. beat tūc de q bus bōis habere os. vide bart. in l. lex cornel. §. si qd libelli. d. in l. i. j. de re. antiq. vide ange. de are. in malefi. in x. fama publica. in pe. carta. **E** hoc edicto. **C**ui ap plicet pena ex populari actiōe reda cta. r. adde bar. in l. i. ff. quis id qd. de iuris. om. iudi. **C**trariū vide in bar. in l. senatus. §. senatus. et qd ibi dixi d iure fi. **F**ideicom missum. **A**duerte. Et sic habet in tellectū ad ro tū ti. r. intelli ge vt p Bal. in d. l. qm soroz. C. eo. et vide p cor. in l. i. §. si mulier in x. elegan ter. de liber. agno.

Si quis
ali. test. phi.
Rubrica.

Querit
glo. Et prae
tica huius
et quod pbe
que impedi
uise testari
et quid si t
testis erat
nullus. et q
si non est
et impedi
uit. vide no.
bal. l. testa
menti. et q
ibi glo. C. de
in offi. testa.

Si quis aliquem testari phi. vel cogerit. Rub.
Querit glo. qm habeat locum iste titulus. Et di
cat ut in glo. s. quando cogo te ut alium instituas: an
coactio mea noceat instituto. Et gl. que h. est tenet
q sic. Sed s. tenet glo. in l. i. C. eo. et allegat. l. me
tus. s. l. s. qd me. cau. pro illa glo. fac. l. elegater. in
pn. s. de dolo. et qd ibi no. In contrarium pbatur per
Dy. q. quando dolo? alicui? est immediata ca alicui?
acquisitionis mee debet mihi nocere. ut in dolo p
curatoris qui nocet dno. vt. l. si pcurator. j. de do.
excep. et j. de vi et vi arma. l. i. s. si quis tamē. et s. su
lius. Itē videtur casus expressus in l. i. C. eo. et istam
opi. tenet Dy. et Be. **N**on ob. l. metus. s. l. i. q. q
ibi met? alteri? non fuit ca prima acquisitionis: sed
labor meus. nec. l. elegater. in pn. s. de dolo. q. ibi
loquitur in tractu in quo similis dolo alteri? nō est
immediata ca acquisitionis: q. acq. ex tractu meo
nō dolo alteri? et q. ista opi. sit nā istos doc. videt
pbari in l. i. s. l. i. et i.

Quid dñi captat. Ab eo q. pro
hibet testm fieri
ut mutari auferat hereditas ut ab in
digno. h. d. **O**ppo. j. l. pri. s. frat
glo. soluit et bñ. et vide illa gl. que in
multis locis allegat. et dirivobis in l. si sequēs. s. e.
ti. s. q. qm frater occidit fratrem q. nocet oibus sequē
tibus in gradu: sed existētib? in eodē cū eo v. l. pri
miori nō pūdicat p illa gl. vt. l. cū rō. in fi. j. de bo.
dāna. **Q**uero aliquis vult facere testm: consan
guinei nō pmittunt introire notariū et mittit ad cu
riam ut faciat q. notari? introire possit et testm libe
facere: qd facit curia. **P**er dñi dico q. potestas dñi
hoc facere p regulā ne potēiores humiliores affi
ciat. vt. l. i. l. i. l. i. s. ne potēiores. s. de offi. pñ. et p
hoc videt casus in l. i. et curent. s. de testi. et sic pone
bat casus Ja. bu. cui. parcat deus: licet gl. aliter di
cat in fi. ibi dicit testari. i. testificari dñi glo. sed Ja.
bu. dicebat testari p pñe. **Q**uero q. l. i. t. pñe. pñe. pñe.
cabit ista. l. i. **E**t credo q. sic pñe. pñe. q. ille qui phi
buit testari accusat et pñe. pena exord. et hoc fa
cto pñe. pñe. eum acti. civil. s. petitio hereditas. si
cur in quolibz alio indigno dicim? vt. l. i. de his q.
vt. indig. C.

Si domin? dolo fecerit. bene mutari te
stamentum nocet suo et alijs institutis nō legatarijs.
h. d. **O**ppo. p. de pn. ad fi. q. in pñe. dicit q. dolo
phibētis mutari testm nocet alijs. s. filio vel suo et
manumisso. In s. s. si legatm. dicit s. ruz. et istud nō
est multū facere cōtra: q. possum? rñdere altero d
duob? mōis: q. in pn. fuit adhibet? dolo? a pñe. pñe.
pñe. pro qbus pñe. dolo pro pñe. pñe. vt. l. i.
pe. j. de bo. liber. et h. puto vez sat. vel alif aliud in
institutōe aliud in legato. ita loquitur secunduz rñsuz
s. et rō satis est in pñe. nā qm adhibeo violētiaz
ne aliquis faciat testm tñc respicit institutōes et cir
ca ea videt facta violētia et nō respicit legatum pñe.
pñe. et ita aliud in vno q. in alio. **A**lteri? dicit
hic et si nō fuerit in pñe. et sed an sufficiat q. non
fuerit omni tēpore: an altero. **E**t vltima opi. gl. est
vera. et vide glo. q. icipit eo tpe et ibi et alij qd et.
ibi ar. cōtra. et et dicit. ad pñe. rñsum. Itē ibi in
ter. et ius qui et. dicit. huius relicto causaz dedit dñs
ideo nocet. sicut in dolo pcuratoris dicim? q. nocet
dño. vt. j. de do. excep. l. si pcurator. Dy. **E**t illam
rationē tene mēt. q. p hoc pñe. terminari qd no. q.
si marit? phibuerit vxorē facere testm: an noceat fi
lijs qui essent successuri ab intestato. **V**idet q. sic.
vt. hic. sed s. videt de iure: q. si filij vellēt succedere

ex testō qd phibuit pñe mutari: et tñc noceret filijs:
sic qm dedit cam dolo pñe successor legittime fm
ista lec. quare et. p h. vidistis. s. l. pri. no. ibi. Itē
fit pñe. pñe. pñe. in s. du. et vide gl. q. incipit
q. phibuit. in fi. dicit et rō q. initm h. habuit: ibi non
ar. s. de here. insti. l. i. et de cadu. tol. s. in p. et. s. p se
cūdo fm di. **S**ed circa ista gl. q. t. q. ille q. est in
dign? distribuit. s. j. l. pri. s. fi. vbi nō distribuit
indign? s. fise? **R**ñ. ibi loquitur in fideicomis. parti
culari: h. in vniuersali. et rō est q. in vli detrahif. tre
bellianica: s. legatari? q. soluit fideicomis. vtile
nullā detrahif. q. ita loquitur h. tene menti istaz
materiam.

Si quis impedit testes accedere
ro exēplū s. fratris. **E**t legit duob? mōis
p si vn? frat. phibuit que testari de nouo nō nocet
alteri. ista est bona et clara. scdo qm vn? frat. q. sol
erat institut? in p testō phibuit mutari testm. q. ca
su alteri fratri nō nocet s. pdest. habebit enī partē
suā cū nihil esset hūm? si pñe. testm duraret. In b
tñ sunt opi. an h. lec. sit vera. examīnabo statim in l.
vl. nō habet h. alia ad presens.

Utrum. **E**t licet testōi placare blādo
sermone. h. d. **P**ro declarā
da ista materia q. in q. casib? habeat lo
cū iste ti. **E**t rubrice dicit in quoz q. examīnem?
Pro h. locū qm cogo te ut me instituas: tñc inci
do in edictū et hereditas auferat et applicat fisco: vt
l. i. C. et i. **S**ed q. quō potui pñe. veniētibus
ab inte. q. me pñe. bāt in s. du. s. ea q. no. s. e. in l. i.
in pn. **D**ic q. postq. fui institut? nullus est q. me p
cedit: q. in succ. pñe. est ca testamēti. vt. l. q. diu. j. de
acq. here. **S**ed adhuc insurgit inīqtas. q. ex facto
meo pus veniētes ab intestato excludo. **R**ñ. h. nō
ostabat q. vellent instituere hos v. l. alios. s. voluit
decedere intestat? sed h. bñ. ostat q. inuit? me insti
tuit. **S**inaut ostaret q. voluit instituere: tunc illis
q. lesi dare actio s. me de dolo v. l. ad. ex. l. ad du
pli. vt. no. in l. luti. s. s. s. pñe. pñe. j. de le. i. et i. auc.
vt. nul. iudi. s. ad h. pñe. pñe. et. C. e. l. i. et si nō esset sol
uēdo in dubi o: iste lesus reuenteret s. fisco. ar. l. fi.
in pn. s. de eo p. que factū erit. et l. plane. la. i. s. i. j.
de le. i. **Q**uero vti nō legata debeant ex h. testa
mēto facto p vñm. **E**t videt q. sic. vt. s. l. pñe. in fi. et
l. i. s. i. **I**n s. videt q. nō. q. postq. feci testm in
uit? ita h. voluntatē legatarij sic heredes. et quāq.
coactio fuerit facta p alium nō d. pñe. legatarijs
vt. j. dicit in scdo casu. **R**ñ. si ostat q. testator co
actus instituit me et nihil aliud ostat vltra q. tunc le
gata debent. vt. l. i. pñe. s. si ostaret q. tota illaz
voluntatē feci coacti: tñc nihil debet p rōnē scdo sa
ctā. **Q**uero q. coactio d. interuenire vt q. inci
dat in edictū. **R**ñ. met? mori? v. l. cruciat? corpis. s.
q. caderet in pñe. rñz. vt. l. metus. qd me. ca. v. l. ali?
met? q. induceret restitutionē p officiū iudicis. de q.
in l. i. s. q. honorāde. qm rex act. nō da. et l. fi. s. i. et
ij. s. qd me. cau. et l. interposita. C. de trasac. et no. in
d. l. metus. qd me. ca. **A**d tollēdū tñ dicit pñe. pñe.
q. nō intercesserit met? curet q. q. testm fiat interue
niētib? s. sanguineis. vt. l. trasac. C. de transf. **Q**ue
ro quōd pñe. pñe. ista materia. **R**ñ. p. accusabilē
ille cogēs et pñe. crimī alr: et illa snia habebit cō
tra eū effectū pñe. pñe. bonoz: vt amodo pñe.
tur p hereditate pñe. here. ar. l. in cognitiōe. s. ti. i.
ita intelligo. l. i. C. e. **S**ed habes locū iste titu.
qm cōpello te ut instituas alium. vt. l. i. C. e. ita dicit gl.
rubri. in l. i. C. e. no. s. p. l. metus. s. et l. s. qd me. ca.
p h. l. elegans. in pn. s. de dolo. vbi dolo? tertij non

Utrum
queo
qño. **E**lide
bar. in l. fin.
alias. i. C. e.

Distingua-
tur. Aliq̃s i-
terficiat p̃san-
guineū vtrū
fiscus succes-
dat ei. z vīd-
bar. z qd̃ ibi
dixi in l. si. d̃
his q̃. vt in-
dig. p̃ bal. in
l. eā quaz. in
iii. col. C. de
fideicō.

nocet alteri. p̃ b. l. i. s. sed si legata. s. e. vbi dolus
vni? nō nocet legatarijs. ad idē postq̃ q̃s est insti-
tut? t̃z p̃mū locū in suc. s. ei q̃ t̃z p̃mū locū nō nocet
dolus alteri? vt no. s. e. l. i. in p̃n. g. zc. Cōtra. tenet
Pe. Di. z. Li. z oēs. nā q̃n dolus alteri? est cā im-
mediata acq̃sitōis mee ille dolus mihi nocet. vt. l.
si p̃curator. j. de doli excep. z. l. i. s. si q̃s t̃n. z. s. fili?
j. de vi z vi ar. z pbat tex. in l. i. C. e. z ar. l. ij. s. i. s. e.
z. j. q̃. nō cōpe. bo. po. l. i. **N**ō ob. s. z l. z. q̃ ibi dol?
alteri? nō est cā p̃ria acq̃si. mee. s. labor me? **N**ō
ob. l. elegans. in p̃n. q̃ ibi dol? tertij nō est cā p̃ria
acq̃sitio. mee. s. p̃ct? me? **N**ō ob. qd̃ d̃ de legata-
rijs. q̃ vt dixi supra intelligo q̃n nō p̃stat q̃ fuerit
coact? ad legādū. sed si p̃sumit in. q. q̃ coact? insti-
tuit aliū. **N**ō ob. qd̃ d̃ q̃ est primior. q̃ h̃ cā p̃ri-
mitat? causabit a dolo tertij q̃ est institui fecit. **I**n
drijs erat primior in p̃sanguinitate vel sanguine:
z sic cā p̃mitat? causabit alif q̃ ex dolo tertij. z p̃
h̃ fac optime so. quā **D**i. dedit. s. e. l. i. s. i. in vltimo
p̃rio qd̃ feci. **P**ractica aut̃ hui? mēbri erit q̃ p̃
accusabit inferēs metū q̃ accusatio secuta p̃dēna-
tiōe habebit effectū p̃fiscādoz bonoz p̃ institutū
vt dixi. s. ita intelligas q̃ ei quē q̃s leſit p̃ illū actuz
sit saluū ius recupandū p̃ inferētē metū. vt dixi. s.
in p̃rio casu. **H**abem? videre duos casus dubios
q̃s infra dicā. **T**ertio casu h̃z locū iste t̃i. q̃n in-
pediō aliq̃nē volētē testari de nouo. vt. s. l. i. in p̃n.
ita dicit gl. rubri. **C**irca h̃ distinguē lati? aut̃ iste q̃
impedit est primior successur? ab inte. z hereditas
aufert sibi applicat fisco. vt in p̃n. l. i. **A**ut̃ ille h̃z
p̃orē in g̃du vlt̃ eglē z sibi nō p̃iudicat. vt. l. ij. s. fra-
tris. s. e. ita t̃z glo. in p̃n. l. i. **S**z p̃ b̃ op. s. deter-
minatū est q̃ q̃ cogit testatorē instituere aliū fac lo-
cū huic t̃i. s. q̃ impedit testatorē testari videt cū co-
gere relinq̃re veniētib? ab inte. z l. officinū. in p̃n.
z. l. si q̃s cuz nullū. j. t̃i. i. **K**ū. si p̃staret q̃ ego impe-
diui testatorē volētē testari z instituere aliū p̃cede-
ret oppositō. s. qd̃ in gl. d̃ intelligit q̃n pbat q̃ q̃s
phibuit aliū testari simplr. forte enī si testōz fecisset
testm̃ instituisse veniētes ab inte. z distinctio p̃ce-
dens facit ad questionem de eo qui interfecit con-
sanguineum suū: vtrum succedat ei z si non vtrum
succedat fisco: qd̃ h̃nt hanc. q. facta p̃ **D**i. in l. se-
quēs g̃dus. s. t̃i. i. **V**itas est q̃ distinguat? aut̃ iter-
fect? erat primior: aut vltior. p̃ casu bona p̃fiscā-
tur. scdō non. vt. l. cū rō. in fi. de bo. dā. z. l. ab hosti-
bus. s. i. s. so. ma. interficiēs nō nullo mō succedit
p̃ dictas. ll. **Q**uarto casu h̃z locū iste t̃i. q̃n q̃s p̃hi-
bet testari aliq̃nē q̃ volebat mutare p̃mū testm̃. vt
s. l. i. in p̃n. ita dicit gl. rubri. **C**irca h̃ distinguē: aut̃
ille q̃ phibuit nō erat institut? ipse nec fili? ei? vel
seruus z sua phibitio nō impedit succedere institu-
tos in p̃. vt hac. l. ij. s. fratris. z qd̃ not. in l. i. in p̃n.
qd̃ intelligo nisi p̃staret q̃ testator volebat mutare
p̃mū testm̃ respectu heredis instituti z volebat
instituere aliū: z tūc p̃inde est ac si cogisset testato-
rē illū instituere vt in p̃cedentib? dixi. facit ad p̃dā-
cta q̃ factū phibētis nō nocet legatarijs z fideicō-
missarijs exneis: z eadē rōe nec institut? exneis. vt
l. i. s. s. si legatū. z. l. p̃ri. in fi. s. e. s. si erat institut?
ali? q̃ fili? vlt̃ heres phibētis: tūc si erant in p̃tate
tpe phibitōis. l. z nō essent tpe adite hereditat? di-
cuntur indigni z hereditas fisco applicat fm̃ oēs.
vt. s. e. l. i. s. i. z. j. q̃. nō cōpe. bo. po. l. i. in fi. s. si erat
sui iur? tpe phibitōis z adite hereditat? sunt opi.
s. e. l. i. t̃n. **D**i. t̃z illā q̃ fit idē qd̃ supra. p̃t esse rō:
q̃ p̃p̃t p̃fiscationē p̃sonaz videt phibēs phibuisse
solū fauore illoz. ar. l. pe. j. de bo. li. **I**te p̃dicta nā
nisi illi instituti essent successuri ab inte. tūc enī phi-
bitio tertij nō nocet. q̃s impedit succedētes ab in-

te. vt dixi in casu p̃cedēt: multo forti? **B**. **D**ono ca-
sum in terminis. marit? phibuit vxorē testari vlt̃ re-
stamētū factū mutare ad h̃ vt succederent oēs filij.
certe nō impedit p̃p̃t h̃ successio filioz p̃p̃t ea q̃ dī-
xi. **P**roterea tā p̃t phibēs q̃ m̃ sunt in eglī g̃du fi-
lio: id̃ par p̃fiscatio oēm suspitiōez tollit. vt. l. nō so-
lū. de ritu nup. maxie hodie q̃ iure m̃ h̃z de necessi-
tate filiū instituere in aliq̃. vt in auc. vt cū de app.
cog. s. aliud q̃ capitulū. **S**i vero ipse phibēs erat
institut? in p̃rio testō: tūc aut cū alijs aut solus. p̃ri-
mo casu alijs nō nocet: nisi etiā ipsi doli commise-
rint. vt. s. l. i. in fin. z. l. ij. s. fratris. z sp̃ intellige: nisi
p̃staret q̃ testator volebat mutare etiā q̃ ad institu-
tionē alioz. **S**i nō erat institut? solus. z tūc aut ip-
se solus erat etiā successur? ab inte. z hereditas ap-
plicat fisco. vt. l. i. in p̃n. s. eo. aut nō erat successur?
in aliq̃ vlt̃ sol? z in h̃ sunt opi. s. l. p̃ri. s. fratris.
nā qd̃a dicit q̃ succedūt alijs veniētes ab inte. vel
in totū si erat p̃p̃ndozes vlt̃ ex parte sua si erat in
egli g̃du. z sic factū vni? nō nocet alteri: h̃ e qd̃ p̃
dest p̃ istā opi. est. C. e. l. i. z qd̃ dixi. s. in p̃ casu. l. q̃n
q̃s cōpulit instituere se. idē enī videt esse siue com-
pellat me instituas siue q̃ i institutōe facta p̃seue-
res. z id̃ alijs dicit q̃ succedit fisco tūc. z ista opi. p̃z
p. l. i. C. e. **N**ec ob. s. fratris. q̃ ibi loquitur q̃n phib-
uit testari de nouo ad illū casum tūc refert. vt ibi
not. fm̃ illā opi. s. sp̃ intelligas nisi p̃staret q̃ vole-
bat mutare testm̃ z instituere veniētes ab inte. vel
alios certos: tūc enī illi subuenit fm̃ ea que dixi. s.
circa p̃mū casum. **Q**uero q̃n hereditas appli-
cat fisco vtrū legata remaneat valida. **T**ex. videt
q̃ sic in l. i. s. s. si legatum. s. e. z. s. l. p̃ri. in fi. qd̃ in-
tellige nisi legata esset relicta filio vel seruo phibē-
tis. eadē rōe quā supra dixi de institutōe nisi p̃sta-
ret testatorē voluisse mutare voluntatē etiā q̃ ad le-
gata. ita intelligo. l. enī q̃. in fi. de his q̃b? vt indig.
Quero q̃n p̃babit q̃ q̃s phibuerit aliquem
velle testari vlt̃ testm̃ mutare. **R**ū. duo oz p̃bare. s.
q̃ ille volebat testari. **I**tez q̃ ille ali? phibuit sibi.
vt. s. e. l. i. in p̃n. h̃ aut phibitio pbat si impedit in-
troire notariū vlt̃ testes. vt. s. e. l. i. in p̃n. z. l. marcel-
lus. in fi. ad trebel. z. l. enī q̃. in fi. de his q̃. vt indig.
Quero p̃de q̃ testōz dixit corā duob? vlt̃ trib?
testib? vlt̃ etiā corā notario q̃ ipse fecerat testm̃ coa-
ct? z q̃ libent mutaret sed omittit p̃p̃t tiorē an sit
sufficiēs p̃batio. **R**ū. si diceret simplr. p̃p̃t metum
nō expmēdo a q̃ esset illat? puto q̃ nō valeret aliū
qd̃. nō enī p̃t sua simplici voluntate remouere te-
stamētū qd̃ aū fecerat. vt. l. sancim?. C. de testa. s. si
diceret sibi metū illatū a substituto: tūc sat enī indi-
gnū reputare videt. z tūc hereditas applicat fisco
vt. l. hereditas. C. de his q̃. vt indig. **Q**uero vtrū
hereditas veniat ad fiscū siue sit adita hereditas:
siue nō. **R**ū. q̃ sic. vt. l. p̃ri. in fi. dū dicit cadauca. fac
qd̃ dixi. s. t̃i. i. l. sequēs g̃dus. in p̃n. **Q**uero in-
l̃n̄az p̃de q̃ tpe facti testamētū nulle iniurie fuerit
facte p̃ vīz vxori s̃z p̃cesserat iniurie z d̄berat vtrū
ex h̃ vīr reputet indign? **I**nno. in fili videt deter-
minare q̃ sic. ex de of. dele. c. cām m̄mōij. dixi i. l.
i. s. q̃ onerāde. q̃rū rez ac. nō datur.

De iure codicilloz. Rubrica.

Istoz formas vide in **S**pe. de instr. edic. s. vi
so. p̃tinua z q̃ras vt in gl.

Si nō valet
valet vt p̃t valere. h. d. h̃emus
videre duo. p̃ illud g̃nale si nō va-
let qd̃ ago vt ago zc. de q̃ p̃ Li.
in l. non codicillū. C. de testa. dixi

Quero q̃
liter. **A**dde
q̃ no. in l. p̃
xime. de his
q̃n test. de
le. z. l. i. i. fco.
s. i. de p̃dā. z
de. z in s. le
gaut. in l. i. s.
lega.
Si nō vale-
ret. **F**ac ret.
z qd̃ ibi dixi
in l. i. qd̃ s.
i. s. t̃i. i. adde
qd̃ no. bart.
in l. i. in testō.
de fideicō. li.
adde bal. in
l̄n̄am. C. de
testa. in vlt̄.
col. vbi t̃z
bar. b.
Que one-
rade. **A**dde
tex. l. i. miles
s. veteran?
de test. mili.
z in l. si iure.
de le. ij.
De codi-
Rubrica.
Smevīs
formas codi-
cilloz i spe.
de instr. edic.
s. vīso. de im-
pugnāq̃.

¶ dicit. Adde q̄ de clausula ista voluit bar. in l. si ita. de aur. z ar. le. z qd importet h̄ clausula codicillari z q̄ p̄sone videant p̄ eaz q̄ uari z qd si nō est appositā clausula codicillari in testō: s̄z dicit q̄ uoluit testm̄ valere oī meliori iure z mō q̄ valere pōt: dicit q̄ p̄inde est ac si esset clausula codicillari. l. cū p̄. s. fili. m̄fem. de le. ij. a filitūdie rap

in. l. i. s. si q̄s ita. j. de x. ob. Scdō habemus videre spālīf materiā h̄m. l. z singu. de vigore illi. clausule q̄ apponit in quolibet testamento: si nō valet iure testamēti valeat iure codicilloz z illud examine m̄. **¶** P. j. ad trebel. l. sceuola. Glo. sol. ibi volebat codicillari. h̄ facere testm̄. **¶** P. j. distinguunt: aut certū est q̄ q̄s voluit testari z nō valet iure codicilloz nisi dicat. vt. b. cū simi. aut voluit codicillari. z h̄ certū est. tūc valet z x̄ba directa trahunt ad fideicōmissum. vt. d. l. sceuola. z. l. codicill. s. sciaz. j. de le. ij. z qd ibi nō. in. l. x̄bis ciuilib. s. de vulg. z pup. aut est dubiū: z tūc aut in illa voluntate est iustitio heredis z p̄sumit q̄ voluerit facere testm̄. alī as sec. vt. l. illud. s. tractari. j. e. z. l. nec codicillos. C. e. Venio ad materiā illi. clausule examinādā p̄ multas q̄ones. Et p̄ q̄ro qd importet h̄ clausula z q̄ p̄sone. p̄ h̄ x̄ba vident ḡuari. gl. dicit q̄ videtur rogati veniētes ab intestato. vt. l. ex testō. C. de fideicō. z ibi nō. z. l. q̄ aūt. i. p̄n. z ibi nō. s. si q̄s omīf. cau. testa. qd puto vez q̄ veniētes ab intest. succedūt. si enī succedūt aliq̄ ex testō: puta si precesserat aliq̄d testm̄ qd nō est ruptū p̄ istud scōz qd valet iure codicilloz. illi heredes q̄ successerūt ex ipso videtur rogati. Quicūq̄ enī aliq̄ mō succedit videt rogati. vt. j. e. l. si q̄s cū nullū. p̄ter q̄ si esset heres ex testō postea facto. vt. j. d. cā. J̄tē aduertēdū est dīlī genē q̄ non est simplr vez q̄ habeat p̄inde ac si essent rogati. **¶** Ma. tex. in. l. q̄rebat. s. de testa. mili. dicit vīm testamēti in cāz legati z fideicō. z codicillo rī esse p̄uersam p. d. clausulā. q̄ x̄ba sunt multū pōderādā. nā ex testō nemini acq̄rit h̄ditas nisi adi ta regularit. ita non est ista directa institutio q̄ tra h̄t ad fideicōmissū. vt. infra dīcet. put iure fideic. valet h̄z in se ista additōne si agnoscat. z sic nō trāsmittit ad heredes nisi q̄s agnouit. vt. l. si ita lega tū. s. illi si volēt. j. ti. l. si enī h̄ ad iheret nō esset trāsfere vīm testamēti in vīz codicilloz ab ea q̄ erat in testō. qz tex. ille nō vult s̄z in illis casib. in q̄b. h̄ere ditas nō adita trāsmittit i illis trāsmitteret fideic. nō q̄ p̄ oīa est idē ac si rogētur veniētes ab intesta to. z ita dicit de facto. **¶** Scdō q̄ro qd si testōz dīx rit volo q̄ valeat iure testamēti z codicilloz an va leat h̄z clausula. **¶** Vide q̄ nō. qz inducit repugnā tia. vt. l. vbi repugnātia. j. de reg. iur. In d̄rīū est ca sus in. l. si. C. e. **¶** Mō ob. d̄rīū: qz dicit z codicilloz d̄z expōi z. p. v. l. z h̄ p̄p̄ regulā q̄ est q̄ q̄n copula z. ponit inf̄ incōpassibilia resoluīt in dīstīctā. vt. l. si titio fundus. j. de vsufru. le. z erit electio heredis q̄ petat iure directo v̄l fideicōmissi. vt. l. vl. C. e. z. j. ad trebel. l. recusare. s. titi. dū tū nō eligat cām ite statī in necē legatarioz: tūc enī tenet ex edicto si q̄s omīf. cau. te. nisi testōz nōiatim exp̄sse et electio nē p̄miserit. vt. l. q̄ aūt. in p̄n. s. si q̄s omīf. ca. tes. idē si dixerit volo q̄ valeat iure testamēti v̄l codicilloz rī. p. e. l. **¶** S̄z qd si dicit volo q̄ valeat iure testamē ti v̄l saltē iure codicilloz. Rī. arbitroz q̄ tē nō pos sit eligere heres. nā illa dīstīctio diminutiva saltē h̄z illō iportare. vt si primo mō. l. iure testī non pōt

¶ An valeat. Adde bar. in. l. si. C. de codicill. **¶** Dec clausu la. Et h̄ clausula exponit. i. quatenus non valet. z sic p̄ parte pos set x̄vī carī fm bar. z doc. in. l. si h̄e. q̄ me. erit. de le. i. z bar. b. in. ix. q. z bar. in. auc. ex cā. C. de lib. p̄te. **¶** Puto vez. **¶** De x̄tate h̄u. q. plenissime dicit post alios in auc. ex cā. in. xv. col. cū se. C. de libe. p̄te.

valere deueniat ad illud qd est min. vt. C. de emē. p̄p̄n. l. i. p̄z ex regula grāmāticali de dīstīctīone dī minutiva. vñ dicit si nō potes mibi dare bisan tū sal tē cōmoda denarū. **¶** S̄z qd si repit sic z voluit va lere v̄l iure codicilloz nō dicit iure testamēti. Rī. qz dīctio v̄l. q̄n apponit vñ oīonī v̄l dīctio tū su mit p̄ saltē. vt. l. si stipulat. s. ad h̄beri. j. de fideiuf. p̄inde ac si diceret testamēti v̄l saltē codicilloz. **¶** Ter tio q̄ro an h̄ clausula si nō valet zc. habeat locum q̄n testm̄ nō valet p̄p̄ defectum solēnitatī omīsse. **¶** Tex. z gl. q̄ sic. vt. l. codicill. s. si. j. de lega. ij. z. l. ex h̄is x̄bis. C. de test. mili. z no. in. auc. ex cau. C. de li. p̄te. **¶** Quarto q̄ro qd si testm̄ nō valet rōe vo lūtatī imp̄fecte: qz anteq̄ impleat mortu. est testōz v̄trū tūc opef illa clausula. **¶** Tex. videt q̄ sic. C. e. l. si. circa medīū. In d̄rīū facit. l. fideicō. s. i. j. de leg. iij. z. l. ex ea scriptura. s. de testa. z ibi videt tex. z h̄ puto vez. **¶** Mō ob. l. vl. C. e. qz intelligo voluntatez imp̄fectā rōne alicui. solēnitatī nō volūtatī. no. gl. in. l. si is q̄. s. de testa. **¶** Quīto q̄ro qd si testm̄ nō valet ex causa p̄teritōis: an tūc illa clausula opef. **¶** Gl. i. auc. ex cā. qz nō z fuit additio noua. **¶** Ja. bal. z atiq̄ gl. tenet d̄rīū vt refert **¶** Mar. fill. i. auc. ex cā z est casus fm h̄ in. l. si p̄roni. s. si. j. ad tre. **¶** Si. z alij moderni tenet illā opī. opponētes d̄ illā gl. z p̄bat sic. ista sunt paria relinq̄re a veniētib. ab inte. z dī cē si nō valet iure testamēti valeat iure codicilloz vt no. in. l. ex testō. C. de fideicō. z. l. q̄ aūt. in p̄n. s. si q̄s omīf. cau. test. z p̄ **¶** Si. in. l. codicill. in. si. j. de le ga. ij. **¶** S̄z si testōz dīxisset legata tūi debet a veniē tib. ab inte. sine dubio fili. teneret. vt. l. si q̄s cum nullū. j. e. in p̄n. z ita tenet doc. **¶** S̄z h̄ videt exp̄s se. j. de le. iij. l. ij. vbi a filio p̄terito nō pōt relinq̄ fī deicōmissum. Rī. a filio p̄terito nō pōt relinq̄ nō minātū. vt ibi. s̄z relinq̄ ḡnalit a veniētib. ab inte. z ita loq̄tur i. d. l. ij. z h̄ x̄a iā nato p̄terito. **¶** Sexto q̄ro qd si fili. posthum. sit p̄terit. **¶** Vide idē. vt. l. si q̄s cū nullū. j. e. **¶** Doc. moderni vt dīc **¶** Ja. de bel. z q̄s oēs dīcūt q̄ nos debem. inspicere x̄ba testa mēti. aut enī dīcūt si nō valet zc. sic sunt p̄ntis tem poris: z tūc testō rupto p̄ natiuitatē posthūi non de bētur: qz deficit additio: qz vez est illo tpe valuisse. p̄bat p. l. si ita scripsero. j. de le. ij. de au. z ar. le. l. si ita. z. l. si a colono. z. l. cū stipulamur. z. l. si stipulat. fuerim. j. de x. ob. j. e. l. qdā. ij. rī. sed si nō diceret si nō valet zc. s̄z diceret nō valet v̄l valebit zc. tunc porriget ad testm̄ qd rīp̄et natiuitate posthumī. ita dīcūt p̄dicti. **¶** Puto vez si aliq̄s p̄terit v̄trem vro. sue sciēti. sec. si ignorat: qz nō cogitabat in p̄peruū h̄re filios. tūc nato posthumo illud testm̄ nō valeret iure codicilloz. p̄bo donatio inf̄ viuos est validior q̄ fideicōmissū qz nitiē volūtatē duo rū. vt no. in. l. i. C. de pac. p̄ **¶** 30. in summa. sed do natio inf̄ viuos facta p̄ natiuitatē filioz renocat p̄ p. l. si nunq̄. de reuo. do. ḡ multo maḡ fideicōmissū. **¶** Preterea in testō militi. inest clausula tacite si non valet iure cōi valeat iure militari. vt. l. ij. s. de testa. mil. **¶** S̄z pone posthum. nascit facto testō: an

fuit appositā clausula codicillaris per quam possit dici testatorē in genere cogitasse. dicit plene in auc. ex cā. de li. p̄te. cuz bar. in. d. l. q̄ filiab. trāseūt ibi cōif doc. z bal. in. d. auc. ex cā. in op. ij. in asipe. colū. z bal. z salī. in. l. si. C. de codicil. z salī. z pau. de cas. in. l. i. C. de

¶ Dec clausu la. Et h̄ clausula exponit. i. quatenus non valet. z sic p̄ parte pos set x̄vī carī fm bar. z doc. in. l. si h̄e. q̄ me. erit. de le. i. z bar. b. in. ix. q. z bar. in. auc. ex cā. C. de lib. p̄te. **¶** Puto vez. **¶** De x̄tate h̄u. q. plenissime dicit post alios in auc. ex cā. in. xv. col. cū se. C. de libe. p̄te.

¶ Reuocat Contrariuz tenuit bar. i. l. q̄ filiabus: in. si. de le. i. z imol. ibi se remittit ad notata p̄ se i. l. filio p̄terito. s. de in. iust. rup. irri to q̄ test. ma gis cōis oī pī. est cū bar to. in. d. l. q̄ si liab. in. si. z sic d̄ bar. bīc qz omnes se quunt opt. bar. in. d. l. q̄ filiab. p. l. ḡnalit. s. ex testō. j. de fu deicō. liber. maxie qz tes tator appo nēdo clausu lā codicillaz rē videt i ge nere cogital se. de h̄ casu l̄z in specie nō potuerit cogitare qd sat̄ suffic. l. q̄ iure militari de test. mil. l. sub p̄textu. la. ij. de trāf. z ibi p̄ doct. z ad iura al̄ legata p̄ bar to. h̄ potes rīdēre plurī h̄is modis p̄ ad. l. si vñ q̄ q̄ loq̄tur in donatiōe q̄ si valuisse dīminuta fu isset legitia filij. sec. in le gat. q̄ nō mī nuūt q̄rtā. l. pap. s. q̄rtā. s. de inoffi. te. ad. l. si cut certi. pōt dī ci q̄ ibi non

hered. insti.
fulgo. in. d.
auct. ex cau.
sa. Pau. de
cast. in. d. l. si
cut certi. de
testa. mili. z i
pfil. lvi. inci
piete pclar?
z egregius.
z in duob?
pfilis ibi se
que. z pmo.
in. d. l. filio p
terito. bal. tñ
in. l. si totas.
C. de inof. te
sta. z bal. in.
sti. de codi. s
si. p bar. i cō
si. incip. qdā
noie lapus.
z ang. bictz
opi. bar. b d
quo etiā per
ang. in. l. idē
erit dicēduz
de test. mili.
p ang. in cō
si. cxi. z cxi
vij. als. ccc
xvij. z vide p
ang. in pfil.
ccxij. z bal.
in. d. s. si. in
stituta eo.
q. **U**lex ma
xime zc. imo
la p. l. filio
p. terito. i. xij
col. s. de in
iust. rup. zc.
r. **S**eptio
qro. **E**osue
tudo notari
orū nō debz
obesse parti
bus p q vīd
qd not. do.
anto. i. c. qñ
tauall. z i. c.
cuz ptingat
de iureiura.
qd dictū res
tulip bart.
in. l. si socie
tatez. s. arbi
trozū. in. vi.
col. p socio.
s. **P**otius
valeat. Et
cuz hac opi.
trāsīt etiam
bar. in. l. si. C
de codicil. z
bal. in addi.
spe. in. tit. de
instru. edict.
i. xij. vl. xij
colū. limita

illud valebit iure mili. potuit enī valere si testōz vo
luit: z tñ nō valuit si testōz b nō cogitauit. vt. C. de
test. mi. l. si cū vl in vtero. z. s. de testa. mili. l. q iure
z b puto vez: maxie q illa clausula si nō valet zc.
ponat magi esse de p̄suetudine notarioz q̄ q tes
tator deliberet qd importet. **S**eptio qro qd si
testator dixit si nō valet iure testamēti valeat iure
codicilloz an b̄ba referant ad tps p̄diti testamē
ti an ad futurū si ptingeret testm nō valere: dubiū
fac: qz illud b̄bū valeret repitur in p̄nti optatiui z
in p̄terito imp̄fecto subiunctiui: z b̄ videf p̄ntis tem
pori. ita videf tex. fm vnā lec. in. l. cū stipulamur. p
ut est in tex. oz vt qdā b̄nt. j. de x. ob. s. alij nō b̄nt
oz: s. tñc n̄hil ad p̄positū. ad idē. l. q̄ rome. s. ange
ri. j. de x. ob. fm vnā lec. z. j. si q̄s inge. se esse d. l.
ij. cū sua glo. In d̄rū videf q̄ illa b̄ba subiunctiui
siue sint p̄teriti tps vl p̄ntis: p̄nt b̄e significatiōz
futuri. vt. l. si ita q̄s. s. seta. j. de x. ob. z ibi p. Ja.
de are. in. l. stichū. z. l. inf̄ creditoz. j. de fideius. z. l.
si debitor. s. x̄isile. de p̄hen. em. z. l. si cui libertas.
post p̄n. de p̄di. z demō. z de vino tri. z oleo leg. l.
cū certū: qz subiunctiui cū sp̄ respiciat illud b̄bum.
si illud esset futuri tps p̄ns vl p̄teriti subiunctiui
pōt intelligi: cū in futuro illud erit p̄ns vl p̄teritūz
q nō cadit in p̄terito z p̄nti indicatiui. **C**ōcludo g
q si aliud nō repugnat assumā illā interpretatiōez
vt res poti⁹ valeat maxie in testamentis. j. de reg.
iur. l. in te. z. j. de re. du. l. q̄tēs. z. l. in ambiguo. cuz
si. z sic b̄ba cōprehēdūt tps futurū. **E**t octauo q̄
ro qd si dixit si nō valet iure testamēti valeat oī iur
re q̄ meli⁹ valere possit: an illud b̄bū valere pōt ex
tēsiuū cōprehēdat futurū tps. **D**ic vt dixi in. l. si ita
j. de au. z ar. le. vbi istā. q. p̄fecte examiaui. **N**o
no qro qd si testm nō valet vi exheredatiōis. **R**n.
si qdē testm est nullū ipō iure cā nō inserta: tñc idē
qd in filio p̄terito: z eadē rōe si nō valet: s. impug
tur p̄ q̄relā: tñc videf q̄ talia b̄ba nō operent. vt. l.
titia. s. de inoff. tes. z. l. p̄son. in. si. j. de le. iij. rō q̄a
cū testm dānet tanq̄ demētis merito nō valet iure
codicil. vt. j. l. p̄. s. furiosus. credo q nō est vez ho
die. nā q̄rela nō expugnat hodie testm tanq̄ testōz
sit demēs. nō enī est demētia exheredare filiū inser
ta iusta cā: s. impugnat tanq̄ cā inserta nō va vel
nō pbata p̄ heredem: qd pōt esse absq̄ aliq̄ culpa
defuncti. z b̄ apparet qz hodie p̄seruatur legata p
auc. ex cā. fm opi. quā ibi teneo. z pbat in tex. vñ
sumit. ibi ne filij falsis accusatiōib⁹ p̄dēnent. q̄ b̄
ba referunt ad filiū exheredatū inserta cā: s. nō ve
ra. z sic testm expugnat p̄ q̄relā. z b̄ tenet qdā doc.
z Ja. de are. z. **E**i. refert in auc. ex cā. qd puto verū
q̄re dico q̄ b̄ casu illa clausula opat. **S**z p̄ hoc
op. nā hodie ex cā p̄teritiōis vl exheredatiōis tes
tamēti remanet firmū p̄ter q̄ ad institutionē. z sic
p̄z qz deficit p̄ditio illa si nō valz iure testamēti zc.
mō in x̄itate valet iure testamēti saltē q̄ ad legata
Dicū qdā q̄ testm nō valet z legata petunt p̄di.
ex. l. s. tex. ibi in corpe dic̄ tanq̄ non rescissum obri
neat testm z sic acti. ex testō petunt: z sic fuit p̄nun
ciatū p̄ dñm **T**hadeū de pepul: tñc dñm boni. p b̄
q̄ actio. ex testō petetur. videf casus in. l. si. in. si. s.
de here. insti. **Q**uō ḡ r̄ndem? ad s. **R**n. illa cō
ditio si nō valet iure testamēti valeat iure codicil
loz. vt. l. stichū q̄ me⁹ erit. j. ti. i. z sic cū q̄ ad institū
tionē nō valet iure testamēti q̄tū ad institutionēz
opabif vt valet iure codicil. z q̄ hēditas debeaf vi
gore istoz b̄boz pbat tex. in. l. q̄rebat. x̄. vtz autē
de testa. mili. z no. in. l. ex cā. s. de testa. j. ti. ij. l. codi
cilli. i. si. fac. l. posthum⁹. s. si pagan⁹. s. d̄ in iur. rup.
z irri. te. **D**ecimo qro qd si testm r̄spit p̄ d̄ ta.

an aliqd opet. **V**idef q nō. nā lz r̄spat p̄ d̄ tab. tñ
valet de iure ciuili. vt. l. z si s. s. de vul. z pu. z sic vi
det q̄ deficiat p̄ditio qd vez est de iure ciuili: s. nō
p̄torio. In d̄rū p̄bo sic substitutio vul. cōcipit in
cū casum si heres nō erit: z tñc sufficit q nō sit hēs
de iure p̄torio: s. sit heres de iure ciuili. vt. l. sed z si
sine. s. de mio. s. s. z qd pap. z. l. i. s. si q̄s adita. ad
tertul. ita in p̄posito sufficit si testm nō valet de iu
re p̄torio. z b̄ puto vez. **U**ndecimo qro qd si
testm r̄spat agnitiōe sui heredis p. l. vell. x̄bi ḡa
testator instituit duos filios eq̄lis: demū vn⁹ deces
sit alio viuo remanētib⁹ ex eo nepotib⁹ q̄ repiunt
p̄teriti: an tñc opabitur illa clausula si nō valet zc.
Quidā q̄ sic. vt. s. dictū est in posthumo: qd est ve
rū q̄tū ad legata q̄ p̄seruarent p̄ auc. ex cā. non tñ
q̄ nepotes fratrib⁹ debeāt iure fideicō. portionez
p̄ris eoz: qz illa b̄ba opant vt iure fideicō. debeaf
id qd directo est relictū. vt. d. l. q̄rebat. s. vt. l. z. d.
l. posthum⁹. s. si pagan⁹. s. s. portio filij decedēt nō
fuit directo relictā fratrib⁹: imo nullo modo. ḡ zc.
P̄terea ipi fratres nō tenent ad inuicē ad fidei
cō. qñ sunt instituti eq̄lis in tota z eq̄lis ḡuati: qz tñc
oz vn⁹ alteri: z sic esset elusorū. vt. j. ti. i. l. ab oibus
s. si titio. in. si. z ibi no. p glo. sec⁹ si partes essent di
spares: qz tñc possent opari. **D**uodecimo qro qd
si testm r̄spat: qz hereditas nō est agnita seu adita
qro vt. l. tunc opet illa clausula. **C**redo q̄ sic. vt. l.
eā quā. **C** de fideicō. z. l. q̄ aut. in. p̄n. s. si q̄s omisi.
cau. test. dum tñ dicat si nō valet valebit iure testa
menti zc. vl filia b̄ba q̄ trahent ad futurū. **E**t
tridecimo qro qd si testm nō valet p̄ defectū
heredis scripti incapaci. **D**ico q̄ illa clausula opa
tur. vt. d. l. eā quā. fm vnā lec. **D**ecimo qro qro
qd si testm nō valet p̄ defectum testamēti. **R**n. ni
hil opat: qz q nō pōt testari nō pōt codicillari. vt. l.
diu. s. codicillos. j. e. z. l. ij. j. titu. i. In casu tñ pōt
opari cū codicilli possint p̄firmari facili⁹ q̄ testm.
vt. l. i. s. i. j. de le. iij. fac qd no. in. l. iij. s. de inoff. test.
Quotodecimo qro qd si testm in q̄ sunt b̄ba si
nō valet vl valebit zc. irritat p̄ scōz testm factū sim
p̄l: vt. l. illud p̄mū remaneat validū iure codicil. z
qd dico simplr̄ intelligo: qz nō dixit cassans z irrū
tās qd qd est scriptū in p̄ testō: tñc enī qd opet illa
clausula zc. dic vt. l. si iure. j. de le. iij. vī q̄ valeat iu
re codicilloz qz illa volūtas q̄ valebat iure codi.
nūquid habuit depēdētā ad testm. s. si testm nō va
lebat assumat vires: z iō p̄ oīs testm nō irritat. vt
l. si q̄s cū nullū. j. e. credo q̄ p̄mū totalr̄ sit sublatūz
qz p̄ illa b̄ba si non valet vident rogati venientes
ab inte. fm opi. cōez nō veniētes ex testō. s. ista rō
modicū pcluderet fm ea q̄ dixi. s. in. l. q. p̄bo qz p
scōz testm videf reuocati qd qd p̄tinet in p. vt. l. si
iure. j. de le. iij. l. i. s. itē si ipse. j. si cui plusq̄ p. l. sal.
eadē rōe ē reuocata illa clausula si nō valz iure zc.
P̄terea in testō mili⁹ tacite inest illa clausula: si
nō valet iure cōi valet iure mili. vt. l. iij. de test. mil.
tñ faciēdo scdm p̄mū tollit nec exp̄sse p̄firmaret in
scōz: qz iure mili. valere poterat. vt. l. q̄rebat. de te
sta. mili. z ibi dixi. **C**ōcludo ḡ q̄ oz intelligi si non
valet. salit q̄ p̄ reuocationē testōis. **D**ecimo
sexto qro qd si in testō vbi est clausula est aliq̄ sub
stitutio pupillar⁹ q̄ si testm totū nō valet q̄ porri
gat ad ta. pu. l. x̄bis ciuilib⁹. z qd ibi no. s. d̄ vul. z
pu. z. l. scenola. j. ad treb. s. si poneres q̄ totū testa
mētū vitiēf tabule pupillares non pōt valere iure
directo tñc idē vt valet iure fideicōmissi. vt dixi in
d. l. x̄bis. nō dico ex codicillis. sed iure fideicō. reli
ctū. vt dixi ab his q̄ impuberi z in testō succedunt
z puto si qdē p̄ poterat substituere pupillariē sed
fuit defect⁹ in aliq̄ solēnitare. qz vident rogati qui

ant b̄ put di
xi p̄ bar. i. l.
cum stipula
mur. de x̄b.
ob.
t. **P**robaf
in ter. qd
bal. in repe.
lin suis. i. re
col. cū se. de
lib. z postb.
z in. d. auc.
ex cā. in. vi.
col. de lib.
bal. in. l. con
trouersia. p
glo. sing. ibi
de trasac.
v. **D**ecimo
qro. **E**t vñ
de hac clau
sula no. per
barro. in. l. si
ita. de au. z
ar. le.
t. **U**ndeci
mo qro. vñ
q̄ dixi. l. i. cē
uola. ad tre.
v. **Q**uinto
decimo qro.
De b̄babo
tur p̄ bal. l.
posthumus
s. si. de iust.
test. z in. l. i.
de fideic. li.
z in. l. i. C. e.
ad si. p̄ spec.
z Jo. an. in
ti. de instru.
edict. s. cōpē
diole. verū
pone.

5. **D**ecimo
sexto qro. vñ
de bal. ang.
z pmo. in. l.
x̄bis ciuili
bus. de vul.
z pu.

Decimoseptimo qro. vide bal. in l. fi. in vl. col. x. et qro. C. e. r. in l. qrebat. ff. de testa. mili. idē t3 bal. insti. eo. s. fi.

Ei qui. s. furiosus nō intel. Mo. ter. dñ dicit p oia. r. in oib? r absent? r qescent? loco habeat: qz istū tex. reputat sin. ang. in l. i. negocijs. ff. de reg. iu. ad illos q effecti sunt ciues alicui?

ab inte. succedūt impuberi. vt. l. scenola. j. ad treb. r. j. de leg. i. l. qd fideicō. qd intelligo vt ibi. pba. r. in l. q duos. circa fi. s. de vul. r. pu. r. ibi no. p. gl. r. ibi dicit. **E** ar. s. p dicta. j. de ali. r. ci. le. l. liber? tis. s. posthum? vbi illa clausula non porrigit ad ta. pu. sed illa clausula pñet ad diminutionē lega toz an relictoz. b. pñet ad augmētū r. sustētatio nē: qz clausula solet dicere hec est mea vltia volun tas quā valere volo r. s. ta. pupil. nō sunt vltima volūtas testant? s. filij. g. r. c. So. p. ea tuēda dñ vo lūtas pñs. vt. l. pap. s. s. nec impuberes. de inoffi. test. **D**ecimoseptio qro. pōe in codicill? inserunt illa xba si non valet iure codicillorū valeat iure cu iuslibet vltie volūtat? put meli? valē pōt: qd ope ran? ista xba. **R**ñ. opabunt vt valeat iure alteri? volūtat? min? solēnis vt iure volūtat? impfecte in ter liberos. vt. l. hac pultissima. s. ex ipfecto. C. de testa. r. l. fi. C. fa. her. nō aūt vt valeat iure testī etiā si esset ibi solēntas sufficiēs ad testm vt heredis in stitutō: qz illa heredis institutio pōt valere in codi cillis iure fideicō. sed si poneret q ibi essent aliq q nō possent valere in codicill: vt datio tuto. pu. sub? sti. r. filia. r. tñc idē qz h xba si nō valet iure codicil loz valet iure cuiuslibet alteri? vltie volūtat? de bēt intelligi eqilis vl minor? solēntas nō maioris vt. l. fi. de vi. tri. r. oleo le. r. et de pcur. c. ij. in clemē. **Q**uero in testō fuit facta substitutio pupillar? in codicill? ad testm fact? fuit reuocata illa substitu tio: ad qd traheret h ademptio. **V**ide dīcēdū q aut in testō est vn? solus institutus r. repudiāuit r. nō valet adēptio: qz nō h3 a q pñmet. vt. l. ij. s. eo. aut adiuit vl sunt plures instituti r. aliqs adiuit: r. tñc valet ista adēptio. vide. l. s. si pñtio. in fin. de here. insti. r. l. si ita scriptū. s. regula. s. de li. r. post.

Ei qui post. **P**ōt relinq ei q non pore codicillorū: sec? ecōtrario. h. d. **P** p. q pōt posthumo relinq. vt insti. de le. s. posthumo. So. vt in glo. r. circa b an posthumo alieno possit relinq. dic vt in l. gallus. s. ille cas? s. de li. r. post. r. ibi plene fuit dictū. **P**ñ. dīc q etiā fm h tpa pote rat relinq posthūo. vt. l. pe. j. ti. l. g. h. l. h3 respectuz ad. l. xij. tab.

Codicillorū iure. **F**acta in codicill? pñde testō tñc. h. d. **I**n ter. ibi scripta essent. dic ea die q codicilli scribunt fm **J**a. de arc. **C**opp. s. eo. l. i. **R**ñ. gl. r. dīc dīc vt ibi dīc r. c. dīc vt in gl. i. qz xba directa in codicill? ex pñpta volūtatē trahuntur ad fideicōmissum. vt. l. scenola. j. ad trebel.

Furiosus nō intel. **F**uriosus h3 p abñte r. nō pñtēte. h. d. de clara vt dīc in l. ij. s. volūtatē. s. so. ma. **C**opp. de l. ij. s. de pcur. So. vt gl. h q optie soluit illd pñuz

Hereditas. **H**ereditas nō pōt directo dari vl pñmari in codicill: s3 ad fidei cōmissum trahit.

Squis cum. **P**er codicillos factos ab inte. videntur rogati omnes quocūq iure succedētes inter na tos r. nascituros. hoc dicit. **M**ora q qñ qd de cedit intestat? videt instituire illū q ab inte. succe deret. vt b. r. l. pñciunt. in pn. j. eo. **C**ho. q ista x

ntentib? inter exne os nō deberet fieri cōpromissuz: mō qdā a suo p sanguineo hēbat in omnibus r. p oia pro exneo consuluit q non possit fieri compromissum per illum tex.

Hereditas. vide spe. in ti. de istru. edi. s. vīso ipugnatōe testi. in fi. hac opī. sequit bal. r. ang. b. r. bar. in l. i. de le. i. in l. i. col. r. **J**m. r. pau. d. cas.

ba qñs mibi heres: vident extendi ad successores ab inte. s. in l. q liber? s. h xba. s. de vul. r. pu. **S**o. dīcūt qdā h loqitur in legat? q pñnet on? heredis. vñ cōprehēdit etiā heredes ab inte. ibi in substitu tiōe q pñnet pñsionē substituti q pñsio nō trahi tur ad eū de q testōr nō cogitauit. b. nō placet per ea q habuistis. s. tit. iij. in l. fi. in testō. qre dīc q ibi loqitur qñ fec testm q casu b verba referunt ad heredes scriptos in testō: b qñ nullū fec. pba. j. pñ. s. r. j. e. l. qdā referūt. **C** Et gl. op. fm **D**i. quā qdā hñt qdā nō. dñ b bo. pos. r. c. qz si succedit d iure p torio tñ nō videt voluntate defuncti succedere. vt l. i. s. vl maxime. j. de colla. bo. s3 b dñ s. cū intelliga tur p istū tex. heres script? **S**o. sustinēdo gl. possu mus dicere q b iō qz testōr expñit illud b. als fec? vl forte pōt dīc q istud dictū glo. nō dīc vīsqz qz vez. vt ibi dīcēt. **C**opp. de. l. i. s. fi. j. de le. iij. **S**o. ibi nōiatim ab vna psona relinqt. b simplr. bñc non sunt alia.

Testamento. **A**d pñmationē codicill. requi tur aditio ex testō si factuz est. h. d. vide q si codicilli fiāt post testm nisi adeat he reditas ex testō ex codicill. nīl debetur. vt. l. ij. de fi deicō. li. r. l. fi. C. de ma. test. r. no. in l. q filio. s. i. de here. insti.

Mate tabulas. **P**er sequēs testm re uocant codicilli nisi aliq iudicio pñmet. h. d. b est vez fm ista tpa. hodie xō sp vident codicilli pñmari siue pce dent siue sequant. **C**opp. insti. e. s. nō tñ. **S**o. gl. q ista est. l. pap. q ibi corrigi in ter. expñe.

Dius seuerus. **I**n codicillis nō po test adijci pñtio in stitutōi pure facte. h. d. glo.

Licet in cōfirmatōe. **P**onere a q nō l3 rece dere. h. d. b esset tractāda materia. l. fi. qñ. in pn. j. d le. iij. qz illud est difficile s. qd h3 illa. l. r. nō dicam mō b. qz ibi dīcā. **C**opp. de. l. fi. qñ. in pn. j. de le. iij. **E**t gl. dat ples so. doc. moder. dat alias. dīcāz ibi r. **C**i. tagit in l. sancim? C. de testa. **C**opp. de l. fi. mibi r. tibi. s. in legat? j. de le. i. **D**īcā i. d. l. fi. qñ. in pn. **C**opp. de. l. fi. in pn. j. de le. ij. **S**o. illa pcor. cū ista. **C**ultio inducīt ad. q. qñ impator pcessit rescriptū. an d3 dicere nō ob. talī lege. **E**t dīc vt. l. fi. C. si pñs vl vti. pu. r. ibi p gl. r. doc. i. l. rescripta C. de pre. impe. off.

Si post. **L**egata pñscripta nō valēt etiā i co dicill. h. d.

Medam. **P**er fictionem aliqd retro mū a q vl ad qd. h. d. ista. l. r. tene b menti. vl alif. **C**odicilli facti ab eo q desijt esse testabil nō referunt ad testm. **I**re xba plata in codicillis itel? ligunt vt ex tñc nō ex tpe testamēti. h. d. **G**lo. sīgt vñ ar. s. dīc vt ibi. r. l. i. bello. s. codicilli. j. de cap. r. postli. re. **D**i.

Conficiuntur. **C**odicilli. **J**uris? tus ponit b determinationē qñ modis fi ant codicilli. r. h. d. **Q**uatuor modis b in ter. possi tis qñ pōt codicillari. dñ tñ nō impediāt testari im pedimēto iur? sec? si ipedimēto facti. h. d. **J**n. l. vl. r. r. r. iij

in l. ex duos bus. de vul. r. pupil. pro q est gl. in l. eam quā. in glo. iij. C. de fideicō. dum gl. allat. l. q liberis. s. i. de vulga. et pu. r. p ista opī. optime fac tex. in l. i. testamēto. s. i. iuncta gl. i. si qñ omis. cau. te. r. in l. si plures. de leg. iij. **C**on trariam opī. tenuit gl. res putata sing. i. l. ex duob? s. i. de vulg. r. pup. quaz ibi sequitur barto. bal. r. ange. q sibi pñarij fue rūt mouētur mīra rōe p. l. publi? q rō nō est bona vt ibi dīcāz post bart. iō ratio bar. b vñ verior cū simi.

Conficiunt. **S**. codicilli. **E**t dum dīcīt q succedēs ab intestato h3 tacitam vo luntatem de functi. limi ta vt habeo bñc i apostil lis in ter. et vide ad ista bald. in l. fi emancipati. in. viij. col. C. de colla.

C. de testa. dicitur quod rusticus in villa si non habet vii. testes potest facere testamentum cum vii. quod si civis est in villa et non potest habere nisi vii. testes, an possit facere testamentum. Ita, de are, disputando tunc quod non per hanc. l. quod puto verum, nam illa lex ultia solus dedit privilegium rusticis, et sic personis non loco, non quod civibus in loco illo essent, et si teneo in repetitioe, l. cunctos populos. C. de sum. tri. **Q**uero utrum sit verum indistincte quod rusticus potest facere testamentum cum vii. testibus in villa si plures non repiunt. **S**i. in. d. l. si. dicitur quod non nisi per beatam consuetudinem loci. Item illud illa. l. de nihilo, prouideret, nam consuetudo anni illa. l. non potest per barum, quod desit extare memoria et consuetudo presens non videtur aliquid facere ad propositum. **D**e illa enim, l. non meminit, puto quod non sit necesse per barum consuetudinem nam, l. illa est scripta in vniuersis rusticis qui sunt sub impio romano ut patet ibi circa medium et in si. l. non quod requirit ut prederet illa consuetudo vel non. **I**tem quod ipse statuit aliquid ex certa scia credendum est si esse verum et non in dubium revocari, ut. l. ij. C. de legi. 2. l. i. s. de offi. p. fec. p. ro. et ex de p. fir. ut. l. inuri. c. i. et. ij. s. imp. perator ibi statuendo reseruat consuetudinem omnium rusticorum, quod presupponit quod anni erat ei, quod est statum. **P**roterea sicut in testamentis habita enunciativa inducitur de spone ut ex testamento agatur, licet aliter non per beatam, ut. l. i. C. de falsa causa adiecto legata. 2. l. ex hac scriptura, de donationibus, 2. l. legauit, de libe. lega. ita enunciatio principis ibi habet vim dispositionis ut ex illa. l. fieri possit de consuetudine non doceatur. **P**roterea quod dispositio est certa de causa non cura est, ut. l. cum tale, s. fallam. j. de p. di. et de. maxie si causa est impulsiva, ut. l. i. s. sexu. de postu. s. ita est ibi, nam illud quod de consuetudine fuit causa impulsiva et causa finalis fuit rusticitas eorum; et quod stat in loco ubi copia hominum non potest, ut ibi dicitur. **Q**uero quod dicantur rustici. **R**. i. tex. C. ne rusti. ad vl. obse. reuo. l. i. videtur intelligi rusticos omnes qui habitant ex muros civitatis vel castrorum tamen idem intelligerem de castris comitatibus ubi non esset copia hominum; et sic non sunt castra insignia, illa enim non gauderent illo privilegio, ut exprimitur in. d. l. vl. **Q**uero ibi dicitur si non possit haberi, vii. testes sufficiens, v. quod libet per barum. **C**erte eo ipso quod quis dicit non potuerit plures haberi; fundata est intentio sua nisi per beatam dicitur, ut. l. cum de indebito, s. de p. ba. tunc tamen est ut notari de p. cat quod facta inquisitione plures haberi non possunt. **Q**uero utrum sit necesse quod illi vii. testes deponant postea coram iudice. **T**ex. in. l. vl. dicitur quod sic, quod intelligo nisi testamentum esset scriptum manu publica notarii, ut no. in. l. si. C. de fideicom. 2. l. ij. s. si. s. quoadmo. testa. ape. **U**ltimo quod an in. d. testis sit necessaria scriptura. **P**e. quod non, ut no. in. d. l. vl. s. dicitur asserat glo. s. de testa. l. quod testis.

Si post factum. **V**alere codicilli facti medio tempore testamenti et mortis erat testabilis si tempore testamenti et mortis erat testabilis, h. d. **D**ivide, per ponit, quod secundo vna ratio, tertio tollit alias rationes quod videbat facere per eo, quod ratio so. et illa parte determinat, se cuncta ibi, nam et testamentum, tertia ibi nec simul, quarta ibi sed dicem. **N**am et testamentum. **I**ste dicitur, habet diversas leges, et sic diversas leges, putat est si legatum eo, summam vobis quod faciat vna ratio per codicillum tale. **T**ertius est quod testamentum valere; quod codicilli debent valere quod sequuntur vires testamenti quous eo tempore fecerit codicillos quod testamenti factionem non habebat; et de exponit si; per quous, et per ut habet in legatum si. **S**ed putat hanc in legatum eo, de aliter dicitur nisi et aliter de legi ut tertia pars incipiat ibi sed eo et faciat vna ratio de codicillos et illud quod promiserat; nam et testamentum valere inquit cum, quod ut sit ratio dubitandi si modo quod an ex codicill debent legata, ratio dubitandi est; quod testamentum valere. **S**ed in dicitur arguo quod codicilli sunt facti eo tempore quod erat intestabilis, illa lectura tagit glo. super

habere non habuit, et sequens glo. super se. **T**ertia ista est cum eo tunc alio modo dividatur, s. ut in tota illa partitione ponatur ratio dubitandi quod est; quod testamentum valet cum codicilli fuerint facti eo tempore quod non erat testabilis, s. tene per magis leges, quod magis clara, quam glo. ponit super habere nam et testamentum, alie particule sunt clare. **P**er. de. l. quod ex li ber. s. testis, j. de bo. poss. fm. ta. **S**ed, intellige illas fm. ista fm. quod aliquid iudicio voluntatis ille emancipatus confirmavit testamentum per magis alius non valeret, et facit ad istum s. j. de le. iij. l. i. s. i. **V**enio ad hoc, nec simul, videtur quod effectus mutus non potest codicillari; quod non potest testari ut. l. discreti. C. e. g. nec codicillari, ut. l. dicitur. s. codicillos, s. e. et. s. s. p. xi. **R**. i. aut tu intelligi de mutuo propter tunc de intelligi de codicill. **P**roterea mutuo tate cessante vel si fecit stante mutuo intelligas quod postea illud vitium cessavit et aliquid voluntatis iudicio confirmavit ut in precedenti casu, potest etiam intelligi in eo quod non est mutus propter; s. per aliquid accidens infirmatus non potest loqui ad prius; s. potest facere codicillos nunc, ut. j. de le. iij. s. nunc. **P**er. de. l. de alienis testat. **C**ontra immo codicillat. **S**ed, ut in glo. quod habet testari legem ponit. **P**er. quod non liceat de alienis testari, ut in auc. ingressu. **S**ed, glo. quod habet sua tpe mortis. **P**er. ad si. quod testamentum non valeat de iure civili, ut in sti. de exhere. li. in pn. **S**ed, non valet de iure civili; s. de iure p. torio confirmat, ut. l. posthumus, in pn. s. de iniur. tes. quod intellige si vivo testatore decesserit; alius secus, ut ibi dicitur, in casu tamen possit valere codicilli si testator eos confirmavit expresse per natiuitatem posthumum quod posthumus per testatorem decesserit, ita dicitur glo. et bñ **E**t aduerte quod posthumum appellat natum per testamentum tamen non per mortem testatoris; alius esset impossibile quod testator confirmaret post natiuitatem posthumum; et ideo valet putat ex nunc non putat extunc, s. confirmatio testatoris.

Codicilli facti a milite possunt stare per

Si miles. **S**entio ad testamentum non referunt, h. d. **S**i legatum non valet ab initio confirmat ex postfacto et ipedimur to ex ultima voluntate testatoris sublato, h. d. **C**ontra. casus in quod cessat regula catoniana; de quod plene videbitis in. l. i. j. de re. cato. ratione dicitur ut in glo.

Si quis certi generis. **Q**ui confirmat codicillos posteros videtur tur reprobare priores, h. d. **C**ontra hanc. l. facit, de leg. iij. l. si quis in pn. ubi a voluntate reprobate tacite re cedat per aliam simplicem voluntatem. **S**ed, h. interueniunt duo actus, s. prima voluntas quod confirmavit posteriores; et per prius reprobavit priores; deinde secuta est voluntas posterior; ex quibus duobus media reprobata intelligitur ibi secus, ut ibi dicitur.

Non possunt fieri codicilli ab eo qui dubitat de statu suo nisi sit miles, h. d.

Quod per manus. **P**rius non potest confirmari ab accipiente, h. d.

Qui generis. **L**egata ab eo que quis cessatur; puta si aliquis cum eo succedat in partem non in totum debent, fallit in libertate, h. d. **G**lo. si gnat aliquis op. dicit ut in ea materia h. 2. l. pe. j. eo. **D**i. tractat in. l. p. s. cum estimare, j. de le. ij.

Illud sine dubio. **T**ractari.

Si testator fecit institutiones heredis in dubio videtur voluisse testari, h. d. **I**n codicill. i. in qua scriptura non sufficere ad testamentum sed ad codicillos, h. d. **Q**uod est dubium, an voluerit facere testamentum an codicillos. **C**ontra immo voluit facere codicillos ut ponitur in principio, **S**ed, expone codicillos, ut dixi super

Enunciatio. **Q**ui ipse aliquid statuit quod operatur clausula ex certa scia, et de alijs, videtur moder. l. i. si constat, de ap.

Qualiter probabitur, videtur de h. quod dixi in l. deez. in. ij. appositum, de habeo, ob.

ter. et cessant dria. **Mo.** duo. pmi d. **Ja.** de are. qui
dic q vbiqz ponit xbu volo: positi cu iustitoe
directa trahit ad fideicomissu. vt. l. scenuola. ad tre.
qd est d. hanc. l. **¶** Non obstat. l. scenuola quia
ibi constabat q volebat facere codicillos. vt no.
s. l. i. **¶** Nota secundo q ex psumptione colligitur
vtru testator voluerit instituere directo vel no
et sic facit ad ea que diximus in. l. ceturio. s. de vul.
et pupil. vbi ex psumptione i spicimus vtru testator
voluerit substitutione copendiosaz ista tepus pur
bertatis trahi ad directa vel non.

Quidā referūt. **¶** Duiditur in duas p
herede instituit et ei substituit et post mor
tem primi codicillos fecit. secunda quando plures he
redes instituit et substituit et codicillos fecit p mor
tem vni. secunda ibi q si duo. prima ps breuiter h
intedit. Sicut legatu est nullu quando relinquit ei
q tpe legati no est ita quando relinquit ei q tpe legati
no vinit. h. d. **¶** Op. relicta ab instituto videntur
repetita a substituto. vt. l. l. j. de le. i. ergo a substi
tuto debentur si a substituto relicta fuerint. **¶** Respō
deo possum hoc intelligere quando in codicillis le
gata sunt relicta ab herede notatiz: tunc tenet sub
stitutus. vt. l. si plures. in fi. j. de le. iij. ad. l. falcidia. l. i.
s. id qd ex substitutione. et hoc inuit littera q heres
et. et ibi ita vt ab instituto codicilli confirmantur. et.
dices tu si hoc ergo no debetur a substituto etiā
si tempore codicillorum vixisset institutus qd eēt cōtra mē
tem hui. l. **¶** Sustinēdo posses dicere fateor q non
debetur s. no id q ab initio no valuisse: s. quasi
defecta ex postfacto. ppter hereditate no adita a
substituto. et huc pot adaptari tex. in prin. ibi an p
inde datio vel adeptio et. **¶** Vel dicas et meli q b
fuerit legata relicta ab instituto sub noie appella
tuo hoc mo ab herede meo no notat noie ppro
et tūc a substituto debetur. p. d. l. l. j. de le. i. si isti
tutus viuebat tpe codicillorum: alias sec? vt hic: q ē
notabilis determinatio ad illā. l. rōne tangā. j. pxi.
s. **¶** Quid si vbi a codicillis fuerint simpliciter plata.
Ja. de are. videt dicere q in dubio videt dirigi ser
mo ad herede institutus in primo gradu. et qd alle.
mibi no placet: qz sicut codicilli ab intestato referū
tur ad oēs qui ab intestato quoquo gradu succede
rent: vt. l. si quis cū nullū. s. e. ita eadē rōe facta ex
testamento referuntur ad oēs q ex testamento heredes
extiterit quoquo gradu. **¶** Preterea p hoc videtur
tex. in. l. paterfa. s. i. s. de vul. et pu. vt referat ad he
redes oēs qui sūt ex iudicio testatoris pmo vel se
cūdo gradu. facit. **¶** Ad trebel. l. vltima.

Si. **¶** Alias incipit post testamentum. si no iuenis i
quod si duo et. **¶** Legata in codicillis a duob? insti
tutis relicta vno eorū mortuo p pte eius in effectu
tati sūt legata inualida. h. d. cū. l. i. sed cū ea. q d. z cō
tinuari ad istā scdm xitatē nisi cōter veniat post. l.
ab intestato. et ita glosator hūit tamē d. intelligit
supra dixi. no erit hoc vez de rigore: sec? de eqta
te. vt. j. e. l. sed cū ea. quā hic iuge si no habes.
¶ Op. hic legata fuerint relicta p hec verba quis
quis mibi heres erit: ergo debebitur a quocūqz q
erit heres. vt. s. e. l. si qd cū nullū. **¶** Ja. de are. dicit q
id verū quando nullū est factū testamentū: sec? quan
do aliqd: qz tūc referuntur ad institutos in pmo gra
du. vt. s. de vul. et pu. l. qui liberis. s. hec verba. sed
hoc non est verum imo referuntur ad omnes qui sūt
heredes ex iudicio testatoris primo vel secūdo gra
du: vt. l. paterfa. s. i. s. de vul. et pu. quare intelligo
q hic dixit quisquis mibi heres erit ex institutis.
¶ Op. q hereditas p no scripta accrescit cū one

re suo vel ad substitutum vadit. vt. l. i. s. is ita. C. d. ca
du. tol. videbit in. l. que cōditio. j. de cōdi. et demō.
si ergo hereditas erit pro non scripta eodem mo
do legata relicta ab instituto erunt p non scripta:
ergo debet trāfire etiam ad institutum. **¶** Respon. ibi
lud verum quādo hereditas erat p no scripta: et p
cōsequens legata respectu eius a quo relicta sunt
et sic nullo tpe ceperunt habere effectū ab institutō
ne: cum institutio fuerit nulla et substitutionem ha
beat tāq ipse fuerit prior: sed hec institutio fuit ali
qua licet legata pro non scripta respectu ei? a quo
relinquitur cum substitutus habeat tanq secūd?
non tanq primus. facit. s. de li. et posthu. l. iij. in fi.
¶ Op. j. e. l. penul. **¶** Dicit glo. illa corrigit istam
tu dic q concordat intelligendo illam cum deter
minatione. l. sed cum ea. j. eo. quā legi nunc simul.

Ab intestato. **¶** Ita lex seipsam sumat i
fi. et ibi manifest? dicā et
Intere quibus. **¶** Id quod dicit pmi
duobus modis. **¶** Primo modo prout ias
cet in littera promitto q te heredem faciā hoc non
est verum quia est contra bonos mores talis obli
gatio: vt. l. stipulatio hoc modo. j. de verbo. oblig.
Secundo modo quia in litteris dixit te heredē fa
cio: et tunc non valet vt testamētū: quia non est ibi
solennitas. nec vt codicilli: quia datur ibi hereditas
ita loquitur hic. cetera sunt clara.

Glociana. **¶** Si actus importatus per
verbu futuri temporis. ca
dit in eo quod est de preterito dispositio
refertur ad illud. hoc dicit. facit. j. de cōdi. et demō.
l. cum tale. s. falsam. et quod ibi no.

Is qui vnum. **¶** Relicta ab eo quem
quis solum sibi succel
surum putat si in parte succedit pro parte
debentur si in dimidia nihil. h. d. **¶** Nota rationē
in fi. ibi quoniam et. **¶** Et materiā huius. l. dicam in
l. cuz pater. s. cū estimaret. j. de le. ij. vbi dicit. ponit.
¶ Ultimo no. si. huius. l. ad opi. quā teneo p au
ten. ex causa. q no cōseruatur legata rupto testamē
to ex causa preteritionis filij quem ignorabat vi
uere. nā si sciuisz testator nec tot legata fecis: et ei
no abstulisset vt hic in. l. filio pterito. s. de
in iust. rup. et irri. testa.

Spalam. **¶** Notatio heredis sine scri
ptura no facit vt scriptura
cōtines legata sine institutione sit testamē
tum: s. vt codicilli hūtur. h. d. **¶** Op. s. e. l. i. So.
hic no erat scriptū in tabu. no mē heredis: ibi sic.
¶ Op. C. de testa. l. errore. So. ibi fuit omisū en
rore scribētis: hic voluntate testātis. **¶** Op. C. e. l.
fi. s. illud. **¶** Dicit glo. illa magis cōcordat. **¶** Quero
vtru ista notatio heredis valeat vt testamētū nūcu
patiuū. **¶** Glo. hic videt dicere q no intelligēdo q le
gata debeant a veniētib? ab intestato. **¶** Sed in. l. si
is qui. s. de testa. videt dicere q in testamēto vale
at. et id d. sustinet vtrāq litterā. aut enī appet q
testator volebat cōdere testamētū in scriptis: et p
cedit lec. hic posita. no enim valuit vt testamētū in
scriptis q no fuit scriptū nomē heredis: nec vt nū
cupatiū qz testōr noluit facere testamētū nūcupa
tiū. aut no cōstat: et tūc illa notatio heredis si ē fa
cta corā legitimo nūero testū valz testū: et illa scri
ptura valeret vt codicilli. ita itelligat glo. l. i. s. q. s.
de testa.

¶ Regū doctoris excellētissimi dñi. Bartoli de sa
roferato pta pars lecture sup iforciatovna cū ad
ditōib? dñi Alexādi de imo. diligenter correctā
felicitē finit.

Ab intestato. **¶** de ad limita
tionē huius
l. in fi. q vbi
testū no va
luit tūc bene
valēt codicil
li vt dixit bar
in. l. legata i
utiliter. post
prin. j. de le.
i. sequendo
glo. ibi.

Is qui
vnu. **¶** Et
hic in fi. s.
si iste tex. re
cte cōsidera
tus facere vi
det cōtra o
pi. bar. qz se
cū dñi opi. su
am oia lega
ta viciari de
bent. quod
est cōtra istū
tex. vide imo
lā in. l. qui si
liabus. j. de
le. i. in prin.
post bar.

Spala.
dy. sub
stinet. **¶** Add
qd no. ang.
et imo. in. l.
i. s. finit sit
de here. isti.

Quidā
referūt.
debetur. **¶**
ide qd hic
bar. in. d. l. i.
cet. et l. q cō
ditio. i. prin.
de cōdi. et d
mon. l. j. bal.
hic indistin
cte dicat q
qū legata se
p no scrip
ta vt qz sūt
relicta ab he
rede qui tpe
facti legati
mortui erat
no videtur
esse repetita
a substituto
et ita etiā te
net ang. l. d.
l. licet. l. j. h
tas depēdet
ab illo mag
no dubio vi
det an por
tio heredita
tis no scrip
ta trāseat cū
onere vel no
de quo ple
ne p glo. l. i.
s. is ita. de
cadu. tol. cū
cōcor. nā te
nēdo opi. q
trāseat cum
onere vera ē
opi. bar. hic
et in dictis lo
cis sed tenē
do q no trā
seat cū one
re put tenu
it dy. bal. et
imol. et cō
plures in. l.
celius. alias
incipit par
ter. s. fi. de le
ga. j. et cy. in
l. no iustam.
ad treb. qd
est multū su
stentabile p
istam. l. tunc
ven? erit di
cum bal. et
aug.

AAA
Primi vacat
Quia hic non
ponit de
marito noceret

BBB
exceptio dñi
Esse locupletiorē
ad patrē et
licet impedi

CCC
Maritum.
dam tacite
interfit. facit

DDD
licet. et
liter gerere
ment put
re. Contra.

EEE
mittit custodire
fuit vxor
in tit. qui
dierno habes

FFF
Si furiosus.
dicim? in heredib?
appellatio filij
dixi in dicto

SSS
et casus
ritus ratione
libra: qd
beret scribi

SSS
ex. dicit
q tutoris
q non

III
ob. qd
est ca ciuilis
tu. et cu.
Deret.

RRR
Gentium.
qd est vez.
sub mēoratiōibus
a qbus romani

XXX
fi. coll. vi.
et glo.
tuto. fm
est spale

MMM
nullius valoris
sunt. s.
qz videt

NNN
hic nec.
glo. solnēdo
l. et veri?

DDD
definit exntia
luntatē: sec?

SSS
gat. l. cñ
in auc.
liqd. sed

PPP

tuz. et
script? ad illā
lega. ij.

QQQ
Si qd ita scripserit.
tor pferat
alia est ex
potest incipere
si rationē

RRR
firmat tabulas
hoc fit
qba mere

SSS
ponitur hic
nō pōt
mo. na. effi.
redare sine

TTT
pria q
vitiatur.
dere. du.

UUU
Qui in aliena
vt. l. cñ.
are hereditati
regula negatiua

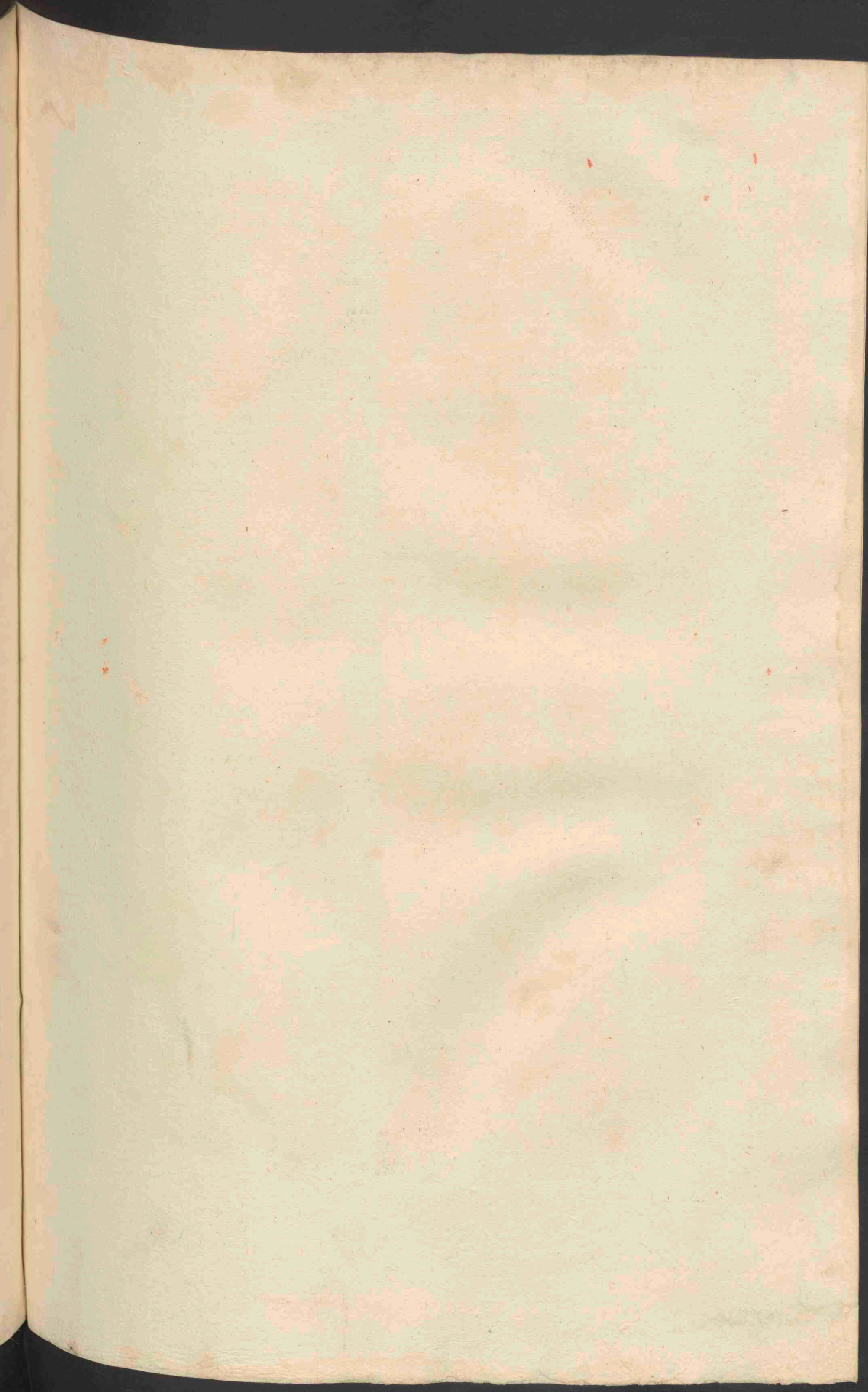
XXX
Sed si de sua
de adi. inde.
in. d. s.

YYY
Pantonius.
qd enūciant

vero temerario
te aut

ZZZ
Si qd p fraudē.
possessio. et.
rū an idē

TTT
Si qd aliquē
in. l. i. s.
ab inte.

colorchecker DIGITAL SG

DCSG - UBU # MX - 7181

